[redacted]

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

[illegible] 新遺詔書 [illegible] ܟܬܒܐ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ

...vum Testamentum. ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ

ΑΓΙΑΤΑ ΕΡΕ. ברית חדשה

Testament Nevez. كتاب العهد الجديد

Nye Testamente.

[illegible] العهد الجديد

Testament Newydd. קְיָמָא חֲדַתָּא

НОВЫЙ ЗАВѢТЪ नया नियम [illegible]

Nowy Zakon. Conaant Noa. [illegible]

[illegible] The New Testament.

Il Nuovo Testamento. [illegible]

[illegible]. Testamentitãk Terssa

[illegible] [illegible]

Tiomnadh Nuadh. Ten Rowi Testament.

La Sanna Dercriba Naujas Istatimas. नवा करार.

O Novo Testamento नया नियम Das Neue Testament

Det Nieuwe Testament. Le Nouveau Testament. [illegible]:

El Nuevo Testamento नूतन नियम: Uuden Testamentin

Wasine Testament Testamen Berrico Ilg Nief Testament

Multæ terricolis linguæ Cœlestibus una.

ΠΟΛΛΑΙ μὲν θνητοῖς ΓΛΩΤΤΑΙ, μία δ' Ἀθανάτοισιν.

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

NOVUM TESTAMENTUM

AD

EXEMPLAR MILLIANUM,

CUM

EMENDATIONIBUS ET LECTIONIBUS GRIESBACHII,

PRÆCIPUIS VOCIBUS ELLIPTICIS,

THEMATIBUS OMNIUM VOCUM DIFFICILIORUM,

ATQUE LOCIS SCRIPTURÆ PARALLELIS.

Studio et Labore

GULIELMI GREENFIELD.

HANC EDITIONEM PRIMAM AMERICANAM,

Summâ curâ recensuit, atque mendis quàm plurimis expurgavit,

JOSEPHUS P. ENGLES, A.M.

PHILADELPHIA:

H. C. PECK & THEO. BLISS.

STEREOTYPED BY L. JOHNSON AND CO.

1856.

THE LANGUAGES

in the Order in which they are disposed.

GREEK.

2 Mantchoo-Tartar.

3 Chinese.

4 Armenian.		11 Estrangelo Syriac
5 Latin.		12 Nestorian Syriac.
6 Albanian.		13 Hebrew.
7 Breton.		14 Persian.
8 Danish.		15 Hindoostanee.
9 Ethiopic.		16 Arabic.
10 Welsh.		17 Chaldee.
18 Russian.	19 Hinduwee.	20 Malay.
21 Bohemian.	22 Manks.	23 Orenberg-Tartar.
24 Georgian.		25 English.
26 Italian.		27 Nagari-Hindoo.
28 Goojurattee.		29 Greenlandic.
30 Irish.		31 Vikaneera.
32 Gaelic.		33 Wendish.
34 Lettish	35 Samogitian.	36 Mahratta.
37 Portuguese.	38 Bengalee.	39 German.
40 Dutch.	41 French.	42 Assamese.
43 Spanish.	44 Sanscrit.	45 Finnish.
46 Dorpat-Esthonian.	47 Basque.	48 Romanese

PRINTED BY HENRY B. ASHMEAD,
GEORGE ST ABOVE ELEVENTH.

PREFACE

TO THE AMERICAN EDITION.

Among the numerous editions of the Greek Testament which have been published of late years, both in Europe and America, none, it is believed, combines the advantages of variety of matter, and convenience of form, in an equal degree with the Polymicrian Testament, edited by the late William Greenfield, and published by Samuel Bagster of London. The text of this edition is that commonly called the Received Text, which was first published at Leyden, A. D. 1624, by Elzevir, and republished in folio at Oxford, by Mill, A. D. 1707. The centre column contains, (1.) The emendations and select various readings, found in Griesbach's Testament, published at Leipsic, in 1805; (2.) The present tenses of all the most difficult verbs; (3.) The words supplied which are necessary to complete the sense; and (4.) Numerous references to passages in the Septuagint, Apocrypha, and New Testament, in which the same Greek word is found.

In carrying this first American edition through the press, no pains have been spared by the editor, or the enterprising publisher, to ensure typographical accuracy. In the attainment of this object, much aid has been derived from the labours of a native Greek *compositor*, in the printing office. *In point of neatness and correctness*, it is believed

that this work will not suffer in comparison with any other Greek book published in the country. This is particularly the case with respect to the Epistles and Apocalypse. In this part of the work, the editor having learned to distrust the accuracy of the English copy, compared the text with a very accurate copy of Mill's Testament, published at Oxford in 1825; the various readings, with Griesbach's Testament, published in Cambridge, New England, in 1809; and corrected the Scripture references by examining every passage referred to in the Old and New Testament and the Apocrypha. The result of his labour has been the correction of *several hundred* errors which are found in the London edition of the Polymicrian Testament. Yet, after all, there may be errors found, for which indulgence must be solicited, in the words of the learned Dalzel: "*Sed quàm sit difficile, vel potiùs quàm sit impossibile, in hisce rebus minutis tractandis omni vitio caruisse, eruditissimi homines optimè norunt.*"

The work is now committed to the candour of the American public, with the humble hope that it may prove an acceptable offering to the theological student and the minister of the gospel, and a valuable help to the youth of our country, in the study of a language so highly favoured in being made the vehicle of divine inspiration.

J. P. E.

The various readings, which in Griesbach are denoted by arbitrary characters, are in this edition expressed by the letters of the alphabet.

a, denotes a reading adopted into the text, while the received reading is placed by Griesbach at the bottom of the page.

b, a reading entirely rejected as spurious.

c, a reading which should *probably* be omitted, although there is not sufficient evidence to justify its removal from the text.

d, a reading not found in some manuscripts, but for the omission of which the evidence is still less certain.

e, a reading omitted by some, but in Griesbach's opinion to be retained.

f, an addition made to the text in some copies, but according to Griesbach not genuine.

g, an addition not altogether destitute of speciousness, but yet not approved by Griesbach.

h, a reading equal if not preferable to that in the text.

i, a reading deserving of consideration and further examination, but inferior to the received.

k & *l*, readings adopted by Griesbach into the text, while he acknowledges that the received reading may be defended by arguments more or less specious, though in his judgment insufficient.

m, an addition made to the text by Griesbach, although he had some doubt of the propriety of the addition.

n, varieties of readings or punctuation, which Griesbach thinks unworthy of further notice.

ˈ a perpendicular line denotes how far the force of any of these letters extends.

The various readings which could not be inserted in the centre column will be found in the Appendix.

ABBREVIATIONS.

acc. . .	accusative case.
al.	others.
Alex. MS.	Alexandrine Manuscript of the Septuagint.
App. . . .	Appendix.
Att. . . .	Attic dialect.
ch. c. . .	chapter.
cf.	compare.
conj. . . .	conjecture.
Heb . .	Hebrew.
i. e. . . .	that is.
i. q. . . .	the same as.
lxx. . . .	the Septuagint.
nom. . .	nominative case
q. s. . . .	which is understood.
s.	or, understood.
sc.	to wit.
v.	or.
v. ver. . .	verse.
voc. . . .	vocative case

LUKE III v.1.

TETRARCHIES of PALESTINE.
Scale of Miles
35
36
33
32
31
CŒLE SYRIA
LYSANIAS
SEA
MEDITERRANEAN
TYRE
GALILEE
TETRARCH OF PHILIP
Mt. Carmel
Capernaum
Edrei
CÆSAREA
GALILEE
TETRARCH OF HEROD ANTIPAS
SAMARIA
Sichem
Shiloh
Archelais
Rabbath Ammon
Joppa
Jericho
Pella
Medeba
JERUSALEM
Bethlehem
JUDEA
Hebron
KINGDOM OF ARCHELAUS
Wilderness of Judea
Rabbath Moab
Charac Moab
IDUMEA
Gerar
Beersheba

ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ ʼΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α΄.

ΒΙΒΛΟΣ [1]γενέσεως
[2]Ἰησοῦ [3]Χριστοῦ, [4]υἱῦ
[5]Δαβὶδ [5]υἱοῦ Ἀβραάμ.
2 Ἀβραὰμ [6]ἐγέννησε
[7]τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ
ἐγέννησε [8]τὸν Ἰακώβ·
Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε
[9]τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ·
3 Ἰούδας δὲ [6]ἐγέννησε
τὸν Φαρὲς ϰ τὸν Ζαρὰ
ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρὲς
δὲ ἐγέννησε [10]τὸν Ἐσ-
ρώμ· Ἐσρὼμ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀράμ·
4 Ἀρὰμ δὲ [6]ἐγέννησε
τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμι-
ναδὰβ δὲ ἐγέννησε
[11]τὸν Ναασσών· Να-
ασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαλμών·
5 Σαλμὼν δὲ [6]ἐγέννη-
σε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς
[12]Ῥαχάβ· Βοὸζ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ
τῆς Ῥοὺθ· Ὠβὴδ δὲ
ἐγέννησε [11]τὸν Ἰεσ-
σαί·
6 Ἰεσσαὶ δὲ [6]ἐγέννησε
[15]τὸν Δαβὶδ τὸν βασι-
λέα· Δαβὶδ δὲ ὁ βασι-
λεὺς ἐγέννησε τὸν ‡Σο-
λομῶντα ἐκ τῆς [16]τοῦ
Οὐρίου·
7 Σολομὼν δὲ [6]ἐγέν-
νησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥο-
βοὰμ δὲ [6]ἐγέννησε τὸν
Ἀβιά· Ἀβιὰ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀσά·
8 Ἀσὰ δὲ [6]ἐγέννησε
τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσα-
φὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωράμ· Ἰωρὰμ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὀζίαν·
9 Ὀζίας δὲ [6]ἐγέννησε
τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ·
Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐζεκίαν·
10 Ἐζεκίας δὲ [6]ἐγέν-
νησε τὸν Μανασσῆ·
Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀμών· Ἀμὼν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωσί-
αν·
11 Ἰωσίας δὲ [6]ἐγέννη-
σε †τὸν Ἰεχονίαν καὶ
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,
[13]ἐπὶ τῆς [14]μετοικεσίας
Βαβυλῶνος.
12 Μετὰ δὲ τὴν μετοι-
κεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰε-
χονίας [6]ἐγέννησε τὸν
Σαλαθιήλ· Σαλαθιὴλ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ζορο-
βάβελ.
13 Ζοροβάβελ δὲ [6]ἐγέν-
νησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβι-
οὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐλιακείμ· Ἐλιακεὶμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ·

A. M. 4000.

1 Ge. 5. 1.
2 ver. 21.
Ac. 7. 45.
He. 4. 8.
3 Lu. 2. 26.
Jno. 1. 41.
4 ch. 9. 7.
* Δαυῒδ-k.
ch. 9. 27.
He. 4. 7.
5 Ga. 3. 16.
6 γεννάω.
7 Lu. 3. 34.
Ac. 7. 8.
8 Ro. 9. 10.13
9 Lu. 3.33,34.
Ac. 7. 8.
He. 7. 14.
Re. 7. 5.
10 Lu. 3. 33.
11 Lu. 3. 32.
† τὸν Ἰωα-
κείμ, s. τὸν
Ἰωακείμ·
Ἰωακεὶμ
δὲ ἐγέν-
νησε-f.
2 Ki. 23. 34.
2 Ch. 36. 4.
12 He. 11. 31.
13 s. τὰς ὄν-
τας.
14 ver. 17.
Ac. 7. 43.
15 Ac. 13. 22.
‡ Σολομῶ-
να-a.
ch. 6. 29
Lu. 11. 31.
Ac 3. 11
16 s. οὔσης
τῆς χήρας.

14 Ἀζὼρ δὲ [1]ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ·

15 Ἐλιὺδ δὲ [1]ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·

16 Ἰακὼβ δὲ [1]ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησῦς ὁ λεγόμενος Χριςός.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· ϗ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τῦ Χριστῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τῦ δὲ d Ἰησῦ l Χριςῦ ἡ *γέννησις οὕτως [12]ἦν· Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν ἢ [16]συνελθεῖν αὐτοὺς, [17]εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα [18]ἐκ Πνεύματος ἁγίου.

19 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, [20]δίκαιος [13]ὢν, ϗ μὴ θέλων αὐτὴν † [21]παραδειγματίσαι, [22]ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν.

20 Ταῦτα δὲ αὐτῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ [24]ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς [2]παραλαβεῖν [2]Μαριὰμ τὴν γυναῖκά συ· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ [1]γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός [13]ἐςιν ἁγίου.

21 [4]Τέξεται δὲ υἱὸν, ϗ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτῦ ἸΗΣΟΥΝ· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 Τῦτο δὲ ὅλον [6]γέγονεν [7]ἵνα πληρωθῇ τὸ [8]ῥηθὲν ὑπὸ d τοῦ l Κυρίου διὰ τῦ προφήτυ, λέγοντος·

23 Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ [10]ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ [h]καλέσυσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἘΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὅ ἐςι μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῦ ὕπνυ ἐποίησεν ὡς [12]προςέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίυ, καὶ [2]παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25 Καὶ ὐκ [14]ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως [15]οὗ [4]ἔτεκε e τὸν υἱὸν e αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, l ϗ [19]ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Κεφ. β'.

ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ [1]γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς [23]Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδυ τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν [25]παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα,

2 Λέγοντες· Πῦ [13]ἐςιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν

A. M. 4000.

1 γεννάω.
2 παραλαμβάνω. ch. 2. 13, 14.
3 s. εἰς οἰκίαν.
4 τίκτω.
5 s. ἄνθρωποι.
6 γίνομαι.
7 ch. 2. 15. confer. Jno. 12. 38.
8 ῥέω.
9 Is. 7. 14.
10 ἔχω.
11 διεγείρω. Mar. 4. 38. Lu. 8. 24.
12 προςτάττω.
* γένεσις-k. Lu. 1. 14.
13 εἰμί.
14 γινώσκω. Lu. 1. 34.
15 s. τῦ χρόνου.
16 συνέρχομαι. Ac. 1. 21. 1 Co. 7. 5.
17 εὑρίσκω. Lu. 17. 8.
18 s. ἔμβρυον, s. γόνον.
19 καλέω. ver. 21.
20 Jno. 17. 25. Ro. 3. 26. 1 Jno. 1. 9.
† δειγματίσαι-l.
21 He. 6. 6.
22 βύλομαι. Ac. 12. 4. 28. 18.
23 Ac. 13. 6, 8.
24 φαίνω.
25 παραγίνομαι

Ἰουδαίων; [1]εἴδομεν γὰρ
αὐτȣ̃ τὸν ἀστέρα ἐν
τῇ ἀνατολῇ, καὶ [3]ἤλ-
θομεν [5]προςκυνῆσαι
αὐτῷ.
3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης
ὁ βασιλεὺς [6]ἐταράχθη.
καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα
μετ' αὐτοῦ.
4 Καὶ [9]συναγαγὼν πάν-
τας τοὺς [11]ἀρχιερεῖς ϗ
[12]γραμματεῖς τοῦ λαοῦ.
[13]ἐπυνθάνετο παρ' αὐ-
τῶν ποῦ ὁ Χριςὸς γεν-
νᾶται.
5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας·
οὕτω γὰρ [16]γέγραπται
διὰ τοῦ προφήτου.
6 Καὶ σὺ [17]Βηθλεὲμ.
γῆ Ἰούδα. §ȣ̓δαμῶς ἐλα-
χίςη [19]εἶ ἐν τοῖς ἡγεμό-
σιν Ἰούδα· ἐκ σȣ̃ γὰρ
[21]ἐξελεύσεται ἡγούμε-
νος, ὅςις [22]ποιμανεῖ
τὸν λαόν μȣ, τὸν Ἰσ-
ραήλ.
7 Τότε Ἡρώδης. λάθρα
καλέσας τοὺς μάγους.
[25]ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν
τὸν χρόνον τοῦ φαινο-
μένου ἀστέρος.
8 Καὶ πέμψας αὐτοὺς
εἰς Βηθλεὲμ. εἶπε· Πο-
ρευθέντες. [25]ἀκριβῶς
ἐξετάσατε περὶ τȣ̃ παι-
δίȣ· ἐπὰν δὲ [26]εὕρητε.
ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως
[27]κἀγὼ [3]ἐλθὼν προςκυ-
νήσω αὐτῷ.
9 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες τȣ̃
βασιλέως. [28]ἐπορεύθη-
σαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ.
ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ.
[33]προῆγεν αὐτοὺς, ἕως

A. M. 4001.

1 εἴδω.
2 ἵστημι.
* ἐστάθη-h.
3 ἔρχομαι.
4 s. τοῦ τό-
πον.
† τοῦ παι-
δίου-n.
5 προσκυνεω
6 ταράσσω.
7 χαίρω.
‡ εἶδον-a.
9 συνάγω.
10 πίπτω.
11 c. 26. 3, 47.
Mar. 14. 1.
12 ch. 7. 29.
13 πυνθάνο-
μαι.
14 ἀνοίγω.
15 προςφέρω.
16 γράφω.
17 Mi. 5. 2.
§ μή-n.
18 Lu. 2. 26
Ac. 10. 22.
19 εἰμί.
20 ἀναχω-
ρέω.
21 ἐξέρχομαι
22 Lu. 17. 7.
Jno. 21. 6.
Re. 2. 27.
7. 17.
23 ἐγείρω.
24 παραλαμ-
βάνω.
25 ἀκριβόω.
Ac. 18. 25.
Ep. 5. 15.
1 Th. 5. 2.
26 εὑρίσκω.
27 καὶ ἐγὼ
28 πορεύομαι
29 s. ἕνεκα
30 s. τȣ̃ βίου.
ver. 19.
31 ῥέω.
32 Ho. 11. 1.
33 προάγω.
34 καλέω.

[3]ἐλθὼν [2]*ἔστη ἐπάνω
[4]οὗ [19]ἦν †τὸ παιδίον.
10 ‡Ἰδόντες δὲ τὸν ἀςέ-
ρα, [7]ἐχάρησαν χαρὰν
μεγάλην σφόδρα.
11 Καὶ [3]ἐλθόντες εἰς
τὴν οἰκίαν [26]‡εὗρον τὸ
παιδίον μετὰ Μαρίας
τῆς μητρὸς αὐτȣ̃· καὶ
[10]πεσόντες [5]προσεκύνη-
σαν αὐτῷ· ϗ [14]ἀνοίξαν-
τες τȣ̀ς θησαυρȣ̀ς αὐ-
τῶν [15]προςήνεγκαν αὐ-
τῷ δῶρα, χρυσὸν, καὶ
λίβανον, καὶ σμύρναν.
12 Καὶ [18]χρηματισθέν-
τες κατ' ὄναρ μὴ ἀνα-
κάμψαι πρὸς Ἡρώδην,
δι' ἄλλης ὁδȣ̃ [20]ἀνεχώ-
ρησαν εἰς τὴν χώραν
αὐτῶν.
13 [20]Ἀναχωρησάντων
δὲ αὐτῶν, ἰδȣ̀, ἄγγελος
Κυρίου φαίνεται κατ'
ὄναρ τῷ Ἰωσήφ. λέ-
γων· [23]Ἐγερθεὶς [24]πα-
ράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
φεῦγε εἰς Αἴγυπτον. ϗ
[19]ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω
σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώ-
δης ζητεῖν τὸ παιδίον,
[29]τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.
14 Ὁ δὲ [23]ἐγερθεὶς
[24]παρέλαβε τὸ παιδίον
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ
νυκτὸς, ϗ [20]ἀνεχώρη-
σεν εἰς Αἴγυπτον·
15 Καὶ [19]ἦν ἐκεῖ ἕως
τῆς τελευτῆς [30]Ἡρώ-
δȣ· ἵνα πληρωθῇ τὸ
[31]ῥηθὲν ὑπὸ d τȣ̃ l Κυρί-
ου διὰ τȣ̃ προφήτȣ. λέ
γοντος· [32]Ἐξ Αἰγύπτȣ
[34]ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου

[redacted]

Ἡρώδης, [1]ἰδὼν
παίχθη ὑπὸ
ων [3]ἐθυμώθη
ὶ ἀποστείλας
πάντας τοὺς
ῖς ἐν Βηθλεὲμ
ι τοῖς ὁρίοις
'ὸ διετὺς[7] καὶ
ω, κατὰ τὸν
ὶν [9]ἠκρίβωσε
μάγων.
[11]ἐπληρώθη τὸ
ὑπὸ Ἱερεμίου
τυ λέγοντος·
νὴ ἐν Ῥαμᾶ
, θρῆνος καὶ
καὶ ὀδυρμὸς
αχὴλ κλαίυσα
αὐτῆς· καὶ
λε [19]παρακλη-
ι οὐκ εἰσί.[20]
τήσαντος [21]δὲ
ιδυ, ἰδυ, ἄγγε-
ου κατ' ὄναρ
τῷ Ἰωσὴφ ἐν

ν· [27]Ἐγερθεὶς
βε τὸ παιδίον
ητέρα αὐτοῦ,
ου εἰς γῆν Ἰσ-
εθνήκασι γὰρ
ντες τὴν ψυ-
αιδίου.
ὲ [27]ἐγερθεὶς
βε τὸ παιδίον
ητέρα αὐτοῦ,
λθεν εἰς γῆν

ισας δὲ ὅτι
ς βασιλεύει
Ἰουδαίας ἀν-
ου τοῦ πατρὸς
ἐφοβήθη ἐκεῖ
ἐν· [35]χρημα-
δὲ κατ' ὄναρ

A. M. 4003.

1 εἴδω.
2 ἐμπαίζω.
3 θυμόω.
4 s. σπεκουλατωρας.
5 ἀναιρέω.
6 ἀναχωρέω.
7 s. παιδός.
8 κατοικέω.
* Ναζαρὲθ, s. Ναζαρά m.
9 ἀκριβόω.
10 καλέω.
11 πληρόω.
12 ῥέω.
† διὰ-ἰ
13 Lu. 4. 18.
14 s. χώρα. Lu. 15. 4. ch. 18. 12.
15 Je. 31. 15.
16 ἀκούω.
17 ἐγγίζω.
18 θέλω.
19 παρακαλέω.
20 εἰμί.
21 s. τῦ βίυ. ver. 14.
‡ βοῶντος. ἐν τῇ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε-n.
22 Is. 40. 3.
23 s. ἐστί.
24 Re. 16. 12
25 ἔχω.
26 θρίξ.
27 ἐγείρω.
28 παραλαμβάνω.
29 θνήσκω.
30 ἔρχομαι.
31 ἐκπορεύομαι.
32 φοβέω.
33 ἀπέρχομαι.
34 Mar. 7. 4. 1 Co. 10. 2.
35 ver. 12.

[6]ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέ
ρη τῆς Γαλιλαίας.
23 Καὶ ἐλθὼν [8]κατώ-
κησεν εἰς πόλιν λεγο-
μένην *Ναζαρέτ· ὅπως
πληρωθῇ τὸ [12]ῥηθὲν
διὰ τῶν προφητῶν
Ὅτι Ναζωραῖος [10]κλη-
θήσεται.

Κεφ. γ'.

ΕΝ δὲ 1 ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις παραγί-
νεται Ἰωάννης ὁ Βαπ-
τιστὴς, [13]κηρύσσων ἐν
τῇ [14]ἐρήμῳ τῆς Ἰου-
δαίας,
2 Καὶ λέγων· Μετανο-
εῖτε· [17]ἤγγικε γὰρ ἡ
βασιλεία τῶν ὀρανῶν.
3 Οὗτος γάρ [20]ἐστιν ὁ
[12]ῥηθεὶς †ὑπὸ Ἡσαΐου
τῦ προφήτυ, λέγοντος·
[22]Φωνὴ ‡βοῶντος [23]ἐν
τῇ ἐρήμῳ, [24]Ἑτοιμά-
σατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς
τρίβους αὐτοῦ.
4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
[25]εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτῦ
ἀπὸ [26]τριχῶν καμήλου,
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ·
ἡ δὲ τροφὴ αὐτῦ [20]ἦν
ἀκρίδες ϗ μέλι ἄγριον
5 Τότε [31]ἐξεπορεύετο
πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυ-
μα, ϗ πᾶσα ἡ Ἰουδαία,
καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος
τοῦ Ἰορδάνου·
6 Καὶ [34]ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐ-
τοῦ, ἐξομολογούμενοι
τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
7 [1]Ἰδὼν δὲ πολλοὺς

ητε λέγειν
Πατέρα
'Αβραάμ·
ῖν, ὅτι δύ-
ος ἐκ τῶν
ων [11] ἐγεῖ-
ῷ 'Αβραάμ.
καὶ ἡ ἀξί-
ῥίζαν τῶν
εῖται· πᾶν
μὴ [6]ποιοῦν
ιὸν. ἐκκό-
εἰς πῦρ

ν βαπτίζω
ατι εἰς με-
ὁ ὀπίσω μυ
χυρότερός
οὗ ὐκ εἰμὶ
ὑποδήματα
ὐτὸς ὑμᾶς
ἐν Πνεύμα-
ὶ πυρί.
ῶον ἐν τῇ

6 ch. 7. 17. 19.
Ja. 3. 12.
Re. 22. 2.
* καρπὸν
ἄξιον-α.
7 ἀποκρίνομαι.
8 ἀφίημι.
9 1 Co. 11. 13.
Ep. 5. 3.
1 Ti. 2. 10.
Tit. 2. 1.
10 εἰμί.
11 ἐγείρω.
12 ἀναβαίνω
13 ἀνοίγω.
Mar. 1. 10.
Ac. 7. 56.
14 κεῖμαι.
15 Lu. 3. 16.
Ac. 1. 5.
16 Jno. 1. 32.
17 Lu. 3. 22.
18 Jno. 12. 28.
Re. 6. 1.
19 ἀνάγω.
Lu. 4. 1.
20 Ac. 7. 36.
1 Co. 10. 5.
21 πειράζω.
22 πεινάω.

[8]Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ
[9]πρέπον [10]ἐςὶν ἡμῖν
πληρῶσαι πᾶσαν δικαι-
οσύνην. Τότε [8]ἀφίησιν
αὐτόν.

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ
'Ιησῦς, [12]ἀνέβη εὐθὺς
ἀπὸ τῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ,
[13]ἀνεῴχθησαν [14]αὐτῷ
οἱ ὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ
Πνεῦμα τῦ Θεοῦ κατα-
βαῖνον [15]ὡσεὶ περιστε-
ρὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ'
αὐτόν.

17 Καὶ ἰδὺ, [16]φωνὴ ἐκ
τῶν ὐρανῶν, λέγυσα·
Οὗτός ἐςιν ὁ υἱός μυ ὁ
ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδό-
κησα.

Κεφ. δ'.

ΤΟΤΕ ὁ 'Ιησῦς [19]ἀν-
ήχθη εἰς [20]τὴν ἔρημον
ὑπὸ τοῦ Πνεύματος,
[21]πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ
διαβόλου.

ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ [1]ζήσεται
[*]ἄνθρωπος, ἀλλ' † ἐπὶ
παντὶ [5]ῥήματι ἐκπορευ-
ομένῳ διὰ στόματος
Θεοῦ.
5 Τότε παραλαμβάνει
αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς
τὴν [9]ἁγίαν πόλιν, καὶ
‡ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ
πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ·
6 Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ
υἱὸς [14]εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε
σεαυτὸν κάτω· [12]γέ-
γραπται γάρ· [13]Ὅτι
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ
ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ
ἐπὶ χειρῶν [17]ἀροῦσί
σε, μήποτε προσκόψῃς
πρὸς λίθον τὸν πόδα
σου.
7 [19]Ἔφη αὐτῷ †† ὁ Ἰη-
σοῦς· Πάλιν [12]γέγρα-
πται· [20]Οὐκ ἐκπειρά-
σεις Κύριον τὸν Θεόν
σου.
8 Πάλιν παραλαμβά-
νει αὐτὸν ὁ διάβολος
εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πά-
σας τὰς βασιλείας τοῦ
[23]κόσμου καὶ τὴν δόξαν
αὐτῶν.
9 Καὶ λέγει αὐτῷ·
Ταῦτα πάντα σοι [26]δώ-
σω, ἐὰν [27]πεσὼν προσ-
κυνήσῃς μοι.
10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ὕπαγε ‡‡ Σα-
τανᾶ· [12]γέγραπται γάρ·
[29]Κύριον τὸν Θεόν
σου προσκυνήσεις, καὶ
αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-
σεις.
11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν
ὁ διάβολος· καὶ ἰδού,
ἄγγελοι [2]προσῆλθον, καὶ
[3]διηκόνουν[4] αὐτῷ.
12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς ὅτι Ἰωάννης [6]πα-
ρεδόθη,[7] [8]ἀνεχώρησεν
εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
13 Καὶ καταλιπὼν τὴν
Ναζαρέτ, [10]ἐλθὼν
[11]κατῴκησεν εἰς § Κα-
περναοὺμ τὴν παραθα-
λασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζα-
βουλὼν καὶ Νεφθαλείμ·
14 Ἵνα [15]πληρωθῇ τὸ
[16]ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ
προφήτου, λέγοντος·
15 [18]Γῆ Ζαβουλὼν καὶ
γῆ Νεφθαλείμ, [21]ὁδὸν
‖ θαλάσσης, πέραν τοῦ
Ἰορδάνου, Γαλιλαία
τῶν ἐθνῶν.
16 Ὁ λαὸς, ὁ καθήμε-
νος ἐν σκότει, εἶδε φῶς
μέγα, καὶ τοῖς καθημέ-
νοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ
θανάτου, φῶς [22]ἀνέτει-
λεν αὐτοῖς.
17 Ἀπὸ τότε [24]ἤρξατο
ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν,
καὶ λέγειν· Μετανοεῖ-
τε· [25]ἤγγικε γὰρ ἡ
βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν.
18 Περιπατῶν δὲ ὁ
ὁ Ἰησοῦς ‖ παρὰ τὴν θά-
λασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σί-
μωνα τὸν λεγόμενον
Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
βάλλοντας [28]ἀμφίβλη-
στρον εἰς τὴν θάλασ-
σαν· ([14]ἦσαν γὰρ ἁλι-
εῖς.)
19 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
Δεῦτε [30]ὀπίσω μου, καὶ

A. D. 27.

1 ζάω.
* ὁ ἄνθρωπος-i.
† ἐν-h.
2 προσέρχομαι.
3 διακονέω.
4 s. τροφὴν.
5 ch. 18. 16. Lu. 1. 65.
6 παραδίδωμι.
7 s. εἰς φυλακὴν. Ac. 8. 3.
8 ἀναχωρέω.
9 ch. 24. 25.
‡ ἔστησεν-i.
10 ἔρχομαι.
11 κατοικέω.
12 γράφω.
§ Καφαρναοὺμ-h.
13 Ps. 91. 11.
14 εἰμί.
15 πληρόω.
16 ῥέω.
17 αἴρω.
18 Is. 9. 1, 2.
‖ θαλάσσης πέραν-n.
19 φημί.
†† ὁ Ἰησοῦς πάλιν n.
20 De. 6. 16.
21 s. παρὰ τὴν, seu κατὰ.
22 ἀνατέλλω.
23 ch. 26. 13. Lu. 4. 5.
24 ἄρχομαι.
25 ἐγγίζω.
26 δίδωμι.
27 πίπτω.
‡‡ ὀπίσω μου-m.
28 Mar. 1. 15.
29 De. 6. 13.
30 s. ἀκολουθεῖτε.

... Ἰάκωβον τὸν[1]
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰω-
άννην τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ
Ζεβεδαίου τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν, καταρτί-
ζοντας τὰ δίκτυα αὐ-
τῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐ-
τούς.
Οἱ δὲ, εὐθέως [1]ἀφέν-
τες τὸ πλοῖον καὶ τὸν
πατέρα αὐτῶν, [2]ἠκολού-
θησαν αὐτῷ.
Καὶ [10]περιῆγεν ὅλην
τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰη-
σοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, κη-
ρύσσων τὸ εὐαγγέ-
λιον τῆς βασιλείας.[11]
θεραπεύων πᾶ-
σαν νόσον, καὶ πᾶ-
σαν μαλακίαν ἐν τῷ

Καὶ [11]ἀπῆλθεν ἡ

... ἀναβαίνω.
7 προσέρχο-
μαι.
8 ἀνοίγω.
ch. 13. 35.
Ac. 18. 14.
2 Co. 6. 11.
9 διδάσκω.
10 περιάγω.
11 i. e. τῷ οὐ-
ρανῷ v. τῶν
οὐρανῶν,
ch. 3. 2.
5. 10.
v. τοῦ Θεοῦ,
ch. 6. 33.
v. τοῦ Χρι-
στοῦ.
ch. 20. 21.
*4 et 5 trans-
ponun-
tur-n.
12 παρακα-
λέω.
2 Co. 1. 4, 6.
Lu. 16. 25.
13 ch. 21. 5.
1 Pe. 3. 4.
14 Lu. 6. 21.
Jon. 6. 35.
15 Jno. 4. 14

[4]ΙΔΩΝ δὲ τοὺς ὄχ-
λους, [6]ἀνέβη εἰς τὸ
ὄρος· καὶ καθίσαντος
αὐτοῦ, [7]προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ·
2 Καὶ [8]ἀνοίξας τὸ στό-
μα αὐτοῦ, [9]ἐδίδασκεν
αὐτοὺς, λέγων·
3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ
τῷ πνεύματι, ὅτι αὐ-
τῶν ἐστιν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν.
4 *Μακάριοι οἱ πεν-
θοῦντες, ὅτι αὐτοὶ [12]πα-
ρακληθήσονται.
5 Μακάριοι οἱ [13]πρα-
εῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονο-
μήσουσι τὴν γῆν.
6 Μακάριοι οἱ [14]πει-
νῶντες καὶ [15]διψῶν-
τες τὴν δικαιοσύνην,
ὅτι αὐτοὶ [16]χορτασθή-
σονται.

11 Μακάριοί [1]ἐςε ὅταν
[2]ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ
διώξωσι, καὶ εἴπωσι
πᾶν πονηρὸν c ῥῆμα l
καθ' ὑμῶν, c ψευδόμε-
νοι,l ἕνεκεν ἐμοῦ.
12 Χαίρετε καὶ [4] ἀ-
γαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισ-
θὸς ὑμῶν πολὺς ἐν
τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω
γὰρ [6]ἐδίωξαν τοὺς
προφήτας τοὺς πρὸ ὑ-
μῶν.
13 Ὑμεῖς [1]ἐςε τὸ ἅλας
τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας
[9]μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁ-
λισθήσεται; εἰς οὐδὲν
ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ [10]βλη-
θῆναι ἔξω, καὶ κατα-
πατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων.
14 Ὑμεῖς [1]ἐςε τὸ φῶς
τοῦ κόσμου. Οὐ δύνα-
ται πόλις [11]κρυβῆναι
ἐπάνω ὄρους κειμένη·
15 Οὐδὲ [2]καίουσι λύχ-
νον, καὶ [13]τιθέασιν αὐ-
τὸν ὑπὸ τὸν [15]μόδιον,
ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν,
καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς
ἐν τῇ οἰκίᾳ.
16 Οὕτω λαμψάτω τὸ
φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ὅπως
[18]ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ
ἔργα, ꝗ [19]δοξάσωσι τὸν
πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.
17 Μὴ νομίσητε ὅτι
[23]ἦλθον καταλῦσαι τὸν
νόμον, ἢ τοὺς προφή-
τας· οὐκ [23]ἦλθον κα-
ταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶ-
σαι.
18 [24]Ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν, ἕως ἂν [3]παρέλθῃ
ὁ οὐρανὸς, καὶ ἡ γῆ, ἰῶ-
τα ἓν, ἢ μία κεραία οὐ
μὴ [3]παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ
νόμου, ἕως ἂν πάντα
[4]γένηται.
19 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ
μίαν τῶν ἐντολῶν τού-
των τῶν ἐλαχίστων, ꝗ
[7]διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀν-
θρώπους, ἐλάχιστος
[8]κληθήσεται ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ
[7*]διδάξῃ, οὗτος μέγας
[8]κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρα-
νῶν.
20 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ
δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖ-
ον τῶν γραμματέων
καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ
[12]εἰσέλθητε εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρα-
νῶν.
21 [14]Ἠκούσατε ὅτι
[16]ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις·
Οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν
φονεύσῃ, [17]ἔνοχος [1]ἔ-
σται τῇ κρίσει.
22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος
τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ c εἰκῆ l
[17]ἔνοχος [1]ἔσται τῇ κρί-
σει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ῥακά,
ἔνοχος [1]ἔςαι τῷ [20]συν-
εδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ,
[21]Μωρὲ, ἔνοχος [1]ἔσται
εἰς τὴν [22]γέενναν τοῦ
πυρός.
23 Ἐὰν οὖν [25]προσφέ-
ρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ
τὸ θυσιαστήριον, [26]κἀ-

A. D. 27.

1 εἰμί.
2 s. ἄνθρωποι.
3 παρέρχομαι.
4 γίνομαι.
5 Lu. 1. 47. Jno. 1. 35. 1 Pe. 4. 13.
6 διώκω.
7 διδάσκω. *διδάξῃ οὕτω μέγας-n.
8 καλέω.
9 μωραίνω. confer Mar. 9. 50. 1 Co. 1. 20.
10 βάλλω.
11 κρύπτω.
12 εἰσέρχομαι.
13 τίθημι.
14 ἀκούω.
15 Mar. 4. 21. Lu. 11. 33.
16 ῥέω.
17 ch. 26. 66. Mar. 3. 29. 1Co. 11 27. He. 2. 15. Ja. 2. 10.
18 εἴδω.
19 δοξάζω.
20 confer. Ac. 5. 21. Lu. 22. 66.
21 ch. 7. 26. 23. 17.19. 1 Co. 4. 10. 2 Ti. 2. 23.
22 ch. 10. 28. 18. 9. Mar. 9. 43.
23 ἔρχομαι.
24 confer. ch. 16. 28. Lu. 9. 27.
25 ch. 8. 4. 23. 18.
26 καὶ ἐκεῖ.

...ἐῤῥέθη δὲ ὅτι ὃς
ἂν [11]ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, [6]δότω αὐ-
τῇ [7]ἀποστάσιον.
32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι †ὃς ἂν [11]ἀπο-
λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ, παρεκτὸς λόγου
πορνείας, ποιεῖ αὐ-
τὴν μοιχᾶσθαι· [e]καὶ
ὃς ἐὰν [11]ἀπολελυμέ-
νην γαμήσῃ, μοιχᾶ-
ται.
33 Πάλιν [16]ἠκούσατε
ὅτι [17]ἐῤῥέθη τοῖς ἀρ-
χαίοις· Οὐκ ἐπιορκή-
σεις, [15]ἀποδώσεις δὲ τῷ
Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.
34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
μὴ [18]ὀμόσαι ‡ὅλως· μή-
τε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι
θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ·
35 Μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι
ὑποπόδιόν [8]ἐστι τῶν
[20]ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι
[21]πόλις ἐστι τοῦ μεγάλου
βασιλέως·
36 Μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ
σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ
[24]δύνασαι μίαν [26]τρίχα
λευκὴν ἢ μέλαιναν ποι-
ῆσαι.
37 [e]Ἔστω δὲ ὁ [27]λό-
γος ὑμῶν, ναὶ, ναί· οὔ,
οὔ· τὸ δὲ περισσὸν
τούτων ἐκ [29]τοῦ πονη-
ροῦ ἐστιν.

7 confer. ch. 19. 7. Mar. 10. 4.
8 εἰμί.
† πᾶς ὁ ἀπολύων-ι.
9 Lu. 18. 3. 1 Pe. 5. 1.
10 παραδίδωμι.
11 ἀπολύω.
12 ch. 26. 58. confer. Lu. 12. 58.
13 βάλλω.
14 ἐξέρχομαι
15 ἀποδίδωμι ch. 18. 25, 28.
16 ἀκούω.
17 ῥέω
18 ὀμνύω.
‡ ὅλως, μήτε-π.
19 Jno. 13. 22. Ac. 3. 4.
20 πούς.
§ αὐτὴν-h. Lu. 22. 15. Ro. 7. 7.
21 Ps. 48. 2. Mal. 1. 14.
22 ch. 18. 6, 8.
23 ἐξαιρέω.
24 δύναμαι.
25 ἀπολλύω.
26 θρίξ.
27 1 Co. 2. 1. Ep. 5. 6.
28 Ac. 19. 19. 1 Co. 10. 23.
29 ch. 6. 13. Ep. 6. 16. 2 Th. 3. 3. 1 Jno. 2. 13.

38 ¹ Ἠκούσατε ὅτι ²ἐῤ-
ῥέθη· Ὀφθαλμὸν ἀντὶ
ὀφθαλμοῦ, καὶ ³ὀδόντα
ἀντὶ ὀδόντος.
39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
μὴ ⁴ἀντιστῆναι τῷ πο-
νηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε
⁵ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δε-
ξιάν σου σιαγόνα,
⁶στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν
ἄλλην·
40 Καὶ τῷ θέλοντί σοι
⁷κριθῆναι, ꭓ τὸν χιτῶ-
νά σȣ ⁹λαβεῖν, ¹⁰ἄφες
αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον·
41 Καὶ ὅςις σε ¹¹ἀγγα-
ρεύσει μίλιον ἓν, ὕπαγε
μετ' αὐτοῦ δύο.
42 Τῷ αἰτοῦντί σε
¹³δίδου· καὶ τὸν θέ-
λοντα ἀπὸ σοῦ δανεί-
σασθαι μὴ ἀποστραφῇς.
43 ¹ Ἠκούσατε ὅτι
² ἐῤῥέθη· Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου, καὶ
μισήσεις τὸν ἐχθρόν
σου.
44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν·
Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
ὑμῶν, c εὐλογεῖτε τοὺς
¹⁶καταρωμένους ὑμᾶς,
καλῶς ποιεῖτε †† τοὺς
μισοῦντας ὑμᾶς, | καὶ
προσεύχεσθε ὑπὲρ
d τῶν ¹⁸ ἐπηρεαζόντων
ὑμᾶς, καὶ | διωκόντων
ὑμᾶς·
45 Ὅπως ²⁰ γένησθε
§§ υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑ-
μῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς·
ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ
ἀνατέλλει ἐπὶ πονη-
ροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ
βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ
ἀδίκους.

46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήση-
τε τοὺς ἀγαπῶντας ὑ-
μᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε;
οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ
αὐτὸ ποιοῦσι;
47 Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε
τοὺς *ἀδελφοὺς ὑμῶν
μόνον, τί περισσὸν
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ ο
|τελῶναι ‡ οὕτω ποιοῦ
σιν;
48 ⁸ Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς
τέλειοι, ὥςπερ ὁ πατὴρ
ὑμῶν § ὁ εν τοῖς οὐρα-
νοῖς τέλειός ⁸ἐστι.

Κεφ. ϛʹ.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ¹²τὴν
‖ ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ
ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, πρὸς τὸ
¹⁴θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ
δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ
ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ
ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς.
2 Ὅταν ȣ̃ν ποιῇς ¹⁵ἐλε-
ημοσύνην, μὴ ¹⁷σαλ-
πίσῃς ἔμπροσθέν σου,
ὥςπερ οἱ ὑποκριταὶ
ποιοῦσιν ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
ῥύμαις, ὅπως ¹⁹δοξα-
σθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μι-
σθὸν αὐτῶν.
3 Σοῦ δὲ ποιȣ̃ντος ἐλε-
ημοσύνην, μὴ ²¹ γνώτω
ἡ ἀριστερά σου τί ποι-
εῖ ἡ δεξιά σου·
4 Ὅπως ⁸ ᾖ σȣ ἡ ἐλεη-
μοσύνη ἐν τῷ κρυπτ
ꭓ ὁ πατήρ σου, ὁ β
πων ἐν τῷ κρυ

A. D. 27.

1 ἀκούω.
2 ῥέω.
Ex. 21. 24.
3 ὀδούς.
4 ἀνθίστημι.
5 ch. 26. 67.
confer.
Jno. 18. 22.
19. 3.
* φίλους-i.
6 στρέφω.
† ἐθνικοὶ-l.
7 κρίνω.
‡ τὸ αὐτὸ-n.
8 εἰμί.
9 λαμβάνω.
10 ἀφίημι.
§ ὁ ἐράνιος-h.
11 ch. 27. 32.
Mar. 15. 21
12 s. τὴν νῦν
‖ δικαιοσύ-
νην-a.
13 δίδωμι.
14 θεάομαι,
Jno. 1. 14.
1 Jno. 1. 1.
confer.
1 Co. 4. 9.
15 confer.
ch. 5. 7.
Lu. 11. 41.
Ac. 3. 2, 3.
10. 2—4.
24. 17.
16 καταράο-
μαι.
17 confer.
1 Co. 14. 8.
15. 52.
†† τοῖς μισȣ̃-
σιν-a
18 Lu. 6. 18.
1 Pe. 3. 16.
19 δοξάζω.
20 γίνομαι.
§§ ὅμοιοι-n.
21 γινώσκω.

σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία,
καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ
δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.]
14 Ἐὰν γὰρ [2]ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις τὰ
[13]παραπτώματα αὐ-
τῶν, [2]ἀφήσει ϗ ὑμῖν ὁ
πατὴρ ὑμῶν ὁ ȣ̓ράνιος.
15 Ἐὰν δὲ μὴ [2]ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις ⸂τὰ πα-
ραπτώματα αὐτῶν⸃, οὐ-
δὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν [2]ἀφή-
σει τὰ παραπτώματα
ὑμῶν.
16 Ὅταν δὲ νηστεύητε,
μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ
ὑποκριταὶ [14]σκυθρω-
ποί· [15]ἀφανίζουσι γὰρ
τὰ πρόσωπα αὐτῶν,
ὅπως [8]φανῶσι τοῖς ἀν-
θρώποις νηστεύοντες·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
[19]ἀπέχουσι τὸν μισθὸν
αὐτῶν.
17 Σὺ δὲ νηστεύων
[22]ἄλειψαί σου τὴν κε-
φαλὴν, ϗ τὸ πρόσωπόν
σου [23]νίψαι.
18 Ὅπως μὴ [8]φανῇς
τοῖς ἀνθρώποις νηςεύ-
ων, ἀλλὰ τῷ πατρί σȣ
τῷ [20]ἐν τῷ ‖ κρυπτῷ·
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέ-
πων ἐν τῷ ‖ κρυπτῷ,
[1]ἀποδώσει σοι ⸂ἐν τῷ
φανερῷ.⸃

4 εἰμί.
5 εἰςφέρω.
6 ch. 26. 41. Lu. 4. 13.
7 ἵστημι.
8 φαίνω.
† Vide App.
9 ῥύω.
10 ch. 5. 37. Lu. 11. 4. Ep. 6. 16. 2 Th. 3. 3.
11 εἰςέρχομαι.
§ ἐν τῷ κρυπτῷ-ί.
12 s. ὄντι.
13 ch. 18. 35. Ro. 4. 25. 2 Co. 5. 19.
14 ch. 18. 17.
15 Lu. 24. 17.
16 ver. 19. 20. Ac. 13. 41.
17 εἴδω.
18 αἰτέω.
19 Lu. 6. 24. Phi. 4. 18.
20 s. ὤν.
21 Jno. 17. 17. 1 Co. 7. 14. He. 10. 29.
22 ἀλείφω.
23 νίπτω.
24 ἔρχομαι.
25 γίνομαι.
26 s. οὕτω. Lu. 6. 31.
27 Lu. 11. 3.
28 δίδωμι.
29 s. ὄντι.
‖ κρυφαίῳ-h.

ως ἂν
ἐφρα-
ὑμῖν,
ν μι-
ιοςεύ-
ὰ τα-
ς τὴν
ι τῷ
ν τῷ
ρ σε,
ρυπ-
ι ἐν
δὲ
ὡς-
δοκεῖ-
ολυ-
ικου-
θῆτε
ὰρ ὁ
εῖαν
ὑμᾶς
οςεύ-
ΤΕΡ
ὑρα-
ὸ τὸ
ασι-
θήτω
;] ἐν
γῆς.
ν τὸν
ἡμῖν

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑ-
μῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς
γῆς, ὅπου σὴς ϗ [1]βρῶ-
σις [2]ἀφανίζει, καὶ ὅπου
κλέπται διορύσσουσι ϗ
κλέπτουσι·
20 Θησαυρίζετε δὲ ὑ-
μῖν θησαυροὺς ἐν οὐρα-
νῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔ-
τε βρῶσις ἀφανίζει,
καὶ [4]ὅπου κλέπται οὐ
διορύσσουσιν, ὐδὲ κλέπ-
τουσιν.
21 Ὅπου γάρ [5]ἐστιν ὁ
θησαυρὸς [*]ὑμῶν, ἐκεῖ
[5]ἔσται καὶ ἡ καρδία
[*]ὑμῶν.
22 Ὁ λύχνος τοῦ σώ-
ματός [5]ἐστιν ὁ ὀφθαλ-
μός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλ-
μός σε [8]ἁπλῦς [5]ῇ, ὅλον
τὸ σῶμά σου φωτεινὸν
[5]ἔσται·
23 Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός
σου πονηρὸς [5]ῇ, ὅλον
τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν
[5]ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς
τὸ [12]ἐν σοὶ σκότος [5]ἐ-
στὶ, τὸ σκότος πόσον;
24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ
κυρίοις [13]δουλεύειν· ἢ
γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, ϗ
τὸν ἕτερον ἀγαπήσει·
ἢ ἑνὸς [14]ἀνθέξεται. καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονή-
σει· οὐ δύνασθε Θεῷ
δουλεύειν καὶ †μαμμω-
νᾷ.
25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑ-
μῖν, Μὴ [15]μεριμνᾶτε τῇ
ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε
καὶ τί [16]πίητε· μηδὲ
τῷ σώματι ὑμῶν, τί
ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυ-
χὴ πλεῖόν [5]ἐστι τῆς

A. D. 27.

1 Jno. 4. 32. Ro. 14. 17. 1 Co. 8. 4. 2 Co. 9. 10. He. 12. 16. Ja. 5. 2, 3.
2 ver. 16.
3 ἐμβλέπω.
4 confer. Lu. 12 33.
* σου-ί.
5 εἰμί.
6 προςτίθημι
7 Lu. 2. 52. Ep. 4. 13. He. 11. 11.
8 Lu. 11. 34. Ro. 12. 8. 2 Co. 1. 12. Ep. 6. 5. Ja. 1. 5.
9 καταμανθάνω.
10 περιβάλλω.
11 Ps. 90. 5, 6. Ja. 1. 10, 11. 1 Pe. 1. 24.
12 s. ὤν.
13 s. cum Euthym. ἐναντία ἐπιτάττουσι.
14 ἀντέχομαι Lu. 16. 13. 1 Th. 5. 14. Tit. 1. 9.
† μαμωνᾶ-α. Lu 16. 9, 11. 1 Ti. 6. 9, 10.
15 ver. 27, 28. ch. 13. 22. Mar. 4. 19. Lu. 8. 14. 12. 11. 1 Co. 7. 32. 2 Co. 11 28. Phl. 2. 20. 1 Pe. 5. 7.
16 πίνω.
17 εἴδω.

τροφῆ
τοῦ ἐν
26 Ἐ
πετειν
ὅτι οὐ
θερίζο
γουσι
ὁ πατ
νιος τ
ὑμεῖς
τε αὐτ
27 Τί
ριμνῶ
θεῖναι
αὐτοῦ
28 Κα
τί μερι
θετε τ
πῶς α
οὐδὲ ν
29 Λέ
οὐδὲ Σ
τῇ δ
ριεβάλ
των.
30 Εἰ
ἀγροῦ
καὶ α
νον βα
οὕτως
πολλῷ
ὀλιγόπ
31 Μὴ
λέγον
ἢ τί
ριβαλ
32 Π
τὰ ἔθν
δε γὰρ
οὐράνι
τούτω
33 Ζ
τον
Θεοῦ.
σύνη

τα πάντα [9]προςτεθήσε-
ται ὑμῖν.
34 Μὴ οὖν μεριμνήσητε
εἰς τὴν αὔριον·[3] ἡ γὰρ
αὔριον [4]μεριμνήσει [*]τὰ
ἑαυτῆς. ἀρκετὸν τῇ ἡ-
μέρᾳ ἡ κακία [6]αὐτῆς.

Κεφ. ζ'.

ΜΗ [7]κρίνετε, ἵνα μὴ
[7]κριθῆτε.
2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι
κρίνετε, [7]κριθήσεσ-
θε· ϗ ἐν ᾧ μέτρῳ με-
τρεῖτε, † ἀντιμετρηθή-
σεται ὑμῖν.
3 Τί δὲ βλέπεις τὸ
[11]κάρφος τὸ [12]ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ
ὀφθαλμῷ [11]δοκὸν οὐ
κατανοεῖς;
4 Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ
ἀδελφῷ σου· [14]Ἄφες
[15]ἐκβάλω τὸ κάρφος
ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· ϗ
ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφ-
θαλμῷ σου;
5 Ὑποκριτὰ, [15]ἔκβα-
λε πρῶτον τὴν δοκὸν
ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου,
καὶ τότε [18]διαβλέψεις
[15]ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος
ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου.
6 Μὴ [19]δῶτε ‖τὸ ἅγιον
τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε
τοὺς [20]μαργαρίτας ὑ-
μῶν ἔμπροσθεν τῶν
χοίρων· μήποτε κατα-
πατήσωσιν αὐτοὺς ἐν
τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ
[22]στραφέντες [23]ῥήξω-
σιν ὑμᾶς.
7 Αἰτεῖτε, ϗ [19]δοθή-
σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, ϗ
[1]εὑρήσετε· κρούετε, καὶ
ἀνοιγήσεται ὑμῖν.
8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
λαμβάνει, ϗ ὁ ζητῶν
εὑρίσκει, ϗ τῷ κρούον-
τι [5]ἀνοιγήσεται.
9 Ἢ τίς [9]ἐστιν ‖ ἐξ
ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν
αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρ-
τον, μὴ λίθον [8]ἐπιδώ-
σει αὐτῷ;
10 Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰ-
τήσῃ, μὴ ὄφιν [8]ἐπιδώ-
σει αὐτῷ;
11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονη-
ροὶ [9]ὄντες, [10]οἴδατε δό-
ματα ἀγαθὰ [19]διδόναι
τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πό-
σῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑ-
μῶν ὁ [12]ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς, [19]δώσει ἀγαθὰ
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;
12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν
θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑ-
μῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω
καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐ-
τοῖς· § οὗτος γάρ [9]ἐστιν
ὁ νόμος ϗ οἱ προφῆται.
13 [16]Εἰσέλθετε [17]διὰ
τῆς στενῆς πύλης· ὅτι
πλατεῖα ἡ πύλη, ϗ εὐ-
ρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπά-
γουσα εἰς τὴν ἀπώλει-
αν, ϗ πολλοί [9]εἰσιν οἱ
εἰσερχόμενοι δι' αὐ-
τῆς.
14 ††Ὅτι στενὴ ἡ πύλη,
καὶ [21]τεθλιμμένη ἡ ὁ-
δὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν
ζωὴν, καὶ ὀλίγοι [9]εἰ-
σὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐ-
τήν.
15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ
τῶν ψευδοπροφητῶν,

A. D. 27.

1 εὑρίσκω.
2 προςτίθημι.
3 s. ἡμέραν.
4 s. ἡμέρα.
* ἑαυτῆς-h. alii ἑαυτῇ.
5 ἀνοίγω.
6 s. πράγματα.
7 κρίνω. confer. Lu. 6. 37. Ja. 2. 13.
8 ἐπιδίδωμι.
9 εἰμί.
10 εἴδω.
† μετρηθήσεται-a.
11 Lu. 6. 41, 42.
12 s. ὤν.
13 s. ἦν.
14 ἀφίημι.
15 ἐκβάλλω.
§ οὗτω-i.
16 εἰςέρχομαι.
17 confer. Lu. 13. 24.
18 διαβλέπω.
19 δίδωμι.
‖ τὰ ἅγια-n.
20 ch. 13. 45, 46.
†† Τί-l.
21 θλίβω. Mar. 3. 9. 2 Co. 1. 6. 2 Th. 1. 6. He. 11. 37.
22 στρέφω.
23 ῥήσσω.

οἵτινες ἔρχονται πρὸς
ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προ-
βάτων, [2]ἔσωθεν δέ [3]εἰ-
σι λύκοι [4]ἅρπαγες.
16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν
αὐτῶν [5]ἐπιγνώσεσθε
αὐτούς. [6]Μήτι [7]συλ-
λέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν
ϛαφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβό-
λων σῦκα;
17 Οὕτω πᾶν δένδρον
ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς
[8]ποιεῖ· τὸ δὲ [10]σαπρὸν
δένδρον καρποὺς πονη-
ροὺς ποιεῖ.
18 Οὐ δύναται δένδρον
ἀγαθὸν καρποὺς πονη-
ροὺς [8]ποιεῖν, οὐδὲ δέν-
δρον [10]σαπρὸν καρποὺς
καλοὺς ποιεῖν.
19 Πᾶν δένδρον μὴ ποι-
οῦν καρπὸν καλὸν ἐκ-
κόπτεται, καὶ εἰς πῦρ
βάλλεται.
20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν
καρπῶν αὐτῶν [5]ἐπι-
γνώσεσθε αὐτούς.
21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων
μοι, Κύριε, Κύριε, [18]εἰς-
ελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν·
ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλη-
μα τοῦ πατρός μου τοῦ
[19]ἐν οὐρανοῖς.
22 Πολλοὶ [21]ἐροῦσί μοι
[22]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ·
Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ
ὀνόματι προεφητεύσα-
μεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι
δαιμόνια [26]ἐξεβάλομεν,
καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυ-
νάμεις πολλὰς [28]ἐποιή-
σαμεν;
23 Καὶ τότε ὁμολογή-
σω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέπο-
τε [1]ἔγνων ὑμᾶς· ἀπο-
χωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐρ-
γαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.
24 Πᾶς οὖν ὅςτις ἀκού-
ει μου τοὺς λόγους
τούτους, καὶ ποιεῖ αὐ-
τοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν
ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅςτις
[8]ᾠκοδόμησε τὴν οἰκί-
αν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέ-
τραν.
25 Καὶ [11]κατέβη ἡ
βροχὴ, καὶ [12]ἦλθον οἱ
ποταμοὶ, καὶ [13]ἔπνευ-
σαν οἱ ἄνεμοι, ϗ [14]προς-
έπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ,
καὶ οὐκ [15]ἔπεσε· [16]τε-
θεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν
πέτραν.
26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων
μου τοὺς λόγους τού-
τους, καὶ μὴ ποιῶν
αὐτοὺς, [17]ὁμοιωθήσε-
ται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅςτις
[8]ᾠκοδόμησε τὴν οἰκί-
αν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμ-
μον.
27 Καὶ [11]κατέβη ἡ
βροχὴ, καὶ [12]ἦλθον οἱ
ποταμοὶ, καὶ [13]ἔπνευ-
σαν οἱ ἄνεμοι, ϗ [20]προς-
έκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκεί-
νῃ, καὶ [15]ἔπεσε· ϗ ἦν[9]
ἡ πτῶσις αὐτῆς [23]με-
γάλη.
28 Καὶ [24]ἐγένετο ὅτε
[25]συνετέλεσεν ὁ Ἰη-
σοῦς τοὺς λόγους τού-
τους, [27]ἐξεπλήσσοντο
οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ·
29 Ἦν γὰρ διδάσκων
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔ-
χων, καὶ οὐχ ὡς οἱ
γραμματεῖς.

A. D. 27.

1 γινώσκω.
2 confer. Lu. 11. 39. Ac. 20. 29.
3 εἰμί.
4 ἅρπαξ.
5 ἐπιγινώσκω.
6 confer. Lu. 3. 8. 9. 6. 43. Ja. 3. 12.
7 s. ἄνθρωποι
8 οἰκοδομέω.
9 ch. 3. 8, 10 13. 23, 26. 21. 43. Mar. 4. 32.
10 ch. 12. 33. 13. 48. Lu. 6. 43. Ep. 4. 29.
11 καταβαίνω.
12 ἔρχομαι.
13 πνέω.
14 προςπίπτω.
15 πίπτω.
16 θεμελιόω.
17 ὁμοιόω.
18 εἰςέρχομαι.
19 s. ὄντος.
20 προςκόπτω.
21 εἴρω, s. ἐρέω.
22 i. e. ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. confer. ch. 10. 15. Lu. 10. 12. Joo. 6. 39.
23 μέγας.
24 γίνομαι.
25 συντελέω
26 ἐκβάλλω.
27 ἐκπλήσσω
28 ποιέω.

Κεφ. η'. A. D. 27.

ΚΑΤΑΒΑΝΤΙ δὲ αὐ-
τῷ ἀπὸ τοῦ ὄρυς, [2]ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοί.
2 Καὶ ἰδὺ, λεπρὸς [3]ἐλ-
θὼν [4]προσεκύνει αὐτῷ,
λέγων· Κύριε, ἐὰν θέ-
λῃς, δύνασαί με [5]καθα-
ρίσαι.
3 Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, [7]ἥψατο αὐτοῦ ὁ
Ἰησοῦς, λέγων· Θέλω,
καθαρίσθητι. Καὶ εὐ-
θέως [5]ἐκαθαρίσθη αὐτῦ
ἡ λέπρα.
4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς, [9]Ὅρα [10]μηδενὶ
εἴπῃς· ἀλλὰ ὕπαγε, σε-
αυτὸν [13]δεῖξον τῷ ἱε-
ρεῖ, καὶ [15]προσένεγκε
τὸ δῶρον ὃ [16]προσέτα-
ξε † Μωσῆς, εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς.
5 [18]Εἰσελθόντι δὲ ‡ τῷ
Ἰησοῦ εἰς Καπερναὺμ,
[19]προσῆλθεν αὐτῷ ἑκα-
τόνταρχος παρακαλῶν
αὐτὸν,
6 Καὶ λέγων· Κύριε, ὁ
[22]παῖς μυ [23]βέβληται
ἐν τῇ οἰκίᾳ [24]παραλυ-
τικὸς, δεινῶς βασανι-
ζόμενος.
7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἐγω [3]ἐλθὼν
θεραπεύσω αὐτόν.
8 Καὶ [26]ἀποκριθεὶς ὁ
ἑκατόνταρχος [27]ἔφη·
Κύριε, ὐκ εἰμὶ [28]ἱκανὸς
ἵνα μυ ὑπὸ τὴν στέγην
[18]εἰςέλθῃς· ἀλλὰ μόνον
εἰπὲ †† λόγον, ϗ [29]ἰαθή-
σεται ὁ παῖς μου.
9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρω-
πός εἰμι ὑπὸ ἐξυσίαν,[32]
ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρα-
τιώτας· ϗ λέγω τούτῳ,
Πορεύθητι· ϗ πορεύε-
ται· ϗ ἄλλῳ, Ἔρχου· ϗ
[3]ἔρχεται· ϗ τῷ δούλῳ
μου, Ποίησον τῦτο· ϗ
ποιεῖ.
10 Ἀκύσας δὲ ὁ Ἰησῦς
[6]ἐθαύμασε, ϗ εἶπε τοῖς
ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὐδὲ ἐν τῷ
Ἰσραὴλ τοσαύτην πί-
στιν [8]εὗρον.
11 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν
καὶ δυσμῶν [11]ἥξουσι,
καὶ [12]ἀνακλιθήσονται
μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσα-
ὰκ καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν ὐρανῶν·
12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βα-
σιλείας [14]ἐκβληθήσον-
ται εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἐκεῖ [17]ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγ-
μὸς τῶν ὀδόντων.
13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς
τῷ § ἑκατοντάρχῳ· Ὕ-
παγε. καὶ ὡς [20]ἐπίστευ-
σας [21]γενηθήτω σοι· ϗ
[29]ἰάθη ὁ παῖς αὐτῦ ἐν
τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.‖
14 Καὶ [3]ἐλθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέ-
τρυ. εἶδε τὴν πενθερὰν
αὐτοῦ [23]βεβλημένην
[25]καὶ πυρέσσουσαν·
15 Καὶ [7]ἥψατο τῆς
χειρὸς αὐτῆς. ϗ [30]ἀφῆ-
κεν αὐτὴν ὁ πυρετος·
καὶ [31]ἠγέρθη. καὶ διη-
κόνει [32]‡‡αὐτοῖς.
16 Ὀψίας δὲ [21]γενο-
μένης [15]προσήνεγκαν

1 καταβαίνω
2 ἀκολυθέω.
3 ἔρχομαι.
* προσελ-
θὼν-ί.
4 προσκυνέω.
5 καθαρίζω.
6 θαυμάζω.
7 ἅπτομαι.
8 εὑρίσκω.
9 ὁράω.
10 s. ἵνα.
11 ἥκω.
12 ἀνακλίνω
13 δεικνύω.
14 ἐκβάλλω.
15 προσφέρω.
16 προςτάττω
† Μωϋσῆς-ή.
17 εἰμί.
18 εἰςέρχο-
μαι.
‡ αὐτῷ-a.
19 προσέρχο-
μαι.
§ ἑκατοντάρ-
χῃ-a.
20 πιστεύω.
21 γίνομαι.
s. οὕτω.
22 ch. 2. 16.
23 βάλλω.
‖ Vide App.
24 ch. 4. 24.
25 s. ἐπὶ τῆς
κλίνης.
Mar. 7. 30.
26 ἀποκρίνο-
μαι.
27 φημι.
28 i. e. ἄξιος.
ch. 3. 11.
Jno. 1. 27.
†† λογῳ-a.
29 ἰάομαι.
30 ἀφίημι.
31 ἐγείρω.
32 s. τασσόμε-
νος. Lu. 7. 8.
33 s. τροφὴν.
‡‡ αὐτῷ-i.

αὐτῷ δαιμονιζομένους
πολλούς· καὶ [1]ἐξέβαλε
τὰ πνεύματα λόγῳ, ϗ
πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας [4]ἐθεράπευ-
σεν·
17 [a]Ὅπως πληρωθῇ τὸ
[5]ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ
προφήτου, λέγοντος·
Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν [7]ἔλαβε, ϗ τὰς νό-
σους [8]ἐβάστασεν.
18 [11]Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς πολλοὺς ὄχλους
περὶ αὐτόν, [12]ἐκέλευ-
σεν [17]ἀπελθεῖν εἰς τὸ
πέραν
19 Καὶ [14]προσελθὼν
[15]εἷς γραμματεὺς, εἶ-
πεν αὐτῷ· Διδάσκαλε,
ἀκολουθήσω σοι ὅπου
ἐὰν [17]ἀπέρχῃ.
20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες
φωλεοὺς ἔχουσι, ϗ τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
[20]κατασκηνώσεις· ὁ δὲ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν
κλίνῃ.
21 [a]Ἕτερος δὲ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐ-
τῷ· Κύριε, [21]ἐπιτρε-
ψόν μοι πρῶτον [17]ἀπελ-
θεῖν, καὶ [24]θάψαι τὸν
πατέρα μου.
22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι,
καὶ [27]ἄφες τοὺς νεκροὺς
[24]θάψαι τοὺς ἑαυτῶν
νεκρούς.
23 Καὶ [28]ἐμβάντι αὐ-
τῷ εἰς τὸ πλοῖον, [29]ἠ-
κολούθησαν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, [2]σεισμὸς
μέγας [3]ἐγένετο ἐν τῇ
θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖ-
ον καλύπτεσθαι ὑπὸ
τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ
ἐκάθευδε.
25 Καὶ [14]προσελθόντες
οἱ μαθηταὶ [b]αὐτοῦ [6]ἤ-
γειραν αὐτὸν, λέγον-
τες· Κύριε, σῶσον ἡ-
μᾶς, ἀπολλύμεθα.
26 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
Τί δειλοί [9]ἐστε, [10]ὀλι-
γόπιστοι; Τότε [6]ἐγερ-
θεὶς [13]ἐπετίμησε τοῖς
ἀνέμοις, ϗ τῇ θαλάσσῃ·
ϗ [3]ἐγένετο γαλήνη με-
γάλη.
27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι
[16]ἐθαύμασαν, λέγοντες·
Ποταπός ἐστιν οὗτος,
ὅτι ϗ οἱ ἄνεμοι ϗ ἡ θά-
λασσα ὑπακούουσιν αὐ-
τῷ;
28 Καὶ [18]ἐλθόντι αὐτῷ
εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν
χώραν τῶν * Γεργεση-
νῶν, [19]ὑπήντησαν αὐτῷ
δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ
τῶν μνημείων ἐξερχό-
μενοι, [22]χαλεποὶ λίαν,
ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ
[23]παρελθεῖν διὰ τῆς
ὁδοῦ ἐκείνης.
29 Καὶ ἰδοὺ, [25]ἔκραξαν
λέγοντες· Τί [26]ἡμῖν
καὶ σοὶ, [b]Ἰησοῦ! υἱὲ
τοῦ Θεοῦ; [18]ἦλθες ὧδε
πρὸ καιροῦ βασανίσαι
ἡμᾶς;
30 [9]Ἦν δὲ [†]μακρὰν ἀπ'
αὐτῶν ἀγέλη χοίρων
πολλῶν βοσκομένη.
31 Οἱ δὲ δαίμονες [30]πα-
ρεκάλουν αὐτὸν, λέγον-

A. D. 2.

1 ἐκβάλλω.
2 ch. 24. 7. Ac. 16. 26.
3 γίνομαι.
4 θεραπεύω.
5 ῥέω.
6 ἐγείρω.
7 λαμβάνω.
8 βαστάζω.
9 εἰμί.
10 ch. 6. 30. Lu. 12. 28.
11 εἴδω.
12 κελεύω.
13 ἐπιτιμάω.
14 προσέρχομαι.
15 i. q. τις, ch. 16. 14.
16 θαυμάζω.
17 ἀπέρχομαι.
18 ἔρχομαι.
* Γερασηνῶν-h. alii Γαδαρηνῶν-i.
19 ὑπαντάω.
20 confer. ch. 13. 32. Mar. 4. 32. Lu. 13. 19.
21 ἐπιτρέπω.
22 2 Ti. 3. 1.
23 παρέρχομαι
24 θάπτω.
25 κράζω.
26 s. πρᾶγμα
27 ἀφίημι. Ro. 6. 13. Ep. 2. 1, 5. Col. 2. 13.
† οὐ μακρὰν-n Mar. 12.34. Lu. 7. 6. Jno. 21. 8.
28 ἐμβαίνω.
29 ἀκολουθέω.
30 παρακαλέω

όντες εἰς τὴν πόλιν
[13] ἀπήγγειλαν πάντα,
καὶ τὰ τῶν δαιμονιζο-
μένων.
34 Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ
πόλις [3] ἐξῆλθεν εἰς συν-
άντησιν τῷ Ἰησοῦ·
καὶ [16] ἰδόντες αὐτὸν,
[17] παρεκάλεσαν ὅπως
[18] μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρί-
ων αὐτῶν.

Κεφ. θ΄.

ΚΑΙ [19] ἐμβὰς εἰς τὸ 1
πλοῖον, [23] διεπέρασε, καὶ
[24] ἦλθεν εἰς τὴν [25] ἰδίαν
πόλιν.
2 Καὶ ἰδοὺ, προσέφερον
αὐτῷ παραλυτικὸν, ἐπὶ
κλίνης [26] βεβλημένον·
καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν
πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ
παραλυτικῷ· Θάρσει
τέκνον· [28] ἀφέωνταί
‖ σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.
3 Καὶ ἰδοὺ, τινὲς τῶν
γραμματέων εἶπον ἐν
ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασ-
φημεῖ.
4 Καὶ †† ἰδὼν [16] ὁ Ἰησοῦς

9 ἀποθνήσκω
10 ὕδωρ.
11 φεύγω.
12 αἴρω.
13 ἀπαγγέλλω.
§ ἐφοβήθησαν-h.
14 δοξάζω.
15 δίδωμι.
16 εἴδω.
17 παρακαλέω.
18 μεταβαίνω.
19 ἐμβαίνω.
20 Mar. 2. 14. Lu. 5. 27.
21 ἀκολουθέω.
22 ἀνίστημι.
23 διαπεράω.
24 ἔρχομαι.
25 ch. 4. 13
26 βάλλω.
27 γίνομαι.
28 ἀφίημι.—Att. pro ἀφεῖνται.
29 Lu. 5. 8. Ro. 5. 8.
‖ σου αἱ ἁμαρτίαι-i.
†† εἰδὼς-i.

καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκον
σου.
7 Καὶ [6] ἐγερθεὶς, [9] ἀπῆλ-
θεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι
§ ἐθαύμασαν, καὶ [14] ἐδό-
ξασαν τὸν Θεὸν, τὸν
[15] δόντα ἐξουσίαν τοι-
αύτην τοῖς ἀνθρώποις.
9 Καὶ παράγων ὁ Ἰη-
σοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄν-
θρωπον καθήμενον ἐπὶ
τὸ [20] τελώνιον, Ματ-
θαῖον λεγόμενον· καὶ
λέγει αὐτῷ· [21] Ἀκο-
λούθει μοι· καὶ [22] ἀνα-
στὰς [21] ἠκολούθησεν
αὐτῷ.
10 Καὶ [27] ἐγένετο αὐτοῦ
ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολλοὶ τε-
λῶναι καὶ [29] ἁμαρτωλοὶ
[24] ἐλθόντες, συνανέκειν-
το τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ.
11 Καὶ [16] ἰδόντες οἱ Φα-
ρισαῖοι, εἶπον τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ· Διατί
μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ

θίει ὁ
ν;
ς ἀκού-
οῖς· Οὐ
οἱ ἰσχύ-
ἀλλ' οἱ
ς.
τες δὲ μά-
ν· ‡ Ἔλε-
ὶ οὐ θυσί-
⁴ ἦλθον κα-
ιίους, ἀλλ'
ὁς, ⁵εἰς μετά-

προσέρχονται
μαθηταὶ Ἰω-
οντες· Διατί
ὶ οἱ Φαρισαῖοι
μεν πολλὰ, οἱ
ηταί σου οὐ νη-
σι;
ὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ς· Μὴ δύνανται
ὶ τοῦ ¹²νυμφῶνος
ῖν, ἐφ' ὅσον μετ'
ῶν ¹³ἐστιν ὁ νυμ-
; ⁴ἐλεύσονται δὲ
ραι ὅταν ¹⁶ἀπαρθῇ
αὐτῶν ὁ νυμφίος,
ὶ τότε νηστεύσου-
ν.
16 Οὐδεὶς δὲ ¹⁷ἐπιβάλ-
ει ἐπίβλημα ῥάκους
⁸ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ
πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
ἱματίου, καὶ χεῖρον
²¹σχίσμα γίνεται.
17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶ-
νον νέον εἰς ἀσκοὺς
παλαιούς· εἰ δὲ μήγε,
ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ
οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ
ἀσκοὶ ²⁴ἀπολοῦνται·

A. D. 27.

* ἀμφότε-
ροι-α.
1 λαλέω.
2 i. e. ἀρχι-
συνάγωγος,
Mar. 5. 22.
† εἰς ἐλθὼν-α
s. εἰςελ-
θὼν-i.
‡ "Ελεος-i.
3 Ho. 6. 6.
4 ἔρχομαι.
5 Mar. 5. 23,
ἐσχάτως
ἔχει.
Lu. 8. 42,
ἀπέθνησκεν.
6 ἐπιτίθημι.
7 ζάω.
8 ἐγείρω.
9 ἀκολουθέω.
10 προςέρ-
χομαι.
11 ἅπτομαι.
12 Jno. 3. 29.
Re. 21. 2.
13 εἰμι.
14 σώζω.
Lu. 7. 50.
Ac. 4. 12.
15 ἐπιστρέφω
16 ἀπαίρω.
17 i. e. ἐπιῤ-
ῥάπτει,
Mar. 2. 21.
18 Mar. 9. 3.
19 εἴδω.
20 Mar. 5. 35.
21 ch. 27. 51.
Jno. 7. 43.
19. 25.
1 Co. 1. 10.
§ ἔλεγεν-i.
22 ἀποθνή-
σκω.
23 καταγε-
λάω.
24 ἀπολλύω.
25 ἐκβάλλω.
26 εἰςέρχομαι

ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον
νέον εἰς ἀσκοὺς καινὰς
καὶ * ἀμφότερα συντη-
ροῦνται.
18 Ταῦτα αὐτοῦ ¹λα-
λοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ
²ἄρχων † ἐλθὼν προςε-
κύνει αὐτῷ, λέγων·
Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου
⁵ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλ-
λὰ ⁴ἐλθὼν ⁶ἐπίθες τὴν
χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ
⁷ζήσεται.
19 Καὶ ⁸ἐγερθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς ⁹ἠκολούθησεν αὐ-
τῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
20 (Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἱ-
μοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη,
¹⁰προσελθοῦσα ὄπισθεν,
¹¹ἥψατο τοῦ κρασπέδου
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·
21 Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυ-
τῇ· Ἐὰν μόνον ¹¹ἅψω-
μαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ,
¹⁴σωθήσομαι.
22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ¹⁵ἐπι-
στραφεὶς, καὶ ¹⁹ἰδὼν
αὐτὴν, εἶπε· Θάρσει
θύγατερ· ἡ πίστις σου
¹⁴σέσωκέ σε. Καὶ ¹⁴ἐ-
σώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆ
ὥρας ἐκείνης.)
23 Καὶ ⁴ἐλθὼν ὁ Ἰησ
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
χοντος, καὶ ¹⁹ἰδὼν τ
αὐλητὰς, καὶ ²⁰τὸν ὄχ
θορυβούμενον, § λ
αὐτοῖς·
24 Ἀναχωρεῖτε·
²²ἀπέθανε τὸ κορ
ἀλλὰ καθεύδει.
²³κατεγέλων αὐ
25 Ὅτε δὲ ²⁵ἐξ
ὁ ὄχλος, ²⁶εἰ

... αεγυν-
... ήμᾶς,

... δὲ εἰς
προςῆλθον
... λοί, καὶ
ὁ Ἰησοῦς·
... δύναμαι
... ; Λέ-
Ναί, Κύ-

... ατο τῶν
... τῶν, λέ-
... πίστιν
... τω ὑμῖν.
... ὠχθησαν
... λμοί· χ
... αὐτοῖς
... Ὁρᾶ-
... σκέτω.
... λθόντες
... ὐτὸν ἐν
...
ἐξερχο-
προςή-

8 ἀλμι.
† ἐσκυλμέ-
νοι-α.
9 ἐκλύω.
ch. 15. 32.
Mar. 8. 3.
Ga. 6. 9.
He. 12. 3, 5.
10 ῥίπτω,
ch. 27. 5.
Lu. 4. 35.
17. 2.
Ac. 27. 29.
11 ἅπτομαι.
12 γίνομαι.
13 ἀνοίγω.
14 δέομαι.
15 Lu. 10. 2.
Re. 14. 15.
16 ἐμβριμά-
ομαι,
Mar. 1. 43.
14. 5.
Jno. 11. 33,
38.
17 2 Ti. 2. 15.
18 ὁράω.
19 διαφη-
μίζω.
20 δίδωμι.
† ...

... τῆς μαστι-
λείας, καὶ θεραπεύων
πᾶσαν νόσον καὶ πᾶ-
σαν μαλακίαν ἐν τῷ
λαῷ.
36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχ-
λους, ἐσπλαγχνίσθη
περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν
† ἐκλελυμένοι χ ἐῤ-
ῥιμμένοι ὡσεὶ πρόβατα
μὴ ἔχοντα ποιμένα.
37 Τότε λέγει τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν
θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ
ἐργάται ὀλίγοι.
38 Δεήθητε οὖν τοῦ
κυρίου τοῦ θερισμοῦ,
ὅπως ἐκβάλῃ ἐργά-
τας εἰς τὸν θερισμὸν
αὐτοῦ.

Κεφ. ι΄.

ΚΑΙ προςκαλεσάμε-
νος τοὺς δώδεκα μαθη-
τὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ...

3 Ἰάκωβος ὁ [1]τοῦ Ζε-
βεδαίου, ϗ Ἰωάννης ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ· Φίλιπ-
πος, καὶ Βαρθολομαῖος·
Θωμᾶς, ϗ Ματθαῖος ὁ
τελώνης· Ἰάκωβος ὁ [1]
τοῦ Ἀλφαίου, ϗ Λεβ-
βαῖος *d ὁ [7]ἐπικληθεὶς
Θαδδαῖος·†
4 Σίμων ὁ ‡ Κανανί-
της, ϗ Ἰούδας § Ἰσκαρι-
ώτης, ὁ καὶ [9]παραδοὺς
αὐτόν.
5 Τούτϐς τοὺς δώδεκα
[10]ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς,
παραγγείλας αὐτοῖς,
λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν
μὴ [13]ἀπέλθητε, καὶ εἰς
πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ
[2]εἰσέλθητε·
6 Πορεύεσθε δὲ μᾶλ-
λον πρὸς τὰ πρόβατα
τὰ [15]ἀπολωλότα οἴκου
Ἰσραήλ.
7 Πορευόμενοι δὲ κη-
ρύσσετε, λέγοντες· Ὅ-
τι [16]ἤγγικεν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν.
8 Ἀσθενοῦντας θερα-
πεύετε, †† λεπροὺς κα-
θαρίζετε, νεκροὺς ἐγεί-
ρετε, δαιμόνια ἐκβάλ-
λετε· [19]δωρεὰν [20]ἐλά-
βετε, δωρεὰν [21]δότε.
9 Μὴ [23]κτήσησθε χρυ-
σὸν, μηδὲ ἄργυρον, μη-
δὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώ-
νας ὑμῶν.
10 Μὴ πήραν εἰς ὁδὸν,
μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ
ὑποδήματα, μηδὲ ‡‡ ῥά-
βδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐρ-
γάτης τῆς τροφῆς αὐτϐ

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν
ἢ κώμην [2]εἰσέλθητε,
[3]ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ
ἄξιός [26]ἐστι· [4]κἀκεῖ
[5]μείνατε ἕως ἂν [6]ἐξ-
έλθητε.
12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε
αὐτήν.†
13 Καὶ ἐὰν μὲν [26]ᾖ ἡ
οἰκία ἀξία, [8]ἐλθέτω ἡ
εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν·
ἐὰν δὲ μὴ [26]ᾖ ἀξία, ἡ
εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς
[11]ἐπιστραφήτω.
14 Καὶ ὃς ἐὰν μὴ
[12]δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ
ἀκούσῃ τοὺς λόγους
ὑμῶν, [6]ἐξερχόμενοι τῆς
οἰκίας ἢ τῆς πόλεως
ἐκείνης, [14]ἐκτινάξατε
τὸν κονιορτὸν τῶν πο-
δῶν ὑμῶν.
15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἀνεκτότερον ἔσται γῇ
Σοδόμων ϗ ‖ Γομόῤῥων
ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ
πόλει ἐκείνῃ.
16 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέ-
σῳ λύκων· [17]γίνεσθε
οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις,
ϗ [18]ἀκέραιοι ὡς αἱ πε-
ριστεραί.
17 Προσέχετε [22]δὲ
ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων·
[9]παραδώσουσι γὰρ ὑ-
μᾶς εἰς [24]συνέδρια, καὶ
ἐν ταῖς [25]συναγωγαῖς
αὐτῶν μαστιγώσουσιν
ὑμᾶς·
18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας
δὲ καὶ βασιλεῖς [27]ἀ-
χθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ

1 s. υἱὸς.
2 εἰσέρχομαι.
3 ἐξετάζω.
4 καὶ ἐκεῖ.
5 μένω.
6 ἐξέρχομαι.
* alii Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς-d.
7 ἐπικαλέω.
† λέγοντες· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τϐτῳ-f.
‡ Καναναῖος-i. al. Κανανίτης.
§ Σκαριώτης-n.
8 ἔρχομαι.
9 παραδίδωμι
10 ἀποστέλλω.
11 ἐπιστρέφω
12 δέχομαι.
13 ἀπέρχομαι
14 ἐκτινάσσω
15 ἀπολλύω.
16 ἐγγίζω.
‖ Γομόῤῥας-h.
†† νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε-a. al. νεκροὺς ἐγείρετε-i.
17 γίνομαι.
18 Ro. 16. 19. Phi. 2. 15.
19 Ro. 3. 24.
20 λαμβάνω.
21 δίδωμι.
22 s. ἡμᾶς.
23 κτάομαι.
24 ch. 5. 22
25 ch. 23. 34.
‡‡ ῥάβδους-h.
26 εἰμί.
27 ἄγω.

[28]ἐστιν.

ριον αὐτοῖς ϗ
εσιν.
ταν δὲ [1] παραδι-
ν ὑμᾶς, μὴ [3] μερι-
σητε πῶς, ἢ τί [4] λα-
σητε· [5] δοθήσεται γὰρ
μῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
τί [4] λαλήσετε.
20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς [9] ἐϛε
οἱ [4] λαλοῦντες, ἀλλὰ
τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς
ὑμῶν, τὸ [4] λαλοῦν ἐν
ὑμῖν.
21 [1] Παραδώσει δὲ ἀ-
δελφὸς ἀδελφὸν εἰς θά-
νατον, καὶ πατὴρ τέ-
κνον· καὶ [10] ἐπαναστή-
σονται τέκνα ἐπὶ γο-
νεῖς, ϗ [11] θανατώσουσιν
αὐτούς.
22 Καὶ [9] ἔσεσθε μισού-
μενοι ὑπὸ πάντων διὰ
τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπο-
μείνας εἰς τέλος, οὗτος
[14] σωθήσεται.
23 Ὅταν δὲ διώκωσιν
ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύ-
τῃ, φεύγετε εἰς τὴν
§ ἄλλην· ἀμὴν γὰρ
λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τε-
λέσητε [18] τὰς πόλεις
τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἂν
[19] ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου.
24 Οὐκ [9] ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν [20] διδάσκαλον,
οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύ-
ριον αὐτοῦ·
25 Ἀρκετὸν τῷ μαθη-
τῇ ἵνα [21] γένηται ὡς ὁ
διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ
ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος
αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκο-
δεσπότην ‖ Βεελζεβοὺλ
[24] †† ἐκάλεσαν, πόσῳ
μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
αὐτοῦ;
26 Μὴ οὖν [2] φοβηθῆτε
αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐϛι
[6] κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ
[7] ἀποκαλυφθήσεται· ϗ
κρυπτὸν, ὃ οὐ [8] γνωσθή-
σεται.
27 Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν
τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν
τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
τὸ οὖς ἀκούετε, κη-
ρύξατε ἐπὶ τῶν δωμά-
των.
28 Καὶ μὴ [2]* φοβηθῆτε
ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόν-
των τὸ σῶμα, τὴν δὲ
ψυχὴν μὴ δυναμένων
ἀποκτεῖναι· [2] φοβήθη-
τε δὲ μᾶλλον τὸν δυνά-
μενον καὶ ψυχὴν καὶ
σῶμα [12] ἀπολέσαι ἐν γε-
έννῃ.
29 Οὐχὶ δύο στρουθία
[13] ἀσσαρίου πωλεῖται,
καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ
[15] πεσεῖται † ἐπὶ τὴν
γῆν ‡, ἄνευ ‡ τοῦ πατρὸς
ὑμῶν;
30 Ὑμῶν δὲ ϗ αἱ [16] τρί-
χες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι
[17] ἠριθμημέναι εἰσί.
31 Μὴ οὖν [2] φοβηθῆτε·
πολλῶν στρουθίων δια-
φέρετε ὑμεῖς.
32 Πᾶς οὖν ὅϛις [22] ὁμο-
λογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων,
ὁμολογήσω [23] κἀγὼ ἐν
αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ
πατρός μου τοῦ ἐν οὐ-
ρανοῖς.
33 Ὅστις δ' ἂν [25] ἀρ-
νήσηταί με ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων,

A. D. 27.

1 παραδίδωμι
2 φοβέω.
3 μεριμνάω. Lu. 21. 14, προμελετᾷν ἀπολογηθῆναι.
4 λαλέω.
5 δίδωμι.
6 καλύπτω.
7 ἀποκαλύπτω
8 γινώσκω.
9 εἰμί.
* φοβεῖσθε-α.
10 ἐπανίστημι.
11 Ro. 8. 13. He. 12. 1–3.
12 ἀπολλύω.
13 Lu. 12. 6.
† al. εἰς τὴν παγίδα.
‡ τῆς βουλῆς-ƒ.
14 σάω, s. σώζω.
15 πίπτω.
16 θρίξ.
§ ἑτέραν κἂν ἐκ ταύτης διώκωσιν ὑμᾶς. φεύγετε εἰς τὴν-m.
17 ἀριθμέω
18 s. ὁδεύω διά
19 ἔρχομαι.
20 Lu. 2. 46. Jno. 3. 2.
21 γίνομαι.
22 Heb. pro. ὁμολογήσει ἐμέ.
23 καὶ ἐγώ.
‖ Βεελζεβοὺβ-n.
24 καλέω.
†† ἐπεκάλεσαν-a.
25 ἀρνέομαι

[redacted]

42 Καὶ ὃς ἐὰν [a] ποτίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τέτων
ποτήριον ψυχροῦ * μό-
νον, εἰς ὄνομα μαθητῦ,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
[17] ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν
αὐτοῦ.

Κεφ. ια΄.

ΚΑΙ [a] ἐγένετο ὅτε
[7] ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς δια-
τάσσων τοῖς δώδεκα
μαθηταῖς αὐτοῦ, [10] μετ-
έβη ἐκεῖθεν, [11] τοῦ δι-
δάσκειν καὶ κηρύσ-
σειν ἐν ταῖς πόλεσιν
αὐτῶν.
2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκύ-
σας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ
τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ,
[12] πέμψας † δύο τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ.
3 Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ [a] εἶ
[14] ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον
[15] προςδοκῶμεν.
4 Καὶ [18] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
[19] Πορευθέντες ἀπαγ-
γείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκύ-
ετε καὶ βλέπετε·
5 Τυφλοὶ [20] ἀναβλέπυ-
σι, καὶ χωλοὶ περιπα-
τοῦσι, λεπροὶ καθαρί-
ζονται, ϗ κωφοὶ ἀκούυ-
σι, νεκροὶ ἐγείρονται,
καὶ πτωχοὶ εὐαγγελί-
ζονται·
6 Καὶ μακάριός [a] ἐςιν
ὃς ἐὰν μὴ [23] σκανδαλι-
σθῇ ἐν ἐμοί.
7 Τούτων δὲ πορευο
μένων, [24] ἤρξατο ὁ Ἰη-
σοῦς λέγειν τοῖς ὄχ-
λοις περὶ Ἰωάννου·
Τί [25] ἐξήλθετε εἰς τὴν

A. D. 27.
ρνέομαι.
αὶ ἐγώ.
οτίζω.
ατος-f.q.s.
Mar. 9. 41.
ρχομαι.
άλλω,
no. 13. 2.
ίνομαι.
ελέω.
er. 25.
μί.
μεταβαί-
ω.
s. ἕνεκα.
πέμπω.
δύ-ι.
εὑρίσκω.
ch. 3. 11.
21. 9.
23. 39.
Lu. 19. 38.
Lu. 3. 15.
12. 46.
Pe. 3. 12.
. 16. 25,26.
ar. 8.35,36.
. 9. 24, 25.
17. 33.
ἀπολλύω.
ἀποκρίνω.
πορεύο-
μαι.
Lu. 9. 5,11,
53.
2 Co. 7. 15.
Ga. 4. 14.
He. 11. 31.
ἀποστέλλω
ch. 20. 34.
Mar. 10. 51,
52.
Lu. 7. 22.
Ac. 22. 11,
13.
ch. 5. 29.
ἄρχομαι.
λαμβάνω.
ἐξέρχομαι.

σθαι;
ἀνέμου

ἐξήλθετε
ρωπον ἐν
ἱματίοις
νον; ἰδοὺ,
.αλακὰ [9] φο-
ἐν τοῖς οἰ-
ῶν ‡ βασιλέων
.ν.
.λλὰ τί [4] ἐξήλθετε
εῖν; [6] προφήτην;
αὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ
περισσότερον προφή-
του.
10 Οὗτος γάρ [12] ἐστι
περὶ οὗ [18] γέγραπται·
Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπε σου, ὃς κατα-
σκευάσει τὴν ὁδόν σου
ἔμπροσθέν σου.
11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὀκ [19] ἐγήγερται ἐν γεν-
νητοῖς γυναικῶν μεί-
ζων Ἰωάννυ τῦ Βαπτι-
ςοῦ· ὁ δὲ †† μικρότε-
ρος [23] ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν, μείζων
αὐτοῦ [12] ἐστιν.
12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν
Ἰωάννου τῦ Βαπτιστῦ
ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν [25] βιάζε-
ται, καὶ βιασταὶ [26] ἁρ-
πάζουσιν αὐτήν.
13 Πάντες γὰρ οἱ προ-
φῆται καὶ §§ ὁ νόμος
ἕως Ἰωάννου [27] προε-
φήτευσαν·
14 Καὶ εἰ θέλετε [28] δέ-
ξασθαι, αὐτός [12] ἐστιν
Ἠλίας ὁ μέλλων [16] ἔρ-
χεσθαι.

A. D. 27.

1 θεάομαι.
2 οὖς.
3 Mar. 4. 30.
4 ἐξέρχομαι.
5 εἴδω.
* παιδίοις-a.
6 s. μή.
† καθημένοις ἐν ἀγορᾷ, ἃ προςφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις (s. ἑταίροις) λέγυσιν-h.
7 Lu. 7. 25.
8 ἀμφιέννυμι
9 s. ἱματια.
‡ βασιλείων-i.
10 αὐλέω.
11 ὀρχέομαι.
12 εἰμί
13 θρηνέω.
14 κόπτω.
15 s. τὰ ςῆθη
16 ἔρχομαι.
17 ch. 3. 4.
18 γράφω.
§ ἁμαρτωλῶν. Καὶ-a.
19 ἐγείρω. Lu. 7. 16.
20 δικαιόω.
‖ ἔργων-n
†† μικρότερος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ὀρανῶν μείζων-n.
21 ἄρχομαι.
22 γίνομαι.
23 s. προφήτης.
24 μετανοέω.
‡‡ Βεθσαϊδά-i
25 Lu. 16. 16.
26 Jno. 6. 15. 10. 28, 29.
§§ ὁ νόμος, ἕως-n.
27 προφητεύω
28 δέχομαι.

15 Ὁ ἔχων [2] ὦτα ἀκύ-
ειν, ἀκουέτω.
16 [3] Τίνι δὲ ὁμοιώσω
τὴν γενεὰν ταύτην;
ὁμοία [12] ἐστὶ * παιδα-
ρίοις † ἐν ἀγοραῖς κα-
θημένοις, καὶ προςφω-
νοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐ-
τῶν,
17 Καὶ λέγυσιν· [10] Ηὐ-
λήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ
[11] ὠρχήσασθε· [13] ἐθρη-
νήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ
[14] ἐκόψασθε. [15]
18 [16] Ἦλθε γὰρ Ἰωάν-
νης, [17] μήτε ἐσθίων, μή-
τε πίνων· ϗ λέγουσι·
Δαιμόνιον ἔχει.
19 [16] Ἦλθεν ὁ υἱὸς τῦ
ἀνθρώπου ἐσθίων ϗ πί-
νων· ϗ λέγουσιν· Ἰδοὺ,
ἄνθρωπος φάγος καὶ
οἰνοπότης, τελωνῶν
φίλος ϗ § ἁμαρτωλῶν
καὶ [20] ἐδικαιώθη ἡ σο-
φία ἀπὸ τῶν ‖ τέκνων
αὐτῆς.
20 Τότε [21] ἤρξατο ὀνει-
δίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς
[22] ἐγένοντο αἱ πλεῖσται
δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ
[24] μετενόησαν·
21 Οὐαί σοι Χοραζὶν,
οὐαί σοι ‡‡ Βηθσαϊδάν·
ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ ϗ Σιδῶ-
νι [22] ἐγένοντο αἱ δυνά-
μεις αἱ [22] γενόμεναι ἐν
ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκ
κῳ καὶ σποδῷ [24] μετε-
νόησαν.
22 Πλὴν λέγω ὑμῖν·
Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀν-
εκτότερον [12] ἔσται ἐν
ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑ-
μῖν.

23 Καὶ σὺ Καπερναοὺμ
[*] ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ
[†] [1] ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου
[2] καταβιβασθήσῃ· ὅτι
εἰ ἐν Σοδόμοις [3] ἐγένον-
το αἱ δυνάμεις αἱ [3] γε-
νόμεναι ἐν σοὶ, [4] ἔμει-
ναν ἂν μέχρι τῆς σή-
μερον.
24 Πλὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι, γῇ Σοδόμων ἀνεκ-
τότερον [9] ἔσται ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως, ἢ σοί.
25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ και-
ρῷ [10] ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶπεν· [11] Ἐξομο-
λογοῦμαί σοι, πάτερ,
Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι [14] ἀπέκρυ-
ψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν
καὶ συνετῶν, καὶ [15] ἀπε-
κάλυψας αὐτὰ νηπί-
οις.
26 Ναὶ ὁ [16] πατὴρ, ὅτι
οὕτως [3] ἐγένετο [17] εὐδο-
κία ἔμπροσθέν σου.
27 Πάντα μοι [22] παρε-
δόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου·
καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει
τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ πατήρ·
οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπι-
γινώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱὸς,
καὶ ᾧ ἐὰν [23] βούληται ὁ
υἱὸς [24] ἀποκαλύψαι.
28 Δεῦτε πρός με πάν-
τες οἱ κοπιῶντες καὶ
[29] πεφορτισμένοι, κἀγὼ
ἀναπαύσω ὑμᾶς.
29 [30] Ἄρατε τὸν ζυγόν
μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ [31] μά-
θετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός
εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ
καρδίᾳ· καὶ [33] εὑρήσετε
ἀνάπαυσιν ταῖς ψυ-
χαῖς ὑμῶν.
30 Ὁ γὰρ ζυγός μου
χρηστὸς, καὶ τὸ φορτίον
μου ἐλαφρόν [9] ἐστιν.

Κεφ. ιβ'.

1 ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ
[5] ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς [6] σάββασι διὰ
τῶν [7] σπορίμων· οἱ δὲ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπεί-
νασαν, καὶ [8] ἤρξαντο
τίλλειν στάχυας, καὶ
ἐσθίειν.
2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
[12] ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ
Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποι-
οῦσιν ὃ οὐκ [13] ἔξεστι
ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
Οὐκ [18] ἀνέγνωτε τί [19] ἐ-
ποίησε Δαβὶδ, ὅτε [20] ἐ-
πείνασεν [b] αὐτὸς, [‖] καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ;
4 Πῶς [21] εἰσῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ
τοὺς [25] ἄρτους τῆς προ-
θέσεως [26] ἔφαγεν, οὓς
οὐκ ἐξὸν [9] ἦν αὐτῷ φα-
γεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐ-
τοῦ, [27] εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι
μόνοις;
5 Ἢ οὐκ [18] ἀνέγνωτε
ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς
σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν
τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
[28] βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί
[9] εἰσι;
6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ
ἱεροῦ [‡] μείζων [9] ἐστὶν
ὧδε.
7 Εἰ δὲ [32] ἐγνώκειτε
τί ἐστιν· Ἔλεον θέλω
καὶ οὐ θυσίαν· οὐκ ἂν
[34] κατεδικάσατε τοὺς
ἀναιτίους.

A. D. 27.

* ἡ-ἡ. al. μὴ ἕως.
† ὑψώθης-ἡ. al. ὑψωθήσῃ; ἕως (s. ἡ ἕως) ᾅδου.
1 ὑψόω.
2 καταβιβάζω.
3 γίνομαι.
4 μένω.
5 πορεύομαι.
6 Lu. 6. 1, 6.
7 s. χωρίων.
8 ἄρχομαι.
9 εἰμί.
10 ἀποκρίνομαι.
11 ch. 3. 6. Lu. 10. 21.
12 εἴδω.
13 ἔξειμι.
14 ἀποκρύπτω.
15 ἀποκαλύπτω.
16 Nom. pro voc. Att.
17 Lu. 2. 14. Ep. 1. 5, 9.
18 ἀναγινώσκω.
19 ποιέω.
20 πεινάω.
21 εἰσέρχομαι.
22 παραδίδωμι. ch. 24. 9.
23 1Co. 12. 11.
24 ch. 16. 17.
25 Mar. 2. 26.
26 φάγω.
27 i. q. ἀλλά.
28 Ac. 24. 6.
29 φορτίζω.
30 αἴρω.
31 μανθάνω.
‡ μεῖζον-ί.
32 γινώσκω.
33 εὑρίσκω.
34 καταδικάζω.

...ος γάρ ἐϛι [b]καὶ
...αββάτȣ ὁ υἱὸς τȣ̃
...ώπου.
...Καὶ [3] μεταβὰς ἐκεῖ-
...ν, [4]ἦλθεν εἰς τὴν συν-
...γωγὴν αὐτῶν.
10 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος
ἀ[7]ἦν τὴν l χεῖρα ἔχων
ξηράν· καὶ [8]ἐπηρώ-
τησαν αὐτὸν, λέγον-
τες· Εἰ ἔξεστι τοῖς
σάββασι θεραπεύειν;
ἵνα κατηγορήσωσιν αὐ-
τοῦ.
11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Τίς [*]ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄν-
θρωπος, ὃς [11] ἕξει πρό-
βατον ἕν, ϗ ἐὰν [12]ἐμ-
πέσῃ τοῦτο τοῖς σάβ-
βασιν εἰς βόθυνον, ȣ̓χὶ
κρατήσει αὐτὸ καὶ [15] ἐ-
γερεῖ;
12 Πόσῳ οὖν διαφέρει
ἄνθρωπος προβάτου;
ὥϛε [16]ἔξεστι τοῖς σάβ-
βασι καλῶς ποιεῖν.
13 Τότε λέγει τῷ ἀν-
θρώπῳ· Ἔκτεινόν τὴν
χεῖρά σου· ϗ [19]ἐξέτει-
νε, ϗ [20]ἀποκατεστάθη
ὑγιὴς, ὡς ἡ ἄλλη.
14 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
συμβούλιον [21]ἔλαβον
κατ' αὐτȣ̃ [22]ἐξελθόντες,
ὅπως αὐτὸν [23]ἀπολέ-
σωσιν.
15 Ὁ δὲ Ἰησȣ̃ς [24]γνȣ̀ς
[25]ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν·
ϗ [27]ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ, ϗ [*] [28]ἐθε-
ράπευσεν αὐτοὺς πάν-
τας.
16 Καὶ [30]ἐπετίμησεν
αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν
αὐτὸν ποιήσωσιν·

17 Ὅπως πληρωθῇ
τὸ [1]ῥηθὲν διὰ [2]Ἠσαΐȣ
τοῦ προφήτου, λέγον-
τος·
18 Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου,
ὃν [5]ᾑρέτισα· ὁ ἀγα-
πητός μου, εἰς ὃν εὐδό-
κησεν ἡ ψυχή μου·
[6]θήσω τὸ πνεῦμά μου
ἐπ' αὐτὸν, καὶ κρίσιν
τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγε-
λεῖ.
19 Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ
κραυγάσει, ȣ̓δὲ ἀκȣ́σει
τις ἐν ταῖς πλατείαις
τὴν φωνὴν αὐτοῦ.
20 Κάλαμον [9]συντε-
τριμμένον ȣ̓ [10]κατεάξει,
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ
[13]σβέσει, ἕως ἂν [14]ἐκ-
βάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρί-
σιν.
21 Καὶ ὁ ἐν l τῷ ὀνόμα-
τι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦ-
σι.
22 Τότε [17]προσηνέχθη
αὐτῷ δαιμονιζόμενος,
τυφλὸς ϗ [18]κωφός· ϗ
[28]ἐθεράπευσεν αὐτὸν,
ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ
κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ
βλέπειν.
23 Καὶ [24]ἐξίϛαντο πάν-
τες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλε-
γον· Μήτι οὗτός [7]ἐϛιν
ὁ υἱὸς Δαβίδ;
24 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀ-
κȣ́σαντες, εἶπον· Οὗτος
ȣ̓κ ἐκβάλλει τὰ δαιμό-
νια, εἰ μὴ ἐν τῷ [29]Βεελ-
ζεβοὺλ, ἄρχοντι τῶν
δαιμονίων.
25 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς
τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν,
εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα

A. D. 27.

1 ῥέω.
2 Is. 42. 1–4.
3 μεταβαίνω
4 ἔρχομαι.
5 αἱρετίζω.
6 τίθημι.
7 εἰμί.
8 ἐπερωτάω.
9 συντρίβω.
10 κατάγω.
11 ἔχω.
12 ἐμπίπτω.
13 σβέννυμι.
14 ἐκβάλλω.
15 ἐγείρω.
16 ἔξειμι.
17 προσφέρω.
18 ch. 9. 32, 33. 11. 5, 14. 15. 30, 31. Mar. 7. 32, 37. 9. 25. Lu. 1. 22. 7. 22.
19 ἐκτείνω.
20 ἀποκαθίστημι.
21 λαμβάνω.
22 ἐξέρχομαι.
23 ἀπολλύω.
24 ἐξίστημι.
25 γινώσκω.
26 ἀναχωρέω
27 ἀκολουθέω.
28 θεραπεύω.
29 ch. 10. 25. 2 Ki. 1. 2, 3, 16. Mar. 3. 22. Lu. 11. 15, 18, 19.
* ἐθεράπευσεν αὐτούς. Πάντας δὲ, οὓς ἐθεράπευσεν, ἐπέπληξεν, ἵνα μὴ-π.
30 ἐπιτιμάω

A. D. 27.

1 μερίζω.
2 ἵστημι.
* ἐν τῷ νῦν αἰῶνι-ι.
3 ch. 13. 22. Lu. 16. 8. Ro. 12. 2. 1 Co. 1. 20. 2 Co. 4. 4. Ep. 6. 12.
4 εἰμί.
5 φθάνω.
6 Mar. 8. 8. Lu. 6. 45. 2 Co. 8. 14. confer. Ep. 1. 8.
7 εἰσέρχομαι.
8 δέω.
9 Lu. 11. 23. Jno. 10. 12. 16. 32. 2 Co. 9. 9.
10 ch. 20. 3, 6. 1 Ti. 5. 13. Tit. 1. 12. 2 Pe. 1. 8.
† al. πονηρόν.
11 λαλέω.
12 ἀποδίδωμι.
13 ch. 15. 19. 26. 65. Mar. 2. 7. Jno. 10. 33. Ep. 4. 31. Col. 3. 8. 1 Ti. 6. 4. Jude 9. Re. 13. 1.
14 ἀφίημι.
15 ver. 7. Lu. 6. 37. Ja. 5. 6.
16 ἀποκρίνομαι.

γον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, [14] ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ [14] ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε * ἐν [3] τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
33 Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται.
34 Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ [4] ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ [6] περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.
35 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ [b] τῆς καρδίας ἐκβάλλει [d] τὰ ἀγαθά· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.
36 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα [10] ἀργὸν, ὃ ἐὰν [11] λαλήσωσι οἱ ἄνθρωποι, [12] ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.
37 Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου [15] καταδικασθήσῃ.
38 Τότε [16] ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων

ιέγον-
., θέλο-
σημεῖον

.ποκριθεὶς,
,ῖς· Γενεὰ
.ὶ [5] μοιχαλὶς
ἐπιζητεῖ, καὶ
οὐ δοθήσεται
.ὶ μὴ τὸ σημεῖ-
.ωνᾶ τοῦ προφή-

, Ὥςτερ γὰρ [9] ἦν
.ωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ
τοῦ [10] κήτους τρεῖς ἡ-
μέρας καὶ τρεῖς νύκτας,
οὕτως [9] ἔσται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύ-
κτας.
41 [13] Ἄνδρες Νινευΐ-
ται [14] ἀναστήσονται ἐν
τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης, καὶ κα-
τακρινοῦσιν αὐτήν·
ὅτι [17] μετενόησαν εἰς
τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ·
καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ
ὧδε.
42 Βασίλισσα νότου
[19] ἐγερθήσεται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινεῖ
αὐτήν· ὅτι [20] ἦλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς
[21] ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ,
πλεῖον Σολομῶντος
ὧδε.
43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκά-
θαρτον πνεῦμα [22] ἐξέλ-
θῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι' [23] ἀνύ-
δρων τόπων, ζητοῦν
3

ἀνάπαυσιν, ϗ οὐχ εὑ-
ρίσκει.
44 Τότε λέγει· [1] Ἐπι-
στρέψω εἰς τὸν οἶκόν
μου, ὅθεν [20] ἐξῆλθον.
Καὶ [20] ἐλθὸν, εὑρίσκει
[3] σχολάζοντα, [6] σεσα-
ρωμένον, ϗ [7] κεκοσμη-
μένον.
45 Τότε πορεύεται, ϗ
παραλαμβάνει μεθ'
ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα
πνεύματα πονηρότερα
ἑαυτοῦ, καὶ [11] εἰςελθόν-
τα κατοικεῖ ἐκεῖ· [12] ϗ
γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ
ἀνθρώπου ἐκείνου χεί-
ρονα τῶν πρώτων·
Οὕτως [9] ἔσται καὶ τῇ
γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονη-
ρᾷ.
46 Ἔτι δὲ αὐτοῦ [15] λα-
λοῦντος τοῖς ὄχλοις,
ἰδοὺ, ἡ μήτηρ ϗ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ [16] εἱστήκεισαν
ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ
[15] λαλῆσαι.
47 Εἶπε δέ τις αὐτῷ·
Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ
οἱ ἀδελφοί σου [18] ἔξω
[16] ἑστήκασι, * ζητοῦντές
σοι [15] λαλῆσαι.
48 Ὁ δὲ [4] ἀποκριθεὶς,
εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ·
Τίς [9] ἐστιν ἡ μήτηρ μου,
ϗ τίνες [9] εἰσὶν οἱ ἀδελ-
φοί μου;
49 Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν·
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου, καὶ
οἱ ἀδελφοί μου.
50 Ὅστις γὰρ ἂν
[24] ποιήσῃ τὸ θέλη-
μα τοῦ πατρός μου

1 ἐπιστρέφω.
2 εἴδω.
3 Ex. 5. 8, 17. in lxx. 1 Co. 7. 5.
4 ἀποκρίνομαι.
5 ch. 16. 4. Mar. 8. 38. Ro. 7. 3. Ja. 4. 4. 2 Pe. 2. 14.
6 σαρόω.
7 κοσμέω.
8 δίδωμι.
9 εἰμι.
10 confer. Ge. 1. 21. Jon. 1. 17. 2. 10. in lxx.
11 εἰςέρχομαι.
12 confer. 2 Pe. 2. 20.
13 confer. Lu. 11. 32.
14 ἀνίστημι.
15 λαλέω.
16 ἵστημι.
17 μετανοέω, ch. 3. 2. 4. 17. 11. 20, 21.
18 confer. Mar. 3. 20–22, 32, 33. Lu. 8. 19.
* ζητοῦντές σε—n. al. ζητοῦντές σε ἰδεῖν
19 ἐγείρω.
20 ἔρχομαι.
21 s. ἕνεκα.
22 ἐξέρχομαι.
23 Lu. 11. 24. 2 Pe. 2. 17. Jude 12
24 ποιέω.

[redacted]

καὶ [3] ἐδίδου καρπὸν, ὃ
μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἑξή-
κοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.
9 Ὁ ἔχων [4] ὦτα ἀκού-
ειν, ἀκουέτω.
10 Καὶ [6] προσελθόντες
οἱ μαθηταὶ, εἶπον αὐτῷ
Διατί ἐν παραβολαῖς
λαλεῖς αὐτοῖς;
11 Ὁ δὲ [10] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι
ὑμῖν [3] δέδοται [11] γνῶ-
ναι τὰ [12] μυστήρια τῆς
βασιλείας [d] τῶν οὐρα-
νῶν,| ἐκείνοις δὲ οὐ
[3] δέδοται.
12 Ὅστις γὰρ ἔχει,
[15] δοθήσεται αὐτῷ καὶ
περισσευθήσεται· ὅστις
δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει,
[16] ἀρθήσεται ἀπ' αὐ-
τοῦ.
13 Διὰ τοῦτο ἐν παρα-
βολαῖς αὐτοῖς λαλῶ
ὅτι βλέποντες οὐ βλέ-
πουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ
ἀκούουσιν, οὐδὲ [20] συν-
ιοῦσι.
14 Καὶ ἀναπληροῦται
[b] ἐπ' | αὐτοῖς ἡ προφη-
τεία [21] Ἠσαΐου, ἡ λέ-
γουσα· Ἀκοῇ ἀκούσε-
τε, καὶ οὐ μὴ [20] συνῆ-
τε· καὶ βλέποντες βλέ-
ψετε, καὶ οὐ μὴ [24] ἴδη-
τε.
15 [28] Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ
καρδία τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ τοῖς [4] ὠσὶ βαρέως
[32] ἤκουσαν, καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν [33] ἐ-
κάμμυσαν. μήποτε [24] ἴ-
δωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς,
καὶ τοῖς [4] ὠσὶν ἀκού-
σωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ

A. D. 27.

1 s. ὄντος.
2 εἰμί.
3 δίδωμι.
4 οὖς.
5 ἐξέρχομαι.
6 προσέρχο-
μαι.
7 καθῆμαι.
8 συνάγω.
9 ἐμβαίνω.
10 ἀποκρίνο-
μαι.
11 γινώσκω.
12 Ro. 11. 25.
1 Co. 13. 2.
Ep. 1. 9.
1 Ti. 3. 9,16.
13 ἵστημι.
14 λαλέω.
15 s. χρήμα-
τα.
16 αἴρω.
17 πίπτω.
18 ἔρχομαι.
19 s. μέρη
τοῦ ἀγροῦ,
s. χωρία.
20 συνίημι.
21 Is. 6. 9, 10.
22 ἔχω.
23 ἐξανατέλ-
λω, Mar. 4. 5.
24 εἴδω.
25 ἀνατέλλω.
26 καυματί-
ζω, Mar. 4. 6.
Re. 16. 8, 9.
27 ξηραίνω.
28 παχύνω,
Ac. 28. 27.
29 ver. 22.
ch. 7. 16.
30 ἀναβαίνω.
31 ἀποπνίγω,
Lu. 8. 33;
συνέπνιξαν,
Mar. 4. 7;
συμπνίγον-
ται, Lu. 8. 14.
32 ἀκούω.
33 καμμύω.

οῖς, αὐ-
ιὸς, καὶ
μήτηρ
ἡμέρα
ιν ὁ Ἰη-
οἰκίας,
τὴν θά-
ιχθησαν
ιοι πολ-
εἰς τὸ
α καθῆ-
ὁ ὄχλος
ὸν [13] εἰ-
ισεν αὐ-
αραβο-
δὴ, [b] ἐξ-
ων τοῦ
πείρειν
[17] ἔπεσε
ς [18] ἦλ-
ς κατέ-
ἔπεσεν
ιδη, ὅπου
ολλὴν
ιέτειλε,
βάθος
ἀνατεί-
ατίσθη
χειν ῥί-
ἔπεσεν
ιας, καὶ
ἀκαν-
πνιξαν
πεσεν
λὴν,

ι [4] ἐπι-
.ὶ † ἰάσω-

ὲ μακάριοι
 οἱ, ὅτι βλέ-
.αὶ τὰ [6] ὦτα
ι ἀκούει.
.ὴν γὰρ λέγω
ὅτι πολλοὶ προ-
.ι ꭓ δίκαιοι [9] ἐπε-
ασαν [10] ἰδεῖν ἃ βλέ-
.τε, καὶ οὐκ [10] εἶδον·
.αὶ [11] ἀκοῦσαι ἃ ἀκού-
ετε, καὶ οὐκ [11] ἤκου-
σαν.
18 Ὑμεῖς οὖν [11] ἀκού-
σατε τὴν παραβολὴν
τοῦ σπείροντος.
19 Παντὸς ἀκούοντος
τὸν λόγον τῆς βασιλεί-
ας,[13] ꭓ μὴ [1] συνιέντος,
ἔρχεται ὁ πονηρὸς, ꭓ
ἁρπάζει τὸ [14] ἐσπαρμέ-
νον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτȢ·
οὗτός [17] ἐστιν ὁ παρὰ
τὴν ὁδὸν [14] σπαρείς.
20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ [19] πε-
τρώδη [14] σπαρεὶς, οὗτός
[17] ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ
χαρᾶς λαμβάνων αὐ-
τόν·
21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν
ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ [21] πρός-
καιρός ἐστι· γενομέ-
νης δὲ θλίψεως ἢ
διωγμοῦ διὰ τὸν λό-
γον, εὐθὺς σκανδαλί-
ζεται.
22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάν-
θας [14] σπαρεὶς, οὗτός
[17] ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων· καὶ ἡ [26] μέρι-
μνα τοῦ [27] αἰῶνος τού-
του, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ
πλούτου [3] συμπνίγει
τὸν λόγον, ꭓ [3] ἄκαρπος
γίνεται.
23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν [14] σπαρεὶς,
οὗτός [17] ἐστιν ὁ τὸν λό-
γον ἀκούων ꭓ [1] συνιών·
ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ
ποιεῖ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ
δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριά-
κοντα.
24 Ἄλλην παραβολὴν
[7] παρέθηκεν αὐτοῖς, λέ-
γων· [8] Ὡμοιώθη ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ σπείροντι κα-
λὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ
αὐτοῦ.
25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν
τοὺς ἀνθρώπους, [12] ἦλ-
θεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς. ꭓ
[14] ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ
μέσον τȢ σίτȢ, ꭓ [15] ἀπ-
ῆλθεν.
26 Ὅτε δὲ [16] ἐβλάστη-
σεν ὁ χόρτος. ꭓ καρπὸν
ἐποίησε, τότε [18] ἐφάνη
καὶ τὰ ζιζάνια.
27 [20] Προσελθόντες δὲ
οἱ δοῦλοι τȢ οἰκοδεσπό-
του, εἶπον αὐτῷ· Κύριε,
οὐχὶ καλὸν σπέρμα [14] ἔσ-
πειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ;
πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζι-
ζάνια;
28 Ὁ δὲ [22] ἔφη αὐτοῖς·
Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦ-
το [23] ἐποίησεν. Οἱ δὲ
δοῦλοι εἶπον αὐτῷ·
Θέλεις οὖν [15] ἀπελθόν-
τες [25] συλλέξωμεν αὐ-
τά;
29 Ὁ δὲ [22] ἔφη· Οὔ·
μήποτε, [25] συλλέγον-
τες τὰ ζιζάνια, εκρι-

A. D. 27.

* συνιῶσι-ί.
1 συνίημι.
† ἰάσομαι-ί.
2 ch. 18. 28. Mar. 4. 7, 19. Lu. 8. 14, 42.
3 Mar. 4. 19. 1 Co. 14. 14. Ep. 5. 11. Tit. 3. 14. 2 Pe. 1. 8. Jude 12.
4 ἐπιστρέφω.
5 ἰάομαι.
6 οὖς.
7 παρατίθημι.
8 ὁμοιόω.
9 ἐπιθυμέω.
10 εἴδω.
11 ἀκούω.
12 ἔρχομαι.
13 i. e. τῶν οὐρανῶν, s. τοῦ ΘεȢ, ver. 24. ch. 3. 2.
14 σπείρω.
15 ἀπέρχομαι.
16 βλαστέω, s. βλαστάνω, Mar. 4. 27. He. 9. 4. Ja. 5. 18.
17 εἰμί.
18 φαίνω.
19 s. μέρη τȢ ἀγρȢ, ver. 5.
20 προσέρχομαι.
21 πρὸς καιρὸν, Lu. 8. 13.
22 φημι.
23 ποιέω.
24 ἀφίστανται, Lu. 8. 13.
25 συλλέγω.
26 ch. 6. 27, 31. Mar. 4. 19. Lu. 8. 14.
27 ch. 12. 32.

ζωσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν
σῖτον.
30 [1] Ἄφετε συναυξάνε-
σθαι ἀμφότερα μέχρι
τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν
[b] τῷ] καιρῷ τοῦ θερι-
σμοῦ [2] ἐρῶ τοῖς θερι-
σταῖς· [4] Συλλέξατε
πρῶτον τὰ ζιζάνια, χ
[8] δήσατε αὐτὰ εἰς [
[9] δέσμας, πρὸς τὸ κατα-
καῦσαι αὐτά· τὸν δὲ
σῖτον [10] συναγάγετε
εἰς τὴν ἀποθήκην
μου.
31 Ἄλλην παραβολὴν
[12] παρέθηκεν αὐτοῖς,
λέγων· Ὁμοία ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρα
νῶν κόκκῳ σινάπεως,
ὃν [14] λαβὼν ἄνθρωπος
ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ
αὐτοῦ.
32 Ὃ μικρότερον μέν
[16] ἐστι πάντων τῶν
σπερμάτων, ὅταν δὲ
[17] αὐξηθῇ, μεῖζον † τῶν
λαχάνων ἐστί· καὶ γί-
νεται δένδρον, ὥστε
[18] ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ κατασκη-
νοῦν ἐν τοῖς κλάδοις
αὐτοῦ.
33 Ἄλλην παραβολὴν
[20] ἐλάλησεν αὐτοῖς·
Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν [21] ζύ-
μῃ ἣν [14] λαβοῦσα γυνὴ
‡ ἐνέκρυψεν [23] εἰς ἀλεύ-
ρου σάτα τρία, ἕως οὗ
ἐζυμώθη ὅλον.
34 Ταῦτα πάντα [20] ἐ-
λάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν
παραβολαῖς τοῖς ὄχ-
λοις, καὶ χωρὶς παρα-
βολῆς οὐκ [20] ἐλάλει αὐ-
τοῖς·
35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ
[3] ῥηθὲν διὰ * τοῦ προ-
φήτου, [5] λέγοντος
[6] Ἀνοίξω ἐν παραβο
λαῖς τὸ στόμα μου
[7] ἐρεύξομαι κεκρυμμέ-
να ἀπὸ καταβολῆς κό-
σμου.
36 Τότε, [1] ἀφεὶς τοὺς
ὄχλους, [18] ἦλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς,] καὶ
[11] προσῆλθον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες·
[13] Φράσον ἡμῖν τὴν πα-
ραβολὴν τῶν ζιζανίων
τοῦ ἀγροῦ.
37 Ὁ δὲ [15] ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπεί
ρων τὸ καλὸν σπέρμα
[16] ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν
θρώπου·
38 Ὁ δὲ ἀγρός, [16] ἐ
στιν ὁ κόσμος· Τὸ δ
καλὸν σπέρμα, οὗτο
[16] εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βα-
σιλείας· Τὰ δὲ ζιζάνια
[16] εἰσὶν οἱ υἱοὶ [19] τοῦ
πονηροῦ·
39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπεί
ρας αὐτά, [16] ἐστιν ὁ δι
άβολος· Ὁ δὲ θερισ
μός, [22] συντέλεια τοῦ αἰ
ῶνός [16] ἐστιν· Οἱ δὲ θε
ρισταί, ἄγγελοί [16] εἰσιν
40 Ὥσπερ οὖν [4] συλλέ
γεται τὰ ζιζάνια, κα
πυρὶ § κατακαίεται· οὕ
τως [16] ἔσται ἐν τῇ συν
τελείᾳ τοῦ αἰῶνος d τού
του.]
41 [24] Ἀποστελεῖ ὁ υἱὸ
τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέ
λους αὐτοῦ, καὶ [4] συλ

A. D. 27.

1 ἀφίημι.
2 εἴρω.
3 ῥέω.
* Ἠσαΐου-f. al. add. Ἀσάφου.
4 συλλέγω.
5 Ps. 78. 2.
6 ἀνοίγω.
7 ἐρεύγω, Le. 11. 10. Ps. 19. 2. in lxx.
8 δέω.
9 Ex. 12. 22. Am. 9. 6. in lxx.
10 συνάγω.
11 προσέρχομαι.
12 παρατίθημι.
13 φράζω.
14 λαμβάνω.
15 ἀποκρίνομαι.
16 εἰμί.
17 αὐξάνω.
† πάντων-f.
18 ἔρχομαι.
19 ver. 19. ch. 6. 13.
20 λαλέω.
21 c. 10. 5–12. 1 Co. 5. 6–8. Ga. 5. 9.
22 ver. 40, 49. ch. 24. 3. 28. 20. He. 9. 26. συντέλεια, Ne. 9. 31. Job 26. 10. Je. 4. 27. Da. 12.4,13. in lxx.
‡ ἔκρυψεν-i.
23 ἐγκρύπτω.
§ καίεται-a.
24 ἀποστέλλω

σιν ἐκ τῆς βα-
λίας αὐτοῦ πάντα
σκάνδαλα, καὶ τοὺς
ποιοῦντας τὴν ἀνομί-
αν.
42 Καὶ [4]βαλοῦσιν αὐτοὺς
εἰς τὴν [5]κάμινον τοῦ
πυρός· ἐκεῖ [6]ἔσται ὁ
κλαυθμὸς ϗ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.
43 Τότε οἱ δίκαιοι
[9]ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥ-
λιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ
ἔχων [10]ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
44 Πάλιν ὁμοία [6]ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
θησαυρῷ [13]κεκρυμμένῳ
ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν [14]εὑρὼν
ἄνθρωπος [13]ἔκρυψε, ϗ
ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ
ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα
ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγο-
ράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖ-
νον.
45 Πάλιν ὁμοία, [6]ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
[15]ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ, ζη-
τοῦντι καλοὺς μαργα-
ρίτας·
46 † Ὃς, [14]εὑρὼν ἕνα
[19]πολύτιμον μαργαρί-
την, [20]ἀπελθὼν [21]πέ-
πρακε πάντα ὅσα εἶχε,
καὶ [22]ἠγόρασεν αὐτόν.
47 Πάλιν ὁμοία [6]ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν [25]σαγήνῃ [4]βληθεί-
σῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ϗ
ἐκ παντὸς γένους [26]συν-
αγαγούσῃ·
48 [27]Ἣν, ὅτε [28]ἐπλη-
ρώθη, ἀναβιβάσαντες
ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ
καθίσαντες, [1]συνέλεξαν
τὰ καλὰ εἰς [2]ἀγγεῖα,
τὰ δὲ [3]σαπρὰ ἔξω [4]ἔ-
βαλον.
49 Οὕτως [6]ἔσται ἐν τῇ
συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος·
[7]ἐξελεύσονται οἱ ἄγγε-
λοι, ϗ [8]ἀφοριοῦσι τοὺς
πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν
δικαίων·
50 Καὶ [4]βαλοῦσιν αὐ-
τοὺς εἰς τὴν [5]κάμινον
τοῦ πυρός· ἐκεῖ [6]ἔσται ὁ
κλαυθμὸς ϗ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.
51 c Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς·] [11]Συνήκατε ταῦτα
πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ·
Ναί, d Κύριε.]
52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Διὰ τοῦτο πᾶς γραμμα-
τεὺς, [12]μαθητευθεὶς *εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρα-
νῶν, ὅμοιός [6]ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅ-
στις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θη-
σαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ
παλαιά.
53 Καὶ [16]ἐγένετο, ὅτε
[17]ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς
τὰς παραβολὰς ταύτας
[18]μετῆρεν ἐκεῖθεν.
54 Καὶ [23]ἐλθὼν εἰς τὴν
[24]πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδα-
σκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συν-
αγωγῇ αὐτῶν· ὥστε
ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς, ϗ
λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ
σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυ-
νάμεις;
55 Οὐχ οὗτός [6]ἐστιν ὁ
τοῦ [29]τέκτονος υἱός; οὐχὶ
ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται
Μαριὰμ, ϗ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ

A. D. 27.

1 συλλέγω.
2 ch. 25. 4.
3 ch. 7. 17, 18. Lu. 6. 43. Ep. 4. 29.
4 βάλλω.
5 Re. 1. 15.
6 εἰμί.
7 ἐξέρχομαι.
8 ἀφορίζω.
9 ἐκλάμπω, Da. 12. 3.
10 οὖς.
11 συνίημι.
12 ch. 27. 57.
* τῇ βασιλείᾳ-a. al. ἐν τῇ βασιλείᾳ.
13 κρύπτω.
14 εὑρίσκω.
15 Re. 18. 3. 11.
16 γίνομαι.
17 τελέω.
18 μεταίρω.
19 Jno. 12. 3.
20 ἀπέρχομαι.
† Εὑρὼν δὲ-L.
21 πιπράσκω.
22 ἀγοράζω.
23 ἔρχομαι.
24 ver. 57. Mar. 6. 1, 4. Lu. 4. 23, 24. Jno. 4. 44. He. 11. 14.
25 Eze. 26. 5.
26 συνάγω.
27 ὅς.
28 πληρόω.
29 Mar. 6. 3. 2 Ki. 22. 6; τέκτων σιδήρου, 1 Sa. 13. 19; ξύλων καὶ λίθων, 2 Sa. 5. 11 χαλκοῦ. 1 Ki. 7. 14.

• Ἰωσῆς, ϗ Σίμων, καὶ
Ἰούδας;
56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐ-
τῦ ὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς
[3] εἰσι; πόθεν οὖν τῦτῳ
ταῦτα πάντα;
57 Καὶ[4] ἐσκανδαλίζον-
το ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ
[3] ἔστι προφήτης [5] ἄτι-
μος, εἰ μὴ ἐν τῇ [8] πατρί-
δι αὐτοῦ, ϗ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ.
58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν
ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς,
διὰ τὴν ἀπιςίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδ΄.

ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ
[15] ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ
[16] τετράρχης τὴν ἀκοὴν
Ἰησοῦ·
2 Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν
αὐτῦ· Οὗτός [3] ἐςιν Ἰω-
άννης ὁ Βαπτιστής·
αὐτὸς [19] ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν, ϗ διὰ τοῦ-
το αἱ [20] δυνάμεις [23] ἐν-
εργῦσιν ἐν αὐτῷ.
3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης, κρα-
τήσας τὸν Ἰωάννην,
[29] ἔδησεν αὐτὸν, ϗ [30] ἔ-
θετο ἐν φυλακῇ, διὰ
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖ-
κα ε Φιλίππου ι τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ.
4 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ
Ἰωάννης· Οὐκ [33] ἔξεςί
σοι ἔχειν αὐτήν.
5 Καὶ θέλων αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, [34] ἐφοβήθη
τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προ-
φήτην αὐτὸν εἶχον.
6 Γενεσίων[38] δὲ ‖ ἀ-
γομένων τοῦ Ἡρώδου,
[1] ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ
† τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ
μέσῳ· καὶ [2] ἤρεσε τῷ
Ἡρώδῃ.
7 Ὅθεν μεθ' ὅρκου
‡ ὡμολόγησεν [6] αὐτῇ
[7] δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήση-
ται.
8 Ἡ δὲ [10] προβιβασθεῖ-
σα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐ-
τῆς· [7] Δός μοι, φησὶν,
ὧδε ἐπὶ [12] πίνακι τὴν
κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
Βαπτιστοῦ.
9 Καὶ [13] ἐλυπήθη ὁ βα-
σιλεύς· διὰ δὲ τοὺς
[14] ὅρκυς, ϗ τὺς συνανα-
κειμένυς, ἐκέλευσε [7] δο-
θῆναι.
10 Καὶ πέμψας [17] ἀπε-
κεφάλισε τὸν Ἰωάννην
ἐν τῇ φυλακῇ.
11 Καὶ [18] ἠνέχθη ἡ κε-
φαλὴ αὐτῦ ἐπὶ [12] πίνα-
κι, ϗ [7] ἐδόθη τῷ κορα-
σίῳ, ϗ [18] ἤνεγκε τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς.
12 Καὶ [21] προσελθόντες
οἱ μαθηταὶ αὐτῦ [22] ἦ-
ραν τὸ § σῶμα, ϗ [25] ἔθα-
ψαν αὐτό· ϗ [26] ἐλθόν-
τες, [27] ἀπήγγειλαν τῷ
Ἰησοῦ.
13 Καὶ [28] ἀκούσας ὁ
Ἰησοῦς, [31] ἀνεχώρησεν
ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς
ἔρημον τόπον κατ' ἰδί-
αν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ
ὄχλοι, [32] ἠκολούθησαν
αὐτῷ πεζῇ [35] ἀπὸ τῶν
πόλεων.
14 Καὶ [36] ἐξελθὼν ὁ
Ἰησοῦς \ εἶδε πολὺν ὄχ-
λον· ϗ [37] ἐσπλαγχνίσθη
** ἐπ' αὐτοὺς, ϗ ἐθερά-

A. D. 27.

* Ἰωσῆφ-n.
al. Ἰωάννης.
† αὐτῦ Ἡρω-
διάς-n.
1 ὀρχέομαι.
2 ἀρέσκω.
3 εἰμί.
4 ch. 5. 29, 30.
5 Lu. 4. 24.
‡ ὤμοσεν-n.
6 ὁμολογέω.
7 δίδωμι.
8 ver. 54.
9 ποιέω.
10 Ac. 19. 33.
12 Mar. 6. 25.
13 λυπέω.
14 Mar. 6. 26.
15 ἀκούω.
16 Lu. 3. 1, 19.
17 ἀποκεφα-
λίζω.
18 φέρω.
19 ἐγείρω.
20 ch. 22. 29.
21 προσέρχο-
μαι.
22 αἴρω.
§ πτῶμα-i.
23 ἐνεργέω.
25 θάπτω.
26 ἔρχομαι.
27 ἀπαγγέλ-
λω.
28 s. ἐκεῖνα.
29 δέω.
30 τίθημι.
31 ἀναχωρέω
32 ἀκολουθέω.
33 ἔξειμι.
34 φοβέω.
35 s. ὁδῷ.
36 ἐξέρχομαι
37 σπλαγ-
χνίζω.
‖ γενομέ-
νων-i
38 s. συμπο-
σίων.
** ἐπ' αὐ-
τοῖς a.

προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ
πέραν, ἕως οὗ ⁵ἀπολύ-
σῃ τοὺς ὄχλους.
23 Καὶ ⁵ἀπολύσας τὸς
ὄχλȣς, ⁸ἀνέβη εἰς τὸ ὄ-
ρος κατ' ἰδίαν προσεύ-
ξασθαι. Ὀψίας⁹ δὲ γε-
νομένης, μόνος ⁶ἦν ἐκεῖ.
24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη
⁶¹¹μέσον τῆς θαλάσσης
⁶ἦν, ¹²βασανιζόμενον
ὑπὸ τῶν κυμάτων· ⁶ἦν
γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.
25 Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ
τῆς νυκτὸς †¹⁰ἀπῆλθε
πρὸς αὐτοὺς ᵇὁ Ἰησȣ̃ς,¹
περιπατῶν ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης.
26 Καὶ ¹⁷ἰδόντες αὐτὸν
οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θά-
λασσαν περιπατοῦντα,
¹⁸ἐταράχθησαν, λέγον-
τες, Ὅτι ²⁰φάντασμά
ἐστι· χ ἀπὸ τοῦ φόβου
²¹ἔκραξαν.
27 Εὐθέως δὲ ²²ἐλάλη-
σεν αὐτοῖς ὁ Ἰησȣ̃ς, λέ-
γων· Θαρσεῖτε· ἐγώ
εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.
28 ²⁷Ἀποκριθεὶς δὲ αὐ-
τῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύ-
ριε, εἰ σὺ ⁶εἶ, κέλευσόν
με πρός σε ²⁸ἐλθεῖν ἐπὶ
τὰ ὕδατα.
29 Ὁ δὲ εἶπεν· ²⁸Ἐλ-
θέ. Καὶ ³²καταβὰς
ἀπὸ τȣ̃ πλοίȣ ὁ Πέτρος,
³³περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ
²⁹ὕδατα, ²⁸ἐλθεῖν πρὸς
τὸν Ἰησοῦν.
30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνε-
μον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη.

---

3 s. ὥρας.
4 προσέρχο-
μαι.
5 ἀπολύω.
6 εἰμί.
7 παρέρχο-
μαι.
8 ἀναβαίνω.
9 ἤδη ὥρα
πολλή,
Mar. 6. 35;
ἡ δὲ ἡμέρα
ἤρξατο
κλίνειν,
Lu. 9. 12.
10 ἀπέρχομαι.
11 s. κατὰ
ςαδίȣς πολ-
λοὺς ἀπὸ
τῆς γῆς
ἀπεῖχε-n.
† ἦλθε-h.
12 ch. 8. 6, 29.
13 δίδωμι.
14 ἀνακλίνω.
‡ τοῦ χόρ-
του-n. al.
τὸν χόρτον.
15 λαμβάνω.
16 ἀναβλέπω
17 εἴδω.
18 ταράσσω.
19 κλάω.
20 Mar. 6. 49.
21 κράζω.
22 λαλέω.
23 ch. 15. 36
24 φάγω.
25 χορτάζω,
ch. 5. 6.
26 αἴρω.
27 ἀποκρίνω.
28 ἔρχομαι.
29 ὕδωρ.
30 s. μέρος.
31 ch. 15. 37.
32 καταβαίνω
33 περιπατέω
34 ἀναγκάζω

Καὶ [1]ἀρξάμενος [2]καταποντίζεσθαι, [3]ἔκραξε, λέγων· Κύριε, [5]σῶσόν με.

31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, [6]ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· [7]Ὀλιγόπιςε, εἰς τί [8]ἐδίςασας; [9]

32 Καὶ [15]ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, [16]ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, [17]ἐλθόντες† [18]προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς [21]Θεοῦ υἱὸς [22]εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες, [17]ἦλθον § εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35 Καὶ [24]ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τȣ͂ τόπȣ ἐκείνȣ, [25]ἀπέςειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, ϗ [26]προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας.

36 Καὶ παρεκάλȣν αὐτὸν, ἵνα μόνον [29]ἅψωνται τοῦ [30]κρασπέδȣ τȣ͂ ἱματίου αὐτοῦ· ϗ ὅσοι [29]ἥψαντο, [32]διεσώθησαν.

Κεφ. ιε΄.

ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησȣ͂ οἱ ‖ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς ϗ Φαρισαῖοι, λέγοντες·

2 Διατί οἱ μαθηταί σȣ παραβαίνȣσι τὴν [34]παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν.

A. D. 28.

1 ἄρχομαι.
2 ch. 18. 6.
3 κράζω.
4 ἀποκρίνομαι.
5 σώζω.
6 ἐπιλαμβάνω.
7 ch. 6. 30.
8 s. αἴτιον.
9 διστάζω.
* εἶπε· Τίμα-h.
10 ἐντέλλω.
11 Ex. 20. 12.
12 Ex. 21. 17.
13 Mar. 9. 39.
14 Mar. 7. 10.
15 ἐμβαίνω.
16 κοπάζω.
17 ἔρχομαι.
† al. ὄντες.
18 προσκυνέω
20 ὠφελέω.
‡ τιμήσει-i.
21 ch. 27. 43.
22 εἰμί.
§ ἐπὶ τὴν γῆν εἰς n.
23 ἀκυρόω.
24 ἐπιγινώσκω.
25 ἀποστέλλω
26 προσφέρω.
27 προφητεύω
28 Is. 29. 13.
‖ Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσι-a.
29 ἅπτομαι.
30 ch. 9. 20. Mar. 6. 56.
31 Mar. 7. 7.
32 διασώζω, Lu. 7. 3. Ac. 23. 24.
34 Mar. 7. 3, 13. 1 Co. 11. 2. Ga. 1. 14.
35 Mar. 7. 15. Ac. 10. 15.

3 Ὁ δὲ [4]ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί ϗ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

4 Ὁ γὰρ Θεὸς [9]ἐνετείλατο,[10] λέγων [11] Τίμα τὸν πατέρα *σȣ, ϗ τὴν μητέρα· καί· [12]Ὁ [13]κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, [14]θανάτῳ τελευτάτω.

5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ, ἢ τῇ μητρί· Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμȣ͂ [20]ὠφεληθῇς· καὶ ‖ ȣ̓ μὴ ‡ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτȣ͂, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6 Καὶ [23]ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τȣ͂ Θεȣ͂ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.

7 Ὑποκριταὶ, καλῶς [27]προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας [28]λέγων·

8 ‖ Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, ϗ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

9 [31]Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε.

11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα [35]κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

ε ¹ προςελθόντες
θηταὶ αὐτῦ, εἶπον
ῷ· ² Οἶδας, ὅτι οἱ
Φαρισαῖοι, ἀκύσαντες
ὸν λόγον, ἐσκανδαλί-
σθησαν;
13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπε· Πᾶσα φυτεία, ἣν
οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ
μου ὁ ὐράνιος, ⁷ἐκριζω-
θήσεται.
14 ⁸ Ἄφετε αὐτούς·
⁹ ὁδηγοί ¹⁰ εἰσι τυφλοὶ
τυφλῶν. Τυφλὸς δὲ τυ-
φλὸν ἐὰν ¹² ὁδηγῇ, ἀμ-
φότεροι εἰς ¹³ βόθυνον
¹⁴ πεσοῦνται.
15 ¹⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ·
¹⁶ Φράσον ἡμῖν τὴν πα-
ραβολὴν ταύτην.
16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
¹⁷ Ἀκμὴν ϗ ὑμεῖς ἀσύν-
ετοί ¹⁰ ἐστε.
17 Οὔπω νοεῖτε, ὅτι
πᾶν τὸ εἰςπορευόμενον
εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν
κοιλίαν χωρεῖ, ϗ εἰς
ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται;
18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα
ἐκ τῦ στόματος, ἐκ τῆς
καρδίας ³ ἐξέρχεται,
²⁷ κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.
19 Ἐκ γὰρ ²⁹ τῆς καρ-
δίας ἐξέρχονται διαλο-
γισμοὶ πονηροὶ, φόνοι,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλο-
παὶ, ψευδομαρτυρίαι,
³⁰ βλασφημίαι.
20 Ταῦτα ¹⁰ ἐςι τὰ κοι-
νοῦντα τὸν ἄνθρωπον·
τὸ δὲ ἀνίπτοις ³⁴ χερσὶ
φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.

A. D. 28

1 προςέρχομαι.
2 εἴδω.
3 ἐξέρχομαι
4 ch. 14. 34.
5 ἀναχωρέω.
6 Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τῷ γένει, Mar. 7. 26, con. Ac. 7. 11. 13. 19.
7 ch. 13. 29. Lu. 17. 6. Jude 12.
8 ἀφίημι.
9 ch. 23. 16, 24. Ac. 1. 16
10 εἰμί.
11 κραυγάζω
12 Lu. 6. 39. Jno. 16. 13.
13 ch. 12. 11. Lu. 6. 39.
14 πίπτω.
15 ἀποκρίνομαι.
16 φράζω.
17 s. κατὰ.
18 ἐρωτάω.
19 ἀποστέλλω
20 ἀπολλύω.
21 ἔρχομαι.
• προςεκύνησεν-n.
22 i. e. οὐ πρέπει.
23 λαμβάνω.
24 Mar. 7. 27.
27 καὶ ἐκεῖνα
28 s. ἀλλὰ.
29 ch. 12. 34.
30 ch. 12. 31. Ep. 4. 31.
31 Mar. 7. 28. Lu. 16. 21.
32 μέγας.
33 γίνομαι.
34 χείρ.
35 ἰάομαι.

21 Καὶ ³ ἐξελθὼν ⁴ ἐκεῖ-
θεν ὁ Ἰησῦς, ⁵ ἀνεχώρη-
σεν εἰς τὰ μέρη Τύρου
καὶ Σιδῶνος.
22 Καὶ ἰδὲ, γυνὴ ⁶ Χα-
ναναία, ἀπὸ τῶν ὁρίων
ἐκείνων ³ ἐξελθοῦσα,
¹¹ ἐκραύγασεν αὐτῷ, λέ-
γουσα· Ἐλέησόν με
Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυ-
γάτηρ μου κακῶς δαι-
μονίζεται.
23 Ὁ δὲ ὐκ ¹⁵ ἀπεκρί-
θη αὐτῇ λόγον. Καὶ
¹ προςελθόντες οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, ¹⁸ ἠρώ-
των αὐτὸν, λέγοντες·
Ἀπόλυσον αὐτὴν, ὅτι
κράζει ὄπισθεν ἡμῶν.
24 Ὁ δὲ ¹⁵ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· Οὐκ ¹⁹ ἀπεςάλην
εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ
²⁰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσ-
ραήλ.
25 Ἡ δὲ ²¹ ἐλθοῦσα
• προςεκύνει αὐτῷ, λέ-
γουσα· Κύριε, βοήθει
μοι.
26 Ὁ δὲ ¹⁵ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· Οὐκ ἔστι ²² κα-
λὸν ²³ λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, ϗ βαλεῖν
τοῖς ²⁴ κυναρίοις.
27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ, Κύ-
ριε· ²⁸ ϗ γὰρ τὰ κυνά-
ρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν
³¹ ψιχίων τῶν πιπτόν-
των ἀπὸ τῆς τραπέζης
τῶν κυρίων αὐτῶν.
28 Τότε ¹⁵ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ·
Ὦ γύναι, ³² μεγάλη
σου ἡ πίστις· ³³ γενη-
θήτω σοι ὡς θέλεις.
Καὶ ³⁵ ἰάθη ἡ θυγάτηρ

A. D. 28.

'Επτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύ-
δια.
35 Καὶ [1] ἐκέλευσε τοῖς
ὄχλοις [3] ἀναπεσεῖν ἐπὶ
τὴν γῆν.
36 Καὶ [5] λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς
ἰχθύας, εὐχαριστήσας,[*]
[8] ἔκλασε,[11] καὶ [12] ἔδωκε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄ-
χλῳ.
37 Καὶ [13] ἔφαγον πάν-
τες, καὶ ἐχορτάσθησαν·
καὶ [15] ἦραν τὸ περισ-
σεῦον τῶν κλασμάτων,
ἑπτὰ [17] σπυρίδας πλή-
ρεις.
38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες [18] ἦ-
σαν τετρακισχίλιοι ἄν-
δρες, χωρὶς γυναικῶν ϗ
παιδίων.
39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς
ὄχλους, ‡ ἐνέβη [e] εἰς τὸ
πλοῖον, ϗ [4] ἦλθεν εἰς τὰ
ὅρια § Μαγδαλά.

Κεφ. ιϛʹ.

ΚΑΙ [19] προσελθόντες
οἱ Φαρισαῖοι ϗ Σαδδου-
καῖοι, πειράζοντες [23] ἐ-
πηρώτησαν αὐτὸν ση-
μεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [24] ἐπι-
δεῖξαι αὐτοῖς.
2 Ὁ δὲ [25] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· [e] Ὀψίας
[28] γενομένης λέγετε. Εὐ-
δία· πυῤῥάζει γὰρ ὁ οὐ-
ρανός.
3 Καὶ πρωΐ· Σήμερον
χειμών· πυῤῥάζει γὰρ
στυγνάζων ὁ οὐρανός.
[e] Ὑποκριταὶ,|| τὸ μὲν
πρόσωπον τοῦ οὐρα-
νοῦ γινώσκετε διακρί-

1 κελεύω.
2 μεταβαίνω
3 ἀναπίπτω, confer. ch. 14. 19.
4 ἔρχομαι.
5 λαμβάνω.
6 ἀναβαίνω.
7 s. τὸν Θεόν.
8 κλάω.
9 κάθημαι.
10 προσέρχομαι.
11 s. τὰς ἄρτους.
12 δίδωμι.
13 φάγω.
14 ῥίπτω.
* αὐτοῦ-h.
15 αἴρω.
16 θεραπεύω.
17 ch. 16. 10. Mar. 8.8,20. Ac. 9. 25. σαργάνη, 2 Co. 11, 33.
† Vide App.
18 εἰμί.
‡ ἀνέβη-a.
20 ch. 12. 22.
21 ch. 18. 8. opponitur τῷ δύο χεῖρας ἔχοντι, Mar. 9. 43.
22 δοξάζω.
§ Μαγαδάν-n
23 ἐπερωτάω.
|| ἡμέραι τρεῖς-a.
24 ἐπιδείκνυμι.
25 ἀποκρίνομαι.
26 ἐκλύω.
27 s. χώρα, Mar. 8. 4. 2 Co. 11. 26. He. 11. 38.
28 γίνομαι.

τῶν Φαρισαίων ϗ Σαδ-
δουκαίων.
7 Οἱ δὲ διελογίζοντο
ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· [18]
Ὅτι ἄρτους οὐκ [19]ἐλά-
βομεν.
8 [15]Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτοῖς· Τί δια-
λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς,
ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους
οὐκ [19] ἐλάβετε;
9 Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ
μνημονεύετε τοὺς πέντε
ἄρτους τῶν πεντακισ-
χιλίων, καὶ πόσους
[18] κοφίνους ἐλάβε-
τε; [19]
10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρ-
τους τῶν τετρακισχι-
λίων, ϗ πόσας [19]σπυρί-
δας [19] ἐλάβετε;
11 Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι
οὐ περὶ † ἄρτου ‡ εἶ-
πον ὑμῖν, προσέχειν
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδου-
καίων;

14 ἀποκρινο-
μαι.
15 γινώσκω
16 1 Co. 15. 50.
Ga. 1. 16.
Ep. 6. 12.
He. 2. 14.
17 ἀποκα-
λύπτω.
ch. 10. 26.
Lu. 2. 35.
18 ch. 14. 20.
19 ch. 15. 37.
20 καὶ ἐγώ.
21 ch. 10. 2.
Jno. 1. 43.
22 ch. 7. 24.
Lu. 8. 6.
Ro. 9. 33.
1 Co. 10. 4.
† ἄρτων-h.
‡ Vide App.
24 Ac. 7. 38.
1 Co. 1. 2.
1 Ti. 3. 15.
Philem. 2.
25 Ac. 2. 27.
1 Co. 15. 55.
26 Lu. 23. 23.
confer.
Ac. 19. 16.
§ σι-n.

ἕνα τῶν προφητῶν.
15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑ-
μεῖς δὲ τίνα με λέγετε
εἶναι;
16 [14] Ἀποκριθεὶς δὲ
Σίμων Πέτρος, εἶπε·
Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.
17 Καὶ [14] ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ·
Μακάριος [10] εἶ, Σίμων
βὰρ Ἰωνᾶ· ὅτι [16] σὰρξ
καὶ αἷμα οὐκ [17] ἀπεκά-
λυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πα-
τήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς.
18 [20]Κἀγὼ δέ σοι λέ-
γω, ὅτι σὺ [10] εἶ [21] Πέ-
τρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
τῇ [22] πέτρᾳ οἰκοδομή-
σω μου τὴν [24] ἐκκλησί-
αν· καὶ πύλαι [25] ᾅδου
οὐ [26] κατισχύσουσιν
§ αὐτῆς.
19 Καὶ [8] δώσω σοι τὰς
κλεῖς τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν· ϗ ὃ ἐὰν

[1] δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,
[2] ἔσται [1] δεδεμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς· ϗ ὃ ἐὰν
[3] λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,
[2] ἔσται [5] λελυμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.
20 Τότε [*] διεστείλατο [8]
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅτι
αὐτός [2] ἐστιν ὁ Ἰησοῦς [1]
ὁ Χριστός.
21 Ἀπὸ τότε [11] ἤρξατο
ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ
αὐτὸν [12] ἀπελθεῖν εἰς
Ἱεροσόλυμα, ϗ [13] πολλὰ
[14] παθεῖν ἀπὸ των πρε-
σβυτέρων, ϗ ἀρχιερέ-
ων, ϗ γραμματέων, καὶ
[17] ἀποκτανθῆναι, ϗ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ [18] ἐγερθῆ-
ναι.
22 Καὶ [19] προσλαβό-
μενος αὐτὸν ὁ Πέτρος
[11] ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐ-
τῷ, λέγων· Ἵλεώς σοι
[20] Κύριε· οὐ μὴ [2] ἔσται
σοι τοῦτο.
23 Ὁ δὲ [21] στραφεὶς,
εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε
ὀπίσω μου, σατανᾶ,
[24] σκανδαλόν μȣ [2] εἶ·
ὅτι οὐ [25] φρονεῖς τὰ τȣ̃
Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀν-
θρώπων.
24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπί-
σω μου [27] ἐλθεῖν, ἀπα-
ρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
[28] ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, ϗ ἀκολουθείτω
μοι.
25 Ὃς γὰρ ἂν [32] θέλῃ
τὴν ψυχὴν αὐτȣ̃ [33] σῶ-

A. D. 28.

1 ἐάω.
2 εἰμί.
3 ἀπολλύω.
4 εὑρίσκω.
5 λύω.
6 s. κατὰ.
7 Mar. 8. 36.
* ἐπετίμη-
σεν-h.
Mar. 8. 30.
8 διαστέλλω.
9 δίδωμι.
10 Mar. 8. 37.
11 ἄρχομαι.
12 ἀπέρχο-
μαι.
13 Mar. 5. 26.
14 πάσχω.
15 ἀποδίδωμι
16 Lu. 23. 51.
Ac. 19. 18.
17 ἀποκτείνω
18 ἐγείρω.
19 προσλαμ-
βάνω.
20 s. ἔστω Θε-
ος, He. 8. 12.
21 στρέφω.
† ἑστώτων-a.
al. ἑστῶτες.
22 ἵστημι.
23 εἴδω.
‡ δόξῃ-n.
24 ch. 18. 7.
Lu. 17. 1.
25 Mar. 8. 33.
Ro. 8. 5.
26 Mar. 9. 2.
27 ἔρχομαι.
28 αἴρω.
29 μεταμορ-
φόω,
Mar. 9. 2.
30 λάμπω.
31 γίνομαι.
32 ch. 6. 25.
Ac. 2. 41.
Ro. 11. 3.
1 Co. 15. 45.
33 σώζω.
34 ὄπτομαι.

σαι, [3] ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτȣ̃ ἕνεκεν ἐμȣ̃,
[4] εὑρήσει αὐτήν.
26 Τί γὰρ ὠφελεῖται
ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσ-
μον ὅλον κερδήσῃ, τὴν
δὲ [6] ψυχὴν αὐτȣ̃ [7] ζημι-
ωθῇ; ἢ τί [9] δώσει ἄν-
θρωπος [10] ἀντάλλαγμα
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
27 Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς
τȣ̃ ἀνθρώπȣ ἔρχεσθαι
ἐν τῇ δόξῃ τȣ̃ πατρὸς
αὐτȣ̃, μετὰ τῶν ἀγγέ-
λων αὐτȣ̃· ϗ τότε [15] ἀ-
ποδώσει ἑκάστῳ, κατὰ
τὴν [16] πρᾶξιν αὐτȣ̃.
28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
[2] εἰσί τινες τῶν ὧδε † ἑ-
στηκότων, [34] οἵτινες οὐ
μὴ γεύσωνται θανάτȣ,
ἕως ἂν [23] ἴδωσι τὸν υἱ-
ὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-
μενον ἐν τῇ ‡ βασιλείᾳ
αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ΄.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἓξ
παραλαμβάνει ὁ Ἰησȣ̃ς
τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκω-
βον, ϗ Ἰωάννην τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ· ϗ [26] ἀ-
ναφέρει αὐτȣ̀ς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.
2 Καὶ [29] μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ
[30] ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτȣ̃ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ
ἱμάτια αὐτȣ̃ [31] ἐγένετο
λευκὰ ὡς τὸ φῶς.
3 Καὶ ἰδȣ̀, [34] ὤφθησαν
αὐτοῖς Μωσῆς, ϗ Ἠλί-
ας, μετ' αὐτοῦ συλλα-
λοῦντες

.κοκριθεὶς δὲ ὁ
ς, εἶπε τῷ Ἰησȣ·
ι, καλόν [2] ἐστιν
ς ὧδε [2]εἶναι· εἰ θέ-
ις, ποιήσωμεν ὧδε
ρεῖς σκηνὰς, σοὶ μίαν,
καὶ Μωσῇ μίαν, ϗ μίαν
Ἠλίᾳ.
5 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦν-
τος, ἰδοὺ, νεφέλη * φω-
τεινὴ [6] ἐπεσκίασεν αὐ-
τούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ
τῆς νεφέλης, λέγουσα·
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου
ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐ-
δόκησα· αὐτοῦ [7] ἀκού-
ετε.
6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
μαθηταὶ, [9] ἔπεσον ἐπὶ
πρόσωπον αὐτῶν, καὶ
ἐφοβήθησαν σφόδρα.
7 Καὶ [11] προσελθὼν ὁ
Ἰησοῦς, [12] ἥψατο αὐ-
τῶν, καὶ εἶπεν· [13] Ἐ-
γέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖ-
σθε.
8 [14] Ἐπάραντες δὲ τὸς
ὀφθαλμȣ̀ς αὐτῶν, ȣ̓δένα
εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν
μόνον.
9 Καὶ καταβαινόντων
αὐτῶν ‡ ἀπὸ τοῦ ὄρους,
[17] ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, λέγων· Μηδενὶ
εἴπητε [20] τὸ ὅραμα
ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκ νεκρῶν [21] ἀν-
αστῇ.
10 Καὶ [22] ἐπηρώτησαν
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, λέγοντες· Τί οὖν
οἱ γραμματεῖς λέγȣσιν,
ὅτι Ἠλίαν δεῖ [24] ἐλ-
θεῖν πρῶτον;
11 Ὁ δὲ ςἸησȣ̃ς| [1]ἀπο-

A. D. 28.

1 ἀποκρίνομαι.
2 εἰμί.
3 ἀποκαθίστημι, c. 12, 13.
Mar. 3. 5.
8. 25.
Lu. 6. 10.
Ac. 1. 6.
He. 13. 19.
* φωτός-ή.
4 ἐπιγινώσκω
5 θέλω.
6 ἐπισκιάζω.
7 pro ὑπακούετε.
8 συνίημι.
9 πίπτω.
10 γονυπετέω.
11 προσέρχομαι.
† αὐτὸν,-α.
12 ἅπτομαι.
13 ἐγείρω.
14 ἐπαίρω.
15 προσφέρω.
‡ ἐκ-α.
16 δύναμαι.
17 ἐντέλλω.
18 διαστρέφω,
Ac. 20. 30.
19 ἀνέχω.
Mar. 9. 19.
Lu. 9. 41.
Ac. 18. 14.
1 Co. 4. 12.
2Co. 11. 1, 4,
19, 20.
2 Th. 1. 4.
20 ἃ εἶδον,
Mar. 9. 9.
ὧν ἑωράκασιν,
Lu. 9. 36.
21 ἀνίστημι.
22 ἐπερωτάω
23 ἐπιτιμάω
24 ἔρχομαι.
25 ἐξέρχομαι.
26 θεραπεύω.

κριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς·
Ἠλίας μὲν ἔρχεται
ςπρῶτον,| καὶ [3] ἀποκα-
ταστήσει πάντα·
12 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
Ἠλίας ἤδη [24] ἦλθε, καὶ
οὐκ [4] ἐπέγνωσαν αὐτὸν,
ἀλλ' ἐποίησαν ς ἐν| αὐ-
τῷ ὅσα [5] ἠθέλησαν. Οὕ-
τω ϗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που μέλλει πάσχειν ὑπ'
αὐτῶν.
13 Τότε [8] συνῆκαν οἱ
μαθηταὶ, ὅτι περὶ Ἰω-
άννȣ τȣ̃ Βαπτιςȣ̃ εἶπεν
αὐτοῖς.
14 Καὶ [24] ἐλθόντων αὐ-
τῶν πρὸς τὸν ὄχλον,
[11] προσῆλθεν αὐτῷ ἄν-
θρωπος, [10] γονυπετῶν
† αὐτῷ,
15 Καὶ λέγων· Κύριε,
ἐλέησόν μου τὸν υἱὸν,
ὅτι σεληνιάζεται, καὶ
κακῶς πάσχει· πολλά-
κις γὰρ πίπτει εἰς τὸ
πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς
τὸ ὕδωρ.
16 Καὶ [15] προσήνεγκα
αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς
σου, καὶ οὐκ [16] ἠδυ-
νήθησαν αὐτὸν θερα-
πεῦσαι.
17 [1] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γε-
νεὰ ἄπιστος καὶ [18] διε-
στραμμένη, ἕως πότε
[2] ἔσομαι μεθ' ὑμῶν;
ἕως πότε [19] ἀνέξομαι
ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐ-
τὸν ὧδε.
18 Καὶ [23] ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ Ἰησȣ̃ς, ϗ [25] ἐξ-
ῆλθεν ἀπ' αὐτȣ̃ τὸ δαι-
μόνιον· ϗ [26]ἐθεραπεύθη

ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας
ἐκείνης.
19 Τότε [1] προςελθόν-
τες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰη-
σοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον·
Διατί ἡμεῖς οὐκ [2] ἠδυ-
νήθημεν ἐκβαλεῖν αὐ-
τό;
20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Διὰ τὴν * ἀπι-
στίαν ὑμῶν· ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔ-
χητε πίστιν ὡς κόκκον
σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ
ὄρει τούτῳ· [9] Μετά-
βηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ,
καὶ [9] μεταβήσεται· ϗ
οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.
21 c Τοῦτο δὲ τὸ γέ-
νος [12] οὐκ ἐκπορεύεται,
εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ
νηστείᾳ; ‖
22 [13] Ἀναστρεφομένων
δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου [18] παρα-
δίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀν-
θρώπων·
23 Καὶ [19] ἀποκτενοῦ-
σιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρί-
τῃ ἡμέρᾳ [21] ἐγερθήσε-
ται. Καὶ ἐλυπήθησαν
σφόδρα.
24 [22] Ἐλθόντων δὲ αὐ-
τῶν εἰς Καπερναοὺμ,
[1] προςῆλθον οἱ τὰ δί-
δραχμα λαμβάνοντες
τῷ Πέτρῳ, ϗ εἶπον· Ὁ
διδάσκαλος ὑμῶν [23] οὐ
τελεῖ τὰ δίδραχμα;
25 Λέγει, Ναί. Καὶ
ὅτε [27] εἰςῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, [28] προέφθασεν
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ
βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ
τίνων λαμβάνουσι τέ-
λη, ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν
υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν
ἀλλοτρίων;
26 Λέγει αὐτῷ ὁ
Πέτρος ‖ Ἀπὸ τῶν
ἀλλοτρίων. [3] Ἔφη αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄραγε
ἐλεύθεροί [4] εἰσιν οἱ
υἱοί.
27 Ἵνα δὲ μὴ σκανδα-
λίσωμεν αὐτοὺς, πο-
ρευθεὶς εἰς τὴν θάλασ-
σαν, [5] βάλε ἄγκιστρον, [6]
καὶ τὸν [7] ἀναβάντα
[8] πρῶτον ἰχθὺν [10] ἆρον·
καὶ [11] ἀνοίξας τὸ στόμα
αὐτοῦ, [14] εὑρήσεις στα-
τῆρα· ἐκεῖνον [15] λα-
βὼν, [16] δὸς αὐτοῖς ἀντὶ
ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Κεφ. ιη'.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ † ὥρ
προςῆλθον οἱ μαθη
τῷ Ἰησοῦ, λέγοντ
Τίς ἄρα [17] μείζων ἐ
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
ρανῶν;
2 Καὶ προςκαλεσ
νος ὁ Ἰησοῦς παι
[20] ἔστησεν αὐτὸ ἐν
σῳ [24] αὐτῶν.
3 Καὶ εἶπεν· '
λέγω ὑμῖν, ἐὰ
[25] στραφῆτε, καὶ
νησθε ὡς τὰ παιδ
μὴ [27] εἰςέλθητε ε
βασιλείαν τῶν
νῶν.
4 Ὅςτις οὖν
νώσῃ ἑαυτὸν
παιδίον τοῦτο

A. D. 28.

1 προςέρχομαι.
2 δύναμαι.
* ὀλιγοπιστίαν-n.
3 φάω, s. φημι.
4 εἰμί.
5 βάλλω.
6 i. e. εἰς τὸ ὕδωρ.
7 ἀναβαίνω.
8 i. e. ἐκ τοῦ ὕδατος.
9 μεταβαίνω
10 αἴρω.
11 ἀνοίγω.
12 i. e. δαιμόνων.
13 παρεπορεύοντο. Mar. 9. 30. 2 Co. 1. 12. Ep. 2. 3. 1 Ti. 3. 15. He. 10. 33. 1 Pe. 1. 17. 2 Pe. 2. 18.
14 εὑρίσκω.
15 λαμβάνω.
16 δίδωμι.
† ἡμέρᾳ-h.
17 μέγας.
18 παραδίδωμι.
19 ἀποκτείνω.
20 ἵστημι.
21 ἐγείρω.
22 ἔρχομαι.
23 pro οὐχὶ.
24 s. τόπῳ.
25 στρέφω, ch. 16. 23. Jno. 20. 16.
26 γίνομαι.
27 εἰςέρχομαι.
28 προφθάνω
‡ ταπεινώσει-h.

...ζων ἐν ...ῶν οὐρα-

...ν [5]δέξηται ...οιοῦτον ἓν ...ὀνόματί μου, ...εται.

... δ' ἂν [6]σκανδα... ἕνα τῶν μικρῶν ...ων τῶν πιστευόν... εἰς ἐμὲ, συμφέρει ...τῷ ἵνα [7]κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς † ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ [14]καταποντισθῇ ἐν τῷ [15]πελάγει τῆς θαλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν [16]σκανδάλων· [20]ἀνάγκη γάρ [1]ἐστιν [21]ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ [c]ἐκείνῳ,] δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χείρ σου, ἢ ὁ πούς σου [16]σκανδαλίζει σε, [22]ἔκκοψον ‖ αὐτὰ, § [23]βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι [1]ἐστὶν [24]εἰςελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, [27]ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα [23]βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου [16]σκανδαλίζει σε, [31]ἔξελε αὐτὸν, καὶ [23]βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι [1]ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν [24]εἰςελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα [23]βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10 Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διαπαντὸς [3]βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου, τοῦ [4]ἐν οὐρανοῖς.

11 [e]Ἦλθε [21]γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [*]σῶσαι[9] [10]τὸ [11]ἀπολωλός.]

12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν [12]γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, § [13]πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ [17]ἀφεὶς τὰ ἐννενηκονταεννέα, ‡ ἐπὶ [15]τὰ ὄρη πορευθεὶς, ζητεῖ τὸ [13]πλανώμενον;

13 Καὶ ἐὰν [12]γένηται [19]εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενηκονταεννέα, τοῖς μὴ [13]πεπλανημένοις.

14 Οὕτως οὐκ [1]ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τοῦ [4]ἐν οὐρανοῖς, ἵνα [11]ἀπόληται §εἷς τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ [c]εἰς σὲ] ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, [b]καὶ] [25]ἔλεγξον αὐτὸν [26]μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· [28]ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, [30]παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν [32]σταθῇ πᾶν ῥῆμα.

A. D. 28.

1 εἰμί.
2 μέγας.
3 s. χρόνου.
4 s. ὄντος.
5 δέχομαι.
6 ch. 5. 29, 30.
7 κρεμάω.
8 Lu. 17. 2.
* ζητῆσαι § σῶσαι-n.
† εἰς-h. al. περί.
9 σώζω.
10 ch. 10. 6. Lu. 15. 6, 24.
11 ἀπολλύω.
12 γίνομαι.
13 πλανάω, ch. 24. 4. Jon. 7. 12.
14 ch. 14. 30.
15 Ac. 27. 5.
16 ch. 13. 41.
17 ἀφίημι.
‡ ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς-a.
18 Lu. 15. 4.
19 εὑρίσκω.
20 ἀνένδεκτόν ἐστι, Lu. 17. 1.
21 ἔρχομαι.
22 ἐκκόπτω.
§ ἕν-i.
‖ αὐτὸν-h.
23 βάλλω.
24 εἰςέρχομαι.
25 ἐλέγχω.
26 i. e. τῆς ἁμαρτίας. Lu. 3. 19.
27 s. μᾶλλον.
28 ἐὰν μετανοήσῃ. Lu. 17. 3.
30 παραλαμβάνω.
31 ἐξαιρέω.
32 ἵστημι.

ῆς, ϗ Σίμων, καὶ
ς;
αἱ ἀδελφαὶ αὐ-
ι πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς
; πόθεν οὖν τούτῳ
ῖτα πάντα;
Καὶ [4]ἐσκανδαλίζον-
ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰη-
οῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ
ἔστι προφήτης [5]ἄτι-
μος, εἰ μὴ ἐν τῇ [8]πατρί-
δι αὐτοῦ, ϗ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ.
58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν
ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς,
διὰ τὴν ἀπιςίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδʹ.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ὁ
ἤκουσεν [15]Ἡρώδης ὁ
[16]τετράρχης τὴν ἀκοὴν
Ἰησοῦ.
2 Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν
αὐτοῦ· Οὗτός [3]ἐςιν Ἰω-
άννης ὁ Βαπτιστής·
αὐτὸς [19]ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν, ϗ διὰ τοῦ-
το αἱ [20]δυνάμεις [23]ἐν-
εργοῦσιν ἐν αὐτῷ.
3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρα-
τήσας τὸν Ἰωάννην,
[29]ἔδησεν αὐτὸν, ϗ [30]ἔ-
θετο ἐν φυλακῇ, διὰ
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖ-
κα [c]Φιλίππου | τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ.
4 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ
Ἰωάννης· Οὐκ [33]ἔξεςί
σοι ἔχειν αὐτήν.
5 Καὶ θέλων αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, [34]ἐφοβήθη
τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προ-
φήτην αὐτὸν εἶχον.
6 Γενεσίων[38] δὲ ‖ ἀ-
γομένων τοῦ Ἡρώδου,
[1]ὠρχήσατο ... Ἡρωδιάδος ...
† τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ
μέσῳ· καὶ [2]ἤρεσε τῷ
Ἡρώδῃ.
7 Ὅθεν μεθ' ὅρκου
‡ ὡμολόγησεν [6] αὐτῇ
[7]δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήση-
ται.
8 Ἡ δὲ [10]προβιβασθεῖ-
σα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐ-
τῆς· [7]Δός μοι, φησὶν,
ὧδε ἐπὶ [12]πίνακι τὴν
κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
Βαπτιστοῦ.
9 Καὶ [13]ἐλυπήθη ὁ βα-
σιλεύς· διὰ δὲ τοὺς
[14]ὅρκους, ϗ τοὺς συνανα-
κειμένους, ἐκέλευσε [7]δο-
θῆναι.
10 Καὶ πέμψας [17]ἀπε-
κεφάλισε τὸν Ἰωάννην
ἐν τῇ φυλακῇ.
11 Καὶ [18]ἠνέχθη ἡ κε-
φαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ [12]πίνα-
κι, ϗ [7]ἐδόθη τῷ κορα-
σίῳ, ϗ [18]ἤνεγκε τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς.
12 Καὶ [21]προσελθόντες
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ [22]ἦ-
ραν τὸ § σῶμα, ϗ [25]ἔθα-
ψαν αὐτό· ϗ [26]ἐλθόν-
τες, [27]ἀπήγγειλαν τῷ
Ἰησοῦ.
13 Καὶ [28] ἀκούσας ὁ
Ἰησοῦς, [31]ἀνεχώρησεν
ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς
ἔρημον τόπον κατ' ἰδί-
αν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ
ὄχλοι, [32]ἠκολούθησαν
αὐτῷ πεζῇ [35]ἀπὸ τῶν
πόλεων.
14 Καὶ [36]ἐξελθὼν ὁ
Ἰησοῦς | εἶδε πολὺν ὄχ-
λον· ϗ [37]ἐσπλαγχνίσθη
[**]ἐπ' αὐτοὺς, ϗ ἐθερά-

* Ἰωσῆς-η. al. Ἰωάννης.
† αὐτῆς Ἡρωδιάς-η.
1 ὀρχέομαι.
2 ἀρέσκω.
3 εἰμί.
4 ch. 5. 29, 30.
5 Lu. 4. 24.
‡ ὄμοσεν-η.
6 ὁμολογέω.
7 δίδωμι.
8 ver. 54.
9 ποιέω.
10 Ac. 19. 33.
12 Mar. 6. 25.
13 λυπέω.
14 Mar. 6. 26.
15 ἀκούω.
16 Lu. 3. 1, 19.
17 ἀποκεφαλίζω.
18 φέρω.
19 ἐγείρω.
20 ch. 22. 29.
21 προσέρχομαι.
22 αἴρω.
§ πτῶμα-ι.
23 ἐνεργέω.
25 θάπτω.
26 ἔρχομαι.
27 ἀπαγγέλλω.
28 s. ἐκεῖνο.
29 δέω.
30 τίθημι.
31 ἀναχωρέω.
32 ἀκολουθέω.
33 ἔξειμι.
34 φοβέω.
35 s. ὁδῷ.
36 ἐξέρχομαι.
37 σπλαγχνίζω.
‖ γενομένων-ι.
38 s. συμποσίων.
** ἐπ' αὐτοῖς α.

ἀγοράσωσιν
ώματα.
σοῦς εἶπεν
χρείαν ἀ-
θεῖν· ¹³δό-
ὑμεῖς φα-

σιν αὐτῷ·
ῶδε εἰ μὴ
ς καὶ δύο

· Φέρετέ
ε.
σας τοὺς
κλιθῆναι
ους, ᵇ ⁊ ¹
έντε ἄρ-
ἰχθύας,
εἰς τὸν
ησε· ⁊
κε τοῖς
ἄρτους,
τοῖς ὀ-

ν πάν-

8 ἀναβαίνω.
9 ἤδη ὥρα πολλή, Mar. 6. 35; ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, Lu. 9. 12.
10 ἀπέρχομαι
11 s. κατά
ς αξίως πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεῖχε-n.
† ἦλθε-h.
12 ch. 8. 6, 29.
13 δίδωμι.
14 ἀνακλίνω.
‡ τοῦ χόρτου-n. al. τὸν χόρτον.
15 λαμβάνω.
16 ἀναβλέπω
17 εἶδω.
18 ταράσσω.
19 κλάω.
20 Mar. 6. 49.
21 κράζω.
22 λαλέω.
23 ch. 15. 36
24 φάσκω

... ἰδίαν προσεύ-
ξασθαι. Ὀψίας[a] δὲ γε-
νομένης, μόνος [e]ἦν ἐκεῖ.
24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη
[a]¹¹μέσον τῆς θαλάσσης
[e]ἦν, ¹²βασανιζόμενον
ὑπὸ τῶν κυμάτων· [e]ἦν
γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.
25 Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ
τῆς νυκτὸς †¹⁰ἀπῆλθε
πρὸς αὐτοὺς ᵇ ὁ Ἰησοῦς,¹
περιπατῶν ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης.
26 Καὶ ¹⁷ἰδόντες αὐτὸν
οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θά-
λασσαν περιπατοῦντα,
¹⁸ἐταράχθησαν, λέγον-
τες, Ὅτι ²⁰φάντασμά
ἐστι· ⁊ ἀπὸ τοῦ φόβου
²¹ἔκραξαν.
27 Εὐθέως δὲ ²²ἐλάλη-
σεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γων· Θαρσεῖτε· ἐγώ
εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.
28 ²⁷Ἀποκριθεὶς δὲ αὐ-
τῷ ὁ Πέτρος ...

[redacted]

Καὶ [1]ἀρξάμενος [2]κατα-
ποντίζεσθαι, [3]ἔκραξε,
λέγων· Κύριε, [b]σῶσόν
με.
31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
[6]ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ
λέγει αὐτῷ· [7]Ὀλιγό-
πιςε, εἰς τί [8]ἐδίςασας;[9]
32 Καὶ [15]ἐμβάντων αὐ-
τῶν εἰς τὸ πλοῖον, [16]ἐ-
κόπασεν ὁ ἄνεμος.
33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ,
[17]ἐλθόντες† [18]προσεκύ-
νησαν αὐτῷ, λέγοντες·
Ἀληθῶς [21]Θεοῦ υἱὸς
[22]εἶ.
34 Καὶ διαπεράσαντες,
[17]ἦλθον § εἰς τὴν γῆν
Γεννησαρέτ.
35 Καὶ [24]ἐπιγνόντες
αὐτὸν οἱ ἄνδρες τȣ͂ τόπȣ
ἐκείνȣ, [25]ἀπέςειλαν εἰς
ὅλην τὴν περίχωρον
ἐκείνην, ϗ [26]προσήνεγ-
καν αὐτῷ πάντας τοὺς
κακῶς ἔχοντας.
36 Καὶ παρεκάλȣν αὐ-
τὸν, ἵνα μόνον [29]ἅψων-
ται τοῦ [30]κρασπέδȣ τȣ͂
ἱματίου αὐτοῦ· ϗ ὅσοι
[29]ἥψαντο, [32]διεσώθη-
σαν.

Κεφ. ιε΄.

ΤΟΤΕ προσέρχονται
τῷ Ἰησȣ͂ οἱ ‖ ἀπὸ Ἱερο-
σολύμων γραμματεῖς ϗ
Φαρισαῖοι, λέγοντες·
2 Διατί οἱ μαθηταί σȣ
παραβαίνȣσι τὴν [34]πα-
ράδοσιν τῶν πρεσβυτέ-
ρων; οὐ γὰρ νίπτονται
τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν
ἄρτον ἐσθίωσιν.

A. D. 28.

1 ἄρχομαι.
2 ch. 18. 6.
3 κράζω.
4 ἀποκρίνο-
μαι.
5 σώζω.
6 ἐπιλαμβά-
νω.
7 ch. 6. 30.
8 s. αἴτιον.
9 διστάζω.
* εἰπε· Τί-
μα-h.
10 ἐντέλλω.
11 Ex. 20. 12.
12 Ex. 21. 17.
13 Mar. 9. 39.
14 Mar. 7. 10.
15 ἐμβαίνω.
16 κοπάζω.
17 ἔρχομαι.
† al. ὄντες.
18 προσκυνέω
20 ὠφελέω.
‡ τιμήσει-ί.
21 ch. 27. 43.
22 εἰμί.
§ ἐπὶ τὴν
γῆν εἰς n.
23 ἀκυρόω.
24 ἐπιγινώ-
σκω.
25 ἀποστέλλω
26 προςφέρω.
27 προφητεύω
28 Is. 29. 13.
‖ Ὁ λαὸς
οὗτος τοῖς
χείλεσι-α.
29 ἅπτομαι.
30 ch. 9. 20.
Mar. 6. 56.
31 Mar. 7. 7.
32 διασώζω,
Lu. 7. 3.
Ac. 23. 24.
34 Mar. 7. 3, 13.
1 Co. 11. 2.
Ga. 1. 14.
35 Mar. 7. 15.
Ac. 10. 15.

3 Ὁ δὲ [4]ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς· Διατί ϗ
ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν
ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ
τὴν παράδοσιν ὑμῶν;
4 Ὁ γὰρ Θεὸς [a]ἐνε-
τείλατο,[10] λέγων [11]
Τίμα τὸν πατέρα [b]σȣ, ϗ
τὴν μητέρα· καί·
[12]Ὁ [13]κακολογῶν πα-
τέρα ἢ μητέρα, [14]θανά-
τῳ τελευτάτω.
5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε·
Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ,
ἢ τῇ μητρί· Δῶρον, ὃ
ἐὰν ἐξ ἐμȣ͂ [20]ὠφεληθῇς·
[d]καὶ ‡ ȣ μὴ ‡ τιμήσῃ τὸν
πατέρα αὐτȣ͂, ἢ τὴν μη-
τέρα αὐτοῦ.
6 Καὶ [23]ἠκυρώσατε
τὴν ἐντολὴν τȣ͂ Θεȣ͂ διὰ
τὴν παράδοσιν ὑμῶν.
7 Ὑποκριταὶ, καλῶς
[27]προεφήτευσε περὶ ὑ-
μῶν Ἡσαΐας [28]λέγων·
8 ‖ Ἐγγίζει μοι ὁ λα-
ὸς οὗτος τῷ στόματι
αὐτῶν, ϗ τοῖς χείλεσί
με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία
αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει
ἀπ' ἐμοῦ.
9 [31]Μάτην δὲ σέβον-
ταί με, διδάσκοντες δι-
δασκαλίας, ἐντάλματα
ἀνθρώπων.
10 Καὶ προσκαλεσάμε-
νος τὸν ὄχλον, εἶπεν
αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ
συνίετε.
11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον
εἰς τὸ στόμα [35]κοινοῖ
τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ
στόματος, τοῦτο κοινοῖ
τὸν ἄνθρωπον.

[11]ἐκραύγασεν αὐτῷ, λέ-
γουσα· Ἐλέησόν με
Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυ-
γάτηρ μου κακῶς δαι-
μονίζεται.
23 Ὁ δὲ οὐκ [15]ἀπεκρί-
θη αὐτῇ λόγον. Καὶ
[1]προσελθόντες οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, [18]ἠρώ-
των αὐτὸν, λέγοντες·
Ἀπόλυσον αὐτὴν, ὅτι
κράζει ὄπισθεν ἡμῶν.
24 Ὁ δὲ [15]ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· Οὐκ [19]ἀπεστάλην
εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ
[20]ἀπολωλότα οἴκου Ἰσ-
ραήλ.
25 Ἡ δὲ [21]ἐλθοῦσα
* προσεκύνει αὐτῷ, λέ-
γουσα· Κύριε, βοήθει
μοι.
26 Ὁ δὲ [15]ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· Οὐκ ἔστι [22]κα-
λὸν [23]λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν

6 Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τῷ γένει, Mar. 7. 26, con. Ac. 7. 11. 13. 19.
7 ch. 13. 29. Lu. 17. 6. Jude 12.
8 ἀφίημι.
9 ch. 23.16,24. Ac. 1. 16
10 εἰμί.
11 κραυγάζω
12 Lu. 6. 39. Jno. 16. 13.
13 ch. 12. 11. Lu. 6. 39.
14 πίπτω.
15 ἀποκρίνομαι.
16 φράζω.
17 s. κατά.
18 ἐρωτάω.
19 ἀποστέλλω
20 ἀπολλύω.
21 ἔρχομαι.
* προσεκύνησεν-n.
22 i. e. οὐ

[redacted]

αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας
ἐκείνης.
29 Καὶ [2] μεταβὰς ἐκεῖ-
θεν ὁ Ἰησῦς, [4] ἦλθε παρὰ
τὴν θάλασσαν τῆς Γα-
λιλαίας· καὶ [6] ἀναβὰς
εἰς τὸ ὄρος, [9] ἐκάθητο
ἐκεῖ.
30 Καὶ [10] προςῆλθον αὐ-
τῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχον-
τες μεθ' ἑαυτῶν χωλὺς,
τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλ-
λοὺς, καὶ ἑτέρους πολ-
λούς· ꝁ [14] ἔῤῥιψαν αὐ-
τοὺς παρὰ τοὺς πόδας
* τοῦ Ἰησοῦ· ꝁ [16] ἐθε-
ράπευσεν αὐτούς·
31 Ὥςτε † τοὺς ὄχλους
θαυμάσαι, βλέποντας
† [20] κωφοὺς λαλοῦντας,
[21] κυλλοὺς ὑγιεῖς, χω-
λοὺς περιπατοῦντας, ꝁ
τυφλοὺς βλέποντας· ꝁ
[22] ἐδόξασαν τὸν Θεὸν
Ἰσραήλ.
32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, προς-
καλεσάμενος τὺς μαθη-
τὰς αὐτῦ, εἶπε· Σπλαγ-
χνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄ-
χλον, ὅτι ἤδη ‖ ἡμέρας
τρεῖς προςμένουσί μοι,
ꝁ οὐκ ἔχουσι τί φάγω-
σι ꝁ ἀπολῦσαι αὐτοὺς
νήστεις οὐ θέλω, μήπο-
τε [26] ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ
ὁδῷ.
33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πό-
θεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ [27]
ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥςτε
χορτάσαι ὄχλον τοσοῦ-
τον;
34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτυς
ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύ-
δια.
35 Καὶ [1] ἐκέλευσε τοῖς
ὄχλοις [3] ἀναπεσεῖν ἐπὶ
τὴν γῆν.
36 Καὶ [5] λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς
ἰχθύας, εὐχαριστήσας, [7]
[8] ἔκλασε, [11] καὶ [12] ἔδωκε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄ-
χλῳ.
37 Καὶ [13] ἔφαγον πάν-
τες, καὶ ἐχορτάσθησαν·
καὶ [15] ἦραν τὸ περισ-
σεῦον τῶν κλασμάτων,
ἑπτὰ [17] σπυρίδας πλή-
ρεις.
38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες [18] ἦ-
σαν τετρακιςχίλιοι ἄν-
δρες, χωρὶς γυναικῶν ꝁ
παιδίων.
39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς
ὄχλους, ‡ ἐνέβη [6] εἰς τὸ
πλοῖον, ꝁ [4] ἦλθεν εἰς τὰ
ὅρια § Μαγδαλά.

Κεφ. ιϛ΄.

ΚΑΙ [10] προσελθόντες
οἱ Φαρισαῖοι ꝁ Σαδδυ-
καῖοι, πειράζοντες [23] ἐ-
πηρώτησαν αὐτὸν ση-
μεῖον ἐκ τῦ ὐρανῦ [24] ἐπι-
δεῖξαι αὐτοῖς.
2 Ὁ δὲ [25] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· ε Ὀψίας
[28] γενομένης λέγετε. Εὐ-
δία· πυῤῥάζει γὰρ ὁ οὐ-
ρανός.
3 Καὶ πρωΐ· Σήμερον
χειμών· πυῤῥάζει γὰρ
στυγνάζων ὁ οὐρανός.
ε Ὑποκριταὶ, | τὸ μὲν
πρόςωπον τοῦ οὐρα-
νοῦ γινώσκετε διακρί-

A. D. 28.

1 κελευω.
2 μεταβαίνω
3 ἀναπίπτω, confer. ch. 14. 19.
4 ἔρχομαι.
5 λαμβάνω.
6 ἀναβαίνω.
7 s. τὸν Θεόν.
8 κλάω.
9 κάθημαι.
10 προςέρχομαι.
11 s. τὺς ἄρτους.
12 δίδωμι.
13 φάγω.
14 ῥίπτω.
* αὐτοῦ-h.
15 αἴρω.
16 θεραπεύω.
17 ch. 16. 10. Mar. 8.8,20. Ac. 9. 25. σαργάνη, 2 Co. 11, 33.
† Vide App.
18 εἰμί.
‡ ἀνέβη-a.
20 ch. 12. 22.
21 ch. 18. 8. opponitur τῷ δύο χεῖρας ἔχοντι, Mar. 9. 43.
22 δοξάζω.
§ Μαγαδάν-n
23 ἐπερωτάω.
‖ ἡμέραι τρεῖς-a.
24 ἐπιδείκνυμι.
25 ἀποκρίνομαι.
26 ἐκλύω.
27 s. χώρα, Mar. 8. 4. 2 Co. 11. 26. He. 11. 38.
28 γίνομαι.

δὲ σημεῖα,
ρῶν οὐ * ¹ δύνα-

νεὰ πονηρὰ καὶ
.χαλὶς σημεῖον ἐπι-
ζεῖ· καὶ σημεῖον οὐ
ιοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ
ὸ σημεῖον Ἰωνᾶ ᵈ τοῦ
ροφήτου.| Καὶ ⁷καταλιπὼν αὐτοὺς ⁸ ἀπῆλθε.
ι.
5 Καὶ ⁹ἐλθόντες οἱ μα-
ηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέ-
αν, ¹¹ ἐπελάθοντο ἄρ-
ους ¹² λαβεῖν.
6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
ὐτοῖς· Ὁρᾶτε ϗ προς-
χετε ἀπὸ τῆς ζύμης
ῶν Φαρισαίων ϗ Σαδ-
ουκαίων.
7 Οἱ δὲ διελογίζοντο
ν ἑαυτοῖς, λέγοντες· ¹³
Ὅτι ἄρτους οὐκ ¹²ἐλά-
βομεν.
8 ¹⁵Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
ἶπεν ᵇ αὐτοῖς·| Τί δια-
λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς,
ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτυς
οὐκ ¹² ἐλάβετε;
9 Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ
μνημονεύετε τὺς πέντε
ἄρτους τῶν πεντακις-
χιλίων, καὶ πόσους
⁸ κοφίνους ἐλάβε-
τε;¹²
10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρ-
τους τῶν τετρακιςχι-
λίων, ϗ πόσας ¹²σπυρί-
δας ¹² ἐλάβετε;
11 Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι
οὐ περὶ † ἄρτου ‡ εἶ-
πον ὑμῖν, προςέχειν
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδου-
καίων;

12 Τότε ³ συνῆκαν ὅτι
οὐκ εἶπε προςέχειν ἀπὸ
τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου,
ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς
τῶν Φαρισαίων ϗ Σαδ-
δουκαίων.
13 ⁶ Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησῦς
εἰς τὰ μέρη Καισαρείας
τῆς Φιλίππου, ⁹ ἠρώτα
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
λέγων· Τίνα ᵈ με| λέ-
γουσιν οἱ ἄνθρωποι
¹⁰εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου;
14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν,
Ἰωάννην τὸν Βαπτι-
ςήν· ἄλλοι δὲ, Ἠλίαν·
ἕτεροι δὲ, Ἱερεμίαν, ἢ
ἕνα τῶν προφητῶν.
15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑ-
μεῖς δὲ τίνα με λέγετε
εἶναι;
16 ¹⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ
Σίμων Πέτρος, εἶπε·
Σὺ εἶ ὁ Χριςὸς, ὁ υἱὸς
τοῦ Θεȣ̃ τȣ̃ ζῶντος.
17 Καὶ ¹⁴ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ
Μακάριος ¹⁰ εἶ, Σίμων
βὰρ Ἰωνᾶ· ὅτι ¹⁶ σὰρξ
καὶ αἷμα οὐκ ¹⁷ ἀπεκά-
λυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πα-
τήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς.
18 ²⁰Κἀγὼ δέ σοι λέ-
γω, ὅτι σὺ ¹⁰ εἶ ²¹ Πέ-
τρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
τῇ ²² πέτρᾳ οἰκοδομή-
σω μου τὴν ²⁴ ἐκκλησί-
αν· καὶ πύλαι ²⁵ ᾅδου
οὐ ²⁶ κατισχύσουσιν
§ αὐτῆς.
19 Καὶ ᵇ δώσω σοι τὰς
κλεῖς τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν· ϗ ὃ ἐὰν

A. D. 28.

ᵃ συνίετε,
ᵇ. δύνασθε
δοκιμάζειν;
1 δύναμαι.
2 s. γινώσκειν
3 συνίημι.
4 ch. 12. 39.
5 εἴδωμι.
6 ἔρχομαι.
7 καταλείπω.
8 ἀπέρχομαι.
9 ἐρωτάω.
10 εἰμί.
11 ἐπιλανθάνομαι.
12 λαμβάνω.
13 s. ταῦτα λέγειν, s. τυτο εἶπεν.
14 ἀποκρίνομαι.
15 γινώσκω
16 1Co. 15. 50. Ga. 1. 16. Ep. 6. 12. He. 2. 14.
17 ἀποκαλύπτω, ch. 10. 26. Lu. 2. 35.
18 ch. 14. 20.
19 ch. 15. 37.
20 καὶ ἐγώ.
21 ch. 10. 2. Jno. 1. 43.
22 ch. 7. 24. Lu. 8. 6. Ro. 9. 33. 1 Co. 10. 4.
† ἄρτων-h.
‡ Vide App.
24 Ac. 7. 38. 1 Co. 1. 2. 1 Ti. 3. 15. Philem. 2.
25 Ac. 2. 27. 1 Co. 15. 55.
26 Lu. 23. 23. confer. Ac. 19. 16.
§ σε-n.

[1]δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,
[2]ἔσται [1]δεδεμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς· ϗ ὃ ἐὰν
[5]λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς,
[2]ἔσται [5]λελυμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς.
20 Τότε [*]διεϛείλατο [6]
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅτι
αὐτός [2]ἐστιν [b] Ἰησοῦς [1]
ὁ Χριστός.
21 Ἀπὸ τότε [11] ἤρξατο
ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ
αὐτὸν [12]ἀπελθεῖν εἰς
Ἱεροσόλυμα, ϗ [13]πολλὰ
[14]παθεῖν ἀπὸ των πρε-
σβυτέρων, ϗ ἀρχιερέ-
ων, ϗ γραμματέων, καὶ
[17]ἀποκτανθῆναι, ϗ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ [18] ἐγερθῆ-
ναι.
22 Καὶ [19] προςλαβό-
μενος αὐτὸν ὁ Πέτρος
[11]ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐ-
τῷ, λέγων· Ἵλεώς σοι
[20]Κύριε· οὐ μὴ [2]ἔσται
σοι τοῦτο.
23 Ὁ δὲ [21] στραφεὶς,
εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε
ὀπίσω μου, σατανᾶ,
[24]σκανδαλόν μϐ [2]εἶ·
ὅτι οὐ [25] φρονεῖς τὰ τϐ
Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀν-
θρώπων.
24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπί-
σω μου [27] ἐλθεῖν, ἀπα-
ρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
[28]ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, ϗ ἀκολουθείτω
μοι.
25 Ὃς γὰρ ἂν [32] θέλῃ
τὴν ψυχὴν αὐτϐ [33] σῶ-
σαι, [3] ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτϐ ἕνεκεν ἐμϐ,
[4] εὑρήσει αὐτήν.
26 Τί γὰρ ὠφελεῖται
ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσ-
μον ὅλον κερδήσῃ, τὴν
δὲ [6] ψυχὴν αὐτϐ [7] ζημι-
ωθῇ; ἢ τί [9] δώσει ἄν-
θρωπος [10] ἀντάλλαγμα
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
27 Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς
τϐ ἀνθρώπϐ ἔρχεσθαι
ἐν τῇ δόξῃ τϐ πατρὸς
αὐτϐ, μετὰ τῶν ἀγγέ-
λων αὐτϐ· ϗ τότε [15] ἀ-
ποδώσει ἑκάϛῳ, κατὰ
τὴν [16] πρᾶξιν αὐτϐ.
28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
[2]εἰσί τινες τῶν ὧδε † ἑ-
ϛηκότων, [33] οἵτινες οὐ
μὴ γεύσωνται θανάτϐ,
ἕως ἂν [23] ἴδωσι τὸν υἱ-
ὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-
μενον ἐν τῇ ‡ βασιλείᾳ
αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἓξ
παραλαμβάνει ὁ Ἰησϐς
τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκω-
βον, ϗ Ἰωάννην τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ· ϗ [28] ἀ-
ναφέρει αὐτϐς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.
2 Καὶ [29] μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ
[30]ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτϐ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ
ἱμάτια αὐτϐ [31] ἐγένετο
λευκὰ ὡς τὸ φῶς.
3 Καὶ ἰδϐ, [34] ὤφθησαν
αὐτοῖς Μωσῆς, ϗ Ἠλί-
ας, μετ' αὐτοῦ συλλα-
λοῦντες

A. D. 28.

1 δέω.
2 εἰμί.
3 ἀπολλύω.
4 εὑρίσκω.
5 λύω.
6 s. κατά.
7 Mar. 8. 36.
* ἐπιτίμη-σιν-ἡ.
Mar. 8. 30.
8 διαστέλλω.
9 δίδωμι.
10 Mar. 8. 37.
11 ἄρχομαι.
12 ἀπέρχο-μαι.
13 Mar. 5. 26.
14 πάσχω.
15 ἀποδίδωμι.
16 Lu. 23. 51. Ac. 19. 18.
17 ἀποκτείνω.
18 ἐγείρω.
19 προςλαμ-βάνω.
20 s. ἵλεω Θε-ος, He. 8. 12.
21 στρέφω.
† ἑϛώτων-α. al. ἑϛῶτες.
22 ἵστημι.
23 εἴδω.
‡ δόξῃ-n.
24 ch. 18. 7. Lu. 17. 1.
25 Mar. 8. 33. Ro. 8. 5.
26 Mar. 9. 2.
27 ἔρχομαι.
28 αἴρω.
29 μεταμορ-φόω, Mar. 9. 2.
30 λάμπω.
31 γίνομαι.
32 ch. 6. 25. Ac. 2. 41. Ro. 11. 3. 1 Co. 15. 45.
33 σώζω.
34 ὄπτομαι.

ριθεὶς δὲ ὁ
ε τῷ Ἰησῦ·
όν ⁹ ἐστιν
εἶναι· εἰ θέ-
τωμεν ὧδε
ς, σοὶ μίαν,
ίαν, ϗ μίαν

τοῦ λαλοῦν-
εφέλη ⁶ φω-
σκίασεν αὐ-
ῦ, φωνὴ ἐκ
ς, λέγουσα·
ν ὁ υἱός μου
ς, ἐν ᾧ εὐ-
τοῦ ⁷ ἀκού-

ύσαντες οἱ
ἔπεσον ἐπὶ
αὐτῶν. καὶ
ν σφόδρα.
προσελθὼν ὁ
ήψατο αὐ-
ῖπεν· ¹³ Ἐ-
αὶ μὴ φοβεῖ-

αντες δὲ τὲς
ὐτῶν, ὐδένα
τὸν Ἰησοῦν

αβαινόντων
ὸ τοῦ ὄρους,
το αὐτοῖς ὁ
γων· Μηδενὶ
τὸ ὅραμα
υἱὸς τοῦ ἀν-
νεκρῶν ²¹ ἀν-

ἐπηρώτησαν
μαθηταὶ αὐ-
τες· Τί οὖν
εῖς λέγυσιν,
· δεῖ ²⁴ ἐλ-
;
σῦς ¹ ἀπο-

A. D. 28.

1 ἀποκρίνομαι.
2 εἰμί.
3 ἀποκαθίςημι, c. 12. 13. Mar. 3. 5. 8. 25. Lu. 6. 10. Ac. 1. 6. He. 13. 19.
• φωτός-ἡ.
4 ἐπιγινώσκω
5 θέλω.
6 ἐπισκιάζω.
7 pro ὑπακούετε.
8 συνίημι.
9 πίπτω.
10 γονυπετέω.
11 προσέρχομαι.
† αὐτὸν,-α.
12 ἅπτομαι.
13 ἐγείρω.
14 ἐπαίρω.
15 προσφέρω.
‡ ἐκ-α.
16 δύναμαι.
17 ἐντέλλω.
18 διαςρέφω, Ac. 20. 30.
19 ἀνέχω. Mar. 9. 19. Lu. 9. 41. Ac. 18. 14. 1 Co. 4. 12. 2Co. 11. 1.4, 19, 20. 2 Th. 1. 4.
20 ᾶ εἶδον, Mar. 9. 9. ὧν ἑωράκασιν, Lu. 9. 36.
21 ἀνίστημι.
22 ἐπερωτάω
23 ἐπιτιμάω.
24 ἔρχομαι.
25 ἐξέρχομαι.
26 θεραπεύω.

κριθεὶς, εἶπεν αὐτ
Ἠλίας μὲν ἔρχ
ε πρῶτον,¹ καὶ ³ ἀπ
ταστήσει πάντα·
12 Λέγω δὲ ὑμῖν,
Ἠλίας ἤδη ²⁴ ἦλθε,
οὐκ ⁴ ἐπέγνωσαν αὐ
ἀλλ' ἐποίησαν ἐν
τῷ ὅσα ⁵ ἠθέλησαν.
τω ϗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν
που μέλλει πάσχειν
αὐτῶν.
13 Τότε ⁸ συνῆκαν
μαθηταὶ, ὅτι περὶ
άννε τῦ Βαπτιςῦ
αὐτοῖς.
14 Καὶ ²⁴ ἐλθόντων
τῶν πρὸς τὸν ὄχ
¹¹ προσῆλθεν αὐτῷ
θρωπος, ¹⁰ γονυπε
† αὐτῷ,
15 Καὶ λέγων· Κ
ἐλέησόν μου τὸν
ὅτι σεληνιάζεται,
κακῶς πάσχει· πο
κις γὰρ πίπτει εἰ
πῦρ, καὶ πολλάκις
τὸ ὕδωρ.
16 Καὶ ¹⁵ προσήν
αὐτὸν τοῖς μαθη
σου, καὶ οὐκ ¹⁶
νήθησαν αὐτὸν
πεῦσαι.
17 ¹ Ἀποκριθεὶς
Ἰησοῦς, εἶπεν·
νεὰ ἄπιστος καὶ ¹⁸
στραμμένη, ἕως
⁹ ἔσομαι μεθ' ὑ
ἕως πότε ¹⁹ ἀνέξ
ὑμῶν; φέρετέ μο
τὸν ὧδε.
18 Καὶ ²³ ἐπετ
αὐτῷ ὁ Ἰησῦς. ϗ
ἦλθεν ἀπ' αὐτῦ
μόνιον· ϗ ²⁶ ἐθερ

ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας
ἐκείνης.
19 Τότε [1]προςελθόν-
τες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰη-
σοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον·
Διατί ἡμεῖς οὐκ [2]ἠδυ-
νήθημεν ἐκβαλεῖν αὐ-
τό;
20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Διὰ τὴν * ἀπι-
στίαν ὑμῶν· ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔ-
χητε πίστιν ὡς κόκκον
σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ
ὄρει τούτῳ· [9]Μετά-
βηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ,
καὶ [9]μεταβήσεται· χ
οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.
21 eΤοῦτο δὲ τὸ γέ-
νος [12] οὐκ ἐκπορεύεται,
εἰ μὴ ἐν προςευχῇ καὶ
νηστείᾳ; l
22 [13]Ἀναστρεφομένων
δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου [18]παρα-
δίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀν-
θρώπων·
23 Καὶ [19]ἀποκτενοῦ-
σιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρί-
τῃ ἡμέρᾳ [21]ἐγερθήσε-
ται. Καὶ ἐλυπήθησαν
σφόδρα.
24 [22]Ἐλθόντων δὲ αὐ-
τῶν εἰς Καπερναοὺμ,
[1]προςῆλθον οἱ τὰ δί-
δραχμα λαμβάνοντες
τῷ Πέτρῳ, χ εἶπον· Ὁ
διδάσκαλος ὑμῶν [23]οὐ
τελεῖ τὰ δίδραχμα;
25 Λέγει, Ναί. Καὶ
ὅτε [27]εἰςῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, [28]προέφθασεν
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Τί σοι δοκεῖ, Σίμων
βασιλεῖς τῆς γῆς
τίνων λαμβάνουσι
λη, ἢ κῆνσον; ἀπὸ
υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ
ἀλλοτρίων;
26 Λέγει αὐτῷ
Πέτρος· Ἀπὸ
ἀλλοτρίων. [3]Ἔφη
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄρ
ἐλεύθεροί [4]εἰσιν
υἱοί.
27 Ἵνα δὲ μὴ σκαν
λίσωμεν αὐτοὺς,
ρευθεὶς εἰς τὴν θάλ
σαν, [5]βάλε ἄγκιστρ
καὶ τὸν [7] ἀναβά
[8]πρῶτον ἰχθὺν [10]ἆ
καὶ [11]ἀνοίξας τὸ στ
αὐτοῦ, [14]εὑρήσεις σ
τῆρα· ἐκεῖνον [15]
βὼν, [16]δὸς αὐτοῖς ἀ
ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Κεφ. ιη'.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ † ὥ
προςῆλθον οἱ μαθη
τῷ Ἰησοῦ, λέγοντ
Τίς ἄρα [17]μείζων ἐ
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
ρανῶν;
2 Καὶ προςκαλεσά
νος ὁ Ἰησοῦς παιδ
[20]ἔστησεν αὐτὸ ἐν
σῳ [24] αὐτῶν.
3 Καὶ εἶπεν· Ἀ
λέγω ὑμῖν, ἐὰν
[25]στραφῆτε, καὶ [26]
νησθε ὡς τὰ παιδία
μὴ [27]εἰςέλθητε εἰς
βασιλείαν τῶν οὐ
νῶν.
4 Ὅςτις οὖν ‡ τα
νώσῃ ἑαυτὸν ὡς
παιδίον τοῦτο, οἱ

A. D. 28.

1 προςέρχομαι.
2 δύναμαι.
* ὀλιγοπιστίαν-n.
3 φάω, s. φημι.
4 εἰμί.
5 βάλλω.
6 i. e. εἰς τὸ ὕδωρ.
7 ἀναβαίνω.
8 i. e. ἐκ τοῦ ὕδατος.
9 μεταβαίνω
10 αἴρω.
11 ἀνοίγω.
12 i. e. δαιμόνων.
13 παρεπορεύοντο.
Mar. 9. 30.
2 Co. 1. 12.
Ep. 2. 3.
1 Ti. 3. 15.
He. 10. 33.
1 Pe. 1. 17.
2 Pe. 2. 18.
14 εὑρίσκω.
15 λαμβάνω.
16 δίδωμι.
† ἡμέρᾳ-h.
17 μέγας.
18 παραδίδωμι.
19 ἀποκτείνω.
20 ἵστημι.
21 ἐγείρω.
22 ἔρχομαι.
23 pro οὐχὶ.
24 s. τόπῳ.
25 στρέφω, cl. 16. 23. Jno. 20. 16.
26 γίνομαι.
27 εἰςέρχομαι.
28 προφθάνω
‡ ταπεινώσει-h.

ζων ἐν
ον οὐρα-
δέξηται
τον ἓν
τί μου,
σκανδα-
μικρῶν
ιστευόν-
υμφέρει
οεμασθῇ
ἐπὶ τὸν
οῦ, καὶ
ῇ ἐν τῷ
θαλάσ-
κόσμῳ
νδάλων·
¹ ἐστιν
σκάνδα-
ὐαὶ τῷ
νῳ,| δι'
ον ἔρχε-
σου, ἢ ὁ
δαλίζει
αὐτά, χ
· καλόν
ἰςελθεῖν
ωλὸν ἢ
χεῖρας
ἔχοντα
τὸ πῦρ
φθαλμός
ίζει σε,
ν, καὶ
οῦ· κα-
ὶ μονό-
ν ζωὴν
δύο ὀφ-
²³βλη-
γέεναν

A. D. 28.

1 εἰμί.
2 μέγας.
3 s. χρόνου.
4 s. ὄντος.
5 δέχομαι.
6 ch. 5. 29, 30.
7 κρεμάω.
8 Lu. 17. 2.
* ζητῆσαι χ σῶσαι-π.
† εἰς-ἁ. al. περὶ.
9 σώζω.
10 ch. 10. 6. Lu. 15. 6, 24.
11 ἀπολλύω.
12 γίνομαι.
13 πλανάω, ch. 24. 4. Jno. 7. 12.
14 ch. 14. 30.
15 Ac. 27. 5.
16 ch. 13. 41.
17 ἀφίημι.
‡ ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς-α.
18 Lu. 15. 4.
19 εὑρίσκω.
20 ἀνένδεκτόν ἐστι, Lu. 17. 1.
21 ἔρχομαι.
22 ἐκκόπτω.
§ ἕν-ἱ.
‖ αὐτὸν-ἁ.
23 βάλλω.
24 εἰςέρχομαι.
25 ἐλέγχω.
26 i. e. τῆς ἁμαρτίας. Lu. 3. 19.
27 s. μᾶλλον.
28 ἐὰν μετανοήσῃ. Lu. 17. 3.
30 παραλαμβάνω.
31 ἐξαιρέω.
32 ἵστημι.

10 Ὁρᾶτε μὴ κατα-
φρονήσητε ἑνὸς τῶν
μικρῶν τούτων· λέγω
γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγε-
λοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς
διαπαντὸς³ βλέπουσι
τὸ πρόσωπον τοῦ πα-
τρός μου, τοῦ ⁴ἐν οὐρα-
νοῖς.
11 ᶜἯλθε ²¹γὰρ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου *σῶσαι⁹
¹⁰τὸ ¹¹ἀπολωλός.|
12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν
¹²γένηταί τινι ἀνθρώ
πῳ ἑκατὸν πρόβατα, χ
¹³πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν·
οὐχὶ ¹⁷ἀφεὶς τὰ ἐννενη-
κονταεννέα, ‡ ἐπὶ ¹⁸τὰ
ὄρη πορευθεὶς, ζητεῖ τὸ
¹³πλανώμενον;
13 Καὶ ἐὰν ¹²γένηται
¹⁹εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει
ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ
τοῖς ἐννενηκονταεννέα,
τοῖς μὴ ¹³πεπλανημέ-
νοις.
14 Οὕτως οὐκ ¹ἔστι θέ-
λημα ἔμπροσθεν τοῦ πα-
τρὸς ὑμῶν, τοῦ ⁴ἐν οὐρα-
νοῖς, ἵνα ¹¹ἀπόληται
§εἷς τῶν μικρῶν τούτων.
15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ
ᵃεἰς σὲ| ὁ ἀδελφός σου,
ὕπαγε, ᵇκαὶ| ²⁵ἔλεγξον
αὐτὸν ²⁶μεταξὺ σοῦ καὶ
αὐτοῦ μόνου· ²⁸ἐάν σου
ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν
ἀδελφόν σου.
16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ,
³⁰παράλαβε μετὰ σοῦ
ἔτι ἕνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ
στόματος δύο μαρτύ-
ρων ἢ τριῶν ³²σταθῇ
πᾶν ῥῆμα.

[redacted]

17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ
αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκ-
κλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ
τῆς ἐκκλησίας παρα-
κούσῃ, [4] ἔστω σοι ὥς-
περ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τε-
λώνης.
18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅσα ἐὰν [5] δήσητε ἐπὶ
τῆς γῆς, [4] ἔσται [5] δε-
δεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ·
καὶ ὅσα ἐὰν [9] λύσητε
ἐπὶ τῆς γῆς, [4] ἔσται
[9] λελυμένα ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ.
19 Πάλιν † λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν
[10] συμφωνήσωσιν ἐπὶ
τῆς γῆς περὶ παντὸς
πράγματος οὗ ἐὰν αἰ-
τήσωνται, [15] γενήσε-
ται αὐτοῖς παρὰ τοῦ
πατρός μου, τοῦ ἐν οὐ-
ρανοῖς.
20 Οὗ γάρ [4] εἰσι δύο ἢ
τρεῖς [19] συνηγμένοι εἰς
τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰ-
μι ἐν [20] μέσῳ αὐτῶν.
21 Τότε [23] προσελθὼν
αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε·
Κύριε, ποσάκις ἁμαρ-
τήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός
μου, καὶ [24] ἀφήσω αὐ-
τῷ; ἕως ἑπτάκις;
22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐ λέγω σοι, ἕως
ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδο-
μηκοντάκις ἑπτά.
23 Διὰ τοῦτο [27] ὡμοι-
ώθη [28] ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν [29] ἀνθρώ-
πῳ βασιλεῖ, ὃς [30] ἠθέ-
λησε [33] συνᾶραι λόγον
μετὰ τῶν δούλων αὐ-
τοῦ.

A. D. 28.

1 ἄρχομαι.
2 s. λόγον.
3 προσφέρω, Lu. 12. 11.
* πολλῶν-n.
4 εἰμί.
5 δέω.
6 ἀποδίδωμι.
7 s. τὸ ὀφειλόμενον.
8 κελεύω.
9 λύω
† ἀμὴν-g.
10 ch. 20.2,13. Lu. 5. 36.
11 ἔχω.
12 πίπτω.
13 Lu. 18. 7.
14 s. περί.
15 γίνομαι.
16 ἀπολύω.
17 ἐξέρχομαι.
18 εὑρίσκω.
19 συνάγω.
20 i. e. μετ' αὐτῶν.
21 ὀφείλω.
22 πνίγω, Mar 5. 13. ἀποπνίγω, ch. 13. 7. συμπνίγω, ch. 13.22.
23 προσέρχομαι.
‡ εἴ τι α.
24 ἀφίημι.
25 ἀπέρχομαι
26 βάλλω.
27 s. λέγω ὑμῖν ἐστι.
28 ὁμοιόω.
29 i. e. τινὶ βασιλεῖ, ch. 20. 1.
30 θέλω.
31 s. τῷ χρόνῳ
32 εἴδω.
33 συναίρω, ch. 25. 19.

24 [1] Ἀρξαμένου δὲ αὐτ
[2] συναίρειν, [3] προσηνέ
χθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτη
* μυρίων ταλάντων.
25 Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτ
[6] ἀποδοῦναι, [7] [8] ἐκέλευ
σεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐ
τοῦ πραθῆναι, καὶ τὴ
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τ
τέκνα, καὶ πάντα ὅσ
[11] εἶχε, ※ [6] ἀποδοθῆναι
26 [12] Πεσὼν οὖν ὁ δοῦ
λος προσεκύνει αὐτῷ
λέγων· Κύριε, [13] μα
κροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ
καὶ πάντα σοι [6] ἀποδώ
σω.
27 Σπλαγχνισθεὶς δ
ὁ κύριος [14] τοῦ δούλο
ἐκείνου, [16] ἀπέλυσεν αὐ
τόν, ※ τὸ δάνειον [24] ἀ
φῆκεν αὐτῷ.
28 [17] Ἐξελθὼν δὲ
δοῦλος ἐκεῖνος, [18] εὗρε
ἕνα τῶν συνδούλων αὐ
τοῦ, ὃς [21] ὤφειλεν αὐ
τῷ ἑκατὸν δηνάρια
καὶ κρατήσας αὐτὸ
[22] ἔπνιγε, λέγων· [6] Ἀ
πόδος ε μοι l ‡ ὅ, τ
ὀφείλεις.
29 [12] Πεσὼν οὖν ὁ σύν
δουλος αὐτοῦ b εἰς τοὺ
πόδας αὐτοῦ, l παρεκάλε
αὐτόν, λέγων· [13] Μα
κροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ
καὶ d πάντα l [6] ἀποδώσω
σοι.
30 Ὁ δὲ οὐκ [30] ἤθελεν
ἀλλὰ [25] ἀπελθὼν, [26] ἔ
βαλεν αὐτὸν εἰς φυλα
κήν, ἕως [31] οὗ [6] ἀποδῷ
τὸ ὀφειλόμενον.
31 [32] Ἰδόντες δὲ οἱ σύν
δουλοι αὐτοῦ τὰ [15] γενό

λυπήθησαν σφό-
δρα· καὶ [1] ἐλθόντες, [2] διε-
σάφησαν τῷ κυρίῳ αὐ-
τῶν πάντα τὰ [3] γενό-
μενα.
32 Τότε προσκαλεσά-
μενος αὐτὸν ὁ κύριος
αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δοῦ-
λε πονηρέ, πᾶσαν τὴν
ὀφειλὴν ἐκείνην [8] ἀφῆ-
κά σοι, ἐπεὶ παρεκάλε-
σάς με·
33 Οὐκ ἔδει καὶ σὲ
ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν
σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέ-
ησα;
34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ
κύριος αὐτοῦ [13] παρέ-
δωκεν αὐτὸν τοῖς βα-
σανισταῖς, ἕως [14] οὗ
[15] ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφει-
λόμενον αὐτῷ.
35 Οὕτω καὶ ὁ πατήρ
μου ὁ † ἐπουράνιος ποι-
ήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ [8] ἀφῆ-
τε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν
ὑμῶν b τὰ παραπτώμα-
τα αὐτῶν.l

Κεφ. ιθ΄.

ΚΑΙ [3] ἐγένετο ὅτε [21] ἐ-
τέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς
λόγους τούτους, [22] μετῆ-
ρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαί-
ας, καὶ [1] ἦλθεν εἰς τὰ
ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέ-
ραν τοῦ Ἰορδάνου.
2 Καὶ [24] ἠκολούθησαν
αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ
[26] ἐθεράπευσεν αὐτοὺς
ἐκεῖ.
3 Καὶ [27] προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ l Φαρισαῖοι, πει-
ράζοντες αὐτὸν, καὶ λέ-
γοντες c αὐτῷ· l Εἰ ἔξ-
εστιν ἀνθρώπῳ [4] ἀπο-
λῦσαι τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν;
4 Ὁ δὲ [5] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ [6] ἀν-
έγνωτε, ὅτι ὁ ποιή-
σας [7] ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν
καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ-
τούς;
5 Καὶ εἶπεν· [9] Ἕνεκεν
τούτου [10] καταλείψει ἄν-
θρωπος τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα, καὶ [*] προς-
κολληθήσεται [11] τῇ γυ-
ναικὶ αὐτοῦ, καὶ [21] ἔ-
σονται οἱ δύο εἰς σάρκα
μίαν·
6 Ὥστε οὐκέτι [12] εἰσὶ
δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία.
Ὃ οὖν ὁ Θεὸς [16] συνέ-
ζευξεν, ἄνθρωπος μὴ
[17] χωριζέτω.
7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί
οὖν Μωσῆς [18] ἐνετείλα-
το [19] δοῦναι βιβλίον
ἀποστασίου, καὶ [4] ἀπο-
λῦσαι αὐτήν; Λέγει
αὐτοῖς·
8 Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν
[20] σκληροκαρδίαν ὑμῶν,
[23] ἐπέτρεψεν ὑμῖν [4] ἀ-
πολῦσαι τὰς γυναῖκας
ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ
[3] γέγονεν οὕτω.
9 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
ὃς ἂν [4] ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, b εἰ l μὴ
ἐπὶ [25] πορνείᾳ, καὶ γα-
μήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται·
c καὶ ὁ [4] ἀπολελυμέ-
νην γαμήσας, μοιχᾶ-
ται.l
10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· Εἰ

A. D. 29.

1 ἔρχομαι.
2 διασαφέω.
3 γίνομαι.
4 ἀπολύω.
5 ἀποκρίνομαι.
6 ἀναγινώσκω.
7 s. ἀνθρώπου, ex. v. 3.
8 ἀφίημι.
9 Ge. 2. 24.
10 καταλείπω
* κολληθήσεται-h.
11 Mar. 10. 7. Ep. 5. 31. Lu. 10. 11. Ac. 5. 13. 1Co. 6. 16, 17.
12 εἰμί.
13 παραδίδωμι.
14 s. τοῦ χρόνου
15 ἀποδίδωμι
† οὐράνιος-h.
16 συζευγνύω, Mar. 10. 9.
17 Ac. 1. 4. Ro. 8. 35, 39. 1Co. 7. 10, 11. Philem. 15. He. 7. 26.
18 ἐντέλλομαι.
19 δίδωμι.
20 Mar. 10. 5. 16. 14.
21 τελέω.
22 μεταίρω.
23 ἐπιτρέπω.
24 ἀκολουθέω.
25 ch. 5. 32. 1 Co. 5. 1. Ep. 5. 3. 1 Th. 4. 3.
26 θεραπεύω.
27 προσέρχομαι.

οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι.

11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες [1] χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς [2] δέδοται.[3]

12 Εἰσὶ γὰρ [6] εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς [7] ἐγεννήθησαν οὕτω· καί [8] εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καί [8] εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω.

13 Τότε [9] προσηνέχθη αὐτῷ [10] παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας [11] ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ [15] ἐπετίμησαν αὐτοῖς.[16]

14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· [17] Ἄφετε τὰ [10] παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ [20] ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ [21] τοιούτων [8] ἐςὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15 Καὶ [11] ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδού, εἷς [24] προσελθὼν, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε [c] ἀγαθέ, [†] τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· [‡] Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις [4] εἰςελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, [5] τήρησον τὰς ἐντολάς.

18 Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Τό· Οὐ φονεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις·

19 Τίμα τὸν πατέρα [b] σου,[l] καὶ τὴν μητέρα· καί· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα [12] ἐφυλαξάμην [d] ἐκ νεότητός μου·[l] τί ἔτι ὑστερῶ;

21 [13] Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ [2] δὸς πτωχοῖς· καὶ [14] ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· ϗ δεῦρο, ἀκολούθει μοι

22 Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, [18] ἀπῆλθε [19] λυπούμενος· [8] ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπ τοῖς μαθηταῖς αὐτο Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅ [22] δυςκόλως πλούσ [4] εἰςελεύσεται εἰς βασιλείαν τῶν οὐ νῶν.

24 Πάλιν δὲ λέγω ὑ [23] εὐκοπώτερόν [•] [•] κάμηλον διὰ τ ματος ῥαφίδος [1] θεῖν, ἢ πλούσιον βασιλείαν το [4] εἰςελθεῖν.

A. D. 29.

1 Mar. 2. 2. Jno. 2. 6. 2 Co. 7. 2.
2 δίδωμι.
3 s. ἐκ Θεοῦ, 1 Co. 7. 7.
4 εἰςέρχομαι.
5 τηρέω.
6 Ac. 8. 27, 34, 36, 38, 39.
7 γεννάω.
8 εἰμί.
9 προςφέρω.
10 τὰ βρέφη. Lu. 18. 15.
11 ἐπιτίθημι.
12 φυλάττω, Mar. 10. 20. Lu. 18. 21. Jno. 17. 12. 1 Ti. 6. 20.
13 φημι.
14 ἔχω.
15 ἐπιτιμάω.
16 s. προςφέρουσι.
17 ἀφίημι.
18 ἀπέρχομαι.
19 ς-υγνάσας —λυπούμενος Mar. 10. 22. περίλυπος, Lu. 18. 23.
20 ἔρχομαι.
21 Mar. 10. 15. Lu. 18. 17.
22 Mar. 10. 23. Lu. 18. 24.
23 ch. 9. 5.
24 προςέρχομαι.
• κάμιλον-π.
25 διέρχομαι
† εἰςελθεῖν-a.
26 s. κατά.
‡ τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθός-l.

[redacted]

[1] δὲ
[b] αὐτοῦ,
το σφό-
τες· Τίς
ται [4] σωθῆ-

βλέψας [5] δὲ ὁ
εἶπεν αὐτοῖς·
ἀνθρώποις τοῦτο
ατόν [10] ἐστι, παρὰ
θεῷ πάντα δυνατά
στι.
27 Τότε [13] ἀποκριθεὶς
ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ·
Ἰδού, ἡμεῖς [15] ἀφήκα-
μεν πάντα, καὶ [16] ἠκο-
λουθήσαμέν σοι· τί ἄ-
ρα [10] ἔσται ἡμῖν;
28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ
ἀκολουθήσαντές * μοι,
ἐν τῇ [19] παλιγγενε-
σίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐπὶ θρόνου δόξης αὐ-
τοῦ, καθίσεσθε καὶ
ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρό-
νους, κρίνοντες τὰς
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσ-
ραήλ.
29 Καὶ πᾶς ὅστις ‡[15] ἀ-
φῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελ-
φούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ
πατέρα, ἢ μητέρα, [c] ἢ
γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ
ἀγρούς, ἕνεκεν τοῦ ὀ-
νόματός μου, [23] ἑκατον-
ταπλασίονα [24] λήψε-
ται, καὶ ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσει.
30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται
πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ
ἔσχατοι, πρῶτοι.

Κεφ. κʹ.

ΟΜΟΙΑ γάρ [10] ἐστιν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν
[5] ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπό-
τῃ, ὅστις [6] ἐξῆλθεν ἅμα
πρωῒ μισθώσασθαι ἐρ-
γάτας εἰς τὸν ἀμπελῶ-
να αὐτοῦ.
2 [9] Συμφωνήσας δὲ με-
τὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δη-
ναρίου [11] τὴν ἡμέραν,
[12] ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς
τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
3 Καὶ [6] ἐξελθὼν περὶ
[b] τὴν τρίτην ὥραν, εἶ-
δεν ἄλλους [14] ἑστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς·
4 [17] Κἀκείνοις εἶπεν·
Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς
τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν
[10] ᾖ δίκαιον, [18] δώσω
ὑμῖν.
5 Οἱ δὲ [20] ἀπῆλθον.
Πάλιν [6] ἐξελθὼν περὶ
ἕκτην καὶ † ἐννάτην
ὥραν, [21] ἐποίησεν ὡσ-
αύτως.
6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκά-
την [c] ὥραν [6] ἐξελθών,
[22] εὗρεν ἄλλους [14] ἑστῶ-
τας [b] ἀργούς, καὶ λέγει
αὐτοῖς· Τί ὧδε [14] ἑστή-
κατε ὅλην τὴν ἡμέραν
ἀργοί;
7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅ-
τι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώ-
σατο. Λέγει αὐτοῖς·
Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς
τὸν ἀμπελῶνα· [c] καὶ ὃ
ἐὰν ᾖ δίκαιον, [24] λήψε-
σθε.
8 Ὀψίας [25] δὲ [26] γενο-
μένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος τῷ [27] ἐπι-

A. D. 29.

1 s. ταῦτα.
2 ἐκπλήσσω.
3 s. τῶν πλου-
σίων, cum
Euthym.
4 σώζω.
5 ver. 11.
ch. 10. 25.
13. 27, 52.
21. 33.
24. 43.
Mar. 14. 34.
Lu. 12. 39.
13. 25.
14. 21.
22. 11.
6 ἐξέρχομαι.
7 ἐμβλέπω.
8 s. αὐτούς.
9 ver. 16.
ch. 18. 19.
10 εἰμί.
11 s. κατὰ.
12 ἀποστέλλω
13 ἀποκρίνο-
μαι.
14 ἵστημι.
15 ἀφίημι.
16 ἀκολου-
θέω.
17 καὶ ἐκεί-
νοις.
* μοι ἐν-τι.
18 δίδωμι.
19 Tit. 3. 5.
20 ἀπέρχο-
μαι.
† ἐνάτην-λ.
21 ποιέω.
‡ τις-ς.
22 εὑρίσκω.
23 confer.
Mar. 10. 30.
Lu. 18. 30.
24 λαμβάνω.
25 s. ὥρας.
26 γίνομαι.
27 Lu. 8. 3.
Ga. 4. 2.
ἐπιτροπῃ,
Ac. 26. 12.

-ρόπῳ αὐτȣ̃· [1] Κάλεσον
τοὺς ἐργάτας, ϗ [2] ἀπό-
δος αὐτοῖς τὸν μισθὸν,
[3] ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν
ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώ-
των.
9 Καὶ [4] ἐλθόντες οἱ περὶ
τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔ-
λαβον [6] ἀνὰ δηνάριον.
10 [5] Ἐλθόντες δὲ οἱ
πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι
πλείονα [9] λήψονται· [10]
καὶ [10] ἔλαβον καὶ αὐτοὶ
ἀνὰ δηνάριον.
11 [10] Λαβόντες δὲ [11] ἐ-
γόγγυζον κατὰ τοῦ οἰ-
κοδεσπότου,
12 Λέγοντες· ὅτι οὗτοι
οἱ ἔσχατοι [13] μίαν ὥραν
ἐποίησαν, [14] καὶ ἴσους
ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας,
τοῖς βαστάσασι τὸ βά-
ρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν
[17] καύσωνα.
13 Ὁ δὲ [18] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· Ἑταῖ-
ρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ
[19] δηναρίου [20] συνεφώ-
νησάς μοι;
14 [21] Ἆρον τὸ σὸν, καὶ
ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ
τῷ ἐσχάτῳ [22] δοῦναι ὡς
καὶ σοί.
15 Ἢ οὐκ [23] ἔξεστί μοι
ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν
τοῖς ἐμοῖς [24]; † ἢ ὁ ὀ-
φθαλμός σου πονηρός
ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός
εἰμι;
16 Οὕτως [25] ἔσονται οἱ
ἔσχατοι, πρῶτοι· καὶ
οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι·
πολλοὶ γάρ [26] εἰσι
κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκ-
λεκτοί. |

A. D. 29.

1 καλέω.
2 ἀποδίδωμι.
3 ἄρχομαι.
4 παραλαμ-
βάνω.
5 ἔρχομαι.
6 Mar. 6. 40.
Lu. 9. 3.
Re. 21. 21.
7 παραδίδωμι
8 confer.
Mar. 14. 64.
9 s. μισθον.
10 λαμβάνω.
11 γογγύζω,
Lu. 5. 30.
Jno. 6. 41, 43,
61.
7. 32.
1 Co. 10. 10.
Jude 16.
12 ἀνίστημι.
13 εἷς.
14 s. ἔργον.
15 προσέρχο-
μαι.
16 αἰτέω.
17 Lu. 12 55.
Ja. 1. 11.
18 ἀποκρίνο-
μαι.
19 s. ἐκ, ex
ver. 2.
* ἐυωνύμων
σου, -α.
20 συμφω-
νέω, ver. 2
21 αἴρω.
22 δίδωμι.
23 ἔξειμι.
24 s. χρήμα-
σι.
† εἰ-ἰ.
25 εἰδω.
26 εἰμί.
27 δύναμαι.
28 c. 26 39, 42.
Jno. 18. 11.
29 Mar. 10. 38,
39.
Lu. 12. 50.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ
Ἰησȣ̃ς εἰς Ἱεροσόλυμα,
[4] παρέλαβε τοὺς δώδε-
κα μαθητὰς κατ' ἰδίαν
ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς·
18 Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
[7] παραδοθήσεται τοῖς
Ἀρχιερεῦσι καὶ γραμ-
ματεῦσι· καὶ κατα-
κρινοῦσιν αὐτὸν [8] θα-
νάτῳ·
19 Καὶ [7] παραδώσουσιν
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς
τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστι-
γῶσαι, καὶ σταυρῶσαι·
καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
[12] ἀναστήσεται.
20 Τότε [15] προσῆλθεν
αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν
υἱῶν αὐτῆς, προσκυνȣ̃-
σα, καὶ [16] αἰτοῦσά τι
παρ' αὐτοῦ.
21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ·
Τί θέλεις; Λέγει αὐ-
τῷ· Εἰπὲ ἵνα καθίσω-
σιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί
μου, εἷς ἐκ δεξιῶν σου,
καὶ εἷς ἐξ * εὐωνύ-
μων, ἐν τῇ βασιλείᾳ
σου.
22 [18] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ
[25] οἴδατε τί αἰτεῖσθε.
[27] Δύνασθε πιεῖν τὸ
[28] ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλ-
λω πίνειν, [b] καὶ τὸ
[29] βάπτισμα ὃ ἐγὼ βα-
πτίζομαι, βαπτισθῆ-
ναι;| Λέγουσιν αὐτῷ·
Δυνάμεθα.
23 Καὶ λέγει αὐτοῖς·

26 Οὐχ οὕτως δὲ [2] ἔσ-
ται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς
ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας
[14] γενέσθαι, * [3] ἔστω
ὑμῶν διάκονος·
27 Καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν
ὑμῖν [3] εἶναι πρῶτος,
† [3] ἔστω ὑμῶν δοῦλος.
28 Ὠςπερ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ [17] ἦλθε
διακονηθῆναι, ἀλλὰ
διακονῆσαι, καὶ [4] δοῦ-
ναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
[18] λύτρον ἀντὶ πολ-
λῶν. §
29 Καὶ ἐκπορευομένων
αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχῶ,
[23] ἠκολούθησεν αὐτῷ
ὄχλος πολύς.
30 Καὶ ἰδοὺ, δύο τυ-
φλοὶ καθήμενοι παρὰ
τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες
ὅτι Ἰησοῦς παράγει,
[24] ἔκραξαν, λέγοντες·

τε.

Κεφ. κα'.

ΚΑΙ ὅτε [15] ἤγγισαν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
[17] ἦλθον εἰς ‡ Βηθφαγῆ
πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαι-
ῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς
[16] ἀπέστειλε δύο μαθη-
τὰς,
2 Λέγων αὐτοῖς· Πο-
ρεύθητε εἰς τὴν κώ-
μην τὴν ἀπέναντι ὑ-
μῶν, καὶ εὐθέως [19] εὑ-
ρήσετε ὄνον [20] δεδεμέ-
νην, καὶ πῶλον μετ' αὐ-
τῆς· [21] λύσαντες [22] ἀ-
γάγετέ μοι.
3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴ-
πῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύ-
ριος αὐτῶν χρείαν ‖ ἔ-
χει· εὐθέως δὲ ** ἀπο-
στελεῖ αὐτούς.
4 Τοῦτο δὲ ὅλον [14] γέ-

12 ἅπτομαι.
13 ἀναβλέπω
ch. 11. 5.
14. 19.
Mar. 6. 41.
10. 51.
14 γίνομαι,
* ἔσται-h.
15 ἐγγίζω.
† ἔσται-h.
‡ Βηθσφα-
γῆν-n.
16 ἀποστέλ-
λω.
17 ἔρχομαι.
18 Mar. 10. 45.
§ Vide App.
19 εὑρίσκω.
20 δέω.
21 λύω.
22 ἄγω.
23 ἀκολουθέω
‖ ἔχει, εὐ-
θέως-n.
** ἀποστέλ-
λει-a.
24 κράζω.

πραΰς, καὶ [4] ἐπι-
κὼς ἐπὶ ὄνον,
πῶλον υἱὸν ὑπο-
υ.
ρευθέντες δὲ οἱ
ταὶ, καὶ ποιήσαν-
ιθῶς [7] προςέταξεν
ς ὁ Ἰησοῦς,
Ἤγαγον τὴν ὄνον
πῶλον, καὶ [9] ἐπέ-
ἐπάνω ‡ αὐτῶν
άτια αὐτῶν, καὶ
άθισεν [14] ἐπάνω
ῶν.
δὲ πλεῖςος ὄχλος
ρωσαν ἑαυτῶν τὰ
ι ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλ-
ὲ ἔκοπτον κλά-
πὸ τῶν δένδρων,
[15] ἐστρώννυον ἐν
ῷ.
δὲ ὄχλοι οἱ προά-
; καὶ οἱ ἀκολου-
ς, [18] ἔκραζον, λέ-
· Ὡσαννὰ τῷ

4 ἐπιβαίνω.
5 Mar. 11. 15. Jno. 2. 15.
6 καταςρέφω
¶ πῶλον ὑποζυγίου, s. πῶλον νέον-n.
7 προςτάττω
8 ἄγω.
9 ἐπιτίθημι.
10 γράφω.
11 καλέω.
12 ch. 24. 44. Lu. 10. 30.
13 προςέρχομαι.
‡ αὐτοῦ, s. ἐπ' αὐτὸν-n
§ ἐπεκάθισαν
14 ἐπικαθίζω
‖ αὐτοῦ, s. αὐτῆς-n.
15 στρωννύω
16 εἴδω.
17 ἀγανακτέω, c. 20.24.
18 κράζω.
19 s. ὠρανοῖς.
20 ἀναγινώσκω.
21 Ps. 8. 2.

πέζας τῶν [5] κολλυβι-
στῶν [6] κατέστρεψε, καὶ
τὰς καθέδρας τῶν πω-
λούντων τὰς περιστε-
ράς.
13 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
[10] Γέγραπται· Ὁ οἶκός
μου, οἶκος προσευχῆς
[11] κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ
αὐτὸν ἐποιήσατε σπή-
λαιον [12] λῃστῶν.
14 Καὶ [13] προςῆλθον
αὐτῷ τυφλοὶ ϗ χωλοὶ
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθερά-
πευσεν αὐτούς.
15 [16] Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐ-
ποίησε, καὶ τοὺς παῖδας
κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ,
καὶ λέγοντας· Ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ Δαβίδ· [17] ἠγα-
νάκτησαν,
16 Καὶ εἶπον αὐτῷ,
Ἀκούεις τί οὗτοι λέγου-

[redacted]

σνκῆν
όδοῦ, [2]ἦλ-
ν, καὶ οὐ-
ἐν αὐτῇ εἰ
μόνον· καὶ
ῇ· Μηκέτι ἐκ
πὸς [7]γένηται
αἰῶνα. Καὶ [8]ἐ-
θη παραχρῆμα ἡ

Καὶ [1]ἰδόντες οἱ μα-
ταὶ, ἐθαύμασαν, λέ-
οντες· Πῶς παρα-
χρῆμα [8]ἐξηράνθη ἡ
συκῆ!
21 [9]Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ
[10]διακριθῆτε, οὐ μόνον
τὸ [11]τῆς συκῆς [12]ποι-
ήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄ-
ρει τούτῳ εἴπητε· [13]Ἄρ-
θητι, καὶ [14]βλήθητι
εἰς τὴν θάλασσαν, [7]γε-
νήσεται.
22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν
αἰτήσητε ἐν τῇ προσευ-
χῇ, πιστεύοντες, [17]λή-
ψεσθε.
23 Καὶ [2]ἐλθόντι αὐτῷ
εἰς τὸ ἱερὸν, [18]προσῆλ-
θον αὐτῷ διδάσκοντι
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τοῦ λα-
οῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποι-
εῖς; καὶ τίς σοι [21]ἔ-
δωκε τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την;
24 [9]Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
[22]Ἐρωτήσω ὑμᾶς [25]κα-
γὼ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν
εἴπητέ μοι, [25]κἀγὼ
ὑμῖν [4]ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιῶ.
25 Τὸ βάπτισμα Ἰω-
άννου πόθεν [5]ἦν; ἐξ
οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώ-
πων; Οἱ δὲ [6]διελογί-
ζοντο [*]παρ' ἑαυτοῖς,
λέγοντες· Ἐὰν εἴπω-
μεν, Ἐξ οὐρανοῦ· [4]ἐρεῖ
ἡμῖν· Διατί οὖν οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ;
26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν,
Ἐξ ἀνθρώπων· φοβού-
μεθα τὸν ὄχλον· πάν-
τες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰω-
άννην ὡς προφήτην.
27 Καὶ [9]ἀποκριθέντες
τῷ Ἰησοῦ εἶπον· Οὐκ
[1]οἴδαμεν. [15]Ἔφη αὐ-
τοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ.
28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ;
Ἄνθρωπος [16]εἶχε τέ-
κνα δύο· καὶ [18]προσελ-
θὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε·
Τέκνον, ὕπαγε, σήμερον
ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπε-
λῶνί μου.
29 Ὁ δὲ [9]ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· †Οὐ θέλω. Ὕστε-
ρον δὲ [19]μεταμεληθεὶς,
ἀπῆλθε.[23]
30 Καὶ [18]προσελθὼν
τῷ ‡δευτέρῳ, εἶπεν ὡσ-
αύτως. Ὁ δὲ [9]ἀπο-
κριθεὶς, εἶπεν· §Ἐγὼ,[20]
κύριε. Καὶ οὐκ [23]ἀπ-
ῆλθε.
31 Τίς ἐκ τῶν δύο
[24]ἐποίησε τὸ θέλημα
τοῦ πατρός; Λέγουσιν
αὐτῷ· Ὁ ‖πρῶτος. Λέ-
γει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·

A. D. 29.

1 εἴδω.
2 ἔρχομαι.
3 εὑρίσκω.
4 εἴρω.
5 εἰμί.
6 διαλογίζομαι.
7 γίνομαι.
8 ξηραίνω, ch. 13. 16.
* ἐν ἑαυτοῖς-n.
9 ἀποκρίνομαι.
10 διακρίνω, Mar. 11. 23. Ac. 10. 20. Ro. 4. 20.
11 s. περί.
12 s. γεγονός, ἔργον.
13 αἴρω.
14 βάλλω.
15 φημί.
16 ἔχω.
17 λαμβάνω.
18 προςέρχομαι.
† Ἐγὼ, κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε-n.
19 ver. 32. ch. 27. 3. 2 Co. 7. 8. He. 7. 21.
‡ ἑτέρῳ-l.
§ Οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν-n.
20 s. πορεύομαι.
21 δίδωμι.
22 ἐρωτάω.
23 ἀπέρχομαι.
24 ποιέω.
25 καὶ ἐγώ.
‖ ἔσχατος, s. ὕστερος-n.

'Αμὴν λεγω ὑμῖν, ὅτι
οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρ-
ναι προάγουσιν ὑμᾶς
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.
32 ³ Ἦλθε γὰρ πρὸς
ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ
δικαιοσύνης, καὶ οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ
δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρ-
ναι ἐπίστευσαν αὐτῷ·
ὑμεῖς δὲ ⁵ ἰδόντες, † οὐ
⁶ μετεμελήθητε ὕστε-
ρον, ⁷ τοῦ πιστεῦσαι
αὐτῷ.
33 Ἄλλην παραβολὴν
ἀκούσατε· Ἄνθρωπός
τις ‡ ⁸ ἦν οἰκοδεσπό-
της, ὅςτις ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα, ϗ φραγμὸν
αὐτῷ ¹¹ περιέθηκε, καὶ
¹² ὤρυξεν ἐν αὐτῷ λη-
νὸν, καὶ ¹³ ᾠκοδόμησε
πύργον, καὶ ¹⁴ ἐξέδοτο
αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ
¹⁵ ἀπεδήμησεν.
34 Ὅτε δὲ ²¹ ἤγγισεν
ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν,
²² ἀπέστειλε τὺς δούλυς
αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωρ-
γὺς, ²³ λαβεῖν τὺς καρ-
ποὺς αὐτοῦ.
35 Καὶ ²³ λαβόντες οἱ
γεωργοὶ τοὺς δούλους
αὐτοῦ, ὃν μὲν ‖ ²⁴ ἔδει-
ραν, ὃν δὲ ²⁵ ἀπέκτει-
ναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλη-
σαν.
36 Πάλιν ²² ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους πλείο-
νας τῶν πρώτων· καὶ
²⁸ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡς-
αύτως.
37 Ὕστερον δὲ ²² ἀπέ-
στειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν
υἱὸν αὐτοῦ, λέγων·
¹ Ἐντραπήσονται τὸν
υἱόν μου.
38 Οἱ δὲ γεωργοὶ, ⁵ ἰ-
δόντες τὸν υἱὸν, εἶπον
ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν
ὁ κληρονόμος· δεῦτε,
²⁵ ἀποκτείνωμεν αὐτὸν,
καὶ * ² κατάσχωμεν τὴν
κληρονομίαν αὐτοῦ.
39 Καὶ ²³ λαβόντες αὐ-
τὸν, ⁴ ἐξέβαλον ἔξω τῦ
ἀμπελῶνος, ϗ ²⁵ ἀπέκ-
τειναν.
40 Ὅταν οὖν ³ ἔλθῃ ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος,
τί ποιήσει τοῖς γεωρ-
γοῖς ἐκείνοις;
41 Λέγυσιν αὐτῷ· Κα-
κοὺς κακῶς ⁹ ἀπολέσει
αὐτοὺς, καὶ τὸν ἀμπε-
λῶνα ‡ ¹⁴ ἐκδόσεται ἄλ-
λοις γεωργοῖς, οἵτινες
¹⁰ ἀποδώσουσιν αὐτῷ
τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς
καιροῖς αὐτῶν.
42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐδέποτε ¹⁶ ἀνέ-
γνωτε ἐν ταῖς ¹⁷ γρα-
φαῖς· ¹⁸ Λίθον ὃν ¹⁹ ἀ-
πεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ²⁰ ἐγε-
νήθη εἰς κεφαλὴν γωνί-
ας· παρὰ Κυρίου ²⁰ ἐγέ-
νετο αὕτη, καὶ ⁸ ἔστι
θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλ-
μοῖς § ἡμῶν;
43 Διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν, ὅτι ²⁶ ἀρθήσεται
ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία
τῦ Θεοῦ, ϗ ²⁷ δοθήσεται
ἔθνει ποιῦντι τὺς καρ-
ποὺς αὐτῆς.
44 d Καὶ ὁ ²⁹ πεσὼν ἐπὶ
τὸν λίθον τῦτον ³⁰ συν-

A. D. 29.

1 ἐντρέπομαι, Mar. 12. 6, Lu. 18. 2, 4. 1 Co. 4. 14.
2 κατέχω.
* σχῶμεν-i.
3 ἔρχομαι.
4 ἐκβάλλω.
5 εἴδω.
† οὐδὲ-n.
6 ver. 29.
7 s. ἕνεκα.
8 εἰμί.
9 ἀπολλύω.
10 ἀποδίδωμι.
‡ ἐκδώσεται-a.
11 περιτίθημι.
12 ὀρύσσω.
13 οἰκοδομέω
14 ἐκδίδωμι.
15 ἀποδημέω, ch. 25. 14, 15.
16 ἀναγινώσκω.
17 Ps. 118. 22.
18 s. κατὰ, v. acc. pro. nom. Att.
19 ἀποδοκιμάζω, Mar. 8. 31.
20 γίνομαι.
21 ἐγγίζω.
22 ἀποστέλλω
23 λαμβάνω.
§ ὑμῶν;-n.
‖ ἔδηραν-n.
24 δέρω.
25 ἀποκτείνω.
26 αἴρω.
27 δίδωμι.
28 ποιέω.
29 πίπτω.
30 συνθλάω, Lu. 20. 18. Je. 31. 19. in lxx.

...φ' ὃν
...ικμήσει

...σαντες οἱ
... καὶ οἱ Φαρι-
... παραβολὰς
... ἔγνωσαν ὅτι
...ῶν λέγει.
...ὶ ζητοῦντες αὐ-
...ρατῆσαι, [6] ἐφοβή-
...αν τὰς ὄχλας, ἐπει-
...ὡς προφήτην αὐτὸν
εἶχον.

Κεφ. κβ'.

ΚΑΙ [11] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐ-
τοῖς ἐν παραβολαῖς,
λέγων·
2 [12] Ὡμοιώθη ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις
[13] ἐποίησε γάμους τῷ
υἱῷ αὐτοῦ·
3 Καὶ [16] ἀπέστειλε τοὺς
δούλους αὐτοῦ [17] καλέ-
σαι τοὺς [18] κεκλημένους
εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ
[19] ἤθελον [20] ἐλθεῖν.
4 Πάλιν [16] ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους, λέγων·
Εἴπατε τοῖς [18] κεκλημέ-
νοις· Ἰδοὺ, το ἄριστόν μου
[24] ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί
μου καὶ τὰ σιτιστὰ [27] τεθυ-
μένα, καὶ πάντα ἕτοιμα·
δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.
5 Οἱ δὲ [28] ἀμελήσαντες,
[29] ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς
τὸν ἴδιον [30] ἀγρὸν, ὁ δὲ
** εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐ-
τοῦ.
6 Οἱ δὲ λοιποὶ κρατή-
σαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ,
ὕβρισαν, καὶ [33] ἀπέ-
κτειναν.

A. D. 29.

* Ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη·-h.
† βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθη·-i.
1 ὀργίζω.
2 πέμπω.
3 ἀπολλύω.
4 ἐμπρήθω.
5 γινώσκω.
6 φοβέω.
7 εἰμί.
‡ εἰς προφήτην-h.
8 ἔχω.
9 εὑρίσκω.
10 ἐξέρχομαι.
11 ἀποκρίνομαι.
12 ὁμοιόω.
13 ποιέω.
14 συνάγω.
15 πλήθω, s. πλέω.
§ νυμφὼν-n.
16 ἀποστέλλω
17 s. ἕνεκα τοῦ
18 καλέω.
19 θέλω.
20 εἰσέρχομαι.
21 ἐνδύω.
22 φιμόω, ver 34.
23 ἔρχομαι.
24 ἑτοιμάζω. ch. 20. 16.
‖ Vide App.
25 δέω.
26 αἴρω.
27 θύω. Ac. 10. 13.
28 1 Ti. 4. 14.
29 ἀπέρχομαι.
30 Lu. 15. 15.
** ἐπί-i.
31 ἐκβάλλω.
32 ch. 8. 12.
33 ἀποκτείνω

7 * Ἀκούσας δὲ ὁ † βα-
σιλεὺς, [1] ὠργίσθη· καὶ
[2] πέμψας τὰ στρατεύ-
ματα αὐτοῦ, [3] ἀπώλεσε
τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ
τὴν πόλιν αὐτῶν [4] ἐνέ-
πρησε.
8 Τότε λέγει τοῖς δού-
λοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γά-
μος ἕτοιμός [7] ἐστιν, οἱ
δὲ [18] κεκλημένοι οὐκ [7] ἦ-
σαν ἄξιοι.
9 Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ
τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν,
καὶ ὅσους ἂν [9] εὕρητε,
καλέσατε εἰς τοὺς γά-
μους.
10 Καὶ [10] ἐξελθόντες οἱ
δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς
ὁδοὺς, [14] συνήγαγον πάν-
τας ὅσους [9] εὗρον, πονη-
ρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ
[15] ἐπλήσθη ὁ § γάμος
ἀνακειμένων.
11 [20] Εἰσελθὼν δὲ ὁ βα-
σιλεὺς θεάσασθαι τοὺς
ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ
ἄνθρωπον οὐκ [21] ἐνδεδυ-
μένον ἔνδυμα γάμου·
12 Καὶ λέγει αὐτῷ·
Ἑταῖρε, πῶς [20] εἰσῆλ-
θες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυ-
μα γάμου; Ὁ δὲ [22] ἐφ-
ιμώθη.
13 Τότε εἶπεν ὁ βα-
σιλεὺς τοῖς διακόνοις·
‖ [25] Δήσαντες αὐτοῦ πό-
δας καὶ χεῖρας, [26] ἄρατε
αὐτὸν, καὶ [31] ἐκβάλετε
εἰς τὸ [32] σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἐκεῖ [7] ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.
14 Πολλοὶ γάρ [7] εἰσι κλη-
τοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ
Φαρισαῖοι, συμβούλιον
[1] ἔλαβον ὅπως αὐτὸν
[2] παγιδεύσωσιν ἐν λό-
γῳ.
16 Καὶ ἀποστέλλου-
σιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς
αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρω-
διανῶν, λέγοντες· Δι-
δάσκαλε, [7] οἴδαμεν ὅτι
ἀληθὴς [8] εἶ, καὶ τὴν
ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀλη-
θείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ
μέλει σοι περὶ οὐδε-
νός· οὐ γὰρ βλέπεις
εἰς πρόςωπον ἀνθρώ-
πων.
17 Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί
σοι δοκεῖ; [10] ἔξεστι
[11] δοῦναι κῆνσον Καί-
σαρι, ἢ οὔ;
18 [12] Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς
τὴν [13] πονηρίαν αὐτῶν,
εἶπε· Τί με πειράζετε,
ὑποκριταί;
19 [14] Ἐπιδείξατέ μοι
τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου.
Οἱ δὲ [15] προςήνεγκαν
αὐτῷ δηνάριον.
20 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη, καὶ
ἡ ἐπιγραφή;
21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καί-
σαρος. Τότε λέγει αὐ-
τοῖς· [18] Ἀπόδοτε οὖν
τὰ [19] Καίσαρος, Καίσα-
ρι· καὶ τὰ [19] τοῦ Θεοῦ,
τῷ Θεῷ.
22 Καὶ ἀκούσαντες, ἐ-
θαύμασαν· ⁊ [21] ἀφέντες
αὐτὸν, [22] ἀπῆλθον.
23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρα [23] προςῆλθον αὐτῷ
Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγον-
τες μὴ [a] εἶναι [a] ἀνάστα-
σιν· καὶ [4] ἐπηρώτησαν
αὐτόν,
24 Λέγοντες· Διδά-
σκαλε, Μωσῆς εἶπεν·
Ἐάν τις [5] ἀποθάνῃ μὴ
ἔχων τέκνα, [6] ἐπιγαμ-
βρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐ-
τοῦ τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ, καὶ [9] ἀναστήσει
σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐ-
τοῦ.
25 [b] Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν
ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ
πρῶτος γαμήσας, ἐτε-
λεύτησε· καὶ μὴ ἔχων
σπέρμα, [21] ἀφῆκε τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελ-
φῷ αὐτοῦ.
26 Ὁμοίως ⁊ ὁ δεύτε-
ρος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως
τῶν ἑπτά.
27 Ὕστερον δὲ πάντων
[5] ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.
28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστά-
σει, τίνος τῶν ἑπτὰ
[8] ἔσται γυνή; πάντες
γὰρ [16] ἔσχον αὐτήν.
29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
[17] Πλανᾶσθε, μὴ εἰδό-
τες τὰς γραφὰς, μη-
δὲ τὴν δύναμιν τοῦ
Θεοῦ.
30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστά-
σει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
[c] ἐκγαμίζονται, ἀλλ'
[20] ὡς ἄγγελοι [d] τοῦ Θε-
οῦ [1] ἐν οὐρανῷ [8] εἰσι.
31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστά-
σεως τῶν νεκρῶν οὐκ
[24] ἀνέγνωτε τὸ [25] ῥηθὲν
ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, [26] λέ-
γοντος·
32 Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς
Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς

A. D. 29.

1 λαμβάνω.
2 1 Sa. 28. 9. in lxx.
3 Mar. 12. 18. Lu. 20. 27, 36. 1 Co. 15. 12.
4 ἐπερωτάω.
5 ἀποθνήσκω.
6 Ge. 38. 8. in lxx.
7 εἴδω.
8 εἰμί.
9 ἀνίστημι.
10 ἔξειμι.
11 δίδωμι.
12 γινώσκω.
13 Mar. 12. 15. ὑπόκρισιν. πανουργίαν, Lu. 20. 23.
14 ἐπιδεικνύω.
15 προςφέρω.
16 ἔχω.
17 ch. 24. 4. Mar. 13. 5. Ga. 6. 7. 2 Ti. 3. 13. Tit. 3. 3. 1 Jno. 1. 8. 3. 7.
18 ἀποδίδωμι, ch. 5. 26. 18. 25.
19 s. πράγματα.
c γαμίζονται-ί.
20 ἰσάγγελοι, Lu. 20. 36.
21 ἀφίημι.
22 ἀπέρχομαι.
23 προςέρχομαι.
24 ἀναγινώσκω.
25 ῥέω.
26 Ex. 3. 6, 15, 16.

...ησσον-
διδαχῇ αὐ-

δὲ Φαρισαῖοι,
τες ὅτι ἐφί-
ὺς Σαδδουκαί-
υνήχθησαν ἐπὶ

11 ἐπηρώτησεν
ὐτῶν νομικός,
ν αὐτὸν, καὶ

ἴσκαλε, ποία
εγάλη ἐν τῷ

Ἰησοῦς ‖ εἶπεν
Ἀγαπήσεις
ν Θεόν σου
καρδίᾳ σου,
τῇ ψυχῇ
ὅλῃ τῇ δια-

ἡ †† πρώτη
τολή.

ι εἰμί.
† ἁγίῳ-f.
q. i. Mar. 12. 36.
2 Ps. 110. 1.
3 κάθημαι.
‡ ὑποκάτω τῶν-i.
4 τίθημι.
5 ἐκπλήσσω.
6 φιμόω, Mar. 1. 25. 4. 39. Lu. 4. 35. 1 Co. 9. 9. 1 Ti. 5. 15.
7 συνάγω.
§ ἐν πνεύματι-f.
8 δύναμαι.
9 ἀποκρίνομαι.
10 τολμάω.
11 ἐπερωτάω.
‖ ἔφη α.
12 De. 6. 5.
13 λαλέω.
** ὅλῃ καρδίᾳ-h.
14 καθίζω.

...ν καλεῖ;
...ρων·
44 [2]Εἶπεν ὁ Κύριος
τῷ Κυρίῳ μου· [3]Κάθου
ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
[4]θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
‡ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου·
45 Εἰ οὖν Δαβὶδ § κα-
λεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς
υἱὸς αὐτοῦ [1] ἐστι;
46 Καὶ οὐδεὶς [8] ἐδύνατο
αὐτῷ [9]ἀποκριθῆναι λό-
γον· οὐδὲ [10]ἐτόλμησέ
τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέ-
ρας [11] ἐπερωτῆσαι αὐ-
τὸν οὐκέτι.

Κεφ. κγ'.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς [13] ἐ-
λάλησε τοῖς ὄχλοις
καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ,
2 Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μω-
σέως καθέδρας [14]ἐκάθι-
σαν οἱ γραμματεῖς
οἱ Φαρ...

[8] θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώ-
ποις. Πλατύνουσι •δὲ
τὰ φυλακτήρια αὐτῶν,
ϗ μεγαλύνουσι τὰ [a] κρά-
σπεδα [d] τῶν ἱματίων
αὐτῶν.|
6 Φιλοῦσί τε τὴν [a] πρω-
τοκλισίαν ἐν τοῖς δεί-
πνοις, καὶ τὰς [b] πρωτο-
καθεδρίας ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς,
7 Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς
ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
[8] καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων, ῥαββι, [d] ῥαβ-
βί.|
8 Ὑμεῖς δὲ μὴ [8] κληθῆ-
τε ῥαββί· εἷς γάρ [9] ἐςιν
ὑμῶν ὁ †καθηγητὴς, [b] ὁ
Χριστός·| πάντες δὲ
ὑμεῖς ἀδελφοί [9] ἐστε.
9 Καὶ πατέρα μὴ κα-
λέσητε [14] ὑμῶν ἐπὶ τῆς
γῆς· εἷς γάρ [9] ἐστιν ὁ
πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς
ὀυρανοῖς.
10 Μηδὲ [8] κληθῆτε κα-
θηγηταί· ‡εἷς γὰρ ὑμῶν
[9] ἐστιν ὁ καθηγητὴς, ὁ
Χριστός.
11 Ὁ δὲ [16] μείζων ὑ-
μῶν, [9] ἔσται ὑμῶν διά-
κονος.
12 Ὅςτις δὲ ὑψώσει
ἑαυτὸν, ταπεινωθήσε-
ται· ϗ ὅςις ταπεινώσει
ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
13 § Οὐαὶ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· [c] ὅτι [19] κατε-
σθίετε τὰς οἰκίας τῶν
χηρῶν, ϗ προφάσει μα-
κρὰ προσευχόμενοι· διὰ
τοῦτο [20] λήψεσθε πε-
ρισσότερον [21] κρίμα.

A. D. 29.

1 θεάομαι, ch. 6. 1. 22. 11. Lu. 23. 55. Ac. 19. 29, 31. He. 10. 33.
• γάρ-ι.
2 Lu. 11. 52.
3 ch. 9. 20.
4 Mar. 12. 39. Lu. 14. 7, 8. 20. 46.
5 Mar. 12. 39. Lu. 11. 43. 20. 46.
6 εἰςέρχομαι.
7 ἀφίημι.
8 καλέω.
9 εἰμί.
10 s. γῆν.
11 Ac. 2. 10. 6. 5. 13. 43.
† διδάσκαλος-ι.
‡ ὅτι καθηγητὴς ὁ Χριςός,-ι. alii: ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εἷς, ὁ Χριστός.
12 γίνομαι.
13 i. e. ἄξιον γεέννης. 2 Sa. 12. 5. in lxx.
14 s. τινά.
15 s. τοῦτο.
16 μέγας.
17 ὀμνύω.
§ transp. ver. 13, 14.
18 ch. 5. 22.
19 Mar. 12. 40. Lu. 20. 47. 2 Co. 11. 20. Ga. 5. 12. Re. 11. 5.
20 λαμβάνω.
21 Ja. 2. 13.

14 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· | ὅτι [2] κλεί-
ετε τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς
γὰρ οὐκ [6] εἰςέρχεσθε,
οὐδὲ τοὺς εἰςερχομέ-
νους [7] ἀφίετε [6] εἰςελ-
θεῖν.
15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· ὅτι περι-
άγετε τὴν θάλασσαν
καὶ τὴν ξηρὰν,[10] ποι-
ῆσαι ἕνα [11] προσήλυ-
τον· καὶ, ὅταν [12] γένη-
ται, ποιεῖτε αὐτὸν [13] υἱ-
ὸν γεέννης διπλότερον
ὑμῶν.
16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ
τυφλοὶ, οἱ λέγοντες·
Ὃς ἂν [17] ὀμόσῃ ἐν τῷ
ναῷ, οὐδέν [9] ἐστιν[15] ὃς
δ' ἂν [17] ὀμόσῃ ἐν τῷ
χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφεί-
λει.
17 Μωροὶ καὶ τυφλοί·
τίς γὰρ [16] μείζων [9] ἐςιν,
ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁ-
γιάζων τὸν χρυσόν;
18 Καί· Ὃς ἐὰν [17] ὀμό-
σῃ ἐν τῷ θυσιαςηρίῳ,
οὐδέν [9] ἐςιν· ὃς δ' ἂν [17] ὀ-
μόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ
ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει.
19 [d] Μωροὶ [18] καὶ | τυ-
φλοί· τί γὰρ [16] μεῖζον,
τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσια-
στήριον τὸ ἁγιάζον τὸ
δῶρον;
20 Ὁ οὖν [17] ὀμόσας ἐν
τῷ θυσιαςηρίῳ, ὀμνύει
ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι
τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.

28 Οὕτω ϗ ὑμεῖς ἔξω-
θεν μὲν φαίνεσθε τοῖς
ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔ-
σωθεν δὲ μεστοί [3]ἐστε
ὑποκρίσεως καὶ ἀνο-
μίας.
29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· ὅτι [4]οἰκο-
δομεῖτε τοὺς τάφους
τῶν προφητῶν, ϗ [5]κο-
σμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
δικαίων·
30 Καὶ λέγετε· Εἰ ‡ἤ-
μεν[3] ἐν ταῖς ἡμέραις
τῶν πατέρων ἡμῶν, ὐκ
ἂν ‡ἤμεν[3] κοινωνοὶ αὐ-
τῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν
προφητῶν.
31 Ὥςτε μαρτυρεῖτε
ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί [3]ἐστε
τῶν φονευσάντων τοὺς
προφήτας.
32 Καὶ ὑμεῖς §πληρώ-
σατε τὸ μέτρον τῶν πα
τέρων ὑμῶν.
33 Ὄφεις, [11]γεννήμα-
τα ἐχιδνῶν, πῶς φύγη-
τε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς
γεέννης;
34 [12]Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ,
ἐγὼ **ἀποςέλλω πρὸς
ὑμᾶς προφήτας, ϗ [13]σο-
φοὺς, καὶ γραμματεῖς·
καὶ [15]ἐξ αὐτῶν [16]ἀπο-
κτενεῖτε καὶ σταυρώ-
σετε, καὶ [14]ἐξ αὐτῶν
μαστιγώσετε ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ
[18]διώξετε ἀπὸ πόλεως
εἰς πόλιν.

σαντι αὐτόν-a.
2 κάθημαι.
3 εἰμί.
4 pro ἀνοικοδομεῖτε.
5 ch. 12. 44. Lu. 11. 25. 21. 5. 1 Ti. 2. 9. Re. 21. 2, 19.
6 Lu. 11. 42. 18. 12.
7 ἀφίημι.
† δέ-m.
‡ ἤμεθα-n.
8 Am. 6. 6. in lxx.
9 2 Co. 5. 4. He. 11. 29. 1 Pe. 5. 8. Re. 12. 16.
§ πληρώσετε-n.
10 πίνακος, Lu. 11. 39.
11 ch. 3. 7.
‖ ἀδικίας-l. alii ἀκαθαρσίας, s. πλεονεξίας. s. πονηρίας.
12 ch. 13. 52. Mar. 12. 24.
** ἀποστελῶ-n.
13 ἀποστόλους, Lu. 11. 49.
14 γίνομαι.
†† αὐτοῦ-h.
15 s. τινὰς.
16 ἀποκτείνω.
17 κονιάω. Ac. 23. 3.
18 διώκω.

35 Ὅπως [1]ἔλθῃ ἐφ'
ὑμᾶς [2]πᾶν αἷμα δίκαι-
ον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς
γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος
Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως
τοῦ αἵματος Ζαχαρίου
υἱοῦ Βαραχίου, ὃν
ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ
ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστη-
ρίου.
36 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
*ἥξει[3] ταῦτα πάντα ἐπὶ
τὴν γενεὰν ταύτην.
37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερου-
σαλὴμ, ἡ †ἀποκτείνουσα
τοὺς προφήτας, καὶ λι-
θοβολοῦσα τοὺς [7]ἀπ-
εσταλμένους πρὸς αὐ-
τὴν, ποσάκις [8]ἠθέλησα
[10]ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέ-
κνα σου, [11] ὃν τρόπον
ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ
νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς
πτέρυγας, καὶ [12]οὐκ
[8]ἠθελήσατε! [13]
38 Ἰδοὺ, [16]ἀφίεται
ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρη-
μος.
39 Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ
μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι,
ἕως ἂν εἴπητε· Εὐλο-
γημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Κεφ. κδ'.

ΚΑΙ [20]ἐξελθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς, ‖ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ
ἱεροῦ· καὶ [21]προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ [23]ἐπι-
δεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκο-
δομὰς τοῦ ἱεροῦ.
2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε
πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, οὐ μὴ [16]ἀφεθῇ

A. D. 29.

1 ἔρχομαι.
2 i. e. αἷμα πάντων τῶν δικαίων, Lu. 11. 50, πάντων τῶν προφητῶν. Ac. 5. 28.
* ὅτι-m.
3 ἥκω.
4 εἰμί.
5 1 Co. 15. 23. 1 Th. 2. 19. 2 Th. 2. 1, 8.
6 c. 13. 39, 40.
† ἀποκτένουσα-h.
7 ἀποστέλλω.
8 θέλω.
9 ἀποκρίνομαι.
10 ἐπισυνάγω
11 s. καθ'.
12 ch. 22. 3. Jno. 5. 40.
13 i. e. συναχθῆναι.
14 ὁράω.
15 Mar. 13. 7. 2 Th. 2. 2.
16 ἀφίημι.
17 γίνομαι.
‡ οὐκ εὐθέως ἐστὶ-n.
18 ver. 13, 14. Mar. 13. 7.
19 ἐγείρω.
§ σεισμοὶ, κατὰ τόπους-a.
20 ἐξέρχομαι
‖ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο-n.
21 προσέρχομαι.
22 παραδίδωμι.
23 ἐπιδείκνυω.
24 ἀποκτείνω
** alii τῶν ἐθνῶν-e.

ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον,
ὃς οὐ [*]μὴ [1] καταλυθή-
σεται.
3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ
ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαι-
ῶν, [21]προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν,
λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν,
πότε ταῦτα [4]ἔσται, καὶ
τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς
[5]παρουσίας, καὶ τῆς
[6]συντελείας τοῦ αἰῶ-
νος;
4 Καὶ [9]ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
Βλέπετε, μήτις ὑμᾶς
πλανήσῃ.
5 Πολλοὶ γὰρ [1]ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, λέγοντες· Ἐγώ
εἰμι ὁ Χριστός· καὶ πολ-
λοὺς πλανήσουσι.
6 Μελλήσετε δὲ ἀκού-
ειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς
πολέμων· [14]ὁρᾶτε μὴ
[15]θροεῖσθε· δεῖ γὰρ
πάντα [17]γενέσθαι·
ἀλλ' ‡οὔπω [4]ἐστὶ τ
[18]τέλος.
7 [19]Ἐγερθήσεται γ
ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ β
σιλεία ἐπὶ βασιλεία
καὶ [4]ἔσονται λιμοὶ
λοιμοὶ, καὶ §σεισ
κατὰ τόπους.
8 Πάντα δὲ ταῦτα
ἀρχὴ ὠδίνων.
9 Τότε [22]παραδώ
σιν ὑμᾶς εἰς θλ
καὶ [24]ἀποκτενοῦσ
μᾶς· καὶ ἔσεσθε
μενοι ὑπὸ π
τῶν **ἐθνῶν,
ὄνομά μου.
10 Καὶ τότε

ἐγερθή-
λανήσουσι

τὸ πληθυν-
ἀνομίαν,
ἡ ἀγάπη
ν.
πομείνας εἰς
σωθήσεται.
ρυχθήσεται
εὐαγγέλιον
ίας ἐν ὅλῃ
η. εἰς μαρ-
τοῖς ἔθνε-
ἥξει τὸ

ν ἴδητε
μα τῆς
ῥηθὲν
προφή-
ἐν τόπῳ
νώσκων

Ἰουδαία

4 ἐγείρω.
5 σώζω.
6 κολοβόω, Mar. 13. 20. 2 Sa. 4. 12. in lxx.
7 ψύχω.
8 κηρύσσω.
9 Lu. 2. 1. Ac. 11. 28. Ro. 10. 18.
10 δίδωμι.
11 2 Th. 2. 9.
12 Ro. 12. 18.
13 ch. 20. 16. Lu. 18. 7. Ro. 8. 33. Col. 3. 12. 1 Ti. 5. 21. 2 Ti. 2. 10. Tit. 1. 1. 1 Pe. 1. 1.
14 ἥκω.
15 εἴδω.
16 Da. 12. 11. Mar. 13. 14. Lu. 21. 20, ἐρήμωσις. Re. 17. 4.
17 ῥέω.

ἀπ' ἀρχῆς
κόσμου, ἕως τοῦ νῦν,
οὐδ' οὐ μὴ γένηται.
22 Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώ-
θησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖ-
ναι, οὐκ ἂν ἐσώθη
πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς
ἐκλεκτοὺς κολοβωθή-
σονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖ-
ναι.
23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν
εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε ὁ Χρι-
στὸς, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύ-
σητε.
24 Ἐγερθήσονται γὰρ
ψευδόχριστοι καὶ ψευ-
δοπροφῆται, καὶ δώ-
σουσι σημεῖα μεγάλα
καὶ τέρατα, ὥστε πλα-
νῆσαι, εἰ δυνατὸν, καὶ
τοὺς ἐκλεκτούς.
25 Ἰδοὺ, προείρηκα
ὑμῖν.
26 Ἐὰν οὖν εἴπωσιν
ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρή-
μῳ ἐστί· μὴ

... φανησεται
ὁ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τῦ
νθρώπου ‡ἐν τῷ οὐρα-
ῷ· καὶ τότε [7] κόψον-
αι πασαι αἱ φυλαὶ της
ῆς. καὶ [8] ὄψονται τὸν
ὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
όμενον ἐπὶ τῶν νεφε-
ῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ
υνάμεως καὶ δόξης
ιλλῆς.
1 Καὶ [10] ἀποστελεῖ
ὺς [11] ἀγγέλους αὐτῦ
τὰ σάλπιγγος φω-
ς μεγάλης, ϗ [13] ἐπι-
νάξουσι τοὺς ἐκλε-
ὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσ-
ρων ἀνέμων, ἀπ' ἄ-
ων οὐρανῶν ἕως ἄ-
ων αὐτῶν.
Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
άθετε τὴν παραβο-
· Ὅταν ἤδη ὁ κλά-
αὐτῆς [18] γένηται
ιλὸς, καὶ τὰ φύλλα
φύῃ, γινώσκετε ὅτι

ὥρας-ε.
4 εἴζω.
5 σαλεύω.
‡ ἐπὶ ὁ υἱὸς-f.
6 εἰμι
‡ τῶ ἐν οὐρα-
νοῖς-n.
7 κόπτω.
8 ὄπτομαι.
9 Lu. 17. 27.
2 Pe. 2. 5.
confer.
2 Pe. 3. 6.
Ge. 6. 17.
7. 6, 10, 17.
10 ἀποστέλλω
11 ch. 11. 10.
Ga. 4. 14.
1 Ti. 3 16.
Re. 1. 20.
12 εἰςέρχο-
μαι.
13 ἐπισυνάγω
ch. 23. 37.
14 γινώσκω.
15 ἔρχομαι.
16 αἴρω.
17 μανθάνω.
18 γίνομαι.
19 ἀφίημι.
§ ἐκφυῇ-h.

37 Ὥςπερ δὲ αἱ ἡμέραι
τοῦ Νῶε, οὕτως [6] ἔςαι
ϗ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.
38 Ὥςπερ γὰρ [6] ἦ-
σαν ἐν ταῖς ἡμέραις
ταῖς πρὸ τοῦ [9] κα-
τακλυσμοῦ τρώγοντες
καὶ πίνοντες, γαμοῦν-
τες καὶ ἐκγαμίζοντες,
ἄχρι ἧς ἡμέρας [12] εἰς-
ῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβω-
τὸν,
39 Καὶ οὐκ [14] ἔγνωσαν,
ἕως [15] ἦλθεν ὁ κατα-
κλυσμὸς, καὶ [16] ἦρεν ἅ-
παντας· οὕτως [6] ἔσται
καὶ ἡ παρουσία τῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.
40 Τότε δύο [6] ἔσονται
ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς
παραλαμβάνεται, καὶ
ὁ εἷς [19] ἀφίεται·
41 Δύο [20] ἀλήθουσαι [21]
ἐν τῷ [22] μύλωνι· μία

[redacted]

...αὶ ὑμεῖς
...μοι· ὅτι
...δοκεῖτε, ὁ
...θρώπου ἔρ-
...
...ἄρα [6] ἐστὶν ὁ
...οῦλος καὶ φρό-
...ὃν [9] κατέστη-
...κύριος αὐτοῦ ἐπὶ
...‡ θεραπείας [10] αὐ-
...τοῦ § διδόναι [11] αὐ-
...ῖς τὴν τροφὴν ἐν
...αιρῷ;
46 Μακάριος ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, ὃν [12] ἐλθὼν ὁ
κύριος αὐτοῦ [13] εὑρήσει
ποιοῦντα οὕτως.
47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπ-
άρχουσιν αὐτοῦ [9] κατα-
στήσει αὐτόν.
48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς
δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ· [15] Χρονί-
ζει ὁ κύριός μου [12] ἐλθεῖν·
49 Καὶ [17] ἄρξηται τύ-
πτειν τοὺς ** συνδούλους,
†† ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν
μετὰ τῶν μεθυόντων·
50 [18] Ἥξει ὁ κύριος τοῦ
δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέ-
ρᾳ [3] ᾗ οὐ [19] προσδοκᾷ,
καὶ ἐν ὥρᾳ [3] ᾗ οὐ γινώ-
σκει·
51 Καὶ [22] διχοτομήσει
αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐ-
τοῦ μετὰ τῶν ὑποκρι-
τῶν [23] θήσει· ἐκεῖ [6] ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυ-
γμὸς τῶν ὀδόντων.

Κεφ. κε΄.

ΤΟΤΕ ὁμοιωθήσεται
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
δέκα παρθένοις, [27] αἵτι-
νες [2] λαβοῦσαι τὰς λαμ-
πάδας αὐτῶν, [4] ἐξῆλθον
εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμ-
φίου.*
2 Πέντε δὲ [6] ἦσαν ἐξ
αὐτῶν [7] φρόνιμοι, † καὶ
αἱ πέντε [8] μωραί.
3 [27] Αἵτινες μωραὶ [2] λα-
βοῦσαι τὰς λαμπάδας
‖ ἑαυτῶν, οὐκ [2] ἔλαβον
μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον·
4 Αἱ δὲ [7] φρόνιμοι [2] ἔ-
λαβον ἔλαιον ἐν τοῖς
ἀγγείοις αὐτῶν, μετὰ
τῶν λαμπάδων αὐτῶν.
5 [15] Χρονίζοντος δὲ τοῦ
νυμφίου, [14] ἐνύσταξαν
πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον.
6 Μέσης δὲ νυκτὸς
κραυγὴ [1] γέγονεν· Ἰδοὺ
ὁ νυμφίος ¶ ἔρχεται, [10]
[4] ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντη-
σιν αὐτοῦ.
7 Τότε [16] ἠγέρθησαν
πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖ-
ναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς
λαμπάδας αὐτῶν.
8 Αἱ δὲ [8] μωραὶ ταῖς
φρονίμοις εἶπον· [11] Δό-
τε ἡμῖν [20] ἐκ τοῦ ἐλαίου
ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες
ἡμῶν [21] σβέννυνται.
9 [24] Ἀπεκρίθησαν δὲ
αἱ [7] φρόνιμοι, λέγου-
σαι· Μήποτε ‡‡ οὐκ ἀρ-
κέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν·
[25] πορεύεσθε δὲ μᾶλ-
λον πρὸς τοὺς πωλοῦν-
τας, καὶ ἀγοράσατε
ἑαυταῖς.
10 [26] Ἀπερχομένων δὲ
αὐτῶν ἀγοράσαι, [12] ἦλ-
θεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ
ἕτοιμοι [28] εἰσῆλθον
μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γά-

A. D. 29.

1 γίνομαι.
2 λαμβάνω.
3 ὅς.
4 ἐξέρχομαι.
* καὶ τῆς νύμφης-f.
5 ch. 7. 9. Lu. 11. 5.
6 εἰμί.
7 ch. 7. 24. Lu. 12. 42. Ro. 12. 25.
† ἐξ πέντε-a.
8 ch. 5. 22.
9 καθίστημι.
‡ οἰκετείας-n.
10 Lu. 9. 11. Re. 22. 2.
§ δοῦναι-l.
11 δίδωμι.
‖ αὐτῶν-a. alii αὐτῶν.
12 ἔρχομαι.
13 εὑρίσκω.
14 νυστάζω. 2 Pe. 2. 3.
15 Lu. 12. 45. He. 10. 37.
16 ἐγείρω.
17 ἄρχομαι.
** συνδούλους αὐτοῦ-i.
†† ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ-a.
18 ἥκω.
19 προσδοκάω.
20 s. μέρος. 2 Ch. 30. 7. in lxx.
21 σβέννυμι.
22 Lu. 12. 46.
23 τίθημι.
24 ἀποκρίνομαι.
‡‡ οὐ μή-h.
25 πορεύω.
26 ἀπέρχομαι.
27 ὅστις.
28 εἰσέρχομαι.

μους, καὶ [1] ἐκλείσθη ἡ
θύρα.
11 Ὕστερον δὲ ἔρχονται
καὶ αἱ λοιπαὶ
παρθένοι, λέγουσαι·
Κύριε, κύριε, [3] ἄνοιξον
ἡμῖν.
12 Ὁ δὲ [4] ἀποκριθεὶς
εἶπεν· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐκ [5] οἶδα ὑμᾶς.
13 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι
οὐκ [5] οἴδατε τὴν ἡμέραν
οὐδὲ τὴν ὥραν, b ἐν [6] ᾗ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεται.l
14 Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος
ἀποδημῶν [14] ἐκάλεσε
τοὺς ἰδίους δούλους,
καὶ [15] παρέδωκεν
αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ·
15 Καὶ [6] ᾧ μὲν [16] ἔδωκε
πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ
δύο, ᾧ δὲ ἕν· ἑκάστῳ
κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν·
καὶ [17] ἀπεδήμησεν † εὐθέως.
16 Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν,
[18] εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς,
[19] καὶ ‡ ἐποίησεν
ἄλλα πέντε d τάλαντα.l
17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ
δύο, ἐκέρδησε d καὶ αὐτὸς
l ἄλλα δύο.
18 Ὁ δὲ τὸ ἓν [22] λαβὼν,
[24] ἀπελθὼν [25] ὤρυξεν
ἐν τῇ γῇ, καὶ [26] ἀπέκρυψε
τὸ ἀργύριον τοῦ
κυρίου αὐτοῦ.
*19 Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν
ἔρχεται ὁ κύριος
τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ
συναίρει μετ' αὐτῶν
λόγον.*

[illegible] D. 29.

1 κλείω.
2 προσέρχομαι
3 ἀνοίγω.
4 ἀποκρίνομαι.
5 εἴδω.
6 ὅς.
7 προσφέρω.
8 ch. 4. 4.
9 φημι.
* ἐπεὶ ἐπὶ ὀλίγα-π.
10 s. καταστ-αθεὶς, He. 3.7.
11 εἰμί.
12 καθίστημι.
13 εἰσέρχομαι.
14 καλέω.
15 παραδίδωμι.
16 δίδωμι.
17 ἀποδημέω
† Εὐθέως πορευθεὶς ὁ τὰ-π.
18 ἐργάζομαι Lu. 19.13,15.
19 s. χρήμασι
‡ ἐκέρδησεν-ε
20 γινώσκω.
21 Jno. 6. 60. αὐστηρὸς, Lu. 19. 21.
22 σπείρω.
23 λαμβάνω.
24 ἀπέρχομαι.
25 ὀρύττω.
26 ἀποκρύπτω.
27 i. e. καρπὸς εἰς τὴν ἀποθήκην, ch. 3. 12.
28 i. e. ἐκεῖθεν ὅπου.
29 διασκορπίζω.
30 κρύπτω.

20 Καὶ [2] προσελθὼν ὁ
τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν,
[7] προσήνεγκεν
ἄλλα πέντε τάλαντα,
λέγων· Κύριε, πέντε
τάλαντά μοι [15] παρέδωκας·
ἴδε, ἄλλα πέντε
τάλαντα ἐκέρδησα
d [8] ἐπ' αὐτοῖς.l
21 [9] Ἔφη b δὲ l αὐτῷ ὁ
κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε
ἀγαθὲ καὶ πιστέ·
* ἐπὶ [10] ὀλίγα [11] ἦς πιστὸς,
ἐπὶ πολλῶν σε
[12] καταστήσω· [13] εἴσελθε
εἰς τὴν χαρὰν τοῦ
κυρίου σου.
22 Προσελθὼν δὲ καὶ
ὁ τὰ δύο τάλαντα d λαβὼν,
l [22] εἶπε· Κύριε,
δύο τάλαντά μοι [15] παρέδωκας·
ἴδε, ἄλλα δύο
τάλαντα ἐκέρδησα d ἐπ'
αὐτοῖς.l
23 Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος
αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ
καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα
[11] ἦς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν
σε καταστήσω·
[13] εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν
τοῦ κυρίου σου.
24 Προσελθὼν [2] δὲ καὶ
ὁ τὸ ἓν τάλαντον [23] εἰληφὼς,
εἶπε· Κύριε,
[20] ἔγνων σε ὅτι [21] σκληρὸς
εἶ ἄνθρωπος, θερίζων
ὅπου οὐκ [22] ἔσπειρας,
καὶ συνάγων [27] ὅθεν
[28] οὐ [29] διεσκόρπισας·
25 Καὶ φοβηθεὶς, [24] ἀπελθὼν
[30] ἔκρυψα
τὸ τάλαντόν σου ἐν
τῇ γῇ· ἴδε, ἔχεις
τὸ σόν.

- υσκ
, καὶ συνάγω
, [a] διεσκόρπι-

ιδει οὖν σε [b] βα-
ὸ ἀργύριόν μου
ραπεζίταις, καὶ
ν ἐγὼ [13] ἐκομι-
ἂν τὸ ἐμὸν σὺν
ι.
Ἄρατε οὖν ἀπ'
τὸ τάλαντον, χ
τῷ ἔχοντι τὰ
λαντα.
ῷ ἔχοντι παν-
ήσεται, καὶ πε-
ύσεται· [a] ἀπὸ
ἔχοντος, καὶ
[16] ἀρθήσεται
:
ἰν [24] ἀχρεῖον
βάλλετε εἰς
ὸ ἐξώτερον·
ὁ κλαυθμὸς
ς τῶν ὀδόν-

- ... ch. 11.
Phi. 3. 1.
3 εἴδω.
4 ἵστημι.
5 σπείρω.
6 διασκορπί-
ζω.
7 ζέω, s. δεῖ
8 βάλλω.—
διδόναι.
Lu. 19. 23.
9 ἔρχομαι.
10 s. ὑπό
11 ἑτοιμάζω.
ch. 20. 23.
12 ch. 13. 35.
Lu. 11. 50.
Jno. 17 24.
13 κομίζω.
14 Lu. 19. 23.
De. 23. 19, 20.
in lxx.
15 πεινάω.
16 διψάω.
17 ποτίζω.
18 s. εἰς τὴν
οἰκίαν,
Ju. 19. 15.
19 αἴρω.
20 εἴδωμι.
21 περιβάλ-

... ἐρίφια ἐξ εὐ-
ωνύμων.
34 Τότε ἐρεῖ ὁ βασι-
λεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐ-
τοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημέ-
νοι [10] τοῦ πατρός μου, κλη-
ρονομήσατε τὴν [11] ἡτοι-
μασμένην ὑμῖν βασι-
λείαν ἀπὸ [12] καταβολῆς
κόσμου.
35 [13] Ἐπείνασα γάρ, χ
[20] ἐδώκατέ μοι φαγεῖν·
[16] ἐδίψησα, καὶ [17] ἐπο-
τίσατέ με· ξένος [18] ἤ-
μην, καὶ [27] συνηγάγετέ
με· [18]
36 Γυμνός, χ [21] περιε-
βάλετέ με· [22] ἠσθένησα,
καὶ [23] ἐπεσκέψασθέ με·
ἐν φυλακῇ [24] ἤμην, καὶ
[a] ἤλθετε πρός με.
37 Τότε [b] ἀποκριθήσον-
ται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέ-
γοντες· Κύριε, πότε
σε εἴδομεν πεινῶντα,
καὶ [26] ἐθρέψαμεν
...

[redacted]

41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς
ἐξ εὐωνύμων· Πορεύε-
σθε ἀπ' ἐμȣ̃ οἱ [1]κατηρα-
μένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰ-
ώνιον, *τὸ [3]ἡτοιμασμέ-
νον τῷ διαβόλῳ ϗ τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ.
42 [5]Ἐπείνασα γὰρ, ϗ
οὐκ [6]ἐδώκατέ μοι φα-
γεῖν· [7]ἐδίψησα, καὶ ȣ̓κ
[8]ἐποτίσατέ με·
43 Ξένος [11]ἤμην, καὶ ȣ̓
[12]συνηγάγετέ με· γυ-
μνὸς, καὶ ȣ̓ [15]περιεβά-
λετέ με· ἀσθενὴς ϗ ἐν
φυλακῇ, καὶ οὐκ [16]ἐπε-
σκέψασθέ με·
44 Τότε [17]ἀποκριθή-
σονται [b]αὐτῷ | καὶ αὐ-
τοὶ, λέγοντες· Κύριε,
πότε σε εἴδομεν πει-
νῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ
ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ
ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ,
καὶ οὐ [21]διηκονήσαμέν
σοι;
45 Τότε [17]ἀποκριθή-
σεται αὐτοῖς, λέγων·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
ὅσον οὐκ [22]ἐποιήσατε
[23]ἑνὶ τούτων τῶν ἐλα-
χίστων, ȣ̓δὲ ἐμοὶ [22]ἐ-
ποιήσατε.
46 Καὶ [28]ἀπελεύσον-
ται οὗτοι εἰς κόλασιν
αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι
εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κεφ. κϛʹ.

ΚΑΙ [32]ἐγένετο, ὅτε
[33]ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς
[a]πάντας | τοὺς λόγους
τούτους, εἶπε τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ·
2 [34]Οἴδατε ὅτι μετὰ
δύο ἡμέρας τὸ πάσχα
[32]γίνεται, ϗ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπȣ [2]παραδίδοται
εἰς τὸ σταυρωθῆναι.
3 Τότε [12]συνήχθησαν
[4]οἱ ἀρχιερεῖς, [d]καὶ οἱ
γραμματεῖς, | ϗ οἱ πρε-
σβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς
τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιε-
ρέως τοῦ λεγομένου
Καϊάφα·
4 Καὶ [9]συνεβȣλεύσαν-
το ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρα-
τήσωσι [10]δόλῳ, ϗ ἀπο-
κτείνωσιν.
5 [13]Ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν
τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ [14]θό-
ρυβος [32]γένηται ἐν τῷ
λαῷ.
6 Τȣ̃ δὲ Ἰησȣ̃ [32]γενομέ-
νου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ
Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
7 [18]Προσῆλθεν αὐτῷ
γυνὴ ἀλάβαστρον μύ-
ρου ἔχουσα [19]βαρυτί-
μου, καὶ [20]κατέχεεν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτȣ̃ ἀνα-
κειμένου.
8 [34]Ἰδόντες δὲ οἱ μα-
θηταὶ [c]αὐτȣ̃, | [24]ἠγανά-
κτησαν, λέγοντες· Εἰς
τί ἡ [25]ἀπώλεια αὕτη;
9 [26]Ἠδύνατο γὰρ τοῦ-
το [b]τὸ μύρον | [27]πρα-
θῆναι πολλοῦ, καὶ [6]δο-
θῆναι | πτωχοῖς.
10 [29]Γνȣ̀ς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτοῖς· [30]Τί [31]κό-
πους παρέχετε τῇ γυ-
ναικί; ἔργον γὰρ καλὸν
[35]εἰργάσατο εἰς ἐμέ.
11 Πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχȣ̀ς ἔχετε μεθ' ἑαυ-
τῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε.

A. D. 29.

1 καταράομαι
2 παραδίδωμι
* ὃ ἡτοίμασεν ὁ πατήρ μου τῷ-i.
3 ἑτοιμάζω.
4 pro συνέδριον, Jno. 11. 47.
5 πεινάω.
6 δίδωμι.
7 διψάω.
8 ποτίζω.
9 συμβȣλεύω
10 s. ἐν, Mar. 14. 1.
11 εἰμί.
12 συνάγω.
13 λέγω.
14 ch. 27. 24.
15 περιβάλλω.
16 ἐπισκέπτομαι.
17 ἀποκρίνομαι.
18 προσέρχομαι.
19 πολυτελȣ̃ς Mar. 14. 3. πολυτίμȣ, Jno. 12. 3.
20 καταχέω.
21 διακονέω.
22 ποιέω.
23 εἷς.
24 ἀγανακτέω
25 Mar. 14. 4.
26 δύναμαι.
27 πιπράσκω
28 ἀπέρχομαι
| τοῖς πτωχοῖς-h.
29 γινώσκω.
30 s. διά, Mar. 14. 6.
31 2 Co. 11. 27.
32 γίνομαι.
33 τελέω.
34 εἴδω.
35 ἐργάζω.

...το ἐπὶ τοῦ
μου, [1] πρὸς
...άσαι με ἐποί-
...

...ὴν λέγω ὑμῖν,
...ὰν [4] κηρυχθῇ τὸ
...γέλιον τοῦτο ἐν
... τῷ κόσμῳ, λαλη-
...σεται καὶ ὃ ἐποίησεν
...ύτη, εἰς [6] μνημόσυνον
αὐτῆς.
14 Τότε πορευθεὶς εἷς
τῶν δώδεκα, ὁ λεγό-
μενος Ἰούδας Ἰσκαριώ-
της, πρὸς τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς,
15 Εἶπε· Τί θέλετέ
μοι [13] δοῦναι, [14] κἀγὼ
ὑμῖν [15] παραδώσω αὐ-
τόν; Οἱ δὲ [16] ἔστησαν
αὐτῷ τριάκοντα [†] ἀργύ-
ρια.
16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζή-
τει [20] εὐκαιρίαν ἵνα αὐ-
τὸν [15] παραδῷ.
17 Τῇ δὲ πρώτῃ [19] τῶν
ἀζύμων [22] προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ,
λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ
θέλεις [23] ἑτοιμάσωμέν
σοι φαγεῖν τὸ πά-
σχα;
18 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπ-
άγετε εἰς τὴν πόλιν
πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ
εἴπατε αὐτῷ· Ὁ δι-
δάσκαλος λέγει· Ὁ
καιρός μου ἐγγύς [29] ἐστι,
πρός σε ποιῶ τὸ πά-
σχα μετὰ τῶν μαθη-
τῶν μου.
19 Καὶ ἐποίησαν οἱ
μαθηταὶ ὡς [30] συνέ-
ταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,

...

1 confer. Mar. 14. 8. Joo. 12. 7.
2 ὥρας.
3 ἀνακειμαι.
4 κηρύσσω.
6 Mar. 14. 9.
8 ἄρχομαι.
* λέγων εἷς ἕκαστος· Μήτι-ἰ.
9 ἀποκρίνομαι.
10 Joo. 13. 26. ὁ ἐμβαπτόμενος. Mar. 14. 20.
11 ἐμβάπτω
12 Mar. 14 20
13 δίδωμι.
14 καὶ ἐγώ.
15 παραδίδωμι.
16 ἵστημι.
† στατῆρας...
17 Mar. 14. 21. πορεύεται. Lu. 22. 22.
18 γράφω.
19 γεννάω.
20 Lu. 22. 6. confer. Mar. 14. 11.
21 s. τῇ ἡμέρᾳ
22 προσέρχομαι
23 ἑτοιμάζω.
24 ver. 64. σὺ λέγεις, ch. 27. 11.
25 μετὰ τὸ δειπνῆσαι. Lu. 22. 30.
26 λαμβάνω.
‡ εὐχαριστήσας-h.
27 s. τὸν Θεὸν
28 s. τὸν ἄρτον.
29 εἰμί.
30 συντάσσω

καὶ [23] ἡτοίμασαν τὸ
πάσχα.
20 Ὀψίας [2] δὲ γενομέ-
νης, [3] ἀνέκειτο μετὰ τῶν
δώδεκα.
21 Καὶ ἐσθιόντων αὐ-
τῶν, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
[15] παραδώσει με.
22 Καὶ λυπούμενοι σφό-
δρα, [8] ἤρξαντο [*] λέγειν
αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν·
Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύ-
ριε;
23 Ὁ δὲ [9] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· [10] Ὁ [11] ἐμβά-
ψας μετ' ἐμοῦ ἐν
τῷ [12] τρυβλίῳ τὴν
χεῖρα, οὗτός με [15] παρα-
δώσει.
24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου [17] ὑπάγει, κα-
θὼς [18] γέγραπται περὶ
αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώ-
πῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου [15] παραδί-
δοται· καλὸν [29] ἦν αὐ-
τῷ εἰ οὐκ [19] ἐγεννήθη ὁ
ἄνθρωπος ἐκεῖνος.
25 [9] Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰού-
δας, ὁ [15] παραδιδοὺς αὐ-
τὸν, εἶπε· Μήτι ἐγώ
εἰμι, ῥαββί; Λέγει αὐ-
τῷ· [24] Σὺ εἶπας.
26 [25] Ἐσθιόντων δὲ
αὐτῶν, [26] λαβὼν ὁ Ἰη-
σοῦς [d] τὸν [!] ἄρτον, καὶ
[‡] εὐλογήσας, [27] ἔκλα-
σε, [28] καὶ [13] ἐδίδου τοῖς
μαθηταῖς, καὶ εἶπε·
[26] Λάβετε, φάγετε· τοῦ-
τό [29] ἐστι τὸ σῶμά
μου.
27 Καὶ [26] λαβὼν [e] τὸ
ποτήριον, καὶ εὐχαρι-

αὐτοῖς.
ἐξ αὐτȣ̃

ρ ι ³ἐστι
τῆς καιν-
ς. τὸ περὶ
όμενον εἰς
τιῶν.
ὑμῖν, ὅτι
ἀπ' ἄρτι ἐκ
γεννήματος
υ, ἕως τῆς
είνης, ὅταν
μεθ' ὑμῶν
τῇ βασιλείᾳ
ς μου.
⁸ὑμνήσαντες.
εἰς τὸ ὄρος
ῶν.
λέγει αὐτοῖς ὁ
Πάντες ὑμεῖς
αλισθήσεσθε ἐν
τῇ νυκτὶ ταύτῃ·
απται ¹⁵γάρ·
άξω τὸν ποιμέ-
αὶ ¹⁸διασκορπι-
ται τὰ πρόβατα
οίμνης.
Μετὰ δὲ τὸ ²²ἐγερ-
αί με, ²²προάξω
ς εἰς τὴν Γαλι-
αν.
²⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
τρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ
αὶ πάντες σκανδαλι-
ήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ
ὐδέποτε σκανδαλισθή-
σομαι.
34 ²⁶Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι,
ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ,
πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι, τρὶς ²⁷ἀπαρνήσῃ
με.

Λέγει αὐτῷ ὁ Πέ-

A. D. 29.

1 δίδωμι.
2 πίνω.
3 εἰμί.
4 δέω, s. δεῖ.
5 ἀποθνή-
σκω.
* ἐκ-g.
† Γεθσημα-
νεὶ-h.
6 ἀπέρχομαι.
7 παραλαμ-
βάνω.
8 ὑμνέω,
Mar. 14. 26.
Ac. 16. 25.
9 ἐξέρχομαι.
10 ἄρχομαι.
11 Mar. 14.33.
Phi. 2. 26.
‡ ὁ Ἰησȣ̃ς g.
12 Mar. 6. 26.
Lu. 18.23.24.
13 ch. 5.29.30.
14 γράφω.
15 Zec. 13. 7.
16 πατάσσω.
18 c. 25.24.26.
Mar. 14. 27.
Lu. 1. 51.
19 μένω.
§ προσελ-
θὼν-i.
20 προέρχο-
μαι.
21 πίπτω.
22 ἐγείρω.
23 προάγω.
24 ἀποκρίνο-
μαι.
25 παρέρχο-
μαι.
‖ ἐκ-g.
** αὐτοῖς-n.
†† Οὕτως;
οὐκ-n.
‡‡ ἴσχυσας-n
26 φημί.
27 ἀπαρνέο-
μαι.
28 εἰσέρχο-
μαι.

τρος· Κἂν ⁴δέῃ με σὺν
σοὶ ⁵ἀποθανεῖν, οὐ μή
σε ²⁷ἀπαρνήσομαι. Ὁ-
μοίως * καὶ πάντες οἱ
μαθηταὶ εἶπον.
36 Τότε ἔρχεται μετ'
αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χω-
ρίον λεγόμενον †Γεθση-
μανῆ, καὶ λέγει τοῖς
μαθηταῖς· Καθίσατε
αὐτοῦ, ἕως οὗ ⁶ἀπελ-
θὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ.
37 Καὶ ⁷παραλαβὼν
τὸν Πέτρον καὶ τȣ̀ς δύο
υἱȣ̀ς Ζεβεδαίου, ¹⁰ἤρξα-
το λυπεῖσθαι ϗ ¹¹ἀδη-
μονεῖν.
38 Τότε λέγει αὐτοῖς·
¹²Περίλυπός ³ἐςιν
ψυχή μου ἕως θαν
του· ¹⁹μείνατε ὧ
καὶ γρηγορεῖτε μ
ἐμοῦ.
39 Καὶ §²⁰προελθ
μικρὸν, ²¹ἔπεσεν
πρόσωπον αὐτοῦ, π
ευχόμενος, καὶ
γων· Πάτερ μο
δυνατόν ³ἐστι, ²⁵
ελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τ
τήριον τοῦτο·
οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω
ὡς σύ.
40 Καὶ ἔρχετα
τοὺς μαθητὰς,
ρίσκει αὐτοὺς
δοντας, καὶ λέγ
Πέτρῳ· ††Οὕ
‡‡ἰσχύσατε μ
γρηγορῆσαι
μου;
41 Γρηγορ
προσεύχεσθ
²⁸εἰσέλθητ
σμόν. Τὸ

καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.
51 Καὶ ἰδού, εἷς τῶν
μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας
τὴν χεῖρα [illegible]
[illegible]
καὶ [illegible]
λον τοῦ ἀρχιερέως
ἀφεῖλεν [illegible]
[illegible]
52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
53 Ἢ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
54 Πῶς [illegible]
[illegible]
[illegible]
55 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

6 ch. 20. 13.
7 παρέρχεται
8 [illegible]
9 γίνομαι
10 ἐκβάλλω.
† ἄλλων τόπων [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible] Mar. 14. 36.
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]

[illegible]

56 Τῦτο δὲ ὅλον 1 γέ-
γονεν, ἵνα πληρωθῶσιν
αἱ γραφαὶ τῶν προφη-
τῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ
πάντες, 3 ἀφέντες αὐτὸν,
4 ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες
τὸν Ἰησοῦν, 10 ἀπήγα-
γον πρὸς Καϊάφαν τὸν
ἀρχιερέα, ὅπου οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρε-
σβύτεροι 11 συνήχθη-
σαν.
58 Ὁ δὲ Πέτρος 12 ἠκο-
λούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρό-
θεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ
ἀρχιερέως· καὶ, 13 εἰσ-
ελθὼν ἔσω, 14 ἐκάθητο
μετὰ τῶν ὑπηρετῶν,
15 ἰδεῖν τὸ τέλος.
59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς c χ,
οἱ πρεσβύτεροι | καὶ τὸ
συνέδριον ὅλον 19 ἐζή-
τουν ψευδομαρτυρίαν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως
αὐτὸν θανατώσωσι·
60 ‡ Καὶ οὐχ 20 εὗρον·
καὶ d πολλῶν ψευδο-
μαρτύρων 21 προσελθόν-
των,| οὐχ 20 εὗρον. Ὕ-
στερον δὲ 21 προσελ-
θόντες δύο e ψευδομάρ-
τυρες,|
61 Εἶπον· Οὗτος 26 ἔφη·
Δύναμαι καταλῦσαι
τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ
διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκο-
δομῆσαι αὐτόν.
62 Καὶ 27 ἀναστὰς ὁ
ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ· τί
Οὐδὲν ἀποκρίνῃ;
οὗτοί σου καταμαρτυ-
ροῦσιν;
63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώ-
πα. Καὶ 29 ἀποκριθεὶς ὁ

A. D. 29.

1 γίνομαι.
* Ὁρκίζω-n.
2 εἰμί.
3 ἀφίημι.
4 φεύγω.
5 ver. 25. ch. 27. 11. Joo. 18. 27.
† λέγω ὑμῖν ἀπαρτὶ ὄψεσθε-n.
6 ἀπὸ τοῦ νῦν, Lu. 22. 69.
7 ὄπτομαι.
8 s. τοῦ Θεοῦ, Lu. 22. 69. confer. 2 Pe. 1. 3.
10 ἀπάγω.
11 συνάγω.
12 ἀκολουθέω.
13 εἰσέρχομαι.
14 κάθημαι.
15 εἴδω
16 διαῤῥήσσω.
17 βλασφημέω.
18 ἀκούω.
19 ζητέω.
‡ Vide App.
20 εὑρίσκω
21 προσέρχομαι.
22 c. 5. 21, 22.
23 ἐμπτύω.
24 κολαφίζω, Mar 14. 65. 1 Co. 4. 11. 2 Co. 12. 7.
25 ῥαπίζω, ch. 5. 39.
26 φημι.
27 ἀνίστημι.
28 ἀρνέομαι.
§ αὐτῶν-m.
29 ἀποκρίνομαι.
30 ἐξέρχομαι.

ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ·
* Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα
ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ 2 εἶ ὁ
Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· 5 Σὺ εἶπας· πλὴν
† λέγω ὑμῖν, 6 ἀπ' ἄρτι
7 ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου 14 καθήμενον
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμε-
ως, 8 καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ
τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρα-
νοῦ.
65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς
16 διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ, λέγων· Ὅτι 17 ἐ-
βλασφήμησε· τί ἔτι
χρείαν ἔχομεν μαρτύ-
ρων; ἴδε, νῦν 18 ἠκού-
σατε τὴν βλασφημίαν
d αὐτοῦ·|
66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ
δὲ 29 ἀποκριθέντες, εἶ-
πον· 22 Ἔνοχος θανά-
του 2 ἐστί.
67 Τότε 23 ἐνέπτυσαν
εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
χ, 24 ἐκολάφισαν αὐτόν·
οἱ δὲ 25 ἐῤῥάπισαν,
68 Λέγοντες· Προφή-
τευσον ἡμῖν, Χριστὲ,
τίς 2 ἐστιν ὁ παίσας
σε;
69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω
14 ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ·
καὶ 21 προσῆλθεν αὐτῷ
μία παιδίσκη, λέγουσα·
Καὶ σὺ 2 ἦσθα μετὰ Ἰη-
σοῦ τοῦ Γαλιλαίου.
70 Ὁ δὲ 28 ἠρνήσατο
ἔμπροσθεν § πάντων,
λέγων· Οὐκ 15 οἶδα τί
λέγεις.
71 30 Ἐξελθόντα δὲ

. καὶ
. Καὶ
ι Ἰησοῦ
υ.
ιν [2]ἠρνή-
ρκου· Ὅτι
τὸν ἄνθρω-

ὰ μικρὸν [6] δὲ
λθόντες οἱ [7] ἑ-
ς, εἶπον τῷ Πέ-
· Ἀληθῶς καὶ σὺ
αὐτῶν [9]εἶ· καὶ γὰρ
λαλιά σου §δῆλόν σε
ποιεῖ.
74 Τότε [13]ἤρξατο ‖κατ-
αναθεματίζειν,[14] καὶ
ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ [3]οἶδα
τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐ-
θέως ἀλέκτωρ [15] ἐφώ-
νησε.
75 Καὶ [16]ἐμνήσθη ὁ
Πέτρος τοῦ ῥήματος **
τοῦ Ἰησοῦ, εἰρηκότος αὐ-
τῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτο-
ρα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρ-
νήσῃ με. Καὶ [17]ἐξελθὼν
ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κζ'.

ΠΡΩΙΑΣ [21] δὲ [22] γενο-
μένης, συμβούλιον [23] ἔ-
λαβον πάντες οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ,
ὥστε θανατῶσαι αὐτόν.
2 Καὶ δήσαντες αὐτὸν,
[26]ἀπήγαγον, καὶ [29]παρ-
έδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ
Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.
3 Τότε [3]ἰδὼν Ἰούδας ὁ
[29]παραδιδοὺς αὐτὸν, ὅτι
[30]κατεκρίθη, μεταμελη-
θεὶς, ¶ἀπέστρεψε[32] τὰ
τριάκοντα ἀργύρια
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις,
4 Λέγων· [4]Ἥμαρτον,
[29]παραδοὺς αἷμα †ἀθῶ-
ον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί
πρὸς ἡμᾶς; σὺ ‡ὄψει.
5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀρ-
γύρια ἐν τῷ ναῷ, [10]ἀνε-
χώρησε· καὶ [11] ἀπελθὼν,
[12]ἀπήγξατο.
6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς,
[23]λαβόντες τὰ ἀργύ-
ρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι
βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν
κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ
αἵματός ἐστι.
7 Συμβούλιον δὲ [23]λα-
βόντες, [18] ἠγόρασαν ἐξ
αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ
κεραμέως εἰς ταφὴν
τοῖς ξένοις.
8 Διὸ [19] ἐκλήθη ὁ ἀ-
γρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς
αἵματος, ἕως τῆς σήμε-
ρον.
9 Τότε ἐπληρώθη τὸ
[20]ῥηθὲν διὰ Ἱερεμί-
ου†† τοῦ προφήτου, λέ-
γοντος· Καὶ [23]ἔλαβον
τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
τὴν τιμὴν τοῦ [24] τετι-
μημένου, ὃν ‡‡ [24]ἐτιμή-
σαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσ-
ραήλ·
10 Καὶ §§ [25] ἔδωκαν
αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν
τοῦ κεραμέως, καθὰ
[27] συνέταξέ [28] μοι κύ-
ριος.
11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ‖‖ [8]ἔστη
ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμό-
νος· καὶ [31]ἐπηρώτησεν
αὐτὸν ὁ ἡγεμών, λέ-
γων· Σὺ [9] εἶ ὁ βασι

A. D. 29.

* αὐτοῖς· Ἐ-
κεῖ καὶ ἰ
1 s. παιδίσκη
2 ἀρνέομαι.
3 εἴδω.
4 ἁμαρτάνω.
† δίκαιον-i.
‡ ὄψῃ-n.
5 ἅπτομαι.
6 s. χρόνον.
7 προσέρχο-
μαι.
8 ἵστημι.
9 εἰμί.
§ ὁμοιάζει-n.
10 ἀναχωρέω
11 ἀπέρχομαι
12 ἀπάγχω.
13 ἄρχομαι.
14 s. ἑαυτόν.
‖ καταθεμα-
τίζειν-a.
15 φωνέω.
16 μιμνήσκω
** ῥήματος
Ἰησοῦ-h.
17 ἐξέρχομαι
18 ἀγοράζω.
19 καλέω.
20 ῥέω.
†† alii Ζαχα-
ρίου-n.
21 s. ὥρας.
22 γίνομαι.
23 λαμβάνω.
‡‡ ἐτιμήσαν-
το, ἀπὸ-n.
24 τιμάω.
§§ ἔδωκα.
25 δίδωμι.
26 ἀπάγω.
27 pro καθ' ἅ,
s. ῥήματα
28 συντάσσω
‖‖ ἐστάθη-n
29 παραδί-
δωμι.
30 κατακρίνω
31 ἐπερωτάω.
32 ἀποστρέφω
¶ ἔστρεψε-n.

λεὺς τῶν Ἰουδαίων;
Ὁ δὲ Ἰησοῦς [3] ἔφη αὐ-
τῷ· Σὺ λέγεις.
12 Καὶ ἐν τῷ κατηγο-
ρεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
ἀρχιερέων ϗ τῶν πρε-
σβυτέρων, οὐδὲν [4] ἀπ-
εκρίνατο.
13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ
Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις
πόσα σου καταμαρτυ-
ροῦσι;
14 Καὶ οὐκ [4] ἀπεκρίθη
αὐτῷ [c] πρὸς οὐδὲ [1] ἓν
ῥῆμα· ὥςτε θαυμάζειν
τὸν ἡγεμόνα λίαν.
15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν [7] εἰ-
ώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύ-
ειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμι-
ον, ὃν [8] ἤθελον.
16 [9] Εἶχον δὲ τότε δέ-
σμιον [10] ἐπίσημον λεγό-
μενον * Βαραββᾶν.
17 [13] Συνηγμένων οὖν
αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Πιλάτος· Τίνα θέ-
λετε ἀπολύσω ὑμῖν;
* Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν
τὸν λεγόμενον Χρι-
στόν;
18 [14] Ἤδει γὰρ ὅτι διὰ
φθόνον [17] παρέδωκαν
αὐτόν.
19 [18] Καθημένου δὲ αὐ-
τοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος,
[19] ἀπέστειλε πρὸς αὐ-
τὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέ-
γουσα· Μηδέν [21] σοι ϗ
τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ·
πολλὰ γὰρ [23] ἔπαθον
σήμερον κατ' ὄναρ δι'
αὐτόν.
20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ πρεσβύτεροι [24] ἔπει-
σαν τοὺς ὄχλους, ἵνα

A. D. 29.

1 αἰτέω.
2 ἀπολλύω.
3 φημι.
4 ἀποκρίνο-
μαι.
5 ἀπολύω.
6 ποιέω.
7 ἔθω.
8 θέλω.
9 ἔχω.
10 Ro. 16. 7.
* Ἰησοῦν Βα-
ραββᾶν-n.
11 λαμβάνω.
12 ἀπονίπτω,
1 Ki. 22. 38.
Pr. 30.12,20.
in lxx.
13 συνάγω.
14 εἴδω.
15 ver. 4.
16 ὄπτομαι.
17 παραδί-
δωμι.
18 κάθημαι.
19 ἀποςέλλω
20 Mar. 15.15.
confer.
Jno. 2. 15.
21 s. ἔστω.
22 παραλαμ-
βάνω.
23 πάσχω,
ch. 16. 21.
17. 12.
Mar. 5. 26.
8. 31.
Lu. 13. 2.
Ac. 9. 16.
24 πείθω.
25 Mar 15 16.
Jno. 18. 28,
31.
19. 9.
Ac. 23. 35.
Phi. 1. 13.
26 Mar. 15.16.
Jno. 18. 3,32.
Ac. 10. 1.
21. 31.
27. 1.

[1] αἰτήσωνται τὸν Βα-
ραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν
[2] ἀπολέσωσιν.
21 [4] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς·
Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν
δύο [5] ἀπολύσω ὑμῖν;
Οἱ δὲ εἶπον· Βαραβ-
βᾶν.
22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πι-
λάτος· Τί οὖν [6] ποιή-
σω Ἰησοῦν, τὸν λεγό-
μενον Χριςόν; Λέγου-
σιν [c] αὐτῷ [1] πάντες·
Σταυρωθήτω.
23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν [3] ἔφη·
Τί γὰρ κακὸν [6] ἐποίη-
σεν; Οἱ δὲ περισσῶς
ἔκραζον, λέγοντες·
Σταυρωθήτω.
24 [14] Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλα-
τος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ,
ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος
γίνεται, [11] λαβὼν ὕδωρ,
[12] ἀπενίψατο τὰς χεῖ-
ρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου,
λέγων· Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ
τοῦ αἵματος [d] τοῦ δι-
καίου [1] τούτου· [15] ὑμεῖς
[16] ὄψεσθε.
25 Καὶ [4] ἀποκριθεὶς πᾶς
ὁ λαὸς, εἶπε· Τὸ αἷμα
αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, ϗ ἐπὶ
τὰ τέκνα ἡμῶν.
26 Τότε [5] ἀπέλυσεν αὐ-
τοῖς τὸν Βαραββᾶν·
τὸν δὲ Ἰησοῦν [20] φρα-
γελλώσας, [17] παρέδω-
κεν ἵνα σταυρωθῇ.
27 Τότε οἱ στρατιῶται
τοῦ ἡγεμόνος, [22] παρα-
λαβόντες τὸν Ἰησοῦν
εἰς τὸ [25] πραιτώριον,
[13] συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν
ὅλην τὴν [26] σπεῖραν.

[5] ἱματισμόν μου [6] ἔβα-
λον κλῆρον. ǀ
36 Καὶ καθήμενοι [10] ἐ-
τήρουν αὐτὸν ἐκεῖ.
37 Καὶ [9] ἐπέθηκαν ἐπά-
νω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
τὴν αἰτίαν αὐτοῦ [13] γε-
γραμμένην· ΟΥΤΟΣ
[26] ΕΣΤΙΝ [e] ΙΗΣΟΥΣ ǀ
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
38 Τότε σταυροῦνται
σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί·
εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ
εὐωνύμων.
39 Οἱ δὲ παραπορευό-
μενοι [17] ἐβλασφήμουν
αὐτὸν, κινοῦντες τὰς
κεφαλὰς αὐτῶν,
40 Καὶ λέγοντες· Ὁ
καταλύων τὸν ναὸν,
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
οἰκοδομῶν, [20] σῶσον
σεαυτόν· εἰ υἱὸς
[26] εἶ τοῦ Θεοῦ, [21] κα-
τάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυ-
ροῦ.
41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες
μετὰ τῶν γραμματέων
καὶ πρεσβυτέρων, ǁἔλε-
γον·
42 Ἄλλους [20] ἔσωσεν,
ἑαυτὸν οὐ δύναται
** σῶσαι. [d] Εἰ ǀ βασι-
λεὺς Ἰσραήλ ἐστι, [21] κα-
ταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, καὶ πιστεύσο-
μεν †† αὐτῷ.
43 [32] Πέποιθεν [33] ἐπὶ
τὸν Θεόν· [34] ῥυσάσθω

2 Ps. 22. 18.
3 confer. Mar. 15. 17. Joo. 19. 2.
4 He. 9. 19.
5 Lu. 7. 25.
6 βάλλω.
7 πλέκω.
8 Mar. 15. 17.
9 ἐπιτίθημι.
10 τηρέω.
† ἐν τῇ δε-ξιᾷ-h.
11 γονυπετέω Mar. 1. 40.
12 ἐμπαίζω.
13 γράφω.
14 ἐμπτύω.
15 λαμβάνω.
16 ἐκδύω.
17 ch. 9. 3.
18 ἐνδύω.
19 ἀπάγω.
20 σώζω.
21 καταβαίνω.
22 εὑρίσκω.
23 ἀγγαρεύω, ch. 5. 41.
24 αἴρω.
25 ἔρχομαι.
‡ ὅ ἐστι-a.
26 εἰμί.
§ alii λεγό-μενον, s. μεθερμη-νευόμενον.
ǁ καὶ Φαρι-σαίων-f.
27 δίδωμι.
** σῶσαι ;-n.
†† ἐπ' αὐτῷ-i
‡‡ οἶνον-h.
28 μίγνυμι.
29 θέλω.
30 πίνω.
31 διαμερίζω.
32 πείθω.
33 Ps. 22. 8.
34 ῥύω.

τὸν, εἰ θέλει
τε γάρ· "Ὅτι
υἱός.
αὐτὸ καὶ οἱ
ὶ συσταυρω-
τῷ, [4] ὠνείδι-
ῦ.
δὲ ἕκτης ὥρας
ένετο ἐπὶ πᾶ-
ῆν,[9] ἕως ὥρας

ὲ τὴν ἐννάτην
εβόησεν ὁ 'Ιη-
ῇ μεγάλῃ, λέ-
'Ηλὶ! 'Ηλὶ!
σαβαχθανί;
τι, Θεέ μου!
νατί με [13] ἐγ-
;
δὲ τῶν ἐκεῖ
ν ἀκὕσαντες,
"Ὅτι 'Ηλίαν
ος.
ὐθέως [21] δρα-
ξ αὐτῶν, καὶ
πόγγον, πλή-
υς, καὶ [23] πε-
λάμῳ, ἐπότι-

οιποὶ ἔλεγον·
[25] ἴδωμεν [26] εἰ
Ἠλίας σώσων

Ἰησοῦς, πάλιν
φωνῇ μεγά-
κε [24] τὸ πνεῦ-

ῦ, τὸ [33] κατα-
οῦ ναοῦ [34] ἐ-
ς δύο [35] ἀπὸ
ς κάτω· καὶ
σείσθη, καὶ
[37] ἐσχίσθη

A. D. 29.

1 ἀνοίγω.
2 κοιμάω.
3 ἐγείρω.
4 ὀνειδίζω.
* αὐτόν a.
5 ἐξέρχομαι.
† μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῦ εἰσῆλθον a.
6 εἰσέρχομαι.
8 γίνομαι.
9 s. 'Ιεδαίας.
10 ἐμφανίζω.
11 ἀναβοάω.
12 Ps. 22. 1.
‡ λιμὰ s. λεμά-n.
13 εἰμί.
14 φοβέω.
15 ch. 14. 33.
16 ἐγκαταλείπω.
17 ἵστημι.
19 ὅστις.
20 ἀκολυθέω.
21 τρέχω.
22 λαμβάνω.
23 περιτίθημι
§ 'Ιωσῆφ, s. 'Ιώστος n.
24 ἀφίημι.
25 s. ἵνα.
26 εἴδω.
27 s. ὥρας.
28 ἔρχομαι.
29 κράζω.
30 confer. Mar. 15. 37. Lu. 23. 46.
31 pro κατὰ τὸ ὄνομα.
32 ch. 13. 52.
33 Mar. 15 38.
34 σχίζω.
35 s. μέρη.
36 σείω.
37 προσέρχομαι.
38 αἰτέω.
39 ἀποδίδωμι

52 Καὶ τὰ μνημεῖα
[1] ἀνεῴχθησαν, καὶ πολ-
λὰ σώματα τῶν [2] κε-
κοιμημένων ἁγίων [3] ἠ-
γέρθη·
53 Καὶ [5] ἐξελθόντες ἐκ
τῶν † μνημείων μετὰ
τὴν ἔγερσιν αὐτῦ, [6] εἰσ-
ῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν
πόλιν, καὶ [10] ἐνεφανί-
σθησαν πολλοῖς.
54 'Ο δὲ ἑκατόνταρχος
καὶ οἱ μετ' αὐτῦ τηρῦν-
τες τὸν 'Ιησοῦν, [26] ἰδόν-
τες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ
[8] γενόμενα, [14] ἐφοβήθη-
σαν σφόδρα, λέγοντες·
'Αληθῶς [15] Θεοῦ υἱὸς
[13] ἦν οὗτος.
55 [13] Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυ-
ναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μα-
κρόθεν θεωροῦσαι, [19] αἵ-
τινες [20] ἠκολούθησαν
τῷ 'Ιησοῦ ἀπὸ τῆς Γα-
λιλαίας, διακονοῦσαι
αὐτῷ·
56 'Εν αἷς [13] ἦν Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μα-
ρία ἡ τοῦ 'Ιακώβου καὶ
§ 'Ιωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ
μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβε-
δαίου.
57 'Οψίας [27] δὲ [8] γενο-
μένης, [28] ἦλθεν ἄνθρω-
πος πλούσιος ἀπὸ 'Αρι-
μαθαίας, τὔνομα [31] 'Ιω-
σὴφ, ὃς ϗ αὐτὸς [32] ἐμα-
θήτευσε τῷ 'Ιησοῦ.
58 Οὗτος [37] προσελθὼν
τῷ Πιλάτῳ, [38] ᾐτήσατο
τὸ σῶμα τοῦ 'Ιησοῦ.
Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέ-
λευσεν [39] ἀποδοθῆναι
τὸ σῶμα.

λίθον, μετὰ τῆς [a] κου-
στωδίας.

Κεφ. κη΄.

[5] ΟΨΕ δὲ σαββάτων,
τῇ [6] ἐπιφωσκούσῃ εἰς
μίαν[9] σαββάτων, [23] ἦλ-
θε Μαρία ἡ Μαγδαλη-
νὴ, ϗ ἡ ἄλλη Μαρία,
θεωρῆσαι τὸν τάφον.
2 Καὶ ἰδοὺ, [10] σεισμὸς
[11] ἐγένετο μέγας· ἄγγε-
λος γὰρ Κυρίου, [12] κα-
ταβὰς ἐξ ὀρανȣ̃, [13] προς-
ελθὼν [14] ἀπεκύλισε τὸν
λίθον [d] ἀπὸ τῆς θύρας,
καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐ-
τοῦ.
3 [8] Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτȣ̃
ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔν-
δυμα αὐτȣ̃ λευκὸν ὡσεὶ
χιών.
4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου
αὐτοῦ [18] ἐσείσθησαν οἱ
τηροῦντες καὶ [11] ἐγέ-
νοντο ὡσεὶ νεκροί.
5 [24] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυ-
ναιξί· Μὴ φοβεῖσθε
ὑμεῖς· [33] οἶδα γὰρ ὅτι
Ἰησοῦν τὸν [29] ἐσταυρω-
μένον ζητεῖτε.
6 Οὐκ [8] ἔϛιν ὧδε· [26] ἠ-
γέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε.
Δεῦτε, [33] ἴδετε τὸν τό-
πον ὅπου [30] ἔκειτο [e] ὁ
Κύριος.
7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖ-
σαι, εἴπατε τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, ὅτι [26] ἠγέρ-
θη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· ϗ
ἰδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς
τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ
αὐτὸν [31] [illegible] Ἰδὸ,
εἶπον ὑμῖν.

A. D. 29.

1 λαμβάνω.
2 ἐντυλίττω, Lu. 23. 53. ἐνείλησε, Mar. 15. 46.
[a] κυστωδίας, ὀψὲ σαββάτων. Τῇ-n.
3 τίθημι
4 λατομέω. Mar. 15. 46.
5 confer. Mar. 16. 1. Lu. 24. 1. Jno. 20. 1.
6 Lu. 23. 34.
† ἦν λελατομημένον-n.
7 ἀπέρχομαι.
8 εἰμί
‡ ϗ ἄλλη-n.
9 s. ἡμέραν.
10 ch. 8. 24.
11 γίνομαι
12 καταβαίνω.
13 προσέρχομαι.
14 ἀποκυλίω.
15 s. ἡμέρα.
16 s. ἡμέρα.
17 συνάγω.
18 σείω.
19 μιμνήσκω
20 2 Co. 6. 8.
21 ζάω.
22 ἀσφαλίζω, Ac. 16. 14.
23 ἔρχομαι.
24 ἀποκρίνομαι.
25 κλέπτω.
26 ἐγείρω.
27 Ro. 1. 27.
28 κακός.
29 σταυρόω.
30 κεῖμαι.
31 φημι.
32 ch. 28. 11.
33 εἴδω.
4 [illegible]ττομαι.

8 Καὶ [1] ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, [3] ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

9 c Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.| καὶ ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς [7] ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων· [8] Χαίρετε. Αἱ δὲ [12] προσελθοῦσαι, [13] ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ [14] προσεκύνησαν αὐτῷ.

10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα [18] ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ με [19] ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού, τινὲς τῆς κυστωδίας, [21] ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, [22] ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ [23] γενόμενα.

12 Καὶ [25] συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε [26] λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ [27] ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις,

13 Λέγοντες· Εἴπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, νυκτὸς [21] ἐλθόντες, [29] ἔκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν [30] κοιμωμένων.

14 Καὶ ἐὰν [2] ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς [4] πείσομεν αὐτὸν,[5] καὶ ὑμᾶς [6] ἀμερίμνους ποιήσομεν.

15 Οἱ δὲ, [26] λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς [9] ἐδιδάχθησαν. Καὶ [10] διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς [11] σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ [15] ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.

17 Καὶ [16] ἰδόντες αὐτὸν, [14] προσεκύνησαν αὐτῷ· * οἱ δὲ [17] ἐδίστασαν.

18 Καὶ [12] προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, [20] ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· [27] Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

19 Πορευθέντες b οὖν | [24] μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·

20 Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα [28] ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς [31] συντελείας τοῦ αἰῶνος. b Ἀμήν. |

A. D. 29.

1 ἐξέρχομαι.
2 ἀκούω.
3 τρέχω.
4 πείθω.
5 s. μὴ ἀγανακτεῖν.
6 1 Co. 7. 32.
7 ἀπαντάω.
8 Lu. 1. 28. Jno. 19. 3. Ac. 15. 23. 2 Co. 13. 11. Phi. 3. 1. Ja. 1. 1.
9 διδάσκω.
10 διαφημίζω Mar. 1. 45.
11 s. ἡμέρας.
12 προσέρχομαι.
13 κρατέω.
14 προσκυνέω
15 τάσσω.
16 εἴδω.
* ὁδὲ ἐδίστασαν. conj.
17 διστάζω, ch. 14. 31.
18 ἀπέρχομαι
19 ὄπτομαι.
20 λαλέω.
21 ἔρχομαι.
22 ἀπαγγέλλω.
23 γίνομαι.
24 ch. 13. 52. Ac. 14. 21.
25 συνάγω.
26 λαμβάνω.
27 δίδωμι.
28 ἐντέλλω
29 κλέπτω.
30 κοιμάω.
31 ch. 13. 39, 40, 49. 24. 3. He. 9. 26.

ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΡΚΟΝ 'ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'.
Η τοῦ εὐαγγελίῳ
Χριςοῦ, ς υἱῷ τῷ
. 1
[1] γέγραπται † ἐν
ροφήταις· [4] 'Ιδϑ,
ος-έλλω τὸν ἄγ-
μου πρὸ προςώ-
υ, ὃς κατασκευά-
ν ὁδόν σου ὁ ἔμ-
ἐν σου. 1
ωνὴ ‡ βοῶντος ἐν
ἰμῳ· [7] 'Ετοιμάσα-
ὁδὸν Κυρίου, εὐ-
οιεῖτε τὰς τρί-
ὐτοῦ.
Ἐγένετο 'Ιωάννης
ζων ἐν τῇ ἐρή-
 κηρύσσων βά-
α μετανοίας εἰς
ν ἀμαρτιῶν.
ὶ ** ἐξεπορεύε-
πρὸς αὐτὸν πᾶσα
ιδαία χώρα, καὶ
†'Ιεροσολυμῖται·
ἐβαπτίζοντο πάν-
ἐν τῷ 'Ιορδά-
οταμῷ ὑπ' αὐ-
[13] ἐξομολογούμε-
ὰς ἁμαρτίας αὐ-

Ην δὲ 'Ιωάννης
ἐνδυμένος ||| τρί-
καμήλου, καὶ ζώ-
δερματίνην περὶ
ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ
ἀκρίδας ϗ μέλι

A. D. 26.

* Θεϐ ὡς γέγραπται-n.
1 γράφω.
† ἐν 'Ησαΐᾳ τῷ προφήτῃ-i.
2 κόπτω.
3 λύω.
4 Mal. 3. 1.
5 Lu. 3. 16. Jno. 1. 27. Ac 22. 25.
6 Is. 40. 3–5.
‡ βοῶντος· 'Εν τῇ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε-n.
7 s. ἀκέεται
8 ἔρχομαι.
9 s. πόλεως.
10 γίνομαι.
§ ἐκ-h.
11 s. 'Ιϐδαίας
|| ὡς-a.
** ἐξεπορεύοντο-h.
12 ἐκπορεύομαι.
†† 'Ιεροσολυμῖται πάντες· καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν-a.
§§ ἐν σοὶ-i.
13 Mat. 3. 6. Ac. 19. 18. Ja. 5. 16.
14 Mat. 9. 38.
15 εἰμί.
16 ἐνδύω.
||| ἐῤῥόην-n.
17 θρίξ.
18 διακονέω.

7 Καὶ ἐκήρυσσε, λέ-
γων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυ-
ρότερός μου ὀπίσω μϐ,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς, [2] κύ-
ψας [3] λῦσαι τὸν [5] ἱμάν-
τα τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ.
8 'Εγὼ μὲν ἐβάπτισα
ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ
βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύ-
ματι ἁγίῳ.
9 Καὶ [10] ἐγένετο ἐν ἐ-
κείναις ταῖς ἡμέραις,
[8] ἦλθεν 'Ιησϐς ἀπὸ Να-
ζαρὲτ [9] τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ 'Ιω-
άννϐ εἰς τὸν 'Ιορδάνην.
10 Καὶ εὐθέως ἀναβαί-
νων § ἀπὸ τοῦ ὕδατος,
εἶδε σχιζομένους τοὺς
οὐρανοὺς, καὶ τὸ πνεῦ-
μα, || ὡςεὶ περιστερὰν,
καταβαῖνον ἐπ' αὐ-
τόν.
11 Καὶ φωνὴ [10] ἐγένετο
ἐκ τῶν ϐρανῶν· Σὺ [15] εἶ
ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς,
ἐν §§ ᾧ εὐδόκησα.
12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦ-
μα αὐτὸν [14] ἐκβάλλει
εἰς τὴν ἔρημον.
13 Καὶ [15] ἦν ὁ ἐκεῖ ἐν
τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσ-
σαράκοντα, πειραζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ·
καὶ [15] ἦν μετὰ τῶν θη-
ρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι
[18] διηκόνουν αὐτῷ.

14 Μετα δὲ τὸ [1] παρα-
δοθῆναι τὸν Ἰωάννην,
[2] ἦλθεν ὁ Ἰησȣ̃ς εἰς την
Γαλιλαίαν, κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον [c] τῆς βα-
σιλείας | τοῦ Θεοῦ.
15 [c] Καὶ | λέγων· Ὅτι
[5] πεπλήρωται ὁ καιρὸς,
ϗ [6] ἤγγικεν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεου· μετανοεῖτε,
καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐ-
αγγελίῳ.
16 * Περιπατῶν δὲ πα-
ρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας, εἶδε Σί-
μωνα ϗ Ἀνδρέαν τὸν
ἀδελφὸν † αὐτοῦ, ‡ βάλ-
λοντας ἀμφίβληστρον
ἐν τῇ θαλάσσῃ· ([14] ἦ-
σαν γὰρ ἁλιεῖς·)
17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω
μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς
[15] γενέσθαι ἁλιεῖς ἀν-
θρώπων.
18 Καὶ εὐθέως [18] ἀφ-
έντες τὰ δίκτυα [c] αὐ-
τῶν, | [19] ἠκολούθησαν
αὐτῷ.
19 Καὶ [22] προβὰς [c] ἐ-
κεῖθεν | ὀλίγον, εἶδεν
Ἰάκωβον τὸν [23] τοῦ
Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάν-
νην τὸν ἀδελφὸν αὐτȣ̃,
καὶ αὐτȣ̀ς ἐν τῷ πλοίῳ
καταρτίζοντας τὰ δί-
κτυα.
20 Καὶ εὐθέως [24] ἐκά-
λεσεν αὐτούς· καὶ [18] ἀ-
φέντες τὸν πατέρα αὐ-
τῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ τῶν μισθω-
τῶν, [25] ἀπῆλθον ὀπίσω
αὐτοῦ.
21 Καὶ εἰςπορεύονται

A. D. 27.

1 παραδίδωμι
2 εἰςέρχομαι
3 ἔρχομαι.
4 διδάσκω.
5 πληρόω. Lu. 21. 24. Jno. 7. 8.
6 ἐγγίζω.
7 ἐκπλήσσω.
* Καὶ παράγων-h.
8 ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, Lu. 4. 33.
9 ἀνακράζω.
† τοῦ Σίμωνος-h.
‡ ἀμφιβάλλοντας-l.
10 ἐάω. Lu. 4. 34.
11 ch. 5. 7. Mat. 8. 29.
12 ἀπολλύω.
13 εἴδω
14 εἰμί.
15 γίνομαι.
16 ἐπιτιμάω.
17 ἐξέρχομαι.
18 ἀφίημι.
19 ἀκολουθέω.
20 σπαράσσω ch. 9. 20, 26. Lu. 9. 39.
21 κράζω.
22 προβαίνω
23 s. υἱὸν.
§ ἀπ'-h.
‖ λέγοντες· Τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ; κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι-i.
24 καλέω.
25 ἀπέρχομαι.
26 s. γῆν.
** ἐξελθὼν, ἦλθεν-i.

εἰς Καπερναούμ· κα
εὐθέως τοῖς σάββασι
[c] [2] εἰςελθὼν | εἰς τὴ
συναγωγὴν, [4] ἐδίδασκ
22 Καὶ [7] ἐξεπλήσσοντ
ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ
[14] ἦν γὰρ διδάσκων αὐ
τοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχω
καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμμα
τεῖς.
23 Καὶ [14] ἦν ἐν τῇ συν
αγωγῇ αὐτῶν ἄνθρω
πος [8] ἐν πνεύματι ἀκα
θάρτῳ, ϗ [9] ἀνέκραξε,
24 Λέγων· [d] [10] Ἔα,
[11] τί ἡμῖν ϗ σοί, Ἰησο
Ναζαρηνέ; [3] ἦλθες [12] ἀ
πολέσαι ἡμᾶς; [13] οἶδ
σε τίς [14] εἶ, ὁ ἅγιος τ
Θεοῦ.
25 Καὶ [16] ἐπετίμησε
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων
Φιμώθητι, ϗ [17] ἔξελθ
ἐξ αὐτοῦ.
26 Καὶ [20] σπαράξαν αὐ
τὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκά
θαρτον, καὶ [21] κράξα
φωνῇ μεγάλῃ, [17] ἐξῆλ
θεν § ἐξ αὐτοῦ.
27 Καὶ ἐθαμβήθησα
πάντες, ὥςτε συζητεῖ
πρὸς αὐτοὺς, ‖ λέγον
τας· Τί [14] ἐστι τοῦτο
τίς ἡ διδαχὴ ἡ καιν
αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσία
καὶ τοῖς πνεύμασ
τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπι
τάσσει, καὶ ὑπακούουσι
αὐτῷ;
28 [17] Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκο
αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλη
τὴν περίχωρον [26] τῆ
Γαλιλαίας.
29 Καὶ εὐθέως ἐκ τ
συναγωγῆς [?] [17] ἐξ

νας κωμοπόλεις, ἵνα
[26]κἀκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦ-
το γὰρ *[21] ἐξελήλυθα.
39 Καὶ [15] ἦν κηρύσσων
†ἐν ταῖς συναγωγαῖς
αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γα-
λιλαίαν, καὶ τὰ δαιμό-
νια ἐκβάλλων.
40 Καὶ [1]ἔρχεται πρὸς
αὐτὸν λεπρὸς παρακα-
λῶν αὐτὸν, καὶ [7]γονυ-
πετῶν αὐτὸν, καὶ λέ-
γων αὐτῷ· Ὅτι ἐὰν
θέλῃς δύνασαί με [12]κα-
θαρίσαι.
41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
‡σπλαγχνισθεὶς ἐκτεί-
νας τὴν χεῖρα, [13]ἥψα-
το αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Θέλω, [12]καθαρί-
σθητι.
42 Καὶ § εἰπόντος αὐ-
τοῦ, ‖ εὐθέως [22] ἀπῆλθεν
ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ
[12]ἐκαθαρίσθη.
43 Καὶ [17]ἐμβριμησά-
μενος αὐτῷ, εὐθέως
[16]ἐξέβαλεν αὐτόν.
44 Καὶ λέγει αὐτῷ·
Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴ-
πῃς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυ-
τὸν [23]δεῖξον **τῷ ἱε-
ρεῖ, καὶ [24]προσένεγκε
περὶ τοῦ καθαρισμοῦ
σου ἃ [25]προσέταξε Μω-
σῆς, εἰς μαρτύριον αὐ-
τοῖς.
45 Ὁ δὲ [21]ἐξελθὼν
[28]ἤρξατο κηρύσσειν
πολλὰ, καὶ διαφημίζειν
τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανε-
ρῶς εἰς πόλιν [30]εἰς-
ελθεῖν· ἀλλ' ἔξω
ἐν ἐρήμοις τόποις

A. D. 27.

1 ἔρχομαι.
* ἐλήλυθα, s. ἐξῆλθον-i.
2 κατάκειμαι
† εἰς τὰς συναγωγὰς-a.
3 προσέρχομαι.
4 ἐγείρω, ch. 9. 27.
5 ἀφίημι.
6 διακονέω.
7 γονυπετέω
8 s. ὥρας.
9 γίνομαι.
10 δύνω.
11 φέρω.
12 καθαρίζω
‡ ὀργισθεὶς-n
13 ἅπτομαι.
14 ἐπισυνάγω.
15 εἰμί.
16 ἐκβάλλω.
17 Mat. 9. 30.
18 ver. 34. ch. 1. 12. Mat. 9. 38.
19 εἴδω.
§ αὐτὸν Χριστὸν εἶναι-n.
‖ ἔννυχα-i.
20 ἀνίστημι.
21 ἐξέρχομαι
22 ἀπέρχομαι.
23 δεικνύω.
** τῷ ἀρχιερεῖ, s. τοῖς ἱερεῦσι-n.
24 προσφέρω.
25 προστάττω
26 καὶ ἐκεῖ.
27 καταδιώκω, Ps. 23. 6. 38. 20. in lxx.
28 ἄρχομαι.
29 εὑρίσκω.
30 εἰσέρχομαι.

ῆν, καὶ ²ἤρχοντο πρὸς
αὐτὸν * πανταχόθεν.

Κεφ. β'.

ΚΑΙ παλιν ⁴εἰσῆλθεν
εἰς Καπερναοὺμ δι' ⁵ἡ-
μερῶν· καὶ ⁶ἠκούσθη
ὅτι εἰς οἶκόν ¹ἐστι.
2 Καὶ εὐθέως ⁷συνήχ-
θησαν πολλοὶ, ὥςε μη-
κέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ
⁸πρὸς τὴν θύραν· καὶ
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λό-
γον.
3 Καὶ ἔρχονται πρὸς
αὐτὸν, παραλυτικὸν
φέροντες, αἰρόμενον
ὑπὸ τεσσάρων.⁹
4 Καὶ μὴ δυνάμενοι
§προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ
τὸν ὄχλον, ¹⁰ἀπεστέ-
γασαν τὴν ¹¹στέγην
ὅπου ¹ἦν· καὶ ε¹²ἐξο-
ρύξαντες ¹³χαλῶσι
τὸν κράββατον, ** ἐφ'
ᾧ ὁ παραλυτικὸς ¹⁶κα-
τέκειτο.
5 ¹⁷Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
τὴν πίστιν αὐτῶν, λέ-
γει τῷ παραλυτικῷ·
Τέκνον, ²⁰ἀφέωνταί
†† σοι αἱ ἁμαρτίαι σου
6 ¹Ἦσαν δέ τινες τῶν
γραμματέων ἐκεῖ καθή-
μενοι, καὶ ²¹διαλογιζό-
μενοι ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν·
7 ²²Τί οὗτος οὕτω λα-
λεῖ βλασφημίας; τίς
δύναται ²⁰ἀφιέναι ἁ-
μαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ
Θεός;
8 Καὶ εὐθέως ²⁶ἐπι-
γνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ
πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι
οὕτως §§διαλογίζονται
ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Τί ταῦτα δια-
λογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν;
9 Τί ¹ἐστιν εὐκοπώτε-
ρον, εἰπεῖν τῷ παραλυ-
τικῷ· ²⁰Ἀφέωνταί †σοι
αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν·
‡Ἔγειρε, καὶ ³ἆρον σου
τὸν κράββατον, καὶ πε-
ριπάτει;
10 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι
ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ²⁰ἀφιέναι ἐπὶ
τῆς γῆς ἁμαρτίας· (λέ-
γει τῷ παραλυτικῷ·)
11 Σοὶ λέγω, ‡ἔγει-
ραι, καὶ ³ἆρον τὸν
¹⁴κράββατόν σου, καὶ
¹⁵ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου.
12 Καὶ ἠγέρθη εὐθέ-
ως, καὶ ³ἄρας τὸν
¹⁴κράββατον, ¹⁸ἐξῆλ-
θεν ‖ ἐναντίον πάντων·
ὥςτε ¹⁹ἐξίστασθαι πάν-
τας, καὶ δοξάζειν τὸν
Θεὸν, λέγοντας· Ὅτι
οὐδέποτε οὕτως εἴδο-
μεν.
13 Καὶ ¹⁸ἐξῆλθε πάλιν
παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ²ἤρχετο
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδα-
σκεν αὐτούς.
14 Καὶ παράγων εἶδε
‡‡Λευῒν τὸν ²²τοῦ Ἀλ-
φαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ
τελώνιον· καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
Καὶ ²⁴ἀναςὰς ²⁵ἠκολού-
θησεν αὐτῷ.
15 Καὶ ²⁷ἐγένετο ἐν τ
¹⁶κατακεῖσθαι αὐτ

A. D. 27.

1 εἰμί.
2 ἔρχομαι.
* πάντοθεν-h.
3 αἴω
4 εἰσέρχομαι.
5 s. τίνων.
6 ἀκούω.
† σου-a.
7 συνάγω.
‡ Ἔγειρε, ἆρον-a.
8 s. χωρία.
9 s. ἀνθρώπων.
§ προςενέγκαι n.
10 ἀποστεγάζω.
11 Mat. 8. 8. Lu. 7. 6.
12 ἐξορύσσω, Ga. 4. 15.
13 χαλάω, Lu. 5. 4, 5.
14 ch. 6. 55.
15 ὑπάγω.
16 κατάκειμαι.
17 εἴδω.
18 ἐξέρχομαι
‖ ἔμπροσθεν-n.
** ὅπου ὁ-i.
19 ἐξίστημι, ch. 3. 21.
20 ἀφίημι.
†† σου αἱ ἁμαρτίαι-l.
21 ch. 8. 10. Mat. 16.7,8. Lu. 1. 29.
‡‡ Ἰάκωβον-n.
22 s. υἱόν.
23 s. διά.
24 ἀνίστημι.
25 ἀκολουθέω.
26 ἐπιγινώσκω.
27 γίνομαι.
§§ αὐτοί-m.

τοῦ, καὶ
...ναι καὶ
¹ συνα έ-
Ἰησοῦ, καὶ
ταῖς αὐτοῦ·
γὰρ πολλοί,
ολούθησαν αὐ-

καὶ οἱ γραμμα-
καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
ιδόντες αὐτὸν ἐσθί-
οντα μετὰ τῶν τελω-
νῶν καὶ ἁμαρτωλῶν,
ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· ‡ Τί * ὅτι μετὰ
τῶν τελωνῶν ϗ ἁμαρ-
τωλῶν ἐσθίει καὶ πί-
νει;
17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰη-
σοῦς, λέγει αὐτοῖς· Οὐ
χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύ-
οντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ
κακῶς ἔχοντες. Οὐκ
¹¹ ἦλθον καλέσαι δικαί-
ους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς
εἰς μετάνοιαν. ǀ
18 Καὶ ⁴ ἦσαν οἱ μα-
θηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ
§ τῶν Φαρισαίων νη-
στεύοντες· καὶ ἔρχον-
ται καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰω-
άννε καὶ οἱ τῶν Φαρι-
σαίων νηστεύουσιν, οἱ
δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νη-
στεύουσι;
19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται
οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος,
ἐν ²⁰ ᾧ ὁ νυμφίος μετ'
αὐτῶν ⁴ ἐστι, νηστεύειν;
ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυ-
τῶν ἔχουσι τὸν νυμφί-
ον, οὐ δύνανται νηστεύ-
ειν. ǀ

A. D. 27

1 Mat. 9. 10. Lu. 5. 8. 19. 17. Ro. 5. 8. Ga. 2.15,17.
2 ἀπαίρω.
3 συνανάκει μαι.
4 εἰμί.
5 ἀκολουθέω.
* ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ-α
6 Mat. 9. 16.
7 εἴπω.
† Vide App.
‡ Διατί, s.
* Ὅτι μετὰ-n.
8 s. ἐστι αἴτιον.
9 κακός.
10 Jon. 7. 43. 9. 16. 1 Co. 1. 10. 11. 18. 12. 25.
11 ἔρχομαι
12 ἀπολλύω.
13 γίνομαι.
§ οἱ Φαρισαῖων-l.
14 ἔρχομαι.
‖ πάλλιν. s. διαπορευόμενος πάλλιν-n.
15 s. ἰδά.
16 ἔχειμι
17 ἀναγινώσκω.
18 1 Sa. 21. 3-6.
19 ἔχω.
20 s. τῷ χρόνῳ.
21 εἰσέρχομαι.
22 Mr. 1. 11.
23 Mat. 12. 4. Lu. 6. 4. He. 9. 2.

20 ¹¹ Ἐ...
ἡμέραι
ἀπ' αὐτ...
καὶ τότ...
ἐν * ἐκε...
ραις.
21 ᵇ Κ...
βλημα
ἐπιῤῥάπ...
παλαιῷ
ρει τὸ...
τὸ καιν...
καὶ * χε...
γίνεται
22 Καὶ
οἶνον νέ...
λαιοὺς·
ὁ οἶνος
ἀσκούς,
χεῖται,
² ἀπολ...
οἶνον ν...
καινοὺς
23 Καὶ
ραπορεί...
τοῖς σά...
σποριμ...
το οἱ...
ὁδὸν π...
τοὺς στ...
24 Κα...
ἔλεγον
ποιοῦσι
βασιν ἐ...
25 Καὶ
αὐτοῖς
¹⁷ ἀνέγ...
¹⁸ Δαβὶ...
¹⁹ ἔσχε
τὸς καὶ
26 Πῶ...
τὸν οἶ...
²² ἐπὶ ...
ἀρχιερέ...
²³ ἄρτοι

σεως [1] ἔφαγεν, οὓς οὐκ
[11] ἔξεστι φαγεῖν [2] εἰ
μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ
[5] ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν
αὐτῷ [6] οὖσι;
27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Τὸ σάββατον διὰ τὸν
ἄνθρωπον [8] ἐγένετο, οὐχ
ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάβ-
βατον·
28 Ὥςτε κύριός [6] ἐστιν
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ
τοῦ σαββάτου.

Κεφ. γʹ.

ΚΑΙ [13] εἰςῆλθε πάλιν
εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ
[8] ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος [14] ἐξ-
ηραμμένην ἔχων τὴν
χεῖρα·
2 Καὶ [15] παρετήρουν αὐ-
τὸν εἰ τοῖς σάββασι θε-
ραπεύσει αὐτόν, ἵνα κα-
τηγορήσωσιν αὐτοῦ.
3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώ-
πῳ τῷ [14] ἐξηραμμένην
ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔ-
γειραι εἰς τὸ μέσον.
4 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
[17] Ἔξεστι τοῖς σάββα-
σιν [18] ἀγαθοποιῆσαι, ἢ
[19] κακοποιῆσαι; ψυχὴν
[20] σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι;
Οἱ δὲ [21] ἐσιώπων.
5 Καὶ περιβλεψάμε-
νος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς,
[24] συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ
[25] πωρώσει τῆς καρδί-
ας αὐτῶν, λέγει τῷ
ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον
τὴν χεῖρά σου· καὶ [26] ἐξ-
έτεινε, καὶ † [27] ἀποκατ-
εστάθη ἡ χεὶρ αὐ-
τοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλ-
λη.

6 Καὶ [3] ἐξελθόντες οἱ
Φαρισαῖοι, εὐθέως μετὰ
τῶν Ἡρωδιανῶν [4] συμ-
βούλιον ἐποίουν κατ' αὐ-
τοῦ, ὅπως αὐτὸν [7] ἀπο-
λέσωσι.
7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς [9] ἀνε-
χώρησε μετὰ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν
θάλασσαν· καὶ πολὺ
πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας [10] ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ
τῆς Ἰουδαίας.
8 Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύ-
μων, καὶ ἀπὸ τῆς
Ἰδουμαίας, καὶ πέραν
τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ
[11] περὶ Τύρον καὶ Σι-
δῶνα, πλῆθος πολὺ,
ἀκούσαντες ὅσα ἐποί-
ει, [12] ἦλθον πρὸς αὐ-
τόν.
9 Καὶ εἶπε τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλοι-
άριον [16] προςκαρτερῇ
αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον,
ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐ-
τόν.
10 Πολλοὺς γὰρ ἐθερά-
πευσεν, ὥςτε [22] ἐπιπί-
πτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ
* [23] ἅψωνται, ὅσοι εἶ-
χον μάστιγας.
11 Καὶ τὰ πνεύματα
τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν
αὐτὸν * ἐθεώρει, προς-
έπιπτεν αὐτῷ, καὶ
ἔκραζε, λέγοντα· Ὅτι
σὺ [6] εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θε-
οῦ.
12 Καὶ πολλὰ [28] ἐπε-
τίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ
αὐτὸν φανερὸν ποιή-
σωσι.

A. D. 27.

1 φάγω.
2 Mat. 12. 4. Lu. 4.26,27. Jno. 17. 12.
3 ἐξέρχομαι.
4 confer. Mat. 12. 14.
5 δίδωμι.
6 εἰμί.
7 ἀπολλύω.
8 γίνομαι.
9 ἀναχωρέω.
10 ἀκολουθέω.
11 s. λαοι.
12 ἔρχομαι.
13 εἰςέρχομαι.
14 ξηραίνω, Mat. 21. 19, 20.
15 παρατηρέω.
16 Ac. 2 42,46. Ro. 12. 12. Col. 4. 2.
17 ἔξειμι.
18 Lu. 6. 9,33, 35. Ac. 14. 17.
19 Lu. 6. 9. 1 Pe. 3. 17. 3 Jno. 11.
20 σώζω.
21 σιωπάω.
22 Jno. 13. 25. Ac. 20. 10, 37.
* Vide App.
23 ἅπτομαι.
24 Ps 59. 21, in lxx.
25 confer. c[h]. 6. 32. Ro 11.7,25. Ep. 4. 18.
26 ἐκτείνω.
† ἀπεκατεστάθη-l.
27 ἀποκαθίστημι.
28 ἐπιτιμάω.

[redacted]

ινει εἰς
ροςκαλεῖ-
ιεν αὐτός·
ον πρὸς αὐ-

ἐποίησε δώ-
να ὦσι μετ'
καὶ ἵνα ἀπο-
λῃ αὐτοὺς κηρύσ-

Καὶ ἔχειν ἐξουσίαν
εραπεύειν τὰς νόσους,
καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαι-
μόνια.
16 Καὶ ἐπέθηκε τῷ
Σίμωνι ὄνομα Πέτρον·
17 Καὶ Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰω-
άννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ
Ἰακώβου· καὶ ἐπέθη-
κεν αὐτοῖς ὀνόματα Βο-
ανεργὲς, ὅ ἐστιν, υἱοὶ
βροντῆς·
18 Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ
Φίλιππον, καὶ Βαρθο-
λομαῖον, καὶ Ματθαῖ-
ον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ἀλ-
φαίου, καὶ Θαδδαῖον,
καὶ Σίμωνα τὸν Κα-
νανίτην·
19 Καὶ Ἰούδαν Ἰσκα-
ριώτην, ὃς καὶ παρέ-
δωκεν αὐτόν· καὶ ἔρ-
χονται εἰς οἶκον.
20 Καὶ συνέρχεται πά-
λιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύ-
νασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρ-
τον φαγεῖν.
21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον
κρατῆσαι αὐτόν· ἔλε-
γον γάρ· Ὅτι ἐξ-
έστη.
22 Καὶ οἱ γραμματεῖς,
οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
καταβάντες, ἔλεγον·
Ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει
καὶ, Ὅτι ἐν τῷ ἄρ-
χοντι τῶν δαιμονίων
ἐκβάλλει τὰ δαιμό-
νια.
23 Καὶ προςκαλεσάμε-
νος αὐτοὺς, ἐν παρα-
βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς·
Πῶς δύναται Σατα-
νᾶς Σατανᾶν ἐκβάλ-
λειν;
24 Καὶ ἐὰν βασιλεία
ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ,
οὐ δύναται σταθῆναι
ἡ βασιλεία ἐκείνη·
25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ'
ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύ-
ναται σαθῆναι ἡ οἰκία
ἐκείνη·
26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς
ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν, καὶ
μεμέρισται, οὐ δύναται
σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος
ἔχει.
27 Οὐ δύναται οὐδεὶς
τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ,
εἰςελθὼν εἰς τὴν οἰ-
κίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι,
ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν
ἰσχυρὸν δήσῃ· καὶ
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
διαρπάσει.
28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι πάντα ἀφεθήσε-
ται τὰ ἁμαρτήματα
τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώ-
πων, καὶ βλασφη-
μίαι ὅσας ἂν βλασφη-
μήσωσιν·
29 Ὃς δ' ἂν βλασφη-
μήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν
εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ'

A. D. 27.

1 θέλω.
2 ἀπέρχομαι.
3 καταβαίνω
4 1 Sa. 12. 6. Job 9. 20, in lxx.
5 εἰμί.
* πρῶτον Σίμωνα-m.
6 ἐπιτίθημι.
7 μερίζω.
8 ἵστημι.
9 s. υἱόν.
† Οὐδεὶς δύναται-a.
‡ Κανανaῖον-n.
10 Ζηλωτὴν, Lu. 6. 15.
11 παραδίδωμι.
12 εἰςέρχομαι
13 διαρπάζω.
14 δέω.
15 ἀφίημι.
§ περὶ αὐτοῦ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ λοιποὶ, ἐξῆλθον-n.
‖ αἱ-m.
16 Mat. 12. 31. 15. 19. 26. 65. Jno. 10. 33. Col. 3. 8. Ep. 4. 31. 1 Ti. 6. 4. Jude 9.
17 ἐξέρχομαι.
18 ἐξίστημι, opponitur σωφρονεῖν, 2 Co. 5. 13.
19 s. τὸ νοῦς, v. τοῦ φρονεῖν.
20 ἀνίστημι.

ἔνοχός [1] ἐστιν αἰωνίου
* κρίσεως.
30 Ὅτι ἔλεγον· πνεῦ-
μα ἀκάθαρτον ἔχει.
31 Ἔρχονται οὖν † οἱ
ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ· καὶ ἔξω [2] ἑστῶ-
τες, [5] ἀπέστειλαν πρὸς
αὐτὸν, [d] φωνοῦντες αὐ-
τόν. | ‡
32 Καὶ [12] ἐκάθητο ὄ-
χλος περὶ αὐτόν· εἶπον
δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ
σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου
§ ἔξω ζητοῦσί σε.
33 Καὶ [13] ἀπεκρίθη αὐ-
τοῖς, λέγων· Τίς [1] ἐστιν
ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελ-
φοί μου;
34 Καὶ περιβλεψάμε-
νος ‖ κύκλῳ τοὺς [d] περὶ
αὐτὸν | [12] καθημένους,
λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ
μου, καὶ οἱ ἀδελφοί
μου.
35 Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
οὗτος ἀδελφός μου, καὶ
ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ
[1] ἐστι.

Κεφ. δ'.

ΚΑΙ πάλιν [24] ἤρξατο
διδάσκειν παρὰ τὴν θά-
λασσαν· καὶ [25] συνή-
χθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος
πολύς, ὥστε αὐτὸν
[26] ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖ-
ον, καθῆσθαι ἐν τῇ
θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος πρὸς τὴν θά-
λασσαν [c] ἐπὶ τῆς γῆς
[1] ἦν.
2 Καὶ [29] ἐδίδασκεν αὐ-
τοὺς ἐν παραβολαῖς
πολλὰ, καὶ ἔλεγεν
τοῖς ἐν τῇ διδαχῇ
τοῦ·
3 Ἀκούετε· Ἰδοὺ,
ἦλθεν ὁ σπείρων [3]
σπεῖραι.
4 Καὶ [6] ἐγένετο ἐν
σπείρειν, ὃ μὲν [7] ἔπε
παρὰ τὴν ὁδὸν, ☧ [8]
θε τὰ πετεινὰ [b] τοῦ
ρανοῦ,| καὶ [9] κατέφα
αὐτό.
5 Ἄλλο [7] δὲ [8] ἔπε
ἐπὶ τὸ πετρῶδες, [10]
ὅκ [11] εἶχε γῆν πολλ
καὶ εὐθέως [14] ἐξανέ
λε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν
θος γῆς·
6 Ἡλίου δὲ [15] ἀνα
λαντος [16] ἐκαυματίσ
καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν
ζαν, [17] ἐξηράνθη.
7 Καὶ ἄλλο [7] ἔπεσ
εἰς τὰς ἀκάνθας·
[18] ἀνέβησαν αἱ [19] ἄκ
θαι, καὶ [20] συνέπνι
αὐτὸ, καὶ καρπὸν
[21] ἔδωκε.
8 Καὶ ἄλλο [7] ἔπεσ
εἰς τὴν γῆν τὴν καλ
☧ [21] ἐδίδου καρπὸν ἀ
βαίνοντα καὶ ** αὐ
νοντα· καὶ [22] ἔφερ
†† ἓν τριάκοντα, ☧ ††
ἑξήκοντα, καὶ ††
ἑκατόν.
9 Καὶ [23] ἔλεγεν [b]
τοῖς· | Ὁ ἔχων [27] ὦ
ἀκούειν, ἀκουέτω.
10 Ὅτε δὲ ἐγένετο
ταμόνας, [28] ἠρώτησ
αὐτὸν οἱ περὶ αὐτ
σὺν τοῖς δώδεκα
παραβολήν.
11 Καὶ ἔλεγεν αὐ

A. D. 27.

1 εἰμί. [a]
* ἁμαρτήματος, s. ἁμαρτίας h. alii κολάσεως.
2 ἐξέρχομαι.
3 s. ἕνεκα.
† ἡ μήτηρ αὐτοῦ ☧ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ-a.
4 ἵστημι.
5 ἀποστέλλω.
6 γίνομαι.
7 s. σπέρμα.
8 πίπτω.
‡ alii καλοῦντες, s. ζητοῦντες αὐτόν.
9 καταφάγω.
10 s. μέρος τῆς γῆς.
11 ἔχω.
12 κάθημαι.
§ καὶ αἱ ἀδελφαί σου. g.
13 ἀποκρίνομαι.
14 ἐξανατέλλω. Mat. 13. 5.
15 ἀνατέλλω.
16 καυματίζω. Mat. 13. 6.
‖ τὰς κύκλῳ-i.
17 ξηραίνω.
18 ἀναβαίνω.
19 Mat. 7. 16.
20 συμπνίγω Lu. 8. 14.
21 δίδωμι.
** αὐξανόμενον.
22 φέρω.
†† ἐν ter-i.
23 λέγω.
24 ἄρχομαι.
25 συνάγω.
26 ἐμβαίνω.
27 οὖς.
28 ἐρωτάω.
29 διδάσκω.
30 ἔρχομαι.

ⁿ γνῶ-
ν τῆς
Θεοῦ·
ἔξω ἐν
πάντα

οντες
ⁿ εἶδω-
ἀκοὺ
ιῶσι·
ψωσι.
ς ε τὰ

ιτοῖς·
παρα-
αὶ πῶς
βολὰς

ὸν λό-

σιν οἱ
ⁿ ὅπου
όγος·
ωσιν.
ὁ Σα-
ὸν λό-
μένον
ως αὐ-

ι εἰσιν
ὰ πε-
μενοι,
ι τὸν
ὰ χα-
ν αὐ-

ισι μί-
ἀλλὰ
ιν' εἰ-
ψεως.
ὸν λό-
ωσα-

σιν
σι-

A. D. 31.

1 ἐδίδωμι.
2 γινώσκω.
• ἀκούσαν-
τες-L.
† λέγεται-a
3 Mat. 12. 32.
13. 22.
4 "Οτι.
Mat. 13. 13.
Lu. 8. 10.
‡ μή-f.
5 εἶ· ω
6 Mat. 13. 22.
Lu. 8. 14, 42.
7 1 Co. 14. 14.
Ep. 5. 11.
Tit. 3. 14.
§ ἐν-ι, ἑτ.
‖ ἅπτεται. s.
καίεται-n.
•• οἱ-n.
8 εἶμι.
9 ὁ πονηρός,
Mat. 13. 19.
ὁ διάβολος,
Lu. 8. 12.
10 τίθημι
11 ἐπιτίθημι
†† ἐὰν μή, (s.
εἰ μὴ ἵνα)
φανερωθῇ-t
12 σκεῖρω.
‡‡ ἐν αὐ-
τοῖς-A.
13 ε. μερη.
14 γίνομαι.
15 ἔρχομαι
16 οὖς.
17 πρὸς και-
ρον πιςεύ-
ουσι.
Lu. 9. 13.
Mat. 13. 21.
2 Co. 4. 18.
18 προςτίθη-
μι.
19 Mat. 5. 29.
13. 2.
§§ προςτεθή-
σεται-n.
20 αἴρω.

ρόμενοι, ε οὗτοί ⁸εἰσιν ‖
οἱ τὸν λόγον •• ἀκούον-
τες·
19 Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ
⁸ αἰῶνος ʰ τούτου,‖ καὶ
ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου,
ε καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ
ἐπιθυμίαι ‖ εἰςπορευό-
μεναι ⁸ συμπνίγουσι τὸν
λόγον, καὶ ⁷ἄκαρπος γί-
νεται.
20 Καὶ οὗτοί ⁸εἰσιν οἱ
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν κα-
λὴν ¹² σπαρέντες. οἵτι-
νες ἀκούουσι τὸν λό-
γον, καὶ παραδέχονται·
καὶ καρποφοροῦσιν. § ἓν
τριάκοντα, καὶ § ἓν
ἑξήκοντα, καὶ § ἓν ἑκα-
τόν.
21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Μήτι ὁ λύχνος ʰ ἔρχε-
ται, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον
¹⁰ τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλί-
νην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν
λυχνίαν ¹¹ ἐπιτεθῇ;
22 Οὐ γάρ ⁸ ἐστι ᵈ τι ‖
κρυπτόν, †† ὃ ἐὰν μὴ
φανερωθῇ· οὐδὲ ¹⁴ ἐγέ-
νετο ἀπόκρυφον, ἀλλ'
ἵνα εἰς φανερὸν ¹⁵ ἔλ-
θῃ.
23 Εἴτις ἔχει ¹⁶ ὦτα
ἀκούειν, ἀκουέτω.
24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Βλέπετε τί ἀκούετε· ἐν
ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, με-
τρηθήσεται ὑμῖν, ʰ καὶ
¹⁸ προςτεθήσεται ὑμῖν
τοῖς ἀκούουσιν.‖
25 Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ,
§§ ¹ δοθήσεται αὐτῷ·
καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ
ἔχει, ²⁰ ἀρθήσεται ἀπ'
αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως
¹ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος
³ βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ
τῆς γῆς,
27 Καὶ καθεύδῃ, καὶ
ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡ-
μέραν· καὶ ὁ ⁵ σπόρος
⁶ βλαστάνῃ καὶ † μηκύ-
νηται ὡς οὐκ ⁸ οἶδεν
αὐτός.
28 ⁹ Αὐτομάτη γὰρ ἡ
γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον
χόρτον, εἶτα στάχυν,
εἶτα πλήρη σῖτον ἐν
τῷ στάχυϊ.
29 Ὅταν δὲ ¹³ παραδῷ
¹⁴ ὁ καρπὸς, εὐθέως
ἀποστέλλει τὸ δρέπα-
νον, ὅτι ¹⁵ παρέστηκεν
ὁ θερισμός.
30 Καὶ ἔλεγε· § Τίνι
ὁμοιώσωμεν τὴν βα-
σιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ
‖ ἐν ποίᾳ παραβολῇ
¹⁷ παραβάλωμεν αὐ-
τήν;
31 Ὡς ‡‡ κόκκῳ σινά-
πεως, ὃς, ὅταν ⁵ σπαρῇ
ἐπὶ τῆς γῆς, §§ μικρότε-
ρος πάντων τῶν σπερ-
μάτων ¹ ἐστὶ τῶν ἐπὶ
τῆς γῆς·
32 Καὶ ὅταν ⁵ σπαρῇ,
ἀναβαίνει, καὶ γίνεται
πάντων τῶν λαχάνων
‖‖ μείζων, καὶ ποιεῖ
κλάδους μεγάλους, ὥς-
τε δύνασθαι ὑπὸ τὴν
σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκη-
νοῦν.
33 Καὶ τοιαύταις πα-
ραβολαῖς ᵈ πολλαῖς ¹
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λό-
γον, καθὼς ² ἠδύναντο
ἀκούειν·
34 Χωρὶς δὲ παραβο-
λῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς * μα-
θηταῖς αὐτοῦ ⁴ ἐπέλυε
πάντα.
35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας
γενομένης· ⁷ Διέλθω-
μεν εἰς τὸ πέραν.
36 Καὶ ¹⁰ ἀφέντες τὸν
ὄχλον, παραλαμβάνου-
σιν αὐτὸν ὡς ¹ ἦν ἐν
τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα
δὲ ‡ πλοιάρια ¹ ἦν μετ'
αὐτοῦ.
37 Καὶ γίνεται ¹¹ λαί-
λαψ ἀνέμου μεγάλη·
τὰ δὲ κύματα ¹² ἐπέ-
βαλλεν εἰς τὸ πλοῖον,
ὥςτε ** αὐτὸ ἤδη ¹⁶ γε-
μίζεσθαι.
38 Καὶ ¹ ἦν αὐτὸς †† ἐπὶ
τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προς-
κεφάλαιον καθεύδων· καὶ
διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ
λέγουσιν αὐτῷ· Διδά-
σκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι
ἀπολλύμεθα;
39 Καὶ διεγερθεὶς ¹⁸ ἐπ-
ετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ
εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Σιώ-
πα. ¹⁹ πεφίμωσο. Καὶ
²⁰ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ
²¹ ἐγένετο γαλήνη με-
γάλη.
40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τί δειλοί ¹ ἐστε *† οὕ-
τω; πῶς οὐκ ἔχετε πί-
στιν;
41 Καὶ ²² ἐφοβήθησαν
φόβον μέγαν, καὶ ἔλε-
γον πρὸς ἀλλήλους· Τίς
ἄρα οὗτός ¹ ἐστιν, ὁ

A. D. 27.

1 εἰμί.
2 δύναμαι.
3 βάλλω.
* ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυε-n.
4 ἐπιλύω, Ge. 41. 12.
5 σπείρω.
6 Mat. 13. 26.
† μηκύνηται.
‡ Ὡς οὐκ οἶδεν αὐτὸς, αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ-i.
7 διέρχομαι.
8 εἴδω.
9 Ac. 12. 10.
10 ἀφίημι.
11 Lu. 8. 23. πλοία-a.
12 ἐπιβάλλω.
13 παραδίδωμι.
14 s. ἑαυτόν.
15 παρίστημι.
§ Πῶς-h.
‖ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν-n.
** ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον-h.
16 ch. 15. 36.
17 Ac. 20. 15.
†† ἐν-l.
‡‡ κόκκον-a.
18 ἐπιτιμάω.
§§ μικρότερον-i.
19 φιμόω, ch. 1. 25.
20 κοπάζω.
21 γίνομαι.
‖‖ μεῖζον-i.
*† οὔπω ἔχετε-i. alii οὕτως οὔπω ἔχετε-i.
22 φοβέω.

ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀν-
θρώπου.)
9 Καὶ [9]ἐπηρώτα αὐτόν·
Τί σοι ὄνομα; Καὶ [12]ἀ-
πεκρίθη, λέγων· Λεγε-
ὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολ-
λοί [21] ἐσμεν.
10 Καὶ [11] παρεκάλει
αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ
αὐτοὺς [6] ἀποςείλῃ ἔξω
τῆς χώρας.
11 [21] Ἦν δὲ ἐκεῖ ‖ πρὸς
τὰ ὄρη ἀγέλη χοί-
ρων [a] μεγάλη | βοσκο-
μένη.
12 Καὶ [11] παρεκάλε-
σαν αὐτὸν [b] πάντες | [c] οἱ
δαίμονες, | λέγοντες·
[12] Πέμψον ἡμᾶς εἰς
τοὺς χοίρους, ἵνα
εἰς αὐτοὺς [15] εἰςέλθω-
μεν.
13 Καὶ [16] ἐπέτρεψεν
αὐτοῖς εὐθέως [c] ὁ Ἰη-
σοῦς.| Καὶ [4] ἐξελθόντα
τὰ πνεύματα τὰ ἀκά-
θαρτα, [15] εἰςῆλθον εἰς
τοὺς χοίρους· καὶ [18] ὥρ-
μησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
[18] κρημνοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν· [e] [21] ἦσαν δὲ |
** ὡς διςχίλιοι· καὶ
[22] ἐπνίγοντο ἐν τῇ θα-
λάσσῃ.
14 Οἱ δὲ βόσκοντες
‡‡ τοὺς χοίρους ἔφυγον,
καὶ §§ [25] ἀνήγγειλαν εἰς
τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
ἀγρούς. Καὶ ‖‖ [a] ἐξῆλ-
θον [23] ἰδεῖν τί [21] ἐστι τὸ
γεγονός.
15 Καὶ ἔρχονται πρὸς
τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεω-
ροῦσι τὸν δαιμονιζόμε-
νον καθήμενον, [d] καὶ.

A. 13. 27.
[e] ἦλθεν-i.
1 ἔρχομαι.
2 ἐπερωτάω.
† ἀπεκρίθη λέγων-l.
3 ἀποκρίνομαι.
‡ Γερασηνῶν-h. alii Γεργεσηνῶν
4 ἐξέρχομαι.
5 ἀπαντάω.
6 ἀποςέλλω
7 ἔχω.
§ μνήμασι-a.
‖ πρὸς τῷ ὄρει-a. alii-d.
8 Lu. 8. 28.
9 δύναμαι.
10 ἔσω.
11 παρακαλέω.
12 πέμπω.
13 Lu. 8. 29.
14 διασπάω, Ac. 23. 10.
15 εἰςέρχομαι.
16 ἐπιτρέπω.
17 συντρίβω.
18 δαμάω.
19 Mat. 8. 32.
20 Ja. 3. 7, 8.
21 εἰμί.
** alii. ἦσαν δὲ ὡς διςχίλιοι-e.
22 πνίγω.
23 εἴδω.
24 τι ἔχω.
25 ἀναγγέλλω.
26 προςκυνέω
27 κράζω.
†† λέγει-h.
‡‡ αὐτοὺς-a.
§§ ἀπήγγειλαν-a.
‖‖ ἦλθον h.
28 ch. 1. 24.
29 Ac. 19. 13

ἡ θά-
αὐτῷ;
εἰς τὸ
ἐσσης,
ὧν ‡Γα-
ὅτι αὐ-
εὐθέ-
οὔτῶ ἐκ
ἀνθρω-
ἀκα-
ἴκησιν
νημεί-
ὕσεσιν
αὐτὸν
πολ-
αὶ ἁ-
καὶ
αὐτῷ
τὰς
ῆφθαι
ἴσχυε
ῆς νυ-
τοῖς
μνή-
ν, καὶ
ον λί-
ν Ἰη-
ρόθεν.
προςε-
φωνῇ
Τί
οῦ υἱὲ
στου;
Θεόν,
τῷ
τό

[1]ἱματισμένον, καὶ [2]σω-
φρονοῦντα, ᶜτὸν [3]ἐσχη-
κότα τὸν λεγεῶνα·ǀ χ̓
[6]ἐφοβήθησαν.
16 Καὶ [10]διηγήσαντο
αὐτοῖς οἱ [29]ἰδόντες, πῶς
[13]ἐγένετο τῷ δαιμονι-
ζομένῳ, καὶ περὶ τῶν
χοίρων.
17 Καὶ [14]ἤρξαντο πα-
ρακαλεῖν αὐτὸν [15]ἀπ-
ελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων
αὐτῶν.
18 Καὶ †ἐμβάντος αὐ-
τοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρ-
εκάλει αὐτὸν ὁ δαιμο-
νισθεὶς ἵνα [16]ᾖ μετ'
αὐτοῦ.
19 ‡Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ
[19]ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ
λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς
τοὺς σοὺς καὶ ἀνάγγει-
λον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ
Κύριος ‖[21]ἐποίησε, καὶ
[23]ἐλέησέ σε.
20 Καὶ [15]ἀπῆλθε, καὶ
[14]ἤρξατο κηρύσσειν ἐν
τῇ Δεκαπόλει, ὅσα [21]ἐ-
ποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· καὶ πάντες ἐθαύ-
μαζον.
21 Καὶ διαπεράσαντος
τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ
πάλιν εἰς τὸ πέραν,
[26]συνήχθη ὄχλος πολὺς
ἐπ' αὐτὸν καὶ [16]ἦν πα-
ρὰ τὴν θάλασσαν.
22 Καὶ ἰδοὺ ǀ ἔρχεται
εἷς τῶν ἀρχισυναγώ-
γων, ᵈὀνόματι Ἰάει-
ρος·ǀ καὶ [29]ἰδὼν αὐτὸν,
πίπτει πρὸς τοὺς πόδας
αὐτοῦ.
23 Καὶ παρεκάλει αὐ-
τὸν πολλὰ, λέγων· Ὁ-
τι τὸ θυγάτριόν μου
[4]ἐσχάτως ἔχει· ἵνα
[5]ἐλθὼν [7]ἐπιθῇς αὐτῇ
τὰς χεῖρας, *ὅπως [8]σω-
θῇ· καὶ [9]ζήσεται.
24 Καὶ [15]ἀπῆλθε μετ'
αὐτοῦ· καὶ [11]ἠκολούθει
αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
[12]συνέθλιβον αὐτόν.
25 Καὶ γυνή ᵉτις ǀ [16]οὖ-
σα ἐν ῥύσει αἵματος
ἔτη δώδεκα,
26 Καὶ πολλὰ [17]πα-
θοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰα-
τρῶν, καὶ [18]δαπανήσα-
σα §τὰ παρ' ἑαυτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν [20]ὠ-
φεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλ-
λον εἰς τὸ χεῖρον [5]ἐλ-
θοῦσα·
27 Ἀκούσασα περὶ τοῦ
Ἰησοῦ [5]ἐλθοῦσα ἐν τῷ
ὄχλῳ ὄπισθεν, [22]ἥψατο
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.
28 Ἔλεγε γάρ· **Ὁ-
τι κἂν τῶν ἱματίων αὐ-
τοῦ [22]ἅψωμαι, [8]σωθή-
σομαι.
29 Καὶ εὐθέως [24]ἐξη-
ράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵ-
ματος αὐτῆς· καὶ [25]ἔ-
γνω τῷ σώματι, ὅτι
ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος
30 Καὶ εὐθέως ὁ Ἰη-
σοῦς [27]ἐπιγνοὺς ἐν
ἑαυτῷ ǀ τὴν ἐξ αὐτοῦ
[28]δύναμιν [30]ἐξελθοῦ-
σαν, [31]ἐπιστραφεὶς ἐν
τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς
μου [22]ἥψατο τῶν ἱμα-
τίων;
31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις
τὸν ὄχλον [32]συνθλ-

A. D. 27.

1 Lu. 8. 35.
2 Lu. 8. 35. Ro. 12. 3. 2 Co. 5. 13. Tit. 2. 6. 1 Pe. 4. 7.
3 ἔχω.
4 cruler. Mat. 9. 18.
5 ἔρχομαι.
6 φοβέω.
* ἵνα-h.
7 ἐπιτίθημι.
8 σώζω.
9 ζάω.
10 διηγέομαι.
11 ἀκολουθέω
12 συνθλίβω.
13 γίνομαι.
14 ἄρχομαι.
15 ἀπέρχομαι
16 εἰμί.
† ἐμβαίνοντος-h.
17 πάσχω.
‡ Καὶ οὐκ-a.
18 δαπανάω.
§ τὰ παρ' αὐτῆς-a alii τὰ ἑαυτῆς.
19 ἀφίημι.
20 ὠφελέω.
‖ πεποίηκε-a.
21 ποιέω.
22 ἅπτομαι.
23 ἐλεέω.
** ἐν ἑαυτῇ-f
24 ξηραίνω.
25 γινώσκω.
26 συνάγω.
27 ἐπιγινώσκω.
28 Lu. 6. 19.
29 εἴδω.
30 ἐξέρχομαι.
31 ἐπιστρέφω.
32 ver. 24

A. D. 27.

40 Καὶ [28] κατεγέλων
αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἐκβαλὼν ἅ-
παντας, παραλαμβάνει
τὸν πατέρα τοῦ παιδίου,
καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς
μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύ-
εται ὅπου [12] ἦν τὸ παι-
δίον [b] ἀνακείμενον.[*]
41 Καὶ κρατήσας τῆς
χειρὸς τοῦ παιδίου, λέ-
γει αὐτῇ· Ταλιθὰ κοῦμι·
ὅ ἐστι μεθερμηνευόμε-
νον· Τὸ κοράσιον (σοὶ
λέγω) [9] ἔγειραι.
42 Καὶ εὐθέως [10] ἀνέστη
τὸ κοράσιον, καὶ περιε-
πάτει· [12] ἦν γὰρ ἐτῶν
δώδεκα. Καὶ [13] ἐξέστη-
σαν [14] ἐκστάσει μεγάλῃ.
43 Καὶ [17] διεστείλατο
αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μη-
δεὶς [20] γνῷ τοῦτο· καὶ εἶ-
πε [21] δοθῆναι αὐτῇ φα-
γεῖν.

Κεφ. ϛʹ.

ΚΑΙ [23] ἐξῆλθεν ἐκεῖ-
θεν, καὶ [†] ἦλθεν εἰς τὴν
πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκο-
λουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ.
2 Καὶ [6] γενομένου σαβ-
βάτου, [24] ἤρξατο ἐν τῇ
συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ
[‖] πολλοὶ ἀκούοντες [25] ἐξ-
επλήσσοντο, λέγοντες·
Πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ
τίς ἡ σοφία ἡ [21] δοθεῖ-
σα αὐτῷ, [**] [b] ὅτι [!] καὶ
δυνάμεις τοιαῦται διὰ
τῶν χειρῶν αὐτοῦ γι-
νονται;
3 Οὐχ οὗτός [12] ἐστιν [††] ὁ
τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας,
[‡‡] ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου

1 ἅπτομαι.
2 περιβλέπω.
3 εἴδω.
4 ποιέω.
5 φοβέω.
6 γίνομαι.
7 ἔρχομαι.
8 προσπίπτω
* alii κατακεκλιμένον, s. καταβεβλημένον.
† αἰτίαν, s. αἰτίαν αὐτῆς-n.
9 ἐγείρω.
10 ἀνίστημι.
11 σώζω, Mat. 9. 22.
12 εἰμί.
13 ἐξίστημι, ch. 2. 12.
14 ch. 16. 8. Lu. 5. 26.
15 ch. 3. 10.
16 s. τίνες.
17 διαστέλλω
18 ἀποθνήσκω
19 Lu. 7. 6.
20 γινώσκω.
21 δίδωμι.
22 ἀφίημι.
23 ἐξέρχομαι
‡ αὐτοῦ-i.
24 ἄρχομαι.
§ καὶ-m.
‖ οἱ-g.
25 ἐκπλήσσω
26 1 Co. 13. 1. Je. 25. 34.
27 εἰσέρχομαι.
** alii ἵνα.
28 Mat. 9. 24.
†† ὁ τοῦ τέκτονος υἱὸς καὶ Μαρίας-n. alius ὁ τέκτων-e.
‡‡ καὶ ἀδελφὸς-i.

μησ
εκπο
ν. ἐκ
ν τὸν
ποδῶν
τύριον
ν λέγω
ον ἢ ἔ-
ἢ Γο-
ἐρα κρί-
λει ἐκεί-

ξελθόντες
α μετανο-

μόνια πολ-
λλον· καὶ ἠ-
ίῳ πολλοὺς
ς, καὶ ἐθερά-

ἤκουσεν ὁ
Ἡρώδης.
γὰρ ἐγένετο
αὐτοῦ) καὶ ἔλε-
τι Ἰωάννης ὁ
ων ἐκ νεκρῶν
η, καὶ διὰ τοῦτο
σιν αἱ δυνάμεις
ῷ.
λλοι ἔλεγον, Ὅ-
λίας ἐστίν· ἄλ-
δὲ ἔλεγον, Ὅτι
ήτης ἐστὶν, ἢ ὡς
προφητῶν.

[illegible]
σας αὐτοῦ. πολλὰ * ἐ-
ποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ
[9] ἤκουε.
21 Καὶ [10] γενομένης
ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε
Ἡρώδης τοῖς † γενεσί-
οις αὐτοῦ δεῖπνον
ἐποίει τοῖς μεγιστᾶ-
σιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς
[14] χιλιάρχοις, χ τοῖς
πρώτοις τῆς Γαλιλαί-
ας·
22 Καὶ [15] εἰσελθούσης
τῆς θυγατρὸς ‡ αὐτῆς
τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ
[18] ὀρχησαμένης, καὶ
[19] ἀρεσάσης τῷ Ἡρώ-
δῃ καὶ τοῖς συνανα-
κειμένοις, εἶπεν ὁ βα-
σιλεὺς τῷ κορασίῳ·
[24] Αἴτησόν με ὃ ἐὰν
θέλῃς, καὶ [25] δώσω
σοί.
23 Καὶ [26] ὤμοσεν αὐ-
τῇ· Ὅτι ὃ ἐάν με αἰ-
τήσῃς, [25] δώσω σοι, ἕως

[illegible] οὐκ ἠθέ-
λησεν αὐτὴν [11] ἀθετῆ-
σαι.
27 Καὶ εὐθέως ἀποστεί-
λας ὁ βασιλεὺς [12] σπε-
κουλάτωρα, [13] ἐπέταξεν
[20] ἐνεχθῆναι τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ.
28 Ὁ δὲ [16] ἀπελθὼν
[17] ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν
ἐν τῇ φυλακῇ· χ [20] ἤ-
νεγκε τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ
[25] ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κο-
ρασίῳ· χ τὸ κοράσιον
[25] ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς.
29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, [12] ἦλ-
θον, χ [22] ἦραν τὸ
πτῶμα αὐτοῦ καὶ [23] ἔ-
θηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνη-
μείῳ.
30 Καὶ συνάγονται οἱ
ἀπόστολοι πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, χ [27] ἀπήγγει-
λαν αὐτῷ πάντα, c καὶ

[illegible] 1,
in lxx.
† γενεθλί-
οις-n.
13 ἐπιτάσσω,
ch. 1. 27.
Lu. 4. 36.
8. 25. 31.
Ac. 23. 2.
14 Jno. 18.12.
Ac. 21. 31,
33.
15 εἰσέρχο-
μαι.
‡ αὐτοῦ, Ἡρω-
διάδος-n.
16 ἀπέρχο-
μαι.
17 ἀποκεφα-
λίζω.
18 ὀρχέομαι.
19 ἀρέσκω.
20 φέρω.
21 ἔρχομαι.
22 αἴρω.
23 τίθημι.
24 αἰτέω.
25 δίδωμι.
26 ὀμνύω.
27 ἀπαγγέλ-
λω.

ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα
[1] ἐδίδαξαν.
31 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ'
ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον,
καὶ [3] ἀναπαύεσθε ὀλί-
γον· [4] ἦσαν γὰρ οἱ ἐρ-
χόμενοι καὶ οἱ ὑπάγον-
τες πολλοί· ϗ οὐδὲ φα-
γεῖν [5] ηὐκαίρουν.
32 Καὶ [9] ἀπῆλθον εἰς
ἔρημον τόπον, τῷ πλοίῳ
κατ' ἰδίαν.
33 Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑ-
πάγοντας [b] οἱ ὄχλοι · |
καὶ [10] ἐπέγνωσαν [b] αὐ-
τὸν | πολλοί· ϗ πεζῇ
ἀπὸ πασῶν τῶν πόλε-
ων [11] συνέδραμον * ἐκεῖ,
[b] ϗ [14] προῆλθον αὐτὺς,
ϗ [15] συνῆλθον πρὸς αὐ-
τόν.†
34 Καὶ [16] ἐξελθὼν εἶ-
δεν [b] ὁ Ἰησοῦς | πολὺν
ὄχλον, ϗ [22] ἐσπλαγχνί-
σθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι [4] ἦ-
σαν ὡς πρόβατα μὴ
ἔχοντα ποιμένα· καὶ
[23] ἤρξατο διδάσκειν αὐ-
τοὺς πολλά.
35 Καὶ ἤδη ὥρας πολ-
λῆς γενομένης, [24] προσ-
ελθόντες αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν·
Ὅτι ἔρημός [4] ἐστιν ὁ
τόπος, ϗ ἤδη ὥρα πολ-
λή·
36 [28] Ἀπόλυσον αὐ-
τοὺς ἵνα [9] ἀπελθόντες
εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς
καὶ κώμας ἀγοράσωσιν
§ ἑαυτοῖς ἄρτους· τί
γὰρ φάγωσιν, ὐκ ἔχου-
σιν·
37 Ὁ δὲ [30] ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς [2] Δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
Καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
[9] Ἀπελθόντες ἀγορά-
σωμεν διακοσίων δηνα-
ρίων ἄρτυς, ϗ [2] δῶμεν
αὐτοῖς φαγεῖν;
38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
Πόσους ἄρτους ἔχετε;
ὑπάγετε [c] καὶ | [6] ἴδετε·
Καὶ [7] γνόντες, [8] λέγου-
σι· Πέντε, καὶ δύο
ἰχθύας.
39 Καὶ [12] ἐπέταξεν αὐ-
τοῖς ἀνακλῖναι πάντας
[13] συμπόσια συμπόσια
ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ.
40 Καὶ [17] ἀνέπεσον
[18] πρασιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ
ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντή-
κοντα.
41 Καὶ [19] λαβὼν τοὺς
πέντε ἄρτους ϗ τὺς δύο
ἰχθύας, [20] ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανὸν, ευλό-
γησε, καὶ [21] κατέκλασε
τὺς ἄρτους· ϗ [2] ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
ἵνα [25] παραθῶσιν αὐ-
τοῖς· ϗ τὺς δύο ἰχθύας
ἐμέρισε πᾶσι.
42 Καὶ ἔφαγον πάντες,
καὶ ἐχορτάσθησαν.
43 Καὶ [26] ἦραν ‡ κλα-
σμάτων δώδεκα κοφί-
νους πλήρεις, ϗ [27] ἀπὸ
τῶν ἰχθύων.
44 Καὶ [4] ἦσαν οἱ φέ-
γοντες τοὺς ἄρτου
[b] ὡσεὶ | πεντακισχίλι
ἄνδρες.
45 Καὶ εὐθέως [29] ἠν-
κασε τοὺς μαθητὰς
τοῦ [31] ἐμβῆναι εἰ
πλοῖον, ϗ προάγε

A. D. 28.

1 διδάσκω.
2 δίδωμι.
3 ch. 14. 41. Mat. 26. 45.
4 εἰμί.
5 εὐκαιρέω, Ac. 17. 21.
6 εἴδω.
7 γινώσκω.
8 s. τοῦτο.
9 ἀπέρχομαι.
10 ἐπιγινώσκω.
11 συντρέχω
* καὶ ἦλθον ἐκεῖ-ι
12 ἐπιτάσσω.
13 Heb. pro κατὰ συμπόσια.
14 προέρχομαι.
15 συνέρχομαι.
† Vide App.
16 ἐξέρχομαι
17 ἀναπίπτω
18 Heb. pro κατὰ πρασιάς.
19 λαμβάνω.
20 ἀναβλέπω
21 κατακλάω
22 σπλαγχνίζω.
23 ἄρχομαι.
24 προσέρχομαι
25 παρατίθημι.
26 αἴρω.
‡ Vide App.
27 s. τί.
28 ἀπολύω.
§ ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. Ὁ δὲ-h.
29 ἀναγκάζω
30 ἀποκρίνομαι.
31 ἐμβαίνω.

κας [13] παρελθεῖν αὐ-
τούς.
49 Οἱ δὲ [14] ἰδόντες αὐ-
τὸν περιπατοῦντα ἐπὶ
τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν
[16] φάντασμα [10] εἶναι, καὶ
[25] ἀνέκραξαν.
50 (Πάντες γὰρ αὐτὸν
εἶδον, καὶ [26] ἐταράχθη-
σαν.) Καὶ εὐθέως ἐλά-
λησε μετ' αὐτῶν, καὶ
λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖ-
τε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖ-
σθε.
51 Καὶ [28] ἀνέβη πρὸς
αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον·
καὶ [30] ἐκόπασεν ὁ ἄνε-
μος· καὶ d λίαν l d ἐκ
περισσοῦ l ἐν ἑαυτοῖς
ἐξίσταντο, c καὶ ἐθαύ-
μαζον. l
52 Οὐ γὰρ [31] συνῆκαν
ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· [10] ἦν
γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν
[33] πεπωρωμένη.

παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα
[21] κἂν τοῦ κρασπέδου
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ [22] ἅ-
ψωνται· καὶ, ὅσοι ἂν
[22] ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώ-
ζοντο.

Κεφ. ζ΄.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς
αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί
τινες τῶν γραμματέων,
[2] ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων.
2 Καὶ ἰδόντες τινὰς
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
[27] κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ'
[10] ἔστιν, ἀνίπτοις, ἐσθί-
οντας ‡ ἄρτους, l [29] ἐμέμ-
ψαντο. l §
3 Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν
μὴ [32] πυγμῇ νίψωνται
τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίου-
σι, κρατοῦντες τὴν [34] πα-
ράδοσιν τῶν πρεσβυτέ-
ρων·

προσφέρω, s. ἐπιφέ-
ρειν-κ.
14 ch. 5. 7.
15 s τὸ πλοῖ-
16 ἀκούω. [ον.
17 θέλω.
18 παρέρχο-
μαι.
19 εἰσπορεύο-
μαι.
20 τίθημι.
21 καὶ ἄν.
22 ἅπτομαι.
23 εἴδω.
24 Mat. 14. 26.
25 ἀνακράζω.
26 ταράσσω.
27 Ac. 10. 14.
28 ἀναβαίνω.
‡ τοὺς-f.
29 μέμφομαι.
§ alii κατέ-
γνωσαν.
30 κοπάζω.
31 συνίημι.
32 Eze. 21. 18.
33 πωρόω.
34 ver. 5, 13.

4 Καὶ [1] ἀπὸ ἀγορᾶς,
ἐὰν μὴ [a][2] βαπτίσωνται,
οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα
πολλά [3] ἐστιν ἃ [†] παρέ-
λαβον κρατεῖν, [b] βα-
πτισμοὺς ποτηρίων, ϗ
ξεστῶν, ϗ χαλκίων, ϗ
[8] κλινῶν.
5 [†] Ἔπειτα ἐπερωτῶ-
σιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι
ϗ οἱ γραμματεῖς· Δια-
τί οἱ μαθηταί σου οὐ
περιπατοῦσι κατὰ τὴν
[11] παράδοσιν τῶν πρε-
σβυτέρων, ἀλλὰ ‡ἀνί-
πτοις χερσὶν ἐσθίουσι
τὸν ἄρτον;
6 Ὁ δὲ [13] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι κα-
λῶς [14] προεφήτευσεν
[18] Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν
τῶν ὑποκριτῶν, ὡς
[20] γέγραπται· Οὗτος ὁ
λαὸς τοῖς χείλεσί με
§ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐ-
τῶν πόῤῥω ‖ ἀπέχει ἀπ'
ἐμοῦ.
7 [21] Μάτην δὲ σέβονταί
με, διδάσκοντες διδα-
σκαλίας, ἐντάλματα
ἀνθρώπων.
8 [22] Ἀφέντες γὰρ τὴν
ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρα-
τεῖτε τὴν παράδοσιν
τῶν ἀνθρώπων, [e] βα-
πτισμοὺς ξεστῶν ϗ πο-
τηρίων· ϗ ἄλλα παρό-
μοια τοιαῦτα πολλὰ
ποιεῖτε.
9 Καὶ [24] ἔλεγεν αὐ-
τοῖς· [26] Καλῶς [27] ἀθε-
τεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ
Θεοῦ, ἵνα τὴν παρά-
δοσιν ὑμῶν †† τηρήση-
τε.

10 Μωσῆς γὰρ εἶπε·
[4] Τίμα τὸν πατέρα σου
ϗ τὴν μητέρα σου· καί·
[5] Ὁ [6] κακολογῶν πατέ-
ρα, ἢ μητέρα, θανάτῳ
τελευτάτω.
11 Ὑμεῖς δὲ λέγετε·
Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ
πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ Κορ-
βᾶν (ὅ [3] ἐστι, δῶρον),
ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ [10] ὠφελη-
θῇς.
12 [c] Καὶ † οὐκέτι [22] ἀφί-
ετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι
τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἢ τῇ
μητρὶ αὐτοῦ·
13 [12] Ἀκυροῦντες τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ πα-
ραδόσει ὑμῶν, ᾗ [19] πα-
ρεδώκατε. Καὶ παρό-
μοια τοιαῦτα πολλὰ
ποιεῖτε.
14 Καὶ προσκαλεσάμε-
νος [**] πάντα τὸν ὄ-
χλον, ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ἀκούετέ μου πάντες, ϗ
συνίετε.
15 Οὐδέν [3] ἐστιν ἔξω-
θεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσ-
πορευόμενον εἰς αὐ-
τὸν, ὃ δύναται αὐτὸν
[22] κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ
ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐ-
τοῦ, ἐκεῖνά [3] ἐστι τὰ
κοινοῦντα τὸν ἄνθρω-
πον.
16 [e] Εἴ τις ἔχει [25] ὦτα
ἀκούειν, ἀκουέτω.
17 Καὶ ὅτε [28] εἰσῆλθεν
εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄ-
χλου, [29] ἐπηρώτων αὐ-
τὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ ‡‡ περὶ τῆς παρα-
βολῆς.
18 Καὶ λέγει αὐτοῖς

A. D. 28.

1 s. ἐρχόμε-
νοι.
* ῥαντίσων-
ται τι.
2 Mat. 3. 6.
3 εἰμί.
4 Ex. 20. 12.
5 Ex. 21. 17.
6 ch. 9. 39.
Mat. 15. 10.
7 παραλαμ-
βάνω.
8 Mat. 3. 7.
He. 6. 2.
9 ver. 8.
Mat. 15. 2.
† Καί-ι.
10 ὠφελέω.
11 ver. 3.
‡ κοινοῖς-l.
12 Mat. 15. 6.
Ga. 3. 17.
13 ἀποκρίνο-
μαι.
14 προφητεύω
18 Is. 29. 13.
19 παραδίδω-
μι.
20 γράφω.
§ ἀγαπᾷ-n.
‖ ἀφέστηκεν,
s. ἀπεστιν-n.
** πάλιν-h.
21 Mat. 15. 8.
22 κοινόω,
Mat. 15. 11.
Ac. 10. 15.
He. 9. 13.
23 ἀφίημι.
24 λέγω.
25 οὖς.
26 ver. 6.
Mat. 15. 7.
27 Lu. 7. 30.
Jno. 12. 48.
28 εἰσέρχο-
μαι.
29 ἐπερωτάω
†† στήσητε-h.
‡‡ τὴν παρα-
βολὴν-h.

ρώπου ἐκπορευ-
ό, ἐκεῖνο κοινοῖ
ἄνθρωπον.
Ἔσωθεν γὰρ, ἐκ
ῆς καρδίας τῶν ἀν-
θρώπων, οἱ [8] διαλογι-
σμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύ-
ονται, μοιχεῖαι, πορ-
νεῖαι, φόνοι,
22 Κλοπαὶ, [9] πλεονε-
ξίαι, [10] πονηρίαι, δόλος,
[11] ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς
πονηρὸς, [14] βλασφημία,
ὑπερηφανία, [15] ἀφρο-
σύνη.
23 Πάντα ταῦτα τὰ
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπο-
ρεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.
24 Καὶ ἐκεῖθεν [17] ἀνα-
στὰς, [18] ἀπῆλθεν εἰς τὰ
μεθόρια Τύρου ‡ καὶ Σιδῶ-
νος· καὶ [18] εἰσελθὼν εἰς
τὴν οἰκίαν, οὐδένα [19] ἤ-
θελε [20] γνῶναι· καὶ οὐκ
[21] ἠδυνήθη [23] λαθεῖν.
25 Ἀκούσασα γὰρ γυ-
νὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς
[24] εἶχε τὸ θυγάτριον
αὐτῆς πνεῦμα ἀκά-
θαρτον [25] ἐλθοῦσα

8 Mat. 15. 19.
‖ Ὕπαγε· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἐξελήλυθε-π.
9 Lu. 12. 15
Ep. 4. 19.
10 Mat. 22. 18.
Ro. 1. 29.
11 ἐξέρχομαι
12 ἀπέρχομαι.
** Vide App.
13 Ro. 13. 13.
14 ch. 2. 7.
Mat. 12. 31.
15 2 Co. 11. 1.
16 βάλλω.
17 ἀνίστημι
†† ἦλθε διὰ Σιδῶνος εἰς-i.
‡‡ ἦλθεν εἰς-a.
18 εἰσέρχομαι.
19 θέλω.
20 γινώσκω.
21 δύναμαι.
§§ καὶ μογγιλάλον-i.
22 Is. 35. 6.
23 λανθάνω.
24 ἔχω.
25 ἔρχομαι.
26 ἐπιτίθημι.

κυναρίοις.
28 Ἡ δὲ [7] ἀπεκρίθη,
καὶ λέγει αὐτῷ· Ναὶ
Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυ-
νάρια ὑποκάτω τῆς
τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν παι-
δίων.
29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ·
‖Διὰ τοῦτον τὸν λόγον
ὕπαγε· [11] ἐξελήλυθε τὸ
δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγα-
τρός σου.
30 Καὶ [12] ἀπελθοῦσα
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗ-
ρε **τὸ δαιμόνιον [11] ἐξ-
εληλυθὸς, καὶ τὴν θυγα-
τέρα [16] βεβλημένην ἐπὶ
τῆς κλίνης.
31 Καὶ πάλιν [11] ἐξελ-
θὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύ-
ρου †† καὶ Σιδῶνος, [26] ‡‡ ἦλ-
θε πρὸς τὴν θάλασσαν
τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέ-
σον τῶν ὁρίων Δεκαπό-
λεως.
32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ
κωφὸν §§ [22] μογιλάλον,
καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν
ἵνα [26] ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν
χεῖρα.

33 Καὶ ¹ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ²ἔβαλε τὸς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· ϗ πτύσας, ⁴ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ.

34 Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφαθὰ, ὅ ⁶ἐστι, διανοίχθητι.

35 Καὶ ᵉεὐθέως¹ ¹⁰διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ, καὶ ¹²ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.

36 Καὶ ¹⁵διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον ¹⁶δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.

37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ¹⁸ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Καλῶς πάντα ²¹πεποίηκε· ϗ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, ϗ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

Κεφ. η'.

ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, †παμπόλλου ὄχλυ ⁶ὄντυς, ϗ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ᵇὁ Ἰησῦς¹ τοὺς μαθητὰς ᵈαὐτοῦ,¹ λέγει αὐτοῖς·

2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον. ὅτι ἤδη § ἡμέρας τρεῖς προσμένυσί μοι, ϗ ὐκ ἔχυσι τί φάγωσι.

3 Καὶ ἐὰν ²⁸ἀπολύσω αὐτοὺς *νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ³ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκασι.

4 Καὶ ⁵ἀπεκρίθησα[ν] αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτῦ· Πόθεν τούτυς δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσα[ι] ἄρτων ¹ἐπ' ⁸ἐρημίας;

5 Καὶ ¹¹ἐπηρώτα α[ὐ]τύς· Πόσυς ἔχετε ἄρ[τ]υς; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά.

6 Καὶ ¹³παρήγγειλ[ε] τῷ ὄχλῳ ¹⁴ἀναπεσεῖ[ν] ἐπὶ τῆς γῆς· ϗ ¹⁷λαβὼ[ν] τὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ¹⁹ἔκλασε, κα[ὶ] ²⁰ἐδίδυ τοῖς μαθηταῖ[ς] αὐτυῦ, ἵνα ²²παραθῶ[σι]· ϗ ²²παρέθηκαν τ[ῷ] ὄχλῳ.

7 Καὶ εἶχον ἰχθύδι[α] ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας εἶπε ²²παραθεῖναι ᵈ[κ]αὶ αὐτά·¹

8 Ἔφαγον δὲ, ϗ ἐχορτάσθησαν· καὶ ²³ἦρα[ν] περισσεύματα κλασμάτων, ἑπτὰ ²⁴σπυρίδας.

9 ᵉἮσαν δὲ ᶜοἱ φαγοντες¹ ὡς τετρακισχίλιοι· ϗ ²⁸ἀπέλυσε[ν] αὐτούς.

10 Καὶ εὐθέως ²⁹ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετ[ὰ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ²⁵ἦλθεν εἰς τὰ μέρ[η] ‡Δαλμανουθά.

11 Καὶ ²⁶ἐξῆλθον ο[ἱ] Φαρισαῖοι, ϗ ²⁷ἤρξαν[το] συζητεῖν αὐτῷ, ζη[τ]οῦντες παρ' αὐτοῦ σ[η]μεῖον ἀπὸ τοῦ ὀρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.

A. D. 28.

1 ἀπολαμβάνω.
* νῆστις-η.
2 βάλλω.
3 ἐκλύω.
4 ἅπτομαι.
5 ἀποκρίνομαι.
6 εἰμί.
7 s. ληφθέντων.
8 Mat. 15. 33. 2 Co. 11. 26. He. 11. 38.
9 s. χώρας.
10 διανοίγω, ver. 25. Lu. 2. 23. Ac. 16. 14.
11 ἐπερωτάω.
12 λύω.
13 παραγγέλλω.
14 ἀναπίπτω, ch. 6. 40. Lu. 17. 6 Jno. 21. 20.
15 διαςέλλω.
16 s. μᾶλλον.
17 λαμβάνω.
18 ἐκπλήσσω.
19 κλάω.
20 δίδωμι.
21 ποιέω.
22 παρατίθημι.
23 αἴρω.
† πάλιν πολλοῦ ¡
24 ver. 20. Mat. 15. 37. Ac. 9. 25.
25 ἔρχομαι.
‡ Μαγεδά, s. Μαγδαλά-η.
§ Vide App.
26 ἐξέρχομαι.
27 ἄρχομαι.
28 ἀπολύω.
29 ἐμβαίνω.

. . ωστη ση-

[4] ἀφεὶς αὐτοὺς,
πάλιν εἰς τὸ
[5] ἀπῆλθεν εἰς
ν.
[7] ἐπελάθοντο
ἄρτους, καὶ εἰ
ἄρτον ἐκ [8] εἶχον
αυτῶν ἐν τῷ

[11] διεστέλλετο
λέγων· Ὁρᾶτε,
ἀπὸ τῆς ζύμης
ισαίων, καὶ τῆς
Ἡρώδου.
διελογίζοντο
ήλους, λέγον-
ἄρτους οὐκ

γνοὺς ὁ Ἰη-
αὐτοῖς· Τί
θε, ὅτι ἄρ-
τε; οὔπω

4 ἀφίημι.
* Οὗπω-π.
5 ἐμβαίνω.
6 ἀπέρχομαι.
† ἔρχονται-ι.
‡ Βηθανίαν-ι
7 ἐπιλανθά-
νομαι.
8 λαμβάνω.
9 ἔχω.
10 ἅπτομαι.
11 διαστέλλω.
12 ἐπιλαμβά-
νω.
13 ἐξάγω.
14 ἐπιτίθημι.
§ τῶν Ἡρω-
διανῶν-π.
15 διαλογίζο-
μαι.
16 ἐπερωτάω
17 ἐμβλέπω.
19 γινώσκω.
‖ ὡς δένδρα,
περιπατοῦν-
τας.
20 συνίημι.
21 πωρόω,
ch. 6. 52.
22 ἀποκαθί-

. . υριων πλη-
ρώματα κλασμάτων
[22] ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτά.
21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
* Πῶς οὐ [20] συνίετε;
22 Καὶ † ἔρχεται εἰς
‡ Βηθσαϊδάν, καὶ φέ-
ρουσιν αὐτῷ τυφλὸν,
καὶ παρακαλοῦσιν αὐ-
τὸν ἵνα αὐτοῦ [10] ἅψη-
ται.
23 Καὶ [12] ἐπιλαβόμε-
νος τῆς χειρὸς τοῦ τυ-
φλοῦ, [13] ἐξήγαγεν αὐ-
τὸν ἔξω τῆς κώμης·
καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμ-
ματα αὐτοῦ, [14] ἐπιθεὶς
τὰς χεῖρας αὐτῷ, [16] ἐπ-
ηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέ-
πει.
24 Καὶ ἀναβλέψας,
ἔλεγε· Βλέπω τοὺς
ἀνθρώπους· ‖ ὅτι ὡς
δένδρα ὁρῶ περιπατοῦν-
τας.
25 Εἶ-

Καισαρείας τῆς Φι-
λίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
[1] ἐπηρώτα τοὺς μαθη-
τὰς αὐτοῦ, λέγων αὐ-
τοῖς· Τίνα με λέ-
γουσιν οἱ ἄνθρωποι
[3] εἶναι;
28 Οἱ δὲ [4] ἀπεκρίθη-
σαν· Ἰωάννην τὸν Βα-
πτιστήν· ϗ ἄλλοι, Ἠλί-
αν· ἄλλοι δὲ, ἕνα τῶν
προφητῶν.
29 Καὶ αὐτὸς § λέγει
αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα
με λέγετε [3] εἶναι; Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, λέ-
γει αὐτῷ· Σὺ [3] εἶ ὁ
Χριστός.
30 Καὶ [11] ἐπετίμησεν
αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέ-
γωσι περὶ αὐτοῦ.
31 Καὶ [13] ἤρξατο δι-
δάσκειν αὐτοὺς, ὅτι
δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου πολλὰ πα-
θεῖν, καὶ [16] ἀποδοκι-
μασθῆναι ** ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων †† καὶ ἀρ-
χιερέων, καὶ γραμμα-
τέων, καὶ [17] ἀποκταν-
θῆναι· καὶ μετὰ
τρεῖς ἡμέρας [19] ἀναστῆ-
ναι.
32 Καὶ παῤῥησίᾳ τὸν
λόγον ἐλάλει. Καὶ
[21] προσλαβόμενος αὐτὸν
ὁ Πέτρος, [13] ἤρξατο [11] ἐ-
πιτιμᾷν αὐτῷ.
33 Ὁ δὲ [22] ἐπιστρα-
φεὶς, καὶ [23] ἰδὼν τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, [11] ἐπ-
ετίμησε τῷ Πέτρῳ,
λέγων· [2] Ὕπαγε ὀπίσω
μου, Σατανᾶ· ὅτι οὐ
[2] φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ,
ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώ-
πων.
34 Καὶ προσκαλεσά-
μενος τὸν ὄχλον σὺν
τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, εἶπεν αὐτοῖς·
* Ὅστις θέλει ὀπίσω
μου † [5] ἐλθεῖν, [6] ἀπαρ-
νησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
[7] ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, ϗ ἀκολουθείτω
μοι.
35 [8] Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ
τὴν [8] ψυχὴν αὐτοῦ σῶ-
σαι, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν [9] ἀπολέσῃ ‡ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν
ἐμοῦ ϗ τοῦ εὐαγγελί-
ου, ὁ οὗτος [10] σώσει
αὐτήν.
36 Τί γὰρ [12] ὠφελήσει
‖ ἄνθρωπον, ἐὰν κερδή-
σῃ τὸν κόσμον ὅλον, ;
ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ;
37 Ἢ τί [14] δώσει ἄν-
θρωπος [15] ἀντάλλαγμα
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
38 Ὃς γὰρ ἂν [18] ἐπαι-
σχυνθῇ με ϗ τοὺς ἐμοὺς
λόγους ἐν τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ [20] μοιχαλίδι
καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπ-
αισχυνθήσεται αὐτὸν,
ὅταν [5] ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ με-
τὰ τῶν ἀγγέλων τῶν
ἁγίων.

Κεφ. θ'.

ΚΑΙ [24] ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
[3] εἰσί τινες τῶν ὧδε
[25] ἑστηκότων, οἵτι-

A. D. 28.

1 ἐπερωτάω.
2 Mat. 16. 23. Ro. 8. 5.
3 εἰμί.
4 ἀποκρίνομαι.
* Εἴ τις-i.
† ἀκολουθεῖν-a.
5 ἔρχομαι.
6 ἀπαρνέομαι Mat. 16. 24.
7 αἴρω.
8 Mat. 6. 25. Ro. 11. 3. 1 Co. 15. 45.
9 ἀπολλύω.
‡ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν a. alii-d.
§ ἐπηρώτα αὐτούς-i.
10 σώζω.
11 ἐπιτιμάω, ch. 1. 25.
12 ὠφελέω.
‖ ἄνθρωπος-i
13 ἄρχομαι.
14 δίδωμι.
15 Mat. 16.26
16 ch. 12. 10. Mat. 21. 42. Lu. 9. 22.
** ὑπό-h.
†† ϗ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων-i.
17 ἀποκτείνω.
18 Lu. 9. 9,26. Ro. 1. 16. 2 Ti. 1.8,12.
19 ἀνίστημι.
20 Mat. 12.39.
21 προσλαμβάνω.
22 ἐπιστρέφω
23 εἴδω.
24 λέγω.
25 ἵστημι.

οὐ μὴ γεύσωνται θα-
νάτου, ἕως ἂν [1] ἴδωσι
τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ [2] ἐληλυθυῖαν ἐν
δυνάμει.
2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ
παραλαμβάνει ὁ Ἰη-
σοῦς τὸν Πέτρον, καὶ
τὸν Ἰάκωβον, καὶ
b τὸν l Ἰωάννην, καὶ
ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς
ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδί-
αν [7] μόνους· καὶ [8] μετε-
μορφώθη ἔμπροσθεν
αὐτῶν.
3 Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
[9] ἐγένετο [10] στίλβοντα,
λευκὰ λίαν ὡς χιών,
οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς
γῆς οὐ δύναται † λευ-
κᾶναι.
4 Καὶ [13] ὤφθη αὐτοῖς
Ἠλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ
[14] ἦσαν συλλαλοῦντες
τῷ Ἰησοῦ.
5 Καὶ [15] ἀποκριθεὶς ὁ
Πέτρος, λέγει τῷ Ἰη-
σοῦ· Ῥαββί, καλὸν
[14] ἐστιν ἡμᾶς ὧδε [14] εἶ-
ναι· καὶ ποιήσωμεν
σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν,
καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ
Ἠλίᾳ μίαν.
6 Οὐ γὰρ [1] ᾔδει τί ‖ λα-
λήσῃ· ** ἦσαν γὰρ [16] ἔκ-
φοβοι.
7 Καὶ [9] ἐγένετο νεφέ-
λη ἐπισκιάζουσα αὐ-
τοῖς· καὶ [2] ἦλθε φωνὴ
ἐκ τῆς νεφέλης, b λέ-
γουσα· Οὗτός [14] ἐ-
στιν ὁ υἱός μου ὁ ἀ-
γαπητός. αὐτοῦ ἀκούετε.
8 Καὶ ἐξάπινα περι-
βλεψάμενοι, οὐκέτι οὐ-
δένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν
Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυ-
τῶν.
9 Καταβαινόντων δὲ
αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους,
[3] διεστείλατο αὐτοῖς,
ἵνα μηδενὶ [4] διηγή-
σωνται [5] ἃ εἶδον, εἰ
μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν
[6] ἀναστῇ.
10 Καὶ τὸν λόγον ἐκρά-
τησαν πρὸς ἑαυτούς,
συζητοῦντες τί [14] ἐστι
* τὸ ἐκ νεκρῶν [6] ἀνα-
στῆναι.
11 Καὶ [11] ἐπηρώτων
αὐτόν, λέγοντες· [12] Ὅ-
τι λέγουσιν οἱ γραμμα-
τεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ
[2] ἐλθεῖν πρῶτον;
12 Ὁ δὲ ‡ [15] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας
μὲν [2] ἐλθὼν πρῶτον,
[16] ἀποκαθιστᾷ πάντα·
§ καὶ πῶς [17] γέγρα-
πται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, ἵνα πολ-
λὰ [18] πάθῃ, καὶ ἐξου-
δενωθῇ.
13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν,
ὅτι καὶ Ἠλίας [2] ἐλήλυ-
θε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ
ὅσα [20] ἠθέλησαν, καθὼς
[17] γέγραπται ἐπ' αὐ-
τόν.
14 Καὶ [2] ἐλθὼν πρὸς
τοὺς μαθητάς, εἶδεν
ὄχλον πολὺν περὶ
αὐτούς, καὶ γραμμα-
τεῖς συζητοῦντας αὐ-
τοῖς.
15 Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ
ὄχλος †† [1] ἰδὼν αὐ-
τόν, [21] ἐξεθαμβήθη, καὶ

1 εἴδω.
2 ἔρχομαι.
3 διαστέλλω.
4 διηγέομαι, ver. 16. εἴπητε, Mat. 17. 9.
5 τὸ ὅραμα, Mat. 17. 9. ὧν ἑωράκασιν, Lu. 9. 36.
6 ἀνίστημι.
7 ι. ὁδόν.
8 μεταμορφόω, Mat. 17. 2.
9 γίνομαι.
10 Ps. 7. 12, in lxx.
* ὅταν ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ-i
11 ἐπερωτάω
12 pro Διότι.
† οὕτω-f.
13 ὅπτομαι.
14 εἰμί.
‡ ἔφη αὐτοῖς-h.
15 ἀποκρίνομαι.
16 ἀποκαθίστημι, c. 3. 5.
§ καθὼς γέγραπται-n.
17 γράφω.
18 πάσχω.
‖ λαλήσει-h. alii ἀποκριθῇ.
** ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο-h.
19 He. 12. 21. De. 9. 19, in lxx.
20 θέλω.
†† ἰδόντες αὐτόν, ἐξεθαμβήθησαν-h
21 ἐκθαμβέω ch. 14. 33.

[1]προςτρέχοντες [2]ἠσπά-
ζοντο αὐτόν.
16 Καὶ [3]ἐπηρώτησε
*τοὺς γραμματεῖς· Τί
συζητεῖτε †πρὸς αὐ-
τούς;
17 Καὶ [5]ἀποκριθεὶς εἷς
ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· Δι-
δάσκαλε, [6]ἤνεγκα τὸν
υἱόν μου πρός σε, ἔχον-
τα πνεῦμα ἄλαλον·
18 Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν
[8]καταλάβῃ, [9]ῥήσσει
αὐτόν· καὶ [11]ἀφρίζει, καὶ
τρίζει τοὺς ὀδόντας [c]αὐ-
τοῦ, καὶ [13]ξηραίνεται·
καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι,
καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
19 Ὁ δὲ [5]ἀποκριθεὶς
§αὐτῷ λέγει· Ὦ γε-
νεὰ ἄπιστος, ἕως πότε
πρὸς ὑμᾶς [15]ἔσομαι;
ἕως πότε [16]ἀνέξομαι
ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν
πρός με.
20 Καὶ [6]ἤνεγκαν αὐ-
τὸν πρὸς αὐτόν· καὶ
†† [19]ἰδὼν ‡‡ αὐτόν, εὐθέ-
ως τὸ πνεῦμα [20]ἐσπάρα-
ξεν αὐτόν· καὶ [23]πεσὼν
ἐπὶ τῆς γῆς, [24]ἐκυλίετο
ἀφρίζων.
21 Καὶ [3]ἐπηρώτησε
τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πό-
σος χρόνος [15]ἐστὶν, |||ὡς
τοῦτο [25]γέγονεν αὐ-
τῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παι-
διόθεν·
22 Καὶ πολλάκις αὐτὸν
καὶ εἰς *†πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς
ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐ-
τόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι,
βοήθησον ἡμῖν, σπλαγ-
χνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· [e]Τὸ,| εἰ δύνα-
σαι [d]πιστεῦσαι,|‡ πάν-
τα δυνατὰ τῷ πιστεύ-
οντι.
24 Καὶ εὐθέως [4]κράξας
ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου,
μετὰ δακρύων ἔλεγε·
Πιστεύω, [b]Κύριε,| βο-
ήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.
25 [19]Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ὅτι ἐπισυντρέχει ὄ-
χλος, [10]ἐπετίμησε τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,
λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἄλαλον καὶ κω-
φὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω·
[12]ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ
μηκέτι [14]εἰςέλθῃς εἰς
αὐτόν.
26 Καὶ ||[4]κράξαν, καὶ
πολλὰ ** [20]σπαράξαν
αὐτὸν, [12]ἐξῆλθε·[17] καὶ
[25]ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς,
ὥςτε πολλοὺς λέγειν
ὅτι [18]ἀπέθανεν.
27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κρα-
τήσας αὐτὸν τῆς χει-
ρὸς, [21]ἤγειρεν αὐτὸν, καὶ
[22]ἀνέστη.
28 Καὶ [14]εἰςελθόντα
αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ [3]ἐπηρώ-
των αὐτὸν κατ' ἰδίαν·
§§Ὅτι ἡμεῖς οὐκ [26]ἠ-
δυνήθημεν ἐκβαλεῖν
αὐτό;
29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τοῦτο τὸ γένος, [27]ἐν οὐ-
δενὶ δύναται [12]ἐξελ-
θεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ
[e]καὶ νηστείᾳ.\
30 Καὶ ἐκεῖθεν [12]ἐξελ-
θόντες παρεπορεύοντο
διὰ τῆς Γαλιλαίας

A. D. 28.

1 s. οἱ μαθη-
ταί.
2 ἀσπάζω.
3 ἐπερωτάω,
* αὐτούς-k.
† πρὸς αὐ-
τούς;-i. alii
ἐν ὑμῖν;
‡ alii πίστευ-
σαι.
4 κράζω.
5 ἀποκρίνο-
6 φέρω. [μαι.
8 καταλαμ-
βάνω.
9 ch. 2. 22.
10 ἐπιτιμάω.
11 s. ὁ παῖς.
12 ἐξέρχομαι
13 Mat. 21. 17.
14 εἰςέρχομαι
§ αὐτοῖς-a.
al. αὐτοῖς-c.
|| κράξας-a.
** σπαράξας,
ἐξῆλθε-a.
15 εἰμί.
16 ἀνέχω.
17 s. τὸ πνεῦ-
μα.
18 ἀποθνήσκω
†† ἰδὸν-n.
19 εἴδω.
‡‡ αὐτὸν τὸ
πνεῦμα,
εὐθύς-i.
20 σπαράσσω
21 ἐγείρω.
22 ἀνίστημι.
23 πίπτω.
24 κυλίω.
§§ Διατί, s.
Τί ὅτι-n.
||| ἐξ οὗ, s.
ἕως-n.
25 γίνομαι.
26 δύναμαι.
27 s. δαιμονί-
ων.
*† τὸ-g.

α τις
ιρ τὰς
ιαὶ ἐ-
Ὅτι ὁ
ς ⁵ πα-
χεῖρας
ἀποκτε-
καὶ
τῇ τρί-
αστήσε-

ιόουν τὸ
ιῶντο αὐ-
αι.
εν εἰς Κα-
ἐν τῇ οἰ-
, ¹¹ἐπηρώ-
Τί ἐν τῇ
ἑαυτοὺς ⁱ
ιθε;
ἐσιώπων·
ις γὰρ ³⁰διε-
ἐν τῇ ὁδῷ
ν.
ίσας ἐφώ-
ώδεκα, καὶ
ς· Εἴ τις
ος ¹⁷ εἶναι,
των ἔσχα-
των ¹⁸ διά-

βὼν παιδί-
ν αὐτὸ ἐν
χ ἐναγκα-
ὐτὸ, εἶπεν

ἐν τῶν τοι-
ίων ²² δέ-
ῷ ὀνόματί
ι δέχεται·
ὲ ²² δέξη-
μὲ ²² δέ-
τόν ἀπο-

A. D. 28.

1 θέλω.
2 ἀποκρίνομαι.
3 γινώσκω.
4 διδάσκω.
5 παραδίδωμι
6 κωλύω.
* μετὰ τρεῖς ἡμέρας-h.
7 ἀνίστημι.
8 ἀγνοέω.
9 ch. 7. 10. Mat. 15. 4. Ac. 19. 9.
10 ἔρχομαι.
11 ἐπερωτάω.
12 ποτίζω.
13 διαλογίζομαι.
14 1 Co. 3. 23. 2 Co. 10. 7.
15 s. μέλλει ἔσεσθαι.
‡ ἐν ὀνόματι, ὅτι-a.
16 ἀπολλύω.
17 εἰμί.
18 Mat. 20. 26. Jno. 2. 5, 9. 1 Co. 3. 5.
§ μύλος ὀνικὸς i. Mat. 18, 6.
19 βάλλω.
20 λαμβάνω.
21 ἵστημι.
22 δέχομαι
23 Mat. 5. 29. 18. 6.
24 s. μόνον.
25 s. καί.
26 εἰσέρχομαι.
27 ἀπέρχομαι.
28 Mat. 5. 22, 29. 30.
29 Mat. 3. 12. Lu. 3. 17.
30 διαλέγομαι.

38 ² Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ
ὁ δὲ Ἰωάννης, λέγων·
Διδάσκαλε, εἴδομέν τι-
να τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα δαιμόνια,
ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ
ἡμῖν· ⁱ χ ⁶ ἐκωλύσαμεν
αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολου-
θεῖ ἡμῖν.ⁱ
39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε
Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐ-
δεὶς γάρ ¹⁷ ἐστιν ὃς ποι-
ήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ
ὀνόματί μου, καὶ δυνή-
σεται ταχὺ ⁹κακολογῆ-
σαί με.
40 Ὃς γὰρ οὐκ ¹⁷ ἔστι
καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν
ἐστιν.
41 Ὃς γὰρ ἂν ¹²ποτίσῃ
ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος
‡ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι
¹⁴ Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ¹⁶ ἀ-
πολέσῃ τὸν μισθὸν αὐ-
τοῦ.
42 Καὶ ὃς ἂν σκανδα-
λίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν
τῶν πιστευόντων ε εἰς
ἐμὲ,ⁱ καλόν ¹⁷ἐστιν αὐτῷ
μᾶλλον, εἰ περίκειται
§ λίθος μυλικὸς περὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, χ
¹⁹βέβληται εἰς τὴν θά-
λασσαν.
43 Καὶ ἐὰν ²³ σκανδα-
λίζῃ σε ἡ χείρ σου,
ἀπόκοψον αὐτήν· κα-
λόν σοι ¹⁷ ἐστι κυλλὸν
εἰς τὴν ζωὴν ²⁶ εἰσελ-
θεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας
ἔχοντα ²⁷ ἀπελθεῖν
εἰς τὴν ²⁸γέενναν, ⁱ εἰς
τὸ πῦρ τὸ ²⁹ ἄσβε-
στον·ⁱ

44 [d]"Οπου ὁ σκώληξ
αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, [17] ϗ
τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.|
45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου
[6] σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκο-
ψον αὐτόν· καλόν [7]ἐςὶ
[*]σοι [8] εἰςελθεῖν εἰς τὴν
ζωὴν χωλὸν, [10] ἢ τοὺς
δύο πόδας ἔχοντα [9]βλη-
θῆναι [13] εἰς τὴν γέεν-
ναν, [c] εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον·|
46 [d]"Οπου ὁ σκώληξ
αὐτῶν οὐ τελευτᾷ,[17] ϗ
τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.|
47 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός
σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκ-
βαλε αὐτόν· καλόν σοι
[7]ἐςὶ μονόφθαλμον [8]εἰς-
ελθεῖν εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ, [10] ἢ δύο
ὀφθαλμὸς ἔχοντα βλη-
θῆναι εἰς τὴν γέενναν
[d] τοῦ πυρός·|
48 "Οπου ὁ σκώληξ αὐ-
τῶν οὐ τελευτᾷ,[17] ϗ τὸ
πῦρ οὐ σβέννυται.
49 [e] Πᾶς γὰρ πυρὶ
[†][22]ἁλισθήσεται,[‡] [e]ϗ πᾶ-
σα θυσία [23]ἁλὶ ἁλισθή-
σεται.|
50 Καλὸν τὸ ἅλας·
ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄνα-
λον γένηται, ἐν τίνι
αὐτὸ [25]ἀρτύσετε; ἔχε-
τε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας,
καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλή-
λοις.

Κεφ. ι΄.

ΚΑΚΕΙΘΕΝ [28] ἀνα-
στὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια
τῆς Ἰουδαίας, [e] διὰ τοῦ|
[||]πέραν τοῦ Ἰορδάνου· ϗ
συμπορεύονται πάλιν
ὄχλοι πρὸς αὐτὸν, καὶ
ὡς [1]εἰώθει, πάλιν [2]ἐδί-
δασκεν αὐτούς.
2 Καὶ [3]προσελθόντες
[b] οἱ| Φαρισαῖοι, [4] ἐπη-
ρώτησαν αὐτὸν, εἰ [5]ἔξ-
εστιν ἀνδρὶ γυναῖκα
[16]ἀπολῦσαι· πειράζον-
τες αὐτόν.
3 Ὁ δὲ [11] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν
[12] ἐνετείλατο Μωσῆς;
4 Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς
[14] ἐπέτρεψε βιβλίον ἀ-
ποςασίου [15] γράψαι, ϗ
[16] ἀπολῦσαι.
5 Καὶ [11] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
Πρὸς τὴν [18]σκληροκαρ-
δίαν ὑμῶν [15] ἔγραψεν
[e] ὑμῖν| τὴν ἐντολὴν
ταύτην.
6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτί-
σεως,[19] ἄρσεν καὶ θῆλυ
[20] ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ
Θεός.
7 [21]"Ενεκεν τούτου κα-
ταλείψει ἄνθρωπος τὸν
πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
μητέρα, ϗ [24] προσκολ-
ληθήσεται πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ·
8 Καὶ [7] ἔσονται οἱ δύο
εἰς σάρκα μίαν. "Ωςτε
οὐκέτι [7] εἰσὶ δύο, ἀλλὰ
μία σάρξ.
9 "Ο οὖν ὁ Θεὸς [26]συν-
έζευξεν, ἄνθρωπος μὴ
[27] χωριζέτω.
10 Καὶ [§] ἐν τῇ οἰκίᾳ
πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
περὶ τοῦ αὐτοῦ [4] ἐπηρώ-
τησαν αὐτόν.
11 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
Ὃς ἐὰν [16] ἀπολύσῃ τὴν

A. D. 29.

1 ἔθω.
2 διδάσκω.
3 προςέρχο-
μαι.
4 ἐπερωτάω.
5 ἔξειμι.
6 ver. 43.
7 εἰμί.
* σε-π.
8 εἰςέρχομαι.
9 βάλλω.
10 s. μᾶλλον.
11 ἀποκρίνο-
μαι.
12 ἐντέλλω.
13 ver. 43.
14 ἐπιτρέπω.
15 γράφω.
16 ἀπολύω.
17 s. τὸν βίον
18 ch. 16. 14.
Mat. 19. 8.
19 s. τοῦ κό-
σμου.
20 ποιέω.
21 Ge. 2. 24.
† conj. ἀλω-
θήσεται· al.
δοκιμασθή-
σεται.
22 ἁλίζω.
‡ conj. Πᾶσα
γὰρ πυρία
ἁλισθήσεται
23 ἅλς.
24 Mat. 19. 5.
Ac. 5. 36.
25 ἀρτύω,
Lu. 14. 34.
Col. 4. 6.
26 συζευ-
γνύω,
Mat. 19. 6.
27 Mat. 19. 6.
Ac. 1. 4.
Ro. 8.35,39.
28 ἀνίστημι.
§ εἰς τὴν οἰ-
κίαν-ἡ.
|| alii καὶ πέ-
ραν.

α αὐτοῦ, καὶ γα-
λλην, μοιχᾶται
ήν.
ἐὰν γυνὴ * ἀπο-
ὸν ἄνδρα αὐτῆς,
ηθῇ ἄλλῳ, μοι-

προςέφερον αὐ-
ιδία, ἵνα [3] ἅψη-
ῶν· οἱ δὲ μαθη-
ἐπετίμων τοῖς
ρουσιν.
ὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἀκτησε, ⁊ εἶπεν
[11] Ἄφετε τὰ
ἔρχεσθαι πρὸς
ὰ [1] μὴ κωλύετε
τῶν γὰρ τοιού-
ςὶν ἡ βασιλεία
ῦ.
ν λέγω ὑμῖν, ὃς
έξηται τὴν βα-
τοῦ Θεοῦ ὡς
οὐ μὴ [17] εἰςέλ-
ὐτήν.
[20] ἐναγκαλισά-
ὐτὰ, [21] τιθεὶς
ρας ἐπ' αὐτὰ,
ει αὐτά.
ἐκπορευομένου
ς ὁδὸν, [26] προς-
εἷς, ⁊ [27] γονυ-
αὐτὸν, [28] ἐπη-
τόν· Διδάσκα-
θὲ, τί ποιήσω
ν αἰώνιον κλη-
ω;
ὲ Ἰησοῦς εἶπεν
ί με λέγεις ἀγα-
δεὶς ἀγαθὸς, εἰ
Θεός.
ντολὰς [29] οἶδας·
εύσῃς· [d] Μὴ [30] κλέ-
[†] Μὴ [30] κλέ-
ευδομαρτυ-

A. D. 29.

[*] ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνδρός-η.
1 ἀποστερέω, 1 Co. 6. 8.
2 τὰ βρέφη, Lu. 18. 15.
3 ἅπτομαι.
4 ἀποκρίνομαι.
5 ἐπιτιμάω.
6 φυλάσσω, Mat. 19. 20.
7 ἐμβλέπω.
8 ἀγαπάω.
9 εἴδω.
10 ἀγανακτέω, ver. 41.
11 ἀφίημι.
12 δίδωμι.
13 ἔχω.
14 εἰμί.
15 αἴρω.
17 εἰςέρχομαι.
18 Mat. 16. 3. ἀπῆλθε λυπούμενος. Mat. 19. 22. περίλυπος ἐγένετο. Lu. 18. 23.
19 ἀπέρχομαι.
20 ch. 9. 36. Lu. 2. 28.
21 τίθημι.
22 εὐλογέω.
23 περιβλέπω.
24 Mat. 19. 23. Lu. 18. 24.
25 εἰςέρχομαι.
26 προςτρέχω.
27 γονυπετέω.
28 ἐπερωτάω.
29 ver. 32.
[†] al. Μὴ πορνεύσῃς.
30 κλέπτω.
31 ch. 2. 9.

ρήσῃς· [e] Μὴ [1] ἀποστε-
ρήσῃς· [|] Τίμα τὸν πα-
τέρα σου καὶ τὴν μη-
τέρα.
20 Ὁ δὲ [4] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκα-
λε, ταῦτα πάντα [6] ἐφυ-
λαξάμην ἐκ νεότητός
μου.
21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, [7] ἐμ-
βλέψας αὐτῷ, [8] ἠγάπη-
σεν αὐτὸν, ⁊ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἕν σοι ὑστερεῖ·
ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώ-
λησον, καὶ [12] δὸς [c] τοῖς [|]
πτωχοῖς, καὶ [13] ἕξεις
θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ·
καὶ δεῦρο, ἀκολούθει
μοι, [15] [c] ἄρας τὸν σταυ-
ρόν.[|]
22 Ὁ δὲ, [18] στυγνάσας
ἐπὶ τῷ λόγῳ, [19] ἀπῆλ-
θε λυπούμενος· [14] ἦν
γὰρ ἔχων κτήματα
πολλά.
23 Καὶ [23] περιβλεψά-
μενος ὁ Ἰησοῦς, λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Πῶς [24] δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ [25] εἰςελεύσον-
ται!
24 Οἱ δὲ μαθηταὶ [29] ἐ-
θαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λό-
γοις αὐτοῦ· Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς πάλιν [4] ἀποκριθεὶς,
λέγει αὐτοῖς· Τέκνα,
πῶς [24] δύσκολόν [14] ἐστι
τοὺς πεποιθότας ἐπὶ
[c] τοῖς [|] χρήμασιν, εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
[25] εἰςελθεῖν!
25 [31] Εὐκοπώτερόν [14] ἐ-
στι κάμηλον διὰ [d] τῆς [|]

τρυμαλιᾶς [a] τῆς [|] ῥαφί-
δος [*][1] εἰςελθεῖν, ἢ πλού-
σιον εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ [1] εἰςελθεῖν.
26 Οἱ δὲ περισσῶς
[2] ἐξεπλήσσοντο, λέγον-
τες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ
τίς [5] δύναται [6] σωθῆ-
ναι;
27 [7] Ἐμβλέψας δὲ αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει·
Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύ-
νατον, ἀλλ' οὐ παρὰ
[f] τῷ [|] Θεῷ· [d] πάντα γὰρ
δυνατά [8] ἐστι παρὰ τῷ
Θεῷ. [|]
28 [b] Καὶ [10] ἤρξατο ὁ Πέ-
τρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδοὺ,
ἡμεῖς [11] ἀφήκαμεν πάν-
τα, ꭗ [12] ἠκολουθήσαμέν
σοι.
29 [13] Ἀποκριθεὶς [b] δὲ [|]
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς [8] ἐ-
στιν ὃς [11] ἀφῆκεν οἰκί-
αν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελ-
φὰς, ἢ πατέρα ἢ μητέ-
ρα, [d] ἢ γυναῖκα [|] ἢ τέ-
κνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐ-
μοῦ [†] καὶ [e] τοῦ [|] εὐαγ-
γελίου.
30 Ἐὰν μὴ [17] λάβῃ ἑ-
κατονταπλασίονα νῦν
ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκί-
ας, ꭗ ἀδελφοὺς, ꭗ ἀδελ-
φὰς, ‖ καὶ μητέρας, καὶ
τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ
[**] διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ
αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζω-
ὴν αἰώνιον.
31 Πολλοὶ δὲ [8] ἔσον-
ται πρῶτοι, ἔσχατοι· ꭗ
[bo] [|] ἔσχατοι, πρῶτοι.
32 [e] Ἦσαν δὲ ἐν τῇ
ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς
Ἱεροσόλυμα· καὶ [8] ἦν
προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰη-
σοῦς, ꭗ [3] ἐθαμβοῦντο,
ꭗ ἀκολουθοῦντες ἐφο-
βοῦντο. Καὶ [4] παραλα-
βὼν πάλιν τοὺς δώδε-
κα, [10] ἤρξατο αὐτοῖς λέ-
γειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ
συμβαίνειν·
33 Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαί-
νομεν εἰς Ἱεροσόλυμα,
ꭗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
[9] παραδοθήσεται τοῖς
ἀρχιερεῦσι καὶ [c] τοῖς [|]
γραμματεῦσι, καὶ κατα-
κρινοῦσιν αὐτὸν θανά-
τῳ, ꭗ [9] παραδώσουσιν
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι·
34 Καὶ [14] ἐμπαίξουσιν
αὐτῷ καὶ μαστιγώσου-
σιν αὐτὸν, ꭗ [15] ἐμπτύ-
σουσιν αὐτῷ, ꭗ ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ [16] ἀναστή-
σεται.
35 Καὶ προςπορεύον-
ται αὐτῷ Ἰάκωβος, ꭗ
Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβε-
δαίου, λέγοντες· Διδά-
σκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ
ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιή-
σῃς ἡμῖν.
36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Τί θέλετε § ποιῆσαί με
ὑμῖν;
37 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
[18] Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ
δεξιῶν σου ꭗ εἷς ἐξ εὐ-
ωνύμων σου καθίσωμεν
[19] ἐν τῇ δόξῃ σου.
38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτοῖς· Οὐκ [20] οἴ-
δατε τί αἰτεῖσθε·
[21] δύνασθε [22] πιεῖν τὸ
ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω,

A. D. 29.

[*] εἰςελθεῖν-a. εἰςελθεῖν-h.
1 εἰςέρχομαι.
2 ver. 24. ch. 1. 27. Ac. 9. 6.
3 ἐκπλήσσω.
4 παραλαμβάνω.
5 s. πλούσιος
6 σώζω.
7 ἐμβλέπω.
8 εἰμί.
9 παραδίδωμι.
10 ἄρχομαι.
11 ἀφίημι.
12 ἀκολουθέω.
13 ἀποκρίνομαι.
14 ἐμπαίζω, ch. 15. 31. Mat. 2. 16. 20. 19. 27. 29, 31. 41. Lu. 18. 32. 22. 63. 23. 11, 36.
15 ch. 10. 34. 15. 19. Mat. 26. 67. 27. 30. Lu. 18. 32.
† καὶ ἕνεκεν τοῦ-a.
‡ μετὰ τρεῖς ἡμέρας-h.
16 ἀνίστημι.
17 λαμβάνω.
§ ποιήσω ὑμῖν;-h.
‖ ꭗ πατέρα-f.
** διωγμόν--.
18 δίδωμι.
19 ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, Mat. 20. 21.
20 εἴδω.
21 δύναμαι.
22 πίνω.

ια, δ
, βα-

αὐτῷ·
δὲ Ἰη-
ς· Τὸ
ἐγὼ
καὶ [4]τὸ
γὼ βα-
ισθήσε-

θίσαι ἐκ
ξ εὐωνύ-
κ [5]ἔστιν
ἀλλ' οἷς

σαντες οἱ
το [13]ἀγα-
Ἰακώβου
.
τοῦς. προς-
αὐτοὺς,
·· [14]Οἴδα-
οῦντες ἄρ-
νῶν, [15]κα-
ιν αὐτῶν·
λοι αὐτῶν,
ίζουσιν αὐ-

υ δὲ [16]ἔξεσται
λλ' ὃς ἐὰν
θαι μέγας
ται διακο-

ἂν θέλῃ
ἔσθαι πρῶ-
ι πάντων

ὁ υἱὸς τοῦ
ὐκ [22]ἦλθε
ναι, ἀλλὰ
ι [6]δοῦναι
τοῦ [27]λύ-
ῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς
Ἱεριχώ· καὶ ἐκπορευο-
μένου [‡]αὐτοῦ ἀπὸ Ἱε-
ριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ,
[‡]υἱὸς Τιμαίου Βαρτί-
μαιος ὁ τυφλὸς, [2]ἐκά-
θητο παρὰ τὴν ὁδὸν
προσαιτῶν.
47 Καὶ ἀκούσας ὅτι
Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός
ἐστιν,[7] [10]ἤρξατο κρά-
ζειν, καὶ λέγειν· Ὁ [8]υἱὸς
Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν
με.
48 Καὶ [11]ἐπετίμων
αὐτῷ πολλοὶ, ἵνα σι-
ωπήσῃ· ὁ δὲ πολ-
λῷ μᾶλλον [12]ἔκρα-
ζεν· Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέη-
σόν με.
49 Καὶ [17]στὰς ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶπεν αὐτὸν [18]φω-
νηθῆναι· καὶ φωνοῦσι
τὸν τυφλὸν, λέγοντες
αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε·
φωνεῖ σε.
50 Ὁ δὲ, ἀποβαλὼν
τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, [20]ἀ-
ναστὰς [22]ἦλθε πρὸς τὸν
Ἰησοῦν.
51 Καὶ [21]ἀποκριθεὶς,
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Τί θέλεις ποιήσω σοι;
Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐ-
τῷ· ‖Ῥαββονὶ, ἵνα
ἀναβλέψω.
52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Ὕπαγε· [23]ἡ
πίστις σου [25]σέσωκέ
σε. Καὶ εὐθέως [26]ἀν-
έβλεψε, καὶ [28]ἠκολο-
θει [**]τῷ Ἰησοῦ ἐν
ὁδῷ.

A. D. 29.

* ἢ τὸ-ἡ.
† αὐτῆ ἐκεῖ-θεν καὶ-ἰ.
1 δύναμαι.
‡ ὁ υἱὸς-ἡ.
2 κάθημαι.
3 πίνω.
4 s. κατὰ.
5 εἰμί.
6 δίδωμι.
7 s. ὁ παράγων.
8 nom. pro voc.
9 Mat. 20. 23. 22. 4 25 34. Jno. 14 2. Ep. 2. 10. He. 11. 16.
10 ἄρχομαι.
11 ἐπιτιμάω.
12 κράζω
13 ver. 14. ch. 14. 4. Mat. 20. 24. 21. 15. Lu. 13. 14.
14 εἴδω
15 Mat. 20. 25. Ac. 19. 16. 1 Pe. 5. 3.
16 Mat. 20. 25 Lu. 22. 25.
17 ἵστημι.
18 φωνέω.
§ ἐστιν-π.
19 γίνομαι.
20 ἀνίστημι.
21 ἀποκρίνομαι.
‖ Ῥαββουνὶ-α
22 ἔρχομαι
23 s. εἰς σωφηv. ch. 5. 34.
24 διακονέω.
25 σώζω.
26 ἀναβλέπω
27 Mat. 20. 2?.
28 ἀκολουθέω.
** αὐτῷ-α.

Κεφ. ια΄.

ΚΑΙ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς *Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

2 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, [2]εὑρήσετε πῶλον [3]δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων [5]κεκάθικε· § λύσαντες[6] αὐτὸν [7]ἀγάγετε.

3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ‖[10]Τί ποιεῖτε τȣ̃το; εἴπατε· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτȣ̃ χρείαν **ἔχει· ϗ εὐθέως αὐτὸν †† ἀποϛελεῖ ὧδε.

4 [12]Ἀπῆλθον δὲ, καὶ [2]εὗρον [b]τὸν [l] πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν.

5 Καί τινες τῶν ἐκεῖ [14]ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον;

6 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς §§ ἐνετείλατο[17] ὁ Ἰησοῦς· ϗ [19]ἀφῆκαν αὐτούς.

7 Καὶ ‖‖ ἤγαγον[7] τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησȣ̃ν, καὶ *§ ἐπέβαλον[21] αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ [5]ἐκάθισεν[22] *‖ ἐπ' αὐτῷ.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν [1]ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ † στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν ‡ δένδρων, καὶ [1]ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν.

9 Καὶ οἱ προάγοντες ϗ οἱ ἀκολουθȣ̃ντες ἔκραζον, [a]λέγοντες [l] Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία [b]ἐν ὀνόματι Κυρίου [l] τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.[4]

11 Καὶ [8]εἰςῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα [c]ὁ Ἰησοῦς, καὶ [l] εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη [9]οὔσης τῆς ὥρας, [11]ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ [13]ἐπαύριον [11]ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε.

13 Καὶ [15]ἰδὼν συκῆν ‡‡ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, [16]ἦλθεν [18]εἰ ἄρα [2]εὑρήσει τὶ ἐν αὐτῇ· καὶ [16]ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν [2]εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· *οὐ γὰρ [9]ἦν καιρὸς σύκων.

14 Καὶ [20]ἀποκριθεὶς [b]ὁ Ἰησοῦς [l] εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα *‡ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ [23]ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

A. D. 29.

* Vide App.
† στιβάδας-n Mat. 21. 8, κλάδους.
‡ ἀγρῶν-n.
1 στρωννύω.
2 εὑρίσκω.
3 δέω.
4 s. τόπως.
5 καθίζω.
§ λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε-h.
6 λύω.
7 ἄγω.
8 εἰςέρχομαι.
9 εἰμί.
‖ Τί ποιεῖτε; τούτῳ εἴπατε-n.
10 s. διά.
11 ἐξέρχομαι
** ἔχει καὶ-n
†† ἀποστέλλει-a. al. ἀποστέλλει πάλιν.
12 ἀπέρχομαι
13 s. ἡμέρα.
14 ἵστημι.
15 εἴδω.
‡‡ ἀπὸ μακρόθεν-h.
16 ἔρχομαι.
17 ἐντέλλω.
18 s. ἴδωμεν.
§§ εἶπεν-h.
19 ἀφίημι.
‖‖ φέρουσι, s. ἄγουσι-h.
20 ἀποκρίνομαι.
*‡ οὐδεὶς.
*§ ἐπιβάλλουσιν-a.
21 ἐπιβάλλω.
22 s. ἑαυτόν.
*‖ ἐπ' αὐτόν, alii ἐπ' αὐτῶν-n.
23 ἀναβαίνω.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς
Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσ-
ελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκ-
βάλλειν τοὺς πωλοῦν-
τας καὶ ἀγοράζοντας
ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς
τραπέζας τῶν κολλυ-
βιστῶν, καὶ τὰς καθέ-
δρας τῶν πωλούντων
τὰς περιστερὰς, κατέ-
στρεψε.
16 Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα
τις διενέγκῃ σκεῦος
διὰ τοῦ ἱεροῦ.
17 Καὶ ἐδίδασκε, λέ-
γων αὐτοῖς· Οὐ γέ-
γραπται· Ὅτι ὁ οἶ-
κός μου, οἶκος προσ-
ευχῆς κληθήσεται
πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν;
Ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε
αὐτὸν σπήλαιον λῃ-
στῶν.
18 Καὶ ἤκουσαν οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρ-
χιερεῖς, καὶ ἐζήτουν
πῶς αὐτὸν ἀπολέ-
σουσιν· ἐφοβοῦντο
γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς
ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσε-
το ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ.
19 Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγέ-
νετο, ἐξεπορεύετο ἔ-
ξω τῆς πόλεως.
20 Καὶ πρωΐ παραπο-
ρευόμενοι, εἶδον τὴν
συκῆν ἐξηραμμένην
ἐκ ῥιζῶν.
21 Καὶ ἀναμνησθεὶς
ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ·
Ῥαββὶ ἴδε, ἡ συκῆ ἣν
κατηράσω ἐξήραν-
ται.

A. D. 29.

1 ἀποκρίνο-
μαι.
2 ἔρχομαι.
3 Mat. 21. 12.
Jno. 2. 15.
4 αἴρω.
5 βάλλω.
6 διακρίνω.
Mat. 21. 21.
Ac. 10. 20.
Ro. 4. 20.
1 Co. 4. 7.
Jude 9, 22.
7 εἰμί.
8 καταστρέφω
9 ἀφίημι.
10 διαφέρω.
11 γράφω.
* ἐλάβετε-ἰ.
12 Is. 56. 7.
13 καλέω.
14 στήκω.
15 Je. 7. 11.
16 Mat. 21.13.
Lu. 10. 30.
Jno. 18. 40.
17 ἀκούω.
18 Mat. 6. 14,
15.
Ro. 4. 25.
2 Co. 5. 19.
Ep. 1. 7.
19 ζητέω.
† ἀπολέσω-
σιν-α.
20 ἀπολλύω.
21 ἐκπλήσσω
22 γίνομαι
23 ἐκπορεύο-
μαι.
24 ξηραίνω,
ch. 3. 3.
Mat. 13. 6.
Lu. 8. 6
25 ἀναμι-
μνήσκω.
26 καταράο-
μαι.
27 ἔδωμι.
28 εἰσέρχο-
μαι.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς·
Ἔχετε πίστιν Θεοῦ.
23 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ
ὄρει τούτῳ· Ἄρθητι,
καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά-
λασσαν· καὶ μὴ διακ-
ριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι
ἃ λέγει γίνεται·
ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴ-
πῃ.
24 Διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν
προσευχόμενοι αἰτεῖ-
σθε, πιστεύετε ὅτι
λαμβάνετε· καὶ ἔσται
ὑμῖν.
25 Καὶ ὅταν στήκη-
τε προσευχόμενοι, ἀφ-
ίετε εἴτι ἔχετε κατά τι-
νος· ἵνα καὶ ὁ πατὴ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖ
ἀφῇ ὑμῖν τὰ παρ-
πτώματα ὑμῶν.
26 Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ
φίετε, οὐδὲ ὁ πατ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐ
νοῖς ἀφήσει τὰ
ραπτώματα ὑμῶν.
27 Καὶ ἔρχονται
λιν εἰς Ἱεροσόλυ
καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περ
τοῦντος αὐτοῦ, ἔρ
ται πρὸς αὐτὸν οἱ
χιερεῖς, καὶ οἱ γ
ματεῖς, καὶ οἱ πρ
τεροι·
28 Καὶ λέγουσι
τῷ· Ἐν ποίᾳ ἐ
ταῦτα ποιεῖς; κ
σοι τὴν ἐξουσί
την ἔδωκεν,
τα ποιῇς;

πάντες γὰρ εἶχον τὸν
Ἰωάννην, ὅτι ὄντως
προφήτης [1] ἦν.
33 Καὶ [1] ἀποκριθέντες
λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ
[13] οἴδαμεν. Καὶ ὁ Ἰη-
σοῦς [1] ἀποκριθεὶς λέγει
αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω
ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

Κεφ. ιβʹ.

ΚΑΙ [14] ἤρξατο αὐ-
τοῖς ἐν παραβολαῖς λέ-
γειν· Ἀμπελῶνα [15] ἐφύ-
τευσεν ἄνθρωπος, καὶ
[16] περιέθηκε φραγμὸν,
ϗ [17] ὤρυξεν [18] ὑπολήνι-
ον, καὶ [21] ᾠκοδόμησε
πύργον, καὶ [22] ἐξέδοτο
αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ
[23] ἀπεδήμησε.
2 Καὶ [28] ἀπέστειλε
πρὸς τοὺς γεωργὺς τῷ
καιρῷ δυλον, ἵνα παρὰ

11 ἀποκτείνω
12 ἐντρέπω, Mat. 21. 37. Lu. 18. 24. 1 Co. 4. 14.
13 εἴδω.
14 ἄρχομαι
15 φυτεύω.
16 περιτίθημι.
17 ὀρύττω.
18 ληνὸν, Mat. 21. 33.
19 ἐκβάλλω.
20 ἔρχομαι.
21 οἰκοδομέω
22 ἐκδίδωμι.
23 ἀποδημέω, Mat. 21. 33. Lu. 15. 13.
24 δίδωμι.
25 ἀποστέλλω
26 ἀναγινώσκω.
27 s. κατὰ, v. acc. pro nom. Att.
28 Ps. 118. 22, 23.

χων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, [1]
[28] ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν
πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον,
λέγων· Ὅτι [21] ἐντρα-
πήσονται τὸν υἱόν μου.
7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωρ-
γοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς·
Ὅτι οὗτός [1] ἐστιν ὁ
κληρονόμος· δεῦτε,
[11] ἀποκτείνωμεν αὐτὸν,
ϗ ἡμῶν [1] ἔσται ἡ κλη-
ρονομία.
8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν,
[11] ἀπέκτειναν, καὶ [1] ἐξέ-
βαλον ἔξω τοῦ ἀμπε-
λῶνος.
9 Τί οὖν ποιήσει ὁ κύ-
ριος τοῦ ἀμπελῶνος;
[20] ἐλεύσεται καὶ ἀπολέ-
σει τοὺς γεωργοὺς, ϗ
[24] δώσει τὸν ἀμπελῶνα
ἄλλοις.
10 Οὐδὲ τὴν γρα-
φὴν ταύτην [26] ἀνέ-
γνωτε; [27] Λίθον [28] ὃν

δὲ τὴν ...
...αυτην ... ἐπί.
27 Λίθον 20 ὃν

...ν εἶπον αὐτῷ· Καί-
σαρος.
17 Καὶ 24 ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·

Ja. 1. 18.
1 Jno. 1. 8.
3. 7.

111

γυναῖκα.
24 Καὶ 25 ἀπο-
Ἰησοῦς, εἶπεν
Οὐ διὰ τοῦτο

σθε, μὴ εἰδότες τὰς γρα-
φὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν
τοῦ Θεοῦ;
25 Ὅταν γὰρ ἐκ νε-
κρῶν [1] ἀναστῶσιν, οὔτε
γαμοῦσιν, οὔτε γαμίσκον-
ται, ἀλλ' [2] εἰσὶν [3] ὡς ἄγ-
γελοι b οἱ l ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς.
26 Περὶ δὲ τῶν νε-
κρῶν, ὅτι ἐγείρονται,
οὐκ [4] ἀνέγνωτε ἐν τῇ
βίβλῳ † Μωσέως, ἐπὶ
‡ τῆς βάτου ὡς εἶπεν
αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων·
[5] Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβρα-
ὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ,
καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;
27 Οὐκ [2] ἔστιν ὁ Θεὸς
νεκρῶν ἀλλὰ b Θεὸς l
ζώντων· ὑμεῖς οὖν πο-
λὺ [7] πλανᾶσθε.
28 Καὶ [8] προσελθὼν εἷς
τῶν γραμματέων, ἀκού-
σας αὐτῶν συζητούν-
των, εἰδὼς ὅτι [10] καλῶς
αὐτοῖς [11] ἀπεκρίθη, [12] ἐπ-
ηρώτησεν αὐτόν· Ποία
[2] ἐστὶ πρώτη § πασῶν
ἐντολή;
29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς [11] ἀπε-
κρίθη αὐτῷ· Ὅτι ‖ πρώ-
τη πασῶν τῶν ἐντο-
λῶν· [15] Ἄκουε Ἰσραὴλ,
Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν,
Κύριος εἷς [2] ἐστι·
30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύ-
ριον τὸν Θεόν σου ἐξ
ὅλης τῆς καρδίας σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-
χῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς [17] διανοίας σου, καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος
σου. Αὕτη πρώτη ἐν-
τολή.

31 Καὶ δευτέρα [*] ὁ-
μοία, αὕτη· [16] Ἀγαπή-
σεις τὸν πλησίον σου
ὡς σεαυτόν· μείζων τού-
των ἄλλη ἐντολὴ οὐκ
[2] ἔστι.
32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
γραμματεύς· [10] Καλῶς,
διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθεί-
ας εἶπας, ὅτι εἷς [2] ἐστι
b Θεὸς, l καὶ οὐκ [2] ἔστιν ἄλ-
λος πλὴν αὐτοῦ.
33 Καὶ τὸ ἀγαπᾷν αὐ-
τὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδί-
ας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
[6] συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀ-
γαπᾷν τὸν πλησίον
ὡς ἑαυτὸν, πλεῖόν [2] ἐ-
στι πάντων τῶν [9] ὁλο-
καυτωμάτων καὶ b τῶν l
θυσιῶν.
34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς, [13] ἰδὼν
αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς
ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ·
Οὐ μακρὰν [2] εἶ ἀπὸ τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι [14] ἐ-
τόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆ-
σαι.
35 Καὶ [11] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων
ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγου-
σιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι
ὁ Χριστὸς υἱός [2] ἐστι
Δαβίδ;
36 Αὐτὸς γὰρ [18] Δαβὶδ
εἶπεν ἐν ** τῷ Πνεύμα-
τι τῷ ἁγίῳ· †† Εἶπεν ὁ
Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως
ἂν [19] θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν πο-
δῶν σου.

A. D. 29.

1 ἀνίστημι.
* ὁμοία αὕτη-h.
2 εἰμί.
3 ἰσάγγελοι, Lu. 20. 36.
4 ἀναγινώσκω.
† Μωσέως ἐπὶ τοῦ βάτου, ὡς-n. τοῦ βατου a.
‡ τοῦ βατου a.
5 Ex. 3. 2, 6.
6 ver. 30.
‡ ιανοίας. Lu. 2. 47. 1 Co 1 19.
7 ver. 24.
8 προσέρχομαι.
9 Ex. 10. 25. 29. 18, in lxx. He. 10. 6, 8
10 ch. 7. 9.
11 ἀποκρίνομαι.
12 ἐπερωτάω.
13 εἴδω.
§ πάντων a.
14 ch. 15. 43. Mat. 22. 46 Lu. 20. 40. Jno. 21. 12.
‖ πρώτη πάντων ἐντολή-a. alii πρώτη ἐστίν-h. alii πάντων πρώτη-i.
15 De. 6. 4, 5.
16 Le. 19. 18.
17 Mat. 22. 37. Lu. 10. 27. He. 8. 10.
18 Ps. 110. 1.
** πνεύματι ἁγίῳ -a.
†† Λέγει-l.
19 τίθημι.

ὸς [4] οὖν Δαβὶδ
αὐτὸν Κύριον·
πόθεν υἱὸς αὐτοῦ
τι; Καὶ ὁ πολὺς ὄ-
λος [3] ἤκουεν αὐτοῦ
ἡδέως.
38 Καὶ [8] ἔλεγεν αὐτοῖς
ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·
Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμ-
ματέων, τῶν θελόντων
ἐν στολαῖς περιπατεῖν,
καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς,
39 Καὶ [9] πρωτοκαθε-
δρίας ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς, ϗ [11] πρωτοκλισί-
ας ἐν τοῖς δείπνοις·
40 Οἱ κατεσθίοντες τὰς
οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προς-
ευχόμενοι· οὗτοι [14] λή-
ψονται περισσότερον
κρίμα.
41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰη-
σοῦς κατέναντι τοῦ
[15] γαζοφυλακίου, ἐθεώ-
ρει πῶς ὁ ὄχλος βάλ-
λει χαλκὸν εἰς τὸ γα-
ζοφυλάκιον· ϗ πολλοὶ
πλούσιοι [20] ἔβαλλον
πολλά.
42 Καὶ [17] ἐλθοῦσα μία
χήρα ἡ πτωχὴ [20] ἔβα-
λε λεπτὰ δύο, ὅ [3] ἐστι
κοδράντης.
43 Καὶ προςκαλεσάμε-
νος τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, † λέγει αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ
πλεῖον πάντων [20] βέ-
βληκε τῶν [20] βαλόν-
των εἰς τὸ [15] γαζοφυ-
λάκιον.
44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ
[1] περισσεύοντος αὐτοῖς
[20] ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ
τῆς [4] ὑστερήσεως αὐτῆς
πάντα ὅσα [6] εἶχεν [20] ἔ-
βαλεν, ὅλον τὸν [7] βίον
αὐτῆς.

Κεφ. ιγʹ.

ΚΑΙ ἐκπορευομένου
αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέ-
γει αὐτῷ εἷς τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ· Διδάσκα-
λε, ἴδε [10] ποταποὶ λί-
θοι, καὶ ποταπαὶ οἰκο-
δομαί.
2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς [12] ἀπο-
κριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ·
Βλέπεις ταύτας τὰς με-
γάλας οἰκοδομάς; οὐ
μὴ * ἀφεθῇ [13] λίθος ἐπὶ
λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυ-
θῇ.
3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαι-
ῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ,
[16] ἐπηρώτων αὐτὸν κατ'
ἰδίαν Πέτρος, καὶ Ἰά-
κωβος, ϗ Ἰωάννης, καὶ
Ἀνδρέας·
4 Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα
[2] ἔσται, ϗ τί τὸ σημεῖον
[18] ὅταν μέλλῃ πάντα
ταῦτα συντελεῖσθαι;
5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, [12] ἀπο-
κριθεὶς αὐτοῖς, [19] ἤρξα-
το λέγειν· Βλέπετε μή
τις ὑμᾶς πλανήσῃ.
6 Πολλοὶ γὰρ [17] ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ
εἰμι· καὶ πολλοὺς πλα-
νήσουσιν.
7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε
πολέμους ϗ ἀκοὰς πο-
λέμων, μὴ [21] θροεῖσθε

A. D. 29.

1 Mat. 5. 20. Lu. 21. 4. Ro. 5. 15. 2 Co. 8. 2. Ep. 1. 8. Phi. 4. 18.
2 εἰμί.
3 ἀκούω.
4 Phi. 4. 11. ὑστερήματος. Lu. 21. 4.
5 ch. 6. 20. 2 Co. 11. 19.
6 ἔχω.
7 Lu. 8. 14. 2 Ti. 2. 4. 1 Jno. 3. 17.
8 λέγω.
9 Mat. 23. 6. Lu. 11. 43.
10 Mat. 8. 27. Lu. 1. 29. 2 Pe. 3. 11. 1 Jno. 3. 1.
11 Mat. 23. 6. Lu. 14. 7, 8. 20. 46.
12 ἀποκρίνομαι.
* ἀφέθῃ ὧδε-ι.
13 ἀφίημι.
14 λαμβάνω.
15 Ne. 10. 37, in lxx. Lu. 21. 1. Jno. 8. 20.
16 ἐπερωτάω
17 ἔρχομαι
18 τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, Mat. 24. 3.
19 ἄρχομαι.
† εἶπεν-I.
20 βάλλω.
21 Mat. 24. 6. 2 Th. 2. 2.

δεῖ γαρ [1]γενέσθαι· ἀλλ'
οὔπω [2]τὸ τέλος.
8 [a]'Εγερθήσεται γὰρ
ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, ϗ βα-
σιλεία ἐπὶ βασιλείαν·
ϵ χ | [b]ἔσονται σεισμοὶ[10]
κατὰ τόπυς, καὶ [a]ἔσον-
ται λιμοὶ d καὶ [11]ταρα-
χαί. |
9 [a]'Αρχαὶ ὠδίνων
[15]ταῦτα. Βλέπετε δὲ
ὑμεῖς ἑαυτούς· [16]παρα-
δώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς
συνέδρια, καὶ εἰς † συν-
αγωγὰς· [18]δαρήσεσθε,
καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων ϗ βα-
σιλέων [19]σταθήσεσθε
ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς.
10 Καὶ εἰς πάντα τὰ
ἔθνη δεῖ πρῶτον [20]κη-
ρυχθῆναι τὸ εὐαγγέ-
λιον.
11 Ὅταν δὲ ‡ἀγάγωσιν
ὑμᾶς, [16]παραδιδόντες,
μὴ προμεριμνᾶτε τί λα-
λήσητε, ϲ μηδὲ [22]μελε-
τᾶτε· | ἀλλ' ὃ ἐὰν [23]δο-
θῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε·
οὐ γάρ [9]ἐστε ὑμεῖς οἱ
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον.
12 [16]Παραδώσει δὲ ἀ-
δελφὸς ἀδελφὸν εἰς
θάνατον, καὶ πατὴρ τέ-
κνον· καὶ [26]ἐπαναστή-
σονται τέκνα ἐπὶ γο-
νεῖς, καὶ θανατώσουσιν
αὐτούς.
13 Καὶ [9]ἔσεσθε μισού-
μενοι ὑπὸ πάντων διὰ
τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ
[30]ὑπομείνας εἰς τέλος,
οὗτος [31]σωθήσεται.

A. D. 29.

1 γίνομαι
2 Mat. 24. 6, 13, 14.
3 εἴδω.
4 Mat. 24. 15.
5 Lu. 21. 20.
6 ῥέω.
7 Da. 9. 27.
8 ἐγείρω.
9 εἰμί.
10 s. τῆς γῆς.
11 Jno. 5. 4.
12 καταβαίνω.
• ' ' ρχή-ί.
13 εἰςέρχομαι
14 αἴρω.
15 s. μόνον ἔσονται.
16 παραδίδωμι.
17 ἐπιςρέφω.
†συναγωγὰς
δαρήσεσθε-α
18 δέρω, ch. 12. 3, 5. Mat. 21. 35. μαστιγώσουσιν, Mat. 10. 17.
19 ἵστημι.
20 κηρύσσω.
21 s ἔμβρυον
‡ ἄγωσιν-α
22 Ac. 4. 25
23 δίδωμι.
24 κτίζω.
25 s. χρόνου.
26 ἐπανίστημι
27 ver. 27. Mat. 20. 16.
28 ἐκλέγομαι.
29 κολοβόω, Mat. 24. 22. 2 Sa. 4. 12. in 'xx.
30 ὑπομένω.
§ πιστεύετε-α
31 σώζω.

14 Ὅταν δὲ [3]ἴδητε τ
[4]βδέλυγμα τῆς [5]ἐρημώ
σεως, b τὸ [6]ῥηθὲν [7]ὑπὸ
Δανιὴλ τοῦ προφήτου,
[19]ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ
(ὁ ἀναγινώσκων νοεί-
τω·) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰου-
δαίᾳ φευγέτωσαν εἰς
τὰ ὄρη·
15 Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώμα-
τος, μὴ [12]καταβάτω εἰς
τὴν οἰκίαν, μηδὲ [13]εἰς-
ελθέτω [14]ἆραί τι ἐκ
τῆς οἰκίας αὐτοῦ.
16 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν
[9]ὤν, μὴ [17]ἐπιςρεψάτω
εἰς τὰ ὀπίσω, [14]ἆραι τὸ
ἱμάτιον αὐτοῦ.
17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γα-
στρὶ [21]ἐχούσαις, ϗ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκεί-
ναις ταῖς ἡμέραις.
18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα
μὴ [1]γένηται ϲ ἡ φυγὴ
ὑμῶν | χειμῶνος.
19 [9]Ἔσονται γὰρ αἱ
ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις,
οἵα οὐ [1]γέγονε τοιαύτη
ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς
[24]ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως
τοῦ [25]νῦν, καὶ οὐ μὴ
[1]γένηται.
20 Καὶ εἰ μὴ Κύριος
[29]ἐκολόβωσε τὰς ἡμέ-
ρας, οὐκ ἂν [31]ἐσώθη πᾶ-
σα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς
[27]ἐκλεκτοὺς οὓς [28]ἐξε-
λέξατο, [29]ἐκολόβωσε
τὰς ἡμέρας.
21 Καὶ τότε ἐάν τις
ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε
Χριςός· d ἢ | Ἰδὲ ἐκεῖ
μὴ § πιστεύσητε.
22 [8]Ἐγερθήσονται
ψευδόχριστοι καὶ ψ

τὰ τὴν
ὁ ἥλιος
καὶ ἡ
ει τὸ

ες τοῦ
αι ἐκ-
ι δυνά-
ρανοῖς

ονται
θρώπου
έλαις
πολ-

ωτε-
δαῦ-
ξει
ὅτῳ
νέ-
ως

ῆς
α-

4 σκοτίζω.
Mat. 24. 29.
Lu. 23. 45.
Ro. 1. 21.
11. 10.
Ep. 4. 18.
Re. 8. 12.
5 s. μόνον.
6 Lu. 21. 26.
Ep. 6. 12.
He. 12. 17.
7 Mat. 24. 29.
Lu. 11. 33.
‡ Vide App.
8 εἰμί.
9 ἀφίημι.
11 ἅπτομαι.
12 Jno. 10. 3.
18. 16, 17.
13 ἐντέλλω.
14 ch. 14. 34,
37, 38.
Mat. 25. 13.
26. 38, 40,
41.
Ac. 20. 31.
§ δυνάμεως
καὶ δόξης
πολλῆς κ.

...ωσι.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης † καὶ τῆς ὥρας
οὐδεὶς [21] οἶδεν, οὐδὲ οἱ
ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ,
οὐδὲ ὁ υἱός,‖ εἰ μὴ ὁ
πατήρ. [5]
33 Βλέπετε, [6] ἀγρυ-
πνεῖτε καὶ προσεύχεσθε·
οὐκ [21] οἴδατε γὰρ πότε
ὁ καιρὸς [8] ἐστιν.
34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπό-
δημος [9] ἀφεὶς τὴν οἰκί-
αν αὐτοῦ, καὶ [1] δοὺς τοῖς
δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξου-
σίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔρ-
γον αὐτοῦ, καὶ τῷ [12] θυ-
ρωρῷ [13] ἐνετείλατο ἵνα
[14] γρηγορῇ.
35 Γρηγορεῖτε οὖν·
(οὐκ [21] οἴδατε γὰρ πό-
τε ὁ κύριος τῆς
οἰκίας ἔρχεται, ὀψέ,
ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλε-
κτοροφωνίας, ἢ πρωΐ·)
36 Μή ...

τὸν ἐν δόλῳ κρα-
σαντες ἀποκτείνω-
ν.
2 [a]Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν
τῇ ἑορτῇ, μήποτε [3]θό-
ρυβος [4]ἔσται τοῦ λα-
οῦ.
3 Καὶ [4]ὄντος αὐτοῦ ἐν
Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ
Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
κατακειμένου αὐτοῦ,
[7]ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλά-
βαστρον μύρου, [9]νάρ-
δου πιστικῆς, [10]πολυ-
τελοῦς· καὶ †[11]συντρί-
ψασα ‡τὸ ἀλάβαστρον,
κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ
τῆς κεφαλῆς.
4 Ἦσαν[a] δέ τινες ἀγα-
νακτοῦντες πρὸς ἑαυ-
τοὺς, καὶ λέγοντες· Εἰς τί
ἡ [14]ἀπώλεια αὕτη τοῦ
μύρου [15]γέγονεν;
5 [16]Ἠδύνατο γὰρ τοῦ-
το ||[19]πραθῆναι ἐπάνω
τριακοσίων δηναρίων,
καὶ [20]δοθῆναι τοῖς πτω-
χοῖς. Καὶ [21]ἐνεβρι-
μῶντο αὐτῇ.
6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
[22]Ἄφετε αὐτήν· τί αὐ-
τῇ κόπους παρέχετε;
καλὸν ἔργον [23]εἰργά-
σατο **εἰς ἐμέ.
7 Πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑ-
αυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε,
[18]δύνασθε αὐτοὺς εὖ
ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ
πάντοτε ἔχετε.
8 Ὃ ††εἶχεν[26] αὕτη, ἐ-
ποίησε· [27]προέλαβε μυ-
ρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς
τὸν [28]ἐνταφιασμόν.
9 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅπου [a]ἂν [1]κηρυχθῇ τὸ
εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς
ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ
ἐποίησεν αὕτη, [5]λαλη-
θήσεται εἰς [6]μνημόσυ-
νον αὐτῆς.
10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ
Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν
δώδεκα, [8]ἀπῆλθε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα [12]πα-
ραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς.
11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες
[13]ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγεί-
λαντο αὐτῷ §ἀργύριον
[20]δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς
[16]εὐκαίρως αὐτὸν [12]πα-
ραδῷ.
12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέ-
ρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ
πάσχα [17]ἔθυον, λέγου-
σιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις [a]ἀπε[λ-]
θόντες ἑτοιμάσωμ[εν]
ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα
13 Καὶ ἀποστέλλει [δύο]
τῶν μαθητῶν αὐτο[ῦ, καὶ]
λέγει αὐτοῖς· Ὑπά-
γετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ
ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρ[ωπος]
κεράμιον ὕδατος
βαστάζων· ἀκολουθή[σατε]
αὐτῷ.
14 Καὶ ὅπου ἐὰν
εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ
οἰκοδεσπότῃ, ὅτι ὁ [διδά-]
σκαλος λέγει· [Πού ἐ-]
στι τὸ [25]κατάλ[υμα,]
[ὅ]που τὸ πάσχ[α μετὰ]
τῶν μαθητῶν [μου φά-]
γω;
15 Καὶ αὐτ[ὸς ὑμῖν]
[29]δείξει ‡‡ἀν[ώ-]
γαιον [30]ἐστρωμέ[νον ἕτοι-]
μον· [ἐ]κεῖ [ἑτοιμάσατε]
ὑμῖν.

A. D. 29.

a ἐάν-π
1 κηρύσσω.
2 λέγω.
3 ch. 5. 38. Mat. 26. 5.
4 εἰμί
5 λαλέω.
6 Mat. 26. 13. Ac. 10. 4
7 ἔρχομαι.
8 ἀπέρχομαι.
9 Jno. 12. 3.
10 βαρυτίμου, Mat. 26. 7. πολυτίμου, Jno. 12. 3.
11 συντρίβω, ch. 5. 4.
12 παραδίδωμι.
13 χαίρω.
† θραύσασα-π
‡ τὸν, s. τὴν-π
§ ἀργύρια-π.
14 Mat. 26. 8.
15 γίνομαι.
16 2 Ti. 4. 2.
17 θύω.
18 δύναμαι.
|| τὸ μύρον-m
19 πιπράσκω
20 δίδωμι.
21 ἐμβριμάομαι, Mar. 9. 30.
22 ἀφίημι.
23 ἐργάζομαι
24 εἰσέρχομαι
** ἐν ἐμοί-a
25 Lu. 2. 7.
†† ἔσχεν-a.
26 ἔχω.
27 προλαμβάνω.
28 Mat. 26. 12. Jno. 12. 7.
29 δεικνύω.
‡‡ ἀνάγαιον-a.
Lu. 22. 12.
30 στρωννύω

16 Καὶ [2] ἐξῆλθον οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ χ [3] ἦλ-
θον εἰς τὴν πόλιν, καὶ
[4] εὗρον καθὼς εἶπεν αὐ-
τοῖς· καὶ [5] ἡτοίμασαν
τὸ πάσχα.
17 Καὶ ὀψίας [6] γενο-
μένης ἔρχεται μετὰ
τῶν δώδεκα.
18 Καὶ ἀνακειμένων
αὐτῶν, καὶ ἐσθιόντων,
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ
ὑμῶν [8] παραδώσει με, ὁ
ἐσθίων μετ' ἐμοῦ.
19 Οἱ δὲ [9] ἤρξαντο λυ-
πεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐ-
τῷ εἷς καθ' εἷς· Μή τι
ἐγώ; d Καὶ ἄλλος· Μή
τι ἐγώ; ‖
20 Ὁ δὲ [11] d ἀποκρι-
θεὶς ‖ εἶπεν αὐτοῖς·
Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα
[12] ὁ ἐμβαπτόμενος μετ'
ἐμοῦ εἰς τὸ [13] τρυ-
βλίον.
21 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου [20] ὑπάγει, καθὼς
[18] γέγραπται περὶ αὐτοῦ·
οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται·
καλὸν [21] ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ
[22] ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος.
22 Καὶ ἐσθιόντων αὐ-
τῶν, [23] λαβὼν ὁ Ἰη-
σοῦς ἄρτον, εὐλογήσας
[24] ἔκλασε, καὶ [25] ἔδω-
κεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε·
[23] Λάβετε. b φάγετε· ‖
τοῦτό [21] ἐστι τὸ σῶμά
μου.
23 Καὶ [23] λαβὼν d τὸ ‖
ποτήριον, εὐχαριστήσας,

A. D. 29.

1 πίνω.
2 ἐξέρχομαι.
3 ἔρχομαι.
4 εὑρίσκω.
5 ἑτοιμάζω.
6 γίνομαι
* προσφῶ πι-
εῖν-ι.
† γενήμα-
τος-h
7 Mat. 26. 30.
Ac 16. 25.
8 παραδίδω-
μι.
9 ἄρχομαι
10 ch. 4. 17.
Mt. 13. 21
Jno. 16. 1.
11 ἀποκρίνο-
μαι.
12 ὁ ἐμβά-
ψας.
Mt. 26. 23.
Jno. 13 26.
13 γεννάω.
14 Zec. 13 7
15 Mat. 25. 24.
Lu. 1. 51.
Jno 10. 12.
16 ἐγείρω.
17 προάγω.
18 φημί.
19 Mat 26. 23
20 Mat 26. 24.
πορεύεται.
Lu. 22 22
21 εἰμί.
22 γεννάω.
23 λαμβάνω.
‡ ὅτι σὺ σή-
μερον-a.
24 κλάω.
25 δίδωμι.
§ ἐκπερισ-
σῶς h.
‖ αἰῶ ἔλεγε
Μᾶλλον ἐάν-
26 -εἰ.
27 συναπο-
θνήσκω.

[25] ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ
‖ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάν-
τες.
24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τοῦτό [21] ἐστι τὸ αἷμά
μου, d τὸ ‖ τῆς c καινῆς ‖
διαθήκης, τὸ περὶ πολ-
λῶν ἐκχυνόμενον.
25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ [*1] πίω
ἐκ τοῦ †γεννήματος τῆς
ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέ-
ρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ
πίνω καινὸν ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.
26 Καὶ [7] ὑμνήσαντες,
[2] ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος
τῶν ἐλαιῶν.
27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Ὅτι πάντες
[10] σκανδαλισθήσεσθε ἐν
ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
τῃ ‖ ὅτι [12] γέγραπται·
[14] Πατάξω τὸν ποι-
μένα, καὶ [15] διασκορπι-
σθήσεται τὰ πρόβα-
τα.
28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ [16] ἐ-
γερθῆναί με, [17] προά-
ξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν.
29 Ὁ δὲ Πέτρος [18] ἔφη
αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες
[10] σκανδαλισθήσονται,
ἀλλ' οὐκ ἐγώ.
30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω
σοι, ‡ὅτι σήμερον ἐν τῇ
νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ
δὶς ‖ ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
31 Ὁ δὲ § ἐκ περισσοῦ
ἔλεγε ‖ μᾶλλον‖ Ἐάν
με [26] δέῃ [27] συναπο-
θανεῖν σοι, οὐ μή σε

ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύ-
τως δὲ καὶ πάντες ἔλε-
γον.
32 Καὶ ἔρχονται εἰς
χωρίον οὗ τὸ ὄνομα
Γεθσημανῆ· καὶ λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Καθίσατε ὧδε ἕως
προσεύξωμαι.
33 Καὶ παραλαμβάνει
τὸν Πέτρον, καὶ [b] τὸν [1]
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
μεθ' ἑαυτοῦ· ϗ [7] ἤρξα-
το [8] ἐκθαμβεῖσθαι καὶ
[9] ἀδημονεῖν.
34 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
[10]Περίλυπός [11] ἐστιν ἡ
ψυχή μου ἕως θανάτου·
μείνατε ὧδε καὶ γρηγο-
ρεῖτε.
35 Καὶ § [13] προελθὼν
μικρὸν, [14]ἔπεσεν ἐπὶ
τῆς γῆς· καὶ [18] προσηύ-
χετο, ἵνα εἰ δυνατόν
[11] ἐστι, [31] παρέλθῃ ἀπ'
αὐτοῦ ἡ [19] ὥρα·
36 Καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ
ὁ πατήρ, πάντα δυνατά
σοι· [20] παρένεγκε τὸ
ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦ-
το· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ
θέλω, [21] ἀλλὰ τί
σύ.[22]
37 Καὶ ἔρχεται, καὶ
εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύ-
δοντας· καὶ λέγει τῷ
Πέτρῳ· Σίμων, καθεύ-
δεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν
ὥραν γρηγορῆσαι;
38 Γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ
[26] εἰσέλθητε εἰς πειρα-
σμόν· τὸ μὲν πνεῦμα
[29] πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής.
39 Καὶ πάλιν [1] ἀπελ-
θὼν [18] προσηύξατο, τὸν
αὐτὸν λόγον εἰπών.
40 Καὶ [2] ὑποστρέψας
[3] εὗρεν αὐτοὺς [c] πάλιν [1]
καθεύδοντας· [11] ἦσαν
γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
[*4] βεβαρημένοι· ϗ οὐκ
[5] ᾔδεισαν τί αὐτῷ [6] ἀπο-
κριθῶσι.
41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρί-
τον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
Καθεύδετε [c] τὸ [1] λοιπὸν
καὶ [†] ἀναπαύεσθε. [12] Ἀπ-
έχει· ‡ [15] ἦλθεν ἡ [19] ὥρα·
ἰδοὺ, [24] παραδίδοται ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς
τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρ-
τωλῶν.
42 [16] Ἐγείρεσθε, ἄγω-
μεν· ἰδοὺ, ὁ [24] παραδι-
δούς με [17] ἤγγικε.
43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐ-
τοῦ λαλοῦντος, παραγί-
νεται Ἰούδας, εἷς [11] ὢν [1]
τῶν δώδεκα, ϗ μετ' αὐ-
τοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων,
παρὰ τῶν ἀρχιερέων,
καὶ τῶν γραμματέων,
καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
44 [23] Δεδώκει δὲ ὁ
[24] παραδιδοὺς αὐτὸν
σύσσημον αὐτοῖς, λέ-
γων· Ὃν ἂν φιλήσω,
αὐτός [11] ἐστι· κρατήσα-
τε αὐτὸν, καὶ [25] ἀπαγά-
γετε ἀσφαλῶς.
45 Καὶ [15] ἐλθὼν, εὐθέ-
ως [27] προσελθὼν αὐτῷ,
λέγει· Ῥαββὶ, [d] ῥαβ-
βί· [1] καὶ [28] κατεφίλη-
σεν αὐτόν.
46 Οἱ δὲ [30] ἐπέβαλον
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας

A. D. 29.

1 ἀπέρχομαι.
2 ὑποστρέφω
3 εὑρίσκω.
* καταβαρυνόμενοι-h.
4 βαρέω, Mat. 26. 43 Lu. 9. 32.
5 εἴδω
6 ἀποκρίνομαι.
7 ἄρχομαι.
8 ch. 9. 15
9 Mat. 26. 37.
10 ch. 6. 26. Mat. 26. 38.
11 εἰμί.
† ἀναπαύεσθε;-a.
12 Mat. 6. 2. Lu. 6. 24.
‡ τὸ τέλος-f.
§ προσελθὼν-i.
13 προέρχομαι.
14 πίπτω.
15 ἔρχομαι.
16 ἐγείρω.
17 ἐγγίζω.
18 προσεύχομαι.
19 Lu. 22. 53.
20 παραφέρω
21 s. γένοιτο.
22 s. θέλεις.
23 δίδωμι.
24 παραδίδωμι.
25 ἀπάγω.
26 εἰσέρχομαι
27 προσέρχομαι.
28 καταφιλέω, Mat. 26. 49.
29 Mat. 26. 41. Ro. 1. 15.
30 ἐπιβάλλω.
31 παρέρχομαι.

αὐτῶν, καὶ ¹ἐκράτησαν
αὐτόν.
47 Εἷς δέ τις τῶν ²πα-
ρεστηκότων.σπασάμενος
τὴν μάχαιραν. ³ἔπαισε
τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιε-
ρέως. καὶ ⁵ἀφεῖλεν αὐ-
τοῦ τὸ *ὠτίον.
48 Καὶ ⁶ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς. εἶπεν αὐτοῖς·
Ὡς ἐπὶ ⁸λῃστὴν ⁹ἐξηλ
θετε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων ¹⁰συλλα-
βεῖν με;
49 Καθ' ἡμέραν ¹¹ἤμην
πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων, ꝁ οὐκ ¹ἐκρα-
τήσατέ με· ἀλλ' ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.
50 Καὶ ¹⁵ἀφέντες αὐ-
τὸν πάντες ¹⁶ἔφυγον.
51 Καὶ εἷς τις νεανί-
σκος †¹⁷ἠκολούθει αὐ-
τῷ. ¹⁸περιβεβλημένος
¹⁹σινδόνα ἐπὶ γυμνῦ· ²⁰
καὶ ¹κρατοῦσιν αὐτόν
οἱ νεανίσκοι.
52 Ὁ δὲ ²³καταλιπὼν
τὴν ¹⁹σινδόνα. γυμνὸς.
¹⁶ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.
53 Καὶ ²⁴ἀπήγαγον
τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν
ἀρχιερέα· καὶ συνέρ-
χονται ⁹αὐτῷ πάντες
οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ
πρεσβύτεροι, καὶ οἱ
γραμματεῖς.
54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ
μακρόθεν ¹⁷ἠκολούθη-
σεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς
τὴν αὐλὴν τῦ ἀρχιερέ-
ως· ꝁ ¹¹ἦν συγκαθήμε
νος μετὰ τῶν ²⁸ὑπηρε
τῶν, καὶ θερμαινόμενος
πρὸς τὸ ²⁹φῶς.

A. D. 29.

1 κρατέω.
2 παρίστημι.
3 παίω.
4 Mat. 20. 12. Lu. 6. 34. Jno. 5. 18.
* ὠτάριον-ἰ.
5 ἀφαιρέω.
6 ἀποκρίνομαι.
7 ἀνίστημι.
8 Mat 21. 13. 26. 55.
9 ἐξέρχομαι.
10 συλλαμβάνω.
11 εἰμί.
12 ἀκούω.
13 Ac. 7. 48. Ep. 2. 11.
14 2 Co. 5. 1. Col. 2. 11.
15 ἀφίημι.
16 φεύγω.
† ἠκολούθησεν-ι alii συνηκολούθει-ἰ.
17 ἀκολουθέω.
18 περιβάλλω.
19 ch. 15. 46. Mat. 27. 59. Lu. 23. 53.
20 s. σώματος
22 ἐπερωτάω.
23 καταλείπω.
24 ἀπάγω.
25 Mat. 26 63. Lu. 1. 68. Ro. 1. 25. 2 Co. 1. 3.
26 Σὺ εἶπας, Mat. 26. 64.
27 ὄπτομαι
28 Mat. 5. 25. Jno. 7. 32. 45. Ac. 5. 22. 26.
29 Lu. 22. 56.
§ ἐπὶ-ῃ.

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ
ὅλον τὸ συνέδριον ἐζή-
τουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
μαρτυρίαν. εἰς τὸ θανα-
τῶσαι αὐτόν· καὶ οὐχ
εὕρισκον.
56 Πολλοὶ γὰρ ἐψευ-
δομαρτύρουν κατ' αὐ-
τοῦ, καὶ ⁴ἴσαι αἱ μαρ-
τυρίαι οὐκ ¹¹ἦσαν.
57 Καί τινες ⁷ἀναστάν-
τες. ἐψευδομαρτύρουν
κατ' αὐτοῦ. λέγοντες·
58 Ὅτι ἡμεῖς ¹²ἠκού-
σαμεν αὐτοῦ λέγοντος·
Ὅτι ἐγὼ καταλύσω
τὸν ναὸν τοῦτον τὸν
¹³χειροποίητον. ꝁ διὰ
τριῶν ἡμερῶν ἄλλον
¹⁴ἀχειροποίητον οἰκο-
δομήσω.
59 Καὶ οὐδὲ οὕτως
⁴ἴση ¹¹ἦν ἡ μαρτυρία
αὐτῶν.
60 Καὶ ⁷ἀναστὰς ὁ
ἀρχιερεὺς εἰς ᵇτὸ μέ-
σον, ²²ἐπηρώτησε τὸν
Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ
⁶ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί
οὗτοί σου καταμαρτυ-
ροῦσιν;
61 Ὁ δὲ ἐσιώπα. καὶ
οὐδὲν ⁶ἀπεκρίνατο. Πά
λιν ὁ ἀρχιερεὺς ²²ἐπη-
ρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει
αὐτῷ· Σὺ ¹¹εἶ ὁ Χρι-
στὸς. ὁ υἱὸς τοῦ ²⁵εὐλο-
γητοῦ;
62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
²⁶Ἐγώ εἰμι. Καὶ ²⁷ὄ-
ψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου καθήμενον
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμε-
ως. καὶ ἐρχόμενον § με-
τὰ τῶν νεφελῶν τοῦ
οὐρανοῦ.

63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
[1]διαῤῥήξας τοὺς χιτῶ-
νας αὐτοῦ, λέγει· Τί
ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρ-
τύρων;
64 [2]Ἠκούσατε τῆς
βλασφημίας· τί ὑμῖν
φαίνεται; Οἱ δὲ πάν-
τες [3]κατέκριναν αὐ-
τὸν [4] [a]εἶναι|[b] ἔνοχον
θανάτου.
65 Καὶ [6]ἤρξαντό τινες
ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ πε-
ρικαλύπτειν τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ, καὶ [9]κολα-
φίζειν αὐτὸν, καὶ λέ-
γειν αὐτῷ· Προφήτευ-
σον. Καὶ [c]οἱ ὑπηρέ-
ται| [10]ῥαπίσμασιν αὐ-
τὸν ‖ ἔβαλλον.
66 Καὶ [a]ὄντος τοῦ
Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ
[a]κάτω,|** ἔρχεται μία
τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρ-
χιερέως·
67 Καὶ [13]ἰδοῦσα τὸν
Πέτρον θερμαινόμενον,
ἐμβλέψασα αὐτῷ, λέ-
γει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ
Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ [a]ἦ-
σθα.
68 Ὁ δὲ [15]ἠρνήσατο,
λέγων· Οὐκ [13]οἶδα, οὐδὲ
ἐπίςαμαι τί σὺ λέγεις.
Καὶ [16]ἐξῆλθεν ἔξω εἰς
τὸ [20]προαύλιον· καὶ
ἀλέκτωρ [8]ἐφώνησε.
69 Καὶ [21]ἡ παιδίσκη,
[13]ἰδοῦσα ‡‡αὐτὸ πά-
λιν, [6]ἤρξατο λέγειν
τοῖς [22]παρεστηκόσιν·
Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν
[a]ἐστιν.
70 Ὁ δὲ πάλιν [15]ἠρνεῖ-
το. Καὶ μετὰ μικρὸν[24]
πάλιν οἱ [22]παρεστῶτες
ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀ-
ληθῶς ἐξ αὐτῶν [a]εἶ·
[a]καὶ γὰρ Γαλιλαῖος
[b]εἶ,| [c]καὶ ἡ λαλιά σου
ὁμοιάζει.|
71 Ὁ δὲ [a]ἤρξατο ἀνα-
θεματίζειν καὶ [a]ὀμνύ-
ειν· Ὅτι οὐκ [13]οἶδα
τὸν ἄνθρωπον τῦτον ὃν
λέγετε.
72 Καὶ †ἐκ δευτέρου [a]
ἀλέκτωρ [a]ἐφώνησε· ‡
ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος
‡τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι
πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι δὶς, ἀπαρνήσῃ με
τρίς. Καὶ § [11]ἐπιβα-
λὼν,[12] ἔκλαιε.

Κεφ. ιε΄.

ΚΑΙ εὐθέως ἐπὶ τὸ
πρωῒ συμβούλιον ποιή-
σαντες οἱ ἀρχιερεῖς με-
τὰ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ †† γραμματέων, καὶ
ὅλον τὸ συνέδριον,
[14]δήσαντες τὸν Ἰη-
σοῦν [17]ἀπήνεγκαν, καὶ
[18]παρέδωκαν τῷ Πιλά-
τῳ.
2 Καὶ [19]ἐπηρώτησεν
αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ
[a]εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰȣδαίων; Ὁ δὲ [23]ἀπο-
κριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ·
Σὺ λέγεις.
3 Καὶ κατηγόρουν αὐ-
τȣ̃ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.
4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν
[19]ἐπηρώτησεν αὐτὸν,
λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ
οὐδέν; [13]Ἴδε πόσα σου
καταμαρτυροῦσιν.

A. D. 29.

1 διαῤῥήσσω
2 ἀκούω.
* ὀμνύναι-l.
3 κατακρίνω
4 s. φάσκοντες.
5 εἰμί.
6 ἄρχομαι.
† εὐθέως-g.
7 s. χρόνου.
8 φωνέω.
9 Mat. 26. 67.
10 Jno. 18. 22.
‡τὸ ῥῆμα, ὃ-h
§ ἤρξατο κλαίειν-n. alii ἐπιλαβὼν ἔκλαιε.
11 ch. 4. 37. ἐξελθὼν ἔξω Mat. 26. 75.
12 s. ἑαυτόν.
‖ ἔλαβον-h.
** alii αὐλῇ, κάτω ἔρχεται.
13 εἴδω.
†† γραμματέων· καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντες-n.
14 δέω.
15 ἀρνέομαι.
16 ἐξέρχομαι
17 ἀποφέρω.
18 παραδίδωμι, ch.14.44.
19 ἐπερωτάω
20 πυλῶνα, Mat. 26. 71.
21 ἄλλη, Mat. 26. 71.
‡‡αὐτόν, πάλιν ἤρξατο-n. alii πάλιν-e.
22 παρίςημι.
23 ἀποκρίνομαι.
24 s. χρόνον.

ἰς οὐκέτι
θη, ὥςτε
ν Πιλά-
τὴν ³ἀπ-
ἕνα δέ-
ῃτοῦντο.
εγόμενος
τὰ τῶν
⁹δεδεμέ-
ἐν τῇ
πεποιή-
βοήσας ὁ
το αἰτεῖ-
εὶ ἐποίει
-ος ¹ἀπε-
λέγων·
πολύσω ⁴
λέα τῶν
ιε γὰρ ὅ-
²¹ παρα-
ὐτὸν οἱ
οχιερεῖς
τὸν ὄ-
λον τὸν
ἀπολύσῃ
Πιλάτος
άλιν εἶ-
οὖν θέ-
²⁰δν λέ-
τῶν Ἰη-
ν ἔκρα-
ν αὐτόν.
τος ἔλε
γὰρ κα-
Οἱ δὲ
ἔκρα-
ν αὐ-

A. D. 29.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος, βυ-
λόμενος τῷ ὄχλῳ [2] τὸ
ἱκανὸν ποιῆσαι, [4] ἀπέ-
λυσεν αὐτοῖς τὸν Βα-
ραββᾶν, καὶ [21] παρέδω-
κε τὸν Ἰησῦν, [6] φραγελ-
λώσας, ἵνα σταυρωθῇ.
16 Οἱ δὲ στρατιῶται
[8] ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω
τῆς αὐλῆς, ὅ [7] ἐστι
[10] πραιτώριον· καὶ συγ-
καλῦσιν ὅλην τὴν
[10] σπεῖραν.
17 Καὶ ἐνδύουσιν αὐ-
τὸν [14] πορφύραν, ✗ [15] πε-
ριτιθέασιν αὐτῷ [16] πλέ-
ξαντες [17] ἀκάνθινον ςέ-
φανον.
18 Καὶ [13] ἤρξαντο ἀ-
σπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖ-
ρε, [†] βασιλεῦ τῶν Ἰου-
δαίων.
19 Καὶ [19] ἔτυπτον αὐ-
τοῦ τὴν κεφαλὴν κα-
λάμῳ, καὶ [22] ἐνέπτυον
αὐτῷ, καὶ [23] τιθέντες
τὰ γόνατα, προσεκύνυν
αὐτῷ.
20 Καὶ ὅτε [25] ἐνέπαι-
ξαν αὐτῷ, [26] ἐξέδυσαν
αὐτὸν τὴν πορφύραν,
καὶ [27] ἐνέδυσαν αὐτὸν
[28] τὰ ἱμάτια [d] τὰ ἴ-
δια· [§] καὶ [29] ἐξάγουσιν
αὐτὸν, ἵνα σταυρώσω-
σιν αὐτόν.
21 Καὶ [31] ἀγγαρεύυσι
παράγοντά τινα Σίμω
να Κυρηναῖον, ἐρχόμε
νον ἀπ' ἀγροῦ τὸν πα-
τέρα Ἀλεξάνδρου καὶ
Ῥούφου, ἵνα [32] ἄρῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ.
22 Καὶ φέρουσιν αὐ-
τὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον

1 ἀποκρίνομαι.
2 Ac 17. 9.
3 confer. Mat. 27. 15.
4 ἀπολύω.
5 αἰτέω.
6 Mat. 27. 26.
7 εἰμί.
8 ἀπάγω.
9 ἔσω.
10 Mat. 27. 27.
* ἀναβὰς-n. conj. ἀναβήσας.
12 Mat. 27. 46.
13 ἄρχομαι.
14 χλαμύδα κοκκίνην. Mat. 27. 28. confer. Jno. 19. 2.
15 περιτίθημι.
16 πλέκω.
17 Jno. 19. 5.
18 s. ἵνα.
† ὁ βασιλεὺς-a.
19 τύπτω.
20 γινώσκω.
21 παραδίδωμι.
22 ἐμπτύω.
23 τίθημι.
‡ ἀνέπαυσαν, s. ἔπαυσαν-n
24 ἀνασείω.
25 ἐμπαίζω.
26 ἐκδύω.
27 ἐνδύω.
28 s. κατὰ.
§ alii αὐτοῦ.
29 ἐξάγω.
30 s. κατὰ τοῦτον.
‖ τὸν βασιλέα-n.
31 Mat. 27. 32.
32 αἴρω.
** περισσῶς-a.

ιε.
24 Καὶ σταυρώσαντες
αὐτὸν, [17] διεμερίζον τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλον-
τες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ,
τίς τί [8] ἄρῃ.
25 [1] Ἦν δὲ ὥρα τρίτη,
καὶ ἐσταύρωσαν αὐ-
τόν.
26 Καὶ [1] ἦν ἡ [11] ἐπι-
γραφὴ τῆς [12] αἰτίας αὐ-
τοῦ [13] ἐπιγεγραμμένη·
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυ-
ροῦσι δύο λῃστάς· ἕνα
ἐκ δεξιῶν, [14] καὶ ἕνα ἐξ
εὐωνύμων [15] αὐτοῦ.
28 [c] Καὶ ἐπληρώθη ἡ
γραφὴ ἡ λέγουσα· [16] Καὶ
μετὰ [17] ἀνόμων [18] ἐλο-
γίσθη.]
29 Καὶ οἱ παραπορευό-
μενοι [23] ἐβλασφήμουν
αὐτὸν, κινοῦντες τὰς

* αὐτῷ f.
5 συσταυρόω.
6 ὀνειδίζω.
† διαμερίζον-
ται α.
7 διαμερίζω.
8 αἴρω.
9 γίνομαι.
10 βοάω.
11 ch. 12. 16.
12 Mat. 27. 37.
13 ἐπιγράφω.
14 Ps. 22. 1.
‡ λιμᾶ-n.
15 s. μεθερμηνευόμενον
§ ὠνείδισας-n
16 Is. 53. 12.
17 Lu. 22. 37.
18 λογίζομαι,
ch. 11. 31.
19 παρίστημι.
20 τρέχω.
21 περιτίθημι
22 ποτίζω.
23 Mat. 9. 3.
24 ἀφίημι
25 καθαιρέω.
26 σώζω.
27 καταβαίνω
28 ἐκπνέω.

Καὶ οἱ [5] συνεσταυρω-
μένοι αὐτῷ [6] ὠνείδιζον
αὐτόν.
33 [9] Γενομένης δὲ ὥρας
ἕκτης, σκότος ἐγένετο
ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως
ὥρας ἐννάτης.
34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐν-
νάτῃ [10] ἐβόησεν ὁ Ἰη-
σοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέ-
γων· [14] Ἐλωΐ, Ἐλωΐ,
‡ λαμμᾶ σαβαχθανί; ὅ
[15] ἐστι μεθερμηνευόμενον·
Ὁ Θεός [c] μου, ὁ Θεός
μου, εἰς τί με § ἐγκατέ-
λιπες;
35 Καί τινες τῶν
[19] παρεστηκότων ἀκού-
σαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ,
Ἠλίαν φωνεῖ·
36 [20] Δραμὼν δὲ εἷς,
καὶ γεμίσας σπόγγον
ὄξους, [21] περιθείς τε κα-
λάμῳ, [22] ἐπότιζεν αὐ-
τὸν, λέγων· [24] Ἄφετε

Κεφ. ιϛ΄.

ΚΑΙ [9]διαγενομένου
τοῦ σαββάτȣ, Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ, ϗ Μαρία ἡ
[10]τȣ̃ Ἰακώβȣ, ϗ Σαλώ-
μη, [11]ἠγόρασαν ἀρώμα-
τα, ἵνα [12]ἐλθȣ̃σαι [13]ἀ-
λείψωσιν αὐτόν.
2 Καὶ λίαν πρωῒ τῆς
μιᾶς [15]σαββάτων ἔρ-
χονται ἐπὶ τὸ μνημεῖ-
ον, [16]ἀνατείλαντος τοῦ
ἡλίου.
3 Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑ-
αυτάς· Τίς ἀποκυλίσει
ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς
θύρας τοῦ μνημείου;
4 Καὶ ἀναβλέψασαι
θεωρȣ̃σιν ὅτι ἀποκεκύ-
λισται ὁ λίθος· [1]ἦν
γὰρ μέγας σφόδρα.
5 Καὶ [21]εἰςελθȣ̃σαι εἰς
τὸ μνημεῖον, εἶδον νεα-
νίσκον καθήμενον ἐν

7 ἀκολουθέω.
8 διακονέω.
9 διαγίνομαι.
10 s. μήτηρ.
11 ἀγοράζω.
12 ἔρχομαι.
‡ ἐλθὼν-ῆ.
13 ἀλείφω.
14 γίνομαι.
15 s. ἡμέρας ἀπό.
16 ἀνατέλλω
17 Ac. 13. 50. 1 Co. 7. 35.
18 Lu. 23. 50.
19 Lu. 2. 25, 38. Tit. 2. 13. He. 10. 38.
20 τολμάω.
21 εἰςέρχομαι.
22 αἰτέω.
23 θνήσκω.
24 ἐπερωτάω
25 s. μέρεσι.
26 περιβάλλω.
27 ἐκθαμβέω.

7 'Αλλ' ὑπάγετε, εἴ-
πατε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, ꭓ [4] τῷ Πέτρῳ, ὅτι
προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν
[5] ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν
ὑμῖν.
8 Καὶ [6] ἐξελθοῦσαι
[b] ταχὺ,| [7] ἔφυγον ἀπὸ
τοῦ μνημείου· [26] εἶχε
δὲ αὐτὰς [10] τρόμος καὶ
[11] ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ
οὐδὲν εἶπον· [12] ἐφοβοῦν-
το γάρ.
9 [*15] 'Αναςὰς δὲ πρωῒ
πρώτῃ [16] † σαββάτου,
[17] ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ
τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς
[18] εκβεβλήκει ἑπτὰ δαι-
μόνια.
10 'Εκείνη πορευθεῖ-
σα [19] ἀπήγγειλε τοῖς
μετ' αὐτοῦ [20] γενομέ-
νοις, πενθοῦσι ꭓ κλαί-
ουσι.
11 Κἀκεῖνοι, ἀκούσαν-
τες ὅτι [1] ζῇ, καὶ [23] ἐθε-
άθη ὑπ' αὐτῆς, [24] ἠπί-
στησαν.
12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυ-
σὶν ἐξ αὐτῶν περιπα-
τοῦσιν [27] ἐφανερώθη ἐν
ἑτέρᾳ [28] μορφῇ, πορευ-
ομένοις εἰς ἀγρόν.
13 Κἀκεῖνοι [31] ἀπελθόν-
τες [19] ἀπήγγειλαν τοῖς
λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις
[32] ἐπίστευσαν.
14 Ὕστερον, ἀνακειμέ-
νοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα
[27] ἐφανερώθη, ꭓ [33] ὠνεί-
δισε τὴν [1] ἀπιστίαν αὐ-
τῶν, καὶ [2] σκληροκαρ-
δίαν· ὅτι τοῖς [23] θεασα-
μένοις αὐτὸν [3] ἐγηγερ-
μένον οὐκ [32] ἐπίστευ-
σαν.
15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Πορευθέντες εἰς τὸν κό-
σμον ἅπαντα, [8] κηρύξα-
τε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ
τῇ [9] κτίσει.
16 'Ο [32] πιστεύσας καὶ
βαπτισθεὶς, [13] σωθήσε-
ται· ὁ δὲ [24] ἀπιστήσας,
[14] κατακριθήσεται.
17 Σημεῖα δὲ τοῖς [32] πι-
στεύσασι ταῦτα παρα-
κολουθήσει· 'Εν τῷ
ὀνόματί μου δαιμόνια
ἐκβαλοῦσι· γλώσ-
σαις λαλήσουσι ‡ και-
ναῖς·
18 Ὄφεις [21] ἀροῦσι·
κἂν θανάσιμόν τι πίω-
σιν, οὐ μὴ αὐτοὺς § βλά-
ψει· ἐπὶ ἀῤῥώστους
χεῖρας [25] ἐπιθήσουσι, ꭓ
καλῶς [26] ἕξουσιν.
19 'Ο μὲν οὖν Κύριος,
μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐ-
τοῖς, [29] ἀνελήφθη εἰς
τὸν οὐρανὸν, καὶ [30] ἐκά-
θισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ
Θεοῦ.
20 'Εκεῖνοι δὲ [6] ἐξελ-
θόντες [8] ἐκήρυξαν παν-
ταχοῦ, τοῦ Κυρίου συν-
εργοῦντος, καὶ τὸν λό-
γον, [34] βεβαιοῦντος διὰ
τῶν ἐπακολουθούντων
σημείων. 'Αμήν.

A. D. 29.

1 ch. 6. 6. Ro. 3. 3.
2 Mat. 19. 8.
3 ἐγείρω.
4 s. μάλιστα.
5 ὄπτομαι.
6 ἐξέρχομαι.
7 φεύγω.
8 κηρύσσω.
9 Col. 1. 23.
10 1 Co. 2. 3.
11 ch. 5. 42.
12 φοβέω.
13 σώζω.
14 κατακρίνω, c. 10. 33.
* Vide App.
15 ἀνίστημι.
16 s. ἡμέρα.
† σαββάτων-π.
17 φαίνω.
18 ἐκβάλλω.
19 ἀπαγγέλλω.
‡ καὶ ἐν ταῖς χερσὶν ὄφεις-π.
20 γίνομαι.
21 αἴρω.
22 ζάω.
23 θεάομαι.
§ βλάψῃ-α.
24 ἀπιστέω, Lu. 24. 41.
25 ἐπιτίθημι.
26 ἔχω.
27 φανερόω.
28 Phi. 2. 6,7.
29 ἀναλαμβάνω.
30 καθίζω.
31 ἀπέρχομαι.
32 πιστεύω.
33 ὀνειδίζω, ch. 15. 32.
34 βεβαιόω.

ΤΟ ΚΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΝ ʼΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α΄.

[Ε]ΠΕΙΔΗΠΕΡ πολ-
[λ]ὶ [1]ἐπεχείρησαν [2]ἀνα-
[τ]ὰξασθαι διήγησιν πε-
[ρὶ] τῶν [3]πεπληροφορη-
[μέ]νων ἐν ἡμῖν [*]πραγ-
[μά]των,
Καθὼς [5]παρέδοσαν
[ἡμ]ῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐ-
[τό]πται καὶ ὑπηρέται
γενόμενοι τοῦ λό-
[γο]υ·
[9]Ἔδοξε [10]κἀμοὶ, §
[π]αρηκολυθηκότι [12]ἄ-
[ν]ωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς,
καθεξῆς σοι γρά-
[ψ]αι, [14]κράτιστε Θεό-
[φι]λε·
Ἵνα [19]ἐπιγνῷς περὶ
[ὧ]ν [20]κατηχήθης λόγων
[τὴ]ν ἀσφάλειαν.

ΕΓΕΝΕΤΟ [21] ἐν
ταῖς ἡμέραις Ἡ-
[ρ]ώδου τῦ βασιλέως τῆς
[Ἰου]δαίας, ἱερεύς τις ὀνό-
[μα]τι Ζαχαρίας, ἐξ ἐφη-
[με]ρίας Ἀβιά· χ ἡ γυνὴ
[α]ὐτοῦ [24]ἐκ τῶν θυγατέ-
[ρω]ν Ἀαρὼν, χ τὸ ὄνομα
[αὐ]τῆς [25] Ἐλισάβετ.
[26]Ἦσαν δὲ δίκαιοι
[ἀμ]φότεροι ἐνώπιον τῦ
[Θ]εοῦ, πορευόμενοι ἐν
[πά]σαις ταῖς ἐντολαῖς
[κα]ὶ δικαιώμασι τῦ Κυ-
[ρίου] ἄμεμπτοι.
[Κ]αὶ οὐκ [26]ἦν αὐτοῖς
[τέκν]ον, καθότι ἡ Ἐλι-

B. C. 6.

1 ἐπιχειρέω, Ac. 9. 29.
2 ἀνατάσσω.
3 προβαίνω.
4 πληροφορέω, Ro. 4. 21.
* πραγμάτων· καθῶς-η
5 παραδίδωμι
† ἐναντίον-ί.
‡ ἱερατείας ἔλαχε-α.
6 λαγχάνω.
7 s. τὸν κλῆρον, Ac. 1. 17.
8 εἰςέρχομαι.
9 δοκέω.
10 καὶ ἐμοί.
§ χ πνεύματι ἁγίῳ-f.
11 παρακολουθέω.
12 Jno. 3. 3, 7.
13 Ac. 3. 24.
14 Ac. 23. 26.
15 Re. 5. 8.
16 ὀπτομαι.
17 ἵστημι.
18 s. μερῶν.
19 ἐπιγινώσκω.
20 κατηχέω.
21 γίνομαι.
22 ταράσσω.
23 ἐπιπίπτω.
24 s. ἦν.
25 εἰςακούω.
26 εἰμί.
27 γεννάω.
‖ Θεῷ πορευόμενοι-η.
28 ver. 44.
** γενέσει-α

σάβετ [26]ἦν στεῖρα, χ
ἀμφότεροι [3]προβεβη-
κότες ἐν ταῖς ἡμέραις
αὐτῶν [26]ἦσαν.
8 [21]Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ
τάξει τῆς ἐφημερίας αὐ-
τοῦ † ἔναντι τοῦ Θεοῦ,
9 Κατὰ τὸ ἔθος τῆς
‡ ἱερατείας, [6]ἔλαχε [7]τῷ
θυμιάσαι, [8]εἰςελθὼν εἰς
τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.
10 Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος
τοῦ λαοῦ [26]ἦν προςευ-
χόμενοι ἔξω τῇ ὥρᾳ τῦ
[15]θυμιάματος.
11 [16]Ὤφθη δὲ αὐτῷ
ἄγγελος Κυρίου, [17]ἑ-
στὼς ἐκ δεξιῶν[18] τοῦ
θυσιαστηρίου τοῦ θυ-
μιάματος.
12 Καὶ [22]ἐταράχθη
Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φό-
βος [23]ἐπέπεσεν ἐπ' αὐ-
τόν.
13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν
ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ,
Ζαχαρία διότι [25]εἰςη-
κούσθη ἡ δέησίς συ· χ
ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ
[27]γεννήσει υἱόν σοι, χ
καλέσεις τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ Ἰωάννην.
14 Καὶ [26]ἔσται χαρά
σοι, καὶ [28]ἀγαλλίασις,
καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ
[**]γεννήσει αὐτοῦ χαι-
ρήσονται.

15 [1]Ἔσται γὰρ μέγας
ἐνώπιον τοῦ Κυρίου·
καὶ οἶνον καὶ σίκερα
οὐ μὴ [2]πίῃ· καὶ πνεύ-
ματος ἁγίου [3]πλη-
σθήσεται ἔτι ἐκ
κοιλίας μητρὸς αὐ-
τοῦ.
16 Καὶ πολλοὺς τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ [6]ἐπιστρέ-
ψει ἐπὶ Κύριον τὸν
Θεὸν αὐτῶν.
17 Καὶ αὐτὸς [7]προ-
ελεύσεται ἐνώπιον αὐ-
τοῦ ἐν πνεύματι καὶ
δυνάμει Ἠλίου, [6]ἐπι-
στρέψαι καρδίας πατέ-
ρων ἐπὶ τέκνα, καὶ [14]ἀπ-
ειθεῖς ἐν φρονήσει δι-
καίων, ἑτοιμάσαι Κυ-
ρίῳ λαὸν [15]κατασκευ-
ασμένον.
18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας
πρὸς τὸν ἄγγελον·
Κατὰ τί [17]γνώσομαι [18]
τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι
πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή
μου [19]προβεβηκυῖα
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐ-
τῆς.
19 Καὶ [24]ἀποκριθεὶς ὁ
ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ·
Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ
[26]παρεστηκὼς ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ· καὶ [28]ἀπε-
στάλην λαλῆσαι πρός
σε, καὶ εὐαγγελίσασθαί
σοι ταῦτα.
20 Καὶ ἰδοὺ, [1]ἔσῃ
[29]σιωπῶν, καὶ μὴ δυ-
νάμενος λαλῆσαι, ἄχρι
ἧς ἡμέρας [30]γένηται
ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ
[31]ἐπίστευσας τοῖς λό-
γοις μου, οἵτινες [4]πλη-
ρωθήσονται εἰς τὸν
καιρὸν αὐτῶν.
21 Καὶ [1]ἦν ὁ λαὸς
προσδοκῶν τὸν Ζαχα-
ρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν
τῷ [5]χρονίζειν αὐτὸν
ἐν τῷ ναῷ.
22 [8]Ἐξελθὼν δὲ οὐκ
[9]ἠδύνατο λαλῆσαι αὐ-
τοῖς· καὶ [10]ἐπέγνωσαν
ὅτι [11]ὀπτασίαν [12]ἑώρα-
κεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ
αὐτὸς [1]ἦν διανεύων
αὐτοῖς· καὶ [13]διέμενε
κωφός.
23 Καὶ [30]ἐγένετο ὡς
[3]ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι
τῆς [16]λειτουργίας αὐτοῦ,
[33]ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶ-
κον αὐτοῦ.
24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς
ἡμέρας [20]συνέλαβεν [21]
Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐ-
τοῦ· καὶ [22]περιέκρυ-
βεν ἑαυτὴν μῆνας πέν-
τε, λέγουσα·
25 Ὅτι οὕτω μοι
[23]πεποίηκεν ὁ Κύριος
ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖ-
δεν [25]ἀφελεῖν τὸ
ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώ-
ποις.
26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ
ἕκτῳ [28]ἀπεστάλη ὁ ἄγ-
γελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γα-
λιλαίας, ᾗ ὄνομα Ναζα-
ρέτ,
27 Πρὸς παρθένον
[27]μεμνηστευμένην ἀν-
δρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ,
ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ
ὄνομα τῆς παρθένου,
Μαριάμ.
28 Καὶ [32]εἰσελθὼν ὁ

B. C. 6.

1 εἰμί.
2 πίνω.
3 πλήθω
* πλησθήσονται-ι.
4 πληρόω.
5 ch. 12. 45. Mat. 24. 48.
6 Ja. 5. 19.
7 προέρχομαι
8 ἐξέρχομαι.
9 δύναμαι.
10 ἐπιγινώσκω.
11 ch. 24. 23. Ac. 26. 19.
12 ὁράω.
13 διαμένω.
14 ἀπειθής.
15 κατασκευάζω.
16 2 Co. 9. 22. Phi. 2. 17,30
17 s. σημεῖον
18 γινώσκω.
19 προβαίνω.
20 συλλαμβάνω.
21 s. ἔμβρυον ἐν γαστρί, s. κοιλία. ver. 31, 36. ch. 2. 21.
22 περικρύπτω.
23 ποιέω.
24 ἀποκρίνομαι.
25 ἀφαιρέω.
26 παρίστημι.
27 μνηστεύω, ch. 2. 5. Mat. 1. 18.
28 ἀποστέλλω
29 ch. 18. 39.
30 γίνομαι.
31 πιστεύω.
32 εἰσέρχομαι.
33 ἀπέρχομαι.

σει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν
ῥῆμα.
38 Εἶπε δὲ Μαριάμ·
Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου·
[8] γένοιτό μοι κατὰ τὸ
ῥῆμά σου. Καὶ [10] ἀπ-
ῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγ-
γελος.
39 [15] Ἀναστᾶσα δὲ Μα-
ριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις
ταύταις, [16] ἐπορεύθη
εἰς τὴν [17] ὀρεινὴν [18] με-
τὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν
‡ Ἰούδα.
40 Καὶ [21] εἰσῆλθε εἰς
τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ
[22] ἠσπάσατο τὴν Ἐλι-
σάβετ.
41 Καὶ [9] ἐγένετο ὡς
[23] ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ
τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μα-
ρίας, [24] ἐσκίρτησε τὸ
βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ
αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη
Πνεύματος ἁγίου ἡ
Ἐλισάβετ·
42 Καὶ [26] ἀνεφώνησε
φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶ-
πεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν
γυναιξὶ, καὶ εὐλογημέ-
νος ὁ καρπὸς τῆς κοι-
λίας σου.
43 Καὶ πόθεν μοι [30] τοῦ-
το, ἵνα [29] ἔλθῃ ἡ μήτηρ
τοῦ Κυρίου μου πρὸς
με;

...μαι.
...μί.
...e. 18. 14.
Mat. 17. 20.
...ρίσκω.
...ίνομαι.
ἀπέρχο-
μαι.
συλλαμ-
βάνω.
τίκτω.
καλέω.
Mat. 1. 21.
ἀνίστημι
πορεύομαι
ver. 65.
s. χώραν
ch. 6. 35.
Mar. 5. 7.
δίδωμι.
Ἰουδαίας-n.
...l. conj. 'Ιε-
..., s. Ἰοττα.
εἰσέρχο-
μαι.
ἀσπάζο-
μαι.
ἀκούω.
σκιρτάω,
ver. 44.
...οι-f.
ἀποκρίνο-
μαι.
ἀναφωνέω
ἐπέρχομαι
ch. 9. 34.
γεννάω.
s. ἔστι
πραγμα.
...κ σοῦ-ε.
... παιδίον,
βρέφος.
...χομαι.

27

44 Ἰδοὺ γὰρ, ὡς [1]ἐγέ-
νετο ἡ φωνὴ τȣ̃ ἀσπα-
σμοῦ σου εἰς τὰ ὦτα
μου, [2]ἐσκίρτησεν ἐν ἀ-
γαλλιάσει τὸ βρέφος
ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.
45 Καὶ [3]μακαρία ἡ
‡ πιςεύσασα, ὅτι [4]ἔςαι
[5]τελείωσις τοῖς [8]λελα-
λημένοις αὐτῇ παρα
Κυρίου.
46 Καὶ εἶπε Μαριάμ·
[9]Μεγαλύνει ἡ ψυχή
μου τὸν Κύριον·
47 Καὶ [10]ἠγαλλίασε
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ
Θεῷ τῷ σωτῆρί μου·
48 Ὅτι [13]ἐπέβλεψεν
ἐπὶ τὴν [14]ταπείνωσιν
τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ
γὰρ, ἀπὸ τοῦ [17]νῦν
[18]μακαριοῦσί με πᾶσαι
αἱ γενεαί.
49 Ὅτι [21]ἐποίησέ μοι
[22]μεγαλεῖα [22]ὁ δυνα-
τὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ.
50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ
εἰς *γενεὰς γενεῶν τοῖς
φοβουμένοις αὐτόν.
51 [21]Ἐποίησε κράτος
ἐν βραχίονι αὐτοῦ·
[25]διεσκόρπισεν [26]ὑπερ-
ηφάνους διανοίᾳ καρδί-
ας αὐτῶν.
52 [27]Καθεῖλε [28]δυνά-
στας ἀπὸ θρόνων, καὶ
ὕψωσε ταπεινούς.
53 Πεινῶντας [29]ἐνέ-
πλησεν ἀγαθῶν, ϗ πλȣ-
τοῦντας ἐξαπέστειλε
κενούς.
54 [32]Ἀντελάβετο Ἰσ-
ραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
[33]μνησθῆναι ἐλέους,

B. C. 5.

1 γίνομαι.
2 σκιρτάω, ch. 6. 23.
* Vide. App.
† ἕως αἰῶνος.
3 ch. 6. 20–22.
‡ πιστεύσασα· ὅτι-π.
4 εἰμί.
5 He. 7. 11.
6 μένω.
7 ὑποστρέφω
8 λαλέω.
9 Mat. 23. 5.
10 ἀγαλλιάω, ch. 10. 21.
11 πλήθω.
12 τίκτω.
13 ἐπιβλέπω.
14 Ac. 8. 33.
15 ἀκούω.
16 συγχαίρω, ch. 15. 6, 9.
17 s. χρόνου.
18 Jn. 5. 11.
§ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ·h.
19 ἔρχομαι.
20 περιτέμνω
21 ποιέω.
22 Ac. 2. 11.
23 s. ἔργα.
24 ἀποκρίνομαι.
25 διασκορπίζω, Mat. 25. 24.
‖ ἐκ τῆς συγγενείας·i.
26 Ro. 1. 30.
27 καθαιρέω.
28 Ac. 8. 27.
29 ἐμπλήθω.
30 ἐννεύω.
31 γράφω.
32 ἀντιλαμβάνομαι. Ac. 30. 35.
33 μιμνήσκομαι.
34 καλέω.

55 (Καθὼς [8]ἐλάλησε
πρὸς τοὺς πατέρας [*]ἡ-
μῶν, τῷ Ἀβραὰμ, καὶ
τῷ σπέρματι αὐτοῦ,)
† εἰς τὸν αἰῶνα.
56 [6]Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ
σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας
τρεῖς· καὶ [7]ὑπέςρεψεν
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ
[11]ἐπλήσθη ὁ χρόνος τȣ̃
[12]τεκεῖν αὐτήν· ϗ ἐγέν-
νησεν υἱόν.
58 Καὶ [15]ἤκουσαν οἱ
περίοικοι καὶ οἱ συγγε-
νεῖς αὐτῆς, ὅτι [9]ἐμεγά-
λυνε Κύριος τὸ ἔλεος
αὐτοῦ μετ' αὐτῆς· καὶ
[16]συνέχαιρον αὐτῇ.
59 Καὶ ἐγένετο, ἐν
§ τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ [19]ἦλ-
θον [20]περιτεμεῖν τὸ
παιδίον, καὶ [24]ἐκάλουν
αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζα-
χαρίαν.
60 Καὶ [24]ἀποκριθεῖσα
ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν·
Οὐχί· ἀλλὰ [34]κληθή-
σεται Ἰωάννης·
61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐ-
τήν· Ὅτι οὐδείς [4]ἐςιν
‖ ἐν τῇ συγγενείᾳ σου,
ὃς καλεῖται τῷ ὀνόμα-
τι τούτῳ.
62 [30]Ἐνένευον δὲ τῷ
πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν
θέλοι καλεῖσθαι αὐ-
τόν.
63 Καὶ αἰτήσας πινα-
κίδιον, [31]ἔγραψε, λέ-
γων· Ἰωάννης [4]ἐστὶ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
Καὶ ἐθαύμασαν πάν-
τες.

η δὲ τὸ
ταραχρῆ-
ῶσσα αὐ-
λάλει εὐ-
:όν.
ὑετο ἐπὶ
τοὺς πε-
ὑτοὺς · χ
)εινῇ τῆς
διελαλεῖ-
ῥήματα
το πάντες
ς ἐν τῇ
ν, λεγον-
ὁ παιδίον
αι; Καὶ
[11] ἦν μετ'
χαρίας ὁ
[12] ἐπλή-
ης ἁγίου·
τευσε, λέ-
ς Κύριος
Ἰσραήλ·
ψατο, καὶ
ρωσιν τῷ
ιρε κέρας
ῖν, ἐν τῷ
οῦ παιδὸς
[a] ἐλάλησε
τῶν ἁγί-
τ' αἰῶνος
τοῦ·
ίαν ἐξ ἐ-
, καὶ ἐκ
ν τῶν μι-
ς·
λεος μετὰ
ἡμῶν. χ
αθήκης

B. C. 5.

1 ἀνοίγω.
2 δμνύω.
* διηρθρώθη·
s. ἐλύθη-f.
3 λαλέω.
4 δίδωμι.
5 γίνομαι.
6 1 Co. 16. 10.
Ph. 1. 14.
7 ῥύω.
8 διαλαλέω.
9 τίθημι.
10 Ep. 4. 24.
confer.
Ac. 2. 27.
11 εἰμί.
12 πλήθω.
13 ver. 35.
14 προφη-
τεύω,
Mat. 11. 13.
Ac. 21. 9.
15 s. ἕνεκα.
16 ἀφίημι.
17 ἐπισκέπτο-
μαι,
ch. 7. 16.
Mat. 25. 36.
18 ch. 2. 38.
He. 9. 12.
19 ἐγείρω.
20 Ac. 1. 18.
2 Co. 6. 12.
Phi. 1. 8.
21 ch. 13. 29.
Mat. 2. 1, 9.
22 ἐπιφαίνω.
23 1 Th. 3. 11.
2 Th. 3. 5.
24 Ac. 15. 18.
25 ver. 69, 77.
ch. 19. 9.
26 αὐξάνω.
27 κραταιόω,
ch. 2. 40.
28 confer.
ch. 10. 1.
Ac. 1. 24.
29 μιμνή-
σκομαι.
30 ἐξέρχομαι

73 Ὅρκον ὃν [9] ὤμοσε
πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πα-
τέρα ἡμῶν, τοῦ [4] δοῦ-
ναι ἡμῖν
74 [6] Ἀφόβως, ἐκ χει-
ρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
[7] ῥυσθέντας, λατρεύειν
αὐτῷ,
75 Ἐν [10] ὁσιότητι καὶ
δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας
[b] τῆς ζωῆς [i] ἡμῶν.
76 Καὶ σὺ, παιδίον,
προφήτης [13] ὑψίστου
κληθήσῃ· προπορεύσῃ
γὰρ πρὸ προσώπου Κυ-
ρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς
αὐτοῦ·
77 [14] Τοῦ [4] δοῦναι γνῶ-
σιν σωτηρίας τῷ λαῷ
αὐτοῦ, ἐν [16] ἀφέσει
ἁμαρτιῶν αὐτῶν.
78 Διὰ [20] σπλάγχνα
ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς [17] ἐπεσκέψατο
ἡμᾶς [21] ἀνατολὴ ἐξ
ὕψους·
79 [22] Ἐπιφᾶναι τοῖς
ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θα-
νάτου καθημένοις, [15] τοῦ
[23] κατευθῦναι τοὺς πό-
δας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρή-
νης.
80 Τὸ δὲ παιδίον
[26] ηὔξανε καὶ [27] ἐκρα-
ταιοῦτο πνεύματι· καὶ
[11] ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις
ἕως ἡμέρας [28] ἀναδεί-
ξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν
Ἰσραήλ.

Κεφ. β'.

[a] ἘΓΕΝΕΤΟ δὲ
ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις, [30] ἐξῆλθε

[1] δόγμα παρα Καίσαρος
[2] Αὐγούστου, [4] ἀπογρά-
φεσθαι πᾶσαν [6] τὴν [7] οἰ-
κουμένην.
2 [*] Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ
† πρώτη [8] ἐγένετο [9] ἡγε-
μονεύοντος τῆς Συρίας
‡ Κυρηνίου.
3 Καὶ [10] ἐπορεύοντο
πάντες [4] ἀπογράφεσθαι,
ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν
πόλιν.
4 [11] Ἀνέβη δὲ καὶ
Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας, ἐκ πόλεως Να-
ζαρὲτ, εἰς τὴν Ἰουδαί-
αν, εἰς πόλιν Δαβὶδ,
ἥτις καλεῖται Βηθλε-
ὲμ, (διὰ τὸ [14] εἶναι αὐ-
τὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρι-
ᾶς Δαβὶδ,)
5 [4] Ἀπογράψασθαι
σὺν Μαριὰμ τῇ [15] με-
μνηστευμένῃ αὐτῷ [6] γυ-
ναικὶ,| [14] οὔσῃ [16] ἐγ-
κύῳ.
6 [§] Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
[14] εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ,
[17] ἐπλήσθησαν αἱ ἡ-
μέραι τοῦ [21] τεκεῖν αὐ-
τήν.
7 Καὶ [21] ἔτεκε τὸν υἱὸν
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον,
καὶ [24] ἐσπαργάνωσεν αὐ-
τὸν, καὶ [25] ἀνέκλινεν
αὐτὸν ἐν [d] τῇ | [28] φά-
τνῃ, διότι οὐκ [14] ἦν αὐ-
τοῖς τόπος ἐν τῷ [29] κα-
ταλύματι.
8 Καὶ ποιμένες [14] ἦσαν
ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ
ἀγραυλοῦντες, καὶ φυ-
λάσσοντες φυλακὰς
τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποί-
μνην αὐτῶν.

B. C. 4.

1 Ac. 17. 7.
2 ἐφίστημι, ch. 24. 4.
3 Σεβαστοῦ. Ac. 25. 21, 25.
4 ἀπογράφω, He. 12. 23.
5 φοβέω.
6 s. γῆν.
7 ch. 4. 5.
* Αὐτὴ-η.
† conj. ἐγένετο πρώτη πρὸ τῆς ἡγεμ.
8 γίνομαι.
9 ἡγεμονεύω, ch. 3. 1.
‡ conj. Κυϊντιλλίου.
10 πορεύομαι
11 ἀναβαίνω
12 s. ἔσται.
13 εὑρίσκω.
14 εἰμί.
15 μνηστεύω, ch. 1. 27.
16 Ja. 1. 18.
17 πλήθω.
18 ch. 19. 38.
19 s. τόποις, v. οὐρανοῖς ἔστω.
§ Vide App.
‖ εὐδοκίας-η.
20 Mar. 11. 26.
21 τίκτω.
22 ἀπέρχομαι.
23 διέρχομαι.
24 σπαργανόω, Eze. 16. 4.
25 ἀνακλίνω.
26 εἴδω.
27 γνωρίζω.
28 ch. 13. 15.
29 Mar. 14. 14.
30 ἔρχομαι.
31 σπεύδω.
32 ἀνευρίσκω

9 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος
Κυρίου [9] ἐπέστη αὐτοῖς,
καὶ δόξα [d] Κυρίου | πε-
ριέλαμψεν αὐτούς· καὶ
[5] ἐφοβήθησαν φόβον
μέγαν.
10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε·
ἰδοὺ γὰρ, εὐαγγελίζο-
μαι ὑμῖν χαρὰν μεγά-
λην, ἥτις [14] ἔσται παντὶ
τῷ λαῷ·
11 Ὅτι [21] ἐτέχθη ὑμῖν
σήμερον σωτὴρ, ὅς [14] ἐ-
στι Χριστὸς Κύριος,
ἐν πόλει Δαβίδ.
12 Καὶ τοῦτο [12] ὑμῖν
τὸ σημεῖον· [13] εὑρήσετε
βρέφος [24] ἐσπαργανω-
μένον, κείμενον ἐν τῇ |
[28] φάτνῃ.
13 Καὶ ἐξαίφνης [8] ἐ-
γένετο σὺν τῷ ἀγγέ-
λῳ πλῆθος στρατιᾶς
οὐρανίου, αἰνούντων
τὸν Θεὸν, καὶ λεγόν-
των·
14 Δόξα ἐν [18] ὑψίστοις [19]
§ Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρή-
νη, ἐν ἀνθρώποις ‖ εὐ-
δοκία.
15 Καὶ [8] ἐγένετο, ὡς
[22] ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν
εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγ-
γελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι
οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς
ἀλλήλους· [23] Διέλθω-
μεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ, καὶ
[26] ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦ-
το τὸ [8] γεγονὸς, ὃ
ὁ Κύριος [27] ἐγνώρισεν
ἡμῖν.
16 Καὶ [30] ἦλθον [31] σπεύ-
σαντες, καὶ [32] ἀνεῦρον
τήν τε Μαριὰμ κ

ουρανὸν οἱ ἄ-
καὶ οἱ ἄνθρωπ
μένες εἶπον πρ
λους· 22 Διέλ
δὴ ἕως Βηθλεὲ
ωμεν τὸ ῥῆμα
τὸ [8] γεγονὸς.
ύριος 27 ἐγνώρισ

αὶ ἦλθον
ες. καὶ ἀνεῦρον
τε Μαριὰμ

22 Καὶ ὅτε [17]ἐπλήσθη-
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ [27]κα-
θαρισμοῦ §αὐτῶν, κατὰ
τὸν νόμον Μωσέως.
[28]ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα, [29]παρα-
στῆσαι τῷ Κυρίῳ.
23 (Καθὼς [31]γέγρα-
πται ἐν νόμῳ Κυρίου·
Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖ-
γον [32]μήτραν, ἅγιον τῷ
Κυρίῳ [33]κληθήσεται·)

Mar. 1. 44.
§ αὐτοῦ-i.
alii αὐτῆς,
alii -ε.
28 ἀνάγω.
29 παρίστημι.
30 ἑτοιμάζω.
31 γράφω.
32 Ro. 4. 19.
Ex. 13. 2.
33 Ro. 2. 5.
Ga. 1. 12.
Ep. 1. 17.

29 Νῦν [25]ἀ
δοῦλόν σου,
κατὰ τὸ ῥῆ
εἰρήνη·
30 Ὅτι εἶδο
μοί μου τὸ σ
31 Ὃ [30]ἡτ
τὰ πρόσωπ
τῶν λαῶν·
32 Φῶς ε
λυψιν ἐθν
λαοῦ σου Ἰ

33 Καὶ [1] ἦν [a] Ἰωσὴφ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυ-
μάζοντες ἐπὶ τοῖς
[2] λαλουμένοις περὶ αὐ-
τοῦ.
34 Καὶ εὐλόγησεν αὐ-
τοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπε
πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέ-
ρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ, οὗτος
κεῖται εἰς [5] πτῶσιν καὶ
[6] ἀνάστασιν πολλῶν ἐν
τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς
σημεῖον [7] ἀντιλεγόμε-
νον.
35 Και σου δὲ αὐτῆς
τὴν ψυχὴν [8] διελεύσε-
ται [9] ῥομφαία, ὅπως ἂν
[12] ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ
πολλῶν καρδιῶν [12] δια-
λογισμοί.
36 Καὶ [1] ἦν Ἄννα προ-
φῆτις, θυγάτηρ Φανου-
ὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕ-
τη [14] προβεβηκυῖα ἐν
ἡμέραις πολλαῖς. [16] ζή-
σασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς
ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενί-
ας αὐτῆς.
37 Καὶ αὕτη χήρα ὡς
ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσ-
σάρων. ἣ οὐκ [19] ἀφίστατο
ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστεί-
αις καὶ [20] δεήσεσι [21] λα-
τρεύουσα [22] νύκτα καὶ
ἡμέραν.
38 Καὶ αὕτη, αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ [26] ἐπιστᾶσα, ἀνθω-
μολογεῖτο τῷ Κυρίῳ,
καὶ [2] ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσι τοῖς προσδεχομέ-
νοις λύτρωσιν § ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ.
39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅ-
παντα τὰ κατὰ τὸν νό-
μον Κυρίου, [27] ὑπέστρε-
ψαν εἰς Γαλιλαίαν, εἰς
τὴν πόλιν αὐτῶν Να-
ζαρέτ.
40 Τὸ δὲ παιδίον [3] ηὔ-
ξανε, καὶ [4] ἐκραταιοῦτο
ᶜ πνεύματι,ˡ πληρούμε-
νον σοφίας· καὶ χάρις
Θεοῦ [1] ἦν ἐπ' αὐτό.
41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ
γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος
εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορ-
τῇ τοῦ πάσχα.
42 Καὶ ὅτε [10] ἐγένετο
ἐτῶν δώδεκα, [11] ἀνα-
βάντων αὐτῶν ᶜ εἰς Ἱε-
ροσόλυμα,ˡ κατὰ τὸ
ἔθος τῆς ἑορτῆς·
43 Καὶ τελειωσάντων
τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ [27] ὑ-
ποστρέφειν αὐτοὺς, [15] ὑπ-
έμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς
ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ
† ἔγνω [17] Ἰωσὴφ καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ.
44 Νομίσαντες δὲ αὐ-
τὸν ἐν τῇ [18] συνοδίᾳ
[1] εἶναι, [23] ἦλθον ἡμέ-
ρας ὁδὸν, καὶ [24] ἀνεζή-
τουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγ-
γενέσι καὶ ᵇ ἐν ˡ τοῖς
γνωστοῖς.
45 Καὶ μὴ [25] εὑρόντες
ᵇ αὐτὸν,ˡ [27] ὑπέστρεψαν
εἰς Ἱερουσαλὴμ, ‡ ζη-
τοῦντες αὐτόν.
46 Καὶ [10] ἐγένετο, μεθ'
ἡμέρας τρεῖς [25] εὗρον
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
καθεζόμενον ἐν μέ-
σῳ τῶν διδασκά-
λων, καὶ ἀκούοντα
αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶν-
τα αὐτούς.
47 [28] Ἐξίσταντο
πάντες οἱ ἀκούον-

A. D. 8.

1 εἰμί.
a Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ-i.
2 λαλέω.
3 αὐξάνω.
4 κραταιόω.
5 Mat. 7. 27.
6 Mat. 22. 23. Ro. 6. 5. 2 Ti. 2. 18. He. 11. 38.
7 ch. 20. 27. Jno. 19. 12. Ac. 13. 45.
8 διέρχομαι.
9 Re. 1. 16. 2 12, 16.
10 γίνομαι.
11 ἀναβαίνω.
12 ἀποκαλύπτω, Mat. 16. 17.
13 Mar. 7. 21.
14 προβαίνω.
15 ὑπομένω.
16 ζάω.
† Vide App.
17 γινώσκω.
18 Ne. 7. 5. cf. Ac. 9. 7.
19 ἀφίστημι.
20 δέησις.
21 ch. 1. 74. Ac. 24. 14. Phi. 3. 2.
22 s. τῷ Θεῷ.
23 ἔρχομαι.
24 ἀναζητέω, Ac. 11. 25.
25 εὑρίσκω.
26 ἐφίστημι.
‡ ἀναζητοῦντες-h.
§ Ἱερουσαλὴμ-i. alii ἐν τῷ Ἰσραὴλ, s. τῷ Ἰσραήλ.
27 ὑποστρέφω.
28 ἐξίστημι.

* χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρ-
χοῦντος,
2 † Ἐπ' ἀρχιερέων
Ἄννα ☧ Καιάφα, * ἐγέ-
νετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰω-
άννην τὸν τοῦ Ζαχα-
ρίου υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ.
3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶ-
σαν τὴν περίχωρον
τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσ-
σων βάπτισμα μετα-
νοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν·
4 Ὡς γέγραπται ἐν
βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου
τοῦ προφήτου, λέγον-
τος· Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμά-
σατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς
τρίβους αὐτοῦ
5 Πᾶσα φάραγξ
πληρωθήσεται, ☧ πᾶν
ὄρος καὶ βουνὸς ταπει-
νωθήσεται· ☧ ἔσται
τὰ σκολιὰ εἰς εὐ-
θεῖαν, καὶ αἱ τρα-
χεῖαι εἰς ὁδοὺς λεί-
ας·
6 Καὶ ὄψεται πᾶσα
σὰρξ τὸ σωτήριον
τοῦ Θεοῦ.
7 Ἔλεγεν οὖν τοῖς
ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ' αὐ-
τοῦ· Γεννήματα ἐχι-
δνῶν, τίς ὑπέδειξεν
ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
μελλούσης ὀργῆς;
8 Ποιήσατε οὖν καρ-
ποὺς ἀξίους τῆς με-
τανοίας· καὶ μὴ ἄρ-
ξησθε λέγειν ἐν ἑαυ-
τοῖς· Πατέρα ἔχομεν

A. D. 23.

1 διατηρέω.
* χώρας καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς.
ἐπὶ ἀρχ-ῃ.
2 εἴδω.
3 ἐκπλήσσω, ch. 9. 43. Mat. 7. 28
† Ἐπὶ ἀρχιερέως-ς.
4 γίνομαι.
5 καὶ ἐγώ.
6 ch. 16 24.25. Ac. 20. 38.
7 ζητέω.
8 s. γῆν.
9 s. ἔστι αἴτιον.
10 s. πράγμασι, v. τόποις.
11 εἰμί.
12 γράφω.
13 Is. 40. 3–5.
14 συνίημι.
15 λαλέω.
‡ Ἐν τῇ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε-ν.
16 καταβαίνω.
17 ἔρχομαι.
18 Is. 40. 4.
19 Ac. 2. 40. Phi 2. 15.
20 s ὁδόν.
21 De. 21. 4. Ac. 27. 29.
22 προκόπτω. Ro. 13. 12. Ga. 1. 14.
23 ὅπτομαι.
24 ch. 2. 30. Ac. 28. 28.
25 ἡγεμονεύω, c 2.2.
26 λέγω.
27 Mat. 3. 6.
28 ἐντέλλομαι.
29 Mat. 3. 8.
30 ἄρχομαι.

τὸν Ἀβραάμ· λέγω
γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται
ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων
τούτων [1]ἐγεῖραι τέκνα
τῷ Ἀβραάμ.
9 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη
πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν
δένδρων κεῖται. Πᾶν
οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτε-
ται, καὶ εἰς πῦρ βάλ-
λεται.
10 Καὶ [4]ἐπηρώτων αὐ-
τὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες·
Τί οὖν [*]ποιήσομεν;
11 [7]Ἀποκριθεὶς δὲ λέ-
γει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων
δύο χιτῶνας, [8]μεταδό-
τω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ
ἔχων βρώματα, ὁμοί-
ως ποιείτω.
12 [9]Ἦλθον δὲ καὶ τε-
λῶναι βαπτισθῆναι, ϗ
εἶπον πρὸς αὐτόν· Δι-
δάσκαλε, τί ποιήσο-
μεν;
13 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Μηδὲν πλέον[12]
παρὰ τὸ [13]διατεταγμέ-
νον ὑμῖν [14]πράσσετε.
14 [4]Ἐπηρώτων δὲ αὐ-
τὸν ϗ [15]στρατευόμενοι,
λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί
ποιήσομεν; Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Μηδένα
διασείσητε, μηδὲ [16]συ-
κοφαντήσητε· καὶ [20]ἀρ-
κεῖσθε τοῖς [21]ὀψωνίοις
ὑμῶν.
15 Προσδοκῶντος δὲ
τοῦ λαοῦ, ϗ [22]διαλογιζο-
μένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ
τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐ-
τὸς [26]εἴη ὁ Χριστός·
16 [7]Ἀπεκρίνατο ὁ Ἰω-
άννης, ἅπασι λέγων·
Ἐγὼ μὲν [2]ὕδατι βα-
πτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται
δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς [3]λῦ-
σαι τὸν ἱμάντα τῶν
ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐ-
τὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν
Πνεύματι ἁγίῳ, καὶ
πυρί·
17 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ, καὶ [5]δια-
καθαριεῖ τὴν ἅλωνα
αὐτοῦ· ϗ [6]συνάξει τὸν
σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον
κατακαύσει πυρὶ ἀσβέ-
στῳ.
18 Πολλὰ μὲν οὖν
καὶ ἕτερα παρακαλῶν
[10]εὐηγγελίζετο τὸν λα-
όν.
19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ
[11]τετράρχης, ἐλεγχό-
μενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ
Ἡρωδιάδος τῆς γυ-
ναικὸς Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ
περὶ πάντων ὧν ἐποί-
ησε πονηρῶν ὁ Ἡρώ-
δης,
20 [17]Προσέθηκε καὶ
τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, [18]καὶ
κατέκλεισε τὸν Ἰωάν-
νην ἐν τῇ φυλακῇ.
21 [19]Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
βαπτισθῆναι ἅπαντα
τὸν λαὸν, ϗ Ἰησοῦ βα-
πτισθέντος, καὶ προς-
ευχομένου, [22]ἀνεῳχθῆ-
ναι τὸν οὐρανὸν,
22 Καὶ [24]καταβῆναι
τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον
[25]σωματικῷ εἴδει, ὡς

A. D. 26.

1 ἐγείρω.
2 ὕδωρ.
3 λύω.
4 ἐπερωτάω.
5 Al. pro δια-
καθαρίσει.
* ποιήσω-
μεν-ι.
6 συνάγω.
7 ἀποκρίνο-
μαι.
8 μεταδίδωμι
9 ἔρχομαι.
10 εὐαγγελί-
ζομαι.
11 Mat. 14. 1.
12 s. τέλος.
13 διατάσσω,
ch. 8. 15.
Mat. 11. 1.
Ac. 7. 44.
14 ch. 19. 23.
Ac. 19. 19.
15 1 Co. 9. 7.
2 Co. 10. 3.
1 Ti. 1. 18.
2 Ti. 2. 4.
16 ch. 19. 8.
Le. 19. 11.
Job 35. 9.
17 προστίθη-
μι.
18 s. πονη-
ροῖς.
19 γίνομαι.
20 Mat. 25. 9.
Jno. 6. 7.
2 Co. 12. 9.
1 Ti. 6. 8.
He. 13. 5.
21 Ro. 6. 23.
1 Co. 9. 7.
22 ἀνοίγω.
23 ch. 1. 29.
Mat. 16. 7, 8.
Jno. 11. 50.
24 καταβαίνω
25 1 Ti. 4. 8.
confer.
Col. 2. 9.
26 εἰμί.

ι' αὐτόν·
ξ οὐρανοῦ
ι λέγουσαν·|
υἱός μου ὁ
ς, ἐν σοὶ [8] ηὐ-

αὐτὸς [3] ἦν ὁ
ωσεὶ ἐτῶν τρι-
[5] [a] ἀρχόμενος,
[5] ἐνομίζετο)
ωσὴφ, [e] τοῦ

Ματθὰτ, τοῦ
οῦ Μελχὶ, τοῦ
οῦ Ἰωσὴφ,
Ματταθίου, τῦ
οῦ Ναοὺμ, τοῦ
οῦ Ναγγαὶ,
Μαὰθ, τοῦ
ου, τοῦ Σεμεΐ,
ὴφ, τοῦ Ἰού-

ωαννᾶ, τῦ Ῥη-
ροβάβελ, τῦ
τοῦ Νηρὶ,
χὶ, τῦ Ἀδδὶ,
, τῦ Ἐλμω-
ρ,
ὴ, τῦ Ἐλιέ-
ωρεὶμ, τοῦ
ῦ Λευΐ,
μεῶν, τοῦ
ωσὴφ, τοῦ
Ἐλιακεὶμ,
ᾶ, τῦ Μαϊ-
ταθὰ, τοῦ
αβὶδ,
ταὶ, τοῦ
οὸζ, τοῦ
Ναασ-

ὰβ, τοῦ
ὺμ, τῦ

τοῦ

Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ,
τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ,
35 Τοῦ Σαροὺχ, τοῦ
Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλὲκ, τῦ
Ἐβὲρ, τοῦ Σαλὰ,
36 [e] Τοῦ Καϊνὰν,| τοῦ
Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ, τῦ
Νῶε, τοῦ Λάμεχ,
37 Τοῦ Μαθουσάλα, τῦ
Ἐνὼχ, τοῦ Ἰαρὲδ, τοῦ
Μαλελεὴλ, τῦ Καϊνὰν,
38 Τοῦ Ἐνὼς, τῦ Σὴθ,
τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. δ'.

ΙΗΣΟΥΣ δὲ Πνεύμα-
τος ἁγίου πλήρης [7] ὑπ-
έστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορ-
δάνου· καὶ [8] ἤγετο [9] ἐν
τῷ Πνεύματι § εἰς τὴν
ἔρημον,
2 Ἡμέρας τεσσαρά-
κοντα πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ διαβόλου.
Καὶ οὐκ [10] ἔφαγεν οὐδὲν
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις· καὶ [11] συντελε-
σθεισῶν αὐτῶν, [c] ὕστε-
ρον| [12] ἐπείνασε.
3 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
διάβολος· Εἰ [13] υἱὸς
[9] εἶ τῦ Θεοῦ, [14] εἰπὲ τῷ
λίθῳ τύτῳ ἵνα [1] γένη-
ται ἄρτος.
4 Καὶ [15] ἀπεκρίθη Ἰη-
σοῦς πρὸς αὐτὸν, λέ-
γων· [16] Γέγραπται·
[17] Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μό-
νῳ [18] ζήσεται [d] ὁ| ἄν-
θρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παν-
τὶ ῥήματι Θεοῦ.
5 Καὶ [19] ἀναγαγὼν αὐ-
τὸν [e] ὁ διάβολος| εἰς
ὄρος ὑψηλὸν, [20] ἔδειξεν
αὐτῷ πάσας τὰς βασι-

A. D. 30.

1 γίνομαι.
2 εἰμί.
3 εὐδοκέω, Mat. 3. 17.
* Vide App.
4 ἄρχομαι, ver. 3. ch. 13. 25. Mat. 4. 17. Mar. 6 7. Jno. 13. 5.
5 νομίζω, ch. 2. 44. Mat. 5. 17. Ac. 7. 25.
6 s. υἱὸ post τοῦ usque ad fin. cap.
† alii τῦ Ἰακὼβ, τοῦ Ἡλὶ.
‡ alii τοῦ Ματθὰν, τοῦ Λευΐ.
7 ὑποστρέφω.
8 ἄγω· ἀνήχθη. Mat. 4. 1.
9 ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, Mat. 4. 1.
§ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα.
10 φάγω.
11 συντελέω, ver 13. Mat. 7. 28. Mar. 13. 11. Ac. 21. 27. Ro. 9. 28.
12 πεινάω
13 Mat. 14. 33.
14 Ge. 1. 3, 6. 2 Co. 4. 6.
15 ἀποκρίνομαι.
16 γράφω.
17 De. 8. 3.
18 ζάω.
19 ἀνάγω.
20 δεικνύω.

λείας τῆς οἰκουμένης
ἐν [1] στιγμῇ χρόνου.
6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ διάβολος· Σοὶ [2] δώ-
σω τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την ἅπασαν, καὶ τὴν
δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ
[5] παραδέδοται, καὶ ᾧ
ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐ-
τήν.
7 Σὺ οὖν ἐὰν [8] προσκυ-
νήσῃς ἐνώπιόν μου, [21] ἔ-
σται σου [*] πάντα.
8 Καὶ [10] ἀποκριθεὶς αὐ-
τῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
[b] Ὕπαγε ὀπίσω μου,
Σατανᾶ·] [11] γέγραπται
[b] γάρ·] [12] Προσκυνήσεις [8]
Κύριον τὸν Θεόν σου,
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-
σεις.
9 Καὶ [18] ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ
[19] ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ
τὸ [20] πτερύγιον τοῦ
ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Εἰ [b] ὁ] υἱὸς [21] εἶ τοῦ
Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐν-
τεῦθεν κάτω·
10 [11] Γέγραπται γάρ·
[25] Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ [26] ἐντελεῖται πε-
ρὶ σοῦ, [27] τοῦ [28] διαφυ-
λάξαι σε·
11 Καὶ [c] ὅτι] ἐπὶ χει-
ρῶν [36] ἀροῦσί σε, μήποτε
[37] προσκόψῃς πρὸς λί-
θον τὸν πόδα σου.
12 Καὶ [10] ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι [39] εἴρηται· [40] Οὐκ
ἐκπειράσεις Κύριον τὸν
Θεόν σου.
13 Καὶ [41] συντελέσας
πάντα πειρασμὸν ὁ
διάβολος [2] ἀπέστη
αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.
14 Καὶ [4] ὑπέστρε
ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυ
μει τοῦ Πνεύματος
τὴν Γαλιλαίαν·
φήμη [6] ἐξῆλθε καθ' ὅ
τῆς περιχώρου περὶ
τοῦ.
15 Καὶ αὐτὸς ἐδί
σκεν ἐν ταῖς συνα
γαῖς αὐτῶν, [7] δοξό
μενος ὑπὸ πάντων.
16 Καὶ [9] ἦλθεν
τὴν Ναζαρὲτ, οὗ [1]
[13] τεθραμμένος·
[14] εἰσῆλθε κατὰ τὸ [1]
ωθὸς αὐτῷ, ἐν
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτ
εἰς τὴν συναγωγ
καὶ [16] ἀνέστη [17] ἀ
γνῶναι.
17 Καὶ [22] ἐπεδόθη
τῷ βιβλίον Ἡσαΐ
προφήτου· καὶ [2]
πτύξας τὸ βιβ
[24] εὗρε τὸν τόπ
[21] ἦν [11] γεγραμμέ
18 [20] Πνεῦμα
[29] ἐπ' ἐμὲ, οὗ
ἔχρισέ με· εὐα
σθαι πτωχοῖς
σταλκέ με, [b] [32] ἰ
τοὺς [34] συντετ
[35] τὴν καρδία
19 Κηρύξαι
τοῖς ἄφεσιν
φλοῖς ἀνάβλ
ποστεῖλαι
σμένους ἐν
ρύξαι ἐνιαυ
δεκτόν.
20 Καὶ
βιβλίον,
ὑπηρέτ

A. D. 27.

1 Is. 29. 5.
2 ἀφίστημι.
3 δίδωμι.
4 ὑποστρέφω
5 παραδίδωμι
6 ἐξέρχομαι.
7 ch. 2. 20.
8 προςκυνέω.
* πᾶσα α.
i. e. ἐξουσία.
9 ἔρχομαι.
10 ἀποκρίνο-
μαι.
11 γράφω.
12 De. 6. 13.
13 τρέφω.
14 εἰςέρχο-
μαι.
15 ἔθω.
16 ἀνίστημι.
17 ἀναγινώ-
σκω.
18 ἄγω.
19 ἵστημι.
20 Mat. 4. 5.
21 εἰμί.
22 ἐπιδίδωμι.
23 ἀναπτύσ-
σω, Ju. 8. 25
24 εὑρίσκω
25 Ps. 91. 11.
26 ἐντέλλω.
27 s. ἕνεκα
28 διαφυλάσ-
σω.
29 s. ἔστι.
30 Is. 61. 1–3.
31 ἀποστέλλω
32 ἰάομαι.
34 συντρίβω,
ch. 9. 39.
35 s. κατά.
36 αἴρω.
37 προςκόπτω
38 θραύω,
Ex. 15. 6.
39 εἴρω.
40 De. 6. 16.
41 συντελέω.
42 πτύσσω.
43 ἀποδίδωμι

τῇ συν-
ὀφθαλμοὶ
ἀτενίζοντες

ρξατο δὲ λέγειν
ὐτοὺς Ὅτι σή-
[6] πεπλήρωται ἡ
αφὴ αὕτη ἐν τοῖς
ωσὶν ὑμῶν.
22 Καὶ πάντες ἐμαρ-
τύρουν αὐτῷ, καὶ ἐ-
θαύμαζον ἐπὶ τοῖς [9] λό-
γοις τῆς χάριτος, τοῖς
ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ, καὶ
ἔλεγον· Οὐχ οὗτός
[2] ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;
23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· [12] Πάντως [13] ἐ-
ρεῖτέ μοι τὴν παραβο-
λὴν ταύτην· Ἰατρὲ
θεράπευσον σεαυτόν·
ὅσα [18] ἠκούσαμεν [21] γε-
νόμενα ‡ ἐν τῇ Κα-
περναοὺμ, ποίησον καὶ
ὧδε ἐν τῇ πατρίδι
σου.
24 Εἶπε δέ· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς
προφήτης δεκτός [2] ἐ-
στιν ἐν τῇ πατρίδι αὐ-
τοῦ.
25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ
λέγω ὑμῖν, πολλαὶ
χῆραι [2] ἦσαν ἐν ταῖς
ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ
Ἰσραὴλ, ὅτε [24] ἐκλεί-
σθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ
ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ,
ὡς [31] ἐγένετο λιμὸς μέ-
γας ἐπὶ πᾶσαν τὴν
γῆν.
26 Καὶ πρὸς οὐδεμίαν
αὐτῶν [31] ἐπέμφθη Ἠλί-
ας [32] εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα
[34] τῆς [a] Σιδῶνος, πρὸς
[1] γυναῖκα χήραν.
27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ
[2] ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαί-
ου τοῦ προφήτου ἐν
τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ-
δεὶς αὐτῶν [5] ἐκαθαρί-
σθη, εἰ μὴ Νεεμὰν
Σύρος.
28 Καὶ [8] ἐπλήσθησαν
πάντες θυμοῦ ἐν τῇ
συναγωγῇ, ἀκούοντες
ταῦτα.
29 Καὶ [10] ἀναστάντες
[11] ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τῆς πόλεως, καὶ [14] ἤγα-
γον αὐτὸν ἕως [b] τῆς [?]
[15] ὀφρύος τοῦ ὄρους,
ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν
[16] ᾠκοδόμητο, † εἰς τὸ
[17] κατακρημνίσαι αὐ-
τόν.
30 Αὐτὸς δὲ [19] διελ-
θὼν διὰ μέσου αὐτῶν,
[20] ἐπορεύετο.
31 Καὶ [22] κατῆλθε εἰς
Καπερναοὺμ πόλιν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ [2] ἦν δι-
δάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
σάββασι.
32 Καὶ [23] ἐξεπλήσσον-
το ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ [2] ἦν ὁ
λόγος αὐτοῦ.
33 Καὶ ἐν τῇ συναγω-
γῇ [2] ἦν ἄνθρωπος ἔχων
πνεῦμα δαιμονίου ἀκα-
θάρτου, καὶ [25] ἀνέκραξε
φωνῇ μεγάλῃ,
34 Λέγων· [26] Ἔα, [27] τί
[28] ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ
Ναζαρηνέ; [29] ἦλθες
[30] ἀπολέσαι ἡμᾶς; [32] οἶ-
δά σε τίς [2] εἶ, [35] ὁ ἅγιος
τοῦ Θεοῦ.

A. D. 27.

a Σιδωνίας-ι.
1 γυνή.
2 εἰμί.
3 ch. 22. 36, Ac. 1. 10. 2 Co 3. 7, 13.
4 ἄρχομαι.
5 καθαρίζω.
6 πληρόω.
7 οὖς.
8 πλήθω.
9 Ep. 4. 29. Col. 4. 6.
10 ἀνίστημι.
11 ἐκβάλλω.
12 Ac. 18. 21. Ro. 3. 9. 1 Co. 5. 10.
13 ἐρῶ.
14 ἄγω, Mat. 10. 18.
15 Le. 14. 9, in lxx.
16 οἰκοδομέω.
† ὥστε a.
17 2 Ch. 25. 12.
18 ἀκούω.
‡ εἰς Καπερναουμ-ι.
19 διέρχομαι.
20 πορεύω.
21 γίνομαι.
22 κατέρχομαι.
23 ἐκπλήσσω, Mar. 1. 22.
24 κλείω.
25 ἀνακράζω.
26 ἐάω, Mar. 1. 24.
27 ἡμᾶς.
28 Mat. 8. 29. Mar. 5. 7.
29 ἔρχομαι.
30 ἀπολλύω.
31 πέμπω.
32 εἴδω.
33 ver. 27. Jno. 17. 12.
34 s. πόλιν.
35 Mar. 1. 24.

λείας τῆς οἰκουμένης
ἐν [1] στιγμῇ χρόνου.
6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ διάβολος· Σοὶ [3] δώ-
σω τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την ἅπασαν, καὶ τὴν
δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ
[5] παραδέδοται, καὶ ᾧ
ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐ-
τήν.
7 Σὺ οὖν ἐὰν [8] προσκυ-
νήσῃς ἐνώπιόν μου, [21] ἔ-
σται σου [a] πάντα.
8 Καὶ [10] ἀποκριθεὶς αὐ-
τῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
[b] Ὕπαγε ὀπίσω μου,
Σατανᾶ· [11] γέγραπται
[b] γάρ· [12] Προσκυνήσεις [8]
Κύριον τὸν Θεόν σου,
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-
σεις.
9 Καὶ [18] ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
[19] ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ
τὸ [20] πτερύγιον τοῦ
ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Εἰ [b] ὁ υἱὸς [21] εἶ τοῦ
Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐν-
τεῦθεν κάτω·
10 [11] Γέγραπται γάρ·
[25] Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ [26] ἐντελεῖται πε-
ρὶ σοῦ, [27] τοῦ [28] διαφυ-
λάξαι σε·
11 Καὶ [b] ὅτι ἐπὶ χει-
ρῶν [36] ἀροῦσί σε, μήποτε
[37] προσκόψῃς πρὸς λί-
θον τὸν πόδα σου.
12 Καὶ [10] ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι [39] εἴρηται· [40] Οὐκ
ἐκπειράσεις Κύριον τὸν
Θεόν σου.
13 Καὶ [41] συντελέσας
πάντα πειρασμὸν ὁ

A. D. 27.

1 Is. 29. 5.
2 ἀφίστημι.
3 δίδωμι.
4 ὑποστρέφω.
5 παραδίδωμι.
6 ἐξέρχομαι.
7 ch. 2. 20.
8 προσκυνέω.
a πᾶσα α. i. e. ἐξουσία.
9 ἔρχομαι.
10 ἀποκρίνομαι.
11 γράφω.
12 De. 6. 13.
13 τρέφω.
14 εἰσέρχομαι.
15 ἔθω.
16 ἀνίστημι.
17 ἀναγινώσκω.
18 ἄγω.
19 ἵστημι.
20 Mal. 4. 5.
21 εἰμί.
22 ἐπιδίδωμι.
23 ἀναπτύσσω, Ju. 8. 25
24 εὑρίσκω
25 Ps. 91. 11.
26 ἐντέλλω.
27 s. ἕνεκα
28 διαφυλάσσω.
29 s. ἐστι.
30 Is. 61. 1-3.
31 ἀποστέλλω
32 ἰάομαι.
34 συντρίβω, ch. 9. 39.
35 s. κατά.
36 αἴρω.
37 προσκόπτω
38 θραύω, Ex. 15. 6.
39 εἴρω.
40 De. 6. 16.
41 συντελέω.
42 πτύσσω.
43 ἀποδίδωμι

διάβολος [2] ἀπέστη α
αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.
14 Καὶ [4] ὑπέστρεψ
ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυν
μει τοῦ Πνεύματος ε
τὴν Γαλιλαίαν· κ
φήμη [6] ἐξῆλθε καθ' ὅλ
τῆς περιχώρου περὶ α
τοῦ.
15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδ
σκεν ἐν ταῖς συναγ
γαῖς αὐτῶν, [7] δοξαζ
μενος ὑπὸ πάντων.
16 Καὶ [9] ἦλθεν ε
τὴν Ναζαρὲτ, οὗ [21] ἦ
[13] τεθραμμένος· κ
[14] εἰσῆλθε κατὰ τὸ [15] ε
ωθὸς αὐτῷ, ἐν τ
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτω
εἰς τὴν συναγωγὴν
καὶ [16] ἀνέστη [17] ἀνα
γνῶναι.
17 Καὶ [22] ἐπεδόθη α
τῷ βιβλίον Ἡσαΐου τ
προφήτου· καὶ [23] ἀν
πτύξας τὸ βιβλίο
[24] εὗρε τὸν τόπον ο
[21] ἦν [11] γεγραμμένον·
18 [30] Πνεῦμα Κυρίο
[29] ἐπ' ἐμὲ, οὗ ἕνεκ
ἔχρισέ με· εὐαγγελίζ
σθαι πτωχοῖς [31] ἀπ
σταλκέ με, [b] [32] ἰάσασθ
τοὺς [34] συντετριμμέν
[35] τὴν καρδίαν,]
19 Κηρύξαι αἰχμαλ
τοις ἄφεσιν, καὶ τ
φλοῖς ἀνάβλεψιν, [31] ἀ
ποστεῖλαι [38] τεθρα
σμένους ἐν ἀφέσει, κ
ρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρί
δεκτόν.
20 Καὶ [42] πτύξας τ
βιβλίον, [43] ἀποδοὺς τ
ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε· κ

ν ἐν τῇ συν-
οἱ ὀφθαλμοὶ
[5] ἀτενίζοντες

ἤρξατο δὲ λέγειν
αὐτοὺς Ὅτι σή-
[6] πεπλήρωται ἡ
αὕτη ἐν τοῖς
ὑμῶν.
αὶ πάντες ἐμαρ-
αὐτῷ, καὶ ἐ-
ζον ἐπὶ τοῖς [9] λό-
ῆς χάριτος, τοῖς
υομένοις ἐκ τοῦ
τος αὐτοῦ, καὶ
· Οὐχ οὗτός
ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;
αὶ εἶπε πρὸς αὐ-
[12] Πάντως [13] ἐ-
μοι τὴν παραβο-
αὐτην· Ἰατρὲ
υσον σεαυτόν·
ἠκούσαμεν [21] γε-
: ‡ ἐν τῇ Κα-
ὺμ, ποίησον καὶ
ἐν τῇ πατρίδι

ἶπε δέ· Ἀμὴν
ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς
της δεκτός [2] ἐ-
ν τῇ πατρίδι αὐ-

π' ἀληθείας δὲ
ὑμῖν, πολλαὶ
[2] ἦσαν ἐν ταῖς
ς Ἠλίου ἐν τῷ
λ, ὅτε [24] ἐκλεί
οὐρανὸς ἐπὶ
ία καὶ μῆνας ἕξ,
γένετο λιμὸς μέ-
πὶ πᾶσαν τὴν

ὶ πρὸς οὐδεμίαν
[31] ἐπέμφθη Ἠλί-
μὴ εἰς Σάρεπτα

A. D. 27.

* Σιδωνίας-ί.
1 γυνη.
2 εἰμί.
3 ch. 22. 36.
Ac. 1. 10.
2 Co 3 7,13.
4 ἄρχομαι.
5 καθαρίζω.
6 πληρόω.
7 οὖς.
8 πλήθω.
9 Ep. 4. 29.
Col. 4 6.
10 ἀνίστημι
11 ἐκβάλλω
12 Ac. 18. 21.
Ro. 3. 9
1 Co 5. 10.
13 εἴρω.
14 ἄγω,
Mat. 10. 18.
15 Le 14. 9,
in lxx.
16 οἰκοδομέω
† ὥστε α.
17 2 Ch.25.12.
18 ἀκούω.
‡ εἰς Καπερναοὶ μ.-ί.
19 διέρχομαι
20 πορεύω.
21 γίνομαι.
22 κατέρχομαι.
23 ἐκπλήσσω,
Mar. 1. 22.
24 κλείω.
25 ἀνακράζω.
26 ἐάω,
Mar. 1. 24.
27 · ἡμᾶς.
28 Mat 8. 29.
Mar. 5. 7.
29 ἔρχομαι
30 ἀπολλύω.
31 πέμπω.
32 εἴδω.
33 ver. 27.
Jno. 17. 12
34 s. πόλιν
35 Mar. 1. 24.

[34] τῆς * Σιδῶνος, πρὸς
[1] γυναῖκα χήραν.
27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ
[2] ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαί-
ου τοῦ προφήτου ἐν
τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐ-
δεὶς αὐτῶν [5] ἐκαθαρί-
σθη, εἰ μὴ Νεεμὰν
Σύρος.
28 Καὶ [8] ἐπλήσθησαν
πάντες θυμοῦ ἐν τῇ
συναγωγῇ, ἀκούοντες
ταῦτα.
29 Καὶ [10] ἀναστάντες
[11] ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
τῆς πόλεως, καὶ [14] ἤγα-
γον αὐτὸν ἕως [b] τῆς [l]
[15] ὀφρύος τοῦ ὄρους,
ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν
[16] ᾠκοδόμητο, † εἰς τὸ
[17] κατακρημνίσαι αὐ-
τόν.
30 Αὐτὸς δὲ [19] διελ-
θὼν διὰ μέσου αὐτῶν,
[20] ἐπορεύετο.
31 Καὶ [22] κατῆλθε εἰς
Καπερναοὺμ πόλιν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ [2] ἦν δι-
δάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
σάββασι.
32 Καὶ [23] ἐξεπλήσσον-
το ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ [2] ἦν ὁ
λόγος αὐτοῦ.
33 Καὶ ἐν τῇ συναγω-
γῇ [2] ἦν ἄνθρωπος ἔχων
πνεῦμα δαιμονίου ἀκα-
θάρτου, καὶ [25] ἀνέκραξε
φωνῇ μεγάλῃ
34 Λέγων· [26] Ἔα, [27] τί
[28] ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ
Ναζαρηνέ; [29] ἦλθες
[30] ἀπολέσαι ἡμᾶς; [32] οἶ-
δά σε τίς [2] εἶ, [35] ὁ ἅγιος
τοῦ Θεοῦ.

καὶ λέγοντα
ὁ εἶ ὁ Χρι-
ιὸς τοῦ Θεοῦ.
ιμῶν οὐκ [8] εἴα
ιεῖν. ὅτι [9] ᾔδει-
Χριστὸν αὐτὸν

ινομένης [8] δὲ ἡ-
ἐξελθὼν ἐπορεύ-
ἔρημον τόπον. Καὶ
οἱ [11] ἐζήτουν αὐ-
αὶ [12] ἦλθον ἕως
καὶ [13] κατεῖχον
τοῦ μὴ πορεύε-
ἀπ' αὐτῶν.
ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐ-
Ὅτι καὶ ταῖς
αις [16] πόλεσιν εὐ-
ελίσασθαί με δεῖ
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ·
εἰς τοῦτο [17] ἀπέ-
ιλμαι.
Καὶ [20] ἦν κηρύσσων
ταῖς συναγωγαῖς
ς § Γαλιλαίας.

Κεφ. ε'.

ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν
τῷ τὸν ὄχλον [23] ἐπικεῖ-
σθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
καὶ αὐτὸς [20] ἦν [28] ἑστὼς
παρὰ τὴν λίμνην Γεν-
νησαρέτ· ... δύο πλοῖα

[15] συνέκλεισαν ἰχ-
ν πλῆθος πολύ·
διεῤῥήγνυτο δὲ τὸ
δίκτυον αὐτῶν.
7 Καὶ [17] κατένευσαν
τοῖς [18] μετόχοις τοῖς ἐν
τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, [20] τοῦ
[21] ἐλθόντας [22] συλλα-
βέσθαι αὐτοῖς· καὶ
[21] ἦλθον, καὶ ἔπλησαν
ἀμφότερα τὰ πλοῖα,
ὥστε *[24] βυθίζεσθαι αὐ-
τά.
8 [28] Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέ-
τρος, [31] προσέπεσε τοῖς
γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέ-
γων· [33] Ἔξελθε ἀπ'
ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρ-
τωλός εἰμι, Κύριε.
9 Θάμβος γὰρ [35] πε-
ριέσχεν αὐτὸν καὶ πάν-
τας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ
τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ᾗ
[23] συνέλαβον.
10 Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰά-
κωβον καὶ Ἰωάννην υἱ-
οὺς Ζεβεδαίου, οἳ [4] ἦσαν

14 πίπτω.
15 διαῤῥήγ-
νυμι, c. 8 29.
Mat. 23. 65.
16 δέομαι.
17 κατανεύω
18 ἅπτομαι.
19 He. 1. 9.
3. 1.
20 s. ἕνεκα.
21 ἔρχομαι.
22 καθαρίζω.
23 συλλαμ-
βάνω.
24 ἀπέρχο-
μαι.
* παρά τι-f.
25 1 Ti. 6. 9.
26 παραγ-
γέλλω.
27 δεικνύω.
28 εἴδω.
29 προσφέρω.
30 προστάσσω
31 προσπίπτω
32 διέρχομαι
33 ἐξέρχομαι
34 συνέρχο-
μαι.
35 περιέχω.
36 ch. 9. 10.
37 s. χώραις.

σαί με καθαρίσαι.
13 Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, [18] ἥψατο αὐτοῦ,
εἰπών· Θέλω, [22] καθα-
ρίσθητι. Καὶ εὐθέως
ἡ λέπρα [24] ἀπῆλθεν ἀπ'
αὐτοῦ.
14 Καὶ αὐτὸς [26] παρήγ-
γειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰ-
πεῖν· ἀλλὰ [24] ἀπελθὼν
[27] δεῖξον σεαυτὸν τῷ
ἱερεῖ, καὶ [29] προσένεγκε
περὶ τοῦ καθαρισμοῦ
σου, καθὼς [30] προσέτα-
ξε Μωσῆς, εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς.
15 [32] Διήρχετο δὲ μᾶλ-
λον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ·
καὶ [34] συνήρχοντο ὄχλοι
πολλοὶ [20] ἀκούειν, καὶ
θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐ-
τοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενει-
ῶν αὐτῶν.
16 Αὐτὸς δὲ [4] ἦν
[36] ὑποχωρῶν ἐν ταῖς
ἐρήμοις, [37] καὶ προσευ-
χόμενος.

17 Καὶ [1] ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ϗ αὐτὸς [2] ἦν διδάσκων· καὶ [2] ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ [4] νομοδιδάσκαλοι, οἱ [2] ἦσαν [5] ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου [2] ἦν εἰς τὸ [6] ἰᾶσθαι αὐτούς.

18 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς [2] ἦν [8] παραλελυμένος· καὶ [9] ἐζήτουν αὐτὸν [11] εἰςενεγκεῖν, καὶ [12] θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ·

19 Καὶ μὴ [14] εὑρόντες ‡διὰ ποίας[15] εἰςενέγκωσιν [11] αὐτὸν, διὰ τὸν ὄχλον, [16] ἀναβάντες ἐπὶ τὸ [17] δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ [21] κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20 Καὶ [22] ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, [23] ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

21 Καὶ [27] ἤρξαντο [28] διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς [2] ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται [23] ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ § μόνος ὁ Θεός;

22 [31] Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς [32] διαλογισμοὺς αὐτῶν, [33] ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί [28] διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

23 Τί [2] ἐστιν [*] εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· [23] Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰπεῖν· Ἔγειραι καὶ περιπάτει;

24 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς [23] ἀφιέναι ἁμαρτίας, (εἶπε τῷ [*] [8] παραλελυμένῳ·) Σοὶ λέγω, ἔγειραι· ϗ [7] ἄρας τὸ [21] κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.

25 Καὶ παραχρῆμα [10] ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, [7] ἄρας[12] † ἐφ' ᾧ [18] κατέκειτο,[19] ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26 Καὶ ἔκστασις [20] ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ [24] ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· Ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα [25] ἐξῆλθε, καὶ [26] ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευΐν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.

28 Καὶ [29] καταλιπὼν ἅπαντα, [10] ἀναστὰς [30] ἠκολούθησεν αὐτῷ.

29 Καὶ ἐποίησε [34] δοχὴν μεγάλην ὁ Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ [2] ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων οἳ [2] ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι.

A. D. 27.

1 γίνομαι.
2 εἰμί.
3 ch. 16. 17. Mat. 9. 5.
4 Ac. 5. 34. 1 Ti. 1. 7.
5 ἔρχομαι.
6 ἰάομαι.
* παραλυτικῷ.
7 αἴρω. [κῷ-h
8 παραλύω.
9 ζητέω.
10 ἀνίστημι.
11 εἰςφέρω.
12 τίθημι.
13 s. τὸ κλινίδιον.
† ἐφ' ὃ-h.
14 εὑρίσκω.
‡ ποίας-a. al. διὰ ποίας ὁδοῦ-n.
15 s. ὁδοῦ.
16 ἀναβαίνω.
17 ch. 12. 3. 17. 31.
18 κατακειμαι.
19 ἀπέρχομαι.
20 λαμβάνω.
21 κράββατον. Mar. 2. 4, 9.
22 εἴδω.
23 ἀφίημι.
24 πλήθω.
25 ἐξέρχομαι.
26 θεάομαι.
27 ἄρχομαι.
28 ch. 1. 29. 3. 15.
29 καταλείπω.
30 ἀκολουθέω.
§ εἷς-n.
31 ἐπιγινώσκω.
32 ch. 2. 35. 6. 8. Mat. 15. 19.
33 ἀποκρίνομαι.
34 ch. 14. 13.

μα· τὸ ἀπὸ τοῦ και-
νοῦ.
37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
παλαιούς· εἰ δὲ μήγε,
[2] ῥήξει ὁ νέος οἶνος τὺς
ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς [3] ἐκ-
χυθήσεται, ϗ οἱ ἀσκοὶ
[5] ἀπολοῦνται.
38 Ἀλλὰ οἶνον νέον
εἰς ἀσκοὺς καινοὺς
[8] βλητέον, [d] καὶ ἀμφό-
τεροι [9] συντηροῦνται.
39 Καὶ οὐδεὶς [10] πιὼν
παλαιὸν, εὐθέως θέλει
νέον· λέγει γάρ· Ὁ πα-
λαιὸς [11] χρηστότερός
[17] ἐστιν.

Κεφ. ϛʹ.

[13] ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν
σαββάτῳ [e] δευτερο-
πρώτῳ,[1] διαπορεύεσθαι
αὐτὸν διὰ τῶν [14] σπο-
ρίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ
μαθηταὶ αὐτȣ̃ τὺς στά-
χυας, καὶ ἤσθιον, ψώ-
χοντες [16] ταῖς χερσί.
2 Τινὲς δὲ τῶν Φαρι-
σαίων εἶπον [d] αὐτοῖς·[1]
[19] Τί ποιεῖτε ὃ ȣ̓κ [20] ἔξ-
εστι ποιεῖν ἐν τοῖς
σάββασι;
3 Καὶ [4] ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
Οὐδὲ τοῦτο [21] ἀνέγνωτε
ὃ ἐποίησε Δαβὶδ, [22] ὁ-
πότε [23] ἐπείνασεν αὐ-
τὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
[17] ὄντες;
4 Ὡς [24] εἰςῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ Θεȣ̃, καὶ
τοὺς ἄρτους τῆς πρo-

Mal. 21. 11.
Jno. 6. 41.
1 Co. 10 10.
* τῶν τελω-
νῶν-L.
2 ῥήσσω.
3 ἐκχύω.
4 ἀποκρίνο-
μαι.
5 ἀπόλλυμι.
6 ἔρχομαι.
7 s. ἕνεκα τȣ̃.
8 βάλλω.
9 συντηρέω,
ch. 2. 19.
Mat. 9. 17.
Mar. 6. 20.
10 πίνω.
11 ch. 6. 35.
Ro. 2. 4.
Ep. 4. 32.
12 Ac. 24. 26.
1 Ti. 5. 23.
13 γίνομαι.
14 s. χωρίων.
15 s. χρόνῳ.
16 s. αὐτοὺς.
17 εἰμί.
18 s. ζιὰ.
19 ἀπαίρω.
20 ἔξειμι.
21 ἀναγινώ-
σκω.
22 1 Sa. 21. 3-
6.
23 πεινάω.
‡ ἀπὸ ἱματίȣ
καινȣ̃ σχί-
σας ἐπι-
βάλλει-i.
24 εἰςέρχο-
μαι.
25 ἔγω.
26 Mat. 9. 16.
Mar. 2. 21.
Is. 3. 20.
27 Mat. 9. 16.
ἐπιῤῥάπτει,
Mar. 2. 21.

A. D. 27.

11 Αὐτοὶ δὲ [2]ἐπλήσθη-
σαν [3]ἀνοίας, καὶ [4]διε-
λάλουν πρὸς ἀλλήλους,
τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰη-
σοῦ.
12 [5]Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς
ἡμέραις ταύταις, [*][7]ἐξ-
ῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσ-
εύξασθαι· καὶ [11]ἦν δια-
νυκτερεύων ἐν τῇ προσ-
ευχῇ[†] τοῦ Θεοῦ.
13 Καὶ ὅτε [9]ἐγένετο
ἡμέρα, προσεφώνησε
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
καὶ [10]ἐκλεξάμενος ἀπ'
αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ
ἀποστόλους [13]ὠνόμα-
σε·
14 (Σίμωνα, ὃν καὶ
[13]ὠνόμασε Πέτρον, καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, Ἰάκωβον ϗ Ἰω-
άννην, Φίλιππον καὶ
Βαρθολομαῖον,
15 Ματθαῖον καὶ Θω-
μᾶν, Ἰάκωβον τὸν [18]τοῦ
Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα
τὸν καλούμενον Ζηλω-
τὴν,
16 Ἰούδαν [21]Ἰακώβου,
ϗ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην
ὃς καὶ [9]ἐγένετο προδό-
της.)
17 Καὶ [22]καταβὰς μετ'
αὐτῶν, [19]ἔστη ἐπὶ τό-
που πεδινοῦ· ϗ ὄχλος
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ
πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ
ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας
καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
τῆς [23]παραλίου Τύρου ϗ
Σιδῶνος, οἳ [25]ἦλθον
[26]ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
αὐτῶν·

1 λαμβάνω.
2 πλήθω.
3 2 Ti. 3. 9.
4 διαλαλέω.
5 γίνομαι.
6 ἔξειμι.
* ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς-i.
7 ἐξέρχομαι.
† Vide App.
8 Ac. 16. 13.
9 γίνομαι.
10 ἐκλέγομαι
11 εἰμί.
12 Mar. 13. 20.
13 ὀνομάζω.
‡ Παρετηροῦν-το δὲ αὐτὸν εἰ-h. a. 11.
Παρετηροῦν δὲ οἱ-h.
14 παρατηρέω
15 εὑρίσκω
16 Jo. 18. 29.
17 οἶδα.
18 s. υἱόν.
§ τῷ ἀνδρὶ-h. alii ι.
19 ἵστημι.
20 ἀνίστημι.
21 s. τὸν ἀδελφόν.
ὑμᾶς· Τί ἔξεστι a. ὑμᾶς τι· Ἔξεστι-
22 καταβαίνω
** ἀποκτεῖναι h.
†† αὐτῷ l.
23 s. χώρας.
‡‡ ἐποίησε-a alii ὁ δὲ ἐξέτεινε-i.
24 ἀποκαθίστημι.
25 ἔρχομαι.
26 s. ἵνα.
§§ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη-a. alii χεὶρ αὐτοῦ-h.

ΛΟΥΚΑ.

ὄχλος
... αὐτοῦ,
... παρ' αὐτῷ
... καὶ [5] ἰᾶτο
...

... τὸς [6] ἐπάρας
... αλμοὺς αὐτοῦ
... μαθητὰς αὐτῷ, [7]
Μακάριοι οἱ
... οἱ· ὅτι ὑμετέρα
... ἡ βασιλεία τοῦ
... οῦ.
21 Μακάριοι οἱ πεινῶν-
τες νῦν· ὅτι [8] χορτα-
σθήσεσθε. Μακάριοι οἱ
κλαίοντες νῦν· ὅτι [9] γε-
λάσετε.
22 Μακάριοί [10] ἐστε ὅταν
μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄν-
θρωποι, καὶ ὅταν [11] ἀφ-
ορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνει-
δίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι
τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πο-
νηρὸν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.
23 § Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, καὶ [15] σκιρτή-
σατε· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς
ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρα-
νῷ· κατὰ ‡ ταῦτα γὰρ
[16] ἐποίουν τοῖς προφή-
ταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν
τοῖς πλουσίοις· ὅτι
[18] ἀπέχετε τὴν παρά-
κλησιν ὑμῶν.
25 Οὐαὶ ὑμῖν οἱ [19] ἐμ-
πεπλησμένοι· ὅτι πει-
νάσετε. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ
γελῶντες νῦν· ὅτι πεν-
θήσετε καὶ κλαύσετε.

...
... καὶ ...
... τῶν ...
... καὶ Σί...
... μενον Ζ...
... αν [21] Ἰακώ...
... ν Ἰσκαριώτ...
... ὃ ἐγένετο π...
καὶ [22] καταβὰς ...
... ῶν, [19] ἔστη ἐπὶ ...
... πεδινοῦ· καὶ ὄχ...
... αθητῶν αὐτοῦ, ...
πλῆθος πολὺ τοῦ λ...
ἀπὸ πάσης τῆς Ἰου...
καὶ Ἱερουσαλήμ, ...
τῆς [23] παραλίου Τύρου ...
Σιδῶνος, οἳ [24] ἦλ...
... ἀκοῦσαι αὐτοῦ, ...
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσ...
αὐτῶν·

...
... ἐνοχλ...
...νου.
1 Ac. 5. ...
‡ ἀπὸ α...
2 θεραπευ...
‡ ταὐτά...
3 ch. 8. 46.
Mar. 5. ...
4 ἐξέρχομαι.
5 ἰάομαι.
6 ἐπαίρω.
7 εἰμί.
§ ὑμᾶς-α.
8 Mat. 5. 6.
14. 20.
9 ver. 25.
10 ἐπηρεάζω,
Mat. 5. 44.
1 Pe. 3. 16.
11 Mat. 13. 49.
25. 32.
Ac. 13. 2.
Ro. 1. 1.
2 Co. 6. 17.
Ga. 1. 15.
12 δίδωμι.
13 s. χρήμα-
τα.
14 ch. 12. 20.
De. 5. 2, 3.
Ne. 5. 7.
§ Χάρητε-α.
15 σκιρτάω,
ch. 1. 41, 44.
Ge. 25. 22.
Ps. 114. 4, 6.
16 ποιέω.
17 1 Pe. 2. 20.
μισθὸν,
Mat. 5. 46.
18 Ge. 43. 23.
Nu. 32. 19.
Mat. 6. 2, 5.
Phile. 15.
19 ἐμπλήθω,
ch. 1. 53.
Jno. 6. 12.
Ro. 15. 24.
Ex. 15. 9.
Ps. 107. 9.
Je. 31. 25.

...
...
...
...
κ...
λ...
3...
τί ...
τοῦ ...
μὴ ...
31 ...
ἵνα ...
ἄνθρ...
ποιε...
ως.
32 ...
τοὺς ...
ποία ...
[7] ἐστί ...
ἁμαρτ...
πῶντα...
πῶσι.
33 Καὶ ...
τε τοὺς ...
ὑμᾶς, πο...
ρις [7] ἐστ...
ἁμαρτωλ...
ποιοῦσι.

34 Καὶ ἐὰν * δανείζη-
τε παρ' ὧν ἐλπίζετε
[3] ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν
[4] χάρις [5] ἐστί; καὶ γὰρ
[c] οἱ | ἁμαρτωλοὶ ἁμαρ-
τωλοῖς δανείζουσιν,
ἵνα [3] ἀπολάβωσι [6] τὰ
ἴσα. |
35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τὺς
ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγα-
θοποιεῖτε, ϗ δανείζετε,
μηδὲν ἀπελπίζοντες· ϗ
[6] ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς, καὶ [10] ἔσεσθε [8]
υἱοὶ [b] τοῦ | ὑψίστυ· ὅτι
αὐτὸς χρηστός [5] ἐστιν
ἐπὶ τοὺς [11] ἀχαρίστους
καὶ πονηρούς.
36 [12] Γίνεσθε [c] ὖν | [13] οἰ-
κτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ
πατὴρ ὑμῶν [13] οἰκτίρ-
μων [5] ἐστί.
37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ
οὐ μὴ [14] κριθῆτε· μὴ
[15] καταδικάζετε, καὶ οὐ
μὴ [15] καταδικασθῆτε·
ἀπολύετε, καὶ ἀπολυ-
θήσεσθε·
38 [17] Δίδοτε, ϗ [17] δοθή-
σεται ὑμῖν· μέτρον κα-
λὸν, [18] πεπιεσμένον καὶ
[19] σεσαλευμένον καὶ
ὑπερεκχυνόμενον [17] δώ-
σουσιν εἰς τὸν κόλπον
ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ
μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀν-
τιμετρηθήσεται ὑμῖν.
39 Εἶπε δὲ παραβολὴν
αὐτοῖς· Μήτι δύναται
τυφλὸς τυφλὸν ὁδη-
γεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι
εἰς βόθυνον [20] πεσοῦν-
ται;
40 Οὐκ [5] ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
αὐτοῦ· [1] κατηρτισμέ-
νος [8] δὲ πᾶς [5] ἔσται
ὡς ὁ διδάσκαλος αὐ-
τοῦ.
41 Τί δὲ βλέπεις τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλ-
μῷ τῦ ἀδελφοῦ συ, τὴν
δὲ δοκὸν τὴν [9] ἐν τῷ
ἰδίῳ ὀφθαλμῷ [1] οὐ κα-
τανοεῖς;
42 Ἢ πῶς δύνασαι λέ-
γειν τῷ ἀδελφῷ σου·
Ἀδελφὲ, [8] ἄφες ἐκβάλω
τὸ κάρφος τὸ [9] ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ συ· αὐτὸς τὴν
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δο-
κὸν οὐ βλέπων; Ὑπο-
κριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον
τὴν δοκὸν ἐκ τῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου, καὶ τότε δια-
βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
κάρφος τὸ [9] ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
σου.
43 Οὐ γάρ [5] ἐστι δέν-
δρον καλὸν, ποιοῦν καρ-
πὸν [16] σαπρόν· οὐδὲ δέν-
δρον [16] σαπρὸν, ποιοῦν
καρπὸν καλόν.
44 Ἕκαστον γὰρ δέν-
δρον ἐκ τοῦ ἰδίου
καρπῦ γινώσκεται· οὐ
γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέ-
γουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βά-
του τρυγῶσι σταφυ-
λήν.
45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρω-
πος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θη-
σαυροῦ τῆς καρδίας αὐ-
τοῦ προφέρει τὸ ἀγα-
θόν· καὶ ὁ πονηρὸς [c] ἄν-
θρωπος | ἐκ τοῦ πονη-
ροῦ (θησαυροῦ τῆς καρ-
δίας αὐτοῦ | προφέρει
τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τῦ

A. D. 27.

* δανείζετε-h
1 καταρτίζω,
Mat. 21. 16.
Mar. 1. 19.
Ro. 9. 22.
1 Co. 1. 10.
2 Co. 13. 11.
Ga. 6. 1.
1 Th. 3. 10.
He. 10. 5.
1 Pe. 5. 10.
2 s. μαθητὴς.
3 ἀπολαμ-
βανω.
4 ver. 32.
5 εἰμί.
6 s. οὖσαν.
7 s. σου.
8 ἀφίημι.
9 s. ὤν.
10 ὅπως γέ-
νησθε υἱοὶ
τῦ πατρὸς
ὑμῶν τῦ ἐν
οὐρανοῖς,
Mat. 5. 45.
11 2 Ti. 3. 2.
confer.
Ro. 1. 21.
12 γίνομαι.
13 Ja. 5. 11.
14 κρίνω.
15 Mat. 12. 7,
37.
Ja. 5. 6.
16 Mat. 7. 17,
18.
12. 33.
13. 48.
Ep. 4. 29.
17 δίδωμι.
18 πιέζω,
Mi. 6. 15.
19 σαλεύω,
ver. 48.
ch. 7. 24.
21. 26.
Mat. 24. 29.
Ac. 4. 31.
He. 12. 26.
20 πίπτω.

3 Ἀκούσας δὲ περὶ
τοῦ Ἰησοῦ, [2]ἀπέστειλε
πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέ-
ρους τῶν Ἰουδαίων,
ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως
[3]ἐλθὼν διασώσῃ τὸν
δοῦλον αὐτοῦ.
4 Οἱ δὲ [4]παραγενόμε-
νοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν
[5]παρεκάλουν αὐτὸν
[6]σπουδαίως, λέγοντες·
Ὅτι [9]ἄξιός [8]ἐστιν ᾧ
[10]παρέξει τοῦτο·
5 Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος
ἡμῶν, καὶ τὴν συναγω-
γὴν αὐτὸς [11]ᾠκοδόμη-
σεν ἡμῖν.
6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς [20]ἐπο-
ρεύετο σὺν αὐτοῖς.
Ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν
ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰ-
κίας, [22]ἔπεμψε πρὸς
αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος
φίλους, λέγων αὐτῷ·
Κύριε, μὴ [23]σκύλλου·
οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα
ὑπὸ τὴν στέγην μου
[24]εἰσέλθῃς.
7 Διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν
[24]ἠξίωσα πρός σε [3]ἐλ-
θεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ,
καὶ [27]ἰαθήσεται ὁ παῖς
μου.
8 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρω-
πός εἰμι [28]ὑπὸ ἐξου-
σίαν τασσόμενος, ἔχων
ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώ-
τας· καὶ λέγω τούτῳ·
[20]Πορεύθητι, καὶ [20]πο-
ρεύεται· καὶ ἄλλῳ· Ἔρ-
χου, καὶ ἔρχεται· καὶ
τῷ δούλῳ μου· Ποίη-
σον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.
9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν

A. 10. 27.
Mat. 12. 34.
Mar. 5. 8.
2 Co. 8. 14.
ἀποστέλλω.
ἔρχομαι.
παραγίνομαι.
παρακαλέω.
Tit. 3. 13.
ὑποδείκνυμι. [μι.
εἰμί.
Mat. 10. 11.
παρέχω.
οἰκοδομέω
σκάπτω,
ch. 13. 8.
16. 3.
βαθύνω.
τίθημι.
ἦλθον οἱ
ποταμοί,
Mat. 7. 27.
γίνομαι.
προσρήγνυμι.
ver. 38.
θεμελιόω.
πορεύομαι
πτῶσις,
Mat. 7. 27.
πέμπω.
ch. 8. 49.
Mat. 9. 36.
Mar. 5. 35.
ἀξιόω,
2 Th. 1. 11.
1 Ti. 5. 17.
He. 3. 3.
10. 29.
πληρόω.
εἰσέρχομαι.
ἰάομαι.
Mat. 8. 9.
μέλλω.
ε. τὸν βίον
ch. 14. 8.
Phi. 2. 29.
Pe. 2. 4, 6.
Is. 26. 21.
πτω.

5

αὐτὸν· καὶ [1] στραφεὶς,
τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ
ὄχλῳ, εἶπε· Λέγω
ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσρα-
ὴλ τοσαύτην πίστιν
[3] εὗρον.
10 Καὶ [5] ὑποςρέψαντες
οἱ [10] πεμφθέντες εἰς τὸν
οἶκον, [3] εὗρον τὸν ἀσθε-
νοῦντα δοῦλον ὑγιαί-
νοντα.
11 Καὶ [8] ἐγένετο ἐν
[•] τῇ [9] ἑξῆς, ἐπορεύετο
εἰς πόλιν καλουμένην
Ναΐν· καὶ [12] συνεπο-
ρεύοντο αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ [d] ἱκανοὶ, [l] ϗ
ὄχλος πολύς.
12 Ὡς δὲ [13] ἤγγισε τῇ
πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ
ἰδοὺ, [14] ἐξεκομίζετο
[e] [15] τεθνηκὼς, [l] υἱὸς [17] μο-
νογενὴς τῇ μητρὶ αὐτῦ,
ϗ αὕτη χήρα· ϗ ὄχλος
τῆς πόλεως ἱκανὸς
[c] [11] ἦν [l] σὺν αὐτῇ.
13 Καὶ [19] ἰδὼν αὐτὴν ὁ
Κύριος, [20] ἐσπλαγχνί-
σθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν
αὐτῇ· Μὴ κλαῖε.
14 Καὶ [23] προςελθὼν
[24] ἥψατο τῆς σοροῦ, (οἱ
δὲ βαστάζοντες [25] ἔςη-
σαν,) καὶ εἶπε· Νεανί-
σκε, σοὶ λέγω, [26] ἐγέρ-
θητι.
15 Καὶ [28] ἀνεκάθισεν ὁ
νεκρὸς, ϗ [29] ἤρξατο λα-
λεῖν· καὶ [30] ἔδωκεν αὐ-
τὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.
16 [31] Ἔλαβε δὲ φόβος
ἅπαντας, ϗ [32] ἐδόξαζον
τὸν Θεὸν, λέγοντες·
Ὅτι προφήτης μέγας
ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, ϗ
ὅτι [2] ἐπεσκέψατο ὁ
Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
17 Καὶ [4] ἐξῆλθεν ὁ λό-
γος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ,
καὶ ἐν πάσῃ τῇ [6] περι-
χώρῳ.
18 Καὶ [7] ἀπήγγειλαν
Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τῦ περὶ πάντων τύτων.
19 Καὶ προςκαλεσάμε-
νος δύο τινὰς τῶν μα-
θητῶν αὐτῦ ὁ Ἰωάννης,
[10] ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν, λέγων· Σὺ [11] εἶ ὁ
ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον
προςδοκῶμεν;
20 [16] Παραγενόμενοι δὲ
πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες,
εἶπον· Ἰωάννης ὁ βα-
πτιστὴς [18] ἀπέσταλκεν
ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων·
Σὺ [11] εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ
ἄλλον προσδοκῶμεν;
21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ
ἐθεράπευσε πολλοὺς
ἀπὸ νόσων καὶ μαστί-
γων καὶ πνευμάτων πο-
νηρῶν, καὶ τυφλοῖς
πολλοῖς [21] ἐχαρίσατο
[c] τὸ [l] βλέπειν.
22 Καὶ [22] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
[27] Πορευθέντες ἀπαγ-
γείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδε-
τε καὶ [34] ἠκούσατε· ὅτι
τυφλοὶ ἀναβλέπουσι,
χωλοὶ περιπατοῦσι, λε-
προὶ καθαρίζονται, κω-
φοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ
ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐ-
αγγελίζονται·
23 Καὶ μακάριός ἐστιν
ὃς ἐὰν μὴ [33] σκανδαλι-
σθῇ ἐν ἐμοί.

A. D. 27.

1 στρέφω.
2 ἐπισκέπτομαι, ch. 1. 68. Mat. 25. 36. Ac. 7. 23. He. 2. 6.
3 εὑρίσκω.
4 ἐξέρχομαι.
5 ὑποστρέφω
6 s. γῆ.
7 ἀπαγγέλλω
8 γίνομαι.
• τῷ ἑξῆς h.
9 s. ἡμέρᾳ καθ'.
10 πέμπω.
11 εἰμί.
12 συμπορεύομαι.
13 ἐγγίζω.
14 ἐκκομίζω.
15 θνήσκω.
16 παραγίνομαι.
17 ch. 9. 38. Jno. 1. 14, 18. He. 11. 17. 1 Jno. 4. 9.
18 ἀποςέλλω
19 εἴδω.
20 σπλαγχνίζω.
21 χαρίζομαι ver. 42, 43. Ac. 25. 11, 16. 1 Co. 2. 12.
22 ἀποκρίνομαι.
23 προςέρχομαι.
24 ἅπτομαι.
25 ἵστημι.
26 ἐγείρω.
27 πορεύομαι
28 ἀνακαθίζω
29 ἄρχομαι.
30 δίδωμι.
31 λαμβάνω.
32 δοξάζω.
33 Mat. 5. 28.
34 ἀκούω.

24 [1]Ἀπελθόντων δὲ
τῶν [2]ἀγγέλων Ἰωάν-
νου, ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ
Ἰωάννου· Τί [*4]ἐξελη-
λύθατε εἰς τὴν ἔρημον
[5]θεάσασθαι; [a]κάλαμον
ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμε-
νον;
25 Ἀλλὰ τί [*4]ἐξελη-
λύθατε [b]ἰδεῖν; [a]ἄν-
θρωπον ἐν [7]μαλακοῖς
ἱματίοις [8]ἠμφιεσμένον;
ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ [9]ἐν-
δόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρ-
χοντες, ἐν τοῖς βασι-
λείοις [10]εἰσίν.
26 Ἀλλὰ τί [*4]ἐξελη-
λύθατε [b]ἰδεῖν; [6]προφή-
την; ναὶ λέγω ὑμῖν,
αὶ περισσότερον προ-
ήτου.
7 Οὗτός [10]ἐστι περὶ
[15]γέγραπται· Ἰδοὺ
ὼ ἀποστέλλω τὸν
γελόν μου πρὸ προσ-
ου σου, ὃς κατα-
υάσει τὴν ὁδόν σου
ροσθέν σου.
Λέγω γὰρ ὑμῖν, μεί-
ἐν γεννητοῖς [17]γυ-
ῶν ᵈπροφήτης |
ννου ᵈτοῦ βαπτιστοῦ |
ς [10]ἐστιν· ὁ δὲ μι-
ρος ἐν τῇ βασι-
τοῦ Θεοῦ, μείζων
[10]ἐστι.
αὶ πᾶς ὁ λαὸς
ς καὶ οἱ τελῶ-
ἐδικαίωσαν τὸν
βαπτισθέντες
άπτισμα Ἰωάν-
Φαρισαῖοι ϗ
τὴν βουλὴν

τοῦ Θεοῦ [2]ἠθέτησαν
εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτι-
σθέντες ὑπ' αὐτοῦ.
31 [b]Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· |
Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς
ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς
ταύτης; ϗ τίνι [10]εἰσὶν
ὅμοιοι;
32 [c]Ὅμοιοί [10]εἰσι παι-
δίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ κα-
θημένοις, καὶ προσφω-
νοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ
λέγουσιν· [11]Ηὐλήσα-
μεν ὑμῖν, καὶ οὐκ [12]ὠρ-
χήσασθε· [13]ἐθρηνήσα-
μεν ὑμῖν, καὶ οὐκ [14]ἐ-
κλαύσατε.
33 [16]Ἐλήλυθε γὰρ Ἰω-
άννης ὁ βαπτιστὴς
μήτε ᵈἄρτον | ἐσθίων,
μήτε ᵈοἶνον | πίνων·
καὶ λέγετε· Δαιμόνιον
ἔχει.
34 [16]Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων ϗ
πίνων· ϗ λέγετε· Ἰδοὺ,
ἄνθρωπος φάγος ϗ οἰ-
νοπότης, φίλος τελω-
νῶν καὶ †ἁμαρτωλῶν.
35 Καὶ [21]ἐδικαιώθη ἡ
σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων
αὐτῆς ᵈπάντων. |
36 [18]Ἠρώτα δέ τις αὐ-
τὸν τῶν Φαρισαίων,
ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ·
καὶ [19]εἰσελθὼν εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου,
[20]ἀνεκλίθη.
37 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἐν τῇ
πόλει, ἥτις [10]ἦν ‡[22]ἁ-
μαρτωλὸς, [24]ἐπιγνοῦσα
ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ τοῦ Φαρισαίου, [25]κο-
μίσασα ἀλάβαστρον μύ-
ρου,

A. D. 27.

1 ἀπέρχομαι.
2 ἀθετέω, ch. 10. 16. Mar. 7. 9.
3 ver. 27. 2 Co. 12. 7. Ja. 2. 25.
* ἐξήλθατε-h. ter.
4 ἐξέρχομαι.
5 s. ἕνεκα τοῦ.
6 s. μή.
7 Mat. 11. 8. 1 Co. 6. 9.
8 ἀμφιέννυμι
9 ch. 13. 17. 1 Co. 4. 10. Ep. 5. 27.
10 εἰμί.
11 αὐλέω, Mat. 11. 17. 1 Co. 14. 7.
12 ὀρχέομαι, Mat. 11. 17. Mar. 6. 22.
13 θρηνέω, ch. 23. 27. Mat. 11. 17.
14 κλαίω.
15 γράφω.
16 ἔρχομαι
17 s. ὑπό.
† ἁμαρτωλῶν, καὶ-n.
18 ἐρωτάω.
19 εἰσέρχομαι.
20 ἀνακλίνω.
21 δικαιόω, ch. 10. 29. Mat. 11. 19.
22 s. κατά.
‡ ἁμαρτωλὸς· καὶ ἐπιγνοῦσα-i.
23 ver. 34, 39. ch. 5. 8.
24 ἐπιγινώσκω.
25 κομίζω, Mat. 25. 27.

38 Καὶ [1]στᾶσα παρὰ
τὰς πόδας αὐτȣ ὀπίσω,
κλαίȣσα, [2]ἤρξατο βρέ-
χειν τοὺς πόδας αὐτοῦ
τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς
θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
τῆς [6]ἐξέμασσε, καὶ
[7]κατεφίλει τοὺς πόδας
αὐτοῦ, καὶ [8]ἤλειφε τῷ
μύρῳ.
39 [9]Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρι-
σαῖος, ὁ καλέσας αὐ-
τὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέ-
γων· Οὗτος, εἰ [13]ἦν
προφήτης, ἐγίνωσκεν
ἂν τίς καὶ [14]ποταπὴ
ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται
αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός
ἐστι.
40 Καὶ [15]ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· Σίμων, ἔχω σοί τι
εἰπεῖν· §Ὁ δέ φησι·
Διδάσκαλε, εἰπέ.
41 Δύο [20]χρεωφειλέ-
ται [13]ἦσαν [21]δανειστῇ
τινι· ὁ εἷς [22]ὤφειλε
δηνάρια πεντακόσια, ὁ
δὲ ἕτερος πεντήκοντα.
42 Μὴ ἐχόντων [c]δὲ [1]
αὐτῶν [24]ἀποδοῦναι, ἀμ-
φοτέροις [25]ἐχαρίσατο.
Τίς οὖν αὐτῶν, [d]εἰπέ, [i]
πλεῖον αὐτὸν ἀγαπή-
σει;
43 [15]Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Σίμων, εἶπεν· [27]Ὑπο-
λαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ
πλεῖον [25]ἐχαρίσατο.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὀρ-
θῶς [28]ἔκρινας.
44 Καὶ [31]ϛραφεὶς πρὸς
τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμω-
νι [32]ἔφη· Βλέπεις ταύ-
την τὴν γυναῖκα; [33]εἰς-
ἦλθόν σȣ εἰς τὴν οἰκί
ὕδωρ ἐπὶ τȣ̀ς πόδας
οὐκ [4]ἔδωκας· αὕτη
τοῖς δάκρυσιν [5]ἔβρ
μου τοὺς πόδας, ϗ τ
θριξὶ [b]τῆς κεφαλῆ
αὐτῆς [6]ἐξέμαξε.
45 [10]Φίλημά μοι
[4]ἔδωκας, αὕτη δὲ, ἀ
ἧς [11] [•][33]εἰςῆλθον,
[12]διέλιπε καταφιλοῦ
μου τοὺς πόδας.
46 Ἐλαίῳ τὴν κεφαλ
μου οὐκ [8]ἤλειψας, αὕ
δὲ μύρῳ [8]ἤλειψέ †μ
τοὺς πόδας.
47 ‡[16]Οὗ [17]χάριν, λέγ
σοι, [18]ἀφέωνται αἱ
μαρτίαι αὐτῆς αἱ [19]π
λαί, ὅτι [34]ἠγάπησε π
λύ· ᾧ δὲ ὀλίγον [18]ἀφ
ται, ὀλίγον ἀγαπᾶ.
48 Εἶπε δὲ αὐτῇ· [18]Ἀ
έωνταί σου αἱ ἁμα
τίαι.
49 Καὶ [2]ἤρξαντο
[23]συνανακείμενοι
γειν ἐν ἑαυτοῖς· Τ
οὗτός [13]ἐϛιν ὃς ϗ ἁμα
τίας [18]ἀφίησιν;
50 Εἶπε δὲ πρὸς τ
γυναῖκα· Ἡ πίστις
[26]σέσωκέ σε· πορεύ
εἰς εἰρήνην.

Κεφ. η'.

ΚΑΙ [29]ἐγένετο ἐν
καθεξῆς, ϗ αὐτὸς [30]
ώδευε κατὰ πόλιν κ
κώμην, κηρύσσων κ
εὐαγγελιζόμενος τ
βασιλείαν τοῦ Θεο
καὶ οἱ δώδεκα σὺν
τῷ.
2 Καὶ γυναῖκές

A. D. 27.

1 ἵστημι.
2 ἄρχομαι.
4 δίδωμι.
5 βρέχω, ver. 38. Mat. 5. 45.
6 ἐκμάσσω, Jno. 11. 2.
7 καταφιλέω.
8 ἀλείφω.
9 εἴδω.
10 ch. 22. 48.
11 s. ὥρας.
• εἰςῆλθεν,-ἰ.
12 διαλείπω, Je. 17. 8.
13 εἰμί.
14 Mat. 8. 27.
† τοὺς πόδας μȣ-a. al.-d.
15 ἀποκρίνομαι.
16 Ga. 3. 19. Ep. 3. 14.
‡ Οὗ χάριν λέγω σοι· Ἀφέωνται-π
17 s. κατὰ.
18 ἀφίημι.
§ Vide App.
19 s. οὖσαι.
20 ch. 16. 5. ὀφειλέτης, Mat. 18. 24.
21 2 Ki. 4. 1.
22 ὀφείλω.
23 c. 14.10,15.
24 ἀποδίδωμι.
25 χαρίζομαι, ver. 21.
26 σώζω.
27 Ac. 1. 9.
28 κρίνω.
29 γίνομαι.
30 διοδεύω, Ac. 17. 1.
31 στρέφω.
32 φημι.
33 εἰςέρχομαι.
34 ἀγαπάω.

πιτρόπου Ἡρώ
ἡ Σουσάννα, καὶ
πολλαί, [3]αἵτινες
νουν [*]αὐτῷ [†]ἀπὸ
ὑπαρχόντων αὐ-

νιόντος δὲ ὄχλυ
, ϗ τῶν [11]κατὰ
ἐπιπορευομένων
αὐτὸν, εἶπε διὰ
ολῆς·
ἦλθεν ὁ σπείρων
ῖραι τὸν σπόρον
ϗ ἐν τῷ σπείρειν
ὃ μὲν [14]ἔπεσε
ὴν ὁδὸν, ϗ [15]κατ-
η, ϗ τὰ πετεινὰ
ρανοῦ κατέφαγεν

ἕτερον [14]ἔπεσεν
πέτραν, ϗ φυὲν
άνθη διὰ τὸ μὴ
ἰκμάδα
ἕτερον [14]ἔπεσεν
ῳ τῶν [18]ἀκαν-
ὶ συμφυεῖσαι αἱ

Ep. 1. 9.
6 ἐξέρχομαι.
7 ὅστις.
8 διακονέω.
* αὐτοῖς-ί.
† ἐκ h.
9 ch. 11. 21.
Mat. 19. 21.
Ac. 4. 32.
1 Co. 13. 3.
He. 10. 34.
10 συνίημι.
11 s. ὄντων.
12 s. δεχό-
μενοι τὸν
σπόρον.
13 σώζω.
14 πίπτω.
15 καταπα-
τέω, c.12.1.
Mat. 5. 13.
He. 10. 29.
16 ξηραίνω.
17 Je. 17. 8.
18 Mat. 13. 7.
He. 6. 8.
Ge. 3. 18.
19 ἀφίστημι.
20 ἀποπνί-
γω, ver. 33.
Mat. 13. 7.
21 s. τούτου.

πωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ
[10]συνιῶσιν.
11 [1]Ἔστι δὲ αὕτη ἡ πα-
ραβολή· Ὁ σπόρος, [1]ἐ-
στὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ·
12 Οἱ δὲ [12]παρὰ τὴν
ὁδὸν, [1]εἰσὶν οἱ ἀκούον-
τες· εἶτα ἔρχεται ὁ διά-
βολος, ϗ αἴρει τὸν λό-
γον ἀπὸ τῆς καρδίας
αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύ-
σαντες [13]σωθῶσιν.
13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέ-
τρας, οἳ ὅταν ἀκούσω-
σι, μετὰ χαρᾶς δέχον-
ται τὸν λόγον· ϗ οὗτοι
ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ
πρὸς καιρὸν πιστεύουσι,
καὶ ἐν καιρῷ πειρασμῦ
[19]ἀφίστανται.
14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάν-
θας [14]πεσὸν, οὗτοί [1]εἰ-
σιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ
ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
του καὶ ἡδονῶν [21]τοῦ
βίου πορευόμενοι συμ-

38 Καὶ [1] στᾶσα παρὰ
τὰς πόδας αὐτȣ̃ ὀπίσω,
κλαίȣσα, [2] ἤρξατο βρέ-
χειν τοὺς πόδας αὐτοῦ
τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς
θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
τῆς [6] ἐξέμασσε, καὶ
[7] κατεφίλει τοὺς πόδας
αὐτοῦ, καὶ [8] ἤλειφε τῷ
μύρῳ.
39 [9] Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρι-
σαῖος, ὁ καλέσας αὐ-
τὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέ-
γων· Οὗτος, εἰ [13] ἦν
προφήτης, ἐγίνωσκεν
ἂν τίς καὶ [14] ποταπὴ
ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται
αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός
ἐστι.
40 Καὶ [15] ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· Σίμων, ἔχω σοί τι
εἰπεῖν· § Ὁ δέ φησι·
Διδάσκαλε, εἰπέ.
41 Δύο [20] χρεωφειλέ-
ται [13] ἦσαν [21] δανειστῇ
τινι· ὁ εἷς [22] ὤφειλε
δηνάρια πεντακόσια, ὁ
δὲ ἕτερος πεντήκοντα.
42 Μὴ ἐχόντων [c] δὲ [1]
αὐτῶν [24] ἀποδοῦναι, ἀμ-
φοτέροις [25] ἐχαρίσατο.
Τίς οὖν αὐτῶν, [d] εἰπὲ, [1]
πλεῖον αὐτὸν ἀγαπή-
σει;
43 [15] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Σίμων, εἶπεν· [27] Ὑπο-
λαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ
πλεῖον [25] ἐχαρίσατο.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὀρ-
θῶς [28] ἔκρινας.
44 Καὶ [31] ϛραφεὶς πρὸς
τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμω-
νι [32] ἔφη· Βλέπεις ταύ-
την τὴν γυναῖκα; [33] εἰς-
ῆλθον σȣ εἰς τὴν οἰκίαν
ὕδωρ ἐπὶ τὰς πόδας μȣ
οὐκ [4] ἔδωκας· αὕτη δὲ
τοῖς δάκρυσιν [5] ἔβρεξέ
μου τοὺς πόδας, ϗ ταῖς
θριξὶ [b] τῆς κεφαλῆς [1]
αὐτῆς [6] ἐξέμαξε.
45 [10] Φίλημά μοι οὐκ
[4] ἔδωκας, αὕτη δὲ, ἀφ'
ἧς [11] * [33] εἰςῆλθον, οὐ
[12] διέλιπε καταφιλοῦσά
μου τοὺς πόδας.
46 Ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν
μου οὐκ [8] ἤλειψας, αὕτη
δὲ μύρῳ [8] ἤλειψέ † μου
τοὺς πόδας.
47 ‡ [16] Οὗ [17] χάριν, λέγω
σοι, [18] ἀφέωνται αἱ ἁ-
μαρτίαι αὐτῆς αἱ [19] πολ-
λαὶ, ὅτι [34] ἠγάπησε πο-
λύ· ᾧ δὲ ὀλίγον [18] ἀφίε-
ται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.
48 Εἶπε δὲ αὐτῇ· [18] Ἀφ-
έωνταί σου αἱ ἁμαρ-
τίαι.
49 Καὶ [2] ἤρξαντο οἱ
[23] συνανακείμενοι λέ-
γειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς
οὗτός [13] ἐϛιν ὃς ϗ ἁμαρ-
τίας [18] ἀφίησιν;
50 Εἶπε δὲ πρὸς τὴν
γυναῖκα· Ἡ πίστις σȣ
[26] σέσωκέ σε· πορεύου
εἰς εἰρήνην.

Κεφ. η'.

ΚΑΙ [29] ἐγένετο ἐν τῷ
καθεξῆς, ϗ αὐτὸς [30] δι-
ώδευε κατὰ πόλιν καὶ
κώμην, κηρύσσων καὶ
εὐαγγελιζόμενος τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ·
καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐ-
τῷ.
2 Καὶ γυναῖκές τινες

A. D. 27.

1 ἵστημι.
2 ἄρχομαι.
4 δίδωμι.
5 βρέχω, ver. 38. Mat. 5. 45.
6 ἐκμάσσω, Jno. 11. 2.
7 καταφιλέω.
8 ἀλείφω.
9 εἴδω.
10 ch. 22. 48.
11 s. ὥρας.
* εἰςῆλθεν,-ί.
12 διαλείπω, Je. 17. 8.
13 εἰμί.
14 Mat. 8. 27.
† τοὺς πόδας μȣ-a. al.-d.
15 ἀποκρίνομαι.
16 Ga. 3. 19. Ep. 3. 14.
‡ Οὗ χάριν λέγω σοι· Ἀφέωνται-n
17 s. κατά.
18 ἀφίημι.
§ Vide App.
19 s. οὖσαι.
20 ch. 16. 5. ὀφειλέτης, Mat. 18. 24.
21 2 Ki. 4. 1.
22 ὀφείλω.
23 c. 14. 10, 15.
24 ἀποδίδωμι.
25 χαρίζομαι, ver. 21.
26 σώζω.
27 Ac. 1. 9.
28 κρίνω.
29 γίνομαι.
30 διοδεύω, Ac. 17. 1.
31 στρέφω.
32 φημι.
33 εἰςέρχομαι.
34 ἀγαπάω.

εθεραπευμέ-
υμάτων πο-
ἀσθενειῶν,
καλουμένη
, ἀφ' ἧς δαι-
⁶ ἐξεληλύ-

ιάννα γυνὴ
ὅπου 'Ηρώ-
υσάννα, καὶ
ιαὶ, ⁷αἵτινες
⁸αὐτῷ †ἀπὸ
χόντων αὐ-

τος δὲ ὄχλυ
τῶν ¹¹ κατὰ
ορευομένων
, εἶπε διὰ

ν ὁ σπείρων
τὸν σπόρον
τῷ σπείρειν
ἐν ¹⁴ ἔπεσε
ὸν, ϗ ¹⁵κατ-
τὰ πετεινὰ
κατέφαγεν

ον ¹⁴ἔπεσεν
ραν, ϗ φυὲν
διὰ τὸ μὴ
άδα
ον ¹⁴ ἔπεσεν
ῶν ¹⁸ ἀκαν-
ιφυεῖσαι αἱ
⁰ ἀπέπνιξαν

ον ¹⁴ἔπεσεν
ν τὴν ἀγα-
ιὲν ἐποίησε
ατονταπλα-
ῦτα λέγων,
ἔχων ²³ὦτα
υέτω.
ῦτων δὲ αὐ-
ται αὐτοῦ,

A. D. 27.

1 εἰμί.
2 θεραπεύω.
3 δίδωμι.
4 γινώσκω.
5 Mat. 13. 11. Ro. 11. 25. 1 Co. 13. 2. Ep. 1. 9.
6 ἐξέρχομαι.
7 ὅςτις.
8 διακονέω.
* αὐτοῖς-i.
† ἐκ h.
9 ch. 11. 21. Mat. 19. 21. Ac. 4. 32. 1 Co. 13. 3. He. 10. 34.
10 συνίημι.
11 s. ὄντων.
12 s. δεχόμενοι τὸν σπόρον.
13 σώζω.
14 πίπτω.
15 καταπατέω, c. 12. 1. Mat. 5. 13. He. 10. 29.
16 ξηραίνω.
17 Je. 17. 8.
18 Mat. 13. 7. He. 6. 8. Ge. 3. 18.
19 ἀφίστημι.
20 ἀποπνίγω, ver. 33. Mat. 13. 7.
21 s. τούτου.
‡ εἰς-a.
22 Mat. 19. 29. Mar. 10. 30.
23 οὖς.
24 ch. 21. 19. Ro. 2. 7. 1 Th. 1. 3.
25 ἐπερωτάω.
26 ἅπτω, ch. 11. 33. 15. 8. 22. 55.
27 σύνειμι.

ᵈ λέγοντες,‡ Τίς ¹ εἴη ἡ
παραβολὴ αὕτη;
10 'Ο δὲ εἶπεν· 'Υμῖν
³ δέδοται ⁴ γνῶναι τὰ
⁵ μυστήρια τῆς βασιλεί-
ας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ
λοιποῖς ἐν παραβολαῖς,
ἵνα βλέποντες μὴ βλέ-
πωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ
¹⁰ συνιῶσιν.
11 ¹ Ἔστι δὲ αὕτη ἡ πα-
ραβολή· 'Ο σπόρος, ¹ ἐ-
στὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ·
12 Οἱ δὲ ¹² παρὰ τὴν
ὁδὸν, ¹ εἰσὶν οἱ ἀκούον-
τες· εἶτα ἔρχεται ὁ διά-
βολος, ϗ αἴρει τὸν λό-
γον ἀπὸ τῆς καρδίας
αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύ-
σαντες ¹³σωθῶσιν.
13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέ-
τρας, οἳ ὅταν ἀκούσω-
σι, μετὰ χαρᾶς δέχον-
ται τὸν λόγον· ϗ οὗτοι
ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ
πρὸς καιρὸν πιστεύουσι,
καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ
¹⁹ ἀφίστανται.
14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάν-
θας ¹⁴ πεσὸν, οὗτοί ¹εἰ-
σιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ
ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
του καὶ ἡδονῶν ²¹ τοῦ
βίου πορευόμενοι συμ-
πνίγονται, καὶ οὐ τελε-
σφοροῦσι.
15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ
γῇ, οὗτοί ¹εἰσιν ⁷ οἵτι-
νες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ
ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν
λόγον, κατέχουσι, καὶ
καρποφοροῦσιν ἐν ²⁴ὑπο-
μονῇ.
16 Οὐδεὶς δὲ, λύχνον
²⁶ ἅψας, καλύπτει αὐ-

τὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω
κλίνης τίθησιν· ἀλλ'
ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθη-
σιν, ἵνα οἱ εἰςπορευόμε-
νοι βλέπωσι τὸ φῶς.
17 Οὐ γάρ [3] ἐστι κρυ-
πτὸν ὃ οὐ φανερὸν [4] γε-
νήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυ-
φον ὃ οὐ [8] γνωσθήσε-
ται, καὶ εἰς φανερὸν
[9] ἔλθῃ.
18 Βλέπετε οὖν πῶς
ἀκέετε· ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ,
[13] δοθήσεται αὐτῷ· καὶ
ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ [14] ὃ
δοκεῖ ἔχειν, [15] ἀρθήσε-
ται ἀπ' αὐτοῦ.
19 [16] Παρεγένοντο δὲ
πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
οὐκ [17] ἠδύναντο [18] συν-
τυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν
ὄχλον.
20 Καὶ [19] ἀπηγγέλη
αὐτῷ, [c] λεγόντων· [20]
Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ
ἀδελφοί σου [21] ἑστήκα-
σιν ἔξω, [22] ἰδεῖν σε θέ-
λοντες.
21 Ὁ δὲ [23] ἀποκριθεὶς,
εἶπε πρὸς αὐτὰς· Μή-
τηρ μυ ϗ ἀδελφοί μου,
οὗτοί [3] εἰσιν οἱ τὸν λό-
γον τῦ Θεῦ ἀκούοντες,
καὶ ποιοῦντες [b] αὐτόν.
22 Καὶ [4] ἐγένετο ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς
[30] ἐνέβη εἰς πλοῖον, καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ
εἶπε πρὸς αὐτούς· [31] Δι-
έλθωμεν εἰς τὸ πέραν
τῆς λίμνης. Καὶ [32] ἀν-
ήχθησαν.[33]
23 Πλεόντων δὲ αὐτῶν
[36] ἀφύπνωσε· καὶ [38] κατ-
έβη λαίλαψ ἀνέμου εἰ[s]
τὴν λίμνην, καὶ [1] συν[e-]
πληροῦντο, καὶ [2] ἐκι[ν-]
δύνευον.
24 [b] Προςελθόντες δ[ὲ]
[e] διήγειραν αὐτὸν, λ[έ-]
γοντες· [7] Ἐπιςάτα, ἐπ[ι-]
ςάτα, ἀπολλύμεθα. '[Ο]
δὲ [10] ἐγερθεὶς [11] ἐπετ[ί-]
μησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τ[ῷ]
κλύδωνι τοῦ ὕδατος·
[12] ἐπαύσαντο, καὶ [a] ἐγ[έ-]
νετο γαλήνη.
25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Π[οῦ]
[a] ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν[;]
Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμα[-]
σαν, λέγοντες πρὸς ἀλ[-]
λήλυς· Τίς ἄρα οὗτό[ς]
[3] ἐςιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέ[-]
μοις ἐπιτάσσει, καὶ τ[ῷ]
ὕδατι, καὶ ὑπακούυσι[ν]
αὐτῷ;
26 Καὶ [24] κατέπλευ[-]
σαν εἰς τὴν χώραν τῶ[ν]
[*] Γαδαρηνῶν, ἥτις [3] [ἐ-]
ςὶν [†] ἀντιπέραν τῆς Γα[-]
λιλαίας.
27 [25] Ἐξελθόντι δὲ αὐ[-]
τῷ ἐπὶ τὴν γῆν, [26] ὑπήν[-]
τησεν αὐτῷ ἀνήρ τι[ς]
ἐκ τῆς πόλεως, ὃς [27] εἶ[-]
χε δαιμόνια ἐκ χρόνω[ν]
ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιο[ν]
οὐκ [28] ἐνεδιδύσκετο, κα[ὶ]
ἐν οἰκίᾳ οὐκ [29] ἔμενε[ν,]
ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμα[-]
σιν.
28 [32] Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰη[-]
σοῦν, καὶ [34] ἀνακράξα[ς]
[35] προσέπεσεν αὐτῷ, κα[ὶ]
φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τ[ί]
[37] ἐμοὶ καὶ σοί, [d] Ἰησ[οῦ]
υἱὲ [d] τῦ Θεοῦ [l] τῦ ὑψί[-]
στου; δέομαί σου, μ[ή]
με βασανίσῃς.

A. D. 27.

1 συμπληρόω
2 κινδυνεύω. Ac. 19.27,40.
3 εἰμί.
4 γίνομαι.
5 προςέρχομαι.
6 διεγείρω.
7 ch. 5. 5.
8 γινώσκω.
9 ἔρχομαι.
10 ἐγείρω.
11 ἐπιτιμάω.
12 παύω.
13 δίδωμι.
14 ὃ ἔχει, Mat. 13. 12
15 αἴρω.
16 παραγίνομαι.
17 δύναμαι.
18 συντυγχάνω.
19 ἀπαγγέλλω.
20 s. τινῶν.
21 ἵστημι.
22 εἴδω.
23 ἀποκρίνομαι
24 καταπλέω
* Γερασηνῶν-h. alii Γεργεσηνῶν
† ἀντιπέρα-h.
25 ἐξέρχομαι.
26 ὑπαντάω.
27 ἔχω.
28 ἐνδιδύσκω, ch. 16. 19.
29 μένω
30 ἐμβαίνω.
31 διέρχομαι
32 ἀνάγω.
33 s. ναῦν.
34 ἀνακράζω
35 προςπίπτω
36 Ju. 5. 27.
37 s. πρᾶγμα ἐστι.
38 καταβαίνω

[redacted]

[1]Παρήγγειλε γὰρ
πνεύματι τῷ ἀκα-
ντῳ [2]ἐξελθεῖν ἀπὸ
ἀνθρώπου· πολλοῖς
[3]χρόνοις [4]συνηρπά-
αὐτόν· ϗ [7]ἐδεσμεῖ-
[8]ἁλύσεσι καὶ πέδαις
λασσόμενος, ϗ [9]διαῤ-
σσων τὰ [11]δεσμὰ
ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ
μονος εἰς τὰς [13]ἐρή-
ς.
[16]Ἐπηρώτησε δὲ
ὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
σοί [18]ἐστιν ὄνομα;
δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι
μόνια πολλὰ [19]εἰς-
εν εἰς αὐτόν.
Καὶ παρεκάλει αὐ-
ἵνα μὴ [21]ἐπιτάξῃ
οῖς εἰς τὴν [22]ἄβυσ-
[24]ἀπελθεῖν.[24]
[18]Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέ-
χοίρων ἱκανῶν βο-
μένων ἐν τῷ ὄρει·
παρεκάλουν αὐτὸν
ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς
ἐκείνους [19]εἰςελ-
ν· καὶ ἐπέτρεψεν
οῖς.
[9]Ἐξελθόντα δὲ τὰ
μόνια ἀπὸ τοῦ ἀν-
που, §[19]εἰςῆλθεν εἰς
χοίρους· καὶ [31]ὥρ-
εν ἡ ἀγέλη κατὰ
[32]κρημνοῦ εἰς τὴν
νην, καὶ [33]ἀπεπνί-

[35]Ἰδόντες δὲ οἱ
κόντες τὸ ‖ [36]γεγε-
ένον, [37]ἔφυγον· καὶ
ἀπελθόντες | [14]ἀπ-
γειλαν εἰς τὴν πό-
καὶ εἰς τοὺς ἀ-
ούς.

A. D. 27.

1 παραγγέλλω.
2 ἐξέρχομαι.
3 ἔρχομαι.
4 συναρπάζω
5 εὑρίσκω.
6 Mar. 5. 15.
7 δεσμέω.
8 Mar. 5. 3,4.
9 ch. 5. 6.
10 φοβέω.
11 ch. 13. 16.
12 ἐλαύνω.
13 s. χώρας.
14 ἀπαγγέλλω.
15 σώζω.
16 ἐπερωτάω.
* alii ὁ Λεγεών.
17 ἐρωτάω.
18 εἰμί.
19 εἰςέρχομαι.
20 s. γῆς
† Γερασηνῶν alii Γεργεσηνῶν-n.
‡ παρεκάλουν-h.
21 ἐπιτάσσω.
22 Ro. 10. 7.
23 s. χώραν.
24 ἀπέρχομαι.
25 συνέχω.
26 ἐμβαίνω.
27 ὑποςρέφω
28 δέομαι.
29 ἀπολύω.
30 διηγέομαι.
§ εἰςῆλθον-h.
31 ὁρμάω
32 Mat. 8. 32.
33 ἀποπνίγω
34 ἀποδέχομαι, Ac. 15. 4.
35 εἴδω.
‖ γεγονὸς-a.
36 γίνομαι.
37 φεύγω.

35 [2]Ἐξῆλθον δὲ [35]ἰδεῖν
τὸ γεγονός· καὶ [3]ἦλθον
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ϗ [5]εὗ-
ρον καθήμενον τὸν ἄν-
θρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαι-
μόνια [2]ἐξεληλύθει, ἱμα-
τισμένον καὶ [6]σωφρο-
νοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας
τοῦ Ἰησοῦ· καὶ [10]ἐφο-
βήθησαν.
36 [14]Ἀπήγγειλαν δὲ
αὐτοῖς ᶜκαὶ | οἱ [35]ἰδόν-
τες, πῶς [15]ἐσώθη ᶜὁ
δαιμονισθείς. | *
37 Καὶ [17]ἠρώτησαν αὐ-
τὸν ἅπαν τὸ πλῆθος
τῆς [20]περιχώρου τῶν
† Γαδαρηνῶν, [24]ἀπελ-
θεῖν ἀπ' αὐτῶν· ὅτι
φόβῳ μεγάλῳ [25]συνεί-
χοντο· αὐτὸς δὲ, [26]ἐμ-
βὰς εἰς τὸ πλοῖον, [27]ὑπ-
έστρεψεν.
38 [28]Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ
ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ [2]ἐξελη-
λύθει τὰ δαιμόνια, [18]εἶ-
ναι σὺν αὐτῷ· [29]ἀπέλυ-
σε δὲ αὐτὸν ᶜὁ Ἰησοῦς, |
λέγων·
39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν
οἶκόν σου, καὶ [30]διηγοῦ
ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός.
Καὶ [24]ἀπῆλθε, καθ' ὅ-
λην τὴν πόλιν κηρύσ-
σων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς.
40 [36]Ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ [27]ὑποστρέψαι τὸν
Ἰησοῦν, [34]ἀπεδέξατο
αὐτὸν ὁ ὄχλος· [18]ἦσαν
γὰρ πάντες προςδοκῶν-
τες αὐτόν.
41 Καὶ ἰδοὺ, [3]ἦλθεν
ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάει-
ρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων

τῆς συναγωγῆς [1] ὑπῆρ-
χε· καὶ [3] πεσὼν παρὰ
τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ,
[5] παρεκάλει αὐτὸν [6] εἰς-
ελθεῖν εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ·
42 Ὅτι θυγάτηρ μονο-
γενὴς [8] ἦν αὐτῷ ὡς
ἐτῶν δώδεκα, * καὶ αὕ-
τη [9] ἀπέθνησκεν. Ἐν
δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν,
οἱ ὄχλοι [10] συνέπνιγον
αὐτόν.
43 Καὶ γυνὴ [8] οὖσα ἐν
ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐ-
τῶν δώδεκα, ἥτις † εἰς
ἰατροὺς προςαναλώσα-
σα ὅλον τὸν βίον, οὐκ
ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θε-
ραπευθῆναι·
44 [14] Προςελθοῦσα ὄ-
πισθεν, [15] ἥψατο τοῦ
κρασπέδου τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα
[17] ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵ-
ματος αὐτῆς.
45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
Τίς ὁ [15] ἁψάμενός μου;
Ἀρνουμένων δὲ πάντων,
εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ οἱ
§ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα,
οἱ ὄχλοι [19] συνέχουσί σε
καὶ ἀποθλίβουσι, ᵈ καὶ
λέγεις· Τίς [22] ὁ [15] ἁψά-
μενός μου; ǀ
46 Ὁ δὲ ᶜ Ἰησοῦς ǀ εἶ-
πεν· [15] Ἥψατό μού τις·
ἐγὼ γὰρ [24] ἔγνων δύνα-
μιν [25] ἐξελθοῦσαν ἀπ'
ἐμοῦ.
47 [28] Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ
ὅτι οὐκ [29] ἔλαθε, [30] τρέ-
μουσα [33] ἦλθε, καὶ
[36] προςπεσοῦσα αὐτῷ,
δι' ἣν αἰτίαν [15] ἥψατο
αὐτοῦ [2] ἀπήγγειλεν ᶜ αὐ-
τῷ ǀ ἐνώπιον παντὸς
τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς [4] ἰάθη
παραχρῆμα.
48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ·
ᵈ Θάρσει, ǀ θύγατερ· ἡ
πίστις σου [7] σέσωκέ σε,
πορεύου εἰς-εἰρήνην.
49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦν-
τος, ἔρχεταί τις παρὰ
τοῦ ἀρχισυναγώγου,
λέγων αὐτῷ· Ὅτι
[11] τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ
σου· μὴ [12] σκύλλε τὸν
διδάσκαλον.
50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκού-
σας, [13] ἀπεκρίθη αὐτῷ,
λέγων· Μὴ φοβοῦ· μό-
νον πίστευε, καὶ [7] σω-
θήσεται.
51 ‡ [6] Εἰςελθὼν δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν, οὐκ [16] ἀφῆ-
κεν [6] εἰςελθεῖν οὐδένα,
εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκω-
βον καὶ Ἰωάννην, καὶ
τὸν πατέρα τῆς παιδὸς,
καὶ τὴν μητέρα.
52 [18] Ἔκλαιον δὲ πάν-
τες § [20] ἐκόπτοντο [21] αὐ-
τήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ
κλαίετε· ‖ οὐκ [9] ἀπέθα-
νεν, ἀλλὰ καθεύδει.
53 Καὶ [23] κατεγέλων
αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι [9] ἀπ-
έθανεν.
54 Αὐτὸς δὲ ᵈ ἐκβαλὼν
ἔξω πάντας, καὶ ǀ κρα-
τήσας τῆς χειρὸς αὐ-
τῆς, [26] ἐφώνησε, λέγων·
[27] Ἡ παῖς ἐγείρου.
55 Καὶ [31] ἐπέστρεψε τὸ
πνεῦμα αὐτῆς, καὶ [32] ἀν-
έστη παραχρῆμα· καὶ
[34] διέταξεν αὐτῇ [35] δο-
θῆναι φαγεῖν.

A. D. 27.

1 ὑπάρχω.
2 ἀπαγγέλλω.
3 πίπτω.
4 ἰάομαι.
5 παρακαλέω.
6 εἰςέρχομαι.
7 σώζω, ch. 7. 50.
8 εἰμί.
* ἀποθνή-σκουσα-n.
9 ἀποθνήσκω.
10 συμπνίγω.
11 θνήσκω.
12 ch. 7. 6. Mar. 5. 35.
† ἰατροῖς-a.
13 ἀποκρίνομαι.
14 προςέρχομαι.
15 ἅπτομαι.
‡ Ἐλθὼν-a.
16 ἀφίημι.
17 ἵστημι.
18 κλαίω.
§ σὺν αὐτῷ-a.
19 ch. 4. 38. 2 Co. 5. 14.
20 κόπτω, ch. 23. 27.
21 s. διά.
‖ οὐ γὰρ ἀπέθανεν-n.
22 s. ἐστι.
23 καταγελάω. Mat. 9. 24.
24 γινώσκω.
25 ἐξέρχομαι.
26 φωνέω.
27 nom. pro voc. Al.
28 εἴδω.
29 λανθάνω.
30 s. αὐτόν.
31 ἐπιστρέφω.
32 ἀνίστημι.
33 ἔρχομαι.
34 διατάσσω.
35 δίδωμι.
36 προςπίπτω.

Και [1] ἐξέστησαν οἱ
γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ
παρήγγειλεν αὐτοῖς
μηδενὶ εἰπεῖν τὸ [3] γεγο-
νός.

Κεφ. θ'.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΜΕ-
ΝΟΣ δὲ τοὺς δώδεκα
μαθητὰς αὐτοῦ.1 [6] ἔδω-
κεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ
ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ
δαιμόνια, καὶ νόσους θε-
ραπεύειν.
2 Καὶ [9] ἀπέστειλεν αὐ-
τοὺς κηρύσσειν τὴν βα-
σιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ
[12] ἰᾶσθαι τοὺς * ἀσθε-
νοῦντας.
3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁ-
δὸν, μήτε † ῥάβδους, μήτε
πήραν, μήτε ἄρτον, μή-
τε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ
δύο χιτῶνας [16] ἔχειν.
4 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν
[19] εἰσέλθητε ἐκεῖ μένε-
τε, καὶ ἐκεῖθεν [20] ἐξέρ-
χεσθε.
5 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ
§ [21] δέξωνται ὑμᾶς, [20] ἐξ-
ερχόμενοι ἀπὸ τῆς πό-
λεως ἐκείνης, ☧ τὸν κο-
νιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν
ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς
μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.
6 [20] Ἐξερχόμενοι δὲ
[26] διήρχοντο κατὰ τὰς
κώμας, εὐαγγελιζόμε-
νοι καὶ θεραπεύοντες
[31] πανταχοῦ.
7 [31] Ἤκουσε δὲ Ἡρώ-
δης ὁ τετράρχης τὰ γι-
νόμενα ὑπ' αὐτοῦ | πάν-
τα· καὶ [32] διηπόρει, διὰ
τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων,
ὅτι Ἰωάννης [2] ἐγήγερ-
ται ἐκ νεκρῶν·
8 Ὑπό τινων δὲ, ὅτι
Ἠλίας [4] ἐφάνη· ἄλλων
δὲ, ὅτι προφήτης εἷς
τῶν ἀρχαίων [5] ἀνέστη.
9 Καὶ εἶπεν [6] ὁ Ἡρώ-
δης· Ἰωάννην ἐγὼ [7] ἀπ-
εκεφάλισα· τίς δέ [8] ἐ-
στιν οὗτος, περὶ οὗ ἐγὼ
ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ
ἐζήτει [10] ἰδεῖν αὐτόν.
10 Καὶ ὑποστρέψαντες
οἱ ἀπόστολοι [11] διηγή-
σαντο αὐτῷ ὅσα ἐποί-
ησαν· καὶ [13] παραλα-
βὼν αὐτοὺς, [14] ὑπεχώ-
ρησε κατ' ἰδίαν [15] ‡ εἰς
τόπον ἔρημον πόλε-
ως καλουμένης Βηθσαϊ-
δά.
11 Οἱ δὲ ὄχλοι [17] γνόν-
τες, [18] ἠκολούθησαν αὐ-
τῷ· καὶ δεξάμενος αὐ-
τοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς πε-
ρὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν
ἔχοντας θεραπείας [12] ἰ-
ᾶτο.
12 Ἡ δὲ ἡμέρα [22] ἤρξα-
το [23] κλίνειν·[24] [25] προσ-
ελθόντες δὲ οἱ δώδεκα,
εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον
τὸν ὄχλον, ἵνα ‖ [28] ἀπελ-
θόντες εἰς τὰς κύκλῳ
κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς,
[29] καταλύσωσι, ☧ [30] εὕ-
ρωσιν [33] ἐπισιτισμόν·
ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
[8] ἐσμέν.
13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
[6] Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φα-
γεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ
[8] εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ

A. D. 27.

1 ἐξίστημι.
2 ἐγείρω.
3 γίνομαι.
4 φαίνω.
5 ἀνίστημι.
6 δίδωμι
7 ἀποκεφαλίζω.
8 εἰμί.
9 ἀποστέλλω.
10 εἴδω.
11 διηγέομαι.
12 ἰάομαι.
* ἀσθενεῖς-h.
13 παραλαμβάνω.
14 ὑποχωρέω
15 s. ὁδὸν.
† ῥάβδον-a.
‡ Vide App.
16 s. δεῖ
17 γινώσκω.
18 ἀκολουθέω.
19 εἰσέρχομαι.
20 ἐξέρχομαι
§ δέχωνται-h
21 δέχομαι.
22 ἄρχομαι.
23 ch. 24. 29. Ju. 19. 11.
24 s. εἰς δείλην, v. εἰς ἑσπέραν.
25 προσέρχομαι.
26 διέρχομαι
27 s. νόσους.
‖ πορευθέντες-l.
28 ἀπέρχομαι
29 ch. 19. 7. Ge 24. 23.
30 εὑρίσκω.
31 ἀκούω.
32 διαπορέω, ch. 24. 4. Ac. 2. 12.
33 Ge. 42. 25. Jos. 9. 11.
34 παραγγέλλω.

[redacted]

πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰ-
χθύες, εἰ μήτι πορευ-
θέντες ἡμεῖς ἀγοράσω-
μεν εἰς πάντα τὸν
λαὸν τοῦτον βρώμα-
τα.
14 [1]Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ
ἄνδρες πεντακισχίλιοι.
Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ· [a]Κατα-
κλίνατε αὐτὺς κλισίας
ἀνὰ πεντήκοντα.
15 Καὶ [b]ἐποίησαν οὕ-
τω, καὶ ἀνέκλιναν ἅ-
παντας.
16 [7]Λαβὼν δὲ τοὺς
πέντε ἄρτους, καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλό-
γησεν αὐτοὺς, καὶ [9]κα-
τέκλασε, καὶ [11]ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς [13]παρα-
τιθέναι τῷ ὄχλῳ.
17 Καὶ [15]ἔφαγον, καὶ
ἐχορτάσθησαν πάντες·
ϗ [17]ἤρθη τὸ περισσεῦ-
σαν αὐτοῖς κλασμάτων
κόφινοι δώδεκα.
18 Καὶ [19]ἐγένετο ἐν τῷ
[‡]εἶναι αὐτὸν προσευ-
χόμενον [21]καταμόνας,
[23]συνῆσαν αὐτῷ οἱ μα-
θηταί· ϗ [25]ἐπηρώτησεν
αὐτοὺς, λέγων· Τίνα
με λέγουσιν οἱ ὄχλοι
[‡]εἶναι;
19 Οἱ δὲ [27]ἀποκριθέν-
τες, εἶπον· Ἰωάννην
τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι
δὲ,[29] Ἠλίαν· ἄλλοι
δὲ,[29] ὅτι προφήτης τις
τῶν [31]ἀρχαίων [32]ἀνέ-
στη.
20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑ-
μεῖς δὲ τίνα με λέγετε

εἶναι; [27]Ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν
Χριστὸν [*]τοῦ Θεοῦ.
21 Ὁ δὲ [2]ἐπιτιμήσας
αὐτοῖς, [4]παρήγγειλε
μηδενὶ [†]εἰπεῖν τοῦτο,
22 Εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπυ πολ-
λὰ [6]παθεῖν, καὶ ἀποδο-
κιμασθῆναι ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ ἀρχι-
ερέων ϗ γραμματέων,
καὶ [8]ἀποκτανθῆναι, καὶ
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ‡[10]ἐ-
γερθῆναι.
23 [12]Ἔλεγε δὲ πρὸς
πάντας· Εἴ τις [14]θέλει
ὀπίσω μου §[16]ἐλθεῖν,
[18]ἀπαρνησάσθω ἑαυ-
τὸν, [d]καὶ [17]ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ [c]καθ'
ἡμέραν,[‖] καὶ ἀκολουθεί-
τω μοι.
24 Ὃς γὰρ ἂν [14]θέλῃ
τὴν [20]ψυχὴν αὐτοῦ
[22]σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· ὃς δ' ἂν [24]ἀπολέσῃ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνε-
κεν ἐμοῦ, οὗτος [22]σώσει
αὐτήν.
25 Τί γὰρ [26]ὠφελεῖται
ἄνθρωπος κερδήσας τὸ
κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δ.
[24]ἀπολέσας, ἢ [28]ζημιω-
θείς;
26 Ὃς γὰρ ἂν [30]ἐπαι-
σχυνθῇ με ϗ τὰς ἐμοὺς
λόγυς, τῦτον ὁ υἱὸς τῦ
ἀνθρώπου [30]ἐπαισχυν-
θήσεται, ὅταν [16]ἔλθῃ
ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, ϗ τῦ
πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων
ἀγγέλων.
27 Λέγω δὲ ‖ ὑμῖν ἀ-
ληθῶς, [1]εἰσί τινες τῶν

A. D. 28.

* υἱὸν-f.
1 εἰμί.
2 ἐπιτιμάω.
3 ch. 14. 8.
4 παραγγέλλω.
† λέγειν-l.
5 ποιέω
6 πάσχω.
7 λαμβάνω.
8 ἀποκτείνω.
9 κατακλάω.
‡ ἀναστῆναι-i
10 ἐγείρω.
11 δίδωμι.
12 λέγω.
13 παρατίθημι.
14 Mat. 16. 24. Jno. 7. 17.
§ ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω-a.
15 φαγω.
16 ἔρχομαι.
17 αἴρω.
18 ἀπαρνέομαι, c. 12 9.
19 γίνομαι.
20 Mat. 6. 25. Ac. 15. 26.
21 Ps. 141. 10. Mar. 4. 10.
22 σώζω.
23 σύνειμι.
24 ἀπολλύω.
25 ἐπερωτάω.
26 ὠφελέω.
27 ἀποκρίνομαι.
28 Mat. 16. 26. Mar. 8. 36.
29 s. λέγουσιν.
30 ἐπαισχύνομαι.
31 ver. 8. Mat. 5. 21.
32 ἀνίστημι
‖ ὑμῖν· ἀληθῶς εἰσί-n.

...ἀνθρώπου πολ-
...ν, καὶ ἀποδο-
...ἀπὸ τῶν
...ων καὶ ἀρχι-
...γραμματέων,
...ανθῆναι, καὶ
...ρᾳ ἐγερ-
...δὲ πρὸς
...θέλει
...εῖν,
...εαυ-
...τὸν
...καθ'

...ετο δὲ μετὰ
τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ
ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ ⁶παρα-
λαβὼν τὸν Πέτρον,
καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκω-
βον, ⁷ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι.
29 Καὶ ⁴ἐγένετο ἐν
τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν
τὸ ¹⁰εἶδος τοῦ προσώπου
αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱ-
ματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς
¹¹ἐξαστράπτων.
30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο
¹⁴συνελάλουν αὐτῷ, οἵ-
τινες ¹⁵ἦσαν Μωσῆς καὶ
Ἠλίας·
31 Οἳ ¹⁸ὀφθέντες ἐν
δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξ-
οδον αὐτοῦ, ἣν ²¹ἔμελ-
λε πληροῦν ἐν Ἱερου-
σαλήμ.
32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ
οἱ σὺν αὐτῷ ¹⁵ἦσαν βε-
βαρημένοι ὕπνῳ· δια-
γρηγορήσαντες δὲ εἶ-
δον τὴν δόξαν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς δύο ἄνδρας
τοὺς ²⁴συνεστῶτας αὐ-
τῷ.
33 Καὶ ⁴ἐγένετο ἐν
τῷ διαχωρίζεσθαι αὐ-
τοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ
Πέτρος πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν· Ἐπιστάτα, καλόν
ἐστιν ἡμᾶς ὧδε ¹⁵εἶ-
ναι· καὶ ποιήσωμεν
σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ,
καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ
Ἠλίᾳ μίαν· μὴ εἰδὼς ὃ

...ντες, καὶ ²ἐπεσκ...
τούς· ³ἐφοβ...
ἐν τῷ ἐκείνου...
θεῖν εἰς τὴν ν...
35 Καὶ φωνὴ...
ἐκ τῆς νεφέλης...
σα· Οὗτός ¹⁵ἐσ...
μου ὁ ‡ἀγαπητ...
ἀκούετε.
36 Καὶ ἐν τῷ...
σθαι τὴν φωνὴν,...
θη ὁ Ἰησοῦς μό...
αὐτοὶ ⁹ἐσίγησαν,...
νὶ ¹²ἀπήγγειλαν...
κείναις ταῖς ἡμ...
οὐδὲν ὧν ¹³ἑωράκ...
37 ⁴Ἐγένετο δὲ ἐ...
ἑξῆς ἡμέρᾳ, ¹⁶κα...
θόντων αὐτῶν ἀπὸ...
ὄρους, ¹⁷συνήντησεν...
τῷ ὄχλος πολύς.
38 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀ...
τοῦ ὄχλου ²⁰ἀνεβόη...
λέγων· Διδάσκαλε, ...
ομαί σου, ‖ἐπίβλεψ...
ἐπὶ τὸν υἱόν μο...
ὅτι ²²μονογενής ¹⁵ἐστ...
μοι.
39 Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα...
λαμβάνει αὐτὸν, καὶ
²³ἐξαίφνης κράζει, καὶ
σπαράσσει αὐτὸν μετὰ
ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀπο-
χωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συν-
τρίβον αὐτόν.
40 Καὶ ²⁵ἐδεήθην τῶν
μαθητῶν σου, ἵνα **ἐκ-
βάλλωσιν αὐτὸ, καὶ οὐκ
²⁶ἠδυνήθησαν.
41 ²⁷Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γενεὰ
ἄπιστος καὶ ²⁸διεστραμ-
μένη, ἕως πότε ¹⁵ἔσομαι

1 γεύσων-ται-α.
2 ἐπισκιάζω, ch. 1. 35. Mat. 17. 5. Mar. 9. 7.
3 φοβέω.
4 γίνομαι.
5 εἰσέρχομαι.
6 παραλαμβάνω.
7 ἀναβαίνω.
‡ ἐκλελεγμένος-ι. alius ἐκλεκτός.
8 εὑρίσκω.
9 σιγάω.
10 ch. 3. 22.
11 Eze. 1. 7. Na. 3. 3.
12 ἀπαγγέλλω.
13 ὁράω.
14 συλλαλέω.
15 εἰμί.
16 κατέρχομαι.
17 συναντάω.
18 ὄπτομαι.
§ δόξαν-n.
19 He. 11. 22. 2 Pe. 1. 15.
20 ἀναβοάω.
21 μέλλω.
‖ ἐπίβλεψαι-α.
22 ch. 7. 12. Jno. 1. 14, 18. He. 11. 17.
23 ch. 2. 13. Mar. 13. 36.
24 συνίστημι.
25 δέομαι.
** ἐκβάλωσιν-α.
26 δύναμαι.
27 ἀποκρίνομαι.
28 διαστρέφω.

πρὸς ὑμᾶς, ϗ [1]ἀνέξομαι
ὑμῶν; [2]προςάγαγε
*d ὧδε τὸν υἱόν σου.
42 "Ετι δὲ προςερχομέ-
νου αὐτοῦ, [b]ἔῤῥηξεν αὐ-
τὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ
[6]συνεσπάραξεν· [7]ἐπετί-
μησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρ-
τῳ, ϗ ἰάσατο τὸν παῖ-
δα, καὶ [10]ἀπέδωκεν αὐ-
τὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.
43 [11]Ἐξεπλήσσοντο δὲ
πάντες ἐπὶ τῇ [12]μεγα-
λειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάν-
των δὲ θαυμαζόντων
ἐπὶ πᾶσιν οἷς ‡ [15]ἐποίη-
σεν [c]ὁ Ἰησοῦς,[l] εἶπε
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
44 [17]Θέσθε ὑμεῖς εἰς
τὰ [18]ὦτα ὑμῶν τοὺς λό-
γους τούτους· ὁ γὰρ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλ-
λει [19]παραδίδοσθαι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων.
45 Οἱ δὲ [21]ἠγνόουν τὸ
ῥῆμα τοῦτο, καὶ [22]ἦν
[24]παρακεκαλυμμένον
ἀπ᾽ αὐτῶν, ἵνα μὴ [25]αἴ-
σθωνται αὐτό· καὶ ἐ-
φοβοῦντο ἐρωτῆσαι
αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήμα-
τος τούτου.
46 [27]Εἰςῆλθε δὲ διαλο-
γισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ,
τίς ἂν [22]εἴη μείζων αὐ-
τῶν.
47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, [29]ἰδὼν
τὸν διαλογισμὸν τῆς
καρδίας αὐτῶν, [30]ἐπι-
λαβόμενος παιδίου,
[31]ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽
ἑαυτῷ·
48 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὃς ἐὰν [3]δέξηται τοῦτο
τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου, ἐμὲ [3]δέχε-
ται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ
[3]δέξηται, [3]δέχεται τὸν
[4]ἀποστείλαντά με· ὁ
γὰρ μικρότερος ἐν
πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων,
οὗτος † [22]ἔσται μέ-
γας.
49 [8]Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰωάννης, εἶπεν· [9]Ἐπι-
στάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ
τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλ-
λοντα [c]τὰ[l] δαιμόνια,
καὶ [13]ἐκωλύσαμεν αὐ-
τὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ
[14]μεθ᾽ ἡμῶν.
50 Καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ
[13]κωλύετε· [16]ὃς γὰρ οὐκ
[22]ἔστι §καθ᾽ ἡμῶν, ὑπὲρ
ἡμῶν [22]ἐστιν.
51 [20]Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ἀναλήψεως αὐ-
τοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρός-
ωπον αὐτοῦ [23]ἐστήριξε
τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ.
52 Καὶ [4]ἀπέστειλεν
[26]ἀγγέλους πρὸ προς-
ώπου αὐτοῦ· καὶ πορευ-
θέντες [27]εἰςῆλθον εἰς
κώμην Σαμαρειτῶν, ὥς-
τε ἑτοιμάσαι [28]αὐτῷ.
53 Καὶ οὐκ [3]ἐδέξαντο
αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόςωπον
αὐτοῦ [22]ἦν πορευόμε-
νον εἰς Ἱερουσαλήμ.
54 [29]Ἰδόντες δὲ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος
καὶ Ἰωάννης, εἶπον·
Κύριε, θέλεις εἴπωμεν
πῦρ [32]καταβῆναι ἀπὸ
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ

A. D. 28.

1 ἀνέχω, Mat. 17. 17.
2 προςάγω.
* τὸν υἱόν σου ὧδε-a.
3 δέχομαι.
4 ἀποστέλλω.
5 ῥήσσω, ch. 5. 37.
6 συσπαράσσω, cf v. 39. ἐσπάραξεν, Mar. 9. 20.
7 ἐπιτιμάω.
† ἔσται-h.
8 ἀποκρίνομαι.
9 Διδάσκαλε, Mar. 9. 38.
10 ἀποδίδωμι.
11 ἐκπλήσσω.
12 Ac. 19. 27.
13 κωλύω.
14 s. σοί.
‡ ἐποίει-a.
15 ποιέω.
16 s. αὐτόν.
17 τίθημι.
18 οὖς
§ καθ᾽ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν-a
19 παραδίδωμι.
20 γίνομαι.
21 ἀγνοέω.
22 εἰμί.
23 στηρίζω, ch. 16. 26.
24 παρακαλύπτω. Eze. 22. 26.
25 αἰσθάνομαι.
26 ch. 7. 24.
27 εἰςέρχομαι
28 s. ξενίαν.
29 εἴδω.
30 ἐπιλαμβάνω.
31 ἵστημι.
32 καταβαίνω

¹ ἀναλῶσαι αὐτοὺς,
ᵈ ὡς καὶ Ἠλίας ² ἐποί-
ησε;|
55 ᵃ Στραφεὶς δὲ ⁴ ἐπε-
τίμησεν αὐτοῖς, ᶜ καὶ
εἶπεν· Οὐκ ⁵ οἴδατε οἵ-
ου πνεύματός ⁶ ἐστε
ὑμεῖς;|
56 ᵇ Ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ⁸ ἦλθε ψυ-
χὰς ἀνθρώπων ⁹ ἀπολέ-
σαι, ἀλλὰ σῶσαι.| Καὶ
¹⁰ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέ-
ραν κώμην.
57 *Ἐγένετο δὲ πορευ-
ομένων αὐτῶν, ἐν τῇ ὁ-
δῷ εἶπέ τις πρὸς αὐτόν·
Ἀκολουθήσω σοι ὅπου
ἂν ἀπέρχῃ, ᵈ Κύριε.|
58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες
φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
κατασκηνώσεις· ὁ δὲ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν
κλίνῃ.
59 Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον·
Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ
εἶπε· Κύριε, ¹⁷ ἐπίτρε-
ψόν μοι ¹⁸ ἀπελθόντι
πρῶτον ¹⁹ θάψαι τὸν
πατέρα μου.
60 Εἶπε δὲ αὐτῷ ᶜ ὁ
Ἰησοῦς·| ²¹ Ἄφες τοὺς
νεκροὺς ¹⁹ θάψαι τοὺς
ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ
⁸ ἀπελθὼν διάγγελλε
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
61 Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος·
Ἀκολουθήσω σοι, Κύ-
ριε· πρῶτον δὲ ¹⁷ ἐπί-
τρεψόν μοι ²⁵ ἀποτά-
ξασθαι τοῖς εἰς τὸν
οἶκόν μου.

A. D. 28.

1 ἀναλίσκω, Ga. 5. 15. 2 Th. 2. 8.
2 ποιέω.
3 στρέφω.
4 ἐπιτιμάω.
5 εἴδω.
6 εἰμί.
7 ch. 14. 35. He. 6. 7.
8 ἔρχομαι.
9 ἀπολλύω.
10 πορεύομαι
11 ἀναδείκνυμι, Ac. 1. 24.
* Καὶ πορευομένων-h.
12 s. μαθητάς.
† δύο-f.
13 μέλλω.
14 λέγω.
‡ δὲ-i.
15 δέομαι.
§ ἐκβάλῃ-a.
16 s. ποιμὴν ἀποστέλλει.
17 ἐπιτρέπω.
18 ἀπέρχομαι.
19 θάπτω.
20 ch. 12. 33. 22. 35, 36.
21 ἀφίημι.
22 ἀσπάζομαι.
‖ εἰ ἔλθητε-h.
23 Ep. 2. 2. 1 Pe. 1. 14
24 Ro. 2. 17. Nu. 11.25,26. 2 Ki. 2. 15.
25 ἀποτάσσω, c. 14. 33. Mar. 6. 46. Ac. 18. 18, 21. 2 Co. 2. 13
26 Mat. 2. 12. Ac. 18. 21. He. 11. 15.

62 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπι-
βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων
εἰς τὰ ὀπίσω, ⁷ εὔθετός
⁶ ἐστιν εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι΄.

1 ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ¹¹ ἀν-
έδειξεν ὁ Κύριος καὶ
ἑτέρους ἑβδομήκοντα,¹²†
καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
ἀνὰ δύο πρὸ προσώ-
που αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
πόλιν καὶ τόπον οὗ
¹³ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχε-
σθαι.
2 ¹⁴ Ἔλεγεν ‡οὖν πρὸς
αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς
πολύς, οἱ δὲ ἐργάται
ὀλίγοι· ¹⁵ δεήθητε οὖν
τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ,
ὅπως § ἐκβάλλῃ ἐργά-
τας εἰς τὸν θερισμὸν
αὐτοῦ.
3 Ὑπάγετε· ἰδού, ἐγὼ
ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ¹⁶
ἄρνας ἐν μέσῳ λύ-
κων.
4 Μὴ βαστάζετε ²⁰ βα-
λάντιον, μὴ πήραν, μη-
δὲ ὑποδήματα· καὶ μη-
δένα κατὰ τὴν ὁδὸν
²² ἀσπάσησθε.
5 Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν
‖ εἰσέρχησθε, πρῶτον
λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴ-
κῳ τούτῳ.
6 Καὶ ἐὰν μὲν | ᵉ ᾖ
ἐκεῖ ὁ | ²³ υἱὸς εἰρήνης,
²⁴ ἐπαναπαύσεται ἐπ'
αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν·
εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς
²⁶ ἀνακάμψει.

[redacted]

7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ
μένετε, ἐσθίοντες ϗ πί-
νοντες τὰ[1] παρ' αὐτῶν·
ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ
μισθοῦ αὐτοῦ [2]ἐστι. Μὴ
μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας
εἰς οἰκίαν.
8 Καὶ εἰς † ἣν δ' ἂν πό-
λιν εἰσέρχησθε, καὶ δέ-
χωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε
τὰ [5] [6] παρατιθέμενα
ὑμῖν.
9 Καὶ θεραπεύετε τοὺς
ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ
λέγετε αὐτοῖς· [9] Ἤγ-
γικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ.
10 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν
§ εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέ-
χωνται ὑμᾶς, [10] ἐξελ-
θόντες εἰς τὰς [11] πλα-
τείας αὐτῆς, εἴπατε·
11 Καὶ τὸν κονιορτὸν
‖ τὸν κολληθέντα ἡμῖν
ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ††
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
πλὴν τοῦτο γινώσκετε,
ὅτι [9]ἤγγικεν ‡ ἐφ' ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
12 Λέγω ‡δὲ ὑμῖν, ὅτι
Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἀνεκτότερον [2] ἔ-
σται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
13 Οὐαί σοι, Χοραζίν,
οὐαί σοι Βηθσαϊδά· ὅτι
εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
[16]ἐγένοντο αἱ δυνάμεις
αἱ [16]γενόμεναι ἐν ὑμῖν,
πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ
σποδῷ καθήμεναι [18]μετ-
ενόησαν.
14 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σι-
δῶνι [20]ἀνεκτότερον [2]ἔ-
σται ἐν τῇ κρίσει, ἢ
ὑμῖν.

A. D. 28.

* μὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως
s. ἢ ἕως-n.
1 s. ἐσθίοντα, v. παρατιθέμενα, v. 8.
2 εἰμί.
3 καταβιβάζω.
Mat. 11. 23.
De. 21. 4.
Jos. 2. 18.
4 ch. 7. 30.
Jno. 12. 48.
1 Co. 1. 19.
Ga. 2. 21.
1 Th. 4. 8.
He. 10. 28.
† ἣν ἂν-h.
5 s. βρώματα
6 παρατίθημι.
7 ἀποστέλλω
8 ὑποστρέφω
‡ δέω-f.
9 ἐγγίζω.
§ εἰσέλθητε-h.
10 ἐξέρχομαι
11 s. ὁδούς.
12 θεωρέω.
13 πίπτω.
‖ τῶν ποδῶν ἡμῶν-f.
** δέδωκα-n.
†† εἰς τοὺς πόδας, s. εἰς πόδας ἡμῶν-f.
‡‡ ἀδικήσῃ-a
14 γράφω.
15 ἀγαλλιάω.
16 γίνομαι.
§§ τῷ ἁγίῳ-f
17 Mat. 3. 6.
Ro. 14. 11.
Re. 3. 5.
18 μετανοέω.
19 ἀποκρύπτω.
20 Mat. 10. 15.
Mar. 6. 11.

15 Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ,
* ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑ-
ψωθεῖσα, ἕως ᾅδου [3]κα-
ταβιβασθήσῃ.
16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν,
ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ [4] ἀ-
θετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ·
ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθε-
τεῖ τὸν [7]ἀποστείλαντά
με.
17 [8]Ὑπέστρεψαν δὲ
οἱ ἑβδομήκοντα ‡ μετὰ
χαρᾶς, λέγοντες· Κύ-
ριε, καὶ τὰ δαιμόνια
ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν
τῷ ὀνόματί σου.
18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς·
[12]Ἐθεώρουν τὸν Σα-
τανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ [13]πεσόν-
τα.
19 Ἰδοὺ, **δίδωμι ὑμῖν
τὴν ἐξουσίαν τοῦ πα-
τεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ
σκορπίων, καὶ ἐπὶ
πᾶσαν τὴν δύναμιν
τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν
ὑμᾶς οὐ μὴ ‡‡ ἀδική-
σει.
20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ
χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύ-
ματα ὑμῖν ὑποτάσσε-
ται· χαίρετε δὲ ‡ μᾶλ-
λον ‖ ὅτι τὰ ὀνόματα
ὑμῶν [14]ἐγράφη ἐν τοῖς
οὐρανοῖς.
21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
[15]ἠγαλλιάσατο τῷ
πνεύματι §§ ὁ Ἰησοῦς, ϗ
εἶπεν· [17]Ἐξομολογοῦ-
μαί σοι, Πάτερ, Κύ-
ριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι [19]ἀπέκρυ-
ψας ταῦτα ἀπὸ σο-
φῶν καὶ συνετῶν, καὶ

[1] ἀπεκάλυψας αὐτὰ νη-
πίοις· ναὶ ὁ Πατήρ,
ὅτι οὕτως [2] ἐγένετο εὐ-
δοκία ἔμπροσθέν σου.
22 b Καὶ [9] στραφεὶς
πρὸς τοὺς μαθητὰς,
εἶπε· [1] Πάντα [* 4] παρε-
δόθη μοι ὑπὸ τοῦ πα-
τρός μου· καὶ οὐδεὶς
γινώσκει τίς [5] ἐστιν ὁ
υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατὴρ· ϗ
τίς [5] ἐστιν ὁ πατὴρ, εἰ
μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν
βούληται ὁ υἱὸς [1] ἀπο-
καλύψαι.
23 Καὶ [9] στραφεὶς πρὸς
τοὺς μαθητὰς, c κατ' ἰδί-
αν εἶπε· Μακάριοι
[11] οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέ-
ποντες ἃ βλέπετε.
24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
πολλοὶ προφῆται καὶ
βασιλεῖς [15] ἠθέλησαν
ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε,
καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκȣ̃-
σαι ἃ [17] ἀκούετε, καὶ ȣ̓κ
[17] ἤκουσαν.
25 Καὶ ἰδȣ̀, νομικός τις
[18] ἀνέστη, ἐκπειράζων
αὐτὸν, καὶ λέγων· Δι-
δάσκαλε, τί ποιήσας
ζωὴν αἰώνιον κληρονο-
μήσω;
26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί
[24] γέγραπται; πῶς ἀνα-
γινώσκεις;
27 Ὁ δὲ [26] ἀποκριθεὶς,
εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύ-
ριον τὸν Θεόν σου ἐξ
ὅλης τῆς καρδίας σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
[32] ἰσχύος σου, καὶ ἐξ
ὅλης τῆς [33] διανοίας
σου· καὶ τὸν πλησίον
σου ὡς σεαυτόν.
28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρ-
θῶς [26] ἀπεκρίθης· τȣ̃το
ποίει, καὶ [3] ζήσῃ.
29 Ὁ δὲ θέλων δικαιȣ̃ν
ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν
Ἰησοῦν· Καὶ τίς [5] ἐστί
μου πλησίον;
30 [6] Ὑπολαβὼν [7] δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρω-
πός τις [8] κατέβαινεν
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς
Ἱεριχὼ, καὶ λῃσταῖς
[10] περιέπεσεν· οἳ καὶ ἐκ-
δύσαντες αὐτὸν, ϗ πλη-
γὰς [12] ἐπιθέντες [13] ἀπ-
ῆλθον, [14] ἀφέντες ἡμι-
θανῆ τυγχάνοντα.
31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ
ἱερεύς τις [8] κατέβαινεν
ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ
ἰδὼν αὐτὸν, [16] ἀντιπαρ-
ῆλθεν.
32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευ-
ΐτης, e [2] γενόμενος |
κατὰ τὸν τόπον, d [19] ἐλ-
θὼν | καὶ [20] ἰδὼν, [16] ἀν-
τιπαρῆλθεν.
33 Σαμαρείτης δέ τις
ὁδεύων, [19] ἦλθε κατ' αὐ-
τὸν, καὶ [20] ἰδὼν αὐτὸν,
[21] ἐσπλαγχνίσθη.
34 Καὶ [22] προσελθὼν
[23] κατέδησε τὰ τραύμα-
τα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔ-
λαιον καὶ οἶνον· [25] ἐπι-
βιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ
τὸ ἴδιον [27] κτῆνος, [28] ἤ-
γαγεν αὐτὸν εἰς πανδο-
χεῖον, καὶ [29] ἐπεμελήθη
αὐτοῦ.
35 Καὶ ἐπὶ τὴν [30] αὔ-
ριον c [31] ἐξελθὼν,\ ἐκβα-
λὼν δύο δηνάρια [34] ἔδω

A. D. 28.

1 ἀποκαλύπτω, ch. 2.35. Mat. 11. 25.
2 γίνομαι.
3 ζάω.
* μοι παρεδόθη-a.
4 παραδίδωμι
5 εἰμί.
6 ὑπολαμβάνω, ch. 7. 43. Ac. 1.9; 2.15.
7 s. τὸν λόγον
8 καταβαίνω
9 στρέφω.
10 περιπίπτω, Ac. 27.41. Ja. 1. 2.
11 s. εἰσι.
12 ἐπιτίθημι, Ac. 16. 23.
13 ἀπέρχομαι.
14 ἀφίημι.
15 θέλω.
16 ἀντιπαρέρχομαι.
17 ἀκούω.
18 ἀνίστημι.
19 ἔρχομαι.
20 εἴδω.
21 σπλαγχνίζω.
22 προσέρχομαι.
23 καταδέω, Eze. 34.4,16.
24 γράφω.
25 ἐπιβιβάζω, c. 19. 35.
26 ἀποκρίνομαι.
27 Ac. 23. 24.
28 ἄγω.
29 ἐπιμελέομαι, ver. 35.
30 s. ἡμέραν.
31 ἐξέρχομαι
32 Mat. 12.30.
33 Mat.22.37.
34 δίδωμι

κε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· [1] Ἐπιμελή-
θητι αὐτοῦ, καὶ ὅ, τι ἂν
προςδαπανήσῃς ἐγὼ ἐν
τῷ ἐπανέρχεσθαί με
[2] ἀποδώσω σοι.
36 Τίς οὖν τούτων τῶν
τριῶν δοκεῖ σοι πλησί-
ον [4] γεγονέναι τοῦ [5] ἐμ-
πεσόντος εἰς τοὺς λῃ-
στάς;
37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποι-
ήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐ-
τοῦ. Εἶπεν [*] οὖν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ
σὺ ποίει ὁμοίως.
38 [*] Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
πορεύεσθαι αὐτοὺς, καὶ
αὐτὸς [7] εἰςῆλθεν εἰς κώ-
μην τινά· γυνὴ δέ τις
ὀνόματι Μάρθα [8] ὑπε-
δέξατο αὐτὸν εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς.
39 Καὶ τῇδε [11] ἦν ἀδελ-
φὴ καλουμένη Μαρία,
ἣ καὶ παρακαθίσασα
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
Ἰησοῦ, [13] ἤκουε τὸν λό-
γον αὐτοῦ.
40 Ἡ δὲ Μάρθα [16] πε-
ριεσπᾶτο περὶ πολλὴν
διακονίαν· [19] ἐπιστᾶσα
δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέ-
λει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή
μου μόνην με [20] κατέλι-
πε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν
αὐτῇ ἵνα μοι [23] συναν-
τιλάβηται.
41 [24] Ἀποκριθεὶς δὲ εἶ-
πεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Μάρθα, Μάρθα, μερι-
μνᾷς καὶ ‡ τυρβάζῃ περὶ
πολλά·
42 ‖ [27] Ἑνὸς δέ [11] ἐστι
χρεία ‖ § Μαρία δὲ τὴν

A. D. 29.

1 1 Ti. 3. 5.
2 ἐκλέγομαι.
3 ἀποδίδωμι.
4 γίνομαι.
5 ἐμπίπτω.
6 διδάσκω.
* δε-α. alii d.
7 εἰςέρχομαι
8 ὑποδέχο-
μαι, c. 19. 6.
Ac. 17. 7.
9 s. ὤν.
10 Mat. 6. 9.
Jno. 17. 17.
1 Co. 7. 14.
11 εἰμί.
12 ἔρχομαι.
13 ἀκούω.
14 s. γίνεται.
15 s. γένοιτο
16 περισπάω,
2 Sa. 6. 6.
17 Mat. 6. 11.
18 δίδωμι.
19 ἐφίστημι.
20 ἀφίημι
† ἀφιέμενῳ.
21 εἰςφέρω.
22 ch. 4. 13.
Mat. 6. 13.
Ac. 20. 19.
1 Co. 10. 13.
Ga. 4. 14.
23 Ro. 8. 26.
Ex. 18. 22.
24 ἀποκρίνο-
μαι.
25 Mat. 5. 37.
Ep. 6. 16.
2 Th. 3. 13.
26 ἔχω.
‡ θορυβάζῃ-n
27 εἷς.
§ alii ὀλίγων
δέ ἐστι χρεία,
s. ὀλίγων δέ
ἐστι χρεία ἢ
ἑνός.
‖ al. μοι. ⁅μαι
28 παραγίνο-
29 καταλείπω

ἀγαθὴν μερίδ
ξατο, ἥτις οὐ
θήσεται ἀπ' α

Κεφ.

Καὶ [*] ἐγένε
[11] εἶναι αὐτὸ
τινὶ προσευχ
ἐπαύσατο, εἶπ
μαθητῶν αὐ
αὐτόν· Κύριε
ἡμᾶς προςεύχ
θὼς καὶ Ἰωάν
δαξε τοὺς μα
τοῦ.
2 Εἶπε δὲ αὐ
ταν προςεύχ
γετε· Πάτερ
ὁ [9] ἐν τοῖς
[10] ἁγιασθήτω
σου· [12] ἐλθέτ
λεία σου· γ
[*] τὸ θέλημά
[14] ἐν οὐρανῷ,
τῆς γῆς [15] ‖
3 Τὸν ἄρτον
[17] ἐπιούσιον [18]
τὸ καθ' ἡμέρα
4 Καὶ [20] ἄφες
ἁμαρτίας ἡμ
αὐτοὶ †[20] ἀφίε
ὀφείλοντι ἡμ
[21] εἰςενέγκῃς
[22] πειρασμόν,
ῥῦσαι ἡμᾶς
[25] πονηροῦ.‖
5 Καὶ εἶπε
τούς· Τίς ἐξ
ξει φίλον, κ
ται πρὸς αὐ
νυκτίου, καὶ
τῷ· Φίλε, χ
τρεῖς ἄρτου
6 Ἐπειδὴ
[28] παραγέν

πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ
[1]παραθήσω αὐτῷ·
7 Κἀκεῖνος ἔσωθεν [3]ἀ-
ποκριθεὶς εἴπῃ· Μή μοι
κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ
θύρα [5]κέκλεισται, καὶ
τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ
εἰς τὴν κοίτην εἰσίν·
οὐ δύναμαι [6]ἀναστὰς
[7]δοῦναί σοι.
8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ
[7]δώσει αὐτῷ [6]ἀναστὰς,
διὰ τὸ [9]εἶναι αὐτοῦ
φίλον, διά γε τὴν ἀν-
αίδειαν αὐτοῦ [11]ἐγερ-
θεὶς [7]δώσει αὐτῷ ὅσων
χρῄζει.
9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω·
Αἰτεῖτε, καὶ [7]δοθή-
σεται ὑμῖν· ζητεῖτε,
καὶ [13]εὑρήσετε· κρού-
ετε, καὶ [15]ἀνοιγήσεται
ὑμῖν.
10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν
εὑρίσκει, καὶ τῷ κρού-
οντι ἀνοιγήσεται.
11 Τίνα δὲ †ὑμῶν τὸν
πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς
ἄρτον, μὴ λίθον [18]ἐπι-
δώσει αὐτῷ; ‡εἰ καὶ
ἰχθὺν, μὴ ἀντὶ ἰχθύ-
ος ὄφιν [18]ἐπιδώσει αὐ-
τῷ;
12 Ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ
ᾠὸν, μὴ [18]ἐπιδώσει αὐ-
τῷ σκορπίον;
13 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονη-
ροὶ ὑπάρχοντες, [19]οἴδα-
τε ἀγαθὰ δόματα [7]διδό-
ναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν,
πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ
ὁ [23]ἐξ οὐρανοῦ, [7]δώσει
Πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰ-
τοῦσιν αὐτόν;

A. D. 29.

1 παρατίθημι. ch. 9. 16. 10. 8. Ac. 16. 34. 1 Co. 10. 27. Ge. 18. 8.
2 γίνομαι.
3 ἀποκρίνομαι.
4 ἐξέρχομαι.
5 κλείω.
6 ἀνίστημι.
7 δίδωμι.
8 λαλέω.
* τῷ ἄρχοντι.
9 εἰμί.
10 ζητέω.
11 ἐγείρω.
12 Eccl. 22. 17. ἐνθυμήσεις, Mat. 12. 25.
13 εὑρίσκω.
14 διαμερίζω, ch. 22. 17. 23. 34. Mat. 27. 35. Ac. 2. 45.
15 ἀνοίγω.
16 Mat. 12. 25. Re. 17. 16. 18. 16.
17 ἵστημι.
† ἐξ ὑμῶν-ἢ
18 ἐπιδίδωμι.
‡ ἢ-α.
19 εἴδω.
20 Mat. 12. 28.
21 φθάνω. Mat. 12. 28. Ro. 9. 31. Phi. 3. 16. 1 Th. 2. 16. 4. 15.
22 ch. 3. 16. 15. 14. 1 Jno. 2. 14.
23 ἐν τοῖς οὐρανοῖς, Mat. 7. 11.
24 καθοπλίζω

14 Καὶ [a]ἦν ἐκβάλλων
δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ
[9]ἦν κωφόν· [2]ἐγένετο
δὲ τοῦ δαιμονίου [4]ἐξελ-
θόντος, [8]ἐλάλησεν ὁ
κωφός· καὶ ἐθαύμασαν
οἱ ὄχλοι.
15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶ-
πον· Ἐν Βεελζεβοὺλ
*ἄρχοντι τῶν δαιμο-
νίων ἐκβάλλει τὰ δαι-
μόνια.
16 Ἕτεροι δὲ πειράζον-
τες, σημεῖον παρ' αὐτοῦ
[10]ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ.
17 Αὐτὸς δὲ [19]εἰδὼς
αὐτῶν τὰ [12]διανοήμα-
τα, εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶ-
σα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
[14]διαμερισθεῖσα [16]ἐρη-
μοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ
οἶκον πίπτει.
18 Εἰ δὲ καὶ Σατανᾶς
ἐφ' ἑαυτὸν [14]διεμερί-
σθη, πῶς [17]σταθήσεται
ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι
λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ
ἐκβάλλειν με τὰ δαιμό
νια.
19 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελ-
ζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ
δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν
ἐν τίνι ἐκβάλλουσι;
διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν
αὐτοὶ [9]ἔσονται.
20 Εἰ δὲ ἐν [20]δακτύλῳ
Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαι-
μόνια, ἄρα [21]ἔφθασεν
ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ.
21 Ὅταν ὁ [22]ἰσχυρὸς
[24]καθωπλισμένος φυ-
λάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐ-
λὴν, ἐν εἰρήνῃ [9]ἐστὶ τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπα
θροιζόμενων ᵃ ἤρξατο
λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη
πονηρά ᵇ ἐστι· σημεῖον
ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ
⁶ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ
τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ ᵇ τοῦ
προφήτου.
30 Καθὼς γὰρ ¹⁹ ἐγέ-
νετο Ἰωνᾶς σημεῖον
τοῖς Νινευΐταις, οὕ-
τως ᵃ ἔσται καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου τῇ γε-
νεᾷ ταύτῃ.
31 Βασίλισσα νότου
¹³ ἐγερθήσεται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῶν ἀν
δρῶν τῆς γενεᾶς ταύ-
της, καὶ κατακρινεῖ
αὐτούς· ὅτι ¹⁴ ἦλθεν
ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφί-
αν Σολομῶντος· καὶ
ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶν-
τος ὧδε.
32 Ἄνδρες † Νινευῒ
¹⁸ ἀναστήσονται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινοῦ-
σιν αὐτήν· ὅτι ²⁰ μετε-
νόησαν εἰς τὸ ²¹ κήρυγ-
μα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ,
πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.
33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον
²³ ἅψας, εἰς κρυπτὸν
²⁴ τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν
²⁵ μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν
λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπο-
ρευόμενοι τὸ φέγγος
βλέπωσιν.
34 Ὁ λύχνος τοῦ σώ-
ματός ᵃ ἐστιν ὁ ᵇ ὀφ-

.. D. 29.
h. 3. 16.
Jno. 2. 14.
ρχομαι.
τέρχομαι.
p. 6. 11, 13.
Sa. 2. 21.
ob 39. 20.
ειθω.
ιδωμι.
κεύη.
Mat. 12. 29.
ιαδίδωμι,
h. 18. 22.
no. 6. 11.
c. 4. 35.
ιμι.
ξέρχομαι.
Mat. 12. 43.
Pe. 2. 17.
ude 12.
ὑποστρέφω
ἐγείρω.
ἔρχομαι.
σαρόω,
h. 15. 8.
Mat. 12. 44.
κοσμέω,
h. 21. 5.
Mat. 12. 44.
Ti. 2. 9.
Tit. 2. 10.
λθόντα-ί.
εἰσέρχο-
μαι.
ινευΐται-ί
ἀνίστημι.
γίνομαι.
μετανοέω.
Mat. 12. 41.
Co. 2. 4.
Tit. 1. 3.
no. 3. 2.
ἐπαίρω.
ἅπτω.
τίθημι.
Mat. 5. 15.
Mar. 4. 21.
φθαλμός

τεινόν ¹ἐ-
ὲ πονηρὸς
σῶμά σου

ι οὖν μὴ τὸ
ἐν σοὶ, σκότος

οὖν τὸ σῶμά
λον φωτεινὸν, μὴ
τὶ μέρος σκοτει-
ι ἔσται φωτεινὸν
ν, ὡς ὅταν ὁ λύχνος
ἀστραπῇ ⁶ φωτίζῃ

Ἐν δὲ τῷ ⁸ λαλῆ-
ι, ⁹ἠρώτα αὐτὸν Φα-
σαῖός τις ὅπως ¹⁰ ἀ-
στήσῃ παρ' αὐτῷ.
Εἰσελθὼν δὲ ¹² ἀνέ-
εσεν.
38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος
ι ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι
ὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη
πρὸ τοῦ ἀρίστου.
39 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος
πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς
οἱ Φαρισαῖοι τὸ ¹⁷ἔξω-
θεν τοῦ ποτηρίου καὶ
τοῦ πίνακος καθαρίζε-
τε· τὸ δὲ ¹⁷ἔσωθεν
ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς ϗ
πονηρίας.
40 Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποι-
ήσας τὸ ¹⁷ἔξωθεν, καὶ
τὸ ¹⁷ἔσωθεν § ²⁰ἐποίη-
σε;
41 Πλὴν ²¹ τὰ ²² ἐνόν-
τα ²³ ²⁴δότε ἐλεημοσύ-
νην· καὶ ἰδὲ, πάντα κα-
θαρὰ ὑμῖν ¹ἐστιν.
42 Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς
Φαρισαίοις, ὅτι ²⁷ἀπο-
δεκατοῦτε τὸ ²⁸ ἡδύο-
σμον καὶ τὸ πήγανον ϗ
πᾶν λάχανον, καὶ πα-

A. D. 29.

1 εἰμί.
* Ταῦτα δὲ-ί.
2 καὶ ἐκεῖνος.
3 s. ὅν.
4 ἀφίημι.
5 ch. 10. 18.
6 Joo. 1. 9.
1 Co. 4. 5.
Ep. 1. 18.
2 Ti. 1. 10.
† alii ὑποκρι-
ταί-ε.
‡ ἐστὲ μνη-
μεῖα ἄδη-
λα-ν.
7 1 Co. 14. 8.
Ps. 51. 6.
8 λαλέω.
9 ἐρωτάω.
10 Joo 4. 12.
11 εἰςέρχο-
μαι.
12 ἀναπίπτω
13 εἴδω.
14 ἀποκρίνο-
μαι.
15 ch. 7. 30.
Mat. 23. 35.
Tit. 3 9, 13.
16 ch. 18. 32.
Mat. 22. 6.
17 s. μέρος.
18 s. κατά.
19 Mat. 23. 4.
§ ἐποίησε.-n.
20 ποιέω.
21 s. κατὰ.
22 ἔνειμι.
23 s. χρήμα-
τα.
24 δίδωμι.
25 ἀποκτείνω
26 Ac. 8. 1.
Ro. 1. 32.
27 ἀποδεκα-
τόω, c. 18. 12.
Mat. 23. 23.
He. 7. 5.
28 Mat. 23. 23.
29 Mat. 13. 32.
Mar. 4. 32.

ρέρχεσθε τὴν κρίσιν
καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ
Θεοῦ· *ταῦτα ἔδει ποι-
ῆσαι, ² κἀκεῖνα μὴ ⁴ἀφ-
ιέναι.
43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φα-
ρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε
τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς.
44 Οὐαὶ ὑμῖν, ᵇ γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταὶ,† ὅτι ¹ ἐστὲ
‡ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ⁷ἄ-
δηλα, καὶ ᵈ οἱ ἄνθρω-
ποι οἱ περιπατοῦντες
ἐπάνω οὐκ ¹³ οἴδα-
σιν.
45 ¹⁴ Ἀποκριθεὶς δέ
τις τῶν ¹⁵νομικῶν, λέ-
γει αὐτῷ· Διδάσκαλε,
ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς
¹⁶ ὑβρίζεις.
46 Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ
ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐ-
αὶ, ὅτε φορτίζετε τοὺς
ἀνθρώπους ¹⁸ φορτία ¹⁹
δυσβάστακτα, ϗ αὐτοὶ
ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑ-
μῶν οὐ προςψαύετε
τοῖς φορτίοις.
47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰ-
κοδομεῖτε τὰ μνημεῖα
τῶν προφητῶν, οἱ δὲ
πατέρες ὑμῶν ²⁵ ἀπέ-
κτειναν αὐτούς.
48 Ἄρα μαρτυρεῖτε,
καὶ ²⁶συνευδοκεῖτε τοῖς
ἔργοις τῶν πατέρων
ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν
²⁵ ἀπέκτειναν αὐτοὺς,
ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖ-
τε ᶜ αὐτῶν τὰ μνη-
μεῖα.

49 Διὰ τοῦτο ᵉκαὶ ἡ σοφία τȣ̃ Θεοῦ εἶπεν· ἸἈποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας, καὶ ἀποστόλους, ϗ ²ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ³ἐκδιώξουσιν.

50 Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης·

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ, ἕως τȣ̃ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τȣ̃ θυσιαστηρίου καὶ τȣ̃ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ‡ ¹¹ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ §¹²εἰςήλθετε, ταὶ τȣ̀ς ¹²εἰςερχομένους ¹³ἐκωλύσατε.

53 ‖ Λέγοντος δὲ αὐτȣ̃ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ¹ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ¹⁵δεινῶς ** ¹⁶ἐνέχειν, καὶ †† ἀποστοματίζειν αὐτὸν †† περὶ πλειόνων·

54 ᶜ¹† Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν,| ᵇκαὶ| ᶜζητȣ̃ντες| †† ¹⁸θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτȣ̃, ᶜἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.| ††

Κεφ. ιβʹ.

†† ἘΝ οἷς ²¹ἐπισυναχθεισῶν τῶν ²²μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥςτε ᵃκαταπατεῖν ἀλλήλȣς, ¹ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς † αὐτοῦ· Πρῶτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ⁴ἐστὶν ὑπόκρισις.

2 Οὐδὲν δὲ ⁵συγκεκαλυμμένον ⁴ἐστὶν, ὃ οὐκ ⁶ἀποκαλυφθήσεται· ϗ κρυπτὸν, ὃ οὐ ⁷γνωσθήσεται.

3 Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· ϗ ὃ πρὸς τὸ οὖς ⁸ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, ⁹κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· Μὴ ¹⁰φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, ϗ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι.

5 ¹⁴Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα ¹⁰φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον ¹⁰φοβήθητε.

6 Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ⁴ἔστιν ¹⁹ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τȣ̃ Θεοῦ.

7 Ἀλλὰ καὶ αἱ ²⁰τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ²³ἠρίθμηνται. Μὴ οὖν φοβεῖσθε·

A. D. 29.

* συμπνίγων-n.
1 ἄρχομαι.
† αὐτοῦ πρῶτον-n.
2 s. τινὰς.
3 ἐκδιώκω.
4 εἰμί. [τω.
5 συγκαλύπ-
6 ἀποκαλύπτω.
7 γινώσκω.
8 λαλέω.
9 κηρύσσω.
10 φοβέω.
‡ ἐκρύψατε-n
11 αἴρω.
§ εἰςήλθατε-a
12 εἰςέρχομαι.
13 κωλύω.
‖ Καὶ ἤρξαντο,-h. alii Κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο.
14 ὑποδείκνυμι.
15 Mal. 8. 6.
** ἔχειν, s. ἀνέχειν, s. συνέχειν-n
16 Mar. 6. 19. Ga. 5. 1.
†† Vide App.
17 Ac. 23. 21. Jos. 8. 4. 1 Sa. 15. 5.
18 Ps. 59. 4.
19 ἐπιλανθάνομαι, Mat. 16. 5. Mar. 8. 14. Phi. 3. 14.
20 θρίξ.
21 ἐπισυνάγω
22 Ac. 19. 19. He. 12. 22. Re. 9. 16.
23 ἀριθμέω.

λῶν στρουθίων [1]διαφέ-
ρετε.
8 Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς
ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν
ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ὁμολο-
γήσει ἐν αὐτῷ ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ
Θεοῦ.
9 Ὁ δὲ [4]ἀρνησάμενός
με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ-
πων, [5]ἀπαρνηθήσεται
ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων
τοῦ Θεοῦ.
10 Καὶ πᾶς ὃς [11]ἐρεῖ
λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου [8]ἀφεθήσε-
ται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ
ἅγιον Πνεῦμα ᵈβλας-
φημήσαντι ꜝ οὐκ [8]ἀφε-
θήσεται.
11 Ὅταν δὲ προςφέρω-
σιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συν-
αγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς
καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ
μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί
[12]ἀπολογήσησθε, ἢ τί
εἴπητε·
12 Τὸ γὰρ ἅγιον Πνεῦ-
μα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐ-
τῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰ-
πεῖν.
13 Εἶπε δέ τις αὐτῷ
ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδά-
σκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ
μου [19]μερίσασθαι μετ'
ἐμοῦ τὴν κληρονομί-
αν.
14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἄνθρωπε, τίς με
[21]κατέστησε ‡ [23]δι-
καστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ'
ὑμᾶς;
15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
[a]Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσε-
σθε ἀπὸ * τῆς [2]πλεονε-
ξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ πε-
ρισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ
αὐτοῦ [3]ἐστιν ἐκ τῶν
ὑπαρχόντων αὐτοῦ.
16 Εἶπε δὲ παραβολὴν
πρὸς αὐτοὺς, λέγων·
Ἀνθρώπου τινὸς πλου-
σίου εὐφόρησεν ἡ χώρα.
17 Καὶ [6]διελογίζετο
ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί
ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω
ποῦ [7]συνάξω τοὺς καρ-
πούς μου.
18 Καὶ εἶπε· Τοῦτο
ποιήσω· [9]καθελῶ μου
τὰς ἀποθήκας, ⁊ [10]μεί-
ζονας οἰκοδομήσω· καὶ
[7]συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ
†γεννήματά μου, καὶ τὰ
ἀγαθά μου·
19 Καὶ [11]ἐρῶ τῇ ψυχῇ
μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολ-
λὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς
ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
φάγε, [12]πίε, [14]εὐφραί-
νου.
20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
Θεός· [15]Ἄφρον ταύ-
τῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν
σου [16]ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ
σοῦ· ἃ δὲ [25]ἡτοίμασας,
τίνι [17]ἔσται;
21 [c]Οὕτως ὁ [18]θησαυ-
ρίζων ἑαυτῷ, ⁊ μὴ εἰς
Θεὸν [20]πλουτῶν.ꜝ
22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ
τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ
[22]μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
[c]ὑμῶν,ꜝ τί φάγητε μη-
δὲ τῷ σώματι, τί [24]ἐν-
δύσησθε.
23 § Ἡ ψυχὴ πλεῖον

A. D. 29.

1 Mat. 6. 26.
1 Co. 15. 41.
Ga. 4. 1.
2 ὁράω.
* πάσης-Λ.
3 Mar. 7. 22.
4 ἀρνέομαι.
5 ἀπαρνέομαι.
6 διαλογίζομαι.
7 συνάγω.
8 ἀφίημι.
9 καθαιρέω.
10 μέγας.
†γεννήματα-α.
11 εἴρω.
12 πίνω.
13 ch. 24. 14.
Ac. 19. 33.
Ro. 2. 15.
2 Co. 12. 19.
14 ch. 15. 23.
Ac. 2. 26.
Ro. 15. 10.
Re. 18. 20.
15 ch. 11. 40.
Ro. 2. 20.
1 Co. 15. 36.
2 Co. 11. 16.
Ep. 5. 17.
16 ch. 6. 30.
17 εἰμί.
18 Mat. 6. 19.
Ro. 2. 5.
1 Co. 16. 2.
2 Co. 12. 14.
Ja. 5. 3.
2 Pe. 3. 7.
19 μερίζω.
20 Ro. 10. 12.
2 Co. 9. 9.
1 Ti. 6. 9. 18.
Re. 3. 17. 18.
21 καθίστημι.
22 Mat. 6. 25.
‡ κριτὴν-n.
23 Ac. 7. 27. 35.
Ex. 2. 14.
24 ἐνδύω.
§ Ἡ γὰρ-ἰ.
25 ἑτοιμάζω.

[1] ἔστι τῆς τροφῆς, καὶ
τὸ σῶμα, τοῦ ἐνδύμα-
τος.
24 [2] Κατανοήσατε τὺς
κόρακας, ὅτι οὐ σπεί-
ρουσιν, οὐδὲ θερίζου-
σιν· οἷς οὐκ [1] ἔστι τα-
μεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, ϗ
ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς·
πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς
διαφέρετε τῶν πετει-
νῶν;
25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν [4] με-
ριμνῶν δύναται [5] προς-
θεῖναι ἐπὶ τὴν [7] ἡλικί-
αν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα;
26 Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχι-
στον δύνασθε, τί περὶ
τῶν λοιπῶν μεριμνᾶ-
τε;
27 [2] Κατανοήσατε τὰ
κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ
κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέ-
γω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σαλο-
μῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ
αὐτȣ̃ [9] περιεβάλετο ὡς
ἓν τούτων.
28 Εἰ δὲ τὸν * χόρτον
ἐν τῷ ἀγρῷ σήμερον
[1] ὄντα καὶ αὔριον εἰς
κλίβανον βαλλόμενον,
ὁ Θεὸς οὕτως [11] ἀμφιέν-
νυσι, πόσῳ μᾶλλον
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;
29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζη-
τεῖτε τί φάγητε, ἢ τί
πίητε· καὶ μὴ [15] μετε-
ωρίζεσθε.
30 Ταῦτα γὰρ πάντα
τὰ ἔθνη τοῦ κόσμȣ ἐπι-
ζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ
[17] οἶδεν ὅτι χρῄζετε
τούτων.
31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν
βασιλείαν † τοῦ Θεοῦ,

A. D. 29.

1 εἰμί.
2 κατανοέω, ch. 6. 41. Mat. 7. 3.
3 δίδωμι.
4 ver. 11. Mat. 6. 25,28. 1 Co. 7. 32–34.
5 προςτίθημι
6 ver. 15, 44. ch. 14. 33. Mat. 19. 21. Ac. 4. 32. 1 Co. 13. 3. He. 10. 34.
7 ch. 2. 52. Mat. 6. 27. Jno. 9. 21,23. Ep. 4. 13. He. 11. 11.
8 περιζώννυμι, ch. 17. 8. Ac. 12. 8. Ep. 6. 14.
9 περιβάλλω, ch. 23. 11. Mat. 6 29,31.
10 Phi. 2. 8. 1 Ti. 6. 11. 2 Ti. 3. 17.
* χόρτον, ἐν τῷ ἀ.
11 ch. 7. 25. Mat. 6. 30.
12 Ph. 1. 23. ἀνάλυσις, 2 Ti. 4. 6.
13 ἔρχομαι.
14 ἀνοίγω.
15 2 Mac. 5. 17.
16 εὑρίσκω.
17 εἴδω.
18 ch. 2. 7. Mat. 8. 11. Mar. 6. 39.
19 παρέρχομαι.
20 ch. 2. 8. Mat. 14 25. Mar. 6. 48.
† αὐτοῦ-k.

καὶ ταῦτα c πάντα
[5] προςτεθήσεται ὑμῖν.
32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μι-
κρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐ-
δόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν
δοῦναι ὑμῖν τὴν βασι-
λείαν.
33 Πωλήσατε τὰ * ὑ-
πάρχοντα ὑμῶν, ϗ [3] δό-
τε ἐλεημοσύνην. Ποι-
ήσατε ἑαυτοῖς βαλάν-
τια μὴ παλαιούμενα,
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον
ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅπου
κλέπτης οὐκ ἐγγίζει,
οὐδὲ σὴς διαφθείρει.
34 Ὅπου γάρ [1] ἐστιν ὁ
θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ϗ
ἡ καρδία ὑμῶν [1] ἔσται.
35 [1] Ἔστωσαν ὑμῶν
αἱ ὀσφύες [8] περιεζω-
σμέναι, καὶ οἱ λύχνοι
καιόμενοι·
36 Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι
[10] ἀνθρώποις προςδεχο-
μένοις τὸν κύριον ἑαυ-
τῶν, πότε [12] ἀναλύσει
ἐκ τῶν γάμων· ἵνα
[13] ἐλθόντος καὶ κρού-
σαντος, εὐθέως [14] ἀνοί-
ξωσιν αὐτῷ.
37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι, οὓς [13] ἐλθὼν ὁ
κύριος [16] εὑρήσει γρη-
γοροῦντας· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι [8] περιζώσε-
ται, καὶ [18] ἀνακλινεῖ
αὐτοὺς, καὶ [19] παρελ-
θὼν διακονήσει αὐτοῖς.
38 Καὶ ἐὰν [13] ἔλθῃ ἐν
τῇ δευτέρᾳ [20] φυλακῇ,
καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλα-
κῇ [13] ἔλθῃ, καὶ [16] εὕρ
οὕτω, μακάριοί [1] εἰσ
d οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.

ἐγρηγ
οὐκ ἂν
ρυγῆναι

ὂν ⁷ γί-
τε ἢ ὠ-
υἱὸς τοῦ
ται.
ῷ ὁ Πέ-
ὸς ἡμᾶς
ταύτην
ρὸς πάν-

Κύριος·
ὶν ὁ πι-
ιος * καὶ
¹¹ κατα-
ς ἐπὶ τῆς
ὐτοῦ τοῦ
καιρῷ τὸ

ὁ δοῦλος
ἐλθὼν ὁ
¹²εὑρήσει
ως.

Ex. 29. 17
3 ἀφίημι.
4 τίθημι.
5 διορύσσω.
6 γινώσκω.
7 γίνομαι.
8 δέρω,
Mat. 21. 35.
Jno. 18. 23.
Ac. 5. 40.
1 Co. 9. 26.
2 Co. 11. 20.
9 s. κατὰ
πληγάς.
10 παρατίθημι.
11 εἰμί. [μι.
12 c. 16. 1, 3, 8.
Ro. 16. 23.
1 Co. 4. 12.
Ga. 4. 2.
2 Ti. 1. 7.
* ὁ φρόνιμος-h.
13 ἀνάπτω,
Ac. 28. 2.
Ja. 3. 5.
14 καθίστημι.
† οἰκετίας-n.
15 δίδωμι.
‡ ἐπὶ-h.
§ καὶ τί; θέ-

47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος
ὁ ⁶ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ
κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ
⁶ ἑτοιμάσας, ⁶ μηδὲ ποι-
ήσας ‖ πρὸς τὸ θέλημα
αὐτοῦ, ⁸ δαρήσεται ⁹ πολ-
λάς.
48 Ὁ δὲ μὴ ⁶ γνοὺς,
ποιήσας δὲ ἄξια πλη-
γῶν, ⁸ δαρήσεται ⁹ ὀλί-
γας. Παντὶ δὲ ᾧ ¹⁵ ἐδό-
θη πολὺ, πολὺ ζητηθή-
σεται παρ' αὐτοῦ· καὶ
ᾧ ¹⁰ παρέθεντο πολὺ,
περισσότερον αἰτήσου-
σιν αὐτόν.
49 Πῦρ ¹⁷ ἦλθον βαλεῖν
‡ εἰς τὴν γῆν, § καὶ τί
θέλω εἰ ἤδη ¹³ ἀνήφθη;
50 Βάπτισμα δὲ ἔχω
βαπτισθῆναι, καὶ πῶς
¹⁶ συνέχομαι ἕως ‖ οὗ ¹⁸
τελεσθῇ;
51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην
²⁰ παρεγενόμην ¹⁵ δοῦ-
ναι ... λέ-

[redacted]

54 [1]Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς
ὄχλοις· Ὅταν [3]ἴδητε
τὴν νεφέλην ἀνατέλλου-
σαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέ-
ως λέγετε· [5]Ὄμβρος
ἔρχεται· καὶ γίνεται
οὕτω.
55 Καὶ ὅταν [6]νότον
πνέοντα, λέγετε· Ὅτι
[7]καύσων [8]ἔσται· καὶ
γίνεται.
56 Ὑποκριταί, τὸ πρόσ-
ωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ
οὐρανοῦ [3]οἴδατε [11]δοκι-
μάζειν· τὸν δὲ καιρὸν
τοῦτον πῶς οὐ δοκιμά-
ζετε;
57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυ-
τῶν οὐ κρίνετε τὸ δί-
καιον;
58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις με-
τὰ τοῦ [12]ἀντιδίκου σου
ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ
[16]δὸς [17]ἐργασίαν [18]ἀπ-
ηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ·
μήποτε κατασύρῃ σε
πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ
κριτής σε [20]παραδῷ τῷ
πράκτορι, καὶ ὁ [21]πρά-
κτωρ σε *βάλλῃ εἰς φυ-
λακήν.
59 Λέγω σοι, οὐ
μὴ [23]ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν,
ἕως οὗ [26] καὶ τὸ ἔσχα-
τον [27]λεπτὸν [28]ἀπο-
δῷς.

Κεφ. ιγ'.

[31]ΠΑΡΗΣΑΝ δέ τινες
ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπ-
αγγέλλοντες αὐτῷ πε-
ρὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν
τὸ αἷμα Πιλάτος [34]ἔ-
μιξε μετὰ τῶν θυσιῶν
αὐτῶν.

2 Καὶ [2]ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλι-
λαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ
παρὰ πάντας τοὺς Γα-
λιλαίους [4]ἐγένοντο,
ὅτι τοιαῦτα [9]πεπόνθα-
σιν;
3 Οὐχί, λέγω ὑμῖν·
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε,
πάντες [10]ὡσαύτως [12]ἀ-
πολεῖσθε.
4 Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ
ὀκτὼ, ἐφ' οὓς [13]ἔπεσεν
ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλω-
ὰμ, καὶ [14]ἀπέκτεινεν
αὐτοὺς, δοκεῖτε ὅτι οὗ-
τοι [18]ὀφειλέται [4]ἐγέ-
νοντο παρὰ πάντας ἀν-
θρώπους τοὺς κατοικοῦν-
τας ἐν Ἱερουσαλήμ;
5 Οὐχί, λέγω ὑμῖν·
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε,
πάντες ὁμοίως ἀπολεῖ-
σθε.
6 [1]Ἔλεγε δὲ ταύτην
τὴν παραβολήν· Συκῆν
[22]εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπε-
λῶνι αὐτοῦ [24]πεφυτευ-
μένην· καὶ [26]ἦλθε καρ-
πὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ
οὐχ εὗρεν.
7 Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμ-
πελουργόν· Ἰδοὺ, τρία
ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρ-
πὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ,
καὶ οὐχ εὑρίσκω· [29]ἔκ-
κοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ
τὴν γῆν [30]καταργεῖ;
8 Ὁ δὲ [2]ἀποκριθεὶς
λέγει αὐτῷ· Κύριε, [32]ἄ-
φες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ
ἔτος, ἕως ὅτου [33]σκά-
ψω περὶ αὐτὴν, καὶ βά-
λω †[35]κοπρίαν·

A. D. 29.

1 λέγω.
2 ἀποκρίνομαι.
3 εἴδω.
4 γίνομαι.
5 De. 32. 2.
6 s. ἀκούσητε.
7 Mat. 20. 12.
8 εἰμί.
9 πασχω.
10 Mat. 20. 5.
11 ch. 14. 19. Ro. 1. 28. 1 Co. 3. 13.
12 ἀπολλύω.
13 πίπτω.
14 ἀποκτείνω
15 ch. 18. 3. Mat. 5. 25. 1 Pe. 5. 8.
16 δίδωμι.
17 Ac. 16. 16. Ep. 4. 19.
18 Mat. 6. 12.
19 ἀπαλλάσσω, Ac. 19. 12. He. 2. 15.
20 παραδίδωμι.
21 ὑπηρέτης. Mat. 5. 25.
* βάλῃ-a.
22 ἔχω.
23 ἐξέρχομαι
24 φυτεύω.
25 s. χρόνου.
26 ἔρχομαι.
27 ch. 21. 2. Mar. 12. 42.
28 ἀποδίδωμι
29 ἐκκόπτω.
30 Ro. 3. 31. 1 Co. 1. 28.
31 πάρειμι.
32 ἀφίημι.
33 σκάπτω, ch. 6. 48.
34 μίγνυμι.
† κόπρια-a.
35 ch. 14. 35. 1 Sa. 2. 8. 2 Ki. 9. 37.

[redacted]

ποιήσῃ καρ-
: μῆγε, [3] εἰς
ἐκκόψεις αὐ-

ἦ διδάσκων
συναγωγῶν
ββασι.
ὐ, γυνὴ [4] ἦν
:ουσα ἀσθε-
έκα ꝁ ὀκτώ·
γκύπτουσα,
μένη [9] ἀνα-
ὸ [11] παντε-

· δὲ αὐτὴν ὁ
ροσεφώνησε
ὐτῇ· Γύναι,
αι τῆς ἀσθε-

πέθηκεν αὐ-
:ῖρας· καὶ
[18]ἀνωρθώ-
δόξαζε τὸν

κριθεὶς δὲ ὁ
ογος, ἀγα-
ι τῷ σαβ-
άπευσεν ὁ
ἔλεγε τῷ ὄ-
μέραι [b]εἰσὶν
ργάζεσθαι·
οὖν ἐρχόμε-
:ύεσθε, καὶ
ῃ τοῦ σαβ-

ρίθη οὖν αὐ-
, καὶ εἶπεν·
, ἕκαστος
ιββάτῳ οὐ
ὖν αὐτοῦ ἢ
τὸ τῆς φά-
ἀπαγαγὼν

θυγατέ-
ῦσαν, ἣν

A. D. 29.

1 s. Καλῶς ἔχει.
2 δέω.
3 Heb. pro ἐν τῷ μέλλοντι, s. χρόνῳ.
4 λύω.
5 εἰμί. [νω.
6 καταισχύ-
7 Job 9. 27.
8 ch. 7. 25.
1 Co. 4. 10.
Ep. 5. 27.
Ex. 34. 10.
9 ch. 21. 28.
Jno. 8. 7.
10 s. ἔργοις.
11 He. 7. 25.
12 εἴδω.
13 προσφωνέω
14 λαμβάνω.
15 ἀπολύω.
16 βάλλω.
17 ἐπιτίθημι.
18 ἀνορθόω.
Ac. 15. 16.
He. 12. 12.
20 Jno. 18. 1.
19. 41.
21 αὐξάνω.
22 γίνομαι.
23 ἀποκρίνομαι.
24 κατασκηνόω,
Mat. 13. 32.
Mar. 4. 32.
25 λέγω.
26 ἐγκρύπτω.
27 Mat. 13. 33.
28 s. χρόνον.
29 ζυμόω.
* Ὑποκριταί h
30 διαπορεύομαι.
31 ἀπάγω.
32 Ac. 2. 47.
1 Co. 1. 18.
2 Co. 2. 15.
Ro. 21. 24.

[2] ἔδησεν ὁ Σαταν
ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκ
ἔτη, οὐκ ἔδει [4] λυθῆν
ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτ
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββ
του;
17 Καὶ ταῦτα λέγοντ
αὐτοῦ, [6] κατῃσχύνον
πάντες οἱ ἀντικείμ
νοι αὐτῷ· καὶ πᾶς
ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ π
σι τοῖς [8] ἐνδόξο
[10] τοῖς γινομένοις ὑ
αὐτοῦ.
18 [25]Ἔλεγε δέ· Τίνι
μοία [b]ἐστὶν ἡ βασιλε
τοῦ Θεοῦ; ꝁ τίνι ὁμο
ώσω αὐτήν;
19 Ὁμοία [b]ἐστὶ κό
κῳ σινάπεως, ὃν [14] λ
βὼν ἄνθρωπος [16] ἔβ
λεν εἰς [20] κῆπον ἑαυτ
καὶ [21] ηὔξησε, καὶ [22]
γένετο εἰς δένδρον μ
γα, καὶ τὰ πετεινὰ τ
οὐρανοῦ [24] κατεσκήνω
σεν ἐν τοῖς κλάδοις α
τοῦ.
20 [c]Καὶ πάλιν εἶπε
Τίνι ὁμοιώσω τὴν βα
σιλείαν τοῦ Θεοῦ;
21 Ὁμοία [b]ἐστὶ ζύμ
ἣν [14]λαβοῦσα γυνὴ [26]ἐ
ἔκρυψεν εἰς [27] ἀλεύρο
σάτα τρία ἕως οὗ [28]
ζυμώθη [29] ὅλον.
22 Καὶ [30] διεπορεύετ
κατὰ πόλεις καὶ κώμα
διδάσκων, καὶ πορεία
ποιούμενος εἰς Ἱερου
σαλήμ.
23 Εἶπε δέ τις αὐτ
Κύριε, εἰ ὀλίγοι
[32]σωζόμενοι; Ὁ δ
πε πρὸς αὐτούς·

[redacted]

24 [1] Ἀγωνίζεσθε [2] εἰς-
ελθεῖν διὰ τῆς στενῆς
[*] πύλης· ὅτι πολλοί,
λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν
[2] εἰςελθεῖν, ꭗ οὐκ ἰσχύ-
σουσιν.
25 Ἀφ' οὗ [3] ἂν [6] ἐγερ-
θῇ ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ
ἀποκλείσῃ τὴν θύραν,
καὶ [7] ἄρξησθε ἔξω
[9] ἑστάναι, καὶ κρού-
ειν [11] τὴν θύραν, λέγον-
τες· Κύριε, κύριε, [12] ἄ-
νοιξον ἡμῖν· καὶ [13] ἀπο-
κριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ
[14] οἶδα ὑμᾶς πόθεν [15] ἐ-
στέ.
26 Τότε [7] ἄρξεσθε λέ-
γειν· [17] Ἐφάγομεν ἐ-
νώπιόν σου, καὶ [19] ἐπί-
ομεν, καὶ ἐν ταῖς πλα-
τείαις ἡμῶν [20] ἐδίδα-
ξας.
27 Καὶ [21] ἐρεῖ· Λέγω
ὑμῖν, οὐκ [14] οἶδα ὑμᾶς
[c] πόθεν [15] ἐστέ· [l] [23] ἀπό-
στητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες
[d] οἱ [l] ἐργάται τῆς ἀδι-
κίας.
28 Ἐκεῖ [15] ἔςαι ὁ κλαυ-
θμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων, ὅταν
[25] ὄψησθε Ἀβραὰμ ꭗ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, καὶ
πάντας τοὺς προφήτας,
ἐν τῇ βασιλείᾳ τȣ̃ Θεȣ̃,
ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους
ἔξω.
29 Καὶ [30] ἥξουσιν [30] ἀπὸ
ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν,
ꭗ [c] ἀπὸ [l] βοῤῥᾶ καὶ νό-
του· καὶ [32] ἀνακλιθή-
σονται ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ.
30 Καὶ ἰδοὺ, [18] εἰσὶν
ἔσχατοι οἳ [15] ἔσονται
πρῶτοι, καὶ [15] εἰσὶ πρῶ-
τοι οἳ [15] ἔσονται ἔσχα-
τοι.
31 Ἐν αὐτῇ τῇ [l] ἡμέ-
ρᾳ [4] προςῆλθόν τινες
Φαρισαῖοι, λέγοντες
αὐτῷ· [5] Ἔξελθε, καὶ
πορεύου ἐντεῦθεν· ὅτι
Ἡρώδης [8] θέλει σε ἀπο-
κτεῖναι.
32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
[10] Πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ·
Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμό-
νια, καὶ ἰάσεις ἐπιτε-
λῶ σήμερον καὶ αὔριον,
καὶ τῇ τρίτῃ [16] [18] τελει-
οῦμαι.
33 Πλὴν δεῖ με σήμε-
ρον καὶ αὔριον [15] καὶ
τῇ ἐχομένῃ [16] πορεύε-
σθαι· [10] ὅτι οὐκ ἐνδέχε-
ται προφήτην [22] ἀπολέ-
σθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ.
34 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερου-
σαλὴμ, ἡ ἀποκτείνου-
σα τοὺς προφήτας, καὶ
λιθοβολοῦσα τοὺς [24] ἀπ-
εσταλμένους πρὸς αὐ-
τὴν, ποσάκις [26] ἠθέλη-
σα ἐπισυνάξαι τὰ τέ-
κνα σου, [27] ὃν τρόπον
ὄρνις τὴν ἑαυτῆς [28] νοσ-
σιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυ-
γας, καὶ οὐκ [26] ἠθελή-
σατε;
35 Ἰδοὺ, [31] ἀφίεται ὑμῖν
ὁ οἶκος ὑμῶν [b] ἔρη-
μος· [l] ‡ ἀμὴν δὲ λέγω
ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με [14] ἴ-
δητε ἕως ἂν [33] ἥξῃ [30]
ὅτε εἴπητε· Εὐλογη-
μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου.

A. D. 29.

1 Jno 18. 36. 1 Co 9. 25. Col. 1. 29.
2 εἰςέρχομαι.
* θύρας-l.
3 s. χρόνου.
† ὥρᾳ-l
4 προςέρχομαι.
5 ἐξέρχομαι.
6 ἐγείρω.
7 ἄρχομαι.
8 Mat. 14. 5.
9 ἵστημι.
10 πορεύομαι
11 s. ἐπὶ, Ju. 19. 22.
12 ἀνοίγω.
13 ἀποκρίνομαι.
14 εἴδω.
15 εἰμί.
16 s. ἡμέρᾳ.
17 φάγω
18 ch. 2. 43. Jno. 4. 34. Ac. 20. 24. 2 Co. 12. 9. Phi. 3. 12. He. 2. 10.
19 πίνω.
20 διδάσκω.
21 εἴρω.
22 ἀπολλύω.
23 ἀφίστημι, ch. 2. 37. 2 Ti. 2. 19. He. 3. 12.
24 ἀποστέλλω.
25 ὄπτομαι.
26 θέλω.
27 s. καθ'.
28 Ge. 6. 14. De. 32. 11.
29 s. ἄνθρωποι.
30 ἥκω.
31 ἀφίημι.
‡ Λέγω δὲ ὑμῖν-a.
32 ἀνακλίνω.
33 s. ἡ ὥρα.

ων σαβ-
ἄρτον, κ
αρατηρύ-

ἄνθρωπός
τικός ἔμ-
ῦ.
κριθεὶς ὁ
ρὸς τοὺς
Φαρισαί-
Εἰ [13] ἔξε-
ἰτῳ θερα-
[15] ἡσύχα-

αβόμενος
καὶ [17] ἀπ-

οκριθεὶς
εἶπε· Τί-
ος ἢ βοῦς
ἐμπεσεῖ-
εὐθέως
ὐτὸν ἐν
ῇ σαββά-

ἴσχυσαν
ῆναι αὐ-
α.
δὲ πρὸς
ένους πα-
χων πῶς
οκλισίας
λέγων

ηθῇς ὑπό
μους, μὴ
εἰς τὴν
μήποτε
ου [7] ᾖ
π' αὐ-

4 εἴδωμι.
5 ch. 21. 20. Jno. 3. 1. Ac. 3. 17. 1 Co. 2. 8.
6 ἄρχομαι.
7 εἰμί.
* ἀνάπεσαι-a al. ἀνάπεσε.
8 ἀναπίπτω, ch. 11. 37.
9 προςαναβαίνω.
10 He 10. 8.
11 ἀποκρίνομαι.
12 ver. 15. ch. 7. 49. Mar. 2. 15. Jno. 12. 2.
13 ἔξειμι.
14 ch. 1. 52. Mat. 11. 23.
15 ἡσυχάζω.
16 ἐπιλαμβάνω
17 ἀπολύω.
† υἱὸς-h.
18 ἐμπίπτω.
‡ μηδὲ τὰς-f.
19 Ro. 11. 9. 2 Ch. 32.25. Ps. 28. 4.
20 Ro. 9. 20. Ju. 5. 29.
21 λέγω.
22 καλέω.
23 ch. 5. 29. Ge. 21. 8.
24 ver. 21.
25 ἀνταποδίδωμι, Ro. 11. 35.
26 ch. 20. 46. Mat. 23. 6.
27 ἐκλέγομαι
28 κατακλίνω, ch. 9.14.

αἰσχύνης τὸν ἔσχατον
τόπον κατέχειν.
10 Ἀλλ' ὅταν [22] κλη-
θῇς, πορευθεὶς * [8] ἀνά-
πεσον εἰς τὸν ἔσχατον
τόπον· ἵνα ὅταν [2] ἔλθῃ
ὁ [22] κεκληκώς σε, εἴπῃ
σοι· Φίλε, [9] προςανάβη-
θι [10] ἀνώτερον· τότε
[7] ἔσται σοι δόξα ἐνώ-
πιον τῶν [12] συνανακει-
μένων σοι.
11 Ὅτι πᾶς ὁ [14] ὑ-
ψῶν ἑαυτὸν, ταπεινω-
θήσεται· καὶ ὁ ταπει-
νῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσε-
ται.
12 [21] Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ
[22] κεκληκότι αὐτόν· Ὅ-
ταν ποιῇς ἄριστον ἢ
δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς
φίλους σου, ‡ μηδὲ τοὺς
ἀδελφούς σου, ‡ μηδὲ
τοὺς συγγενεῖς σου, ‡
μηδὲ γείτονας ‡ πλουσί-
ους· μήποτε καὶ αὐτοί
σε ἀντικαλέσωσι, καὶ
[7] γένηταί σοι [19] ἀντα-
πόδομα.
13 Ἀλλ' ὅταν ποιῇς
[23] δοχὴν, κάλει πτωχοὺς,
[24] ἀναπήρους, χωλοὺς,
τυφλούς.
14 Καὶ μακάριος [7] ἔσῃ·
ὅτι οὐκ ἔχουσιν [25] ἀν-
ταποδοῦναί σοι· [25] ἀν-
ταποδοθήσεται γάρ σοι
ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν
δικαίων.
15 Ἀκούσας δέ τις τῶν
συνανακειμένων ταῦτα,

[redacted]

εἶπεν αὐτῷ· Μακάρι-
ος ὃς φάγεται [a] ἄρτον
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ.
16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
[b] Ἄνθρωπός τις [3] ἐποίη-
σε δεῖπνον μέγα, καὶ
[4] ἐκάλεσε πολλούς.
17 Καὶ [7] ἀπέστειλε τὸν
δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ
τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς
[4] κεκλημένοις· [b] Ἔρχε-
σθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά
[8] ἐστι πάντα.
18 Καὶ [10] ἤρξαντο ἀπὸ
μιᾶς [13] παραιτεῖσθαι [14]
πάντες. Ὁ πρῶτος εἶ-
πεν αὐτῷ· Ἀγρὸν [16] ἠ-
γόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγ-
κην [17] ἐξελθεῖν καὶ [19] ἰδεῖν
αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε
με [14] παρῃτημένον.
19 Καὶ ἕτερος εἶπε·
Ζεύγη βοῶν [16] ἠγόρασα
πέντε, καὶ πορεύομαι
δοκιμάσαι αὐτά· ἐρω-
τῶ σε, ἔχε με [14] παρῃ-
τημένον.
20 Καὶ ἕτερος εἶπε·
[21] Γυναῖκα [22] ἔγημα, καὶ
διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι
[23] ἐλθεῖν.
21 Καὶ [31] παραγενόμε-
νος ὁ δοῦλος [c] ἐκεῖνος [1]
[26] ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ
αὐτοῦ ταῦτα. Τότε
ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπό-
της εἶπε τῷ δούλῳ αὐ-
τοῦ· [17] Ἔξελθε ταχέ-
ως εἰς τὰς πλατείας
[27] καὶ ῥύμας τῆς πόλε-
ως, καὶ τοὺς πτωχοὺς,
καὶ [28] ἀναπήρους, καὶ
χωλοὺς, καὶ τυφλοὺς
[29] εἰσάγαγε ὧδε.

22 Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος·
Κύριε, [1] γέγονεν ὡς
[2] ἐπέταξας, καὶ ἔτι τό-
πος [8] ἐστί.
23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος
πρὸς τὸν δοῦλον·
[17] Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς
καὶ [5] φραγμοὺς, καὶ [6] ἀ-
νάγκασον [9] εἰσελθεῖν, [11]
ἵνα [12] γεμισθῇ ὁ οἶκός
μου.
24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεί-
νων τῶν [4] κεκλημένων
[15] γεύσεταί μου τοῦ δεί-
πνου.
25 [18] Συνεπορεύοντο δὲ
αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ
[20] στραφεὶς εἶπε πρὸς
αὐτούς·
26 Εἴ τις ἔρχεται πρός
με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν
πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν
μητέρα, καὶ τὴν [21] γυ-
ναῖκα καὶ τὰ τέκνα, καὶ
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς
ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν
ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύ-
ναταί μου μαθητὴς
[8] εἶναι.
27 Καὶ ὅστις οὐ βαστά-
ζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ,
καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου,
οὐ δύναταί μου [8] εἶναι
μαθητής.
28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέ-
λων πύργον οἰκοδομῆ-
σαι, οὐχὶ πρῶτον καθί-
σας [24] ψηφίζει τὴν [25] δα-
πάνην, εἰ ἔχει † τὰ πρὸς
ἀπαρτισμόν;
29 Ἵνα μήποτε [30] θέν-
τος αὐτοῦ θεμέλιον,
καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτε-
λέσαι, πάντες οἱ θεω-

A. D. 29.

[a] ἄριστον i.
1 γίνομαι.
2 ἐπιτάσσω.
3 ποιέω.
4 καλέω.
5 Mat. 21. 33. Mar. 12. 1. Ep. 2. 14. Nu. 22. 24. Is. 5. 5.
6 Mat. 14. 22. Mar. 6. 45. Ac. 26. 11. 2 Co. 12. 11. Ga. 2. 3, 14.
7 ἀποστέλλω.
8 εἰμί.
9 s. ἄλλους ἀνθρώπους.
10 ἄρχομαι.
11 εἰσέρχομαι.
12 γεμίζω.
13 s. γνώμης
14 παραιτέω, Ac 25. 11. 1 Ti. 4. 7. Tit. 3. 10. He. 12. 19, 25.
15 γεύομαι.
16 ἀγοράζω.
17 ἐξέρχομαι
18 συμπορεύομαι.
19 εἴδω.
20 στρέφω.
21 γυνή.
22 γαμέω.
23 ἔρχομαι.
24 Re. 13. 18.
25 Ezr. 6. 4.
26 ἀπαγγέλλω.
† εἰς ἀ. alii τὰ εἰς ἀ.
27 s. ὁδοὺς.
28 ver. 13.
29 εἰσάγω.
30 τίθημι.
31 παραγίνομαι.

[illegible] τῷ με-
τὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρ-
χομένῳ ἐπ' αὐτόν;
32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐ-
τοῦ πόῤῥω [10]ὄντος, πρε-
σβείαν [7]ἀποστείλας,
ἐρωτᾷ τὰ [8]πρὸς εἰρή-
νην.
33 Οὕτως οὖν, πᾶς ἐξ
ὑμῶν, ὃς οὐκ [11]ἀποτάσ-
σεται πᾶσι τοῖς ἑαυτῷ
ὑπάρχουσιν, οὐ δύ-
ναταί μου εἶναι μαθη-
τής.
34 Καλὸν τὸ ἅλας·
ἐὰν δὲ τὸ ἅλας [*][12] μω-
ρανθῇ, ἐν τίνι [15]ἀρτυ-
θήσεται;
35 Οὔτε εἰς γῆν, οὔτε
εἰς κοπρίαν εὔθετόν [*]ἐ-
στιν· ἔξω βάλλουσιν
αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα
ἀκούειν, ἀκουέτω.

Κεφ. ιε'.

ΗΣΑΝ δὲ ἐγγίζον-
τες αὐτῷ πάντες οἱ τε-
λῶναι καὶ οἱ [19]ἁμαρτω-
λοί, ἀκούειν αὐτοῦ.
2 Καὶ [20]διεγόγγυζον
οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς, λέγοντες· Ὅτι
οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσ-

1 Co. 12. 26.
13. 6
Phi.2.17,18.
Ge. 21. 6.
11 ch. 9. 61.
Mar. 6. 46.
Ac.18.18,21.
2 Co. 2. 13.
12 ver. 24, 32.
ch. 19. 10.
Mat. 18. 11.
* μαρανθῇ-n
13 Mat. 5. 13.
Ro. 1. 22.
1 Co. 1. 20.
14 s. μᾶλλον.
15 ἀρτύω,
Mar. 9. 50.
Col. 4. 6.
16 confer.
δίδραχμα,
Mat. 17. 24.
17 εἷς.
18 Ge. 6. 5.
8. 21.
Es. 5. 29.
19 ch. 5. 30.
7. 34, 37.
13. 2.
18. 13.
Mat. 9. 13.
Jno.9.24,31.
1 Ti. 1. 15.
20 s. ἕνεκα.
21 s. χρόνον.
22 διαγογγύ-
ζω, ch.19.7.
Ex. 15. 24.

[illegible] ἀπολωλός, ἕως [illegible] εὕ-
ρῃ αὐτό;
5 Καὶ [4]εὑρὼν [5]ἐπιτί-
θησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
ἑαυτοῦ χαίρων,
6 Καὶ [6]ἐλθὼν εἰς τὸν
οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς
φίλους καὶ τοὺς γείτονας,
λέγων αὐτοῖς· [10]Συγ-
χάρητέ μοι, ὅτι [4]εὗρον
τὸ πρόβατόν μου τὸ
[12]ἀπολωλός.[3]
7 Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω
[14]χαρὰ [8]ἔσται ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ ἐπὶ [17]ἑνὶ ἁμαρτω-
λῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ
ἐννενηκονταεννέα δι-
καίοις, οἵτινες οὐ χρεί-
αν ἔχουσι μετανοίας.
8 Ἢ τίς γυνὴ [16]δρα-
χμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν
[3]ἀπολέσῃ δραχμὴν
[17]μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύ-
χνον, καὶ σαροῖ τὴν
οἰκίαν, καὶ ζητεῖ [18]ἐπι-
μελῶς, ἕως ὅτου [12]εὕ-
ρῃ;[4]
9 Καὶ [4]εὑροῦσα συγκα-
λεῖται τὰς φίλας καὶ
τὰς γείτονας, λέγουσα·
Συγχάρητέ μοι, ὅτι
[4]εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν
[3]ἀπώλεσα.

10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν.
χαρὰ γίνεται ἐνώπιον
τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ
ἐπὶ [2]ἑνὶ ἁμαρτωλῷ [3]με-
τανοοῦντι.
11 Εἶπε δέ· Ἄνθρω-
πός τις εἶχε δύο υἱούς·
12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτε-
ρος αὐτῶν τῷ πατρί·
Πάτερ, [8]δός μοι τὸ
ἐπιβάλλον μέρος τῆς
[9]οὐσίας. Καὶ [10]διεῖλεν
αὐτοῖς τὸν [11]βίον.
13 Καὶ μετ' οὐ πολλὰς
ἡμέρας [12]συναγαγὼν
ἅπαντα ὁ νεώτερος
υἱὸς, [13]ἀπεδήμησεν εἰς
χώραν μακράν· ϗ ἐκεῖ
[18]διεσκόρπισε τὴν οὐ-
σίαν αὐτοῦ, [19]ζῶν ἀσώ-
τως.
14 [21]Δαπανήσαντος δὲ
αὐτοῦ πάντα, [22]ἐγένε-
το λιμὸς [*]ἰσχυρὸς κα-
τὰ τὴν χώραν ἐκείνην·
καὶ αὐτὸς [23]ἤρξατο
[24]ὑστερεῖσθαι.[25]
15 Καὶ πορευθεὶς [26]ἐ-
κολλήθη [2]ἑνὶ τῶν πολι-
τῶν τῆς χώρας ἐκείνης·
καὶ [29]ἔπεμψεν [30]αὐτὸν
εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ
βόσκειν χοίρους.
16 Καὶ [31]ἐπεθύμει
[32]γεμίσαι τὴν κοιλίαν
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατί-
ων ὧν [35]ἤσθιον οἱ χοῖ-
ροι· καὶ οὐδεὶς [8]ἐδίδου
αὐτῷ.
17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ [37]ἐλ-
θὼν, εἶπε· Πόσοι μί-
σθιοι τοῦ πατρός μου
[40]περισσεύουσιν ἄρτων,
ἐγὼ δὲ § λιμῷ ἀπόλλυ-
μαι;
18 [1]Ἀναστὰς πορεύσο-
μαι πρὸς τὸν πατέρα
μου, καὶ [4]ἐρῶ αὐτῷ·
Πάτερ, [5]ἥμαρτον εἰς
τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώ-
πιόν σου·
19 [b]Καὶ | οὐκέτι εἰμὶ
ἄξιος [6]κληθῆναι υἱός
σου· ποίησόν με ὡς [2]ἕνα
τῶν μισθίων σου.
20 Καὶ [1]ἀναστὰς [37]ἦλθε
πρὸς τὸν πατέρα ἑαυ-
τοῦ· Ἔτι δὲ αὐτοῦ μα-
κρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν
αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
ϗ [14]ἐσπλαγχνίσθη· ϗ
[15]δραμὼν [16]ἐπέπεσεν
[17]ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐ-
τοῦ, καὶ [20]κατεφίλη-
σεν αὐτόν.
21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
υἱός· Πάτερ, [5]ἥμαρτον
εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώ-
πιόν σου, [c]καὶ | οὐκέτι
εἰμὶ ἄξιος [6]κληθῆναι
υἱός σου.
22 Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ
πρὸς τοὺς δούλους αὐ-
τοῦ· [27]Ἐξενέγκατε
[d]τὴν | [28]στολὴν ' τὴν
πρώτην, καὶ ἐνδύσατε
αὐτὸν, καὶ [8]δότε δακτύ-
λιον εἰς τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς
τοὺς πόδας·
23 Καὶ [33]ἐνέγκαντες
τὸν μόσχον τὸν [34]σι-
τευτὸν θύσατε· καὶ φά-
γοντες [36]εὐφρανθῶμεν·
24 Ὅτι οὗτος ὁ υἱός
μου νεκρὸς [38]ἦν, καὶ
[39]ἀνέζησε· [c]καὶ | [41]ἀπο-
λωλὼς [d]ἦν,|‡ καὶ [42]εὑ-
ρέθη. Καὶ [23]ἤρξαντο
εὐφραίνεσθαι.

A. D. 29.

1 ἀνίστημι.
2 εἷς.
3 v. 7. c. 10. 13.
4 εἴρω.
5 ἁμαρτάνω.
6 καλέω.
8 δίδωμι.
9 ver. 13.
10 διαιρέω.
11 ver. 30.
12 συνάγω.
13 ἀποδημέω
14 σπλαγχνίζω.
15 τρέχω.
16 ἐπιπίπτω.
17 Ac. 20. 37.
18 διασκορπίζω.
19 ζάω. [ζω.
20 καταφιλέω
21 δαπανάω.
22 γίνομαι.
* ἰσχυρὰ-ὁ.
23 ἄρχομαι.
24 ch. 22. 35.
25 s. τροφῆς.
† ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.f
26 κολλάω.
27 ἐκφέρω.
28 ch. 20. 46.
29 s. οὗτος πολίτης.
30 πέμπω.
31 ἐπιθυμέω.
32 γεμίζω.
33 φέρω.
34 ver. 27, 30.
35 ἐσθίω.
36 ver. 29, 32.
37 ἔρχομαι
38 εἰμί.
39 ἀναζάω.
40 ch. 21. 4.
41 ἀπολλύω.
‡ alii transp.
42 εὑρίσκω.
§ ὧδε λιμῷ-a alii λιμῷ ὧδε-ι.

25 [1] Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐ-
τοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν
ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμε-
νος [b] ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ,
[4] ἤκουσε [5] συμφωνίας ꝁ
[7] χορῶν·
26 Καὶ προσκαλεσά-
μενος [9] ἕνα τῶν παίδων
[10] ἐπυνθάνετο τί [1] εἴη
ταῦτα.
27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
Ὅτι ὁ ἀδελφός σου
ἥκει· καὶ [13] ἔθυσεν ὁ
πατήρ σου τὸν μόσχον
τὸν σιτευτόν, ὅτι [17] ὑ-
γιαίνοντα αὐτὸν [18] ἀπ-
έλαβεν.
28 [19] Ὠργίσθη δὲ, καὶ
οὐκ [20] ἤθελεν [21] εἰσελ-
θεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ αὐ-
τοῦ [22] ἐξελθὼν παρεκά-
λει αὐτόν.
29 Ὁ δὲ [25] ἀποκριθεὶς
εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ,
τοσαῦτα ἔτη δουλεύω
σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντο-
λήν σου [27] παρῆλθον, ꝁ
ἐμοὶ οὐδέποτε [28] ἔδωκας
ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν
φίλων μου [29] εὐφραν-
θῶ.
30 Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου
οὗτος, ὁ καταφαγών σου
τὸν βίον μετὰ [31] πορ-
νῶν, [32] ἦλθεν, [13] ἔθυσας
αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν
σιτευτόν.
31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τῷ· Τέκνον, σὺ πάν-
τοτε μετ' ἐμοῦ [1] εἶ, καὶ
πάντα τὰ ἐμὰ σά [1] ἐ-
στιν.
32 [38] Εὐφρανθῆναι δὲ
[ꝁ χ]αρῆναι ἔδει, ὅτι
[ὁ ἀ]δελφός σου οὗτος
νεκρὸς [1] ἦν, καὶ [2] ἀνέζη-
σε· [d] καὶ [1] [6] ἀπολωλὼς
[c] ἦν,[1] καὶ [8] εὑρέθη.

Κεφ. ιϛ΄.

11 ΕΛΕΓΕ δὲ ꝁ πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
Ἄνθρωπός τις [1] ἦν
πλούσιος, ὃς εἶχεν [12] οἰ-
κονόμον· ꝁ οὗτος [14] δι-
εβλήθη αὐτῷ ὡς [15] δια-
σκορπίζων τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτοῦ.
2 Καὶ φωνήσας αὐτὸν,
εἶπεν αὐτῷ· Τί [16] τοῦτο
ἀκούω περὶ σοῦ; [23] ἀπό-
δος τὸν λόγον τῆς [24] οἰ-
κονομίας [c] σου·[1] οὐ γὰρ
[26] δυνήσῃ ἔτι οἰκονο-
μεῖν.
3 Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ
οἰκονόμος· Τί ποιήσω,
ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαι-
ρεῖται τὴν οἰκονομίαν
ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ
ἰσχύω, [30] ἐπαιτεῖν αἰ-
σχύνομαι.
4 [33] Ἔγνων τί ποιήσω,
ἵνα ὅταν [34] μετασταθῶ
τῆς οἰκονομίας, [35] δέ-
ξωνταί [36] με εἰς τοὺς
οἴκους αὐτῶν.
5 Καὶ προσκαλεσάμε-
νος [9] ἕνα ἕκαστον τῶν
[37] χρεωφειλετῶν τοῦ
κυρίου ἑαυτοῦ, [11] ἔ-
λεγε τῷ πρώτῳ· Πό-
σον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ
μου;
6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν
βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· [38] Δέξαι σου
τὸ γράμμα, ꝁ καθίσας
ταχέως [39] γράψον πεν-
τήκοντα.

A. D. 29.

1 εἰμί.
2 ἀναζάω.
3 ἐγγίζω.
4 ἀκούω.
5 Da. 3. 15.
6 ἀπολλύω.
7 Ex. 15. 20. Ju. 11. 34.
8 εὑρίσκω.
9 εἷς. [μαι.
10 πυνθάνο-
11 λέγω.
12 ver. 2. 8. ch. 12. 42.
13 θύω.
14 διαβάλλω, 2 Mac. 3. 11.
15 ch. 15. 13. Mat. 25. 24.
16 s. i. e. pro Τί ἐϛι τοῦτο ὅ.
17 ch. 5. 31. Tit. 1. 13.
18 ἀπολαμβάνω.
19 ὀργίζω.
20 θέλω.
21 εἰσέρχομαι
22 ἐξέρχομαι.
23 ἀποδίδωμι
24 1 Co. 9. 17. Ep. 1. 10.
25 ἀποκρίνομαι.
26 δύναμαι.
27 παρέρχομαι.
28 δίδωμι.
29 εὐφραίνω.
30 Ps. 109. 10. Mat. 21. 31.
32 ἔρχομαι.
33 γινώσκω.
34 μεθίϛημι Ac. 13. 22.
35 s. τινὲς.
36 δέχομαι.
37 ch. 7. 41.
38 χαίρω.
39 γράφω.

...ου. Καὶ λε-
Δέξαι σου
. καὶ γρά-
κοντα.
ἤνεσεν ὁ κύ-
κονόμον τῆς
τι φρονίμως
ὅτι οἱ υἱοὶ
τούτου φρο-
ὑπὲρ τοὺς
φωτὸς εἰς
ν τὴν ἑαυτῶν

ὑμῖν λέγω·
τε ἑαυτοῖς φί-
μαμωνᾶ τῆς
ἵνα ὅταν †ἐκ-
δέξωνται
τὰς αἰωνίους
ς.
πιστὸς ἐν ἐλα-
καὶ ἐν πολλῷ
ἐστι· καὶ ὁ ἐν
ῳ ἄδικος, καὶ ἐν
ἄδικός ἐστιν.
... ἐν τῷ ἀδίκῳ

3 δέχομαι.
4 2 Ti. 3. 2.
5 ver. 6.
6 ἐκμυκτηρίζω, c. 23. 35.
7 γράφω.
8 ἐπαινέω.
9 ποιέω.
* Διὸ λέγω. ὑμῖν· Οἱ-π
10 Ro. 12. 16. He. 7. 26.
11 ch. 12. 42.
12 Mat. 24. 15.
13 εἰμί.
14 a. προεφήτευσαν.
15 Mat. 11. 12.
16 Mat. 6. 24.
† ἐκλίπῃ-ἐ.
17 ἐκλείπω.
18 παρέρχομαι.
19 s. τὸν βίον, v. τὸ ζῆν, v. τὴν ψυχήν.
20 Mat. 5. 18.
21 ch. 8. 33
22 πίπτω.
23 ch. 9. 13.
24 ἀπολύω.

αὐτόν.
15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαι-
οῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ
Θεὸς γινώσκει τὰς καρ-
δίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν
ἀνθρώποις ὑψηλὸν,
βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ ἐστιν.
16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προ-
φῆται ἕως Ἰωάννου·
ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζε-
ται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν
βιάζεται.
17 Εὐκοπώτερον δέ
ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ
νόμου μίαν κεραίαν
πεσεῖν.
18 Πᾶς ὁ ἀπολύων
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύ-
ει· καὶ πᾶς ὁ ἀπολε-
λυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς

23 Καὶ
ἐπάρας
Ἀβραὰμ
Λάζ
24 Καὶ
Π
Λάζαρο
25 Εἶπ
Τέκνον

λων εἰς
ᾶι Ἀβ-
ε δὲ ϗ ὁ
ἐτάφη.
ι 12 ᾅδῃ
ὀφθαλ-
χων ἐν
ιρᾶ τὸν
κρόθεν,
ν τοῖς

ονήσας
3ραὰμ.
ἔμψον
ψῃ τὸ
τύλου
ιὶ κα-
ῶσσάν
ιαι ἐν
ι.
ιαάμ·
ι ὅτι
τὰ ἀ-
σου.
υς τὰ

6 ε ταῦτα.
7 ἀποφέρω,
Mar. 15. 1.
8 ἔρχομαι.
9 Jno. 1. 18.
10 ἀκούω.
11 θλίπτω.
12 Mat. 11.23.
13 ἐπαίρω.
14 Mat. 4. 24.
15 ὁράω.
16 πέμπω.
17 Mat. 24 31.
18 ἀνίστημι.
19 πείθω,
ch. 20. 6.
20 Ac. 20 38.
21 Ac. 7. 30.
22 ἀνάγκη.
Mat. 18 7.
23 μιμνήσκο-
24 εἰμί {μαι.
† τοῦ μὴ-α.
τοῦ ε.
25 ἀπολαμ-
βάνω.
‡ ὧδε h.
26 Eccl.27.11.
§ λίθος μυλι-
κὸς h.
27 Mat. 18. 6

μη καὶ αὐτοὶ 8 ἔλθωσιν
εἰς τὸν τόπον τοῦτον
τῆς βασάνου.
29 Λέγει αὐτῷ Ἀβρα-
άμ· Ἔχουσι Μωσέα, ϗ
τοὺς προφήτας· 10 ἀκυ-
σάτωσαν αὐτῶν.
30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί,
πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ'
ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πο-
ρευθῇ πρὸς αὐτούς, με-
τανοήσουσιν.
31 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ
Μωσέως καὶ τῶν προ-
φητῶν οὐκ ἀκούουσιν,
οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
18 ἀναστῇ, 19 πεισθήσον-
ται.

Κεφ. ιζ'.

ΕΙΠΕ δὲ πρὸς τὸς μα-
θητάς· 22 Ἀνένδεκτόν
24 ἐστι † μὴ ἐλθεῖν τὰ
σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι'
οὗ ἔρχεται.

[redacted]

4 Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς
ἡμέρας *ἁμάρτῃ εἰς σὲ,
καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας
2 ἐπιστρέψῃ b ἐπὶ σὲ,| †
λέγων· Μετανοῶ· 4 ἀφ-
ήσεις αὐτῷ.
5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστο-
λοι τῷ Κυρίῳ· 5 Πρόσ-
θες ἡμῖν πίστιν.
6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος·
Εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκ-
κον σινάπεως, 7 ἐλέγετε
ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ·
9 Ἐκριζώθητι, καὶ φυ-
τεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ·
καὶ 11 ὑπήκουσεν ἂν ὑ-
μῖν.
7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦ-
λον ἔχων ἀροτριῶν-
τα, ἢ ποιμαίνοντα, ὃς
33 εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
ἀγροῦ 15 ‡ ἐρεῖ εὐθέως·
34 Παρελθὼν ἀνάπε-
σαι;
8 Ἀλλ' οὐχὶ 15 ἐρεῖ
αὐτῷ· Ἑτοίμασον τί
δειπνήσω, καὶ 17 περι-
ζωσάμενος διακόνει
μοι, ἕως φάγω καὶ
20 πίω· καὶ μετὰ ταῦ-
τα φάγεσαι καὶ πίεσαι
σύ;
9 Μὴ 21 χάριν ἔχει τῷ
δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποί-
ησε τὰ 23 διαταχθέν-
τα b αὐτῷ;| c οὐ 24 δο-
κῶ.|
10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅ-
ταν ποιήσητε πάντα
τὰ 23 διαταχθέντα ὑ-
μῖν, λέγετε· Ὅτι δοῦ-
λοι 28 ἀχρεῖοί 31 ἐσμεν·
d ὅτι' ὃ ὠφείλομεν
ποιῆσαι, 32 πεποιήκα-
μεν.

A. D. 29.

*ἁμαρτήσῃ-h
1 γίνομαι.
2 ἐπιστρέφω.
† alii πρός σε,
s. εἰς σε.
3 διέρχομαι.
4 ἀφίημι.
5 προστίθημι,
ch. 3. 20.
Mat. 6. 27.
6 ἀπαντάω.
7 λέγω.
8 ἵστημι.
9 Mat. 13. 29.
Jude 12.
10 αἴρω.
11 ὑπακούω.
12 εἴδω.
13 ἐπιδεικνύω
14 καθαρίζω.
15 εἴρω.
‡ ἐρεῖ· Εὐ-
θέως παρ-
ελθὼν-α.
16 ἰάομαι.
17 c. 12. 35. 37.
Ac. 12. 8.
18 ὑποστρέφω
19 πίπτω.
20 πίνω.
21 ch. 6. 32.
1 Pe. 2. 20. 21.
22 ἀποκρίνο
μαι.
23 διατάσσω,
ch. 3. 13.
Mat 11. 1.
24 εὑρίσκω.
25 Mat. 26. 66.
Ac. 25. 27.
26 δίδωμι.
27 Ex. 12. 43.
28 Mat. 25. 30.
29 ἀνίστημι.
30 σώζω.
31 εἰμί.
32 ποιέω.
33 εἰσέρχο-
μαι.
34 παρέρχο-
μαι.

11 Καὶ 1 ἐγένετο ἐ
πορεύεσθαι αὐτὸν
Ἱερουσαλὴμ, καὶ α
3 διήρχετο διὰ μ
Σαμαρείας καὶ Γ
λαίας.
12 Καὶ εἰσερχομ
αὐτοῦ εἴς τινα κώ
6 ἀπήντησαν αὐτῷ ,
λεπροὶ ἄνδρες, οἳ 8
σαν πόῤῥωθεν.
13 Καὶ αὐτοὶ 10 ἦ
φωνὴν, λέγοντες·
σοῦ ἐπιστάτα, ἐλέ
ἡμᾶς.
14 Καὶ 12 ἰδὼν ε
αὐτοῖς· Πορευθέ
13 ἐπιδείξατε ἑαυ
τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ 1
νετο ἐν τῷ ὑπάγειν
τοὺς, 14 ἐκαθαρίσθη
15 Εἷς δὲ ἐξ αὐτ
12 ἰδὼν ὅτι 16 ἰάθη, 1
έστρεψε, μετὰ φω
μεγάλης δοξάζων
Θεόν.
16 Καὶ 19 ἔπεσεν
πρόσωπον παρὰ τοὺς
δας αὐτοῦ, c εὐχαρι
αὐτῷ·| καὶ αὐτὸς
Σαμαρείτης.
17 22 Ἀποκριθεὶς
Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐχ
δέκα 14 ἐκαθαρίσθησ
οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
18 Οὐχ 24 εὑρέθη
18 ὑποστρέψαντες 26
ναι δόξαν τῷ Θεῷ
μὴ ὁ 27 ἀλλογενὴς
τος.
19 Καὶ εἶπεν αὐ
29 Ἀναστὰς πορεύου
πίστις σου 30 σέσωκέ
20 Ἐπερωτηθεὶς δ
πὸ τῶν Φαρισαίων π

ἐκεῖ·
σιλεία
ς ὑμῶν

ὶς τοὺς
σονται
υμήσε-
ἡμερῶν
ρώπου
κ ¹⁵ ὅ-

ὑμῖν·
ἐκεῖ·
μηδὲ

¹⁸ ἀ-
του-
ὑρα-
ρα-
τέ-
τοῦ
μέ-

ὐ-

... ἐφύτευον, ⁸ ᾠκο-
δόμουν·
29 ⁷Ἡ δὲ ἡμέρα ¹⁰ ἐξ-
ῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδό-
μων, ¹¹ ἔβρεξε ¹² πῦρ ϗ
¹⁴θεῖον ἀπ' ὀρανῶ, καὶ
¹⁵ἀπώλεσεν ἅπαντας.
30 Κατὰ * ταῦτα ⁷ ἔ-
σαι ᾗ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἀποκαλύπτε-
ται.
31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρα,
ὃς ⁷ ἔσται ἐπὶ τοῦ δώ-
ματος, καὶ τὰ σκεύη αὐ-
τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ
¹⁸καταβάτω ²⁰ἆραι αὐ-
τά· ϗ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ,
ὁμοίως μὴ ²²ἐπιστρεψά-
τω εἰς τὰ ὀπίσω.
32 Μνημονεύετε τῆς
γυναικὸς Λώτ.
33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ²⁶ σῶσαι,
²⁹ ἀπολέσει αὐτήν· καὶ
ὃς ἐὰν ²⁹ ἀπολέσῃ αὐ-
τήν, ²⁸ ...

. πωλέω.
5 Mat. 23. 26.
Ps 39. 3.
6 φυτεύω.
7 εἰμί.
8 οἰκοδομέω.
9 ἔρχομαι.
10 ἐξέρχομαι
11 s. Θεὸς, v. Κύριος.
Ge. 19. 24.
12 βρέχω,
ch. 7. 38, 54.
13 εἴδω.
14 Re. 9. 17, 18.
15 ἅπτομαι.
* ταὐτὰ-α.
alii τὰ αὐτά.
† alii καί.
16 ἀπέρχομαι
17 διώκω.
18 καταβαίνω
19 ch. 10. 18.
20 αἴρω.
21 s. χώρας.
22 ἐπιστρέφω.
23 s. χώραν.
24 ἐκγαμίζω
25 πάσχω.
26 ...

αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶ-
μα, ἐκεῖ [1] συναχθήσον-
ται οἱ ἀετοί.

Κεφ. ιη'.

[a] ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πα-
ραβολὴν αὐτοῖς πρὸς
τὸ δεῖν πάντοτε προς-
εύχεσθαι, καὶ μὴ [5] ἐκκα-
κεῖν·
2 Λέγων· Κριτής τις
[7] ἦν ἔν τινι πόλει τὸν
Θεὸν μὴ φοβούμενος,
καὶ ἄνθρώπον μὴ [9] ἐν-
τρεπόμενος.
3 Χήρα δὲ * [7] ἦν ἐν τῇ
πόλει ἐκείνῃ· καὶ [11] ἤρ-
χετο πρὸς αὐτὸν, λέγου-
σα· [12] Ἐκδίκησόν με
ἀπὸ τοῦ [13] ἀντιδίκου μου.
4 Καὶ οὐκ ‡ [14] ἠθέλησεν
ἐπὶ [16] χρόνον· μετὰ δὲ
ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ·
Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φο-
βοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον
οὐκ ἐντρέπομαι·
5 Διάγε τὸ παρέχειν
μοι κόπον τὴν χήραν
ταύτην, ἐκδικήσω αὐ-
τήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος
ἐρχομένη § [19] ὑπωπιάζῃ
με.
6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος·
Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς
τῆς [21] ἀδικίας λέγει·
7 Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ
[22] ποιήσει τὴν ἐκδίκη-
σιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐ-
τοῦ τῶν βοώντων πρὸς
αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς, καὶ μακροθυμῶν
ἐπ' αὐτοῖς;
8 Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποι-
ήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐ-
τῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [11] ἐλ-
θὼν ἄρα [26] εὑρήσει τὴν
πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;
9 Εἶπε δὲ [d] καὶ | πρός
τινας τοὺς [9] πεποιθότας
ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι [7] εἰσὶ
δίκαιοι, καὶ [4] ἐξουθε-
νοῦντας τοὺς λοιποὺς,
τὴν παραβολὴν ταύ-
την·
10 Ἄνθρωποι δύο [6] ἀν-
έβησαν εἰς τὸ ἱερὸν
[8] προσεύξασθαι· ὁ εἷς
Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτε-
ρος τελώνης.
11 Ὁ Φαρισαῖος [10] στα-
θεὶς † πρὸς ἑαυτὸν ταῦ-
τα [8] προσηύχετο· [18] Ὁ
Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅ-
τι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρ-
παγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ
καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης.
12 Νηστεύω δὶς τοῦ
σαββάτου, [14] ἀποδεκατῶ
πάντα ὅσα κτῶμαι.
13 Καὶ ὁ τελώνης μα-
κρόθεν [10] ἑστὼς οὐκ [15] ἤ-
θελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
[17] ἐπᾶραι· ἀλλ' ἔτυ-
πτεν εἰς | τὸ στῆθος
αὐτοῦ, λέγων· [18] Ὁ Θε-
ὸς, [20] ἱλάσθητί μοι τῷ
ἁμαρτωλῷ.
14 Λέγω ὑμῖν, [22] κατέ-
βη οὗτος [24] δεδικαιωμέ-
νος εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ, ‖ [24] ἢ ἐκεῖνος· ὅτι
πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν,
ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ
ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψω-
θήσεται.
15 [27] Προσέφερον δὲ
αὐτῷ καὶ τὰ [28] βρέφη

A. D. 29.

1 συνάγω.
2 πείθω.
3 λέγω.
4 ἐξουθενέω, ch. 23. 11.
5 2 Co. 4. 1, 16.
6 ἀναβαίνω,
7 εἰμί.
8 προσεύχομαι.
9 ch. 20. 13.
* τις-ὁ.
10 ἵστημι.
† ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν alii καθ' ἑαυτὸν, ταῦτα-π.
11 ἔρχομαι.
12 Ro. 12. 19.
13 Mat. 5. 25.
14 ch. 11. 42.
‡ ἤθελεν-i.
15 θέλω
16 s. πολὺν.
17 ἐπαίρω.
18 pro Ὦ Θεὲ. Att.
§ ὑποπιάζῃ-i alii ὑποπιέζῃ;
19 1 Co. 9. 27.
20 ἱλάσομαι, He. 2. 17.
21 ch. 16. 8.
22 καταβαίνω
23 ch. 21. 22.
24 δικαιόω, ch. 7. 29, 35
‖ ἢ γὰρ ἐκεῖνος-a. alii ἤπερ ἐκεῖνος· s. ὑπὲρ ἐκεῖνον· s. παρ' ἐκεῖνον· s. μᾶλλον παρ' ἐκεῖνον.
25 s. μᾶλλον.
26 εὑρίσκω.
27 προςφέρω.
28 c. 1. 41, 44.

ε αὐτά·
ἴτων [7] ἐ-
εία τοῦ

ω ὑμῖν,
ιται τὴν
Θεοῦ ὡς
[11] εἰςέλ

ρώτησέ
ζων, λέ-
ἀγαθὲ,
ν αἰώ-
τω;
ῦ ὁ Ἰη-
ις ἀγα-
θὸς, εἰ

[15] οἶ-
ις· Μὴ
έψῃς·
ήσῃς·
ατέρα
ητέρα

μενος.
Mar. 10. 22.
5 γίνομαι.
6 ἀφίημι.
7 εἰμί.
8 Mat. 19. 24.
Mar. 10. 23.
9 δέχομαι.
10 ch. 5. 23.
Mat. 9. 5.
Mar. 2. 9.
* βελόνης-h.
11 εἰςέρχομαι
12 ἐπερωτάω.
13 ch. 14. 1.
Mat. 9. 28.
Jno. 3. 1.
1 Co. 2. 6,8.
14 σώζω.
† ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμέν σοι-h.
15 εἴδω.
16 ἀκολουθέω.
17 φυλάσσω.
Mat. 19. 20.
Mar. 10. 20.
Jno. 17. 12.

*δυσκόλως οἱ τὰ χρήμα-
τα ἔχοντες [11] εἰςελεύ-
σονται εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ.
25 [10] Εὐκοπώτερον γάρ
[7] ἐστι κάμηλον διὰ τρυ-
μαλιᾶς *ῥαφίδος [11] εἰς-
ελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
[11] εἰςελθεῖν.
26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκού-
σαντες· Καὶ τίς δύνα-
ται [14] σωθῆναι;
27 Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύ-
νατα παρὰ ἀνθρώποις,
δυνατά [7] ἐστι παρὰ τῷ
Θεῷ.
28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος·
Ἰδοὺ, ἡμεῖς † ἀφήκαμεν
πάντα, καὶ [16] ἠκολου-
θήσαμέν σοι.
29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
οὐδεὶς [7] ἐστιν ὃς [6] ἀφ-
ῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς

ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
σόλυμα. καὶ [3] τελεσθή-
σεται πάντα τὰ [5] γε-
γραμμένα διὰ τῶν προ-
φητῶν, τῷ υἱῷ τοῦ ἀν-
θρώπου.
32 [7] Παραδοθήσεται
γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ
[8] ἐμπαιχθήσεται, καὶ
ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμ-
πτυσθήσεται.
33 Καὶ μαστιγώσαν-
τες ἀποκτενοῦσιν αὐ-
τόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ
τῇ τρίτῃ [10] ἀναστήσε-
ται.
34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν
τούτων [11] συνῆκαν· καὶ
[13] ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο
[15] κεκρυμμένον ἀπ' αὐ-
τῶν, καὶ οὐκ [17] ἐγίνω-
σκον τὰ λεγόμενα.
35 [19] Εγένετο δὲ ἐν τῷ
ἐγγίζειν [*] αὐτὸν εἰς
Ἱεριχὼ, τυφλός τις
[21] ἐκάθητο παρὰ τὴν
ὁδὸν προσαιτῶν.
36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου
διαπορευομένου, [23] ἐ-
πυνθάνετο τί [13] εἴη
τοῦτο.
37 [24] Ἀπήγγειλαν δὲ
αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Να-
ζωραῖος παρέρχεται.
38 Καὶ [27] ἐβόησε, λέ-
γων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ,
ἐλέησόν με.
39 Καὶ οἱ προάγοντες
[29] ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα
σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολ-
λῷ μᾶλλον [33] ἔκραζεν·
Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν
με.
40 [35] Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς [38] ἐκέλευσεν αὐτὸν
[1] ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν·
[2] ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ,
[4] ἐπηρώτησεν αὐτὸν,
41 Λέγων· Τί σοι θέ-
λεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶ-
πε· Κύριε, ἵνα [6] ἀνα-
βλέψω.
42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτῷ· [6] Ἀνάβλε-
ψον· ἡ πίστις σου [9] σέ-
σωκέ σε.
43 Καὶ παραχρῆμα [6] ἀ-
νέβλεψε, καὶ [12] ἠκολού-
θει αὐτῷ, δοξάζων τὸν
Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς
[14] ἰδὼν, [16] ἔδωκεν αἶνον
τῷ Θεῷ.

Κεφ. ιθ'.

ΚΑΙ [18] εἰσελθὼν [20] δι-
ήρχετο [22] τὴν Ἱεριχώ.
2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνό-
ματι καλούμενος Ζακ-
χαῖος· καὶ αὐτὸς [13] ἦν
ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος
[13] ἦν πλούσιος.
3 Καὶ ἐζήτει [14] ἰδεῖν
τὸν Ἰησοῦν τίς [13] ἐστι,
καὶ οὐκ [25] ἠδύνατο ἀπὸ
τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ [26] ἡ-
λικίᾳ μικρὸς [13] ἦν.
4 Καὶ [28] προδραμὼν
ἔμπροσθεν, [30] ἀνέβη
ἐπὶ [†] συκομορέαν, ἵνα
[14] ἴδῃ αὐτόν· ὅτι [h] δι' ἐ-
κείνης [32] ἔμελλε [22] δι-
έρχεσθαι.
5 Καὶ ὡς [34] ἦλθεν ἐπὶ
τὸν τόπον, [6] ἀναβλέψας
ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·
Ζακχαῖε, [36] σπεύσας
[37] κατάβηθι· σήμερον
γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ
με [39] μεῖναι.

A. D. 29.

1 ἄγω.
2 ἐγγίζω.
3 τελέω.
4 ἐπερωτάω.
5 γράφω.
6 ἀναβλέπω.
7 παραδίδωμι Mat. 17. 18.
8 ἐμπαίζω, ch. 22. 63. Mat. 2. 16.
9 σώζω.
10 ἀνίστημι.
11 συνίημι.
12 ἀκολουθέω.
13 εἰμί.
14 εἴδω.
15 κρύπτω.
16 δίδωμι.
17 γινώσκω.
18 s. ὁ Ἰησοῦς.
* αὐτὸν, εἰς Ἱεριχὼ τυφλός-η.
19 γίνομαι
20 εἰσέρχομαι
21 κάθημαι.
22 διέρχομαι.
23 πυνθάνομαι.
24 ἀπαγγέλλω.
25 δύναμαι.
26 ch. 2. 52. Mat. 6. 27.
27 βοάω.
28 προτρέχω
29 ἐπιτιμάω.
30 ἀναβαίνω
† συκομωραίαν, s. συκομωρέαν-ἡ.
31 s. ὁδοῦ.
32 μέλλω.
33 κράζω.
34 ἔρχομαι.
35 ἵστημι.
36 σπεύδω.
37 καταβαίνω
38 κελεύω.
39 μένω.

Ζακ-
ς τὸν
ἡμίση
μου,
τοῖς
νός τι
ἀπο-
ῶν.
τὸν
κερον
τοῦ-
θότι
θρα-
υἱὸς
ι χ
ός·
αὐ-
εἰς
τὸ
ἰε-
ὁ-
ια

8 διαγογγύζω.
9 εἰςέρχομαι.
10 ἐπανέρχομαι.
11 ch. 9. 12.
12 λαμβάνω.
13 ἵστημι, Ac. 5. 20.
14 φωνέω.
15 συκοφαντέω, c. 3. 14. Le. 19. 11. Job 35. 9.
16 διαπραγματεύομαι.
17 παραγίνομαι.
18 προςεργάζομαι.
19 γίνομαι.
20 εἰμί.
21 ἔρχομαι.
22 ἀπολλυω, c. 15. 6, 24, 32. Mat. 18. 11.
23 προςτίθημι
24 Ac. 17. 11. 1 Co. 1. 26.
25 πορεύομαι

15 Καὶ [9] ἐγένετο ἐν
τῷ [10] ἐπανελθεῖν αὐτὸν
[12] λαβόντα τὴν βασι-
λείαν, καὶ εἶπε [14] φωνη-
θῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους
τούτους, οἷς [20] ἔδωκε
τὸ ἀργύριον· ἵνα [25] γνῷ
τίς τί [15] διεπραγματεύ-
σατο.
16 [17] Παρεγένετο δὲ ὁ
πρῶτος, λέγων· Κύριε,
ἡ μνᾶ σου [18] προςειργά-
σατο δέκα μνᾶς.
17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι
ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς [19] ἐ-
γένου, [20] ἴσθι ἐξουσίαν
ἔχων ἐπάνω δέκα πό-
λεων.
18 Καὶ [21] ἦλθεν ὁ δεύ-
τερος, λέγων· Κύριε, ἡ
μνᾶ σου ἐποίησε πέντε
μνᾶς.
19 Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ·
Καὶ σὺ ...

'Εκ τοῦ στόματός σου
κρίνῶ σε, πονηρὲ δοῦλε·
[2] ᾔδεις οτι ἐγὼ ἄνθρω-
πος [5] αὐστηρός εἰμι,
αἴρων δ οὐκ [6] ἔθηκα,
καὶ θερίζων δ οὐκ [7] ἔ-
σπειρα·
23 Καὶ διατί οὐκ [9] ἔδω-
κας τὸ ἀργύριόν μυ ἐπὶ
την [11] τράπεζαν, καὶ
ἐγὼ [12] ἐλθὼν σὺν [13] τό-
κῳ ἂν [15] ἔπραξα αὐτό;
24 Καὶ τοῖς [16] παρεςῶ-
σιν εἶπεν· [17] Αρατε ἀπ'
αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ
[9] δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς
ἔχοντι.
25 (Καὶ εἶπον αὐτῷ·
Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.)
26 [19] Λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι
[9] δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τῦ
μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει,
[17] ἀρθήσεται ἀπ' αὐ-
τοῦ.
27 Πλὴν τοὺς ἐχθρούς
μου ἐκείνους, τοὺς μὴ
[21] θελήσαντάς με βασι-
λεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, [23] ἀ-
γάγετε ὧδε, καὶ [25] κα-
τασφάξατε ἔμπροσθέν
μου.
28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα,
[26] ἐπορεύετο ἔμπροσθεν,
ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσό-
λυμα.
29 Καὶ [27] ἐγένετο ὡς
[28] ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ
καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ
ὄρος τὸ [29] καλούμενον
Ἐλαιῶν, [31] ἀπέστειλε
δύο τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ,
30 Εἰπών· Ὑπάγετε εἰς
τὴν κατέναντι κώμην·
ἐν ᾗ εἰςπορευόμενοι
[1] εὑρήσετε πῶλον [2] δε-
δεμενον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
πωποτε ἀνθρωπων [4] ἐ-
κάθισε· λύσαντες αὐ-
τὸν [23] ἀγάγετε.
31 Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς
[8] ἐρωτᾷ· Διατί λύετε
οὕτως [10] ἐρεῖτε αὐτῷ
Ὅτι ὁ Κύριος αὐτο
χρείαν ἔχει.
32 [14] Ἀπελθόντες δὲ οἱ
[31] ἀπεσταλμένοι, [1] εὗρον
καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.
33 Λυόντων δὲ αὐτῶν
τὸν πωλον, εἶπον οἱ κύ-
ριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς·
Τί λύετε τὸν πῶλον;
34 Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύ-
ριος αὐτῦ χρείαν ἔχει.
35 Καὶ [23] ἤγαγον αὐτὸν
πρὸς τὸν Ἰησῦν· ϗ [18] ἐ-
πιῤῥίψαντες ἑαυτῶν
τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶ-
λον, [20] ἐπεβίβασαν τὸν
Ἰησοῦν.
36 Πορευομένου δὲ αὐ-
τοῦ, [22] ὑπεστρώννυον
τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ
ὁδῷ.
37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐ
τοῦ * ἤδη πρὸς τῇ κα-
ταβάσει τοῦ ὄρους τῶν
Ἐλαιῶν, [30] ἤρξαντο ἅ-
παν τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν χαίροντες αἰ-
νεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ
μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν
εἶδον δυνάμεων,
38 Λέγοντες· Εὐλογη-
μένος ὁ ἐρχόμενος βα-
σιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυ-
ρίου· εἰρήνη ἐν οὐρα-
νῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψί-
στοις.[31]

A. D. 29.

1 εὑρίσκω.
2 δεω.
3 εἴδω.
4 καθίζω.
5 ver. 21. cf. Mat. 25. 24.
6 τίθημι.
7 σπείρω.
8 ἐρωτάω.
9 δίδωμι.
10 εἴρω.
11 Mat. 21. 12 τραπεζίταις, Mat. 25. 27.
12 ἔρχομαι.
13 Mat. 25. 27. Ex. 22. 25. De. 23. 19.
14 ἀπέρχομαι
15 πράττω.
16 παρίστημι
17 αἴρω.
18 ἐπιῤῥίπτω, 1 Pe. 5. 7. Nu. 35. 20, 22
19 s. Ὁ δὲ κύριος εἶπε·
20 ἐπιβιβάζω, c. 10. 34. Ac. 23. 24.
21 ver. 14.
22 ὑποστρωννύω, Is. 58. 5. ἔστρωσαν, Mat. 21. 8.
23 ἄγω.
* ἤδη, πρὸς τῇ καταβάσει τῦ ὄρυς τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο π.
25 κατασφάζω. Zec. 11. 5. 2 Mac. 5. 12.
26 πορεύομαι
27 γίνομαι.
28 ἐγγίζω.
29 καλέω.
30 ἄρχομαι.
31 ἀποστέλλω
32 s. τόποις.

θοι [20] κε-

ἤγγισεν,
λιν, [a] ἐ-
αὐτῇ, λέ-

γνως καὶ
ἐν τῇ ἡ-
ύτῃ, τὰ [11]
σου· νῦν
τὸ ὀφθαλ-

υσιν ἡμέ-
ι περιβα-
θροί σου
καὶ [16] πε-
σε, καὶ
ε πάντο-

ιοῦσί σε.
σου ἐν
[c] ἀφήσου-
ίθον ἐπὶ
ν οὐκ [a] ἔ-
ρὸν τῆς
ου.
λθὼν εἰς
ξατο ἐκ-
πωλοῦν-
καὶ ἀγο-

αὐτοῖς·
[27] ‡ Ὁ
ς προσευ-
ὑμεῖς δὲ
ιτε σπή-

5 ἐγγίζω.
6 γίνομαι.
7 εἴδω.
8 κλαίω.
9 γινώσκω.
10 ἐφίστημι.
11 s. ἀνήκοντα.
12 κρύπτω.
* σου. ὅτι-π.
† ἱερεῖς-i.
13 ἥκω.
14 δίδωμι.
15 Is. 37. 33. Je. 33. 4.
16 Jos. 7. 9. 2 Ki 6. 14.
17 συνεχω, ch. 4. 38, Ac. 18. 5. 2 Co. 5. 14.
18 ἐρωτάω.
19 ἐδαφίζω, Ps. 137. 9. Is. 3 26.
20 ἀφίημι.
21 Ac. 1. 20. 1 Ti. 3. 2.
22 συλλογίζομαι. Mat. 21. 25. διελογίζοντο Mar. 11. 31, ἐλογίζοντο.
23 εἰςέρχομαι.
24 πιστεύω.
25 ἄρχομαι.
26 γράφω.
27 Is. 56. 7.
‡ Ὅτι-f.
28 εἰμί.
29 πείθω.
30 κράζω.

ὸς γὰρ ἅπας [4] ἐξεκρέμα-
το αὐτοῦ ἀκούων.

Κεφ. κ'

ΚΑΙ [6] ἐγένετο ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν [c] ἐκείνων [1]
διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν
λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
εὐαγγελιζομένυ, [10] ἐπέ-
στησαν οἱ † ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς
πρεσβυτέροις,
2 Καὶ εἶπον πρὸς αὐ-
τὸν, λέγοντες· Εἰπὲ
ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς [28] ἐ-
στιν ὁ [14] δούς σοι τὴν
ἐξουσίαν ταύτην;
3 [a] Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε
πρὸς αὐτὲς· [18] Ἐρωτή-
σω ὑμᾶς κἀγὼ [c] ἕνα [1]
λόγον· καὶ εἴπατέ μοι.
4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάν-
νου ἐξ οὐρανοῦ [28] ἦν, ἢ
ἐξ ἀνθρώπων;
5 Οἱ δὲ [22] συνελογίσαν-
το πρὸς ἑαυτοὺς, λέγον-
τες· Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν·
Ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ, Δια-
τί [d] οὖν [1] οὐκ [24] ἐπιστεύ-
σατε αὐτῷ;
6 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ
ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς
καταλιθάσει ἡμᾶς·
[29] πεπεισμένος γάρ [20] ἐ-
στιν Ἰωάννην προφή-
την [28] εἶναι.

αὶ [1] ἀπεκρίθησαν
ἰδέναι πόθεν.
Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
οῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέ-
ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξου-
ι ταῦτα ποιῶ.
[a] Ἤρξατο δὲ πρὸς
ὸν λαὸν λέγειν τὴν
αραβολὴν ταύτην·
Ἄνθρωπός [b] τις [1] [5] ἐφύ-
τευσεν ἀμπελῶνα, καὶ
[6] ἐξέδοτο αὐτὸν γεωρ-
γοῖς· καὶ [7] ἀπεδήμησε
χρόνους ἱκανούς.
10 Καὶ ἐν καιρῷ [9] ἀπέ-
στειλε πρὸς τοὺς γε-
ωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ
τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπε-
λῶνος [11] δῶσιν αὐτῷ·
οἱ δὲ γεωργοὶ, [13] δεί-
ραντες αὐτὸν, [15] ἐξαπέ-
στειλαν κενόν.
11 Καὶ [17] προσέθετο
[19] πέμψαι ἕτερον δοῦ-
λον· οἱ δὲ [21] κἀκεῖνον
[13] δείραντες καὶ [22] ἀτι-
μάσαντες, [15] ἐξαπέστει-
λαν κενόν.
12 Καὶ [17] προσέθετο
[19] πέμψαι τρίτον· οἱ
δὲ καὶ τοῦτον [23] τραυ-
ματίσαντες [24] ἐξέβα-
λον.
13 Εἶπε δὲ ὁ κύριος
τοῦ ἀμπελῶνος· Τί
ποιήσω; [19] πέμψω τὸν
υἱόν μου τὸν ἀγαπη-
τόν· ἴσως τοῦτον [c] [27] ἰ-
δόντες [1] [28] ἐντραπήσον-
ται.
14 [27] Ἰδόντες δὲ αὐτὸν
οἱ γεωργοὶ, [30] διελογί-
ζοντο πρὸς ἑαυτοὺς,
λέγοντες· Οὗτός [12] ἐστιν
ὁ κληρονόμος· δεῦτε, [1]

A. D. 29.

1 ἀποκρίνομαι.
2 γίνομαι.
3 ἄρχομαι.
4 ἔρχομαι.
5 φυτεύω.
6 ἐκδίδωμι.
7 ἀποδημέω.
8 ἀπολλύω.
9 ἀποστέλλω
10 Re. 3 4.
11 δίδωμι.
12 εἰμί.
13 δέρω, ch. 12 47,48.
14 γράφω.
15 ἐξαποστέλλω.
16 Ps. 118. 22.
17 προςτίθημι
18 ἀποδοκιμάζω.
19 πέμπω.
20 πίπτω.
21 χ ἐκεῖνος.
22 Jno. 8. 49. Ac. 5. 41. Ro. 1. 24. Ja. 2. 6.
23 Ac. 19. 16. Ex. 28. 16,23. Ca. 5. 7.
24 ἐκβάλλω.
25 ζητέω.
26 φοβέω.
27 εἴδω.
28 ἐντρέπω.
29 γινώσκω.
30 διαλογίζομαι.
31 2Mac. 5 25.
32 Job 19. 12. 31. 9.
33 ἐπιλαμβάνω.
* τῶν λόγων, alii λόγου, s. λόγος-n.
34 παραδίδωμι.
35 ἀποκτείνω

ἀποκτείνωμεν αὐτὸν,
ἵνα ἡμῶν [2] γένηται ἡ
κληρονομία.
15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐ-
τὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶ-
νος, [35] ἀπέκτειναν. Τί
οὖν ποιήσει αὐτοῖς
ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶ-
νος;
16 [4] Ἐλεύσεται καὶ [8] ἀ-
πολέσει τοὺς γεωργοὺς
τούτους, καὶ [11] δώσει
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις·
Ἀκούσαντες δε εἶπον·
[10] Μὴ [2] γένοιτο.
17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας
αὐτοῖς, εἶπε· Τί οὖν
[12] ἐστι τὸ [14] γεγραμμέ-
νον τοῦτο· [16] Λίθον ὃν
[18] ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰ-
κοδομοῦντες, οὗτος [2] ἐ-
γενήθη εἰς κεφαλὴν γω-
νίας;
18 Πᾶς ὁ [20] πεσὼν ἐπ'
ἐκεῖνον τὸν λίθον, συν-
θλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ'
ἂν [20] πέσῃ, λικμήσει αὐ-
τόν.
19 Καὶ [25] ἐζήτησαν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ'
αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ
[26] ἐφοβήθησαν [e] τὸν
λαόν· [1] [29] ἔγνωσαν γὰρ
ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
παραβολὴν ταύτην εἶ-
πε.
20 Καὶ [31] παρατηρή-
σαντες [a] ἀπέστειλαν
[32] ἐγκαθέτους, ὑποκρι-
νομένους ἑαυτοὺς δι-
καίους [12] εἶναι· ἵνα
[33] ἐπιλάβωνται αὐτοῦ
* λόγου, εἰς τὸ [34] παρα

δοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ
καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγε-
μόνος.
21 Καὶ [3] ἐπηρώτησαν
αὐτόν, λέγοντες· Δι-
δάσκαλε, [5] οἴδαμεν ὅτι
ὀρθῶς λέγεις καὶ δι-
δάσκεις, καὶ οὐ λαμ-
βάνεις πρόςωπον, ἀλλ'
ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν
τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
22 [7] Ἔξεστιν ἡμῖν Καί-
σαρι φόρον [9] δοῦναι, ἢ
οὔ; [10]
23 Κατανοήσας δὲ αὐ-
τῶν τὴν [11] πανουργίαν,
εἶπε πρὸς αὐτούς· c Τί
με πειράζετε; ‖
24 [12] † Ἐπιδείξατέ μοι
δηνάριον· τίνος ἔχει
εἰκόνα καὶ ἐπιγρα-
φήν; [14] Ἀποκριθέν-
τες δὲ εἶπον· Καίσα-
ρος.
25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς [15] Ἀπόδοτε τοί-
νυν τὰ Καίσαρος Καί-
σαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ
τῷ Θεῷ.
26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν
[17] ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ
ῥήματος ἐναντίον τοῦ
λαοῦ· καὶ θαυμά-
[illegible]τες ἐπὶ τῇ ἀπο-
[illegible] σει αὐτοῦ, [19] ἐσίγη-
[illegible]
27 [21] Προσελθόντες δέ
[illegible] τῶν Σαδδουκαί-
[illegible], οἱ § [22] ἀντιλέγον-
[illegible] ἀνάστασιν μὴ [22] εἶ-
[illegible] [3] ἐπηρώτησαν αὐ-
[illegible]
λέγοντες· Διδάσκα-
Μωσῆς [illegible] ἔγραψεν
[illegible] Ἐάν [illegible] τινος ἀ-

δελφὸς [1] ἀποθάνῃ ἔχων
[6] γυναῖκα, καὶ οὗτος [2] ἄ-
τεκνος [1] ἀποθάνῃ, ἵνα
[4] λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν [6] γυναῖκα, καὶ [8] ἐξ-
αναστήσῃ σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ.
29 Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ
[22] ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος,
[4] λαβὼν [6] γυναῖκα, [1] ἀπ-
έθανεν ἄτεκνος.
30 [a] Καὶ [4] ἔλαβεν ὁ
δεύτερος τὴν [6] γυναῖκα,
καὶ οὗτος [1] ἀπέθανεν ἄ-
τεκνος
31 Καὶ ὁ τρίτος [4] ἔλα-
βεν † αὐτήν· ὡςαύτως
δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ b καὶ ‖ οὐ
[13] κατέλιπον τέκνα, καὶ
[1] ἀπέθανον.
32 [a] Ὕστερον c δὲ ‖ d πάν-
των ‖ [1] ἀπέθανε καὶ ἡ
γυνή.
33 Ἐν τῇ οὖν ἀναστά-
σει, τίνος αὐτῶν [16] γίνε-
ται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
[18] ἔσχον αὐτὴν [6] γυ-
ναῖκα.
34 Καὶ [14] ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τού-
του γαμοῦσι καὶ ἐκγα-
μίσκονται·
35 Οἱ δὲ [20] καταξιω-
θέντες τοῦ αἰῶνος ἐκεί-
νου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀ-
ναστάσεως τῆς ἐκ νε-
κρῶν, οὔτε γαμοῦσιν,
οὔτε ἐκγαμίσκονται.
36 Οὔτε γὰρ [1] ἀποθα-
νεῖν ἔτι δύνανται· [24] ἰ-
σάγγελοι γάρ [22] εἰσι·
καὶ υἱοί [22] εἰσι τοῦ Θεοῦ,
τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ
[22] ὄντες.

A. D. 29.

1 ἀποθνήσκω
2 ver. 29, 30. Is. 49 21. Je. 18. 21.
3 ἐπερωτάω.
4 λαμβάνω.
5 εἴδω.
6 γυνή.
7 ἔξειμι.
8 ἐξανίστημι, Mar. 12. 19. Ac. 15. 5.
9 δίδωμι.
* Vide App.
10 s. δοῦναι.
11 1 Co. 3. 19. 2 Co. 4. 2. Ep 4. 14.
† αὐτὴν ὡςαύτως· ὡςαύτως δὲ χ.-ιι. [νύω.
12 ἐπιδεικ-
‡ Δείξατέ α.
13 καταλείπω
14 ἀποκρίνομαι.
15 ἀποδίδωμι
16 γίνομαι.
17 ἐπιλαμβάνω.
18 ἔχω.
19 σιγάω.
20 καταξιόω, ch. 21. 36. Ac. 5. 41. 2 Th. 1. 5.
21 προςέρχομαι.
22 εἰμί.
§ λέγοντες-n.
23 ch. 2. 34. Jno. 19. 12. Ac. 13. 45. Ro. 10. 21.
24 ὡς ἄγγελοι Mat. 22. 30. Mar. 12. 25.
25 γράφω.
26 De. 25. 5–10

ἐτόλ-
ἰν αὐτὸν

πρὸς αὐ-
λέγουσι
υἱὸν Δα-

ὸς Δαβὶδ
λῳ ψαλ-
εν ὁ Κύρι-
ιῷ μου·
δεξιῶν

θῶ τοὺς
ὑποπόδιον
σου;
οὖν Κύριον
ῖ, καὶ πῶς
ἐστιν;
τος δὲ παν-
οῦ, εἶπε τοῖς
ὐτοῦ·
ετε ἀπὸ τῶν
ν τῶν θε-
ριπατεῖν ἐν
καὶ φιλούν-
οὺς ἐν ταῖς
πρωτο-
ταῖς συν-
ὶ πρω-

7 ἀποκρίνομαι.
8 ἀναβλέπω.
9 τολμάω.
10 Mar. 12. 41.
Jno. 8. 20.
11 s. γραμματεῖς.
12 Ex. 22. 25.
13 ch. 12. 59.
Mar. 12. 42.
14 βάλλω.
15 Ps. 110. 1.
16 Mat. 5. 20.
Mar. 12. 44.
Ro. 5. 15.
2 Co. 8. 2.
17 τίθημι.
18 1 Co. 6. 18.
2 Co. 8. 13, 14.
1 Th. 3. 10.
Phi. 2. 30.
19 ch. 8. 14.
Mar. 12. 44.
2 Ti. 2. 4.
1 Jno. 3. 17.
20 κοσμέω.
21 s. κατὰ.
22 ἔρχομαι.
23 ἀφίημι.
24 ἐπερωτάω.
25 s. ἔσται.
26 ch. 11. 43.
Mat. 23. 6.
Mar. 12. 39.
27 γίνομαι.

χήραν [13]πενιχρὰν βάλ-
λουσαν ἐκεῖ δύο [12]λε-
πτά.
3 Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα
ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον
πάντων [14]ἔβαλεν.
4 Ἅπαντες γὰρ οὗτοι
ἐκ τοῦ [16]περισσεύοντος
αὐτοῖς [14]ἔβαλον εἰς τὰ
δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη
δὲ ἐκ τοῦ [18]ὑστερήματος
αὐτῆς ἅπαντα τὸν [19]βί-
ον ὃν εἶχεν [14]ἔβαλε.
5 Καί τινων λεγόντων
περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λί-
θοις καλοῖς καὶ ἀναθή-
μασι [20]κεκόσμηται, εἶ-
πε·
6 [21]Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε,
[22]ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν
αἷς οὐκ [23]ἀφεθήσεται
λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ
καταλυθήσεται.
7 [24]Ἐπηρώτησαν δὲ
αὐτὸν, λέγοντες· Διδά-
σκαλε, πότε οὖν ταῦτα
ἔσται; καὶ τί [25]τὸ
σημεῖον ὅταν μέλλῃ
ταῦτα [27]γίνεσθαι;

Τότε
Ἐ
ἐπὶ
βασιλεία
Σεισμο
κατὰ
καὶ
καὶ
Πρὸ
ὑμᾶς
συναγωγ

υτι
ὸ και-
ῇ σὺν
τω αὐ-

ύσητε
[10] ἀκα-
[11] πτο-
ταῦτα
ῶτον ·
· [12] τὸ

ιν αὐ-
σεται
, καὶ
ιλεί-

εγά·
καὶ
[17] ἔ-
τρά
οὔ-
[†] ἔ-
ἀ

...ar. 18. 5.
2 δίδωμι.
3 ἔρχομαι.
4 δύναμαι.
5 Ac. 4. 14.
Es. 8. 8.
• ἤ-α.
6 ἀνθίστημι,
Mat. 5. 13.
7 ἐγγίζω.
8 ch. 13. 17.
9 πορεύομαι.
10 1 Co.14.33.
11 πτοέω,
ch. 24. 37.
12 γίνομαι.
13 s. ἔσται.
14 λέγω.
15 ἐγείρω.
16 ἀπολλύω.
17 εἰμί.
18 Is. 19 17.
† κτήσεσθε-ί.
19 κτάομαι.
20 ἐπιβάλλω.
21 εἴδω.
22 διώκω. [μι
23 παραδίδωμι.
24 γινώσκω.
25 ἐγγίζω.
26 Mat. 24. 15.

...., [7] δυ-
ναι [8] ἀντιστῆναι πάν-
τες οἱ [9] ἀντικείμενοι
ὑμῖν.
16 [23] Παραδοθήσεσθε
δὲ καὶ ὑπὸ γονέων,
καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγ-
γενῶν, καὶ φίλων
καὶ θανατώσουσιν ἐξ
ὑμῶν.
17 Καὶ [17] ἔσεσθε μι-
σούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου.
18 Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κε-
φαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ [16] ἀ-
πόληται.
19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑ-
μῶν [† 19] κτήσασθε τὰς
ψυχὰς ὑμῶν.
20 Ὅταν δὲ [21] ἴδητε
κυκλουμένην ὑπὸ στρα-
τοπέδων τὴν Ἱερουσα-
λήμ, τότε [24] γνῶτε ὅτι
[25] ἤγγικεν ἡ [26] ἐρήμω-
σις αὐτῆς.
21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰου-
δαί...

καὶ ὀργὴ [b]ἐν [1] τῷ λαῷ τούτῳ.

24 Καὶ [1]πεσοῦνται [2]στόματι μαχαίρας, ☧ [3]αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλὴμ [4]ἔσται [5]πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι [7]πληρωθῶσι [c]καιροὶ ἐθνῶν. [1]*

25 Καὶ [4]ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς [8]συνοχὴ ἐθνῶν † ἐν [9]ἀπορίᾳ, ἠχούσης θαλάσσης καὶ [11]σάλου.

26 Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ [12]προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ [15]οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε [17]ὄψονται [19] τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἀρχομένων δὲ τούτων [21]γίνεσθαι, [22]ἀνακύψατε καὶ [23]ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· [24]Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

30 Ὅταν [27]προβάλωσιν [28]ἤδη, [e]βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν [1] ** γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος [4]ἐστίν·

31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν [25]ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς [4]ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ [6]παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα [21]γένηται.

33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ [6]παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ [6]παρέλθωσι.

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε ‡ βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις [10]βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς [12]ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα § ἐκείνη.

35 Ὡς [14]παγὶς γὰρ [16]ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς [18]καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36 Ἀγρυπνεῖτε ‖ οὖν, ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα [20]καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα [21]γίνεσθαι, καὶ [24]σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 [4]Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος [26]ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν.

38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς [28]ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

A. D. 29.

1 πίπτω.
2 De. 13. 16.
3 Ro. 7. 23.
4 εἰμί.
5 ch. 10. 19.
6 παρέρχομαι
7 πληρόω.
* alii καὶ ἔσονται καιροὶ ἐθνῶν.
8 2 Co. 2. 4.
† ἐν ἀπορίᾳ ἤχους-l.
‡ βαρηθῶσιν-a.
9 Le. 26. 16.
10 1 Co. 6. 3, 4.
11 Jno. 1. 15.
12 ἐφίστημι.
§ ἐκείνη ὡς παγίς Ἐπελεύσεται γάρ-π.
13 Ac. 12. 11
14 Ro. 11. 8.
15 s. γῆ.
16 ἐπέρχομαι
17 s. ἄνθρωποι.
18 ch. 1. 29.
19 ὅπτομαι.
‖ οὖν ἐν παντὶ καιρῷ,-a
20 καταξιόω, ch. 20. 35.
21 γίνομαι.
22 ἀνακύπτω, ch. 13. 11.
23 ἐπαίρω.
24 ἵστημι.
25 εἴδω.
26 αὐλίζομαι. Mat. 21. 17.
27 προβάλλω.
28 ὀρθρίζω.
29 s. τὰ φύλλα, Mat. 24. 32.
** alii βλέποντες, ἀπ' αὐτῶν.

λος· Ποῦ [3] ἐστι τὸ [4] κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;
12 Κἀκεῖνος ὑμῖν [6] δείξει [*] [8] ἀνώγεον μέγα [10] ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε.
13 [11] Ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς· καὶ [24] ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
14 Καὶ ὅτε [12] ἐγένετο ἡ ὥρα, [14] ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· [16] Ἐπιθυμίᾳ [18] ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ με [22] παθεῖν.
16 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ

Mar. 14. 14.
5 φοβέω.
6 δείκνυμι.
* ἀνάγαιον-α
7 εἰσέρχομαι.
8 Mar. 14. 15.
9 εἰμί.
10 στρωννύω
11 ἀπέρχομαι
12 γίνομαι.
13 συλλαλέω.
14 ἀναπίπτω
15 παραδίδωμι.
16 Ge. 31. 30. Mar. 4. 19. Jno. 8. 44. Ro. 1. 24. Phi. 1. 23.
17 χαίρω.
18 ἐπιθυμέω, ch. 15. 16. Mat. 5. 28. Ac. 20. 33.
19 συντίθημι
20 δίδωμι.
21 ἐξομολογέω.
22 πάσχω.
23 Mat. 26. 16. Ps. 9. 9; 10. 1.

κλασε· καὶ [1]ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, λέγων· Τοῦτό [2]ἐςι
τὸ σῶμά μου, [c]τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν [3]διδόμενον· τοῦ-
το ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν
[3]ἀνάμνησιν.
20 Ὡςαύτως καὶ [4]τὸ
ποτήριον, μετὰ τὸ δει-
πνῆσαι, λέγων· Τοῦτο
τὸ ποτήριον,[7] ἡ καινὴ
διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκ-
χυνόμενον.|
21 Πλὴν ἰδού, ἡ χεὶρ
τοῦ [10]παραδιδόντος με[7]
μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τρα-
πέζης.
22 Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου [11]πορεύεται
κατὰ τὸ [13]ὡρισμένον·
πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ [10]παραδί-
δοται.
23 Καὶ αὐτοὶ [15]ἤρ-
ξαντο συζητεῖν πρὸς
ἑαυτούς, [17] τό, τίς
ἄρα [2]εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ
τοῦτο μέλλων πράσ-
σειν.
24 [19]Ἐγένετο δὲ καὶ
[20]φιλονεικία ἐν αὐτοῖς,
[17]τό, τίς αὐτῶν δοκεῖ
[2]εἶναι μείζων.
25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν
[23]κυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ
οἱ [24]ἐξουσιάζοντες αὐ-
τῶν, [25]εὐεργέται κα-
λοῦνται.
26 Ὑμεῖς δὲ [27]οὐχ
οὕτως· ἀλλ' ὁ μείζων
ἐν ὑμῖν, [19]γενέσθω ὡς
ὁ νεώτερος· καὶ ὁ ἡ-
γούμενος, ὡς ὁ διακο-
νῶν.

A. D. 29.

1 δίδωμι.
2 εἰμί.
3 1 Co. 11. 24. He. 13. 3. Nu. 10. 10.
4 διαμένω, ch. 1. 22. Ga. 2. 5. He. 1. 11.
5 s. ἔδωκεν αὐτοῖς.
6 Mat. 6. 13.
7 s. ἐστι.
8 καὶ ἐγώ.
9 διατίθημι, Ac. 3. 25. He. 8. 10.
* μου βασιλείαν, Ἵνα-a. [μι.
10 παραδίδωμι.
11 πορεύομαι.
† καὶ καθίσεσθε-a.
12 ἐξαιτέομαι.
13 ὁρίζω, Ac. 2. 23. 10. 42. He. 4. 7.
14 σινιάζω.
15 ἄρχομαι.
16 δέομαι.
17 s. κατά.
18 ch. 16. 9. He. 1. 12.
19 γίνομαι.
20 1 Co. 11. 16.
21 ἐπιστρέφω.
22 στηρίζω.
23 κατακυριεύουσιν, Mat. 20. 25.
24 1 Co. 6. 12. κατεξουσιάζουσιν, Mat. 20. 25.
25 2 Mac. 4. 2.
26 ἀπαρνέομαι.
27 s. ἔστε.
28 ἀποστέλλω.

27 Τίς γὰρ μείζων
ἀνακείμενος, ἢ ὁ δι
νῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακε
νος; ἐγὼ δέ εἰμι
μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ δι
νῶν.
28 Ὑμεῖς δέ [2]ἐστ
[4]διαμεμενηκότες με
μοῦ ἐν τοῖς [6]πειρασ
μου.
29 [8]Κἀγὼ [9]διατίθ
ὑμῖν, καθὼς [9]διέθ
μοι ὁ πατήρ [*]μου,
σιλείαν·
30 Ἵνα ἐσθίητε κα
νητε ἐπὶ τῆς τραπ
μου [c]ἐν τῇ βασι
μου.| [†]καὶ καθίσ
ἐπὶ θρόνων, κρίνο
τὰς δώδεκα φυλὰς
Ἰσραήλ.
31 [c]Εἶπε δὲ ὁ Κύρ
Σίμων, Σίμων, ἰδ
Σατανᾶς [12]ἐξῃτήσ
ὑμᾶς, τοῦ [14]σινιάσα
τὸν σῖτον·
32 Ἐγὼ δὲ [16]ἐδεή
περὶ σοῦ, ἵνα μὴ
λείπῃ ἡ πίςις σου·
σύ ποτε [21]ἐπιςρέ
[22]στήριξον τοὺς ἀ
φούς σου.
33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐ
Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτο
εἰμι καὶ εἰς φυλακ
εἰς θάνατον [11]πορ
σθαι.
34 Ὁ δὲ εἶπε· Λ
σοι, Πέτρε, οὐ μὴ
νήσει σήμερον
κτωρ, πρὶν ἢ τρὶς
ἀρνήσῃ [c]μὴ| εἰδ
με.
35 Καὶ εἶπεν αὐτ
Ὅτε [28]ἀπέςειλα

θρόμβοι αἵματος κα-
ταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
γῆν.‡
45 Καὶ [8] ἀναστὰς ἀπὸ
τῆς προσευχῆς, [10] ἐλ-
θὼν πρὸς τοὺς μαθη
τὰς,** [12] εὗρεν αὐτοὺς
κοιμωμένους ἀπὸ τῆς
λύπης·
46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς
[14] Τί καθεύδετε; [8] ἀνα
στάντες προσεύχεσθε
ἵνα μὴ [22] εἰσέλθητε εἰς
πειρασμόν.
47 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λα
λοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος,
καὶ ὁ λεγόμενος Ἰού-
δας, εἷς τῶν δώδε-
κα, [18] προήρχετο †† αὐ-
τῶν, καὶ [20] ἤγγισε τῷ
Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐ-
τόν.
48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτῷ· Ἰούδα, φι-
λήματι τὸν υἱὸν

‡ ἀγοράσω-n.
6 Ac. 12. 5.
1 Pe. 4. 8.
7 γράφω.
8 ἀνίστημι.
9 λογίζομαι.
10 ἔρχομαι.
§ τό-n. [μένα
11 s. γεγραμ-
12 εὑρίσκω.
‖ Ἀρκεῖ-n.
** αὐτοῦ-b.
13 2 Co. 2. 6.
2 Ti. 2. 2.
14 s. διά.
15 εἰμί.
16 ἐξέρχομαι
17 πορεύομαι
18 προέρχο-
μαι.
19 ἀκολουθέω
†† αὐτούς-a.
20 ἐγγίζω.
21 γίνομαι.
22 εἰσέρχο-
μαι.
23 ἀποσπάω,
Mat. 26. 51.
24 παραδίδω-
25 τίθημι. [μι

'Ιησοῦς, εἶπεν· [1] 'Εᾶτε
ἕως τουτου. Καὶ [2] ἁψά-
μενος τοῦ ὠτίου αὐτῦ,
[3] ἰάσατο αὐτόν.
52 Εἶπε δὲ ὁ 'Ιησοῦς
πρὸς τοὺς [5] παραγενο-
μένους [*] ἐπ' αὐτὸν ἀρ-
χιερεῖς, καὶ [7] στρατη-
γοὺς τοῦ ἱεροῦ, καὶ
πρεσβυτέρους· 'Ως ἐπὶ
λῃστὴν [9] ἐξεληλύθατε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξυ-
λων;
53 Καθ' ἡμέραν [11] ὄν-
τος μου μεθ' ὑμῶν ἐν
τῷ ἱερῷ, οὐκ [13] ἐξετεί-
νατε τὰς χεῖρας ἐπ'
ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ὑμῶν
[11] ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ
ἡ ἐξουσία τοῦ [15] σκό-
τους.
54 [17] Συλλαβόντες δὲ
αὐτὸν [19] ἤγαγον, καὶ
[20] εἰςήγαγον ⸢αὐτὸν⸣
εἰς τὸν οἶκον τῦ ἀρχιε-
ρέως. 'Ο δὲ Πέτρος
[21] ἠκολούθει μακρόθεν.
55 [23] 'Αψάντων δὲ πῦρ
ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ
[25] συγκαθισάντων αὐ-
τῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος
ἐν μέσῳ αὐτῶν.
56 [27] 'Ιδοῦσα δὲ αὐτὸν
παιδίσκη τις καθήμε-
νον πρὸς τὸ φῶς, καὶ
ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπε·
Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ
[11] ἦν.
57 'Ο δὲ [31] ἠρνήσατο
⸢αὐτον,⸣ λέγων· Γύναι,
οὐκ [27] οἶδα αὐτόν.
58 Καὶ μετὰ βραχὺ
ἕτερος [27] ἰδὼν αὐτὸν,
[33] ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ
αὐτῶν [11] εἶ. 'Ο δὲ Πέ-
τρος εἶπεν· "Ανθρωπε,
οὐκ εἰμί.
59 Καὶ [4] διαστάσης
ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος
τις [6] διισχυρίζετο, λέ-
γων· 'Επ' ἀληθείας καὶ
οὗτος μετ' αὐτοῦ [11] ἦν·
καὶ γὰρ Γαλιλαῖός [11] ἐ-
στιν.
60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος·
"Ανθρωπε οὐκ [27] οἶδα ὃ
λέγεις· Καὶ παραχρῆ-
μα, ἔτι λαλοῦντος αὐ-
τοῦ, [8] ἐφώνησεν ⸢ὁ⸣ ἀ-
λέκτωρ.
61 Καὶ [10] στραφεὶς ὁ
Κύριος [12] ἐνέβλεψε τῷ
Πέτρῳ· καὶ [14] ὑπεμνή-
σθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγυ
τῦ Κυρίυ, ὡς εἶπεν αὐ-
τῷ· "Οτι πρὶν ἀλέκτο-
ρα φωνῆσαι, [16] ἀπαρνή-
σῃ με τρίς.
62 Καὶ [9] ἐξελθὼν ἔξω
⸢ὁ Πέτρος⸣ [18] ἔκλαυσε
πικρῶς.
63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ
συνέχοντες †τὸν 'Ιησῦν,
[22] ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέ-
ροντες.
64 Καὶ [24] περικαλύ-
ψαντες αὐτὸν, [26] ἔτυ-
πτον αὐτοῦ τὸ πρόσω-
πον· καὶ [28] ἐπηρώτων
αὐτὸν, λέγοντες· Προ-
φήτευσον, τίς [11] ἐστιν ὁ
[30] παίσας σε;
65 Καὶ ἕτερα πολλὰ
βλασφημοῦντες [32] ἔλε-
γον εἰς αὐτόν.
66 Καὶ ὡς [34] ἐγένετο
ἡμέρα, [35] συνήχθη τὸ
[36] πρεσβυτέριον τοῦ
λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε
καὶ γραμματεῖς, καὶ

A. D. 29.

1 ἐάω.
2 ἅπτομαι.
3 ἰάομαι.
4 διΐστημι, ch. 24. 51. Ac. 27. 28.
5 παραγίνομαι.
6 Ac. 12. 15.
* πρὸς-π.
7 v. 4. Ac. 4. 1.
8 φωνέω.
9 ἐξέρχομαι.
10 στρέφω.
11 εἰμί.
12 ἐμβλέπω.
13 ἐκτείνω.
14 ὑπομιμνήσκω.
15 Ac. 26. 18. Col. 1. 13.
16 ἀπαρνέομαι.
17 συλλαμβάνω.
18 κλαίω.
19 ἄγω.
20 εἰςάγω.
21 ἀκολουθέω.
† αὐτὸν-ἡ.
22 ἐμπαίζω.
23 ἅπτω.
24 περικαλύπτω, Mar. 14. 65. He. 9. 4.
25 Ep. 2. 6.
26 τύπτω.
27 εἴδω.
28 ἐπερωτάω.
29 ἀτενίζω, ch. 4. 20. Ac. 1. 10.
30 παίω.
31 ἀρνέομαι.
32 λέγω.
33 φημί.
34 γίνομαι.
35 συνάγω.
36 Ac. 22. 5. 1 Ti. 4. 14.

ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς
τὸ συνέδριον [*]ἑαυτῶν,
λέγοντες· Εἰ σὺ [3]εἶ ὁ
Χριςός, εἰπὲ ἡμῖν.
67 Εἶπε δὲ αὐτοῖς·
Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ
[5]πιστεύσητε·
68 Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτή-
σω,[7] οὐ μὴ [8]ἀποκριθῆ-
τέ μοι, ἢ ἀπολύσητε.[9]
69 Ἀπὸ τοῦ [10]νῦν [3]ἔ-
σται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που καθήμενος ἐκ δε-
ξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ
Θεοῦ.
70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ
οὖν [3]εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς [11]ἔ-
φη· Ὑμεῖς λέγετε, ὅτι
ἐγώ εἰμι.
71 Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι
χρείαν ἔχομεν μαρτυ-
ρίας; αὐτοὶ γὰρ [13]ἠκού-
σαμεν ἀπὸ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ.

Κεφ. κγ´.

ΚΑΙ [17]ἀναστὰν ἅπαν
τὸ πλῆθος αὐτῶν, [‡19]ἤ-
γαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν
Πιλάτον.
2 [21]Ἤρξαντο δὲ κατη-
γορεῖν αὐτοῦ, λέγον-
τες· Τοῦτον [22]εὕρομεν
[*]διαστρέφοντα τὸ ἔ-
θνος, καὶ κωλύοντα Καί-
σαρι φόρους [27]διδόναι

[redacted]

ἐσθῆτα ¹ λαμπρὰν, ²ἀν-
έπεμψεν αὐτὸν τῷ Πι-
λάτῳ.
12 ³'Εγένοντο δὲ φίλοι
ὅ, τε Πιλάτος καὶ ὁ 'Η-
ρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέ-
ρᾳ μετ' ἀλλήλων· ⁶προ-
ϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔ-
χθρᾳ ⁵ὄντες πρὸς ἑαυ-
τ ύς.
13 Πιλάτος δὲ, συγκα-
λεσάμενος τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς, καὶ τὸς ἄρχοντας,
κ ὶ τὸν λαὸν,
14 Εἶπε πρὸς αὐτούς·
⁹Προςηνέγκατέ μοι τὸν
ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς
¹⁰ ἀποστρέφοντα τὸν
λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐν-
ώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας,
οὐδὲν ¹¹ εὗρον ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτι-
ον, ὧν κατηγορεῖτε
κατ' αὐτοῦ.
15 'Αλλ' οὐδὲ 'Ηρώδης·
† ³ ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ,
οὐδὲν ἄξιον θανάτου
¹⁵ ἐστὶ ¹⁹ πεπραγμένον
‡ αὐτῷ.
16 ²¹Παιδεύσας οὖν αὐ-
τὸν ἀπολύσω.
17 c 'Ανάγκην δὲ εἶχεν
ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ
ἑορτὴν²³ ἕνα.¹²⁴
18 ²⁷ 'Ανέκραξαν δὲ
παμπληθεὶ, λέγοντες·
²⁹Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυ-
σον δὲ ἡμῖν d τὸν | Βα-
ραββᾶν·
19 "Οςτις ¹⁵ἦν διὰ ςά-
σιν τινὰ ⁵γενομένην ἐν
τῇ πόλει, καὶ φόνον,
¹⁶βεβλημένος εἰς φυ-
λακήν.

A. D. 29.

1 Ac. 10. 30. Ja. 2. 2. Re. 15. 6
2 προςφωνέω, c. 6. 13.
3 ἀναπέμπω, ver. 7.
4 ἐπιφωνέω, Ac. 12. 22.
* Σταυροῦ, σταυροῦ-π.
5 γίνομαι.
6 προϋπάρχω, Ac. 8. 9.
7 ποιέω.
8 ἐπίκειμαι, ch. 5. 1. Jno. 11. 38.
9 προςφέρω.
10 Mat. 5. 42. Tit. 1. 14.
11 εὑρίσκω.
12 Mat. 16. 18.
† ἀνέπεμψε γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς-i.
‡ ἐν-f.
14 ἀπολύω.
15 εἰμί.
16 βάλλω.
17 αἰτέω. [μι
18 παραδίδωμι.
19 πράσσω.
20 ἀπάγω.
21 Ac. 7. 22. 1 Co. 11. 32.
22 ἐπιλαμβάνω.
23 s. τοῦ Πάσχα.
24 ἐπιτίθημι.
25 εἷς.
26 ἀκολουθέω.
27 ἀνακράζω
28 κόπτω, ch. 8. 52. Mat. 11. 17.
29 Jno. 19. 15.
30 θρηνέω.
31 στρέφω.
32 ἐπικρίνω.

20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλά-
τος ²προςεφώνησε, θέ-
λων ἀπολῦσαι τὸν 'Ιη-
σοῦν.
21 Οἱ δὲ ⁴ ἐπεφώνουν,
λέγοντες· *Σταύρωσον,
σταύρωσον αὐτόν.
22 'Ο δὲ τρίτον εἶπε
πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ
κακὸν ⁷ἐποίησεν οὗτος;
οὐδὲν αἴτιον θανάτου
¹¹ εὗρον ἐν αὐτῷ· παι-
δεύσας οὖν αὐτὸν ἀπο-
λύσω.
23 Οἱ δὲ ⁸ ἐπέκειντο
φωναῖς μεγάλαις, αἰτού-
μενοι αὐτὸν ςαυρωθῆ-
ναι· καὶ ¹² κατίσχυον
αἱ φωναὶ αὐτῶν, e καὶ
τῶν ἀρχιερέων.|
24 'Ο δὲ Πιλάτος ³²ἐ-
πέκρινε ⁵ γενέσθαι τὸ
αἴτημα αὐτῶν.
25 ¹⁴ 'Απέλυσε δὲ b αὐ-
τοῖς | τὸν διὰ ςάσιν καὶ
φόνον ¹⁶βεβλημένον εἰς
τὴν φυλακὴν, ὃν ¹⁷ἠ-
τοῦντο· τὸν δὲ 'Ιησοῦν
¹⁸ παρέδωκε τῷ θελήμα-
τι αὐτῶν.
26 Καὶ ὡς ²⁰ἀπήγαγον
αὐτὸν, ²² ἐπιλαβόμενοι
Σίμωνός τινος Κυρη-
ναίου b τοῦ | ἐρχομένου
ἀπ' ἀγροῦ, ²⁴ ἐπέθηκαν
αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέ-
ρειν ὄπισθεν τοῦ 'Ιη-
σοῦ.
27 ²⁶ 'Ηκολούθει δὲ αὐ-
τῷ πολὺ πλῆθος τοῦ
λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἳ
d καὶ | ²⁸ ἐκόπτοντο καὶ
³⁰ ἐθρήνουν αὐτόν.
28 ³¹ Στραφεὶς δὲ πρὸς
αὐτὰς ὁ 'Ιησοῦς, εἶπε·

ται κοιλίαι αἳ
·έννησαν, καὶ
ἳ οὐκ [5][6] ἐθή-

[7] ἄρξονται λέ-
ς ὄρεσι· [9] Πέ-
ἡμᾶς· καὶ τοῖς
· [10] Καλύψατε

εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ
ιῦτα ποιοῦσιν,
ηρῷ τί [11] γένη-

Ἤγοντο δὲ καὶ
δύο, [15] κακοῦρ-
ν αὐτῷ ἀναιρε-

ὅτε ‡[17] ἀπῆλθον
τόπον τὸν κα-
ον [19] Κρανίον, ἐ-
·αύρωσαν αὐτὸν,
ς κακούργους· ὃν
δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ
ρῶν.

7 ὄρχομαι.
8 γράφω.
† alii ἐπιγε-
γραμμένη.
9 πίπτω.
10 καλύπτω.
11 γίνομαι.
12 κρεμάω,
Mat. 18. 6.
13 ἄγω.
14 ch. 12. 10.
15 ver. 33, 39.
16 ἐπιτιμάω.
‡ ἦλθον-π.
17 ἀπέρχομαι
18 φοβέω.
19 Mat. 27.33.
20 ch. 20. 47.
21 σταυρόω.
22 πράσσω.
23 ἀφίημι.
24 Ac. 28. 6.
25 s. τοῦτο.
§ ἔλεγεν· Ἰ-
ησοῦ, μνή-
σθητί μου,
ὅταν,-n.al.e.
vel trans.
κύριε.
26 μιμνήσκο-

σὺ [1] εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων, σῶσον σεαυ-
τόν.
38 [1] Ἦν δὲ καὶ ἐπιγρα-
φὴ [8] ‖ γεγραμμένη † ἐπ'
αὐτῷ [6] γράμμασιν Ἑλ-
ληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς
καὶ Ἑβραϊκοῖς· [1] ΟΥ-
ΤΟΣ [1] ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑ-
ΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ.
39 Εἷς δὲ τῶν [12] κρε-
μασθέντων κακούργων
[14] ἐβλασφήμει αὐτὸν,
λέγων· Εἰ σὺ [1] εἶ ὁ Χρι-
στὸς, [31] σῶσον σεαυτὸν
καὶ ἡμᾶς.
40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
ἕτερος [16] ἐπετίμα αὐτῷ,
λέγων· Οὐδὲ [18] φοβῇ
σὺ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐν τῷ
αὐτῷ [20] κρίματι [1] εἶ;
41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δι-
καίως· ἄξια γὰρ ὧν [22] ἐ-
πράξαμεν ἀπολαμβάνο-

44 [1] Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα
ἕκτη καὶ σκότος [3] ἐγέ-
νετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν,
ἕως ὥρας ἐννάτης.
45 [c] Καὶ [5] ἐσκοτίσθη ὁ
ἥλιος,| * καὶ [7] ἐσχίσθη
τὸ καταπέτασμα τοῦ
ναοῦ μέσον.
46 Καὶ φωνήσας φω-
νῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πε· Πάτερ, εἰς χεῖράς
σου † [9] παραθήσομαι τὸ
πνεῦμά μου. Καὶ ταῦ-
τα εἰπὼν [11] ἐξέπνευ-
σεν.
47 [13] Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκα-
τόνταρχος τὸ [3] γενό-
μενον, [15] ἐδόξασε τὸν
Θεὸν, λέγων· Ὄντως
ὁ ἄνθρωπος οὗτος δί-
καιος [1] ἦν.
48 Καὶ πάντες οἱ
[18] συμπαραγενόμενοι ὄ-
χλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν
ταύτην, θεωροῦντες τὰ
[3] γενόμενα, τύπτοντες
[c] ἑαυτῶν| τὰ στήθη [19] ὑπ-
έστρεφον.
49 [21] Εἱστήκεισαν δὲ
πάντες οἱ γνωστοὶ αὐ-
τοῦ μακρόθεν, καὶ γυ-
ναῖκες αἱ συνακολου-
θήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, [25] ὁρῶσαι
ταῦτα.
50 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνό-
ματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς
ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς
καὶ δίκαιος.
51 (Οὗτος οὐκ [1] ἦν [31] συγ-
κατατεθειμένος [33] τῇ
βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐ-
τῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας
πόλεως τῶν Ἰουδαίων·
‖ ὃς καὶ προσεδέχετο ※

A. D. 29.

1 εἰμί. [μαι.
2 προςέρχο-
3 γίνομαι.
4 αἰτέω.
5 σκοτίζω.
6 καθαιρέω.
* al. τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος.
7 σχίζω.
8 ἐντυλίττω.
† παρατίθε-
μαι, i. alii
παρατίθημι
9 παρατίθη-
μι, c. 12.48.
10 τίθημι.
11 ἐκπνέω.
12 De. 4. 49.
13 εἴδω.
‡ Vide App.
14 Mat. 27.62.
15 δοξάζω.
16 ἐπιφώσκω.
§ al. αἱ. [μαι.
17 συνέρχο-
18 συμπαρα-
γίνομαι.
19 ὑποστρέφω
20 θεάομαι.
21 ἵστημι.
22 ἑτοιμάζω.
23 ch. 24. 1.
24 ch. 14. 8.
25 ὁράω.
26 s. τοῦ νόμου.
27 εἷς. [ἀπὸ.
28 s. ἡμέρα
29 ἔρχομαι.
31 συγκατα-
τίθημι.
32 s. γυναῖκες
33 s. τὴν ψῆ-
φον.
34 ἀποκυλίω.
35 εἰςέρχο-
μαι.
‖ προςεδέχε-
το τὴν-h. al.
ὃς ※ αὐτὸς
προςεδέχε-
το τὴν.

αὐτὸς τὴν βασιλεί[αν]
τοῦ Θεοῦ·
52 Οὗτος, [2] προςελθ[ὼν]
τῷ Πιλάτῳ, [4] ᾐτήσα[το]
τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
53 Καὶ [6] καθελὼν αὐτὸ,
[8] ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδό-
νι, καὶ [10] ἔθηκεν αὐτὸ
ἐν μνήματι [12] λαξευτῷ,
οὗ οὐκ [1] ἦν οὐδέπω οὐ-
δεὶς κείμενος.
54 ‡ Καὶ ἡμέρα [1] ἦν
[14] παρασκευὴ, [c] ※ | σάβ-
βατον [16] ἐπέφωσκε.
55 Κατακολουθήσασαι
δὲ [c] καὶ § γυναῖκες, αἵ-
τινες [1] ἦσαν [17] συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας, [20] ἐθεάσαν-
το τὸ μνημεῖον, [c] καὶ
ὡς [10] ἐτέθη τὸ σῶμα| αὐ-
τοῦ.
56 Ὑποστρέψασαι δὲ
[22] ἡτοίμασαν [23] ἀρώμα-
τα καὶ μύρα· καὶ τὸ
μὲν σάββατον [24] ἡσύ-
χασαν κατὰ τὴν ἐντο-
λήν.[26]

Κεφ. κδ'.

ΤΗ δὲ [27] μιᾷ [28] τῶν
σαββάτων, ὄρθρου βα-
θέος, [29] ἦλθον ἐπὶ τὸ
μνῆμα, φέρουσαι ἃ
[22] ἡτοίμασαν ἀρώματα·
[d] καί τινες [32] σὺν αὐ-
ταῖς.|
2 Εὗρον δὲ τὸν λίθον
[34] ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ
τοῦ μνημείου·
3 Καὶ [35] εἰςελθοῦσαι
οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ.
4 Καὶ [3] ἐγένετο
τῷ διαπορεῖσθαι αὐ[τὰς]

κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ‡ἑξήκοντα ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ, § ᾗ ὄνομα
Ἐμμαοῦς.
14 Καὶ αὐτοὶ [8] ὡμίλουν
πρὸς ἀλλήλους περὶ
πάντων τῶν [10] συμβεβηκότων τούτων.
15 Καὶ [3] ἐγένετο ἐν τῷ
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, [12] καὶ αὐτὸς ὁ
Ἰησοῦς [13] ἐγγίσας [14] συνεπορεύετο αὐτοῖς.
16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν [16] ἐκρατοῦντο
τοῦ μὴ [18] ἐπιγνῶναι
αὐτόν.
17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς·
Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι,
οὓς [19] ἀντιβάλλετε πρὸς
ἀλλήλους περιπα-

ρε- | δε, | ιή- | εν | ῇ | ν

...μιμνήσκομαι.
6 ἐγείρω.
† ἑκατὸν-ƒ.
§ ὀνόματι Οὐλαμμαοῦς, s.
Ἀμμαοῦς καὶ Κλεόπας-π.
7 λαλέω.
8 ὁμιλέω,
Ac. 20. 11.
9 παραδίδωμι
10 συμβαίνω
11 ἀνίστημι.
12 s. ἀλλήλους.
13 ἐγγίζω.
14 συμπορεύομαι.
16 κρατέω.
17 ἀπαγγέλλω. [σκω.
8 ἐπιγινώλοιποῖς ἡ
Μαγδαληνὴ, al. λοιποῖς. Ἦν
δὲ ἡ Μαγ-

λόγῳ ἐναντίον τοῦ
Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ
λαοῦ·
20 Ὅπως τε [2] παρέδω-
καν αὐτὸν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες
ἡμῶν εἰς κρίμα θανά-
του, καὶ [5] ἐσταύρωσαν
αὐτόν.
21 Ἡμεῖς δὲ [7] ἠλπί-
ζομεν ὅτι αὐτός [9] ἐστιν
ὁ μέλλων [11] λυτροῦ-
σθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλ-
λά γε σὺν πᾶσι τού-
τοις, τρίτην ταύτην
ἡμέραν ἄγει [13] σήμε-
ρον, ἀφ' οὗ ταῦτα [14] ἐ-
γένετο.
22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές
τινες ἐξ ἡμῶν [15] ἐξέστη-
σαν [17] ἡμᾶς, [14] γενόμε-
ναι [19] ὄρθριαι ἐπὶ τὸ
μνημεῖον.
23 Καὶ μὴ [21] εὑροῦσαι
τὸ σῶμα αὐτοῦ, [22] ἦλ-
θον, λέγυσαι καὶ ὀπτα-
σίαν ἀγγέλων [23] ἑωρα-
κέναι, οἳ λέγουσιν αὐ-
τὸν [25] ζῆν.
24 Καὶ [27] ἀπῆλθόν τι-
νες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ
τὸ μνημεῖον, καὶ [21] εὗ-
ρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ
γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν
δὲ οὐκ † εἶδον.
25 Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς
αὐτὲς· Ὦ [31] ἀνόητοι ϗ
[33] βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τȣ
πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
[34] ἐλάλησαν οἱ προφῆ-
ται.
26 Οὐχὶ ταῦτα ἔδει
[36] παθεῖν τὸν Χριστὸν,
καὶ [38] εἰςελθεῖν εἰς τὴν
δόξαν αὐτοῦ;

A. D. 29.

1 ἄρχομαι.
2 παραδίδωμι
3 διερμηνεύω
4 s. γεγραμ-
μένα.
5 σταυρόω.
6 ἐγγίζω.
7 ἐλπίζω.
8 πορεύομαι.
9 εἰμί.
* προςεποιή-
σατο-ί.
10 προςποιέο-
μαι,
1 Sa. 21. 41.
11 Tit. 2. 14.
12 παραβιά-
ζομαι,
Ac. 16. 15.
13 s. χρόνος.
14 γίνομαι.
15 ἐξίστημι,
Ac. 2. 12.
16 μένω.
17 s. τȣ̃ νοός.
18 κλίνω.
19 Job 29. 7.
20 s. ἕνεκα.
21 εὑρίσκω.
22 ἔρχομαι.
23 ὁράω.
24 λαμβάνω.
25 ζάω.
26 κλάω.
27 ἀπέρχομαι
28 ἐπιδίδωμι.
29 διανοίγω,
v. 45. [σκω.
30 ἐπιγινώ-
† εἴδομεν-η.
31 Ro. 1. 14.
32 καίω.
33 Ja. 1. 19.
34 λαλέω.
35 ἀνίστημι.
36 πάσχω.
37 ὑποςρέφω.
38 εἰςέρχο-
μαι.
39 συναθροί-
ζω. Ac. 12. 12.

27 Καὶ [1] ἀρξάμεν
ἀπὸ Μωσέως, καὶ ἀ
πάντων τῶν προφ
τῶν, [3] διηρμήνευεν α
τοῖς ἐν [2] πάσαις ταῖ
γραφαῖς τὰ [4] περὶ ἑα
τοῦ.
28 Καὶ [6] ἤγγισαν ε
τὴν κώμην οὗ [8] ἐπορε
οντο· ϗ αὐτὸς [*10] προ
εποιεῖτο ποῤῥωτέρ
[8] πορεύεσθαι.
29 Καὶ [12] παρεβιάσα
το αὐτὸν, λέγοντε
[16] Μεῖνον μεθ' ἡμῶ
ὅτι πρὸς ἑσπέραν [9]
στὶ, καὶ [18] κέκλικεν
ἡμέρα. Καὶ [20] εἰςῆλ
[20] τοῦ [16] μεῖναι σὺν α
τοῖς.
30 Καὶ [14] ἐγένετο
τῷ κατακλιθῆναι α
τὸν μετ' αὐτῶν, [24] λ
βὼν τὸν ἄρτον, εὐλ
γησε, καὶ [26] κλάσ
[28] ἐπεδίδου αὐτοῖς.
31 Αὐτῶν δὲ [29] διηνο
χθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ,
[30] ἐπέγνωσαν αὐτόν·
αὐτὸς ἄφαντος [14] ἐγέν
το ἀπ' αὐτῶν.
32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀ
λήλους· Οὐχὶ ἡ καρδ
ἡμῶν [32] καιομένη [9]
ἐν ἡμῖν, ὡς [34] ἐλάλ
ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡ
[29] διήνοιγεν ἡμῖν τ
γραφάς;
33 Καὶ [35] ἀναστάντ
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, [37] ὑπ
στρεψαν εἰς Ἱερουσ
λὴμ, καὶ [21] εὗρον [39] σ
ηθροισμένους τοὺς
δεκα καὶ τοὺς σὺ
τοῖς,

ἐν τῇ ὁδῷ
νώσθη αὐ-
λάσει τοῦ

δὲ αὐτῶν
αὐτὸς ὁ
-η ἐν μέσῳ
λέγει αὐ-
ὑμῖν.‖†
ἐντες δὲ ✗
γενόμενοι
εῦμα θεω-

ν αὐτοῖς·
μένοι [21]ἐ-
διαλογι-
νουσιν ἐν
ὑμῶν;
ὰς χεῖράς
πόδας μν.
γώ εἰμι·
-έ με καὶ
ι πνεῦμα
στέα οὐκ
ιὲ θεωρεῖ

το εἰπὼν
ὐτοῖς τὰς
ὺς πόδας.
τιςόντων
ῆς χαρᾶς.
των, εἶ-
Ἔχετέ τι
θάδε;
πέδωκαν
ὀπτοῦ μέ-
κελισσίυ

ν, ἐνώ-
γεν·‖
·· Οὐ-

1 ἐγείρω.
2 s. εἶσι.
3 ch. 23. 47.
4 λαλέω.
5 ὄπτομαι.
6 πληρόω.
7 ἐξηγέομαι.
8 γράφω.
9 s. γεγενημένα ἑαυτοῖς.
10 γινώσκω.
11 ἵστημι.
12 διανοίγω.
† al. ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε-f.
13 πτοέω.
14 s. ἕνεκα.
15 γίνομαι.
16 συνίημι.
17 δοκέω.
‡ φάντασμα-α.
18 πάσχω.
19 ταράσσω.
20 ἀνίστημι.
21 εἰμί.
22 κηρύσσω.
23 Ac. 17. 27.
24 s. μετὰ τὸ πρᾶγμα.
§ ἀρξαμένων, s. ἀρξάμενοι, s. ἀρξάμενος-n.
25 εἴδω.
26 ἐπιδεικνύω
27 Le. 19. 23.
28 s. τῦ χρόνυ
29 ἐπιδίδωμι.
30 ch. 12. 22.
31 ἐξάγω.
32 ἐπαίρω.
33 λαμβάνω.
34 διΐστημι.
35 ἀναφέρω.
‖ Vide App.

[8] γεγραμμένα ἐν τῷ νό-
μῳ Μωσέως, καὶ προ-
φήταις, καὶ ψαλμοῖς
περὶ ἐμοῦ.
45 Τότε [12]διήνοιξεν αὐ-
τῶν τὸν νοῦν, [14]τῦ [16]συν-
ιέναι τὰς γραφάς·
46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
"Ὅτι οὕτω [8]γέγραπται,
d καὶ οὕτως ἔδει‖ [18]πα-
θεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ
[20]ἀναςῆναι ἐκ νεκρῶν
τῇ τρίτῃ ἡμέρα·
47 Καὶ [22]κηρυχθῆναι
ἐπὶ τῳ ὀνόματι αὐτοῦ
μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν εἰς πάντα
τὰ ἔθνη,[24] § ἀρξάμενον
ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.
48 Ὑμεῖς δέ [21]ἐστε
μάρτυρες τούτων.
49 Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
ςέλλω τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρός μου ἐφ'
ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσα-
τε ἐν τῇ πόλει b Ἱερου-
σαλὴμ,‖ ἕως [28]οὗ [30]ἐν-
δύσησθε δύναμιν ἐξ
ὕψους.
50 [31]Ἐξήγαγε δὲ αὐτὺς
d ἔξω‖ ἕως εἰς Βηθανί-
αν· καὶ [32]ἐπάρας τὰς
χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγη-
σεν αὐτούς.
51 Καὶ [15]ἐγένετο ἐν τῷ
εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτὺς,
[34]διέστη ἀπ' αὐτῶν,
d ✗ [35]ἀνεφέρετο εἰς τὸν
οὐρανόν.‖
52 Καὶ αὐτοὶ, d προς-
κυνήσαντες αὐτὸν,‖ ὑπ-

ἔστρεψαν εἰς Ἱερουσα-
λὴμ μετὰ χαρᾶς μεγά-
λης.
53 Καὶ ¹ἦσαν δια-
παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ
²αἰνοῦντες καὶ εὐλο
γοῦντες τὸν Θεόν
b·Ἀμήν.¹

A. D. 29.

1 εἰμί.
2 αἰνέω.

ΤΟ ΚΑΤΑ
ΙΩΑΝΝΗΝ ἍΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α΄.

ΕΝ ¹ἀρχῇ ²ἦν ὁ ³λό-
γος, καὶ ὁ λόγος ²ἦν
πρὸς τὸν Θεόν, ϗ *Θεὸς
† ²ἦν ὁ λόγος.
2 Οὗτος ²ἦν ἐν ἀρχῇ
πρὸς τὸν Θεόν.
3 Πάντα δι' αὐτοῦ ⁷ἐ-
γένετο· καὶ χωρὶς αὐτȣ̃
⁷ἐγένετο οὐδὲ ‡ἕν, ὅ
⁷γέγονεν.
4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ §²ἦν,
καὶ ἡ ζωὴ ²ἦν τὸ φῶς
τῶν ἀνθρώπων.
5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ
σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ
σκοτία αὐτὸ οὐ ¹³κατ-
έλαβεν.
6 ⁷Ἐγένετο ἄνθρωπος
¹⁵ἀπεσταλμένος παρὰ
Θεȣ̃· ὄνομα αὐτῷ ¹⁷Ἰω-
άννης.
7 Οὗτος ¹⁹ἦλθεν εἰς
μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυ-
ρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
ἵνα πάντες πιστεύσωσι
δι' αὐτοῦ.
8 Οὐκ ²ἦν ἐκεῖνος τὸ
φῶς, ἀλλ' ²¹ἵνα μαρτυ-
ρήσῃ περὶ τοῦ ‖φωτός.
9 ²Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινόν, ὅ φωτίζει πάν-
τα **ἄνθρωπον ἐρχό-
μενον εἰς τὸν †κό-
σμον.
10 Ἐν τῷ κόσμῳ ²ἦν
καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτο
⁷ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμο
αὐτὸν οὐκ ⁴ἔγνω.
11 Εἰς τὰ ⁵ἴδια ⁶ἦλθε,
καὶ ⁸οἱ ἴδιοι αὐτὸν ο
⁹παρέλαβον.
12 Ὅσοι δὲ ¹⁰ἔλαβο
αὐτόν, ¹¹ἔδωκεν αὐτοῖ
¹²ἐξουσίαν τέκνα Θεο
⁷γενέσθαι, τοῖς πιστεύ
ουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐ
τοῦ.
13 †Οἳ οὐκ ἐξ αἱμά
των, οὐδὲ ἐκ θελήματο
σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελή
ματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ
Θεοῦ ¹⁴ἐγεννήθησαν.
14 Καὶ ὁ λόγος ¹⁶σὰρξ
⁷ἐγένετο· ϗ ¹⁸ἐσκήνω-
σεν ἐν ἡμῖν. (καὶ ²⁰ἐθε-
ασάμεθα τὴν δόξαν αὐ-
τοῦ, δόξαν ὡς μονογε-
νοῦς παρὰ πατρός,)
†πλήρης χάριτος καὶ
ἀληθείας.
15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ
περὶ αὐτοῦ, καὶ ²²κέ-
κραγε, λέγων· Οὗτος
²ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπί-
σω μου ἐρχόμενος,
ἔμπροσθέν μου ⁷γέ-
γονεν· ὅτι πρῶτός μ
¹ἦν.
16 ††Καὶ ἐκ τοῦ π

B. C. 5.

1 Ge. 1. 1.
2 εἰμί.
3 ver. 14.
4 γινώσκω.
* ὁ θεός, conj. Θεοῦ.
† Vide App.
5 ch. 16. 32.
6 s. οἰκήματα.
7 γίνομαι.
8 ch. 13. 1.
9 παραλαμβάνω.
10 λαμβάνω.
11 δίδωμι.
12 ch. 5. 27.
‡ ἕν. "Ο γέγονεν ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν-n
§ ἐστι-n.
13 καταλαμβάνω, c.8.3.
14 γεννάω.
15 ἀποστέλλω.
16 Ac. 2. 30.
17 s. ἦν.
18 σκηνόω.
19 ἔρχομαι.
20 θεάομαι.
21 s. εἰς τοῦτο ἦλθεν.
22 κράζω.
‖ φωτὸς ἦν. Τὸ φῶς-n.
** ἄνθρωπον, ἐρχόμενον-n.
†† "Οτι-a.

η· ἡ χά-
λεια διὰ
ἐγένετο.
ις [a] ἑώ-
ὁ μονο-
ὁ [10] ὢν
πον τοῦ
ς [9] ἐξη-

[9] ἐστὶν ἡ
Ἰωάννυ,
αν οἱ Ἰυ-
σολύμων
ῖτας, ἵνα
ὐτόν· Σὺ

ωλόγησε,
ονήσατο·
λόγησεν·
ὶ ἐγὼ ὁ

τησαν αὐ-
; Ἠλίας
έγει· Οὐκ

3 δίδωμι.
4 γίνομαι.
5 ὁράω.
6 ἵστημι.
* alii Θεός, s. θεοῦ, s. υἱὸς θεός.
7 ch. 13. 23. Lu. 16. 22, 23.
† Vide App.
8 εἴδω.
9 ἐξηγέομαι. Lu. 24. 35. Ac. 15. 12, 14.
10 εἰμί.
11 ἀποςέλλω
12 ὁμολογέω, ch. 9. 22. Mat. 7. 23.
13 ἀρνέομαι.
‡ Βηθανία-k.
14 ch. 3. 26. Mat. 4. 15, 25. Mar. 3. 8.
15 ἐρωτάω.
16 s. ἡμέρᾳ.
17 ἀποκρίνομαι.
18 ver. 36, 47. Mat. 25. 20. Is. 3. 3.

προφήτης;
26 [17] Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰωάννης, λέγων·
Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδα-
τι· μέσος δὲ ὑμῶν [6] ἕςη-
κεν, ὃν ὑμεῖς οὐκ † [8] οἴ-
δατε·
27 Αὐτός [10] ἐςιν ὁ ὀπί-
σω μου ἐρχόμενος, ὃς
ἔμπροσθέν μου [4] γέγο-
νεν· οὗ [c] ἐγὼ 1 οὐκ εἰμὶ
ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν
ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.
28 Ταῦτα ἐν ‡ Βηθαβα-
ρᾷ [4] ἐγένετο [14] πέραν τοῦ
Ἰορδάνου, ὅπου [10] ἦν Ἰω-
άννης βαπτίζων.
29 Τῇ [16] ἐπαύριον βλέ-
πει [b] ὁ Ἰωάννης [1] τὸν
Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς
αὐτὸν, καὶ λέγει· [18] Ἴδε
ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴ-
ρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
κόσμου.
30 Οὗτός [10] ἐστι περὶ

Κἀγὼ οὐκ [2]ᾔδειν
ν· ἀλλ' ὁ πέμψας
απτίζειν ἐν [3]ὕδα-
κεῖνός μοι εἶπεν·
ὃν ἂν [2]ἴδῃς τὸ
μα καταβαῖνον καὶ
ἐπ' αὐτὸν, οὗτός
ιν ὁ βαπτίζων ἐν
ματι ἁγίῳ.
Κἀγὼ [7]ἑώρακα, καὶ
αρτύρηκα ὅτι οὗ-
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
.
ῇ [10]ἐπαύριον πά-
[12]εἱστήκει ὁ Ἰωάν-
καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν
ῦ δύο.
αὶ [13]ἐμβλέψας τῷ
ῦ περιπατοῦντι, λέ-
[2]Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ
.
αὶ [15]ἤκουσαν αὐ-
δύο μαθηταὶ [17]λα-
τος, καὶ [18]ἠκολού-
ν τῷ Ἰησοῦ.
[19]Στραφεὶς δὲ ὁ
ῦς, καὶ [20]θεασάμε-
ὐτοὺς [18]ἀκολουθοῦν-
λέγει αὐτοῖς·
ί ζητεῖτε; Οἱ δὲ
αὐτῷ· Ῥαββὶ,
γεται [23]ἑρμηνευό-
, διδάσκαλε,) ποῦ
εις;
έγει αὐτοῖς· [25]Ἔρ-
καὶ ‖[2]ἴδετε.
λθον καὶ εἶδον ποῦ
· καὶ παρ' αὐτῷ
ειναν τὴν ἡμέραν
ην· ὥρα ᵇδὲ | [5]ἦν
κάτη.
Ἦν Ἀνδρέας, ὁ
ς Σίμωνος Πέ-
ς ἐκ τῶν δύο
υσάντων παρὰ

A. D. 26.

1 καὶ ἐγώ.
2 εἴδω.
3 ὕδωρ.
* πρῶτον-n.
4 εὑρίσκω.
† Μεσίαν-h.
5 εἰμί.
6 Mat. 1. 23.
Mar. 5. 41.
Ac. 4. 36.
7 ὁράω.
8 ἄγω.
9 μαρτυρέω.
10 s. ἡμέρᾳ.
11 καλέω.
12 ἵστημι.
13 ἐμβλέπω,
Mat. 6. 26.
19. 26.
Mar. 10. 21.
Lu. 20. 17.
14 θέλω.
15 ἀκούω.
‡ alii ponunt post λέγει αὐτῷ.
16 ἐξέρχομαι
17 λαλέω.
18 ἀκολουθέω.
19 στρέφω.
20 θεάομαι.
21 ver. 50.
ch. 3. 2, 26.
Mat. 23. 7.
Mar. 9. 5.
11. 21.
14. 45.
22 γράφω.
23 ver. 43.
ch. 9. 7.
He. 7. 2.
24 μένω,
Lu. 19. 5.
Ac. 18.3,21.
§ Ναζαρέθ-a.
Ναζαρέτ-h
25 ἔρχομαι.
‖ ὄψεσθε-i.
26 ch. 4. 42.
Mat. 14. 33.
27. 54.

Ἰωάννου, καὶ ἀκολου-
θησάντων αὐτῷ.
42 Εὑρίσκει οὗτος
*πρῶτος τὸν ἀδελφὸν
τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ
λέγει αὐτῷ· [4]Εὑρήκα-
μεν τὸν †Μεσσίαν, (ὅ
[5]ἐστι [6]μεθερμηνευόμε-
νον, ᵇὁ | Χριστός.)
43 Καὶ [8]ἤγαγεν αὐ-
τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
[13]Ἐμβλέψας ᵇδὲ | αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ
[5]εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ·
σὺ [11]κληθήσῃ Κηφᾶς,
ὃ ἑρμηνεύεται Πέ-
τρος.
44 Τῇ [10]ἐπαύριον [14]ἠ-
θέλησεν ᵇὁ Ἰησοῦς |
‡[16]ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν· καὶ εὑρίσκει
Φίλιππον, καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
45 [5]Ἦν δὲ ὁ Φίλιπ-
πος ἀπὸ Βηθσαϊδὰ, ἐκ
τῆς πόλεως, Ἀνδρέου
και Πέτρου.
46 Εὑρίσκει Φίλιππος
τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει
αὐτῷ· Ὃν [22]ἔγραψε
Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ
οἱ προφῆται, [4]εὑρήκα-
μεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν
τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν ἀπὸ
§ Ναζαρέτ.
47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Να-
θαναὴλ· Ἐκ § Ναζα-
ρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν
[5]εἶναι; Λέγει αὐτῷ
Φίλιππος· Ἔρχου καὶ
[2]ἴδε.
48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν
Ναθαναὴλ ἐρχόμενον
πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει
περὶ αὐτοῦ· [2]Ἴδε [26]ἀλη

ζετν αὐ-
ȷ σε φί-
ται, [2] δν-
τυκῆν, εἶ-

η Ναθα-
ει αὐτῷ·
ὺ ὁ υἱὸς
ὺ ὁ βασι-
ιὴλ.
ȷ Ἰησοῦς,
-ῷ· Ὅτι
ἰν σε ὑπο-
κῆς, [*] πι-
ω τύτων

ει αὐτῷ·
ἡν λέγω
ἰρτι | [15]ὄ-
ανὸν [17]ἀ-
τοὺς ἀγ-
Θεοῦ ἀνα-
αὶ κατα-
τὸν υἱὸν
.

Re. 14. 6.
2 Mat. 8. 29.
Mar. 1. 24.
3 εἰμί.
4 ch. 19. 26.
1 Co. 7. 16.
5 Mat. 24. 36.
Lu. 22. 53.
6 ἀποκρίνο-
7 v. 7. [μαι.
ch. 4. 28.
8 2 Ch. 4. 5.
9 γεμίζω.
10 pro ἕως τȣ
ὄντος ἄνω
μέρους.
* πιστεύ-
εις.-n.
11 ἀντλέω.
ch. 4. 7, 15.
12 c. 3.3,5,11.
Mat. 6. 5.
13 ch. 13. 19.
Mat. 26. 29.
Re. 14. 13.
14 ver. 9.
† ὄψη-α.
15 ὄπτομαι.
16 φέρω.
17 ἀνοίγω.

τοῖς διακόνοις· Ὅ, τι
ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσα-
τε.
6 [8]Ἦσαν δὲ ἐκεῖ [7]ὑ-
δρίαι λίθιναι ἓξ, κείμε-
ναι κατὰ τὸν καθαρι-
σμὸν τῶν Ἰουδαίων,
χωροῦσαι ἀνὰ [8]μετρη-
τὰς δύο ἢ τρεῖς.
7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· [9]Γεμίσατε τὰς
ὑδρίας ὕδατος. Καὶ
[9]ἐγέμισαν αὐτὰς [10]ἕως
ἄνω.
8 Καὶ λέγει αὐτοῖς·
[11]Ἀντλήσατε νῦν, ϗ φέ-
ρετε τῷ [14]ἀρχιτρικλί-
νῳ. Καὶ [16]ἤνεγκαν.
9 Ὡς δὲ [18]ἐγεύσατο ὁ
ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ
οἶνον [20]γεγενημένον,
(καὶ οὐκ [19]ᾔδει πόθεν
[8]ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι
[19]ᾔδεισαν, οἱ [11]ἠντλη-
κότες τὸ ὕδωρ·) φωνεῖ

αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ.
12 Μετὰ τοῦτο [1] κατέ-
βη εἰς Καπερναοὺμ, αὐ-
τὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ,
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ, ꭓ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ
ἐκεῖ * [2] ἔμειναν οὐ πολ-
λὰς ἡμέρας.
13 Καὶ ἐγγὺς [6] ἦν τὸ
πάσχα τῶν Ἰουδαίων,
καὶ [8] ἀνέβη εἰς Ἱεροσό-
λυμα ὁ Ἰησοῦς.
14 Καὶ [9] εὗρεν ἐν τῷ
ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας
βόας καὶ πρόβατα καὶ
περιστερὰς, καὶ τοὺς
[11] κερματιστὰς καθημέ-
νους.
15 Καὶ ποιήσας φρα-
γέλλιον ἐκ [12] σχοινίων,
πάντας [13] ἐξέβαλεν ἐκ
τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρό-
βατα καὶ τοὺς βόας·
ꭓ τῶν [15] κολλυβιστῶν
[16] ἐξέχεε † τὸ κέρμα, καὶ
τὰς τραπέζας [17] ἀνέ-
στρεψε·
16 Καὶ τοῖς τὰς περι-
στερὰς πωλοῦσιν εἶ-
πεν· [19] Ἄρατε ταῦτα
ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε
τὸν οἶκον τοῦ πατρός
μου, οἶκον [20] ἐμπορί-
ου.
17 Ἐμνήσθησαν [21] δὲ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι
[23] γεγραμμένον [6] ἐστίν·
[25] Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου
σου ‖ κατέφαγέ με.
18 Ἀπεκρίθησαν [26] οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον
αὐτῷ· Τί σημεῖον δει-
κνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα
ποιεῖς;
19 Ἀπεκρίθη [26] ὁ
Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· [9] Λύσατε τὸν [3] να-
ὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν
ἡμέραις [4] ἐγερῶ αὐτόν.
20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰου-
δαῖοι· Τεσσαράκοντα ꭓ
ἓξ ἔτεσιν [7] ᾠκοδομήθη ὁ
ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν
τρισὶν ἡμέραις [4] ἐγε-
ρεῖς αὐτόν;
21 Ἐκεῖνος δὲ [10] ἔλεγε
περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώ-
ματος αὐτοῦ.
22 Ὅτε οὖν [4] ἠγέρθη
ἐκ νεκρῶν, [21] ἐμνήσθη-
σαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ὅτι τοῦτο [10] ἔλεγεν [b] αὐ-
τοις.| καὶ [14] ἐπίστευσαν
τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ
ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
23 Ὡς δὲ [6] ἦν ἐν ‡ Ἱε-
ροσολύμοις ἐν τῷ πά-
σχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολ-
λοὶ [18] ἐπίστευσαν [14] εἰς
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεω-
ροῦντες αὐτοῦ τὰ ση-
μεῖα ἃ ἐποίει.
24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς
οὐκ [14] ἐπίστευεν ἑαυ-
τὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐ-
τὸν γινώσκειν § πάν-
τας.|
25 Καὶ ὅτι οὐ χρείαν
εἶχεν ἵνα τις [22] μαρτυ-
ρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώ-
που· αὐτὸς γὰρ [24] ἐγί-
νωσκε τί [6] ἦν ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ.

Κεφ. γ΄.

[6] ΗΝ δὲ ἄνθρωπος ἐκ
τῶν Φαρισαίων, Νικό-
δημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρ-
χων τῶν Ἰουδαίων.

A. D. 26.

1 καταβαίνω.
2 λύω,
Ep. 2. 14.
2 Pe. 3. 10.
3 ver. 20, 21.
Mat. 26. 61.
Mar. 14. 58.
4 ἐγείρω.
* ἔμεινεν-n.
5 μένω.
6 εἰμί.
7 οἰκοδομέω.
8 ἀναβαίνω.
9 εὑρίσκω.
10 λέγω.
11 i. q. κολ-
λυβιστής,
ver. 15.
Mat. 21. 12.
12 Ac. 27. 32.
2 Sa. 8. 2.
13 ἐκβάλλω.
14 πιστεύω.
15 Mat. 21. 12.
Mar. 11. 15.
16 ἐκχέω.
† τὰ κέρμα-
τα n.
‡ τοῖς-e.
17 ἀναστρέφω.
18 ver. 22.
Lu. 16. 11.
Ro. 3. 2.
1 Co. 9. 17.
Ga. 2. 7.
1 Th. 2. 4.
19 αἴρω.
20 De. 33. 19.
Is. 23. 17.
Eze. 27. 3.
21 μιμνή-
σκομαι.
§ παντα-n.
22 μαρτυρέω.
23 γράφω.
24 γινώσκω.
25 Ps. 69. 9.
‖ καταφάγε-
ταί-a.
26 ἀποκρίνο-
μαι.

; γὰρ ταῦ-
ι δύναται
ποιεῖς, ἐὰν
ς μετ' αὐ-

ᵃ c δ Ἰη-
εν αὐτῷ·
λέγω σοι,
ᵃ γεννηθῇ
ύναται ³ ἰ-
ιλείαν τοῦ

ς αὐτὸν ὁ
Ἰῶς δύνα-
ς ⁴ γεννη-
ᵇ ὢν; μὴ
ην κοιλίαν
αὐτοῦ δεύ-
ιθεῖν, καὶ
;
ᵃ b ὁ Ἰη-
μὴν λέγω
ς ⁷ γεννη-
ς ἢ πνεύ-
ται ¹¹ εἰς-

ὁ ειοω.
4 ἀποκρίνο-
μαι.
5 εἰμί.
6 γίνομαι.
7 γεννάω.
8 λαλέω.
9 ὁράω.
10 1 Co. 15.40.
2 Co. 5. 1.
Phi. 2. 10.
3. 19.
Ja. 3. 15.
11 εἰσέρχο-
μαι.
12 Mat. 18.35.
1 Co. 15.40,
48, 49.
Ep. 1. 3,20.
2. 6.
3. 10.
Phi. 2. 10.
2 Ti. 4. 18.
He. 3. 1.
6. 4.
13 ἀναβαίνω.
14 ὕδωρ.
15 καταβαί-
νω.
16 ὑψόω.
† ὅτι ἐκ τῆς

Πῶς δύναται ταῦτα
ᵃ γενέσθαι;
10 ᵃ Ἀπεκρίθη ᵇ ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Σὺ ᵇ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ
Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ
γινώσκεις;
11 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, ὅτι ὃ ᵃ οἴδαμεν ᵇ λα-
λοῦμεν, καὶ ὃ ᵃ ἑωράκα-
μεν μαρτυροῦμεν. καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ
λαμβάνετε.
12 Εἰ τὰ ¹⁰ ἐπίγεια εἶ-
πον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύ-
ετε· πῶς, ἐὰν εἴπω
ὑμῖν τὰ ¹² ἐπουράνια,
πιστεύσετε;
13 Καὶ οὐδεὶς ¹³ ἀνα-
βέβηκεν εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ¹⁵ καταβὰς, ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ᵈ ὁ ᵗ ὢν
ἐν τῷ οὐρανῷ.
14 Καὶ καθὼς Μωσῆς

[redacted]

17 Οὐ γὰρ [1] ἀπέςειλεν
ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα
[2] κρίνῃ τὸν κόσμον,
ἀλλ' ἵνα [3] σωθῇ ὁ κό-
σμος δι' αὐτοῦ.
18 Ὁ πιστεύων εἰς
αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ
δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη
[5] κέκριται· ὅτι μὴ [7] πε-
πίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ.
19 Αὕτη δέ [9] ἐστιν ἡ
[11] κρίσις, ὅτι τὸ [12] φῶς
[23] ἐλήλυθεν εἰς τὸν κό-
σμον, καὶ [13] ἠγάπησαν
οἱ ἄνθρωποι [14] μᾶλλον
τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς·
[9] ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν
τὰ ἔργα.
20 Πᾶς γὰρ ὁ [15] φαῦλα
πράσσων, μισεῖ τὸ φῶς,
καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς
τὸ φῶς, ἵνα μὴ [18] ἐλεγ-
χθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀ-
λήθειαν, ἔρχεται πρὸς
τὸ φῶς, ἵνα [19] φανερω-
θῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι
ἐν Θεῷ [9] ἐστιν [21] εἰργα-
σμένα.
22 Μετὰ ταῦτα [23] ἦλ-
θεν ὁ Ἰησοῦς. καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰυ-
δαίαν γῆν· ϗ ἐκεῖ [25] δι-
έτριβε [27] μετ' αὐτῶν, ϗ
ἐβάπτιζεν.
23 Ἦν [9] δὲ καὶ Ἰωάν-
νης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν
ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι
[29] ὕδατα [30] πολλὰ [9] ἦν
ἐκεῖ· ϗ [31] παρεγίνοντο,
καὶ ἐβαπτίζοντο.
24 Οὔπω γὰρ [9] ἦν [32] βε-
βλημένος εἰς τὴν φυλα-
κὴν ὁ Ἰωάννης.
25 Ἐγένετο [4] οὖν ζή-
τησις ἐκ τῶν μαθητῶν
Ἰωάννου μετὰ * Ἰυδαί-
ων περὶ [6] καθαρισμοῦ.
26 Καὶ [23] ἦλθον πρὸς
τὸν Ἰωάννην, ϗ εἶπον
αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς [9] ἦν
μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου, ᾧ σὺ [8] μεμαρτύ-
ρηκας, [10] ἴδε οὗτος βα-
πτίζει, καὶ πάντες ἔρ-
χονται πρὸς αὐτόν.
27 Ἀπεκρίθη [14] Ἰωάν-
νης, καὶ εἶπεν· Οὐ δύνα-
ται ἄνθρωπος λαμβά-
νειν † οὐδὲν, ἐὰν μὴ [9] ᾖ
[16] δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ.
28 Αὐτοὶ ὑμεῖς [8] μοι
μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον·
Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριςός,
ἀλλ' ὅτι [1] ἀπεσταλμέ-
νος εἰμὶ ἔμπροσθεν
ἐκείνου.
29 Ὁ ἔχων τὴν [20] νύμ-
φην, [22] νυμφίος [9] ἐςίν· ὁ
δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ
[24] ἑστηκὼς, καὶ ἀκούων
αὐτοῦ χαρᾷ χαίρει διὰ
τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου.
Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ
[26] πεπλήρωται.
30 Ἐκεῖνον δεῖ αὐξά-
νειν, ἐμὲ δὲ [28] ἐλαττοῦ-
σθαι.
31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμε-
νος, ἐπάνω πάντων [9] ἐ-
στίν. Ὁ [9] ὢν ἐκ τῆς
γῆς, ἐκ τῆς γῆς [9] ἐστι
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ·
Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [ἐρ]-
χόμενος, [c] ἐπάνω πά[ν]-
των [9] ἐστί,

A. D. 27.

1 ἀποστέλλω.
2 ver. 18. ch. 12. 47, 48.
3 σώζω.
4 γίνομαι.
5 κρίνω.
* Ἰυδαίου-l. alii conj. Ἰησοῦ.
6 ch. 2. 6. Mar. 1. 44. Lu. 2. 22.
7 πιστεύω.
8 μαρτυρέω.
9 εἰμί.
10 εἴδω.
11 v. 22, 24, 27. ch. 12. 31.
12 ver. 20, 21. c. 1. 4, 5, 8, 9.
13 ἀγαπάω
14 ἀποκρίνομαι.
15 ch. 12. 43. 1 Ti. 1. 4. 2 Ti. 3. 4.
† ἀφ' ἑαυτοῦ-f alii transp.
16 δίδωμι.
17 ch. 5. 29. Tit. 2. 8.
18 ch. 8. 46. Mat. 18. 15. Lu. 3. 19.
19 φανερόω.
20 Re. 18. 23.
21 ἐργάζομαι
22 ch. 2. 9. Mat. 9. 15.
23 ἔρχομαι.
24 ἵστημι
25 διατρίβω.
26 πληρόω.
27 s. χρόνον.
28 ἐλαττόω, He. 2. 7, 9.
29 ὕδωρ.
30 Re. 1. 15.
31 παραγίνομαι.
32 βάλλω.

ον αὐτοῦ
, ⁷ἐσφρά-
Θεὸς ἀλη-
ἀπίστει-
ὰ ῥήματα
ῖ· οὐ γὰρ
ίδωσιν ᶜ ὁ
εῦμα.
ἀγαπᾷ τὸν
τα ¹¹δέδω-
ρὶ αὐτοῦ.
ων εἰς τὸν
ωὴν αἰώνι-
πειθῶν τῷ
εται ζωὴν,
τοῦ Θεοῦ
ὐτόν.

δ'.

ἔγνω ὁ Κύ-
ήκουσαν οἱ
ὅτι Ἰησοῦς
αθητὰς ποι-

ver. 38.
Lu. 5. 5.
1 Co. 15. 10.
4 2 Co. 11. 26.
1 Mac. 6.41.
5 λαμβάνω.
6 καθέζομαι.
7 σφραγίζω, ch. 6. 27. Ro. 15. 28. 2 Co. 1. 22. Ep. 1. 13.
8 ἀντλέω, v. 15. c. 2.8.
9 εἰμί.
10 ἀποστέλλω
* μέρους-n.
11 δίδωμι.
12 πίνω.
13 Ac. 14. 2. Ro. 2. 8. 1 Pe. 2 7, 8.
14 συγχράομαι.
15 ἅπτομαι.
† μενεῖ-ι.
16 ἀποκρίνομαι.
17 γινώσκω.
18 εἴδω.

⁴ὁδοιπορίας, ⁶ἐκαθέζε-
το οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ·
Ὥρα ⁹ἦν ὡσεὶ ἕκτη.
7 Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς
Σαμαρείας ⁸ἀντλῆσαι
ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· ¹¹Δός μοι ¹²πι-
εῖν.
8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ ¹⁰ἀπεληλύθεισαν εἰς
τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς
ἀγοράσωσι.
9 Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ
γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις·
Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ⁹ὢν
παρ' ἐμοῦ ¹²πιεῖν αἰτεῖς,
⁹οὔσης γυναικὸς Σαμα-
ρείτιδος; (οὐ γὰρ ¹⁴συγ-
χρῶνται Ἰουδαῖοι Σα-
μαρείταις.¹)
10 Ἀπεκρίθη¹⁶ Ἰησοῦς,
καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ¹⁸ᾔ-
δεις τὴν ¹⁹δωρεὰν τοῦ
Θεοῦ, καὶ τίς ⁹ἐστιν ὁ
... ¹¹Δός μοι

Ἰηοοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ·
Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ
[1]ὕδατος τούτου, [2]διψή-
σει πάλιν·
14 Ὃς δ' ἂν [3]πίῃ ἐκ
τȣ̃ [1]ὕδατος οὗ ἐγὼ [4]δώ-
σω αὐτῷ, οὐ μὴ [2]διψή-
σῃ εἰς τὸν [6]αἰῶνα· ἀλ-
λὰ τὸ ὕδωρ ὃ [4]δώσω αὐ-
τῷ, [7]γενήσεται ἐν αὐ-
τῷ πηγὴ [1]ὕδατος [8]ἁλλο-
μένȣ εἰς ζωὴν αἰώνιον.
15 Λέγει πρὸς αὐτὸν
ἡ γυνή· Κύριε, [4]δός μοι
τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ
διψῶ, μηδὲ [9]ἔρχωμαι
ἐνθάδε ἀντλεῖν.
16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ὕπαγε, [10]φώνη-
σον τὸν ἄνδρα σου, καὶ
[5]ἐλθὲ ἐνθάδε.
17 Ἀπεκρίθη [11] ἡ γυ-
νή, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔ-
χω ἄνδρα. Λέγει αὐ-
τῇ ὁ Ἰησοῦς· [12]Καλῶς
εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ
ἔχω·
18 Πέντε γὰρ ἄνδρας
[13]ἔσχες· καὶ νῦν ὃν
ἔχεις, οὐκ [13]ἔστι σου
ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴ-
ρηκας.
19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή·
Κύριε, θεωρῶ ὅτι προ-
φήτης [15]εἶ σύ.
20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν
τούτῳ τῷ ὄρει [19]προς-
εκύνησαν· καὶ ὑμεῖς
λέγετε ὅτι ἐν Ἱερο-
σολύμοις [15]ἐστὶν ὁ τό-
πος, ὅπου δεῖ προσκυ-
νεῖν.
21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· ‡Γύναι, πίςευσόν
μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα,
ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τȣ́τῳ
οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις
προςκυνήσετε τῷ πατρί.
22 Ὑμεῖς προςκυνεῖτε
ὃ οὐκ [5]οἴδατε· ἡμεῖς
προςκυνοῦμεν ὃ [5]οἴδα-
μεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
τῶν Ἰουδαίων [15]ἐστίν.
23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα,
καὶ νῦν [15] ἐστιν, ὅτε οἱ
ἀληθινοὶ προςκυνηταὶ
προςκυνήσουσι τῷ πα-
τρὶ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πα-
τὴρ τοιούτους ζητεῖ
τοὺς προςκυνȣ̃ντας αὐ-
τόν.
24 Πνεῦμα ὁ Θεός·
καὶ τοὺς προςκυνȣ̃ντας
αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ δεῖ προςκυ-
νεῖν.
25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή·
[5]Οἶδα ὅτι *Μεσσίας
ἔρχεται, ὁ λεγόμενος
Χριστός· ὅταν [5]ἔλθῃ
ἐκεῖνος, [14]ἀναγγελεῖ
ἡμῖν πάντα.
26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγώ εἰμι, ὁ λα-
λῶν σοι.
27 Καὶ ἐπὶ τȣ́τῳ [16]ἦλ-
θον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
καὶ †[17]ἐθαύμασαν ὅτι
μετὰ γυναικὸς [18]ἐλά-
λει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε·
Τί ζητεῖς; ἤ, τί λαλεῖς
μετ' αὐτῆς;
28 Ἀφῆκεν [20] οὖν τὴν
[21]ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή,
καὶ [22]ἀπῆλθεν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ λέγει τοῖς
§ἀνθρώποις·
29 Δεῦτε, [5]ἴδετε ἄνθρω-
πον ὃς εἶπέ μοι πάντα

A. D. 27.

1 ὕδωρ.
2 διψάω.
3 πίνω.
4 δίδωμι.
5 εἴδω.
6 ch. 8. 51, 52.
10. 28.
11. 26.
13. 8.
Mat. 21. 19.
Mar. 3. 29.
11. 14.
1 Co. 8. 13.
7 γίνομαι.
8 Ac. 3. 8.
14. 10.
9 ἔρχομαι.
10 φωνέω.
11 ἀποκρίνομαι.
12 ch. 13. 13.
Mat. 15. 7.
Mar. 7. 6.
12. 28.
Lu. 20. 39.
Ac. 28. 25.
* Μεσίας-h.
13 ἔχω.
14 ch. 5. 15.
16. 13, 14.
Mar. 5. 14, 19.
Ac. 14. 27.
15. 4.
16. 38.
Ro. 15. 21.
1 Pe. 1. 12.
15 εἰμί.
16 s. πράγματι, v. ῥήματι.
† ἐθαύμαζον-n.
17 θαυμάζω.
18 λαλέω.
19 προςκυνέω
20 ἀφίημι.
21 ch. 2. 6, 7.
22 ἀπέρχομαι
‡ Πίςευέ μοι, γύναι,-h.
§ πολίταις-n.

χ ⁸ ηρχον-
ὸν.
τῷ ⁷ μετα-
, αὐτὸν οἱ
λέγοντες·
·άγε.
πεν αὐτοῖς·
ῶσιν ἔχω
ὑμεῖς οὐκ

¹⁰ οὖν οἱ μα-
ἀλλήλους·
ηγκεν αὐτῷ

.ὐτοῖς ὁ Ἰη-
ν ¹⁰ βρῶμά
ποιῶ τὸ θέ-
πέμψαντός
ελειώσω αὐ-
ον.
μεῖς λέγετε,
τετράμηνόν
ὁ θερισμὸς
ἰδοὺ, λέγω
πάρατε τοὺς

3 ἐξέρχομαι.
4 κοπιάω, 2 Ti. 2. 6.
5 ἔρχομαι.
6 εἰσέρχομαι.
7 s. χρόνῳ.
8 ἐρωτάω.
9 πιστεύω.
10 ch. 3. 2.
11 c. 6. 27, 55. Mat. 6. 19, 20. Ro. 14. 17.
12 εἴδω.
13 λέγω.
14 μένω.
15 φέρω.
16 Mat. 14. 15. 1 Co. 3. 2.
* ποιήσω-h.
17 ch. 5. 36. Ac. 20. 24.
† τετράμηνός-α. sc. χρόνος.
‡ μαρτυρίαν-τι.
18 ἀκούω.
19 * λιάστη-

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως
ἐκείνης πολλοὶ ⁹ ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτὸν τῶν
Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν
λόγον τῆς γυναικὸς,
μαρτυρούσης· Ὅτι
εἶπέ μοι πάντα ὅσα
¹ ἐποίησα.
40 Ὡς οὖν ⁵ ἦλθον πρὸς
αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται,
⁸ ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι
παρ' αὐτοῖς· κ ¹⁴ ἔμει-
νεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.
41 Καὶ πολλῷ πλείους
⁹ ἐπίστευσαν διὰ τὸν
λόγον αὐτοῦ·
42 Τῇ τε γυναικὶ ¹³ ἔ-
λεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ
τὴν σὴν ‡ λαλιὰν πιστεύ-
ομεν· αὐτοὶ γὰρ ¹⁸ ἀκη-
κόαμεν, καὶ ¹² οἴδαμεν
ὅτι οὗτός ⁹ ἐστιν ἀλη-
θῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κό-
σμου, ᶜ ὁ Χριστός.
Μετὰ δὲ τὰς δύο

46 Ἦλθεν[1] οὖν [b] ὁ Ἰη-
σοῦς[l] πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ
τῆς Γαλιλαίας, ὅπου
ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον.
Καὶ [3] ἦν τις [4] βασιλι-
κὸς,[5] οὗ ὁ υἱὸς [7] ἠσθένει
ἐν Καπερναούμ.
47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι
Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς
Ἰουδαίας εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν, [8] ἀπῆλθε πρὸς
αὐτὸν, ☧ [9] ἠρώτα αὐτὸν
ἵνα [11] καταβῇ καὶ [13] ἰά-
σηται αὐτοῦ τὸν υἱόν·
[15] ἤμελλε γὰρ ἀποθνή-
σκειν.
48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν
μὴ σημεῖα καὶ τέρατα
[17] ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύ-
σητε.
49 Λέγει πρὸς αὐτὸν
ὁ βασιλικός· Κύριε,
[11] κατάβηθι πρὶν ἀπο-
θανεῖν τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Πορεύου, ὁ υἱός
σου [25] ζῇ. [d] Καὶ [l] [6] ἐπί-
στευσεν ὁ ἄνθρωπος
τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ
Ἰησοῦς· καὶ [19] ἐπορεύ-
ετο.
51 Ἤδη δὲ αὐτοῦ κατα-
βαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐ-
τοῦ [21] ἀπήντησαν αὐτῷ.
καὶ [23] ἀπήγγειλαν, λέ-
γοντες· Ὅτι ὁ ‡‡ παῖς
σου [25] ζῇ.
52 Ἐπύθετο[29] οὖν παρ'
αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ
κομψότερον [30] ἔσχε·
καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὅτι
‖‖ χθὲς ὥραν ἑβδόμην
[31] ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυ-
ρετός.
53 Ἔγνω[2] οὖν ὁ πατὴρ
ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν
ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι ὁ υἱός σου [25] ζῇ.
Καὶ [6] ἐπίστευσεν αὐτὸς
καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
54 Τοῦτο πάλιν δεύτε-
ρον σημεῖον ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς, [1] ἐλθὼν ἐκ τῆς
Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν.

Κεφ. ε΄.

ΜΕΤΑ ταῦτα [3] ἦν
† ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων,
καὶ [10] ἀνέβη [c] ὁ [l] Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα.
2 Ἔστι[3] δὲ ἐν τοῖς
‡ Ἱεροσολύμοις ἐπὶ [12] τῇ
προβατικῇ [14] κολυμβή-
θρα, ἡ ἐπιλεγομένη
Ἑβραϊστὶ § Βηθεσδὰ,
πέντε [16] στοὰς ἔχουσα.
3 Ἐν ταύταις [18] κατέ-
κειτο πλῆθος [c] πολὺ [l]
τῶν ἀσθενούντων, τυ-
φλῶν, χωλῶν, ξηρῶν,
‡ ἐκδεχομένων τὴν τοῦ
ὕδατος κίνησιν.
4 Ἄγγελος γὰρ [**] κα-
τὰ [20] καιρὸν [l] †† [11] κατέ-
βαινεν ἐν τῇ κολυμβή-
θρᾳ, καὶ [22] ἐτάρασσε τὸ
ὕδωρ. Ὁ οὖν πρῶτος
[24] ἐμβὰς μετὰ τὴν [22] τα-
ραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς
[27] ἐγίνετο, ᾧ δήποτε
[28] κατείχετο νοσήματι.
5 Ἦν[3] δέ τις ἄνθρω-
πος ἐκεῖ τριάκοντα
§§ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν
τῇ ἀσθενείᾳ.
6 Τοῦτον [17] ἰδὼν ὁ Ἰη-
σοῦς κατακείμενον, καὶ
[2] γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη

A. D. 27.

1 ἔρχομαι.
2 γινώσκω.
3 εἰμί.
4 ver. 49.
5 s. ἀνήρ.
6 πιστεύω.
7 ἀσθενέω.
8 ἀπέρχομαι.
9 ἐρωτάω.
† ἡ-f.
10 ἀναβαίνω
11 καταβαίνω
‡ Vide App.
12 s. θύρα, v. πύλη. Ne. 3. 1, 32.
13 ἰάομαι.
14 ver. 4.
15 μέλλω.
§ Βηθζαθὰ, s. Βητζεθὰ, s. Βηλζεθὰ, s. Βηθσαϊδά.
16 ch. 10. 23.
17 εἴδω.
18 κατάκειμαι.
‖ ὁ Ἰησοῦς-i.
19 πορεύομαι
** Κυρίου-f.
20 Ro. 5. 6.
†† ἐλούετο ἐν, s. ἔλυε τὸν ἐν-n.
21 ἀπαντάω.
22 ταράσσω
23 ἀπαγγέλλω
24 ἐμβαίνω.
‡‡ υἱὸς n.
25 ζάω.
26 Mar. 13. 8.
27 γίνομαι.
28 κατέχω.
29 πυνθάνομαι.
§§ καὶ ὀκτὼ-a
‖‖ ἐχθὲς-h.
30 ἔχω.
31 ἀφίημι.

ῦρις, ἄνθρω-
ω, ἵνα ὅταν
τὸ ὕδωρ,
εἰς τὴν κο-
ἐνῶ δὲ ἔρ-
ἄλλος πρὸ
βαίνει.
αὐτῷ ὁ Ἰη-
ειραι, ἆρον
ββατόν σου,
πάτει.
ἕως ⁹ἐγένετο
ιθρωπος· καὶ
κράββατον
ὶ περιεπάτει.
σάββατον ἐν
ἡμέρᾳ.
γον¹⁵ οὖν οἱ
τῷ ¹⁶ τεθερα-
Σάββατόν
¹⁷ ἔξεστί σοι
ν κράββατον.
ρίθη ³ αὐτοῖς·
ας με ὑγιῆ,

3 ἀποκρίνο-
μαι.
4 ἀπέρχομαι.
5 ταράσσω.
* βάλη-α.
6 ἀναγγέλλω
Ac. 14. 27.
15. 4.
16. 38.
De. 26. 3.
7 s. χρόνῳ.
† με-π.
8 αἴρω.
9 διώκω,
Mat. 5. 10..
12, 44.
Lu. 21. 12.
Ro. 12. 14.
Ga. 1. 13.
10 Mar. 2. 4,
11.
11 ζητέω.
12 ver. 11, 12.
Ju. 21. 24.
13 εἰμί.
14 λύω,
ch. 2. 19.
Mat. 5. 19.
18. 18.
15 λέγω.

15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρω-
πος, καὶ ⁶ ἀνήγγειλε τοῖς
Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς
¹³ἐστιν ὁ ποιήσας † αὐ-
τὸν ὑγιῆ.
16 Καὶ διὰ τοῦτο ⁹ ἐδί-
ωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰου-
δαῖοι, ᵇ καὶ ¹¹ ἐζήτουν
αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι
ταῦτα ἐποίει ἐν σαβ-
βάτῳ.
17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ³ ἀπε-
κρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πα-
τήρ μου ἕως ἄρτι ἐρ-
γάζεται, κἀγὼ ἐργάζο-
μαι.
18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλ-
λον ¹¹ἐζήτουν αὐτὸν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι,
ὅτι οὐ μόνον ¹⁴ἔλυε τὸ
σάββατον, ἀλλὰ καὶ
¹⁸ πατέρα ἴδιον ¹⁵ἔλεγε
τὸν Θεὸν, ¹⁹ ἴσον ἑαυ-
τὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.
19 Ἀπεκρίνατο³ οὖν ὁ

21 "Ωςπερ γὰρ ὁ πα-
τὴρ ἐγείρει τὺς νεκρὺς
καὶ [1] ζωοποιεῖ, οὕτω ϗ
ὁ υἱὸς οὓς θέλει, ζωο-
ποιεῖ.
22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ
κρίνει ὐδένα, ἀλλὰ τὴν
κρίσιν πᾶσαν [2] δέδωκε
τῷ υἱῷ·
23 Ἵνα πάντες τιμῶσι
τὸν υἱὸν, καθὼς τιμῶσι
τὸν πατέρα. Ὁ μὴ τι-
μῶν τὸν υἱὸν, οὐ τιμᾷ
τὸν πατέρα τὸν πέμ-
ψαντα αὐτόν.
24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον
μου ἀκούων, καὶ πι-
στεύων τῷ πέμψαντί
με, [4] ἔχει ζωὴν αἰώνι-
ον· καὶ εἰς κρίσιν οὐκ
ἔρχεται, ἀλλὰ [5] μεταβέ-
βηκεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωήν.
25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥ-
ρα, καὶ νῦν [10] ἐστιν,
ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσον-
ται τῆς φωνῆς τοῦ
υἱοῦ τοῦ † Θεοῦ· καὶ
οἱ ἀκούσαντες ζήσον-
ται.
26 Ὥςπερ γὰρ ὁ πα-
τὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυ-
τῷ, οὕτως [2] ἔδωκε καὶ
τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν
ἑαυτῷ.
27 Καὶ ἐξουσίαν [2] ἔδω-
κεν αὐτῷ ϗ κρίσιν § ποι-
εῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου
ἐστί.
28 Μὴ θαυμάζετε τοῦ-
το· ὅτι [17] ἔρχεται [18]
ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ
ἐν τοῖς μνημείοις ἀκύ-
σονται τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ.
29 Καὶ ἐκπορεύσονται
οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαν-
τες, εἰς ἀνάστασιν ζω-
ῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα
πράξαντες, εἰς ἀνάστα-
σιν [3] κρίσεως.
30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποι-
εῖν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐδέν·
καθὼς ἀκούω, κρίνω· κ
ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία
[10] ἐςίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ
θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ
τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν-
τός με [b] πατρός.‖
31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυ-
ρία μυ οὐκ [10] ἔςιν ἀλη-
θής.
32 Ἄλλος [10] ἐστὶν ὁ
μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, ϗ
[8] οἶδα ὅτι ἀληθής [10] ἐ-
στιν ἡ μαρτυρία ἣν
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
33 Ὑμεῖς [7] ἀπεςάλκα-
τε πρὸς Ἰωάννην, καὶ
[8] μεμαρτύρηκε τῇ ἀλη-
θείᾳ.
34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ
ἀνθρώπου τὴν μαρτυ-
ρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ
ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς
[9] σωθῆτε.
35 Ἐκεῖνος [10] ἦν ὁ
[11] λύχνος ὁ [12] καιόμενος
καὶ [13] φαίνων· ὑμεῖς δὲ
[14] ἠθελήσατε ‡ [15] ἀγαλ-
λιασθῆναι πρὸς ὥραν
ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.
36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν
μαρτυρίαν μείζω [16] τοῦ
Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργ
ἃ [2] ἔδωκέ μοι ὁ πατ
ἵνα [19] τελειώσω αὐ

A. D. 27.

1 ch. 6. 63.
Ro. 4. 17.
2 Co. 3. 6.
Ga. 3. 21.
1 Ti. 6. 13.
1 Pe. 3. 18.
2 δίδωμι.
3 pro κατά-
κρισις,
v. 22,24,27.
ch 3. 19.
Mat. 23. 33.
4 ch. 6. 47.
5 μεταβαίνω,
ch. 13, 1.
1 Jno. 3. 14.
* οἴδατε-n.
6 εἴδω.
7 ἀποςέλλω.
† ἀνθρώπυ-n.
8 μαρτυρέω.
9 σώζω.
10 εἰμί.
11 Mat. 6. 22.
Lu. 11.33,34.
2 Pe. 1. 19.
12 ch. 15. 6.
Mat. 5. 15.
Lu. 24. 32.
He 12. 18.
Re. 8. 8.
13 ch. 1. 5.
Phi. 2. 15.
2 Pe. 1. 19.
1 Jno. 2. 8.
Re. 1. 16.
14 θέλω.
15 Mat. 5. 12
‡ ἀγαλλια-
θῆναι-a.
§ ποιεῖν. "Ὅτι
υἱὸς ἀνθρώ-
πυ ἐςί. μὴ-n
16 s. τῆς μαρ-
τυρίας.
17 ἔρχομαι.
18 pro ἐλεύ-
σεται.
19 τελειόω,
ch. 4. 34.
Lu. 13, 32.

[2] μεμαρ-
μοῦ. Οὐ-
·οῦ [5] ἀκη-
:, ὅτε [7] εἰ-
ωράκατε.
λόγον αὐ-
: [9] μένοντα
ι ὃν [1] ἀπέ-
ος, τούτῳ
τεύετε.
τε [10] τὰς
ὑμεῖς [11] δο-
ταῖς ζωὴν
ιν· ϗ ἐκεῖ-
αί μαρτυ-
ἐμοῦ.
[15] θέλετε
ιός με, ἵνα

ρὰ ἀνθρώ-
βάνω·
[19] ἔγνωκα
ὴν ἀγάπην
ὐκ ἔχετε ἐν

5 ἀκούω.
6 γράφω.
7 Lu. 3. 22.
9. 29.
2 Co. 5. 7.
1 Th. 5. 22.
8 ὁράω.
9 μένω.
10 ch. 7. 52.
Ro. 8. 27.
1 Co. 2. 10.
1 Pe. 1. 11.
Re. 2. 23.
11 Mat. 3. 9.
Lu. 8. 18.
12 ἀπέρχομαι
13 εἰμί.
* εἰς τὰ μέρη-ſ.
14 s. ὔσης τῆς θαλάσσης.
15 ch. 6. 21.
16 ἀκολουθέω.
17 ἔρχομαι.
18 ἀνέρχομαι
Ga. 1. 17, 18.
1 Ki. 13, 12.
19 γινώσκω,
20 κάθημαι.
† conj. τὸ

Μωσῇ, [4] ἐπιστεύετε ἂν
ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ
ἐκεῖνος [6] ἔγραψεν.
47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου
γράμμασιν οὐ πιστεύε-
τε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥή-
μασι πιστεύσετε;

Κεφ. ϛʹ.

ΜΕΤΑ ταῦτα [12] ἀπ-
ῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν
τῆς θαλάσσης τῆς Γα-
λιλαίας * τῆς [14] Τιβε-
ριάδος.
2 Καὶ [16] ἠκολούθει αὐ-
τῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι
[8] ἑώρων ὁ αὐτῷ | τὰ ση-
μεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν
ἀσθενούντων.
3 Ἀνῆλθε [18] δὲ εἰς τὸ
ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ
[20] ἐκάθητο μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ.
4 Ἦν [13] δὲ ἐγγὺς † τὸ
πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-

Φίλιππος· Διακοσίων
δηναρίων ἄρτοι ὀκ ἀρ-
κῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκα-
ςος αὐτῶν [1] βραχύ τι
[2] λάβῃ.[3]
8 Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σί-
μωνος Πέτρου·
9 Ἔςι [6] παιδάριον [*] ἓν
ὧδε, [*] ὃ ἔχει πέντε ἄρ-
τους κριθίνους, καὶ δύο
[9] ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα
τί [7] ἐςιν εἰς τοσούτȣς;
10 Εἶπε [c] δὲ ὁ Ἰησȣ̃ς·
Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώ-
πȣς [14] ἀναπεσεῖν. [7] Ἦν
δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ
τόπῳ. [14] Ἀνέπεσον [c] οὖν
οἱ ἄνδρες [15] τὸν ἀριθμὸν
ὡσεὶ πεντακιςχίλιοι.
11 Ἔλαβε [3] δὲ τοὺς
ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εὐχαριστήσας [17] διέδω-
κε [c] τοῖς μαθηταῖς, οἱ
δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνα-
κειμένοις· ὁμοίως καὶ
ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον
‡ ἤθελον.[19]
12 Ὡς δὲ [21] ἐνεπλήσθη-
σαν,[22] λέγει τοῖς μα-
θηταῖς αὐτȣ̃· [24] Συνα-
γάγετε τὰ περισσεύ-
σαντα κλάσματα, ἵνα
μή τι [26] ἀπόληται.
13 Συνήγαγον [24] οὖν, ϗ
[27] ἐγέμισαν δώδεκα κο-
φίνȣς [29] κλασμάτων ἐκ
τῶν πέντε ἄρτων τῶν
κριθίνων, ἃ [30] ἐπερίσ-
σευσε τοῖς [31] βεβρω-
κόσιν.
14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι
[34] ἰδόντες ὃ ἐποίησε ση-
μεῖον ὁ Ἰησȣ̃ς, ἔλεγον·
Ὅτι οὗτός [7] ἐστιν ἀλη-
θῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρ-
χόμενος εἰς τὸν κό-
σμον.
15 Ἰησοῦς οὖν [4] γνοὺς
ὅτι μέλλουσιν ἔρχε-
σθαι, ϗ [5] ἁρπάζειν αὐ-
τὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐ-
τὸν βασιλέα, [6] ἀνεχώ-
ρησε [b] πάλιν εἰς τὸ ὄ-
ρος αὐτὸς μόνος.
16 Ὡς δὲ ὀψία [10] ἐγέ-
νετο, [11] κατέβησαν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
θάλασσαν.
17 Καὶ [12] ἐμβάντες εἰς
τὸ πλοῖον, [13] ἤρχοντο
πέραν τῆς θαλάσσης εἰς
Καπερναούμ. Καὶ σκο-
τία ἤδη [10] ἐγεγόνει, καὶ
† οὐκ [13] ἐληλύθει πρὸς
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.
18 Ἥ τε θάλασσα, ἀ-
νέμου μεγάλου πνέον-
τος, [16] διηγείρετο.
19 Ἐληλακότες [18] οὖν
[20] ὡς σταδίους εἰκοσι-
πέντε ἢ τριάκοντα, θε-
ωρȣ̃σι τὸν Ἰησȣ̃ν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ
πλοίου γινόμενον· καὶ
[22] ἐφοβήθησαν.
20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
Ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖ-
σθε.
21 [25] Ἤθελον [19] οὖν
[3] λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ
πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ
πλοῖον [10] ἐγένετο ἐπὶ
τῆς γῆς εἰς ἣν [28] ὑπῆγον
22 Τῇ [32] ἐπαύριον ὁ ὄ-
χλος ὁ [33] ἑςηκὼς πέραν
τῆς θαλάσσης, § [34] ἰδὼν
ὅτι [35] πλοιάριον ἄλλο

A. D. 28.

1 Lu. 22. 58. Ac. 5. 34.
2 s. μέρος.
3 λαμβάνω.
4 γινώσκω.
5 c. 10. 12, 28. Mat. 11. 12.
6 ἀναχωρέω.
7 εἰμί
8 Mat. 11. 16.
* ὃς-ἡ.
9 ver. 11. c. 21. 9, 10, 13. ἰχθύας, Mat. 13. 17.
10 γίνομαι.
11 καταβαίνω
12 ἐμβαίνω.
13 ἔρχομαι.
14 ἀναπίπτω ch. 13. 12. Mar. 6. 40.
15 s. κατὰ.
† οὔπω-n.
16 διεγείρω.
17 διαδίδωμι.
18 ἐλαύνω.
‡ ἤθελεν-n.
19 θέλω.
20 s. τὴν ναῦν
21 ἐμπλέω.
22 φοβέω.
23 s. τροφῆς.
24 συνάγω.
25 ch. 5. 40.
26 ἀπολλύω.
27 γεμίζω.
28 ὑπάγω.
29 Mat. 14. 20.
30 περισσεύω
31 βρώσκω.
32 s. ἡμέρᾳ.
33 ἵστημι.
§ εἶδον, s. εἶδεν-n.
34 εἴδω.
35 ver. 23. ch. 21. 8. Mar. 3. 9. πλοῖον, ver. 17, 24.

ηταῖς αὐ-
ῦς εἰς τὸ
ἀλλὰ μό-
ταὶ αὐτοῦ

δὲ [5] ἦλθε
Τιβεριά-
τοῦ τόπου,
ον τὸν ἄρ-
οιςήσαντος
)
ὖν εἶδεν ὁ
Ἰησοῦς οὐκ
οὐδὲ οἱ μα-
οῦ, [3] ἐνέβη-
αὐτοὶ εἰς τὰ
[5] ἦλθον εἰς
μ, ζητοῦντες
ν.
εὑρόντες αὐ-
τῆς θαλάσ-
αὐτῷ· Ῥαβ-
ὧδε [11] γέγο-

3 ἀπέρχομαι
4 ἀποστέλλω
† ἄλλων πλοιαρίων ἐλθόντων ἐκ π.
5 ἔρχομαι.
6 εἴδω.
7 φάγω.
8 γράφω.
9 Ps. 78, 24, 25. Ne. 9. 15.
10 εὑρίσκω.
11 γίνομαι.
12 ἀποκρίνομαι.
13 χορτάζω, Mat. 14. 20. 15. 37. Mar. 6. 42. Phi. 4. 12. Ja. 2. 16.
14 ver. 28, 30. ch. 3. 21. 5. 17. Mat. 21. 28.
15 ἀπολλύω.
16 μένω.
17 πεινάω.

29 Ἀπεκρίθη ... Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τοῦτο [1] ἐστι τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύ-
σητε εἰς ὃν [4] ἀπέστει-
λεν ἐκεῖνος.
30 Εἶπον οὖν αὐτῷ·
Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖ-
ον, ἵνα [6] ἴδωμεν καὶ πι-
στεύσωμέν σοι; τί ἐρ-
γάζῃ;
31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ
μάννα [7] ἔφαγον ἐν τῇ
ἐρήμῳ, καθώς [1] ἐστι [8] γε-
γραμμένον· [9] Ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ [16] ἔδωκεν
αὐτοῖς φαγεῖν.
32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς
[18] δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ'
ὁ πατήρ μου [18] δίδωσιν
ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

ὅτι ϗ [1] ἑωράκατέ [*] με,|
καὶ οὐ πιστεύετε.
37 Πᾶν ὃ [2] δίδωσί μοι
ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ [*] ἥ-
ξει· καί τὸν ἐρχόμενον
πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω
ἔξω.
38 Ὅτι [6] καταβέβηκα
ἐκ τῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα
ποιῶ τὸ θέλημα τὸ
ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με.
39 Τῦτο δέ [9] ἐςι τὸ θέ-
λημα τῦ πέμψαντός με
† πατρὸς,| ἵνα πᾶν ὃ
[9] δέδωκέ μοι, μὴ [11] ἀπο-
λέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
[12] ἀναςήσω αὐτὸ ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
40 Τοῦτο ‡ δέ [9] ἐστι τὸ
θέλημα τοῦ § πέμψαν-
τός με, ἵνα πᾶς ὁ [13] θε-
ωρῶν τὸν υἱὸν, καὶ πι-
στεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον· καὶ [12] ἀ-
ναςήσω αὐτὸν εγὼ τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
41 Ἐγόγγυζον [14] οὗν οἱ
Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ,
ὅτι εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ
ἄρτος ὁ [8] καταβὰς ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ.
42 Καὶ [16] ἔλεγον· Οὐχ
οὗτός [9] ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ
υἱὸς Ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς
[18] οἴδαμεν τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα; πῶς
οὖν λέγει ᵈ οὗτος·| Ὅτι
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [8] κατα-
βέβηκα;
43 Ἀπεκρίθη [19] ᵇ οὖν | ὁ
Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Μὴ γογγύζετε
μετ' ἀλλήλων.
44 Οὐδεὶς δύναται [21] ἐλ-
θεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ
πατὴρ ὁ πέμψας με,
[2] ἑλκύσῃ αὐτὸν, ϗ ἐγὼ
[12] ἀναστήσω αὐτὸν [*] τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
45 Ἔστι [9] [4] γεγραμμέ-
νον ἐν τοῖς προφήταις·
Καὶ [9] ἔσονται πάντες
[6] διδακτοὶ ᵇ τῦ | Θεοῦ.
Πᾶς ᵇ οὖν | ὁ † ἀκούσας
παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ
[10] μαθὼν, ἔρχεται πρός
με.
46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα
τις [1] ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ
[9] ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ·
οὗτος [1] ἑώρακε τὸν πα-
τέρα.
47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὁ πιςεύων εἰς ἐμὲ,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον.
48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
τῆς ζωῆς.
49 Οἱ πάτερες ὑμῶν
ἔφαγον τὸ μάννα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ [15] ἀπέθα-
νον.
50 Οὗτός [9] ἐστιν ὁ ἄρ-
τος ὁ ἐκ τῦ οὐρανῦ κα-
ταβαίνων, ἵνα τις ἐξ
αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ
[15] ἀποθάνῃ.
51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
ὁ [17] ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ [8] καταβάς· ἐάν τις
φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρ-
του, [17] ζήσεται εἰς τὸν
αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ
ὃν ἐγὼ [2] δώσω, ἡ σάρξ
μου [9] ἐστὶν, ᵈ ἣν ἐγὼ
[2] δώσω | ὑπὲρ τῆς τοῦ
κόσμου ζωῆς.
52 Ἐμάχοντο [20] οὖν
πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰου-
δαῖοι, λέγοντες· Πῶ

A.D. 28.

1 ὁράω.
2 ἑλκύω,
ch. 12. 32.
Ac. 16. 19.
3 δίδωμι.
* ἐν-πα.
4 γράφω.
5 ἥκω.
6 1 Co. 2. 13.
Is. 54. 13.
8 καταβαίνω
9 εἰμί.
† ἀκούων-ἰ.
10 μανθάνω,
ch. 7. 15.
Mat. 9. 13.
Mar. 13. 28.
Ro. 16. 17.
1 Co. 4. 6.
Ep. 4. 20.
Phi. 4. 9.
Col. 1. 7.
1 Ti. 2. 11.
2 Ti. 3. 7, 14.
11 ἀπολλύω.
12 ἀνίστημι.
‡ γάρ-α.
§ πατρός
μου-λ.
13 ver. 19. 62.
ch. 2. 23.
Mat. 27. 55.
14 γογγύζω,
ver. 43, 61.
ch. 7. 32.
Mat. 20. 11.
Lu. 5. 30.
1 Co. 10. 10.
15 ἀποθνή-
σκω.
16 λέγω.
17 ζάω.
18 εἴδω. [μαι
19 ἀποκρίνο-
20 μάχομαι,
Ac. 7. 26.
2 Ti. 2. 24.
Ja. 4. 2.
Ex. 21. 22.
Ne. 13. 11.
21 ἔρχομαι.

[redacted]

ἳν ἐδθ- / λγεῖν; / τοῖς ὁ / ἀμὴν / ἢ ¹φά- / α τοῦ / το, καὶ / αἷμα, / ν ἑαυ- / ιε τὴν / ν μου / ὴν αἰ- / ᵃἀνα- / ἐσχά- / ξ μου / ῶσις, / ᵗἀλη- / ου τὴν / ν μου / μένει, / τειλέ / ὴρ, κά- / πατέ- / ων με, / ήσεται / ὁ ἄρ- / ρανοῦ / καθὼς / ατέρες / α,ˡ καὶ / τρώ- / ν ἄρ- / ὶς τὸν / ν συν- / ιν ἐν / κού- / :θη- / λη-

A. D. 28.

1 δίδωμι.
2 ver. 40.
3 φάγω.
4 πίνω.
5 ver. 56–58. ch. 13. 18. Mat. 24. 38.
6 ἀνίστημι.
7 ver. 14. ch. 1. 45. 4. 42. Mat. 24. 54.
8 Ro. 8. 3. 1 Co. 15. 35. 2 Co. 3. 6.
9 εἰμί.
ᵃ λελάλη- κα·h.
† ἀληθὴς·h.
10 καὶ ἐγώ.
11 ἀπος ἐλλω
12 εἴδω.
13 ζάω.
14 παραδίδω- μι.
15 χ ἐκεῖνος.
16 λέγω.
‡ ζήσει·i.
17 καταβαί- νω.
18 ἔρχομαι.
19 ἀποθνή- σκω.
20 s. χρόνου.
21 ἀπέρχο- μαι.
22 s. χώρα.
23 περιπα- τέω, ch. 7. 1. 11. 54. 1 Pe. 5. 8.
§ ζήσει·h.
24 ἀποκρίνο- μαι.
25 Mat. 25. 24. Ac. 9. 5. 26. 14. Ge. 21. 11. 1 Sa. 25. 3. Is. 19. 4.

ρός ²⁵ ᵍ ἐστιν οὗτος ὁ
λόγος· τίς δύναται αὐ-
τοῦ ἀκούειν;
61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς
ἐν ἑαυτῷ, ὅτι ²γογγύ-
ζουσι περὶ τούτου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν
αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς
σκανδαλίζει;
62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
ἀναβαίνοντα ὅπου ᵍ ἦν
τὸ πρότερον;
63 Τὸ ᵃ πνεῦμά ᵍ ἐστι
τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ
οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. Τὰ
ῥήματα ἃ ἐγὼ ᵃ λαλῶ
ὑμῖν, πνεῦμά ᵍ ἐστι καὶ
ζωή ᵍ ἐστιν.
64 Ἀλλ' ᵍ εἰσὶν ἐξ
ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πι-
στεύουσιν. ¹²Ἤδει γὰρ
ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τί-
νες ᵍ εἰσὶν οἱ μὴ πι-
στεύοντες, καὶ τίς
ᵍ ἐστιν ὁ ¹⁴ παραδώσων
αὐτόν.
65 Καὶ ¹⁶ ἔλεγε· Διὰ
τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι
οὐδεὶς δύναται ¹⁸ ἐλ-
θεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ᵍ ᾖ
ˡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
πατρός ᶜ μου.ˡ
66 Ἐκ τούτου ²⁰ πολλοὶ
²¹ ἀπῆλθον τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ²² ὀπί-
σω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐ-
τοῦ ²³ περιεπάτουν.
67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ
καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπά-
γειν;
68 Ἀπεκρίθη ²⁴ ὁ οὖν ˡ
αὐτῷ Σίμων Πέτρος·
Κύριε, πρὸς τίνα ²¹ ἀπ

την ... τούτω ...
ἐγὼ τὴν ἑορτὴν ταύτην,
εις τὴν ... ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐ-
ὅτι ὁ καιρὸς ... πεπλήρωται.
πω 11 πεπλήρωται. b δὲ Ι εἰπὼν
9 Ταῦτα 13 ἔμεινεν ἐν
§ αὐτοῖς, τῇ Γαλιλαίᾳ.
10 Ὡς δὲ a ἀνέβησαν
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε
καὶ αὐτὸς a ἀνέβη εἰς
τὴν ἑορτήν, ὀ φανερῶς,
ἀλλ' ὡς ἐν τῷ κρυπτῷ.
11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι
17 ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ
ἑορτῇ, καὶ 23 ἔλεγον·
Ποῦ 3 ἐστιν ἐκεῖνος;
12 Καὶ 20 γογγυσμὸς
πολὺς περὶ αὐτοῦ 3 ἦν ἐν
τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν
22 ἔλεγον· Ὅτι ἀγαθός
2 ἐστιν· ἄλλοι b δὲ Ι
22 ἔλεγον· Οὔ· ἀλλὰ
πλανᾷ τὸν ὄχλον.
13 Οὐδεὶς μέντοι παῤ-
ῥησίᾳ 24 ἐλάλει περὶ αὐ-
τοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν
Ἰουδαίων.
14 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς
28 μεσούσης, a ἀνέβη ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ⸀
28 ἐδίδασκε.
15 Καὶ 27 ἐθαύμαζον οἱ

...τέω, 66. ...ἐξα-... ...τέω. ...16. 16. ...c. 14. 16 ...ταβαίνω Ac. 6. 1. Phi. 2. 14. 1 Pe. 4. 9. θεωρέω. 2 λέγω. ... αὐτό-π. 23 ver. 13,26. ch. 11. 14 54. Mar. 8. 32. 2 Co. 3. 12. 24 λαλέω. 25 ch. 2. 11. 3. 21. 26 Ex. 34. 22. 27 ver. 7. ch. 8. 23, 26. †† τότε. ∫. 28 διδάσκω. 29 θαυμάζω.

τοῦ πέμψαν-

ς θέλῃ τὸ θέ-
ποιεῖν, ⁸γνώ-
τῆς διδαχῆς,
: τοῦ Θεοῦ
ὼ ἀπ' ἐμαυ-

ἑαυτοῦ λα-
ῖζαν τὴν ἰδί-
ὁ δὲ ζητῶν
τοῦ πέμψαν-
οὗτος ἀλη-
καὶ ἀδικία ἐν
ἔστιν.
σῆς ¹¹ δέδω-
ν νόμον, καὶ
ῶν ποιεῖ τὸν
με ζητεῖτε
;
θη⁸ ὁ ὄχλος.
Δαιμόνιον
σε ζητεῖ
;
θη⁸ d ὁ | Ἰη-
πεν αὐτοῖς·
ἐποίησα, ϗ
θαυμάζετε.
ῦτο Μωσῆς
ιμῖν τὴν πε-
χ, ¹⁹ ὅτι ἐκ
τέ ςὶν, ἀλλ'
ων·) ϗ ἐν
ιτέμνετε

μὴν λαμ-
ος ἐν σαβ-
²¹ λυθῇ ὁ
²² ἐμοὶ

5 ἀποκρίνομαι
† ὃν αὐτοῖς-ἰ
6 ch. 11. 44.
Re. 1. 16.
7 εἰμί.
8 λέγω.
9 γινώσκω.
10 ch. 6. 55.
11 δίδωμι.
12 κράζω.
13 καὶ ἐγώ.
‡ εἰμὶ -n.
14 ἔρχομαι.
15 Re. 3. 7.
7. 1. 14.
19. 11.
§ θαυμάζετε διὰ τοῦτο.
Μωσῆς-α.
16 ch. 5. 28.
7. 21.
Lu. 5. 8.
11. 21.
Ga. 1. 6.
‖ εἶμι-n.
17 ϗ ἐκεῖνος.
18 ἀποστέλλω.
19 s. λέγω.
20 ζητέω.
21 ch. 16. 21.
22 πιάζω,
ver. 32, 41.
ch. 8. 20.
10. 39.
11. 57.
Ac. 3. 7.
12. 4.
2 Co. 11. 32.
Re. 19. 20.
Ca. 2. 5.
23 ἐπιβάλλω.
24 λόω.
25 πιστεύω.
** πῶς-f.

25 Ἔλεγον⁸ οὖν τινες
ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν·
Οὐχ οὗτός ⁷ ἐστιν ὃν
ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;
26 d Καὶ | ἴδε, παῤῥη-
σίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν
αὐτῷ λέγουσι. Μήπο-
τε b ¹⁰ ἀληθῶς | ⁹ἔγνω-
σαν οἱ ἄρχοντες ὅτι
οὗτός ἐστιν ¹⁰ ἀληθῶς
ὁ Χριστός;
27 Ἀλλὰ τῦτον ¹ οἴδα-
μεν πόθεν ⁷ἐστίν· ὁ δὲ
Χριςὸς ὅταν ἔρχηται,
οὐδεὶς γινώσκει πόθεν
⁷ ἐστίν.
28 Ἔκραξεν¹² οὖν ἐν τῷ
ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησῦς,
καὶ λέγων· ¹³Κἀμὲ ¹οἴ-
δατε, καὶ ¹οἴδατε πόθεν
‡ εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ
οὐκ ¹⁴ ἐλήλυθα, ἀλλ'
⁷ ἔστιν ¹⁵ ἀληθινὸς ὁ
πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ
¹ οἴδατε.
29 Ἐγὼ b δὲ | ¹οἶδα αὐ-
τὸν, ὅτι παρ' αὐτοῦ
‖ εἰμι, ¹⁷ κἀκεῖνός με
¹⁸ ἀπέστειλεν.
30 Ἐζήτουν ²⁰ οὖν αὐ-
τὸν ²²πιάσαι· καὶ οὐδεὶς
²³ ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν
τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω
¹⁴ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐ-
τοῦ.
31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ
ὄχλου ²⁵ἐπίστευσαν εἰς
αὐτὸν, ϗ ⁸ἔλεγον· Ὅτι
ὁ Χριςὸς, ὅταν ¹⁴ἔλθῃ,

[redacted]

λεν[1] οὖν [b] ὁ Ἰη-
ιν εἰς τὴν Κανᾶ
λιλαίας, ὅπου
τὸ ὕδωρ οἶνον.
ἦν τις [4] βασιλι-
ὁ υἱὸς [7] ἠσθένει
ερναούμ.
ιτος ἀκούσας ὅτι
ς ἥκει ἐκ τῆς
ιίας εἰς τὴν Γα-
αν, [8] ἀπῆλθε πρὸς
ν, ⁊ [9] ἠρώτα αὐτὸν
[11] καταβῇ καὶ [13] ἰά-
ι αὐτοῦ τὸν υἱόν·
ελλε γὰρ ἀποθνή-
ν.
Εἶπεν οὖν ὁ Ἰη-
πρὸς αὐτόν· Ἐὰν
ημεῖα καὶ τέρατα
ητε, οὐ μὴ πιστεύ-

Λέγει πρὸς αὐτὸν
ασιλικός· Κύριε,
τάβηθι πρὶν ἀπο-
ῖν τὸ παιδίον μου.
Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
Πορεύου, ὁ υἱός

A. D. 27.

1 ἔρχομαι.
2 γινώσκω.
3 εἰμί.
4 ver. 49.
5 s. ἀνήρ.
6 πιστεύω.
7 ἀσθενέω.
8 ἀπέρχομαι.
9 ἐρωτάω.
† ἡ-f.
10 ἀναβαίνω
11 καταβαίνω
‡ Vide App.
12 s. θύρα, v. πυλή, Ne. 3. 1, 32.
13 ἰάομαι.
14 ver. 4.
15 μέλλω.
§ Βηθζαθά, s. Βητζεθά, s. Βηλζεθά, s. Βηθσαϊδά.
16 ch. 10. 23.
17 εἴδω.
18 κατάκειμαι.
‖ ὁ Ἰησοῦς-i.
19 πορεύομαι
** Κυρίου-f.
20 Ro. 5. 6.
†† ἀλέετο ἐν,

53 Ἔγνω[a] οὖν ὁ πατὴρ
ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν
ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
Ὅτι ὁ υἱός σου [21] ζῇ.
Καὶ [6] ἐπίστευσεν αὐτὸς
καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
54 Τοῦτο πάλιν δεύτε-
ρον σημεῖον ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς, [1] ἐλθὼν ἐκ τῆς
Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν.

Κεφ. ε΄.

ΜΕΤΑ ταῦτα [3] ἦν
† ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων,
καὶ [10] ἀνέβη [c] ὁ ‖ Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα.
2 Ἔστι[3] δὲ ἐν τοῖ
‡ Ἱεροσολύμοις ἐπὶ [12] τ
προβατικῇ [14] κολυμβ
θρα, ἡ ἐπιλεγομέ
Ἑβραϊστὶ § Βηθεσ
πέντε [16] στοὰς ἔχου
3 Ἐν ταύταις [18] κα
κειτο πλῆθος [c] πο
τῶν ἀσθενούντων,
φλῶν, χωλῶν, ξη
‡ ἐκδεχομένων τὴν
ὕδατος κίνησιν.

χρόνον ἔχει,[1] λέγει αὐ-
τῷ· Θέλεις ὑγιὴς [2]γε-
νέσθαι;
7 Ἀπεκρίθη[3] αὐτῷ ὁ
ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρω-
πον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν
[5]ταραχθῇ τὸ ὕδωρ,
[•]βάλλῃ με εἰς τὴν κο-
λυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ [4]ἔρ-
χομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ
ἐμοῦ καταβαίνει.
8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἔγειραι, [8]ἆρον
τὸν [10]κράββατόν σου,
καὶ [12]περιπάτει.
9 Καὶ εὐθέως [2]ἐγένετο
ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος· καὶ
[8]ἦρε τὸν κράββατον
αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει.
[13]Ἦν δὲ σάββατον ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
10 Ἔλεγον[15] οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι τῷ [16]τεθερα-
πευμένῳ· Σάββατόν
[13]ἐστιν, οὐκ [17]ἔξεστί σοι
[8]ἆραι τὸν κράββατον.
11 Ἀπεκρίθη[3] αὐτοῖς·
Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ,
ἐκεῖνός μοι εἶπεν· [8]Ἆ-
ρον τὸν κράββατόν σου,
καὶ περιπάτει.
12 Ἠρώτησαν[20] [d]οὖν
αὐτόν· Τίς [13]ἐστιν ὁ
ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι·
[8]Ἆρον [e]τὸν κράββα-
τόν σου, [f] καὶ περιπά-
τει;
13 Ὁ δὲ § [21]ἰαθεὶς οὐκ
[22]ᾔδει τίς [13]ἐστιν· ὁ γὰρ
Ἰησοῦς [23]ἐξένευσεν, ὄ-
χλου [13]ὄντος ἐν τῷ τό-
πῳ.
14 Μετὰ ταῦτα εὑρί-
σκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν
τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἴδε, ὑγιὴς [2]γέγο-
νας· μηκέτι ἁμάρτανε,
ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι
[2]γένηται.
15 Ἀπῆλθεν[4] ὁ ἄνθρω-
πος, ☧ [6]ἀνήγγειλε τοῖς
Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς
[13]ἐστιν ὁ ποιήσας † αὐ-
τὸν ὑγιῆ.
16 Καὶ διὰ τοῦτο [9]ἐδί-
ωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰου-
δαῖοι, [b]καὶ [11]ἐζήτουν
αὐτὸν ἀποκτεῖναι,[!] ὅτι
ταῦτα ἐποίει ἐν σαβ-
βάτῳ.
17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς [3]ἀπε-
κρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πα-
τήρ μου ἕως ἄρτι ἐρ-
γάζεται, κἀγὼ ἐργάζο-
μαι.
18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλ-
λον [11]ἐζήτουν αὐτὸν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι,
ὅτι οὐ μόνον [14]ἔλυε τὸ
σάββατον, ἀλλὰ καὶ
[18]πατέρα ἴδιον [15]ἔλεγε
τὸν Θεὸν, [19]ἴσον ἑαυ-
τὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.
19 Ἀπεκρίνατο[3] οὖν ὁ
Ἰησοῦς, ☧ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ δύναται ὁ υἱὸς ‡ ποι-
εῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν,
ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν
πατέρα ποιοῦντα· ἃ
γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ,
ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοί-
ως ποιεῖ.
20 Ὁ γὰρ πατὴρ φι-
λεῖ τὸν υἱὸν, καὶ πάν
τα [24]δείκνυσιν αὐτῷ ἃ
αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μεί-
ζονα τούτων [24]δείξει
αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς
θαυμάζητε.

A. D. 27.

1 s ἐν ταύτῃ τῇ ἀσθενείᾳ.
2 γίνομαι.
3 ἀποκρίνομαι.
4 ἀπέρχομαι.
5 ταράσσω.
• βάλῃ-α.
6 ἀναγγέλλω Ac. 14. 27. 15. 4. 16. 38. De. 26. 3.
7 s. χρόνῳ.
† με-n.
8 αἴρω.
9 διώκω, Mat. 5. 10-12, 44. Lu. 21. 12. Ro. 12. 14. Ga. 1. 13.
10 Mar. 2. 4, 11.
11 ζητέω.
12 ver. 11, 12. Ju. 21. 24.
13 εἰμί.
14 λύω, ch 2. 19. Mat. 5. 19. 18. 18.
15 λέγω.
16 θεραπεύω.
17 ἔξειμι.
18 ch. 1. 11. Ro. 8. 32. 1 Co. 7. 2,4.
19 Phi. 2. 6.
‡ τοῦ ἀνθρώπου-f.
20 ἐρωτάω.
§ ἀσθενῶν-i. conj. Ὁ δὲ οὐκ.
21 ἰάομαι.
22 εἴδω.
23 ἐκνεύω, Ju. 4. 18 2 Ki. 2. 24.
24 δείκνυμι.

σονται τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ.
29 Καὶ ἐκπορεύσονται
οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαν-
τες, εἰς ἀνάστασιν ζω-
ῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα
πράξαντες, εἰς ἀνάστα-
σιν [9] κρίσεως.
30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποι-
εῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν·
καθὼς ἀκούω, κρίνω· ϗ
ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία
[10] ἐςίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ
θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ
τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν-
τός με [b] πατρός.
31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυ-
ρία μου οὐκ [10] ἔςιν ἀλη-
θής.
32 Ἄλλος [10] ἐστὶν ὁ
μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, ϗ
[*6] οἶδα ὅτι ἀληθής [10] ἐ-
στιν ἡ μαρτυρία ἣν
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
33 Ὑμεῖς [7] ἀπεςάλκα-
τε πρὸς Ἰωάννην, καὶ
[8] μεμαρτύρηκε τῇ ἀλη-
θείᾳ.
34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ
ἀνθρώπου τὴν μαρτυ-
ρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ
ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς
[9] σωθῆτε.
35 Ἐκεῖνος [10] ἦν ὁ
[11] λύχνος ὁ [12] καιόμενος
καὶ [13] φαίνων· ὑμεῖς δὲ
[14] ἠθελήσατε ‡ [15] ἀγαλ-
λιασθῆναι πρὸς ὥραν
ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.
36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν
μαρτυρίαν μείζω [16] τοῦ
Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα
ἃ [9] ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ
ἵνα [18] τελειώσω αὐτὰ,

13. 18. ...4,27. 19. ...23. 33. 47. ...βαίνω, ...3. 1. ...3. 14. ...ατε-n. ...ςἔλλω. ...θρώπων. ...ρτυρέω. ...ζω. ...ιμί. Mat. 6. 22. ...i. 11.33,34. 2 Pe. 1. 19. ch. 15. 6. Mat. 5. 15. Lu. 24. 32. He. 12. 18. Re. 8. 8. 13 ch. 1. 5. Phi. 2. 15. 2 Pe. 1. 19. 1 Jno. 2. 8. Re. 1. 16.

14 θέλω.
15 Mat. 5. 12
‡ ἀγαλλια-θῆναι-α. §ποιεῖν. "Ὅτι υἱὸς ἀνθρώ-που ἐςὶ, μή-π
16 s. τῆς μαρ-τυρίας.
17 ἔρχομαι.
18 pro ἐλεύ-σεται.
19 τελειόω, ch. 4. 34. Lu. 13. 32.

ς [2] μεμαρ-
εμοῦ. Οὔ-
τοῦ [5] ἀκη-
τε, οὔτε [7] εἰ-
ἑωράκατε.
λόγον αὐ-
τε [9] μένοντα
τι ὃν [1] ἀπέ-
νος, τούτῳ
τεύετε.
ἶτε [10] τὰς
ὑμεῖς [11] δο-
ταῖς ζωὴν
ειν· ϗ ἐκεῖ-
αἱ μαρτυ-
ἐμοῦ.
ὐ [15] θέλετε
ρός με, ἵνα
ε.
αρὰ ἀνθρώ-
βάνω·
[19] ἔγνωκα
τὴν ἀγάπην
ὐκ ἔχετε ἐν

5 ἀκούω.
6 γράφω.
7 Lu. 3. 22.
9. 29.
2 Co. 5. 7.
1 Th. 5. 22.
8 ὁράω.
9 μένω.
10 ch. 7. 52.
Ro. 8. 27.
1 Co. 2. 10.
1 Pe. 1. 11.
Re. 2. 23.
11 Mat. 3. 9.
Lu. 8. 18.
12 ἀπέρχομαι
13 εἰμί.
* εἰς τὰ μέρη-f.
14 s. ὕσης τῆς θαλάσσης.
15 ch. 6. 21.
16 ἀκολουθέω.
17 ἔρχομαι.
18 ἀνέρχομαι
Ga. 1. 17, 18.
1 Ki. 13, 12.
19 γινώσκω,
20 κάθημαι.
† conj. τὸ

Μωσῇ, [4] ἐπιστεύετε ἂν
ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ
ἐκεῖνος [6] ἔγραψεν.
47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου
γράμμασιν οὐ πιστεύε-
τε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥή-
μασι πιστεύσετε;

Κεφ. ϛʹ.

ΜΕΤΑ ταῦτα [12] ἀπ-
ῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν
τῆς θαλάσσης τῆς Γα-
λιλαίας * τῆς [14] Τιβε-
ριάδος.
2 Καὶ [16] ἠκολούθει αὐ-
τῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι
[8] ἑώρων αὐτοῦ τὰ ση-
μεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν
ἀσθενούντων.
3 Ἀνῆλθε [18] δὲ εἰς τὸ
ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ
[20] ἐκάθητο μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ.
4 Ἦν [13] δὲ ἐγγὺς † τὸ
πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-

"Οτι οὗτός ⁷ἐστιν ἀλη-
θῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρ-
χόμενος εἰς τὸν κό-
σμον.
15 Ἰησοῦς οὖν ⁴ γνοὺς
ὅτι μέλλουσιν ἔρχε-
σθαι, ᾗ ⁸ἁρπάζειν αὐ-
τὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐ-
τὸν βασιλέα, ⁹ἀνεχώ-
ρησε ᵇπάλιν¹ εἰς τὸ ὄ-
ρος αὐτὸς μόνος.
16 Ὡς δὲ ὀψία ¹⁰ἐγέ-
νετο, ¹¹κατέβησαν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
θάλασσαν.
17 Καὶ ¹²ἐμβάντες εἰς
τὸ πλοῖον, ¹³ἤρχοντο
πέραν τῆς θαλάσσης εἰς
Καπερναούμ. Καὶ σκο-
τία ἤδη ¹⁰ἐγεγόνει, καὶ
† οὐκ ¹³ἐληλύθει πρὸς
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.
18 Ἥ τε θάλασσα, ἀ-
νέμου μεγάλου πνέον-
τος, ¹⁶διηγείρετο.
19 Ἐληλακότες ¹⁸ οὖν
²⁰ὡς σταδίους εἰκοσι-
πέντε ἢ τριάκοντα, θε-
ωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ
πλοίου γινόμενον· καὶ
²²ἐφοβήθησαν.
20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
Ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖ-
σθε.
21 ²¹Ἤθελον ¹⁹ οὖν
³λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ
πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ
πλοῖον ¹⁰ἐγένετο ἐπὶ
τῆς γῆς εἰς ἣν ²⁸ὑπῆγον.
22 Τῇ ²³ἐπαύριον ὁ ὄ-
χλος ὁ ³³ἑστηκὼς πέραν
τῆς θαλάσσης, § ³⁴ἰδὼν
ὅτι ³¹πλοιάριον ἄλλο

[redacted]
...). 28.
. 22. 58.
. 5. 34.
μέρος.
ἐμβαίνω.
γινώσκω.
10. 12, 28.
Mat. 11. 12.
ἀναχωρέω.
εἰμί
Mat. 11. 16.
ὀψὸς ἡ.
ver. 11.
c. 21. 9, 10, 13.
ἰχθύας.
Mat. 13. 17.
10 γίνομαι.
11 καταβαίνω
12 ἐμβαίνω.
13 ἔρχομαι.
14 ἀναπίπτω
ch. 13. 12.
Mar. 6. 40.
15 s. κατά.
† οὔπω-n.
16 διεγείρω.
17 διαδίδωμι.
18 ἐλαύνω.
‡ ἤθελεν-n.
19 θέλω.
20 s. τὴν ναῦν
21 ἐμπλέω.
22 φοβέω.
23 s. τροφῆς.
24 συνάγω.
25 ch. 5. 40.
26 ἀπόλλυμι.
27 γεμίζω.
28 ὑπάγω.
29 Mat. 14. 20.
30 περισσεύω
31 βρώσκω.
32 s. ἡμέρᾳ.
33 ἵστημι.
§ εἶδον, s.
εἶδεν-n.
34 εἴδω.
35 ver. 23.
ch. 21. 8.
Mar. 3. 9.
πλοῖον,
ver. 17, 24.

...ηλ-
ταῖς αὐ-
εἰς τὸ
λλὰ μό-
ὶ αὐτοῦ

ὁ ἦλθε
ιβεριά-
τόπου,
ὸν ἄρ-
ταντος

ξεν ὁ
ς οὐκ
ὶ μα-
έβη-
ς τὰ
εἰς
τες

αὐ-
ίσ-
β-
ο-

• ἐμβαίνω.
• πλοῖον-α.
3 ἀπέρχομαι
4 ἀποστέλλω
† ἄλλων
πλοιαρίων
ἐλθόντων
ἐκ n.
5 ἔρχομαι.
6 εἴδω.
7 φάγω.
8 γράφω.
9 Ps. 78, 24, 25.
Ne. 9. 15.
10 εὑρίσκω.
11 γίνομαι.
12 ἀποκρίνομαι.
13 χορτάζω.
Mat. 14. 20.
15. 37.
Mar. 6. 42.
Phi. 4. 12.
Ja. 2. 16.
14 ver. 28, 30.
ch. 3. 21.
5. 17.
Mat. 21. 28.
15 ἀπολλύω.
16 μένω.

ἐργαζώμεθα ...μεν, ἵνα
τὰ ἔργα
τοῦ Θεοῦ;
29 Ἀπεκρίθη[a] ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τοῦτο [1] ἐστι τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύ-
σητε εἰς ὃν [4] ἀπέστει-
λεν ἐκεῖνος.
30 Εἶπον οὖν αὐτῷ·
Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖ-
ον, ἵνα εἴδωμεν καὶ πι-
στεύσωμέν σοι; τί ἐρ-
γάζῃ;
31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ
μάννα [7] ἔφαγον ἐν τῇ
ἐρήμῳ, καθώς [1] ἐστι [8] γε-
γραμμένον· [9] Ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ [18] ἔδωκεν
αὐτοῖς φαγεῖν.
32 Εἶπεν οὖν [1] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς
[18] δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ'
ὁ πατήρ μου [18] δίδ...

ὅτι καὶ [1] ἑωράκατέ [e] με,|
καὶ οὐ πιστεύετε.
37 Πᾶν ὃ [a] δίδωσί μοι
ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ [b] ἥ-
ξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον
πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω
ἔξω.
38 Ὅτι [e] καταβέβηκα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα
ποιῶ τὸ θέλημα τὸ
ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με.
39 Τοῦτο δέ [9] ἐστι τὸ θέ-
λημα τοῦ πέμψαντός με
πατρὸς,| ἵνα πᾶν ὃ
δέδωκέ μοι, μὴ [11] ἀπο-
λέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
[a] ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
40 Τοῦτο ‡ δέ [a] ἐστι τὸ
θέλημα τοῦ § πέμψαν-
τός με, ἵνα πᾶς ὁ [13] θε-
ωρῶν τὸν υἱὸν, καὶ πι-
στεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον· καὶ [12] ἀ-
ναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
41 Ἐγόγγυζον [14] οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ,
ὅτι εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ
ἄρτος ὁ [a] καταβὰς ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ.
42 Καὶ [16] ἔλεγον· Οὐχ
οὗτός [a] ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ
υἱὸς Ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς
[a] οἴδαμεν τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα; πῶς
οὖν λέγει [d] οὗτος·| Ὅτι
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [a] κατα-
βέβηκα;
43 Ἀπεκρίθη [19] ὁ οὖν | ὁ
Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Μὴ γογγύζετε
μετ' ἀλλήλων.
44 Οὐδεὶς δύναται [21] ἐλ-

A.D. 28.

1 ὁράω.
2 ἐλκύω, ch. 12. 32. Ac. 16. 19.
3 εἴδωμι.
* ἐν-m.
4 γράφω.
5 ἥκω.
6 1 Co. 2. 13. Is. 54. 13.
8 καταβαίνω
9 εἰμί.
† ἀκούων-ι.
10 μανθάνω, ch. 7. 15. Mat. 9. 13. Mar. 13. 28. Ro. 16. 17. 1 Co. 4. 6. Ep. 4. 20. Phi. 4. 9. Col. 1. 7. 1 Ti. 2. 11. 2 Ti. 3. 7, 14.
11 ἀπολλύω.
12 ἀνίστημι.
‡ γάρ-a.
§ πατρός μου-h.
13 ver. 19. 62. ch. 2. 23. Mat. 27. 55.
14 γογγύζω, ver. 43, 61. ch. 7. 32. Mat. 20. 11. Lu. 5. 30. 1 Co. 10. 10.
15 ἀποθνήσκω.
16 λέγω
17 ζάω.
18 εἴδω. [μοι
19 ἀποκρίνο-
20 μάχομαι, Ac. 7. 26. 2 Ti. 2. 24. Ja. 4. 2. Ex. 21. 22. Ne. 13. 11.
21 ἔρχομαι.

θεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ
πατὴρ ὁ πέμψας με,
[a] ἑλκύσῃ αὐτόν. καὶ ἐγὼ
[12] ἀναστήσω αὐτὸν [a] τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρα.
45 Ἔστι [9] [a] γεγραμμέ-
νον ἐν τοῖς προφήταις·
Καὶ [a] ἔσονται πάντες
[a] διδακτοὶ [b] τοῦ | Θεοῦ.
Πᾶς [b] οὖν | ὁ † ἀκούσας
παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ
[10] μαθὼν, ἔρχεται πρός
με.
46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα
τις [1] ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ
[a] ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ·
οὗτος [1] ἑώρακε τὸν πα-
τέρα.
47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον.
48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
τῆς ζωῆς.
49 Οἱ πατέρες ὑμῶν
ἔφαγον τὸ μάννα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ [15] ἀπέθα-
νον.
50 Οὗτός [a] ἐστιν ὁ ἄρ-
τος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
ταβαίνων, ἵνα τις ἐξ
αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ
[15] ἀποθάνῃ.
51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
ὁ [17] ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ [a] καταβάς· ἐάν τις
φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρ-
του, [17] ζήσεται εἰς τὸν
αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ
ὃν ἐγὼ [a] δώσω, ἡ σάρξ
μου [a] ἐστὶν, [d] ἣν ἐγὼ
[a] δώσω | ὑπὲρ τῆς τοῦ
κόσμου ζωῆς.
52 Ἐμάχοντο [20] οὖν
πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰου-
δαῖοι, λέγοντες· Πῶς

δύναται ὗτος ἡμῖν [1]δῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ [3]φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπυ, καὶ [4]πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54 Ὁ [5]τρώγων μυ τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐγὼ [6]ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

55 Ἡ γὰρ σάρξ μου [†7]ἀληθῶς [8]ἐςι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μυ [†7]ἀληθῶς [9]ἐστι πόσις.

56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μυ τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, [10]κἀγὼ ἐν αὐτῷ.

57 Καθὼς [11]ἀπέστειλέ με ὁ [13]ζῶν πατὴρ, κἀγὼ [13]ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, [15]κἀκεῖνος [‡12]ζήσεται δι' ἐμέ.

58 Οὗτός [9]ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [17]καταβάς· οὐ καθὼς [3]ἔφαγον οἱ πατέρες [c]ὑμῶν[b] τὸ μάννα,[|] καὶ [19]ἀπέθανον. Ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, [§12]ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῦ, εἶπον· Σκληρός [25] [9]ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;

61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι [9]γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;

62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου [9]ἦν τὸ πρότερον;

63 Τὸ [9]πνεῦμά [9]ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ [*]λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά [9]ἐςι καὶ ζωή [9]ἐστιν.

64 Ἀλλ' [9]εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πιστεύουσιν. [12]Ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες [9]εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς [9]ἐστιν ὁ [14]παραδώσων αὐτόν.

65 Καὶ [16]ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται [18]ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ [9]ᾖ [1]δεδομένον αὐτῷ ἐκ τῦ πατρός [c]μου.[|]

66 Ἐκ τούτυ [20]πολλοὶ [21]ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτῦ εἰς τὰ [22]ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ [23]περιεπάτουν.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;

68 Ἀπεκρίθη [24] ὁ οὖν [1] αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα [21]ἀπ

A. D. 28.

1 δίδωμι.
2 ver. 40.
3 φάγω.
4 πίνω.
5 ver. 56-58. ch. 13. 18. Mat. 24. 38.
6 ἀνίστημι.
7 ver. 14. ch. 1. 48. 4. 42. Mat. 24. 54.
8 Ro. 8. 3. 1 Co. 15. 35. 2 Co. 3. 6.
9 εἰμί.
* λελάληκα-ἥ.
† ἀληθής-ἥ.
10 καὶ ἐγὼ.
11 ἀποςέλλω
12 εἴδω.
13 ζάω.
14 παραδίδωμι.
15 χ' ἐκεῖνος.
16 λέγω.
‡ ζήσει-ἴ.
17 καταβαίνω.
18 ἔρχομαι.
19 ἀποθνήσκω.
20 s. χρόνου.
21 ἀπέρχομαι.
22 s. χώρια.
23 περιπατέω, ch. 7. 1. 11. 54. 1 Pe. 5. 8.
§ ζήσει-ἥ.
24 ἀποκρίνομαι.
25 Mat. 25. 24. Ac. 9. 5. 26. 14. Ge. 21. 11. 1 Sa. 25. 3. Is. 19. 4.

ὁ [a] Χριστὸς, ὁ υἱὸς
)εοῦ τοῦ [b] ζῶντος.
Ἀπεκρίθη [6] αὐτοῖς
Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ
ς τοὺς δώδεκα [7] ἐξε-
ἰμην, καὶ ἐξ ὑμῶν
[9] διάβολός [2] ἐστιν;
Ἔλεγε [28] δὲ τὸν Ἰού-
ν [10] Σίμωνος ‡ Ἰσκα-
ώτην· οὗτος γὰρ [12] ἤ-
λλεν αὐτὸν παραδι-
ιναι, εἷς [2] ὢν [c] ἐκ
ῶν δώδεκα.

Κεφ. ζ'.

ΚΑΙ [14] περιεπάτει ὁ
Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ
‖ [15] ἤθελεν ἐν τῇ Ἰου-
δαίᾳ [16] περιπατεῖν, ὅτι
[17] ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰου-
δαῖοι ἀποκτεῖναι.
2 Ἦν [2] δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορ-
τὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ
[18] σκηνοπηγία.
[illegible] ἦν πρὸς αὐτὸν
[illegible]

4 γινώσκω.
* ἅγιος τοῦ
Θεοῦ-l.
5 ζάω. [μαι.
6 ἀποκρίνο-
7 ἐκλέγομαι,
ch. 13. 18.
8 ἀναβαίνω.
9 ch. 8. 44.
Mat. 25. 41.
† οὐκ-a.
10 s. τὸν υἱὸν
‡ ἀπὸ Καριώ-
του·-n.
11 πληρόω.
12 μέλλω.
§ αὐτὸς ἔμει-
νεν-i.
13 μένω.
14 περιπατέω,
ch. 6. 66.
‖ εἶχεν ἐξου-
σίαν-n.
15 θέλω.
16 s. γῇ.
17 ζητέω.
18 De. 16. 16.
Zec. 14. 16
19 μεταβαίνω
20 Ac. 6. 1.
Phi. 2. 14.
1 Pe. 4. 9.

7 Οὐ δύναται [illegible]
μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ
μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυ-
ρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ
ἔργα αὐτοῦ πονηρά
[2] ἐστιν.
8 Ὑμεῖς [8] ἀνάβητε εἰς
τὴν ἑορτὴν ταύτην· [illegible]
ἐγὼ † οὔπω ἀναβαίνω
εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην,
ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔ-
πω [11] πεπλήρωται.
9 Ταῦτα δὲ [illegible] εἰπὼν
§ αὐτοῖς, [13] ἔμεινεν ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ.
10 Ὡς δὲ [8] ἀνέβησαν
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε
καὶ αὐτὸς [8] ἀνέβη εἰς
τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς,
ἀλλ' ὡς ἐν τῷ κρυπτῷ.
11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι
[17] ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ
ἑορτῇ, καὶ [28] ἔλεγον·
Ποῦ [2] ἐστιν ἐκεῖνος;
12 Καὶ [20] γογγυσμὸς
πολὺς περὶ αὐτοῦ [2] ἦν ἐν

ch. 11. 44.
Rr. 1. 16.
εἰμί.
λέγω.
γινώσκω.
ch. 6. 55.
δίδωμι.
κράζω.
καὶ ἐγώ.
ἰμί -π.
ἔρχομαι.
Re. 3. 7.
7. 1. 14.
19. 11.
υμάζετε
ὰ τοῦτο.
ωσῆς-α.
. 5. 28.
7. 21.
5. 8.
. 21.
1. 6.
-π.
ἐκεῖνος.
οστέλ-
ἔγω.
έω.
16. 21.

Οὐχ οὗτός ⁷ ἐστιν ὃν
ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;
26 ᵈ Καὶ ¹ ἴδε, παῤῥη-
σίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν
αὐτῷ λέγουσι. Μήπο-
τε ᵇ ¹⁰ ἀληθῶς ¹ ⁹ ἔγνω-
σαν οἱ ἄρχοντες ὅτι
οὗτός ἐστιν ¹⁰ ἀληθῶς
ὁ Χριστός;
27 Ἀλλὰ τοῦτον ¹ οἴδα-
μεν πόθεν ⁷ ἐστίν· ὁ δὲ
Χριςὸς ὅταν ἔρχηται,
οὐδεὶς γινώσκει πόθεν
⁷ ἐστίν.
28 ˇΕκραξεν ¹² οὖν ἐν τῷ
ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς,
καὶ λέγων· ¹³ Κἀμὲ ¹ οἴ-
δατε, καὶ ¹ οἴδατε πόθεν
‡ εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ
οὐκ ¹⁴ ἐλήλυθα, ἀλλ'
⁷ ἔστιν ¹⁵ ἀληθινὸς ὁ
πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ
¹ οἴδατε.
29 Ἐγὼ ᵇ δὲ ¹ ¹ οἶδα αὐ-
τόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ

* μήτι πλείονα σημεῖα
ι τούτων ‖ [1] ποιήσει ὧν
ὗτος [1] ἐποίησεν;
32 Ἤκουσαν[6] οἱ Φαρι-
σαῖοι τοῦ ὄχλου γογ-
γύζοντος περὶ αὐτοῦ
ταῦτα· καὶ ἀπέστει-
λαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέ-
τας, ἵνα [10] πιάσωσιν
αὐτόν.
33 Εἶπεν οὖν [b]αὐτοῖς ‖
ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν
χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι,
καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν
πέμψαντά με.
34 Ζητήσετέ [12] με, καὶ
οὐχ [13] εὑρήσετε· καὶ
ὅπου ‡ εἰμὶ ἐγὼ, ὑ-
μεῖς οὐ δύνασθε [14] ἐλ-
θεῖν.
35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰου-
δαῖοι πρὸς ἑαυτοὺς· Ποῦ
οὗτος μέλλει [15] πορεύε-
σθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ [13]εὑ-
ρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς
τὴν [17] διασπορὰν τῶν
Ἑλλήνων μέλλει [15] πο-
ρεύεσθαι, καὶ διδάσκειν
τοὺς Ἕλληνας;
36 Τίς [19]ἐστιν οὗτος ὁ
λόγος ὃν εἶπε· [12] Ζητή-
σετέ με, καὶ οὐχ [13] εὑ-
ρήσετε· καὶ ὅπου ‡ εἰμὶ
ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε
[14] ἐλθεῖν;
37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς
ἑορτῆς [25]εἱστήκει ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ [27] ἔκραξε, λέ-
γων· Ἐάν τις διψᾷ
ἐρχέσθω πρός με, καὶ
πινέτω.
Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
ὡς εἶπεν ἡ γραφὴ,
ποταμοὶ ἐκ τῆς [2] κοιλί-
ας αὐτοῦ [3] ῥεύσουσιν
[4] ὕδατος [5] ζῶντος.
39 (Τοῦτο δὲ εἶπε πε-
ρὶ τοῦ Πνεύματος οὗ
[8]ἔμελλον λαμβάνειν οἱ
πιστεύοντες εἰς αὐτόν·
οὔπω γὰρ [19] ἦν Πνεῦ-
μα ἅγιον,‖ † ὅτι ὁ ‖
Ἰησοῦς οὐδέπω [9]ἐδοξά-
σθη.)
40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ
ὄχλου ἀκούσαντες τὸν
λόγον, [11]ἔλεγον· Οὗτός
[19] ἐστιν ἀληθῶς ὁ προ-
φήτης.
41 Ἄλλοι [11] ἔλεγον·
Οὗτός [19]ἐστιν ὁ Χριστός.
Ἄλλοι ‖ δὲ ‖ [11] ἔλεγον·
Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαί-
ας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;
42 Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶ-
πεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρμα-
τος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βη-
θλεὲμ τῆς κώμης ὅπου
[19] ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς
ἔρχεται;
43 Σχίσμα[18] οὖν ἐν τῷ
ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.
44 Τινὲς δὲ [20] ἤθελον
ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν·
ἀλλ' οὐδεὶς [22]ἐπέβαλεν
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.
45 Ἦλθον[23] οὖν οἱ ὑπη-
ρέται πρὸς τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς καὶ Φαρισαίους·
καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι·
Διατί οὐκ [24] ἠγάγετε
αὐτόν;
46 Ἀπεκρίθησαν[26] οἱ ὑ-
πηρέται· Οὐδέποτε οὕ-
τως [28]ἐλάλησεν ἄνθρω-
πος, ‖ ὡς οὗτος ὁ ἄν-
θρωπος. ‖
47 Ἀπεκρίθησαν[26] οὖν

A. D. 29

* μή-τι.
1 ποιέω.
2 ch. 3. 4.
Mat. 12. 40.
Phi. 3 19.
Pr. 20. 10.
Hab. 3. 16.
3 ῥέω.
4 ὕδωρ.
5 ch. 4. 10.
6 ἀκούω.
7 ἀποστέλλω.
8 μέλλω.
† ἐπ' αὐτὸν-f
alii δεδομέ-
νον-f.
9 δοξάζω.
ch. 12. 16, 23.
13. 31, 32.
Ac. 3. 13.
10 ver. 30.
11 λέγω.
12 ζητέω.
13 εὑρίσκω.
‡ εἰμι-n.
14 ἔρχομαι.
15 πορεύομαι
16 ch. 9. 16.
10. 19.
Mat. 9. 16.
Mar. 2. 21.
1 Co. 1. 10.
11. 18.
12. 25.
17 Ja. 1. 1.
18 γίνομαι.
19 εἰμί.
20 θέλω.
21 πιάζω,
ver. 30, 33.
22 ἐπιβάλλω.
23 pro ἐπαν-
ῆλθον.
Mat. 24. 26.
24 ἄγω.
25 ἵστημι.
26 ἀποκρίνο-
μαι.
27 κράζω.
§ Vide App.
28 λαλέω.

αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι·
Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνη-
σθε;
48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόν-
των ἐπίςευσεν εἰς αὐ-
τὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαί-
ων;
49 Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος
ὁ μὴ γινώσκων τὸν
νόμον, § ἐπικατάρατοί
[2] εἰσι.
50 Λέγει Νικόδημος
πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν
[c] νυκτὸς | ‖ πρὸς αὐτὸν,
εἷς [2] ὢν ἐξ αὐτῶν·
51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν
κρίνει τὸν ἄνθρωπον,
ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐ-
τοῦ ** πρότερον, καὶ
[4] γνῷ τί ποιεῖ;
52 [5] Ἀπεκρίθησαν,[a] καὶ
εἶπον αὐτῷ· Μὴ ϗ σὺ
ἐκ τῆς Γαλιλαίας [2] εἶ;
ἐρεύνησον, ϗ [6] ἴδε †† ὅτι
προφήτης ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας οὐκ ‡‡ἐγήγερται.
53 §§ Καὶ ‖‖ [8] ἐπορεύθη
ἕκαςος εἰς *† τὸν οἶκον
αὐτοῦ.

Κεφ. η'.

ΙΗΣΟΥΣ δὲ [8] ἐπορεύθη
εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.
2 Ὄρθρου δὲ *‡ πάλιν
*‖ [10] παρεγένετο εἰς τὸ
ἱερὸν, [e] καὶ πᾶς ὁ λαὸς
[11] ἤρχετο πρὸς αὐτόν·†‡
[e] καὶ καθίσας ἐδίδασκεν
αὐτούς.|
3 †§ Ἄγουσι δὲ οἱ
‡§ Γραμματεῖς ϗ οἱ Φα-
ρισαῖοι [e] πρὸς αὐτὸν |
γυναῖκα §‖ ἐν μοιχείᾳ
[14] κατειλημμένην· καὶ
[8] στήσαντες αὐτὴν ἐν
μέσῳ,

A. D. 29.

* εἶπον-n.
† Vide App.
1 ἐντέλλω.
‡ εὕρωσι-n.
§ ἐπάρατοί-n
2 εἰμί. [ρον-f
‖ et τὸ πρότε-
3 ἐπιμένω.
** πρῶτον-i.
4 γινώσκω.
5 ἀποκρίνο-
6 εἴδω. [μαι.
†† τὰς γρα-
φάς-f.
‡‡ ἐγείρεται-n
§§ Καὶ ἐπο-
ρεύθη ad c.8.
11. μηκέτι
ἁμάρτανε-c.
‖‖ ἐπορεύθη-
σαν, s. ἀπ-
ῆλθον-n.
8 πορεύομαι.
*† τὰ ἴδια, s.
τὸν τόπον-n
*‡ πάλιν
βαθέως-n.
*§ οὖσα-n.
*‖ ἦλθεν-n.
10 παραγίνο-
μαι.
11 ἔρχομαι.
†‡ al. πρὸς
αὐτόν·-e.
†§ φέρουσι, s.
προσήνεγ-
καν-n.
†‖ al. τῇ γυ-
ναικί·
‡§ ἀρχιε-
ρεῖς-n.
‡‖ al. Γύναι.
§‖ ἐπὶ ἁμαρ-
τίᾳ εἰλημ-
μένην, s.
καταληφ-
θεῖσαν-n.
14 καταλαμ-
βάνω.
15 ἵστημι.
16 καταλείπω

4 * Λέγουσιν αὐτῷ· †
Διδάσκαλε, † αὕτη ἡ γυ-
νὴ [14] κατελήφθη ἐπαυ-
τοφώρῳ μοιχευομένη.
5 † Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μω-
σῆς ἡμῖν [1] ἐνετείλατο
τὰς τοιαύτας † λιθοβο-
λεῖσθαι· † σὺ οὖν τί λέ-
γεις;
6 [e] Τοῦτο δὲ † ἔλεγον
πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα
‡ ἔχωσι † κατηγορεῖν αὐ-
τοῦ.| Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω
κύψας, [e] τῷ δακτύλῳ |
† ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.†
7 Ὡς δὲ [3] ἐπέμενον
† ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀν-
ακύψας εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Ὁ ἀναμάρτητος
ὑμῶν, † πρῶτος τὸν λί-
θον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω.
8 Καὶ πάλιν † κάτω
κύψας, ἔγραφεν εἰς τὴν
γῆν.†
9 [e] Οἱ δὲ ἀκούσαντες.|†
[e] καὶ ὑπὸ τῆς συνειδή-
σεως ἐλεγχόμενοι.|† ἐξ-
ήρχοντο εἷς καθ' εἷς, ἀρ-
ξάμενοι ἀπὸ τῶν πρε-
σβυτέρων [e] ἕως τῶν
ἐσχάτων·|† καὶ [16] κατε-
λείφθη [e] μόνος ὁ Ἰησοῦς,
καὶ | † ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ
*§ [15] ἑστῶσα.
10 † Ἀνακύψας δὲ ὁ
Ἰησοῦς, [e] καὶ μηδένα
θεασάμενος πλὴν τῆς
γυναικὸς,| † εἶπεν [e] αὐ-
τῇ· | [e] Ἡ γυνὴ | ‡‖ ποῦ
[2] εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατή-
γοροί σου; † οὐδείς σε
κατέκρινεν;
11 ‡ Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐ-
δεὶς, Κύριε. † Εἶπε δὲ
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ

εγώ σε * κατακρίνω·
† πορεύου, καὶ ‡ μηκέτι
ἁμάρτανε.
12 Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς
• αὐτοῖς [1] [2]ἐλάλησε, λέ-
γων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς
τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολου-
θῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περι-
πατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ,
ἀλλ' [3] ἕξει τὸ φῶς τῆς
ζωῆς.
13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ
Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σε-
αυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ
μαρτυρία σου ἐκ [5] ἔςιν
ἀληθής.
14 Ἀπεκρίθη[7] Ἰησοῦς,
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ
ἐμαυτοῦ, ἀληθής [5]ἐςιν
ἡ μαρτυρία μου· ὅτι
[10]οἶδα πόθεν [11] ἦλθον,
καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς
δὲ οὐκ [10]οἴδατε πόθεν
ἔρχομαι, ‖ καὶ ποῦ ὑπά-
γω.
15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν
σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ
κρίνω οὐδένα.
16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ
ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
** ἀληθής [5] ἐςιν· ὅτι
μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ'
ἐγὼ καὶ ὁ [13] πέμψας με
πατήρ.
17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ
τῷ ὑμετέρῳ [14] γέγρα-
πται, [16] ὅτι δύο ἀνθρώ-
πων ἡ μαρτυρία ἀλη-
θής [5] ἐστιν.
18 Ἐγώ εἰμι ὁ μαρ-
τυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ,
καὶ μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ ὁ [13] πέμψας με
πατήρ.
19 Ἔλεγον[1] οὖν αὐτῷ·
Ποῦ [5]ἐςιν ὁ πατήρ σε;
† Ἀπεκρίθη [b] ὁ [1] Ἰησοῦς·
Οὔτε ἐμὲ [10]οἴδατε, οὔτε
τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ
[10]ᾔδειτε, ϗ τὸν πατέρα
μου [10]ᾔδειτε ἄν.
20 Ταῦτα τὰ ῥήματα
[2] ἐλάλησεν [b] ὁ Ἰησοῦς [1]
ἐν τῷ [4] γαζοφυλακίῳ,
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ·
καὶ ἐδεὶς [6] ἐπίασεν αὐ-
τὸν, ὅτι οὔπω [11]ἐληλύ-
θει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐ-
τοῖς [c] ὁ Ἰησοῦς· [1] Ἐγὼ
ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ
με, § ϗ ἐν [8] τῇ ἁμαρτίᾳ
ὑμῶν [9] ἀποθανεῖσθε.
Ὅπε ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς
οὐ δύνασθε [11] ἐλθεῖν.
22 Ἔλεγον [1] ἒν οἱ Ἰε-
δαῖοι· Μή τι ἀποκτε-
νεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει·
Ὅπε ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς
οὐ δύνασθε [11]ἐλθεῖν;
23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐκ τῶν [12] κάτω
[5]ἐςὲ, ἐγὼ ἐκ τῶν[12] ἄνω
εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κό-
σμου τέτου [5] ἐστὲ, ἐγὼ
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου.
24 Εἶπον ἒν ὑμῖν, ὅτι
[9] ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν
γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι
ἐγώ εἰμι, [9] ἀποθανεῖ-
σθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
ὑμῶν.
25 Ἔλεγον[1] οὖν αὐτῷ·
Σὺ τίς [5]εἶ; [c] Καὶ [1] εἶ-
πεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
†† Τὴν [15] ἀρχὴν [17]ὅ, τι
καὶ λαλῶ ὑμῖν.

A. D. 29.

* κρινῶ·-n.
1 λέγω.
† ὕπαγε-n.
‡ ἀπὸ τε νῦν, s. τὸ λοιπὸν f.
2 λαλέω.
3 ἔχω.
4 Mar. 12. 41, 43.
Lu. 21. 1.
Es. 3. 9.
5 εἰμί.
6 πιάζω.
c. 7. 30, 32, 44.
10. 39.
11. 57.
21. 3, 10.
Ac. 3. 7.
12. 4.
2 Co. 11. 32
Ca. 2. 5
Eccl. 23. 21.
7 ἀποκρίνομαι.
§ καὶ οὐχ εὑρήσετε-f.
8 ταῖς ἁμαρτίαις.
ver. 24.
9 ἀποθνήσκω
10 εἴδω.
11 ἔρχομαι.
‖ ἤ-a.
12 s. τοπῶν, v. μερῶν.
** ἀληθινή-n.
13 πέμπω.
14 γράφω.
†† Vide App.
15 s. κατὰ,
Ge. 13. 4.
41. 20.
43. 18, 20.
1 Ch. 26. 10.
Da. 8. 1, in lxx.
16 De. 17. 6.
19. 15.
17 ὅςτις.

26 Πολλὰ ἔχω περὶ
ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρί-
νειν· ἀλλ' ὁ [1]πέμψας με
ἀληθής [3]ἐστι· [4]κἀγὼ ἃ
[5]ἤκουσα παρ' αὐτῦ ταῦ-
τα [*]λέγω εἰς τὸν κό-
σμον.
27 Οὐκ [6]ἔγνωσαν ὅτι
τὸν πατέρα αὐτοῖς
[7]ἔλεγεν.
28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησῦς· Ὅταν [8]ὑψώση
τε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ
πυ, τότε [6]γνώσεσθε ὅτι
ἐγώ [†] εἰμι, ϗ ἀπ' ἐμαυ-
τῦ ποιῶ ὐδὲν, ἀλλὰ κα-
θὼς [11] ἐδίδαξέ με ὁ πα-
τήρ μου, ταῦτα λαλῶ.
29 Καὶ ὁ [1] πέμψας με,
μετ' ἐμοῦ [3]ἐστιν. Οὐκ
[13]ἀφῆκέ με μόνον [c]ὁ
πατὴρ,[|] ὅτι ἐγὼ τὰ
[15]ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ
πάντοτε.
30 Ταῦτα αὐτοῦ λα-
λοῦντος, πολλοὶ [16] ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτόν.
31 Ἔλεγεν[7] οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς πρὸς τοὺς [16] πεπι-
στευκότας αὐτῷ Ἰυδαί-
ους· Ἐὰν ὑμεῖς [17] μεί-
νητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί
μου ἐστέ·
32 Καὶ [6] γνώσεσθε τὴν
ἀλήθειαν, ϗ ἡ ἀλήθεια
[20] ἐλευθερώσει ὑμᾶς.
33 Ἀπεκρίθησαν[21] αὐ-
τῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ
ἐσμεν, ϗ οὐδενὶ [22]δε-
δουλεύκαμεν πώποτε·
πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι
ἐλεύθεροι [24]γενήσεσθε;
34 Ἀπεκρίθη[21] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν

A. D. 29.

1 πέμπω.
2 ch. 3. 21.
Mat. 13. 41.
1 Jno. 2. 29.
3. 4, 7–9.
3 εἰμί.
4 καὶ ἐγώ.
5 ἀκούω.
* λαλῶ-ή.
6 γινώσκω.
7 λέγω.
8 ὑψόω.
9 εἴδω.
10 ver. 33.
Lu. 1. 55.
Ro. 4. 13.
Ga. 3. 16, 29.
Ge. 22. 18.
† εἰμι, ϗ-n.
11 διδάσκω.
12 ch. 21. 25.
Mat. 19. 11.
15. 17.
13 ἀφίημι.
14 ὁράω.
15 Ac. 6. 2.
1 Jno. 3. 22.
‡ ἠκέσατε-ή.
16 πιστεύω.
17 μένω,
ver. 35.
c. 15. 4, 7, 9, 10.
1 Jno. 2. 27.
§ ἐστε,-a.
18 ποιέω.
19 λαλέω.
20 ver. 36.
Ro. 6. 18, 22.
Ga. 5. 1.
21 ἀποκρίνο-
μαι.
22 δουλεύω,
Mat. 6. 24.
Ac. 7. 7.
Ro. 6. 6.
Ga. 4. 25.
Tit. 3. 3.
2 Pe. 2. 19.
23 γεννάω.
24 γίνομαι.
25 εἷς.

λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς
ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν
δοῦλος [3]ἐςι [c]τῆς ἁμαρ-
τίας.[|]
35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μέ-
νει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν
αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς
τὸν αἰῶνα.
36 Ἐὰν ὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς
ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐ-
λεύθεροι [3] ἔσεσθε.
37 Οἶδα[9] ὅτι [10]σπέρμα
Ἀβραάμ [3] ἐστε· ἀλλὰ
ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι
ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς ο-
[12]χωρεῖ ἐν ὑμῖν.
38 Ἐγὼ ὃ [14] ἑώρακα
παρὰ τῷ πατρί [c]μου,
λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν
‡[14] ἑωράκατε παρὰ τῷ
πατρὶ [c]ὑμῶν,[|] ποιεῖ-
τε.
39 Ἀπεκρίθησαν[21] καὶ
εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατὴρ
ἡμῶν Ἀβραάμ [3] ἐστι.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησῦς·
Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ
§[3] ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ
Ἀβραὰμ [18] ἐποιεῖτε
ὁ ἄν.[|]
40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με
ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον
ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν
[19] λελάληκα, ἣν [5] ἤκου-
σα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τῦ-
το Ἀβραὰμ οὐκ [18]ἐποί-
ησεν.
41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ
ἔργα τῦ πατρὸς ὑμῶν.
Εἶπον [d]οὖν[|] αὐτῷ· Ἡ-
μεῖς ἐκ πορνείας ὐ [23]γε-
γεννήμεθα· [25]ἕνα πατέ-
ρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.
42 Εἶπεν [b]ὖν[|] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς

, ² ἠγα-
ἐγὼ γὰρ
ἐξῆλθον.
ὐδὲ γὰρ
ἐλήλυθα.
με ⁶ ἀπέ-

ν ⁷ λαλιὰν
⁸ γινώσκε-
⁹ δύνασθε
λόγον τὸν

ἐκ * πατρὸς
ι ἐστὲ, καὶ
μίας τοῦ πα-
ν θέλετε ποι-
εῖνος ¹³ ἀνθρω-
ς ι ἦν ἀπ' ἀρ
ἐν τῇ ἀληθείᾳ
ἕστηκεν· ὅτι οὐκ
ἀλήθεια ἐν αὐ-
Ὅταν λαλῇ τὸ
ς, ἐκ τῶν ἰδίων
· ὅτι ψεύστης
† ξ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν
θειαν λέγω, οὐ πι-
ύετέ μοι.
Τίς ἐξ ὑμῶν ¹⁷ ἐλέγ-
ι με περὶ ἁμαρτίας;
ὃ δὲ ἀλήθειαν λέγω,
ατί ὑμεῖς οὐ πιστεύ-
τέ μοι;
47 Ὁ ¹ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ,
τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ
ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς
οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ
Θεοῦ οὐκ ¹ ἐστέ.
48 Ἀπεκρίθησαν ¹⁹ οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον
αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγο-
μεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμα-
ρείτης ¹ εἶ σὺ, καὶ ²²δαι-
μόνιον ἔχεις;
49 Ἀπεκρίθη ¹⁹ Ἰησοῦς·

1 εἰμί.
2 ἀγαπάω,
1 Jno. 5. 1.
3 ἐξέρχομαι.
4 Lu. 20. 11.
Ac. 5. 41.
Ro. 1. 24.
5 ἔρχομαι.
6 ἀποστέλλω.
7 ch. 4. 42.
8 ver. 27.
Mat. 13. 16.
9 1 Jno. 3. 9.
Ge. 37. 4.
* τοῦ-m.
10 τηρέω.
11 ver. 52.
ch. 4. 14.
12 γινώσκω.
13 1 Jno. 3. 15.
14 ἀποθνήσκω
15 ἵστημι.
† ὡς, s. κα-
θὼς καὶ ὁ-n.
‡ γεύσηται-a
16 γεύομαι,
ch. 2. 9.
Mat. 16. 28.
Lu. 9. 27.
He. 2. 9.
1 Pe. 2. 3.
17 ch. 16. 8, 9.
Mat. 18. 15.
18 1 Co. 8. 4.
Pr. 13. 4.
Eccl. 3. 19.
§ ἡμῶν-h.
19 ἀποκρίνο-
μαι.
20 εἴδω.
21 ver. 44.
Ro. 3. 4.
1 Ti. 1. 10.
Tit. 1. 12.
1 Jno. 1. 10.
22 ver. 49, 52.
ch. 10. 20, 21.
Mat. 7. 22.
Mar. 1. 34, 39.
23 ἀγαλλιά-
ομαι.
Lu. 1. 47.

Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω,
ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα
μου, καὶ ὑμεῖς ⁴ ἀτιμά-
ζετέ με.
50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ
τὴν δόξαν μου· ¹ ἔστιν
ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.
51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον
τὸν ἐμὸν ¹⁰ τηρήσῃ, θά-
νατον οὐ μὴ θεωρήσῃ
εἰς τὸν ¹¹ αἰῶνα.
52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ
Ἰουδαῖοι· Νῦν ¹² ἐγνώ-
καμεν ὅτι δαιμόνιο
ἔχεις· Ἀβραὰμ ¹⁴ ἀπ
θανε καὶ οἱ προφῆτ
καὶ σὺ λέγεις· Ἐ
τις τὸν λόγον μου ¹⁰
ρήσῃ, οὐ μὴ ‡ ¹⁶ γε
ται θανάτου ᵈ εἰς
αἰῶνα.ˡ
53 Μὴ σὺ μείζων
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀ
ὰμ, ὅστις ¹⁴ ἀπέθα
οἱ προφῆται ¹⁴
νον· τίνα σεαυτ
ποιεῖς;
54 Ἀπεκρίθη ¹⁹
Ἐὰν ἐγὼ δοξάζ
τὸν, ἡ δόξα μο
¹ ἐστιν· ¹ ἔστιν
μου ὁ δοξάζ
ὑμεῖς λέγετε
§ ὑμῶν ¹ ἐστι
55 Καὶ οὐκ ¹
αὐτόν· ἐγὼ
αὐτόν· κα
ὅτι οὐκ ²⁰
¹ ἔσομαι ὅ
²¹ ψεύστης
αὐτὸν, κ
αὐτοῦ ¹
56 Ἀ
ὑμῶν

ἵνα [1] ἴδῃ τὴν ἡμέραν
τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ
[3] ἐχάρη.
57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖ-
οι πρὸς αὐτόν· * Πεντή-
κοντα ἔτη οὔπω ἔχεις,
ξ Ἀβραὰμ [5] ἑώρακας;
58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ
[6] [9] γενέσθαι, | ἐγώ εἰμι.
59 Ἦραν [11] οὖν λίθους
ἵνα [12] βάλωσιν ἐπ' αὐ-
τόν· Ἰησοῦς δὲ [13] ἐκρύ-
βη, καὶ [15] ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
ἱεροῦ, [b] [16] διελθὼν διὰ
μέσου αὐτῶν· ξ [17] παρ-
ῆγεν οὕτως. | †

Κεφ. θ'.

ΚΑΙ [17] παράγων εἶ-
δεν ἄνθρωπον τυφλὸν
ἐκ γενετῆς.
2 Καὶ [18] ἠρώτησαν αὐ-
τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
λέγοντες· Ῥαββὶ, τίς
[19] ἥμαρτεν; οὗτος ἢ οἱ
γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυ-
φλὸς [21] γεννηθῇ;
3 Ἀπεκρίθη [22] ὁ δ | Ἰη-
σοῦς· Οὔτε οὗτος [19] ἥ-
μαρτεν, [23] οὔτε οἱ γονεῖς
αὐτοῦ· ἀλλ' [24] ἵνα φανε-
ρωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ
ἐν αὐτῷ.
4 [**] Ἐμὲ δεῖ ἐργάζε-
σθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ-
ψαντός [**] με ἕως ἡμέρα
[26] ἐστίν· ἔρχεται νὺξ,
ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐρ-
γάζεσθαι.
5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ
[26] ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κό-
σμου.
6 Ταῦτα εἰπὼν, [27] ἔ-
πτυσε χαμαὶ, καὶ ἐποί-
ησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύ-
σματος, καὶ [28] ἐπέχρισε
τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς [d] τοῦ τυ-
φλοῦ· |
7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕ-
παγε, [2] νίψαι εἰς τὴν
[e] κολυμβήθραν τοῦ [f] Σι-
λωὰμ, (ὃ [7] ἑρμηνεύεται,
[29] ἀπεσταλμένος.) [8] Ἀπ-
ῆλθεν οὖν καὶ [2] ἐνίψατο,
καὶ [10] ἦλθε βλέπων.
8 Οἱ οὖν γείτονες, καὶ
οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ
πρότερον ὅτι ‡ τυφλὸς
[26] ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗ-
τός [26] ἐστιν ὁ καθήμε-
νος καὶ προσαιτῶν;
9 Ἄλλοι [14] ἔλεγον· Ὅ-
τι οὗτός [26] ἐστιν· ἄλλοι
δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ
[26] ἐστιν. Ἐκεῖνος [14] ἔ-
λεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι.
10 Ἔλεγον [14] οὖν αὐτῷ·
Πῶς [20] ἀνεῴχθησάν § σου
οἱ ὀφθαλμοί;
11 Ἀπεκρίθη [22] ἐκεῖνος,
καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος,
λεγόμενος Ἰησοῦς, πη-
λὸν ἐποίησε, καὶ [28] ἐπέ-
χρισέ μου τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, ξ εἶπέ μοι· Ὕπαγε
εἰς ‖ τὴν κολυμβήθραν
τοῦ Σιλωὰμ, ξ [2] νίψαι.
[8] Ἀπελθὼν δὲ ξ [2] νιψά-
μενος, [25] ἀνέβλεψα.
12 Εἶπον οὖν αὐτῷ·
Ποῦ [26] ἐστιν ἐκεῖνος;
Λέγει· Οὐκ [1] οἶδα.
13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς
τοὺς Φαρισαίους, τόν
ποτε τυφλόν.
14 Ἦν [26] δὲ σάββατον
ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίη-

A. D. 29.

1 εἴδω.
2 νίπτω.
3 χαίρω.
* Τεσσαράκοντα-η.
4 ver. 11. ch. 5. 2, 4.
5 ὁράω.
6 ver. 11. Lu. 13. 4.
7 ἑρμηνεύω.
8 ἀπέρχομαι.
9 γίνομαι.
10 ἔρχομαι.
11 αἴρω.
12 βάλλω.
13 κρύπτω, ch. 12. 36.
† Vide App.
‡ προσαίτης-α.
14 λέγω.
15 ἐξέρχομαι.
16 διέρχομαι.
17 παράγω, Mat. 9. 9, 27. 1 Co. 7. 31. 1 Sa. 16. 9, 10.
18 ἐρωτάω.
19 ἁμαρτάνω
20 ἀνοίγω.
§ σοι.
21 γεννάω.
22 ἀποκρίνομαι.
23 s. ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ.
24 s. τυφλὸς ἐγεννήθη.
‖ τὸν Σιλωάμ, -α.
25 ἀναβλέπω, ch. 15. 18. Mat. 14. 19. Mar. 6. 41.
** ἡμᾶς-η.
26 εἰμί.
27 πτύω.
28 ἐπιχρίω.
29 ἀποστέλλω.

Ἰησοῦς, ϗ [1] ἀνέ-
ὑτοῦ τὸς ὀφθαλ-

λιν ὖν [2] ἠρώτων
ϰαὶ οἱ Φαρισαῖοι
νέβλεψεν. Ὁ δὲ
ιὐτοῖς· Πηλὸν
κεν ἐπὶ τοὺς
ιύς μȣ, καὶ [7] ἐνι-
καὶ βλέπω.
εγον[9] ὖν ἐκ τῶν
ιων τινές· Οὐ-
νθρωπος ȣ̓κ [11] ἔ-
ὰ τȣ̃ Θεȣ̃, [12] ὅτι
βατον οὐ τηρεῖ.
[9] ἔλεγον· Πῶς
ι ἄνθρωπος ἁ-
λὸς τοιαῦτα ση-
ιεῖν; Καὶ [14] σχί-
ἦν ἐν αὐτοῖς.
/ουσι τῷ τυφλῷ
Σὺ τί λέγεις πε-
οῦ, ὅτι [1] ἤνοιξέ
ὺς ὀφθαλμούς;
'πεν· Ὅτι προ-
[11] ἐστίν.
ι [18] ἐπίστευσαν
ουδαῖοι περὶ αὐ-
τυφλὸς [11] ἦν, ϗ
ἐψεν, ἕως ὅτȣ [19]
ησαν τὸς γονεῖς
·ȣ̃ [3] ἀναβλέψαν-

[2] ἠρώτησαν αὐ-
έγοντες· Οὗτός
ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν
λέγετε ὅτι τυ-
ἐγεννήθη; πῶς
ι βλέπει;
εκρίθησαν [23] αὐ-
γονεῖς αὐτοῦ, ϗ
[25] Οἴδαμεν ὅτι
[11] ἐστιν ὁ υἱὸς
καὶ ὅτι τυφλὸς
ήθη·

A. D. 29.

1 ἀνοίγω.
2 ἐρωτάω.
3 ἀναβλέπω, ver. 11.
4 ver. 23. Mat. 6. 27. Lu. 2. 52. 12. 25. He. 11. 11.
5 ἐπιτίθημι.
6 λαλέω.
7 νίπτω.
8 φοβέω.
9 λέγω.
10 συντίθημι. Lu. 22. 5. Ac. 23. 20. 24. 9. 1 Sa. 22. 13.
11 εἰμί.
12 ch. 12. 42. 16. 2.
13 s. ἀπεσάλμενος.
14 ch. 7. 43. Mat. 9. 16. 1 Co. 1. 10. 11. 18. 12. 25.
15 φωνέω.
16 δίδωμι.
17 ver. 25, 31. Lu. 15. 1, 2.
18 πιστεύω.
19 Att. pro οὗτινος, sc. χρόνου.
20 ποιέω.
21 γεννάω.
22 ἀκούω.
23 ἀποκρίνομαι.
24 γίνομαι.
25 εἴδω.
26 λοιδορέω, Ac. 23. 4. 1 Co. 4. 12. 1 Pe. 2. 3.

21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει,
οὐκ [25] οἴδαμεν· ἢ τίς
[1] ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς
ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς οὐκ
[25] οἴδαμεν· αὐτὸς [4] ἡλι-
κίαν ἔχει, αὐτὸν [2] ἐρω
τήσατε· αὐτὸς περὶ αὐ
τοῦ [6] λαλήσει.
22 Ταῦτα εἶπον οἱ γο-
νεῖς αὐτȣ̃, ὅτι [8] ἐφοβȣ̃ν-
το τοὺς Ἰȣδαίους· ἤδη
γὰρ [10] συνετέθειντο οἱ
Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις
αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χρι-
ςὸν, [13] ἀποσυνάγωγος
γένηται.[24]
23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς
αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλι-
κίαν ἔχει, αὐτὸν [2] ἐρω-
τήσατε.
24 Ἐφώνησαν[15] ȣ̃ν ἐκ
δευτέρȣ τὸν ἄνθρωπον
ὃς [11] ἦν τυφλὸς, καὶ
εἶπον αὐτῷ· [16] Δὸς δό-
ξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς
[25] οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος [17] ἁμαρτωλός
[11] ἐστιν.
25 Ἀπεκρίθη [23] οὖν
ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Εἰ
ἁμαρτωλός [11] ἐςιν, οὐκ
[25] οἶδα· ἓν [25] οἶδα, ὅτι
τυφλὸς [11] ὤν, ἄρτι βλέ-
πω.
26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πά-
λιν· Τί [20] ἐποίησέ σοι;
πῶς [1] ἤνοιξέ σου τοὺς
ὀφθαλμούς;
27 Ἀπεκρίθη [23] αὐτοῖς·
Εἶπον ὑμῖν ἤδη, ϗ οὐκ
[22] ἠκούσατε· τί πάλιν
θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ
ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μα-
θηταὶ [24] γενέσθαι;
28 Ἐλοιδόρησαν [26] ȣ̃ν

[redacted]

αὐτὸν, καὶ εἶπον· Σὺ
¹εἶ μαθητὴς ἐκείνου·
ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως
¹ἐσμὲν μαθηταί.
29 Ἡμεῖς ²οἴδαμεν ὅτι
Μωσῇ ⁵λελάληκεν ὁ
Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ ²οἴ-
δαμεν πόθεν ¹ἐστίν.
30 Ἀπεκρίθη⁷ ὁ ἄν-
θρωπος, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· *Ἐν γὰρ τού-
τῳ* θαυμαστόν ¹ἐστιν,
ὅτι ὑμεῖς οὐκ ²οἴδατε
πόθεν ¹ἐστὶ, καὶ ⁹ἀνέ-
ῳξέ μου τοὺς ὀφθαλ-
μούς.
31 Οἴδαμεν² c δὲ | ὅτι
ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ
ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις
¹¹θεοσεβὴς ¹ᾖ, καὶ τὸ
θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τού-
του ἀκούει.
32 Ἐκ ¹²τοῦ αἰῶνος οὐκ
¹³ἠκούσθη ὅτι ⁹ἤνοιξέ
τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ
¹⁴γεγεννημένου.
33 Εἰ μὴ ¹ἦν οὗτος πα-
ρὰ Θεοῦ, οὐκ ¹⁵ἠδύνατο
ποιεῖν οὐδέν.
34 Ἀπεκρίθησαν⁷ καὶ
εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρ-
τίαις σὺ ¹⁴ἐγεννήθης
ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις
ἡμᾶς; Καὶ ¹⁸ἐξέβαλον
αὐτὸν ἔξω.
35 Ἤκουσεν¹³ ὁ Ἰησοῦς
ὅτι ¹⁸ἐξέβαλον αὐτὸν
ἔξω· χ ¹⁹εὑρὼν αὐτὸν,
εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύ-
εις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ †
Θεοῦ;
36 Ἀπεκρίθη⁷ ἐκεῖνος,
καὶ εἶπε· ‡Τίς ¹ἐστι,
Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς
αὐτόν;

A. D. 29.

1 εἰμί.
2 ὁράω.
3 εἴδω.
4 φήμι.
5 λαλέω.
6 προσκυνέω.
7 ἀποκρίνομαι.
* Ἐν γὰρ τοῦτο-n.
8 s. μέρει.
9 ἀνοίγω.
10 ἔρχομαι.
11 Ex. 18. 21. Job 1. 1, 8. 2. 3. Judith 11. 17, in lxx.
12 Lu. 1. 70. Ac. 15. 18. Ps. 90. 2, in lxx.
13 ἀκούω.
14 γεννάω.
15 δύναμαι.
16 ἔχω.
17 ver. 16.
18 ἐκβάλλω, ver. 35. ch. 6. 37. Lu. 4. 29. 6. 22.
19 εὑρίσκω.
† ἀνθρώπου-i.
20 c. 18. 16, 17. Mar. 13. 34.
‡ Kal-m.
§ φωνεῖ-h.
21 Mar. 8. 23. 15. 20. Lu. 24. 50. Ac. 5. 19. 7. 36, 40. 12. 17. 13. 17. 16. 37, 39. 21. 38. He. 8. 9.
22 γίνομαι.

37 Εἶπε c δὲ
Ἰησοῦς· Καὶ ²
αὐτὸν, καὶ ὁ λ
τὰ σοῦ, ἐκεῖνό
38 Ὁ δὲ ⁴ἔ
στεύω, Κύριε·
εκύνησεν αὐτῷ
39 Καὶ εἶπεν
Εἰς κρίμα ἐγὼ
κόσμον τοῦτον
ἵνα οἱ μὴ β
βλέπωσι, καὶ
ποντες τυφλο
νωνται.
40 c Καὶ | ¹³ἤ
τῶν Φαρισαίω
οἱ ¹ὄντες μετ'
εἶπον αὐτῷ·
ἡμεῖς τυφλοί
41 Εἶπεν αὐτ
σοῦς· Εἰ τυφλ
οὐκ ἂν ¹⁶εἴχε
τίαν· νῦν δὲ
Ὅτι βλέπομεν
ἁμαρτία ὑμῶν

Κεφ. ι'.

ΑΜΗΝ ἀμὴ
ὑμῖν· Ὁ μὴ εἰ
νος διὰ τῆς θ
τὴν ¹⁷αὐλὴν τ
βάτων, ἀλλὰ
νων ἀλλαχόθεν
κλέπτης ¹ἐστὶ
στής.
2 Ὁ δὲ εἰσερ
διὰ τῆς θύρας
¹ἐστι τῶν προβ
3 Τούτῳ ὁ ²⁰θ
ἀνοίγει, καὶ τὰ
τα τῆς φωνῆς
ἀκούει· καὶ
πρόβατα § καλ
ὄνομα, καὶ ²
αὐτά.

[redacted]

4 ᶜΚαὶ ὅταν τὰ ἴδια
πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμ-
προσθεν αὐτῶν πορεύε-
ται· ⁊ τὰ πρόβατα αὐ-
τῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι [2]οἴ-
δασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.
5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ
ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ
φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ·
ὅτι οὐκ [2]οἴδασι τῶν ἀλ-
λοτρίων τὴν φωνήν.
6 Ταύτην τὴν παροι-
μίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ
[7]ἔγνωσαν τίνα [9]ἦν ἃ
ἐλάλει αὐτοῖς.
7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν
προβάτων.
8 ᶜΠάντες ὅσοι ᶜπρὸ
ἐμοῦ [10]ἦλθον, κλέπται
[9]εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ'
οὐκ [11]ἤκουσαν αὐτῶν
τὰ πρόβατα.
9 Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα·
δι' ἐμοῦ ἐάν τις [15]εἰσέλ-
θῃ, [13]σωθήσεται· καὶ
[15]εἰσελεύσεται, ⁊ [16]ἐξ-
ελεύσεται, καὶ [18]νομὴν
[19]εὑρήσει.
10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρ-
χεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ
καὶ [20]θύσῃ καὶ [21]ἀπολέ-
σῃ· ἐγὼ [10]ἦλθον ἵνα
ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισ-
σὸν ἔχωσιν.
11 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν
ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ κα-
λὸς τὴν [24]ψυχὴν αὐτοῦ
[22]τίθησιν ὑπὲρ τῶν
προβάτων·
12 Ὁ [25]μισθωτὸς δέ,
ᶜκαὶ οὐκ [8]ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ
[9]εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια,
θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχό-
μενον, καὶ ἀφίησι τὰ
πρόβατα, καὶ φεύγει·
καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει
ᶜαὐτά, καὶ [1]σκορπίζει
ᶜτὰ πρόβατα.
13 ᶜὉ δὲ μισθωτὸς
φεύγει, ὅτι μισθωτός
[9]ἐστι, καὶ οὐ [3]μέλει
αὐτῷ περὶ τῶν προβά-
των.
14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν
ὁ καλός, καὶ γινώσκω
τὰ ἐμά,ᵉ καὶ γινώσκο-
μαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.
15 Καθὼς γινώσκει με
ὁ πατήρ, [8]κἀγὼ γινώ-
σκω τὸν πατέρα· καὶ
τὴν ψυχήν μου τίθημι
ὑπὲρ τῶν προβάτων.
16 Καὶ ἄλλα πρόβατα
ἔχω, ἃ οὐκ [9]ἔστιν ἐκ τῆς
αὐλῆς ταύτης· [12]κἀκεῖ-
νά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ
τῆς φωνῆς μου ἀκούσου-
σι· ⁊ [14]γενήσεται μία
ποίμνη, εἷς ποιμήν.
17 Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ
με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ
τίθημι τὴν ψυχήν μου,
ἵνα πάλιν [17]λάβω αὐ-
τήν.
18 Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν
ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθη-
μι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ·
ἐξουσίαν ἔχω [22]θεῖναι
αὐτήν, καὶ [23]ἐξουσίαν
ἔχω πάλιν [17]λαβεῖν
αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐν-
τολὴν [17]ἔλαβον παρὰ
τοῦ πατρός μου.
19 Σχίσμα οὖν πάλιν
[14]ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαί-
οις διὰ τοὺς λόγους τού-

A. D. 29.

1 ch. 16. 42. Mat. 12. 49. 1 Mac. 6.54.
2 εἴδω.
3 ch. 12. 6. Mat. 22.16. Mar. 4. 38. Lu. 10. 40. Ac. 18. 17. 1 Co. 9. 9. 1 Pe. 5. 7.
4 Mat. 17. 25. Lu. 16. 12. Ac. 7. 6. Ro. 14. 4. 2 Co. 10. 15. 1 Ti. 5. 22. He. 11. 34.
* ἀκολουθήσουσιν-n.
5 φεύγω.
6 s. πρόβατα.
7 γινώσκω.
8 καὶ ἐγώ.
9 εἰμί.
10 ἔρχομαι.
11 ἀκούω.
12 ⁊ ἐκεῖνος.
13 σώζω.
14 γίνομαι.
15 εἰσέρχομαι.
16 ἐξέρχομαι.
17 λαμβάνω.
18 2 Ti. 2. 17. Ge. 47. 4. 1 Ch. 4. 34. Ps. 74. 1.
19 εὑρίσκω.
20 θύω. Mat. 22. 4.
21 ἀπολλύω.
22 τίθημι.
23 ch. 1. 12.
24 ver. 15. ch. 13. 37. 1 Jno. 3. 16. 1 Sa. 19. 15.
25 ver. 13. Mar. 1. 20. Ex. 12. 45.

20 Ἔλεγον[1] δὲ πολλοὶ
ἐξ αὐτῶν· [3] Δαιμόνιον
ἔχει, καὶ [4] μαίνεται·
[7] τί αὐτοῦ ἀκούετε;
21 Ἄλλοι [1] ἔλεγον·
Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ
[9] ἔστι [11] δαιμονιζομένυ·
μὴ δαιμόνιον δύναται
τυφλῶν ὀφθαλμὸς ἀν-
οίγειν;
22 Ἐγένετο [13] δὲ τὰ
[14] ἐγκαίνια ἐν [c] τοῖς |
Ἱεροσολύμοις,| [d] καὶ |
χειμὼν [9] ἦν.
23 Καὶ [15] περιεπάτει ὁ
Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν
τῇ στοᾷ * τοῦ Σολο-
μῶντος.
24 Ἐκύκλωσαν [16] οὖν
αὐτὸν οἱ Ἰυδαῖοι, ϗ [1] ἔ-
λεγον αὐτῷ· Ἕως πότε
τὴν ψυχὴν ἡμῶν † αἴ-
ρεις; εἰ σὺ [9] εἶ ὁ Χριςός,
εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ.
25 Ἀπεκρίθη[18] αὐτοῖς
ὁ Ἰησῦς· Εἶπον ὑμῖν, ϗ
οὐ πιςεύετε· τὰ ἔργα ἃ
ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρός μου, ταῦτα
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
26 Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πι-
στεύετε· οὐ γάρ [9] ἐστε
ἐκ τῶν προβάτων τῶν
‡ ἐμῶν, [d] καθὼς εἶπον
ὑμῖν.|
27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ
τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
[24] κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ,
καὶ ἀκολουθοῦσί μοι·
28 Κἀγὼ[24] ζωὴν αἰώ-
νιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ
[25] οὐ μὴ [26] ἀπόλωνται
εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ
ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ
τῆς χειρός μου.

A. D. 29.

1 λέγω.
2 δίδωμι.
3 ver. 21. ch. 8. 48.
4 s. τὰ πρόβατα.
5 ch. 12. 15. 26.24,25. 1 Co. 14. 23.
6 Mat. 11. 27.
7 s. διά.
8 ver. 12, 28. ch. 6. 15. Mat. 11. 12. 13. 19.
9 εἰμί.
10 ch. 17. 11. 1 Co. 3. 8.
11 Mat. 4. 24. 9. 32. Mar. 1. 32. Lu. 8. 36.
12 βαστάζω, ch. 8. 59.
13 γίνομαι.
14 Ezr. 6. 17. Ne. 12. 27.
15 περιπατέω
* Σολομῶνος-α.
16 κυκλόω.
17 δεικνύω.
† conj. αἰωρεῖς.
18 ἀποκρίνομαι.
19 γράφω.
20 Ps. 82. 6.
21 λύω.
‡ ἐμῶν. Καθὼς εἶπον ὑμῖν, τὰ-α.
§ ἠγάπησε,-η
22 ἁγιάζω, ch. 17. 17, 19. Mat. 6. 9. He. 2. 11.
23 ἀποςέλλω.
24 καὶ ἐγώ.
25 ch. 4. 14.
26 ἀπολλύω.

29 Ὁ πατήρ μου, ὃς
[2] δέδωκέ [4] μοι, μείζων
πάντων [9] ἐστί· καὶ [6] οὐ-
δεὶς δύναται [8] ἁρπάζειν
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πα-
τρός μου.
30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ
[10] ἕν [9] ἐσμεν.
31 Ἐβάστασαν [12] οὖν
πάλιν λίθυς οἱ Ἰυδαιοι,
ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.
32 Ἀπεκρίθη [18] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ
ἔργα [17] ἔδειξα ὑμῖν ἐκ
τοῦ πατρός μου· διὰ
ποῖον αὐτῶν ἔργον λι-
θάζετέ με;
33 Ἀπεκρίθησαν[18] αὐ-
τῷ οἱ Ἰουδαῖοι, [c] λέγον-
τες·| Περὶ καλοῦ ἔργυ
οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ
περὶ βλασφημίας, καὶ
ὅτι σὺ ἄνθρωπος [9] ὢν,
ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν.
34 Ἀπεκρίθη [18] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ [9] ἔστι
[19] γεγραμμένον ἐν τῷ
νόμῳ ὑμῶν· [20] Ἐγὼ
εἶπα, θεοί [9] ἐστε;
35 Εἰ ἐκείνους εἶπε θε-
ούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος
τοῦ Θεοῦ [13] ἐγένετο, καὶ
οὐ δύναται [21] λυθῆναι ἡ
γραφή·
36 Ὃν ὁ πατὴρ § [22] ἡ-
γίασε, ϗ [23] ἀπέστειλεν
εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς
λέγετε· Ὅτι βλασφη-
μεῖς· ὅτι εἶπον, υἱὸς τῦ
Θεοῦ εἰμι;
37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα
τοῦ πατρός μου, μὴ πι-
στεύετέ μοι·
38 Εἰ δὲ ποιῶ, κἂν
ἐμοὶ μὴ πιςεύητε, τοῖς

39 Ἐζήτουν οὖν πάλιν
αὐτὸν [8] πιάσαι· ϗ [9] ἐξ-
ῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐ-
τῶν.

40 Καὶ [11] ἀπῆλθε πάλιν
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς
τὸν τόπον ὅπου [12] ἦν
Ἰωάννης τὸ πρῶτον
βαπτίζων· καὶ [13] ἔμει-
νεν ἐκεῖ.

41 Καὶ πολλοὶ [14] ἦλ-
θον πρὸς αὐτὸν, καὶ
[15] ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης
μὲν σημεῖον [16] ἐποίησεν
οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα
εἶπεν Ἰωάννης περὶ
τούτου ἀληθῆ [12] ἦν.

42 Καὶ [18] ἐπίστευσαν
πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

Κεφ. ια΄.

ΗΝ [12] δέ τις [20] ἀσθε-
νῶν Λάζαρος ἀπὸ Βη-
θανίας, ἐκ τῆς κώμης
Μαρίας ϗ Μάρθας τῆς
ἀδελφῆς.

† Ἐφίλει-π.
4 ἀγαπάω.
5 καὶ ἐγώ.
6 s. εἰμι.
‡ τῷ πατρί.
7 ζητέω.
8 πιάζω.
9 ἐξέρχομαι.
10 ἀκούω.
11 ἀπέρχομαι.
12 εἰμί.
13 μένω.
14 ἔρχομαι.
15 λέγω.
16 ποιέω.
17 ἀποκρίνομαι.
18 πιστεύω.
19 s. τὸν πόδα τινί, Mat. 4. 6. Ro. 9. 32. 1 Pe. 2. 8.
20 Mat. 10. 8. Lu. 4. 40.
21 ἀλείφω.
22 ἐκμάσσω, ch. 12. 3. Lu. 7. 38.
23 ἀσθενέω.
24 κοιμάω.

τὸν Λάζαρ...

6 Ὡς οὖν [10] ἤκουσεν ὅ-
τι ἀσθενεῖ, τότε μὲν [13]
ἔμεινεν ἐν ᾧ [12] ἦν τόπ[ῳ]
δύο ἡμέρας.

7 Ἔπειτα μετὰ τοῦτ[ο]
λέγει τοῖς μαθηταῖ[ς]·
Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰο[υ-]
δαίαν πάλιν.

8 Λέγουσιν αὐτῷ [οἱ]
μαθηταί· Ῥαββί, νῦ[ν]
[7] ἐζήτουν σε λιθάσαι
Ἰουδαῖοι, καὶ πάλ[ιν]
ὑπάγεις ἐκεῖ;

9 Ἀπεκρίθη [17] ὁ Ἰ[η-]
σοῦς· Οὐχὶ δώδ[εκα]
[12] εἰσιν ὧραι τῆς [ἡμέ-]
ρας; ἐάν τις περ[ιπα-]
τῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ [οὐ]
προσκόπτει· [19] ὅτι [τὸ]
φῶς τοῦ κόσμου [τούτου]
βλέπει.

10 Ἐὰν δέ τις π[εριπα-]
τῇ ἐν τῇ νυκτί, [προσ-]
κόπτει· [19] ὅτι τ[ὸ φῶς]

αυτου· ἐκεῖνοι δὲ [1]ἔδο-
ξαν ὅτι περὶ τῆς [3]κοι-
μήσεως τοῦ ὕπνου λέ-
γει.
14 Τότε οὖν εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς [4]παῤῥη-
σίᾳ· Λάζαρος [5]ἀπέθανε.
15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς,
(ἵνα πιςεύσητε,) ὅτι οὐκ
[7]ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγω-
μεν πρὸς αὐτόν.
16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς,
ὁ λεγόμενος Δίδυμος,
τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄ-
γωμεν ϗ ὑμεῖς, ἵνα [5]ἀπ-
οθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.
17 Ἐλθὼν [11] οὖν ὁ Ἰη-
σῦς, [12]εὗρεν αὐτὸν τέσ-
σαρας ἡμέρας ἤδη ἔχον-
τα ἐν τῷ μνημείῳ.
18 (Ἦν[7] δὲ ἡ Βηθανία
ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύ-
μων, ὡς ἀπὸ σταδίων
δεκαπέντε.)
19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν
[*]Ἰουδαίων [11]ἐληλύθει-
σαν πρὸς [‡]τὰς περὶ
Μάρθαν ϗ Μαρίαν, ἵνα
[18]παραμυθήσωνται αὐ-
τὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτῶν.
20 Ἡ οὖν Μάρθα ὡς
[17]ἤκουσεν ὅτι [b]ὁ[|] Ἰη-
σῦς ἔρχεται, [19]ὑπήντη-
σεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν
τῷ οἴκῳ [20]ἐκαθέζετο.
21 Εἶπεν οὖν [b]ἡ[|] Μάρ-
θα πρὸς τὸν Ἰησοῦν·
Κύριε, εἰ [7]ἦς ὧδε, ὁ
ἀδελφός μου οὐκ ἂν
[§][21]ἐτεθνήκει.
22 Ἀλλὰ καὶ νῦν [22]οἶ-
δα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ
τὸν Θεὸν, [23]δώσει σοι
ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· [2]Ἀναστήσεται ὁ
ἀδελφός σου.
24 Λέγει αὐτῷ Μάρ-
θα· [22]Οἶδα ὅτι [2]ἀνα-
στήσεται ἐν τῇ ἀνα-
στάσει ἐν τῇ [6]ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ.
25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνά-
στασις καὶ ἡ ζωή· ὁ
πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν
[5]ἀποθάνῃ, [8]ζήσεται·
26 Καὶ πᾶς ὁ [8]ζῶν
καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
οὐ μὴ [5]ἀποθάνῃ [9]εἰς
τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις
τοῦτο;
27 Λέγει αὐτῷ· Ναὶ,
Κύριε· ἐγὼ [10]πεπίςευ-
κα ὅτι σὺ [7]εἶ ὁ Χρι-
στὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ εἰς τὸν κόσμον [13]ἐρ-
χόμενος.
28 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα
[14]ἀπῆλθε, καὶ [15]ἐφώ-
νησε Μαρίαν τὴν ἀδελ-
φὴν [†]αὐτῆς λάθρα, εἰ-
ποῦσα· Ὁ διδάσκαλος
[16]πάρεστι, ϗ φωνεῖ σε.
29 Ἐκείνη ὡς [17]ἤκου-
σεν, ἐγείρεται ταχὺ, ϗ
ἔρχεται πρὸς αὐτόν.
30 (Οὔπω δὲ [11]ἐληλύ-
θει ὁ Ἰησῦς εἰς τὴν κώ-
μην, ἀλλ' [7]ἦν ἐν τῷ τό-
πῳ ὅπου [19]ὑπήντησεν
αὐτῷ ἡ Μάρθα.)
31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ
[7]ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ
οἰκίᾳ καὶ παραμυθού-
μενοι αὐτήν, [22]ἰδόντες
την Μαρίαν, ὅτι τα-
χέως [2]ἀνέστη καὶ [24]ἐξ-
ῆλθεν, [25]ἠκολούθησαν

A. D. 29.

1 δοκέω. Mat. 3. 9. 17. 25. Lu. 8. 18. Ac. 25. 27.
2 ἀνίστημι.
3 Eccl. 46. 19. 48. 14.
4 ver. 54. ch. 16. 25. 2 Co. 3. 12. Ep. 6. 19. He. 4. 16. 10. 24.
5 ἀποθνήσκω.
6 ch. 6. 39, 40, 44, 54.
7 εἰμί.
8 ζάω.
9 ch. 4. 14.
10 πιστεύω.
11 ἔρχομαι.
12 εὑρίσκω.
13 Mat. 11. 6. 21. 9. Lu. 7. 19. 19. 38.
14 ἀπέρχομαι.
15 φωνέω.
* Ἱεροσολύμων-n.
† αὐτῆς, λάθρα εἰποῦσα-n.
16 πάρειμι.
17 ἀκούω.
‡ τὴν Μάρθαν-n.
18 ver. 31. 1 Th. 2. 11. 5. 14.
19 ὑπαντάω.
20 καθέζομαι.
§ ἀπέθανεν-h.
21 θνήσκω.
22 εἴδω.
23 δίδωμι.
24 ἐξέρχομαι.
25 ἀκολουθέω.

οντες· ι"Ο-
εἰς τὸ μνη-
α ⁹κλαύσῃ

ὺν Μαρία ὡς
που ³ἦν ὁ Ἰη-
ἰδοῦσα αὐτὸν,
εἰς τοὺς πόδας
λέγουσα αὐτῷ·
εἰ ⁵ἦς ὧδε, ὐκ ἂν
ινέ μοι ὁ ἀδελφός.
ισοῦς οὖν ὡς εἶδεν
κλαίουσαν, κ τὺς
ελθόντας αὐτῇ Ἰυ-
υς κλαίοντας, ¹¹ἐν-
ιμήσατο τῷ ¹²πνεύ-
ι, καὶ ¹⁴ἐτάραξεν
ὐτόν,
Καὶ εἶπε· Ποῦ ¹⁷τε-
ίκατε αὐτόν; Λέγυ-
ιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχυ
αὶ ⁶ἴδε.
35 Ἐδάκρυσεν¹⁹ ὁ Ἰη-
σοῦς.
36 Ἔλεγον²¹ ὖν οἱ Ἰυ-
δαῖοι· ⁶Ἴδε πῶς ἐφίλει
αὐτόν.
37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν
εἶπον· Οὐκ ²⁷ἠδύνατο
οὗτος, ὁ ²⁹ἀνοίξας τὺς
ὀφθαλμοὺς τῦ τυφλοῦ,
ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος
μὴ ⁹ἀποθάνῃ;
38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν
¹¹ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυ-
τῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνη-
μεῖον· ⁶Ἦν δὲ σπήλαι-
ον, καὶ λίθος ³²ἐπέκει-
το ἐπ' αὐτῷ.
39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς·
³⁴Ἄρατε τὸν λίθον.
Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ
τῦ ³⁵τεθνηκότος, Μάρ-
θα· Κύριε, ἤδη ³⁷ὄζει·
τεταρταῖος γάρ ⁶ἐςι.

A. D. 29.

* δόξαντες,
ὅτι-ἰ. [τοῖς.
1 s. ἐν ἑαυ-
2 κλαίω.
† ὄψη-ἡ.
3 ὄπτομαι.
‡ δύναμιν-π.
4 ἔρχομαι.
5 εἰμί.
6 εἴδω.
7 πίπτω.
§ alii ἦν, s.
ὅπυ ἔκειτο.
8 ἀκούω.
9 ἀποθνήσκω
10 συνέρχο-
μαι.
11 ἐμβριμάο-
μαι, ver. 38.
Mat. 9. 30.
12 περιΐςημι
13 Lu. 10. 21.
14 ἀποςέλλω
15 ταράσσω,
Mat. 14. 26.
16 κραυγάζω
17 τίθημι.
18 Mat. 19. 21.
Mar. 10. 21.
19 δακρύω.
20 ἐξέρχομαι.
21 λέγω.
22 δέω.
23 πούς.
24 Pr. 7. 16.
25 Lu. 19. 20.
26 περιδέω.
27 δύναμαι.
28 ἀφίημι.
29 ἀνοίγω.
30 θεάομαι.
31 πιστεύω.
32 ἐπίκειμαι.
33 ἀπέρχο-
34 αἴρω. [μαι
|| τετελευτη-
κότος-h.
35 θνήσκω.
36 συνάγω.
37 Ex. 8. 14.
Ps. 38. 5, v. 6.

40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι
ἐὰν πιστεύσῃς, ⁷³ὄψει
τὴν ‡δόξαν τοῦ Θεοῦ;
41 Ἦραν³⁴ ὖν τὸν λί-
θον, ᵇοὗ ⁵ἦν ὁ ³⁵τεθνη-
κὼς κείμενος.|| Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ³⁴ἦρε τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ
εἶπε· Πάτερ, εὐχαριςῶ
σοι, ὅτι ⁸ἤκουσάς μου.
42 Ἐγὼ δὲ ⁶ᾔδειν ὅτι
πάντοτέ μου ἀκούεις·
ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν
¹²περιεςῶτα εἶπον, ἵνα
πιστεύσωσιν ὅτι σύ με
¹⁴ἀπέστειλας.
43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν,
φωνῇ μεγάλῃ ¹⁶ἐκραύ-
γασε· Λάζαρε, ¹⁸δεῦρο
ἔξω.
44 ᵇΚαὶ ¹ ²⁰ἐξῆλθεν ὁ
³¹τεθνηκὼς, ²²δεδεμέ-
νος τὺς ²³πόδας κ τὰς
χεῖρας ²⁴κειρίαις· καὶ
ἡ ὄψις αὐτῦ ²⁵συδαρίῳ
²⁶περιεδέδετο. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύ-
σατε αὐτὸν, καὶ ²⁸ἄφε-
τε ὑπάγειν.
45 Πολλοὶ ὖν ἐκ τῶ
Ἰουδαίων οἱ * ἐλθόντ
πρὸς τὴν Μαρίαν, κ
³⁰θεασάμενοι ἃ ἐπο
σεν ᵇὁ Ἰησοῦς,] ³¹ἐ
στευσαν εἰς αὐτόν.
46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐ
³³ἀπῆλθον πρὸς
Φαρισαίους, καὶ
αὐτοῖς ἃ ἐποίη
Ἰησοῦς.
47 Συνήγαγον³⁶
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
σαῖοι συνέδριο
²¹ἔλεγον· Τί π

ἡμῶν
αὶ τὸ
ἐξ αὐ-
ἀρχιε-
αὐτοῦ
τοῖς·
τε οὐ-
ζεσθε
ἵνα
ποθά-
ῦ, καὶ
ἔθνος
ἐαν
ἀλλὰ
ἐνι-
προε-
ἐμελ-
τοθνή-
θνης·
ρ τοῦ
ἀλλ'
τέκνα
σκορ-
γῇ εἰς
ἐν τῆς
υλεύ-
τείνω-
ἐκ ἔτι
ριεπά-
αίοις,
ἐκεῖ-
ἐγ-
υ, εἰς
μένην

Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώ-
ρας [c] πρὸ τοῦ πάσχα, [1*]
ἵνα [8] ἁγνίσωσιν ἑαυ-
τούς.
56 Ἐζήτουν οὖν τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ'
ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ
[12]ἑστηκότες· Τί [14]δοκεῖ
ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ [5] ἔλθῃ
εἰς τὴν ἑορτήν;
57 Δεδώκεισαν[16] δὲ καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα
ἐάν τις [18]γνῷ ποῦ [7]ἐστι,
μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν
αὐτόν.

Κεφ. ιβ'.

Ο ΟΥΝ Ἰησοῦς πρὸ
ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
[5] ἦλθεν εἰς Βηθανίαν,
ὅπου [7] ἦν Λάζαρος ὁ
[22] τεθνηκώς, ὃν [24] ἤγει-
ρεν ἐκ νεκρῶν.‡
2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ
δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρ-
θα [28]διηκόνει· ὁ δὲ Λά-
ζαρος εἷς [7]ἦν τῶν §συν-
ανακειμένων αὐτῷ.
3 Ἡ οὖν Μαρία, [30]λα-
βοῦσα λίτραν ‖ μύρου
νάρδου πιστικῆς πολυ-
τίμου, [33] ἤλειψε τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
[34] ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν
αὐτῆς τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλη-
ρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ
μύρου.

5 ἔρχομαι.
6 αἴρω.
7 εἰμί.
* al. trans. al. πρὶν τὸ πάσχα, s. πρὸ τῆς ἑορτῆς.
8 ἁγνίζω.
11 εἴδω.
12 ἵστημι.
† λογίζεσθε-h.
13 ἀποθνήσκω.
14 Mat. 17.25.
15 ἀπολλύω.
16 δίδωμι.
17 προφητεύω.
18 γινώσκω.
19 μέλλω.
21 1 Jno. 3.10.
22 θνήσκω.
23 διασκορπίζω.
24 ἐγείρω.
‡ ὁ Ἰησοῦς-f.
25 ch. 10. 30.
26 s. ποίμνιον.
27 συμβουλεύω.
28 διακονέω.
§ ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ-a.
29 ch. 7. 4.
30 λαμβάνω.
31 περιπατέω.
‖ πιστικῆς μύρου πολυτίμου-n.
32 ἀπέρχομαι.
33 ἀλείφω.
** Σαμφουρεὶν-f.
†† Ἐφρέμ, s. Ἐφράμ-n.
34 ἐκμάσσω.

ὢν εἷς ἐκ τῶν
αὐτοῦ, * ε Ἰού-
δας Σίμωνος | † Ἰσκαρι-
ώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν
παραδιδόναι·
5 Διατί τοῦτο τὸ μύ-
ρον οὐκ 7 ἐπράθη τρια-
κοσίων δηναρίων, καὶ
ἐδόθη πτωχοῖς;
6 Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ
ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν
ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι
κλέπτης 12 ἦν, καὶ τὸ
γλωσσόκομον εἶχε, χ
τὰ βαλλόμενα 16 ἐβά-
σταζεν.
7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς·
18 Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν
ἡμέραν τοῦ 19 ἐνταφια-
σμοῦ μου §20 τετήρηκεν
αὐτό.
8 c Τοὺς πτωχοὺς γὰρ
πάντοτε ἔχετε μεθ'
ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάν-
τοτε ἔχετε.|
9 Ἔγνω 23 οὖν ὄχλος
πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων
ὅτι ἐκεῖ 13 ἐστι· χ 24 ἦλ-
θον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν
Λάζαρον 25 ἴδωσιν, ὃν
36 ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
10 Ἐβουλεύσαντο 27 δὲ
οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ
τὸν Λάζαρον ἀποκτεί-
νωσιν·
11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐ-
τὸν 29 ὑπῆγον τῶν Ἰου-
δαίων, καὶ 31 ἐπίστευον
εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12 Τῇ 33 ἐπαύριον ὄ-
χλος πολὺς ὁ 24 ἐλθὼν
εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαν-
τες ὅτι ἔρχεται ὁ
Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,

A. D. 29.

* alii Σίμωνος-e. alii Ἰούδας Σίμων.
1 λαμβάνω.
2 Le. 22. 40.
3 Re. 7. 9.
4 ἐξέρχομαι.
† ἀπὸ Καριώτου-n.
5 κράζω.
6 παραδίδωμι
‡ κυρίου βασιλεὺς-h.
7 πιπράσκω.
8 δίδωμι.
9 μέλλω.
10 εὑρίσκω.
11 πῶλον ὄνα, ver. 15.
12 καθίζω.
13 εἰμί.
14 γράφω.
15 ch. 13. 29.
16 βαστάζω.
17 δοξάζω, ch. 7. 39.
18 ἀφίημι.
19 Mat. 26. 11.
§ Vide App.
20 τηρέω.
21 μιμνήσκομαι.
22 ποιέω.
23 γινώσκω.
24 ἔρχομαι.
25 εἴδω.
26 μαρτυρέω.
|| ὅτε-i.
27 βουλεύομαι.
28 φωνέω.
29 ὑπάγω.
30 ὑπαντάω.
31 πιστεύω.
** ἤκουσαν-a.
32 ἀκούω.
33 s. ἡμέρα.
34 ch. 6. 63.
†† ὅλος-f.
35 ἀπέρχομαι
36 ἐγείρω.

13 Ἔλαβον 1 τὰ 2 βαΐα
τῶν 3 φοινίκων, καὶ
4 ἐξῆλθον εἰς ὑπάντη-
σιν αὐτῷ, καὶ 5 ἔκρα-
ζον· Ὡσαννά, εὐλογη-
μένος c ὁ | ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι ‡ Κυρίου,
ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσρα-
ήλ.
14 Εὑρὼν 10 δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς 11 ὀνάριον, 12 ἐκά-
θισεν ἐπ' αὐτό, καθώς
13 ἐστι 14 γεγραμμένον·
15 Μὴ φοβοῦ, θύγα-
τερ Σιών· ἰδού, ὁ βα-
σιλεύς σου ἔρχεται,
καθήμενος ἐπὶ πῶλον
ὄνου.
16 Ταῦτα δὲ οὐκ 23 ἔ-
γνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ'
ὅτε 17 ἐδοξάσθη ὁ Ἰη-
σοῦς, τότε 21 ἐμνήσθησαν
ὅτι ταῦτα 13 ἦν ἐπ' αὐ-
τῷ 14 γεγραμμένα, καὶ
ταῦτα 22 ἐποίησαν αὐ-
τῷ.
17 Ἐμαρτύρει 26 οὖν
ὁ ὄχλος ὁ 13 ὢν μετ'
αὐτοῦ, || ὅτι τὸν Λά-
ζαρον 28 ἐφώνησεν ἐκ
τοῦ μνημείου, καὶ
36 ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν.
18 Διὰ τοῦτο καὶ 30 ὑ-
πήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος,
ὅτι ** 32 ἤκουσε τοῦτο
αὐτὸν 22 πεποιηκέναι τὸ
σημεῖον.
19 Οἱ οὖν Φαρισαῖοι
εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θε-
ωρεῖτε ὅτι οὐκ 34 ὠφε-
λεῖτε οὐδέν; 25 ἴδε, ὁ
κόσμος †† ὀπίσω αὐτοῦ
35 ἀπῆλθεν.

⁵ προς-
ῳ τῷ
τῆς Γα-
ρώτων
ς· Κύ-
'Ιησῦν

λιππος,
νδρέᾳ·
έας καὶ
υσι τῷ

ῆς [15] ἀπ-
ῖς, λέ-
υθεν ἡ
ασθῇ ὁ
που.
ν λέγω
κόκκος
σὼν εἰς
νῃ, αὐ-
· ἐὰν δὲ
ὺν καρ-

ὴν ψυ-
πολέσει
τῶν τὴν
τῷ κό-
ς ζωὴν
ξει αὐ-

ιακονῇ
θείτω·
ὼ, ἐκεῖ
ὁ ἐμὸς
ἐάν τις
τιμήσει

μυ [27] τε-
εἴπω;

28 Πάτερ, [7] δόξασόν
† σου τὸ ὄνομα. [16] Ἦλθεν
οὖν φωνὴ, ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ· Καὶ [7] ἐδόξασα, καὶ
πάλιν δοξάσω.
29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ
[10] ἑστὼς καὶ ἀκούσας,
[11] ἔλεγε [12] βροντὴν [13] γε-
γονέναι. Ἄλλοι [11] ἔλε-
γον· Ἄγγελος αὐτῷ
[14] λελάληκεν.
30 Ἀπεκρίθη [15] ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν· Οὐ δι'
ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ [13] γέ-
γονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.
31 Νῦν κρίσις [1] ἐστὶ τȣ͂
κόσμου ⸢τούτου⸣ νῦν ὁ
[17] ἄρχων τοῦ κόσμου
τούτου ‡ [18] ἐκβληθήσε-
ται ἔξω.
32 Κἀγὼ, [20] ἐὰν ὑψω-
θῶ ἐκ τῆς γῆς, § πάν-
τας [22] ἑλκύσω πρὸς
ἐμαυτόν.
33 (Τοῦτο δὲ [11] ἔλεγε
σημαίνων ποίῳ θανά-
τῳ [24] ἤμελλεν ἀποθνή-
σκειν.)
34 Ἀπεκρίθη [15] αὐτῷ ὁ
ὄχλος· Ἡμεῖς [25] ἠκούσα-
μεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ
Χριστὸς μένει εἰς τὸν
αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέ-
γεις ⸢ὅτι⸣ δεῖ ὑψωθῆ-
ναι τὸν υἱὸν τȣ͂ ἀνθρώ-
πȣ; ⸢τίς [1] ἐστιν οὗτος ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;⸣ ‖
35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν
χρόνον τὸ [28] φῶς ** μεθ'
ὑμῶν [1] ἐστι· περιπατεῖτε

- Ac. 14. 1.
- 3 σώζω.
- * ταύτης; Ἀλλά-α.
- 4 s. τοῦ Πάσχα. [μαι.
- 5 προσέρχο-
- 6 s. ὄντι.
- 7 δοξάζω.
- † μου τὸ ὄνομα-n. alii σου τὸν υἱόν.
- 8 ἐρωτάω.
- 9 εἴδω.
- 10 ἵστημι.
- 11 λέγω.
- 12 Mar. 3. 17. Re. 4. 5.
- 13 γίνομαι.
- 14 λαλέω.
- 15 ἀποκρίνομαι.
- 16 ἔρχομαι
- 17 ch. 14. 30. Ep. 2. 2.
- ‡ κάτω βληθήσεται-n.
- 18 ἐκβάλλω, ch. 9. 34. Re. 12. 9.
- 19 πίπτω.
- 20 καὶ ἐγώ.
- § πάντα-n.
- 21 ἀποθνήσκω.
- 22 ch. 6. 44.
- 23 ἀπολλύω.
- 24 μέλλω.
- 25 ἀκούω.
- 26 Mat. 20. 26. Ro. 13. 4. Phi. 1. 1.
- ‖ alii τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος;
- 27 ταράσσω, Mat. 14. 26.
- 28 c. 1. 4; 8. 12.
- ** ἐν ὑμῖν ἐστι-a.

*ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα
μὴ σκοτία ὑμᾶς [1] κατα-
λάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν
ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ [3] οἶδε
ποῦ ὑπάγει.
36 †*Ἕως τὸ φῶς ἔχετε,
πιστεύετε εἰς τὸ φῶς,
ἵνα [7] υἱοὶ φωτὸς [8] γένη-
σθε. Ταῦτα [9] ἐλάλησεν
ὁ Ἰησοῦς, ☧ [11] ἀπελθὼν
[12] ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.
37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ
σημεῖα [13] πεποιηκότος
ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ
ἐπίστευον εἰς αὐτόν·
38 *Ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐ̈ου
τοῦ προφήτου πληρω-
θῇ, ὃν εἶπε· [16] Κύριε,
τίς [17] ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ
ἡμῶν, καὶ ὁ βραχίων
Κυρίου τίνι [18] ἀπεκα-
λύφθη;
39 Διὰ τοῦτο οὐκ
[19] ἠδύναντο § πιστεύειν·
‖ ὅτι πάλιν εἶπεν [21] Ἠ-
σαΐας·
40 ** Τετύφλωκεν [23]
αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς,
καὶ †† πεπώρωκεν [25] αὐ-
τῶν τὴν καρδίαν· ἵνα
μὴ [3] ἴδωσι τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς, καὶ ‡‡ νοήσωσι τῇ
καρδίᾳ, καὶ [26] ἐπιστρα-
φῶσι, καὶ [33] ἰάσωμαι
αὐτούς.
41 Ταῦτα εἶπεν Ἠσαΐ-
ας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν
‖‖ αὐτοῦ, καὶ [9] ἐλάλησε
περὶ αὐτοῦ.
42 *Ὅμως μέντοι καὶ
ἐκ τῶν ἀρχόντων πολ-
λοὶ [17] ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς
Φαρισαίους οὐχ [29] ὡ-
μολόγουν, ἵνα μὴ

[2] ἀποσυνάγωγοι *γέ-
νωνται.
43 Ἠγάπησαν [4] γὰρ
τὴν [5] δόξαν τῶν ἀνθρώ-
πων μᾶλλον ἤπερ τὴν
δόξαν τοῦ Θεοῦ.
44 Ἰησοῦς δὲ [6] ἔκραξε,
καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς
ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν [10] πέμ-
ψαντά με.
45 Καὶ ὁ [14] θεωρῶν ἐμὲ,
θεωρεῖ τὸν [10] πέμψαντά
με.
46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν
κόσμον [15] ἐλήλυθα, ἵνα
πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μεί-
νῃ.
47 Καὶ ἐάν τις μου ἀκού-
σῃ τῶν ῥημάτων, ‡ κα[ὶ]
μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρ[ί-]
νω αὐτόν· οὐ γὰρ [15] ἦ[λ-]
θον ἵνα κρίνω τὸν κ[ό-]
σμον, ἀλλ' ἵνα [20] σώ[σω]
τὸν κόσμον.
48 Ὁ [24] ἀθετῶν ἐμὲ
μὴ λαμβάνων τὰ ῥή-
ματά μου, ἔχει τὸν
νοντα αὐτόν· ὁ λ[όγος]
ὃν [9] ἐλάλησα, ἐκε[ῖνος]
κρινεῖ αὐτὸν ἐν
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμ[αυτοῦ]
οὐκ [9] ἐλάλησα· [27]
ὁ [10] πέμψας με π[ατὴρ]
αὐτός μοι ἐντολὴ[ν]
δωκε, τί εἴπω κ[αὶ τί]
λαλήσω.
50 Καὶ [3] οἶδα
ἐντολὴ αὐτοῦ ζ[ωὴ]
νιὸς ἐστιν. Ἃ
λῶ ἐγὼ, καθὼ[ς]
μοι ὁ πατὴρ,
λῶ.

A. D. 29.

*ὡς-n. [βάνω
1 καταλαμ-
2 ch. 9. 22.
3 εἴδω.
4 ἀγαπάω.
5 ch. 5. 41, 44.
† Ὡς-n.
6 κράζω,
c. 1. 15; 7. 37.
7 Lu. 16. 9.
8 γίνομαι.
9 λαλέω.
10 πέμπω.
11 ἀπέρχομαι
12 κρύπτω,
ch. 8. 59.
13 ποιέω.
14 ch. 6. 40.
15 ἔρχομαι,
ch. 16. 28.
‡ καὶ μὴ φυ-
λάξῃ-h. al.
☧ φυλάξῃ-i.
16 Is. 53. 1.
17 πιστεύω.
18 ἀποκα-
λύπτω.
19 δύναμαι.
§ πιστεύειν,
ὅτι-n.
‖ καὶ γάρ-n.
20 σώζω.
21 Is. 6. 9, 10.
** Vide App.
23 τυφλόω,
2 Co. 4. 4.
24 Mar. 7. 9.
†† πεπήρω-
κεν-n.
25 πωρόω,
Mar. 6. 52.
‡‡ μὴ-f.
26 ἐπιστρέφω.
§§ ἰάσομαι-h.
27 s. τὸν λό-
γον.
28 δίδωμι.
‖‖ τοῦ θεοῦ s. τοῦ
θεοῦ αὐ-
τοῦ-n.
29 ὁμολογέω.

[redacted]

ἑορτῆς
ς ὁ Ἰη-
ἤλυθεν
⁴μετα-
ου τού-
τατέρα,
; ⁷ἰδίυς
τμω, εἰς
σεν αὐ-

¹¹γενο-
ὔλυ ἤδη
ιἰς τὴν
ι ¹³Σί-
ἰτυ, ἵνα
ῃ·)
ῦς¹ ὅτι
ν αὐτῷ
χεῖρας,
ῦ ¹⁸ἐξ-
ν Θεὸν

ἐκ τοῦ
ησι τὰ
λαβὼν
ἔζωσεν

ι ὕδωρ
ια, καὶ
ιν τοὺς
θητῶν,
ιν τῷ
²²διε-

ν πρὸς
ᵉκαὶ
κεῖνος·
νίπτεις

Ἰησοῦς,
· Ὁ
³²οἰ-
ῃ δὲ

A. D. 29.

1 νίπτω.
2 πούς.
* ἦλθεν-h.
3 ἔρχομαι.
4 μεταβαίνω.
5 ἀγαπάω.
6 2 Co. 6. 15. Re 20. 6.
7 ch. 1. 11. 10. 12.
8 s. νίπτε.
9 s. ὄντας.
10 Mat. 10 22 Mar. 13. 7, 13. Lu. 18. 5.
11 ch. 21. 4. Lu. 4. 42. Ac. 12. 18.
12 βάλλω.
† Vide App.
13 s. τῦ υἱοῦ.
14 λόω. [μι.
15 παραδίδω-
16 ch. 7. 23.
17 δίδωμι.
18 ἐξέρχομαι
19 ch. 19. 23. Mat. 17. 2. Esdr. 9. 4. Job 1. 20.
20 λαμβάνω.
21 v. 5. [μι.
22 διαζώννυ-
23 ἀναπίπτω, ch. 6. 10.
‡ πάλιν εἶ-πεν-n.
24 ποιέω.
25 ἔρχομαι.
26 Ac. 2. 36. 1 Co. 8. 2.
27 ch. 11. 2.
28 εἰμί.
29 v. 5, 6, 8, 10. 1 Ti. 5. 10.
30 ἀποκρίνομαι.
31 He. 4. 11. Ja. 5. 10.
32 εἴδω.
33 γινώσκω.

8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος·
Οὐ μὴ ¹νίψῃς τὺς ²πό-
δας μου εἰς τὸν αἰῶνα.
³⁰Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ ¹νίψω
σε, οὐκ ἔχεις ⁶μέρος
μετ᾽ ἐμοῦ.
9 Λέγει αὐτῷ Σίμων
Πέτρος· Κύριε, ⁸μὴ τὺς
²πόδας μυ μόνον, ἀλλὰ
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν
κεφαλήν.
10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ὁ ¹⁴λελουμένος
οὐ χρείαν ἔχει ᵈἢ τὺς
²πόδας ¹ †¹νίψασθαι,
ἀλλ᾽ ²⁸ἔστι καθαρὸς
¹⁶ὅλος· καὶ ὑμεῖς κα-
θαροί ²⁸ἐστε, ἀλλ᾽ ὐχὶ
πάντες.
11 Ἤδει ³²γὰρ τὸν
¹⁵παραδιδόντα αὐτόν·
ᵉδιὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐ-
χὶ πάντες καθαροί
²⁸ἐστε.¹
12 Ὅτε ὖν ¹ἔνιψε τὺς
²πόδας αὐτῶν, καὶ ²⁰ἔ-
λαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
²³ἀναπεσὼν ‡πάλιν, εἶ-
πεν αὐτοῖς· Γινώσκετε
τί ²⁴πεποίηκα ὑμῖν;
13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με,
ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ
²⁶κύριος· καὶ καλως λέ
γετε· εἰμὶ γάρ.
14 Εἰ οὖν ἐγὼ ¹ἔνιψα
ὑμῶν τὺς ²πόδας, ὁ κύ-
ριος καὶ ὁ διδάσκαλος,
καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλ-
λήλων ²⁹νίπτειν τοὺς
²πόδας.
15 Ὑπόδειγμα ³¹γὰρ
¹⁷ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς
ἐγὼ ²⁴ἐποίησα ὑμῖν,
καὶ ὑμεῖς ²⁴ποιῆτε.

16 'Αμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐκ [1]ἔστι [2]δοῦ-
λος [3]μείζων τοῦ κυρίȣ
αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος
[3]μείζων τȣ̃ πέμψαντος
αὐτόν.
17 Εἰ ταῦτα [5]οἴδατε,
[6]μακάριοί [1]ἐστε, ἐὰν
ποιῆτε αὐτά.
18 Οὐ περὶ πάντων
ὑμῶν λέγω·[7] ἐγὼ [5]οἶδα
οὓς [9]ἐξελεξάμην· ἀλλ'
[11]ἵνα ἡ γραφὴ πληρω-
θῇ· [13]'Ο [15]τρώγων
‡μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον,
[17]ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν
[19]πτέρναν αὐτοῦ.
19 'Απ'[22] ἄρτι λέγω
ὑμῖν πρὸ τοῦ [23]γενέ-
σθαι, ἵνα ὅταν [23]γένη-
ται, πιστεύσητε ὅτι
[25]ἐγώ εἰμι.[26]
20 'Αμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· 'Ο λαμβάνων,
ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ
λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ
λαμβάνων, λαμβάνει
τὸν πέμψαντά με.
21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ 'Ιη-
σοῦς [28]ἐταράχθη τῷ
πνευματι, ϗ [30]ἐμαρτύ-
ρησε, καὶ εἶπεν· 'Αμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
εἷς ἐξ ὑμῶν [32]παραδώ-
σει με.
22 Ἔβλεπον[33] οὖν [1] εἰς
ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ,
[37]ἀπορούμενοι περὶ τί-
νος λέγει.
23 Ἦν[1] δὲ ἀνακείμενος
εἷς ‖τῶν μαθητῶν αὐτȣ̃
ἐν τῷ κόλπῳ τȣ̃ 'Ιησȣ̃,
ὃν [38]ἠγάπα ὁ 'Ιησοῦς.
24 Νεύει οὖν τȣ́τῳ Σί-
μων Πέτρος **[39]πυθέ-

A. D. 29.

1 εἰμί.
2 ch. 15. 20.
3 μέγας.
* 'Αναπε-
σῶν-i.
4 ἐπιπίπτω.
5 εἴδω.
6 ch. 20. 29.
7 s. ταῦτα.
8 βάπτω.
9 ἐκλέγομαι.
10 ἐμβάπτω.
11 s. δεῖ.
12 ver. 27, 30.
13 Ps. 41. 9.
† λαμβάνει
καὶ-f.
14 δίδωμι.
15 ch. 6. 54.
16 s. τῷ υἱῷ.
‡ μου τὸν-n.
17 ἐπαίρω.
18 εἰσέρχο-
μαι.
19 Ge. 3. 15.
20 He. 13. 19.
22 ch. 1. 51.
23 γίνομαι.
24 γινώσκω.
25 ch. 8. 51.
26 s. ἐκεῖνος.
27 δοκέω.
28 ταράσσω.
29 s. τὰ πράγ-
ματα.
30 μαρτυρέω.
31 λαμβάνω.
32 παραδίδω-
μι.
33 βλέπω.
34 ἐξέρχομαι.
§ νύξ, ὅτι ἐξ-
ῆλθε-n.
36 δοξάζω.
37 ἀπορέω.
‖ ἐκ-m.
38 ἀγαπάω.
** Vide App.
39 πυνθάνο-
μαι.

σθαι τίς ἂν
οὗ λέγει.
25 * 'Επιπεσ
κεῖνος ἐπὶ τ
'Ιησοῦ, λέγει
ριε, τίς [1]ἐστι
26 'Αποκρίν
σοῦς· 'Εκεῖν
ἐγὼ [8]βάψας
ον ἐπιδώσω.
βάψας τὸ
†[14]δίδωσιν 'Ι
μωνος 'Ισκαρ
27 Καὶ μετ
μίον τότε
εἰς ἐκεῖνον ὁ
Λέγει οὖν α
σȣ̃ς· "Ο ποιεῖ
[20]τάχιον.
28 Τοῦτο
[24]ἔγνω τῶν
νων πρὸς τί ε
29 Τινὲς γὰρ
ἐπεὶ τὸ γλω
εἶχεν ὁ 'Ιȣ́δας
αὐτῷ ὁ 'Ιησȣ̃
σον [29]ὧν χρεί
εἰς τὴν ἑορτή
πτωχοῖς ἵνα
30 Λαβὼν
ψωμίον ἐκεῖ
ως [34]ἐξῆλθε
§ νύξ.
31 "Οτε [b]οὖν
λέγει ὁ 'Ιησ
[36]ἐδοξάσθη
ἀνθρώπου, κ
[36]ἐδοξάσθη ἐ
32 Εἰ ὁ Θεὸς
σθη ἐν αὐτῷ
[36]δοξάσει αὐτ
τῷ, καὶ εὐθὺς
αὐτόν.
33 Τεκνίο
μεθ' ὑμῶν

σετέ με, καὶ καθὼς
εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις·
Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ,
ὑμεῖς οὐ [1] δύνασθε [2] ἐλ-
θεῖν· καὶ ὑμῖν λέγω
ἄρτι.
34 Ἐντολὴν καινὴν
δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγα-
πᾶτε ἀλλήλους· καθὼς
[5] ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα
καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλ-
λήλους.
35 Ἐν τέτῳ [10] γνώσον-
ται πάντες ὅτι ἐμοὶ μα-
θηταί [8] ἐστε, ἐὰν ἀγά-
πην [11] ἔχητε ἐν ἀλλή-
λοις.
36 Λέγει αὐτῷ Σίμων
Πέτρος· Κύριε, πῦ ὑπά-
γεις; [12] Ἀπεκρίθη αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου‡ ὑπά-
γω, ὀ [1] δύνασαί μοι νῦν
ἀκολεθῆσαι, ὕςερον δὲ
ἀκολουθήσεις μοι.
37 Λέγει αὐτῷ ὁ
Πέτρος· Κύριε, διατί
οὐ δύναμαί σοι §ἀκολε-
θῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν
μου ὑπὲρ σου [15] θήσω.
38 Ἀπεκρίθη [12] αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σε
ὑπὲρ ἐμοῦ [15] θήσεις;
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,
οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνή-
σει ἕως οὗ [17] ἀπαρνήσῃ
με τρίς.

Κεφ. ιδʹ.

ΜΗ [18] ταρασσέσθω
ὑμῶν ἡ καρδία·‖ πιςεύ-
ετε εἰς τὸν Θεὸν, καὶ
εἰς ἐμὲ πιστεύετε.
2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πα-
τρός μυ [19] μοναὶ πολλαί
εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον
ἂν **ὑμῖν· [2] πορεύομαι
ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
3 Καὶ [4] ἐὰν † πορευθῶ,
καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τό-
πον, [6] πάλιν ἔρχομαι,
ϗ [7] παραλήψομαι ὑμᾶς
πρὸς ἐμαυτόν· ἵνα ὅπε
εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς
[8] ἦτε.
4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπά-
γω, [9] οἴδατε, καὶ τὴν
ὁδὸν [9] οἴδατε.
5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς·
Κύριε, οὐκ [9] οἴδαμεν πῦ
ὑπάγεις· καὶ πῶς [1] δυ-
νάμεθα τὴν ὁδὸν [9] εἰδέ-
ναι;
6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησῦς·
Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ
ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή·
οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς
τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι'
ἐμοῦ.
7 Εἰ [10] ἐγνώκειτέ με,
καὶ τὸν πατέρα με [10] ἐ-
γνώκειτε ἄν· ϗ ἀπ' ἄρ-
τι γινώσκετε αὐτὸν,
καὶ [13] ἑωράκατε αὐτόν.
8 Λέγει αὐτῷ Φίλιπ-
πος· Κύριε, [14] δεῖξον
ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ
[16] ἀρκεῖ ἡμῖν.
9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησῦς·
Τοσοῦτον χρόνον μεθ'
ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ [10] ἔ-
γνωκάς με, Φίλιππε; ὁ
[13] ἑωρακὼς ἐμὲ, [13] ἑώ-
ρακε **τὸν πατέρα· καὶ
πῶς σὺ λέγεις· [14] Δεῖ-
ξον ἡμῖν τὸν πατέρα;
10 Οὐ πιστεύεις ὅτι
ἐγὼ [20] ἐν τῷ πατρὶ, καὶ
ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί [8] ἐστι;
Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λα-
λῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτῦ οὐ

A. D. 29.

1 δύναμαι.
* ὑμῖν, πορεύομαι, s. ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι-n.
2 ver. 12, 28. ch. 7. 33. 16. 5, 28.
3 ἔρχομαι.
4 ch. 12. 32. 13. 20.
† πορευθῶ ἑτοιμάσαι al. πορευθῶ, ἑτοιμάσω-n.
5 ἀγαπάω.
6 pro ἀντελεύσομαι
7 παραλαμβάνω.
8 εἰμί.
9 εἴδω.
10 γινώσκω.
11 ἔχω. [μαι.
12 ἀποκρίνομαι.
‡ ἐγὼ-f.
13 ὁράω.
§ νῦν ἀκολεθῆσαι; τὴν alii νῦν ἀκολεθῆσαι; ἄρτι τὴν-n.
14 δεικνύω.
15 τίθημι.
16 ch. 6. 7. Mat. 25. 9. Lu. 3. 14. 1 Ti. 6. 8. He. 3. 5. 3 Jno. 10.
17 ἀπαρνέομαι.
18 ver. 27. ch. 12. 27.
‖ μηδὲ δειλιάτω-f.
** καὶ-f.
19 ver. 23.
20 ver. 11, 20. ch. 10. 38.

16

λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ, ὁ ἐν
ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ
τὰ ἔργα.
11 Πιστεύετέ μοι ὅτι
ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ
πατὴρ ἐν ἐμοί· *εἰ δὲ
μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ
πιστεύετέ d μοι. †
12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
ποιῶ, [5] κἀκεῖνος ποιή-
σει, καὶ [6] μείζονα τού-
των ποιήσει· ὅτι ἐγὼ
πρὸς τὸν πατέρα c μου‖
πορεύομαι.
13 Καὶ ὅ, τι ἂν [10] αἰτή-
σητε ἐν τῷ ὀνόματί
μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα
[9] δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν
τῷ υἱῷ.
14 Ἐάν τι [10] αἰτήσητε‡
ἐν τῷ ὀνόματί μȣ, ἐγὼ
ποιήσω.
15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με,
τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς
[13] τηρήσατε.
16 Καὶ ἐγὼ [14] ἐρωτή-
σω τὸν πατέρα, καὶ
ἄλλον [15] παράκλητον
[17] δώσει ὑμῖν, ἵνα § μέ-
νῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν
αἰῶνα·
17 Τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ
δύναται [19] λαβεῖν· ὅτι
οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ
γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς
δὲ γινώσκετε αὐτὸ,
ὅτι παρ' ὑμῖν †† μέ-
νει, καὶ ἐν ὑμῖν ‡‡ [21] ἔ-
σται.
18 Οὐκ [23] ἀφήσω ὑμᾶς
[25] ὀρφανούς· ἔρχομαι
πρὸς ὑμᾶς.

A. D. 29.

1 s. μέρος τȣ̃ χρόνȣ ἐςι.
2 ζάω.
* ἐστιν-b.
3 γινώσκω.
4 καὶ ἐγώ.
5 καὶ ἐκεῖνος.
6 μέγας.
7 Ac. 25. 26.
8 ἐμφανίζω, ver. 22. Mat. 27. 53. Ac. 23. 15, 22. He. 9. 24.
9 δοξάζω.
10 αἰτέω.
† με-f. alii τὸν πατέ-ρα-f.
‡ καὶ τί-l.
11 γίνομαι.
12 ἀποκρίνομαι.
13 τηρέω.
14 ἐρωτάω.
15 ver. 26. ch. 15. 26. 1 Jno. 2. 1.
16 ἔρχομαι.
17 δίδωμι.
§ ᾖ n.
‖ ἐλεύσομαι-n.
18 ver. 2.
** ποιήσομαι-n.
19 λαμβάνω.
20 ver. 15. Mat. 19. 17. Mar. 6. 20.
†† μενεῖ-n.
‡‡ ἐστιν-n.
21 εἰμί.
22 λαλέω.
23 ἀφίημι.
24 ver. 16.
25 Ja. 1. 27. Ex. 22. 22-24. De. 10. 18. Job 29. 12. Ps. 82. 3.

19 Ἔτι μικρ
κόσμος με οὐκ
ρεῖ· ὑμεῖς δὲ
με· ὅτι ἐγὼ
ὑμεῖς [2] ζήσεσ
20 Ἐν ἐκείν
ρα [3] γνώσεσθε
ἐγὼ ἐν τῷ π
καὶ ὑμεῖς ἐν ἐ
γὼ ἐν ὑμῖν.
21 Ὁ [7] ἔχων
λάς μου, καὶ τ
τάς, ἐκεῖνός
ἀγαπῶν με· ἐ
πῶν με, ἀγαπ
ὑπὸ τȣ̃ πατρὸ
ἐγὼ ἀγαπήσ
καὶ [8] ἐμφανί
ἐμαυτόν.
22 Λέγει αὐτ
(οὐχ ὁ Ἰσκαριώ
ριε, ‡ τί [11] γέ
ἡμῖν μέλλεις
ζειν σεαυτὸν,
τῷ κόσμῳ;
23 Ἀπεκρίθη
σοῦς, καὶ εἶπε
Ἐάν τις ἀγαπ
λόγον μου τη
ὁ πατήρ μου
αὐτὸν, καὶ πρ
‖ [16] ἐλευσόμεθ
νὴν παρ' αὐτῷ
σομεν.
24 Ὁ μὴ ἀγ
τȣ̀ς λόγȣς μȣ
ρεῖ· καὶ ὁ λόγ
ετε, οὐκ [21] ἔσ
ἀλλὰ τȣ̃ πέμψ
πατρός.
25 Ταῦτα [22]
ὑμῖν, παρ' ὑμ
26 Ὁ δὲ [24]
τος, τὸ Πνε
ον, ὃ πέμψ

τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖ-
νος ὑμᾶς [1] διδάξει πάν-
τα, ϗ [2] ὑπομνήσει ὑμᾶς
πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.
27 Εἰρήνην ἀφίημι
ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν
δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς
ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ
δίδωμι ὑμῖν. Μὴ τα-
ρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρ-
δία, μηδὲ δειλιάτω.
28 Ἠκούσατε [a] ὅτι ἐγὼ
εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω ϗ
ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς·
εἰ [b] ἠγαπᾶτέ με, [24] ἐχά-
ρητε ἄν, ὅτι ὁ εἶπον, [l]
πορεύομαι πρὸς τὸν πα-
τέρα· ὅτι ὁ πατήρ ὁ μου [l]
[11] μείζων μου [2] ἐστί.
29 Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν
πρὶν [13] γενέσθαι· ἵνα
ὅταν [13] γένηται, πιςεύ-
σητε.
30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λα-
λήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρ-
χεται γὰρ ὁ τοῦ [17] κό-
σμου ὁ τούτου [l] ἄρχων,
καὶ ἐν ἐμοὶ [*] οὐκ ἔχει
οὐδέν.
31 Ἀλλ' ἵνα [18] γνῷ ὁ
κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν
πατέρα, ϗ καθὼς [19] ἐνε-
τείλατό μοι ὁ πατήρ,
οὕτω ποιῶ. Ἐγείρεσθε,
ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Κεφ. ιε΄.

ΕΓΩ εἰμὶ ἡ ἄμπελος
ἡ [20] ἀληθινή, καὶ ὁ πα-
τήρ μου ὁ γεωργός
[a] ἐστι.
2 Πᾶν [21] κλῆμα ἐν ἐμοὶ
μὴ φέρον καρπόν, αἴρει
αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρ-
πὸν φέρον, [**] [22] καθαί-
ρει αὐτό, ἵνα πλείονα
καρπὸν φέρῃ.
3 Ἤδη ὑμεῖς καθαροί
[a] ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν
[4] λελάληκα ὑμῖν.
4 Μείνατε [b] ἐν ἐμοί,
[c] κἀγὼ [7] ἐν ὑμῖν· καθὼς
τὸ κλῆμα οὐ δύναται
καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, ἐὰν μὴ [b] μείνῃ ἐν
τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ
ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ
[b] μείνητε.
5 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπε-
λος, ὑμεῖς [10] τὰ κλήμα-
τα· ὁ μένων ἐν ἐμοί,
[c] κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος
φέρει καρπὸν πολύν·
ὅτι [13] χωρὶς ἐμοῦ [14]
οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐ-
δέν.
6 Ἐὰν μή τις [b] μείνῃ
ἐν ἐμοί [15] ἐβλήθη ἔξω
ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξη-
ράνθη· [16] καὶ συνάγου-
σιν [l] αὐτά, καὶ εἰς [‡] πῦρ
βάλλουσι, καὶ [18] καί-
εται.
7 Ἐὰν [b] μείνητε ἐν
ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου
ἐν ὑμῖν [b] μείνῃ, ὃ ἐὰν
θέλητε, § αἰτήσεσθε, καὶ
[13] γενήσεται ὑμῖν.
8 Ἐν τούτῳ [16] ἐδοξάσθη
ὁ πατήρ μου, ἵνα καρ-
πὸν πολὺν φέρητε· καὶ
‖ [13] γενήσεσθε ἐμοὶ μα-
θηταί.
9 Καθὼς [a] ἠγάπησέ με
ὁ πατήρ, [c] κἀγὼ [a] ἠγά-
πησα ὑμᾶς· [b] μείνατε ἐν
τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς
μου [23] τηρήσητε, [b] με-
νεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου

A. D. 33.
1 διδάσκω.
2 εἰμί.
3 ὑπομιμνή-
σκω.
Lu. 22. 61.
2 Ti. 2. 14.
Tit. 3. 1.
2 Pe. 1. 12.
3 Jno. 10.
4 λαλέω.
5 μένω,
ch. 8. 31.
6 καὶ ἐγώ.
7 s. μενῶ.
8 ἀκούω.
9 ἀγαπάω.
10 s. ἐστε.
11 ch. 4. 12.
Mat. 11. 11.
Ro. 9. 12.
12 ch. 20. 7.
Mat. 14. 21.
Ep. 2. 12.
13 γίνομαι.
14 s. ὄντες.
15 βάλλω.
16 γινώσκω.
17 ch. 12. 31.
* εὑρήσει οὐ-
δέν·n. alii
ἔχει οὐδὲν
εὑρεῖν.
† αὐτό,-ί.
‡ τὸ πῦρ-ί.
18 καίω.
§ αἰτήσα-
σθε-ί.
19 ἐντέλλω.
20 ch. 1. 9.
6. 32.
Re. 3. 7, 14.
6. 10.
‖ γένησθε-ί.
21 ver. 4, 5 6.
Eze. 15. 2.
** καθαριεῖ-n.
22 He. 10. 2.
23 τηρέω.
24 χαίρω.
25 δοξάζω.
26 ξηραίνω.

[redacted]

καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς
τοῦ πατρός μου [1] τετή-
ρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ
ἐν τῇ ἀγάπῃ.
11 Ταῦτα [3] λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ
ἐμὴ ἐν ὑμῖν * μείνῃ,
καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη-
ρωθῇ.
12 Αὕτη [5] ἐστὶν ἡ ἐν-
τολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγα-
πᾶτε ἀλλήλους, καθὼς
[7] ἠγάπησα ὑμᾶς.
13 Μείζονα ταύτης ἀ-
γάπην οὐδεὶς ἔχει, [8] ἵνα
τὶς τὴν [9] ψυχὴν αὐτοῦ
[10] θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
αὐτοῦ.
14 Ὑμεῖς [12] φίλοι μου
[5] ἐστὲ, ἐὰν ποιῆτε
ὅσα ἐγὼ ἐντέλλυμαι
ὑμῖν.
15 Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω
δȣλους, ὅτι ὁ δȣλος οὐκ
[13] οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ
ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρη-
κα φίλȣς, ὅτι πάντα ἃ
[15] ἤκουσα παρὰ τοῦ πα-
τρός μου, [17] ἐγνώρισα
ὑμῖν.
16 Οὐχ ὑμεῖς με [19] ἐξ-
ελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ
[19] ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ
[21] ἔθηκα [10] ὑμᾶς, ἵνα
ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ
καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ
καρπὸς ὑμῶν μένῃ·
ἵνα [29] ὅ, τι ἂν [23] αἰτή-
σητε τὸν πατέρα ἐν
τῷ ὀνόματί μου, [25] δῷ
ὑμῖν.
17 Ταῦτα ἐντέλλομαι
ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλ-
λήλους.
18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς
μισεῖ, γινώσκετε ὅτι
ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν [2] με-
μίσηκεν.
19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
[5] ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ
ἴδιον [4] ἐφίλει· ὅτι δὲ
ἐκ τοῦ κόσμȣ οὐκ [5] ἐϛὲ,
ἀλλ' ἐγὼ [19] ἐξελεξάμην
ὑμᾶς ἐκ τοῦ κοσμου, διὰ
τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κό-
σμος.
20 Μνημονεύετε [6] τοῦ
λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον
ὑμῖν· Οὐκ [8] ἔστι δȣλος
μείζων τοῦ κυρίου αὐ-
τοῦ. Εἰ ἐμὲ [11] ἐδίωξαν,
καὶ ὑμᾶς [11] διώξȣσιν· εἰ
τὸν λόγον μου [1] ἐτήρη-
σαν, καὶ τὸν ὑμέτερον
[1] τηρήσουσιν.
21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα
ποιήσουσιν † ὑμῖν διὰ
τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ
[13] οἴδασι τὸν πέμψαντά
με.
22 Εἰ μὴ [14] ἦλθον καὶ
[3] ἐλάλησα αὐτοῖς, [16] ἁ-
μαρτίαν οὐκ [22] εἶχον·
νῦν δὲ [18] πρόφασιν οὐκ
ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν.
23 Ὁ ἐμὲ [2] μισῶν καὶ
τὸν πατέρα μου μισεῖ.
24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ [20] ἐ-
ποίησα ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐ-
δεὶς ἄλλος [20] πεποίηκεν,
ἁμαρτίαν οὐκ [22] εἶχον·
νῦν δὲ καὶ [24] ἑωράκασι,
καὶ [2] μεμισήκασι ϗ ἐμὲ
καὶ τὸν πατέρα μου.
25 Ἀλλ' [26] ἵνα πληρω-
θῇ ὁ λόγος ὁ [27] γεγραμ-
μένος ἐν τῷ νόμῳ αὐ-
τῶν· Ὅτι [2] ἐμίσησάν
με [28] δωρεάν.

A. D. 29.

1 τηρέω.
2 μισέω,
ch. 1. 15,30.
Mat. 22. 38.
Mar. 26. 21.
3 λαλέω.
4 φιλέω.
* ῄ-ἡ.
5 εἰμί.
6 μνημονεύω
7 ἀγαπάω.
8 s. ῃ.
9 c. 10. 11, 15.
1 Jno. 3. 16.
10 τίθημι.
11 διώκω.
12 ver. 13,15.
ch. 3. 29.
Mat. 11. 19.
Lu. 12. 4.
Ja. 2. 23.
† εἰς ὑμᾶς
διά-ι.
13 εἴδω.
14 ἔρχομαι.
15 ἀκούω.
16 ver. 24.
ch. 9. 41.
17 γνωρίζω.
18 Mat. 23. 14.
Mar. 12. 40.
Lu. 20. 47.
Ac. 27. 30.
19 ἐκλέγομαι,
ver. 19.
ch. 6. 70.
Ac. 1. 2, 24.
1 Co. 1. 27, 28.
20 ποιέω.
21 Ac. 13. 47.
Ro. 4. 17.
1 Th. 5. 9.
He. 1. 2.
22 ἔχω.
23 αἰτέω.
24 ὁράω.
25 δίδωμι.
26 s. δεῖ.
27 γράφω.
28 Mat. 10. 8.
Ps. 35. 19.
29 ὅϛτις.

26 Ὅταν δὲ [1] ἔλθῃ ὁ
Παράκλητος, ὃν ἐγὼ
πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ
πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς
ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ
πατρὸς [3] ἐκπορεύεται,
[5] ἐκεῖνος μαρτυρήσει
περὶ ἐμοῦ.
27 Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρ-
τυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
μετ' ἐμοῦ [7] ἐστε.

Κεφ. ιϛʹ.

ΤΑΥΤΑ [9] λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλι-
σθῆτε.
2 Ἀποσυναγώγους [11]
ποιήσουσιν ὑμᾶς· [12] ἀλλ'
ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ
ἀποκτείνας ὑμᾶς, [14] δό-
ξῃ [15] λατρείαν προςφέ-
ρειν τῷ Θεῷ.
3 Καὶ ταῦτα ποιήσου-
σιν [b] ὑμῖν,| ὅτι οὐκ
[17] ἔγνωσαν τὸν πατέρα,
οὐδὲ ἐμέ.
4 Ἀλλὰ ταῦτα [9] λελά-
ληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν
[1] ἔλθῃ ἡ † ὥρα, [19] μνη-
μονεύητε αὐτῶν, ὅτι
ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦ-
τα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς
οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν
[7] ἤμην.
5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς
τὸν πέμψαντά με.
καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπά-
γεις;
6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα [9] λε-
λάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη
|| [23] πεπλήρωκεν ὑμῶν
τὴν καρδίαν.
7 Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλή-
θειαν λέγω ὑμῖν, [24] συμ-
φέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ
[2] ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ [a] μὴ
[2] ἀπέλθω, ὁ Παράκλη-
τος οὐκ [1] ἐλεύσεται
πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ [4] πο-
ρευθῶ, πέμψω αὐτὸν
πρὸς ὑμᾶς.
8 Καὶ [1] ἐλθὼν ἐκεῖνος
[6] ἐλέγξει τὸν κόσμον
[8] περὶ ἁμαρτίας, ✗ περὶ
δικαιοσύνης, καὶ περὶ
κρίσεως.
9 Περὶ ἁμαρτίας μὲν,
ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς
ἐμέ·
10 Περὶ δικαιοσύνης
δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέ-
ρα [c] μου | ὑπάγω, καὶ
οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με.
11 Περὶ δὲ κρίσεως,
ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
τούτου [10] κέκριται.
12 Ἔτι πολλὰ ἔχω
λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ
[12] δύνασθε [16] βαστάζειν
ἄρτι.
13 Ὅταν δὲ [1] ἔλθῃ ἐκεῖ-
νος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας, [18] ὁδηγήσει ὑμᾶς
‡ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθει-
αν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ'
ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν
ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ
ἐρχόμενα [20] ἀναγγελεῖ
ὑμῖν.
14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξά-
σει, ὅτι ἐκ [21] τοῦ ἐμοῦ
[22] λήψεται, καὶ ἀναγγε-
λεῖ ὑμῖν.
15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ
πατὴρ, ἐμά [7] ἐστι· διὰ
τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ
ἐμοῦ § [22] λήψεται, καὶ
ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
16 Μικρὸν,[25] καὶ οὐ

A. D. 29.

1 ἔρχομαι.
2 ἀπέρχομαι.
a ἐγὼ μὴ-ι.
3 Mat. 3. 5.
Mar. 6. 11.
4 πορεύομαι.
5 ch. 14. 26.
6 ἐλέγχω,
ch. 8. 9, 46.
Mat. 18. 15.
1 Co. 14.24.
7 εἰμί.
8 v. 9-11, 26.
ch. 6. 41.
Mat. 16. 11.
Mar. 5. 16.
9 λαλέω.
10 κρίνω.
11 ch. 9. 22.
12 δύναμαι.
13 Lu. 12. 7.
14 δοκέω.
15 Ro. 9. 4.
He. 9. 1. 6.
16 ch. 10 31.
Mat. 8. 17.
Ga. 5. 10.
17 γινώσκω.
† ὥρα αὐτῶν,
μνημονεύ-
ητε, ὅτι-n.
18 Mat. 15.14.
‡ ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ πάσῃ-ι.
19 ver. 21.
ch. 15. 20.
Mat. 16. 9.
Ac.20.31.35.
20 v.14,15,25.
ch. 4. 25.
21 ver. 15.
ch. 7. 16.
§ λαμβάνει-a
22 λαμβάνω.
|| πεπώρω-
κεν-n.
23 πληρόω.
24 ch. 11. 50.
Mat.5.29,30.
25 s. κατὰ
χρόνον.

θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν
μικρὸν, καὶ [1]ὄψεσθέ με.
ᵈὅτι ᵇἐγὼ| ὑπάγω
πρὸς τὸν πατέρα.|
17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς
ἀλλήλυς· Τί [6]ἐστι τοῦ-
το ὃ λέγει ἡμῖν· Μι-
κρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ
με· καὶ πάλιν μικρὸν,
καὶ [1]ὄψεσθέ με· καί·
"Οτι ᶜἐγὼ| ὑπάγω
πρὸς τὸν πατέρα;
18 Ἔλεγον[5] οὖν· Τοῦ-
το τί [6]ἐστιν ὃ λέγει,
τὸ μικρόν· οὐκ [9]οἴδα-
μεν τί λαλεῖ.
19 Ἔγνω [11] ᵇοὖν| ὁ
Ἰησοῦς ὅτι [12]ἤθελον αὐ-
τὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Περὶ τέτυ ζη-
τεῖτε μετ' ἀλλήλων,
ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ
πάλιν μικρὸν, καὶ [1]ὄ-
ψεσθέ με;
20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι [14]κλαύσετε
καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ
δὲ κόσμος [15]χαρήσε-
ται· ὑμεῖς ᶜδὲ| [16]λυ-
πηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη
ὑμῶν εἰς χαρὰν [17]γενή-
σεται.
21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ,
λύπην ἔχει, ὅτι [20]ἦλ-
θεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν
δὲ [21]γεννήσῃ τὸ παιδί-
ον, οὐκ ἔτι μνημονεύει
τῆς θλίψεως, διὰ τὴν
χαρὰν, ὅτι [21]ἐγεννήθη
ἄνθρωπος εἰς τὸν κό-
σμον.
22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύ-
πην μὲν νῦν †ἔχετε· πά-
λιν δὲ [1]ὄψομαι ὑμᾶς
καὶ [15]χαρήσεται ὑμῶν
ἡ καρδία, καὶ τὴν χα-
ρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει
ἀφ' ὑμῶν.
23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρα ἐμὲ οὐκ [2]ἐρωτή-
σετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν
[3]αἰτήσητε τὸν πατέρα
ἐν τῷ ὀνόματί μου,
[23]δώσει ὑμῖν.
24 Ἕως ἄρτι οὐκ [3]ἠτή-
σατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου· αἰτεῖτε, καὶ
[4]λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ
ὑμῶν [6]ᾖ [7]πεπληρω-
μένη.
25 Ταῦτα ἐν [8]παροι-
μίαις [10]λελάληκα ὑμῖν·
ᵇἀλλ'| ἔρχεται ὥρα
ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροι-
μίαις [10]λαλήσω ὑμῖν,
ἀλλὰ [13]παῤῥησίᾳ περὶ
τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ
ὑμῖν.
26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρα
ἐν τῷ ὀνόματί μυ [3]αἰ-
τήσεσθε· καὶ οὐ λέγω
ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω
τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν·
27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ
φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς
ἐμὲ [18]πεφιλήκατε, καὶ
[19]πεπιςεύκατε ὅτι ἐγὼ
παρὰ τοῦ Θεοῦ [22]ἐξῆλ-
θον.
28 Ἐξῆλθον [22] *παρὰ
τοῦ πατρὸς, καὶ [20]ἐλή-
λυθα εἰς τὸν κόσμον·
πάλιν ἀφίημι τὸν κό-
σμον, ϗ πορεύομαι πρὸς
τὸν πατέρα.
29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· [9]Ἴδε

A. D. 29.

1 ὄπτομαι.
2 ἐρωτάω, ver. 19, 30. ch. 8. 7. Lu. 20. 3. 1 Th. 4. 1. 2 Th. 2. 1. 2 Jno. 5.
3 αἰτέω, ch. 4. 10. Mat. 7. 7–10. Lu. 11. 9, 10. 1 Jno. 5. 14–16.
4 λαμβάνω.
5 λέγω.
6 εἰμί.
7 πληρόω, ver. 6. ch. 15. 11. Ac. 2. 28. Ro. 15. 13. 1 Jno. 1. 4. 2 Jno. 12.
8 ch. 10. 6. 2 Pe. 2. 22. Pr. 1. 1. 26. 7.
9 εἴδω.
10 λαλέω.
11 γινώσκω.
12 θέλω.
13 ver. 29. ch. 7. 4. 13, 26. 10. 24. Mar. 8. 32. 2 Co. 3. 12. 7. 4. Ep. 6. 19.
14 κλαίω.
15 χαίρω.
16 λυπέω.
17 γίνομαι.
18 φιλέω.
19 πιστεύω.
20 ἔρχομαι.
21 γεννάω.
22 ἐξέρχομαι.
* ἐκ-π.
† ἕξετε-π.
23 δίδωμι.

νῦν παῤῥησίᾳ λαλεῖς,
καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν
λέγεις.
30 Νῦν [2]οἴδαμεν ὅτι
[2]οἶδας πάντα, καὶ οὐ
χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε
[3]ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πι-
στεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ
[5]ἐξῆλθες.
31 Ἀπεκρίθη[7] αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι †πι-
στεύετε·
32 Ἰδοὺ, [8]ἔρχεται ὥρα,
καὶ c νῦν l [8]ἐλήλυθεν,
ἵνα [9]σκορπισθῆτε ἕκα-
στος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ
μόνον [11]ἀφῆτε· καὶ οὐκ
εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ
μετ' ἐμοῦ [13]ἐστι.
33 Ταῦτα [15]λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρή-
νην ἔχητε· ἐν τῷ κό-
σμῳ θλῖψιν §[16]ἕξετε·
ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ
[17]νενίκηκα τὸν κόσμον.

Κεφ. ιζ΄.

ΤΑΥΤΑ [15]ἐλάλησεν
ὁ Ἰησοῦς, καὶ [18]ἐπῆρε
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
εἶπε· Πάτερ, [8]ἐλήλυ-
θεν ἡ ὥρα· [21]δόξα-
σόν σου τὸν υἱὸν, ἵνα
καὶ [illegible] ὁ υἱός σου δοξά-
[illegible]
2 Κ[illegible]αθὼς [22]ἔδωκας αὐ-
[illegible] ἐξουσίαν πάσης
[illegible] ἵνα πᾶν ὃ [22]δέ-
[illegible] αὐτῷ, [22]δώσῃ
[illegible] ζωὴν αἰώνιον.
3 [illegible] δέ [13]ἐστιν ἡ
[illegible] ζωή, ἵνα γινώ-
[illegible] τὸν μόνον
[illegible] Θεὸν, καὶ
ὃν [1]ἀπέστειλας Ἰησοῦν
Χριστόν.
4 Ἐγώ σε [21]ἐδόξασα
ἐπὶ τῆς *γῆς· τὸ ἔργον
[4]ἐτελείωσα ὃ [22]δέδω-
κάς μοι ἵνα ποιήσω.
5 Καὶ νῦν [21]δόξασόν
με σὺ, Πάτερ, [6]παρὰ σε-
αυτῷ, τῇ δόξῃ ᾗ [16]εἶ-
χον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
[13]εἶναι, [6]παρὰ σοί.
6 Ἐφανέρωσά[10] σου τὸ
ὄνομα τοῖς ‡ἀνθρώποις
οὓς [22]δέδωκάς μοι ἐκ
τοῦ κόσμου· σοὶ [13]ἦσαν,
καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς [22]δέ-
δωκας· καὶ τὸν λόγον
σου [12]τετηρήκασι.
7 Νῦν ‖[14]ἔγνωκαν ὅτι
πάντα, ὅσα [22]δέδωκάς
μοι, παρὰ σοῦ [13]ἐστιν.
8 Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ
[22]δέδωκάς μοι, [22]δέδω-
κα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ
**[19]ἔλαβον, χ [14]ἔγνω-
σαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ
σοῦ [5]ἐξῆλθον, καὶ [20]ἐπί-
στευσαν ὅτι σύ με [1]ἀπέ-
στειλας.
9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν
[3]ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κό-
σμου [3]ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ
ὧν [22]δέδωκάς μοι, ὅτι
σοί [13]εἰσι·
10 Καὶ τὰ [24]ἐμὰ πάν-
τα σά [13]ἐστι, καὶ τὰ σὰ
ἐμά· καὶ ††[21]δεδόξα-
σμαι ἐν αὐτοῖς.
11 Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ
ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ
οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ
[13]εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρός
σε ἔρχομαι. Πάτερ
ἅγιε, [12]τήρησον αὐτοὺς
ἐν τῷ ὀνόματί σου,

A. D. 29.

1 ἀποστέλλω.
2 εἴδω.
* γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας-n.
3 ἐρωτάω.
4 τελειόω, ch. 4. 34.
5 ἐξέρχομαι.
6 ch. 14. 17, 23. Ac. 10. 6. Nu. 22. 9. 1 Sa. 22. 3. Pr. 8. 30.
7 ἀποκρίνομαι.
† πιστεύετε; n.
8 ἔρχομαι.
9 σκορπίζω.
10 φανερόω.
‡ Vide App.
11 ἀφίημι.
12 τηρέω. v. 11, 12, 15. Mat. 26. 36.
13 εἰμί.
14 γινώσκω.
15 λαλέω.
§ ἔχετε-a.
‖ ἔγνωκα-n.
16 ἔχω.
17 νικάω.
18 ἐπαίρω.
** ἔλαβον, ἀληθῶς ὅτι-n.
19 λαμβάνω.
20 πιστεύω.
21 δοξάζω.
22 δίδωμι.
23 ch. 1. 12. 3. 35. 5. 22, 25, 27. Mat. 28. 18.
24 ch. 16. 14.
†† conj. δεδοξάσομαι.
25 ch. 15. 1. 1 Th. 1. 9. 1 Jno. 2. 8. Re. 3. 7, 14.

ᵃ οὓς [1]δέδωκάς μοι, ἵνα
[2]ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς.[3]
12 Ὅτε [2]ἤμην μετ' αὐ-
τῶν ᵈἐν τῷ κόσμῳ,|
ἐγὼ [5]ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου· ‡ οὓς
[1]δέδωκάς μοι [6]ἐφύλαξα,
χ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν [7]ἀπ-
ώλετο, [8]εἰ μὴ ὁ [9]υἱὸς
τῆς [10]ἀπωλείας· ἵνα ἡ
γραφὴ [11]πληρωθῇ.
13 Νῦν δὲ πρός σε ἔρ-
χομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ
ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχω-
σι τὴν [12]χαρὰν τὴν
ἐμὴν [11]πεπληρωμένην
ἐν αὐτοῖς.
14 Ἐγὼ [1]δέδωκα αὐ-
τοῖς τὸν λόγον σου, καὶ
ὁ κόσμος [13]ἐμίσησεν
αὐτούς, ὅτι οὐκ [2]εἰσὶν
ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κό-
σμου.
15 Οὐκ [15]ἐρωτῶ ἵνα
[26]ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ
κόσμου, ἀλλ' ἵνα [5]τηρή-
σῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ [17]πο-
νηροῦ.
16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
[2]εἰσί, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ
κόσμου οὐκ εἰμί.
17 Ἁγίασον[19] αὐτοὺς
ἐν τῇ ἀληθείᾳ ᶜσου· | ὁ
λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά
[2]ἐστι.
18 Καθὼς ἐμὲ [21]ἀπέ-
στειλας εἰς τὸν κόσμον,
κἀγὼ [21]ἀπέστειλα αὐ-
τοὺς εἰς τὸν κόσμον.
19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ
ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα χ
αὐτοὶ [2]ὦσιν [19]ἡγιασμέ-
νοι ἐν ἀληθείᾳ.
20 Οὐ περὶ τούτων δὲ

A. D. 29.

ᵃ ᾧ-α. alii δ.
1 δίδωμι.
2 εἰμί.
† πιστευόν-
των-α.
3 s. ἐσμεν ἕν.
4 v. 11, 22, 23.
ch. 10. 30.
5 τηρέω,
ver. 6, 11, 15.
Mat. 27. 36.
‡ δ, s. ᾧ-π.
6 φυλάσσω,
ch. 12. 25.
Ac. 12. 4.
7 ἀπολλύω.
8 Mat. 12. 4.
Lu. 4. 26, 27.
Ga. 1. 7.
Re. 9. 4.
9 2 Th. 2. 3.
10 Mat. 7. 13.
Ro. 9. 22.
1 Ti. 6. 9.
11 πληρόω.
12 ch. 16. 24.
13 μισέω.
14 τελειόω.
15 ἐρωτάω.
16 ἀγαπάω.
§ δ-π.
17 Mat. 5. 37.
Lu. 11. 4.
Ga. 1. 4.
2 Th. 3. 3.
2 Ti. 4. 18.
1 Jno. 5. 19.
18 χ ἐκεῖνος.
19 ἁγιάζω,
ver. 19.
ch. 10. 36.
Mat. 6. 9.
Lu. 11. 2.
1 Co. 6. 11.
1 Th. 5. 23.
20 c. 6. 40, 52.
21 ἀποστέλλω.
22 Mat. 25. 34.
24 γινώσκω.
25 γνωρίζω.
26 αἴρω.

[15]ἐρωτῶ μόνον,
καὶ περὶ τῶν † πι
σόντων διὰ τοῦ λ
αὐτῶν εἰς ἐμέ·
21 Ἵνα πάντες
[2]ὦσι, καθὼς σύ, Π
ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν
ᶜἓν | [2]ὦσιν· ἵνα
σμος πιστεύσῃ ὅτ
με [21]ἀπέστειλας.
22 Καὶ ἐγὼ τὴν δ
ἣν [1]δέδωκάς μοι,
δωκα αὐτοῖς· ἵνα
σιν ἕν, καθὼς ἡμε
[3]ἐσμεν.
23 Ἐγὼ ἐν αὐ
καὶ σὺ ἐν ἐμοί,
[2]ὦσι [14]τετελειω
εἰς ἕν, ᵈκαὶ | ἵνα γ
σκῃ ὁ κόσμος ὅτ
με [21]ἀπέστειλας,
[16]ἠγάπησας αὐ
καθὼς ἐμὲ [16]ἠγ
σας.
24 Πάτερ, § οὓς [1]δ
κάς μοι, θέλω ἵνα
εἰμὶ ἐγώ, [18]κἀκ
[2]ὦσι μετ' ἐμοῦ·
[20]θεωρῶσι τὴν δ
τὴν ἐμὴν ἣν [1]ἔδ
μοι, ὅτι [16]ἠγάπησ
πρὸ [22]καταβολῆς
σμου.
25 Πάτερ δίκαιε
ὁ κόσμος σε οὐκ [24]ἔ
ἐγὼ δέ σε [24]ἔγνων
οὗτοι [24]ἔγνωσαν
σύ με [21]ἀπέστειλα
26 Καὶ [25]ἐγνώρισ
τοῖς τὸ ὄνομά σου
[25]γνωρίσω· ἵνα ἡ
πη, ἣν [16]ἠγάπησά
ἐν αὐτοῖς [2]ᾖ, κἀγ
αὐτοῖς.

Κεφ. ιη'.

ΤΑΥΤΑ εἰπὼν ὁ 'Ιη-
σοῦς, [a]ἐξῆλθε σὺν τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν
τοῦ [b]χειμάῤῥου [*]τῶν
Κέδρων, ὅπου [7]ἦν κῆ-
πος, εἰς ὃν [9]εἰςῆλθεν
αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ.
2 "Ηδει[11] δὲ καὶ 'Ιού-
δας, ὁ [13]παραδιδοὺς αὐ-
τὸν, τὸν τόπον, ὅτι
πολλάκις [14]συνήχθη ὁ
'Ιησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ.
3 'Ο οὖν 'Ιούδας [15]λα-
βὼν τὴν [17]σπεῖραν, καὶ
ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ
Φαρισαίων ὑπηρέτας,
ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φα-
νῶν καὶ λαμπάδων καὶ
ὅπλων.
4 'Ιησοῦς οὖν εἰδὼς
πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ'
αὐτὸν, [3]ἐξελθὼν εἶ-
πεν αὐτοῖς· Τίνα ζη-
τεῖτε;
5 'Απεκρίθησαν [23]αὐ-
τῷ· 'Ιησοῦν τὸν Ναζω-
ραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ
'Ιησοῦς· 'Εγώ εἰμι.
[24]Εἱςήκει δὲ καὶ 'Ιούδας
ὁ [13]παραδιδοὺς αὐτὸν,
μετ' αὐτῶν.
6 'Ως οὖν εἶπεν αὐ-
τοῖς· "Οτι ἐγώ εἰμι·
[25]ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπί-
σω, καὶ [27]ἔπεσον [28]χα-
μαί.
7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς
[29]ἐπηρώτησε· Τίνα ζη-
τεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· 'Ιη-
σοῦν τὸν Ναζωραῖον.
8 'Απεκρίθη[23] [b]ὁ| 'Ιη-
σοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι
ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ
ζητεῖτε, [1]ἄφετε τούτους
ὑπάγειν.
9 "Ινα [2]πληρωθῇ ὁ
λόγος ὃν εἶπεν· "Οτι
οὓς [4]δέδωκάς μοι, οὐκ
[6]ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐ-
δένα.
10 Σίμων οὖν Πέτρος
ἔχων μάχαιραν, [8]εἵλ-
κυσεν αὐτὴν, καὶ [10]ἔ-
παισε τὸν τοῦ ἀρχι-
ερέως δοῦλον, καὶ
[12]ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ
ὠτίον τὸ δεξιόν· [7]ἦν
δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ
Μάλχος.
11 Εἶπεν οὖν ὁ 'Ιησοῦς
τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν
μάχαιραν [b]σου| εἰς τὴν
θήκην· τὸ ποτήριον ὃ
[16]δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ,
οὐ μὴ [18]πίω αὐτό;
12 'Η οὖν σπεῖρα καὶ ὁ
[19]χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπ-
ηρέται τῶν 'Ιουδαίων
[20]συνέλαβον τὸν 'Ιη-
σοῦν, καὶ [21]ἔδησαν αὐτόν.
13 Καὶ [22]ἀπήγαγον αὐ-
τὸν πρὸς "Ανναν πρῶ-
τον· † ἦν[7] γὰρ πενθερὸς
τοῦ Καϊάφα, ὃς [7]ἦν ἀρ-
χιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἐκείνου.
14 "Ην[7] δὲ Καϊάφας ὁ
συμβουλεύσας τοῖς 'Ιου-
δαίοις, ὅτι συμφέρει
[26]ἕνα ἄνθρωπον ‡[e]ἀπο-
λέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.
15 'Ηκολούθει[30] δὲ τῷ
'Ιησοῦ Σίμων Πέτρος,
καὶ [c]ὁ| ἄλλος μαθητής·
ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος
[7]ἦν [31]γνωστὸς τῷ ἀρ-
χιερεῖ, καὶ [32]συνειςῆλθε

A. D. 29.

1 ἀφίημι.
2 πληρόω.
3 ἐξέρχομαι.
4 δίδωμι.
5 Le. 11. 9, 10. Nu. 21. 14, 15. Jos. 13. 9.
[*] τοῦ Κεδρῶν-α.
6 ἀπολλύω.
7 εἰμί.
8 ἑλκύω.
9 εἰςέρχομαι.
10 παίω.
11 εἴδω.
12 ἀποκόπτω.
13 παραδίδωμι.
14 συνάγω.
15 λαμβάνω.
16 δίδωμι.
17 ver. 12. Mat. 27. 27.
18 πίνω.
19 Mar. 6. 21. Ac. 21. 31—33, 37. Re. 6. 15. 19. 18.
20 συλλαμβάνω.
21 δέω.
22 ἀπάγω.
† Vide App.
23 ἀποκρίνομαι.
24 ἵστημι.
25 ἀπέρχομαι.
26 εἷς.
‡ ἀποθανεῖν λ.
27 πίπτω.
28 ch. 9. 6.
29 ἐπερωτάω.
30 ἀκολουθέω.
31 ver. 16. Lu. 2. 44. 23. 49. Ne. 5. 10. Ps. 88. 8.
32 συνειςέρχομαι.

ὑλὴν
... [1] εἰ-
α ἔξω.
θητὴς
[6] γνω-
εῖ, καὶ
ρῶ, καὶ
Πέτρον.
ἡ παιδί-
τῷ Πέ-
ἰ σὺ ἐκ
ρεῖ τῦ ἀν-
; Λέγει
εἰμί.
σαν[1] δὲ οἱ
ἱ ὑπηρέται
[13] πεποιη-
ψύχος [b]ἦν,
ἐνοντο· [8] ἦν
ῶν ὁ Πέτρος
θερμαινόμε-

ἦν ἀρχιερεὺς
ε τὸν Ἰησοῦν
μαθητῶν αὐ-
περὶ τῆς διδα-
οῦ.
εκρίθη [18] αὐτῷ
ῆς· Ἐγὼ παῤ-
ἐλάλησα τῷ κό-
γὼ πάντοτε [21] ἐ-
ἐν [b] τῇ [1] συνα-
καὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
πάντοτε οἱ Ἰου-
συνέρχονται, καὶ
υπτῷ [20] ἐλάλησα

Τί με ἐπερωτᾷς;
ώτησον τοὺς [25] ἀ-
ότας, τί [20] ἐλάλη-
ὐτοῖς· [27] ἴδε, οὐ-
[27] οἴδασιν ἃ εἶπον
αῦτα δὲ αὐτοῦ εἰ-

A. D. 29.

1 ἵστημι.
2 παρίστημι.
3 ἐξέρχομαι.
4 Mat. 5. 39. 26. 67.
5 εἰμί.
6 ver. 15.
7 ver. 17. Mar. 13. 34.
8 εἰςάγω.
9 ἀποστέλλω.
* οὖν-b.
11 ch. 21. 9.
12 ποιέω.
13 Ac. 28. 2. 2 Co. 11. 27.
14 θερμαίνω, ver. 25. Mar. 14. 54, 67. Ja. 2. 16.
15 ἐρωτάω.
16 ἀρνέομαι.
17 ἀποκόπτω.
18 ἀποκρίνομαι.
20 λαλέω.
21 διδάσκω.
22 φωνέω.
† πάντες οἱ-a πάντοτε-h. alii πάντοθεν οἱ-n.
23 ver. 33. ch. 20. 1. Mat. 27. 27.
‡ πρωΐ-a.
24 ch. 21. 4. Mat. 21. 18. 27. 1.
25 ἀκούω.
26 εἰςέρχομαι.
27 εἴδω.
28 μιαίνω, Tit. 1. 15. He. 12. 15. Jude 8. Le. 5. 3. 11. 24, 43, 44.
29 δίδωμι.

πόντος, εἷς τῶν ὑπηρε
τῶν [9] παρεστηκὼς [29] ἔδω
κε [4] ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ,
εἰπών· Οὕτως [18] ἀπο
κρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ;
23 Ἀπεκρίθη [18] αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς [20] ἐλά-
λησα, μαρτύρησον περὶ
τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς,
τί με δέρεις;
24 Ἀπέστειλεν [9] αὐ-
τὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον
πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρ-
χιερέα.
25 Ἦν [5] δὲ Σίμων Πέ-
τρος [1] ἑστὼς [14] θερμαι-
νόμενος. Εἶπον οὖν αὐ-
τῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ [5] εἶ;
[16] Ἠρνήσατο ἐκεῖνος,
καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί.
26 Λέγει εἷς ἐκ τῶν
δούλων τοῦ ἀρχιερέως,
συγγενὴς [5] ὢν οὗ [17] ἀπ-
έκοψε Πέτρος τὸ ὠτί-
ον· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον
ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;
27 Πάλιν οὖν [16] ἠρνή-
σατο [c] ὁ [1] Πέτρος· καὶ
εὐθέως ἀλέκτωρ [22] ἐφώ
νησεν.
28 Ἄγουσιν [c] οὖν [1] τὸν
Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα
εἰς τὸ [23] πραιτώριον· καὶ
[5] ἦν δὲ [‡24] πρωΐα· καὶ
αὐτοὶ οὐκ [26] εἰσῆλθον
εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα
μὴ [28] μιανθῶσιν, ἀλλ'
ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα
29 Ἐξῆλθεν [3] οὖν ὁ Πι
λάτος πρὸς αὐτούς, κα
εἶπε· Τίνα κατηγορίαν
φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώ
που τούτου;
30 Ἀπεκρίθησαν [18]

ωκαμεν

αὐτοῖς
Λάβετε
ὶ κατὰ
κρίνα-
ον οὖν
Ἡμῖν
κτεῖναι

ος τοῦ
ῇ, ὃν
ποίῳ
ν ἀπό-

ν εἰς
λιν ὁ
νησε
πεν
ισι-

ὺ ὁ
οὖ
λ-

1 εἰμί.
2 1 Pe. 2. 12. 14.
3. 16.
4. 15.
3 παραδίδωμι.
Mat. 4. 12.
5. 25.
2 Co. 4. 11.
4 Mat. 26. 25.
5 λαμβάνω.
6 s. πρᾶγμα.
7 γεννάω.
8 ἔξειμι.
9 s. ὃ ἐγένετο.
10 ἐξέρχομαι.
11 μέλλω.
12 εἰσέρχομαι.
13 φωνέω.
14 1 Co. 11. 16.
15 ἀποκρίνομαι.
16 κραυγάζω
17 s. ἀπολύσον.
18 ποιέω.

37. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ
Πιλάτος· Οὐκοῦν βα-
σιλεὺς [1]εἶ σύ; [15]Ἀπε-
κρίθη ὁ Ἰησοῦς· [4]Σὺ
λέγεις ὅτι βασιλεύς
εἰμι ἐγώ. Ἐγὼ εἰς
[6]τῦτο [7]γεγέννημαι, καὶ
εἰς τοῦτο [8]ἐλήλυθα εἰς
τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυ-
ρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς
ὁ [1]ὢν ἐκ τῆς ἀλη-
θείας, ἀκούει μου τῆς
φωνῆς.
38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Τί [1]ἐστιν ἀλή-
θεια; Καὶ τοῦτο εἰ-
πών, πάλιν [10]ἐξῆλθε
πρὸς τοὺς Ἰουδαίους,
καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ
οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρί-
σκω ἐν αὐτῷ.
39 Ἔστι[1] δὲ [14]συνή-
θεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ὑμῖν
ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα·
βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπο-
λύσω τ

. D. 29.

κύ-
οἱ
γα-
ταῦ-
ον.
ιλά-
ὐτὸν
σατε·
ρίσκω

ιἱ αὐ-
Ἡμεῖς
αὶ κατὰ
ὸν ὀφεί-
εῖν, ὅτι
τοῦ Θεοῦ

ἤκουσεν
οῦτον τὸν
ον ἐφο-

ἰσῆλθεν εἰς
ριον πάλιν,
τῷ Ἰησοῦ·
εἶ σύ; Ὁ δὲ
όκρισιν οὐκ
τῷ.
οὖν αὐτῷ
Ἐμοὶ οὐ

ἴζωμι.
ch. 18. 22.
Mar. 14. 65.
ἐξέρχομαι.
γινώσκω.
ver. 6.
ch. 18. 38.
Mat. 19. 3.
Ac. 13. 28.
6 ch. 3. 27, 31.
Ja. 1. 17.
Da. 4. 17, 25.
7 φορέω.
8 παραδίδωμι.
9 εἴδω.
10 μέγας.
11 ε. χρόνου.
12 κραυγάζω.
13 Lu. 2. 34.
Ro. 10. 21.
Is. 22. 22.
• αὐτόν-m.
14 λαμβάνω.
† τῶν λόγων τούτων-h.
15 ἄγω.
16 καθίζω.
17 ἀποκρίνομαι.
18 2 Ch. 7. 3.
Es. 1. 6.
Ca. 3. 10.
‡ Γαβαθᾶ-n.
19 ἀποθνήσκω.
20 ποιέω,
ch. 5. 18.
8. 53.
10. 33.
21 ἀκούω.
§ ὥρα ἦν ὡς-h.
‖ τρίτη-h.
22 φοβέω.
23 εἰσέρχομαι.
24 αἴρω.
25 Jos. 9. 8
2 Sa. 1. 8.
26 εἰμί.
27 κράζω.
28 ἔχω.

λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι
ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶ-
σαί σε, καὶ ἐξουσίαν
ἔχω ἀπολῦσαί σε;
11 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξου-
σίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ,
εἰ μὴ ἦν σοι δεδομέ-
νον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο
ὁ παραδιδούς με σοί,
μείζονα ἁμαρτίαν
ἔχει.
12 Ἐκ τούτου ἐζή-
τει ὁ Πιλάτος ἀπολῦ-
σαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰου-
δαῖοι ἔκραζον, λέ-
γοντες· Ἐὰν τοῦτον
ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φί-
λος τοῦ Καίσαρος· πᾶς
ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποι-
ῶν, ἀντιλέγει τῷ
Καίσαρι.
13 Ὁ οὖν Πιλάτος
ἀκούσας τοῦτον τὸν
λόγον, ἤγαγεν ἔξω
τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκά-
θισεν ἐπὶ τοῦ βή-
ματος εἰς τόπον λεγό-
μενον Λιθόστρω-
τον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαβ-
βαθᾶ.
14 Ἦν δὲ παρασκευὴ
τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσ-
εὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς
Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βα-
σιλεὺς ὑμῶν.
15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν·
Ἆρον, ἆρον, σταύρω-
σον αὐτόν. Λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν
βασιλέα ὑμῶν σταυ-
ρώσω; Ἀπεκρίθη-
σαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ
ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ
Καίσαρα.

Ἰησοῦν, καὶ
ον.[1]
στάζων τὸν
ὑτοῦ [1] ἐξῆλ-
ν λεγόμενον
τόπον, [e] ὃς
Ἑβραϊστὶ

ὐτὸν [11] ἐξ-αὐ-
ὶ μετ' αὐτοῦ
ύο, ἐντεῦθεν
θεν, μέσον δὲ
ν.
ψε [15] δὲ καὶ
Πιλάτος, καὶ
ἐπὶ τοῦ σταυ-
ἦν δὲ [12] γε-
ν· ἸΗΣΟΥΣ
ΩΡΑΙΟΣ Ὁ
ΥΣ ΤΩΝ Ἰ-
Ν.
ν οὖν τὸν τί-
λοὶ [21] ἀνέγνω-
Ἰουδαίων· ὅτι
ν τῆς πόλεως

3 παραλαμ-
βάνω.
4 ποιέω.
* ἤγαγον-α.
5 ἀπάγω.
6 Ex. 39. 21, in lxx.
7 ἐξέρχομαι.
† τόπον λε-
γόμενον-n.
8 σχίζω.
9 λαγχάνω, Lu. 1. 9. 2 Pe. 1. 1. Wisd. 8. 19.
10 s. τὸν κλῆ-
ρον, Ac. 1. 17.
11 σταυρόω.
12 Ps. 22. 18.
13 διαμερίζω.
14 βάλλω.
15 γράφω.
16 ἵστημι.
17 τίθημι.
18 s. γυνή.
19 εἰμί.
20 εἴδω.
21 ἀναγινώ-
σκω.
22 παρίστημι.

ρος,) καὶ τὸν χιτῶνα·
[19] ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρρα-
φος, ἐκ τῶν ἄνωθεν
[6] ὑφαντὸς δι' ὅλου.
24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλ-
λήλους· Μὴ [8] σχίσωμεν
αὐτὸν, ἀλλὰ [9] λάχω-
μεν [17] περὶ αὐτοῦ, τίνος
[19] ἔσ-ται. Ἵνα ἡ [15] γραφὴ
πληρωθῇ ἡ λέγουσα·
[13] Διεμερίσαντο τὰ ἱμά-
τιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ
τὸν ἱματισμόν μου [14] ἔ-
βαλον κλῆρον. Οἱ μὲν
οὖν στρατιῶται ταῦτα
[4] ἐποίησαν.
25 Εἱστήκεισαν [16] δὲ
παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ
Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
Μαρία ἡ [18] τοῦ Κλωπᾶ,
καὶ Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνή.
26 Ἰησοῦς οὖν [20] ἰδὼν

, ἵνα * ὑμεῖς πι-
σητε.
Ἐγένετο[4] γὰρ ταῦ
ἵνα ἡ γραφὴ [6] πλη
θῇ [8] Ὀστοῦν οὐ [10] συν
ιβήσεται § αὐτοῦ.
37 Καὶ πάλιν ἑτέρα
γραφὴ λέγει· [13] Ὀ-
ψονται εἰς ὃν [14] ἐξεκέν-
τησαν.
38 Μετὰ [c] δὲ [1] ταῦτα
[21] ἠρώτησε τὸν Πιλά-
τον [c] ὁ [1] Ἰωσὴφ [d] ὁ [1] ἀπὸ
Ἀριμαθαίας, ([19] ὢν μα-
θητὴς τοῦ Ἰησοῦ, [18] κε-
κρυμμένος δὲ διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων,)
ἵνα [22] ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ· καὶ [20] ἐπέτρε-
ψεν ὁ Πιλάτος. [21] Ἦλ-
θεν οὖν καὶ [22] ἦρε τὸ
σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
39 Ἦλθε[24] δὲ καὶ Νι-
κόδημος (ὁ [24] ἐλθὼν
πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυ-
κτὸς τὸ πρῶτον) φέρων
[25] μίγμα σμύρνης καὶ
ἀλόης ** ὡσεὶ λίτρας
ἑκατόν.
40 Ἔλαβον [9] οὖν τὸ
σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ [28] ἔ-
δησαν αὐτὸ [H] ὀθονίοις
μετὰ τῶν ἀρωμάτων,
καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς
Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.
41 Ἦν [19] δὲ ἐν τῷ τόπῳ
ὅπου [30] ἐσταυρώθη, κῆ-
πος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
μνημεῖον §§ καινὸν, ἐν
ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς [32] ἐτέθη.
42 Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν
παρασκευὴν τῶν Ἰου-
δαίων, ὅτι ἐγγὺς [33] ἦν
τὸ μνημεῖον, [32] ἔθηκαν
τὸν Ἰησοῦν.

ω.
μι.
δω-
. 50.
27. 62.
τω.
η.
τρέπω.
τάω.
τάγω.
t. 12. 20.
Γρω.
ρχομαι.
Eccl. 38. 8.
ως-α.
δέω. [οῖς-ἡ
ἐν ὀθονι-
θνήσκω,
Ju. 5. 8.
ἤνοιξε-n.
29 νύσσω,
Eccl. 22. 20.
30 σταυρόω.
31 ἐξέρχομαι.
§§ κενόν-n.
32 τίθημι.
33 ὁράω.
34 μαρτυρέω.
35 καὶ ἐκεῖνος.
36 εἴδω.

... καὶ
... Ἦραν
... ἐκ τοῦ
... οἴδ-
... αὐτόν.
Ἐξῆλθεν[14] οὖν
... ὁ ἄλλος
... ἤρχον-
... μεῖον.
... έτρεχον ... δὲ οἱ δύ-
... καὶ ὁ ἄλλος μα-
... προέδραμε τά-
... τοῦ Πέτρου, καὶ
... πρῶτος εἰς τ-
... παρακύψ-
... κείμενα τὰ ...
... οὐ μέντοι ...
... ται οὖν Σί-
... ἀκολουθῶν
... εἰσῆλθεν
... μνημεῖον, καὶ
... τὰ ὀθόνια ...
... τὸ σουδ-
... ἐπὶ τῆς
... αὐτοῦ, ...
... θονίων ...
... χωρὶς ...
... μένον ...

ίας ἔτι [3]οὐ-
ὶ μνημεῖον·
τὸν λίθον
ἐκ τοῦ μνη-

οὖν καὶ ἔρχε-
Σίμωνα Πέ-
ὸς τὸν ἄλλον
ὃν ἐφίλει ὁ
αὶ λέγει αὐ-
ραν τὸν [8]Κύ-
οῦ μνημείου,
οἴδαμεν ποῦ
αὐτόν.
ν[14] οὖν ὁ Πέ-
ἄλλος μαθη-
[15]ἤρχοντο εἰς
ον.
ον[17] δὲ οἱ δύο
ὁ ἄλλος μα-
ροέδραμε τά-
Πέτρου, καὶ
ρῶτος εἰς τὸ

sc. ἡμέρᾳ
ἀπὸ.
3 εἰμί.
4 πιστεύω.
5 αἴρω.
6 ἀνίστημι.
7 ἀπέρχομαι.
8 ver. 25.
ch. 21. 7, 12.
Mat. 21. 3.
Mar. 11. 3.
Lu. 2. 11.
Ac. 10. 36.
1 Co. 15. 47.
9 ἵστημι.
* τῷ μνημείῳ-α.
10 κλαίω.
11 εἴδω.
12 s. ἱματίοις
13 τίθημι.
14 ἐξέρχομαι.
15 ἔρχομαι.
16 καθέζομαι
17 τρέχω.
18 προτρέχω.
Lu. 19. 4.
19 πούς.
20 κεῖμαι.
21 παρακύ-

καὶ εἶδε, καὶ [4]ἐπίστευ-
σεν.
9 Οὐδέπω γὰρ [11]ᾔδει-
σαν τὴν γραφὴν, ὅτι
δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν
[6]ἀναστῆναι.
10 Ἀπῆλθον[7] οὖν πά-
λιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μα-
θηταί.
11 Μαρία δὲ [9]εἱστήκει
πρὸς [*]τὸ μνημεῖον
κλαίουσα ἔξω. Ὡς οὖν
[10]ἔκλαιε, [21]παρέκυψεν
εἰς τὸ μνημεῖον·
12 Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγ-
γέλους ἐν λευκοῖς [12]
[16]καθεζομένους, [1]ἕνα
πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ
[1]ἕνα πρὸς τοῖς [19]ποσὶν,
ὅπου [20]ἔκειτο τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ.
13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ
ἐκεῖνοι· [22]Γύναι, τί
κλαίεις; Λέγει αὐ-
τοῖς· Ὅτι [8]ἦραν τὸν

εἰπέ μοι ποῦ [1] ἔθηκας
αὐτόν· [2] κἀγὼ αὐτὸν
[3] ἀρῶ.
16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Μαρία. [5] Στρα-
φεῖσα ἐκείνη λέγει * αὐ-
τῷ· [7] Ῥαββουνὶ, ὃ λέ-
γεται, διδάσκαλε.
17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Μή μου ἅπτου·
οὔπω γὰρ [10] ἀναβέβη-
κα πρὸς τὸν πατέρα
μου· πορεύου δὲ πρὸς
τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ
εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαί-
νω πρὸς τὸν πατέρα
μου καὶ πατέρα ὑμῶν,
καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν
ὑμῶν.
18 Ἔρχεται Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλ-
λουσα τοῖς μαθηταῖς
ὅτι [13] ἑώρακε τὸν Κύ-
ριον, καὶ ταῦτα εἶπεν
αὐτῇ.
19 Οὔσης [17] οὖν ὀψίας
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ
μιᾷ [15] τῶν σαββάτων,
καὶ τῶν θυρῶν [18] κε-
κλεισμένων ὅπου [17] ἦ-
σαν οἱ μαθηταὶ d [19] συν-
ηγμένοι διὰ τὸν φό-
βον τῶν Ἰουδαίων,
[20] ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ
[21] ἔστη εἰς τὸ μέσον, χ
λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη [22]
ὑμῖν.
20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
[23] ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς
χεῖρας καὶ τὴν πλευ-
ρὰν [24] αὐτοῦ. [25] Ἐχά-
ρησαν οὖν οἱ μαθη-
ταὶ [26] ἰδόντες τὸν Κύ-
ριον.
21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ

A. D. 29.

1 τίθημι.
2 καὶ ἐγώ.
3 αἴρω.
4 ἀποστέλλω.
5 στρέφω.
6 ἐμφυσάω, Ge. 2. 7. 1 Ki. 17. 21. Job 4. 21. Eze. 21. 31. 37. 9.
* αὐτῷ Ἑβραϊστί· Ῥαββουνί.
7 Mar. 10. 51.
8 s. αὐτοὺς, v. αὐτοῖς.
9 λαμβάνω.
10 ἀναβαίνω.
11 ἀφίημι.
12 κρατέω.
13 ὁράω.
14 λέγω.
15 pro πρώτῃ, s. ἀπὸ, ver. 1.
† τόπων-π.
16 Ac. 7. 43, 44. 23. 25. Ro. 5. 14. 6. 17. 1 Co. 10.6,11. Phi. 3. 17. 1 Th. 1. 7. He. 8. 5. 1 Pe. 5. 3. Am. 5. 26.
17 εἰμί.
18 κλείω.
19 συνάγω.
20 ἔρχομαι.
21 ἵστημι.
22 s. ἔστω.
23 δεικνύω.
24 ver. 25,27. ch. 19. 34. Ac. 12. 7.
25 χαίρω.
26 εἴδω.

Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήν
ὑμῖν· καθὼς [4] ἀπέστ
κέ με ὁ πατὴρ, [2] κἀ
πέμπω ὑμᾶς.
22 Καὶ τοῦτο εἰπ
[6] ἐνεφύσησε, * καὶ λέ
αὐτοῖς· [9] Λάβετε Πν
μα ἅγιον.
23 Ἄν τινων [11] ἀφ
τὰς ἁμαρτίας, [11] ἀ
ενται αὐτοῖς· ἄν
νων κρατῆτε, [12] κεκ
τηνται.
24 Θωμᾶς δὲ, εἷς
τῶν δώδεκα, ὁ
γόμενος Δίδυμος,
[17] ἦν μετ' αὐτ
ὅτε [20] ἦλθεν ὁ
σοῦς.
25 Ἔλεγον [14] οὖν α
οἱ ἄλλοι μαθηταί·
ωράκαμεν τὸν Κύρι
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτο
Ἐὰν μὴ [26] ἴδω ἐν τ
χερσὶν αὐτοῦ τὸν
πον τῶν ἥλων, καὶ
λω τὸν δάκτυλόν
εἰς τὸν τύπον
ἥλων, καὶ βάλω
χεῖρά μου εἰς τὴν πλ
ρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ
στεύσω.
26 Καὶ μεθ' ἡμέ
ὀκτὼ πάλιν [17]
ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτ
χ Θωμᾶς μετ' αὐτ
ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς
θυρῶν [18] κεκλεισμέν
καὶ [21] ἔστη εἰς τὸ
σον, καὶ εἶπεν· Εἰρ
[22] ὑμῖν.
27 Εἶτα λέγει τῷ Θ
μᾷ· Φέρε τὸν δάκτυ
σου ὧδε, καὶ [26] ἴδε
χεῖράς μου· καὶ φ

τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ [1]γίνου [2]ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.
28 [b]Καὶ [l] [3]ἀπεκρίθη
[b]ὁ [l] Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· [7]Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.
29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι [8]ἑώρακάς με, [b]Θωμᾶ, [l] †[10]πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ [13]ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.
30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα [14]σημεῖα [15]ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ [17]ἔστι [18]γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
31 Ταῦτα δὲ [18]γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι [b]ὁ [l] Ἰησοῦς [17]ἐστιν ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν §[21]ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Κεφ. κα΄.

ΜΕΤΑ ταῦτα [22]ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· [22]ἐφανέρωσε δὲ οὕτως·
2 Ἦσαν [17] ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ [27] τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ

A. D. 29.

1 γίνομαι.
2 Mat. 17. 17.
Mar. 9. 19.
1 Co. 6. 6.
3 ἀποκρίνομαι.
4 ἔρχομαι.
5 ἐξέρχομαι.
* ἐνέβησαν-α
6 ἀναβαίνω, ver. 11.
Mar. 6. 51.
7 s. σὺ εἶ, v. nom. pro Voc. Att.
8 ὁράω.
9 πιάζω.
† πεπίστευκας;-n.
10 πιστεύω.
11 s. ὥρας.
12 ἵστημι.
13 εἴδω.
‡ ἐπὶ-ι.
14 ch. 4. 48.
Mat. 12. 38.
16. 1.
He. 2. 4.
Re. 12. 1.
15 ποιέω.
16 1 Jno. 2. 13.
17 εἰμί.
18 γράφω.
19 εὑρίσκω.
20 βάλλω.
§ αἰώνιον-f.
21 ἔχω.
22 φανερόω, ver. 14.
ch. 2. 11.
2 Co. 5. 10.
23 ἀγαπάω.
24 2 Sa. 13. 18
25 διαζώννυμι.
‖ ἥλλατο εἰς-n.
26 Mat. 25. 36.
Ja. 2. 15.
1 Sa. 19. 24.
27 s. υἱοί.

3 Λέγει
μων Πέτ
ἁλιεύειν.
τῷ· 4 Ἐ
ἡμεῖς σὺ
ἦλθον, κ
σαν εἰς
εὐθὺς, [l]
τῇ νυκτὶ
δέν.
4 Πρωΐ
[1]γενομέν
Ἰησοῦς ‡
αλόν· οὐ
σαν οἱ μα
σοῦς [17]ἐσ
5 Λέγει
Ἰησοῦς·
τι προσφ
[3]Ἀπεκρίθ
Οὔ.
6 Ὁ δὲ
Βάλετε
μέρη τοῦ
δίκτυον,
σετε. [20]
καὶ οὐκέ
κῦσαι ἴ
τοῦ πλήθ
ων.
7 Λέγει
τῆς ἐκεῖν
πα ὁ Ἰησ
Ὁ Κύριός
μων οὖν
σας ὅτι ὁ
τὸν [24]ἐπε
ζώσατο, (
μνός·) κα
ἑαυτὸν εἰ
σαν.
8 Οἱ δὲ ἄ
τῷ πλοια
(οὐ γὰρ
ἀπὸ τῆς

ἀπὸ πηχῶν διακοσίων,)
σύροντες τὸ δίκτυον
τῶν ἰχθύων.
9 Ὡς οὖν [2] ἀπέβησαν
εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν
[4] ἀνθρακιὰν κειμένην,
καὶ [5] ὀψάριον ἐπικεί-
μενον, καὶ ἄρτον.
10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· [7] Ἐνέγκατε ἀπὸ
τῶν ὀψαρίων ὧν [8] ἐπι-
άσατε νῦν.
11 Ἀνέβη[9] Σίμων Πέ-
τρος, καὶ [10] εἵλκυσε τὸ
δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς,
μεστὸν ἰχθύων μεγά-
λων ἑκατὸν πεντηκον-
τατριῶν· καὶ τοσούτων
[30] ὄντων οὐκ [11] ἐσχίσθη
τὸ δίκτυον.
12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· [12] Δεῦτε, [13] ἀριστή-
σατε. Οὐδεὶς δὲ [15] ἐτόλ-
μα τῶν μαθητῶν [17] ἐξε-
τάσαι αὐτόν· Σὺ τίς
[30] εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ Κύ-
ριός [30] ἐστιν.
13 Ἔρχεται οὖν [1] ὁ
Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει
τὸν ἄρτον, καὶ [19] δίδω-
σιν αὐτοῖς, ϗ τὸ ὀψά-
ριον ὁμοίως.
14 Τοῦτο ἤδη τρίτον
[20] ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
[21] ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
15 Ὅτε οὖν [13] ἠρίστη-
σαν, λέγει τῷ Σίμωνι
Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων
[*] Ἰωνᾶ, [24] ἀγαπᾷς με
πλεῖον τούτων; Λέγει
αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ
[1] οἶδας ὅτι [27] φιλῶ σε.
Λέγει αὐτῷ· [28] Βόσκε
τὰ [29] ἀρνία μου.

16 Λέγει αὐτῷ πάλιν
δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ,
ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐ-
τῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ [1] οἶ-
δας ὅτι φιλῶ σε. Λέ-
γει αὐτῷ· [3] Ποίμαινε
τὰ πρόβατά μου.
17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρί-
τον· Σίμων Ἰωνᾶ, φι-
λεῖς με; [6] Ἐλυπήθη ὁ
Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐ-
τῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς
με; καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Κύριε, σὺ πάντα [1] οἶ-
δας· σὺ γινώσκεις ὅτι
φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς. Βόσκε τὰ
πρόβατά μου.
18 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, ὅτε [30] ἦς νεώτερος,
[14] ἐζώννυες σεαυτόν, ϗ
[16] περιεπάτεις ὅπου [18] ἤ-
θελες· ὅταν δὲ γηρά-
σῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖ-
ράς σου, καὶ ἄλλος σε
[14] ζώσει, καὶ [7] οἴσει ὅπου
οὐ θέλεις.
19 Τοῦτο δὲ εἶπε,
σημαίνων ποίῳ θανά-
τῳ δοξάσει τὸν Θεόν·
καὶ τοῦτο εἰπών, λέ-
γει αὐτῷ· Ἀκολούθει
μοι.
20 Ἐπιστραφεὶς[22] δὲ ὁ
Πέτρος βλέπει τὸν μα-
θητὴν ὃν [23] ἠγάπα ὁ
Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, (ὃς
καὶ [25] ἀνέπεσεν ἐν τῷ
δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος
αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε,
τίς [30] ἐστιν ὁ [26] παραδι-
δούς σε;)
21 Τοῦτον [1] ἰδὼν ὁ Πέ-
τρος λέγει τῷ Ἰησοῦ·
Κύριε, οὗτος δὲ τί;

A. D. 29.

1 εἴδω.
2 ἀποβαίνω.
3 Mat. 2. 6. Ac. 20. 28. 1 Co. 9. 7. 1 Pe. 5. 2. Re. 2. 27.
4 ch. 18. 18.
5 ver. 10, 13. ch. 6. 9.
6 λυπέω.
7 φέρω.
8 πιάζω.
9 ἀναβαίνω.
10 ἑλκύω.
11 σχίζω.
12 Mat. 11. 28.
13 ἀριστάω, ver. 15. Lu. 11. 37.
14 ζώννυμι.
15 τολμάω.
16 περιπατέω
17 ἐξετάζω.
18 θέλω.
19 δίδωμι.
20 φανερόω.
21 ἐγείρω.
22 ἐπιστρέφω.
23 ἀγαπάω.
* Ἰωάννης.
24 ver. 16. ch. 3. 16, 19. Ep. 5. 2. Re. 1. 5.
25 ἀναπίπτω.
26 παραδίδωμι.
27 ver. 16, 17. ch. 5. 20. 1 Co. 16. 22. Re. 3. 19.
28 ver. 17. Mat. 8. 30, 33. Mar. 5. 11, 14. Lu. 8. 32, 34. 15. 15.
29 Re. 5. 6. 8, 12, 13. 6. 1, 16.
30 εἰμί.

ι ο μαθη-
οὐκ ἀπο-
οὐκ εἶπεν
τοῦς, ὅτι
ζει· ἀλλ'·
θέλω μέ-
χομαι, τί

4 ἐξέρχομαι.
5 s. σημεῖα.
6 ποιέω.
7 οἴομαι,
Phi. 1. 16.
Ja. 1. 7.
8 χωρέω,
ch. 2. 6.
Mar. 2. 2.

25 Ἐστι[a] δὲ καὶ ἄλλα
πολλὰ [b]ὅσα [6]ἐποίησεν
ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν
[2]γράφηται καθ' ἓν,
οὐδὲ αὐτὸν [7]οἶμαι τὸν
κόσμον [8]χωρῆσαι τὰ
[2]γραφόμενα βιβλία.
[b] Ἀμήν.

ΕΙΣ ΤΩΝ 'ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

α'.
ρῶτον λό-
ίμην περὶ
Θεόφιλε,
ὁ Ἰη-
τε καὶ δι-

μέρας, [5]ἐν-
οῖς * ἀπο-
Πνεύματος
ἐξελέξατο,

[9]παρέστη-
[11]ζῶντα
αθεῖν αὐ-
οῖς τεκμη-
ερῶν τεσ-
όπτανόμε-
αὶ λέγων
; βασιλεί-

λιζόμενος
εν αὐτοῖς
ύμων μὴ
Ἀλλὰ περι-

A. D. 29.

1 ποιέω.
2 ἀκούω.
3 ἄρχομαι.
4 pro ἐξ ἐμ϶.
5 ἐντέλλω.
* Vide App.
6 ἐκλέγομαι.
7 συνέρχομαι
8 ἀναλαμ-
βάνω.
9 παρίστημι.
10 εἰμί.
11 ζάω.
12 γινώσκω.
13 πάσχω.
14 τίθημι.
15 s. πράγ-
ματα.
† συναυλιζό-
μενος-η.
16 λαμβάνω.
17 παραγ-
γέλλω.
‡ δύναμιν, ἐ-
πελθόντος-η
18 ἐπέρχο-
μαι.

μένειν τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρὸς, ἣν * [2]ἠκού-
σατέ [4]μου.
5 Ὅτι Ἰωάννης μὲν
ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς
δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν
Πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ
πολλὰς ταύτας * ἡμέ-
ρας.
6 Οἱ μὲν οὖν [7]συν-
ελθόντες ἐπηρώτων αὐ-
τὸν, λέγοντες· Κύριε,
εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τού-
τῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
βασιλείαν τῷ Ἰσρα-
ήλ;
7 Εἶπε δὲ πρὸς αὐ-
τούς· Οὐχ ὑμῶν [10]ἐστι
[12]γνῶναι χρόνους ἢ
καιροὺς, οὓς ὁ πατὴρ
[14]ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ
ἐξουσίᾳ.
8 Ἀλλὰ [16]λήψεσθε
‡ δύναμιν [18]ἐπελθόντος
τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ'

[redacted]

ὑμᾶς· καὶ [1] ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως [3] ἐσχάτου [a] τῆς γῆς.
9 Καὶ ταῦτα εἰπών,
βλεπόντων αὐτῶν [7] ἐπήρθη· καὶ νεφέλη [8] ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
10 Καὶ ὡς ἀτενίζοντες [9] * [1] ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο [11] παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ,
11 Οἳ καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί [12] ἑστήκατε [13] ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ [17] ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως [19] ἐλεύσεται ὃν τρόπον [21] ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.
12 Τότε [23] ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὅ [1] ἐστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν.
13 Καὶ ὅτε [25] εἰσῆλθον, [27] ἀνέβησαν εἰς τὸ [29] ὑπερῷον, οὗ [1] ἦσαν [31] καταμένοντες ὅ, τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος ϗ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος [34] Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής, καὶ Ἰούδας [9] Ἰακώβου.
14 Οὗτοι πάντες [1] ἦσαν [4] προσκαρτεροῦντες [6] ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ [b] καὶ τῇ δεήσει, [c] σὺν γυναιξὶ, καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.
15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις [10] ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν † μαθητῶν, εἶπεν· ([1] ἦν τε ὄχλος ‡ [12] ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν·)
16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει [14] πληρωθῆναι τὴν γραφὴν [d] ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα τοῦ [16] γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς [18] συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν·
17 Ὅτι [20] κατηριθμημένος [1] ἦν § σὺν ἡμῖν, ϗ [22] ἔλαχε τὸν [24] κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.
18 Οὗτος μὲν οὖν [26] ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας· καὶ πρηνὴς [16] γενόμενος ‖ [28] ἐλάκησε μέσος, καὶ [30] ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ.
19 Καὶ γνωστὸν [16] ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε [32] κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκελδαμὰ, τοῦτ' ἔστι, χωρίον αἵματος.

A. D. 29.

1 εἰμί. [φὸς.
2 s. ὁ ἀδελ-
3 ch. 13. 47.
4 ch. 2. 42, 46. Mar. 3. 9.
5 s. μέρους.
6 ch. 2. 1, 46. Ro. 15. 6.
7 ἐπαίρω.
8 ὑπολαμβάνω, ch. 2. 15.
9 s. τοὺς ὀφθαλμούς.
* ἦσαν, εἰς τὸν ὀρανὸν πορευομένου-n.
10 ἀνίστημι.
† ἀδελφῶν-i.
11 παρίστημι.
‡ ἀνδρῶν-n.
12 Re. 3. 4.
13 ἵστημι.
14 πληρόω.
15 ch. 22. 11.
16 γίνομαι.
17 ἀναλαμβάνω, v. 2, 22.
18 συλλαμβάνω.
19 ἔρχομαι.
20 καταριθ-
§ ἐν-a. [μέω.
21 θεάομαι.
22 λαγχάνω, Lu. 1. 9.
23 ὑποστρέφω
24 ver. 25, 26. ch. 8. 21.
25 εἰςέρχομαι.
26 κτάομαι.
27 ἀναβαίνω.
‖ ἐλάκισε-n.
28 λακέω.
29 ch. 9. 37.
30 ἐκχύω, ch. 2. 17.
31 Nu. 22. 8.
32 καλέω.
33 s. ὁ υἱός.

ω ο κατοικων
καὶ · Τὴν ἐπι-
αὐτοῦ [5] λάβοι

ῦν τῶν [27] συν-
ν ἡμῖν ἀνδρῶν
ὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ
καὶ [8] ἐξῆλθεν
ὁ Κύριος 'Ιη-

άμενος [14] ἀπὸ
τίσματος 'Ιω-
ως τῆς ἡμέ-
[14] ἀνελήφθη ἀφ'
ιάρτυρα τῆς
εως αὐτοῦ [3] γε-
τῶν ἡμῖν ἕνα

** [17] ἔστησαν
ωσὴφ τὸν κα-
‡‡ Βαρσαβᾶν,
λήθη 'Ιοῦστος,
ίαν.
[20] προσευξάμε-
· Σὺ, Κύριε,
γνῶστα πάν-
νάδειξον §§ ἐκ
ῶν δύο ἕνα ὃν
,
ῖν[5] τὸν ‖‖κλῆ-
ιακονίας ταύ-
ἀποστολῆς, ἐξ
ρέβη 'Ιούδας,
αι εἰς τὸν τό-
† ἴδιον.
[31] ἔδωκαν κλή-
ῶν, καὶ [32] ἔπε-
ιος ἐπὶ Ματ-
συγκατεψη-
τῶν ἕνδεκα

4 εἰμί.
* alii πάντες
οἱ ἀπόστολοι.
† alii ὁμοῦ.
5 λαμβάνω.
6 s. χωρίον.
7 εἰςέρχομαι.
8 ἐξέρχομαι.
9 Lu. 4. 37.
10 ch. 17. 25.
11 πληρόω.
12 ἄρχομαι.
13 ὅπτομαι.
14 ἀναλαμβάνω.
15 Mat. 27. 35.
‡ πυρός· ἐκάθισέ-a.
§ καὶ ἐκάθισαν-n.
16 καθίζω.
‖ αὐτῶν· χ-n
** ἔστησε-n.
17 ἵστημι.
†† 'Ιωσῆν-n.
‡‡ Βαρνάβαν-n.
18 ἐπικαλέω.
19 πλέω. [μαι.
20 προσεύχο-
21 ch. 26. 25.
22 ch. 15. 8.
24 ἀναδεικνύω
§§ ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα,-a.
25 s. ὄντων.
26 ἐκλέγομαι.
‖‖ τόπον-i.
27 συνέρχομαι. [νω.
28 παραβαί-
29 συγχύω.
30 ἀκούω.
*† δίκαιον.-n
31 δίδωμι.
32 πίπτω.

[a] ἅπαντες | [b] ὁμοθυμα-
δὸν | † ἐπὶ τὸ αὐτό.[6]
2 Καὶ [3] ἐγένετο ἄφνω
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [9] ἦ-
χος ὥσπερ φερομένης
[10] πνοῆς βιαίας, καὶ
[11] ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν
οἶκον οὗ [4] ἦσαν καθή-
μενοι.
3 Καὶ [13] ὤφθησαν αὐ-
τοῖς [15] διαμεριζόμεναι
γλῶσσαι ὡσεὶ ‡ πυρὸς,
§ [16] ἐκάθισέ τε ἐφ' ἕνα
ἕκαστον ‖ αὐτῶν.
4 Καὶ [19] ἐπλήσθησαν
ἅπαντες Πνεύματος ἁ-
γίου, καὶ [12] ἤρξαντο λα-
λεῖν ἑτέραις γλώσσαις,
καθὼς τὸ Πνεῦμα [31] ἐδί-
δου αὐτοῖς [21] ἀποφθέγ-
γεσθαι.
5 Ἦσαν [4] δὲ ἐν 'Ιερου-
σαλὴμ κατοικοῦντες
'Ιουδαῖοι, ἄνδρες εὐλα-
βεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους
τῶν [25] ὑπὸ τὸν οὐρα-
νόν.
6 Γενομένης [3] δὲ τῆς
φωνῆς ταύτης, [27] συν-
ῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ
[29] συνεχύθη· ὅτι [30] ἤκου-
ον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ λαλούντων
αὐτῶν.
7 'Εξίσταντο δὲ [d] πάν-
τες | καὶ ἐθαύμαζον, λέ-
γοντες πρὸς ἀλλήλους·
Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοι
[4] εἰσιν οἱ λαλοῦντες
Γαλιλαῖοι;
8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκού-

ομεν ἕκαστος [1] τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ῇ
[3] ἐγεννήθημεν;
9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι
καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ
κατοικοῦντες τὴν Μεσο-
ποταμίαν, * Ἰουδαίαν τε
ϗ Καππαδοκίαν, Πόν-
τον καὶ τὴν Ἀσίαν,
10 Φρυγίαν τε ϗ Παμ-
φυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ
τὰ μέρη τῆς Λιβύης
τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ
οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖ-
οι, Ἰουδαῖοί τε καὶ
[7] προσήλυτοι,
11 Κρῆτες ϗ Ἄραβες,
ἀκούομεν λαλούντων αὐ-
τῶν ταῖς ἡμετέραις
γλώσσαις τὰ [8] μεγα-
λεῖα [9] τοῦ Θεοῦ.
12 Ἐξίσταντο[10] δὲ πάν-
τες καὶ [11] διηπόρουν, ἄλ-
λος πρὸς ἄλλον λέγον-
τες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο
[12] εἶναι;
13 Ἕτεροι δὲ ‡ [15] χλευ-
άζοντες [16] ἔλεγον· Ὅτι
[17] γλεύκους [18] μεμεστω-
μένοι [13] εἰσί.
14 Σταθεὶς [20] δὲ Πέ-
τρος σὺν τοῖς ἕνδεκα,
ἐπῆρε § τὴν φωνὴν αὐ-
τοῦ, καὶ [21] ἀπεφθέγ-
ξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες
Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατ-
οικοῦντες Ἱερουσαλὴμ
ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν
γνωστὸν [13] ἔστω, καὶ
[23] ἐνωτίσασθε τὰ ῥήμα-
τά μου.
15 Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς
ὑπολαμβάνετε, οὗτοι με-
θύουσιν· [13] ἔστι γὰρ
ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας·

16 Ἀλλὰ τοῦτο [13] ἐστι
τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ
προφήτου [2] Ἰωήλ·
17 Καὶ [13] ἔσται ἐν ταῖς
[4] ἐσχάταις ἡμέραις (λέ-
γει ὁ Θεὸς) ἐκχεῶ ἀπὸ
τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ
πᾶσαν σάρκα· καὶ προ-
φητεύσουσιν οἱ υἱοὶ
ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες
ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι
ὑμῶν ὁράσεις [5] ὄψονται,
ϗ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν
† ἐνύπνια [6] ἐνυπνιασθή-
σονται.
18 Καί γε ἐπὶ τοὺς
δούλους μου καὶ ἐπὶ
τὰς δούλας μου ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις ἐκ-
χεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύμα-
τός μου, καὶ προφητεύ-
σουσι.
19 Καὶ [12] δώσω τέρατα
ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ
σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κά-
τω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ
ἀτμίδα καπνοῦ.
20 Ὁ ἥλιος [14] μετα-
στραφήσεται εἰς σκό-
τος, καὶ ἡ σελήνη εἰς
αἷμα, πρὶν ἢ [18] ἐλ-
θεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου
τὴν μεγάλην καὶ ἐπι-
φανῆ.
21 Καὶ [13] ἔσται, πᾶς
ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ
ὄνομα Κυρίου, [22] σωθή-
σεται.
22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖ-
ται, ἀκούσατε τοὺς λόγους
τούτους· Ἰησοῦν τὸν Να-
ζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ [24] ἀποδεδειγμένον
εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ
τέρασι καὶ σημείοις οἷς

A. D. 29.

1 s. λαλέντων
2 Joel 2. 28-32.
3 γεννάω.
4 2 Ti. 3. 1. He. 1. 1. Ja. 5. 3. 1 Pe. 1. 20. 2 Pe. 3. 3.
* conj. Ἰνδίαν, s. Λυδίαν, s. Ἰδουμαίαν, s. Βιθυνίαν.
5 ὄπτομαι.
† ἐνυπνίοις-α
6 ἐνυπνιάζω, Jude 8. Ju. 7. 13. Je. 23. 25.
7 Mat. 23. 15.
8 Lu. 1. 49. Ps. 71. 19.
9 s. πράγματα
10 ἐξίστημι.
11 διαπορέω.
12 ἐθέλω.
13 εἰμί.
14 μεταστρέφω, Ga. 1. 7. Ja. 4. 9. Am. 8. 10. Joel 2. 31.
‡ διαχλευάζοντες-α.
15 ch. 17. 32. 2 Mac. 7. 27.
16 λέγω.
17 Job. 32. 19.
18 ἔρχομαι.
19 μεστόω.
20 ἵστημι.
§ πρῶτος-f.
21 ἀποφθέγγομαι.
22 σώζω.
23 ἐνωτίζομαι, Ge. 4. 23. Job 33. 1.
24 ἀποδεικνύω, ch. 25. 7.

ιησε δι' αὐτοῦ ὁ
; ἐν μέσῳ ὑμῶν,
ος ᶜ καὶ | αὐτοὶ ²οἴ-

ἔ
ῦτον τῇ ³ ὡρισμέ-
βουλῇ καὶ προγνώ-
τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον
ιβόντες,| διὰ * χει-
ἀνόμων ⁷ προσπή-
ες,⁹ †¹⁰ἀνείλετε·
Ὃν ὁ Θεὸς ¹²ἀνέστη-
ύσας τὰς ¹³ ὠδῖνας
‡ θανάτου, καθότι
¹⁴ ἦν δυνατὸν κρα-
θαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.
αβὶδ γὰρ λέγει εἰς
ν· ¹⁷ Προωρώμην
Κύριον ἐνώπιόν μου
παντός, ὅτι ἐκ δε-
μου ¹⁵ ἐστὶν, ἵνα
αλευθῶ.
ιὰ τοῦτο εὐφράν-
ἡ καρδία μου, καὶ
αλλιάσατο ἡ γλῶσ-
ου· ἔτι δὲ ✕ ἡ σάρξ
²κατασκηνώσει ἐπ'
πίδι,
Ὅτι οὐκ ²³ ἐγκατα-
ψεις τὴν ψυχήν μου
†† ²⁶ ᾅδου, οὐδὲ
σεις τὸν ὅσιόν σου
ν διαφθοράν.
Ἐγνώρισάς ³⁰ μοι
ς ζωῆς· πληρώσεις
ὐφροσύνης μετὰ τοῦ
ώπου σου.
Ἄνδρες ἀδελφοὶ,
ὸν εἰπεῖν μετὰ
ρησίας πρὸς ὑμᾶς
[illegible] τοῦ ³⁵ πατριάρχου
ὅτι καὶ ³⁶ ἐτε-
καὶ ³⁸ ἐτάφη,
μνῆμα αὐτοῦ
ἐν ἡμῖν ἄχρι
ρας ταύτης.

A. D. 29.

1 ποιέω.
2 εἴδω.
3 ὁρίζω.
4 ὀμνύω.
5 ch. 4. 28.
6 λαμβάνω.
* χειρὸς-h.
7 προσπήγνυμι.
8 προείδω.
9 s. τῷ σταυρῷ
† ἀνείλατε-a.
10 ἀναιρέω.
11 καταλείπω
12 ἀνίστημι.
13 Mat. 24. 8.
‡ ᾅδου-i.
§ οὔτε ἐγκατελείφθη-h.
14 s. πράγματος
‖ οὔτε-h.
15 εἰμί.
16 s. χειρί.
17 προοράω.
18 v.39. c.1.4.
19 ἀγαλλιάω.
20 ἐκχέω.
21 s. πνεῦμα.
22 Mat. 13.32.
** ἐλπίδι.
"Ὅτι-n.
23 Mat.27.46.
24 ἀναβαίνω
25 s. τὸ ὄνομα.
†† ᾅδην-h.
26 Mat.11.23.
27 Ps. 110. 1.
28 δίδωμι.
29 κάθημαι.
30 γνωρίζω.
31 τίθημι.
32 ch. 16. 23.
33 ἔξειμι.
34 Joo. 18. 20.
35 ch. 6. 8. 9.
‡‡ Vide App.
36 τελευτάω.
37 σταυρόω.
38 θάπτω.
39 s. τοῦτο.
40 κατανύσσω

30 Προφήτης οὖν ὑπ-
άρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι
ὅρκῳ ⁴ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ
Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσ-
φύος αὐτοῦ ᵇ τὸ κατὰ
σάρκα ¹²ἀναστήσειν τὸν
Χριστὸν,| καθίσαι ἐπὶ
τοῦ θρόνου αὐτοῦ·
31 Προϊδὼν ⁸ ἐλάλησε
περὶ τῆς ἀναστάσεως
τοῦ Χριστοῦ, ὅτι § οὐ
¹¹ κατελείφθη ᵇ ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ | εἰς ²⁶ᾅδου, ‖ οὐ-
δὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε
διαφθοράν.
32 Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν
¹² ἀνέστησεν ὁ Θεὸς,
οὗ ¹⁴ πάντες ἡμεῖς ¹⁵ ἐ-
σμεν μάρτυρες.
33 Τῇ δεξιᾷ ¹⁶ οὖν τοῦ
Θεοῦ ὑψωθεὶς, τήν τε
¹⁸ ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγί-
ου Πνεύματος ⁶λαβὼν
παρὰ τοῦ πατρὸς, ²⁰ἐξ-
έχεε τοῦτο²¹ ὃ ᵇ νῦν |
ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκού-
ετε.
34 Οὐ γὰρ Δαβὶδ ²⁴ἀν-
έβη εἰς τοὺς οὐρανούς·
λέγει δὲ αὐτός· ²⁷ Εἶ-
πεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ
μου, ²⁹ Κάθου ἐκ δεξιῶν
μου.
35 Ἕως ἂν ³¹ θῶ τοὺς
ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν σου.
36 Ἀσφαλῶς³² οὖν γι-
νωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσ-
ραὴλ, ‡‡ὅτι Κύριον καὶ
Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς
ι ἐποίησε, τοῦτον τὸν
Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ³⁷ἐσταυ-
ρώσατε.
37 Ἀκούσαντες ³⁹ δὲ
⁴⁰κατενύγησαν τῇ καρ-

ε πρὸς τὸν
τὺς λοιπὺς
. Τί ποιήσο-
ς ἀδελφοί;
ος δὲ ⁵ ἔφη
ούς. Μετανο-
καὶ βαπτισθή-
στος ὑμῶν ἐπὶ
ατι Ἰησοῦ Χρι-
ις ἄφεσιν ἁμαρ-
καὶ ⁸ λήψεσθε
ωρεὰν τοῦ ἁγίου
ματος.
Ὑμῖν γάρ ¹²ἐστιν ἡ
γγελία καὶ τοῖς τέ-
ις ὑμῶν, καὶ πᾶσι
ς εἰς μακρὰν, ¹³ ὅσυς
προσκαλέσηται Κύ-
ος ὁ Θεὸς ἡμῶν.
40 Ἑτέροις τε λόγοις
λείοσι ‡¹⁵διεμαρτύρε-
το, ⁊ παρεκάλει, λέγων·
¹⁷Σώθητε ἀπὸ τῆς γενε-
ᾶς τῆς ¹⁸ σκολιᾶς ταύ-
της.
41 Οἱ μὲν οὖν ¹⁹ ἀ-
σμένως ¹ ²¹ἀποδεξάμε-
νοι τὸν λόγον αὐτοῦ,
ἐβαπτίσθησαν· καὶ
²²προσετέθησαν ²³ τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ
ὡσεὶ τρισχίλιαι.
42 Ἦσαν ¹³ δὲ προσκαρ-
τεροῦντες τῇ διδαχῇ
τῶν ἀποστόλων, ⁊ τῇ
²¹ κοινωνίᾳ, ⁊ τῇ κλά-
σει τῦ ἄρτου, καὶ ταῖς
προσευχαῖς.
43 Ἐγένετο ²⁹ δὲ πάσῃ
ψυχῇ φόβος· πολλά τε
τέρατα καὶ σημεῖα διὰ
τῶν ἀποστόλων ²⁹ ἐγί-
νετο.
44 Πάντες δὲ οἱ πιςεύ-
οντες ¹⁹ ἦσαν ἐπὶ τὸ

A. D. 29.

1 ch. 5. 1, 3.
2 He. 10. 34.
3 ch. 4. 34.
* καθ' ἡμέ-
ραν πᾶσι,-π.
4 διαμερίζω.
5 φημι.
† εἶχε καθ'
ἡμέραν.
Προσκαρ-
τέρυν τε-π.
6 ver. 42.
7 κλάω.
8 λαμβάνω.
9 Jno. 4. 10.
10 s. ἕκας-ον.
11 Lu. 1. 41.
12 εἰμί.
13 s. χώραν
οὖσι.
14 Lu. 13. 23.
‡ διμαρτύ-
ρατο-h.
15 διαμαρτύ-
ρομαι.
§ καθ' ἡμέραν
ἐπὶ τὸ αὐτό.
Πέτρος δὲ-π.
16 Mat. 16.18.
17 σώζω.
18 Lu. 3. 5.
19 ch. 21. 17.
20 ch. 2. 1, 44.
21 ἀποδέχο-
μαι.
22 προστίθη-
μι.
23 ἀναβαίνω.
24 βαστάζω.
25 s. τῇ ἐκ-
κλησίᾳ.
26 τίθημι.
27 Ro. 15. 26.
‖ πύλην-π.
28 Mat.23.27.
29 γίνομαι.
30 εἴδω.
31 ἐρωτάω.
32 ἀτενίζω.
33 κτήματα,
ver. 45.
34 βλέπω.

αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα
²² κοινά·
45 Καὶ τὰ ¹ κτήματα
καὶ τὰς ²ὑπάρξεις ³ἐπί-
πρασκον, καὶ ⁴ διεμέρι-
ζον αὐτὰ *πᾶσι, καθότι
ἄν τις χρείαν † εἶχε.
46 Καθ' ἡμέραν τε
⁶ προσκαρτερῦντες ὁμο-
θυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
⁷κλῶντές τε κατ' οἶκον ⁸
ἄρτον, μετελάμβανον
τροφῆς ἐν ¹¹ἀγαλλιάσει
καὶ ἀφελότητι καρδίας,
47 Αἰνῦντες τὸν Θεὸν,
καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς
ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ
Κύριος ²² προσετίθει
τὺς ¹⁴σωζομένυς § καθ'
ἡμέραν τῇ ¹⁶ ἐκκλησίᾳ.

Κεφ. γ΄.

Ἐπὶ ²⁰ τὸ αὐτὸ δὲ
Πέτρος καὶ Ἰωάννης
²³ ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱε-
ρὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς
προσευχῆς τὴν ἐννάτη
2 Καί τις ἀνὴρ χωλὸ
ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐ
ὑπάρχων, ²⁴ἐβαστάζε
ὃν ²⁶ἐτίθην καθ' ἡμέ
πρὸς τὴν ‖θύραν τῦ
τὴν λεγομένην ²⁸ Ω
αν, τοῦ αἰτεῖν ἐλ
σύνην παρὰ τῶν
ρευομένων εἰς τὸ
3 Ὃς ³⁰ ἰδὼν
καὶ Ἰωάννην μέ
εἰσιέναι εἰς τ
³¹ ἠρώτα ἐλε
ε λαβεῖν.
4 Ἀτενίσα
τρος εἰς αὐ
Ἰωάννῃ,
ψον εἰς

ῖχεν [3] αὐ-
ῶν τι παρ'
ῖν.
ρος· 'Αρ-
υσίον ἐχ
ὃ δὲ ἔχω,
ωμι· 'Εν
ησοῦ Χρι-
αζωραίου
ριπάτει.
ας αὐτὸν
ρὸς [13] ἤ-
ρῆμα δὲ
ν αὐτȣ̃ αἱ
σφυρά.
λλόμενος
περιεπά-
ῆλθε σὺν
ὸ ἱερὸν,
ὶ [23]ἀλλό-
νῶν τὸν

ν αὐτὸν
ριπατȣ̃ν-
ντα τὸν

κὸν[28] τε
ος [29] ἦν ὁ
μοσύνην

A. D. 29.

1 ἐπέχω.
2 s. πράγματι
3 s. τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς.
5 λαμβάνω.
6 ποιέω.
7 s. τȣ̃το ὥςε.
8 δοξάζω.
9 c. 4. 25, 27. 30.
* μὲν-m. [μι.
10 παραδίδω-
11 πιάζω.
12 s. εἰς θά-
νατον.
13 ἐγείρω.
14 ἀρνέομαι
15 στερεόω.
16 s. δεῖν.
18 Mar. 1. 24.
19 Joel 2. 5.
20 ἵστημι.
21 περιπατέω.
22 αἰτέω. [μαι.
23 εἰςέρχο-
24 Lu. 7. 21.
25 ch. 14. 10.
26 ch. 7. 52.
27 ἀποκτείνω
28 ἐπιγινώ-
29 εἰμί. [σκω.
† ἐστερέωσε·
τὸ ὄνομα
αὐτȣ̃ καὶ-n.
30 ...

λαόν· Ἄνδρες Ἰσραη-
λῖται, τί θαυμάζετε
ἐπὶ τούτῳ,[2] ἢ ἡμῖν τί
ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυ-
νάμει ἢ εὐσεβείᾳ [6]πε-
ποιηκόσι [7] τοῦ περιπα-
τεῖν αὐτόν;
13 Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ κ̓
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων ἡ-
μῶν [8]ἐδόξασε τὸν [9]παῖ-
δα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν
ὑμεῖς * [10] παρεδώκατε,
[12]καὶ [14]ἠρνήσασθε d αὐ-
τὸν l κατὰ πρόςωπον
Πιλάτου, κρίναντος
ἐκείνου ἀπολύειν.[16]
14 Ὑμεῖς δὲ τὸν [18] ἅ-
γιον καὶ δίκαιον [14] ἠρ-
νήσασθε, κ̓ [22]ᾐτήσασθε
ἄνδρα [26] φονέα [24] χαρι-
σθῆναι ὑμῖν·
15 Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς
ζωῆς [27]ἀπεκτείνατε, ὃν
ὁ Θεὸς [13]ἤγειρεν ἐκ νε-
κρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυ-
ρές [29] ἐσμεν.
16 Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει
τοῦ ὀνόματος αὐτȣ̃, τȣ̃-

19 Μετανοήσατε[1] οὖν
καὶ [2]ἐπιστρέψατε, εἰς
τὸ [3]ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν
τὰς ἁμαρτίας· [a]ὅπως
ἂν [5]ἔλθωσι καιροὶ [7]ἀν-
αψύξεως ἀπὸ προσώπου
τοῦ Κυρίου,
20 Καὶ [9]ἀποστείλῃ τὸν
†[11]προκεκηρυγμένον ὑ-
μῖν Ἰησοῦν Χριστόν·
21 Ὃν δεῖ οὐρανὸν
μὲν [12]δέξασθαι [13]ἄχρι
χρόνων ἀποκαταστά-
σεως πάντων ὧν [15]ἐλά-
λησεν ὁ Θεὸς διὰ στό-
ματος ‡πάντων ἁγίων
αὐτοῦ προφητῶν [c]ἀπ'
αἰῶνος.|
22 Μωσῆς μὲν [b]γὰρ|
[c]πρὸς τοὺς πατέρας|
εἶπεν· Ὅτι [19]προφή-
την ὑμῖν [21]ἀναστήσει
Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν
ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν,
ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκού-
σεσθε κατὰ πάντα ὅ-
σα ἂν λαλήσῃ πρὸς
ὑμᾶς.
23 Ἔσται[23] δὲ, πᾶσα
ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκού-
σῃ τοῦ προφήτου ἐκεί-
νου, [25]ἐξολοθρευθήσε-
ται ἐκ τοῦ λαοῦ.
24 Καὶ πάντες δὲ οἱ
προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ
καὶ τῶν [27]καθεξῆς, ὅσοι
[15]ἐλάλησαν, ꝁ ‖[30]προ-
κατήγγειλαν τὰς ἡμέ-
ρας ταύτας.
25 Ὑμεῖς ††[32]ἐστε υἱοὶ
τῶν προφητῶν, καὶ
τῆς διαθήκης ἧς [32]διέ-
θετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς
πατέρας ἡμῶν, λέγων
πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ

A. D. 29.

1 ch. 2. 38.
2 ἐπιστρέφω.
* ἐν-m.
3 Col. 2. 14.
4 Lu. 2. 4.
5 ch. 15. 17.
6 ἔρχομαι.
7 Ex. 8. 15.
8 Mat. 25. 34.
9 ἀποστέλλω.
10 Mat. 5. 42.
† προκεχει-
ρισμένον-a.
11 προκηρύσ-
σω, c. 13. 24.
12 δέχομαι.
13 ch. 20. 6.
14 ἐφίστημι.
15 λαλέω.
‡ τῶν ἁγίων-a
al. πάντων
τῶν ἁγίων-i
16 c. 5. 24,26.
17 ch. 15. 18.
18 ch. 16. 18.
19 De. 18 15--
§ τῶν-h. [19.
20 ἐπιβάλλω.
21 ἀνίστημι.
22 τίθημι.
23 εἰμί.
24 ch. 5. 18.
25 Ge. 17. 14.
26 γίνομαι.
27 s. γεγονό-
των.
28 s. ἡμέραν.
29 συνάγω.
‖ κατήγγει-
λαν-a.
30 προκαταγ-
γέλλω.
31 Jno. 3. 1.
** ἐν-h.
†† ἐστε οἱ υἱ-
οἱ-a. ἐστε
υἱοὶ-l.
32 διατίθημι.
33 s. ἀρχιερέα
Jno. 11. 49.
‡‡ Ἰωνάθαν-n

* τῷ σπέρματι
εὐλογηθήσοντ
σαι αἱ [4]πατ
γῆς.
26 Ὑμῖν πρῶ
ὁς, [21]ἀναστήσας
δα αὐτοῦ [b]Ἰησ
στειλεν αὐτὸν
τα ὑμᾶς, ἐν τῷ
στρέφειν ἕκασ
τῶν πονηριῶν

Κεφ. δ'

ΛΑΛΟΥΝΤΩ
αὐτῶν πρὸς τ
[14]ἐπέστησαν α
ἱερεῖς καὶ ὁ [16]
γὸς τοῦ ἱεροῦ
Σαδδουκαῖοι,
2 Διαπονούμε
τὸ διδάσκειν α
λαὸν, ꝁ καταγ
ἐν τῷ Ἰησοῦ τ
στασιν § τὴν ἐκ
3 Καὶ [20]ἐπέβ
τοῖς τὰς χεῖρ
[22]ἔθεντο εἰς [24]
εἰς τὴν αὔριον·
γὰρ ἑσπέρα ἤδ
4 Πολλοὶ δὲ τ
σάντων τὸν λό
στευσαν· καὶ [26]
ὁ ἀριθμὸς τῶν
ὡσεὶ χιλιάδες π
5 Ἐγένετο [26]
τὴν αὔριον[28] σ
ναι[29] αὐτῶν το
χοντας ꝁ πρεσ
καὶ γραμματεῖ
Ἱερουσαλήμ·
6 Καὶ Ἄνναν
χιερέα, καὶ Κα
καὶ ‡‡Ἰωάννην
ξανδρον, ꝁ ὅσ
ἐκ γένους ἀρχ

[redacted]

7 Καὶ [1] στήσαντες αὐ-
τοὺς ἐν [b] τῷ | μέσῳ,[2]
ἐπυνθάνοντο[5] Ἐν ποίᾳ
δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνό-
ματι [7] ἐποιήσατε τοῦτο
ὑμεῖς;
8 Τότε Πέτρος [9] πλη-
σθεὶς Πνεύματος ἁγίυ,
εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄρ-
χοντες τοῦ λαοῦ, καὶ
πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσ-
ραήλ,
9 Εἰ ἡμεῖς σήμερον
[11] ἀνακρινόμεθα ἐπὶ
[13] εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου
[15] ἀσθενῦς, ἐν τίνι οὗτος
[17] σέσωσται·
10 Γνωστὸν [22] ἔςω πᾶ-
σιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ
λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ
ὀνόματι Ἰησοῦ Χριςοῦ
τῦ Ναζωραίυ, ὃν ὑμεῖς
[18] ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ
Θεὸς [19] ἤγειρεν ἐκ νε-
κρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
[21] παρέστηκεν ἐνώπιον
ὑμῶν ὑγιής.†
11 Οὗτός [23] ἐςιν ὁ λί-
θος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ'
ὑμῶν τῶν ‡οἰκοδομούν-
των, ὁ [28] γενόμενος εἰς
κεφαλὴν γωνίας.
12 [d] Καὶ οὐκ [23] ἔστιν
ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ [29] σω-
τηρία· | § οὔτε γὰρ
ὄνομά [23] ἐστιν ἕτερον
ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ
[31] δεδομένον [e] ἐν | ἀν-
θρώποις, ἐν ᾧ δεῖ [17] σω-
θῆναι ἡμᾶς.
13 Θεωροῦντες δὲ τὴν
τοῦ Πέτρου παῤῥησίαν
καὶ Ἰωάννυ, καὶ [35] κατα-
λαβόμενοι ὅτι ἄνθρω-
ποι ἀγράμματοί [23] εἰσι

A. D. 29.

1 ἵστημι.
2 1 Co. 14. 16. 2 Co. 11. 6.
3 s τοῦ συν-εδρίου.
4 θαυμάζω.
5 πυνθάνομαι
6 ἐπιγινώσκω
7 ποιέω.
• τε-ἡ.
8 ἔχω.
9 πλέω.
10 Lu. 21. 15.
11 ch. 12. 19.
12 ἀπέρχο-μαι.
13 1 Ti. 6. 2.
14 συμβάλλω
15 c. 5. 15,16.
16 s. βουλὰς.
17 σώζω.
18 σταυρόω.
19 ἐγείρω.
20 ἀρνέομαι.
21 παρίςημι.
22 De. 29. 26.
23 εἰμί.
† ⁊ ἐν ἄλλῳ οὐδενί-f.
24 s. σημεῖον, v. διδαχῇ.
25 v. 29. c. 9. 1.
26 1 Pe. 2. 23. Ep. 6. 9.
‡ οἰκοδό-μων-h. [λω.
27 παραγγέλ-
28 γίνομαι.
29 ch. 13. 26.
§ al. ἡ σωτη-ρία-e.
30 Eze. 13. 3.
31 δίδωμι.
32 2 Pe. 2. 16.
33 ἀποκρί-νομαι.
34 ch. 3. 14.
35 καταλαμ-βάνω, Jno. 1. 5.
37 θεραπεύω.

καὶ [2] ἰδιῶται, [4]
ζον, [6] ἐπεγίνω
αὐτοὺς ὅτι σὺν
σοῦ [23] ἦσαν.
14 Τὸν [*] δὲ ἄν
βλέποντες σὺν
ἑστῶτα, τὸν [3]
πευμένον, οὐδὲν
[10] ἀντειπεῖν.
15 Κελεύσαντε
τοὺς ἔξω τοῦ σ
[12] ἀπελθεῖν, [14]
λον [16] πρὸς ἀλλ
16 Λέγοντες·
σομεν τοῖς ἀν
τούτοις; ὅτι
γνωστὸν σημεῖ
γονε δι' αὐτῶ
τοῖς κατοικοῦσ
σαλὴμ φανερὸν
δυνάμεθα [20]
σθαι.
17 Ἀλλ' ἵνα
πλεῖον [22] διαν
εἰς τὸν λαόν, [21]
[26] ἀπειλησώμεθ
μηκέτι λαλεῖν
ὀνόματι τούτῳ
ἀνθρώπων.
18 Καὶ καλ
αὐτοὺς, [27] παρή
[c] αὐτοῖς | τὸ
λου μὴ [32] φθέ
μηδὲ διδάσκε
τῷ ὀνόματι
σοῦ.
19 Ὁ δὲ Πέτρο
άννης [33] ἀποκ
πρὸς αὐτοὺς εἶ
[34] δίκαιόν [23] ἐσ
πιον τοῦ Θεο
ἀκούειν μᾶλλ
Θεοῦ. κρίνατε
20 Οὐ δυνά
ἡμεῖς, ἃ εἴδ

[1] ἠκούσαμεν, μὴ λα-
λεῖν.
21 Οἱ δὲ [2] προςαπειλη-
σάμενοι [5] ἀπέλυσαν αὐ-
τοὺς, μηδὲν [8] εὑρίσκον-
τες τὸ, πῶς [9] κολάσων-
ται αὐτοὺς, διὰ τὸν
λαόν· ὅτι πάντες [11] ἐδό-
ξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ
[12] γεγονότι.
22 Ἐτῶν γὰρ [14] ἦν
πλειόνων τεσσαράκον-
τα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν
[13] ἐγεγόνει τὸ σημεῖον
τοῦτο τῆς ἰάσεως.
23 Ἀπολυθέντες [5] δὲ
[15] ἦλθον πρὸς τὺς [17] ἰδί-
ους, καὶ [19] ἀπήγγειλαν
ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι εἶπον.
24 Οἱ δε ἀκούσαντες,
[21] ὁμοθυμαδὸν [23] ἦραν
φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν,
ϗ εἶπον· [24] Δέσποτα, σὺ
ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ϗ
τὴν θάλασσαν, καὶ πάν-
τα τὰ ἐν αὐτοῖς·
25 * Ὁ διὰ στόματος
Δαβὶδ † τοῦ [1] παιδός σου
εἰπών· Ἱνατί [25] ἐφρύα-
ξαν ἔθνη, ϗ λαοὶ [27] ἐμε-
λέτησαν κενά;
26 Παρέστησαν [29] οἱ
βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ
οἱ ἄρχοντες [31] συνήχθη-
σαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ
τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ
τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.
27 Συνήχθησαν [31] γὰρ
ἐπ' ‡ ἀληθείας ἐπὶ τὸν
[32] ἅγιον παῖδά σου Ἰη-
σοῦν, ὃν [35] ἔχρισας,
Ἡρώδης τε καὶ Πόν-

A. D. 30.

1 ἀκούω.
2 ch. 2. 23.
3 cf. ver. 17.
4 προορίζω.
5 ἀπολύω.
6 s. αἴτιον.
7 i. e. κατὰ πράγματα τὰ νῦν ἔχοντα.
8 ἐπείδω.
9 κολάζω, 2 Pe. 2. 9.
10 δίδωμι.
11 δοξάζω.
12 Jno. 16. 25.
13 γίνομαι.
14 εἰμί.
15 ἔρχομαι.
16 δέομαι.
17 ch. 24. 23.
18 σαλεύω.
19 ἀπαγγέλλω.
20 πλέω. [λαλέω.
21 ch. 1. 1,14.
22 λαλέω.
23 αἴρω.
24 Lu. 2. 29.
* Vide App.
† καὶ οὐκ ἦν διάκρισις ἐν αὐτοῖς οὐδεμία-*f*.al.καὶ οὐκ ἦν χωρισμὸς ἐν αὐτοῖς τις-*f*.
25 φρυάσσω, Ps. 2. 1.
26 λέγω.
27 μελετάω.
28 Jno. 10. 3.
29 παρίστημι.
30 ἀποδίδωμι.
31 συνάγω.
32 ch. 2. 47.
‡ ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ-*l*.
33 v. 30. c. 3. 13.
34 ὑπάρχω.
35 χρίω.

τιος Πιλάτος, σὺ[ν]
θνεσι ϗ λαοῖς Ἰσρ[αήλ]
28 Ποιῆσαι ὅσ[α]
χείρ σου καὶ ἡ [3] β[ουλή]
σου [4] προώρισε [13] γ[ενέ]-
σθαι.
29 Καὶ τανῦν, [7] Κ[ύριε,]
[8] ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπε[ιλὰς]
αὐτῶν, καὶ [10] δὸς
δούλοις σου μετὰ [12] [παρ]-
ῥησίας πάσης λα[λεῖν]
τὸν λόγον σου,
30 Ἐν τῷ τὴν χ[εῖρά]
σου ἐκτείνειν σε εἰ[ς ἴα]-
σιν, καὶ σημεῖα, καὶ [τέ]-
ρατα [13] γίνεσθαι δι[ὰ τοῦ]
ὀνόματος τοῦ ἁγίου [παι]-
δός σου Ἰησοῦ.
31 Καὶ [16] δεηθέν[των]
αὐτῶν [18] ἐσαλεύθη ὁ [τό]-
πος ἐν ᾧ [14] ἦσαν [31] [συν]-
ηγμένοι· καὶ [20] ἐπ[λή]-
σθησαν ἅπαντες Π[νεύ]-
ματος ἁγίου, ϗ [22] [ἐλά]-
λουν τὸν λόγον [τοῦ]
Θεοῦ μετὰ παῤῥησί[ας.]
32 Τοῦ δὲ πλήθους [τῶν]
πιστευσάντων [14] ἦ[ν ἡ]
καρδία ϗ ἡ ψυχὴ μ[ία·]
καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν [ὑπ]-
αρχόντων αὐτῷ [26] [ἔλε]-
γεν [28] ἴδιον [14] εἶ[ναι,]
ἀλλ' [14] ἦν αὐτοῖς ἅ[παν]-
τα κοινά.
33 Καὶ μεγάλῃ δ[υνά]-
μει [30] ἀπεδίδουν τὸ μ[αρ]-
τύριον οἱ ἀπόστο[λοι]
τῆς ἀναστάσεως [τοῦ]
Κυρίου Ἰησοῦ [32] χ[άρις]
τε μεγάλη [14] ἦν [ἐπὶ]
πάντας αὐτούς.
34 Οὐδὲ γὰρ ἐνδεή[ς τις]
[34] ὑπῆρχεν ἐν αὐ[τοῖς·]
ὅσοι γὰρ κτήτορ[ες χω]-
ρίων ἢ οἰκιῶν [3]...

... τῶν ἀπο-
⁵διεδίδοτο δὲ
αθότι ἄν τις
χεν.
† δὲ, ὁ ⁹ἐπι-
¹¹ Βαρνάβας
ἀποστόλων,
θερμηνευόμε-
¹ παρακλήσε-
της, Κύπριος

οντος αὐτῷ
ωλήσας ¹ ἤ-
χρῆμα, καὶ
ὰ τοὺς πόδας
λων.

. ε'.

τις Ἀνανί-
σὺν Σαπ-
ναικὶ αὐτοῦ,
¹⁵ κτῆμα·
νοσφίσατο
ιμῆς, συν-
ὶ τῆς γυ-
...

3 πίπτω.
4 ἐκψύχω.
5 διαδίδωμι.
6 s. τὸν βίον.
7 ἔχω.
8 γίνομαι.
† Ἰωσῆφ-ί.
9 ἐπικαλέω.
10 ἀνίστημι.
‡ Βαρσαβ-
βᾶς-ᾶ.
11 1 Co. 14.3.
12 συστέλλω.
13 ch. 9. 31.
§ χωρίον-n.
14 ἐκφέρω.
15 τιμὰς, v.34.
16 θάπτω.
17 Ge. 32. 16.
18 εἰσέρχο-
μαι. [μαι
19 ἀποκρίνο-
20 s. διὰ [τος
21 s. τιμήμα-
22 ἀποδίδωμι.
23 πωλέω.
24 συμφωνέω,
ch. 15. 15.
25 c. 2. 45.
χωρίον, v.3.
...

³ πεσὼν ⁴ἐξέψυξε·⁶ καὶ
⁸ ἐγένετο φόβος μέγας
ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούον-
τας ᶜ ταῦτα.
6 Ἀναστάντες¹⁰ δὲ οἱ
νεώτεροι ¹²συνέστειλαν
αὐτὸν, ✕ ¹⁴ ἐξενέγκαν-
τες ¹⁶ἔθαψαν.
7 Ἐγένετο⁸ δὲ ὡς
ὡρῶν τριῶν ¹⁷ διάστη-
μα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
μὴ εἰδυῖα τὸ ⁸ γεγονὸς
¹⁸ εἰσῆλθεν.
8 Ἀπεκρίθη¹⁹ δὲ αὐτῇ
ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ
²⁰τοσούτου ²¹τὸ χωρίον
²² ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶ-
πε· Ναὶ, τοσούτου.
9 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτήν· Τί ³⁶ ὅτι
²⁴συνεφωνήθη ὑμῖν πει-
ράσαι τὸ Πνεῦμα Κυ-
ρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν
θαψάντων τὸν ἄνδρα
σου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ

σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
τῷ λαῷ πολλά· καὶ
[1] ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅ-
παντες ἐν τῇ στοᾷ Σο-
λομῶντος.
13 Τῶν δὲ λοιπῶν οὐ-
δεις [5] ἐτόλμα [7] κολλᾶ-
σθαι αὐτοῖς· ἀλλ' [9] ἐμε-
γάλυνεν αὐτοὺς ὁ λα-
ός.
14 Μᾶλλον δὲ [11] προς-
ετίθεντο πιςεύοντες τῷ
Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν
τε καὶ γυναικῶν·
15 Ὥςτε κατὰ τὰς πλα-
τείας ἐκφέρειν τοὺς
ἀσθενεῖς, καὶ [15] τιθέναι
ἐπὶ † [17] κλινῶν ϗ κραβ-
βάτων, ἵνα ἐρχομένου
Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
[20] ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐ-
τῶν ‡
16 Συνήρχετο [21] δὲ καὶ
τὸ πλῆθος τῶν [22] πέριξ
πόλεων [d] εἰς [l] Ἱερουσα-
λὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς
καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ
πνευμάτων ἀκαθάρτων·
οἵτινες [26] ἐθεραπεύοντο
ἅπαντες.
17 Ἀναςὰς [27] δὲ ὁ ἀρ-
χιερεὺς ϗ πάντες οἱ σὺν
αὐτῷ, ἡ [1] οὖσα [28] αἵρεσις
τῶν Σαδδουκαίων, [29] ἐ-
πλήσθησαν [31] ζήλου·
18 Καὶ [33] ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας [c] αὐτῶν ἐπὶ
τοὺς ἀποστόλους, καὶ
[15] ἔθεντο αὐτοὺς ἐν [34] τη-
ρήσει δημοσίᾳ.
19 Ἄγγελος δὲ Κυρίου
διὰ τῆς νυκτὸς [35] ἤνοι-
ξε τὰς θύρας τῆς φυ-
λακῆς [36] ἐξαγαγών τε
αὐτοὺς, εἶπε·

A. D. 30.

1 εἰμί.
2 πορεύομαι.
3 ἵστημι.
4 ch. 17. 22.
* conj. ὁδοῦ.
5 τολμάω.
6 εἰςέρχομαι.
7 ch. 8. 29. Mat. 19. 5.
8 διδάσκω.
9 μεγαλύνω.
10 παραγίνομαι. [μι.
11 προςτίθημι.
12 συγκαλέω.
13 Judith 4. 8. 2 Mac. 1.10.
14 ἀποστέλλω
15 τίθημι.
16 ver. 23, Mat. 11. 2.
17 Mar. 2. 4.
† κλιναρίων-ί
18 ἄγω.
19 εὑρίσκω.
20 Mat. 17. 5.
‡ Vide App.
21 συνέρχομαι.
22 ἀναστρέφω
23 κειμένων, v. ὄντων.
24 ἀπαγγέλλω.
25 κλείω.
26 θεραπεύω.
27 ἀνίστημι.
28 ch. 15. 5.
29 πλέω.
30 ἀκούω.
§ ὅ, τι στρατηγός-η.
31 Jo. 2. 17. Ro. 10. 2.
32 διαπορέω, ch. 2. 12. Lu. 9. 7.
33 ἐπιβάλλω.
34 ch. 4. 3.
35 ἀνοίγω.
36 ἐξάγω.
37 γίνομαι.

20 Πορεύεσθε,
θέντες [4] λαλεῖτ
ἱερῷ τῷ λαῷ π
ῥήματα τῆς *ζ
της.
21 Ἀκούσαντε
ἦλθον ὑπὸ τὸν
εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ
σκον. [10] Παραγε
δὲ ὁ ἀρχιερεὺς
αὐτῷ, [12] συνε
τὸ συνέδριον κα
τὴν [13] γερουσί
υἱῶν Ἰσραήλ· κ
ἔςειλαν εἰς τ
σμωτήριον, [18]
αὐτούς.
22 Οἱ δὲ ὑπηρέτ
ραγενόμενοι οὐχ
αὐτοὺς ἐν τῇ φ
[22] ἀναστρέψαν
[24] ἀπήγγειλαν,
23 Λέγοντες
μὲν δεσμωτήριο
ρομεν [25] κεκλε
ἐν πάσῃ ἀσφαλ
τοὺς φύλακας ὲξ
ςῶτας πρὸ τῶν
[35] ἀνοίξαντες
οὐδένα [19] εὕρομε
24 Ὡς δὲ [30] ἤκο
λόγους τούτου
ἱερεὺς καὶ ὁ στρ
τοῦ ἱεροῦ καὶ ο
ρεῖς, [32] διηπόρο
αὐτῶν, τί ἂν [37]
τοῦτο.
25 Παραγενόμε
τις [24] ἀπήγγει
τοῖς, ὁ λέγων·
ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες
θεσθε ἐν τῇ
κεῖσιν ἐν τῷ
τες καὶ δ
τὸν λαόν.

ἀπελθὼν ὁ
τὺν τοῖς ὑπ-
γαγεν αὐτὺς,
βίας· [5]ἐφο-
ρ τὸν λαὸν
θασθῶσιν.
ντες[3] δὲ αὐ-
ησαν ἐν τῷ
καὶ [10]ἐπη-
ὸτοὺς ὁ †ἀρ-

· dΟὐ‡ παρ-
ταρηγγείλα-
ἢ διδάσκειν
ματι τούτῳ;
πεπληρώκα-
ουσαλὴμ τῆς
μῶν, ϗ βού-
γαγεῖν ἐφ'
ἷμα τοῦ ἀν-
ύτου.
ιθεὶς[15] δὲ ὁ
οἱ ἀπόστολοι
Πειθαρχεῖν
ἄλλον ἢ ἀν-

ς τῶν πατέ-
, [19]ἤγειρεν
ὑμεῖς [21]διε-
κρεμάσαν-
λου.
ὁ Θεὸς [25]ἀρ-
ωτῆρα ὕψω-
εξιᾷ αὐτοῦ,
ετάνοιαν τῷ
καὶ ἄφεσιν

εῖς [28]ἐσμεν
άρτυρες τῶν
τούτων, καὶ
dδὲ‡ τὸ
ἔδωκεν ὁ
πειθαρχῦ-

ούσαντες

A. D. 30.

1 ἀπέρχομαι.
2 βουλεύω.
3 ἄγω.
4 ἀναιρέω.
5 φοβέω.
6 ἀνίστημι.
7 λιθάζω.
8 κελεύω.
* alii transp. alii τι-d.
9 ἵστημι.
10 ἐπερωτάω.
† ἱερεὺς-n.
‡ ἀνθρώπυς-i.
12 παραγγέλλω, ch. 1.4.
§ τούτοις· τί μέλλετε πράσσειν;-n.
13 πληρόω.
|| μέγαν-f.
15 ἀποκρίνομαι.
** Vide App.
16 προσκολλάω.
17 ch. 27. 21.
18 πείθω.
19 ἐγείρω.
20 διαλύω.
21 διαχειρίζομαι.
22 γίνομαι.
†† al. transp. al. πολὺν.
25 s. ὡς, v. τὸ εἶναι.
26 ἀφίστημι.
‡‡ δόξη-n.
27 δίδωμι.
28 ἀπολλύω.
29 εἰμί. [ζω.
30 διασκορπί-
§§ al. transp. al. αὐτῷ, s. ἐν αὐτῷ.
31 pro κατὰ τὰ νῦν ἔχοντα.
|||| ἄφετε-i.
32 διαπρίομαι.

[32]διεπρίοντο, καὶ [2]ἐβου-
λεύοντο [4]ἀνελεῖν αὐ-
τούς.
34 Ἀναστὰς [6]δέ τις
ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρι-
σαῖος, ὀνόματι Γαμα-
λιὴλ, νομοδιδάσκαλος,
τίμιος παντὶ τῷ λαῷ,
[8]ἐκέλευσεν ἔξω *βρα-
χύ τι | *τοὺς ‡ἀποστό-
λους ποιῆσαι·
35 Εἶπέ τε πρὸς αὐ-
τούς· Ἄνδρες Ἰσραη-
λῖται, προσέχετε ἑαυ-
τοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώ-
ποις § τούτοις, τί μέλ-
λετε πράσσειν.
36 Πρὸ γὰρ τούτων
τῶν ἡμερῶν [6]ἀνέστη
Θευδᾶς, λέγων εἶναί τι-
να ἑαυτὸν, || ᾧ **[16]προσ-
εκολλήθη ἀριθμὸς ἀν-
δρῶν ὡσεὶ τετρακοσί-
ων· ὃς [4]ἀνῃρέθη, καὶ
πάντες ὅσοι [18]ἐπείθον-
το αὐτῷ [20]διελύθησαν,
ϗ [22]ἐγένοντο εἰς ὐδέν.
37 Μετὰ τοῦτον [6]ἀνέ-
στη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖ-
ος, ἐν ταῖς ἡμέραις
τῆς ἀπογραφῆς, καὶ
[26]ἀπέστησε λαὸν dἱκα-
νὸν‡ ††ὀπίσω αὐτῦ· κἀ-
κεῖνος [28]ἀπώλετο, καὶ
πάντες ὅσοι [18]ἐπείθον-
το αὐτῷ [30]διεσκορπί-
σθησαν.
38 Καὶ [31]ταννῦν λέγω
ὑμῖν, [26]ἀπόστητε ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων τύτων,
ϗ |||| ἐάσατε αὐτούς· **
ὅτι ἐὰν [29]ᾖ ἐξ ἀνθρώ-
πων ἡ βυλὴ dαὕτη‡ ἢ
τὸ ἔργον τοῦτο, κατα-
λυθήσεται·

οὐ *δύνασθε καταλῦσαι
†αὐτό, [2]μήποτε καὶ θεο-
μάχοι [3]εὑρεθῆτε.
40 Ἐπείσθησαν[5] δὲ αὐ-
τῷ· καὶ προςκαλεσά-
μενοι τοὺς ἀποστόλους,
[7]δείραντες [9]παρήγγει-
λαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ,
καὶ [11]ἀπέλυσαν αὐ-
τούς.
41 Οἱ μὲν οὖν [13]ἐπο-
ρεύοντο χαίροντες ἀπὸ
προςώπου τοῦ συνεδρί-
ου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνό-
ματος b αὐτοῦ ‖[15]κατ-
ηξιώθησαν [16]ἀτιμα-
σθῆναι.
42 Πᾶσαν[17] τε ἡμέραν
ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶ-
κον οὐκ [18]ἐπαύοντο δι-
δάσκοντες καὶ εὐαγγε-
λιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν
Χριστόν.

Κεφ. ϛ'.

ΕΝ δὲ ταῖς ἡμέραις
ταύταις [21]πληθυνόν-
των τῶν μαθητῶν, [23]ἐ-
γένετο γογγυσμὸς τῶν
[25]Ἑλληνιςῶν πρὸς τὺς
[26]Ἑβραίυς, ὅτι [27]παρ-
εθεωρῦντο ἐν τῇ διακο-
νίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ
χῆραι αὐτῶν.
2 Προςκαλεσάμενοι δὲ
οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος
τῶν μαθητῶν, εἶπον·
Οὐκ [29]ἀρεστόν ἐστιν
ἡμᾶς καταλείψαντας
τὸν λόγον τῦ Θεῦ, [30]δι-
ακονεῖν τραπέζαις.
3 Ἐπισκέψασθε[31] οὖν,
ἀδελφοὶ ἄνδρας ἐξ

* δυνήσε-
σθε-h.
1 ch. 10. 22.
† αὐτοὶ ς-l.
2 s. ὁρᾶτε.
3 εὑρίσκω.
‡ alii κυρίου.
§ καταστή-
σωμεν.
4 καθίστημι.
5 πείθω.
6 ch. 2. 45.
7 δέρω.
8 ch. 1. 17, 25.
9 παραγγέλ-
λω.
10 ch. 1. 14.
11 ἀπολύω.
12 ἀρέσκω.
13 πορεύομαι.
14 ἐκλέγομαι.
‖ alii Ἰησῦ, s
Χριστῦ, s. κυ-
ρίυ, s. Θεοῦ.
15 καταξιόω.
16 ἀτιμάζω.
17 s. καθ'
ἑκάστην.
18 παύομαι.
19 ἵστημι.
** Οἵτινες-n.
20 ἐπιτίθημι.
21 πληθύνω.
22 αὐξάνω.
23 γίνομαι.
†† Ἰυδαίων-n
24 ὑπακούω.
25 ch. 9. 29.
26 2 Co. 11.22.
27 παραθεω-
ρέω.
‡‡ χάριτος-a
28 ἀνίστημι.
29 ch. 12. 3.
§§ Λιβυστί-
νων-n.
30 ch. 19. 22.
Mat. 4. 11.
31 ἐπισκέπτο-
μαι.
32 συζητέω.

ἑπτά, πλήρεις
τος ὁ ἁγίυ ‡καὶ
οὓς §[4]καταςήσ
τῆς [6]χρείας τα
4 Ἡμεῖς δὲ τ
ευχῇ καὶ τῇ [8]δ
τοῦ λόγου [10]προ
ρήσομεν.
5 Καὶ [12]ἤρεσεν
ἐνώπιον παντὸ
πλήθους· καὶ
ξαντο Στέφανο
πλήρη πίςεως
ματος ἁγίου,
λιππον, καὶ Πρ
καὶ Νικάνορα,
μωνα, καὶ Παρμ
Νικόλαον προς
Ἀντιοχέα.
6 Οὓς [19]ἔστησ
πιον τῶν ἀποσ
** καὶ προςευ
[20]ἐπέθηκαν αὐτ
χεῖρας.
7 Καὶ ὁ λόγ
Θεοῦ [22]ηὔξανε,
πληθύνετο ὁ
τῶν μαθητῶν ἐ
σαλὴμ σφόδρα·
τε ὄχλος τῶν ††
[24]ὑπήκουον τῇ
8 Στέφανος δὲ
‡‡πίστεως καὶ
ως ἐποίει τέρ
σημεῖα μεγάλα
λαῷ.
9 Ἀνέστησαν[32]
νες τῶν ἐκ τῆς σ
γῆς τῆς λεγ
§§Λιβερτίνων,
ναίων, καὶ Ἀλεξ
καὶ τῶν ἀπὸ
καὶ Ἀσίας,
τοῦντες τῷ

ὶ οὐκ ἴσχυον
τῆναι τῇ σοφίᾳ
πνεύματι ᾧ ἐλά-

ότε [a] ὑπέβαλον
λέγοντας· "Οτι
ἀμεν αὐτοῦ λα-
ς ῥήματα *βλάς-
εἰς Μωσῆν καὶ
όν.
νεκίνησάν [7] τε
ὸν-χ τοὺς πρεσ-
ους καὶ τὺς γραμ-
καὶ [9]ἐπιςάντες
ρπασαν αὐτὸν,
ἤγαγον εἰς τὸ
ιον.
τησάν [13] τε μάρ-
ψευδεῖς, λέγον-
[17]ἄνθρωπος οὐ-
παύεται ῥήματα
ημα[|] λαλῶν κα-
[18] τόπου τοῦ
τούτου [|] καὶ τοῦ

κόαμεν [5] γὰρ αὐ-
οντος, ὅτι Ἰησοῦς
ραῖος οὗτος κα-
ι τὸν τόπον τοῦ-
αὶ [22]ἀλλάξει τὰ
ὰ [23] παρέδωκεν
ωϋσῆς.
[27] ἀτενίσαντες
ὸν ἅπαντες οἱ
ενοι ἐν τῷ συν-
ἶδον τὸ πρόσω-
τοῦ ὡσεὶ πρόσω-
γέλου.

Κεφ. ζ'.

δὲ ὁ ἀρχιε-
[c]Ἄρα [|] ταῦτα
ει;
ἔφη· [29] "Αν-
οὶ καὶ πα-

A. D. 31.

1 ἀνθίστημι, Lu. 21. 15.
2 ὄπτομαι.
3 ὑποβάλλω.
4 Ge. 12. 1.
5 ἀκούω.
* βλαςφημίας-n.
6 ἐξέρχομαι.
7 συγκινέω.
8 s. ἐλθέ.
† εἰς τὴν γῆν-h.
9 ἐφίστημι.
10 δεικνύω.
11 συναρπάζω, c. 19. 29.
12 κατοικέω.
13 ἄγω, Mat. 10. 18.
14 ἀποθνήσκω.
15 ἵστημι.
‡ μετώκησεν-n.
16 μετοικίζω, ver. 43. 1 Ch. 5. 26.
17 ch. 21. 28. Lu. 15. 30.
18 δίδωμι.
19 ch. 21. 28. 25. 8. Ezr. 9. 8. Ps. 24. 3. Is. 60. 13.
20 s. ὁ Θεός.
21 ch. 16. 21. 25. 16. Lu. 22. 39. Jno. 19. 40.
22 ἐπαγγέλλω.
23 ἀλάσσω.
24 εἰμί. [μι.
25 παραδίδωμι.
26 λαλέω.
27 ἀτενίζω, Lu. 22. 56.
28 φῆμι.
29 ch. 1. 11.

τέρες, ἀκούσατε· Ὁ
Θεὸς τῆς δόξης [a]ὤ-
φθη τῷ πατρὶ ἡμῶν
Ἀβραὰμ [24] ὄντι ἐν τῇ
Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ
κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν
Χαῤῥάν·
3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· [4]"Εξελθε[6] ἐκ τῆς
γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγ-
γενείας σου, καὶ δεῦρο
[8]† εἰς γῆν ἣν ἄν σοι
[10] δείξω.
4 Τότε [6] ἐξελθὼν ἐκ
γῆς Χαλδαίων, [12] κατ-
ῴκησεν ἐν Χαῤῥάν.
Κἀκεῖθεν μετὰ τὸ [14]ἀπ-
οθανεῖν τὸν πατέρα
αὐτοῦ, ‡ [16] μετῴκισεν
αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύ-
την εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν
κατοικεῖτε.
5 Καὶ οὐκ [18] ἔδωκεν
αὐτῷ κληρονομίαν ἐν
αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός·
καὶ [22] ἐπηγγείλατο αὐ-
τῷ [18] δοῦναι εἰς κατά-
σχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ μετ'
αὐτὸν, οὐκ [24] ὄντος αὐ-
τῷ τέκνου.
6 Ἐλάλησε[26] δὲ οὕτως
ὁ Θεός· "Οτι [24]ἔςαι τὸ
σπέρμα αὐτοῦ πάροικον
ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ
δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ
κακώσουσιν ἔτη τετρα-
κόσια.
7 Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ
ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ
ἐγὼ, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ
μετὰ ταῦτα [6]ἐξελεύσον-
ται, χ λατρεύσουσί μοι
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.
8 Καὶ [18]ἔδωκεν αὐτῷ

διαθήκην περιτομῆς· ϗ
οὕτως [1] ἐγέννησε τὸν
Ἰσαὰκ, καὶ [3] περιέτεμεν
αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγ-
δόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ [5] τὸν
Ἰακὼβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ
[5] τοὺς δώδεκα πατριάρ-
χας.
9 Καὶ οἱ πατριάρχαι
ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ
[11] ἀπέδοντο [13] εἰς Αἴγυ-
πτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς
μετ' αὐτοῦ.
10 Καὶ §[17] ἐξείλετο αὐ-
τὸν ἐκ πασῶν τῶν θλί-
ψεων αὐτοῦ, καὶ [19] ἔδω-
κεν αὐτῷ χάριν καὶ σο-
φίαν ἐναντίον Φαραὼ
βασιλέως Αἰγύπτου,
καὶ [23] κατέστησεν αὐτὸν
ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον
καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ.
11 Ἦλθε [25] δὲ λιμὸς
ἐφ' ὅλην ** τὴν γῆν
Αἰγύπτου καὶ Χανα-
ὰν, καὶ θλῖψις μεγά-
λη· καὶ οὐχ εὕρισκον
χορτάσματα οἱ πατέ-
ρες ἡμῶν.
12 Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ
ὄντα †† σῖτα ἐν Αἰγύ-
πτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς
πατέρας ἡμῶν πρῶ-
τον.
13 Καὶ ἐν τῷ δευτέ-
ρῳ,[31] [32] ἀνεγνωρίσθη
Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς
αὐτοῦ, ϗ φανερὸν ἐγέ-
νετο τῷ Φαραὼ τὸ γέ-
νος |||| τοῦ Ἰωσήφ.
14 Ἀποστείλας δὲ Ἰω-
σὴφ μετεκαλέσατο τὸν
πατέρα αὐτοῦ d Ἰα-
κώβ,[*] ‡ καὶ πᾶσαν τὴν

A. D. 31.

1 γεννάω.
2 s. συνισταμένην.
3 περιτέμνω.
4 καταβαίνω
5 s. ἐγέννησε.
6 τελευτάω.
8 μετατίθημι.
10 τίθημι.
11 ἀποδίδωμι
* ῷ-a.
† con. Ἰακὼβ, s. ὃ ἀμνῶν.
13 s. ἵνα ἀπάγηται.
14 s. ἀντί.
‡ ἐν Συχέμ, s. τοῦ ἐν Συχέμ-n.
§ ἐξείλατο-a.
17 ἐξαιρέω.
18 ἐγγίζω.
19 δίδωμι.
|| ὡμολόγησεν-h. al. ἐπηγγείλατο.
20 ὀμνύω.
22 αὐξάνω.
23 καθίστημι
24 ἀνίστημι.
25 ἔρχομαι.
** τὴν Αἴγυπτον-h.
26 εἴδω.
29 s. ἕνεκα.
30 s. τὰ βρέφη
†† σιτία εἰς Αἴγυπτον-h
31 s. χρόνῳ.
‡‡ conj. τῇ θέᾳ. ὁρίζω.
32 ἀναγνωρίζω.
33 ἀνατρέφω.
§§ Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ-n.
34 ἐκτίθημι.
|||| αὐτοῦ-n.
*† ἀνείλατο-a
35 ἀναιρέω.
*‡ al. transp.

συγγένειαν b αὐτ
[2] ἐν ψυχαῖς ἑβδο
κοντα πέντε.
15 Κατέβη[4] δὲ Ἰακ
εἰς Αἴγυπτον, καὶ [6] ἐ
λεύτησεν αὐτὸς καὶ
πατέρες ἡμῶν.
16 Καὶ [8] μετετέθη
εἰς Συχὲμ, καὶ [10] ἐ
θησαν ἐν τῷ μνήμα
* ὃ ὠνήσατο † Ἀβρα
[14] τιμῆς ἀργυρίου πα
τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ ‡
Συχέμ.
17 Καθὼς δὲ [18] ἤγ
ζεν ὁ χρόνος τῆς
αγγελίας ἧς ||[20] ὤμοσ
ὁ Θεὸς τῷ Ἀβρα
[22] ηὔξησεν ὁ λαὸς
ἐπληθύνθη ἐν Αἰ
πτῳ·
18 Ἄχρις οὗ [24] ἀ
στη βασιλεὺς ἕτερ
ὃς οὐκ [26] ᾔδει τὸν
σήφ.
19 Οὗτος κατασοφι
μενος τὸ γένος ἡμ
ἐκάκωσε τοὺς πατέρ
ἡμῶν [29] τοῦ ποιεῖν
θετα τὰ βρέφη αὐτ
εἰς τὸ μὴ ζωογον
σθαι.[30]
20 Ἐν ᾧ καιρῷ [1] ἐγ
νήθη Μωσῆς, καὶ
ἀστεῖος ‡‡ τῷ Θεῷ·
[33] ἀνετράφη μῆ
τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ
πατρὸς b αὐτοῦ.|
21 §§ Ἐκτεθέντα [34]
αὐτὸν *† [35] ἀνείλετο
τὸν ἡ θυγάτηρ Φαρα
ϗ [33] ἀνεθρέψατο αὐ
ἑαυτῇ εἰς υἱόν.
22 Καὶ ἐπαιδεύθη
σῆς πάσῃ σοφίᾳ

πληρουσθαι
τεσσαρακονταε-
τοῦς, ²ἀνέβη ³
καρδίαν αὐτοῦ
σκέψασθαι τοὺς
ὺς αὐτοῦ τοὺς
σραήλ.
⁹ἰδών τινα ἀδι-
, ¹⁰ἠμύνατο, ¹¹χ
τεν ἐκδίκησιν τῷ
πονουμένῳ, ¹⁵πα-
ὸν Αἰγύπτιον.
μίζει¹⁷ δὲ ¹⁸συν-
ὺς ἀδελφοὺς αὐ-
ὁ Θεὸς διὰ χει-
ῦ δίδωσιν αὐ-
ηρίαν· οἱ δὲ
καν.
: ἐπιόσῃ ἡμέ-
ὤφθη αὐτοῖς μα-
ζ ²¹συνήλα-
εἰς εἰρήνην,
"Ανδρες, ἀ-
ὑμεῖς· ἱνα-
ἀλλήλους;

αὐτοῦ-ῶ.
† πυρὶ φλο-
γός-ή.
2 πληρόω.
3 s. διαλο-
γισμός.
‡ ἐθαύμαζε-α.
4 θαυμάζω.
5 ἀναβαίνω.
6 s. ὥςτε v.
εἰς τό.
7 εἴδω.
8 s. εἰμι.
10 ἀμύνω.
11 s. τῷ ἀδι-
κουμένῳ v.
αὐτῷ.
13 ποιέω.
14 2 Pe. 2. 7.
15 πατάσσω.
16 τολμάω.
17 νομίζω.
18 συνίημι.
§ δὲ α. τε-ή.
19 ὅπτομαι.
20 ἵστημι.
‖ συνήλλασ-
σεν-ι. [νω.
21 συνελαύ-
²² "Ανδρες

ἀγγέλος Κυρίου † ἐν
† φλογὶ πυρὸς βάτου.
31 Ὁ δὲ Μωσῆς ⁷ἰδών,
‡ ⁴ἐθαύμασε τὸ ὅραμα·
προςερχομένου δὲ αὐτῦ
⁶κατανοῆσαι, ²⁶ἐγένε-
το φωνὴ Κυρίου ᶜ πρὸς
αὐτόν·|
32 Ἐγὼ ᵃ ὁ Θεὸς τῶν
πατέρων σου, ὁ Θεὸς
Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς
Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰα-
κώβ. Ἔντρομος δὲ
²⁸γενόμενος Μωσῆς
οὐκ ¹⁶ἐτόλμα κατανο-
ῆσαι.
33 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύ-
ριος· Λῦσον τὸ ὑπόδη-
μα τῶν ποδῶν σου· ὁ
γὰρ τόπος ἐν ᾧ ²⁰ἕστη-
κας γῆ ἁγία ¹ἐστίν.
34 Ἰδὼν ⁷εἶδον τὴν κά-
κωσιν τῦ λαοῦ μου τοῦ
²³ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ
²⁴στεναγμῦ αὐτῶν ²⁵ἤ-
κουσα, καὶ ²⁶

μω, ἔτη τεσσαράκον-
τα.
37 Οὗτός [1]ἐςιν ὁ Μωϋ-
σῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς
Ἰσραήλ· Προφήτην
ὑμῖν [3]ἀναςήσει [c]Κύρι-
ος ὁ Θεὸς ὑμῶν [*] ἐκ
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς
ἐμέ· [d]αὐτῦ ἀκύσεσθε.
38 Οὗτός [1]ἐστιν ὁ [7]γε-
νόμενος ἐν τῇ [9]ἐκκλη-
σίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ
τοῦ ἀγγέλου τοῦ λα-
λοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ
ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν πα-
τέρων ἡμῶν· ὃς [11]ἐδέ-
ξατο [13]λόγια ζῶντα,
[14]δοῦναι ἡμῖν·
39 Ὧ οὐκ [17]ἠθέλησαν
ὑπήκοοι [7]γενέσθαι οἱ
πατέρες ἡμῶν, ἀλλ'
[18]ἀπώσαντο, ϗ [35]ἐςρά-
φησαν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,
40 Εἰπόντες τῷ Ἀα-
ρών· Ποίησον ἡμῖν
θεὺς οἳ [20]προπορεύσον-
ται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μω-
σῆς ὗτος ὃς [21]ἐξήγαγεν
ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
οὐκ [23]οἴδαμεν τί [7]γέ-
γονεν αὐτῷ.
41 Καὶ [25]ἐμοσχοποίη-
σαν ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις, καὶ [27]ἀνήγα-
γον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,
ϗ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν αὐ-
τῶν.
42 [31]Ἔστρεψε [29] δὲ ὁ
Θεὸς, καὶ [31]παρέδωκεν
αὐτοὺς λατρεύειν τῇ
[33]ςρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ,
καθὼς [34]γέγραπται ἐν
βίβλῳ τῶν προφητῶν·

A. D. 31.

1 εἰμί.
2 προςφέρω.
3 ἀνίστημι.
4 nom. pro voc. Att.
5 ἀναλαμβάνω.
* al. ἡμῶν.
† Ῥεφὰν,-ι. al. Ῥεφφᾶ, s. Ῥομφᾶ.
6 ποιέω.
7 γίνομαι.
8 1 Ch. 5. 26. Ho. 10. 5.
9 Mat. 16. 18.
10 pro ἐπὶ ἐκεῖνα s. μέρη.
11 δέχομαι.
12 διατάσσω.
13 Ro. 3. 2. He. 5. 12.
14 ch. 23. 25. Jno. 20. 25.
15 δίδωμι.
16 ὁράω.
17 θέλω.
18 ἀπωθέομαι ch. 13. 16.
19 εἰςάγω.
20 Lu. 1. 76.
21 ἐξάγω.
22 ἐξωθέω.
23 εἴδω.
24 εὑρίσκω.
25 μοσχοποιέω.
26 αἰτέω. (ἐω.
27 ἀνάγω.
28 2 Pe. 1. 13.
29 s. ἑαυτὸν, v. γνώμην, v. τρόπους.
30 οἰκοδομέω.
31 παραδίδωμι.
32 ch. 17. 24.
33 1 Ki. 22. 19.
34 γράφω. Am. 5. 25, 26.
35 στρέφω.

Μὴ σφάγια καὶ θυ
[2]προςηνέγκατέ μοι
τεσσαράκοντα ἐν
ἐρήμῳ, [4]οἶκος Ἰσ
ήλ;
43 Καὶ [5]ἀνελάβετε
σκηνὴν τοῦ Μολὸχ,
τὸ ἄστρον τοῦ
ὑμῶν †Ῥεμφὰν, τὺς
πους οὓς [6]ἐποιήσ
προςκυνεῖν αὐτοῖς
[8]μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέ
να [10]Βαβυλῶνος.
44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μ
τυρίου [1]ἦν [e]ἐν τ
πατράσιν ἡμῶν ἐν
ἐρήμῳ, καθὼς [12]διε
ξατο ὁ λαλῶν τῷ Μ
σῇ, ποιῆσαι αὐτὴν
τὰ τὸν [14]τύπον ὃν [16]
ράκει·
45 Ἣν καὶ [19]εἰςή
γον διαδεξάμενοι
πατέρες ἡμῶν μετὰ
σοῦ ἐν τῇ κατασχέ
τῶν ἐθνῶν, ὧν [22]ἐ
σεν ὁ Θεὸς ἀπὸ πρ
ώπου τῶν πατέρ
ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερ
Δαβίδ·
46 Ὃς [24]εὗρε χά
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
[26]ᾐτήσατο εὑρεῖν [28]σ
νωμα τῷ Θεῷ Ἰακώ
47 Σολομῶν δὲ [30]
κοδόμησεν αὐτῷ
κον.
48 Ἀλλ' ὐχ ὁ ὕψισ
ἐν [32]χειροποιήτ
[b]ναοῖς κατοικεῖ, κ
ὡς ὁ προφήτης λέγε
49 Ὁ οὐρανός μοι
νος, ἡ δὲ γῆ ὑποπό
τῶν ποδῶν μου·
οἶκον οἰκοδομήσετ

ἡ χείρ μου
ταῦτα πάν-
τράχηλοι,[7]
μητοι τῇ
οῖς [9] ὠσὶν,
Πνεύματι
πίπτετε,[8]
ς ὑμῶν,
ροφητῶν
οἱ πατέ-
ὶ [13] ἀπ-
[14]προκα-
τερὶ τῆς
ικαίου,
προδό-
[17] γεγέ-
άβετε
ιατα-
ὶ οὐκ
ταῦ-

1 He. 3. 11, 18.
Ps. 132. 14.
Is. 66. 1.
2 ὁρμάω.
3 λιθοβολέω.
4 ἀποτίθημι.
5 ποιέω.
6 πούς.
7 Ex. 33. 3, 5.
De. 9. 6.
8 Ge. 17. 14.
Ex. 12. 48.
Le. 26. 41.
Je. 6. 10.
9 οὖς
10 ch. 9. 14.
Ro. 10. 12, 13.
11 διώκω.
12 δέχομαι.
13 ἀποκτείνω
14 ch. 3. 18.
15 Lu. 6. 16.
2 Ti. 3. 4.
16 τίθημι.
17 γίνομαι.
18 κοιμάω,
Jno. 11. 11.
19 λαμβάνω.
20 εἰμί.
21 Ro. 13. 2.
Ezr. 4. 11.

[2] ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν
ἐπ' αὐτόν.
58 Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω
τῆς πόλεως, [3] ἐλιθοβό-
λουν· καὶ οἱ μάρτυρες
[4] ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια
αὐτῶν παρὰ τοὺς [6] πό-
δας νεανίου καλουμένου
Σαύλου,
59 Καὶ [3] ἐλιθοβόλουν
τὸν Στέφανον, [10] ἐπικα-
λούμενον καὶ λέγοντα·
Κύριε Ἰησοῦ, [12] δέξαι
τὸ πνεῦμά μου.
60 Θεὶς [16] δὲ τὰ γόνατα,
[33] ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ·
Κύριε, μὴ [30] στήσῃς αὐ-
τοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύ-
την. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
[18] ἐκοιμήθη.

Κεφ. η'.

ΣΑΥΛΟΣ δὲ [20] ἦν
[22] συνευδοκῶν τῇ [24] ἀν-
αιρέσει αὐτοῦ.

υλα-

ασπα-
5 [6]εὐ-
τὸν λό-

[8]κατελ-
τῆς Σα-
κήρυσσεν
ριστόν.
[11] [12]τέ οἱ
λεγομένοις
ίππου ὁμο-
τῷ ἀκούειν
βλέπειν τὰ
ποίει.
ν† γὰρ τῶν
νεύματα ἀκά-
βοῶντα μεγά-
[15] ἐξήρχετο·
ὲ [17] παραλελυ-
αὶ χωλοὶ [19]ἐθε-
ησαν.
[21] ἐγένετο χαρὰ
η ἐν τῇ πόλει
ῃ.
νὴρ δέ τις ὀνόμα-
ίμων [23] προϋπῆρ-
ἐν τῇ πόλει μαγεύ-
καὶ [25] ἐξιστῶν τὸ
ος τῆς Σαμαρείας.
γων [27] εἶναί τινα
υτὸν [28]μέγαν,
0 Ὧ [11] προςεῖχον
πάντες! § ἀπὸ μικροῦ
ως μεγάλη, λέγοντες·
Οὗτός [27] ἐστιν ἡ [31] δύ-
ναμις τοῦ Θεοῦ ἡ **με-
γάλη.
11 Προςεῖχον [12] δὲ
αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρό-
νῳ ταῖς μαγείαις [25]ἐξ-
εστακέναι αὐτούς.
12 Ὅτε δὲ [35] ἐπίστευ-
σαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγ-
γελιζομένῳ τὰ † περὶ
τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, [24]ἐβα-
πτίζοντο ἄνδρες τε καὶ
γυναῖκες.
13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐ-
τὸς [35]ἐπίστευσε, καὶ βα-
πτισθεὶς [27] ἦν [10] προς-
καρτερῶν τῷ Φιλίππῳ·
θεωρῶν τε * σημεῖα
καὶ δυνάμεις μεγάλας
γινομένας, [25] ἐξίστα-
το.
14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ
ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπό-
στολοι ὅτι [37]δέδεκται ἡ
Σαμαρεία τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, [14] ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέ-
τρον καὶ Ἰωάννην·
15 Οἵτινες [16]καταβάν-
τες [18]προςηύξαντο περὶ
αὐτῶν, ὅπως [20]λάβωσι
Πνεῦμα ἅγιον.
16 († Οὔπω γὰρ [27] ἦν
ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν
[22] ἐπιπεπτωκὸς, μόνον
δὲ [24] βεβαπτισμένοι
[26] ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνο-
μα τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ.)
17 Τότε [28]ἐπετίθουν τὰς
χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ
[20] ἐλάμβανον Πνεῦμα
ἅγιον.
18 ‖ Θεασάμενος [30] δὲ
ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς
[32]ἐπιθέσεως τῶν χει-
ρῶν τῶν ἀποστόλων
[33] δίδοται τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον, [34] προςήνε-
κεν αὐτοῖς χρήματα
19 Λέγων· [33]Δότε
μοὶ τὴν ἐξουσία

A. D. 32.

1 παραδίδωμι
2 s. πράγματα
3 διασπείρω.
4 διέρχομαι.
5 s. τὰς χώρας
6 v. 12, 25, 35. ch. 5. 42.
7 s τοῦ Θεοῦ.
8 κατέρχομαι
9 κηρύσσω.
10 ch. 1. 14.
11 προςέχω.
12 s. τὸν νῦν.
* δυνάμεις καὶ σημεῖα μεγάλα γινόμενα-a.
† Πολλοί....ἐξ-ήρχοντο-n.
13 βοάω.
14 ἀποστέλλω
15 ἐξέρχομαι.
16 καταβαίνω
17 παραλύω.
18 προςεύχομαι.
19 θεραπεύω.
20 λαμβάνω.
21 γίνομαι.
‡ Οὐδέπω-h.
22 ἐπιπίπτω.
23 προϋπάρχω.
24 βαπτίζω.
25 ἐξίστημι.
26 ὑπάρχω.
§ al. transp.
27 εἰμί.
28 ἐπιτίθημι.
29 ch. 5. 36.
30 θεάομαι.
‖ Ἰδὼν a.
31 Ro. 1. 16.
** καλουμένη-m.
32 1 Ti. 4. 14.
33 δίδωμι.
34 προςφέρω.
35 πιστεύω.
36 καὶ ἐμοί.
37 δέχομαι.

ἵνα ᾧ ἐὰν [1]ἐπιθῶ
χεῖρας, λαμβάνῃ
ῦμα ἅγιον.
Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς
ν· Τὸ ἀργύριόν
σὺν σοὶ [2]εἴη εἰς
ώλειαν, ὅτι τὴν
εὰν τοῦ Θεοῦ [7]ἐνό-
ς διὰ χρημάτων
ῖσθαι.
Οὐκ [2]ἔστι σοι μερὶς
κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ
ῳ· ἡ γὰρ καρδία
ὐκ [2]ἔστιν [11]εὐθεῖα
πιον τοῦ Θεοῦ.
Μετανόησον οὖν
τῆς κακίας σου ταύ-
καὶ [15]δεήθητι τοῦ
ῦ, εἰ ἄρα [16]ἀφεθή-
ι σοι ἡ ἐπίνοια τῆς
ίας σου.
ἰς γὰρ [17]χολὴν
οίας καὶ [21]σύνδε-
ἀδικίας ὁρῶ σε

τοκριθεὶς [23] δὲ ὁ
εἶπε· [15]Δεήθητε
ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
ριον, ὅπως μη-
ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ
ατε.§
ὲν οὖν [29] δια-
μενοι καὶ λα-
τὸν λόγον τοῦ
ι ὑπέστρεψαν
υσαλήμ, πολ-
μας τῶν Σα-
[33] εὐηγγελί-

ος δὲ Κυρίου
πρὸς Φίλιπ-
ν· Ἀνάστηθι
κατὰ με-
τὴν ὁδὸν
σαν ἀπὸ

Ἱερουσαλὴμ εἰς *Γά-
ζαν· αὕτη [2]ἐστὶν ἔρη-
μος.
27 Καὶ [3]ἀναστὰς [4]ἐπο-
ρεύθη· καὶ ἰδού, ἀνὴρ
[8]Αἰθίοψ εὐνοῦχος, [10]δυ-
νάστης Κανδάκης d τῆς
βασιλίσσης Αἰθιόπων,
ὃς [2]ἦν [12]ἐπὶ πάσης τῆς
γάζης αὐτῆς, ὃς [13]ἐλη-
λύθει προσκυνήσων εἰς
Ἱερουσαλήμ,
28 Ἦν [2] τε ὑποστρέφων,
καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ
ἅρματος αὐτοῦ, ‡ [14]ἀν-
εγίνωσκε τὸν προφήτην
Ἡσαΐαν.
29 Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα
τῷ Φιλίππῳ· [18]Πρόσ-
ελθε, καὶ [20]κολλήθητι
τῷ ἅρματι τούτῳ.
30 Προσδραμὼν [22] δὲ
ὁ Φίλιππος [24]ἤκουσεν
αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος
τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,
καὶ εἶπεν· Ἆρά γε [26]γι-
νώσκεις ἃ ἀναγινώ-
σκεις;
31 Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς
γὰρ ἂν [28]δυναίμην, ἐὰν
μή τις [30]ὁδηγήσῃ με;
[32]Παρεκάλεσέ τε τὸν
Φίλιππον [34]ἀναβάν-
τα καθίσαι σὺν αὐ-
τῷ.
32 Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς
γραφῆς ἣν [14]ἀνεγίνω-
σκεν, [2]ἦν αὕτη· [36]Ὡς
πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν
[37]ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς
ἐναντίον τοῦ κείροντος
αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως
οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα
αὐτοῦ.
33 Ἐν τῇ ταπεινώσει

A. D. 32.

1 ἐπιτίθημι.
*Γάζαν. Αὕ-
τη al. Γά-
ζαν· αὐτή-n
2 εἰμί.
3 ἀνίστημι.
4 πορεύομαι.
5 ch. 25. 16.
6 Jno. 4. 10.
7 νομίζω.
8 Je. 13. 23.
9 κτάομαι.
10 Lu. 1. 52.
11 ch. 9. 11.
12 s. τεταγ-
μένος, v. κα-
θισταμένος.
13 ἔρχομαι.
† ἐναντι-a.
14 ἀναγινώ-
σκω.
15 δέομαι.
‡ κυρίου-h.
16 ἀφίημι.
17 Mat.27.34.
18 προσέρχο-
μαι.
19 Ro. 3. 14.
20 κολλάω.
21 Ep. 4. 3.
22 προστρέχω
23 ἀποκρίνο-
24 ἀκούω. [μαι.
25 s. τούτων.
26 Ge. 26. 9.
27 ἐπέρχομαι.
§ ὃς πολλὰ
κλαίων οὐ
διελίμπα-
νεν-f.
28 δύναμαι.
29 ch. 2. 40.
30 Mat.15.14.
31 ὑποστρέφω.
32 παρακα-
λέω. [ζω.
33 εὐαγγελί-
34 ἀναβαίνω.
35 λαλέω.
36 Is. 53. 7,8.
37 ἄγω.

αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ
[1]ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν
αὐτοῦ τίς [3]διηγήσεται;
ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς
γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.
34 Ἀποκριθεὶς[4] δὲ ὁ
εὐνοῦχος τῷ Φιλίπ-
πῳ, εἶπε· Δέομαί σου,
περὶ τίνος ὁ προφήτης
λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυ-
τοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τι-
νός;
35 Ἀνοίξας[5] δὲ ὁ Φί-
λιππος τὸ ςόμα αὐτοῦ,
καὶ [7]ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
γραφῆς ταύτης, [9]εὐηγ-
γελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰη-
σοῦν.
36 Ὡς δὲ [11]ἐπορεύοντο
κατὰ τὴν ὁδὸν, [13]ἦλθον
ἐπί τι ὕδωρ· καί φησιν
ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ·
τί κωλύει με βαπτι-
σθῆναι;
37 *[b]Εἶπε δὲ ὁ Φίλιπ-
πος· Εἰ πιςεύεις ἐξ ὅ-
λης τῆς καρδίας, ἔξε-
ςιν. [a]Ἀποκριθεὶς δὲ
εἶπε· Πιςεύω τὸν υἱὸν
τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστόν.]
38 Καὶ ἐκέλευσε [20]ςῆ-
ναι τὸ ἅρμα· ϗ [21]κατέ-
βησαν ἀμφότεροι [22]εἰς
τὸ ὕδωρ, ὅ, τε Φίλιπ-
πος ϗ ὁ εὐνοῦχος· καὶ
[25]ἐβάπτισεν αὐτόν.
39 Ὅτε δὲ [27]ἀνέβησαν
[23]ἐκ τοῦ ὕδατος, §Πνεῦ-
μα Κυρίου ἥρπασε τὸν
Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶ-
δεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐ-
νοῦχος· [11]ἐπορεύετο
γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ
χαίρων.

A. D. 33.

1 αἴρω.
2 εὑρίσκω.
3 διηγέομαι.
4 ἀποκρίνο-
μαι.
5 ἀνοίγω.
6 προςέρχο-
μαι.
7 ἄρχομαι.
8 αἰτέω. [ζω.
9 εὐαγγελί-
10 c. 19. 9, 23.
11 πορεύομαι.
12 εἰμί.
13 ἔρχομαι.
14 δέω.
15 ἄγω.
16 γίνομαι.
* Vide App.
17 περια-
στράπτω,
ch. 22. 6.
18 πίπτω.
19 ἀκούω.
20 ἵστημι.
21 καταβαί-
νω.
22 c. 7. 3,5,26.
23 c. 7. 3,4,10,
37, 40.
† ὁ Ναζω-
ραῖος-f.
‡ Ἀλλὰ ἀνά-
στηθι καὶ
εἴςελθε-a.
24 ch. 26. 14.
1 Co. 15. 55.
25 βαπτίζω.
26 ch. 26. 14.
27 ἀναβαίνω.
§ πνεῦμα ἅ-
γιον ἐπέπε-
σεν ἐπὶ τὸν
εὐνοῦχον,
ἄγγελος δὲ
κυρίου-n.
28 s. εἶπε.
29 ἀνίστημι.
30 εἰςέρχο-
μαι.

40 Φίλιππος δὲ [2]εὑ
θη εἰς Ἄζωτον· καὶ
ερχόμενος [9]εὐηγγελί
το τὰς πόλεις πάσ
ἕως τοῦ [13]ἐλθεῖν αὐτ
εἰς Καισάρειαν.

Κεφ. θ'.

Ο ΔΕ Σαῦλος
ἐμπνέων ἀπειλῆς
φόνου εἰς τοὺς μαθη
τοῦ Κυρίυ, [6]προςελθ
τῷ ἀρχιερεῖ,
2 Ἠτήσατο[8] παρ'
τοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δ
μασκὸν πρὸς τὰς σ
αγωγὰς, ὅπως ἐὰν
νας [2]εὕρῃ τῆς [10]ὁδ
[12]ὄντας ἄνδρας τε
γυναῖκας, [14]δεδεμένο
[15]ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσ
λήμ.
3 Ἐν δὲ τῷ [11]πορε
σθαι, [16]ἐγένετο αὐτ
ἐγγίζειν τῇ Δαμασκ
καὶ ἐξαίφνης [17]περ
στραψεν αὐτὸν φ
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.
4 Καὶ [18]πεσὼν ἐπὶ
γῆν, [19]ἤκουσε φων
λέγουσαν αὐτῷ· Σ
οὺλ, Σαοὺλ, τί με δι
κεις;
5 Εἶπε δέ· Τίς εἶ, Κ
ριε; Ὁ δὲ [c]Κύριος
πεν·† Ἐγώ εἰμι Ἰησ
ὃν σὺ διώκεις·‡ [24]σκλ
ρόν σοι πρὸς [24]κέντ
[25]λακτίζειν.
6 Τρέμων τε καὶ θ
βῶν εἶπε· Κύριε,
με θέλεις ποιῆσ
Καὶ ὁ Κύριος [28]
αὐτόν· [29]Ἀνάσ
καὶ [30]εἴςελθε εἰ

, καὶ ² λαληθήσε-
σε ° τί σε δεῖ ποι-

δὲ ἄνδρες οἱ συν-
ντες αὐτῷ, ³ εἱςή-
ν ⁵† ἐννεοὶ, ἀκούον-
ἐν τῆς φωνῆς, μη-
δὲ θεωροῦντες.
γέρθη⁷ δὲ ὁ Σαῦ-
τὸ τῆς γῆς· ¹⁰ἀνε-
νων δὲ τῶν ὀ-
ιῶν αὐτοῦ, ‡ οὐδέ-
ἔβλεπε· ¹³ χειρα-
οῦντες δὲ αὐτὸν,
ήγαγον εἰς Δαμα-

αὶ ¹⁷ ἦν ἡμέρας
μὴ βλέπων· καὶ
¹⁸ ἔφαγεν, οὐδὲ
ν.
ν ¹⁷ δέ τις μαθη-
Δαμασκῷ ὀνό-
Ἀνανίας, ☧ εἶπε
ὸτὸν ὁ Κύριος
ματι· Ἀνανία.
ἶπεν· ²¹ Ἰδοὺ
οιε.
Κύριος ⁴⁰πρὸς
ι Ἀναστὰς πο-
ἐπὶ τὴν ῥύμην
υμένην ²⁷ Εὐ-
ζήτησον ἐν
ία ³⁰ Σαῦλον
Ταρσέα· ἰδοὺ
χεται·
δεν ε ἐν ὁρά-
ρα ὀνόματι
εἰςελθόντα
ἔντα αὐτῷ
ς ἀναβλέ-

³⁷ δὲ ὁ δ ι
ε, ³⁸ἀκή-
ῶν περὶ
υ, ὅσα

A. D. 33.

1 λαλέω.
2 ποιέω.
° ὅ, τι-ί.
3 ἵστημι.
4 ver. 32. Ro. 1. 7.
5 Pr. 17. 29. Is. 56. 10.
† ἔνεα-ὸ.
6 ἐάω.
7 ἐγείρω.
8 Ro. 9. 21.
9 Ro. 9. 11.
10 ἀνοίγω.
‡ οὐδὲν-α.
11 βλέπω.
12 ὑποδεικνύω.
13 ch. 22. 11.
14 πάσχω.
15 εἰςάγω.
16 ἀπέρχομαι.
17 εἰμί.
18 φάγω.
19 πίνω.
20 ἀποςέλλω.
21 εἴδω.
22 ἅπτομαι.
23 ἔρχομαι.
24 πλέω.
25 ἀνίστημι.
26 ἀποπίπτω.
27 ch. 8. 21.
28 Le. 11. 9, 10.
29 ἀναβλέπω.
30 s. ἄνδρα, ver. 12.
§ alii transp.
31 εἰςέρχομαι.
32 λαμβάνω.
33 ἐπιτίθημι.
34 Ge. 48. 2.
35 s. ἑαυτόν.
36 γίνομαι.
37 ἀποκρίνομαι.
38 κηρύσσω.
39 ἀκούω.
‖ Ἰησοῦν-α.
40 s. εἶπε.

κακὰ ⁹ ἐποίησε τοῖς
⁴ ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσα-
λήμ.
14 Καὶ ὧδε ἔχει ἐξου-
σίαν παρὰ τῶν ἀρχιε-
ρέων, ⁶ δῆσαι πάντας
τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
ὄνομά σου.
15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν
ὁ Κύριος· Πορεύου, ὅτι
° σκεῦος ⁹ ἐκλογῆς μοι
¹⁷ ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαςά-
σαι τὸ ὄνομά μου ἐνώ-
πιον ἐθνῶν, καὶ βασι-
λέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ.
16 Ἐγὼ γὰρ ¹² ὑποδεί-
ξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου
¹⁴ παθεῖν.
17 Ἀπῆλθε ¹⁸ δὲ Ἀνα-
νίας, καὶ ³¹εἰςῆλθεν εἰς
τὴν οἰκίαν· ☧ ³³ἐπιθεὶς
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας,
εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφὲ, ὁ
Κύριος ²⁰ἀπέσταλκέ με
(c Ἰησοῦς ὁ ²²ὀφθείς σοι
ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ²³ ἤρχου)
ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ
²⁴ πλησθῇς Πνεύματος
ἁγίου.
18 Καὶ εὐθέως ²⁶ ἀπέ-
πεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτοῦ ὡσεὶ ²⁸ λε-
πίδες. ²⁹ ἀνέβλεψέ τε
b παραχρῆμα ! ☧ ²⁵ἀνα-
στὰς ἐβαπτίσθη.
19 Καὶ ³² λαβὼν τρο-
φὴν, ³⁴ ἐνίσχυσεν. ³⁶
³⁶ Ἐγένετο δὲ b ὁ Σαῦ-
λος ! μετὰ τῶν ἐν Δα-
μασκῷ μαθητῶν ἡμέρας
τινάς.
20 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ³⁸ἐκήρυσ-
σε τὸν ‖Χριστὸν, ὅτι

ὁ υἱὸς τῦ

ν[3] δὲ πάν-
ντες, καὶ
ὐχ *οὗτός
ρθήσας ἐν
τοὺς ἐπι-
τὸ ὄνομα
ι ὧδε εἰς
ηλύθει ἵνα
αὐτοὺς [9]ἀ-
οὺς ἀρχιε-

δὲ μᾶλλον
οῦτο, ‡ καὶ
τοὺς Ἰεδαί-
ατοικοῦντας
ῶ, [13] συμβι-
ι οὗτός [1]ἐςιν
.
[15] ἐπληροῦν-
ἱκαναὶ, [17]συν-
αντο οἱ Ἰου-
νελεῖν αὐτόν.
ώσθη[21] δὲ τῷ
ἡ ἐπιβουλὴ αὐ-
παρετήρουν τε
ιας ἡμέρας τε
ὸς, ὅπως αὐτὸν
σι.
βόντες[26] δὲ αὐ-
μαθηταὶ νυκτὸς,
αν διὰ τοῦ τεί-
[27]χαλάσαντες ἐν
.
αγενόμενος[29] δὲ
λος‖ ‖‖εἰς Ἱε-
ὴμ, [31] ἐπειρᾶτο
θαι τοῖς μαθη-
αὶ πάντες [34]ἐφο-
αὐτὸν, μὴ πι-
ς ὅτι [1]ἐςὶ μα-

βας δὲ ἐπιλα-
τὸν, [9]ἤγαγε

A. D. 36.

1 εἰμί.
2 λαλέω.
3 ἐξίστημι.
4 παῤῥησιά-
ζομαι.
5 καθίημι.
6 πορθέω.
7 ἔρχομαι.
8 δέω.
9 ἄγω.
* εἰς-h. [n.
† "Ελληνας"-
10ἐνδυναμόω
‡ τῷ λόγῳ-f.
11 συγχύνω.
12 συζητέω.
13 ch. 16. 10.
14 ἐπιγινώ-
σκω.
15 πληρόω.
16 s. τοῦτο.
17 συμβου-
λεύω.
18 κατάγω.
19 ἀναιρέω.
21 γινώσκω.
§ παρετηροῦν-
το δὲ ✕ τάς-n
23παρατηρέω
‖ Ἡ μὲν οὖν
ἐκκλησία-n.
** εἶχεν-n.
24 ἔχω.
†† οἰκοδομου-
μένη ✕ πο-
ρευομένη-n.
25 Mat. 7. 24.
‡‡ κυρίου καὶ
τῇ-n.
26 λαμβάνω.
27 Mar. 2. 4.
§§ ἐπληθύ-
νετο-n.
28 πληθύνω.
29 παραγίνο-
‖‖ ἐκ-n. [μαι.
30 γίνομαι.
31 πειράω.
32 s. χωρίων.
33 κατέρχο-
34φοβέω [μαι

πρὸς τοὺς ἀποστόλους,
καὶ διηγήσατο αὐτοῖς
πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν
Κύριον, καὶ ὅτι [2]ἐλά-
λησεν αὐτῷ, καὶ πῶς
ἐν Δαμασκῷ [4]ἐπαῤῥησι-
άσατο ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ Ἰησοῦ.
28 Καὶ [1]ἦν μετ' αὐτῶν
εἰςπορευόμενος καὶ ἐκ-
πορευόμενος *ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ, †καὶ [10]παῤ-
ῥησιαζόμενος ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ.
29 Ἐλάλει [2] τε καὶ
[12]συνεζήτει πρὸς τοὺς
†Ἑλληνιςάς· οἱ δὲ ἐπ-
εχείρουν αὐτὸν [19]ἀνε-
λεῖν.
30 Ἐπιγνόντες[14] [18]δὲ
οἱ ἀδελφοὶ [18]κατήγα-
γον αὐτὸν εἰς Καισά-
ρειαν, καὶ ἐξαπέςειλαν
αὐτὸν εἰς Ταρσόν.
31 Αἱ‖ μὲν οὖν ἐκκλη-
σίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰε-
δαίας καὶ Γαλιλαίας
καὶ Σαμαρείας **[24]εἶ-
χον εἰρήνην, ††[25]οἰκο-
δομούμεναι καὶ πο-
ρευόμεναι τῷ φόβῳ
τοῦ ‡‡Κυρίου καὶ τῇ
παρακλήσει τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, §§[28]ἐπλη-
θύνοντο.
32 Ἐγένετο[30] δὲ Πέ-
τρον διερχόμενον διὰ
πάντων, [32]κατελθεῖν[33]
καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους
τὲς κατοικοῦντας Λύδ-
δαν.
33 Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄν-
θρωπόν τινα Αἰνέαν
ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ

...ντες οἱ κατοικοῦντες
Λύδδαν καὶ τὸν *Σαρω-
νᾶν, οἵτινες [11] ἐπέστρε-
ψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.
36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις
[1] ἦν μαθήτρια ὀνόματι
Ταβιθὰ, ἣ διερμηνευο-
μένη λέγεται Δορκάς·
αὕτη [1] ἦν πλήρης ἀγα-
θῶν ἔργων καὶ ἐλεημο-
συνῶν ὧν ἐποίει.
37 Ἐγένετο [15] δὲ ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
ἀσθενήσασαν αὐτὴν
[17] ἀποθανεῖν· λούσαντες
δὲ αὐτὴν [18] ἔθηκαν ἐν
[19] ὑπερῴῳ.
38 Ἐγγὺς δὲ [1] οὔσης
Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ
μαθηταὶ ἀκούσαντες
ὅτι Πέτρος [1] ἐστὶν ἐν
αὐτῇ, [23] [24] ἀπέστειλαν
... ἄνδρας [1] πρὸς αὐ-
τὸν παρακαλοῦντες
... ὀκνῆσαι [28] διελ-
θεῖν ἕως αὐτῶν.
Ἀναστὰς [1] δὲ Πέτρος
συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν
παραγενόμενον [33] ἀν-
ήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷ-
ον καὶ [35] παρέστησαν
... πᾶσαι αἱ χῆραι
...σαι, καὶ ἐπιδει-
κνύμεναι χιτῶνας καὶ
... ὅσα ἐποίει

...ω.
9 s. κλίνην.
10 ἀνακαθίζω
* Σάρωνα,-α.
al. Ἀσσά-
ρωνα-η.
11 ἐπιστρέφω.
12 δίδωμι.
13 πιστεύω.
14 μένω.
15 γίνομαι.
16 c. 10. 6, 32.
Job 16. 15.
17 ἀποθνήσκω
18 τίθημι.
19 v. 39. c. 1. 13.
† τις ἐν-α.
τις ἦν ἐν-ȝ.
20 Mat. 27. 27.
21 καλέω.
22 v. 7. c. 3. 12.
23 s. πόλει.
24 ἀποστέλλω
‡ παρακα-
λοῦντες· Μὴ
ὀκνήσῃς δ.
ε. ἡμῶν-α.
25 ch. 13. 26.
26 ch. 11. 14.
27 Nu. 22. 16.
28 διέρχομαι.
29 ch. 4. 31.
30 ch. 2. 25.
2 Th. 3. 16.
31 συνέρχο-
μαι. [μαι.
32 παραγίνο-
33 ἀνάγω.
34 Mar. 1. 45.
35 παρίστημι.
36 s. καθ'.
37 εἰσέρχο-
μαι.

... ἀνάστηθι.
Ἡ δὲ [8] ἤνοιξε τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ
[9] ἰδοῦσα τὸν Πέτρον,
[10] ἀνεκάθισε.
41 Δοὺς [12] δὲ αὐτῇ
χεῖρα, [5] ἀνέστησεν αὐ-
τήν· φωνήσας δὲ τοὺς
ἁγίους, καὶ τὰς χήρας,
[35] παρέστησεν αὐτὴν
ζῶσαν.
42 Γνωστὸν δὲ [15] ἐγέ-
νετο καθ' ὅλης τῆς
Ἰόππης· καὶ πολλοὶ
[13] ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν
Κύριον.
43 Ἐγένετο [15] δὲ ἡμέ-
ρας ἱκανὰς [14] μεῖναι αὐ-
τὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τινι
Σίμωνι [16] βυρσεῖ.

Κεφ. ι΄.

ΑΝΗΡ δέ † τις [1] ἦν
ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι
Κορνήλιος, ἑκατοντάρ-
χης ἐκ [20] σπείρης τῆς
[21] καλουμένης Ἰταλικῆς,
2 Εὐσεβὴς [22] καὶ [23] φο-
βούμενος τὸν Θεὸν, σὺν
παντὶ τῷ [26] οἴκῳ αὐτοῦ,
ποιῶν τε ἐλεημοσύ-
νας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ
[28] δεόμενος τοῦ Θεοῦ
[30] διαπαντός.
3 Εἶδεν ἐν ὁράματι
[34] φανερῶς, ὡσεὶ [36] ὥραν
ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγ-
γελον τοῦ Θεοῦ [37] εἰσελ-

θόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ
εἰπόντα αὐτῷ· Κορνή-
λιε.
4 Ὁ δὲ ἀτενίσας[2] αὐ-
τῷ, καὶ ἔμφοβος [b] γε-
νόμενος, εἶπε· Τί [26] ἐ-
στι, Κύριε; Εἶπε δὲ
αὐτῷ· Αἱ προσευχαί
σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι
σου [7] ἀνέβησαν εἰς [9] μνη-
μόσυνον * ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ.
5 Καὶ νῦν [11] πέμψον εἰς
Ἰόππην ἄνδρας, καὶ με-
τάπεμψαι Σίμωνα § ὃς
ἐπικαλεῖται Πέτρος.
6 Οὗτος [13] ξενίζεται
παρά τινι Σίμωνι βυρ-
σεῖ, ᾧ [26] ἐστιν οἰκία πα-
ρὰ θάλασσαν· [b] οὗτος
λαλήσει σοι τί σε δεῖ
ποιεῖν.‖
7 Ὡς δὲ [15] ἀπῆλθεν ὁ
ἄγγελος ὁ λαλῶν ** τῷ
Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο
τῶν [17] οἰκετῶν [c] αὐτοῦ,
καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ
τῶν [19] προσκαρτερούν-
των αὐτῷ,
8 Καὶ [22] ἐξηγησάμενος
αὐτοῖς ἅπαντα, [23] ἀπέ-
στειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν
Ἰόππην.
9 Τῇ [21] δὲ ἐπαύριον ὁ-
δοιπορούντων ‡‡ ἐκείνων,
καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων,
[7] ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ
δῶμα [27] προσεύξασθαι,
περὶ ὥραν ἕκτην.
10 Ἐγένετο [b] δὲ πρόσ-
πεινος, καὶ [29] ἤθελε γεύ-
σασθαι· [31] παρασκευα-
ζόντων [32] δὲ ‡‡ ἐκείνων
[33] ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν
ἔκστασις,

11 Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐ-
ρανὸν [1] ἀνεῳγμένον, καὶ
καταβαῖνον [b] ἐπ' αὐ-
τὸν† [2] σκεῦός τι ὡς ὀθό-
νην μεγάλην, τέσσαρ-
σιν ἀρχαῖς [4] [c] δεδεμέ-
νον, καὶ† [6] καθιέμενον
ἐπὶ τῆς γῆς·
12 Ἐν ᾧ [8] ὑπῆρχε πάν-
τα τὰ τετράποδα [d] τῆς
γῆς† [e] καὶ τὰ θηρία,‡ καὶ
τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
13 Καὶ [b] ἐγένετο φωνὴ
πρὸς αὐτόν· [12] Ἀνα-
στὰς, Πέτρε, θῦσον καὶ
φάγε.
14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε·
Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι
οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν
κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον.
15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ
δευτέρου [16] πρὸς αὐτόν·
Ἃ ὁ Θεὸς [18] ἐκαθάρισε,
σὺ μὴ κοίνου.
16 Τοῦτο δὲ [b] ἐγένετο
ἐπὶ τρίς· καὶ [c] πάλιν††
[21] ἀνελήφθη τὸ σκεῦος
εἰς τὸν οὐρανόν.
17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ
[24] διηπόρει ὁ Πέτρος τί
ἂν [26] εἴη τὸ ὅραμα ὃ
εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες
οἱ [23] ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
τοῦ Κορνηλίου, διερω-
τήσαντες τὴν οἰκίαν
Σίμωνος, [28] ἐπέστησαν
ἐπὶ τὸν πυλῶνα.
18 Καὶ φωνήσαντες
[30] ἐπυνθάνοντο εἰ Σί-
μων ὁ ἐπικαλούμενος
Πέτρος ἐνθάδε ξενίζε-
ται.
19 Τοῦ δὲ Πέτρου ‖‖ δι-
θυμουμένου περὶ

A. D. 41.

1 ἀνοίγω.
2 v. 16. c. 9. 15.
3 s. τοὺς ὀ-
φθαλμούς.
4 δέω.
5 γίνομαι.
6 καθίημι.
7 ἀναβαίνω.
8 ὑπάρχω.
9 Mat. 26. 13.
* ἔμπρο-
σθεν-n.
11 πέμπω.
† al. transp.
post ἑρπετά.
‡ alii transp.
§ τὸν ἐπικα-
λούμενον
Πέτρον-i.
12 ἀνίστημι.
‖ Vide App.
13 ch. 17. 20.
** αὐτῷ-a.
15 ἀπέρχομαι
16 s. χρόνου
ἐγένετο.
17 Lu. 16. 13.
18 καθαρίζω.
19 ch. 1. 14.
†† al. transp.
al. εὐθὺς s.
εὐθέως.
21 ἀναλαμ-
βάνω.
22 ἐξηγέομαι.
23 ἀποστέλλω
24 διαπορέω.
25 s. ἡμέρᾳ.
‡‡ αὐτῶν-h.
26 εἰμί. [ἔστε.
27 s. εἰς τὸ ν.
28 ἐφίστημι.
29 θέλω. [μαι.
30 πυνθάνο-
31 s. τῆς τρο-
φῆς.
32 s. τροφήν.
§§ ἐγένετο-h.
33 ἐπιπίπτω.
‖‖ διενθυμου-
μένου-a.

ὁράματος, εἶπεν αὐτῷ
τὸ Πνεῦμα· Ἰδοὺ, ἄν-
δρες [c] τρεῖς | ‡ ζητοῦσί
σε.
20 Ἀλλὰ [3] ἀναστὰς
[a] κατάβηθι, καὶ πορεύ-
ου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν
§ [7] διακρινόμενος· διότι
ἐγὼ [9] ἀπέσταλκα αὐ-
τούς.
21 Καταβὰς [5] δὲ Πέ-
τρος πρὸς τοὺς ἄνδρας
[b] τοὺς [9] ἀπεσταλμένους
ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου
πρὸς αὐτὸν, | εἶπεν·
Ἰδὲ, ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖ-
τε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν
[10] πάρεστε;
22 Οἱ δὲ εἶπον· Κορ-
νήλιος ἑκατοντάρχης,
ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβέ-
μενος τὸν Θεὸν, [16] μαρ-
τυρούμενός τε ὑπὸ ὅλε
τοῦ ἔθνους τῶν Ἰου-
δαίων, [17] ἐχρηματίσθη
ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου
μεταπέμψασθαί σε εἰς
τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ
σοῦ.
23 Εἰςκαλεσάμενος οὖν
αὐτοὺς, [19] ἐξένισε. Τῇ [31]
δὲ ἐπαύριον ** ὁ Πέ-
τρος [23] ἐξῆλθε σὺν αὐ-
τοῖς· καί τινες τῶν
ἀδελφῶν τῶν [32] ἀπὸ
[b] τῆς | Ἰόππης [24] συνῆλ-
θον αὐτῷ.
24 Καὶ τῇ [31] ἐπαύριον
[25] εἰςῆλθον εἰς τὴν Και-
σάρειαν. Ὁ δὲ Κορνή-
λιος [22] ἦν [27] προςδοκῶν
αὐτὸς, συγκαλεσάμενος
τὸς συγγενεῖς αὐτοῦ, χ
τὸς [28] ἀναγκαίυς φίλυς.
25 * Ὡς δὲ [1] ἐγένετο
[2] | εἰςελθεῖν [32] τὸν Πέ-
τρον, συναντήσας αὐ-
τῷ ὁ Κορνήλιος, [4] πε-
σὼν ἐπὶ τοὺς πόδας,
[6] προςεκύνησεν.
26 Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν
[8] ἤγειρε, λέγων· [3] Ἀνά-
στηθι· κἀγω αὐτὸς ἄν-
θρωπός εἰμι.
27 Καὶ συνομιλῶν αὐ-
τῷ, [23] εἰςῆλθε, καὶ εὑρί-
σκει [24] συνεληλυθότας
πολλούς.
28 Ἔφη [11] τε πρὸς αὐ-
τούς· Ὑμεῖς [12] ἐπίςα-
σθε ὡς [13] ἀθέμιτόν [22] ἐ-
ςιν ἀνδρὶ Ἰεδαίῳ [14] κολ-
λᾶσθαι ἢ προςέρχεσθαι
ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ
Θεὸς [15] ἔδειξε μηδένα
κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέ-
γειν ἄνθρωπον.
29 Διὸ καὶ ἀναντιῤῥή-
τως [18] ἦλθον μεταπεμ-
φθείς. Πυνθάνομαι ὖν,
[20] τίνι λόγῳ [21] μετεπέμ-
ψασθέ με;
30 Καὶ ὁ Κορνήλιος
[11] ἔφη· Ἀπὸ ‖ τετάρ-
της ἡμέρας μέχρι ταύ-
της τῆς ὥρας [22] ἤμην
[1] νηςεύων, χ | τὴν ἐννά-
την [c] ὥραν | προςευχό-
μενος ἐν τῷ οἴκῳ μυ· χ
ἰδὲ, ἀνὴρ [30] ἔςη ἐνώπιον
μυ ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ.
31 Καί φησι· Κορνή-
λιε, [26] εἰςηκούσθη συ
ἡ προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλε-
ημοσύναι σου [28] ἐμνή-
σθησαν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ.
32 Πέμψον ὖν εἰς Ἰόπ-
πην, καὶ μετακάλεσαι

A. D. 41.

* Vide App.
1 γίνομαι.
2 s. ἕνεκα τε.
† τοῦ-α.
‡ al. δύο.
3 ἀνίστημι.
4 πίπτω.
5 καταβαίνω.
6 προςκυνέω.
7 ch. 11. 2, 12. Mat. 21. 21.
§ διακρινόμενος ὅτι-ί.
8 ἐγείρω.
9 ἀποστέλλω.
10 πάρειμι.
11 φημι.
12 ἐπίσταμαι.
13 1 Pe. 4. 3.
14 ch. 5. 13. Lu. 10. 11.
15 δεικνύω.
16 ch. 6. 3.
17 χρηματίζω, c. 11. 26. Mat. 2. 12, 22.
18 ἔρχομαι.
19 ξενίζω.
20 s. ἐπὶ.
‖ τῆς τρίτης ἡ
** ἀναστὰς ἐξῆλθε-α.
21 μεταπέμπω, v. 5. 22. ch. 11. 13.
22 εἰμί.
23 ἐξέρχομαι.
24 συνέρχομαι.
25 εἰςέρχομαι.
26 εἰςακούω.
27 ch. 3. 5. Mat. 11. 3. Lu. 1. 21.
28 μιμνήσκω s. μνάομαι.
29 ch. 13. 46. Phi. 1. 24.
30 ἵστημι.
31 s. ἡμέρα.
32 s. ὄντων.

Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται
Πέτρος οὗτος ξενίζεται
ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρ-
σέως παρὰ θάλασσαν·
ὃς [1]παραγενόμενος λα-
λήσει σοι.
33 Ἐξαυτῆς [2]οὖν [3]ἔ-
πεμψα πρός σε· σύ τε
καλῶς [4]ἐποίησας [1]πα-
ραγενόμενος. Νῦν οὖν
πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον
†τοῦ Θεοῦ [5]πάρεσμεν.
ἀκοῦσαι πάντα τὰ
[7]προστεταγμένα σοι
ὑπὸ τοῦ ‡ Θεοῦ.
34 Ἀνοίξας [9] δὲ Πέ-
τρος τὸ στόμα, εἶπεν·
Ἐπ' ἀληθείας [11]κατα-
λαμβάνομαι ὅτι οὐκ
[13]ἔστι προσωπολήπτης
ὁ Θεός·
35 Ἀλλ' ἐν παντὶ ἔ-
θνει ὁ φοβούμενος αὐ-
τὸν, καὶ ἐργαζόμενος
δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐ-
τῷ [13]ἐστι.
36 Τὸν [20] λόγον ὃν
[21]ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ, [24]εὐαγγελιζό-
μενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ· οὗτός [13]ἐστι
πάντων [25]Κύριος·
37 Ὑμεῖς [26]οἴδατε τὸ
[14]γενόμενον ῥῆμα καθ'
ὅλης τῆς Ἰουδαίας,
‡‡[27]ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, μετὰ τὸ
βάπτισμα ὃ [29]ἐκήρυξεν
Ἰωάννης·
38 Ἰησοῦν τὸν [30]ἀπὸ
Ναζαρὲτ, ὡς [31]ἔχρισεν
αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι
ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς
[32]διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ
[34]ἰώμενος πάντας τοὺς
[35]καταδυναστευομέ[νους]
ὑπὸ τοῦ διαβόλου,
ὁ Θεὸς [13]ἦν μετ'
τοῦ.
39 Καὶ ἡμεῖς [13b]ἐσ[μεν]
μάρτυρες πάντων
[4]ἐποίησεν ἔν τε τῇ [χώ-]
ρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ
Ἱερουσαλήμ· ὃν [6]
εἷλον κρεμάσαντες
ξύλου.
40 Τοῦτον ὁ Θ[εὸς]
[8]ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡ[μέ-]
ρᾳ, καὶ [10]ἔδωκεν
τὸν [12]ἐμφανῆ [14]γε[νέ-]
σθαι·
41 § Οὐ παντὶ τῷ λ[αῷ],
ἀλλὰ μάρτυσι τ[οῖς]
[15] προκεχειροτονη[μέ-]
νοις ὑπὸ τοῦ Θε[οῦ],
ἡμῖν, οἵτινες [16]συνε[φά-]
γομεν καὶ [17]συνεπίο[μεν]
‖αὐτῷ μετὰ τὸ [18]ἀ[να-]
στῆναι αὐτὸν ἐκ [νε-]
κρῶν.**
42 Καὶ [19]παρήγγει[λεν]
ἡμῖν [29]κηρύξαι τῷ λ[αῷ],
καὶ [22]διαμαρτύρασ[θαι]
ὅτι †† αὐτός [13]ἐστι[ν ὁ]
[23]ὡρισμένος ὑπὸ [τοῦ]
Θεοῦ κριτὴς ζώντω[ν καὶ]
νεκρῶν.
43 Τούτῳ πάντες [οἱ]
προφῆται μαρτυ[ροῦ-]
σιν, ἄφεσιν ἁμαρτι[ῶν]
[28]λαβεῖν διὰ τοῦ [ὀνό-]
ματος αὐτοῦ πά[ντα]
τὸν πιστεύοντα εἰς [αὐ-]
τόν.
44 Ἔτι λαλοῦντος [τοῦ]
Πέτρου τὰ ῥήματα τ[αῦ-]
τα, [33]ἐπέπεσε τὸ Π[νεῦ-]
μα τὸ ἅγιον ἐπὶ [πάν-]
τας τοὺς ἀκούοντα[ς τὸν]
λόγον.

A. D. 41.

1 παραγίνομαι.
2 i.e. ἐξ αὐτῆς s. ὥρας.
3 πέμπω.
4 ποιέω.
* καὶ-α.
† σοῦ-i. alii τοῦ κυρίου.
5 πάρειμι.
6 ἀναιρέω.
7 προστάττω.
‡ κυρίου-h.
8 ἐγείρω.
9 ἀνοίγω.
10 δίδωμι.
11 ch. 4. 13.
12 Ro. 10. 20.
13 εἰμί.
§ (οὐ-π.
14 γίνομαι.
15 προχειροτονέω.
16 συμφάγω.
‖ αὐτῷ)-π.
17 συμπίνω.
18 ἀνίστημι.
** δι' ἡμερῶν μ'.-f.
19 παραγγέλλω.
20 s. κατά.
21 ἀποστέλλω.
22 ch. 2. 40.
†† οὗτος-i.
23 ὁρίζω.
24 Ro. 10. 15.
25 Ro. 10. 12.
26 εἴδω.
27 ἄρχομαι.
‡‡ ἀρξάμενος-π.
28 λαμβάνω.
29 κηρύσσω.
30 s. ὄντα.
31 χρίω.
32 διέρχομαι.
33 ἐπιπίπτω.
34 ἰάομαι.
35 Ja. 2. 6. Ex. 1. 13.

κέχυται.
ν[5] γὰρ αὐτῶν
ιν γλώσσαις,
λυνόντων τὸν
τε [10]ἀπεκρίθη
·
τὸ ὕδωρ [11]κω
ιαταί τις, [12]τοῦ
σθῆναι τούτους,
τὸ Πνεῦμα τὸ
ἔλαβον καθὼς
;
ἐταξέ[15] τε αὐ-
ιπτισθῆναι ἐν
τι *τοῦ Κυρίου.
ἠρώτησαν αὐ-
μεῖναι ἡμέρας

Κεφ. ια'.

ΣΑΝ[6] δὲ οἱ
οι καὶ οἱ ἀδελ-
[25] ὄντες κατὰ
δαίαν, ὅτι καὶ
[21]ἐδέξαντο τὸν
ῦ Θεοῦ.
ὅτε [23] ἀνέβη
εἰς Ἱεροσόλυ-
κρίνοντο πρὸς
[24] ἐκ περιτο-

οντες· "Οτι
ρας [29] ἀκρο-
χοντας [31]εἰς-
[32]συνέφαγες

νος [33] δὲ ὁ
ετίθετο αὐ-
ῆς, λέγων·
μην ἐν πόλει

χαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ [4] ἦλθεν
ἄχρις ἐμοῦ.
6 Εἰς ἣν ἀτενίσας [8]κα-
τενόουν· [9] καὶ εἶδον τὰ
τετράποδα τῆς γῆς, καὶ
τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπε-
τὰ, καὶ πετεινὰ τοῦ οὐ-
ρανοῦ.
7 Ἤκουσα[5] δὲ φωνῆς
λεγούσης μοι· [14]Ἀνα-
στὰς, Πέτρε, θῦσον καὶ
φάγε.
8 Εἶπον δέ· Μηδαμῶς,
Κύριε· ὅτι ‡πᾶν‖ κοι-
νὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέ-
ποτε [31] εἰςῆλθεν εἰς τὸ
στόμα μου.
9 Ἀπεκρίθη [10] δέ μοι
φωνὴ ἐκ δευτέρου [19] ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ· "Α ὁ Θεὸς
[20]ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοί-
νου.
10 Τοῦτο δὲ [22]ἐγένετο
ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν
[24] ἀνεσπάσθη ἅπαντα
εἰς τὸν οὐρανόν.
11 Καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς
τρεῖς ἄνδρες [26]ἐπέστη-
σαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν
ᾗ [28]ἤμην, [30]ἀπεσταλμέ-
νοι ἀπὸ Καισαρείας
πρός με.
12 Εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦ-
μα [2] συνελθεῖν αὐτοῖς,
§μηδὲν διακρινόμενον.‖
[4]Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι,
καὶ [31] εἰςήλθομεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ ἀνδρός.

5 ἀκούω.
7 Lu. 1. 46.
8 s. τοὺς ὀ-
φθαλμούς.
9 κατανοέω.
10 ἀποκρίνο-
μαι.
11 Lu. 6. 29.
Ge. 23. 5.
12 s. ἕνεκα.
13 λαμβάνω.
14 ἀνίστημι.
15 προστάττω
16 βαπτίζω.
* Ἰησοῦ
Χριστοῦ-ί.
17 ἐρωτάω.
18 ἐπιμένω.
19 s. χρόνου.
20 καθαρίζω.
21 δέχομαι.
22 γίνομαι.
† Vide App.
23 ἀναβαίνω.
24 ἀνασπάω,
Lu. 14. 5.
25 s. ὄντες.
26 ἐφίστημι.
27 διακρίνω,
ver. 12.
ch. 10. 20.
28 εἰμί.
29 Ro. 3. 30.
1 Co. 7. 18.
Ga. 2. 7.
5. 6.
Col. 3. 11.
30 ἀποστέλλω
31 εἰςέρχο-
μαι.
32 συμφάγω.
33 ἄρχομαι.
34 ἐκτίθημι.
‡ τὰ-ƒ.
§ al. μηδὲν
διακρίναν-
τα.

13 'Απήγγειλέ[1] τε
ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγ-
γελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῷ
[2]σταθέντα καὶ εἰπόντα
αὐτῷ· 'Απόστειλον εἰς
'Ιόππην ᵇἄνδρας,ǀ καὶ
μετάπεμψαι Σίμωνα
τὸν ἐπικαλούμενον Πέ-
τρον,
14 "Ος λαλήσει ῥήμα-
τα πρός σε, ἐν οἷς σω-
θήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός
σου.
15 'Εν δὲ τῷ [7]ἄρξα-
σθαί με λαλεῖν, [8]ἐπέπε-
σε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον
ἐπ' αὐτοὺς, ὥςπερ καὶ
ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ.
16 'Εμνήσθην[12] δὲ τοῦ
ῥήματος ‡ Κυρίου, ὡς
ἔλεγεν· 'Ιωάννης μὲν
[13]ἐβάπτισεν ὕδατι,
ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσε-
σθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.
17 Εἰ οὖν τὴν [15]ἴσην
[17]δωρεὰν [21] ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ
ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ
τὸν Κύριον 'Ιησοῦν
Χριστὸν, ἐγὼ ᵈδὲǀ τίς
[3]ἤμην δυνατὸς [23]κωλῦ-
σαι τὸν Θεόν;
18 'Ακούσαντες δὲ ταῦ-
τα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδό-
ξαζον τὸν Θεὸν, λέγον-
τες· "Αρα γε καὶ τοῖς
ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν
μετάνοιαν [21]ἔδωκεν εἰς
ζωήν.
19 Οἱ μὲν οὖν [27]διασπα-
ρέντες ἀπὸ τῆς θλίψε-
ως τῆς γενομένης ἐπὶ
§ Στεφάνῳ, [29] διῆλθον
ἕως Φοινίκης καὶ Κύ-
πρου καὶ 'Αντιοχείας,

A. D. 43.

1 ἀπαγγέλλω
2 ἵστημι.
3 εἰμί.
* ἐλθόντες-a.
4 εἰςέρχομαι.
5 λαλέω.
† "Ελληνας-a
6 ch. 6. 1.
7 ἄρχομαι.
8 ἐπιπίπτω.
9 ἐπιστρέφω, ch. 9. 35.
10 ἀκούω.
11 s. οὔσης.
12 μιμνήσκω, s. μνάομαι.
‡ τοῦ-m.
13 βαπτίζω.
14 ἐξαποστέλλω.
15 Jno. 5. 18. Phi. 2. 6.
16 παραγίνομαι.
17 Jno. 4. 10.
18 παρακαλέω.
19 χαίρω.
20 εἴδω.
21 δίδωμι.
22 ch. 27. 13. Ro. 8. 28. Ep. 1. 11. 2 Th. 1. 9.
23 ch. 8. 36. Mar. 9. 38, 39.
24 ch. 18. 18 Mat. 15. 32, Mar. 8. 2.
25 προςτίθημι, ch. 2. 47.
26 ἐξέρχομαι.
27 διασπείρω, ch. 8. 1.
28 εὑρίσκω.
§ Στεφάνῳ-h.
29 διέρχομαι.
30 ἄγω.
31 γίνομαι.
32 συνάγω.
33 διδάσκω.

μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
λόγον εἰ μὴ μόνον 'Ιου-
δαίοις.
20 Ἦσαν[3] δέ τινες ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι
καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες
* [4] εἰςελθόντες εἰς 'Αν-
τιόχειαν, [5]ἐλάλουν πρὸς
τοὺς † [6] 'Ελληνιστὰς, εὐ-
αγγελιζόμενοι τὸν Κύ-
ριον 'Ιησοῦν.
21 Καὶ [3]ἦν χεὶρ Κυρίου
μετ' αὐτῶν· πολύς τε
ἀριθμὸς πιστεύσας [9]ἐπ-
έστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύ-
ριον.
22 'Ηκούσθη[10] δὲ ὁ λό-
γος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκ-
κλησίας τῆς [11]ἐν 'Ιερου-
σαλύμοις περὶ αὐτῶν·
καὶ [14]ἐξαπέστειλαν Βαρ-
νάβαν [29] διελθεῖν ἕως
'Αντιοχείας.
23 "Ος [16] παραγενόμε-
νος καὶ [20]ἰδὼν τὴν χάριν
τοῦ Θεοῦ, [19]ἐχάρη, καὶ
[18]παρεκάλει πάντας τῇ
[22]προθέσει τῆς καρδί-
ας [24]προςμένειν τῷ Κυ-
ρίῳ·
24 Ὅτι [3] ἦν ἀνὴρ ἀγα-
θὸς, καὶ πλήρης Πνεύμα-
τος ἁγίου καὶ πίστεως.
Καὶ [25]προσετέθη ὄχλος
ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ.
25 'Εξῆλθε[26] δὲ εἰς
Ταρσὸν ᶜὁ Βαρνάβας
ἀναζητῆσαι Σαῦλον· καὶ
[28]εὑρὼν ᵈαὐτὸν,ǀ [30]ἤγα-
γεν ᵈαὐτὸνǀ εἰς 'Αντιό-
χειαν.
26 'Εγένετο[31] δὲ αὐ-
τοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον
[32]συναχθῆναι ᶜἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ, καὶ [33] διδ[illegible]

ὄχλον ἱκανὸν, [1]χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν
'Αντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς [2]Χριστιανούς.
27 'Εν ταύταις δὲ ταῖς
ἡμέραις [5]κατῆλθον ἀπὸ
'Ιεροσολύμων προφῆται
εἰς 'Αντιόχειαν.
28 * 'Αναστὰς [7] δὲ εἷς
ἐξ αὐτῶν, ὀνόματι "Αγαβος, [9]ἐσήμανε διὰ τοῦ
Πνεύματος, λιμὸν † μέγαν μέλλειν [11]ἔσεσθαι
ἐφ' ὅλην τὴν [12] οἰκουμένην· § ὅςτις ϗ [15]ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου
ὁ Καίσαρος.l
29 Τῶν δὲ μαθητῶν,
καθὼς [17] ηὐπορεῖτό
[18] τις, [19]ὥρισαν ἕκαςος
αὐτῶν εἰς [21] διακονίαν
πέμψαι[22] τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ 'Ιουδαίᾳ ἀδελφοῖς·
30 "Ο καὶ [23] ἐποίησαν
ἀποστείλαντες πρὸς
τοὺς [27] πρεσβυτέρους
διὰ χειρὸς Βαρνάβα ϗ
Σαύλου.

Κεφ. ιβ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν
καιρὸν [29] ἐπέβαλεν 'Ηρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς
χεῖρας [31]κακῶσαί τινας
τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.
2 ἀνεῖλε[33] δὲ 'Ιάκωβον τὸν ἀδελφὸν 'Ιωάννου μαχαίρα.
3 Καὶ [35] ἰδὼν ὅτι [37]ἀρεστί ἐστι τοῖς 'Ιουδαίοις, [38] προςέθετο
συλλαβεῖν ϗ Πέτρον·
(ἦσαν δὲ †† ἡμέραι
τῶν ἀζύμων·)
4 ὃν καὶ πιάσας [43] ἔθετο εἰς φυλ[ακήν,]
παραδοὺς τέσ[σαρσι]
τετραδίοις σ[τρατιωτῶν]
φυλάσσειν α[ὐτὸν, βου-]
λόμενος μετ[ὰ τὸ πά-]
σχα [6]ἀναγαγ[εῖν αὐτὸν]
τῷ λαῷ.
5 'Ο μὲν οὖν [Πέτρος]
[8]ἐτηρεῖτο ἐν [τῇ φυλα-]
κῇ· προσευχὴ [δὲ ἦν]
[10]ἐκτενὴς γινομ[ένη ὑπὸ]
τῆς ἐκκλησίας [πρὸς τὸν]
Θεὸν ‡ ὑπὲρ αὐ[τοῦ.]
6 "Οτε δὲ [12] ἔ[μελλεν]
αὐτὸν προάγειν [ὁ 'Η-]
ρώδης, τῇ νυκτὶ [ἐκείνῃ]
[11]ἦν ὁ Πέτρος κο[ιμώμε-]
νος μεταξὺ δύο ς[τρατι-]
ωτῶν, [20]δεδεμένο[ς ἁλύ-]
σεσι δυσί, φύλακ[ές τε]
πρὸ τῆς θύρας [8]ἐτ[ήρουν]
τὴν φυλακήν.
7 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγ[ελος]
Κυρίου [24]ἐπέςη, ϗ [φῶς]
[26] ἔλαμψεν ἐν τῷ ο[ἰκή-]
ματι· ‖ [28] πατάξα[ς δὲ]
τὴν πλευρὰν τοῦ [Πέ-]
τρου, [30] ἤγειρεν αὐ[τὸν,]
λέγων· [7] 'Ανάςα ἐν [τά-]
χει. Καὶ [32] ἐξέπ[εσον]
αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ [τῶν]
χειρῶν.
8 Εἶπέ τε ὁ ἄγγ[ελος]
πρὸς αὐτόν· ** [34] [πε-]
ρίζωσαι, καὶ [36] ὑπ[όδη-]
σαι τὰ σανδάλιά [σου.]
[23] 'Εποίησε δὲ ο[ὕτω.]
Καὶ λέγει αὐ[τῷ·]
Περιβαλοῦ τὸ ἱμά[τιόν]
σου, καὶ ἀκολο[ύθει]
μοι.
9 Καὶ [41] ἐξελθὼ[ν ἠ-]
κολούθει αὐτῷ. κ[αὶ οὐκ]
[35]ᾔδει ὅτι ἀληθέ[ς ἐστι]
τὸ γενόμενον [...]

A. D. 44.

1 ch. 10. 22.
2 παραδίδωμι
3 ch. 26. 28.
4 Jno. 18. 28.
5 κατέρχομαι
6 ἀνάγω.
* Vide App.
7 ἀνίστημι.
8 τηρέω.
9 σημαίνω.
† μεγάλην-h.
10 Lu. 22. 44.
11 εἰμί.
‡ περὶ-h.
12 μέλλω.
13 s. γῆν.
§ ἥτις-h.
15 γίνομαι.
16 s. εἰς ἐκκλησίαν, v. δίκην. [μαι.
17 εὐπορέομαι.
18 s. χρημάτων
19 ὁρίζω
20 δέω.
21 2 Co. 9.12.
22 s. τὶ.
23 ποιέω.
24 ἐφίστημι.
25 ἀποστέλλω
26 λάμπω.
27 ch. 14. 23.
‖ νύξας-n.
28 πατάσσω.
29 ἐπιβάλλω.
30 ἐγείρω.
31 ch. 7. 6.
32 ἐκπίπτω.
33 ἀναιρέω.
** Ζῶσαι-h.
34 περιζώννυμι
35 εἴδω.
36 ὑποδέω.
37 ch. 6. 2.
38 προςτίθημι. [βάνω.
39 συλλαμ-
†† αἱ-m.
41 ἐξέρχομαι.
42 ἀκολουθέω.
43 τίθημι.

19

ἀγγέλου· [1]ἐδόκει δὲ
ὅραμα βλέπειν.
10 Διελθόντες[4] δὲ πρώ-
την φυλακὴν καὶ δευτέ-
ραν, [5]ἦλθον ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν. τὴν
φέρυσαν εἰς τὴν πόλιν,
ἥτις [7]αὐτομάτη [8]ἠνοί-
χθη αὐτοῖς· καὶ [9]ἐξελ-
θόντες †[11]προῆλθον ῥύ-
μην μίαν· καὶ εὐθέως
[12]ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ'
αὐτοῦ.
11 Καὶ ὁ Πέτρος, [15]γε-
νόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶ-
πε· Νῦν ‡[17]οἶδα ἀλη-
θῶς ὅτι [18]ἐξαπέστειλε
Κύριος τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ, χ §[19]ἐξείλετό με
ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ
πάσης τῆς προσδοκίας
τοῦ λαοῦ τῶν Ἰου-
δαίων.
12 Συνιδών[21] τε [a]ἦλ-
θεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μα-
ρίας τῆς μητρὸς Ἰωάν-
νου, τοῦ ἐπικαλυμένου
Μάρκου, οὗ [23]ἦσαν ἱκα-
νοὶ [25]συνηθροισμένοι
καὶ προσευχόμενοι.
13 Κρούσαντος δὲ ‖ τῦ
Πέτρου τὴν θύραν τοῦ
πυλῶνος, [28]προσῆλθε
παιδίσκη ὑπακοῦσαι,
ὀνόματι Ῥόδη.
14 Καὶ [30]ἐπιγνοῦσα
τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρυ,
ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ
[8]ἤνοιξε τὸν πυλῶνα,
[33]εἰσδραμοῦσα δὲ [35]ἀπ-
ήγγειλεν [37]ἑστάναι
τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ
πυλῶνος.
15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν
εἶπον· Μαίνῃ. Ἡ δὲ
διϊσχυρίζετο οὕτως
ἔχειν. Οἱ δὲ [3]ἔλεγον·
[a]Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ
[23]ἐστιν.
16 Ὁ δὲ Πέτρος [6]ἐπέ-
μενε κρούων· [8]ἀνοίξαν-
τες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ
[10]ἐξέστησαν.
17 Κατασείσας δὲ αὐ-
τοῖς τῇ χειρὶ σιγᾷν,
διηγήσατο αὐτοῖς πῶς
ὁ Κύριος αὐτὸν [14]ἐξ-
ήγαγεν ἐκ τῆς φυ-
λακῆς· εἶπε δέ· [35]Ἀπ-
αγγείλατε Ἰακώβῳ ✝
τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα.
Καὶ [9]ἐξελθὼν [16]ἐπο-
ρεύθη εἰς ἕτερον τό-
πον.
18 Γενομένης[15] δὲ ἡμέ-
ρας, [23]ἦν τάραχος οὐκ
ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώ-
ταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος
[15]ἐγένετο.
19 Ἡρώδης δὲ ἐπι-
ζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ
[22]εὑρὼν, ἀνακρίνας
τοὺς φύλακας, [24]ἐκέ-
λευσεν [26]ἀπαχθῆναι·
καὶ [27]κατελθὼν ἀπὸ
τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν
Καισάρειαν, [28]διέτρι-
βεν.[29]
20 Ἦν[23] δὲ [b]ὁ Ἡρώ-
δης[1] θυμομαχῶν Τυρί-
οις καὶ Σιδωνίοις· ὁμο-
θυμαδὸν δὲ [31]παρῆσαν
πρὸς αὐτὸν, καὶ [32]πεί-
σαντες Βλάστον, τὸν
[34]ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τ[οῦ]
βασιλέως, [36]ᾐτοῦντο
εἰρήνην· διὰ τὸ τρέφε-
σθαι αὐτῶν τὴν χώ[ραν]
ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.
21 Τακτῇ δὲ ἡμέ[ρᾳ]

A. D. 44.

1 δοκέω.
2 Lu. 22. 59.
3 λέγω.
• Τυχὸν ὁ-n.
4 διέρχομαι.
5 ἔρχομαι.
6 ἐπιμένω.
7 Mar. 4. 28.
8 ἀνοίγω.
9 ἐξέρχομαι.
10 ἐξίστημι.
† κατέβησαν τοὺς ἑπτὰ βαθμοὺς, καὶ-f.[μαι.
11 προέρχο-
13 ἀφίστημι.
14 ἐξάγω.
15 γίνομαι.
16 πορεύομαι.
‡ οἶδα, ὅτι ἀληθῶς-n.
17 εἴδω. [λω.
18 ἐξαποστέλ-
§ ἐξείλατό-a.
19 ἐξαιρέω.
21 συνείδω.
22 εὑρίσκω.
23 εἰμί.
24 κελεύω.
25 συναθροί-ζω, c. 19.25.
26 ἀπάγω.
27 κατέρχομαι.
28 διατρίβω.
29 s. τὴν ὥραν v. τὸν χρόνον, ἐκεῖ.
‖ αὐτῦ-a. [κω.
30 ἐπιγινώσ-
31 πάρειμι.
32 πείθω.
33 εἰστρέχω.
34 s. ὄντα, v. τεταγμένον.
35 ἀπαγγέλ-
36 αἰτέω. [λω.
37 ἵστημι. [μαι.
38 προσέρχο-
39 s. χώρας.

Ἡρώδης ἐνδυσάμενος [1]ἐσθῆτα βασιλικὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, [3]ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς.

22 *Ὁ δὲ δῆμος [5]ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ, καὶ οὐκ ἀνθρώπου.

23 Παραχρῆμα δὲ [7]ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ [9]ἔδωκε [b]τὴν[l] δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ [11]γενόμενος σκωληκόβρωτος, [10]ἐξέψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ [15]ηὔξανε καὶ [17]ἐπληθύνετο.

25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος [19]ὑπέστρεψαν ‡ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν [21]ἐπικληθέντα Μάρκον.

Κεφ. ιγ΄.

ΗΣΑΝ[21] δέ [c]τινες[l] ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν [21]οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ [29]διδάσκαλοι, ὅ, τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος.

2 Λειτουργούντων[31] δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ, καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀφορίσατε [32] δή μοι τόν [b]τε[l] Βαρνάβαν καὶ [c]τὸν[l] Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ [9]προσκέκλημαι αὐτούς.

3 Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ [4]ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, [6]ἀπέλυσαν.

4 Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, [8]κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε [10]ἀπέπλευσαν εἰς τὴν[12] Κύπρον.

5 Καὶ [11]γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, [14]κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· [16]εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην †[18]ὑπηρέτην.

6 Διελθόντες[20] δὲ §τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, [22]εὗρόν τινα ‖[23] μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ [24]ὄνομα ‡Βαρϊησοῦς,

7 Ὃς [27]ἦν σὺν τῷ [25]ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος, προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, [26]ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

8 Ἀνθίστατο[28] δὲ αὐτοῖς **Ἐλύμας ὁ μάγος, (οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν [30]διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.††

9 Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) [33]πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου, [c]καὶ[l] ἀτενίσας εἰς αὐτὸν,

A. D. 45.

1 s. κατά.
2 προσκαλέω.
3 δημηγορέω.
4 ἐπιτίθημι.
* Καταλλαγέντος δὲ αὐτοῦ τοῖς Τυρίοις, ὁ δῆμος-n.
5 ἐπιφωνέω.
6 ἀπολύω.
7 πατάσσω.
8 κατέρχομαι
9 δίδωμι.
10 ἀποπλέω.
11 γίνομαι.
12 s. νῆσον.
13 ἐκψύχω.
14 καταγγέλλω.
15 αὐξάνω.
16 ἔχω.
17 πληθύνω.
† ὑπηρετοῦντα αὐτοῖς, al. εἰς διακονίαν.-n.
18 ver. 22, 26.
19 ὑποστρέφω.
‡ Vide App.
20 διέρχομαι.
21 ἐπικαλέω.
§ ὅλην-l.
22 εὑρίσκω.
‖ ἄνδρα-f.
23 v. 8, c. 8. 9.
24 s. ἦν.
25 ver. 8, 12.
26 ἐπιζητέω.
27 εἰμί.
28 ἀνθίστημι.
** Ἑτοίμας-n.
29 1 Co. 12.29.
30 διαστρέφω.
†† ἐπειδὴ ἥδιστα ἤκουεν αὐτῶν-f.
31 R. 15. 27.
32 Mat.25.32.
33 πλέω.

10 Εἶπεν· Ὦ πλήρης
παντὸς δόλου καὶ πά-
σης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ
διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης
δικαιοσύνης, οὐ [1] παύ-
σῃ [a] διαστρέφων τὰς
ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐ-
θείας;
11 Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεὶρ
[b] τοῦ [1] Κυρίου ἐπὶ σέ·
καὶ [7] ἔσῃ τυφλὸς, μὴ
βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι
καιροῦ. Παραχρῆμα δὲ
[9] ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν
ἀχλὺς καὶ σκότος· καὶ
περιάγων [10] ἐζήτει χει-
ραγωγούς.
12 Τότε [11] ἰδὼν ὁ ἀνθ-
ύπατος τὸ [12] γεγονὸς,
ἐπίστευσεν, ἐκπλησσό-
μενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ
Κυρίου.
13 Ἀναχθέντες [15] δὲ
ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ
τὸν Παῦλον, [17] ἦλθον
εἰς Πέργην τῆς Παμ-
φυλίας· Ἰωάννης δὲ
ἀποχωρήσας ἀπ' αὐ-
τῶν, [19] ὑπέστρεψεν εἰς
Ἱεροσόλυμα.
14 Αὐτοὶ δὲ [21] διελθόν-
τες ἀπὸ τῆς Πέργης,
[23] παρεγένοντο εἰς Ἀν-
τιόχειαν [24] τῆς Πισιδί-
ας, καὶ [25] εἰσελθόντες
εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ
ἡμέρα τῶν σαββάτων,
[26] ἐκάθισαν.
15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνά-
γνωσιν τοῦ νόμου καὶ
τῶν προφητῶν, [28] ἀπέ-
στειλαν οἱ [31] ἀρχισυνά-
γωγοι πρὸς αὐτοὺς. λέ-
γοντες· Ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ, εἰ ‖ ἔστι [1] λόγος
ἐν ὑμῖν [a] [2] παρακλήσε-
ως πρὸς τὸν λαὸν, λέ-
γετε.
16 Ἀναστὰς [4] δὲ Παῦ-
λος, καὶ κατασείσας τῇ
χειρὶ, [5] εἶπεν· Ἄνδρες
Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φο-
βούμενοι τὸν Θεὸν,
ἀκούσατε.
17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ
τούτου [b] Ἰσραὴλ [6] ἐξε-
λέξατο τοὺς πατέρας
ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν
[8] ὕψωσεν ἐν τῇ παροι-
κίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ
μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ
[12] ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ
αὐτῆς.
18 Καὶ ὡς τεσσαρακον-
ταετῆ χρόνον † [14] ἐτρο-
ποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ
ἐρήμῳ.
19 Καὶ [16] καθελὼν ἔθνη
ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν,
‡ [18] κατεκληροδότησεν
αὐτοῖς τὴν γῆν § αὐ-
τῶν.
20 Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς
ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ
πεντήκοντα, [20] ἔδωκε
κριτὰς ἕως Σαμουὴλ
τοῦ προφήτου.
21 Κἀκεῖθεν [22] ᾐτή-
σαντο βασιλέα, καὶ
[20] ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ
Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν
Κὶς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς
Βενιαμὶν, ἔτη τεσσα-
ράκοντα.
22 Καὶ [29] μεταστήσας
αὐτὸν, [30] ἤγειρεν αὐ-
τοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βα-
σιλέα, ᾧ [a] εἶπε μαρτυ-
ρήσας· [32] Εὗρον [33] Δα-
βὶδ τὸν [31] τοῦ Ἰεσσαὶ

A. D. 46.

[a] παρακλήσεως, πρὸς τὸν λαὸν λέγετε-n.
1 παύω.
2 ch. 9. 31. Ro. 12. 8.
3 ch. 20. 30. Mat. 17. 17.
4 ἀνίστημι.
5 s. ἵνα σιγῶσι.
6 ἐκλέγομαι.
7 εἰμί.
8 ὑψόω.
9 ἐπιπίπτω.
10 ζητέω.
11 εἴδω.
12 ἐξάγω.
13 γίνομαι.
† ἐτροφοφόρησεν-i.
14 τροποφορέω, De. 1. 31.
15 ἀνάγω.
16 καθαιρέω.
17 ἔρχομαι.
‡ κατεκληρονόμησεν-a.
18 κατακληροδοτέω, Jos. 19. 51.
§ Vide App.
19 ὑποστρέφω.
20 δίδωμι.
21 διέρχομαι.
22 αἰτέω.[μαι
23 παραγίνομαι.
24 s. πόλιν.
25 εἰσέρχομαι.
26 καθίζω.
27 s. υἱόν.
28 ἀποστέλλω.
29 μεθίστημι.
30 ἐγείρω.
31 c. 18. 8. 17. Mat. 9. 18.
32 εὑρίσκω.
33 1 Sa. 13. 14.
‖ τις-f.

[a] ἄνδρα ‖ κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.

23 Τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν *[5] ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ † σωτῆρα Ἰησοῦν,

24 Προκηρύξαντος [7] Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας [‡] παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ.

25 Ὡς δὲ [10] ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν [11] δρόμον, [13] ἔλεγε· Τίνα με [14] ὑπονοεῖτε [9] εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ' ἰδού, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ [19] γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης [21] ἀπεστάλη.

27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες, [10] ἐπλήρωσαν.

28 Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου [27] εὑρόντες, [29] ᾐτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν.

29 Ὡς δὲ [33] ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ [1] γεγραμμένα, [2] καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, [3] ἔθηκαν [4] εἰς μνημεῖον.

30 Ὁ δὲ Θεὸς [5] ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

31 Ὃς [6] ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, [8] οἵτινές ‡ [9] εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν.

32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν [12] γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς [14] ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις § αὐτῶν ἡμῖν, [16] ἀναστήσας Ἰησοῦν·

33 Ὡς καὶ ἐν τῷ ‖ ψαλμῷ τῷ [18] δευτέρῳ [1] γέγραπται· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον [20] γεγέννηκά σε.

34 Ὅτι δὲ [16] ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν· [22] Ὅτι [26] δώσω ὑμῖν τὰ [23] ὅσια [24] Δαβὶδ τὰ πιστά.

35 Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· [25] Οὐ [26] δώσεις τὸν ὅσιόν σου [28] ἰδεῖν διαφθοράν.

36 Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ **[30] ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ‖ [31] ἐκοιμήθη, καὶ [32] προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ· καὶ εἶδε διαφθοράν.

37 Ὃν δὲ ὁ Θεὸς [5] ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν.

A. D. 46.

1 γράφω.
2 καθαιρέω.
3 τίθημι.
4 s. τὸ σῶμα.
* ἤγαγε-a.
5 ἐγείρω.
† Vide App.
6 ὄπτομαι.
7 προκηρύσσω, c. 3. 20.
8 ὅστις.
‡ νῦν εἰσι-i.
9 εἰμί.
10 πληρόω.
11 ch. 20. 24.
12 γίνομαι.
13 λέγω.
14 ἐκπληρόω.
§ ἡμῶν, ἀναστήσας-a. al. αὐτῶν, ἀναστήσας al. αὐτῶν, ἡμῖν ἀναστ.
15 ch. 25. 18.
16 ἀνίστημι.
‖ πρώτῳ ψαλμῷ-l. al. ψαλμῷ omisso δευτέρῳ.
18 Ps. 2. 7.
19 ch. 4. 36.
20 γεννάω.
21 ἀποστέλλω
22 Is. 55. 3.
23 ver. 35.
24 s. ἔπεα.
25 Ps. 16. 10.
26 δίδωμι.
27 εὑρίσκω.
28 εἴδω.
29 αἰτέω.
** ὑπηρετήσας, τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη-n.
30 ch. 20. 34.
31 κοιμάω.
32 προστίθημι
33 τελέω.

38 Γνωστὸν οὖν [1]**ἔςω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοὶ,**
ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν
ἄφεσις ἁμαρτιῶν [3]κα-
ταγγέλλεται.
39 Καὶ ἀπὸ πάντων ὧν
οὐκ [5]ἠδυνήθητε ἐν τῷ
νόμῳ Μωσέως [9]δικαι-
ωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς
ὁ πιστεύων δικαιοῦ-
ται.
40 Βλέπετε οὖν μὴ
[10]ἐπέλθῃ [c]ἐφ' ὑμᾶς [|] τὸ
εἰρημένον ἐν τοῖς προ-
φήταις·
41 Ἴδετε[4] οἱ [11]κατα-
φρονηταὶ, καὶ θαυμά-
σατε καὶ [12]ἀφανίσθητε·
ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζο-
μαι ἐν ταῖς ἡμέραις
ὑμῶν,‡ [d]ἔργον [|] §ᾧ οὐ
μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις
[15]ἐκδιηγῆται ὑμῖν.
42 Ἐξιόντων[18] δὲ ‖ ἐκ
τῆς συναγωγῆς τῶν
Ἰουδαίων, [e 19]παρεκά-
λουν [|]** [b]τὰ ἔθνη [|] εἰς
τὸ †† μεταξὺ ‡‡σάββα-
τον [21]λαληθῆναι αὐ-
τοῖς §§τὰ ῥήματα [d]ταῦ-
τα.[|]
43 Λυθείσης[22] δὲ τῆς
συναγωγῆς, [25]ἠκολού-
θησαν πολλοὶ τῶν Ἰου-
δαίων καὶ τῶν σεβο-
μένων προσηλύτων τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνά-
βᾳ· οἵτινες προςλα-
λοῦντες [d]αὐτοῖς,[|] ἔπει-
θον αὐτοὺς ‖‖[31]ἐπιμέ-
νειν τῇ χάριτι τοῦ
Θεοῦ.
44 ‡ Τῷ *†δὲ ἐρχομένῳ
σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα
ἡ πόλις [2]συνήχθη ἀκοῦ-
σαι τὸν λόγον
* Θεοῦ.
45 Ἰδόντες [4] δὲ
Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλ
[6]ἐπλήσθησαν [7]ζήλ
καὶ [8]ἀντέλεγον
ὑπὸ τοῦ Παύλου
γομένοις, [d]ἀντιλέγ
τες καὶ [|] †βλασφημ
τες.
46 Παῤῥησιασάμ
δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Β
νάβας εἶπον· Ὑμῖν
ἀναγκαῖον πρῶτον
ληθῆναι [21] τὸν λό
τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ
[13]ἀπωθεῖσθε αὐτὸν,
οὐκ ἀξίους κρίνετε
τοὺς τῆς αἰωνίου ζω
ἰδοὺ, [14]στρεφόμεθα
τὰ ἔθνη.
47 Οὕτω γὰρ [16]ἐν
ταλται ἡμῖν ὁ Κύ
ος·[17] [33]Τέθεικά σε
φῶς ἐθνῶν, τοῦ [1]εἶ
σε εἰς σωτηρίαν
ἐσχάτου τῆς γῆς.
48 Ἀκούοντα δὲ
ἔθνη [20]ἔχαιρον,
[22]ἐδόξαζον τὸν λό
τοῦ Κυρίου· καὶ [24]ἐ
στευσαν ὅσοι [1]ἦσ
[26]τεταγμένοι εἰς ζω
αἰώνιον.
49 Διεφέρετο[27] δὲ
λόγος τοῦ Κυρίου
ὅλης τῆς χώρας.
50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι [28]
ρώτρυναν τὰς [26]σε
μένας γυναῖκας [b]κ
τὰς [30]εὐσχήμονας,
τοὺς πρώτους τῆς
λεως, καὶ [32]ἐπήγειρ
διωγμὸν ἐπὶ τὸν Π
λον ꭓ c τὸν [|] Βαρνάβ

A. D. 46.

1 εἰμί.
2 συνάγω.
* κυρίου-ι.
3 ch. 4. 2.
4 εἴδω.
5 δύναμαι.
6 πλέω.
7 ch. 5. 17.
8 ἀντιλέγω.
9 δικαιόω.
† al. ἐναντιά-μενοι καί.
10 ἐπέρχομαι
11 Hab. 1. 5.
12 Mat. 6. 16.
‡ Vide App.
13 ch. 7. 39.
14 στρέφω.
§ ὃ-λ. [μαι.
15 ἐκδιηγέο-
16 ἐντέλλω.
17 s. λέγων.
18 ἔξειμι.
‖ αὐτῶν, παρεκάλουν-α.
19 παρακαλέω.
** al. ἠξίουν.
†† ἑξῆς-π.
‡‡ conj. σαββάτων.
20 χαίρω.
21 λαλέω.
22 δοξάζω. [π.
§§ τὸν λόγον-
23 ch. 2. 24.
24 πιστεύω.
25 ἀκολουθέω.
26 τάσσω.
27 διαφέρω.
28 παροτρύνω
29 ch. 16. 14.
30 ch. 17. 12.
31 ch. 10. 48.
‖‖ προςμένειν-α.
32 ἐπεγείρω.
33 τίθημι.
Is. 42. 1, 6.
*† τε ἐχομένῳ-l.

ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐ-
τῶν.
51 Οἱ δὲ [3] ἐκτιναξά-
μενοι τὸν κονιορτὸν
τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ'
αὐτοὺς, [4] ἦλθον εἰς Ἰκό-
νιον.
52 Οἱ δὲ μαθηταὶ [5] ἐ-
πληροῦντο χαρᾶς καὶ
Πνεύματος ἁγίου.

Κεφ. ιδ'.

ΕΓΕΝΕΤΟ [9] δὲ ἐν
Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ
[11] εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς
τὴν συναγωγὴν τῶν
Ἰουδαίων, καὶ [13] λαλῆ-
σαι οὕτως ὥστε πιστεῦ-
σαι Ἰουδαίων τε καὶ
Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος.
2 Οἱ δὲ [15] ἀπειθοῦντες
Ἰουδαῖοι [16] ἐπήγειραν
‡ καὶ [19] ἐκάκωσαν τὰς
ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ
τῶν ἀδελφῶν.§
3 Ἱκανὸν μὲν οὖν χρό-
νον [21] διέτριψαν παῤ-
ῥησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ
Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι
τῷ λόγῳ τῆς χάριτος
αὐτοῦ, [b] καὶ [22] διδόντι
σημεῖα καὶ τέρατα [9] γί-
νεσθαι διὰ τῶν χειρῶν
αὐτῶν.
4 Ἐσχίσθη [25] δὲ τὸ
πλῆθος τῆς πόλεως· ϗ
οἱ μὲν [28] ἦσαν σὺν τοῖς
Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν
τοῖς ἀποστόλοις.
5 Ὡς δὲ [9] ἐγένετο [30] ὁρ-
μὴ τῶν ἐθνῶν τε ϗ Ἰου-
δαίων σὺν τοῖς ἄρχου-
σιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτοὺς,

1 ἐκβάλλω.
2 συνείδω.
3 ἐκτινάσσω.
4 ἔρχομαι.
5 πληρόω.
6 καταφεύγω.
7 Mat. 19. 26. Ro. 8. 3.
8 κάθημαι.
9 γίνομαι.
* περιπεπατήκει-α, al. περιεπάτησεν.
10 περιπατέω
11 εἰσέρχομαι.
12 ἀκούω.
13 λαλέω.
14 εἴδω.
15 ch. 17. 5. Jno. 3. 26.
16 ἐπεγείρω. ch. 13. 50.
17 σώζω.
18 ἀνίστημι.
† Vide App.
‡ διωγμόν-f.
19 κακόω. ch. 7. 6, 19.
§ Ὁ δὲ κύριος εἰρήνην ἐποίησεν. s. ταχὺ ἔδωκεν-f.
20 ἅλλομαι.
21 διατρίβω.
22 ποιέω.
23 δίδωμι.
24 ἐπαίρω.
25 σχίζω, Mat. 27. 51.
26 καταβαίνω
27 καλέω.
28 εἰμί.
29 ἡγέομαι.
30 Ja. 3. 4. Pr. 3. 25.
31 λιθοβολέω.
32 φέρω.
33 θέλω.

φυγον εἰς τὰς πόλεις
τῆς Λυκαονίας, Λύ-
στραν καὶ Δέρβην, καὶ
τὴν περίχωρον·
7 Κἀκεῖ [28] ἦσαν εὐαγ-
γελιζόμενοι.
8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύ-
στροις [7] ἀδύνατος τοῖς
ποσὶν [8] ἐκάθητο, χω-
λὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς
αὐτοῦ [b] ὑπάρχων,] ὃς
οὐδέποτε [*10] περιεπεπα-
τήκει.
9 Οὗτος [12] ἤκουε τοῦ
Παύλου λαλοῦντος· ὃς
ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ [14] ἰ-
δὼν ὅτι πίστιν ἔχει
τοῦ [17] σωθῆναι,
10 Εἶπε μεγάλῃ τῇ
φωνῇ· [†18] Ἀνάστηθι ἐπὶ
τοὺς πόδας σου ὀρθός.
Καὶ [†20] ἥλλετο, ϗ [10] πε-
ριεπάτει.
11 Οἱ δὲ ὄχλοι [14] ἰδόν-
τες ὃ [22] ἐποίησεν ὁ
Παῦλος, [24] ἐπῆραι τὴν
φωνὴν αὐτῶν, Λυκα-
ονιστὶ λέγοντες· Οἱ
θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀν-
θρώποις [26] κατέβησαν
πρὸς ἡμᾶς.
12 Ἐκάλουν [27] τε τὸν
[c] μὲν] Βαρνάβαν, Δία·
τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρ-
μῆν· ἐπειδὴ αὐτὸς [28] ἦν
ὁ [29] ἡγούμενος τοῦ λό-
γου.
13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς
τοῦ [28] ὄντος πρὸ τῆς πό-
λεως [b] αὐτῶν,] ταύρους
καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς
πυλῶνας [32] ἐνέγκας, σὺν
τοῖς ὄχλοις [33] ἤθελε
θύειν.

20 Κυκλωσάντων δὲ
αὐτὸν τῶν μαθητῶν,
ἀναστὰς εἰσῆλθεν
εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ
ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν
τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρ-
βην.
21 Εὐαγγελισάμενοί τε
τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ
[10] μαθητεύσαντες ἱκα-
νούς, [12] ὑπέστρεψαν εἰς
τὴν Λύστραν καὶ Ἰκό-
νιον καὶ Ἀντιόχειαν.
22 Ἐπιστηρίζοντες [14]
τὰς ψυχὰς τῶν μαθη-
τῶν, παρακαλοῦντες
[16] ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ
[17] ὅτι διὰ πολλῶν θλί-
ψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ.
23 Χειροτονήσαντες
δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους
κατ' ἐκκλησίαν, προσ-
ευξάμενοι μετὰ νηστειῶν,
ὦν, [26] παρέθεντο αὐτοὺς
τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πε-
πιστεύκεισαν.
24 Καὶ [30] διελθόντες
τὴν Πισιδίαν, [31] ἦλθον
εἰς Παμφυλίαν.
25 Καὶ λαλήσαντες ἐν
Πέργῃ τὸν λόγον, κα-
τέβησαν εἰς Ἀττάλει-
αν·
26 Κἀκεῖθεν [34] ἀπέ-
πλευσαν εἰς Ἀντιόχει-
αν, ὅθεν ἦσαν [36] παρα-
δεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ
Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ
ἐπλήρωσαν.
27 Παραγενόμενοι δὲ
καὶ συναγαγόντες τὴν
ἐκκλησίαν, [39] ἀνήγγει-
λαν ὅσα ἐποίησεν ὁ

10 Mat. 28.19.
11 s. εἰδώλων.
13 s. πράγματα ὄντα.
14 c. 15. 32, 41.
16 ch. 13. 43.
21 ἀφίημι.
22 2 Co. 8. 19.
23 Lu. 6. 9, 33.
25 παρατίθημι.
27 ἐμπιπλάω.
28 πιστεύω.
29 καταπαύω.
30 διέρχομαι.
31 ἔρχομαι.
33 καταβαίνω.
34 ἀποπλέω.
35 εἰμί.
36 παραδίδωμι.
37 παραγίνομαι.
38 s. αὐτον.
39 ἀναγγέλλω.

ιβον· οι ...
ὐκ ὀλίγον σὺν
ηταῖς.

ἐφ. ιέ.

νες [8]κατελθόν-
τῆς Ἰουδαίας,*
κον τοὺς ἀδελ-
Ὅτι ἐὰν μὴ † πε-
σθε τῷ ἔθει
ος, οὐ δύνασθε
αι.
ομένης [11] οὖν
ως καὶ § [14] συζη-
οὐκ ὀλίγης τῷ
καὶ τῷ Βαρνά-
ις αὐτούς, ‖ [17] ἔ-
ἀναβαίνειν Παῦ-
ὶ Βαρνάβαν καί
ἄλλους ἐξ αὐ-
ρὸς τοὺς ἀποςό-
καὶ πρεσβυτέ-
ὶς Ἱερουσαλὴμ,
οῦ [19] ζητήματος
.

3 πιστεύω.
4 διατρίβω.
5 κατέρχομαι.
* τῶν πεπιστευκότων ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων-f.
6 συνάγω.
7 διδάσκω.
8 εἴδω.
† περιτμηθῆτε-h.
9 σώζω.
10 ἀνίστημι.
11 γίνομαι.
12 ἐπίςαμαι.
‡ alii transp. al. ἐν ὑμῖν.
13 ch. 19. 40.
§ ζητήσεως-a alii καὶ ζητήσεως-c.
14 ch. 28. 29.
16 ch. 15. 21.
2 Co. 7. 17.
‖ Vide App.
17 τάσσω.
18 ἐκλέγομαι.

τες· Ὅτι δεῖ περιτέ-
μνειν αὐτοὺς, παραγ-
γέλλειν τε τηρεῖν τὸν
νόμον Μωϋσέως.
6 Συνήχθησαν [6] δὲ οἱ
ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι [9]ἰδεῖν περὶ τοῦ
λόγου τούτου.
7 Πολλῆς δὲ συζητή-
σεως γενομένης, [10]ἀνα-
στὰς Πέτρος εἶπε πρὸς
αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ, ὑμεῖς [12]ἐπίστασθε
ὅτι ἀφ' ἡμερῶν [16] ἀρ-
χαίων ὁ Θεὸς ἐν
ἡμῖν ‡ [18] ἐξελέξατο διὰ
τοῦ στόματός μου ἀκοῦ-
σαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
πιστεῦσαι.
8 Καὶ ὁ [20] καρδιογνώ-
στης Θεὸς [22]ἐμαρτύρη-
σεν αὐτοῖς, [23] δοὺς αὐ-
τοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγι-
ον, καθὼς καὶ ἡμῖν·

ρό-
πᾶν
κυον
ὕλου
ι ⁹ ἐ-
ημεῖα
τοῖς
σιγῆ-
κρίθη
. ⁶Ἀν-
ούσατέ
γήσατο
ὁ Θεὸς
¹³ λα-
ν λαὸν
τι αὐτοῦ.
συμφω-
γοι τῶν
θὼς ¹⁵γέ-
ῦτα ἀνα-
ἀνοικοδο-
κηνὴν Δα-
πτωκυῖαν,
ατεσκαμμέ-
ἀνοικοδο-
⁰ἀνορθώσω
ἂν ἐκζητή-
κατάλοιποι
ώπων τὸν
ὶ πάντα τὰ
οὓς ²⁵ἐπικέ-
ὸ ὄνομά μου
ς· λέγει Κύ-
οιῶν *ταῦτα
στὰ ἀπ' ²⁷αἰ-
έστι τῷ Θεῷ
ἔργα αὐτοῦ.
γὼ κρίνω μὴ³¹
χλεῖν τοῖς ἀπὸ

A. D. 52.

1 σώζω.
* Vide App.
2 ch. 4. 32.
3 σιγάω.
4 ἐπιστέλλω.
5 ἀκούω
† εἰδωλοθύ-
τωυ-n.
‡ conj. πορ-
κείας s.
χοιρείας.
6 ver. 29.
1 Cor. 7. 2.
7 ἐξηγέομαι.
8 ver. 29.
ch. 21. 25.
9 ποιέω.
10 s. πᾶσαν.
11 ἀποκρίνο-
μαι. [το-n.
§ ἐπελέξα-
12 ἐπισκέ-
πτομαι.
13 λαμβάνω.
14 δοκέω.
15 γράφω.
16 ἐκλέγομαι.
17 πίπτω.
18 ἡγέομαι.
19 κατασκά-
πτω.
Am. 9. 11.
20 Lu. 13. 13.
21 γράφω.
22 s. μέσεα.
23 Am. 9. 12.
25 ἐπικαλέω,
Ja. 2. 7.
26 ἀκούω.
27 ch. 3. 21.
Lu. 1. 70.
28 ἐξέρχομαι.
29 εἰμί.
30 ταράσσω,
ch. 17. 8.
31 s. δεῖν.
32 παρενο-
χλέω,
Ju. 14 17.
33 διαστέλλω,
Mat. 16. 20.

τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφου-
σιν ἐπὶ τὸν Θεόν·
20 Ἀλλὰ ⁴ἐπιστεῖλαι
αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι
ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων
τῶν † εἰδώλων, καὶ τῆς
‡ ⁶ πορνείας, ᵈ καὶ τοῦ
* πνικτοῦ,| καὶ τοῦ αἵ-
ματος.*
21 Μωσῆς γὰρ ἐκ γε-
νεῶν ἀρχαίων κατὰ
¹⁰πόλιν τοὺς κηρύσσον-
τας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς
συναγωγαῖς κατὰ πᾶν
σάββατον ἀναγινωσκό-
μενος.
22 Τότε ¹⁴ἔδοξε τοῖς
ἀποστόλοις καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ
τῇ ἐκκλησίᾳ, ¹⁶ ἐκλεξα-
μένους ἄνδρας ἐξ αὐ-
τῶν πέμψαι εἰς Ἀντι-
όχειαν, σὺν τῷ Παύλῳ
καὶ Βαρνάβᾳ· Ἰούδαν
τὸν ἐπικαλούμενον Βαρ-
σαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄν-
δρας ¹⁸ ἡγουμένους ἐν
τοῖς ἀδελφοῖς·
23 Γράψαντες ²¹ διὰ
χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ
ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι ᵈ καὶ οἱ | ἀδελ-
φοὶ, τοῖς κατὰ τὴν Ἀν-
τιόχειαν καὶ Συρίαν ϗ
Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς
ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν.
24 Ἐπειδὴ ᵇ ἠκούσαμεν
ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ²⁸ἐξ-
ελθόντες ³⁰ ἐτάραξαν
ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευ-
άζοντες τὰς ψυχὰς
ὑμῶν, ᶜλέγοντες περι-
τέμνεσθαι, καὶ τηρεῖν
τὸν νόμον,| οἷς οὐ ³³δι-
εστειλάμεθα·

25 ᵛἜδοξεν[1] ἡμῖν [20] γε-
νομένοις ὁμοθυμαδὸν,
* [2] ἐκλεξαμένους ἄνδρας
[3] πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν
τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,
26 Ἀνθρώποις [5] παρα-
δεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐ-
τῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
27 Ἀπεστάλκαμεν [29]
οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν,
καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου
ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐ-
τά.
28 ᵛἜδοξε [1] γὰρ τῷ
ἁγίῳ Πνεύματι ✗ ἡμῖν,
μηδὲν πλέον [9] ἐπιτίθε-
σθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν
τῶν ἐπάναγκες § τού-
των ‖,
29 Ἀπέχεσθαι εἰδω-
λοθύτων, καὶ αἵματος,
d καὶ πνικτοῦ, ǀ καὶ πορ-
νείας· ἐξ ὧν διατηροῦν-
τες ἑαυτοὺς, εὖ πράξε-
τε.†† [16] ᵛἜῤῥωσθε.
30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυ-
θέντες §§ [17] ἦλθον εἰς
Ἀντιόχειαν· καὶ συνα-
γαγόντες τὸ πλῆθος,
[21] ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστο-
λήν.
31 Ἀναγνόντες [25] δὲ,
ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρα-
κλήσει.
32 Ἰούδας ‖‖ δὲ καὶ
Σίλας, καὶ αὐτοὶ προ-
φῆται [27] ὄντες, διὰ λό-
γου πολλοῦ [28] παρεκά-
λεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, ✗
[31] ἐπεστήριξαν.
33 Ποιήσαντες δὲ χρό-
νον, [32] [33] ἀπελύθησαν
μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν
ἀδελφῶν πρὸς τοὺς
† ἀποστόλους.
34 c ᵛἜδοξε[1] δὲ τῷ Σίλᾳ
[4] ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. ǀ ‡
35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρ-
νάβας [6] διέτριβον [7] ἐν
Ἀντιοχείᾳ, διδάσκον-
τες καὶ εὐαγγελιζόμε-
νοι, μετὰ καὶ ἑτέρων
πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ
Κυρίου.
36 Μετὰ δέ τινας ἡμέ-
ρας εἶπε Παῦλος πρὸς
Βαρνάβαν· Ἐπιστρέ-
ψαντες δὴ [11] ἐπισκε-
ψώμεθα τοὺς ἀδελ-
φοὺς b ἡμῶν ǀ κατὰ πᾶ-
σαν πόλιν, ἐν αἷς [13] κατ-
ηγγείλαμεν τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχου-
σι.
37 Βαρνάβας δὲ § [14] ἐ-
βουλεύσατο συμπαραλα-
βεῖν ** τὸν Ἰωάννην
τὸν καλούμενον Μάρκον.
38 Παῦλος δὲ ‡‡ [15] ἠξί-
ου, τὸν [18] ἀποστάντα
ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυ-
λίας, καὶ μὴ [19] συνελ-
θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔρ-
γον, μὴ συμπαραλαβεῖν
τοῦτον.
39 Ἐγένετο [20] οὖν πα-
ροξυσμὸς, ὥστε [24] ἀπο-
χωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ'
ἀλλήλων· τόν τε Βαρ-
νάβαν, [26] παραλαβόντα
τὸν Μάρκον, ἐκπλεῦσαι
εἰς Κύπρον.
40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξά-
μενος Σίλαν, [34] ἐξῆλθε,
[8] παραδοθεὶς τῇ χάριτι
τοῦ *† Θεοῦ ὑπὸ τῶν
ἀδελφῶν.

A. D. 53.

1 δοκέω [νοις-i
* ἐκλεξαμέ-
2 ἐκλέγομαι.
† ἀποστόλους-i.
3 πέμπω.
4 ἐπιμένω.
‡ Μόνος δὲ Ἰούδας ἐπορεύθη-f.
5 παραδίδωμι, c.14.26.
6 διατρίβω.
7 s. τὸν χρόνον
9 ἐπιτίθημι.
§ ἐβούλετο-h.
‖ alii transp.
11 ἐπισκέπτομαι. [λω.
13 καταγγέλ-
14 βουλεύομαι.
** ✗ Ἰωάννην-a. alii Ἰωάννην-i
†† φερόμενοι ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι-f
‡‡ οὐκ ἐβούλετο-n.
15 ἀξιόω.
16 ῥώννυμι.
§§ κατῆλθον-h
17 ἔρχομαι.
18 ἀφίστημι.
19 συνέρχομαι.
20 γίνομαι.
21 ἐπιδίδωμι.
24 ἀποχωρίζομαι.
25 ἀναγινώσκω.
26 παραλαμ-
‖‖ τε-a. [βάνω
27 εἰμί. [λέω.
28 παρακα-
29 ἀποστέλλω
31 ἐπιστηρίζω
32 s. τινά.
33 ἀπολύω.
34 ἐξέρχομαι.
*† κυρίου-i.

41 [1]Διήρχετο δὲ τὴν
Συρίαν καὶ Κιλικίαν,
ἐπιςηρίζων τὰς ἐκκλη-
σίας.

Κεφ. ις΄.

ΚΑΤΗΝΤΗΣΕ [5] δὲ
εἰς Δέρβην ϗ Λύςραν·
καὶ ἰδού, μαθητής τις
[7]ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμό-
θεος υἱὸς γυναικός [b]τι-
νος[| e]Ἰυδαίας[|] ‡πιστῆς,
πατρὸς δὲ Ἕλληνος·
2 Ὃς [11]ἐμαρτυρεῖτο
ὑπὸ τῶν ἐν Λύςροις ϗ
Ἰκονίῳ ἀδελφῶν.
3 Τοῦτον [14]ἠθέλησεν ὁ
Παῦλος σὺν αὐτῷ [15]ἐξ-
ελθεῖν· καὶ [17]λαβὼν
[19]περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς
[7]ὄντας ἐν τοῖς τόποις
ἐκείνοις· [21]ᾔδεισαν
γὰρ ἅπαντες τὸν πατέ-
ρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην
[23]ὑπῆρχεν.
4 Ὡς δὲ [25]διεπορεύον-
το τὰς πόλεις, [28]παρε-
δίδουν αὐτοῖς φυλάσ-
σειν τὰ [29]δόγματα τὰ
[30]κεκριμένα ὑπὸ τῶν
ἀποςόλων ϗ τῶν πρεσ-
βυτέρων τῶν [31]ἐν Ἰε-
ρουσαλήμ.
5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι
[32]ἐστερεοῦντο τῇ πί-
ςει, καὶ [33]ἐπερίσσευον
τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέ-
ραν.
6 Διελθόντες [1] δὲ τὴν
Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλα-
τικὴν χώραν, κωλυθέν-
τες ὑπὸ τοῦ ἁγίϐ Πνεύ-
ματος [35]λαλῆσαι τὸν
λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,

A. D. 53.

1 διέρχομαι.
2 ἔρχομαι.
3 παραζω.
* εἰς-α.
4 ἐάω.
† Ἰησοῦ-m.
5 καταντάω.
6 παρέρχο-
7 εἰμί. [μαι.
‡ alii χήρας
al. Ἰυδαίας
χήρας.
8 καταβαίνω.
9 ὄπτομαι.
10 ἵστημι.
11 μαρτυρέω.
12 διαβαίνω.
13 ch. 21. 28.
14 θέλω.
15 ἐξέρχομαι.
§ Vide App.
16 ζητέω.
17 λαμβάνω.
18 ch. 9. 22.
19 περιτέμνω.
20 προςκαλέω.
‖ Θεός-ὁ.
21 εἴδω.
22 ἀνάγω.
23 ὑπάρχω.
24 ch. 21. 1.
25 διαπορεύο-
μαι.
26 ἔπειμι.
27 s. ἡμέρα[μι.
28 παραδίδω-
29 ch. 17. 7.
30 κρίνω.
** κεφαλή-n.
con. πρώτης.
31 s. ὄντων.
†† al. μερίς.
32 στερέω.
33 περισσεύω.
‡‡ πύλης-ἡ.
§§ ἐνομίζομεν
προςευχὴν-n
34 νομίζω.
35 λαλέω.
36 συνέρχο-
μαι.

7 Ἐλθόντε…
Μυσίαν, …
[*] κατὰ τὴν…
πορεύεσθαι…
[4] εἴασεν α…
Πνεῦμα.[†]
8 Παρελθό…
Μυσίαν, …
εἰς Τρωάδα…
9 Καὶ ὅρα…
νυκτὸς [9] ὤφ…
λω· Ἀνήρ τ…
κεδὼν [10] ἑςὼ…
λῶν αὐτὸν, …
[12]Διαβὰς ε…
νίαν, [13]βοήθ…
10 § Ὡς δὲ…
εἶδεν, εὐθέω…
σαμεν [15] ἐξ…
τὴν Μακεδο…
βιβάζοντες…
κέκληται ἡ…
ριος εὐαγ…
αὐτούς.
11 Ἀναχθέ…
ἀπὸ τῆς Τρω…
θυδρομήσαμ…
μοθράκην, τ…
ούσῃ [27] εἰς …
12 Ἐκεῖθε…
Φιλίππους, …
[**]πρώτη ατ…
[†† c] τῆς […
πόλις, κολώ…
δὲ ἐν ταύτ…
διατρίβοντε…
τινάς.
13 Τῇ τε …
σαββάτων…
ἔξω τῆς ‡‡π…
ποταμὸν, οὗ…
ζετο προςε…
καὶ καθίσ…
λοῦμεν τ…
σαις γυν…

14 Καί τις γυνὴ ὀνό-
ματι Λυδία, πορφυρό
πωλις, πόλεως Θυατεί-
ρων, [2] σεβομένη τὸν
Θεὸν, [5] ἤκουεν· ἧς ὁ
Κύριος [7] διήνοιξε τὴν
καρδίαν, προςέχειν
τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ
τοῦ Παύλου.
15 Ὡς δὲ [9] ἐβαπτί-
σθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς,
[11] παρεκάλεσε, λέγου-
σα· Εἰ [13] κεκρίκατέ με
πιστὴν τῷ Κυρίῳ [14] εἶ-
ναι, [15] εἰςελθόντες εἰς
τὸν οἶκόν μου, [17] μείνα-
τε. Καὶ [19] παρεβιάσατο
ἡμᾶς.
16 Ἐγένετο [21] δὲ πο-
ρευομένων ἡμῶν εἰς
* προςευχὴν, παιδίσκην
τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα
† Πύθωνος ἀπαντῆσαι
ἡμῖν, ἥτις [23] ἐργασίαν
πολλὴν [25] παρεῖχε τοῖς
κυρίοις αὐτῆς, [27] μαν-
τευομένη.
17 Αὕτη κατακολουθή-
σασα τῷ Παύλῳ καὶ
‡ ἡμῖν, [31] ἔκραζε λέγου-
σα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι,
δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ
ὑψίστου [14] εἰσίν, οἵτινες
καταγγέλλουσιν ‖ ἡμῖν
ὁδὸν σωτηρίας.
18 Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ
πολλὰς ἡμέρας. [35] Δια-
πονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος,
καὶ [36] ἐπιστρέψας, τῷ
πνεύματι εἶπε· Παραγ-
γέλλω σοι ἐν τῷ ὀνό-
ματι Ἰησοῦ Χριστοῦ,
[2] ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς.
Καὶ [2] ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες [1] δὲ οἱ κύρι-
οι αὐτῆς ὅτι [2] ἐξῆλθεν
ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας
αὐτῶν, [4] ἐπιλαβόμενοι
τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σί-
λαν, [6] εἵλκυσαν εἰς τὴν
[8] ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρ-
χοντας.
20 Καὶ [10] προςαγαγόν-
τες αὐτοὺς τοῖς [12] στρα-
τηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ
ἄνθρωποι ἐκταράσσου-
σιν ἡμῶν τὴν πόλιν,
Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες·
21 Καὶ καταγγέλλου-
σιν ἔθη, ἃ οὐκ [16] ἔξεστιν
ἡμῖν [18] παραδέχεσθαι,
οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις
[14] οὖσι.
22 Καὶ [20] συνεπέστη ὁ
ὄχλος κατ' αὐτῶν· καὶ
οἱ στρατηγοὶ, [22] περιῤῥή-
ξαντες αὐτῶν τὰ ἱμά-
τια, [24] ἐκέλευον [26] ῥα-
βδίζειν.
23 Πολλάς τε [28] ἐπι-
θέντες αὐτοῖς πληγὰς
[29] ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
[30] παραγγείλαντες τῷ
[32] δεσμοφύλακι, ἀσφα-
λῶς τηρεῖν αὐτούς·
24 Ὃς παραγγελίαν
τοιαύτην § [33] εἰληφὼς,
[29] ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν,
καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν
[34] ἠσφαλίσατο εἰς τὸ
ξύλον.
25 Κατὰ δὲ τὸ [37] μεσο
νύκτιον Παῦλος ϗ Σί
λας προςευχόμενοι [38] ὕ
μνην τὸν Θεόν· [39] ἐπη
κροῶντο δὲ αὐτῶν ο
δέσμιοι.
26 Ἄφνω δὲ [40] σεισμὸ

A. D. 53.

1 εἴδω.
2 ἐξέρχομαι.
3 σέβω. [νω.
4 ἐπιλαμβά-
5 ἀκούω.
6 ἑλκύω.
7 διανοίγω.
8 ch. 17. 17.
9 βαπτίζω.
10 προςάγω.
11 παρακα-
λέω.
12 v. 22. 35, 36.
13 κρίνω.
14 εἰμί. [μαι.
15 εἰςέρχο-
16 ἔξειμι.
17 μένω.
18 παραδέχο-
μαι.
19 παραβιά-
ζομαι. [μι.
20 συνεφίστη-
21 γίνομαι.
* τὴν προςευ-
χὴν-h.
† πύθωνα-i.
22 2 Mac. 4. 28.
23 ch. 19. 24.
24 κελεύω.
25 παρέχω.
26 2 Co. 11. 25.
27 De. 18. 10.
28 ἐπιτίθημι.
29 βάλλω.
30 παραγγέλ-
λω.
‡ τῷ Σίλᾳ-n.
31 κράζω.
32 v. 27, 36.
§ λαβὼν-h.
33 λαμβάνω.
‖ ὑμῖν.
34 ἀσφαλίζω.
35 ch. 4. 2.
36 ἐπιστρέφω.
37 ch. 20. 7.
Mar. 13. 35.
38 ὑμνέω.
39 ἐπακροάο-
μαι.
40 Mat. 8. 24.

[7]ἐγένετο μέγας, ὥστε
[1]σαλευθῆναι τὰ θεμέλια
τοῦ δεσμωτηρίου· [3]ἀνε-
ῴχθησάν τε παραχρῆμα
αἱ θύραι πᾶσαι, ϗ πάν-
των τὰ δεσμὰ * [6]ἀνέθη.
27 Ἔξυπνος δὲ [7]γενό-
μενος ὁ δεσμοφύλαξ,
καὶ [9]ἰδὼν [3]ἀνεῳγμέ-
νας τὰς θύρας τῆς φυ-
λακῆς, σπασάμενος μά-
χαιραν, [11]ἔμελλεν ἑαυ-
τὸν ἀναιρεῖν, νομίζων
[13]ἐκπεφευγέναι τοὺς
δεσμίους.
28 Ἐφώνησε[15] δὲ φωνῇ
μεγάλῃ ὁ Παῦλος, λέ-
γων· Μηδὲν [16]πράξῃς
σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες
γάρ [17]ἐσμεν ἐνθάδε.
29 Αἰτήσας[19] δὲ φῶτα
[21]εἰσεπήδησε, καὶ [22]ἔν-
τρομος [7]γενόμενος
[23]προσέπεσε τῷ Παύλῳ
καὶ τῷ Σίλᾳ.
30 Καὶ [27]προαγαγὼν
αὐτοὺς ἔξω, ‡ [20]ἔφη·
Κύριοι, τί με δεῖ ποι-
εῖν, ἵνα [29]σωθῶ;
31 Οἱ δὲ εἶπον· Πίστευ-
σον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰη-
σοῦν Χριστὸν, καὶ σω-
θήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
σου.
32 Καὶ [30]ἐλάλησαν αὐ-
τῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου,
§ καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ
οἰκίᾳ αὐτοῦ.
33 Καὶ [32]παραλαβὼν
αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, [35]ἔλου-
σεν ἀπὸ τῶν πληγῶν·
καὶ [37]ἐβαπτίσθη αὐτὸς
καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες
παραχρῆμα.

A. D. 53.

1 σαλεύω.
2 ἀνάγω.
3 ἀνοίγω.
4 παρατίθημι
5 ἀγαλλιάο-
μαι, Lu. 1. 47.
* ἀνείθη. s.
ἀνεῴχθη. s.
ἀνελύθη-n.
6 ἀνίημι
7 γίνομαι.
8 πιστεύω.
9 εἴδω.
† Vide App.
10 ἀποστέλλω
11 μέλλω.
12 v. 38.
13 ἐκφεύγω.
14 ἀπαγγέλλω
15 φωνέω.
16 πράσσω.
17 εἰμί.
18 ἐξέρχομαι.
19 αἰτέω.
20 φημί.
21 εἰσπηδάω.
22 ch. 7. 32.
He. 12. 21.
23 προσπίπτω
24 δέρω.
25 ch. 22. 25.
26 βάλλω.
27 προάγω.
‡ τὰς λοιπὸς
ἀσφαλισά-
μενος, ϗ.f.
28 ἔρχομαι.
29 σώζω.
30 λαλέω.
§ σὺν-a.
31 φοβέω.
32 παραλαμ-
βάνω. [λέω.
33 παρακα-
34 ἐξάγω.
35 λούω.
36 ἐρωτάω.
37 βαπτίζω.
38 εἰσέρχο-
μαι. [λω.
39 ἀναγγέλ-

34 Ἀναγαγών[2] τε αὐ-
τοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ, [4]παρέθηκε τράπε-
ζαν, καὶ [5]ἠγαλλιάσατο
πανοικὶ [8]πεπιστευκὼς
τῷ Θεῷ.
35 Ἡμέρας δὲ [7]γενομέ-
νης † [10]ἀπέστειλαν οἱ
στρατηγοὶ τοὺς [12]ῥα-
βδούχους, λέγοντες·
Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώ-
πους ἐκείνους.
36 Ἀπήγγειλε[14] δὲ ὁ
δεσμοφύλαξ τοὺς λό-
γους τούτους πρὸς
τὸν Παῦλον· Ὅτι
[10]ἀπεστάλκασιν οἱ στρα-
τηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε·
νῦν οὖν [18]ἐξελθόν-
τες, πορεύεσθε ἐν εἰ-
ρήνῃ.
37 Ὁ δὲ Παῦλος [20]ἔφη
πρὸς αὐτούς· [24]Δείραν-
τες ἡμᾶς δημοσίᾳ, [25]ἀ-
κατακρίτους, ἀνθρώ-
πους Ῥωμαίους ὑπάρ-
χοντας, [26]ἔβαλον εἰς
φυλακὴν, ϗ νῦν λάθρᾳ
ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ
γάρ· ἀλλὰ [28]ἐλθόντες
αὐτοὶ ἡμᾶς [34]ἐξαγαγέ-
τωσαν.
38 Ἀνήγγειλαν[39] δὲ
τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥα-
βδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦ-
τα· καὶ [31]ἐφοβήθησαν
ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖ-
οί [17]εἰσι.
39 Καὶ [28]ἐλθόντες
[33]παρεκάλεσαν αὐτοὺς,
καὶ [34]ἐξαγαγόντες [36]ἠ-
ρώτων [18]ἐξελθεῖν τῆς
πόλεως.
40 Ἐξελθόντες[18] δὲ ἐκ
τῆς φυλακῆς [38]εἰσῆλθον

[redacted]

εἰς τὴν Λυδίαν· καὶ
ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς,
παρεκάλεσαν αὐτοὺς,
καὶ [a] ἐξῆλθον.

Κεφ. ιζ΄.

ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ[7] δὲ
τὴν Ἀμφίπολιν καὶ
Ἀπολλωνίαν, [9] ἦλθον
εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου
ἦν [c] ἡ συναγωγὴ τῶν
Ἰουδαίων.
2 Κατὰ δὲ τὸ [13]εἰωθὸς
τῷ Παύλῳ [15] εἰσῆλθε
πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ
σάββατα τρία [17]διελέ-
γετο † αὐτοῖς ἀπὸ τῶν
γραφῶν,
3 Διανοίγων[18] ϗ [21]πα-
ρατιθέμενος ὅτι τὸν
Χριςὸν [22]ἔδει [23]παθεῖν
καὶ [24] ἀναστῆναι ἐκ νε-
κρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
[11]ἐστιν ‡ ὁ Χριστὸς Ἰη-
σοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλ-
λω ὑμῖν.
4 Καί τινες ἐξ αὐτῶν
[26]ἐπείσθησαν, ϗ [27]προς-
εκληρώθησαν τῷ Παύ-
λῳ καὶ τῷ Σίλα, τῶν τε
[29]σεβομένων Ἑλλήνων
πολὺ πλῆθος, γυναι-
κῶν τε τῶν πρώτων
οὐκ ὀλίγαι.
5 § Ζηλώσαντες[31] δὲ οἱ
ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι,
καὶ προςλαβόμενοι τῶν
ἀγο- ραίων τινὰς ἄνδρας
πονη- ροὺς, καὶ ὀχλοποιή-
σαν- τες, [34]ἐθορύβουν τὴν
πόλ- ιν· [35]ἐπιστάντες τε
τῇ οἰκίᾳ ‖ Ἰάσονος,
ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγα-
γεῖν εἰς τὸν δῆμον.
6 Μὴ [37] εὑρόντες δὲ
αὐτοὺς, [2] ἔσυρον τὸν
Ἰάσονα καί τινας ἀδελ-
φοὺς ἐπὶ τοὺς [4] πολιτάρ-
χας, [6]βοῶντες· Ὅτι οἱ
τὴν[8] οἰκουμένην [10] ἀνα-
στατώσαντες,[24] οὗτοι
ϗ ἐνθάδε [12]πάρεισιν·
7 Οὓς [14] ὑποδέδεκται
Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάν-
τες ἀπέναντι τῶν [16]δογ-
μάτων Καίσαρος πράτ-
τουσι, βασιλέα λέγον-
τες ἕτερον [11] εἶναι, Ἰη-
σοῦν.
8 Ἐτάραξαν[18] δὲ τὸν
ὄχλον καὶ τοὺς πολι-
τάρχας ἀκούοντας ταῦ-
τα.
9 Καὶ [20] λαβόντες τὸ
ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσο-
νος καὶ τῶν λοιπῶν,
[25] ἀπέλυσαν αὐτούς.
10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐ-
θέως διὰ τῆς νυκτὸς
[28] ἐξέπεμψαν τόν τε
Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν
εἰς Βέροιαν· οἵτινες
[30] παραγενόμενοι, εἰς
τὴν συναγωγὴν τῶν
Ἰουδαίων [32]ἀπῄεσαν.
11 Οὗτοι δὲ [11] ἦσαν
εὐγενέστεροι τῶν ἐν
Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες
[33] ἐδέξαντο τὸν λόγον
μετὰ πάσης προθυμί-
ας, [e] τὸ | καθ' ἡμέραν
ἀνακρίνοντες τὰς γρα-
φὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕ-
τως.
12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ
αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ
τῶν Ἑλληνίδων γυναι-
κῶν τῶν εὐσχημόνων
καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλί-
γοι.

A. D. 53.

* πρὸς-l.
1 εἴδω.
2 σύρω.
3 παρακαλέω
4 ver. 8.
5 ἐξέρχομαι.
6 βοάω.
7 Lu. 8. 1.
8 s. γῆν.
9 ἔρχομαι.
10 ch. 21. 38.
11 εἰμί.
12 πάρειμι.
13 ἔθω.
14 ὑποδέχομαι.
15 εἰςέρχομαι.
16 ch. 16. 4.
17 διαλέγομαι, v. 17.
† αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν διανοίγων καὶ-n.
18 ταράσσω.
19 ch. 16. 14.
20 λαμβάνω.
21 παρατίθημι.
22 δεῖ.
23 πάσχω
24 ἀνίστημι.
25 ἀπολύω.
‡ Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὃν-n. al. ὁ Χριστὸς, Ἰησοῦς ὃν.
26 πείθω.
27 προςκληρόω.
28 ἐκπέμπω.
29 σέβομαι.
30 παραγίνομαι.
§ Vide App.
31 ch. 14. 2.
32 ἄπειμι.
33 δέχομαι.
34 θορυβέω.
35 ἐφίστημι.
‖ Ἰάσωνος-n
36 ζητέω.
37 εὑρίσκω.

13 'Ως δὲ [1]ἔγνωσαν οἱ
ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης
'Ιουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ
Βεροίᾳ [2]κατηγγέλη ὑπὸ
τοῦ Παύλου ὁ λόγος τῦ
Θεοῦ, [5]ἦλθον κἀκεῖ,
[7]σαλεύοντες [*]τοὺς ὄ-
χλους.†
14 Εὐθέως δὲ τότε τὸν
Παῦλον ἐξαπέστειλαν
οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι
ὡς [‡§] ἐπὶ τὴν ‖θάλασ-
σαν· [20]ὑπέμενον δὲ ὅ,
τε Σίλας ϗ ὁ Τιμόθεος
ἐκεῖ.
15 Οἱ δὲ [10]καθιστῶν-
τες τὸν Παῦλον, [11]ἤγα-
γον [c]αὐτὸν | ἕως 'Αθη-
νῶν· ††καὶ [12]λαβόν-
τες ἐντολὴν πρὸς τὸν
Σίλαν καὶ Τιμόθεον,
ἵνα ὡς τάχιστα [5]ἔλθω-
σι πρὸς αὐτὸν, [29]ἐξῄε-
σαν.
16 'Εν δὲ ταῖς 'Αθή-
ναις ἐκδεχομένυ αὐτὺς
τοῦ Παύλυ, [15]παρωξύ-
νετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ἐν αὐτῷ, §§θεωροῦντι
κατείδωλον [27]ὖσαν τὴν
πόλιν.
17 Διελέγετο[18] μὲν ὖν
ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς
'Ιυδαίοις καὶ τοῖς σεβο-
μένοις, καὶ ἐν τῇ [22]ἀγο-
ρᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν
πρὸς τοὺς παρατυγχά-
νοντας.
18 Τινὲς δὲ *†τῶν
'Επικουρείων καὶ τῶν
Στωϊκῶν φιλοσόφων
[25]συνέβαλλον αὐτῷ·
καί τινες ἔλεγον· Τί
ἂν θέλοι ὁ σπερμολό-
γος οὗτος λέγειν; Οἱ
δέ· [3]Ξένων [4]δαιμονίων
δοκεῖ καταγγελεὺς [27]εἶ-
ναι· [d]ὅτι τὸν 'Ιησοῦν,
καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐ-
τοῖς [6]εὐηγγελίζετο.|
19 'Επιλαβόμενοί τε
αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον
πάγον [11]ἤγαγον, λέγον-
τες· ‡Δυνάμεθα [1]γνῶ-
ναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ
ὑπὸ σοῦ [8]λαλυμένη δι-
δαχή;
20 Ξενίζοντα [9] γάρ τι-
να εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀ-
κοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα
οὖν [1]γνῶναι ** τί ἂν
θέλοι ταῦτα [27]εἶναι.
21 ('Αθηναῖοι δὲ πάν-
τες καὶ οἱ ἐπιδημῦντες
ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον
[13]εὐκαίρουν, ἢ λέγειν
‡‡τι καὶ ἀκούειν [14]και-
νότερον.)
22 Σταθεὶς[16] δὲ ὁ Παῦ-
λος ἐν μέσῳ τῦ 'Αρείου
πάγου, [17]ἔφη· Ἄνδρες
'Αθηναῖοι, κατὰ πάντα
ὡς δεισιδαιμονεστέρους
ὑμᾶς θεωρῶ.
23 Διερχόμενος γὰρ
καὶ ‖‖[19]ἀναθεωρῶν τὰ
[20]σεβάσματα ὑμῶν,
[21]εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ
[23]ἐπεγέγραπτο· 'Αγνώ-
στῳ Θεῷ. Ὃν οὖν [24]ἀ-
γνοοῦντες εὐσεβεῖτε,
τοῦτον ἐγὼ καταγγέλ-
λω ὑμῖν.
24 'Ο Θεὸς ὁ ποιήσας
τὸν κόσμον καὶ πάντα
τὰ [26]ἐν αὐτῷ, οὗτος
οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύ-
ριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν
χειροποιήτοις ναοῖς
κατοικεῖ·

A. D. 54.

1 γινώσκω.
2 ver. 21. Mat. 25. 35.
3 καταγγέλλω.
4 1 Co. 10. 20. 1 Ti. 4. 1.
5 ἔρχομαι.
6 εὐαγγελίζω.
7 ch. 2. 25.
* καὶ ταράσσοντες-f.
† ὁ διελίμπανον.-f.
‡ Οὐ-f.
§ al. ἕως.
‖ conj. Θεσσαλίαν·
8 λαλέω.
9 1 Pe. 4.4,12.
** τίνα θέλοι-i.
10 καθίστημι
11 ἄγω.
†† Vide App.
12 λαμβάνω.
13 Mar. 6. 31.
‡‡ ἤ καί-n.
14 Mat. 9. 17.
15 παροξύνω.
16 ἵστημι.
17 φημι.
§§ θεωροῦντος-i. [μαι.
18 διαλέγομαι
‖‖ ἱστορῶν s. διϊστορῶν-n
19 He. 13. 7.
20 2 Th. 2. 4.
21 εὑρίσκω.
22 ch. 16. 19.
23 ἐπιγράφω.
24 ch. 13. 27.
*† ϗ τῶν-i.
25 συμβάλλω, c.14.15.
26 s. ὄντα.
27 εἰμί.
28 ὑπομένω.
29 ἔξειμι.

25 Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν
* ἀνθρώπων θεραπεύε-
ται, προσδεόμενός τι-
νος, αὐτὸς [3] διδοὺς πᾶσι
ζωὴν καὶ πνοὴν † καὶ
τὰ πάντα·
26 Ἐποίησέ [5] τε ἐξ
ἑνὸς [d] αἵματος [1] πᾶν
ἔθνος ἀνθρώπων κατοι-
κεῖν ἐπὶ ‡ πᾶν τὸ πρόσ-
ωπον τῆς γῆς, [7] ὁρίσας
§ [9] προτεταγμένους και-
ροὺς, καὶ τὰς ὁροθεσί-
ας τῆς κατοικίας αὐ-
τῶν·
27 Ζητεῖν ‖ τὸν Κύρι-
ον, εἰ ἄραγε [11] ψηλαφή-
σειαν αὐτὸν καὶ [13] εὕ-
ροιεν· ** καίτοιγε οὐ
μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκά-
στου ἡμῶν †† ὑπάρχον-
τα.
28 Ἐν αὐτῷ γὰρ [14] ζῶ-
μεν, καὶ κινούμεθα, καὶ
[15] ἐσμεν· ὡς καί τινες
τῶν καθ' ὑμᾶς [17d] ποιη-
τῶν [l] [19] εἰρήκασι· Τοῦ
γὰρ καὶ γένος [15] ἐσμέν.
29 Γένος οὖν ὑπάρχον-
τες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφεί-
λομεν νομίζειν χρυσῷ
ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, [20] χα-
ράγματι τέχνης καὶ ἐν-
θυμήσεως ἀνθρώπου,
τὸ [21] Θεῖον [15] εἶναι
ὅμοιον.
30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους
τῆς [22] ἀγνοίας [25] ὑπερι-
δὼν ὁ Θεὸς, τανῦν πα-
ραγγέλλει τοῖς ἀνθρώ-
ποις ‡‡ πᾶσι [27] πανταχοῦ
μετανοεῖν.
31 §§ Διότι [29] ἔστησεν
ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρί-
νειν τὴν [31] οἰκουμένην
ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀν-
δρὶ ‖‖ ᾧ [1] ὥρισε, πίστιν
[2] παρασχὼν πᾶσιν, [4] ἀν-
αστήσας αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν.
32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνά-
στασιν νεκρῶν, οἱ μὲν
[6] ἐχλεύαζον· οἱ δὲ εἶ-
πον· Ἀκουσόμεθά σου
πάλιν περὶ τούτου.
33 Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος
[8] ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐ-
τῶν.
34 Τινὲς δὲ ἄνδρες
[10] κολληθέντες αὐτῷ,
[12] ἐπίστευσαν· ἐν οἷς
καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεο-
παγίτης, καὶ γυνὴ ὀνό-
ματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι
σὺν αὐτοῖς.

Κεφ. ιη'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα χω-
ρισθεὶς [16] ὁ Παῦλος ἐκ
τῶν Ἀθηνῶν [18] ἦλθεν
εἰς Κόρινθον.
2 Καὶ [19] εὑρών τινα
Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύ-
λαν, Ποντικὸν τῷ γέ-
νει, [22] προσφάτως [18] ἐλη-
λυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλί-
ας, καὶ Πρίσκιλλαν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, (διὰ τὸ
[24] διατεταχέναι [e] Κλαύ-
διον [l] χωρίζεσθαι πάν-
τας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ
τῆς Ῥώμης,) [26] προσῆλ-
θεν αὐτοῖς·
3 Καὶ διὰ τὸ ὁμότεχ-
νον εἶναι, [28] ἔμενε παρ'
αὐτοῖς, καὶ [30] εἰργάζε-
το· [d] ἦσαν [15] γὰρ σκη-
νοποιοὶ τὴν τέχνην. [l]
4 Διελέγετο [32] δὲ ἐν
τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν

A. D. 54.

* ἀνθρωπί-
νων-h.
1 ὁρίζω.
2 παρέχω.
3 δίδωμι.
4 ἀνίστημι.
† κατὰ
πάντα-n.
5 ποιέω.
6 χλευάζω.
‡ παντὸς προ-
σώπου-n.
7 ver. 31.
8 ἐξέρχομαι.
§ προστεταγ-
μένους-l.
9 προτάσσω.
10 κολλάω.
‖ τὸν θεὸν,-h.
al. τὸ θεῖον.
11 Lu. 24. 39.
12 πιστεύω.
13 εὑρίσκω.
** καίγε-h.
al. καίτοι.
†† ἀπέχον-
τα-n.
14 ζάω.
15 εἰμί.
16 χωρίζω.
17 Ro. 2. 13.
18 ἔρχομαι.
19 εἴ ω.
20 Re. 13. 16
21 2Pe. 1. 3, 4.
22 2 Mac. 14.
36.
23 ch. 3. 17.
24 διατάσσω.
25 ὑπερείδω.
26 προσέρχο-
μαι.
‡‡ πάντας-h.
27 ch. 21. 28.
28 μένω.
§§ καθότι-h.
29 ἵστημι.
30 ἐργάζομαι
31 s γῆν.
‖‖ Vide App.
32 διαλέγομαι

20

1 ἔπειθέ
; καὶ ῞Ελ-

3 κατῆλθον
ακεδονίας ὅ,
αὶ ὁ Τιμόθε-
ετο τῷ †πνεύ-
αῦλος, 5 δια-
ενος τοῖς Ἰυ-
τὸν Χριστὸν

ιτασσομένων 7
ν ϗ βλασφημέν-
ετιναξάμενος τὰ
εἶπε πρὸς αὐ-
Τὸ αἷμα 11 ὑμῶν
ν κεφαλὴν ὑμῶν·
ιὸς ἐγώ. ἀπὸ τοῦ 13
ὶς τὰ ἔθνη 15 πο-
ομαι.
αὶ 17 μεταβὰς ἐκεῖ-
19 ἦλθεν εἰς οἰκίαν
ὸς ὀνόματι ** Ἰού-
ου, σεβομένου τὸν
ῶν, οὗ ἡ οἰκία 20 ἦν
νομοροῦσα τῇ συνα-
ωγῇ.
8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχι-
συνάγωγος 21 ἐπίστευσε
τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ· ϗ πολλοὶ
τῶν Κορινθίων ἀκού-
οντες 21 ἐπίστευον, καὶ
23 ἐβαπτίζοντο.
9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος
δι' ὁράματος ἐν νυκτὶ
τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ,
ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιω-
πήσῃς·
10 Διότι ἐγώ εἰμι με-
τὰ σοῦ, ϗ οὐδεὶς 26 ἐπι-
θήσεταί σοι τοῦ κακῶ-
σαί σε· διότι λαός 20 ἐστί
μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ.

A. D. 55.

* ἐντιθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ-f.
1 πείθω.
2 καθίζω.
3 κατέρχομαι.
4 συνέχω. ch. 7. 5, 7.
† τῷ λόγῳ-a. conj. utrumque-e.
5 ch. 2. 40.
‡ ἀνθυπάτου ὄντος-i.
6 κατεφίστημι.
§ εἶναι τὸν-i.
7 Ro. 13. 2.
8 ἄγω.
9 ἐκτινάσσω, ch. 13. 51.
‖ ἀνατρέπει-n.
10 Je. 29. 8.
11 s. ἔστω.
12 σέβω.
13 s. χρόνου.
14 cf. c. 13. 10.
15 πορεύομαι.
16 ἀνέχω.
17 μεταβαίνω.
18 ὅπτομαι.
19 ἔρχομαι.
** Τίτου, s. Τίτου Ἰούστου-n.
†† ζητήματά-i.
20 εἰμί.
21 πιστεύω.
22 ἀπελαύνω.
‡‡ al. Ἰουδαῖοι
23 βαπτίζω.
24 ἐπιλαμβάνω.
25 μέλλω.
26 ἐπιτίθημι.
27 προσμένω.

11 Ἐκάθισέ 9 τε ἐνιαυ-
τὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδά-
σκων ἐν αὐτοῖς τὸν λό-
γον τοῦ Θεοῦ.
12 Γαλλίωνος δὲ ‡ ἀν-
θυπατεύοντος τῆς Ἀχα-
ΐας, 6 κατεπέστησαν ὁ-
μοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι
τῷ Παύλῳ, ϗ 8 ἤγαγον
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,
13 Λέγοντες· Ὅτι, πα-
ρὰ τὸν νόμον οὗτος
‖ 10 ἀναπείθει τοὺς ἀν-
θρώπους 12 σέβεσθαι
τὸν Θεόν.
14 Μέλλοντος δὲ τοῦ
Παύλου ἀνοίγειν τὸ στό-
μα, εἶπεν ὁ Γαλλίων
πρὸς τοὺς Ἰουδαίους·
Εἰ μὲν οὖν 20 ἦν ἀδί-
κημά τι ἢ 14 ῥᾳδιούργη-
μα πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι,
κατὰ λόγον ἂν 16 ἠνε-
σχόμην ὑμῶν.
15 Εἰ δὲ †† ζήτημά
20 ἐστι περὶ λόγου καὶ
ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ
καθ' ὑμᾶς, 18 ὄψεσθε
αὐτοί· κριτὴς 4 γὰρ
ἐγὼ τούτων οὐ βούλο-
μαι 20 εἶναι.
16 Καὶ 22 ἀπήλασεν
αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήμα-
τος.
17 Ἐπιλαβόμενοι 24 δὲ
πάντες ‡‡ οἱ Ἕλληνες
Σωσθένην τὸν ἀρχισυν-
άγωγον, ἔτυπτον
ἔμπροσθεν τοῦ βήμα-
τος· καὶ οὐδὲν τούτων
τῷ Γαλλίωνι ἔμε-
λεν.
18 Ὁ δὲ Παῦλος
27 προσμείνας ἔτι ἡμέρας
ἱκανάς, τοῖς

ενος, ¹ἐξέ-
ῆν Συρίαν,
ῶ Πρισκίλ-
ύλας, ²κει-
κεφαλὴν ἐν
⁷εἶχε γὰρ

ησε⁸ δὲ εἰς
κείνυς ¹¹κα-
οῦ· αὐτὸς
ὼν εἰς τὴν
¹³διελέχθη
οις.
ντῶν δὲ αὐ-
είονα χρό-
ιι παρ' αὐ-
ἐπένευσεν·
ἀπετάξατο
ὶν· ᶜΔεῖ με
ἑορτὴν τὴν
ποιῆσαι εἰς
·1 πάλιν
μψω πρὸς
εοῦ θέλον-
ἰνήχθη ἀπὸ
ου.
ιτελθὼν εἰς
, ³⁷ἀναβὰς,
ιμενος τὴν
³⁸κατέβη
ιαν.
ιήσας χρό-
ἐξῆλθε, δι
αθεξῆς τὴν
χώραν καὶ
ἐπιστηρί-
; τοὺς μα-

ως δέ τις
ὀνόματι,
ς τῷ γένει,
, ⁸κατήν-
φεσον, δυ-
ταῖς γρα-

A. D. 56.

1 ἐκπλέω.
2 εἰμί.
3 κείρω.[διϊ.
* ἐν τῇ πατρί-
5 Ro. 12. 11.
6 λαλέω.
7 ἔχω.
8 διδάσκω.
† Ἰησοῦ-n.
9 καταντάω.
10 ἐπίσταμαι
11 καταλείπω
12 ἄρχομαι
13 εἰσέρχο-
μαι. [βαίνω
14 προσλαμ-
15 διαλέγο-
17 μένω. [μαι
‡ alii transp.
al. τϐ κυρίϐ.
§ Vide App.
19 ἐκτίθημι.
20 διέρχομαι.
21 ἐπινεύω.
22 ἀποτάσσω
23 s. χώραν.
‖ προπεμψά-
μενοι-n.
26 γράφω.
27 ἀποδέχο-
μαι. [μαι.
28 παραγίνο-
29 ἀνάγω.
30 συμβάλλω
** συνελά-
βετο-n.
31 πιστεύω.
33 s. πόλεως.
34 Lu. 23. 10.
35 κατέρχο-
μαι.[γχομαι
36 διακατελέ-
37 ἀναβαίνω.
38 καταβαίνω
40 γίνομαι.
41 ἐξέρχομαι
†† ἀνατολι-
κά-n.
‡‡ Ἀπολλώ-
νιος al. Ἀ-
πελλῆς-n.

25 Οὗτος ²ἦν κατη-
χημένος *τὴν ὁδὸν τοῦ
Κυρίου· καὶ ⁵ζέων τῷ
πνεύματι, ⁶ἐλάλει καὶ
⁸ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ
περὶ τοῦ † Κυρίϐ, ¹⁰ἐπι-
στάμενος μόνον τὸ βά-
πτισμα Ἰωάννου.
26 Οὗτός τε ¹²ἤρξατο
παῤῥησιάζεσθαι ἐν τῇ
συναγωγῇ. Ἀκϐσαντες
δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ
Πρίσκιλλα, ¹⁴προςελά-
βοντο αὐτὸν, καὶ ἀκρι-
βέστερον αὐτῷ ¹⁹ἐξέ-
θεντο τὴν ᶜτοῦ Θεοῦ ‡
‡ ὁδόν.
27 § Βουλομένου δὲ αὐ-
τοῦ ²⁰διελθεῖν εἰς τὴν
Ἀχαΐαν, ‖προτρεψάμε-
νοι οἱ ἀδελφοὶ ²⁶ἔγρα-
ψαν τοῖς μαθηταῖς
²⁷ἀποδέξασθαι αὐτόν·
ὃς ²⁸παραγενόμενος
** ³⁰συνεβάλετο πολὺ
τοῖς ³¹πεπιςευκόσι διὰ
τῆς χάριτος.
28 Εὐτόνως³⁴ γὰρ τοῖς
Ἰουδαίοις ³⁶διακατη-
λέγχετο δημοσίᾳ, ἐπι-
δεικνὺς διὰ τῶν γρα-
φῶν, ²εἶναι τὸν Χρι-
στὸν Ἰησοῦν.

Κεφ. ιθ΄.

ΕΓΕΝΕΤΟ § ⁴⁰ δὲ ἐν
τῷ τὸν Ἀπολλῶ ²εἶναι
ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον
²⁰διελθόντα τὰ †† ἀνω-
τερικὰ μέρη, ἐλθεῖν εἰς
‡‡ Ἔφεσον· καὶ εὑρών τι-
νας μαθητὰς,
2 Εἶπε πρὸς αὐτούς·
Εἰ Πνεῦμα ἅγιον ἐλά-
βετε πιςεύσαντες; Οἱ

[redacted]

πρὸς αὐτόν·
εἰ Πνεῦμα
στιν, ²ἠκοῦ-

·ε ᶜπρὸς αὐ-
τί οὖν ³ἐβα-
; Οἱ δὲ εἶπον·
ωάννυ βάπτι-

δὲ Παῦλος·
ς ᵇμὲν ‖ ³ἐβά-
άπτισμα μετα-
τῷ λαῷ λέγων,
ἐρχόμενον μετ'
ἵνα πιστεύσωσι,
τιν, εἰς τὸν ᵇΧρι-
Ἰησοῦν.
ύσαντες δὲ ³ἐβα-
ησαν εἰς τὸ ὄνομα
Κυρίου Ἰησοῦ.
αὶ ⁹ἐπιθέντος αὐ-
τῦ Παύλυ τὰς χεῖ-
¹¹ἦλθε τὸ Πνεῦμα
ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς,
λάλυν τε γλώσσαις,
¹³προεφήτευον.
Ἦσαν ¹ δὲ οἱ πάντες
ρες ὡσεὶ δεκαδύο.
Εἰσελθὼν ¹⁴ δὲ εἰς
συναγωγὴν, ἐπαρ-
ιάζετο, ἐπὶ ** μῆνας
ς ¹⁶διαλεγόμενος,
πείθων τὰ περὶ
βασιλείας τοῦ
ῦ.
Ὡς δέ τινες ¹⁷ἐσκλη-
οντο καὶ ¹⁹ἠπείθυν,
ολογοῦντες τὴν ὁ-
ἐνώπιον τοῦ πλή-
ς, †† ²¹ἀποστὰς ἀπ'
ῶν, ²³ἀφώρισε τὺς
τὰς, καθ' ἡμέραν
γόμενος ἐν τῇ
Τυράννου τι-

A. D. 57.

* λαμβάνουσί τινες,-π.
1 εἰμί.
2 ἀκούω.
3 βαπτίζω.
4 ποιέω.
5 ἐπιφέρω.
6 Le. 13. 2–4.
7 ἐξέρχομαι.
† ἀποφέρεσθαι-h.
‡ ἐκπορεύεσθαι-a.
8 ἐπιχειρέω.
9 ἐπιτίθημι.
§ καὶ-h. al. ἐκ s. χ ἐκ s. καὶ ἀπό.
10 ch. 28. 13.
11 ἔρχομαι.
12 λαλέω.
13 προφητεύω.
14 εἰσέρχομαι.
‖ Ὁρκίζω-a.
15 Mar. 5. 7.
** ἡμέρας-n.
16 ch. 17. 2.
17 σκληρύνω.
18 ἀποκρίνομαι.
19 ἀπειθέω, ch. 17. 5.
20 ch. 10. 28.
†† τῶν ἐθνῶν-f.
21 ἀφίστημι.
22 1 Sa. 10. 6. 11. 6.
23 ἀφορίζω.
‡‡ ἀπὸ ὥρας πέμπτης ἕως δεκάτης-f.
§§ κατακυριεύσαν-i.
24 Mat. 20. 25.
25 γίνομαι.
‖‖ ἀμφοτέρων-h. al. e.

10 Τοῦτο δὲ ²¹ἐγένετο
ἐπὶ ἔτη δύο, ὥςε πάν-
τας τοὺς κατοικοῦντας
τὴν Ἀσίαν ἀκῦσαι τὸν
λόγον τοῦ Κυρίου ᵇἸη-
σοῦ,‖ Ἰυδαίους τε καὶ
Ἕλληνας.
11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς
τυχύσας ⁴ἐποίει ὁ Θεὸς
διὰ τῶν χειρῶν Παύλυ.
12 Ὥςτε καὶ ἐπὶ τοὺς
ἀσθενοῦντας † ⁵ἐπιφέ-
ρεσθαι ἀπὸ τοῦ ⁶χρω-
τὸς αὐτῦ συδάρια ἢ σι-
μικίνθια, χ ἀπαλλάσ-
σεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
νόσυς, τά τε πνεύματα
τὰ πονηρὰ ‡ ἐξέρχεσθαι
ᵇἀπ' αὐτῶν.‖
13 Ἐπεχείρησαν ⁸ δὲ
τινες §ἀπὸ τῶν ¹⁰περι-
ερχομένων Ἰουδαίων
ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν
ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ
πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ
ὄνομα τῦ Κυρίυ Ἰησοῦ,
λέγοντες· ‖ ¹⁵Ὁρκίζο-
μεν ὑμᾶς τὸν Ἰησῦν, ὃν
ὁ Παῦλος κηρύσσει.
14 Ἦσαν ¹ δέ τινες
υἱοὶ Σκευᾶ Ἰυδαίου ἀρ-
χιερέως ἑπτὰ, οἱ τοῦτο
ποιοῦντες.
15 Ἀποκριθὲν ¹⁸ δὲ τὸ
πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶ-
πε· Τὸν Ἰησοῦν γινώ-
σκω, καὶ τὸν Παῦλον
²⁰ἐπίςαμαι· ὑμεῖς δὲ
τίνες ¹ἐστέ;
16 Καὶ ²²ἐφαλλόμενο[illegible]
ἐπ' αὐτὺς ὁ ἄνθρωπο[illegible]
ἐν ᾧ ¹ἦν τὸ πνεῦμα
πονηρὸν, ᶜκαὶ ‖ [illegible]
τακυριεύσας ‖‖ α[illegible]
ἴσχυσε κατ'

ὥςτε γυμνοὺς καὶ [1] τε-
τραυματισμένους [2] ἐκ-
φυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου
ἐκείνου.
17 Τοῦτο δὲ [5] ἐγένετο
γνωςὸν πᾶσιν Ἰυδαίοις
τε καὶ Ἕλλησι τοῖς κα-
τοικοῦσι τὴν Ἔφεσον·
καὶ [6] ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ
πάντας αὐτὸς, ϗ [7] ἐμε-
γαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ.
18 Πολλοί τε τῶν [11] πε-
πιςευκότων [13] ἤρχοντο
ἐξομολογούμενοι † καὶ
ἀναγγέλλοντες τὰς
πράξεις αὐτῶν.
19 Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ
[15] περίεργα [17] πραξάν-
των, [19] συνενέγκαντες
τὰς βίβλους, [20] κατέ-
καιον ἐνώπιον πάντων·
καὶ [21] συνεψήφισαν τὰς
τιμὰς αὐτῶν, καὶ [23] εὗ-
ρον ἀργυρίου μυριάδας
πέντε.
20 Οὕτω κατὰ [24] κρά-
τος ὁ λόγος τȣ̃ Κυρίου
[25] ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.
21 Ὡς δὲ [27] ἐπληρώθη
ταῦτα, [29] ἔθετο ὁ Παῦ-
λος ἐν τῷ Πνεύματι,
[31] διελθὼν τὴν Μακεδο-
νίαν καὶ Ἀχαΐαν, πο-
ρεύεσθαι εἰς Ἱερουσα-
λὴμ, εἰπών· Ὅτι μετὰ
τὸ [5] γενέσθαι με ἐκεῖ,
δεῖ με καὶ Ῥώμην [33] ἰ-
δεῖν.
22 Ἀποστείλας [35] δὲ
εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο
τῶν διακονούντων αὐτῷ,
Τιμόθεον καὶ Ἔραςον,
αὐτὸς [37] ἐπέσχε χρό-
νον [36] εἰς τὴν Ἀσίαν.

A. D. 59.

1 τραυματίζω
2 ch. 12. 18.
3 ἐκφεύγω.
4 ch. 9. 2.
5 γίνομαι.
6 ἐπιπίπτω.
7 μεγαλύνω.
8 Je. 6. 29.
* ἴσως ὡς κι-
βώρια μι-
κρά-f.
9 He. 11. 10.
10 ch. 16. 16.
11 πιστεύω.
12 ch. 12. 12.
13 ἔρχομαι.
14 ἐπίςαμαι.
† τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν-f
‡ ὑμῶν-h.
15 1 Ti. 5. 13.
16 εἰμί.
17 πράσσω.
18 πείθω.
19 συμφέρω.
20 κατακαίω.
21 συμψηφί-
ζω.
22 Jno. 13. 8.
23 εὑρίσκω.
24 Col. 1. 11.
25 αὐξάνω.
26 v. 28,34,35.
27 πληρόω.
§ Vide App.
28 λογίζομαι
29 τίθημι.
30 καθαιρέω.
‖ τῆς μεγα-
λειότητος-n.
31 διέρχομαι.
32 Lu. 9. 43.
33 εἴδω.
34 σέβω.
35 ἀποστέλλω
36 s. ταῦτα.
37 ἐπέχω.
38 κράζω.
39 παρέχω.
** ὀλίγον-f.
40 μεθίστημι.

23 Ἐγένετο [1] δὲ κατὰ
τὸν καιρὸν ἐκεῖνον [2] τά-
ραχος οὐκ ὀλίγος περὶ
τῆς [4] ὁδοῦ.
24 Δημήτριος γάρ τις
ὀνόματι, [8] ἀργυροκό-
πος, ποιῶν ναοὺς ἀργυ-
ρȣ̃ς * Ἀρτέμιδος, [39] πα-
ρείχετο τοῖς [9] τεχνί-
ταις [10] ἐργασίαν οὐκ
ὀλίγην.
25 Οὓς [19] συναθροίσας,
καὶ τοὺς περὶ τὰ τοι-
αῦτα ἐργάτας, εἶπεν·
Ἄνδρες, [14] ἐπίστασθε
ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐρ-
γασίας ἡ εὐπορία
‡ ἡμῶν [16] ἐστι·
26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ
ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον
Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν
πάσης τῆς Ἀσίας ὁ
Παῦλος οὗτος [18] πείσας
[40] μετέστησεν ἱκανὸν
ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ
[16] εἰσὶ Θεοὶ οἱ διὰ χει-
ρῶν γινόμενοι.
27 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο
κινδυνεύει ἡμῖν τὸ
[22] μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
[13] ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ
τῆς μεγάλης θεᾶς
[26] Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς
οὐδὲν § [28] λογισθῆναι,
μέλλειν δὲ καὶ [30] καθ-
αιρεῖσθαι ‖ τὴν [32] με-
γαλειότητα αὐτῆς, ἣν
ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ
οἰκουμένη [34] σέβε-
ται.
28 Ἀκούσαντες δὲ, [36] ϗ
[5] γενόμενοι πλήρεις θυ-
μοῦ, [38] ἔκραζον λέγον-
τες· Μεγάλη ἡ Ἄρτε-
μις Ἐφεσίων.

29 Καὶ *[1] ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη †[2] συγχύσεως, [3] ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, [5] συνεκδήμους τοῦ Παύλου.

30 Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου [7] εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ [9] εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί.

31 Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν [11] ὄντες αὐτῷ φίλοι, [12] πέμψαντες [13] πρὸς αὐτὸν, [14] παρεκάλουν μὴ [15] δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ [17] θέατρον.

32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· [11] ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία [19] συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ [21] ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν [23] συνεληλύθεισαν.

33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου **[25] προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, κατασείσας τὴν χεῖρα, [26] ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.

34 ‡‡ Ἐπιγνόντων[27] δὲ ὅτι Ἰουδαῖός [11] ἐστι, φωνὴ [29] ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.

35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ [11] ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον [11] οὖσαν τῆς μεγάλης [4] θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ [4] Διοπετοῦς;

36 Ἀναντιῤῥήτων οὖν [11] ὄντων τούτων, δέον [11] ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν [6] προπετὲς πράττειν.

37 Ἠγάγετε [8] γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε [10] ἱεροσύλους, οὔτε βλασφημοῦντας ‡ τὴν θεὰν § ὑμῶν.

38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρός τινα λόγον ἔχουσιν, ‖ ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ [16] ἀνθύπατοί [11] εἰσιν· [18] ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις.

39 Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ [20] ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.

40 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι [24] στάσεως περὶ τῆς [28] σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ †† οὗ [30] δυνησόμεθα [31] ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης.

41 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, [32] ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

Κεφ. κʹ.

ΜΕΤΑ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς, καὶ §§ ἀσπασάμενος [33] ἐξῆλ-

A. D. 59.

* συνεχύθη ὅλη ἡ πόλις αἰσχύνης,-π
1 πλέω.
† τῆς-m.
2 1 Sa. 5. 11.
3 ὁρμάω.[τος
4 s. ἀγάλμα-
5 2 Co. 8. 19.
6 2 Ti. 3. 4.
7 εἰςέρχομαι.
8 ἄγω.
9 ἐάω.
10 2Mac. 4. 42.
‡ τὴν θεὸν-a, al. τὸν θεόν.
§ ἡμῶν-h.
11 εἰμί.
12 πέμπω.
13 s. ἀγγέλους.
14 παρακαλέω.
15 δίδωμι.
‖ ἀγόραιοι-a.
16 ch. 13. 7.
17 1 Co. 4. 9.
18 ch. 23. 28.
19 συγχέω.
20 1 Co. 9. 21.
21 εἴδω. [μαι
23 συνέρχο-
24 ch. 23. 7, 10.
** συνεβίβασαν s. κατεβίβασαν-n.
25 προβιβάζω
26 θέλω. [σκω
27 ἐπιγινώ-
28 s. ἡμέρας.
29 γίνομαι.
†† οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναι-i. [τες-a.
‡‡ Ἐπιγνόν-
30 δύναμαι.
31 ἀποδίδωμι
32 ἀπολύω.
§§ παρακαλέσας ἀσπασάμενός τε-n.
33 ἐξέρχομαι.

υθῆναι εἰς τὴν
ίαν.
ὼν[3] δὲ τὰ μέ-
ι, ϗ παρακαλέ-
ὺς λόγῳ πολ-
λθεν εἰς τὴν
ας[3] τε μῆνας
γενομένης αὐ-
τιβουλῆς ὑπὸ
ίων μέλλοντι
θαι εἰς τὴν
[9] ἐγένετο γνώ-
ποςρέφειν διὰ
ίας.
πετο δὲ αὐτῷ
ς Ἀσίας ‡ Σώ-
§ Βεροιαῖος·
νικέων δὲ, Ἀ-
ς, ϗ Σεκοῦνδος,
ος Δερβαῖος,
θεος· Ἀσιανοὶ
κὸς καὶ Τρόφι-
[17] προελθόντες
[**] ἡμᾶς ἐν
ς δὲ [21] ἐξεπλεύ-
τὰ τὰς ἡμέρας
ίμων ἀπὸ Φι-
καὶ [5] ἤλθομεν
τοὺς εἰς τὴν
[‡‡] ἄχρις ἡμε-
τε, οὗ [26] διετρί-
μέρας ἑπτά.
ἐ τῇ μιᾷ [27] τῶν
των, [31] συνηγ-
‡ τῶν μαθητῶν
ισαι ἄρτον, ὁ
[32] διελέγετο
ιέλλων ἐξιέναι
ύριον· [34] παρέ-
τὸν λόγον μέ-
υκτίου.
ἐ §§ λαμπάδες

ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ
[*] [2] ἦσαν [31] συνηγμένοι.
9 Καθήμενος δέ τις νε-
ανίας ὀνόματι Εὔτυχος
ἐπὶ τῆς θυρίδος, † κατα-
φερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ,
διαλεγομένου τοῦ Παύ-
λου ἐπὶ πλεῖον, [6] κατε-
νεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου,
[8] ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριςέ-
γου κάτω· καὶ [10] ἤρθη
νεκρός.
10 Καταβὰς[12] δὲ ὁ
Παῦλος [14] ἐπέπεσεν αὐ-
τῷ, καὶ συμπεριλαβὼν
εἶπε· Μὴ θορυβεῖσθε·
ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
αὐτῷ [2] ἐστιν.
11 Ἀναβὰς[16] δὲ, καὶ
κλάσας ‖ ἄρτον ϗ γευ-
σάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε
ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς,
οὕτως [20] ἐξῆλθεν.
12 Ἤγαγον[22] δὲ τὸν
παῖδα [23] ζῶντα, καὶ
[24] παρεκλήθησαν οὐ με-
τρίως.
13 Ἡμεῖς δὲ [17] προελ-
θόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον,
[13] ἀνήχθημεν εἰς τὴν [25]
Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλον-
τες ἀναλαμβάνειν τὸν
Παῦλον· οὕτω γὰρ [2] ἦν
[28] διατεταγμένος, μέλ-
λων αὐτὸς πεζεύειν.
14 Ὡς δὲ [30] συνέβαλεν
ἡμῖν εἰς τὴν [25] Ἄσσον,
ἀναλαβόντες αὐτὸν
[5] ἤλθομεν εἰς Μιτυλή-
νην·
15 Κἀκεῖθεν ἀποπλεύ-
σαντες, τῇ ἐπιούσῃ [33]
[35] κατηντήσαμεν ἀντι-
κρὺ Χίου· τῇ δὲ ‖‖ ἑτέ-
ρᾳ [33] [36] παρεβάλομεν

A. D. 60.

1 πορεύομαι.
* ἡμεν-α.
2 εἰμί.
3 διέρχομαι.
† κατεχόμε-
νος ὕπνῳ
βαρεῖ-n.
5 ἔρχομαι.
6 καταφέρω.
7 ποιέω.
8 πίπτω.
9 γίνομαι.
10 αἴρω.
11 ch. 9. 24.
12 καταβαίνω
13 ἀνάγω.
14 ἐπιπίπτω.
‡ Πύῤῥου-m.
§ Βεροιαῖος-a
16 ἀναβαίνω.
17 προέρχο-
18 μένω. [μαι
‖ τὸν ἄρτον-h
** αὐτὸν-n.
20 ἐξέρχομαι.
21 ἐκπλέω.
22 ἄγω.
23 ζάω. [λέω.
24 παρακα-
25 s. πόλιν.
†† πεμπταῖοι,
ἐν ᾗ καὶ διε-
τρίψαμεν-n
26 διατρίβω.
27 s. ἡμέρᾳ
ἀπό.
28 διατάσσω.
29 Lu. 24. 1.
‡‡ ἡμῶν κλά-
σαι-a.
30 συμβάλλω
31 συνάγω.
32 διαλέγο-
μαι.
33 s. ἡμέρᾳ.
34 παρατείνω
35 καταντάω
§§ ὑπολαμπά-
δες-n. [λω.
36 παραβάλ-
‖‖ ἑσπέρᾳ-n.

λησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν
μετάνοιαν, καὶ πίστιν
τὴν εἰς τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.
22 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ
⁸δεδεμένος τῷ πνεύμα-
τι, πορεύομαι εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συν-
αντήσοντά μοι μὴ εἰ-
δώς·
23 Πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον κατὰ
¹⁰πόλιν διαμαρτύρε-
ται,§ λέγον ὅτι δεσμά
με καὶ θλίψεις μένου-
σιν.
24 Ἀλλ' ‖ οὐδενὸς λό-
γον ** ποιοῦμαι, οὐδὲ
ἔχω τὴν ψυχήν ᶜ μου ‖
τιμίαν ἐμαυτῷ, ‖ ὡς
τελειῶσαι τὸν ¹⁶δρό-
μον μου ᶜ μετὰ χαρᾶς,‖
καὶ τὴν διακονίαν ἣν
¹⁸ἔλαβον παρὰ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ, δια-
μαρτύρασθαι τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ.
25 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ
²²οἶδα ὅτι οὐκέτι
²⁴ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν
μου ὑμεῖς πάντες, ἐν
οἷς ²⁵διῆλθον κηρύσ-
σων τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.‖
26 Διὸ μαρτύρομαι
ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον
ἡμέρα, ὅτι καθαρὸς
ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος
πάντων.
27 Οὐ γὰρ ²⁶ὑπεστειλά-
μην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι
ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν
τοῦ Θεοῦ.

[margin notes:]
ρ.
αι.
ται-l.
ιν.
ιτε γι-
αὐτῷ
τχεσίς
ομαι.
ιδω.
l.
πᾶσαν.
ι-m. al. c.
de App.
πόλεως.
πέμπω.
s. ἀγγέ-
λους.
ἔχω οὐδὲ
ποιοῦμαι
τὴν-m. [λέω.
4 μετακα-
‖ ὥςτε-m. al.
τοῦ.
‡‡ ἐσκληεύ-
οντο-m.
§§ ὁμοῦ s. ὁ-
μόσε ὄντων
αὐτῶν, al. ὁ-
μοθυμαδόν-f.
15 παραγίνο-
μαι.
16 ch. 13. 25.
17 ἐπίσταμαι
18 λαμβάνω
19 ἐπιβαίνω.
20 ch. 7. 7.
21 Ep. 4. 2.
‖‖ τριετίαν ἢ
χ πλεῖον-f.
22 εἴδω.
23 συμβαίνω
24 ἥττομαι.
25 διέρχομαι.
26 ὑποστέλλω
27 διδάσκω.

29 Ἐγὼ
τοῦτο.‖
σονται
τὶν μου
εἰς ὑμᾶς, μὴ
τοῦ ποιμνίου
30 Καὶ ἐξ ὑ
ἀναστήσον
λαλοῦντες
ἔνα, ³³ τοῦ
τοὺς μαθητ
σέτων.
31 Διὸ γρηγ
μνημονεύοντες
ετίαν§ νύκτα
παν οὐκ ¹⁷ἐπ
μετὰ δακρύων
των ἕνα ἕκαστον
32 Καὶ τανῦν
τίθεμαι ὑμᾶς, ἀ
δοί,‖ τῷ Θεῷ κα
λόγῳ τῆς χάριτ
τῷ, τῷ δυναμένῳ
οἰκοδομῆσαι,²³ κ
ναι ²⁷ ὑμῖν κληρο
ἐν τοῖς ²⁹ ἡγια
πᾶσιν.
33 Ἀργυρίου ἢ
ἱματισμοῦ
ἐπεθύμησα.
34 Αὐτοὶ δὲ
σκετε ὅτι ταῖ
ους καὶ τοῖς
ἐμοῦ ὑπη
χεῖρες αὗ
35 Πάν

28 Προσέχετε οὖν ἑαυ-
τοῖς, καὶ παντὶ τῷ [2]ποι-
μνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον [3]ἔθε-
το *ἐπισκόπους, ποιμαί-
νειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
*Θεοῦ, ἣν [9]περιεποιή-
σατο διὰ τοῦ †ἰδίου αἵ-
ματος.
29 Ἐγὼ γὰρ [11]οἶδα
τοῦτο, ὅτι [12]εἰσελεύ-
σονται μετὰ τὴν ἄφι-
ξίν μου λύκοι βαρεῖς
εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι
τοῦ ποιμνίου.
30 Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν
[13]ἀναστήσονται ἄνδρες
λαλοῦντες [15]διεστραμ-
μένα, τοῦ ‡ἀποσπᾷν
τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
αὐτῶν.
31 Διὸ γρηγορεῖτε,
μνημονεύοντες ὅτι τρι-
ετίαν§ νύκτα καὶ ἡμέ-
αν οὐκ [17]ἐπαυσάμην
ετὰ δακρύων [21]νουθε-
ῶν ἕνα ἕκαστον.
2 Καὶ τανῦν [22]παρα-
θεμαι ὑμᾶς, ἀδελ-
ί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ
γῳ τῆς χάριτος αὐ-
τῷ δυναμένῳ **ἐπ-
οδομῆσαι,[25] καὶ δοῦ-
[27]ὑμῖν κληρονομίαν
οῖς [29]ἡγιασμένοις
ν.
Ἀργυρίου ἢ χρυσίου
ατισμοῦ οὐδενὸς
θύμησα.
ὐτοὶ δὲ γινώ-
ὅτι ταῖς χρείαις
τοῖς οὖσι μετ'
πηρέτησαν αἱ
ται.
[37]ὑπέδειξα

A. D. 60.

1 ch. 16. 14. Lu. 12. 1.
2 Lu. 1. 54.
3 Lu. 12. 32.
4 ch. 9. 37.
5 τίθημι.
* Vide App.
6 εἰμί.
7 Phi. 1. 1.
8 ch. 7. 60.
9 περιποιέω.
† αἵματος τοῦ ἰδίου-f.
10 προσεύχο-
11 εἴδω. [μαι.
12 εἰσέρχο-μαι.
13 ἀνίστημι.
14 γίνομαι.
15 διαστρέφω.
‡ ἀποστρέ-φειν-n.
16 ἐπιπίπτω.
§ διετίαν-n.
17 παύω.
18 καταφιλέω.
19 Lu. 2. 48.
20 προπέμπω.
21 Ro. 15. 14.
22 ἀνάγω. [μι.
23 παρατίθη-
24 ch. 20. 30.
25 1 Co. 3. 10.
26 ἔρχομαι.
27 δίδωμι.
|| Κῶ-α. [σαι-h
** οἰκοδομῆ-
28 s. νῆσον.
†† χ Μύρα.-f.
29 ἁγιάζω.
30 εὑρίσκω.
31 ἐπιθυμέω.
32 ἀναφαίνω.
33 καταλείπω.
34 πλέω.
35 κατάγω.
36 Ro. 15. 11.
37 s. κατά.
38 ὑποδεί-κνυμι.
39 s. ἕνεκα.

ὑμῖν, ὅτι
τας δεῖ
σθαι τῶν
μνημονεύ
γων τοῦ
ὅτι αὐτὸς
ριόν [6]ἐστ
μᾶλλον ἢ λ
36 Καὶ τα
[8]θεὶς[5] τὰ
τοῦ, σὺν πᾶ
[10]προσηύξατ
37 Ἱκανὸς δὲ
κλαυθμὸς πά
[16]ἐπιπεσόντε
τράχηλον τοῦ
[18]κατεφίλουν
38 Ὀδυνώμεν
λιστα ἐπὶ τῷ
εἰρήκει, ὅτι οὐκ
λουσι τὸ πρόσω
τοῦ θεωρεῖν·
πεμπον δὲ αὐτὸ
πλοῖον.

Κεφ. κα'.

ΩΣ δὲ [14]ἐγένετ
αχθῆναι ἡμᾶς
σπασθέντας ἀπ' α
εὐθυδρομήσαντες
θομεν εἰς τὴν [28]||
τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν
δον,[28] κἀκεῖθεν εἰς
ταρα.††
2 Καὶ [30]εὑρόντες π
ον διαπερῶν εἰς Φο
κην, ἐπιβάντες [32]ἀ
χθημεν.
3 Ἀναφανέντες [32]
τὴν [28]Κύπρον, καὶ [33]κατ
λιπόντες αὐτὴν εὐών
μον, [34]ἐπλέομεν εἰς Σ
ρίαν, καὶ [35]κατήχθη
εἰς Τύρον· ἐκεῖσε
ἦν τὸ πλοῖον ἀπο
τιζόμενον τὸν [36]γό

4 Καὶ [1] ἀνευρόντες
ε τοὺς | μαθητὰς, [3] ἐπε-
μείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας
ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύ-
λῳ [5] ἔλεγον διὰ τοῦ
Πνεύματος, μὴ ἀνα-
βαίνειν εἰς * Ἱερουσα-
λήμ.
5 Ὅτε δὲ [7] ἐγένετο
ἡμᾶς [9] ἐξαρτίσαι τὰς
ἡμέρας, [11] ἐξελθόντες
ἐπορευόμεθα, προπεμ-
πόντων ἡμᾶς πάντων
σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις,
ἕως ἔξω τῆς πόλεως·
καὶ [12] θέντες τὰ γόνατα
ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν,
§ [13] προσηυξάμεθα.
6 Καὶ ‖ ἀσπασάμενοι
ἀλλήλους, [15] ἐπέβημεν
εἰς τὸ πλοῖον· ἐκεῖνοι
δὲ [17] ὑπέστρεψαν εἰς τὰ
ἴδια.[19]
7 Ἡμεῖς δὲ τὸν [20] πλοῦν
διανύσαντες, ἀπὸ Τύ-
ρου [21] κατηντήσαμεν
εἰς Πτολεμαΐδα· καὶ
ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελ-
φοὺς, [22] ἐμείναμεν ἡ-
μέραν μίαν παρ' αὐ-
τοῖς.
8 Τῇ δὲ [23] ἐπαύριον
[11] ἐξελθόντες b οἱ περὶ
τὸν Παῦλον,| [4] ἤλθομεν
εἰς Καισάρειαν· καὶ
[26] εἰσελθόντες εἰς τὸν
οἶκον Φιλίππου τοῦ
[25] εὐαγγελιστοῦ, (b τοῦ |
[27] ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ)
[22] ἐμείναμεν παρ' αὐ-
τῷ.
9 Τούτῳ δὲ [27] ἦσαν θυ-
γατέρες παρθένοι τέσ-
σαρες προφητεύουσαι.
10 Ἐπιμενόντων δὲ

A. D. 60.

1 ἀνευρίσκω.
2 κατέρχομαι.
3 ἐπιμένω.
4 ἔρχομαι.
5 λέγω. [μαι.
* Ἱεροσόλυ-
6 αἴρω.
7 γίνομαι.
8 δέω.
† ἑαυτοῦ.-h. al. τε αὐτῦ.
‡ τὰς πόδας καὶ τὰς χεῖρας-n
9 2 Ti. 3. 17.
10 πούς.
11 ἐξέρχομαι.
12 τίθημι.
§ προσευξάμενοι-n.
13 προσεύχομαι. [μι.
14 παραδίδω-
‖ Vide App.
15 ἐπιβαίνω.
16 ἀκούω.
17 ὑποστρέφω
18 ἀποκρίνομαι. [τα.
19 s. οἰκήματα-
20 c. 27. 9, 10.
21 καταντάω
** θορυβοῦντές-n.
22 μένω.
23 s. ἡμέρα
24 ἀποθνήσκω
25 Ep. 4. 11.
26 εἰσέρχομαι-
27 εἰμί. [μαι.
†† ἐπισκευασάμενοι-i. al. παρασκευασ. s. ἐπισκεψ. s. ἀποταξάμενοι. [μαι.
28 συνέρχο-
29 s. τινὲς.
‡‡ Ἱεροσόλυμα.-h.
30 ἀναβαίνω

ἡμῶν ἡμέρας πλείους,
[2] κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς
Ἰουδαίας προφήτης ὀνό-
ματι Ἄγαβος·
11 Καὶ [4] ἐλθὼν πρὸς
ἡμᾶς, καὶ [6] ἄρας τὴν ζώ-
νην τοῦ Παύλου, [8] δή-
σας † τε αὐτοῦ ‡ τὰς
χεῖρας καὶ τὰς [10] πόδας,
εἶπε· Τάδε λέγει τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν
ἄνδρα, οὗ [27] ἐστιν ἡ ζώ-
νη αὕτη, οὕτω [8] δήσου-
σιν ἐν Ἱερουσαλὴμ
οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ [14] πα-
ραδώσουσιν εἰς χεῖρας
ἐθνῶν.
12 Ὡς δὲ [16] ἠκούσαμεν
ταῦτα, παρεκαλοῦμεν
ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐν-
τόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαί-
νειν αὐτὸν εἰς Ἱερου-
σαλήμ.
13 Ἀπεκρίθη [18] δὲ ὁ
Παῦλος· Τί ποιεῖτε,
κλαίοντες καὶ ** συν-
θρύπτοντές μου τὴν
καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ
μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ
καὶ [24] ἀποθανεῖν εἰς
Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως
ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνό-
ματος τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ.
14 Μὴ πειθομένου δὲ
αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, εἰ-
πόντες· Τὸ θέλημα τοῦ
Κυρίου [7] γενέσθω.
15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας
ταύτας †† ἀποσκευασά-
μενοι [30] ἀνεβαίνομεν
εἰς ‡‡ Ἱερουσαλήμ.
16 Συνῆλθον [28] δὲ καὶ
[29] τῶν μαθητῶν ἀπὸ
Καισαρείας σὺν ἡμῖν,

γοντες * παρ' ᾧ [1]ξενι-
θῶμεν, Μνάσωνί τινι
υπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθη-
ῇ.
7 Γενομένων [2] δὲ ἡ-
ῶν εἰς Ἱεροσόλυμα,
ἀσμένως ‡ [7] ἐδέξαντο
μᾶς οἱ ἀδελφοί.
8 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ [11]
εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν
μῖν πρὸς Ἰάκωβον·
άντες τε [13]παρεγένον-
ο οἱ πρεσβύτεροι.
19 Καὶ ἀσπασάμενος
ὐτοὺς [15]ἐξηγεῖτο καθ'
ν ἕκαστον ὧν [16]ἐποίη-
εν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνε-
ι διὰ τῆς διακονίας
ὐτοῦ.
20 Οἱ δὲ ἀκούσαντες
δόξαζον τὸν § Κύρι-
εἶπόν τε αὐτῷ· Θε-
εῖς, ἀδελφὲ, [18]πόσαι
ιάδες [19]εἰσὶν ‖ Ἰου-
ων τῶν [20]πεπιστευ-
ων· ☧ πάντες [21]ζη-
αὶ τοῦ νόμου ὑπάρ-
ι.
ατηχήθησαν [23] δὲ
τοῦ, ὅτι [24] ἀποςα-
ιδάσκεις ἀπὸ Μω-
ς κατὰ τὰ ἔθνη
ας Ἰυδαίυς, λέ-
περιτέμνειν αὐ-
ὰ τέκνα, μηδὲ
θεσι ** περιπα-

οὖν [18] ἐστι;
δεῖ [31] πλῆθος
εῖν· ἀκούσον-
ὅτι [33] ἐλήλυ-

ν [16]ποίησον
ν· [19] Εἰσὶν
τέσσαρες

A. D. 60.

* Vide App.
1 ξενίζω.
2 παραλαμβάνω.
3 ἁγνίζω.
4 δαπανάω.
5 γίνομαι.
6 ξυράω.
7 δέχομαι.[l.
† γνώσονται-
8 γινώσκω.
9 ch. 2 41.
‡ ἀπεδέξαντο-h.
10 Ro. 4. 12.
11 s. ἡμέρα.
12 εἶσειμι.
13 παραγίνομαι.
14 ἐπιστέλλω.
15 ἐξηγέομαι.
16 ποιέω.
17 δοξάζω.
§ Θεόν-a.
18 ch. 19. 19.
19 εἰμί.
‖ ἐν τοῖς Ἰυδαίοις-h.
20 πιστεύω.
21 ch. 1. 13.
22 Nu. 6. 5.
23 κατηχέω.
24 s. τὸ χρόνου.
25 2 Th. 2. 3.
26 προσφέρω.
** πατρῴοις-f.
†† Συντελυμένης δὲ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας-n.
29 μέλλω.
30 Mat. 7. 28.
31 ch. 6. 2.
32 συνέρχομαι.
33 ἔρχομαι.
34 συγχέω, Ge. 11. 7, 9.
35 ἐπιβάλλω.

εὐχὴν
τῶν.
24 Το
βὼν, [3]
αὐτοῖς,
ἐπ' αὐτ
σωνται
☧ † [8] γνω
ὧν κατήχ
οὐδέν [11]
[10]στοιχεῖ
νόμον φυλ
25 Περὶ δ
ςευκότων
[14] ἐπεςείλα
τες ᶜμηδὲν
ρεῖν αὐτὺς,
λάσσεσθαι
τε εἰδωλόθυ
αἷμα, ᵈ ☧ πν
πορνείαν.
26 Τότε ὁ
[2]παραλαβὼν
δρας, τῇ ἐχομέ
σὺν αὐτοῖς [3]
[12] εἰσῄει εἰς
διαγγέλλων τ
ρωσιν τῶν ἡμ
[23] ἁγνισμοῦ,
[26] προσηνέχθη
ἑνὸς ἑκάστου
προσφορά.
27 †† Ὡς δὲ [28]
αἱ ἑπτὰ ἡμέρα
τελεῖσθαι, οἱ
Ἀσίας Ἰουδα
σάμενοι αὐτὸ
ἱερῷ, [34]συνέχε
τὸν ὄχλον, ☧
λον τὰς χεῖρα
τόν·
28 Κράζοντε
Ἰσραηλῖται,
οὗτός [13]ἐστι
πος ὁ κατὰ

τοῦ νόμου καὶ τοῦ τό-
πυ τούτυ πάντας † παν-
ταχοῦ διδάσκων· ἔτι
τε καὶ Ἕλληνας [3] εἰςή-
γαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ
[5] κεκοίνωκε τὸν ἅγιον
τόπον τοῦτον.
29 Ἦσαν[7] γὰρ ‡ [9] προ-
εωρακότες Τρόφιμον
τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ
πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν
[11] ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ
ἱερὸν [3] εἰςήγαγεν ὁ
Παῦλος.
30 Ἐκινήθη[13] τε ἡ πό-
λις ὅλη, καὶ [15] ἐγένετο
[16] συνδρομὴ τοῦ λαοῦ·
καὶ [18] ἐπιλαβόμενοι τοῦ
Παύλυ, [19] εἷλκον αὐτὸν
ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐ-
θέως [20] ἐκλείσθησαν αἱ
θύραι.
31 Ζητούντων δὲ αὐ-
τὸν ἀποκτεῖναι, [21] ἀνέ-
βη φάσις τῷ [24] χιλιάρ-
χῳ τῆς σπείρης, ὅτι
ὅλη [25] συγκέχυται Ἱε-
ρουσαλήμ.
32 Ὃς ἐξαυτῆς[27] πα-
ραλαβὼν στρατιώτας,
ϗ ἑκατοντάρχους, κατ-
έδραμεν [28] ἐπ' αὐτούς·
οἱ δὲ [30] ἰδόντες τὸν χι-
λίαρχον καὶ τοὺς στρα-
τιώτας, [31] ἐπαύσαντο
τύπτοντες τὸν Παῦ-
λον.
33 Τότε [33] ἐγγίσας ὁ
χιλίαρχος [18] ἐπελάβετο
αὐτῦ, καὶ [35] ἐκέλευσε
[36] δεθῆναι ἁλύσεσι δυ-
σί· καὶ [37] ἐπυνθάνετο
τίς ἂν [7] εἴη, καὶ τί [7] ἐςι
[39] πεποιηκώς.
34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι

A. D. 60.

* ἐπεφώνυν-h
1 βοάω.
2 γινώσκω.
† πανταχῆ-h
3 εἰςάγω.
4 ἄγω.
5 κοινόω.
6 c. 23. 10, 16. He. 11. 34.
7 εἰμί.
‡ ἑωρακότες-n
8 ver. 40.
9 προοράω.
10 συμβαίνω
11 νομίζω.
12 ἀκολυθέω.
§ κράζοντες-h
13 κινέω.
14 Lu. 23. 18.
15 γίνομαι.
16 Judith 10. 18.
17 ἔξειμι.
18 ἐπιλαμβά-[νω
19 ἕλκω.
20 κλείω.
21 ἀναβαίνω.
22 φήμι.
23 s. λαλεῖν.
24 ver. 33, 37. Mar. 6. 21.
25 συγχύω, ch. 2. 6.
26 ἀνίστημι, ch. 17. 26.
27 s. ὥρας.
‖ τετρακοσί-ους-n
28 s. χώραν.
29 κατατρέ-[χω.
30 εἴδω.
31 παύω.
32 ἐπιτρέπω.
33 ἐγγίζω.
34 λαλέω.
35 κελεύω.
36 δέω. [μαι.
37 πυνθάνο-
38 ἵστημι.
39 ποιέω.
40 κατασείω.

* [1] ἐβόων ἐν τῷ ὄχλ
μὴ δυνάμενος δὲ [2] γ
ναι τὸ ἀσφαλὲς,
τὸν θόρυβον, [25]
λευσεν [4] ἄγεσθαι
τὸν εἰς τὴν [6] παρεμ
λήν.
35 Ὅτε δὲ [15] ἐγέν
ἐπὶ τοὺς [8] ἀναβαθμ
[10] συνέβη βαστάζεσ
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ςρα
ωτῶν διὰ τὴν βίαν
ὄχλου.
36 Ἠκολούθει [12]
τὸ πλῆθος τοῦ λα
§ κράζον· [14] Αἶρε αὐτ
37 Μέλλων τε [3] εἰςά
σθαι εἰς τὴν παρεμ
λὴν ὁ Παῦλος, λέ
τῷ χιλιάρχῳ·
[17] ἔξεστί μοι εἰπ
d τι [1] πρός σε; Ὁ
[22] ἔφη· Ἑλληνιστὶ
νώσκεις; [22]
38 Οὐκ ἄρα σὺ [7] ε
Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τού
τῶν ἡμερῶν [26] ἀνασ
τώσας ϗ ἐξαγαγὼν
τὴν [28] ἔρημον τοὺς ‖
τρακιςχιλίους ἄνδ
τῶν σικαρίων;
39 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλ
Ἐγὼ ἄνθρωπος
εἰμι Ἰυδαῖος Τ
σεὺς, τῆς Κιλικ
οὐκ ἀσήμου πόλ
πολίτης· δέομαι
σου, [32] ἐπίτρεψόν
[34] λαλῆσαι πρὸς
λαόν.
40 Ἐπιτρέψαντος[32]
αὐτοῦ, ὁ Παῦλος
στὼς ἐπὶ τῶν ἀνα
θμῶν [40] κατέσεισ
χειρὶ τῷ λαῷ· π

δὲ σιγῆς [1]γενομένης,
[2]προσεφώνησε τῇ [*]Ἑ-
βραΐδι διαλέκτῳ, λέ-
γων·

Κεφ. κβ'.

ΑΝΔΡΕΣ ἀδελφοὶ ϗ
πατέρες, ἀκούσατέ μου
τῆς πρὸς ὑμᾶς [†]νῦν
[5]ἀπολογίας.
2 Ἀκούσαντες δὲ ὅτι
τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ
[2]προσεφώνει αὐτοῖς,
μᾶλλον [7]παρέσχον ἡ-
συχίαν.
3 Καί [9]φησιν· Ἐγὼ
[c]μέν| εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖ-
ος, [11]γεγεννημένος ἐν
Ταρσῷ τῆς Κιλικίας,
[12]ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν
τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ
τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ,
[13]πεπαιδευμένος κατὰ
ἀκρίβειαν τȣ̃ [15]πατρώ-
ου νόμου, [16]ζηλωτὴς
ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, κα-
θὼς πάντες ὑμεῖς [17]ἐϛε
σήμερον·
4 Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν
[19]ἐδίωξα ἄχρι θανάτου,
δεσμεύων καὶ [21]παρα-
διδοὺς εἰς φυλακὰς ἄν-
δρας τε καὶ γυναῖκας·
5 Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς
[‡]μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν
τὸ [23]πρεσβυτέριον·
παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς
[||]δεξάμενος πρὸς τοὺς
ἀδελφοὺς, εἰς Δαμα-
σκὸν [29]ἐπορευόμην, ἄ-
ξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε [17]ὄν-
τας [31]δεδεμένους εἰς
Ἱερουσαλὴμ, ἵνα [33]τι-
μωρηθῶσιν.
6 Ἐγένετο[1] δέ μοι πο-
ρευομένῳ ϗ ἐγγίζοντι

A. D. 60.

1 γίνομαι.
2 προσφωνέω
* ἰδίᾳ-n.
3 πίπτω.
4 Nu. 6. 17.
1 Ki. 6. 15.
† νυνί μ.
5 ch. 15. 16.
1 Co. 9. 3.
2 Co. 7. 11.
6 ἀκούω.
7 παρέχω.
8 ἀποκρίνο-
9 φήμι. [μαι.
10 θεάομαι.
11 γεννάω.
12 ἀνατρέφω,
ch. 7. 22.
13 παιδεύω.
14 ἀνίστημι.
15 ch. 24. 14.
28. 17.
16 ch. 21. 20.
17 εἰμί.
18 καὶ ἐκεῖ.
19 διώκω.
20 λαλέω. [μι
21 παραδίδω-
22 τάσσω,
ch. 13. 18.
‡ Ἀνανίας-f.
23 Lu. 22. 66.
1 Ti. 4. 14.
24 ἐμβλέπω.
25 δέχομαι.
26 σύνειμι.
27 ἔρχομαι.
§ εὐλαβὴς-n.
alii e.
|| δεξάμενος,
πρὸς τοὺς ἀ-
δελφοὺς εἰς-n.
28 ch. 10. 2.
29 πορεύομαι.
30 ch. 6. 3.
31 δέω.
** ἐν Δαμα-
σκῷ-f.
32 ἐφίστημι.
33 ch. 26. 11.
34 καὶ ἐγώ.

τῇ Δαμασκῷ περὶ με-
σημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ περιαϛρά-
ψαι φῶς ἱκανὸν περὶ
ἐμέ.
7 Ἔπεσόν[3] τε εἰς τὸ
[4]ἔδαφος, καὶ [6]ἤκουσα
φωνῆς λεγούσης μοι·
Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με
διώκεις;
8 Ἐγὼ δὲ [8]ἀπεκρίθην·
Τίς εἶ, Κύριε; Εἶπέ τε
πρός με· Ἐγώ εἰμι Ἰη-
σοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ
διώκεις.
9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ [17]ὄν-
τες τὸ μὲν φῶς [10]ἐθεά-
σαντο, [c]καὶ ἔμφοβοι
[1]ἐγένοντο·| τὴν δὲ φω-
νὴν οὐκ [6]ἤκουσαν τοῦ
λαλοῦντός μοι.
10 Εἶπον δέ· Τί ποιή-
σω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύ-
ριος εἶπε πρός με· Ἀνα-
ϛὰς [14]πορεύου εἰς Δα-
μασκόν· [18]κἀκεῖ σοι
[20]λαληθήσεται περὶ
πάντων ὧν [22]τέτακταί
σοι ποιῆσαι.
11 Ὡς δὲ οὐκ [24]ἐνέ-
βλεπον ἀπὸ τῆς δόξης
τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χει-
ραγωγούμενος ὑπὸ τῶν
[26]συνόντων μοι, [27]ἦλ-
θον εἰς Δαμασκόν.
12 Ἀνανίας δέ τις,
ἀνὴρ § [28]εὐσεβὴς κατὰ
τὸν νόμον, [30]μαρτυρού-
μενος ὑπὸ πάντων τῶν
κατοικούντων [**]Ἰου-
δαίων,
13 Ἐλθὼν[27] πρός μ
καὶ [32]ἐπιϛὰς εἶπέ μ
Σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβ
ψον. [34]Κἀγὼ αὐτ

ὥρα [1] ἀνέβλεψα εἰς αὐ-
τόν.
14 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων
ἡμῶν [4] προεχειρίσατό
σε [5] γνῶναι τὸ θέλη-
μα αὐτοῦ, καὶ [7] ἰδεῖν
τὸν [8] δίκαιον, καὶ ἀκοῦ-
σαι φωνὴν ἐκ τοῦ ϛό-
ματος αὐτοῦ.
15 Ὅτι [11] ἔσῃ μάρτυς
αὐτῷ πρὸς πάντας ἀν-
θρώπȣς, ὧν [13] ἑώρακας
καὶ [15] ἤκουσας.
16 Καὶ νῦν τί μέλλεις;
[17] ἀναστὰς βάπτισαι, ϗ
ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρ-
τίας σου, ἐπικαλεσάμε-
νος τὸ ὄνομα § τοῦ Κυ-
ρίου.
17 Ἐγένετο [19] δέ μοι
ὑποστρέψαντι εἰς Ἰε-
ρουσαλὴμ, καὶ προϛευ-
χομένȣ μȣ ἐν τῷ ἱερῷ,
[19] γενέσθαι με ἐν [21] ἐκ-
στάσει,
18 Καὶ [7] ἰδεῖν αὐτὸν
λέγοντά μοι· [23] Σπεῦ-
σον, καὶ [25] ἔξελθε ἐν τά-
χει ἐξ Ἰερουσαλήμ· δι-
ότι οὐ παραδέξονταί σȣ
τὴν μαρτυρίαν περὶ
ἐμοῦ.
19 Κἀγὼ [27] εἶπον· Κύ-
ριε, αὐτοὶ [31] ἐπίσταν-
ται ὅτι ἐγὼ [11] ἤμην φυ-
λακίζων καὶ δέρων
κατὰ τὰς συναγωγὰς
τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ
σέ.
20 Καὶ ὅτε [33] ἐξεχεῖτο
τὸ αἷμα *d* Στεφάνου ‡‡
τοῦ ‡‡ μάρτυρός σου,
καὶ αὐτὸς [11] ἤμην [35] ἐφ-
εστὼς, ϗ [2] συνευδοκῶν

A. D. 60.

1 ἀναβλέπω.
2 ch. 8. 1.
3 ch. 2. 23.
4 προχειρίζω.
5 γινώσκω.
* ἡ φωνὴ-*f*.
6 ἐπαίρω.
7 εἴδω.
† καθῆκεν-*a*.
8 Ro. 1. 28.
9 ch. 3. 14.
10 ζάω.
11 εἰμί.
12 Mat. 12. 19.
13 ὁράω.
‡ ῥιπτόν-
των-*n*.
14 Mat. 9. 36.
15 ἀκούω.
16 κελεύω.
17 ἀνίστημι.
§ αὐτοῦ-*a*.
‖ οὐρανὸν-*i*.
** εἰςάγε-
σθαι-*a*.
18 Mar. 3. 10.
19 γίνομαι.
20 ver. 29.
21 ch. 10. 10.
22 ἐπιγινώ-
σκω.
23 σπεύδω.
†† προέτει-
ναν-*a*. alii
προέτεινον,*s*
προςέτειναν.
24 προτείνω.
25 ἐξέρχομαι.
26 Mar. 1. 7.
27 καὶ ἐγώ.
28 ἵστημι.
29 ch. 16. 37.
30 ἔξειμι.
31 ἐπίϛαμαι.
32 προςέρχο-
μαι.
33 ἐκχέω. [λω.
34 ἀπαγγέλ-
‡‡ πρωτομάρ-
τυρός-*n*.
35 ἐφίστημι.

b τῇ ἀναιρέσει αὐτ
καὶ φυλάσσων τὰ ἱ
τια τῶν [3] ἀναιρούντ
αὐτόν.
21 Καὶ εἶπε * πρός
Πορεύου· ὅτι ἐγὼ
ἔθνη μακρὰν ἐξαποσ
λῶ σε.
22 Ἤκουον [12] δὲ αὐτ
ἄχρι τούτου τοῦ λό
καὶ [6] ἐπῆραν τὴν φω
αὐτῶν, λέγοντες· Α
ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοι
τον· οὐ γὰρ † [8] καθῆκ
αὐτὸν [10] ζῆν.
23 Κραυγαζόντων [12]
αὐτῶν, καὶ ‡ [14] ῥιπτο
των τὰ ἱμάτια, καὶ
νιορτὸν βαλλόντων
τὸν ‖ ἀέρα,
24 Ἐκέλευσεν [16] αὐτ
ὁ χιλίαρχος ** ἄγεσθ
εἰς τὴν παρεμβολ
εἰπὼν [18] μάστιξιν [20]
ετάζεσθαι αὐτόν· ἵ
[22] ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτί
οὕτως ἐπεφώνουν
τῷ.
25 Ὡς δὲ †† [24] προέτ
νεν αὐτὸν τοῖς [26] ἱμ
σιν, εἶπε πρὸς τὸν [28]
στῶτα ἑκατόνταρχο
Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπ
Ῥωμαῖον καὶ [29] ἀκατ
κριτον [30] ἔξεστιν ὑμ
μαστίζειν;
26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκ
τόνταρχος, [32] προσε
θὼν [34] ἀπήγγειλε
χιλιάρχῳ, λέγω
b Ὅρα! τί μέλλε
ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρ
πος οὗτος Ῥωμ
[11] ἐστι.
27 Προσελθὼν [27]

χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ·
Λέγε * μοι, ᵇεἰ ¹ σὺ
Ῥωμαῖος ¹εἶ; Ὁ δὲ
³ἔφη· Ναί.
28 Ἀπεκρίθη² τε ὁ χι-
λίαρχος· Ἐγὼ ⁶πολλȣ̃
κεφαλαίου τὴν ⁷πολι-
τείαν ταύτην ⁹ἐκτησά-
μην. Ὁ δὲ Παῦλος ³ἔ-
φη· Ἐγὼ δὲ καὶ ¹⁰γε-
γέννημαι.
29 Εὐθέως οὖν ¹¹ἀπέ-
ϛησαν ἀπ' αὐτȣ̃ οἱ μέλ-
λοντες αὐτὸν ἀνετά-
ζειν· ϗ ὁ χιλίαρχος δὲ
¹³ἐφοβήθη, ¹⁵ἐπιγνοὺς
ὅτι Ῥωμαῖός ¹ἐστι,
καὶ ὅτι ¹ἦν αὐτὸν ¹⁷δε-
δεκώς.
30 Τῇ δὲ ¹⁹ἐπαύριον
βȣλόμενος ¹⁸γνῶναι τὸ
ἀσφαλὲς, τὸ, τί κατη-
γορεῖται ‡παρὰ τῶν Ἰȣ-
δαίων, ²¹ἔλυσεν αὐτὸν
ἀπὸ τῶν δεσμῶν, ϗ
ἐκέλευσεν ‖ ²⁵ἐλθεῖν
τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ **ὅ-
λον τὸ συνέδριον ᵇαὐ-
τῶν· ϗ ²⁷καταγαγὼν
τὸν Παῦλον, ²⁹ἔϛησεν
εἰς αὐτούς.

Κεφ. κγ'.

ΑΤΕΝΙΣΑΣ ³¹ δὲ ὁ
Παῦλος τῷ συνεδρίῳ,
εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοὶ,
ἐγὼ πάσῃ ³³συνειδήσει
ἀγαθῇ ³⁴πεπολίτευμαι
τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης
τῆς ἡμέρας.
2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀ-
νανίας ³⁵ἐπέταξε τοῖς
παρεϛῶσιν αὐτῷ, τύ-
πτειν αὐτοῦ τὸ στόμα.
3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς

A. D. 60.

* μοι σύ-n.
1 εἰμί.
2 κονιάω,
Mat. 23. 27.
3 φημί.
† παρὰ τὸν
νόμον-n.
4 Ps. 119. 51.
5 ἀποκρίνο-
6 s. διὰ. [μαι.
7 Ep. 2. 12.
8 Joo. 9. 28.
9 κτάομαι.
10 γεννάω.
11 ἀφίστημι.
12 εἴδω.
13 φοβέω.
14 γράφω.
15 ἐπιγινώ-
σκω.
16 Ex. 22. 28.
17 δέω.
18 γινώσκω.
19 s. ἡμέρᾳ.
20 κράζω.
‡ ὑπὸ-h.
21 λύω. [ων-h
§ Φαρισαί-
22 λαλέω.
23 κελεύω.
24 γίνομαι.
‖ συνελθεῖν-a
25 ἔρχομαι.
** πᾶν-a.
26 ver. 10.
27 κατάγω.
28 σχίζω.
29 ἵστημι.
30 ἀτενίζω.
31 s. τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς.
32 ἀνίστημι.
33 ch. 24. 16.,
34 πολιτεύω.
Phi. 1. 27.
35 ἐπιτάσσω.
36 παρίστημι.
†† Vide App.
37 διαμάχο-
μαι,
Ecclus. 8. 1.

αὐτὸν
σε μέλ[λει]
²κεκον[ιαμένε·]
κάθῃ κ[...]
τὸν νόμ[ον, καὶ παρα-]
νομῶν κ[...]
πτεσθαι[;]
4 Οἱ δ[ὲ παρεστῶ-]
τες εἶπον[...]
ρέα τοῦ [...]
ρεῖς;
5 Ἔφη ³[...]
Οὐκ ¹²ᾔδει[ν...]
ὅτι ¹ἐστὶν [...]
¹⁴γέγραπτα[ι...]
χοντα ¹⁶ τ[...]
οὐκ ἐρεῖς κα[...]
6 Γνοὺς ¹⁸[...]
λος ὅτι τὸ [...]
¹ἐστὶ Σαδδου[...]
δὲ ἕτερον Φ[...]
²⁰ἔκραξεν ἐν [...]
εδρίῳ· Ἄνδ[ρες...]
φοὶ, ἐγὼ Φ[...]
εἰμι, υἱὸς § Φα[...]
περὶ ἐλπίδος ἐ[...]
στάσεως νεκρ[...]
κρίνομαι.
7 Τοῦτο δὲ αὐτ[...]
λήσαντος,²² ²⁴ἐ[...]
²⁸στάσις τῶν Φα[...]
ων καὶ τῶν Σαδδ[...]
ων· καὶ ²⁸ἐσχίσ[θη...]
πλῆθος.
8 Σαδδȣκαῖοι μὲ[ν...]
λέγουσι μὴ ¹εἶναι [...]
στασιν, μηδὲ ἄγγε[...]
μήτε πνεῦμα· Φαρι[...]
οι δὲ ὁμολογοῦσι
ἀμφότερα.
9 Ἐγένετο²⁴ δὲ κρ[...]
γὴ μεγάλη· καὶ ³²[...]
στάντες †† οἱ γραμ[...]
τεῖς τοῦ μέρȣς τῶν
Φαρισαίων ³⁷διεμάχο[ντο]

αγειν τε εις την πα-
ρεμβολήν.
11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυ-
κτὶ [15]ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ
Κύριος εἶπε· Θάρσει,
ὁ Παῦλε· ὡς γὰρ [17]διε-
μαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ
εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω
σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην
μαρτυρῆσαι.
12 Γενομένης[a] δὲ ἡμέ-
ρας, ποιήσαντές ‡ τι-
νες τῶν Ἰουδαίων [21]συ-
στροφὴν, [23]ἀνεθεμά-
τισαν ἑαυτοὺς, λέ-
γοντες μήτε φαγεῖν,
μήτε [25]πιεῖν, ἕως [26]
οὗ ἀποκτείνωσι τὸν
Παῦλον.
13 Ἦσαν[a] δὲ πλείους
τεσσαράκοντα οἱ ταύ-
την τὴν συνωμοσίαν
§[27]πεποιηκότες·
14 Οἵτινες [29]προσελ-
θόντες τοῖς ἀρχιερεῦ-
σι, καὶ τοῖς πρεσβυτέ-
ροις, εἶπον· [31]Ἀναθέ-
ματι [32]ἀνεθεματίσαμεν
ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσα-
σθαι ἕως [26]οὗ ἀποκτεί-
νωμεν τὸν Παῦλον

† τὴν ἐν.- ἔραν,-α. τό ἐνεῖρον,-ἡ ch. 2. 3.
12 παραγίνομαι. [νω.
13 καταβαίνω.
14 εἰσέρχομαι.
15 ἐφίστημι.
16 ἀπαγγέλλω. [ρομαι.
17 διαμαρτύρομαι.
18 φημί.
19 ἀπάγω.
‡ συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀνεθ.-α.
20 παραλαμβάνω.
21 ch. 19. 40.
22 ἄγω. [τίζω
23 ἀναθεματίζω.
24 ἐρωτάω.
25 πίνω. [νω.
26 s. τὸ χρόνου.
§ ποιησάμενοι-h.
27 ποιέω. [νω.
28 ἐπιλαμβάνω.
29 προσέρχομαι. [μαι.
30 πυνθάνομαι.
31 Ro. 9. 3.
32 συντίθημι

γενομένους καὶ -- ει-
θὼν εἰς τὴν παρεμβο-
λὴν, [18]ἀπήγγειλε τῷ
Παύλῳ.
17 Προσκαλεσάμενος
δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν
ἑκατοντάρχων, [18]ἔφη·
Τὸν νεανίαν τοῦτον
ἄγαγε[19] πρὸς τὸν χιλί-
αρχον· ἔχει γάρ τι
[16]ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.
18 Ὁ μὲν οὖν [20]πα-
ραλαβὼν αὐτὸν [22]ἤγαγε
πρὸς τὸν χιλίαρχον,
καί [18]φησιν· Ὁ δέσμιος
Παῦλος προσκαλεσάμε-
νός με, [24]ἠρώτησε
τοῦτον τὸν νεανίαν [22]ἀ-
γαγεῖν πρός σε, ἔχοντά
[3]λαλῆσαί σοι.
19 Ἐπιλαβόμενος[28]
τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ
χιλίαρχος, καὶ ἀναχω-
ρήσας κατ' ἰδίαν, [30]ἐπυν-
θάνετο· Τί [a]ἐστιν ὃ
ἔχεις [16]ἀπαγγεῖλαί
μοι;
20 Εἶπε δέ· Ὅτι οἱ
Ἰουδαῖοι [32]συνέθεν-
το τοῦ ἐρωτῆσαί σε
ὅπως αὔριον

καταγά-
όλον, ὡς
τι ἀκριβέ-
ινεσθαι πε-

μὴ πεισθῇς
ἐνεδρεύουσι
ὸν ἐξ αὐτῶν
πλείους τεσσα-
α, οἵτινες ἀνε-
ισαν ἑαυτοὺς μή-
αγεῖν, μήτε πιεῖν,
[10] οὗ [11] ἀνέλωσιν
τόν· καὶ νῦν ἕτοι-
οί [15] εἰσι, προςδεχόμε-
νοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγ-
γελίαν.
22 Ὁ μὲν οὖν χιλίαρ-
χος [17] ἀπέλυσε τὸν νεα-
νίαν, παραγγείλας μη-
δενὶ ἐκλαλῆσαι, ὅτι
ταῦτα [19] ἐνεφάνισας
πρός με.
23 Καὶ προςκαλεσά-
μενος δύο τινὰς τῶν
ἑκατοντάρχων, εἶπεν·
Ἑτοιμάσατε στρατιώ-
τας διακοσίους, ὅπως
πορευθῶσιν ἕως Και-
σαρείας, καὶ ἱππεῖς
ἑβδομήκοντα, καὶ ‡ δε-
ξιολάβους διακοσίους
ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς
νυκτός·
24 Κτήνη [25] τε [27] παρα-
στῆσαι, ἵνα [29] ἐπιβιβά-
σαντες τὸν Παῦλον δι-
ασώσωσι [31] πρὸς Φήλι-
κα τὸν ἡγεμόνα·
25 Γράψας [32] ἐπιστο-
λὴν [33] περιέχουσαν τὸν
§ τύπον τοῦτον·
26 Κλαύδιος Λυσίας
τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
Φήλικι χαίρειν. [36]

A. D. 60.

1 s. κατὰ.
* μέλλων, s. μελλόντων s. μέλλοντα-π. [νω.
2 συλλαμβά-
3 ἐφίστημι.
4 ἐξαιρέω.
5 πείθω.
3 μανθάνω.
7 Lu. 11. 54.
8 ἀναθεματίζω, ver. 12.
9 πίνω.
10 s τȣ χρόνου.
11 γινώσκω.
12 ἐγκαλέω.
13 ἀναιρέω.
14 κατάγω.
15 εἰμί.
16 εὑρίσκω.
17 ἀπολύω.
18 ch. 25. 16.
19 ἐμφανίζω.
† Vide App.
20 ch. 9. 24.
21 πέμπω.
22 ver. 35.
‡ δεξιοβόλȣς η ὀγδοήκοντα-π. al[i] e.
23 ch. 15. 29.
24 διατάσσω.
25 Lu. 10. 34.
26 ἀναλαμβάνω.
27 παρίστημι.
28 ἄγω. [ζω.
29 ἐπιβιβά-
30 s. ἡμέρα.
31 c. 27. 43, 44
32 γράφω.
33 Lu. 5. 9.
34 ὑποστρέφω.
§ con. τρόπον
‖ ἀπέρχεσθαι-i. [μαι.
35 εἰσέρχο-
36 s. εὔχεται.
37 ἀναδίδωμι

27 Τὸν [1] ἄνδρα τοῦ-
τον, [2] συλληφθέντα
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ
μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι
ὑπ' αὐτῶν, [3] ἐπιστὰς
σὺν τῷ στρατεύματι
[4] ἐξειλόμην [d] αὐτὸν,‖
[6] μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός
[15] ἐστι.
28 Βουλόμενος δὲ γνῶ-
ναι [11] τὴν αἰτίαν δι' ἣν
[12] ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατ-
ήγαγον [14] αὐτὸν εἰς τὸ
συνέδριον αὐτῶν.
29 Ὃν [16] εὗρον [12] ἐγ-
καλούμενον περὶ ζητη-
μάτων τοῦ νόμȣ αὐτῶν,
μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτȣ
ἢ δεσμῶν [18] ἔγκλημα
ἔχοντα.
30 Μηνυθείσης δέ μοι
† [20] ἐπιβουλῆς εἰς τὸν
ἄνδρα μέλλειν [15] ἔσε-
σθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαί-
ων, ἐξαυτῆς [21] ἔπεμψα
πρός σε, παραγγείλας
καὶ τοῖς [22] κατηγόροις
λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν
ἐπὶ σοῦ. [d] [23] Ἔῤῥωσο.‖
31 Οἱ μὲν οὖν στρατι-
ῶται κατὰ τὸ [24] διατε-
ταγμένον αὐτοῖς, [26] ἀν-
αλαβόντες τὸν Παῦ-
λον, [28] ἤγαγον διὰ τῆς
νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντι-
πατρίδα.
32 Τῇ [30] δὲ ἐπαύριον
ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς
πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ,
[34] ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
παρεμβολήν.
33 Οἵτινες [35] εἰςελ-
θόντες εἰς τὴν Καισά-
ρειαν, καὶ [37] ἀναδόν-
τες τὴν ἐπιστολὴν τῷ

[1] παρέστη
τὸν Παῦλον

γνοὺς[a] δὲ [b] ὁ
καὶ ἐπερωτή-
ίας [b] ἐπαρχίας
[11] πυθόμενος
Κιλικίας·
ούσομαί σου,
αν καὶ οἱ κα-
του [14] παραγέ-
[15] Ἐκέλευσέ
ἐν τῷ [17] πραι-
τοῦ ‡ Ἡρώδυ
σθαι.

Κεφ. κδ΄.

δὲ πέντε ἡμέ-
τέβη ὁ ἀρχιε-
νανίας μετὰ
εσβυτέρων, ϗ
Τερτύλλυ τι-
ες [21] ἐνεφάνι-
ἡγεμόνι κατὰ
ου.
ντος[23] δὲ αὐ-
ξατο κατηγο-
έρτυλλος, λέ-
λλῆς εἰρήνης
τες διὰ σοῦ,
ιτορθωμάτων
ν τῷ ἔθνει
ιὰ τῆς σῆς
ίας,
η τε καὶ παν-
ἀποδεχόμεθα,
Φῆλιξ, μετὰ
ὐχαριστίας.
ἵ μὴ ἐπὶ πλεῖ-
κόπτω, παρα-
σαί σε ἡμῶν
τῇ σῇ ἐπιει-

γὰρ τὸν
λοιμὸν, ϗ

A. D. 60.

1 παρίστημι.
* στάσεις-h.
2 s. γῆν.[σκω
3 ἀναγινώ-
4 ch. 5. 17.
5 ch. 25. 1.
6 πειράω.
7 εἰμί.
8 Mat. 12. 5.
9 s. ἔστι.
10 κρατέω.
11 πυνθάνο-
12 θέλω.[μαι.
13 φήμι.[μαι.
14 παραγίνο-
15 κελεύω.
16 παρέρχο-
μαι.
† Vide App.
17 Jno. 18. 28.
‡ alii τῷ.
18 ἀπάγω.
19 καταβαίνω
20 δύναμαι.
§ πρεσβυτέ-
ρων τινῶν-n
21 ἐμφανίζω.
22 ἐπιγινώ-
σκω.
23 s. ἑαυτὸς.
‖ Συνεπέθεν-
το-a.
24 συντίθημι
25 καλέω.
26 ἄρχομαι.
** διορθωμά-
των-i.
†† προνοίας
πάντη τε ϗ
πανταχοῦ,
ἀποδεχόμε-
θα-n.
27 Ro. 13. 14.
‡‡ δίκαιον-f.
§§ εὐθύμως-h
29 2 Co. 9. 12.
30 ch. 27. 36.
31 Ro. 15. 22.
32 γινώσκω.
33 ἀναβαίνω
‖‖ εἰς-n.

κινοῦντα * στάσιν πᾶσι
τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς
κατὰ τὴν [2] οἰκουμένην
πρωτοστάτην τε τῆς
τῶν Ναζωραίων [4] αἱρέ-
σεως·
6 [c] Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν
[6] ἐπείρασε [8] βεβηλῶσαι,
ὃν καὶ [10] ἐκρατήσαμεν,
καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον
νόμον [12] ἠθελήσαμεν
κρίνειν.
7 Παρελθὼν[16] δὲ Λυ-
σίας ὁ χιλίαρχος, † με-
τὰ πολλῆς βίας ἐκ
τῶν χειρῶν ἡμῶν [18] ἀπ-
ήγαγε·
8 Κελεύσας τοὺς κατη-
γόρους αὐτοῦ ἔρχε-
σθαι ἐπὶ σέ· ! παρ' οὗ
[20] δυνήσῃ αὐτὸς ἀνα-
κρίνας περὶ πάντων
τούτων [22] ἐπιγνῶναι,
ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦ-
μεν αὐτοῦ.
9 ‖ Συνέθεντο[24] δὲ καὶ
οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες
ταῦτα οὕτως ἔχειν.
10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦ-
λος, νεύσαντος αὐτῷ
τοῦ ἡγεμόνος λέγειν·
Ἐκ πολλῶν ἐτῶν [7] ὄντα
σε κριτὴν ‡‡ τῷ ἔθνει
τούτῳ ἐπιστάμενος,
§§ [29] εὐθυμότερον τὰ πε-
ρὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦ-
μαι·
11 Δυναμένυ συ γνῶ-
ναι[32] ὅτι οὐ πλείους
[7] εἰσί μοι ἡμέραι ἢ ![1]
δεκαδύο, ἀφ' ἧς [33] ἀνέ-
βην προσκυνήσων ‖‖ ἐν
Ἱερουσαλήμ.
12 Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱε-
ρῷ εὗρόν με πρός τινα

ι, ἢ *[1] ἐπι-
οιοῦντα ὄ-
ἐν ταῖς συν-
οὔτε κατὰ
ν·
: [3] παραστῆσαι
ται περὶ ὧν νῦν
ορουσί μου.
μολογῶ δὲ τοῦτό
ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν
λέγουσιν [5] αἵρεσιν,
τω λατρεύω τῷ [7] πα-
ρῴῳ Θεῷ, πιστεύων
πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νό-
μον ϗ § τοῖς προφήταις
[11] γεγραμμένοις·
15 Ἐλπίδα ἔχων εἰς
τὸν Θεὸν, ἣν καὶ αὐτοὶ
οὗτοι προσδέχονται, ἀ-
νάστασιν μέλλειν [21] ἔ-
σεσθαι ᶜ νεκρῶν,ǀ δικαί-
ων τε καὶ ἀδίκων.
16 Ἐν τούτῳ **δὲ αὐ-
τὸς ἀσκῶ, [14] ἀπρόσκο-
πον [15] συνείδησιν †† ἔ-
χειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ
τοὺς ἀνθρώπους δια-
παντός.
17 Δι' ἐτῶν δὲ πλειό-
νων [17] παρεγενόμην ἐλε-
ημοσύνας ποιήσων εἰς
τὸ ἔθνος μου, καὶ προς-
φοράς.
18 Ἐν §§ οἷς [20] εὗρόν με
[21] ἡγνισμένον ἐν τῷ
ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου,
οὐδὲ μετὰ *†θορύβου.
Τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσί-
ας Ἰουδαῖοι,
19 Οὓς *‡ δεῖ ἐπὶ σοῦ
παρεῖναι καὶ κατηγο-
ρεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρός
με.
20 Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπά-
τωσαν εἴ τι [20] εὗρ ν

A. D. 60.

1 2 Co. 11. 28.
2 ἵστημι.
* ἐπίςασιν-ί.
3 παρίστημι.
4 κράζω.
† σοι s. με.-f.
‡ Ἀνεβάλετο δὲ αὐτὸς ὁ Φῆλιξ-l.
5 ver. 5.
6 ἀναβάλλω.
7 ch. 22. 3.
8 ch. 18. 26.
9 καταβαίνω.
10 διαγινώσκω.
§ τοῖς ἐν-a. alii ἐν τοῖς.
11 γραφω.
12 διατάσσω.
‖ αὐτὸν.-a.
13 2 Co. 2. 13.
** καὶ-h.
14 1 Co. 10. 32.
†† ἔχων-i.
15 ch. 23. 1.
16 μεταπέμ-[πω
‡‡ al. ἰδίᾳ
17 παραγίνο-[μαι
18 ἀκόω.
19 ch. 20. 21.
§§ αἷς-i.
20 εὑρίσκω.
21 ἁγνίζω, ch. 21. 24.
22 ch. 18. 4.
23 Ga. 5. 23.
‖‖ μέλλοντος κρίματος-h.
*† θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι-i.
24 ch. 10. 4.
25 γίνομαι
26 s. κατὰ τὸ πρᾶγμα.
*‡ ἔδει-a. δεῖ-i.
27 εἰμί. [μαι.
28 ἀποκρίνο-

ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, [2] ςάν-
τος μου ἐπὶ τοῦ συνε-
δρίου·
21 Ἢ περὶ μιᾶς ταύ-
της φωνῆς, ἧς [4] ἔκραξα
[2] ἑςὼς ἐν αὐτοῖς· Ὅτι
περὶ ἀναστάσεως νε-
κρῶν ἐγὼ κρίνομαι σή-
μερον ὑφ' ὑμῶν.
22 ‡ Ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ Φῆλιξ [6] ἀνεβάλετο
αὐτοὺς, [8] ἀκριβέστερον
εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ,
εἰπών· Ὅταν Λυσίας
ὁ χιλίαρχος [9] καταβῇ,
[10] διαγνώσομαι τὰ καθ'
ὑμᾶς.
23 Διαταξάμενός [12] ᶜτε ǀ
τῷ ἑκατοντάρχῃ τη-
ρεῖσθαι ‖ τὸν Παῦλον,
ἔχειν τε [13] ἄνεσιν, καὶ
μηδένα κωλύειν τῶν
ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν,
ᶜ ἢ προσέρχεσθαι ǀ αὐ-
τῷ.
24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τι-
νὰς [17] παραγενόμενος ὁ
Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ
τῇ γυναικὶ ᵇ αὐτοῦ ǀ ‡‡
[27] οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, [16] μετ-
επέμψατο τὸν Παῦ-
λον, καὶ [18] ἤκουσεν αὐτοῦ
[19] περὶ τῆς εἰς Χριςὸν
πίστεως.
25 Διαλεγομένου [22] δὲ
αὐτοῦ περὶ δικαιοσύ-
νης καὶ [23] ἐγκρατείας ϗ
τοῦ ‖‖ κρίματος τοῦ
μέλλοντος [27] ᵇ ἔσεσθαι ǀ
[24] ἔμφοβος [25] γενόμενος
ὁ Φῆλιξ [28] ἀπεκρίθη·
[26] Τὸ νῦν ἔχον πορεύ-
ου· καιρὸν δὲ μετα-
λαβὼν μετακαλέσομαί
σε.

26 Ἅμα [b] δὲ [‖] καὶ ἐλπί-
ζων ὅτι χρήματα [1] δο-
θήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ
Παύλου, [c] ὅπως λύσῃ
αὐτόν· [|] διὸ καὶ πυκνό-
τερον αὐτὸν μεταπεμ-
πόμενος [3] ὡμίλει αὐτῷ.
27 Διετίας δὲ πληρω-
θείσης [7] ἔλαβε [8] διάδο-
χον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον
Φῆστον· θέλων τε χά-
ριτας [9] καταθέσθαι τοῖς
Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ, κατ-
έλιπε [11] τὸν Παῦλον
[14] δεδεμένον.

Κεφ. κε΄.

ΦΗΣΤΟΣ οὖν [15] ἐπι-
βὰς τῇ [17] ἐπαρχίᾳ, μετὰ
τρεῖς ἡμέρας [19] ἀνέβη
εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ
Καισαρείας.
2 Ἐνεφάνισαν [21] δὲ αὐ-
τῷ ‖ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ
πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων
κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ
[22] παρεκάλουν αὐτόν,
3 Αἰτούμενοι χάριν κατ'
αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμ-
ψηται αὐτὸν εἰς Ἱερου-
σαλήμ· [23] ἐνέδραν ποι-
οῦντες [25] ἀνελεῖν αὐτὸν
κατὰ τὴν ὁδόν.
4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος
[27] ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι
τὸν Παῦλον ** ἐν Και-
σαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλ-
λειν ἐν τάχει ἐκπορεύε-
σθαι.
5 Οἱ οὖν δυνατοὶ [29] ἐν
ὑμῖν, φησί, συγκατα-
βάντες, εἴ τι [32] ἐστὶν
‡‡ ἐν τῷ ἀνδρὶ [b] τούτῳ, |
κατηγορείτωσαν αὐ-
τοῦ.

6 Διατρίψας δὲ ἐν
τοῖς ἡμέρας * πλεί
δέκα, [2] καταβὰς εἰς Κ
σάρειαν, τῇ [4] ἐπαύρ
καθίσας ἐπὶ τοῦ βή
τος, [5] ἐκέλευσε τὸν Π
λον [6] ἀχθῆναι.
7 Παραγενομένου [10]
αὐτοῦ, [12] περιέστη
† οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμ
[2] καταβεβηκότες Ἰ
δαῖοι, πολλὰ καὶ [13]
ρέα ‡ αἰτιάματα φέρ
τες [c] κατὰ τοῦ Παύλ
§ ἃ οὐκ ἴσχυον [16] ἀποδ
ξαι·
8 Ἀπολογουμένου [18]
του· Ὅτι οὔτε εἰς
νόμον τῶν Ἰουδαί
οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, ο
εἰς Καίσαρά τι [20] ἥμ
τον.
9 Ὁ Φῆστος δὲ τ
Ἰουδαίοις θέλων χά
[9] καταθέσθαι, [27] ἀποκ
θεὶς τῷ Παύλῳ εἶ
Θέλεις εἰς Ἱεροσόλ
[19] ἀναβάς, ἐκεῖ π
τούτων κρίνεσθαι
ἐμοῦ;
10 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλ
Ἐπὶ τοῦ βήματος Κ
σαρος [24] ἑστώς εἰμι,
με δεῖ κρίνεσθαι· Ἰ
δαίους οὐδὲν [26] ἠδίκη
ὡς καὶ σὺ κάλλιον
γινώσκεις.
11 Εἰ μὲν †† γὰρ ἀδι
καὶ ἄξιον θανάτου [2]
πραχά τι, οὐ [30]
αιτοῦμαι τὸ [31] ἀπο
νεῖν· εἰ δὲ οὐδέν [32]
ὧν οὗτοι κατηγ
σί μου, οὐδείς με
ται αὐτοῖς χαρίσ

A. D. 62.

1 δίδωμι.
* ὁ πλείους ὀ-
κτὼ ἢ δέκα-a
al. πλείως ὀ-
κτὼ ἢ δέκα-i
2 καταβαίνω
3 ὁμιλέω.
4 s. ἡμέρᾳ.
5 κελεύω.
6 ἄγω.
7 λαμβάνω.
8 Ecclus. 49. 1.
9 κατατίθημι
10 παραγίνο-
μαι.
11 καταλείπω
12 περιΐστημι
† αὐτὸν, s.
αὐτῷ f. i.
13 ch. 20. 29.
14 δέω. [τα-a.
‡ αἰτιώμα-
§ al. κατ' αὐτοῦ
15 ἐπιβαίνω.
16 ἀποδεί-
κνύω, c. 2. 22.
17 ch. 23. 34.
18 ch. 24. 13.
19 ἀναβαίνω.
20 ἁμαρτάνω
21 ἐμφανίζω.
‖ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς-i. [λέω.
22 παρακα-
23 Jos. 8. 2,
7, 9, 14.
24 ἵστημι.
25 ἀναιρέω.
26 ἀδικέω.
27 ἀποκρίνο-
μαι.
** εἰς Καισά-
ρειαν-h.
†† οὖν-h.
28 πράττω.
29 s. ὄντες.
30 Lu. 14. 18.
31 ἀποθνή-
32 εἰμί. [σκω
‡‡ ἄτοπον-f.
ch. 28. 6.

πικαλου-

ῆστος συλ-
τὰ τοῦ συμ-
[5] ἀπεκρίθη·
[7] ἐπικέκλη-
ι Καίσαρα πο-

μερῶν δὲ [9] δια-
ιένων τινῶν, Ἀ-
ππας ὁ βασιλεὺς
Βερνίκη [11] κατήν-
σαν εἰς Καισάρειαν,
σπασόμενοι τὸν Φῆ-
στον.
14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέ
ρας [13] διέτριβον ἐκεῖ, ὁ
Φῆςος τῷ βασιλεῖ ἀν-
έθετο [17] τὰ κατὰ τὸν
Παῦλον, λέγων· Ἀνήρ
τις [36] ἐςὶ [20] καταλελειμ-
μένος ὑπὸ Φήλικος, δέ-
σμιος·
15 Περὶ οὗ, [21] γενομέ-
νου μου εἰς Ἱεροσόλυμα,
[23] ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς ϗ οἱ πρεσβύτεροι
τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμε-
νοι κατ' αὐτοῦ § [25] δί-
κην.
16 Πρὸς οὓς [5] ἀπεκρί-
θην, ὅτι οὐκ [36] ἔστιν
ἔθος Ῥωμαίοις [26] χαρί-
ζεσθαί ** τινα ἄνθρω-
πον [b] εἰς [27] ἀπώλειαν,]
πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμε-
νος κατὰ πρόςωπον
ἔχοι τοὺς [29] κατηγόρους,
τόπον τε ἀπολογίας
[31] λάβοι περὶ τοῦ [32] ἐγ-
κλήματος.
17 Συνελθόντων [33] οὖν
αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβο-
λὴν μηδεμίαν ποιησά-
μενος, τῇ [35] ἑξῆς καθί-

A. D. 62.

1 ch. 7. 59.
26. 32.
2 κελεύω.
3 ἄγω.
4 ἵςημι. [μαι.
5 ἀποκρίνο-
* ἔφερον-h.
6 ἐπιφέρω.
7 ἐπικαλέω.
8 ὑπονοέω.
† πονηράν· s.
πονηρῶν.-f.i
9 διαγίνομαι
10 ἔχω.
11 καταντάω
12 θνήσκω.
13 διατρίβω.
14 φάσκω.
15 ζάω.
16 Jno. 13.22.
2 Co. 4. 8.
17 ἀνατίθημι
‡ τούτων-h.
18 λέγω.
19 βούλομαι.
20 καταλεί-
πω, c.18.19.
21 γίνομαι.
22 ch. 27. 1.
23 ἐμφανίζω.
§ καταδίκην-h
24 s. τῦ χρό-
νου.
25 ch. 28. 4.
2 Th. 1. 9.
Jude 7. [n.
‖ ἀναπέμψω-
26 χαρίζομαι
** τινι-i.
27 ch. 8. 20.
28 φήμι.
29 c. 23 30.35.
Jno. 8. 10.
30 ἔυχομαι.
31 λαμβάνω.
32 ch. 23. 29.
33 συνέρχο-
μαι. [μαι.
34 εἰςέρχο-
35 s. ἡμέρᾳ.
36 εἰμί.

σας ἐπὶ τοῦ βήματος,
[2] ἐκέλευσα [3] ἀχθῆναι
τὸν ἄνδρα.
18 Περὶ οὗ [4] σταθέντες
οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν
αἰτίαν *[6] ἐπέφερον ὧν
[8] ὑπενόουν ἐγώ·†
19 Ζητήματα δέ τινα
περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαι-
μονίας [10] εἶχον πρὸς αὐ
τὸν, καὶ περί τινος Ἰη-
σοῦ [12] τεθνηκότος, ὃν
[14] ἔφασκεν ὁ Παῦλος
[15] ζῆν.
20 Ἀπορούμενος [16] δὲ
ἐγὼ εἰς τὴν περὶ ‡ τοῦ
του ζήτησιν, [18] ἔλεγον
εἰ [19] βούλοιτο πορεύε-
σθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ,
κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ
τούτων.
21 Τοῦ δὲ Παύλου
ἐπικαλεσαμένου τηρη-
θῆναι αὐτὸν εἰς τὴν
τοῦ [22] Σεβαστοῦ διά-
γνωσιν, [2] ἐκέλευσα τη-
ρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως
[24] οὗ ‖ πέμψω αὐτὸν
πρὸς Καίσαρα.
22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς
τὸν Φῆςον [28] ἔφη· [19] Ἐ-
βουλόμην καὶ αὐτὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι.
Ὁ δὲ· Αὔριον, φησὶν,
ἀκούσῃ αὐτοῦ.
23 Τῇ [35] οὖν ἐπαύριον
[30] ἐλθόντες τοῦ Ἀγρίπ-
πα καὶ τῆς Βερνίκης
μετὰ πολλῆς φαντα-
σίας, καὶ [34] εἰςελθόν-
των εἰς τὸ ἀκροατή-
ριον σύν τε τοῖς χι-
λιάρχοις, καὶ ἀνδρά-
σι τοῖς κατ' ἐξοχὴν
[36] οὖσι τῆς πόλεως,

καὶ κελεύσαντος τοῦ
Φήστου, [1] ἤχθη ὁ Παῦ-
λος
24 Καί φησιν ὁ Φῆ-
στος· Ἀγρίππα βασι-
λεῦ, καὶ πάντες οἱ συμ-
παρόντες ἡμῖν ἄνδρες,
θεωρεῖτε τοῦτον περὶ
οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων [3] ἐνέτυχόν
μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις
καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες
μὴ δεῖν [5] ζῆν αὐτὸν μη-
κέτι.
25 Ἐγὼ δὲ [7] καταλαβό-
μενος μηδὲν ἄξιον θα-
νάτου αὐτὸν [9] πεπραχέ-
ναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου
ἐπικαλεσαμένου τὸν Σε-
βαστὸν, [11] ἔκρινα πέμ-
πειν [c] αὐτόν.|
26 Περὶ οὗ [13] ἀσφαλές
τι γράψαι τῷ κυρίῳ
οὐκ ἔχω. Διὸ [15] προή-
γαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν,
καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅ-
πως τῆς ἀνακρίσεως
[17] γενομένης, [28] σχῶ τι
‡ γράψαι.
27 Ἄλογον [19] γάρ μοι
δοκεῖ, πέμποντα δέσμι-
ον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐ-
τοῦ αἰτίας σημᾶναι.

Κεφ. κϛʹ.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ δὲ πρὸς
τὸν Παῦλον [23] ἔφη· Ἐ-
πιτρέπεταί σοι § ὑπὲρ
σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ
Παῦλος [25] ἀπελογεῖτο,
ἐκτείνας τὴν χεῖρα·
2 Περὶ πάντων ὧν ἐγ-
καλοῦμαι [27] ὑπὸ Ἰουδαί-
ων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
[28] ἥγημαι ἐμαυτὸν μ
κάριον, μέλλων ἀπ
λογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σ
μερον·
3 Μάλιστα * γνώστ
[2] ὄντα σε πάντων τ
κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν
καὶ ζητημάτων· διὸ δ
μαί [c] σου,| μακροθύμ
ἀκοῦσαί μου.
4 Τὴν μὲν οὖν [4] βίωσ
μου τὴν ἐκ νεότητος, τ
ἀπ' ἀρχῆς [17] γενομέν
ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱε
σολύμοις, [8] ἴσασι π
τες οἱ Ἰουδαῖοι·
5 Προγινώσκοντές [8]
[10] ἄνωθεν, (ἐὰν θέλω
μαρτυρεῖν) ὅτι κα
τὴν [13] ἀκριβεστάτην
ρεσιν [14] τῆς ἡμετέρ
[16] θρησκείας [8] ἔζη
Φαρισαῖος.
6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπ
τῆς † πρὸς τοὺς πατέρ
ἐπαγγελίας [17] γενο
νης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, [18]
στηκα κρινόμενος·
7 Εἰς ἣν τὸ δωδε
φυλον ἡμῶν ἐν [20] ἐκ
νείᾳ νύκτα καὶ ἡ
ραν [21] λατρεῦον ἐλ
ζει [22] καταντῆσαι·
ρὶ ἧς ἐλπίδος ἐγ
λοῦμαι, [c] βασιλεῦ| Ἀ
γρίππα,| ὑπὸ [b] τῶν| Ἰ
δαίων.
8 Τί [24] ἄπιστον κρί
ται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θ
νεκροὺς ἐγείρει;
9 Ἐγὼ μὲν οὖν [26] ἔ
ξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄ
μα Ἰησοῦ τοῦ Να
ραίου δεῖν πολλὰ
ἀντία [9] πρᾶξαι.

A. D. 62.

1 ἄγω. ‖ νος
* ἐπισταμε-
ν. εἰδὼς-ƒ.
2 εἰμί.
3 ἐντυγχάνω.
4 Prol. ad. Ecclus.
5 ζάω.
6 ἵστημι.
7 καταλαμβάνω.
8 Ro. 8. 29. 1 Pe. 1. 20. 2 Pe. 3. 17.
9 πράσσω.
10 Lu. 1. 3. Jno. 3. 3.
11 κρίνω.
12 ch. 24. 22.
13 ch. 21. 34. 22. 30.
14 ch. 5. 17.
15 προάγω.
16 Col. 2. 18. Ja. 1. 26,27.
† εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας-h.
17 γίνομαι.
‡ γράψω-h.
18 ἵστημι.
19 2 Pe. 2. 12. Ex. 6. 12.
20 2 Mac. 4. 38.
21 ch. 24. 14. Lu. 2. 37.
22 καταντάω.
23 φημί.
24 Mat. 17. 17. Jno. 20. 27. 1 Ti. 5. 8.
§ περὶ-h.
25 ἀπολογέομαι, ver. 2. Lu. 12. 11.
26 δοκέω.
27 ver. 7. ch 19. 33.
28 ἡγέομαι.
29 ἔχω.

ισα ἐν
αἱ πολ-
.ων ἐγὼ
ατέκλει-
. τῶν ἀρ-
οσίαν [4] λα-
ουμένων τε
τήνεγκα ψῆ-

κατὰ πασας
αγωγὰς πολλά-
:ιμωρῶν αὐτὺς,
γκαζον βλασφη-
περισσῶς τε ἐμ-
μαινόμενος αὐτοῖς, [13]ἐ-
δίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς
ἔξω πόλεις.
12 Ἐν οἷς [c] καὶ [l] πορευ-
όμενος εἰς τὴν [15]Δαμα-
σκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ
ἐπιτροπῆς [d] τῆς [17] πα-
ρὰ [l] τῶν ἀρχιερέων,
13 Ἡμέρας μέσης, κα-
τὰ τὴν ὁδὸν εἶδον,
βασιλεῦ, [19] οὐρανόθεν
ὑπὲρ τὴν [23] λαμπρό-
τητα τοῦ ἡλίου, περι-
λάμψαν με φῶς καὶ
τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευο-
μένους.
14 Πάντων δὲ [25]κατα-
πεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν
γῆν, [27] ἤκουσα φωνὴν
§ λαλοῦσαν πρός με, χ
λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι
διαλέκτῳ· Σαοὺλ, Σα-
οὺλ, τί με διώκεις;
σκληρόν σοι πρὸς κέν-
τρα λακτίζειν.
15 Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς
εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν·
Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν
σὺ διώκεις.
16 Ἀλλὰ [33] ἀνάστηθι,
καὶ [2] στῆθι ἐπὶ τοὺς
πόδας σου· εἰς τοῦτο
γὰρ [4] ὤφθην σοι, [6] προ-
χειρίσασθαί σε ὑπηρέ-
την καὶ μάρτυρα ὧν
τε εἶδες, ὧν τε [4] ὀφθή-
σομαί σοι.
17 Ἐξαιρούμενός [8] σε
ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν
ἐθνῶν, εἰς οὓς ‡ νῦν σε
ἀποστέλλω,
18 Ἀνοῖξαι [12] ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπι-
στρέψαι ἀπὸ σκότους
εἰς φῶς, καὶ τῆς [14]ἐξου-
σίας τοῦ [16] Σατανᾶ ἐπὶ
τὸν Θεὸν, τοῦ [5]λαβεῖν
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτι-
ῶν, καὶ [18] κλῆρον ἐν
τοῖς [20]ἡγιασμένοις, πί-
στει τῇ [21]εἰς ἐμέ.
19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀ-
γρίππα, οὐκ [22]ἐγενόμην
[24] ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ
[26] ὀπτασίᾳ·
20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δα-
μασκῷ πρῶτον καὶ Ἱε-
ροσολύμοις, εἰς πᾶσάν
τε τὴν χώραν τῆς
Ἰουδαίας, καὶ τοῖς
ἔθνεσιν, [28] ἀπήγγελ-
λον μετανοεῖν, καὶ
[29]ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν
Θεὸν, ἄξια τῆς μετα-
νοίας ἔργα πράσσον-
τας.
21 Ἕνεκα τούτων με
οἱ Ἰουδαῖοι [30]συλλαβό-
μενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπ-
ειρῶντο [31] διαχειρίσα-
σθαι.[32]
22 Ἐπικουρίας οὖν τυ-
χὼν τῆς [17] παρὰ τοῦ
Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας
ταύτης [2]ἕστηκα, μαρτυ-
ρούμενος μικρῷ τε καὶ

A. D. 62.

1 ποιέω.
2 ἵστημι.
* τε τῶν-ἡ.
† ἐν-m.
3 κατακλείω, Lu. 3. 20.
4 ὄπτομαι.
5 λαμβάνω.
6 ch. 22. 14.
7 καταφέρω.
8 ch. 7. 10,34. Mat. 5. 29.
9 Re. 2. 17. Ex. 4. 25.
‡ ἐγώ σε-ἰ.
10 ch. 22. 5.
11 ἀναγκάζω
12 ἀνοίγω.
13 διώκω.
14 Lu. 22. 53. Col. 1. 13.
15 s. πόλιν.
16 ch. 5. 3. Mat. 4. 10.
17 s. οὔσης.
18 ch. 1. 17.
19 ch. 14. 17.
20 ἁγιάζω, ch. 20. 32.
21 s. οὔσῃ.
22 γίνομαι.
23 Is. 60. 3. Da. 12. 3.
24 Lu. 1. 17. Ro. 1. 30. 2 Ti. 3. 2. Tit. 1. 16.
25 καταπίπτω
26 Lu. 1. 22. 2 Co. 12. 1.
27 ἀκούω.
§ Vide App.
28 ἀπαγγέλλω.
29 ver. 18. ch. 3. 19.
30 συλλαμβάνω.
31 πειράω.
32 ch. 5. 30.
33 ἀνίστημι.

μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς
λέγων ὧν τε οἱ προ-
φῆται [1] ἐλάλησαν μελ-
λόντων γίνεσθαι, καὶ
Μωσῆς·
23 Εἰ παθητὸς ὁ Χρι-
στὸς, εἰ πρῶτος ἐξ ἀνα-
στάσεως νεκρῶν φῶς
μέλλει καταγγέλλειν
τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνε-
σι.
24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ
ἀπολογουμένου, ὁ Φῆ-
στος μεγάλῃ τῇ φωνῇ
[5] ἔφη· [6] Μαίνῃ, Παῦ-
λε· τὰ πολλά σε γράμ-
ματα εἰς μανίαν περι-
τρέπει.
25 Ὁ δέ· Οὐ μαίνομαι,
φησὶ, κράτιστε Φῆστε,
ἀλλ᾽ ἀληθείας καὶ [7] σω-
φροσύνης ῥήματα ἀπο-
φθέγγομαι.[8]
26 Ἐπίσταται [9] γὰρ
περὶ τούτων ὁ βασι-
λεὺς, πρὸς ὃν ϗ [11] παῤ-
ῥησιαζόμενος λαλῶ·
λανθάνειν γὰρ αὐτόν
τι τύτων † οὐ πείθομαι
οὐδέν· οὐ γάρ [20] ἐστιν
ἐν [16] γωνίᾳ [17] πεπραγ-
μένον τοῦτο.
27 Πιστεύεις, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, τοῖς προφή-
ταις; [19] οἶδα ὅτι πι-
στεύεις.
28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας
πρὸς τὸν Παῦλον ε[5] ἔ-
φη· ‖ Ἐν ὀλίγῳ με πεί-
θεις [23] Χριστιανὸν γε-
νέσθαι.[25]
29 Ὁ δὲ Παῦλος εἶ-
πεν· ‖ [29] Εὐξαίμην ἂν τῷ
Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ
ἐν ‖ πολλῷ οὐ μόνον σε,
ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντάς μου σήμερον,
[28] γενέσθαι τοιούτους
ὁποῖος [2] κἀγώ εἰμι, πα-
ρεκτὸς [3] τῶν δεσμῶν
τούτων.
30 * Καὶ ταῦτα εἰπόν-
τος αὐτοῦ, [4] ἀνέστη ὁ
βασιλεὺς ϗ ὁ ἡγεμὼν,
ἥ τε Βερνίκη, ϗ οἱ συγ-
καθήμενοι αὐτοῖς.
31 Καὶ ἀναχωρήσαντες
[1] ἐλάλουν πρὸς ἀλλή-
λους, λέγοντες· Ὅτι
οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ
δεσμῶν πράσσει ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος.
32 Ἀγρίππας δὲ τῷ
Φήστῳ [5] ἔφη· [10] Ἀπολε-
λύσθαι [12] ἐδύνατο ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος, εἰ μὴ
[13] ἐπεκέκλητο Καίσα-
ρα.

Κεφ. κζ΄.

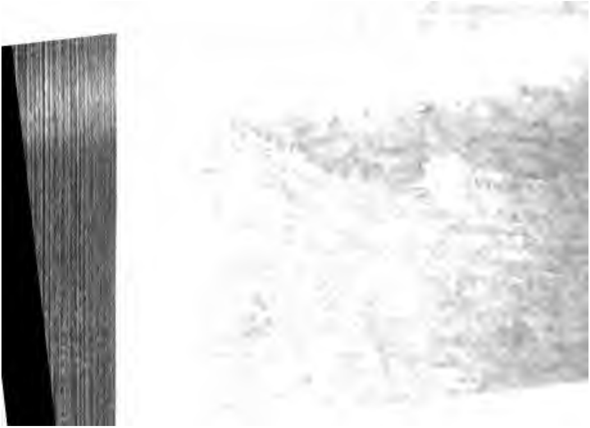
ΩΣ δὲ [14] ἐκρίθη τοῦ
[15] ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς
τὴν Ἰταλίαν, [18] παρεδί-
δουν τόν τε Παῦλον
καί τινας ἑτέρους [20] δε-
σμώτας ἑκατοντάρχῃ
ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπεί-
ρης [21] Σεβαστῆς.
2 Ἐπιβάντες [22] δὲ
πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ,
‡ μέλλοντες πλεῖν § τοὺς
κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους,
[24] ἀνήχθημεν, [25] ὄντος
σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
Μακεδόνος Θεσσαλονι-
κέως.
3 Τῇ τε ἑτέρᾳ [26] κατή-
χθημεν [26] εἰς Σιδῶνα.
[27] φιλανθρώπως τε ὁ Ἰ[ου]-
λιος τῷ Παύλῳ [28] χρ[η-]

A. D. 62.

1 λαλέω.
2 καὶ ἐγώ.
3 Mat. 5. 22.
2 Co. 11. 28.
* Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς k.
4 ἀνίστημι.
5 φήμι.
6 ver. 25.
ch. 12. 15.
Jno. 10. 20.
1 Co. 14.23.
7 1 Ti. 2.9,15.
8 ch. 2. 4, 14.
1 Ch. 25. 1.
Eze. 13. 9.
9 ἐπισταμαι.
10 ἀπολύω.
11 c. 9 27,29.
12 δύναμαι.
13 ἐπικαλ ω.
† Vide App.
14 κρίνω.
15 ch. 4. 11.
Mat. 6. 5.
16 ch. 13. 4.
17 πράσσω.
18 παραδίδω-
19 εἰδῶ. [μι.
20 ver. 42.
Ge. 39. 20.
21 ch. 25. 21.
22 ἐπιβαίνω.
‡ μέλλοντι-h.
23 ch. 11. 26.
§ εἰς-f.
24 ἀνάγω.
25 γίνομαι.
26 κατάγω.
27 2 Mac.9.27.
28 χράω,
ver. 17.
1 Co. 7. 21.
2 Co. 3. 12.
29 εὔχομαι,
ch. 27. 29.
Ro. 9. 3.
2 Co. 13. 7.
‖ μεγάλῳ-i.
30 εἰμί.
31 s. ἡμέρᾳ.

DACIA
R. Danube
ILLYRI
Sardica
MACEDONIA
Thessalonica
Beroea
Larissa
Puteoli
Appii Forum
Corcyra
Æolian Isles
SICILY
Rhegium
Syracuse
Melita
CRETE
Cyrene
Track of St. Paul from Jerusalem to Rome
40
35
30
15
20

ACTS.
40
SARMATIA
OR
S E A
Sinope
COLCHIS
PONTUS
ARMENIA
Amida
MESOPOTAMIA
Edessa
Zeugma
Apamea
Thapsacus
SYRIA
Emesa
Palmyra
Damascus
PHŒNICIA
ITURÆA
Abila
Petra
A R A B I A
35

:ἐτρεψε
[†] πορευ-
λείας [2] τυ-

[5] ἀναχθέν-
:ύσαμεν τὴν [9]
διὰ τὸ τοὺς
[10] εἶναι ἐναντί-

τε [11] πέλαγος τὸ
τὴν Κιλικίαν καὶ
φυλίαν διαπλεύ-
τες, [13] κατήλθομεν
§ Μύρα [14] τῆς Λυ-
ίας.
6 Κἀκεῖ [15] εὑρὼν ὁ ἑκα-
τόνταρχος πλοῖον Ἀ-
λεξανδρῖνον πλέον εἰς
τὴν Ἰταλίαν, [17] ἐνεβί-
βασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.
7 Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέ-
ραις βραδυπλοοῦντες, καὶ
μόλις [25] γενόμενοι κατὰ
τὴν Κνίδον, μὴ προσε-
ῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου,
[7] ὑπεπλεύσαμεν τὴν
Κρήτην κατὰ Σαλμώ-
νην·
8 Μόλις τε παραλεγό-
μενοι αὐτὴν, ἤλθομεν
εἰς τόπον τινὰ καλούμε-
νον Καλοὺς λιμένας, ᾧ
ἐγγὺς [10] ἦν πόλις †† Λα-
σαία.
9 Ἱκανοῦ δὲ χρόνου
[33] διαγενομένου, καὶ [10] ὄν-
τος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ
πλοὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν
νηστείαν ἤδη [35] παρελη-
λυθέναι, [37] παρῄνει ὁ
Παῦλος
10 Λέγων αὐτοῖς· Ἄν-
δρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ
ὕβρεως καὶ πολλῆς ζη-
μίας οὐ μόνον τοῦ φόρ-

A. D. 62.

1 ἐπιτρέπω.
* τὰς-ε [τι-π.
† πορευθέν-
2 1 Mac. 16. 14.
3 τυγχάνω.
‡ ἑκατοντάρ-
χης-α.
5 ἀνάγω.
6 πείθω.
7 ὑποπλέω.
8 Ps. 107. 30.
9 s. νῆσον.
10 εἰμί.
11 Mat. 18. 6.
12 τίθημι.
13 κατέρχο-
μαι.
§ Σμύρναν-π
alii Λύστρα.
ctu. Λίμυρα.
14 s. πόλιν.
15 εὑρίσκω.
16 Ps. 78. 26.
17 ἐμβιβάζω.
18 ch. 28. 13.
20 δοκέω.
21 ch. 11. 23.
22 κρατέω.
23 αἴρω. [ρας
24 s. τὰς ἀγκύ-
‖ Ἄσσον-π.
25 γίνομαι.
26 παραλέγο-
μαι.
27 βάλλω.
** Εὐρυκλύ-
δων.-α al. Εὐ-
ρακλύδων. al
Εὐρακύλων
30 ἐπιδίδωμι.
31 s. ἡμᾶς.
†† Ἄλασσα-
32 φέρω. [π.
33 διαγίνομαι
34 ὑποτρέχω.
‡‡ Κλαύδαν,
al. Καῦδα.
35 παρέρχο-
36 χράω. [μαι
37 παραινέω.
§§ φορτίον-α

του καὶ τοῦ πλοίου, ἀλ-
λὰ καὶ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν μέλλειν [10] ἔσεσθαι
τὸν πλοῦν.
11 Ὁ δὲ ‡ ἑκατόνταρ-
χος τῷ κυβερνήτῃ καὶ
τῷ ναυκλήρῳ [6] ἐπείθετο
μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ
Παύλου λεγομένοις.
12 Ἀνευθέτου δὲ τοῦ
[8] λιμένος ὑπάρχοντος
πρὸς παραχειμασίαν,
οἱ πλείους [12] ἔθεντο βου-
λὴν [5] ἀναχθῆναι κἀκεῖ-
θεν, εἴπως δύναιντο κα-
ταντήσαντες εἰς Φοί-
νικα παραχειμάσαι, λι-
μένα τῆς Κρήτης βλέ-
ποντα κατὰ [18] Λίβα καὶ
κατὰ Χῶρον.
13 Ὑποπνεύσαντος δὲ
Νότου, [20] δόξαντες τῆς
[21] προθέσεως [22] κεκρα-
τηκέναι, [23] ἄραντες, [24]
‖ ἆσσον [26] παρελέγον-
το τὴν Κρήτην.
14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ
[27] ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνε-
μος τυφωνικὸς, ὁ κα-
λούμενος ** Εὐροκλύ-
δων.
15 Συναρπασθέντος δὲ
τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυ-
ναμένου ἀντοφθαλμεῖν
τῷ ἀνέμῳ, [30] ἐπιδόν-
τες [31] ἐφερόμεθα. [32]
16 Νησίον δέ τι [34] ὑπο-
δραμόντες καλούμενον
‡‡ Κλαύδην, μόλις ἰσχύ-
σαμεν περικρατεῖς [25] γε-
νέσθαι τῆς σκάφης·
17 Ἣν [23] ἄραντες, βοη-
θείαις [36] ἐχρῶντο, ὑπο-
ζωννύντες τὸ πλοῖον
φοβούμενοι τε μὴ εἰς

τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι,
χαλάσαντες * τὸ σκεῦ-
ος, οὕτως [1]ἐφέροντο.
18 Σφοδρῶς[2] δὲ χειμα-
ζομένων ἡμῶν, τῇ [b]ἑξ-
ῆς ἐκβολὴν [33] ἐποιοῦν-
το·
19 Καὶ τῇ τρίτῃ [4] αὐ-
τόχειρες τὴν [7] σκευὴν
τοῦ πλοίου † [9]ἐῤῥίψα-
μεν·
20 Μήτε δὲ ἡλίυ, μήτε
ἄστρων ἐπιφαινόντων
ἐπὶ πλείονας ἡμέρας,
[11]χειμῶνός τε ὐκ ὀλίγυ
ἐπικειμένυ, λοιπὸν πε-
ριῃρεῖτο [13] πᾶσα ἐλπὶς
τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.
21 Πολλῆς δὲ ἀσιτίας
ὑπαρχύσης, τότε [17] ςα-
θεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ
αὐτῶν, εἶπεν· [18]Ἔδει
μὲν, ὦ ἄνδρες, [20] πει-
θαρχήσαντάς μοι, μὴ
[21] ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς
Κρήτης, κερδῆσαί τε
τὴν ὕβριν ταύτην καὶ
τὴν ζημίαν.
22 Καὶ τανῦν παραινῶ
ὑμᾶς εὐθυμεῖν· [23] ἀπο-
βολὴ γὰρ ψυχῆς ** οὐ-
δεμία [25] ἔςαι ἐξ ὑμῶν,
πλὴν τοῦ πλοίου.
23 Παρέστη[29] γάρ μοι
τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγε-
λος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι,
ᾧ καὶ λατρεύω,
24 Λέγων· Μὴ φοβοῦ,
Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ
[28]παραστῆναι· καὶ ἰδὲ,
[31]κεχάρισταί σοι ὁ
Θεὸς πάντας τοὺς πλέ-
οντας μετὰ σοῦ.
25 Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄν-
δρες· πιστεύω γὰρ τῷ
Θεῷ, ὅτι οὕτως [24]ἔ
καθ᾽ ὃν τρόπον [5]λε
λῆταί μοι·
26 Εἰς νῆσον δέ τ
δεῖ ἡμᾶς [4]ἐκπεσεῖν.
27 Ὡς δὲ τεσσαρεσ
δεκάτη νὺξ [6] ἐγέν
διαφερομένων ἡμῶν
τῷ [8] Ἀδρίᾳ, κατὰ
σον τῆς νυκτὸς [10]
νόουν οἱ ναῦται π
άγειν τινὰ αὐτοῖς
ραν.
28 Καὶ βολίσαν
[12]εὗρον ὀργυιὰς εἴκ
βραχὺ δὲ [14]διαστήσ
τες, καὶ πάλιν βολίσ
τες, [12] εὗρον ὀργυ
δεκαπέντε.
29 Φοβούμενοί τε
πως § εἰς [15]τραχεῖς
πους ‖ [4] ἐκπέσωσιν,
πρύμνης [9]ῥίψαντες
κύρας[16] τέσσαρας,
χοντο[18] ἡμέραν [6] γ
σθαι.
30 Τῶν δὲ [24] ναυτ
ζητούντων [22]φυγεῖν
τοῦ πλοίου, καὶ χα
σάντων τὴν σκάφην
τὴν θάλασσαν, [26] π
φάσει ὡς ἐκ πρῴ
μελλόντων ἀγκύρας
τείνειν,
31 Εἶπεν ὁ Παῦλος
ἑκατοντάρχῃ καὶ τ
στρατιώταις· Ἐὰν
οὗτοι [34]μείνωσιν ἐν
πλοίῳ, ὑμεῖς [27] σω
ναι οὐ [28]δύνασθε.
32 Τότε οἱ στρατιῶ
[30] ἀπέκοψαν τὰ σχ
νία τῆς σκάφης,
[32] εἴασαν αὐτὴν
σεῖν.

A. D. 62.

* τὰ ἱςία, s. τὸ ἱστίον-n.
1 φέρω.
2 λαλέω.
3 Eccl. 13. 13.
4 ἐκπίπτω, Ga. 5. 4. 2 Pe. 3. 17. Re 2. 5.
5 s. ἡμέρα.
6 γίνομαι.
7 Jno. 1. 5.
8 s. πελάγει.
† ἔῤῥιψαν-l.
9 ῥίπτω.
10 ὑπονοέω.
11 Mat. 16. 3.
12 εὑρίσκω.
13 περιαιρέω, 2 Co. 3. 16.
14 διΐστημι.
‡ μήπου-h.
§ κατὰ-h.
15 Lu. 3. 5. Is. 40. 4.
‖ ἐκπέσωμεν-a.
16 He. 6. 19.
17 ἵστημι.
18 εὔχομαι, ch. 26. 29.
19 δεῖ.
20 c. 5. 29, 32. Tit. 3. 1.
21 ἀνάγω.
22 φευγω.
23 Ro. 11. 15.
24 ver. 27. Re. 18. 17.
** οὐδεμιᾶς-n
25 εἰμί.
26 Jno. 15 22.
27 σώζω.
28 δύναμαι.
29 παρίστημι
30 ἀποκόπτω
31 χαρίζομαι ch. 25. 11.
32 ἐάω.
33 ποιέω.
34 μένω.

Τεσ-
σῆμε-
οκῶν-
ιεῖτε,
βόμε-

ὑμᾶς
σφῆς
ς ὑμε-
ς ὑπ-
γὰρ
κεφα-

τα, ϗ
εὐχα-
ἐνώ-
λάσας

γενό-
ὶ αὐ-
βοντο

ν τῷ
ωχαί,
ηκον-

29 δὲ
ον τὸ
μενοι
ν θά-

²ἐγέ-
: ἐπε-
τον δὲ
ἔχον-
ιὶς δν
εἰ
αι τὸ

ρας
ῶν

να τῇ πνεούσῃ, [8] κατεῖ-
χον [9] εἰς τὸν αἰγιαλόν.
41 Περιπεσόντες[10] δὲ
εἰς τόπον διθάλασσον,
[12] ἐπώκειλαν τὴν ναῦν
ϗ ἡ μὲν πρωρα [14] ἐρεί-
σασα [15] ἔμεινεν [16] ἀσά-
λευτος, ἡ δὲ πρύμνα
[18] ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας
τῶν κυμάτων.
42 Τῶν δὲ ϛρατιωτῶν
βȣλὴ [3] ἐγένετο ἵνα τȣς
δεσμώτας ἀποκτείνω-
σι, μήτις ἐκκολυμβή-
σας ‡[20] διαφύγοι.
43 Ὁ δὲ ἑκατόνταρ-
χος, βουλόμενος δια-
σῶσαι τὸν Παῦλον,
[24] ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ
βουλήματος, [25] ἐκέλευ-
σέ τε τοὺς δυναμένους
κολυμβᾷν, ἀποῤῥίψαν-
τας [26] πρωτους ἐπὶ τὴν
γῆν [28] ἐξιέναι·
44 Καὶ τοὺς λοιποὺς,
οὓς μὲν ἐπὶ [30] σανίσιν,
οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν
[32] ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ
οὕτως [3] ἐγένετο πάντας
[33] διασωθῆναι ἐπὶ τὴν
γῆν.

Κεφ. κη΄.

ΚΑΙ διασωθέντες, τό-
τε [34] ἐπέγνωσαν ὅτι Με-
λίτη ἡ νῆσος καλεῖται
2 Οἱ δὲ [38] βάρβαροι
[40] παρεῖχον οὐ τὴν τυ-
χοῦσαν φιλανθρωπίαν
ἡμῖν· [44] ἀνάψαντες γὰρ
πυρὰν, [11] προσελάβοντο

4 Ja. 3. 4.
5 παρακελεύω.
6 ἐπαίρω.
7 s. αὔρᾳ.
8 κατέχω.
9 s. τὴν ναῦν
10 περιπίπτω
* μεταλαβεῖν-a.
11 προςλαμβάνω.
12 ἐποκέλλω.
13 ch. 4. 12.
14 ἐρείδω.
15 μένω.
16 He. 12. 28.
† ἀπολεῖται-a
17 πίπτω.
18 λύω.
19 λαμβάνω.
‡ διαφύγῃ-a.
20 διαφεύγω.
22 ἄρχομαι.
23 ch. 24. 10.
24 κωλύω.
25 κελεύω.
26 s. ἑαυτȣς.
27 εἰμί.
28 ἔξειμι.
29 κορεννύω.
30 Ca. 8. 9.
31 κουφίζω.
32 s. μερέων.
33 c. 23. 24. [κω
34 ἐπιγινώσ-
36 κατανοέω.
37 ch. 21. 5.
38 Ro. 1. 14.
§ ἐβουλεύοντο, s. ἐβούλοντο-i.
39 βȣλεύομαι.
‖ δυνατὸν,-i.
40 παρέχω.
41 ἐξωθέω.
42 περιαιρέω.
43 ἐάω.
44 ἀνάπτω.

πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν
ὑετὸν τὸν [1] ἐφεστῶτα,
καὶ διὰ τὸ [3]ψῦχος.
3 Συστρέψαντος [4] δὲ
τοῦ Παύλου φρυγάνων
* πλῆθος, ꝁ [5] ἐπιθέντος
ἐπὶ τὴν πυρὰν, [7]ἔχιδνα
†ἐκ τῆς θέρμης [9] ἐξελ-
θοῦσα [11] καθῆψε τῆς
χειρὸς αὐτοῦ.
4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρ-
βαροι κρεμάμενον τὸ
[12]θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς
αὐτοῦ, [13] ἔλεγον πρὸς
ἀλλήλυς· Πάντως φο-
νεύς [15] ἐστιν ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος, ὃν διασω-
θέντα ἐκ τῆς θαλάσ-
σης ἡ [17] δίκη [18]ζῆν οὐκ
[19]εἴασεν.
5 Ὁ μὲν οὖν, [21]ἀποτι-
νάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ
πῦρ, [24] ἔπαθεν οὐδὲν
κακόν·
6 Οἱ δὲ [25] προσεδόκων
αὐτὸν μέλλειν [27] πίμ-
πρασθαι, ἢ καταπίπτειν
ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πο-
λὺ δὲ αὐτῶν προσδο-
κώντων, ꝁ θεωρούντων
μηδὲν [33]ἄτοπον εἰς αὐ-
τὸν γινόμενον, μετα-
βαλλόμενοι[29] [13]ἔλεγον
θεὸν αὐτὸν εἶναι.
7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν
τόπον ἐκεῖνον [35]ὑπῆρχε
χωρία τῷ πρώτῳ τῆς
νήσυ, ὀνόματι Ποπλίῳ,
ὃς [37] ἀναδεξάμενος ἡ-
μᾶς, τρεῖς ἡμέρας [38]φι-
λοφρόνως [39]ἐξένισεν.
8 Ἐγένετο[6] δὲ τὸν πα-
τέρα τοῦ Ποπλίυ πυρε-
τοῖς ꝁ ‡ δυσεντερίᾳ συ-
νεχόμενον κατακεῖσθαι·
πρὸς ὃν ὁ Παῦλος [2]εἰς-
ελθὼν, καὶ προσευξάμε-
νος, [5]ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν.
9 Τούτου οὖν [6]γενομέ-
νου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
ἔχοντες ἀσθενείας ἐν
τῇ νήσῳ, [8] προσήρχον-
το, καὶ [10]ἐθεραπεύοντο·
10 Οἳ καὶ πολλαῖς τι-
μαῖς [14] ἐτίμησαν ἡμᾶς,
καὶ [16]ἀναγομένοις [5]ἐπέ-
θεντο τὰ πρὸς τὴν χρεί-
αν.[20]
11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας
ἀνήχθημεν [16] ἐν πλοίῳ
[22] παρακεχειμακότι ἐν
τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρί-
νῳ, [23] παρασήμῳ Διο-
σκούροις.
12 Καὶ [26]καταχθέντες
εἰς Συρακούσας, ἐπεμεί-
ναμεν[28] ἡμέρας τρεῖς.
13 Ὅθεν [30] περιελθόν-
τες [31]κατηντήσαμεν εἰς
Ῥήγιον· καὶ μετὰ μί-
αν ἡμέραν [32]ἐπιγενομέ-
νου νότου, δευτεραῖοι
[34] ἤλθομεν εἰς Ποτιό-
λους.
14 Οὗ εὑρόντες ἀδελ-
φοὺς, [36] παρεκλήθημεν
ἐπ' αὐτοῖς [28]ἐπιμεῖναι
ἡμέρας ἑπτά· καὶ οὕ-
τως εἰς τὴν Ῥώμην
[34] ἤλθομεν.
15 Κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ
ἀκούσαντες τὰ περὶ
ἡμῶν, [9] ἐξῆλθον εἰς
ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις
Ἀππίου φόρυ ꝁ Τριῶν
ταβερνῶν· οὓς [40] ἰδὼν
ὁ Παῦλος, εὐχαριστή-
σας τῷ Θεῷ, [41] ἔλαβε
θάρσος.

A. D. 62.

1 ἐφίστημι.
2 εἰςέρχομαι.
3 Jno. 16. 20.
4 συστρέφω,
Ju. 11. 3.
* τι πλῆθος-ί.
5 ἐπιτίθημι.
6 γίνομαι.
7 Mar. 3. 7.
†ἀπὸ τῆς θέρ-
μης διεξελ-
θοῦσα καθή-
ψατο-ί. [μαι
8 προςέρχο-
9 ἐξέρχομαι.
10 θεραπεύω.
11 καθάπτω.
12 ch. 10. 12.
13 λέγω.
14 τιμάω.
15 εἰμί.
16 ἀνάγω.
17 ch. 25. 15.
18 ζάω.
19 ἐάω.
20 ch. 2. 45.
21 ἀποτινάσ-
σω. [μάζω.
22 παραχει-
23 2 Mac. 2. 29.
24 πάσχω.
25 προςδοκάω
26 κατάγω.
27 πίμπρημι.
28 ἐπιμένω.
29 s. γνώμην.
30 περιέρχο-
μαι.
31 καταντάω
32 ἐπιγίνομαι
33 Lu. 23. 41.
34 ἔρχομαι.
35 ὑπάρχω.
36 παρακαλέω
37 ἀναδέχο-
μαι.
38 2 Mac. 3. 9.
39 ξενίζω.
40 εἴδω. [π.
‡ δυςεντερίῳ-
41 λαμβάνω.

[redacted]

16 Ὅτε δὲ [1] ἤλθομεν
[a] εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόν-
ταρχος [2] παρέδωκε τοὺς
δεσμίους τῷ στρατοπε-
δάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ
[5] ἐπετράπη μένειν καθ'
ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυ-
λάσσοντι αὐτὸν στρα-
τιώτῃ.
17 Ἐγένετο [7] δὲ μετὰ
ἡμέρας τρεῖς συγκαλέ-
σασθαι † τὸν Παῦλον
τοὺς [9] ὄντας τῶν Ἰουδαί-
ων πρώτους· [11] συνελ-
θόντων δὲ αὐτῶν, ἔλε-
γε[13] πρὸς αὐτούς· Ἄν-
δρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐδὲν
ἐναντίον ποιήσας τῷ
λαῷ, ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς
πατρῴοις, δέσμιος[16] ἐξ
Ἱεροσολύμων [3] παρεδό-
θην εἰς τὰς χεῖρας τῶν
Ῥωμαίων·
18 Οἵτινες ἀνακρίναν-
τές με [17] ἐβούλοντο ἀπο-
λῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν
αἰτίαν θανάτου ὑπάρ-
χειν ἐν ἐμοί.
19 Ἀντιλεγόντων[19] δὲ
τῶν Ἰουδαίων, [21] ἠναγ-
κάσθην ἐπικαλέσασθαι
Καίσαρα· οὐχ ὡς τοῦ
ἔθνους μου ἔχων τι
κατηγορῆσαι.
20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν
αἰτίαν [23] παρεκάλεσα
ὑμᾶς [24] ἰδεῖν ‡ προσλα-
λῆσαι· ἕνεκεν γὰρ τῆς
ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ
[25] τὴν [27] ἅλυσιν ταύτην
[28] περίκειμαι.
21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν
εἶπον· Ἡμεῖς οὔτε
γράμματα περὶ σοῦ
[29] ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς

A. D. 62.

1 ἔρχομαι.
* Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν-h.
2 παραγίνομαι.
3 παραδίδωμι
4 ἀπαγγέλλω
5 ἐπιτρέπω.
6 λαλέω.
7 γίνομαι.
8 Lu. 7. 7. 2 Th. 1. 11.
† αὐτὸν-a.
9 εἰμί.
10 ch. 5. 17. 24. 5.
11 συνέρχομαι
12 τάσσω[μαι
13 λέγω.
‡ ἦλθον-h.
14 ἥκω.
15 ἐκτίθημι.
16 s. ἀπαχθεὶς
17 βούλομαι.
18 πείθω, ch. 17. 4. 19. 8.
19 Lu. 2. 34.
20 ἀπιστέω, Mar. 16. 11. Lu. 24. 11.
21 ἀναγκάζω
22 ἀπολύω.
23 παρακαλέω.
24 εἴδω.[λέω.
25 s. κατά.
26 συνίημι.
27 ch. 21. 33. Ep. 6. 20. 2 Ti. 1. 16.
28 Mar. 9. 42. Lu. 18. 2. He. 5. 2.
29 δέχομαι.
§ εἰπόν-a.
30 Is. 6. 9, 10.
31 παχύνω, Mat. 13. 15.

Ἰουδαίας, οὔτε
γενόμενός τις τῶ
φῶν [4] ἀπήγγει
[6] ἐλάλησέ τι πε
πονηρόν.
22 Ἀξιοῦμεν[8] δ
σοῦ ἀκοῦσαι ἃ
νεῖς· περὶ μὲν γ
[10] αἱρέσεως
γνωστόν [9] ἐστὶ
ὅτι πανταχοῦ ἀ
γεται.
23 Ταξάμενοι[12]
τῷ ἡμέραν, ‡
πρὸς αὐτὸν εἰς τ
νίαν πλείονες·
ετίθετο [15] διαμα
μενος τὴν βασ
τοῦ Θεοῦ, πείθ
αὐτούς τὰ περ
Ἰησοῦ, ἀπό τε τ
Μωσέως καὶ τῶ
φητῶν, ἀπὸ πρω
ἑσπέρας.
24 Καὶ οἱ μὲν
θοντο τοῖς λεγο
οἱ δὲ [20] ἠπίστου
25 Ἀσύμφωνοι
τες πρὸς ἀλλ
[22] ἀπελύοντο, εἰ
τοῦ Παύλου ῥῆ
Ὅτι καλῶς τὸ Π
τὸ ἅγιον [6] ἐλάλη
Ἡσαΐου τοῦ
του πρὸς τοὺς π
ἡμῶν,
26 Λέγον· Πορ
πρὸς τὸν λαὸν τ
καὶ § εἰπέ· [30]
ἀκούσετε, καὶ
[26] συνῆτε· καὶ β
τες βλέψετε, κα
[24] ἴδητε.
27 Ἐπαχύνθη
καρδία τοῦ λα

καὶ τοῖς [1] ὠσὶ βαρέως
[2] ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς αὐτῶν [4] ἐκάμ-
μυσαν· μήποτε [5] ἴδωσι
τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
τοῖς [1] ὠσὶν ἀκούσωσι, χ
τῇ καρδίᾳ [6] συνῶσι, καὶ
[7] ἐπιστρέψωσι, χ [*9] ἰά-
σωμαι αὐτούς.
28 Γνωστὸν οὖν [11] ἔστω
ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν
[13] ἀπεστάλη [†] τὸ σωτή-
ριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ χ
ἀκούσονται.
29 [c] Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰ-

A. D. 65.

1 οὖς.
2 ἀκούω.
3 ἀπέρχομαι.
4 καμμύω.
5 εἴδω.
6 συνίημι.
7 ἐπιστρέφω.
* ἰάσομαι-ί.
8 μένω.
9 ἰάομαι.
10 ἀποδέχομαι
11 εἰμί. [τα.
12 s. πράγμα-
13 ἀποστέλλω
† τοῦτο-f.

πόντος, [2] ἀπ
δαῖοι, πολλ
ἐν ἑαυτοῖς
30 Ἔμεινε [8]
λος [1] διετία
ἰδίῳ μισθώ
[10] ἀπεδέχετ
τοὺς εἰσπο
πρὸς αὐτόν,
31 Κηρύσσ
σιλείαν το
διδάσκων τ
Κυρίου Ἰησ
μετὰ πάσης
ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ 'ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛ

Κεφ. α΄.
1 ΠΑΥΛΟΣ, δοῦλος Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, [1] κλητὸς [3]
ἀπόστολος, [4] ἀφωρισμέ-
νος εἰς εὐαγγέλιον
Θεοῦ,
2 (Ὃ [5] προεπηγγείλα-
το [7] διὰ τῶν προφητῶν
αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγί-
αις.)
3 Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,
(τοῦ [9] γενομένου ἐκ σπέρ-
ματος Δαβὶδ κατὰ σάρ-
κα·
4 Τοῦ [† 11] ὁρισθέντος
υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει,
κατὰ Πνεῦμα [12] ἁγιω-
σύνης, ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν) Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
5 (Δι' οὗ [13] ἐλάβομεν
[14] χάριν χ [15] ἀποστολὴν

A. D. 58.

1 ch. 8. 28.
2 ch. 5. 19.
3 s. παρὰ Θεοῦ ἵνα γένηται
4 ἀφορίζω.
5 s. ὁ Θεός.
6 εἰμί.
7 προεπαγγέλλομαι.
8 s. γράφει.
9 γίνομαι.
* ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ,-η.
10 1 Co 1. 1.2.
† προορισθέντος-η.
11 ὁρίζω.
12 2 Co. 7. 1.
‡ περὶ-ί.
13 λαμβάνω.
14 ch. 12. 3.
15 Ac. 1. 25.
16 Mat. 4. 10.

εἰς [2] ὑπακο
ἐν πᾶσι το
ὑπὲρ τοῦ ὀν
τοῦ·
6 Ἐν οἷς
ὑμεῖς, κλη
Χριστοῦ·)
7 Πᾶσι [8] τ
[*] ἐν Ῥώμῃ, [c]
Θεοῦ, [10] κλ
οις· Χάρις
ρήνη ἀπὸ Θ
ἡμῶν, καὶ Κ
Χριστοῦ.
8 Πρῶτον
στῷ τῷ Θεῷ
σοῦ Χριστοῦ
των ὑμῶν,
ὑμῶν κατ
ἐν ὅλῳ τῷ
9 Μάρτυ
ὁ Θεός,

ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν
τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ, ὡς [1] ἀδιαλεί-
πτως [2] μνείαν ὑμῶν
[*] ποιοῦμαι·
10 Πάντοτε ἐπὶ τῶν
προσευχῶν μου δεόμε-
νος, εἴπως ἤδη ποτὲ
[3] εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ
θελήματι τοῦ Θεοῦ, ἐλ-
θεῖν[7] πρὸς ὑμᾶς.
11 Ἐπιποθῶ[8] γὰρ [11] ἰ-
δεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι [12] με-
ταδῶ [13] χάρισμα ὑμῖν
πνευματικὸν, εἰς τὸ ϛη-
ριχθῆναι[15] ὑμᾶς·
12 Τοῦτο δέ [16] ἐστι,
συμπαρακληθῆναι[19] ἐν
ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλή-
λοις πίστεως, ὑμῶν τε
καὶ ἐμοῦ.
13 ‡ Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοὶ, ὅτι
πολλάκις [21] προεθέμην
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, (καὶ
ἐκωλύθην ἄχρι τȣ͂ δεῦ-
ρο,[29]) ἵνα καρπόν τινα
[24] σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, κα-
θὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς
ἔθνεσιν.
14 Ἕλλησί τε καὶ βαρ-
βάροις,[31] σοφοῖς τε καὶ
[32] ἀνοήτοις ὀφειλέτης
εἰμί·
15 Οὕτω τὸ [31] κατ' ἐμὲ
πρόθυμον ϗ ὑμῖν [e] τοῖς
ἐν Ῥώμῃ [l] εὐαγγελίσα-
σθαι.
16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνο-
μαι τὸ εὐαγγέλιον [b] τȣ͂
Χριϛοῦ· [l] δύναμις γὰρ
§ Θεοῦ [18] ἐϛιν εἰς σωτη-
ρίαν παντὶ τῷ πιστεύ-
οντι, Ἰουδαίῳ τε [e] πρῶ-
τον [l] καὶ Ἕλληνι.

17 Δικαιοσύνη γὰρ Θεȣ͂
ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται
ἐκ [2] πίστεως εἰς πίϛιν·
καθὼς [4] γέγραπται· Ὁ
δὲ [†] δίκαιος ἐκ πίστεως
[6] ζήσεται.
18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ
[8] ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανȣ͂,
ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν ϗ
ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν
τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ
[10] κατεχόντων·
19 Διότι τὸ [14] γνωϛὸν
τοῦ Θεοῦ, φανερόν [16] ἐ-
ϛιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ
Θεὸς αὐτοῖς [17] ἐφανέ-
ρωσε·
20 (Τὰ γὰρ [18] ἀόρατα
αὐτοῦ ἀπὸ [20] κτίσεως
κόσμȣ τοῖς [21] ποιήμασι
[22] νοούμενα [23] καθορᾶται,
ἥ τε [24] ἀΐδιος αὐτοῦ δύ-
ναμις ϗ [25] θειότης·) εἰς
τὸ [16] εἶναι αὐτȣ̀ς [26] ἀνα-
πολογήτους.
21 Διότι [30] γνόντες τὸν
Θεὸν, οὐχ ὡς Θεὸν [32] ἐ-
δόξασαν, ἢ εὐχαρίστη-
σαν· ἀλλ' ἐματαιώθη-
σαν ἐν τοῖς διαλογι-
σμοῖς αὐτῶν, ϗ ἐσκοτί-
σθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν
καρδία.
22 Φάσκοντες [ss] εἶναι
σοφοὶ, [39] ἐμωράνθησαν·
23 Καὶ [40] ἤλλαξαν τὴν
δόξαν τοῦ ἀφθάρτου
Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰ-
κόνος φθαρτοῦ ἀνθρώ-
που, καὶ πετεινῶν καὶ
τετραπόδων καὶ ἑρπε-
τῶν.
24 Διὸ [c] καὶ [l] [41] παρέδω-
κεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς
ταῖς ἐπιθυμίαις τ

A. D. 58.

1 ch. 9. 2.
2 ch. 3. 3.
3 Ep. 1. 16.
* ποιοῦμαι πάντοτε, s. ποιοῦμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν-n.
4 γράφω. Hab. 2. 4.
5 1 Co. 16. 2.
† δίκαιος, ἐκ-
6 ζάω. [n.
7 ἔρχομαι.
8 Jno. 3. 36.
9 2 Co. 5. 2.
10 ch. 7. 6.
11 εἴδω. [μι.
12 μεταδίδω-
13 c. 5. 15. 16.
14 Jno. 18. 15.
15 στηρίζω.
16 εἰμί.
17 φανερόω.
18 Col. 1. 15.
19 συμπαρακαλέω.
20 Mar. 10. 6.
21 Ep. 2. 10.
22 Mat. 24. 15.
23 Nu. 14. 2.
24 Jude 6.
‡ Οὐκ οἴμαι-n
25 Wis. 18. 9.
26 ch. 2. 1.
27 προτίθημι
28 ἔχω.
29 s. χρόνου.
30 γινώσκω.
31 Ac. 28. 2.
32 δοξάζω.
33 Lu. 24. 25.
§ θείου σταυροῦ εἰς n.
36 σκοτίζω.
37 s. μέρος ἐϛὶ
38 Ac. 24. 9.
39 μωραίνω.
40 ἀλλάσσω.
41 παραδίδωμι.

καρδιῶν αὐτῶν εἰς [1] ἀ-
καθαρσίαν, τοῦ [2] ἀτιμά-
ζεσθαι τὰ σώματα αὐ-
τῶν ἐν ἑαυτοῖς·
25 Οἵτινες [3] μετήλλα-
ξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ
Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ
[7] ἐσεβάσθησαν καὶ [9] ἐ-
λάτρευσαν τῇ κτίσει
παρὰ τὸν κτίσαντα,
ὅς [11] ἐστιν [12] εὐλογη-
τὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.
26 Διὰ τοῦτο [14] παρέ-
δωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς
εἰς [15] πάθη [17] ἀτιμίας·
αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐ-
τῶν [5] μετήλλαξαν τὴν
[18] φυσικὴν χρῆσιν εἰς
τὴν παρὰ φύσιν·
27 Ὁμοίως ** τε ϗ οἱ
ἄῤῥενες [20] ἀφέντες τὴν
φυσικὴν χρῆσιν τῆς θη-
λείας, [21] ἐξεκαύθησαν ἐν
τῇ [22] ὀρέξει αὐτῶν εἰς
ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν
ἄρσεσι τὴν [24] ἀσχημο-
σύνην κατεργαζόμενοι,
καὶ τὴν [25] ἀντιμισθίαν,
ἣν ἔδει, τῆς [26] πλάνης
αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπο-
λαμβάνοντες.
28 Καὶ καθὼς οὐκ [27] ἐ-
δοκίμασαν τὸν Θεὸν
ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, [28]
[14] παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ
Θεὸς εἰς [29] ἀδόκιμον
νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθ-
ήκοντα·
29 Πεπληρωμένους [31]
πάσῃ ἀδικίᾳ, ‡ πορ-
νείᾳ, ‖ ‡‡ πονηρίᾳ, πλεο-
νεξίᾳ, κακίᾳ· μεστοὺς
φθόνου, φόνου, ἔριδος,
δόλου, [32] κακοηθείας·
30 Ψιθυριστάς, καταλά-
λους, * θεοστυγεῖς, [3] ὑ-
βριστάς, ὑπερηφάνους,
[4] ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς
κακῶν, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς,
31 Ἀσυνέτους, [6] ἀσυν-
θέτους, [8] ἀστόργους, ἀ-
σπόνδους, ‖ [10] ἀνελεήμο-
νας·
32 Οἵτινες τὸ δικαίω-
μα τοῦ Θεοῦ [12] ἐπιγνόν-
τες, ‡ (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα
πράσσοντες ἄξιοι θανά-
του [11] εἰσίν,) οὐ μόνον
§ αὐτὰ ‖ ποιοῦσιν, ἀλλὰ
καὶ [16] συνευδοκοῦσι τοῖς
πράσσουσι.

Κεφ. β'.

ΔΙΟ [19] ἀναπολόγητος
[11] εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ
κρίνων. Ἐν ᾧ [22] γὰρ
†† κρίνεις τὸν ἕτερον,
σεαυτὸν κατακρίνεις·
τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις
ὁ κρίνων.
2 Οἴδαμεν [22] δὲ ὅτι τὸ
κρίμα τοῦ Θεοῦ [11] ἐστι
κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς
τὰ τοιαῦτα πράσσον-
τας.
3 Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ
ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς
τὰ τοιαῦτα πράσσον-
τας, καὶ ποιῶν αὐτά,
ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρί-
μα τοῦ Θεοῦ;
4 Ἢ τοῦ πλούτου τῆς
[20] χρηστότητος αὐτοῦ,
καὶ τῆς ἀνοχῆς, ϗ τῆς
μακροθυμίας καταφρο-
νεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ
χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς
μετάνοιάν σε ἄγει;

A. D. 58.

1 ch. 6. 19.
* θεοστυ-
γεις-n.
2 1 Ti. 1. 13.
3 ch. 2. 23.
4 2 Ti. 3. 2.
5 μεταλλάσ-
σω, ver. 26.
6 Je. 3. 7, 10.
7 σεβάζομαι.
8 2 Ti. 3. 3.
9 λατρεύω.
† alii transp.
10 Pr. 5. 9.
11 εἰμί. [σκω.
12 ἐπιγινώ-
‡ δὲ ἐνόησαν,
s. οὐκ ἔγνω-
σαν, s. οὐ
συνῆκαν-f.
13 c. 9. 5. [μι.
14 παραδίδω-
§ γάρ, s. ϗ-f.
‖ ποιοῦντες,
ἀλλὰ καὶ
συν.-n.
15 Col. 3. 5.
16 Ac. 8. 1.
17 ch. 9. 21.
18 ch. 1. 20.
19 2 Pe. 2. 12.
** δὲ-h. al. ε.
20 ἀφίημι.
21 ἐκκαίομαι.
†† κατακρί-
νεις, al. κρί-
ματι κρί-
νεις-n.
22 εἴδω.
23 Eccl. 23. 6.
24 Re. 16. 15.
25 2Co. 6. 13.
26 Mat.27.64.
27 δοκιμάζω.
28 s. οὕτω.
29 1 Co. 9. 27.
30 ch. 3. 12.
31 πληρόω.
‡‡ Vide App.
32 2Mac.3.22.
33 πράγματι

5 Κατὰ δὲ τὴν [1] σκλη-
ρότητά σου καὶ ἀμετα-
νόητον καρδίαν, θησαυ-
ρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν
ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ † ἀπο-
καλύψεως ‡ [2] δικαιοκρι-
σίας τοῦ Θεοῦ·
6 Ὃς [3] ἀποδώσει ἑκά-
στῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
τοῦ·
7 Τοῖς μὲν καθʼ [5] ὑπο-
μονὴν ἔργου ἀγαθοῦ,
δόξαν καὶ τιμὴν καὶ [9] ἀ-
φθαρσίαν ζητοῦσι, ζω-
ὴν [11] αἰώνιον·
8 Τοῖς δὲ ἐξ [12] ἐριθεί-
ας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν
τῇ ἀληθείᾳ, πειθομέ-
νοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυ-
μὸς καὶ ὀργή.
9 Θλῖψις [15] καὶ [16] στε-
νοχωρία ἐπὶ πᾶσαν
ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
[18] κατεργαζομένου τὸ
κακὸν, Ἰουδαίου τε πρῶ-
τον καὶ Ἕλληνος·
10 Δόξα δὲ καὶ τιμὴ
καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐρ-
γαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν,
Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
Ἕλληνι.
11 Οὐ γάρ [24] ἐστι προς-
ωποληψία [25] παρὰ τῷ
Θεῷ.
12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως
[27] ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ
[17] ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι
ἐν νόμῳ [27] ἥμαρτον,
διὰ νόμου [28] κριθήσον-
ται,
13 (Οὐ γὰρ οἱ [29] ἀκρο-
αταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι
παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλʼ οἱ
[29] ποιηταὶ τοῦ νόμου
[31] δικαιωθήσονται.

A. D. 58.

1 De. 9. 27.
* ἔχοντα φύσει,-n.
2 ch. 1. 26.
† ἀνταποδόσεως-n.
‡ καὶ δικαιοκρισίας-i.
3 cf. 2 Th. 1. 5.
4 s. ἔργα.
5 ἀποδίδωμι.
6 ch. 8. 16.
7 ch. 5. 3, 4.
8 Ac. 23. 1.
9 1 Co. 15. 42.
10 2 Co. 10. 5.
11 s. ἀποδώσει.
12 Ac. 22. 1.
13 2 Co. 12. 20.
§ Εἰ δὲ-a. al. Ἴδε.
14 2 Ki. 2. 15. Mi. 3. 11.
15 ch. 5. 3.
16 ch. 8. 35.
17 ἀπόλλυμι.
18 ch. 1. 27. Phi. 2. 12.
19 καυχάομαι. ch. 5. 2, 11.
20 s. αὐτοῦ.
21 ch. 1. 28. Lu. 12. 56.
22 Mat. 6. 26. 1 Co. 15. 41.
23 Lu. 1. 24.
24 εἰμί.
25 Ep. 6. 9.
26 He. 12. 9.
27 ἁμαρτάνω.
28 κρίνω.
29 Ja. 1. 22, 23.
‖ διδάσκεις-n.
30 s. δεῖν.
31 δικαιόω.
32 Re. 21. 8. Le. 18. 30.
33 Ja. 4. 11.
34 πείθω.

14 Ὅταν γὰρ ἔθνη τ
μὴ νόμον * ἔχοντα, φ
σει [2] τὰ [4] τοῦ νόμ
ποιῇ, οὗτοι νόμον μ
ἔχοντες, ἑαυτοῖς [24] ε
σι νόμος·
15 Οἵτινες ἐνδείκνυ
ται τὸ ἔργον τοῦ ν
μου γραπτὸν ἐν ταῖ
καρδίαις αὐτῶν, [6] συ
μαρτυρούσης αὐτῶν τ
[8] συνειδήσεως, καὶ μ
ταξὺ ἀλλήλων τῶν λ
γισμῶν [10] κατηγορού
των, ἢ καὶ [12] ἀπολογο
μένων,)
16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρ
νεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτ
τῶν ἀνθρώπων, κατ
τὸ εὐαγγέλιόν μου, δι
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
17 § Ἴδε, σὺ Ἰουδαῖ
[14] ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπα
απαύῃ τῷ νόμῳ, κ
[19] καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,
18 Καὶ γινώσκεις τ
θέλημα, [20] καὶ [21] δοκιμ
ζεις τὰ [22] διαφέροντ
[23] κατηχούμενος ἐκ τ
νόμου·
19 Πέποιθάς [24] τε σ
αυτὸν ὁδηγὸν [24] εἶνα
τυφλῶν, φῶς τῶν ἐ
σκότει,
20 Παιδευτὴν [26] ἀφρ
νων, διδάσκαλον νηπ
ων, ἔχοντα τὴν μόρφ
σιν τῆς γνώσεως καὶ τῆ
ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ.
21 Ὁ οὖν διδάσκων
τερον, σεαυτὸν οὐ ‖ διδ
σκεις; ὁ κηρύσσων [30]
κλέπτειν, κλέπτεις;
22 Ὁ λέγων μὴ μοι
ειν, μοιχεύεις; ὁ [31]

λυσσόμενος τὰ εἴδωλα,
ἱεροσυλεῖς;
23 "Ος ἐν νόμῳ [1] καυ-
χᾶσαι, διὰ τῆς [2] παρα-
βάσεως τοῦ νόμου τὸν
Θεὸν [3] ἀτιμάζεις;
24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφη-
μεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι,
καθὼς [7] γέγραπται.
25 Περιτομὴ μὲν γὰρ
ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον
πράσσῃς· ἐὰν δὲ παρα-
βάτης νόμου [11] ἦς, ἡ πε-
ριτομή σου [13] [15] ἀκροβυ-
στία [17] γέγονεν.
26 'Εὰν οὖν ἡ ἀκροβυ-
στία τὰ [18] δικαιώματα
τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ
ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς
περιτομὴν § [21] λογισθή-
σεται;
27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύ-
σεως ‖ ἀκροβυστία τὸν
νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν
διὰ γράμματος καὶ πε-
ριτομῆς παραβάτην νό-
μου;
28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φα-
νερῷ,[24] 'Ιουδαῖός [11] ἐστιν·
οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ,
ἐν σαρκὶ, περιτομή·
29 'Αλλ' ὁ ἐν τῷ [26] κρυ-
πτῷ, 'Ιουδαῖος· ✠ περι-
τομὴ καρδίας, ἐν πνεύ-
ματι,[28] οὐ γράμματι·
οὗ ὁ [29] ἔπαινος οὐκ ἐξ
ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ
Θεοῦ.

Κεφ. γ'.

ΤΙ οὖν τὸ [32] περισσὸν
τοῦ 'Ιουδαίου, ἢ τίς ἡ
[5] ὠφέλεια τῆς περιτο-
μῆς;
2 Πολὺ, κατὰ πάντα
τρόπον. * Πρῶτον μὲν
γὰρ ὅτι [4] ἐπιστεύθησαν
τὰ [6] λόγια τοῦ Θεοῦ;
3 Τί γὰρ, εἰ [8] ἠπίστη-
σάν τινες; μὴ ἡ ἀπι-
στία αὐτῶν τὴν † [9] πίστιν
τοῦ Θεοῦ [10] καταργή-
σει;
4 Μὴ [12] γένοιτο· [17] γι-
νέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀλη-
θὴς, πᾶς δὲ ἄνθρωπος
ψεύστης· καθὼς [7] γέ-
γραπται· [14] "Οπως ἂν
δικαιωθῇς ἐν τοῖς λό-
γοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν
τῷ [16] κρίνεσθαί σε.
5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν
Θεοῦ [19] δικαιοσύνην συν-
ίστησι,[20] τί [22] ἐροῦμεν;
μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπι-
φέρων τὴν ‡ [23] ὀργήν;
(κατὰ ἄνθρωπον λέγω,)
6 Μὴ [17] γένοιτο· ἐπεὶ
πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν
κόσμον;
7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ
Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύ-
σματι [25] ἐπερίσσευσεν
εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ,
** τί ἔτι κἀγὼ ὡς
ἁμαρτωλὸς κρίνομαι;
8 Καὶ μὴ (καθὼς βλασ-
φημούμεθα,[27] καὶ καθώς
φασί τινες ἡμᾶς λέ-
γειν,) ε ὅτι ι †† ποιήσω-
μεν τὰ κακὰ, ἵνα [30] ἔλθῃ
τὰ ἀγαθά; ὧν τὸ κρίμα
[31] ἔνδικόν [11] ἐστι.
9 ‡‡ Τί οὖν; προεχόμε-
θα; οὐ πάντως· [34] προ-
ῃτιασάμεθα γὰρ 'Ιουδαί-
ους τε καὶ "Ελληνας
πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν
[11] εἶναι·

A. D. 58.

* Vide App.
1 καυχάομαι.
2 s. τοῖς 'Ιουδαίοις.
3 ch. 4. 15.
4 πιστεύω.
5 ch. 1. 24.
6 Ac. 7. 38.
7 γράφω.
8 ἀπιστέω.
† δόξαν-n.
9 v. 6. c. 6. 2.
10 ch. 4. 14.
11 εἰμί.
12 ch. 1. 17.
13 s. ὦς.
14 Ps. 51. 4.
15 ch. 3. 30.
16 κρίνω.
17 γίνομαι.
18 ch. 1. 17.
19 ch. 1. 32.
20 ch. 5. 8.
21 λογίζομαι v. 3. c.3.28.
22 εἴρω.
‡ ὀργὴν κατ' ἀνθρώπων;-n.
§ μετατραπήσεται;-n.
‖ πιστέως-n.
23 ch. 1. 18.
24 Mat. 6. 4,6.
25 περισσεύω
** τί ἔτι;-n.
26 1 Co. 4. 5.
27 ch. 2. 24. Mat. 27. 39.
28 ch. 7. 6. Jno. 3. 6.
†† conj. ἔτι.
29 ch. 13. 3.
30 ἔρχομαι.
31 He. 2. 2.
‡‡ Vide App.
32 Mat. 5. 47. Jno. 10. 10.
33 Jude 16.
34 προαιτιάομαι.

10 Καθὼς [1]γέγραπται·
[c]"Οτι | [2]οὐκ [3]ἔςι δί-
καιος οὐδὲ εἷς·
11 Οὐκ [3]ἔςιν [d]ὁ | συν-
ιῶν,[4] οὐκ [3]ἔςιν [e]ὁ | [5]ἐκ-
ζητῶν τὸν Θεόν.
12 Πάντες [6]ἐξέκλιναν,
ἅμα [7]ἠχρειώθησαν· οὐκ
[3]ἔστι ποιῶν χρηστό-
τητα, οὐκ [3]ἔστιν ἕως
ἑνός.
13 Τάφος [9]ἀνεῳγμέ-
νος ὁ [11]λάρυγξ αὐτῶν·
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν
[13]ἐδολιοῦσαν· [15]ἰὸς
[17]ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεί-
λη αὐτῶν.
14 "Ων τὸ στόμα ἀρᾶς
καὶ [19]πικρίας γέμει·
15 'Οξεῖς οἱ πόδες αὐ-
τῶν ἐκχέαι αἷμα.
16 Σύντριμμα [20] καὶ
[21]ταλαιπωρία ἐν ταῖς
ὁδοῖς αὐτῶν.
17 Καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ
[29]ἔγνωσαν.
18 Οὐκ [3]ἔστι φόβος
Θεοῦ ἀπέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
19 Οἴδαμεν [36] δὲ ὅτι
ὅσα ὁ νόμος λέγει,
τοῖς [31] ἐν τῷ νόμῳ λα-
λεῖ· ἵνα πᾶν στόμα
[33]φραγῇ, καὶ ὑπόδικος
[35]γένηται πᾶς ὁ κόσμος
τῷ Θεῷ.
20 Διότι ἐξ ἔργων νό-
μου οὐ δικαιωθήσεται
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον
αὐτοῦ· διὰ γὰρ νό-
μου ἐπίγνωσις ἁμαρτί-
ας.
21 Νυνὶ δὲ [37]χωρὶς
νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ
[39]πεφανέρωται, μαρ-
τυρουμένη ὑπὸ τοῦ
νόμου καὶ τῶν προφη-
τῶν·
22 Δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ
διὰ πίςεως 'Ιησοῦ Χρι-
ςοῦ, εἰς πάντας [c]καὶ
ἐπὶ πάντας | τοὺς πι-
ςεύοντας· οὐ γάρ [3]ἐςι
[8]διαστολή.
23 Πάντες γὰρ [10]ἥ-
μαρτον, καὶ [12]ὑστε-
ροῦνται τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ·
24 Δικαιούμενοι [14]δω-
ρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι,
διὰ τῆς [16]ἀπολυτρώ-
σεως τῆς ἐν Χριςῷ 'Ιη-
σοῦ·
25 "Ον [18]προέθετο ὁ
Θεὸς [21]ἱλαςήριον [e]διὰ
τῆς πίςεως | * ἐν τῷ
αὐτοῦ αἵματι, εἰς [23]ἔν-
δειξιν τῆς δικαιοσύνης
αὐτοῦ, διὰ τὴν † πάρεσιν
τῶν [24]προγεγονότων
‡ ἁμαρτημάτων·
26 'Εν τῇ [26]ἀνοχῇ
τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδει-
ξιν τῆς δικαιοσύνης
αὐτοῦ, ἐν τῷ νῦν και-
ρῷ· εἰς τὸ [3]εἶναι αὐτὸν
δίκαιον, καὶ δικαιοῦντα
τὸν [27]ἐκ [28]πίςεως [d]'Ιη-
σοῦ. | §
27 Ποῦ οὖν ἡ [30]καύχη-
σις; [32]'Εξεκλείσθη.
Διὰ ποίου [34]νόμου; τῶν
ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ
διὰ νόμου πίστεως.
28 Λογιζόμεθα [36] || οὖν,
πίστει δικαιοῦσθαι ἄν-
θρωπον, χωρὶς ἔργων
νόμου.
29 "Η 'Ιουδαίων ὁ Θεὸς
μόνον; οὐχὶ ⌊δὲ⌋ [40]καὶ

A. D. 58.

1 γράφω.
2 Ps. 14. 1–3.
3 εἰμί.
4 συνίημι.
5 He. 11. 6.
6 ἐκκλίνω.
7 ἀχρειόω.
8 ch. 10. 12.
9 ἀνοίγω.
10 ἁμαρτάνω
11 Ps. 5. 9, 10.
12 Mat. 19.20
13 δολιόω.
14 s. κατά.
15 Ja. 3. 8.
16 ch. 8. 23.
17 Ps. 140. 3.
18 προτίθημι
19 Ps. 10. 7.
20 Ps. 14. 3.
21 He. 9. 5.
* al. διὰ τῆς πίστεως, al. διὰ πίςεως.
23 2 Co. 8. 24.
† πάρεσιν-n.
24 προγίνομαι.
25 Ja. 5. 1.
‡ ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ· πρὸς-a.
26 ch. 2. 4.
27 s. ὄντα.
28 Mar. 11. 22.
29 γινώσκω.
§ al. 'Ιησοῦν.
30 ch. 2. 17.
31 s. οὖσι.
32 ἐκκλείω.
33 φράσσω.
34 ch. 7. 23.
35 γίνομαι.
36 εἴδω.
37 Jno. 15. 5.
38 c. 2. 5; 6. 11.
|| γάρ-a.
39 φανερόω.
40 s. ὁ θεός.

ἐθνῶν; Ναὶ καὶ ἐ-
θνῶν.
30 *'Επείπερ εἷς ὁ
Θεὸς, [1]ὃς δικαιώσει πε-
ριτομὴν ἐκ πίστεως, ϗ
ἀκροβυστίαν διὰ τῆς
πίστεως.
31 Νόμον οὖν [2]καταρ-
γοῦμεν διὰ τῆς πίςεως;
Μὴ [3]γένοιτο· ἀλλὰ νό-
μον †[4] ἱστῶμεν.

Κεφ. δ'.

ΤΙ οὖν [7]ἐροῦμεν ‡'Α-
βραὰμ τὸν πατέρα ἡ-
μῶν [8]εὑρηκέναι κατὰ
[11]σάρκα;
2 Εἰ γὰρ 'Αβραὰμ ἐξ
ἔργων [12]ἐδικαιώθη, ἔ-
χει [13]καύχημα, ἀλλ' οὐ
πρὸς τὸν Θεόν.
3 Τί γὰρ ἡ [14]γραφὴ
λέγει; [15]'Επίςευσε δὲ
'Αβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ
[17]ἐλογίσθη [18]αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην.
4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ
[19]μισθὸς οὐ λογίζεται
κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ
b τὸ | [21]ὀφείλημα·
5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομέ-
νῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ
τὸν δικαιοῦντα τὸν
[23]ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ
πίςις αὐτοῦ εἰς δικαιο-
σύνην.
6 Καθάπερ καὶ Δαβὶδ
λέγει τὸν [24]μακαρι-
σμὸν τοῦ ἀνθρώπυ, ᾧ ὁ
Θεὸς λογίζεται δικαι-
οσύνην χωρὶς ἔργων·
7 Μακάριοι ὧν [27]ἀφέ-
θησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ
ὧν [28]ἐπεκαλύφθησαν αἱ
ἁμαρτίαι·
8 Μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ
μὴ [18]λογίσηται Κύριος
ἁμαρτίαν.
9 'Ο μακαρισμὸς οὖν
οὗτος, [6]ἐπὶ τὴν περιτο-
μὴν, [4] ἢ c καὶ | ἐπὶ τὴν
ἀκροβυςίαν; λέγομεν
γὰρ ὅτι [18]ἐλογίσθη τῷ
'Αβραὰμ ἡ πίστις εἰς
δικαιοσύνην.
10 Πῶς οὖν [18]ἐλο-
γίσθη; ἐν περιτομῇ
[8]ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ; Οὐκ ἐν περι-
τομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ.
11 Καὶ σημεῖον [30]ἔλα-
βε §περιτομῆς, [10]σφρα-
γῖδα τῆς δικαιοσύνης
τῆς πίστεως τῆς [16]ἐν
τῇ ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ
[8]εἶναι αὐτὸν πατέρα
πάντων τῶν πιστευόν-
των δι' ἀκροβυστίας,
(εἰς τὸ [18]λογισθῆναι
c καὶ | αὐτοῖς c τὴν ||
δικαιοσύνην·)
12 Καὶ πατέρα περιτο-
μῆς, ** τοῖς [22] οὐκ ἐκ
περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ
καὶ τοῖς [24]στοιχοῦσι
τοῖς [20]ἴχνεσι †† τῆς ἐν
b τῇ | ἀκροβυςίᾳ πίςε-
ως τοῦ πατρὸς ἡμῶν
'Αβραάμ.
13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ
ἐπαγγελία τῷ 'Αβρα-
ὰμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐ-
τοῦ, τὸ κληρονόμον αὐ-
τὸν [8]εἶναι b τοῦ | κό-
σμου, ἀλλὰ διὰ [26]δικαι-
οσύνης πίστεως.
14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νό-
μου, κληρονόμοι, [29]κε-
κένωται ἡ πίστις, καὶ

A. D. 58.

* Εἴπερ-ί.
1 s. ἔστι.
2 v. 3.
3 γίνομαι.
4 s. μόνον.
†ἱςάνομεν.-ί al. συνιστῶ-μεν.
5 ἵστημι, ch. 10. 3.
6 s. πίπτω, v. γίνεται.
7 εἴρω.
‡ Vide App.
8 εἰμί.
9 εὑρίσκω.
10 1 Co. 9. 2.
§περιτομὴν ἐν
11 ch. 1. 3. Ac. 2. 30.
12 δικαιόω.
13 1 Co. 5. 6. 2 Co. 1. 14.
14 Ge. 15. 6.
15 πιστεύω.
16 γεγενημένης.
17 s. αὕτη πίστις.
18 λογίζομαι
‖ alii εἰς.
19 Mat. 5. 12.
20 Ac. 21. 24.
21 Mat. 6. 12
** οὐ τοῖς ἐκ-π.
22 s. οἶσι.
23 ch. 5. 6. 1 Ti. 1. 9.
24 2 Co. 12. 18.
†† τῆς πίςεως τῆς ἐν ἀκρο.-ί.
25 Ga. 4. 15.
26 ch. 9. 30.
27 ἀφίημι.
28 ἐπικαλύπτω, Ps. 32. 1.
29 κενόω, 1 Co. 1. 17.
30 λαμβάνω.

[1] κατήργηται ἡ ἐπαγγε-
λία.
15 'Ο γὰρ νόμος ὀργὴν
[2] κατεργάζεται· ὗ [3] γὰρ
οὐκ [5] ἔστι [7] νόμος, οὐδὲ
[9] παράβασις.
16 Διὰ τοῦτο [10] ἐκ πί-
στεως, ἵνα κατὰ χάριν,
εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν
τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ
τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ
τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ
χ τῷ ἐκ πίςεως 'Αβρα-
άμ· ὅς [5] ἐστι πατὴρ πάν-
των ἡμῶν·
17 (Καθὼς [13] γέγρα-
πται· [15] "Οτι πατέρα
πολλῶν ἐθνῶν [16] τέθει-
κά σε·) κατέναντι οὗ
[17] ἐπίστευσε Θεοῦ, τοῦ
[19] ζωοποιοῦντος τοὺς
νεκροὺς, καὶ καλοῦν-
τος τὰ μὴ [5] ὄντα ὡς
[5] ὄντα.
18 "Ος παρ' [21] ἐλπίδα
ἐπ' ἐλπίδι [17] ἐπίςευσεν,
εἰς τὸ [23] γενέσθαι αὐ-
τὸν πατέρα πολλῶν
ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημέ-
νον· [37] Οὕτως [5] ἔςαι τὸ
σπέρμα σου·
19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας
τῇ πίστει, c οὐ | [25] κατ-
ενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶ-
μα ἤδη [27] νενεκρωμέ-
νον, ἑκατονταέτης που
ὑπάρχων, καὶ τὴν [29] νέ-
κρωσιν τῆς μήτρας
Σάῤῥας·
20 Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγε-
λίαν τοῦ Θεοῦ οὐ [31] διε-
κρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ'
[33] ἐνεδυναμώθη τῇ πί-
στει, [35] δοὺς δόξαν τῷ
Θεῷ,

21 e Καὶ | [2] πληροφορη-
θεὶς ὅτι ὃ [4] ἐπήγγελ-
ται, δυνατός [5] ἐστι καὶ
ποιῆσαι.
22 Διὸ d χ | [8] ἐλογίσθη[8]
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
23 Οὐκ [13] ἐγράφη δὲ δι'
αὐτὸν μόνον, ὅτι [8] ἐλο-
γίσθη αὐτῷ·
24 'Αλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς,
οἷς μέλλει [11] λογίζε-
σθαι, τοῖς πιςεύουσιν
ἐπὶ τὸν [12] ἐγείραντα
'Ιησοῦν τὸν Κύριον
ἡμῶν ἐκ νεκρῶν,
25 "Ος [14] παρεδόθη διὰ
τὰ παραπτώματα ἡμῶν,
καὶ [12] ἠγέρθη διὰ τὴν
† [18] δικαίωσιν ἡμῶν.

Κεφ. ε'.

ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ [20]
οὖν ἐκ [22] πίςεως, εἰρήνην
‡ ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν
διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
'Ιησοῦ Χριστοῦ·
2 Δι' οὗ χ τὴν [24] προς-
αγωγὴν [26] ἐσχήκαμεν
d τῇ πίςει | εἰς τὴν χά-
ριν ταύτην ἐν ᾗ [28] ἑςή-
καμεν, καὶ καυχώμεθα
ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης
τοῦ Θεοῦ.
3 Οὐ μόνον δέ, [30] ἀλλὰ
καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς
θλίψεσιν· εἰδότες ὅτι
ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατ-
εργάζεται· [32]
4 'Η δὲ ὑπομονὴ [34] δο-
κιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλ-
πίδα·
5 'Η δὲ ἐλπὶς οὐ κατ-
αισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη
τοῦ Θεοῦ [36] ἐκκέχυται ἐν
ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ

A. D. 58.

1 καταργέω.
2 ch. 14. 5.
3 ch. 2. 9.
4 ἐπαγγέλλω.
5 εἰμί.
6 s. αὕτη πί-
* δὲ-ί. [στις.
7 ch. 2. 12.
8 λογίζομαι.
9 ch. 2. 23.
10 s. ἔστι.
11 s. ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.
12 ἐγείρω.
13 γράφω. [μι.
14 παραδίδω-
15 Ge. 17. 5.
16 τίθημι.
17 πιστεύω.
† δικαιοσύνην-n.
18 ch. 5. 18.
19 ch. 8. 11. Jno. 5. 21.
20 δικαιόω, ch. 2. 3.
21 ch. 14. 5. Lu. 3. 13.
22 ch. 1. 17.
23 γίνομαι.
‡ ἔχωμεν-n.
24 Ep. 2. 18.
25 κατανοέω.
26 ἔχω.
27 νεκρόω, Col. 3. 5.
28 ἵστημι.
29 2 Co. 4. 10.
30 s. καυχώμεθα οὕτως, v. s. τοῦτο.
31 διακρίνω.
32 ch. 2 9.
33 ἐνδυναμόω Ac. 9. 22
34 2Co. 2. 9.
35 δίδωμι.
36 ἐκχύω, Ac. 1. 18.
37 Ge. 15.5,6.

Πνεύματος ἁγίου τοῦ
[1] δοθέντος ἡμῖν.
6 * Ἔτι γὰρ Χριστὸς,
[3] ὄντων ἡμῶν † [5] ἀσθε-
νῶν,‡ κατὰ καιρὸν ὑπὲρ
[7] ἀσεβῶν [9] ἀπέθανε.
7 Μόλις γὰρ ὑπὲρ § δι-
καίου[11] τις [9] ἀποθανεῖ-
ται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγα-
θοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ
[9] ἀποθανεῖν.
8 Συνίστησι[12] δὲ τὴν
ἑαυτῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς
[6] ὁ Θεὸς,¦ ‖ ὅτι ** ἔτι
ἁμαρτωλῶν [3] ὄντων
ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν [9] ἀπέθανε.
9 Πολλῷ [c] οὖν [1] μᾶλ-
λον, δικαιωθέντες νῦν
ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ,
[15] σωθησόμεθα δι' αὐ-
τοῦ ἀπὸ τῆς [17] ὀρ-
γῆς.[18]
10 Εἰ γὰρ ἐχθροὶ
[19] ὄντες [3] [21] κατηλλά-
γημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ
θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ, πολλῷ μᾶλλον
[21] καταλλαγέντες [15] σω-
θησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ
αὐτοῦ.
11 Οὐ μόνον δὲ, [23] ἀλλὰ
καὶ ‡‡ [25] καυχώμενοι ἐν
τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρί-
ου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν
[27] καταλλαγὴν [28] ἐλά-
βομεν.
12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ
δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ
ἁμαρτία εἰς τὸν κό-
σμον [29] εἰσῆλθε, καὶ
διὰ τῆς ἁμαρτίας [d] ὁ
θάνατος,¦ ‖ καὶ οὕτως
εἰς πάντας ἀνθρώπους

A. D. 58.

1 δίδωμι.
* Εἶγε-π.
2 ἔρχομαι.
3 εἰμί.
4 ἁμαρτάνω.
† Vide App.
5 Mar. 14. 38.
‡ ἔτι-m.
6 ch. 4. 15.
7 ch. 4. 5.
8 Philem. 18.
9 ἀποθνήσκω
10 βασιλεύω.
§ ἀδίκου-n.
11 s. ἀνθρώπυ
12 ch. 3. 5.
‖ al. transp.
** εἰ s. εἰ ἔτι-n.
13 ch. 6. 17.
14 ch. 4. 25.
15 σώζω.
16 ch. 1. 11.
17 ch. 1. 18.
18 s. μελλού-σης.
19 s. τῷ Θεῷ.
20 v. 19. [σω.
21 καταλλάσ
22 περισσεύω
23 s. καυχώ-μεθα οὕτως,
v. s. τοῦτο.
†† ἁμαρτή-ματος i.
24 Ja. 1. 17.
‡‡ καυχώμε-θα-n.
25 καυχάομαι
26 ch. 1. 32.
§§ ἐν ἑνὶ s ἐν τῷ ἑνὶ-i.al. ἐν ἑνός.
27 2Co. 5. 19.
28 λαμβάνω.
29 εἰσέρχο-μαι.
‖‖ al. τὴν δω-ρεὰν alii τῆς δωρεᾶς καί.

ὁ θάνατος [9] διῆλθεν
ἐφ' ᾧ πάντες [4] ἥμαρ-
τον.
13 Ἄχρι γὰρ [6] νόμου
ἁμαρτία [3] ἦν ἐν κόσμῳ
ἁμαρτία δὲ οὐκ [8] ἐλλο-
γεῖται, μὴ [3] ὄντος νό-
μου.
14 Ἀλλ' [10] ἐβασίλευ-
σεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀ
δὰμ μέχρι Μωσέως, ϗ
ἐπὶ τοὺς [d] μὴ [1] [4] ἁμαρ-
τήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοι-
ώματι τῆς παραβάσεως
Ἀδὰμ, ὅς [3] ἐςι [12] τύπος
τοῦ μέλλοντος.
15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ
[14] παράπτωμα, οὕτω ϗ
τὸ [16] χάρισμα· εἰ γὰρ
τῷ τοῦ ἑνὸς παρα-
πτώματι οἱ [20] πολλοὶ
[9] ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλ-
λον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ
καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι
τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου
Ἰησοῦ Χριστῦ εἰς τοὺς
πολλοὺς [22] ἐπερίσσευ-
σε.
16 Καὶ οὐχ ὡς δι'
ἑνὸς †† [4] ἁμαρτήσαντος,
τὸ [24] δώρημα· τὸ μὲν
γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς
κατάκριμα· τὸ δὲ χά-
ρισμα ἐκ πολλῶν πα-
ραπτωμάτων, εἰς [25] δι-
καίωμα.
17 Εἰ γὰρ §§ τῷ τοῦ
ἑνὸς παραπτώματι ὁ
θάνατος [10] ἐβασίλευσε
διὰ τοῦ ἑνὸς, πολλῷ
μᾶλλον οἱ τὴν περισ-
σείαν τῆς χάριτος καὶ
[d] τῆς δωρεᾶς¦ ‖‖ τῆς δι-
καιοσύνης λαμβάνον-
τες, ἐν ζωῇ βασιλεύ-

σουσι διὰ τοῦ ἑνὸς 'Ιη-
σοῦ Χριστοῦ.
18 ῎Αρα οὖν ὡς δι'
ἑνὸς * παραπτώματος,
εἰς πάντας ἀνθρώπους,
εἰς κατάκριμα· οὕτω
καὶ ‚δι' ἑνὸς † δικαιώ-
ματος, εἰς πάντας ἀν-
θρώπους, εἰς [5] δικαίω-
σιν ζωῆς.
19 ῞Ωσπερ γὰρ διὰ τῆς
[7] παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀν-
θρώπυ ἁμαρτωλοὶ [6] κα-
τεστάθησαν οἱ πολλοὶ.
οὕτω καὶ διὰ τῆς [9] ὑπα-
κοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι
[6] κατασταθήσονται οἱ
πολλοί.
20 Νόμος δὲ [11] παρεις-
ῆλθεν, ἵνα [12] πλεονάσῃ
τὸ παράπτωμα. Οὗ δὲ
[13] ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρ-
τία, [14] ὑπερεπερίσσευ-
σεν ἡ χάρις.
21 ῞Ινα ὥσπερ [18] ἐβασί-
λευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ
θανάτῳ, οὕτω ϗ ἡ χά-
ρις [19] βασιλεύσῃ διὰ δι-
καιοσύνης εἰς ζωὴν αἰ-
ώνιον, διὰ 'Ιησȣ Χριςȣ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Κεφ. ς'.

ΤΙ οὖν [23] ἐροῦμεν;
§[24] ἐπιμενȣμεν τῇ ἁμαρ-
τίᾳ, ἵνα ἡ χάρις [13] πλε-
ονάσῃ;
2 Μὴ [25] γένοιτο· οἵτι-
νες [28] ἀπεθάνομεν τῇ
ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζή-
σομεν[29] ἐν αὐτῇ;
3 ῍Η ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι
[33] ἐβαπτίσθημεν εἰς
Χριςὸν 'Ιησȣν, εἰς τὸν
θάνατον αὐτοῦ [33] ἐβα-
πτίσθημεν;

A. D. 58.

1. συνθάπτω, Col. 2. 12.
* τὸ παράπτωμα εἰς-n.
2 ἐγείρω.
3 ch. 7. 6.
4 Zec. 11. 2.
† τὸ δικαίωμα εἰς-n.
5 ch. 4. 25.
6 καθίστημι.
7 2 Co. 10. 6.
‡ ἅμα-n.
8 εἰμί.
9 ch. 1. 5.
10 Ep. 4. 22.
11 παρεισέρχομαι.
12 συςαυρόω
13 πλεονάζω.
14 καταργέω, ch. 3. 3, 31.
15 ὑπερπερισσεύω.
16 Col. 2. 11.
17 s. ἕνεκα.
18 s. τῇ ἁμαρτίᾳ,
19 βασιλεύω.
20 δικαιόω.
21 συζάω.
22 ch. 7. 1.
23 εἴρω.
§ ἐπιμένωμεν-l.
24 ch. 11. 22.
25 γίνομαι.
26 s. καθ'.
27 s. ἐπί.
28 ἀποθνήσκω.
29 ζάω.
30 I Co. 15. 6.
‖ Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς (s. ἑαυτός,) νεκ.-n.
31 λογίζομαι.
32 Ep. 2. 1,5.
33 βαπτίζω.

4 Συνετάφημεν [1] οὖν
αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτί-
σματος εἰς τὸν θάνα-
τον· ἵνα ὥσπερ [2] ἠγέρ-
θη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν
διὰ τῆς δόξης τοῦ πα-
τρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν
[3] καινότητι ζωῆς περι-
πατήσωμεν.
5 Εἰ γὰρ [4] σύμφυτοι
[25] γεγόναμεν τῷ ὁμοιώ-
ματι τοῦ θανάτου αὐ-
τοῦ, ‡ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως [8] ἐσόμεθα·
6 Τοῦτο γινώσκοντες,
ὅτι ὁ [10] παλαιὸς ἡμῶν
ἄνθρωπος [12] συνεσταυ-
ρώθη, ἵνα [14] καταργηθῇ
τὸ [16] σῶμα τῆς ἁμαρ-
τίας,[17] τοῦ μηκέτι δου-
λεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρ-
τίᾳ.
7 ε'Ο γὰρ [28] ἀποθα-
νὼν [18] [20] δεδικαίωται
ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.ǀ
8 Εἰ δὲ [28] ἀπεθάνομεν
σὺν Χριςῷ, πιςεύομεν
ὅτι καὶ [21] συζήσομεν
αὐτῷ·
9 Εἰδότες ὅτι Χριςὸς
[2] ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ȣκ-
έτι ἀποθνήσκει· θάνα-
τος αὐτοῦ οὐκέτι [22] κυ-
ριεύει.
10 ῝Ο [26] γὰρ [28] ἀπέ-
θανε,[27] τῇ ἁμαρτίᾳ
[28] ἀπέθανεν [30] ἐφάπαξ·
[26] ὃ δὲ ζῇ, [29] ζῇ τῷ
Θεῷ.
11 ‖ Οὕτω ϗ ὑμεῖς λο-
γίζεσθε[31] ἑαυτȣς [32] νε-
κρȣς μὲν [8] b εἶναι \ τῇ
ἁμαρτίᾳ, [29] ζῶντας δὲ
τῷ Θεῷ ἐν Χριςῷ 'Ιησȣ
b τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.\

12 Μὴ ὖν [1]βασιλευέτω
ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ
ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ
[*]ὑπακούειν αὐτῇ ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ.
13 Μηδὲ [3]παριςάνετε
τὰ [5]μέλη ὑμῶν [6]ὅπλα
ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ·
ἀλλὰ [7]παραστήσατε
ἑαυτὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ
νεκρῶν [9]ζῶντας, καὶ τὰ
μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαι-
οσύνης τῷ Θεῷ.
14 'Αμαρτία γὰρ ὑμῶν
οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ
[10]ἐστε ὑπὸ [11]νόμον,
ἀλλ' ὑπὸ χάριν.
15 Τί οὖν; § ἁμαρτή-
σομεν, ὅτι οὐκ [10]ἐ-
σμὲν ὑπὸ νόμον, ἀλλ'
ὑπὸ χάριν; Μὴ [13]γέ-
νοιτο.
16 Οὐκ [20]οἴδατε ὅτι
ᾧ παριστάνετε ἑαυτὺς
[c]δούλους | εἰς ὑπακο-
ὴν, δοῦλοί [10]ἐστε ᾧ ὑπ-
ακούετε, ἤτοι [15]ἁμαρ-
τίας [c]εἰς θάνατον, | ἢ
[13]ὑπακοῆς εἰς δικαιο-
σύνην;
17 Χάρις δὲ [17]τῷ Θεῷ,
ὅτι [10]ἦτε δοῦλοι τῆς
ἁμαρτίας, [19]ὑπηκύσατε
δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν
[21]παρεδόθητε [22]τύπον
[24]διδαχῆς.
18 'Ελευθερωθέντες [25]
δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας,
[26]ἐδυλώθητε τῇ δικαι-
οσύνῃ.
19 [27]'Ανθρώπινον [28]
λέγω, διὰ τὴν ἀσθένει-
αν τῆς σαρκὸς ὑμῶν.
Ὥςπερ γὰρ [7]παρεστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν
δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ
καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν
ἀνομίαν, οὕτω νῦν [7]πα-
ραστήσατε τὰ μέλη
ὑμῶν † δοῦλα τῇ δικαι-
οσύνῃ εἰς [2]ἁγιασμόν.
20 Ὅτε γὰρ δοῦλοι
[10]ἦτε τῆς ἁμαρτίας,
[4]ἐλεύθεροι [10]ἦτε τῇ
δικαιοσύνῃ.
21 Τίνα οὖν καρπὸν
εἴχετε ‡ τότε, ἐφ' οἷς
νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ
γὰρ [8]τέλος ἐκείνων,
θάνατος.
22 Νυνὶ δὲ ἐλευθερω-
θέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτί-
ας, [26]δουλωθέντες δὲ
τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρ-
πὸν ὑμῶν εἰς ἁγια-
σμόν· τὸ δὲ τέλος, ζω-
ὴν αἰώνιον.
23 Τὰ γὰρ [12]ὀψώνια
τῆς ἁμαρτίας, θάνατος·
τὸ δὲ [14]χάρισμα τοῦ
Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος ἐν
Χριςῷ 'Ιησῦ τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν.

Κεφ. ζ'.

Η ΑΓΝΟΕΙΤΕ, ἀδελ-
φοί, (γινώσκυσι γὰρ νό-
μον λαλῶ) ὅτι ὁ νόμος
[18]κυριεύει τοῦ ἀνθρώπυ
ἐφ' ὅσον χρόνον [9]ζῇ;
2 'Η γὰρ [19]ὕπανδρος
γυνὴ τῷ [9]ζῶντι ἀνδρὶ
[20]δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ
[31]ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατ-
ήργηται [22]ἀπὸ τῦ νόμυ
τοῦ ἀνδρός.
3 Ἄρα οὖν [9]ζῶντος τῦ
ἀνδρὸς, μοιχαλὶς χρη-
ματίσει, [28]ἐὰν [13]γένη-
ται ἀνδρὶ ἑτέρῳ·

A. D. 58.

1 ch. 5. 14.
* Vide App.
† ὅπλα n.
2 ver. 22.
1 Co. 1. 30.
3 ver. 16.
4 Jno. 8. 33, 36.
5 ch. 7. 5, 23.
Mat. 5. 29, 30.
6 ch. 13. 12.
7 παρίστημι, ch. 12. 1.
‡ τότε; -- ἐπαισχύνεσθε·-α.
8 v. 22. c. 10. 4.
9 ζάω.
10 εἰμί.
11 ch. 4. 15.
§ ἁμαρτήσωμεν-ι.
12 Lu. 3. 14.
13 γίνομαι.
14 ch. 1. 11.
15 s. δοῦλοι.
16 ch. 6. 9, 14.
17 s. ἔστι ὀφειλομένη, v. ἔστω.
18 Nu. 5. 20.
19 ὑπακούω.
20 δέω.
21 παραδίδωμι, ch. 4. 25.
22 καταργέω, v. 6. c. 3. 3.
23 ch. 5. 14.
24 ch. 16. 17.
Mat. 16. 12.
25 ch. 8. 2. 21.
Jno. 8. 32, 36.
26 δουλόω,
1 Co. 7. 15.
Ga. 4. 3.
27 s. κατὰ τὸν τρόπον.
28 Ac. 11. 26.
29 1 Co. 2. 4, 13.
Ja. 3. 7.
1 Pe. 2. 13.
30 εἴδω. [σκω
31 ἀποθνή-

...οθάνῃ ὁ ἀνήρ,
...ρα [1]ἐξ-ῖν ἀπὸ τοῦ
...· τοῦ μὴ εἶναι αὐ-
...οιχαλίδα, [1]γενο-
...ν ἀνδρὶ ἑτέρῳ.
Ὥστε, ἀδελφοί μου,
...εῖς [2]ἐθανατώθητε
...νόμῳ διὰ τοῦ σώμα-
τοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸ
...νέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ,
ἐκ νεκρῶν [7]ἐγερθέν-
ἵνα [9]καρποφορήσω-
...ν τῷ Θεῷ.
Ὅτε γὰρ [15]ἦμεν ἐν
...ῇ σαρκί, τὰ [11]παθή-
...ατα τῶν ἁμαρτιῶν
...ὰ [12] διὰ τοῦ νόμου,
...[1]ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς
...ελεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ
...καρποφορῆσαι τῷ θα-
...νάτῳ.
6 Νυνὶ δὲ [18]κατηργή-
θημεν ἀπὸ τοῦ νόμου,
§ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατ-
ειχόμεθα· [19] ὥστε δου-
λεύειν ἡμᾶς ἐν [21]και-
νότητι πνεύματος, καὶ
οὐ παλαιότητι [23]γράμ-
ματος.
7 Τί οὖν [25]ἐροῦμεν;
Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ
[1]γένοιτο· ἀλλὰ τὴν
ἁμαρτίαν οὐκ [27]ἔγνων
εἰ μὴ διὰ νόμου· τήν τε
γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ [24]ᾔ-
δειν,[31] εἰ μὴ ὁ νόμος
[32]ἔλεγεν· Οὐκ [33]ἐπι-
θυμήσεις.
8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦ-
σα ἡ ††ἁμαρτία διὰ τῆς
ἐντολῆς, [34]κατειργάσα-
το ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπι-
θυμίαν. Χωρὶς γὰρ νό-
μου ἁμαρτία νεκρά.
9 Ἐγὼ δὲ [35]ἔζων χω-
ρὶς νόμου ποτέ· ἐλθού-
σης δὲ τῆς [2]ἐντολῆς,
ἡ ἁμαρτία [3]ἀνέζη-
σεν·
10 Ἐγὼ δὲ [4]ἀπέθανον·
καὶ [6]εὑρέθη μοι ἡ ἐντο-
λὴ ἡ *εἰς ζωήν, *αὕτη
εἰς θάνατον.
11 Ἡ γὰρ ἁμαρτία
ἀφορμὴν †λαβοῦσα διὰ
τῆς ἐντολῆς, [12]ἐξηπά-
τησέ με, καὶ δι' αὐτῆς[14]
[16]ἀπέκτεινεν.
12 Ὥστε ὁ μὲν νόμος
ἅγιος· καὶ ἡ ἐντολὴ
ἁγία καὶ δικαία καὶ
ἀγαθή.
13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν,
ἐμοὶ ‡γέγονε θάνατος;
Μὴ [1]γένοιτο· ἀλλὰ ἡ
ἁμαρτία, ἵνα φανῇ
ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ
μοι κατεργαζομένη θά-
νατον, ἵνα [1]γένηται
καθ' [20]ὑπερβολὴν [22]ἁ-
μαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία
διὰ τῆς ἐντολῆς.
14 ‖Οἴδαμεν [24] γὰρ
ὅτι ὁ νόμος [26]πνευμα-
τικός [15]ἐστιν· ἐγὼ δὲ
**σαρκικός[28] εἰμι, πε-
πραμένος[30] ὑπὸ τὴν
ἁμαρτίαν.
15 Ὃ γὰρ κατεργά-
ζομαι, οὐ γινώσκω· οὐ
γὰρ ὃ θέλω, τοῦτο
πράσσω· ἀλλ' ὃ μισῶ,
τοῦτο ποιῶ.
16 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω,
τοῦτο ποιῶ, σύμφημι
τῷ νόμῳ ὅτι καλός.
17 Νυνὶ δὲ οὐκέτι
ἐγὼ κατεργάζομαι αὐ-
τὸ, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα
ἐμοὶ ἁμαρτία.

A. D. 58.

1 γίνομαι.
2 ver. 8. 13.
3 ἀναζάω.
4 ἀποθνήσκω.
5 θανατόω.
6 εὑρίσκω.
7 ἐγείρω.
8 s. ἄγουσα, v. γεγονυῖα.
* αὐτὴ-a.
† λαβοῦσα, διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτ.-a.
9 Mat. 13. 23.
11 ch. 8. 18.
12 ἐξαπατάω.
13 s. ὄντα, v. γεγονότα.
14 s. ἐντολῆς.
15 εἰμί.
16 ἀποκτείνω.
17 ἐνεργέω.
18 καταργέω.
‡ ἐγένετο-h.
§ ἀποθανόντες,-a. alii ἀποθανόντος, al. τοῦ θανάτου.
19 κατέχω.
20 1Co. 12. 31.
21 ch. 6. 4.
22 c. 3. 7. 5. 8.
23 c. 2. 27, 29.
‖ Οἴδα μὲν-n.
24 εἴδω.
25 εἴρω.
26 ch. 1. 11.
27 γινώσκω.
** σάρκινός-a.
28 ch. 15. 27.
30 πιπράσκω.
31 s. εἶναι ἁμαρτίαν.
32 λέγω.
33 Ex. 20. 17.
†† ἁμαρτία, διὰ τῆς ἐντολῆς κατ.-a.
34 κατεργάζομαι.
35 ζάω.

18 Οἶδα[1] γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ (τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου) ἀγαθόν· τὸ γὰρ [2]θέλειν[3] [5]παράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν, *οὐχ εὑρίσκω.

19 Οὐ γὰρ ὃ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν· ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω.

20 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω †ἐγὼ,† τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.

21 Εὑρίσκω ἄρα τὸν ‖[11]νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν ††τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται.

22 Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ ‡‡Θεοῦ κατὰ τὸν[12] [15]ἔσω ἄνθρωπον·

23 Βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ [19]αἰχμαλωτίζοντά με §§τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ [21]ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου.

24 Ταλαίπωρος[23] ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με [25]ῥύσεται ἐκ τοῦ [27]σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

25 ‖‖Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ· τῇ δὲ σαρκὶ, νόμῳ ἁμαρτίας.

Κεφ. η'.

ΟΥΔΕΝ ἄρα [1]νῦν [1]κατάκριμα τοῖς ἐν [4]Χριστῷ Ἰησοῦ, [5]μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ [6]πνεῦμα.‡

2 Ὁ γὰρ νόμος τοῦ [7]πνεύματος τῆς §ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἠλευθέρωσέ [8] με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

3 Τὸ γὰρ [9]ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει[10] διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν **πέμψας ἐν [13]ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ [14]ἁμαρτίας, [16]κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί.

4 Ἵνα τὸ [17]δικαίωμα τοῦ νόμου [18]πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

5 Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα [21]ὄντες, τὰ [20]τῆς σαρκὸς [22]φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα,[24] τὰ [20]τοῦ πνεύματος.

6 Τὸ γὰρ [26]φρόνημα τῆς σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ [26]φρόνημα τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη.

7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἔχθρα εἰς Θεόν. Τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσ-

A. D. 58.

1 εἴδω.
2 Phi. 2. 13.
3 s. τὸ καλὸν.
4 ch. 16. 17.
5 ver. 21.
* οὐ-h Οὐ al. οὐ γινώσκω. Οὐ.
† alii transp. al. conj. ἐγὼ.
6 ch. 1. 3. 4.
‡ alii κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, omissis rel.
7 1 Co. 15. 45.
§ ζωῆς, ἐν Χ. I. ἠλευθέρωσέ-n.
8 ἐλευθερόω.
9 Mat. 10. 26.
10 ἀσθενέω.
‖ νόμον,-n.
11 ch. 8. 2.
** πέμψας,-n
†† conj. τὸ καλὸν-e.
‡‡ νοός-n.
12 ch. 1. 23.
13 s. ὄντα.
14 He. 10. 6
15 2 Co. 4. 16
16 κατακρίνω
17 ch. 1. 32.
18 πληρόω.
19 Lu. 21. 24.
§§ ἐν-f. [τα.
20 s. πράγματα.
21 εἰμί.
22 ch. 12. 3, 16.
23 Re. 3. 17.
2 Mac. 4. 47.
24 s. ὄντες.
25 ch. 11. 26.
26 ver. 7.
27 ch. 6. 6.
28 ver. 27.
‖‖ Χάρις τῷ Θεῷ-h. alii Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, s. κυρίου.

θεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν,
Ἀββᾶ *[2] ὁ πατήρ.
16 Αὐτὸ τὸ πνεῦμα
[4]συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύ-
ματι ἡμῶν ὅτι [5] ἐσμὲν
τέκνα Θεοῦ.
17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ
κληρονόμοι· κληρονό-
μοι μὲν Θεοῦ· [7] συγ-
κληρονόμοι δὲ Χρι-
στοῦ· εἴπερ [8] συμπά-
σχομεν, ἵνα καὶ συνδο-
ξασθῶμεν.
18 Λογίζομαι[9] γὰρ ὅτι
οὐκ ἄξια [10] τὰ παθήμα-
τα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς
τὴν μέλλουσαν δόξαν
[11] ἀποκαλυφθῆναι εἰς
ἡμᾶς.
19 Ἡ γὰρ [12] ἀποκαρα-
δοκία τῆς ‡κτίσεως τὴν
[14] ἀποκάλυψιν τῶν υἱ-
ῶν τοῦ Θεοῦ [15] ἀπεκδέ-
χεται.
20 Τῇ γὰρ ‖ [16] ματαιό-
τητι ἡ κτίσις [18] ὑπετά-
γη, ** οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ
διὰ τὸν †† [20] ὑποτάξαν-
τα [22]ἐπ' ἐλπίδι.
21 ‡‡ Ὅτι καὶ §§ αὐτὴ
ἡ κτίσις [24] ἐλευθερω-
θήσεται ἀπὸ τῆς δου-
λείας τῆς [26] φθορᾶς εἰς
τὴν ἐλευθερίαν τῆς δό-
ξης τῶν τέκνων τοῦ
Θεοῦ.
22 Οἴδαμεν [32] γὰρ ὅτι
πᾶσα ἡ κτίσις *† συστε-
νάζει ϗ συνωδίνει ἄχρι
τοῦ [30]νῦν.
23 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ
καὶ *§ αὐτοὶ τὴν ἀπαρ-
χὴν τοῦ Πνεύματος
ἔχοντες, ϗ ἡμεῖς αὐτοὶ
ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν,

A. D. 58.

1 ch. 7. 5.
* Conj. δ.
2 s. ὃ ἑρμηνεύεται.
3 εἰμί.
4 ch. 2. 15.
5 ἀρέσκω.
6 ch. 7. 17.
7 Ep. 3. 6.
8 1 Co. 12. 26.
9 ch. 2. 3.
† ζῶν s. ζῇ-n
10 s. ἐξετάζεσθαι.[πτω
11 ἀποκαλύ-
12 Phi. 1. 20.
‡ πίστεως-n.
14 ch. 16. 25.
15 ἀπεκδέχομαι.
16 Ep. 4. 17.
17 Jno. 5. 21.
18 ὑποτάσσω
19 ch. 6. 12.
§ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος.
20 s. Θεόν.
‖ φθορᾷ-n.
** (οὐχ-a.
†† ὑποτάξαντα,)-a.
21 ch. 1. 14.
22 s. τὴν κτί-
23 v. 1, 5. [σιν
‡‡ διότι-n.
§§ αὕτη-n.
24 ch. 6. 18.
25 ζάω.
26 1 Co. 15. 42.
27 ch. 6. 6 [-ί.
‖‖ τῆς σαρκός
28 ch. 7. 4.
29 Lu. 4. 1.
*† στενάζει ϗ ὠδίνει-n.
30 s. χρόνον.
31 λαμβάνω.
*‡ δουλείας-n.
*§ Vide App.
32 εἴδω.

[e] υἱοθεσίαν | ἀπεκδεχό-
μενοι, τὴν [3] ἀπολύ-
τρωσιν τοῦ σώματος
ἡμῶν.
24 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώ-
θημεν· [7] ἐλπὶς δὲ βλε-
πομένη, οὐκ [9] ἔστιν ἐλ-
πίς· ὃ γὰρ * βλέπει τις,
τί [e] καὶ | † ἐλπίζει;
25 Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπο-
μεν, ἐλπίζομεν, δι' [13] ὑ-
πομονῆς ἀπεκδεχόμε-
θα.
26 'Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ
Πνεῦμα [15] συναντιλαμ-
βάνεται ‡ ταῖς ἀσθενεί-
αις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί
‖ [19] προσευξώμεθα καθὸ
δεῖ, οὐκ [21] οἴδαμεν, ἀλλ'
αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπ-
ερεντυγχάνει [d] ὑπὲρ ἡ-
μῶν | στεναγμοῖς ἀλα-
λήτοις.
27 'Ο δὲ [23] ἐρευνῶν τὰς
καρδίας, [21] οἶδε τί τὸ
φρόνημα τῦ πνεύματος,
ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγ-
χάνει ὑπὲρ ἁγίων.
28 Οἴδαμεν [21] δὲ ὅτι
τοῖς ἀγαπῶσι τὸν
Θεὸν πάντα [29] συνεργεῖ
‡‡ εἰς ἀγαθὸν, τοῖς κατὰ
[31] πρόθεσιν κλητοῖς οὖ-
σιν.[a]
29 "Οτι οὓς [33] προέ-
γνω, [35] καὶ [36] προώρισε [37]
συμμόρφους τῆς εἰκό-
νος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς
τὸ [a] εἶναι αὐτὸν πρω-
τότοκον ἐν πολλοῖς
ἀδελφοῖς.
30 Οὓς δὲ [36] προώρισε,
τούτους καὶ ἐκάλεσε· ϗ
οὓς ἐκάλεσε, τούτους
καὶ [1] ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ
[1] ἐδικαίωσε, τ
[4] ἐδόξασε.
31 Τί οὖν ε
πρὸς ταῦτα; Εἰ
ὑπὲρ ἡμῶν, τί
ἡμῶν;
32 "Ος γε τ
υἱοῦ οὐκ [12] ἐ
ἀλλ' ὑπὲρ ἡμ
των [14] παρέδω
τὸν, πῶς οὐχὶ
αὐτῷ [e] τὰ | πά
[16] χαρίσεται;
33 Τίς [17] ἐγκα
τὰ ἐκλεκτῶν Θ
ὁ § δικαιῶν.
34 Τίς ὁ κατα
Χριστὸς ὁ [18] ἀπ
μᾶλλον δὲ [e] κα
θεὶς, [20] ὃς [d] κα
ἐν δεξιᾷ τοῦ
καὶ ἐντυγχά
ἡμῶν.
35 Τίς ἡμᾶ
ἀπὸ τῆς ἀγ
** Χριστοῦ;
[24] στενοχωρ
γμὸς, ἢ λιμὸ
της, ἢ κίνδ
χαιρα;
36 (Καθὼ
πται· [30] "Ο
θανατούμε
τὴν ἡμέρα
σθημεν ὡ
σφαγῆς.)
37 'Αλλ'
σιν ὑπερ
§§ τῦ ἀγαπ
38 Πέπ
ὅτι οὔτε
ζωὴ, οὔ
ἀρχαὶ,
μεις,
οὔτε

A. D. 58.

1 δικαιόω.
3 Ep. 1. 14.
4 δοξάζω.
6 εἴρω.
7 σώζω.
8 s. ἤ.
* βλέπει, τίς ἐλπίζει;-n.
† ἀπομένει; s. ὑπομένει;-n
9 εἰμί.
12 φείδομαι.
13 c. 2. 7. [μι.
14 παραδίδω-
15 Lu. 10. 40.
‡ τῇ ἀσθενείᾳ-h. alii τῆς δεήσεως
§ δικαιῶν;-a.
16 χαρίζομαι
17 Ac. 23. 29.
18 ἀποθνήσκω. [μαι.
19 προσεύχο-
20 ἐγείρω.
‖ προσευξόμε-
21 εἴδω.[θα-h
** Θεοῦ;-n. al. Θεῦ τῆς ἐν Χ. 'I.
24 ch. 2. 9.
25 1 Co. 2.10.
28 γράφω.
†† ἕνικεν-a.
29 Mar.16.20.
‡‡ ὁ Θεὸς-f.
30 Ps. 44. 22.
31 ch. 9. 11.
32 s.καθ'[σκω
33 προγινώ-
34 λογίζομαι
35 s. τούτυς.
36 προορίζω.
37 s. εἶναι.
§§ τὸν ἀγαπήσαντα-n.
38 πείθω.
‖‖ ὔτε ἐξουσίαι,-f. alii transp.
39 ἐνίστημι.

ὕψωμα, οὔ-
οὔτε τὶς
ρέρα ² δυνή-
μᾶς χωρίσαι
ἀγάπης τοῦ
-ῆς ⁵ ἐν Χρι-
σοῦ τῷ Κυρίῳ

Κεφ. θ'.

ΘΕΙΑΝ λέγω ἐν
ῷ, οὐ ψεύδομαι,
μαρτυρούσης μοι
υνειδήσεώς μϐ ἐν
ματι ἁγίῳ,)
τι λύπη μοί ¹¹ἐςὶ
λη, καὶ ¹² ἀδιάλει-
ὀδύνη τῇ καρδίᾳ

Ηὐχόμηνⁿ γὰρ αὐ-
ἐγὼ ἀνάθεμα ¹¹εἶ-
**ἀπὸ τοῦ Χριςοῦ
ρ τῶν ἀδελφῶν μϐ,
ν συγγενῶν μϐ κατὰ
ρκα·
Οἵτινές ¹¹ εἰσιν 'Ισ-
ηλῖται, ὧν ἡ υἱοθε-
α, καὶ ἡ δόξα, καὶ ‡αἱ
αθῆκαι, καὶ ἡ ²¹ νο-
οθεσία, καὶ ἡ ²⁵ λα-
ρεία, καὶ ‡‡ αἱ ἐπαγγε-
λίαι·
5 ⁷Ων οἱ πατέρες, ⁶καὶ¹
ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ
§§ κατὰ σάρκα, ‖‖ ὁ
¹¹ ὢν ἐπὶ *† πάντων
ε Θεὸς ! *‡ ε ³¹ εὐλογη-
τὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.
'Αμήν.¹
6 Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκ-
πέπτωκεν³³ ὁ λόγος τȣ̃
Θεοῦ· οὐ γὰρ πάντες οἱ
ἐξ 'Ισραὴλ, οὗτοι *§'Ισ-
ραήλ·
7 Οὐδ' * ὅτι ¹¹ εἰσὶ

A. D. 58.

1 2 Co. 10. 5.
2 Ge. 21. 12.
3 δύναμαι.
4 καλ.
5 s. οὔσης.
6 s. ἔστι.
7 Ge. 18. 10.
8 ἔρχομαι.
9 ch. 2. 15.
11 εἰμί.
12 ch. 13. 13.
13 2 Ti. 1. 3.
14 s. τῶν παί-
δων.
16 γεννάω.
† Εὐχόμην-ι
17 εὔχομαι.
‡ φαῦλον,-h.
21 2Mac.6.23.
§ ἀνάθεμα
εἶναι αὐτὸς
ἐγὼ-i.
‖ λαλȣ̃ντος-n
** ὑπὸ-n.
†† ἡ διαθήκη-
22 δέω. [n.
23 Ge. 25. 23.
24 γράφω.
25 ch. 12. 1.
‡‡ ἡ ἐπαγ-
γελία,-n.
16 Mal. 1.2,3.
27 ἀγαπάω.
28 μισέω.
29 εἴρω.
30 s. ἔστι.
§§ Vide App.
‖‖ conj. ὧν ὁ.
*† πάντας, s.
πάντα-n.
31 ch. 1. 25.
32 γίνομαι.
*‡ al. transp.
33 ἐκπίπτω.
34 Ex. 33. 19.
*§ 'Ισραηλῖ-
ται-n.
35 s. ἔργου
ἔστι.
* ὅτοι s. ὅ-
σαι-n.

σπέρμα 'Αβραὰμ, πάν-
τες τέκνα· ³ ἀλλ' ἐν
'Ισαὰκ ⁴κληθήσεταί σοι
σπέρμα.
8 Τοῦτ' ἔςιν, οὐ τὰ
τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦ-
τα τέκνα τοῦ Θεοῦ· ἀλ-
λὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγ
γελίας λογίζεται εἰς
σπέρμα.
9 'Επαγγελίας γὰρ ὁ
λόγος οὗτος· ⁷ Κατὰ
τὸν καιρὸν τȣ̃τον ἐλεύ-
σομαι,⁸ καὶ ¹¹ἔσται τῇ
Σάῤῥᾳ υἱός.
10 Οὐ μόνον δὲ, ἀλ
λὰ καὶ 'Ρεβέκκα, ἐξ
ἑνὸς ¹² κοίτην ἔχου-
σα, 'Ισαὰκ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν.
11 Μήπω γὰρ ¹⁴ γεν-
νηθέντων,¹⁶ μηδὲ πρα-
ξάντων τί ἀγαθὸν ἢ
‡ κακὸν, ἵνα ἡ κατ' ἐ-
κλογὴν τȣ̃ Θεοῦ πρόθε-
σις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔρ-
γων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ‖ κα-
λοῦντος,
12 'Εῤῥήθη²² αὐτῇ· ¹
²³"Οτι ὁ μείζων δȣλεύ-
σει τῷ ἐλάσσονι.
13 Καθὼς ²⁴ γέγρα-
πται· ²⁶ Τὸν 'Ιακὼβ
²⁷ ἠγάπησα, τὸν δὲ
'Ησαῦ ²⁸ ἐμίσησα.
14 Τί οὖν ²⁹ ἐροῦ-
μεν; μὴ ἀδικία ³⁰ πα-
ρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ ³² γέ-
νοιτο.
15 Τῷ γὰρ Μωσῇ λέ-
γει· ³⁴ 'Ελεήσω ὃν ἂν
ἐλεῶ, ⳩ οἰκτειρήσω ὃν
ἂν οἰκτείρω.
16 ῎Αρα οὖν οὐ τȣ̃
λοντος, ³⁵ οὐδὲ τȣ̃

ᾶ τῦ ¹ἐλε-
οῦ.
γὰρ ἡ γραφὴ
ω. ⁴"Ὅτι εἰς
ῦτο ⁵ἐξήγειρά
ς, ⁶ἐνδείξωμαι
τὴν δύναμίν μου,
ως ⁷διαγγελῇ τὸ
μου ἐν πάσῃ τῇ

Ἄρα οὖν ὃν θέλει,
εεῖ· ὃν δὲ θέλει,
κληρύνει.
Ἐρεῖς ¹¹ οὖν μοι·
Τί ἔτι ¹⁵μέμφεται;
τῷ ‡γὰρ ¹ ¹⁸βουλή-
ματι αὐτοῦ τίς ¹⁹ἀνθέ-
στηκε;
20 ‡ d Μενοῦνγε, ¹ ²¹ὦ
ἄνθρωπε, σὺ τίς ¹⁴εἶ ὁ
²²ἀνταποκρινόμενος τῷ
Θεῷ; Μὴ ¹¹ἐρεῖ τὸ
²³πλάσμα τῷ πλάσαν-
τι· Τί με ‖²⁶ἐποίησας
οὕτως;
21 Ἢ οὐκ ἔχει ἐξου-
σίαν ὁ ²⁹κεραμεὺς τοῦ
πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐ-
τοῦ ³⁰φυράματος ποι-
ῆσαι, ὃ μὲν εἰς τιμὴν
σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμί-
αν;
22 ‹Εἰ δὲ ¹ θέλων ὁ
Θεὸς ⁶ἐνδείξασθαι τὴν
ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ
δυνατὸν αὐτοῦ, ³¹ἤνεγ-
κεν ¹ ἐν πολλῇ μακρο-
θυμίᾳ ††³⁵σκεύη ὀργῆς
³⁶κατηρτισμένα εἰς ἀπ-
ώλειαν·
23 ‹Καὶ ἵνα γνωρίσῃ
τὸν πλοῦτον τῆς δόξης
αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους,
ἃ ⁴⁰προητοίμασεν εἰς
δόξαν;

24 Οὓς καὶ ⁹ἐκάλεσεν
ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰου-
δαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ
ἐθνῶν·
25 Ὡς καὶ ἐν τῷ ⁸Ὠ-
σηὲ λέγει· Καλέσω τὸν
οὐ λαόν μου, λαόν μου·
καὶ τὴν οὐκ ¹⁰ἠγαπημέ-
νην, ¹⁰ἠγαπημένην.
26 Καὶ ¹⁴ἔσται, ἐν τῷ
τόπῳ οὗ ¹²ἐῤῥήθη αὐ-
τοῖς· Οὐ λαός μου ὑμεῖς,
ἐκεῖ ²κληθήσονται υἱοὶ
Θεοῦ ¹⁶ζῶντος.
27 Ἠσαΐας ²⁰δὲ κρά-
ζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ·
Ἐὰν ¹⁴ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμ-
μος τῆς θαλάσσης, τὸ
²⁴§κατάλειμμα ²⁷σωθή-
σεται.
28 Λόγον γὰρ ‹συντε-
λῶν, καὶ συντέμνων
** ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι
²⁸λόγον ¹ ³²συντετμη-
μένον ποιήσει Κύριο
ἐπὶ τῆς γῆς.
29 Καὶ καθὼς προ
ρηκεν Ἠσαΐας·
μὴ Κύριος σαβαὼθ
κατέλιπεν ἡμῖν
μα, ὡς Σόδομα ἂ
νήθημεν, ³⁷καὶ ὡ
μοῤῥα ἂν ³⁸ὡμ
μεν.
30 Τί οὖν ¹¹
ὅτι ἔθνη τὰ μ
τα δικαιοσύν
ἔλαβε δικαιο
καιοσύνην
πίστεως·
31 Ἰσραὴ
νόμον δι
νόμον δ
⁴¹ἔφθ

1 ἐλεέω.
* ἐλεῶντος-π
2 καλέω.
4 Ex. 9. 16.
5 ἐξεγείρω.
6 ἐνδεικνύω.
7 Ac. 21. 26.
8 Hos. 1. 9.
9 Ac. 19. 9.
10 ἀγαπάω.
11 εἴρω.
12 ῥέω.
13 s. διά.
† ἐλεῷ-π.
14 εἰμί.
15 Mar. 7. 2.
16 ζάω. [μῖν.
17 s. ὁ Θεὸς ἡ-
‡ al. transp.
18 Ac. 27. 43.
19 ἀνθίστημι.
20 Is. 10. 22.
21 Lu. 11. 28.
22 Lu. 14. 6.
23 Is. 29. 16.
§ ὑπόλειμ-
μα-π.
24 Is. 14. 22.
25 Is. 45. 9.
‖ ἔπλασας-π.
26 ποιέω.
27 σώζω.
** al. ἐν δικ-
συντετμη-
μένον-ε.
28 Mat. 18. 23.
29 Mat. 27. 7.
30 ch. 11. 16.
31 φέρω.
32 συντέμνω.
33 Is. 1. 9. [πω.
34 ἐγκαταλεί-
†† εἰς σκεύη-π
35 2 Ti. 2. 20.
36 καταρτίζω.
37 γίνομαι.
38 ὁμοιόω.
39 καταλαμ-
βάνω. [ζω.
40 προετοιμά-
41 φθάνω.

ʽΟτι οὐκ ἐκ
ἀλλʼ ὡς ἐξ ἔρ-
γων.[1] [1] Προς-
έκοψαν γὰρ[1] τῷ λίθῳ
τοῦ προσκόμματος·
33 καθὼς [5]γέγραπται·
Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιὼν
λίθον προσκόμματος, καὶ
πέτραν [3]σκανδάλου, καὶ
πᾶς[1] ὁ πιστεύων ἐπʼ
αὐτῷ, οὐ [11]καταισχυν-
θήσεται.

Κεφ. ι΄.

ΑΔΕΛΦΟΙ, ἡ μὲν εὐ-
δοκία[12] τῆς ἐμῆς καρ-
δίας, καὶ ἡ[1] δέησις ἡ
πρὸς τὸν Θεὸν, ὑπὲρ
† τοῦ Ἰσραήλ [2]ἐστιν[1]
εἰς σωτηρίαν.
2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς
ὅτι [14]ζῆλον Θεοῦ ἔχου-
σιν, ἀλλʼ οὐ κατʼ ἐπί-
γνωσιν.
3 Ἀγνοοῦντες[15] γὰρ τὴν
τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην,
καὶ τὴν ἰδίαν [5]δικαιο-
σύνην[1] ζητοῦντες [16]στῆ-
σαι, τῇ [17]δικαιοσύνῃ
τοῦ Θεοῦ οὐχ [18]ὑπετά-
γησαν.
4 Τέλος γὰρ νόμου
Χριστὸς, εἰς δικαιοσύ-
νην παντὶ τῷ πιστεύ-
οντι.
5 Μωσῆς γὰρ γράφει
τὴν δικαιοσύνην ‡ τὴν
ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ
ποιήσας αὐτὰ ἄνθρω-
πος, [20]ζήσεται ἐν αὐ-
τοῖς.
6 Ἡ δὲ ἐκ [21]πίστεως
δικαιοσύνη οὕτω λέγει·
[20]Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ-
δίᾳ σου· Τίς [24]ἀναβή-

A. D. 58.

1 προσκόπτω, ch. 14. 21. Lu. 4. 11. Jno. 11. 9, 10.
2 εἰμί.
3 ch. 14. 13, 20. 1 Co. 8. 9. 1 Pe. 2. 8.
4 κατάγω.
5 γράφω.
6 καταβαίνω
7 Is. 28. 16.
8 Lu. 8. 31.
9 Mat. 16. 23.
10 ἀνάγω.
11 ch. 5. 5. 10. 11.
* ἡ γραφή :-f.
12 Mat. 11. 26.
† αὐτῶν-a.
13 ἐγείρω.
14 Phi. 3. 6. Col. 4. 13. Ja. 3. 16.
15 Ac. 17. 23.
16 ἵστημι. ch. 3. 31. 14. 4.
17 ch. 1. 17.
18 ὑποτάσσω
19 ch. 3. 22.
‡ Vide App.
20 ζάω.
21 ch. 9. 30.
22 σώζω.
§ ἐπικαλέσωνται-n.
23 s. αὐτόν.
24 ἀναβαίνω.
25 πιστεύω.
‖ πιστεύσωσιν-n.
26 ἀκούω.
27 Is. 28. 16. 49. 23.
28 De. 10. 11-14.

σεται εἰς τὸν οὐρανόν;
τοῦτʼ [2]ἔστι, Χριστὸν
καταγαγεῖν.[4]
7 Ἢ, Τίς [6]καταβήσε-
ται εἰς τὴν [8]ἄβυσσον;
τουτʼ [2]ἔστι, Χριστὸν ἐκ
νεκρῶν [10]ἀναγαγεῖν.
8 Ἀλλὰ τί λέγει; *
Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά
[2]ἐστιν ἐν τῷ στόματί
σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ
σου· τοῦτʼ [2]ἔστι τὸ ῥῆ-
μα τῆς πίστεως ὃ κη-
ρύσσομεν·
9 ʽΟτι ἐὰν ὁμολογή-
σῃς ἐν τῷ στόματί σου
Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πι-
στεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ
σου, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν
[13]ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
[22]σωθήσῃ.
10 Καρδίᾳ γὰρ πιστεύ-
εται εἰς δικαιοσύνην,
στόματι δὲ ὁμολογεῖται
εἰς σωτηρίαν.
11 Λέγει γὰρ ἡ γρα-
φή· [27]Πᾶς ὁ πιστεύων
ἐπʼ αὐτῷ, οὐ καταισχυν-
θήσεται.
12 Οὐ γάρ [2]ἐστι [19]δια-
στολὴ Ἰουδαίου τε καὶ
ʽΕλληνος· ὁ γὰρ αὐ-
τὸς Κύριος πάντων,
πλουτῶν εἰς πάντας
τοὺς ἐπικαλουμένους αὐ-
τόν.
13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν
ἐπικαλέσηται τὸ ὄνο-
μα Κυρίου, [22]σωθήσε-
ται.
14 Πῶς οὖν § ἐπικαλέ-
σονται [23]εἰς ὃν οὐκ
[25]ἐπίστευσαν; πῶς δὲ
‖ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ
[26]ἤκουσαν; πῶς δὲ

[redacted]

•ἀκούσουσι χωρὶς κη-
ρύσσοντος;
15 Πῶς δὲ †κηρύξου-
σιν, ἐὰν μὴ [2]ἀποστα-
λῶσι; καθὼς [3]γέγρα-
πται· [4]'Ως [5]ὡραῖοι οἱ
πόδες τῶν [6]εὐαγγελι-
ζομένων εἰρήνην, τῶν
εὐαγγελιζομένων [c]τὰ!
ἀγαθά.
16 'Αλλ' οὐ πάντες ὑπ-
ήκουσαν[7] τῷ εὐαγγελίῳ.
'Ησαΐας γὰρ λέγει·
[9]Κύριε, τίς [11]ἐπίστευσε
τῇ [13]ἀκοῇ ἡμῶν;
17 'Άρα ἡ πίστις [15]ἐξ
ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ
ῥήματος [c]Θεοῦ.!‡
18 'Αλλὰ λέγω· Μὴ
οὐκ [17]ἤκουσαν; Με-
νοῦνγε εἰς πᾶσαν
τὴν γῆν [19]ἐξῆλθεν ὁ
[21]φθόγγος αὐτῶν, καὶ
εἰς τὰ [22]πέρατα τῆς
οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτῶν.
19 'Αλλὰ λέγω· Μὴ
οὐκ [25]ἔγνω 'Ισραήλ;
πρῶτος Μωσῆς λέγει·
'Εγὼ [26]παραζηλώσω
ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ
ἔθνει ἀσυνέτῳ [27]παρ-
οργιῶ ὑμᾶς.
20 'Ησαΐας δὲ [c]ἀπο-
τολμᾷ.! [30]καὶ λέγει·
[31]Εὑρέθην §τοῖς ἐμὲ μὴ
ζητοῦσιν, [33]ἐμφανὴς
[34]ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ
ἐπερωτῶσι.
21 Πρὸς δὲ τὸν 'Ισρα-
ὴλ λέγει· "Ολην τὴν
ἡμέραν [35]ἐξεπέτασα
τὰς χεῖράς μου πρὸς
λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀν-
τιλέγοντα.

A. D. 58.

* ἀκούσωσι-n.
† κηρύξω-
σιν,-n.
1 ἀπωθέω.
2 ἀποστέλλω.
3 γράφω.
4 Is. 52. 7.
5 Mat. 23. 27.
6 Ac. 10. 36.
7 ὑπακούω.
8 προγινώσκω
9 Is. 53. 1.
10 εἴδω.
11 πιστεύω.
12 ch. 8.26,27.
13 Lu. 7. 1.
14 1 Ki. 19.10.
15 s. ἔστι.
16 ἀποκτείνω
‡ al. Χριστοῦ.
17 ἀκούω.
18 κατασκάπ-
τω, Ac. 15.16.
19 ἐξέρχομαι
20 ὑπολείπω.
21 1 Co. 14. 7.
22 2 Mac 2.14.
23 Mat. 12.42.
24 καταλείπω
25 γινώσκω.
26 De. 32. 21.
27 Ep. 6. 4.
28 κάμπτω.
29 s. εἰκόνι.
30 Is. 65. 1, 2.
31 εὑρίσκω.
32 2 Ki. 19. 4.
§ ἐν-f.
33 Ac. 10. 40.
34 γίνομαι.
‖ Vide App.
35 ἐκπετάω,
Is. 65. 2.
36 s. ἐρῶμεν,
v. λεκτέον.
** ἐπιζήτει-n
†† τοῦτο-a.
37 ἐπιτυγχά-
νω, He. 6.15.
38 ver. 5.
ch. 9. 15.

Κεφ. ια'.
ΛΕΓΩ οὖν· Μὴ [1]ἀπώ-
σατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν
αὐτοῦ; Μὴ [34]γένοιτο·
καὶ γὰρ ἐγὼ 'Ισραηλί-
της εἰμί, ἐκ σπέρματος
'Αβραάμ, φυλῆς Βενια-
μίν.
2 Οὐκ [1]ἀπώσατο ὁ
Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ,
ὃν [8]προέγνω. "Η οὐκ
[10]οἴδατε ἐν 'Ηλίᾳ τί
λέγει ἡ γραφή; ὡς
[12]ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ
κατὰ τοῦ 'Ισραήλ, [b]λέ-
γων·!
3 Κύριε,[14] τοὺς προφή-
τας σου [16]ἀπέκτειναν
[c]καὶ! τὰ θυσιαστήριά
σου [18]κατέσκαψαν· κά-
γὼ [20]ὑπελείφθην μόνος
καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν
μου.
4 'Αλλὰ τί λέγει αὐ-
τῷ ὁ [23]χρηματισμός;
[24]Κατέλιπον ἐμαυτῷ
ἑπτακισχιλίους ἄν-
δρας, οἵτινες οὐκ
[28]ἔκαμψαν γόνυ τῇ
[29]Βάαλ.
5 Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ
νῦν καιρῷ [32]λεῖμμα
κατ' ἐκλογὴν χάριτος
[34]γέγονεν.
6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι
ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις
οὐκέτι [34]γίνεται χά-
ρις. ‖[b]Εἰ δὲ ἐξ ἔργων,
οὐκέτι ἐστὶ χάρις·
ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι
ἐστὶν ἔργον.!
7 Τί οὖν; [36]ὃ [**]ἐπιζη-
τεῖ 'Ισραήλ, ††τούτου
οὐκ [37]ἐπέτυχεν· ἡ δὲ
[38]ἐκλογὴ [37]ἐπέτυχεν·

οἱ *[1] ἐπωρώ-
...ως [2]γέγραπται·
...κεν αὐτοῖς ὁ
...πνεῦμα [3] κατανύ-
..., ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ
...ειν, καὶ ὦτα τοῦ
...κούειν) ἕως τῆς
...ρον ἡμέρας.
...αὶ Δαβὶδ λέγει·
...νηθήτω[7] ἡ τράπεζα
...τῶν† εἰς παγίδα, καὶ
...ς θήραν, καὶ εἰς σκάν-
δαλον, καὶ εἰς [9] ἀντα-
πόδομα αὐτοῖς.
10 Σκοτισθήτωσαν[11] οἱ
ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ
βλέπειν; καὶ τὸν νῶτον
αὐτῶν διαπαντὸς σύγ-
καμψον.[13]
11 Λέγω οὖν, Μὴ [17] ἔ-
πταισαν, ἵνα [19]πέσωσι;
Μὴ [7]γένοιτο· ἀλλὰ [21]τῷ
αὐτῶν [22]παραπτώματι
ἡ σωτηρία [23]τοῖς ἔθνε-
σιν, εἰς τὸ [25] παραζη-
λῶσαι αὐτούς.
12 Εἰ δὲ τὸ παράπτω-
μα αὐτῶν πλοῦτος κό-
σμου, καὶ τὸ [27] ἥττημα
αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν,
πόσῳ μᾶλλον τὸ πλή-
ρωμα[29] αὐτῶν;
13 Ὑμῖν ‖γὰρ λέγω
τοῖς ἔθνεσιν, ἐφ' [32] ὅ-
σον *μὲν|** εἰμι ἐγὼ
ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν
διακονίαν μου δοξά-
ζω·
14 Εἴπως παραζηλώ-
σω μου τὴν σάρκα,
καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐ-
τῶν.
15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ
αὐτῶν, καταλλαγὴ κό-

A. D. 58.

* ἐπηρώθη-σαν-n.
1 πωρόω.
2 γράφω.
3 Is. 29. 10.
4 ch. 8. 23.
5 Ps. 69. 22–28.
6 ch. 9. 21.
7 γίνομαι.
8 ἐκκλάω.
† ἐνώπιον αὐτῶν-f.
9 Lu. 14. 12.
10 ver. 24.
11 σκοτίζω.
12 ἐγκεντρίζω
13 συγκάμπτω, Ps. 69. 23.
14 1 Co. 9. 23.
15 Ju. 9. 9.
16 Ja. 2. 13.
17 πταίω.
18 εἴρω.
‡ κλάδοι-l.
19 πίπτω.
20 Mar. 7. 9.
21 s. ἐπί.
22 ch. 5. 16.
23 s. συμβέβηκε, v. ἐγένετο.
24 1 Ti. 6. 17.
25 ch. 10. 19.
26 ἵστημι.
27 1 Co. 6. 7.
28 s. φυλάσσου, v. ὅρα.
29 ch. 13. 10.
§ φείσεται-a.
30 φείδομαι.
31 s. ἰδέ.
‖ δὲ-n.
32 s. μέρος.
** al. μὲν οὖν.
†† ἀποτομίαν-i. [τῆς-i.
‡‡ χρηστό.
33 ἐπιμένω.
34 s. ἄλλως.
35 ἐκκόπτω.
36 δίδωμι.

σμου· τίς ἡ πρόσληψις,
εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;
16 Εἰ δὲ ἡ [4] ἀπαρχὴ
ἁγία, καὶ τὸ [6] φύραμα·
καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ
οἱ κλάδοι.
17 Εἰ δέ τινες τῶν
κλάδων [8]ἐξεκλάσθησαν,
σὺ δὲ [10] ἀγριέλαιος ὢν
[12]ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ [14] σύγκοινω-
νὸς ‡ τῆς ῥίζης| καὶ
τῆς [15] πιότητος τῆς
ἐλαίας [7] ἐγένου,
18 Μὴ [16] κατακαυχῶ
τῶν κλάδων· εἰ δὲ κα-
τακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν
ῥίζαν βαστάζεις, ἀλλ' ἡ
ῥίζα σέ.
19 Ἐρεῖς[18] οὖν, [8] Ἐξε-
κλάσθησαν ‡ οἱ κλά-
δοι, ἵνα ἐγὼ [12] ἐγκεν-
τρισθῶ.
20 Καλῶς·[20] [21] τῇ ἀπι-
στίᾳ [8] ἐξεκλάσθησαν, σὺ
δὲ τῇ πίστει [26]ἕστηκας·
μὴ [24] ὑψηλοφρόνει, ἀλ-
λὰ φοβοῦ.
21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν
κατὰ φύσιν κλάδων
οὐκ [30] ἐφείσατο,[28] ε μή-
πως| οὐδὲ σοῦ § [30] φεί-
σηται.
22 Ἴδε οὖν χρηστότη-
τα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ·
ἐπὶ μὲν τοὺς [19] πεσόν-
τας,[31] ††ἀποτομίαν· ἐπὶ
δέ σε, ‡‡ [31] χρηστότητα,
ἐὰν [33]ἐπιμείνῃς τῇ χρη-
στότητι· ἐπεὶ [34] καὶ σὺ
[35]ἐκκοπήσῃ.
23 Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν
μὴ [33] ἐπιμείνωσι τῇ
ἀπιστίᾳ, [12]ἐγκεντρισθή-
σονται· δυνατὸς γάρ

ἐστιν ὁ Θεὸς πάλιν [1] ἐγ-
κεντρίσαι αὐτούς.
24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς
κατὰ φύσιν [2] ἐξεκό-
πης ἀγριελαίου, καὶ
παρὰ φύσιν [1] ἐνεκεντρί-
σθης εἰς καλλιέλαιον, ‡
πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ
κατὰ φύσιν, ἐγκεντρι-
σθήσονται τῇ ἰδίᾳ
ἐλαίᾳ;
25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ
μυστήριον τοῦτο, (ἵνα
μὴ [5] ἦτε [ε] παρ' ‡ ἑαυ-
τοῖς [7] φρόνιμοι) ὅτι
[8] πώρωσις ἀπὸ μέρους
τῷ Ἰσραὴλ [9] γέγο-
νεν, ἄχρις οὗ τὸ πλή-
ρωμα [11] τῶν ἐθνῶν εἰσ-
έλθῃ.[13]
26 Καὶ οὕτω πᾶς
Ἰσραὴλ [15] σωθήσεται,
καθὼς [17] γέγραπται·
[18] Ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυ-
όμενος,[19] καὶ [20] ἀποστρέ-
ψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰα-
κώβ.
27 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ
παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν
[21] ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν.
28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγ-
γέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑ-
μᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλο-
γὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς
πατέρας.
29 Ἀμεταμέλητα [28] γὰρ
τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆ-
σις τοῦ Θεοῦ.
30 Ὥσπερ γὰρ ὁ καὶ ‖
ὑμεῖς ποτὲ [29] ἠπειθήσα-
τε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλε-
ήθητε [31] τῇ τούτων ἀπ-
ειθείᾳ.[32]

1 ἐγκεντρίζω
* ἠπείθησαν, τῷ ὑμ. ἐλέει ἵνα-α.
2 ἐκκόπτω.
† νῦν, ‖ ὕστερον f.
3 συγκλείω.
4 ch. 8. 39. 1 Co. 2. 10.
5 εἰμί.
‡ alii ἐν
6 Ep. 3. 8.
7 ch. 12. 16. 1 Co. 4. 10.
8 Mar. 3. 5.
9 γίνομαι.
10 γινώσκω.
11 ver. 12.
12 Is. 40. 13.
13 εἰσέρχομαι.
14 προδίδωμι
15 σώζω.
16 ἀνταποδίδωμι.
17 γράφω.
18 ἥκω.
19 Is. 59. 20.
§ ἐν αὐτῷ-π.
20 ἀποστρέφω.
21 ἀφαιρέω.
22 s. ἔστω.
23 2 Co. 1. 3.
24 παρίστημι
25 ch. 14. 18.
26 2 Co. 7. 10.
27 1 Pe. 2. 2.
28 ch. 9. 4.
29 ἀπειθέω.
‖ συσχηματίζεσθαι-h.
30 1 Pe. 1. 14.
31 ἐλεέω.
32 Mat. 13. 22.
** μεταμορφοῦσθαι-h.
33 Mat. 17. 2.
34 Tit. 3. 5.
35 Ep. 2. 2.
36 ch. 1. 28.

31 Οὕτω καὶ οὗτοι νῦν
* [32] ἠπείθησαν τῷ ὑμετέ-
ρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐ-
τοὶ † [31] ἐλεηθῶσι.
32 Συνέκλεισε [3] γὰρ ὁ
Θεὸς τοὺς πάντας εἰς
ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάν-
τας [31] ἐλεήσῃ.
33 Ὦ [4] βάθος πλούτου
ε καὶ ‖ σοφίας καὶ γνώ-
σεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξε-
ρεύνητα τὰ κρίματα
αὐτοῦ, καὶ [6] ἀνεξιχνίαστοι
αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.
34 Τίς γὰρ [10] ἔγνω
νοῦν Κυρίου; ἢ τίς
[12] σύμβουλος αὐτοῦ ἐγέ-
νετο;[9]
35 Ἢ τίς [14] προέδωκεν
αὐτῷ, καὶ [16] ἀνταποδο-
θήσεται αὐτῷ;
36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ
δι' αὐτοῦ, καὶ § εἰς αὐ-
τὸν τὰ πάντα. [22] Αὐτῷ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

Κεφ. ιβ΄.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑ-
μᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν
[23] οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ,
[24] παραστῆσαι τὰ σώ-
ματα ὑμῶν θυσίαν ζῶ
σαν, ἁγίαν, [25] εὐάρε
στον τῷ Θεῷ, τὴν λο
γικὴν [27] [26] λατρεία
ὑμῶν·
2 Καὶ μὴ ‖ [30] συσχημ [32] αἰῶ
τίζεσθε τῷ
τούτῳ· ἀλλὰ ** [33] μετ
μορφοῦσθε τῇ [34] ἀ
καινώσει τοῦ [35]
ε ὑμῶν,) εἰς τὸ [36]
μάζειν ὑμᾶς τί

[redacted]

*Θεοῦ τὸ
καὶ εὐάρεστον
ιον.
ω γὰρ διὰ τῆς
ος τῆς [5] δοθείσης
αντὶ τῷ [7] ὄντι ἐν
, μὴ ὑπερφρονεῖν
ʼ ὃ δεῖ φρονεῖν· ἀλ-
ι φρονεῖν εἰς τὸ [9] σω-
φρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ
Θεὸς‡ [11] ἐμέρισε μέτρον
πίστεως.
4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ
σώματι μέλη πολλὰ
ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη
πάντα οὐ τὴν αὐτὴν
ἔχει [14] πρᾶξιν·
5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν
σῶμά [7] ἐσμεν ἐν Χριστῷ,
‖ ὁ δὲ καθεῖς, ἀλλήλων
** μέλη.
6 Ἔχοντες δὲ [15] χα-
ρίσματα κατὰ τὴν
χάριν τὴν [5] δοθεῖσαν
ἡμῖν διάφορα, εἴτε
προφητείαν, [17] κατὰ τὴν
ἀναλογίαν τῆς πίστε-
ως·
7 Εἴτε διακονίαν, [19] ἐν
τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ δι-
δάσκων, [19] ἐν τῇ διδα-
σκαλίᾳ·
8 Εἴτε ὁ παρακα-
λῶν, [19] ἐν τῇ παρακλή-
σει· ὁ [25] μεταδιδοὺς, [26]
ἐν ἁπλότητι· ὁ [31] προ-
ϊστάμενος, ἐν σπουδῇ·
ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότη-
τι.
9 Ἡ ἀγάπη, [34] ἀνυπό-
κριτος. Ἀποστυγοῦντες
τὸ πονηρὸν, κολλώμε-
νοι τῷ ἀγαθῷ.
10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς
ἀλλήλους φιλόστοργοι.
Τῇ τιμῇ ἀλλήλους προ-
ηγούμενοι.
11 Τῇ [1] σπουδῇ μὴ [2] ὀ-
κνηροί. Τῷ πνεύματι
ζέοντες. [3] Τῷ † καιρῷ
δουλεύοντες. [4]
12 Τῇ ἐλπίδι χαίρον-
τες. Τῇ θλίψει [6] ὑπομέ-
νοντες. Τῇ προσευχῇ
[10] προσκαρτεροῦντες.
13 Ταῖς § χρείαις τῶν
ἁγίων κοινωνοῦντες.
Τὴν [12] φιλοξενίαν [13] δι-
ώκοντες.
14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώ-
κοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖ-
τε καὶ μὴ καταρᾶσθε.
15 Χαίρειν μετὰ χαι-
ρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ
κλαιόντων.
16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλή-
λους φρονοῦντες. Μὴ τὰ
ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ
τοῖς [18] ταπεινοῖς [20] συν-
απαγόμενοι. Μὴ [21] γί-
νεσθε [22] φρόνιμοι παρ'
ἑαυτοῖς.
17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ
κακοῦ [24] ἀποδιδόντες.
[27] Προνοούμενοι καλὰ
†† ἐνώπιον [6] πάντων ‡‡
ἀνθρώπων.
18 Εἰ δυνατὸν, [28] τὸ
[29] ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάν-
των ἀνθρώπων εἰρη-
νεύοντες.
19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδι-
κοῦντες, ἀγαπητοί· ἀλ-
λὰ [1] δότε τόπον τῇ ὀρ-
γῇ· §§ [30] γέγραπται γάρ·
[33] Ἐμοὶ ἐκδίκησις· ἐγὼ
ἀνταποδώσω, λέγει Κύ-
ριος.
20 ‖‖ Ἐὰν [34] οὖν πεινᾷ
ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε

A. D. 58.

* Θεοῦ, τὸ-a.
1 Mar. 6. 25.
2 Mat. 25. 26.
3 Ac. 18. 25.
† κυρίῳ.
4 Ep. 6. 7.
5 δίδωμι.
6 Mat. 10. 22.
7 εἰμί.
9 Mar. 5. 15.
10 Ac. 1. 14.
‡ ἐμέτρησε al. ἐχάρισε-n.
§ μνείαις-n.
11 μερίζω.
12 He. 13. 2.
13 Ac. 9. 4, 5.
14 ch. 8. 13.
‖ τὸ-n.
** μέλη, ἔχοντες-n.
15 ch. 1. 11.
17 s. ἔχομεν, ἔχωμεν αὐτήν.
18 Mat. 11. 29.
19 s. μενέτω.
20 Ga. 2. 13.
21 γίνομαι.
22 ch. 11. 25.
24 ἀποδίδωμι.
25 μεταδίδωμι.
26 s. μεταδίδῳ.
27 2 Co. 8. 21.
†† Vide App.
‡‡ alii τῶν.
28 s. κατὰ.
29 s. μέρος.
30 γράφω.
31 προΐστημι.
§§ Θεοῦ-f.
33 De. 32. 35.
34 s. ἔστω.
‖‖ Ἐὰν πεινᾷ-h. al. Ἀλλὰ ἐὰν π.
35 Pr. 25. 21, 22.

αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, [1] πό-
τιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ
ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς
[2] σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ.
21 Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ
κακοῦ· ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ
ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Κεφ. ιγʹ.

ΠΑΣΑ* ψυχὴ [11] ἐξου-
σίαις [12] ὑπερεχούσαις
[13] ὑποτασσέσθω. Οὐ
γάρ [16] ἔστιν ἐξουσία εἰ
μὴ † ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ
[16] οὖσαι [b] ἐξουσίαι,| ὑπὸ
[b] τοῦ | Θεοῦ [17] τεταγμέ-
ναι [16] εἰσίν.
2 Ὥςτε ὁ [18] ἀντιτασ-
σόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ
τοῦ Θεοῦ [19] διαταγῇ ἀνθ-
έστηκεν·[21] οἱ δὲ [21] ἀνθ-
εςηκότες ἑαυτοῖς κρί-
μα [24] λήψονται.
3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ
[16] εἰσὶ φόβος § τῶν ἀγα-
θῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν
κακῶν. Θέλεις δὲ μὴ
φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσί-
αν; τὸ ἀγαθὸν ποίει,
καὶ [25] ἕξεις ἔπαινον ἐξ
αὐτῆς.
4 Θεοῦ γὰρ διάκονός
[16] ἐστι σοὶ | εἰς τὸ
ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κα-
κὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ
[30] εἰκῇ τὴν μάχαιραν
φορεῖ. Θεοῦ γὰρ διά-
κονός [16] ἐςιν, [31] ἔκδικος
[d] εἰς ὀργὴν | †† τῷ τὸ
κακὸν πράσσοντι.
5 ‡‡ Διὸ ἀνάγκη ὑπο-
τάσσεσθαι, οὐ μόνον
διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὴν συνείδησιν.

6 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ
[2] φόρους τελεῖτε· [4] λει-
τουργοὶ γὰρ Θεοῦ [16] εἰ-
σιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο
[5] προςκαρτεροῦντες.
7 Ἀπόδοτε [6] [c] οὖν | πᾶ-
σι τὰς [9] ὀφειλάς· τῷ
[7] τὸν φόρον, [8] τὸν φό-
ρον· τῷ τὸ [10] τέ-
λος, [8] τὸ τέλος· τῷ [7]
τὸν φόβον, [8] τὸν φό-
βον· τῷ [7] τὴν τιμὴν,
[8] τὴν τιμήν.
8 Μηδενὶ μηδὲν ὀ-
φείλετε,[12] εἰ μὴ τὸ
ἀγαπᾷν ἀλλήλους· ὁ
γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτε-
ρον, νόμον [14] πεπλήρω-
κε.
9 Τὸ γάρ· Οὐ μοιχεύ-
σεις· οὐ φονεύσεις· οὐ
κλέψεις· [b] οὐ ψευδο-
μαρτυρήσεις·| ‡ οὐκ
ἐπιθυμήσεις· καὶ εἴ
τις ἑτέρα ἐντολὴ, ἐν
τούτῳ τῷ λόγῳ, ἀν-
ακεφαλαιοῦται,[20] ἐν
τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς || ἑαυ-
τόν.[22]
10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλη-
σίον κακὸν οὐκ ἐργάζε-
ται· πλήρωμα οὖν νόμου
ἡ ἀγάπη.
11 Καὶ τοῦτο, [26] ** εἰδό-
τες τὸν [27] καιρὸν, ὅτι
[28] ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου
[29] ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ
ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σω-
τηρία, ἢ [32] ὅτε [33] ἐπι-
στεύσαμεν.
12 Ἡ νὺξ [34] προέκο-
ψεν, ἡ δὲ ἡμέρα [35] ἤγ-
γικεν. [36] Ἀποθώμεθα
οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους

A. D. 58.

1 Mat. 25. 42.
2 Lu. 20. 22.
3 2 Ti. 3. 6.
4 ch. 15. 16.
5 ch. 12. 12.
6 ἀποδίδωμι.
7 s. ὀφείλετε.
8 s. ἀπόδοτε.
9 Mat. 18. 32.
10 Mat. 17.25.
* Vide App.
11 Mat. 28. 18.
12 Mat. 18. 28.
13 Phi. 2. 3.
14 πληρόω.
15 Lu. 2. 51.
† ὑπὸ-h.
16 εἰμί.
17 τάσσω.
18 Ac. 18. 6.
‡ al. transp.
19 Ac. 7. 53.
20 Ep. 1. 10.
21 ἀνθίστημι
|| σεαυτόν.-n
22 Att. pro
σεαυτόν.
24 λαμβάνω
§ τῷ ἀγαθῷ
ἔργῳ, ἀλλὰ
τῷ κακῷ-i.
25 ἔχω.
26 s. ποιεῖτε.
** ἰδόντες.-n
27 Mar. 11. 13.
28 Jno. 2. 4.
29 ἐγείρω.
30 Mat. 5. 22.
31 1 Th. 4. 6.
†† al. pon.
ante ἐκδ.
‡‡ Διὸ ὑπο-
τάσσεσθε,-i.
al. ἀνάγκη
ὑποτάσσεσθε
32 s. τὸ πρῶ-
τον.
33 πιστεύω.
34 προκόπτω
35 ἐγγίζω.
36 ἀποτίθημι

ϰαὶ ἐνδυσώμεθα τὰ * ὅ-
πλα τοῦ φωτός
13 'Ως ἐν ἡμέρᾳ, [1] εὐ-
σχημόνως περιπατήσω-
μεν· μὴ κώμοις καὶ μέ-
θαις, μὴ [2] κοίταις καὶ
[3] ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι
καὶ ζήλῳ·
14 'Αλλ' [4] ἐνδύσασθε
τὸν Κύριον 'Ιησῦν Χρι-
στον, καὶ τῆς σαρκὸς
[5] πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε
† εἰς ἐπιθυμίας.

Κεφ. ιδ΄.

ΤΟΝ δὲ [7] ἀσθενοῦν-
τα τῇ πίστει, [9] προς-
λαμβάνεσθε, μὴ εἰς
[11] διακρίσεις [12] § διαλο-
γισμῶν.
2 "Ος μὲν πιστεύει
[14] φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ
ἀσθενῶν [15] λάχανα [17]
** ἐσθίει.
3 'Ο ἐσθίων, [19] τὸν μὴ
ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεί-
τω· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων,
τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέ-
τω. 'Ο Θεὸς γὰρ αὐ-
τὸν [23] προςελάβετο.
4 Σὺ τίς [24] εἶ ὁ κρίνων
ἀλλότριον [25] οἰκετην;
τῷ ἰδίῳ κυρίῳ [27] στήκει
ἢ πίπτει. Σταθήσε-
ται δέ· §§ δυνατὸς γάρ
[24] ἐστιν ὁ |||| Θεὸς ςῆ-
σαι αὐτόν.
5 "Ος μὲν κρίνει ἡμέ-
ραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ
κρινεῖ πᾶσαν ἡμέραν·
[30] ἕκαςος ἐν τῷ ἰδίῳ
νοΐ πληροφορείσθω.
6 'Ο φρονῶν τὴν ἡμέ-
ραν, Κυρίῳ φρονεῖ· d ϗ
ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέ-
ραν, Κυρίῳ d φρονεῖ· | *†

A. D. 58

* ἔργα-n.
1 1 Co. 14. 40.
2 ch. 9. 10.
3 Mar. 7. 22.
4 ver. 12.
5 ζάω.
6 Ac. 24. 3.
† ἐν ἐπιθυ-
μίαις.-n.
‡ ἀποθνήσκο-
μεν,-n.
|| ϗ ἀπέθανε
καὶ ἔζησεν,
ἵνα-a.
7 ch. 4. 19.
8 ἀποθνήσκω
9 ch. 15. 7.
10 ἀνίστημι.
11 1 Co. 12. 10.
12 ἀναζάω.
§ λογισμῶν-n
conj. διά
λογισμῶν.
13 ch. 1. 21.
14 s. ἔξεῖναι.
15 s. ἐν πίςει.
16 παρίςημι.
17 Mat. 13. 32.
** ἐσθιέτω-n.
†† ἐν τῷ μὴ
ἐσθίειν;-f.
‡‡ Θεοῦ-i.
18 Jno. 19. 13.
19 s. πάντα.
20 γραφω.
22 Is. 45. 23.
23 προςλαμ-
βάνω.
24 εἰμί.
25 Lu 16. 13.
27 στήκω.
§§ δυνατεῖ
γάρ. s. δύ-
ναται γάρ.-i
|||| κύριος-n.
29 δίδωμι.
30 s. ὁμοίαν.
31 s. εἶναι
πρακτέον.
32 τίθημι.
*† Καὶ-m.

ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐσθί-
ει· εὐχαριςεῖ γὰρ τῷ
Θεῷ· ϗ ὁ μὴ ἐσθίων,
Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ
εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ.
7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν
ἑαυτῷ [5] ζῇ, καὶ οὐδεὶς
ἑαυτῷ ἀποθνήσκει.
8 'Εάν τε γὰρ [5] ζῶ-
μεν, τῷ Κυρίῳ [5] ζῶμεν·
ἐάν τε ‡ ἀποθνήσκωμεν,
τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκο-
μεν. 'Εάν τε οὖν [5] ζῶ-
μεν, ἐάν τε ‡ ἀποθνή-
σκωμεν, τοῦ Κυρίου
[24] ἐσμέν.
9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χρι-
στὸς || c καὶ | [8] ἀπέθανε
e καὶ [10] ἀνέστη | e καὶ
[12] ἀνέζησεν, | ἵνα καὶ
νεκρῶν καὶ [5] ζώντων
κυριεύσῃ.
10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν
ἀδελφόν σου; †† ἢ καὶ
σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν
ἀδελφόν σου; πάντες
γὰρ [16] παραστησόμεθα
τῷ [18] βήματι τȣ ‡‡ Χρι-
στοῦ.
11 Γέγραπται [20] γάρ·
[22] Ζῶ [b] ἐγὼ, λέγει Κύ-
ριος· ὅτι ἐμοὶ κάμψει
πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα
γλῶσσα ἐξομολογήσε-
ται τῷ Θεῷ.
12 "Αρα οὖν ἕκαστος
ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ
λόγον [29] δώσει e τῷ
Θεῷ. |
13 Μηκέτι οὖν ἀλλή-
λους κρίνωμεν· ἀλλὰ
τȣτο [31] κρίνατε μᾶλλον,
τὸ μὴ [32] τιθέναι πρός-
κομμα. τῷ ἀδελφῷ, ἢ
σκάνδαλον.

καὶ [2]πέπει-
ρίῳ 'Ιησοῦ,
[3]κοινὸν δι'
ἰ μὴ τῷ λο-
τι κοινὸν εἶ-
νῳ κοινόν.
δὲ διὰ βρῶ-
λφός σου λυ-
οὐκέτι κατὰ
περιπατεῖς.
βρώματί σου
ἀπόλλυε, ὑ-
Χριστὸς [8]ἀπέ-

ἡ βλασφημείσθω
ὑμῶν ** τὸ ἀγα-

Οὐ γάρ [5]ἐστιν ἡ
λεία τοῦ Θεοῦ βρῶ-
καὶ πόσις, ἀλλὰ δι-
σύνη, †† καὶ εἰρήνη,
χαρὰ ἐν πνεύματι
ῳ.
'Ο γὰρ ἐν ‡‡τούτοις
δουλεύων τῷ Χριςῷ,
εὐάρεστος τῷ Θεῷ, ϗ
δόκιμος τοῖς ἀνθρώ-
οις.
19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰ-
ρήνης [21]διώκωμεν, καὶ
τὰ τῆς [22]οἰκοδομῆς τῆς
εἰς ἀλλήλους.
20 Μὴ ἕνεκεν βρώμα-
τος [23]κατάλυε τὸ ἔρ-
γον τοῦ Θεοῦ. Πάντα
μὲν καθαρά· ἀλλὰ [27]κα-
κὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
διὰ προςκόμματος ἐσθί-
οντι.
21 Καλὸν τὸ μὴ φα-
γεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν
οἶνον, μηδὲ [29]ἐν ᾧ ὁ
ἀδελφός σου προςκόπτει
ἢ [31]σκανδαλίζεται ἢ
[32]ἀσθενεῖ.|

A. D. 58.

1 εἴδω.
2 πείθω.
* ἣν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε-n.
3 Mar. 7. 2.
† αὐτοῦ,-a. al. αὑτοῦ.
4 1 Co. 16. 3.
5 εἰμί.
‡ γάρ-i.
6 ch. 4. 20.
7 κατακρίνω
8 s. φάγει v. ποιεῖ.
9 ἀποθνήσκω
§ versus 25, 26,27.cap.16. huic loco adjiciendi sunt.-a.
‖ ἡμῶν-n.
** ἡ πίςις-v.
10 Ac. 18. 24.
11 ch. 3. 4.
12 Mat. 10.12.
†† ϗ ἄσκησις-
13 s. ὄντι. [f.
14 ch. 14. 19.
‡‡ τούτῳ-h.
15 s. πράγμα-
16 ἀρέσκω.[σι
17 ch. 12. 1.
18 γράφω.
19 ch. 16. 10.
20 Ps. 69. 9.
21 ch. 12. 13.
22 ἐπιπίπτω.
23 ch. 15. 2.
24 προγράφω
25 Mat. 5. 17.
26 Mat. 15. 9.
§§ ἐγράφη-h.
27 s. βρῶμα.
28 ch. 2. 7.
‖‖ διὰ τῆς-h.
29 s. ποιεῖν, v. πιεῖν.
30 δίδωμι.
31 Mat. 5. 29.
32 ver. 1.

22 Σὺ πίστιν *ἔχεις;
κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώ-
πιον τοῦ Θεοῦ. Μακά-
ριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυ-
τὸν ἐν ᾧ [4]δοκιμάζει.
23 'Ο δὲ [6]διακρινόμε-
νος, ἐὰν φάγῃ, [7]κατα-
κέκριται, ὅτι [8]οὐκ ἐκ
πίστεως. Πᾶν δὲ ὃ οὐκ
ἐκ πίστεως, ἁμαρτία
[5]ἐστιν.§

Κεφ. ιε'.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡ-
μεῖς οἱ [10]δυνατοὶ τὰ
ἀσθενήματα τῶν [11]ἀδυ-
νάτων [12]βαςάζειν, καὶ
μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.
2 Ἕκαςος [b]γὰρ‖ ἡμῶν
τῷ [13]πλησίον ἀρεσκέ-
τω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς
[14]οἰκοδομήν.
3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς
οὐχ ἑαυτῷ [16]ἤρεσεν, ἀλ-
λὰ, καθὼς [18]γέγραπται·
[20]Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν
ὀνειδιζόντων σε, [22]ἐπέ-
πεσον ἐπ' ἐμέ.
4 Ὅσα γὰρ [24]προεγρά-
φη, εἰς τὴν ἡμετέραν
[26]διδασκαλίαν §§[24]προ-
εγράφη· ἵνα διὰ τῆς
[26]ὑπομονῆς καὶ ‖‖ τῆς
παρακλήσεως τῶν γρα-
φῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχω-
μεν.
5 'Ο δὲ Θεὸς τῆς ὑπο-
μονῆς καὶ τῆς παρακλή-
σεως [30]δώῃ ὑμῖν τὸ
αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλή-
λοις, κατὰ Χριςὸν 'Ιη-
σοῦν·
6 Ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν
ἑνὶ στόματι δοξάζητε
τὸν Θεὸν ϗ πατέρα τὸ

ιῶν Ἰησοῦ

ιοςλαμβάνε-
ιους, καθὼς
τὸς [5] προςε-
ιᾶς εἰς δόξαν

δὲ [c] Ἰησοῦν
διάκονον γε-
περιτομῆς
θείας Θεοῦ,
βαιῶσαι τὰς
ις τῶν πατέ-

: ἔθνη ὑπὲρ
δοξάσαι τὸν
ὡς [12] γέγρα-
Διὰ τοῦτο ἐξ-
ομαί σοι ἐν
ῳ τῷ ὀνόματί
ῶ.
άλιν [18] λέγει·
θητε ἔθνη με-
ιοῦ αὐτοῦ.
άλιν· [21] Αἰνεῖ-
ύριον [22] πάντα
καὶ ἐπαινέσα-
ι [22] πάντες οἱ

άλιν Ἡσαΐας
[23] Ἔσται [24] ἡ
Ἰεσσαί, καὶ ὁ
μενος ἄρχειν
π' αὐτῷ ἔθνη
ιν.
ὲ [31] Θεὸς τῆς
[2] πληρώσαι
ης χαρᾶς καὶ
ἐν τῷ πιστεύ-
ὸ περισσεύειν
ι τῇ ἐλπίδι,
ι Πνεύματος

ομαι [34] δέ,
ι, καὶ αὐτὸς

A. D. 58.

1 Ga. 5. 22. Ep. 5. 9.
2 πληρόω.
3 Ac. 20. 31. 1 Co. 4. 14.
4 ch. 11. 25.
5 προςλαμβάνω, c. 14. 1.
* ὑμᾶς-a. al. ὑμᾶς, εἰς.
† ἄλλους-i.
6 ch. 13. 6.
‡ γάρ-h.
7 ch. 13. 4.
8 γίνομαι.
9 Mat. 16. 20.
10 Ac. 21. 26.
11 δοξάζω.
12 2 Co. 6. 2.
13 γράφω.
14 ἁγιάζω.
15 Ps. 18. 49.
16 pro κατὰ τὰ ἀνήκοντα
17 ch. 14. 11.
18 De. 32. 43.
19 εὐφραίνω, Lu. 12. 19.
§ πρὸς τὸν Θεόν-a.
20 τολμάω.
21 Ps. 117. 1.
22 s. ῶ.
23 Is. 11. 10.
24 εἰμί. [μαι.
25 κατεργάζο-
26 ch. 1. 5.
27 ἀνίστημι.
‖ ἁγίου-l. al. c.
28 Mar. 3. 34.
29 Mat. 12. 21.
30 ch. 8. 3.
31 ver. 12.
** φιλοτιμέομαι-n.
32 2 Co. 5. 9.
33 ὀνομάζω, Ac. 19. 13.
34 πείθω.
35 δίδωμι.

ἐγ
αὐ
θα
νο
νά
[3] ν
θ
φ
ἐπ
δι
Θ
ς
γ
τ
τ
ἐ
μ
ἐ
§

τοῦτον, [9] ἀπελεύσομαι
δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπα-
νίαν.
29 Οἶδα [10] δὲ ὅτι ἐρ-
χόμενος πρὸς ὑμᾶς,
ἐν †πληρώματι εὐλο-
γίας ᵇ τοῦ εὐαγγελίου
τοῦ Χριστοῦ [11] ἐλεύσο-
μαι.
30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγά-
πης τȣ̃ Πνεύματος, συν-
αγωνίσασθαί μοι ἐν
ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ
ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν·
31 Ἵνα [13] ῥυσθῶ ἀπὸ
τῶν [14] ἀπειθούντων ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἵνα
ἡ ‡διακονία μου ἡ εἰς
Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδε-
κτος [16] γένηται τοῖς
ἁγίοις·
32 Ἵνα ἐν χαρᾷ § ἔλ-
θω πρὸς ὑμᾶς διὰ θε-
λήματος Θεοῦ, ᵈ καὶ
συναναπαύσωμαι ‖ ὑ-
μῖν.
33 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰ-
ρήνης μετὰ πάντων
ὑμῶν. ᵈ Ἀμήν.

Κεφ. ιϛʹ.

ΣΥΝΙΣΤΗΜΙ [20] δὲ
ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδε-
φὴν ἡμῶν, [24] οὖσαν δ-
κονον [22] τῆς ἐκκλησ
τῆς ἐν Κεγχρεαῖς·
2 Ἵνα αὐτὴν [26] προ
ξησθε ἐν Κυρίῳ [20] ἀ
τῶν ἁγίων, καὶ [31]
στῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂ
χρῄζῃ πράγμα
γὰρ †† αὕτη π

. D. 58.

. εὐηγγε-
λισάμην.
ἐπέρχομαι.
γράφω.
Is. 52. 15.
ἀναγγέλλω
ὄπτομαι.
ἀκούω.
συνίημι.
9 ἐγκόπτω.
* πολλάκις-n.
10 εἴζω. [φ-n.
† πληροφορί-
11 ἔρχομαι.
12 2 Co. 11. 10.
13 ῥύω.
14 ch. 10. 21.
15 Ac. 15. 3.
‡ δωροφο-
ρία-n.
16 γίνομαι.
17 ἐμπλέω.
§ ἐλθὼν π. ὑ.
δ. θ. Θεοῦ,
συναναπ.-n
‖ al. συνανα-
παύσω ὑ-
μᾶς. al. καὶ
ἀναψύξω
μεθ' ὑμῶν.
18 1 Co. 1. 9.
19 ποιέω.
20 ch. 8. 5.
** Ὀφειλέ-
ται γάρ εἰσιν
αὐτῶν-n.
21 Mat. 11.26.
22 ch. 13. 4.
23 ch. 1. 14.
24 εἰμί.
25 ch. 1. 11.
26 προσδέχο-
μαι
27 ch. 13. 8.
28 ch. 7. 14.
29 ch. 13. 2.
30 Ep. 4. 1.
31 παρίστημι
32 σφραγίζω.
33 κοινόω.
†† αὐτή-l.

ἐγενήθη, καὶ
...οῦ.
...ασασθε² * Πρί-
...ν ᾖ 'Ακύλαν τὸς
...ργοῦς μυ ἐν Χρι-
...ησοῦ·
...ἵτινες ὑπὲρ τῆς
...ς μυ τὸν ἑαυτῶν
...χηλον ⁵ ὑπέθηκαν·
...οὐκ ἐγὼ μόνος εὐ-
...ιστῷ, ἀλλὰ καὶ πᾶ-
...ι αἱ ἐκκλησίαι τῶν
...θνῶν.)
5 Καὶ τὴν κατ' οἶκον
αὐτῶν ἐκκλησίαν. 'Α-
σπάσασθε² 'Επαίνετον
τὸν ἀγαπητόν μου,
ὅς ⁶ ἐστιν ⁷ ἀπαρχὴ
τῆς † 'Αχαΐας εἰς Χρι-
στόν.
6 'Ασπάσασθε² Μα-
ριὰμ, ἥτις πολλὰ ⁸ ἐκο-
πίασεν ‡ εἰς ἡμᾶς.
7 'Ασπάσασθε² 'Αν-
δρόνικον καὶ 'Ιουνίαν
τοὺς συγγενεῖς μου, ᾖ
⁹ συναιχμαλώτους μυ·
οἵτινές ⁶ εἰσιν ¹¹ ἐπί-
σημοι ἐν τοῖς ἀποστό-
λοις, § οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ
¹ γεγόνασιν ἐν Χρι-
στῷ.
8 'Ασπάσασθε² 'Αμ-
πλίαν τὸν ἀγαπητόν
μου ἐν Κυρίῳ.
9 'Ασπάσασθε² Οὐρ-
βανὸν τὸν συνεργὸν
ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ
Στάχυν τὸν ἀγαπητόν
μου.
10 'Ασπάσασθε² 'Απελ-
λῆν τὸν ¹⁰ δόκιμον ἐν
Χριστῷ. ² 'Ασπάσασθε
τοὺς ἐκ τῶν ¹⁰ 'Αριστο-
βούλου.

A. D. 58.

1 γίνομαι.
2 ἀσπάζομαι
* Πρίσκαν-a.
3 ver. 9. 21.
1 Co. 3. 9.
2 Co. 1. 24.
Phi. 2. 25.
4 Lu. 15. 22.
5 ὑποτίθημι,
2 Ti. 4. 6.
6 εἰμί.
7 ch. 11. 16.
1 Co. 16. 15.
Ja. 1. 18.
† 'Ασίας-a.
'Αχαΐας-i.
8 κοπιάω,
Mat. 11.28.
Jno. 4.6,38.
‡ εἰς ὑμᾶς, s.
ἐν ὑμῖν.-h.
9 Col. 4. 10.
Phile. 23.
10 v. 3, 5–15,
21–23.
Mat. 10. 12.
Lu. 10. 4.
11 Mat. 27.16.
§ τοῖς πρὸ
ἐμοῦ ἐν-n.
12 Lu. 7. 45.
1 Co. 16. 20.
2 Co. 13.12.
‖ πᾶσαι-m.
** ἀσφαλῶς
σκοπεῖτε-n.
13 Lu. 11. 35.
2 Co. 4. 6.
14 1 Co. 3. 3.
Ga. 5. 20.
15 μανθάνω.
†† λέγοντας
ἢ f.
16 ch. 14. 19.
17 ch. 3. 12.
Mal. 2. 8.
18 s. οἰκέτων.
‡‡ ἡμῶν Χρι-
στῷ-a. alii
Χριστῷ
ἡμῶν-i.

11 'Ασπάσασθε² 'Ηρω-
δίωνα τὸν συγγενῆ μυ.
² 'Ασπάσασθε τοὺς ἐκ
τῶν¹⁸ Ναρκίσσου, τὸς
⁶ ὄντας ἐν Κυρίῳ.
12 'Ασπάσασθε² Τρύ-
φαιναν καὶ Τρυφῶσαν
τὰς ⁸ κοπιώσας ἐν Κυ-
ρίῳ. ² 'Ασπάσασθε Περ-
σίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥ-
τις πολλὰ ⁸ ἐκοπίασεν
ἐν Κυρίῳ.
13 'Ασπάσασθε² 'Ροῦ-
φον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν
Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.
14 'Ασπάσασθε² 'Ασύγ-
κριτον, Φλέγοντα, 'Ερ-
μᾶν, Πατρόβαν, 'Ερ-
μῆν καὶ τοὺς σὺν αὐ-
τοῖς ἀδελφούς.
15 'Ασπάσασθε² Φιλό-
λογον καὶ 'Ιυλίαν, Νη-
ρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν
αὐτῦ, καὶ 'Ολυμπᾶν, ᾖ
τὸς σὺν αὐτοῖς πάντας
ἁγίους.
16 ² 'Ασπάσασθε¹⁰ ἀλ-
λήλους ἐν ¹² φιλήματι
ἁγίῳ. ² ‖ 'Ασπάζονται
ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι ‖ τοῦ
Χριστοῦ.
17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ** ¹³ σκοπεῖν
τοὺς τὰς ¹⁴ διχοστασίας
καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ
τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς
¹⁵ ἐμάθετε, †† ποιῦντας·
καὶ ¹⁷ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐ-
τῶν.
18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ
Κυρίῳ ‡‡ ἡμῶν 'Ιησοῦ
Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν,
ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοι-
λίᾳ· καὶ διὰ τῆς χρη

ι [1]εὐ-
ῶσι τὰς
[2]ἀκά-

μῶν ὑπα-
ς [4]ἀφίκε-
οῦν ἀ τὸ ǀ
λω δὲ ὑμᾶς
ǀ εἶναι εἰς
ἀκεραίους
κόν.
Θεὸς τῆς εἰ-
υτρίψει τὸν
ὑπὸ τοὺς πό-
ἐν [11]τάχει.
τοῦ Κυρίου
ησοῦ Χριςοῦ
ν. ǀ ‡
άζονται [15]ὑμᾶς
ς ὁ συνεργός
ς ὁ Ἰά-
Λούκιος ϗ
αὶ Σωσίπατρος,
γενεῖς μου.‖
Ἀσπάζομαι ὑμᾶς
Τέρτιος ὁ [20]γρά-
τὴν ** ἐπιςολὴν ἐν
ῳ.
Ἀσπάζεται ὑμᾶς
ος ὁ [22]ξένος μου ϗ

A. D. 58.

1 1 Co. 10. 16.
2 Lu. 12. 42.
3 He. 7. 26.
4 ἀφικνέομαι.
5 s. μέρος.
* alii transp. post vs. 27.
† vers. 25–27. transp. post c. 14. 23.-a.
6 Ep. 3. 20.
7 Mat. 10. 16.
8 στηρίζω.
9 ch. 15. 33.
10 συντρίβω.
12 Mat. 12. 41.
13 Lu. 18. 8.
14 2 Ti. 1. 9.
‡ Ἀμὴν -b.
15 ver. 3, 16.
16 σιγάω.
17 φανερόω.
§ νῦν, διά -a.
18 1 Co. 7. 6, 25.
‖ Vide App.
19 γνωρίζω.
20 γράφω.
** ἐπιστολὴν, ἐν -a.
†† alii αὐτῷ
ǂ alii εἴη.
21 s. ἔστω.
22 Mat. 25. 35.

τῆς ἐκκλησίας ὅλης.
23 Ἀσπάζεται ὑμᾶς
Ἔραστος ὁ [9]οἰκονό-
μος τῆς πόλεως, καὶ
Κούαρτος ὁ ἀδελ-
φός.
24 [e]Ἡ χάρις τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
ςοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν.[10]
25 † Τῷ δὲ [6]δυναμένῳ
ὑμᾶς [8]ςηρίξαι κατὰ τὸ
εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ
[12]κήρυγμα Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, κατὰ ἀποκάλυ-
ψιν μυςηρίου [14]χρό-
νοις αἰωνίοις [16]σεσιγη-
μένου·
26 φανερωθέντος [17]δὲ
§νῦν διά τε γραφῶν
προφητικῶν κατ' [18]ἐπι-
ταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ,
εἰς ὑπακοὴν πίςεως, εἰς
πάντα τὰ ἔθνη [19]γνω-
ρισθέντος·
27 Μόνῳ σοφῷ Θεῷ,
διὰ Ἰησοῦ Χριςοῦ, [ǂ]ᾧ
ἡ ǀ †† δόξα [21]εἰς τοὺς
αἰῶνας. Ἀμήν ‖

Η ΠΡΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ

[redacted]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α΄.

ΑΟΣ,[1] ᵃκλητὸς[1]
,λος Ἰησοῦ Χρι-
, διὰ [2]θελήματος
, καὶ Σωσθένης ὁ
ελφὸς,
2 Τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
Θεοῦ τῇ [3]οὔσῃ ἐν Κο-
ρίνθῳ, ᵇἡγιασμένοις ἐν
Χριςῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς
ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς
ᵉἐπικαλουμένοις τὸ ὄνο-
μα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριςοῦ, ἐν παν-
τὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ
ἡμῶν·
3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰ-
ρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησῦ
Χριστοῦ.
4 Εὐχαριςῶ τῷ Θεῷ
μου πάντοτε περὶ
ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι
τοῦ Θεοῦ τῇ [14]δοθεί-
σῃ ὑμῖν ἐν Χριςῷ Ἰη-
σοῦ·
5 Ὅτι ἐν [15]παντὶ [17]ἐ-
πλουτίσθητε ἐν αὐτῷ,
ἐν παντὶ λόγῳ ϗ πάσῃ
γνώσει·
6 Καθὼς τὸ ᶠμαρτύρι-
ον τοῦ Χριςοῦ [19]ἐβε-
βαιώθη ἐν ὑμῖν·
7 Ὥςτε ὑμᾶς μὴ [22]ὑςε-
ρεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρί-
σματι, [24]ἀπεκδεχομέ-
νους τὴν [25]ἀποκάλυψιν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ·
8 Ὃς καὶ βεβαιώσει
ὑμᾶς ἕως [27]τέλους ἀν-,

A. D. 57.

* παρουσίᾳ-α
1 Ro. 1. 1.
2 2 Co. 1. 1.
3 εἰμί.
4 s. ἔστι.
5 ἁγιάζω.
ch. 6. 11.
6 καλέω.
7 ch. 10. 16.
Ro. 15. 26.
8 Ac. 2. 21.
Ro. 10. 12.
9 ch. 11. 18.
Mat. 9. 16.
10 καταρτίζω
Mat. 21. 16.
11 ch. 7. 40.
12 δηλόω.
13 s. οἰκέτων
14 δίδωμι.
15 s. χαρί-
σματι.
16 s. μέρους.
17 πλουτίζω,
2 Co. 6. 10.
† Conj. Κρί-
σπου.
18 μερίζω.
‡ Χριστός.
Μὴ π.
§ ἐσταυρώθη π.
19 βεβαιόω.
Mar. 16. 20.
20 σταυρόω.
21 Mat. 28. 19.
22 βαπτίζω.
23 ch. 5. 6.
Ro. 3. 21.
24 Ro. 8. 19.
25 2 Th. 1. 7.
26 2 Co. 1. 13.
27 Col 1. 22.
ǁ ἐβαπτίσθη-
τε s. ἐβα-
πτίσθημεν.
** Βεβάπτι-
κα.

εγκλήτους, ἐν τῇ ᵉἡμέ-
ρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριςοῦ.
9 Πιςὸς [4]ὁ Θεὸς, δι'
οὗ [6]ἐκλήθητε εἰς [7]κοι-
νωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἰησοῦ Χριςοῦ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν.
10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοὶ, διὰ τοῦ ὀνόμα-
τος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριςοῦ, ἵνα τὸ
αὐτὸ λέγητε πάντες,
καὶ μὴ [3]ᾖ ἐν ὑμῖν
[9]σχίσματα, [3]ἦτε δὲ κατ-
ηρτισμένοι[10] ἐν τῷ αὐ-
τῷ νοΐ, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
[11]γνώμῃ.
11 Ἐδηλώθη [12] γάρ
μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελ-
φοί μου, ὑπὸ τῶν Χλό-
ης,[13] ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν
[3]εἰσι.
12 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι
ἕκαστος ὑμῶν λέγει·
Ἐγὼ μέν εἰμι [16]Παύλου,
ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ
Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ †Χριςοῦ.
13 Μεμέρισται [18] ὁ
‡Χριςός; μὴ Παῦλος
[20]ἐςαυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν,
ἢ εἰς τὸ [21]ὄνομα Παύλου
[22]ἐβαπτίσθητε;
14 Εὐχαριςῶ τῷ Θεῷ
ὅτι οὐδένα ὑμῶν [22]ἐβά-
πτισα, εἰ μὴ Κρίσπον
καὶ Γάϊον·
15 Ἵνα μή τις εἴπῃ
ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα
ǁ [22]ἐβάπτισα.
16 ** Ἐβάπτισα [22] δὲ

τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ [1]οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα.
17 Οὐ γὰρ [3]ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ [5]λόγου, ἵνα μὴ [7]κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν [9]ἀπολλυμένοις [11]μωρία [12]ἐστὶ, τοῖς δὲ [13]σωζομένοις ἡμῖν [15]δύναμις Θεοῦ [12]ἐστι.
19 Γέγραπται [16] γάρ· [18]Ἀπολῶ [19]τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.[20]
20 Ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συζητητὴς τοῦ [21]αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ [22]ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου [c]τούτου; [l]
21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ [23]ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεὸν, [24]εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ [27]κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.
22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι ‡σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ *Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν·
23 Ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν [31]ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, §Ἕλλησι δὲ μωρίαν·
24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.
25 Ὅτι τὸ [2]μωρὸν τοῦ Θεοῦ, σοφώτερον [4]τῶν ἀνθρώπων [12]ἐστί· καὶ τὸ [6]ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ, ἰσχυρότερον [8]τῶν ἀνθρώπων [12]ἐστί.
26 Βλέπετε [*] γὰρ τὴν [10]κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοὶ, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ [14]εὐγενεῖς·
27 Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου [17]ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ· καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου [17]ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά·
28 Καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου, καὶ τὰ [24]ἐξουθενημένα [17]ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, [c]καὶ [l] τὰ μὴ [19]ὄντα, ἵνα τὰ [19]ὄντα καταργήσῃ·
29 Ὅπως μὴ [28]καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον [†] αὐτοῦ.
30 Ἐξ αὐτοῦ [29]δὲ ὑμεῖς [12]ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς [30]ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ [32]ἁγιασμὸς καὶ [33]ἀπολύτρωσις·
31 Ἵνα, [34]καθὼς [16]γέγραπται· [35]Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ [28]καυχάσθω.

Κεφ. β'.

ΚΑΓΩ [37]ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, [37]ἦλθον

A. D. 57.

1 εἴδω.
2 ver. 27.
3 ἀποστέλλω.
4 s. τοῦ σοφοῦ.
5 v. 18. c. 2. 4.
6 ver. 28.
7 κενόω.
8 s. τοῦ ἰσχυροῦ.
9 2 Co. 2. 15. 2 Th. 2. 10.
• οὖν-π.
10 ch. 7. 20. Ro. 11. 29. Ep. 1. 18.
11 ch. 2. 14.
12 εἰμί.
13 Ac. 2. 47.
14 Ac. 17. 11.
15 Ro. 1. 16.
16 γράφω.
17 ἐκλέγομαι
18 Is. 29. 14.
19 ἀπολλύω.
20 Lu. 10. 16.
21 ch. 2. 6, 7. Mat. 13. 22. Mar. 4. 19.
22 μωραίνω, Mat. 5. 13.
23 γινώσκω.
24 ch. 6. 4.
25 Mat. 3. 17. Lu. 12. 32.
26 Ro 3. 3, 31.
27 Ro. 16. 25.
28 καυχάομαι
† τοῦ Θεοῦ-a.
‡ σημεῖα-a.
29 s. μόνον.
30 γίνομαι, Jno. 1. 14.
31 σταυρόω.
32 Ro. 6. 19.
33 Lu. 21. 28. Ro. 3. 24.
34 s. γένηται
35 Je. 9. 24.
36 v. 2. Ro. 1. 1.
§ ἔθνεσι-a.
37 ἔρχομαι.

τοῖς[36] Ἰου

ὑπεροχὴν [a] λό-
φίας, [b] καταγ-
όμῖν τὸ * μαρ-
τοῦ Θεοῦ.
γὰρ [7]ἔκρινα †τοῦ
ι τι [9] ἐν ὑμῖν, εἰ
Ἰησοῦν Χριστὸν,
. τοῦτον ἐςαυρωμέ-
ον.
3 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ
ϗ ἐν φόβῳ ϗ ἐν [13] τρό-
μῳ πολλῷ [15]ἐγενόμην
πρὸς ὑμᾶς.
4 Καὶ ὁ λόγος μου, καὶ
τὸ κήρυγμά μȣ οὐκ ‡ ἐν
πειθοῖς [18] ἀνθρωπίνης
σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν
‖ ἀποδείξει Πνεύματος
καὶ δυνάμεως·
5 Ἵνα ἡ πίςις ὑμῶν
μὴ [17]ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώ-
πων, ἀλλ' ἐν δυνάμει
Θεοῦ.
6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν
ἐν τοῖς [18]τελείοις· σο-
φίαν δὲ οὐ τοῦ [21] αἰῶ-
νος τούτου, οὐδὲ τῶν
ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
τούτου τῶν [23] καταρ-
γουμένων·
7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν σο-
φίαν Θεοῦ [25] ἐν μυςη-
ρίῳ, τὴν [27] ἀποκεκρυμ-
μένην, ἣν [29]προώρισεν
ὁ Θεὸς [31]πρὸ τῶν αἰώ-
νων εἰς δόξαν ἡμῶν·
8 Ἣν ἀδεὶς τῶν ἀρχόν-
των τοῦ αἰῶνος τούτȣ
[33]ἔγνωκεν· εἰ γὰρ [33]ἔ-
γνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
[35] Κύριον τῆς δόξης
ἐςαύρωσαν·
9 Ἀλλὰ, καθὼς [37] γέ-
γραπται· [39]Ἃ ὀφθαλ-
μὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς
οὐκ [2] ἤκουσε, καὶ ἐπὶ
καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ
[4]ἀνέβη, ἃ [6] ἡτοίμασεν
ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν.
10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς
[8] ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ
Πνεύματος [c] αὐτοῦ. ǀ
Τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα
[10]ἐρευνᾷ, καὶ τὰ [11]βάθη
τοῦ Θεοῦ.
11 Τίς γὰρ [12]οἶδεν ἀν-
θρώπων τὰ [14] τοῦ ἀν-
θρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦ-
μα τοῦ ἀνθρώπου τὸ [9]
ἐν αὐτῷ; οὕτω καὶ τὰ
[14]τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς §[12]οἶ-
δεν, εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα
τοῦ Θεοῦ.
12 Ἡμεῖς δὲ ȣ τὸ πνεῦ-
μα τοῦ κόσμου [18] ἐλά
βομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦ
μα τὸ [9] ἐκ τοῦ Θεοῦ,
ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ
τȣ Θεοῦ [20] χαρισθέντα
ἡμῖν·
13 Ἃ [22] καὶ λαλοῦμεν
ȣκ ἐν [24]διδακτοῖς [26]ἀν-
θρωπίνης σοφίας λό-
γοις, ἀλλ' ἐν ** διδακ-
τοῖς Πνεύματος ὁ ἁγίȣ
πνευματικοῖς πνευμα
τικὰ [28]συγκρίνοντες.
14 Ψυχικὸς [30] δὲ ἄν-
θρωπος οὐ [32] δέχεται
τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ
Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐ-
τῷ [11] ἐςι, καὶ οὐ δύ-
ναται [33] γνῶναι, ὅτι
[34] πνευματικῶς [36] ἀνα-
κρίνεται.
15 Ὁ δὲ [38]πνευματικὸς
ἀνακρίνει d μὲν †† πάν-
τα, αὐτὸς δὲ ὑπ' ȣδενὸς
ἀνακρίνεται.

A. D. 57.

1 1 Ti. 2. 2.
2 ch. 1. 17,18.
3 ἀκούω.
4 ἀναβαίνω.
5 ch. 9. 14.
*μυςήριον-A
6 ἑτοιμάζω.
7 κρίνω. [ἔν-a
† τι εἰδέναι
8 ἀποκαλύ-
9 s. ὂν. [πτω.
10 Jno. 5. 39.
11 Ro. 11. 33.
12 εἴδω.
13 Mar. 16. 8.
14 s. βάθη.
15 γίνομαι.
‡ Vide App.
§ ἔγνωκεν-n
16 ch. 4. 3.
‖ ἀποκαλύ-
ψει-n.
17 εἰμί.
18 λαμβάνω.
19 ch. 14. 20.
20 Lu. 7. 21.
21 ch. 1. 20.
22 s. χαρι-
σθέντα.
23 Ro. 3. 3.
24 Jno. 6. 45.
25 s. πότε
οὖσαν.
26 ver. 4.
** διδαχῇ-n.
27 ἀποκρύ-
πτω.
28 2Co.10.12.
29 προορίζω.
30 ch. 15. 44.
31 2 Ti. 1. 9.
32 Lu. 8. 13.
33 γινώσκω.
34 Re. 11. 8.
35 Ja. 2. 1.
36 ch. 4. 3, 4.
37 γράφω.
38 v. 13. c.3,1.
39 Is. 64. 4.
†† τὰ πάντα,
al. πάντας,-n

16 Τίς γὰρ [1]ἔγνω νοῦν
Κυρίε, ὃς [3]συμβιβάσει
αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν
* Χριςοῦ ἔχομεν.

Κεφ. γ΄.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοὶ,
οὐκ [11]ἠδυνήθην λαλῆ-
σαι ὑμῖν ὡς πνευματι-
κοῖς, ἀλλ' [12]ὡς ‡[13]σαρ-
κικοῖς, § ὡς [14]νηπίοις ἐν
Χριςῷ.
2 Γάλα [15] ὑμᾶς [16]ἐπό-
τισα, [b]καὶ ‖ οὐ βρῶμα·
οὔπω γὰρ [11]ἠδύνασθε,[17]
ἀλλ' ‖ οὔτε ἔτι νῦν δύ-
νασθε.[11]
3 Ἔτι γὰρ **σαρκικοί
[2]ἐςε. Ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν
[18]ζῆλος καὶ ἔρις [c]καὶ
[19]διχοςασίαι, ‖ οὐχὶ σαρ-
κικοί [2]ἐςε, καὶ κατὰ
ἄνθρωπον περιπατεῖτε;
4 Ὅταν γὰρ λέγῃ τις·
Ἐγὼ μέν εἰμι [20]Παύ-
λου· ἕτερος δέ· Ἐγὼ
[20]Ἀπολλῶ· οὐχὶ ††σαρ-
κικοί [2]ἐςε;
5 Τίς οὖν [2]ἐςι ‡‡ Παῦ-
λος, τίς δὲ Ἀπολλὼς,
[b]ἀλλ' ἢ [1] διάκονοι δι'
ὧν [22]ἐπιςεύσατε, ‖‖ καὶ
ἑκάςῳ ὡς ὁ Κύριος
*† ἔδωκεν;[1]
6 Ἐγὼ [24] ἐφύτευσα,
Ἀπολλὼς [16]ἐπότισεν,
ἀλλ' ὁ Θεὸς [25]ηὔξανεν.
7 Ὥςε οὔτε ὁ φυτεύων
[2]ἐςί τι, οὔτε ὁ ποτίζων,
ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός.
8 Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ
ποτίζων [29]ἕν [2]εἰσιν·
ἕκαςος δὲ τὸν ἴδιον μι-
σθὸν [31] λήψεται κατὰ
τὸν ἴδιον κόπον.

A. D. 57.

1 γινώσκω
2 εἰμί.
3 Ac. 9. 22.
4 Ro. 16. 3.
5 Pr. 24. 30.
* κυρίου-n.
6 Mar. 13.1,2.
7 δίδωμι.
8 Is. 3. 2.
9 τίθημι.
10 Ac. 20. 32.
† Κἀγὼ-a.
11 δύναμαι.
12 s. οὖσι.
‡ σαρκίνοις-a
13 Ro. 7. 14.
§ Ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ γάλα-n.
14 ch. 13. 11.
15 s. κατὰ.
16 ποτίζω.
17 s. πάσχειν v. πέπτειν.
‖ οὐδὲ-a.
** σάρκινοι-h
18 Ac. 13. 45.
19 Ro. 16 17.
20 s. μέρους.
21 γίνομαι.
†† ἄνθρωποί-n.
‡‡ Ἀπολλὼς-τίς δὲ Παῦλος :-h.
22 πιστεύω.
§§ μενεῖ-a.
23 ἐποικοδομέω.
‖‖ Καὶ-n.
*† ἔδωκεν, ἐγὼ-n.
24 φυτεύω.
25 αὐξάνω.
26 κατακαίω
27 Mat. 16.26.
28 σώζω.
29 Jno. 10.30.
30 εἴδω.
31 λαμβάνω.
32 ch. 15. 33.

9 Θεοῦ γάρ [2]ἐσμεν
[4]συνεργοί· Θεοῦ [5]γε-
ώργιον, Θεῦ [6]οἰκοδομὴ
[2]ἐστε.
10 Κατὰ τὴν χάριν
τοῦ Θεοῦ τὴν [7]δοθεῖ-
σάν μοι, ὡς σοφὸς [8]ἀρ-
χιτέκτων θεμέλιον τέ-
θεικα, ἄλλος δὲ [10]ἐποι-
κοδομεῖ· ἕκαστος δὲ
βλεπέτω πῶς ἐποικο-
δομεῖ.
11 Θεμέλιον γὰρ ἄλ-
λον οὐδεὶς δύναται θεῖ-
ναι [9] παρὰ τὸν κείμε-
νον, ὅς [2]ἐςιν Ἰησοῦς [b]ὁ
Χριστός.
12 Εἰ δέ τις ἐποικοδο-
μεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον
[d]τοῦτον, ‖ χρυσὸν, ἄρ-
γυρον, λίθους τιμίους,
ξύλα, χόρτον, καλά-
μην·
13 Ἑκάςου τὸ ἔργον
φανερὸν [21] γενήσεται·
ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει·
ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύ-
πτεται· καὶ ἑκάςου τὸ
ἔργον ὁποῖόν [2]ἐςι, τὸ
πῦρ δοκιμάσει.
14 Εἴ τινος τὸ ἔργον
§§ μένει ὃ [23]ἐποικοδό-
μησε, μισθὸν [31]λήψε-
ται·
15 Εἴ τινος τὸ ἔργον
[26]κατακαήσεται, [27]ζη-
μιωθήσεται· αὐτὸς δὲ
[28]σωθήσεται, οὕτω δὲ
ὡς διὰ πυρός.
16 Οὐκ [30]οἴδατε ὅτι
ναὸς Θεοῦ [2]ἐςε, καὶ τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ
ἐν ὑμῖν;
17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ
Θεοῦ [32]φθείρει, φθερεῖ

[redacted]

Θεός· ὁ γὰρ
ͅ Θεοῦ ἅγιός
οἵτινές [3]ἐστε

ὶς ἑαυτὸν εξα-
† εἴ τις δοκεῖ
εἶναι ἐν ‡ ὑμῖν
αἰῶνι τούτῳ,
[11]γενέσθω, ἵνα
ι σοφός.
ὰρ σοφία τοῦ
ούτου, μωρία
Θεῷ [3]ἐςι. Γέ-
[13] γάρ· [15]Ὁ
όμενος τὺς σο-
ῇ [16] πανυργίᾳ

άλιν· Κύριος
τοὺς [18]διαλο-
ῶν σοφῶν, ὅτι
ταιοι.
μηδεὶς [21]καυ-
ν ἀνθρώποις.
ὰρ ὑμῶν [3]ἐςιν·
Παῦλος, εἴτε
ς, εἴτε Κηφᾶς,
μος, εἴτε ζωὴ,
ιτος, εἴτε[23] ἐν-
εἴτε [25] μέλ-
πάντα ὑμῶν

ς δὲ, [27]Χριςῦ·
ὲ, Θεοῦ.

εφ. δ´.

ἡμᾶς [31]λογι-
ἄνθρωπος, ὡς
ας Χριςοῦ, ϰ
ους μυςηρίων

δὲ [35]λοιπὸν,
αι ἐν τοῖς οἰ-
να πιςός τις

εἰς ἐλάχι-

A. D. 57.

* αὐτὸν-ί.
1 ch. 6. 19.
2 ἀνακρίνω.
3 εἰμί.
4 ch. 2. 4.
5 ch. 3. 13.
6 s. κακόν.
† κενοῖς λό-
γοις-f.
7 ch. 1. 19,20.
8 συνείδω.
‡ ὑμῖν ἐν τ.
αἰ. τούτῳ
μωρὸς-n.
9 ch. 1. 20.
10 ch. 1. 25.
11 γίνομαι.
12 δικαιόω.
13 γράφω.
14 ἔρχομαι.
15 Ps. 94. 11.
16 Lu. 11. 36.
17 δράσσω.
18 Lu. 20. 23.
19 Ro. 1. 21.
20 μετασχη-
ματίζω.
21 καυχάομαι
22 μανθάνω.
§ τὸ μὴ ὑπὲρ
ἃ γέγραπται
ἵνα εἷς-n.
23 ch. 5. 2.
24 c. 11. 29, 31.
25 s. τὰ
πράγματα.
26 ἐνίστημι.
27 s. ἔστε.
28 λαμβάνω.
29 κορεννύω.
30 πλουτέω.
31 Ro. 4. 3.
32 βασιλεύω.
33 Mat. 5. 25.
34 2 Co. 11. 1.
35 Lu. 12. 42.
‖ Ὧδε-n.
** ζητεῖτε-n.
38 s. ἔστι.
39 εὑρίσκω.
40 ἀποδεικνύω

ςόν [3]ἐςιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν
[2]ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ [*] ἀν-
θρωπίνης [*] ἡμέρας·
ἀλλ' ὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνα-
κρίνω.
4 Οὐδὲν [*] γὰρ ἐμαυτῷ
σύνοιδα·[8] ἀλλ' οὐκ ἐν
τούτῳ [12] δεδικαίωμαι·
ὁ δὲ ἀνακρίνων με, Κύ-
ριός [3]ἐστιν.
5 Ὥςτε μὴ πρὸ καιροῦ
τι κρίνετε, ἕως ἂν [14]ἔλ-
θῃ ὁ Κύριος· ὃς ϰ φω-
τίσει[16] τὰ κρυπτὰ τοῦ
σκότους, καὶ φανερώσει
τὰς βουλὰς τῶν καρδι-
ῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος
[11]γενήσεται ἑκάςῳ ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ.
6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοὶ,
[20] μετεσχημάτισα εἰς
ἐμαυτὸν ϰ Ἀπολλὼ, δι'
ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν μά-
θητε [22] § τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ
[13] γέγραπται φρονεῖν,
ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τῦ ἑνὸς
[22]φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ
ἑτέρου.
7 Τίς γάρ σε [24]διακρί-
νει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ
[28] ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ
[28] ἔλαβες, τί καυχᾶσαι
ὡς μὴ [28]λαβών;
8 Ἤδη [29]κεκορεσμένοι
[3]ἐστὲ, ἤδη [30] ἐπλουτή-
σατε, χωρὶς ἡμῶν
[32] ἐβασιλεύσατε· καὶ
[34] ὄφελόν γε [32] ἐβασι-
λεύσατε· ἵνα καὶ ἡμεῖς
ὑμῖν συμβασιλεύσω-
μεν.
9 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ
Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποςό-
λυς ἐσχάτυς [40] ἀπέδει-
ξεν ὡς ἐπιθανατίυς, ὅτ

[1] θέατρον [1] ἐγενήθημεν
τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις
καὶ ἀνθρώποις.
10 Ἡμεῖς [2] μωροὶ διὰ
Χριςὸν, ὑμεῖς δὲ φρό-
νιμοι ἐν Χριςῷ· ἡμεῖς
ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυ-
ροί· ὑμεῖς [3] ἔνδοξοι,
ἡμεῖς δὲ [4] ἄτιμοι.
11 Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥ-
ρας καὶ πεινῶμεν, καὶ
διψῶμεν, καὶ γυμνη-
τεύομεν, καὶ [9] κολα-
φιζόμεθα, καὶ ἀςατοῦ-
μεν,
12 Καὶ κοπιῶμεν, ἐρ-
γαζόμενοι ταῖς ἰδίαις
χερσί· λοιδορούμενοι,
εὐλογοῦμεν· διωκόμε-
νοι, ἀνεχόμεθα·
13 † Βλαςφημούμενοι,[11]
παρακαλοῦμεν· ὡς πε-
ρικαθάρματα[13] τοῦ κό-
σμυ [15] ἐγενήθημεν, πάν-
των περίψημα ἕως
ἄρτι.
14 Οὐκ [17] ἐντρέπων
ὑμᾶς γράφω ταῦτα,
ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγα-
πητὰ § [19] νουθετῶ.
15 Ἐὰν γὰρ μυρίους
[21] παιδαγωγοὺς ἔχητε
ἐν Χριςῷ, ἀλλ' οὐ πολ-
λοὺς πατέρας· ἐν γὰρ
Χριςῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
[25] ἐγέννησα.
16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς,
[27] μιμηταί μου [15] γίνε-
σθε.††
17 Διὰ τοῦτο [31] ἔπεμ-
ψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς
[23] ἐστι τέκνον μου ἀγα-
πητὸν καὶ πιςὸν ἐν
Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα-

A. D. 57

1 Ac. 19. 29.
2 s. ἐχόμεθα.
3 Lu. 13. 17.
4 φυσιόω, v. 6.
5 ch. 12. 23. Mat. 13. 57.
6 ἔρχομαι.
7 s. τότε.
8 γινώσκω.
9 Mat. 26. 67. 2 Co. 12. 7.
* τὸν πεφυσιωμένων-n.
10 s. πότερον.
† δυςφημούμενοι,-h.
11 ch. 10. 3.
12 Mar. 6. 9.
‡ ὡςπερεὶ καθάρματα-n.
13 Pr. 21. 18.
14 2 Co. 10. 1.
15 γίνομαι.
16 ch. 6. 7.
17 Mat. 21. 37.
18 s. εἶναι.
§ νυθετῶν-i.
19 Ac. 20. 31.
20 v. 18. c. 7. 2.
21 Ga. 3. 24.
22 Ep. 5. 3.
23 εἰμί.
24 πενθέω.
25 γεννάω.
‖ ἀρθῆ-a.
26 ἐξαίρω.
** πράξας;-h
27 ch. 11. 1.
†† καθὼς ἐγὼ Χριστοῦ.-f.
28 ἄπειμι.
29 κρίνω.
30 κατεργάζομαι.
31 πέμπω.
‡‡ (Ἐν τῷ ὀνόματι.... Χριςῦ, συναχθέντων ....πνεύματος,)-n.

μνήσει τὰς ὁ
τὰς ἐν Χριςῷ
πανταχοῦ ἐν
κλησίᾳ διδάσκ
18 Ὡς μὴ ἐ
δέ μου πρὸς ὑ
σιώθησάν[4] τι
19 Ἐλεύσομα
χέως πρὸς ὑ
ὁ Κύριος θελ
[7] γνώσομαι [8] ο
γον [*] τῶν [4]
μένων, ἀλλὰ
μιν.
20 Οὐ γὰρ ἐ
βασιλεία τῦ Θ
ἐν δυνάμει.
21 Τί [10] θέλ
[12] ῥάβδῳ [6] ἔλ
ὑμᾶς, ἢ ἐν
πνεύματί τε [14]
τος;

Κεφ. ε

ΟΛΩΣ [16]
[18] ἐν ὑμῖν [20] πορ
τοιαύτη πορν
οὐδὲ ἐν τοῖς
ὁ [22] ὀνομάζετα
γυναῖκά τινα
τρὸς ἔχειν.
2 Καὶ ὑμεῖς [24]
μένοι [23] ἐστέ,
μᾶλλον [24] ἐπε
ἵνα ‖ [26] ἐξαρθῇ
ὑμῶν ὁ τὸ ἔρ
** ποιήσας;
3 Ἐγὼ μὲν γ
[28] ἀπὼν τῷ σω
ρῶν δὲ τῷ
ἤδη [29] κέκρικα
ρῶν, τὸν οὕτ
[30] κατεργασά
4 ‡‡ Ἐν τ
τῦ Κυρίου

ἐ, *¹συναχθέντων
καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύ-
ματος, σὺν τῇ δυνάμει
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ,
5 Παραδοῦναι² τὸν τοι-
οῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς
ὄλεθρον τῆς σαρκός,
ἵνα τὸ πνεῦμα ³ σωθῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ.
6 Οὐ καλὸν τὸ καύχη-
μα ὑμῶν. Οὐκ ¹¹οἴδατε
ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ
¹³φύραμα **ζυμοῖ;
7 Ἐκκαθάρατε ᵇοὖν ǀ
τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα
¹⁴ἦτε νέον φύραμα, κα-
θώς ¹⁵ἐστε ¹⁶ἄζυμοι· καὶ
γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν
ᶜὑπὲρ ἡμῶν ǀ ††¹⁹ἐτύθη
Χριστός.
8 Ὥστε ἑορτάζωμεν,
μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μη-
δὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ
§§πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύ-
μοις ²¹ εἰλικρινείας καὶ
ἀληθείας.
9 Ἔγραψα ²² ὑμῖν ἐν
τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συν-
αναμίγνυσθαι ²¹ πόρ-
νοις.
10 ᶜΚαὶ ǀ οὐ ²⁸πάντως
τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου
τούτου, ἢ τοῖς ²⁹ πλεο-
νέκταις, *† ἢ ἅρπαξιν,
ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπ-
εὶ ³¹ *‡ ὀφείλετε ἄρα
ἐκ τοῦ κόσμου ³² ἐξελ-
θεῖν.
11 Νυνὶ δὲ ²² ἔγραψα
ὑμῖν μὴ συναναμίγνυ-
σθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς
ὀνομαζόμενος *‖ ¹⁸ ᾖ
πόρνος, ἢ πλεονέκτης,

A. D. 57.

*(συναχθέν-
των ...πνεύ-
ματος σὺν...
Χριστοῦ,)-n.
1 συνάγω.
2 ch. 6. 10.
3 Pr. 23. 21.
4 Lu. 15. 2.
5 παραδίδωμι.
6 s. διαφέρει.
† Οὐχὶ Τὰς
ἔσω ὑμεῖς κρί-
νετε, τὰς δὲ-n
7 1 Th. 5. 3.
8 ἐξαίρω.
9 σώζω.
‡ κρινεῖ-a.
§ Ἐξάρατε-l.
‖ con. πόρνον
11 εἴδω.
** δολοῖ; i.
12 Mat. 22.46.
13 Ro. 9. 21.
15 εἰμί.
16 ver. 2. 3,6.
17 s. μᾶλλον.
18 Mat. 26.17.
†† ἐθύθη.
19 θύω.
‡‡ Ἠ-m.
§§ πορνείας-n
20 v. 4. Ja. 2. 6.
21 s. ἄρτοις.
22 Lu. 21. 34.
24 ch. 1. 28.
25 γράφω.
26 ch. 15. 34.
27 2 Th. 3. 14.
28 s. λέγω.
29 ch. 6. 10.
‖‖ ἔνι-a. alii
transp.
30 δύναμαι.
*† καὶ-i. [n.
*‡ ὠφείλετε-
31 s. ἄλλως.
32 ἐξέρχομαι.
*§ καὶ τοῦ
ἀδελφοῦ-f.
33 s. γίνεται.
*‖ ᾖ.

ᾖ εἰδωλολάτρης, ἢ λοί-
δορος,³ ἢ ³μέθυσος, ἢ
ἅρπαξ· τῷ τοιούτῳ μη-
δὲ ⁴ συνεσθίειν.
12 Τί γάρ μοι⁶ ᶜκαὶ ǀ
τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐ-
χὶ† τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρί-
νετε;
13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς
‡κρίνει. §Καὶ ⁸ἐξαρεῖτε
τὸν ‖πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
αὐτῶν.

Κεφ. ϛʹ.

Τολμᾷ τις ὑμῶν,
πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν
ἕτερον, ¹⁶κρίνεσθαι ἐπὶ
τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ
¹⁷ἐπὶ τῶν ἁγίων;
2 ‡‡ Οὐκ ¹¹ οἴδατε ὅτι
οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον
κρινοῦσι; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν
κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνά-
ξιοί ¹⁵ἐστε ²⁰ κριτηρί-
ων ἐλαχίστων;
3 Οὐκ ¹¹οἴδατε ὅτι ἀγ-
γέλους κρινοῦμεν; μή-
τιγε βιωτικά;
4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κρι-
τήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς
²⁴ ἐξουθενημένους ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ, τούτους καθί-
ζετε.
5 Πρὸς ²⁶ ἐντροπὴν
ὑμῖν λέγω· Οὕτως οὐκ
‖‖ ¹⁵ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς
ᵈ οὐδὲ εἷς,ǀ ὃς ³⁰ δυνή-
σεται διακρῖναι ἀνὰ
μέσον τοῦ ἀδελφοῦ *§αὐ-
τοῦ;
6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ
ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ
τοῦτο ³³ἐπὶ ἀπίστων;
7 *‖Ἤδη μὲν οὖν ὅλως
ἥττημα ᵇἐνǀ ὑμῖν ἐστιν,

24

[redacted]

ε μεθ'
οὐχὶ
ε; δι-
[3] ἀπο-
δικεῖ-
-ε, καὶ
.
-ε ὅτι
Θεοῦ
ουσι;
ε πόρ-
τραι,
[9] μα-
ισενο-
, οὔτε
: μέ-
δοροι,
τιλεί-
ληρο-
τινες
ελού-
ἡγιά-
καιώ-
τι τῷ
ιὶ ἐν
Θεοῦ
οἔξε-
συμ-
ἔξ-
ὼ ἐξ-
ὑπό
τῇ
ιλία
ὁ δὲ
καὶ
ήσει.
[7] τῇ
Κυ-
τῷ

A. D. 57.

1 ἐγείρω.
* ὑμᾶ..
2 ἐξεγείρω.
3 v. 8. c. 7. 5. Mar. 10. 19.
† ἄρα μ.
4 αἴ ...
‡ τοῦτο-h.
5 γίνομαι.
6 εἴδω.
7 ver. 10. ch. 15. 50.
8 ver. 17. Mat. 17. 5.
9 Mat. 11. 8.
10 φῆμι.
11 s. ἡ γραφή, Ge. 2. 24.
12 1 Ti. 1. 10.
13 ch. 10. 8. Re. 2. 14.
14 εἰμί.
15 ἀπολούω, Ac. 22. 16.
16 ἁγιάζω.
17 δικαιόω.
§ τὰ σώματα-i.
18 ch. 7. 35. Mat. 5.29,30.
19 ἀγοράζω, ch. 7. 23. 2 Pe. 2. 1.
‖ ἔξεστιν;-n.
20 ἔξειμι.
21 Mat.27 6,9. Ac. 4. 34.
22 δοξάζω.
** δὴ ἄρα τὸν al. δή, ἄρατε τὸν, alii καὶ ἄρατε τὸν-n
23 ch. 7. 4. Lu. 22. 25.
24 γράφω.
25 c. 13. 8,10.
26 s. ἀποκρίνεσθαι.
27 s. ἔστι.
28 ἅπτομαι, 2 Co. 6. 17.

14 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν
Κύριον [1] ἤγειρε, καὶ
* ἡμᾶς [2] ἐξεγερεῖ διὰ
τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
15 Οὐκ [6] οἴδατε ὅτι τὰ
σώματα ὑμῶν, μέλη
Χριστοῦ [14] ἐστιν; [†] ἄρας
οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ,
ποιήσω πόρνης μέλη;
Μὴ [5] γένοιτο.
16 [‡] Ἢ οὐκ [6] οἴδατε
ὅτι ὁ [15] κολλώμενος τῇ
πόρνῃ, ἓν σῶμά [14] ἐστιν;
[14] Ἔσονται γάρ, [10] φη-
σίν,[11] οἱ δύο εἰς σάρκα
μίαν.
17 Ὁ δὲ κολλώμενος
τῷ Κυρίῳ, ἓν πνεῦμά
[14] ἐστι.
18 Φεύγετε τὴν πορ-
νείαν. Πᾶν ἁμάρτημα
ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος,
ἐκτὸς τοῦ σώματός [14] ἐ-
στιν· ὁ δὲ [12] πορνεύων,
εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρ-
τάνει.
19 Ἢ οὐκ [6] οἴδατε ὅτι
§ τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς
τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου Πνεύ-
ματός [14] ἐστιν, οὗ ἔχετε
ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ [14] ἐστὲ
ἑαυτῶν;
20 Ἠγοράσθητε[19] γὰρ
[21] τιμῆς· [22] δοξάσατε
** δὴ τὸν Θεὸν ἐν
τῷ σώματι ὑμῶν, [b] καὶ
ἐν τῷ πνεύματι ὑ-
μῶν, ἅτινά [14] ἐστι τοῦ
Θεοῦ.‖

Κεφ. ζ.

ΠΕΡΙ δὲ ὧν [24] ἐγρά-
ψατέ μοι,[25] καλὸν ἀν-
θρώπῳ γυναικὸς μὴ
[28] ἅπτεσθαι.

[redacted]

ορνεί-
εαυτοῦ
ω, καὶ
διον ἄν-

κὶ ὁ ἀνὴρ
ομένην ⁵ εὐ-
ιδότω · ὁ-
καὶ ἡ γυνὴ

τοῦ ἰδίυ σώ-
ἐξουσιάζει.
ὁμοίως δὲ
τοῦ ἰδίυ σώ-
ἐξουσιάζει,
ἡ.
ἀποστερεῖτε
εἰ μή τι
φώνου πρὸς
α ‡σχολά-
ῇ νηστείᾳ
ισεύχῃ · καὶ
τὸ αὐτὸ
θε,[19] ἵνα μὴ
ᾶς ὁ Σατα-
[21]ἀκρασίαν

ὲ λέγω κατὰ
, ὐ κατ' ἐπι-

γὰρ πάντας
[9]εἶναι ὡς
όν *† ἀλλ'
ιον [22] χάρι-
κ Θεοῦ. *‡ ὃς
*‡ ὃς δὲ οὕ-

ὲ τοῖς ἀγά
ταῖς [27] χή-
λὸν αὐτοῖς
ὰν μείνωσιν

ε [29] ἐγκρα-
αμησάτω-
σον γάρ

A. D. 57.

1 Mat. 19. 9.
2 εἰμί.
* γαμεῖν,-ἰ.
3 Jno. 1. 42.
4 2 Co. 11. 29.
5 Ep. 6. 7.
† ὀφειλὴν ἀποδ.-α.
6 γαμέω, v.9.
7 ἀποδίδωμι.
8 s. δεῖν.
9 ch. 6. 12.
10 χωρίζω.
11 Ro. 5. 10.
12 ἀφίημι.
13 ch. 6. 8.
14 Ac. 8. 1.
15 s. ἔστι.
16 s. ἀδελφή.
‡ σχολάσητε-α.
§ εἴ τις-n.
17 Mat. 12.44.
‖ οὗτος-h.
18 ἁγιάζω.
** ἦτε,-a. al. συνέρχεσθε.
19 συνέρχομαι. [h.
†† τὸν ἄνδρα-
‡‡ τῇ πιςῇ-f.
§§ ἀδελφῷ· al. ἀνδρὶ τῷ πιστῷ-n.
20 Ac. 10. 14.
‖‖ δὲ-h.
21 Mat. 23.25.
22 Lu. 2. 23.
*† ἐν ἐγκρατείᾳ-f.
23 Ro. 1. 11.
24 δουλόω.
*‡ ὁ-n.
25 v. 11,32,34.
26 καλέω.
27 Lu. 2. 37.
28 εἴδω.
29 ch. 9. 25.
*§ σώσεις, ἢ μή; Ἑκάστῳ-n.

[9] ἐστι * γαμῆσαι ἢ [4]πυ-
ροῦσθαι.
10 Τοῖς δὲ [6]γεγαμηκό-
σι παραγγέλλω οὐκ
ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυ-
ναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ
[8] χωρισθῆναι·[10]
11 (Ἐὰν δὲ καὶ [10]χωρι-
σθῇ, μενέτω ἄγαμος, ἢ
τῷ ἀνδρὶ [11]καταλλαγή-
τω·) ϗ ἄνδρα γυναῖκα
μὴ [12]ἀφιέναι.
12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ
λέγω, οὐχ ὁ Κύριος·
εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα
ἔχει ἄπιςον, καὶ αὐτὴ
[14] συνευδοκεῖ οἰκεῖν
μετ' αὐτοῦ, μὴ [12] ἀφιέ-
τω αὐτήν.
13 Καὶ γυνὴ [16]§ἥτις
ἔχει ἄνδρα ἄπιςον, καὶ
‖ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰ-
κεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφ-
ιέτω †† αὐτόν.
14 Ἡγίασται[18] γὰρ ὁ
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ
γυναικί· ‡‡ϗ [18]ἡγίαςαι
ἡ γυνὴ ἡ ἄπιςος ἐν τῷ
§§ἀνδρί. Ἐπεὶ ἄρα τὰ
τέκνα ὑμῶν [20] ἀκάθαρ-
τά [9]ἐςι· νῦν δὲ [22]ἅγιά
[9]ἐστιν.
15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιςος χω-
ρίζεται, χωριζέσθω·
οὐ [24]δεδούλωται ὁ ἀδελ-
φὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς
τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρή-
νῃ [26] κέκληκεν ἡμᾶς ὁ
Θεός.
16 Τί γὰρ [28]οἶδας, γύ-
ναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώ-
σεις; Ἢ τί [28] οἶδας,
ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
*§ σώσεις;
17 Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς

ἐμέρισεν ὁ * Θεός,
ἕκαστον ὡς [3] κέκλη-
κεν ὁ † Κύριος, οὕτω
περιπατείτω. Καὶ οὕ-
τως ἐν ταῖς ἐκκλησί-
αις πάσαις διατάσσο-
μαι.
18 Περιτετμημένος [b]
τις [3] ἐκλήθη; μὴ [7] ἐπι-
σπάσθω. Ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ τις [3] ἐκλήθη; μὴ
περιτεμνέσθω.
19 Ἡ περιτομὴ οὐδέν
[11] ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυ-
στία οὐδέν [11] ἐστιν, ἀλλὰ ‡
[12] τήρησις ἐντολῶν
Θεοῦ.
20 Ἕκαστος ἐν τῇ κλή-
σει † ᾗ [3] ἐκλήθη, ἐν ταύ-
τῃ [14] μενέτω.
21 Δοῦλος [3] ἐκλήθης;
μή σοι μελέτω· ἀλλ'
εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθε-
ρος [17] γενέσθαι, μᾶλ-
λον [18] χρῆσαι.[19]
22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ
[3] κληθεὶς δοῦλος, ἀπε-
λεύθερος Κυρίου [11] ἐστίν·
ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος
[3] κληθείς, δοῦλός [11] ἐστι
Χριστοῦ.
23 Τιμῆς [24] ἠγοράσθη-
τε· μὴ [17] γίνεσθε δοῦλοι
ἀνθρώπων.
24 Ἕκαστος ἐν † ᾧ [3] ἐ-
κλήθη, ἀδελφοί, ἐν τού-
τῳ [14] μενέτω παρὰ [b] τῷ
Θεῷ.
25 Περὶ δὲ τῶν [27] παρ-
θένων, ἐπιταγὴν Κυρίου
οὐκ ἔχω· [28] γνώμην δὲ
δίδωμι ὡς [30] ἠλεημένος
ὑπὸ Κυρίου πιστὸς [11] εἶ-
ναι.
26 Νομίζω οὖν τοῦ-
το καλὸν ὑπάρχειν
διὰ τὴν [5] ἐνεστῶσαν
[4] ἀνάγκην, ὅτι καλὸν
ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶ-
ναι.[11]
27 Δέδεσαι [6] γυναικί;
μὴ ζήτει λύσιν. * Λέλυ-
σαι ἀπὸ γυναικός; μὴ
ζήτει γυναῖκα.
28 Ἐὰν δὲ καὶ ‡ γή-
μῃς,[9] οὐχ [10] ἥμαρ-
τες· καὶ ἐὰν [9] γήμῃ ἡ
παρθένος, οὐχ [10] ἥμαρ-
τε· θλῖψιν δὲ τῇ σαρ-
κὶ [14] ἕξουσιν οἱ τοιοῦ-
τοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φε
δομαι.
29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδε
φοί, § ὁ καιρὸς ‖ [16] σ
ἐσταλμένος· τὸ λοι
[11] ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχ
τες γυναῖκας, ὡς
ἔχοντες [11] ὦσι·
30 Καὶ οἱ κλαίο
ὡς μὴ κλαίοντες·
χαίροντες, ὡς μὴ
ροντες· καὶ οἱ ἀ
ζοντες, ὡς μὴ [20]
χοντες·
31 Καὶ οἱ [18] χρ
** τῷ κόσμῳ
ὡς μὴ [21] καταχρ
[22] παράγει γὰρ
μα [22] τοῦ κόσμ
του.
32 Θέλω δ
[25] ἀμερίμνους
Ὁ ἄγαμος
τὰ [31] τοῦ Κυ
[28] ἀρέσει τῷ
33 Ὁ δὲ γαμ
μνᾷ τὰ [31] τ
πῶς [28] ἀρέσ
ναικί.
34 Μεμέρι

A. D. 57.

1 μερίζω, ch. 1. 13. Ro. 12. 3.
* κύριος, -α.
2 ἐνίστημι, ch. 3. 22.
3 καλέω.
† Θεός, -α.
4 ch. 9. 16. 2 Co. 6. 4.
5 περιτέμνω.
6 δέω. [στίαν
7 s. ἀκροβυ-
8 λύω.
9 γαμέω.
‡ λάβῃς γυναῖκα -η.
10 ἁμαρτάνω
11 εἰμί.
12 s. τι ἔστι.
13 Ecclus. 32. (27.) 23. Wisd. 6. 18.
14 ἔχω.
15 μένω.
§ ὅτι-b.
‖ Vide App.
16 συστέλλω, Ac. 5. 6.
17 γίνομαι.
18 χράομαι.
** τὸν κόσμον, ὡς-η.
19 s. ἐλευθερία.
20 ch. 11. 2. Ro. 7. 6.
21 ch. 9. 18.
22 Mat. 20. 30. Jno. 8. 59.
23 Ro. 12. 2. Phi. 2. 8.
24 ἀγοράζω.
25 Mat. 28. 14.
26 Mat. 6. 25.
27 Mat. 1. 23. Ac. 21. 9.
28 ἀρ σκω.
29 ch. 1. 10.
30 ἐλεέω. [τα.
31 s. πράγμα.

καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄ-
γαμος μεριμνᾷ τὰ [5] τοῦ
Κυρίου, ἵνα [1] ᾖ ἁγία
καὶ σώματι καὶ πνεύ-
ματι· ἡ δὲ [3] γαμήσασα
μεριμνᾷ τὰ [5] τοῦ κό-
σμου, πῶς [7] ἀρέσει τῷ
ἀνδρί.
35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ
ὑμῶν αὐτῶν [9] συμφέ-
ρον λέγω· οὐχ ἵνα βρό-
χον ὑμῖν ἐπιβάλω,
ἀλλὰ πρὸς τὸ [11] εὔσχη-
μον καὶ † εὐπρόσεδρον
τῷ Κυρίῳ ἀπερισπά-
στως.
36 Εἰ δέ τις [12] ἀσχημο-
νεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον
αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν [1] ᾖ
ὑπέρακμος, καὶ [15] οὕ-
τως ὀφείλει [16] γίνε-
σθαι· ὃ θέλει, ποιεί-
τω· οὐχ ἁμαρτάνει·
[3] γαμείτωσαν.
37 Ὃς δὲ [17] ἕστηκεν
[19] d ἑδραῖος | § ἐν τῇ
καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγ-
κην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει
περὶ τοῦ ἰδίου θελήμα-
τος, καὶ τοῦτο [20] κέκρι-
κεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν
ἑαυτοῦ παρθένον, κα-
λῶς ποιεῖ.
38 Ὥστε καὶ ὁ ‖ [21] ἐκ-
γαμίζων, καλῶς ποιεῖ·
** ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων,
κρεῖσσον ποιεῖ.
39 Γυνὴ [23] δέδεται νό-
μῳ ἐφ' ὅσον χρόνον
ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν
δὲ [25] κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς, ἐλευθέρα [1] ἐστὶν,
ᾧ θέλει [3] γαμηθῆναι·
μόνον ἐν Κυρίῳ.

A. D. 57.

1 εἰμί.
2 μένω.
3 γαμέω.
4 ch. 3. 18.
5 s. πράγματα.
6 c. 10. 19, 28. Ac. 15. 29.
7 ἀρέσκω.
* οἴδαμεν, ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν· (ἡ γνῶσις-n.
8 εἴδω.
9 ch. 6. 12.
10 ch. 13. 2, 8.
11 ch. 12. 24.
† εὐπάρεδρον-a.
12 ch. 4. 6.
13 ch. 13. 5.
‡ ἐγνωκέναι-n
14 γινώσκω, 1 Jno. 4. 6.
15 s. ἐάν.
16 γίνομαι.
17 ἵστημι.
18 s. ἐστιν.
19 ch. 15. 58.
§ al. transp.
20 κρίνω.
‖ γαμίζων-i
21 Mat. 22. 30.
** καὶ ὁ μὴ γαμίζων-a.
22 Lu. 2. 11. Ac. 10. 36.
†† δι' ὃν-n
‡‡ δι' αὐτόν-n
§§ Vide App.
23 δέω.
24 ζάω.
25 κοιμάω, Jno. 11. 11.
26 v. τῷ ἀνθρώπῳ.
‖‖ συνηθείᾳ-h
27 ch. 10. 25, 28, 29. Ac. 23. 1.

40 Μακαριωτέρα δέ [1] ἐ-
στιν ἐὰν οὕτω [2] μείνῃ,
κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·
[4] δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα
Θεοῦ ἔχειν.

Κεφ. η'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν [6] εἰδω-
λοθύτων * οἴδαμεν ὅτι
πάντες γνῶσιν ἔχο-
μεν. Ἡ [10] γνῶσις φυ-
σιοῖ,[12] ἡ δὲ ἀγάπη οἰ-
κοδομεῖ.
2 Εἰ c δέ | τις δοκεῖ
‡ εἰδέναι τι, οὐδέπω
d οὐδὲν | [14] ἔγνωκε κα-
θὼς δεῖ [14] γνῶναι.
3 Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν
Θεὸν, οὗτος [14] ἔγνωσται
ὑπ' αὐτοῦ.
4 Περὶ τῆς βρώσεως
οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,
[8] οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴ-
δωλον [13] ἐν κόσμῳ, καὶ
ὅτι οὐδεὶς Θεὸς c ἕτε-
ρος | εἰ μὴ εἷς.
5 Καὶ γὰρ εἴπερ [1] εἰσὶ
λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν
οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ b τῆς |
γῆς· (ὥσπερ [1] εἰσὶ θεοὶ
πολλοὶ, καὶ κύριοι πολ-
λοί·)
6 Ἀλλ' ἡμῖν εἷς
Θεὸς ὁ πατὴρ, ἐξ οὗ
τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς
εἰς αὐτόν· καὶ [22] εἷς
Κύριος Ἰησοῦς Χρι-
στὸς, †† δι' οὗ τὰ πάν-
τα, καὶ ἡμεῖς δι' ‡‡ αὐ-
τοῦ.§§
7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν
ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ
‖‖ [27] συνειδήσει τοῦ εἰ-
δώλου ἕως ἄρτι, ὡς εἰ-
δωλόθυτον ἐσθίουσι.

ἡ συνείδησις αὐτῶν
ἀσθενὴς [1] οὖσα [2] μολύ-
νεται.
8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ
παρίστησι τῷ Θεῷ·
οὔτε [ε] γὰρ [1] ἐὰν φάγω-
μεν, [7] περισσεύομεν· οὔ-
τε ἐὰν μὴ φάγωμεν,
[•] ὑστερούμεθα.
9 Βλέπετε δὲ μήπως ἡ
[11] ἐξουσία ὑμῶν αὕτη
πρόσκομμα [13] γένηται
τοῖς § ἀσθενοῦσιν.
10 Ἐὰν γάρ τις [14] ἴδῃ
σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν,
ἐν [15] εἰδωλείῳ κατακεί-
μενον, οὐχὶ ἡ συνείδη-
σις αὐτοῦ ἀσθενοῦς [1] ὄν-
τος [16] οἰκοδομηθήσεται
εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα
ἐσθίειν;
11 Καὶ [17] ἀπολεῖται
ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς
[**] ἐπὶ τῇ σῇ [††] γνώσει,
δι᾽ ὃν Χριστὸς [19] ἀπέ-
θανεν;
12 Οὕτω δὲ ἁμαρτά-
νοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς
καὶ [20] τύπτοντες αὐτῶν
τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦ-
σαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρ-
τάνετε.[21]
13 Διόπερ εἰ βρῶμα
[22] σκανδαλίζει τὸν ἀ-
δελφόν μου, οὐ μὴ φά-
γω κρέα εἰς τὸν [23] αἰῶ-
να, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν
μου σκανδαλίσω.

Κεφ. θ΄.

ΟΥΚ *† εἰμὶ ἀπόστο-
λος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθε-
ρος; οὐχὶ Ἰησοῦν Χρι-
στὸν τὸν Κύριον ἡμῶν
[27] ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον
μου ὑμεῖς [1] ἐστε ἐν Κυ-
ρίῳ;
2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ
ἀπόστολος, ἀλλά γε
ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφρα-
γὶς [2] τῆς ἐμῆς [4] ἀποστο-
λῆς ὑμεῖς [1] ἐστε ἐν † Κυ-
ρίῳ.[6]
3 Ἡ ἐμὴ [8] ἀπολογία
τοῖς ἐμὲ [10] ἀνακρίνου-
σιν, αὕτη ‡ ἐστί.[1]
4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξου-
σίαν φαγεῖν καὶ [12] πι-
εῖν;
5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξου-
σίαν ‖ ἀδελφὴν γυναῖκα
περιάγειν, ὡς καὶ οἱ
λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ
οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου,
καὶ Κηφᾶς;
6 Ἢ μόνος ἐγὼ καὶ
Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν
ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργά-
ζεσθαι;
7 Τίς [18] στρατεύεται
ἰδίοις [19] ὀψωνίοις πο-
τέ; τίς φυτεύει ἀμπε-
λῶνα, καὶ ‡‡ ἐκ τοῦ καρ-
ποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει;
ἢ τίς ποιμαίνει ποί-
μνην, καὶ ἐκ τοῦ γά-
λακτος τῆς ποίμνης οὐκ
ἐσθίει;
8 Μὴ [22] κατὰ ἄνθρω-
πον ταῦτα λαλῶ; §§ Ἢ
οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα
λέγει;
9 ‖‖ Ἐν γὰρ τῷ Μω-
σέως νόμῳ [24] γέγρα-
πται· [25] Οὐ φιμώσεις
βοῦν ἀλοῶντα. Μὴ
τῶν βοῶν μέλει τ[ῷ]
Θεῷ;
10 Ἢ δι᾽ ἡμᾶς π[άν]-
τως λέγει; Δι᾽

A. D. 57.

1 εἰμί.
2 Ro. 4. 11.
3 Re. 3. 4.
4 Ac. 1. 25.
* παραστή-
σει-ι, al.
συνίστησι.
Ro. 3. 5
† κυρίῳ· ἡ
ἐμή-α.
6 s. ὄντες.
7 Mar. 12. 44.
8 Ac. 22. 1.
9 ch. 12. 24.
10 ch. 2. 15.
‡ ἐστί· μ[ὴ]-π.
11 ch. 9. 4–6.
12 πίνω.
13 γίνομαι.
§ ἀσθενέσιν-h
‖ ἀδελφὰς
γυναῖκας
al. γυναῖ-
κας-π.
14 εἴδω.
15 1 Ma. 10. 83.
16 ch. 14. 17.
17 ἀπολλύω.
** ἐν-h.
†† βρώσει-π.
18 Lu. 3. 14.
‡‡ τὸν καρ-
πὸν-π. [σκω.
19 ἀποθνή-
20 Mat. 24. 49.
21 cf. Ps. 51. 4.
22 ch. 3. 3.
§§ ἢ καὶ ὁ νό-
μος ταῦτα
οὐ λέγει;-h
23 Mat. 11. 6.
‖‖ Γέγραπται
γάρ· Οὐ
κημώσεις-π
24 γράφω.
25 Mat. 21. 19.
26 De. 25. 4.
*† Vide App.
27 ὁράω.
28 ch. 16. 12.
Lu. 4. 23.

γράφη, ὅτι * ἐπ'
μ ὀφείλει ὁ ἀρο-
ν ἀροτριᾷν· καὶ ὁ
ν ‡ τῆς ἐλπίδος
ῦ μετέχειν, ἐπ' ἐλ-

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ [10]
πνευματικὰ [8] ἐσπείρα-
μεν, μέγα [9] εἰ ἡμεῖς
ὑμῶν τὰ [10] σαρκικὰ θε-
ρίσομεν;
12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξου-
σίας ὑμῶν μετέχου-
σιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;
[11] ἀλλ' οὐκ [13] ἐχρησά-
μεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύ-
τῃ· ἀλλὰ πάντα στέ-
γομεν, [15] ἵνα μὴ ἐγκο-
πήν τινα [16] δῶμεν τῷ
εὐαγγελίῳ τοῦ Χρι-
στοῦ.
13 Οὐκ [17] οἴδατε ὅτι
οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι,
ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν;
οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ
** προσεδρεύοντες, τῷ
θυσιαστηρίῳ συμμερί-
ζονται;
14 Οὕτω καὶ ὁ Κύριος
[20] διέταξε τοῖς τὸ εὐ-
αγγέλιον καταγγέλλου-
σιν, ἐκ τοῦ εὐαγγελίου
[22] ζῆν.
15 Ἐγὼ δὲ ||| οὐδενὶ
[13] ἐχρησάμην τούτων.
Οὐκ [1] ἔγραψα δὲ ταῦτα
ἵνα οὕτω [26] γένηται ἐν
ἐμοί· καλὸν γάρ μοι
μᾶλλον [25] ἀποθανεῖν, ἢ
τὸ καύχημά μου ἵνα
τις κενώσῃ.
16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελί-
ζωμαι, οὐκ [2] ἔστι μοι
*§ καύχημα· ἀνάγκη
γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ

A. D. 57.

1 γράφω.
* Vide App.
† γάρ-a.
2 εἰμί.
‡ ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν.-a.
3 Ro. 15. 27.
4 Ro. 8. 20.
§ εἰ δὲ ἄκων οἰκ. πεπίστευμαι, τίς ἐστιν-n
5 s. κατά.
6 Lu. 16. 2.
7 πιστεύω.
8 σπείρω.
9 s. ἔργον μή ἐστι. [τα.
10 s. πράγμα-
11 τίθημι.
12 s. μεθέξομεν.
13 χράομαι.
14 καταχράομαι, c. 7. 31.
15 ch. 13. 7.
16 δίδωμι.
17 εἴδω.
18 δουλόω.
|| (μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον,)-m.
** παρεδρεύοντες,-h.
20 Mar. 15. 28.
21 διατάσσω.
†† Θεοῦ,-h.
22 Ac. 19. 39.
‡‡ Χριστοῦ,-n.
§§ κερδανῶ
23 ζάω [τὰς-i.
||| οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων.-a.
25 ἀποθνήσκω.
26 γίνομαι.
*† πάντας σώσω-n.
*‡ Πάντα-h.
*§ χάρις-n.

† δέ μοι [2] ἐστὶν,
εὐαγγελίζωμαι.
17 Εἰ γὰρ [4] ἑκ
το πράσσω,
ἔχω· § εἰ δὲ ἀκ
κονομίαν [6] [7] πε
μαι.
18 Τίς οὖν μοι
ὁ μισθός; ἵνα
λιζόμενος ἀδάπ
σω [11] τὸ εὐαγγέ
Χριστοῦ, | εἰς τὸ
ταχρήσασθαι [14]
σίᾳ μου ἐν τῷ
λίῳ.
19 Ἐλεύθερος
ἐκ πάντων, πᾶσ
τὸν [18] ἐδούλωσ
τοὺς πλείονας
σω.
20 Καὶ [26] ἐγενόμ
Ἰουδαίοις ὡς
ἵνα Ἰουδαίους κε
τοῖς ὑπὸ νόμον
νόμον, || ἵνα τοὺς
μον κερδήσω·
21 Τοῖς [20] ἀνό
ἄνομος, (μὴ [2] ὢν
†† Θεῷ, ἀλλ' [22]
‡‡ Χριστῷ) ἵνα §
σω ἀνόμους.
22 Ἐγενόμην
ἀσθενέσιν ὡς
ἵνα τοὺς ἀσθεν
δήσω· τοῖς π
γονα [26] τὰ
ἵνα *† πάντως
σώσω.
23 *‡ Τοῦτο
διὰ τὸ εὐαγγέλ
συγκοινωνὸς α
νωμαι. [26]
24 Οὐκ [17] οἴ
οἱ ἐν σταδίῳ
τες, πάντες

χουσιν, εἷς δὲ λαμβά-
νει τὸ [1] βραβεῖον; Οὕ-
τω τρέχετε ἵνα [3] κατα-
λάβητε.
25 Πᾶς δὲ ὁ [s] ἀγωνιζό-
μενος,[7] πάντα [9] ἐγκρα-
τεύεται· ἐκεῖνοι μὲν οὖν
[11] ἵνα φθαρτὸν στέφα-
νον [13] λάβωσιν, ἡμεῖς
δὲ ἄφθαρτον.
26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτω
τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως·
οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ
ἀέρα δέρων.
27 Ἀλλ' [15] ὑπωπιάζω
μου τὸ σῶμα, καὶ δου-
λαγωγῶ· [17] μήπως
‡ ἄλλοις κηρύξας, αὐ-
τὸς [19] ἀδόκιμος [21] γέ-
νωμαι.

Κεφ. ι΄.

ΟΥ θέλω ‖ δὲ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι
οἱ πατέρες ἡμῶν πάν-
τες ὑπὸ τὴν νεφέλην
[24] ἦσαν, καὶ πάντες διὰ
τῆς θαλάσσης [25] διῆλ-
θον,
2 Καὶ πάντες εἰς τὸν
Μωσῆν ἐβαπτίσαντο
ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ
θαλάσσῃ·
3 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ
βρῶμα [31] πνευματικὸν
[33] ἔφαγον·
4 Καὶ πάντες τὸ αὐ-
τὸ [35] πόμα πνευματι-
κὸν [37] ἔπιον· ἔπινον
γὰρ ἐκ πνευματικῆς
ἀκολουθούσης πέτρας·
ἡ δὲ πέτρα [24] ἦν ὁ Χρι-
στός.
5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς
πλείοσιν αὐτῶν [41] εὐ-
δόκησεν ὁ Θεός· [a] κατ-
εστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ
[a] ἐρήμῳ.
6 Ταῦτα δὲ [6] τύποι
ἡμῶν [21] ἐγενήθησαν, εἰς
τὸ μὴ [24] εἶναι ἡμᾶς
[a] ἐπιθυμητὰς κακῶν, κα-
θὼς κἀκεῖνοι [10] ἐπεθύ-
μησαν.
7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι
[21] γίνεσθε, καθώς τινες
αὐτῶν· [*] ὡς [12] γέγρα-
πται· [14] Ἐκάθισεν ὁ
λαὸς φαγεῖν Ϗ [37] πιεῖν,
καὶ [16] ἀνέστησαν [18] παί-
ζειν.
8 Μηδὲ [20] πορνεύωμεν
καθώς τινες αὐτῶν
ἐπόρνευσαν, καὶ [22] ἔπε-
σον [23] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰ-
κοσιτρεῖς χιλιάδες.
9 Μηδὲ ἐκπειράζωμεν
τὸν § Χριστόν, καθὼ[ς]
ᶜ καί[ ] τινες αὐτῶν ἐπε[ί]-
ρασαν, [26] καὶ ὑπὸ τ[ῶν]
ὄφεων [27] ἀπώλοντο.
10 Μηδὲ γογγύζ[ετε]
καθὼς ᶜ καί[ ] τινε[ς]
τῶν ἐγόγγυσαν, Ϗ [ἀπώ]-
λοντο [27] ὑπὸ το[ῦ ὀλο]-
θρευτοῦ.
11 Ταῦτα δὲ [ ]
[**] τύποι [29] συν[έβαινον]
ἐκείνοις· [12] ἐγ[ράφη δὲ]
πρὸς [30] νουθεσ[ίαν ἡμῶν,]
εἰς οὓς τὰ [32] [τέλη τῶν]
αἰώνων [34] κα[τήντησεν.]
12 Ὥστε ὁ [δοκῶν]
[39] ἑστάναι, β[λεπέτω μὴ]
[32] πέσῃ.
13 Πειρασ[μὸς ὑμᾶς οὐκ]
[13] εἴληφε[ν εἰ μὴ ἀν]-
θρώπινος[·]
Θεός, ὃς [ ]
πειρασθ[ῆναι]

A. D. 57.

1 Phi. 3. 14.
2 καταστρύω
3 καταλαμ-
βάνω.
4 s. χώρα.
5 Lu. 13. 24.
6 Joo. 20. 25.
7 s. κατά.
8 Nu. 11. 34.
9 ch. 7. 9.
10 ἐπιθυμέω.
11 s. ἀγωνί-
ζονται.
* ὡσπερ-ί.
12 γράφω.
13 λαμβάνω.
14 καθίζω.
† ὑποπιάζω-ί.
al. ὑποπιέ-
ζω.
15 Lu. 18. 5.
16 ἀνίστημι.
17 2 Co. 11. 23.
18 Ex. 32. 6.
‡ conj. ἄλλως.
19 Ro. 1. 28.
20 ch. 6. 18.
21 γίνομαι.
22 πίπτω.
23 s. νεκροί.
§ κύριον,-ἡ.
alii Θεόν,
‖ γάρ-a.
24 εἰμί.
25 διέρχομαι.
26 s. αὐτόν.
27 ἀπολλύω.
** τυπικῶς-n.
29 συμβαίνω
30 Ep. 6. 4.
31 Ro. 7. 14.
32 He. 9. 26.
33 φάγω.
34 καταντάω
35 He. 9. 10.
36 ch. 7. 40.
37 πίνω.
38 s. ἑαυτῷ.
39 ἵστημι.
40 ch. 2. 4. 13.
41 Mat. 3. 17.

[redacted]

[1]δύνασθε,* ἀλλὰ ποιή-
σει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ
τὴν [2]ἔκβασιν, τοῦ [1]δύ-
νασθαι [b]ὑμᾶς[|] [4]ὑπε-
νεγκεῖν.
14 Διόπερ, ἀγαπητοί
μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς
εἰδωλολατρείας.
15 Ὡς [5]φρονίμοις λέ-
γω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ
φημι.
16 Τὸ [6] ποτήριον τῆς
†εὐλογίας ὃ εὐλογοῦ-
μεν, οὐχὶ [7]κοινωνία τοῦ
αἵματος τοῦ Χριστοῦ
[8]ἐστι; [6]τὸν ἄρτον ὃν
[9]κλῶμεν, οὐχὶ κοινω-
νία τοῦ σώματος τοῦ
‡Χριστοῦ [10]ἐστιν;
17 "Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν
σῶμα οἱ πολλοί [10]ἐ-
σμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ
τοῦ ἑνὸς ἄρτου [11]μετέ-
χομεν.
18 Βλέπετε τὸν Ἰσρα-
ὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ
ἐσθίοντες τὰς θυσίας,
[9]κοινωνοὶ τοῦ θυσια-
στηρίου εἰσί;
19 Τί οὖν φημι; [c]ὅτι
εἴδωλον τί [10]ἐστιν;
|| **ὅτι εἰδωλόθυτον
τί [10]ἐστιν;
20 Ἀλλ' [16]ὅτι ἃ ††θύ-
ει[17] τὰ ἔθνη, [18]δαιμονί-
οις θύει, καὶ οὐ Θεῷ·
οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινω-
νοὺς τῶν δαιμονίων
γίνεσθαι.
21 Οὐ [1]δύνασθε ποτή-
ριον Κυρίου πίνειν, καὶ
ποτήριον δαιμονίων·
[1]δύνασθε τραπέζης
Κυρίου μετέχειν, καὶ
τραπέζης δαιμονίων.

22 "Η [20]παραζηλοῦμεν
τὸν Κύριον; μὴ ἰσχυρό-
τεροι αὐτοῦ [10]ἐσμεν;
23 Πάντα [b]μοι[|] [2]ἔξ-
εστιν, ἀλλ' οὐ πάντα
συμφέρει· πάντα [b]μοι[|]
[2]ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα
οἰκοδομεῖ.
24 Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ
ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ
ἑτέρου [b]ἕκαστος.[|]
25 Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ
πωλούμενον ἐσθίετε,
μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ
τὴν συνείδησιν.
26 Τοῦ [8] γὰρ Κυρίου ἡ
γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐ-
τῆς.
27 Εἰ [d]δέ[|] τις καλεῖ
ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, §καὶ
θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν
τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν
ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρί-
νοντες[13] διὰ τὴν [14]συν-
είδησιν.
28 Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴ-
πῃ· Τοῦτο ||εἰδωλόθυ-
τόν [10]ἐστι· μὴ ἐσθίετε,
δι' ἐκεῖνον τὸν [15]μηνύ-
σαντα, καὶ τὴν συνεί-
δησιν· [b]τοῦ γὰρ Κυρίου
ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα
αὐτῆς.[|]
29 Συνείδησιν δὲ λέγω
οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ
τὴν τοῦ ἑτέρου. "Ινατί
γὰρ ἡ ἐλευθερία μου
κρίνεται ὑπὸ ἄλλης
συνειδήσεως;
30 Εἰ [b]δὲ[|] ἐγὼ χάριτι
μετέχω, τί βλασφημοῦ-
μαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχα-
ριστῶ;
31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε,
εἴτε πίνετε, εἴτε τι

A. D. 57.

1 δύναμαι.
* ὑπενεγ-
κεῖν,-f.
2 ἔξειμι.
3 He. 13. 7.
4 ὑποφέρω,
2 Ti. 3. 11.
1 Pe. 2. 19.
Ps. 55. 12.
5 ch. 4. 10.
Mat. 25. 2.
6 s. κατά.
† εὐχαριστί-
ας-n.
7 Ro. 15. 26.
8 Ps. 24. 1.
9 κλάω.
‡ κυρίου-n.
10 εἰμί.
§ εἰς δεῖπνον
-f. q. s.
11 ver. 21,30.
ch. 9. 10. 12.
He. 2. 14.
5. 13.
7. 13.
12 ver. 20.
Lu. 5. 10.
13 ch. 2. 14.
14 ver. 28, 29.
Ro. 13. 5.
|| ἱερόθυτόν-h
** al. transp.
al. ἢ ὅτι εἰδ.
τί ἐστιν;-e.
15 Lu. 20. 37.
Jno. 11. 57.
Ac. 23. 30.
16 s. φημι.
†† ἃ θύουσι,
δαιμ. θύ-
ουσι,-h.
17 ch. 5. 7.
18 ver. 21.
Jno. 7. 20.
Ac. 17. 18.
19 γίνομαι.
20 Ro. 10. 19.
De. 32. 21.
Ecclus. 30.
3.

ποιεῖτε, πάντα εἰς δό-
ξαν Θεοῦ ποιεῖτε.
32 Ἀπρόσκοποι [2] γί-
νεσθε καὶ Ἰουδαίοις ϗ
Ἕλλησι καὶ τῇ ἐκκλη-
σίᾳ τοῦ Θεοῦ·
33 Καθὼς [3] κἀγὼ πάν-
τα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ
ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμ-
φέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν
πολλῶν, ἵνα [4] σωθῶσι.

Κεφ. ιαʹ.

ΜΙΜΗΤΑΙ[5] μου [2] γί-
νεσθε, καθὼς [3] κἀγὼ
Χριστοῦ.
2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ὅτι [7] πάντα
μου [8] μέμνησθε, καὶ κα-
θὼς [9] παρέδωκα ὑμῖν
τὰς παραδόσεις [11] κατ-
έχετε.
3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέ-
ναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς
ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστό[ς]
[13] ἐστι· κεφαλὴ δὲ
γυναικὸς, ὁ ἀνήρ· κε-
φαλὴ δὲ Χριστοῦ, ὁ
Θεός.
4 Πᾶς ἀνὴρ προσευχό-
μενος ἢ προφητεύων,
κατὰ [13] κεφαλῆς ἔχων,
[14] καταισχύνει τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ.
5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προς-
ευχομένη ἢ προφητεύ-
ουσα [17] ἀκατακαλύπτῳ
τῇ κεφαλῇ, καταισχύ-
νει τὴν κεφαλὴν ‖ ἑαυ-
τῆς· ἓν γάρ [13] ἐστι καὶ
τὸ αὐτὸ τῇ [19] ἐξυρημέ-
νῃ.
6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύ-
πτεται[20] γυνὴ, ϗ [21] κει-
ράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν
γυναικὶ τὸ κείρασθαι
ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυ-
πτέσθω.[20]
7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ
ὀφείλει κατακαλύπτε-
σθαι τὴν κεφαλὴν, εἰ-
κὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπ-
άρχων· γυνὴ δὲ δόξα
ἀνδρός [13] ἐστιν.
8 Οὐ γάρ [13] ἐστιν ἀνὴρ
ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ
ἐξ ἀνδρός.
9 Καὶ γὰρ οὐκ [6] ἐκτί-
σθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυ-
ναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ
τὸν ἄνδρα.
10 Διὰ τοῦτο * ὀφεί-
λει ἡ γυνὴ † ἐξουσίαν
ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς, διὰ τοὺς ‡ ἀγγέ-
λους.
11 Πλὴν § οὔτε ἀνὴρ
χωρὶς γυναικὸς, οὔτε
γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, ἐν
Κυρίῳ.
12 Ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ
ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ
ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναι-
κός· τὰ δὲ πάντα [15] ἐκ
τοῦ Θεοῦ.
13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς
κρίνατε· πρέπον [13] ἐστὶ
[16] γυναῖκα ἀκατακάλυ-
πτον τῷ Θεῷ προσεύ-
χεσθαι;
14 c Ἢ | οὐδὲ ‖ αὐτὴ |
** ἡ φύσις διδάσκει
ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν
[18] κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ
ἐστι·
15 Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,
δόξα αὐτῇ [13] ἐστιν,
ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ [22] πε-
ριβολαίου [23] δέδοται
c αὐτῇ.|

A. D. 57.

1 Ac. 24. 16. Phi. 1. 10.
2 γίνομαι
3 καὶ ἐγώ.
4 σώζω
5 ch. 4. 16.
6 κτίζω
7 s. κατά.
* οὐκ-f.
† conj. ἐξουσίαν, s. ἐξιοῦσα.
‡ conj. ἀγελαίους, s. ὄχλους.
§ οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός,-a
8 μιμνήσκομαι.
10 ch. 7. 30. Ro. 1. 18.
11 Mat. 15. 2. Col. 2. 8.
12 εἰμί.
13 ver. 5,7,10.
14 s. ἱμάτιον, v. τι, i. e. κάλυμμα.
15 s. ἐστι.
16 γυνή.
17 ver. 13. Ge. 38. 15.
18 ver. 15.
‖ αὐτῆς s. αὐτῆς-n.
** al. transp.
19 ξυράω, ver. 6. Ac. 21. 24.
20 s. κατὰ τὴν κεφαλήν.
21 κείρω, Ac. 8. 32.
22 He. 1. 12. J 26. 6.
23 δίδωμι.

[redacted]

16 Εἰ δέ τις δοκεῖ φι-
λόνεικος [1] εἶναι, ἡμεῖς
τοιαύτην [2] συνήθειαν
οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκ-
κλησίαι τοῦ Θεοῦ.
17 Τοῦτο δὲ * παραγ-
γέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι
οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον,
ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον [b] συν-
έρχεσθε.
18 Πρῶτον μὲν γὰρ
συνερχομένων ὑμῶν ἐν
τῇ | ἐκκλησίᾳ, ἀκούω
[b] σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπ-
άρχειν· καὶ μέρος [11] τι
πιστεύω.
19 Δεῖ γὰρ καὶ [12] αἱρέ-
σεις [c] ἐν ὑμῖν | [1] εἶ-
ναι, ἵνα οἱ [13] δόκιμοι
φανεροὶ [14] γένωνται [c] ἐν
ὑμῖν.|
20 Συνερχομένων οὖν
ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ
ἔστι[15] [17] Κυριακὸν δεῖ-
πνον φαγεῖν.
21 Ἕκαστος γὰρ τὸ
ἴδιον δεῖπνον προλαμ-
βάνει [19] ἐν τῷ φαγεῖν·
καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ
μεθύει.
22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ
ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν
καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκ-
κλησίας τοῦ Θεοῦ
[a] καταφρονεῖτε, καὶ
καταισχύνετε τοὺς μὴ
ἔχοντας; [25] Τί ὑμῖν
εἴπω; ἐπαινέσω ‖ὑμᾶς
ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαι-
νῶ.
23 Ἐγὼ γὰρ [27] παρέ-
λαβον ἀπὸ τοῦ Κυρί-
ου, ὃ καὶ [29] παρέδωκα
ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰη-
σοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ [28]

A. D. 57.
1 εἰμί.
2 λαμβάνω.
3 Jno. 18. 39.
4 κλάω.
* παραγγέλλω οὐκ ἐπαινῶν.-i.
5 c. 14. 23, 26. Ac. 10. 27.
6 s. τὸν ἄρτον,
† al. θρυπτόμενον· al. διδόμενον.
7 Lu. 22. 19.
8 s. ἔλαβε.
9 Mat. 26. 28.
10 ch. 1. 10. Mat. 9. 16.
11 s. κατά.
12 Ac. 5. 17. Ga. 5. 20.
13 Ro. 14. 18.
14 γίνομαι.
15 s. τοῦτο.
16 ch. 2. 1.
17 Re. 1. 10.
18 s. τοῦ χρόνου.
19 Mar. 14. 8.
20 ἔρχομαι.
‡ τῷ κυρίῳ.-f.
§ τοῦ-m.
21 Mat. 24. 49. Ac. 2. 15.
22 ver. 29.
23 Mat. 6. 24. Lu. 16. 13.
24 ch. 3. 13.
25 s. χρήματα.
26 Mat. 23. 14.
‖ ὑμᾶς; Ἐν τούτῳ οὐκ-a.
27 παραλαμβάνω, ch. 15. 3.
28 Mat. 16. 3. Ac. 15. 9.
29 παραδίδωμι, ver. 2.

παρεδίδοτο, [a] ἔλαβεν
ἄρτον·
24 Καὶ εὐχαριστήσας
[4] ἔκλασε.[a] καὶ εἶπε
[b2] Λάβετε, φάγετε· |
τοῦτό μου [1] ἐστὶ τὸ σῶμα
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν [c4] κλώμε-
νον·| † τοῦτο ποιεῖτε εἰς
τὴν ἐμὴν [7] ἀνάμνησιν.
25 Ὡσαύτως καὶ [8] τὸ
ποτήριον, μετὰ τὸ δει-
πνῆσαι, λέγων· Τοῦτο
τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ
[9] διαθήκη [1] ἐστὶν ἐν τῷ
ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποι-
εῖτε ὁσάκις ἂν πίνη-
τε,| εἰς τὴν ἐμὴν ἀνά-
μνησιν.
26 Ὁσάκις γὰρ ἂν
ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦ-
τον, καὶ τὸ ποτήριον
[c] τοῦτο | πίνητε, τὸν θά-
νατον τοῦ Κυρίου κατ-
αγγέλλετε.[18] ἄχρις οὗ[18]
[b] ἂν | [20] ἔλθῃ.
27 Ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ
τὸν ἄρτον [b] τοῦτον,| ἢ
πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ
Κυρίου [22] ἀναξίως,‡ ἔνο-
χος [1] ἔσται τοῦ σώμα-
τος καὶ §αἵματος τοῦ
Κυρίου.
28 Δοκιμαζέτω [24] δὲ
ἄνθρωπος ἑαυτὸν, καὶ
οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου
ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ πο-
τηρίου πινέτω.
29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ
πίνων [c] ἀναξίως,| [26] κρί-
μα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ
πίνει, μὴ [28] διακρίνων
τὸ σῶμα [e] τοῦ Κυρί-
ου.|
30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν
|πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ

στοι, καὶ κοιμῶν-
ἱκανοί.
εἰ * γὰρ ἑαυτοὺς
διεκρίνομεν, οὐκ ἂν
ἐκρινόμεθα.
Κρινόμενοι †δὲ, ὑπὸ
Κυρίε [b]παιδευόμε-
θα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κό-
σμῳ [7]κατακριθῶμεν.
33 Ὥστε, ἀδελφοί μου,
συνερχόμενοι [8]εἰς τὸ
φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέ-
χεσθε.
34 Εἰ [b]δέ [1]τις πεινᾷ,
ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα
μὴ εἰς κρίμα συνέρχη-
σθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς
ἂν [10]ἔλθω, διατάξο-
μαι.

Κεφ. ιβʹ.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν [11]πνευ-
ματικῶν,[12] ἀδελφοὶ,
οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνο-
εῖν.
2 Οἴδατε[13] §ὅτι ἔθνη
ἦτε, πρὸς τὰ εἴδωλα
τὰ ‖[17]ἄφωνα, ὡς ἂν
[18]ἤγεσθε, [19]ἀπαγόμε-
νοι.
3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν
ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι
Θεοῦ λαλῶν, †† λέγει [21]
ἀνάθεμα Ἰησῦν· καὶ οὐ-
δεὶς δύναται ‡‡εἰπεῖν
Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ
ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.
4 Διαιρέσεις [22]δὲ χα-
ρισμάτων [2]εἰσὶ, τὸ δὲ
αὐτὸ Πνεῦμα·
5 Καὶ διαιρέσεις δια-
κονιῶν[23] [2]εἰσὶ, καὶ ὁ
αὐτὸς Κύριος·
6 Καὶ διαιρέσεις [24]ἐν-
εργημάτων [2]εἰσὶν, ὁ δὲ

A. D. 57.

1 Mat. 14. 14.
2 εἰμί.
* δὲ-ℏ.
3 διακρίνω.
4 δίδωμι.
† δὲ ὑπὸ κυρίε, παιδ.-α.
5 Ac. 7. 22. 2 Co. 6. 9.
6 2 Co. 4. 2.
7 Mar. 16. 16.
8 ch. 6. 12.
9 s. εἰς τὸ κυριακὸν δεῖπνον.
10 ἔρχομαι.
11 s. πραγμάτων v. χαρισμάτων.
12 Ro. 7. 14.
13 Je. 33. 6.
‡ ἐνέργεια δυνάμεως,-n.
14 Ro. 14. 1.
15 εἴδω.
16 ch. 14. 26. Ecc. 47. 17.
§ ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε,-h. al. ὅτε ἔθνη ἦτε, conj. ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, ἦτε.
‖ ἄμορφα,-n.
17 ch. 14. 10.
18 ἄγω.
19 Mat. 27. 2, 31
** alii ἴδια.
20 s. μερίδι.
†† λέγει· Ἀνάθεμα Ἰησοῦς s. Ἰησοῦ-i.
21 ch. 16. 22.
‡‡ εἰπεῖν· Κύριος Ἰησοῦς-n.
22 ver. 5. 6.
23 ch. 16. 15. Lu. 10. 40.
24 ver. 10.

αὐτός [2]ἐστι [1]Θεὸς, ὁ
ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν
πᾶσιν.
7 Ἑκάστῳ δὲ [4]δίδοται
ἡ [5]φανέρωσις τῦ Πνεύ-
ματος πρὸς τὸ [6]συμφέ-
ρον.
8 Ὧι μὲν γὰρ διὰ τοῦ
Πνεύματος [4]δίδοται
λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ
λόγος γνώσεως, κατὰ
τὸ αὐτὸ Πνεῦμα·
9 Ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν
τῷ αὐτῷ Πνεύματι·
ἄλλῳ δὲ χαρίσματα
[12]ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ
Πνεύματι·
10 Ἄλλῳ δὲ ‡ἐνερ-
γήματα δυνάμεων, ἄλ-
λῳ δὲ προφητεία,
ἄλλῳ δὲ [14]διακρίσεις
πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ
γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ
δὲ [16]ἑρμηνεία γλωσ-
σῶν.
11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐν-
εργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐ-
τὸ Πνεῦμα, διαιροῦν
ἰδίᾳ[20] **ἑκάστῳ κα-
θὼς βούλεται.
12 Καθάπερ γὰρ τὸ
σῶμα ἓν [2]ἐστι, καὶ
μέλη ἔχει πολλὰ, πάν-
τα δὲ τὰ μέλη τοῦ ἑνὸς
σώματος τοῦ ἑνὸς [2]ἐστι
πολλὰ [2]ὄντα, ἕν
σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χρι-
στός.
13 Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ
Πνεύματι ἡμεῖς πάν-
τες εἰς ἓν σῶμα ἐβα-
πτίσθημεν· εἴτε Ἰου-
δαῖοι, εἴτε Ἕλληνες,
εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύ-
θεροι· καὶ πάν-

[redacted]

νεῦμα [1]ἐποτί-

γὰρ τὸ σῶμα
τιν ἓν μέλος,
λά.
εἴπῃ ὁ πους·
ς εἰμὶ χεὶρ,
ἐκ τοῦ σώμα-
παρὰ τοῦτο
ιν ἐκ τοῦ σώ-

ἐὰν εἴπῃ τὸ
τι ρὐκ εἰμὶ
;, οὐκ εἰμὶ ἐκ
τος· οὐ παρὰ
; [3]ἔστιν ἐκ τοῦ

λον τὸ σῶμα
;, ποῦ ἡ ἀκοή;
ἀκοὴ, ποῦ ἡ
ις;
δὲ ὁ Θεὸς
τὰ μέλη, ἓν
αὐτῶν ἐν τῷ
καθὼς [14]ἠθέ-

[8]ἦν τὰ πάν-
λος, ποῦ τὸ

δὲ πολλὰ
, ἓν δὲ σῶ-

ύναται [b]δὲ ι
ὸς εἰπεῖν τῇ
οείαν σου οὐκ
ίλιν ἡ κεφαλὴ
σί· Χρείαν
ἔχω.
πολλῷ μᾶλ-
κοῦντα μέλη
τος ἀσθενέςε-
ιν, ἀναγκαῖά

[2]δοκοῦμεν
[3]εἶναι τοῦ

σώματος, τούτοις τι-
μὴν περισσοτέραν πε-
ριτίθεμεν· καὶ τὰ ἀ-
σχήμονα ἡμῶν εὐσχη-
μοσύνην περισσοτέραν
ἔχει.
24 Τὰ δὲ [5]εὐσχήμο
να ἡμῶν, οὐ χρείαν
ἔχει.† Ἀλλ' ὁ Θεὸς
[7]συνεκέρασε τὸ σῶ-
μα, τῷ [8]ὑστεροῦντι
[9]περισσοτέραν [21]δοὺς
τιμήν·
25 Ἵνα μὴ [3]ᾖ ‡σχί-
σμα ἐν τῷ σώματι, ἀλ-
λὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλ-
λήλων μεριμνῶσι τὰ
μέλη.
26 Καὶ εἴτε πάσχει
ἓν μέλος, [10]§συμπάσχει
πάντα τὰ μέλη· εἴτε
δοξάζεται ἓν μέλος,
[11]‖συγχαίρει πάντα τὰ
μέλη.
27 Ὑμεῖς δέ [3]ἐςε σῶμα
Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ
** μέρους.
28 Καὶ οὓς μὲν [13]ἔθε-
το ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλη-
σίᾳ πρῶτον ἀποστό-
λους, δεύτερον προφή-
τας, τρίτον διδασκά-
λους, ἔπειτα δυνάμεις,
εἶτα χαρίσματα ἰαμά-
των, [15]ἀντιλήψεις,
[16]κυβερνήσεις, γένη
γλωσσῶν.
29 Μὴ πάντες ‡‡ἀπό-
ςολοι; μὴ πάντες προ-
φῆται; μὴ πάντες δι-
δάσκαλοι; μὴ πάντες
δυνάμεις;
30 Μὴ πάντες χαρι-
σματα ἔχουσιν [20]ἰαμά-
των; μὴ πάντες γλώσ-

A. D. 57.

* Vide App.
1 ποτίζω.
2 περιτίθημι, Mat. 21. 33. 27. 28, 48. Mar. 12. 1. 15. 17, 36. Jno. 19. 29.
3 εἰμί.
4 ver. 23.
5 Mar. 15. 43.
† τιμῆς-f.
6 s. ἵνα αὐτοῖς τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν.
7 συγκεράννυμι, He. 4. 2. 2 Mac. 15. 39.
8 s. μέρει.
9 s. τιμῆς.
‡ σχίσματα-n.
§ συμπάσχῃ-n.
10 Ro. 8. 17.
‖συγχαίρῃ-n.
11 ch. 13. 6. Lu. 15. 6. Phi. 2. 17, 18.
** μέλους-n.
12 Ju. 16. 9. 1 Sa. 26. 19.
13 τίθημι.
14 θέλω.
15 Ps. 20. 19. 83. 8. 108. 8.
16 Pr. 1. 5. 11. 14.
†† ὁ-m.
17 πούς.
‡‡ ἀπόστολοι-n.
18 s. κατά.
19 s. μέρη.
20 ver. 9, 28. Je. 46. 11.
21 δίδωμι.

σαις λαλοῦσι; μὴ πάν-
τες διερμηνεύουσι;
31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ
χαρίσματα τὰ κρείτ-
τονα· καὶ ἔτι καθ'
ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν
δείκνυμι.

Κεφ. ιγ'.

ΕΑΝ ταῖς γλώσσαις
τῶν ἀνθρώπων λαλῶ
καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀ-
γάπην δὲ μὴ ἔχω, γέ-
γονα χαλκὸς ἠχῶν,
ἢ κύμβαλον ἀλαλά-
ζον.
2 Καὶ ἐὰν ἔχω προφη-
τείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυ-
στήρια πάντα, καὶ πᾶ-
σαν τὴν γνῶσιν· καὶ ἐὰν
ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν,
ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,
ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐ-
δέν εἰμι.
3 Καὶ ἐὰν ψωμί-
σω πάντα τὰ ὑπάρχον-
τά μου, καὶ ἐὰν παρα-
δῶ τὸ σῶμά μου ἵνα
καυθήσωμαι, ἀγά-
πην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν
ὠφελοῦμαι.
4 Ἡ ἀγάπη μακρο-
θυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ
ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγά-
πη οὐ περπερεύεται, οὐ
φυσιοῦται,
5 Οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ
ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ
παροξύνεται, οὐ λο-
γίζεται τὸ κακόν,
6 Οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ
ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ
τῇ ἀληθείᾳ·
7 Πάντα στέγει,
πάντα πιστεύει, πάντα
ἐλπίζει, πάντα ὑπομέ-
νει.
8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε
ἐκπίπτει. Εἴτε δὲ προ-
φητεῖαι, καταργηθήσον-
ται· εἴτε γλῶσσαι, παύ-
σονται· εἴτε γνῶσις,
καταργηθήσεται.
9 Ἐκ μέρους γὰρ γι-
νώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους
προφητεύομεν·
10 Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ
τέλειον, τότε τὸ ἐκ
μέρους καταργηθήσε-
ται.
11 Ὅτε ἤμην νήπι-
ος, ὡς νήπιος ἐλάλουν,
ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς
νήπιος ἐλογιζόμην·
ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ,
κατήργηκα τὰ τοῦ νη-
πίου.
12 Βλέπομεν γὰρ ἄρ-
τι δι' ἐσόπτρου ἐν
αἰνίγματι, τότε δὲ
πρόσωπον πρὸς πρόσω-
πον· ἄρτι γινώσκω ἐκ
μέρους, τότε δὲ ἐπι-
γνώσομαι καθὼς καὶ ἐπ-
εγνώσθην.
13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις,
ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία
ταῦτα· μείζων δὲ τού-
των ἡ ἀγάπη.

Κεφ. ιδ'.

ΔΙΩΚΕΤΕ τὴν ἀγά-
πην· ζηλοῦτε δὲ τὰ
πνευματικά· μᾶλλον
δὲ ἵνα προφητεύητε.
2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσ-
σῃ οὐκ ἀνθρώποις
λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ·
οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύ-
ματι δὲ λαλεῖ μυστή-
ρια.

1 Lu. 24. 27.
2 Ro. 9. 6.
3 ch. 13. 4.
* μείζονα.-n.
4 καταργέω.
5 Ro. 7. 13.
6 ch. 12. 27.
† δὲ-ι.
7 ch. 8. 1.
8 ἔρχομαι.
‡ ἐνεῖμι ἢ χαλκὸς-n.
9 γίνομαι.
10 εἰμί.
11 Lu. 21. 25.
12 ch. 3. 1.
13 Mar. 5. 38.
14 λαλέω.
15 λογίζομαι.
16 Lu. 16. 4.
17 Jno. 8. 54.
18 Ja. 1. 23.
19 Ro. 12. 20.
§ ὡς s. καί-f.
‖ ψωμίζω.
20 Nu. 12. 8.
** καυχήσωμαι,-n.
21 καίω. [σκω
22 ἐπιγινώ-
23 ch. 14. 6.
24 Ro. 12. 13.
25 Mat. 18. 26.
26 ch. 12. 31.
27 ch. 5. 2.
28 s. χαρίσματα.
29 ch. 7. 36.
†† τὸ μὴ ἑαυτῆς-n.
‡‡ γλώσσαις-n.
30 Ac. 2. 4.
31 Ac. 17. 16.
32 ch. 4. 1. 2 Co. 10. 2.
33 ch. 12. 26.
34 ch. 9. 12.
§§ στέργει-n.
35 v. 15, 32.
‖‖ πνεῦμα-n.

λω δὲ πάντας
λαλεῖν γλώσσαις,
ν δὲ ἵνα προφη-
ε. Μείζων γὰρ ὁ
τεύων ἢ ὁ λαλῶν
ταις, ἐκτὸς εἰ μὴ
νεύη, ἵνα ἡ ἐκ-
ι οἰκοδομὴν [7] λά-

νὶ δὲ, ἀδελφοὶ,
λθω πρὸς ὑμᾶς
αις λαλῶν, τί
ι ὠφελήσω, ἐὰν
ν λαλήσω ἢ ἐν
αλύψει, ἢ ἐν
ἢ ἐν [15] προφη-
ὶν διδαχῇ;
ως τὰ ἄψυχα
[8] διδόντα, εἴτε
εἴτε [16] κιθάρα,
αστολὴν τοῖς

a ch. 12. 31.
Lu. 6. 15.
† πνευματι-
κῶν-n.
6 pro πνευ-
ματικῶν, sc.
χαρισμάτων
7 λαμβάνω.
‡ προφητεύ-
ητε-n. [μαι.
8 προσεύχο-
9 ἔρχομαι.
10 ver. 15, 32.
ch. 2. 11.
Ro. 1. 9.
11 ὠφελέω.
12 ver. 15, 19.
ch. 1. 10.
Lu. 24. 45.
13 ver. 26.
ch. 1. 7.
14 Mar. 13. 22.
Ep. 5. 11.
15 ch. 12. 10.
Ro. 12. 6.
§ conj. Ὁμῶς

λων, [c] ἐν [1] ἐμοὶ βάρβα-
ρος.
12 Οὕτω ϗ ὑμεῖς, ἐπεὶ
[1] ζηλωταί [2] ἐστε [1] [8] πνευ-
μάτων, πρὸς τὴν οἰκο-
δομὴν τῆς ἐκκλησίας
ζητεῖτε ἵνα ‡ περισσεύ-
ητε.
13 Διόπερ ὁ λαλῶν
γλώσσῃ, [8] προσευχέσθω
ἵνα διερμηνεύῃ.
14 Ἐὰν γὰρ προσεύχω-
μαι γλώσσῃ, τὸ [10] πνεῦ-
μά μου προσεύχεται, ὁ
δὲ [12] νοῦς μȣ [13] ἄκαρπός
[2] ἐστι.
15 Τί οὖν [2] ἐστι; προσ-
εύξομαι [8] τῷ πνεύματι
[8] προσεύξομαι δὲ καὶ
τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ
πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ

19 'Αλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ
θέλω πέντε λόγυς * διὰ
τοῦ νοός μου λαλῆσαι,
ἵνα καὶ ἄλλους [1] κατη-
χήσω, ἢ μυρίους λόγυς
ἐν γλώσσῃ.
20 'Αδελφοί, μὴ παι-
δία [3] γίνεσθε ταῖς φρε-
σίν· [4] ἀλλὰ τῇ κακίᾳ
νηπιάζετε, ταῖς δὲ
φρεσὶ [5] τέλειοι [3] γίνε-
σθε.
21 'Εν τῷ νόμῳ [6] γέ-
γραπται· "Οτι ἐν ἑτε-
ρογλώσσοις,‡ καὶ ἐν
χείλεσιν § ἑτέροις λα-
λήσω τῷ λαῷ τούτῳ,
καὶ οὐδ' οὕτως εἰσα-
κούσονταί μου, λέγει
Κύριος.
22 "Ωστε αἱ γλῶσσαι
εἰς σημεῖόν [7] εἰσιν, οὐ
τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ
τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προ-
φητεία, οὐ τοῖς ἀπί-
στοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύ-
ουσιν.
23 'Εὰν οὖν [11] συνέλ-
θῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη
ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάν-
τες γλώσσαις λαλῶσιν,
[13] εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶ-
ται [c] ἢ ἄπιστοι,| οὐκ
[14] ἐροῦσιν ὅτι μαίνε-
σθε;
24 'Εὰν δὲ πάντες προ-
φητεύωσιν, [13] εἰσέλθῃ
δέ τις ἄπιστος, ἢ ἰδιώ-
της, [15] ἐλέγχεται ὑπὸ
πάντων, [17] ἀνακρίνεται
ὑπὸ πάντων.
25 [b] Καὶ οὕτω| τὰ κρυ-
πτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ
φανερὰ [3] γίνεται· καὶ
οὕτω [18] πεσὼν ἐπὶ πρόσ-
ωπον, προσκυνήσει τῷ
Θεῷ, [1] ἀπαγγέλλων ὅτι
ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν
[7] ἐστι.
26 Τί οὖν [7] ἐστιν,
ἀδελφοί; ὅταν [11] συν-
έρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν
ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν
ἔχει, γλῶσσαν ἔχει,
ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρ-
μηνείαν ἔχει· πάντα
πρὸς οἰκοδομὴν †γενέ-
σθω.[a]
27 Εἴτε γλώσσῃ τις
λαλεῖ, κατὰ δύο, ἢ τὸ
πλεῖστον τρεῖς,[8] καὶ
ἀνὰ μέρος· καὶ εἷς δι-
ερμηνευέτω.
28 'Εὰν δὲ μὴ [7] ᾖ δι-
ερμηνευτὴς, [8] σιγάτω
ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ
δὲ λαλείτω καὶ τῷ
Θεῷ.
29 Προφῆται δὲ δύο ἢ
τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ
[c] οἱ| ἄλλοι διακρινέτω-
σαν.[10]
30 'Εὰν δὲ ἄλλῳ [12] ἀ-
ποκαλυφθῇ καθημένῳ,
ὁ πρῶτος σιγάτω.
31 Δύνασθε γὰρ καθ'
ἕνα πάντες προφητεύ-
ειν, ἵνα πάντες μανθά-
νωσι, καὶ πάντες παρα-
καλῶνται.
32 Καὶ ‖ πνεύματα
προφητῶν προφήταις
ὑποτάσσεται.
33 Οὐ γάρ [7] ἐστιν ἀκα-
ταστασίας [16] ὁ Θεὸς,
ἀλλ' ** εἰρήνης, ὡς ἐν
πάσαις ταῖς ἐκκλησί-
αις τῶν †† ἁγίων.
34 Αἱ‡‡ γυναῖκες ὑμῶν
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σι-

A. D. 57.

1 Mat. 2. 8. 11. 4.
* τῷ νοΐ μου-i
2 Lu. 1. 4. Ac. 21. 21. Ro. 2. 18. Ga. 6. 6.
3 γίνομαι.
4 Pr. 7. 7. 9. 4. 11. 12.
5 ch. 2. 6. Phi. 3. 15. He. 5. 14.
† γινέσθω-a.
6 γράφω, Is. 28. 11, 12.
‡ ἑτέραις γλώσσαις-n.
§ ἑτέρων-n.
7 εἰμί.
8 s. ἔστω, v. λαλείτωσαν.
9 s. τις.
10 ch. 4. 7. 6. 5. 11. 29, 31. Mat. 16. 3.
11 συνέρχομαι.
12 ἀποκαλύπτω.
13 εἰσέρχομαι.
14 εἴρω.[μαι.
‖ πνεῦμα-i.
15 Mat. 18. 15.
16 Lu. 21. 9. 2 Co. 6. 5. 12. 20. Ja. 3. 16. Pr. 26. 28.
17 ch. 2. 14.
** εἰρήνης. 'Ως ἐν-a.
18 πίπτω.
†† ἁγίων, al γυναῖκες-a.
‡‡ 34 et 35, transp. post vs. 40.

γατωσαν· οὐ γὰρ ἐπι-
τέτραπται [*] [3] αὐταῖς
λαλεῖν, ἀλλ' † ὑποτάσ-
σεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νό-
μος λέγει.
35 Εἰ δέ τι [26] μαθεῖν
θέλουσιν, [5] ἐν οἴκῳ τοὺς
ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτά-
τωσαν. [7] Αἰσχρὸν γάρ
[8] ἐστι ‡ γυναιξὶν ἐν ἐκ-
κλησίᾳ λαλεῖν.
36 Ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λό-
γος τοῦ Θεοῦ [9] ἐξῆλθεν;
ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατ-
ήντησεν; [11]
37 Εἴ τις δοκεῖ προ-
φήτης [8] εἶναι ἢ [13] πνευ-
ματικὸς, ἐπιγινωσκέ-
τω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι
τοῦ | Κυρίου § [8] εἰσὶν
ἐντολαί.
38 Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,
|| ἀγνοείτω.
39 Ὥστε, ἀδελφοὶ, ζη-
λοῦτε [15] τὸ προφητεύειν,
καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις
μὴ κωλύετε.
40 Πάντα †† [17] εὐσχη-
μόνως καὶ κατὰ [18] τάξιν
[19] γινέσθω.

Κεφ. ιε'.

ΓΝΩΡΙΖΩ δὲ ὑμῖν,
ἀδελφοὶ, τὸ εὐαγγέ-
λιον ὃ [25] εὐηγγελισά-
μην ὑμῖν, ὃ καὶ [2] παρε-
λάβετε, ἐν ᾧ καὶ [23] ἑστή-
κατε·
2 Δι' οὗ καὶ σώζεσθε·
§§ [24] τίνι λόγῳ [25] εὐηγ-
γελισάμην ὑμῖν, |||| εἰ
[26] κατέχετε· [27] ἐκτὸς
εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσα-
τε.
3 Παρέδωκα [1] γὰρ ὑμῖν
25
ἐν πρώτοις ὃ καὶ [2] παρ-
έλαβον, ὅτι Χριστὸς
[4] ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ
τὰς γραφάς·
4 Καὶ ὅτι [6] ἐτάφη, καὶ
ὅτι [29] ἐγήγερται τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς
γραφάς·
5 Καὶ ὅτι [10] ὤφθη Κη-
φᾷ, εἶτα τοῖς δώδεκα.
6 Ἔπειτα [10] ὤφθη ἐπά-
νω πεντακοσίοις ἀδελ-
φοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ
πλείους μένουσιν [12] ἕως
ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ [14] ἐ-
κοιμήθησαν.
7 Ἔπειτα [10] ὤφθη Ἰα-
κώβῳ· εἶτα τοῖς ἀπο-
στόλοις πᾶσιν.
8 Ἔσχατον δὲ πάν-
των, ** ὡσπερεὶ τῷ ἐκ-
τρώματι, [16] [10] ὤφθη κἀ-
μοί.
9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλά-
χιστος τῶν ἀποστόλων,
ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κα-
λεῖσθαι ἀπόστολος, διό-
τι [20] ἐδίωξα τὴν ἐκκλη-
σίαν τοῦ Θεοῦ.
10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰ-
μὶ ὅ εἰμι· καὶ ἡ χάρις
αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ, ‡‡ οὐ
[21] κενὴ [19] ἐγενήθη, ἀλλὰ
περισσότερον αὐτῶν
πάντων [22] ἐκοπίασα·
οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ
χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν
ἐμοί.
11 Εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε
ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσο-
μεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύ-
σατε.
12 Εἰ δὲ Χριστὸς κη-
ρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν

A. D. 57.

1 παραδίδωμι
2 παραλαμβάνω. [ται-i
* ἐπιτρέπε-
3 ἐπιτρέπω.
† ὑποτασσέσθωσαν-n.
4 ἀποθνήσκω
5 ch. 7. 2.
6 θάπτω.
7 ch. 11. 6.
8 εἰμί.
‡ γυναικί-i.
9 ἐξέρχομαι.
10 ὄπτομαι.
11 καταντάω
12 s. ἐν βίῳ.
13 ch. 2. 15.
14 κοιμάω.
§ ἐςιν ἐντολή· al. ἐςιν, s. εἰσιν absque ἐντολαί.
|| ἀγνοεῖται.· n. al. conj. ἀγνοείσθω.
15 ch. 12. 31.
** ὡςπερεί τῳ-h.
16 Nu. 12. 12.
†† δὲ-m.
17 ch. 12. 23.
18 Col. 2. 5.
19 γίνομαι.
20 διώκω.
‡‡ πτωχὴ ἐκ ἐγενήθη-n.
21 2 Co. 6. 1.
22 κοπιάζω.
23 ἵστημι.
§§ (τίνι...ὑμῖν.)-ti.
24 s. ἐπί.
25 εὐαγγελίζομαι.
|||| ὀφείλετε κατέχειν-n
26 Ro. 1. 18.
27 s. λόγον.
28 μανθάνω.
29 ἐγείρω.

[1]ἐγήγερται, πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάςασις νεκρῶν οὐκ [3]ἔστιν;
13 Εἰ δὲ ἀνάςασις νεκρῶν οὐκ [3]ἔςιν, οὐδὲ Χριςὸς [1]ἐγήγερται.
14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ [1]ἐγήγερται, κενὸν ἄρα *τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ c δὲ | καὶ ἡ πίςις †ὑμῶν.
15 Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ [7]ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ· ὅτι [11]ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι [1]ἤγειρε τὸν Χριςὸν, ὃν οὐκ [1]ἤγειρεν, c εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ [1]ἐγείρονται.|
16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ [1]ἐγείρονται, οὐδὲ Χριςὸς [1]ἐγήγερται.
17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ [1]ἐγήγερται, [15]ματαία ἡ πίςις ὑμῶν· ἔτι [3]ἐςὲ ἐν ταῖς [17]ἁμαρτίαις ὑμῶν·
18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριςῷ, [19]ἀπώλοντο.
19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ [21]ἠλπικότες [3]ἐσμὲν ἐν Χριςῷ μόνον, [22]ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων [3]ἐσμέν.
20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς [1]ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων[23] b[24] ἐγένετο.|
21 Ἐπειδὴ γὰρ [25]δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ [25]δι' ἀνθρώπυ ἀνάστασις νεκρῶν.

A. D. 57.

1 ἐγείρω.
2 Jno. 5. 21.
3 εἰμί.
4 s. ἐστὶν.
* καὶ τὸ-h.
† ἡμῶν-n.
5 s. ἀναστήσονται.
‡ οἱ ἐν τ. π. αὐτῷ ἐλπίσαντες-n.
6 s. ἐλεύσεται.
7 Mat. 26. 60.
8 ch. 1. 8. Ro. 6. 21. 1 Pe. 4. 7.
§παραδιδῷ-h
9παραδίδωμι
10 Ro. 3. 3.
11 μαρτυρέω.
12 s. τῦ χρόνου.
13 τίθημι.
‖ αὐτοῦ-n.
14 Ps. 8. 6.
15 ch. 3. 20. Ac. 14. 15. Tit. 3. 9. Ja. 1. 26.
16 ὑποτάσσω ver. 28.
17 Jno. 8. 21.
19 ἀπολλύω, ch. 1. 18.
20 ch. 12. 6. Ep. 1. 23. Col. 3. 11.
21 ἐλπίζω.
22 Re. 3. 17.
23 κοιμάω.
24 γίνομαι.
** conj. ἀπ' ἔργων νεκρῶν.
†† νεκρῶν: εἰ δ. ν. οὐκ ἐγείρονται, τί-n.
25 Ro. 5. 12, 18, 19.

22 Ὥςπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκυσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριςῷ πάντες [2]ζωοποιηθήσονται.
23 Ἕκαςος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· [4]ἀπαρχὴ Χριςὸς, ἔπειτα οἱ Χριςοῦ,[5] ‡ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.
24 Εἶτα [6]τὸ [8]τέλος, ὅταν §[9]παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ πατρί· ὅταν [10]καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.
25 Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις [12]οὗ c ἂν | [13]θῇ πάντας τὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τὺς πόδας ‖ αὐτοῦ.
26 Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος.
27 Πάντα[14] γὰρ [16]ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα [16]ὑποτέτακται, δῆλον [4]ὅτι ἐκτὸς τοῦ [16]ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα.
28 Ὅταν δὲ [16]ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ [20]πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς [16]ὑποταγήσεται τῷ [16]ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα [3]ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.
29 Ἐπεὶ τί ποιησουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ** ὑπὲρ τῶν ††νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ ὐκ ἐγείρονται;

[redacted]

τί καὶ βαπτίζονται
ὑπὲρ *τῶν νεκρῶν;
30 Τί καὶ ἡμεῖς [1]κινδυ-
νεύομεν πᾶσαν ὥραν;
31 Καθ' ἡμέραν ἀπο-
θνήσκω, [2]νὴ [3]τὴν † ἡμε-
τέραν [5]καύχησιν, ἣν
ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
32 Εἰ [7]κατὰ ‡ ἄνθρω-
πον [8]ἐθηριομάχησα ἐν
Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ
§[9]ὄφελος,[10] εἰ νεκροὶ
οὐκ ἐγείρονται; Φά-
γωμεν καὶ [11]πίωμεν·
αὔριον γὰρ ἀποθνήσκο-
μεν.
33 Μὴ πλανᾶσθε· Φθεί-
ρουσιν[12] ἤθη ‖χρησθ'
[13]ὁμιλίαι κακαί.
34 Ἐκνήψατε[15] [17]δι-
καίως, καὶ μὴ ἁμαρτά-
νετε· [19]ἀγνωσίαν γὰρ
Θεοῦ τινες ἔχουσι.
Πρὸς [21]ἐντροπὴν ὑμῖν
λέγω.
35 Ἀλλ' [23]ἐρεῖ τις·
Πῶς ἐγείρονται οἱ νε-
κροί; ποίῳ δὲ σώματι
ἔρχονται;
36 Ἄφρον,[25] σὺ ὃ σπεί-
ρεις, οὐ ††ζωοποιεῖται,
ἐὰν μὴ [27]ἀποθάνῃ.
37 Καὶ ὃ σπείρεις, οὐ
τὸ σῶμα τὸ [29]γενησό-
μενον σπείρεις, ἀλλὰ
γυμνὸν κόκκον, εἰ [31]τύ-
χοι, σίτου, ἤ τινος τῶν
λοιπῶν.
38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ
δίδωσι σῶμα καθὼς
[33]ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ
τῶν σπερμάτων c τὸ
ἴδιον σῶμα.
39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ

A. D. 57.

* αὐτῶν;-a.
† ὑμετέραν-a ἡμετέραν-i.
1 Lu. 8. 23.
2 Ge. 42. 15.
3 s. μαρτύρομαι.
4 Jno. 3. 12.
5 Ro. 3. 27.
6 2 Co. 5. 1.
7 Ro. 3. 5.
‡ con. ἀνθρώπων. [χέω.
8 θηριομα-
§ ὄφελος; εἰ ν. οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν-a.
9 Ja. 2. 14, 16.
10 s. ἐστι v. ἔσται.
11 πίνω.
12 ch. 3. 17.
‖ χρηστὰ-a.
13 Lu. 24. 14.
14 s. σῶμα.
15 ἐκνήφω.
16 Ro. 8. 21.
17 Lu. 23. 41.
18 Ro. 2. 7.
19 1 Pe. 2. 15.
20 ch. 2. 14.
21 ch. 6. 5.
** Εἰ ἔστι σῶμα ψυχικόν, ἔστι καὶ-n.
22 εἰμί.
23 εἴρω.
24 γράφω.
25 Lu. 12. 20.
†† ζωογονεῖται,-n.
26 Ge. 2. 7.
27 ἀποθνή-
28 ζάω. [σκω.
29 γίνομαι.
30 s. γίνεται.
31 ch. 14. 10.
32 2 Co. 3. 6.
33 θέλω.
34 v. 48, 49.

αὐτὴ σάρξ· ἀλλὰ ἄλλη
μὲν [b]σὰρξ ‖ ἀνθρώπων,
ἄλλη δὲ [d]σὰρξ ‖ κτη-
νῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων,
ἄλλη δὲ πτηνῶν.
40 Καὶ σώματα [4]ἐπ-
ουράνια, καὶ σώματα
[6]ἐπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα
μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων
δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν
ἐπιγείων.
41 Ἄλλη δόξα ἡλίου,
καὶ ἄλλη δόξα σελή-
νης, καὶ ἄλλη δόξα
ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ
ἀστέρος διαφέρει ἐν
δόξῃ.
42 Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστα-
σις τῶν νεκρῶν. Σπεί-
ρεται [14] ἐν [16]φθορᾷ,
ἐγείρεται ἐν [18]ἀφθαρ-
σίᾳ·
43 Σπείρεται ἐν ἀτι-
μίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ·
σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,
ἐγείρεται ἐν δυνάμει·
44 Σπείρεται σῶμα ψυ-
χικόν,[20] ἐγείρεται σῶ-
μα πνευματικόν. **Ἔ-
στι[22] σῶμα ψυχικόν, καὶ
[22]ἔστι [d]σῶμα‖ πνευμα-
τικόν.
45 Οὕτω καὶ [24]γέγρα-
πται· [26]Ἐγένετο[25] ὁ
πρῶτος ἄνθρωπος Ἀ-
δὰμ εἰς ψυχὴν [28]ζῶ-
σαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ
[30]εἰς πνεῦμα [32]ζωοποι-
οῦν.
46 Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ
πνευματικὸν· ἀλλὰ τὸ
ψυχικὸν, ἔπειτα τὸ
πνευματικόν.
47 Ὁ πρῶτος ἄνθρω-
πος ἐκ γῆς, [34] χοϊκός· ὁ

δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ
Κύριος [1] ἐξ οὐρανοῦ.
48 Οἷος ὁ χοϊκός, τοι-
οῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί·
καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος,
τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουρά-
νιοι.
49 Καὶ καθὼς [3] ἐφορέ-
σαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ
χοϊκοῦ, * [3] φορέσομεν
καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπυ-
ραυίου.
50 Τῦτο δέ φημι, ἀδελ-
φοὶ, ὅτι [5] σὰρξ καὶ αἷμα
βασιλείαν Θεοῦ κληρο-
νομῆσαι οὐ δύνανται,
ὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρ-
σίαν κληρονομεῖ.
51 Ἰδοὺ, μυστήριον
ὑμῖν λέγω· † Πάντες
μὲν οὐ [11] κοιμηθησόμε-
θα, πάντες δὲ [12] ἀλλα-
γησόμεθα·
52 Ἐν [13] ἀτόμῳ, ἐν ‡ ῥι-
πῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ
ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλ-
πίσει [15] γὰρ, καὶ οἱ νε-
κροὶ [17] ἐγερθήσονται
ἄφθαρτοι, ϗ ἡμεῖς ἀλ-
λαγησόμεθα.[12]
53 Δεῖ γὰρ τὸ [19] φθαρ-
τὸν τῦτο [21] ἐνδύσασθαι
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνη-
τὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
[26] ἀθανασίαν.
54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρ-
τον τοῦτο ἐνδύσηται
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνη-
τὸν τοῦτο ἐνδύσηται
ἀθανασίαν, τότε [29] γε-
νήσεται ὁ λόγος [32] ὁ
[33] γεγραμμένος· [35] Κατ-
επόθη ὁ θάνατος εἰς
** [36] νῖκος.
55 Ποῦ σου, θάνατε,

A. D. 57.

1 Ac. 9. 5.
2 Lu. 16. 23.
3 φορέω, Mat. 11. 8.
4 δίδωμι.
* φορέσωμεν-n.
5 Mat. 16. 17.
6 ch. 7. 37.
7 ch. 16. 10.
8 ch. 3. 8.
9 εἰμί.
10 ver. 10.
† Vide App.
11 κοιμάω, ch. 7. 39.
12 ἀλλάσσω, Ac. 6. 14.
13 s. χρόνῳ.
‡ ῥοπῇ-n.
14 ver. 2.
15 s. ἡ σάλπιγξ.
16 διατάσσω.
17 ἐγείρω.
18 s. ἡμέραν ἀπὸ.
§ σαββάτῳ-ί.
19 ch. 9. 25.
20 Lu. 24. 1.
21 Ro. 13. 12.
22 τίθημι.
23 Mat. 6. 19.
24 εὐοδόω.
25 ἔρχομαι
26 1 Ti. 6. 16.
27 παραγίνομαι.
‖ δοκιμάσητε, δι' ἐπιστ. τούτους-n.
28 ἀποφέρω.
29 γίνομαι.
30 ch. 15. 10.
31 Is. 25. 8.
32 s. πρᾶγμα.
33 γράφω.
34 διέρχομαι.
35 καταπίνω
** νεῖκος.-n.
36 Mat. 12 20.

τὸ [1] κέντρον; Ποῦ
[2] ᾅδη, τὸ νῖκος;
56 Τὸ δὲ κέντρο[ν]
θανάτου, ἡ ἁμαρτ[ία]
δὲ δύναμις τῆς ἁμ[αρτί-]
ας, ὁ νόμος.
57 Τῷ δὲ Θεῷ
τῷ [4] διδόντι ἡμ[ῖν]
νῖκος διὰ τοῦ Κ[υρίου]
ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι[στοῦ.]
58 Ὥςτε, ἀδελφο[ί]
ἀγαπητοὶ, [6] ἑδραῖ[οι γί-]
νεσθε,[29] ἀμετακί[νητοι,]
περισσεύοντες ἐ[ν τῷ]
[7] ἔργῳ τῦ Κυρίου [πάν-]
τοτε, εἰδότες ὅτι [ὁ κό-]
πος ὑμῶν οὐκ [8] ἔς[τι κε-]
νὸς ἐν Κυρίῳ.

Κεφ. ιϛʹ.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς [14] λ[ογίας]
τῆς εἰς τὺς ἁγίυς,
[16] διέταξα ταῖς ἐκκ[λησί-]
αις τῆς Γαλατίας
καὶ ὑμεῖς ποιήσα[τε.]
2 Κατὰ μίαν [18]
βάτων[20] ἕκαςος
παρ' ἑαυτῷ [22] τι[θέτω,]
[23] θησαυρίζων ὅ,
[24] εὐοδῶται· ἵν[α μὴ]
ὅταν [25] ἔλθω, τότ[ε λο-]
γίαι [29] γίνωνται.
3 Ὅταν δὲ [27] πα[ραγέ-]
νωμαι, ὓς ἐὰν ‖ δ[οκιμά-]
σητε δι' ἐπιςολῶ[ν,]
τὺς πέμψω [28] ἀ[πενεγ-]
κεῖν τὴν [30] χάριν
εἰς Ἱερουσαλήμ.
4 Ἐὰν δὲ [9] ᾖ [32]
τοῦ κἀμὲ πορεύ[εσθαι,]
σὺν ἐμοὶ πορεύσο[νται.]
5 Ἐλεύσομαι[25] δὲ
ὑμᾶς ὅταν Μακεδ[ονίαν]
[34] διέλθω· (Μακεδ[ονίαν]
γὰρ διέρχομαι.)

παρόδῳ ἰδεῖν·
δὲ χρόνον τινὰ
ι πρὸς ὑμᾶς,
ιος ‡ἐπιτρέπῃ.
ῶ δὲ ἐν Ἐφέ-
ῆς ¹⁰πεντηκο-

ἰρ μοι ¹¹ἀνέ-
η ξ §¹²ἐνερ-
ντικείμενοι

¹⁶ἔλθῃ Τι-
ίπετε ἵνα
¹⁸γένηται
ὸ γὰρ ἔρ-
ἐργάζεται

ὺν αὐτὸν
προπέμ-
ἐν εἰρή-
πρός με·
ρ αὐτὸν
φῶν.¶
Ἀπολλὼ
πολλὰ

2 s. εἰς Χρι-
στόν.
3 τάσσω,
Ac. 13. 48.
4 Mar. 16. 20.
5 Ge. 38. 14.
† γάρ-α.
6 ch. 4. 12.
Mat. 11. 28.
7 ἐπιμένω.
‡ ἐπιτρέψῃ-ἡ
8 Lu. 21. 4.
9 s. ἡμέρας.
10 Ac. 2. 1.
11 ἀνοίγω.
12 ἀναπληρόω.
§ ἐναργὴς-ἡ.
13 Philem. 6.
He. 4. 12.
14 ἀναπαύω,
Mat. 11. 28.
15 Lu. 21. 15.
16 ἔρχομαι.
17 Lu. 1. 74.
18 γίνομαι.
19 ch. 1. 28.
20 ch. 11. 33.
Jno. 5. 3.
Ac. 17. 16.
He. 10. 13.

κονίαν τοῖς ἁγίοις ἔ- διαταξαν ἑαυτούς·
16 Ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι ⁴ καὶ ⁶κοπιῶντι.
17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ⁸ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·¹²
18 Ἀνέπαυσαν ¹⁴ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.‖
20 Ἀσπάζονται ...

'Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕ

Κεφ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόςολος
'Ιησοῦ Χριςοῦ διὰ θε-
λήματος Θεοῦ, καὶ Τι-
μόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ
ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ
[2]οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν
τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς
[3]οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ
'Αχαΐᾳ.
2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου 'Ιησοῦ
Χριςοῦ.
3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς
καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριςοῦ, ὁ
[11]πατὴρ τῶν [9]οἰκτιρ-
μῶν, καὶ [12]Θεὸς πάσης
[13]παρακλήσεως·
4 'Ο [15]παρακαλῶν ἡ-
μᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλί-
ψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύ-
νασθαι ἡμᾶς παρακα-
λεῖν τοὺς ἐν πάσῃ
θλίψει, διὰ τῆς παρα-
κλήσεως ἧς παρακα-
λούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ.
5 "Οτι καθὼς περισ-
σεύει τὰ [17]παθήματα
τοῦ Χριςοῦ εἰς ἡμᾶς,
οὕτω διὰ Χριςοῦ πε-
ρισσεύει καὶ ἡ παρά-
κλησις ἡμῶν.
6 Εἴτε δὲ θλιβόμεθα,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρα-
κλήσεως καὶ σωτηρίας,

A. D. 58.

* Vide App.
1 1 Co. 12. 6. Ja. 5. 16.
2 εἰμί.
3 ch. 8. 23. Lu. 5. 10.
4 s. ἴστε.
† περί-ι.
5 γίνομαι.
6 c. 4. 7, 17. 12. 7. Ro. 7. 13.
7 βαρέω, ch. 5. 4. Mat. 26. 43.
8 ch. 4. 8.
9 Ro. 12. 1.
10 ζάω
11 Lu. 6. 36.
12 Ro. 15. 5.
13 ver. 4–7. c. 7. 4, 7. 13. Ac. 4. 36.
14 ἔχω.
15 ver. 6. ch. 2. 7, 8. 5. 20. 6, 1. 7. 6, 7, 13.
16 πείθω.
17 ver. 6, 7. Ro. 7. 5. 8, 18. Ph. 3. 10. Col. 1. 24. 2 Ti. 3. 11.
18 He. 2. 3. Ja. 3. 4. Re. 16. 18.
19 ῥύω.
‡ ῥύσεται-n. al. ε.
20 ἐλπίζω.

* τῆς [1]ἐνεργουμέν
ὑπομονῇ τῶν α
παθημάτων, ὧν
ἡμεῖς πάσχομεν·
παρακαλούμεθα,
τῆς ὑμῶν παρακλή
καὶ σωτηρίας· κ
ἐλπὶς ἡμῶν βε
ὑπὲρ ὑμῶν·
7 Εἰδότες ὅτι ὥ
[3]κοινωνοί [2]ἐςε τῶ
θημάτων, οὕτω καὶ
παρακλήσεως.
8 Οὐ γὰρ θέλομεν
ἀγνοεῖν, ἀδελφοὶ,
τῆς θλίψεως ὑμῶ
[b]γενομένης [c]ἡμῖ
τῇ 'Ασίᾳ, ὅτι καθ
περβολὴν [7]ἐβαρήθ
ὑπὲρ δύναμιν, ὥςτ
απορηθῆναι [8] ἡμᾶ
τοῦ [10]ζῆν.
9 'Αλλὰ αὐτοὶ ἐν
τοῖς τὸ ἀπόκριμα
θανάτου [14]ἐσχήκ
ἵνα μὴ [16]πεπ
τες [9]ὦμεν ἐφ'
τοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ
τῷ ἐγείροντι τοὺ
κρούς·
10 "Ος ἐκ [18]τηλι
θανάτου [19]ἐῤῥύ
ἡμᾶς, καὶ ‡ ῥύεται
ὃν [20]ἠλπίκαμεν ὅτ
ἔτι ῥύσεται·
11 Συνυπουργού
καὶ ὑμῶν ὑπὲρ
τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ

λῶν [1]προσώπων τὸ [5]εἰς
ἡμᾶς [5]χάρισμα διὰ πολ-
λῶν εὐχαριςηθῇ ὑπὲρ
ἡμῶν.
12 Ἡ γὰρ [7]καύχησις
ἡμῶν αὕτη [8]ἐςὶ, [9]τὸ
[10]μαρτύριον τῆς [11]συν-
ειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν
‡ [12]ἁπλότητι καὶ [13]εἰ-
λικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν
σοφίᾳ [15]σαρκικῇ, ἀλλ'
ἐν χάριτι Θεοῦ [17]ἀνε-
ςράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ,
περισσοτέρως δὲ πρὸς
ὑμᾶς.
13 Οὐ γὰρ ἄλλα γρά-
φομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ
ἃ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ
[19]ἐπιγινώσκετε· ἐλ-
πίζω δὲ ὅτι c καὶ |
ἕως τέλους [19]ἐπιγνώ-
σεσθε·
14 Καθὼς καὶ [19]ἐπέ-
γνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέ-
ρους, ὅτι [21]καύχημα
ὑμῶν [8]ἐσμεν, καθάπερ
καὶ ὑμεῖς [23] ἡμῶν, ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ.
15 Καὶ ταύτῃ τῇ πε-
ποιθήσει [27]ἐβουλόμην
πρὸς ὑμᾶς [29]ἐλθεῖν
πρότερον, ἵνα δευτέραν
‖ χάριν [31]ἔχητε·
16 Καὶ δι' ὑμῶν ** δι-
ελθεῖν[32] εἰς Μακεδονί-
αν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μα-
κεδονίας [29]ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
πεμφθῆναι [34] εἰς τὴν
Ἰουδαίαν.
17 Τοῦτο οὖν ††βυλευ-
όμενος, μήτι ἄρα τῇ
ἐλαφρίᾳ [38]ἐχρησάμην;
ἢ ἃ βουλεύομαι, κατὰ
σάρκα [2]βουλεύομαι,
ἵνα [8]ᾖ παρ' ἐμοὶ * τὸ
ναὶ [4]ναὶ, καὶ τὸ οὒ οὔ;
18 Πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς,
ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ
πρὸς ὑμᾶς οὐκ † [6]ἐγένε-
το ναὶ καὶ οὔ.
19 Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ
υἱὸς Ἰησοῦς Χριςὸς ὁ
ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν [14]κη-
ρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ
Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέ-
ου, οὐκ [6]ἐγένετο ναὶ
καὶ οὒ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐ-
τῷ [6]γέγονεν.
20 Ὅσαι γὰρ [16]ἐπαγ-
γελίαι Θεῦ, ἐν αὐτῷ τὸ
ναὶ, § καὶ ἐν αὐτῷ τὸ
[19]ἀμὴν, τῷ Θεῷ πρὸς
δόξαν δι' ἡμῶν.
21 Ὁ δὲ [20]βεβαιῶν
ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χρι-
ςὸν, καὶ [22]χρίσας ἡμᾶς,
Θεός·
22 Ὁ καὶ [24]σφραγισά-
μενος ἡμᾶς, καὶ [26]δοὺς
τὸν [28]ἀῤῥαβῶνα τοῦ
Πνεύματος ἐν ταῖς καρ-
δίαις ἡμῶν.
23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα
τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι
ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν,
ὅτι φειδόμενος ὑμῶν,
οὐκέτι [29]ἦλθον εἰς Κό-
ρινθον.
24 Οὐχ ὅτι [30]κυριεύο-
μεν ὑμῶν τῆς πίστεως,
ἀλλὰ [32]συνεργοί [8]ἐσμεν
τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ
γὰρ πίςει [35]ἑστήκατε.

Κεφ. β'.

ΕΚΡΙΝΑ[36] δὲ ἐμαυ-
τῷ[37] τῦτο, τὸ μὴ πάλιν
[29]ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς
ὑμᾶς.

A. D. 58.

1 ch. 2. 10.
2 Lu. 14. 31.
* conj. τὸ ναὶ οὒ, καὶ τὸ οὒ ναί;
3 1 Co. 7. 7.
4 Mat. 5. 37.
5 s. διδόμενον
† ἔστι-h.
6 γίνομαι.
7 ch. 7. 4, 14.
8 εἰμί.
9 Ro. 2. 15.
‡ ἁγιότητι-n.
10 Mat. 8. 4.
11 Ac. 23. 1.
12 c. 8. 2; 11. 3.
13 ch. 2. 17.
14 κηρύσσω.
15 ch. 10. 4.
16 s. εἰσι.
17 ἀναςρέφω
§ χ δι' αὐτῦ τὸ-n. al. διὸ χ δι' αὐτῦ τὸ. i
18 Jno. 3. 3, 5.
19 ἐπιγινώσκω. c. 6. 9.
20 Mar. 16 20.
21 c. 5. 12.; 9. 3.
22 χρίω.
23 s. ἔσεσθε καύχημα.
24 Mat. 27. 66.
26 δίδωμι.
27 βούλομαι.
28 ch. 5. 5.
29 ἔρχομαι.
‖ χαρὰν-n.
30 Lu. 22. 25.
31 ἔχω. [i.
** ἀπελθεῖν-
32 διέρχομαι
33 ch. 8. 23.
34 Ac. 15. 3.
35 ἵςημι.
†† βυλόμενος-h.
36 κρίνω.
37 s. ἐν.
38 χράομαι.

[illegible] [4] λυπῶ
[illegible] [3] ἐστιν [1]
[illegible] με, εἰ
[illegible] μενος ἐξ
[illegible]
[illegible] ψα [c] ὑμῖν [1]
[illegible] α μὴ [9] ἐλ-
[illegible] χω ἀφ' ὧν
[illegible] ειν· [11] πε-
[illegible] πάντας
[illegible] ἐμὴ χαρὰ,
[illegible] ὐν [3] ἐστιν.
[illegible] πολλῆς θλί-
[illegible] [13] συνοχῆς
[illegible] γραψα ὑμῖν
[illegible] ῶν δακρύων,
[illegible] [15] λυπηθῆτε,
[illegible] ἀγάπην ἵνα
[illegible] ἣν ἔχω περισ-
[illegible] εἰς ὑμᾶς.
[illegible] τις [16] λελύπη-
[illegible] ἐμὲ [15] λελύπη-
[illegible] ἀπὸ μέρους,
[illegible] [*] [19] ἐπιβαρῶ
[illegible] ὑμᾶς.
[illegible] ὂν [21] τῷ τοιούτῳ
[illegible] τιμία αὕτη [e] ἡ
[illegible] ν πλειόνων.[1]
[illegible] τε τοὐναντίον
[illegible] λον ὑμᾶς χαρί-
[illegible], καὶ παρακαλέ-
[illegible] ήπως τῇ περισσο-
[illegible] λύπῃ [28] καταποθῇ
[illegible] οῦτος.
[illegible] ὸ παρακαλῶ ὑμᾶς
[illegible] ρῶσαι εἰς αὐτὸν
[illegible] πην.
[illegible] ἰς τοῦτο γὰρ καὶ
[illegible] ραψα, ἵνα [17] γνῶ
[illegible] [30] δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ
[illegible] πάντα ὑπήκοοί
[illegible] τε.
[illegible] ᾯ δέ τι χαρίζε-
[illegible], καὶ ἐγώ· καὶ γὰρ
[illegible] [**] εἴ τι [3] κεχάρι-
σμαι, ᾧ [3] κεχάρισμαι,
δι' ὑμᾶς, ἐν [4] προςώπῳ
Χριστοῦ,
11 [a] Ἵνα μὴ [6] πλεονε-
κτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σα-
τανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ
τὰ νοήματα ἀγνοοῦ-
μεν.
12 Ἐλθὼν [b] δὲ εἰς τὴν
Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέ-
λιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ
θύρας μοι [10] ἀνεῳγμέ-
νης ἐν Κυρίῳ,
13 Οὐκ [12] ἔσχηκα [14] ἄ-
νεσιν τῷ πνεύματί μου,
τῷ μὴ [16] εὑρεῖν με Τί-
τον τὸν ἀδελφόν μου·
ἀλλὰ [18] ἀποταξάμενος
αὐτοῖς, [20] ἐξῆλθον εἰς
Μακεδονίαν.
14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις
τῷ πάντοτε [22] θριαμ-
βεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
Χριστῷ, καὶ τὴν [23] ὀσμὴν
τῆς γνώσεως αὐτοῦ φα-
νεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν
παντὶ τόπῳ.
15 Ὅτι Χριστοῦ [24] εὐ-
ωδία [3] ἐσμὲν τῷ Θεῷ
ἐν τοῖς [26] σωζομένοις
καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμέ-
νοις·
16 Οἷς μὲν, [†] ὀσμὴ θα-
νάτου εἰς θάνατον· οἷς
δὲ, [‡] ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζω-
ήν· καὶ πρὸς ταῦτα τίς
ἱκανός;
17 Οὐ γάρ [3] ἐσμεν, ὡς
οἱ [§] πολλοὶ, καπηλεύον-
τες τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ [31] εἰ-
λικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ
Θεοῦ, [‖] [32] κατενώπιον
τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ
λαλοῦμεν.

A. D. 58.

1 ch. 6. 10. Jno. 16. 20.
2 χαρίζομαι.
3 εἰμί.
4 c. 1. 11; 4.6.
5 Lu. 15. 23.
6 ch. 7. 2.
7 γράφω.
8 c. 3. 4; 14.4.
9 ἔρχομαι.
10 ἀνοίγω.
11 πείθω.
12 ἔχω.
13 Lu. 21. 25.
14 c 7.5; 8.13.
15 λυπέω.
16 εὑρίσκω.
17 γινώσκω.
18 ἀποτάσσω
19 1 Th. 2. 9.
[*] ἐπιβαρῶ, πάντας-a.
20 ἐξέρχομαι.
21 s. χρῆμα
22 Col. 2. 15.
23 Jno. 12. 3.
24 Ep. 5. 2.
25 Wis. 3. 10. cf. 2 Mac. 6. 13.
26 1 Co. 1. 18.
27 s. δεῖ.
28 καταπίνω, ch. 5. 4. 1 Co. 15. 54.
[†] ὀσμὴ ἐκ θανάτου-n.
29 Ga. 3. 15.
[‡] ὀσμὴ ἐκ ζωῆς-n.
[§] λοιποὶ,-i.
30 c. 8. 2; 9. 13. Ro. 5. 4.
31 ch. 1. 12.
[‖] κατέναντι-h.
32 ch. 12. 19. Ep. 1. 4.
[**] ὃ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι-a.

Κεφ. γ'.

ΑΡΧΟΜΕΘΑ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ªεἰ μὴ χρήζομεν, ὥς τινες, συςατικῶν ἐπιςολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν d συςατικῶν;[1]

2 Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς [4] ἐςε, [5] ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων·

3 Φανερούμενοι ὅτι [4] ἐςὲ ἐπιςολὴ Χριςοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, [5] ἐγγεγραμμένη [6] οὐ μέλανι,[7] ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος· οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλ' ἐν [10] πλαξὶ καρδίας σαρκίναις·[11]

4 Πεποίθησιν [12] δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν·

5 Οὐχ ὅτι ἱκανοί [4] ἐσμεν [e] ἀφ' ἑαυτῶν[1] §λογίσασθαί τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ·

6 Ὃς καὶ [19] ἱκάνωσεν ἡμᾶς [20] διακόνυς καινῆς διαθήκης, οὐ ‖ γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ** ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7 Εἰ δὲ ἡ [23] διακονία τοῦ θανάτου ἐν [24] γράμμασιν, [25] ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, [27] ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι [1] ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπυ αὐτῦ, τὴν [2] καταργυμένην·

8 Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τῦ πνεύματος [4] ἔσται ἐν δόξῃ;

9 Εἰ γὰρ † ἡ διακονία τῆς [3] κατακρίσεως, δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης [e] ἐν [1] δόξῃ.

10 Καὶ γὰρ ‡ οὐδὲ [9] δεδόξασται τὸ [8] δεδοξασμένον,[9] ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς [12] ὑπερβαλλούσης δόξης.

11 Εἰ γὰρ τὸ [8] καταργούμενον, διὰ δόξης· πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ.

12 Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ [14] παῤῥησίᾳ [15] χρώμεθα·

13 Καὶ οὐ [16] καθάπερ Μωσῆς [17] ἐτίθει [18] κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ [1] ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.

14 Ἀλλ' [21] ἐπωρώθη τὰ [22] νοήματα αὐτῶν· ἄχρι γὰρ τῆς †† σημερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ [26] ἀνακαλυπτόμενον, ‡‡ ὅ, τι ἐν Χριστῷ καταργεῖται.

A. D. 53.

1 ἀτενίζω, Lu. 4. 20.
* ἢ μὴ-l.
2 v. 11, 13, 14. Ro. 3. 3.
3 Ro. 8. 1.
4 εἰμί.
5 ἐγγράφω, v. 3.
† τῇ διακονίᾳ-n.
6 2 Jno. 12.
7 s. χρώματι.
‡ οὐ-l.
8 s. πρᾶγμα.
9 δοξάζω.
10 He. 9. 4.
11 Eze. 11. 19.
12 ch. 9. 14. Ep. 1. 19.
13 ch. 1. 15.
14 Jno. 7. 4.
15 χράομαι.
§ al. transp.
16 s. παρακαλύπτομεν.
17 τίθημι.
18 ver. 14--16. Ex. 34. 33--35.
19 Col. 1. 12.
20 ch. 6. 4. Mat. 20. 26.
21 πωρόω, Mar. 6. 52.
22 ch. 2. 11.
‖ γράμματι, ἀλλὰ πνεύματι.-n.
** ἀποκτείνει s. ἀποκτέννει-h.
†† σήμερον ἡμέρας τὸ-i
23 ver. 8. 9. c. 4. 1: 5. 18.
24 Ro. 2. 29.
25 ἐντυπόω.
26 Job 12. 22. Is. 3. 17.
†† ὅτι-a.
27 γίνομαι.

[redacted]

15 'Αλλ' ἕως σήμερον,
ἡνίκα *ἀναγινώσκεται
Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖ-
ται.
16 'Ηνίκα δ' ἂν [3] ἐπι-
στρέψῃ [4] πρὸς Κύριον,
[6] περιαιρεῖται τὸ κά-
λυμμα.
17 §'Ο δὲ Κύριος τὸ
πνεῦμά [7] ἐστιν· οὗ δὲ τὸ
πνεῦμα Κυρίου, c ἐκεῖ ǁ
ἐλευθερία.
18 'Ημεῖς δὲ πάντες ἀ-
νακεκαλυμμένῳ[8] προσ-
ώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου
κατοπτριζόμενοι, [9] τὴν
αὐτὴν [11] εἰκόνα [13] μετα-
μορφούμεθα ἀπὸ [15] δόξης
εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ
.[17] Κυρίου §§πνεύματος.

Κεφ. δ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἔχοντες
τὴν διακονίαν ταύτην,
καθὼς [19] ἠλεήθημεν, οὐκ
[21] ἐκκακοῦμεν·
2 'Αλλ' [22] ἀπειπάμεθα
τὰ κρυπτὰ τῆς [25] αἰσχύ-
νης, μὴ περιπατοῦντες
ἐν [27] πανουργίᾳ, μηδὲ
[29] δολοῦντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φα-
νερώσει[31] τῆς ἀληθείας
[33] συνιστῶντες ἑαυτοὺς
πρὸς πᾶσαν συνείδησιν
ἀνθρώπων. ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ.
3 Εἰ δὲ καὶ [7] ἔστι κεκα-
λυμμένον [34] τὸ εὐαγγέ-
λιον ἡμῶν, ἐν τοῖς
[35] ἀπολλυμένοις [7] ἐστὶ
[34] κεκαλυμμένον·
4 'Εν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ
αἰῶνος τούτου [36] ἐτύ-
φλωσε τὰ [1] νοήματα
τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ
† αὐγάσαι b αὐτοῖς ǁ τὸν
φωτισμὸν τοῦ εὐαγ-
γελίου [2] τῆς δόξης τοῦ
Χριστοῦ, ὅς [7] ἐστιν εἰ-
κὼν τοῦ Θεοῦ.‡
5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κη-
ρύσσομεν, ἀλλὰ Χρι-
στὸν 'Ιησοῦν Κύριον·
ἑαυτοὺς δὲ, δούλους
ὑμῶν διὰ ǁ 'Ιησοῦν.
6 "Οτι ὁ Θεὸς ὁ [4] εἰ-
πὼν ἐκ σκότους φῶς
**λάμψαι, c ὃς ǁ ††[10] ἔ-
λαμψεν ἐν ταῖς καρδί-
αις ἡμῶν, πρὸς φωτι-
σμὸν τῆς γνώσεως τῆς
δόξης ‡‡ τοῦ Θεοῦ ἐν
[12] προσώπῳ 'Ιησοῦ Χρι-
στοῦ.
7 "Εχομεν δὲ τὸν θη-
σαυρὸν τοῦτον ἐν [14] ὀ-
στρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα
ἡ [16] ὑπερβολὴ τῆς δυνά-
μεως [7] ᾖ τοῦ Θεοῦ, καὶ
μὴ ἐξ ἡμῶν·
8 'Εν παντὶ [18] θλιβόμε-
νοι,[20] ἀλλ' οὐ [22] στενο-
χωρούμενοι· [24] ἀπορού-
μενοι, ἀλλ' οὐκ [26] ἐξα-
πορούμενοι·
9 Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ
[28] ἐγκαταλειπόμενοι·
καταβαλλόμενοι, ἀλλ'
οὐκ ἀπολλύμενοι·
10 Πάντοτε τὴν [30] νέ-
κρωσιν τοῦ b Κυρίου ǁ
'Ιησοῦ ἐν τῷ σώματι
[32] περιφέροντες, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ 'Ιησοῦ ἐν τῷ
σώματι ǁǁ ἡμῶν φανε-
ρωθῇ.
11 'Αεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ
ζῶντες, εἰς θάνατον

A. D. 58.

* ἀναγινώσκηται-n.
1 ch. 2. 11.
† καταυγάσαι τὸν, s. διαυγ. τὸν-n.
2 Tit. 2. 13.
3 ἐπιστρέφω.
4 Mat. 4. 3.
5 s. ἑαυτὴν ἡ καρδία.
6 Ac. 27. 20, 40.
7 εἰμί.
‡ τοῦ ἀοράτου-f
§ conj. Οὗ
ǁ 'Ιησοῦ.-n.
** λάμψει,-n.
8 ἀνακαλύπτω
9 s. εἰς [πτω
†† al. οὗτος.
10 λάμπω.
‡‡ αὐτοῦ ἐν-λ.
11 ch. 4. 4.
12 c 3. 7, 13, 18.
13 Mat. 17. 2.
14 2 Ti. 2. 20.
15 c. 4. 6, 15, 17.
16 Ro. 7. 13.
17 v. 6, 8, 17.
§§ πνεύματι n
18 s. τόπῳ.
19 ἐλεέω.
20 s. ἴσμεν, v. ὄντες.
21 Lu. 18. 1.
22 ch. 6. 12.
23 Job 6. 14.
24 Jno. 13. 22.
25 Lu. 14. 9.
26 ch. 1. 8.
27 ch. 11. 3.
28 Mat. 27. 46.
29 Ps. 14. 3.
30 Ro. 4. 19.
31 1 Co. 12. 7.
32 Mar. 6. 55.
33 συνίστημι.
34 καλύπτω.
ǁǁ conj. ὑμῶν
35 ch. 2. 15.
36 τυφλόω.

ἐὰν ἡ ... σκήνους
οἰκία τοῦ οἰκοδο-
[9] καταλυθῇ,
μὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν,
οἰκίαν [10] ἀχειροποίη-
τον, αἰώνιον ἐν τοῖς
οὐρανοῖς.
2 Καὶ γὰρ [12] ἐν τούτῳ [14] στενάζομεν, [15] τὸ
[17] οἰκητήριον ἡμῶν
τὸ [18] ἐξ οὐρανοῦ [20] ἐπ-
ενδύσασθαι [22] ἐπιποθοῦντες.
3 ‡ Εἴγε καὶ § ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ [24] εὑ-
ρεθησόμεθα.
4 Καὶ γὰρ οἱ [26] ὄντες
ἐν τῷ σκήνει στενά-
ζομεν [27] βαρούμενοι·
** ἐπειδὴ οὐ θέλομεν
[28] ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπ-
ενδύσασθαι, ἵνα [29] κατα-

... conj. ...
4 ch. 1. 6.
5 εἴδω.
6 Jno. 3. 12.
7 γράφω.
8 Mat. 24. 2.
9 Ps. 116. 10.
10 Mar. 14. 58.
11 πιστεύω.
12 s. ὄντες.
13 λαλέω.
14 s. σκήνει.
15 s. τοῦτο.
16 Mar. 7. 34.
17 Jude 6.
18 s. διδόμενον. [σοῦ-ί.
† al. σὺν Ἰη-
19 παρίστημι
20 ver. 4.
21 s. πράγματα ἐστι.
22 ch. 9. 14.
‡ Εἴπερ-π.
§ ἐκδυσάμενοι-ί.

-
-
ν
ὐ-
ος,
ον·
ἐξ-
πι-
λα-
γεί-
σῦν,
οῦ 1 †
ας ἡ-
τα [21]
χάρις
διὰ
ην εὐ-

σώματος, ϗ ἐνδημῆσαι
πρὸς τὸν Κύριον.
9 Διὸ καὶ [3]φιλοτιμού-
μεθα, εἴτε ἐνδημοῦν-
τες, εἴτε ἐκδημοῦντες,
[5]εὐάρεστοι αὐτῷ [7]εἶ-
ναι.
10 Τοὺς γὰρ πάντας
ἡμᾶς [9]φανερωθῆναι δεῖ
ἔμπροσθεν τȣ̃ βήματος
τοῦ Χριςοῦ, ἵνα [11]κομί-
σηται ἕκαςος τὰ[12] †ἴδια
τοῦ σώματος, πρὸς ἃ
[13]ἔπραξεν. εἴτε ἀγαθὸν,
εἴτε § κακόν.
11 Εἰδότες ‖ οὖν τὸν
φόβον τοῦ Κυρίου, ἀν-
θρώπους πείθομεν, Θεῷ
δὲ [19]πεφανερώμεθα· ἐλ-
πίζω δὲ ϗ ἐν ταῖς συν-
ειδήσεσιν ὑμῶν [19]πε-
φανερῶσθαι.
12 Οὐ ‡γὰρ‡ πάλιν
ἑαυτοὺς συνιστάνο-
μεν ὑμῖν, ἀλλὰ [22]ἀφ-
ορμὴν [25]διδόντες ὑμῖν
καυχήματος ὑπὲρ ἡ-
μῶν· ἵνα ἔχητε [27]πρὸς
τοὺς ἐν [28]προσώπῳ
καυχωμένους, καὶ οὐ
καρδίᾳ.
13 Εἴτε γὰρ [29]ἐξέ-
στημεν,[31] Θεῷ· εἴτε
[33]σωφρονοῦμεν,[31] ὑμῖν.
14 Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ
**Χριστοῦ [35]συνέχει
ἡμᾶς·
15 Κρίναντας τοῦτο,
ὅτι ‡εἰ‡ εἷς ὑπὲρ πάν-
των [1]ἀπέθανεν, ἄρα
[37]οἱ πάντες [1]ἀπέθανον·
καὶ ὑπὲρ πάντων [1]ἀπέ-
θανεν, ἵνα οἱ [38]ζῶντες
μηκέτι ἑαυτοῖς [38]ζῶ-
σιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐ-

A. D. 58.

1 ἀποθνήσκω
2 ἐγείρω.
3 Ro. 15. 20.
4 s. χρόνου.
5 Ro. 12. 1.
6 εἴδω.
7 εἰμί.
8 ch. 1. 17.
9 c. 2. 14; 3. 3.
10 γινώσκω.
11 κομίζω.
12 s. ἐστι.
*Χριςῷ και-
νὴ κτίσις-π.
13 s. πεπραγ-
μένα.
† ἴδια-π.
14 ch. 3. 6.
15 πράσσω.
16 Ro. 8. 19.
17 Mat. 5. 21.
18 παρέρχο-
μαι.
19 φανερόω.
20 γίνομαι.
‡ al. transp.
§ φαῦλον-ἑ.
‖ οὖν, τὸν φ.
τ. κυρίου
ἀνθρώπους-π.
21 καταλ-
λάσσω.
22 Ro. 5. 11.
23 ch. 11. 12.
24 Ro. 6. 23.
25 δίδωμι.
26 τίθημι. [θαι
27 s. καυχᾶσ-
28 ch. 1. 11.
29 ἐξίστημι.
30 Ep. 6. 20.
31 s. τȣ̃τό ἐστι
32 Ro. 5. 8.
33 Ro. 12. 3.
34 Ro. 8. 3.
** Θεοῦ-π.
35 Lu. 12. 50.
36 ποιέω.
37 s. ἦν.
38 ζάω.
39 s. τῷ Θεῷ.

τῶν [1]ἀποθανόντι καὶ
[2]ἐγερθέντι.
16 Ὥςτε ἡμεῖς ἀπὸ
τοῦ [4] νῦν οὐδένα [6]οἴδα-
μεν [8]κατὰ σάρκα· εἰ
δὲ καὶ [10]ἐγνώκαμεν
κατὰ σάρκα Χριστὸν,
ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γι-
νώσκομεν.
17 Ὥςτε εἴτις [12]ἐν
*Χριςῷ,[12] [14]καινὴ κτί-
σις·[16] τὰ [17]ἀρχαῖα
[18]παρῆλθεν, ἰδὺ [20]γέγο-
νε καινὰ ‡τὰ πάντα.‡
18 Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ
Θεοῦ τοῦ [21]καταλλά-
ξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ
‡Ἰησοῦ‡ Χριστοῦ, καὶ
[25]δόντος ἡμῖν τὴν δια-
κονίαν τῆς [22]καταλλα-
γῆς·
19 Ὡς ὅτι Θεὸς [7]ἦν
ἐν [24]Χριςῷ κόσμον
[21]καταλλάσσων ἑαυτῷ,
μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς
τὰ παραπτώματα αὐ-
τῶν, καὶ [26]θέμενος ἐν
ἡμῖν, τὸν λόγον τῆς
καταλλαγῆς.
20 Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖ[ν]
[30]πρεσβεύομεν, ὡς τ[οῦ]
Θεοῦ παρακαλȣ̃ντος [δι']
ἡμῶν· δεόμεθα [32]ὑπ[ὲρ]
Χριςȣ̃, [21]καταλλάγ[ητε]
τῷ Θεῷ.
21 Τὸν ‡γὰρ‡ μὴ γ[νόν-]
τα [10] ἁμαρτίαν, [ὑπὲρ]
ἡμῶν [34]ἁμαρτίαν [ἐποί-]
ησεν,[36] ἵνα ἡμεῖς [γι-]
νώμεθα δικαιοσύ[νη Θεοῦ]
ἐν αὐτῷ.

Κεφ. ς'.

ΣΥΝΕΡΓΟΥ[ΝΤΕΣ]
δὲ καὶ παρα[καλοῦμεν]

ʼ τὴν χάριν
ὃ ² δέξασθαι

γάρ· ³ Καιρῷ
ἐπήκουσά σου,
ιέρα σωτηρίας
τά σοι. Ἰδοὺ
ιὸς ⁹ εὐπρόςδε-
οὺ νῦν ἡμέρα
ας.
εμίαν ἐν μηδενὶ
τες προςκοπὴν,
¹³μωμηθῇ ἡ δια-

λλ' ἐν παντὶ
στῶντες ¹⁹ ἑαυ-
ὡς Θεοῦ διάκο-
ἐν ὑπομονῇ πολ-
ἐν θλίψεσιν, ἐν
καις, ἐν ²¹ στενο-
αις.
ἐν πληγαῖς, ἐν φυ-
ῖς,²³ ἐν ²⁴ ἀκατα-
ίαις, ἐν κόποις, ἐν
υπνίαις, ἐν ²⁶ νη-
ς,
ἐν ἁγνότητι, ἐν
ει, ἐν μακροθυμίᾳ,
ηςότητι, ἐν Πνεύ-
ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ
ποκρίτῳ.
ν λόγῳ ἀληθείας,
υνάμει Θεοῦ, διὰ
ὅπλων τῆς δικαι-
ης τῶν δεξιῶν καὶ
τερῶν·
ιὰ δόξης καὶ
ίας, διὰ δυςφη-
καὶ εὐφημίας·
πλάνοι, καὶ ἀλη-

ἀγνοούμενοι, καὶ
νωσκόμενοι, ὡς
σκοντες, ✗ ἰδοὺ
ὡς ** παιδευ-

A. D. 58.

1 1 Co.15. 10.
2 δέχομαι.
3 Is. 49 8.
4 ch. 9. 11.
5 ἐπακούω.
6 Mat. 21. 38.
7 βοηθέω.
8 ἀνοίγω.
9 ch. 8. 12.
10 πλατύνω.
11 δίδωμι.
12 ch. 4. 8
* Conj. στενοχωρούμεθα δέ.
13 μωμέομαι.
14 s. κάτά. [τι
15 s. πράγματα-
16 Ro. 1. 27.
17 s. ὄντες.
18 s. οὕτως.
19 συνίστημι.
20 γίνομαι.
21 ch. 12. 10.
† δικαιοσύνης ✗ ἀδικίας :-n
‡ ἢ τίς κοινωνία· h.
§ Βελιάλ; al. Βελίαν; s. Βελίαβ;
22 ch. 8. 4.
23 ch. 11. 23.
24 ch. 12. 20.
25 ch. 11. 27.
26 Mat.17.21.
27 Ro. 12. 9.
28 Lu. 10. 42.
‖ conj. εἰδώλων;
29 εἰμί. [12.
30 Le. 26. 11.
31 Ro. 8. 11.
32 Mat.27.63.
33 De 23. 14.
34 Is. 52. 11.
35 ζάω.
** πειραζόμενοι-n.
36 ἐξέρχομαι
37 Mat.25.32.

όμενοι, καὶ μ
μενοι
10 Ὡς λυπ
δὲ χαίροντες
χοὶ, πολλοὺς
τίζοντες·
ἔχοντες, ✗ τ
ἔχοντες.⁶
11 Τὸ στόμ
νέῳγε πρὸς
ρίνθιοι, ἡ κα
¹⁰ πεπλάτυν
12 Οὐ ¹²στε
ἐν ἡμῖν· *σ
σθε δὲ ἐν τ
χνοις ὑμῶν
13 Τὴν ¹⁴ ἀ
τιμισθίαν,
λέγω, ¹⁶ π
¹⁸ ὑμεῖς.
14 Μὴ ²⁰
ροζυγοῦντ
Τίς γὰρ μ
οσύνῃ καὶ
δὲ ²² κοι
πρὸς σκό
15 Τίς δ
Χριστῷ
ἢ τίς ²⁸μ
τὰ ἀπίσ
16 Τίς
σις ναῷ
δώλων
ὸς Θεοῦ
τος·
Θεός·
σω ἐν
περιπ
σομαι
αὐτοὶ
λαός.
17 Δ
μέσο
ορίσ
ος·

[redacted]

[1] ἅπτεσθε· κἀγὼ [2] εἰς-
δέξομαι ὑμᾶς·
18 Καὶ [3] ἔσομαι ὑμῖν
εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς
[3] ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς ϰ
θυγατέρας, λέγει Κύρι-
ος [4] παντοκράτωρ.

Κεφ. ζ′.

ΤΑΥΤΑΣ οὖν ἔχον-
τες τὰς ἐπαγγελίας,
ἀγαπητοί, [7] καθαρίσω-
μεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παν-
τὸς [8] μολυσμοῦ ‡σαρκὸς
καὶ πνεύματος [11] ἐπιτε-
λοῦντες [12] ἁγιωσύνην ἐν
φόβῳ Θεοῦ.
2 Χωρήσατε [14] ἡμᾶς·
οὐδένα [15] ἠδικήσαμεν,
οὐδένα [16] ἐφθείρομεν,
οὐδένα [17] ἐπλεονεκτή-
σαμεν.
3 Οὐ πρὸς κατάκρισιν
λέγω· προείρηκα γὰρ
ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν [3] ἐστε εἰς τὸ συν-
αποθανεῖν [18] καὶ [19] συ-
ζῆν.
4 Πολλή μοι παῤῥησία
πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι
καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν·
[21] πεπλήρωμαι τῇ παρα-
κλήσει, ὑπερπερισσεύ-
ομαι [24] τῇ χαρᾷ ἐπὶ πά-
σῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.
5 Καὶ γὰρ [25] ἐλθόντων
ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν,
ὀυδεμίαν [27] ἔσχηκεν ἄνε-
σιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ'
ἐν παντὶ [29] θλιβόμε-
νοι· [30] ἔξωθεν μάχαι,
ἔσωθεν φόβοι.
6 Ἀλλ' ὁ [31] παρακα-
λῶν τοὺς ταπεινοὺς, [31]
παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ
Θεὸς, ἐν τῇ παρουσίᾳ
Τίτου.
7 Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ
παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ ἐν τῇ παρακλήσει
* ᾗ [21] παρεκλήθη ἐφ'
ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν
τὴν ὑμῶν [5] ἐπιπόθησιν,
τὸν ὑμῶν [6] ὀδυρμὸν,
τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ
ἐμοῦ· ὥστε με μᾶλλον
[8] χαρῆναι.
8 Ὅτι εἰ καὶ [10] ἐλύπη-
σα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστο-
λῇ, οὐ † μεταμέλομαι,
εἰ καὶ [12] μετεμελόμην.
Βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπι-
στολὴ ἐκείνη, § εἰ καὶ
πρὸς ὥραν, [10] ἐλύπησεν
ὑμᾶς.
9 Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι
[10] ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι
[10] ἐλυπήθητε εἰς μετά-
νοιαν· [10] ἐλυπήθητε
γὰρ [20] κατὰ Θεὸν, ἵνα
ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ
ἡμῶν.
10 Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν
λύπη [22] μετάνοιαν εἰς
σωτηρίαν [23] ἀμεταμέ-
λητον κατεργάζεται· ἡ
δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνα-
τον κατεργάζεται.
11 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο
τὸ κατὰ Θεὸν [10] λυπη-
θῆναι d ὑμᾶς, | πόσην
[32] κατειργάσατο ‖ ὑμῖν
σπουδὴν, ἀλλὰ [26] ἀπολο-
γίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτη-
σιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ
ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆ-
λον, ἀλλ' ἐκδίκησιν· ἐν
παντὶ [28] συνεστήσατε
ἑαυτοὺς [33] ἁγνοὺς εἶναι
d ἐν | τῷ πράγματι.

A. D. 58.

1 ἅπτομαι.
2 εἰςδέχομαι.
3 εἰμί.
4 Re. 1.8; 4.8.
* ἣν παρεκλήθην-n.
5 ver. 11.
6 Mat. 2. 18.
7 καθαρίζω.
8 χαίρω.
9 Je. 23. 15.
10 λυπέω.
† μεταμέλομαι· εἰ δὲ ϰ μετεμελόμην, βλέπω, ὅτι n.
‡ σαρκὸς, καὶ πνεύματος ἐπιτελοῦντες-n
11 c. 8. 6, 11.
12 μεταμέλομαι.
§ εἰ καὶ, πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς.-n
13 Ro. 1. 4.
14 Mat. 19. 11.
15 ἀδικέω.
16 φθείρω.
17 πλεονεκτέω, c. 2. 11.
18 Mar. 14. 31.
19 συζάω.
20 ver. 10, 11.
21 πληρόω.
22 Mat. 3. 8, 11.
23 Ro. 11. 29.
24 Ro. 5. 20.
25 ἔρχομαι.
‖ ἐν-f.
26 Ac. 22. 1.
27 ἔχω.
28 συνίστημι.
29 s. τόπῳ v. χρόνῳ.
30 s. ἐσμεν.
31 παρακαλέω. [ζομαι.
32 κατεργάζομαι.
33 ch. 11. 2.

τοῦτο §[6] παρα-
θα ἐπὶ τῇ παρα-
ὑμῶν· περισσο-
ιὲ μᾶλλον [7]ἐχά-
πὶ τῇ χαρᾷ Τί-
ι [10]ἀναπέπαυται
ῦμα αὐτοῦ ἀπὸ
ν ὑμῶν·
τι εἴ τι αὐτῷ
ιμῶν [11] κεκαύχη-
ὶ [13]κατῃσχύνθην·
ς πάντα ἐν ἀλη-
[15] ἐλαλήσαμεν ὑ-
ὕτω ⁑ ἡ καύχησις
ἡ ‖ἐπὶ Τίτα, ἀλή-
[16]ἐγενήθη·
αὶ τὰ [17]σπλάγχνα
περισσοτέρως εἰς
[19] ἐστιν, ἀναμι-
κομένου τὴν πάν-
ὑμῶν ὑπακοήν·
ετὰ [21] φόβου καὶ
ον [22] ἐδέξασθε αὐ-

‡ ὑμῶν τὴν
ὑπὲρ ἡμῶν-n
§ Vide App.
6 παρακαλέω
7 χαίρω.
8 ver. 17.
9 s. ἦσαν δι-
δόναι.
10 ἀναπαύω.
11 καυχάο-
μαι.
12 ἐλπίζω.
13 καταισχύ-
νομαι.
14 s. ἐποιή-
σαν μόνον,
v. ἔδωσαν.
15 λαλέω. [π.
‖πρὸς Τίτον-
16 γίνομαι.
17 ch. 6. 12.
Lu. 1. 78.
18 προενάρ-
χομαι, v.10.
19 εἰμί.
20 ch. 7. 1.
21 1 Co. 2. 3.
22 δέχομαι.
⁑ σῦν,-b.
23 Ro. 16. 26.

4 Μετὰ πολλῆς πα-
ρακλήσεως δεόμενοι
ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ
τὴν κοινωνίαν τῆς
διακονίας τῆς εἰς τοὺς
ἁγίους, [22] b δέξασθαι
ἡμᾶς.|
5 Καὶ οὐ καθὼς [12]ἠλ-
πίσαμεν,[14] ἀλλ' ἑαυ-
τοὺς [20]ἔδωκαν πρῶτον
τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ
θελήματος Θεοῦ·
6 Εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς
[18]προενήρξατο, οὕτω ⁑
[20] ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς
καὶ τὴν χάριν ταύτην.
7 Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παν-
τὶ περισσεύετε, πίστει,
καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει,
καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ
τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν
ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύ-
τῃ τῇ χάριτι περισσεύ-
ητε.
8 Οὐ κατ' [23] ἐπιταγὴν

τῇ ἐκείνε πτωχείᾳ πλε-
τήσητε.
10 Καὶ [1]γνώμην ἐν τέ-
τῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ
ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες
οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι,
ἀλλὰ καὶ τὸ [3]θέλειν
[5]προενήρξασθε ἀπὸ πέ-
ρυσι.[7]
11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποι-
ῆσαι ἐπιτελέσατε· ὅ-
πως καθάπερ ἡ [9]προθυ-
μία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ
τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ
ἔχειν.[10]
12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία
πρόκειται, καθὸ ἐὰν
ἔχῃ [c]τις,[‡] εὐπρόσδε-
κτος, [11]οὐ καθὸ ὐκ ἔχει.
13 Οὐ γὰρ [13]ἵνα ἄλ-
λοις [15]ἄνεσις, [16]ὑμῖν δὲ
θλῖψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότη-
τος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ
ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ
ἐκείνων ὑστέρημα·
14 Ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων
[17]περίσσευμα [18]γένηται
εἰς τὸ ὑμῶν [20]ὑστέρη-
μα, ὅπως [18]γένηται ἰσό-
της·[21]
15 Καθὼς [22]γέγρα-
πται· [25]Ὁ τὸ πολὺ,
[26]οὐκ [28]ἐπλεόνασε· καὶ
ὁ τὸ ὀλίγον, [26]οὐκ [29]ἠ-
λαττόνησε.
16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ

A. D. 58.

1 Ac. 20. 3.
2 Ac. 14. 23.
* ἐν-4.
3 Ro. 7. 18.
4 Ac. 19. 29.
5 προενάρχομαι, ver. 6.
6 s. πρὸς.
7 ch. 9. 2.
8 2 Th. 3. 6.
9 ch. 9. 2.
† ἡμῶν-l.
10 s. ὑμᾶς τὰ χρήματα.
11 s. ἐστὶ.
12 μωμέομαι
13 s. βέλομαι
‡ προνοούμεν-t.
14 Ro. 12. 17.
§ γάρ-m.
15 ch. 2. 13.
16 s. ἤ.
17 Mat. 12. 34.
18 γίνομαι.
19 δοκιμάζω.
20 ch. 9. 12.
21 Col. 4. 1.
22 γράφω.
23 εἰμί.
24 s. δοκιμάζομεν.
25 Ex. 16. 18.
26 s. συλλέξας
28 πλεονάζω.
29 ἐλαττονέω
30 s. ἐρωτήσει τις, ἐκεῖνος ἐστι.
‖ δόντι-h
31 s. ἡμέτε-ρ...

μετ' αὐτῦ τὸν ἀδε
οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τ
αγγελίῳ διὰ π
τῶν ἐκκλησιῶν·
19 (Οὐ μόνον δὲ
λὰ καὶ [2]χειροτον
ὑπὸ τῶν ἐκκλη
[4]συνέκδημος
[*]σὺν τῇ χάριτι
τῃ, τῇ διακονο
ὑφ' ἡμῶν πρὸς
[d]αὐτοῦ[‖] τοῦ Κ
δόξαν, καὶ [*]προθ
[†]ὑμῶν.)
20 Στελλόμενοι
το, μήτις ἡμᾶς [12]μ
σηται ἐν τῇ ἁδρ
ταύτῃ τῇ διακονο
ὑφ' ἡμῶν·
21 [‡]Προνοούμε
[§]καλὰ οὐ μόνον ἐν
Κυρίου, ἀλλὰ καὶ
πιον ἀνθρώπων.
22 Συνεπέμψαμεν
αὐτοῖς τὸν ἀδε
ἡμῶν, ὃν [19]ἐδοκι
μεν ἐν πολλοῖς
λάκις σπουδαῖον
τα, νυνὶ δὲ πολὺ
δαιότερον.[24] π
θήσει [c]πολλῇ[‖] τῇ
ὑμᾶς.
23 Εἴτε ὑπὲρ Τ
[30]κοινωνὸς ἐμὸς κ
ὑμᾶς συνεργός·
ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀ

Κεφ. θ΄.

ΕΡΙ μὲν γὰρ τῆς
ιονίας τῆς εἰς τοὺς
ους [a] περισσόν μοι
τὶ τὸ γράφειν [1] ὑ-

Οἶδα[2] γὰρ τὴν προ-
ίαν ὑμῶν, ἣν [3] ὑπὲρ
ν καυχῶμαι Μακε-
ν, [4] ὅτι Ἀχαΐα
ρεσκεύασται ἀπὸ
υσι· καὶ ὁ [c] ἐξ ὑμῶν
ος [5] ἠρέθισε τοὺς
ονας.
Επεμψα[6] δὲ τοὺς
λφοὺς, ἵνα μὴ τὸ
χημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
ν κενωθῇ ἐν τῷ μέ-
τούτῳ· ἵνα (καθὼς
λεγον) παρεσκευα-
νοι [b] ἦτε·
ἠπως ἐὰν [7] ἔλθωσι
ἐμοὶ Μακεδόνες, ᾗ
ρωσιν ὑμᾶς ἀπα-
σκευάστους, καται-
νθῶμεν ἡμεῖς, (ἵνα
λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν
[8] ὑποστάσει ταύτῃ
ς καυχήσεως.[1]
Ἀναγκαῖον οὖν [9] ἡ-
ἡμην παρακαλέσαι
ἀδελφοὺς, ἵνα προ-
ωσιν[10] εἰς ὑμᾶς, καὶ
καταρτίσωσι τὴν
προκατηγγελμένην
λογίαν ὑμῶν, ταύ-
ἑτοίμην [b] εἶναι οὕ-
ὡς εὐλογίαν, καὶ
[c] ὥσπερ πλεονεξίαν.
Τοῦτο δὲ, [11] ὁ σπεί-
φειδομένως, φει-
ως καὶ θερίσει·
σπείρων ἐπ' εὐλο-
, ἐπ' εὐλογίαις
θερίσει.

7 Ἕκαςος καθὼς [a] προ-
αιρεῖται[1] τῇ καρδίᾳ· μὴ
ἐκ λύπης,[2] ἢ ἐξ ἀνάγ-
κης· [4] ἱλαρὸν γὰρ [6] δό-
την ἀγαπᾷ ὁ Θεός.
8 Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς
πᾶσαν χάριν περισσεῦ-
σαι εἰς ὑμᾶς· ἵνα ἐν
παντὶ πάντοτε πᾶσαν
[10] αὐτάρκειαν ἔχοντες,
περισσεύητε εἰς πᾶν
ἔργον ἀγαθόν·
9 Καθὼς [13] γέγραπται·
[14] Ἐσκόρπισεν,[16] ἔδω-
κε[18] τοῖς [19] πένησιν· ἡ
δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει
εἰς τὸν αἰῶνα.
10 Ὁ [20] δὲ [22] ἐπιχορη-
γῶν [†] σπέρμα τῷ [‡] σπεί-
ροντι, καὶ ἄρτον εἰς
βρῶσιν χορηγήσαι, καὶ
[24] πληθύναι τὸν σπό-
ρον[26] ὑμῶν, καὶ [27] αὐ-
ξήσαι τὰ [28] γεννήμα-
τα τῆς δικαιοσύνης
ὑμῶν·
11 Ἐν παντὶ [30] πλου-
τιζόμενοι εἰς πᾶσαν
ἁπλότητα, ἥτις κατ-
εργάζεται δι' [§] ἡ-
μῶν εὐχαριστίαν τῷ
Θεῷ.
12 Ὅτι ἡ [33] διακονία
τῆς λειτουργίας ταύ-
της οὐ μόνον [b] ἐστὶ
[34] προσαναπληροῦσα τὰ
ὑστερήματα τῶν ἁγί-
ων, ἀλλὰ καὶ περισ-
σεύουσα διὰ πολ-
λῶν εὐχαριστιῶν τῷ
Θεῷ·
13 Διὰ τῆς [36] δοκιμῆς
τῆς διακονίας ταύτης
δοξάζοντες τὸν Θεὸν
ἐπὶ τῇ [38] ὑποταγῇ τῆς

A. D. 58.

* προῄρηται-n.
1 De. 7. 6, 7.
2 s. διδότω.
3 ch. 10. 8.
4 Job 33. 26.
5 εἰμί.
6 Pr. 22. 8.
7 s. πλείω.
8 εἶδω.
9 s. διαλεγόμενος, v. λαλῶν.
10 1 Ti. 6. 6.
11 s. λαλῶν.
12 γράφω.
13 παρασκευάζω.
14 Ps. 112. 9.
15 ἐρεθίζω.
16 σκορπίζω.
17 πέμπω.
18 δίδωμι.
19 πένης.
20 Is. 55. 10.
21 λέγω.
22 Ga. 3. 5.
† σπόρον-n.
‡ Vide App.
23 ἔρχομαι.
24 πληθύνω.
25 εὑρίσκω.
26 Mar. 4. 26.
27 αὐξάνω.
28 Mat. 26 29.
29 ch. 11. 17.
30 ch. 6. 10.
§ ὑμῶν-n.
31 ἡγέομαι.
32 ch. 3. 7--9.
33 προέρχομαι.
34 ch. 11. 9.
‖ προεπηγγελμένην-h.
35 προκαταγγέλλω.
36 ch. 8. 2.
37 1 Co. 10. 16.
** ὥς-a.
38 Ga. 2. 5.
39 s. φημι.

ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριςȣ̃,
καὶ [1]ἁπλότητι τῆς κοι-
νωνίας[3] εἰς αὐτοὺς καὶ
εἰς πάντας,
14 Καὶ αὐτῶν δεήσει
ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούν-
των ὑμᾶς διὰ τὴν [5]ὑ-
περβάλλουσαν χάριν
τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.
15 Χάρις [c]δὲ[|] τῷ Θεῷ
ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ
αὐτοῦ δωρεᾷ.

Κεφ. ι'.

ΑΥΤΟΣ δὲ ἐγὼ Παῦ-
λος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ
τῆς [7]πρᾳότητος καὶ
[9]ἐπιεικείας τοῦ Χρι-
ςοῦ, ὃς κατὰ πρόςωπον
μὲν [11]ταπεινὸς ἐν ὑ-
μῖν,[13] [14]ἀπὼν δὲ [15]θαῤ-
ῥῶ εἰς ὑμᾶς·
2 Δέομαι δὲ τὸ μὴ
[16]παρὼν θαῤῥῆσαι τῇ
πεποιθήσει ᾗ λο-
γίζομαι [19]τολμῆσαι
ἐπί τινας τοὺς λο-
γιζομένους ἡμᾶς ὡς
[20]κατὰ σάρκα περιπα-
τοῦντας.
3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περι-
πατȣ̃ντες, οὐ κατὰ σάρ-
κα [21]ςρατευόμεθα·
4 (Τὰ γὰρ ὅπλα τῆς
[22]στρατείας ἡμῶν οὐ
σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ
τῷ Θεῷ πρὸς [24]καθ-
αίρεσιν [27]ὀχυρωμά-
των·)
5 Λογισμȣ̀ς καθαιρȣ̃ν-
τες, καὶ πᾶν [28]ὕψωμα
[29]ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς
γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ
[30]αἰχμαλωτίζοντες πᾶν
[2]νόημα εἰς τὴν ὑπακο-
ὴν τοῦ Χριστοῦ·
6 Καὶ ἐν ἑτοίμῳ [4]
ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶ-
σαν [6]παρακοὴν, ὅταν
πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπα-
κοή.
7 Τὰ κατὰ πρόςωπον
βλέπετε; εἴτις [17]πέ-
ποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ
[*]εἶναι, τȣ̃το λογιζέσθω
πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι
καθὼς αὐτὸς [8]Χριςοῦ,
οὕτω καὶ ἡμεῖς[10] [b]Χρι-
στοῦ.[|]
8 Ἐάν [c]τε[|] γὰρ [c]καὶ[|]
περισσότερόν τι καυχή-
σωμαι περὶ τῆς ἐξου-
σίας ἡμῶν, ἧς [12]ἔδωκεν
ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκο-
δομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθ-
αίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰ-
σχυνθήσομαι·
9 Ἵνα [†]μὴ δόξω ὡς
ἂν [18]ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ
τῶν ἐπιστολῶν.
10 Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστο-
λαὶ, φησὶ, βαρεῖαι καὶ
ἰσχυραί· ἡ δὲ παρȣσία
τοῦ σώματος ἀσθενὴς,
καὶ ὁ λόγος [22]ἐξȣθενη-
μένος
11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ
τοιοῦτος, ὅτι οἷοί [24]ἐ-
σμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπι-
στολῶν [14]ἀπόντες, τοι-
οῦτοι καὶ [16]παρόντες
[26]τῷ ἔργῳ.
12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν
ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι
ἑαυτούς τισι τῶν ἑαυ-
τȣ̀ς συνιςανόντων· ἀλ-
λὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς
ἑαυτȣ̀ς μετρȣ̃ντες, καὶ
συγκρίνοντες ἑαυτοὺς

A. D. 58.

1 ver. 11. ch. 1. 12. 8. 2. Ro. 12. 8.
2 ch. 2. 11.
3 ch. 6. 14. 8. 4. Ac. 2. 42.
4 s. θυμῷ.
5 ch. 3. 10.
6 Ro. 5. 19.
* δοῦλος-f.
7 1 Co. 4. 21.
8 s. ἔστι.
9 Ac. 24. 4.
10 s. ἔσμεν.
11 ch. 7. 6.
12 δίδωμι.
13 s. εἰμί.
14 ἄπειμι.
15 ver. 2. ch. 5. 6. 8. He. 13. 6.
17 πάρειμι.
16 πείθω.
† δὲ-f.
18 De. 28. 26. Na. 2. 11. Zep. 3. 13.
19 τολμάω. ver. 12. ch. 11. 21. 1 Co. 6. 1.
20 Ro. 8. 1.
21 Lu. 3. 14.
22 Lu. 18. 9. 1 Co. 1. 28.
23 1 Ti. 1. 18.
24 εἰμί.
25 ver. 8. ch. 13. 10.
26 s. ἐσόμεθα.
27 2 Ki. 8. 12. La. 2. 2. 5.
28 Ro. 8. 39.
29 ch. 11. 20. Lu. 6. 20. 11. 27. 1 Ti. 2. 8.
30 Lu. 21. 24. Ro. 7. 23.

εἰς τὰ [illegible]

ἴσασθαι.

δὲ καυχώμε- Κυρίῳ καυχά-

γὰρ ὁ ἑαυτὸν νιστῶν, ἐκεῖνός ὁδόκιμος, ἀλλ' ύριος συνίστη-

ΚΕΦ. ια'.

[illegible]ΟΝ ἀνεί- μικρὸν τῇ ἀλλὰ καὶ ε μου.

γὰρ ὑμᾶς ἡρμοσά-

[illegible] 27 συνίστημι 28 [illegible] 29 εἰμί. 30 ch. 12. 21. 31 ch. 13. 7. 32 ὑψόω. 34 συλάω. †† ἠνείχεσθε 35 ἀνέχω. ‡‡ μικρόν τι τῆς ἀφροσύνης [illegible] 36 καταναρκάω. 37 ἁρμόζομαι 38 ἔρχομαι.

ποίησα, ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι [illegible] τοῦ Θεοῦ [illegible] εὐηγγελισάμην 8 ἄλλας ἐσύλησα, ὀψώνιον, [illegible] ὑμῶν διακονίαν, παρὼν πρὸς [illegible] ὑστερηθεὶς, [illegible] ἀρκησα οὐδενός 9 Τὸ γὰρ μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ [illegible] ἀπὸ Μακεδονίας

παντὶ ἀβαρῆ ὑμῖν
αυτὸν [1]ἐτήρησα, καὶ
ρήσω.
10 Ἔστιν[3] ἀλήθεια
Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι
ἡ καύχησις αὕτη οὐ
[5]σφραγίσεται εἰς ἐμὲ
ἐν τοῖς κλίμασι τῆς
Ἀχαΐας.
11 Διατί; ὅτι οὐκ ἀγα-
πῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς [7]οἶ-
δεν.
12 Ὃ δὲ ποιῶ, καὶ
ποιήσω, ἵνα [9]ἐκκόψω
τὴν [11]ἀφορμὴν τῶν
θελόντων ἀφορμὴν, ἵνα
ἐν ᾧ [13]καυχῶνται,
[15]εὑρεθῶσι καθὼς καὶ
ἡμεῖς.
13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι
ψευδαπόστολοι, ἐργά-
ται δόλιοι, [18]μετασχη-
ματιζόμενοι εἰς ἀπο-
στόλους Χριστοῦ.
14 Καὶ οὐ ‡θαυμα-
στόν· αὐτὸς γὰρ ὁ Σα-
τανᾶς [18]μετασχημα-
τίζεται εἰς ἄγγελον
φωτός.
15 Οὐ μέγα οὖν εἰ
καὶ οἱ διάκονοι αὐ-
τοῦ μετασχηματίζον-
ται ὡς διάκονοι δικαι-
οσύνης· ὧν τὸ τέλος
[3]ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
αὐτῶν.
16 Πάλιν λέγω, μή τίς
με δόξῃ [22]ἄφρονα [3]εἶ-
ναι· εἰ δὲ μή γε, κἂν
ὡς ἄφρονα [25]δέξασθέ
με, ἵνα μικρόν τι [27]κἀ-
γὼ [13]καυχήσωμαι.
17 Ὃ λαλῶ, οὐ λαλῶ
[31]κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς
ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ

A. D. 58.

1 τηρέω.
2 ch. 9. 4.
3 εἰμί.
4 ch. 12. 9, 15.
Mar. 6. 20.
* φραγήσε-
ται-α.
5 σφραγίζω,
ch. 1. 22.
6 ἀνέχω.
7 εἴδω.
8 Ga. 2. 4.
Ge. 47. 21.
9 Mat. 5. 30.
10 Mat. 23. 13.
11 ch. 5. 12.
Ro. 7. 8.
12 ch. 12. 16.
13 καυχάο-
μαι.
15 εὑρίσκω.
16 ch. 6. 8.
17 ἀσθενέω.
† ἐν τούτῳ τῷ
μέρει-ʃ.
‡ θαῦμα-ί.
18 Ro. 12. 2.
§ con. ὑπερέ-
χω.
19 s. αὐτοῦς
εἰμί.
20 ch. 1. 12.
Mar. 15. 14.
21 Job 15. 11.
22 ch. 8. 22.
23 c. 12. 6, 11.
Lu. 11. 40.
24 s. πληγάς.
25 δ χομαι
26 λαμβάνω.
27 καὶ ἐγώ.
28 ῥαβδίζω.
29 λιθάζω.
30 ναυαγέω,
1 Ti. 1. 19.
31 1Co. 7. 6, 40.
32 Ex. 15. 5.
Ps. 107. 24.
33 ποιέω.
34 Jno. 4. 6.
1 Mac. 6. 41.

τῇ [2]ὑποστάσει τῆς καυ-
χήσεως.
18 Ἐπεὶ πολλοὶ καυ-
χῶνται κατὰ τὴν σάρ-
κα, [27]κἀγὼ [13]καυχήσο-
μαι.
19 Ἡδέως[4] γὰρ [6]ἀνέ-
χεσθε τῶν ἀφρόνων,
φρόνιμοι [3]ὄντες.
20 Ἀνέχεσθε[6] γὰρ, εἴ
τις ὑμᾶς [8]καταδουλοῖ,
εἴ τις [10]κατεσθίει, εἴ
τις [12]λαμβάνει, εἴ τις
ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς
εἰς πρόσωπον δέρει.
21 Κατὰ [16]ἀτιμίαν λέ-
γω, ὡς ὅτι ἡμεῖς [17]ἠ-
σθενήσαμεν· † ἐν ᾧ δ'
ἄν τις τολμᾷ, (ἐν ἀφρο-
σύνῃ λέγω) τολμῶ κἀ-
γώ.[27]
22 Ἑβραῖοί [3]εἰσι, κἀ-
γώ· [27] Ἰσραηλῖταί
[3]εἰσι, [27]κἀγώ· σπέρμα
Ἀβραάμ [3]εἰσι, [27]κἀ-
γώ·
23 Διάκονοι Χριστοῦ
[3]εἰσι, (παραφρονῶν λα-
λῶ) § ὑπὲρ [19]ἐγώ· ἐν
κόποις [20]περισσοτέρως,
ἐν πληγαῖς [21]ὑπερβαλ-
λόντως, ἐν φυλακαῖς
περισσοτέρως, ἐν θανά-
τοις [22]πολλάκις.
24 Ὑπὸ Ἰουδαίων
πεντάκις [24]τεσσαρά-
κοντα παρὰ μίαν [26]ἔλα-
βον.
25 Τρὶς [28]ἐῤῥαβδί-
σθην, ἅπαξ [29]ἐλιθά-
σθην, τρὶς [30]ἐναυάγη-
σα, νυχθήμερον ἐν
[32]βυθῷ [33]πεποίηκα·
26 Ὁδοιπορίαις πολ-
λάκις, κινδύνοις

μῶν, κινδύνοις λῃστῶν,
κινδύνοις ἐκ [1]γένυς, κιν-
δύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύ-
νοις ἐν πόλει, κινδύνοις
ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν
θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν
[3]ψευδαδέλφοις·
27 d'Εν [4]κόπῳ χ μό-
χθῳ, ἐν [5]ἀγρυπνίαις
πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ
δίψει, ἐν νηστείαις
πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ
γυμνότητι·
28 Χωρὶς τῶν [7]παρε-
κτὸς,[8] ἡ *[9]ἐπισύστασίς
μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ
[10]μέριμνα πασῶν τῶν
ἐκκλησιῶν.
29 Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ
ἀσθενῶ; Τίς [11]σκανδα-
λίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ
[12]πυροῦμαι;
30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ,
τὰ [13]τῆς ἀσθενείας μου
[16]καυχήσομαι.
31 Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ [17]οἶδεν, ὁ
[19]ὢν εὐλογητὸς εἰς τὺς
αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδο-
μαι.
32 Ἐν Δαμασκῷ ὁ [21]ἐ-
θνάρχης Ἀρέτα τῦ βα-
σιλέως [22]ἐφρούρει τὴν
Δαμασκηνῶν πόλιν, πι-
άσαι με θέλων·
33 Καὶ διὰ θυρίδος ἐν
σαργάνῃ [27]ἐχαλά-
σθην διὰ τοῦ τείχους
καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ.

Κεφ. ιβ'.

ΚΑΥΧΑΣΘΑΙ [16]§ δὴ
οὐ συμφέρει μοι·

A. D. 58.

1 s. ἐμοῦ.
2 Lu. 1. 22.
3 Ga. 2. 4.
4 1 Th. 2. 9.
5 ch. 6. 5.
6 1 Th. 4. 17.
7 s. γινομέ-
νων.
* ἐπίστασίς
μου s. μοι-π.
8 Mat. 5. 32.
9 Ac. 24 12.
10 Mat. 13. 22
11 Mat. 5. 29.
12 1 Co. 7. 9.
13 s. κατὰ
πράγματα.
† χωρὶς-π.
14 Lu. 23 43.
15 ἀκούω.
16 καυχάο-
17 εἴδω. [μαι.
18 s. ἀνθρώ-
που.
19 εἰμί.
20 εἴρω.
21 1 Ma. 14. 47.
22 φρουρέω.
23 Ro. 7. 13.
24 2 Th. 2. 4.
2 Mac. 5. 23.
25 cf. Ac. 9. 25.
26 εἴδωμι.
27 χαλάζω.
28 Nu. 33. 55.
29 ἐκφεύγω.
30 Mat. 25. 41.
Re. 12. 7. [π
‡ Σατᾶν ἵνα-
§ Καυχᾶ-
σθαι δεῖ;-π.
‖ Συμφέρον
μέν· ἐλεύ-
σομαι δὲ-π
31 1 Co. 6. 12.
32 Mat. 26. 67.
33 ἔρχομαι.
34 s. αἰτίου.
35 παρακα-
λέω.
36 ἁρπάζω.

λεσα, ἵνα [1]ἀποστῇ ἀπ'
ἐμοῦ.
9 Καὶ [2]εἴρηκέ μοι·
Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου·
ἡ γὰρ δύναμίς [d] μου |
ἐν ἀσθενείᾳ, * τελειοῦ-
ται. [3]Ἥδιςα οὖν μᾶλ-
λον [5]καυχήσομαι ἐν
ταῖς ἀσθενείαις μϫ. ἵνα
ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ
δύναμις τοῦ Χριστοῦ.
10 Διὸ [7]εὐδοκῶ ἐν
ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν,
ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγ-
μοῖς, ἐν στενοχωρίαις
ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν
γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνα-
τός εἰμι.
11 Γέγονα [12] ἄφρων
b καυχώμενος'| ὑμεῖς με
[14]ἠναγκάσατε. Ἐγὼ
γὰρ [15]ὤφειλον ὑφ' ὑ-
μῶν συνίςασθαι· οὐδὲν
γὰρ ὑςέρησα τῶν ὑπερ-
λίαν ἀποστόλων, § εἰ
καὶ οὐδέν εἰμι.
12 Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ
ἀποστόλου κατειργά-
σθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ
ὑπομονῇ, ἐν σημείοις
καὶ τέρασι καὶ δυνάμε-
σι.
13 Τί γάρ [19]ἐστιν ὃ
††[21]ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς
λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ
ὅτι αὐτὸς ἐγὼ ᵒ [23]κατ-
ενάρκησα ὑμῶν; χαρί-
σασθέ[25] μοι τὴν ἀδικί-
αν ταύτην.
14 Ἰδοὺ, τρίτον §§ἑτοί-
μως ἔχω[24] ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς, καὶ οὐ [23]κατα-
ναρκήσω [c] ὑμῶν· ||| οὐ
γὰρ ζητῶ τὰ [28]ὑμῶν,
ἀλλ' ὑμᾶς. Οὐ γὰρ
ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς
γονεῦσι θησαυρίζειν,
ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέ-
κνοις.
15 Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δα-
πανήσω ϗ ἐκδαπανηθή-
σομαι ὑπὲρ τῶν [4]ψυχῶν
ὑμῶν· [c] εἰ καὶ || περισ-
σοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν,
ἧττον ἀγαπῶμαι.
16 Ἔστω[19] δὲ, ἐγὼ οὐ
‡[6]κατεβάρησα ὑμᾶς·
ἀλλ' ὑπάρχων [8]πανοῦρ-
γος, δόλῳ ὑμᾶς [9]ἔλα-
βον.
17 Μή τινα ὧν [10]ἀπέ-
ςαλκα πρὸς ὑμᾶς, δι'
αὐτοῦ [11]ἐπλεονέκτησα
ὑμᾶς;
18 Παρεκάλεσα [12] Τί-
τον, καὶ συναπέστειλα
τὸν ἀδελφόν· μή τι [11]ἐ-
πλεονέκτησεν ὑμᾶς Τί-
τος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύ-
ματι [16]περιεπατήσα-
μεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς
[17]ἴχνεσι;
19 Πάλιν δοκεῖτε ὅτι
ὑμῖν [18]ἀπολογούμεθα;
|| κατενώπιον τοῦ Θεοῦ,
ἐν **Χριστῷ [20]λαλοῦ-
μεν· τὰ δὲ [22]πάντα,
ἀγαπητοὶ, ὑπὲρ τῆς
ὑμῶν οἰκοδομῆς.
20 Φοβοῦμαι γὰρ, μή-
πως [24]ἐλθὼν οὐχ οἵους
θέλω [26]εὕρω ὑμᾶς, κἀ-
γὼ [26]εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον
οὐ θέλετε· μήπως ‡‡[27]ἔ-
ρεις, ζῆλοι, θυμοὶ, ἐρι-
θεῖαι, καταλαλιαὶ, ψι-
θυρισμοὶ, φυσιώσεις,
ἀκαταστασίαι·
21 Μὴ πάλιν *†ἐλθόν-
τα[24] με ταπεινώσῃ

A. D. 58.

1 ἀφίστημι.
2 εἴρω.
* τελεῖται-π.
3 ch. 11. 19.
4 Mat. 16. 25.
5 καυχάομαι.
† al. ϗ-ε. [σα-π
‡ κατενάρκη-
6 καταβαρέω
7 ch. 5. 8.
8 Pr. 13. 1.
9 λαμβάνω.
10 ἀποστέλλω
11 πλεονε-
κτέω. [λέω.
12 παρακα-
13 γίνομαι.
14 ἀναγκάζω.
15 ὀφείλω.
16 περιπα-
τέω.
17 Ro. 4. 12.
18 Lu. 12. 11.
§ Vide App.
|| Κατέναν-
τι-h.
** ἐν Χριςῷ,
λαλοῦμεν
τάδε-a.
19 εἰμί.
20 λαλέω.
†† ἡσσώθητε
s. ἐλαττώ-
θητε-π.
21 2 Pe. 2. 19.
22 s. ποιοῦμεν.
23 καταναρ-
κάω, v. 14.
24 ἔρχομαι.
25 χαρίζομαι
26 εὑρίσκω.
‡‡ ἔρις, ζῆ-
λος,-π.
27 Ro. 1. 29.
§§ τοῦτο-m.
||| al. ὑμᾶς[τα
28 s. πράγμα-
*† ἐλθόντος
μου, ταπει-
νώσῃ με ὁ
Θεός-π.

ς μου πρὸς ὑμᾶς,
πενθήσω πολλοὺς
¹ προημαρτηκό-
ν, καὶ μὴ μετανοη-
ντων ἐπὶ τῇ ² ἀκα-
ρσίᾳ καὶ πορνείᾳ
καὶ ³ἀσελγείᾳ ᾗ ⁷ἔπρα-
ξαν.

Κεφ. ιγ'.

ΤΡΙΤΟΝ † τοῦτο ‡ἔρ-
χομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ
στόματος δύο μαρτύ-
ρων καὶ τριῶν ¹¹ σταθή-
σεται πᾶν ῥῆμα.
2 Προείρηκα¹² ✠ προ-
λέγω,¹³ § ὡς ¹⁴ παρὼν
τὸ δεύτερον, ✠ ¹⁵ ἀπὼν
νῦν ‖ γράφω τοῖς προ-
ημαρτηκόσι,¹ καὶ τοῖς
λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν
¹⁶ἔλθω εἰς τὸ πάλιν,
οὐ ¹⁷φείσομαι·
3 Ἐπεὶ ¹⁸ δοκιμὴν ζη-
τεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λα-
λοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς
ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ
δυνατεῖ ἐν ὑμῖν.
4 Καὶ γὰρ εἰ ¹ ²³ἐ-
σταυρώθη ἐξ ἀσθενεί-
ας, ἀλλὰ ²⁵ ζῇ ἐκ δυ-
νάμεως Θεοῦ· καὶ γὰρ
** ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν
†† ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ‡‡ ζη-
σόμεθα²⁵ σὺν αὐτῷ
ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς
ὑμᾶς.
5 Ἑαυτοὺς ³¹ πειράζε-
τε εἰ ³²ἐστὲ ἐν τῇ πί-
στει, ἑαυτοὺς ³³ δοκι-
μάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγι-
νώσκετε ἑαυτούς, ὅτι
Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν
ἐστιν; εἰ μή τι ³⁴ἀδό-
κιμοί ἐστε.

A. D. 58.

1 προαμαρ-
τάνω.
2 γινώσκω.
3 Ro. 1. 24.
* Εὐχόμε-
θα-b.
4 Ro. 9. 3.
5 Mar. 7. 22.
6 ch. 10. 18.
7 πράσσω.
8 φαίνω.
† Ἰδού, τρί-
τον-n.
‡ ἑτοίμως ἔ-
χω ἐλθεῖν-n
10 ch. 8. 21.
11 ἵστημι.
12 ch. 7. 3.
13 Ga. 5. 21.
§ (ὡς πα-
ρὼν,)-a.
(✠ ἀπ. νῦν)-
a.
14 πάρειμι.
15 ἄπειμι.[n.
‖ (ὡς...νῦν)-
16 ἔρχομαι.
17 φείδομαι.
18 Tit. 1. 13.
19 c. 2.9; 8.2.
Ro. 5. 4.
20 χράομαι.
21 δίδωμι.
22 ch. 10. 4. 8.
23 σταυρόω.
** καὶ-b.
24 s. κατὰ τό.
25 ζάω.
26 Mat. 26.45.
27 Mat. 21.16.
28 Ro. 12. 16.
29 Mar. 9. 50.
†† σὺν-n.
‡‡ ζήσομεν-n
30 ἀσπάζομαι
31 Mat. 4.1,3.
32 εἰμί.
33 ch. 8. 8,22.
Lu. 12. 26.
34 Ro. 1. 28.
§§ Vide App.

6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώ-
σεσθε,² ὅτι ἡμεῖς οὐκ
³²ἐσμὲν ἀδόκιμοι.
7 * Εὔχομαι ⁴ δὲ πρὸς
τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι
ὑμᾶς κακὸν μηδέν· οὐχ
ἵνα ἡμεῖς ⁶δόκιμοι ⁸φα-
νῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς
τὸ ¹⁰ καλὸν ποιῆτε
ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμο
³²ὦμεν.
8 Οὐ γὰρ δυνάμεθά τ
κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλ
ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
9 Χαίρομεν γὰρ ὅτ
ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμ
δὲ δυνατοὶ ³²ἦτε· τ
ᵈ δὲ¹ καὶ εὐχόμεθα,
ὑμῶν κατάρτισιν.
10 Διὰ τοῦτο τα
¹⁵ἀπὼν γράφω, ἵνα
¹⁴ἀποτό-
ρων¹⁴ μὴ
²⁰χρήσωμαι, κατὰ
ἐξουσίαν ἣν ²¹ ἔ
μοι ὁ Κύριος εἰς οἰ
μήν, καὶ οὐκ εἰς κ
ρεσιν.
11 ²⁴ Λοιπόν,²⁶
²⁷
φοί, χαίρετε,
τίζεσθε, παρακα
τὸ αὐτὸ ²⁸ φρ
²⁹ εἰρηνεύετε·
Θεὸς τῆς ἀγάπ
εἰρήνης ³² ἔστ
ὑμῶν.
12 Ἀσπάσασθ
λήλους ἐν ἁγί
ματι. Ἀσπάζ
μᾶς οἱ ἅγιοι
13 Ἡ χάρις τ
Ἰησοῦ Χριστ
ἀγάπη τοῦ Θ
κοινωνία
Πνεύματος
των ὑμῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

'Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ 'ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α΄.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ 'Ιησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ [4] ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν,

2 Καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας·

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ [†] πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ,

4 Τοῦ [9] δόντος ἑαυτὸν [‡] ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως [10] ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ [11] ἐνεστῶτος [12] αἰῶνος [13] πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν·

5 'Ω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· 'Αμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως [15] μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι [d] Χριστοῦ,| ||εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον·

7 Ὃ οὐκ [17] ἔστιν ἄλλο· εἰ μή τινές [17] εἰσιν οἱ [19] ταράσσοντες ὑμᾶς, χ θέλοντες [25] μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

8 'Αλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν [1] παρ' ὃ [2] εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, [3] ἀνάθεμα [17] ἔστω.

9 'Ως [*] προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ [5] παρελάβετε,[6] ἀνάθεμα [17] ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους [7] πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; [8] εἰ [c] γὰρ| ἔτι ἀνθρώποις [8] ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν [17] ἤμην.

11 Γνωρίζω [§] δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, τὸ εὐαγγέλιον τὸ [2] εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ [17] ἔστι [14] κατὰ ἄνθρωπον.

12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου [5] παρέλαβον αὐτὸ, οὔτε [16] ἐδιδάχθην· ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως 'Ιησοῦ Χριστοῦ.

13 'Ηκούσατε [18] γὰρ τὴν ἐμὴν [20] ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ [21] 'Ιουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' [22] ὑπερβολὴν [23] ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ [**] ἐπόρθουν [24] αὐτήν·

14 Καὶ [26] προέκοπτον ἐν τῷ 'Ιουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισ-

A. D. 52.

1 Lu. 3. 13.
2 εὐαγγελίζομαι.
3 Ro. 9. 3.
4 ἐγείρω.
* προειρηκαμὲν, s. προείρηκα,-τι.
5 παραλαμβάνω.
6 s. ἀπ' εμβ.
† πατρὸς ἡμῶν χ Κυρίου 'Ιησοῦ Χριστοῦ-π.
7 Mat. 28. 14.
8 ἀρέσκω.
9 δίδωμι.
‡ περὶ-α.
10 ἐξαιρέω.
11 ἐνίστημι.
12 2 Co. 4. 4.
13 Mat. 6. 13.
§ γὰρ-ι.
14 ch. 3. 15.
15 μετατίθημι, Ac. 7. 16.
16 διδάσκω.
|| alii Θεοῦ.
17 εἰμί.
18 ἀκούω.
19 ch. 5. 10. Mat. 14. 26.
20 Ep. 4. 22.
21 ver. 14.
22 Ro. 7. 13.
23 διώκω.
** ἐπολέμουν-π.
24 πορθέω, ver. 23.
25 μεταστρέφω, Ac. 2. 20.
26 προκόπτω, Lu. 2. 52.

[1]ζηλωτὴς ὑπ-
ῶν [2]πατρικῶν
ραδόσεων.
: δὲ [7]εὐδόκη-
Θεὸς ὁ [8]ἀφο-
: ἐκ κοιλίας μη-
υ, καὶ καλέσας
ς χάριτος αὐ-

καλύψαι[9] τὸν
ὑτοῦ ἐν ἐμοὶ,
γγελίζωμαι αὐ-
τοῖς ἔθνεσιν,
οὐ [11]προςανε-
[13]σαρκὶ καὶ αἵ-

δὲ †[17]ἀνῆλθον εἰς
ὅλυμα πρὸς τοὺς
ιοῦ ἀποστόλους
[19]ἀπῆλθον εἰς
ίαν, καὶ πάλιν
τρεψα εἰς Δαμα-

Ἔπειτα μετὰ ἔτη
[17]ἀνῆλθον εἰς Ἱε-
υμα ἱστορῆσαι
ρον καὶ [22]ἐπέμει-
ρὸς αὐτὸν ἡμέρας
έντε.
ἕτερον δὲ τῶν ἀπο-
ων οὐκ εἶδον, εἰ
ἰάκωβον τὸν ἀδελ-
τοῦ Κυρίου.
Α δὲ γράφω ὑμῖν,
νώπιον τοῦ Θεοῦ,[27]
οὐ ψεύδομαι.
Ἔπειτα [29]ἦλθον εἰς
λίματα τῆς Συρίας
τῆς Κιλικίας.
Ἤμην [2] δὲ ἀγνοού-
ς τῷ προςώπῳ ταῖς
ησίαις τῆς Ἰουδαίας
ἐν Χριστῷ·
όνον δὲ [27]ἀκούοντες
, ὅτι ὁ διώκων

A. D. 52.

1 Ac. 21. 20.
2 εἰμί.
3 Ecclus.42.11
4 πορθέω.
5 Mat. 15. 2.
6 δοξάζω.
7 εὐδοκέω.
8 ἀφορίζω.
9 ἀποκαλύ-
πτω. [ρων.
* con. τεσσά-
10 διελθόν-
των. [θημι
11 προςανατί-
12 ἀναβαίνω.
13 s. βουλὰς
14 συμπαρα-
λαμβάνω.
15 Mat.16. 17.
16 ἀνατίθημι
† ἀπῆλθον-π.
17 ἀνέρχομαι
18 Mat. 14.13.
19 ἀπέρχομαι
20 τρέχω.
21 ὑποστρέφω
22 ἐπιμένω.
23 ἀναγκάζω.
‡ con. περι-
τμηθῆναι
διὰ τὰς παρ-
εισάκτους.
24 περιτέμνω
§ Κηφᾶν,-ι.
25 2 Co.11. 26.
26 παρειςέρ-
χομαι.
27 s. ὄμνυμι.
28 Jos. 2. 2,3.
‖ μή,-f.
29 ἔρχομαι.
30 2 Co.11.20
** alii οἷς-e.
alii οὐδὲ-e.
31 εἴκω.
32 2 Co 9.13.
33 διαμένω.
34 s. οἱ.
35 ch. 4. 1.
†† τι εἶναι-f.
37 s. οἱ ἅγιοι.

ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγε-
λίζεται τὴν πίστιν ἥν
ποτε [4]ἐπόρθει.
24 Καὶ [6]ἐδόξαζον ἐν
ἐμοὶ τὸν Θεόν.

Κεφ. β΄.

ΕΠΕΙΤΑ διὰ *δεκα-
τεσσάρων ἐτῶν [10]πάλιν
[12]ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυ-
μα μετὰ Βαρνάβα, συμ-
παραλαβὼν[14] καὶ Τίτον.
2 Ἀνέβην[12] δὲ κατὰ
ἀποκάλυψιν· καὶ [16]ἀν-
εθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγ-
γέλιον ὃ κηρύσσω ἐν
τοῖς ἔθνεσι· [13]κατ᾽ ἰδί-
αν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή-
πως εἰς κενὸν τρέχω, ἢ
[20]ἔδραμον.
3 Ἀλλ᾽ οὐδὲ Τίτος ὁ
σὺν ἐμοὶ, Ἕλλην [2]ὤν,
[23]ἠναγκάσθη ‡[24]περι-
τμηθῆναι.
4 Διὰ δὲ τοὺς παρεισά-
κτους [25]ψευδαδέλφους,
οἵτινες [26]παρειςῆλθον
[28]κατασκοπῆσαι τὴν
ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν
ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ἵνα ‖ ἡμᾶς [30]καταδου-
λώσωνται·
5 Οἷς οὐδὲ **πρὸς
ὥραν [31]εἴξαμεν τῇ ὑπο-
ταγῇ,[32] ἵνα ἡ ἀλήθεια
τοῦ εὐαγγελίου [33]δια-
μείνῃ πρὸς ὑμᾶς.
6 Ἀπὸ[34] δὲ τῶν δοκούν-
των [2]εἶναί τι, ὁποῖοί
ποτε [2]ἦσαν, οὐδέν μοι
[35]διαφέρει· πρόσωπον
Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμ-
βάνει· ἐμοὶ γὰρ οἱ δο-
κοῦντες, †† οὐδὲν [11]προς-
ανέθεντο

λὰ τοὐναντίον,
ες ὅτι ²πεπίςευ-
³τὸ εὐαγγέλιον
ἀκροβυστίας, κα-
Πέτρος ⁵τῆς περι-
ῆς,
Ὁ γὰρ ⁷ἐνεργήσας
τρῳ εἰς ἀποστολὴν
ς περιτομῆς, ⁷ἐνήρ-
ησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ
θνη')
9 Καὶ ⁹γνόντες τὴν χά-
ριν τὴν ¹⁰δοθεῖσάν μοι,
‡Ἰάκωβος ᵉκαὶ Κηφᾶς
καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦν-
τες στῦλοι ¹¹εἶναι, δε-
ξιὰς ¹⁰ἔδωκαν ἐμοὶ ᵡ
Βαρνάβᾳ κοινωνίας·
ἵνα ἡμεῖς ¹² ‖εἰς τὰ
ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν
περιτομήν.
10 Μόνον ¹³τῶν πτω-
χῶν ἵνα μνημονεύωμεν·
ὃ καὶ ¹⁵ἐσπούδασα αὐτὸ
¹⁶τοῦτο ¹⁷ποιῆσαι.
11 Ὅτε δὲ ¹⁸ἦλθε ††Πέ-
τρος εἰς Ἀντιόχειαν,
κατὰ πρόσωπον αὐτῷ
¹⁹ἀντέςην, ὅτι ²¹κατε-
γνωσμένος ¹¹ἦν.
12 Πρὸ τοῦ γὰρ ¹⁸ἐλ-
θεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώ-
βου, μετὰ τῶν ἐθνῶν
²³συνήσθιεν· ὅτε δὲ
‡‡¹⁸ἦλθον, ²⁵ὑπέστελλε
καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν,
φοβούμενος τοὺς ἐκ πε-
ριτομῆς.
13 Καὶ ‖‖ ²⁸συνυπεκρί-
θησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοι-
ποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ
Βαρνάβας ²⁹συναπή-
χθη αὐτῶν τῇ ³¹ὑπο-
κρίσει.
14 Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι
οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς
τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγ-
γελίου, εἶπον τῷ *Πέ-
τρῳ ἔμπροσθεν πάν-
των· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος
ὑπάρχων, ἐθνικῶς ⁴ζῇς
καὶ οὐκ ⁶Ἰουδαϊκῶς,
†³τί τὰ ἔθνη ἀναγκά-
ζεις Ἰουδαΐζειν;
15 Ἡμεῖς ⁸φύσει Ἰου-
δαῖοι, καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν
ἁμαρτωλοί,
16 Εἰδότες § ὅτι οὐ δι-
καιοῦται ἄνθρωπος ἐξ
ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ
διὰ πίςεως Ἰησοῦ Χρι-
ςοῦ· καὶ ἡμεῖς εἰς Χρι-
στὸν Ἰησοῦν ⁹ἐπιστεύ-
σαμεν, ἵνα δικαιωθῶ-
μεν ἐκ πίςεως Χριςοῦ,
καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου·
**διότι οὐ δικαιωθήσε-
ται ἐξ ἔργων νόμου πᾶ-
σα σάρξ.
17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δι-
καιωθῆναι ἐν Χριστῷ,
²⁰εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ
ἁμαρτωλοί, ἄρα Χρι-
ςὸς ἁμαρτίας ²²διάκο-
νος; Μὴ ²⁴γένοιτο.
18 Εἰ γὰρ ἃ ²⁶κατέ-
λυσα, ταῦτα πάλιν
οἰκοδομῶ, παραβάτην
ἐμαυτὸν §§συνίστη-
μι.
19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου
νόμῳ ²⁷ἀπέθανον, ἵνα
Θεῷ ⁴ζήσω.
20 Χριστῷ ³⁰συνε-
σταύρωμαι· ⁴ζῶ δέ,
οὐκέτι ἐγώ, ⁴ζῇ δὲ ἐν
ἐμοὶ Χριστός· ³²ὃ δὲ
νῦν ⁴ζῶ ἐν σαρκί, ἐν
πίστει ⁴ζῶ τῇ *†τοῦ
υἱοῦ τοῦ Θεοῦ,

1 εἴδω.
2 πιστεύω.
3 s. κατὰ.
* Κηφᾶ-h.
4 ζάω.
† πῶς-a.
5 s. πεπίςευ-
ται κατὰ τὸ
εὐαγγέλιον.
6 Tit. 1. 14.
7 ἐνεργ·ω.
8 Ro. 1. 26.
9 γινώσκω.
10 δίδωμι.
‡ Πέτρος καὶ
Ἰάκωβος-i.
§ δὲ-m.
11 εἰμί, ἐίμεθα.
12 s. πορευῶ-
‖ μὲν-m. [σαν
13 s. ἤθελη-
** ὅτι-h.
15 σπουδάζω
16 s. πρᾶγμα
17 ποιέω.
18 ἔρχομαι.
†† Κηφᾶς-h.
19 ἀνθίστημι
20 εὑρίσκω.
21 καταγινώ-
σκω.
22 Mat. 20.26.
23 συνεσθίω.
‡‡ ἦλθεν,-m.
24 γίνομαι.
25 ὑποστέλλω
26 καταλύω.
§§ συνιςάνω-a
27 ἀποθνήσκω
‖‖ conj. συν-
υπεκλίθη-
σαν,....τῇ
ὑποκλίσει.
28 συνυπο-
κρίνομαι.
29 συναπάγω
30 συςαυρόω
31 Mat. 23. 28.
32 s. καθ'.
*† τοῦ Θεοῦ καὶ
Χριστοῦ,-m.

ἠσαντός με, καὶ
ραδόντος ἑαυτὸν
ρ ἐμοῦ.
ι Οὐκ [b]ἀθετῶ τὴν χά-
ιν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ
διὰ νόμου δικαιοσύνη,
ἄρα Χριστὸς [6]δωρεὰν
[7]ἀπέθανεν.

Κεφ. γ'.

Ω [9]ἈΝΟΗΤΟΙ Γα-
λάται, τίς ὑμᾶς [11]ἐβά-
σκανε [b]τῇ ἀληθείᾳ μὴ
[18]πειθέσθαι; [l] οἷς κατ'
ὀφθαλμὸς Ἰησοῦς Χρι-
στὸς [17]προεγράφη, [c]ἐν
ὑμῖν[l] [19]ἐσταυρωμένος.
2 Τοῦτο μόνον θέλω
[21]μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· ἐξ
ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα
[23]ἐλάβετε, ἢ ἐξ [25]ἀκοῆς
πίστεως;
3 Οὕτως ἀνόητοί [12]ἐ-
στε; [26]ἐναρξάμενοι
πνεύματι, νῦν σαρκὶ
ἐπιτελεῖσθε;
4 Τοσαῦτα[27] [29]ἐπάθε-
τε [31]εἰκῇ; εἴγε καὶ
εἰκῇ.
5 Ὁ οὖν [33]ἐπιχορηγῶν
ὑμῖν τὸ Πνεῦμα, καὶ
ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν
ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ
ἐξ ἀκοῆς πίστεως;
6 Καθὼς § Ἀβραὰμ
[35]ἐπίστευσε τῷ Θεῷ,
καὶ [36]ἐλογίσθη[37] αὐτῷ
εἰς δικαιοσύνην.
7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι
[39]οἱ ἐκ πίστεως, οὗ-
τοί [12]εἰσιν υἱοὶ Ἀβρα-
άμ.
8 Προϊδοῦσα[40] δὲ ἡ
γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως
δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς,
[2]προευηγγελίσατο τῷ
Ἀβραάμ· [3] "Ὅτι [*]ἐνευ-
λογηθήσονται [4] ἐν σοὶ
πάντα τὰ ἔθνη.
9 Ὥστε οἱ ἐκ πίστεως,
εὐλογοῦνται σὺν τῷ
[5]πιστῷ Ἀβραάμ.
10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων
νόμου [12]εἰσὶν, ὑπὸ κατ-
άραν[10] [12]εἰσί· [14]γέγρα-
πται γάρ· [†] [16]Ἐπικα-
τάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμ-
μένει ἐν πᾶσι τοῖς γε-
γραμμένοις[14] ἐν τῷ βι-
βλίῳ τοῦ νόμου, [18]τοῦ
[20]ποιῆσαι αὐτά.
11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐ-
δεὶς δικαιοῦται παρὰ
τῷ Θεῷ, δῆλον· [22]ὅτι ὁ
δίκαιος ἐκ πίστεως ζή-
σεται.[24]
12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ
[12]ἔστιν ἐκ πίστεως·
ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ
[b]ἄνθρωπος,[124] ζήσεται
ἐν αὐτοῖς.
13 Χριστὸς ἡμᾶς [28]ἐξη-
γόρασεν ἐκ τῆς κατά-
ρας τοῦ νόμου, [30]γενό-
μενος ὑπὲρ ἡμῶν κατά-
ρα· ‡ [14]γέγραπται γάρ·
[32]Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ
[34]κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου·
14 Ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ
εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ
[30]γένηται ἐν Χριστ
Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ǁ ἐπα
γελίαν τοῦ Πνεύματ
[23]λάβωμεν διὰ τῆς π
στεως.
15 Ἀδελφοὶ, [35]κατὰ
θρωπον λέγω· ὅμω
θρώπου [41]κεκυρω
διαθήκην οὐδεὶς [42]
ἢ ἐπιδιατάσσε·

A. D. 52.

1 παραδίδωμι.
2 προευαγγελίζω.
3 s. λέγουσα.
* εὐλογηθήσονται.
4 Ge. 12. 3.
5 ch. 3. 15.
Lu. 10. 16.
6 Mat. 10. 8.
7 ἀποθνήσκω.
8 Jno. 20. 27.
9 Lu. 24. 25.
10 He. 6. 8.
11 βασκαίνω.
12 εἰμί.
14 γράφω.
15 ch. 1. 10.
† Ὅτι-m.
16 De. 27. 26
17 Ro. 15. 4.
18 s. ἕνεκα.
19 σταυρόω.
20 ποιέω.
21 μανθάνω.
22 Hab. 2. 4.
23 λαμβάνω.
24 ζάω.
25 Ro. 10. 17.
26 ἐνάρχομαι
27 s. κακά.
28 ἐξαγοράζω
29 πάσχω.
30 γίνομαι.
‡ ὅτι γέγραπται-h.
31 1Co. 15. 2.
32 De. 21. 23.
33 ἐπιχορηγέω.
34 Ac. 5. 30.
35 πιστεύω.
§ γέγραπται-f
ǁ εὐλογίαν-n
36 s. ἡ πίστις
37 λογίζομαι.
38 Ro. 3. 30.
39 1 Co. 15.32.
40 προείδω.
41 κυρόω.
42 ch. 2. 21.

IV.

παγγελία ἐκ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ 26 δοθῇ
τοῖς πιστεύουσι.
23 Πρὸ τοῦ δὲ 31 ἐλθεῖν
τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον
4 ἐφρουρούμεθα, 29 συγ-
κεκλεισμένοι εἰς τὴν
μέλλουσαν πίστιν ἀπο-
καλυφθῆναι. 6
24 Ὥστε ὁ νόμος 8 παι-
δαγωγὸς ἡμῶν 29 γέγο-
νεν εἰς Χριστὸν, ἵνα
ἐκ πίστεως 10 δικαιω-
θῶμεν.
25 Ἐλθούσης 21 δὲ τῆς
πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ
παιδαγωγόν 5 ἐσμεν.
26 Πάντες γὰρ υἱοὶ
Θεοῦ 5 ἐστε διὰ τῆς πί-
στεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
27 Ὅσοι γὰρ 14 εἰς
Χριστὸν 16 ἐβαπτίσθητε,
Χριστὸν 18 ἐνεδύσασθε.
28 Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος,
οὐδὲ Ἕλλην· οὐκ ἔνι δοῦ-
λος, οὐδὲ ἐλεύθερος· 30 οὐκ
ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάν-
τες γὰρ ὑμεῖς ‖ εἷς 5 ἐστε
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
29 Εἰ δὲ ὑμεῖς ‡‡ Χριστοῦ,
ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρ-
μα 5 ἐστε, ‹καὶ› κατ'
ἐπαγγελίαν κληρονό-
μοι.

Κεφ. δ'.

ΛΕΓΩ δὲ, ἐφ' ὅσον
χρόνον ὁ κληρονόμος
24 νήπιός 5 ἐστιν, οὐδὲν
διαφέρει δούλου, κύριος
πάντων 5 ὤν·
2 Ἀλλὰ ὑπὸ 28 ἐπιτρό-
πους 5 ἐστὶ καὶ 30 οἰκονό-
μους ἄχρι τῆς 31 προθε-
σμίας τοῦ πατρός.

...ζομαι
...τι.
...ρίζομαι
...at. 28. 19.
...νόμος
...ν πράξε-
...; ἐτέθη-n
...τέθη-a.
...προςτίθημι
...βαπτίζω.
17 s. ὥστε
διαμενεῖν.
18 ἐνδύω.
19 s. τοῦ χρόνου
20 Col. 3. 11.
21 ἔρχομαι.
§ δ-n.
22 ἐπαγγέλ-
λω. Ac. 7. 5.
‖ ἐστε Χριστοῦ
Ἰησοῦ-n. al.
ἐν ἐστε ἐν
Χριστῷ Ἰ.
** ἀγγέ-
λου-n.
†† Μωϋσέως-
23 He. 8. 6. [n
‡‡ εἷς (s. ἓν)
ἐστε ἐν Χ.
Ἰ. ἄρα-n.
24 Mat. 11. 25.
25 γίνομαι.
26 δίδωμι.
27 Joo. 5. 21.
28 Mat. 20. 8.
29 συγκλείω.
30 Lu. 12. 42.
31 s. ὥρας, v.
ἡμέρας.

...ς, ἑνὸς
...ὁ Θεὸς,
...ος κατὰ
...ιῶν τοῦ
...γένοιτο·
...η νόμος ὁ
...ζωοποιῆ-
...ν ἐκ νόμου
...σύνη.
...συνέκλει-
...πάντα

3 Οὕ...
4 Ὅτε...
...πλήρωμ...
...ἐξαπέσ...
τὸν υἱὸν...
...ἐκ...
...νόμον...
5 Ἵνα τοὺς
...ἐξαγοράσ...
...υἱοθεσίαν
...μεν.
6 Ὅτι δέ ἐ...
...ἐξαπέστειλεν
τὸ Πνεῦμα τ...
αὐτοῦ εἰς τὰς κα...
ὑμῶν, κράζον, ...
βᾶ, ὁ πατήρ.
7 Ὥστε οὐκέτι...
ἀλλ' υἱός·
...λος, καὶ κληρο...
υἱός, ...
Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.
8 Ἀλλὰ τότε μὲν...
εἰδότες Θεὸν, ...
...σατε τοῖς ...μὴ ...
...σει οὖσι θεοῖς·
9 Νῦν δὲ, ...
Θεὸν, μᾶλλον δὲ ...
...θέντες ὑπὸ Θεοῦ, ...
ἐπιστρέφετε πάλ...
τὰ ἀσθενῆ καὶ
...στοιχεῖα, οἷς
...ἄνωθεν δουλεύε-
λετε;
10 Ἡμέρας παρα...
...καὶ μῆνας
...σθε, καὶ
καιρούς...
...τούς.
11 Φοβοῦμαι ὑμ...
...εἰκῇ ...κε...
...εἰς ὑμᾶς.
12 Γίνεσθε...
ὅτι κἀγὼ...

3 Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε
[1] ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ
[3] στοιχεῖα τοῦ κόσμου
[1] ἦμεν [2] δεδουλωμένοι·
4 Ὅτε δὲ [7] ἦλθε τὸ
[8] πλήρωμα τοῦ χρόνου,
[11] ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς
τὸν υἱὸν αὐτοῦ *[13] γενό-
μενον ἐκ γυναικὸς, γε-
νόμενον[13] ὑπὸ νόμον·
5 Ἵνα τὸς [14] ὑπὸ νόμον
[16] ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν
[17] υἱοθεσίαν [18] ἀπολάβω-
μεν.
6 Ὅτι δέ [1] ἐστε υἱοὶ,
[11] ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς
τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας
§ ὑμῶν, κρᾶζον, [21] Ἀβ-
βᾶ, ὁ πατήρ.
7 Ὥστε οὐκέτι [1] εἶ δοῦ-
λος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ
υἱὸς, καὶ κληρονόμος
‡ Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.‖
8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ
εἰδότες Θεὸν, [23] ἐδουλεύ-
σατε τοῖς ** μὴ [25] φύ-
σει †† οὖσι θεοῖς·
9 Νῦν δὲ, [27] γνόντες
Θεὸν, μᾶλλον δὲ [27] γνω-
σθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς
ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ
τὰ ἀσθενῆ καὶ πτω-
χὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν
ἄνωθεν δουλεύειν θέ-
λετε;
10 Ἡμέρας παρατηρεῖ-
σθε, καὶ μῆνας, καὶ
καιρούς, καὶ ἐνιαυ-
τούς.
11 Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή-
πως εἰκῆ [29] κεκοπίακα
εἰς ὑμᾶς.
12 Γίνεσθε[30] ὡς ἐγώ, [30]
ὅτι κἀγὼ[30] ὡς ‖‖ ὑμεῖς·

A. D. 52.

1 εἰμί.
2 δοκέω.
3 Col. 2. 8, 20.
4 εἴδω.
5 δουλόω.
6 εὐαγγελίζω
7 ἔρχομαι.
8 Mat. 6. 13.
9 Ro. 11. 25.
10 ἐκπτύω.
11 ἐξαποστέλλω. [νον-n
* γεννώμε-
12 δέχομαι.
† πειρασμόν τὸν ἐν-h.al. πειρασμὸν ὑμῶν ἐν-i.
13 γίνομαι.
14 Ro. 4. 6.
‡ Ποῦ οὖν-n.
15 s. ὄντας, v. δεδουλωμένους
16 ch. 3. 13.
17 Ro. 8. 15.
18 ἀπολαμβάνω.
§ ἡμῶν-l.
19 Mar. 2. 4
20 δίδωμι.
21 Mar. 14. 36.
‖ Vide App.
22 Ep. 4. 15.
23 δουλεύω.
24 1 Co. 12. 31.
** φύσει μὴ-l.
25 Ro. 1. 26.
†† ἡμᾶς.
26 θέλω.
‡‡ ζηλοῦσθε-n.
§§ ὑμᾶς, τεκνία-n.
27 γινώσκω.
28 s. τοῦ χρόνου
29 κοπιάω.
30 s. γίνομαι
‖‖ ὑμεῖς, ἀδελφοί· δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν-n.
*† Vide App.

ἀδι
Οὐ
13
ἀσθ
[6] ει
τὸ
14
σμι
κί
τε,
ἀλλ
[12] ἐ
στὸ
15
[14] μ
μαρ
εἰ
φθα
ρύξ
τέ μ
16
[18] γ
ὑμῖ
17
οὐ κ
σαι
αὐτ
18
λοῦ
τοτε
τῷ
§§ ὑμ
19
λιν
μορ
ὑμῖν
20
ναι
καὶ
μου·
ὑμῖ
21
νόμ
τὸ
στ

υἱὸν
-λη-
τῆς
τοῦ
ς.
λφοί,
ίσ-ης
ἐλευ-

ία οὖν ᾗ
ἠλευθέ-
τε, καὶ μὴ
δουλείας

Παῦλος λέ-
ἐὰν περι-
ριςὸς ὑμᾶς
ήσει.
ομαι δὲ πά-
τὶ ἀνθρώπῳ
μένῳ, ὅτι ὀ-
ἐςὶν ὅλον
ν ποιῆσαι.
ργήθητε ἀπὸ
Χριστοῦ, οἵτι-
νόμῳ δικαιοῦ-
ῆς χάριτος ἐξέ-
τε.
μεῖς γὰρ πνεύ-
ἐκ πίςεως ἐλπίδα
σύνης ἀπεκδε-
θα.
Ἐν γὰρ Χριςῷ Ἰη-
οὔτε περιτομή τι
ύει, ὔτε ἀκροβυςία,
λὰ πίςις δι᾽ ἀγάπης
ἐνεργουμένη.
Ἐτρέχετε καλῶς·
ίς ὑμᾶς ἀνέκοψεν
τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθε-
σθαι;
8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ
ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς

τό
γὰρ
τομήν, τί ἔ-
ἄρα κα-
σκάνδαλον
Ὄφελον
ται οἱ
ες ὑμᾶς.
Ὑμεῖς γὰρ ἐπ᾽ ἐλ-
ἐκλήθητε, ἀδ-
μόνον μὴ
ἐλευθερίαν εἰς ἀφ-
τῇ σαρκί, ἀ-
τῆς ἀγάπης δο-
ετε ἀλλήλοις.
Ὁ γὰρ πᾶς νό-
ἑνὶ λόγῳ πληροῦ-
τῷ· Ἀγαπήσ-
πλησίον σου
ἑαυτόν.
15 Εἰ δὲ ἀλλήλ-
δάκνετε καὶ κατεσ-
βλέπετε μὴ ἀναλ-
ἀλλήλων
16 Λέγω δέ· Π-
περιπατεῖτε,
ἐπιθυμίαν σαρκὸς
μὴ τελέσητε.
17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπ-
κατὰ τοῦ Πνεύ-
τὸ δὲ Πνεῦμα
τῆς σαρκός· ταῦτα
ἀντίκειται ἀλλή-
ἵνα μὴ ἃ ἂν θέ-
ταῦτα ποιῆτε.

9 Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ
φύραμα *ζυμοῖ.
10 Ἐγὼ [1] πέποιθα εἰς
ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐ-
δὲν ἄλλο [2] φρονήσετε· ὁ
δὲ [3] ταράσσων ὑμᾶς βα-
στάσει τὸ κρῖμα, ὅστις
ἂν [5] ᾖ.
11 Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοὶ,
εἰ περιτομὴν [6] ἔτι [1] κη-
ρύσσω, [7] τί ἔτι διώκο-
μαι; ἄρα [9] κατήργηται
τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυ-
ροῦ.†
12 Ὄφελον[11] καὶ [13] ἀπο-
κόψονται [15] οἱ [17] ἀναστα-
τοῦντες ὑμᾶς.
13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευ-
θερίᾳ [19] ἐκλήθητε, ἀδελ-
φοί· μόνον μὴ [21] τὴν
ἐλευθερίαν εἰς [22] ἀφορ-
μὴν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ
‡ διὰ τῆς ἀγάπης [25] δου-
λεύετε ἀλλήλοις.
14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος
§ ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται,
ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς
** ἑαυτόν.
15 Εἰ δὲ ἀλλήλους
δάκνετε καὶ κατεσθίε-
τε, βλέπετε μὴ ὑπὸ
ἀλλήλων [29] ἀναλωθῆ-
τε.
16 Λέγω δέ· [31] Πνεύ-
ματι περιπατεῖτε, καὶ
ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ
μὴ τελέσητε.
17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυ-
μεῖ κατὰ τοῦ Πνεύμα-
τος, τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ
τῆς σαρκός· ταῦτα §§ δὲ
ἀντίκειται ἀλλήλοις,
ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε,
ταῦτα ποιῆτε.

A. D. 52.

* ζυμοῖ-n.
1 πείθω.
2 Ro. 1. 24.
3 ch. 1. 7.
4 Mar. 7. 22.
5 εἰμί.
6 Re. 9. 21.
7 s. κατὰ.
8 1 Co. 3. 3.
2 Co. 12. 20.
9 καταργέω.
10 Ro. 16. 17.
† τοῦ Χριστοῦ-f.
11 2 Co. 11. 1.
12 Ac. 5. 17.
13 Mar. 9. 43.
14 Ro. 13. 13.
15 s. ἀφ' ὑμῶν
16 s. καθ'.
17 ἀναστατόω
18 2 Co. 13. 2.
19 καλέω.
20 Ro. 2. 4.
21 s. δίδοτε.
22 Ep. 2. 7.
23 Ro. 7. 11.
24 Ac. 24. 25.
‡ τῇ ἀγάπῃ τοῦ πνεύματος δουλεύετε-n.
25 ch. 4. 9, 25.
§ ἐν ὀλίγῳ al. ὑμῖν al. ἐν ὑμῖν ἐν ἑνὶ λόγῳ-n.
‖ ἁγνεία·-f.
26 ch. 3. 29.
27 σταυρόω.
** σεαυτόν-σ
28 Ro. 7. 5.
29 ἀναλίσκω.
30 ζάω.
31 ver. 5, 25.
32 ch. 6. 16.
33 γίνομαι. [n
†† τελέσετε·-
‡‡ ἀλλήλους-n.
34 Lu. 21. 15.
§§ γὰρ-n. [νω
35 προλαμβά-

18 Εἰ δὲ Πνεύματι ἄγε-
σθε, οὐκ [5] ἐστὲ ὑπὸ νό-
μον.
19 Φανερὰ δέ [5] ἐστι τὰ
ἔργα τῆς σαρκός· ἅτι-
νά [5] ἐστι, [6] μοιχεία, [1] πορ-
νεία, [2] ἀκαθαρσία, [4] ἀ-
σέλγεια,
20 Εἰδωλολατρεία,
[6] φαρμακεία, ἔχθραι,
ἔρεις, [8] ζῆλοι, θυμοὶ,
ἐριθεῖαι, [10] διχοστασίαι,
[12] αἱρέσεις,
21 Φθόνοι, [6] φόνοι [1] μέ-
θαι, [14] κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια
τούτοις· [16] ἃ [18] προλέγω
ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖ-
πον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα
πράσσοντες βασιλείαν
Θεοῦ οὐ κληρονομήσου-
σιν.
22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ
Πνεύματός [5] ἐστιν, ἀγά-
πη, χαρὰ, εἰρήνη, μα-
κροθυμία,[20] [22] χρηστό-
της, ἀγαθωσύνη, πί-
στις,
23 Πρᾳότης, [21] ἐγκρά-
τεια· ‖ κατὰ τῶν τοιού-
των οὐκ [5] ἔστι νόμος.
24 Οἱ[26] δὲ τοῦ Χριστοῦ,
τὴν σάρκα [27] ἐσταύρω-
σαν σὺν τοῖς [28] παθήμα-
σι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις
25 Εἰ ζῶμεν[30] πνεύμα-
τι, πνεύματι καὶ [32] στοι-
χῶμεν.
26 Μὴ [33] γινώμεθα κε-
νόδοξοι, ἀλλήλους προ-
καλούμενοι, ‡‡ ἀλλήλοις
φθονοῦντες.

Κεφ. ς'.

ΑΔΕΛΦΟΙ, ἐὰν καὶ
[35] προληφθῇ ἄνθρωπος

η
ος
ὸν
εἶ-
ῶν,
υτοῦ
ιστος,
ὸν μό-
ι 13 ἕ-
ὸν ἕτε-
τὸ ἴδιον
τάσει.
ωι7 δὲ ὁ
υς τὸν λό-
χοῦντι, ἐν
ῖς.
ισθε· Θεὸς
ηρίζεται· ὃ
τείρῃ ἄνθρω-
ο καὶ θερί-
ὁ σπείρων εἰς
κα ἑαυτοῦ, ἐκ
αρκὸς θερίσει
· ὁ δὲ σπείρων
πνεῦμα, ἐκ τοῦ
ατος θερίσει ζω-
ώνιον.
ὸ δὲ καλὸν ποιοῦν-
μὴ 21 ἐκκακῶμεν·
ῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσο-
μὴ 22 ἐκλυόμενοι.
Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν
εν, ἐργαζώμεθα τὸ
θὸν πρὸς πάντας,

1 Mat. 6. 14, 15.
2 1 Co. 2. 15.
3 Mat. 21. 16.
1 Th. 3. 10.
4 He. 7. 4.
Zec. 2. 2.
5 Ro. 16. 17.
6 γράφω.
7 Mat. 20. 12.
Ac. 15. 28.
8 ver. 5, 17.
ch. 5. 10.
* ἀναπληρώσετε-π.
9 Mat. 13. 14.
1 Co. 14. 16.
10 s. ἐπί.
11 εἰμί.
† περιτετμημένοι-ί.
12 καυχάομαι.
13 ἔχω. [μαι.
14 γίνομαι,
Ro. 3. 4.
15 Mat. 11. 30.
Lu. 11. 46.
16 σταυρόω.
17 Ro. 15. 27.
Phi. 4. 15.
18 εἴδω.
19 Lu. 1. 4.
‡ Οὔτε γὰρ περιτομή-h.
§ ἐστιν-l.
20 2 Co. 5. 17.
21 Job 22. 19.
Pr. 1. 30.
22 Ro. 8. 19.
23 2 Co. 10. 13.
|| στοιχοῦσιν-h.
24 ch. 5. 25.
Ac. 21. 24.
25 s. ἔστω. [νῦν
26 s. ἀπὸ χρό-
27 Lu. 18. 1.
28 Ca. 1. 11.
29 Mat. 9. 36.
Mar. 8. 3.
30 2 Ti. 4. 22.
Phile. 25.
** Vide App.

μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς
οἰκείους τῆς πίστεως.
11 Ἴδετε 4 πηλίκοις
ὑμῖν γράμμασιν 5 ἔγρα-
ψα τῇ ἐμῇ χειρί.
12 Ὅσοι θέλουσιν εὐ-
προσωπῆσαι ἐν σαρκί,
οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς
περιτέμνεσθαι, μόνον
ἵνα μὴ 10 τῷ σταυρῷ τοῦ
Χριστοῦ διώκωνται.
13 Οὐδὲ γὰρ οἱ † περι-
τεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον
φυλάσσουσιν· ἀλλὰ θέ-
λουσιν ὑμᾶς περιτέ-
μνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμε-
τέρᾳ σαρκὶ 12 καυχή-
σωνται.
14 Ἐμοὶ δὲ μὴ 14 γένοι-
το καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν
τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 16
δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσ
σταύρωται, κἀγὼ τ
κόσμῳ.
15 ‡ Ἐν γὰρ Χρ
Ἰησοῦ οὔτε περι
τι § ἰσχύει, οὔτε
βυστία, ἀλλὰ 20
22 κτίσις.
16 Καὶ ὅσοι τῷ
νόνι τούτῳ || 24 σ
σιν, εἰρήνη 25 ἐ
καὶ ἔλεος, καὶ
Ἰσραὴλ τοῦ Θ
17 Τοῦ 26 λο
πους μοι μηδε
τω· ἐγὼ γὰρ
ματα τοῦ c Κ
σοῦ ἐν τῷ σ
βαστάζω.
18 Ἡ χάρ
ἡμῶν Ἰη
τὰ τοῦ π
ἀδελφ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ
θελήματος Θεοῦ, τοῖς
ἁγίοις τοῖς [1] οὖσιν
[c] ἐν Ἐφέσῳ,| καὶ [3] πι-
στοῖς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ.
2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐλογητὸς[5] [6]ὁ Θεὸς
καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ὁ [7] εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν
πάσῃ [9] εὐλογίᾳ πνευ-
ματικῇ [10] ἐν τοῖς [11]
[12] ἐπουρανίοις ‡Χρι-
στῷ·
4 Καθὼς [15] ἐξελέξατο
ἡμᾶς §ἐν αὐτῷ πρὸ
[17] καταβολῆς κόσμου,
[19] εἶναι [1] ἡμᾶς ἁγίους
καὶ [21] ἀμώμους κατενώ-
πιον ** αὐτοῦ ἐν ἀγά-
[illegible]
Προορίσας [23] ἡμᾶς
[25] [illegible]ιοθεσίαν διὰ Ἰη-
[illegible] Χ[illegible]ιςῦ εἰς ††αὐτὸν,
[illegible] τὴν εὐδοκίαν τοῦ
[illegible]ατος αὐτοῦ,
[illegible] ἔπαινον δόξης
[illegible]ος αὐτοῦ, §§ἐν
[illegible] ἐχ[illegible]ρίτωσεν [29] ἡ-
[illegible] [30] ἠγαπημέ-
[illegible] ἔχομεν τὴν
[illegible]σιν διὰ τοῦ
[illegible] αὐτοῦ, τὴν
[27]

A. D. 61.

1 εἰμί.
2 περισσεύω.
* ἡμᾶς ἐν π σ. χ φρονή- σει· γνω.-π
3 Jno. 20. 27.
4 Lu. 1. 17.
† γνωρίσαι-n
5 Mar. 14. 61.
6 s. ἔστω.
7 Mat. 25. 34.
8 προτίθημι.
9 Ro. 15. 29.
10 Ro. 7. 14.
11 s. τόποις.
12 c. 2.6; 3.10.
13 ch. 3. 2.
14 Ga. 4. 4.
‡ ἐν-a. alii e.
15 ἐκλέγομαι
§ ἑαυτῷ, s. ἐν αὐτῷ-n.
16 Ro. 13. 9.
17 Mat. 25.34.
|| ἐκλήθημεν,-
18 κληρόω. [1
19 s. εἰς τό.
20 ch. 3. 11.
21 ch. 5. 27.
** αὐτοῦ· ἐν ἀγάπῃ προορίσας-a.
22 1 Co. 12.6.
23 προορίζω.
24 Ac. 2. 23.
25 Ro. 8. 15.
26 προελπίζω
†† αὐτόν,-n.
‡‡ ἡμεῖς,-n.
§§ ἧς-i.
28 χαριτόω.
29 s. ἑαυτῷ.
30 ἀγαπάω.
|||| υἱῷ αὐτοῦ-f
31 s. χάριτι.

ἄφεσιν τῶν παραπτω-
μάτων, κατὰ τὸν πλοῦ-
τον τῆς χάριτος αὐ-
τοῦ·
8 Ἧς [2] ἐπερίσσευσεν
εἰς * ἡμᾶς ἐν πάσῃ σο-
φίᾳ καὶ [4] φρονήσει·
9 † Γνωρίσας ἡμῖν τὸ
μυστήριον τοῦ θελήμα-
τος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐ-
δοκίαν αὐτοῦ, ἣν [8] προ-
έθετο ἐν αὐτῷ,
10 Εἰς [13] οἰκονομίαν τοῦ
[14] πληρώματος τῶν και-
ρῶν, [16] ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ
Χριστῷ, τά [b] τε [l] ἐν τοῖς
οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς
γῆς, ἐν αὐτῷ·
11 Ἐν ᾧ καὶ || [18] ἐκλη-
ρώθημεν, [23] προορισθέν-
τες κατὰ [20] πρόθεσιν
τοῦ τὰ πάντα [22] ἐνερ-
γοῦντος κατὰ τὴν βου-
λὴν [24] τοῦ θελήματος
αὐτοῦ·
12 Εἰς τὸ [1] εἶναι ἡμᾶς
εἰς ἔπαινον [c] τῆς | δό-
ξης αὐτοῦ, τοὺς [26] προ-
ηλπικότας ἐν τῷ Χρι-
στῷ·
13 Ἐν ᾧ καὶ ‡‡ ὑμεῖς,
ἀκούσαντες τὸν λόγον
τῆς ἀληθείας, τὸ εὐ-
αγγέλιον τῆς σωτηρίας
ὑμῶν· ἐν ᾧ καὶ πι-
στεύσαντες ἐσφραγί-
σθητε τῷ Πνεύματι
τῆς ἐπαγγελίας τῷ
ἁγίῳ·

14 Ὅς [1]ἐςιν [3]ἀῤῥαβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς [5]ἀπολύτρωσιν τῆς [7]περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο κἀγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίςιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, ϗ ετὴν ἀγάπην' τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους.

16 Οὐ παύομαι εὐχαριςῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν [c]ὑμῶν [l] ποιούμενος ἐπὶ τῶν προςευχῶν μου·

17 Ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριςοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης, [12]δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ † [13]ἀποκαλύψεως, ἐν [14]ἐπιγνώσει αὐτοῦ·

18 Πεφωτισμένους [15] [17]τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ‡ [18]διανοίας ὑμῶν, εἰς τὸ [20]εἰδέναι ὑμᾶς τίς [1]ἐςιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, [c]καὶ [1] τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις·

19 Καὶ τί τὸ [21]ὑπερβάλλον [22]μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ‖ἡμᾶς τοὺς **πιςεύοντας κατὰ τὴν [23]ἐνέργειαν τοῦ [27]κράτους τῆς ἰσχύος'' αὐτοῦ,

20 Ἣν [31]ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριςῷ, [33]ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ [35]ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, [37]

A. D. 61.

1 εἰμί.
2 ch. 4. 10.
3 2 Co. 1. 22.
4 Col. 1. 16.
5 ch. 4. 30
6 Ro. 12. 2.
7 1 Th. 5. 9.
8 ὑποτάσσω.
9 s. τίθεσθαι.
10 Col. 1. 19.
* τὰ-m.
11 1 Co. 12. 6
12 δίδωμι.
† ἀποκαλύψεως' ἐν ἐπ. αὐτῷ πεφ.-π.
13 Ro. 8. 19.
14 ch. 4. 13.
15 φωτίζω.
16 ch. 5. 14.
17 s. κατὰ.
18 ch. 1. 21.
‡ καρδίας-α.
19 c.2.3; 4.18.
20 εἴδω.
§ ἀέρος τέτυ. πνεύματος-π
21 c.2.7; 3.19.
22 ch. 5. 6.
23 2 Mac. 15. 24.
24 Ro. 11. 30.
‖ ὑμᾶς,-π.
** πιστεύοντας,κατὰ-π.
25 c.3.7; 4.16. Phi. 3. 21.
26 ἀναστρέφω
27 ch. 6. 10.
28 ch. 1.1,5,9.
29 Mar. 12.30.
30 ch. 1. 18.
31 νεκρόω.
32 . ver. 2.
33 ἐγείρω.
34 Ro. 1. 26.
35 καθίζω.
36 s. καθ'.
37 s. τόποις.
38 ἀγαπάω.
39 περιπατέω

21 Ὑπεράνω [3] πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ [4]κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ [5]αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι·

22 Καὶ πάντα [8]ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐτὸν [12]ἔδωκε κεφαλὴν [9]ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,

23 Ἥτις [1]ἐςὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ [10]πλήρωμα τοῦ * [11]πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

Κεφ. Β'.

ΚΑΙ ὑμᾶς [1]ὄντας [16]νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις·

2 Ἐν αἷς ποτε [39]περιεπατήσατε κατὰ τὸν [18]αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ § ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν [31]ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς [22]υἱοῖς τῆς [24]ἀπειθείας·

3 Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες [26]ἀνεςράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ [28]θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν [30]διανοιῶν· καὶ [1]ἦμεν [32]τέκνα [34]φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

4 Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος [1]ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ [36]ἣν [38]ἠγάπησεν ἡμᾶς,

ἐστε [5] σεσω-

συνήγειρε, καὶ
λισεν ἐν τοῖς
ίοις[8] ἐν Χριςῷ

[9]ἐνδείξηται ἐν
ῶσι τοῖς ἐπερ-
ς τὸν ὑπερβάλ-
λοῦτον τῆς χά-
ότου, ἐν χρηςό-
φ' ἡμᾶς ἐν Χρι-
σοῦ.
ὰρ §χάριτί [1]ἐςε
μένοι διὰ d τῆς ||
:' καὶ τοῦτο οὐκ
ῶν· Θεοῦ τὸ δῶ-

κ ἐξ ἔργων, ἵνα
[17]καυχήσηται.
τοῦ γάρ [1] ἐσμεν
μα, [18]κτισθέντες
ςῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔρ-
γαθοῖς, οἷς προ-
... [1] Θεὸς ἵνα

* ἐν-f.
† δ τῇ χάρι-
τι, al. χάριτι
γάρ, s. δέ-n.
4 s. ὄντες.
5 σώζω.
6 συνεγείρω.
7 συγκαθίζω.
8 s. τόποις.
9 ἐνδεικνύω.
10 s. ἔθνη, v.
μέρη, v. γένη.
11 Mat. 21.33.
12 s. σῶμα.
‡ λύσας, τὴν
ἔχθραν· ἐν τῇ
σ. αὐτοῦ τὸν-a
13 λύω.
14 l.u. 2. 1.
15 s. ὄντα.
16 s. ἀνθρώ-
πους.
§ αὐτοῦ χάρι-
τί ἐσμεν n.
|| ἡμῶν-n.
17 καυχάομαι
** Θεῷ, διὰ
τοῦ σταυροῦ
ἀποκ.-n.
18 Ro. 1. 20.

...
ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν
τῷ αἵματι τοῦ Χρι-
στοῦ.
14 Αὐτὸς γάρ [1] ἐστιν
ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιή-
σας τὰ ἀμφότερα [10]
ἕν,[12] καὶ τὸ μεσότοι-
χον τοῦ [11] φραγμοῦ
‡[13] λύσας·
15 Τὴν ἔχθραν ἐν τῇ
σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον
τῶν ἐντολῶν ἐν [14]δόγ-
μασι [15] καταργήσας,
ἵνα τοὺς δύο [16] κτίσῃ
ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα και-
νὸν ἄνθρωπον, ποιῶν
εἰρήνην,
16 Καὶ ἀποκαταλλάξῃ
τοὺς ἀμφοτέρους ἐν
ἑνὶ σώματι τῷ ** Θεῷ
διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀπο
κτείνας τὴν ἔχθραν ἐν
†† αὐτῷ·
17 Καὶ [20] ἐλθὼν [21] εὐ-
... εἰρήνην

των, [1]ὄντος [2]ἀκρογωνι-
αίου [3]αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ·
21 Ἐν ᾧ πᾶσα [c] ἡ| οἰ-
κοδομὴ [7]συναρμολογου-
μένη αὔξει εἰς ναὸν
ἅγιον ἐν Κυρίῳ·
22 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συν-
οικοδομεῖσθε[8] εἰς [9]κατ-
οικητήριον τῦ Θεοῦ ἐν
Πνεύματι.

Κεφ. γ´.

ΤΟΥΤΟΥ χάριν ἐγὼ
Παῦλος ὁ [11]δέσμιος
[12]τῦ Χριςοῦ Ἰησῦ ὑπὲρ
ὑμῶν § τῶν ἐθνῶν·
2 Εἴγε [15]ἠκούσατε τὴν
[17]οἰκονομίαν ‖ τῆς χά-
ριτος τοῦ Θεοῦ τῆς
[19]δοθείσης μοι εἰς
ὑμᾶς·
3 Ὅτι κατὰ ἀποκάλυ-
ψιν ** [21] ἐγνώρισέ μοι
τὸ μυστήριον, καθὼς
[23]προέγραψα ἐν [26]ὀλί-
γῳ·
4 Πρὸς ὃ δύνασθε ἀνα-
γινώσκοντες νοῆσαι
τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ
[27]μυςηρίῳ τοῦ Χρι-
στοῦ·
5 Ὃ [b] ἐν| ἑτέραις γε-
νεαῖς οὐκ [21] ἐγνωρίσθη
τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώ-
πων, ὡς νῦν [29]ἀπεκαλύ-
φθη τοῖς ἁγίοις ἀποςό-
λοις αὐτοῦ καὶ προφή-
ταις ἐν †† Πνεύματι·
6 Εἶναι[1] τὰ ἔθνη συγ-
κληρονόμα καὶ σύσσω-
μα, καὶ [33] συμμέτοχα
τῆς ἐπαγγελίας §§ [d] αὐ-
τῦ| ἐν τῷ Χριςῷ, διὰ
τοῦ εὐαγγελίου·

A. D. 61.

1 εἰμί.
2 γίνομαι.
3 s. λίθου.
4 Ro. 3. 24.
5 Is. 28. 16.
* τῆς δοθείσης
6 c. 1. 19. [-ι.
7 ch. 4. 16.
8 3 Esdr. 5. 68.
9 Re. 18. 2.
† alii ἀποστόλων, alii ἀνθρώπων.
10 Ro. 11. 33.
11 ch. 4. 1.
12 ch. 1. 7, 18.
13 s. διά.
14 ch. 1. 18.
15 ἀκούω.
‡ οἰκονομία-α
16 Ac. 2. 42.
§ πρεσβεύω, s. κεκαύχημαι-f.
17 ch. 1. 10.
‖ Vide App.
18 ἀποκρύπτω
19 δίδωμι.
20 κτίζω. [-α.
** ἐγνωρίσθη
21 γνωρίζω.
22 ch. 1. 21.
23 προγράφω.
24 ch. 1. 3.
25 s. χρόνῳ, v. λόγῳ, v. μέρει
26 s. τόποις.
27 ch. 5. 32.
28 ch. 1. 11.
29 ἀποκαλύπτω.
30 s. ἀπό, v. 9.
31 ποιέω.
32 Phi. 3. 4.
†† τῷ πνεύματι· s. πνεύματι ἁγίῳ-n.
‡‡ ἡμῶν.-n.
§§ al. τῦ Θεῦ.
33 ch. 5. 7.

7 Οὗ [3] ἐγενόμην διάκο-
νος κατὰ τὴν [4] δωρεὰν
τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ
* τὴν [13]δοθεῖσάν μοι κα-
τὰ τὴν [6] ἐνέργειαν τῆς
δυνάμεως αὐτοῦ·
8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστο-
τέρῳ πάντων [b] τῶν|
[d] ἁγίων| [19]ἐδόθη ἡ χά-
ρις αὕτη, [e] ἐν| τοῖς ἔ-
θνεσιν εὐαγγελίσασθαι
τὸν [10] ἀνεξιχνίαστον
[12]πλοῦτον τοῦ Χριςοῦ,
9 Καὶ [14]φωτίσαι πάν-
τας| τίς ἡ ‡ [16] κοινωνία
τοῦ μυςηρίου τοῦ ἀπο-
κεκρυμμένου[18] ἀπὸ τῶν
αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ,
τῷ τὰ πάντα [20]κτίσαν-
τι [b] διὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ·|
10 Ἵνα [21] γνωρισθῇ
[c] νῦν| ταῖς [22] ἀρχαῖς
καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν
τοῖς [24] ἐπουρανίοις,[25]
διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ
πολυποίκιλος σοφία τῦ
Θεοῦ·
11 Κατὰ [28] πρόθεσιν
[30] τῶν αἰώνων, ἣν [31] ἐ-
ποίησεν ἐν Χριςῷ Ἰη-
σοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν·
12 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
‖ παῤῥησίαν καὶ τὴν
προςαγωγὴν ἐν [32] πε-
ποιθήσει, διὰ τῆς πίςε-
ως αὐτοῦ.
13 Διὸ αἰτοῦμαι μὴ
ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλί-
ψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν
ἥτις [1]ἐστὶ δόξα ‡‡ ὑ-
μῶν.
14 Τούτου χάριν κά
πτω τὰ γόνατά μ
τὸν πατέρα [c] τοῦ

ομάζεται·
ι [5]δώη ὑμῖν κατὰ
.οῦτον τῆς δόξης
δυνάμει [7]κραται-
.ι διὰ τοῦ Πνεύμα-
ιύτου, εἰς τὸν [9]ἔ-
θρωπον·
Κατοικῆσαι [13] τὸν
ὸν διὰ τῆς πί-
ἐν ταῖς καρδίαις
·
ἐν ἀγάπῃ [15]ἐρριζω-
ι καὶ ‡ [16] τεθεμελι-
'οι· ἵνα [17] ἐξισχύ-
[18] καταλαβέσθαι
πᾶσι τοῖς ἁγίοις,
ὸ [19]πλάτος, καὶ μῆ-
καὶ [21] βάθος, καὶ
ς·
Γνῶναί [23] τε τὴν
τερβάλλουσαν τῆς
σεως ἀγάπην τοῦ
ςοῦ, ἵνα ‖ πληρω-
; εἰς πᾶν τὸ [26] πλή-
α τοῦ Θεοῦ.

4 Ac. 20. 19.
5 δίδωμι.
6 Mat. 17. 17.
7 Lu 1. 80.
8 Ga. 2. 10.
* αὐτῷ· εἰς τ. ἔ. ἄνθρωπον κατοικ.-n.
9 2 Co. 4. 16.
11 s. ὥςτε.
12 Col. 2. 19.
13 Col. 1. 19.
14 s. ἔστε, v.
15 ῥιζόω [ἔστε
† ἡμῶν.-n.
‡ τεθεμελιωμένοι, ἵνα-n
16 θεμελιόω.
17 Ecclu. 7. 6.
18 καταλαμβάνω.
19 Re 20 9.
21 Ro. 8. 39.
23 γινώσκω.
§ ἡμῖν.-a.
24 ch. 1. 19.
‖ πληρωθῇ πᾶν-n.
26 ch. 1. 23.
27 Jno. 10. 10.
28 s. ὁ προφήτης...

...τητος, μετὰ μακροθυ-
μίας, [6] ἀνεχόμενοι ἀλ-
λήλων ἐν ἀγάπῃ·
3 Σπουδάζοντες [8] τη-
ρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ
πνεύματος ἐν τῷ [12]συν-
δέσμῳ τῆς εἰρήνης.
4 Ἓν σῶμα [14] καὶ
ἓν Πνεῦμα, καθὼς καὶ
[9] ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλ-
πίδι τῆς κλήσεως † ὑ-
μῶν·
5 Εἷς Κύριος, μία πί-
στις, ἓν βάπτισμα·
6 Εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ
πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων,
καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν
πᾶσιν § ὑμῖν.
7 Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν
[5]ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ
μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ
Χριστοῦ.
8 Διὸ λέγει· [28] Ἀνα-
βὰς [30] εἰς ὕψος, ** ᾐχ-
μαλώτευσεν [12] αἰχμα-

τοὺς δὲ, προφήτας· τὲς δὲ, εὐαγγελιςάς· τοὺς δὲ, [3] ποιμένας καὶ διδασκάλους·

12 Πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ·

13 Μέχρι [9] καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τȣ̃ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς [11] ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον [13] ἡλικίας τοῦ † πληρώματος [15] τοῦ Χριστοῦ.

14 Ἵνα μηκέτι [17] ὦμεν [18] νήπιοι, [19] κλυδωνιζόμενοι καὶ [20] περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν [21] πανουργίᾳ πρὸς τὴν [23] μεθοδείαν τῆς [25] πλάνης· ‡

15 Ἀληθεύοντες [27] ‖ δὲ ἐν ἀγάπῃ, [28] αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν [32] τὰ πάντα, ὅς [17] ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός·

16 Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα ** συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου †† μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν [31] ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ [1] μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ [2] ἔθνη περιπατεῖ, ἐν [4] ματαιότητι τȣ̃ νοὸς αὐτῶν·

18 Ἐσκοτισμένοι [5] τῇ [6] διανοίᾳ, [17] ὄντες [7] ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τȣ̃ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν [17] οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν [8] πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·

19 Οἵτινες * [10] ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς [12] παρέδωκαν τῇ [14] ἀσελγείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν [14] πλεονεξίᾳ.

20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως [22] ἐμάθετε τὸν Χριστόν·

21 Εἴγε αὐτὸν [24] ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ [26] ἐδιδάχθητε, καθώς [17] ἐςιν ἀλήθεια ἐν τῷ § Ἰησοῦ·

22 Ἀποθέσθαι [28] ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναςροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης·

23 Ἀνανεοῦσθαι [30] δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν,

24 Καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ ϗ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

25 Διὸ [28] ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαςος μετὰ τȣ̃ πλησίον αὐτȣ̃· ὅτι [17] ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη.

A. D. 61.

1 Ga. 5. 3.
2 ch. 2. 3.
3 1 Pe. 2. 25.
4 Ro. 1. 21.
5 σκοτίζω.
6 c. 1. 18; 2. 3.
7 ἀπαλλοτριόω, ch. 2. 12.
8 Mar. 3. 5.
9 καταντάω.
* ἀπηλπικότες,-n
10 ἀπαλγέω.
11 1Co. 14. 20.
12 παραδίδωμι.
13 Mat. 6. 27.
14 Mar. 7. 22.
† σώματος-n
15 ch. 1. 23.
17 εἰμί.
18 1 Co. 3. 1.
19 Is. 57. 20.
20 He. 13. 9.
21 Lu. 20. 23.
22 μανθάνω.
23 ch. 6. 11.
24 ἀκούω.
25 Mat. 27. 64.
‡ τοῦ διαβόλου·-f.
26 διδάσκω.
§ Ἰησοῦ. Ἀποθέσθαι-n.
27 Ga. 4. 16.
‖ δὲ, ἐν ἀγάπῃ αὐξ.-n.
28 ἀποτίθημι
29 αὐξάνω.
** σῶμα, (συν. ϗ συμ. δ. π. ἁφῆς τ. ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν,)-a.
30 Job 33. 24.
†† μέλους-i.
31 s. τοῦ σώματος.
32 s. κατὰ.

26 Ὀργίζεσθε,[1] καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ [2] παροργισμῷ ὑμῶν·

27 Μήτε [5] δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ.

28 Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος * τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν, ἵνα ἔχῃ [11] μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι.

29 Πᾶς λόγος [13] σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλ' εἴτις ἀγαθὸς πρὸς [15] οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα ‡ δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσι.

30 Καὶ μὴ [19] λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ [21] ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν [22] ἀπολυτρώσεως.

31 Πᾶσα [23] πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ [24] κραυγὴ, καὶ βλασφημία [27] ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

32 Γίνεσθε[28] δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, [30] εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν.

Κεφ. ε'.

ΓΙΝΕΣΘΕ[34] οὖν [35] μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά·

2 Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ [illegible] ἠγάπησεν [illegible] καὶ [illegible] παρέδωκεν,

A. D. 61.

1 Mat. 5. 22.
Lu. 14. 21.
2 παροξύνω-μι, ver. 25.
3 1 Ki. 15. 30.
4 Ac. 21. 26.
Ro. 15. 16.
5 δίδωμι.
6 2 Co. 2. 14.
Ph. 4. 18.
7 2 Co. 2. 15.
8 ch. 4. 19.
Mar. 7. 22.
9 1 Co. 5. 1.
10 1 Ti. 2. 10.
* Vide App.
11 Lu. 3. 11.
12 Col. 3. 18.
13 Mat. 7. 17.
14 Ac. 24. 3.
15 Ro. 14. 19.
† πίστεως-ι.
‡ ἔστι-α.
16 εἰμί.
17 Ac. 2. 45.
18 1 Ti. 1. 10.
§ ὅ-π.
19 Mat. 18. 31.
20 1 Co. 5. 10.
21 σφραγίζω.
22 ch. 1. 14.
23 Ac. 9. 23.
24 1 Co. 15. 10.
25 Mat. 25. 6.
26 ch. 2. 2.
27 αἴρω.
28 [illegible]
29 1 Pe. 3. 8.
30 ch. 3. 6.
31 2 Co. 5. 19.
32 Mat. 6. 23.
33 χαρίζομαι.
34 [illegible]
35 [illegible]
[illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
Lu. 15. 4.

τοῖς *[1] ἀκάρποις τοῦ
σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ
[3] ἐλέγχετε.
12 Τὰ γὰρ κρυφῆ γι-
νόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰ-
σχρόν [3] ἐςι καὶ λέγειν.
13 Τὰ δὲ πάντα §ἐλεγ-
χόμενα, ὑπὸ τοῦ φω-
τὸς φανεροῦται· πᾶν
γὰρ τὸ φανερούμενον,
φῶς [5]ἐστι.
14 Διὸ λεγει· [6]‖Ἔγει-
ραι ὁ καθεύδων, καὶ
[7]ἀνάςα ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ **[8]ἐπιφαύσει σοι ὁ
Χριστός.
15 Βλέπετε †† οὖν πῶς
[10] ἀκριβῶς περιπατεῖ-
τε· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ'
ὡς σοφοί·
16 Ἐξαγοραζόμενοι [12]
τὸν καιρόν, ὅτι αἱ
ἡμέραι [13] πονηραί [5] εἰ-
σι.
17 Διὰ τοῦτο μὴ [15] γί-
νεσθε [17] ἄφρονες, ἀλλὰ
συνιέντες τί τὸ θέλημα
τοῦ Κυρίου.
18 Καὶ μὴ [19] μεθύσκε-
σθε οἴνῳ, ἐν ᾧ [5] ἐ-
στιν ἀσωτία, ἀλλὰ
πληροῦσθε ἐν Πνεύμα-
τι· *†
19 Λαλοῦντες ἑαυ-
τοῖς *‡ ψαλμοῖς καὶ
ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευ-
ματικαῖς· [21] ᾄδοντες ϗ
ψάλλοντες ἐν *§ τῇ
καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυ-
ρίῳ·
20 Εὐχαριςοῦντες πάν-
τοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν
ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριςοῦ, τῷ Θεῷ
καὶ πατρί·
21 Ὑποτασσόμενοι [9]
ἀλλήλοις ἐν φόβῳ
† Θεοῦ.
22 Αἱ [4] γυναῖκες, τοῖς
ἰδίοις ἀνδράσιν ‡ὑπο-
τάσσεσθε, ‡ ὡς τῷ Κυ-
ρίῳ·
23 Ὅτι ὁ ὁ ἀνὴρ [5]ἐςι
κεφαλὴ τῆς γυναικός,
ὡς καὶ ὁ Χριςὸς, κεφα-
λὴ τῆς ἐκκλησίας· ϗ
αὐτὸς [5] ἐστι σωτὴρ
τοῦ σώματος.
24 Ἀλλ' ὥςπερ ἡ ἐκ-
κλησία ὑποτάσσεται
τῷ Χριςῷ, οὕτω καὶ αἱ
γυναῖκες τοῖς ἰδίοις
ἀνδράσιν ἐν παντί.
25 Οἱ [4] ἄνδρες, ἀγαπᾶ-
τε τὰς γυναῖκας ἑαυ-
τῶν, καθὼς καὶ ὁ Χρι-
ςὸς [11] ἠγάπησε τὴν ἐκ-
κλησίαν, ϗ ἑαυτὸν πα-
ρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς·
26 Ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ,
καθαρίσας τῷ [14] λουτρῷ
τοῦ ‡‡ ὕδατος ἐν ῥήμα-
τι· §§
27 Ἵνα [16] παραστήσῃ
‖‖ αὐτὴν ἑαυτῷ [18] ἔνδο-
ξον, τὴν ἐκκλησίαν μὴ
ἔχουσαν [20] σπῖλον, ἢ
ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιού-
των, ἀλλ' ἵνα [5] ᾖ ἁγία
καὶ ἄμωμος.
28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ
ἄνδρες ἀγαπᾷν τὰς ἑαυ-
τῶν γυναῖκας, ὡς τὰ
ἑαυτῶν σώματα. Ὁ
ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυ-
ναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ.
29 Οὐδεὶς γάρ ποτε
τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίση-
σεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ
θάλπει αὐτὴν, καὶ

A. D. 61.

* ἀκαθάρτοις al. ἀτάκτοις-n
1 Mat. 13. 22.
2 ch. 1. 22.
3 Mat. 15. 15.
† Χριστοῦ-a.
4 nom. pro voc. At.
‡ al. transp. al. ὑποτασσέσθωσαν,
5 εἰμί.
§ ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς, φαν.-a
6 s. ἡ γραφή.
‖ Ἔγειρε-a.
7 ἀνίστημι.
** ἐπιψαύσεις τοῦ Χριστοῦ s. ἐπιψαύσει σοι ὁ Χριστός.-n.
8 Job 25. 5.
9 s. ὑποτασσέσθωσαν.
†† οὖν ἀκριβῶς, πῶς περιπ.-n.
10 Mat. 2. 8.
11 ἀγαπάω.
12 Ga. 3. 13.
13 c. 6. 13, 16.
14 Tit. 3. 5.
‡‡ ὕδατος, ἐν ῥήματι· ἵνα al. ὕδατος·
15 γίνομαι.
§§ ζωῆς-f.
16 παρίστημι
‖‖ αὐτὸς-a.
17 Lu. 11. 40.
18 Lu. 13. 17.
19 Jno. 2. 10.
20 2 Pe. 2. 13.
21 ἀείδω.
*† ἁγίῳ,-f.
*‡ ἐν-f.
*§ ταῖς καρδίαις-i.

καὶ ὁ * Κύριος τὴν ἐκ-
κλησίαν·
30 "Ὅτι μέλη [2] ἐσμὲν
τοῦ σώματος αὐτȣ̃, ἐκ
τῆς σαρκὸς αὐτȣ̃, καὶ ἐκ
τῶν ὀστέων αὐτοῦ· |
31 Ἀντὶ [5] τούτου [7] κα-
-αλείψει ἄνθρωπος
τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ
τὴν μητέρα, καὶ [8] προς-
κολληθήσεται πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔ[2]-
σονται οἱ δύο εἰς σάρ-
κα μίαν.
32 Τὸ [10] μυστήριον
τοῦτο μέγα [2] ἐστίν·
ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χρι-
ςόν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν.
33 Πλὴν ☧ ὑμεῖς οἱ [12]
καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν
ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως
ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ
δὲ γυνὴ [13] ἵνα [14] φοβῆ-
ται τὸν ἄνδρα.

Κεφ. ς'

ΤΑ [17] τέκνα ὑπακούε-
τε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν
ἐν Κυρίῳ· | τοῦτο γάρ
ἐστι [19] δίκαιον.
Τίμα τὸν πατέρα σου
καὶ τὴν μητέρα· (ἥτις
ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη
ἐπαγγελίᾳ·)
ἵνα εὖ σοι [21] γένη-
ται, καὶ [2] ἔσῃ [22] μακρο-
χρόνιος §§ ἐπὶ τῆς γῆς.
Καὶ οἱ πατέρες μὴ
παροργίζετε τὰ τέ-
κνα ὑμῶν, ἀλλ' [28] ἐκ-
τρέφετε αὐτὰ ἐν [29] παι-
δείᾳ [30] νουθεσίᾳ Κυ-
ρίου.
Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε

~
•
1 (
2 I
3 el
4 R
5 Gi
6 Co
7 κα
| Vi
‡ εὑμι
8 1 C
§ ὡς-
‖ ἑκασ
ἀνποι
** κομ
ται-η
9 Mat.
10 c. 1.
Mat. 1
11 εἴδω
12 s. πάι
13 s ὁρᾶτ
14 φοβέω
Mar. 6.
15 ἀνίημι
Ac. 16. 2
16 Ac. 4. I
†† αὐτῶν κ
ὑμῶν ὁ-ί
17 nom. pro
voc. Al.
18 Ro. 2. 11.
Col. 3. 25.
19 Ro. 7. 12.
Col. 4. 1.
‡‡ al. μου-ε.
20 Ac. 9. 22.
Ro. 4. 20.
21 γίνομαι.
22 ch. 1. 19.
23 Ex. 20. 12.
24 Lu. 11. 22.
§§ ἐνκυρίῳ.-η
25 Ro. 10. 19.
26 ἵστημι.
27 ch. 4. 14.
28 ch. 5. 29.
29 2 Ti 3. 16.
30 1 Co. 10. 11.
‖‖ ὑμῖν-η.
31 s. μόνον.

b τοῦ [1]αἰῶνος | τούτου,
πρὸς τὰ [3]πνευματικὰ
τῆς πονηρίας ἐν τοῖς
* [4]ἐπουρανίοις.[5]
13 Διὰ τοῦτο [7]ἀναλά-
βετε τὴν πανοπλίαν τοῦ
Θεοῦ, ἵνα [9]δυνηθῆτε ἀν-
τιστῆναι[11] ‡ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα
[12]κατεργασάμενοι [c]στῆ-
ναι. | [13]
14 Στῆτε [13] [c]οὖν |
[15] περιζωσάμενοι τὴν
[17]ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀλη-
θείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν [18]θώρακα τῆς δι-
καιοσύνης,
15 Καὶ [20]ὑποδησάμε-
νοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοι-
μασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου
τῆς εἰρήνης·
16 Ἐπὶ πᾶσιν [7]ἀνα-
λαβόντες τὸν θυρεὸν
τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυ-
νήσεσθε πάντα τὰ βέ-
λη τοῦ [22]πονηροῦ τὰ
[23]πεπυρωμένα [24]σβέ-
σαι·
17 Καὶ τὴν [25]περικε-
φαλαίαν τοῦ σωτηρίου
[26]d δέξασθε, | ‖ καὶ τὴν
μάχαιραν τοῦ Πνεύ-
ματος, ὅ [28]ἐστι ῥῆμα
Θεοῦ·
18 Διὰ πάσης προσευ-
χῆς καὶ δεήσεως προσ-
ευχόμενοι ἐν παντὶ
καιρῷ ἐν Πνεύματι,

A. D. 61.

1 Ro. 12. 2. 2 Co. 4. 4.
2 Mar. 13. 33. Lu. 21. 36.
3 s. τάγματα
* ὑπουρανίοις.-n.
4 ch. 1. 3.
5 s. τόποις.
† ζοθῇ-a.
6 δίδωμι. [νω
7 ἀναλαμβά-
8 Lu. 24. 19.
9 δύναμαι.
‡ τῷ πονηρῷ-n.
10 ch. 3. 12. Mar. 8. 32.
§ μου ἐν παῤῥησίᾳ γνω.-a
11 ἀνθίστημι
12 Ro. 2. 9.
13 ἵστημι.
14 2 Co. 5. 20.
15 περιζώννυμι.
16 Ac. 28. 20.
17 Mat. 3. 4.
18 s. πράγματα ὄντα. v. 22
19 1 Th. 5. 8.
20 ὑποδέω.
21 πέμπω.
22 Mat. 13. 19.
23 πυρόω.
24 σβέννυμι
25 1 Th. 5. 8.
26 δέχομαι.
‖ al. δέξασθαι
27 Ro. 2. 7.
28 εἰμί.
29 γινώσκω.
** Vide App.

καὶ εἰς αὐτὸ [c]τοῦτο |
[2]ἀγρυπνοῦντες ἐν πά-
σῃ προσκαρτερήσει καὶ
δεήσει περὶ πάντων
τῶν ἁγίων,
19 Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα
μοι †[c]δοθείη [8]λόγος
ἐν ἀνοίξει τοῦ στό-
ματος μου ἐν [10]παῤῥη-
σίᾳ, γνωρίσαι τὸ μυ-
στήριον [c]τοῦ εὐαγγε-
λίου· |
20 Ὑπὲρ οὗ [14]πρε-
σβεύω ἐν [16]ἁλύσει, ἵνα
ἐν αὐτῷ παῤῥησιάσω-
μαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
21 Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ
ὑμεῖς τὰ [18]κατ' ἐμὲ,
τί πράσσω, πάντα ὑμῖν
γνωρίσει Τυχικὸς ὁ
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
πιστὸς διάκονος ἐν Κυ-
ρίῳ·
22 Ὃν [21]ἔπεμψα πρὸς
ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο,
ἵνα [29]γνῶτε τὰ περὶ
ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ
τὰς καρδίας ὑμῶν.
23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελ-
φοῖς, καὶ ἀγάπη μετὰ
πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πα-
τρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
24 Ἡ χάρις μετὰ πάν-
των τῶν ἀγαπώντων
τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰη-
σοῦν Χριστὸν ἐν [21]ἀ-
φθαρσίᾳ. [b]Ἀμήν. | **

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμό-
θεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοῖς
[3] οὖσιν ἐν Φιλίπποις,
* σὺν ἐπισκόποις καὶ
διακόνοις·
2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ
μου ἐπὶ πάσῃ τῇ [5] μνείᾳ
ὑμῶν,
4 † Πάντοτε ἐν πάσῃ
δεήσει μου ὑπὲρ πάν-
των ὑμῶν ‡ μετὰ χα-
ρᾶς τὴν δέησιν ποιού-
μενος,
5 Ἐπὶ τῇ [11] κοινωνίᾳ
ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλι-
ον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας
ἄχρι τοῦ νῦν·
6 Πεποιθὼς[13] αὐτὸ τοῦ-
το, ὅτι ὁ [14] ἐναρξάμε-
νος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγα-
θὸν, [15] ἐπιτελέσει ἄχρις
[17] ἡμέρας Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.
7 Καθώς ἐστι [19] δί-
καιον ἐμοὶ τοῦτο φρο-
νεῖν ὑπὲρ πάντων ὑ-
μῶν, διὰ τὸ ἔχειν με
ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν
τε τοῖς δεσμοῖς μου,
καὶ τῇ [1] ἀπολογίᾳ,

καὶ [2] βεβαιώσει τοῦ
εὐαγγελίου, [4] συγκοι-
νωνούς μου τῆς χάρι-
τος πάντας ὑμᾶς [3] ὄν-
τας.
8 Μάρτυς γάρ μου
[3d] ἐστὶν ὁ Θεὸς, ὡς ἐπι-
ποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν
σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.
9 Καὶ τοῦτο προσεύ-
χομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη
ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ
μᾶλλον περισσεύῃ ἐν
ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ
[6] αἰσθήσει·
10 Εἰς τὸ [7] δοκιμά-
ζειν ὑμᾶς τὰ [8] διαφέ-
ροντα, ἵνα [3] ἦτε [9] εἰλι-
κρινεῖς καὶ [10] ἀπρόσκο-
ποι εἰς ἡμέραν Χρι-
στοῦ·
11 Πεπληρωμένοι [12]
§ καρπῶν δικαιοσύνης
τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον
‖ Θεοῦ.
12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς
βούλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι
τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς
[16] προκοπὴν τοῦ εὐαγγε-
λίου[23] ἐλήλυθεν.
13 Ὥστε τοὺς [18] δε-
σμούς μου φανεροὺς ἐν
Χριστῷ [21] γενέσθαι ἐν
ὅλῳ τῷ [20] πραιτωρίῳ,
καὶ τοῖς λοιποῖς [22] πᾶσι·

A. D. 62.

1 Ac. 22. 1.
2 He. 6. 16.
3 εἰμί.
4 Ro. 11. 17.
* συνεπισκόποις-n.
5 Ro. 1. 9.
6 Pr. 1. 4, 22; 3. 20; 22. 12.
† (Πάντοτε... ποιούμενος) alii (μετὰ χ. τ. δ. ποιούμενος)-n.
7 Lu. 12. 56.
8 Ro. 2. 18.
‡ ποιούμενος τὴν δέησιν μετὰ χαρᾶς ἐπὶ-n.
9 2 Pe. 3. 1.
10 Ac. 24. 16.
11 c. 2. 1; 3. 10. Ac. 2. 42.
12 πληρόω.
§ καρπὸν δικ. τὸν διὰ-a.
13 πείθω.
14 ἐνάρχομαι Ga. 3. 3.
‖ μου,-n.
15 2 Co. 7. 1.
16 1 Ti. 4. 15.
17 1 Co. 1. 8. 2 Co. 1. 14.
18 Col. 4. 18.
19 Ep. 6. 1.
20 Mat. 27. 27.
21 γίνομαι.
** χ ἐν τῇ-h.
22 s. τόποις.
23 ἔρχομαι.

ρως τολμᾶν [3]ἀφόβως
τὸν λόγον λαλεῖν.†
15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ
φθόνον καὶ ἔριν· τινὲς
δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν
Χριςὸν κηρύσσουσιν.
16 **Οἱ μὲν ἐξ ἐρι-
θείας τὸν Χριςὸν κατ-
αγγέλλουσιν [11]: οὐχ
ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν
†† ἐπιφέρειν τοῖς δε-
σμοῖς μου·
17 ‡‡ Οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης,
εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολο-
γίαν τοῦ εὐαγγελίου
κεῖμαι.
18 Τί γάρ; [13] πλὴν
παντὶ τρόπῳ, εἴτε προ-
φάσει,[16] εἴτε ἀληθείᾳ,
Χριστὸς καταγγέλλε-
ται· καὶ ἐν τούτῳ χαί-
ρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσο-
μαι.
19 Οἶδα [18] γὰρ ὅτι
τοῦτό μοι [19]ἀποβήσε-
ται εἰς σωτηρίαν διὰ
τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ
[21] ἐπιχορηγίας τοῦ
Πνεύματος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ·
20 Κατὰ τὴν ‖‖[23] ἀπο-
καραδοκίαν καὶ ἐλπίδα
μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰ-
σχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν
πάσῃ παῤῥησίᾳ, ὡς
πάντοτε, καὶ νῦν μεγα-
λυνθήσεται Χριςὸς ἐν
τῷ σώματί μου, εἴτε
διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θα-
νάτου.
21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ [28]ζῆν,

3 Lu. 1. 74.
4 s. μοι συμ.
5 s. ἔςαι.[βῆ
† τοῦ Θεοῦ, s. κυρίου-f.
6 ch. 4. 6.
‡ δὲ-a.
7 Lu. 12. 50.
8 Lu. 22. 15.
§ἔχων· τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χ. εἶναι,-n.
9 Lu. 12. 36.
‖ γὰρ μᾶλλον-a.
10 1Co.7.9.38.
** Οἱ δὲ et vs. 16, 17. transp.-a.
11 Ac. 4. 2.
12 s. ἐστι.
†† ἐγείρειν-h
‡‡ Οἱ μὲν-a.
13 s. κατὰ.[h.
§§παραμενῶ-
14 Ps. 72. 5.
15 s. διαφέρει.
16 Mat 23.13.
17 ch. 2. 16.
18 εἴδω.
19 ἀποβαίνω
20 Ep. 4. 1.
21 Ep. 4. 16.
22 Ac. 23. 1.
23 Ro. 8. 19.
‖‖ καραδοκίαν-n.
24 ἔρχομαι.
*† ἀπὼν ἀκούω-n.
25 ἄπειμι.
26 s. πράγμα-
27 στήκω.[τα
*‡ ἐστὶν αὐτοῖς ἐνδ.-a
*§ ὑμῶν-i.
28 ζάω.

πος [b] ἐργ
αἱρήσομαι
ζω.
23 Συνέχ
ἐκ τῶν δύο
μίαν §ἔχω
λῦσαι, καὶ
εἶναι· πο
[10] κρεῖσσο
24 Τὸ δὲ
τῇ σαρκί.
ρον [12]δι' ὑ
25 Καὶ [13]
θὼς [18] οἶδ
§§ [14] συμπα
σιν ὑμῖν,
προκοπὴν
τῆς πίστε
26 Ἵνα τ
ὑμῶν περι
ςῷ Ἰησοῦ
τῆς ἐμῆς π
λιν πρὸς
27 Μόνον
εὐαγγελίο
ςοῦ [22]πολ
εἴτε [24] ἐλθ
ὑμᾶς, εἴτ
ἀκούσω
ὑμῶν, ὅτι
ἑνὶ πνεύμ
χῇ συναθ
πίστει τ
ου·
28 Καὶ μὴ
ἐν μηδενὶ
τικειμένω
τοῖς μὲν
ἀπώλεια
σωτηρί
ἀπὸ Θε

29 "Οτι ὑμῖν [1] ἐχαρι-
σθη * τὸ ὑπὲρ Χριςοῦ,
οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν
πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ
ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν·
30 Τὸν αὐτὸν ἀγῶνα
ἔχοντες οἷον ‡[7]ἴδετε ἐν
ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν
ἐμοί.

Κεφ. β'.

ΕΙ τις οὖν [9]παράκλη-
σις ἐν Χριςῷ, εἴ ‖ τι
[11] παραμύθιον ἀγάπης.
εἴ τις [12]κοινωνία Πνεύ-
ματος, εἴ ** τινα σπλάγ-
χνα καὶ [14]οἰκτιρμοὶ,
2 Πληρώσατέ μου
τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ
†† φρονῆτε, τὴν αὐτὴν
ἀγάπην ἔχοντες, σύμ-
ψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦν-
τες·
3 Μηδὲν κατὰ [19] ἐρί-
θειαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλ-
λὰ τῇ [20] ταπεινοφροσύ-
νῃ ἀλλήλους [21] ἡγούμε-
νοι [22]ὑπερέχοντας ἑαυ-
τῶν.
4 Μὴ [23]τὰ ἑαυτῶν ‡‡ ἕ-
καστος §§ σκοπεῖτε, ἀλ-
λὰ καὶ ‖‖ τὰ ἑτέρων
[illegible] ἕκαστος.
5 Τοῦτο γὰρ ‡‡φρο-
[illegible] ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ·
6 Ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ
ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγ-
[illegible] ἡγήσατο τὸ [24]εἶ-
ναι ἴσα Θεῷ·
7 Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένω-
[illegible] μορφὴν δούλου λα-
[illegible] ἐν ὁμοιώματι
[illegible] ‡§ γενόμε-

A. D. 62.

1 χαρίζομαι.
* ἀπὸ Χρι-
στοῦ,-n.
2 1 Co. 7. 31.
3 εὑρίσκω.
† ἄνθρωπος·
ἐταπ.-a.
4 ταπεινόω.
5 Ac. 7. 39.
‡ εἴδετε-h.
7 εἴδω.
8 ὑπερυψόω.
§ τὸ ὄνομα-i.
9 Lu. 2. 25.
‖ τις-i.
11 Wis. 3. 18.
12 s. ἐστι.
13 ch. 1. 5.
** τις-l.
14 Ro. 12. 1.
16 ὑπακούω.
17 Ro. 12. 3, 16.
†† μ. μ. φ. καὶ
τρόμ., τὴν-n
18 Ro. 2. 9.
19 ch. 1. 16.
20 Ac. 20. 19.
21 ἡγέομαι.
22 c. 3. 8; 4. 7.
23 s. μόνον.
‡‡ ἕκαστοι-n
§§ σκοποῦντες-
24 εἰμί. [a.
‖‖ ἑτέρων· ἕκα-
στοι τοῦτο φρο-
νεῖτε ἐν-n.
*† Θεὸς-h.
*‡ ἐνεργεῖν.
Ὑπὲρ τῆς
εὐδοκίας
πάντα-n.
*§ ὀργῆς-n
*‖ ἕκαστοι-a.
al. e. al.
transp.
†‡ φρονεῖτε-i.
†§ μέσον-h.
†‖ λαβών·
ἐν-n.
‡§ γενόμενος·
καὶ-n.

8 Καὶ [2] ε
ρεθεὶς ὡς
[4] ἐταπείνω
γενόμενος
χρι θανά
δὲ σταυρο
9 Διὸ κα
τὸν [8] ὑπε
[1]ἐχαρίσατ
μα τὸ ὑπὲ
10 "Ινα ἐ
Ἰησοῦ πᾶν
ἐπουρανίω
ων καὶ κα
11 Καὶ π
ἐξομολογή
Κύριος Ἰη
ςὸς, εἰς δό
τρός.
12 "Ωςε, ἀ
καθὼς πάν
κούσατε,
τῇ παρουσ
νον, ἀλλὰ
μᾶλλον ἐν
†† μου, μετὰ
τρόμου τ
σωτηρίαν
σθε·
13 *† Ὁ Θ
στιν ὁ ἐνερ
καὶ τὸ θέλ
*‡ ἐνεργεῖν
εὐδοκίας.
14 Πάντα
ρὶς *§ γογ
διαλογισμ
15 "Ινα
μεμπτοι κ
τέκνα Θεο
†§ ἐν μέσω
λιᾶς καὶ δ
ἐν οἷς φα
στῆρες ἐ
16 Λόγο

ὑχημα
Χριςῷ,
²ἑόρα-
κενὸν
⁶σπέν-
σία καὶ
πίςεως
καὶ συγ-
μῖν.
ὐτὸ καὶ
, καὶ συγ-

δὲ ἐν Κυ-
μόθεον τα-
ψαι ὑμῖν,
§εὐψυχῶ,
ερὶ ὑμῶν.
γὰρ ἔχω
. ὅςτις γνη-
ρὶ ὑμῶν με-

ντες γὰρ τὰ
ητοῦσιν, οὐ
Χριστοῦ Ἰη-

δὲ [19]δοκιμὴν
νώσκετε, ὅτι
ὶ τέκνον, σὺν
ύλευσεν εἰς τὸ
ιον.
τον μὲν οὖν ἐλ-
πέμψαι, ὡς ἂν
ω τὰ περὶ ἐμέ,
τῆς.
ἔποιθα [21] δὲ ἐν
, ὅτι καὶ αὐτὸς
ς §§[25]ἐλεύσο-

ναγκαῖον δὲ [28]ἡ-
μην Ἐπαφρόδι-
ὸν ἀδελφὸν καὶ
γον καὶ [30]συςρα-
μου, ὑμῶν δὲ
λον, καὶ λει-

A. D. 62.
1 2 Co. 8. 23.
2 τρέχω.
3 κοπιάω.
4 ch. 1. 8
Ro. 1. 11.
5 εἰμί.
* ἰδεῖν,-f. q.s.
6 2 Ti. 4. 6.
7 Mat. 26. 37.
8 ἀκούω.
9 ἀσθενέω.
† θανάτου-n.
10 ἐλεέω.
‡ λύπην a.
11 ἔχω.
§ ἐμψυχῶ, n.
12 Lu. 7. 4.
Tit. 3. 13.
13 πέμπω.
14 εἴδω.
‖ αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε,-π.
15 γινώσκω.
16 Ps. 54. 13.
17 προςδέχομαι.
** τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ-a.
18 Lu. 7. 2.
1 Pe. 2. 4, 6.
†† al. Χριςῦ, al. κυρίου, s. Θεοῦ.
19 Ro. 5. 4.
20 ἐγγίζω.
‡‡ παραβολευσάμενος-l.
21 δουλεύω.
22 Lu. 21. 4.
23 ἀπειθέω.
24 Lu. 1. 23.
25 Mar. 6. 25.
26 Mat. 25. 26.
27 πείθω. [π.
§§ ἐλεύσεται.-
28 ἔρχομαι.
‖‖ τὸ-f.
29 ἡγέομαι.
30 Phile. 2.

τουργὸν τῆς χρείας
μου, [13] πέμψαι πρὸς
ὑμᾶς·
26 Ἐπειδὴ 4 ἐπιποθῶν
[5] ἦν πάντας ὑμᾶς, [6]
καὶ [7] ἀδημονῶν, διότι
[8] ἠκούσατε ὅτι [9] ἠσθέ-
νησε.
27 Καὶ γὰρ [9] ἠσθένησε
παραπλήσιον †θανάτῳ·
ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠλέ-
ησεν·[10] οὐκ αὐτὸν δὲ
μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ,
ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ ‡λύ-
πῃ [11]σχῶ.
28 Σπουδαιοτέρως[12] οὖν
[13] ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα
[14]ἰδόντες ‖αὐτὸν πάλιν,
χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπό-
τερος [5] ὦ.
29 Προςδέχεσθε [17] οὖν
αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ
πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς
τοιούτους [18] ἐντίμους
ἔχετε·
30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον
τοῦ Χριςῦ †† μέχρι
θανάτου [20]ἤγγισε ‡‡πα-
ραβουλευσάμενος τῇ
ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ
τὸ ὑμῶν [22]ὑστέρημα
τῆς πρός με [24] λειτουρ-
γίας.

Κεφ. γ'.

ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί
μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ.
Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν,
ἐμοὶ μὲν οὐκ [26] ὀκνη-
ρὸν, ὑμῖν δὲ ‖‖ ἀσφα-
λές.
2 Βλέπετε τοὺς κύνας,
βλέπετε τοὺς κακοὺς
ἐργάτας, βλέπετε τὴν
κατατομήν.

Ἡμεῖς γάρ [11]ἐσμεν ἡ
ιτομὴ, οἱ πνεύματι
ῷ λατρεύοντες, καὶ
υχώμενοι ἐν Χριςῷ
οῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
πεποιθότες·
Καίπερ ἐγὼ [3] ἔχων
οίθησιν καὶ ἐν σαρ-
Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος
ποιθέναι ἐν σαρκὶ,
μᾶλλον·
Περιτομῇ ὀκταήμε-
, ἐκ γένους Ἰσραὴλ,
ῆς Βενιαμὶν, Ἑ-
ῖος ἐξ Ἑβραίων,
ὰ νόμον Φαρισαῖος,
Κατὰ ζῆλον διώκων
ἐκκλησίαν, κατὰ
αιοσύνην τὴν ἐν νό-
[9] γενόμενος ἄμεμ-
ος.
Ἀλλ'‖ ἅτινα [11] ἦν
κέρδη, ταῦτα ἥγη-
διὰ τὸν Χριστὸν
ημίαν.
Ἀλλὰ ‡‡ μενοῦνγε
ἡγοῦμαι πάντα ζη-
ν [11] εἶναι διὰ τὸ
ρέχον τῆς γνώσεως
ιςοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυ-
υ μου, δι' ὃν [21] τὰ
τα [23] ἐζημιώθην, καὶ
οῦμαι [28] σκύβαλα
ναι, ἵνα Χριστὸν
[illegible]σω,
[30]εὑρεθῶ ἐν αὐ-
ἔχων ἐμὴν δι-
[illegible]ην τὴν ἐκ νόμου,
[illegible]ην διὰ πίστεως
[illegible], τὴν ἐκ Θεοῦ
[illegible]νην ἐπὶ τῇ
[illegible]
[illegible]νῶναι [35] αὐ-
τὴν δύναμιν
[illegible]άσεως αὐτοῦ,

A. D. 62.

* Θεοῦ-i.
1 καυχάομαι
2 πείθω.
3 s. εἰμι.
4 καταντάω.
† συμμορφιζόμενος-h.
5 λαμβάνω.
6 s. βραβεῖα.
‡ ἢ ἤδη δεδικαίωμαι,-f.
7 τελειόω.
§ περιτομῇ-a
8 καταλαμβάνω.
‖ Χριστοῦ.-a.
9 γίνομαι.
** οὔπω-n.
10 s. ποιῶ.
11 εἰμί.
†† κατασκοπῶν-n.
12 Job 16. 12.
13 Ac. 27. 10.
14 Ro. 12. 13.
16 1 Co. 9. 24.
17 Jno. 8. 23.
18 Ro. 11. 29.
19 Mat. 5. 48.
20 s. ἔσμεν.
‡‡ μὲν οὖν-a
21 s. κατά.
22 c. 1.7; 2. 2.
23 ζημιόω.
24 ἀποκαλύπτω.
25 φθάνω.
26 s. δεῖ.
27 Ac. 21. 24.
28 Eccl. 27.4.
29 Mat. 16.26.
30 εὑρίσκω.
32 2 Co. 10.13.
§§ Vide App.
33 Jno. 20.25.
34 s. ἕνεκα.
35 γινώσκω.
*† al. ἐν πίστει
‖‖ ἑτέρως, s. κατὰ τὴν σάρκα.-f.

καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν
παθημάτων αὐτοῦ, συμ-
μορφούμενος † τῷ θανά-
τῳ αὐτοῦ·
11 Εἴ πως [4] καταντή-
σω εἰς τὴν ἐξανάστασιν
τῶν νεκρῶν.
12 Οὐχ ὅτι ἤδη [5] ἔλα-
βον,[6] ‡ ἢ ἤδη [7] τετε-
λείωμαι· διώκω δὲ εἰ
καὶ [8] καταλάβω, ἐφ'
ᾧ καὶ [8] κατελήφθην
ὑπὸ ‖ τοῦ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ.
13 Ἀδελφοὶ, ἐγὼ ἐμαυ-
τὸν ** οὐ λογίζομαι
[8] κατειληφέναι·
14 Ἓν δὲ, [10] τὰ μὲν
ὀπίσω ἐπιλανθανόμε-
νος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν
ἐπεκτεινόμενος, †† κατὰ
[12] σκοπὸν [14] διώκω ἐπὶ
τὸ [16] βραβεῖον τῆς
[17] ἄνω [18] κλήσεως τοῦ
Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ.
15 Ὅσοι οὖν [19] τέλει-
οι, [20] τοῦτο φρονῶμεν·
καὶ εἴ τι ἑτέρως φρο-
νεῖτε,[23] καὶ τοῦτο ὁ
Θεὸς ὑμῖν [24] ἀποκαλύ-
ψει.
16 Πλὴν εἰς ὃ [25] ἐφθά-
σαμεν,[26] τῷ αὐτῷ στοι-
χεῖν[27] [32] κανόνι, τὸ
αὐτὸ φρονεῖν.§§
17 Συμμιμηταί μου
[9] γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ
σκοπεῖτε τοὺς οὕτω πε-
ριπατοῦντας, καθὼς ἔχε-
τε [33] τύπον ἡμᾶς.
18 Πολλοὶ γὰρ περι-
πατοῦσιν,‖‖ οὓς πολλά-
κις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ
καὶ κλαίων λέγω, τοὺς

τοῦ σταυροῦ τοῦ
Χριστοῦ·
19 ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες.
20 Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν·
21 Ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Κεφ. δ'.

ΩΣΤΕ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.
2 § Εὐωδίαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ.
3 ‖ Καὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, ** σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος, καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.
4 Χαίρετε ἐν * Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε.
5 Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύριος ἐγγύς.
6 Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν·
7 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ † νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ‡ ταῦτα λογίζεσθε·
9 Ἃ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.
10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, †† ἠκαιρεῖσθε δέ.
11 ‡‡ Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ

A. D. 62.
* κυρίῳ πάντοτε, πάλιν
1 ch. 2. 10. [π.
2 1 Ti. 3. 3.
3 2 Mac. 12. 7.
4 γινώσκω.
5 pro ἐξ ὧν sc. οὐρανῶν
6 Mat. 6. 25.
7 Ro. 8. 19.
8 s. χρόνῳ, v. τόπῳ, v. πράγματι.
9 1 Co. 4. 6.
10 Lu. 1. 48.
11 γίνομαι.
12 c. 2. 3; 3. 8.
13 Ro. 8. 29.
† σώματα-π.
15 Ep. 1. 19.
16 2 Co. 2. 11.
17 εἰμί.
18 1 Ti. 3. 8, 11.
19 στήκω.
20 2 Co. 7. 11.
21 Eccl. 20. 12.
‡ ἐπιστήμης-f
22 ch. 3. 13.
23 μανθάνω.
§ Εὐοδίαν-α.
24 παραλαμβάνω
‖ ναί-α [βάνω
** γνήσιε γερμάνε σύζυγε-η.
25 2 Co. 8. 8.
26 ἀκούω.
27 Lu. 5. 7, 9.
28 Ro. 15. 33.
29 χαίρω.
30 ἀναθάλλω
31 συναθλέω
32 s. κατὰ v. εἰς. [ὅτι-π.
†† ὑστερεῖ-
33 φρονέω.
34 ἀκαιρέομαι
‡‡ conj. ὅτι (s. ὡς) καθυστέρησα, λέγω.

ἔμαθον,[1] ἐν οἷς [3] εἰμι,
αὐτάρκης [4] εἶναι.
12 Οἶδα[5] * δὲ ταπεινοῦ-
σθαι, [2] οἶδα καὶ περισ-
σεύειν· ἐν παντὶ [7] καὶ
ἐν πᾶσι [3] μεμύημαι[8] καὶ
χορτάζεσθαι ϗ πεινᾷν,
ϗ περισσεύειν καὶ ὑστε-
ρεῖσθαι.
13 Πάντα [13] ἰσχύω ἐν
τῷ [14] ἐνδυναμοῦντί με
ὁ Χριστῷ.†
14 Πλὴν καλῶς [15] ἐ-
ποιήσατε, [16] συγκοινω-
νήσαντές μου τῇ θλί-
ψει.
15 Οἴδατε [8] δὲ καὶ
ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι
ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγε-
λίου, ὅτε [17] ἐξῆλθον
ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδε-
μία μοι ἐκκλησία
[18] ἐκοινώνησεν εἰς λό-
γον δόσεως καὶ λή-
ψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μό-
νοι·
16 Ὅτι καὶ ἐν Θεσσα-
λονίκῃ καὶ ἅπαξ ϗ δὶς
εἰς ‡ τὴν χρείαν μοι
[19] ἐπέμψατε.
[illegible] Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ
[illegible]μα, ἀλλ' [20] ἐπιζητῶ

A. D. 62.

1 μανθάνω.
2 Mat. 6. 2.
3 s. πράγμασι
4 εἰμί.
* καί-α.
5 εἴδω.
6 πληρόω.
7 s. χρόνῳ v. τόπῳ.
8 μυέω.
9 2 Co. 2. 14, 15, Ep. 5. 2.
10 Ep. 5. 2.
11 2 Co. 6. 2.
12 Ro. 12. 1.
† πληρώσαι-ι.
13 Mat 26. 40. Lu. 6. 48. Ac. 6. 10. 15. 10.
14 Ac. 9. 22. Ro. 4. 20. Ep. 6. 10. 1 Ti. 1. 12. 2 Ti. 2. 1. 4. 17. He. 11. 34.
15 ποιέω.
16 Ep. 5. 11.
17 ἐξέρχομαι
18 κοινόω.
19 πέμπω.
20 Mat. 6. 32 Lu. 12. 30
‡ Vide App.

τὸν
ονάζ
ὑμῶ
18
καὶ
πλή
επα
τὰ
εὐα
κτὴ
Θε
19
ρά
ὑμ
αἱ
σ
ς
τ
τ

...ΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

A. D. 62.

ἐλπίδα τὴν
ην ὑμῖν ἐν
οῖς, ἣν προ-
ἐν τῷ λόγῳ
ίας τοῦ εὐαγ-
παρόντος εἰς
αθὼς καὶ ἐν
ῳ κόσμῳ· καὶ
καρποφορού-
καθὼς καὶ ἐν
ἀφ' ἧς ἡμέρας

ἠκούσατε καὶ ἐπέ-
γνωτε τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ·
7 Καθὼς καὶ ἐμά-
θετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συν-
δούλου ἡμῶν, ὅς ἐ-
στι πιστὸς ὑπὲρ ὑ-
μῶν διάκονος τοῦ Χρι-
στοῦ·
8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν
τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν
πνεύματι.
9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς,
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσα-
μεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ
ὑμῶν προσευχόμενοι,
καὶ αἰτούμενοι ἵνα
πληρωθῆτε τὴν ἐπί-
γνωσιν τοῦ θελήματος
αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ
καὶ συνέσει πνευματι-
κῇ·
10 Περιπατῆσαι ὑ-
μᾶς ἀξίως τοῦ Κυ-
ρίου εἰς πᾶσαν ἀρέ-
σκειαν, ἐν παντὶ ἔρ-
γῳ ἀγαθῷ καρποφο-
ροῦντες καὶ αὐξανόμε-
νοι εἰς τὴν ἐπίγνω-
σιν τοῦ Θεοῦ,
11 Ἐν πάσῃ δυνάμει
δυναμούμενοι κατὰ τὸ
κράτος τῆς δόξης αὐ-
τοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν

1 ἀκούω.
2 ἐπιγινώσκω.
3 μανθάνω.
* Κολασσαῖς-[h.]
4 εἰμί.
† ἡμῶν-h.
5 Jdo. 4. 24.
‡ αὐτῷ ...
καὶ τῷ.
§ Χριστοῦ
πάντοτε,
περί-a.
|| ὑπέρ-i.
¶ ἣν ἔχετε-i
6 πληρόω.
7 ch. 2. 2.
Mat. 12. 33.
Lu. 19. 20.
8 2 Ti. 4. 8.
He. 9. 27.
9 προακούω.
10 s. εἰς τὸ.
11 Ep. 4. 1.
12 s. τῷ Θεοῦ.
* ‡ τῇ ἐπι-
γνώσει-l. al.
ἐν τῇ ἐπι-
γνώσει.
13 πάρειμι.
14 Ep. 1. 19.
Ph. 3. 10.
* § κόσμῳ
ἐστι-h.
15 ver. 10.
Mat. 13. 23.
Mar. 4. 20.
Lu. 8. 15.
* || καὶ αὐξα-
νόμενον,-m.

ὃς ἐστιν εἰ...
τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀ...
πρωτότοκος
κτίσεως·
Ὅτι ἐν αὐτῷ ...
τὰ πάντα τὰ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς κα...
ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρα...
καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε
εἴτε κυριότη-
τες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε
ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι'
αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
ἔκτισται·
Καὶ αὐτός ἐστι...
πάντων, καὶ τὰ
πάντα ἐν αὐτῷ συνέ...
Καὶ αὐτός ἐστ...
κεφαλὴ τοῦ σώ...
τῆς ἐκκλησίας, ...
ἐστιν ἀρχή, π...
πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκ...
γένηται ...
αὐτὸς ...
Ὅτι ἐν

καὶ *μακροθυμίαν μετὰ
χαρᾶς·
12 Εὐχαριςοῦντες ‡τῷ
πατρὶ τῷ §[3]ἱκανώσαντι
ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ
κλήρου τῶν ἁγίων ἐν
τῷ φωτί·
13 Ὃς [6]ἐῤῥύσατο ἡμᾶς
ἐκ τῆς [7]ἐξουσίας τοῦ
σκότους, καὶ [8]μετέστη-
σεν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης
αὐτοῦ·
14 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν ‖ διὰ τοῦ
αἵματος αὐτοῦ,‖ τὴν
ἄφεσιν τῶν ἁμαρτι-
ῶν·
15 Ὃς [9]ἐστιν [12]εἰκὼν
τοῦ Θεοῦ τοῦ [13]ἀορά-
του, [16]πρωτότοκος πά-
σης κτίσεως·
16 Ὅτι ἐν αὐτῷ [18]ἐ-
κτίσθη τὰ πάντα ‡‡τὰ
§§ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρα-
τὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε
θρόνοι, εἴτε κυριότη-
τες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε
ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι'
αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
ἔκτισται·
17 Καὶ αὐτός [9]ἐστι
πρὸ πάντων, καὶ ‡‡τὰ
πάντα ἐν αὐτῷ [26]συνέ-
στηκε.
18 Καὶ αὐτός [9]ἐστιν
ἡ κεφαλὴ τοῦ σώμα-
τος, τῆς ἐκκλησίας, ὅς
ἐστιν *†[28]ἀρχὴ, πρω-
τότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
ἵνα [27]γένηται ἐν πᾶ-
σιν αὐτὸς [31]πρωτεύ-
ων·
19 Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδό-

Α.

* μακ-
ρ[illegible]μία.
χαρ-
χαι[illegible]
1 Mat.
2 ch. 2.
† τῆς Θ[illegible]
τος-f.
‡ Θεῷ τ[illegible]
Θεῷ κα[illegible]
§καλέσαν[illegible]
3 2 Co. 3.
4 Ep. 3. 1[illegible]
‖ αὐτὸν,-[illegible]
5 Pr. 10. 1[illegible]
6 ῥύω.
7 Lu. 22. 53
8 μεθίστημ[illegible]
9 εἰμί.
10 ἀπαλλο-
τριόω.
** Vide App.
11 Mat. 22.37.
12 ch. 3. 10.
13 Ro. 1. 20.
†† αὐτοῦ,-n.
14 s. εἰς τὸ.
15 παρίστημι
16 Mat. 1. 25.
17 1 Co. 1. 8.
‡‡ αὐτοῦ·-a.
§§ al. τά τε.
18 κτίζω.
19 2 Co. 5. 3.
20 θεμελιόω.
21 1 Co. 7.37.
22 De 19. 14.
23 ἀκούω.
24 κηρύσσω.
25 Ro. 8. 19.
26 συνίστημι
27 γίνομαι.
28 Jno. 1. 1.
29 s. πράγμα-
σι v. ἀνθρώ-
ποις.
‖‖ Ὅς νῦν-n
*† ἡ ἀρχὴ, s.
ἀπαρχὴ,-n
30 Lu. 21. 4.
31 Est. 5. 11.

25 Ἧς [1] ἐγενόμην ἐγὼ
διάκονος κατὰ τὴν [2] οἰ-
κονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν
[4] δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς,
πληρῶσαι τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ·
26 Τὸ μυστήριον τὸ
[5] ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ
τῶν [7] αἰώνων καὶ ἀπὸ
τῶν γενεῶν, † νυνὶ δὲ
[8] ἐφανερώθη τοῖς ‡ ἁγί-
οις αὐτοῦ·
27 Οἷς [9] ἠθέλησεν ὁ
Θεὸς [11] γνωρίσαι τίς
ὁ πλοῦτος τῆς δόξης
τοῦ μυστηρίου τούτου
ἐν τοῖς ἔθνεσιν, § ὅς
[13] ἐστι Χριστὸς [14] ἐν
ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δό-
ξης·
28 Ὃν ἡμεῖς καταγ-
γέλλομεν, νουθετοῦντες
d πάντα ἄνθρωπον, ‖ καὶ
διδάσκοντες πάντα ἄν-
θρωπον ἐν πάσῃ σο-
φίᾳ, ἵνα [15] παραστήσω-
μεν πάντα ἄνθρωπον
τέλειον ἐν Χριστῷ b Ἰη-
σοῦ. ‖
29 Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ
[17] ἀγωνιζόμενος κατὰ
τὴν [19] ἐνέργειαν αὐτοῦ
τὴν [21] ἐνεργουμένην ἐν
ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Κεφ. β'.

ΘΕΛΩ γὰρ ὑμᾶς [24] εἰ-
δέναι [25] ἡλίκον [26] ἀγῶ-
να ἔχω περὶ ὑμῶν, καὶ
τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, ** καὶ
ὅσοι οὐχ [27] ἑωράκασι
τὸ πρόσωπόν μου ἐν
σαρκί·
2 Ἵνα [29] παρακληθῶ-
σιν αἱ καρδίαι αὐτῶν,
‖ [30] συμβιβασθέντων ἐν
ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα
πλοῦτον τῆς [a] πληρο-
φορίας τῆς [a] συνέσεως,
εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυ-
στηρίου τοῦ Θεοῦ b καὶ
πατρὸς καὶ τοῦ Χρι-
στοῦ· 1 *
3 Ἐν ᾧ [13] εἰσι πάντες
οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας
καὶ τῆς γνώσεως [10] ἀπό-
κρυφοι.
4 Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα
μή τις ὑμᾶς [12] παραλο-
γίζηται ἐν πιθανολο-
γίᾳ.
5 Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ
ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύ-
ματι σὺν ὑμῖν εἰμι,
χαίρων καὶ βλέπων
ὑμῶν τὴν [16] τάξιν, καὶ
τὸ ‖ [18] στερέωμα τῆς
εἰς Χριστὸν πίστεως
ὑμῶν.
6 Ὡς οὖν [20] παρελά-
βετε τὸν Χριστὸν Ἰη-
σοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐ-
τῷ περιπατεῖτε·
7 Ἐῤῥιζωμένοι [22] καὶ
[21] ἐποικοδομούμενοι ἐν
αὐτῷ, καὶ βεβαιούμε-
νοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς
[23] ἐδιδάχθητε, περισ-
σεύοντες d ἐν αὐτῇ ‖ ἐν
εὐχαριστίᾳ.
8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς
[13] ἔσται ὁ συλαγω-
γῶν διὰ τῆς φιλοσο-
φίας καὶ κενῆς ἀπά-
της, κατὰ τὴν παράδο-
σιν τῶν ἀνθρώπων,
κατὰ τὰ [28] στοιχεῖα
τοῦ κόσμου, καὶ οὐ
κατὰ Χριστόν.
9 Ὅτι ἐν αὐτῷ

1 γίνομαι.
2 1 Th. 1. 5.
3 Lu. 16. 2.
4 δίδωμι.
5 ἀποκρύπτω.
6 ch. 1. 9.
* Vide App.
7 Ac. 15. 18.
† δ νῦν ἐφα-
νερώθη s.
νυνὶ δὲ φα-
νερωθὲν-n.
8 φανερόω.
‡ ἀποστό-
λοις-n.
9 θέλω.
10 Mar. 4. 22.
11 γνωρίζω.
12 Ja. 1. 22.
13 εἰμί.
§ ὅ-n.
14 Jno. 14. 20.
15 παρίστημι
16 Lu. 1. 8.
17 ch. 4. 12.
Lu. 13. 24.
‖ ὑστέρημα-n
18 Ec. 43. 1.
19 ch. 2. 12.
Ep. 1. 19.
20 παραλαμ-
βάνω.
21 Ro. 7. 5.
1 Co. 12. 6.
22 ῥιζόω.
23 διδάσκω.
24 εἴδω.
25 Ja. 3. 5.
26 Ph. 1. 30.
** καὶ τῶν ἐν
Ἱεραπό-
λει-f.
27 ὁράω.
28 Ga. 4. 3.
29 παρακα-
λέω.
†† συμβιβα-
σθέντες-a.
30 συμβιβά-
ζω, v. 19.
31 1 Co. 3. 10.

ιν ἡ κεφαλὴ πά-
χῆς καὶ ἐξουσί-

ῳ καὶ [8] περιε-
τε περιτομῇ ἀχει-
ήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκ-
τοῦ [7] σώματος
ἁμαρτιῶν | τῆς
ς, ἐν τῇ περιτομῇ
ριστοῦ·
ϲυνταφέντες [9] αὐ-
ἐν τῷ βαπτίσμα-
ν ᾧ καὶ [11] συνηγέρ-
διὰ τῆς πίστεως
[12] ἐνεργείας τοῦ
ῦ τοῦ [15] ἐγείραν-
αὐτὸν ἐκ [b] τῶν | νε-
ν.
Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς
ας [d] ἐν | τοῖς πα-
τώμασι ✗ τῇ ἀκρο-
τίᾳ τῆς σαρκὸς
ν, ‖ [22] συνεζωοποί-
[d] σὺν | αὐτῷ, χαρι-
[++] ...ῖν πάντα

† ἐκκλησιας·
‡ conj. μεινοντων.
4 πληρόω.
5 περιτέμνω.
6 ch. 3. 12.
7 Ro. 6 6.
§ al. οὐχ·
8 ὁράω.
‖ Vide App.
9 συνθάπτω.
** ἐμβατεύων εἰκῆ, -n.
10 1 Co. 15. 2.
11 συνεγείρω.
12 1 Co. 4. 6.
13 ch. 1. 29.
14 Mar. 7. 3, 4.
15 ἐγείρω.
16 Jos. 19. 49.
17 Ep. 4. 16.
18 ch. 3. 14.
20 αὐξανω.
22 συζωοποιέω.
‡‡ ὑμῖν. [ἐω.
23 ἐξαλείφω.
24 ἀποθνήσκω.
25 ζάω.[σκω.
26 ἅπτομαι.
27 Tobit 5. 3.
28 He. 11. 28.

‡ μελλόντων, τὸ δὲ σῶ-
μα [b] τοῦ | Χριστοῦ.
18 Μηδεὶς ὑμᾶς κατα-
βραβευέτω θέλων ἐν
[6] ταπεινοφροσύνῃ καὶ
θρησκείᾳ τῶν ἀγγέ-
λων, ἃ [c] μὴ | § | [8] ἑώρακεν
** [16] ἐμβατεύων, [10] εἰκῇ
[12] φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ
νοὸς τῆς σαρκὸς αὐ-
τοῦ,
19 Καὶ οὐ [14] κρατῶν
τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν
τὸ σῶμα, διὰ τῶν
[17] ἁφῶν καὶ [18] συνδέ-
σμων ἐπιχορηγούμενον
καὶ συμβιβαζόμενον
[20] αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ
Θεοῦ.
20 Εἰ [b] οὖν | [24] ἀπεθά-
νετε σὺν [b] τῷ | Χριστῷ
ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ
κόσμου, τί ὡς [25] ζῶν-
τες ἐν κόσμῳ δογματί-
ζεσθε;

Κεφ. γ'.

ΕΙ οὖν [1]συνηγέρθητε
τῷ Χριστῷ, τὰ [2]ἄνω ζη-
τεῖτε, οὗ ὁ Χριστός
[3]ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ
Θεοῦ καθήμενος.
2 Τὰ ἄνω [4]φρονεῖτε,
μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.
3 Ἀπεθάνετε[5] γὰρ, καὶ
ἡ ζωὴ ὑμῶν [6]κέκρυπται
σὺν * τῷ Χριστῷ ἐν τῷ
Θεῷ.
4 [7]Ὅταν ὁ Χριστὸς
[8]φανερωθῇ, ἡ ζωὴ † ἡ-
μῶν, τότε καὶ ὑμεῖς
σὺν αὐτῷ φανερωθήσε-
σθε ἐν δόξῃ.
5 Νεκρώσατε[9] οὖν τὰ
[11]μέλη ‡ ὑμῶν | τὰ
[12]ἐπὶ τῆς γῆς, πορνεί-
αν, ἀκαθαρσίαν, [13]πά-
θος, [14]ἐπιθυμίαν κακὴν,
καὶ τὴν [15]πλεονεξίαν,
ἥτις [3]ἐστὶν εἰδωλολα-
τρεία·
6 Δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀρ-
γὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς
[17]υἱοὺς τῆς ἀπειθείας·
7 Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς
[19]περιεπατήσατέ ποτε,
ὅτε [21]ἐζῆτε ἐν ** αὐ-
τοῖς.
8 Νυνὶ δὲ [23]ἀπόθεσθε
καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα,
ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν,
βλασφημίαν, [27]αἰσχρο-
λογίαν ἐκ τοῦ στόματος
ὑμῶν.
9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλ-
λήλους, [29]ἀπεκδυσάμε-
νοι τὸν παλαιὸν ἄν-
θρωπον σὺν ταῖς πρά-
ξεσιν αὐτοῦ·
10 Καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν νέον τὸν [31]ἀνακαι-
νούμενον εἰς ἐπίγνωσιν
κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαν-
τος αὐτόν·
11 [a]Ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλ-
λην καὶ Ἰουδαῖος·
περιτομὴ καὶ ἀκροβυ-
στία· βάρβαρος, Σκύ-
θης· δοῦλος, ἐλεύθε-
ρος· ἀλλὰ τὰ πάν-
τα καὶ ἐν πᾶσι Χρι-
στός.†
12 Ἐνδύσασθε οὖν,
ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ
ἅγιοι καὶ [32]ἠγαπημέ-
νοι, σπλάγχνα ‡οἰ-
κτιρμῶν, χρηστότητα,
ταπεινοφροσύνην, πρα-
ότητα, μακροθυμίαν·
13 Ἀνεχόμενοι [15]ἀλ-
λήλων, καὶ χαριζόμε-
νοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις
πρός τινα ἔχῃ §μομφήν·
καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
[16]ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω
καὶ ὑμεῖς.
14 Ἐπὶ πᾶσι δὲ τού-
τοις [18]τὴν ἀγάπην,
‖ ἥτις [3]ἐστὶ [20]σύνδε-
σμος τῆς †† [22]τελειότη-
τος.
15 Καὶ ἡ εἰρήνη τ
‡‡ Θεοῦ βραβευέτω ἐ
ταῖς καρδίαις ὑ
εἰς ἣν καὶ [24]
θητε [25]ἐν ἑνὶ σώ
καὶ εὐχάριστοι
σθε.
16 Ὁ λόγος τ
στοῦ [28]ἐνοικ
ὑμῖν §§ [30]πλο
πάσῃ σοφί
σκοντες καὶ
τες ἑαυτο
μοῖς, καὶ
‖‖ ᾠδαῖς πν

A. D. 62.

1 συνεγείρω.
2 Jon. 8. 23.
Ga. 4. 26.
3 εἰμί.
4 Mat. 16 23.
Ro. 12. 3.
5 ἀποθνήσκω.
6 κρύπτω.
7 s. ἔστι.
* Θεῷ ἐν Χρι-
στῷ-n.
8 φανερόω.
† ὑμῶν-h.
‡ οἰκτιρμοῦ,-a
9 νεκρόω.
Ro. 4. 19.
10 Mat. 17. 17.
11 Ro. 7. 23.
Ep. 4. 25.
12 Ja. 5. 5.
13 Ro. 1. 26.
14 Lu. 22. 15.
15 Mar. 7. 22.
§ μέμψιν· al.
ὀργήν-n.
16 χαρίζομαι.
17 Ep. 2. 2.
18 s. ἐνδύσα-
σθε.
‖ ὅ s. ὅς-h.
19 περιπατέω.
20 ch. 2. 19.
21 ζάω.
** τούτοις-h.
†† ἑνότητος-n.
22 He. 6. 1.
23 ἀποτίθημι.
‡‡ Χριστοῦ-a.
24 καλέω.
25 s. εἶναι.
26 γίνομαι.
27 cf. Ep. 5. 4.
28 Ro. 8. 11.
29 ch. 2. 15.
§§ Vide App.
30 1 Ti. 6. 17.
‖‖ ψαλμοῖς ὕ-
μνοις ᾠ-
δαῖς πν.-n.
31 2 Co. 4 16.
32 ἀγαπάω.

, πάντα ⁶ ἐν ονο-
c Κυρίου Ἰησοῦ,
ριστοῦντες τῷ
d καὶ πατρὶ δι'
οῦ.
Αἱ ⁷ γυναῖκες, ὑπο-
σσεσθε τοῖς b ἰδίοις
ράσιν, ὡς ⁸ ἀνῆκεν
Κυρίῳ.
Οἱ ⁹ ἄνδρες, ἀγα-
τε τὰς γυναῖκας, καὶ
¹³ πικραίνεσθε πρὸς
τάς.
0 Τὰ ⁷ τέκνα, ὑπακύε-
ε τοῖς γονεῦσι κατὰ
άντα· τοῦτο γάρ ³ ἐ-
τιν ¹⁵εὐάρεστον ** τῷ
Κυρίῳ.
1 Οἱ ⁷ πατέρες, μὴ
†† ἐρεθίζετε τὰ τέκνα
μῶν, ἵνα μὴ ²⁰ ἀθυμῶ-
ιν.
2 Οἱ ⁷δοῦλοι, ὑπακού-
τε ᵉ κατὰ πάντα τοῖς
—ὰ σάρκα κυρίοις, μὴ

2 ...
‡ θεῷ-l.
3 εἰμί.
4 Ep. 6. 9.
5 ποιέω.
6 s. ποιεῖτε.
7 nom. pro voc. At.
8 Ep. 6. 1.
§ κατά-n.
9 ἀνήκω.
Ep. 5. 4.
10 2 Co. 8. 14.
11 Lu. 7. 4.
12 Ac. 1. 14.
|| ὑμῶν-f.
13 πικραίνω.
14 ἀνοίγω.
15 Ro. 12. 1.
16 1 Co. 16. 9.
** ἐν κυρίῳ.-
17 λαλέω. [a.
†† εἰδ. s. δι' ὅν-n.
18 δέω.
‡‡ παροργίζετε-i.
19 2 Co. 9. 2.
20 1 Sa. 15. 11.
§§ ὀφθαλμοδουλείᾳ-i.
21 Ep. 6. 6.

ον § καὶ τὴν ¹⁰ἰσότητ
τοῖς δούλοις ¹¹παρέχε
σθε, εἰδότες ὅτι κα
ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐ
οὐρανοῖς.
2 Τῇ προσευχῇ ¹²προς
καρτερεῖτε, γρηγοροῦν
τες ἐν αὐτῇ ᵉ ἐν εὐχα
ριστίᾳ·
3 Προσευχόμενοι ἅμ
καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα
Θεὸς ¹⁴ἀνοίξῃ ἡμῖν θ
ραν¹⁶ τοῦ ᶜ λόγου, λ
λῆσαι¹⁷ τὸ μυστήρι
τοῦ Χριστοῦ, †† δι'
καὶ ¹⁸δέδεμαι·
4 Ἵνα φανερώσω
τὸ, ὡς δεῖ με ¹⁹ λα
σαι.
5 Ἐν σοφίᾳ περ
πατεῖτε πρὸς τοὺς
τὸν καιρὸν ἐξαγορ
μενοι.
6 Ὁ λόγος ὑμῶν ²
τοτε ἐν χάριτι, ἱ

'Ονησίμῳ τῷ
καὶ ἀγαπητῷ
ῷ ὅς [1] ἐστιν
ῶν· πάντα ὑ-
γνωριοῦσι τὰ

σπάζεται ὑμᾶς
αρχος ὁ συναιχ-
ός μου, καὶ Μάρ-
ἀνεψιὸς Βαρνά-
οὗ [5] ἐλάβετε
ς· ἐὰν [6] ἔλθῃ
ὑμᾶς, [7] δέξασθε

'Ιησοῦς ὁ λεγό-
Ιοῦστος, οἱ [1] ὄν-
περιτομῆς· οὗ-
όνοι συνεργοὶ
βασιλείαν τοῦ
οἵτινες [10] ἐγε-
ν μοι παρηγο-

σπάζεται ὑμᾶς
ᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν,
Χριστοῦ, πάν-
[13] ἀγωνιζόμενος
ὑμῶν ἐν ταῖς
χαῖς, ἵνα [16] στῆ-
λειοι καὶ § [17] πε-
μένοι ἐν παντὶ
τι τοῦ Θεοῦ.

A. D. 62.

* πολὺν πόνον-α. alii πολὺν πόθον, s. κόπον, s. ἀγῶνα.
1 εἰμί.
γνωρίζω.
3 pro τὰ πράγματα ἃ συμβέβηκε.
4 Nu. 36. 11.
5 λαμβάνω.
6 ἔρχομαι.
† αὐτῆς, s. αὐτῶν-n.
7 δέχομαι.
8 ἀναγινώσκω.
9 ποιέω.
10 γίνομαι.
11 s. ἐπιστολὴν.
‡ ἐν-n.
13 ch. 1. 29. Lu. 13. 24.
14 παραλαμβάνω.
15 ἵστημι.
16 1 Co. 2. 6. Phi. 3. 15. He. 5. 14.
§ πεπληροφορημένοι-i.
17 πληρόω.
‖ Vide App.

13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ
ὅτι ἔχει * ζῆλον πολὺν
ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν
Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν
'Ιεραπόλει.
14 'Ασπάζεται ὑμᾶς
Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγα-
πητός, καὶ Δημᾶς.
15 'Ασπάσασθε τοὺς
ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς,
καὶ Νυμφᾶν, καὶ τὴν
κατ' οἶκον † αὐτοῦ ἐκ-
κλησίαν.
16 Καὶ ὅταν [8] ἀνα-
γνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ
ἐπιστολὴ, [9] ποιήσα-
τε ἵνα καὶ ἐν τῇ
Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ
[8] ἀναγνωσθῇ· καὶ τὴν
[11] ‡ ἐκ Λαοδικείας ἵνα
καὶ ὑμεῖς [8] ἀναγνῶτε.
17 Καὶ εἴπατε Ἀρχίπ-
πῳ· Βλέπε τὴν δια-
κονίαν ἣν [14] παρέλαβες
ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν
πληροῖς.
18 ε Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
ἐμῇ χειρὶ Παύλου. ‖
Μνημονεύετέ μου τῶν
δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ'
ὑμῶν. ὁ Ἀμήν. ‖

Σ, IV.

13 Μαρτυρῶ γὰρ α-
τῷ ὅτι ἔχει ... ζῆλον π-
ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν
Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν
Ἱεραπόλει.
14 Ἀσπάζεται ὑ-
Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀ-
γαπητὸς, καὶ Δημᾶς.
15 Ἀσπάσασθε [illegible]
Λαοδικείᾳ ἀδελ-
καὶ Νυμφᾶν, καὶ
κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐ-
κλησίαν.
16 Καὶ ὅταν [illegible]
γνωσθῇ παρ' [illegible]
ἐπιστολή, [illegible]
ἵνα καὶ [illegible]
[illegible]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟ

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤ

Κεφ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλου-
ανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ
ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονι-
κέων,[a] ἐν Θεῷ πατρὶ,
καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χρι-
στῷ· χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη[b] ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.†
2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ
Θεῷ πάντοτε περὶ πάν-
των ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν
[c] ποιούμενοι ἐπὶ τῶν
προσευχῶν § ἡμῶν·
3 Ἀδιαλείπτως μνη-
μονεύοντες ‖ ὑμῶν τοῦ
ἔργου τῆς πίστεως, καὶ
τοῦ [10] κόπου τῆς ἀγά-
πης, καὶ τῆς [11] ὑπομο-
νῆς ¶ τῆς ἐλπίδος
[**] τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπρο-
σθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πα-
τρὸς ἡμῶν·
4 Εἰδότες, ἀδελφοὶ
[12] ἠγαπημένοι, ὑπὸ
[13] Θεοῦ τὴν [14] ἐκλογὴν
ὑμῶν·
5 Ὅτι τὸ εὐαγγέλι-
ον ἡμῶν οὐκ [a] ἐγενήθη
εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ
μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυ-
νάμει, καὶ ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ, καὶ ἐν [2] πληρο-
φορίᾳ πολλῇ· καθὼς

A. D. 52.

1 εἴδω.
2 γίνομαι.
3 s. οἶσῃ.
4 ch. 2. 14.
5 s. ἔστω.
6 δέχομαι.
* τύπον-h.
al. τύπος.
7 Jno. 20. 25.
† ἐν τῇ· .
8 ποιέω.
9 ἐξηχέω.
‡ ἐν τῇ Ἀ-
χαΐᾳ-h.
§ ἡμῶν ἀδια-
λείπτως-n
‖ [illegible]
[illegible]
10 ch. 2. 9
11 Lu. 8. 15.
Ro. 5. 3, 4.
** al. [illegible]
[illegible]
al. τῆς ἀγά-
πης n.
12 ἐξέρχομαι.
13 [illegible]
[illegible]
14 Ac. 6. [illegible]
[illegible] 3. 3.
15 Ac. 9. 15.
15 [illegible] 2. 1. [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible] 7 2.
Lu. 59. 1.
21 [illegible] 2. 2.
22 [illegible]

1 οἴδατ[illegible]
θημεν
ὑμᾶς.
6 Καὶ
ἡμῶν
τοῦ Κυ[illegible]
τὸν λό[illegible]
πολλῇ,
Πνεύμα[illegible]
7 Ὥσ[illegible]
ὑμᾶς
τοῖς πι[illegible]
Μακεδ[illegible]
Ἀχαΐᾳ
8 Ἀφ[illegible]
χηται [illegible]
ρίου ο[illegible]
Μακεδ[illegible]
ἀλλὰ [illegible]
τόπῳ [illegible]
[illegible]
[illegible]
αν ἡμᾶ[illegible]
τι.
9 Αὐτ[illegible]
μῶν
[illegible]
χομεν
[illegible]
[illegible]
[illegible]
εἰν Θε[illegible]
θινῷ·
10 Κα[illegible]
τὸν [illegible]
οὐραν[illegible]

ἐκ [a] νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν
[a] ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ
τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομέ-
νης.

Κεφ. β'.

ΑΥΤΟΙ γὰρ [a] οἴδατε,
ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον
ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς,
ὅτι οὐ κενὴ [a] γέγονεν·
2 Ἀλλὰ [b] καὶ [1] προ-
παθόντες καὶ [a] ὑβρι-
σθέντες, καθὼς [b] οἴδα-
τε, [11] ἐν Φιλίπποις, ἐπ-
αῤῥησιασάμεθα ἐν τῷ
Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι
πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγ-
γέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολ-
λῷ [12] ἀγῶνι.
3 Ἡ γὰρ παράκλησις
ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης,
οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔ-
τε ἐν δόλῳ·
4 Ἀλλὰ καθὼς [14] δε-
δοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ [15] πιστευθῆναι
τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω
λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀν-
θρώποις ἀρέσκοντες,
ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δο-
κιμάζοντι τὰς καρδίας
ἡμῶν.
5 Οὔτε γάρ ποτε ἐν λό-
γῳ κολακείας [a] ἐγενήθη-
μεν, καθὼς [b] οἴδατε, οὔ-
τε ἐν προφάσει πλεονε-
ξίας· Θεὸς μάρτυς·
6 Οὔτε ζητοῦντες ἐξ
ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε
ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλ-
λων· δυνάμενοι ἐν βά-
ρει [18] [19] εἶναι, ὡς Χρι-
στοῦ ἀπόστολοι.
7 Ἀλλ' [a] ἐγενήθημεν
ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν,

A. D. 52.

* τῶν–τῶ.
1 Ge. 35. 8.
2 Ki. 11. 2.
2 Ep. 5. 29.
3 Mat. 6. 13.
Lu. 1. 74.
Ro. 7. 24.
2 Th. 3. 2.
2 Ti. 3. 11.
2 Pe. 2. 7, 9.
† ὁμειρόμενοι.
4 μεταδίδωμι.
5 εἴδω.
‡ ἐγενήθητε.
6 γίνομαι.
7 προπάσχω.
8 2 Co. 11. 27.
2 Th. 3. 8.
9 ὑβρίζω.
Lu. 11. 45.
10 2 Co. 2. 5.
2 Th. 3. 8.
11 παῤῥησιάζομαι.
Ac. 9. 27.
Ep. 6. 20.
12 Phi. 1. 30.
Col. 2. 1.
13 κηρύσσω.
14 δοκιμάζω.
ch. 5. 21.
2 Co. 13. 5.
15 Ro. 3. 2.
16 ch. 5. 14.
Jno. 11. 19.
17 Ep. 4. 1.
§ καλέσαντος.
18 Mat. 20. 12.
Ga. 6. 2.
19 εἰμί.
20 παραλαμβάνω, c. 4. 1.
1 Co. 11. 23.
2 Th. 3. 6.
21 Ro. 10. 16, 17.
|| νήπιοι.
22 2 Ti. 2. 24.
23 δέχομαι.

ὡς ἂν [1] τροφὸς θάλπῃ
τὰ ἑαυτῆς τέκνα.
8 Οὕτως † ἱμειρόμενοι
ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν [4] με-
ταδοῦναι ὑμῖν οὐ μό-
νον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς
ἑαυτῶν ψυχάς, διότι
ἀγαπητοὶ ἡμῖν ‡ [6] γεγέ-
νησθε.
9 Μνημονεύετε γάρ,
ἀδελφοί, τὸν [8] κόπον
ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον·
νυκτὸς [b] γὰρ καὶ
ἡμέρας ἐργαζόμενοι,
πρὸς τὸ μὴ [10] ἐπιβα-
ρῆσαί τινα ὑμῶν
[13] ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Θεοῦ.
10 Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ
ὁ Θεός, ὡς ὁσίως καὶ
δικαίως καὶ ἀμέμπτως
ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν
[6] ἐγενήθημεν.
11 Καθάπερ [5] οἴδατε ὑμῶν,
ὡς ἕνα ἕκαστον ἑαυ-
ὡς πατὴρ τέκνα
τοῦ, παρακαλοῦντες
ὑμᾶς καὶ [16] παραμυθού-
μενοι,
12 [c] Καὶ μαρτυρού-
μενοι, εἰς τὸ περιπα-
τῆσαι ὑμᾶς [17] ἀξίως
τοῦ Θεοῦ τοῦ § καλοῦ-
ντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ
βασιλείαν καὶ δόξαν.
13 Διὰ τοῦτο
ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν
τῷ Θεῷ ἀδιαλ-
ὅτι [20] παραλ-
λόγον [21] ἀκ-
ἡμῶν, τοῦ Θ-
ἐδέξασθε οὐ λ-
πων,

ἐστιν [1] ἀληθῶς) λόγον
Θεοῦ, ὃς καὶ [2] ἐνεργεῖ-
ται ἐν ὑμῖν τοῖς πι-
στεύουσιν.
14 Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ
[3] ἐγενήθητε, ἀδελφοί,
τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ
Θεοῦ τῶν [1] οὐσῶν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, ὅτι † ταῦτα
[4] ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς
ὑπὸ τῶν ἰδίων συμ-
φυλετῶν, καθὼς καὶ
αὐτοὶ ὑπὸ τῶν ‡ Ἰου-
δαίων·
15 Τῶν καὶ τὸν Κύ-
ριον ἀποκτεινάντων
Ἰησοῦν καὶ τοὺς [b] ἰδίους |
προφήτας, καὶ § ἡμᾶς
[8] ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ
μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶ-
σιν ἀνθρώποις ἐναντί-
ων·
16 Κωλυόντων ἡμᾶς
τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι
ἵνα [11] σωθῶσιν, εἰς τὸ
ἀναπληρῶσαι αὐτῶν
τὰς ἁμαρτίας πάντο-
τε· [13] ἔφθασε δὲ ἐπ'
αὐτοὺς ἡ ὀργὴ §§ εἰς
τέλος.
17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί,
ἀπορφανισθέντες ἀφ'
ὑμῶν [15] πρὸς καιρὸν
ὥρας, προσώπῳ, οὐ καρ-
δίᾳ, περισσοτέρως [17] ἐ-
σπουδάσαμεν τὸ πρόσω-
πον ὑμῶν [18] ἰδεῖν ἐν
πολλῇ [19] ἐπιθυμίᾳ.
18 ||| Διὸ [22] ἠθελήσα-
μεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς
(ἐγὼ μὲν Παῦλος) καὶ
ἅπαξ καὶ δίς, καὶ [24] ἐν-
έκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατα-

A. D. 52.

1 εἰμί.
* ἀγαλλιά-
σεως-n.
2 Ep. 1. 20.
Ph. 2. 13.
3 γίνομαι.
† τὰ αὐτὰ-a.
4 πάσχω.
5 1 Co. 9. 12.
6 Mat. 3. 17.
17. 5.
‡ Ἰδίων-n.
§ ὑμᾶς-n.
7 καταλείπω.
8 ἐκδιώκω,
Lu. 11. 49.
1 Ch. 8. 13.
9 πέμπω.
|| Vide App.
10 στηρίζω.
11 σώζω.
** ὑπὲρ-l.
†† τὸ n. alii
τοῦ.
12 s. ἐπί.
‡‡ conj. μη-
δὲν ἀσαί-
νεσθαι s.
μηδένα σι-
αίνεσθαι.
13 φθάνω.
§§ τοῦ Θεοῦ-f.
q. s.
14 κεῖμαι,
Mat. 3. 10.
Lu. 2.12.34.
Ph. 1. 17.
1 Ti. 1. 9.
15 Jno. 5. 35.
Ga. 2. 5.
Phile. 15.
16 προλέγω.
17 σπουδάζω.
18 εἴδω.
19 Ro. 7. 7.
20 γινώσκω.
21 πειράζω.
||| Διότι-i.
22 θέλω.
23 ἔρχομαι.
24 ἐγκόπτω.

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλ-
πίς, ἢ χαρά, ἢ στέφανος
* καυχήσεως; ἢ οὐχὶ
καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
[c] Χριστοῦ, | ἐν τῇ αὐτοῦ
παρουσίᾳ;
20 Ὑμεῖς γάρ [1] ἐστε
ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ
χαρά.

Κεφ. γ'.

ΔΙΟ μηκέτι [5] στέγον-
τες, [6] εὐδοκήσαμεν [7] κα-
ταλειφθῆναι ἐν Ἀθή-
ναις μόνοι·
2 Καὶ [9] ἐπέμψαμεν Τι-
μόθεον τὸν ἀδελφὸν
ἡμῶν || καὶ διάκονον τοῦ
Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ [10] στη-
ρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακα-
λέσαι [d] ὑμᾶς | ** περὶ
τῆς πίστεως ὑμῶν·
3 †† Τῷ [12] ‡‡ μηδένα σαί-
νεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι
ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἴ-
δατε [13] ὅτι εἰς τοῦτο
[14] κείμεθα.
4 Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς
ὑμᾶς [1] ἦμεν, [16] προελέ-
γομεν ὑμῖν ὅτι μέλλο-
μεν θλίβεσθαι, καθὼς
καὶ [3] ἐγένετο, καὶ [18] οἴ-
δατε.
5 Διὰ τοῦτο κἀγὼ μη-
κέτι στέγων, [9] ἔπεμψα
εἰς τὸ [20] γνῶναι τὴν
πίστιν ὑμῶν· μήπως
[21] ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πει-
ράζων, καὶ εἰς κενὸν
[3] γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.
6 Ἄρτι δὲ [23] ἐλθόντος
Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ'

ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισα-
μένου ἡμῖν τὴν πίστιν
καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν,
καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν
ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε,
[1] ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς
[2] ἰδεῖν, καθάπερ καὶ
ἡμεῖς ὑμᾶς·
7 Διὰ τοῦτο [3] παρε-
κλήθημεν, ἀδελφοὶ, ἐφ'
ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλί-
ψει καὶ ἀνάγκῃ § ἡ-
μῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πί-
στεως·
8 Ὅτι νῦν [7] ζῶμεν, ἐὰν
ὑμεῖς [8] ςήκητε ἐν Κυ-
ρίῳ.
9 Τίνα γὰρ εὐχαριςί-
αν δυνάμεθα τῷ Θεῷ
[11] ἀνταποδοῦναι περὶ
ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χα-
ρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν,
10 Νυκτὸς καὶ ἡμέρας
[13] ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεό-
μενοι εἰς τὸ [2] ἰδεῖν ὑμῶν
τὸ πρόςωπον, ᾗ [16] κατ-
αρτίσαι τὰ [17] ὑςερήμα-
τα τῆς πίςεως ὑμῶν;
11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ
πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
Χριςὸς [19] κατευθύναι
τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς
ὑμᾶς.
12 Ὑμᾶς δὲ d ὁ Κύριος‖
†† πλεονάσαι καὶ περισ-
σεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς
ἀλλήλους καὶ εἰς πάν-
τας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς
εἰς ὑμᾶς·
13 Εἰς τὸ [24] στηρίξαι
ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμ-
πτους ἐν ἁγιωσύνῃ,
ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν
τῇ παρουσίᾳ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ c Χριστοῦ‖ μετὰ
πάντων τῶν ἁγίων αὐ-
τοῦ.*

Κεφ. δ'.

ΤΟ† [4] λοιπὸν οὖν
ἀδελφοὶ, ἐρωτῶμεν ὑ-
μᾶς καὶ παρακαλοῦ-
μεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ,
‡ καθὼς [5] παρελάβετε
παρ' ἡμῶν τὸ πῶς
δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν
καὶ ἀρέσκειν Θεῷ,
‖ ἵνα [6] περισσεύητε μᾶλ-
λον·
2 Οἴδατε [2] γὰρ τίνας
[8] παραγγελίας [10] ἐδώκα-
μεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ.
3 Τοῦτο γάρ [12] ἐστι θέ-
λημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγι-
ασμὸς ὑμῶν, [14] ἀπέχε-
σθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορ-
νείας·
4 Εἰδέναι [2] ἕκαστον
ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ [16] σκεῦος
[18] κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ
καὶ τιμῇ·
5 Μὴ ἐν [20] πάθει ** ἐ-
πιθυμίας, [21] καθάπερ ᾗ
τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα
τὸν Θεόν·
6 Τὸ μὴ [22] ὑπερβαί-
νειν καὶ [23] πλεονεκτεῖν
‡‡ ἐν τῷ πράγματι τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι
ἔκδικος ὁ Κύριος περὶ
πάντων τούτων, καθ-
ὼς καὶ §§ προείπαμεν
ὑμῖν, καὶ [25] διεμαρτυ-
ράμεθα.

A. D. 52.

1 Ro. 1. 11.
2 εἴδω.
3 παρακαλέω.
* Ἀμήν.-f.
† Λοιπὸν οὖν-a.
‡ ἵνα καθὼς-i
§ ὑμῶν,-n.
4 2 Co. 13. 11. Ep. 6. 10. Ph. 3. 1; 4. 8.
5 παραλαμβάνω.
‖ καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα-i.
6 s. οὕτως.
7 ζάω.
8 Ac. 5. 28. 16. 24. 1 Ti. 1. 5.
9 στήκω.
10 δίδωμι.
11 ἀνταποδίδωμι.
12 εἰμί.
13 ch. 5. 13. Ep. . 20.
14 ἀπέχω.
15 καταρτίζω Mat. 21. 16.
16 Ac. 9. 15.
17 1 Co. 16. 17. Ph. 2. 30.
18 κτάομαι.
19 Lu. 1. 79. 2 Th. 3. 5.
20 Ro. 1. 26.
** ἀτιμίας-n.
†† al. ὁ Θεὸς, al. ὁ κύριος Ἰησοῦς.
21 Ro. 7. 7.
22 2 Sa. 22. 30. Job 24. 2.
23 2 Co 2. 11.
‡‡ ἔν τῳ-i.
24 στηρίζω.
§§ προείπομεν-l. [ρομαι
25 διαμαρτύ-

[redacted]

7 Οὐ γὰρ [1] ἐκάλεσεν
ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ [2] ἀκα-
θαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν [5] ἁγια-
σμῷ.
8 Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν,
οὐκ ἄνθρωπον [6] ἀθετεῖ,
ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ
[8] δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ
τὸ ἅγιον εἰς † ἡμᾶς.
9 Περὶ δὲ τῆς [10] φιλ-
αδελφίας οὐ χρείαν
‡ ἔχετε γράφειν ὑμῖν·
αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θε-
οδίδακτοί [11] [12] ἐστε
εἰς τὸ ἀγαπᾷν ἀλλή-
λους.
10 Καὶ γὰρ ποιεῖτε
αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς
ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ
τῇ Μακεδονίᾳ. Παρα-
καλοῦμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοὶ, περισσεύειν
μᾶλλον·
11 Καὶ [17] φιλοτιμεῖ-
σθαι [18] ἡσυχάζειν, καὶ
πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ
ἐργάζεσθαι ταῖς ¶ ἰδί-
αις ‖ χερσὶν ὑμῶν, κα-
θὼς ὑμῖν [19] παρηγγεί-
λαμεν·
12 Ἵνα περιπατῆτε εὐ-
σχημόνως [21] πρὸς τοὺς
ἔξω, καὶ μηδενὸς χρεί-
αν ἔχητε.
13 Οὐ †† θέλω δὲ
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοὶ,
περὶ τῶν ‡‡ [23] κεκοιμη-
μένων, ἵνα μὴ λυπῆ-
σθε, καθὼς καὶ οἱ λοι-
ποὶ [31] οἱ μὴ ἔχοντες ἐλ-
πίδα.
14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν
ὅτι Ἰησοῦς [29] ἀπέθανε
καὶ [32] ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ
Θεὸς ‖‖ [23] κοιμηθέν-
τας [2] διὰ τοῦ Ἰ-
[4] ἄξει σὺν αὐτῷ.
15 Τοῦτο γὰρ
λέγομεν ἐν λόγῳ
ρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ
τες [7] οἱ περιλειπό
εἰς τὴν παρουσίαν
Κυρίου, οὐ μὴ [9]
σωμεν τοὺς [23] κοιμ
τας.
16 Ὅτι αὐτὸς ὁ
ος ἐν κελεύσματ
φωνῇ [12] ἀρχαγγέλ
ἐν σάλπιγγι Θεοῦ
ταβήσεται ἀπ' οὐ
καὶ οἱ νεκροὶ ἐν
στῷ [31] ἀναστήσο
§ πρῶτον.
17 Ἔπειτα ἡμεῖ
[7] ζῶντες ‖ οἱ περ
πόμενοι, ἅμα σὺν
τοῖς [15] ἁρπαγησό
ἐν νεφέλαις εἰς [16]
τησιν τοῦ Κυρίο
ἀέρα, καὶ οὕτω **
τοτε σὺν Κυρίῳ [1]
μεθα.
18 Ὥςτε παρακα
ἀλλήλους ἐν τοῖ
γοις τούτοις.

Κεφ. ε'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν [20]
νων καὶ τῶν και
ἀδελφοὶ, οὐ χρείαν
τε ὑμῖν [22] γράφεσ
2 Αὐτοὶ γὰρ [24]
βῶς [25] οἴδατε ὅτι
[26] ἡμέρα Κυρίου
κλέπτης ἐν νυκτὶ
τως ἔρχεται.
3 Ὅταν ᵇ γὰρ \ §
σιν, Εἰρήνη [28]
λεια, τότε [30] α
αὐτοῖς [32] ἐφίς

A. D. 52.

1 καλέω.
2 1 Co. 15. 18.
* Ἰησοῦ, ἄ-
ξει-α.
3 ch. 2. 3.
4 ἄγω.
5 Ro. 6. 19.
6 Mar. 7. 9.
7 ζάω.
8 δίδωμι.
† ὑμᾶς. h.
9 φθάνω.
10 Ro. 12. 10.
‡ ἔχομεν-h.
11 Is 54. 13.
12 Jude 9.
13 εἰμί.
14 καταβαίνω
§ πρῶτοι-n.
‖ al. οἱ περι-
λειπόμενοι-c
15 ἀσπάζω.
16 Mat 25. 1, 6.
17 Ro. 15. 20.
18 Lu. 23. 56.
19 παραγγέλ-
λω, Lu. 5. 14.
** πάντες-n.
20 Ac. 1. 7.
21 Ro. 13. 13.
22 γράφω.
†† θέλομεν-a.
23 κοιμάω.
‡‡ κοιμωμέ-
νων, -i.
24 Ac. 18. 25.
25 εἴδω.
26 1 Co. 1. 8.
27 Lu. 18. 9.
§§ al. δέ.
28 s. ἐστι.
29 ἀποθνή-
σκω.
30 Lu. 21. 34.
31 ἀνίστημι.
32 ἐφίστημι,
Lu. 2. 9, 38.
33 1 Co. 5. 5.
2 Th. 1. 9.
‖‖ κοιμηθέν-
τας, διά-n

λεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν
τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ·
καὶ οὐ μὴ ἐκφύγω-
σιν.
4 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ,
οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει,
ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς
ὡς κλέπτης καταλά-
βῃ.
5 Πάντες ὑμεῖς υἱ-
οἱ φωτός ἐστε, καὶ
υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐ-
σμὲν νυκτὸς, οὐδὲ σκό-
τους.
6 Ἄρα οὖν μὴ καθεύ-
δωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ,
ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
νήφωμεν.
7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες,
νυκτὸς καθεύδουσι· καὶ
οἱ μεθυσκόμενοι, νυ-
κτὸς μεθύουσιν.
8 Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας
ὄντες, νήφωμεν, ἐν-
δυσάμενοι θώρακα πί-
στεως καὶ ἀγάπης· καὶ
περικεφαλαίαν, ἐλπίδα
σωτηρίας.
9 Ὅτι οὐκ ἔθετο
ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀρ-
γὴν, ἀλλ' εἰς περιποί-
ησιν σωτηρίας διὰ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ·
10 Τοῦ ἀποθανόντος
ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε
γρηγορῶμεν, εἴτε καθ-
εύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ
ζήσωμεν.
11 Διὸ παρακαλεῖτε
ἀλλήλους, καὶ οἰκοδο-
μεῖτε εἷς τὸν ἕνα, κα-
θὼς καὶ ποιεῖτε.
12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοὶ, εἰδέναι τοὺς
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ
προϊσταμένους ὑμῶν ἐν
Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦν-
τας ὑμᾶς·
13 Καὶ ἡγεῖσθαι αὐ-
τοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ
ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον
αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν
ἑαυτοῖς.
14 Παρακαλοῦμεν δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, νουθε-
τεῖτε τοὺς ἀτάκτους,
παραμυθεῖσθε τοὺς
ὀλιγοψύχους, ἀντ-
έχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς
πάντας.
15 Ὁρᾶτε μή τις
κακὸν ἀντὶ κακοῦ
τινι ἀποδῷ· ἀλ-
λὰ πάντοτε τὸ ἀγα-
θὸν διώκετε καὶ εἰς
ἀλλήλους καὶ εἰς
πάντας.
16 Πάντοτε χαίρετε.
17 Ἀδιαλείπτως προσ-
εύχεσθε.
18 Ἐν παντὶ εὐχαρι-
στεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλη-
μα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰ-
σοῦ εἰς ὑμᾶς.
19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέ-
ννυτε.
20 Προφητείας
ἐξουθενεῖτε.
21 Πάντα
δοκιμάζετε· τὸ καλὸν
κατέχετε.
22 Ἀπὸ παντὸς εἴ-
δους πονηροῦ ἀπέχε-
σθε.
23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς
τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι
ὑμᾶς ὁλοτελεῖς· καὶ
ὁλόκληρον

1 1 Ti. 4. 10. 5. 17. 2 Ti. 2. 6.
2 Ro. 12. 8.
3 εἰμί.
4 ἡγέομαι.
5 καταλαμβάνω. Jno. 1. 5.
* γάρ-m.
6 ch. 3. 10.
† αὐτοῖς.-h.
7 cf. 2 Th. 3. 6, 7, 11.
8 ch. 2. 11.
9 Pr. 14. 29. Is. 54. 6.
10 2 Ti. 4. 5. 1 Pe. 1. 13.
‡ ἀνέχεσθε-n
11 Mat. 6. 24. Tit. 1. 9.
12 ἀποδίδωμι
13 Ro. 12. 13.
§ υἱοί.-f.
14 τίθημι. Jno. 15. 16 Ac. 13. 47. 20. 28.
15 2 Th. 2. 14.
16 ἀποθνήσκω.
17 Ep. 6. 16.
18 Ro. 12. 6. 1 Co. 12. 10. 13. 2. 8. 1 Ti. 1. 18.
19 Lu. 18. 9.
‖ conj. πνεύματα.
** δὲ-m.
20 ch. 2. 4. Lu. 12. 56.
21 ζάω.
22 2 Th. 2. 6, 7. He. 3. 6, 14. 10. 23. Ro. 1. 18.
23 Is. 1. 4. Le. 23. 15. De. 27. 6.

πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ,
καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμ-
πτως ἐν τῇ ² παρου-
σίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ³ τηρη-
θείη.
24 Πιστὸς ὁ καλῶν
ὑμᾶς, ὃς καὶ ‡ ποιή-
σει.
25 Ἀδελφοὶ, προσεύχε-
σθε περὶ ἡμῶν.

26 Ἀ
ἀδελφ
λήματ
27 ⁴
τὸν Κ
σθῆνα
πᾶσι
ἀδελ
28
ἡμῶ
ὑμῶ

A. D. 52.

1 ἀσπάζομαι
2 ch. 2. 19.
3 τηρέω.
⁴ Ἐνορκί-
ζω-π.
4 s. νὴ. [σκω.
5 ἀναγινώ-
† τὴν ἐλπίδα
ὑμῶν βε-
βαίαν-f.
‡ Vide App.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤ

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙ

A. D. 52.

Κεφ. α΄.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλου-
ανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ
ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέ-
ων, ³ ἐν Θεῷ πατρὶ
ἡμῶν, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ
Χριστῷ.
2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν, καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλο-
μεν τῷ Θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, κα-
θὼς ² ἄξιόν ³ ἐστιν, ὅτι
ὑπεραυξάνει ἡ πίστις
ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ
ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου
πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλή-
λους·
4 Ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς
ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν
ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ
Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομο-

1 ἀνέχω.
2 s. ὅ ἐστι.
3 s. οὖσῃ.
· ἐνδείγματι,
seu εἰς ἔν-
δειγμα-n.
4 Lu. 20. 35.
5 s. ἐστι.
6 ἀνταποδί-
δωμι.
7 Mat. 3. 8.
Lu. 3. 8.
Ro. 8. 18.
8 Ac. 24. 2
2 Co. 2. 1
9 εἰμί.
10 1 Co. 1.
2 Th. 1.
1 Pe. 4.
11 καυχά-
μαι.
† φλογὶ π
ρὸς.-i.
12 Lu. 1
13 εἴδω
14 Lu. 1

4

...οῦ Κυρίου
...Χριστοῦ·
...δίκην τί-
...λεθρον αἰ-
...ὸ προσώπου
...ίου, καὶ ἀπὸ
...ης τῆς ἰσχύος
...ταν ἔλθῃ ἐνδο-
...ναι ἐν τοῖς ἁγί-
...ὐτοῦ, καὶ θαυμα-
...ναι ἐν πᾶσι τοῖς
πιστεύουσιν, (ὅτι
ἐπιστεύθη τὸ μαρ-
...ύριον ἡμῶν ἐφ' ὑ-
...μᾶς,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ.
11 Εἰς ὃ καὶ προσευ-
χόμεθα πάντοτε περὶ
ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξι-
ώσῃ τῆς κλήσεως ὁ
Θεὸς ἡμῶν, καὶ πλη-
ρώσῃ πᾶσαν εὐδοκί-
αν ἀγαθωσύνης, καὶ
ἔργον πίστεως ἐν δυ-
νάμει·
12 Ὅπως ἐνδοξασθῇ
τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν
ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν
αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν
τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κεφ. β'.

ΕΡΩΤΩΜΕΝ δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ
τῆς παρουσίας τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυν-
αγωγῆς ἐπ' αὐτόν,
2 Εἰς τὸ μὴ ταχέως
σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ
τοῦ νοός, μήτε θροεῖ-
σθαι μήτε διὰ πνεύμα-
τος, μήτε διὰ λόγου,
μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς
δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέ-
στηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ
Χριστοῦ.
3 Μή τις ὑμᾶς ἐξαπα-
τήσῃ κατὰ μηδένα τρό-
πον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλ-
θῃ ἡ ἀποστασία πρῶ-
τον, καὶ ἀποκαλυφθῇ
ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρ-
τίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπω-
λείας,
4 Ὁ ἀντικείμενος
καὶ ὑπεραιρόμενος
ἐπὶ πάντα λεγόμενον
Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥσ-
τε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν
τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν
καθίσαι, ἀποδει-
κνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔ-
στι Θεός.
5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι
ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς
ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν;
6 Καὶ νῦν τὸ κατέ-
χον οἴδατε, εἰς τὸ
ἀποκαλυφθῆναι αὐ-
τὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.
7 Τὸ γὰρ μυστήριον
ἤδη ἐνεργεῖται τῆς
ἀνομίας, μόνον ὁ κατέ-
χων ἄρτι ἕως ἐκ μέ-
σου γένηται.
8 Καὶ τότε ἀποκα-
λυφθήσεται ὁ ἄνομος,
ὃν ὁ Κύριος ἀνα-
λώσει τῷ πνεύματι τοῦ
στόματος αὐτοῦ, καὶ
καταργήσει τῇ ἐπι-
φανείᾳ τῆς παρουσί-
ας αὐτοῦ·
9 Οὗ ἐστιν ἡ παρου-
σία κατ' ἐνέργειαν τοῦ
Σατανᾶ ἐν ...

1 Ac. 25. 15.
2 ἐνίστημι.
3 Pr. 20. 22.
* ὀλέθριον-η.
4 Mat. 25. 46.
† κυρίου.-α.
5 Is. 2. 19, 21.
6 s. ὁρᾶτε.
7 ἔρχομαι.
8 s. ἐκείνη ἡμέρα οὐκ ἐλεύσεται
9 Mat. 8. 10. 27.
10 Ac. 21. 21.
11 ἀποκαλύπτω.
‡ ἀνομίας,-η.
12 Joo. 17. 12.
§ πιστεύσασιν,-α.
13 πιστεύω.
14 Lu. 21. 15.
‖ ἐπιστώθη-η.
15 2 Co. 12. 7.
** πᾶν τό-η.
16 Ac. 17. 23.
†† ὑμᾶς ἐν-η.
17 ἀξιόω.
18 καθίζω.
19 Ac. 2. 22.
20 εἰμί.
21 Ep. 4. 1, 4.
22 πληρόω.
23 Mat. 11. 26.
24 Ro. 15. 14.
25 Ro. 1. 18.
26 εἴδω.
27 1 Ti. 3. 16.
28 1 Th. 2. 13.
28 s. καθέζω.
30 s. καθέζω.
31 γίνομαι.
32 ἐρωτάω.
33 Joo. 6. 51.
34 Ac. 2. 23.
‡‡ Ἰησοῦς-m.
§§ ἀνελεῖ-i.
35 ἀναλίσκω.
‖‖ τὴν ἐπιφάνειαν...αὐτοῦ-m.
*† ὑμῶν-f.

μείοις, καὶ
ψεύδους,
πάσῃ [1] ἀπά-
ἀδικίας d ἐν |
ἀπολλυμένοις·
τὴν ἀγάπην τῆς
ας οὐκ [9] ἐδέξαν-
τὸ [10] σωθῆναι

ὶ διὰ τῦτο † πέμ-
αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐν-
αν [13] πλάνης, εἰς
ιςεῦσαι αὐτοὺς τῷ
ύδει·
2 Ἵνα [15] κριθῶσι πάν-
τες οἱ μὴ πιστεύσαντες
τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδο-
κήσαντες d ἐν | τῇ ἀδι-
κίᾳ.
13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλο-
μεν εὐχαριςεῖν τῷ Θεῷ
πάντοτε περὶ ὑμῶν,
ἀδελφοὶ [18] ἠγαπημένοι
ὑπὸ Κυρίου, ὅτι || [19] εἵ-
λετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς
** [21] ἀπ' ἀρχῆς εἰς σω-
τηρίαν ἐν ἁγιασμῷ
Πνεύματος, καὶ πίστει
ἀληθείας·
14 Εἰς ὃ [25] ἐκάλεσεν
ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγε-
λίου ἡμῶν, εἰς [26] περι-
ποίησιν δόξης τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησου Χρι-
στοῦ.
15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοὶ,
[29] στήκετε, καὶ [30] κρα-
τεῖτε τὰς [31] παραδόσεις
ἃς [32] ἐδιδάχθητε εἴτε
διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπι-
στολῆς ἡμῶν.
16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος
ἡμῶν §§ Ἰησοῦς Χριςὸς, |
καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ
ἡμῶν ὁ [18] ἀγαπήσας

A. D. 52.

1 Mat. 24. 24.
2 εἴδωμι.
3 Jno. 8. 44.
4 Lu. 2. 25.
5 Mar. 4. 19.
6 ch. 3. 12.
7 1 Co. 1. 18.
8 στηρίζω.
* ἔργῳ καὶ λόγῳ-h.
9 δέχομαι.
10 σώζω.
† πέμπει-h.
11 πέμπω.
13 Mat. 27. 64.
14 ῥύω.
15 κρίνω.
16 Lu. 23. 41.
17 εἰμί.
‡ Θεὸς,-n.
§ τηρήσει-n.
18 ἀγαπάω.
|| εἵλατο-l.
19 αἱρέω.
** ἀπαρχὴν-n.
21 Mat. 19. 4.
22 πείθω.
23 Lu. 1. 79.
†† τὴν-m.
24 Lu. 8. 15.
25 καλέω.
26 Ep. 1. 14.
28 1 Th. 5. 14.
29 στήκω.
30 Mar. 7. 3, 4.
31 ch. 3. 6.
32 διδάσκω.
‡‡ παρελάβοσαν-a. alii ἐλάβοσαν, s. παρέλαβον, s. παρελάβετε.
33 παραλαμβάνω.
§§ Ἰ. Χ. καὶ Θεὸς ὁ πατὴρ-i. al. καὶ Θεὸς Ἰ. Χ. καὶ πατὴρ.

ἡμᾶς, καὶ [3] δοὺς [4] παρά-
κλησιν αἰωνίαν ꝁ ἐλπί-
δα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,
17 Παρακαλέσαι [5] ὑ-
μῶν τὰς καρδίας, καὶ
[8] στηρίξαι ^c ὑμᾶς | ἐν
παντὶ * λόγῳ καὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ.

Κεφ. γ'.

ΤΟ λοιπὸν προσεύχε-
σθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡ-
μῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου τρέχῃ, καὶ δο-
ξάζηται καθὼς ꝁ πρὸς
ὑμᾶς·
2 Καὶ ἵνα [14] ῥυσθῶμεν
ἀπὸ τῶν [16] ἀτόπων καὶ
πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ
γὰρ πάντων ἡ πίστις.
3 Πιστὸς δέ [17] ἐστιν ὁ
‡ Κύριος, ὃς § [8] στηρίξει
ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ
τοῦ πονηροῦ.
4 Πεποίθαμεν [22] δὲ ἐν
Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ
παραγγέλλομεν ὑμῖν,
καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσε-
τε.
5 Ὁ δὲ Κύριος [23] κατ-
ευθύναι ὑμῶν τὰς καρ-
δίας εἰς τὴν ἀγάπην τῦ
Θεοῦ, καὶ εἰς †† [24] ὑπομο-
νὴν τοῦ Χριστοῦ.
6 Παραγγέλλομεν δὲ
ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνό-
ματι τῦ Κυρίυ ἡμῶν Ἰη-
σῦ Χριςοῦ, στέλλεσθαι
ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελ-
φοῦ [28] ἀτάκτως περιπα-
τοῦντος, ꝁ μὴ κατὰ τὴν
παράδοσιν ἣν ‡‡ [33] πα-
ἔλαβε παρ' ἡμῶν.
7 Αὐτοὶ γὰρ οἴδ-
πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡ

μεν
ρτον
ινος,
αὶ μό-
μέραν
ὸς τὸ
ί τινα

οὐκ ἔχο-
ἀλλ' ἵνα
ν [9] δῶμεν
μιμεῖσθαι

ὅτε [14] ἦμεν
τοῦτο [15] πα-
εν ὑμῖν, ὅτι
θέλει ἐργάζε-
ἐσθιέτω.
μεν γάρ τινας
οῦντας ἐν ὑμῖν
, μηδὲν ἐργα-
ς, ἀλλὰ περιερ-
νους.
ῖς δὲ τοιούτοις
γγέλλομεν, καὶ
καλοῦμεν ‡διὰ τοῦ
ου ἡμῶν Ἰησοῦ
στοῦ ἵνα μετὰ ἡσυ-
ς ἐργαζόμενοι, τὸν

A. D. 52.

1 ἀτακτέω, cf. 1 Th. 5. 14.
2 Mat. 10. 8.
3 φάγω.
4 Lu. 18. 1.
5 2 Co. 11. 27.
6 Le. 5. 4. in Lxx. Alex. MS.
7 2 Co. 2. 5. 1 Th. 2. 9.
* ὑμῶν, alii ἡμῶν, διὰ (τῆς) ἐπιςτ. σημειοῦσθε-τε.
8 s. τοῦτο λέγω
9 δίδωμι.
10 1 Co. 5. 9, 11. Ho. 7. 8.
11 μιμέομαι, v. 7. He. 13. 7.
12 ἐντρέπω, Mat. 21. 37.
13 ἡγέομαι.
14 εἰμί. [λω.
15 παραγγέλ-
16 Ac. 20. 31.
17 s. χρόνου.
† τόπῳ.
18 s. ἔστω.
‡ἐν κυρίῳ Ἰη-σοῦ Χριστῷ.
§ Vide App.

ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίω-
σιν.
13 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ,
μὴ [6] ἐκκακήσητε [*] καλο-
ποιοῦντες.
14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπα-
κούει τῷ λόγῳ [*] ἡμῶν
διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦ-
τον σημειοῦσθε· [c] καὶ
μὴ [10] συναναμίγνυσθε
αὐτῷ, ἵνα [12] ἐντρα-
πῇ.
15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν
[13] ἡγεῖσθε, ἀλλὰ [16] νου-
θετεῖτε ὡς ἀδελφόν.
16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος
τῆς εἰρήνης [9] δῴη ὑμῖν
τὴν εἰρήνην διὰ [17] παν-
τὸς ἐν παντὶ † τρόπῳ.
Ὁ Κύριος [18] μετὰ πάν-
των ὑμῶν.
17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ
[14] ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ
ἐπιστολῇ· οὕτω γρά-
φω.
18 Ἡ χάρις τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ [18] μετὰ πάντων
ὑμῶν. [c] Ἀμήν. §

Η ΠΡΟ

Κεφ. α'.
ΠΑΥΛΟΣ ἀπό-
Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἐπιταγὴν Θεοῦ
ρος ἡμῶν [c] καὶ
Ἰησοῦ Χ
τῆς ἐλπίδος ἡ
2 Τιμοθέῳ
τέκνῳ ἐν πίστ
ἔλεος, εἰρήνη
πατρὸς
Χριστοῦ Ἰη
ἡμῶν.
3 [c] Καθὼς
λεσά σε
ναι ἐν Ἐ
όμενος
ν, ἵνα
τισὶ μὴ
λεῖν.
4 Μη
μύθο
αλογί
έχου
νομ
πίσ
5

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡ

Κεφ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ'
[1]ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν ✶καὶ | ✶ †Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,
2 Τιμοθέῳ [4]γνησίῳ
τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις,
ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς ✶ἡμῶν, | καὶ
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν.
3 ✶Καθὼς | [7]παρεκά-
λεσά σε [13]προσμεῖ-
ναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευ-
όμενος εἰς Μακεδονί-
αν, ἵνα παραγγείλῃς
τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκα-
λεῖν,[14]
Μηδὲ προσέχειν
μύθοις,[17] καὶ §[18]γενε-
αλογίαις ἀπεράντοις,
...νες [21]ζητήσεις παρ-
...σι[22] μᾶλλον ἢ ‡οἰ-
κονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν
...ει.
... δὲ [24]τέλος τῆς
...ελίας [25]ἐστὶν
...ἐκ καθαρᾶς καρ-
...αὶ συνειδήσεως
..., καὶ πίστεως
...ίτου·
...νες ἀςοχήσαν-
...ετράπησαν [29]
...λογίαν·

A. D. 65.

1 Ro. 16. 26.
2 Lu. 5. 17.
✶ al. transp. ante σωτῆρος
† Χριςȣ Ἰησοῦ, τῆς-α.
3 Tit 3. 8.
4 2 Co. 8. 8.
5 εἴδω.
6 2 Ti. 2. 5.
7 παρακαλέω
8 Mat. 3. 10.
9 Mar. 15. 28.
10 Tit. 1.6,10.
11 2 Ti 3. 2.
12 c.4.7; 6.20.
‡ Vide App.
13 προςμένω.
14 s. οὕτω καὶ νῦν παρακαλῶ.
15 1 Co. 6. 9.
16 s. τὸν νῦν.
17 ch. 4. 7.
18 ch. 6. 3.
§ conj. κενολογίαις.
19 Tit. 3. 9.
20 ch. 5. 14.
21 ch. 6. 4.
22 ch. 6. 17.
24 Ro. 10. 4.
25 εἰμί.
✶✶ τῆ-ƒ.
26 πιστεύω.
27 ἐκτρέπω.
†† ἐν-ƒ. alii Θεῷ-ƒ.
28 τίθημι. [δῦ
29 s. ἐκ τῆς ὁ-
‡‡ τὸ-ι.

7 Θέλοντες ...
μοδιδάσκαλοι ...
τες μήτε ἃ ...
μήτε περὶ τίν...
βεβαιοῦνται.
8 Οἴδαμεν [5]δ...
λὸς ὁ νόμος, ...
αὐτῷ [6]νομίμω...
ται·
9 Εἰδὼς τοῦτ...
δικαίῳ νόμος οὐ...
ται, [9]ἀνόμοις ...
[10]ἀνυποτάκτοις, ...
σι καὶ ἁμαρτ...
[11]ἀνοσίοις καὶ [12]...
λοις, ‡πατραλῴα...
μητραλῴαις, ἀνδ...
νοις,
10 Πόρνοις, [15]...
νοκοίταις, ἀνδρ...
σταῖς, ψεύσταις, ...
ὁρκοις, καὶ εἴ τ...
ρον τῇ [18]ὑγιαι...
διδασκαλίᾳ [20]...
κειται·
11 ✶✶Κατὰ τὸ εὐ...
λιον τῆς δόξης τ...
καρίου Θεοῦ, ὃ ...
στεύθην ἐγώ.
12 d Καὶ | χάριν ...
τῷ ἐνδυναμώσαν...
††Χριστῷ Ἰησοῦ τ...
ρίῳ ἡμῶν, ὅτι ...
με ἡγήσατο, [28]...
εἰς διακονίαν·
13 ‡‡Τὸν

[35]ὄντα [1]βλάσφημον καὶ
διώκτην καὶ [3]ὑβριστήν·
ἀλλ' [5]ἠλεήθην, ὅτι
ἀγνοῶν [6]ἐποίησα ἐν
ἀπιστίᾳ.
14 Ὑπερεπλεόνασε [7]
δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ
ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.
15 Πιστὸς [9] [10]ὁ λόγος,
καὶ πάσης [11]ἀποδοχῆς
ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰη-
σοῦς [12]ἦλθεν εἰς τὸν
κόσμον ἁμαρτωλοὺς
[15]σῶσαι, ὧν [16]πρῶτός
εἰμι ἐγώ.
16 Ἀλλὰ διὰ τοῦτο
[5]ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ
[c]πρώτῳ † [19]ἐνδείξη-
ται Ἰησοῦς Χριστὸς
τὴν πᾶσαν μακροθυμί-
αν, πρὸς [20]ὑποτύπωσιν
τῶν μελλόντων πιστεύ-
ειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν
αἰώνιον.
17 Τῷ δὲ βασιλεῖ [21]
τῶν αἰώνων ‡[23]ἀφθάρ-
τῳ, [25]ἀοράτῳ, [26]μόνῳ
[b]σοφῷ [1] Θεῷ, τιμὴ καὶ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
18 Ταύτην τὴν παραγ-
γελίαν [27]παρατίθεμαί
σοι, τέκνον Τιμόθεε,
κατὰ τὰς προαγούσας
ἐπί σε προφητείας,
ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐ-
ταῖς τὴν καλὴν [31]στρα-
τείαν,
19 Ἔχων πίστιν καὶ
ἀγαθὴν συνείδησιν· ἥν
τινες [32]ἀπωσάμενοι,
περὶ τὴν πίστιν [33]ἐναυ-
άγησαν·

A. D. 65.

1 2 Ti. 3. 2.
2 παραδίδωμι
3 Ro. 1. 30.
4 Lu. 23. 16.
5 ἐλεέω.
6 ποιέω.
7 ὑπερπλεονάζω. [λει-π.
* Παρακα-
8 cf. Ro. 8. 26.
9 ch. 3. 1; 4. 9.
10 s. ἐστι.
11 ch. 4. 9.
12 1 Co. 2. 1.
13 ἔρχομαι.
14 1 Pe. 3. 4.
15 σώζω.
16 Jno. 1. 15.
17 ch. 3. 4.
18 ch. 5. 4.
† al. πρῶτον.
19 ἐνδεικνύω.
20 2 Ti. 1. 13.
21 1 Co. 2. 7.
22 Mat. 9. 13.
‡ ἀθανάτῳ-τι.
23 Ro. 1. 23.
24 Ga. 3. 19.
25 Ro. 1. 20.
26 Ro. 16. 27.
27 παρατίθημι, Lu. 23. 46.
28 δίδωμι.
§ οὗ τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις ἐδόθη, εἰς-π.
‖ ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ-π.
29 τίθημι, Jno. 15. 16.
30 2 Ti. 1. 11.
31 2 Co. 10. 4.
32 ἀπωθέομαι.
** πνεύματι-π.
33 ναυαγέω, 2 Co. 11. 25.
34 c. 5. 14; 6. 9.
35 εἰμί.

20 Ὧν [34]ἐστιν Ὑμέναι-
ος καὶ Ἀλέξανδρος· οὓς
[2]παρέδωκα τῷ Σατανᾷ,
ἵνα [4]παιδευθῶσι μὴ
βλασφημεῖν.

Κεφ. β'.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ [*] οὖν
πρῶτον πάντων ποιεῖ-
σθαι δεήσεις, προσευ-
χὰς, [8]ἐντεύξεις, εὐχα-
ριστίας ὑπὲρ πάντων
ἀνθρώπων·
2 Ὑπὲρ βασιλέων, καὶ
πάντων τῶν ἐν [13]ὑπερ-
οχῇ [35]ὄντων· ἵνα ἤρε-
μον καὶ [14]ἡσύχιον
βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ
εὐσεβείᾳ καὶ [17]σεμνό-
τητι.
3 Τοῦτο γὰρ καλὸν
καὶ [18]ἀπόδεκτον ἐνώ-
πιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
Θεοῦ·
4 Ὃς πάντας ἀνθρώ-
πους [22]θέλει [15]σωθῆ-
ναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας [13]ἐλθεῖν.
5 Εἷς γὰρ [10]Θεὸς, εἷς
καὶ [24]μεσίτης Θεοῦ καὶ
ἀνθρώπων, ἄνθρωπος
Χριστὸς Ἰησοῦς·
6 Ὁ [28]δοὺς ἑαυτὸν ἀν-
τίλυτρον ὑπὲρ πάντων,
§ τὸ μαρτύριον καιροῖς
ἰδίοις·
7 Εἰς ‖ ὃ [29]ἐτέθην
ἐγὼ [30]κήρυξ καὶ ἀπό-
στολος, (ἀλήθειαν λέ-
γω ἐν Χριστῷ, οὐ
ψεύδομαι,) διδάσκαλος
ἐθνῶν ἐν ** πίστει καὶ
ἀληθείᾳ.
8 Βούλομαι [34] οὖν προσ-
εύχεσθαι τοὺς ἄνδρ-

τμεῖν εαυτας, μη
;γμασιν, ἢ χρυ-
) μαργαρίταις,
ιτισμῷ πολυτε-

.λλ' (ὃ [13] πρέπει
ξὶν[15] [17] ἐπαγγελ-
αις θεοσέβειαν)
γων ἀγαθῶν.
υνὴ ἐν ἡσυχίᾳ
ινέτω ἐν πάσῃ
ιγῇ.
Ὑυναικὶ δὲ διδά-
' οὐκ ἐπιτρέπω,
αὐθεντεῖν ἀνδρὸς,
[8] εἶναι [12] ἐν ἡσυ-

'Αδὰμ γὰρ πρῶτος
λάσθη, εἶτα Εὔα.
Καὶ 'Αδὰμ οὐκ [26] ἠ-
ἰθη,[27] ἡ δὲ γυνὴ

7 Is. 61. 3.
8 Tit. 1. 7.
‡ κοσμίως,-π
9 He. 12. 28.
11 Tit. 3. 2.
12 He. 13. 5.
13 Mat. 3. 15.
14 προΐστημι
15 s. ποιεῖν.
16 ch. 2. 2.
17 Tit. 1. 2.
19 εἴδω.
20 Job 14. 9.
21 ch. 6. 4.
22 ἐμπίπτω.
23 ch. 6. 9.
24 Mat. 4. 1.
25 πλάσσω.
26 s. πρῶτος.
27 ἀπατάω.
28 Tit. 2. 2.
§ δικολόγος-π
29 γίνομαι.
30 c. 1. 4; 4. 1.
31 s. πρώτη.

4 Τοῦ ἰδίου οικου κα-
λῶς [14] προϊστάμενον;
τέκνα ἔχοντα ἐν ὑπο-
ταγῇ μετὰ πάσης [16] σε-
μνότητος·
5 (Εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου
οἴκου [14] προστῆναι οὐκ
[19] οἶδε, πῶς ἐκκλησί-
ας Θεοῦ ἐπιμελήσε-
ται;)
6 Μὴ [20] νεόφυτον· ἵν
μὴ [21] τυφωθεὶς εἰς κρί
μα [22] ἐμπέσῃ τοῦ δια
βόλου.
7 Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ
μαρτυρίαν καλὴν ἔχε
ἀπὸ τῶν ἔξωθεν· ἵ
μὴ εἰς ὀνειδισμὸν [22] ἐ
πέσῃ καὶ [23] παγίδα τ
[24] διαβόλου.
8 Διακόνους ὡσαύτ

[13]ἔςωσαν
ς ἄνδρες,
ς [3]προϊςά-
τῶν ἰδίων

καλῶς [4]δια-
, [6]βαθμὸν
λὸν [7]περι-
καὶ πολλὴν
ἐν πίςει τῇ
ῷ Ἰησοῦ.
ά σοι γράφω,
[9]ἐλθεῖν πρός
ον·
ν δὲ βραδύνω,
ἰδῇς πῶς δεῖ ἐν
εοῦ [11]ἀναςρέφε-
ἥτις [13]ἐστὶν ἐκ-
α Θεοῦ *[14]ζῶν-
ύλος καὶ ἑδραίω-
ῆς § ἀληθείας.
Καὶ ὁμολογȣμένως
[13]ἐστὶ τὸ τῆς
σεβείας ‖ μυστήρι-
**Θεὸς [19]ἐφανερώ-
ἐν σαρκὶ, [21]ἐδικαι-
η ἐν πνεύματι. [22]ὤ-
η ††ἀγγέλοις. [24]ἐκη-
ύχθη ἐν ἔθνεσιν. ἐπι-
εύθη[25] ἐν κόσμῳ, [27]ἀν-
λήφθη ἐν δόξῃ.

Κεφ. δ'.

ΤΟ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν [28]ὑστέροις καιροῖς [30]ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι ‡‡[31] πλάνοις, [c]καὶ ! διδασκαλίαις ‖‖ [32]δαιμονίων.

2 Ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, [34]κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν,

3 Κωλυόντων γαμεῖν, [1]*ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς [4]ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ [8]ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν.

4 Ὅτι πᾶν κτίσμα Θεȣ̃ καλὸν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριςίας λαμβανόμενον.

5 Ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.

6 Ταῦτα [12]ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, καλὸς [13]ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριςοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ †τῆς καλῆς διδασκαλίας, ᾗ [15]παρηκολούθηκας.

7 Τοὺς δὲ [16]βεβήλȣς καὶ γραώδεις [18]μύθους παραιτοῦ· [20]γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν.

8 Ἡ γὰρ [22]σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον [13]ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα [26]ὠφέλιμός [13]ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχȣσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης.

9 Πιστὸς [28]ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος.

10 Εἰς τοῦτο γὰρ [d]καὶ κοπιῶμεν καὶ §§ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι [33]ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ [14]ζῶντι, ὅς [13]ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιςα πιστῶν.

A. D. 65.

1 a. κελευόντων.
* Vide App.
3 προΐστημι.
4 κτίζω.
5 Ac. 6. 2.
6 1 Sa. 5. 5.
7 Ac. 20. 28.
8 ἐπιγινώσκω
9 ἔρχομαι.
10 εἴδω.
11 Mat. 17. 22.
12 ὑποτίθημι
13 εἰμί.
† τῇ καλῇ διδασκαλίᾳ.-n.
14 ζάω. [θέω.
15 παρακολȣ-
16 ch. 1. 9.
17 c. 2.2; 4.8.
18 ch. 1. 4.
§ ἐκκλησίας-n
‖ μυστήριον, ὃ ἐφαν.-n.
** Ὃς-a. al. ὃ-i.
19 φανερόω.
20 He. 5. 14.
21 δικαιόω.
22 Lu. 3. 22.
23 ὄπτομαι.
†† ἀνθρώποις.-n.
24 κηρύσσω.
25 πιστεύω.
26 2 Ti. 3. 16.
27 ἀναλαμβάνω.
28 s. ἔστι.
29 1 Ch. 29. 29.
30 ἀφίστημι.
‡‡ πλάνης-i.
31 Mat. 27. 63.
§§ ἀγωνιζόμεθα.-i.
‖‖ δαιμόνων-n
32 Ac. 17. 18.
33 ἐλπίζω.
34 καυτηριάζω.

Παράγγελλε ταῦτα
δίδασκε.
Μηδείς σου τῆς νε-
τος καταφρονείτω.
ὰ τύπος ³γίνου
πιστῶν ἐν λό-
ἐν ἀναστροφῇ,
γάπῃ, ᵇἐν πνεύμα-
ἐν πίστει, ἐν ⁴ἁ-
ία.
Ἕως ἔρχομαι πρόσ-
⁷τῇ ἀναγνώσει, τῇ
ακλήσει, τῇ διδα-
λία.
Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν
χαρίσματος, ὃ ¹⁰ἐ-
η σοι διὰ προφητεί-
ιετὰ ἐπιθέσεως τῶν
ῶν τοῦ ¹³πρεσβυ-
ου.
Ταῦτα ¹⁵μελέτα, ἐν
ις ¹⁷ἴσθι· ἵνα σου
προκοπὴ φανερὰ
ἐν πᾶσιν.
Ἔπεχε ²¹ σεαυτῷ,
ῇ διδασκαλίᾳ·
νε αὐτοῖς. Τοῦ-
ποιῶν, καὶ σε-
τώσεις καὶ τοὺς
ντάς σου.

Κεφ. ε΄.

ΒΥΤΕΡΩ²⁷ μὴ
ξῃς, ἀλλὰ πα-
ὡς πατέρα·
ς, ὡς ἀδελ-
βυτέρας, ὡς
νεωτέρας, ὡς
ν πάσῃ ³³ἁ-
³⁵τίμα τὰς
ρας.
ς χήρα τέ-
γονα ἔχει,

A. D. 65.

1 Ac. 17. 25.
2 ἀποδίδωμι.
3 γίνομαι.
4 2 Ti. 1. 3.
2 Mac. 8. 19.
5 ch. 5. 2.
6 μονόω.
7 s. τὸν νῦν.
8 ἐλπίζω.
9 Ja. 5. 5.
10 δίδωμι.
11 ζάω.
12 θνήσκω.
13 Ac. 22. 5.
14 c. 3. 2; 6. 14.
15 Mar. 13. 11.
16 Ga. 6. 10.
17 εἰμί.
18 Ro. 12. 17.
19 Phi. 1. 12.
20 ἀρνέομαι.
21 Phi. 2. 16.
22 1 Co. 6. 6.
Re. 21. 8.
23 ἐπιμένω.
ᵃ ἑξήκοντα γεγονυῖα, ἑνὸς ἀ.
24 Ac. 6. 3.
25 Mat. 17. 5.
1 Jno. 5. 15.
26 τεκνοτροφέω.
27 Lu. 15. 25.
Ac. 2. 17.
28 ξενοδοχέω
29 ἐπιπλήσσ-
30 νίπτω. [σω
31 ἐπαρκέω,
v. 16. [θέω.
32 ἐπακολου-
33 ch. 4. 12.
34 Mar. 12. 40.
Lu. 2. 37.
35 Mal. 15. 4.
1 Pe. 2. 17.
36 Lu. 24. 34.
37 De. 29. 11.
Is. 49. 15.
38 ch. 3. 6.
Mat. 23. 13.

μανθανέτω
τὸν ἴδιον
σεβεῖν, κι
³ἀποδιδόνα
γόνοις· τ
¹⁷ἐστι ᵇκ
ἀπόδεκτον ἐ
Θεοῦ.
5 Ἡ δὲ ὄν
καὶ ⁶μεμονω
πικεν ἐπὶ τ
καὶ προσμέν
δεήσεσι καὶ τ
ευχαῖς νυκτὸς
ρας.
6 Ἡ δὲ ⁹σπα
¹¹ζῶσα ¹²τέθνη
7 Καὶ ταῦτα
γελλε, ἵνα ¹⁴ἀ
πτοι ¹⁷ὦσιν.
8 Εἰ δέ τις τῶν
καὶ μάλιστα τῶν
κείων οὐ ¹⁸προνο
πίστιν ²⁰ἤρνητα
¹⁷ἐστιν ²²ἀπίστο
ρων.
9 Χήρα καταλε
μὴ ἔλαττον ἐτῶν
κοντα, ᵃ γεγονυῖ
ἀνδρὸς γυνή·
10 Ἐν ἔργοις κ
²⁴μαρτυρουμένη,
τεκνοτρόφησεν,
ενοδόχησεν,²⁸ εἰ
ων πόδας ³⁰ἔνιψ
θλιβομένοις ³¹
κεσεν, εἰ παντὶ
ἀγαθῷ ³²ἐπηκο
σε.
11 Νεωτέρας δὲ
παραιτοῦ· ὅταν
καταστρηνιάσωσ
Χριστοῦ, γαμεῖ
λουσιν
12 Ἔχουσαι ³³

[...] ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ
λοιποὶ φόβον ἔχωσι.
21 Διαμαρτύρομαι
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν
ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα
φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν
κατὰ πρόσκλισιν.
22 Χεῖρας ταχέως
μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ
κοινώνει ἁμαρτίαις
ἀλλοτρίαις. Σεαυτὸν
ἁγνὸν τήρει.
23 Μηκέτι ὑδροπότει,
ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ
διὰ τὸν στόμαχόν σου
καὶ τὰς πυκνάς σου
ἀσθενείας.
24 Τινῶν ἀνθρώπων
αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί
εἰσι, προάγουσαι
εἰς κρίσιν· τισὶ
δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν.
25 Ὡσαύτως καὶ τὰ
καλὰ ἔργα πρόδηλά
ἐστι· καὶ τὰ ἄλλως
ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ
δύναται.

Κεφ. ϛ'.

ΟΣΟΙ εἰσὶν ὑπὸ
ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς
ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν· ἵνα μὴ τὸ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ
διδασκαλία βλασφημῆται.
2 Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας, μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ

[...] προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς [...] μάλιστα οἱ κοπιῶντες [...] καὶ διδασκαλίᾳ. [...] γὰρ ἡ γραφή· [...] ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· Καί· Ἄξιος [...] τοῦ μισθοῦ [...] κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ [...] ἢ τριῶν μαρτύρων. Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων

65. | 18. 15. | 18. 9. | ...τέω, | ...ar. 7. 9. | ...a. 16. 28. | Ti. 2. 14. | εἶναι. | Ac. 19. 13. | Mat. 12. 36. | φυλάσσω. | Ac. 19. 19. | προσκλήσιν. al. χάριν. | 10 cf. ver. 10. ch. 2. 15. | 11 δίδωμι. | 12 Lu. 16. 6. Ga. 1. 6. | 13 1 Pe. 3. 9. | 14 s. μόνον. | 15 ἰατρόπω, ch. 1. 6. | 16 Ac. 24. 26. | 17 ver. 10. | 18 He. 7. 14. 2 Mac. 14. 39. | 19 2 Co. 1. 8. | 20 εἰμί. | 21 προΐστημι. | 22 κρύπτω. | 23 Mat. 23. 15. Re. 18. 6. | 24 Ro. 12. 10. 1 Pe. 3. 7. | 25 Ro. 16. 6. 1 Co. 15. 10. | 26 Ga. 5. 1. | 27 ἡγέομαι. | † κημόω. σις. -η. | 28 Lu. 6. 7. Jno. 18. 29. Tit. 1. 6. | 29 Mar. 4. 20. Ac. 16. 21. He. 12. 6. | 30 1 Co. 14. 5. | 31 s. αὐτῶν. | 32 De. 25. 4. | 33 Lu. 10. 7.

μᾶλλον δουλευέτωσαν,
[1] ὅτι πιστοί [3] εἰσι
καὶ ἀγαπητοὶ, οἱ τῆς
[5] εὐεργεσίας [7]ἀντιλαμ-
βανόμενοι. Ταῦτα δί-
δασκε, καὶ παρακά-
λει.
3 Εἴ τις [9] ἑτεροδιδα-
σκαλεῖ, καὶ μὴ ‡προσέρ-
χεται ὑγιαίνουσι λό-
γοις τοῖς τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν
διδασκαλίᾳ.
4 ‖ Τετύφωται,[13] μη-
δὲν [15] ἐπιστάμενος, ἀλ-
λὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις
καὶ [16] λογομαχίας· ἐξ
ὧν γίνεται φθόνος,
ἔρις, βλασφημίαι, ὑπό-
νοιαι πονηραὶ,
5 Παραδιατριβαὶ ††
[17]διεφθαρμένων ἀνθρώ-
πων τὸν νοῦν, καὶ
‡‡ [19]ἀπεστερημένων τῆς
ἀληθείας, νομιζόντων
πορισμὸν [3] εἶναι τὴν
εὐσέβειαν. [25] Ἀφί-
στασο ἀπὸ τῶν τοιού-
των.
6 Ἔστι[3] δὲ πορισμὸς
μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ
αὐταρκείας.
7 Οὐδὲν γὰρ [26] εἰς-
ηνέγκαμεν εἰς τὸν κό-
σμον, δῆλον ὅτι οὐ-
δὲ [27] ἐξενεγκεῖν τι δυ-
νάμεθα.
8 Ἔχοντες δὲ διατρο-
φὰς καὶ σκεπάσματα,
τούτοις ἀρκεσθησόμε-
θα.
9 Οἱ δὲ βουλόμενοι
πλουτεῖν, ἐμπίπτουσιν
εἰς πειρασμὸν καὶ πα-

A. D. 65.

1 s. αὐτοῖς.
* τοῦ διαβό-
λου,-f.
† ἀνοήτους-n
2 Pr. 10. 26.
3 εἰμί.
4 Lu. 5. 7.
5 Ac. 4. 9.
6 1 Co. 5. 5.
7 Lu. 1. 54.
8 Jno. 17. 12.
9 ch. 1. 3.
‡ conj. προσ-
έχεται, s.
προσέχει.
10 cf. Lu. 16. 14.
11 ch. 3. 1.
12 ἀποπλα-
νάω.
13 τυφόω.
§ περιέσπει-
ραν-n.
14 περιπείρω.
‖ τετύφλω-
ται,-n.
15 ἐπίσταμαι.
16 cf. 2 Ti. 2. 14.
** πραϋπά-
θειαν -h.
†† διαπαρα-
τριβαί-a.
17 διαφθείρω
18 Lu. 13. 24.
‡‡ ἀπεστραμ-
μένων ἀπὸ
τῆς-n.
19 ἀποστερέω.
20 Phi. 1. 30.
21 ἐπιλαμβά-
νω, v. 19.
22 s. τὸν στέ-
φανον.
23 καλέω.
24 ὁμολογέω.
25 ἀφίστημι.
§§ ζωογονοῦν-
τος-ι.
26 εἰσφέρω.
27 ἐκφέρω.
28 1 Pe. 1. 19.
29 δείκνυμι.

γίδα, * καὶ ἐπιθυμίας
πολλὰς † ἀνοήτους καὶ
[2]βλαβερὰς, αἵτινες βυ-
θίζουσι [4] τοὺς ἀνθρώ-
πους εἰς [6] ὄλεθρον καὶ
[8] ἀπώλειαν.
10 Ῥίζα γὰρ πάντων
τῶν κακῶν [3] ἐστιν ἡ
[10] φιλαργυρία· ἧς τι-
νες [11] ὀρεγόμενοι [12]ἀπε-
πλανήθησαν ἀπὸ τῆς
πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς
§[14] περιέπειραν ὀδύναις
πολλαῖς.
11 Σὺ δὲ, ὦ, ἄνθρωπε
τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε·
δίωκε δὲ δικαιοσύνην,
εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγά-
πην, ὑπομονὴν, **πραό-
τητα.
12 Ἀγωνίζου [18] τὸν
καλὸν [20]ἀγῶνα τῆς πί-
στεως, [21]ἐπιλαβοῦ [22] τῆς
αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν
καὶ [23] ἐκλήθης, καὶ
[24] ὡμολόγησας τὴν κα-
λὴν ὁμολογίαν ἐνώ-
πιον πολλῶν μαρτύ-
ρων.
13 Παραγγέλλω σοι
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ
§§ ζωοποιοῦντος τὰ πάν-
τα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ
Ποντίου Πιλάτου τὴν
καλὴν ὁμολογίαν·
14 Τηρῆσαί σε τὴν
ἐντολὴν [28] ἄσπιλον,
ἀνεπίληπτον, μέχρι
τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ·
15 Ἣν καιροῖς ἰδίοις
[29] δείξει ὁ μακάριος
καὶ μόνος δυνάστης,

ὁ βασιλεὺς τῶν [1] βα-
σιλευόντων, καὶ Κύ-
ριος τῶν [3] κυριευόν-
των,
16 Ὁ μόνος ἔχων ἀθα-
νασίαν,[5] φῶς οἰκῶν
ἀπρόσιτον, ὃν [7] εἶδεν
οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ
[7] ἰδεῖν δύναται· ᾧ [*] τιμὴ
καὶ κράτος αἰώνιον.
Ἀμήν.
17 Τοῖς πλουσίοις ‡ ἐν
τῷ νῦν αἰῶνι παράγ-
γελλε μὴ ὑψηλοφρο-
νεῖν, μηδὲ [10] ἠλπικέναι
ἐπὶ πλούτου ἀδηλότη-
τι, ἀλλ' ** ἐν τῷ Θεῷ
[d] τῷ [11] ζῶντι,‖ τῷ πα-
ρέχοντι ἡμῖν πλουσί-
ως πάντα εἰς ἀπόλαυ-
σιν·
18 Ἀγαθοεργεῖν, πλου-
τεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς,
εὐμεταδότους [9] εἶναι,
κοινωνικούς·
19 Ἀποθησαυρίζοντας
ἑαυτοῖς [*] θεμέλιον κα-
λὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα
[6] ἐπιλάβωνται τῆς αἰ-
ωνίου† ζωῆς.
20 Ὦ Τιμόθεε, τὴν
§ παρακαταθήκην φύ-
λαξον, ἐκτρεπόμενος
τὰς βεβήλους ‖ κενο-
φωνίας, καὶ ἀντιθέσεις
τῆς ψευδωνύμου γνώ-
σεως·
21 Ἥν τινες ἐπαγγελ-
λόμενοι, περὶ τὴν πί-
στιν [12] ἠστόχησαν· Ἡ
χάρις [*] μετὰ σοῦ.
[b] Ἀμήν.‡ ††

A. D. 65.

1 Ro. 5. 15.
2 εἰμί.
3 Lu. 22. 25.
* conj. κει-
μήλιον, s.
θέμα λίαν.
5 1 Co. 15. 53.
6 ἐπιλαμβά-
νω.
7 εἴδω.
9 s. ἔχω.
† ὄντως-a.
‡ τῷ νῦν αἰ-
ῶνος,-n.
§ παραθή-
κην-l.
10 ἐλπίζω.
‖ καινοφω-
νίας-n.
** ἐπὶ-n.
11 ζάω.
12 ἀστοχέω.
†† Vide App.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κεφ. α'.
ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ
θελήματος Θεοῦ, κατ'
ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
2 Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ
τέκνῳ, χάρις, ἔλεος, εἰ-
ρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς,
καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν.
3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ,
ᾧ λατρεύω ἀπὸ [6] προ-
γόνων ‡ ἐν καθαρᾷ συν-
ειδήσει,[7] ὡς ἀδιάλει-
πτον ἔχω τὴν περὶ
σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεή-
σεσί μου νυκτὸς καὶ
[*] ἡμέρας,
4 Ἐπιποθῶν σε [1] ἰδεῖν,
[2] μεμνημένος σου τῶν
δακρύων, ἵνα χαρᾶς
πληρωθῶ·
5 Ὑπόμνησιν [3] † λαμ-
βάνων τῆς ἐν σοὶ
[4] ἀνυποκρίτου πίστε-
ως, ἥτις [5] ἐνῴκησε
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ
σου Λωΐδι καὶ τῇ
μητρί σου Εὐνείκῃ·
[8] πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ
ἐν σοί.[9]

A. D. 65.

* ἡμέρας ἐπι-
ποθῶν-n.
1 εἴδω. ἰμαι.
2 μιμνήσκο-
3 2 Pe. 1. 13.
† λαβὼν-i.
4 1 Ti. 1. 5.
5 ἐνοικέω.
6 1 Ti. 5. 4.
‡ conj. ἐκ κα-
θαρᾶς συν-
ειδήσεως
ἀδιάλει-
πτον ἔχων.
7 Ac. 23. 1.
8 πείθω.
9 s. ἐνοίκει.

[redacted]

ἣν αἰτίαν [1] ἀνα-
τκω σε [2] ἀναζω-
τὸ [b]χάρισμα τῦ
ὃ [7] ἐστιν ἐν σοὶ
ς ἐπιθέσεως τῶν
μου.
γὰρ [9] ἔδωκεν
ὁ Θεὸς πνεῦμα
ίας, ἀλλὰ δυνά-
καὶ ἀγάπης καὶ
νισμοῦ.
οῦν ἐπαισχυνθῇς
τύριον τοῦ Κυ-
ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ
σμιον αὐτοῦ· ἀλ-
κακοπάθησον τῷ
λίῳ κατὰ δύνα-
οῦ·
ῦ [12] σώσαντος
καὶ καλέσαντος
ἁγίᾳ, ὃ κατὰ τὰ
ἡμῶν, ἀλλὰ κατ'
[13] πρόθεσιν καὶ
τὴν [9] δοθεῖσαν
ν Χριστῷ Ἰησοῦ
χρόνων αἰωνί-

ανερωθεῖσαν δὲ
ὶ τῆς [17] ἐπιφανεί-
σωτῆρος ἡμῶν
Χριστοῦ, [15] καταρ-
τος[21] μὲν τὸν θά-
[22] φωτίσαντος δὲ
ἀφθαρσίαν διὰ
γελίου·
[27] ἐτέθην ἐγὼ
καὶ ἀπόστολος
καλος ἐθνῶν.
ἣν αἰτίαν καὶ
άσχω· ἀλλ'
χύνομαι. Οἶ-
ῷ [33] πεπί-
[34] πέπει-
νατός [7] ἐστι
θήκην μου

A. D. 65.

1 Mar. 11.21.
2 1 Ti. 1. 16.
3 Ge. 45. 27.
4 Jno. 14. 21.
5 Ro. 1. 11.
6 1 Ti. 1. 10.
7 εἰμί.
8 ἀκούω.
9 δίδωμι.
10 Pr. 19. 15.
11 ἀποστρέφω, Ti. 1.14.
12 σώζω.
13 Ro. 8. 28.
14 ἀναψύχω, Ex. 23. 12.
15 Ro. 16. 25.
* ἐπαισχύνθη-π.
16 ἐπαισχύνομαι.
17 1 Ti. 6. 14.
18 γίνομαι.
† σπουδαίως-π.
19 s. ἐν σαρκὶ
20 ζητέω.
21 Lu. 13. 7.
22 εὑρίσκω.
23 Lu. 11. 36.
24 ch. 4. 8.
25 s. τοῖς ἁγίοις.
26 διακονέω.
‡ μοι,-f.
27 τίθημι.
28 1 Ti. 2. 7.
29 Ac. 9. 22.
30 1 Ti. 6. 12.
§ Conj. διὰ πολλῶν, μαρτυρῶν ταῦτα
31 εἴδω. [μι.
32 παρατίθημι.
33 πιστεύω.
34 πείθω, v.5.
‖ παρακαταθήκην.
1 Ti. 6. 20.
35 διδάσκω.

φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν
ἡμέραν.
13 Ὑποτύπωσιν[a] [4] ἔχε
[6] ὑγιαινόντων λόγων,
ὧν παρ' ἐμοῦ [8] ἤκουσας
ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ
τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
14 Τὴν καλὴν παρα-
καταθήκην φύλαξον
διὰ Πνεύματος ἁγίου
τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡ-
μῖν.
15 Οἶδας[31] τοῦτο, ὅτι
[11] ἀπεστράφησάν με πάν-
τες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν
[7] ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρ-
μογένης.
16 Δῴη[9] ἔλεος ὁ Κύ-
ριος τῷ Ὀνησιφόρου
οἴκῳ· ὅτι πολλάκις με
[14] ἀνέψυξε, καὶ τὴν ἅλυ-
σίν μου οὐκ * [16] ἐπῃ-
σχύνθη·
17 Ἀλλὰ [18] γενόμενος
ἐν Ῥώμῃ, †σπουδαιότε-
ρον [20] ἐζήτησέ με, καὶ
[22] εὗρε.
18 Δῴη[9] αὐτῷ ὁ Κύ-
ριος εὑρεῖν[22] ἔλεος πα-
ρὰ Κυρίου ἐν [24] ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν
Ἐφέσῳ [25] [26] διηκόνη-
σε,‡ βέλτιον σὺ γινώ-
σκεις.

Κεφ. β'.

ΣΥ οὖν, τέκνον μου, ἐν-
δυναμοῦ[29] ἐν τῇ χάρι-
τι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·
2 Καὶ ἃ [8] ἤκουσας παρ
ἐμοῦ [30] διὰ §πολλῶν
μαρτύρων, ταῦτα [32] πα-
ράθου πιστοῖς ἀνθρώποις
οἵτινες ἱκανοὶ [7] ἔσονται
καὶ ἑτέρους [35] διδάξαι.

3 [a] Σὺ οὖν [1] κακοπάθησον, ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Οὐδεὶς στρατευόμενος ‡ [2] ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ.

5 Ἐὰν δὲ καὶ [8] ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ [9] νομίμως [8] ἀθλήσῃ.

6 Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 Νόει ἃ λέγω· †† [12] δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι.

8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν [13] ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου·

9 Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· [16] ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ [21] δέδεται.

10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, [22] ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς [23] ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ [25] συναπεθάνομεν, καὶ [28] συζήσομεν·

12 Εἰ [29] ὑπομένομεν, χ [31] συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·

13 Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· [1] ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ § Κυρίου μὴ ‖ λογομαχεῖν, ** εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ [3] καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων.

15 Σπούδασον [4] σεαυτὸν [6] δόκιμον [5] παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, [7] ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16 Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας [10] περιΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας·

17 Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα [11] νομὴν ‡‡ [14] ἕξει· ὧν [15] ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός·

18 Οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν [17] ἠστόχησαν, λέγοντες ε τὴν [1] ἀνάστασιν ἤδη [18] γεγονέναι· καὶ [19] ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν.

19 Ὁ μέντοι [20] στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ [24] ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην· [26] Ἔγνω Κύριος τοὺς [15] ὄντας αὐτοῦ· καί· Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα §§ Χριστοῦ.

20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ [15] ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ [30] ξύλινα καὶ [32] ὀστράκινα· καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν.

A. D. 65.

* Συγκακοπάθησον-h
1 v. 9. c. 4. 5.
† ἀρνήσασθαι γὰρ ἑαυτὸν-i
‡ τῷ Θεῷ-f.
2 2 Pe. 2. 20.
§ Θεοῦ,-n.
‖ λογομάχει-n.
** ἐπ' οὐδὲν, s. ἐπ' οὐδενὶ-n.
3 2 Pe. 2. 6.
4 Ga. 2. 10.
5 παρίστημι.
6 Ro. 14. 18.
7 Pr. 3. 6.
8 ἀθλέω.
9 1 Ti. 1. 8.
10 περιΐστημι.
11 Jno. 10. 9.
†† δώσει-h.
12 δίδωμι.
13 ἐγείρω.
‡‡ ἕξει-n.
14 ἔχω.
15 εἰμί.
16 Lu. 23. 32.
17 ἀστοχέω. 1 Ti. 1. 6.
18 γίνομαι.
19 Tit. 1. 11.
20 He. 5. 12, 14.
21 δέω.
22 Lu. 18. 7. Col. 3. 12. 1 Ti. 5. 21.
23 s. οὔσης.
24 ἵστημι.
25 συναποθνήσκω, Mar. 14. 31.
26 γινώσκω.
27 ἀφίστημι.
28 Ro. 6. 8.
§§ κυρίου. a.
29 He. 10. 32. Ja. 1. 12.
30 Re. 9. 20.
31 1 Co. 4. 8.
32 2 Co. 4. 7.

ὰν οὖν τις [1]ἐκκα-
ἑαυτὸν ἀπὸ τοὺ-
[a]ἔξαι σκεῦος εἰς
, [b]ἡγιασμένον, [c]ϗ
ηςον τῷ δεσπότῃ,
ὶν ἔργον ἀγαθὸν
μασμένον.
ὰς δὲ νεωτερικὰς
μίας φεῦγε· διω-
δικαιοσύνην, πί-
ἀγάπην, εἰρήνην
τῶν [12]ἐπικαλου-
τὸν Κύριον ἐκ
αρᾶς καρδίας.
ὰς δὲ μωρὰς καὶ
εύτους ζητήσεις
αιτοῦ, εἰδὼς ὅτι
νῶσι [19] μάχας.
οῦλον δὲ Κυρίου
[21]μάχεσθαι, ἀλλ'
ον [3] εἶναι πρὸς
ις, [22] διδακτικὸν,
κακον,
ν πραότητι [23]παι-
τα τοὺς ‖[25] ἀντι-
θεμένους· μήπο-
δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς
οιαν εἰς ἐπίγνω-
ληθείας·
αὶ [30] ἀνανήψωσιν
ς τοῦ διαβόλου
ος, [31] ἐζωγρημέ-
π' αὐτοῦ εἰς τὸ
ν θέλημα.

Κεφ. γ'.

ΤΟ δὲ †† γίνω-
τι ἐν ἐσχάταις
ς [34] ἐνστήσονται
[35] χαλεποί.
αι [3] γὰρ οἱ
φίλαυτοι,
οι, [38] ἀλαζό-
φανοι, βλάς-
ονεῦσιν ἀπει-

A. D. 65.

1 1 Co. 5. 7.
2 Lu. 6. 35.
* ἄχρηςοι,-n.
3 εἰμί.
4 Ro. 1. 31.
5 ἁγιάζω.
6 1 Ti. 3. 11.
7 ch. 4. 11.
8 Lu. 6. 16.
9 ἑτοιμάζω.
10 Ac. 19. 36.
11 τυφόω.
† πάντων-f.
12 Ac. 2. 21.
13 Ro. 2. 20.
14 ἀρνέομαι.
15 ch. 1. 3.
16 Mat. 10. 13.
17 γεννάω.
18 Lu. 14. 18.
19 2 Co. 7. 5.
‡ αἰχμαλω-
τίζοντες-a.
20 σωρεύω.
21 Jno. 6. 52.
22 1 Ti. 3. 2.
23 1 Th. 2. 7.
§ ϗ ἡδοναῖς-n
24 ch. 2. 25.
‖ ἀντικειμέ-
νους-n.
25 ἀντιδια-
τίθημι.
26 ἔρχομαι.
27 2 Co. 6. 9.
** Μαμ-
βρῆς-n.
28 ἀνθίςημι.
29 δίδωμι.
30 ἀνανήφω.
31 ζωγρέω.
32 καταφθεί-
ρω. [τε-n.
†† γινώσκε-
33 Ro. 1. 28.
34 ἐνίστημι.
35 Mat. 8. 28.
36 γίνομαι.
37 παρακολου-
θέω, Lu. 1. 3.
38 Ro. 1. 30.

θεῖς, * [2] ἀχάριστοι, ἀν-
όσιοι,
3 Ἄστοργοι, [4] ἄσπον-
δοι, [6] διάβολοι, ἀκρα-
τεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλά-
γαθοι,
4 Προδόται,[8] [10] προπε-
τεῖς, [11] τετυφωμένοι,
φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φι-
λόθεοι·
5 Ἔχοντες [13]μόρφω-
σιν εὐσεβείας, τὴν δὲ
δύναμιν αὐτῆς [14] ἠρνη-
μένοι. Καὶ τούτους
ἀποτρέπου.
6 Ἐκ τούτων γάρ [3]εἰ-
σιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς
τὰς [16]οἰκίας, ϗ ‡αἰχμα-
λωτεύοντες [b] τὰ | γυ-
ναικάρια [20]σεσωρευμέ-
να ἁμαρτίαις, ἀγόμενα
ἐπιθυμίαις ποικίλαις· §
7 Πάντοτε μανθάνον-
τα, ϗ μηδέποτε εἰς ἐπί-
γνωσιν[24] ἀληθείας ἐλ-
θεῖν[26] δυνάμενα.
8 Ὃν τρόπον δὲ Ἰαν-
νῆς ϗ ** Ἰαμβρῆς ἀντ-
έστησαν[28] Μωϋσεῖ, οὕ-
τως καὶ οὗτοι ἀνθίςαν-
ται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρω-
ποι [32] κατεφθαρμένοι
τὸν νοῦν, [33]ἀδόκιμοι
περὶ τὴν πίστιν.
9 Ἀλλ' οὐ προκόψου-
σιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ
ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος
[3] ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ
ἡ ἐκείνων [36] ἐγένετο.
10 Σὺ δὲ [37] παρηκολού-
θηκάς μου τῇ διδασκα-
λίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προ-
θέσει, τῇ πίςει, τῇ μα-
κροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
ὑπομονῇ,

A.D. 65.

11 Τοῖς διωγμοῖς, τοῖς
παθήμασιν, οἷά μοι
ἐγένετο ἐν Ἀντιο-
χείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν
Λύστροις· οἵους διωγ-
μοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ
πάντων με ἐῤῥύσατο ὁ
Κύριος.
12 Καὶ πάντες δὲ οἱ
θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διω-
χθήσονται.
13 Πονηροὶ δὲ ἄνθρω-
ποι καὶ γόητες προκό-
ψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον,
πλανῶντες καὶ πλανώ-
μενοι.
14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς
ἔμαθες καὶ ἐπιστώ-
θης, εἰδὼς παρὰ τίνος
ἔμαθες·
15 Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέ-
φους τὰ ἱερὰ γράμ-
ματα οἶδας, τὰ δυ-
νάμενά σε σοφίσαι
εἰς σωτηρίαν, διὰ πί-
στεως τῆς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.
16 Πᾶσα γραφὴ, θε-
όπνευστος, καὶ ὠφέ-
λιμος πρὸς διδασκαλί-
αν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς
ἐπανόρθωσιν, πρὸς παι-
δείαν τὴν ἐν δικαιοσύ-
νῃ.
17 Ἵνα ἄρτιος ᾖ
ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος,
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
ἐξηρτισμένος.

Κεφ. δ'.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ
οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ

1 γίνομαι.
καί.
2 κηρύσσω.
3 ὑποφέρω.
1 Co. 10. 13.
4 ἐφίστημι.
5 ῥύω.
6 Mar. 14. 11.
7 ζάω.
8 Phi. 4. 10.
9 διώκω.
10 ἐλέγχω.
† προθυμία-π.
11 ἀνέχω.
‡ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας-α.
12 cf. ch. 3. 6.
Ro. 12. 20.
§ τίνων-π.
13 μανθάνω.
14 πιστόω.
15 Lu. 1. 41. 44.
Ac. 7. 19.
1 Pe. 2. 2.
16 ἐκτρέπω.
ǁ νῆφε, ἐν πᾶσι κακ.-π.
17 εἴδω.
18 ver. 17.
Lu. 1. 1.
Ro. 4. 21.
19 σοφίζω.
Ps. 19. 7.
Eccl. 38. 26.
2 Pe. 1. 16.
20 Phi. 2. 17.
21 ἀγωνίζο-
μαι.
Lu. 13. 24.
1 Co. 9. 25.
1 Ti. 6. 12.
Col. 1. 29.
** τέλειος-π.
22 εἰμί.
23 ἐξαρτίζ
Ac. 21.
24 τελ
25 τηρ
26 Ac
1 T
27 ὁ

μέλλοντος κρίνειν ζῶν-
τας καὶ νεκροὺς κατὰ
τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
καὶ τὴν βασιλείαν αὐ-
τοῦ·
2 Κήρυξον τὸν λόγον,
ἐπίστηθι εὐκαίρως,
ἀκαίρως· ἔλεγξον,
ἐπιτίμησον, παρακάλε-
σον ἐν πάσῃ μακροθυ-
μίᾳ καὶ διδαχῇ.
3 Ἔσται γὰρ κα
ρὸς ὅτε τῆς ὑγιαι
σης διδασκαλίας
ἀνέξονται, ἀλλὰ
τὰ τὰς ἐπιθυμίας
ἰδίας ἑαυτοῖς
σωρεύσουσι δ
λους, κνηθόμε
ἀκοήν·
4 Καὶ ἀπὸ
ἀληθείας
ἀποστρέψου
τοὺς μύθους
σονται.
5 Σὺ δὲ
κακοπάθ
ποίησο
τὴν δι
ροφό
6
δομ
τῆ

ηκόσι τὴν
αὐτοῦ.
.σον ³ ἐλθεῖν
αχέως·
ις γάρ με ² ἐγ-
'εν, ἀγαπήσας
αἰῶνα, καὶ ἐπο-
εἰς Θεσσαλονί-
σήσκης εἰς † Γα-
Τίτος εἰς Δαλ-

κᾶς ⁹ ἐςι μόνος
ν. Μάρκον ἀνα-
ἄγε μετὰ σεαυ-
ςι γάρ μοι εὔ-
εἰς διακονίαν.
χικὸν δὲ ¹¹ ἀπέ-
εἰς Ἔφεσον.
ν § φαιλόνην ὃν
ιπον ἐν Τρωάδι
Κάρπῳ, ἐρχόμε-
ρε, καὶ τὰ βι-
άλιςα τὰς μεμ-

ἔξανδρος ὁ χαλ-
ολλά μοι κακὰ
ξατο· †† ¹⁵ ἀπο-
τῷ ὁ Κύριος κα-
ργα αὐτοῦ·
χ σὺ φυλάσσυ·
ὰρ ¹⁶ ἀνθέστηκε
ιετέροις λόγοις.
τῇ πρώτῃ μου
ογίᾳ οὐδείς μοι
αρεγένετο, ἀλλὰ

A. D. 65.

1 ἀγαπάω.
2 ἐγκαταλεί-
πω,
Mat. 27. 46.
3 ἔρχομαι.
4 λογίζομαι,
Ro. 4. 3..6.
5 παρίστημι.
6 ἐνδυναμόω
* ἀκούσωσι-ί.
7 ῥύω.
8 πορεύομαι.
† Γαλλίαν,-α
9 εἰμί.
10 σώζω.
11 ἀποστέλλω
‡ Πρίσκιλ-
λαν-α.
§ φαιλώνην-α
‖ Vide App.
12 ἀπολείπω,
He. 4. 6, 9.
13 μένω.
** Μηλω-
τῷ-α, alii
conj. Με-
λίτῃ.
14 ἐνδεικνύω
†† ἀποδώ-
σει-ἀ.
15 ἀποδίδωμι
16 ἀνθίςημι.
Ac. 13. 8.
17 Ac. 22. 1.
18 συμπαρα-
γίνομαι,
Lu. 23. 48.
‡‡ al. Ἔῤῥω-
σο ἐν εἰρήνῃ.

πάντες με ² ἐγ
πον· μὴ αὐτοῖς
σθείη.
17 Ὁ δὲ Κύρι
⁵ παρέστη, καὶ
νάμωσέ με, ἵνα
τὸ κήρυγμα πλ
ρηθῇ, καὶ *
πάντα τὰ ἔθνη
⁷ ἐῤῥύσθην ἐκ ς
λέοντος.
18 d Καὶ ‖ ⁷ ῥύσ
ὁ Κύριος ἀπὸ
ἔργυ πονηρῦ, κα
σει εἰς τὴν βα
αὐτῦ τὴν ἐπουρ
ᾧ ἡ δόξα εἰς τὺς
τῶν αἰώνων.
19 Ἄσπασαι ‡ Π
καὶ Ἀκύλαν,‖
Ὀνησιφόρου οἶ
20 Ἔραστος ¹³
ἐν Κορίνθῳ, Τρ
δὲ ¹²ἀπέλιπον ἐ
λῆτῳ ἀσθενοῦντ
21 Σπούδασον π
μῶνος ³ἐλθεῖν.
ζεταί σε Εὔβου
Πούδης, καὶ Λί
Κλαυδία, καὶ
φοὶ πάντες.
22 e Ὁ Κύριος
Χριςὸς μετὰ τ
ματός σου.‖ d'
μεθ' ὑμῶν.‡‡ b'

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α΄.

ΠΑΥΛΟΣ δȣ̃λος Θεȣ̃,
ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ
Χριςοῦ, κατὰ πίςιν ἐκ-
λεκτῶν Θεοῦ, καὶ ἐπί-
γνωσιν ἀληθείας τῆς
κατ' εὐσέβειαν·
2 Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰ-
ωνίȣ, ἣν [2] ἐπηγγείλατο
ὁ ἀψευδὴς Θεὸς [4] πρὸ
χρόνων αἰωνίων,
3 Ἐφανέρωσε [5] δὲ
καιροῖς ἰδίοις τὸν
λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρύ-
γματι ὃ [7] ἐπιστεύθην
ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
Θεοῦ·
4 Τίτῳ γνησίῳ τέ-
κνῳ κατὰ κοινὴν πί-
στιν, χάρις, § ἔλεος,
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πα-
τρὸς, καὶ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριςοῦ τοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν.
5 Τούτȣ χάριν ‖ [10] κατ-
έλιπόν σε ἐν Κρήτῃ,
ἵνα τὰ λείποντα ** ἐπι-
διορθώσῃ, καὶ [11] κατα-
ςήσῃς κατὰ πόλιν πρε-
σβυτέρȣς, ὡς ἐγώ σοι
[12] διεταξάμην·
6 Εἴ τις [1] ἐστὶν ἀνέγ-
κλητος, μιᾶς γυναικὸς
ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πι-
στὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ
[14] ἀσωτίας, ἢ [15] ἀνυπό-
τακτα.
7 Δεῖ γὰρ τὸν [16] ἐπί-
σκοπον ἀνέγκλητον εἶ-
ναι,[1] ὡς Θεοῦ * οἰκονό-
μον, μὴ [2] αὐθάδη, μὴ
ὀργίλον, μὴ πάροινον,
μὴ πλήκτην, μὴ † αἰ-
σχροκερδῆ·
8 Ἀλλὰ ‡ φιλόξενον,
φιλάγαθον, σώφρονα,
δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρα-
τῆ·
9 Ἀντεχόμενον τȣ̃ κα-
τὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ
λόγου, ἵνα δυνατὸς [1] ᾖ
ε καὶ [1] παρακαλεῖν ἐν
τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγι-
αινούσῃ, καὶ τοὺς [8] ἀν-
τιλέγοντας ἐλέγχειν.
10 Εἰσὶ[1] γὰρ πολλοὶ
d καὶ [1] ἀνυπότακτοι, μα-
ταιολόγοι καὶ [8] φρενα-
πάται, μάλιστα οἱ ἐκ
περιτομῆς·
11 Οὓς δεῖ ἐπιστομί-
ζειν· οἵτινες ὅλους οἴ-
κους ἀνατρέπȣσι, διδά-
σκοντες ἃ μὴ δεῖ, [9] αἰ-
σχροῦ κέρδους χάριν.
12 Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν
ἴδιος αὐτῶν προφήτης·
Κρῆτες ἀεὶ ψεῦςαι, κα-
κὰ θηρία, γαστέρες ἀρ-
γαί.
13 Ἡ μαρτυρία αὕτη
[1] ἐστὶν ἀληθής· δι' ἣν
αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς
[18] ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαί-
νωσιν ἐν τῇ πίστει·
14 Μὴ προσέχοντες Ἰȣ-
δαϊκοῖς [17] μύθοις, καὶ

A. D. 65.

1 εἰμί.
* διάκονον,-n.
2 2 Pe. 2. 10.
† αἰσχρολό-
γον,-n.
‡ φιλόπτω-
χον,-n.
3 ἐπαγγέλλω.
4 Ro. 16. 25.
2 Ti. 1. 9.
5 φανερόω.
6 ch. 2. 9.
Lu. 2. 34.
Ac. 13. 45.
28. 19, 22.
7 πιστεύω,
1 Ti. 1. 11.
8 cf. Ga. 6. 3.
§ καὶ-ἡ.
9 cf. ver. 7.
1 Ti. 3. 3, 8.
1 Pe. 5. 2.
‖ ἀπέλειπον-i.
10 καταλείπω
** ἐπιδιωρ-
θώσῃς,-n.
11 καθίστημι
12 διατάσσω.
13 2 Co. 13. 10.
confer.
Ro. 11. 22.
14 Ep. 5. 18.
1 Pe. 4. 4.
15 ver. 10.
1 Ti. 1. 9.
He. 2. 8.
16 Ac. 20. 28.
Phi. 1. 1.
1 Ti. 3. 2.
1 Pe. 2. 25.
17 1 Ti. 1. 4.
4. 7.
2 Ti. 4. 4.
2 Pe. 1. 16.
Eccl. 20. 20.

[redacted]

ἐντολαῖς ἀνθρώπων
[1] ἀποστρεφομένων τὴν
ἀλήθειαν.
15 Πάντα μὲν [2] καθαρὰ
τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ
[3] μεμιασμένοις καὶ ἀπί-
στοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλ-
λὰ [3] μεμίανται αὐτῶν ✕
ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.
16 Θεὸν ὁμολογοῦσιν
[6] εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις
ἀρνοῦνται, [8] βδελυκτοὶ
[9] ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἀδόκιμοι.

Κεφ. β΄.

ΣΥ δὲ λάλει ἃ [10] πρέ-
πει τῇ ὑγιαινούσῃ διδα-
σκαλίᾳ·
2 Πρεσβύτας [12] νηφα-
λίους [9] εἶναι, σεμνοὺς,
σώφρονας, [13] ὑγιαίνον-
τας τῇ πίστει, τῇ ἀγά-
πῃ, τῇ ὑπομονῇ·
3 Πρεσβύτιδας ὡσαύ-
τως ἐν καταστήματι ἱε-
ροπρεπεῖς, ¶ μὴ †† δια-
βόλους, μὴ οἴνῳ πολ-
λῷ [20] δεδουλωμένας, κα-
λοδιδασκάλους·
4 Ἵνα σωφρονίζωσι
τὰς νέας, φιλάνδρους
[9] εἶναι, φιλοτέκνους,
5 Σώφρονας, ἁγνὰς,
‡‡ [23] οἰκουροὺς, ἀγαθὰς,
ὑποτασσομένας τοῖς
ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα
μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
βλασφημῆται.
6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύ-
τως παρακάλει σωφρο-
νεῖν·
7 Περὶ πάντα σεαυτὸν
παρεχόμενος [28] τύπον
καλῶν ἔργων, ἐν τῇ δι-

δασκαλίᾳ §§ ἀδιαφ[θορί-]
αν, σεμνότητα, ἀφ[θαρ-]
σίαν,
8 Λόγον ὑγιῆ, ἀκ[ατά-]
γνωστον, ἵνα ὁ ἐξ [ἐναν-]
τίας [4] ἐντραπῇ, [5] μ[ηδὲν]
ἔχων περὶ * ὑμῶ[ν λέ-]
γειν φαῦλον.
9 Δούλους [7] ἰδίοις δ[εσπό-]
ταις † ὑποτάσσεσθα[ι, ἐν]
πᾶσιν εὐαρέστους [9] ε[ἶναι,]
μὴ ἀντιλέγοντας,
10 Μὴ νοσφιζομέ[νους,]
ἀλλὰ πίστιν πᾶσα[ν]
δεικνυμένους ἀγα[θὴν,]
ἵνα τὴν διδασκα[λίαν]
‡ τοῦ σωτῆρος ἡμῶ[ν Θεοῦ]
κοσμῶσιν ἐν πᾶσι[ν.]
11 Ἐπεφάνη [14] γ[ὰρ ἡ]
χάρις τοῦ Θεοῦ ‖ ἡ σ[ωτή-]
ριος [15] πᾶσιν ἀνθρώ[ποις,]
12 Παιδεύουσα [16] ἡ[μᾶς]
ἵνα [17] ἀρνησάμενο[ι τὴν]
ἀσέβειαν ✕ τὰς κ[οσμι-]
κὰς ἐπιθυμίας, σω[φρό-]
νως καὶ δικαίως κ[αὶ εὐ-]
σεβῶς [18] ζήσωμεν ἐ[ν τῷ]
νῦν αἰῶνι·
13 Προσδεχόμενο[ι τὴν]
μακαρίαν ἐλπίδα, [καὶ]
ἐπιφάνειαν τῆς [21] [δόξης]
τοῦ μεγάλου Θεοῦ [καὶ]
[22] σωτῆρος ἡμῶν [Ἰησοῦ]
Χριστοῦ·
14 Ὃς [24] ἔδωκεν ἑα[υτὸν]
ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυ[τρώ-]
σηται ἡμᾶς ἀπὸ π[άσης]
ἀνομίας, καὶ καθα[ρίσῃ]
ἑαυτῷ λαὸν [25] περ[ιούσι-]
ον, [26] ζηλωτὴν κ[αλῶν]
ἔργων.
15 Ταῦτα λάλει, [καὶ πα-]
ρακάλει, ✕ ἔλεγχε [μετὰ]
πάσης [29] ἐπιταγῆς. [Μη-]
δείς σου ‖‖ περιφρο[νείτω.]

A. D. 65.

1 2 Ti. 1. 15.
2 Ro. 2. 7.
3 μιαίνω, Jno. 18. 28.
4 s. μερίδος, v. γνώμης.
5 ἐντρέπω.
* ἡμῶν-a.
6 εἴδω.
7 s. παρακάλει.
† ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν,-n.
8 Pr. 17. 15.
9 εἰμί.
10 Mat. 3. 15. 1 Co. 11. 13.
12 Lu. 1. 18.
13 ch. 1. 9, 13.
‡ τὴν τοῦ σωτ.-i.
§ ἀνθρώποις-f
14 ἐπιφαίνω.
‖ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν-n.
15 Wis. 1. 14.
16 2 Co. 6. 9.
17 ἀρνέομαι.
18 ζάω.
¶ ἱεροπρεπεῖ,-n.
†† διαβόλῳ-n
20 δουλόω.
21 2 Co. 3. 18.
22 ch. 3. 4, 6.
23 cf. 1 Ti. 5. 14.
24 δίδωμι.
25 Ex. 19. 5.
‡‡ οἰκουργὸς,-i
26 Ac. 21. 20.
27 1 Ti. 1. 4.
28 Ro. 5. 14.
29 ch. 1. 3.
§§ ἀφθορίαν-i al. ἀφθονίαν, s. ἀδιαφορίαν, al. ἁγνείαν,-f.
‖‖ καταφρονείτω.-n.

Κεφ. γ΄.
ΥΠΟΜΙΜΝΗΣΚΕ
αὐτοὺς [1]ἀρχαῖς [d]καὶ [1]
ἐξυσίαις ὑποτάσσεσθαι,
[2]πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμυς
[3]εἶναι·
2 Μηδένα βλασφημεῖν,
[4]ἀμάχους [†]εἶναι, ἐπιει-
κεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμέ-
νους πραότητα πρὸς
πάντας ἀνθρώπους.
3 Ἦμεν[1] γάρ ποτε καὶ
ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπει
θεῖς, πλανώμενοι, δου
λεύοντες ἐπιθυμίαις κ
ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν
κακίᾳ καὶ φθόνῳ διά
γοντες, [†]στυγητοί, μι
σοῦντες ἀλλήλους.
4 Ὅτε δὲ ἡ [12]χρη-
στότης καὶ ἡ [13]φιλ-
ανθρωπία [15]ἐπεφάνη
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
Θεοῦ,
5 Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν[17]
ἐν δικαιοσύνῃ § ὧν [18]ἐ-
ποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ
κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον
[20]ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ
[21]λουτροῦ [22]παλιγγε-
νεσίας, καὶ ‖ [24]ἀνακαι-
νώσεως Πνεύματος ἁ-
γίου.
6 Οὗ [25]ἐξέχεεν ἐφ'
ἡμᾶς πλυσίως, διὰ Ἰη-
σοῦ Χριςοῦ τοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν·
7 Ἵνα δικαιωθέντες
τῇ ἐκείνου χάριτι, κλη-
ρονόμοι [26]γενώμεθα
κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰω-
νίου.
8 Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ

A. D. 65.

1 Ro. 8. 38.
1 Co. 15. 24.
Ep. 1. 21.
Col. 1. 18.
Re. 3. 14.
2 1 Ti. 1. 7.
3 Ac. 5. 29 32.
27. 21.
4 προΐστημι.
1 Ti. 3. 4, 5, 12.
5. 17.
5 πιστεύω.
6 1 Ti. 3. 3.
7 εἰμί.
8 περιΐστημι.
2 Ti. 2. 16.
9 He. 7. 18.
* al. transp.
10 1 Ti. 4. 7.
11 ἐκστρέφω.
† μισητοί, -η.
12 Ro. 2. 4.
3. 12. 11. 22.
2 Co. 6. 6.
Ga. 5. 22.
Ep. 2. 7.
Col. 3. 12.
13 Ac. 28. 2.
14 πέμπω.
15 ἐπιφαίνω,
ch. 2. 11.
Lu. 1. 79.
16 ἔρχομαι.
‡ conj. Νικό-
πολιν·
17 s. ὄντων.
§ ἃ-η.
18 κρίνω.
19 ποιέω.
20 σώζω.
21 Ep. 5. 26.
22 προπέμ-
πω, Ac. 15. 3.
23 Mat. 19. 28.
‖ διὰ-f.
24 Ro. 12. 2.
cf. Col. 3. 10.
25 ἐκχέω.
26 γίνομαι.
** Vide App.

περὶ τούτων βούλομ
σε [2]διαβεβαιῦσθαι, ἵ
φροντίζωσι καλῶν ἔ
γων [4]προΐςασθαι
[5]πεπιστευκότες [d]τ
Θεῷ. Ταῦτά [7]ἐστι [e]τ
καλὰ καὶ ὠφέλιμα το
ἀνθρώποις.
9 Μωρὰς δὲ ζητήσε
καὶ γενεαλογίας, κ
ἔρεις, καὶ μάχας νομ
κὰς [8]περιΐςασο· [7]εἰ
γὰρ [9]ἀνωφελεῖς καὶ μ
ταιοι.
10 Αἱρετικὸν ἄνθρ
πον μετὰ μίαν [e]καὶ δε
τέραν[!*] νουθεσίαν πα
αιτοῦ.[10]
11 Εἰδὼς ὅτι [11]ἐξ
ςραπται ὁ τοιοῦτος,
ἁμαρτάνει, [7]ὢν αὐτ
κατάκριτος.
12 Ὅταν [14]πέμψ
Ἀρτεμᾶν πρός σε
Τυχικὸν, σπούδασ
[16]ἐλθεῖν πρός με ε
‡ Νικόπολιν· ἐκεῖ γ
[18]κέκρικα παραχειμ
σαι.
13 Ζηνᾶν τὸν νομικ
καὶ Ἀπολλῶ σπουδα
ως [22]πρόπεμψον, ἵ
μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ.
14 Μανθανέτωσαν
καὶ οἱ ἡμέτεροι καλ
ἔργων [4]προΐςασθαι ε
τὰς ἀναγκαίας χρεία
ἵνα μὴ [7]ὦσιν ἄκαρπ
Ἀσπάζονταί σε οἱ με
ἐμοῦ πάντες.
15 Ἄσπασαι τοὺς φ
λοῦντας ἡμᾶς ἐν πίς
Ἡ χάρις μετὰ πάντ
ὑμῶν. [b]Ἀμήν.[!**]

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Σ δέσμιος
'Ιησοῦ, καὶ
ὁ ἀδελφὸς,
τῷ ἀγαπη-
συνεργῷ ἡ-

τφίᾳ τῇ ἀγα-
Ἀρχίππῳ τῷ
ιώτῃ ἡμῶν,
ιτ' οἶκόν σου

μῖν καὶ εἰρή-
Θεοῦ πατρὸς
Κυρίȣ 'Ιησȣ̃

στῷ τῷ Θεῷ
τοτε μνείαν
ενος ἐπὶ τῶν
μου,
ν σου τὴν
καὶ τὴν πί-
ἔχεις ‖ πρὸς
ν 'Ιησοῦν καὶ
ς τοὺς ἁγί-

ἡ [13]κοινωνία
ς σȣ ἐνεργὴς
ἐν [16]ἐπιγνώ-
ἀγαθȣ̃ **τȣ̃
εἰς Χριστὸν

γὰρ §§ ἔχο-
ν καὶ παρά-
τὶ τῇ ἀγά-
ι τὰ σπλάγ-
ἁγίων ἀνα-
πέπαυται [1] διὰ σοῦ,
ἀδελφέ.
8 Διὸ πολλὴν ἐν Χρι-
ςῷ [2]παῤῥησίαν ἔχων
[3]ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀν-
ῆκον· [4]
9 Διὰ τὴν ἀγάπην
μᾶλλον παρακαλῶ, τοι-
οῦτος [5]ὢν ὡς Παῦλος
†πρεσβύτης, νυνὶ δὲ
καὶ δέσμιος 'Ιησοῦ Χρι-
στοῦ.
10 Παρακαλῶ σε περὶ
τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν
[8]ἐγέννησα ἐν τοῖς δε-
σμοῖς [c] μ‡, 'Ονήσιμον·
11 Τόν ποτέ σοι ἄχρη-
στον, νυνὶ δέ σοι καὶ
ἐμοὶ [9]εὔχρηςον, ὃν § ἀ-
νέπεμψα.[10]
12 Σὺ δὲ αὐτὸν, τοῦτ'
ἔστι, τὰ ἐμὰ σπλάγ-
χνα [11] ε [12]προςλα-
βοῦ· ‖
13 "Ον ἐγὼ [14]ἐβουλό-
μην πρὸς ἐμαυτὸν κατ-
έχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ
διακονῇ μοι ἐν τοῖς
δεσμοῖς τοῦ εὐαγγε-
λίου.
14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς
γνώμης ȣ̉δὲν [17]ἠθέλησα
ποιῆσαι· ἵνα μὴ ὡς κα-
τὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν
σου [e] ᾖ, ἀλλὰ κατὰ
ἑκούσιον.

A. D. 62.

1 ἀναπαύω.
2 Jno. 7. 4.
3 Mar. 1. 27.
6. 27.
Ac. 23. 2.
4 Ep. 5. 4.
Col. 3. 18.
* ἀδελφῇ,-h.
5 Phi. 2. 25.
6 εἰμί.
† conj. πρε-
σβευτὴς.
7 s. ȣ̉̉σα.
8 γεννάω.
‡με πάντοτε,
μνείαν-a.
9 2 Ti. 2. 21.
4. 11.
§ πεμψα
σοι -i.
10 ἀναπέμπω
Lu. 23. 7,
11, 15.
11 Lu. 1. 78.
‖ εἰς-n.
12 προςλαμ-
βάνω.
13 Ac. 2. 42.
14 βούλομαι.
15 γίνομαι.
16 Col. 1. 9.
2. 2.
3. 10.
2 Ti. 2. 25.
Tit. 1. 1.
** ἔργου-f.
†† ἡμῖν,-l.
17 θέλω.
‡‡ Χαρὰν-h.
§§ ἔσχον-i.

15 Τάχα γὰρ διὰ τῦτο
[1] ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν,
ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέ-
χῃς·
16 Οὐκέτι ὡς δοῦ-
λον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦ-
λον, ἀδελφὸν ἀγαπη-
τὸν, μάλιστα ἐμοὶ, πό-
σῳ δὲ μᾶλλόν σοι καὶ
ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυ-
ρίῳ;
17 Εἰ οὖν ‡ ἐμὲ ἔχεις
[4] κοινωνὸν, [5] προςλαβοῦ
αὐτὸν ὡς ἐμέ.
18 Εἰ δέ τι [7] ἠδίκησέ
σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο
ἐμοὶ [8] ἐλλόγει.
19 Ἐγὼ Παῦλος [9] ἔ-
γραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ,
ἐγὼ [11] ἀποτίσω· ἵνα
μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ
σεαυτόν μοι προςοφεί-
λεις.
20 Ναὶ, ἀδελφὲ, ἐγώ
σου [2] ὀναίμην ἐν Κυ-
ρίῳ· ἀνάπαυσόν μου
τὰ * σπλάγχνα ἐν † Κυ-
ρίῳ.
21 Πεποιθὼς [3] τῇ ὑπα-
κοῇ σου ἔγραψά σοι,
εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ
λέγω ποιήσεις.
22 Ἅμα δὲ καὶ ἑτοί-
μαζέ μοι ξενίαν· ἐλπί-
ζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν
προσευχῶν ὑμῶν [6] χα-
ρισθήσομαι ὑμῖν.
23 § Ἀσπάζονταί σε
Ἐπαφρᾶς, ὁ [10] συναι-
χμάλωτός μου ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ,
24 Μάρκος, Ἀρίσταρ-
χος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ
συνεργοί μου.
25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος
ὑμῶν. [b] Ἀμήν. ‖

A. D. 62.

1 χωρίζω, Ac. 1. 4. 1 Co. 7. 10, 11, 15.
2 ὀνημι.
* σπλάγχνα. Ἐν Χ. πεποιθὼς-α.
† Χριστῷ-α.
3 πείθω.
4 Lu. 5. 10.
5 προςλαμβάνω.
‡ με-α.
6 χαρίζομαι.
7 ἀδικέω, Mat. 20. 13. Lu. 10. 19
8 Ro. 5. 13.
9 γράφω.
§ Ἀσπάζεται-α.
10 Ro. 16. 7. Col. 4. 10.
11 Ex. 21. 19. Le. 24. 18.
‖ Vide App.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'.

ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς [3]λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' *ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων [3]ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ,

2 Ὃν [5]ἔθηκε κληρονόμον πάντων, † δι' οὗ καὶ τὺς [7]αἰῶνας [8]ἐποίησεν.

3 Ὃς [9]ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς [12]ὑποςάσεως αὐτοῦ, ‖ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως [c]αὐτῦ,| †† [c]δι' ἑαυτοῦ | καθαρισμὸν [a]ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν [c]ἡμῶν,| ἐκάθισεν [15] ἐν δεξιᾷ τῆς [17]μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· [18]

4 Τοσούτῳ κρείττων [21]γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς [23]κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5 Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων· [26]Υἱός μου [9]εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον [27]γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν· [28]Ἐγὼ [9]ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς [9]ἔςαι μοι εἰς υἱόν;

6 Ὅταν δὲ πάλιν εἰςαγάγῃ τὸν [1]πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· [4]Καὶ προςκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

7 Καὶ πρὸς μὲν τους ἀγγέλους λέγει. Ὁ [6]ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ‡ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῦ πυρὸς φλόγα.

8 Πρὸς δὲ τὸν υἱόν· [10]Ὁ § [11]θρόνος σου, ὁ Θεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα τῦ αἰῶνος· ** ῥάβδος εὐθύτητος [c]ἡ| ῥάβδος τῆς βασιλείας σου·

9 Ἠγάπησας [13] δικαιοσύνην, καὶ [14]ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο [16]ἔχρισέ ‡‡ σε [18]ὁ Θεὸς, ὁ Θεός σου ἔλαιον [20]ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς [22]μετόχους σου.

10 Καί· [24]Σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν [25]ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου [9]εἰσὶν οἱ οὐρανοί.

11 Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ §§ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται.

A. D. 63.

1 ch. 11. 28.
3 λαλέω.
* ἐσχάτου-a.
4 Ps. 97. 7.
5 τίθημι.
† con. διότι χ.
6 Ps. 104. 4.
‡ πνεῦμα,-n.
7 ch. 11. 3.
8 ποιέω.
9 εἰμί.
10 s. λέγει.
§ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς-a.
‖ φανερῶν-n.
11 Ps. 45. 6, 7.
12 ch. 3. 14.
** καὶ ἡ-f.
†† al. αὐτοῦ,
13 ἀγαπάω.
14 μισέω.
15 καθίζω.
16 χρίω.
17 ch. 8. 1.
‡‡ σε, ὁ Θεὸς, ὁ Θεός σου ἔλαιον-n.
18 pro ὦ Θεέ.
19 s. τόποις.
20 Lu. 1. 14, 44.
21 γίνομαι.
22 ch. 3. 1, 14.
23 κληρονομέω.
24 Ps. 102. 25–27.
25 θεμελιόω.
26 Ps. 2. 7.
27 γεννάω.
§§ διαμενεῖς-n.
28 2 Sa. 7. 14.

12 Καὶ ὡσεὶ περιβό-
λαιον ἑλίξεις αὐ-
τούς, καὶ ἀλλαγήσον-
ται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ,
καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκ-
λείψουσι.
13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν
ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε·
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν πο-
δῶν σου;
14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶ
λειτουργικὰ πνεύμα-
τα, εἰς διακονίαν ἀπο-
στελλόμενα διὰ τοὺς
μέλλοντας κληρονο-
μεῖν σωτηρίαν;

Κεφ. β΄.

ΔΙΑ τοῦτο δεῖ περισ-
σοτέρως ἡμᾶς προσέ-
χειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μή
ποτε παραῤῥυῶμεν.
2 Εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέ-
λων λαληθεὶς λόγος
ἐγένετο βέβαιος, καὶ
πᾶσα παράβασις καὶ
παρακοὴ ἔλαβεν ἔν-
δικον μισθαποδοσίαν·
3 Πῶς ἡμεῖς ἐκφευ-
ξόμεθα τηλικαύτης ἀμε-
λήσαντες σωτηρίας;
ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα
λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυ-
ρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάν-
των εἰς ἡμᾶς ἐβεβαι-
ώθη·
4 Συνεπιμαρτυροῦντος
τοῦ Θεοῦ σημείοις τε
καὶ τέρασι, καὶ ποικί-
λαις δυνάμεσι, καὶ
Πνεύματος ἁγίου με-
ρισμοῖς, κατὰ τὴν αὐ-
τοῦ θέλησιν.

A. D. 63.

ἀλλάξεις-π.
1 ἑλίσσω,
Ps. 102. 26.
† ὡς ἱμάτι-
ον,-ƒ.
2 ὑποτάσσω.
3 ἀλλάσσω,
Ro. 1. 23.
1 Co. 15. 51.
Ps. 106. 20.
4 Lu. 2. 1.
Ac. 11. 28.
5 εἰμί.
6 διαμαρτύ-
ρομαι.
7 ἐκλείπω.
8 Ps. 8. 4–8.
‡ Τίς-π.
9 τίθημι.
Ps. 110. 1.
10 ἐλαττόω,
Jno. 3. 30.
11 Nu. 4. 12,
26.
12 Jno. 6. 7.
Ac. 5. 34.
13 s. χρόνου,
v. διάστημα.
14 στεφανόω.
2 Ti. 2. 5.
15 Ac. 1. 17. 25.
6. 1.
2 Co. 9. 12.
16 καθίστημι.
17 s. τὸν νοῦν.
18 ἀφίημι.
19 Pr. 3. 21.
20 ὁράω.
21 γίνομαι.
22 λαμβάνω.
23 ἐκφεύγω.
§ χωρὶς-π.
24 πρέπω.
‖ αὐτῷ δι᾽
ὃν-π.
25 βεβαιόω.
26 ἄγω.
27 ch. 12. 2.
Ac. 3. 15.
5. 31.
28 τελειόω.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις
ὑπέταξε τὴν οἰκουμέ-
νην τὴν μέλλουσαν, πε-
ρὶ ἧς λαλοῦμεν.
6 Διεμαρτύρατο δέ
πού τις λέγων· Τί
ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μι-
μνήσκῃ αὐτοῦ· ἢ υἱὸς
ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέ-
πτῃ αὐτόν;
7 Ἠλάττωσας αὐτὸν
βραχύ τι παρ᾽ ἀγ-
γέλους· δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφάνωσας αὐτὸν,
καὶ κατέστησας αὐ-
τὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν
χειρῶν σου.
8 Πάντα ὑπέταξας
ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ
ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάν-
τα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐ-
τῷ ἀνυπότακτον· νῦν
δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ
τὰ πάντα ὑποτεταγ-
μένα.
9 Τὸν δὲ βραχύ τι
παρ᾽ ἀγγέλους ἠλατ-
τωμένον βλέπομεν Ἰη-
σοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ
θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφανωμένον, ὅπως
χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ
παντὸς γεύσηται θανά-
του.
10 Ἔπρεπε γὰρ αὐ-
τῷ, δι᾽ ὃν τὰ πάντα καὶ
δι᾽ οὗ τὰ πάντα, πολ-
λοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
ἀγαγόντα, τὸν ἀρ-
χηγὸν τῆς σωτηρίας
αὐτῶν διὰ παθημάτων
τελειῶσαι.
11 Ὅ, τε γὰρ ἁγιάζων
καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι,

ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν
αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνε-
ται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
καλεῖν,
12 Λέγων· [1]Ἀπαγγε-
λῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς
ἀδελφοῖς μου, ἐν μέ-
σῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω
σε.
13 Καὶ πάλιν· [6]Ἐγὼ
[7]ἔσομαι [9]πεποιθὼς ἐπ'
αὐτῷ. Καὶ πάλιν· [10]Ἰ-
δοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παι-
δία ἅ μοι [11]ἔδωκεν ὁ
Θεός.
14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία
[12]κεκοινώνηκε *σαρκὸς
καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς
παραπλησίως [15]μετέ-
σχε τῶν αὐτῶν,† ἵνα
διὰ τοῦ θανάτου καταρ-
γήσῃ τὸν τὸ κράτος
ἔχοντα τοῦ θανάτου,
τουτέστι, τὸν διάβολον·
15 Καὶ [16]ἀπαλλάξῃ
τούτους ὅσοι φόβῳ θα-
νάτου διὰ παντὸς τοῦ
[17]ζῆν ἔνοχοι ἦσαν
‡δουλείας.
16 Οὐ γὰρ δήπου ἀγ-
γέλων ἐπιλαμβάνεται,
ἀλλὰ σπέρματος Ἀβρα-
ὰμ ἐπιλαμβάνεται·
17 Ὅθεν [19]ὤφειλε κα-
τὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς
ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεή-
μων [21]γένηται καὶ πι-
στὸς ἀρχιερεὺς τὰ [23]
πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ
ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρ-
τίας τοῦ λαοῦ.
18 Ἐν ᾧ γὰρ [24]πέπον-
θεν αὐτὸς πειρασθείς,
δύναται τοῖς πειραζο-
μένοις βοηθῆσαι.

A. D. 63.

1 Ps 22. 22, 25.
2 1 Co. 1. 26.
Ep. 4. 1.
Ph. 3. 14.
2 Th. 1. 11.
2 Pe. 1. 10.
3 ch. 1. 9.
4 Jno. 13. 16.
2 Co. 8. 23.
Ph. 2. 25.
5 ch. 4. 14.
2 Co. 9. 13.
1 Ti. 6. 12, 13.
6 2 Sa. 22. 3.
7 εἰμί. [τὸς.
8 s. ἦν πισ-
9 πείθω.
10 Is. 8. 18.
11 δίδωμι.
12 ἀξιόω.
13 κοινωνέω.
* αἵματος χ σαρκός.-h.
14 ch. 9. 2, 6.
Mat. 11. 10.
Mar. 1. 2.
Lu. 1. 17.
1 Pe. 3. 20.
15 μετέχω.
† παθημά-των,-f.
16 ἀπαλλάσ-
17 ζάω. [σω.
‡ conj. δου-λίας.
§ αὐτοῦ,-n.
‖ ὅς-i.
18 Ro. 4. 2.
1 Co. 5. 6.
19 ὀφείλω.
20 κατέχω.
21 γίνομαι.
22 Ps 95. 7-11.
23 i. e. κατὰ τὰ ἀνήκοντα.
24 πάσχω.
25 ver. 15.
Ps. 95. 8.

Ὅθεν, ...
οι, [2]κλήσ...
ου [3]μέτο...
σατε τὸ...
καὶ ἀρχιε...
λογίας ἡμ...
Ἰησοῦν·
2 Πιστὸν ...
ήσαντι α...
Μωσῆς [8] ...
κῳ αὐτοῦ ...
3 Πλείο...
οὗτος παρ...
ξίωται, κ...
ονα τιμὴν ...
κου ὁ [14]κ...
αὐτόν·
4 Πᾶς γὰ...
σκευάζετ...
ὁ δὲ τὰ ...
σκευάσας, ...
5 Καὶ Μ...
στὸς ἐν ὅ...
αὐτοῦ, ὡς ...
μαρτύριο...
θησομένω...
6 Χριστὸ...
ἐπὶ τὸν ο...
‖οὗ οἶκός ...
ἐάνπερ τ...
καὶ τὸ [18]...
ἐλπίδος ...
βεβαίαν ...
μεν.
7 Διό, κα...
Πνεῦμα τ...
μερον [22]ἐ...
αὐτοῦ ἀκ...
8 Μὴ σκ...
καρδίας ...
τῷ [25]πα...
κατὰ τὴν ...
πειρασμο...
μῳ·

9 Οὗ [1]ἐπείρασάν * με
οἱ πατέρες ὑμῶν, [2] ἐδο-
κίμασάν με, καὶ εἶδον
τὰ ἔργα †μου τεσσαρά-
κοντα ἔτη.
10 Διὸ [4]προσώχθισα
τῇ γενεᾷ ‡ ἐκείνῃ, καὶ
εἶπον· Ἀεὶ [7]πλανῶνται
τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ
οὐκ [9]ἔγνωσαν τὰς ὁδούς
μου.
11 Ὡς [11] ὤμοσα ἐν τῇ
ὀργῇ μου· Εἰ [12]εἰςελεύ-
σονται εἰς τὴν κατά-
παυσίν μου.
12 Βλέπετε, ἀδελφοί,
μήποτε [13]ἔςαι ἔν τινι
ὑμῶν [15] καρδία πονηρὰ
ἀπιστίας, ἐν τῷ [17] ἀπο-
ςῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶν-
τος.
13 Ἀλλὰ παρακαλεῖτε
ἑαυτοὺς καθ᾽ ἑκάστην
ἡμέραν, ἄχρις [19] οὗ τὸ
σήμερον καλεῖται· ἵνα
μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ
ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρ-
τίας.
14 Μέτοχοι γὰρ [22] γε-
γόναμεν τοῦ Χριςοῦ,
ἐάνπερ τὴν ‡‡ ἀρχὴν
τῆς §§ὑποςάσεως μέχρι
τέλους βεβαίαν [23] κα-
τάσχωμεν·
15 Ἐν τῷ λέγεσθαι·
Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς
αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ
*† σκληρύνητε τὰς καρ-
δίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ.
16 *‡ Τινὲς γὰρ ἀκού-
σαντες *§ [25] παρεπίκρα-
ναν, ἀλλ᾽ οὐ πάντες οἱ
[9] ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύ-
πτου διὰ Μωσέως.

A. D. 63.

1 πειράζω.
* Vide App.
2 ἐξέρχομαι.
3 δοκιμάζω.
† μου. Τεσσα-
ράκοντα
ἔτη προςώ-
χθισα-n.
4 προςοχθίζω
‡ ταύτῃ-h.
5 ἁμαρτάνω.
§ ἐρήμῳ-a.
6 πίπτω.
7 Mat. 24. 4.
8 ch. 11. 31.
9 γινώσκω.
10 δύναμαι.
11 ὀμνύω.
12 εἰςέρχομαι
13 εἰμί.
14 φοβέω.
15 Mat. 12. 34.
16 c. 3. 11, 18.
17 ἀφίστημι.
‖ al. ἐξ ἡμῶν
18 Mat. 19. 20.
19 s. τοῦ χρό-
νου. [17.
20 Ro. 10. 16,
21 συγκεράν-
νυμι.
22 γίνομαι.
‡‡ ἀπαρχὴν-n
§§ πίστεως-u
23 κατέχω.
‖‖ Εἰςερχώ-
μεθα οὖν-n.
24 Ps. 95. 11.
*† σκληρύνε-
τε-n.
*‡ Τίνες-a.
*§ παρεπί-
κραναν
ἀλλ᾽-n.
25 παραπι-
κραίνω.
26 s. ἡμέρας.
27 Ge. 2. 1, 2.
28 εὐαγγελί-
ζομαι.
29 καταπαύω

17 Τίσι δὲ [4] προ…
σε τεσσαράκοντ…
Οὐχὶ τοῖς *[5]ἁμα…
σιν, ὧν τὰ κῶλα…
σεν ἐν τῇ §ἐρήμ…
18 Τίσι δὲ …
μὴ [12] εἰςελεύσεσ…
τὴν κατάπαυσιν…
εἰ μὴ τοῖς [8] ἀπ…
σι;
19 Καὶ βλέπομ…
οὐκ [10] ἠδυνήθησ…
ελθεῖν [12] δι᾽ …
αν.

Κεφ. δ᾽.

ΦΟΒΗΘΩΜΕ…
μήποτε, καταλ…
νῆς ἐπαγγελίας…
ελθεῖν εἰς τὴν …
παυσιν αὐτοῦ, δ…
ε ἐξ ὑμῶν ‖ [16] …
κέναι.
2 Καὶ γάρ [18]ἐσ…
ηγγελισμένοι, [20] …
περ κἀκεῖνοι· ἀ…
ὠφέλησεν ὁ …
τῆς [20] ἀκοῆς ἐκ…
μὴ * [21] συγκεκρ…
τῇ πίςει, * τοῖ…
σασιν.
3 ‖‖ Εἰςερχόμε…
εἰς τὴν κατάπα…
πιςεύσαντες, κα…
ρηκεν· [24] Ὡς …
ἐν τῇ ὀργῇ μου, …
ελεύσονται [12] εἰ…
κατάπαυσίν μου…
τοι τῶν ἔργων …
ταβολῆς κόσμου…
νηθέντων·
4 Εἴρηκε γάρ …
τῆς ἑβδόμης …
[27] Καὶ [29] κατέπ…
Θεὸς ἐν τῇ ἡμ…

ἀπὸ πάντων
ἔργων αὐτοῦ.
καὶ ἐν τούτῳ πά-
Εἰ εἰσελεύσονται
τὴν κατάπαυσίν

ἐπεὶ οὖν ἀπολείπε-
τινας εἰσελθεῖν
αὐτὴν, καὶ οἱ πρό-
εὐαγγελισθέντες
εἰσῆλθον δι' ἀπεί-

πάλιν τινὰ ὁρίζει
ἐν. σήμερον. ἐν
Δαβὶδ λέγων. μετὰ
τοσοῦτον χρόνον· κα-
εἴρηται· Σήμε-
ἐὰν τῆς φωνῆς
ἀκούσητε. μὴ
σκληρύνητε τὰς καρδί-
ὑμῶν.
γὰρ αὐτοὺς Ἰη-
κατέπαυσεν. οὐκ
περὶ ἄλλης ἐλά-
μετὰ ταῦτα ἡμέ-

ἄρα ἀπολείπεται
σαββατισμὸς τῷ λαῷ
Θεοῦ
ὁ γὰρ εἰσελθὼν
τὴν κατάπαυσιν αὐ-
καὶ αὐτὸς κατέ-
ἀπὸ τῶν ἔργων
ὥσπερ ἀπὸ τῶν
ὁ Θεός.
σπουδάσωμεν οὖν
ἐλθεῖν εἰς ἐκείνην
κατάπαυσιν· ἵνα
τῷ αὐτῷ τις ὑπο-
πέσῃ τῆς
ἀπειθείας
ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς
τομώτερος ὑπὲρ πᾶ-
μάχαιραν δίστομον.

A. D. 63.

1 Ex. 28. 28.
2 ch. 2. 4.
Jos. 11. 23.
3 1 Th. 5. 23.
4 εἰσέρχομαι.
σώματος.
μελῶν.
5 εἰμί.
6 τραχηλί-
ζομαι.
7 a. τοῖς ψαλ-
μοῖς τοῦ.
8 a. ἔστι.
9 εἰσέρχομαι.
10 Mar. 7. 3.
Ac. 3. 11.
2 Th. 2. 15.
Re. 2. 14.
15. 25.
11 εἴρω.
προσέρχο-
ται.
12 ch. 3. 1.
10. 23.
13 κατακεῖμαι
14 ch. 10 34.
cf. Je. 2. 11.
15 [illegible]
§ πειρασμέ-
νον κατὰ
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
32.
Ex. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

μον, καὶ διϊκνούμε-
νος ἄχρι μερισμοῦ
ψυχῆς τε καὶ πνεύ-
ματος, ἁρμῶν τε καὶ
μυελῶν, καὶ κριτικὸς
ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοι-
ῶν καρδίας.

13 Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις
ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ·
πάντα δὲ γυμνὰ καὶ
τετραχηλισμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς
ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἔχοντες οὖν ἀρχι-
ερέα μέγαν, διεληλυ-
θότα τοὺς οὐρανοὺς,
Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς
ὁμολογίας.

15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρ-
χιερέα μὴ δυνάμενον
συμπαθῆσαι ταῖς
ἀσθενείαις ἡμῶν, πε-
πειραμένον δὲ κατὰ
πάντα καθ' ὁμοιότητα,
χωρὶς ἁμαρτίας.

16 Προσερχώμεθα οὖν
μετὰ παρρησίας τῷ
θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα
λάβωμεν ἔλεον, καὶ
χάριν εὕρωμεν εἰς
εὔκαιρον βοήθειαν.

Κεφ. έ.

ΠΑΣ γὰρ ἀρχιερεὺς
ἐξ ἀνθρώπων λαμβα-
νόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώ-
πων καθίσταται τὰ
πρὸς τὸν Θεὸν, ἵνα
προσφέρῃ δῶρά τε καὶ
θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτι-
ῶν·

2 Μετριοπαθεῖν δυνά-
μενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ
πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ

αὐτὸς περίκειται ἀσθέ-
νειαν·
3 Καὶ διὰ ταύτην ὀφεί-
λει, καθὼς περὶ τοῦ λα-
οῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυ-
τοῦ προσφέρειν [2]*ὑπὲρ
ἁμαρτιῶν.
4 Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις
λαμβάνει τὴν τιμὴν,
ἀλλὰ ὁ[1] καλούμενος
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ
καὶ ὁ[1] Ἀαρών.
5 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς
οὐχ ἑαυτὸν [5]ἐδόξασε
[7]γενηθῆναι ἀρχιερέα,
ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς
αὐτόν· [9]Υἱός μου [10]εἶ
σὺ, ἐγὼ σήμερον [11]γε-
γέννηκά σε.
6 Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ
λέγει· [13]Σὺ ἱερεὺς εἰς
τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισεδέκ.
7 Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις
τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεή-
σεις τε καὶ [17]ἱκετηρίας
πρὸς τὸν δυνάμενον σώ-
ζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου,
μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς
καὶ δακρύων [19]προσε-
νέγκας, καὶ **εἰσακου-
σθεὶς ἀπὸ τῆς [21]εὐλα-
βείας.
8 Καίπερ [10]ὢν υἱὸς,
[23]ἔμαθεν ἀφ' ὧν [24]ἔ-
παθε τὴν ὑπακοήν·
9 Καὶ [26]τελειωθεὶς
[7]ἐγένετο τοῖς ὑπακού-
ουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴ-
τιος σωτηρίας αἰωνί-
ου·
10 Προσαγορευθεὶς ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κα-
τὰ τὴν τάξιν Μελχισε-
δέκ.

A. D. 63.

1 Ecclus.4.29. [34.]
2 s. θυσίας.
* περὶ-i.
† διδάσκε-σθαι-n. [n.
‡ ὑμᾶς τινα,-
3 Ga. 4. 3, 9. Col. 2. 8,20.
4 s. μόνον.
5 δοξάζω.
6 s. ἐστι.
7 γίνομαι.
8 1 Co. 2. 6. Phi. 3. 15.
9 Ps. 2. 7.
§ καὶ f.
|| ἀκμὴν-f.
10 εἰμί.
11 γεννάω.
12 Je. 4. 19.
13 Ps. 110. 4.
14 γυμνάζω, ch. 12. 11.
15 s. ὄργανα.
16 Ro. 14. 1. 1 Co. 12.10
17 2Mac.9.18.
18 ἀφίημι.
19 προσφέρω.
20 c. 5. 12.
21 Col. 3. 14.
** εἰσακουσθεὶς, ἀπὸ τῆς εὐλαβείας (καὶ ὢ. υ.) ἔμαθεν,-n.
22 ch. 12. 28.
23 μανθάνω.
24 πάσχω.
†† βαπτισμῶν, διδαχῆς, alii βαπτισμῶν διαδοχῆς,-n
25 Mat.25.46.
‡‡ ποιήσωμεν,-i.
26 ch. 2. 10. Lu. 13. 32.

11 Περὶ οὗ πολ
ὁ λόγος καὶ δ
νευτος λέγειν, ἐ
θροὶ[1] γεγόνατε
ἀκοαῖς.
12 Καὶ γὰρ ὀφει
[16]εἶναι διδάσκα
τὸν χρόνον, πάλ
αν ἔχετε τῦ †διδ
‡ ὑμᾶς, τίνα τὰ
χεῖα τῆς ἀρχῆ
λογίων τοῦ Θεο
[7]γεγόνατε χρεία
τες γάλακτος,
στερεᾶς τροφῆς.
13 Πᾶς γὰρ ὁ με
γάλακτος, *ἄπει
γν[8] § δικαιοσύνη
πιος γάρ || [10]ἐστ
14 Τελείων[8] δὲ
ἡ στερεὰ τροφ
διὰ τὴν ἕξιν τ
σθητήρια [14]γε
σμένα [15]ἐχόντω
[16]διάκρισιν κα
καὶ κακοῦ.

Κεφ. ς'.

ΔΙΟ [18]ἀφέντε
τῆς [20]ἀρχῆς τοῦ
λόγον, ἐπὶ τὴν 2
ότητα φερώμεθ
πάλιν θεμέλιον
βαλλόμενοι με
ἀπὸ νεκρῶν ἔργ
πίστεως ἐπὶ Θε
2 †† Βαπτισμῶ
χῆς, ἐπιθέσεώς
ρῶν, ἀναστάσεω
κρῶν, καὶ κ
[25]αἰωνίου.
3 Καὶ τοῦτο ‡‡
μεν, ἐάνπερ ἐ
ὁ Θεός.
4 Ἀδύνατον γ

…υαμε-
Θεοῦ ῥῆμα, δυνά-
τε μέλλοντος [7] αἰ-
,
καὶ [*][8] παραπεσόν-
πάλιν ἀνακαινί-
εἰς μετάνοιαν,
σταυροῦντας ἑαυ-
τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ,
παραδειγματίζον-

ἡ γὰρ ἡ πιοῦσα
π' αὐτῆς πολλάκις
μενον ὑετόν, καὶ τί-
α [11] βοτάνην εὔ-
ἐκείνοις δι' οὓς
ωργεῖται, μετα-
νει εὐλογίας ἀπὸ
οῦ·
έρουσα δὲ ἀκάν-
αὶ τριβόλους,
ς, καὶ κατάρας
ς τὸ τέλος εἰς

ίσμεθα[14] δὲ πε-

Re. 18. 1.
21. 23.
22. 5.
2 ch. 10. 22.
1 Th. 1. 5.
3 ch. 1. 9.
3. 1, 14.
4 γίνομαι.
5 ch. 5. 11.
6 1 Co. 11. 1.
Ep. 5. 1.
1 Th. 1. 6.
7 Mat. 12. 32.
Mar. 3. 29.
8 Ro. 2. 4.
Ep. 4. 2.
Ja. 5. 10.
* παραπεσόντας πάλιν-n
9 παραπίπτω
10 Mat. 1. 19.
Je. 13. 22.
Eze. 28. 17.
† Εἰ μὴν-n.
Ge. 22. 16. 17.
11 Ex. 9. 22.
12 Lu. 18. 7.
Ja. 5. 7.
13 s. ἔστι.
14 πείθω,
Ro. 15. 14.

-γενησθε, [6] μιμηταὶ δὲ
τῶν διὰ πίστεως καὶ
[8] μακροθυμίας κληρο-
νομούντων τὰς ἐπαγγε-
λίας.
13 Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπ-
αγγειλάμενος ὁ Θεός,
ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς [23] εἶ-
χε μείζονος ὀμόσαι,
[21] ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ,
14 Λέγων· †Ἦ μὴν
εὐλογῶν εὐλογήσω σε,
καὶ πληθύνων πληθυ-
νῶ σε.
15 Καὶ οὕτω [12] μακρο-
θυμήσας [24] ἐπέτυχε τῆς
ἐπαγγελίας.
16 Ἄνθρωποι μὲν γὰρ
κατὰ τοῦ μείζονος
ὀμνύουσι, καὶ πάσης
αὐτοῖς ἀντιλογίας πέ-
ρας[13] εἰς βεβαίωσιν ὁ
ὅρκος.
17 Ἐν ᾧ περισσότερον
βουλόμενος ὁ Θεὸς [18] ...

τε καὶ βεβαί-
ερχομένην εἰς
ερον 1 τοῦ κα-
τματος·
που πρόδρομος
μῶν 2 εἰσῆλθεν
ς, κατὰ τὴν τάξιν
ισεδὲκ ἀρχιερεὺς
μενος εἰς τὸν αἰ-

Κεφ. ζ'.

ΥΤΟΣ γὰρ ὁ Μελ-
εδὲκ, βασιλεὺς Σα-
μ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ
ὑψίστου, ὁ συναντή-
ς Ἀβραὰμ ὑποστρέ-
οντι ἀπὸ τῆς 6 κοπῆς
ῶν βασιλέων, καὶ εὐ-
λογήσας αὐτόν·
2 7 Ὧ καὶ 7 δεκάτην ἀπὸ
πάντων 8 ἐμέρισεν Ἀ-
βραάμ· πρῶτον μὲν ἑρ-
μηνευόμενος βασιλεὺς
δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ
καὶ βασιλεὺς Σαλὴμ·
ὅ ἐστι βασιλεὺς εἰρή-
νης·
3 Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ,
ἀγενεαλόγητος· μήτε
ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε
ζωῆς τέλος ἔχων· ἀφ-
ωμοιωμένος 13 δὲ τῷ
υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει
ἱερεὺς εἰς τὸ 14 διηνε-
κές.
4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος
οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην
Ἀβραὰμ 19 ἔδωκεν ἐκ
τῶν ἀκροθινίων ὁ πα-
τριάρχης.20
5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν
υἱῶν Λευῒ τὴν ἱερατεί-
αν λαμβάνοντες, ἐντο-
λὴν ἔχουσιν 22 ἀποδε-

A. D. 63.

1 s. μέρος.
2 ἐξέρχομαι.
3 εἰσέρχομαι.
4 γίνομαι.
5 δεκατόω, ver. 9. Ne. 10. 37.
6 Ge. 14. 17. Jos. 10. 20.
7 ver. 4, 8, 9. confer. Le. 27. 30. Nu. 18. 21.
8 μερίζω.
9 s. δεκάτας ἔλαβε ἐκεῖνος.
10 ζάω.
11 εἰμί.
12 συναντάω
13 ἀφομοιόω.
14 Lu. 1. 45.
15 c. 10. 1, 12, 14.
16 v. 12, 14, 24. 1 Mac. 2. 54.
* αὐτῆς-i. al. αὐτήν.
17 νομοθετέω, ch. 8. 6. Ro. 9. 4. Ex. 24. 12. Ps. 119. 33.
18 ἀνίστημι.
19 δίδωμι.
20 Ac. 2. 29. 7. 8, 9. 1 Ch. 24. 31. 27. 22.
21 μετατίθημι, ch. 11. 5. Ac. 7. 16. Eccl. 44. 16.
22 Mal. 23. 23. Lu. 11. 42. 18. 12. Ge. 28. 22. De. 14. 22. 1 Sa. 8. 15.
23 s. ἱερατικοῦ.

κατοῦν τὸν λαὸν κατὰ
τὸν νόμον, τουτέστι,
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν,
καίπερ 2 ἐξεληλυθότας
ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβρα-
άμ·
6 Ὁ δὲ μὴ γενεαλο-
γούμενος ἐξ αὐτῶν, δε-
δεκάτωκε 5 τὸν Ἀβρα-
άμ, καὶ τὸν ἔχοντα
τὰς ἐπαγγελίας εὐλό-
γηκε.
7 Χωρὶς δὲ πάσης ἀν-
τιλογίας, τὸ ἔλαττον
ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐ-
λογεῖται.
8 Καὶ ὧδε μὲν δεκάτας
ἀποθνήσκοντες ἄνθρω-
ποι λαμβάνουσιν· ἐκεῖ
δὲ, 9 μαρτυρούμενος ὅτι
10 ζῇ.
9 Καὶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ
ὁ δεκάτας λαμβάνων
5 δεδεκάτωται·
10 Ἔτι γὰρ ἐν τῇ
ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς 11 ἦν,
ὅτε 12 συνήντησεν αὐτῷ
ὁ Μελχισεδέκ.
11 Εἰ μὲν οὖν 14 τελεί-
ωσις διὰ τῆς Λευϊτι-
κῆς 16 ἱερωσύνης 11 ἦν·
(ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' * αὐ-
τῇ 17 νενομοθέτητο·)
τίς ἔτι χρεία, κατὰ
τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ
ἕτερον 18 ἀνίστασθαι
ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν
τάξιν Ἀαρὼν λέγε-
σθαι;
12 Μετατιθεμένης
γὰρ τῆς ἱερωσύνης
ἐξ ἀνάγκης καὶ
νόμου 21 μετάθεσις γί-
ται.

'Εφ' ὃν γὰρ λέγεται
ῦτα, φυλῆς ἑτέρας
τέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐ-
ς *³ προςέσχηκε τῷ
τιαστηρίῳ.
Πρόδηλον γὰρ ὅτι
'Ιούδα ⁵ἀνατέταλκεν
ύριος ἡμῶν· εἰς ἣν
λὴν † οὐδὲν περὶ ἱε-
σύνης Μωσῆς ἐλά-
τε.
Καὶ περισσότερον
καταδηλόν ⁶ ἐστιν,
ατὰ τὴν ὁμοιότητα
λχισεδὲκ ⁷ ἀνίςαται
εὺς ἕτερος.
"Ος οὐ κατὰ νόμον
ολῆς ‡ σαρκικῆς γέ-
εν,⁹ ἀλλὰ κατὰ δύ-
ιν ζωῆς ἀκαταλύ-
.
§ Μαρτυρεῖ γάρ·
ι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν
ῶνα κατὰ τὴν τάξιν
λχισεδέκ.
'Αθέτησις ¹³ μὲν
⁹ γίνεται ¹⁴ προα-
σης ἐντολῆς, διὰ τὸ
ῆς ἀσθενὲς καὶ ¹⁵ἀν-
ελές·
**Οὐδὲν γὰρ ¹⁷ ἐτε-
ωσεν ὁ νόμος, ἐπεις-
ωγὴ δὲ κρείττονος
ίδος, δι' ἧς ἐγγίζο-
τῷ Θεῷ.
Καὶ καθ' ὅσον οὐ
οὶς ὁρκωμοσίας, (οἱ
γὰρ, χωρὶς ὁρκωμο-
εἰσὶν ἱερεῖς ⁹ γε-
ες·
Ο δὲ, μετὰ ²¹ ὁρ-
σίας, διὰ τοῦ λέ-
ος πρὸς αὐτόν·
σε Κύριος, καὶ
ἀμεληθήσεται·
σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶ
d κατὰ τὴν τάξιν Με
χισεδέκ·)
22 Κατὰ τοσοῦτ
κρείττονος ³ διαθήκ
⁹ γέγονεν ⁴ ἔγγυος 'Ι
σοῦς.
23 Καὶ οἱ μὲν, πλε
ονές ⁶ εἰσι ⁹ γεγονότ
ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτ
κωλύεσθαι παραμένει
24 'Ο δὲ, διὰ τὸ μένε
αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶν
ἀπαράβατον ἔχει τὴ
ἱερωσύνην·
25 "Οθεν καὶ σώζειν ε
τὸ ⁸ παντελὲς δύνατ
τοὺς προσερχομένȣς δ
αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτ
¹⁰ ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχ
νειν ὑπὲρ αὐτῶν.
26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖ
‖ ¹¹ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺ
¹⁶ ὅσιος, ἄκακος, ἀμία
τος, ¹² κεχωρισμέν
ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶ
ϗ ὑψηλότερος τῶν ο
ρανῶν ⁹ γενόμενος·
27 "Ος οὐκ ἔχει κα
¹⁸ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥ
περ οἱ ἀρχιερεῖς, πρ
τερον ὑπὲρ τῶν ἰδίω
ἁμαρτιῶν θυσίας ἀν
φέρειν, ἔπειτα τῶν
τοῦ λαȣ̃· τοῦτο γὰ
ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑα
τὸν ²² ἀνενέγκας.
28 'Ο νόμος γὰρ ἀ
θρώπȣς καθίστησιν ἀ
χιερεῖς, ἔχοντας ἀσθ
νειαν· ὁ λόγος δὲ τῆ
ὁρκωμοσίας τῆς ²⁴μετ
τὸν νόμον, ²⁵ υἱὸν εἰ
τὸν αἰῶνα ²⁶ τετελειω
μένον.¹⁷

1 μετέχω.
2 1 Co. 11. 25.
* προςέσχε-h
alii προςέ-
στηκε.
3 προςέχω.
4 2Mac. 10. 28.
5 ἀνατέλλω,
Mat. 4. 16.
Mar. 4. 6.
Ja. 1. 11.
2 Pe. 1. 19.
† περὶ ἱερέων
οὐδὲν-i.
6 εἰμί.
7 ἀνίστημι
8 Lu. 13. 11.
‡ σαρκίνης-l.
9 γίνομαι.
10 ζάω.
§ μαρτυρεῖ-
ται-h.
‖ ϗ ἔπρεπεν-i
11 πρέπω,
ch. 2. 10.
Mat. 3. 15.
12 χωρίζω.
13 ch. 9. 26.
14 προάγω.
15 Tit. 3. 9.
16 Ac. 2. 27.
1 Ti. 2. 8.
Tit. 1. 8.
Re. 15. 4.
** οὐδένα-n.
17 τελειόω.
18 s. ἑκάστην
20 s. ἁμαρ-
τίων.
21 ver. 28.
Eze. 17. 18.
3Esdr. 8 93.
22 ἀναφέρω.
23 ὀμνύω.
24 s. οὔσης.
25 s. καθί-
στησιν.
26 ch. 2 10.
5. 9.
Lu. 13. 32.
Jno. 19. 28.

Κεφ. η'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ [1] δὲ
ἐπὶ τοῖς λεγομένοις,
τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιε-
ρέα, ὃς [3] ἐκάθισεν ἐν
δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς
μεγαλωσύνης ἐν τοῖς
οὐρανοῖς,
2 Τῶν ἁγίων λειτουρ-
γὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς
ἀληθινῆς, ἣν [6] ἔπηξεν ὁ
Κύριος, [d] καὶ [l] οὐκ ἄν-
θρωπος.
3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά
τε καὶ θυσίας [10] καθί-
ςαται· ὅθεν ἀναγκαῖον
ἔχειν τὶ καὶ τοῦτον ὃ
[11] προσενέγκῃ.
4 Εἰ μὲν * γὰρ [13] ἦν
ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν [13] ἦν
ἱερεὺς, [13] ὄντων [e] τῶν
ἱερέων [l] τῶν προσφερόν-
των κατὰ τὸν νόμον τὰ
δῶρα·
5 Οἵτινες [17] ὑποδείγμα-
τι καὶ [19] σκιᾷ λατρεύ-
ουσι τῶν ἐπουρανί-
ων, [20] καθὼς [21] κεχρημά-
τιςαι Μωσῆς, μέλλων
ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν·
[22] Ὅρα γὰρ, φησὶ, ‡ ποι-
ήσῃς [23] πάντα κατὰ τὸν
[24] τύπον τὸν [25] δει-
χθέντα σοι ἐν τῷ
ὄρει.
6 Νυνὶ δὲ [27] διαφορω-
τέρας ‖ [28] τέτευχε λει-
τυργίας, ὅσῳ καὶ κρείτ-
τονός [13] ἐςι διαθήκης
μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείτ-
τοσιν ἐπαγγελίαις νε-
νομοθέτηται. [30]
7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκεί-
νη [13] ἦν ἄμεμπτος, οὐκ
ἂν δευτέρας [2] ἐζητεῖτο
τόπος.
8 Μεμφόμενος [4] γὰρ
αὐτοῖς λέγει· [5] Ἰδοὺ,
ἡμέραι ἔρχονται, λέγει
Κύριος, καὶ συντελέ-
σω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσ-
ραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶ-
κον Ἰούδα διαθήκην
καινήν·
9 Οὐ κατὰ τὴν διαθή-
κην ἣν ἐποίησα τοῖς
πατράσιν αὐτῶν, ἐν
ἡμέρᾳ [7] ἐπιλαβομένου
μου τῆς χειρὸς αὐτῶν,
[8] ἐξαγαγεῖν [9] αὐτοὺς ἐκ
γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐ-
τοὶ οὐκ [12] ἐνέμειναν ἐν τῇ
διαθήκῃ μου, κἀγὼ [14] ἠ-
μέλησα αὐτῶν, λέγει
Κύριος.
10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθή-
κη ἣν [16] διαθήσομαι τῷ
οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς
ἡμέρας ἐκείνας, λέγει
Κύριος, [18] διδοὺς † νό-
μους μου εἰς τὴν διά-
νοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ
καρδίας αὐτῶν ἐπιγρά-
ψω αὐτούς· καὶ [13] ἔσο-
μαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν,
χ' αὐτοὶ [13] ἔσονταί μοι
εἰς λαόν.
11 Καὶ οὐ μὴ διδάξω-
σιν ἕκαστος τὸν § πλη-
σίον αὐτοῦ, καὶ ἕκα-
στος τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ, λέγων· [26] Γνῶθι
τὸν Κύριον· ὅτι πάν-
τες [29] εἰδήσουσί με,
ἀπὸ μικροῦ [d] αὐ-
τῶν [l] ἕως μεγάλου αὐ-
τῶν·
12 Ὅτι ἵλεως [13] ἔσο-
μαι ταῖς ἀδικίαις αὐ-

A. D. 63.

1 Ac. 22. 28.
2 ζητέω.
3 καθίζω.
4 Ro. 9. 19.
5 Je. 31. 31--34.
6 πήγνυμι.
7 ἐπιλαμβάνω.
8 s. εἰς τὸ, v. ἕνεκα.
9 ἐξάγω.
10 καθίστημι
11 προσφέρω.
12 ἐμμένω.
* οὖν-n.
13 εἰμί.
14 ἀμελέω.
16 διατίθημι.
17 ch. 9. 23. Jno. 13. 15. 2 Pe. 2. 6.
18 δίδωμι.
† con. δώσω-f
19 ch. 10. 1. Col. 2. 17.
20 s. μεσῶν.
21 χρηματίζω, Ac. 11. 26.
22 Ex. 25. 40.
‡ ποιήσεις-n.
23 s. ἵνα.
24 Ac 7. 44.
25 δεικνύω.
§ πολίτην-a.
26 γινώσκω.
27 ch. 1. 4. 9. 10. Ro. 12. 6.
‖ τέτυχε s. τετύχηκε-n.
28 τυγχάνω, ch. 11. 35. Lu. 20. 35. Ac. 24. 2. 26. 22. 27. 3. 2 Ti. 2. 10.
29 εἴδω.
30 νομοθετέω, ch. 7. 11.

-- μη [1] μνη-
ἔτι.
Εν τῷ λέγειν και-
[2] πεπαλαίωκε τὴν
-ην·[3] τὸ δὲ παλαι-
ον καὶ γηράσκον,
ς ἀφανισμοῦ.

Κεφ. θ'.

ΚΕ [7] μὲν οὖν καὶ ἡ
-η [b] σκηνὴ ‖ * [8] δι-
ματα λατρείας,
ἅγιον κοσμικόν.
ηνὴ γὰρ [9] κατε-
τθη ἡ πρώτη, ἐν
λυχνία ☧ ἡ τρά-
καὶ ἡ πρόθεσις
ιτων, § ἥτις λέ-
* ἁγία.
ὶ δὲ τὸ δεύτερον
-ασμα σκηνὴ ἡ
η [13] ἅγια ἁγί-

τοῦν ‖ ἔχουσα
ιριον, καὶ ‖ τὴν

1 μιμνήσκομαι.
2 παλαιόω.
3 s. διαθήκην
4 Ge. 43. 12.
5 φανερόω.
6 ch. 11. 19. Mat. 13. 24.
7 ἔχω.
* al. ἐκείνη
al. διαθήκη.
8 Lu. 1. 6. Ro. 1. 32. Re. 15. 4.
9 κατασκευάζω.
10 s. ἐστιν.
11 ἐνίστημι.
† καθέστηκε, -f.
‡ ἦν-ι.
§ καὶ τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον, -f.
‖ δυνάμενα-n
** ἅγια--a.
12 ch. 6. 2. Mar. 7. 4, 8. Ro 12. 6.
13 ...

... τὰς λατρείας
ἐπιτελοῦντες·
7 Εἰς δὲ τὴν δευτέραν
ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μό-
νος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χω-
ρὶς αἵματος, ὃ προσφέ-
ρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
τῶν τοῦ λαοῦ [4] ἀγνοη-
μάτων.
8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ
Πνεύματος τοῦ ἁγίου,
μήπω [5] πεφανερῶσθαι
τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν,
ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς
ἐχούσης στάσιν·
9 Ἥτις [6] παραβολὴ
[10] εἰς τὸν καιρὸν τὸν
[11] ἐνεστηκότα,† καθ' ‡ ὃν
δῶρά τε καὶ θυσίαι
προσφέρονται, μὴ ‖ δυ-
νάμεναι κατὰ συνείδη-
σιν τελειῶσαι τὸν λα-
τρεύοντα,
10 Μόνον ἐπὶ βρώμα-
σι, καὶ πόμασι, καὶ δια-
φόροις [12] β...

ρων καὶ τράγων, καὶ
σποδὸς δαμάλεως ῥαν-
τίζουσα τοὺς [2] κεκοι-
νωμένυς, ἁγιάζει πρὸς
τὴν τῆς σαρκὸς καθαρό-
τητα·
14 Πόσῳ μᾶλλον τὸ
αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς
† διὰ Πνεύματος ‡ αἰ-
ωνίου ἑαυτὸν [3] προςή-
νεγκεν ἄμωμον τῷ
Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συν-
είδησιν § ὑμῶν ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ
λατρεύειν Θεῷ [5] ζῶν-
τι;
15 Καὶ διὰ τοῦτο δια-
θήκης καινῆς μεσίτης
[7] ἐστὶν, ὅπως θανάτου
[8] γενομένου, εἰς [6] ἀπο-
λύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ
πρώτῃ διαθήκῃ παρα-
βάσεων, τὴν ἐπαγγελί-
αν [9] λάβωσιν οἱ [10] κε-
κλημένοι τῆς αἰωνίου
κληρονομίας.
16 Ὅπου γὰρ διαθήκη,
θάνατον ἀνάγκη φέρε-
σθαι τοῦ [13] διαθεμέ-
νου.
17 Διαθήκη γὰρ ἐπὶ
νεκροῖς βεβαία· ἐπεὶ
μήποτε ἰσχύει ὅτε [5] ζῇ
ὁ ‖ [13] διαθέμενος.
18 Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη
χωρὶς αἵματος [17] ἐγκε-
καίνισται.
19 Λαληθείσης [18] γὰρ
πάσης ἐντολῆς κατὰ
** νόμον ὑπὸ Μωϋσέ-
ως παντὶ τῷ λαῷ, [9] λα-
βὼν τὸ αἷμα τῶν μό-
σχων καὶ τράγων μετὰ
ὕδατος καὶ ἐρίου κοκ-
κίνου καὶ ὑσσώπου,

αὐτό τε τὸ * βιβλί[ον]
καὶ πάντα τὸν λα[ὸν]
[1] ἐῤῥάντισε,
20 Λέγων· Τοῦτο [τὸ]
αἷμα τῆς διαθήκης, [ἧς]
[4] ἐνετείλατο πρὸς ὑμ[ᾶς]
ὁ Θεός.
21 Καὶ τὴν σκηνὴν [δὲ]
καὶ πάντα τὰ σκεύη τ[ῆς]
λειτουργίας τῷ αἵματ[ι]
ὁμοίως [1] ἐῤῥάντισε.
22 Καὶ σχεδὸν ἐν α[ἵ-]
ματι πάντα καθαρίζ[ε-]
ται κατὰ τὸν νόμο[ν,]
καὶ χωρὶς αἱματεκχ[υ-]
σίας οὐ [8] γίνεται ἄφ[ε-]
σις.
23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μ[ὲν]
ὑποδείγματα τῶν [ἐν]
τοῖς οὐρανοῖς, τούτο[ις]
καθαρίζεσθαι· αὐτὰ [δὲ]
τὰ ἐπουράνια κρείττ[o-]
σι θυσίαις παρὰ τα[ύ-]
τας.
24 Οὐ γὰρ εἰς χειρ[o-]
ποίητα ἅγια [11] εἰ[ς-]
ῆλθεν ὁ Χριστὸς, ἀ[ν-]
τίτυπα [12] τῶν ἀληθ[ι-]
νῶν, [14] ἀλλ' εἰς αὐτ[ὸν]
τὸν οὐρανὸν, νῦν [15] ἐ[μ-]
φανισθῆναι [16] τῷ προ[σ-]
ώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπ[ὲρ]
ἡμῶν·
25 Οὐδ' ἵνα πολλάκ[ις]
προςφέρῃ ἑαυτὸν, ὥ[ς-]
περ ὁ ἀρχιερεὺς εἰςέ[ρ-]
χεται εἰς τὰ ἅγια κα[τ']
ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀ[λ-]
λοτρίῳ·
26 (Ἐπεὶ ἔδει αὐτ[ὸν]
πολλάκις [19] παθεῖν ἀ[πὸ]
καταβολῆς κόσμυ·) ν[υνὶ]
δὲ ἅπαξ ἐπὶ [20] συντ[ε-]
λείᾳ τῶν αἰώνων, [εἰς]
ἀθέτησιν †† ἁμαρτία[ς]

A. D. 63.

* βιβλίον, χ πάντα-n. alii conj. βιβλίον, πάντα.
1 ῥαντίζω.
2 κοινόω.
† δι' ἁγνεύματος-n.
‡ ἁγίου n.
3 προςφέρω.
4 ἐντέλλω.
§ ἡμῶν-h.
5 ζάω.
6 ch. 11. 35. Lu. 21. 28. 1 Co. 1. 30. Ep. 1. 7, 14. Col. 1. 14.
7 εἰμί.
8 γίνομαι.
9 λαμβάνω.
10 καλέω.
11 εἰςέρχομαι
12 1 Pe. 3. 21.
‖ διαθέμενος ;-n.
13 διατίθημι.
14 s. ἁγίων.
15 s. εἰς τὸ, v. ὥςτε.
16 ἐμφανίζω, ch. 11. 14. Mat. 27. 53. Jno. 14. 21. Ac. 23. 15. 24. 1.
17 ἐγκαινίζω ch. 10. 20. 1 Ki. 8. 63. 2 Ch. 7. 5.
18 λαλέω.
** τὸν-f.
19 πάσχω.
20 Mat. 13. 39, 40. 24. 3. 28. 20.
†† ἁμαρτίας διὰ-n.

ς τὸ πολλῶν [11] ἀνε-
κεῖν ἁμαρτίας, ἐκ
ιτέρου χωρὶς §ἁμαρ-
ις [13] ὀφθήσεται τοῖς
τὸν ἀπεκδεχομένοις
σωτηρίαν.‖

Κεφ. ι'.

ΚΙΑΝ[14] γὰρ ἔχων ὁ
μος τῶν μελλόντων,
ἀθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν
εἰκόνα τῶν πραγμά-
ων, κατ' ἐνιαυτὸν
αῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς
οσφέρουσιν εἰς τὸ δι-
νεκὲς, οὐδέποτε ** δύ-
ται τοὺς προσερχομέ-
ους [19] τελειῶσαι.
2 Ἐπεὶ οὐκ †† ἂν [21] ἐ-
αύσαντο προσφερόμε-
αι; διὰ τὸ μηδεμίαν
χειν ἔτι συνείδησιν
μαρτιῶν τοὺς λατρεύ-
ντας, ἅπαξ §§ [23] κεκα-

6 s. μόνον.
7 προσφέρω.
9 s. εἰς θυσίαν
10 γράφω.
11 ἀναφέρω.
12 s. ἕνεκα.
§ αἵματος-n.
13 ὅπτομαι.
‖ διὰ πίστε-
ως-f.
14 ch. 8. 5.
15 Ro. 1. 23.
16 εἴρω.
17 nom. pro
voc. At.
18 ἵστημι. [n.
** δύνανται-
19 τελειόω.
20 ἁγιάζω.
†† κἂν ἐπαύ-
σαντο-n.al.
conj. ἐπαύ-
σαντο ἄν.
21 παύω.
22 εἰμί. [n.
‡‡ ἀρχιερεὺς-
§§ κεκαθαρ-
μένους ;-a.
23 καθαίρω.

σου.
8 Ἀνώτερον λέγω
Ὅτι θυσίαν καὶ πρ
φορὰν καὶ ὁλοκαυτώ
τα καὶ περὶ ἁμαρτ
οὐκ [22] ἠθέλησας, ο
εὐδόκησας· (αἵτι
κατὰ [d] τὸν | νο
προσφέρονται·)
9 Τότε [16] εἴρηκεν·
ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ
Θεὸς,‖ τὸ θέλημά
Ἀναιρεῖ τὸ πρῶ
ἵνα τὸ δεύτερον [18]
ση.
10 Ἐν ᾧ θελήματι
γιασμένοι [22] ἐσμὲ
διὰ τῆς προσφορᾶς
§σώματος [b] τοῦ | Ἰ
Χριστοῦ ἐφάπαξ.
11 Καὶ πᾶς μὲν
ρεὺς [18] ἕστηκε καθ'
ραν λειτουργῶν
τὰς αὐτὰς πολ
προσφέρων θυσία

14 [a] Μιᾷ γὰρ προςφο-
ρᾷ [1] τετελείωκεν εἰς τὸ
διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζο-
μένους.
15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν
καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγι-
ον· μετὰ γὰρ τὸ ‡[3] προ-
ειρηκέναι·
16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν
[5] διαθήσομαι πρὸς αὐ-
τοὺς μετὰ τὰς ἡμέ-
ρας ἐκείνας, λέγει Κύ-
ριος, [7] διδοὺς νόμους
μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν
αὐτῶν ἐπιγράψω αὐ-
τούς·
17 § Καὶ τῶν ἁμαρτι-
ῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνο-
μιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνη-
σθῶ[8] ἔτι.
18 Ὅπου δὲ ἄφεσις
τούτων, οὐκ ἔτι προς-
φορὰ περὶ ἁμαρτίας.
19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελ-
φοὶ, παῤῥησίαν εἰς τὴν
εἴςοδον τῶν ἁγίων ἐν
τῷ αἵματι Ἰησοῦ,
20 Ἣν [12] ἐνεκαίνισεν
ἡμῖν ὁδὸν [13] πρόςφατον
καὶ [15] ζῶσαν, διὰ τοῦ
καταπετάσματος, τοῦτ'
ἔστι τῆς σαρκὸς αὐ-
τοῦ·
21 Καὶ [17] ἱερέα μέ-
γαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ
Θεοῦ·
22 Προςερχώμεθα [19]
μετὰ ἀληθινῆς καρδίας
ἐν πληροφορίᾳ πίςεως,
[21] ἐῤῥαντισμένοι τὰς
καρδίας ἀπὸ συνειδή-
σεως πονηρᾶς·
23 Καὶ [23] λελουμένοι
τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ,
κατέχωμεν τὴν
γίαν τῆς ἐλπίδο
νῆ· (πιστὸς γὰρ
αγγειλάμενος.)
24 Καὶ † κατα
ἀλλήλους εἰς [4]
σμὸν ἀγάπης
λῶν ἔργων·
25 Μὴ ἐγκατα
τες τὴν ἐπισυν
ἑαυτῶν, καθὼς
σὶν, ἀλλὰ παρα
τες·[6] καὶ
μᾶλλον ὅσῳ
ἐγγίζουσαν τὴ
ραν.
26 Ἑκουσίως
μαρτανόντων ἡ
τὰ τὸ [9] λαβε
ἐπίγνωσιν τῆς
ας, ἐκ ἔτι περὶ
ῶν ἀπολείπεται
27 Φοβερὰ [10]
ἐκδοχὴ κρίσε
πυρὸς ζῆλος,
μέλλοντος τὸς
τίους.
28 Ἀθετήσας [11]
μον Μωσέως,
οἰκτιρμῶν ἐπὶ
ἢ τρισὶ μάρτυσ
θνήσκει·
29 Πόσῳ (δ
χείρονος [14] ἀξ
ται τιμωρίας ὁ
ὂν τοῦ Θεοῦ
πατήσας, καὶ τ
τῆς διαθήκης
[18] ἡγησάμενος,
[20] ἡγιάσθη, ☧ τ
μα τῆς χάριτ
βρίσας;
30 Οἴδαμεν [22]
εἰπόντα· Ἐμ
σις, ἐγὼ [24]

A. D. 63.

[a] Μία γὰρ προςφορά-π.
1 τελειόω.
2 ἐπαγγέλλω.
3 προερέω.
† conj. κατακονῶμεν.
‡ εἰρηκέναι-h
4 Ac. 15. 39.
5 διατίθημι.
6 s. ἑαυτούς.
7 δίδωμι.
§ ὕςερον λέγει-f.
8 μιμνήσκομαι.
9 λαμβάνω.
10 ver. 31. ch. 12. 21. Ps. 111. 9.
11 Mar. 7. 9. Lu. 7. 30. 10. 16. Jno. 12. 48.
12 ἐγκαινίζω ch. 9. 18.
13 Nu. 6. 3.
14 ἀξιόω.
15 ζάω.
16 Mat. 5. 13. 7. 6.
17 s. ἔχοντες ex. v. 19.
18 ἡγέομαι.
19 προςέρχομαι.
20 ἁγιάζω.
21 ῥαντίζω, ch. 9. 13, 19, 21. Le. 6. 27.
22 εἴδω.
23 λούω.
24 ἀνταποδίδωμι, De. 32. 35. Lu. 14. 14. Ro. 12. 19. 1 Th. 3. 9. 2 Th. 1. 6.

[redacted]

σω, ^c^λέγει Κύριος. |
Καὶ πάλιν· Κύριος κρι-
νεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.
31 Φοβερὸν τὸ ^1^ ἐμπε-
σεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ
ζῶντος.
32 Ἀναμιμνήσκεσθε
δὲ τὰς πρότερον ἡμέ-
ρας, ἐν αἷς ^4^ φωτισθέν-
τες, πολλὴν ἄθλησιν
^5^ ὑπεμείνατε παθημά-
των·
33 Τοῦτο μὲν, ὀνειδι-
σμοῖς τε καὶ θλίψεσι
θεατριζόμενοι· τοῦτο
δὲ, κοινωνοὶ τῶν ὕτως
ἀναστρεφομένων ^8^ γε-
νηθέντες.
34 Καὶ γὰρ τοῖς † δε-
σμοῖς μου ^9^ συνεπαθή-
σατε, καὶ τὴν ἁρπα-
γὴν τῶν ὑπαρχόντων
ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσ-
εδέξασθε,[11] γινώσκον-
τες ἔχειν ^b^ ἐν | ‖ ἑαυ-
τοῖς κρείττονα ὕπαρξιν
^d^ ἐν οὐρανοῖς,| καὶ μέ-
νουσαν.
35 Μὴ ** ἀποβάλητε
οὖν τὴν παῤῥησίαν
ὑμῶν, ἥτις ἔχει μι-
σθαποδοσίαν μεγά-
λην.
36 Ὑπομονῆς[15] γὰρ
ἔχετε χρείαν· ἵνα τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιή-
σαντες, ^17^ κομίσησθε
τὴν ἐπαγγελίαν.
37 Ἔτι γὰρ μικρὸν
ὅσον ὅσον, ^21^ ὁ ἐρχό-
μενος ἥξει, καὶ οὐ χρο-
νιεῖ.
38 Ὁ δὲ δίκαιος ‡‡ ἐκ
πίστεως ^25^ ζήσεται· καὶ
ἐὰν ^27^ ὑποστείληται,[29]

A. D. 63.

1 ἐμπίπτω.
2 εἰμί.
3 s. τέκνα.
4 φωτίζω.
5 ὑπομένω.
* ὑποστάσις πραγμάτων.-π.
6 c. 1. 3; 3. 14.
7 2 Ti. 3. 16.
8 γίνομαι.
† δεσμίοις συν.-α.
9 συμπαθέω.
10 μαρτυρέω, Lu. 4. 22.
11 προσδέχομαι.
12 καταρτίζω ch. 10. 5.
13 ch. 1. 2.
‡ ἐκ μὴ-π.
§ τὸ βλεπόμενον-ἰ.
‖ al. ἑαυτὸς.
14 προσφέρω.
** ἀπολύητε-π.
15 Ro. 2. 7.
16 ἀποθνήσκω.
†† λαλεῖ.-λ.
17 κομίζω.
18 μετατίθημι, ch. 7. 12.
20 s. ἕνεκα.
21 Mat. 11. 3. Lu. 7. 19.
22 εἴδω.
23 ch. 7. 12.
24 εὐαρεστέω, ch. 13. 16.
‡‡ μυ ἐκ πίστεως, alii ἐκ πίστεώς μυ-π.
25 ζάω.
26 ch. 4. 16.
27 s. τὶς.
28 cf. v. 26. ch. 2. 2.
29 ὑποστέλλω.

οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μυ
ἐν αὐτῷ.
39 Ἡμεῖς δὲ οὐκ ^2^ ἐ-
σμὲν ^3^ ὑποστολῆς εἰς
ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστε-
ως εἰς περιποίησιν ψυ-
χῆς.

Κεφ. ια΄.

1 ΕΣΤΙ δὲ πίστις, ἐλ-
πιζομένων ^*6^ ὑπόστασις,
πραγμάτων ^7^ ἔλεγχος
οὐ βλεπομένων.
2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρ-
τυρήθησαν[10] οἱ πρε-
σβύτεροι.
3 Πίστει νοοῦμεν ^12^κα-
τηρτίσθαι τὺς ^13^αἰῶνας
ῥήματι Θεῦ, εἰς τὸ ‡ μὴ
ἐκ φαινομένων § τὰ βλε-
πόμενα ^8^ γεγονέναι.
4 Πίστει πλείονα θυ-
σίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν
^14^ προσήνεγκε τῷ Θεῷ,
δι' ἧς ^10^ ἐμαρτυρήθη
^2^εἶναι δίκαιος, μαρτυ-
ρῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις
αὐτοῦ τοῦ Θεῦ· καὶ δι'
αὐτῆς ^16^ ἀποθανὼν ἔτι
†† λαλεῖται.
5 Πίστει Ἐνὼχ ^18^μετε-
τέθη ^20^ τῦ μὴ ^22^ ἰδεῖν
θάνατον· καὶ ὐχ εὑρίσκε-
το, διότι ^18^ μετέθηκεν
αὐτὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ
τῆς ^23^μεταθέσεως ^d^ αὐ-
τῦ ^10^μεμαρτύρηται εὐ-
ηρεστηκέναι[24] τῷ Θεῷ.
6 Χωρὶς δὲ πίστεως ἀ-
δύνατον ^24^εὐαρεστῆσαι·
πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν
^26^ προσερχόμενον τῷ
Θεῷ, ὅτι ^2^ἐστὶ, καὶ τοῖς
ἐκζητοῦσιν αὐτὸν ^28^μι-
σθαποδότης ^8^ γίνεται.

Πίστει ¹χρηματι-
θεὶς *Νῶε περὶ τῶν
μηδέπω βλεπομένων,
³εὐλαβηθεὶς ⁴κατε-
σκεύασε κιβωτὸν εἰς
σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐ-
τοῦ· δι' ἧς ⁵κατέκρι-
νε τὸν κόσμον, καὶ τῆς
κατὰ πίστιν δικαιοσύ-
νης ⁷ἐγένετο κληρονό-
μος.
8 Πίστει ‡ καλούμενος
'Αβραὰμ ⁹ὑπήκουσεν
¹¹ἐξελθεῖν ¹² εἰς τὸν
τόπον ὃν ¹³ἤμελλε
λαμβάνειν εἰς κληρο-
νομίαν· καὶ ¹²ἐξῆλθε,
μὴ ¹⁴ἐπιστάμενος ποῦ
ἔρχεται.
9 Πίστει ¹⁷παρῴκη-
σεν εἰς τὴν γῆν τῆς
ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλο-
τρίαν, ἐν σκηναῖς κατ-
οικήσας μετὰ 'Ισαὰκ ✠
'Ιακὼβ τῶν συγκληρο-
νόμων τῆς ἐπαγγελίας
τῆς αὐτῆς·
10 'Εξεδέχετο ¹⁹ γὰρ
τὴν τοὺς θεμελίους
ἔχουσαν πόλιν, ἧς τε-
χνίτης²³ καὶ δημιουρ-
γὸς ὁ Θεός.
11 Πίστει καὶ § αὐτὴ
Σάῤῥα ‖ δύναμιν εἰς
καταβολὴν σπέρματος
²⁵ἔλαβε, ** καὶ παρὰ
καιρὸν †† ἡλικίας ²⁶ἔ-
τεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγή-
σατο³¹ τὸν ἐπαγγειλά-
μενον.
12 Διὸ ✠ ἀφ' ἑνὸς ³⁰ἐ-
γεννήθησαν, ✠ ταῦτα
³¹νενεκρωμένου, καθὼς
τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
τῷ πλήθει, καὶ ‡‡ ὡσεὶ
ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος
τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρί-
θμητος.
13 Κατὰ πίστιν ἀπέ-
θανον ² οὗτοι πάντες,
μὴ ¹²⁵ λαβόντες τὰς
ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόῤ-
ῥωθεν αὐτὰς ⁶ ἰδόντες,
ᵇ καὶ ⁸ πεισθέντες, | καὶ
ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμο-
λογήσαντες ὅτι ξένοι
✠ παρεπίδημοί ¹⁰ εἰσιν
ἐπὶ τῆς γῆς.
14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέ-
γοντες, ἐμφανίζουσιν
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦ-
σι.
15 Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης
¹⁵ ἐμνημόνευον, ἀφ' ἧς
¹² ἐξῆλθον, ¹⁶ εἶχον ἂν
καιρὸν ἀνακάμψαι.
16 Νυνὶ δὲ κρείττονος
¹⁸ ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν,
ἐπουρανίου· διὸ οὐκ ἐπ-
αισχύνεται αὐτοὺς ὁ
Θεὸς, Θεὸς ἐπικαλεῖ-
σθαι αὐτῶν· ²⁰ ἡτοί-
μασε γὰρ αὐτοῖς πό-
λιν.
17 Πίστει ²¹ προσενή-
νοχεν 'Αβραὰμ τὸν
'Ισαὰκ ²² πειραζόμενος,
καὶ τὸν μονογενῆ
²¹ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπ-
αγγελίας ²⁴ ἀναδεξά-
μενος·
18 Πρὸς ὃν ²⁸ ἐλαλή-
θη· "Οτι ἐν 'Ισαὰκ
²⁹κληθήσεταί σοι σπέρ-
μα·
19 Λογισάμενος ὅτι ✠
ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυ-
νατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐ-
τὸν καὶ ἐν ³²παραβολῇ
³³ἐκομίσατο.

1 χρηματίζω.
* Νῶε, περὶ τ. μ. βλεπομέ-
νων εὐλα-
βηθεὶς, -n.
2 ἀποθνήσκω.
3 εὐλαβέομαι.
4 κατασκευά-
ζω.
5 κατακρίνω.
† κομισάμε-
6 εἴδω. [νοι-n.
7 γίνομαι.
8 πείθω.
‡ b-f.
9 ὑπακούω.
10 εἰμί. [τὸ.
11 s. ὥστε, v. εἰς
12 ἐξέρχομαι.
13 μέλλω.
14 ἐπίσταμαι.
15 μνημονεύω.
16 ἔχω.
17 παροικέω.
18 1 Ti. 3. 1.
19 ἐκδέχομαι.
20 ἑτοιμάζω.
21 προσφέρω.
22 ch. 4. 15.
23 Ac. 19. 24, 38
§ αὐτῇ Σάῤ-
ῥᾳ n.
‖ ἡ στεῖρα, s.
στεῖρα οὖσα-f
24 ἀναδέχο-
μαι.
25 λαμβάνω.
** εἰς τὸ τε-
κνῶσαι-f.
†† ἡλικίας,
ἐπεὶ-l.
26 τίκτω.
27 ἡγέομαι.
28 λαλέω.
29 καλέω.
30 γεννάω.
31 νεκρόω.
32 ch. 9. 9.
‡‡ ὡς ἡ ἄμ-
μος-a.
33 κομίζω.

[redacted]

20 Πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τοῦ Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ.

21 Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον [1] τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

22 Πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ [11] ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωσῆς γεννηθεὶς[13] [14] ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον· ϗ οὐκ [15] ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.

24 *Πίστει Μωσῆς μέγας [19] γενόμενος [20] ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ·

25 Μᾶλλον [21] ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον[22] ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν·

26 Μείζονα πλοῦτον [23] ἡγησάμενος τῶν †ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

27 Πίστει [30] κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ [15] φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς §ὁρῶν [33] ἐκαρτέρησε.

28 Πίστει [1] πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων [2] τὰ πρωτότοκα,[3] θίγῃ αὐτῶν.

29 Πίστει [4] διέβησαν τὴν [5] ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· [6] ἧς πεῖραν [8] λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι [9] κατεπόθησαν.

30 Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχὼ [10] ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

31 Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ [12] συναπώλετο τοῖς [16] ἀπειθήσασι, δεξαμένη[17] τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; [18] ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν, καὶ Ἰεφθάε, Δαβίδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν·

33 Οἳ διὰ πίστεως [24] κατηγωνίσαντο βασιλείας, [25] εἰργάσαντο δικαιοσύνην, [26] ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν[27] στόματα λεόντων

34 Ἔσβεσαν[28] δύναμιν πυρὸς, [29] ἔφυγον ‡στόματα μαχαίρας, [31] ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, [19] ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς [32] ἔκλιναν ἀλλοτρίων·

35 Ἔλαβον[8] γυναῖκε[s] ἐξ ἀναστάσεως τοὺς

A. D. 63.

1 ποιέω.
2 s. ἄγγελος.
3 s. γέννήματα.
4 διαβαίνω.
5 Ac. 7. 36. Ex. 15. 4.
6 s. γῆς.
7 s. μέρος.
8 λαμβάνω.
9 καταπίνω.
10 πίπτω.
11 ἐντέλλω.
12 συναπόλλυμι, Nu. 16. 26.
13 γεννάω.
14 κρύπτω.
15 φοβέω.
16 ch. 3. 18. Jno. 3. 36. Ro. 11. 30. 1 Pe. 2. 7.
17 δέχομαι.
18 ἐπιλείπω.
* Vide App.
19 γίνομαι.
20 ἀρνέομαι.
21 αἱρέω.
22 Mat. 13. 21. Mar. 4. 17. 2 Co. 4. 18.
23 ἡγέομαι.
† Αἰγύπτῳ-l. alii ἐν Αἰγύπτου.
24 καταγωνίζομαι.
25 ἐργάζομαι.
26 ἐπιτυγχάνω.
27 φράσσω.
28 σβέννυμι.
29 φεύγω.
‡ στόμα-n.
30 καταλείπω
31 ἐνδυναμόω
32 κλίνω.
§ ὁρῶντα-n.
33 καρτερέω, Ecclus. 2. 2.

κρούς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ
[1] ἐτυμπανίσθησαν, οὐ
[2] προσδεξάμενοι τὴν ἀ-
πολύτρωσιν, ἵνα κρείτ-
τονος ἀναστάσεως τύ-
χωσιν.
36 Ἕτεροι δὲ [5] ἐμπαι-
γμῶν καὶ μαστίγων πεῖ-
ραν [6] ἔλαβον, ἔτι δὲ
δεσμῶν καὶ φυλακῆς.
37 Ἐλιθάσθησαν,[7] [8] ἐ-
πρίσθησαν,| [10] ἐπειρά-
σθησαν,| † ἐν φόνῳ μα-
χαίρας [11] ἀπέθανον· πε-
ριῆλθον[13] ἐν [15] μηλω-
ταῖς, ἐν αἰγείοις δέρ-
μασιν· ὑστερούμενοι,[17]
θλιβόμενοι, κακουχού-
μενοι·
38 Ὧν οὐκ [19] ἦν ἄξιος
ὁ κόσμος· ἐν ἐρημίαις
πλανώμενοι καὶ ὄρεσι
καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς
[20] ὀπαῖς τῆς γῆς.
39 Καὶ οὗτοι πάντες,
μαρτυρηθέντες διὰ τῆς
πίστεως, οὐκ [21] ἐκομί-
σαντο τὴν ἐπαγγελίαν·
40 Τοῦ Θεοῦ περὶ
ἡμῶν κρεῖττόν τι προ-
βλεψαμένου, ἵνα μὴ
χωρὶς ἡμῶν [22] τελειω-
θῶσι.

Κεφ. ιβ'.

ΤΟΙΓΑΡΟΥΝ καὶ
ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχον-
τες περικείμενον ἡμῖν
νέφος [23] μαρτύρων, ‖ ὄγ-
κον [25] ἀποθέμενοι πάν-
τα, καὶ τὴν [26] εὐπερί-
στατον ἁμαρτίαν, δι'
ὑπομονῆς τρέχωμεν
τὸν προκείμενον ἡμῖν
ἀγῶνα·
2 Ἀφορῶντες εἰς τὸν
τῆς πίστεως [2] ἀρχη-
γὸν καὶ τελειωτὴν Ἰη-
σοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προ-
κειμένης αὐτῷ χαρᾶς,
[4] ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰ-
σχύνης καταφρονήσας,
ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρό-
νου τοῦ Θεοῦ * [8] ἐκάθι-
σεν.
3 Ἀναλογίσασθε γὰρ
τὸν τοιαύτην [4] ὑπομε-
μενηκότα ὑπὸ τῶν
ἁμαρτωλῶν εἰς αὐ-
τὸν [12] ἀντιλογίαν, ἵνα
μὴ ‡ [14] κάμητε, ταῖς
ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμε-
νοι.
4 Οὔπω μέχρις αἵμα-
τος [16] ἀντικατέστητε
πρὸς τὴν ἁμαρτίαν
ἀνταγωνιζόμενοι·
5 Καὶ [18] ἐκλέλησθε τῆς
παρακλήσεως, ἥτις ὑ-
μῖν ὡς υἱοῖς διαλέγε-
ται· [27] Υἱέ μου, μὴ ὀλι-
γώρει παιδείας Κυρίου,
μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ
ἐλεγχόμενος.
6 Ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύ-
ριος, παιδεύει· μαστιγοῖ
δὲ πάντα υἱὸν ὃν παρα-
δέχεται.
7 § Εἰ παιδείαν ὑπομέ-
νετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν
προσφέρεται ὁ Θεός·
τίς γάρ [19] ἐστιν υἱὸς ὃν
οὐ παιδεύει πατήρ;
8 Εἰ δὲ χωρίς [19] ἐστε
παιδείας, ἧς μέτοχοι
[24] γεγόνασι πάντες, ἄρα
νόθοι [19] ἐστὲ καὶ οὐχ
υἱοί.
9 ** Εἶτα τοὺς μὲν
τῆς σαρκὸς ἡμῶν πα-

A. D. 63.

1 τυμπανίζω.
2 ch. 2. 10.
3 προσδέχομαι.
4 ὑπομένω.
5 Eze. 22. 4.
6 λαμβάνω.
7 λιθάζω.
* κεκάθικεν.-α.
8 καθίζω.
9 πρίζω.
10 πειράζω.
† conj. ἐπυράσθησαν, s. ἐπυρώσθησαν, s. ἐπρήσθησαν s. ἐπηρώθησαν, &c.
11 ἀποθνήσκω.
12 c. 6. 16; 7. 7.
13 περιέρχομαι.
‡ κάμητε ταῖς ψ. ὑμῶν,-π.
14 κάμνω.
15 1 Ki. 19. 19.
16 ἀντικαθίστημι, Jos. 5. 7.
17 s. ὑπαρχόντων.
18 ἐκλανθάνομαι.
19 εἰμί.
20 Ja. 3. 11.
21 κομίζω, ch. 10. 36.
22 c. 2. 10; 5. 9.
§ Εἰς-π.
23 Ac. 6. 13. 1 Th. 2. 10. Re. 2. 13.
‖ con. ὄκνον.
24 γίνομαι.
25 ἀποτίθημι.
26 cf. Eze. 26. 8. 2 Mac. 4. 16.
** Εἰ δὲ-π.
27 Pr. 3. 11, 12.

ʼεν παιδευ-
τρεπόμεθα·
ᾶλλον ὑπο-
[1] τῷ πατρὶ
άτων, καὶ

γὰρ πρὸς
ρας, κατὰ
τοῖς, ἐπαί-
ἐ, ἐπὶ τὸ
ς τὸ μετα-
ἀγιότητος

ὲ παιδεία
παρὸν οὐ
ῖς [13] εἶναι,
ὕστερον δὲ
νικὸν τοῖς
[14] γεγυμνα-
ἀποδίδωσι

ς παρειμέ-
ὶ τὰ [19]πα-
νόνατα ἀν-

ιὰς ὀρθὰς
οῖς ποσὶν
τὸ [20] χω-
τῇ, [21] ἰαθῇ

[22] διώκετε
, καὶ τὸν
οὐ χωρὶς
εται τὸν

ποῦντες [27]
ρῶν ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ·
[30] πικρίας
‖[31] ἐνοχλῇ.
ης [33] μιαν-

πόρνος,[34]
ὡς Ἡσαῦ.
εως μιᾶς

[16]ἀπέδοτο τὰ πρωτοτό-
κια αὐτοῦ.
17 *Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ
μετέπειτα θέλων κλη-
ρονομῆσαι τὴν εὐλογί-
αν, [6]ἀπεδοκιμάσθη· με-
τανοίας γὰρ τόπον οὐχ
[9]εὗρε, καίπερ μετὰ δα-
κρύων ἐκζητήσας αὐ-
τήν.
18 Οὐ γὰρ [10] προσελη-
λύθατε * ψηλαφωμένῳ
ὄρει, [καὶ [12] κεκαυμέ-
νῳ πυρί, καὶ γνόφῳ,
καὶ † σκότῳ, καὶ θυέλ-
λῃ,
19 Καὶ σάλπιγγος ἤχῳ,
καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς
οἱ ἀκούσαντες [16] παρῃ-
τήσαντο μὴ [18] προστε-
θῆναι αὐτοῖς λόγον·
20 (Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ
διαστελλόμενον· Κἂν
θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους,
λιθοβοληθήσεται, b ἢ
βολίδι κατατοξευθήσε-
ται·]
21 Καί, οὕτω φοβερὸν
[13] ἦν τὸ φανταζόμενον,
Μωσῆς [24]εἶπεν· [25]Ἔκ-
φοβός εἰμι καὶ [26]ἔντρο-
μος·)
22 Ἀλλὰ [10] προσελη-
λύθατε Σιὼν ὄρει, καὶ
πόλει Θεοῦ [5] ζῶντος,
Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ,
χ § μυριάσιν ἀγγέλων,
23 Πανηγύρει καὶ ἐκ-
κλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν
οὐρανοῖς [32]ἀπογεγραμ-
μένων, καὶ κριτῇ Θεῷ
πάντων, καὶ πνεύμασι
δικαίων [36] τετελειωμέ-
νων,
24 Καὶ διαθήκης νέας

A. D. 63.

1 ἔχω.
2 ἐντρέπω.
3 s. αὐτούς.
4 ὑποτάσσω.
5 ζάω.
6 ἀποδοκι-
μάζω.
7 παιδεύω.
8 μεταλαμ-
βάνω.
9 εὑρίσκω.
10 προσέρχο-
μαι. [οὐ.-f.
* conj. μὴ s.
11 s. πράγμα.
12 καίω.
† ζόφῳ,-h.
13 εἰμί.
14 γυμνάζω.
15 ἀποδίδωμι
16 παραιτέω.
17 Is. 35. 3.
18 προστίθημι
19 παραλύω.
20 s. μέρος.
21 ἰάομαι.
22 ἐκτρέπω.
23 Ro. 9. 30.
24 cf. Ex. 19. 16.
25 ἅπτομαι.
26 Mar. 9. 6.
27 1 Pe. 5. 2.
28 Ac. 7. 32.
29 ch. 4. 1.
‡ ῥίζα, πι-
κρίας-n.
30 Ac. 8. 23.
‖ ἐν χολῇ,-n
31 Da. 6. 2.
§ μυριάσιν,
ἀγγέλων
πανηγύρει·
καὶ-a.
32 ἀπογράφω
33 μιαίνω.
** πόρνος ἢ
βέβηλος,
ὡς-n.
34 s. ἤ.
35 1 Ti. 1. 9.
36 τελειόω.

μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵ-
ματι ῥαντισμοῦ *κρείτ-
τονα λαλοῦντι παρὰ
†τὸν Ἄβελ.
25 Βλέπετε μὴ [1]παραι-
τήσησθε τὸν λαλοῦντα.
Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ [4]ἔ-
φυγον, τὸν ἐπὶ ‡τῆς
γῆς [1]παραιτησάμενοι
χρηματίζοντα, πολλῷ
μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν
[7]ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρε-
φόμενοι,
26 Οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν
[13]ἐσάλευσε τότε· νῦν δὲ
[34]ἐπήγγελται, λέγων·
[14]Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ §σείω
οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ
καὶ τὸν οὐρανόν.
27 Τὸ δὲ, Ἔτι ἅπαξ,
δηλοῖ τῶν [13]σαλευομέ-
νων τὴν [17]μετάθεσιν,
ὡς ‖[19]πεποιημένων, ἵνα
[28]μείνῃ τὰ μὴ σαλευό-
μενα.
28 Διὸ βασιλείαν ἀσά-
λευτον παραλαμβάνον-
τες, ἔχωμεν χάριν, δι'
ἧς **λατρεύωμεν εὐα-
ρέστως τῷ Θεῷ μετὰ
††[23]αἰδοῦς καὶ [25]εὐλα-
βείας.
29 Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡ-
μῶν πῦρ καταναλίσκον.

Κεφ. ιγ'.

Η [27]ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ
[28]μενέτω.
2 Τῆς [29]φιλοξενίας μὴ
ἐπιλανθάνεσθε· διὰ
ταύτης γὰρ [30]ἔλαθόν
[31]τινες [32]ξενίσαντες
ἀγγέλους.
3 Μιμνήσκεσθε τῶν δε-
σμίων, ὡς [33]συνδεδεμέ-
νοι· τῶν κακουχουμ[...]
ὡς καὶ αὐτοὶ ὄν[...]
σώματι.
4 Τίμιος [2] ὁ [3][...]
ἐν πᾶσι, καὶ ἡ [...]
[3]ἀμίαντος· πόρνο[...]
καὶ μοιχοὺς κρι[...]
Θεός.
5 Ἀφιλάργυρος [...]
τρόπος· [6]ἀρκού[...]
[8]τοῖς [9]παροῦσιν.[...]
τὸς γὰρ [11]εἴρηκεν[...]
μή σε [12]ἀνῶ, οὐδ'[...]
σε ἐγκαταλίπω.
6 Ὥστε θαῤῥο[...]
ἡμᾶς λέγειν· Κ[...]
ἐμοὶ βοηθὸς, καὶ [...]
βηθήσομαι[15] τί [...]
σει μοι ἄνθρωπος[...]
7 Μνημονεύετε [...]
[16]ἡγουμένων ὑμῶ[...]
τινες [18]ἐλάλησαν[...]
τὸν λόγον τοῦ [...]
ὧν [20]ἀναθεωρο[...]
τὴν [21]ἔκβασιν τῆ[...]
στροφῆς, [22]μιμεῖσθ[...]
πίστιν.
8 Ἰησοῦς Χριστὸς [...]
καὶ σήμερον ὁ [...]
καὶ εἰς τοὺς αἰῶν[...]
9 Διδαχαῖς ποικ[...]
καὶ ξέναις μὴ ‡‡[24][...]
φέρεσθε· καλὸν [...]
χάριτι βεβαιο[...]
τὴν καρδίαν, οὐ β[...]
σιν, ἐν οἷς οὐκ [...]
λήθησαν οἱ περι[...]
σαντες.
10 Ἔχομεν θυσι[...]
ριον, ἐξ οὗ φαγεῖ[...]
ἔχουσιν ἐξουσί[...]
τῇ σκηνῇ λατρε[...]
11 Ὧν γὰρ εἰσ[...]
ζώων τὸ αἷμ[...]
ἁμαρτίας §§εἰ[...]

A. D. 63.

* κρεῖττον-a.
† τὸ-i. alii conj. τὸ τ8.
1 παραιτέω.
2 Ac. 5. 34.
3 s. ἔστι, v. ἔστω
4 φεύγω.
‡ γὰρ-i.
5 1 Ti. 3. 3.
6 Lu. 3. 14.
7 s. χρηματίζοντα.
8 s. ἔστε.
9 πάρειμι.
10 s. χρήμα-
11 εἴρω. [σι.
12 ἀνίημι.
13 σαλεύω.
14 Hag. 2. 7.
§ σείσω-i.
15 φοβέω.
16 Lu. 22. 26.
17 ch. 7. 12.
18 λαλέω.
‖ conj. πεπονημένων.
19 ποιέω.
20 Ac. 17. 23.
21 1 Co. 10. 13.
22 μιμέομαι.
** λατρεύομεν-i.
†† εὐλαβείας καὶ δέους-i.
23 1 Ti. 2. 9.
‡‡ παραφέρεσθε-a.
24 Mar. 6. 55. 2 Co. 4. 10.
25 ch. 5. 7.
26 ὠφελέω.
27 Ro. 12. 10.
28 μένω.
29 Ro. 12. 13.
30 λανθάνω.
31 s. ἑαυτὸς.
32 ξενίζω, Ac. 10. 6.
§§ al. transp.
33 συνδέω[λω
34 ἐπαγγέλ-

ς. ... τῆς [4]παρ-
ὸ καὶ Ἰησοῦς,
γιάσῃ διὰ τοῦ
ιματος τὸν λα-
τῆς * πύλης

ον ἐξερχώμεθα
τὸν ἔξω τῆς
λῆς, τὸν ὀνει-
ὐτοῦ φέρον-

ο ἔχομεν ὧδε
πόλιν, ἀλλὰ
υσαν ἐπιζη-

οῦ οὖν ἀνα-
υσίαν αἰνέ-
ταντὸς τῷ
τι, [8]καρπὸν
ολογούντων
αὐτοῦ.
ποιΐας καὶ
κῆ ἐπιλαν-
ύταις γὰρ
εὐαρεστ...

1 ch. 10. 33.
1 Pe. 1. 17.
2 Pe. 2. 18.
2 Re. 20. 9.
Ju. 7. 9. 10.
3 ἁγιάζω.
4 ἀποκαθί-
στημι.
Mar. 3. 5.
8. 25.
5 πάσχω.
* πόλεως s.
παρεμβο-
λῆς-n.
6 ἀνάγω.
† γῆς-n.
7 μένω.
8 Mat. 21. 16.
9 Hos. 14. 3.
‡ al. καὶ λό-
γῳ-f.
10 Ac. 2. 42.
11 Ro. 12. 1.
Ph. 2. 17.
4. 18.
1 Pe. 2. 5.
§ εὐαρεστεῖ-
ται-n.
12 ch. 11. 5,6.
13 s. ῥημά-
των.

... ἐν πᾶσι
καλῶς θέλοντες [1]ἀνα-
στρέφεσθαι.
19 Περισσοτέρως δὲ
παρακαλῶ τοῦτο ποιῆ-
σαι, ἵνα τάχιον [4]ἀπο-
κατασταθῶ ὑμῖν.
20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰ-
ρήνης, ὁ [6]ἀναγαγὼν ἐκ
† νεκρῶν τὸν ποιμένα
τῶν προβάτων τὸν μέ-
γαν ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν,
21 Καταρτίσαι [8] ὑμᾶς
ἐν παντὶ ᶜ ἔργῳ [1] ἀγα-
θῷ, ‡ εἰς τὸ ποιῆσαι
τὸ θέλημα αὐτοῦ· ποι-
ῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρε-
στον ἐνώπιον αὐτοῦ,
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας ᶜ τῶν αἰώνων. |
Ἀμήν.
22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ἀνέχεσθε...

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

Κεφ. α΄.
ΙΑΚΩΒΟΣ Θεοῦ καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυ-
λαῖς ταῖς [3]ἐν τῇ [4]δια-
σπορᾷ, [5]χαίρειν.
2 Πᾶσαν χαρὰν [7]ἡγή-
σασθε, ἀδελφοί μου,
ὅταν [8]πειρασμοῖς [9]πε-
ριπέσητε ποικίλοις·
3 Γινώσκοντες [11]ὅτι
τὸ [13]δοκίμιον ὑμῶν
τῆς πίστεως κατεργά-
ζεται ὑπομονήν·
4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔρ-
γον τέλειον ἐχέτω, ἵνα
[15]ἦτε τέλειοι καὶ ὁλό-
κληροι,[17] ἐν μηδενὶ
λειπόμενοι.
5 Εἰ δέ τις ὑμῶν
[19]λείπεται σοφίας, αἰ-
τείτω παρὰ τοῦ [21]δι-
δόντος Θεοῦ πᾶσιν
ἁπλῶς, καὶ μὴ ὀνειδί-
ζοντος· καὶ [21]δοθήσε-
ται αὐτῷ.
6 Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει,
[23]μηδὲν διακρινόμενος·
ὁ γὰρ [26]διακρινόμενος
[27]ἔοικε κλύδωνι θαλάσ-
σης ἀνεμιζομένῳ καὶ
ῥιπιζομένῳ.
7 Μὴ γὰρ [29]οἰέσθω ὁ
ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι
[25]λήψεταί τι παρὰ τοῦ
Κυρίου.
8 Ἀνὴρ [1]δίψυχος, [2]ἀ-
κατάστατος ἐν πάσαις
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.
9 Καυχάσθω [6] δὲ ὁ
ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν
τῷ ὕψει αὐτοῦ·
10 Ὁ δὲ πλούσιος, ἐν
τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ·
ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου
[10]παρελεύσεται.
11 Ἀνέτειλε [12] γὰρ ὁ
ἥλιος σὺν τῷ [14]καύσω-
νι, καὶ [16]ἐξήρανε τὸν
χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ [18]ἐξέπεσε, καὶ
ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσ-
ώπου αὐτοῦ [20]ἀπώλε-
το· οὕτω καὶ ὁ πλού-
σιος ἐν ταῖς * πορείαις
αὐτοῦ [22]μαρανθήσε-
ται.
12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς
† ὑπομένει πειρασμόν,
ὅτι δόκιμος [24]γενόμε-
νος [25]λήψεται τὸν στέ-
φανον τῆς ζωῆς, ὃν
[28]ἐπηγγείλατο ὁ Κύ-
ριος τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν.
13 Μηδεὶς [30]πειραζό-
μενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ πειράζο-
μαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπεί-
ραστός [15]ἐστι κακῶν,
πειράζει δὲ αὐτὸς οὐ-
δένα.

A. D. 61.

1 ch. 4. 8.
2 Is. 54. 11.
3 s. οὖσαις.
4 Jno. 7. 35. 1 Pe. 1. 1.
5 s. εὔχεται, v. λέγει.
6 καυχάομαι Ro. 5. 2.
7 ἡγέομαι.
8 Mat. 6. 13.
9 περιπίπτω.
10 παρέρχομαι.
11 s. τοῦτο.
12 ἀνατέλλω.
13 1 Pe. 1. 7.
14 Mat. 20.12.
15 εἰμί.
16 ξηραίνω.
17 1 Th. 5.23.
18 ἐκπίπτω.
19 v.4. c.2.15.
20 ἀπολλύω.
* πορίαις-n. conj. ἐμπορίαις.
21 δίδωμι.
22 μαραίνω.
23 s. κατά.
† ὑπομενεῖ-n
24 γίνομαι.
25 λαμβάνω.
26 Mat.21.21.
27 εἴκω.
28 ἐπαγγέλλω.
29 οἴομαι.
30 Mat. 4. 1. 16. 1.

4 *Εκαστος δὲ πει-
ίζεται, ὑπὸ τῆς ἰδί-
ἐπιθυμίας ἐξελκό-
νος καὶ [1] δελεαζόμε-
.
Εἶτα ἡ ἐπιθυμία
λλαβοῦσα τίκτει
ρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρ-
ἀποτελεσθεῖσα ἀ-
ιει θάνατον.
Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελ-
μου ἀγαπητοί.
ᾶσα [†] δόσις ἀγαθὴ,
ᾶν δώρημα τέλει-
ἄνωθέν * [9] ἐστι,
βαῖνον ἀπὸ τοῦ
ς τῶν ‡ φώτων,
οὐκ ἔνι παραλ.
ἢ τροπῆς ἀποσκί-

ληθεὶς [14] [15] ἀπε-
ἡμᾶς λόγῳ ἀλη-
εἰς τὸ § εἶναι
ἀπαρχήν τινα
οῦ κτισμάτων.
τε, ἀδελφοί μου
, [9] ἔστω πᾶς
ταχὺς εἰς τὸ
βραδὺς εἰς τὸ
, βραδὺς εἰς

γὰρ ἀνδρὸς
νην Θεοῦ οὐ
εται.
ἀποθέμενοι
παρίαν καὶ
ν [26] κακί-
τητι [28] δέ-
ἔμφυτον
δυνάμενον
ς ψυχὰς

δὲ ποιη-
ου, καὶ
κρυαταί,

A. D. 61.

1 2 Pe. 2. 14, 18.
2 Col. 2. 4.
3 συλλαμβάνω.
4 εἴκω. [νω.
5 ch. 3. 6.
Mat. 1. 1.
6 κατανοέω.
7 Phi. 4. 15.
8 ἀπέρχομαι
* ἐστι κατα-
βαῖνον-α.
9 εἰμί.
10 c. 3. 15, 17.
11 ἐπιλανθά-
νω. [πτω.
12 παρακύ-
13 παραμένω.
† alii οὕτως.
‡ conj. πνευ-
μάτων.
14 βύλομαι.
15 ἀποκυέω.
16 Eccl. 19. 18.
§ εἶναι, μή-ἰ.
‖ Ἴστε, -ι.
17 λαλέω.
18 s. ἐστι.
19 Ro. 1. 17.
2 Co. 5. 21.
2 Pe. 1. 1.
20 s. ἡμῶν.
21 Ro. 2. 9.
22 ἀποτίθημι
23 cf. ch. 2. 2.
24 Mat. 25. 36,
43.
Lu. 1. 68, 78.
25 Ro. 5. 17.
2 Co. 8. 2.
26 Ac. 8. 22.
Ro. 1. 29.
1 Co. 5. 8.
Ep. 4. 31.
Col. 3. 8.
27 cf. Ac. 10. 34.
28 δέχομαι.
29 σώζω.
30 γίνομαι.
31 Ro. 2. 13.
** νόμου, -ιι.
†† al. transp.

[9] παρ
τούς.
23 *
τῆς λ
οὐ ποι
κεν ἀν
τὸ πρό
νέσεως
πτρῳ·
24 Κα
ἑαυτὸν,
θε, καὶ ε
θετο ὁπο
25 Ὁ δ
εἰς νόμο
τῆς ἐλε
[13] παραμε
τος ‖ † οι
ἐπιλησμον
νος, ἀλλὰ
γου, οὗτος
τῇ [16] ποι
[9] ἔσται.
26 Εἴ τις
σκος § [9] εἶναι
χαλιναγωγ
σαν αὐτοῦ,
τῶν καρδία
[18] τούτου μ
θρησκεία.
27 Θρησκεία
καὶ ἀμίαντος
Θεῷ καὶ πατρ
[9] ἐστὶν, [24] ἐπ
σθαι ὀρφανοὺς
ρας ἐν τῇ θλί
τῶν, ἄσπιλον
τηρεῖν ἀπὸ τοῦ

Κεφ. β'.

ΑΔΕΛΦΟΙ μ
ἐν [31] προσωποληψ
ἔχετε τὴν πίστι
Κυρίου ἡμῶν Ἰησ
στοῦ ε τῆς δόξης.

2 'Εὰν γὰρ [1] εἰςέλθῃ
ἰς τὴν [2] συναγωγὴν
ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδα-
κτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμ-
πρᾷ, [1] εἰςέλθῃ δὲ καὶ
πτωχὸς ἐν [3] ῥυπαρᾷ
ἐσθῆτι,
3 Καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ
τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆ-
τα τὴν λαμπρὰν, καὶ
εἴπητε [b] αὐτῷ˙ | Σὺ κά-
θου [c] ὧδε | καλῶς˙ καὶ
τῷ πτωχῷ εἴπητε˙ Σὺ
[5] στῆθι ἐκεῖ, ἢ [7] κάθου
ὧδε * ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν
μου˙
4 [c] Καὶ | [c] οὐ | [8] διε-
κρίθητε ἐν ἑαυτοῖς,
καὶ [9] ἐγένεσθε κριταὶ
διαλογισμῶν ‡ πονη-
ρῶν;
5 'Ακούσατε, ἀδελφοί
μου ἀγαπητοί˙ οὐχ
ὁ Θεὸς [10] ἐξελέξατο
τοὺς πτωχοὺς τοῦ κό-
σμου [b] τούτου, | [11] πλου-
σίους ἐν πίστει, καὶ
κληρονόμους τῆς βα-
σιλείας ἧς [13] ἐπηγγεί-
λατο τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν;
6 'Υμεῖς δὲ [15] ἠτιμά-
σατε τὸν πτωχόν˙ οὐχ
οἱ πλούσιοι [17] καταδυ-
ναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ
αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς
εἰς κριτήρια;
7 Οὐκ αὐτοὶ βλαςφη-
μοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα
τὸ [19] ἐπικληθὲν ἐφ'
ὑμᾶς;
8 Εἰ μέντοι νόμον τε-
λεῖτε [21] βασιλικὸν, κα-
τὰ τὴν γραφήν˙ [23] 'Αγα-
πήσεις τὸν πλησίον
σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς
ποιεῖτε.
9 Εἰ δὲ προςωπολη-
πτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργά-
ζεσθε, [4] ἐλεγχόμενοι
ὑπὸ του νόμυ ὡς παρα-
βάται.
10 "Οςτις γὰρ ὅλον τὸν
νόμον τηρήσει, πταίσει
δὲ ἐν ἑνὶ, [5] γέγονε πάν-
των [6] ἔνοχος.
11 'Ο γὰρ εἰπών˙ Μὴ
μοιχεύσῃς, εἶπε καί˙
Μὴ φονεύσῃς. Εἰ δὲ οὐ
μοιχεύσεις, φονεύσεις
δὲ, [9] γέγονας † παραβά-
της νόμου.
12 Οὕτω λαλεῖτε, καὶ
οὕτω ποιεῖτε, ὡς
διὰ νόμου ἐλευθερί-
ας μέλλοντες κρίνε-
σθαι.
13 'Η γὰρ κρίσις [16] ἀν-
ίλεως § τῷ μὴ ποιήσαν-
τι ἔλεος˙ [b] καὶ | ‖ [19] κα-
τακαυχᾶται ἔλεος κρί-
σεως.
14 Τί τὸ [14] ὄφελος,
[16] ἀδελφοί μου, ἐὰν πί-
στιν λέγῃ τις ἔχειν,
ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύ-
ναται ἡ πίστις [18] σῶσαι
αὐτόν;
15 'Εὰν [c] δὲ | ἀδελφὸς
ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρ
χωσι, ** καὶ λειπόμε-
νοι [20] ὦσι τῆς ἐφημέρου
τροφῆς,
16 Εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς
ἐξ ὑμῶν˙ 'Υπάγετε ἐν
εἰρήνῃ, †† θερμαίνεσθε καὶ
χορτάζεσθε˙ μὴ [22] δῶτε
δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια
τοῦ σώματος, τί τὸ
ὄφελος;

A. D. 61.

1 εἰςέρχομαι.
2 Re. 2. 9; 3. 9.
3 cf. Re. 22. 11. Zec. 3. 4, 5.
4 Jno. 16. 8. 1 Ti. 5. 20. Tit. 1. 13. 2. 15.
5 ἵστημι.
6 Mat. 5. 21. Mar. 3. 29. He. 2. 15. 1 Co. 11. 27.
7 κάθημαι.
* ἐπὶ-n.
8 διακρίνω, ch. 1. 6. Jude 22.
9 γίνομαι.
† ἀποστάτης-n.
‡ πονηρῶν.-n
10 ἐκλέγομαι
11 s. γένεσθαι.
§ ἀνίλεος-i.
‖ alii κατακαυχᾷ τε alii κατακαυχάσθω δὲ.
12 ch. 3. 14. Ro. 11. 18.
13 ἐπαγγέλλω.
14 ver. 16. 1 Co. 15. 32.
15 ἀτιμάζω.
16 s. ἐστι.
17 Ac. 10. 38.
18 σώζω.
** ἢ-n.
19 ἐπικαλέω.
20 εἰμί.
†† ἐργάζεσθε-n.
21 Jno. 4. 46.
22 δίδωμι.
23 Le. 19. 18, 34.

17 Οὕτω καὶ ἡ πί-
στις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ,
νεκρά [3] ἐστι καθ' ἑαυ-
τήν.
18 Ἀλλ' [1] ἐρεῖ τις· Σὺ
πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔρ-
γα ἔχω· [2] δεῖξόν μοι
τὴν πίςιν σου [*] ἐκ τῶν
ἔργων [c] σου, | κἀγὼ δεί-
ξω [2] σοι † ἐκ τῶν ἔργων
μου τὴν πίστιν [c] μου. |
19 Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ
Θεὸς εἷς [3] ἐστι· [‡] κα-
λῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαι-
μόνια πιστεύουσι, καὶ
φρίσσουσι.
20 Θέλεις δὲ [7] γνῶναι,
ὦ ἄνθρωπε κενὲ, ὅτι ἡ
πίστις χωρὶς τῶν ἔρ-
γων § νεκρά [3] ἐστιν;
21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ
ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων [13] ἐ-
δικαιώθη, [14] ἀνενέγκας
Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;
22 Βλέπεις ὅτι ἡ πί-
στις [15] συνήργει τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ
τῶν ἔργων ἡ πίστις
[16] ἐτελειώθη;
23 Καὶ [17] ἐπληρώθη ἡ
γραφὴ ἡ λέγουσα· [19] Ἐ-
πίστευσε δὲ Ἀβραὰμ
τῷ Θεῷ, ** [20] ἐλογίσθη
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην,
καὶ †† φίλος Θεοῦ ἐκλή-
θη.
Ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι
ἔργων δικαιοῦται
ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ
πίστεως μόνον;
Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥα-
ὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔρ-
γων ἐδικαιώθη, ὑπο-
δεξαμένη τοὺς §§ ἀγ-

A. D. 61.

1 εἴρω.
* χωρίς-α.
2 δείκνυμι.
† τὰ ἔργα μου ἐκ τῆς πί-
στεώς μου-n.
3 εἰμί.
‡ conj. πολυ-
λάλοι.
4 Ac. 13. 1.
1 Co. 12.28,
29.
Ep. 4. 11.
1 Ti. 2. 7.
2 Ti. 1. 11.
5 Mar. 7. 9.
6 γίνομαι.
7 γινώσκω.
8 1 Co. 11. 29.
9 λαμβάνω.
10 s. κατά.
11 ch. 2. 10.
Ro. 11. 11.
12 ch. 1. 4.
§ ἀργή-n.
‖ Ἴδε.-a. al.
Εἰ δὲ-i.
13 δικαιόω.
14 ἀναφέρω.
15 συνεργέω.
16 τελειόω.
17 πληρόω.
** ἰθύνον-
τος-n.
18 Eze. 16.50.
Ecclu. 48.20.
2Mac.15.32.
19 πιστεύω.
20 λογίζο-
μαι.
21 καλέω.
†† δοῦλος-n.
‡‡ ἡλίκον-n.
22 s. ἔστι.
23 ὑποδέχο-
μαι.
§§ κατασκό-
πους,-n.
24 καθίστημι
25 Jude 23.
Wisd. 15.4.

γέλοι
ἐκβα
26 Ὥ
μα χ
νεκρό
πίστι
γων ν

ΜΗ
σκαλο
φοί
μείζοι
μεθα.
2 Πο
ομεν [11]
ἐν λόγ
τος [12]
νατὸς
καὶ ὅλ
3 ‖ Ἰ
τοὺς
στόμα
πρὸς
τοὺς ἡ
σῶμα
μεν.
4 Ἰδοὺ
τηλικα
ὑπὸ σ
ἐλαυνό
ὑπὸ ἐλ
λίου, ὅ
τοῦ ** ε
ληται.
5 Οὕτ
μικρὸν
[18] μεγα
‡‡ ὀλίγο
ὕλην ἀν
6 Καὶ ἡ
ὁ κόσμο
ς οὕτως
ἵςαται
σιν ἡμῶ

...α, καὶ φλο-
...τὸν * τρο-
...γενέσεως, καὶ
...ένη ὑπὸ τῆς
...
... γὰρ [3] φύσις
...τε καὶ πετει-
...πετῶν τε ✠ ἐν-
... δαμάζεται καὶ
...ασται τῇ φύσει
...θρωπίνῃ.
...ν δὲ γλῶσσαν οὐ-
...δύναται ἀνθρώπων
...σαι' ἀκατάσχετον
...όν, μεστὴ ἰοῦ θανα-
...φόρου.
...Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν
...ν † Θεὸν καὶ πατέρα,
...ὶ ἐν αὐτῇ καταρώμε-
...α τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
...καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ
* γεγονότας.
10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στό-
ματος [11] ἐξέρχεται εὐ-
λογία καὶ κατάρα.
Οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου,
ταῦτα οὕτω [9] γίνε-
σθαι.
11 Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ
τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει
τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πι-
κρόν; [13]
12 Μὴ δύναται, ἀδελ-
φοί μου, συκῆ ἐλαίας
[16] ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος
σῦκα; οὕτως ‖ οὐδεμία
πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυ-
κὺ † ποιῆσαι ὕδωρ.
13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπι-
στήμων [17] ἐν ὑμῖν; δει-
ξάτω [18] ἐκ τῆς καλῆς
ἀναστροφῆς τὰ ἔργα
αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σο-
φίας.
14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν
ἔχετε καὶ ἐρίθειαν ἐν
τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ
[2] κατακαυχᾶσθε ✠ ψεύ-
δεσθε κατὰ τῆς ἀλη-
θείας.
15 Οὐκ [4] ἔστιν αὕτη ἡ
σοφία ἄνωθεν κατερ-
χομένη, ἀλλ' [5] ἐπίγει-
ος, ψυχικὴ, δαιμονιώ-
δης.
16 [6] Ὅπου γὰρ [7] ζῆλος
καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ [8] ἀκα-
ταστασία καὶ πᾶν φαῦ-
λον πρᾶγμα.
17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία
πρῶτον μὲν ἁγνή [a] ἐστιν,
ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιει-
κής, εὐπειθής, μεστὴ
ἐλέους ✠ καρπῶν ἀγα-
θῶν, ἀδιάκριτος [c] καὶ [l]
[10] ἀνυπόκριτος.
18 Καρπὸς δὲ [b] τῆς [l]
δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ
σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν
εἰρήνην.

Κεφ. δ'.

ΠΟΘΕΝ πόλεμοι [1] ✠
[12] μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ
ἐντεῦθεν, [14] ἐκ τῶν [15] ἡ-
δονῶν ὑμῶν τῶν στρα-
τευομένων ἐν τοῖς μέ-
λεσιν ὑμῶν;
2 Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ
ἔχετε· § φονεύετε καὶ
ζηλοῦτε, ✠ οὐ δύνασθε ✠
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε ✠
πολεμεῖτε, ** οὐκ ἔχετε
δὲ, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι
ὑμᾶς.
3 Αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμ-
βάνετε, διότι κακῶς
αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς
ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανή-
σητε.

a τρόχον-h.
1 ch. 1. 23.
2 ch. 2. 13.
3 Ro. 1. 26.
1 Co. 11.14.
Ga. 4. 8.
2 Pe. 1. 4.
4 εἰμί.
5 δαμάζω,
ver. 8.
Mar. 5. 4.
6 Jno. 3. 12.
Phi. 2. 10.
7 Ac. 5. 17.
Ro. 10. 2.
1 Co. 3. 3.
2 Co. 12.20.
8 Lu. 21. 9.
1 Co. 14.33.
2 Co. 6. 5.
† κύριον-h.
9 γίνομαι.
10 Ro. 12. 9.
2 Co. 6. 6.
1 Ti. 1. 5.
2 Ti. 1. 5.
1 Pe. 1. 22.
11 ἐξέρχομαι.
‡ καὶ πόθεν
μάχαι i.
12 2 Co. 7. 5.
2 Ti. 2. 23.
Tit. 3. 9.
13 s. ὕδωρ.
14 s. ἐξέρχον-
ται.
15 ver. 3.
Lu. 8. 14.
Tit. 3. 3.
2 Pe. 2. 13.
16 ποιέω.
§ φθονεῖτε-n.
‖ οὔτε ἁλυκὸν
γλυκὺ-a.
17 De. 1. 13.
Eccl. 40.31.
** ἐκ ἔχετε,
διὰ-a. alii
✠ οὐκ ἔχε-
τε, διὰ-i.
18 δεικνύω.

ιχοὶ καὶ μοιχα-
οὐκ [1] οἴδατε ὅτι
ία τοῦ κόσμου
α τοῦ Θεοῦ [2] ἐ-
ὃς ἂν οὖν [4] βου-
φίλος [3] εἶναι
κόσμου, ἐχθρὸς
Θεοῦ [5] καθίστα-

δοκεῖτε ὅτι κε-
γραφὴ ** λέγει·
φθόνον ἐπιποθεῖ
ῦμα ὃ [7] κατῴκη-
ἡμῖν;
ζονα δὲ [8] δίδωσι
· διὸ λέγει· §§
:ὸς ὑπερηφάνοις
ἔσσεται, ταπει-
[9] δίδωσι χάριν.
οτάγητε[11] οὖν τῷ
[14] ἀντίστητε τῷ
λῳ, καὶ φεύξεται
ῶν.
ἐγγίσατε [15] τῷ
αὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν·
ίσατε χεῖρας,
ωλοί, καὶ ἁγνί-
καρδίας, δίψυ-

αιπωρήσατε καὶ
ατε καὶ κλαύσα-
γέλως ὑμῶν εἰς
[18] μεταστραφή-
ὶ ἡ χαρὰ εἰς κατ-
.
πεινώθητε ἐνώ-
τοῦ | Κυρίυ, καὶ
ε ὑμᾶς.
καταλαλεῖτε
ων, ἀδελφοί· ὁ
ελῶν ἀδελφοῦ,
κρίνων τὸν
ν αὐτοῦ, κατα-
όμου, καὶ κρί-
εἰ δὲ νόμον

A. D. 61.

1 εἴδω.
* ἐχθρὰ-π.
† νόμου. Ἀλ-
λὰ κριτὴς
εἷς ἐςιν-π.
3 εἰμί.
4 βούλομαι.
‡ καὶ κρι-
τὴς,-m.
5 καθίστημι.
6 σώζω.
§ δὲ-m.
|| ὁ κρίνων
τὸν πλη-
σίον;-π.
** Vide App.
7 κατοικέω.
8 ἀπολλύω.
†† ἤ.
‡‡ πορευσό-
μεθα...ποι-
ήσομεν...
ἐμπορευσό-
μεθα...κερ-
δήσομεν·-π.
§§ κύριος-f.
alii Σολο-
μών-f.
Pr. 3. 34.
9 δίδωμι.
10 ἐπίσταμαι.
11 ὑποτάσσω
12 pro τὸ ἐκ-
βὰν τῆς αὔ-
ριον ἡμέρας
|||| ἔςαι-ι. al.
ἐστε.
13 s. χρόνον.
*† al. καὶ, s.
δὲ καὶ.
14 ἀνθίστημι
15 ἐγγίζω.
16 ζάω.
*‡ ζήσομεν χ
ποιήσομεν-π
17 καυχάο-
μαι. [φω.
18 μεταστρέ-
19 σήπω.
*§ ἤ-ι.
20 γίνομαι.

κρίνεις, οὐκ [3] εἶ ποιητὴς
† νόμου, ἀλλὰ κριτής.
12 Εἷς [3] ἐστιν ὁ νομο-
θέτης ‡ ὁ δυνάμενος σῶ-
σαι[6] καὶ [8] ἀπολέσαι· σὺ
§ τίς [3] εἶ || ὃς κρίνεις τὸν
ἕτερον;
13 Ἄγε νῦν οἱ λέγον
τες· Σήμερον †† χ αὔρι-
ον ‡‡ πορευσώμεθα εἰς
τήνδε τὴν πόλιν, καὶ
ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυ-
τὸν ἕνα, χ ἐμπορευσώ-
μεθα, καὶ κερδήσωμεν·
14 Οἵτινες οὐκ [10] ἐπί-
στασθε [12] τὸ τῆς αὔρι-
ον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ
ὑμῶν; ἀτμὶς γὰρ |||| [3] ἐ-
ςιν ἡ πρὸς ὀλίγον φαι-
νομένη,[13] ἔπειτα *δὲ |
*† ἀφανιζομένη·
15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν
ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος
θελήσῃ, καὶ *‡ [16] ζήσω-
μεν, καὶ ποιήσωμεν τῦ-
το ἢ ἐκεῖνο.
16 Νῦν δὲ [17] καυχᾶσθε
ἐν ταῖς ἀλαζονείαις
ὑμῶν· πᾶσα καύχησις
τοιαύτη, πονηρά [3] ἐςιν.
17 Εἰδότι οὖν καλὸν
ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦν-
τι, ἁμαρτία αὐτῷ [3] ἐ-
στιν.

Κεφ. ε΄.

ΑΓΕ νῦν οἱ πλούσιοι,
κλαύσατε ὀλολύζοντες
ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις
ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέ-
ναις.
2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν
[19] σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια
ὑμῶν σητόβρωτα [20] γέ-
γονεν.

3 Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ
ὁ ἄργυρος [1] κατίωται,
καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς
μαρτύριον ὑμῖν [2] ἔ-
σται, καὶ φάγεται
τὰς σάρκας † ὑμῶν ὡς
πῦρ· ἐθησαυρίσατε
ἐν ἐσχάταις ἡμέ-
ραις.
4 Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν
ἐργατῶν τῶν ἀμησάν-
των τὰς χώρας ὑμῶν,
ὁ ἀπεστερημένος ἀφ'
ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ
βοαὶ τῶν θερισάντων
εἰς τὰ ὦτα Κυρίου
σαβαὼθ [7] εἰςεληλύθα-
σιν.
5 Ἐτρυφήσατε [8] ἐπὶ
τῆς γῆς, καὶ [9] ἐσπα-
ταλήσατε· [10] ἐθρέψα-
τε τὰς †† καρδίας ὑ-
μῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφα-
γῆς·
6 Κατεδικάσατε, [11] [12] ἐ-
φονεύσατε τὸν [15] δίκαι-
ον· οὐκ ἀντιτάσσεται
ὑμῖν.
7 Μακροθυμήσατε [16]
οὖν, ἀδελφοὶ, ἕως τῆς
[17] παρουσίας τοῦ Κυρίου.
Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέ-
χεται τὸν τίμιον καρ-
πὸν τῆς γῆς, μακροθυ-
μῶν ἐπ' αὐτῷ, ἕως ἂν
[19] λάβῃ [c] ὑετὸν [1] πρώϊ-
μον καὶ ὄψιμον.
8 Μακροθυμήσατε καὶ
ὑμεῖς, [21] στηρίξατε τὰς
καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
παρουσία τοῦ Κυρίου
[23] ἤγγικε.
9 Μὴ [24] στενάζετε κατ'
ἀλλήλων, ἀδελφοὶ, ἵνα
μὴ *† [25] κατακριθῆτε·
ἰδοὺ, * κριτὴς πρὸ τῶ[ν]
θυρῶν [2] ἕστηκεν.
10 Ὑπόδειγμα [15] λά-
βετε τῆς κακοπαθείας
ἀδελφοί μου, καὶ τῆ[ς]
μακροθυμίας, τοὺς προ-
φήτας οἳ [4] ἐλάλησα[ν]
‡ τῷ ὀνόματι Κυρίου.
11 Ἰδοὺ, [5] μακαρίζομε[ν]
τοὺς § ὑπομένοντας.
Τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ [6] ἠ-
κούσατε, καὶ τὸ ‖ τέλος
Κυρίου εἴδετε, ὅτι πο-
λύσπλαγχνός ** [7] ἐστι[ν]
[c] ὁ Κύριος [1] καὶ οἰκτίρ-
μων.
12 Πρὸ πάντων δὲ,
ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύ-
ετε μήτε τὸν οὐρανὸν,
μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλ-
λον τινὰ ὅρκον· [3] ἤτω
δὲ ‡‡ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ,
καὶ τὸ οὒ, οὔ· ἵνα μὴ
εἰς §§ ὑπόκρισιν [14] πέ-
σητε.
13 Κακοπαθεῖ τις ἐν
ὑμῖν; προσευχέσθω·
[19] εὐθυμεῖ τις; ψαλ-
λέτω.
14 Ἀσθενεῖ τις ἐν
ὑμῖν; προσκαλεσάσθω
τοὺς [20] πρεσβυτέρους
[c] τῆς ἐκκλησίας, [l] καὶ
προσευξάσθωσαν ἐπ'
αὐτὸν, [22] ἀλείψαντες
αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ
ὀνόματι τοῦ Κυρίου.
15 Καὶ ἡ ‖‖ εὐχὴ τῆς
πίστεως σώσει τὸν
κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ
αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν
ἁμαρτίας [3] ᾖ [26] πεποι-
ηκὼς, [27] ἀφεθήσεται
αὐτῷ.
16 Ἐξομολογεῖσθε ἀλ-

A. D. 61.

1 κατιόω.
* ὁ-m.
2 ἵστημι.
3 εἰμί.
† Vide App.
4 λαλέω.
‡ ἐν, s. ἐπὶ-f.
5 Lu. 1. 48.
§ ὑπομείναντας-h.
6 ἀκούω.
‖ ἔλεος-n.
7 εἰςέρχομαι
** πολυεύσπλαγχνος-i.
8 τρυφάω, Ne. 9. 25. Pr. 19. 10.
9 σπαταλάω, 1 Ti. 5. 6.
10 τρέφω.
†† σάρκας-n.
11 καταδικάζω.
13 φονεύω.
‡‡ ὁ λόγος-f.
§§ ὑπὸ κρίσιν-a. εἰς κρίσιν-n.
14 πίπτω.
15 Ac. 3. 14.
16 He. 6. 15.
17 Mat. 24. 3. 1 Th. 2. 19.
18 Ac. 27. 22, 25.
19 λαμβάνω.
20 Ac. 11. 30. 1 Pe. 5. 1.
21 στηρίζω.
22 ἀλείφω.
23 ἐγγίζω.
‖‖ προςευχὴ-n.
24 Mar. 7. 34. Ro. 8. 23.
*† κριθῆτε-a
25 κατακρίνω
26 ποιέω.
27 ἀφίημι.

[redacted]

λήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ
ἀλλήλων, ὅπως [3] ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει δέ-
ησις δικαίου [5] ἐνεργουμένη.
17 Ἠλίας ἄνθρωπος
[6] ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ [8] προσηύ-
ξατο [9] τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ [11] ἔβρεξεν ἐπὶ
τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ.
18 Καὶ πάλιν [8] προσ-
ηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν [1] ἔδωκε, καὶ ἡ
[2] ἐβλάστησε τὸν καρπ-
αὐτῆς.
19 Ἀδελφοὶ, ἐάν τ-
ἐν ὑμῖν [4] πλανη-
ἀπὸ [*] τῆς ἀληθεί-
καὶ [7] ἐπιστρέψῃ τ-
αὐτόν,
20 Γινωσκέτω ὅτι
ἐπιστρέψας ἁμαρτ-
λὸν ἐκ πλάνης ὁδ-
αὐτοῦ, [10] σώσει †ψυχ-
ἐκ θανάτου, καὶ κα-
ψει πλῆθος ἁμαρ-
ων.‡

A. D. 61.

1 δίδωμι.
2 βλαστάνω.
3 ἰάομαι.
4 πλανάω.
* τῆς ὁδοῦ-f.
5 1 Co. 12. 6, 11.
6 εἰμί.
7 ἐπιστρέφω.
8 προσεύχομαι.
9 s. ἕνεκα.
10 σώζω.
11 βρέχω.
† αὐτοῦ, s. αὐτοῦ-f.
‡ Vide App.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α΄.

ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλε-
κτοῖς [2] παρεπιδήμοις [3] διασπορᾶς Πόντου,
Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυ-
νίας·
2 Κατὰ ‡ πρόγνωσιν
Θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς
ὑπακοὴν καὶ § ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ
Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς
καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς
εἰς ἐλπίδα [*] [1] ζῶσαν
ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ἐκ νεκρῶν,
4 Εἰς κληρονομίαν ἄ-
φθαρτον καὶ [5] ἀμίαντ-
καὶ [6] ἀμάραντον, [7] τετ-
ηρημένην ἐν οὐρανο-
εἰς † ἡμᾶς,
5 Τοὺς ἐν δυνάμ-
Θεοῦ [8] φρουρουμένο-
διὰ πίστεως, εἰς σ-
τηρίαν ἑτοίμην ἀ-
καλυφθῆναι ἐν και-
ἐσχάτῳ.
6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσ-
ὀλίγον ἄρτι, (εἰ δ-
[10] ἐστὶ,) λυπηθέν-
ἐν ποικίλοις πει-
σμοῖς·
7 Ἵνα τὸ δοκιμ-
ὑμῶν τῆς πίστεως ὑπ-

A. D. 64.

* ζωῆς-n.
1 ζάω.
2 ch. 2. 11. He. 11. 13.
3 Jno. 7. 35. Ja. 1. 1.
4 ch. 3. 4. 1 Co. 9. 25.
5 Ja. 1. 27.
6 Wis. 6. 12.
7 τηρέω, Jno. 17. 11, 12.
† ὑμᾶς,-n.
‡ πρόθεσιν-n
§ ῥαντισμῷ-n
8 2 Co. 11. 32. Ga. 3. 23.
9 s. ἔστω.
10 εἰμί.
11 ver. 23.
‖ πολυτιμότερον-a.

τιμιώτερον [1] χρυσίου,
τοῦ ἀπολλυμένου διὰ
πυρὸς δὲ [2] δοκιμαζομέ-
νου, [3] εὑρεθῇ εἰς ἔπαι-
νον καὶ τιμὴν ϗ δόξαν,
ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
8 Ὃν οὐκ [7] [*] εἰδότες
ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι
μὴ ὁρῶντες, [†] πιστεύον-
τες δὲ, [8] ἀγαλλιᾶσθε
χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ
[9] δεδοξασμένῃ·
9 Κομιζόμενοι [11] τὸ
[12] τέλος τῆς πίστεως
ὑμῶν, σωτηρίαν [15] ψυ-
χῶν.
10 Περὶ ἧς σωτηρίας
[16] ἐξεζήτησαν καὶ [17] ἐξ-
ηρεύνησαν προφῆται οἱ
περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χά-
ριτος προφητεύσαντες·
11 Ἐρευνῶντες εἰς τί-
να ἢ ποῖον καιρὸν ἐδή-
λου τὸ ἐν αὐτοῖς
πνεῦμα [e] Χριστοῦ, [§]
προμαρτυρόμενον τὰ
εἰς Χριστὸν παθήμα-
τα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα
δόξας·
12 Οἷς [20] ἀπεκαλύφθη
ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, [‖] ἡμῖν
δὲ [21] διηκόνουν αὐτὰ, ἃ
νῦν [23] ἀνηγγέλη ὑμῖν
διὰ τῶν εὐαγγελισαμέ-
νων ὑμᾶς [d] ἐν Πνεύ-
ματι ἁγίῳ [24] ἀποστα-
λέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς
ἃ [25] ἐπιθυμοῦσιν ἄγγε-
λοι [27] παρακύψαι.
13 Διὸ [28] ἀναζωσάμε-
νοι τὰς ὀσφύας τῆς δι-
ανοίας ὑμῶν, [‡‡] [29] νή-
φοντες, τελείως ἐλ-
πίσατε [31] ἐπὶ τὴν φερο-
μένην ὑμῖν χάριν ἐν
ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ·
14 Ὡς [4] τέκνα ὑπα-
κοῆς, μὴ [5] συσχηματι-
ζόμενοι ταῖς πρότερον
[6] ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν
ἐπιθυμίαις·
15 Ἀλλὰ κατὰ τὸν κα-
λέσαντα ὑμᾶς ἅγιον,
καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πά-
σῃ ἀναστροφῇ [10] γενή-
θητε.
16 Διότι [12] γέγραπται·
[14] Ἅγιοι [‡] [10] γένεσθε,
ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι.
17 Καὶ εἰ πατέρα ἐπι-
καλεῖσθε τὸν ἀπροσω-
πολήπτ··ς κρίνοντα κα-
τὰ τὸ ἑκάςου ἔργον, ἐν
φόβῳ τὸν τῆς παροι-
κίας ὑμῶν χρόνον ἀνα-
στράφητε· [18]
18 Εἰδότες ὅτι οὐ
φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ
χρυσίῳ, [19] ἐλυτρώθητε
ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν
ἀναστροφῆς πατροπα-
ραδότου·
19 Ἀλλὰ τιμίῳ αἵ-
ματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώ-
μου καὶ ἀσπίλου Χρι-
στοῦ·
20 Προεγνωσμένου [22]
μὲν πρὸ καταβολῆς κό-
σμου, φανερωθέντος δὲ
ἐπ' [**] ἐσχάτων τῶν
χρόνων δι' ὑμᾶς,
21 Τοὺς δι' αὐτοῦ [††] πι-
ςεύοντας εἰς Θεὸν τὸν
[26] ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ
[32] δόντα, ὥστε τὴν πί-
ςιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα
[33] εἶναι εἰς Θεόν.

A. D. 64.

1 s. τοῦ δοκιμίου.
2 Lu. 12. 56.
3 εὑρίσκω.
4 Ep. 2. 2, 3.
5 Ro. 12. 2.
6 s. γεγονυίαις.
7 εἴδω.
* ἰδόντες-n.
† πιςεύετε.-f.
8 Mat. 5. 12.
9 δοξάζω, ch. 4. 11, 14.
10 γίνομαι.
11 He. 10. 36.
12 γράφω.
13 Ro. 6. 21, 22.
14 Le. 11. 44.
‡ ἔσεσθε,-i.
15 s. ὑμῶν.
16 ἐκζητέω.
17 ἐξερευνάω.
18 ἀναςρέφω, Mat. 17. 22.
19 λυτρόω.
§ alii Θεοῦ.
20 ἀποκαλύπτω.
‖ ὑμῖν-l.
21 διακονέω.
22 προγινώσκω.
23 ἀναγγέλλω.
** ἐσχάτου-i.
24 ἀποστέλλω
25 Lu. 22. 15.
†† πιστοὺς-n.
26 ἐγείρω.
27 Lu. 24. 12. Jno. 20. 5.
28 ἀναζώννυμι.
‡‡ νήφοντες τελείως,-n.
29 c. 4. 7; 5. 8. 1 Th. 5. 6, 8. 2 Ti. 4. 5.
31 ἐλπίζω
32 δίδωμι.
33 εἰμί.

3 'Αναγεγεννημένοι [5]
ὶκ ἐκ σπορᾶς φθαρ-
ῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου,
ιὰ λόγου [6] ζῶντος
Θεοῦ | ‖ καὶ μένοντος
εἰς τὸν αἰῶνα. |
24 Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς
όρτος, καὶ πᾶσα δόξα
** ἀνθρώπου ὡς ἄνθος
όρτου. [7] 'Εξηράνθη ὁ
όρτος, καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ | [8] ἐξέπεσε·
25 Τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου
ιένει εἰς τὸν αἰῶνα· τῦ-
ο δέ [10] ἐςι τὸ ῥῆμα τὸ
ὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

Κεφ. β'.

ΑΠΟΘΕΜΕΝΟΙ [12] ὖν
πᾶσαν κακίαν καὶ πάν-
τα δόλον ϗ ὑποκρίσεις
καὶ φθόνους καὶ πάσας
καταλαλιάς,
2 'Ως ἀρτιγέννητα
βρέφη, τὸ [13] λογικὸν
ἄδολον γάλα [15] ἐπιπο-

‡ conj. περι-
έχεται.
§ ἡ γραφή-n
Is. 28. 16.
6 ζάω.
‖ v. transp.
** αὐτῆς
ὡς I
7 ξηραίνω.
8 ἐκπίπτω.
9 γίνομαι.
10 εἰμί.
†† λίθος-n.
‡‡ ὅσοι-n. al.
conj. οἷς
alii ἧ
§§ προσκό-
πτουσι, τῷ
λόγῳ-a.
‖‖ ὃν καὶ ἠθέ-
τησαν.-n.
11 τίθημι.
12 ἀποτίθημι,
Ro. 13. 12.
13 Ro. 12. 1.
14 ver. 5.
15 Ro. 1. 11.
16 Ep. 1. 14.
Mal. 3. 17.
17 αὐξάνω.

λίθον ἀκρογωνιαῖον
ἐκλεκτὸν, ἔντιμον
καὶ ὁ πιστεύων ἐπ
αὐτῷ, οὐ μὴ καται
σχυνθῇ.
7 'Υμῖν οὖν ἡ τιμ
τοῖς πιστεύουσιν, ἀ
ειθοῦσι δὲ, †† λίθο
ὃν [24] ἀπεδοκίμασαν
οἰκοδομοῦντες, οὗτο
[9] ἐγενήθη εἰς κεφ
λὴν γωνίας, κα
λίθος προσκόμματο
καὶ πέτρα σκανδ
λου·
8 ‡‡ Οἳ §§ προσκόπτο
σι τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦ
τες, ‖‖ εἰς ὃ καὶ ἐτέθ
σαν.
9 'Υμεῖς δὲ γένος ἐ
λεκτὸν, βασίλειον [14]
ράτευμα, ἔθνος ἅγι
λαὸς εἰς [16] περιποίησ
ὅπως τὰς [18] ἀρετὰς

...ιῶν, αἵτινες
...ύονται κατὰ τῆς
...ς·
...ὴν [3]ἀναστροφὴν
... ἐν τοῖς ἔθνεσιν
...ντες καλήν· ἵνα
...ῷ, καταλαλοῦσιν
...ῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ
...ῶν καλῶν ἔργων ἐπ-
...τεύσαντες,[5] [6]δοξά-
...ωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέ-
...α ἐπισκοπῆς.
13 Ὑποτάγητε οὖν [‖]
πάσῃ ἀνθρωπίνῃ [§]κτί-
σει, διὰ τὸν Κύριον·
εἴτε βασιλεῖ, ὡς [7]ὑπερ-
έχοντι·
14 Εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς
δι' αὐτοῦ πεμπομένοις
εἰς ἐκδίκησιν [b]μὲν[1] κα-
κοποιῶν,[10] ἔπαινον δὲ
ἀγαθοποιῶν·
15 Ὅτι οὕτως [11]ἐστὶ
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
ἀγαθοποιοῦντας [14]φι-
μοῦν τὴν τῶν ἀφρό-
νων ἀνθρώπων ἀγνω-
σίαν·
16 Ὡς ἐλεύθεροι, [✗] μὴ
ὡς ἐπικάλυμμα ἔχον-
τες τῆς κακίας τὴν
ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς
δοῦλοι [‡‡] Θεοῦ.
17 Πάντας [17]τιμήσατε.
Τὴν [18]ἀδελφότητα ἀγα-
πᾶτε. Τὸν Θεὸν φο-
βεῖσθε. Τὸν βασιλέα
τιμᾶτε.
18 Οἱ [21]οἰκέται, ὑπο-
τασσόμενοι [23]ἐν παντὶ
φόβῳ τοῖς δεσπόταις,
οὐ μόνον τοῖς ἀγα-
θοῖς καὶ ἐπιεικέσιν,
ἀλλὰ καὶ τοῖς [25]σκο-

1 Lu. 6. 32, 33.
* παρὰ τῷ Θεῷ,-f.
† ἀγαθὴν-n.
2 ch. 1. 15, 18. Ga. 1. 13.
‡ ἔχοντας al ἔχειν-n.
3 s. ὑμετέρων
4 Mat. 26. 67. Mar. 14. 65.
5 ch. 3. 2.
6 δοξάζω.
§ φύσει-n. alii conj. κρίσει.
7 Ro. 13. 1.
8 καλέω.
‖ ἀπέθανεν-n
** ὑμῶν, ὑμῖν-a. ἡμῶν, ὑμῖν-h.
9 πάσχω.
10 ver. 12.
11 εἰμί.
12 ποιέω.
13 εὑρίσκω.
14 Mar. 4. 39. Lu. 4. 35.
15 παραδίδωμι.
16 s. ἑαυτόν.
†† ἀδίκως-n.
‡‡ Θεοῦ πάντας-n.
17 τιμάω.
18 ἀναφέρω.
19 ch. 5. 9.
20 ἀπογίνομαι.
21 Lu. 16. 13. Ac. 10. 7.
22 ζάω.
23 s. ἔστε.
24 ἰάομαι.
§§ πλανώμενοι-n.
25 Lu. 3. 5. Ac. 2. 40.
26 ἐπιστρέφω.

19 Τοῦτο γὰρ [1]χά-
ρις,* εἰ διὰ συνείδησιν
† Θεοῦ ὑποφέρει τις
λύπας, πάσχων ἀδί-
κως.
20 Ποῖον γὰρ κλέος,
εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ
[4]κολαφιζόμενοι ὑπο-
μενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγα-
θοποιοῦντες καὶ πά-
σχοντες ὑπομενεῖτε,
τοῦτο χάρις παρὰ
Θεῷ.
21 Εἰς τοῦτο γὰρ
[8]ἐκλήθητε, ὅτι καὶ
Χριστὸς ‖ [9]ἔπαθεν ὑ-
πὲρ ** ἡμῶν, ἡμῖν ὑπο-
λιμπάνων ὑπογραμ-
μόν, ἵνα ἐπακολουθή-
σητε τοῖς ἴχνεσιν αὐ-
τοῦ·
22 Ὃς ἁμαρτίαν οὐκ
[12]ἐποίησεν, οὐδὲ [13]εὑ-
ρέθη δόλος ἐν τῷ στό-
ματι αὐτοῦ·
23 Ὃς λοιδορούμενος
οὐκ ἀντελοιδόρει, πά-
σχων οὐκ ἠπείλει· παρ-
εδίδου[15] δὲ [16]τῷ κρί-
νοντι †† δικαίως·
24 Ὃς τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν αὐτὸς [18]ἀνήνεγ-
κεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ ξύλον· ἵνα ταῖς
ἁμαρτίαις [20]ἀπογε-
νόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ
[22]ζήσωμεν· οὗ τῷ μώ-
λωπι [d]αὐτοῦ[1] [24]ἰά-
θητε.
25 Ἦτε γὰρ ὡς πρό-
βατα §§ πλανώμενα·
ἀλλ' [26]ἐπεστράφητε νῦν
ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ
ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν
ὑμῶν.

Κεφ. γ΄.

ΟΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖ-
κες, ὑποτασσόμεναι
[1] τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν,
ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπει-
θοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ
τῆς τῶν γυναικῶν
§ ἀναστροφῆς ἄνευ λό-
γου ‖ [5] κερδηθήσων-
ται,
2 Ἐποπτεύσαντες[7] τὴν
ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀνα-
στροφὴν ὑμῶν.
3 Ὧν [9] ἔστω οὐχ ὁ
ἔξωθεν †† ἐμπλοκῆς τρι-
χῶν, καὶ περιθέσεως
χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως
[11] ἱματίων κόσμος·
4 Ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς
καρδίας ‡‡ ἄνθρωπος,
ἐν τῷ ἀφθάρτῳ [12] τοῦ
πραέος καὶ [14] ἡσυχίου
πνεύματος, ὅ [9] ἐστιν
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πο-
λυτελές.
5 Οὕτω γάρ ποτε
καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖ-
κες, αἱ ἐλπίζουσαι §§ ἐπὶ
τὸν Θεὸν, [12] ἐκόσμουν
ἑαυτὰς, ὑποτασσόμε-
ναι τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
σιν·
6 Ὡς Σάῤῥα [17] ὑπήκου-
σε τῷ Ἀβραὰμ, κύριον
αὐτὸν καλοῦσα· ἧς ἐγε-
νήθητε[18] τέκνα, ἀγαθο-
ποιοῦσαι, καὶ μὴ φοβού-
μεναι μηδεμίαν [19] πτό-
ησιν.
7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως,
συνοικοῦντες κατὰ γνῶ-
σιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ
σκεύει τῷ γυναικείῳ
ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς
καὶ *§ συγκληρονόμοι

A. D. 64.

* ζώσης,-n.
1 s. ἔστε.
† ἐγκόπτε-
σθαι-n.
Ro. 15. 22.
2 Mat. 3. 10.
5. 30.
Lu. 13. 7, 9.
2 Co. 11. 12.
3 2Mac. 15. 14.
4 Ep. 4. 32.
‡ ταπεινό-
φρονες,-a.
§ ὑποταγῆς-n
‖ κερδηθή-
σονται,-i.
5 Mat. 16. 26.
18. 15.
6 ἀποδίδωμι.
7 ch. 2. 12.
** καὶ ἀγα-
πῶν ἡμέ-
ρας ἰδεῖν-n.
8 εἴδω.
9 εἰμί.
†† ἐκ πλο-
κῆς-n.
10 καλέω.
ch. 2. 21.
11 s. πολυτε-
λῶν.
12 κοσμέω.
‡‡ conj. ἀν-
θρώποις s.
κόσμος.
13 s. κόσμῳ.
14 1 Ti. 2. 2.
15 διώκω.
16 κακόω.
§§ εἰς Θεὸν,-i
17 ὑπακούω.
‖‖ ζηλωταὶ-h
18 γίνομαι.
19 Pr. 3. 25.
1 Mac. 3. 25.
20 φοβέω.
21 ταράσσω.
*† μέρει-n.
*‡ Χριστὸν-i
*§ συγκληρο-
νόμοις.

χάριτος * ζωῆς, εἰς τὸ
μὴ † [2] ἐκκόπτεσθαι τὰς
προσευχὰς ὑμῶν.
8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες
ὁμόφρονες, συμπαθεῖς,
[3] φιλάδελφοι, εὔσπλαγ-
χνοι,[4] ‡ φιλόφρονες·
9 Μὴ [6] ἀποδιδόντες κα-
κὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοι-
δορίαν ἀντὶ λοιδορίας·
τοὐναντίον δὲ, εὐλο-
γοῦντες· [8] εἰδότες ὅτι
εἰς τοῦτο [10] ἐκλήθητε,
ἵνα εὐλογίαν κληρονο-
μήσητε.
10 Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν
** ἀγαπᾷν, καὶ [8] ἰδεῖν
ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσά-
τω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ
ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη
αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι
δόλον·
11 Ἐκκλινάτω ἀπὸ
κακοῦ, καὶ ποιησάτω
ἀγαθόν· ζητησάτω εἰ-
ρήνην, καὶ [15] διωξάτω
αὐτήν.
12 Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ
Κυρίου ἐπὶ δικαίους,
καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέη-
σιν αὐτῶν· πρόσωπον
δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦν-
τας κακά.
13 Καὶ τίς ὁ [16] κακώ-
σων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγα-
θοῦ ‖‖ μιμηταὶ [18] γένη-
σθε;
14 Ἀλλ' εἰ καὶ πά-
σχοιτε διὰ δικαιοσύ-
νην, μακάριοι· τὸν δὲ
φόβον αὐτῶν μὴ [20] φο-
βηθῆτε, μηδὲ [21] ταρα-
χθῆτε·
15 Κύριον δὲ τὸν
*‡ Θεὸν ἁγιάσατε ἐν

α πρ...
υ·
υνείδησιν ἔχοντες
θήν· ἵνα ἐν ᾧ ¹ κα-
αλῶσιν ὑμῶν ᶜ ὡς
οποιῶν,|καταισχυν-
τιν οἱ ἐπηρεάζοντες
ῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν
ιστῷ ἀναστροφήν.
Κρεῖττον γὰρ ἀγα-
ποιοῦντας, εἰ ¹ θέλει
θέλημα τοῦ Θεοῦ,
σχειν, ἢ κακοποι-
οῦντας·
18 Ὅτι καὶ Χριστὸς
ἅπαξ § περὶ ἁμαρτιῶν
ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ
ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς προσ-
αγάγῃ ᵇ τῷ Θεῷ, θανα-
τωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωο-
ποιηθεὶς δὲ ᵇ τῷ | πνεύ-
ματι·
19 §§ Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν
φυλακῇ ||| *† πνεύμασι
τορευθεὶς ⁷ἐκήρυξεν,
20 Ἀπειθήσασί ποτε,
*‡ ὅτε *§ἅπαξ ¹¹ ἐξεδέ-
χετο ἡ τοῦ Θεοῦ μα-
κροθυμία ἐν ἡμέραις
Νῶε, κατασκευαζομέ-
νης κιβωτοῦ, εἰς ἣν
ολίγαι, τουτ' ἔστιν
ὀκτὼ, ψυχαὶ ¹³διεσώ-
θησαν δι' ὕδατος.
21 †‡ Ὢ καὶ ἡμᾶς ἀν-
τίτυπον νῦν σώζει βά-
πτισμα, (οὐ σαρκὸς
ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ
συνειδήσεως ἀγαθῆς
ἐπερώτημα εἰς Θεὸν)

3 πάσχω.
4 παύω.
§ ὑπὲρ ἡμῶν-n. al. περὶ ἁμαρτιῶν ὑπὲρ ὑμῶν.
|| ἀπέθανε-i.
5 προσάγω.
** al. ὑμῖν.
6 παρέρχομαι.
†† βούλημα-n.
‡‡ πεπορευμένοις-n.
§§ conj. Νῶε χ s. Ἐνὼχ καὶ s. ἐν ᾧ καὶ Ἐνὼχ.
||| κατακλεισμένοις-f.
*† πνεύματι al. πνεύματι ἁγίῳ-n.
7 κηρύσσω.
8 πορεύομαι.
9 cf De. 21. 20.
10 Ac. 10. 28.
*‡ ὅτι-n.
*§ ἀπεξεδέχετο-a. al. ἅπαξ ἐδέχετο.
11 ἐκδέχομαι.
12 ver. 12. Ac. 17. 20.
13 διασώζω.
14 ἀποδίδωμι.
15 ζάω.
16 εὐαγγελίζω.
†‡ Ὃ-a. con. οὐ.
17 κρίνω.
*|| ἄνθρωπον-n.

Κεφ. δ'.

Χριστου οὖν παθόν-
τος ᵃ ᵈ ὑπὲρ ἡμῶν | σαρ-
κὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν
ἔννοιαν ² ὁπλίσασθε,
ὅτι ὁ ³παθὼν ᶜἐν | σαρκὶ,
⁴ πέπαυται ἁμαρτίας·
2 Εἰς τὸ μηκέτι ἀν-
θρώπων ἐπιθυμίαις,
ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ,
τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρ-
κὶ βιῶσαι χρόνον.
3 Ἀρκετὸς γὰρ ᵈἡμῖν |
** ὁ ⁶ παρεληλυθὼς
χρόνος ᶜ τοῦ βίου | τὸ
†† θέλημα τῶν ἐθνῶν
κατεργάσασθαι, ‡‡ ⁸ πε-
πορευμένους ἐν ἀσελ-
γείαις, ἐπιθυμίαις, ⁹οἰ-
νοφλυγίαις, κώμοις,
πότοις, καὶ ¹⁰ ἀθεμί-
τοις εἰδωλολατρείαις·
4 Ἐν ᾧ ¹² ξενίζονται,
μὴ συντρεχόντων ὑμῶν
εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσω-
τίας ἀνάχυσιν, βλασ-
φημοῦντες·
5 Οἳ ¹⁴ ἀποδώσουσι
λόγον τῷ ἑτοίμως
ἔχοντι κρῖναι ¹⁵ ζῶν-
τας καὶ νεκρούς.
6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ
νεκροῖς ¹⁶εὐηγγελίσθη,
ἵνα ¹⁷κριθῶσι μὲν κατὰ
*|| ἀνθρώπους σαρκὶ,
¹⁸ ζῶσι δὲ κατὰ Θε-
πνεύματι.

ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ᾧ ||ἐστιν ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.
12 Ἀγαπητοὶ, μὴ ξενί-
ζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώ-
σει πρὸς πειρασμὸν
γινομένῃ, ὡς ξένου
συμβαίνοντος·
13 Ἀλλὰ ** καθὸ κοι-
νωνεῖτε τοῖς τοῦ Χρι-
στοῦ παθήμασι, χαίρε-
τε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀπο-
καλύψει τῆς δόξης αὐ-
τοῦ χαρῆτε ἀγαλλι-
ώμενοι.
14 Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν
ὀνόματι Χριστοῦ, μακά-
ριοι· ὅτι τὸ τῆς §§ δό-
ξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ
πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀνα-

1. 10.
18. 31.
1 Mac. 14.10.
2 Mac. 4. 49.
11 εἰμί.
12 παρατίθη-
μι.
13 Re. 18. 9.
§ αὐτῶν-i.
|| ἀγαθοποιΐ-
αις-n.
** καθώς.
†† ὡς-n.
‡‡ al. τοῦ κυ-
ρίου,-n.
14 Mat. 5. 12.
Ac. 16. 34.
§§ δόξης καὶ
τῆς δυνάμε-
ως καὶ-i.
15 He. 12. 15.
|||| κατὰ
Θεόν-f.
*† ὄνομα-n.
alii ὄνομα
καὶ πνεῦμα

καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φα-
νεῖται;
19 Ὥστε καὶ οἱ πά-
σχοντες κατὰ τὸ θέλη-
μα τοῦ Θεοῦ, ὡς ¹ πιστῷ
κτίστῃ ¹²παρατιθέσθω-
σαν τὰς ψυχὰς § ἑαυ-
τῶν ἐν || ἀγαθοποιΐᾳ.

Κεφ. ε'.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥΣ
τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ
†† ὁ συμπρεσβύτερος καὶ
μάρτυς τῶν τοῦ Χρι-
στοῦ παθημάτων, ὁ καὶ
τῆς μελλούσης ἀποκα-
λύπτεσθαι δόξης κοι-
νωνός,
2 Ποιμάνατε τὸ ἐν
ὑμῖν ποίμνιον τοῦ
‡‡ Θεοῦ, ¹⁵ἐπισκοποῦν-
τες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ'
ἑκουσίως· |||| μηδὲ αἰ-
σχροκερδῶς, ἀλλὰ προ-
θύμως·

ως 1 κατακυρι-
των 2 κλήρων,
ύποι γινόμενοι
μνίου.
φανερωθέντος
χιποιμένος, κομι-
τὸν ἀμαράντινον
δόξης στέφανον.
Ὁμοίως b νεώτεροι
τάγητε πρεσβυτέ-
5. Πάντες δὲ ἀλ-
λοις d ὑποτασσόμε-
ι,1 τὴν ταπεινοφρο-
νην §ἐγκυμβώσασθε·
τι ὁ Θεὸς ὑπερηφά-
οις ἀντιτάσσεται, τα-
πεινοῖς δὲ 10 δίδωσι
χάριν.
6 Ταπεινώθητε οὖν
ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖ-
ρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς
13 ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· ‖
7 Πᾶσαν τὴν μέριμναν
ὑμων 11 ἐπιῤῥίψαντες
ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ
μέλει περὶ ὑμῶν.
8 Νήψατε, γρηγορή-
σατε· b ὅτι l ὁ ἀντίδι-
κος ὑμῶν διάβολος, ὡς
λέων ὠρυόμενος, ‡‡ πε-
ριπατεῖ, ζητῶν §§ τίνα
19 καταπίῃ.
9 Ὧ ἀντίστητε στε-
ρεοὶ τῇ πίστει, εἰδό-

A. D. 64.

1 Mat. 20. 25.
* τῶ κλήρῳ,-n.
2 εἴδω.
3 Ac. 1. 26.
† ὑμᾶς-i.
4 πάσχω.
5 Lu. 22. 26.
¶ καταρτί-
σει-h.
‡ στηρίξει,
σθενώσει,
θεμελιώ-
σει.-l. alii
θεμελιώ-
σει.-c.
§ ἐγκολπώ-
σασθε-n.
10 δίδωμι.
11 Ro. 3. 28.
12 s. ῥημάτων
13 ὑψόω.
‖ ἐπισκοπῆς-f.
14 γράφω.
15 Ne. 13. 15.
16 εἰμί.
17 Lu. 19. 35.
** στῆτε.-n.
18 ἵστημι.
19 καταπίνω
20 s. ἐκκλη-
σία.
†† Ἰόππῃ-n.
al. Ῥώμῃ al.
ἐκκλησία-f.
‡‡ περιέρχε-
ται,-n.
§§ τινὰ κατα-
πιεῖν-n.
‖‖ Vide App.

τες 9 τὰ αὐτὰ τῶν πα-
θημάτων τῇ ἐν κόσμῳ
ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπι-
τελεῖσθαι.
10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης
χάριτος, ὁ καλέσας
† ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον
αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, ὀλίγον 4 παθόν-
τας, αὐτὸς ¶ καταρτί-
σαι d ὑμᾶς, ‡ στηρίξαι,
σθενώσαι, θεμελιώ-
σαι.
11 Αὐτῷ d ἡ δόξα, καὶ
τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.
12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν
τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
11 λογίζομαι, δι' ὀλί-
γων 14 ἔγραψα, 14 παρα-
καλῶν καὶ 15 ἐπιμαρτυ-
ρῶν ταύτην 16 εἶναι
ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ,
εἰς ἣν ** 18 ἑστήκατε.
13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς
ἡ 20 ἐν †† Βαβυλῶνι συν-
εκλεκτὴ, καὶ Μάρκος ὁ
υἱός μου.
14 Ἀσπάσασθε ἀλλή-
λους ἐν φιλήματι ἀγά-
πης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι
τοῖς ἐν Χριστῷ e Ἰησοῦ.
b Ἀμήν. l ‖‖

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κεφ. α'.

ΥΜΕΩΝ[1] [c] Πέτρος,
ῦλος [c] καὶ ἀπόστο-
ς[1] Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ῖς ἰσότιμον ἡμῖν λα-
οῦσι[3] πίστιν ἐν δι-
ιοσύνῃ τοῦ * Θεοῦ
ιῶν καὶ σωτῆρος Ἰη-
οῦ Χριστοῦ·
Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
η πληθυνθείη ἐν ἐπι-
νώσει [c] τοῦ Θεοῦ, καὶ
Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν.
3 Ὡς πάντα ἡμῖν
ῆς [5] θείας δυνάμεως
ὐτοῦ τὰ [7] πρὸς ζωὴν
αὶ εὐσέβειαν ‖ [8] δεδω-
ημένης, διὰ τῆς ἐπι-
νώσεως τοῦ καλέσαν-
ος ἡμᾶς ** διὰ δόξης

A. D. 65.

1 Ac. 15. 14.
2 Ac. 24. 25.
3 λαγχάνω.
* κυρίου-n.
4 He. 13. 1.
† σωτῆρος-f.
‡ ἀπράκτυς-n
§ ἡμῶν· ὡς-n.
5 Ac. 17. 29.
6 καθίστημι.
7 s. ἀνήκοντα
‖ δεδωρημέ-
να, al. δεδω-
ρημένοις-n.
8 δωρέω·
9 πάρειμι.
10 εἰμί.
** ἰδίᾳ δόξῃ
χ ἀρετῇ-h.
11 Ph. 4. 8.
12 λαμβάνω.
†† ἁμαρτη-
μάτων.-l.

6 Ἐν δὲ τῇ γνωσε
τὴν [2] ἐγκράτειαν, ἐν δ
τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπο
μονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομο
νῇ τὴν εὐσέβειαν,
7 Ἐν δὲ τῇ εὐσεβεί
τὴν [4] φιλαδελφίαν, ἐ
δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴ
ἀγάπην.
8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑ
άρχοντα, καὶ πλεον
ζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐ
‡ ἀκάρπους [6] καθίστησ
εἰς τὴν τοῦ Κυρί
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστ
ἐπίγνωσιν.
9 Ὧ γὰρ μὴ [9] πάρεσ
ταῦτα, τυφλός [10] ἐσ
μυωπάζων, λήθην [12]
βὼν τοῦ καθαρισμ
τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμ
των ††

...ν τὸν προφητι-
λόγον, ᾧ καλῶς
ῖτε προσέχοντες,
λύχνῳ φαίνοντι ἐν
αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως
ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ
ωσφόρος ⁴ ἀνατεί-
ἐν ταῖς καρδίαις
μῶν.
20 Τοῦτο πρῶτον γι-
νώσκοντες, ὅτι πᾶσα
προφητεία γραφῆς
ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ
γίνεται.
21 Οὐ γὰρ θελήματι
ἀνθρώπου ²¹ ἠνέχθη πο-
τὲ προφητεία, ἀλλ'
ὑπὸ Πνεύματος ἁγίου
φερόμενοι ¹⁰ ἐλάλησαν
οἱ ‡ ἅγιοι ‡ Θεοῦ ἄν-
θρωποι.

Κεφ. β'.

ΕΓΕΝΟΝΤΟ ¹⁶ δὲ καὶ
¹² ψευδοπροφῆται ἐν
τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν
ἔσονται ψευδοδιδά-
σκαλοι, οἵτινες ¹⁴ παρ-
εισάξουσιν αἱρέσεις
ἀπωλείας, καὶ τὸν ¹⁸ ἀγο-
ράσαντα αὐτοὺς δεσπό-
την ἀρνούμενοι, ἐπά-
γοντες ἑαυτοῖς ταχι-
νὴν ἀπώλειαν.
2 Καὶ πολλοὶ ἐξακο-
λουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς
** ἀπωλείαις, δι' οὓς
ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας
βλασφημηθήσεται.
3 Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ
πλαστοῖς λόγοις †† ὑμᾶς
ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
κρῖμα ἔκπαλαι οὐκ ἀρ-
γεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια
αὐτῶν οὐ ²² νυστάζει.

ζω. 15. 3.22. 26. 3. 6. 4. 1. 16. 13. 19. 20. παρειςάγω Ga. 2. 4. confer. Pe. 2. 12. 3. 2. γίνομαι. λαμβάνω. ἀγοράζω, Lu. 14. 19. 1 Co. 6. 20. 7. 23. Re. 5. 9. 14. 4.

19 *, ἦν. ** ἀσελγεί-αις,-αι. 20 ἀκούω. †† com εἰς-f. 21 φέρω. (a. ‡‡ ἁγίῳ, καί- 22 Mat. 25. 5. Ps. 121. 3. Eccl. 22. 8.

...ρεωσικεν εις
* ¹ τετηρημέ-

ἀρχαίου κό-
³ ἐφείσατο,
σον Νῶε δι-
κήρυκα ⁶ ἐ-
κατακλυσμὸν
σεβῶν ⁹ ἐπά-

λεις Σοδόμων
ῥας ¹¹ τεφρώ-
ςροφῇ ¹ κατ-
ὑπόδειγμα
ν ἀσεβεῖν τε-

ίκαιον Λὼτ,
νούμενον ὑπὸ
ἀθέσμων ἐν
ία ἀναστρο-
ύσατο·
ατι γὰρ καὶ
καιος ἐγκατ-
αὐτοῖς, ἡμέ-
έρας ψυχὴν
όμοις ἔργοις
ιζεν·)
Κύριος εὐ-
κ πειρασμοῦ
ἀδίκους δὲ
ν κρίσεως
ους τηρεῖν·
τα δὲ τοὺς
κὸς ἐν ἐπι-
μῷ πορευο-
ιότητος
ας· τολ-
δεις, δό-
σι βλας-
ἄγγελοι,

Ro. 8. 32.
4 Jude 6, 13.
5 παραδίδωμι
* τηρουμένους α.
† ἑαυτῶν-n.
‡ γεγενημένα φυσικά,-n.
6 γεννάω.
7 τηρέω.
8 φυλάσσω.
9 ἐπάγω.
10 1 Pe. 1. 9.
11 τεφρόω, cf. Tobit 8. 2.
12 κατακρίνω
13 τίθημι.
§ τροφὴν,-n.
14 Ac. 7. 24.
‖ ἀγάπαις-i.
15 Ro. 13. 13
16 ch. 3. 16.
17 ὄδω. [ας-n
** μοιχαλί-
†† ἀκαταπαύστου-i.
‡‡ γεγεμισμένην-n.
18 γυμνάζω.
19 βασανίζω, Mat. 8. 6.
§§ πλεονεξίας-i.
20 εἴδω.
21 καταλείπω
22 πλανάω.
23 s. τῦ υἱῦ.
‖‖ Βεώρ-n.
24 ἀγαπάω.
25 Ep. 1. 21.
26 ἔχω.
27 Tit. 1. 7.
28 s. ζῶον.
29 φθέγγομαι
30 κωλύω.
31 Mar. 5. 33.
*† καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ-α.

...ριοις.
12 Οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα
ζῶα ‡ᶜφυσικὰ,ˡ ⁶γε-
γεννημένα εἰς ἅλωσιν
☧ φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνο-
οῦσι βλασφημοῦντες,
ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν
καταφθαρήσονται,
13 Κομιούμενοι ¹⁰ μι-
σθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν
ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέ-
ρᾳ § τρυφὴν, σπῖλοι
☧ μῶμοι, ἐντρυφῶντες
ἐν ταῖς ‖ ἀπάταις αὐ-
τῶν, συνευωχούμενοι
ὑμῖν,
14 Ὀφθαλμὸς ἔχοντες
μεστοὺς **μοιχαλίδος,
καὶ †† ἀκαταπαύστους
ἁμαρτίας· δελεάζον-
τες ψυχὰς ¹⁶ ἀστηρί-
κτους, καρδίαν ‡‡ ¹⁸ γε-
γυμνασμένην §§πλεονε-
ξίαις ἔχοντες, κατάρας
τέκνα·
15 Καταλιπόντες ²¹
ᵇτὴνˡ εὐθεῖαν ὁδὸν, ²²ἐ-
πλανήθησαν, ἐξακολου-
θήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Βαλαὰμ ²³ τοῦ ‖‖ Βοσὸρ,
ὃς μισθὸν ἀδικίας ²⁴ἠ-
γάπησεν·
16 Ἔλεγξιν δὲ ²⁶ ἔ-
σχεν ἰδίας παρανομίας·
ὑποζύγιον ²⁸ ἄφωνον,
ἐν ἀνθρώπου φωνῇ
²⁹φθεγξάμενον, ³⁰ ἐκώ-
λυσε τὴν τοῦ προφή-
του παραφρονίαν.
17 Οὗτοί ᵃ εἰσι πηγαὶ
ἄνυδροι, *ˡνεφέλαι ὑπ

λαίλαπος ἐλαυνόμεναι,
οἷς ὁ [1] ζόφος τοῦ σκό-
τους c εἰς αἰῶνα [2] τε-
τήρηται.
18 Ὑπέρογκα [3] γὰρ
ματαιότητος φθεγγό-
μενοι δελεάζουσιν ἐν
ἐπιθυμίαις, * σαρκὸς,
ἀσελγείαις, τοὺς ‡ [7] ὄν-
τως ‖ ἀποφυγόντας τοὺς
ἐν πλάνῃ ἀναστρεφο-
μένους·
19 Ἐλευθερίαν αὐτοῖς
ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ
δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς
φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥτ-
τηται,[11] τούτῳ καὶ δε-
δούλωται.[13]
20 †† Εἰ γὰρ ἀποφυ-
γόντες τὰ μιάσματα
τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώ-
σει τοῦ Κυρίου καὶ σω-
τῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
τούτοις δὲ πάλιν [14] ἐμ-
πλακέντες [11] ἡττῶνται,
[15] γέγονεν αὐτοῖς τὰ
ἔσχατα χείρονα τῶν
πρώτων.
21 Κρεῖττον γὰρ [17] ἦν
αὐτοῖς μὴ [19] ἐπεγνωκέ-
ναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαι-
οσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν
[22] ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς
[23] παραδοθείσης αὐτοῖς
ἁγίας ἐντολῆς.
22 Συμβέβηκε[25] δὲ αὐ-
τοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς
παροιμίας· [27] Κύων
[22] ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ
ἴδιον ἐξέραμα· καὶ·
Ὗς λουσαμένη, εἰς κύ-
λισμα βορβόρου.

Κεφ. γ΄.

ΤΑΥΤΗΝ ἤδη, ἀγα-
πητοὶ, δευτέραν ὑμῖν
γράφω ἐπιστολὴν, ἐν
αἷς [2] διεγείρω ὑμῶν ἐν
ὑπομνήσει τὴν [4] εἰλι-
κρινῆ διάνοιαν·
2 Μνησθῆναι [6] τῶν
[8] προειρημένων ῥημά-
των ὑπὸ τῶν ἁγίων
προφητῶν, χ τῆς † τῶν
ἀποστόλων § ἡμῶν ἐν-
τολῆς, τοῦ κυρίου καὶ
σωτῆρος·
3 Τοῦτο πρῶτον γινώ-
σκοντες, ὅτι [9] ἐλεύσον-
ται ἐπ' ἐσχάτου τῶν
ἡμερῶν ** [10] ἐμπαῖκται,
κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν
ἐπιθυμίας πορευόμε-
νοι·
4 Καὶ λέγοντες· Ποῦ
[17] ἐστιν ἡ ἐπαγγελία
τῆς παρουσίας αὐτοῦ;
ἀφ' ἧς [12] γὰρ οἱ πατέρες
[16] ἐκοιμήθησαν, πάντα
οὕτω διαμένει [18] ἀπ'
ἀρχῆς κτίσεως.
5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς
τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐ-
ρανοὶ [17] ἦσαν [20] ἔκπα-
λαι, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος
χ δι' ὕδατος [21] συνεστῶ-
σα, τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ·
6 Δι' ‡‡ ὧν ὁ τότε κό-
σμος ὕδατι κατακλυ-
σθεὶς [24] ἀπώλετο.
7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ
καὶ ἡ γῆ §§ αὐτοῦ λό-
γῳ [26] τεθησαυρισμέ-
νοι ‖‖ εἰσὶ,[17] πυρὶ τη-
ρούμενοι εἰς ἡμέραν
κρίσεως καὶ ἀπωλείας
τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώ-
πων.
8 *† Ἓν δὲ τοῦτο μὴ
λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγα-

A. D. 65.

1 Jude 6, 13.
2 s. ἀμφοτέ-
3 τηρέω. [ραις
4 Phi. 1. 10.
5 Jude 16.
6 μιμνήσκο-
μαι.
7 Mar. 11. 32.
8 προερέω.
* σαρκὸς, ἐν
ἀσελγείαις,
al. σαρκὸς
ἀσελγείας,-h.
† conj. διὰ
τῶν.
‡ ὀλίγως-a.
§ ὑμῶν-n.
‖ ἀποφεύγον-
τας-h.
9 ἔρχομαι.
** ἐν ἐμπαι-
γμονῇ-m.
10 Jude 18.
11 ἡττάω.
12 s. ὥρας.
13 δουλόω.
†† Οἱ et max
χ γέγονεν-n
14 ἐμπλέκω.
15 γίνομαι.
16 κοιμάω.
17 εἰμί.
18 s. ὢς. [κω.
19 ἐπιγινώσ-
20 pro ἐκ τοῦ
πάλαι ὄντος
χρόνου.
21 συνίστημι
22 ἐπιστρέφω
‡‡ ὃν, s. ὕ-n.
23 παραδίδω-
μι.
24 ἀπολλύω.
25 συμβαίνω
§§ τῷ αὐτοῦ-a
al. τῷ αὐτῷ-n
26 θησαυρίζω
‖‖ εἰσὶ πυρὶ,n
27 Pr. 26. 11.
*† Ἐν δὲ τού-
τῳ-n.

[illegible]
αὐτῇ ἔργα §11 κατακα-
ήσεται.
11 Τούτων οὖν πάντων
λυομένων, ποταποὺς δεῖ
ὑπάρχειν ** ὑμᾶς ἐν
ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
εὐσεβείαις·
12 Προσδοκῶντας καὶ
σπεύδοντας τὴν παρου-
σίαν τῆς τοῦ †† Θεοῦ
[illegible]ρας, δι' ἣν οὐρα-
[illegible] πυρούμενοι 14λυθή-
[illegible]ται, καὶ στοιχεῖα καυ-
[illegible] ‡‡ 15 τήκεται;
[illegible] Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς
[illegible] γῆν καινὴν §§ κατὰ
[illegible]άγγελμα αὐτοῦ

11 κατακαίω.
‖ αἶς-i.
12 rh. 2. 14.
13 2 Sa. 22.27.
** ὑμᾶς; Ἐν-n.
†† κυρίου-n.
14 λύω.
‡‡ τακήσεται-n.
15 τήκομαι.
16 συναπάγω Ro. 12. 16. Ga. 2. 13.
17 ἐκπίπτω.
§§ καὶ τὰ ἐπαγγέλματα-n.
18 εἰμί.
‖‖ Vide App.

[illegible]
13 στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ
τὰς λοιπὰς γραφὰς,
πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν
ἀπώλειαν.
17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπη-
τοὶ, προγινώσκοντες,
φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ
τῶν ἀθέσμων πλάνῃ
16 συναπαχθέντες 17 ἐκ-
πέσητε τοῦ ἰδίου στη-
ριγμοῦ.
18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χά-
ριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ
δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέ-
ραν αἰῶνος. 18 Ἀμήν.‖‖

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α΄.

Ο ΗΝ [1] ἀπ' ἀρχῆς, ὃ [2] ἀκηκόαμεν, ὃ [3] ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ [4] ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν [5] ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς·

2 (Καὶ ἡ ζωὴ [6] ἐφανερώθη· καὶ [3] ἑωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις [1] ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ [6] ἐφανερώθη ‡ ἡμῖν·)

3 Ὃ [3] ἑωράκαμεν καὶ [2] ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν § ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν [7] ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ [9] κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ‖ ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ** ἡμῶν [1] ᾖ [12] πεπληρωμένη.

5 Καὶ αὕτη [1] ἐστὶν ἡ †† [13] ἐπαγγελία ἣν [2] ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς [1] ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ [1] ἔστιν οὐδεμία.

6 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν.

7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός [1] ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων,* καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ † καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ [1] ἔστιν ἐν ἡμῖν.

9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός [1] ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα [8] ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, ☧ [10] καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ [11] ἡμαρτήκαμεν ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ [1] ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Κεφ. β΄.

ΤΕΚΝΙΑ [14] μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ [11] ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις [11] ἁμάρτῃ, [15] παρ-

A. D. 68.

1 εἰμί.
2 ἀκούω.
3 ὁράω.
4 θεάομαι.
5 ψηλαφάω, Lu. 24. 39. Ac. 17. 27. He. 12. 18.
* αὐτοῦ.-m.
6 φανερόω.
† καθαριεῖ-m.
‡ ἐν-f.
7 ἔχω.
8 ἀφίημι.
§ καὶ-f.
9 Phi. 1. 5.
10 καθαρίζω.
11 ἁμαρτάνω
‖ ἡμεῖς-i.
** ὑμῶν-a.
12 πληρόω, Jno. 3. 29. 15. 11. 16. 24. 17. 13. Phi. 2. 2. 2 Jno. 12.
†† ἀγγελία-l.
13 Ac. 2. 39. 23. 21. 2 Co. 7. 1. He. 4. 1.
14 ver. 12, 28. ch. 3. 7, 18. 4. 4. 5. 21. Jno. 13. 33. Ga. 4. 19.
15 Jno. 14. 16, 26. 16. 7.

πρὸς
Ἰησοῦν
ιον.
ἱλασμός
τῶν ἁμαρ-
οὐ περὶ
ρων δὲ μό-
καὶ περὶ ὅλυ
ου.
ἐν τούτῳ γι-
εν ὅτι ⁴ἐγνώ-
αὐτὸν, ἐὰν τὰς
ὰς αὐτοῦ τηρῶ-

4 Ὁ λέγων, ⁴ἔγνωκα
αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύ-
στης ²ἐστὶ, καὶ ἐν
τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ
²ἔστιν.
5 Ὃς δ' ἂν τηρῇ
αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀλη
θῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγά-
πη τοῦ Θεοῦ ⁷τετε
λείωται. Ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐ-
τῷ ²ἐσμεν.
6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ
⁸μένειν, ὀφείλει, καθὼς
ἐκεῖνος ¹⁰περιεπάτησε,
καὶ αὐτὸς ⁶οὕτως † πε-
ριπατεῖν.
7 §Ἀδελφοὶ, οὐκ ἐν-
τολὴν καινὴν γράφω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν πα-
λαιὰν, ἣν εἴχετε ἀπ'
ἀρχῆς. Ἡ ἐντολὴ ἡ
παλαιά ²ἐστιν ὁ λόγος
ὃν ¹³ἠκούσατε ᶜἀπ' ἀρ-
χῆς.†
8 Πάλιν ἐντολὴν και-
νὴν γράφω ‖ὑμῖν, ὅ ²ἐ-
στιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ,
καὶ ἐν **ὑμῖν· ὅτι ἡ
σκοτία †† ¹⁶παράγεται,

A. D. 68.

1 ch. 4. 10.
Nu. 5. 8.
2 εἰμί.
3 Mat. 16. 23.
4 γινώσκω.
5 εἴδω.
6 τυφλόω.
7 τελειόω,
ch. 4. 17.
Lu. 13. 32.
He. 2. 10.
5. 9.
Ja. 2. 22.
8 ἀφίημι.
* παιδία-n.
† conj. αὐτὸν
al. τό.
9 ver. 10, 28.
ch. 3. 15.
4. 12, 15.
Jno. 6. 56.
14. 16.
15. 4-7.
2 Jno. 2.
10 περιπα-
τέω.
11 νικάω.
‡ ἔγραψα-i.
§ Ἀγαπη-
τοί,-a.
12 ver. 18.
Mat. 18. 2.
Jno. 21. 5.
13 ἀκούω.
14 γράφω.
15 ch. 3. 12.
5. 19.
Mat. 6. 13.
‖ ὑμῖν· ὅ
ἐστιν-n.
** ἡμῖν-i.
†† παραγίνε-
ται,-n.
16 παράγω,
ver. 17.
Mat. 9.9,27.
20. 30.
Mar. 2. 14.
1 Co. 7. 31.
17 a. πράγ-
ματα.

καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθι
νὸν ἤδη φαίνει.
9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φω-
τὶ ²εἶναι, καὶ τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν
τῇ σκοτίᾳ ²ἐστὶν ἕως
ἄρτι.
10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ
φωτὶ μένει, καὶ ³σκάν-
δαλον ἐν αὐτῷ οὐκ
²ἔστιν.
11 Ὁ δὲ μισῶν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ
σκοτίᾳ ²ἐστι, καὶ ἐν τῇ
σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ
οὐκ ⁵οἶδε ποῦ ὑπάγει,
ὅτι ἡ σκοτία ⁶ἐτύφλω-
σε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
τοῦ.
12 Γράφω ὑμῖν, *τε-
κνία, ὅτι ⁸ἀφέωνται
ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
13 Γράφω ὑμῖν, πατέ-
ρες, ὅτι ⁴ἐγνώκατε
† τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Γρά-
φω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
¹¹νενικήκατε τὸν πονη-
ρόν. ‡Γράφω ὑμῖν, παι-
δία, ¹² ὅτι ⁴ἐγνώκατε
τὸν πατέρα.
14 ᵉἜγραψα ¹⁴ ὑμῖν,
πατέρες, ὅτι ⁴ἐγνώκα-
τε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. †
¹⁴Ἔγραψα ὑμῖν, νεα-
νίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ²ἐ-
στε, καὶ ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ
¹¹νενικήκατε τὸν ¹⁵πο-
νηρόν.
15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν
κόσμον, μηδὲ τὰ ¹⁷ἐν τῷ
κόσμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ
τὸν κόσμον, οὐκ ²ἔστιν

ἡ ἀγάπη τοῦ * πατρὸς
ἐν αὐτῷ.
16 Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ
κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς
σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία
τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ
[1] ἀλαζονεία τοῦ [2] βίου,
οὐκ [3] ἔστιν ἐκ τοῦ πα-
τρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κό-
σμου [3] ἐστί.
17 Καὶ ὁ κόσμος
[5] παράγεται, καὶ ἡ ἐπι-
θυμία ᵈ αὐτοῦ · ὁ δὲ
ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰ-
ῶνα.
18 Παιδία, ἐσχάτη
ὥρα [3] ἐστί · καὶ καθὼς
[4] ἠκούσατε ᵉ ὅτι ὁ [6] ἀν-
τίχριστος ἔρχεται, καὶ
νῦν ἀντίχριστοι πολ-
λοὶ [7] γεγόνασιν · ὅθεν
γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη
ὥρα [3] ἐστίν.
19 Ἐξ ἡμῶν [9] ἐξῆλ-
θον, ἀλλ' οὐκ [3] ἦσαν ἐξ
ἡμῶν · εἰ γὰρ [3] ἦσαν ἐξ
ἡμῶν, [11] μεμενήκεισαν
ἂν μεθ' ἡμῶν · ἀλλ'
ἵνα [12] φανερωθῶσιν ὅτι
οὐκ [3] εἰσὶ πάντες ἐξ
ἡμῶν.
20 Καὶ ὑμεῖς [13] χρί-
σμα ἔχετε ἀπὸ [15] τοῦ
ἁγίου, καὶ [16] οἴδατε
πάντα.
21 Οὐκ [17] ἔγραψα ὑμῖν
ὅτι οὐκ [16] οἴδατε τὴν
ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴ-
δατε [16] αὐτὴν, καὶ ὅτι
πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀλη-
θείας οὐκ [3] ἔστι.
22 Τίς [3] ἐστιν ὁ ψεύ-
στης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος
ὅτι Ἰησοῦς οὐκ [3] ἐστιν ὁ
Χριστός; οὗτός ἐστιν
ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνού-
μενος τὸν πατέρα καὶ
τὸν υἱόν.
23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος
τὸν υἱὸν, οὐδὲ τὸν πα-
τέρα ἔχει. †
24 Ὑμεῖς ᶜ οὖν ‖ ὃ
[4] ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
ἐν ὑμῖν μενέτω · ἐὰν ἐν
ὑμῖν [11] μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρ-
χῆς [4] ἠκούσατε, καὶ
ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν
τῷ πατρὶ μενεῖτε.
25 Καὶ αὕτη [3] ἐστὶν
ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐ-
τὸς [8] ἐπηγγείλατο ἡ-
μῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰ-
ώνιον.
26 Ταῦτα [17] ἔγραψα
ὑμῖν περὶ τῶν πλα-
νώντων ὑμᾶς.
27 Καὶ ὑμεῖς τὸ ‡ χρί-
σμα ὃ [10] ἐλάβετε ἀπ'
αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει,
καὶ οὐ χρείαν ἔχετε
ἵνα τις διδάσκῃ § ὑ-
μᾶς · ἀλλ' ᶜ ὡς ‖ τὸ αὐ-
τὸ ‖ χρίσμα διδάσκει
ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ
ἀληθές [3] ἐστι, καὶ οὐκ
[3] ἔστι ** ψεῦδος · καὶ
καθὼς [14] ἐδίδαξεν ὑ-
μᾶς, †† μενεῖτε ἐν αὐ-
τῷ.
28 Καὶ νῦν, τεκνία, μέ-
νετε ἐν αὐτῷ · ἵνα
‡‡ ὅταν [12] φανερωθῇ,
ἔχωμεν παῤῥησίαν, καὶ
μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ'
αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ
αὐτοῦ.
29 Ἐὰν §§ εἰδῆτε [16] ὅτι
δίκαιός [3] ἐστι, γινώσκε-
τε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν

A. D. 68.

* Θεοῦ-n.
1 Ja. 4. 16.
2 ch. 3. 17. Mar. 12. 44. Lu. 8. 14. 15. 12, 30. 21. 4. 1 Ti. 2. 2. 2 Ti. 2. 4. 1 Pe. 4. 3.
3 εἰμί.
† ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν, καὶ τὸν πατέρα ἔχει.-m.
4 ἀκούω.
5 παράγω, ver. 8. 1 Co. 7. 31.
6 ver. 22. ch. 4. 3. 2 Jno. 7.
7 γίνομαι.
8 ἐπαγγέλλω.
9 ἐξέρχομαι.
‡ χάρισμα al. πνεῦμα-n.
10 λαμβάνω.
11 μένω, ver. 6, 28. ch. 3. 15. Jno. 14. 16. 15. 4--7.
12 φανερόω.
§ ὑμᾶς ἄλλος · τὸ-n.
‖ αὐτοῦ-i.
13 ver. 27. Ex. 29. 7. 30. 25.
14 διδάσκω.
15 Mar. 1. 24. Ac. 3. 14. Re. 3. 7.
16 εἴδω.
** ψεῦδος, καὶ-n.
17 γράφω.
†† μένετε-n.
‡‡ ἐὰν-n.
§§ ἴδητε-n.

ποταπὴν [4]
ην [5] δέδωκεν ἡμῖν
τὴρ, ἵνα [7] τέκνα
[8]κληθῶμεν.[9] Διὰ
ὁ κόσμος οὐ γι-
ει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ
ω αὐτόν.
γαπητοὶ, νῦν τέ-
Θεοῦ [11] ἐσμεν, καὶ
[12] ἐφανερώθη τί
μεθα· [9] οἴδαμεν
ὅτι ἐὰν φανερω-
ὅμοιοι αὐτῷ ἐσό-
ὅτι [13] ὀψόμεθα
καθώς [11] ἐστι.
πᾶς ὁ ἔχων τὴν
ταύτην ἐπ' αὐ-
ζει ἑαυτὸν, καθ-
ος ἁγνός [11] ἐστι.
ὁ [15] ποιῶν τὴν
ν, καὶ τὴν ἀνομί-
καὶ ἡ ἁμαρτία
[17] ἀνομία.
δατε ὅτι ἐκεῖ-
νερώθη, ἵνα

ch.3.9; 4.7.
5. 1, 4, 8.
Jno. 1. 13.
2 Lu 13. 16.
Ac. 2. 24.
3 εἴδω.
4 Mat. 8. 27.
Mar. 13. 1.
Lu. 1. 29.
2 Pe. 3. 11.
5 δίδωμι.
6 Mat. 13. 38.
7 Jno. 1. 12.
Ro. 8.16,17.
Ep. 5. 1.
8 καλέω.
* καὶ ἐσμεν-f.
9 γινώσκω.
10 Mar. 6. 5.
Ac. 4. 20.
2 Ti. 2. 13.
11 εἰμί.
12 φανερόω,
2 Co. 5. 10
13 ὄπτομαι.
† ἐπαγγελία,
14 ἀκούω. [-π.
15 ver. 7–9.
c 1 6; 2. 29.
Jno. 3. 21.
8. 34

..., τοῦ Θεοῦ, ἵνα
[2] λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ δια-
βόλου.
9 Πᾶς ὁ [1] γεγεννημένος
ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν
οὐ ποιεῖ, ὅτι [6] σπέρμα
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει·
καὶ οὐ [10] δύναται ἁμαρ-
τάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ
[1] γεγέννηται.
10 Ἐν τούτῳ φανερά
[11] ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ
καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβό-
λου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν
δικαιοσύνην, οὐκ [11] ἔστιν
ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ
ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ·
11 Ὅτι αὕτη [11] ἐστὶν ἡ
† ἀγγελία ἣν [14] ἠκούσα-
τε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγα-
πῶμεν ἀλλήλους.
12 Οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ
τοῦ πονηροῦ [11] ἦν, καὶ
[16] ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ· καὶ ...

ποκτόνος οὐκ ἔχει ζω-
ὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ
μένουσαν.
16 Ἐν τούτῳ [1] ἐγνώ-
καμεν τὴν ἀγάπην, *
ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ [2] ἔθη-
κε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς
ψυχὰς [3] τιθέναι.
17 Ὃς δ᾽ ἂν ἔχῃ τὸν
[4] βίον τοῦ κόσμου, καὶ
θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ χρείαν ἔχοντα, ϗ
[5] κλείσῃ τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ, πῶς ἡ
ἀγάπη τȣ̃ Θεοῦ ‡ μένει
ἐν αὐτῷ;
18 Τεκνία [c] μου, | μὴ
ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ
§ γλώσσῃ, ἀλλ᾽ ‖ ἔργῳ
καὶ ἀληθείᾳ.
19 Καὶ ἐν τούτῳ ** γι-
νώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς
ἀληθείας [8] ἐσμὲν, καὶ
ἔμπροσθεν αὐτοῦ πεί-
σομεν [9] τὰς καρδίας
ἡμῶν.
20 Ὅτι ἐὰν [12] καταγι-
νώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία,
[c] ὅτι | ‡‡ μείζων [8] ἐστὶν
ὁ Θεὸς τῆς καρδίας
ἡμῶν, καὶ γινώσκει
πάντα.
21 Ἀγαπητοὶ, ἐὰν ἡ
καρδία ἡμῶν μὴ κατα-
γινώσκῃ ἡμῶν, παῤῥη-
σίαν ἔχομεν πρὸς τὸν
Θεόν.
22 Καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν,
λαμβάνομεν παρ᾽ αὐ-
τοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ
τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ ποιοῦμεν.
23 Καὶ αὕτη [8] ἐστὶν ἡ
ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα † πι-
στεύσωμεν τῷ ὀνόματι
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶ-
μεν ἀλλήλους, καθὼς
[3] ἔδωκεν ἐντολὴν [c] ἡ-
μῖν. |
24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς
ἐντολὰς αὐτȣ̃, ἐν αὐτῷ
μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐ-
τῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώ-
σκομεν ὅτι μένει ἐν
ἡμῖν, ἐκ τȣ̃ Πνεύματος
οὗ ἡμῖν [3] ἔδωκεν.

Κεφ. δ΄.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παν-
τὶ [6] πνεύματι πιστεύε-
τε, ἀλλὰ [7] δοκιμάζετε
τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ
Θεοῦ [8] ἐστιν· ὅτι πολ-
λοὶ [10] ψευδοπροφῆται
[11] ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν
κόσμον.
2 Ἐν τούτῳ †† γινώ-
σκετε τὸ Πνεῦμα τοῦ
Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ
ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χρι-
στὸν ἐν σαρκὶ [13] ἐληλυ-
θότα, ἐκ τοῦ Θεȣ̃ [8] ἐστι.
3 [c] Καὶ πᾶν πνεῦμα ‖‖ ὃ
μὴ ὁμολογεῖ [b] τὸν | Ἰη-
σȣ̃ν [b] Χριστὸν ἐν σαρκὶ
[13] ἐληλυθότα,| ἐκ τοῦ
Θεȣ̃ οὐκ [8] ἔστι·| ϗ τȣ̃τό
[8] ἐστι τὸ τȣ̃ [14] ἀντιχρί-
στου, §§ ὃ [15] ἀκηκόατε ὅτι
ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ
κόσμῳ [8] ἐστὶν ἤδη.
4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ
[8] ἐστε, τεκνία, καὶ [16] νε-
νικήκατε αὐτούς· ὅτι
μείζων [8] ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν
ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.

A. D. 68.

1 γινώσκω.
* τȣ̃ Θεοῦ, s. αὐτοῦ, -f.
† πιστεύωμεν-i.
2 τίθημι.
3 δίδωμι.
4 ch. 2. 16. Lu. 21. 4.
5 κλείω.
‡ μενεῖ-m.
§ τῇ-m.
6 ver. 3, 6. 1 Co. 14. 32.
‖ ἐν-m.
7 2 Co. 13. 5. Ga. 6. 4. 1 Th. 5. 21.
** γνωσόμεθα,-i.
8 εἰμί.
9 πείθω, Ro. 8. 38. 15. 14. 2 Ti. 1. 5, 12. He. 11. 13.
10 Mat. 7. 15. 24. 11, 24. Mar. 13. 22. Lu. 6. 26. Ac. 13. 6. Re. 16. 13. 19. 20.
11 ἐξέρχομαι.
†† γινώσκεται-i.
12 Ga. 2. 11.
‡‡ alii conj. ἔτι.
‖‖ ὃ λύει τὸν
13 ἔρχομαι.
14 2 Jno. 7.
§§ conj. ὅν.
15 ἀκούω.
16 νικάω, ch. 2. 13, 14. 5. 4, 5. Re. 2. 7, 11, 17, 26. 3. 5, 12, 21. 6. 2. 11. 7.

ωσει.
Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐσμέν· ὁ γινώσκων
ν Θεὸν, ἀκούει ἡμῶν·
οὐκ [1] ἔστιν ἐκ τοῦ
οῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν.
ἐκ τούτου γινώσκομεν
πνεῦμα τῆς ἀληθεί-
καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
άνης.
Ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶ-
ν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγά-
ἐκ τοῦ Θεοῦ [1] ἐστι·
ὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν,* ἐκ
ῦ Θεοῦ [5] γεγέννηται,
γινώσκει τὸν Θεόν.
Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ
ἔγνω τὸν Θεόν· ὅτι
Θεὸς ἀγάπη [1] ἐστίν.
Ἐν τούτῳ [8] ἐφανερώ-
η ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν
μῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐ-
οῦ τὸν [9] μονογενῆ ἀπ-
έσταλκεν [10] ὁ Θεὸς εἰς
ὸν κόσμον, ἵνα [11] ζή-

ch. 2. 5.
He. 7. 28.
Ja. 2. 22.
3 δίδωμι.
4 Lu. 2. 11.
Jno. 4. 42.
Ac. 5. 31.
Ep. 5. 23.
Phi. 3. 20.
2 Ti. 1. 10.
* τὸν Θεὸν, f.
5 γεννάω.
† πιστευόμεν-n.
6 πιστεύω.
7 γινώσκω.
8 φανερόω.
9 Jno. 1. 14, 18.
3. 16, 18.
Ps. 22. 20.
35. 17.
10 ἀποστέλλω.
11 ζάω.
12 ἀγαπάω.
‡ μένει.-f.
13 Ro. 13. 3.
2 Co. 5. 11.
1 Pe. 3. 14.
14 ch. 2. 2. cf.

μεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν,
ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος
αὐτοῦ [3] δέδωκεν ἡμῖν.
14 Καὶ ἡμεῖς [18] τεθεά-
μεθα, καὶ μαρτυροῦμεν
ὅτι ὁ πατὴρ [10] ἀπέσταλ-
κε τὸν υἱὸν [4] σωτῆρα
τοῦ κόσμου.
15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ
ὅτι Ἰησοῦς [1] ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐ-
τῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν
τῷ Θεῷ.
16 Καὶ ἡμεῖς [7] ἐγνώκα-
μεν καὶ [† 6] πεπιστεύκα-
μεν τὴν ἀγάπην ἣν
ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν.
Ὁ Θεὸς ἀγάπη [1] ἐστί
καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει
καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.‡
17 Ἐν τούτῳ [3] τετελε-
ίωται ἡ ἀγάπη μεθ'
ἡμῶν, ἵνα παῤῥησίαν
ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς

20 'Εάν τις είπῃ· "Οτι
ἀγαπῶ τὸν Θεόν, ҳ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ,
ψεύστης [1]ἐστίν· ὁ γὰρ
μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ ὃν [2]ἑώρακε,
τὸν Θεὸν, ὃν οὐχ [2]ἑώ-
ρακε, πῶς δύναται ἀγα-
πᾶν;
21 Καὶ ταύτην τὴν ἐν-
τολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐ-
τȣ̃, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν
Θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ε'.

ΠΑΣ ὁ πιστεύων ὅτι
'Ιησȣ̃ς [1]ἐςιν ὁ Χριςὸς,
ἐκ τοῦ Θεοῦ [4]γεγέννη-
ται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν
τὸν [4]γεννήσαντα, ἀγα-
πᾷ καὶ τὸν [4]γεγεννημέ-
νον ἐξ αὐτοῦ.
2 'Εν τέτῳ γινώσκομεν
ὅτι ἀγαπῶμεν ‡τὰ τέκνα
τȣ̃ Θεȣ̃, ὅταν τὸν Θεὸν
ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐν-
τολὰς αὐτοῦ ||τηρῶμεν.
3 Αὕτη γάρ [1]ἐστιν ἡ
ἀγάπη τȣ̃ Θεȣ̃, ἵνα τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ-
μεν· ҳ αἱ ἐντολαὶ αὐτȣ̃
[6]βαρεῖαι οὐκ [1]εἰσίν.
4 "Οτι πᾶν τὸ [4]γεγεν-
νημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ,
νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ
αὕτη [1]ἐςὶν ἡ νίκη ἡ νι-
κήσασα τὸν κόσμον, ἡ
πίστις ‡‡ ἡμῶν.
5 Τίς [1]ἐστιν ὁ νικῶν
τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ
πιστεύων ὅτι 'Ιησοῦς
[1]ἐςιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
6 Οὗτός [1]ἐστιν ὁ [11]ἐλ-
θὼν δι' ὕδατος ҳ §§ αἵ-
ματος, 'Ιησȣ̃ς ὁ Χρι-
στός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι
μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ
*ὕδατι καὶ τῷ αἵματι·
καὶ τὸ Πνεῦμά [1]ἐστι
τὸ μαρτυροῦν, ὅτι † τὸ
Πνεῦμά [1]ἐστιν [c]ἡ
[3]ἀλήθεια.
7 "Οτι τρεῖς [1]εἰσιν οἱ
μαρτυροῦντες [b]ἐν τῷ
οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ
Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον
Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ
τρεῖς ἕν [1]εἰσι.
8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ
μαρτυροῦντες ἐν τῇ
γῇ,| τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ
ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα·
[c]καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν
[1]εἰσιν.|
9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν
τῶν ἀνθρώπων λαμβά-
νομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
Θεοῦ μείζων [1]ἐστίν·
ὅτι αὕτη [1]ἐστὶν ἡ μαρ-
τυρία τοῦ Θεοῦ, § ἣν
[5]μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ.
10 'Ο πιστεύων εἰς
τὸν υἱὸν τȣ̃ Θεȣ̃, ἔχει
τὴν μαρτυρίαν ** ἐν
ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων
τῷ †† Θεῷ, [7]ψεύστην
[8]πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι
οὐ [9]πεπίστευκεν εἰς
τὴν μαρτυρίαν ἣν
[5]μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς
περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ.
11 Καὶ αὕτη [1]ἐστὶν ἡ
[10]μαρτυρία, ὅτι ζωὴν
αἰώνιον [12]ἔδωκεν ἡ-
μῖν ὁ Θεός· καὶ αὕτη
ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ
[1]ἐστιν.

A. D. 68.

1 εἰμί
* ὕδατι ҳ ἐν τῷ πνεύματι· alii αἵματι καὶ ἐν τ. πν.-n.
† Χριστὸς-n.
2 ὁράω.
3 Jno. 14. 6. 18. 37, 38.
4 γεννάω, ch. 2. 29. 3. 9. 4. 7.
‡ conj. τὸν Θεὸν, ὅταν τὰ τέκνα τ. θ. ἀγαπῶμεν, alii trans. ὅταν et ὅτι.
§ ὅτι-h.
5 μαρτυρέω.
|| ποιῶμεν-i.
6 Mat.23.4,23 Ac. 20. 29. 2 Co. 10.10.
** τȣ̃ Θεȣ̃ ἐν αὐτῷ-n.
†† υἱῷ-i.
7 ch. 1. 10. 2. 4. Ro. 3. 4. Tit. 1. 12.
8 ποιέω.
9 πιστεύω.
‡‡ ὑμῶν.-n.
10 ver. 9, 10. Jno. 1. 7, 19. 3. 11. 5. 32, 34, 36. Tit. 1. 13. Re. 12. 11. 19. 10.
11 ἔρχομαι.
12 δίδωμι.
§§ πνεύματος, alii αἵματος καὶ πνεύματος (ἁγίου),-n.

ωην ...

Ταῦτα [1] ἔγραψα
b τοῖς πιστεύου-
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
τοῦ Θεοῦ ‖ ἵνα
τε ὅτι ζωὴν ἔχετε
ιον, † καὶ ἵνα πι-
ητε εἰς τὸ ὄνομα
υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
Καὶ αὕτη [b] ἐστὶν ἡ
ῤῥησία ἣν ἔχομεν
ς αὐτὸν, ὅτι ἐάν τι
ώμεθα κατὰ τὸ θέ-
α ‡ αὐτοῦ, [9] ἀκούει
ιν.
Καὶ ἐὰν [10] οἴδαμεν
ἀκούει ἡμῶν, ὃ
[7] αἰτώμεθα, [10] οἴδα-
ὅτι ἔχομεν τὰ αἰ-
ιατα ἃ [7] ᾐτήκαμεν
ο' αὐτοῦ.
'Εάν τις [10] ἴδῃ τὸν
λφὸν αὐτοῦ ἁμαρτά-
ντα ἁμαρτίαν μὴ
ὸς θάνατον, αἰτήσει,
... ‖ αὐτῷ

... γεν...
3 ver. 19.
ch. 3. 12.
Mat. 6. 13.
4 ἅπτομαι.
5 εἰμί.
† οἱ πιςεύον-
τες εἰς-α.
6 Jno. 7. 4.
7 αἰτέω.
‡ ὄνομα-π.
8 Mat. 5. 14.
Lu. 2. 12, 34.
Phi. 1. 17.
1 Ti. 1. 9.
9 Mat. 17. 5.
Jno. 9. 31.
§ Οἴδαμεν,
ὅτι α.
10 εἴδω.
‖ τὸ ἀληθι-
νόν· alii
τὸν ἀληθι-
νὸν Θεόν-π
11 Re. 3. 7, 14.
12 δίδωμι.
** ζωή-ί. al.
ἡ ζωὴ ἡ.
†† al. καὶ δο-
θήσεται.
...

τία [b] ἐστιν· και ...
ἁμαρτία [c] οὐ ‖ πρὸς θά-
νατον.
18 Οἴδαμεν [10] ὅτι πᾶ-
ὁ [2] γεγεννημένος ἐκ τ-
Θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνε-
ἀλλ' ὁ [2] γεννηθεὶς ἐκ τ-
Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν, κ-
[a] ὁ πονηρὸς οὐχ [4] ἅπτ-
ται αὐτοῦ.
19 Οἴδαμεν [10] ὅτι
τοῦ Θεοῦ [b] ἐσμεν, καὶ
κόσμος ὅλος ἐν τῷ
νηρῷ [8] κεῖται.
20 § Οἴδαμεν [10] δὲ ὅ-
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκ-
καὶ [12] δέδωκεν ἡμῖν
άνοιαν ἵνα γινώσκ-
μεν ‖ τὸν ἀληθινόν·
[b] ἐσμεν ἐν τῷ [11] ἀλη-
νῷ, ἐν τῷ ‖ υἱῷ αὐ-
d Ἰησοῦ Χριστῷ. ‖
τός [b] ἐστιν ὁ ἀληθι-
Θεὸς, ‖ καὶ ** ἡ
αἰώνιος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

A. D. 69.

...ΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
...κτῇ † κυρίᾳ, καὶ
τέκνοις αὐτῆς, οὓς
ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ,
κ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ
πάντες οἱ ¹ ἐγνωκό-
τὴν ἀλήθειαν·
Διὰ τὴν ἀλήθειαν
ν μένουσαν ἐν § ἡμῖν,
αὶ μεθ' ἡμῶν ² ἔσται
ἰς τὸν αἰῶνα.
3 ᶜ Ἔσται ³ μεθ' ** ἡ-
μῶν χάρις, ἔλεος, εἰρή-
νη παρὰ Θεοῦ πατρὸς,
καὶ παρὰ ᶜ Κυρίου† Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ
τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ
καὶ ἀγάπῃ.
4 Ἐχάρην λίαν ὅτι
⁴ εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων
σου ‡‡ περιπατοῦντας
ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐν-
τολὴν ⁸ ἐλάβομεν παρὰ
τοῦ πατρός.
5 Καὶ νῦν ᵇ ἐρωτῶ σε,
κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν
γράφω σοι καινὴν, ἀλ-
λὰ ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρ-
χῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλ-
λήλους.
6 Καὶ αὕτη ᵃ ἐστὶν ἡ
ἀγάπη, ἵνα περιπατῶ-
μεν κατὰ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ. Αὕτη ᵃ ἐστὶν ¹³ ἡ
ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἠ-
κούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
ἵνα ἐν αὐτῇ περιπα-
τῆτε.
7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι
*‡ ¹⁵ εἰσῆλθον εἰς τὸν
κόσμον, οἱ μὴ ὁμολο-
γοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν
ἐρχόμενον ἐν σαρκί·
οὗτός ᵃ ἐστιν ὁ ᵃ πλάνος
καὶ ὁ ἀντίχριστος.
8 Βλέπετε ¹ ἑαυτοὺς,
ἵνα μὴ ‖ ⁴ ἀπολέσωμεν
ἃ ᵇ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ
μισθὸν πλήρη ⁶ ἀπολά-
βωμεν.
9 Πᾶς ὁ †† παραβαί-
νων, καὶ μὴ μένων ἐν
τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ,
Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μέ-
νων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ
Χριστοῦ,‡ οὗτος καὶ τὸν
πατέρα καὶ τὸν
υἱὸν ἔχει.
10 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς
ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν
διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ
λαμβάνετε αὐτὸν εἰς
οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐ-
τῷ μὴ λέγετε·
11 Ὁ γὰρ λέγων αὐτ
χαίρειν, κοινωνεῖ το
ἔργοις αὐτοῦ τοῖς
νηροῖς.
12 Πολλὰ ἔχων
γράφειν, οὐκ ¹⁰ ἠβ
θην διὰ χάρτου κα
λανος· ¹¹ §§ ἀλλὰ ἐ
‖‖ ἐλθεῖν πρὸς ὑ
¹² στόμα πρὸς στ
λῆσαι, ἵνα ἡ χ
μῶν ᵇ ἦ ¹⁴ πεπλη
13 ¹ Ἀσπάζετ
τέκνα τῆς
σου ᶜ τῆς
*§ ᵇ Ἀμήν

* τῇ ἐκλεκτῇ al. Ἐκλεκτῇ τῇ-n.
† conj. ἐν κυρίῳ.
1 γινώσκω.
2 Mat. 27. 63. 2 Co. 6. 8.
3 εἰμί.
‡ αὐτοὺς-n.
§ ὑμῖν, καὶ μεθ' ὑμῶν-n
‖ ἀπολέσητε ¶ εἰργάσασθε,...ἀπολάβητε.-l.
4 ἀπολλύω.
5 ἐργάζομαι.
6 ἀπολαμβάνω.
** ὑμῶν-a.
†† προάγων-[n]
7 εὑρίσκω.
‡‡ περιπατοῦντα-n.
8 λαμβάνω.
9 Mat. 15. 23. Lu. 5. 3. Jno. 14. 16.
10 βούλομαι.
11 s γράφειν
§§ ἐλπίζω γάρ-l.
‖‖ γενέσθαι-h.
12 s. στρεφόμενον κατά.
13 ἀκούω.
*† ὑμῶν h.
14 πληρόω.
*‡ ἐξῆλθον-h.
15 εἰσέρχομαι
*§ al. τῆς ἐκκλησίας. al. Ἐφέσου τῆς.
*‖ Vide App.

ΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

ΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
ῳ ἀγαπητῷ, [1]ὃν
ἀγαπῶ ἐν ἀλη-

.γαπητὲ, [2]περὶ πάν-
ν [3]εὔχομαί σε εὐο-
ῦσθαι ꝁ ὑγιαίνειν,
αθὼς [5]εὐοδοῦταί σου
ἡ ψυχή.
3 Ἐχάρην[9] γὰρ λίαν
ἐρχομένων ἀδελφῶν,
ꝁ [10]μαρτυρούντων σου
τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ
ἐν ἀληθείᾳ περιπα-
τεῖς.
4 Μειζοτέραν *τύτων
οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα
ἀκύω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν
ἀληθείᾳ περιπατȣ̃ντα.
5 Ἀγαπητὲ, πιστὸν
ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ †εἰς
τοὺς ξένους,
6 Οἳ [10] ἐμαρτύρησάν
σȣ τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον
ἐκκλησίας· οὓς καλῶς
ποιήσεις [15] προπέμψας
[16] ἀξίως τοῦ Θεοῦ.
7 Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνό-
ματος §[18] ἐξῆλθον, μη-
δὲν λαμβάνοντες ἀπὸ
τῶν ‖ ἐθνῶν.
8 Ἡμεῖς οὖν ὀφείλο-
μεν ** ἀπολαμβάνειν
τοὺς τοιούτους, ἵνα
[21]συνεργοὶ [22]γινώμεθα
τῇ ἀληθείᾳ.
9 Ἔγραψα[24] τῇ ἐκ-
κλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλο-
πρωτεύων αὐτῶν Διο-
τρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται
ἡμᾶς.
10 Διὰ τοῦτο, ἐὰν [2]ἔλ-
θω, [4] ὑπομνήσω αὐτοῦ
τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λό-
γοις πονηροῖς [6] φλυα-
ρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρ-
κούμενος ἐπὶ τούτοις,
οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται
τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τȣ̀ς
βουλομένους[8] κωλύει,
καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκβάλλει.
11 Ἀγαπητὲ, μὴ μιμȣ̃
τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ
ἀγαθόν. Ὁ [11] ἀγαθο-
ποιῶν, ἐκ τοῦ Θεȣ̃ [12] ἐ-
ϛιν· ὁ δὲ κακοποιῶν,
ȣ̓χ [13]ἑώρακε τὸν Θεόν.
12 Δημητρίῳ [10]μεμαρ-
τύρηται ὑπὸ πάντων,
καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀλη-
θείας· ꝁ ἡμεῖς δὲ μαρ-
τυροῦμεν, καὶ ‡[14]οἴδατε
ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν
ἀληθής [12]ἐστι.
13 Πολλὰ [17]εἶχον γρά-
φειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ
μέλανος καὶ καλάμου
σοι [24] γράψαι.
14 Ἐλπίζω δὲ εὐθέως
[14]ἰδεῖν σε, καὶ [19] ϛόμα
πρὸς στόμα [20] λαλήσο-
μεν.
15 Εἰρήνη[22] σοι. Ἀ-
σπάζονταί σε οἱ †† φί-
λοι. Ἀσπάζου τȣ̀ς φί-
λους κατ' ὄνομα.‡‡

A. D. 69.

1 s. χαίρειν εὔχεται.
2 ἔρχομαι.
3 Lu. 7. 18. Ac. 1. 1.
4 ὑπομιμνήσκω.
5 Ac. 26. 29 Ro. 9. 3.
6 1 Ti. 5. 13.
7 Ro. 1. 10. 1 Co. 16. 2
8 s. ἐπιδέχεσθαι αὐτȣ̀ς.
9 χαίρω.
10 μαρτυρέω. He. 11. 2, 4, 5.
11 Mar. 3. 4. Lu. 6. 9, 33, 35.
12 εἰμί.
* ταυτης-n.
13 ὁράω.
† καὶ τοῦτο ξένους.-i
‡ οἶδας.-i. al. οἴδαμεν,
14 εἴδω.
15 προπέμπω
16 Ro. 16. 2. Ep. 4. 1.
17 ἔχω.
§ αὐτοῦ-b.
18 ἐξέρχομαι.
19 s. ϛρεφόμενοι κατά.
‖ ἐθνικῶν-i.
20 λαλέω.
** ὑπολαμβάνειν-i.
21 Ro. 16. 3, 9.
22 s. ἔστω.
†† ἀδελφοί-n
23 γίνομαι.
24 γράφω.
‡‡ Vide App.

...Α ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

...σοῦ Χρι-
...δελφὸς δὲ
...ς ἐν Θεῷ
...ασμένοις, ‡
...ςῷ ⁴τετη-
...λητοῖς·
...μῖν ‡ εἰρήνη
πληθυνθείη.
...πητοί, πᾶσαν
...οιύμενος γρά-
...ὑμῖν περὶ τῆς
‖σωτηρίας, ἀν-
¹⁰ἔσχον ⁹γρά-
...μῖν, παρακαλῶν
...ωνίζεσθαι τῇ ¹¹ἅ-
...¹²παραδοθείσῃ
ἁγίοις πίστει.
...Παρεισέδυσαν γάρ
...ες ἄνθρωποι οἱ πά-
...ι ¹³προγεγραμμένοι
...ς τοῦτο τὸ ¹³κρῖμα,
...σεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ
...μῶν χάριν ¹⁷μετατι-
...θέντες εἰς ἀσέλγειαν,
‡ τὸν μόνον δεσπότην
ᵇΘεὸν‖ §§ καὶ Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν
ἀρνούμενοι.
5 Ὑπομνῆσαι ²¹δὲ
ὑμᾶς βούλομαι, ‖‖ εἰδό-
τας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο,
ὅτι ὁ Κύριος, λαὸν ἐκ
γῆς Αἰγύπτου σώσας,
²²τὸ δεύτερον τοὺς μὴ
πιστεύσαντας ²⁴ἀπώ-
λεσεν.
6 Ἀγγέλους τε τοὺς
μὴ τηρήσαντας τὴν

A. D. 65.

1 Joh. 8. 44.
2 ἀπολείπω.
* ἠγαπημέ-
νοις-i.
3 ἁγιάζω.
† Vide App.
‡ Χριστοῦ-n.
4 τηρέω.
6 s. δεδεμένους
7 ἀπέρχομαι.
§ ὑμῖν, περὶ
τ. κ. σωτη-
ρίας ἀναγ·a
‖ ἡμῶν-f.
** conj. ἑτέ-
ροις πρό-
κεινται.
†† δεῖγμα
πυρός-n.
9 γράφω.
10 ἔχω. [28.
11 He. 9. 26-
12 παραδίδω-
μι.
13 Mat. 23. 13.
‡‡ δόξαν-n.
14 διαλέγομαι
15 προγράφω
16 τολμάω(μι
17 μετατίθημ
18 ἐπιφέρω.
§§ al. transp.
20 s. τῷ δια-
βόλῳ.
21 ὑπομιμνή-
σκω.
22 εἴδω.
‖‖ εἰδότας. ἅ-
παξ ὅτι ὁ Κύ-
ριος (s. Ἰη-
σοῦς) λαὸν-h.
23 s. κατά.
24 ἀπολλύω.

ἑαυτῶν ¹ἀρχὴν, ἀλλὰ
²ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον
οἰκητήριον, εἰς κρίσιν
μεγάλης ἡμέρας, δε-
σμοῖς ἀϊδίοις ⁶ὑπὸ ζό-
φον ⁴τετήρηκεν.
7 Ὡς Σόδομα καὶ Γό-
μοῤῥα, καὶ αἱ περὶ αὐ-
τὰς πόλεις τὸν ὅμοιον
τούτοις τρόπον ἐκπορ-
νεύσασαι, καὶ ⁷ἀπελθοῦ-
σαι ὀπίσω σαρκὸς **ἑ-
τέρας, πρόκεινται δεῖ-
γμα,†† πυρὸς αἰωνίου
δίκην ὑπέχουσαι.
8 Ὁμοίως μέντοι καὶ
οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι,
σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυ-
ριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δό-
ξας ‡‡ δὲ βλασφημοῦσιν.
9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχ-
άγγελος, ὅτε τῷ δια-
βόλῳ διακρινόμενος δι-
ελέγετο ¹⁴ περὶ τοῦ Μω-
σέως σώματος, οὐκ ¹⁶ἐ-
τόλμησε κρίσιν ¹⁸ἐπε-
νεγκεῖν ²⁰βλασφημίας,
ἀλλ' εἶπεν· Ἐπιτιμή-
σαι σοι Κύριος.
10 Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν
οὐκ ²³οἴδασι, βλασφη-
μοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς,
ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, ἐπί-
στανται, ἐν τούτοις
φθείρονται.
11 Οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ
ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύ-
θησαν, καὶ τῇ πλάνῃ

μὴ

...οῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξ-...
...χύθησαν,¹ καὶ τῇ ἀν-...
...ιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώ-...
...λοντο.
12 Οὗτοί ⁴εἰσιν ...
...ταῖς †ἀγάπαις ‡ὑμ...
...σπιλάδες, **συνευω-...
...μενοι, ††ἀφόβως ἑαυ-...
...ποιμαίνοντες· νεφ-...
...ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέ-...
‡‡ περιφερόμεναι, ...
...δρα φθινοπωριν-...
...καρπα, δὶς ἀποθα-...
...ἐκριζωθέντα· ...
13 Κύματα ἄγ-...
...λάσσης, ἐπαφ-...
τὰς ἑαυτῶν αἰ-...
ἀστέρες πλαν-...
ὁ ζόφος τοῦ ...
εἰς ᵇτὸν‖ αἰ-...
τήρηται.
14 Προεφή-...
καὶ τούτοι-...
ἀπὸ Ἀδὰμ ...
γων· Ἰδοὺ ...
ριος ἐν *ἁ-...
αις αὐτοῦ ...
15 Ποιῆ-...
τὰ πάντ-...
λέγξαι ...
βεῖς αὐ-...
των τ...
βείας ...
βησα...
τῶν ...
λάλ...
ἁμα...
16 ...
σα...
τὰ...
...

[redacted]

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΟΥΔΑ.

σθοῦ ἐξ-
ὶ τῇ ἀν-
ορὲ ἀπώ-

ίσιν * ἐν
ς ‡ ὑμῶν
νευωχύ-
ς ἑαυτὺς
νεφέλαι
ἀνέμων,
αι, δέν-
ρινὰ, ἀ-
θανόντα.

γρια θα-
ρίζοντα
ἰσχύνας·
ῆται, οἷς
σκότους
ἵνα 11 τε-

υσε 12 δὲ
ἕβδομος
νὼχ, λέ-
ῆλθε Κύ-
άσιν ἁγί-

ρίσιν κα-
ὶ *‡ ἐξε-
τὺς ἀσε-
ερὶ π ἰν-
ων d ἀσε-
ῶν 14 ἠσέ-
πάντων
*‖ ὧν 17 ἐ-
' αὐτοῦ
εβεῖς.
ι γογγυ-
ροι, κατὰ
ς αὐτῶν
ὲ τὸ ςόμα
τέρογκα,
πρόςω-
άριν.
ἀγαπη-

A. D. 65.

1 ἐκχύω.
2 μιμνήσκομαι.
3 προερέω.
4 εἰμί.
* οἱ ἐν-i.
† ἀπάταις-n.
‡ αὐτῶν-n.
5 λέγω.
§ ἐπ' ἐσχάτυ (τῦ) χρόνυ, s. τῶν χρόνων-h. [i.
‖ ἐλεύσονται-
¶ ἑαυτὺς-a. c.
** συνευωχούμενοι ἀφόβως,-a.
†† ὑμῖν-f.
6 2 Pe. 3. 3.
‡‡ παραφερόμεναι-a.
7 ἐκριζόω.
8 1 Co. 2. 14.
§§ ἡμῶν-n.
9 Ac. 20. 32.
10 Ep. 4. 32.
11 τηρέω.
‖‖ ἁγίῳ,-n.
12 προφητεύω
13 ἔρχομαι.
*† ἁγίαις μυριάσιν-a al. μυριάσιν ἁγίων al. μυριάσιν ἁγίων ἀγγέλων.
*‡ ἐλέγξαι-h.
*§ Vide App.
14 ἀσεβέω.
16 σπιλόω.
*‖ λόγων,-f.
17 λαλέω.
†‡ ὑμᾶς-a.
18 ἵστημι.
†§ διὰ Ἰησοῦ Χριςῦ τῦ κυρίυ ἡμῶν-m.
19 De. 10. 17.
†‖ πρὸ παντὸς τῦ αἰῶνος-f.

τοὶ, 2 μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν 3 προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποςόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·
18 Ὅτι 5 ἔλεγον ὑμῖν,
ὅτι § ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ‖ 4 ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ¶ ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.
19 Οὗτοί 4 εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες,¶ 8 ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.
20 Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοὶ, τῇ ἁγιωτάτῃ §§ ὑμῶν πίστει 9 ἐποικοδομοῦντες 10 ἑαυτοὺς, ἐν Πνεύματι ‖‖ ἁγίῳ προσευχόμενοι,
21 Ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χριςῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον.
22 *§ Καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι·
23 Οὓς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, μισῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς 16 ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι †‡ αὐτοὺς ἀπταίστους, καὶ 18 ςῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,
25 Μόνῳ h σοφῷ \ Θεῷ
σωτῆρι ἡμῶν †§ δόξα
καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, †‖ καὶ
νῦν καὶ εἰς πάντας τὺς
αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Κεφ. α΄.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ[1] Ἰη-
σοῦ Χριστῦ, ἣν [a] ἔδω-
κεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, [2] δεῖ-
ξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ
ἃ δεῖ [b] γενέσθαι ἐν τά-
χει· ϗ [3] ἐσήμανεν ἀπο-
στείλας διὰ τοῦ ἀγγέ-
λου αὐτοῦ τῷ δούλῳ
αὐτῦ Ἰωάννῃ·
2 Ὃς [c] ἐμαρτύρησε τὸν
λόγον τῦ Θεοῦ, καὶ τὴν
μαρτυρίαν Ἰησῦ Χρι-
στῦ, ὅσα [b] τε [|] εἶδε.
3 Μακάριος ὁ ἀναγι-
νώσκων, καὶ οἱ ἀκούον-
τες τοὺς λόγους τῆς
προφητείας, καὶ τηρῦν-
τες τὰ ἐν αὐτῇ [11] γε-
γραμμένα· ὁ γὰρ και-
ρὸς ἐγγύς.
4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ
ἐκκλησίαις ταῖς [12] ἐν
τῇ Ἀσίᾳ· χάρις [13] ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ [b] τοῦ [|] ‖
ὁ [14] ὢν καὶ ὁ [15] ἦν καὶ
ὁ ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ
τῶν ἑπτὰ πνευμάτων,
ἃ [16 c] ἐστιν [|] ἐνώπιον τῦ
θρόνου αὐτοῦ·
5 Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χρι-
στῦ, ὁ [17] μάρτυς ὁ πιστὸς,
ὁ πρωτότοκος, [b] ἐκ [|] τῶν
νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων
τῶν βασιλέων τῆς γῆς·
τῷ ‡‡ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς,
καὶ §§ [19] λούσαντι ἡμᾶς
[a] ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν
[c] ἡμῶν [|] ἐν τῷ αἵματι
αὐτοῦ·
6 Καὶ [a] ἐποίησεν † ἡμᾶς
‡ βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ
Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ·
αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ
τῶν νεφελῶν, καὶ [8] ὄψε-
ται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλ-
μὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν
[9] ἐξεκέντησαν· ϗ [10] κό-
ψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶ-
σαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
Ναὶ, ἀμήν.
8 Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ
τὸ Ω, [b] ἀρχὴ καὶ τέλος, [|]
λέγει § ὁ Κύριος, ὁ
[14] ὢν καὶ ὁ [15] ἦν καὶ ὁ
ἐρχόμενος, ὁ [14] παντο-
κράτωρ.
9 Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ
[b] καὶ [|] ἀδελφὸς ὑμῶν,
καὶ ** [18] συγκοινωνὸς
ἐν τῇ θλίψει καὶ [b] ἐν
τῇ [|] βασιλείᾳ καὶ ὑπο-
μονῇ †† Ἰησοῦ Χριστῦ,
[5] ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ
τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ,
διὰ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ [d] διὰ [|] τὴν
μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. [|]
10 Ἐγενόμην [b] ἐν Πνεύ-
ματι ἐν [c] τῇ [|] [20] κυριακῇ

A. D. 96.

1 Ro. 2. 5.
2 δίδωμι.
3 δεικνύω.
* ἐκ-η.
4 ποιέω.
† ἡμῖν-η.
‡ βασιλείαν, ἱερεῖς-α. al. βασίλειον ἱεράτευμα
5 γίνομαι.
6 σημαίνω. Jno. 12. 33.
7 μαρτυρέω,
8 ὅπτομαι.
9 ἐκκεντέω.
10 κόπτω, ch. 18. 9.
11 γράφω.
12 s. οὔσαις.
13 s. ἔστω.
§ κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ὢν-α
‖ al. Θεοῦ al. κυρίου.
14 ch. 4. 8.
15 pro ὅς.
16 εἰμί.
17 pro ὅς ἐστι.
** κοινωνὸς-ι
18 Ro. 11. 17.
†† ἐν Χριστῷ, s. ἐν Ἰησοῦ,-h. alii ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,-i. al. Ἰησοῦ.
‡‡ ἀγαπῶντι-α.
§§ λούσαντι-η
19 Jno. 13.10.
20 1 Co.11.20.

ἡμέρᾳ· καὶ [1]ἤκουσα ὀπί-
σω μου φωνὴν μεγάλην
ὡς σάλπιγγος,
11 Λεγούσης [b]Ἐγώ
εἰμι τὸ [2]Α καὶ τὸ Ω, ὁ
πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος·
καί· ‖ Ὃ βλέπεις, γρά-
ψον[12] εἰς βιβλίον, καὶ
[4]πέμψον ταῖς † ἐκκλη-
σίαις [b]ταῖς ἐν Ἀσίᾳ,‖
εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς
Σμύρναν, καὶ εἰς Πέρ-
γαμον, καὶ εἰς Θυάτει-
ρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ
εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ
εἰς Λαοδίκειαν.
12 Καὶ ‡[9]ἐπέστρεψα
βλέπειν τὴν φωνὴν
ἥτις [11]‖ ἐλάλησε μετ'
ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας
[12]εἶδον ἑπτὰ λυχνίας
χρυσᾶς·
13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν
ἑπτὰ ‖ λυχνιῶν ††ὅμοι-
ον ‡‡υἱῷ ἀνθρώπου, [15]ἐν-
δεδυμένον [16]ποδήρη, κ
[17]περιεζωσμένον πρὸς
τοῖς §§ μαστοῖς ζώνην
χρυσῆν.
14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ
καὶ [22]τρίχες λευκαὶ
ὡσεὶ ἔριον λευκόν,
ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυ-
ρός·
15 Καὶ οἱ [24]πόδες αὐ-
τοῦ *§[18]χαλκολι-
βάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ
πεπυρωμένοι· καὶ ἡ
φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ
ὑδάτων πολλῶν·
16 Καὶ ἔχων ἐν τῇ
δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀστέ-
ρας ἑπτά· καὶ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ ῥομφαία

A. D. 96.

1 ἀκούω.
2 ver. 8.
ch. 21. 6.
22. 13.
3 πίπτω.
* ἔθηκε-a.
4 ἐπιτίθημι.
5 πέμπω.
† ἑπτα-in.
6 φοβέω.
7 ζάω.
8 γίνομαι.
‡ ἐκεῖ-f.
9 ἐπιστρέφω
§ κλεῖδας-n.
10 Lu. 16. 23.
‖ ἐλαλει-h.
al. λαλεῖ.
11 λαλέω.
12 γράφω.
** οὖν-m.
13 s. ἐμαυτὸν
14 s. γράψον
†† ὁμοίωμα-n
‡‡ υἱὸν-n.
15 ἐνδύω.
16 s. ἐσθῆτα.
17 περιζώννυμι.
§§ μαζοῖς-n.
‖‖ ταῦτα εἰσίν·-f.
*† ὡς-a.
*‡ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτά, ἑπτὰ-a.
*§ [or] χαλκολιβάνῳ.
18 ch. 2. 16.
*‖ τῷ-i.
†‡ ἐν Ἐφέσῳ-a.
†§ πεπυρωμένῳ·-n.
19 πυρόω.
20 s. ἦν.
21 εἶδω.
22 εἰμί.
23 θρίξ.
24 πούς.
25 ὕδωρ.

δί
ομ
τοι
ἐν
17
τὸν
[24]πι
κρός
δεξι
ἐμέ.
[6]φοβ
πρῶτ
18 Κ
[8]ἐγεν
ἰδοὺ ‡
αἰῶνας
[b]ἀμήν·
§κλεῖς
τοῦ θαν
19 Γρά
δες, καὶ
μέλλει [9]
ταῦτα.
20 Τὸ μυ
ἑπτὰ ἀστ
ἐπὶ τῆς δ
τὰς ἑπτὰ
χρυσᾶς.‖‖
ρες, ἄγγε
ἐκκλησιῶ
*‡ αἱ ἑπτ
εἶδες, ἑπ
[23]εἰσί.

K

Τῷ ἀγ
†‡ Ἐφεσί
[12]γράψον
ὁ κρατῶ
ἀστέρας ἐ
τοῦ, ὁ
μέσῳ τῶ
ῶν τῶν
2 Οἶδα
καὶ τὸ

A. D. 96.

μονήν σου,
δύνῃ ²βα-
καὶ ³ἐπ-
φάσκοντας
σόλους, καὶ
καὶ ⁵εὗρες
ὐδεῖς·
ἐβάστασας,
μονὴν ἔχεις,
τὸ ὄνομά μου
ακας, καὶ οὐ
κας.
λλ' ἔχω ⁴κατὰ
τι τὴν ἀγάπην
ὴν πρώτην ¹¹ἀφ-

μνημόνευε οὖν πό-
¹²ἐκπέπτωκας,
μετανόησον, καὶ τὰ
ῶτα ἔργα ποίησον·
δὲ μή, ἔρχομαί σοι
αχὺ, καὶ κινήσω τὴν
υχνίαν σου ἐκ τοῦ τό-
ου αὐτῆς, ἐὰν μὴ με-
ανοήσῃς.
6 Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις,
ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα
τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ
κἀγὼ μισῶ.
7 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσά-
τω τί τὸ Πνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ
νικῶντι ¹⁵δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς
ζωῆς, ὅ ⁴ἐστιν ἐν §§ μέ-
σῳ τοῦ ¹⁷παραδείσου
τοῦ Θεοῦ.
8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐκκλησίας Σμυρναί-
ων ¹³γράψον· Τάδε λέ-
γει ὁ πρῶτος, καὶ ὁ ἔσχα-
τος ὃς ¹⁹ἐγένετο νε-
κρὸς, καὶ ²⁰ἔζησεν·
9 Οἶδά ¹⁴σου τὰ ἔργα
καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν

* ἀλλὰ πλή-
σιος εἶ,-α.
1 δύναμαι.
2 βαστάζω,
Mat. 3. 11.
Lu. 7. 14.
Jno. 16. 12.
† ἐπείρασας
τοὺς λέγον-
τας ἑαυ-
τοὺς ἀπο-
στόλους εἶ-
ναι,-α.
3 πειράζω.
4 εἰμί.
5 εὑρίσκω.
‡ Vide App.
§ ἐβάπτι-
σας-n, al. με
κ. αὐτοὺς-f.
‖ Μῆ-ί.
¶ ἐκ-m.
** δῆ,-f.
6 s. τινάς.
7 κοπιάζω.
8 κάμνω,
He. 12. 3.
Ja. 5. 15.
9 s. τί.
10 ἔχω.
†† ἡμέρας-n.
11 ἀφίημι.
‡‡ πέπτω-
κας,-a.
12 ἐκπίπτω.
13 γράφω.
14 εἴδω.
15 δίδωμι.
16 ἀρνέομαι.
§§ τῷ παρα-
δείσῳ-a.
17 Lu. 23. 43.
2 Co. 12. 4.
‖‖ μου-m.
¶¶ ἐν Σμύρ-
νῃ-a.
§ al. ἐν αἷς.
‖ Ἀντείπας-n.
18 ἀποκτείνω.
19 γίνομαι.
20 ζάω.

πτωχείαν, (* πλούσιος
δὲ ⁴εἶ) καὶ τὴν βλασ-
φημίαν ‖ τῶν λεγόντων
Ἰουδαίους ⁴εἶναι ἑαυ-
τοὺς, καὶ οὐκ ⁴εἰσίν,
ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ
Σατανᾶ.
10 ‖ Μηδὲν φοβοῦ ἃ
μέλλεις πάσχειν· ** ἰ-
δού, μέλλει βαλεῖν
⁶ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος
εἰς φυλακήν, ἵνα ³πει-
ρασθῆτε· καὶ ¹⁰ἕξετε
θλίψιν †† ἡμερῶν δέ-
κα· γίνου πιστὸς ἄχρι
θανάτου, καὶ ¹⁵δώσω
σοι τὸν στέφανον τῆς
ζωῆς.
11 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκου-
σάτω τί τὸ Πνεῦμα λέ-
γει ταῖς ἐκκλησίαις·
Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικη-
θῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ
δευτέρου.
12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας
¹³γράψον· Τάδε λέγει
ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν
τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖ-
αν·
13 Οἶδα ¹⁴ τὰ ἔργα
σου, καὶ ‖ ποῦ κατοι-
κεῖς, ὅπου ὁ θρόνος
τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρα-
τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ
οὐκ ¹⁶ἠρνήσω τὴν πί-
στιν μου, καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς
Ἀντίπας ὁ μάρτυς
μου ὁ πιστὸς, ὃς ἀπ-
εκτάνθη ¹⁸ παρ' ὑμῖν,
ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατα-
νᾶς.
14 Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ
ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ

κρατοῦντας τὴν διδα-
χὴν Βαλαάμ, ὃς ³ἐδί-
δασκεν ἐν τῷ Βαλὰκ
βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώ-
πιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
φαγεῖν εἰδωλόθυτα, καὶ
πορνεῦσαι.
15 Οὕτως ἔχεις καὶ σ
κρατοῦντας τὴν διδ
χὴν τῶν Νικολαϊτῶ
ὃ μισῶ.
16 Μετανόησον·
δὲ μή, ἔρχομαί
ταχὺ, καὶ πολεμ
μετ' αὐτῶν ἐν τῇ
φαίᾳ τοῦ στόματ
17 Ὁ ἔχων οὖς,
σάτω τί τὸ Πνεῦ
γει ταῖς ἐκκλ
τῷ νικῶντι ³δώ
τῷ φαγεῖν ἀ
μάννα τοῦ κ
νου, καὶ ³δώ
ψῆφον λευ
ἐπὶ τὴν ψῆ
καινὸν γε
ὃ οὐδεὶς
ὁ λαμβάνω
18 Καὶ
τῆς ἐν
ἐκκλησίας
Τάδε λέγ
Θεοῦ, ὁ
ὀφθαλμ
φλόγα
πόδες α
χαλκολιβ
19 Οἶ

[redacted]

τας τὴν διδα-
λὰμ, ὃς * ² ἐδί-
‡ ἐν τῷ Βαλὰκ
σκάνδαλον ἐνώ-
ῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
ἰν εἰδωλόθυτα, ☧
εῦσαι.
ὕτως ἔχεις καὶ σὺ
οῦντας τὴν διδα-
τῶν Νικολαϊτῶν·
ισῶ.
Μετανόησον· ‡‡ εἰ
μὴ, ἔρχομαί σοι
ὺ, καὶ πολεμήσω
αὐτῶν ἐν τῇ ῥομ-
α τοῦ στόματός μου.
Ὁ ἔχων οὖς, ἀκου-
ω τί τὸ Πνεῦμα λέ-
ταῖς ἐκκλησίαις·
νικῶντι ³δώσω αὐ-
ᵇ φαγεῖν ἀπὸ ǀ τοῦ
να τοῦ ⁴ κεκρυμμέ-
, καὶ ³ δώσω αὐτῷ
ῆφον λευκὴν, καὶ
τὴν ψῆφον ὄνομα
νὸν ⁵ γεγραμμένον,
ὐδεὶς ⁷ †‖ ἔγνω εἰ μὴ
αμβάνων.
Καὶ τῷ ἀγγέλῳ
ἐν ‡‖ Θυατείροις
λησίας ⁶ γράψον·
ε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ
ῦ, ὁ ἔχων τοὺς
αλμοὺς αὐτοῦ ὡς
γα πυρὸς, καὶ οἱ
ς αὐτῦ ὅμοιοι χαλ-
ιβάνῳ·
Οἶδά⁹ σου ᵈ τὰ ἔρ-
καὶ ǀ τὴν ἀγάπην,
τὴν διακονίαν, καὶ
πίστιν, καὶ τὴν
ονήν σου, καὶ τὰ
σου, ᵇ καὶ ǀ τὰ
α §* πλείονα τῶν
ν.

A. D. 96.

1 ch. 3. 11.
Mar. 7. 3.
* ἐδίδαξε-i.
2 διδάσκω.
† alii πολὺ.
‡ τῷ-a. alii
τὸν.
§ ἀφεῖς-a. al.
ἀφίης s. ἀφῆ-
‖ σιν-m. [κας.
** Ἰεζάβελ-a
†† ἡ λέγου-
σα-a. al.
ἣ λέγει.
‡‡ ☧ διδάσκει
☧ πλανᾷ-a.
§§ ὁμοίως.-a.
al. ὁμοίως,
ὃ μισῶ. al.
Ὁμοίως
μετανόη-
σον, il.
3 δίδωμι.
‖‖ καὶ οὐ θέ-
λει μετα-
νοῆσαι ἐκ
τῆς πορ.
αὐτῆς-a.
†‡ οὐν·-m.
†§ αὐτῆς,-l.
4 κρύπτω.
5 Ac. 26. 10.
6 γράφω.
†‖ οἶδεν-a.
7 γινώσκω.
‡§ αὐτοῦ.-n.
‡‖Θυατείραις
s. Θυατεί-
ρῃ-n.
§‖ τοῖς λοι-
ποῖς.-a.
‖* καὶ-h.
‖† βαθέα-a.
8 Rn. 8. 39.
‖‡ βάλλω-h.
9 εἴδω.
‖§ ἀνοίξω.-n.
10 ἥκω.
§* κρείττονα
alii χείρο-
να-n.

20 Ἀλλ' ἔχω κατὰ
σοῦ ᵇ ὀλίγα,†† ὅτι § ἐᾷς
τὴν γυναῖκα ‖** Ἰεζα-
βὴλ, †† τὴν λέγουσαν
ἑαυτὴν προφῆτιν, ‡‡ δι-
δάσκειν καὶ πλανᾶσθαι
ἐμοὺς δούλους, πορνεῦ-
σαι καὶ εἰδωλόθυτα
φαγεῖν.
21 Καὶ ³ ἔδωκα αὐ-
τῇ χρόνον ἵνα μετανο-
ήσῃ ‖‖ ἐκ τῆς πορνείας
αὐτῆς, καὶ οὐ μετενό-
ησεν.
22 Ἰδοὺ, ᵇ ἐγὼ¹ βάλλω
αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ
τοὺς μοιχεύοντας μετ'
αὐτῆς, εἰς θλίψιν με-
γάλην, ἐὰν μὴ μετανο-
ήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων
†§ αὐτῶν.
23 Καὶ τὰ τέκνα αὐ-
τῆς ἀποκτενῶ ἐν θα-
νάτῳ, καὶ ⁷ γνώσονται
πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι
ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευ-
νῶν νεφροὺς καὶ καρ-
δίας· καὶ ³δώσω ὑμῖν
ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
‡§ ὑμῶν.
24 Ὑμῖν δὲ λέγω. §‖ ☧
λοιποῖς τοῖς ἐν Θυα-
τείροις, ‖* ὅσοι οὐκ
ἔχουσι τὴν διδαχὴν
ταύτην, καὶ οἵτινες
οὐκ ⁷ἔγνωσαν τὰ ‖† βά-
θη⁸ τοῦ Σατανᾶ. ὡς
λέγουσιν· Οὐ ‖‡ βαλῶ
ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βά-
ρος·
25 Πλὴν ὃ ἔχετε, κρα-
τήσατε ἄχρις οὗ ‖§ ἂν
¹⁰ἥξω.
26 Καὶ ὁ νικῶν, καὶ ὁ
τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ

ἔργα μου, [1] δώσω αὐ-
τῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν
ἐθνῶν·
27 Καὶ [2] ποιμανεῖ αὐ-
τοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·
ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμι-
κὰ † συντρίβεται, ὡς
κἀγὼ [3] εἴληφα παρὰ
τοῦ πατρός μου·
28 Καὶ [1] δώσω αὐτῷ
τὸν ἀστέρα τὸν [4] πρωϊ-
νόν.
29 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκου-
σάτω τί τὸ Πνεῦμα λέ-
γει ταῖς ἐκκλησίαις.

Κεφ. γʹ.

ΚΑΙ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας
γράψον· Τάδε λέγει ὁ
ἔχων τὰ πνεύματα τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ
ἀςέρας· [5] Οἶδά σου τὰ
ἔργα, ὅτι [b] τὸ [‖] ὄνομα
ἔχεις ¶ ὅτι [7] ζῇς, καὶ
νεκρὸς [8] εἶ.
2 Γίνου [9] γρηγορῶν, ✠
†† στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ
‡‡ μέλλει [11] ἀποθανεῖν·
οὐ γὰρ [13] εὕρηκά σου τὰ
ἔργα [15] πεπληρωμένα
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.‖‖
3 Μνημόνευε οὖν πῶς
[3] εἴληφας [c] καὶ [16] ἤκου-
σας, καὶ τήρει,‖ ✠ μετα-
νόησον. Ἐὰν οὖν μὴ
γρηγορήσῃς, [17] ἥξω [d] ἐπὶ
σὲ ‖ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ
μὴ †§ [21] γνῷς [18] ποίαν
ὥραν [17] ἥξω ἐπὶ σέ.
4 †‖ Ἔχεις ὀλίγα ὀνό-
ματα [b] καὶ ‖ ἐν Σάρδεσιν,
ἃ οὐκ [20] ἐμόλυναν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, ✠ περι-
πατήσουσι μετ' ἐμοῦ ἐν
λευκοῖς· ὅτι ἄξιοί εἰ-
σιν.[8]
5 Ὁ νικῶν, [*] οὗτος
περιβαλεῖται ἐν ἱμα-
τίοις λευκοῖς· καὶ οὐ
μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου
τῆς ζωῆς, καὶ ‡ ἐξομο-
λογήσομαι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
πατρός μου, καὶ ἐνώ-
πιον τῶν ἀγγέλων αὐ-
τοῦ.
6 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκου-
σάτω τί τὸ Πνεῦμα λέ-
γει ταῖς ἐκκλησίαις.
7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλη-
σίας γράψον· Τάδε λέ-
γει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθι-
νός, ὁ ἔχων τὴν § κλεῖ-
δα [6] τοῦ ‖ Δαβίδ· ὁ
ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς
** κλείει· καὶ κλείει,
καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει·
8 Οἶδά [5] σου τὰ ἔρ-
γα· ἰδού, [1] δέδωκα ἐν-
ώπιόν σου θύραν [10] ἀνε-
ῳγμένην §§ καὶ οὐδεὶς
δύναται κλεῖσαι αὐ-
τήν· ὅτι ‡‡ μικρὰν ἔχεις
δύναμιν, καὶ [12] ἐτήρη-
σάς μου τὸν λόγον, καὶ
οὐκ [14] ἠρνήσω τὸ ὄνο-
μά μου.
9 Ἰδού, δίδωμι [18] ἐκ
τῆς συναγωγῆς τοῦ
Σατανᾶ τῶν λεγόντων
ἑαυτοὺς Ἰουδαίους
[8] εἶναι, καὶ οὐκ [8] εἰσίν,
ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδού,
ποιήσω αὐτοὺς ἵνα
‡§ ἥξωσι [17] καὶ ‡‖ προσ-
κυνήσωσιν ἐνώπιον
τῶν ποδῶν σου,

A. D. 96.

1 δίδωμι.
2 ch. 19. 15.
* οὕτως-n.
† συντριβή-
σεται,-i.
3 λαμβάνω.
4 Ge. 49. 27.
‡ ὁμολογή-
σω-a.
5 εἴδω.
§ κλεῖν-a.
6 s. τῦ οἴκου.
‖ ᾅδου-n.
¶ καὶ-n.
** κλείσει
αὐτὴν, εἰ
μὴ ὁ ἀνοί-
γων, (al. καὶ
κλείων,-f.)
καὶ οὐδεὶς
ἀνοίξει-n.
7 ζάω.
8 εἰμί.
9 γίνομαι.
10 ἀνοίγω.
†† ςήρισον-a
al. τήρησον.
‡‡ ἔμελλον-a
al. ἔμελλες
ἀποβάλ-
λειν-i.
§§ ἣν-a.
11 ἀποθνή-
σκω.
‖‖ μου,-m.
†‡ οὐ-f.
12 τηρέω.
13 εὑρίσκω.
14 ἀρνέομαι.
15 πληρόω.
16 ἀκούω.
17 ἥκω.
18 s. τινάς.
†§ γνώσῃ-n.
19 s. κατά.
†‖ Ἀλλ'-m.
20 μολύνω.
‡§ ἥξουσι-h.
‡‖ προσκυνή-
σουσιν-i.
21 γινώσκω.

γνῶσιν ὅτι ἐγὼ
ἠγάπησά σε·
10 Ὅτι ἐτήρησας
τὸν λόγον τῆς ὑπομο-
νῆς μου, κἀγώ σε τη-
ρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ
πειρασμοῦ τῆς μελλού-
σης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς
οἰκουμένης ὅλης, πει-
ράσαι τοὺς κατοικοῦν-
τας ἐπὶ τῆς γῆς.
11 Ἰδοὺ, ἔρχομαι
ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις
ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν
στέφανόν σου.
12 Ὁ νικῶν, ποιήσω
αὐτὸν στύλον ἐν τῷ
ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ
ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι·
καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν
τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου,
καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλε-
ως τοῦ Θεοῦ μου τῆς
καινῆς Ἱερουσαλὴμ, ‖ ἡ
καταβαίνουσα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
μου, καὶ τὸ ὄνομά μου
τὸ καινόν.
13 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκου-
σάτω τί τὸ Πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησί-
αις.
Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐκκλησίας Λαοδικέων
[illegible]· Τάδε λέγει ὁ
[illegible], ὁ μάρτυς ὁ
καὶ ἀληθινὸς, ἡ
τῆς κτίσεως τοῦ
[illegible]
[illegible] σου τὰ ἔργα,
[illegible] ψυχρὸς εἶ
[illegible] ός· ὄφελον
[illegible] εἴης, ἢ
[illegible] ὅτι χλιαρὸς

A. D. 96.

* γνώση,-
1 γινώσκω.
2 εἰμί.
3 ἀγαπάω.
4 ἐμέω.
5 τηρέω.
6 πλουτέω.
† οὐδέν-ἰ.
‡ ὁ-m.
7 λαμβάνω.
§ λαφ.
8 πυρόω,
ch. 1. 15.
Ep. 6. 16.
2 Pe. 3. 12.
9 ἐξέρχομαι.
‖ ἡ καταβαί-
νει.
** κολλύρι-
ον,-n.
†† ἐγχρίσαι-a
alii ἵνα
ἐγχρίσῃ.
10 ἐγχρίω,
Je. 4. 30.
‡‡ ζήλευε-h.
11 ἵστημι.
§§ ἐν Λαοδι-
κείᾳ-a.
12 ἀνοίγω.
13 Mat. 6. 5.
Jno. 3. 3.
2 Co. 1. 20.
‖‖ χ εἰσελεύ-
σομαί-ἰ.
14 εἰσέρχο-
μαι.
15 Col. 1. 18.
16 δίδωμι.
17 εἴδω.
18 νικάω,
ch. 2. 7, 11,
17, 26.
11. 7.
12. 11.
13. 7.
19 Mat. 10. 42.
20 καθίζω.
‡‡ ἦς-a.
§§ ὁ-n.

ἀ[illegible]
χ[illegible]
ει[illegible]
σ[illegible]
ἵν[illegible]
φα[illegible]
τῆ[illegible]
καὶ
†† κ[illegible]
ὀφθ[illegible]
βλέ[illegible]
19 [illegible]
λῶ,
δεύω
καὶ μ[illegible]
20 Ἰ[illegible]
τὴν θ[illegible]
ἐάν τ[illegible]
φωνῆς
ξῃ τὴν
ελεύσο[illegible]
καὶ δει[illegible]
τοῦ, κα[illegible]
ἐμοῦ.
21 Ὁ [illegible]
αὐτῷ [illegible]
ἐμοῦ ἐν [illegible]
ὡς κἀγ[illegible]
καὶ [illegible]
τοῦ πα[illegible]
θρόνῳ [illegible]

Κεφ. δ΄.

ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον,
καὶ ἰδοὺ θύρα [2] ἠνεωγ-
μένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ
ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν
[3] ἤκουσα ὡς σάλπιγ-
γος λαλούσης μετ' ἐμοῦ,
† λέγουσα· [4] Ἀνάβα
ὧδε, καὶ [5] δείξω σοι ἃ
δεῖ [6] γενέσθαι ‡ μετὰ
ταῦτα.
2 Καὶ εὐθέως [6] ἐγενό-
μην ἐν πνεύματι· καὶ
ἰδοὺ, θρόνος [7] ἔκειτο ἐν
τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ
θρόνου καθήμενος.
3 Καὶ ὁ καθήμενος |
[9] ἦν | ὅμοιος ὁράσει
λίθῳ [10] ἰάσπιδι, καὶ
** [11] σαρδίνῳ· καὶ ἶρις
κυκλόθεν τοῦ θρόνου
†‡ ὅμοιος †§ ὁράσει σμα-
ραγδίνῳ.
4 Καὶ κυκλόθεν τοῦ
θρόνου θρόνοι εἴκοσι [ϗ]

† λέγων -a.
4 ἀναβαίνω.
5 δεικνύω.
6 γίνομαι.
‡ Μετὰ ταῦ-
τα εὐθέως -n.
§ ἀνθρώπῳ, -a
alii ὡς ἀν-
θρώπου, -i.
7 κεῖμαι.
8 πετάω.
9 εἰμί.
|| τὰ -m. (19.
10 c. 21.11, 18,
** σαρδίῳ -a
11 cf. c. 21.20.
†| καθ' ἓν αὐ-
τῶν ἔχον -a
alii καθ' ἓν
ἔχον, s. ἔ-
χων -i.
‡‡ al. κυκλόθεν
καὶ ἔσωθεν.
§§ γέμουσιν -a.
|||| λέγοντες -a
†‡ ὁμοίως -i.
al. ὁμοία.
†§ ὅρασις
σμαραγδί-
νων. -m.

ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου
κύκλῳ τοῦ θρόνου |
σαρα ζῶα γέμο
ὀφθαλμῶν ἔμπροσ
καὶ ὄπισθεν.
7 Καὶ τὸ ζῶον
πρῶτον ὅμοιον λέο
καὶ τὸ δεύτερον ζ
ὅμοιον μόσχῳ, καὶ
τρίτον ζῶον ἔχον
πρόσωπον § ὡς ἀνθ
πος, καὶ τὸ τέταρ
ζῶον ὅμοιον ἀετῷ
τωμένῳ.
8 Καὶ || τέσσαρα ζ
ἓν †| καθ' ἑαυτὸ,
χον ἀνὰ πτέρυγας
κυκλόθεν, ‡‡ καὶ ἔ
θεν | §§ γέμοντα ὀφθ
μῶν· καὶ ἀνάπαυ
οὐκ ἔχουσιν ἡμέρα
νυκτὸς, |||| λέγον
†|| Ἅγιος, ἅγιος, ἅ
Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
τοκράτωρ ‡|| ὁ [9] ἦν

ξιος [11]εἶ, † Κύριε,
ῖν τὴν δόξαν καὶ
ιμὴν καὶ τὴν δύ-
· ὅτι σὺ [*]ἔκτισας
πάντα, καὶ διὰ τὸ
μά σου § [11] εἰσὶ, χ
τθησαν.

Κεφ. ε΄.

1 εἶδον ἐπὶ τὴν
ν τοῦ καθημένου
οῦ θρόνυ βιβλίον
μαμμένον †† ἔσω-
αὶ ὄπισθεν, [9]κατε-
ιγισμένον σφραγῖ-
ἑπτά.
αὶ εἶδον ἄγγελον
ρὸν [10] κηρύσσοντα
ωνῇ μεγάλῃ· Τίς
στιν‖ ἄξιος [12]ἀνοῖ-
τὸ βιβλίον, καὶ λῦ-
τὰς σφραγῖδας αὐ-
;
αὶ οὐδεὶς [13] ἠδύνα-
ν τῷ ‖‖ οὐρανῷ, οὐδὲ

μῶν,-n. alii
præterea ὁ
ἅγιος,-f.
1 λαμβάνω.
2 ἵστημι.
‡ ἐσφραγι-
σμένον,-n.
3 Jno. 6. 38–
4 σφάζω. [40.
§ ἦσαν,-a.
5 κτίζω.
‖ ἤ-i.
** ἀποστελ-
λόμενα-h.
6 ἀποστέλλω.
7 γράφω.
†† ἔσωθεν, χ
ὄπισθεν-n.
alii ἔσωθεν
χ ἔξωθεν-i.
8 ἔρχομαι.
9 κατασφρα-
γίζω.
10 Mat. 3. 1.
‡‡ ἐν-m.
11 εἰμί.
12 ἀνοίγω.
13 δύναμαι.
§§ κιθάραν,-n
‖‖‖ οὐρανῷ

νου καὶ τῶν τεσσάρων
ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν
πρεσβυτέρων, ἀρνίον
[2] ἑστηκὸς ὡς ‡ [4] ἐσφαγ
μένον, ἔχον κέρατα
ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς
ἑπτά· ‖ οἵ [11] εἰσι τ
ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ πνεύμα
τα ** τὰ [6] ἀπεσταλ
μένα εἰς πᾶσαν τὴν
γῆν.
7 Καὶ [8] ἦλθε, καὶ [1] ε
ληφε τὸ βιβλίον ἐ
τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημ
νου ἐπὶ τοῦ θρόνου.
8 Καὶ ὅτε [1] ἔλαβε τ
βιβλίον, τὰ τέσσαρ
ζῶα καὶ οἱ εἰκοσ
τέσσαρες πρεσβύτερ
[22] ἔπεσον ἐνώπιον τ
ἀρνίου, ἔχοντες ἕκ
στος §§ κιθάρας, καὶ φ
άλας [14] χρυσᾶς γεμ
σας θυμιαμάτων,

•βασιλεύσομεν ἐπὶ
τῆς γῆς.
11 Καὶ ³εἶδον, καὶ ¹ ἤ-
κουσα φωνὴν ἀγγέλων
πολλῶν ‖ κυκλόθεν τοῦ
θρόνου καὶ τῶν ζώων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων·
† καὶ χιλιάδες χιλιά-
δων,
12 Λέγοντες φωνῇ με-
γάλῃ· Ἄξιόν ⁵ἐστι τὸ
ἀρνίον τὸ ⁷ ἐσφαγμέ-
νον ⁹λαβεῖν τὴν δύνα-
μιν καὶ πλοῦτον καὶ
σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ
τιμὴν καὶ δόξαν καὶ
εὐλογίαν.
13 Καὶ πᾶν κτίσμα, ᶜὃ
⁵ἐστιν¹ ‡‡ἐν τῷ οὐρανῷ
καὶ ‖‖ ἐν τῇ γῇ, ᶜκαὶ
ὑποκάτω τῆς γῆς,¹ καὶ
ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἃ
⁵ἐστι, καὶ τὰ ἐν *‡ αὐ-
τοῖς πάντα, ¹ ἤκουσα
*‖ λέγοντας· Τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλο-
γία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ
δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων.†§
14 Καὶ τὰ τέσσαρα
ζῶα †‖ἔλεγον, ‡§Ἀμήν·
καὶ οἱ ᵇεἰκοσιτέσσαρες¹
πρεσβύτεροι ¹⁰ἔπεσαν,
καὶ ¹¹ προσεκύνησαν
ᵇ ¹²ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων.¹

Κεφ ϛ΄.

1 ΚΑΙ εἶδον ‖*ὅτε ¹⁴ ἤ-
νοιξε τὸ ἀρνίον μίαν
ἐκ τῶν ‖† σφραγίδων,
καὶ ¹ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ
τῶν τεσσάρων ζώων
λέγοντος, ὡς † φωνῆς
βροντῆς· ²Ἔρχου ᵈκαὶ
§βλέπε.¹.
2 ᶜΚαὶ ³εἶδον,¹ καὶ ἰδοὺ
ἵππος λευκός· καὶ ὁ κα-
θήμενος ἐπ' ** αὐτῷ
ἔχων τόξον· καὶ ⁴ ἐδό-
θη αὐτῷ στέφανος, καὶ
⁶ἐξῆλθε ⁸ νικῶν, ‡ ἵνα
νικήσῃ.
3 Καὶ ὅτε ¹⁴ἤνοιξε τὴν
δευτέραν σφραγῖδα, ¹ἤ-
κουσα τοῦ δευτέρου ζώου
λέγοντος· Ἔρχου ᵇκαὶ
βλέπε.¹
4 Καὶ ⁶ἐξῆλθεν ἄλλος
ἵππος §§πυῤῥός· καὶ τῷ
καθημένῳ ἐπ' *† αὐτῷ
⁴ ἐδόθη αὐτῷ ⁹ λαβεῖν
τὴν εἰρήνην *§ ἀπὸ
τῆς γῆς, ᶜκαὶ¹ ἵνα ἀλ-
λήλους σφάξωσι· καὶ
⁴ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα
μεγάλη.
5 Καὶ ὅτε ¹⁴ἤνοιξε τὴν
τρίτην σφραγῖδα, ¹ ἤ-
κουσα τοῦ τρίτου ζώου λέ-
γοντος· ²Ἔρχου καὶ
†‡ βλέπε. ᶜΚαὶ εἶδον,¹
καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας,
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
** αὐτῷ, ἔχων ζυγὸν ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
6 Καὶ ¹ ἤκουσα ‡‖ φω-
νὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσ-
σάρων ζώων λέγουσαν·
Χοῖνιξ σίτου δηναρίου,
‡ τρεῖς χοίνικες §‖κρι-
θῆς δηναρίου· καὶ τὸ
ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον
μὴ ¹³ἀδικήσῃς.
7 Καὶ ὅτε ¹⁴ἤνοιξε τὴν
σφραγῖδα τὴν τετάρ-
την, ¹ ἤκουσα τὴν φωνὴν¹
τοῦ τετάρτου ζώου ‡λέ-

A. D. 96.

* βασιλεύσουσιν-a.
† φωνῇ-a.
1 ἀκούω.
‡ ὡς-f.
2 ἔρχομαι.
§ ἴδε.-a.
3 εἴδω.
‖ κύκλῳ-a.
** αὐτὸν-a.
4 δίδωμι.
†† καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλ.-a.
5 εἰμί.
6 ἐξέρχομαι.
7 σφάζω.
8 νικάω.
9 λαμβάνω.
‡‡ al. ἐστιν-c.
§§ πυρός-n.
‖‖ ἐπὶ τῆς γῆς-a.
*† αὐτὸν-a.
*‡ αὐτοῖς, πάντας ἤκουσα h.
*§ ἐκ-a. al.-c.
*‖ λέγοντα·-[n.
†‡ ἴδε-a. al.-d.
†§ ἀμήν.-f.
†‖ λέγοντα·-i
‡§ τό-f.
10 πίπτω.
11 προσκυνέω
12 ζάω, ch. 1.18; 4. 9.
‡‖ ὡς-f.
§‖ κριθῶν,-n
13 ἀδικέω, ch. 2. 11. Lu. 10. 19.
‖* ὅτι-n.
14 ἀνοίγω.
‖† ἑπτὰ-m.
‖‡ λέγοντος -a.

γουσαν· [1] Ἔρχου [d] καὶ
βλέπε.[1]
8 [c] Καὶ εἶδον,[1] καὶ ἰδὴ
ἵππος [2] χλωρὸς, καὶ ὁ
καθήμενος ἐπάνω αὐ-
τοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ [3] Θά-
νατος· καὶ ὁ [6] Ἅδης
ἀκολουθεῖ §μετ' αὐτοῦ·
καὶ [17] ἐδόθη ‖ αὐτοῖς
ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ
τὸ τέταρτον τῆς γῆς,
ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λι-
μῷ καὶ ἐν θανάτῳ,
καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων
τῆς γῆς.
9 Καὶ ὅτε [9] ἤνοιξε τὴν
πέμπτην σφραγῖδα, εἶ-
δον ὑποκάτω τοῦ θυ-
σιαστηρίου τὰς ψυχὰς
τῶν [12] ἐσφαγμένων
διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
καὶ διὰ τὴν §§μαρτυρίαν
‖‖ ἣν [13] εἶχον·
10 Καὶ [14] ἔκραζον
φωνῇ μεγάλῃ λέγον-
τες· Ἕως πότε, ὁ δε-
σπότης [16] ὁ ἅγιος καὶ
ὁ ἀληθινὸς, οὐ κρί-
νεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ
αἷμα ἡμῶν §ἀπὸ τῶν
[illegible]τοικούντων ἐπὶ τῆς
[illegible]ς;
[illegible] Καὶ ‖ [17] ἐδόθησαν
[illegible]κάστοις †§ στολαὶ
[illegible], καὶ [18] ἐῤῥέθη
[illegible] ἵνα [19] ἀναπαύ-
[illegible] ἔτι χρόνον [b] μι-
[illegible] ἕως [b] οὗ[1] ‖ πλη-
[illegible]ται [20] καὶ οἱ σύν-
[illegible] αὐτῶν καὶ οἱ
[illegible] αὐτῶν, ‖ οἱ
[illegible] ἀποκτείνε-
[illegible] ὡς καὶ αὐτοί.
[illegible] Καὶ [illegible]δον[1] ὅτε
[illegible] τὴν σφραγῖδα

A. D. 96.

* ἴδε.-a.
1 ἔρχομαι.
2 Mat. 8. 24.
3 ch. 8. 7; 9. 4
4 γίνομαι.
5 ch. 18. 8.
Je. 15. 2.
6 ch. 1. 18.
Lu. 16. 23.
† ὅλη-m.
‡ εἰς-n.
§ αὐτῷ.-i.
‖ αὐτῷ-a.
7 πίπτω.
** βαλοῦσα-
†† ὁ-m. [νος
‡‡ ἑλισσόμε
9 ἀνοίγω.
10 ἑλίσσω.
11 κινέω.
12 σφάζω. [
§§ ἐκκλησία
‖‖ τοῦ ἀρνίο
al. Ἰησο
Χριστοῦ
13 ἔχω
* † ἔκραξαν
14 κράζω.
* ‡ ἰσχυρο
15 κρύπτω
16 ch. 3. 7.
Ac. 4. 2
* § ἐκ-h.
* ‖ ἐδόθη-
17 δίδωμι
† ‡ αὐτοῖς
alii αὐτ
ἑκάστῳ
† § στολὴ
κή-a.
18 ῥέω.
19 Mat. 1
† ‖ πληρο
σι-a. al
πληρωθ
20 πληρ
‡ § αὐτῶ
‡ ‖ καὶ f
§ ‖ σωθῆν
21 ἵστη
‖* τοῦτ

ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσ-
σαρας γωνίας τῆς γῆς,
κρατοῦντας τοὺς τέσ-
σαρας ἀνέμες τῆς γῆς,
ἵνα μὴ ²πνέῃ ἄνεμος
ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ
τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ
*πᾶν δένδρον.
2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγ-
γελον ³ἀναβάντα ἀπὸ
ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχον-
τα σφραγῖδα Θεῦ ζῶν-
τος· ⁴ καὶ ⁵ἔκραξε φω-
νῇ μεγάλῃ τοῖς τέσ-
σαρσιν ἀγγέλοις, οἷς
⁶ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆ-
σαι τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν,
3 Λέγων· Μὴ ἀδική-
σητε τὴν γῆν, μήτε
τὴν θάλασσαν, μήτε
τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ
‡⁷σφραγίζωμεν τοὺς
δούλους τῷ Θεοῦ ἡμῶν
ἐπὶ τῶν μετώπων αὐ-
τῶν.
4 Καὶ ⁸ἤκουσα τὸν
ἀριθμὸν τῶν ⁷ἐσφραγι-
σμένων· ρμδ΄ χιλιάδες
**⁷ἐσφραγισμένοι ἐκ
πάσης φυλῆς υἱῶν
Ἰσραήλ.
5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ιβ΄
χιλιάδες ‡‡⁷ἐσφραγι-
σμένοι· ἐκ φυλῆς
Ῥουβὴν, ιβ΄ χιλιάδες
⁷ᶜἐσφραγισμένοι·1 ἐκ
φυλῆς *‡Γὰδ, ιβ΄ χιλι-
άδες ⁷ᶜἐσφραγισμένοι·1
6 Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ιβ΄
χιλιάδες ⁷ᶜἐσφραγι-
σμένοι·1 ἐκ φυλῆς Νε-
φθαλεὶμ, ιβ΄ χιλιάδες
⁷ᶜἐσφραγισμένοι·1 ἐκ
φυλῆς Μανασσῆ, ιβ΄

1 ἵστημι.
2 πνέω.
* τι-i.
3 ἀναβαίνω.
† ἀναβαί-
νοντα-a.
4 ζάω.
5 κράζω.
6 δίδωμι.
‡ σφραγίσω-
μεν-a.
7 σφραγίζω,
ch. 10. 4.
20. 3.
22. 10.
Jno. 3. 33.
6. 27.
Ro. 15. 28.
2 Co. 1. 22.
Ep. 1. 13.
4. 30.
2 Ki. 22. 4.
8 ἀκούω.
§ ἑστῶτας-n.
‖ περιβεβλη-
μένους-a.
** ἐσφραγι-
σμένων-n.
†† φοίνικας-i.
9 Jno. 12. 13.
Ju. 1. 16.
4. 5.
1 Ki. 6. 29.
2 Mac. 10. 7.
‡‡ ἐσφραγι-
σμέναι-n.
§§ κράζουσι-a.
‖‖ τῷ Θεῷ τῷ
κ. ἐ. τ. θρό-
νου, καὶ-a.
*† τῷ θρό-
νῳ,-i.
*‡ Δὰν,-n.
10 πίπτω.
11 προσκυ-
νέω.
*§ τὰ πρόσω-
πα-a. ἀλλ
τὸ πρόσω-
πον.-i.
12 δύναμαι.

χιλιάδες ⁷ᶜἐσφραγι-
σμένοι·1
7 Ἐκ φυλῆς Συμεὼν
ιβ΄ χιλιάδες ⁷ᶜἐσφρα-
γισμένοι·1 ἐκ φυλῆς
Λευΐ, ιβ΄ χιλιάδες ⁷ᶜἐ-
σφραγισμένοι·1 ἐκ φυ-
λῆς Ἰσαχὰρ, ιβ΄ χιλιά-
δες ⁷ᶜἐσφραγισμένοι·1
8 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν,
ιβ΄ χιλιάδες, ⁷ᶜἐσφρα-
γισμένοι·1 ἐκ φυλῆς
Ἰωσὴφ, ιβ΄ χιλιάδες
⁷ᶜἐσφραγισμένοι·1 ἐκ
φυλῆς Βενιαμὶν, ιβ΄
χιλιάδες ⁷ἐσφραγισμέ-
νοι.
9 Μετὰ ταῦτα εἶδον
καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς,
ὃν ἀριθμῆσαι ᵈαὐτὸν,
οὐδεὶς ¹²ἠδύνατο, ἐκ
παντὸς ἔθνους καὶ
φυλῶν καὶ λαῶν καὶ
γλωσσῶν, §¹ἑστῶτες
ἐνώπιον τοῦ θρόνου ⁊
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου,
‖περιβεβλημένοι στο-
λὰς λευκάς· καὶ ††φοί-
νικες ἐν ταῖς χερσὶ
αὐτῶν·
10 Καὶ §§κράζοντ-
ες φωνῇ μεγάλῃ, λέγ-
τες· Ἡ σωτηρία ‖
καθημένῳ ἐπὶ *†τῷ
νου τοῦ Θεοῦ ἡμῶ
τῷ ἀρνίῳ.
11 Καὶ πάντες
γελοι ¹ἑστήκεσαν
τοῦ θρόνου κα
πρεσβυτέρων κ
τεσσάρων ζώ
¹⁰ἔπεσον ἐνώ
θρόνου ἐπὶ *§
αὐτῶν, καὶ
νησαν τῷ

ντες· ᶜ'Αμὴν·ἡ
α καὶ ἡ δόξα
οφία καὶ ἡ εὐ-
ία καὶ ἡ τιμὴ ϗ
ιμις καὶ ἡ ἰσχὺς
εῷ ἡμῶν εἰς τοὺς
ωνας τῶν αἰώνων·
μήν.ǀ
, Καὶ ᵇ ἀπεκρίθη εἷς
: τῶν πρεσβυτέρων,
λέγων μοι· Οὗτοι οἱ
⁷ περιβεβλημένοι τὰς
στολὰς τὰς λευκὰς, τί-
νες ⁹εἰσὶ, καὶ πόθεν ἦλ-
θον; ¹⁰
14 Καὶ εἴρηκα αὐτῷ·
Κύριε,† σὺ ¹¹οἶδας. Καὶ
εἶπέ μοι· Οὗτοί ⁹εἰσιν
οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς
θλίψεως τῆς μεγάλης·
καὶ ¹³ ἔπλυναν τὰς
στολὰς αὐτῶν, καὶ
¹⁴ ἐλεύκαναν §ᶜστολὰς
αὐτῶνǀ ἐν τῷ αἵματι
τοῦ ἀρνίου.
15 Διὰ τοῦτό ⁹ εἰσιν
ἐνώπιον τοῦ θρόνου τȣ̃
Θεοῦ, καὶ ¹⁷ λατρεύου-
σιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ
νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτȣ̃·
καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τȣ̃
θρόνου σκηνώσει ἐπ'
αὐτούς.
16 Οὐ πεινάσουσιν ἔτι,
οὐδὲ διψήσουσιν ᶜἔτι,ǀ
οὐδὲ μὴ ¹⁹ πέσῃ ἐπ' αὐ-
τοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν
²¹ καῦμα.
17 Ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ
ἀναμέσον τοῦ θρόνου
§§ ποιμανεῖ αὐτοὺς, καὶ
²³ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ
‖‖²⁵ ζώσας πηγὰς ὑδά-
των· καὶ ἐξαλείψει
ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον

ᵉ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν.

Κεφ. η'.

Καὶ ὅτε ¹ἤνοιξε ²τὴν
σφραγῖδα τὴν ἑβδό-
μην, ⁴ ἐγένετο σιγὴ ἐν
τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώ-
ριον.
2 Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ
ἀγγέλους, οἳ ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ ⁶ ἑστήκασι·
καὶ ⁸ ἐδόθησαν αὐτοῖς
ἑπτὰ σάλπιγγες.
3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος
¹⁰ ἦλθε, καὶ ⁶ ἐστάθη
ἐπὶ ‡ τὸ θυσιαστήριον,
ἔχων ¹² λιβανωτὸν
χρυσοῦν· καὶ ⁸ἐδόθη αὐ-
τῷ θυμιάματα πολλὰ,
ἵνα ⁸δώσῃ ‖ ταῖς προς-
ευχαῖς τῶν ἁγίων πάν-
των, ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
ριον τὸ χρυσοῦν τὸ
ἐνώπιον τοῦ θρόνου.
4 Καὶ ¹⁵ἀνέβη ὁ κα-
πνὸς τῶν θυμιαμάτων
** ¹⁶ ταῖς προσευχαῖς
τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς
τοῦ ἀγγέλου, ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ.
5 Καὶ ¹⁸εἴληφεν ὁ ἄγ-
γελος ††τὸ λιβανωτὸν,
ϗ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τȣ̃
πυρὸς τοῦ θυσιαςηρίȣ,
καὶ ²⁰ ἔβαλεν ²²εἰς τὴν
γῆν καὶ ⁴ἐγένοντο φω-
ναὶ καὶ βρονταὶ καὶ
ἀςραπαὶ καὶ σεισμός.
6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγε-
λοι ‡‡ἔχοντες τὰς ἑπτὰ
σάλπιγγας, ²⁴ ἡτοίμα-
σαν ἑαυτοὺς ἵνα ²⁶σαλ-
πίσωσι.
7 Καὶ ὁ πρῶτος ἄγ-

A. D. 96.

* ἐκ-l.
1 s. τὸ ἀρνίον
2 ἀνοίγω.
3 ch. 4. 9: 5. 13.
10. 6.
11. 15.
14. 11.
15. 7.
4 γίνομαι.
5 ἀποκρίνο-
μαι.
6 ἵστημι.
7 περιβάλλω.
8 δίδωμι.
9 εἰμί.
10 ἔρχομαι.
† μου,-m.
11 εἴδω.
12 ver. 5. cf.
Mat. 2. 11.
‡ τοῦ θυσια-
στηρίου,-h.
13 πλύνω.
14 λευκαίνω.
§ αὐτὰς-a.
‖ τὰς προς-
ευχὰς-n.
15 ἀναβαίνω
** τῶν προς-
ευχῶν-n.
16 s. σύν.
17 Mat. 4. 10.
Lu. 1. 74.
Ro. 1. 9.
18 λαμβάνω.
†† τὸν...αὐ-
τὸν-a.
19 πίπτω.
20 βάλλω.
21 ch. 16. 9.
22 s. αὐτό.
23 Jno. 16. 13.
‡‡ οἱ-m.
24 ἑτοιμάζω.
§§ ποιμαί-
νει...ὁδη-
γεῖ-i.
25 ζάω.
‖‖ ζωῆς-a.
26 σαλπίζω.

νελος ¹ ἐσάλπισε, καὶ
²ἐγένετο χάλαζα ϗ πῦρ
⁴ μεμιγμένα †αἵματι, ϗ
⁵ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν·
‡ καὶ τὸ τρίτον ⁶ τῶν
δένδρων ⁹κατεκάη, καὶ
πᾶς χόρτος χλωρὸς
⁹ κατεκάη.
8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγε-
λος ¹ ἐσάλπισε, καὶ ὡς
ὄρος μέγα ⁽πυρὶ⁾ καιό-
μενον ⁵ ἐβλήθη εἰς τὴν
θάλασσαν· ϗ ³ἐγένετο
τὸ τρίτον ⁶τῆς θαλάσ-
σης, αἷμα.
9 Καὶ ¹¹ ἀπέθανε τὸ
τρίτον ⁶ τῶν κτισμά-
των ⁽τῶν⁾ ⁽ἐν⁾ τῇ θα-
λάσσῃ,⁾ τὰ ἔχοντα ψυ-
χάς· ϗ τὸ τρίτον ⁶τῶν
πλοίων ** ¹³ διεφθάρη.
10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγ-
γελος ¹ ἐσάλπισε, καὶ
¹⁷ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ ἀστὴρ μέγας καιό-
μενος ὡς λαμπὰς, καὶ
¹⁷ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρί-
τον ⁶τῶν ποταμῶν, καὶ
ἐπὶ τὰς πηγὰς ‡‡ ὑδά-
των.
11 Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
ἀστέρος λέγεται ὁ
Ἄψινθος· καὶ ||| ³γίνε-
ται τὸ τρίτον⁶ εἰς *†ἄ-
ψινθον. ϗ πολλοὶ ‡‡ἀν-
θρώπων ¹¹ἀπέθανον ἐκ
τῶν ὑδάτων, ὅτι ¹⁹ἐπι-
κράνθησαν.
12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγ-
γελος ¹ ἐσάλπισε, καὶ
²¹ ἐπλήγη τὸ τρίτον
⁶τοῦ ἡλίου. καὶ τὸ τρί-
τον ⁶ τῆς σελήνης, καὶ
τὸ τρίτον ⁶ τῶν ἀστέ-
ρων· ἵνα ² σκοτισθῇ
τὸ τρίτον ⁶ αὐτῶν καὶ
* ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ
τρίτον ⁶ αὐτῆς, καὶ ἡ
νὺξ ὁμοίως.
13 Καὶ εἶδον, καὶ ⁷ἤκου-
σα ἑνὸς § ἀγγέλου ⁸ πε-
τωμένου ἐν ¹⁰μεσουρα-
νήματι, λέγοντος φωνῇ
μεγάλῃ· Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ
|| τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ
τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν
φωνῶν τῆς σάλπιγγος
τῶν τριῶν ἀγγέλων
τῶν μελλόντων σαλπί-
ζειν.

Κεφ. θ'.

ΚΑΙ ὁ πέμπτος ἄγγε-
λος ¹ ἐσάλπισε, ϗ εἶδον
ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
¹⁷ πεπτωκότα εἰς τὴν
γῆν, ϗ ¹⁴ ἐδόθη αὐτῷ ἡ
κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς
¹²ἀβύσσου.
2 ᵈ Καὶ ¹⁵ ἤνοιξε τὸ
φρέαρ τῆς ἀβύσσου·¹
καὶ ¹⁶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ
τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς
καμίνου ††μεγάλης· καὶ
² ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος ϗ
ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ
φρέατος.
3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ
¹⁸ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς
τὴν γῆν, ϗ ¹⁴ ἐδόθη αὐ-
ταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν
ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι
τῆς γῆς.
4 Καὶ ²⁰ἐῤῥέθη αὐταῖς
ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν
χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ
πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν
δένδρον· ²²εἰ μὴ τοὺς ἀν-
θρώπους ⁽μόνους⁾ οἵτινες
οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα

A. D. 96.

1 σαλπίζω.
2 σκοτίζω.
* τὸ τρίτον αὐτῆς (s. αὐτῶν) μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα καί-h.
3 γίνομαι.
4 μίγνυμι.
† ἐν-m.
5 βάλλω.
‡ καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη,-m.
6 s. μέρος.
7 ἀκούω.
§ ἀετοῦ-a.
8 πετάω.
9 κατακαίω.
10 ch. 14. 6. cf. 1 Ch. 21. 16.
|| τοὺς κατοικοῦντας-i.
11 ἀποθνήσκω.
12 ch. 11. 7. Lu. 8. 31. Ge. 1. 2.
** διεφθάρησαν-h.
13 διαφθείρω.
14 δίδωμι.
15 ἀνοίγω.
16 ἀναβαίνω.
17 πίπτω.
†† καιομένης,-i.
‡‡ τῶν-m.
§§ ὁ-m.
||| ἐγένετο-i.
*† ἀψίνθιον-n.
18 ἐξέρχομαι.
19 πικραίνω, ch. 10. 9, 10. Col. 3. 19.
20 ῥέω.
21 πλήσσω.
22 Mat. 12. 4. Lu. 4. 26, 27. Jno. 17. 12.

ις, ἀλλ' ἵνα [1] [2]βα-
θῶσι μῆνας πέν-
ζ ἡ [3]βασανισμὸς
ν ὡς βασανισμὸς
τίε, ὅταν § παίσῃ
ωπον.
κὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
αις ζητήσουσιν οἱ
ωποι τὸν θάνατον,
χ [8] εὑρήσουσιν αὐ-
καὶ ἐπιθυμήσουσιν
θανεῖν, χ [9] φεύξε-
ὁ θάνατος ἀπ' αὐ-

Καὶ τὰ ὁμοιώματα
ἀκρίδων ὅμοια ἵπ-
; [10] ἡτοιμασμένοις
πόλεμον· χ ἐπὶ τὰς
αλὰς αὐτῶν ὡς στέ-
οι §§ ὅμοιοι χρυσῷ,
τὰ πρόσωπα αὐτῶν
πρόσωπα ἀνθρώπων.
Καὶ [12]εἶχον [13]τρίχας
[13]τρίχας γυναικῶν.

σι-n.
2 βασανίζω, ch. 11. 10. 12. 2. 14. 10. Mat. 8.6.29. Mar. 5. 7. Lu. 8. 28. 2 Pe. 2. 8.
‡ ἐν δὲ-h.
3 c.18.7,10,15.
4 ἀπέρχομαι.
§ πλήξῃ-n.
|| ἔρχεται-i.
** Καὶ μετὰ ταῦτα χ ὁ-n
5 εὑρίσκω.
6 σαλπίζω.
7 ἀποθνήσκω
8 ἀκούω.
9 φεύγω.
†† λέγοντος. s. λέγοντα-i
‡‡ ὁ ἔχων-a.
10 ἑτοιμάζω.
11 δέω.
§§ χρυσοῖ-l.
12 ἔχω.
13 θρίξ.

Ἀβαδδών, ...
Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
Ἀπολλύων.
12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία [4] ἀπ-
ῆλθεν. ἰδοὺ || ἔρχονται
ἔτι δύο οὐαὶ ** μετ
ταῦτα.
13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγε-
λος [6]ἐσάλπισε, καὶ [8]
κουσα φωνὴν μίαν ἐ
τῶν ‡ τεσσάρων κερ-
των τοῦ θυσιαστηρί-
τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπι-
τοῦ Θεοῦ,
14 †† Λέγουσαν τῷ ἕ-
τῳ ἀγγέλῳ, ‡‡ ὃς [12]εἶ-
τὴν σάλπιγγα· Λῦσο-
τοὺς τέσσαρας ἀγγέλ-
τοὺς [11] δεδεμένους ἐ
τῷ ποταμῷ τῷ μεγά-
Εὐφράτῃ.
15 Καὶ ἐλύθησαν
τέσσαρες ἄγγελοι
[10]ἡτοιμασμένοι εἰς
ὥραν καὶ ἡμέραν

ὑακινθίνους ϗ θειώ-
δεις· ϗ αἱ κεφαλαὶ τῶν
ἵππων ὡς κεφαλαὶ λε-
όντων, ϗ ἐκ τῶν στο-
μάτων αὐτῶν ἐκπορεύ-
εται πῦρ ϗ καπνὸς καὶ
θεῖον.
18 ‡Ὑπὸ τῶν τριῶν
§τούτων [5]ἀπεκτάνθησαν
τὸ τρίτον [7]τῶν ἀνθρώ-
πων, ‖ἐκ τοῦ πυρὸς ϗ
[b]ἐκ| τοῦ καπνοῦ ϗ [b]ἐκ|
τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευ-
ομένου ἐκ τῶν στομά-
των αὐτῶν.
19 ‡‡Αἱ γὰρ [11]ἐξουσίαι
αὐτῶν ἐν τῷ στόματι
αὐτῶν |||[13]εἰσιν· *† αἱ
γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοι-
αι ὄφεσιν, ἔχουσαι κε-
φαλάς· καὶ ἐν αὐταῖς
ἀδικοῦσι.
20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν
ἀνθρώπων οἳ οὐκ [5]ἀπ-
εκτάνθησαν ἐν ταῖς
πληγαῖς ταύταις, *‡οὔτε
[17]μετενόησαν ἐκ τῶν ἔρ-
γων τῶν χειρῶν αὐ-
τῶν, ἵνα μὴ προσκυνή-
σωσι τὰ δαιμόνια, καὶ
*§εἴδωλα τὰ χρυσᾶ ϗ
τὰ ἀργυρᾶ [c]ϗ τὰ χαλ-
κᾶ| καὶ τὰ λίθινα ϗ τὰ
ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν
δύναται, οὔτε ἀκούειν,
οὔτε περιπατεῖν·
21 Καὶ οὐ [17]μετενόησαν
ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν,
οὔτε ἐκ τῶν †§[22]φαρμα-
κειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ
τῆς πορνείας αὐτῶν,
οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων
αὐτῶν.

Κεφ. ι΄.

ΚΑΙ εἶδον [d]ἄλλον
ἄγγελον ἰσχυ[…]
βαίνοντα ἐκ [...]
νοῦ, [2]περιβε[…]
[3]νεφέλην· [...]
[4]ἐπὶ τῆς κεφα[…]
τὸ πρόσωπο[…]
ὡς ὁ ἥλιος, [...]
δες αὐτοῦ ὡ[…]
πυρός.
2 Καὶ **[6]εἶ[…]
χειρὶ αὐτοῦ [...]
ρίδιον [9]ἀνεῳ[…]
[10]ἔθηκε τὸν π[…]
τὸν δεξιὸν [...]
θάλασσαν, τὸ[…]
νυμον ἐπὶ τὴ[…]
3 Καὶ [12]ἔκρ[…]
μεγάλῃ ὥσπε[…]
μυκᾶται· ϗ ὅ[…]
ξεν, [15]ἐλάλ[…]
ἑπτὰ βροντα[…]
τῶν φωνάς.
4 Καὶ ὅτε [15…]
αἱ ἑπτὰ βρον[…]
φωνὰς ἑαυτ[…]
λον γράφειν· [...]
σα φωνὴν ἐκ [...]
νοῦ, λέγουσ[…]
Σφράγισον [18…]
λησαν αἱ ἑπ[…]
ταί, καὶ μὴ [...]
[19]γράψῃς.
5 Καὶ ὁ ἄ[…]
εἶδον [20]ἑστῶ[…]
θαλάσσης κα[…]
γῆς, [21]ἦρε [...]
αὐτοῦ †‡εἰς [...]
νόν.
6 Καὶ [22]ὤμ[…]
τῷ [24]ζῶντι [...]
ῶνας τῶν α[…]
[25]ἔκτισε τὸ[…]
ϗ τὰ ἐν αὐτ[…]
γῆν ϗ τὰ ἐν [...]
τὴν θάλασσ[…]

A. D. 96.

1 Ex. 26. 4.
2 περιβάλλω.
3 s. κατά.
* ἡ-e.
4 s. ἦν.
† αὐτοῦ,-e.
‡ Ἀπὸ-a.
§ πληγῶν-e.
5 ἀποκτείνω.
‖ ἀπό-i.
** ἔχων-a.
6 ἔχω.
7 s. μέρος.
†† βιβλίον-i.
8 ver. 8.-10.
9 ἀνοίγω.
10 τίθημι.
‡‡ Ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν-a.
11 Ro. 13. 1.
§§ τῆς θαλάσσης....τῆς γῆς-a.
||| ἐστι.-a.
12 κράζω.
13 εἰμί.
*† καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν-e.
14 s. ὅτε.
15 λαλέω.
*‡ οὐ-a.
16 ἀκούω.
17 μετανοέω.
*§ τὰ-e.
18 σφραγίζω.
*‖ αὐτὰ-h.
19 γράφω.
20 ἵστημι.
21 αἴρω.
†‡ τὴν δεξιὰν-e.
22 ὀμνύω.
†§ φαρμάκων-n.
23 ch. 18. 23. Ga. 5. 20. Ex. 7. 11.
24 ζάω.
25 κτίζω.

αὐτῇ· Ὅτι χρόνος *οὐκ
[1]ἔσται ἔτι·
7 Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς φωνῆς τοῦ
ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν
μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ
§τελεσθῇ τὸ μυστή-
ριον τοῦ Θεοῦ, ὡς [3]εὐ-
ηγγέλισε ‖ τοῖς ἑαυτοῦ
δούλοις τοῖς προφή-
ταις.
8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν [5]ἤ-
κουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
πάλιν λαλοῦσα μετ'
ἐμοῦ, καὶ λέγουσα· Ὕπα-
γε, [6]λάβε τὸ βιβλαρί-
διον τὸ [7]ἠνεῳγμένον ἐν
τῇ χειρὶ ‡‡ ἀγγέλου τοῦ
[9]ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
9 Καὶ [11]ἀπῆλθον πρὸς
τὸν ἄγγελον, λέγων
αὐτῷ· §§[8]Δός μοι τὸ
βιβλαρίδιον. Καὶ λέ-
γει μοι· [6]Λάβε [13]καὶ
κατάφαγε αὐτό· καὶ
[19]πικρανεῖ σου τὴν κοι-
λίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στό-
ματί σου [1]ἔσται γλυκὺ
ὡς μέλι.
10 Καὶ [6]ἔλαβον τὸ
βιβλαρίδιον ἐκ τῆς
χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ
[17]κατέφαγον αὐτό· καὶ
[1]ἦν ἐν τῷ στόματί μου
ὡς μέλι, γλυκύ· καὶ
ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπι-
κράνθη [19] ἡ κοιλία
μου.
11 Καὶ †‡ λέγει μοι·
Δεῖ σε πάλιν προφη-
τεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ
ἔθνεσι καὶ γλώσσαις
καὶ βασιλεῦσι πολ-
λοῖς.

A. D. 96.

* οὐκέτι ἔσται.-a.
1 εἰμί.
† καὶ ὁ ἄγγελος εἱστήκει, al. καὶ εἱστήκει ὁ ἄγγελος-b.
2 ἐγείρω.
‡ μέλισον-n.
§ ἐτελέσθη-a.
3 εὐαγγελλω
‖ τοὺς ἑαυτῆ δούλους τοὺς προφήτας.-a
** ἔξωθεν-a.
4 ἐκβάλλω.
5 ἀκούω.
†† μετρήσῃς-n.
6 λαμβάνω.
7 ἀνοίγω.
8 δίδωμι.
‡‡ τοῦ-e.
9 ἵστημι.
10 s. ἐξουσίαν.
11 ἀπέρχομαι
12 περιβάλλω.
§§ δοῦναί μοι-a.
13 s. αὐτό.
14 s. κατά.
‖‖ al e.
15 ch. 8. 11. Col. 3. 19. Job 27. 2.
*† κυρίου-a.
*‡ ἑστῶτες,-a.
*§ θέλει-a.
16 ἀποκτείνω
17 καταφάγω
*‖ τὰς ἡμέρας-a.
18 πατάσσω.
19 πικραίνω, ver. 9.
†‡ λέγουσί μοι-n.
†§ ἐν-e.
20 θέλω.

ΚΑΙ
μος ὅμ
γων· [2]
τρησον
Θεοῦ, καὶ
ον, καὶ τ
τας ἐν
2 Καὶ
**ἔσωθε
βαλε ἔξ
†† μετρήσ
τοῖς ἔθνε
πόλιν τὴν
σουσι μῆ
κοντα δύο.
3 Καὶ [8]δ
δυσὶ μάρτ
προφητεύσ
χιλίας δι
ήκοντα. [13]
μένοι [14]σάκ
4 Οὗτοί [1]ε
ἐλαῖαι, καὶ ‖‖
αι αἱ ἐνώπιο
τῆς γῆς *‡[9]ἑσ
5 Καὶ εἴ τι
*§ θέλῃ ἀδικ
ἐκπορεύεται
ματος αὐτῶν
σθίει τοὺς ἐχ
τῶν· καὶ εἴ τις
λῃ *§ ἀδικῆσα
αὐτὸν [16]ἀποκ
6 Οὗτοι ἔχο
σίαν κλεῖσαι
νόν, ἵνα μὴ
τὸς *‖ ἐν ἡμέρ
τῆς προφητεί
σίαν ἔχουσι
ὑδάτων, στρέ
εἰς αἷμα, κα
ξαι τὴν γῆ
πληγῇ, ὁσάκ
λήσωσι. [20]

7 Καὶ ὅταν τελέσωσι
τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν,
τὸ θηρίον *τὸ ἀναβαῖ-
νον ἐκ τῆς ἀβύσσȣ ποι-
ήσει πόλεμον μετ' αὐ-
τῶν, καὶ νικήσει αὐτοὺς,
καὶ ⁶ἀποκτενεῖ αὐτούς.
8 Καὶ ‡τὰ πτώματα
αὐτῶν § ἐπὶ τῆς πλα-
τείας πόλεως τῆς μεγά-
λης, ἥτις καλεῖται
πνευματικῶς Σόδομα ϗ
Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ
Κύριος ‖ ἡμῶν ⁹ἐσταυ-
ρώθη.
9 Καὶ ** βλέψουσιν
ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυ-
λῶν καὶ γλωσσῶν καὶ
ἐθνῶν, ‡τὰ πτώματα
αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς ϗ
ἥμισυ, καὶ τὰ πτώμα-
τα αὐτῶν οὐκ ¹³ἀφή-
σουσι ¹⁴τεθῆναι εἰς
‡‡μνήματα.
10 Καὶ οἱ κατοικȣ̃ντες
ἐπὶ τῆς γῆς ‖‖ ¹⁵χαρȣ̃-
σιν ἐπ' αὐτοῖς, ϗ *‡ εὐ-
φρανθήσονται ¹⁷ καὶ
δῶρα *§ πέμψουσιν ἀλ-
λήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ
δύο προφῆται ¹⁸ἐβασά-
νισαν τοὺς κατοικοῦν-
τας ἐπὶ τῆς γῆς.
11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς
ἡμέρας ϗ ἥμισυ, πνεῦ-
μα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ
¹⁹εἰσῆλθεν ‡‡ἐπ' αὐτȣ̀ς·
καὶ ²⁰ἔστησαν ἐπὶ τȣ̀ς
πόδας αὐτῶν, καὶ φό-
βος μέγας ‡§ ⁵ἔπεσεν
ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας
αὐτούς.
12 Καὶ ‡‖ ²³ἤκουσαν
φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ
ȣ̓ρανȣ̃, λέγȣσαν αὐτοῖς·

A. D. 96.

1 ἀναβαίνω.
*τὸ τέταρτον
2 θεωρέω. [-ʃ.
† ἡμέρα-h.
3 γίνομαι.
4 s. μέρος.
5 πίπτω.
‡ τὸ πτῶμα-a
§ ἰάσω-ʃ.
6 ἀποκτείνω.
‖ αὐτῶν-a.
8 δίδωμι.
9 σταυρόω.
10 ἀπέρχομαι
** βλέπου-
σιν-a.
†† ἡ οὐαὶ ἡ
τρίτη. ἰδȣ̀,
ἔρχεται-n.
13 ἀφίημι.
14 τίθημι.
‡‡ μνῆμα.-a.
§§ λέγοντες·
Ἐγένετο ἡ
βασιλεία-a
‖‖ χαίρουσιν-
15 χαίρω. [a
*† Ἰησȣ̃ Χρι-
στȣ̃, καὶ βα-
σιλεύει-n.
16 s. αἱ βασι-
λεῖαι.
*‡ εὐφραί-
νονται,-i.
17 εὐφραίνω.
*§ δώσουσιν-h.
18 βασανίζω.
*‖ τȣ̃ θρόνου
τȣ̃ Θεοῦ, οἱ
κάθηνται-n.
19 εἰσέρχο-
μαι.
†‡ αὐτοῖς-h.
†‡ αὐτοῖς-a
ἐν αὐτοῖς.
al. εἰς αὐτȣ̀ς.
20 ἵστημι.
22 εἰμί [h.
†§ ἐπίπεσεν-
†‖ ἤκουσα-h.
23 ἀκούω.
24 λαμβάνω.

¹Ἀνάβητε ὧδε. Καὶ
¹ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· ϗ
²ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ
ἐχθροὶ αὐτῶν.
13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ
† ὥρᾳ ³ἐγένετο σεισμὸς
μέγας, καὶ τὸ δέκατον
⁴τῆς πόλεως ⁵ἔπεσε, ϗ
⁶ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ
σεισμῷ ὀνόματα ἀν-
θρώπων χιλιάδες ἑπτά·
καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι
³ἐγένοντο, καὶ ⁸ἔδωκαν
δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐ-
ρανοῦ.
14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα
¹⁰ἀπῆλθεν, ††ἰδοὺ ἡ οὐαὶ
ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.
15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγ-
γελος ἐσάλπισε, καὶ
³ἐγένοντο φωναὶ μεγά-
λαι ἐν τῷ οὐρανῷ, §§λ[έ-]
γουσαι· ³Ἐγένοντο [αἱ]
βασιλεῖαι ⁶τȣ̃ κόσμο[υ]
τοῦ Κυρίου ἡμῶν, [καὶ]
*† τοῦ Χριστοῦ αὐτ[οῦ,]
καὶ βασιλεύσει εἰς [τοὺς]
αἰῶνας τῶν αἰών[ων.]
16 Καὶ οἱ εἴκοσ[ι]
τέσσαρες πρεσβ[ύτεροι]
οἱ ἐνώπιον *‖τοῦ [θρόνου]
καθήμενοι ἐπὶ τ[οὺς θρό-]
νȣς αὐτῶν, ⁵ἔπε[σαν ἐπὶ]
τὰ πρόσωπα [αὐτῶν,]
καὶ προσεκύν[ησαν τῷ]
Θεῷ.
17 Λέγοντες· [Εὐχαρι-]
στοῦμέν σοι[, Κύριε ὁ]
Θεὸς ὁ παν[τοκράτωρ,]
ὁ ²²ὢν καὶ ὁ [ἦν]
ὁ ἐρχόμεν[ος, ὅτι εἴ-]
ληφας τ[ὴν δύναμίν σου]
τὴν μεγ[άλην, καὶ ἐβα-]
σίλευ[σας.]

τὰ ἔθνη [1] ὠρ-
ν, καὶ [3]ἦλθεν ἡ
ι' καὶ ὁ καιρὸς
ιῶν, [5]κριθῆναι.
ναι τὸν μισθὸν
όλοις σου τοῖς
ταις, ϗ τοῖς ἁγί-
τοῖς [7]φοβεμένοις
νομά σου, τοῖς μι-
ς ϗ τοῖς μεγάλοις·
ιαφθεῖραι τοὺς δια-
λείροντας τὴν γῆν.
19 Καὶ [9]ἠνοίγη ὁ ναὸς
τȣ͂ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ [11]ὤφθη ἡ κιβωτὸς
τῆς διαθήκης [*]αὐτοῦ[†]
ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ
[13]ἐγένοντο ἀστραπαὶ
καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ
καὶ σεισμὸς καὶ χά-
λαζα μεγάλη.

Κεφ. ιβʹ.

ΚΑΙ σημεῖον μέγα
[11]ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ·
γυνὴ [16]περιβεβλημένη
[17]τὸν ἥλιον, ϗ ἡ σελήνη
ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτῆς, ϗ ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς αὐτῆς στέφανος
ἀστέρων δώδεκα·
2 Καὶ ἐν γαστρὶ [19]ἔ-
χουσα, [**]κράζει ὠδί-
νουσα, ϗ [20]βασανιζομέ-
νη [21]τεκεῖν.
3 Καὶ [11]ὤφθη ἄλλο
σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ἰδοὺ [22]δράκων μέ-
γας [‡‡] [24]πυῤῥός, ἔχων
κεφαλὰς ἑπτὰ ϗ κέρατα
δέκα· ϗ ἐπὶ τὰς κεφα-
λὰς αὐτοῦ διαδήματα
ἑπτά.
Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ
σει τὸ τρίτον [21]τῶν

A. D. 96.

1 ὀργίζω.
2 βάλλω.
3 ἔρχομαι.
4 ἵστημι.
5 κρίνω.
6 δίδωμι.
7 φοβέω.
8 ἁρπάζω.
9 ἀνοίγω.
* τȣ͂ κυρίȣ-a.
al. τȣ͂ Θεοῦ.
† πρὸς-c.
10 φεύγω.
11 ὀπτομαι.
12 s. χώραν.
13 γίνομαι.
14 ἑτοιμάζω.
‡ ἐκεῖ-c.
15 πολεμέω,
ch. 2. 16.
13. 4.
17. 14.
Ja. 4. 2.
2 Ki. 14.15.
§ τȣ͂ πολεμῆ-
σαι μετὰ τȣ͂
δράκ.-a.
16 περιβάλλω
17 s. κατά.
‖ ἴσχυσεν,-a
18 εὑρίσκω.
19 s. ἔμβρυον
** ἔκραξεν s.
ἔκραζεν-i.
†† αὐτῷ-h.
20 ch. 9. 5.
14. 10.
20. 10.
Mat. 8. 29.
2 Pe. 2. 8.
21 τίκτω.
22 ch. 20. 2.
2 Co. 11. 3.
23 v. 4,7,9,13,
16, 17.
c. 13.2,4,11.
24 s. γῆ-i.
‡‡ πυρὸς,-n.
25 ch. 6. 4.
26 ἀκούω.
27 s. μέρος.

ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ [2]ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν· ϗ ὁ δράκων
[4]ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς
γυναικὸς τῆς μελλού-
σης [21]τεκεῖν, ἵνα ὅταν
[21]τέκῃ, τὸ τέκνον αὐ-
τῆς καταφάγῃ.
5 Καὶ [21]ἔτεκεν υἱὸν
ἄῤῥενα, ὃς μέλλει ποι-
μαίνειν πάντα τὰ ἔθνη
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ
[8]ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐ-
τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ
† τὸν θρόνον αὐτοῦ.
6 Καὶ ἡ γυνὴ [10]ἔφυγεν
εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου
ἔχει ‡ τόπον [14]ἡτοιμα-
σμένον ἀπὸ τȣ͂ Θεοῦ,
ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐ-
τὴν ἡμέρας χιλίας δια-
κοσίας ἑξήκοντα.
7 Καὶ [13]ἐγένετο πόλε-
μος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ
Μιχαὴλ ϗ οἱ ἄγγελοι
αὐτȣ͂ § [15]ἐπολέμησαν κα-
τὰ τοῦ δράκοντος, ϗ ὁ
δράκων [15]ἐπολέμησε, ϗ
οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ·
8 Καὶ οὐκ ‖ ἴσχυσαν,
οὔτε τόπος [18]εὑρέθη
†† αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ.
9 Καὶ [2]ἐβλήθη ὁ δρά-
κων ὁ μέγας, ὁ [25]ὄφις ὁ
ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος
Διάβολος, ϗ ὁ Σατα-
νᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκου-
μένην [24]ὅλην, [2]ἐβλήθη
εἰς τὴν γῆν· ϗ οἱ ἄγγε-
λοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ
[2]ἐβλήθησαν.
10 Καὶ [26]ἤκουσα φωνὴν
μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ
οὐρανῷ· Ἄρτι [13]ἐγένετο

ρία ϗ ἡ δύναμις
σιλεία τῦ Θεοῦ
ϗ ἡ ἐξουσία τοῦ
ῦ αὐτῦ· ὅτι [1]κατ-
θη ὁ [2]κατήγορος
ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ
ηγορῶν αὐτῶν ἐνώ-
ον τῦ Θεῦ ἡμῶν ἡμέ-
ας καὶ νυκτός.
11 Καὶ αὐτοὶ [3]ἐνίκη-
σαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα
τοῦ ἀρνίυ, ϗ § διὰ τὸν
λόγον τῆς μαρτυρίας
αὐτῶν· ϗ οὐκ [9]ἠγάπη-
σαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν
ἄχρι θανάτου.
12 Διὰ τοῦτο εὐφραί-
νεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ
ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες.
Οὐαὶ ** τοῖς κατοικοῦ-
σι τὴν γῆν καὶ τὴν θά-
λασσαν, ὅτι [11]κατέβη
ὁ Διάβολος πρὸς ὑμᾶς
ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰ-
δὼς, ὅτι ὀλίγον καιρὸν
ἔχει.
13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δρά-
κων [12]ὅτι [13]ἐβλήθη εἰς
τὴν γῆν, [14]ἐδίωξε τὴν
γυναῖκα ἥτις [16]ἔτεκε
τὸν ἄῤῥενα.
14 Καὶ [17]ἐδόθησαν τῇ
γυναικὶ δύο πτέρυγες
τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλυ, ‡‡
ἵνα [19]πέτηται εἰς τὴν
ἔρημον εἰς τὸν τόπον
αὐτῆς, ||| ὅπου τρέφε-
ται ἐκεῖ καιρὸν καὶ
καιροὺς, καὶ ἥμισυ και-
ροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ
ὄφεως.
15 Καὶ [13]ἔβαλεν ὁ
ὄφις ὀπίσω τῆς γυναι-
κὸς ἐκ τοῦ ςόματος αὐ-
τῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν,

* αὐτὴν-α.
† ἐβλήθη-κ.
1 καταβάλ-
λω.
2 Co. 4. 9.
He. 6. 1.
2 βοηθέω.
‡ κατήγωρ-α.
3 Jno. 8. 10.
Ac. 23. 30,
35.
24. 8.
25. 16,
18.
2 Mac. 4. 5.
4 ἀνοίγω.
5 καταπίνω.
Mat. 23. 24.
1 Co. 15. 54.
2 Co. 5. 4.
2. 7.
He. 11. 29.
1 Pe. 5. 8.
6 ὀργίζω.
7 νικάω.
§ διὰ τὴν
μαρτυρίαν-η
8 ἀπέρχομαι
|| Ἰησοῦ-α.
9 ἀγαπάω.
** τῇ γῇ καὶ
τῇ θαλάσ-
σῃ-α.
†† ἐστάθη-ἰ.
10 ἵστημι.
11 καταβαίνω
12 ver. 3.
13 βάλλω.
14 ἔχω.
15 διώκω.
16 τίκτω.
‡‡ ὀνόματα-ἰ
17 δίδωμι.
18 εἰμί.
19 πετάω.
20 ὁ. οἱ πόδες
§§ ἄρκου-α.
||| ὅπως τρέ-
φηται-ἰ.
*† ἐκ-ε.
21 σφάζω

ἵνα * ταύτην ποταμο-
φόρητον ποιήσῃ.
16 Καὶ [3]ἐβοήθησεν ἡ
γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ [4]ἤ-
νοιξεν ἡ γῆ τὸ ςόμα
αὐτῆς, ϗ [5]κατέπιε τὸν
ποταμὸν ὃν [13]ἔβαλεν ὁ
δράκων ἐκ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ.
17 Καὶ [6]ὠργίσθη ὁ
δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ,
ϗ [8]ἀπῆλθε ποιῆσαι πό-
λεμον μετὰ τῶν λοιπῶν
τοῦ σπέρματος αὐτῆ
τῶν τηρούντων τὰς ἐ
τολὰς τοῦ Θεῦ, ϗ ἐχ
των τὴν μαρτυρ
|| τοῦ Ἰησοῦ Χριστ
18 Καὶ [††10]ἐςάθη
τὴν ἄμμον τῆς θ
σης.

Κεφ. ιγ

ΚΑΙ εἶδον ἐκ
λάσσης θηρίο
νον, [14]ἔχον
ἑπτὰ καὶ κέ
καὶ ἐπὶ τῶν
τοῦ δέκα
καὶ ἐπὶ
αὐτοῦ ‡‡ὀ
μίας.
2 Καὶ
δον [18]ἦ
λει, κ
ὡς §§
στόμ
λέον
αὐ-
να
θ

Καὶ ἡ πληγὴ
.του αὐτῦ [1]ἐθε-
, ᾦ [2]ἐθαυμάσθη
τῇ γῇ [3]ὀπίσω
ίου.
[•]προσεκύνησαν
άκοντα ὃς [•]ἔδω-
ισίαν τῷ θηρίῳ.
ροσεκύνησαν ‡ τὸ
ον, λέγοντες· Τίς
ιος τῷ θηρίῳ; §Τίς
ύναται πολεμῆσαι
ετ' αὐτοῦ;
5 Καὶ [•]ἐδόθη αὐτῷ ςό-
μα λαλοῦν μεγάλα καὶ
[••]βλασφημίας. ᾦ [•]ἐδό-
θη αὐτῷ ἐξουσία ‖[c]ποι-
ῆσαι | μῆνας τεσσαρά-
κοντα δύο.
6 Καὶ [10]ἤνοιξε τὸ στό-
μα αὐτοῦ εἰς βλασφη-
μίαν πρὸς τὸν Θεὸν,
βλασφημῆσαι τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκη-
νὴν αὐτοῦ, [c]καὶ | τοὺς
ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦν-
τας.
7 Καὶ [•]ἐδόθη αὐτῷ
πόλεμον ποιῆσαι μετὰ
τῶν ἁγίων, καὶ [12]νικῆ-
σαι αὐτύς· ᾦ [•]ἐδόθη
αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶ-
σαν φυλὴν ‖‖καὶ γλῶσ-
σαν καὶ ἔθνος.
8 Καὶ [•]προσκυνήσυσιν
[•]†αὐτῷ πάντες οἱ κατοι-
κῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. ὧν
οὐ [13]γέγραπται [•]‡ τὰ
ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ
τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου[•]‖
†§ [14]ἐσφαγμένου, ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου.
9 Εἴ τις ἔχει οὖς ἀκυ-
σάτω.
10 ‖ Εἴ τις αἰχμαλω-
σίαν συνάγει, εἰς αἰχ-
μαλωσίαν ὑπάγει·
[•]εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀπο-
κτενεῖ,[4] δεῖ αὐτὸν ἐν
μαχαίρᾳ [4]ἀποκτανθῆ-
ναι· ὧδέ [•]ἐςιν ἡ ὑπομο-
νὴ ᾦ ἡ πίςις τῶν ἁγί-
ων.
11 Καὶ εἶδον ἄλλο θη-
ρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς
γῆς, καὶ [9]εἶχε κέρατα
[c]δύο | ὅμοια ἀρνίῳ· ᾦ
[7]ἐλάλει ὡς δράκων.
12 Καὶ τὴν ἐξουσίαν
τοῦ πρώτου θηρίου πᾶ-
σαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, ᾦ ποιεῖ τὴν γῆν
ᾦ τοὺς κατοικοῦντας
ἐν αὐτῇ ἵνα [5]προσκυ-
νήσωσι τὸ θηρίον τὸ
πρῶτον, οὗ [1]ἐθεραπεύ-
θη ἡ πληγὴ τοῦ θανά-
του αὐτοῦ.
13 Καὶ ποιεῖ σημεῖα
μεγάλα, ‡‡ ἵνα καὶ πῦρ
ποιῇ καταβαίνειν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν
γῆν, ἐνώπιον τῶν ἀν-
θρώπων.
14 Καὶ πλανᾷ §§ τοὺς
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἃ
[•]ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι
ἐνώπιον τοῦ θηρίου·
λέγων τοῖς κατοικῦσιν
ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι
εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ [•]§ἔ-
χει τὴν πληγὴν ‡‡ τῆς
μαχαίρας, καὶ [15]ἔζησε.
15 Καὶ [•]ἐδόθη αὐτῷ
[•]δῦναι πνεῦμα τῇ εἰκό-
νι τῦ θηρίυ, ἵνα ᾦ λαλή-
σῃ ἡ εἰκὼν τῦ θηρίου,
ᾦ ποιήσῃ, ‡‡ὅσοι ἂν μὴ
[5]προσκυνήσωσι ‡‡ τὴν

A. D. 96.

1 θεραπεύω.
2 θαυμάζω.
[•] εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.-n.
3 s. πορευομένη.
4 ἀποκτείνω.
† τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκε τὴν ἐξυσίαν-a.
5 προςκυνέω.
6 εἰμί.
7 λαλέω.
‡ τῷ θηρίῳ,-a
§ καὶ-m.
‖ δυνατὸς-h.
8 δίδωμι.
9 ἔχω.
[••] βλασφημίαν-h. al. βλάσφημα.
10 ἀνοίγω. [i.
†† πόλεμον-b
‡‡ ᾦ πῦρ ἵνα ἐκ τῦ οὐρανοῦ καταβῇ εἰς-a
12 νικάω.
§§ τὸς ἐμὸς-f
‖‖ ᾦ λαὸν-e.
[•]† αὐτὸν-a.
13 γράφω.
[•]‡ τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ-a.
[•]§ εἶχε-i.
[•]‖ τοῦ-e.
†‡ καὶ ἔζησεν ἀπὸ τῆς μαχαίρας-n
†§ ἐσφραγισμένου-n.
14 σφάζω
15 ζάω.
†‖ Vide App.
‡§ ἵνα-f.
‡‖ τῇ εἰκόνι-a

A. D. 96.

ς.
ϗ
δω-
γμα
τῶν
τῶν

ἤ τις
σαι ἤ
ὁ ἔχων
ῆ τὸ
ρίου, ἤ
τοῦ ὀνό-

φία ἐςὶν·
ὸν νοῦν,
τὸν ἀρι-
ηρίου· ἀρι-
ἀνθρώπου
ἀριθμὸς αὐτοῦ

Κεφ. ιδ΄.

εἶδον, ϗ ἰδοὺ
ον ἑστηκὸς
ὄρος Σιὼν, ϗ
αὐτοῦ ἑκατὸν
ρακοντατέσσαρες
άδες, ἔχουσαι τὸ
α τοῦ πατρὸς αὐ-
γεγραμμένον ἐπὶ
ν μετώπων αὐτῶν.
Καὶ ἤκουσα φωνὴν
τοῦ οὐρανοῦ, ὡς φω-
ὑδάτων πολλῶν, ϗ
ὴν βροντῆς με-
ς φωνὴν ἤ-
άλης· ϗ φωνὴν
υσα κιθαρῳδῶν κιθα-
ζόντων ἐν ταῖς κι-
ραις αὐτῶν.

1 ἀποκτείνω.
2 ἀείδω.
3 δίδωμι.
4 δύναμαι.
5 μανθάνω.
δῶσιν-a al.
δώσουσιν-i
χαράγματα-i.
6 ἀγοράζω.
ὁ μέτωπον
ἐιμί. [-a.
8 μολύνω,
ch. 3. 4.
1 Co. 8. 7.
Isa. 65. 4.
τοῦ ὀνόματος-n.
ὑπὸ Ἰησοῦ-f
ἀπ' ἀρχῆς-n.
τὸ ὄνομα-n
9 εὑρίσκω.
χιςʹ-n.
ψεῦδος-a.
τὸ-e.
ἑστὼς-n.
10 ἵστημι.
πετόμενον-a.
11 πετάω.
ἀριθμὸς-f.
αὐτοῦ ϗ τὸ ὄνομα-e.
καθημένους-a.
12 γράφω.
13 ἀκούω.
ἐπὶ-e.
λέγων-a.
14 φοβέω.
κύριον-h.
15 ἔρχομαι.
ϗ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα, ὡς κιθαρ-a.
τὴν-e.
16 ψηφίζω.
Lu. 14. 28.

3 Καὶ ᾄδουσιν ὡς
ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον
τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπι-
ον τῶν τεσσάρων ζώ-
ων, καὶ τῶν πρεσβυτέ-
ρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύ-
νατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν,
εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τέσσα-
ρακοντατέσσαρες χι-
λιάδες, οἱ ἠγορασμέ-
νοι ἀπὸ τῆς γῆς.
4 Οὗτοί εἰσιν οἳ
μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐ-
μολύνθησαν· παρθένοι
γάρ εἰσιν. Οὗτοί εἰ-
σιν οἱ ἀκολουθοῦντες
τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπά-
γῃ. Οὗτοι ἠγορά-
σθησαν ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων, ἀπαρχὴ τῷ
Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ·
5 Καὶ ἐν τῷ στόματι
αὐτῶν οὐχ εὑρέθη δό-
λος· ἄμωμοι γάρ εἰ-
σιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου
τοῦ Θεοῦ.
6 Καὶ εἶδον ἄλλον
ἄγγελον πετώμενον
ἐν μεσουρανήματι, ἔχον-
τα εὐαγγέλιον αἰώνι-
ον, εὐαγγελίσαι τοὺς
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
γῆς, ϗ πᾶν ἔθνος καὶ
φυλὴν καὶ γλῶσσαν ϗ
λαόν·
7 Λέγοντα ἐν φωνῇ
μεγάλῃ· Φοβήθητε
τὸν Θεὸν, ϗ δότε αὐ-
τῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν
ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐ-
τοῦ· καὶ προσκυνήσατε
τῷ ποιήσαντι τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
θάλασσαν καὶ πηγὰς
ὑδάτων.

8 Καὶ
λος ἠκο
των· Ἐ
σε Βαβυ
λις ἡ μ
ἐκ τοῦ οἴνου
μοῦ τῆς πο
τῆς πεπότ
ἔθνη.
9 Καὶ τρίτος
ἠκολούθησ
λος λέγων ἐν
ταῖς μεγάλῃ· Εἴ τις
ρίον προσκυνεῖ ϗ
εἰκόνα αὐτοῦ, ϗ λαμ
τει χάραγμα ἐπὶ
μετώπου αὐτοῦ, ἢ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ·
10 Καὶ αὐτὸς π
ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ
τοῦ Θεοῦ, τοῦ κ
σμένου ἀκράτου
ποτηρίῳ τῆς ὀρ
τοῦ· ϗ βασα
ται ἐν πυρὶ
ἐνώπιον τῶν
ἀγγέλων, καὶ
τοῦ ἀρνίου.
11 Καὶ ὁ κ
βασανισμοῦ
βαίνει εἰς
ώνων· κα
σιν ἀνάπα
καὶ νυκτ
νοῦντες
τὴν εἰκό
εἴ τις λ
ραγμα
αὐτοῦ.
12 Ὧ
ἁγίων

8 Καὶ ἄλλος * ἄγγε-
λος 1 ἠκολούθησε, λέ-
γων· 2 Ἔπεσεν 3 e ἔπε-
σε | Βαβυλὼν b ἡ πό-
λις | ἡ μεγάλη, c ὅτι |
ἐκ τοῦ οἴνου d τοῦ θυ-
μοῦ | τῆς πορνείας αὐ-
τῆς ‡ 4 πεπότικε πάντα
ἔθνη.
9 Καὶ ‖ d τρίτος | ἄγγε-
λος 1 ἠκολούθησεν αὐ-
τοῖς, λέγων ἐν φωνῇ
μεγάλῃ· Εἴ τις τὸ θη-
ρίον προσκυνεῖ ϗ τὴν
εἰκόνα αὐτοῦ, ϗ λαμβά-
νει χάραγμα ἐπὶ τοῦ
μετώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ·
10 Καὶ αὐτὸς 5 πίεται
κ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
οῦ Θεοῦ, τοῦ 7 κεκερα-
μένου ἀκράτου ἐν τῷ
ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐ-
τοῦ· ϗ 9 βασανισθήσε-
ι ἐν πυρὶ καὶ θείῳ
ώπιον τῶν d ἁγίων |
γέλων, καὶ ἐνώπιον
ἀρνίου.
Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ
ανισμοῦ αὐτῶν ἀνα-
ει εἰς αἰῶνας αἰ-
ν· καὶ οὐκ ἔχου-
ἀνάπαυσιν ἡμέρας
νυκτὸς οἱ προσκυ-
ν τὸ 12 θηρίον ϗ
να αὐτοῦ, καὶ
μβάνει τὸ χά-
τοῦ ὀνόματος

πομονὴ τῶν
ἐν· b ὧδε | οἱ
τὰς ἐντολὰς
τὴν πίστιν

ἤκουσα φω-

A. D. 96.

* δεύτερος-f.
1 ἀκολυθέω.
2 γράφω.
† ἀποθνή-
σκοντες· ἀπ'
ἄρτι λέγει
ναὶ τὸ-n.
3 πίπτω.
‡ ἧς, s. καὶ-f.
4 ποτίζω.
§ τὰ γάρ-i.
‖ ἄλλος-a.
** καθήμε-
νον ὅμοιον-a
†† ἔχοντα al.
ἔχοντι-n.
5 πίνω.
6 ἐξέρχομαι.
‡‡ al. ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ.
7 κεραννύω,
ch. 18. 6.
8 πεμπω.
9 βασανίζω,
ch. 9. 5.
Mat. 8. 6, 29.
10 ἔρχομαι.
11 ξηραίνω.
12 θερίζω,
Mat. 6. 26.
25. 24, 26.
Lu. 12. 24.
19. 21, 22.
Jno. 4. 36-38
1 Co. 9. 11.
2 Co. 9. 6.
Ga. 6. 7-9.
§§ ἡ-f.
13 ch. 11. 7.
13. 1.
Mar. 1. 13.
Ac. 10. 12.
11. 6.
28. 4, 5.
Tit. 1. 12.
14 εἰμί.
15 τηρέω.
16 ἀκούω.
17 φωνέω.
18 βάλλω.
19 s. ὄντος.

νῆς ἐκ τοῦ οὐρα
γούσης b μοι· | Γ
Μακάριοι οἱ νεκ
ἐν Κυρίῳ † ἀποθν
τες ἀπάρτι. Να
γει τὸ Πνεῦμα, ἵν
παύσωνται ἐκ τῶ
πων αὐτῶν· § τὰ δ
γα αὐτῶν ἀκολο
μετ' αὐτῶν.
14 Καὶ εἶδον, καὶ
νεφέλη λευκή, καὶ
τὴν νεφέλην ** κ
ήμενος ὅμοιος υἱῷ
θρώπου, †† ἔχων
τῆς κεφαλῆς αὐτ
στέφανον χρυσοῦν, κ
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρ
πανον ὀξύ.
15 Καὶ ἄλλος ἄγγελο
6 ἐξῆλθεν d ἐκ τοῦ να
οῦ, | ‡‡ κράζων ἐν μεγά
λῃ φωνῇ τῷ καθημένῳ
ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμ-
ψον 8 τὸ δρέπανον
σου, καὶ θέρισον· ὅτι
10 ἦλθέ b σοι | ἡ ὥρα
c τοῦ | θερίσαι· ὅτι ἐξη
ράνθη 11 ὁ θερισμὸς τῆς
γῆς.
16 Καὶ 18 ἔβαλεν ὁ καθ-
ήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην
τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ
τὴν γῆν· ϗ 12 ἐθερίσθη
ἡ γῆ.
17 Καὶ ἄλλος ἄγγε-
λος 6 ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ
τοῦ 19 ἐν τῷ οὐρανῷ,
ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπα-
νον ὀξύ.
18 Καὶ ἄλλος ἄγγελο
d 6 ἐξῆλθεν | ἐκ τοῦ θ
σιαστηρίου, ἔχων
σίαν ἐπὶ τοῦ πυρὸς
17 ἐφώνησε κραυγ

γάλη τῷ ἔχοντι τὸ
δρέπανον τὸ [1] ὀξὺ, λέ-
γων· [2]Πέμψον σου τὸ
δρέπανον τὸ ὀξὺ, ϗ τρύ-
γησον[3] τοὺς βότρυας
τῆς γῆς, ὅτι *[4]ἤκμασαν
αἱ σταφυλαὶ † αὐτῆς.
19 Καὶ [5]ἔβαλεν ὁ ἄγ-
γελος τὸ δρέπανον αὐ-
τοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ [3]ἐ-
τρύγησε τὴν ἄμπελον
τῆς γῆς, καὶ [5]ἔβαλεν
εἰς §τὴν ληνὸν τοῦ θυ-
μοῦ τȣ̃ Θεȣ̃ ** τὴν με-
γάλην.
20 Καὶ [9]ἐπατήθη ἡ λη-
νὸς ‡‡ἔξω τῆς πόλεως
ϗ [10]ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ
τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν
χαλινῶν τῶν ἵππων,
ἀπὸ σταδίων χιλίων
ἑξακοσίων.

Κεφ. ιε΄.

Καὶ εἶδον ἄλλο ση-
μεῖον ἐν τῷ ȣ̓ρανῷ μέ-
γα ϗ θαυμαστὸν, ἀγγέ-
λȣς ἑπτὰ, ἔχοντας πλη-
γὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας,
ὅτι ἐν αὐταῖς [15] ἐτελέ-
σθη ὁ θυμὸς τȣ̃ Θεοῦ.
2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασ-
σαν ὑαλίνην [17] μεμιγ-
μένην πυρί· καὶ τοὺς
[19] νικῶντας *§ ἐκ τοῦ
θηρίου ϗ ἐκ τῆς εἰκόνος
αὐτοῦ ϗ [b]ἐκ τȣ̃ χαράγ-
ματος αὐτοῦ,| ἐκ τοῦ
ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ, [21] ἑστῶτας ἐπὶ
τὴν θάλασσαν τὴν ὑα-
λίνην, ἔχοντας κιθά-
ρας τοῦ Θεοῦ·
3 Καὶ ᾄδουσι τὴν
ᾠδὴν Μωσέως ‡‡δȣ́λου
τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν
τοῦ ἀρνίου, λέγοντες·
Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ
τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ
Θεὸς ὁ παντοκράτωρ·
δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ
αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς
τῶν ‡ ἁγίων.
4 Τίς οὐ μὴ [6] φοβηθῇ
σε,| [a]Κύριε,| καὶ [7]δο-
ξάσῃ τὸ ὄνομά σȣ; ὅτι
μόνος ‖ὅσιος· ὅτι πάν-
τα†† τὰ ἔθνη [8]ἥξουσι,
καὶ προσκυνήσουσιν ἐν-
ώπιόν σου· ὅτι τὰ δι-
καιώματά σου [10] ἐφα-
νερώθησαν.
5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶ-
δον, καὶ [b] ἰδοὺ | [11]ἠνοί-
γη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς
τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ
οὐρανῷ.
6 Καὶ [12] ἐξῆλθον οἱ
ἑπτὰ ἄγγελοι §§ἔχον-
τες τὰς ἑπτὰ πληγὰς,
[c] ἐκ τοῦ ναοῦ,| ‖‖[13]ἐνδε-
δυμένοι*| *‡ λίνον κα-
θαρὸν [b] καὶ | λαμπρὸν,
ϗ [14] περιεζωσμένοι πε-
ρὶ τὰ στήθη ζώνας χρυ-
σᾶς.
7 Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσ-
σάρων ζώων [16] ἔδωκε
τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις
ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς
[18]γεμȣ́σας τȣ̃ θυμȣ̃ τοῦ
Θεοῦ τοῦ [20] ζῶντος εἰς
τȣ̀ς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
8 Καὶ [22] ἐγεμίσθη ὁ
ναὸς *‖ καπνοῦ ἐκ τῆς
δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ
τῆς δυνάμεως αὐτοῦ·
καὶ οὐδεὶς [23] ἠδύνατο
[24] εἰσελθεῖν εἰς τὸν να-
ὸν, ἄχρι [15] τελεσθῶσιν

1 ch. 1. 16.
Ps. 56. 4.
2 πέμπω.
3 τρυγάω,
Lu. 6. 44.
* ἤκμασεν ἡ
σταφυλή-h.
4 ἀκμάζω.
† τῆς γῆς-i.
‡ ἐθνῶν-a.
alij αἰώ-
νων-i.
5 βάλλω.
6 φοβέω.
7 δοξάζω.
§ τὸν-n.
‖ ἅγιος εἶ-h.
** τὸν μέ-
γαν-a.
†† πάντες
ἥξουσι-h.
8 ἥκω.
9 πατέω.
‡‡ ἔξωθεν-a.
10 φανερόω.
11 ἀνοίγω.
12 ἐξέρχομαι.
§§ οἱ-c.
‖‖ al. ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ.
13 ἐνδύω.
*† οἱ ἦσαν-f.
14 περιζών-
νυμι.
*‡ λίθον-n.
15 τελέω.
16 δίδωμι.
17 μίγνυμι.
18 γέμω.
19 νικάω.
*§ ἐκ τῆς εἰ-
κόνος καὶ ἐκ
τȣ̃ θηρίȣ αὐ-
20 ζάω-[τȣ̃-n.
21 ἵστημι.
*‖ ἐκ τοῦ-f.
22 δύναμαι.
23 γεμίζω.
‡‡ τοῦ f.
24 εἰσέρχο-
μαι.

τὰς ‡ φιάλας
τοῦ Θεοῦ εἰς

πῆλθεν ὁ πρῶ-
[5] ἐξέχεε τὴν
ὑτοῦ ‖ ἐπὶ τὴν
[7] ἐγένετο ἕλ-
ὸν καὶ ¶ πονη-
τοὺς ἀνθρώ-
ἔχοντας τὸ
ι τοῦ θηρίου,
ῇ εἰκόνι αὐ-
υνοῦντας.
ύτερος [c] ἄγ-
ἐχεε τὴν φι-
ὶ εἰς τὴν θά-
αὶ [7] ἐγένετο
ροῦ · χ πᾶ-
‡‡ [13] ζῶσα ¶
ἐν τῇ θα-

τος [b] ἄγγε-
ε τὴν φιά-
ς τοὺς πο-

¶ αὐτ φωνὴν ἐκ.
5 ἐκχέω.
‡ ἑπτά-ε.
6 ἀπέρχομαι.
§ ἄγγελος-f.
‖ εἰς-h.
7 γίνομαι.
8 καυματίζω, Mat. 13. 6. Mar. 4. 6.
9 ch. 7. 16.
** ἐπὶ-ι.
10 βλασφημέω, Mat. 9. 3. 26. 65. Mar. 3. 28, 29. Lu. 12. 10. Jno. 10. 36. Ro. 2. 24.
†† οἱ ἄνθρωποι τὸ-ί.
11 c. 13. 16, 17. 14. 9, 11. 15. 2. 19. 20. 20. 4. Ac. 17. 29.
12 μετανοέω.
13 ζάω.

...ηθιναι καὶ δίκαιαι
αἱ κρίσεις σου.
8 Καὶ ὁ τέταρτος
[b] ἄγγελος ¶ [5] ἐξέχεε
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ
τὸν ἥλιον καὶ [i] ἐδό-
θη αὐτῷ [8] καυματίσαι
τοὺς ἀνθρώπους ἐν
πυρί.
9 Καὶ [8] ἐκαυματίσθη-
σαν οἱ ἄνθρωποι [9] καῦ-
μα μέγα, καὶ [10] ἐβλασ-
φήμησαν †† τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχον-
τος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
πληγὰς ταύτας· καὶ οὐ
[12] μετενόησαν [i] δοῦναι
αὐτῷ δόξαν.
10 Καὶ ὁ πέμπτος [b] ἄγ-
γελος ¶ [5] ἐξέχεε τὴν φι-
άλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ
[7] ἐγένετο ἡ βασιλεία
αὐτοῦ [14] ἐσκοτωμένη·
καὶ §§ [15] ἐμασσῶντο τὰς

ῥάνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
ἵνα ¹ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς
τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
*ἀνατολῶν ἡλίου.
13 Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ
ςόματος τοῦ δράκοντος,
καὶ ἐκ τοῦ ςόματος τοῦ
θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ ςτό-
ματος τοῦ ψευδοπρο-
φήτου, πνεύματα τρία
ἀκάθαρτα †ὅμοια ⁵βα-
τράχοις·‡
14 Εἰσὶ ⁶ γὰρ πνεύμα-
τα § δαιμόνων ποιοῦν-
τα σημεῖα ‖ ἐκπορεύε-
σθαι | ἐπὶ τοὺς βασι-
λεῖς ᵇ τῆς γῆς καὶ | τῆς
οἰκουμένης ὅλης, ⁹συν-
αγαγεῖν αὐτοὺς εἰς
** πόλεμον τῆς ἡμέρας
d ἐκείνης| τῆς μεγάλης
τοῦ Θεοῦ τοῦ παντο-
κράτορος.¹¹
15 †† Ἰδού, ἔρχομαι ὡς
κλέπτης. Μακάριος ὁ
γρηγορῶν, καὶ τηρῶν
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα
μὴ γυμνὸς περιπατῇ, ‡
βλέπωσι τὴν ἀσχημο-
σύνην αὐτοῦ.
16 Καὶ ⁸ συνήγαγεν
αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον
τὸν καλούμενον Ἑβρα-
ϊστὶ §§ Ἀρμαγεδδών.
17 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγ-
γελος | ¹⁴ἐξέχεε τὴν φι-
άλην αὐτοῦ |||εἰς τὸν
ἀέρα· καὶ ¹⁶ἐξῆλθε φω-
νὴ μεγάλη | *‡ἀπὸ τοῦ
ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ,| ἀπὸ
τοῦ θρόνου, λέγουσα·
⁹Γέγονε.
18 Καὶ ²ἐγένοντο φω-
ναὶ καὶ βρονταὶ καὶ
ἀστραπαί· καὶ σεισμὸς

A. D. 96.

1 ἑτοιμάζω.
2 γίνομαι.
* ἀνατολῆς-h
3 2 Co. 1. 10.
He. 2. 3.
Ja. 3. 4.
4 πίπτω.
† ὡς βάτραχοι-a.
5 Ps. 78. 45.
‡ ἐκπορευθέντα.-f.
6 εἰμί. [a.
§ δαιμονίων-
7 μιμνήσκομαι.
8 δίδωμι.
‖ ἃ ἐκπορεύεται-a.-d.
9 συνάγω.
10 φεύγω.
** τὸν-e.
11 v. 7. c. 1. 8.
2 Co. 6. 18.
†† Οὕτω γὰρ ἔλεγεν ὁ κύριος·-f. alii Ἰδοὺ ἔρχεται. [μέω.
12 βλασφη-
‡‡ αὕτη-n.
13 ἔρχομαι.
§§ Ἀρμαγεδών.-a. alii Μαγεδών.-i.
14 ἐκχέω.
15 δεικνύω.
||| ἐπὶ-l.
16 ἐξέρχομαι
*† ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν,-i.
*‡ ἐκ-i.
17 πορνεύω, ch. 18. 3, 9.
Jer. 3. 7.
Deu. 23. 17.
18 μεθύσκω, Lu. 12. 45.
Ep. 5. 18.
19 εὑρίσκω.

d ² ἐγένετο| μέγ
οὐκ ² ἐγένετο ἀ
ἄνθρωποι ² ἐ
ἐπὶ τῆς γῆς, ⁸ τ
τος σεισμὸς οὐ
γας.
19 Καὶ ²ἐγένε
λις ἡ μεγάλη ε
μέρη, καὶ αἱ
τῶν ἐθνῶν ⁴
καὶ Βαβυλὼν ἡ
⁷ ἐμνήσθη ἐνώπ
Θεοῦ, ⁸δοῦναι
ποτήριον τοῦ
τοῦ θυμοῦ τῆς
αὐτοῦ.
20 Καὶ πᾶσα
¹⁰ἔφυγε, καὶ ὄ
¹⁹ εὑρέθησαν.
21 Καὶ χάλαζα
λη ὡς ταλαντι
ταβαίνει ἐκ το
νοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθ
‡ ¹²ἐβλασφήμ
ἄνθρωποι τὸν Θ
τῆς πληγῆς τῆς
ζης· ὅτι μεγάλ
ἡ πληγὴ ‡‡ αὐτῆ
ὅρα.

Κεφ. ιζ'

ΚΑΙ ¹³ἦλθεν
τῶν ἑπτὰ ἀγγέλ
ἐχόντων τὰς ἑπ
λας, καὶ ἐλάλη
ἐμοῦ, λέγων
Δεῦρο, ¹⁵δείξω
κρῖμα τῆς πόρν
μεγάλης, τῆς κ
νης *† ἐπὶ τῶν
τῶν πολλῶν·
2 Μεθ' ἧς ¹⁷ἐ
σαν οἱ βασι
γῆς, ‡ ¹⁸ ἐμε
ἐκ τοῦ οἴνου

ς οἱ κατοι-
,ν γῆν.
ἀπήνεγκέ με
ιν ᶜ ἐν¹ πνεύμα-
εἶδον γυναῖκα
νην ἐπὶ θηρίον
ον, γέμον * ὀνο-
ν βλασφημίας,
, κεφαλὰς ἑπτὰ ϗ
ατα δέκα.
Καὶ ἡ γυνὴ § ἡ ³ πε-
εβλημένη πορφύρᾳ,
κοκκίνῳ, καὶ ⁴ κε-
σσωμένη ‖ χρυσῷ
λ λίθῳ τιμίῳ καὶ
αργαρίταις, ἔχουσα
χρυσοῦν ποτήριον ἐν
τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον
βδελυγμάτων καὶ ** ἀ-
καθάρτητος πορνείας
αὐτῆς ††
5 Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον
αὐτῆς ⁵ ὄνομα ‡‡ ⁷ γε-
γραμμένον· Μυστήριον·
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ
μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ
τῶν βδελυγμάτων τῆς
γῆς.
6 Καὶ εἶδον τὴν γυναῖ-
κα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵ-
ματος τῶν ἁγίων, ϗ ἐκ
τοῦ αἵματος τῶν μαρ-
τύρων Ἰησοῦ· ϗ ⁹ ἐθαύ-
μασα, ¹¹ ἰδὼν αὐτὴν,
θαῦμα μέγα.
7 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγ-
γελος· Διατί ⁹ ἐθαύμα-
σας; ἐγώ σοι ¹⁴ ἐρῶ τὸ
μυστήριον τῆς γυναι-
κὸς, ϗ τοῦ θηρίου τοῦ
βαστάζοντος αὐτὴν,
τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ
κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα
κέρατα.
8 *§ Θηρίον ὃ εἶδες,
¹ ἦν, ϗ οὐκ ¹ ἔστι· καὶ
μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ
τῆς ἀβύσσου, ϗ εἰς ἀπώ-
λειαν ὑπάγειν· ϗ ⁹ θαυ-
μάσονται οἱ κατοικοῦν-
τες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν
οὐ ⁷ γέγραπται τὰ ὀνό-
ματα ἐπὶ τὸ βιβλίον
τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβο-
λῆς κόσμου) † βλέπον-
τες τὸ θηρίον, ὅ, τι ¹ ἦν
καὶ οὐκ ¹ ἔστι, ‡ καίπερ
¹ ἐστίν.
9 Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων
σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφα-
λαὶ, ὄρη ¹ εἰσὶν ἑπτὰ,
ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται
ἐπ' αὐτῶν.
10 Καὶ βασιλεῖς ἑπτά
¹ εἰσιν· οἱ πέντε ⁵ ἔ-
πεσαν, ᵇ καὶ ὁ εἷς
¹ ἐστιν, ὁ ἄλλος οὔπω
⁶ ἦλθε· καὶ ὅταν ⁶ ἔλ-
θῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ
⁸ μεῖναι.
11 Καὶ τὸ θηρίον ὃ
¹ ἦν, ϗ οὐκ ¹ ἔστι, καὶ αὐ-
τὸς ὄγδοός ¹ ἐστι, ϗ ἐκ
τῶν ἑπτά ¹ ἐστι, καὶ εἰς
ἀπώλειαν ὑπάγει.
12 Καὶ τὰ δέκα κέρα-
τα ἃ εἶδες, δέκα βασι-
λεῖς ¹ εἰσιν, οἵτινες βα-
σιλείαν §§ οὔπω ¹⁰ ἔλα-
βον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς
βασιλεῖς μίαν ὥραν
λαμβάνουσι μετὰ ‖‖ τοῦ
θηρίου.
13 Οὗτοι μίαν ¹² γνώ-
μην ἔχουσι, καὶ τὴν
δύναμιν καὶ τὴν ἐξου-
σίαν, *† ἑαυτῶν τῷ
θηρίῳ *‡ ¹³ διαδιδώσου-
σιν.
14 Οὗτοι μετὰ τοῦ

A. D. 96.

1 εἰμί.
2 ἀποφέρω.
* ὀνόματα-n.
† βλεπόν-
των-a.
‡ καὶ πάρε-
σται.-a. alii
ϗ πάρεστιν.
§ ἦν περιβε-
βλημένη
πορφυροῦν
καὶ κόκκι-
νον,-a.
3 περιβάλλω.
4 χρυσόω,
ch. 18. 16.
Ex. 26. 32.
2 Ch. 3. 7.
‖ χρυσίῳ-a.
** τὰ ἀκά-
θαρτα τῆς
πορνείας-a.
†† τῆς γῆς,-h.
5 πίπτω.
6 ἔρχομαι.
‡‡ γεγραμμέ-
νον μυστή-
ριον·-n.
7 γράφω.
8 μένω.
9 θαυμάζω.
§§ οὐκ-n.
10 λαμβάνω.
11 εἴδω. [n.
‖‖ τὸ θηρίον-
12 ver. 17.
Ac. 20. 3.
1 Co. 1. 10.
7. 25, 40.
2 Co. 8. 10.
Philem. 14.
*† αὐτῶν-h.
*‡ διδόα-
σιν.-a.
13 Lu. 11. 22.
18. 22.
Jno. 6. 11.
Ac. 4. 35.
14 εἴρω.
*§ Τὸ-e.

...τα
...ίαν,
... τὴν
...μωμέ-
... αὐτὴν
... καὶ τὰς
... φάγον-
... τὴν κατα-
...ν πυρί.
... Θεὸς ἔδω-
...ς καρδίας αὐ-
...ῆσαι τὴν γνώ-
...οῦ, καὶ ποιῆσαι
...γνώμην, καὶ δοῦ-
...ὴν βασιλείαν αὐ-
... τῷ θηρίῳ, ἄχρι
...ελεσθῇ τὰ ῥήματα
...ῦ Θεοῦ.
18 Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶ-
δες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ
μεγάλη, ἡ ἔχουσα βα-
σιλείαν ἐπὶ τῶν βασι-
λέων τῆς γῆς.

Κεφ. ιη'.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα εἶ-
δον ἄγγελον κατα-
βαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν
μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐ-
φωτίσθη ἐκ τῆς δόξης
αὐτοῦ.

...ρᾷ
...ual.
...χύϊ,-i
...ς ἰσχύϊ
...ττω.
μί.
...ἰνομαι.
δαιμονίων.f.
καὶ μεμισημένου.-f.
|| θηρίου-n. al. utrumque conjungunt.
5 μισέω.
** alii τοῦ θυμοῦ-e.
†† καὶ τὸ-a.
‡‡ πεπότικε. alii πέπτωκαν s. πέπτωκασι-n.
6 πορνεύω.
7 ἐρημόω.
§§ al. καὶ γυμνὴν ποιήσουσιν αὐτὴν.
8 πλουτέω.
9 ἀκούω.
10 διώκω.
||| Ἐξέλθε-i.
¶ βλαβῆτε-n.
13 λαμβάνω.
*‡ τελεσθήσονται-a. al. τελεσθῶσιν-h.
*§ οἱ λόγοι-a.
*|| ἐκολλήθησαν-a.
14 ἀκολουθέω.
15 μνημονεύω.
†† αὐτῆς-f.
16 ἀποδίδωμι.
*§ ἄλλον-e.
¶¶ al. τά.
*§ αὐτῆς-f.
17 κεραννύω.
18 φωτίζω.
19 δοξάζω.

2 Καὶ ἔκραξεν ἐν
ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ,
λέγων· Ἔπεσεν ἔπε-
σε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη,
καὶ ἐγένετο κατοικη-
τήριον δαιμόνων, καὶ
φυλακὴ παντὸς πνεύ-
ματος ἀκαθάρτου, καὶ
φυλακὴ παντὸς ὀρνέου
ἀκαθάρτου καὶ μεμι-
σημένου.
3 Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς πορ-
νείας αὐτῆς πέπω-
κε πάντα τὰ ἔθνη· καὶ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
μετ' αὐτῆς ἐπόρνευ-
σαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς
γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως
τοῦ στρήνους αὐτῆς
ἐπλούτησαν.
4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
λέγουσαν· Ἐξέλθετε
ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου,
ἵνα μὴ συγκοινωνήση-
τε ταῖς ἁμαρτίαις αὐ-
τῆς, καὶ ἵνα μὴ λά-
βητε ἐκ τῶν πληγῶν
αὐτῆς·
5 Ὅτι ἠκολούθη-
σαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι
ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐ-
μνημόνευσεν ὁ Θεὸς
τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.
6 Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς
καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑ-
μῖν, καὶ διπλώσατε
αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ
ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ πο-
τηρίῳ ᾧ ἐκέρασε
κεράσατε αὐτῇ δι-
πλοῦν.
7 Ὅσα ἐδόξασεν
αὐτὴν, καὶ ἐστρηνί...

ἐν ...
γει· Κάθημαι ...
σα, καὶ χήρα ...
μί, καὶ πένθος οὐ μὴ
ἴδω.
8 Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πλη-
γαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμός· καὶ ἐν
πυρὶ κατακαυθήσεται·
ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος
ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτὴ...
9 Καὶ κλαύσον...
αὐτὴν, καὶ κόψον...
ἐπ' αὐτῇ οἱ βασι...
τῆς γῆς, οἱ μετ' α...
πορνεύσαντες καὶ...
νιάσαντες, ὅτα...
πωσι τὸν καπ...
πυρώσεως αὐτ...
10 Ἀπὸ μακ...
στηκότες, δι...
βον τοῦ β...
αὐτῆς, λέγ...
οὐαὶ ἡ πό...
Βαβυλὼ...
ἰσχυρά...
ὥρα ...
σου.
11 Κ...
γῆς ...
θου...
τα...
ὅ...

οὐ μη
ἐν μιᾷ
αἱ πλη-
νατυς ꝁ
ς· καὶ ἐν
θήσεται,
Κύριος ὁ
ων αὐτήν.
αύσονται
κόψονται
βασιλεῖς
μετ' αὐτῆς
ς ꝁ στρη-
ὅταν βλέ-
καπνὸν τῆς
αὐτῆς.
ακρόθεν [10]ἑ-
διὰ τὸν φό-
βασανισμοῦ
οντες· Οὐαὶ,

Καθὼς κά-
θημαι-n.
‡ μαργάρι-n
2 εἴδω.
§ καὶ ἄμω-
μον,-ε.
3 ἥκω.
4 s. γόμον.
5 κατακαίω.
‖ κρίνας-α.
al. κρινῶν-n
** ῥαιδῶν.-n.
†† κλαύσου-
σι-h.
3 κλαίω.
7 κόπτω. [α-
‡‡ ἀπώλετο-
8 ἀπέρχομαι.
§§ εὕρῃς-h.
9 εὑρίσκω.
10 ἵστημι.
11 ἔρχομαι.
12 περιβάλ-
λω.
‖‖ κλαύσουσι

λίβανον, καὶ οἶ-
ἔλαιον, ꝁ σεμίδαλιν, ꝁ
σῖτον, καὶ κτήνη. καὶ
πρόβατα· καὶ [4]ἵππων,
καὶ **ῥεδῶν, καὶ σωμά-
των, ꝁ ψυχὰς ἀνθρώ-
πων.
14 Καὶ ἡ ὀπώρα τῆς
ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς
σοῦ [8]ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ,
ꝁ πάντα τὰ λιπαρὰ ꝁ
τὰ λαμπρὰ ‡‡ [8]ἀπῆλ-
θεν ἀπὸ σοῦ, ꝁ οὐκ
ἔτι οὐ μὴ §§ [9]εὑρήσῃς
αὐτά.
15 Οἱ ἔμποροι τούτων
οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐ-
τῆς, ἀπὸ μακρόθεν [5]στή-
σονται,[10] διὰ τὸν φό-
βον τοῦ βασανισμοῦ
αὐτῆς, κλαίοντες ꝁ πεν-

18 Καὶ ¹ἔκραζον, * ² ὁ-
ρῶντες τὸν καπνὸν τῆς
πυρώσεως αὐτῆς, λέ-
γοντες· Τίς ὁμοία τῇ
πόλει τῇ μεγάλῃ;
19 Καὶ ⁴ ἔβαλον χοῦν
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐ-
τῶν, ϗ ¹ ἔκραζον κλαί-
οντες καὶ πενθοῦντες,
† λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ
⁷ ἐπλούτησαν πάντες
οἱ ἔχοντες § πλοῖα
ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐκ
τῆς τιμιότητος αὐτῆς,
ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ⁹ ἠρημώ-
θη.
20 Εὐφραίνου ἐπ' ‖ αὐ-
τῇ, οὐρανὲ, καὶ οἱ
ἅγιοι †† ἀπόστολοι
καὶ οἱ προφῆται,
ὅτι ¹⁰ ἔκρινεν ὁ Θεὸς
τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξ αὐ-
τῆς.
21 Καὶ ¹² ἦρεν εἷς
ἄγγελος ἰσχυρὸς λί-
θον ὡς μύλον μέγαν,
καὶ ⁴ ἔβαλεν εἰς τὴν
θάλασσαν, λέγων· Οὕ-
τως ὁρμήματι ⁴ βληθή-
σεται Βαβυλὼν ἡ με-
γάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ
¹⁵ εὑρεθῇ ἔτι.
22 Καὶ φωνὴ ¹⁷ κιθα-
ρῳδῶν ϗ ¹⁸ μουσικῶν
ϗ ¹⁹ αὐλητῶν καὶ σαλ-
πιστῶν οὐ μὴ ἀκου-
σθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ
πᾶς τεχνίτης πάσης
τέχνης οὐ μὴ ¹⁵ εὑρεθῇ
ἐν σοὶ ἔτι· ϗ φωνὴ μύ-
λου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν
σοὶ ἔτι·
23 Καὶ φῶς λύχνου οὐ
μὴ ²² φανῇ ἐν σοὶ ἔτι·
ϗ φωνὴ νυμφίου καὶ
νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ
ἐν σοὶ ἔτι· ᵉ ὅτι ¹ οἱ
ἔμποροί σου ³ ἦσαν οἱ
μεγιστᾶνες τῆς γῆς,
ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ
σου ⁵ ἐπλανήθησαν πάν-
τα τὰ ἔθνη.
24 Καὶ ἐν αὐτῇ ‡ αἷμα
προφητῶν ϗ ἁγίων εὑ-
ρέθη, ¹⁵ ϗ πάντων τῶν
⁶ ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς
γῆς.

Κεφ. ιθ'.

ΚΑΙ ¹ μετὰ ταῦτα
ᵃ ἤκουσα ¶ φωνὴν ὄχλου
πολλοῦ μεγάλην ἐν
τῷ οὐρανῷ, ** λέγον-
τος· ¹¹ Ἀλληλούϊα·
ἡ σωτηρία ϗ ἡ ‡‡ δόξα
ᵇ καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύ-
ναμις ¹³ §§ Κυρίῳ τῷ
Θεῷ ἡμῶν·
2 Ὅτι ἀληθιναὶ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐ-
τοῦ· ὅτι ¹⁰ ἔκρινε τὴν
πόρνην τὴν μεγάλην,
ἥτις ‖‖ ¹⁴ ἔφθειρε τὴν
γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐ-
τῆς, καὶ ¹⁶ ἐξεδίκησε τὸ
αἷμα τῶν δούλων αὐ-
τοῦ ἐκ ᵇ τῆς ¹ χειρὸς
αὐτῆς.
3 Καὶ δεύτερον ** εἴ-
ρηκαν· Ἀλληλούϊα.
Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς
ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων.
4 Καὶ ²⁰ ἔπεσον οἱ
πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι
ϗ τέσσαρες, ϗ τὰ τέσ-
σαρα ζῶα, ϗ προσε-
κύνησαν τῷ Θεῷ τῷ
καθημένῳ ἐπὶ τοῦ

1 κράζω.
* βλέποντες-a.
2 ὁράω.
3 εἰμι.
4 βάλλω.
5 πλανάω.
† καὶ λέγοντες-i.
‡ αἵματα-a.
6 σφάζω.
7 πλουτέω.
§ τὰ πλοῖα-h.
8 ἀκούω.
9 ἐρημόω.
‖ αὐτῇ-a.
¶ ὡς φωνὴν-a
** λεγόντων-a.
†† καὶ οἱ-e.
10 κρίνω.
11 ver. 3,4,6. confer. Ps. 104. 35.
‡‡ δύναμις ϗ ἡ δόξα-h.
12 αἴρω.
§§ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν-a.al. τῷ Θεῷ-n.
13 s. ἐσθήτω.
‖‖ διέφθειρε-h
14 φθείρω.
15 εὑρίσκω.
16 ἐκδικέω, ch. 6. 10. Lu. 18. 8,5. Ro. 12. 19. 2 Co. 10. 6. 2 Ki. 9. 7. Je. 50. 15.
* † εἴρηκεν-n.
17 ch. 14. 2.
18 1 Mac. 9. 39, 41.
19 Mat. 9. 23.
20 πίπτω.
21 προσκυνέω
22 φαίνω.
* ‡ τῷ θρόνῳ-i.

[redacted]

θρόνῳ, λέγοντες· Ἀ-
μήν· Ἀλληλουΐα.
5 Καὶ φωνὴ [a] ἐκ τοῦ
θρόνου [2] ἐξῆλθε, λέγου-
σα· Αἰνεῖτε †τὸν Θεὸν
ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι
αὐτοῦ, καὶ οἱ [3] φοβούμε-
νοι αὐτὸν [b] καὶ ‖ οἱ μι-
κροὶ ϗ οἱ μεγάλοι.
6 Καὶ [5] ἤκουσα [a] ὡς ‖
φωνὴν ὄχλου πολλοῦ,
καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων
πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν
βροντῶν ἰσχυρῶν ‡ λέ-
γοντας· Ἀλληλουΐα·
ὅτι [6] ἐβασίλευσε Κύρι-
ος ὁ Θεὸς § ὁ παντοκρά-
τωρ.
7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλ-
λιώμεθα, καὶ [7] δῶμεν
τὴν δόξαν αὐτῷ· ὅτι
[9] ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ
ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ
[e] αὐτοῦ ‖ [13] ἡτοίμασεν
ἑαυτήν.
8 Καὶ [8] ἐδόθη αὐτῇ ἵνα
[10] περιβάληται βύσσι-
νον [14] καθαρὸν καὶ λαμ-
πρόν· τὸ γὰρ βύσσινον,
τὰ [16] δικαιώματά [17] ἐςι
τῶν ἁγίων.
9 Καὶ λέγει μοι· Γρά-
ψον· [19] Μακάριοι οἱ εἰς
τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου
τοῦ ἀρνίου [21] κεκλημέ-
νοι. Καὶ λέγει μοι·
Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθι-
νοί [17] εἰσι τῷ Θεοῦ.
10 Καὶ [22] ἔπεσον ἔμ-
προσθεν τῶν ποδῶν αὐ-
τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ·
καὶ λέγει μοι· §§ Ὅρα
μή· [23] σύνδουλός σου
εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν
σου τῶν ἐχόντων τὴν

A. D. 96.

1 ch. 6. 9.
12. 17.
* ἀπὸ-h.
2 ἐξέρχομαι.
† τῷ Θεῷ-h.
3 φοβέω.
4 ἀνοίγω.
5 ἀκούω.
‡ λέγοντες-a.
al. λεγόντων·
6 βασιλεύω.
§ ἡμῶν-e.
‖ ὀνόματα γε-
γραμμένα
καὶ-f.
7 εἴδω.
8 δίδωμι.
9 ἔρχομαι.
10 περιβάλ-
λω,
ch.3.5; 4. 4.
7. 9,13.
10. 1.
11. 3.
12. 1.
11 s. κατὰ.
12 βάπτω.
13 ἑτοιμάζω.
** κέκλη-
ται-h.
14 s. ἔνδυμα.
15 ἀκολουθέω
16 Lu. 1. 6.
Ro. 5.16,18.
8. 4.
17 εἰμί.
18 s. ἥμενα.
19 γράφω.
20 ἐνδύω.
21 καλέω.
†† δίστομος
ὀξεῖα.-h.
‡‡ πατάξῃ-a.
22 πίπτω.
23 s. ποιήσῃς.
§§ Ὅρα, μὴ
ποιήσῃς·
σύνδουλός
alii Ὅρα,
μὴ σύνδου-
λός-n.

[1] μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ·
τῷ Θεῷ προσκύνησον·
ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ
Ἰησοῦ [17] ἐστι τὸ
πνεῦμα τῆς προφητεί-
ας.
11 Καὶ εἶδον τὸν οὐ-
ρανὸν [4] ἀνεῳγμένον, ϗ
ἰδοὺ ἵππος λευκός, ϗ ὁ
καθήμενος ἐπ' αὐτὸν,
[c] καλούμενος ‖ πιστὸς
καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἐν
δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ
πολεμεῖ.
12 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐ-
τοῦ [c] ὡς ‖ φλὸξ πυρὸς,
καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ διαδήματα πολ-
λά· ἔχων ‖ ὄνομα [19] γε-
γραμμένον, ὃ οὐδεὶς [7] οἶ-
δεν εἰ μὴ αὐτός.
13 Καὶ [10] περιβεβλη-
μένος [11] ἱμάτιον [12] βε-
βαμμένον αἵματι· καὶ
** καλεῖται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ· Ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ.
14 Καὶ τὰ στρατεύμα-
τα ἐν τῷ οὐρανῷ [15] ἠκο-
λούθει αὐτῷ [18] ἐφ' ἵπποις
λευκοῖς, [20] ἐνδεδυμένοι
βύσσινον [14] λευκὸν [b] ϗ ‖
καθαρόν.
15 Καὶ ἐκ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ ἐκπορεύε-
ται ῥομφαία †† ὀξεῖα,
ἵνα ἐν αὐτῇ ‡‡ πατάσ-
σῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐ-
τὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ
αὐτὸς πατεῖ τὴν λη-
νὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυ-
μοῦ [b] καὶ ‖ τῆς ὀργῆς
τοῦ Θεοῦ τοῦ παντο-
κράτορος.

16 Καὶ ἔχει ἐπὶ
ἱμάτιον καὶ ἐπὶ
μηρὸν αὐτοῦ τὸ ὄνο-
μα ² γεγραμμένον· Βα-
σιλεὺς βασιλέων καὶ
Κύριος κυρίων.
17 Καὶ εἶδον ἕνα
ἄγγελον ⁴ ἑστῶτα ἐν
τῷ ἡλίῳ· καὶ ⁵ ἔκραξε
φωνῇ μεγάλῃ, λέγων
πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς
⁷ πετωμένοις ἐν μεσου-
ρανήματι· Δεῦτε καὶ
⁸ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖ-
πνον § τοῦ μεγάλου
Θεοῦ·
18 Ἵνα φάγητε σάρκας
βασιλέων, καὶ σάρ-
κας χιλιάρχων, καὶ
σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ
σάρκας ἵππων καὶ τῶν
καθημένων ἐπ' αὐτῶν,
καὶ σάρκας πάντων,
ἐλευθέρων †† ⁑ δούλων,
⁑ μικρῶν, ‡‡ καὶ μεγά-
λων.
Καὶ εἶδον τὸ θηρί-
... βασιλεῖς
... στρα-

2 γραφ...
3 ἀποκτείνω.
* alii ἄλ-
λον-η.
4 ἵστημι.
† ἐξελθοῦ-
σῃ-α.
5 κράζω.
6 χορτάζω.
7 πετάω.
‡ συνάχθη-
τε-α.
8 συνάγω.
§ τὸ μέγα τῦ
Θεοῦ-α.
‖ κλεῖν-α.
9 κρατέω.
** ὁ πλανῶν
τὴν οἰκου-
μένην ὅ-
λην,-f.
†† τε ε.
‡‡ τε καὶ-ι.
10 δέω.
11 ver. 14.
ch. 9. 16.
Mat. 22. 7.
Lu. 23. 11.
Ac. 23. 10,
27.
12 σφραγίζω.
13 πιμέω.
... πλανᾷ-α.
...

...ἐκτάνθ... καὶ...
ῥομφαίᾳ τῦ καθημ...
τῦ ἵππυ, τῇ ἐκπορευο-
μένῃ ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ⁶ ἐχορτάσθησαν
ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.
Κεφ. κ'.
ΚΑΙ εἶδον ἄγγελ...
καταβαίνοντα ἐκ...
οὐρανοῦ, ἔχοντα...
‖ κλεῖδα τῆς ἀβύσ...
⁑ ἅλυσιν μεγάλη...
τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
2 Καὶ ⁹ ἐκράτη...
δράκοντα, τὸν ὄ...
ἀρχαῖον, ὅς ἐσ...
βολος καὶ ...
** καὶ ¹⁰ ἔδη...
χίλια ἔτη.
3 Καὶ ¹ ἔβ...
εἰς τὴν ἄ...
ἔκλεισεν...
¹² ἐσφρά...
αὐτῦ, ἵν...
νήσῃ τ...
τελεσ...

ᵃ τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· καὶ
οὐκ ¹ἔλαβον τὸ χά-
ραγμα ἐπὶ τὸ μέτω-
πον ᵇαὐτῶν,¹ καὶ ἐπὶ
τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ
³ἔζησαν, καὶ ⁴ἐβασί-
λευσαν μετὰ Χριστοῦ
‡χίλια ἔτη.
5 ᶜΟἱ δὲ λοιποὶ τῶν
νεκρῶν οὐκ §⁶ἀνέζησαν
‖ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια
ἔτη.¹ **Αὕτη ἡ ἀνάστα-
σις ἡ πρώτη.
6 Μακάριος καὶ ἅγιος
ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ
ἀναστάσει τῇ πρώτῃ·
ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος
ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει
ἐξουσίαν ἀλλ' ᵃἔσονται
ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Χριστοῦ, καὶ βασιλεύ-
σουσι ‖‖μετ' αὐτοῦ χί-
λια ἔτη.
7 Καὶ *†ὅταν τελεσθῇ
ᶜτὰ‡ χίλια ἔτη, λυθή-
σεται ὁ Σατανᾶς ἐκ
τῆς φυλακῆς αὐτοῦ·
8 Καὶ ¹⁴ἐξελεύσεται
¹⁵πλανῆσαι τὰ ἔθνη
τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι
γωνίαις τῆς γῆς, τὸν
Γὼγ καὶ ᵉτὸν¹ Μαγὼγ,
¹⁷συναγαγεῖν αὐτοὺς
εἰς *‡πόλεμον, ὧν ὁ
ἀ[illegible]ιθμὸς *§ὡς ἡ ἄμμος
[illegible]ς θαλάσσης.
[illegible] Καὶ ¹⁸ἀνέβησαν ἐπὶ
[illegible] πλάτος τῆς γῆς, καὶ
[illegible]ᵍἐκύκλωσαν τὴν παρ-
[illegible]βολὴν τῶν ἁγίων,
[illegible]ὶ τὴν πόλιν τὴν ²⁰ἠ-
[illegible]πημένην· καὶ ²¹κατέ-
[illegible] π[illegible]ρ ᵈἀπὸ τοῦ Θεοῦ,¹
[illegible] [illegible]ῦ οὐρανοῦ, καὶ κατ-
[illegible] [illegible]εν²² αὐτούς·

A. D. 96.

* τὴν εἰκό-
να-h.
1 λαμβάνω.
2 βάλλω.
† καὶ-e.
3 ζάω.
‡ τὰ-a. al. d.
4 βασανίζω.
5 βασιλεύω.
6 ἀναζάω,
Ro. 14. 9.
§ ἔζησαν-a.
‖ ἄχρι-a.
** ὅτι αὕτη-n
†† αὐτὸν,-a.
7 φεύγω.
8 εὑρίσκω.
9 εἰμί.
10 ἵστημι.
‡‡ θρόνου-a.
§§ ἠνοίχθη-
σαν-a.
11 ἀνοίγω.
‖‖ μετὰ ταῦ-
τα-i.
12 κρίνω.
13 γράφω.
*† μετὰ τὰ-h.
14 ἐξέρχομαι
15 πλανάω,
ch. 12. 9.
16 δίδωμι.
17 συνάγω.
*‡ τὸν πόλε-
μον,-i.
*§ αὐτῶν-e.
18 ἀναβαίνω
*‖ ὁ θάνατος
ὁ δεύτερος
ἐστι-a. alii
ἐστιν ἡ λί-
μνη τοῦ πυ-
ρός.-f. i.
†‡ ἐκύκλευ-
σαν-i.
19 κυκλόω.
20 ἀγαπάω.
†§ τῷ βι-
βλίῳ-h.
21 καταβαίνω
22 καταφάγω

10 Καὶ ὁ Διάβο
πλανῶν αὐτοὺς ²ἐβ
εἰς τὴν λίμνην τ
ρὸς καὶ θείου, ὅπ
θηρίον καὶ ὁ ψευδ
φήτης· καὶ ⁴βα
σθήσονται ἡμέρα
νυκτὸς ᶠεἰς τοὺς α
τῶν αἰώνων.¹
11 Καὶ εἶδον θ
λευκὸν μέγαν, κα
καθήμενον ἐπ' †† α
οὗ ἀπὸ προσώπου
γεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐ
καὶ τόπος οὐχ ⁸ε
αὐτοῖς·
12 Καὶ εἶδον το
κροὺς, μικροὺς καὶ
λους, ¹⁰ἑστῶτας ἐν
τοῦ ‡‡ Θεοῦ, καὶ β
§§ ¹¹ἠνεῴχθησαν
βιβλίον ἄλλο ¹¹
χθη, ὅ ⁹ἐστι τῆς
καὶ ¹²ἐκρίθησαν οἱ
ἐκ τῶν ¹³γεγραμ
ἐν τοῖς βιβλίοις,
τὰ ἔργα αὐτῶν.
13 Καὶ ¹⁶ἔδωκεν
λασσα τοὺς ἐν
νεκροὺς, καὶ ὁ θά
καὶ ὁ ᾅδης ¹⁶ἔ
τοὺς ἐν αὐτοῖς νε
καὶ ¹²ἐκρίθησαν
στος κατὰ τὰ
αὐτῶν.
14 Καὶ ὁ θάνατ
ὁ ᾅδης ²ἐβλήθησ
τὴν λίμνην τοῦ
οὗτός *‖ἐστιν ⁹ὁ
ρος θάνατος.
15 Καὶ εἴτις οὐχ
ρέθη ἐν †§ τῇ β
τῆς ζωῆς ¹³γεγρ
νος, ²ἐβλήθη εἰ
λίμνην τοῦ πυρ

Κεφ. κα'.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν
καινὸν καὶ γῆν καινήν·
ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς
καὶ ἡ πρώτη γῆ* [1]παρ-
ῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα
οὐκ [2]ἔστιν ἔτι.
2 Καὶ ‖ ἐγὼ Ἰωάν-
νης εἶδον τὴν πόλιν
τὴν ἁγίαν, Ἱερουσα-
λὴμ καινὴν, καταβαί-
νουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, [5]ἡτοι-
μασμένην ὡς νύμφην
[7]κεκοσμημένην τῷ ἀν-
δρὶ αὐτῆς.
3 Καὶ [8]ἤκουσα φω-
νῆς μεγάλης ἐκ τοῦ
§§ οὐρανοῦ, λεγούσης·
Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ
Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώ-
πων, καὶ σκηνώσει
μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ
*‡λαοὶ αὐτοῦ [3]ἔσονται,
καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς [3]ἔ-
σται μετ' αὐτῶν, c Θεὸς
αὐτῶν·|
4 Καὶ [11]ἐξαλείψει b ὁ
Θεὸς| *§ πᾶν δάκρυον
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος
οὐκ [3]ἔσται ἔτι· οὔτε πέν-
θος οὔτε κραυγὴ, οὔτε πό-
νος οὐκ [3]ἔσται ἔτι· ὅτι
τὰ πρῶτα [13]ἀπῆλθον.
5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμε-
νος ἐπὶ †‡ τοῦ θρόνου·
Ἰδοὺ, καινὰ πάντα ποιῶ.
Καὶ λέγει μοι·| [15]Γρά-
ψον· ὅτι οὗτοι οἱ λό-
γοι ἀληθινοὶ καὶ πι-
στοί †§ [3]εἰσι.
6 Καὶ εἶπέ μοι· †‖
[17]Γέγονε. Ἐγώ εἰμι
τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ
ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος
Ἐγὼ τῷ διψῶντι [2]δώ-
σω [1]ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ
ὕδατος τῆς ζωῆς δω-
ρεάν.
7 Ὁ νικῶν ‡ κληρονο-
μήσει § πάντα, καὶ [3]ἔ-
σομαι αὐτῷ Θεὸς, καὶ
αὐτὸς [3]ἔσται μοι e ὁ|
υἱός.
8 **Δειλοῖς [4] δὲ καὶ
††ἀπίστοις ☧ [6]ἐβδελυγ-
μένοις καὶ φονεῦσι καὶ
πόρνοις ☧ ‡‡ φαρμακεῦ-
σι καὶ εἰδωλολάτραις,
καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι,
τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ
λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυ-
ρὶ καὶ θείῳ. ὅ [3]ἐστι
‖‖ δεύτερος θάνατος.
9 Καὶ [9]ἦλθε b πρός με|
εἷς *† τῶν ἑπτὰ ἀγγέ-
λων τῶν ἐχόντων τὰς
ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμού-
σας d τῶν| ἑπτὰ πλη-
γῶν τῶν ἐσχάτων· καὶ
ἐλάλησε [10] μετ' ἐμοῦ, λέ-
γων· Δεῦρο, [12]δείξω
σοι *‖ τὴν νύμφην τοῦ
ἀρνίου τὴν γυναῖκα.
10 Καὶ [14]ἀπήνεγκέ με
ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος
μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ
[12]ἔδειξέ μοι τὴν πό-
λιν b τὴν μεγάλην,|
τὴν ἁγίαν Ἱερουσα-
λὴμ, καταβαίνουσαν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ·
11 Ἔχουσαν τὴν δό-
ξαν τοῦ Θεοῦ· b καὶ| ὁ
[16]φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος
λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς
λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλ-
λίζοντι·

A. D. 96.

* ἀπῆλθον-a. al. ἀπῆλθε.
1 παρέρχομαι.
2 δίδωμι.
† αὐτῷ ἐκ-i.
3 εἰμί. [τῶ-i.
‡ δώσω αὐτοῦ-
§ ταῦτα,-a.
‖ Vide App.
4 Mat. 8. 26.
** Τοῖς δὲ δειλοῖς-a.
†† ἀπίστοις ☧ ἁμαρτωλοῖς καὶ-i.
5 ἑτοιμάζω.
6 βδελύσσομαι.
7 κοσμέω.
‡‡ φαρμακοῖς-a.
8 ἀκούω.
§§ θρόνου,-n.
‖‖ ὁ θάνατος ὁ δεύτερος-a.
9 ἔρχομαι.
*† ἐκ τῶν-i.
*‡ λαὸς,-l.
10 λαλέω.
11 ἐξαλείφω.
12 δεικνύω.
*§ ἀπ' αὐτῶν-f.
*‖ τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου-h. al. τὴν νύμφην, τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου-i.
13 ἀπέρχομαι.
14 ἀποφέρω.
†‡ τῷ θρόνῳ·
15 γράφω. [-a
†§ τοῦ Θεοῦ-f.
16 Phi. 2. 15.
†‖ γέγοναν. Ἐγὼ τὸ-h. alii Γέγονα τὸ-i.
17 γίνομαι.

12 *Ἔχουσάν τε τεῖ-
χος μέγα καὶ ὑψη-
λὸν, † ἔχουσαν πυλῶ-
νας δώδεκα, καὶ ἐπὶ
τοῖ πυλῶσιν ἀγγέ-
λους δώδεκα, καὶ ὀνό-
ματα [1] ἐπιγεγραμμένα,
ἅ [2] ἐστι § τῶν δώδεκα
φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραήλ.
13 ‖ Ἀπ' ἀνατολῆς, πυ-
λῶνες τρεῖς· †† ἀπὸ
βοῤῥᾶ, πυλῶνες τρεῖς·
†† ἀπὸ νότου, πυλῶνες
τρεῖς· †† ἀπὸ δυσμῶν,
πυλῶνες τρεῖς.
14 Καὶ τὸ τεῖχος τῆς
πόλεως ἔχον θεμελί-
ους δώδεκα, καὶ §§ ἐν
αὐτοῖς ὀνόματα τῶν
δώδεκα ἀποστόλων τοῦ
ἀρνίου.
15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ'
ἐμοῦ [4] εἶχε ‖‖ κάλαμον
χρυσοῦν, ἵνα [5] μετρήσῃ
τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυ-
λῶνας αὐτῆς, [c] καὶ τὸ
τεῖχος αὐτῆς.]
16 Καὶ ἡ πόλις τετρά-
γωνος κεῖται, ⁊ τὸ μῆ-
κος [7] αὐτῆς [b] τοσοῦτόν
[a] ἐστιν] ὅσον [c] καὶ [τὸ
[a] πλάτος· καὶ [b] ἐμέτρη-
σε τὴν πόλιν τῷ καλα-
μῳ ἐπὶ *‡ σταδίων δώ-
δεκα χιλιάδων· *§ τὸ
μῆκος καὶ τὸ πλάτος
καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς [
ἴσα ἐστί.
17 Καὶ ἐμέτρησε [τὸ
τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν
τεσσαράκοντα τεσσά-
ρων πηχῶν,] ‡‡ μέτρον
ἀνθρώπου, ὅ [a] ἐστιν
ἀγγέλου.

A. D. 96.

* ἔχουσα τεῖ-χος-a.
† ἔχουσα-a.
‡ ὅμοιον-h.
1 ἐπιγράφω, Mar. 15. 26. Ac. 17. 23. He. 8. 10.
2 εἰμί.
§ ὀνόματα-f.
3 κοσμέω.
‖ Ἀπὸ ἀνα-τολῶν-a.
** καρχη-δών-i.
†† καὶ ἀπὸ-i. ter.
‡‡ σάρδιον-h
§§ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα-a.
4 ἔχω.
‖‖ μέτρον-e.
5 μετρέω. [a-
*† διαυγής-
*‡ σταδίους-a
*§ δώδεκα-f.
*‖ αὐτὴ γὰρ ἡ δόξα-i.
†‡ al. σταδί-ων,-n.
6 φωτίζω, ch. 18. 1. 22. 5. Lu. 11. 36. Is. 60. 19.
7 Ep. 3. 18. Ge. 6. 15. Je. 52. 22.
8 Hab. 1. 6. 2 Mac. 12. 16.
9 ver. 18. Job 28. 17.
10 ch. 1. 8. 4. 8. 11. 17. 15. 3. 16. 7, 14. 19. 6, 15. 2 Co. 6. 18. 2 Sa. 5. 10. Job 5. 17.

ι
τ
π
κι
λι
ὁ ι
ὁ τ
ὁ
δος
20
νυξ
ὁ ἑβ
ὁ ὀγ
ἐνατ
δέκα
ὁ ἑνδ
ὁ δω
στος.
21 Κ
λῶνες
γαρίτ
στος τ
ἐξ ἑνι
καὶ ἡ
πόλεω
ρὸν, ὡ
φανής
22 Κα
ἐν αὐτ
ὁ Θεὸ
τωρ, κ
καὶ τὸ
23 Κ
χρείαι
οὐδὲ τ
φαίνω
ἡ γὰρ
[6] ἐφώτ
ὁ λύχι
νίον.

24 Καὶ * τὰ ἔθνη τῶν
σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ
αὐτῆς περιπατήσουσι· ϗ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
φέρουσι † τὴν δόξαν [c]καὶ
τὴν τιμὴν[1] ‡ αὐτῶν εἰς
αὐτήν.
25 Καὶ οἱ πυλῶνες αὐ-
τῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν
ἡμέρας· νὺξ γὰρ οὐκ
[2] ἔσται ἐκεῖ.
26 Καὶ [4] οἴσουσι τὴν δό-
ξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν
ἐθνῶν εἰς αὐτήν.§§
27 Καὶ οὐ μὴ [6] εἰςέλθῃ
εἰς αὐτὴν πᾶν *† κοι-
νοῦν, ϗ *§ ποιοῦν βδέ-
λυγμα, ϗ ψεῦδος· εἰ μὴ
οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ
βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ
ἀρνίου.

Κεφ. κβ΄.

ΚΑΙ [10] ἔδειξέ μοι [b] κα-
θαρὸν[1] ποταμὸν ὕδα-
τος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς
κρύσταλλον, ἐκπορευ-
όμενον ἐκ τοῦ θρόνου
τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀρ-
νίου.
2 Ἐν μέσῳ τῆς πλα-
τείας αὐτῆς, ϗ τοῦ πο-
ταμοῦ, ἐντεῦθεν †‖ καὶ
ἐντεῦθεν, ξύλον ζωῆς,
ποιοῦν καρποὺς δώδε-
κα, κατὰ μῆνα [b] ἕνα[1]
‡§ ἕκαστον ἀποδιδοῦν
τὸν καρπὸν αὐτοῦ·
καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύ-
λου εἰς θεραπείαν τῶν
ἐθνῶν.
3 Καὶ πᾶν ‡‖ κατανάθε-
μα οὐκ [2] ἔσται §‖ ἔτι·
καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ
καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ
[3] ἔσται· ϗ οἱ δοῦλο[ι]
τοῦ λατρεύσουσιν
τῷ.
4 Καὶ [4] ὄψονται
πρόσωπον αὐτοῦ,
ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ
μετώπων αὐτῶν.
5 Καὶ νὺξ οὐκ [2] ἔ
§ ἐκεῖ[1] ϗ ‖ χρείαν
ἔχουσι ** λύχνου
φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύ
ὁ Θεὸς †† φωτίζει
τούς· καὶ βασιλεύ
σιν εἰς τοὺς αἰ
τῶν αἰώνων.
6 Καὶ ‖‖ εἶπέ μοι·
τοι οἱ λόγοι πιστ
ἀληθινοί· καὶ Κύ
ὁ Θεὸς τῶν *‡ ἁ
προφητῶν [5] ἀπέσ
τὸν ἄγγελον
[10] δεῖξαι τοῖς δ
αὐτοῦ ἃ δεῖ
σθαι ἐν τάχει.
7 *§ Ἰδού, ἔρχο
χύ· μακάριος ὁ
τοὺς λόγους τῆς
τείας τοῦ βιβ
του.
8 Καὶ ἐγὼ Ἰ
†‡ βλέπων τα
ἀκούων· ϗ ὅτε
†§ ϗ [12] ἔβλεψ
σα προςκυνῆ
σθεν τῶν πο
γέλου τοῦ δ
μοι ταῦτα.
9 Καὶ λέγε
μή· σύνδουλ
εἰμι, ϗ τῶ
σου τῶν
τῶν τηρο
λόγους
τούτου·
κύνησον.

A. D. 96.

* περιπατή-
σουσι τὰ ἔ-
θνη διὰ τὸ
φωτὸς αὐ-
τῆς. Καί-a.
2 εἰμί.
3 ὄπτομαι.
† αὐτῷ δόξαν
καὶ τιμὴν-n
‡ τῶν ἐθνῶν
εἰς-n.
§ ἔτι-a.
‖ οὐ χρεία-a.
al. οὐχ ἕξου-
σι χρείαν-i.
4 φέρω.
** φωτὸς λύ-
χνου καὶ φω-
τὸς ἡλίου,-i.
alii λύχνου ϗ
φωτὸς,-n.
†† φωτιεῖ-a.
‡‡ ἐπ'-m.
§§ ἵνα εἰςέλ-
θωσι.-f
‖‖ λέγει-h.
5 ἀποςέλλω.
6 εἰςέρχομαι.
*† κοινὸν-a.
*‡ πνευμά-
των τῶν
προφ.-a.
*§ ποιῶν-i.
7 Jno. 17. 12.
8 γίνομαι.
9 γράφω.
*‖ Καί-m.
†‡ ἀκούων ϗ
βλέπων
ταῦτα-a.
10 δεικνύω.
11 ἀκούω.
†§ καὶ ὅτε εἶ-
δον, ἔπεσα-i.
12 βλέπω.
13 πίπτω.
†‖ καὶ ἐκεῖ-
θεν-h.
‡§ Vide App.
‡‖ κατάθεμα-
§‖ ἐκεῖ-i. {a.

10 Καὶ λέγει μοι·
Μὴ ¹σφραγίσῃς τοὺς
λόγους τῆς προφητεί-
ας τοῦ βιβλίου τούτυ·
†ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγὺς
³ἔστιν.
11 Ὁ ἀδικῶν, ἀδικη-
σάτω ἔτι· καὶ ὁ §ῥυ-
πῶν, ῥυπωσάτω ἔτι·
ϗ ὁ δίκαιος, ** δικαιω-
θήτω ἔτι· καὶ ὁ ἅγιος,
ἁγιασθήτω ἔτι.
12 ᵇΚαὶ ˡ ἰδοὺ, ἔρ-
χομαι ταχύ· καὶ ὁ
μισθός μου μετ' ἐμοῦ,
⁵ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς
τὸ ἔργον αὐτοῦ ⁱᵈἔ-
σται. ˡ §§
13 Ἐγώ ᵇεἰμι ˡ τὸ Α
καὶ τὸ Ω, *† ἀρχὴ ϗ
τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ
ἔσχατος.
14 Μακάριοι οἱ *‡ ποι-
οῦντες τὰς ἐντολὰς αὐ-
τοῦ, ἵνα ²ἔσται ἡ ἐξου-
σία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον
τῆς ζωῆς, ϗ τοῖς πυλῶ-
σιν ⁸εἰςέλθωσιν εἰς τὴν
πόλιν.
15 *Ἔξω ᵇδὲ ˡ οἱ κύνες
καὶ οἱ φαρμακοὶ ϗ οἱ
πόρνοι ϗ οἱ φονεῖς καὶ
οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ
πᾶς ᶜὁ ˡ φιλῶν ϗ ποι-
ῶν ψεῦδος.
16 Ἐγὼ Ἰησῦς ⁹ἔπεμ-
ψα τὸν ἄγγελόν μου
μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦ-
τα ᵈἐπὶ ˡ §‖ταῖς ἐκκλη-
σίαις. Ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα

A. D. 96.

1 σφραγίζω.
* ὁ πρωϊνός-a
† ὁ καιρός-a.
al. ὁ καιρὸς γάρ-i.
‡ *Ἔρχυ-a.
2 ἔρχομαι
3 εἰμί.
§ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθή-τω-a.
‖ ἐρχέσθω, a
** δικαιοσύνην ποιησά-τω ἔτι-a.
†† λαβέτω ὕδωρ-a.
‡‡ Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ-a.
5 ἀποδίδωμι.
§§ al. ἐστιν.
‖‖ ἐπιθῇ ἐπ' αὐτὰ,-a.
6 ἐπιτίθημι.
7 γράφω.
*† ὁ πρῶτος ϗ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος-a.
*‡ τῷ-e.
*§ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν,-i.
*‖ ἀφέλῃ-a.
†‡ τῦ βιβλίυ-a
8 εἰςέρχομαι.
†§ ἀφελεῖ-a.
†‖ τῦ ξύλου-a.
‡§ ταχύ. Ἀμὴν, ἔρχυ-a
9 πέμπω.
‡‖ al. τῦ κυρίυ ἡμῶν Ι. Χ.-e
§‖ al. ἐν.
‖* Vide App.

ϗ τὸ γένος
βὶδ, ὁ ἀστὴ
πρὸς *καὶ ὀρ
17 Καὶ τὸ π
ἡ νύμφη λέγ
θέ· ² ϗ ὁ ἀ
πάτω· ‡ ²Ἐ
ὁ διψῶν
ᵇϗ ˡ ὁ θέλω
νέτω τὸ ὑ
δωρεάν.
18 ‡‡ Συμμα
γὰρ παντὶ
τοὺς λόγους
φητείας το
τούτου· ἐάν
τιθῇ πρὸς τ
θήσει ὁ Θε
τὸν τὰς π
⁷γεγραμμε
βλίῳ τούτῳ
19 Καὶ ἐά
φαιρῇ ἀπὸ
γων †‡βίβλ
φητείας ταύ
αιρήσει ὁ Θ
ρος αὐτοῦ
βλου τῆς
τῆς πόλεως
ας, ᵇϗ ˡ τῶ
μένων ἐν
τούτῳ.
20 Λέγει ὁ
ταῦτα· ναὶ
‡§ ταχύ· ἀ
ἔρχου, Κύρ
21 Ἡ χάρι
ᵇἡμῶν ˡ ‡‖
στῦ μετὰ π
μῶν. Ἀμή

ΤΟ

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΤΕΛΟΣ.

Δόξα μόνῳ τῷ Θεῷ.

[redacted]

APPENDIX.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ.

.6. 5. φιλῦσι στῆναι ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ꝗ ἐν ταῖς
γωνίαις τῶν πλατεῖ-
ων, ὅπως-n.
- 13. alii ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ
βασιλεία εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας· ἀμήν. alii ὅτι
σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία,
καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ
δόξα τοῦ πατρὸς καὶ
τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
πνεύματος.
13. Καὶ ὑποστρέψας ὁ
ἑκατόνταρχος εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ ἐν αὐτῇ
τῇ ὥρᾳ, εὗρε τὸν παῖ-
δα ὑγιαίνοντα.-f.
.31. τὸν ὄχλον θαυμάσαι
βλέποντα-n. al. τοὺς
ὄχλους θαυμάσαι τυ-
φλοὺς βλέποντας.
— κωφοὺς ἀκούοντας, ἀ-
λάλους λαλοῦντας-n.
.11. εἶπον ὑμῖν· Προςέχε-
τε-h. alii εἶπον ὑμῖν;
Προςέχετε δὲ s. εἶπον
ὑμῖν προςέχειν; Προς-
έχετε δὲ -i.
.8. Ὑμεῖς δὲ ζητεῖτε ἐκ
...κροῦ αὐξῆσαι, καὶ
... μείζονος ἔλαττον
...ναι. Εἰςερχόμενοι
..., καὶ παρακληθέν-
...ς δειπνῆσαι, μὴ ἀνα-
...ίνεσθαι εἰς τοὺς ἐξ-
έχοντας τόπο...
ποτε ἐνδοξότερ...
ἐπέλθῃ, καὶ ...
θῶν ὁ δειπνο...
εἴπῃ σοι· Ἔτι ...
χώρει· καὶ ...
σχυνθήσῃ· Ἰ...
ἀναπέσῃς εἰς ...
τονα τόπον, κ...
έλθῃ σου ἥττω...
σοι ὁ δειπνοκλ...
Σύναγε ἔτι ἄνω...
ἔσται σοι τοῦτ...
σιμον.-f.
22.13. Δήσαντες αὐτοῦ ...
ꝗ χεῖρας, ἐκβ...
εἰς.-h. alii Ἄρα...
τὸν ποδῶν ꝗ χ...
καὶ βάλετε ...
εἰς.
25.29. Hic, vel vs. 3...
ὀδόντων· Ταῦ...
χων ἐφώνει· Ὁ...
ὦτα ἀκούειν, ...
τω.-f.
26.60. Καὶ οὐχ εὗρον ...
λῶν ψευδομαρ...
προςελθόντων. ...
ρον-a.
27.28. ἐνδύσαντες αὐτ...
ἐνδύσαντες αὐτὸ...
τιον πορφυροῦν-

ΜΑΡΚΟΣ.

2.21. αἴρει ἀπ' αὐτο...
πλήρωμα (s. τ...

[redacted]

ρωμα ἀπ' αὐτοῦ) τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ· alii, αἴρει τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ-n.

3. 10. ἅψωνται. Καὶ ὅσοι εἶχον μάστιγας καὶ τὰ-n.

— 11. ἐθεώρουν, προςέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον, λέγοντες-n.

6. 33. alii ἐκεῖ, χ προῆλθον s. προςῆλθον αὐτούς· alii ἐκεῖ, χ συνῆλθον πρὸς αὐτόν.

— 43. κλασμάτων δώδεκα κοφίνων πληρώματα, s. κλασμάτα δώδεκα κοφίνους πληρώματα-n.

7. 30. τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ (ὑπὸ) τὴν κλίνην, χ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.-n.

8. 2. ἡμέραι τρεῖς, προσμένουσί μοι, χ οὐκ-a. alii ἡμέραι τρεῖς εἰσιν, ἀπὸ πότε ὧδέ εἰσι, καὶ οὐκ.

11. 1. Ἱερουσαλὴμ χ εἰς Βηθανίαν, πρὸς-i. alii Ἱερυσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἀποςέλλει.

— 13. οὔπω γὰρ ἦν alius ἦν γὰρ conj. οὐ γὰρ ἦν.

— 32. Ἀλλ' εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων; ἐφοβοῦντο-h. alii Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· φοβούμεθα.

12. 21. χ ὁ τρίτος ὡςαύτως· χ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν-n. alii καὶ ὡςαύ-

τως ἔλα[...]
ἑπτὰ, κ[...]
καν, ςπ[...]
τως καὶ
ἀφῆκαν.

— 22. Ἔσχατο[...]
ἡ γυνὴ
alii Καὶ
θανεν.

13. 25. οἱ ἀστέ[...]
ἐκ τοῦ ο[...]
πτοντες
τες-n.

16. 9. Ἀναστὰ[...]
finem l[...]
Πάντα δ[...]
γελμένα
τὸν Πέ[...]
μως ἐξή[...]
τὰ δὲ τ[...]
τὸς ὁ [...]
ἀνατολῆ[...]
δύσεως
δι' αὐτο[...]
καὶ ἄφθ[...]
μα τῆς
τηρίας.

ΛΟΥΚ[...]

1. 29. Ἡ δὲ
καὶ-h. α[...]
σα διετα[...]
Ἡ δὲ ἰ[...]
διεταρά[...]

— 50. εἰς γενε[...]
ἂν-h. αl[...]
χ γενεὰ[...]

— 55. ἡμῶν τ[...]
τῷ σπέρ[...]
ἕως-n.

2. 14. Θεῷ· κ[...]
ρήνη, ἐν
γῆς· εἰρ[...]

— 40. ἐγνωσα[...]

αὐτῇ.-i. Conj. οὐκ ἔ-
γνωσαν. Νομίσαντες

3. 23. ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν
τριάκοντα · ὢν υἱός,
ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ.
s. ἀρχόμενος εἶναι ὡς
ἐτῶν τριάκοντα, ὡς
ἐνομίζετο υἱὸς Ἰω-
σήφ. s. ὡς ἐτῶν τρι-
άκοντα ἀρχόμενος,
ὡς ἐνομίζετο εἶναι
υἱὸς Ἰωσήφ, s. ὡσεὶ
ἐτῶν τριάκοντα, καὶ
ἐνομίζετο υἱὸς Ἰω-
σήφ-n.

— — ἀρχόμενος · ὢν, ὡς ἐ-
νομίζετο υἱὸς Ἰω-
σήφ, τοῦ s. ἀρχόμενος
ὤν · ὡς ἐνομίζετο
υἱὸς Ἰωσήφ, τῷ s. ἀρ-
χόμενος ὤν, ὡς ἐνο-
μίζετο · υἱὸς Ἰωσήφ,
τοῦ-n.

6 5. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ θεα-
σάμενός τινα ἐργα-
ζόμενον τῷ σαββά-
τῳ, εἶπεν αὐτῷ · Ἄν-
θρωπε, εἰ μὲν οἶδας
τί ποιεῖς, μακάριος
εἶ · εἰ δὲ μὴ οἶδας,
ἐπικατάρατος καὶ πα-
ραβάτης εἶ τοῦ νό-
μου.-f.

40. Ὁ δέ φησι · Διδάσκα-
λε; Εἶπε · Δύο·-n. alii:
Ὁ δέ · Διδάσκαλε εἰ-
πέ. Φησί · Δύο · alii:
Ὁ δέ φησι · Διδάσκα-
λε εἰπέ. Ὁ δὲ εἶπε ·
Δύο.

εἰς τόπον ἔρημον
Βηθσαϊδά-h. alii εἰς
πόλιν καλουμένην
Βηθσαϊδά-i. alii εἰς
κώμην λεγομένην

11. 53. ...
— — ...
— 54. ...
— — alii ...
12. 1. ...
17. 36. Δύο ...
20.30,31. Καὶ ὁ δεύ...
23. 54. Καὶ θέντος ...
24. 10. Ἰακώβου · καὶ ...
24. 43. Καὶ (λαβὼν) τὰ λοιπὰ (περισσ...

τα) ἔδωκεν αὐ-
τοῖς-f.

ΙΩΑΝΝΗΣ.

1. Conj. ἦν καὶ ὁ λόγος. Ὁ
Οὗτος ἦν. alii ἦν.
λόγος οὗτος ἦν ἐν
9 κόσμον, ἐν τῷ κόσμῳ
ἦν· καὶ-n.
— 13. ὃς ἐκ . . . ἐγεννήθη.-n.
— 14. πλήρη-n.
— 26,27. οἴδατε, ὁ ὀπίσω μου
ἐρχόμενος, οὗ ἐγὼ
οὐκ-a.
3. 6. ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματός
ἐςι.-f. alii ὅτι Θεὸς
πνεῦμά ἐστι. alii ὅτι
Θεὸς πνεῦμά ἐςι, καὶ
ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθη.-f.
5. 2. Ἱεροσολύμοις κολυμ-
βήθρα.-n. alii Ἱεροσο-
λύμοις προβατικὴ κο-
λυμβήθρα, alii Ἱε-
ροσ., ἐπὶ τῇ προβα-
τικῇ κολυμβήθρᾳ. alii
Ἱεροσ. ἐν τῇ προβ.
κολ.
— 3. alii ἐκδεχ. ad κίνη-
σιν.-e. alii Ἄγγελος
ad νοσήματι-e. alii
Ἄγγελος ad ὕδωρ.-e.
alii ὁ οὖν πρῶτος ad
νοσήματι.-e. alii με-
τὰ ad ὕδατος.-e. alii
ᾧ δήποτε ad νοσήμα-
τι-e.
7.37,38. πινέτω ὁ πιςεύων εἰς
ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ
γραφή. Ποταμοὶ-n.
alii πινέτω ὁ πιστ.
εἰς ἐμέ. Καθὼς ε. ἡ
γραφή· Ποταμοί.
8. 4. πειράζοντες-f. alii ἐκ-
πειράζοντες αὐτὸν οἱ
ἱερεῖς, ἵνα ἔχωσι
κατηγορίαν αὐτοῦ-f.
8. 4. ταύτην εὕρομεν ἐπ
αὐτοφώρῳ μοιχευο-
μένην-n.
— 5. Μωσῆς δὲ ἐν τῷ νόμῳ
ἐκέλευσε-n.
— — λιθάζειν s. λιθάζε-
σθαι-n.
— — σὺ δὲ νῦν τί λέγεις
περὶ αὐτῆς;-n.
— 6. εἶπον ἐκπειράζοντες-n.
— — κατηγορίαν κατ' αὐ-
τοῦ-n.
— — κατέγραφεν s. κατα-
γέγραφεν-n.
— — προςποιούμενος.-f. s.
μὴ προςποιούμενος.-f.
— 7. ἐπερωτῶντες, ἀνα-
βλέψας (s. ἀνέκυψε
καὶ) λέγει αὐτοῖς-n.
— — πρῶτον λίθον ἐπ' αὐ-
τὴν βαλλέτω-n.
— 8. κατακύψας, τῷ δακτύ-
λῳ κατέγραφεν.-n.
— — ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν
τὰς ἁμαρτίας.-f.
— 9. alii Ἕκαστος δὲ τῶν
Ἰουδαίων.
— — εἷς καθ' εἷς (s. εἷς
ἕκαστος αὐτῶν) ἀνε-
χώρησαν-n.
— — alii ὥςτε πάντας ἐξ-
ελθεῖν.
— — alii μόνος-e. alii
Ἰησοῦς-e.
— 10. Ἀναβλέψας οὖν
Ἰησοῦς-n.
8. 10. alii εἶδεν αὐτὴν καὶ
εἶπεν. alii πλὴν τῆς
γυναικός-e.
— — alii ἐκεῖνοι ad σοῦ;-e.
alii ἐκεῖνοι-e.
— 11. Κἀκείνη εἶπεν
τῷ-n.

8. 11. 'Ο δὲ εἶπεν· Οἱ
δὲ-n.
— 25. Τὴν ἀρχὴν, ὅτι ϗ λα
λῶ ὑμῖν, πολλὰ ἔχ
.... κρίνειν. 'Αλλ'-
alii Τὴν ἀρχὴν ὅτι
λαλῶ ὑμῖν;
— 58. καὶ διελθὼν δι
μέσου αὐτῶν, ἐπ
ρεύετο, καὶ παρῆγ
οὕτως.-n.
12. 7. ἵνα εἰς τὴν ἡμέρ
τοῦ ἐνταφ. μȣ τηρή
αὐτό.-n.
13. 2. ἵνα παραδῷ αὐτ
'Ιούδας Σίμωνος 'Ισκ
ριώτης,-h.
— 10. εἰ μὴ τοὺς πόδας
alii τὴν κεφαλὴν
ψασθαι, εἰ μὴ το
πόδας μόνον· ἔσ
γὰρ καθαρὸς
— 24. καὶ λέγει αὐτῷ·
πὲ, τίς ἐστι π
οὗ-n.
17. 6. ἀνθρώποις· οὓς δέ
κάς μοι ἐκ τοῦ
σμου, σοὶ ἦσαν,
ἀνθρώποις· οὓς δέ
κάς μοι, ἐκ τοῦ κό
ἦσαν-n.
18. 13 'Απέστειλεν οὖν
τὸν ὁ ῎Αννας δεδ
νον πρὸς Καϊά
τὸν ἀρχιερέα.-f.
19. 28. τετέλεσται ἵνα-a.
τετελείωται, ἵνα
τετέλεσται τὰ
αὐτοῦ, ἵνα-n.
— 29. conj. ὕσσωπον π
θέντες. alii conj.
σωτῷ, s. ὑσσωδίῳ
ρι[illegible]. alii conj. ὑ
s. ξυστῷ προπερι

σάρειαν, προδραμὼν εἷς τῶν δούλων διεσάφησεν, παραγεγονέναι αὐτόν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἐκπηδήσας καὶ συναντήσας αὐτῷ, πεσὼν πρὸς τοὺς πόδας προσεκύνησεν αὐτόν.-n.

11 2. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος διὰ ἱκανοῦ χρόνου ἠθέλησε πορευθῆναι εἰς Ἱεροσόλυμα· ϗ προσφωνήσας τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐπιστηρίξας αὐτοὺς, πολὺν λόγον ποιούμενος, διὰ τῶν χωρῶν διδάσκων αὐτούς· ὃς καὶ κατήντησεν αὐτοῖς, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ ἐκ περιτομῆς ἀδελφοὶ διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν λέγοντες·-n.

— 28. Ἦν δὲ πολλὴ ἀγαλλίασις. Συνεστραμμένων δὲ ἡμῶν, ἔφη εἷς ἐξ-n.

12. 25. εἰς Ἱερεσαλὴμ,-n. alii ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, alii ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἀντιόχειαν,

13. 6. Βαριησοῦν, s. Βαριησοῦ, s. Βαριησουὰν, s. Βαρσοῦμα,-n. alii ὃ μεθερμηνεύεται Ἐλύμας s. Ἕτοιμος,-f.

— 19. αὐτῶν, ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκε-i. alii αὐτῶν· καὶ ἕως ἔτεσι τετράκ. καὶ πεντήκ. ἔδωκε-n.

13. 23. σωτηρίαν, προκηρύξαντος. alii σωτηρίαν Ἰησοῦν, προκηρύξ. al. σωτῆρα, προκηρύξ-n.

— 41. ὅτι ὁ Θεὸς σταυροῦται καὶ ἀποθνήσκει-f.

— 44. Ἐγένετο δὲ καθ᾽ ὅλης τῆς πόλεως (s. κατὰ πᾶσαν πόλιν) διελθεῖν (s. φημισθῆναι) τὸν λόγον (s. λόγον τοῦ Θεοῦ.)-f.

14. 10. Σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.-f.

— — ἥλατο,-a. alii ἥλλατο, alii παραχρῆμα ἐξήλλατο, al. εὐθέως παραχρῆμα ἀνήλατο,-a.

— 19. ϗ διαλεγομένων αὐτῶν παῤῥησίᾳ, ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἀποστῆναι αὐτῶν, λέγοντες· ὅτι οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν, ἀλλὰ πάντα ψεύδονται.-f.

15. 2. ἔλεγεν γὰρ ὁ Παῦλος, μένειν οὕτως καθὼς ἐπίστευσαν, διϊσχυριζόμενος. Οἱ δὲ ἐληλυθότες ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ παρήγγειλαν αὐτοῖς, τῷ Παύλῳ ϗ τῷ Βαρνάβᾳ καί τισιν ἄλλοις, ἀναβαίνειν πρὸς τοὺς ἀποστ. καὶ πρεσβυτ. εἰς Ἱερουσ. ὅπως κριθῶσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς περὶ-n.

— 12. Συγκατατεθειμένων δὲ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς ὑπὸ τοῦ Πέτρου εἰρημένοις, ἐσίγησεν ἅπαν-n.

5\.17,18. ταῦτα γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. Διὸ-a. al. ταῦτα. Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐςι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτῦ. Διὸ alii ταῦτα. Γνωστὸν ἀπ' αἰ. τῷ κυρίῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ. Διὸ alii ταῦτα πάντα. ἅ ἐστι γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος αὐτῷ. Διὸ-n.

— 20. καὶ ὅσα μὴ θέλωσιν ἑαυτοῖς γίνεσθαι, ἑτέροις μὴ ποιεῖν-f.

16\. 10. Διεγερθεὶς οὖν διηγήσατο τὸ ὅραμα ἡμῖν, καὶ ἐνοήσαμεν, ὅτι προςκέκληται-n.

— 35. συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ ἀναμνησθέντες τὸν σεισμὸν τὸν γεγονότα, ἐφοβήθησαν καὶ ἀπέστειλαν τοὺς-n.

38\. τὰ ῥηθέντα πρὸς τὺς στρατηγούς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν, ἐφοβήθησαν· καὶ παραγενόμενοι μετὰ φίλων πολλῶν εἰς τὴν φυλακὴν, παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἐξελθεῖν, εἰπόντες· Ἠγνοήσαμεν τὰ καθ' ὑμᾶς, ὅτι ἔστε ἄνδρες δίκαιοι. Καὶ ἐξαγαγόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς λέγοντες· ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἐξέλθατε, μήποτε πάλιν συνστραφῶσιν ἡμῖν ἐπικράζοντες καθ' ὑμῶν. Ἐξελθόντες δὲ-n.

17\. 5. Προςλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τῶν,-a. alii transp. ἀπειθοῦντες. alii habent ἀπειθήσαντες s. συςρέψαντες.

— 15. παρῆλθε δὲ τὴν Θεσσαλίαν· ἐκωλύθη γὰρ εἰς αὐτοὺς κηρύξαι τὸν λόγον-f.

— 31. Ἰησοῦ ᾧ ὥρισε πίςιν παρασχεῖν s. παρέσχειν-n.

18\. 21. ἀποταξάμενος καὶ εἰπών· Πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος· ἀνήχθη-i.

— 27. Ἐν δὲ τῇ Ἐφέσῳ ἐπιδημοῦντές τινες Κορίνθιοι καὶ ἀκούσαντες αὐτῦ, παρεκάλουν διελθεῖν σὺν αὐτοῖς εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Συγκατανεύσαντος δὲ αὐτοῦ, οἱ Ἐφέσιοι ἔγραψαν τοῖς ἐν Κορίνθῳ μαθηταῖς, ὅπως ἀποδέξωνται τὸν ἄνδρα· ὃς ἐπιδημήσας εἰς τὴν Ἀχαΐαν, πολὺ συνεβάλλετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Εὐτόνως-n.

19\. 1. Θέλοντος δὲ τῦ Παύλου κατὰ τὴν ἰδίαν βουλὴν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα, ὑποςρέφειν εἰς τὴν Ἀσίαν. Διελθὼν δὲ τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἔρχεται εἰς Ἔφεσον-n

— 27. λογισθήσεται, μέλλει τε ϗ καθαιρεῖσθαι-n.

alii λογισθῆναι μέλλει, καθαιρ. τε
24. οὐδένα λόγον ποιοῦμαι τῆς ψυχῆς μου, ὡς-n. *alii* οὐδενὸς λόγου ποιῦμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς
— 28. κυρίου-l. *alii* κυρίου καὶ Θεοῦ, s. Θεοῦ καὶ κυρίου. s. κυρίȣ Θεοῦ, *alii* Χριστοῦ, s. σωτῆρος.
21. 6. ἠσπασάμεθα (s. ἀπησπασάμεθα s. ἀπησπάσμεθα) ἀλλήλȣς ϗ ἀνέβημεν-n. *Conj.* ἀπεσπάσμεθα ἀλλήλων καὶ ἐπέβημεν
— 16. ἡμᾶς πρὸς οὓς ξενισθῶμεν· καὶ παραγενόμενοι εἴς τινα κώμην, ἐγενόμεθα παρὰ Νάσωνι-n.
— 22. Πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας.-i.
— 25. οὐδὲν ἔχουσι λέγειν πρός σε, ἡμεῖς γὰρ ἐπεστ.-n.
23. 9. τινες τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, i. *alii* τινες τῶν Φαρισαίων, *alii* γραμματεῖς τοῦ μ. τ. Φαρισαίων,
— 30. ἐπιβουλῆς, ἐξαυτῆς ἔπεμψα-n. *alii* ἐπιβ. ἔσεσθαι, ἐξαυτῆς ἔπεμψα *alii* εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι (s. μέλλειν ἔσεσθαι) ἐξ αὐτῶν, ἔπεμψα
24. 7. βίᾳ πολλῇ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀφείλετο ϗ πρός σε ἀπέστειλε,-n.
26. 14. φωνὴν λαλȣσαν πρός με τῇ Ἑβραΐδι-i. *alii* φωνὴν λέγουσαν πρός με τῇ Ἑβρ.-n.
— 26. οὐ πείθομαι· οὐδὲ γὰρ-n. *alii* πείθομαι οὐδέν· οὐ γὰρ

ΠΡΟΣ ῬΩΜΑΙΟΥΣ.

1. 29. πορνείᾳ, πλ.-n. *alii trans.* *alii* ἀκαθαρσίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ.
3. 2. Πρῶτοι μὲν γὰρ ἐπιστεύθησαν-n. *alii* Πρῶτον γὰρ ἐπιστ. *alii* Πρῶτον μὲν, ὅτι ἐπιστ.-i.
— 9. Τί οὖν προεχόμεθα; Οὐ παν. προῃτ.-n. *alii* Τί οὖν προκατέχομεν περισσόν; ᾐτιασάμεθα
4. 1. εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν πατέρα (προπάτορα-h.) ἡμῶν κατὰ-h.
5. 6. ἀσθενῶν, ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ-n. *alii* ἀσθενῶν (ἔτι) κατὰ καιρὸν, ὑπὲρ
6. 12. ὑπακούειν αὐτῇ· μηδὲ-n. *alii* ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτȣ (s. αὐτῆς·) μηδὲ· *alii* ὑπακούειν· μηδὲ-n.
8. 23. ἡμεῖς αὐτοὶ τὴν ἀπ. τȣ πν. ἔχοντες, αὐτοὶ (s. καὶ αὐτοὶ, s. ἡμεῖς αὐτοὶ)-n. *alii* ἡμεῖς, οἱ τὴν ἀπ. τοῦ πν. ἔχοντες, αὐτοὶ

alii ἡμεῖς (s. ἡμεῖς αὐτοὶ) τὴν ἀπ. τ. πν. ἔχοντες, ἡμεῖς αὐτοὶ alii αὐτοὶ τὴν ἀπ. τ. πν. ἔχοντες, ϗ αὐτοὶ (s. καὶ ἡμεῖς) alii αὐτοὶ τὴν ἀπαρ. τοῦ πν. ἔχοντες ἡμεῖς, ϗ αὐτοὶ, alii αὐτοὶ, τὴν ἀπ. τ. πν. ἔχοντες,

5. κατὰ σάρκα. Ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς ε. τ. αἰ.-n. al. κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων. Θεὸς εὐλογητὸς ε. τ. αἰ. alii κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεός· εὐλογητὸς ε. τ. αἰ. al. κατὰ σάρκα. Ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, Θεός· εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰ.

5. ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτῇ.-n.

6. alii εἰ δὲ ἐξ ... χάρις·-e. alii ἐπεὶ τ. ἔ. οὐ. ε. ἔργον-e. alii εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι χάρις· ἐπεὶ τ. ἔ. οὐ ἐστὶ χάρις.

17. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ s. οὐ μόνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ και-f.

1. Πάσαις ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτάσσεσθε.-n.

7. καὶ αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.-f.

— Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης, τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεγχρέαις ἐκκλησίας.-f.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝ[...]

2. 4. ἐν πειθοῖς
γοις, ἀλλ
πειθοῖ σο
alii conj.
s. ἐν πε
πιθανοῖς
νης) σοφ
ἀλλ'

7. 29. συνεσταλμ
πόν ἐστιν
συνεσταλ
τὸ λοιπὸν
λοιπόν ἐσ

— 33, 34. τῇ γυ
μεμέρισται
Ἡ ἄγαμο
θένος s. Κ
νος ἡ ἄγ
μνᾷ-h. ali
κὶ, ϗ μεμ
ἡ γυνὴ ἡ
ριμνᾷ-i.

8. 6. ϗ ἓν πν
ἐν ᾧ τὰ
ἡμεῖς ἐν

9. 1. Οὐκ εἰμὶ
οὐκ εἰμὶ ἐ

— 10. conj. ἐπ
ἀροτριῶν
ῶν, ἐπ'
μετέχειν.

12. 13. ἓν πνεῦμ
μεν.-i. ali
πόμα ἐπο
εἰς ἓν πν
σθημεν. ε
ἐσμεν.

15. 51. Πάντες
οὖν) κοιμ
οὐ πάντ
Πάντες (
μὲν κοιμ
οἱ πάντε

πάντες μ. οὐ κοιμ., ὁ πάντες δὲ alii Πάντες μὲν ἀναστησόμεθα, οὐ πάντες δὲ

6\. 24. *In Millii editione,* Πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφανᾶ ϗ Φουρτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ϗ Τιμοθέου.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β.

1\. 6. εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὧν ϗ ἡμεῖς πάσχομεν· (καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν)-a. *al.* τῆς ἐνερ. ἐν ὑπομ. τῶν αὐτῶν παθημ. ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· ϗ ἡ ἐλπὶς ἡμ. βεβ. ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑ. παρακλ. καὶ σωτηρίας· εἰδότες-*i.*

7\. 13. παρακεκλήμεθα· ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν-*n.*

9\. 10. σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν, χορηγήσει ϗ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, ϗ αὐξήσει τὰ γενήματα-*a.*

11\. 6. φανερώσαντες *s.* φανερώσαντες ἑαυτοὺς *al.* φανερωθεὶς-*n.*

13\. 13. *In Millii editione,* Πρὸς Κορινθίους δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας, διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ.

4\. 7. Θεοῦ-*n. al* διὰ Θεοῦ *s.* διὰ Θεόν, *al.* διὰ Χριστοῦ, *al.* μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ.

— 21. ἀναγινώσκετε;-*a.*

— 25. τὸ γὰρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν-*i. al.* τὸ δὲ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν *al. conj.* τῇ δὲ Ἄγαρ συστοιχεῖ νῦν Ἱερουσαλὴμ,

— 31. ἐλευθέρας, τῇ ἐλευθερίᾳ, ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσε. Στήκετε οὖν ϗ-*h. alii* ἐλευθέρας. Ἡ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσε, στήκετε, ϗ-*i.* ἐλευθέρας. Τῇ ἐλευθερίᾳ, ᾗ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ-*a*

6\. 18. *In editione Milliana,* Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ.

3\. 2. τοῦ Θεοῦ τῆς χάριτος τῆς-*n. alii* τῆς χάριτος αὐτοῦ τῆς *alii* τῆς χάριτος τῆς

— 12. προσαγωγὴν εἰς τὴν παῤῥησίαν ἐν πεποιθήσει,-*n. al.* προσαγ. ϗ τὴν παῤῥησ. ἐν τῷ ἐλευθερωθῆναι,

4\. 28. ταῖς χερσὶ (*s.* ἰδίαις

χερσὶ s. χερσὶν αὐτῦ), τὸ ἀγαθὸν ἵνα-n. alii ταῖς χερσὶ-e. alii τὸ ἀγαθὸν-e. al. conj. τὸν ἄρτον ταῖς χερσὶν, ἵνα

6. 6. Θεοῦ· ἐκ ψυχῆς μετ' εὐνοίας δουλεύοντες,-n. al. Θεοῦ ἐκ ψυχῆς μετ' εὐνοίας· δυλεύοντες

— 24. *In Millii editione*, Πρὸς Ἐφεσίυς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

3. 9. δικαιοσύνην· ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ-n.

— 16. κανόνι-e. al. τὸ αὐτὸ φρονεῖν-e. vel transp.

4. 23. *In editione Milliana.* Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτου.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ.

1. 21. τῆς διανοίας ὑμῶν s. τῆς διανοίας αὐτῦ-n.

2. 2. ἐν Χριστῷ· s. ὅ ἐστι Χριστός· s. πατρὸς τοῦ Χριστοῦ-n. alii aliter.

— 13. συνεζωοποίησεν ὑμᾶς (s. ἡμᾶς) σὺν-i.

— 18. ἑωράκαμεν ἐμβατεύειν,-n. alii conj. ἑώρα κενεμβατεύειν,

3. 16. πλουσίως· ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες, ϗ νουθετ.-a.

4. 18. *In Millii editione*, Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐ-

γράφη ἀπὸ
διὰ Τυχικῦ
σίμου.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑ ΚΕΙΣ Α.

3. 2. ϗ συνεργὸν ἐν-a. alii ϗ τῦ Θεοῦ ἐν-

5. 28. *In Millii* Πρὸς Θεσσ πρώτη ἐγρ Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑ ΚΕΙΣ Β.

3. 18. *In editione* Πρὸς Θεσσ δευτέρα ἐγ Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕ

1. 4. οἰκοδομὴν-h κοδομίαν.

— 9. πατρολῴαις λῴαις,-n. a λοίαις ϗ ι αις.

2. 15. σωφροσύνη ὁ λόγος.-n.

3. 2. νηφάλιον,-a φάλαιον.

— 15. ζῶντος· (ς ςήριον·) δς ζῶντος. Σ ἑδρ. τῆς d. ὁμολ.-a.

4. 3. conj. ἀντέχε ἀπεχόντων

6. 21. *In Millii* Πρὸς Τιμό τη ἐγράφη

δικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς.

[Π]ΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β.

[4.] 19. Λέκτραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ϗ Σεμαῖαν καὶ Ζήνωνα τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.-*f.*

22. *In Millii editione*, Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ.

3. 15. *In Millii editione*, Πρὸς Τίτον τῆς Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς Μακεδονίας.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

25. *In editione Milliana*, Πρὸς Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ.

3. 9. ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ, καὶ-*i.*

— 17. ἁμαρτήσασιν;-*a.* *al.* ἀπειθήσασιν;-*n.*

4. 2. συγκεκερασμένους *s.* συγκεκραμένους-*i.*

4. 2. τῶν ἀκουσάντων.-*n.* *alii* τοῖς ἀκουσθεῖσι.

11. 24. Πίστει μέγας γενόμενος Μωϋσῆς, ἀνεῖλεν τὸν Αἰγύπτιον, κατανοῶν τὴν ταπείνωσιν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.-*f.*

13. 25. *In Millii editione*, Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

ΕΠΙΣΤ. ΙΑΚΩΒΟΥ.

4. 5. λέγει; Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ-*a.* *alii* λέγει πρὸς φθόνον; (*s.* φθόνον·) Ἐπιποθεῖ *s.* Ἐπιποθεῖ δὲ *s.* ὅτι ἐπιποθεῖ-*n.*

5. 3. ὑμῶν· ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε-*n.* *al.* ὑμῶν ὡς πῦρ, ὃ ἐθησ. *al.* ὑμῶν ὁ ἰός· ὡς πῦρ ἐθησ.

— 20. *In editione Milliana*, Ἰακώβου ἐπιστολὴ ἐγράφη ἐν στίχοις σμβ´.

ΕΠΙΣΤ. ΠΕΤΡΟΥ Α.

5. 14. *In Millii editione*, Πέτρου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη ἐγράφη ἐν στίχοις σλς´.

ΕΠΙΣΤ. ΠΕΤΡΟΥ Β.

1. 5. αὐτοὶ δὲ-*n.* *al.* *conj.* αὐτοὶ δὲ τούτῳ

3. 18. *In Millii editione*, Πέτρου ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα στίχων ρξ´.

ΕΠ[ΙΣΤ.]

5. 21. *In* Ἰ[...] θ[...] φ[...]

ΕΠΙΣΤ[...]

13. *In* Ἰωάν[...] τέρα [...] χοις [...]

ΕΠΙΣΤ.

15. *In* Ἰω[...] ολ[...] λβ[...]

ΕΠΙ[...]

6. ἀ[...]

22, 23.

ΕΠΙΣΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ Α.

5. 21. *In editione Milliana,* Ἰωάννου ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη ἐγράφη ἐν στίχοις σογ΄.

ΕΠΙΣΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ Β.

13. *In Millii editione,* Ἰωάννου ἐπιστολὴ δευτέρα ἐγράφη ἐν στίχοις λ΄.

ΕΠΙΣΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ Γ.

15. *In Millii editione,* Ἰωάννου ἐπιστολὴ καθολικὴ τρίτη στίχων λβ΄.

ΕΠΙΣΤ. ΙΟΥΔΑ

6. ἀλύτοις ὑπὸ ζόφον ἀγρίων ἀγγέλων τετήρηκεν·-n.

23. Καὶ οὓς μὲν ἐλέγχετε διακρινομένους· οὓς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες· οὓς δὲ ἐλεεῖτε ἐν φόβῳ, μισοῦν-

7
ἐ
δι
ἐλ
25. *In*
'Ε
ολ

ΑΠΟ

2. 3. ὑπομ
ἐβάς
μά μ
πίασι
13. 10. Εἴ τι
σίαν
μαλωσ
αἰ. Εἴ
λωσίαι
21. 2. Καὶ τὴ
ἁγίαν,
καινὴν
βαίνουσα
νοῦ, ἀπ
ἡτοιμασ
22. 2 ἀποδιδοῦ
ἕκαστον-h
δοὺς ἑκάσ
— 21 τῶν ἁγίων
s. τῶν ἁγ

ΤΕΛΟΣ.

GREEK NUMERALS.

1	α´	I	200	σ´	HH
2	β´	II	300	τ´	HHH
3	γ´	III	400	υ´	HHHH
4	δ´	IIII	500	φ´	ΠΗ
5	ε´	Π·Γ	600	χ´	ΠΗ
6	ϛ´ 3	ΠΙ	700	ψ´	ΠΗΗ
7	ζ´	ΠΙΙ	800	ω´	ΠΗΗΗ
8	η´	ΠΙΙΙ	900	ϡ	ΠΗΗΗΗ
9	θ´	ΠΙΙΙΙ	1000	͵α	X
10	ι´	Δ	2000	͵β	XX
11	ια´	ΔΙ	3000	͵γ	XXX
15	ιε´	ΔΠ	4000	͵δ	XXXX
19	ιθ´	ΔΠΙΙΙΙ	5000	͵ε	ΠΧ
20	κ´	ΔΔ	6000	͵ϛ	ΠΧ
24	κδ´	ΔΔΙΙΙΙ	7000	͵ζ	ΠΧΧ
30	λ´	ΔΔΔ	8000	͵η	ΠΧΧΧ
38	λη´	ΔΔΔΠΙΙΙ	9000	͵θ	ΠΧΧΧΧ
40	μ´	ΔΔΔΔ	10000	ι·α̈	M M̆
46	μϛ´	ΔΔΔΔΠΙ	20000	κ.β	MM
50	ν´	Π·F	40000	μ.δ	MMMM
60	ξ´	ΠΔ·ΠΔ	50000	ν ε̈	Π
70	ο´	ΠΔΔ	60000	ξ ϛ̈	ΠM
80	π´	ΠΔΔΔ	70000	ο.ζ	ΠMM
90	ϙ´	ΠΔΔΔΔ	80000	π η	ΠMMM
99	ϙθ´	ΠΔΔΔΔΠΙΙΙΙ	90000	ϙ. θ	ΠMMMM
100	ρ´	H·F·E	100000	ρ. ι	Δ
150	ρν´	HΠ	1000000	β	H·X

[illegible]

...ALS.

LIGATURES OR AB...

in Ancient Greek M...

πρῶτος	
πρώτο	
πρώτω	κεφαλ
αλ	
αλλ	μαρ
αν	μθ
ἀρ	με
γὰρ	
γεν	
γει	
γίνεται	
γρ	
δε	οι
δει	
δια	
διο	
ει	
εἶναι	
εκ	
ελ. ελλ	
ἐν	
ἐξ	
ἐπειδὴ	
ἐπει	
ἐπὶ	
ἐστι	
εις. εις	
ην	
...	
καὶ	

THE

POLYMICRIAN

GREEK LEXICO

to the

NEW TESTAMENT;

in which

THE VARIOUS SENSES OF THE WORDS ARE DIST
EXPLAINED IN ENGLISH, AND AUTHORIZED
REFERENCES TO PASSAGES OF SCRIPTURE

BY

W. GREENFIELD,

Editor of "Bagster's Comprehensive Bible," "The Polymicr
Testament," &c.

ΠΟΛΛΑΙ μεν θνητοις ΓΛΩΤΤΑΙ, μια δ'Αθανατοισ

Multæ terricolis linguæ, cœlestibus una.

Earth speaks with many tongues, Heaven knows but o

PHILADELPHIA:

H. C. PECK & THEO. BLISS.

STEREOTYPED BY L. JOHNSON AND CO.

1856.

PRINCIPAL ABBREVIAT

USED IN THE FOLLOWING LE

absol.	absolutely, without case or adjunct.
al	*alibi*, in other texts.
al. freq.	*alibi frequenter*, in many other texts.
apoc.	apocope.
bis,	twice.
cf.	*confer*, compare.
coll.	*collato*, being compared.
contr.	contraction, or contracted.
dimin.	diminutive.
enclit.	enclitic, throwing the accent on the preceding syllable.
epenth.	epenthesis, or the insertion of letters.
e. g.	*exempli gratia*, for example.
genr.	generally, in a general sense, not affected by adjuncts.
Heb.	Hebrew, or the Hebrew idiom.
impl.	implication.
i. q.	*idem quod*, the same as.
lit.	literally.
met.	metaphorically.
meton.	by metonymy.

metath.	me t
opt.	opt
pr.	pr
preced.	pre
q.	*qu*
quater,	fou
q. d.	*qu* s
q. v.	*qu*
sc.	*sci* tl
seq.	*seq* q g
spe.	spe a
ter,	thr
trans.	tra
trop.	tro a r
v.	*vel,*
viz.	*vid*
ὁ,	ma
ἡ,	fem
τό,	neu

PRINTED BY HENRY B. ASHM
GEORGE ST. ABOVE ELEVENT

ADVERTISEMENT

A Manual Lexicon to the Greek Tes
at once to the wants of the mere learner,
advanced student, has long been a desid
literature of our country. The work, o
a reprint, was compiled by the late Willi
of London, and is one of a series of I
published by Mr. Bagster, which stand a
nument of the piety, diligence, and lea
editor. The example of Greenfield dese
up to American youth, as affording a no
persevering literary ambition, guided
piety, and directed to the best ends. Tho
part of his life was spent in learning and
business of a bookbinder, he contrived t
a knowledge of languages, both ancien
as entitled him to rank with such ling
Lee, and Dr. Adam Clarke. Of this, a
proof is found in the fact, that at the tim
which occurred in 1831, at the early age
he held the highly responsible station of
of translations of the Bible in foreign l
shed under the care of the British and
ociety.

The basis of this work is Wahl's Le

lated and improved by the Rev. Dr. Robinson, late Professor of Sacred Literature, in the Theological Seminary of Andover, Mass. It contains all the words in the Greek Testament, with the exception of proper names, as well as those in Griesbach's various readings, with their derivations, principal inflexions, and copious definitions, supported by references to the passages where the word is so applied.

In preparing the present edition, no pains have been spared to render it at once creditable to the American press, and acceptable to the Biblical student. Nearly one thousand corrections have been made upon the stereotype English edition, many of them, indeed, but of little importance in themselves, but others calculated to perplex or mislead the student. It is now offered to the public as a work containing a more valuable apparatus for understanding the original of the New Testament, than is to be found in any volume of the same size ever published.

J. P. Engles.

GREEK AND ENGLISH LEXICON

TO THE

NEW TESTAMENT.

Α, α, *Alpha*, the first letter of the Greek Alphabet, and used for the *first*, Re. 1. 8, 11; 21. 6; 22. 13. In composition, it denotes privation; sometimes augmentation, equality, and collecting or assembling.

Ἀβαρὴς, έος, ὲς, ὁ, ἡ, τὸ,-ὲς (α & βάρος) not burdensome, not chargeable, 2 Co. 11. 9.

Ἀββᾶ, ὁ, ind. Ch. or Sy. אבא, father, Mar. 14. 36. Ro. 8. 15. Ga. 4. 6.

Ἄβυσσος, ου, ἡ, (α & βυσσὸς for βυθὸς) pr. bottomless, profound, deep; abyss; place of the dead, hell.

Ἀγαθοεργέω, ῶ, f. ήσω, (ἀγαθὸς & ἔργον) to do good, confer benefits, 1 Ti. 6. 18.

Ἀγαθοποιέω, ῶ, f. ήσω, (ἀγαθὸς and ποιέω) to do good, benefit, do well: *whence*

Ἀγαθοποιΐα, ας, ἡ, well-doing, probity, 1 Pe. 4. 19.

Ἀγαθοποιὸς, οῦ, ὁ, ἡ, a well-doer, 1 Pe. 2. 14.

Ἀγαθὸς, ἡ, ὸν, good, kind, profitable, fertile, pure, virtuous: *whence*

Ἀγαθουργέω, ῶ, f. ήσω, (ἔργον) *to do* good, do well, benefit, Ac. 14. 17, in some editions.

Ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness.

Ἀγαλλίασις, εως, ἡ, exultation, extreme joy: *from*

Ἀγαλλιάω, ῶ, & ἀγαλλιάομαι, (ἄγαν & ἅλλομαι) to leap for joy, exult; be transported with desire; celebrate, praise.

Ἄγαμος, ου, ὁ, ἡ, (α & γάμος) unmarried, 1 Cor. 7. 8, 11, 32, 34.

Ἀγανακτέω, ῶ, f. ήσω (ἄγαν, very & ἄχθος, pain) to be pained; be angry, vexed, indignant: *whence*

Ἀγανάκτησις, εως, ἡ, indignation, 2 Co. 7. 11.

Ἀγαπάω, ῶ, f. ήσω, p. ἠγάπηκα, to love, delight in; desire, long for; approve, commend: *whence*

Ἀγάπη, ης, ἡ, love; pl. love-feasts.

Ἀγαπητὸς, ἡ, ὸν, beloved, dear; worthy of love.

Ἀγγαρεύω, f. εύσω, (ἄγγαρος, a Persian courier, or messenger, who had authority to press into his service men, horses, &c.) to press or compel another to go somewhere, or to carry some burden.

Ἀγγεῖον, ου, τὸ, (ἄγγος, the same) a receptacle, vessel, utensil, Mat. 13. 48; 25. 4.

Ἀγγελία, ας, ἡ, a message, commandment, or precept, delivered in the name of any one, 1 Jno. 3. 4, *from*

Ἀγγέλλω, f. λῶ, p. κα, a. 1. ἤγγειλα, to tell, deliver a message; not used in the N. T., but hence

Ἄγγελος, ου, ὁ, ἡ, one sent, a messenger, angel.

ciall
cou
Αγρ
(a
be

Αγρ
sleep,

Αγω,
ἄγηχα,
ἤγον,
I. pass.
ἤχθην, p. pass
bring; lead aw
booty of cattle
pany; lead out,
with force, drag
duct, rule, gov
entice; carry o
go away; pas
celebrate. woh

Ἀγωγή, ῆς,
struction, or
3. 10.

Ἀγὼν, ῶνο
test, race-co
test, strife,
violence

Ἀγωνία.
lent strugg
22. 44.

to
blic
ace;

p.
dem,
paid.
who
er, one
public

celebrate: whence
Ἀγωγή, ῆς, ἡ, mode of instruction, or course of life, 2 Ti. 3. 10.
Ἀγών, ῶνος, ὁ, place of contest, race-course, stadium; a contest, strife, contention; peril, toil: whence
Ἀγωνία, ας, ἡ, contest, violent struggle, agony, anguish, Lu. 22. 44.
Ἀγωνίζομαι, f. ίσομαι, to be a combatant in the public games; to strive earnestly, contend, fight.
Ἀδάπανος, ου, ὁ, ἡ, (α & δαπανάω) without expense, gratuitous, 1 Co. 9. 18.
a sister; near
female relative, con-
female associate in the same
ὁ, (α & δελφύς,
a brother; near kins-
cousin; one of the
nature; one of equal
dignity; one of the same
associate: whence
τητος, ἡ, brotherhood, fraternity, 1 Pe. 2. 17;
ου, ὁ, ἡ, τό,-ον, (α
Ἀδιάκριτος
partial, Ja. 3
Ἀδιάλειπτο
tinual, Ro. 9.
Ἀδιαλείπτω
ingly, continua
Ἀδιαφθορία,
ness, pureness,
Ἀδικέω, ῶ, f.
(α & δίκη) to act
injure; violate a
Ἀδίκημα, ατος
injustice, crime.
Ἀδικία, ας,
wrong; iniquity,
ceitfulness.
Ἄδικος, ου, ὁ, ἡ,
just, unrighteous;
cious; deceitful, fal
Ἀδίκως, adv. unj
servedly, 1 Pe. 2. 19
Ἀδόκιμος, ου, ὁ,
disapproved,
implication,) useless,
Ἄδολος, ου, ὁ, ἡ, (
without deceit, since
Ἁδρότης, τητος,
abundant) abundanc

Ἀδυνατέω, ῶ, f. ήσω, p. ηκα, strictly, not to be able; to be impossible: *from*

Ἀδύνατος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α & δύναμαι) impotent, weak; impossible.

'Ἀεὶ, alway, for ever, aye.

'Ἀείδω, contr. ᾄδω, f. ᾄσω, p. ἤεικα, contr. ᾖκα, to sing.

'Ἀετὸς, οῦ, ὁ, an eagle.

'Ἄζυμος, ου, ὁ, ἡ, (α & ζύμη) unleavened, τὰ ἄζυμα, sc. λάγανα, unleavened cakes or bread; metaph. pure from foreign or fermenting matter, genuine, τὸ ἄζυμον, genuineness, 1 Co. 5. 7, 8.

'Ἀὴρ, ἀέρος, ὁ, air, atmosphere.

'Ἀθανασία, ας, ἡ, (α & θάνατος) immortality, 1 Co. 15. 53, 54. 1 Ti. 6. 16.

'Ἀθέμιτος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α & θεμιτὸς, lawful) unlawful, criminal, wicked, Ac. 10. 28. 1 Pe. 4. 3.

'Ἄθεος, ου, ὁ, ἡ, (α & Θεὸς) without God, an atheist; one estranged from the knowledge and worship of the true God, Ep. 2. 12.

'Ἄθεσμος, ου, ὁ, ἡ, (α & θεσμὸς, law) lawless, unrestrained, licentious, 2 Pe. 2. 7; 3. 17.

'Ἀθετέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠθέτηκα, (α & τίθημι) pr. to displace, set aside; to abrogate, annul, violate, swerve from; reject, contemn: *whence*

Ἀθέτησις, εως, ἡ, abrogation, annulling, He. 7. 18; 9. 26.

Ἀθλέω, ῶ, f. ήσω, p. ἤθληκα, (ἄεθλος, strife, contest) to strive, contend, be a champion in the public games, 2 Ti. 2. 5: *whence*

'Ἄθλησις, εως, ἡ, contest, combat, struggle, conflict, He. 10. 32.

'Ἀθυμέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠθύμηκα, (α & θυμὸς) to despond, be disheartened, Col. 3. 21.

'Ἀθῶος, ου, ὁ, ἡ, (α & θωὴ, a penalty) strictly, unpunished, metaph. innocent, Mat. 27. 4, 24.

Αἴγειος, ου, ὁ, ἡ, & εία, εῖον, (αἴξ, γος, a goat) belonging to a goat, He. 11. 37.

Αἰγιαλὸς, οῦ, ὁ, (ἄγω, to break, & ἅλς, the sea) sea-shore.

'Ἀΐδιος, ου, ὁ, ἡ, (ἀεὶ) always existing, eternal, Ro. 1. 20. Jude 6

Αἰδὼς, οῦς, ἡ, (α & εἴδω) modesty, reverence, 1 Ti. 2. 9 He. 12. 28.

Αἷμα, ατος, τὸ, blood; of the colour of blood; bloodshed; blood-guiltiness; natural descent.

Αἱματεκχυσία, ας, ἡ, (αἷμα & ἐκχέω) an effusion or shedding of blood, He. 9. 22.

Αἱμοῤῥοέω, ῶ, f. ήσω, p. ἡμοῤῥόηκα, (αἷμα & ῥόος, fr. ῥέω) to have a flux of blood, Mat. 9. 20.

Αἴνεσις, εως, ἡ, praise, He 13. 15: *from*

Αἰνέω, ῶ, f. έσω, & ήσω, p. ᾔνεκα, (αἶνος) to praise, celebrate.

Αἴνιγμα, ατος, τὸ, (fr. αἰνίσσω, to intimate obscurely) an enigma, any thing obscurely expressed or intimated, 1 Co. 13. 12.

Αἶνος, ου, ὁ, praise, Mat. 21. 16. Lu. 18. 43.

Αἵρεσις, εως, ἡ, (αἱρέω) strictly, a choice or option; hence, a sect, faction; by impl. discord, contention.

Αἱρετίζω, f. ίσω, p. ᾑρέτικα, (fr. same) to choose, choose with delight or love, Mat. 12. 18.

Αἱρετικὸς, οῦ, ὁ, (fr. same) one who creates factions, Tit. 3. 10.

Αἱρέω, ῶ, f. ήσω, p. ᾕρηκα, p. pass. ᾕρημαι, mid. αἱρέομαι, οῦμαι, a. 2 εἱλόμην, strictly, to take; to choose: *from*

Αἴρω, f. ἀρῶ, p. ἦρκα, a. 1. ἦρα, to take up, lift, raise; take

..-μαι, or αἰσθέομαι, f. rθήσομαι. p. ᾔσθημαι, (αἴσθω, perceive) to feel, perceive, unstand, Lu. 9. 45: *whence*

θησις, εως, ἡ, perception, lerstanding, Phil. 1. 9.

θητήριον, ȣ, τὸ, an organ perception, internal sense, He. 14.

χροκερδὴς, εος, οῦς, ὁ, ἡ, σχρὸς & κέρδος) eager for disιourable gain, sordid, 1 Ti. 3. 3, Tit. 1. 7: *whence*

ροκερδῶς, adv. for the of base gain, sordidly, 1 Pe.

ολογία, ας, ἡ, (next & ς) vile or obscene language or Col. 3. 8.

ὸς, ὰ, ὸν, strictly, del, opp. to καλὸς; metaph. rous, indecent, dishonourae: *whence*

της, τητος, ἡ, indecolecency, obscenity, Ep. 5. 4.

ι, ης, ἡ, shame, disause of shame, dishon-

...ση; fault, crime, Lu. 23. 4, 14, 22. Ac. 19. 40.

Αἴτιος, ου, ὁ, ἡ, an author, causer, He. 5. 9.

Αἰτίωμα, ατος, τὸ, i. q. αἰτίαμα, for which it is read by Griesbach, Ac. 25. 7.

Αἰφνίδιος, ου, ὁ, ἡ, (αἴφνης = ἀφανῶς, fr. α & φαίνω) unforeseen, unexpected, sudden, Lu. 21. 34. 1 Th. 5. 3.

Αἰχμαλωσία, ας, ἡ, (fr. αἰχμάλωτος) captivity, state of captivity; captive multitude, Ep. 4. 8. Re. 13. 10.

Αἰχμαλωτεύω, f. εύσω. p. ᾐχμαλώτευκα, to lead captive; met. to captivate, Ep. 4. 8. 2 Ti. 3. 6.

Αἰχμαλωτίζω, f. ίσω, p. ᾐχμαλώτικα, to lead captive; by imp. to subject, Lu. 21. 24. Ro. 7. 23. 2 Co. 10. 5.

Αἰχμάλωτος, ου, ὁ, (αἰχμὴ, a spear & ἁλωτὸς, taken) a prisoner, captive, Lu. 4. 18.

Αἰὼν, ῶνος, ὁ, (ἀεὶ & ὢν) duration, finite or infinite; unlimited duration, eternity ·

free from evil, innocent, blameless; artless, simple, Ro. 16. 18. He. 7. 26.

"Ακανθα, ης, ἡ, a thorn, thorn-bush, Mat. 7. 16: *whence*

'Ακάνθινος, η, ον, thorny, made of thorns, Mar. 15. 17. Jno. 19. 5.

"Ακαρπος, ȣ, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α & καρπὸς,) without fruit, unfruitful, barren; by impl. noxious.

'Ακατάγνωστος, ȣ, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α & καταγινώσκω,) pr. not worthy of condemnation *by a judge*; hence, irreprehensible, Tit. 2. 8.

'Ακατακάλυπτος, ȣ, ὁ, ἡ, (α & κατακαλύπτω,) uncovered, unveiled, 1 Co. 11. 5, 13.

'Ακατάκριτος, ȣ, ὁ, ἡ, (α & κατακρίνω,) uncondemned, *in a public trial*, Ac. 16 37; 22. 25.

'Ακατάλυτος, ου, ὁ, ἡ, (α & καταλύω,) incapable of dissolution, indissoluble; hence, enduring, everlasting, He. 7. 16.

Ακατάπαυστος, ου, ὁ, ἡ, (α & καταπαύω,) unceasing, which cannot rest, desist, or be restrained *from any thing*, 2 Pe. 2. 14.

'Ακαταστασία, ας, ἡ, (α & καθίσταμαι, to be in a fixed and tranquil state,) pr. instability; hence, disorder, commotion, tumult, sedition, Lu. 21. 9. 1 Co. 14. 33. 2 Co. 6. 5; 12. 20. Ja. 3. 16.

'Ακατάστατος, ȣ, ὁ, ἡ, unstable, inconstant, Ja. 1. 8.

'Ακατάσχετος, ȣ, ὁ, ἡ, (α & κατέχω) not coercible, unrestrainable, untameable, unruly, Ja. 3. 8.

'Ακέραιος, ȣ, ὁ, ἡ, (α & κεράω, to mix,) pr. unmixed; hence, *without mixture of vice or deceit, sincere, artless*, blameless, Mat. 10. 16. Ro. 16. 19. Phi. 2. 15.

'Ακλινὴς, έος, ὁ, ἡ, (α & κλίνω,) not declining, unwavering, *steady*, He. 10. 23.

'Ακμάζω, f. άσω, p. ἤκμακα,

to flourish, ripen, be in one's prime, Re. 14. 18: *from*

'Ακμὴ, ῆς, ἡ, (ἀκὴ, idem,) pr. the point of a weapon; point of time; ἀκμὴν, for κατ' ἀκμὴν, adv. yet, still, even now, Mat. 15. 16.

'Ακοὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἀκούω) hearing, the act or sense of hearing, the instrument of hearing, the ear; the thing heard, instruction, doctrine, report; effect of hearing, obedience.

'Ακολουθέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠκολούθηκα, to follow; follow as a disciple; imitate.

'Ακούω, f. ούσω, p. ἤκουκα, to hear; hearken, listen to; hear, obey; know, understand.

'Ακρασία, ας, ἡ, (α & κράσις, temperature, or fr. next) pr. *malum temperamentum*, opp. to εὐκρασία, *bonum temperamentum*; hence, intemperance, incontinence. Mat. 23. 25. 1 Co. 7. 5.

'Ακρατὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τὸ,-ὲς, (α & κράτος) not master of one's self, intemperate, 2 Ti. 3. 3.

"Ακρατος, ȣ, ὁ, ἡ, τὸ,-ον (α & κεράω) unmixed, unmingled *wine*, Re. 14. 10.

'Ακρίβεια, ας, ἡ, accuracy, exactness; or rigour, severe discipline, Ac. 22. 3: *from*

'Ακριβὴς, έος, ὁ, ἡ, τὸ,-ὲς, accurate, exact; severe, rigorous Ac. 18. 26; 23. 15, 20; 24. 22; 25 5: *whence*

'Ακριβόω, ῶ, f. ώσω, p. ἠκρίβωκα, to inquire accurately, or assiduously, Mat. 2. 7, 16; comp. ver. 8.

Ακριβῶς, adv. diligently, accurately, assiduously, Mat. 2. 8. Lu. 1. 3. Ac. 18. 25. Ep. 5. 15. 1 Th. 5. 2.

'Ακρὶς, ίδος, ἡ, a locust, Mat. 3. 4. Mar. 1. 6. Re. 9. 3, 7.

'Ακροατήριον, ȣ, τὸ, (fr. ἀκρ

ἀομαι, to hear,) a place of audience, auditorium, Ac. 25. 23.

Ἀκροατὴς, οῦ, ὁ, a hearer, Ro. 2. 13. Ja. 1. 22, 23, 25.

Ἀκροβυστία, ας, ἡ, (ἄκρον & βύω, to cover,) the prepuce, foreskin; uncircumcision, either the state of being uncircumcised; or, the abstract being put for the concrete, uncircumcised men, i. e. Gentiles.

Ἀκρογωνιαῖος, α, ον, (ἄκρος & γωνία,) corner-foundation stone, Ep. 2. 20. 1 Pe. 2. 6.

Ἀκροθίνιον, ȣ, τὸ, (ἄκρος & θὶς or θὶν, θινὸς, a heap,) the first-fruits of the produce of the ground, which were taken from the top of the heap and offered to the gods; the best and choicest of the spoils of war, usually collected in a heap, He. 7. 4.

κρον, ου, τὸ, the top, tip, id, extremity, Mat. 24, 31. Mar. . 27. Lu. 16. 24. He. 11. 21: from

ρος, ρα, ρον, (fr. ἀκὴ, see μὴ,) what is on a point; hence, reme, uppermost.

ρόω, ῶ, f. ώσω, p. ἠκύρω- (α & κυρόω,) to deprive of ority, annul, abrogate, Mat. . Mar. 7. 13. Ga. 3. 17.

λύτως, adv. (α & κω- without hindrance, freely, . 31.

, ουσα, ον, (for ἀέκων, & ἑκὼν,) unwilling, 1 Co.

ςρον, ου, τὸ, alabas- ase to hold perfumed oint- roperly made of alabaster, of other materials, Mat. ar. 14. 3. Lu. 7. 37.

ζα, ας, ἡ, ostenta- in words, boasting; and pomp, Ja. 4. 16. 1 Jno.

ὄνος, ὁ, ἡ, ostenta- orious, arrogant, boast- . 2 Ti. 3. 2.

Ἀλαλάζω, f. ακα or αχα, (probably the s the cry of soldi tle, or returning camp; hence, to late sound, tinkle to wail, bewail,

Ἀλάλητος, ȣ, & λαλέω,) unsp able, Ro. 8. 26.

Ἄλαλος, ου, ὁ, unable to speak, d making dumb, Ma

Ἅλας, ατος, τ salt; met. wisdom purity.

Ἀλείφω, f. ψω, to anoint with oil or

Ἀλεκτοροφωνία, τωρ & φωνὴ,) the the third watch of th twelve at night till morning, Mar. 13. 35

Ἀλέκτωρ, ορος, ὁ, to cause to rest, or λέκτ a cock, gallus, Mat. 2 14. 30. Lu. 22. 34. Jno.

Ἄλευρον, ου, τὸ, (to grind,) meal, flour, Lu. 13. 21.

Ἀλήθεια, ας, ἡ, (fr. truth, verity, in oppositio is false or wrong; trut posed to types; love of tr city; uprightness, probit rity, rectitude; sincerity.

Ἀληθεύω, f. εύσω, p. ἠ κα, to speak or maintain th act truly or sincerely, Ga Ep. 4. 15: from

Ἀληθὴς, έος, ὁ, ἡ, τὸ, -ὲς, conformable to truth, and the worthy of credit; true, di truth, veracious: whence

Ἀληθινὸς, ἡ, ὸν, true, formable to truth, and th worthy of credit; true, rea ine; studious of truth, ve true, sincere, upright, int

'Αλήθω, f. ἀλήσω, p. ἤληκα, (fr. ἀλέω, idem,) to grind, Mat. 24. 41. Lu. 17. 35.

'Αληθῶς, adv. (fr. ἀληθὴς,) truly, really; certainly, of a truth; truly, veraciously; truly, spiritually.

'Αλιεὺς, έος, έως, ὁ, (ἅλς. the sea,) a fisherman, Mat. 4. 18, 19. Mar. 1. 16, 17: *whence*

'Αλιεύω, f. εύσω, p. ἡλιευκα, to fish, Jno. 21. 3.

'Αλίζω, f. ίσω, p. ἥλικα, (ἅλς,) to salt, season with salt, preserve by salting, Mat. 5. 13. Mar. 9. 49.

Αλισγέω, f. ήσω, p. ηκα, to pollute, Da. 1. 8. Mal. 1. 7, 12: *hence*

'Αλίσγημα, ατος, τὸ, pollution, defilement, Ac. 15. 20.

'Αλλὰ, conj. but, but rather, but what is more, but still, but for all that; yet, nevertheless; come, quæso, age, vero; indeed, vero; yet surely, at certe; unless, nisi.

'Αλλάσσω, Att. ἀλλάττω, f. άξω, p. ἤλλαχα, a. 2. ἤλλαγον, f. 1. pass ἀλλαχθήσομαι, a. 1. ἠλλάχθην, f. 2. ἀλλαγήσομαι. (fr. ἄλλος,) to change, alter, transform, Ac. 6. 14. Ro. 1. 23. 1 Co. 15. 51, 52. Ga. 4. 20. He. 1. 12.

Αλλαχόθεν, adv. (ἄλλος, & -θεν, denoting *from* a place) from another place or elsewhere, Jno. 10. 1.

Αλληγορέω, ῶ, (ἄλλος & ἀγορεύω, to speak,) to speak in such a way that something else shall be intended than is contained in the words literally taken, to allegorize, Ga. 4. 24.

'Αλληλούϊα, Heb. הללו־יה, Praise ye Jehovah, Re. 19. 1, 3, 4, 6.

'Αλλήλων, gen. pl. ἀλλήλοις. αις, οις, dat. ἀλλήλους, ας, α. acc (fr. ἄλλος,) one another, each other.

'Αλλογενὴς, έος, ὁ, ἡ, (ἄλλος & γένος,) of another race or nation, i. e. not a Jew; a stranger. foreigner, Lu. 17. 18.

"Αλλομαι, f. 2. ἁλοῦμαι, imper. ἡλλόμην, to leap, jump, leap up, bubble up, spring, Ac. 3. 8; 14. 10.

"Αλλος, η, ο, another, some other; ὁ ἄλλος, the other; οἱ ἄλλοι, the others, the rest; repeated, one another; pl. some—others.

'Αλλοτριοεπίσκοπος, ου, ὁ, ἡ, pr. one who meddles with the affairs of others, a busy-body in other men's matters; seditious, novarum rerum cupidus, 1 Pe. 4. 15. fr. ἐπίσκοπος and

'Αλλότριος, ία, ιον, (fr. ἄλλος) belonging to another, alienus, foreign; a foreigner, alien.

'Αλλόφυλος, ου, ὁ, ἡ, (ἄλλος & φυλὴ,) of another race or nation, i. e. not a Jew, a foreigner, Ac. 10. 28.

"Αλλως, adv. (fr. ἄλλος) otherwise, aliter, 1 Ti. 5. 25.

'Αλοάω, ῶ, f. ήσω, & άσω, p. ηκα, to drive round, so. the oxen employed to tread out grain; to tread, or thresh out, 1 Co. 9. 9, 10. 1 Ti. 5. 18.

"Αλογος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (α & λόγος,) without speech or reason, irrational, brute; unreasonable, absurd, Ac. 25. 27. 2 Pe. 2. 12. Jude 10.

'Αλόη, ης, ἡ, vulg. ξυλαλόη, ἀγάλλοχον aloe, lign-aloe, excæcaria agallochon, Linn. a tree which grows in India and Cochin-China, the wood of which is soft and bitter, though highly aromatic. It is used by the Orientals as a perfume; and employed for the purposes of embalming, Jno. 19. 39.

"Αλς, ἁλὸς, ὁ, salt, Mar. 9. 49, i. q. ἅλας.

'Αλυκὸς, ή, ὸν, (fr. ἅλς,) salt, bitter, brackish, Ja. 3. 12.

"Αλυπος, ου, ὁ, ἡ, (α & λύπη,) free from grief or sorrow, Phi. 2. 28.

Ἄλυσις, εως, ἡ, (α & λύω,) a chain, Mar. 5. 3, 4.

Ἀλυσιτελὴς, έος, ὁ, ἡ, (α & λυσιτελὴς, i. e. λύων τὰ τελῆ,) pr. bringing in no revenue or profit; hence, unprofitable, useless; and by impl. destructive, fatal, He. 13. 17.

Ἅλων, ωνος, ὁ, ἡ, v. ἅλως, ω, ὁ, a threshing-floor, a place where corn is trodden out; meton. the corn which is trodden out, Mat. 3. 12. Lu. 3. 17.

Ἀλώπηξ, εκος, ἡ, a fox; met. a shrewd, cunning man, Mat. 8. 20. Lu. 9. 58; 13. 32.

Ἅλωσις, εως, ἡ, (ἁλίσκω) pr. a taking, catching, capture; meton. a snare, 2 Pe. 2. 12.

Ἅμα, adv. with, together with; at the same time; altogether.

ἀμαθὴς, έος, ὁ, ἡ, (α & μανθάνω,) unlearned, uninstructed, rude, 2 Pe. 3. 16.

μαράντινος, ου, ὁ, ἡ, &

μάραντος, ου, ὁ, ἡ, (α & μαραίνομαι,) unfading; hence, enduring, 1 Pe. 1. 4; 5. 4.

μαρτάνω, f. ἁμαρτήσω, p. ἡμάρτηκα, a. 1. ἡμάρτησα, a. 2. ἥμαρτον, pr. to err from, miss the mark; to err, sin; to bear the imputation of sin: *whence*

μάρτημα, ατος, τὸ, an error, sin; a wilful offence, opp. to παράπτωμα, Mar. 3. 28; 4. 12. Ro. 3. 25. 1 Co. 6. 18.

αρτία, ας, ἡ, error, aberration from the path of virtue, offence, sin; sp. unbelief, falsehood, *wardness*, defection from the true *religion*; meton. one who commits ... proneness to sin, sinful pro..., vitiosity; guilt or imputa... sin; punishment for sin, sin-...*g, expiatory victim.*

...τυρος, ου, ὁ, ἡ, (α & ...τυρέω,) without testimony or ...sses, without proof, Ac. 14. 17.

Ἁμαρτωλὸς, ὄ, ὁ, ἡ, ...τάνω,) one who devia... path of virtue, a viciou... ner; depraved, sinful,

Ἄμαχος, ε, ὁ, ἡ, (α ...μαι) not disposed to quarrelsome or conten... 3. 3. Tit. 3. 2.

Ἀμάω, ῶ, f. ήσω, ... to collect; to reap, m... down, Ja. 5. 4.

Ἀμέθυστος, ε, ὁ, (α & ... an amethyst, a gem of a... ple or violet colour, so ... its supposed efficacy in ... drunkenness, Re. 21. 20.

Ἀμελέω, ῶ, f. ήσω, ... κα, (α & μέλει) not to ... neglect, disregard, Mat. ... 4. 14. He. 2. 3; 8. 9. 2...

Ἄμεμπτος, ε, ὁ, ἡ, (α ...τὸς, fr. μέμφομαι,) bla... reprehensible, without d... 1. 6. Phi. 2. 15; 3. 6. 1... He. 8. 7.

Ἀμέμπτως, adv. bla...ly, unblameably, unexce... 1 Th. 2. 10; 5. 23.

Ἀμέριμνος, ου, ὁ, ἡ, (... μέριμνα,) free from care... tude; secure, easy, Ma... 1 Co. 7. 32.

Ἀμετάθετος, ε, ὁ, ἡ, (... τατίθημι,) unchangeable... table, constant, He. 6. 17,

Ἀμετακίνητος, ε, ὁ, ... μετακινέω,) immoveabl... 1 Co. 15. 58.

Ἀμεταμέλητος, ε, ὁ, ἡ ... μεταμέλομαι) not a so... regret, not to be repented ... imp. irrevocable, enduring, ... 29. 2 Co. 7. 10.

Ἀμετανόητος, ε, ὁ, ἡ, ... μετανοέω,) impenitent, o... Ro. 2. 5.

Ἄμετρος, ε, ὁ, ἡ, τὸ, ... μέτρον,) without or bey... sure, immoderate, 2 Co. ...

Ἀμὴν, (Heb. אמן

faithfulness; he who is true, verax; in truth, verily, most certainly; so be it, utinam ita fiat.

Ἀμήτωρ, ορος, ὁ, ἡ, (α & μήτηρ,) without mother, one whose mother is not mentioned in the genealogies, He. 7. 3.

Ἀμίαντος, ου, ὁ, ἡ, (α & μιαίνω,) pr. unstained, unsoiled; met. undefiled, unpolluted, pure, blameless; without defect, perfect, integer, He. 7. 26; 13. 4. Ja. 1. 27. 1 Pe. 1. 4.

Ἄμμος, ου, ἡ, (fr. ψάμμος,) sand.

Ἀμνὸς, οῦ, ὁ, a lamb, Jno. 1. 29, 36. Ac. 8. 32. 1 Pe. 1. 19.

Ἀμοιβὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἀμείβω, to requite,) requital, *of kind offices*, retribution, recompense, 1 Ti. 5. 4.

Ἄμπελος, ου, ἡ, a vine, grape-vine.

Ἀμπελουργὸς, οῦ, ὁ, ἡ, (ἄμπελος & ἔργον,) a vine-dresser, Lu. 13. 7.

Ἀμπελὼν, ῶνος, ὁ, a vineyard.

Ἀμύνω, f. υνῶ, p. ἤμυγκα, a. 1. ἤμυνα, to ward off, help, assist; mid. ἀμύνομαι, to repel from one's self, resist, defend; aid, assist, Ac. 7. 24.

Ἀμφιβάλλω, f. βαλῶ, (ἀμφὶ, about, & βάλλω,) to throw around *as a garment*; to cast *a net*, Mar. 1. 16, in some editions: *whence*

Ἀμφίβληστρον, ου, τὸ, pr. whatever is thrown around, e. g. *a garment*; a large kind of fish-net, drag, Mat. 4. 18. Mar. 1. 16.

Ἀμφιέννυμι, f. ἀμφιέσω, (ἀμφὶ & ἕννυμι, to put on,) to clothe, invest, Mat. 6. 30; 11. 8. Lu. 7. 25; 12. 28.

Ἄμφοδον, ου, τὸ, v. ἄμφοδος, ου, ἡ, (ἀμφὶ, v. ἄμφω, both, & ὁδὸς,) an open place where several ways meet, a street; or a place *where two ways meet*, *bivium*, *Mar. 11. 4.*

Ἀμφότεροι, αι, α, (fr. ἄμφω, both,) both.

Ἀμώμητος, ου, ὁ, ἡ, (α & μῶμος,) spotless, without blemish, unblameable, blameless, irreprehensible, Phi. 2. 15. 2 Pe. 3. 14.

Ἄμωμον, ου, τὸ, amomum, an odoriferous shrub, from which a precious ointment was prepared, Re. 18. 13, in the later editions.

Ἄμωμος, ου, ὁ, ἡ, (α & μῶμος,) spotless, without blemish; pure, blameless, *sceleris purus*.

Ἄν, conj. fr ἐὰν, if, Jno. 20. 23; *joined with the subjunctive mood, preceded by the relatives and pronouns*, ὅς, ὅσος, &c. ever, soever, *siquis*, *cunque*; *with the indicative and optative*, may, might, could, would, should: ἕως ἄν, until that; ὅπως ἄν, that, to the end that; ὡς ἄν, as if, even as.

Ἀνὰ, prep. in, through, among, by; *distributively*, a-piece, by, every. *In composition*, up, back again; again and again, *intensively*.

Ἀναβαθμὸς, οῦ, ὁ, pr. the act of ascending; meto. the means of ascent, steps, stairs, Ac. 21. 35, 40: *from*

Ἀναβαίνω, f. βήσω, p. βέβηκα, a. 2. ἀνέβην, (ἀνὰ & βαίνω,) to go up, ascend; climb, embark; to rise, mount upwards, *as smoke*; to grow or spring up, *as plants*; to reach, become known to, *as reports*, &c.; to spring up, arise, *as thoughts*.

Ἀναβάλλω, f. βαλῶ, p. βέβληκα, (ἀνὰ & βάλλω,) to throw back, retard, defer; mid. to put off, defer, adjourn, Ac. 24. 22.

Ἀναβιβάζω, f. άσω, p. βεβίβακα, a. 1. ἀνεβίβασα, (ἀνὰ & βιβάζω,) to cause to come or ascend, draw or bring up or in, Mat. 13. 48.

Ἀναβλέπω, f. ψω, p. φα, a. 1. ψα, (ἀνὰ & βλέπω,) to look upwards; to see again, recover sight;

ναβολή, ῆς, ἡ, (fr. ἀναβάλ-ω,) delay, Ac. 25. 17.

νάγαιον, ε, τό, (i. e. ἀνὰ τὴν γῆν.) an upper room *for eating*, *coenaculum*, Mar. 14. 15. Lu. 22. 12, in some editions: see ἀνώγεον.

ναγγέλλω, f. γελῶ, p. ἀνήγγελκα, a. 1. ἀνήγγειλα, a. 2. ἀνήγγελον (ἀνα & ἀγγέλλω,) to tell again or in return, bring back word, announce, relate; to tell, declare, teach, explain by teaching.

Ἀναγεννάω, ῶ, f. ήσω, p. ηκα, p. pass. ἀναγεγέννημαι, (ἀνὰ & γεννάω,) to beget again, regenerate, 1 Pe. 1. 3, 23.

Ἀναγινώσκω, f. γνώσομαι, (ἀνὰ & γινώσκω,) to recognise, know, understand; to know by reading, read.

Ἀναγκάζω, f. ασω, p. ἠνάγκακα, (fr. ἀνάγκη,) to force, compel; force, constrain *by entreaty, advice*, &c.

Ἀναγκαῖος, α, ον, (fr ἀνάγκη,) necessary, indispensable, 1 Co. ... necessary, needful, right,

...

a lower to a higher place; to ... or offer up, *as a sacrifice*; to ... out, produce; to conduct, incit... go; ἀνάγομαι, to be borne ... *the deep*, i. e. to set sail, put fo... to bring back.

Ἀναδείκνυμι, v. νύω, f. (ἀνὰ & δείκνυμι,) pr. to ... any thing by raising it aloft, ... *torch*; to manifest, shew pl... or openly, Ac. 1. 24; to mark... constitute, appoint *by some* ... *ward sign*, Lu. 10. 1; *whence*

Ἀνάδειξις, εως, ἡ, a shew... forth, manifestation; entrance... the duty or office to which ... consecrated, Lu. 1. 80.

Ἀναδέχομαι, f. ξομαι, ... & δέχομαι,) to receive *with* ... *tality*, Ac. 28. 7; to receiv... 11. 17.

Ἀναδίδωμι, f. δώσω, (... δίδωμι,) to give, hand up; ... present, Ac. 23. 33.

Ἀναζάω, ῶ, f. ήσω, (... ζάω,) to live again, reco... Ro. 14. 9. Re. 20. 5; met. ... to the paths of virtue, refo... ... to revive, rous...

ζέω & πῦρ,) pr. to kindle up a dormant fire; met. to revive, excite; stir up, cultivate one's powers, 2 Ti. 1. 6.

Ἀναθάλλω, f. θαλῶ, (ἀνὰ & θάλλω, to thrive, flourish,) pr. to recover verdure, flourish again; met. to recover strength, revive, Phi. 4. 10.

Ἀνάθεμα, ατος, τὸ, (fr. ἀνατίθημι,) pr. an offering consecrated to the gods; a person or thing separated or excluded from the divine favour, and obnoxious to the direst punishments, i. e. accursed, Ro. 9. 3. 1 Co. 12. 3; 16. 22. Ga. 1. 8, 9; a curse, execration, anathema, Ac. 23. 14: *whence*

Ἀναθεματίζω, f. ίσω, At. ιῶ, p. ἀνατεθεμάτικα, to declare any one to be ἀνάθεμα, to curse, bind by a curse, Mar. 14. 71. Ac. 23. 12, 14, 21.

Ἀναθεωρέω, ῶ, f. ήσω, (ἀνὰ & θεωρέω,) to view, behold attentively, contemplate, Ac. 17. 23. He. 13. 7.

Ἀνάθημα, ατος, τὸ, (fr. ἀνατίθημι,) a gift or offering consecrated to God, Lu. 21. 5.

Ἀναίδεια, ας, ἡ, (α & αἰδώς,) pr. impudence; hence, importunate solicitation, or pertinacious importunity, sc. *without regard to time, place, or person*, Lu. 11. 8.

Ἀναίρεσις, εως, ἡ, pr. a taking away; death, a putting to death, murder, Ac. 8. 1; 22. 20: *from*

Ἀναιρέω, ῶ, f. ήσω, (ἀνὰ & αἱρέω,) pr. to take up, lift, *as from the ground*; to take, sc. in order to bring up, to educate, Ac. 7. 21; to take away or off, to put to death, kill, murder; to take away, abolish, abrogate, He. 10. 9.

Ἀναίτιος, ίου, ὁ, ἡ, (α & αἰτία,) guiltless, innocent, Mat. 12. 5. 7.

Ἀνακαθίζω, f. ίσω, (ἀνὰ & καθίζω,) to set up, or erect, Lu. 7. 15. Ac. 9. 40.

Ἀνακαινίζω, f. ίσω, (ἀνὰ & καινίζω, to renew,) to renovate, renew, He. 6. 6.

Ἀνακαινόω, ῶ, f. ώσω, p. ἀνακεκαίνωκα, (ἀνὰ & καινός,) to renovate, invigorate, renew, 2 Co. 4. 16. Col. 3. 10: *whence*

Ἀνακαίνωσις, εως, ἡ, renovation, reformation, Ro. 12. 2. Tit. 3. 5.

Ἀνακαλύπτω, f. ψω, (ἀνὰ & καλύπτω,) to unveil, uncover; met. to remove an impediment to knowledge, cause to understand, 2 Co. 3. 14, 18.

Ἀνακάμπτω, f. ψω, (ἀνὰ & κάμπτω,) pr. to reflect, bend back; hence, to bend back one's course, return, Mat. 2. 12. Lu. 10. 6. Ac. 18. 21. He. 11. 15.

Ἀνάκειμαι, f. είσομαι, (ἀνὰ & κεῖμαι,) to be laid up, *as offerings*; to lie, be in a recumbent posture, recline *at table*.

Ἀνακεφαλαιόω, ῶ, f. ώσω, (ἀνὰ & κεφάλαιον,) to bring together, or comprehend several things under one, reduce under one head, sum up, comprise, Ro. 13. 9. Ep. 1. 10.

Ἀνακλίνω, f. ινῶ, (ἀνὰ & κλίνω) to lay down, place; to cause to recline *at table*, &c. mid. ἀνακλίνομαι, to recline at table.

Ἀνακόπτω, f. ψω, (ἀνὰ & κόπτω) pr. to beat back; hence to check, impede, hinder, restrain, Ga. 5. 7.

Ἀνακράζω, f. ξω, (ἀνὰ & κράζω) to cry aloud, exclaim, shout, Mar. 1. 23; 6. 49. Lu. 4. 33; 8. 28; 23. 18.

Ἀνακρίνω, f. ινῶ, (ἀνὰ & κρίνω) to examine, interrogate, question; judge; discern, estimate, determine the value, or worth of a thing: *whence*

Ἀνάκρισις, εως, ἡ, investigation, judicial examination, hearing of a cause, Ac. 25. 26.

Ἀνακύπτω, f. ψω, (ἀνὰ & κύπτω) pr. to raise up [illegible]

look up, Lu. 13. 11. Jno. 8. 7, 10; met. to be elated *with joy*, Lu. 21. 28.

Ἀναλαμβάνω, f. λήψομαι, to take up, receive up; bear, carry; take *as a companion*, take to one's self, assume: *hence*

Ἀνάληψις, εως, ἡ, a taking up, receiving up, Lu. 9. 51.

Ἀναλίσκω, f. λώσω, (ἀνὰ & ἁλίσκω, to take,) take away, con sume, destroy, Lu. 9. 54. Ga. 5. 15. 2 Th. 2. 8.

Ἀναλογία, ας, ἡ, (ἀνὰ & λόγος,) analogy, ratio, proportion, Ro. 12. 6.

Ἀναλογίζομαι, f. ίσομαι, (ἀνὰ & λογίζομαι,) to consider attentively, He. 12. 3.

Ἄναλος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α & ἅλς) without saltness, or the taste and pungency of salt, insipid, Mar. 9. 50.

Ἀνάλυσις, εως, ἡ, pr. dissolution; met. departure, i. e. death, 2 Ti. 4. 6: *from*

Ἀναλύω, f. ύσω, (ἀνὰ & λύω) pr. to dissolve; met. to separate, break up, e. g. *as a convivial party*, to depart, come away *from a feast*, Lu. 12. 36; to depart *from this life*, to die, Phi. 1. 23.

Ἀναμάρτητος, ου, ὁ, ἡ, (α & ἁμαρτία) without sin, guiltless, Jno. 8. 7.

Ἀναμένω, f. ενῶ, (ἀνὰ & μένω) to continue steadfast; to await, wait for, expect, 1 Th. 1. 10.

Ἀναμιμνήσκω, f. μνήσω, (ἀνὰ & μιμνήσκω) to remind, cause to remember, 1 Co. 4. 17; in the sense of exhorting, 2 Ti. 1. 6; mid. to call to mind, recollect, remember, Mar. 14. 72. 2 Co. 7. 15. He. 10. 32: *hence*

Ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, a commemoration, memorial, Lu. 22. 19. 1 Co. 11. 24. 25. He. 10. 3.

Ἀνανεόω, ῶ, f. ώσω, to renew; mid. to *be renewed*, reform, become new person, Ep. 4. 23.

Ἀνανήφω, f. ψω, (ἀ[illegible] φω) to become sober; [illegible] cover sobriety of mind, 2

Ἀναντίῤῥητος, ου, [illegible] ἀντὶ & ῥέω) not to be [illegible] ed, indisputable, Ac. 19.

Ἀναντιῤῥήτως, adv. [illegible] out contradiction or ga[illegible] without hesitation, prom[illegible] 10. 29.

Ἀνάξιος, ίου, ὁ, ἡ, (α δ[illegible] unworthy, inadequate, 1 *hence*

Ἀναξίως, adv. unw[illegible] i. e. in an improper mann[illegible] 11. 27, 29.

Ἀνάπαυσις, εως, ἡ, res[illegible] remission, refreshment, M[illegible] Re. 4. 8; 14. 11; meton. rest, fixed habitation, M[illegible] Lu. 11. 24: *from*

Ἀναπαύω, f. αύσω, [illegible] παύω) to cause to rest, gi[illegible] quiet; mid. to take rest, r[illegible] refresh, recreate; mid. [illegible] fixed place of rest, abid[illegible] 1 Pe. 4. 14.

Ἀναπείθω, f. είσω, [illegible] πείθω) to persuade *to a* [illegible] *opinion*, seduce, convert, [illegible]

Ἀναπέμπω, f. ψω, [illegible] πέμπω) to send back [illegible] send, remit, Lu. 23. 7, Philem. 12.

Ἀνάπηρος, ου, ὁ, ἡ, (ἀνὰ [illegible] ρός, maimed,) maimed, of some member of the b[illegible] least of its use, Lu. 14. 13,

Ἀναπίπτω, f. πεσοῦμα[illegible] & πίπτω) to fall or recli[illegible] wards; recline *at table*, &[illegible]

Ἀναπληρόω, ῶ, f. ώσω [illegible] & πληρόω) to fill up, c[illegible] fulfil, confirm, *as a prophe*[illegible] *event*; fill *the place of any* [illegible] to be in; to supply, make [illegible] observe, keep, sc. the law[illegible]

Ἀναπολόγητος, ου, [illegible] & ἀπολογίομαι) inex[illegible] 1. 20; 2. 1

ω, ex-
3.
& un-
& ἄπ-
re, Lu.
(α &
e. 11. 12.
(ἀνὰ &
to stir up,
Lu. 23. 5.
, (ἀνὰ &
fr. σκεῦος,)
ects or bag-
e; lay waste
troying every
to withdraw
vert, subvert,

ίσω, (ἀνὰ &
or out, Lu. 14. 5.

ς, ἡ, (ἀνίστη-
; resurrection;
of resurrection,
& meton. the au-
felicity, Lu. 2. 34.
ῶ, f. ώσω, (fr.
άστατον ποιεῖν, to
stroy; to disturb the
; excite to sedi-
illity, Ac. 17. 6; 21. 38;
Ac. 17. 6 mind of any one by
; to subvert, unsettle,

ρόω, ῶ, f. ώσω, (ἀνὰ
) pr. to crucify again or
; met. to treat with
indignity, He. 6. 6.
ζω, f. ξω, (ἀνὰ &
) to sigh, groan deeply,
12.
έφω, f. ψω, (ἀνὰ &
) to overturn, throw down;
back, return; mid. versari,
ployed, occupied, engaged;
intercourse or be conver-

sant with; to live, pass one's life, follow any mode of life: *hence*

'Ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conversation, mode of life, conduct, deportment.

'Ἀνατάσσομαι, f. τάξομαι, (ἀνὰ & τάσσω) pr. to arrange; hence, to compose, Lu. 1. 1.

'Ἀνατέλλω, f. τελῶ, p. ἀνατέταλκα, a. 1. ἀνέτειλα, p. m. ἀνατέτολα, (ἀνὰ & τέλλω, to arise) to cause to rise; to rise, spring up, *as the sun, stars*, &c.

'Ἀνατίθεμαι, (ἀνὰ & τίθημι) mid. to communicate, declare, relate, explain, Ac. 25. 14. Ga. 2. 2.

'Ἀνατολή, ῆς, ἡ, (fr. ἀνατέλλω) pr. a rising *of the sun*, &c.; the place of rising, the east; met. the dawn or day-spring, Lu. 1. 78.

'Ἀνατρέπω, f. ψω, (ἀνὰ & τρέπω) pr. to overturn, overthrow; met. to subvert, corrupt, 2 Ti. 2. 18. Tit. 1. 11.

'Ἀνατρέφω, f. θρέψω, (ἀνὰ & τρέφω) to nurse, *as an infant*, Ac. 7. 20; to bring up, educate, Ac. 7. 21; 22. 3.

'Ἀναφαίνω, f. φανῶ, (ἀνὰ & φαίνω) to show, point out; mid. to be shown, manifested, made to appear, Lu. 19. 11. Ac. 21. 3.

'Ἀναφέρω, f. οἴσω, a. 2. ἤνεγκον (ἀνὰ & φέρω) to bear or carry upwards, lead up; to offer *sacrifices*; to bear, take away, expiate, *as sins*.

'Ἀναφωνέω, ῶ, f. ήσω, (ἀνὰ & φωνέω) to exclaim, cry out, Lu. 1. 42.

'Ἀνάχυσις, εως, ἡ, (ἀναχέω, to pour out,) a sink, place where filth is thrown out; met. a sink of vice, i. e. excessive dissoluteness, 1 Pe. 4. 4.

'Ἀναχωρέω, ῶ, f. ήσω, (ἀνὰ & χωρέω) to return, go back; depart, go away; withdraw, retire.

'Ἀνάψυξις, εως, ἡ, pr. a re-

1. ιζω, (ἀνὴρ) to
ve or manly; to shew or
's self like a man, 1 Co

'ος, ε, ὁ, (ἀνὴρ &
homicide, man-slayer,
1 Ti. 1. 9.

ος, ε, ὁ, ἡ, (α &
pr. not liable to be ar-
nblameable, irreproach-
1. 8. Col. 1. 22. 1 Ti.
1. 6, 7.

ιτος, ε, ὁ, ἡ, (α &
ι) which cannot be re-
pressible, unutterable,

'ος, ε, ὁ, ἡ, (α &
inspeakable, ineffable,

ος, ε, ὁ, ἡ, (α &
unfailing, exhaustless,

ὀν, (ἀνέχω) tole-
table, Mat. 10. 15; 11.
6. 11. Lu. 10. 12, 14.

, ονος, ὁ, ἡ, (α &
unmerciful, uncompas-

'Ανεπαίσχυντος, ου, ὁ, ἡ, (α & ἐπαισχύνομαι) without cause of shame, irreproachable, 2 Ti. 2. 15.

'Ανεπίληπτος, ου, ὁ, ἡ, (α & ἐπιλαμβάνω) pr. not to be apprehended; met. irreprehensible, unblameable, 2 Ti. 3 2; 5. 7; 6. 14.

'Ανέρχομαι, f. ελεύσομαι, (ἀνὰ & ἔρχομαι) to ascend, go up, Jno. 6. 3. Ga. 1. 17, 18.

"Ανεσις, εως, ἡ, (ἀνίημι) pr. relaxation *from confinement*, Ac. 24. 23; met. ease, rest, peace, tranquillity, 2 Co. 2. 12; 7. 5; 8. 13: 2 Th. 1. 7.

'Ανετάζω, f. άσω, (ἀνὰ & ἐτάζω) to examine *by torture*, Ac. 22 24, 29.

"Ανευ, without, Mat. 10. 29. 1 Pe. 3. 1; 4. 9.

'Ανεύθετος, ου, ὁ, ἡ, (α & εὔθετος) not commodious, inconvenient, Ac. 27. 12.

'Ανευρίσκω, f. ρήσω, (ἀνὰ & εὑρίσκω) to find, find by diligent search, Lu. 2. 16. Ac. 21. 4.

Ἀνήμερος, ου, ὁ, ἡ, (α & ἥμερος, gentle, mild,) ungentle, fierce, ferocious, 2 Ti. 3. 3.

Ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ, a man, i. e. a male person of full age and stature, as opposed to a child or female; a husband; a man, homo, human being; a certain man; some one; that man, he, ille; used pleonastically with other nouns and adjectives.

Ἀνθίστημι, f. ἀντιστήσω, (ἀντί & ἵστημι) to oppose, strive to prevent or overthrow; to resist, stand out against.

Ἀνθομολογέομαι, οῦμαι, (ἀντί & ὁμολογέω) to confess, give thanks, praise, celebrate, extol, Lu. 2. 38.

Ἄνθος, εος, ους, τό, a flower, Ja. 1. 10, 11. 1 Pe. 1. 24. bis.

Ἀνθρακιά, ᾶς, ἡ, a mass or heap of live coals, Jno. 18. 18; 21. 9: *from*

Ἄνθραξ, ακος, ὁ, a coal, burning coal, Ro. 12. 20.

Ἀνθρωπάρεσκος, ου, ὁ, ἡ, (ἄνθρωπος & ἀρέσκω) desirous of pleasing men, Ep. 6. 6. Col. 3. 22.

Ἀνθρώπινος, η, ον, (ἄνθρωπος) human, belonging to man, Ro. 6. 19. 1 Co. 2. 4, 13; 4. 3; 10. 13. Ja. 3. 7. 1 Pe. 2. 13.

Ἀνθρωποκτόνος, ου, ὁ, ἡ, (ἄνθρωπος & κτείνω) a homicide, murderer, Jno. 8. 44. 1 Jno. 3. 15.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, ἡ, (ἄνω τρέπων ὦπα, turning his face upward) man, homo, an individual of the human race; a man as opposed to a woman or child; a husband; a male child, puer; master or head of a family; a servant, as opposed to a lord or master; a citizen; a certain man, some one; every one, each one; pleonastically united with descriptive words; one of the vulgar; met. disposition of mind, mode of feeling, thinking, and acting, *1 Pe. 3. 4.*

Ἀνθυπατεύω, f. εύσω, to be proconsul, Ac. 18. 12: *from*

Ἀνθύπατος, ου, ὁ, (ἀντί & ὕπατος, a consul) a proconsul, Ac. 13. 7, 8, 12; 19. 38.

Ἀνίημι, f. ἀνήσω, p. ἀνεῖκα, a. 2. ἀνῆν, s. ἀνῶ, (ἀνά & ἵημι) to loose, slacken, Ac. 27. 40; to unbind, unfasten, Ac. 16. 26; to omit, or lessen, Ep. 6. 9; to leave or neglect, He. 13. 5.

Ἀνίλεως, ω, ὁ, ἡ, (α & ἵλεως) uncompassionate, unmerciful, stern, Ja. 2. 13.

Ἄνιπτος, ου, ὁ, ἡ, (α & νίπτω) unwashed, Mat. 15. 20. Mar. 7. 2. 5.

Ἀνίστημι, f. ἀναστήσω, p. ἀνέστηκα, a. 2. ἀνέστην, (ἀνά & ἵστημι) to stand up, or again, arise, rise up; to raise up, cause to rise; to rise up against, oppose; to raise up, cause to exist; to be, exist.

Ἀνόητος, ου, ὁ, ἡ, (α & νοέω) unwise, thoughtless, foolish, Lu. 24. 25. Ro. 1. 14. Ga. 3. 1, 3. 1 Ti. 6. 9. Tit. 3. 3.

Ἄνοια, ας, ἡ, (α & νοῦς) want of understanding, folly, rashness, madness, Lu. 6. 11. 2 Ti. 3. 9.

Ἀνοίγω, f. ἀνοίξω, p. ἀνῷχα, At. ἀνέῳχα, a. 1. ἀνέῳξα & ἤνοιξα, p. pass. ἀνέῳγμαι & ἠνέῳγμαι, a. 1. pass. ἀνεῴχθην & ἠνεῴχθην, f. 2. pass. ἀνοιγήσομαι, p. mid. ἀνέῳγα, (ἀνά & οἴγω, to open) to open; pass. and mid. to be opened; to be open, to stand open.

Ἀνοικοδομέω, ῶ, f. ήσω, p. ἀνῳκοδόμηκα, (ἀνά & οἰκοδομέω) to rebuild, Ac. 15. 16. bis.

Ἄνοιξις, εως, ἡ, (ἀνοίγω) an opening, act of opening, Ep. 6. 19.

Ἀνομία, ας, ἡ, violation of a law, iniquity, improbity, sin: *from*

Ἄνομος, ου, ὁ, ἡ, (α & νόμος) lawless, without law, not subject to law; violating the law, wicked, impious, a transgressor: *whence*

Ἀνόμως, adv. without the law, Ro. 2. 12. bis.

Ἀνορθόω, ῶ, f. ώσω, (ἀνὰ & ὀρθόω, to erect) to make erect, cause to be or stand erect, Lu. 13. 13. He. 12. 12; to erect again, rebuild, Ac. 15. 16.

Ἀνόσιος, ὁ, ἡ, (α & ὅσιος, pious) impious, unholy, 1 Ti. 1. 9. 2 Ti. 3. 2.

Ἀνοχὴ, ῆς, ἡ, (ἀνέχομαι,) forbearance, patience, Ro. 2. 4; 3. 26.

Ἀνταγωνίζομαι, f. ίσομαι, (ἀντὶ & ἀγωνίζομαι) to be an antagonist, to contend, strive against, He. 12. 4.

Ἀντάλλαγμα, ατος, τὸ (ἀνταλλάσσω, to exchange) a price paid in exchange for a thing, compensation, ransom, Mat. 16. 26. Mar. 8. 37.

Ἀνταναπληρόω, ῶ, f. ώσω, (ἀντὶ & ἀναπληρόω) to fill up, complete, supply, Col. 1. 24.

Ἀνταποδίδωμι, f. δώσω, (ἀντὶ & ἀποδίδωμι) to restore, repay, requite, recompense, Lu. 14. 14. bis. Ro. 11. 35; 12. 19. 1 Th. 3. 9. 2 Th. 1. 6. He. 10. 30: *whence*

Ἀνταπόδομα, ατος, τὸ, requital, recompense, retribution, retaliation, Lu. 14. 12. Ro. 11. 9.

Ἀνταπόδοσις, εως, ἡ, recompense, reward, Col. 3. 24.

Ἀνταποκρίνομαι, (ἀντὶ & ἀποκρίνομαι) to answer, speak in answer, Lu. 14. 6; to reply against, contradict, dispute, Ro. 9. 20.

Ἀντέπω, (ἀντὶ & ἔπω) to gainsay, contradict, dispute, call in question, Lu. 21. 15. Ac. 4. 14.

Ἀντέχομαι, f. ἀνθέξομαι (ἀντὶ & ἔχω) to hold firmly, cling or adhere to, be devoted to any one Lu. 16. 13. 1 Th. 5. 14. Tit. 1. 9.

Ἀντί, against, answerable to corresponding to; for, on account for the sake of, in return for; for, in the place of, instead of.

& λοιδορέω) to reproach or again or in return, 1 Pe. 2. 23.

Ἀντίλυτρον, ου, τὸ, (ἀντὶ & λύτρον) a ransom, 1 Ti. 2. 6.

Ἀντιμετρέω, ῶ, f. ήσω, (ἀντὶ & μετρέω) to measure again or in return, Lu. 6. 38. and Mat. 7. 2. in some editions.

Ἀντιμισθία, ας, ἡ, (ἀντὶ & μισθὸς) a merited retribution, just recompense, Ro. 1. 27. 2 Co. 6. 13.

Ἀντιπαρέρχομαι, f. ελεύσομαι, a. 2. ῆλθον, (ἀντὶ & παρέρχομαι) to pass by without stopping, Lu. 10. 31, 32.

Ἀντίπερα, v. ἀντιπέρας, v. ἀντιπέραν, adv. (ἀντὶ & πέραν) opposite to, over against, Lu. 8. 26.

Ἀντιπίπτω, f. πεσοῦμαι, (ἀντὶ & πίπτω) pr. to fall upon, rush upon *any one*; hence, to resist by force, oppose, strive against, Ac. 7. 51.

Ἀντιστρατεύομαι, (ἀντὶ & στρατεύω) to war against; contravene, oppose, baffle, Ro. 7. 23.

Ἀντιτάσσω, v. τάττω, f. τάξω, (ἀντὶ & τάσσω) to draw up an army in battle-array against *any one*; mid. to draw up one's own army, &c.; hence, to set one's self in opposition, resist, Ac. 18. 6. Ro. 13. 2. Ja. 5. 6; to be averse, Ja. 4. 6. 1 Pe. 5. 5.

Ἀντίτυπος, ου, ὁ, ἡ, (ἀντὶ & τύπος) corresponding to something which has preceded, similar, figurative, typical, 1 Pe. 3. 21; τὸ ἀντίτυπον, a resemblance, antitype, a copy corresponding to an original, He. 9. 24.

Ἀντίχριστος, ου, ὁ, (ἀντὶ & Χριστὸς) antichrist, an opposer of Christ, 1 Jno. 2. 18, 22; 4. 3. 2 Jno. 7.

Ἀντλέω, ῶ, f. ήσω, p. ἤντληκα, (ἄντλος, a sink) to draw e. g. *wine, water*, &c. Jno. 2. 8, 9; 4. 7, 15. *whence*

Ἄντλημα, ατος, τὸ, pr. that which is drawn; a bucket, vessel for drawing water, Jno. 4. 11.

Ἀντοφθαλμέω, ῶ, f. ήσω, p. ἀντωφθάλμηκα, (ἀντὶ & ὀφθαλμὸς) pr. to look in the face, i. e. *rectis oculis*; met. to resist, bear up *against the wind*, Ac. 27. 15.

Ἄνυδρος, ου, ὁ, ἡ, (α & ὕδωρ) without water, dry, 2 Pe. 2. 17. Jude 12. τόποι ἄνυδροι, dry places, *and therefore, in the East*, barren, desert, Mat. 12. 43. Lu. 11. 24.

Ἀνυπόκριτος, ου, ὁ, ἡ, (α & ὑποκρίνομαι) without hypocrisy, unfeigned, real, sincere, Ro. 12. 9. et al.

Ἀνυπότακτος, ου, ὁ, ἡ, (α & ὑποτάσσω) not subjected, not made subordinate, He. 2. 8; insubordinate, refractory, disorderly, contumacious, lawless, 1 Ti. 1. 9. Tit. 1. 6, 10.

Ἄνω, adv. above; up, upwards; ὁ, ἡ, τὸ, ἄνω, that which is above, higher.

Ἀνώγεον, v. ἀνώγαιον, v. ἀνώγεων, τὸ, (ἄνω, v. ἀνὰ, & γῆ) an upper room, or chamber, cœnaculum, Mar. 14. 15. Lu. 22. 12.

Ἄνωθεν, adv. *of place*, from above, from a higher place; *of time*, from the first, or beginning; again, anew, as before; *with a preposition*, the top or upper part, Mat. 27. 51.

Ἀνωτερικὸς, ἡ, ὸν, upper, higher, Ac. 19. 1.

Ἀνώτερος, α, ον, (comp. of ἄνω) higher, superior; to a higher place, Lu. 14. 10; above, before, He. 10. 8.

Ἀνωφελὴς, έος, ὁ, ἡ, τὸ, -ές, (α & ὠφελέω) useless, unprofitable, serving no purpose, Tit. 3. 9. He. 7. 18.

Ἀξίνη, ης, ἡ, an axe, Mat. 3. 10. Lu. 3. 9.

Ἄξιος, ία, ιον, worthy, deserving; obnoxious to; deserved, due; fit, suitable, consistent with

ῶς, properly, in a becoming ...

...ατος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, ον, (α ... ὁράω) invisible, Ro. 1. 20. Col. 1. 15, 16. 1 Ti. 1. 17. He. 11. 27.

...αγγέλλω, f. γελῶ, (ἀπὸ & ἀγγέλλω) to bring back word, report, relate; make known, declare; praise, celebrate.

...πάγχω, f. άγξω, (ἀπὸ & ἄγχω, to compress) to strangle; mid. to strangle one's self, sc. *by hanging*, hang one's self, Mat. 27. 5.

...πάγω, f. ξω, (ἀπὸ & ἄγω) to lead away, conduct; met. lead away, instigate, incite.

Ἀπαίδευτος, ου, ὁ, ἡ, (α & παιδεύω) pass. uninstructed, ignorant; act. uninstructive, inept, 2 Ti. 2. 23.

Ἀπαίρω, f. αρῶ, p. ἦρκα, (ἀπὸ & αἴρω) to take away; pass. to be taken away, *in the sense of* departing, Mat. 9. 15. Mar. 2. 20. Lu. 5. 35.

Ἀπαιτέω, ῶ, f. ήσω, (ἀπὸ & αἰτέω) to demand back, require, Lu. 6. 30; 12. 20.

... (ἀπὸ & ...

ing, encounter, ...
i. q. ἀπαντᾷν, to meet, Ma... 1, 6. Ac. 28. 15. 1 Th. 4. 17.

Ἅπαξ, adv. (α & πᾶς) sometimes, rarely; in N. T. once for all; once, one time; i. e. already; or wholly, enti... Jude 3, 5.

Ἀπαράβατος, ου, ὁ, ἡ, (... παραβαίνω) without tran... not transient; or immutable... olable, He. 7. 24.

Ἀπαρασκεύαστος, ου, ὁ, ... & παρασκευάζω) unpr... 2 Co. 9. 4.

Ἀπαρνέομαι, οῦμαι, f. ήσ... ἀπὸ & ἀρνέομαι) to deny, ... renounce, disregard.

Ἀπάρτι, adv. (ἀπὸ & ... from this time, henceforth ... 52. Re. 14. 13.

Ἀπαρτισμός, οῦ, ὁ, (ἀ... ζω, to perfect, fr. ἀπὸ &... completion, perfection, ...

Ἀπαρχή, ῆς, ἡ, (ἀπὸ &... pr. an offering of first-frui... the first fruits, Ro. 8. 23.

Ἅπας, ασα, αν, (α & ...

look for, Ro. 8. 19, 23, 25. 1 Co. 1. 7. Ga. 5. 5. Ph. 3. 20. He. 9. 28.

'Απεκδύομαι, f. ύσομαι, (ἀπὸ & ἐκδύω) to put off, strip, divest; whence renounce, Col. 2. 15; 3. 9:

'Απέκδυσις, εως, ἡ, a putting or stripping off, renunciation, Col. 2. 11.

'Απελαύνω, v. ἀπελάω, f. ελάσω, (ἀπὸ & ἐλαύνω) to drive away, Ac. 18. 16.

'Απελεγμὸς, ȣ̃, ὁ, (ἀπελέγχω, to refute, fr. ἀπὸ & ἐλέγχω) pr. refutation; by impl. disesteem, contempt, disgrace, Ac. 19. 27.

'Απελεύθερος, ου, ὁ, ἡ, (ἀπὸ & ἐλεύθερος) a freed-man, 1 Co. 7. 22.

'Απελπίζω, f. ίσω, (ἀπὸ & ἐλπίζω) to lay aside hope, despond, despair; others, i. q. ἐλπίζω ἀπό τινος, to hope for something in return, Lu. 6. 35.

'Απέναντι, adv. (ἀπὸ & ἔναντι) opposite to, over against, Mat. 21. 2; 27. 61; contrary to, in opposition to, against, Ac. 17. 7; before, in the presence of, Mat. 27. 24. Ac. 3. 16.

'Απέραντος, ου, ὁ, ἡ, (ἀ & πέρας, an end) unlimited, interminable, endless, 1 Ti. 1. 4.

'Απερισπάστως, adv. (α & περισπάω) without distraction, i. e. without care or solicitude, 1 Co. 7. 35.

'Απερίτμητος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (α & περιτέμνω) pr. uncircumcised; met. obdurate, pertinacious, Ac. 7. 51.

'Απέρχομαι, f. ελεύσομαι, a. 2. ἦλθον, (ἀπὸ & ἔρχομαι) to go away, depart; to go forth, pervade, as a rumour; to pass away, disappear; to come to, approach, i. ... ἔρχομαι; to go back, return; ... χομαι ὀπίσω, to follow.

'Απέχω, f. ἀφέξω, (ἀπὸ & ἔχω) to receive, or obtain ... another, to have, possess, ... with the idea of compensati... be absent, be distant from; ... away, as pain or distress; ...

...y ...it ... to ...ject ... T. ...n the ...θῆς) ...ch will ...uses be- ...cy, con- unbelief, 5. 6. He.

... pr. not persuaded; ...ve, be incre- ...ence through ...use belief and ...acious: *from* ..., ἡ, (α & πεί- persuaded, who ...obedience, unbe- ...t, contumacious.

...ήσω, p. ἠπεί- ...λησα, to threaten, ... Ac. 4. 17. 1 Pe. 2.

... ἡ, threat, com- ...4. 17, 29; 9. 1; meton. ...erity, Ep. 6. 9.

... ἔσομαι, (ἀπὸ & ...)

...bsent. ... pluperfect ἀπῄειν ...ι to go) to go away, de- ... 17. 10.

... (ἀπὸ & ἔπω) to for- ... a. 1. ἀπειπάμην, to re- ... disclaim, 2 Co. 4. 2.

...αστος, ȣ, ὁ, ἡ, (α & πει- ...) unsusceptible of temptation, ...ble of being tempted, Ja. 1. 3.

...ρος, ου, ὁ, ἡ, (α & πεῖ- ...) unexperienced, unskilful, im- ...re, not yet able to compre- ...d, He. 5. 13.

...δέχομαι, f. έξομαι, (ἀπὸ ... ἐκδέχομαι) to expect, wait or ...

gone, it is over; or, according to rs, it is enough, sufficient, Mar. 11; met. to be alienated from, se to; mid. to abstain, or refrain.

ιστέω, ῶ, f. ήσω, (α & πί-ς) to refuse belief, be incredu-, disbelieve; Mar. 16. 11, 16. 24. 11, 41. Ac. 28. 24; to prove, violate one's faith, be unfaith- 2 Ti. 2. 13. Ro. 3. 3.

στία, ας, ἡ, (fr. same) in-ulity, unbelief, want of trust confidence; meton. want of wledge, 1 Ti. 1. 13; violation of h, perfidy, Ro. 3. 3. He. 3. 12, 19.

στος, ε, ὁ, ἡ, τό, -ον, (α ιστός) unbelieving, incredulous, bout confidence *in any one*; vio-ng one's faith, unfaithful, false, cherous; pass. incredible, Ac. 8; one who has not embraced Christian faith, an unbeliever, del, pagan.

λόος, όη, όον, contr. οῦς, ῆ, simple, i. e. *not intricate or olved, uncompounded*; met. ar, sound, perfect, i. e. *not af-ted by disease*, Mat. 6. 22. Lu. 34: *whence*

λότης, ητος, ἡ, simplici- sincerity, purity or probity of nd, Ro. 12. 8. 2 Co. 1. 12; 11. 3. . 6. 5. Col. 3. 22; liberality, sc. *arising from simplicity and nkness of character*, 2 Co. 8. 2; 11, 13.

λῶς, adv. in simplicity, sincerely, really; others, libe-ly, bountifully, Ja. 1. 5.

ό, prep. from, out of; ce, ever since, after; of, from, ; for, on account of; by, with; ording to; when, at; towards, *before nouns denoting the of the compass.*

αίνω, f. βήσομαι, (ἀπό -νω) to descend *from a ship, bark*, Lu. 5. 2. Jno. 21. 9; to ce, result, happen, Lu. 21. 13. 19.

άλλω, f. βαλῶ, (ἀπό & βάλλω) to cast or throw off, cast aside, Mar. 10. 50.

Ἀποβλέπω, f. ψω, (ἀπό & βλέπω) pr. to look back upon; to look towards, behold attentively, have regard to, He. 11. 26.

Ἀπόβλητος, ου, ὁ, ἡ, τό, -ον, (ἀποβάλλω) to be rejected, abjiciendus; met. to be contemned, despicable, spernendus, 1 Ti. 4. 4.

Ἀποβολή, ῆς, ἡ, (fr. same) a casting off; rejection, reprobation, Ro. 11. 15; loss, deprivation, *of life*, &c. Ac. 27. 22.

Ἀπογίνομαι, v. γίγνομαι, a. 2. ἀπεγενόμην, (ἀπό & γίνομαι) to be absent, away; to die; met. to die to, or renounce, *any thing*, 1 Pe. 2. 24.

Ἀπογραφή, ῆς, ἡ, pr. an index, catalogue, description, *as of household furniture*; or a record, or register, *of a public collector*; hence, an enrolment *in a public register*, census, Lu. 2. 2. Ac. 5. 37: *from*

Ἀπογράφω, f. ψω, (ἀπό & γράφω) to inscribe *in a public register*, register, enrol; mid. to inscribe one's name in a public register, i. e. give one's name to the censors, Lu. 2. 1, 3, 5. He. 12. 23.

Ἀποδείκνυμι, f. δείξω, to shew openly, or publicly; exhibit *as on a stage*; point out, shew plainly; prove, evince, demonstrate; to constitute, appoint, Ac. 2. 22; 25. 7. 1 Co. 4. 9. 2 Th. 2. 4: *whence*

Ἀπόδειξις, εως, ἡ, demonstration, indubitable proof, Co. 2. 4.

Ἀποδεκατόω, ῶ, f. ώσω, (ἀπό & δεκατόω) to pay or give tithes, Mat. 23. 23. Lu. 11. 42; 18. 12; to tithe, levy tithes, He. 7. 5.

Ἀπόδεκτος, ου, ὁ, ἡ, τό, -ον, acceptable, pleasing, grateful, 1 Ti 2. 3; 5. 4: *from*

Ἀποδέχομαι, f. δέξομαι, (ἀπό & δέχομαι) to receive any one kindly or heartily, welcome, Lu.
21

8. 40. Ac. 15. 4; 18. 27; 28. 30; to receive with approbation, assent to, approve, Ac. 2. 41; to proclaim as worthy of reception, praise, extol, Ac. 24. 3.

Ἀποδημέω, ῶ, f. ήσω, to go from one's home or country, to travel into foreign countries, Mat. 21. 33; 25. 14, 15. Mar. 12. 1. Lu. 15. 13; 20. 9: *from*

Ἀπόδημος, ου, ὁ, ἡ, (ἀπὸ & δῆμος) *one who has gone from his own people, or into foreign countries*, Mar. 13. 34.

Ἀποδίδωμι, f. δώσω, (ἀπὸ & δίδωμι) to give back, restore; refund, make good; render back, requite, retaliate; pay a debt; discharge an obligation, perform whatever is to be performed; to give away, bestow, yield; mid. to sell.

Ἀποδιορίζω, f. ίσω, (ἀπὸ & διορίζω, to set bounds) pr. to separate by intervening boundaries; to separate, Jude 19.

Ἀποδοκιμάζω, f. άσω, (ἀπὸ & δοκιμάζω) to reject, throw aside *as worthless*, Mat. 21. 42. Mar. 12. 10. Lu. 20. 17. 1 Pe. 2. 4, 7; to repulse, refuse credence or admittance, disallow, Lu. 9. 22; 17. 25. He. 12. 17.

Ἀποδοχή, ῆς, ἡ, (ἀποδέχομαι) pr. reception, welcome; met. assent, approbation, 1 Ti. 1. 15; 4. 9.

Ἀπόθεσις, εως, ἡ, (ἀποτίθημι) a putting off, or away, laying aside, 1 Pe. 3. 21. 2 Pe. 1. 14.

Ἀποθήκη, ης, ἡ, (fr. same) a place where any thing is laid up for preservation, repository, granary, storehouse, barn, Mat. 3. 12; 6. 26; 13. 30. Lu. 3. 17; 12. 18, 24.

Ἀποθησαυρίζω, f. ίσω, (ἀπὸ & θησαυρίζω) pr. to lay up in *store, hoard*; met. to collect abundantly, treasure up, 1 Ti. 6. 19.

Ἀποθλίβω, f. ψω, (ἀπὸ & θλίβω) pr. to press out; to press close, press upon, crowd, Lu. 8. 45.

Ἀποθνήσκω, f. 2. θανοῦμαι, a. 2. ἔθανον, (ἀπὸ & θνήσκω) to die, to become putrescent, rot, *as seeds*, Jno. 12. 24. 1 Co. 15. 36; to wither, become dry, *as a tree*, Jude 12, met. to be obnoxious to condemnation and punishment, be exposed to misery or the second death, Jno. 6. 50; 8. 21, 24; to die to any thing, i. e. to renounce, refuse submission to, Ro. 6. 2. Ga. 2. 19. Col. 2. 2

Ἀποκαθίστημι, f. στήσω, (ἀπὸ & καθίστημι) to restore any thing to its former place or state, Mat. 12. 13; 17. 11. Mar. 3. 5; 8. 25. et al

Ἀποκαλύπτω, f. ψω, (ἀπὸ & καλύπτω) pr. to uncover, bring to light what was hidden; to disclose, manifest, reveal, render conspicuous, make known: *whence*

Ἀποκάλυψις, εως, ἡ, a disclosure, revelation; met. illumination, instruction; appearance, manifestation.

Ἀποκαραδοκία, ας, ἡ, (ἀπό, καραδοκέω, to attend earnestly, expect, fr. κάρα, the head, and δοκέω, to expect, hope) earnest expectation, hope, Ro. 8. 19. Phi. 1. 20.

Ἀποκαταλλάσσω, v. ττω, f. ξω, (ἀπὸ & καταλλάσσω) to reconcile, restore to favour, Ep. 2. 16. Col. 1. 20, 21.

Ἀποκατάστασις, εως, ἡ, (ἀποκαθίστημι) pr. a restitution or restoration of any thing to its former state; hence, change from worse to better, melioration, introduction of a new and better era, Ac. 3. 21.

Ἀπόκειμαι, f. είσομαι, (ἀπὸ & κεῖμαι) to be laid up, preserved, Lu. 19. 20; to be in store for, reserved, await any one, Col. 1. 5. 2 Ti. 4. 8. He. 9. 27.

Ἀποκεφαλίζω, f. ίσω, p. κεκεφάλικα, (ἀπὸ & κεφαλή) to behead, decapitate, Mat. 14. 10. Mar. 6. 16, 27. Lu. 9. 9.

Ἀποκλείω, f. είσω, (ἀπὸ & κλείω) to close, shut, Lu. 13. 25.

Ἀποκόπτω, f. ψω, (ἀπὸ &

κόπτω) to cut off, abscind, amputate, Mar. 9. 43, 45. Jno. 18. 10, 26. Ac. 27. 32. Ga. 5. 12.

Ἀπόκριμα, ατος, τὸ, a sentence *of death*, 2 Co. 1. 9: *from*

Ἀποκρίνομαι, a. 1. mid. ἀπεκρινάμην, a. 1. pass. ἀπεκρίθην, (ἀποκρίνω, to separate, judge, fr. ἀπὸ & κρίνω) to answer, reply, or speak, *after deliberation*: *whence*

Ἀπόκρισις, εως, ἡ, an answer, reply, Lu. 2. 47; 20. 26. Jno. 1. 22; 19. 9.

Ἀποκρύπτω, f. ψω, (ἀπὸ & κρύπτω) to hide, conceal, withhold from sight or knowledge, Mat. 11. 25; 25. 18. et al.: *whence*

Ἀπόκρυφος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, hidden, concealed, Mar. 4. 22. Lu. 8. 17; laid up, hoarded, or treasured up, Col. 2. 3.

Ἀποκτείνω, f. κτενῶ, a. 1. pass. ἀπεκτάνθην, (ἀπὸ & κτείνω) to kill, put to death, murder, destroy, abolish.

Ἀποκυέω, ῶ, f. ήσω, (ἀπὸ & κυέω) pr. to bring forth *as women*, bear; beget, generate; met. to be the cause of, produce, Ja. 1. 15; to adopt, assume as one's child, Ja. 1. 18.

Ἀποκυλίω, v. κυλίζω, v. κυλινδέω, f. ίσω. (ἀπὸ & κυλίω) to roll away, Mat. 28. 2. Mar. 16. 3, 4. Lu. 24. 2.

Ἀπολαμβάνω, f. λήψομαι, a. 2. ἔλαβον, (ἀπὸ & λαμβάνω) to receive back, recover; to receive, obtain, i. q. λαμβάνω; to receive in hospitality, welcome, 3 Jno. 8; to take aside, lead away, Mar. 7. 33.

Ἀπόλαυσις, εως, ἡ, (ἀπολαύω, to derive pleasure from the use of a thing, enjoy, fr. ἀπὸ & λάω, or λάω, to eye with desire; wish for, covet; enjoy) pr. fruition, enjoyment; advantage, good, 1 Ti. 6. 17. He. 11. 25.

Ἀπολείπω, f. ψω, (ἀπὸ & λείπω) to leave, leave behind, pass. to be left, remain, 2 Ti. 4. 13, 20. He. 4. 6, 9; 10. 26; to relinquish, forsake, desert, Jude 6.

Ἀπολείχω, f. ξω, (ἀπὸ & λείχω, to lick) to lick, *as dogs*, Lu. 16. 21.

Ἀπολλύω & ἀπόλλυμι, f. ολέσω, a. 1. ἀπώλεσα, p. 1. ἀπολώλεκα, p. 2. ἀπόλωλα, mid. ἀπολλύμαι, f. ολοῦμαι, a. 2. ἀπωλόμην, (ἀπὸ & ὄλλυω, to destroy, kill) to destroy, and intrans. to be destroyed, perish; to kill, put to death; to render vain, bring to nought, 1 Co. 1. 19; to lose, be deprived of, mid. to be lost, parted with, *and in the sense of* wandering with the accessory idea of misery, Mat. 10. 6; 15. 24: *whence*

Ἀπολλύων, οντος, ὁ, Apollyon, the destroyer, i. q. Ἀβαδδὼν, Re. 9. 11.

Ἀπολογέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, p. pass. ἀπολελόγημαι, a. 1. mid. ἀπελογησάμην, a. 1. pass. ἀπελογήθην, (ἀπὸ & λόγος) to defend one's self by speech; apologise, excuse, Lu. 12. 11; 21. 14. et al.: *whence*

Ἀπολογία, ας, ἡ, a verbal defence, apology, Ac. 22. 1; 25. 16, et al.

Ἀπολούω, f. ούσω, (ἀπὸ & λούω) to wash, wash away, cleanse, met. to set free, Ac. 22. 16. 1 Co. 6. 11.

Ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, (ἀπολυτρόω, to dismiss any one for a ransom paid, fr. ἀπὸ & λυτρόω) redemption, i. e. a deliverance procured by the payment of a ransom; meton. a redeemer, i. e. the author of redemption, 1 Co. 1. 30; deliverance, *simply, the idea of a ransom being excluded*, Lu. 21. 28. Ro. 8. 23. He. 11. 35.

Ἀπολύω, f. ύσω, (ἀπὸ & λύω) pr. to loose, separate by loosing; to dismiss, send away, mid. to depart, go away; to dissolve the matrimonial connexion, repudiate, divorce, met. to dismiss from life, permit to die, Lu. 2. 29; to release, set at

ΑΠΟ

...t; to free from any
... 12.

... v. ττω, f. ξω,
...σω, to wipe) to wipe
... 11.

... f. νεμῶ, (ἀπὸ & νέ-
...) to allot, distribute; to
...w, confer upon, 1 Pe. 3. 7.

...ω, f. ψω, mid. ἀπο-
..., (ἀπὸ & νίπτω) to wash
...nds, Mat. 27. 24.

...τω, f. πεσοῦμαι, a. 2.
...ον, (ἀπὸ & πίπτω) to fall
...rom, Ac. 9. 18.

...λανάω, ῶ, f. ήσω, (ἀπὸ
...νάω) to cause to wander;
to deceive, pervert, seduce,
13. 22; pass. to wander; met.
...werve from, apostatize, 1 Ti.
...

...πλέω, f. πλεύσω, (ἀπὸ &
...) to depart by ship, sail away,
... 13. 4; 14. 26; 20. 15; 27. 1.

...οπλύνω, f. υνῶ, (ἀπὸ &
...λύνω) to wash, rinse, Lu. 5. 2.

...ποπνίγω, f. ξω, (ἀπὸ & πνί-
...γω) to choke, suffocate, strangle,
Mat. 13. 7. Lu. 8. 7, 33.

Ἀπορέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠπόρη-
κα, (α & πόρος, a way) pr. to be
ignorant of the way; met. to hesi-
tate, be at a stand, be in doubt and
perplexity, Jno. 13. 22. Ac. 25. 20.
2 Co. 4. 8. Ga. 4. 20: *whence*

Ἀπορία, ας, ἡ, doubt, uncer-
tainty, perplexity, Lu. 21. 25.

Ἀποῤῥίπτω, f. ψω, (ἀπὸ &
ῥίπτω) to throw aside, or down,
cast from, out, or down, Ac. 27. 43.

Ἀπορφανίζω, f. ίσω, (ἀπὸ &
ὀρφανος,) to deprive, bereave,
1 Th. 2. 17.

Ἀποσκευάζομαι, f. άσομαι,
(ἀποσκευάζω, to take away bag-
gage, fr. ἀπὸ & σκευάζω to pre-
pare, fr. σκευή) to pack or collect
one's baggage, prepare for a jour-
ney, Ac. 21. 15.

Ἀποσκίασμα, ατος, τὸ, (ἀπὸ
& σκιάζω, to overshadow, fr. σκία,
a shade, shadow, adumbration;
met. the slightest trace or vestige,
Ja. 1. 17.

Ἀποσπάω, ῶ, f. άσω, (ἀπὸ &
σπάω) to draw out or forth, Mat. 26.
51; draw away, seduce, Ac. 20. 30;
pass. to be withdrawn, to depart, go
away, retire, Lu. 22. 41. Ac. 21. 1.

Ἀποστασία, ας, ἡ, (ἀφίστη-
μι) a departure, defection, apostasy
Ac. 21. 21. 2 Th. 2. 3.

Ἀποστάσιον, ίυ, τὸ, (fr. same)
defection, desertion *as of a freed-
man from a patron;* the act of
putting away a wife, repudiation,
divorce, Mat. 19. 7. Mar. 10. 4
meton. a bill of repudiation, deed
of divorce, Mat. 5. 31.

Ἀποστεγάζω, f. άσω, (ἀπὸ &
στέγη) to remove or break through
the roof, uncover, unroof, Mar. 2. 4.

Ἀποστέλλω, f. στελῶ, (ἀπὸ &
στέλλω) to send as a messenger or
agent; to send any thing to any one,
order to be delivered or imparted
to any one; to send away, dismiss,
cause to be led away, thrust forth.

Ἀποστερέω, ῶ, f. ήσω, (ἀπὸ
& στερέω, to deprive) to deprive,
defraud, *in a bad sense,* Mar. 10.
19. 1 Co. 6. 8. Ja. 5. 4. mid. to suf-
fer one's self to be deprived or de-
frauded, 1 Co. 6. 7; *simply,* to de-
prive, 1 Co. 7. 5. pass. to be depriv-
ed, be destitute or devoid of, 1 Ti.
6. 5.

Ἀποστολὴ, ῆς, ἡ, (ἀποστέλ-
λω) a sending, expedition; office or
duty of one sent as a messenger or
agent; office of an apostle, apostle-
ship, Ac. 1. 25. Ro. 1. 5. 1 Co. 9. 2.
Ga. 2. 8.

Ἀπόστολος, ου, ὁ, (fr. same)
one sent with commands or a mes-
sage, messenger, apostle.

Ἀποστοματίζω, f. ίσω, (ἀπὸ
& στόμα) to propose questions and
require unpremeditated answers, to
entice or provoke to speak off hand,
or without premeditation, Lu. 11. 53.

-υγεω, ω, f. ησω, (ἀπὸ γέω, to shudder, hate; to ab- test, Ro. 12. 9.

ινάγωγος, ου, ὁ, ἡ, & συναγωγή) expelled or ed from the synagogue, i. e. municated, cut off from the and privileges of a Jew, and ed from society, Jno. 9. 22; ; 16. 2.

σσομαι, f. ξομαι, (ἀπο- , to set apart, arrange. fr. τάσσω) to take leave of, bid ll or adieu to, valedicere, Lu. Ac. 18. 18, 21. 2 Co. 2. 13; iss, send away, Mar. 6. 46, it is i. q. ἀπολύω, Mat. 14. enounce, forsake, Lu. 14. 33.

λέω, ῶ, f. έσω, (ἀπὸ & to perfect, complete; pass. perfected, to arrive at full or measure, Ja. 1. 15.

θημι, f. θήσω, & mid. εμαι, to lay off, lay down or *garments*, Ac. 7. 58; met side, put off, renounce *with* , abstain from, Ro. 13. 12. 2, 25. Col. 3. 8, et al.

άσσω, f. ξω, (ἀπὸ & ω, to shake) to shake off, . Ac. 28. 5.

ω, f. ίσω, (ἀπὸ & τίω) , refund, make good, Phi-

μάω, ῶ, f. ήσω, (ἀπὸ άω) to dare, be fearless, . 10. 20.

ία, ας, ἡ, (ἀποτέμνω, fr. ἀπὸ & τέμνω) a cut- met. rigour, severity, *which* *om blessings*, Ro. 11. 22.

...φέρω, f. οίσω, a. 1. ηνε- κα, (ἀπὸ & φέρω) to bear or ca away, conduct away, Mar. 15. Lu. 16. 22. 1 Co. 16. 3. Re. 17. 21. 10.

Ἀποφεύγω, f. ξω, (ἀπὸ & φεύγω) to flee from, escape; m to renounce, be free from, 2 Pe. 4; 2. 18, 20.

Ἀποφθέγγομαι, f. έγξομα (ἀπο & φθέγγομαι) to speak, utt declare, *particularly pithy sayin or apophthegms*, Ac. 2. 4, 14; 26. 2

Ἀποφορτίζομαι, f. ίσομα (ἀπὸ & φορτίζω) to unlade, A 21. 3.

Ἀπόχρησις, εως, ἡ, (ἀποχρο ομαι, to abuse, consume by use, *simply*, to use) a using, use; o abuse, Col. 2. 22.

Ἀποχωρέω, ῶ, ήσω, (ἀπὸ χωρέω) to go from or away, depar Mat. 7. 23. Lu. 9. 39. Ac. 13. 13

Ἀποχωρίζω, f. ίσω, (ἀπὸ χωρίζω) to separate; pass. to b separate, disjoined, Re. 6. 14; t depart, Ac. 15. 39.

Ἀποψύχω, f. ξω, (ἀπὸ & ψύ χω) pr. to faint away, expire, die met. to faint, fail, sink into deje tion, Lu. 21. 26.

Ἀπρόσιτος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον (ἀπὸ & πρόσιτος, accessible, fr πρόσειμι, to approach) unap proached, unapproachable, inacces sible, 1 Ti. 6. 16.

Ἀπρόσκοπος, ου, ὁ, ἡ, (α & προσκοπή) not occasioning any on to stumble, met. giving no occasio to others to fall into sin, 1 Co. 10

22; not stumbling, advancing without stumbling, met. not turning aside from the path of virtue, not conscious of any offence, Ac. 24. 16. Phi. 1. 10.

Ἀπροσωπολήπτως, adv. (α & προσωποληπτέω) without respect of persons, impartially, 1 Pe. 1. 17.

Ἄπταιστος, ου, ὁ, ἡ, (α & πταίω) free from stumbling or falling; met. free from offence and sin, irreprehensible, Jude 24.

Ἅπτομαι, f. ψομαι, a. 1. ἡψάμην, to touch; to take *as food*, Col. 2. 21; to have to do with, γυναικὸς ἅπτεσθαι, to take a wife, marry, 1 Co. 7. 1; met. to have intercourse with, 2 Co. 6. 17; by impl. to hurt, harm, injure, 1 Jno. 5. 18.

Ἅπτω, f. ψω, to light, kindle, Lu. 8. 16; 11. 33; 15. 8; 22. 55.

Ἀπώθω, v. ἀπωθέω, ῶ, f. ώσω, & mid. ἀπωθέομαι, οῦμαι, (ἀπὸ & ὤθω, to thrust,) to thrust away, repel from one's self, repulse, Ac. 7. 27; to refuse, reject, cast off, Ac. 7. 39; 13. 46. Ro. 11. 1, 2. 1 Ti. 1. 19.

Ἀπώλεια, ας, ἡ, (fr. ἀπόλλυμι) consumption, destruction; waste, profusion, Mat. 26. 8. Mar. 14. 4; destruction, i. e. state of being destroyed, Ac. 25. 16; perdition, misery, eternal ruin, Mat. 7. 13. Ac. 8. 20. et al.

Ἀρά, ας, ἡ, curse, cursing, imprecation, Ro. 3. 14.

Ἄρα, therefore, then, in that case, igitur; thence, thence it follows, thence it appears, since; indeed, truly, assuredly; perhaps, forsooth, possibly; ἄραγε, therefore, certainly; *preceded by εἰ, expressive of doubt or uncertainty*, perhaps; ἄρα οὖν, truly, assuredly; therefore, hence it follows.

Ἆρα, an interrogative particle, num, whether? is it so?

Ἀργέω, ῶ, f. ήσω, pr. to abstain from manual labour; to desist, delay, linger, loiter, 2 Pe. 2. 3: *from*

Ἀργὸς, ἡ, ὸν, (α & ἔργον) i. q. ἀεργός, pr. abstaining from manual labour, not engaged in labour, inactive, unemployed, Mat. 20. 3, 6; idle, averse from labour, 1 Ti. 5. 13. Tit. 1. 12, met. 2 Pe. 1. 8; unprofitable, useless, by impl. injurious, Mat. 12. 36.

Ἀργύρεος, έα, εον, contr. οῦς, ᾶ, οῦν, (fr. ἄργυρος) silver, made of silver, Ac. 19. 24. 2 Ti. 2. 20. Re 9. 20.

Ἀργύριον, ίου, τὸ, (fr. same) silver; meton. money, pecunia; spc. a piece of silver money, a shekel.

Ἀργυροκόπος, ου, ὁ, (same & κόπτω) a forger of silver, silversmith, Ac. 19. 24.

Ἄργυρος, ου, ὁ, silver; meton. any thing made of silver; money.

Ἄρειος, ου, ὁ, ἡ, (fr. Ἄρης, Mars) of or belonging to Mars, Ac. 17. 19, 22.

Ἀρέσκεια, ας, ἡ; a pleasing, desire of pleasing, Col. 1. 10: *from*

Ἀρέσκω, f. ἀρέσω, imperf. ἤρεσκον, p. ἤρεκα, a. 1. ἤρεσα, to please, gratify, obtain the approbation of any one, or one's self: *whence*

Ἀρεστὸς, ἡ, ὸν, pleasing, acceptable, grateful, 1 Jno. 3. 22. Ac. 12. 3; right, fit, proper, Ac. 6. 2.

Ἀρετὴ, ῆς, ἡ, goodness, good quality *of any kind*; excellence, pre-eminence, transcendence, *as of the divine perfections*, 1 Pe. 2. 9; of divine benignity, 2 Pe. 1. 3; virtue, uprightness, Phi. 4. 8. 2 Pe. 1. 5.

Ἀριθμέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠρίθμηκα. a. 1. ἠρίθμησα, to number. Mat. 10. 30. Lu. 12. 7. Re. 7. 9: *from*

Ἀριθμὸς, οῦ, ὁ, a number, Lu. 22. 3. Jno. 6. 10. Ac. 4. 4. Re. 20. 8; 13. 18.

Ἀριστάω, ῶ, f. ήσω, p. ἠρίστηκα, a. 1. ἠρίστησα, (fr. ἄριστον

τον) to take the first meal, breakfast, or dine, Jno. 21. 12, 15; *according to the Alex. dialect*, to take the principal meal, sup, Lu. 11. 37.

Ἀριστερὸς, ὰ, ὸν, left, lævus; ἀριστερὰ, sc. χεὶρ, the left hand, Mat. 6. 3; so ἐξ ἀριστερῶν, sc. μέρων, Lu. 23. 33. 2 Co. 6. 7.

"Ἄριστον, ου, τὸ, a meal, or slight refreshment, *which among the Jews corresponded sometimes to our breakfast, and sometimes to dinner; being taken sometimes in the morning, or a little before noon, or just after noon, as circumstances might vary*, Lu. 11. 38; 14. 12; *according to the Alex. dialect*, i. q. δεῖπνον, a supper, Mat. 22. 4.

'Ἀρκετὸς, ἡ, ὸν, sufficient, enough, Mat. 6. 34; 10. 25. 1 Pe. 4. 3: *from*

'Ἀρκέω, ῶ, f. ήσω, p. ἤρκεκα, a. 1. ἤρκεσα, to restrain, ward off; in N. T. to aid, assist, help, 2 Co. 12. 9; to afford what is sufficient, suffice, be sufficient or enough, Mat. 25. 9. Jno. 6. 7; 14. 8. pass. or mid. to have sufficient, be sufficed, or suffice one's self, be satisfied, contented, Lu. 3. 14. 1 Ti. 6. 8. He. 13. 5. 3 Jno. 10.

Ἀρκτος, v. ἄρκος, ου, ὁ, ἡ, a bear, Re. 13. 2.

"Ἅρμα, ατος, τὸ, a chariot, vehicle, Ac. 8. 28, 29, 38.

[illegible]ρμόζω, f. όσω, to fit or join together with nicety; mid. ἁρμόζομαι, a. 1. ἡρμοσάμην, to join, unite in marriage, espouse, betroth, 2 Co. 11. 2: *whence*

[illegible]ς, οῦ, ὁ, a joint or articulation *of the bones*, He. 4. 12.

[illegible]έομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, p. [illegible]ημαι, a. 1. ἠρνησάμην, to deny, contradict, affirm not to be; *impl.* to reject, renounce, disown; be unwilling, refuse, He. 11. 24.

[illegible]ίον, ου, τὸ, (dimin. of [illegible]) a young lamb, lambkin, lamb, [illegible] 21. 15. Re. 5. 6, 8.

'Ἀροτριάω, ῶ, f. άσω, p. ἠροτρίακα, to plough, Lu. 17. 7. 1 Co. 9. 10: *from*

"Ἄροτρον, ου, τὸ, (fr. ἀρόω, to plough) a plough, Lu. 9. 62.

'Ἁρπαγὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἁρπάζω) plunder, pillage, rapine; the act of plundering, He. 10. 34; prey, spoil, Mat. 23. 25. Lu. 11. 39.

'Ἁρπαγμὸς, οῦ, ὁ, rapine, robbery, thing plundered; met. & meton. what is retained with an eager grasp, or eagerly claimed and conspicuously exercised, Phi. 2. 6: *from*

'Ἁρπάζω, f. άσω & ξω, p. ἥρπακα & ἥρπαχα, a. 1. ἥρπασα, a. 2. pass. ἡρπάγην, to seize *as a wild beast*, Jno. 10. 12; take away by force, snatch away, Mat. 13. 19. Jno. 10. 28, 29. Ac. 23. 10. Jude 23; met. to seize on with avidity, claim, vindicate one's right, Mat. 11. 12; to convey away suddenly, transport hastily, Jno. 6. 15, et al.: *whence*

"Ἅρπαξ, αγος, ὁ, ἡ, τὸ, pr. ravenous, ravening, *as a wild beast*, Mat. 7. 15; met. rapacious, given to extortion and robbery, an extortioner, Lu. 18. 11. 1 Co. 5. 10, 11; 6. 10.

'Ἀῤῥαβὼν, ῶνος, ὁ, (Hebrew, ערבון) a pledge, earnest, 2 Co. 1. 22; 5. 5. Ep. 1. 14.

"Ἄῤῥαφος, ου, ὁ, ἡ, (α & ῥάπτω, to sew) not sewed, without seam, Jno. 19. 23.

"Ἄῤῥην, ἄῤῥεν, ενος, ὁ, τὸ, male, of the male sex, Ro. 1. 27. Re. 12. 5, 13.

"Ἄῤῥητος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (α & ῥέω, or εἴρω) pr. not spoken, or what ought not to be spoken, secret, which cannot be spoken or uttered, ineffable, 2 Co. 12. 4.

"Ἄῤῥωστος, ου, ὁ, ἡ, (α & ῥώννυμι) infirm, sick, an invalid, Mat. 14. 14. Mar. 6. 5, 13; 16. 18. 1 Co. 11. 30.

"Ἀρς, ἀρνὸς, ὁ, ἡ, a lamb, Lu. 10. 3.

Mar. 10. 6. Lu. 2. 23. Ro. 1. 27. Ga. 3. 28.

Ἄρτεμις, ιδος v. *ιος, ἡ*, Artemis or Diana, Ac. 19. 24, 27, 28, 34.

Ἀρτέμων, ονος, ὁ, (fr. *ἀρτάω*, to suspend) a topsail, artemon, supparum; or, according to others, the dolon of Pliny and Pollux, a small sail near the prow of the ship, which was hoisted when the wind was too strong to use larger sails, Ac. 27. 40.

Ἄρτι, adv. of time, just now, recently, lately, already, 1 Th. 3. 6; now, at present, nunc, Mat. 3. 15; 9. 18. et al.; *ἕως ἄρτι*, until now, hitherto, Mat. 11. 12. Jno. 2. 10, et al.; *ἀπ' ἄρτι*, v. *ἀπάρτι*, from this time, henceforth, Mat. 23. 39, et al.

Ἀρτιγέννητος. ου, ὁ, ἡ, (*ἄρτι* & *γεννάω*) just born, new born, 1 Pe. 2. 2.

Ἄρτιος, ου, ὁ, ἡ, (fr. *ἄρω*, to fit, adapt) complete, perfect, 2 Ti. 3. 17.

Ἄρτος, ου, ὁ, bread; a loaf or thin cake of bread, Mat. 26. 26, et al.; food, Mat. 15. 2. Mar. 3. 30, et al.. support, maintenance, living, necessaries of life, Mat. 6. 11. Lu. 11. 3. 2 Th. 3. 8.

Ἀρτύω, v. *ἀρτύνω*, f. *ύσω*, (fr. *ἄρω*, to fit) to fit, prepare; to preserve, season, impart pungency

22. 13; power, authority, rule, dominion, Lu. 20. 20; meton. abstract for concrete, one invested with authority or dignity, ruler, magistrate, Lu. 12. 11. Ep. 3. 10, et al.; *τὴν ἀρχὴν* sc. *κατά*, used adverbially, verily, assuredly, indeed, altogether, Jno. 8. 25.

Ἀρχηγός, οῦ, ὁ, (*ἀρχή* & *ἄγω*) a chief, leader, prince, sovereign, Ac. 5. 31. Ep. 1. 20, 21; author, efficient cause, Ac. 3. 15. He. 2. 10; 12. 2.

Ἀρχιερατικός, ή, όν, pontifical, belonging to, or connected with the high priest or his office, Ac. 4. 6: *from*

Ἀρχιερεύς, εως, ὁ, (*ἀρχή* & *ἱερεύς*) a high priest, chief priest.

Ἀρχιποίμην, ενος, ὁ, (*ἀρχή* & *ποιμήν*) chief shepherd, 1 Pe. 5. 4

Ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, (*ἀρχή* & *συναγωγή*) a ruler of the synagogue, presiding officer over the religious assemblies of the Jews, Mar. 5. 22, 35, 36, 38. Lu. 8. 49, et al.

Ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, (*ἀρχή* & *τέκτων*) architect, head or master-builder, 1 Co. 3. 10.

Ἀρχιτελώνης, ου, ὁ, (*ἀρχή* & *τελώνης*) a chief publican, chief

ἄρξω, (fr. ἀρχή) to begin, i. e. to be foremost in doing any thing; to govern, rule, Mar. 10. 42. Rom. 15. 12: *whence*

Ἄρχων, οντος, ὁ, one invested with power and dignity, a person of rank and influence, chief, ruler, lord, prince, magistrate, leader, Mat. 9. 23; 20. 25, et al. freq.

Ἄρωμα, ατος, τό, any aromatic substance, spices, &c. Mar. 16. 1. Lu. 23. 56; 24. 1. Jno. 19. 40.

Ἀσάλευτος, ου, ὁ, ἡ, τό,-ον, (α & σαλεύω) unshaken, immoveable, Ac. 27. 41; met. firm, stable, enduring, He. 12. 28.

Ἄσβεστος, ου, ὁ, ἡ, τό,-ον (α & σβέννυμι) inextinguishable, unquenchable, by impl. eternal, Mat. 3. 12. Mar. 9. 43, 45. Lu. 3. 17.

Ἀσέβεια, ας, ἡ, (fr. ἀσεβής) impiety, ungodliness, improbity, wickedness, Ro. 1. 18; 11. 26. 2 Ti. 2. 16. Tit. 2. 12. Jude 15, 18.

Ἀσεβέω, ῶ, f. ήσω, p. ἠσέβηκα, a. 1. ἠσέβησα, to be impious, to act impiously or wickedly, live an impious life, 2 Pe. 2. 6. Jude 15: *from*

Ἀσεβής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τό,-ές, (α & σέβομαι) impious, ungodly, wicked, sinful, Ro. 4. 5; 5. 6, et al.

Ἀσέλγεια, ας, ἡ, (the state or disposition of one who is ἀσελγής, i. e. given to excess, intemperate, lascivious) intemperance, lasciviousness, lewdness, debauchery, Ro. 13. 13, et al.; insolence, injurious behaviour, outrageous injury, Mar. 7. 22.

Ἄσημος, ου, ὁ, ἡ, (α & σῆμα) *pr.* not marked, non signatus; met. *not noted*, not remarkable, unknown *to* fame, ignoble, mean, inconsiderable, Ac. 21. 39.

Ἀσθένεια, ας, ἡ (fr. ἀσθενής) want *of* strength, infirmity, weakness, *feebleness*, 1 Co. 15. 43; bodily infirmity, *state* of ill health, sickness, *Mat.* 8. 17. Lu. 5. 15, et al.; met. *infirmity*, frailty, imperfection,

ϐ, ὁ, ἡ, (α & σῖτος) ... from food, fasting, Ac.

... ῶ, f. ήσω, p. ἤσκηκα, ... κησα, to exercise or exert ... lf, endeavour, Ac. 24. 16.

..., ου, ὁ, a leather bag ... le, bottle of skin, Mat. 9. 17. ... 2. 22. Lu. 5. 37, 38.

...νως, adv. (fr. ἀσμένος, ... for ἡσμένος, p. part. pass. of ..., to delight) gladly, with joy, ...ully, Ac. 2. 41; 21. 17.

...οφος, ου, ὁ, ἡ, (α & σό-...ς) unwise, foolish, destitute of ...e wisdom, pagan, Ep. 5. 15.

...πάζομαι, f. σομαι, a. 1. ...σπασάμην, p. pass. ἤσπασμαι, (α collect. & σπάω) pr. to draw to one's self, take hold of; met. to retain with firm persuasion, or embrace mentally, lay hold of with desire and affection, He. 11. 13; to salute, greet, welcome, express one's good wishes, pay one's respects, Mat. 10. 12. Mar. 9. 15, et al. freq.; to bid farewell, Ac. 20. 1; 21. 6; to love, treat with affection, Mat. 5. 47: *whence*

'**Ἀσπασμὸς**, οῦ, ὁ, salutation, greeting, Mat. 23. 7. Mar. 12. 38, et al.

*'**Ἄσπιλος**, ϐ, ὁ, ἡ, (α & σπῖλος) spotless, unblemished, pure, 1 Ti. 6. 14. Ja. 1. 27. 1 Pe. 1. 19. 2 Pe. 3. 14.

'**Ἀσπὶς**, ίδος, ἡ, an asp, a species of serpent of the most deadly venom, Ro. 3. 14.

*'**Ἄσπονδος**, ϐ, ὁ, ἡ, (α & σπονδή, a libation, *usually conjoined with sacrifices, or with the making of a treaty*,) pr. unwilling to make a treaty; hence, implacable, irreconcileable, Ro. 1. 31. 2 Ti. 3. 3; others, a violator of covenants.

Ἀσσάριον, ίϐ, τὸ, (fr. the Lat. assarius or as) an as, a Roman brass coin of the value of one tenth of a denarius or δραχμή, and equal to 3 and one-tenth farthings of our money, Mat. 10. 29. Lu. 12. 6.

†'**Ἆσσον**, adv. nearer, ... nigh, close, Ac. 27. 13; used as the comp. of ἀγχοῦ or ἐγγύς.

'**Ἀστατέω**, ῶ, f. ήσω, p. ἠστάτηκα, a. 1. ἠστάτησα, (ἄστατος, unfixed, unstable, fr. α & ἵστημι) to be unsettled, have no fixed residence, wander about without a home, 1 Co. 4. 11.

'**Ἀστεῖος**, ου, ὁ, ἡ, (ἄϛυ, a city) pr. belonging to, or living in a city, well-bred, polite, polished; hence, elegant, fair, comely, beautiful, handsome, Ac. 7. 20. He. 11. 23.

'**Ἀστὴρ**, έρος, ὁ, a star, luminous body like a star, luminary, Mat. 2. 2, 7, 9, 10. Re. 1. 16, et al.

'**Ἀστήρικτος**, ου, ὁ, ἡ, (α & στηρίζω) not confirmed, unsettled, unstable, unsteady, 2 Pe. 2. 14; 3. 16.

*'**Ἄστοργος**, ου, ὁ, ἡ, (α & ϛοργή, natural or instinctive affection) devoid of natural or instinctive affection, without affection to kindred, Ro. 1. 31. 2 Ti. 3. 3.

'**Ἀστοχέω**, ῶ, f. ήσω, p. ἠϛόχηκα, a. 1. ἠστόχησα, (α & στόχος, a mark) pr. to miss the mark; met. to err, deviate, swerve from, 1 Ti. 1. 6; 6. 21. 2 Ti. 2. 18.

'**Ἀϛραπὴ**, ῆς, ἡ, lightning, Mat. 24. 27; by impl. light, brightness, lustre, Lu. 11. 36: *from*

'**Ἀστράπτω**, f. ψω, p. ἤϛραφα, a. 2. ἤστραπον, p. mid. ἤστραπα, to lighten, flash as lightning, Lu. 17. 24; to be bright, shining, Lu. 24. 4.

*'**Ἄστρον**, ου, τὸ, (fr. ἀστὴρ) a constellation; a star, Lu. 21. 25. Ac. 7. 43; 27. 20. He. 11. 12.

'**Ἀσύμφωνος**, ϐ, ὁ, ἡ, (α & σύμφωνος) discordant in sound or speech; disagreeing, of a different opinion, Ac. 28. 25.

'**Ἀσύνετος**, ου, ὁ, ἡ, (α & συνετὸς fr. συνίημι) without understanding, dull of apprehension, stupid, Mat. 15. 16. Mar. 7. 18. Ro. 1. 21; foolish, wicked, ungodly, corrupt, Ro. 1. 31; 10. 19.

ιος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-
λλω, to throw down,
ole, fall) pr. firm, se-
falling; firm, sure,
oveable, He. 6. 19;
sure, Ac. 21. 34; 22.
act. strengthening,
onfirm; or safe, as
1: *whence*

f. ίσω, p. ἠσφά-
fast, safe, or secure,
6. Ac. 16. 24.

adv. securely,
ith care and dili-
4. 44. Ac. 16. 23;
edly, Ac. 2. 36.

ῶ, f. ήσω, (to be
ecorous,) to behave
ing manner, or in-
). 13. 5; to be ob-
re, be ill spoken of,

ης, ἡ, pr. exter-
nakedness, shame,
15; indecency, in-
wdness, Ro. 1. 27:

ς, ὁ, ἡ, τὸ,-ον,

dissolutely, 2 Th. 3. 6, 11.

*Ἄτεκνος, ου, ὁ, ἡ, (α & τέκ-νον) childless, Lu. 20. 28, 29, 30.

'Ατενίζω, f. ίσω, p. ἠτένικα, a. 1. ἠτένισα (α & τείνω) to fix one's eyes upon, to look earnestly or attentively, gaze intently, Lu. 4. 20, et al.

*Ἄτερ, without, Lu. 22. 6, 35.

'Ατιμάζω, f. άσω, p. ἠτίμακα, a. 1. ἠτιμάσα, (fr. ἄτιμος) to dishonour, treat with contumely or indignity, Lu. 20. 11. Jno. 8. 49, et al.

'Ατιμάω, ῶ, v. ἀτιμόω, ῶ, p. ἠτίμωκα, a. 1. ἠτίμωσα, to dishonour, treat with contumely, Mar. 12. 4.

'Ατιμία, ας, ἡ, dishonour, disgrace, ignominy, contumely, reproach, infamy, flagitiousness, Ro. 1. 26; 9. 21. 1 Co. 11. 14, et al.: *from*

*Ἄτιμος, ου, ὁ, ἡ, (α & τιμή) unhonoured, without honour, exposed to contumelious treatment, Mat. 13. 57. Mar. 6. 4. 1 Co. 4. 10; 12. 23.

'Ατμὶς, ίδος, ἡ, an exhalation.

upon, illuminate, irradiate, 2 Co. 4. 4: *from*

Αὐγὴ, ῆς, ἡ, light, splendour; twilight or day-break, Ac. 20. 11.

Αὐθαδης, εος, ῦς, ὁ, ἡ, (αὐτὸς & ἁδέω, to please) one who pleases himself, self-complacent, self-willed; by impl. assuming, supercilious, arrogant, imperious, Ti. 1. 7. 2 Pe. 2. 10.

Αὐθαίρετος, ου, ὁ, ἡ, (αὐτὸς & αἱρέω) one who acts voluntarily, or of his own accord, acting from choice, 2 Co. 8. 3, 17.

Αὐθεντέω, ῶ, f. ήσω, (to be αὐθέντης, one acting by his own authority or power, fr. αὐτὸς & εἷς, ἕντος, sending himself, fr. ἕω, ἵημι,) to have authority over, domineer, 1 Ti. 2. 12.

Αὐλέω, ῶ, f. ήσω, p. ηὔληκα, a. 1. ηὔλησα, (fr. αὐλὸς) to play on a pipe or flute, pipe, Mat. 11. 17. Lu. 7. 32. 1 Co. 14. 7.

Αὐλὴ, ῆς, ἡ, a space before a house, open and exposed to the winds; an open enclosure *where sheep were brought at night*, sheepfold, Jno. 10. 1, 16; an exterior court, a yard, i. q. προαύλιον, i. e. *an enclosed place between the door and the street*, Re. 11. 2; an interior court, hall, atrium, i. e. *the open court in the middle of oriental houses, which are commonly built in the form of a square enclosing this court*, Mat. 26. 58, 69, et al.; by synecd. a house, mansion, palace, Mat. 26. 3. Lu. 11. 21.

..ὐλητὴς, οῦ, ὁ, (fr. αὐλέω) a player on a pipe or flute, tibicen, Mat. 9. 23. Re. 18. 22.

Αὐλίζομαι, f. ίσομαι, p. pass. ηὔλισμαι, a. 1. ηὐλίσθην, (fr. αὐλὴ) to lodge at night, pass or remain through the night, Mat. 21. 17. Lu. 21. 37.

Αὐλὸς, οῦ, ὁ, a pipe or flute, *tibia*, 1 Co. 14. 7.

Αὐξάνω, v. αὔξω, v. αὐξέω, f. ήσω, p. ηὔξηκα, a. 1. ηὔξησα, trans. to increase, cause [...] increase; pass. to be inc[...] larged, Mat. 13. 32. 1 C[...] al.; intrans. to increase, [...] 6. 28. Mar. 4. 8, et al.: [...]

Αὔξησις, εως, ἡ, incr[...] crement, Ep. 4. 16. Col[...]

Αὔριον, adv. to-mor[...] or in a short time, Mat. [...] ἡ αὔριον sc. ἡμέρα, th[...] the next day, Mat. 6. 34[...]

Αὐστηρὸς, ὰ, ὸν, pr[...] rough, tart, *as unripe f*[...] &c.: met. harsh, rigid, [...] tere, Lu. 19. 21, 22.

Αὐτάρκεια, ας, ἡ, a m[...] tented with its lot, c[...] 1 Ti. 6. 6; a competence[...] ance of the necessaries o[...] 9. 8: *from*

Αὐτάρκης, εος, ῦς, ὁ, [...] & ἀρκέω) pr. sufficient [...] in one's self, self-suffi[...] tented with one's lot, P[...]

Αὐτοκατάκριτος, ο[...] (αὐτὸς & κατακρίνω[...] demned, Tit. 3. 11.

Αὐτόματος, ου, ὁ, ἡ, [...] & μάω, to be excited) s[...] acting spontaneously, sp[...] of his own accord, Mar[...] 12. 10.

Αὐτόπτης, ου, ὁ, ἡ, ([...] ὄπτομαι) an eye-witnes[...]

Αὐτὸς, ἡ, ὁ, *reciproc*[...] self, ipse, *with various*[...] myself, thyself, himself, [...] self, &c.; *pron. of the* [...] she, it, is, ea, id; alon[...] self, Mar. 6. 31; *with* [...] the same, idem, eadem, i[...] always the same, immuta[...] 12; 13. 8; κατὰ τὸ αὐ[...] same time, una, altogeth[...] 1; ἐπὶ τὸ αὐτὸ, v. ἐπιτ[...] one and the same place[...] 34; at the same time, to[...] 3. 1.

Αὑτοῦ, ῆς, οῦ, recip. [...] ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ, hi[...] itself, Mat. 1. 21, e[...]

… 18. 19; 21. 4.

ρ, ρος, ὁ, ἡ, (αὐτὸς … acting or doing any thing … 's own hands, Ac. 27. 19.

ς, ά, όν, (fr. αὐχμέω, … squalid, filthy) squalid, … impl. dark, obscure, mur- … 1. 19.

…, ῶ, f. ήσω, f. 2. ἀφε- … ἀφεῖλον, (ἀπὸ & αἱρέω) … way, remove, Lu. 1. 25; … al.; to take off, cut off, … cutting off, Mat. 26. 51. … 7. Lu. 22. 50.

…ος, οῦς, ὁ, ἡ, τὸ, -ές, … ω) out of sight; not mani- … , concealed, He. 4. 13:

… f. ίσω, p. ἠφάνικα. … ίσα, to remove out of … to disappear, pass. to … vanish, Ja. 4. 14; by … troy, consume, so that … ll be left visible, Mat. … net. to spoil, deform, … t. 6. 16; ἀφανίζομαι, … be astonished, Ac. 13.

…, οῦ, ὁ, a disap- … shing away; met. de- … lition, abrogation, He.

…ν, ὁ, ἡ, (α & φαι- … aring, not seen, invi- … ἄφαντος γενέσθαι, … vanish, Lu. 24. 31.

…νος, ὁ, (ἀπὸ & … a privy, Mat. 15. 17.

… ἡ, (α & φείδο- … position of one who … paring, rigid; hence, … austerity, Col. 2. 23.

…τος, ἡ, (ἀφε- … plain, met. simple, … ελλεῦς, a rough,

…mission, deliverance from capti- vity, Lu. 4. 18, bis; remission, for- giveness, pardon, Mat. 26. 28, et al.

Ἁφὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἅπτω) a liga- ture, vinculum, sc. by which the different members are connected, commissure, joint, Ep. 4. 16. Col 2. 19.

Ἀφθαρσία, ας, ἡ, (α & φθεί- ρω) incorruptibility, incorruptness; by impl. immortality, 1 Co. 15. 42, 53, 54, with the accessory idea of felicity, Ro. 2. 7, et al.; ἐν ἀφθαρ- σίᾳ, as an adv. constantly, un- ceasingly; others by impl. sincerely, Ep. 6. 24.

Ἄφθαρτος, ου, ὁ, ἡ, (fr. same) incorruptible, immortal, imperish- able, undying, enduring, Ro. 1. 23. 1 Co. 9. 25; 15. 52, et. al.

Ἀφθορία, ας, ἡ, (fr. same) pr. incapability of decay; met. in- corruptness, integrity, genuineness, purity, Tit. 2. 7, in some MSS.

Ἀφίημι, f. ἀφήσω, (ἀπὸ & ἵημι) to send away, dismiss, suffer to depart; to emit, send forth, τὴν φωνήν, the voice, cry out, utter an exclamation, Mar. 15. 37; τὸ πνεῦ- μα, the spirit, to expire, Mat. 27. 50; to omit, pass over or by, neg- lect, care not, Mat. 15. 14; 23. 23. He. 6. 1; to permit, suffer, let, for- bid not; to give up, yield, resign, Mat. 5. 40; to remit, forgive, par- don; to relax, suffer to become less intense, Re. 2. 4; to leave, depart from; to desert, forsake; to leave remaining, or alone; to leave be- hind, sc. at one's death, Mar. 12. 19, 20, 21, 22. Jno. 14. 27.

Ἀφικνέομαι, οῦμαι, f. ίξομαι, (ἀπὸ & ἱκνέομαι, to come, arrive) to come, arrive at, reach, spread abroad, as a report, Ro. 16. 19.

Ἀφιλάγαθος, ου, ὁ, ἡ, (α, φί- λος, & ἀγαθός) not a lover of, or inimical to, good and good men, 2 Ti. 3. 3.

ἡ, (α,
nd of mo-
generous,

ἀφικνέο-
Ac. 20. 29.
ήσω, (ἀπὸ
ff or away,
evolt, Ac. 5.
ay from, Lu.
desist or re
Ac. 5. 38; 22.
ake defection,
ve, Lu. 8. 13.
; to withdraw
tercourse with,
ain from, 2 Ti.

d. ἀφανῶς,
suddenly, unex-
; 16 26; 28. 6.
(ἄφοβος, fear-
βος) without fear,
, intrepidly, Phi. 1.
acefully, tranquilly,
16. 10; impudently,
de 12.
ῶ, f. ώσω, (ἀπὸ
assimilate, to cause to
. 7. 3.
ῶ, άσω, (ἀπὸ &
k away from; to look
behold, i. e. to look
all other things and fix
on a particular object,

, f. ίσω, Att. f. ἀφο-
ὸ & ὁρίζω) to describe
separate, sever from the
separate, et al.; to separate
t. 13. 49, et al.; to separate
iety, cut off from all inter-
excommunicate, Lu. 6. 22;
part, select, choose, Ac. 13.
1. 1. Ga. 1. 15.
ῆ, ῆς, ἡ, (ἀπὸ & ὁρμὴ)
to accomplish an object; oc-
, opportunity, Ro. 7. 8, 11, et al.
ζω, f. ίσω, to froth,
, Mar. 9. 18, 20: from
ὸς, οῦ, ὁ, froth, foam,

'Αφροσύνη, ης, ἡ, folly, in the sense of ostentation, boasting, 2 Co. 11. 1, 17, 21; foolishness, levity, wickedness, impiety, Mar. 7. 22: from

"Αφρων, ονος, ὁ, ἡ, (α & φρονέω, fr. φρὴν) unwise, inconsiderate, simple, foolish, Lu. 11. 40; 12. 20. 1 Co. 15. 36; ignorant, destitute of the knowledge of the true religion, Ro. 2. 20. Ep. 5. 17. 1 Pe. 2. 15; vain, ostentatious, 2 Co. 11. 16, 19; 12. 6, 11.

'Αφυπνόω, ῶ, f. ώσω, (ἀπὸ & ὕπνος) to sleep, fall asleep, Lu. 8. 23.

"Αφωνος, ου, ὁ, ἡ, (α & φωνὴ) dumb, destitute of the power of speech, 1 Co. 12. 2. 2 Pe. 2. 16; silent, mute, uttering no voice, Ac. 8. 32; inarticulate, consisting of inarticulate sounds, 1 Co. 14. 10.

'Αχάριστος, ου, ὁ, ἡ, (α & χάρις) unthankful, ungrateful, Lu. 6. 35. 2 Ti. 3. 2.

'Αχειροποίητος, ου, ὁ, ἡ, (α & χειροποίητος) not made with hands, Mar. 14. 58. 2 Co. 5. 1. Col. 2. 11.

'Αχλὺς, ύος, ἡ, a thick mist, fog, darkness; meton. what causes darkness, blindness, Ac. 13. 11.

'Αχρεῖος, α, ον, (α & χρεία) useless, unprofitable, worthless, unmeritorious, wicked, Mat. 25. 30. Lu. 17. 10: whence

'Αχρειόω, ῶ, f. ώσω. p. ἠχρείωκα a. 1. ἠχρείωσα, to render useless, make unprofitable; met. to corrupt, pass. to become corrupt, depraved, Ro. 3. 12.

"Αχρηστος, ου, ὁ, ἡ, (α & χρηστὸς) unuseful, useless, unprofitable, and by impl. detrimental, causing loss, Philem. 11.

"Αχρι, v. ἄχρις, pr. ad. of time, until, till, while, during, in, within, Lu. 1. 20, et al.; adv. of place, to, unto, even to, Ac. 13. 6, et al.

"Αχυρον, ου, τὸ, chaff, straw

Αψε...
ψε...
inca...
'Αψ...
δος, not
wormw...
'Αψυχ...
& ψυχ...
animate, 1 Co. 1

Βαθμὸς, οῦ, ὁ,
step, grade; m
degree, rank, s
Βάθος, εος, ο
deep, profundi
met. depth, g
infinitude, R
depth, profo
profound, sec
Re. 2. 24.
Βαθύνω, f
excavate, L
Βαθὺς, εῖ
deep, Jo
found, Ac
lit. deep
dawn, L
Βαΐον, ο
Jo. 12
Βαλάντ
bag, p
35, 36
Βάλλω
p. βέ
pass.
throw
pass.
down
lie,
8.
sec

-το, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (α
-oid of life or sense, in-
-o. 14. 7.

B

-ὁ, (fr. βαίνω) a
-net. grade of dignity,
-standing, 1 Ti. 3. 13.

-υς, τὸ, depth, a
-ty, Mat. 13. 5, et al.;
-reatness, immensity,
11. 33. 2 Co. 8. 2;
-dity, inscrutability,
-t things, 1 Co. 2. 10.

-ῶ, to deepen,
-. 48: *from*

-ὸ, (fr. βάθος)
-1; met. deep, pro-
-; ὄρθρου βαθέος,
-t, i. e. the earliest
-.

palm branch,

τὸ, a money
-0. 4; 12. 33; 22.

-, Mat. 25. 27.

Βαπτίζω, f. ίσω, p. βεβάπ-τικα, a. 1. ἐβάπτισα, (fr. βάπτω) to immerse, immerge, submerge, sink; in N. T. to wash, perform ablution, cleanse, Mar. 7. 4. Lu. 11. 38; to immerse, baptize, administer the rite of baptism, Mar. 1. 4, et al.; *with the accessory idea of obligation imposed*, to bind to the performance of some duty, to impose obligation by baptism, Mat. 3. 11. Lu. 3. 16. Jno. 4. 1, et al.; pass. to receive the rite of baptism, be baptized, Mar. 16. 16. Ac. 8. 12, 13, 36; 10. 47; 22. 16; seq. εἰς, to be baptized to *any one*, to bind one's self to honour, obey, and follow any one, Ro. 6. 3. 1 Co. 10. 2. Ga. 3. 27; seq. εἰς τὸ ὄνομά τινος, Ac. 19. 5; 8. 16. 1 Co. 1. 13; seq. ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος, Ac. 2. 38; 10. 48; met. to overwhelm *one with any thing*, to bestow liberally, imbue largely, Mat. 3. 11. Mar. 1. 8. Lu. 3. 16; pass. to be immersed in, or overwhelmed with miseries, oppressed with calamities, Mat. 20. 22, 23. Mar. 10. 38, 39. Lu. 12. 50: *whence*

Βάπτισμα, ατος, τὸ, pr. what is immersed ...

Βὰρ, indec. ὁ. (בַּר. Chald. or Syr.) a son, Mat. 16. 17.

Βάρβαρος, ου, ὁ, a barbarian, i. e. one who speaks a foreign language, or belongs to a different nation, a stranger, foreigner, Ac. 28. 2, 4. Ro. 1. 14. 1 Co. 14. 11. Col. 3. 11.

Βαρέω, ῶ, f. ήσω, p. βεβάρηκα, a. 1. ἐβαρήσα, (fr. βάρος) to be heavy upon, weigh down, burden, oppress, *as sleep*, Mat. 26. 43. Mar. 14. 40. Lu. 9. 32; *surfeiting*, Lu. 21. 34; *calamities*, 2 Co. 1. 8; 5. 4; *or trouble, care, expense*, &c. 1 Ti. 5. 16.

Βαρέως, adv. heavily; met. with difficulty, dully, stupidly, Mat. 13. 15. Ac. 28. 27: *from*

Βάρος, εος, ους, τὸ, (fr. βαρὺς) weight, heaviness; a burden, any thing grievous and hard to be borne, Mat. 20. 12. Ac. 15. 28. Re. 2. 24; burden, charge; or weight, influence, dignity, honour, *as others*, 1 Th. 2. 6; *with another noun, and used for an adjective*, whatever is great and excellent. 2 Co. 4. 17.

Βαρύνω, f. υνῶ, p. βεβάρυγκα, to be heavy, weigh down, oppress, overload, overcharge, Lu. 21. 34: *from*

Βαρὺς, εῖα, ὺ, heavy; met. burdensome, oppressive, or difficult of observance, *as precepts*, Mat. 23. 4. 1 Jno. 5. 3; weighty, important, momentous, Mat. 23. 23. Ac. 25. 7; grievous, oppressive, afflictive, violent, rapacious, Ac. 20. 29; authoritative, strict, stern, severe, 2 Co. 10. 10.

Βαρύτιμος, η, ον, v. ου, ὁ, ἡ, (βαρὺς & τιμή) of great price, precious, valuable, Mat. 26. 7.

Βασανίζω, f. ίσω, p. βεβασάνικα. (fr. βάσανος) pr. to apply a touch-stone; met. to examine, scrutinize, try *either by words or torture*; in N. T. to afflict, torment, *pass. to be* afflicted, tormented, pained, *by diseases*, Mat. 8. 6, 29, et al., to be tossed, agitated, *as by the waves*, Mat. 14. 24: *whence*

Βασανισμὸς, οῦ, ὁ, pr. examination *by a touch-stone or by torture*; torment, torture, Re. 9. 5, 14. 11; 18. 7, 10. 15.

Βασανιστὴς, οῦ, ὁ, pr. an inquisitor, tormentor; in N. T. a keeper of a prison, gaoler, Mat. 18. 34.

Βάσανος, ου, ἡ, pr. lapis Lydius, *a species of stone from Lydia, which being applied to metals was thought to indicate any alloy which might be mixed with them, and therefore used in the trial of metals*; hence, examination *by the lapis Lydius, or by torture*; in N. T. torture, torment, severe pain, Mat. 4. 24. Lu. 16. 23, 28.

Βασιλεία, ας, ἡ, (fr. βασιλεὺς) a kingdom, realm, i. e. *the region or country governed by a king*; kingly power, authority, dominion, reign; royal dignity, the title and honour of king; ἡ βασιλεία, Mat. 8. 12, i. q. ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. v. τοῦ Χριστοῦ, v. τοῦ οὐρανοῦ, v. τῶν οὐρανῶν, the divine kingdom, a kingdom of which Jehovah is the supreme head, the illustrious reign of the Messiah; by synecd. the eternal felicity which will be enjoyed in the Redeemer's kingdom, Mat. 5. 3, 10; admission or entrance into this kingdom, Mat. 6. 33; its commencement or introduction, Mat. 3. 2; 4. 17; its laws, institutes, doctrines, and precepts, Mat. 12. 28, Ro. 14. 17; meton. the gospel dispensation, the Christian religion, Mat. 13. 52; its extension and general diffusion, Mat. 16. 28; those who have embraced its doctrines the followers of Jesus, the church, Mat. 11. 11. Lu. 7. 28; the nature and character of this divine kingdom, Mat. 13. 44, 45; its reception on earth, the result, event, of preaching the gospel, Mat. 13. 24, et al.

Βασίλειος, ου, ὁ, ἡ, royal, regal; met. *in the sense of*, distin-

ing regal ...

-ιλεύω, f. εύσω, p. βεβα-λευκα, to possess regal authority, a king, reign; to rule, govern, ...at. 2. 22; met. to be in force, pre-...minate, prevail, Ro. 5. 14, 17, 24; ... 12; to be in a state of tranquil-...ty and prosperity, peace and hap-...iness, 1 Co. 4. 8.

...ασιλικὸς, ἡ, ὸν, royal, regal, Ac. 12. 20, 21; ὁ βασιλικὸς sc. ὑπηρέτης, a person attached to the king, courtier; by impl. of the highest excellence, præstantissimus, Ja. 2. 8.

...ασίλισσα, ης, ἡ, a queen, Mat. 12. 42. Lu. 11. 31. Ac. 8. 27. Re. 18. 7.

Βάσις, εως, ἡ, (fr. βαίνω) pr. a step, passus; the foot, Ac. 3. 7.

Βασκαίνω, f. ανῶ, p. γκα, a. 2. ἐβάσκανον, to deceive by magic arts, bewitch with the eye, fascinate, mislead by delusive pretences, Ga. 3. 1.

Βαστάζω, f. άσω, v. άξω, p. βεβάστακα, a. 1. ἐβάστασα, v. ἐβάσταξα, to bear, carry; to support, Ro. 11. 18; to announce, de-... ... 15; to bear ...

Βδέλυγμα, ατος, τό, ... -σομαι) an abomination, an ab...-nable thing, Mat. 24. 15. Ma... 14, et al.; idolatry with all it... -lutions, Re. 17. 4, 5; 21. 27.

Βδελυκτὸς, ἡ, ὸν, abomi...-ble, detestable, abhorred, Tit...

from

Βδελύσσομαι, v. ττομ... ξομαι, p. ἐβδέλυγμαι, to ...-nate, loathe, detest, abhor, ... 22; pass. to be abominable ...-able, Re. 21. 8.

Βέβαιος, αία, ον, (... Ion. p. of βαίνω) firm, sta... fast, He. 3. 6, 14; 6. 19; ... -tain, established, Ro. 4. 1...

whence

Βεβαιόω, ῶ, f. ώσω, ... βαίωκα, a. 1. ἐβεβαίωσ... firm, establish; render c... unwavering, 1 Co. 1. 8, ... strengthen or establish ... -ments or proofs, ratify, ... et al.; to keep, verify, ... Ro. 15. 8.

Βεβαίωσις, εως, ἡ, ... -tion, firm establishme... He. 6. 16.

ssive
. 16.

τὸ,-ον,
βελτί-
ell, best,

αίνω) a
dth, space
5; an ele-
steps, tri-
19. Ac. 12.

beryl, a
green colour,
Re. 21. 20.

impetus,
21. 35, et al.:

p. βεβίακα,
ue; pass. to be
desired or sought
zeal and ardour,
met. to rush im-
sh into, Lu. 16. 16.

violent, vehe-

ὁ, (fr. βιάζω)
olence, or is impe-
person; one who
vehement desire for
. 11. 12.

, ου τὸ, (dimin.
a roll of parchment,
small volume or scroll,
Re. 10. 2, 8, 9, 10.

, τὸ, (pr. dim. of
written volume or roll,
17, 20, et al.; a scroll,
Mat. 19. 7. Mar. 10. 4.

, ἡ, pr. the inner
d of the papyrus, which
ntly used instead of paper;
written volume, or roll,
alogue, account, Mat. 1. 1.
26, et al.

, ὁ, (fr. βία) life, i. e.
sent state of existence, Lu.
al.; means of living; sus-
maintenance, substance,
ar. 12. 44, et al.: *whence*

Βιόω, ῶ, f. ώσω, p. βεβίωκα a. 1. ἐβίωσα, to live, 1 Pe. 4. 2.

Βίωσις, εως, ἡ, life, i. e. mode or manner of life, Ac. 26. 4.

Βιωτικὸς, ἡ, ὸν, pertaining to this life, or the things of this life, Lu. 21. 34. 1 Co. 6. 3, 4.

Βλαβερὸς, ὰ, ὸν, noxious, in-jurious, hurtful, 1 Ti. 6. 9: *from*

Βλάπτω, f. ψω, f. 2. βλαβῶ, p. βέβλαφα, a. 1. ἔβλαψα, a. 2. ἔβλαβον, a. 1. pass. ἐβλάφθην, to impede, hinder; to hurt, harm, injure, Mar. 16. 18. Lu. 4. 35.

Βλαστάνω, v. βλαστάω, v. βλαστέω, f. ήσω, p. βεβλάστηκα, a. 1. ἐβλάστησα, a. 2. ἔβλαστον, intrans. to germinate, bud, sprout, spring up, Mat. 13. 26. Mar. 4. 27. He. 9. 4; trans. & causat. to cause to shoot, produce, yield, Ja. 5. 18.

Βλασφημέω, ῶ, f. ήσω, p. βε-βλασφήμηκα, a. 1. ἐβλασφήμησα, (i. e. βλάπτειν τὴν φήμην, to injure the reputation) to calumniate, rail, revile, treat with calumny and contumely, Mat. 27. 39, et al.; to speak of God or divine things in terms of impious irreverence, to blaspheme, Mat. 9. 3; 26. 65, et al.: *whence*

Βλασφημία, ας, ἡ, calumny, railing, reproach, Mat. 15. 19. Mar. 7. 22, et al.; blasphemy, Mat. 12. 31; 26. 65, et al.

Βλάσφημος, ου, ὁ, ἡ, calum-nious, railing, reproachful, 2 Ti. 3. 2. 2 Pe. 2. 11; blasphemous, Ac. 6. 11, 13. 1 Ti. 1. 13.

Βλέμμα, ατος, τὸ, look, coun-tenance, vultus; that which is seen, object of sight, 2 Pe. 2. 8: *from*

Βλέπω, f. ψω, p. βέβλεφα, a. 1. ἔβλεψα, to see, discern with the eyes; to see, possess the faculty of seeing, or sense of sight; *spoken of the blind*, to recover sight; to see, view, *with the accessory idea of* admiration, Mat. 24. 2. Mar. 13. 2; met. to perceive, observe, notice, to understand, comprehend, know; to

[redacted]

ar, reflect upon; to take care, eed, be cautious, vigilant, be- to look at or upon *a thing*, vith attention, gaze upon, i. q. πω; to regard, behold men- Col. 2. 5; to look towards, situated towards, Ac. 27. 12; , εἰς v. κατὰ πρόσωπόν to have respect to the exter- ndition of any one, to be in- ed by a regard to the circum- of any one, Mat. 22. 16, et λέπειν τὸ πρόσωπόν τινος, in the presence of, or appear any one, Mat. 18. 10.

ος, α, ον, (fr. 3. sing. p. f. βάλλω) to be cast or put, . 22. Lu. 5. 38.

ῶ, f. ήσω, p. βεβόηκα, βόησα, to cry out or aloud, n, proclaim, Mat. 3. 3; 15. c. 8. 7, et al.; βοάω πρός to invoke, implore the aid of e, Lu. 18. 7, 38: *whence*

ς, ἡ, a cry, outcry, ex- ion, *sc. for help*, Ja. 5. 4.

α, ας, ἡ, help, aid, as- e, succour, He. 4. 16; meton. ps, means of help, e. g. *ropes*, , *hooks*, &c. Ac. 27. 17: *from*

ω, ῶ, f. ήσω, p. βεβοή- a. 1. ἐβοήθησα, (βοή & θέω,) pr. to run to the aid of those ry for help; to advance to sistance of any one, help, aid, ur, Mat. 15. 25. Mar. 9. 22, al.: *whence*

ς, ῦ, ὁ, a helper, He.

ος, ῦ, ὁ, (fr. βαθύνω) a

missile weapon, dart, javelin, He. 12. 20; also a plummet, lead for sounding.

Βόρβορος, ου, ὁ, mud, mire, dirt, filth, pr. *such as accumulate where animals are kept*, 2 Pe. 2. 22.

Βοῤῥᾶς, ᾶ, ὁ, i. q. βορέας, pr. the north, or N. N. E. wind; meton. the north, Lu. 13. 29. Re. 21. 13.

Βόσκω, f. βοσκήσω, p. βεβόσκηκα, a. 1. ἐβόσκησα, to feed, pasture, tend while grazing; βόσκομαι, to feed, be feeding, Mat. 8. 30, 33. Lu. 8. 32, 34, et al.

Βοτάνη, ης, ἡ, (fr. βότος, food) herb, herbage, produce, *sc. of the earth*, He. 6. 7.

Βότρυς, υος, ὁ, a bunch or cluster of grapes, Re. 14. 18.

Βουλευτὴς, ῦ, ὁ, a counsellor, senator, Mar. 15. 43. Lu. 23. 50, 51: *from*

Βουλεύω, f. εύσω, to purpose, consult; mid. βουλεύομαι, to deliberate *with one's self*, to consult *with one another*, Lu. 14. 31. Jno. 12. 10. Ac. 5. 33; to purpose, determine, form a conclusion, *sc. after deliberation*, Ac. 15. 37; 27. 39. 2 Co. 1. 17: *from*

Βουλὴ, ῆς, ἡ, (fr. βούλομαι) counsel, purpose, design, determination, decree, Lu. 7. 30; 23. 51, et al. freq.; by impl. secret thoughts, cogitations *of the mind*, 1 Co. 4. 5: *whence*

Βούλημα, ατος, τὸ, purpose, will, determination, Ac. 27. 43. Ro. 9. 19.

ῆς, ἡ. (fr. βρέχω)
Mat. 7. 25, 27.
ου, ὁ, a cord, noose,
ς, ου, ὁ, 1 Co. 7. 35.
, gin, 1 Co. 7. 35.
γμὸς, οῦ, ὁ, a grating, or
shing of the teeth, Mat. 8. 12;
42, 50, et al.: *from*
ύχω, f. ξω, p. χα, a. 1. ἔβ-
υξα, to grate or gnash the teeth,
Ac. 7. 54.
ρύω, f. ύσω, p. βέβρυκα, to
abound; grow; to emit, send forth,
produce, Ja. 3. 11.

Βρῶμα, ατος, τὸ (fr. βρώσ-
κω) meat, food, Mat. 14. 15. Mar.
7. 19, et al.; trop. delight, satisfac-
tion, Jno. 4. 34; met. instruction,
1 Co. 3. 2; 10. 3, βρῶμα πνευμα-
τικὸν, divine instruction, i. e. the
Mosaic law; *others*, manna.

Βρώσιμος, η, ον, v. ου, ὁ, ἡ,
(fr. same) eatable, what may be
eaten, Lu. 24. 41.

Βρῶσις, εως, ἡ, eating, i. e.
the act of eating, Ro. 14. 17. 1 Co.
8. 4, et al.; meat, food, Jno. 6. 27.
He. 12. 16; trop. delight, satisfac-
tion, Jno. 4. 32; met. the benefits,
&c. of which Jesus is the author,
Jno. 6. 27, 55; a canker or rust,
ærugo, Mat. 6. 19, 20; *others*, the
weevil: *from*

Βρώσκω, f. βρώσω, p. βέ-
βρωκα, to eat, Jno. 6. 13.

Βυθίζω, f. ίσω, p. βεβύθικα,
a. 1. ἐβύθισα, to immerse, sub-
merge, sink, cause to sink, drown,
Lu. 5. 7. 1 Ti. 6. 9: *from*

Βυθὸς, οῦ, ὁ, the bottom, low-
est part; the deep, sea, 2 Co. 11. 25.

Βυρσεὺς, έως, ὁ, (fr. βύρσα,
a hide) a tanner, leather-dresser,
Ac. 9. 43; 10. 6, 32.

Βύσσινος, η, ον, made of bys-
sus, or fine cotton, Re. 18. 16: *from*

Βύσσος, ου, ἡ, byssus, a spe-
cies of fine cotton highly prized by
the ancients, Lu. 16. 19. Re. 18. 12,
in some editions.

Βωμὸς, οῦ, ὁ, a slightly ele-
vated spot, base, pedestal; hence,
an altar, Ac. 17. 23.

to
&
not
ader-
4. 25;
low-
3. 9.
m, sc.
; meton.
Lu. 1. 51,
comp. of
t, brief;
Jn. 6. 7, et al.
, (fr. φέρ-
child, whe-
yo, fœtus, Lu.
rn, an infant,
. 19; or partly
2 Ti. 3. 15;
just embraced
1 Pe. 2. 2.
f. 2. βραχῶ,
ἔβρεξα, to wet,
38; to rain, cause
. 5. 45. Lu. 17. 29.
ἡ, (for βροντή,
ρέμω, to roar) thun-
7. Jno. 12. 29, et al.

Γάγγρ[illegible]
to eat, [illegible]
tom. 2 [illegible]

Γάζα, ης, [illegible]
sury, Ac. [illegible]

Γαζοφυλά[illegible]
& φυλακ[illegible]
cred treasu[illegible]
21. 1. Jno. 8. [illegible]

Γάλα, γάλα[illegible]
1 Co. 9. 7; [illegible]
parts of Christ[illegible]
3. [illegible] He. 5. 12, 13;
tenment, food for th[illegible]

Γαλήνη, ης, ἡ,
of the sea, a calm.
4. 39. Lu. 8. 24.

Γαμέω, ῶ, f. ήσω, &
γαμ[illegible] p. γεγάμηκα
σα [illegible] γῆμα, to marry.
to marry, either he ma[illegible]
to marry, be marrie[illegible]
[illegible] 12. 1 Co. 7. 9, 10, 2[illegible], 3[illegible]
[illegible]

Γαμίζω, f. ίσω, to g[illegible]
marriage, permit to marr[illegible]
[illegible] 3[illegible], in some editions.

Γαμίσκομαι, to be giver
marriage, i. q. γαμίζομαι,
1[illegible]. 25.

Γάμος, ου, ὁ, a wedding
nuptials, i. e. the nuptial ceremo[illegible]
[illegible] including the banquet, &c
[illegible] Jno. 2. 1, 2. Re. 1[illegible]
Mat. 25. 10. Jno. 2. 1, 2. Re. 1[illegible]
[illegible] 9; marriage, i. e. the marriag[illegible]
state, the conjugal union, He. 13. 4;
fr. the Heb. any feast or banquet,
Mat. 22. 2, 3, 4, et al.; meton. tri-
clinium, i. e. the room in which a
banquet is held, Mat. 22. 10.

Γὰρ, *a causative conjunction*,
for, because, therefore; indeed, ve-
[illegible] truly, forsooth, Mat. 1. 18; 3.
3, et al.

Γαστὴρ, τερος, τρὸς, ἡ the
belly, stomach; meton. a glutton
gormandiser, Tit. 1. 12 the wom[illegible]
Lu. 1. 31; ἐν γαστρὶ ἔχειν, to [illegible]

Γ

αινα, ης, ἡ, (fr. γράω,
levour) gangrene, mortifica-
Ti. 2. 17.

ης, ἡ, a treasure, trea-
Ac. 8. 27.

υλάκιον, ου, τὸ, (γάζα
ακή) pr. a treasury; the sa-
easury, Mar. 12. 41, 43. Lu.
Jno. 8. 20.

γάλακτος, τὸ, milk,
). 7; met. the elementary
f Christian instruction, 1 Co.
le. 5. 12, 13; intellectual nu-
t, food for the mind, 1 Pe. 2. 2.

η, ης, ἡ, tranquillity
ea, a calm, Mat. 8. 26. Mar.
Lu. 8. 24.

, ῶ, f. ήσω, & έσω, f. 2.
, p. γεγάμηκα, a. 1. ἐγάμη-
γημα, to marry, take a wife;
ry, enter the marriage state;
o marry, be married, Mar.
1 Co. 7. 9, 10, 28, 39, et al.:
e

ω, f. ίσω, to give in
ge, permit to marry, 1 Co.
n some editions.

κομαι, to be given in
ge, i. q. γαμίζομαι, Mar.

ου, ὁ, a wedding,
ls, i. e. the nuptial ceremo-
ncluding the banquet, &c.
25. 10. Jno. 2. 1, 2. Re. 19.
marriage, i. e. the marriage
he conjugal union, He. 13. 4;
Heb. any feast or banquet,
2. 2, 3, 4, et al.; meton. tri-
n, i. e. the room in which a
et is held, Mat. 22. 10.

ausative conjunction,
ause, therefore; indeed, ve-
ly, forsooth, Mat. 1. 18; 3.

, τέρος, τρὸς, ἡ the
tomach; meton. a glutton,
iser, Tit. 1. 12; the womb,
; ἐν γαστρὶ ἔχειν, to be
with child, Mat. 1. 18, 23; 24. 19, et al.

Γὲ, *an enclitic particle*, at least, certainly, truly, indeed; yet indeed, even, Ro. 8. 32.

Γεέννα, ης, ἡ, (Heb. גיא הנם) Gehenna, pr. the valley of Hinnom *south of Jerusalem, once celebrated for the horrid worship of Moloch, and afterwards polluted with every species of filth, as well as the carcasses of animals, and dead bodies of malefactors; to consume which, in order to avert the pestilence which such a mass of corruption would occasion, constant fires were kept burning*; hence, hell, the fires of Tartarus, the place of punishment in Hades, Mat. 5. 22, 29, 30; 10. 28; 18. 9, et al.

Γείτων, ονος, ὁ, ἡ, a neighbour, Lu. 14. 12; 15. 6, 9. Jno. 9. 8.

Γελάω, ῶ, f. άσω, p. γεγέλακα, a. 1. ἐγέλασα, to laugh, smile; by impl. to be merry, happy, to rejoice, Lu. 6. 21, 25: *whence*

Γέλως, ωτος, ὁ, laughter; by impl. mirth, joy, rejoicing, Ja. 4. 9.

Γεμίζω, f. ίσω, p. γεγέμικα, a. 1. ἐγέμισα, to fill, Mar. 4. 37; 15. 36, et al.: *from*

Γέμω, f. γεμῶ, p. mid. γέγομα, to be full, to abound, Mat. 23. 27. Lu. 11. 39, et al.

Γενεὰ, ᾶς, ἡ, (fr. γίνομαι) a family, generation, descent, Mat. 1. 17; an age, race, or generation of men, *including upon the average a space of* 30 *years*, Lu. 1. 50; 7. 31, et al.

Γενεαλογέω, ῶ, f. ήσω, (γενεὰ & λέγω) to reckon one's descent, derive one's origin, He. 7. 6: *whence*

Γενεαλογία, ας, ἡ, genealogy, catalogue of ancestors, history of one's descent, 1 Ti. 1. 4. Tit. 3. 9.

Γενέσια, ων, τὰ, (fr. γίνομαι) celebration of one's birth day, birth day festival, Mat. 14. 6. Mar. 6. 21.

Γένεσις, εως, ἡ, (fr. same)
birth, nativity, Mat. 1. 18. Lu. 1.
14. Ja. 1. 23; successive generation,
descent, lineage, Mat. 1. 1; meton.
life, Ja. 3. 6.

Γενετὴ, ῆς, ἡ, (fr. same)
birth, nativity, Jno. 9. 1.

Γεννάω, ῶ, f. ήσω, p. γεγέν-
νηκα, a. 1. ἐγέννησα, spoken of
men, to beget, generate, Mat. 1. 2—
16, et al.; of women, to bring forth,
bear, give birth to, Lu. 1. 13, 57,
et al.; pass. to be born, produced,
Mat. 2. 1, 4, et al.; met. to produce,
excite, give occasion to, effect, 2 Ti.
2. 23; by impl. to be a parent to
any one; pass. to be a son or child
to any one, Jno. 1. 13. 1 Co. 4. 15,
et al.: whence

Γέννημα, ατος, τὸ, what is
born or produced, offspring, pro-
geny, brood, Mat. 3. 7; 12. 34, et
al.; fruit, produce, Mat. 26. 29.
Mar. 14. 25, et al.; met. the bene-
fit or reward of virtue or liberality,
2 Co. 9. 10.

Γέννησις, εως, ἡ, birth, nati-
vity, Mat. 1. 18. Lu. 1. 14.

Γεννητὸς, ἡ, ὸν, born, or
produced of, descended from, Mat.
11. 11. Lu. 7. 28.

Γένος, εος, ους, τὸ, (fr. γίνο-
μαι) race, genus, i. e. offspring,
progeny, Ac. 17. 28, 29; family,
kindred, lineage, Ac. 7. 13, et al.;
race, nation, people, Mar. 7. 26.
Ac. 4. 36, et al.; kind, sort, species,
Mat. 13. 47, et al.

Γερουσία, ας, ἡ, a senate,
assembly of elders, the elders of Is-
rael collectively, Ac. 5. 21: from

Γέρων, οντος, ὁ, an old man,
senex, Jno. 3. 4.

Γεύομαι, f. γεύσομαι, a. 1.
ἐγευσάμην, (fr. γεύω, to cause to
taste) to taste, Mat. 27. 34. Jno. 2.
9; by impl. to eat, take food, Ac.
10. 10, et al.; met. to taste, i. e. to
have perception of, experience, He.
6. 4, 5. 1 Pe. 2. 3; θανάτου γεύεσ-
θαι, to experience death, to die,
Mat. 16. 28, et al.

Γεωργέω, ῶ, f. ήσω, p. γε-
γεώργηκα, (fr. γεωργὸς) to culti-
vate, till the earth, He. 6. 7

Γεώργιον, ου, τὸ, cultivated
field, or ground, a farm, 1 Co. 3. 9:
from

Γεωργὸς, οῦ, ὁ, (γῆ & ἔργον)
a husbandman, one who tills the
earth, 2 Ti. 2. 6. Ja. 5. 7; spc. a
vine-dresser, keeper of a vineyard,
i. q. ἀμπελουργὸς, Mat. 21. 33,
34, et al.

Γῆ, γῆς, ἡ, (contr. fr. γαῖα,
v. γέα, fr. γάω, to produce) the
land, as opposed to the sea or a lake,
Lu. 5. 11. Jno. 21. 8, 9, 11; the
earth, world, Mat. 5. 18, 35, et al.;
by synecd. the inhabitants of the
earth, Mat. 5. 13; 6. 10; 10. 34;
a land, region, tract, country, terri-
tory, Mat. 2. 20; 14. 34; by way
of eminence, Canaan or Palestine
Mat. 5. 5; 24. 30; 27. 45. Ep. 6. 3
by synecd. a city, Mat. 2. 6; the in-
habitants of any region or country,
Mat. 10. 15; 11. 24, et al.; land
which may be tilled, soil, field,
Mat. 13. 5. Mar. 4. 5, 31; meton.
fruit or produce of the earth, Re.
14. 16; the ground, humus, Mat.
10. 29; 15. 35; met. εἶναι ἐκ τῆς
γῆς, to be of the earth, i. e. to be
inferior, imperfect, transient, pe-
rishable, Jno. 3. 31.

Γῆρας, αος, ως, τὸ, and with
an Ionic inflexion, gen. γήρως
dat. γήρϊ, γήρει, (fr. γέρων) o
age, Lu. 1. 36: whence

Γηράσκω, v. γηράω, ῶ,
άσω, p. γεγήρακα, a. 1. ἐγήρα
to be or become old, Jno. 21.
He. 8. 13.

Γίνομαι, v. γίγνομαι, f. γ
σομαι, p. γέγονα, a. 1. ἐγεν
a. 2. ἐγενόμην, to come into
ence, be created, exist by cr
Jno. 1. 3, 10. He. 11. 3. Ja
to be born, produced, grow
21. 19. Jno. 8. 58, et al.; t
come on, occur, as the phe
of nature, &c. Mat. 8. 24
16, et al.; to come, appr
morning or evening, Ma
14. 15, 23; to be appointe

ome or be made *any*
hanged or converted,
. 42. Mar. 1. 17, et al.;
ἐπὶ, κατὰ, ἐγγὺς,
go or come to *some*
ear, come hither, &c.;
go away, or depart
ce or person, Lu. 10.
al.; *as denoting simi-*
existence, to be, esse,
9. 8. Jno. 13. 2, δείπ-
ου, during supper;
τινα, to be subject
γίνομαί τις, v. τί
y thing to any one,
towards any one,
1 Co. 9. 20, 22.
ιταί τινί τι, v. τις,
one, i. e. to be pos-
d by any one, Mat.
or to be subject to
4; or, to be to any
en to, be the lot of,
be granted to, be-
5. 28; 9. 29, et al.;
to be of any one,
ne, Lu. 20. 33;
τινας, to be with
the companion or
ne, Mar. 16. 10;
luct one's self to-

ceive, feel, Mar. 5. 29. Lu. 8. 46; to learn, acquire a knowledge, find out, come to a knowledge of, Mat. 9. 30; 10. 26, et al.; to inquire into, investigate *judicially*, Jno. 7. 51. Ac. 22. 30; to distinguish, discern, 1 Co. 14. 7; to estimate, judge of, 2 Co. 5. 16; to understand, comprehend, know the meaning of, perceive mentally, Mat. 12. 7; 13. 11, et al.; to know, be conscious of, 2 Co. 5. 21; to draw a conclusion, conclude, Mat. 24. 32, 33, et al.; to expect, be aware, Mat. 24. 50. Lu. 12. 46; to think, consider, reflect upon, Mat. 24. 39. Jno. 15. 18; *causat.* to cause to know, teach, 1 Co. 8. 3. Ga. 4. 9; *fr. the Heb.* to know or acknowledge with approbation, approve, love, Mat. 7. 23. Jno. 10. 14, 15, 27. 2 Ti. 2. 19; to know carnally, lie with, Mat. 1. 25, Lu. 1. 34.

Γλεῦκος, εος, ους, τὸ, pr. the unfermented juice of grapes, must; hence, sweet wine, Ac. 2. 13; *from*

Γλυκὺς, εῖα, ὺ, sweet, Ja. 3. 11, 12. Re. 10. 9, 10.

Γλῶσσα, v. γλῶττα, ης, ἡ, the tongue, Mar. 7. 33, 35, et al.;

Γογγυσμὸς, οῦ, ὁ, a muttering, murmuring, low and suppressed discourse, Jno. 7. 12; the expression of secret and sullen discontent, murmuring, grumbling, complaint, Ac. 6. 1. Phi. 2. 14. 1 Pe. 4. 9.

Γογγυστὴς, οῦ, ὁ, a murmurer, grumbler, Jude 16.

Γόης, ητος, ὁ, a juggler, diviner; *hence, by impl.* an impostor, cheat, 2 Ti. 3. 13.

Γόμος, ου, ὁ, (fr. γέμω) the lading of a ship, Ac. 21. 3; by impl. merchandise, Re. 18. 11, 12.

Γονεὺς, έως, ὁ, (fr. γίνομαι) a parent, father, Mat. 10. 21. Lu. 2. 27, 41. 2 Co. 12. 14.

Γόνυ, υος, & ατος, τὸ, the knee, Lu. 22. 41. He 12. 12, et al.

Γονυπετέω, ῶ, f. ήσω, p. γεγονυπέτηκα, a. 1. ἐγονυπέτησα, (γόνυ & obs. πέτω, i. q. πίπτω) to fall upon one's knees, to kneel, Mat. 17. 14; 27. 29. Mar. 1. 40; 10. 17.

Γράμμα, ατος, τὸ, (fr. γράφω) a letter, character of the alphabet, Lu. 23. 38. 2 Co. 3. 7; a writing, book, Jno. 5. 47; an acknowledgement of a debt, an account, a bill, note, Lu. 16. 6, 7; an epistle, letter, Ac. 28. 21. Ga. 6. 11; ἱερὰ γράμματα, holy writ, the sacred books of the Old Testament, the Jewish Scriptures, 2 Ti. 3. 15; spc. the law of Moses, or the letter of the law, i. e. the literal sense and outward ordinances, Ro. 2. 27, 29. 2 Co. 3. 6; pl. letters, learning, Jno. 7. 15. Ac. 26. 24: *whence*

Γραμματεὺς, έως, ὁ, a scribe, a clerk, town-clerk, register, recorder, Ac. 19. 35; one skilled in the Jewish law, a teacher or interpreter of the law, Mat. 2. 4; 5. 20, et al. freq.; genr. a religious teacher, Mat. 13. 52; by synecd. any one distinguished for learning or wisdom, 1 Co. 1. 20.

Γραπτὸς, ή, όν, (fr. γράφω) written, Ro. 2. 15.

9. Lu. 4. 21; 24. 27, 32; *addition of* προφητική,), of τῶν προφητῶν, *): from*

ψω, p. γέγραφα, *pa* to engrave, write, *ng to the ancient me-ting on plates of metal,* *tx,* &c. Jno. 8. 6, 8; to *archment, paper,* &c. Mat. 27. 37, et al.; to to another, Ac. 23. 25. 3. 10, et al.; to describe Jno. 1. 46. Ro. 10. 5; *a catalogue,* &c. Lu. 13. 8; 17. 8, et al.; to ose a law, command or ng, Mar. 10. 5; 12. 19. al.

ης, ους, ὁ, ἡ, τό,- an old woman) of, or an old woman, anilis, illy, absurd, 1 Ti. 4. 7.

ῶ, f. ήσω, p. ἐγρη-. ἐγρηγόρησα (for r. ἐγείρω) to watch, . 26. 38, 40, 41. Mar. ; met. to be watch-igilant, circumspect, Iar. 13. 35, et al.; to

... garment, and clad only with an inner garment or tunic, Jno. 21. 7; poorly or meanly clad, destitute of proper and sufficient clothing, Mat. 25. 36, 38, 43, 44. Ac. 19. 16. Ja. 2. 15; met. without a body, 2 Co. 5. 3; not covered, uncovered, open, manifest, He. 4. 13; bare, mere, 1 Co. 15. 37; naked of spiritual clothing, Re. 3. 17; 16. 15; 17. 16: *whence*

Γυμνότης, τητος, ἡ, state of nudity, nakedness; deficiency of proper and sufficient clothing, Ro. 8. 35. 2 Co. 11. 27; spiritual nakedness, want of spiritual clothing, Re. 3. 18.

Γυναικάριον, ου, τό, (dimin. of γυνή) a little woman, muliercula; a trifling, weak, silly woman, 2 Ti. 3. 6.

Γυναικεῖος, εία, εῖον, pertaining to women, female, 1 Pe. 3. 7: *from*

Γυνή, γυναικός, ἡ, (q. γονή fr. γίνομαι) a woman, one of the female sex, Mat. 5. 28, et al.; *with the genitive of a noun or pron. or after ἔχειν, or the adj.* ὕπανδρος, *it indicates the relation in which the woman stands to a man ...*

Δ

ι, f. ίσομαι, p.
νισμαι, a. 1. pass.
ν, to be possessed, af-
by a demon, evil spi-
. q. δαιμόνιον ἔχειν,
. 16, 28, 33, et al.: *from*

ίου, τὸ, (fr. δαί-
then god, deity, numen,
1 Co. 10. 20, 21. Re. 9.
on, evil spirit, devil, Mat.
33, 34; 10. 8; 12. 34, et
nce

ώδης, εος, ους, ὁ, ἡ,
ng to the gods, divine; per-
to or proceeding from de-
demoniacal, devilish, Ja. 3. 15.

ν, ονος, ὁ, ἡ, (fr. δαή
knowing, fr. δαίω, to know)
d, tutelary genius; hence, a
gnant demon, evil angel, devil,
8. 31. Mar. 5. 12. Lu. 8. 29
16. 14; 18. 2.

νω, f. 1. δήξω, f. 2. δακῶ,
1. ἔδηξα, a. 2. ἔδακον, p. δέδηχα,
α, to bite, sting; met. to thwart,
molest, vex, injure, Ga. 5. 15.

άκρυ, υος, τὸ, v. δάκρυον,
υς, τὸ, a tear, pl. tears; meton.
weeping, Mar. 9. 24. Ac. 20. 19,
et al.: *whence*

Δακρύω, f. ύσω, p. υκα, a. 1. ἐδάκρυσα, to shed tears, weep, Jno. 11 35.

Δακτύλιος, ου, ὁ, a ring for the finger, Lu. 15. 22: *from*

Δάκτυλος, ου, ὁ, a finger, Mat. 23. 4. Mar. 7. 33, et al.: synecd. power, Lu. 11. 20.

Δαμάζω, f. άσω, p. δεδάμακα, a. 1. ἐδάμασα, (fr. δαμάω, the same) to subdue, tame, Mar. 5. 4. Ja. 3. 7; met. to restrain within proper limits, govern, Ja. 3. 8: *whence*

Δάμαλις, εως, ἡ, a heifer, He. 9. 13.

Δανείζω, f. είσω, At. ειῶ, p. δεδάνεικα, a. 1. ἐδάνεισα, to lend

money, Lu. 6. 34, 35; mid. to borrow money, Mat. 5. 42: *from*

Δάνειον, ου, τὸ, (fr. δάνος, a gift, loan) a loan, debt, Mat. 18. 27.

Δανειστὴς, οῦ, ὁ, (fr. δανείζω) a lender, creditor, Lu. 7. 41.

Δαπανάω, ῶ, f. ήσω, p. δεδαπάνηκα, a. 1. ἐδαπάνησα, (fr. δάπτω, to devour, to expend, be at expense, Mar. 5. 26. Ac. 21. 24. 2 Co. 12. 15; to spend, waste, consume by extravagance, Lu. 15. 14. Ja. 4. 3: *whence*

Δαπάνη, ης, ἡ, expense, cost, Lu. 14. 28.

Δὲ, conj. but, nevertheless, Mat. 6. 15, 17; 23. 25. Lu. 15. 17. *in which signification δὲ is often put after μὲν, in a former member of a sentence*; and, also, Mat. 3. 4; 8. 24; 21. 3; moreover, now, further, besides, Mat. 1. 18; 3. 1. Lu. 4. 1; then, therefore, Lu. 43. 7; 15. 3. Ro. 5. 8; *it is used as an intensive particle in interrogations, and in answers and affirmations*, indeed, 2 Co. 6. 14—16. Ga. 4. 20; *instead of* γὰρ, for, Mat. 23. 5, et al. freq.

Δέησις, εως, ἡ, (fr. δέομαι) want; prayer, supplication, Lu. 1. 13; 2. 37; 5. 33, et al.

Δεῖ, imperson. see δέω.

Δεῖγμα, ατος, τὸ, (fr. δείκνυμι) pr. that which is shown, a specimen, sample; met. an example, warning, Jude 7: *whence*

Δειγματίζω, f. ίσω, p. δεδειγμάτικα, a. 1. ἐδειγμάτισα, to make a public show or spectacle, expose, sc. to ignominy, Col. 2. 15.

Δεικνύω, v. δείκνυμι, f. δείξω, p. δέδειχα, a. 1. ἔδειξα, to show, point out, present to the sight, Mat. 4. 8; 8. 4, et al.; to exhibit, permit to see, cause to be seen, Jno. 2. 18; 10. 32. 1 Ti. 6. 15; to demonstrate, prove, Ja. 2. 18; 3. 13; met. to teach, make known, declare, announce, Mat. 16. 21. Jno. 5. 20. Ac. 10. 28, et al.

Δειλ
timidity
2 Ti. 1.
Δειλιά
λίακα,
be in fe
Δειλὸς, ἡ, ὁ
pusillanimou
Mar. 4. 40.
Δεῖνα, ὁ, ἡ
dat. δεῖνι,
such a one,
quidam, Ma
Δεινῶς, ad
rible, vehen
ously, greatly, v
6. Lu. 11. 53.
Δειπνέω, ῶ, f.
νηκα, a. 1. ἐδεί
an evening me
1 Co. 11. 25.
Δεῖπνον, ου
repast; dinne
supper, the
Hebrews, a
evening, L
al.; meton
the Heb.
6. Mar. 6
Δεισιδαι
δω, to fe
the god
gious;
in N. T
ing du
22: w
Δεισι
gion,
towa
othe
Δέκα
24;
day
Re
Δεκ

Δειλία, ας, ἡ, (fr. δειλὸς,) timidity, pusillanimity, cowardice, 2 Ti. 1. 7.

Δειλιάω, ῶ, f. άσω, p. δεδειλίακα, a. 1. ἐδειλίασα, to be timid, be in fear, Jno. 14. 27: *from*

Δειλὸς, ἡ, ὸν, timid, fearful, pusillanimous, cowardly, Mat. 8. 26. Mar. 4. 40. Re. 21. 8.

Δεῖνα, ὁ, ἡ, τὸ, gen. δεῖνος, dat. δεῖνι, acc. δεῖνα, some one, such a one, any one, a certain one, quidam, Mat. 26. 18.

Δεινῶς, adv. (fr. δεινὸς, terrible, vehement) dreadfully, grievously, greatly, vehemently, Mat. 8. 6. Lu. 11. 53.

Δειπνέω, ῶ, f. ήσω, p. δεδείπνηκα, a. 1. ἐδείπνησα, to sup, take an evening meal, Lu. 17. 8; 22. 20. 1 Co. 11. 25. Re. 3. 20: *from*

Δεῖπνον, ου, τὸ, a morning repast; dinner, prandium; in N. T. supper, the principal meal of the Hebrews, and taken by them in the evening, Lu. 14. 12. Jno. 13. 2, 4, et al.; meton. food, 1 Co. 11. 21; fr. the Heb. a feast, banquet, Mat. 23. 6. Mar. 6. 21; 12. 39, et al.

Δεισιδαίμων, ονος, ὁ, ἡ, (δείδω, to fear, & δαίμων) reverencing the gods and divine things, religious; *in a bad sense*, superstitious; in N. T. religious, studious of paying due homage to the gods, Ac. 17. 22: *whence*

Δεισιδαιμονία, ας, ἡ, religion, religious worship, reverence towards the deity, Ac. 25. 19; others, religious superstition.

Δέκα, οἱ, αἱ, τὰ, ten, Mat. 20. 24; 25. 1, et al.; ἡμερῶν δέκα, ten days, i. e. a few days, a short time, Re. 2. 10.

Δεκαδύο, οἱ, αἱ, τὰ, (δέκα & δύο) i. q. δώδεκα, twelve, Ac. 19. 7; 24. 11.

Δεκαπέντε, οἱ, αἱ, τὰ, (δέκα & πέντε) fifteen, Jno. 11. 18. Ac. 27. 28. Ga. 1. 18.

Δεκατέσσαρες, ων, οἱ, αἱ, & τὰ δεκατέσσαρα, (δέκα & τέσσαρες) fourteen, Mat. 1. 17. 2 Co. 12. 2. Ga. 2. 1.

Δεκάτη, ης, ἡ, a tenth part, tithe, He. 7. 2, 4, 8, 9: *from*

Δέκατος, η, ον, (fr. δέκα) tenth, Jno. 1. 40. Re. 11. 13; 21. 20: *whence*

Δεκατόω, ῶ, f. ώσω, p. δεδεκάτωκα, to tithe, cause to pay tithes; pass. to be tithed, pay tithes, He. 7. 6, 9.

Δεκτὸς, ἡ, ὸν, accepted, acceptable, agreeable, approved, pleasing, grateful, Lu. 4. 24. Ac. 10. 35. Phi. 4. 18; by impl. καιρὸς, v. ἐνιαυτὸς ὁ δεκτὸς, a time or year when God will show himself benign, Lu. 4. 19. 2 Co. 6. 2: fr. δέχομαι.

Δελεάζω, f. άσω, (fr. δέλεαρ, a bait) pr. to entrap, take or catch *with a bait*; met. allure, entice, delude, Ja. 1. 14. 2 Pe. 2. 14, 18.

Δένδρον, ου, τὸ, a tree, Mat. 3. 10; 7. 17; 13. 32.

Δεξιολάβος, ου, ὁ, (δεξιὸς & λαμβάνω) an attendant, *spoken of those who* cover and protect one's right side; *hence, genr.* a guard, life-guard, Ac. 23. 23; others, a soldier who takes and carries a spear in his right hand, a spearman.

Δεξιὸς, ὰ, ὸν, right, *as opposed to left*, dexter, Mat. 5. 29, 30. Lu. 6. 6, et al.; ἡ δεξιὰ, sc. χεὶρ, the right hand, Mat. 6. 3; 27. 29, et al.; τὰ δεξιὰ, sc. μέρη, the parts towards the right hand, i. e. the right hand side; καθίζειν v. καθῆσθαι ἐκ δεξιῶν (μερῶν) τινος, to sit at the right hand of any one, i. e. to enjoy with any one the highest honour and dignity which he can bestow, Mat. 20. 21; 26. 64, et al.; εἶναι τινὶ ἐκ δεξιῶν (μερῶν), to be at one's right hand, i. e. to be one's helper, to afford aid to any one, Ac. 2. 25; δεξιὰς (χεῖρας) διδόναι, to give the right hand *to any one, sc. as a pledge of sincerity in one's promises*, Ga. 2. 9.

Σ

ω.

τὸ, (fr. δεῖ) pro-
, 1 Pe. 1. 6; just,
laws, righteous, &c.
5. 13.

, τὸ, (fr. δείδω, to
He. 12. 28, in some MSS.

ος, τὸ, (fr. δέρω) the
nimal, He. 11. 37; whence

ος, η, ον, made of
hern, coriaceus, Mat. 3. 4.
6.

. δερῶ, f. 2. δαρῶ, p.
ca, a. 1. ἔδειρα, a. 2. ἔδαρον,
, flay; hence, to beat, strike,
ge, pr. to scourge so as to re-
the skin, flay by beating, Mat.
5. Mar. 12. 3, 5; 13. 9, et al.

μεύω, f. εύσω, (fr. δεσμὸς)
bind, bind up, as a bundle, Mat.
. 4; to bind, confine, Ac. 22. 4.

σμέω, ῶ, f. ήσω, (fr. same)
o bind, confine, i. q. δεσμεύω, Lu.
8. 29.

Δεσμὴ, ῆς, ἡ, (fr. δέω) a bundle, as of tares, Mat. 13. 30.

Δέσμιος, ίου, ὁ, (fr. same) one bound, a prisoner, captive, Mat. 27. 15, 16. Mar. 15. 6, et al.

Δεσμὸς, ῦ, ὁ, pl. τὰ δεσμὰ, (fr. same) a bond, i. e. any thing by which one is bound, as a cord, chain, fetters, &c.; and by meton. imprisonment, Lu. 8. 29. Ac. 16. 26; 20. 23, et al.; a string or ligament, as of the tongue, Mar. 7. 35; met. an impediment, obstruction, infirmity, Lu. 13. 16.

Δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, (δεσμὸς & φυλάσσω) a keeper of a prison, jailer, Ac. 16. 23, 27, 36.

Δεσμωτήριον, ίου, τὸ, (fr δεσμὸς) a prison, Mat. 11. 2. Ac. 5. 21, 23; 16. 26.

Δεσμώτης, ου, ὁ, (fr. same) a prisoner, i. q. δέσμιος, Ac. 27. 1, 42.

Δεσπότης, ῦ, ὁ, a lord, master, of servants, head of a family, paterfamilias, 1 Ti. 6. 1, 2. 2 Ti. 2. 21. Tit. 2. 9. 1 Pe. 2. 18; by impl. as denoting the possession of supreme authority, Lord, sovereign, spoken of God, Lu. 2. 29. Ac. 4. 24. Re. 6. 10, and of Christ, 2 Pe. 2. 1. Jude 4.

Δεῦρο, adv. hither, here; used also as a sort of imperative, like our word here! i. e. come, come hither! Mat. 19. 21. Mar. 10. 21, et al.; spoken of time, ἄχρι τοῦ δεῦρο, sc. χρόνου, to the present time, Ro. 1. 13.

Δεῦτε, pl. of δεῦρο, i. e. δεῦρ' ἴτε, come, venite, Mat. 4. 19; 11. 28, et al.; as a particle of exhortation, incitement, &c. and followed by an imperative, come up, up now, &c. Mat. 21. 38; 28. 6, et al.

Δευτεραῖος, αία, αῖον, (fr. δεύτερος) doing any thing on the second day, Ac. 28. 13.

Δεύτερον, pr. neut. of δεύτερος, but used as an adv. the second time, again, Jno. 3. 4; 21. 16, et al.

Δευτερόπρωτος, ῦ, ὁ, ἡ, (δεύτερος & πρῶτος) the first (sabbath) after the second day of the passover, Lu. 6. 1.

Δεύτερος, α, ον, (fr. δύο) second, Mat. 22. 26, et al.; τὸ δεύτερον, again, the second time, another time, Jude 5; so ἐκ δευτέρου, Mat. 26. 42, et al.; & ἐν τῷ δευτέρῳ. Ac. 7. 13.

Δέχομαι, f. ξομαι, p. pass. δέδεγμαι, a. 1. ἐδεξάμην, to take, sc. into one's hands, &c. Lu. 2. 28; 16. 6, 7, et al.; to receive, Ac. 22. 5; 28. 21. Phi. 4. 18; to receive into and retain, contain, Ac. 3. 21; met. to receive, sc. by the hearing, learn, acquire a knowledge of, 2 Co. 11. 4. Ja. 1. 21; to receive, i. e. admit, grant access to, to receive kindly, welcome, Mat. 10. 40, 41; 18. 5, et al.; to receive in hospitality, entertain, Lu. 9. 53. He. 11. 31; to bear with, bear patiently, 2 Co. 11. 16; met. to receive, approve, assent to, Mat. 11. 14. Lu. 8. 13. Ac. 8. 14

2 Co.

Δέω, f.
δεκ
δέδη
21. 2
27. 2; 1
oblige,
tie, Ro.
pede, hi
with disease,
to impel, c
a Chaldaism
clare any th
obligatory; o
prohibited and
sense of exclusion
social intercourse
18. 18.

Δέω, f. δεήσω
ἐδεήθην, p. pass. δε
need, want; δεῖ, im
is need, opus est;
proper, it ought, it
cometh, it pleaset
17. 10; 18. 33. L
al.; pass. δέομαι
be in want, to
ask, request, M
8. 28, 38, et al.;
er, beseech, su
22. 32. Ac. 4.

Δή, a particl
serving to giv
to the expr
up now, wel
13. 2; 15. 3
truly, I adm
to wit, tha

Δῆλος, η,
evident.
Ga. 3. 11

Δηλόω,
λωκα,
render
known
1 Co.
point
to imp

Δημη
μος
rum.

11. 1 et al.; to admit, *and by impl.* to embrace, follow, 1 Co. 2. 14. 2 Co. 8. 17, et al.

Δέω, f. δέσω, v. δήσω, p. δέδεκα, v. δέδηκα, a. 1. ἔδεσα, v. ἔδησα, to bind, tie, Mat. 13. 30; 21. 2, et al.; to bind, confine, Mat. 27. 2; 14. 3, et al.; met. to bind, oblige, *morally, as by the marriage tie,* Ro. 7. 2. 1 Co. 7. 27, 39; to impede, hinder, 2 Ti. 2. 9; to affect with disease, Lu. 13. 16; by impl. to impel, compel, Ac. 20. 22; *by a Chaldaism,* to pronounce or declare any thing to be binding or obligatory; or, to declare any thing prohibited and unlawful, *in the sense of* excluding from privileges, social intercourse, &c. Mat. 16. 19; 18. 18.

Δέω, f. δεήσω, a. 1. pass. ἐδεήθην, p. pass. δεδέημαι, to have need, want; δεῖ, *impersonal,* there is need, opus est; it is necessary or proper, it ought, it behoveth, it becometh, it pleaseth, Mat. 16. 21; 17. 10; 18. 33. Lu. 13. 14; 19. 5, et al.; pass. δέομαι, f. δεήσομαι, to be in want, to need; in N. T. to ask, request, Mat. 9. 38. Lu. 5. 12; 8. 28, 38, et al.; to pray, offer prayer, beseech, supplicate, Lu. 21. 36; 22. 32. Ac. 4. 31; 8. 22, 24, et al.

Δή, *a particle of exhortation, serving to give energy and vivacity to the expression,* come, come on, up now, well then, Lu. 2. 15. Ac. 13. 2; 15. 36. 1 Co. 6. 20; indeed, truly, I admit, 2 Co. 12. 1; namely, to wit, that is to say, Mat. 13. 23.

Δῆλος, η, ον, plain, manifest, evident, Mat. 26. 73. 1 Co. 15. 27. Ga. 3. 11. 1 Ti. 6. 7: *whence*

Δηλόω, ῶ, f. ώσω, p. δεδήλωκα, a. 1. ἐδήλωσα, to lay open, render manifest or evident, make known, i. e. to tell, relate, declare, 1 Co. 1. 11. Col. 1. 8; to show, point out, bring to light, 1 Co. 3. 13; to imply, signify, He. 12. 27.

Δημηγορέω, ῶ, f. ήσω, (δῆμος & ἀγορεύω, to speak in the forum, harangue) to hold an assembly; to address a public asse[mbly], to deliver a harangue or publi[c oration], Ac. 12. 21.

Δημιουργός, οῦ, ὁ, (δῆμο[ς &] ἔργον) pr. one who labours f[or the] public good; one who effe[cts], produces any thing, an a[rtificer], builder, architect, He. 11. 10.

Δῆμος, ου, ὁ, (fr. δέω) people, Ac. 12. 22; 17. 5; 1[9.] 33: *whence*

Δημόσιος, ία, ον, public, belonging to the public, for [public] use, common, Ac. 5. 18; δημ[οσίᾳ,] sc. χώρᾳ, in a public place, pu[blicly,] in public, Ac. 16. 37; 18. 28; [...]

Δηνάριον, ίου, τό, the denarius, or penny, a Roman coin, equal at first, as its nam[e im]ports, *denis assibus,* to ten and afterwards to twelve, an[d] sixteen: it was of the same [value] as the Greek δραχμή, and e[quiva]lent to about 7*d.* three farthi[ngs of] our money, Mat. 18. 28.

Δήποτε, adv. (δή & π[οτε]) -soever, in fine, in short, de[...] *used as an intensive,* Jno. 5. [...]

Δήπου, adv. (δή & πού) [in]deed, truly, surely, He. 2. 16.

Διά, *prep. with a geni[tive]* through, by *a place,* Mat. 2. 13, et al.; through, throughou[t, dur]ing *a certain time,* Mat. 18. 1[0]. 2. 25, et al.; after, at the e[xpira]tion of *some time,* Mat. 26. 61 14. 58, et al.; within, by, [...] *time any thing is done, i.* [...] *time when,* Ac. 5. 19; 16. 9, [...] through, by, of, from, *as ref[erring] to the efficient or first caus[e,] the author, creator, or besto[wer of] any thing,* Jno. 1. 3, 7; 3. 1[7;] 11. 36, et al.; through, by, by [means] of, with, *referring to the me[ans or] instrument,* Mat. 1. 22; 2. [...] Mar. 6. 2, et al.; through, [on ac]count of, because of, in conse[quence] of, Ro. 4. 13; 5. 18; 8. 3, [...] through, by, with, in, accord[ing ...] *to denote manner,* Ro. 2. 12; [...] et al.; it also forms a peri[...]

...ate, discuss, *judicially*, Ac. 23. 15 ...24. 22.

...ιαγνωρίζω, f. ίσω, (διὰ & γνωρίζω) to make known, relate, tell, disclose, publish, Lu. 2. 17.

Διάγνωσις, εως, ἡ, (fr. διαγινώσκω) pr. exact knowledge, hence, discussion, cognizance, examination *judicially*, hearing, trial, Ac. 25. 21.

Διαγογγύζω, f. ύσω, (διὰ & γογγύζω) to murmur greatly, give utterance to secret and sullen discontent, Lu. 15. 2; 19. 7.

Διαγρηγορέω, ῶ, (διὰ & γρηγορέω) to remain awake; to wake thoroughly, wake from sleep, Lu. 9. 32.

Διάγω, f. ξω, (διὰ & ἄγω) to lead or carry over, transport across *a river*; to pass or spend *one's time*, live, 1 Ti. 2. 2. Tit. 3. 3.

Διαδέχομαι, f. δέξομαι, (διὰ & δέχομαι) to take the place of another, follow in succession, to receive by succession, Ac. 7. 45.

Διάδημα, ατος, τό, (fr. διὰ & δέω, to bind round, fr. διὰ & δέω) a diadem, tiara, i. e. a white band or fillet *worn by kings around their usual head-dress*, Re. 12. 3; 13. 1; 19. 12.

Διαδίδωμι, f. δώσω, (διὰ & δίδωμι) to deliver from one to another; distribute, divide, Lu. 11. 22; 18. 22. Jno. 6. 11. Ac. 4. 35; to give, bestow, deliver to, Re. 17. 13, in some copies.

Διάδοχος, ου, ὁ, ἡ, (fr. διαδέχομαι) a successor, Ac. 24. 27.

Διαζώννυμι, v. ζωννύω, f. ζώσω, (διὰ & ζώννυμι) to gird, gird up, i. e. to fasten one's garments with a girdle, Jno. 13. 4, 5; mid. to gird one's self, Jno. 21. 7.

Διαθήκη, ης, ἡ, (fr. διατίθημι) pr. any disposition, arrangement, institution, or dispensation; hence, a testament, will, He. 9. 16, 17; a covenant, i. e. mutual pro-

...26. 2. 1 ... body ... which ... ed, ... sc. whic... Iaios, L... 27. Ga... which th... are cont... and esp... Co. 3. ...

Διαίρεσ... distincti... 1 Co. 12. ...

Διαιρέω, ῶ, ... ρέω) to divid... out, distribut...

Διακαθαρίζ... καθαρίζω) to cle... cleanse, Mat. 3. ...

Διακατελέγχο... μαι, (διά, κατά ... refute, confute str... roughly, convince, ...

Διακονέω, ῶ, f. ... κόνηκα, (διά & ... ter) to minister, i. ... ant to afford assi... plies of necessar... 29; 25. 44. Mar... to serve, wait ... Mat. 8. 15. M... et al.; to mini... cessities, relie... with the nece... the means of ... 55. Mar. 1. ... to fill the off... con, perform... 1 Ti. 3. 10, ... to collect a... alms, Ro. ... He. 6 10: ...

Διακονία ... serving, ... ance, the ... offices, ... 15. 2 T...

ises on mutual conditions, or pro-
ises with conditions annexed, Mat.
5. 28. Mar. 14. 24. Ro. 9. 4. Ep.
. 12. Ga. 4. 24, et al.; meton. a
ody of laws and precepts, sc. *to
which certain promises are annex-
d*, Ac. 7. 8. He. 9. 4; promises,
*which are annexed to certain
tios*, Lu. 1. 72. Ac. 3. 25. Ro. 11.
7. Ga. 3. 15, 17; the books in
which the divine laws and promises
re contained, the Old Testament,
nd especially the Pentateuch, 2
Co. 3. 14.

αίρεσις, εως, ἡ, a division, istinction, difference, diversity, Co. 12. 4, 5, 6: *from*

αιρέω, ῶ, f. ήσω, (διὰ & αἱρέω) to divide, Lu. 15. 12; to divide ut, distribute, 1 Co. 12. 11.

ακαθαρίζω, f. ίσω, (διὰ & καθαρίζω) to clean, free from dirt, cleanse, Mat. 3. 12. Lu. 3. 17.

ιακατελέγχομαι, f. έγξομαι, (διὰ, κατὰ & ἐλέγχομαι) to refute, confute strenuously or thoroughly, convince, Ac. 18. 28.

ιακονέω, ῶ, f. ήσω p. δεδιηκόνηκα, (διὰ & κονέω, to minister) to minister, i. e. to be an attendant to afford assistance, or give supplies of necessary things, Mat. 20. 28; 25. 44. Mar. 10. 45, et al.; spc. to serve, wait upon, *at table*, &c. Mat. 8. 15. Mar. 1. 13. Lu. 4. 39, et al.; to minister to another's necessities, relieve, assist, or supply with the necessaries of life, provide the means of living, Mat. 4. 11; 27. 55. Mar. 1. 13; 15. 41. Lu. 8. 3; to fill the office of ὁ διάκονος, deacon, perform the duties of that office, 1 Ti. 3. 10, 13. 1 Pe. 4. 11; meton. to collect and make distribution of alms, Ro. 15. 25. 2 Co. 8, 19, 20. He. 6 10: *whence*

ιακονία, ας, ἡ, ministry, serving, service, waiting, attendance, the act of rendering friendly offices, Lu. 10. 40. 2 Co. 11. 8; 16. 2 Ti. 4. 11, et al.; employment, business, office, province, charge, function, Ac. 6. 4. Ro. 12. 7; 11. 13. 1 Co. 12. 5, et al.; by impl. relief, support, aid, Ac. 11. 29. Re. 2. 19; ministry in the church, deaconship, the office of collecting and distributing alms to the poor, or of inquiring into and relieving their wants, Ac. 12. 25. Ro. 15. 31, et al.; the act of distributing alms, Ac. 6. 1.

Διάκονος, ου, ὁ, ἡ, a minister, one who renders service to another, an attendant, servant, Mat. 20. 26; 22. 13. Jno. 2. 5, 9, et al.; with Χριστȣ, Θεȣ, ἐν κυρίῳ, &c. a religious instructor, preacher of the gospel, 1 Co. 3. 5. 2 Co. 3. 6; 6. 4, et al.; a follower, disciple, Jno. 12. 26; a deacon or deaconess, one who collects and distributes alms to the poor, overseer of the poor, almoner, Ro. 16. 1. Phi. 1. 1. 1 Ti. 3. 8, 12.

Διακόσιοι, αι, α, (δὶς & ἑκατὸν) two hundred, Mar. 6. 37. Jno. 6. 7, et al.

Διακούω, f. ύσω, & mid. διακούομαι, f. ύσομαι, (διὰ & ἀκόω) to hear a thing through, listen patiently; to hear *judicially*, Ac. 23. 35.

Διακρίνω, f. ινῶ, (διὰ & κρίνω) to distinguish, discern, judge of, Mat. 16. 3; to make a distinction or difference, Ac. 15. 9. 1 Co. 11. 29. Jude 22; to make to differ, distinguish, prefer, confer a superiority, 1 Co. 4. 7; to examine, scrutinize, estimate, 1 Co. 11. 31; 14. 29. Ja. 2. 4; to judge, act as a judge, hear and decide a cause, determine, 1 Co. 6. 5; mid. to dispute, contend, Ac. 11. 2. Jude 9; to hesitate, be in doubt, doubt, Mat. 21. 21. Mar. 11. 23, et al.: *whence*

Διάκρισις, εως, ἡ, a discerning, the act of discerning or distinguishing, Ro. 14. 1. He. 5. 14; the faculty of distinguishing and estimating, 1 Co. 12. 10; doubt, Ro. 14. 1, as some.

Διακωλύω, f. ύσω, (διὰ & κωλύω) to hinder, restrain, prohibit, Mat. 3. 14.

Διαλαλέω, ῶ, f. ήσω, (διὰ & λαλέω) to converse about, com

mune; by impl. to consult, deliberate, Lu. 6. 11; to divulge, publish, spread by rumour, Lu. 1. 65.

Διαλέγομαι, f. λέξομαι, (διὰ & λέγω) to discourse, reason, argue, Ac. 17. 2, 17; 24. 12, et al.; to address, speak to, He. 12. 5; to contend, dispute, Mar. 9. 34. Jude 9.

Διαλείπω, f. ψω (διὰ & λείπω) to leave intermediate, interpose an interval, intermit, cease, Lu. 7. 45.

Διάλεκτος, ου, ἡ, speech, manner of speaking, peculiar language of a nation, dialect, vernacular idiom, Ac. 1. 19; 2. 6, 8; 21. 40; 22. 2; 26. 14.

Διαλλάσσω, (διὰ & ἀλλάσσω) to change, exchange, substitute a successor; pass. to reconcile one's self or be reconciled to another, Mat. 5. 24.

Διαλογίζομαι, f. ίσομαι, (διὰ & λογίζομαι) to reason, discourse, deliberate, ponder, consider, Mat. 16. 7, 8. Mar. 2. 6, 8. Jno. 11. 50, et al.; to dispute, contend, Mar. 9. 33: *whence*

Διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, ratiocination, thought, cogitation, purpose, Mat. 15, 19. Mar. 7. 21, et al.; discourse, dispute, disputation, contention, Lu. 9. 46; doubt, hesitation, scruple, Lu. 24. 38. Phi. 2. 14, et al.

Διαλύω, f. ύσω, (διὰ & λύω) to dissolve, dissipate, disperse, Ac. 5. 36.

Διαμαρτύρομαι, f. ροῦμαι, (διὰ & μαρτύρομαι) to make solemn affirmation, protest; to obtest, charge, exhort with entreaty, admonish solemnly, Lu. 16. 28. Ac. 2. 40, et al.; to give testimony to anything, prove, demonstrate; *and by impl.* to testify or teach earnestly, enforce publicly, proclaim, Ac. 8. 25; 18. 5, et al.

Διαμάχομαι, f. χήσομαι, (διὰ & μάχομαι) to fight fiercely; met. to contend vehemently, dispute earnestly, Ac. 23. 9.

Διαμένω, f. ενῶ, (διὰ & μένω) to remain, to be permanent or unchanged, Lu. 1. 22. Ga. 2. 5. He. 1. 11. 2 Pe. 3. 4; to remain constant in attachment, endure, Lu. 22. 28.

Διαμερίζω, f. ίσω, (διὰ & μερίζω) to divide into parts and distribute, part, Mat. 27. 35. Mar. 15. 24, et al.; to separate by dividing, Ac. 2. 3; met. to cause dissension; pass. to disagree, be in a state of dissension, Lu. 11. 17, 18; 12. 52, 53: *whence*

Διαμερισμός, οῦ, ὁ, division, portion; met. dissension, Lu. 12. 51.

Διανέμω, f. εμῶ, (διὰ & νέμω) to distribute; to divulge, spread abroad, Ac. 4. 17.

Διανεύω, f. εύσω, (διὰ & νεύω) to signify by a nod, beckon, make signs with the head, Lu. 1. 22.

Διανόημα, ατος, τὸ, (fr. διανοέω, to turn over in the mind, think, fr. διὰ & νοέω) thought, reflection, cogitation, Lu. 11. 17.

Διάνοια, ας, ἡ, (fr. same) pr. meditation; the mind, intellect, understanding, Mat. 22. 37. Mar. 12. 30. Lu. 10. 27, et al.; an operation of the understanding, thought, imagination, Lu. 1. 51; insight, comprehension, 1 Jno. 5. 20; mode of thinking and feeling, disposition of mind and heart, the affections, Ep. 2. 3. Col. 1. 21.

Διανοίγω, f. οίξω, (διὰ & ἀνοίγω) to open, Mar. 7. 34, 35. Lu. 2. 23; 24. 31; met. to open the sense of *any thing*, explain, expound, Lu. 24. 32. Ac. 17. 3; διανοίγειν τὸν νοῦν, v. τὴν καρδίαν, to open the mind or the understanding, i.e. to render more intelligent and prompt, so as to understand, Lu. 24. 45. Ac. 16. 14.

Διανυκτερεύω, f. εύσω, (διὰ & νύξ) to pass the night, spend the whole night, Lu. 6. 12.

Διανύω, f. ύσω, (διὰ & ἀνύω

ιπαρατριβη, ῆς, ἡ, ... fr. παρατριβή, altercation, fr. παρατρίβω, to rub against, collide, altercate, fr. παρὰ & τρίβω) useless disputation, vehement contention about trivial questions, 1 Ti. 6. 5, in some MSS.

ιαπεράω, ῶ, f. άσω, (διὰ & περάω) to pass, pass through or over, Mat. 9. 1; 14. 34. Mar. 5. 21, et al.

Διαπλέω, f. εύσω, (διὰ & πλέω) to sail through or over, Ac. 27. 5.

Διαπονέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (fr. διαπονέω, to elaborate, exercise, exhaust by fatigue, fr. διὰ & πονέω) to be exercised, exhausted, fatigued; met. to be wearied, disturbed, grieved, indignant, Ac. 4. 2; 16. 18.

Διαπορεύομαι, f. εύσομαι, (διὰ & πορεύομαι) to go or pass through, Lu. 6. 1; 13. 22. Ac. 16. 4; to pass by, Lu. 18. 36, i. q. παρέρχομαι, v. 37.

Διαπορέω, ῶ, f. ήσω, (διὰ & ἀπορέω) to hesitate, doubt, be in ... and perplexity, Lu. 9. 7; 24.

through ... 65, et al.

Διασαφέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. διεσάφησα, διασεσάφηκα, to declare (διὰ & σαφέω, to make known, σαφής, manifest) to make known, declare, tell plainly, or fully, 18. 31.

Διασείω, f. σω, (διὰ & ...) to shake; to use with violence, treat with insolence, disturb, fill with uneasiness and terror, 3. 14; others, to spoil, pillage, in 3 Mac. 7. 20.

Διασκορπίζω, f. ίσω, (διὰ & σκορπίζω) to disperse, scatter, Mat. 26. 31. Mar. 14. 27, ... dissipate, waste, Lu. 15. ... to winnow, i. e. to throw grain against the wind for the purpose of cleansing it, ... 24, 26; others, to scatter, strew, sow, as seed.

Διασπάω, ῶ, f. άσω, (διὰ & σπάω) to pull, or tear in pieces, burst, Mar. 5. 10.

Διασπείρω, f. ερῶ, (διὰ & σπείρω) to scatter abroad in every direction, as ...

interdict, prohibit, Mat. 16. 20. Mar. 5. 43, et al.

Διάστημα, ατος, τὸ, (fr. διΐστημι) interval, space, distance, Ac. 5. 7.

Διαστολὴ, ῆς, ἡ, (fr. διαστέλλω) distinction, difference, Ro. 3. 22; 10. 12. 1 Co. 14. 7.

Διαστρέφω, f. ψω, (διὰ & στρέφω) to distort, turn awry; met. to pervert, corrupt, Mat. 17. 17. Lu. 9. 41, et al.; to impede, interrupt, Ac. 13. 10; to turn out of the way, cause to make defection, Lu. 23. 2. Ac. 13. 8.

Διασώζω, f. σώσω, (διὰ & σώζω) to save, preserve in safety, Ac. 28. 4. 1 Pe. 3. 20; to heal, restore to health, Mat. 14. 36. Lu. 7. 3; to convey in safety, Ac. 23. 24; 27. 43, 44; 28. 1.

Διαταγὴ, ῆς, ἡ, (fr. διατάσσω) an ordinance, precept, that which is instituted or commanded, Ro. 13. 2; meton. disposition, or promulgation, the act of promulgating, Ac. 7. 53.

Διάταγμα, ατος, τὸ, (fr. same) a mandate, commandment, order, ordinance, He. 11. 23.

Διαταράσσω, v. άττω, f. ξω, (διὰ & ταράσσω) to disturb, throw into a state of perturbation, to move or trouble greatly, Lu. 1. 29.

Διατάσσω, v. τάττω, f. ξω, (διά & τάσσω) to dispose, arrange, put in order, regulate, 1 Co. 11. 34; to appoint, direct, order, prescribe, ordain, 1 Co. 7. 17; 9. 14, et al.; to commission, Mat. 11. 1; to order, direct, command, Lu. 3. 13; 8. 55, et al.; to promulgate, Ga. 3. 19.

Διατελέω, ῶ, f. έσω, (διὰ & τελέω) to complete, finish; to remain, continue, persevere, Ac. 27. 33.

Διατηρέω, ῶ, f. ήσω, (διὰ & τηρέω) to keep carefully, guard with vigilance, preserve with care, ... ἑαυτὸν ἔκ τινος, to keep one's self from, i. e. to abstain from, beware of, Ac. 15. 29.

Διατὶ, i. e. διὰ τί, *interrog.* for what? why? wherefore? Mat. 9. 14; 13. 10. Lu. 19. 23, 31.

Διατίθημι, (διὰ & τίθημι) to constitute in a particular manner, appoint, arrange; mid. διατίθεμαι, f. θήσομαι, to dispose or arrange one's affairs, arrange by will or testament, He. 9. 16; to make an arrangement with another party, διατίθεμαι διαθήκην, to make a covenant, Ac. 3. 25. He. 8. 10; 10. 16; to promise, confirm by promise, Lu. 22. 29.

Διατρίβω, f. ψω, (διὰ & τρίβω) to rub, wear away by friction; met. to pass or spend *time*, to remain, stay, tarry, continue, Jno. 3. 22; 11. 54. Ac. 12. 19; 14. 3, 28, et al.

Διατροφὴ, ῆς, ἡ, (διατρέφω, to nourish) food, living, 1 Ti. 6. 8.

Διαυγάζω, f. άσω, (διὰ & αὐγάζω) to shine out, dawn, 2 Pe. 1. 19.

Διαυγὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (διὰ & αὐγὴ) translucent, transparent, pellucid, Re. 21. 21, *in some edit. for*

Διαφανὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (fr. διαφαίνω, to show distinctly; pass. to appear through) transparent, pellucid.

Διαφέρω, f. οίσω, p. ἤνεγκα, (διὰ & φέρω) to carry different ways or into different parts, separate; pass. to be borne, driven, or tossed hither and thither, Ac. 27. 27; to promulgate, proclaim, publish, Ac. 13. 49; met. to differ, excel, be better or of greater value, be superior, Mat. 6. 26; 10. 31, et al.; τὰ διαφέροντα, optima, i. e. excellence, Ro. 2. 18; *impers.* διαφέρει, it is of consequence, it makes a difference, it makes no difference, *with* οὐδὲν, it is nothing, Ga. 2. 6; to carry through, Mar. 11. 16.

Διαφεύγω, f. ξω, (διὰ & φεύγω) to betake one's self to flight, fly from, escape by flight, Ac. 27. 42.

Διαφημίζω, f. ίσω, p. διαπε-
φήμικα, a. 1. διεφήμισα, (διὰ &
φημή) to report, proclaim, publish,
spread one's fame abroad, Mat. 9.
31; 28. 15. Mar. 1. 45.

Διαφθείρω, f. φθερῶ, (διὰ &
φθείρω) to corrupt, spoil, cause to
decay, destroy, Lu. 12. 33. Re. 8. 9;
11. 18; pass. to be destroyed, decay,
perish, 2 Co. 4. 16; met. to be cor-
rupt, perverse, 1 Ti. 6. 5: *whence*

Διαφθορά, ᾶς, ἡ, the act of
corrupting, corruption, dissolution,
Ac. 2. 27, 31; 13. 35, 37; met.
state of corruption, i. e. death, Ac.
13. 34.

Διάφορος, ου, ὁ, ἡ, (fr. διαφέ-
ρω) different, diverse, of different
kinds, Ro. 12. 6. He. 9. 10; excellent,
superior, præstans, He. 1. 4; 8. 6.

Διαφυλάσσω, v. άττω, f. ξω,
(διὰ & φυλάσσω) to keep or guard
carefully or with vigilance; to
guard, protect, defend, Lu. 4. 10.

Διαχειρίζομαι, f. ίσομαι, (fr.
διαχειρίζω, to administer, i. e. to
turn or apply one's hand to, fr. διὰ
& χειρίζω, to handle, fr. χείρ) by
impl. to kill, dispatch, put to death,
pr. with the hand, Ac. 5. 30; 26. 21.

Διαχλευάζω, f. άσω, (fr. διὰ
& χλευάζω) to deride, mock, scoff,
Ac. 2. 13, *in some editions*.

Διαχωρίζομαι, f. ίσομαι, (fr.
διαχωρίζω, to place any thing by
itself, separate, fr. διὰ & χωρίζω)
to depart, go away, Lu. 9. 33.

Διδακτικός, ή, όν, (fr. διδάσ-
κω) skilful in teaching, apt or quali-
fied to teach, 1 Ti. 3. 2. 2 Ti. 2. 24.

Διδακτός, ή, όν, (fr. same)
taught, instructed, Jno. 6. 45. 1 Co.
2. 13.

Διδασκαλία, ας, ἡ, instruc-
tion, i. e. the giving of instruction,
teaching, Ro. 12. 7; 15. 4, et al.;
instruction, i. e. what is taught,
doctrine, principle, Mat. 15. 9, et
al.: *from*

Διδάσκαλος, ου, ὁ, a teacher,

master, instr[...]
12. 38. Lu. 3. [...]

Διδάσκω, [...]
δαχα, a. 1. [...]
δάχθην, [...]
23; 22. 16, [...]
in a publi[...]
to direct, [...]
τὸν διδά[...]
i. e. to in[...]
obligation[...]
quires of [...]

Διδαχή, [...]
the givi[...]
Mar. 4. 2 [...]
what is [...]
Mat. 16 [...]
meton. [...]
of doct[...]
1. 22, 2[...]

Δίδραχ[...]
μισμα [...]
drach[...]
ver c[...]
Alex[...]
to tw[...]
half-[...]
valu[...]
mon[...]

Δίδυ[...]
twi[...]
21. [...]

Δίδ[...]
a. [...]
a. [...]
pr[...]
16[...]
th[...]
1[...]
e[...]

to consecrate, devote, offer in sacrifice, 2 Co. 8. 5. Ga. 1. 4. Re. 8. 3, et al.; to betake *oneself* to a place, repair to, Ac. 19. 31; to give back, restore, Lu. 7. 15. Re. 18. 7; 20. 13; to recompense, Re. 2. 23; to attribute, ascribe, Jno. 9. 24. Re. 11. 13; *fr. the Heb.* to place, put, impart, infix, impose, inscribe, He. 8. 10; 10. 16, et al.; to infix, impress, 2 Co. 12. 7. Re. 13. 16; to inflict, Jno. 18. 22; 19. 3. 2 Th. 1. 8; to give in charge, direct, enjoin, appoint, commission, Jno. 5. 36; 17. 4. Re. 9. 5; to exhibit, put forth, Mat. 24. 24. Ac. 2. 19; to yield, bear *fruit*, Mat. 13. 8; *fr. the Latin idiom*, *διδόναι ἐργασίαν*, operam dare, to endeavour, strive, Lu. 12. 58; *διδόναι ἀπόκρισιν*, responsum dare, to answer, reply, Jno. 1. 22; *διδόναι τόπον*, locum dare, to give place, yield, Lu. 14. 9. Ro. 12. 19.

Διεγείρω, f. *διεγερῶ*, (*διὰ* & *ἐγείρω*) to excite, i. e. to awake *any one* from sleep, Mat. 1. 24. Mar. 4. 38, 39. Lu. 8. 24; pass. to be raised, excited, agitated, *as a sea*, Jno. 6. 18; met. to stir up, arouse, animate, admonish, 2 Pe. 1. 13; 3. 1.

Διενθυμέομαι, *οῦμαι*, (*διὰ* & *ἐνθυμέομαι*) to revolve in one's mind, consider carefully, Ac. 10. 19, *in the later editions.*

Διέξοδος, *ου*, *ἡ*, (*διὰ* & *ἔξοδος*) a place where waters issue from the ground, 2 Ki. 2. 21. LXX.; an outlet, passage outwards, ways leading into the country; *others*, an open place in the town where several ways or streets meet, compitum, Mat. 22. 9.

Διερμηνευτής, *οῦ*, *ὁ*, an interpreter, 1 Co. 14. 28: *from*

Διερμηνεύω, f. *εύσω*, (*διὰ* & *ἑρμηνεύω*) to explain, interpret, translate, Lu. 24. 27. Ac. 9. 36. 1 Co. 14. 5, 13, 27: to be able to interpret, 1 Co. 12. 30.

Διέρχομαι, f. *ελεύσομαι*, (*διὰ* & *ἔρχομαι*) to pass through *a place*, Mar. 10. 25. Lu. 4. 30, et

al.; to pass over, cross a lak
4. 35. Lu. 8. 22; to pass
pass by, Lu. 19. 4; seq. *ἐ*
ἀπό, to go to or from, to co
or depart from, Lu. 2. 15.
38; 13. 14, et al.; met. to
to, be propagated, Ro. 5.
travel through or over a co
wander about, Mat. 12. 43.
6, et al.; to pass into, i. q.
χομαι, He. 4. 14; trop. to
Lu. 2. 35: to go or spread
be prevalent, *as a rumou*
5. 15.

Διερωτάω, *ῶ*, f. *ήσω*, (
ἐρωτάω,) to inquire out, a
certain by inquiry, Ac. 10.

Διετής, *έος*, *οῦς*, *ὁ*, *ἡ*, *τ*
(*δὶς* & *ἔτος*) two years old,
age of two years, Mat.
whence

Διετία, *ας*, *ἡ*, the spa
two years, biennium, Ac.
28. 30.

Διηγέομαι, *οῦμαι*, f. *ήσ*
(*διὰ* & *ἡγέομαι*) to declar
roughly, recount, relate, tell
5. 16; 9. 9. Lu. 8. 39, et
speak of, describe, Ac. 8.
11. 32: *whence*

Διήγησις, *εως*, *ἡ*, a n
tion, relation, history, Lu. 1.

Διηνεκής, *έος*, *οῦς*, *ὁ*, *ἡ*,
(*διὰ* & *ἠνεκής*, extended, p
ed) continuous, uninterrup
time, perpetual, He. 7. 3,
διηνεκὲς sc. *μέρος χρόνο*
tinually, for ever.

Διθάλασσος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, (
θάλασσα) bimaris, washed
sides by the sea, Ac. 27. 41,
διθάλασσος, prob. a shoal o
bank formed by the conflu
opposite currents at some d
from the coast.

Διϊκνέομαι, *οῦμαι*, f. *ί*
(*διὰ* & *ἱκνέομαι*, to come) t
go, or pass through, i. e. to
penetrate, He. 4. 12.

Διΐστημι, f. *διαστήσω*
& *ἵστημι*) to be separated

rate one's self, part, depart, Lu. 24. 51; to intervene, be interposed, Lu. 22. 59; to separate, cause to intervene, i. e. to advance, proceed, Ac. 27. 28.

Διϊσχυρίζομαι, f. ίσομαι, (διὰ & ἰσχυρίζομαι, to corroborate, fr. ἰσχυρός) to affirm or assert strongly, asseverate, Lu. 22. 59. Ac. 12. 15.

Δικαιοκρισία, ας, ἡ, (δίκαιος & κρίσις) just or righteous judgment, Ro. 2. 5.

Δίκαιος, αία, αιον, pr. having nothing superfluous nor deficient, being perfect and in just proportion; just, i. e. observing justice, Jno. 5. 30, et al. freq.; blameless, innocent, Mat. 27. 19. Lu. 23. 47, et al.; good, upright, righteous, Mat. 5. 45; 9. 13, et al.; humane, benevolent, benign, indulgent, Mat. 1. 19. Jno. 17. 25. Ro. 3. 26. 1 Jno. 1. 9; regarding the real nature of things, true, verus, Jno. 7. 24; *fr. the Heb.* one approved of God, who enjoys the divine favour, and has received forgiveness of sins, justified, Ro. 1. 17; 2. 13; 5. 19. He. 11. 4, et al.: *whence*

Δικαιοσύνη, ης, ἡ, the state of being perfect and in just proportion, perfection, He. 5. 13; justice, i. e. the disposition of one who observes justice, Ac. 24. 25. He. 11. 33, et al.; veracity, faithfulness, Ro. 3. 5; righteousness, virtue, piety to God, sanctity of life and integrity of conduct, Mat. 5. 6, 10, 20; 6. 33; 21, 32, et al. freq.; benignity, mercy, compassion, benevolence, liberality, bounty, 2 Co. 9. 10. Mat. 6. 1, *in the later editions*, et al.; whatever is just and right, duty, Jno. 16. 8, 10. Mat. 3. 15; *others*, precept, institution, i. q. δικαίωμα; divine favour; pardon of sin, justification, Ro. 4. 11; 8. 10, et al.; meton. the mode of obtaining the divine favour, Ro. 10. 5, 6; *for* ὁ δικαιῶν, the bestower of forgiveness or justification, 1 Co. 1. 30; *for* ὁ λόγος τῆς δικαιοσύνης, v. περὶ τῆς δικαιο-

σύνης, the … which pro… tification, … ωθείς, one … tified, 2 C…

Δικαιόω, … καίωκα, … knowledge … be what … treat him … 7. 35; to d… less or inn… as such, a… 37. 1 Co. … at liberty, … to be goo… treat him … plaud, Lu… to bestow … pass. to … favour, so … 18. 14. Ro… giveness, p… consequen… Ro. 2. 13; … which is ri… or mid. t… virtuous, R…

Δικαίωμα … is done or … that nothi… cient; a l… dinance, L… 9. 1, 10; a… a judge, j… solution, d… sequences … 5. 16; pro… life, right… Ro. 5. 18.

Δικαίως, … strict justic… ly, Lu. 23. … proper, 1 … honestly, p… 2. 10. Ti. …

Δικαίωσι… tion, acqui… sion of sin, … 5. 18.

Δικαστὴς, … to judge, fr… 14. Ac. 7. …

Δίκη, ης, …

ment, vengeance, 2 Th. 1. 9. Jude 7; sentence of punishment, judgment. Ac. 25. 15; the goddess of justice or vengeance, Nemesis, Ac. 28. 4.

Δίκτυον, ου, τό, (fr. δίκω, to cast) a net, fishing-net, Mat. 4. 20, 21, et al.

Δίλογος, ου, ὁ, ἡ, (δὶς & λόγος) pr. one who says the same thing twice; hence, double-tongued, speaking one thing and meaning another, deceitful in words, 1 Ti. 3. 8.

Διό, (i. e. δι' ὅ,) on which account, wherefore, therefore, Mat. 27. 8. 1 Co. 12. 3, et al.

Διοδεύω, f. εύσω, (διὰ & ὁδεύω) to journey, travel, or pass through *a place*, traverse, Lu. 8. 1. Ac. 17. 1.

Διόπερ, conj. (διό & περ) on this very account, for this very reason, wherefore, truly, by all means, or especially, 1 Co. 8. 13; 10. 14; 14. 13.

Διοπετής, έος, οῦς, ὁ ἡ, τό-ές, (Ζεὺς, Διός, & obsol. πέτω, i. q. πίπτω) which fell from Jupiter, or heaven, Ac. 19. 37, *where sc.* ἄγαλμα.

Διόρθωμα, ατος, τό, (fr. διορθόω, to correct, fr. διὰ & ὀρθόω, to make right, fr. ὀρθός) correction, emendation, reformation, Ac. 24. 3, *in some MSS.*

Διόρθωσις, εως, ἡ, (fr. same) emendation, amendment, reformation, He. 9. 10.

Διορύσσω, v. ττω, f. ξω. (διὰ & ὀρύσσω) to dig or break through, Mat. 6. 19, 20; 24. 43. Lu. 12. 39.

Διόσκουροι, v. διόσκοροι, ων, οἱ, (Ζεὺς, Διός, & κοῦρος, a young man) the Dioscuri, i. e. Castor & Pollux, the brothers of Helen, sons of Jupiter by Leda, and patrons of sailors, Ac. 28. 11.

Διότι, conj. (διὰ, ὅ, & τι) on this account that, wherefore, therefore, because, Lu. 2. 7; 21. 28, for, in as much as, Lu. 1. 13. Ac. 18. 10, et al.

Διπλόος, οῦς, όη, ῆ, όον, οῦν, (δὶς & πλόος, a termination denoting times or fold) double, Mat. 23. 15. 1 Ti. 5. 17. Re. 18. 6: whence

Διπλόω, ῶ, f. ώσω, p. δεδίπλωκα, a. 1. ἐδίπλωσα, to double, i. e. to render back double, Re. 18. 6.

Δὶς, adv. (fr. δύω) twice, Mar. 14. 30, 72, et al.; *in the sense of* entirely, utterly, Jude 12; ἅπαξ καὶ δὶς, once and again, often, Phi. 4. 16.

Διστάζω, f. άσω, a. 1. ἐδίστασα, (δὶς & obs. στάω, i.q. ἵστημι) to doubt, waver, hesitate, Mat. 14. 31; 28. 17.

Δίστομος, ου, ὁ, ἡ, (δὶς & στόμα) having two mouths or edges, two-edged, He. 4. 12. Re. 1. 16; 2. 12.

Δισχίλιοι, αι, α, (δὶς & χίλιος) two thousand, Mar. 5. 13.

Διϋλίζω, f. ίσω, p. διΰλικα, (διὰ & ὑλίζω, to strain, filter, fr. ὕλη, fæces) to strain, filter, pass through a strainer; *hence*, to separate by straining, strain out or off, Mat. 23. 34.

Διχάζω, f. άσω, δεδίχακα, (fr. δίχα, severally, fr. δὶς) to divide in two; met. to cause a division, cause to disagree, set at variance, Mat. 10. 35.

Διχοστασία, ας, ἡ, (δίχα & στάσις) a division, dissension, faction, Ro. 16. 17. 1 Co. 3. 3. Ga. 5. 20.

Διχοτομέω, ῶ, f. ήσω, (δίχα & τέμνω) pr. to cut into two parts, cut asunder; in N. T. to scourge severely, Mat. 24. 51. Lu. 12. 46.

Διψάω, ῶ, f. ήσω, p. δεδίψηκα, a. 1. ἐδίψησα, (fr. δίψα, thirst) to thirst, be thirsty, Mat. 25. 35, 37, 42, 44, et al.; met. to de-

sire or long for ardently, Mat. 5. 6. Jno. 4. 14; 6. 35, et al.

Δίψος, εος, ους, τὸ, (fr. same) thirst, 2 Co. 11. 27.

Δίψυχος, ου, ὁ, ἡ, (δὶς & ψυχή) double-minded, inconstant, fickle, Ja. 1. 8; 4. 8.

Διωγμὸς, οῦ, ὁ. (fr. διώκω) persecution, state of being harassed, Mat. 13. 21. Mar. 4. 17; 10. 30, et al.

Διώκτης, ου, ὁ, a persecutor, 1 Ti. 1. 13: *from*

Διώκω, f. ώξω, p. δεδίωχα, a. 1. ἐδίωξα, a. 1. pass. ἐδιώχθην, to seek; to pursue; to pursue with malignity or enmity, persecute, Mat 5. 10, 11, 12, 44, et al.; met. to follow, adhere to, become the disciple of, Lu. 17. 23; to follow, desire eagerly, endeavour earnestly to acquire, Ro. 9. 30, 31; 12. 13, et al.

Δόγμα, ατος, τὸ, (fr. δοκέω) a decree, statute, ordinance, Lu. 2. 1. Ac. 16. 4; 17. 7. Ep. 2. 15. Col. 2. 14: *whence*

Δογματίζω, f. ίσω, to decree, make a decree, impose a law; mid. to suffer laws to be imposed on one's self, to be subject, submit to, or obey ordinances, Col. 2. 20.

Δοκέω, ῶ, f. δοκήσω, & δόξω, a. 1. ἔδοξα, to seem to one's self, i. e. to think, imagine, suppose, have in mind, Mat. 3. 9; 6. 7, et al.; to seem, appear, *and impers.* δοκεῖ, it seems, appears, i. e. to be thought, judged, Mat. 17. 25; 18. 12; to be considered, regarded, Lu. 10. 36; to be accounted, reckoned, esteemed, Ga. 2. 9. 1 Co. 12. 22, et al.; to think proper, be disposed, determine, 1 Co. 11. 16; δοκεῖ, it seems good, best or right, it pleases, Lu. 1. 3. Ac. 15. 22, 25, et al.

Δοκιμάζω, f. άσω, p. δεδοκίμακα, a. 1. ἐδοκίμασα, to prove by trial, try, assay metals, 1 Pe. 1. 7; to prove, try, examine, scru-

tinize, ex[...] 12. 2, et a[...] approve [...] worthy, [...] 16. 3. 2 C[...] upon aft[...] distingui[...] Ro. 2. 18

Δοκιμή, [...] trial, p[...] the sta[...] which h[...] approve[...] 5. 4. 2 [...] cument,

Δοκίμι[...] means [...] proof, [...] the ac[...] proof, [...] racter,

Δόκιμ[...] prove[...] ap.tim[...] faith [...] proba[...] al.; [...] Ro. 1[...]

Δοκὸς [...] timb[...] Mat.

Δόλι[...] frau[...] whe[...]

Δολι[...] ceiv[...]

Δόλ[...] insi[...] Ma[...] al:

Δολ[...] κα, adu[...] 4.

Δόμ[...] a g[...]

Δόξ[...] nic[...] no[...] gl[...]

12. 43, et al.; meton. the author or source of glory, decus, Lu. 2. 32. 2 Co. 8. 23. 1 Th. 2. 20; the matter or ground of honour or praise, Ro. 3. 23; those qualities, virtues, attributes in any one which are deserving of praise and celebration, Ac. 7. 2. Ro. 1. 23; spc. the divine majesty, e. g. divine power and omnipotence, Mat. 16. 27. Ro. 6. 4; the divine benevolence and beneficence, Ro. 9. 23. Ep. 1. 12; divine majesty and dignity *of Jesus*, Jno. 1. 14; 2. 11; honour or dignity, illustrious rank or station, 1 Co. 11. 7, et al.; whatever is conspicuous in honour and dignity, eminence, 2 Pe. 2. 10. Jude 8; excellence, magnificence, Mat. 4. 8; 19. 28, et al.; by impl. future glory or felicity, 1 Co. 2. 7. 2 Co. 4. 17, et al.; visible glory, splendour, brightness, dazzling light, Lu. 9. 31. Ac. 22. 11. 1 Co. 15. 40, 41, et al.; splendour, ornament, brilliant decoration, Mat. 6. 29: *whence*

Δοξάζω, f. άσω, p. δεδόξακα, a. 1. ἐδόξασα, to glorify, to cause honour, &c. to be attributed to *any one*, i. e. to commend, applaud, praise, celebrate, Mat. 5. 16; 6. 2, et al. freq.; to worship, adore, Ro. 1. 21; to render conspicuous the dignity, station, or character of any one, cause that the true state, disposition, dignity, and excellence of any person or thing should be known, acknowledged, and honoured by others, Jno. 8. 54; 12. 28; 16. 14, et al.; to cause any person or thing to be distinguished for excellence; pass. to be distinguished for excellence, be excellent, illustrious, splendid, transcendent, 2 Co. 3. 10. 1 Pe. 1. 8; by imp. to glorify, render happy or blessed, bestow felicity, admit to the eternal state of glory, Ro. 8. 30; to ornament, adorn, 1 Co. 12. 26, cf. v. 23.

Δορκὰς, άδος, ἡ, a gazelle or antelope, Ac. 9. 36, 39.

Δόσις, εως, ἡ, (fr. δίδωμι) *pr. a giving*, the act of giving; a *donation, gift*, Phi. 4. 15. Ja. 1. 17.

Δότης, ου, ὁ, (fr. same) a giver, 2 Co. 9. 7.

Δουλαγωγέω, ῶ, f. ήσω, (δοῦλος & ἄγω) pr. to lead away into slavery; to bring into servitude or bondage, subdue, treat as a slave, 1 Co. 9. 27.

Δουλεία, ας, ἡ, (fr. δοῦλος) servitude, slavery, bondage, servile condition; in N. T. met. Ro. 8. 15, 21. Ga. 4. 24; 5. 1. He. 2. 15.

Δουλεύω, f. εύσω, p. δεδούλευκα, a. 1. ἐδούλευσα, (fr. same) to be a slave or servant, be in a servile condition, serve, Mat. 6. 24. Lu. 16. 13; to be in subjection or bondage, Jno. 8. 33; met. καιρῷ δουλεύειν, to serve the time, i. e. to make the best use of time, to do every thing in its proper season, Ro. 12. 11, *in some editions*; to yield voluntary service, be serviceable, Lu. 15. 29. Ac. 20. 19. Ga. 5. 13, et al.; met. to yield obedience, Ro. 6. 6; 7. 6. 25, et al. to serve *spiritually*, venerate, worship, Mat. 6. 24. Lu. 16. 13, et al.

Δούλη, ης, ἡ, a female slave or servant, handmaid, Lu. 1. 38, 48. Ac. 2. 18: *from*

Δοῦλος, ου, ὁ, a man in a servile state, male slave or servant, Mat. 8. 9; 10. 24, et al.; met. one who is subservient, addicted, or devoted to *any thing*, Jno. 8. 34. Ro. 6. 16, 17, et al.; one who yields a servile assent to the authority and opinions *of any one*, 1 Co. 7. 23; one who yields service to another, an attendant, assistant, agent, minister, Mat. 18. 23; 22. 27, et al.; *fr. the Heb.* a servant *of God or Christ*, i. e. a sincere follower and worshipper *of God or Christ*, one entirely devoted to his service, Lu. 2. 29. Ac. 2. 18, et al.; spc. the teachers of the Christian religion, Ro. 1. 1. Ga. 1. 10, et al.: *whence*

Δοῦλος, η, ον, subservient, submissive, obedient, Ro. 6. 19, *bis*.

Δουλόω, ῶ, f. ώσω, p. δεδούλωκα, a. 1. ἐδούλωσα, to reduce to

ption *of guests*: in N. T. a ban
, feast, Lu. 5. 29; 14. 13.

κων, οντος, ὁ, (fr. δέρκω,
ee) a dragon, or large serpent;
. the devil or Satan, Re. 12. 3,
t al. 13, 16, 17; 13. 2, 4, 11; 16.
; 20. 2.

σσομαι, ν ττομαι, f. δρά-
ξομαι, to lay hold of, seize, take,
. *with the hand*, 1 Co. 3. 19.

ιχμή, ῆς, ἡ, a drachm, *an*
tic silver coin of the same weight
nd value as the Roman denarius,
e. about 7*d.* three farthings of our
oney, Lu. 15. 8, 9.

έμω, *obsol.* to run: *see*
ρέχω.

έπανον, *ου*, τὸ, (fr. δρέπω,
o crop, pluck off) a knife with a
urved edge, pruning-hook, scythe,
ickle, Re. 14. 14, 15, 16, 17, 18, 19;
neton. reapers, Mar. 4. 29.

όμος, ου, ὁ, (fr. δρέμω) a
ourse, race, race-course; met.
ourse of life or ministry, career,
Ac. 13. 25; 20. 24. 2 Ti. 4. 7.

ύναμαι, f. δυνήσομαι, im-
perf. ἐδυνάμην, At. ἠδυνάμην,
... ἠδυνήθην, a. 1. pass. ἐδυ-

power *of language*, ...
nification, 1 Co. 14. 11; *fr. the*
a miracle, i. e. a remarkable o
rence resulting from the exerc
supernatural power, Mat. 7. 2
20, 21, 23, et al.; meton. the p
of working miracles, Mat. 1
14. 2. Mar. 6. 14; one wh
sesses the power of working
cles, 1 Co. 12. 28; *fr. the H*
the hosts *of heaven*, the c
bodies, stars, Mat. 24. 29: v

Δυναμόω, ῶ, f. ώσω, p.
νάμωκα, to strengthen, c
Col. 1. 11.

Δυνάστης, ου, ὁ, a pote
sovereign, prince, Lu. 1. 5
6. 15; a person of rank and
ty, a great man, grandee, A

Δυνατέω, ῶ, f. ήσω,
powerful, mighty, to sho
self powerful, 2 Co. 13. 3

Δυνατὸς, ή, όν, (fr. δύ
able, having power, p
mighty; δυνατός εἰμι, t
i. q. δύναμαι, Lu. 14. 31
17, et al.; ὁ δυνατὸς, the
Lu. 1. 49; τὸ δυνατὸν, p
ἡ δύναμις, Ro. 9. 22; val
ful, efficacious, 2 Co. 10.

…ὸ-
…ood,
…Mar.
…diffi-
…Mar. 10
…σομαι,
…of the
…t. 8. 11;
…(δὺς &
…or difficult
…prehended,
…σω, pr. to
…; to reproach,
…in some MSS;
…(δὺς & φή-
…men; reproach,
…e, infamy, 2 Co.
…ω: also, to in-
…hes, clothe.
…αί, τὰ, (δύο &
…Mat. 9. 20; 10. 1, et
…a, the twelve apos-
…14, 20, et al.: whence
…η, ον, the twelfth,

…φυλον, ου, τὸ, (δώδεκα … Ac. 26. 7.
…) twelve tribes,

…ατος, τὸ, (fr. δέμω) a house; synecd. a roof, Mat. 24. 17, et al.

…εά, ᾶς, ἡ, (fr. δῶρον) a free gift, benefit, Jno. 4. 10. Ac. 2. 38, et al.; by impl. benignity, beneficence, Ep. 4. 7.

Δωρεὰν, pr. accus. of δωρεά, sc. κατὰ, adv. gratis, gratuitously, freely, Mat. 10. 8. Ro. 3. 24, et al.; fr. the Heb. undeservedly, without cause, Jno. 15. 25; in vain, frustra, Ga. 2. 21.

Δωρέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (fr. δῶρον) to give freely, grant, Mar. 15. 45. 2 Pe. 1. 3, 4: whence

Δώρημα, ατος, τὸ, a gift, free gift, benefit, Ro. 5. 16. Ja. 1. 17.

Δῶρον, ου, τὸ, (fr. δόω, i. q. δίδωμι) a gift, present, Mat. 2. 11. Ep. 2. 8. Re. 11. 10; an offering, sacrifice, Mat. 5. 23, 24; 8. 4, et al.; δῶρον sc. ἐστί, i. e. it is consecrated to God, Mat. 15. 5. Mar. 7. 11; contribution to the temple, Lu. 21. 1; synecd. the treasury, i. q. γαζοφυλάκιον, Lu. 21. 4.

E

Ἔα, interj. ah, alas! Mar. 1. 24. Lu. 4. 34; *others*, let alone, fr. ἐάω.

Ἐὰν, conj. if, on condition that, Mat. 4. 9; 5. 13, 23, et al. freq.; though, although, 1 Co. 4. 15. 2 Co. …; *with the subjunctive, in the sense of* ἄν, soever, cunque, Mat. 10. 8; 8. 19, et al.; *fr. the Heb.* except that, but that, Mar. 4. 22; when, quando, i. q. ὅταν, Jno. 5. 32; 12. 32, et al.; if, i. q. el, *where no uncertainty is indicated*, 6. 62; 1 Jno. 5. 15; ἐὰν μὴ, if not, Mat. 18. 35. Jno. 7. 51; unless, except, Mat. 18. 3. Mar. 3. 27; fr. Heb. i. q. ἀλλὰ, but rather, Ga. 2. 16, et al.; ἐὰν δὲ μὴ, but if not, but unless, Mat. 6. 15, et al.; ἐὰν τι… 62

…ἐάν τι…
14. 8, …
Ἐάνπερ, (ἐάν …
… indeed, if
if …
6. 3.

Ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ, …
… pl. ἑαυτῶν
itself, Mat. 8. 22
al.; pl. for ἡμ…
selves, Ro. 8. 23
al.; for σεαυτ…
Mat. 23. 37. Lu. …
for ὑμῶν αὐτῶν
3. 9; 23. 31, et…
changed with …
other, so that π…
q. ἕτερος πρὸς …
another, i. e. w…
among themselv…
Ep. 4. 32, et al. …
ἑαυτῶν, of h…
i. e. voluntarily …
12. 57; 21. 30 …
will, merely …
τοῦ, per se …
own nature, …
of one's se…
καθ' ἑαυτ…
Ac. 28. 16 …
with one'…
16. 2; π…
i. e. to …
20. 10 …
18. 11.

Ἐάω, …
a. 1. …
suffe…
4. 4…
desi…
to …
Ac …
Ἐβ…
(fr …
et …

ἐάν τε, whether—or whether, Ro. 14. 8, quater.

Ἐάνπερ, (ἐὰν & πὲρ) if now, if indeed, if truly, He. 3. 6, 14; 6. 3.

Ἑαυτοῦ, ῆς, ȣ̃, contr. αὑτȣ̃, ῆς, ȣ̃, pl. ἑαυτῶν, himself, herself, itself, Mat. 8. 22; 12. 26; 9. 21, et al.; pl. for ἡμῶν αὐτῶν, ourselves, Ro. 8. 23. 1 Co. 11. 31, et al.; for σεαυτȣ̃, ῆς, ȣ̃, thyself, Mat. 23. 37. Lu. 13, 34, et al.; pl. for ὑμῶν αὐτῶν, yourselves, Mat. 3. 9; 23. 31, et al.; *it is interchanged with* ἀλλήλων, one another, *so that* πρὸς ἑαυτοὺς *is* i. q. ἕτερος πρὸς ἕτερον, one to another, i. e. with one another, among themselves, Mar. 10. 26. Ep. 4. 32, et al.; ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀφ' ἑαυτῶν, of himself, themselves, i. e. voluntarily, spontaneously, Lu. 12. 57; 21. 30, et al.; of one's own will, merely, Jno. 5. 19; δι' ἑαυτοῦ, per se, of itself, i. e. in its own nature, Ro. 14. 14; ἐξ ἑαυτῶν, of one's self merely, 2 Co. 3. 5; καθ' ἑαυτὸν, by one's self, alone, Ac. 28. 16. Ja. 2. 17; παρ' ἑαυτῷ, with one's self, i. e. at home, 1 Co. 16. 2; πρὸς ἑαυτὸν, to one's self, i. e. to one's home, Lu. 24. 12. Jno. 20. 10; or, with one's self, Lu. 18. 11.

Ἐάω, ῶ, f. άσω, p. εἴακα, a. 1. εἴασα, to let, allow, permit, suffer to be done, Mat. 24. 43. Lu. 4. 41, et al.; to let be, let alone, desist from, Lu. 22. 51. Ac. 5. 38; to let remain, leave, relinquish, Ac. 27. 40.

Ἑβδομήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. ἕβδομος) seventy, Ac. 7. 14; et al. οἱ ἑβδομήκοντα, the seventy *disciples*, Lu. 10. 1, 17.

Ἑβδομηκονταέξ, (preced. & ἕξ) seventy-six, Ac. 27. 37.

Ἑβδομηκοντάκις, adv. seventy times, Mat. 18. 22.

Ἕβδομος, η, ον, (fr. ἑπτὰ) seventh, Jno. 4. 52. He. 4 4, et al.

Ἑβραϊκὸς, ή, όν, Hebr
Lu. 23. 38: *from*

Ἑβραῖος, αία, αῖον, v. o
a Hebrew, a native Jew, on
scended from Abraham the
brew, Ac. 6. 1. 2 Co. 11. 22.
3. 5: *whence*

Ἑβραΐς, ΐδος, ἡ, sc. διά
τος, the Hebrew *dialect*, A
40, et al.

Ἑβραϊστὶ, adv. in Hebr
Hebraice, Jno. 5. 2; 19. 13, e

Ἐγγίζω, f. ίσω, At. ιῶ
ἤγγικα, a. 1. ἤγγισα, (fr. ἐγ
to cause to approach; in N.
approach, draw near, Mat.
Lu. 18. 35, et al.; met. to
hand, impend, Mat. 3. 2; 4.
al.; μέχρι θανάτου ἐγγίζε
be at the point of death, Phi.
fr. Heb. to draw near *to God*
to offer him reverence and wo
Mat. 15. 8. He. 7. 19. Ja.
Θεὸς ἐγγίζει τοῖς ἀνθρώ
God draws near to men, i.
sists them, bestows favours on
Ja. 4. 8.

Ἐγγράφω, f. ψω, (ἐν &
φω) to engrave, write in, insc
met. to infix or impress de
2 Co. 3. 2, 3.

Ἔγγυος, ου, ὁ, ἡ, (fr. ἐγ
a pledge) a surety, sponsor,
7. 22.

Ἐγγὺς, adv. near, a
place, Lu. 19. 11, et al.; cl
hand, in promptu, Ro. 10. 8;
in the sense of affording aid a
stowing favour, Phi. 4. 5; ne
to time, Mat. 24. 32, 33, et a
ἐγγὺς, those who are accus
to the worship of the true G
e. the Jews, or Gentiles who
embraced the Christian rel
Ep. 2. 13, 17. He. 6. 8.

Ἐγγύτερον, adv. (pr. n
of ἐγγύτερος, comp. of ἐ
nearer, Ro. 13. 11.

Ἐγείρω, f. ἐγερῶ, p. ἤγε
At. ἐγήγερκα, a. 1. ἤγειρ

mid. ἤγορα, At. ἐγήγορα, *and by epenth.* ἐγρήγορα, to excite, arouse, awaken, and mid. to awake, Mat. 2. 13, 20, 21, et al.; met. mid. to rouse one's self to a better course of conduct, Ro. 13. 11. Ep. 5. 14; to raise from the dead, restore to life, and mid. to rise from the dead, Mat. 27. 52. Jno. 5. 21, et al.; met. to raise as it were from the dead, 2 Co. 4. 14; to raise up, cause to rise up *from a recumbent posture*, and mid. to rise up, Mat. 17. 7, et al.; to restore to health, *in vulg. Eng.* to set one up again, Ja. 5. 15; met. et seq. ἐπὶ, to excite to war, mid. to rise up against, Mat. 24. 7, et al.; to raise up again, rebuild, Jno. 2. 19, 20; to raise up from a lower place, i. e. to draw up or out of *a ditch*, Mat. 12. 11; *fr. Heb.* to raise up, i. e. to cause to arise or exist, to produce; mid. to arise, exist, appear, Mat. 3. 9; 11. 11, et al.: *whence*

Ἔγερσις, εως, ἡ, pr. the act of rising up; resurrection, resuscitation, Mat. 27. 53.

Ἐγκάθετος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & καθίημαι) pr. *one* who sits in ambush; in N. T. suborned to tempt and deceive any one, i. e. an emissary, spy, Lu. 20. 20.

Ἐγκαίνια, ίων, τὰ, (ἐν & καινὸς) initiation, consecration; in N. T. encænium, the feast of dedication, an annual festival of eight days, beginning on the 25th of the month Kisleu, Jno. 10. 22.

Ἐγκαινίζω, f. ίσω, p. ἐγκεκαίνικα, a. 1. ἐνεκαίνισα, pr. to renew; to initiate, consecrate, dedicate; in N. T. to institute, sanction, ratify, He. 9. 18; 10. 20.

Ἐγκαλέω, ῶ, f. έσω, (ἐν & καλέω) to call in question, accuse, to institute judicial proceedings, Ac. 19. 38, 40; 23. 28, 29; 26. 2, 7. Ro. 8. 33.

Ἐγκαταλείπω, f. ψω, a. 1. ἐγκατέλειψα, (ἐν & καταλείπω) to leave *one in any place*, Ac. 2. 27; to leave, i. e. to forsake, abandon, Mat. 27. 46, et al.; *fr. the Heb.* to leave, i. e. to let remain, Ro. 9. 29.

Ἐγκατοικέω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & κατοικέω) to dwell in or among, 2 Pe. 2. 8.

Ἐγκεντρίζω, f. ίσω, (ἐν & κεντρίζω, to prick) to ingraft; met. Ro. 11. 17, 19, 23, 24.

Ἔγκλημα, ατος, τὸ, (fr. ἐγκαλέω) an accusation, charge, crimination, Ac. 23. 29; 25. 16.

Ἐγκομβόομαι, οῦμαι, f. ώσομαι, (fr. ἐν & κομβόω, to tie in a knot, fr. κόμβος, a knot; *whence* ἐγκόμβωμα, a garment which is fastened by tying, &c. an apron) pr. to put on a garment which is to be tied; in N. T. to put on, clothe, met. 1 Pe. 5. 5.

Ἐγκοπὴ, ῆς, ἡ, pr. an incision, e. g. *a trench, &c. cut in the way of an enemy;* an impediment, hinderance, 1 Co. 9. 12: *from*

Ἐγκόπτω, f. ψω, (ἐν & κόπτω) pr. to cut in; hence, to impede *the advance of an enemy;* in N. T. to impede, interrupt, hinder, Ro. 15. 22. 1 Th. 2. 18. 1 Pe. 3. 7. Ga. 5. 7.

Ἐγκράτεια, ας, ἡ, (ἐν & κρατέω) moderation, continence, self control, temperance, Ac. 24. 25 et al.

Ἐγκρατεύομαι, f. εύσομαι a. 1. ἐνεκρατευσάμην, to be temperate, abstinent, continent, 1 Co. 7. 9; 9. 25.

Ἐγκρατὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, pr. ὁ ἐν κράτει ὤν, i. e. strong, robust; hence, temperate, continent i. e. *having the control over one's passions and evil affections*, Tit. 1. 8.

Ἐγκρίνω, f. ινῶ, (ἐν & κρίνω) to judge or reckon among, consider as belonging to, adjudge to the number of, class with, place in the same rank, 2 Co. 10. 12.

Ἐγκρύπτω, f. ψω, (ἐν &

[redacted]

κρύπτω) to conceal in any thing; to mix, intermix, Mat. 13. 33. Lu. 13. 21.

Εγκυος, ου, ἡ, (ἐν & κύω) with child, pregnant, Lu. 2. 5.

Εγχρίω, f. ίσω, (ἐν & χρίω) to anoint, rub in, Re. 3. 18.

Εγω, gen. ἐμοῦ & μοῦ, I, Mat. 3. 11, 14, et al. freq.; μοῦ is *often used for* ἐμός, Mat. 2. 6; 21. 13, et al.; τί ἐμοὶ καὶ σοί, sc. ἐστι κοινὸν, v. πρᾶγμα, i. e. what have I to do with thee? what connexion or business have I with thee? Mat. 8. 29. Mar. 5. 7. Jno 2, 4; ἰδοὺ ἐγὼ, lo I; here am I, *a formula of answering when called,* Ac. 9. 10.

Εδαφίζω, f. ίσω, Αt. ιῶ, p. ἠδάφικα, a. 1. ἠδάφισα, to level with the ground, i. e. overthrow, raze, destroy, Lu. 19. 44: *from*

Εδαφος, εος, ους, τὸ, (fr. ἕζομαι, to sit) pr. basis; hence, the ground, Ac. 22. 7.

Εδραῖος, αία, αῖον, (fr. ἕδρα, a seat) sedentary; met. settled, steady, firm, stedfast, constant, 1 Co. 7. 37; 15. 58. Col. 1. 23.

Εδραίωμα, ατος, τὸ, (fr. ἑδραιόω, to establish, fr. preceding) a firm support, stay, basis, foundation, 1 Ti. 3. 15.

Εθελοθρησκεία, ας, ἡ, (ἐθέλω & θρησκεία) will or voluntary worship, i. e. invented by men, supererogation, Col. 2. 23.

Εθέλω, see θέλω.

Εθίζω, f. ίσω, p. εἴθικα, (fr. ἔθος) to accustom; ἐθίζομαι, to be customary, Lu. 2. 27.

Εθνάρχης, ου, ὁ, (ἔθνος & ἄρχων) a governor, chief, or head of any tribe or nation, prefect, 2 Co. 11. 32.

Εθνικὸς, ἡ, ὸν, (fr. ἔθνος) national, gentilis; in N. T. gentile, heathen, pagan, not Israelitish, Mat. 6 7; 18. 17: *whence*

Ἐθνικῶς, adv. in a manne peculiar to any nation, nationall[y]; hence, after the manner of the ge[n]tiles, heathenishly, Ga. 2. 14.

Ἔθνος, εος, ους, τὸ, a multitude, company, Ac. 17. 26. 1 Pe. 2. Re. 21. 24; a nation, people, Ma 20.25; 21.43, et al.; pl. ἔθνεα, con[t.] ἔθνη, τὰ, *fr. the Heb.* nations people, *as distinguished from t[he] Jews*, the heathen, gentiles, pagan Mat. 4. 15; 10. 5. Lu. 2. 32, et al

Ἔθος, εος, ους, τὸ, a custom, usual practice, manner, Lu. 2. 4[2]. 22. 39, et al.; an institute, precep[t], rite, Lu. 1. 9. Ac. 6. 14; 15. 1, et a[l].

Ἔθω, perf. mid. εἴωθα, t[o] use, be accustomed, be wont, Ma 27. 15. Mar. 10. 1; part. τὸ εἰωθὸ[ς] a custom, what is customary, Lu 4. 16. Ac. 17. 2.

Εἰ, conj. if, Mat. 4. 3, 6; 1[9.] 7. Ac. 27. 37, et al. freq.; that, because, quod, Mar. 15. 44. Ac. 26. 23, et al.; because, since, propter[e]quod, Jno. 13. 32. Ac. 4. 9. Ro. 31; even if, though, although, Ma 26. 33. 1 Co. 9. 2, et al.; if so b[e,] whether, Mar. 8. 23. Ac. 17. 11, al., O if! O that! Lu. 19. 42; 2[2.] 42; *fr. the Heb.* not, never, Mar. 12. He. 3. 11; 4. 3; εἰ δὲ μή, bu[t] if not, Jno. 14. 2, 11. Re. 2. 5, 16; otherwise, Mar. 2. 21, 22; εἰ καὶ if even, if it be so that, i. e. though although, Lu. 18. 4, et al.; if in deed, if even, supposing even tha[t] Mat. 26. 33, et al.; if perhaps, whe ther indeed, Phi. 3. 12; εἰ μή, un less, except, Mat. 11. 27, et al.; not, Jno. 15. 22; *fr. the Heb.* but Mat. 12. 4. Mar. 13. 32, et al.; μήτι, unless perhaps, unless it be Lu. 9. 13, et al.; εἴ τις, εἴ τι, pr if any one, or thing, whosoever whatsoever, Mat. 18. 28, et al.

Εἶδος, εος, ους, τὸ, form, external appearance, Lu. 3. 22; 9. 29 Jno. 5. 37; kind, species, genus 1 Th. 5. 22; the sight, vision, 2 Co 5. 7: *from*

Εἴδω, & εἰδέω. 2. a. ind. εἶ-

& ἴδον, imper. ἰδὲ & ἴδε, opt. ...μι, subj. ἴδω, inf. ἰδεῖν, part. ...ν, p. 2. ind. οἶδα, opt. εἰδείην, ...j. εἰδῶ, inf. εἰδέναι, part. εἰδώς, ...p. ᾔδειν, f. 1. εἰδήσω; mid. a. ...ind. εἰδόμην, inf. ἰδέσθαι, imper. ...οῦ, to see, i. e. discern with the ...yes, Mat. 2. 2, 9, 10, et al.; to ...ok at or upon, view, behold, Mat. ...8. 6. Mar. 14. 67, et al.; met. to ...ee, i. e. observe, take notice of, Ac. 13. 41. 1 Jno. 3. 1; ἰδεῖν περί τινος, to look or see to something; met. to consider or deliberate about any thing, Ac. 15. 6; to see, i. e. to come into the presence of *any one*, converse with, visit, Lu. 8. 20. Jno. 12. 21, et al.; *fr. the Heb.* to experience, *as death or corruption*, i. e. to die, Lu. 2. 26. Ac. 2. 27, et al.; to enjoy *good days*, i. e. *prosperity*, 1 Pe. 3. 10. Lu. 17. 22; to be admitted to the joys and privileges *of the divine kingdom*, Jno. 3. 3; to understand, comprehend, know, Mat. 2. 16; 9. 2, 4; 13. 14, et al.; to know, be acquainted with, Mat. 6. 8, 32; 27. 18, et al.; to foreknow, foresee, Mat. 24. 43. Jno. 18. 4, et al.; to know how, or be able *to do a thing*, have skill, Mat. 7. 11. Lu. 12. 56, et al.; to reflect upon, bear in mind, recollect, Ac. 23. 5; 7. 18, et al.; *fr. the Heb.* to approve, esteem, regard with affection, love, Mat. 25. 12. 2 Co. 5. 16; to concern one's self about, take care of, take an interest in, 1 Th. 5. 12; to own, acknowledge *God*, yield him reverence and worship, 1 Th. 4. 5. 2 Th. 1. 8, et al.

Εἰδωλεῖον, ου, τὸ, (fr. εἴδωλον) a temple for idol-worship, 1 Co. 8. 10.

Εἰδωλόθυτον ου, τὸ, (εἴδωλον & θύω) pr. a victim sacrificed to an idol; meton. the remains of victims sacrificed to idols, i. e. the flesh that remained after the usual portions had been burnt on the altar or given to the priests, Ac. 15. 29; 21. 25, et al.

Εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, (εἴδωλον & λατρεία) idolatry, worship of idols, 1 Co. 10. 14. Ga. 5. 20, et al.

Εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, (εἴδωλον & λάτρις, a servant, worshipper, fr. λατρεύω) an idolater, worshipper of idols, 1 Co. 5. 10, 11; 6 9; 10. 7, et al.

Εἴδωλον, ου, τὸ, (fr. εἶδος pr. any image or statue; hence, an idol, image of a god, Ac. 7. 41, et al.; meton. a heathen god, deaster, 1 Co. 8. 4, 7. et al.; *for* εἰδωλόθυτον, the flesh of victims sacrificed to idols, Ac. 15. 20.

Εἰκῆ, adv. (fr. εἴκω) without cause, lightly, rashly, Mat. 5. 22. Col. 2. 18; to no purpose, in vain, Ro. 13. 4. 1 Co. 15. 2. Ga. 3. 4; 4. 11.

Εἴκοσι, οἱ, αἱ, τὰ, twenty, Lu. 14. 31, et al.

Εἰκοσιπέντε, (εἴκοσι & πέντε) twenty-five, Jno. 6. 19.

Εἰκοσιτέσσαρες, (εἴκοσι & τέσσαρες) twenty-four, Re. 5. 8, 14.

Εἰκοσιτρεῖς, (εἴκοσι & τρεῖς) twenty-three, 1 Co. 10. 8.

Εἴκω, f. ξω, to yield, give place, submit, Ga. 2. 5.

Εἴκω, p. 2. ἔοικα, to be like, resemble, Ja. 1. 6, 23: *whence*

Εἰκών, όνος, ἡ, an image, likeness, effigy, representation, Mat. 22. 20. Mar. 12. 16, et al.; met. an exemplar, model, pattern, standard, Ro. 8. 29. 2 Co. 3. 18. Col. 3. 10; meton. the state of one who resembles another, one who bears the exact likeness of another, 1 Co. 11. 7, et al.

Εἰλικρινεία, ας, ἡ, brightness, purity; met. sincerity, integrity, ingenuousness, 1 Co. 5. 8, et al.: *from*

Εἰλικρινὴς, έος, οῦς, ἡ, (εἵλη v. ἕλη, sunshine, and κρίνω) pr. *that* which being viewed in the sunshine is found pure and bright;

met. spotless, sincere, ingenuous,
integer, Phi. 1. 10. 2 Pe. 3. 1.
ιλίσσω, v. ττω, f. ξω, p.
εἵλιχα, (fr. εἰλέω, to turn, roll) to
roll up *a scroll*, Re. 6. 14.
ἰμί, imper. & a. 2. ἦν, a. 2.
ιub. ὦ, plu. p. ἤμην, f. m. ἔσομαι,
pres. imp. ἴσθι, ἔστω, At. ἤτω, inf.
ἶναι, to be, *denoting the nature,*
uality, rank, situation, &c. of the
erson or thing, Mat. 2. 6; 3. 3;
). 15. Lu. 1. 18, 19, et al. freq.;
be present, near at hand, Lu. 24.
. Jno. 4. 23, et al.; to pass, be
ssing *as time*, Jno. 5. 10. Ac. 2.
; to consist, be contained, Jno.
19; 6. 40, et al.; *with adverbs*
place, to be in a place, stay, re-
in, dwell, Mat. 2. 2, 13, 14; 6.
et al.; *with* ἄνωθεν and πόθεν,
erive one's existence or origin,
7. 27, 28. Ja. 1. 17, et al.; to
fy, mean, Mat. 13. 38, 39. Lu.
11, 12, et al.; to be named,
d, Mat. 16. 18. Jno. 1. 43; to
nsidered as, be accounted, Jno.
. 2; to be present, i. q. πα-
. Mar. 8. 1; to be, exist, have
nce, Jno. 1. 1. Col. 1. 17. He.
to live, possess life, Mat. 23.
. 17. 23; to be found, be met
Mat. 7. 9. Lu. 1. 61, et al.; to
lace, be admitted, Mat. 22.
r. 12. 18, et al.; to come into
ce, Jno. 17. 5; to be, come
e. to be done, be effected,
4. Ac. 21. 22. 1 Co. 14. 15;
ie, Lu. 1. 66. Ro. 4. 11; to
ake place, come to pass,
40, 49. Lu. 21. 7, et al.;
pers. licet, it is proper, or
rpose, He. 9. 5: *with a*
, *it forms a periphrasis*
ite form of a verb, cor-
g exactly to the English
verb, Mat. 7. 29. Lu. 9.
with a noun or adjec-
titutes a periphrasis for
the corresponding verb,
. Ro. 1. 16, et al.; εἰμί
ome one, i. e. to be dis-
Ac. 5. 36; εἰμί τι, to
g, i. e. to be of mo-
tinguished, excellent,
10. 19, et al.; οὐδὲν

εἰμι, to be nothing, i. e. to
moment or consequence,
18. Jno. 8. 54, et al.; ὁ ὢν
ὄντα, distinguished, influ
Ro. 12. 3; τὰ μὴ ὄντα, de
contemned, slighted, 1 Co.
εἰμί τινος, to be of any one
to belong or pertain to any
Mat. 5. 3, 10, et al.; εἰμί τι
to be something to any one, i.
be accounted or reckoned as
thing by any one, Mat. 18.
al.; or, to serve as any thing,
11. 30. Phi. 1. 28; ἐστί τινί τ
be to any one, i. e. to belong to
one, Jno. 17. 9, et al.; or, to b
any one's possession, possess, ha
Lu. 1. 7. Ac. 8. 21, et al.; or,
occur, happen, befal any one, M
10. 15; 19. 27, et al.; εἰμὶ εἰς
to be in or for any thing, 1 Pe.
21; or, to be, become, or be ma
any thing, Mat. 19. 5. Mar. 10.
et al.; *fr. the Heb.* εἰμί τινι εἰ
τι, to be something to any one, i. e
to be accounted or reckoned as any
thing by any one, 1 Co. 4. 3; or
to serve as any thing, 1 Co. 14. 22.
Col. 2. 22; or, to become some-
thing to any one, 2 Co. 6. 18;
εἶναι ἔκ τινος, to be of or from
any one, i. e. to derive one's exist-
ence or descent from any one, Mat.
1. 20; 21. 25, et al.; or, to pertain
or belong to any one, Mat. 26. 73.
1 Co. 12. 15, 16, et al.; met. to re-
semble or be like any one, Jno. 8.
23; 13. 44, et al.; or, to be in any
state or condition, Jno. 3. 31; or,
to be studious of, Ga. 3. 9, 10;
εἶναι ἐν τινι, to be in *a place,*
condition, &c. Phi. 4. 11; to be in
or among, Ro. 1. 6; met. to be en-
gaged in, be devoted to, 2 Co. 13. 5.
1 Ti. 4. 15; to be in the most inti-
mate intercourse and connexion
with any one, Jno. 14. 10, 11, 17;
15. 4, et al.; εἶναι ἐπὶ τὸ αὐτό,
to come to the same place, come
together, 1 Co. 7. 5; εἶναι κατά
τινος, to be against any one, be
adverse, oppose, Mat. 12. 30. Mar.
9. 40; εἶναι μετά τινος, to be
with any one, be engaged or oc-
cupied with any one, Mat. 5. 25;
17. 17, et al.; to remain in, inhere,

2 Jno. 2; to act with any one, be a companion or follower of any one, Mat. 12. 30; 26. 69; or, to be present with any one, afford assistance by one's presence and support, Mat. 28. 40. Jno. 3. 2, et al.; εἶναι παρά τινος, to be sent from any one, Jno. 7. 29, et al.; εἶναι πρός τινα, to be with any one, to live or be engaged with, Mat. 13. 56, et al. freq.; εἶναι σὺν τινι, to be with any one, i. e. to accompany or be engaged with any one, Lu. 8. 38; 24. 44, et al.; to be on the side, or a partisan of any one, Ac. 5. 17; 14. 4; εἶναι ὑπέρ τινος, to be for, or act with any one, Mar. 9. 40, et al.; εἶναι ὑπό τινι v. ὑπό τι, to be subject or obnoxious to any person or thing, Mat. 8. 9, et al.

Εἶμι, to go, depart. Jno. 7. 34, 36, in some MSS. and editions.

Εἵνεκεν, *same as* ἕνεκα, on account of, 2 Co. 7. 12, ter.

Εἴπερ, (εἰ & πὲρ) if truly, if indeed, if it be so that, Ro. 8. 9. 1 Co. 15. 15; since indeed, since, 2 Th. 1. 6. 1 Pe. 2. 3; although indeed, 1 Co. 8. 5.

Εἴπω, v. *defect. referred by some to a theme* ἔπω, a. 1. εἶπα, a. 2. εἶπον, imper. εἰπέ, opt. εἴποιμι, sub. εἴπω, inf. εἰπεῖν, part. εἰπών, to say, speak, Mat. 12. 2; 21. 30, et al.; *by impl.* to answer, Mat. 2. 5; 12. 3, 11, 48, et al.; to predict, foretell, Mat. 28. 6. Mar. 16. 7, et al.; to tell, declare, make known, Mat. 16. 20. Mar. 7. 36, et al.; to speak against, Mat. 21. 3; to utter reprehension, Jno 6. 36; to utter complaint, Lu. 10. 40; to ask, interrogate, Mat. 11. 3; 20. 21, et al.; to order, command, Mat. 20. 21; 22. 24, et al; to call *by an appellation*, Jno. 10. 35; to profess one's belief, 1 Co. 12. 3; *fr. the Heb.* εἰπεῖν ἐν ἑαυτῷ, v. τῇ καρδίᾳ, to say within oneself, or in one's heart, i. e. to think, Mat. 9. 3. Ro. 10. 6, et al.

Εἴπως, (εἰ & πως) if by any means, if possibly, Ac. 27. 12, et al.

Εἰρηνεύω, f. εύσω, p. εἰρήνευκα, to be at peace or peaceable, cultivate peace, concord, or harmony, Mar. 9. 50. Ro. 12. 18, et al.: *from*

Εἰρήνη, ης, ἡ, peace, Lu. 14. 32. Ac. 12. 20, et al.; tranquillity, Lu. 11. 21. Jno. 16. 33. 1 Th. 5. 3; concord, unity, love of peace, Mat. 10. 34. Lu. 12. 51, et al.; meton. the author of peace or concord, Ep. 2. 14; *fr. the Heb.* felicity, every kind of blessing and good, Lu. 1. 79; 2. 14, 29, et al.; meton. a salutation expressive of good wishes, a benediction, blessing, Mat. 10. 13, et al.: *whence*

Εἰρηνικὸς, ή, όν, pertaining to peace; peaceable, disposed to peace and concord, Ja. 3. 17; *fr. the Heb.* profitable, blissful, He. 12. 11.

Εἰρηνοποιέω, ῶ, f. ήσω, (εἰρήνη & ποιέω) to make peace, restore concord, Col. 1. 20: *whence*

Εἰρηνοποιὸς, οῦ, ὁ, ἡ, a peacemaker, one who desires and cultivates peace and concord, Mat. 5. 9.

Εἴρω, f. ἐρῶ, to say, speak, Mat. 7. 4. Lu. 12. 10, et al.; *by impl.* to object, Lu. 4. 23. Ro. 9. 19, et al.; to ask, interrogate, Mat. 21. 25. 1 Co. 15. 35, et al.; to answer, reply, Lu. 13. 27; to tell, declare, Mar. 11. 29; to explain, Re. 17. 7; to order, command, Mat. 13. 30.

Εἰς, prep. on, into, upon, &c. Mat. 2. 11, 13, et al. freq.; in, among, Lu. 10. 36. 13. 21; in, to, Mat. 6 wards, upon, near to, by, towards 26; 21. 1; et al.; in, on, Ac. 24. 15; *a person*, Jno. 5. 45. towards, against, Mat. 18. 15. Mar. 3. 29, et al.; to, even to, until, Mat. 10, 22; to, for, Mat. 26. 18; εἰς τί for what? why? wherefore? Mat. 26. 8; that, so that, in order that, for the purpose that, Mat. 20. 19; 26. 2; for, about, concerning, as in respect to, on account of, Mat. 6. 34. Lu. 7. 30; in, at, among

. , only, unicus, Mar.
e, or united *in family*,
. Mat. 19. 5, 6. Jno. 10.
μὲν—ὁ δὲ, the one—the
. 4. 24; εἷς, one and the
u. 12. 52. Ro. 3. 30, et
one and the same stand-
lue, 1 Co. 3. 8; the first,
1. Mar. 16. 2, et al.;
, any one, Mat. 8. 19;
t al.; a, an, Mat. 21. 19.
et al.; εἷς καὶ ὁ αὐτός,
he same, 1 Co. 11. 5; 12.
1.; εἷς ἕκαστος, each
one, Lu. 4. 40. Ac. 2. 3,
; τὸν ἕνα, one another,
1; εἷς καὶ εἷς, the one
her, Mat. 20. 21, et al.;
ἷς & ὁδὲ καθ' εἷς, one
after another, in suc-
r. 14. 19. Jno. 8. 9, et al.

ζω, (εἰς & ἄγω)
ing in, introduce, con-
r in or to a place or
2. 27; 14. 21; 22. 54,

f. ύσω, (εἰς &
or hearken to, i. e.
. 21; to listen to *the*
y one, accept one's

... to fall into, be placed
certain circumstances, Mat. 2
41, et al.; to be put into, Mat. 1
11. Ac. 11. 8; to go forth, prese
one's self before, Ac. 19. 30; me
to arise, spring up, occur, happen
Lu. 9. 46; *fr. the Heb.* εἰσέρχεσθαι
καὶ ἐξέρχεσθαι, to go in and out
with *any one*, i. e. to be with, live
with, be conversant with, Ac. 1.
21; to extend to, reach unto, He.
6. 19.

Εἰσκαλέω, ῶ, f. έσω, & mid.
εἰσκαλέομαι, οῦμαι, (εἰς & κα-
λέω) to call in, invite in, Ac. 10. 23.

Εἴσοδος, ου, ἡ, (εἰς & ὁδός)
a place of entrance; the act of
bringing in or introducing; admis-
sion, reception, 1 Th. 1. 9. He. 10.
19. 2 Pe. 1. 11; a coming, i. e. ap-
proach, access, appearance, 1 Th.
2. 1; entrance upon office, com-
mencement of official duties, Ac.
13. 24.

Εἰσπηδάω, ῶ, f. ήσω, (εἰς &
πηδάω, to leap) to leap or spring
in, rush in eagerly, Ac. 14. 14
16. 29.

Εἰσπορεύομαι, f. εύσομαι,
(εἰς & πορεύομαι) ...

come or fall into, Mat. 6. 13. Lu. 11. 4

Εἶτα, adv. then, afterwards, after that, Mar. 4. 17, 28. Lu. 8. 12, et al.; tum, then too, moreover, is it so then? He. 12. 9.

Ἐκ, *before a consonant*, ἐξ *before a vowel*, prep. from, out of, *a place*, Mat. 2. 15; 3. 17; of, from, out of, *denoting origin or source*, Mat. 1. 3; 21. 19; of, from *some material*, Mat. 3. 9. Ro. 9. 21; of, from, among, *partitively*, Mat. 6. 27; 21. 31. Mar. 9. 17; for, on account of, because of, Mat. 1. 17; 4. 16; of, from, with, Ro. 1. 17; 4. 16; of, from, with, *denoting cause*, Re. 8. 11; 17. 6; from, out of, *denoting manner*, Mat. 12. 34; from, by, *denoting means or instrument*, Mat. 12. 33, 37; by, through, *denoting the author or efficient cause*, Mat. 1. 18. Jno. 10. 32; *of time*, after, 2 Co. 4. 6. Re. 17. 11; from, after, since, Mat. 19. 12. Lu. 8. 27; for, with, *denoting price*, Mat. 20. 2; 27. 7; at, on, upon, *denoting relation, or position*, Mat. 20. 21, 23; *after passive verbs*, by, of, from, *marking the agent*, Mat. 15. 5. Mar. 7. 11; *used in place of a simple genitive*, Mat. 13. 47. Lu. 2. 35; *forming a periphrasis for an adjective*, Mat. 16. 1. Lu. 11. 13, 16; *or for an adverb*, Mat. 26. 42, 44; *put after verbs of frequenting*, Ro. 7. 24. 2 Co. 1. 10; *used partitively after verbs of eating, drinking*, &c. Jno. 6. 26. 1 Co. 9. 7; i. q. χωρὶς, without, Ja. 2. 18, *in the older editions*: al. freq.

Ἕκαστος, η, ον, (fr. ἑκὰς, separated) each one, every one separately, Mat. 16. 27. Lu. 13. 15, et al.

Ἑκάστοτε, adv. (preced.) always, 2 Pe. 1. 15.

Ἑκατὸν, οἱ, αἱ, τὰ, one hundred, Mat. 13. 8. Mar. 4. 8, et al.

Ἑκατονταέτης, ου, ὁ, ἡ, (ἑκατὸν & ἔτος) a hundred years old, Ro. 4. 19.

Ἑκατονταπλασίων, ονος, ὁ, ἡ, (ἑκατὸν & πλάσιος, i. q. πλήσιος) a hundred fold, centuple, Mat. 19. 29, et al.

Ἑκατοντάρχης, ου, ὁ, and

Ἑκατόνταρχος, ου, ὁ, (ἑκατὸν & ἄρχων) a centurion, commander of 100 men, Mat. 8. 5, 8, 13. Lu. 7. 2, 6. et al.

Ἐκβάλλω, f. βαλῶ, a. 2. ἐξέβαλον, (ἐκ & βάλλω) to cast out, eject by force, Mat. 15. 17. Ac. 27. 38; to expel, force away, Lu. 4. 29. Ac. 7. 58; to cast down, overthrow, Jno. 12. 31; to refuse, Jno. 6. 37; to extract, Mat. 7. 4; to reject with contempt, despise, contemn, Lu. 6. 22; to send forth, send out, Mat. 9. 38. Lu. 10. 2; to order to depart, send away, dismiss, impel to go, Mat. 9. 25. Mar. 1. 12; met. to spread abroad, Mat. 12. 20; to bring out, produce, Mat. 12. 35; 13. 52, et al.

Ἔκβασις, εως, ἡ, (fr. ἐκβαίνω) way out, egress; hence, result, end, event, termination, 1 Co. 10. 13. He. 13. 7.

Ἐκβολὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἐκβάλλω) a casting out, Ac. 27. 18.

Ἐκγαμίζω, f. ίσω, (ἐκ & γαμίζω) to give in marriage, Mat. 22. 30; 24. 38. Lu. 17. 27. 1 Co. 7. 38, *in some editions*.

Ἐκγαμίσκω, (ἐκ & γαμίσκω) i. q. ἐκγαμίζω, Lu. 20. 34, 35.

Ἔκγονα, ων, τὰ, (fr. γίνομαι, to be born) offspring, descendants, posterity, e. g. grandchildren, 1 Ti. 5. 4.

Ἐκδαπανάω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & δαπανάω) to spend, expend entirely, consume, exhaust, ... 12. 15.

Ἐκδέχομαι, f. ξομαι, (ἐκ & δέχομαι) to receive, ... entertain *at a feast*, 1 C... to expect, look or wait f... 16, et al.

Ἔκδηλος, ου, ὁ, ... δῆλος) manifest, evide...

Ἐκδημέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & δῆμος) pr. to be absent from one's people, go abroad, travel; *hence*, to be absent from *any one*, 2 Co. 5. 6, 8, 9.

Ἐκδίδωμι, f. ἐκδώσω, (ἐκ & δίδωμι) to deliver up, let out, give in charge, Mat. 21. 33, 41, et al.

Ἐκδιηγέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (ἐκ & διηγέομαι) to recount, rehearse, narrate, declare fully, Ac. 13. 41; 15. 3.

Ἐκδικέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & δίκη) to vindicate, avenge, punish, dispense or administer retributive justice, Lu. 18. 3, 5, et al.: *whence*

Ἐκδίκησις, εως, ἡ, vengeance, punishment, retributive justice, Lu. 21. 22. Ro. 12. 19. et al.; ἐκδίκησιν ποιεῖν, to vindicate, avenge, Lu. 18. 7, 8, et al.; διδόναι ἐκδ. to take vengeance, 2 Th. 1. 8.

Ἔκδικος, ου, ὁ, ἡ, an avenger, one who inflicts punishment, Ro. 13. 4. 1 Th. 4. 6.

Ἐκδιώκω, f. ώξω, (ἐκ & διώκω) pr. to pursue; to persecute, vex, harass, Lu. 11. 49. 1 Th. 2. 15.

Ἔκδοτος, ου, ὁ, ἡ, (fr. ἐκδίδωμι) delivered up, Ac. 2. 23.

Ἐκδοχή, ῆς, ἡ, (fr. ἐκδέχομαι) expectation, He. 10. 27.

Ἐκδύω, v. δύνω, f. ύσω, (ἐκ & δύνω) to go out from; to take off, strip, unclothe, Mat. 27. 31; 27. 28, et al.; met. to lay aside, divest, 2 Co. 5. 4.

Ἐκεῖ, adv. there, in that place, Mat. 2. 13, 15, et al.; thither, Mat. 2. 22; 17. 20, et al.; *by impl.* then, at that time, Lu. 13. 28: *whence*

Ἐκεῖθεν, adv. from there, thence, Mat. 4. 21; 5. 26, et al.; *for* ἐκεῖ, there, Ac. 20. 13.

Ἐκεῖνος, η, ο, (ἐκεῖ & ὅς) lit. *that* there; that, that one, this; he, she, it, Mat. 26. 24; 27. 63, et al.; *for* τοιοῦτος, such, Mat. 10. 14, 15. Ja. 1. 7.

Ἐκεῖσε, adv. there, at or to that place, Ac. 21, 3; 22. 5.

Ἐκζητέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & ζητέω) pr. to seek for diligently; to seek out, investigate diligently, scrutinize, 1 Pe. 1. 10; to ask for, beseech humbly, He. 12. 17; to seek diligently or earnestly after *God*, Ac. 15. 17. Ro. 3. 11. He. 11. 6; to require, exact, demand, Lu. 11. 50, 51.

Ἐκθαμβέομαι, οῦμαι, (ἐκ & θαμβέω) to be amazed, astonished, be struck with fear or wonder, Mar. 9. 15; 14. 33; 16. 5, 6.

Ἔκθαμβος, ου, ὁ, ἡ, (ἐκ & θάμβος) amazed, astonished, struck with fear or wonder, Ac. 3. 11.

Ἔκθετος, ου, ὁ, ἡ, τό,-ον, (fr. ἐκτίθημι) exposed, cast out, abandoned, Ac. 7. 19.

Ἐκκαθαίρω, f. αρῶ, (ἐκ & καθαίρω) to cleanse thoroughly, purify, 2 Ti. 2. 21; *by impl.* to remove, put away, 1 Co. 5. 7.

Ἐκκαίομαι, a. 1. pass. ἐξεκαύθην, (fr. ἐκκαίω, to kindle up, burn out, fr. ἐκ & καίω) to burn, be inflamed, Ro. 1. 27.

Ἐκκακέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & κακὸς) to faint, fail, i. e. to flag, be remiss, indolent, slothful, Lu. 18. 1. Ga. 6. 9. 2 Co. 4. 1, 16. 2 Th. 3. 13; to be timid, despond, Ep. 3. 13.

Ἐκκεντέω, v. τάω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & κεντέω) to stab, pierce deeply, transfix, Jno. 19. 37. Re. 1. 7.

Ἐκκλάω, v. άζω, f. άσω, (ἐκ & κλάω) to break off, Ro. 11. 17, 19, 20.

Ἐκκλείω, f. είσω, (ἐκ & κλείω) to shut out, exclude, i. e. restrain, keep back, Ga. 4. 17, met. to take away, cause to [illegible]ish, Ro. 3. 27.

Ἐκκλησία, ας, ἡ, (fr. ἐκκαλέω, to convoke) any public assem-

bly, a congregation, Ac. 7. 38; 19. 32, 39, et al.; a Christian assembly, a church, Mat. 16. 18; 18. 17. Ac. 8. 1, et al.

Ἐκκλίνω, f. ινῶ, (ἐκ & κλίνω) to decline, deflect, deviate, turn aside, Ro. 3. 12; to decline or turn away from, avoid, Ro. 16. 17. 1 Pe. 3. 11.

Ἐκκολυμβάω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & κολυμβάω) to swim out, i. e. to land, Ac. 27. 42.

Ἐκκομίζω, f. ίσω, (ἐκ & κομίζω) to carry out *a corpse for burial*, Lu. 7. 12.

Ἐκκόπτω, f. ψω, (ἐκ & κόπτω) to cut off, Mat. 3. 10; 5. 30, et al.; met. to cut off *occasion*, remove, prevent, 2 Co. 11. 12; to render ineffectual, hinder, 1 Pe. 3.7.

Ἐκκρέμαμαι, (ἐκ & κρέμαμαι) to hang upon *a speaker*, fondly listen to, be earnestly attentive, Lu. 19. 48.

Ἐκλαλέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & λαλέω) to speak out, i. e. to tell, utter, divulge, Ac. 23. 22.

Ἐκλάμπω, f. ψω, (ἐκ & λάμπω) to shine out or forth, illuminate, be resplendent, Mat. 13. 43.

Ἐκλανθάνομαι, f. λήσομαι, (ἐκ & λανθάνω) to forget entirely, He. 12. 5.

Ἐκλέγω, f. ξω, to pick out; in N.T. mid. ἐκλέγομαι, a. 1. ἐξελεξάμην, to choose, elect, select, Lu. 6. 13; 10. 42, et al.; *fr. the Heb*, to have pleasure in, will, volo, Ac. 15. 7; to separate by some mark of approbation, distinguish by peculiar favour, Mar. 13. 20. Lu. 9. 35, *in some MSS.* Ac. 13. 17. 1 Co. 1. 27, et al.

Ἐκλείπω, f. ψω, (ἐκ & λείπω) to fail entirely, come to an end, cease, Lu. 22. 32. He. 1. 12; to die, Lu. 16. 9.

Ἐκλεκτός, ή, όν, (fr. ἐκλέγομαι) chosen, elect, select; *hence*, beloved, dear, Lu. 18. 7; 23. 35, et al.; chosen, approved, choice, distinguished, excellent, Mat. 20. 16; 22. 14. 1 Pe. 2. 4, 6, et al.

Ἐκλογή, ῆς, ἡ, (fr. same) election, choice, Ro. 11. 28. 1 Th. 1. 4. 2 Pe. 1. 10; meton. persons elected or chosen, Ro. 11. 7; *used for an adjective*, choice, excellent, distinguished, Ro. 11. 5; chosen, approved, beloved, Ac. 9. 15; *by impl.* choice, free will, volition, Ro. 9. 11.

Ἐκλύομαι, (fr. ἐκλύω, to loosen, release, debilitate, fr. ἐκ & λύω) to be weary, exhausted, faint, Mat. 9. 36; 15. 32. Mar. 8. 3. Ga. 6. 9; to faint, despond, He. 12. 3, 5.

Ἐκμάσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐκ & μάσσω, to wipe) to wipe off or dry, Lu. 7. 38, 44. Jno. 11. 2; 12. 3; 13. 5.

Ἐκμυκτηρίζω, f. ίσω, (ἐκ & μυκτηρίζω, fr. μυκτήρ, the nose met. scorn) to mock, deride, scoff, *literally*, to toss up one's nose, Lu. 16. 14; 23. 35.

Ἐκνεύω, v. ἐκνέω, f. εύσω, (ἐκ & νεύω, v. νέω) to decline, go aside, withdraw privately, Jno. 5. 13.

Ἐκνήφω, f. ψω, (ἐκ & νήφω) to awake sober after intoxication, to become sober, come to one's self; met. return to a right mode of thinking, feeling, acting, &c. 1 Co. 15. 34.

Ἑκούσιος, ου, ὁ, ἡ, (fr. ἑκὼν) voluntary, spontaneous, Phile. 14. *whence*

Ἑκουσίως, adv. voluntarily, spontaneously, He. 10. 26. 1 Pe. 5. 2.

Ἔκπαλαι, adv. (ἐκ & πάλαι) of old, long since, 2 Pe. 2. 3; 3. 5.

Ἐκπειράζω, f. άσω, (ἐκ & πειράζω) to try, prove, tempt, Mat. 4. 7. Lu. 4. 12; 10. 25. 1 Co. 10. 9.

Ἐκπέμπω, f. ψω, (ἐκ & πέμπω) to send out, or away, Ac. 13. 4; 17. 10.

[redacted]

Ἐκπερισσῶς, adv. fr. ἐκπερισσός, very or overabundant, fr. ἐκ & περισσὸς) abundantly, exceedingly, vehemently, Mar. 14. 31, in some MSS.

Ἐκπετάω, v. άννυμι, f. άσω, (ἐκ & πετάω) to stretch forth, expand, extend, Ro. 10. 21.

Ἐκπηδάω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & πηδάω, to leap, spring) to leap forth, rush out, Ac. 14. 14.

Ἐκπίπτω, f. πεσοῦμαι, p. πέπτωκα, a. 1. ἐξέπεσα, a. 2. ἐξέπεσον, to fall off or from, Mar. 13. 25. Ac. 12. 7; 27. 32, et al.; met. to fall from, lose, Ga. 5. 4. 2 Pe. 3. 17. Re. 2. 5; to cease, fail, 1 Co. 13. 8; to fall upon, strike upon, be cast upon, Ac. 27. 17, 26, 29; *fr. the Heb.* to fall to the ground, be fruitless, ineffectual, Ro. 9. 6.

Ἐκπλέω, f. εύσω, (ἐκ & πλέω) to sail out from *a place*, Ac. 15. 39; 18. 18; 20. 6.

Ἐκπληρόω, ῶ, f. ώσω, (ἐκ & πληρόω) to fill out, complete, fill up; met. to fulfil, perform, accomplish, Ac. 13. 32: *whence*

Ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, pr. a filling up, completion; *hence*, a fulfilling, accomplishment, Ac. 21. 26.

Ἐκπλήσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐκ & πλήσσω) pr. to dash *any one* from his place; hence, to strike with astonishment, amaze, confound; pass. Mat. 7. 28; 13. 54, et al.

Ἐκπνέω, ῶ, f. εύσω, (ἐκ & πνέω) to breathe out; to expire, die, Mar. 15. 37, 39. Lu. 23. 46.

Ἐκπορεύομαι, f. εύσομαι, (ἐκ & πορεύομαι) to go from or out of *a place*, depart from, Mar. 11. 19; [illegible] et al., to be voided, Mar. 7. 19; to proceed from, be spoken, Mat. 4. 4; 15. 11, et al.; to burst forth, Re. 4. 5; to be spread abroad, Lu. 4. 37; to flow out, Re. 22. 1; to go forth, come *or* emply, Mat. 3. 5. Jno. 15. [illegible] al.; *fr. the Heb.* ἐκπορ. καὶ εἰσπορ. to go out and in, be conversant *with any one*, Ac. 9. 28.

Ἐκπορνεύω, f. εύσω, (ἐκ & πορνεύω) to be given to lewdness, commit fornication, Jude 7.

Ἐκπτύω, f. ύσω, (ἐκ & πτύω) to spit out; met. to reject, Ga. 4. 14.

Ἐκριζόω, ῶ, f. ώσω, (ἐκ & ῥιζόω) to root up, eradicate, Mat. 13. 29; 15. 13. Lu. 17. 6. Jude 12.

Ἔκστασις, εως, ἡ, (fr. ἐξίστημι) pr. a removing or throwing down; hence, an ecstasy, trance, Ac. 10. 10; 11. 5; 22. 17; amazement, astonishment, Mar. 5. 42; fear, terror, Mar. 16. 8. Lu. 5. 26. Ac. 3. 10.

Ἐκστρέφω, f. ψω, (ἐκ & στρέφω) pr. to turn inside out; met. to change one's character, reform; in N. T. to change for the worse, become corrupt, be perverted, Tit. 3. 11.

Ἐκταράσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐκ & ταράσσω) to disturb, disquiet, throw into confusion, Ac. 16. 20.

Ἐκτείνω, f. τενῶ, (ἐκ & τείνω) to stretch out, Mat. 8. 3; 12. 13, et al.; to lay *hands on any one*, i. e. to apprehend, exercise violence towards, Lu. 22. 53; to exert *power and energy*, Ac. 4. 30; to cast out, let down *an anchor*, Ac. 27. 30.

Ἐκτελέω, ῶ, f. έσω (ἐκ & τελέω) to finish, complete, Lu. 14. 29, 30.

Ἐκτένεια, ας, ἡ, (fr. ἐκτείνω) pr. the state of being extended; in N. T. intenseness, intentness; ἐν ἐκτενείᾳ, intently, assiduously, Ac. 26. 7.

Ἐκτενέστερον, adv. more intently, more earnestly, Lu. 22. 44: *pr. neut. comp. of.*

Ἐκτενής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τό, -ές, (fr. ἐκτείνω) pr. extended; met. intense, earnest, fervent, Ac. 12. 5. 1 Pe. 4. 8: *whence*

… adv. intensely, …rnestly, 1 Pe. 1. 22.

… f. ἐκθήσω, (ἐκ & … expose an infant to … 7. 21; met. to tell, de… …lain, Ac. 11. 4; 18. 26;

…σσω, v. ττω, f. ξω, …νάσσω, to shake) to shake, …ff, Mat. 10. 14. Mar. 6. 11,

…, η, ον, (fr. ἕξ) sixth, …20. 5; 27. 45, et al.

…ς, adv. (fr. ἐκ) without, …he outside; τὸ ἐκτὸς, the ex…r, outside, Mat. 23. 26. 1 Co. 6. … met. without, except, besides, … 26. 22. 1 Co. 15. 27; ἐκτὸς εἰ …h, unless, except, 1 Co. 14. 5, et al.

…τρέπω, f. ψω, (ἐκ & τρέ…τρέπω) to turn out or away; to dislo…ate, sprain, He. 12. 13; mid. to …urn away or aside, swerve from, avoid, 1 Ti. 1. 6; 5. 15. 2 Ti. 4. 4; to turn from, avoid, 1 Ti. 6. 20.

Ἐκτρέφω, f. ἐκθρέψω, (ἐκ & τρέφω) to nourish, promote health and strength, Ep. 5. 29; to bring up, educate, Ep. 6. 4.

Ἔκτρωμα, ατος, τό, (fr. ἐκτιτρώσκω, to cause abortion) an abortion, fœtus prematurely born, 1 Co. 15. 8.

Ἐκφέρω, f. ἐξοίσω, a. 1. ἐξήνεγκα, (ἐκ & φέρω) to bring forth, carry out, Lu. 15. 22. Ac. 5. 15. 1 Ti. 6. 7; to carry out for burial, Ac. 5. 6, 9, 10; to produce, yield, He. 6. 8.

Ἐκφεύγω, f. ξω, (ἐκ & φεύγω) to flee, run from danger, Ac. 16. 27; 19. 16; to escape, avoid, Lu. 21. 36. Ro. 2. 3. et al.

Ἐκφοβέω, ῶ, f. ήσω, to terrify, put in fear, 2 Co. 10. 9: *from*

Ἔκφοβος, ου, ὁ, ἡ, (ἐκ & φόβος) alarmed, affrighted, terrified, Mar. 9. 6. He. 12. 21.

Ἐκφύω, f. ύσω, (ἐκ & φύω) to put forth, shoot, produce, … 24. 32. Mar. 13. 28.

Ἐκχέω, & ἐκχύνω, v. ἐκχύνω, f. ἐκχεύσω & ἐκχεῶ, a. 1. ἐξέχεα, p. ἐκκέχυκα, pass. p. ἐκκέχυμαι, a. 1. ἐξεχύθην, to pour out, Mat. 9. 17. Re. 16. 1, 2, 3, et al.; to shed blood, Mat. 26. 28. Mar. 14. 24, et al.; pass. to be dashed out, gush out, Ac. 1. 18; to pour forth, scatter, Jno. 2. 15; met. to pour out, i. e. to give largely, bestow liberally, Ac. 2. 17, 18, 33; 10. 45, et al.; pass. to be poured out, i. e. to rush headlong *into any thing*, be devoted to, Jude 11.

Ἐκχωρέω, ῶ, f. ήσω, (ἐκ & χωρέω) to go out, depart from, flee, Lu. 21. 21.

Ἐκψύχω, f. ξω, (ἐκ & ψύχω) pr. to suffer deliquium; to breathe out sc. *the life*, expire, die, Ac. 5. 5, 10; 12. 23.

Ἑκὼν, οῦσα, όν, willing, voluntary, Ro. 8. 20. 1 Co. 9. 17.

Ἐλαία, ας, ἡ, an olive tree, Mat. 21. 1; 24. 3, et al.; an olive, fruit of the olive tree, Ja. 3. 12: *whence*

Ἔλαιον, ου, τό, oil, olive oil, Mat. 25. 3, 4, 8. Mar. 6. 13, et al.

Ἐλαιὼν, ῶνος, ὁ, an olive garden; Olivet, Ac. 1. 12.

Ἐλάσσων, v. ττων, ονος, ὁ, ἡ, τό, -ον, (comp. of ἐλαχύς) less, minor, *less in age*, younger, Ro. 9. 12; *less in dignity*, inferior, He. 7. 7; *less in quality*, inferior, worse, cheaper, Jno. 2. 10: *whence*

Ἔλαττον, adv. (pr. neut. of preced.) less, minus, 1 Ti. 5. 9.

Ἐλαττονέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἠλαττόνησα, to be less, inferior; to have too little, want, lack, 2 Co. 8. 15.

Ἐλαττόω, ῶ, f. ώσω, p. ἠλάττωκα, to make less or inferior; pass. to be made less or inferior, He. 2. 7, 9; to decrease, Jno. 3. 30.

p… urge … Ja. 3. … Jno. 6 …

Ἐλαφ… sought; levity, … *from*

Ἐλαφρ… heavy, …

Ἐλάχ… …

Ἐλα… of les…

Ἐλ… re… 2 …

Ἐ…

Ἐλαύνω, v. ἐλάω, f. ἐλάσω, p. ἤλακα, At. ἐλήλακα, to drive, urge forward, spur on, Lu. 8. 29. Ja. 3. 4. 2 Pe. 2. 17; to impel *a vessel by oars*, to row, Mar. 6. 48. Jno. 6. 19.

Ἐλαφρία, ας, ἡ, lightness *in weight*; hence, lightness of mind, levity, inconstancy, 2 Co. 1. 17: *from*

Ἐλαφρὸς, ὰ, ὸν, light, not heavy, Mat. 11. 30. 2 Co. 4. 17.

Ἐλάχιστος, η, ον, (sup. of μικρὸς, fr. ἐλαχὺς) smallest, least, minimus, Mat. 2. 6; 5. 19, et al.

Ἐλαχιστότερος, α, ον, (comp. of preced.) far less, far inferior, less than the least, Ep. 3. 8.

Ἔλεγξις, εως, ἡ, (fr. ἐλέγχω) reproof, conviction, confutation, 2 Pe. 2. 16.

Ἔλεγχος, ου ὁ, pr. whatever serves to convince or confute, an argument, proof, demonstration; meton. a certain persuasion, He. 11. 1; refutation, conviction, 2 Ti. 3. 16: *from*

Ἐλέγχω, f. ξω, fr. ἤλεγχα, a. 1. ἤλεγξα, to put to shame; to convince, prove irrefragably to *any one*, convict, Jno. 8. 9, 46; 16. 8; to convince of error, refute, show to be erroneous, Mat. 18. 15; to reprove, reprehend, rebuke, Lu. 3. 19. 1 Ti. 5. 20; to discipline, correct by chastisement, chastise, He. 12. 5. Re. 3. 19; to bring into notice and reprehension, manifest, bring to light, discover, Jno. 3. 20. Ep. 5. 11, 13, et al.

Ἐλεεινὸς, ή, ὸν, (fr. ἔλεος) deserving of compassion, pitiable, *wretched*, miserable, 1 Co. 15. 19. Re. 3. 17.

Ἐλεέω, ῶ, f. ήσω. p. ἠλέηκα, a. 1. ἠλέησα, (fr. same) to pity, commiserate, have compassion on, pass. *to* receive pity, experience compassion, Mat. 5. 7; 9. 27; 15. 22, *et al.*; to be favourable or gracious to *any one*, show favour and

beneficence towa[rds] object of favour Ro. 9. 15, 16, 18; al.; spc. to obtai[n] giveness, 1 Ti. 1.

Ἐλεημοσύνη, compassion; alm[s] rity, Mat. 6. 2, 3 al.: *from*

Ἐλεήμων, ον[os] ἐλεέω) merciful, sionate, Mat. 5. 7

Ἔλεος, ου, ὁ, compassion, Mat.

Ἔλεος, έεος, έε[ος] compassion, Lu. meton. benefit *to compassion*, kin[d] ferred, Lu. 1. 5 Ro. 9. 23, et al.

Ἐλευθερία, α[ς] freedom, 1 Co. 1 al.: *from*

Ἐλεύθερος, α, *θεῖν ὅπου ἐρᾷ*, pleases,) free, i. iting liberty, 1 (28, et al.; freed, 8. 33. 1 Co. 7. 21 from obligation, 26. 1 Co. 7. 39, *rally, from the* &c. Jno. 8. 36. 16; not subject Ga. 4. 26: *wher*

Ἐλευθερόω, ἠλευθέρωκα, to liberty, Jno. 8. 32 et al.

Ἔλευσις, εως μαι) a coming, a

Ἐλεφάντινος, φας, an elepha[nt] ivory, made of i

Ἑλίσσω, v. τ roll, fold up, *as* g to remove, cause 1. 12.

Ἕλκος, εος, οτ a wound when

flows; an ulcer, sore, Lu. 16. 21. Re. 16. 2, 11: whence

Ἑλκόω, ῶ, f. ώσω, to ulcerate, exulcerate; pass. to be full of ulcers, Lu. 16. 20.

Ἑλκύω, f. ύσω, a. 1. εἵλκυσα, to draw, drag, Jno. 21. 6, 11. Ac. 16. 19; to draw a sword, unsheath, Jno. 18. 10; met. to draw, induce to come, persuade, Jno. 6. 44; 12. 32: from

Ἕλκω, imp. εἷλκον, f. ξω, p. χα, to draw, drag, force along with violence, Ac. 21. 30. Ja. 2. 6.

Ἑλλὰς, άδος, ἡ, Hellas, Greece, Ac. 20. 2.

Ἕλλην, ηνος, ὁ, pr. pertaining to or sprung from Greece; a Greek, Ac. 18. 17. Ro. 1. 14; one not a Jew, a pagan, gentile, Ac. 14. 1; 16. 1, 3, et al.; one formerly a pagan, but who has embraced the Jewish religion, i. e. a proselyte Jno. 12. 20. Ac. 17. 4.

Ἑλληνικὸς, ἡ, ὸν, Greek, Grecian, Lu. 23. 38. Re. 9. 11.

Ἑλληνὶς, ίδος, ἡ, a female Greek, Grecian woman; a gentile, pagan, Mar. 7. 26. Ac. 17. 12.

Ἑλληνιστὴς, οῦ, ὁ, (fr. ἑλληνίζω, to imitate the Greeks) pr. one who uses the language and follows the customs of the Greeks; in N. T. a Jew residing out of Palestine and using the Greek language, Ac. 6. 1; 9. 29; a Greek; others, a Gentile, Ac. 11. 20.

Ἑλληνιστὶ, adv. Greek, in the Greek language, Jno. 19. 20. Ac. 21. 37.

Ἐλλογέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐνελόγησα, (ἐν & λόγος) to put to one's account, make liable for, Philem. 18; to reckon, impute, Ro. 5. 13.

Ἐλπίζω, f. ίσω, At. ιῶ, p. ἤλπικα, a. 1. ἤλπισα, to hope, expect, Lu. 23. 8; 24. 21, et al.: to repose hope and confidence in, trust, confido, Mat. 12. 21. Jno. 5. 45, et al.: from

Ἐλπὶς, ίδος, ἡ, hope, expectation, Ac. 24. 15. Ro. 5. 4, et al.; meton. the object of hope, thing hoped for, Ro. 8. 24. Ga. 5. 5, et al.; the author or source of hope, Col. 1. 27. 1 Ti. 1. 1, et al.; trust, confidence, 1 Pe. 1. 21; confidence, security, ἐπ' ἐλπίδι, securely, in safety, Ac. 2. 26.

Ἐλωΐ, interj. (Syr. אלהי) Eloi, my God! Mar. 15. 34.

Ἐμαυτοῦ, ῆς, οῦ, recipr. pron. (ἐμοῦ & αὐτοῦ) myself, mei ipsius, Lu. 7. 7. Jno. 5. 31, et al.; ἀπ' ἐμαυτοῦ, of myself, i. e. of my own accord, power, or authority, Jno. 5. 30, et al.

Ἐμβαίνω, a. 2. ἐνέβην, (ἐν & βαίνω) to enter, go on board a ship, embark, Mat. 8. 23; 9. 1; 13. 2, et al.

Ἐμβάλλω, f. βαλῶ, (ἐν & βάλλω) to cast into, Lu. 12. 5.

Ἐμβάπτω, f. ψω, (ἐν & βάπτω) to dip in, immerse, Mat. 26. 23, et al.

Ἐμβατεύω, f. εύσω, (ἐν & βατεύω, to tread) pr. to enter; met. to intrude into, pry or inquire into, investigate, Col. 2. 18.

Ἐμβιβάζω, f. άσω, (ἐν & βιβάζω) to cause to enter or embark, put on board, Ac. 27. 6.

Ἐμβλέπω, f. ψω, (ἐν & βλέπω) to view, look on, fix the eyes on, Mat. 19. 26. Mar. 10. 27, et al.; to behold, observe, consider, Mat. 6. 26; to see, discern, Mar. 8. 25. Ac. 22. 11.

Ἐμβριμάομαι, ῶμαι, f. ή... (ἐν & βριμάομαι, to storm) to groan deeply, or be ... with indignation mingled wit... row, Jno. 11. 33; to charge ... bid strictly and earnestly, ... 30. Mar. 1. 43; to express i... tion, to censure, blame, u... Mar. 14. 5.

Ἐμέω, ῶ, f. έσω, p. ... At. ἐμήμεκα, to vomit, Re...

Ἐμμαίνομαι, f. ᾶμαι, (ἐν & μαίνομαι) to be mad against, be furious towards, Ac. 26. 11.

Ἐμμένω, f. ενῶ, (ἐν & μένω) pr. to remain in one's place; met. to continue firm in, persevere in, Ac. 14. 22. Ga. 3. 10. He. 8. 9.

Ἐμός, ή, όν, (fr. ἐμῦ, gen. of ἐγώ) my, mine, meus, a, um, Jno. 7. 16; 8. 37, et al.

Ἐμπαιγμονή, ῆς, ή, (fr. ἐμπαίζω) mocking, scoffing, derision, 2 Pe. 3. 3, in some MSS. and later editions.

Ἐμπαιγμός, ῦ, ὁ, mocking, scoffing, scorn, He. 11. 36: *from*

Ἐμπαίζω, f. αίξω, (ἐν & παίζω) to play upon, deride, mock, treat with scorn and contumely, Mat. 20. 19; 27. 29, et al.; by impl. to illude, delude, deceive, Mat. 2. 16: *whence*

Ἐμπαίκτης, ȣ, ὁ, a mocker, derider, scoffer, 2 Pe. 3. 3. Jude 18.

Ἐμπεριπατέω, ῶ, f. ήσω (ἐν & περιπατέω) pr. to walk about in a place or among a people; met. to be habitually occupied or conversant with *any one*, remain with, 2 Co. 6. 16.

Ἐμπίμπλημι, v. ἐμπίπλημι, v. ἐμπιπλάω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & πιμπλάω, to fill) to fill, make full; met. to bestow profusely, Ac. 14. 17.

Ἐμπίπτω, f. πεσοῦμαι, (ἐν & πίπτω) to fall into, Mat. 12. 11. Lu. 14. 5; to fall into, be thrown into, or be placed in *certain circumstances*, Lu. 10. 36. 1 Ti. 3. 6, 7; 6. 9. He. 10. 31.

Ἐμπλέκω, f. ξω, (ἐν & πλέκω) pr. to intertwine; met. to implicate, entangle, involve; pass. to be implicated, involved, or to entangle one's self in, 2 Ti. 2. 4. 2 Pe. 2. 20.

Ἐμπλήθω, f. ήσω, (ἐν & πλήθω) to fill, fill up, satiate, satisfy, Lu. 1. 53; 6. 25. Jno. 6. 12; *by impl. pass.* to be recreated, invigorated, Ro. 15. 24.

Ἐμπλοκή, ῆς, ή, (fr. ἐμπλέκω) braiding or plaiting *of hair*, 1 Pe. 3. 3.

Ἐμπνέω, f. εύσω, (ἐν & πνέω) to breathe, inspire; met. to be full of, purpose, Ac. 9. 1.

Ἐμπορεύομαι, f. εύσομαι, (ἐν & πορεύομαι) to march, proficiscor; to trade, traffic, follow the business of a merchant, Ja. 4. 13; *by impl.* to make a gain of, deceive for one's own advantage, 2 Pe. 2. 3: *whence*

Ἐμπορία, ας, ή, merchandize, traffic, trade, Mat. 22. 5.

Ἐμπόριον, a mart, market-place, emporium; meton. traffic, Jno. 2. 16.

Ἔμπορος, ου, ὁ, pr. a traveller, viator; in N. T. a merchant, trader, one who travels about for traffic, Mat. 13. 45. Re. 18. 3, 11, 15, 23.

Ἐμπρήθω, f. σω, (ἐν & πρήθω, to burn) to set on fire, burn, Mat. 22. 7.

Ἔμπροσθεν, adv. before, in front of, in advance of, Lu. 19. 4. Phi. 3. 14; before, in the presence of, Mat. 5. 24; 23. 13; before, previous to, Jno. 1. 15, 27, 30, *where others*, before, in preference to; *fr. the Heb. used with its genitive instead of a dative, where any thing is said to be an object of purpose or of complacency* before *any one, instead of* to him, Mat. 11. 26; 18. 14, et al.

Ἐμπτύω, f. ύσω, (ἐν & πτύω) to spit upon, Mat. 26. 67; 27. 30, et al.

Ἐμφανής, έος, οῦς, ὁ, ή, τό, -ές, (ἐν & φαίνω) apparent, conspicuous, obvious to the sight, Ac. 10. 40; met. manifest, known, comprehended, Ro. 10. 20: *whence*

Ἐμφανίζω, f. ίσω, a. 1. ἐνεφάνισα, to cause to appear or be

seen; pass. to appear, be seen openly, Mat. 27. 53. Jno. 14. 21, 22; *with* ὑπέρ τινος, to appear for or in behalf of any one, i. e. to intercede for, plead the cause of any one, He. 9. 24; *with* κατά τινος, to appear against any one, Ac. 24. 1; 25. 2, 15; to manifest, make known, signify, declare, Ac. 23. 15, 22. He. 11. 14.

ʼΕμφοβος, ȣ, ὁ, ἡ, (ἐν & φόβος) in fear, afraid, terrified, affrighted, Lu. 24. 5, 37. Ac. 10. 4; 22. 9, et al.

ʼΕμφυσάω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & φυσάω, to breathe) to blow or breathe upon, inspire, Jno. 20. 22.

ʼΕμφυτος, ȣ, ὁ, ἡ, (ἐν & φυτός) implanted, ingrafted, infixed, Ja. 1. 21.

ʼΕν, prep. *as referring to place*, in, at, Mat. 2. 1; 2. 19; in, at, among, Mat. 9. 33. Lu. 7. 16; at, by, near to, Lu. 13. 4. Ro. 8. 34; in the presence of, before, Mat. 9. 35. 1 Ti. 4. 15; *as denoting state or condition*, in, Mat. 16. 27; 25. 31; *as referring to dress or clothing*, in, Mat. 6. 29; 7. 15; *as referring to time*, when, in, at, Mat. 2. 1; 3. 1; in the mean time, then, Lu. 12. 1; while, as, when, Mat. 13. 4. Lu. 1. 8; after, when, Lu. 9. 36; 11. 37; in, within, Mat. 27. 40. Mar. 15. 29; with, together with, attended by, Mar. 5. 2. Lu. 14. 31; by, through, by means of, Mat. 9. 34; 13. 2; by, through, by the example of, Ac. 4. 2; 1 Co. 4. 6; with, by, in, *denoting cause, manner, or instrument*, Mat. 3. 11; 22. 37. Lu. 14. 34; by, through, *in oaths*, Mat. 5. 34, 35; according to, in conformity with, Jno. 3. 21; as to, in respect to, in reference to, about, concerning, Lu. 16. 15; on account of, because of, for the sake of, Mat. 6. 7. Ac. 7. 29; *with its dative, it forms a periphrasis for a noun, adjective, participle or adverb*, Lu. 4. 32. Ga. 1. 22. Mat. 22. 16; for εἰς, into, in, among, throughout, Mat. 9. 31; 10. 16. Mar. 1. 16;

to, towards, into, Mar. 5. 30. Lu. 17; to, in order to, 1 Co. 7. 15, towards, *denoting disposition of mind*, 2 Co. 8. 7; to, up to, about, *used for of number* Ac. 7. 14; *used for the dative simply*, Ac. 4. 12. 1 Co. 2. 6. 2 Co. 4. 3, et al. freq.

ʼΕναγκαλίζομαι, f. ίσομαι, (ἐν & ἀγκάλη) to take into, or embrace in one's arms, Mar. 9. 36; 10. 16.

ʼΕνάλιος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & ἅλς) marine, living in the sea, Ja. 3. 7.

ʼΕναντι, adv. (ἐν & ἀντί) before, in the presence of, Lu. 1. 8.

ʼΕναντίον, adv. (pr. neut. of ἐναντίος) before, in the presence of, Mar. 2. 12. Lu. 20. 26. Ac. 8. 32; *by impl.* with, Ac. 7. 10; *fr. the Heb.* with τοῦ Θεοῦ, *as an intensive expression*, Lu. 24. 19.

ʼΕναντίος, α, ον, (ἐν & ἀντί) opposite to, over against, Mar. 15. 39; contrary, *as the wind*, Mat. 14. 24; of a contrary mind, adverse, hostile, Tit. 2. 8; ἐναντία πράσσειν, to act against, annoy, injure, Ac. 28. 17, et al.

ʼΕνάρχομαι, f. ξομαι, (ἐν & ἄρχομαι) to begin, commence, Ga. 3. 3. Phi. 1. 6.

ʼΕνατος, see ἔννατος.

ʼΕνδεής, έος, ȣς, ὁ, ἡ, (ἐν & δέω) indigent, poor, needy, Ac. 4. 34.

ʼΕνδειγμα, ατος, τὸ, a token, evidence, proof, 2 Th. 1. 5: *from*

ʼΕνδείκνυμι, f. δείξομαι, (mid. fr. ἐνδείκνυμι, to show, demonstrate, fr. ἐν & δείκνυμι) to show, exhibit, make manifest, demonstrate, declare by words and deeds, Ro. 2. 15; 9. 17, et al.; *by impl.* to manifest towards, do to, perform, 2 Ti. 4. 14: *whence*

ʼΕνδειξις, εως, ἡ, the act of pointing out, *pr. with the finger*; met. manifestation, public declaration, Ro. 3. 25, 26; a token, sign, proof, i. q. ἔνδειγμα, demonstration, evidence, Phi. 1. 28. 2 Co. 8. 24

ʼΕνδεκα, ... δέκα) ele... 14, et al.:
ʼΕνδέκατ... venth, M...
ʼΕνδέχομαι, ... δέχομαι) to ... admit; imp... admissible, ... 13. 33.
ʼΕνδημέω, ... δῆμος) pr... people, be... in any pl... 6, 8, 9.
ʼΕνδιδύσ... fr. ἐνδ... self wit... 15. 17.
ʼΕνδικ... just, r...
ʼΕνδόμ... μέω, ... struc...
ʼΕνδο... ἄζω... and ... be ... trio... rat...

Ἕνδεκα, οἱ, αἱ, τὰ, (εἷς, ἓν & δέκα) eleven, Mat. 28. 16. Mar. 16. 14, et al.: *whence*

Ἑνδέκατος, άτη, ατον, eleventh, Mat. 20. 6, 9. Re. 21. 20.

Ἐνδέχομαι, f. δέξομαι, (ἐν & δέχομαι) to take upon one's self, admit; *impers.* ἐνδέχεται, it is admissible, i. e. it is possible, Lu. 13. 33.

Ἐνδημέω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & δῆμος) pr. to be among one's own people, be at home; in N. T. to be in any place, be present, 2 Co. 5. 6, 8, 9.

Ἐνδιδύσκω, & ἐνδιδύσκομαι, fr. ἐνδύω) to put on, clothe one's self with, Lu. 8. 27; 16. 19. & Mar. 15. 17. in some MSS.

Ἔνδικος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & δίκη) just, righteous, Ro. 3. 8. He. 2. 2.

Ἐνδόμησις, εως, ἡ, (ἐν & δομέω, to build, fr. δέμω) a building, structure, Re. 21. 18.

Ἐνδοξάζω, f. άσω, (ἐν & δοξάζω) to glorify, render conspicuous and illustrious; pass. to be glorified, be rendered conspicuous and illustrious, be exalted by praise and adoration, 2 Th. 1. 10, 12.

Ἔνδοξος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & δόξα) glorious, honoured, respected, noble, 1 Co. 4. 10; honourable, distinguished, memorable, extraordinary, Lu. [illegible]. 17; splendid, gorgeous, Lu. 7. 25; [illegible] pure, untarnished, Ep. 5. 27.

[illegible]δυμα, ατος, τὸ, (fr. ἐνδύω) [illegible] clothing, vesture, raiment, a garment, Mat. 6. 25, 28; 22. 11. 12, [illegible] al. [illegible] an outer garment, cloak, mantle, for ἱμάτιον, Mat. 3. 4.

Ἐνδυναμόω, ῶ, f. ώσω, (ἐν & δυναμόω) to render strong, strengthen; [illegible] pass. to acquire strength, be invigorated, be strong, Ac. 9. 22. Ep. [illegible] He. 11. 34, et al.

[illegible]ω, v. ἐνδύω, f. ύσω, [illegible] & δύω) to enter, 2 Ti. 3. 6; to [illegible] on, clothe, invest, array; pass. [illegible] d. to be clothed or clothe one's self, Mat. 22. 11; 27. 31, et al.; trop. to assume a new body or character, 1 Co. 15. 53, 54. Ep. 4. 24. Col. 3. 10; met. to be intimately conjoined with *any one*, Ro. 13. 14. Ga. 3. 27; to indue, furnish, supply with; & mid. to supply one's self with, or, being furnished with, to stand in constant readiness to exercise one's self, Lu. 24. 49. Ro. 13. 12, et al.: *whence*

Ἔνδυσις, εως, ἡ, a putting on, or wearing *of clothes*, 1 Pe. 3. 3.

Ἐνέδρα, ας, ἡ, (ἐν & ἕδρα) pr. a sitting down in any place; an ambush, ambuscade, or lying in wait, Ac. 23. 16; 25. 3: *whence*

Ἐνεδρεύω, f. εύσω, a. 1. ἐνήδρευσα, to lie in wait or ambush, Lu. 11. 54. Ac. 23. 21.

Ἔνεδρον, ου, τὸ, i. q. ἐνέδρα, *for which it occurs in the earlier editions*, Ac. 23. 16.

Ἐνειλέω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & εἰλέω) to inwrap, envelope, Mar. 15. 46.

Ἔνειμι, (ἐν & εἰμί) to be in or within; [κατὰ] τὰ ἐνόντα, according to your means, Lu. 11. 41.

Ἕνεκα, v. ἕνεκεν, & εἵνεκα, v. εἵνεκεν, adv. on account of, for the sake of, by reason of, Mat. 5. 10, 11; 10. 18, 39, et al.; in respect to, in regard of, 2 Co. 3. 10.

Ἐνέργεια, ας, ἡ, (fr. ἐνεργὴς) energy, efficacy, power, Phi. 3. 21. Col. 2. 12; active energy, efficiency, operation, Ep. 4. 16. Col. 1. 29, et al.

Ἐνεργέω, ῶ, f. ήσω, p. ἐνήργηκα, a. 1. ἐνήργησα, & mid. ἐνεργέομαι, (fr. same) to exert one's energies, act, operate, Mat. 14. 2. Mar. 6. 14; to effect, accomplish, produce, Ep. 1. 11. Phi. 2. 13, et al.; part. ἐνεργούμενος, efficient, strenuous, fervent, Ja. 5. 16: *whence*

Ἐνέργημα, ατος, τὸ, an effect, thing effected, 1 Co. 12. 6; operation, the faculty of effecting or performing, 1 Co. 12. 10.

Ἐνεργὴς, έος, ȣ̃ς, ὁ, ἡ, (ἐν & ἔργον) efficient, energetic, operative, He. 4 12. Phile. 6; adapted to accomplish *any thing*, effectual, 1 Co. 16. 9.

Ἐνευλογέω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & εὐλογέω) to bless, render happy. Ac. 3. 25. Ga. 3. 8.

Ἐνέχω, f. ξω, (ἐν & ἔχω) to hold, retain, i. e. to coerce, subject, pass. Ga. 5. 1; ἐνέχειν τινί, to have *at any one*, i. e. to have resentment against, be angry, Mar. 6. 19. Lu. 11. 53.

Ἐνθάδε, adv. (ἔνθα) here, there, fr. ἐν, & δε an enclitic intensive particle) here, in this place, Lu. 24. 41. Ac. 16. 28; hither, to this place, Jno. 4. 15, 16, et al.; there, in that place, Ac. 10. 18.

Ἔνθεν, adv. (fr. ἔνθα) hence, from this place, Lu. 16. 26, in some MSS.

Ἐνθυμέομαι, ȣ̃μαι, f. ήσομαι. p. ἐντεθύμημαι, (ἐν & θυμὸς) to have or revolve in one's mind, think of, meditate on, Mat. 1. 20; 9. 4. Ac. 10. 19: *whence*

Ἐνθύμησις, εως, ἡ, thought, cogitation, reflection, Mat. 9. 4; 12. 25. He. 4. 12; the result of thought, invention, ingenuity, device, Ac. 17. 29.

Ἔνι, (contr. for ἔνεστι, fr. ἔνειμι) impers. there is in, there is, Ga. 3. 28, ter. Col. 3. 11. Ja. 1. 17.

Ἐνιαυτὸς, ȣ̃, ὁ, (ἐν ἑαυτῷ εἶσι, it goes or returns upon itself) a year, Jno. 11. 49, 51; 18. 13, et al.; καιροὶ καὶ ἐνιαυτοὶ, i. e. by Hendiadys, annual seasons, anniversaries, Ga. 4. 10.

Ἐνίστημι, f. ἐνστήσω, (ἐν & ἵστημι) to place in or upon; to stand near, be at hand, impend, 2 Th. 2. 2. 2 Ti. 3. 1; perf. part. ἐνεστηκὼς, κυῖα, κος, Ion. ἐνεστεὼς, contr. ἐνεστὼς, ῶσα, ὼς, present, now existing, Ro. 8. 38. 1 Co. 7. 22, et al.

Ἐνισχύω, f. ύσω, (ἐν & ἰσχύω) to strengthen, impart strength and vigour, Lu. 22. 43; to gain, acquire, or recover strength and vigour, be strengthened, Ac. 9. 19.

Ἔννατος, v. ἔνατος. άτη, ον ninth, Mat. 20. 5. Re. 21. 20, et al.; *from*

Ἐννέα, οἱ, αἱ, τὰ, nine, Lu. 17. 17.

Ἐννενήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. ἐννέα & ηκοντα, a termination of decimal numbers) ninety.

Ἐννενηκονταεννέα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. two preced.) ninety-nine, Mat. 18. 12, 13. Lu. 15. 4, 7.

Ἐννεὸς, ὰ, ὸν, (& ἐνεὸς for ἀνεὸς, fr. ἄναυος, fr. α & αὔω, to cry) dumb, speechless, &c. *from terror and amazement*, Ac. 9. 7.

Ἐννεύω, f. εύσω, (ἐν & νεύω) to nod, beckon, signify by a nod, make signs with the head, Lu. 1. 62.

Ἔννοια, ας, ἡ, (ἐν & νοέω, fr. νόος) notion, idea; thought, purpose, intention, He. 4. 12. 1 Pe. 4. 1.

Ἔννομος, ου, ὁ, ἡ. (ἐν & νόμος) subject to or under a law, obedient to a law, 1 Co. 9. 21; legal, lawful, conformable to law, Ac. 19. 39.

Ἔννυχος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & νὺξ) nocturnal; *neut.* ἔννυχον *for* κ… τὰ τὸν ἔννυχον χρόνον, in… night, by night, Mar. 1. 35.

Ἐνοικέω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & οἰκέω) to dwell in, inhabit, Le… 2… 32, LXX.; *met.* Ro. 8. 11. 2… 14. 2 Co. 6. 16; *met.* to ex… abide or continue in, Col. 3.

Ἑνότης, τητος, ἡ, (fr. ἑνὸς) unity, union, concord… 3, 13.

Ἐνοχλέω, ῶ, f. ήσω, … ὀχλέω) to excite a tumult… occasion trouble in or to, …

Ἔνοχος, ου, ὁ, ἡ, (fr… bound, subject to, or a… He. 2. 15; obnoxious, … ble, exposed to, Mat. 5…

3. Mar. 3. 29; 14. 64; guilty, just-
chargeable with offence or sin,
Co. 11. 27. Ja. 2. 10.

ταλμα, ατος, τό, (fr. ἐν-
λλομαι) a precept, command-
nt, ordinance, Mat. 15. 9. Mar.
. Col. 2. 22.

αφιάζω, f. άσω, p. ἐντε-
ίακα, (ἐν & ταφή fr. θάπτω)
repare for burial, regulate the
ίφια, i. e. things pertaining to
ture, *among the Jews the en-*
ing of the body in linen with
and unguents, Mat. 26. 12.
9. 40: *whence*

διασμός, οῦ, ὁ, the pre-
n of a corpse for burial, Mar.
Jno. 12. 7.

λομαι, f. τελοῦμαι, a.
αλάμην, p. ἐντέταλα, p.
τεταλμαι, (ἐν & τέλλω, to
command) to charge, com-
rect, Mat. 4. 6; 15. 4; 17.
; to direct by way of suf-
Mat. 19. 7. Mar. 10. 3;
ται διαθήκην, for διατίθ-
ήκην, to enjoin a covenant
make a covenant with,
He. 9. 20.

, adv. (i. q. ἔνθεν,
θεν, an adverbial ter-
ence, from this place,
Lu. 4. 9, et al.; ἐντεῦ-
εῦθεν, hence and hence,
side, Re. 22. 2; hence,
se, Ja. 4. 1.

ξις, ἡ, (fr. ἐντυγ-
access, audience; *by*
prayer, supplication,
1 Ti. 2. 1; thanksgiv-

ὁ, ἡ, (ἐν & τιμή)
able, dear, Lu. 7. 2;
9; highly esteemed,
, 1 Pe. 2. 4, 6.

ἡ, (fr. ἐντέλλο-
ommandment, law,
, 6; instruction in
6. 14. 2 Pe. 2. 21;
ction, Jno. 10. 18
lict, Jno. 11. 57;
ay of sufferance,
3

Mar. 10. 5; a commission, instructions committed to any one to be proclaimed, a charge, Jno. 12. 49, 50, et al.

Ἐντόνως, adv. (fr. ἐντείνω) strenuously, with violent exertion, vehemently, Lu. 23. 10, in some MSS.

Ἐντόπιος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & τόπος) i. q. ἔντοπος, one who lives in any place, an inhabitant, citizen, Ac. 21. 12.

Ἐντὸς, adv. (fr. ἐν) in, within, Lu. 17. 21; τὸ ἐντὸς, the interior, inside, Mat. 23. 26.

Ἐντρέπω, f. ψω, (ἐν & τρέπω) pr. to turn one back upon himself; hence, to excite shame in *any one*, put to shame, make ashamed; *pass.* to be ashamed, be suffused with shame, 1 Co. 4. 14. 2 Th. 3. 14; *mid.* to revere, reverence, regard with respect and reverence, Mat. 21. 37. Mar. 12. 6, et al.

Ἐντρέφω, f. ἐνθρέψω, (ἐν & τρέφω) to nourish in, bring up or educate in; *and by impl.* to imbue, 1 Ti. 4. 6.

Ἔντρομος, ου, ὁ, ἡ, (ἐν & τρόμος) agitated with fear, trembling, terrified, Ac. 7. 32; 16. 29. He. 12. 21.

Ἐντροπή, ῆς, ἡ, (fr. ἐντρέπω) shame, reproach, 1 Co. 6. 5; 15. 34.

Ἐντρυφάω, ῶ, f. ήσω, (ἐν & τρυφάω) to live luxuriously, riot, banquet, revel, 2 Pe. 2. 13.

Ἐντυγχάνω, f. τεύξομαι, (ἐν & τυγχάνω) to fall in with, meet; to come to *any one for the purpose of making supplication or complaint*, address or apply to any one on account of another, Ac. 25. 24; *by synecd. with* ὑπέρ τινος, to intercede for any one, plead the cause of, or support or assist any one, Ro. 8. 27, 34. He. 7. 25; *with* κατά τινος, to intercede against any one, i.e. to accuse, complain of, Ro. 11. 2.

Ἐντυλίσσω, v. ττω, f. ξω, p. ἐντετύλιχα, (ἐν & τυλίττω, to

wrap up in, ...t. 27. 59. Lu. ... roll or fold to-

...ώσω, (ἐν & ...τύπος) to im-...nstamp, engrave,

...ίσω, (ἐν & ...or injure contume-... He. 10. 29.

...f. άσω, & ἐνυπ-...dream, i. e. to receive ...natural impression or ...n a dream, Ac. 2. 17; ...ain opinions, Jude 8;

...ου, τὸ, (pr. neut. ...ς, presented during sleep, ...νος) & i. q. τὸ ἐνύπνιον ...ision during sleep, dream. ...upernatural suggestion or ...on received during sleep, ...7.

...ον, adv. v. prep. (pr ...of ἐνώπιος, in sight or front, ... & ὤπι, dat. of ὤψ) before, in the presence of, Lu. 5. 25; in front of, Re. 4. 5. 6; ...7; in front of, Re. 4. 5. 6; ...; in front of, Lu. 1. 17; ...en of time, before, Re. 16. 19; fr. ...Ac. 10. 31. Re. 16. 19; ...h. it stands with its genitive ...Heb. a simple dative, Lu. 24. 11. ...r a simple dative, in the ...c. 6. 5; judice aliquo, in the ...ight or judgment of, Lu. 1. 15. ...Ac. 4. 19; for εἰς, towards, against, Lu. 15. 18, 21; to, unto, Ac. 9. 15, et al.

Ἐνωτίζομαι, f. ίσομαι, At. ...ιθμαι, a. 1. ἐνωτισάμην, (ἐν & οὖς,) to give ear, listen, hearken to, Ac. 2. 14.

Ἐξ, see ἐκ.

Ἕξ, οἱ, αἱ, τὰ, six, Mat. 17. 1. Mar. 9. 2, et al.

Ἐξαγγέλλω, f. γελῶ, (ἐξ & ἀγγέλλω) pr. to announce to those without what is done within; to declare abroad, publish, celebrate, 1 Pe. 2. 9.

...άζω, f. άσω, (ἐξ & ἀγοράζω) to buy from, redeem, set free, Ga. 3. 13; mid. pr. to redeem for one's self or one's own use; by impl. to use, employ, Ep. 5. 16. Col. 4. 5.

Ἐξάγω, f. ξω, (ἐξ & ἄγω) to bring or lead forth, conduct out of, Mar. 8. 23; 15. 20. Lu. 24. 50, et al.

Ἐξαιρέω, ῶ, f. ήσω, a. 2. ἐξεῖλον, (ἐξ & αἱρέω) to take or pluck out, extract, tear out, Mat. 5. 29; 18. 9; to take out of, select, choose, mid. Ac. 26. 17; met. to rescue, deliver, Ac. 7. 10, 34; 12. 11; 23. 27. Ga. 1. 4.

Ἐξαίρω, f. αρῶ, (ἐξ & αἴρω) pr. to take up and carry off; to take out or away, remove, i. e. excommunicate, 1 Co. 5. 2, 13.

Ἐξαιτέω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ & αἰτέω) to ask for, require, demand, Lu. 22. 31.

Ἐξαίφνης, adv. (ἐξ & αἴφνης, i. q. ἀφανῶς, v. ἀφανής) suddenly, unexpectedly, Mar. 13. 36. et al.

Ἐξακολουθέω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ & ἀκολουθέω) to follow, i. e. to imitate, 2 Pe. 2. 2, 15; to observe as a guide, use, employ, 2 Pe. 1. 16.

Ἐξακόσιοι, αι, α, (ἕξ & ἑκατόν) six hundred, Re. 13. 18; 14. 20.

Ἐξαλείφω, f. ψω, (ἐξ & ἀλείφω) pr. to remove or wipe off ointment; hence, to wipe off or away, Re. 7. 17; 21. 4; to blot out, obliterate, expunge, Col. 2. 14. Re. 3. 5; in the sense of pardoning, Ac. 3. 19.

Ἐξάλλομαι, f. αλοῦμαι, (ἐξ & ἅλλομαι) to leap or spring up or forth, Ac. 3. 8.

Ἐξανάστασις, εως, ἡ, (ἐξ & ἀνάστασις) a rising up; a resurrection from the dead, Phi. 3. 11.

Ἐξανατέλλω, f. τελῶ, (ἐξ & ἀνατέλλω) to rise up, sprout, spring up or forth, Mat. 13. 5. Mar. 4. 5.

Ἐξανί... ...ἐξ ... ...Heb. ... ...propriate, ... to rise up ... 15. 5.

Ἐξαπατάω, ... ἀπατάω) to se... ...way, i. e. dec... Ro. 7. 11; 16.

Ἐξάπινα, adv. ... suddenly, immedi... ...edly, Mar. 9. 8.

Ἐξαπορέομαι, ... μαι, (ἐξ & ἀπορέομαι) ... utmost perplexity, ... loss, to despair, 2 ...

Ἐξαποστέλλω, ... & ἀποστέλλω) to ... forth, as an age... 9. 30; met. to gi... Ga. 4. 6; to se... Lu. 1. 53, et al.

Ἐξαρτίζω, f. ... τιζω, (ἐξ & ἀρτ... plete, spend ... to be comple... or prepared, ...

Ἐξαστράπτω, ... ἀστράπτω) ... to shine, gli... 9. 29.

Ἐξαυτῆς, ... sc. ὥρας) ... hour; pr... diately, M... 11, et al.

Ἐξεγείρω, ... ἐγείρω) ... sleep; ... 1 Co. 6 ... exist, ... alive. ...

Ἐξει... ful, ... is la... 2. 4 ... law...

Ἐξ...

μι, f. ἐξαναστήσω,
την, (ἐξ & ἀνίστημι) to
e up, raise up; *and fr.*
cause to exist, i. e. to
Mar. 12. 19. Lu. 20. 28;
from, stand forth, Ac.

ω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ &
seduce from *the right*
leceive, delude, beguile,
16. 18. 1 Co. 3. 18, et al.

adv. (fr. ἐξαίφνης)
immediately, unexpect-
9. 8.

μαι, οῦμαι, f. ήσο-
ἀπορέομαι) to be in the
plexity, be utterly at a
pair, 2 Co. 1. 8; 4. 8.

λλω, f. στελῶ, (ἐξ
λω) to send, send out or
a *agent*, &c. Ac. 7. 12;
to give, impart, bestow,
to send away, dismiss,
t al.

, f. ίσω, p. ἐξήρ-
ἀρτίζω) to perfect, com-
d *time*, Ac. 21. 5; pass.
pletely furnished, fitted
l, 2 Ti. 3. 17.

τω, f. ψω, (ἐξ &
) pr. to lighten; *hence,*
isten, be splendid, Lu.

adv. (ἐξ αὐτῆς,
t. from that very time or
ently, instantly, imme-
r. 6. 25. Ac. 10. 33; 11.

, f. γερῶ, (ἐξ &
excite, arouse *from*
ise up *from the dead,*
; to raise up, cause to
. 17; *others,* to preserve

& εἰμί) to be law-
ἔξεστι, *impers.* licet, it
t is permitted, Mat. 12.
2, et al.; *part.* ἐξόν,
2. 29. 2 Co. 12. 4.

ἐξ & εἶμι) to go
out or forth, Ac. 13. 42; to depart, Ac. 17. 15; 20. 7; ἐπὶ τὴν γῆν, to get to land, sc. *from the water,* Ac. 27. 43.

Ἐξελέγχω, f. ξω, (ἐξ & ἐλέγχω) to convince or convict of error, *by impl.* to punish, Jude 15.

Ἐξέλκω, f. ξω, (ἐξ & ἕλκω) to draw or drag out; met. to withdraw, allure, hurry away, Ja. 1. 14.

Ἐξέραμα, ατος, τό, (fr. ἐξεράω, to vomit, fr. ἐξ & ἐράω, to empty) vomit, 2 Pe. 2. 22.

Ἐξερευνάω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ & ἐρευνάω) to search or inquire diligently, examine closely, 1 Pe. 1. 10.

Ἐξέρχομαι, f. ἐξελεύσομαι, (ἐξ & ἔρχομαι) to go or come out of *a place,* Mat. 5. 26; 8. 34; to depart, Mar. 6. 12; to go out, be cast out, Mat. 8. 32. Mar. 7. 29; to shine forth, Mat. 24. 27; to emanate, flow out, Mar. 5. 30. Lu. 6. 19; to spread abroad, be propagated, Mat. 9. 26. Mar. 1. 28; *with* ἐκ τῆς χειρός τινος, to escape, Jno. 10. 39; to disappear, vanish, Ac. 16. 19; to go or come forth, proceed from, Mat. 8. 28; to crawl forth, Ac. 28. 3; to arise, proceed from, Mat. 15. 18, 19; to go abroad, be promulgated, Lu. 2. 1; to be sent forth, or come from, Mar. 1. 38. Jno. 8. 42; *fr. the Heb. with* ἐκ τῆς ὀσφύος τινός, to come forth from the loins of any one; i. e. to derive one's origin from any one, He. 7. 5; ἐκ μέσου τινῶν, to go out from any one, i. e. to separate one's self from any one, 2 Co. 6. 17; et al.

Ἐξετάζω, f. άσω, (ἐξ & ἐτάζω, to inquire, examine) to inquire by interrogation, examine strictly, Mat. 2. 8; 10. 11; *by synecd.* to interrogate, ask, Jno. 21. 12.

Ἐξηγέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι. (ἐξ & ἡγέομαι) to be a leader or chief; in N. T. to declare, i. e. to tell, narrate, recount, Lu. 24. 35. Ac. 10. 8; et al.: to make known, Jno. 1. 18.

τα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. ἕξ) Mat. 13. 8, 23, et al.

adv. (pr. gen. of obs. series, order, succession, fr. ιαι, to follow closely, adhere successively, in order; as an ὁ, ἡ, τὸ ἑξῆς, following in or-, next, Lu. 7. 11; 9. 37, et al.

ηχέω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ & χέω) to sound forth, or abroad, i. e. to propagate, pass. 1 Th. 1. 8.

Ἕξις, εως, ἡ, (fr. ἕχω) habit of body, state; state of mind acquired by long exercise and experience, practice, use, He. 5. 14.

Ἐξίστημι, f. ἐκστήσω, a. 1. ἐξέστησα (ἐξ & ἵστημι) to remove, throw out of any state; to amaze, astonish, fill with wonder, Lu. 24. 22. Ac. 8. 9; to be amazed, astonished, filled with wonder, Mat. 12. 23. Mar. 2. 12, et al.; to be out of one's mind, be in a state of mental aberration, Mar. 3. 21; to be extravagant, sc. in speaking of one's self, 2 Co. 5. 13.

Ἐξισχύω, f. ύσω, (ἐξ & ἰσχύω) to be fully able, Ep. 3. 18.

Ἔξοδος, ου, ἡ, (ἐξ & ὁδὸς) an exit, passage out of any place; in N. T. a going out, departure, He. 11. 22; met. a departure from life, decease, death, Lu. 9. 31. 2 Pe. 1. 15.

Ἐξολοθρεύω, f. εύσω, (ἐξ & ὀλοθρεύω) to destroy utterly, exterminate, Ac. 3. 23.

Ἐξομολογέω, ῶ, f. ήσω, (ἐξ & ὁμολογέω) to promise, i. e. to confess one's self bound, Lu. 22. 6; mid. to confess, Mat. 3. 6; to profess openly, Phi. 2. 11. Re. 3. 5; to praise, celebrate, Mat. 11. 25. Lu. 10. 21, et al.

Ἐξορκίζω, f. ίσω, (ἐξ & ὁρκίζω) pr. to exact an oath from any one; to adjure, Mat. 26. 63: whence

Ἐξορκιστὴς, οῦ, ὁ, pr. one who exacts an oath from another; in N. T. an exorcist, i. e. one who by various kinds of incantations, &c. pretended to expel demons, Ac. 19. 13.

Ἐξορύσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐξ & ὀρύσσω) to dig out or through, force up, Mar. 2. 4; to dig or pluck out, met. Ga. 4. 15.

Ἐξουδενόω, see Ἐξουθενόω.

Ἐξουθενέω, ῶ. f. ήσω, (ἐξ & οὐθέν, i. q. οὐδείς, οὐδέν) to make light of, set at nought, i. e. despise, contemn, treat with contempt and scorn, Lu. 18. 9, et al.; to neglect, disregard, 1 Th. 5. 20; ἐξουθενημένος, abject, contemptible, 2 Co. 10. 10; by impl. to reject with contempt, Ac. 4. 11.

Ἐξουθενόω, ῶ, f. ώσω, same as preceding, pass. Mar. 9. 12.

Ἐξουσία, ας, ἡ, (fr. ἔξειμι) power, i. e. the power, ability, or faculty of doing any thing, Mat. 9. 8; 10. 1; the power of doing as one pleases, liberty, licence, Jno. 10. 18. Ac. 5. 4; power vested in any one, authority, rule, dominion, jurisdiction, Mat. 8. 9; 28. 18; meton. one who possesses power and authority, a prince, chief, Lu. 12. 11. 1 Co. 15. 24. Ep. 1. 21; right, authority, full power, Mat. 9. 6; 21. 23; dignity, privilege, prerogative, Jno. 1. 12; meton. what is in one's power, property, goods, wealth, 1 Co. 9. 12; an emblem of power, honour and dignity, i. e. a veil, 1 Co. 11. 10, et al.: whence

Ἐξουσιάζω, f. άσω. p. ἐξουσίακα, to have or exercise power or authority over any one, Lu. 22. 25. 1 Co. 7. 4, bis; pass. to be under the authority of, be subject to, 1 Co. 6. 12.

Ἐξοχὴ, ῆς, ἡ, (fr. ἐξέχω, to be prominent) pr. prominency, any thing prominent, a point, corner, &c.; in N. T. eminence, distinction, reputation, Ac. 25. 23.

Ἐξυπνίζω, f. ίσω, to awake, arouse from sleep, Jno. 11. 11: from

Ἐξυπνος, ... Ac. 16. 27.

Ἔξω, adv. ... out of doo... τὸ ἔξω, ... Ac. 26. 11. 2 ... belonging to ... munity, Mar. ... out, away, i. e. ... Mat. 5. 13 ... out of, Mat. 5. 10 ... cally after variou... 17, 39, et al.: wh...

Ἔξωθεν, adv ... externally, Mat ... 7. 15; ὁ, ἡ, τὸ ... ternal, Mat. 2... met. τὸ ἔξωθε... man, i. e. the ... ἔξωθεν, those ... to the Christ... 3. 7, et al.

Ἐξωθέω, ... ἐξώθω, f. ώ... to expel, d... propel, ur...

Ἐξώτερος, ... ἔξω) oute... 8. 12; 22...

Ἑορτάζ... feast, ce... 8: from

Ἑορτή, ... public ... 22. 1. ... the pa... et al.

Ἐπαγ... ciatio... of P... 21; ... pro... 24.

Ἐπ...

 ΕΠΑ

Ἔξυπνος, ου, ὁ, ἡ, (ἐξ & ὕπνος) awake, aroused *from sleep*, Ac. 16. 27.

Ἔξω, adv. (fr. ἐξ) without, out of doors, Mat. 12. 46, 47; ὁ, ἡ, τὸ ἔξω, outer, external, foreign, Ac. 26. 11. 2 Co. 4. 16; met. not belonging to one's school or community, Mar. 4. 11. 1 Co. 5. 12, 13; out, away, i. e. from a place or person, Mat. 5. 13; 13. 48; *as a prep.* out of, Mat. 5. 10; *used pleonastically* after various verbs, Mat. 21. 17, 39, et al.: *whence*

Ἔξωθεν, adv. outwardly, externally, Mat. 23. 27, 28. Mar. 7. 15; ὁ, ἡ, τὸ ἔξωθεν, outer, external, Mat. 23. 25. Lu. 11. 39; met. τὸ ἔξωθεν, the exterior *of a man*, i. e. the body, Lu. 11. 40; οἱ ἔξωθεν, those who do not belong to the Christian community, 1 Ti. 3. 7, et al.

Ἐξωθέω, ῶ, f. ήσω, & ἐξώθω, f. ώσω, (ἐξ & ὠθέω, v. ὤθω) to expel, drive out, Ac. 7. 45; to propel, urge forward, Ac. 27. 39.

Ἐξώτερος, α, ον, (comp. of ἔξω) outer, exterior, external, Mat. 8. 12; 22. 13; 25. 30.

Ἑορτάζω, f. άσω, to keep a feast, celebrate a festival, 1 Co. 5. 8: *from*

Ἑορτή, ῆς, ἡ, a solemn feast, public festival, holyday, Lu. 2. 41; [illegible] 1. Jno. 13. 1; *spc. spoken of* [illegible] passover, Mat. 26. 5; 27. 15, [illegible]l.

[illegible]γγελία, ας, ἡ, annun[illegible]ion, 2 Ti. 1. 1; a promise, act [illegible] promising, Ac. 13. 23, 32; 23. [illegible] meton. the thing promised, [illegible]mised favour and blessing, Lu. [illegible] 49. Ac. 1. 4, et al.: *from*

[illegible]έλλω, f. ελῶ, (ἐπὶ & [illegible]ω) to declare, announce; [illegible] promise, undertake, pledge [illegible]*lf for*, Mar. 14. 11. Ro 4. [illegible]*l.*; to profess, follow, 1 Ti. [illegible] *whence*

[illegible]ελ[illegible]μα, ατος, τό, a promise, 2 Pe. 3. 13; meton. promised favour or blessing, 2 Pe. 1. 4.

Ἐπάγω, f. άξω, (ἐπὶ & ἄγω) to bring upon, cause to come upon, 2 Pe. 2. 1, 5; met. to cause to be imputed or attributed to, Ac. 5. 28.

Ἐπαγωνίζομαι, f. ίσομαι, (ἐπὶ & ἀγωνίζομαι) to contend strenuously, strive earnestly, Jude 3.

Ἐπαθροίζω, f. οίσω, (ἐπὶ & ἀθροίζω, to gather together) to collect; mid. to assemble, congregate, crowd together or upon, Lu. 11. 29.

Ἐπαινέω, ῶ, f. έσω, (ἐπὶ & αἰνέω) to praise, commend, applaud, Lu. 16. 8. Ro. 15. 11. 1 Co. 11. 2, 17, 22, *bis.*

Ἔπαινος, ου, ὁ, (ἐπὶ & αἶνος) praise, applause, honour paid, Ro. 2. 29. 2 Co. 8. 18, et al.; meton. ground or reason of praise or commendation, Phi. 4. 8; *by impl.* reward, Ro. 13. 3. 1 Pe. 2. 14; retribution, recompense, 1 Co. 4. 5.

Ἐπαίρω, f. αρῶ, to lift up, raise, elevate; to hoist, Ac. 27. 40; *with* τὴν φωνήν, to lift up the voice, i. e. to speak in a loud voice, Lu. 11. 27; *with* τὰς χεῖρας, to lift up the hands, i. e. *by impl.* to offer prayer, Lu. 24. 50. 1 Ti. 2. 8; *with* τοὺς ὀφθαλμούς, to lift up the eyes, i. e. to look, Mat. 17. 8; *with* τὴν κεφαλήν, to lift up the head, i. e. to be encouraged, animated, Lu. 21. 28; *with* τὴν πτέρναν, to lift up the heel, i. e. to attack, assault; or, to seek one's overthrow or destruction, Jno. 13. 18; to take, or bear upwards, Ac. 1. 9; met. mid. to exalt one's self, assume consequence, be elated, 2 Co. 10. 5, et al.

Ἐπαισχύνομαι, f. θήσομαι, (ἐπὶ & αἰσχύνομαι) to be ashamed of, Mat. 8. 38. Lu. 9. 26, et al.

Ἐπαιτέω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & αἰτέω) to ask for more; to ask alms, beg, Lu. 16. 3.

Ἐπακολουθέω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & ἀκολουθέω) to follow, i. e. to ac-

ompany, Mar. 16. 20; to be subsequent or posterior in time, ensue, 1 Ti. 5. 24; met. to follow one's steps, i. e. to imitate, 1 Pe. 2. 21; to follow a work, pursue, prosecute, be studious of, devoted to, 1 Ti. 5. 10.

'Επακούω, f. ούσω, (ἐπὶ & ἀκούω) to listen or hearken to, hear with favour, 2 Co. 6. 2.

'Επακροάομαι, ῶμαι, (ἐπὶ & ἀκροάομαι, to hear) to hear, hearken, listen to, Ac. 16. 25.

'Επὰν, conj. (ἐπεὶ & ἂν) if, after, when, Mat. 2. 8. Lu. 11. 22, 34.

'Επάναγκες, adv. (ἐπὶ & ἀνάγκη) of necessity, necessarily; τὸ ἐπάναγκες, necessary, Ac. 15. 28.

'Επανάγω, f. ξω, (ἐπὶ & ἀνάγω) to bring back, reconduct; to return, Mat. 21. 18; to put off from shore, thrust or launch forth, Lu. 5. 3, 4.

'Επαναμιμνήσκω, f. ἐπαναμνήσω, (ἐπὶ & ἀναμιμνήσκω) to remind, cause to remember, put in remembrance, Ro. 15. 15.

'Επαναπαύομαι, f. αύσομαι, (ἐπὶ & ἀναπαύομαι) pr. to rest or lean on any thing; met. to rest upon any one, i. e. to happen to any one, Lu. 10. 6; to lean upon, i. e. to rely on, confide, glory in, Ro. 2. 17.

'Επανέρχομαι, a. 2. ἐπανῆλθον, (ἐπὶ & ἀνέρχομαι) to come back, return, Lu. 10. 35; 19. 15.

'Επανίστημι, (ἐπὶ & ἀνίστημι) to erect; mid. to rise up against, Mat. 10. 21. Mar. 13. 12.

'Επανόρθωσις, εως, ἡ, (fr. ἐπανορθόω, to straighten; to restore to a pristine state, fr. ἐπὶ & ἀνορθόω) correction, emendation, amendment, reformation, 2 Ti. 3. 16.

'Επάνω, adv. (ἐπὶ & ἄνω) above, over, upon, of place, Mat. 2. 9; 5. 14; over, of dignity, Lu.

19. 17, 19; above, more than, Mar. 14. 5, et al.

'Επαρκέω, ῶ, f. έσω, (ἐπὶ & ἀρκέω) to ward off; to assist, relieve, afford aid, supply, 1 Ti. 5. 10, 16, bis.

'Επαρχία, ας, ἡ, (pr. the dignity of ὁ ἔπαρχος, a prefect, &c. fr. ἐπὶ & ἄρχομαι) province, jurisdiction, Ac. 23. 34; 25. 1.

"Επαυλις, εως, ἡ, (ἐπὶ & αὐλίζομαι) a cottage; a stall; in N. T. a dwelling, habitation, Ac. 1. 20.

'Επαύριον, adv. (ἐπὶ & αὔριον) to-morrow; ἡ ἐπαύριον, sc. ἡμέρα, the next or following day, Mat. 27. 62. Mar. 11. 12, et al.

'Επαυτοφώρῳ, adv. (ἐπὶ & αὐτόφωρος, fr. αὐτὸς & φώρ, a thief) pr. in the very theft; in N. T. the very act, Jno. 8. 4.

'Επαφρίζω, f. ίσω, (ἐπὶ & ἀφρίζω) to foam out, pour out like foam; met. to prate, blab out, Jude 13.

'Επεγείρω, f. γερῶ, (ἐπὶ & ἐγείρω) to raise or stir up against, excite or instigate against, Ac. 13. 50; 14. 2.

'Επεὶ, adv. & conj. (ἐπὶ & εἰ) when, after, as soon as, Lu. 7. 1; since, because, in as much as, Mat. 18. 32; 27. 6; for, for then, for else, otherwise, since in that case, or, on that supposition, Ro. 3. 6; 11. 6, et al.

'Επειδὴ, conj. (ἐπεὶ & δὴ) since, because, in as much as, for truly, Mat. 21. 46. Lu. 11. 6. Ac. 13. 46, et al.

'Επειδήπερ, conj. (ἐπειδὴ & περ) since now, since indeed, since in truth, Lu. 1. 1.

'Επείδω, a. 2. ἐπεῖδον, (ἐπὶ & εἴδω) to look upon, regard, pay attention to, Lu. 1. 25. Ac. 4. 29.

"Επειμι, (fr. ἐπὶ & εἶμι) to come to, succeed, follow: see ἐπιοῦσα & ἐπιούσιος.

since 3. 30.

'Επεισαγ... & εἰσάγ... troduction ... He. 7. 19

'Επειτα, thereupon ... Mar. 7. 5

'Επέκεινα, ἐκεῖνα sc. parts) beyo...

'Επεκτείν... ἐκτείνω) to protend... press, or... Phi. 3. 1...

'Επενδύ... or upp... inner... ment...

'Επεν... ἐνδύ... or in... clot... spi...

'Επ... (ἐπ... 14...

96

Ἐπείπερ, conj (ἐπεί & περ) since indeed, since in truth, Ro. 3. 30.

Ἐπεισαγωγὴ, ῆς, ἡ, (ἐπὶ & & εἰσάγω) a superinduction, an introduction of something additional, He. 7. 19.

Ἔπειτα, adv. (ἐπὶ & εἶτα) thereupon, then, after that, next, Mar. 7. 5. Lu. 16. 7, et al.

Ἐπέκεινα, adv (i. e. ἐπ' ἐκεῖνα sc. μέρη, to those further parts,) beyond, Ac. 7. 43.

Ἐπεκτείνω, f. ενῶ, (ἐπὶ & ἐκτείνω) to extend towards; mid. to protend one's self, i. e. to stretch, press, or reach forward towards, Phi. 3. 14.

Ἐπενδύτης, ου, ὁ, the outer or upper tunic, *worn between the inner tunic and the external garments,* Jno. 21. 7: *from*

Ἐπενδύω, f. ύσω, (ἐπὶ & ἐνδύω) to clothe upon, put on over or in addition to; trop. pass. to be clothed upon, to assume a new or spiritual body, 2 Co. 5. 2, 4.

Ἐπέρχομαι, f. ελεύσομαι, (ἐπὶ & ἔρχομαι) to come to, Ac. 14. 19; to come upon, Lu. 1. 35. Ac. 1. 8; to come unexpectedly, overtake, Lu. 21. 35; to impend, be at hand, be soon to occur though future, Lu. 21. 26. Ep. 2. 7. Ja. 5. 1; to occur, happen to, Ac. 8. 24; 13. 40; to come against, invade, attack, Lu. 11. 22.

Ἐπερωτάω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & ἐρωτάω) to interrogate, inquire, question, Mat. 12. 10; 17. 10, et al.; to ask, demand, require, Mat. 16. 1; *fr. the Heb.* ἐπερ. τὸν Θεὸν, *pr.* to consult the oracle of God; *by impl.* to be desirous of knowing and worshipping God, Ro. 10. 20: *whence*

Ἐπερώτημα, ατος, τὸ, pr. an interrogation, question; in N. T. answer, promise, engagement, profession, 1 Pe. 3. 21.

Ἐπέχω, f. ἐφέξω & ἐπισχήσω, (ἐπὶ & ἔχω) to put, set, place, apply; met. τὸν νοῦν, to fix the mind or attention on, i. e. to observe, take heed to, attend to, Lu. 14. 7. Ac. 3. 5. 1 Ti. 4. 16; to restrain, retain, confine; *intrans. or with recipr. pron. implied,* to restrain, stay, delay, Ac. 19. 22; to present, i. e. to exhibit, bear before one, Phi. 2. 16.

Ἐπηρεάζω, f. άσω, p. ἐπηρέακα, (ἐπὶ & Ἄρης, Mars, meton. war) to injure, harass, insult, affect with contumelious injury, accuse falsely, calumniate, Mat. 5. 44. Lu. 6. 28. 1 Pe. 3. 16.

Ἐπὶ, prep. on, upon, Mat. 4. 6; 14. 11; 18. 12; on, at, in, by, near, Mat. 9. 16; 21. 19; on, upon, to, unto, Mat. 3. 16; 26. 12; *denoting disposition,* towards, Lu. 6. 35; against, Mat. 10. 21. Lu. 12. 53; for, tending to, contributing to, 2 Ti. 2. 14; for, for the purpose of, for the sake of, in order that, Mat. 3. 7; 26. 50. Lu. 23. 48; on account of, because of, Lu. 5. 5; 9. 48; *spoken of time,* at, about, in the time or age of, Mar. 2. 26. Lu. 3. 2; after, Ac. 11. 19; at, in, during, Mar. 15. 1. Jno. 4. 27; for, during, Lu. 4. 25. He. 9. 15; before, in the presence of, Mat. 28. 14; *with numerals,* towards, about, Ac. 10. 16. Ro. 21. 16; besides, in addition to, Lu. 16. 26. He. 8. 1; *spoken of power, authority, &c.* over, Mat. 25. 21. 23. Lu. 12. 14, 42; in, by, under, Mat. 24. 5. Ac. 2. 38; of, about, concerning, Mar. 9. 12. Jno. 12. 16. 2 Co. 7. 14; as to, in respect to, concerning, 2 Co. 2. 3. 2 Th. 3. 4; for, on account of, Ja. 5. 14; *with its gen. dat. or accus. it forms a periphrasis for an* adverb, Mar. 12. 32. Ac. 2. 26. Ro. 11. 13; *with its dative or accus. it is used for the simple* dative, Mat. 4. 4; 7. 28; 27. 43. He. 8. 8, et al. freq.

Ἐπιβαίνω, f. βήσομαι, p. βέβηκα, (ἐπὶ & βαίνω) to go upon, mount, Mat. 21. 5; to embark, Ac.

o go or come
8.

λῶ, (ἐπὶ &
r throw upon,
. 35; to put on,
Lu. 5. 36; *with*
ς χεῖρας, to lay
iolence to, seize,
; to undertake, at-
Ac. 12. 1; to rush,
Mar. 4. 37; to rush
72; to fall to one's
pertain to, Lu. 15. 12.

ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ &
rden; met. to be bur-
argeable to, 1 Th. 2. 9.
to overburden, over-
Co. 2. 5.

ζω, f. άσω, (ἐπὶ &
to cause to ascend, or
et upon, Lu. 10. 34; 19.
23. 24.

έπω, f. ψω, (ἐπὶ &
) to look upon, i. e. to regard
partiality, honour Ja. 2. 3; to
d with kindness and favour,
passionate, relieve, Lu. 1. 48;
8.

βλημα, ατος, τό, (fr.
βάλλω) that which is put upon,
added to *any thing*, a patch,
Mat. 9. 16. Mar. 2. 21. Lu. 5. 36, *bis*.

πιβοάω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ &
βοάω) to cry out or aloud, exclaim,
vociferate, Ac. 25. 24.

Ἐπιβουλή, ῆς, ἡ, (ἐπὶ & βουλή)
a purpose or design against any
one, conspiracy, plot, ambush, Ac.
9. 24; 20. 3, 19; 23. 30.

Ἐπιγαμβρεύω, f. εύσω, (ἐπὶ
& γαμβρεύω, to marry) to marry a
wife by the law of affinity, Mat.
22. 24.

Ἐπίγειος, είου, ὁ, ἡ, τό, -ον,
(ἐπὶ & γέα, γῆ) earthly, terrestrial,
1 Co. 15. 40. Phi. 2. 10; *hence by*
impl. plain, obvious, common, Jno.
3. 12; *with the idea of* frailty and
...bility to decay, 2 Co. 5. 1; or
... imbecility, vitiosity,

Ἐπιγίνομαι, (ἐπὶ & γίνομαι)
to come on, spring up or forth,
arise, *as the wind*, to blow, Ac.
28. 13.

Ἐπιγινώσκω, f. γνώσομαι,
(ἐπὶ & γινώσκω) to know, be ac-
quainted with, have a knowledge
of, Lu. 1. 4, 22; 23. 7; to distin-
guish, Mat. 7. 16, 20; to have a
full and accurate knowledge of,
know perfectly, Mat. 11. 27. 1 Co.
13. 12; to understand, comprehend,
perceive mentally, Mar. 2. 8. Ac.
9. 30; to recognize, acknowledge,
Mat. 14. 35; *fr. the Heb.* to take
an interest in, regard with interest
and affection, Mat. 17. 12. 1 Co. 16.
18; pass. to be well known; *by*
impl. to be respected, honoured,
2 Co. 6. 9, et al: *whence*

Ἐπίγνωσις, εως, ἡ, know-
ledge, pr. exact knowledge, Ro. 1.
28, et al.

Ἐπιγραφή, ῆς, ἡ, an inscrip-
tion, superscription, Mat. 22. 20.
Mar. 12. 16; 15. 26. Lu. 20. 24;
23. 38: *from*

Ἐπιγράφω, f. ψω, (ἐπὶ &
γράφω) to imprint a mark on; to
inscribe, engrave, write on, Mar.
15. 26. Ac. 17. 23. Re. 21. 12; *met.*
to infix, impress deeply upon, He.
8. 10; 10. 16.

Ἐπιδείκνυμι, v. νύω, & ἐπι-
δείκνυμαι, f. δείξω, (ἐπὶ & δείκ-
νυμι) to show plainly, present to
the sight, exhibit, point out, Mat.
22. 19; 24. 1, et al.; to demon-
strate, prove, Ac. 18. 28. He. 6. 17.

Ἐπιδέχομαι, f. δέξομαι, (ἐπὶ
& δέχομαι) to receive, i. e. to re-
ceive kindly, welcome, entertain
3 Jno. 10. and Ac. 28. 30, *in the*
earlier editions; *met.* to admit, ap-
prove, assent to, 3 Jno. 9.

Ἐπιδημέω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ &
δῆμος) to reside in a country not
one's own, sojourn as a stranger
among another people, Ac. 2. 10;
17. 21.

Ἐπιδιατάσσομαι, v. ττομαι,

join ...
to any ...

Ἐπιδίδωμι ...
δίδωμι) ...
to give to, ...
hands, Lu. ...
trop. to give ...
don to, Ac. 2...
kindness, or ...
Mat. 7. 9, 10.

Ἐπιδιορθόω, ῶ ...
& διορθόω) to put ...
der, complete an...
ready begun, Tit.

Ἐπιδύω, f. δύσ...
to go down upon as...
set during, Ep. 4. 2...

Ἐπιείκεια, ας, ἡ, ...
mildness, lenity, cle...
4. 2 Co. 10. 1: *from*

Ἐπιεικής, έος, ὁ...
(ἐπὶ & εἴκω) easily...
mild, patient, 1 T...
Ja. 3. 17. 1 Pe. 2...
facility, mildness...
4. 5.

Ἐπιζητέω, ῶ...
ζητέω) to seek ...
quire, Ac. 12...
mand, Mat. 1...
sire, endeavou...
He. 11. 14, ...
care and anx...
quire about, ...
Ac. 19. 39.

Ἐπιθανά...
& θανατ...
under sen...

Ἐπίθεσι...
θημι) t...
position...

Ἐπιθυ...
& θυμ...
earne...
16, ...
lust ...
to ...
co...

Ἐπ...

f. ξομαι, (ἐπὶ & διατάσσω) to en-join any thing additional, superadd to any injunction, &c. Ga. 3. 15.

πιδίδωμι, f. δώσω, (ἐπὶ & δίδωμι) to give in addition, add, give to, deliver to, give into one's hands, Lu. 4. 17; 24. 30, 42, et al.; p. to give up, commit or aban- n to, Ac. 27. 15; to give, sc. in udness, or in answer to a request, t. 7. 9, 10. Lu. 11. 11, 12.

ιδιορθόω, ῶ, f. ώσω, (ἐπὶ διορθόω) to put in complete or- complete an arrangement al- y begun, Tit. 1. 5.

δύω, f. δύσω, (ἐπὶ & δύω) down upon as the sun, i. e. to uring, Ep. 4. 26.

ίκεια, ας, ἡ, gentleness, ess, lenity, clemency, Ac. 24. o. 10. 1: from

κής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τό,-ές, εἴκω) easily yielding, gentle, atient, 1 Ti. 3. 3. Tit. 3. 2. 7. 1 Pe. 2. 18; τὸ ἐπιεικές, mildness, gentleness, Phi.

έω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & to seek for, inquire for, re- c. 12. 19; to require, de- lat. 12. 39; 16. 4; to de- vour to obtain, Ro. 11. 7. 4, et al.; to seek with nxiety, Mat. 6. 32; to in- t, dispute, debate about,

τιος, ου, ὁ, ἡ, (ἐπὶ) condemned to death, nce of death, 1 Co. 4. 9.

εως, ἡ, (fr. ἐπιτί- of placing upon, im- ands, Ac. 8. 18, et al.

ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ desire, long for, have Mat. 13. 17. Lu. 15. ave unlawful desire, . 5. 28. Ro. 7. 7; spc. belongs to another, 9: whence

ῦ, ὁ, one who

has an ardent desire for, or, is addicted or devoted to *any thing*, 1 Co. 10. 6.

Ἐπιθυμία, ας, ἡ, earnest desire, Lu. 22. 15; irregular or violent desire, cupidity, Mar. 4. 19; *spc.* impure desire, lust, Ro. 1. 24; *met.* the object of desire, what enkindles desire, 1 Jno. 2. 16, 17, et al.

Ἐπικαθίζω, f. ίσω, (ἐπὶ & καθίζω) to sit upon; or, to cause to sit upon, set or place on, Mat. 21. 7.

Ἐπικαλέω, ῶ, f. έσω, (ἐπὶ & καλέω) to surname, Mat. 10. 3. Lu. 22. 3. Ac. 1. 23; 10. 5; to call, denominate, He. 11. 16. Ja. 2. 7; mid. to call upon, invoke, 2 Co. 1. 23; to implore, Ac. 7. 59; to appeal to, Ac. 25. 11, 12, 21; *fr. the Heb.* ἐπικαλεῖται τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τινα, v. τι, my name is called upon any person or thing, i. e. the person or thing is called by my name; *met.* for the person or thing pertains to me, i. e. is consecrated to me, is mine, Ac. 15. 17.

Ἐπικάλυμμα, ατος, τὸ, a covering, veil; met. a cloak, pretext, 1 Pe. 2. 16: *from*

Ἐπικαλύπτω, f. ψω, (ἐπὶ & καλύπτω) to cover over; met. to pardon, forgive, Ro. 4. 7.

Ἐπικατάρατος, ου, ὁ, ἡ, (ἐπὶ & κατάρατος) cursed, accursed, i. e. obnoxious to the heaviest punishments, Jno. 7. 49. Ga. 3. 10; infamous, execrable, abominable, Ga. 3. 13.

Ἐπίκειμαι, f. κείσομαι, (ἐπὶ & κεῖμαι) to lie upon, be placed upon, Jno. 11. 38; 21. 9; to press, urge upon, Lu. 5. 1. Ac. 27. 20; be urgent, importunate upon, Lu. 23. 23; to be imposed upon; be imposed by law, He. 9. 10; or necessity, 1 Co. 9. 16.

Ἐπικούρειος, ου, ὁ, an Epicurean, a follower of the sect of Επίκουρος, Epicurus, Ac. 17. 18.

Ἐπικουρία, ας, ἡ, (fr. ἐπίκουρος, a helper) help, assistance, Ac 26. 22.

...ίνω, f. ινῶ, (ἐπὶ & κρίνω) to approve or confirm by giving a similar judgment; in N. T. to decide, give judgment, Lu. 23. 24.

'Επιλαμβάνω, f. λήψομαι, & mid. ἐπιλαμβάνομαι, (ἐπὶ & λαμβάνω) to take, take hold of by the hand, Mat. 14. 31. Mar. 8. 23; to lay hold of, seize, Lu. 23. 26. Ac. 16. 19, et al.; met. to seize on one's words, catch in one's words, i. e. to cavil, carp at, Lu. 20. 20, 26; to get possession of, obtain as if by seizure, 1 Ti. 6. 12, 19; to take hold of, i. e. protect, afford assistance to, He. 2. 16.

'Επιλανθάνομαι, f. λήσομαι, (ἐπὶ & λανθάνω) to forget, Mat. 16. 5; to neglect, Phi. 3. 14. He. 6. 10, et al.

'Επιλέγω, f. ξω, (ἐπὶ & λέγω) to call, denominate, Jno. 5. 2; mid. to select for one's self, choose, Ac. 15. 40.

'Επιλείπω, f. ψω, (ἐπὶ & λείπω) to fail, be deficient, He. 11. 32.

'Επιλησμονή, ῆς, ἡ, (fr. ἐπιλανθάνομαι) forgetfulness, oblivion, Ja. 1. 25.

'Επίλοιπος, ου, ὁ, ἡ, (fr. ἐπιλείπω) remaining, left behind, 1 Pe. 4. 2.

'Επίλυσις, εως, ἡ, solution; met. interpretation, 2 Pe. 1. 20: from

'Επιλύω, f. ύσω, (ἐπὶ & λύω) to loose, set loose; met. to solve, explain, interpret, Mar. 4. 34; to settle, decide, determine, put an end to, Ac. 19. 39.

'Επιμαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & μαρτυρέω) pr. to attest besides; to bear testimony to any one; to testify, affirm, 1 Pe. 5. 12.

'Επιμέλεια, ας, ἡ, care, attention, Ac. 27. 3: from

'Επιμέλομαι, v. ἐπιμελέομαι, (ἐπὶ & μέλει) to take care of, ... 26. 1 Ti. 3. 5: whence

'Επιμελῶς, adv. carefully, diligently, Lu. 15. 8.

'Επιμένω, f. νῶ, (ἐπὶ & μένω) to remain, abide, continue, in a place, Ac. 10. 48; 15. 34; met. to be constant, or, persevere in, Ac. 13. 43; to continue, ... in, Ac. 12. 16, et al.

'Επινεύω, f. εύσω, (ἐπὶ & νεύω) to nod or beckon to; met. to assent to, consent, Ac. 18. 20.

'Επίνοια, ας, ἡ, (ἐπὶ & νοῦς) cogitation, purpose, device, Ac. 8. 22.

'Επιορκέω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & ὅρκος) pr. to take oath upon oath; to violate one's oath, perjure one's self, Mat. 5. 33.

'Επίορκος, ου, ὁ, ἡ, (fr. same) one who violates his oath, perjured, 1 Ti. 1. 10.

'Επιοῦσα, ης, ἡ, (pr. fem. part. of ἔπειμι, to follow, succeed) following, subsequent, next, Ac. 7. 26, et al.

'Επιούσιος, ου, ὁ, ἡ, (ἐπὶ & οὐσία, substance, being) what will support existence; by impl. sufficient or necessary for one's support, i.e. ... others, (fr. ἔπειμι) successive, i.e. daily; others, (fr. ἔπειμι, to be in, be at hand) semper paratus, always prepared, Mat. 6. 11. Lu. 11. 3.

'Επιπίπτω, f. πεσοῦμαι, (ἐπὶ & πίπτω) to fall upon, Lu. 15. 20. Ac. 20. 37; to come upon, seize upon, Lu. 1. 12; to lean or incline upon or over, Jno. 13. 25; to press upon, urge upon, Mar. 3. 10; to descend upon, Ac. 8. 16, et al.

'Επιπλήσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐπὶ & πλήσσω) pr. to inflict blows upon; met. to chide, reprove, blame, 1 Ti. 5. 1.

'Επιπνίγω, f. ξω, (ἐπὶ & πνίγω) pr. to strangle; met. to suffocate, choke, obstruct the growth of, Lu. 8. 7.

'Επιποθέω, ῶ, f. ήσω, ...

nce

πόθησις, εως, ἡ, earnest
re, strong affection, 2 Co. 7.
1.

πόθητος, ου, ὁ, ἡ, τὸ ον.
nestly desired, longed for, Phi.
..

ιποθία, ας, ἡ, earnest de-
e, Ro. 15. 23.

ιπορεύομαι, f. εύσομαι,
ἰ & πορεύομαι) to come to,
ι. 8. 4.

ιῤῥάπτω, f. ψω, (ἐπὶ &
ἰπτω) to sew upon, Mat. 2. 21.

ιῤῥίπτω, f. ψω, (ἐπὶ &
ίπτω) to throw or cast upon, Lu.
). 35; met. to devolve upon, com-
it to, give up to, sc. *in confidence*,
Pe. 5. 7.

πίσημος, ου, ὁ, ἡ, (ἐπὶ &
ῆμα) stamped, signatus; noted,
elebrated, eminent, remarkable,
Ro. 16. 7. Mat. 27. 16.

πισιτισμὸς, οῦ, ὁ, (fr. ἐπι-
σιτίζω, to procure provisions, fr.
ἐπὶ & σιτίζω, to feed, fr. σῖτος)
food, provisions, Lu. 9. 12.

...σκέπτομαι, f. ψομαι,

1. 35.

'Επισκοπέω, ῶ, f. ήσω,
& σκοπέω) to oversee, insp
look carefully around; met
circumspect, be on one's gua
12. 15; to have the charge
perintend and provide for t
fare of *any one*, i. e. exer
office of a bishop, 1 Pe. 5. 2:

'Επισκοπὴ, ῆς, ἡ, inspe
visitation; visitation *of tl*
tute and oppressed, provid
beneficent purpose, deli
Lu. 19. 44; visitation *of ji*
the oppressor and wicked.
tive justice punishment, ve
1 Pe. 2. 12; the office o
spector, overseer, or bish
3. 1; *fr. the Heb.* an office
function, Ac. 1. 20.

'Επίσκοπος, ου, ὁ, pr.
spector, overseer: *hence*,
guardian, patron, i. e. on
perintends and provide
welfare of *any one*, 1 Pe.
overseer, superintendent.
e. a chief officer in the
church. Ac. 20. 28. Phi.
3. 2. Tit. 1. 7.

... ῶ, f. άσω

[...]o send orders; to give by letter, Ac. 15. 20; 21. [...]rite to, write a letter, He. [...]

[...]ημων, ονος, ὁ, ἡ, (fr. [...]μαι) knowing, endued with [...]dge, intelligent, Ja. 3. 13.

[...]τηρίζω, f. ίξω, (ἐπὶ & [...]ρίζω) pr. to cause to stand [...]ly upon; pass. to rest or lean [...], met. to confirm, strengthen, [...]ablish, Ac. 14. 22; 15. 32, 41; [...]. 23.

[...]πιστολή, ῆς, ἡ, (fr. ἐπι-στέλλω) an order, command; an epistle, letter, Ac. 9. 2; 15. 30, et al.

'Επιστομίζω, f. ίσω, (ἐπὶ & στόμα) to stop the mouth, muzzle; met. to restrain, put to silence, Tit. 1. 11.

'Επιστρέφω, f. ψω, (ἐπὶ & στρέφω) to turn *any one* about; mid. to turn one's self about, face about, Mar. 5. 30; 8. 33; Ac. 16. 18; to turn, lead, or bring back, met. Lu. 1. 16, 17; met. to turn to *the Lord*, be converted, embrace the Christian religion, Ac. 11. 21; 14. 15; to return, go back, Mat. 12. 44; to turn back from, revolt, 2 Pe. 2. 21; trop. pass. in mid. sense, to return to one's self, Mat. 10. 13; met. to turn to a better state of thinking, feeling, and acting, to reform, be converted, Mat. 13. 15. Lu. 22. 32, et al: *whence*

'Επιστροφή, ῆς, ἡ, a turning about, return; met. conversion, Ac. 15. 3.

'Επισυνάγω, f. ξω, (ἐπὶ & συνάγω) to collect in addition; to collect, gather together, assemble, convene, Mat. 23. 37; 24. 31, et al.: *whence*

'Επισυναγωγή, ῆς, ἡ, collection, the act of being gathered together or assembled, 2 Th. 2. 1; an assembly, religious assembly, He. 10. 25.

Ἐπισυντρέχω, f. θρέξομαι, (ἐπὶ & συντρέχω) to run together upon, or to, Mar. 9. 25.

'Επισύστασις, εως, ἡ, (fr. ἐπισυνίσταμαι, to run together, concurro) a concourse, i. e. the concourse or rushing together of *many people*, tumult, insurrection, Ac. 24. 12; a constant influx of visitors, &c. 2 Co. 11. 28.

'Επισφαλής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τό,-ές, (ἐπὶ & σφάλλω) not firm, easily overthrown; met. insecure, hazardous, dangerous, Ac. 27. 9.

'Επισχύω, f. ύσω, (ἐπὶ & ἰσχύω) to impart additional strength, strengthen; met. to be more strong, violent, or urgent, Lu. 23. 5.

'Επισωρεύω, f. εύσω, (ἐπὶ & σωρεύω) to heap up, accumulate largely; met. to procure in abundance, 2 Ti. 4. 3.

'Επιταγή, ῆς, ἡ, a precept, order, direction, command, Ro. 16. 26. 1 Co. 7. 6, 25, et al.: *from*

'Επιτάσσω, v. ττω, f. ξω, (ἐπὶ & τάσσω) to draw up a rank in the rear of another, &c.; to direct, order, give orders, command, Mar. 1. 27; 6. 39. Lu. 4. 36, et al.

'Επιτελέω, ῶ, f. έσω, (ἐπὶ & τελέω) to bring to an end, finish, accomplish, perfect, Ro. 15. 28. 2 Co. 8. 6, 11; to perform, do, make, Lu. 13. 32. 2 Co. 7. 1. He. 8. 5, et al.; pass. to be undergone, endured, 1 Pe. 5. 9.

'Επιτήδειος, εία, ειον, (fr. ἐπιτηδὲς, adv. sufficiently) suitable, convenient, necessary, Ja. 2. 16.

'Επιτίθημι, f. ἐπιθήσω, (ἐπὶ & τίθημι) to put, place, or lay upon, lade, impose, Mat. [...] 9. 18. Lu. 4. 40, et al; to inflict, Ac. 16. 23. Lu. 10. 30; to add to, superadd, Re. 22. 18; mid. to set or fall upon, assail, assault, attack, Ac. 18. 10.

'Επιτιμάω, ῶ, f. ήσω, (ἐπὶ & [...]

[...] Lu. [...] strongly [...] 16 Lu. [...] Mat. [...] *whence*

'Επιτιμία, [...] censure; a [...] 2 Co. 2. 6.

'Επιτρέπω, [...] τρέπω) to commit [...] to, intrust to [...] suffer, Mat. 8. 2[...] *whence*

'Επιτροπή, ἡ, [...] commission, [...] to *any one*, A[...]

'Επίτροπος [...] whom any [...] steward, b[...] Mat. 20. 8; [...] of the reve[...] a guar[dian] [...] charge of [...] 4. 2.

'Επιτυγ[χάνω] [...] (ἐπὶ & [...] find; to [...] succe[ed] [...] 33. Ja[...]

'Επιφ[...] φαίν[ω] [...] i. e. [...] 1. [...] Ac. [...] be[...]

'Ε[...]

τιμάω) to reprove, chide, censure, rebuke, reprimand, Mat. 19. 13. Lu. 23, 40; *by impl.* to admonish strongly, enjoin strictly, Mat. 12. 16. Lu. 17. 3; to restrain, repress, Mat. 8. 26. Mar. 4. 39, et al.: *whence*

Ἐπιτιμία, ας, ἡ, a rebuke, censure; a punishment, penalty, 2 Co. 2. 6.

Ἐπιτρέπω, f. ψω, (ἐπὶ & τρέπω) to commit or give in charge to, intrust to; to permit, allow, suffer, Mat. 8. 21. Mar. 5. 13, et al.; *whence*

Ἐπιτροπή, ῆς, ἡ, permission, commission, i. e. power intrusted to *any one*, Ac. 26. 12.

Ἐπίτροπος, ου, ὁ, one to whom any charge is committed; a steward, bailiff, agent, manager, Mat. 20. 8; a steward or overseer of the revenue, treasurer, Lu. 8. 3; a guardian, a servant who had the charge of the sons of any one, Ga. 4. 2.

Ἐπιτυγχάνω, a. 2. ἐπέτυχον, (ἐπὶ & τυγχάνω) to light upon, find; to acquire, obtain, attain, be successful, Ro. 11. 7. He. 6. 15; 11. 33. Ja. 4. 2.

Ἐπιφαίνω, f. φανῶ, (ἐπὶ & φαίνω) to shine upon, give light to, i. e. met. to enlighten, instruct, Lu. 1. 79; *by impl. pass.* to appear to, [illegible]c. 27. 20; met. to be manifested, [illegible]ecome known, Tit. 2. 11: *whence*

[illegible]ιφάνεια, ας, ἡ, bright[illegible]ess, splendour, 2 Th. 2. 8; an ap[illegible]ance, i. e. the act of appearing, [illegible]estation; 1 Ti. 6. 14. 2 Ti. 1. [illegible] al.

[illegible]ανής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τό, [illegible]orious, illustrious, memorable, [illegible]. 20.

[illegible]αύσκω, v. αὔω, f. αὔσω, [illegible]ine upon, give light to, en[illegible], Ep. 5. 14.

[illegible]φέρω, f. ἐποίσω, (ἐπὶ & [illegible]) to bring upon or against, Ac.

25. 18. Jude [illegible]
to bring to, [illegible]
addition, add[illegible]

Ἐπιφωνέω[illegible]
& φωνέω) t[illegible]
a shout in f[illegible]
one, Lu. 23.

Ἐπιφώσκω[illegible]
to shine) to
light, dawn.

Ἐπιχειρέω[illegible]
& χείρ) to
upon; to ta[illegible]
dertake, att[illegible]
25; 19. 13.

Ἐπιχέω,[illegible]
χέω) to po[illegible]
Lu. 10. 34.

Ἐπιχορηγ[illegible]
& χορηγ[illegible]
give, 2 Co. [illegible]
11; to ex[illegible]
others, to [illegible]
5; *by impl*[illegible]
Col. 2. 19:

Ἐπιχορηγ[illegible]
assistance,
1. 19.

Ἐπιχρίω,
χρίω) to a[illegible]
Jno. 9. 6, 11

Ἐποικοδομ[illegible]
(ἐπὶ & οἰκ[illegible]
pass. met.
firmly on, [illegible]
build up, ca[illegible]
plete a str[illegible]
amplify, ins[illegible]
a system o[illegible]
32, et al.

Ἐποκέλλω[illegible]
κειλα, (ἐπὶ[illegible]
bring to lan[illegible]
Ac. 27. 41.

Ἐπονομάζ[illegible]
ὀνομάζω)
impose a o[illegible]
2. 17.

Ἐποπτεύω[illegible]
ὄπτομαι) t[illegible]

...ve, be an eye-witness of, 1 Pe. 2. 12; 3. 2.

...πόπτης, ου, ὁ, (fr. same) a spectator, eye-witness, 2 Pe. 1. 16.

Ἔπος, εος, ους, τό, (fr. ἔπω, v. εἴπω) a word, expression, He. 7. 9.

Ἐπουράνιος, ίου, ὁ, ἡ (ἐπὶ & οὐρανός) heavenly, celestial, Mat. 18. 35. 1 Co. 15. 40, 48. Ep. 6. 12, et al.; met. perfect, divine, beyond the reach of human investigation, Jno. 3. 12.

Ἑπτά, οἱ, αἱ, τά, seven, Mat. 15. 34, 37, et al.; put for several, many, Mat. 12. 45. Lu. 11. 26: whence

Ἑπτάκις, adv. seven times, Mat. 18. 21, 22. Lu. 17. 4, bis.

Ἑπτακισχίλιοι, αι, α, (ἑπτάκις & χίλιοι) seven thousand, Ro. 11. 4.

Ἔπω, see εἴπω.

Ἐργάζομαι, f. άσομαι, a. 1. εἰργασάμην, p. pass. εἴργασμαι, (fr. ἔργον) to work, labour, Mat. 21. 28. Lu. 13. 14; to trade, traffic, do business, Mat. 25. 16. Re. 18. 17; to be employed or engaged in, 1 Co. 9. 13; to act, exert one's power, be active, Jno. 5. 17; to do, perform, commit, Mat. 26. 10. Jno. 6. 28; to acquire, gain by one's labour, Jno. 6. 27, et al.: whence

Ἐργασία, ας, ἡ, work, labour, pains: fr. the Lat. ἐργασίαν διδόναι, operam dare, to give diligence, take pains, endeavour, strive, Lu. 12. 58; the act of doing any thing, performance, commission, Ep. 4. 19; a trade, business, craft, Ac. 19. 25; gain, sc. acquired by labour or trade, profit, Ac. 16. 16, 19; 19. 24, 25.

Ἐργάτης, ου, ὁ, a workman, labourer, Mat. 9. 37, 38; 20. 1, 2, 8; met. a spiritual workman, or labourer, 2 Co. 11. 13, et al.; a workman, artisan, artificer, Ac. 19. 25; one who does, performs, or commits any thing, worker practiser, Lu. 13. 27

Ἔργον, ου, τό, ... any thing done or to be ... He. 1. 10, 5. 38. 1 Co. 15. 58. ... Jno. 3. 21. Ep. ... deed, work, action, Jno. 3. 21. Ep. 2. 10. 2 Co. 9. 8; met. earnest application and exertion, eagerness, zeal, 1 Th. 1. 3. 2 Th. 1. 11; duty enjoined, office, charge, business, Mar. 13. 34. Jno. 4. 34, et al. freq.; an effect, Ja. 1. 4.

Ἐρεθίζω, f. ίσω, a. 1. ἠρέθισα, (fr. ἐρέθω, idem, fr. ἔρις) to provoke, i. e. to excite, incite, stimulate, 2 Co. 9. 2; to irritate, exasperate, Col. 3. 21.

Ἐρείδω, f. είσω, p. ἤρεικα, a. 1. ἤρεισα, to fix firmly; to become firmly fixed, stick fast, Ac. 27. 41.

Ἐρεύγομαι, f. ξομαι, to belch, vomit; to effuse, throw out, boil, bubble up; met. to pour out words, to utter, declare openly, Mat. 13. 35

Ἐρευνάω, ῶ, f. ήσω, p. ἠρεύνηκα, to search, trace, investigate, scrutinize, Jno. 5. 39; 7. 52, et al.

Ἐρημία, a solitude, uninhabited region, waste, desert, Mat. 15. 33, et al.: from

Ἔρημος, ου, ὁ, ἡ, & η, ον, solitary, desert, waste, uninhabited, Mat. 14. 13, 15. Mar. 6. 31, 32, 35; met. solitary, single, unmarried, Ga. 4. 27; as a subs. a desert, uninhabited region, waste, Mat. 3. 1; 24. 26. Ac. 7. 36, et al.: whence

Ἐρημόω, ῶ, f. ώσω, p. ἠρήμωκα, a. 1. ἠρήμωσα, to lay waste, make desolate, desolate, destroy, Mat. 12. 25. Lu. 11. 17. Re. 18. 16, 19; ἠρημωμένον ποιεῖν τινα, to plunder, despoil any one, Re. 17. 16: whence

Ἐρήμωσις, εως, ἡ, desola... tion, devastation, Mat. 24. 15. ... 13. 14, et al.

Ἐρίζω, f. ίσω, p. ικα... ἔρις) to contend for a priz... to dispute, cry aloud, Mat. ...

Ἐριθεία, v. ἐρίθεια, ...

...al.; by im...

...ριον, ο... idem) wool...

...ρις, ιδ... altercation... sire of al... position, ...

...ρίφιο... Mat. 25...

...ριφ... Mat. 2...

...ρμη... tion, ... or fa... 10: ...

...ρμ... ...ευ... pre... ter... 7. ...

(fr. ἐριθεύω, to do any thing for
gain or from ambition, contend, dis-
pute, fr. ἔρις) contention, alterca-
tion, strife, 2 Co. 12. 20; love or
desire of contention or altercation,
contentious disposition, Ja. 3. 14, et
al.; *by impl.* disobedience, Ro. 2. 8.

ριον, ου, τὸ, (fr. εἶρος,
dem) wool, He. 9. 19. Re. 1. 14.

ρις, ιδος, ἡ, contention,
tercation, strife, Ro. 13. 13; de-
re of altercation, contentious dis-
s tion, Ro. 1. 29. Phil. 1. 15, et al.

ίφιον, ίου, τὸ, a goat, kid,
t. 25. 33: *from*

ιφος, ου, ὁ, ἡ, a goat, kid,
t. 25. 32. Lu. 15. 29.

ηνεία, ας, ἡ, interpreta-
1 Co. 14. 26; meton. the power
culty of interpreting, 1 Co. 12.
from

ηνεύω, f. εύσω, p. ἡρμή-
a, (fr. ἑρμηνεύς, an inter-
, fr. Ἑρμῆς) to explain, in-
t, translate, Jno. 1. 39, 43; 9.
7. 2.

, ῦ, ὁ, Hermes or Mer-
on of Jupiter and Maia, the
ger and interpreter of the
nd the patron of eloquence,
g, &c. Ac. 14. 12.

ὸν, οῦ, τὸ, (fr. ἕρπω,
) a reptile, Ac. 10. 12, et al.

ς, ὰ, ὸν, (fr. ἔρευθος,
red, Ac. 7. 36. He. 11. 29.

ι, f. ἐλεύσομαι, a. 2.
by sync. ἦλθον, p. ἐλήλυ-
e, Mat. 2. 2; 8. 9; *with*
me in, enter, Mat. 2. 11,
to come to, *met.* 2 Co. 12.
7; *with* ἐπὶ, to come
. 14. 31; *met.* to come
en, occur to, befal, Mat.
18. 4; to recoil upon,
to, Mat. 23. 35; *with*
me past, Lu. 10. 33;
to come to, Mat. 3. 14;
follower, or disciple
or, to know fully, be
th, Jno. 14. 6; *with*
e after, follow, Mat.

3. 11; to
of, Mat.
come by
suddenly
on, Mat.
scend, Ac
istence, a
ance, Mat
Mar. 4. 21
fulfil a co
be heard,
known, Ro
at hand, in
go, Lu. 2. 1
depart, Mat
aliquid, to
grow *worse*,
back, return,
return to *one*
better state of
go or come f
al. freq.

Ἐρωτάω, ῶ,
τηκα, (fr. εἴρω
inquire of, Ma
to ask, request
plore, pray, Ma
Jno. 14. 16, et a

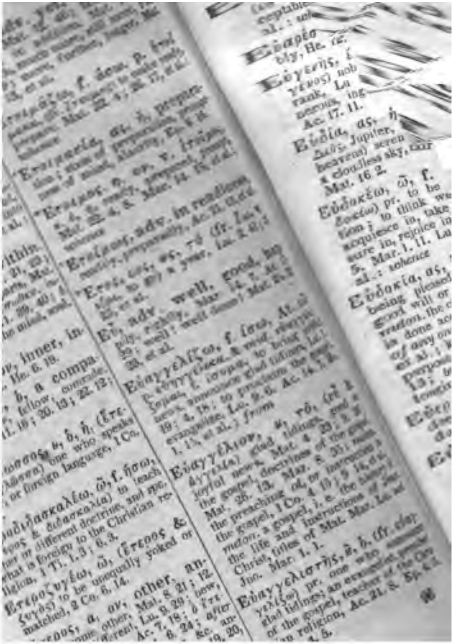
Ἐσθὴς, ῆτος,
to clothe) a ro
ment, Lu. 23. 11
whence

Ἔσθησις, εως,
robe, raiment, Lu

Ἐσθίω, f. ἔδομ
(fr. ἔδω) to eat, M
ἐσθίειν καὶ πίν
drink, i. e. to eat a
usual manner, foll
mode of living, M
including the noti
security, Lu. 17. 27
quet, Mat. 24. 49;
consume, He. 10. 27
ἄρτον ἐσθίειν, to
to take food, take the
Mat. 15. 2, et al.

Ἔσοπτρον, ου, τὸ,
τομαι, to look on or i
speculum, Ja. 1. 23. 1

Ἑσπέρα, ας, ἡ, (fr.
the evening star) even
29. Ac. 4. 3; 28. 23.

Εὐδία, ας, ἡ
Εὐδοκέω, ῶ, f.
Εὐδοκία, ας,
Εὐαγγελίζω, f. ίσω,
Εὐαγγέλιον, ου, τό,
Εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ,
Ἑτεροζυγέω, ῶ,
Ἑτοιμασία, ας, ἡ,
Ἕτοιμος, η, ον,
Ἑτοίμως, adv. in readiness
Ἔτος, εος, ους, τό
Εὖ, adv. well, good, happily, rightly,
Ἑτερόγλωσσος, ου, ὁ, ἡ,
Ἑτεροδιδασκαλέω, ῶ, f. ήσω,
Ἕτερος, α, ον, other, another

Εὐαρεστέω, ῶ, f. ήσω, p. εὐηρέστηκα, to please well, He. 11. 5. 6; mid. to take pleasure in, be well pleased with, He. 13. 16: *from*

Εὐάρεστος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, (εὖ & ἀρεστὸς) well-pleasing, acceptable, grateful, Ro. 12. 1, 2, et al.: *whence*

Εὐαρέστως, adv. acceptably, He. 12. 28.

Εὐγενὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (εὖ & γένος) noble, well-born, of high rank, Lu 19. 12. 1 Co. 1. 26; generous, ingenuous, magnanimous, Ac. 17. 11.

Εὐδία, ας, ἡ, (εὖ & Ζεὺς, Διὸς, Jupiter, lord of the air and heavens) serenity of the heavens, a cloudless sky, fair or fine weather, Mat. 16 2.

Εὐδοκέω, ῶ, f. ήσω, (εὖ & δοκέω) pr. to be of good reputation; to think well of, approve, acquiesce in, take delight or pleasure in, rejoice in, Mat. 3. 17; 17. 5. Mar. 1. 11. Lu. 3. 22; 12. 32, et al.: *whence*

Εὐδοκία, ας, ἡ, the state of being pleased with, approbation, good will or pleasure, Lu. 2. 14; *meton.* the object of pleasure, what is done according to the pleasure *of any one*, Mat. 11. 26. Lu. 10. 21, et al.; kind intention, benevolent purpose, Ep. 1. 5, 9. Phi. 1. 15; 2. 13; *by impl.* affectionate desire, longing, Ro. 10. 1.

Εὐεργεσία, ας, ἡ, a good deed, benefit conferred, Ac. 4. 9; duty, good offices, 1 Ti. 6. 2: *from*

Εὐεργετέω, ῶ, f. ήσω, p. εὐηργέτηκα, (εὖ & ἔργον) to do good, exercise beneficence, Ac. 10. 38: *whence*

Εὐεργέτης, ου, ὁ, a benefactor, Lu. 22. 25.

Εὔθετος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & θετὸς, fr. τίθημι) pr. well situated; *figuratively* disposed, fit, proper, adapted, Lu. 9. 62; 14. 35; useful, He. 6. 7.

Εὐθέως, adv. (fr εὐθὺς) immediately, forthwith, instantly, at once, Mat. 8. 3; 13. 5, et a

Εὐθυδρομέω, ῶ, f. (εὐθὺς & τρέχω) to run a straight course; to sail on a direct course, Ac. 16. 11; 21. 1.

Εὐθυμέω, ῶ, f. ήσω, to be cheerful, be in good spirits, take courage, be without anxiety, Ac. 27. 22, 25. Ja. 5. 13: *from*

Εὔθυμος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & θυμὸς) of good cheer or courage, cheerful, not anxious, Ac. 27. 36: *w*

Εὐθυμότερον, adv. (pr neut. comp. of preced.) more cheerfully, with more alacrity, Ac. 2

Εὐθύμως, adv. cheerfully, with alacrity, Ac. 24. 10, *Griesbach.*

Εὐθύνω, f. υνῶ, p. υ a. 1. υνα, to make straight, straighten, level, Jno. 1. 23; to direct, steer *a ship*, Ja. 3. 4: *from*

Εὐθὺς, εῖα, ὺ, straight, Mat. 3. 3. Mar. 1. 3. m upright, true, Ac. 8. 21 *whence*

Εὐθὺς, adv. straightwards, directly, immediately, instantly, forthwith, Mat. 3 20, 21, et al.

Εὐθύτης, τητος, ἡ, rectitude, righteousness, equity, He.

Εὐκαιρέω, ῶ, f. ή ηὐκαίρηκα, a. 1. ηὐκαίρ εὔκαιρος) to have convenient time or opportunity, have leisure, 6. 31. 1 Co. 16. 12; to be at leisure for *any thing*, give one's self to *any thing*, employ one's time, Ac. 17. 21.

Εὐκαιρία, ας, ἡ, convenient opportunity, favourable Mat. 26. 16. Lu. 22. 6: *fr*

Εὔκαιρος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ ρὸς) timely, opportune, se

convenient, Mar. 6. 21. He. 4. 16: *whence*

Εὐκαίρως, adv. opportunely, seasonably, conveniently, Mat. 14. 11. 2 Ti. 4. 2.

Εὐκοπώτερος, α, ον, (comp. of εὔκοπος, easy, facile, fr. εὖ & κόπος) easier, more feasible, Mat. 9. 5; 19. 24. Mar. 2. 9, et al.

Εὐλάβεια, ας, ἡ, the disposition of one who is εὐλαβής, caution, circumspection; fear, solicitude, He. 5. 7; *fr. the Heb.* reverence to God, piety, He. 12. 28: *from*

Εὐλαβέομαι, ȣ̃μαι, f. ήσομαι, imp. At. ηὐλαβούμην, p. pass. ηὐλάβημαι, (εὖ & λαβέω, v. λαμβάνω) pr. to be easily laid hold of, *whether things or persons; hence, because such are timorous and cautious,* to be cautious or circumspect; in N. T. to fear, be afraid or apprehensive, Ac. 23. 10; *fr. the Heb.* to reverence God, exercise piety, He. 11. 7: *whence*

Εὐλαβής, έος, ȣ̃ς, ὁ, ἡ, pr. easily to be laid hold of: *hence,* cautious, circumspect; in N. T. timid, fearful, *and fr. the Heb.* full of reverence *towards God,* devout, pious, religious, Lu. 2. 25. Ac. 2. 5; 8. 2.

Εὐλογέω, ῶ, f. ήσω, p. ηκα, a. 1. ησα, At. ηὐλόγησα, (εὖ & λόγος) pr. to speak well of any one; to praise, celebrate, give thanks, Mat. 14. 19; 26. 26; to bless, i. e. to render happy, bestow felicity; pass. to be blessed, be rendered happy, &c. Ga. 3. 8, 9. Ep. 1. 3; to bless, i. e. to express good wishes, invoke a blessing upon, Mat. 5. 44. Mar. 10. 16; *in salutatory acclamations,* hail! Mat. 21. 9; 23. 39, et al.: *whence*

Εὐλογητός, ȣ̃, ὁ, ἡ, worthy of praise or blessing, blessed, Mar. 14. 61. Lu. 1. 68, et al.

Εὐλογία, ας, ἡ, blessing, i. e. praise, celebration, 1 Co. 10. 16. Re. 5. 12, 13; false praise, flattery

Ro. 16. 18; invocation of good, benediction, Ja. 3. 10; a favour conferred, gift, present, benefit, Ro. 15. 29. 2 Co. 9. 5, 6, et al.

Εὐμετάδοτος, ȣ, ὁ, ἡ, (εὖ & μεταδίδωμι) ready to impart or give, liberal, bountiful, 1 Ti. 6. 18.

Εὐνοέω, ῶ, f. ήσω, (εὖ & νοέω) to have kind thoughts, be well affected or kindly disposed *towards any one,* Mat. 5. 25: *whence*

Εὔνοια, ας, ἡ, good will, kind intention, benevolence, alacrity in the performance of duty and kind offices, Ep. 6. 7, and 1 Co. 7. 3, *in the earlier editions.*

Εὐνȣχίζω, f. ίσω, εὐνȣ́χικα, a. 1. εὐνȣ́χισα, to emasculate, make a eunuch, Mat. 19. 12: *from*

Εὐνοῦχος, ȣ, ὁ, (εὐνή, a bed, & ἔχω) pr. one who has charge of the bedchamber; *hence,* a eunuch, one emasculated, Mat. 19. 12; *as eunuchs in the East often rose to places of power and trust, hence,* a minister of a court, Ac. 8. 27, 34.

Εὐοδόομαι, οῦμαι, f. ώσομαι, (fr. εὐοδόω, to give one a prosperous journey; cause one to prosper or be successful, fr. εὖ & ὁδός) to be prospered, go on prosperously, Ro. 1. 10. 1 Co. 16. 2. 3 Jno. 2, *bis.*

Εὐπάρεδρος, ȣ, ὁ, ἡ, (εὖ & πάρεδρος, one who sits by or waits on, an assistant, assessor, fr. παρά & ἕδρα, a seat) constantly attending; assiduous, devoted to; τὸ εὐπάρεδρον, assiduity, devotedness, 1 Co. 7. 35, *in the later editions.*

Εὐπειθής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (εὖ & πείθω) easily persuaded, facile, pliant, Ja. 3. 17.

Εὐπερίστατος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & περιΐστημι) easily or constantly environing or besetting, He. 12. 1.

Εὐποιΐα, ας, ἡ, (εὐποιέω, to do good, benefit, fr. εὖ & ποιέω) doing good, beneficence, He. 13. 16.

Εὐπορέομαι, ȣ̃μαι, f. ήσομαι,

(fr. εὐπορέω, idem, fr. εὔπορος, expeditious, abundant, fr. εὖ & πείρω) to have wealth, be in prosperous circumstances, enjoy plenty, Ac. 11. 29.

Εὐπορία, ας, ἡ, (fr. same) property, wealth, abundance, Ac. 19. 25.

Εὐπρέπεια, ας, ἡ, (fr. εὐπρεπής, graceful, elegant, fr. εὖ & πρέπει) gracefulness, elegance, beauty, Ja. 1. 11.

Εὐπρόσδεκτος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & προσδέχομαι) acceptable, grateful, pleasing, Ro. 15. 16, 31. 2 Co. 8. 12. 1 Pe. 2. 5; *fr. the Heb.* favourable, 2 Co. 6. 2.

Εὐπρόσεδρος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & πρόσεδρος, an assessor) constantly attending, assiduous, devoted to, 1 Co. 7. 35: see εὐπάρεδρος.

Εὐπροσωπέω, ῶ, f. ήσω, (εὐπρόσωπος, of a fair countenance, fr. εὖ & πρόσωπον) to carry or make a fair appearance, strive to please, Ga. 6. 12.

Εὑρίσκω, f. εὑρήσω, p. εὕρηκα, a. 1. εὕρησα, a. 2. εὗρον, mid. a. 1. εὑράμην, (fr. εὑρέω, idem) to find, Mat. 2. 8; 18. 13; to find, i. e. meet with, light upon, Mat. 18. 28; 20. 6; to find, i. e. to detect, discover, Lu. 23. 2, 4, 14; *met. and reflexive,* to find for one's self, i. e. acquire, obtain, Lu. 1. 30; 9. 12; to save, preserve, Mat 10. 39; 16. 25; to cause to be found, i. e. to effect, prepare, cause to be, Ac. 7. 46. He. 9. 12; met. to find mentally, i. e. to understand, comprehend, recognise, Ac. 17. 27. Ro. 7. 21; to know by experience, observe, see, Ro. 7. 18; pass. to be found in any place, state, &c. i. e. *simply,* to be, Mat. 1. 18. Lu. 17. 18, et al.

Εὐροκλύδων, (fr. εὖρος, the east wind, & κλύδων, a wave) v. Εὐρακύλων, ωνος, ὁ, (fr. εὐρὺς broad, & κλύδων) Euroclydon or Euryclydon, name of a tempestu-

…leasantry; in N. T. …sting, scurrility, Ep.

…ς, ἡ, pr. words of … *hence*, good report or …, commendation, 2 Co.

… ου, ὁ, ἡ, (εὖ & … of good omen, auspi… …nce, of good report, com… …e, laudable, reputable, Phi.

…ω, ῶ, f. ήσω, (εὖ & …) to bear or bring forth well …entifully, yield abundantly, …ce largely, Lu. 12. 16.

…αίνω, f. ανῶ, p. αγκα, … ανα, At. ηνα, (εὖ & φρὴν) to …den, make joyful, cause to re…ce; pass. to be glad, exult, re…ce, Lu. 12. 19. Ac. 2. 26; εὐ…φραίνομαι, to feast in token of joy, …eep a day of rejoicing, Lu. 15. 23, …4. 29, 32, et al.: *whence*

…ὐφροσύνη, ης, ἡ, joy, glad…ness, rejoicing, Ac. 2. 28; 14. 17.

Εὐχαριστέω, ῶ, f. ήσω, p. ηκα, a. 1. ησα, (fr. εὐχάριστος) to make requital; to thank, give thanks, Mat. 15. 36; 26. 27, et al.: *whence*

Εὐχαριστία, ας, ἡ, the act of making requital; thanks, the act of giving thanks, thanksgiving, Ac. 24. 3. 1 Co. 14. 16, et al.; decorous and instructive conversation, Ep. 5. 4.

Εὐχάριστος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & χάρις) grateful, i. e. entertaining; grateful, mindful of benefits, thankful; *hence*, gentle, courteous, Col. 3. 15; *others*, liberal, beneficent.

Εὐχή, ῆς, ἡ, a wish, prayer, Ja. 5. 15; a vow, Ac. 21. 23: *whence*

Εὔχομαι, f. ξομαι, p. εὖγμαι, a. 1. εὐξάμην, At. ηὐξάμην, to make a vow, vow; to pray, offer prayer, Ac. 26. 29. 2 Co. 13. 7, 9. Ja. 5. 16; to wish, desire, Ac. 27. 29. Ro. 9. 3. 3 Jno. 2.

Εὔχρηστος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & χρηστός) highly useful, very profitable, 2 Ti. 2. 21; 4. 11. Phile. 11.

Εὐψυχέω, ῶ, f. ήσω, (εὖ & ψυχή) to be animated, encouraged, invigorated, gratified, Phi. 2. 19.

Εὐωδία, ας, ἡ, (εὖ & ὄζομαι) a good or sweet smell, grateful odour, fragrance, 2 Co. 2. 15. Ep. 5. 2. Phi. 4. 18.

Εὐώνυμος, ου, ὁ, ἡ, (εὖ & ὄνομα) of good name or omen, *used by the superstitious Greeks instead of* ἀριστερός, *which was a word of bad import, as all omens on the left denoted misfortune;* the left, Mat. 20. 21, 23; 25. 33, 41, et al.

Ἐφ', used for ἐπὶ before an aspirate.

Ἐφάλλομαι, f. αλοῦμαι, (ἐπὶ & ἅλλομαι) to leap or spring upon, assault, Ac. 19. 16.

Ἐφάπαξ, adv. (ἐπὶ & ἅπαξ) once for all, not more than once, Ro. 6. 10; at once, at the same time, 1 Co. 15. 6.

Ἐφεσῖνος, η, ον, Re. 2. 1, and

Ἐφέσιος, ία, ιον, Ephesian, of Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus, a city of Asia Minor, Ac. 19. 28, 34, 35; 21. 29.

Ἐφευρετής, οῦ, ὁ, (fr. ἐφευρίσκω, to come upon, find, discover, fr. ἐπὶ & εὑρίσκω) an inventor, deviser, Ro. 1. 30.

Ἐφημερία, ας, ἡ, pr. daily service; daily service for a week; weekly ministration; meton. those who performed such ministration, Lu. 1. 5, 8: *from*

Ἐφήμερος, ου, ὁ, ἡ, (ἐπὶ & ἡμέρα) daily, sufficient for a day, Ja. 2. 15.

Ἐφικνέομαι, οῦμαι, f. ίξομαι, a. 2. ἐφικόμην, (ἐπὶ & ἱκνέομαι, to come) to come or reach to, advance as far as, 2 Co. 10. 13, 14.

Ἐφίστημι, f. ἐπιστήσω, a. 2.

ἐπ… for … στα… to stan… stand … to be … denly come 5; to 40; … hand, Ac. 2… earnes…

Ἐφφαθὰ, אתפתח, … 7. 34.

Ἔχθρα, ας, … cord, Lu. 23. … the cause or … discord, Ep. … object of en… 8. 7.

Ἐχθρός, … hostile; as … versary, … Lu. 6. 27, …

Ἔχιδνα, … male vip… pent, A… and mis…

Ἔχω, … perf. … χηκα … hold … hold … hol… kn… mi… re… to … 3 …

ἐπίστην, p. ἐφέστηκα, mid. ἐφίστᾶμαι, (ἐπὶ & ἵστημι) to cause to stand still, or halt; *intrans.* to stand by or near, Lu. 2. 38; 4. 39; to be suddenly present, come suddenly upon, Lu. 2. 9; 24. 4; to come upon, assault, Ac. 6. 12; 17. 5; to come near, approach, Lu. 10. 40; to impend, be instant, be at hand, 1 Th. 5. 3; to be present, Ac. 28. 2; to be pressing, urgent, earnest, 2 Ti. 4. 2, et al.

Ἐφφαθὰ, Heb. הִפָּתַח, or Syr. אֶתְפְּתַח, be thou opened, Mar. 7. 34.

Ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, discord, Lu. 23. 12. Ga. 5. 20; meton. the cause or source of enmity or discord, Ep. 2. 15, 16. Ja. 4. 4; the object of enmity or aversion, Ro. 8. 7.

Ἐχθρὸς, ὰ, ὸν, inimical, hostile; *as a subs* an enemy, adversary, Mat. 5. 43, 44; 10. 36. Lu. 6. 27, 35, et al.

Ἔχιδνα, ης, ἡ, (fr. ἔχις, the male viper) a viper, poisonous serpent, Ac. 28 3; met. an impious and mischievous man, Mat. 3. 7.

Ἔχω, f. ἕξω & σχήσω, imperf. εἶχον, a. 2. ἔσχον, p. ἔσχηκα, to hold, i. e. to seize and hold possession of, Mar. 16. 8; to hold fast or firmly, 1 Ti. 1. 19; to hold mentally, to hold in one's knowledge, understand, bear in mind, Jno. 14. 21; to stop, halt; to remain, stay, continue, Jno. 11. 17; to have *property*, &c. possess, Mat. 3. 9; 9. 6. Mar. 10. 22; to have a *husband or wife*, be married, Mar. 14. 3. 1 Co. 7. 2; to have years, be of a certain age, Jno. 8. 57; to have in *one's self*, contain, He. 9. 4; to have *in the womb*, be pregnant, Mat. 1. 18, 23; met. to have in *mind*, consider, regard, hold as being *any one*, Mat. 14. 5; 21. 26, 46; *to* have intercourse with any one, be closely connected with, Mar. 8. 22, 30. 1 Jno. 2. 23; 4. 18; to have *what is earned or deserved*, receive, obtain, acquire, Mat. 5. 46;

6. 1; to have in *one's* p... able, Mar. 14. 8. Lu. ... have or find one's self i... *circumstances*, be circu... be situated, *or simply*, to ... 4. 24; 5. 23; *for* ἀπέχ... distant. Ac. 1. 12; ἔχομ... held, adhere to, adjoin, Lu. 13 33; ἐχόμενος, a... next, Mar. 1. 38: *follow*... *accus*. or ἐν *with its dat*. *a periphrasis for the* ve... *ponding to the noun*, M... Phi. 1. 30. Col. 2. 1, et al

Ἕως, *adv. & prep.*, ... until, unto, even to, Mat. 9. Lu. 15. 4; ἕως ἂν, ... Mat. 2. 3; 5. 18, 26; ἕ... until now, Mat. 11. 12; ἕ... until when, how long, M... ἕως σήμερον, until this d... time, 2 Co. 3. 15; ἕως ... even to this time, Mat. ἕως οὗ, ἕως ὅτε, until, wl... 1. 25; 14. 22; *of place*, ... to, Mat. 11. 23. Lu. 2. ἄνω, to the brim, Jno. ... εἰς, even to, as far as, L... ἕως κάτω, to the botto... ὧδε, to this place, Lu. ... εἰς, to, unto, Ac. 9. 38; 2 ... *state*, unto, even to, Ma... *of number*, even, so muc... 3. 12, et al. freq.

Z

Ζάω, ζῶ, ζῇς, ζῇ, f. ζ... a. 1. ἔζησα, p. ἔζηκα, to ... to have life, be alive, M... Ac. 10. 42; τὸ ζῆν, life. οἱ ζῶντες, the living. 2 ... ζῶ ἐγὼ, as I live. by my... 14. 11; to live, i. e. not ... continue to live, Mat. ... 32; ζῶν, ζῶσα, ζῶν, livi... dying, i. e. immortal, et... 3. 12; 9. 14; constant, perennial *water*, Jno. 4. live, i. e. to support one'... ceive sustenance, Mat. 4. 4; to live, i. e. to pass o... a certain manner, with habits good or ill, &c. ... 2 Co. 5. 15; spc. to live ...

...3. 1; to live, i. e. to recover life, revive, Re. ...14; 20. 4; to enjoy a ... and happy life, be bless... ever happy, Lu. 10. 28. ...1, 58; fr. the Heb. to be... e and happiness, be the ...or author of eternal life and ...ess, Jno. 6. 51, 57, et al. freq.

...ς, ἡ, ὀν, (fr. ζέω) hot, ...ng; met. fervid, glowing with ..., Re. 3. 15, 16.

...γος, εος, ους, τὸ, a yoke ... animals; a pair, couple, Lu. 2. ...; 14. 19.

...ευκτηρία, ας, ἡ, (fr. ζεύγνυμι, to yoke, join) a fastening band, Ac. 27. 40.

Ζεὺς, Διὸς, ὁ, Jupiter, *the supreme God of the Greeks and Romans*, Ac. 14. 12, 13.

Ζέω, f. ζέσω, p. ἔζεκα, to be hot, boil; met. to be fervent, ardent, zealous, Ac. 18. 25. Ro. 12. 11.

Ζηλεύω, f. εύσω, i. q. ζηλόω, Re. 3. 19, *in some editions*: *from*

Ζῆλος, ου, ὁ, (fr. ζέω) fervour, ardent desire, strong affection, zeal, Jno. 2. 17. Ro. 10. 2; jealousy, envy, malice, Ac. 13. 45. Ro. 13. 13; indignation, wrath, Ac. 5. 17, et al.: *whence*

Ζηλόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐζήλωκα, to have strong affection towards, desire earnestly, be zealous, 1 Co. 12. 31. 2 Co. 11. 2. to emulate, be envious, envy, Ac. 7. 9. 1 Co. 13. 4. et al.: *whence*

Ζηλωτὴς, οῦ, ὁ, one eagerly desirous of, or passionately ardent in, a zealot, Ac. 21. 20. 1 Co. 14. 12, et al.

Ζημία, ας, ἡ, damage, loss, detriment, Ac. 27. 10, 21. Phi. 3. 7, 8: *whence*

Ζημιόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐζημίωκα, to injure, harm; pass. to suffer loss, or detriment, Mat. 16. 26. Mar. 8. 36. et al.

Ζητέω, ῶ, f. ήσω, ... ἐζήτουν, p. ἐζήτηκα, to seek, look for, Mat. 18. 12. Lu. 2. 48, 49; to look for, expect, 1 Co. 4. 2; by impl. to miss, perceive to be absent, Jno. 7. 11; 8. 21; to inquire after, Mat. 13. 45; to desire, wish, want, Mat. 12. 47; to seek, strive for, endeavour, attempt, Mat. 6. 33; 21. 46; to require, demand, ask for, Mar. 8. 11. Lu. 11. 16; 12. 48; to inquire or ask questions about, question, Mat. 2. 13. Jno. 16. 19; to deliberate, Mar. 11. 18; fr. the Heb. ζητεῖν τὴν ψυχήν τινος, to seek the life of any one, i. e. to purpose his destruction, Mat. 2. 20: *whence*

Ζήτημα, ατος, τὸ, a question, i. e. a subject of debate or controversy, Ac. 15. 2; 18. 15; 23. 29, et al.

Ζήτησις, εως, ἡ, a question, i. e. a dispute, debate, discussion, Jno. 3. 25. 1 Ti. 1. 4; a subject of dispute or controversy, Ac. 25. 20, et al.

Ζιζάνιον, ου, τὸ, zizanium, darnel, spurious wheat, *a plant found in Palestine, which resembles wheat both in its stalk and grain, but which is worthless and deleterious*, Mat. 13. 26, 27, 29, 30, 36, 38, 40.

Ζόφος, ου, ὁ, intense darkness, 2 Pe. 2. 4, 17. Jude 6, 13.

Ζυγὸς, οῦ, ὁ, (fr. ζεύγω, to join, yoke) a yoke, *pr. for cattle*; met. a yoke of bondage, i. e. state of slavery, servile condition, 1 Ti. 6. 1; obligation or duty imposed, Matt. 11. 29, 30. Ac. 15. 10. Ga. 5. 1; the beam of a balance; by synecd. a balance, pair of scales, Re. 6. 5.

Ζύμη, ης, ἡ, leaven, sour dough, Mat. 16. 12; 13. 33; met. any thing which tends to corrupt and pervert, Mat. 16. 6, 11. 1 Co. 5. 6, et al.: *whence*

Ζυμόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐζύμωκα, to leaven, cause to ferment

Mat. 13. 33. Lu. 13. 21; met. to corrupt, pervert, 1 Co. 5. 6. Ga. 5. 9.

Ζωγρέω, ῶ, f. ήσω, p. ἐζώγρηκα, (ζωὸς alive & ἀγρεύω) pr. to take alive; met. to take, catch, seize *the affections*, Lu. 5. 10; to take captive, subdue, render subject, 2 Ti. 2. 26.

Ζωή, ῆς, ἡ, (fr. ζάω) life, i. e. animated existence, state of being alive, Lu. 16. 25. Ac. 17. 25; eternal life, immortality, Ro. 8. 10. 2 Co. 5. 4; met. perpetuity, perennitas, Re. 22. 1; meton. the power of imparting life, Jno. 5. 26; mode of life, conduct, deportment, Ro. 6. 4; prosperity, happiness, felicity, Lu. 12. 15; eternal happiness, Mat. 7. 14; 18. 8, 9; meton. the author or bestower of happiness, Jno. 11. 25; a source or principle of happiness, Jno. 6. 53, 54.

ώνη, ης, ἡ, a zone, belt, girdle, Mat. 3. 4; 10. 9, et al.: *whence*

ώννυμι, v. ζωννύω, f. ζώσω, imperf. ἐζώννυον, p. ἔζωκα, a. 1. ἔζωσα, to gird, gird on, put on one's girdle, Jno. 21. 18, *bis*.

ωογονέω, ῶ, f. ήσω, (ζωὸς & γόνος) pr. to bring forth alive; to preserve alive, save, Lu. 17. 33. Ac. 7. 19.

ῷον, ου, τό, (fr. ζάω) a living creature, animal, beast, He. 13. 11. 2 Pe. 2. 12, et al.

ωοποιέω, ῶ, f. ήσω, (ζωὸς & ποιέω) to impart life, make alive, vivify, animate, enliven, Ro. 4. 17; 1 Co. 15. 36; *fr. the Heb.* to impart happiness, render happy for ever, Jno. 6. 63. 2 Co. 3. 6, et al.

H

adv. an? an forte? ether? is it so that? Mat. 20. *Ro.* 2. 4; *conj.* than, Mat. 11. ; 18. 13; rather than, more an, Mat. 18. 8, 9. Mar. 9. 4; or, *ther*, Mat. 5. 17, 18. Jno. 4. 27; ἤ—ἤ, either— ἀλλ' ἤ, unless, ἢ καί, or also? or else, Lu. 11. truly, assuredly,

Ἡγεμονεύω, (fr. ἡγεμὼν) to way; to be go procurator, Lu.

Ἡγεμονία, ment, reign, a peratorship, Lu

Ἡγεμών, όνο a governor, pr proconsul, prop Mar. 13. 9; a p 2, 11, 14, 15, 21, al.; *by impl.* guished, a noble *from*

Ἡγέομαι, οῦ p. ἥγημαι, to le over, i. e. have leader, chief, t rule, Mat. 2. 6 ἡγούμενος, the speaker, Ac. 14 chief officer in 7, 17, 24; *by im* have influence 22. 26. Ac. 15. consider, count Ac. 26. 2. 2 Co

Ἡδέως, adv. pleasure, gladly 20; 12. 37. 2 C

Ἤδη, adv. e ready, Mat. 3. shortly, in good

Ἥδιστα, adv superlat. of ἡδέ pleasure, most 9. 15.

Ἡδονή, ῆς, ἡ, sure, physical 14. Tit. 3. 3. J the desire of pl petite, passion,

Ἡδύοσμον, δσμή,) garden Lu. 11. 42.

... religious, moral light, ... ἡμέρα & pl. ἡμέραι, ... measured by days, as in ... in our days, Lu. 2. 6; 19. ... i. e. time of life, age, years, ... 5; 2. 36, et al. freq.

...ρος, α, ον, poss. pron. ... our, tra, tram, Ac. 2. 11; ... et al.

...θανής, έος, ὲς, ὁ, ἡ, (ἡμι, ... for ἥμισυς & θνήσκω) half dead, Lu. 10. 30.

...μισυς, σεια, συ, half, ... Mar. 6. 23. Lu. 19. 8. Re. 11. 9; 12. 14.

Ἡμιώριον, ου, τὸ, (ἡμι for ἥμισυς & ὥρα) half an hour, Re. 8. 1.

Ἡνίκα, adv. when, 2 Co. 3. 15, 16.

Ἤπερ, adv. (ἤ & περ) than, than indeed, Jno. 12. 43.

Ἤπιος, ου, ὁ, ἡ, placid, mild, gentle, affectionate, 1 Th. 2. 7. 2 Ti. 2. 24.

Ἤρεμος, ου, ὁ, ἡ, (i. q. ἥμερος, by metathesis) placid, tranquil, quiet, mild, 1 Ti. 2. 2.

Ἡρωδιανοί, ῶν, οἱ, Herodians, courtiers, attendants, or partisans of Ἡρώδης, Herod Antipas, Mat. 22. 16. Mar. 3. 6; 12. 13.

Ἡσυχάζω, f. άσω, p. ακα, (fr. ἥσυχος) to rest, i. e. to abstain from labour, Lu. 23. 56; to be silent or quiet, acquiesce, i. e. desist from discussion, cavil, &c. Lu. 14. 4. Ac. 11. 18; 21. 14; to live quietly and in peace, lead a tranquil life, 1 Th. 4. 11.

Ἡσυχία, ας, ἡ, rest, quiet, tranquillity, i. e. silence, Ac. 22. 2. 1 Ti. 2. 11, 12; a quiet tranquil life, 2 Th. 3. 12: from

Ἡσύχιος, ου, ὁ, ἡ, quiet, tranquil, peaceful, 1 Ti. 2. 2. 1 Pe. 3. 4: from

Ἥσυχος, ου, ὁ, ἡ, quiet, tranquil.

... ἦμαρ, ... interval ... to νύξ. ... 44; the ... four hours, ... night, Mat. ... καὶ ἡμέρας, ... constantly, ... 7; fr. the Heb. ... day by day, every ... τὴν ἡμέραν, for ... ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ... at once, suddenly. ... ἡμέρᾳ, daily, 2 Pe. ... ἐξ ἡμέρας, from ... continually, 2 Pe. 2. 8; ... πᾶσαν, v. ἑκάσ- ... day, daily, Ac. 17. 17. ... ὅλην τὴν ἡμέραν, all ... constantly, ever, Ro 8. 36; ... public festival, Ac. 2. 1. ... any appointed day, e. g. ... public trial, 1 Co. 4. 3; ... the light of day, light, ... Lu. 4 42; 6. 13; met. op- ... Jno. 9. 4; a more per- ... apprehension and practice of

Ἡτ... to b... to se... to le...

Ἡττ... condition, ... inferiority, ...

Ἡττων, ... less, inferior, 1 Co. 11. ...

Ἠχέω, ... ἠχησα, ... roar, as ...

Ἦχος, ου, ... He ... Ac. 2. 2 ... rumour, Lu. ...

θάλασσα, ... the sea, ... sea, Ac. ... Mat. 8. ...

θάλπω, ... warm ... met. ... Ep. ...

θαμ... βη... ...

Ἤτοι, adv. (ἤ & τοι) whether truly, whether; ἤτοι—ἤ, either—or, whether—or, Ro. 6. 16.

Ἡττάομαι, ῶμαι, f. ἥσομαι, (fr. ἥττων) to be less, inferior, yield the palm to, 2 Co. 12. 13; *by impl.* to be overcome, vanquished, 2 Pe. 2. 19; to serve, be subject to; *met.* to indulge, 2 Pe. 2. 20: *whence*

Ἥττημα, ατος, τὸ, inferior condition, diminution, decline, failure, degeneracy, Ro. 11. 12. 1 Co. 6. 7.

Ἥττων, v. ἥσσων, ονος, ὁ, ἡ, less, inferior, 2 Co. 12. 15; worse, 1 Co. 11. 17.

Ἠχέω, ῶ, f. ήσω, p. κα, a. 1. ἤχησα, to sound, 1 Co. 13. 1; to roar, *as the sea*, Lu. 21. 25: *from*

Ἦχος, ου, ὁ, sound, noise, Ac. 2. 2. He. 12. 19; report, fame, rumour, Lu. 4. 37.

Θ

9. 1; *or violently*, Mat. 10. 21; 15. 4; trop. exposure to, or danger of death, 2 Co. 4. 11, 12; 11. 23; meton. cause of death, disease, pestilence, Re. 6. 8; 18. 8. the necessity of dying, 1 Co. 15. 21; spiritual death, Jno. 5. 24. 1 Jno. 3. 14; unhappiness, misery, condemnation, punishment, Ro. 1. 32; 5. 12, 17, 21. 2 Co. 3. 7; eternal death, an unchanging eternal state of wretchedness and misery, Jno. 8. 52. Ja. 5. 20. 1 Jno. 5. 16, 17; meton. the source or cause of condemnation and exposure to misery, Ro. 7. 10, 13; 8. 6, et al. freq.: *whence*

Θανατόω, ῶ, f. ώσω, p. τεθανάτωκα, a. 1. ἐθανάτωσα, to put to death, deliver to death, Mat. 10 21; 26. 59. Mar. 13. 12; pass. to be exposed to a violent death, Ro. 8 36; met. to kill, i. e. to put an end to, repress, subdue, mortify, Ro. 8 13; pass. to die *to any thing*, i. e to renounce, have no further con-

...μαι, a. 1. pass. ... with attention ... at, view with attention ... Lu. 7. 24; ... Mat. 6. 1; 23. 5. Lu. 7. 24; Mar. ... discern with the eyes, Mar. ... 11, 14. Lu. 5. 27. Jno. 1. 14, 32, ... et al.; to see, visit, Ro. 15. 24.

...ατρίζω, f. ίσω, pr. to exhibit in a theatre; in N. T. pass. to be exposed as in a theatre, be made a public spectacle, He. 10. 33; *from*

Θέατρον, ου, τὸ, (fr. θεάομαι) a theatre, a place where public games and spectacles are exhibited, or public assemblies held, Ac. 19. 29, 31; meton. a public show or spectacle; one exposed to public observation and scorn, 1 Co. 4. 9.

Θεῖον, ου, τὸ, brimstone, sulphur, Lu. 17. 29. Re. 9. 17, 18, et al.

Θεῖος, α, ον, (fr. Θεὸς) divine, pertaining to God, 2 Pe. 1. 3, 4; τὸ θεῖον, the divine nature, divinity, Ac. 17. 29: *whence*

Θειότης, τητος, ἡ, divinity, deity, godhead, divine majesty, Ro. 1. 20.

Θειώδης, εος, ους, ὁ, ἡ, (fr. θεῖον) of brimstone, sulphurous, Re. 9. 17.

Θέλημα, ατος, τὸ, (fr. θέλω) will, i. e. purpose, design, intention, 1 Co. 1. 1. 2 Co. 1. 1; desire, inclination, Jno. 1. 13; that which one wishes to have done, the object of one's will, Mat. 26. 42. Lu. 22.

... 21; 8. ... Mat. 16. ... strive, Mat. ... the Heb. to delight in, ... with, regard with affection, ... Mat. 9. 13; 27. 43; to be fond of, make a show of, affect to be or do, Mar. 12. 38, et al.

Θεμέλιον, ίου, τὸ, &

Θεμέλιος, ίου, ὁ, a foundation, Lu. 6. 48, 49. He. 11. 10; met. a certain good, happiness firm and stable, 1 Ti. 6. 19; a fundamental doctrine, doctrines on which the Christian religion is founded, 1 Co. 3. 11, 12; elementary doctrines or instruction, rudiments of Christian knowledge, Ro. 15. 20. He. 6. 1; meton. that which has foundations, i. e. an edifice, met. 2 Ti. 2. 19, ... al.: *whence*

Θεμελιόω, ῶ, f. ώσω, p. τεθεμελίωκα, a. 1. ἐθεμελίωσα, found, lay the foundation of, ... 7. 25. Lu. 6. 48. He. 1. 10; ... to establish, render firm and ... vering, Ep. 3. 17. Col. 1. 23 ... 5. 10.

Θεοδίδακτος, ου, ὁ, ἡ, ... & διδακτὸς) taught of G... ly instructed, 1 Th. 4...

Θεόλογος, ου, ὁ, ... γω) a theologian ...

God or of
m.

σω, (θεὸς
ι or contend
to counteract
23. 9: whence

ὁ, one who
against God, and
et the divine will,

, ου, ὁ, ἡ, (θεὸς &
y inspired, 2 Ti. 3. 16.

, God, the Deity,
e God, Mar. 15. 34. Lu.
meton. what belongs to
is worship and ordinances,
. 3. Ro. 10. 2; a god, pl.
heathen deities, Ac. 7.
; meton. an image of a
40; *fr. the Heb.* a vice-
od, a king, Jno. 10. 34,
djectives, τῷ θεῷ con-
riphrasis for the super-
: Deo, Ac. 7. 20. 2 Co.
οῦ, *used for an adjec-*
Ro. 1. 16. 1 Co. 1. 18;
an intensive expres-
d, excellent in the
, 1 Th. 4. 16. Re. 15.

ις, ἡ. worship-
reverence towards
i. 2. 10: *from*

. ῦς, ὁ, ἡ. (θεὸς
rencing God, pious,
sincere worship-
9. 31.

ς, ῦς, ὁ, ἡ,
o hate) impious, a
ner of God, Ro.

ἡ, (fr. θεὸς)
godhead, divine
Col. 2. 9.

service, at-
Lu. 9. 11; *by*
cure, Re. 22.
render ser-
tics, family;
Lu. 12. 42:

Θεραπεύω,
πευκα, a. 1.
minister to,
and attendan
25; *by impl.*
23, 24; 8. 16,

Θεράπων, ο
vant, minister,

Θερίζω, f. ισ
a. 1. ἐθέρισα, (
summer; to ga
reap, Mat. 6. 26
to obtain the re
ceive a recomp
2 Co. 9. 6; *by*
carry on a work
begun, Jno. 4. 36
cut off, destroy,
al.: *whence*

Θερισμὸς, ῦ, ὁ,
act of gathering th
ing, Jno. 4. 35; the
harvest-home, Ma
Mar. 4. 29. Jno. 4. 3
of the harvest, gr
met. the multitudes t
in the Christian religi
ed into the Messiah's
9. 37, 38. Lu. 10. 2;
iniquity is ripe for pu
for their destruction,

Θεριστὴς, ῦ, ὁ,
gathers in the harves
Mat. 13. 30, 39.

Θερμαίνω, f. ανῶ, tc
mid. to warm one's sel
54, 67. Jno. 18. 18, 25.
from

Θέρμη, ης, ἡ, heat, w
Ac. 28. 3: *from*

Θέρος, εος, ους, τὸ, su
or autumn, the warm seas
year, Mat. 24. 32. Mar.
Lu. 21. 30.

Θεωρέω, ῶ, f. ήσω,
θεώρηκα, to look upon,
view, Mat. 27. 55. Lu.
see, discern with the eyes,
15, 38. Lu. 23. 48; to
comprehend, know, Jno.
40; to consider, reflect,

fr. the Heb. to experience, undergo, Jno. 8. 51, et al.: whence

Θεωρία, ας, ἡ, a sight, spectacle, Lu. 23. 48.

Θήκη, ης, ἡ, (fr. τίθημι) a repository, receptacle; a case, sheath, scabbard, Jno. 18. 11.

Θηλάζω, f. άσω, p. τεθήλακα, a. 1. ἐθήλασα, (fr. θηλή, a nipple) to suckle, give suck, Mat. 24. 19. Mar. 13. 17; to suck, Mat. 21. 16, et al.

Θῆλυς, θήλεια, θῆλυ, (fr same) female; τὸ θῆλυ, sc. γένος, a female, Mat. 19. 4. Mar. 10. 6. Ga. 3. 28; ἡ θήλεια, a female, a woman, Ro. 1. 26, 27.

Θήρα, ας, ἡ, (fr. θήρ, a wild beast) hunting, the chase; a snare, trap, gin; met. a cause of destruction, Ro. 11. 9: whence

Θηρεύω, f. εύσω, p. τεθήρευκα, to hunt, catch; met. to seize on, lay hold of, Lu. 11. 54.

Θηριομαχέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐθηριομάχησα, (θηρίον & μάχομαι) to fight with wild beasts, 1 Co. 15. 32.

Θηρίον, ου, τὸ, (fr. θήρ, idem) a beast, wild animal, Mar. 1. 13. Ac. 10. 12, et al.; met. a brutal, savage man, Tit. 1. 12.

Θησαυρίζω, f. ίσω, p. τεθησαύρικα, a. 1. ἐθησαύρισα, to collect and lay up stores or wealth, treasure up, Mat. 6. 19, 20; to heap up, accumulate, Ro. 2. 5. 1 Co. 16. 2; to reserve, keep in store, 2 Pe. 3. 7, et al.: from

Θησαυρὸς, οῦ, ὁ, a treasury, i. e. a place, box, casket, &c. in which precious articles are kept, Mat. 2. 11; a store house, horreum, Mat. 12. 35; treasure, wealth, abundance, Mat. 6. 19, 20, 21, et al.

Θιγγάνω, v. θίγω, f. θίξω, p. τέθιχα, a. 1. ἔθιξα, a. 2. ἔθιγον, to touch, Col. 2. 21. He. 12. 20; to strike smite, hurt, He. 11. 28.

Θλίβω, f. ψω, p. τ[...] a. 1. ἔθλιψα, p. pass. τ[...] to press upon, encumbe[r ...] crowd, Mar 3. 9; met. [...] afflict, 2 Co. 1. 6; 4. 8[...] compress, confine in nar[row ...] pass. to be compress[ed ...] Mat. 7. 14: whence

Θλῖψις, εως, ἡ, pr[...] compression; met. a[...] tress, calamity, Mat. [...] 16. 21, et al.

Θνήσκω, f. θανε[...] θνηκα, a. 2. ἔθαν[...] dead, Mat. 2. 20. M[...] whence

Θνητὸς, ή, ὸν, [...] noxious to death, [...] 2 Co. 4. 11; 5. 4; [...] n.et. θνητός τι[...] thing, i. e. havin[g ...] abjured any thing[...]

Θορυβέω, ῶ, [...] θορύβηκα, to e[...] mults, disturb, t[...] tion, Ac. 17. 5 [...] agitated, alarme[d ...] & by impl. pas[...] utter lamentatio[n ...] 23. Mar. 5. 39 [...]

Θόρυβος, ου[...] noise, uproar[...] mult, i. e. noi[...] Mat. 27. 24. [...] popular excit[ement ...]

Θραύω, f. α[...] a. 1. ἔθραυ[σα ...] met. to affl[ict ...] θραυσμένο[υς ...] Lu. 4. 18.

Θρέμμα, α[...] cattle, a flo[ck ...]

Θρηνέω, [...] θρήνηκα, [...] ment, be[wail ...] 32. Jno. [...]

Θρῆνος, [...] (fr. θρέ[ομαι ...] mentati[on ...]

Θρησκ[...]

κεύω, to worship, live piously) piety, religion, religious worship, Ac. 26. 5. Col. 2. 18. Ja. 1. 26, 27.

Θρῆσκος, ου, ὁ, ἡ, (fr. same) religious, devout, pious, a worshipper, Ja. 1. 26.

Θριαμβεύω, f. εύσω, (fr. θρίαμβος, a hymn in honour of Bacchus; a triumph;) pr. to celebrate a triumph; to triumph, triumph over, Col. 2. 15; to cause to triumph, 2 Co. 2. 14.

Θρὶξ, τριχὸς, ἡ, a hair, lock of hair. *pl.* αἱ τρίχες, the hair *of the head*, Mat. 5. 36; 10. 30, et al.; *or of an animal*, Mat. 3. 4. Mar. 1. 6.

Θροέω, ῶ, f. ήσω, p. τεθρόηκα, (fr. θροὸς, an uproar, fr. θρέω, to make a clamour) to disturb, disquiet; *pass.* to be disturbed, disquieted, alarmed, terrified, Mat. 24. 6. Mar. 13. 7. 2 Th. 2. 2.

Θρόμβος, ου, ὁ, a large drop, clot *of blood*. Lu 22. 44.

Θρόνος, ου, ὁ, (fr. θράω, to sit) a throne, i. e. an elevated seat with a footstool, Mat. 5. 34; 19. 2[illegible] Lu. 1. 52; *meton.* power, dom[illegible] nion, Lu. 1. 32. He. 1. 8; a p[illegible] tentate, Col. 1. 16, et al.

Θυγάτηρ, ατέρος, ατρὸς, a daughter, Mat. 9. 18; 10. 35, 3[illegible] *in the vocative, an expression* [illegible] *affection and kindness*, Mat. 9. [illegible] *fr. the Heb.* one of the female [illegible] terity *of any one*, *pl.* family, [illegible] geny, Lu. 1. 5; *met.* a city, [illegible] 21. 5. Jno. 12. 15; *pl.* female [illegible] habitants, Lu. 23. 28, et al.: *w*[illegible]

Θυγάτριον, ίυ, τὸ, a li[illegible] daughter, female child, Mar. [illegible] 7. 25.

Θύελλα, ης, ἡ, (fr. θύ[illegible] storm) a tempest, [illegible] wind, hurricane, He. 12. 18.

Θύϊνος, η, ον, thyine [illegible] θυΐα, (fr. θύω, to burn i[illegible] thyia, an aromatic evergre[illegible] arbor vitæ, resembling the [illegible] and found in Lybia, the [illegible]

… et … ath … cri-

… an … 11, et … ffering, … nation, a … 10: from

… υκα, a. … μαι, a. 1. … kill, slay, … Lu. 15. 23, … fice, sacrifice, … 18, et al.

… the breast, … le, armour for … g of two parts, … breast, and the … e. 9, 9, 17. Ep. 6.

I

… τό, healing, … 9, 28, 30: from

… αι, f. άσομαι, imp. … ην, p. pass. ἴαμαι, a … to heal, cure, Mat. 8. 8. … met. to free from moral … nder happy, Mat. 13. 15. … 13, et al.: whence

… εως, ἡ, healing, cure, … 32. Ac. 4. 22, 30.

… ις, ιδος, ἡ, jasper, a … ious stone of various colours, … urple, cerulean, green, &c. Re. … 3; 21. 11, 18, 19.

… ρός, οῦ, ὁ, (fr. ἰάομαι) a … hysician, Mat. 9. 12. Mar. 2. 17; … 5. 26, et al.

… Ἴδε, interj. (fr. εἴδω) lo! behold! Jno. 11. 36; 16. 29; 19. 4, 5, et al.

Ἰδέα, ας, ἡ, (fr. same) aspect, appearance, Mat. 28. 3.

Ἴδιος, ία, ιον, belonging to any one, one's own, Mat. 9. 1. Jno. 10. 3; spoken of domestics, i. e. household, 1 Ti. 5. 8; τὰ ἴδια τινος, sc. οἰκήματα, one's own house or home, Jno. 16. 32; spoken of friends, associates, Jno. 13. 1; 15. 19; peculiar, particular, Mat. 22. 5. Jno. 8. 44; appropriate, fit, suitable, proper, destined, Ga. 6. 9. 1 Th. 4. 11; separate, single; ἰδίᾳ, adverbially, severally, i. e. severally, respectively, 1 Co. 12. 11; κατ' ἰδίαν, adv. privately, i. e. privately, aside, by separately, i. e. privately, aside, by one's self, alone, Mat. 14. 13, 23, et al.: whence

Ἰδιώτης, ου, ὁ, pr. one in private life, a plebeian; one uneducated, illiterate, unlearned, ignorant, Ac. 4. 13. 1 Co. 14, 16, 23, 24. 2 Co. 11. 6.

Ἰδού, interj. (fr. εἴδω) lo! i. e. see! behold, Mat. 1. 23; 7. 4; i. e. know! be assured, Lu. 1. 31; 2. 34; with ἐγώ, lo! here am I, Lu. 1. 38. Ac. 9. 10, et al.

Ἱδρώς, ῶτος, ὁ, (fr. ἴδος, sweat, & ῥέω) sweat, Lu. 22. 44.

Ἱερατεία, ας, ἡ, (fr. ἱερατεύω) priesthood, sacerdotal office, Lu. 1. 9.

Ἱεράτευμα, ατος, τό, a priesthood; meton. priests, 1 Pe. 2. 5. 9: from

Ἱερατεύω, f. εύσω, to officiate as a priest, perform the sacred rites, Lu. 1. 8: from

Ἱερεύς, έως, ὁ, (fr. ἱερός) a priest, one who performs the sacred rites, Mat. 8. 4. Lu. 1. 5. Jno. 1. 19, et al.

Ἱερόθυτος, ου, ὁ, ἡ, (ἱερός & θύω) sacrificed, immolated, 1 Co. 10. 28, in some MSS.

Ἱερόν, οῦ, τό, (fr. ἱερός) a temple, Mat. 4. 5. Lu. 4. 9. Ac. 19. 27, et al.

Ἱεροπρεπής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (ἱερός & πρέπει) conformed to sacred things, becoming holy persons, or a religious profession, Tit. 2. 3.

Ἱερός, ά, όν, sacred, holy,

… 9. 13, …

Ἱεροσολ… habitant … σαλήμ, … 7. 25.

Ἱεροσυλέω, … & συλάω) to … mit sacrilege …

Ἱερόσυλος, … despoils temples, … lege, Ac. 19. 37.

Ἱερουργέω, ῶ, … & ἔργον) to offe… late; to officia… charge a sacred o…

Ἱερωσύνη, ης, … priesthood, sacer… 11, 12, 14, 24.

Ἰησοῦς, οῦ, ὁ, (H… contr. ישוע) a S… Mat. 1. 21, 25; 2. 1 … Joshua, Ac. 7. 45. He… a Jewish Christian, C…

Ἱκανός, ή, όν, (fr. … v. ἱκάνω, to reach) p… extending to any thi… enough, Lu. 22. 38; … τινα, to satisfy, gr… 15; τὸ ἱκανὸν λαμ… security or bail of … 9; sufficient, i. e. … petent, qualified, … worthy, Mat. 3. … derable, large, … pl. many, Mat. … et al.: whence

Ἱκανότης, … ciency, abili… tion, 2 Co. 3 …

Ἱκανόω, ῶ … κα, a. 1. … cient or c… 3. 6. Col. …

Ἱκετηρί… supplia… olive b… decked …

consecrated, devoted to God, 1 Co
9. 13, *bis*. 2 Ti. 3. 15.

Ἱεροσολυμίτης, ου, ὁ, an in
habitant of Ἱεροσόλυμα, v. Ἱερου
σαλήμ, Jerusalem, Mar. 1. 5. Jn
7. 25.

Ἱεροσυλέω, ῶ, f. ήσω, (ἱερό
& συλάω) to despoil temples, com
mit sacrilege, Ro. 2. 22: *whence*

Ἱερόσυλος, ου, ὁ, ἡ, one wh
despoils temples, or commits sac
lege, Ac. 19. 37.

Ἱερουργέω, ῶ, f. ήσω, (ἱερ
& ἔργον) to offer sacrifice, imm
late; to officiate as priest,
charge a sacred office, Ro. 15. 16

Ἱερωσύνη, ης, ἡ, (fr. ἱερεῖ
priesthood, sacerdotal office, He
11, 12, 14, 24.

Ἰησοῦς, οῦ, ὁ, (Heb. יְהוֹשׁ
contr. יֵשׁוּעַ) a Saviour, Je
Mat. 1. 21, 25; 2. 1, et al. fr
Joshua, Ac. 7. 45. He. 4. 8; J
a Jewish Christian, Col. 4. 11.

Ἱκανός, ή, όν, (fr. ἱκνέομ
v. ἱκάνω, to reach) pr. reachin
extending to *any thing*; suffic
enough, Lu. 22. 38; ἱκανὸν π
τινα, to satisfy, gratify, Ma
15; τὸ ἱκανὸν λαμβάνειν, to
security or bail *of any one*, A
9; sufficient, i. e. adequate,
petent, qualified, 2 Co. 2. 16
worthy, Mat. 3. 11; 8. 8;
derable, large, great, much.
pl. many, Mat. 28. 12. Mar.
et al.: *whence*

Ἱκανότης, τητος, ἡ,
*ci*ency, ability, fitness, qu
*ti*on, 2 Co. 3. 5.

Ἱκανόω, ῶ, f. ώσω, p. ἱ
κα, a. 1. ἱκάνωσα, to mak
cient or competent, qualify
3. 6. Col. 1. 12.

Ἱκετηρία, ας, ἡ, (fr. ἱ
suppliant, fr. ἵκω, to come
olive branch wrapped in w
decked with ribands, borne

...ω)
..., a
... 35.
... gar-
... 7.

..., (fr.
...rnestly;
... affection
... 2. 8.

...n order
... 1. 38. Jno.
... ἵνα μή), that
... so that, so as
..., or, in such a
... 45. Jno. 5. 20;
... or consequence
...me to pass that,
... 11. 31; for ὅτι,
... 1. 43. Jno. 4. 34.
..., of place, where;
..., Jno. 12. 23; 16. 2,

... (ἵνα & τί) why
... wherefore? why? Mat.
..., et al.

... (fr. ἵημι, to send,
... missile weapon, arrow,
..., since the ancients some-
...ed poisoned arrows, hence,
... Ro. 3. 13. Ja. 3. 8; rust,
..., Ja. 5. 3.

...α, ας, ἡ, (fr. Ἰουδαῖος)
...a, Mat. 2. 1, 5, 22; 3. 1, et al.;
...on. the inhabitants of Judea,
...t. 3. 5.

...ουδαΐζω, f. ίσω, (fr. same)
to judaize, live like a Jew, follow
the manners and customs of the
Jews, Ga. 2. 14.

Ἰουδαϊκὸς, ή, όν. (fr. same)
Jewish, current among the Jews,
Tit. 1. 14: whence

Ἰουδαϊκῶς, adv. Jewishly, in
the manner of Jews, Ga. 2. 14.

...ας, ὁ, (fr. Heb. יהודי)
pr. one sprung from the ...
Judah, or a subject of the ...
of Judah; in N. T. a descendant of
Jacob, a Jew, Mat. 28. 15. Mar. 7.
3. Ac. 19. 34. Ro. 2. 28, 29, et al.;
whence

Ἰουδαῖος, αία, αῖον, Jewish,
Mar. 1. 5. Jno. 3. 22. Ac. 16. 1;
24. 24.

Ἰουδαϊσμὸς, οῦ, ὁ, Judaism,
the character and condition of a
Jew; spoken of a zeal for the rites
and forms of the Jewish religion,
Ga. 1. 13, 14.

Ἱππεὺς, έως, ὁ, (fr. ἵππος) a
horseman; pl. ἱππεῖς, horsemen,
cavalry, Ac. 23. 23, 32.

Ἱππικὸς, ή, όν, equestrian;
τὸ ἱππικὸν, cavalry, horse, Re. 9.
16: from

Ἵππος, ου, ὁ, a horse, Ja. 3.
3. Re. 6. 2, 4, 5, 8, et al.

Ἶρις, ἴριδος, ἡ, a rainbow, iris, Re. 4. 3;
10. 1.

Ἰσάγγελος, ου, ὁ, ἡ, (ἴσος &
ἄγγελος) equal, or similar to
angels, Lu. 20. 36.

Ἴσημι, (fr. εἴσω, 1. f. of
εἴδω) to know, Ac. 26. 4. He.
12. 17.

Ἴσος, η, ον, equal, like, Mat.
20. 12. Lu. 6. 34, et al.; neut. pl.
ἴσα, adverbially, like, as, Phi. 2.
6; met. consistent, Mar. 14. 56,
59; whence

Ἰσότης, τητος, ἡ, equality,
equal proportion, 2 Co. 8. 13, 14;
fairness, equity, what is equitable,
Col. 4. 1.

Ἰσότιμος, ου, ὁ, ἡ, (ἴσος &
τιμή) of equal price, equally pre-
cious or valuable, 2 Pe. 1. 1.

Ἰσόψυχος, ου, ὁ, ἡ, (ἴσος &
ψυχή) like-minded, of the same
mind and spirit, Phi. 2. 20.

Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, an Is-
raelite, a descendant of Ἰσραήλ,
112

ἵσταν...
...την, ...
Mat. 4. 5;
constitute,
be placed
16. 2 Co. ...
firm, confi...
Ro. 3. 31; 14...
26. 15; met. to...
charge, Ac. ...
stand, Mat. 6. ...
stand still, M...
49; met. to s...
severe, endure,
Ro. 5. 2; to be...
to make stand...
out, sustain ...
13; for ἀμ...
26; to stan...
26. 73, et al.

Ἱστορέω, ...
...ρειν, kno...
quiry an...
tell, narr...
in orde...
earth, G...

Ἰσχυρ...
ty, ro...
strong...
1 C...
stre...
stro...
30...
f...

Ἰσ...

Israel or Jacob, Jno. 1. 48. Ac. 2. 22, et al.

῞Ιστημι, f. στήσω, p. ἕστηκα, p. part. ἑστηκὼς, κυῖα, κὸς, by contr. ἑστὼς, ῶσα, ὼς, p. inf. ἑστᾶναι for ἑστακέναι, a. 2. ἔστην, to set, place, cause to stand, Mat. 4. 5; 18. 2. Ac. 4. 7; *met.* to constitute, appoint, Ac. 17. 31; to be placed on, rest upon, Mat. 18. 16. 2 Co. 13. 1; to cause to stand firm, confirm, strengthen, establish, Ro. 3. 31; 14. 4; to weigh, Mat. 26. 15; *met.* to impute, lay to one's charge, Ac. 7. 60; *intrans.* to stand, Mat. 6. 5; 12. 46; to stop or stand still, Mat. 20. 32. Mar. 10. 49; *met.* to stand firm, i. e. persevere, endure, hold fast, Jno. 8. 44. Ro. 5. 2; to be secure, 1 Co. 10. 12; to make stand, hold one's place, hold out, sustain one's self, Ep. 6. 11, 13; *for* εἰμί. to be, versor, Jno. 1. 26; to stand by, be present, Mat. 26. 73, et al.

Ἱστορέω, ῶ, f. ήσω, (fr. ἵστωρ, knowing) to ascertain by inquiry and ocular examination; to tell, narrate; in N. T. to visit, sc. *in order to become acquainted with*, Ga. 1. 18.

Ἰσχυρὸς, ὰ, ὸν, **strong, mighty**, robust, Mat. 12. 29. Lu. 11. 21; strong, powerful, mighty, *morally*, 1 Co. 1. 27; 4. 10. 1 Jno. 2. 14; strong, fortified, Re. 18. 10; *trop.* great, vehement, mighty, Mat. 14. 30; sure, firm, He. 6. 18, et al.: *from*

Ἰσχὺς, ύος, ἡ, **strength**, might, power of body, Re. 18. 2; power of mind, faculty, ability, 1 Pe. 4. 11. Mar. 12. 30, 33. Lu. 10. 27; power, pre-eminence, majesty, Ep. 1. 19. 2 Pe. 2. 11, et al.: *whence*

Ἰσχύω, f. ύσω, p. ἴσχυκα, a. 1. ἴσχυσα, to be strong, be well, be in good health, Mat. 9. 12; to have power, be able, Mat. 8. 28; 26. 40; to have power or efficiency, avail, be valid, Ga. 5. 6. He. 9. 17; to have value; *with a negative*, to

be wort
one's str
16, 20;
victorio

῎Ισως, a
ly; perl
20. 13.

Ἰταλικ
Ἰταλία

Ἰχθύδιο
fish, M
min. of

Ἰχθὺς, ι
36; 17.

῎Ιχνος,
to go) a
exampl

Ἰῶτα, ἰ
יוד) *th*
alphabe
part, a j

Κἀγώ,
ἐγὼ) d
I, i. e. I
32; I e
then?
that I,
ceded b
57; 10.

Καθὰ,
καθ' ἃ
as, acco

Καθαίρ
taking
overthr
10. 4;
2 Co. 1

Καθαιρ
καθελ
down,
Ac. 13
Lu. 12.
Lu. 1.
end to,
conque
2 Co. 1

…aίρω, f. αρῶ, p. κεκάϑαρ-
…, (κατὰ & αἴρω) to cleanse *from*
…ith; to clear a vine by pruning,
prune, Jno. 15. 2; *met.* to cleanse
from sin, make expiation, He. 10. 2.

Καθάπερ, adv. (by crasis for καθ' ἅπερ) as, even as, Ro. 4. 6, et al.

Καθάπτω, f. ψω, (κατὰ & ἅπτω, necto) to join, connect to; to fix one's self upon, fasten upon, Ac. 28. 3.

Καθαρίζω, f. ίσω, At. ιῶ, p. κεκαθάρικα, a. 1. ἐκαθάρισα, (fr. καθαρὸς) to cleanse, render pure, Mat. 23. 25. Lu. 11. 39; *trop.* & *by impl.* to heal *the leprosy*, Mat. 8. 2, 3; 10. 8; *met.* to cleanse from sin, purify by an expiatory offering, make expiation for, He. 9. 22, 23. 1 Jno. 1. 7; to cleanse from sin, free from the influence of error and sin, Ac. 15. 9. 2 Co. 7. 1; to pronounce clean, declare to be lawful, Ac. 10. 15; 11. 9, et al.: *whence*

Καθαρισμὸς, οῦ, ὁ, cleansing, purification, ablution, Lu. 2. 22. Jno. 2. 6; *spoken of* baptism, Jno. 3. 25; *& of* healing *lepers*, Mar. 1. 44; *met.* expiation, He. 1. 3. 2 Pe. 1. 9, et al.

Κάθαρμα, ατος, τὸ, (fr. καθαίρω) offscouring, filth; *met.* a mean and abject person, an outcast, outlaw, 1 Co. 4. 13.

Καθαρὸς, ὰ, ὸν, (fr. same) pure, i. e. clear, unsoiled, unalloyed, Mat. 23. 26; 27. 59; *met.* guiltless, innocent, Ac. 18. 6; 20. 26; sincere, unfeigned, upright, virtuous, void of evil, Mat. 5. 8. Jno. 15. 3; clean, *levitically*, lawful, not forbidden, Ro. 14. 20, et al.: *whence*

Καθαρότης, τητος, ἡ, purity, cleanness, He. 9. 13.

Καθέδρα, ας, ἡ, (κατὰ & ἕδρα) a seat, stool, bench, &c. Mat. 21. 12; 23. 2. Mar. 11. 15.

Καθέζομαι, imp. ἐκαθεζόμην, f. 2. mid. καθεδοῦμαι, (fr. καθέζω, to cause to sit, seat, fr. κατὰ & ἕζω) to sit, be seated, Mat. 26. 55. Lu. 2. 46, et al.

Καθεῖς, i. q. καθ' εἷς, one by one, one after another, 1 Co. 14. 31. Ep. 5. 33.

Καθεξῆς, adv. (κατὰ & ἑξῆς) in a continual order or series, successively, consecutively, Lu. 1. 3. Ac. 11. 4; 18. 23; ὁ, ἡ, καθεξῆς, successive, succeeding, subsequent, Lu. 8. 1. Ac. 3. 24.

Καθεύδω, f. ευδήσω, (κατὰ & εὕδω, to sleep) to sleep, be fast asleep, Mat. 8. 24; 9. 24, et al.; *met.* to be slothful, careless, secure, Ep. 5. 14. 1 Th. 5. 6; *fr. the Heb.* to be dead, 1 Th. 5. 10.

Καθηγητὴς, οῦ, ὁ, (fr. καθηγέομαι, to lead, conduct, fr. κατὰ & ἡγέομαι) pr. a guide, leader; in N. T. a teacher, instructor, Mat. 23. 8, 10.

Καθήκω, (κατὰ & ἥκω) to reach, extend to; καθήκει, *impers.* it is right, convenient, or proper, it ought, Ac. 22. 22; τὸ καθῆκον, what is right, duty, virtue; τὰ μὴ καθήκοντα, *by litotes for* what is abominable or detestable, Ro. 1. 28.

Κάθημαι, 2 per. κάθησαι & κάθῃ, imperat. κάθησο & κάθου, (κατὰ & ἧμαι, to sit) to sit, Mat. 9. 9. Lu. 10. 13; to sit near or by, Jno. 6. 3; 1 Co. 14. 30, to sit down, remain, be, to be settled, dwell, Lu. 1. 79; 21. 35, et al.

Καθημερινὸς, ἡ, ὸν, fr. καθ' ἡμέραν, daily) daily, day by day, Ac. 6. 1.

Καθίζω, f. ίσω, p. κεκάθικα, a. 1. ἐκάθισα, (κατὰ & ἵζω, to seat) to cause to sit, place; καθίζομαι, to be seated, sit, Mat. 19. 28. 22. 30; to cause to sit *as judges*, place, appoint, 1 Co. 6. 4; *intrans.* to sit, sit down, Mat. 13. 48; 26. 36; to remain, stay, continue, 24. 49, et al.

Καθίημι, f. καθήσω, (κατὰ & ἵημι) to let down, lower, Lu. 5. 19. Ac. 9. 25; 10. 11; 11. 5.

Καθίστημι, f. καταστήσω, p. καθέστηκα, a. 1. κατέστησα, a. 2. κατέστην, (κατὰ & ἵστημι) to place, set; to set one over *any thing*, constitute, appoint, Mat. 24. 45, 47. Lu. 12. 14; to set one down *in any place*, accompany, conduct, Ac. 17. 15; to make, render, or cause to be; *pass.* to be rendered, i. e. *simply*, to be, Ro. 5. 19. Ja. 3. 6, et al.

Καθὸ, (i. e. καθ' ὅ) as, Ro. 8. 26; according as, in proportion as, 2 Co. 8. 12. 1 Pe. 4. 13.

Καθολικὸς, ἡ, ὀν, (κατὰ & ὅλος) catholic, universal, general; titles of the Epistles of Ja. Pe. Jno. and Jude.

Καθόλου, (i. e. καθ' ὅλȣ) altogether, entirely; *and with a negative*, not at all, Ac. 4. 18.

Καθοπλίζω, f. ίσω, (κατὰ & ὁπλίζω) to arm, invest with armour, Lu. 11. 21.

Καθοράω, ῶ, f. άσω, (κατὰ & ὁράω) pr. to look down upon; in N. T. to discern, discover, see, Ro. 1. 20.

Καθότι, (i. e. καθ' ὅτι) because, since, inasmuch as, Lu. 1. 7; 19. 9. Ac. 2. 24; according as, in proportion as, Ac. 2. 45; 4. 35.

Καθὼς, (κατὰ & ὡς) as, in the manner that, Mat. 21. 6; 26. 24; how, in what manner, Ac. 15. 14; according as, Mar. 4. 33; because, since, inasmuch as, Jno. 17. 2; *of time*, as, i. e. when, Ac. 7. 17, et al.

Καὶ, *conj.* and, Mat. 2. 2, 3, 11; 4. 22; and indeed, and truly, Mat. 23. 13. 1 Co. 3. 5; then, in that case, now, Mat. 12. 27. Mar. 10. 26. Lu. 20. 44; also, etiam, Mat. 18. 33; even, very, self, Mat. 10. 30. Jno. 5. 37; yea, truly, verily, Mat. 23. 32; though, al-

though, Lu. 18.
καὶ, if too, if a
be so that, 1 C
particularly, es
46; now, just
Jno. 8. 25; and
Mat. 23. 18. M
so, and then, I
then, when, th
28. 9. Lu. 5. 17
account, Mat.
for, nam, 1 Co
Mat. 1. 25; 2.
less, Mat. 6. 26
wit, Mat. 21. 6
parisons. put
Mar. 9. 49; *an*
Mat. 6. 10. Ac
upon, after th
10. 1; 18. 2; 15
ὅ, who, ᾗ, how
when, &c. Mat.
15. 25; that, in
15; 11. 28; so
καὶ—καὶ, both
11. 33; wheth
and though—ye
10; *preceded*
Ga. 3. 28, et al

Καίγε, (καὶ
least, and certa
even, so that e

Καινὸς, ἡ, ὀν
cent, recently
not impaired
Mar. 2. 22; u
Mar. 1. 27.
of other nation
renovated, bet
lence, 2 Co. 5.
whence

Καινότερος,
parat. of pro
cent; *but us*
new, Ac. 17. 2

Καινότης, τη
being new, ne

Καίπερ, con
though, althou
8, et al.

Καιρὸς, οῦ,
riod of time,

...me, appointed season, Mar. 1. 15; 12. 2; a convenient, suitable, opportune time, favourable, convenient, proper season, opportunity, Jno. 7. 6. Ac. 24. ... time, season, generally, i. q. ...ρόνος, Mat. 11. 25; 12. 1, et al. ...eq; a year, Re. 12. 14.

Καίτοι, conj. (καί & enclit. τοι) though, although, He. 4. 3.

Καίτοιγε, conj. (καίτοι & γε) although indeed, although truly, Jno. 4. 2. Ac. 14. 17; 17. 27.

Καίω, f. καύσω, p. κέκαυκα, pass. a. 1. ἐκαύθην, a. 2. ἐκάην, to burn, consume with fire, Jno. 15. 6. 1 Co. 13. 3; to cause to burn, kindle, light; pass. to be kindled, burn, flame, Mat. 5. 15. Lu. 12. 35; met. καίομαι, to burn, be inflamed, Jno. 5. 35; to experience strong emotions, Lu. 24. 32.

Κἀκεῖ, (by crasis for καί ἐκεῖ) and there, Mat. 5. 23; 10 11; there also, Mar. 1. 38; thither also, Ac. 17. 13, et al.

Κἀκεῖθεν, (by crasis for καί ἐκεῖθεν) and thence, Mar. 10. 1. Ac. 7. 4; 14. 26; 20. 15; 21. 1; 27. 4, 12; 28. 15; and then, i. e. afterwards, Ac. 13. 21.

Κἀκεῖνος, είνη, εῖνο, (by crasis for καί ἐκεῖνος) and he, she, it; and this, and that, Mat. 15. 18; 23. 23; he, she, it also; this also, that also, Mat. 20. 4; then he, Lu. 22. 12, et al.

Κακία, ας, ἡ, (fr. κακός) malice, worthlessness, cowardice; malice, malignity, Ro. 1. 29. Ep. 4. 31; wickedness, improbity, vitiosity, Ac. 8 22. 1 Co. 5. 8; evil, i. e. trouble, care, affliction, calamity, Mat. 6. 34, et al.

Κακοηθεία, ας, ἡ, (κακός & ἦθος) evil manners or morals; disposition for mischief, malignant cunning, Ro. 1. 29.

Κακολογέω, ῶ, f. ήσω, (κακός & λέγω) to speak evil of, revile, abuse, assail with reproaches, Mar. 9. 39. Ac. 19. 9; to treat with disrespect, contemn, Mat. 15. 4. Mar 7. 10.

Κακοπαθεία, ας, ἡ, pr. a state of suffering, affliction, trouble; by impl. a suffering of evil or affliction, constancy in suffering, Ja. 5. 10; from

Κακοπαθέω, ῶ, f. ήσω, p. κεκακοπάθηκα, a. 1. ἐκακοπάθησα (κακός & πάσχω) to suffer evil or afflictions, be afflicted, vexed, troubled, 2 Ti. 2. 9. Ja. 5. 13; to endure trials and afflictions, bear up under evils, 2 Ti. 2. 3.

Κακοποιέω, ῶ, f. ήσω, (κακός & ποιέω) to cause evil to any one, injure, do harm, Mar. 3. 4. Lu. 6 9; to do evil, commit sin, 1 Pe. 3. 17: whence

Κακοποιός, οῦ, ὁ, ἡ, guilty of crimes, criminal, an evil-doer, malefactor, Jno. 18. 30. 1 Pe. 2 12, et al.

Κακός, ή, όν, (fr. χάζω, to retreat in battle) cowardly, dastardly; evil, bad, i. e. of a bad quality or disposition, worthless, corrupt, depraved, faithless, Mat. 21. 41; 24. 48. Mar. 7. 21; wicked, criminal, morally bad, τὸ κακόν, evil, wickedness, cunning, crime, Mat. 27. 23. Ac. 23. 9; in the sense of falsehood, Jno. 18. 23; malediction, cursing, 1 Pe. 3. 10; mischievous, harmful, τὸ κακόν, evil, mischief, harm, injury. Tit. 1. 12; afflictive, τὸ κακόν, evil, misery, affliction, suffering, Lu. 16. 25; foul, loathsome, Re. 16. 2, et al.

Κακοῦργος, ου, ὁ, ἡ, (κακός & ἔργον) criminal, an evil-doer, malefactor, Lu. 23. 32, 33, 39. 2 Ti. 2. 9.

Κακουχέω, ῶ, f. ήσω, p. κεκακούχηκα, (κακός & ἔχω) to maltreat, afflict, harass; pass. to be afflicted, be oppressed with evils, He. 11. 37; 13. 3.

Κακόω, ῶ, f. ώσω, a. 1. ἐκάκωσα, (fr. κακός) to evil entreat

…, cause evil to, oppress,
5, 19; 12. 1; 18. 10. 1 Pe.
o disaffect; cause to be evil
…, exasperate, exacerbate,
2.

… adv. (fr. same) ill,
i. e. *physically*, ill, sick,
24; 8. 16, et al.; griev-
vehemently, Mat. 15. 22;
dly, miserably, Mat. 21.
ckedly, reproachfully, Ac.
wrongly, falsely, Jno. 18.
ss, Ja. 4. 3.

…, εως, ἡ, (fr. κακόω)
ment, affliction, misery,
.

…ης, ἡ, the stalk *of*
raw, 1 Co. 3. 12: *from*

…, ου, ὁ, a reed, i. e. a
h a jointed hollow stalk,
n wet grounds, Mat. 11. 7;
u. 7. 24; *meton.* a rod,
Mat. 27. 29, 30, 48. Mar.
; a measuring rod, Re.
writer's reed, calamus,

…, f. έσω & ήσω, p.
, contr. κέκληκα, a. 1.
to call, Jno. 10. 3; to
Mat. 2. 15; to call, name,
Mat. 2. 23; Lu. 8. 2;
to be called or named,
y, to be, Mat. 5. 9, 19;
ect to come, summon,
20. 8. Ac. 4. 18; to call,
. 22. 3, 8; *in the sense*
to follow as a disciple,
Mar. 1. 20; to call to
point, constitute, choose,
le. 5. 4; to call *into ex-*
use to be, effect, Ro. 4.

…ος, ου, ὁ, ἡ, (καλὸς
good, fruitful, or culti-
ee, Ro. 11. 24.

…νος, ὁ, ἡ, (comp.
ter; *neu. used adverbi-*
uperlative, Ac. 25. 10.

…αλος, ου, ὁ, ἡ,
διδάσκαλος) teaching,
of what is good, vir-
s, &c. Tit. 2. 3.

Καλοποιέω, ῶ, f. ήσω, (κ…
& ποιέω) to do well, act upr…
live virtuously, 2 Th. 3. 13.

Καλὸς, ή, όν, beautiful; g…
i. e. of good quality or dispos…
fertile, rich, Mat. 13. 8, 23; …
profitable, valuable, Lu. 14…
καλόν ἐστι, it is profitable,
well, Mat. 18. 8, 9; exce…
choice, select, goodly, pre-em…
Mat. 7. 17, 19; καλόν ἐστι,
pleasant, delightful, Mat. 17…
just, full *measure*, Lu. 6. 38…
nourable, distinguished, Ja. …
good, possessing moral excell…
worthy, upright, virtuous,
Jno. 10. 11, 14. 1 Ti. 4. 6;
καλὸν & τὸ καλὸν ἔργον, wh…
good and right, a good deed, r…
tude, virtue, Mat. 5. 16. Ro. 7…
21; right, duty, propriety, Mat…
26; benefit, favour, good bestow…
Jno. 10. 32, 33, et al.

Κάλυμμα, ατος, τό, a cov…
ing, veil, 2 Co. 3. 13; *met.* an …
pediment, obstruction, 2 Co. 3.
15, 16: *from*

Καλύπτω, f. ψω, p. κεκ…
λυφα, a. 1. ἐκάλυψα, a. 2. ἐκά…
βον, p. pass. κεκάλυμμαι, to cov…
Mat. 8. 24. Lu. 8. 16; 23. 30;
hide, conceal, Mat. 10. 26. 2 Co.
3; met. to hide, i. e. to preve…
cause not to exist; others, to ca…
to be pardoned, Ja. 5. 20. 1 Pe. 4.

Καλῶς, adv. pr. elegantly…
well, i. e. rightly, suitably, wi…
propriety, becomingly, Jno. 18. 2…
1 Co. 7. 37; truly, justly, correctl…
not amiss, Mat. 15. 7. Mar. 7. …
honourably, with distinction, Ja. …
3; in the best manner, wonderfu…
ly, Mar. 7. 37; καλῶς εἰπεῖν, …
speak well, praise, applaud, Lu. …
26; καλῶς ἔχειν, bene se habere…
to be convalescent, Mar. 16. 18…
καλῶς ποιεῖν, to do good, confe…
benefits, Mat. 5. 44; 12. 12; to d…
well, act virtuously, Phi. 4. 14…
et al.

Κἀμὲ, for καὶ ἐμὲ, see κἀγώ.

Κάμηλος, ου, ὁ, ἡ, (fr. Heb…

; 23.

...μινος, ...ace, fur-...e. 1. 15;

... κεκάμ-..., (contr. for ...μύω) to shut, ...13. 15. Ac.

.... κεκάμηκα, ...2. ἔκαμον, to ..., wearied, tired ... 12. 3. Re. 2. 3; ... disease, be sick.

...ἐμοὶ) see κἀγώ.

...ω, p. κέκαμφα, ... trans. to bend, in-... Ro. 11. 4. Ep. 3. 14; ...bend, bow, Ro. 14. 11.

...rasis for καὶ ἐὰν) ...ar. 16. 18; also if, Mat. ...en if, if even, i. e. though, ... Jno. 10. 38; if so much ...2. 20; at least, Mar. 5. 28,

...ίτης, ου, ὁ, (Chald. ... fr. Heb. קנא to be zealous) ...anite, i. e. a zealot, i. q. ζηλωτ-... Mat. 10. 4. Mar. 3. 18; coll. ...6. 15. & Ac. 1. 13.

...ών, όνος, ὁ, (fr. κάννα, a ...ne) a measure, rule, standard; in ...T. prescribed limits, duty or ...province assigned, sphere of action ...or duty, 2 Co. 10. 13, 15, 16; *met.* rule of conduct or doctrine, a precept, Ga. 6. 16.

Καπηλεύω, f. εύσω, (pr. to be ὁ κάπηλος, *either an* innkeeper, *or a* retailer, huckster; *and as these persons, in ancient as well as modern times, seem to have had the reputation of increasing their* ... *by adulteration, hence*) to ... adulterate, 2 Co. 2. 17.

Καπνὸς, οῦ, ὁ, (fr. κάπνω, to breathe out) smoke, Ac. 2. 19 Re. 8. 4, et al.

Καρδία, ας, ἡ, (fr. κέαρ, idem) the heart; the mind, heart, animus, Mat. 5. 8; 15. 8. Lu. 16. 15; *by synecd.* the desires, affections, purpose of mind, Mat. 6. 21. 1 Co. 7. 37; the mind, i. e. understanding, intellect, comprehension, Ro. 1. 21. 2 Co. 4. 6; *in the sense of* conscience, Ro. 2. 15. 1 Jno. 3. 20, 21; *fr. the Heb. it is used instead of the personal pronouns*, Ac. 14. 17. Ja. 5. 5; the heart, i. e. the inner part, middle, centre, Mat. 12. 40, et al.

Καρδιογνώστης, ου, ὁ, (καρδία & γνώστης) one who knows the heart, the searcher of hearts, Ac. 1. 24; 15. 8.

Καρπὸς, ῦ, ὁ, fruit, Mat. 3. 10; 21. 19, 34; *fr. the Heb.* καρπὸς κοιλίας, fruit of the womb, i. e. fœtus, offspring, Lu. 1. 42; καρπὸς ὀσφύος, fruit of the loins, i. e. offspring, posterity, Ac. 2. 30; καρπὸς χειλέων, fruit of the lips, i. e. words, language, He. 13. 15; *met.* effect, result, consequence, e. g. a course of life, conduct, actions, Mat. 3. 8; 7. 16. Ro. 6. 22; benefit, profit, emolument, Ro. 1. 13; 6. 21; reward, Phi. 4. 17, et al.

Καρποφορέω, ῶ, f. ήσω, p. κεκαρποφόρηκα, a. 1. ἐκαρποφόρησα, (καρπὸς & φορέω, fr. φέρω) to bear fruit, yield, Mar. 4. 28; *met.* to bring forth or exhibit actions or conduct corresponding to the disposition of the mind and heart, whether good, Mat. 13. 23, or bad, Ro. 7. 5; *spoken of the gospel as* yielding fruit, i. e. effecting the reformation of men, Col. 1. 6, et al.

Καρποφόρος, ῦ, ὁ, ἡ, (fr. same) fruitful, i. e. adapted to bring forth fruit, Ac. 14. 17.

Καρτερέω, ῶ, ήσω, p. κεκαρτέρηκα, a. 1. ἐκαρτέρησα, (fr. καρτερὸς, by metath. fr. κράτος)

fort ...

Κάρφος ... φομαι, ... dry thi... mote, ... small ... smaller or ... δοκὸς ... 7. 3, 4, 5. L...

Κατὰ, prep. ... from, down, ... 32; ου, upon, ... 3; into, throug... 14; 23. 5; of, ... in respect to, ... to the dead ... 10. 35; by, per, ... 13, 16 (*with a su*... a *periphrase* ... 2 Co. ... 2; *and* ... *for an* adverb ... *accusative*, be... 2 Co. 10. 1; ... through, thro... near, along, ... 21. 21; to, i... to, towards, ... about, duri... *as denotin*... i. e. in co... to, Mat. ... with the ... ner, or ... 12, 27; ... tion ... prop... Mat. ... cons... acc... *the* ... it ... fro... 18 ... fr...

to endure patiently, bear up with fortitude, He. 11. 27.

Κάρφος, εος, ους, τὸ, (fr. κάρφομαι, to be dry) pr. any small dry thing, as chaff, stubble, splinter, mote, &c.; *opposed to ἡ δοκὸς*, a small dry twig, *used met. for* smaller or more trivial vices, *while δοκὸς is put for* greater vices, Mat. 7. 3, 4, 5. Lu. 6. 41, 42.

Κατὰ, *prep., with a genitive,* from, down, down from, Mat. 8. 32; on, upon, down upon, Mar. 14. 3; into, through, throughout, Lu. 4. 14; 23. 5; of, about, concerning, in respect to, 1 Co. 15. 15; against, to the disadvantage of, Mat. 5. 11; 10. 35; by, per, *in oaths*, He. 6. 13, 16; *with a substantive it forms a periphrasis for an* adjective, 2 Co. 8. 2; *and with an adjective, for an* adverb, Ac. 4. 18; *with an accusative*, before, over against, 2 Co. 10. 1; in, upon, Lu. 10. 4; through, throughout, Lu. 8. 39; near, along, Ac. 27. 2; among, Ac. 21. 21; to, into, at, Lu. 10. 32, 33; to, towards, Ac. 8. 26; *of time*, at, about, during, Ac. 14. 1; 16. 25; *as denoting relations*, according to, i. e. in conformity with, agreeably to, Mat. 9. 29; spc. in accordance with the mind, will, example, manner, or likeness of *any one*, Ro. 8. 12, 27; according to the prescription or directions of, Lu. 2. 22; in proportion to, with reference to, Mat. 2. 16; in accordance with, in consequence of, through, Ro. 2. 5; according to, from, by, *denoting the source or author*, Ga. 1. 11; as it respects, 1 Pe. 4. 14; as to, in reference to, by, through, in, Lu. 1. 18. He. 3. 3; on account of, for, from, out of, Mat. 19. 3. Ac. 3. 17; *used distributively*, by, each, *as* καθ' ἕνα, one by one, every one, 1 Co. 14. 31; εἷς καθ' εἷς, one by one, one after another, Mar. 14. 19; ὁ δὲ καθ' εἷς, each one, Ro. 12. 5; *with* ἐμαυτὸν, σεαυτὸν, ἑαυτὸν, by one's self, alone, Ac. 28. 16; *before* [illegible], each, every, Mat. 26. Ac. 13. 27; *with a substantive, it constitutes a periphrasis for an* adjective, Ac. 27. 23. Ro. 9. 11; *and with a substantive or adjective, for an* adverb, *and indicates* manner *of action*, &c. Mat. 1. 27; 6. 31; *fr. the Heb.* κατὰ πρόσωπόν τινος, *is put for a* dative, Lu. 2. 31, et al. freq.

Καταβαίνω, f. βήσομαι, a. 2. κατέβην, (κατὰ & βαίνω) to come or go down, descend, Mat. 8. 1; 17. 9; to descend, lead down, Ac. 8. 26; to descend, fall, rush down, Mat. 7. 25, 27, et al.

Καταβάλλω, f. βαλῶ, (κατὰ & βάλλω) to cast down, Re. 12. 10; to prostrate, 2 Co. 4. 9; *mid.* to lay down, fix deep, lay *a foundation*, He. 6. 1.

Καταβαρέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & βαρέω) pr. to bear or weigh down with one's weight; to be heavy upon, oppress; *met.* to burden, be burdensome, 2 Co. 12. 16.

Καταβαρύνω, f. υνῶ, (κατὸ & βαρύνω) to weigh down, oppress; *pass.* to be weighed down *by sleep*, be drowsy, Mar. 14. 40, *in some editions.*

Κατάβασις, εως, ἡ, (fr. καταβαίνω) the act of descending; place of descending, descent, Lu. 19. 37.

Καταβιβάζω, f. άσω, (κατὰ & βιβάζω) to cause to descend, bring or thrust down, Mat. 11. 23. Lu. 10. 15.

Καταβολὴ, ῆς, ἡ, (fr. καταβάλλω) pr. a casting down; a casting, i. e. ejection, emission, He. 11. 11; laying the foundation, foundation; *by impl.* the beginning, commencement, Mat. 13. 35; 25. 34, et al.

Καταβραβεύω, f. εύσω, (κατὰ & βραβεύω) pr. to be a judge or arbiter against, deprive of the palm; *hence*, to defraud, deceive, circumvent, Col. 2. 18; *others*, to condemn unjustly.

Καταγγελεὺς, έως, ὁ, one

who announces any thing, a proclaimer, publisher, Ac. 17. 18: from

Καταγγέλλω, f. γελῶ, (κατὰ & ἀγγέλλω) to announce, proclaim, Ac. 13. 38; *including the idea of* praise, or celebration, Ro. 1. 8. 1 Co. 11. 26; to set forth, teach, inculcate, preach, Ac. 4. 2; 13. 5, et al.

Καταγελάω, ῶ, f. άσω, (κατὰ & γελάω) to laugh at, deride, Mat. 9. 24. Mar. 5. 40. Lu. 8. 53.

Καταγινώσκω, f. γνώσομαι, (κατὰ & γινώσκω) to determine against, condemn, blame, reprehend, Ga. 2. 11. 1 Jno. 3. 20, 21.

Κατάγνυμι, v. κατάγω, f. At. κατεάξω, a. 1. At. κατάξω, At. κατεάξα, a. 2 pass. κατεάγην, subj. κατεάγω, (κατὰ & ἄγω, v. ἄγνυμι, to break) to break, break in pieces, Mat. 12. 20. Jno. 19. 31, 32, 33.

Κατάγω, f. ξω, (κατὰ & ἄγω) to lead, bring, or conduct down, Ac. 9. 30; 22. 30; 23. 15, 20, 28; to bring a ship to land; κατάγομαι, to come to land, land, touch, Lu. 5. 11, et al.

Καταγωνίζομαι, f. ίσομαι, a. 1. κατηγωνισάμην, (κατὰ & ἀγωνίζομαι) to subdue, vanquish, conquer, He. 11. 33.

Καταδέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & δέω) to bind or fasten to; to bind up *a wound*, dress, Lu. 10. 34.

Κατάδηλος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (κατὰ & δῆλος) quite manifest or evident, He. 7. 15.

Καταδικάζω, f. άσω, (κατὰ & δικάζω) to give judgment against, condemn, Mat. 12. 7, 37. Lu. 6. 37. Ja. 5. 6.

Καταδίκη, ης, ἡ, (κατὰ & δίκη) condemnation, sentence of condemnation, Ac. 25. 15, *in some* MSS.

Καταδιώκω f. ξω, (κατὰ & διώκω) to pursue; to follow earnestly, go after, Mar. 1. 36.

Καταδουλόω, ῶ, f. ώσω, (κατὰ & δουλόω) to reduce to absolute servitude, make a slave of, 2 Co. 11. 20.

Καταδυναστεύω, f. εύσω, (κατὰ & δυναστεύω, to rule, reign) to use one's power against, tyrannize over, oppress, afflict, vex, Ac. 10. 38. Ja. 2. 6.

Κατάθεμα, ατος, τὸ, (fr. κατατίθημι) pr. a laying down; in N. T. execration, curse; *by meton.* what is worthy of execration, i. q. κατανάθεμα, *for which it is read by Griesbach*, Re. 22. 3: *whence*

Καταθεματίζω, f. ίσω, to declare any one to be κατάθεμα, to curse, Mat. 26. 74, *in Griesbach.*

Καταισχύνω, f. υνῶ, (κατὰ & αἰσχύνω) to shame, put to shame, put to the blush; *pass.* to be ashamed, be put to the blush, Lu. 13. 17. 1 Co. 1. 27; *fr. the Heb.* to confound, frustrate the hope of any one, disappoint, Ro. 5. 5; 9. 33; to dishonour, debase, 1 Co. 11. 4, 5. et al.

Κατακαίω, f. καύσομαι, a. 2 κατεκάην, (κατὰ & καίω) to burn, burn up, consume with fire, Mat. 3. 12; 13. 30, 40, et al.

Κατακαλύπτομαι, (mid. of κατακαλύπτω, to veil, fr. κατὰ & καλύπτω) to veil one's self, i. e. to be veiled or covered, 1 Co. 11. 6, 7.

Κατακαυχάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, (κατὰ & καυχάομαι) to glory or boast one's self against, i. e. to boast in such a way as to imply disrespect to *another*, Ro. 11. 18. Ja. 3. 14; *by impl.* to contemn, not to fear, Ja. 2. 13.

Κατάκειμαι, f. είσομαι, (κατὰ & κεῖμαι) to lie, be in a recumbent posture, be laid down, Mar. 1. 30; 2. 4; to lie down, recline at table, Mar. 2. 15; 14. 3, et al.

ατακλάω, ῶ, f. άσω, (κατὰ & κλάω) to break, break in pieces, Mar. 6. 41. Lu. 9. 16.

ατακλείω, f. είσω, (κατὰ & κλείω) to shut up, confine, imprison, Lu. 3. 20. Ac. 26. 10.

ατακληροδοτέω, ῶ, f. ήσω, κατὰ, κλῆρος, & δίδωμι) to divide out by lot, distribute by lot, Ac. 13. 19.

ατακληρονομέω, ῶ, f. ήσω, κατὰ, κλῆρος, & νέμω, to distribute) same as preceding, *for which it occurs in some MSS.*

ατακλίνω, f. ινῶ, a. 1. κατέκλινα, (κατὰ & κλίνω) to cause lie down, cause to recline *at table*, Lu. 9. 14; *mid.* to lie down, recline, Lu. 14. 8; 24. 30.

τακλύζω, f. ύσω, (κατὰ & λύζω, to lave, wash) to inundate, luge, 2 Pe. 3. 6: *whence*

τακλυσμός, οῦ, ὁ, an indation, deluge, Mat. 24. 38, 39, al.

ακολουθέω, ῶ, f. ήσω, ατὰ & ἀκολουθέω) to follow, Lu. 55, et al.

ακόπτω, f. ψω, (κατὰ & πτω) to cut or dash in pieces; N. T. to beat, bruise, wound, r. 5. 5.

ακρημνίζω, f. ίσω, (κατὰ ρημνός) to cast down headlong, cipitate, Lu. 4. 29.

ίκριμα, ατος, τὸ, condemnation, condemnatory sentence, 16, 15; 8. 1: *from*

κρίνω, f. ινῶ, (κατὰ & ω) to give judgment against, emn, Mat. 27. 3. Jno. 8. 10, 11; to subject to condemnation and punishment, punish, pass. 16, et al.: *whence*

σις, εως, ἡ, condemnation, 2 Co. 3. 9; accusation, blame, reprehension, 2 Co.

Κατακυριεύω, f. εύσω, (κατὰ & κυριεύω) to get into one's power; bring under, master, overcome, Ac. 19. 16; to exercise authority over, rule imperiously, Mat. 20. 25, et al.

Καταλαλέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & λαλέω) to speak against, backbite, calumniate, Ja. 4. 11. 1 Pe. 2. 12; 3. 16: *whence*

Καταλαλία, ας, ἡ, evil-speaking, detraction, backbiting, calumny, 2 Co. 12. 20. 1 Pe. 2. 1.

Κατάλαλος, ου, ὁ, ἡ, a detractor, backbiter, calumniator, Ro. 1. 30.

Καταλαμβάνω, f. λήψομαι, (κατὰ & λαμβάνω) to apprehend, get into one's possession, acquire, obtain, attain, Ro. 9. 30. 1 Co. 9. 24; to seize, Mar. 9. 18; to come suddenly upon, overtake, Jno. 12. 35; to lay hold of, detect in the act, seize, Jno. 8. 3, 4; to receive, admit; *met.* to comprehend, apprehend, Jno. 1. 5; *mid.* to understand, perceive, know, Ac. 4. 13; 10. 34, et al.

Καταλέγω, f. ξω, (κατὰ & λέγω) to select, receive into a number, enter in a list or catalogue, enrol, 1 Ti. 5. 9.

Κατάλειμμα, ατος, τὸ, pr. a remnant; a small part, a few, Ro. 9. 27: *from*

Καταλείπω, f. ψω, (κατὰ & λείπω) to leave, i.e. to leave behind, relinquish, let remain, Mar. 12. 19; 14. 52; to quit, depart from, forsake, Mat. 4. 13; 16. 4; to neglect, Ac. 6. 2; to leave alone, or without assistance, Lu. 10. 40; to reserve, Ro. 11. 4, et al.

Καταλιθάζω, f. άσω, (κατὰ & λιθάζω) to stone, kill by stoning, Lu. 20. 6.

Καταλλαγὴ, ῆς, ἡ, reconciliation, restoration to favour, Ro. 5. 11; 11. 15. 2 Co. 5. 18, 19: *from*

Καταλλάσσω, ν. άττω, f. άξω.

κατὰ & ἀλλάσσω) to change, exchange; to reconcile, restore to the favour of, pass. to be reconciled, Ro. 5. 10. 1 Co. 7. 11. 2 Co. 5. 18. 20.

Κατάλοιπος, ου, ὁ, ἡ, (fr. καταλείπω) remaining; pl. the rest, Ac. 15. 17.

Κατάλυμα, ατος, τό, a lodging, inn, place of entertainment, guest-chamber, cœnaculum, Mar. 14. 14. Lu. 2. 7; 22. 11; *from*

Καταλύω, f. ύσω, (κατὰ & λύω) to loose, dissolve, i. e. to destroy, demolish, overthrow, throw down, Mat. 24. 2; 26. 61; *met.* to render vain or null, abrogate, Mat. 5. 17. Ac. 5. 38, 39, et al.; to unloose one's girdle, &c. *for the night*, to stop for the night, lodge, Lu. 9. 12.

Καταμανθάνω, f. θήσω, a. 2. κατέμαθον, (κατὰ & μανθάνω) to learn; to consider accurately and diligently, contemplate, Mat. 6. 28.

Καταμαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & μαρτυρέω) to witness or testify against, Mat. 26. 62; 27. 13, et al.

Καταμένω, f. ενῶ, (κατὰ & μένω) to remain, abide, Ac. 1. 13.

Καταμόνας, adv. (κατὰ & μόνας) i. e. κατὰ μόνας χώρας, alone, in private, Mar. 4. 10. Lu. 9. 18.

Κατανάθεμα, ατος, τό, (κατὰ & ἀνάθεμα) a curse, execration; *meton.* one accursed, execrable, Re. 22. 3; *whence*

Καταναθεματίζω, f. ίσω, to declare any one to be κατανάθεμα, curse, execrate, Mat. 26. 74, *in some editions.*

Καταναλίσκω, f. λώσω, (κατὰ & ἀναλίσκω) to consume, devour, *as fire*, He. 12. 29.

Καταναρκάω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & ναρκάω, to be affected with torpor) pr. to render torpid; in N. T. to be torpid to the disadvantage of

any one; *met.* to be slothful, idle; *by impl.* to be troublesome, burdensome to any one, 2 Co. 11. 8; 12. 13, 14.

Κατανεύω, f. εύσω, (κατὰ & νεύω) pr. to nod, signify by a nod; *genr.* to make signs, beckon, Lu. 5. 7.

Κατανοέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & νοέω) to perceive, understand, comprehend, Lu. 20. 23; to observe, consider accurately, examine closely, contemplate, Lu. 12. 24, 27; to see, discern, descry, Mat. 7. 3; to regard, bear in mind, attend to, Ro. 4. 19, et al.

Καταντάω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & ἀντάω) to come to, arrive at, Ac. 16. 1; 20. 15; *trop.* to come to or upon, happen in the time of, 1 Co. 10. 11; *met.* to reach, attain to, Ac. 26. 7, et al.

Κατάνυξις, εως, ἡ, (fr. κατανυστάζω, to be drowsy, nod, fr. κατὰ & νυστάζω) deep sleep, stupor; *met.* dulness, stupidity, Ro. 11. 8.

Κατανύσσω, v. ττω, f. ξω, (κατὰ & νύσσω) to prick, pierce, stab, *pass. met.* Ac. 2. 37.

Καταξιόω, ῶ, f. ώσω, (κατὰ & ἀξιόω) to account worthy, esteem fit, Lu. 20. 35; 21. 36. Ac. 5. 41. 2 Th. 1. 5.

Καταπατέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & πατέω) to trample upon, tread down or under feet, Mat. 5. 13; 7. 6. Lu. 8. 5; 12. 1; *met.* to treat with contumely, spurn, He. 10. 29.

Κατάπαυσις, εως, ἡ, pr. the act of giving rest; rest, quiet, i.e. *fr. the Heb.* a fixed station, place of rest, place of abode, dwelling, habitation, Ac. 7. 49; *spoken of* that happy abode, that eternal felicity in which believers are to dwell with God, He. 3. 11, 18; 4. 3, 5; that rest, κατάπαυσις τοῦ Θεοῦ, that felicity which God himself enjoys, He. 4. 1, 10, 11: *from*

Καταπαύω, f. αύσω, (κατὰ

παύω) to cause to cease, restrain, c. 14. 18; to cause to rest, give st, introduce into a state of rest id felicity, He 4. 8; to rest, desist om, He. 4. 4, 10.

ταπέτασμα, ατος, τὸ, (fr. ταπετάννυμι, to expand, fr. ιτὰ & πετάω) a veil, curtain, lat. 27. 51. Mar. 15. 38. Lu. 23. . He. 6. 19; 10. 20.

ταπίνω, f. πίομαι, a. 1. ιτεπόθην, a. 2. κατέπιον, p. ιταπέπωκα, (κατὰ & πίνω) to ink up, swallow, gulp down, lat. 23. 24; to swallow up, absorb e. 11. 16. 2 Co. 5. 4; to ingulf, bmerge, overwhelm, He. 11. 29; swallow greedily, devour, raven, Pe. 5. 8; to overcome, destroy, inihilate, 1 Co. 15. 54. 2 Co. 2. 7.

ταπίπτω, f. πεσοῦμαι, p. έπτωκα, (κατὰ & πίπτω) to fall wn, fall prostrate, Ac. 26. 14; . 6.

ταπλέω, f. εύσω, (κατὰ & λέω) to sail towards land, bring a ip to land, Lu. 8. 26.

ταπονέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ πονέω) to exhaust by labour; to ppress, afflict, grieve, Ac. 7. 24. Pe. 2. 7.

ταποντίζω, f. ίσω, (κατὰ ποντίζω, to sink, fr. πόντος) to nk in the sea, Mat. 14. 30; 18. 6.

τάρα, ας, ἡ, (κατὰ & ἀρὰ) cursing, execration, imprecation, e. 6. 8. Ja. 3. 10; *fr. the Heb.* ndemnation, punishment, Ga. 3. , 13. 2 Pe. 2. 14; *meton.* one oxious to punishment, Ga. 3. *whence*

ραάομαι, ῶμαι, f. άσο- to curse, to wish evil to, im- *ate* evil upon, Mat 5. 44. Mar. 21, et al.; *pass. part.* κατηραμένος, *fr. the Heb.* accursed, i. e. cious to punishment, Mat.

έω, ῶ, f. ήσω, p. κα- κα, a. 1. κατήργησα, (κατὰ ός) to render inactive, make useless or unproductive, Lu. 13. 7; to cause to cease, bring to an end; *pass.* to cease, come to an end, pass away, 1 Co. 6. 13; 13. 8, 10; to remove, take away, Ga. 5. 11; to render null and void, annul, abrogate, Ro. 3. 3, 31; 4. 14; to vanquish, destroy, Ro. 6. 6. 1 Co. 15. 24, 26; to reject, cast away, 1 Co. 13. 11; *pass. with* ἀπὸ, to cease from, i. e. to be freed from, Ro. 7. 2, 6; to be separated or disunited from, Ga. 5. 4.

Καταριθμέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & ἀριθμέω) to annumerate, number with, count with, Ac. 1. 17.

Καταρτίζω, f. ίσω, a. 1. κατήρτισα, (κατὰ & ἀρτίζω) to repair, i. e. restore from breach and decay, mend, Mat. 4. 21. Mar. 1. 19; *met.* to recover, bring back into the right way, Ga. 6. 1; to prepare, dispose, adapt, form, ordain, appoint, Mat. 21. 16 Ro. 9. 22; to perfect, render perfect, instruct perfectly, Lu. 6. 40. 1 Co. 1. 10; to supply, make good, 1 Th. 3. 10, et al.: *whence*

Κατάρτισις, εως, ἡ, pr. the act of repairing, reformation; perfection, state of being perfect, 2 Co 13. 9.

Καταρτισμὸς, ῦ, ὁ, a perfecting, act of rendering perfect, Ep. 4. 12.

Κατασείω, f. σείσω, (κατὰ & σείω) to shake, cause to totter; *with* τὴν χεῖρα *or* τῇ χειρὶ, to move or wave the hand, beckon, *to obtain silence,* i. e. to impose silence by waving the hand, Ac. 12. 17, et al.

Κατασκάπτω, f. ψω, (κατὰ & σκάπτω) pr. to dig under, undermine; *by impl.* to overthrow, demolish, destroy, raze, Ac. 15. 16. Ro. 11. 3.

Κατασκευάζω, f. άσω, (κατὰ & σκευάζω, fr. σκεῦος) to prepare, put in readiness, Mat. 11. 10. Mar. 1. 2. Lu. 1. 17; 7. 27; to construct, form, build, He. 3. 3, 4; 9. 2, 6. 11. 7 1 Pe. 3. 20.

f. ώσω, to pitch one's place, dwell, Ac. 2. 26; to 13. 32. Mar. 4. hence

εως, ἡ, pr. ng a tent; a tent; one may rest or nest, roost, Mat. 8.

, f. άσω, (κατὰ dem) to overshadow,

f. ήσω,

ω, ῶ, to inspect, ex- κοπέω) spy out, Ga. 2. 4:

, a scout,

πὸς, οῦ, ὁ, 11. 31.

φίζομαι, f. ίσομαι, σοφίζω) to be wise, κατὰ i. e. to the detriment of any deal insidiously with, use y or craft against, Ac. 7. 19.

στέλλω, f. στελῶ, (κατὰ τέλλω) to send down, let fall, er a sail; to repress, appease, et, pacify, Ac. 19. 35, 36.

άστημα, ατος, τὸ, (fr. αθίστημι) state, condition, ap- earance; deportment, conduct, be- haviour, Tit. 2. 3.

αταστολὴ, ῆς, ἡ, (fr. κα- ταστέλλω) a letting down, lower- ing; a long robe falling down around the feet; put genr. for clothing, raiment, apparel, dress, 1 Ti. 2. 9.

Καταστρέφω, f. ψω, (κατὰ & στρέφω) to turn over, e. g. the soil with a plough; to overturn, overthrow, throw down, Mat. 21. 12 Mar. 11. 15.

Καταστρηνιάω, ῶ, v. άζω, f. άσω, (κατὰ & στρηνιάω) to revel, grow wanton, or become luxurious or lascivious against, i. e. to the disadvantage or neglect of any one, 1 Ti. 5. 11.

Καταστροφὴ, ῆς, ἡ, (fr. κα- ταστρέφω) a catastrophe, over- throw, subversion, desolation, 2 Pe. 2. 6; met. detriment, destruction, 2 Ti. 2. 14.

Καταστρώννυμι, v. ννύω, v. ώω, f. καταστρώσω, (κατὰ & στρόω) to lay prostrate, strew upon the ground; by impl. to throw down, overthrow, destroy, slay, 1 Co. 10. 5.

Κατασύρω, f. συρῶ, (κατὰ & σύρω) to drag along, draw or con- duct by force, hale, force along, Lu. 12. 58.

Κατασφάζω, v. σφάττω, (κατὰ & σφάζω, v. σφάττω) to slaughter, slay, kill, Lu. 19. 27.

Κατασφραγίζω, f. ίσω, (κατὰ & σφραγίζω) to seal, seal up, Re. 5. 1.

Κατάσχεσις, εως, ἡ, (fr. κα- τέχω) a possession, thing possessed, Ac. 7. 5.

Κατατίθημι, f. θήσω, (κατὰ & τίθημι) to lay down, deposit, Mar. 15. 46; mid. to deposit or lay up against one's future exigencies; met. with χάριν, v. χάριτας, to gain the favour of, acquire popu- larity among, sc. against future emergencies, curry favour with, Ac. 24. 27; 25. 9.

Κατατομὴ, ῆς, ἡ, (fr. κατα- τέμνω, to cut through or off, fr. κατὰ & τέμνω) concision, a cutting off, excision, Phi. 3. 2.

Κατατοξεύω, f. εύσω, (fr. κατὰ & τοξεύω, to shoot with a bow) pr. to attack with arrows; in N. T. to strike or pierce through, transfix with an arrow or dart, He. 12. 20.

Κατατρέχω, f. θρέξω, a. 2. κατέδραμον, (κατὰ & τρέχω) to run down upon, attack; to run down, Ac. 21. 32.

Καταφάγω, a. 2. κατέφαγον, (κατὰ & φάγω) to eat up, devour, Mat. 13. 4. Mar. 4. 4. Lu. 8. 5.

zeal, ... to consume, ... 15. 30.

Καταψέρω, ... ενήνοχα. ... κατήνεχθην ... bear down, ... power, oppress ... καταφέρειν ... vote against, Ac ...

Καταφεύγω, ... κατέφυγον, ... flee to any ... 6. He. 6. 18.

Καταφθείρω, ... & φθείρω) ... 2 Ti. 3. 8: ... perish, pass ...

Καταφιλέ... & φιλέω) ... fectionatel... φιλέω, ...

Καταφρο... (κατὰ ... against ... of, scor... 2. 4; ... 6. 2 ... not ... work ...

Κατ... tem...

Κα... χ...

Κ...

194

ower, oppress, *as* sleep, ... ; καταφέρειν ψῆφον, to give one's vote against, Ac. 26. 10.

Καταφεύγω, f. ξομαι, a. 2. κατέφυγον, (κατὰ & φεύγω) to flee to *any one for* refuge, Ac. 14. 6. He. 6. 18.

Καταφθείρω, f. φθερῶ, (κατὰ & φθείρω) to corrupt, deprave, 2 Ti. 3. 8; to destroy, cause to perish, pass. to perish, 2 Pe. 2 12.

Καταφιλέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & φιλέω) to kiss repeatedly or affectionately, Lu. 7. 38, 45; *for* φιλέω, to kiss, Mat. 26. 49, et al.

Καταφρονέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & φρονέω) pr. to think against; to contemn, think lightly of, scorn, despise, Mat. 18. 10. Ro. 2. 4; to neglect, not care for, Mat. 6. 24. Lu. 16. 13; to disregard, not to dread, He. 12. 2, et al.: *whence*

Καταφρονητὴς, οῦ, ὁ, a contemner, despiser, scorner, Ac. 13. 41.

Καταχέω, f. εύσω, (κατὰ & χέω) to pour down, or out upon, ... Mar. 14. 3.

κατὰ & ἐνώπιον) in the ... of, in the sight of, 2 Co 2 ... 19; *fr. the Heb.* judice ... the judgment of *any one*, ... et al.

Κατεξουσιάζω, f. άσω, ... & ἐξουσιάζω) to exercise authority over, Mat. 20. ... 10. 42.

Κατεργάζομαι, f. ... κατὰ & ἐργάζομαι) to ... effect, produce, be the author of, Ro. 4. 15; 5. 3 ... overcome, vanquish, Ep ... work, perform, practise ... 27; 2. 9, et al.; to ex... fest, 2 Co. 12. 12; κατε... τινὰ εἴς τι, to form ... purpose, create, 2 Co. 5 ...

Κατέρχομαι, f. ε... (κατὰ & ἔρχομαι) to ... down, descend, Lu. 4 ... simply, to go or come ... 9. 32, et al.

Κατεσθίω, (κατὰ ... to eat up, devour; ... greedily, plunder, M... Mar. 12. 40. Lu. 20. ... 20; to vex, injure, ...

fast, detain, retain, Lu. 4. 42. Philem. 13; to impede, Ro. 1. 18; to hinder, restrain, 2 Th. 2. 6; *met.* to preserve, hold fast, 1 Co. 11. 2; to seize, get possession of, take for one's self, Mat. 21. 38. Lu. 14. 9; *met. of disease*, Jno. 5. 4; to have, hold, possess, 1 Co. 7. 30; *met.* to bear or keep in mind, Lu. 8. 15; to bind, hold bound, Ro. 7. 6, et al.; κατέχειν sc. τὴν ναῦν, to bring a ship *to land*, make for *the shore*, Ac. 27. 40.

Κατηγορέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & ἀγορεύω, to harangue) to speak against, accuse, Mat. 12. 10; 27. 12. Jno. 5. 45, et al.; *whence*

Κατηγορία, ας, ἡ, an accusation, crimination, Lu. 6. 7, et al.

Κατήγορος, ου, ὁ, an accuser, Jno. 8. 10. Ac. 23. 30, 35; 24. 8, et al.

Κατήγωρ, ορος, ὁ, an accuser, Re. 12. 10, *in the later editions.*

Κατήφεια, ας, ἡ, (κατὰ & φάος, the eye) dejection, sorrow, grief, Ja. 4. 9.

Κατηχέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & ἠχέω) pr. to sound round about or aloud; to instruct by words, inform, teach, Lu. 1. 4. 1 Co. 14. 19, et al.; κατηχέομαι, to hear of, learn by report, Ac. 21. 21, 24.

Κατιόω, ῶ, f. ώσω, (κατὰ & ἰὸς) to cover with rust; *pass.* to rust, become rusty, Ja. 5. 3.

Κατισχύω, f. ύσω, (κατὰ & ἰσχύω) pr. to be strong against; to overcome, prevail against, vanquish, subdue, Mat. 16. 18; *intrans.* to predominate, get the upper hand, Lu. 23. 23.

Κατοικέω, ῶ, f. ήσω, (κατὰ & οἰκέω) to dwell in, inhabit, have a fixed and permanent abode, Mat. 2. 23. Ac. 1. 19; 2. 9; to dwell or exist in *any one*, and exert an influence, Mat. 12. 45; 23. 21. Ep. 3. 17, et al.; to dwell for a time in any place, sojourn, Ac. ... *whence*

Κατοίκησις, εως, ἡ, a place of abode, dwelling, habitation, Mar. 5. 3.

Κατοικητήριον, ίου, τὸ, the same, Ep. 2. 22. Re. 18. 2.

Κατοικία, ας, ἡ, habitation, act of inhabiting; in N. T. i. q. κατοίκησις, Ac. 17. 27.

Κατοπτρίζομαι, f. ίσομαι, (fr. κάτοπτρον, a mirror, fr. κατὰ & ὄπτομαι) to view one's self in a mirror; to behold as in a mirror, 2 Co. 3. 18.

Κατόρθωμα, ατος, τὸ, (fr. κατορθόω, to go straight to an object, accomplish happily, fr. κατὰ & ὀρθόω, to make straight) any thing happily and successfully accomplished, an illustrious and worthy deed, Ac. 24. 3.

Κάτω, adv. & prep. (fr. κατὰ) down, downwards, Mat. 4. 6. Lu. 4. 9; beneath, below, under, Mat. 27. 51. Mar. 14. 66, et al.; ὁ, ἡ, τὸ κάτω, what is below, i. e. earthly, Jno. 8. 23.

Κατώτερος, α, ον, (comparat. fr. κάτω) lower, Ep. 4. 9.

Κατωτέρω, adv. (compar. of κάτω) of *time*, under, beneath, Mat. 2. 16.

Καῦμα, ατος, τὸ, (fr. καίω) heat, scorching or burning heat, Re. 7. 16; 16. 9; *whence*

Καυματίζω, f. ίσω, to scorch, burn, Mat. 13. 6. Mar. 4. 6. ... 16. 8, 9.

Καῦσις, εως, ἡ, (fr. κ... burning, being burned, co... tion, He. 6. 8; *whence*

Καυσόω, ῶ, f. ώσω, ... on fire, burn, cause to bu... 3. 10, 12.

Καύσων, ωνος, ὁ, ... scorching heat, heat ... Mat. 20. 12. Lu. 12. 55; ... the east wind, Eurus, ...

Καυτηριάζω, f. άσω, p. κε-καυτηρίακα, (fr. καυτήριον, an instrument for burning in marks, fr. καίω) to cauterize, brand, or burn in marks with a hot iron, sear, 1 Ti. 4. 2.

Καυχάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, a. 1. ἐκαυχησάμην, to glory, boast, Ro. 2. 17, 23; *with* ὑπέρ τινος, to boast of any *person* or *thing*, i. e. commend, praise, 2 Co. 12. 5; *by impl.* to rejoice, exult, Ro. 5. 2, 3, 11, et al.: *whence*

Καύχημα, ατος, τὸ, a glorying, boasting, i. e. the act of glorying, 1 Co. 5. 6; ground or matter of glorying or boasting, Ro. 4. 2; *by impl.* joy, exultation, Phi. 1. 26; praise, commendation, 1 Co. 9. 15, 16; matter or ground of praise, 2 Co. 9. 3, et al.

Καύχησις, εως, ἡ, a glorying or boasting, i. e. the act of glorying, 2 Co. 7. 4; ground or matter of glorying or boasting, Ro. 3. 27; praise, commendation, 2 Co. 7. 14; ground or matter of praise, 2 Co. 11. 10, et al.

Κέδρος, ου, ἡ, a cedar, Jno. 18. 1, *in the common text.*

Κεῖμαι, f. κείσομαι, to lie, i. e. to be laid, placed, set, put in, at, or on, *any place, thing*, &c. Mat. 3. 10. Lu. 3. 9. Jno. 2. 6, et al.; to be placed, situated, *as a city*, Mat. 5. 14. Re. 21. 16; to be laid up, be reposited, Lu. 12. 19; *met.* to be constituted, be enacted, established *as a law*, 1 Ti. 1. 9; to be constituted, destined *of God*, Lu. 2. 34. Phi. 1. 17; to be in any particular state, versor; *met.* to be devoted to *any thing*, 1 Jno. 5. 19; *others*, to be in the power of *any one.*

Κειρία, ας, ἡ, a bandage, strip of cloth, swathe, roller, Jno. 11. 44: *from*

Κείρω, f. κερῶ, p. κέκαρκα, a. 1. ἔκειρα, to cut off, shear, shave, Ac. 8. 32; 18. 18. 1 Co. 11. 6, *bis.*

Κέλευσμα, ατος, τὸ, a shout, clamour, 1 Th. 4. 16: *from*

Κελεύω, f. εύσω, p. κεκέλευκα, a. 1. ἐκέλευσα, (fr. κέλω, idem) to order, command, direct, give orders or directions, Mat. 8. 18; 14. 19, 28, et al.

Κενοδοξία, ας, ἡ, vain glory, desire or love of vain glory or empty pride, Phi. 2. 3: *from*

Κενόδοξος, ου, ὁ, ἡ, (κενὸς & δόξα) vain-glorious, desirous of vain glory, Ga. 5. 26.

Κενὸς, ή, όν, empty, containing or having nothing, Mar. 12. 3; *met.* vain, i. e. fruitless, void of effect, productive of no advantage, Ac. 4. 25. 1 Co. 15. 10; εἰς κενὸν, in vain, to no purpose, 2 Co. 6. 1, et al.; false, insincere, dissembling, Ep. 5. 6. Col. 2. 8; inconsiderate, foolish, Ja. 2. 20.

Κενοφωνία, ας, ἡ, (κενὸς & φωνή) vain, empty babbling, vain disputation, fruitless discussion, 1 Ti. 6. 20. 2 Ti. 2. 16.

Κενόω, ῶ, f. ώσω, a. 1. ἐκένωσα, (fr. κενὸς) to empty, evacuate; *with* ἑαυτὸν, to divest one's self of one's native dignity, descend to an inferior condition, Phi. 2. 7; to render vain, fruitless, or useless, deprive of its native efficacy, Ro. 4. 14. 1 Co. 1. 17; κενοῦν καύχημα, to make void, show to be without foundation, 1 Co. 9. 15. 2 Co. 9. 3.

Κέντρον, ου, τὸ, (fr. κεντέω, to prick, stimulate) a sting, Re. 9. 10; a prick, stimulus, goad, Ac. 9. 5; 26. 14; *fr. the Heb.* power of destruction, fatal power, 1 Co. 15. 55, 56.

Κεντυρίων, ωνος, ὁ, (Lat. *centurio*, fr. *centum*, a hundred) a centurion, a commander of 100 men, Mat. 15. 39, 44, 45.

Κενῶς, adv. (fr. κενὸς) in vain, to no purpose, Ja. 4. 5.

Κεραία, ας, ἡ, (fr. κέρας) pr.

corniculum, a point, extremity; in N. T. an apex, or fine point, as of the letters, ב, ר, to distinguish them from כ, ד; put for the minutest part, Mat. 5. 18. Lu. 16. 17.

Κεραμεὺς, έως, ὁ, (fr. κέραμος) a potter, Mat. 27. 7, 10. Ro. 9. 21.

Κεραμικὸς, ή, όν, (fr. same) made of potters' clay, made by a potter, earthen, Re. 2. 27.

Κεράμιον, ίου, τὸ, pr. an earthen vessel; in N. T. a pitcher, jug, water-pot, Mar. 14. 13. Lu. 22. 10: *from*

Κεράμιος, α, ον, fictilis, made of potters' clay, earthen: *from*

Κέραμος, ου, ὁ, potter's clay; *by meton.* a tile, Lu. 5. 19.

Κεράννυμι, v. νύω, v. κεράω, f. κεράσω, to mix, mingle, *pr. in cups of horn*; *by meton.* to pour from one vessel into another, pour out, Re. 14. 10; 18. 6, *bis*: *from*

Κέρας, ατος, αος, ως, τὸ, a horn, Re. 5. 6; 12. 3, et al.: *trop* an extremity, extreme point, Re. 9. 13; *fr. the Heb. put for* strength, power, Lu. 1. 69: *whence*

Κεράτιον, ίου, τὸ, pr. corniculum; in N. T. siliqua, i. e. a carob, the fruit of the carob tree, or Ceratonia siliqua *of Linnæus, a common tree in the East and the south of Europe, growing to a considerable size, and producing long slender pods, with a pulp of a sweetish taste, and several brown shining seeds like beans, sometimes eaten by the poorer people in Syria and Palestine, and commonly used for fattening swine*, Lu. 15. 16.

Κερδαίνω, v. κερδέω, ῶ, f. κερδανῶ. v. ήσω, p. κεκέρδηκα, a. 1. ἐκέρδησα, to gain, acquire, make profit, Mat. 16. 26; 25. 17, et al.: κερδῆσαι ὕβριν, to gain harm, i. e. to incur, to bring on *one's self*, Ac. 27. 21; *met.* to gain or win Christ, i. e. his favour, attain to the privileges which Christ bestows, Phi. 3. 8; to gain *any one*, i. e. recover to the path of duty; *and spc.* to introduce to the hopes and privileges of the Christian religion, bring to a proper state of thinking, feeling, and acting, &c. Mat. 18. 15 1 Co. 9, 19, 20, 21, 22. 1 Pe. 3. 1: *from*

Κέρδος, εος, ους, τὸ, gain, profit, Phi. 1. 21; 3. 7. Tit. 1. 11.

Κέρμα, ατος, τὸ, (fr. κείρω) small change, or small pieces of money, *used, like our word change, for money*, coin, Jno. 2. 15: *whence*

Κερματιστὴς, οῦ, ὁ, a money changer, broker, Jno. 2. 14.

Κεφάλαιον, ου, τὸ, (fr. κεφαλὴ) a head, top: sum total; a sum of money, capital, Ac. 22. 28; the sum of any thing, i. e. *either*, a summary, recapitulation, *or*, what is most important and essential, He. 8. 1: *whence*

Κεφαλαιόω, ῶ, f. ώσω, to sum up, reduce to one sum; *to* smite, wound on the head, Mar. 12 4.

Κεφαλὴ, ῆς, ἡ, the head, Mat. 5. 36; 6. 17, et al.; the head, top, κεφαλὴ γωνίας, the head of the corner, i. e. the chief corner stone, Mat. 21. 42. Lu. 20. 17; *met.* the head, superior, chief, principal, one to whom others are subordinate, 1 Co. 11. 3. Ep. 1. 22, et al.: *whence*

Κεφαλὶς, ίδος, ἡ, pr. capitulum, a head, top; *trop.* the knob or extremity *of the rod or cylinder on which the volumes of the Hebrews were rolled*; *by synecd.* a roll, volume, He. 10. 7.

Κημόω, ῶ, f. ώσω, (fr. κημὸς, a curb, bridle, muzzle) to bridle, muzzle, 1 Co. 9. 9, *in some MSS.*

Κῆνσος, ου, ὁ, (Lat. *census*) a census, assessment, enumeration

...
Mat. 17. ...
17, 19.

Κῆπος, ...
place pl...
Lu. 13. 19.

Κηπουρὸς, οῦ ...
a garden-k...
20. 15.

Κηρίον, ου...
beeswax) a ...
filled with ...

Κήρυγμα, ...
ρύσσω) pro...
public an...
Mat. 12. ...
preaching, ...
15. 14; ...
culcated ...
Ro. 16. 2...

Κῆρυξ, ...
public ...
N. T. ...
preach...
2 Pe. ...

Κηρύ...

the people, and a valuation of their property, in N. T. a tribute, tax, Mat. 17. 25; a poll-tax, Mat. 22. 17, 19. Mar. 12. 14.

Κῆπος, ου, ὁ, a garden, any place planted with trees and herbs, Lu. 13. 19. Jno. 18. 1, 26; 19. 41.

Κηπουρὸς, οῦ, ὁ, (κῆπος & οὖρος) a garden-keeper, gardener, Jno. 20. 15.

Κηρίον, ου, τὸ, (fr. κηρὸς, beeswax) a honeycomb, i. e. comb filled with honey, Lu. 24. 42.

Κήρυγμα, ατος, τὸ, (fr. κηρύσσω) proclamation, proclaiming, public annunciation, exhortation, Mat. 12. 41; public inculcation, preaching, instruction, 1 Co. 2. 4; 15. 14; *meton.* what is publicly inculcated or taught, doctrine, &c. Ro. 16. 25, et al.

Κήρυξ, υκος, ὁ, a herald, public messenger, ambassador; in N. T. a proclaimer, publisher, preacher, 1 Ti. 2. 7. 2 Ti. 1. 11. 2 Pe. 2. 5: *from*

Κηρύσσω, ν. ττω, f. ξω, p. κεκήρυχα, a. 1. ἐκήρυξα, to publish, proclaim, *as a herald*, announce openly and publicly, Mar. 1. 4. Lu. 4. 18; to inculcate publicly, teach with earnestness, preach, Mat. 24. 14. Mar. 1. 38; 13. 10; to exclaim, call or cry out, Re. 5. 2; to admonish, exhort, Ro. 2. 21; to divulge, declare publicly, cause to be publicly known, or celebrated, Mar. 1. 45; 5. 20, et al.

Κῆτος, εος, ους, τὸ, a large fish, sea monster, whale, Mat. 12. 40.

Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, (Syr. and later Heb. כֵּיפָא) Cephas, a rock, i. q. Πέτρος, Jno. 1. 43. 1 Co. 1. 12, et al.

Κιβωτὸς, οῦ, ἡ, a hollow vessel, ark, chest, coffer, Mat. 24. 38. Lu. 17. 27. He. 9. 4, et al.

hoot, tendril, *pr. of the* . 15. 2, 4, 5, 6.

μέω, ῶ, f. ήσω, p. νομηκα. a. 1. ἐκληρονόμ κλῆρος & νέμω) pr. to ac- ἐ lot; to inherit, obtain by nce; in N. T. to obtain, , possess, receive, or take ion of, Mat. 5. 5; 19 29, et *whence*

νομία, ας, ἡ, an in- nce, patrimony, Mat. 21. 38. 12. 7; a possession portion, rty, Ac. 7 5; 20. 32, et al.; ονομίαν ἔχειν ἔν τινι, to partaker in, have a share in, 5. 5.

ρονόμος, ου, ὁ, an heir, t. 21. 38. Ga. 4. 1; a possessor, ociate, partaker, Ro. 4. 13, 14; 17, et al.

ῆρος, ου, ὁ, a lot, i. e. a sing of lots; in N. T. a die, any ing used in determining chances, Mat. 27. 35. Mar. 15 24, et al.; ot, i. e. what falls to any one, state ssigned, function, destiny, Ac. 1. 17, 25. Col 1. 12; a part, portion, share, Ac. 8. 21; 26. 18; *fr. the Heb.* the church or people of God, *which are said to be his peculiar* possession or property, 1 Pe. 5. 3: *whence*

Κληρόω, ῶ, f. ώσω, a. 1. pass. ἐκληρώθην, to take or choose by lot; *pass.* to be taken as by lot; *by others, with a mid. signification,* to acquire for one's self by lot; to obtain, receive, Ep. 1. 11.

Κλῆσις, εως, ἡ, (fr. καλέω) a call, calling, invitation, Ro. 11. 29. Ep. 1. 18; *meton.* the blessings or privileges to which one is invited, 2 Th. 1. 11. 2 Pe. 1. 10; a calling, condition, employment, 1 Co. 7. 20, et al.

Κλητὸς, ή, όν, (fr. same) called, invited, Mat. 20. 16; 22. 14; *fr. the Heb.* selected, chosen, constituted, Ro. 1. 1, 6, 7. 1 Co. 1. 1, 2, et al.

Κλίβανος, ου, ὁ, (Att. κρί-βανος, ...) a furnace ... Lu 12. ...

Κλίμα, ... inclination ... region ... region ... 23. 2 Co. 11 ...

Κλίνη, ης, ... couch, ... Mar. 4. 21, ...

Κλινίδιον, ίου, ... κλίνη) a small ... 5. 19. 24.

Κλίνω, f. ινῶ, a. 1. ἔκλινα, to rec ... Mat. 8. 20. Lu. 9. bow down, Lu. 24. to incline, decline, ... towards evening, Lu ... put to flight, ro... ...

Κλισία, ας, ἡ, ... reclining, ... in N. T. a ... company of persons ... table, Lu 9. 14.

Κλοπή, ῆς, ἡ, (fr. ... theft, Mat. 15 19. Mar. 7.

Κλύδων, ωνος, ὁ, (fr. ... like the waves ... or rising of the sea; ... surge, Ja. 1. 6: whence

Κλυδωνίζομαι, f. ίσο ... billows; *met.* to ... agitated, tossed to and ... 4. 14.

Κνήθω, v. κνάω, f. κνή... ... ηκα, to scratch, rub; ... titillation; pass. to b... feel a prurient sensation, 2 ...

Κοδράντης, ου, ὁ, (Lat. ... rans) a Roman brass coin ... *equal to the fourth part of* ... ἀσσάριον, or to δύο λεπ... *equal to about three-fourths of a farthing*, Mat. 5. 26. Mar ...

Κοιλία, ας, ἡ, (fr. κοῖλος, hollow) the belly, Mat

[redacted]

βανος, fr. *κρὶ*, v. *κριθὴ* & *βαθνος*, a furnace) an oven, Mat. 6. 30. Lu. 12. 28.

Κλίμα, ατος, τὸ, (fr. *κλίνω*) inclining, inclination; a tract or region of the heavens; a tract or region *of country*, climate, Ro. 15. 23. 2 Co. 11. 10. Ga. 1. 21.

Κλίνη, ης, ἡ, (fr. same) a couch, sofa, bed, Mat. 9. 2, 6. Mar. 4. 21, et al.

Κλινίδιον, ίυ, τὸ, (dim. of *κλίνη*) a small couch or bed, Lu. 5. 19, 24.

Κλίνω, f. ινῶ, p. *κέκλικα*, a. 1. *ἔκλινα*, to recline, lie down, Mat. 8. 20. Lu. 9. 58; to decline, bow down, Lu. 24. 5. Jno. 19. 30; to incline, decline, *as the day towards evening*, Lu. 9. 12; 24. 29; to put to flight, rout, He. 11. 34: *whence*

Κλισία, ας, ἡ, pr. a place for reclining, e. g. a tent, seat, throne; in N. T. a reclining, a company of persons reclining *at table*, Lu. 9. 14.

Κλοπὴ, ῆς, ἡ, (fr. *κλέπτω*) theft, Mat. 15. 19. Mar. 7. 22.

Κλύδων, ωνος, ὁ, (fr. *κλύζω*, to roar like the waves) the agitation or raging of the sea; a wave, billow, surge, Ja. 1. 6: *whence*

Κλυδωνίζομαι, f. *ίσομαι*, to roll in billows; *met.* to fluctuate, be agitated, tossed to and fro, Ep. 4. 14.

Κνήθω, v. *κνάω*, f. *κνήσω*, p. *κέκνηκα*, to scratch, rub; to tickle, cause titillation; *pass.* to be tickled, feel a prurient sensation, 2 Ti. 4. 3.

Κοδράντης, υ, ὁ, (Lat. quadrans) a Roman brass coin, *equivalent to the* fourth part *of an* as, or *ἀσσάριον*, or to *δύο λέπτα*, *and equal to about three-fourths of a farthing*, Mat. 5. 26. Mar. 12. 42.

Κοιλία, ας, ἡ, (fr. *κοῖλος*, hollow) the belly, Mat. 15. 17. Mar. 7. 19; *spc.* the stoma 12. 40. Lu. 15. 16; *syn* womb, Mat. 19. 12. Lu. al.; *fr. the Heb. the inwa* the heart, breast, Jno. 7. 38

Κοιμάω, ῶ, f. *ήσω*, p. *μηκα*, a. 1. *ἐκοίμησα*, (fr. to cause to sleep, lull to re to sleep, fall asleep, be asle 28. 13. Lu. 22. 45; *met.* t dead, Ac. 7. 60; 13. 36, *whence*

Κοίμησις, εως, ἡ, *metον.* rest, repose, Jno. 1

Κοινὸς, ἡ, ὸν, commo longing equally to several 44; 4. 32; common, i. e. unholy, *opposed to* holy, c ed, He. 10. 29; *by impl.* unclean, polluted, *levitical* 7. 2. Ac. 10. 14, et al.: *wh*

Κοινόω, ῶ, f. *ώσω*. *κοίνωκα*, a. 1. *ἐκοίνωσα*, municate, share; to rend mon or unholy, profane, d Ac. 21. 28; *spc.* to render or unclean, defile, pollut *cally*, Mat. 15. 11, 18, 20 nounce unclean, or unlaw *tically*, Ac. 10. 15; 11. 9,

Κοινωνέω, ῶ, f. *ήσω*, *κεκοινώνηκα*, a. 1. *ἐκοινών* *κοινωνὸς*) to have in partake, share in, partic Ro. 15. 27. He. 2. 14; to nicate, cause to partake, bestow, Ro. 12. 13. Ga. 6. *whence*

Κοινωνία, ας, ἡ, com ty, fellowship, society, tion, communion, Ac. 2. 1. 9; 10. 16. communica parting of benefits, li *meton.* alms, charity, Ro et al.

Κοινωνικὸς, ἡ, ὸν, in to society, social; ready to nicate or impart benefits beneficent, 1 Ti. 6. 18.

Κοινωνὸς, ῦ, ὁ, ἡ, (*νόω*) a partaker, partner

…on, associate, Mat. 23. 30. Lu. 5. 10, et al.

…οίτη, ης, ἡ, (fr. κεῖμαι) a bed, Lu. 11. 7; the conjugal bed; *by impl.* marriage, He. 13. 4; *meton.* sexual intercourse, concubitus, lewdness, whoredom, chambering, Ro. 13. 13 conjugal intercourse, including the idea of conception, Ro. 9. 10: *whence*

Κοιτών, ῶνος, ὁ, a bed-chamber, cubiculum. Ac. 12. 20.

Κόκκινος, η, ον, (fr. κόκκος, kermes, the coccus ilicis of *Linnæus, a small insect, found on the leaves of the quercus coccifera, or holm oak, which was used by the ancients, as the cochineal insect now is, for dyeing a beautiful crimson or deep scarlet colour, and supposed by them to be the berry of a plant or tree*) dyed with coccus, i. e. crimson, scarlet, Mat. 27. 28. He. 9. 19. Re. 17. 3, 4; 18. 12, 16.

Κόκκος, ου, ὁ, a seed, grain, berry, kernel, Mat. 13. 31; 17. 20, et al.

Κολάζω, f. άσω, p. κεκόλακα, a. 1. ἐκόλασα, to chastise, punish, Ac. 4. 21. 2 Pe. 2. 9.

Κολακεία, ας, ἡ, (fr. κόλαξ, a flatterer) flattery, adulation, obsequiousness, 1 Th. 2. 5.

Κόλασις, εως, ἡ, (fr. κολάζω) chastisement, punishment. Mat. 25. 46; apprehension of punishment, torment, 1 Jno. 4. 18.

Κολαφίζω, f. ίσω, p. κεκολάφικα, (fr. κόλαφος, a blow) to beat with the fist, buffet, Mat. 26. 67. Mar. 14. 65; *met.* to maltreat, treat with contumely and ignominy, afflict, depress, 1 Co. 4. 11. 2 Co. 12. 7. 1 Pe. 2. 20.

Κολλάω, ῶ, f. ήσω. (fr. κόλλα, glue) to glue, together; *pass.* pr. to be glued together; in N. T. to adhere, cleave, or cling to, Lu. 10. 11; *met.* to join one's self to, unite with, Lu. 15. 15. adhere to, associate with, … 13, et al.

Κολλούριον, ου, τὸ, (dimin. of κολλύρα, a cake, paste) pr. a small loaf; in N. T collyrium, eye-salve, Re. 3. 18.

Κολλυβιστής, οῦ, ὁ, (fr. κόλλυβος, a species of small coin, also, rate of exchange) a money changer, broker, Mat. 21. 12. Mar. 11. 15. Jno. 2. 15.

Κολλύριον, *see* κολλούριον.

Κολοβόω, ῶ, f. ώσω, p. κεκολόβωκα, (fr. κολοβός, curtailed, mutilated, fr. κολούω, to cut off, maim) to cut off, cut short, shorten, contract, Mat. 24. 22. Mar. 13. 20.

Κόλπος, ου, ὁ, the bosom, breast, Lu. 16. 22, 23. Jno. 1. 18; 13. 23; the bosom of a garment, Lu. 6. 38; a bay, creek, inlet, Ac. 27. 39.

Κολυμβάω, ῶ, f. ήσω, p. κεκολύμβηκα, to swim, Ac. 27. 43: *whence*

Κολυμβήθρα, ας, ἡ, a place where one may swim; a pool, pool, Jno. 9. 7, 11; a bath, Jno. 5. 2, 4, 7.

Κολωνία, ας, ἡ, (Lat. *colonia*) a colony, Ac. 16. 12.

Κομάω, ῶ, f. ήσω, p. κεκόμηκα, to have long hair, wear the hair long, 1 Co. 11. 14, 15: *from*

Κόμη, ης, ἡ, the hair, a head of long hair, 1 Co. 11. 15.

Κομίζω, f. ίσω, p. κεκόμικα, a. 1. ἐκόμισα, (fr. κομέω, to take care of, cherish) to bring, *as in the hand*, Lu. 7. 37; *mid.* to bring for one's self, regain, receive again, recover, Mat. 25. 27. He. 11. 19; to receive, obtain, *including the idea of reward or recompense*, 2 Co. 5. 10. Ep. 6. 8, et al.

Κομψότερον, adv (comp. of κόμψως, elegantly, well) better, Jno. 4. 52.

Κονιάω, ῶ, f. άσω, p. κεκονίακα, (fr. κόνις, v. κονία …

Κονιο… Mat. 13. 51

Κοπάζω, (fr. κόπος …) cease … lulled, … 4. 39; 6. …

Κοπετό… great … with … 8. 2

Κοπ… …

alk) to whiten with chalk, &c. hite-wash, Mat. 23. 27. Ac. 23. 3.

νιορτὸς, οῦ, ὁ, (κόνις & ɔω, to raise) pr dust excited, dust, at. 10. 14. Lu. 9. 5; 10. 11. Ac. . 51; 22. 23.

πάζω, f. άσω, p. κεκόπακα, r. κόπος) pr. to rest after labour, ase through f tigue; to cease, be lled, be hushed, Mat. 14. 32. Mar. 39; 6. 51.

πετὸς, ῦ, ὁ, (fr. κόπτω) eat lamentation, moaning, sc. ith beating the breast, &c. Ac. 2.

πὴ, ῆς, ἡ, (κόπτω) smiting, aughter, carnage, He. 7. 1.

πιάω, ῶ, f. άσω, p. κεκοίακα, a. 1. ἐκοπίασα, to be weaed or spent with labour, faint om weariness, Mat. 11. 28. Jno. . 6; to labour, work, toil, exert ne's self, Lu. 5. 5. Jno. 4. 38, et .: from

πος, ου, ὁ, (fr. κόπτω) the eariness which follows severe il; in N. T. trouble, care, perlexity, vexation, uneasiness, Mat. 3. 10. Mar. 14. 6; labour, wearisome labour, travail, toil, 1 Co. 3. ; 15. 58, et al.; *meton.* the fruit r consequences of labour, Jno. 4. 3. 2 Co. 10. 15.

πρία, ας, ἡ, filth, dung, anure, Lu. 13. 8; 14. 35.

πριον, ου, τὸ, the same, u. 13. 8, *in some MSS.*

πτω, f. ψω, p. κέκοφα, . 1. ἔκοψα, p. mid. κέκοπα, to ut, cut off or down, Mat. 21. 8. Mar. 11. 8; *mid.* to cut or beat ne's self in mourning, mourn, lament, bewail, Lu. 8. 52; 23. 27, al.

ραξ, ακος, ὁ, a raven, ɔιν, Lu. 12. 24.

ράσιον, ίου, τὸ, (fr. κόρη, m) a girl, damsel, maiden, Mat. 4, 25; 14. 11, et al.

Κορβᾶν, ὁ, indec. v. κο νᾶς, ᾶ, ὁ, (Heb. קרבן) c i. e. a gift, offering, oblatio thing consecrated to God, M 11; *meton.* the sacred tre *by synecd.* the chests, coffers, *stood in the court of the t in the temple, and into wh ferings were thrown*, Mat. 2

Κορέννυμι, f. κορέσω, p κόρεκα, to satiate, satisfy, fi 27. 38. 1 Co. 4. 8.

Κορίνθιος, ία, ιον, C thian, an inhabitant of Κορ Corinth, Ac. 18. 8. 2 Co. 6.

Κόρος, ου, ὁ, (Heb. cor, *the largest Jewish m for things dry, equal to the and about 15 bushels Engl cording to Josephus*, (Ant. c. 9. § 2); *or, according Cumberland, 32 pecks, 1 pi* 16. 7.

Κοσμέω, ῶ, f. ήσω, p. κ μηκα, a. 1. ἐκόσμησα, (fr. κ to arrange, set in order; to decorate, embellish, Mat. 23. 29; to prepare, put in re trim *lamps*, Mat. 25. 7; honour, dignify, Tit. 2. 10,

Κοσμικὸς, ή, όν, (fr. κ pr. pertaining to ornamen mental; in N. T. accom to the present state of adapted to this world, world 2. 12. He. 9. 1.

Κόσμιος, ία, ιον, v. ο, (fr. κοσμέω) desirous of or decorum, modest, 1 Ti. 3. 2 rous, orderly, decent, be 1 Ti. 2. 9.

Κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, μος & κρατέω) pr. monarc world; in N T. the prince of this world or age, Ep. 6.

Κόσμος, ου, ὁ, order, larity, regular disposition ment, decoration, embelli 1 Pe. 3. 3; the world,

mundus, Mat. 13. 35; 25. 34. Lu. 11. 50; *meton.* the earth, globe, Mat. 26. 13. 2 Pe. 2. 5; *spc.* a region, country, Palestine, Mat. 4. 8. Ro. 4. 13; the inhabitants of the earth, human race, Mat. 13. 38. Jno. 1. 10; the many, multitude, public, Jno. 12. 19; 14. 22; a multitude of things, vast collection or aggregate, Ja. 3. 6; *fr. the Heb.* the present world, or age, or period of the world, as marked by imperfection, weakness, vice, &c. Jno. 18. 36; *by synecd.* the men of this world, as imperfect, ignorant, vicious, &c. Jno. 14. 31; 17. 21; the things of this age or world, as being frail, transient, and unsatisfying, Mat. 16. 26. 1 Co. 7. 31, et al.

Κοῦμι, (Heb. קוּמִי 2 pers. fem. sing. imperat. Kal. of קוּם, to arise) cumi, i. e. arise, Mar. 5. 41.

Κουστωδία, ας, ἡ, (Lat. *custodia*) custody; *meton.* a watch, guard, sentinel, Mat. 27. 65, 66; 28. 11.

Κουφίζω, f. ίσω, p. κεκούφικα, a. 1. ἐκούφισα, (fr. κοῦφος, light) to lighten, make light or less heavy, Ac. 27. 38.

Κόφινος, ου, ὁ, a basket, Mat. 14. 20; 16. 9. Mar. 6. 43, et al.

Κράββατος, ου, ὁ, (Lat. *grabbatus*) a small couch capable of *holding one person*, Mar. 2. 4, 9, 11, 12, et al.

Κράζω, f. άξω, p. κέκραγα, a. 1. ἔκραξα, to cry aloud, exclaim, vociferate, Mat. 9. 27; 14. 26. Lu. 19. 40. Jno. 1. 15, et al.; *trop.* to cry for vengeance, implore help, Ja. 5. 4; *fr. the Heb.* to cry in supplication, supplicate, offer prayer, Ro. 8. 15. Ga. 4. 6.

Κραιπάλη, ης, ἡ, (κάρα, the head & πάλλω, to agitate) caput vino grave, intoxication, surfeiting; *meton.* carousing, revelling, excessive eating or drinking, Lu. 21. 24.

Κρανίον, ου, τὸ, (fr. κάρηνον, the head) a skull, [illegible] Mat. 27. 33, Mar. 15. 22. Lu. [illegible] Jno. 19. 17.

Κράσπεδον, ου, τὸ, a fringe, tuft, tassel, Mat. 9. 20; 14. 36; 23. 5, et al.

Κραταιός, ά, όν, (fr. κράτος) strong, mighty, powerful, 1 Pe. 5. 6.

Κραταιόω, ῶ, f. ώσω, p. κεκραταίωκα, a. 1. ἐκραταίωσα (fr. same) to strengthen, render strong, corroborate, confirm; *pass.* to grow strong, acquire constantly new power, Lu. 1. 80; 2. 40. 1 Co. 16. 13. Ep. 3. 16.

Κρατέω, ῶ, f. ήσω, p. κεκράτηκα, a. 1. ἐκράτησα, (fr. same) to be superior to any one, subdue, vanquish, Ac. 2. 24; to get into one's power, lay hold of, seize, apprehend, Mat. 14. 3; 18. 28; 21. 46; to gain, acquire, obtain, Ac 27. 13; to take, lay hold of, grasp, clasp, Mat. 9. 25. Mar. 1. 31; 5. 41; to hold, retain; to keep in mind, Mar. 9. 10; *met.* to hold fast, observe, Mar. 7. 3, 8. 2 Th. 15; to hold to, adhere to, not leave, Ac. 3. 11. Col. 2. 19; to restrain, hinder, repress, Lu. 24. Re. 7. 1.; to retain, not to re… *as sins*, Jno. 20. 23, et al.

Κράτιστος, η, ον, most … cellent, noble, or illustrious, … 3. Ac. 23. 26; 24. 3; 26. 2… *superlat. formed from*

Κράτος, εος, ους, τό, (f… ρος) strength, power, migh… influence, Ac. 19. 20. Ep… *meton.* a mighty deed, … works, wonderful deeds, L… power, dominion, governm… 2. 14. 1 Pe. 4. 11; 5. 11, et…

Κραυγάζω, f. άσω, a. 1. ἐκραύ… κραύγακα, to cry out, exclaim, vocifer… cry out, exclaim, Mat. 12. 19; 15. 22, et al.: fr…

Κραυγή, ῆς, ἡ, (fr. κ… cry, outcry, clamour, v… Mat. 25. 6. Ac. 23. 9. … Re. 14. 18; a cry of so…

ing, lamentation, Re. 21. 4; a cry for help, earnest supplication, He. 5. 7.

Κρέας, *ατος, έαος, έως, τὸ*, meat, flesh, Ro. 14. 21. 1 Co. 8. 13.

Κρείττων, v. *σσων, ονος, ὁ, ἡ, τό-ον*, (used as the comp. of ἀγαθὸς) better, i. e. more useful or profitable, more conducive to good, 1 Co. 7. 9, 38; superior, more excellent, of a higher nature, more valuable, He. 1. 4; 6. 9; 7. 7, 19, 22, et al.

Κρεμάννυμι, v. *κρεμάω, ῶ*, f. *άσω*, a. 1. *ἐκρέμασα*, to hang, suspend, *pass.* to be hung, suspended, Mat. 18. 6. Lu. 23. 39 mid. *κρέμαμαι*, to hang, be suspended, Ac 28. 4. Ga. 3. 13, et al.; *met. κρέμαμαι ἔν τινι*, to hang upon any thing, i. e. to depend from or on, be contained in, derive authority from, Mat. 22. 40.

Κρημνὸς, *οῦ, ὁ*, (f. *κρεμάμενος*, hanging) a steep place, precipice, Mat. 8. 32. Mar. 5. 13. Lu. 8. 33.

Κρὴς, *ητὸς, ὁ*, pl. *κρῆτες*, a Cretan, an inhabitant of Κρήτη, Crete or Candia, Ac. 2. 11. Tit. 1. 12.

Κριθὴ, *ῆς, ἡ*, barley, Re. 6. 6: *whence*

Κρίθινος, *η, ον*, barley, made of barley, Jno. 6. 9, 13.

Κρίμα, *ατος, τὸ*, (fr. *κρίνω*) distinction, separation; judgment, severe or rigid judgment, censure, Mat. 7. 2. 1 Ti. 3. 6; judgment, judicial trial, a day or time of judgment, Ac. 24. 25. He. 6. 2; a judicial sentence, Ro. 2. 2, 3; 5. 16; *meton.* power or authority to act as a judge, judicial authority, Re. 20. 4; *fr. the Heb.* condemnation, condemnatory sentence, *and by impl.* punishment, Mat. 23. 13. Mar. 12. 40, et al.; a cause, suit at law, 1 Co. 6. 7; determination, purpose, counsel, decree, Ro. 11. 33; right, justice, equity, Jno. 9. 39.

Κρίνον, *ου, τὸ*, a lily, Mat. 6. 28. Lu. 12. 27.

Κρίνω, f. *ινῶ*, p. *κέκρικα*, a. 1. *ἔκρινα*, to separate, divide; to judge, i. e. to form or express an opinion, form an estimate of, determine, decide respecting, Lu. 7. 43. 1 Co. 4. 5; to express an unfavourable opinion of, censure, reproach, Mat. 7. 1. Lu. 6. 37. Jno. 8. 26; to condemn, pronounce guilty, Ro. 2. 1, 3; 14. 22; to judge, try judicially, sit as a judge, hold a trial, pass sentence upon, &c. Jno. 5. 22, 30. Ac. 17. 31; *since in the East the king is judge, hence,* to regulate, rule, reign, judge with regal power and splendour, Mat. 19. 28. Lu. 22. 30; to condemn, pass sentence of condemnation on, Jno. 7. 51; 16. 11; to judge, i. e. *by impl.* to proceed against, punish, Jno. 12. 48; 18. 31; to render miserable, Jno. 3. 17; 12. 47; to summon to a court of justice, accuse, arraign; *pass.* to be arraigned, Ac. 23. 6; 24. 21; to judge, deem, consider, esteem, think, Ac. 13. 46; 15. 19. Ro. 14. 5; to intend, purpose, resolve, decree, Ac. 3. 13; 16. 4. 1 Co. 2. 2, et al.; *κρίνομαί τινι*, to go to law with any one, litigate, Mat. 5. 40: *whence*

Κρίσις, *εως, ἡ*, pr. distinction, separation; judgment, opinion formed or expressed, decision, sentence, Jno. 7. 24; 5. 30; condemnatory sentence, condemnation, Jno. 12. 31; judgment, the act of giving judgment, Jno. 5. 27. 2 Th. 1. 5; *meton.* the day of judgment, Mat. 12. 41, 42; the power or authority to sit as judge, Jno. 5. 22; a court of justice, body of judges, tribunal, Mat. 5. 21, 22; *by impl.* the consequences of condemnation, punishment, Mat. 23. 33. Jno. 5. 24, 29; *fr. the Heb.* calamity, suffering, Ac. 8. 33; *meton.* cause of punishment, Jno 3. 19; *fr. the Heb.* right, justice, equity, Mat. 23. 23. Lu. 11. 42; *in the sense of* truth, spc. divine truth, Mat. 12. 18, 20, et al.

Κριτήριον, *ίυ, τὸ*, pr. a

standard by which to judge, criterion; a court of justice, tribunal. Ja. 2. 6; judgment, the act of judging or determining, 1 Co. 6. 2; judicial contest, cause, controversy, lawsuit, litigation, 1 Co. 6. 4: *from*

Κριτὴς, ȣ̃, ὁ, (fr. κρίνω) a judge, Mat. 5. 25; 12. 27. Lu. 12. 58, et al.; *fr. the Heb.* a leader, ruler, prince, chief, Ac. 13. 20: *whence*

Κριτικὸς, ὴ, ὸν, able or quick to discern or judge, a discerner, He. 4. 12.

Κρούω, f. ούσω, p. κεκρούκα, a. 1. ἔκρουσα, to knock *at a door*, Mat. 7. 7, 8. Lu. 11. 9, 10; 13. 25, et al.

Κρυπτὸς, ὴ, ὸν, hidden, concealed, secret, clandestine, Mat. 6. 4, 6, 18, et al.; ἡ κρύπτη, sc. χώρα, a secret, concealed place, Lu. 11. 33; τὰ κρυπτὰ, secret thoughts, Ro. 2. 16. 1 Co. 14. 25: *from*

Κρύπτω, f. ψω, a. 1. ἔκρυψα, to hide, conceal, Mat. 5. 14; 13. 44: part. κεκρυμμένος, hidden, secret, Jno. 12. 36. 19. 38. Re. 2. 17; *met.* hidden, recondite, difficult to be understood, Mat. 13. 35. Lu. 18. 34, et al.

Κρυσταλλίζω, f. ίσω, to be clear, brilliant, shine like crystal, Re. 21. 11; *from*

Κρύσταλλος, v. κρύσταλος, ου, ὁ, (κρύος, cold, κρυσταίνω, to freeze) pr. any thing concreted and pellucid, *e. g.* ice, glass; crystal, Re. 4. 6; 22. 1.

Κρυφαῖος, αία, αῖον, (fr. κρύπτω) secret, hidden, concealed, clandestine, Mat. 6, 18, *in some MSS.*

Κρυφῆ, adv. (fr. same) in secret, secretly, not openly, Ep. 5. 12.

Κτάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, p. κέκτημαι & ἔκτημαι, to get, acquire, obtain, provide, Mat. 10. 9; to be the cause or occasion of acquiring or purchasing, Ac. 1. 18; to possess, Lu. 18. 12; to keep, preserve, save, Lu. 21. 19, et al. *whence*

Κτῆμα, ατος, τὸ, a possession, property, wealth, Mat. 19. 22. Mar. 10. 22; *spc.* a farm, real estate, Ac. 2. 45; 5. 1.

Κτῆνος, εος, ȣς, τὸ, flocks and herds; domestic animal, beast; *pl.* cattle, Lu. 10. 34. Ac. 23. 24, et al.

Κτήτωρ, ορος, ὁ, a possessor, owner, Ac. 4. 34.

Κτίζω, f. ίσω, p. ἔκτικα, a. 1. ἔκτισα, to create, cause to exist, Mar. 13. 19. Col. 1. 16; to make form, cause to come, compose, 1 Co. 11. 9. Ep. 2. 15; to form anew, regenerate, Ep. 2. 10; 4. 24, et al.: *whence*

Κτίσις, εως, ἡ, creation, i. e. the act of creating, production from nothing, Ro. 1. 20; *meton.* creation, i. e. that which is created, a creature, any thing created, Ro. 1. 25; 8. 39; the universe, Mar. 10. 6; the intelligent creation, as including different orders of intelligent beings, Col. 1. 15; *spc.* the material creation, things visible, He. 9. 11; *others*, formation, structure; a human creature, man, Mar. 16. 15; καινὴ κτίσις, regeneration, renovation, a better state of thinking, feeling, and acting, 2 Co. 5. 17, et al.; ἀνθρωπίνη κτίσις, a human institution or ordinance; *others*, a human creature, 1 Pe. 2. 13.

Κτίσμα, ατος, τὸ, a created being, creature, 1 Ti. 4. 4. Ja. 1. 18, et al.

Κτιστὴς, οῦ, ὁ, a creator, 1 Pe. 4. 19.

Κυβεία, ας, ἡ, (fr. κυβεύω, to play at dice; cheat, fr. κύβος, a cube, die) pr. a game of dice; *met.* inconstancy, unsteadiness, so which causes *uncertainty to others*, Ep. 4. 14; *others*, sleight, cheating artifice, craft.

ησις, εως, ἡ, (fr.
.ω, to govern) government,
a governor or director;
. director, master, superin-
1 Co. 12. 28.

ητης, ου, ὁ, (fr. same)
e.msman, Ac. 27. 11. R..

ν, adv. around,
out, Re. 4. 3, 4, 8; 5. 11:

ου, ὁ, a circle; κύ-
· ἐν κύκλῳ, adverbially,
ound about, around, Mar.
6, 36, et al.: whence

ῶ, f. ώσω, p. κεκύ-
ι. 1. ἐκύκλωσα, to encir-
ound, encompass, come
Jno. 10. 24 Ac. 14. 20;
siege, Lu. 21. 20. He. 11.
20 9.

, ατος, τὸ, pr. a
wallowing; in N. T. a
rolling or wallowing, wal-
lace, 2 Pe. 2. 22: from

f. ίσω, p. κεκύλικα,
ισα, to roll, wallow, Mar

ἡ, ὀν, maimed, lame,
Mat. 18. 8, et al.

τος, τὸ, a wave,
low, Mat. 8. 24; 14. 24,

ν, ου, τὸ, (fr. κύμ-
ollow vessel, fr. κύπτω) a
1 Co. 13. 1.

ου, τὸ, cumin,
sativum of Linnæus, a
native of Egypt and Sy-
se seeds are of an aro-
arm, bitterish taste, with
· but not disagreeable
d used by the ancients as
ent, Mat. 23. 23

, ἱυ, τὸ, (dimin. of
oung dog, whelp, puppy,
8, 27. Mar. 7. 27, 28.

Κύπριος, ου, ὁ, a
or Cypriot, an inhabit
προς, Cyprus, Ac. 4.
21. 16.

Κύπτω, f. ψω, a. 1
to incline, bend forw
down, Mar. 1. 7. Jno. 8

Κυρηναῖος, ου, ὁ, a C
an inhabitant of Κυρή
Mat. 27. 32, et al.

Κυρία, ας, ἡ, (fr.
lady, 2 Jno. 1, 5; ot
name, Cyria.

Κυριακός, ἡ, όν, (f
of or pertaining to the
the Messiah, the Lord'
20. Re. 1. 10.

Κυριεύω, f. εύσω
ρίευκα, a. 1. ἐκυρίε
lord over, exercise auth
minion over, rule over,
Ro. 14. 9; to have i
power over, Ro. 6. 9,
from

Κύριος, ίυ, ὁ, a lor
possessor, owner, mast
24; 15. 27; 21. 40. E
spoken of God, as the
things, Mat. 4. 7, 10;
Jesus, as the expected M
1. 43, 76; 2. 11; as
things, Ro. 10. 12. F
and as a master or teac
21; 8. 25; in saluta
Mat. 8. 2; 21. 30. Jno.
freq.: whence

Κυριότης, τητος, ἡ,
dominion, supremacy,
thority, pl. by meton. lo
powers, those who a
Ep. 1. 21. Col. 1. 16.
Jude 8.

Κυρόω, ῶ, f. ώσω,
ρωκα, (fr. κῦρος, autl
firmation) to confirm,
tablish, sanction, ra.
confirm, evince, exhibit
2 Co. 2. 8.

Κύων, κυνὸς, ὁ, ἡ,
to be pregnant, be with

e. 2. 22; *met.*
meless person,
is impious, ir-
se heart is op-
eption of divine
a male prostitute,

a member or
dy; *by synecd.* the
He. 3. 17.

σω, p. κεκώλυκα,
α, to impede, hinder,
Lu. 11. 52; to re-
. 2. 16; to withhold,
Lu. 6. 29; to dissuade,
; to forbid, Mar. 9. 38,

ς, ἡ, a village, ham-
distinction from ἡ πόλις,
35; 10. 11. Lu. 8. 1; *meton.*
habitants of a village, Ac. 8.
town or city, *probably in-*
with a wall, Mar. 8. 23, 26,

όπολις, εως, ἡ, (κώμη &
λις) a large village, open coun-
y town, Mar. 1. 38.

ῶμος, ου, ὁ, pr. a festive
procession in honour of Bacchus,
(*which was led through the vil-*
lages, κῶμαι, *with songs, games*,
&c.) in N. T. a nocturnal revel, las-
civious feasting and revellings with
songs and music, Ro. 13. 13. Ga. 5.
21. 1 Pe. 4. 3.

Κώνωψ, ωπος, ὁ, ἡ, a gnat,
small fly, culex, *which is found in*
wine when acescent, Mat. 23. 24.

Κωφός, ή, όν, dull, *as a wea-*
pon; dull of hearing, deprived of
hearing, deaf, Mat. 11. 5. Mar. 7.
32, 37. Lu. 7. 22; dumb, mute, un-
able to speak, *dumbness being usu-*
ally consequent on deafness, Mat.
9. 32, 33, et al.; *meton.* making
dumb, causing dumbness, Lu. 11. 14.

Λ

Λαγχάνω, f. λήξο-
μαι, 2 a. ἔλαχον, p. εἴληχα, p. mid. λέλογχα,

a. 2. ἔλαχον, to obtain, acquire, re-
ceive, Ac. 1. 17. 2 Pe. 1. 1; to ob-
tain by lot, have fall to one by lot,
Lu. 1. 9; to cast lots, Jno. 19. 24.

Λάθρα, adv. (fr. λανθάνω)
privately, secretly, Mat. 1. 19; 2.
7, et al.

Λαῖλαψ, απος, ἡ, a whirl-
wind, tempest, hurricane, Mat. 4.
37, et al.

Λακέω, ῶ, f. ήσω, a. 1 ἐλά-
κησα, to break, crush; to burst,
burst open or in pieces, Ac. 1. 18.

Λακτίζω, f. ίσω, p. λελά-
κτικα, (fr. λάξ, with the heel) to
kick, kick up; *with* πρός, to kick
against, Ac. 9. 5; 26. 14.

Λαλέω, ῶ, f. ήσω, p. λελά-
ληκα, a. 1. ἐλάλησα, to prattle, be
loquacious, *as a child*; to speak,
utter words, talk, Mat. 9. 33. Mar.
2. 7; 7. 35; *with a dat. of person*,
or μετά, to speak with, talk or
converse with, Mat. 9. 18. Jno. 4.
27; to speak in answer, to answer,
Jno. 19. 10; to promise, Lu. 1. 45,
70; *with* περί, to speak of or about,
Jno. 7. 13; 8. 26; *with a dat.*,
μετά, or πρός, to speak to, address,
accost, Mat. 14. 27. Mar. 6. 50.
Ac. 8. 26; to speak, discourse, dis-
cuss in a set manner, harangue,
plead, &c. Ac. 9. 29; 21. 39. 1 Co.
14. 13. 34, 35; to deliver, set forth,
recount, narrate, recite, declare,
Lu. 12. 3. He. 9. 19; to celebrate
by words, Mat. 26. 13. Mar. 14. 9;
to speak, teach, preach, Mar. 2. 2;
4. 33. Lu. 5. 4; to direct, com-
mand, Ac. 3. 22; to signify, make
known by words, tell, Lu. 2. 17,
18, 20; to foretell, predict, Lu. 24.
6, 25; to announce, He. 12. 24; to utter
promulgate, He. 2. 2; *met.* to utter
a sound or voice, to sound, Re. 10.
3, 4; *by impl.* to signify by a sound,
Re. 10. 4, et al. freq.: *whence*

Λαλιά, ᾶς, ἡ, loquacity;
talk, speech; what is spoken, ac-
count, relation, narration, Jno. 4.
42; 8. 43; speech, language, i. e.
mode of speaking, dialect, Mat.
26. 73.

λαμά, v. λα...
for what? ...
27. 46. Mar.

λαμβάνω,
εἴληφα, a.
a. 1. pass. ...
to one's self,
33; 14. 19;
23; to take,
3. 27. He. 5.
...ν, to take ...
12. 19, 22; to ...
Lu. 5. 5; *met.*
... seek for, ...
34. 41, 44; to ...
by hold of, appre...
35; to take, seize upon
Lu. 7. 16; 5. 26; ...
snatch from, depri...
40; 15. 26; to take, ...
Ac. 15. 14; λαμβάνειν ...
take a beginning, begin
λαμβάνειν πεῖραν, to
of, attempt, He. 11. 29;
ence, He. 11. 36; λαμβ...
...ήλιον, to take cour...
Mat. 12. 14; λαμβ...
to forget, 2 Pe. 1. 9
...πόμνησιν, to re...
mind, 2 Ti. 1. 5; ...
or obtain from ...
get, Mat. 7. 8; 19
25; to receive, ta...
Ac. 1. 20. H...
περιτομήν, to ...
sion, be circu...
λαμβάνειν ...
reconciled, R...
κρίμα, to re...
punishment ...
40; λαμβ...
παγγελία...
directions ...
to receive ...
sion, coll...
24, 25; ...
12. 15; ...
to recei...
28. 15; ...
into con...
4. 21. ...
field ...
2; to ...
to be ...

Λαμὰ, v. λαμμᾶ, (Heb. לָמָה) for what? why? wherefore? Mat. 27. 46. Mar. 15. 34.

Λαμβάνω, f. λήψομαι, p. λέληφα, At. εἴληφα, a. 2. ἔλαβον, a. 1. pass. ἐλήφθην, to take, take to one's self, assume, Mat. 13. 31, 33; 14. 19; 16. 5, 7, 8. Mar. 15. 23; to take, claim, arrogate, Jno. 3. 27. He. 5. 4; γυναῖκα λαμβάνειν, to take a wife, marry, Mar. 12. 19, 22; to take, catch, *as prey*, Lu. 5. 5; *met.* to catch at, studiously seek for, try to gain, Jno. 5. 34, 41, 44; to take by force, seize, lay hold of, apprehend, Mat. 21. 35; to take, seize upon, come upon, Lu. 7. 16; 5. 26; to take away, snatch from, deprive of, Mat. 5. 40; 15. 26; to take, select, choose, Ac. 15. 14: λαμβάνειν ἀρχὴν, to take a beginning, begin, He. 2. 3; λαμβάνειν πεῖραν, to make trial of, attempt, He. 11. 29; to experience, He. 11. 36; λαμβάνειν συμβούλιον, to take counsel, consult, Mat. 12. 14; λαμβάνειν λήθην, to forget, 2 Pe. 1. 9; λαμβάνειν ὑπόμνησιν, to recollect, call to mind, 2 Ti. 1. 5; to receive, take or obtain from another, acquire, get, Mat. 7. 8; 19. 29. 1 Co. 9. 24, 25; to receive, take *an office, trust, &c.* Ac. 1. 20. He. 7. 5; λαμβάνειν περιτομὴν, to receive circumcision, be circumcised, Jno. 7. 23; λαμβάνειν καταλλαγὴν, to be reconciled, Ro. 5. 11; λαμβάνειν κρίμα, to receive condemnation or punishment, be punished, Mar. 12. 40; λαμβάνειν ἐντολὴν, v. παραγγελίαν, to receive orders or directions, Jno. 10. 18. Ac. 16. 24; to receive, take into one's possession, collect, exact *tribute*, Mat. 17. 24, 25; to receive, occupy, Lu. 19. 12, 15; *met.* to be taught, Re. 3. 3; to receive, take again, recover, Ac. 1. 6; to receive to one's self, i. e. *into one's house or company*, Jno. [illegible] 2 Jno. 10; *met.* to admit, [illegible] assent to, Mat. 13. 20. Jno. 1. [illegible] to take upon one's self, permit, be imposed on one's self, bear,

Mat. 8. 17; *fr. the Heb.* πρόσωπον λαμβάνειν, to accept, or respect the person *of any one*, i. e. show partiality towards, Lu. 20. 21, et al. freq.

Λαμμᾶ, *see* λαμά.

Λαμπὰς, άδος, ἡ, a torch, Re. 4. 5; 8. 10; a lamp, Mat. 25. 1, 3, 4, et al.

Λαμπρὸς, ά. όν, (fr. λάμπω) bright, shining, resplendent, glittering, Re. 22. 16; clear, pellucid, Re. 22. 1; white, Lu. 23. 11; *by impl.* splendid, magnificent, sumptuous, Ja. 2. 2, 3, et al.: *whence*

Λαμπρότης, τητος, ἡ, brightness, splendour, Ac. 26. 13.

Λαμπρῶς, adv. splendidly, magnificently, sumptuously, Lu. 16. 19.

Λάμπω, f. ψω, a. 1. ἔλαμψα, to shine, give light, Mat. 5. 15, 16; 17. 2. Lu. 17. 24, et al.

Λανθάνω, f. λήσω, a. 2. ἔλαθον, p. mid. λέληθα, to lie hid, be hidden, be concealed, be unknown, Mar. 7. 24. Ac. 26. 26, et al.; *with a participle of another verb, adverbially*, clam, unconsciously, He. 13. 2.

Λαξευτὸς, ή, όν, (λᾶς, a stone, & ξέω, to cut, hew) cut in stone, hewn out of stone or rock, Lu. 23. 53.

Λαοδικεὺς, έως, ὁ, a Laodicean, an inhabitant of Λαοδίκεια, Laodicea, Col. 4. 16. Re. 3. 14.

Λαὸς, οῦ, ὁ, a people, nation, Lu. 2. 10, 31. Jno. 11. 50; a multitude, the people, i. e. the many, the public, the common people, Mat. 27. 25. Mar. 11. 32, et al.

Λάρυγξ, υγγος, ὁ, the throat, gullet, larynx, Ro. 3. 13.

Λατομέω, ῶ, f. ήσω, p. λελατόμηκα, a. 1. ἐλατόμησα, (fr. λᾶς, a stone, & τέμνω) to hew stones; to cut out of stone, hew from stone, Mat. 27. 60. Mar. 15. 46.

Λατρεία, ας, ἡ, service, religious service, worship, Jno. 16 2. Ro. 9. 4; 12. 1. He. 9. 1, 6: *from*

Λατρεύω, f. εύσω, p λελάτρευκα, a. 1. ἐλάτρευσα, (fr. λατρίς, a servant) to be the servant or slave of, serve; to render religious service and homage, worship, Ma . 4 10. Lu. 1. 74; spe. to offer sacrifices, present offerings, He. 8. 5; 9. 9; to serve, perform the will of, fulfil one's duty towards, Ac. 27. 23, et al.

Λάχανον, ου, τὸ, an herb, plant, Mat. 13. 32. Lu. 11. 42. Ro. 14. 2.

Λεγεὼν, ῶνος, ὁ, (Lat. *legio*) a legion. pr *a body of soldiers, containing at different times* 3000, 4200, &c ; in N. T. legion *is used indefinitel for a great number, as we use the words* thousand, million, &c. i. e. a host, company, multitude, Mat. 26. 53. Mar. 5. 9, 15. Lu. 8. 30.

Λέγω, f. ξω p. λέλεχα, a. 1. ἔλεξα, a. 2 ἔλεγον, to say, utter in words, Mat. 3. 2, 3; 4. 6, 9; 14. 26. Jno. 6. 6; to affirm, assert, maintain, Mat. 3. 9; 11. 22; *followed by* μ , to deny, Mar 12. 18; *in the sense of* to ask, interrogate, Jno. 18. 34; to boast, Ac. 5. 36; to narrate, tell, Mar 1 30; to signify by words, intend, mean, Jno. 6. 71 8. 26, 27: to order, direct, command, give in charge, Mat. 8. 9; 23. 3. Mar. 2. 11; to advise, persuade, Ac. 27. 11; to teach, Mat. 10. 27; to speak hold discourse, converse, Mat. 11 7 to speak of, or concerning, Mar. 10. 32; *with a dat.* to speak to, converse with, Ac. 9. 4; to declare openly, profess, Ro. 9. 1; to call, name, Mar. 12. 37; 15. 7; to explain, interpret, Mat. 27. 33. Jno. 4. 25; to suppose, deem, esteem, judge, think, Jno 9. 17. Ac. 10. 28; λέγειν ἐν ἑαυτῷ, v. ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, v. λέγειν, *simply*, to think, Mat. 3 9. Mar. 5 28; to name to *any* office, duty, &c. to appoint, select, choose, He. 7. 11, et al. freq.

Λεῖμμα, ατος, τὸ, (fr. λείπω) pr. a remnant, residue; *in N. T. by impl.* a few, a small part, Ro. 11. 5.

Λεῖος, εία, εῖον, smooth, level, plain, Lu. 3. 5.

Λείπω, f. ψω, p. λέλειφα, a. 1. ἔλειψα, a. 2. ἔλιπον, to leave, forsake; *pass.* to be left, deserted: *by impl.* to be destitute, deficient, to need, Ja. 1. 4, 5; 2. 15; to fail, be wanting, be deficient, Lu. 18 22, et al.

Λειτουργέω, ῶ, f. ήσω, p. λελειτούργηκα, (fr. λειτουργός) pr. to perform some public service at one's own expense; to perform the duties of one's office, officiate, He. 10. 11; to minister, i. e. to worship, perform acts of worship, Ac. 13. 2; to minister to, assist, succour, Ro. 15. 27.

Λειτουργία, ας, ἡ, (fr. same) pr. any public service undertaken by a citizen at his own expense; public ministration, ministry, service, office, Lu. 1. 23. 2 Co. 9. 12 et al.

Λειτουργικὸς, ἡ, ὸν, performing public service, ministering publicly, rendering service to others, used in service, He. 1. 14: *from*

Λειτουργὸς, οῦ, ὁ, (λεῖτος, public, & ἔργον) pr. a person of property chosen by the people to perform some public duty, or supply the necessities of the state at his own expense, of which there were were 1200 in Athens; in the N. T. a public officer, minister, or servant, Ro. 13. 6, et al.

Λέντιον, ίου, τὸ, a coarse cloth, *with which servants were girded*, a towel, napkin, apron, Jno. 13. 4, 5.

Λεπὶς, ίδος, ἡ, a scale, shell, bark, crust, incrustation, Ac. 9. 18: *whence*

πρα, ας, ἡ, the leprosy, Mat. 8. 3. Mar. 1. 42. Lu. 5. 12, 13.

πρὸς, ȣ̃, ὁ, (fr. same) eprous; a leper, Mat. 8. 2; 10. 8, t al.

πτὸν, ȣ̃, τὸ, (fr. λεπτὸς, mall, slender) a mite, *the smallest ewish coin, equal to half a κοδράντης, and consequently to bout thr e-eighths of a farthing,* Mar. 12. 42, et al.

ευΐτης, ου, ὁ, a Levite, one f the posterity of Λευΐ, Levi, Lu. 0. 32. Jno. 1. 19. Ac. 4. 36: *whence*

ευΐτικὸς, ὴ, ὸν, Levitical, ertaining to the Levites, He. 7. 11.

ευκαίνω, f. ανῶ, a. 1. ἐλεύκανα, to whiten, to make white, Mar. 9. 3. Re. 7. 14: *from*

ευκὸς, ὴ, ὸν, white, Mat. . 36; 17. 2, et al.; whitening, rowing white, Jno. 4. 35.

έων, οντος, ὁ a lion, He. 1. 33 1 Pe. 5. 8, et al.; *met. poken of* a cruel adversary, tyant, 2 Ti. 4. 17; *of* a hero, deiverer, Re. 5. 5.

ήθη, ης, ἡ, (fr. λανθάνω) orgetfulness, oblivion, 2 Pe. 1. 9.

ηνὸς, ȣ̃, ὁ, ἡ, a wine-press, *nto which grapes w re cast and rodden,* Re. 14. 19, 20; 19. 15; *meton.* a wine-vat, i. q. ὑπολήνιον, *he lower vat into which the juice f the trodden grapes flowed,* Mat. 1. 33.

ῆρος, ου, ὁ, an idle tale, rifle, mockery, Lu. 24. 11.

ηστὴς, οῦ, ὁ, (fr. λῄζω, to rey) a plunderer, robber, high wayman, Mat. 21. 13; 26. 55, et l.: *met.* an impious, shameless an, Jno. 10. 1, 8.

ῆψις, εως, ἡ, (fr. λαμβάνω) eceiving, the act of receiving, hi. 4. 15.

ίαν, adv. much, greatly, xceedingly, Mat. 2. 16; 4. 8; 8. 8, et al.

Λιβανὸς, οῦ, ὁ, arbor thurifera, the tree producing frankincense, *growing in Arabia and mount Lebanon; in N. T.* frankincense, *the transparent gum which distils from incisions in the tree,* Mat. 2. 11. Re. 18. 13: *whence*

Λιβανωτὸς, ȣ̃, ὁ, v. λιβανωτὸν, οῦ, τὸ, frankincense; *by meton.* a censer, Re. 8. 3, 5.

Λιβερτῖνος, ȣ, ὁ, (Lat. *libertinus*) a freed-man, i. e. one who having been a slave has obtained his freedom, or whose father was a freed-man; *in N. T. the* λιβερτῖνοι *probably denote Jews who had been carried captive to Rome, and having been manumitted were accustomed to visit Jerusalem in such numbers as to erect a synagogue for their particular use,* Ac. 6. 9; *others suppose them to have been freed Jews who had been carried captive to Egypt and Libya; and others, Jews who inhabited a city or tract called Libertum in Africa proconsularis.*

Λιθάζω, f. άσω p. λελίθακα, a. 1. ἐλίθασα, (fr. λίθος) to stone, pelt or kill with stones, Jno. 10. 31, 32, 33, et al.

Λίθινος, η, ον, (fr. same) stone, made of stone. Jno. 2. 6, et al.

Λιθοβολέω, ῶ, f. ήσω, p. λελιθοβόληκα, a. 1. ἐλιθοβόλησα, (λίθος & βάλλω) to stone, pelt with stones, *in order to kill,* Mat. 21. 35; 23. 37, et al.

Λίθος, ου, ὁ, a stone, Mat 3. 9; 4. 3, 6; a precious stone, Re. 4. 3; *met. spoken of Jesus,* Mat. 21. 42, 44; *of believers,* 1 Pe. 2. 5; *and of the doctrines of Christianity,* 1 Co. 3. 12; *meton.* a tablet of stone, 2 Co. 3. 7, et al. freq.

Λιθόστρωτον, ου, τὸ. (λίθος & στρώννυμι) paved with stone; a tesselated marble pavement, Jno. 19. 13.

Λικμάω, ῶ, f. ήσω, p. λελίκ-

μηκα, a. 1. ἐλίκμησα, to winnow grain; to scatter like chaff any thing broken fine, &c.; *by impl.* to grind to powder, dash in pieces, destroy, Mat. 21. 44. Lu. 20. 18.

Λιμὴν, ένος, ὁ, a port, haven, harbour, Ac. 27. 8, 12.

Λίμνη, ης, ἡ, a tract of standing water, pool, lake, Lu. 5. 1, 2, et al.

Λιμὸς, ῦ, ὁ, famine, scarcity of food, want of grain, Mat. 24. 7; famine, hunger, famishment, Lu. 15. 17. Ro. 8. 35, et al.

Λινον, ε, τὸ, linen, flax; *by meton.* a wick *of a lamp, &c.* Mat. 12. 20; linen raiment, Re. 15. 6.

Λιπαρὸς, ὰ, ὸν, (fr. λίπος, fat, fatness) fat, dainty, delicate, excellent, sumptuous, Re. 18. 14.

Λίτρα, ας, ἡ, a pound, libra, *equivalent to about 12 ounces avoirdupois*, Jno. 12. 3; 19. 39.

Λὶψ, λιβὸς, ὁ, pr. the south-west wind; *meton.* the south-west quarter of the heavens, Ac. 27. 12.

Λογία, ας, ἡ, (fr. λέγω, to collect) a gathering, collection, 1 Co. 16. 1, 2.

Λογίζομαι, f. ίσομαι, a. 1. ἐλογισάμην, pass. 1. f. λογισθήσομαι, p. λελογισμαι, (fr. λόγος) to compute, count; to count or number with, i. e. reckon as one of the same kind, Mar. 15. 28; to count or reckon up, ascertain by counting, &c.; *met.* to conclude from arguments and reasonings, draw a conclusion, come to a conclusion, infer, Ro. 3. 28. 2 Co. 10. 7; to reason, argue, discourse, Mar. 11. 31. 1 Co. 13. 11; to think, judge, i. e. to suppose, believe, be persuaded, determine, Ro. 2. 3; 8. 18; to account, esteem, regard, consider as having a certain character, Ac. 19 27. Ro 2. 26; *passively*, to be accounted, esteemed, Mar. 15. 28. Ro. 2. 26; εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, to be set at nought, despised, Ac. 19. 27; to value, prize, hold in high estimation, Phi. 4. 8 to impute, attribute, reckon to, Ro 4. 6, 8. 2 Co. 5. 19; *passively*, to be imputed, reckoned, Ro. 4. 3, 4, 5, 8, 9, 10; to excogitate, invent, produce by thinking, 2 Co. 3. 5. et al.

Λογικὸς, ἡ, ὸν, (fr. same) rational, reasonable, spiritual, pertaining to the mind and soul, Ro. 12. 1. 1 Pe. 2. 2.

Λόγιον, ίε, τὸ, (fr. same) an oracle, a divine communication or revelation, Ac. 7. 38. Ro. 3. 2, et al.

Λόγιος, ε, ὁ, ἡ, (fr. same) fluent, eloquent, Ac. 18. 24.

Λογισμὸς, ῦ, ὁ, (fr. λογίζομαι) computation, act of computing; cogitation, opinion, imagination, reasoning, Ro. 2. 15. 2 Co. 10. 5.

Λογομαχέω, ῶ, f. ήσω, (λόγος & μάχομαι) to contend about words, i. e. *by impl.* to dispute about trivial things, 2 Ti. 2. 14: *whence*

Λογομαχία, ας, ἡ, contention or strife about words, i. e. *by impl.* a dispute about trivial things, unprofitable controversy, 1 Ti. 6. 4.

Λόγος, ου, ὁ, (fr. λέγω,) a word, Mat. 8. 8, 16 Lu. 7. 7; 23. 9; a saying, i. e. a declaration, assertion, affirmation, Mat. 24. 35. Lu. 1. 20; *spoken of* a prophetic declaration, prophecy, Ac. 15. 15. Jno. 12. 38; a precept, law, Jno. 8 55; a direction, command, 1 Ti. 4. 15; a testimony, Jno. 5. 38; a promise, Ro. 9. 6; a threat, commination, He. 4. 12; a decree, sentence, Ro. 9. 28; a proverbial saying, Jno. 4. 37; ὁ λόγος κατά τινος, calumny, detraction, Mat. 12. 32; discourse, speech, language, Mat. 5. 37; 12. 37; *spoken of* doctrine, *spc.* Christian doctrines, the gospel, Mat. 13. 22, 23; *meton.* profession of Christian do-

[redacted]

13. 21; the faculty or
imparting or inculcat-
doctrines, Ep. 6. 19;
doctrine, inculcation
Jno. 17. 20; an ac-
narrative or relation,
by synecd. a written
rative, Ac. 1. 1; fame,
ort, Lu. 5. 15; 7. 17;
ne's *actions*, &c. Mat.
16. 2; account, value,
deration, Ac. 20. 24; a
count, reckoning, Mat.
; reason, i. e. a cause,
. 5. 32. Ac. 10. 29;
round of persuasion,
; right, equity, e. g
, agreeably to reason,
ustly, Ac. 18. 14; a
n affair, deed, matter,
event, Mat. 19. 11.
business, dealing, He.
tter of inquiry, ques-
of dispute or discus
24; a matter of com-
troversy, a cause, Ac.
text, pretence, show,
Col. 2. 23; the Divine
hom God created all
revealed his will to
1, 14. 1 Jno. 1. 1, 7,

ἡ, (fr. λαγχάνω)
gular iron head of a
N. T. a spear, lance.

ῶ, f. ήσω, p. λε-
. 1. ἐλοιδόρησα, (fr.
revile, reproach, rail
opprobrious and abu-
, Jno. 9. 28. Ac. 23.

ας, ἡ, **reviling**,
ing, opprobrious and
age, 1 Ti. 5. 14. 1 Pe.

, ὁ, a **reviler**,
who uses opprobrious
anguage, 1 Co. 5. 11;

ὁ, a **pestilence**,
24. 7. Lu. 21. 11;
pestilent fellow, mis-
chievous and malignant person
Ac. 24. 5.

Λοιπὸς, ή, όν, (fr. λείπω) remaining, *and by impl.* other Mat. 25. 11. Ac. 2. 37; *as a subs. pl.* the rest, remainder, other persons, other things, Mat. 22. 6; 27 49, et al.; *as an adv.* τοῦ λοιποῦ, hereafter, henceforth, Ga 6. 17; τὸ λοιπὸν, v. λοιπὸν, hereafter, afterwards, Mat. 26. 45. 2 Ti. 4. 8; at length, Ac. 27. 20; as to the rest, with respect to what remains, 1 Th. 4. 1.

Λουτρὸν, οῦ, τὸ, a **laver**; water for washing or bathing; in N. T. a washing, ablution, Ep. 5. 26. Tit. 3. 5: *from*

Λούω, f. σω, p. λέλουκα, a. 1. ἔλουσα, to wash, cleanse, Jno. 13. 10 Ac. 9. 37, et al.; *met.* to render pure, sc. *from sin*, i. e. deliver from its consequences, Re. 1. 5.

Λυκαονιστὶ, adv. in the dialect of Λυκαονία, Lycaonia, Ac. 14. 11.

Λύκος, ου, ὁ, a **wolf**, Mat. 10. 16. Lu. 10. 3. Jno. 10. 12; *met.* a violent, rapacious person, Mat. 7. 15. Ac. 20. 29.

Λυμαίνομαι, f. ῦμαι, (fr. λύμη, destruction) to ravage, lay waste, desolate, despoil; in N. T. to persecute, treat with cruelty, make havoc of, Ac. 8. 3.

Λυπέω, ῶ, f. ήσω, p. λελύπηκα, a. 1. ἐλύπησα, to grieve, occasion grief or sorrow to, make sorrowful, embitter; *pass.* to be grieved, sorrowful, sad, Mat. 17. 23; 19. 22. 2 Co. 2. 2, 5; to provoke to anger; *pass.* to be angry, take any thing ill, Mat. 14. 9; 18. 31; to offend, Ep. 4. 30; to aggrieve, hurt, harm, injure, Ro. 14. 15, et al.: *from*

Λύπη, ης, ἡ, **grief, sorrow**, Jno. 16. 6, 20. 21, 22, et al.; *meton.* cause of grief, trouble, affliction, inconvenience, 1 Pe. 2. 19.

Λύσις, εως, ἡ, (fr. λύω) a

being loosed or dissolved, solution, disjunction; divorce, dissolution of the conjugal union, 1 Co. 7. 27.

Λυσιτελέω, ῶ, f. ήσω, (fr. λύω, to pay, & τὰ τέλη, imposts) pr. to pay taxes, imposts, &c.; *by impl.* to be advantageous, well, profitable, q. d. to quit the cost, *impers.* Lu. 17. 2.

Λύτρον, ου, τὸ, (fr. λύω, to pay) pr. price paid; in N. T. a ransom, Mat. 20. 28. Mar. 10. 45.

Λυτρόομαι, οῦμαι, f. ώσομαι, (fr. λυτρόω, to release for a ransom, fr. λύτρον) to ransom, redeem; to deliver, set free, Lu. 24. 21. Tit. 2. 14. 1 Pe. 1. 18: *whence*

Λύτρωσις, εως, ἡ, redemption, liberation, deliverance, Lu. 1. 68. He. 9. 12; *meton.* a redeemer, deliverer, vindicator, Lu. 2. 38.

Λυτρώτης, ου, ὁ, a redeemer, deliverer, vindicator, Ac. 7. 35.

Λυχνία, ας, ἡ, a stand for a light, candlestick, lamp-stand, Mat. 5. 15, et al.; *met. used for* a Christian church, Re. 1. 12, 13, 20; *for* a Christian teacher, Re. 11. 4: *from*

Λύχνος, ου, ὁ, a light, i.e. lamp, candle, &c. Mat. 5. 15. Mar. 4. 21, et al.; *met. put for* a distinguished teacher, Jno. 5. 35.

Λύω, f. ύσω, p. λέλυκα, a. 1. ἔλυσα, to loose, unbind, untie, unfasten, Mat. 21. 2. Jno. 11. 44; *met.* to set free, set at liberty, deliver, Lu. 13. 16; to dissolve, disunite, disjoin, break, Ac. 27. 41. 1 Co. 7. 27. Re. 5. 2, 5; to break up, dismiss, Ac. 13. 43; to do away, remove, put an end to, destroy, Jno. 2. 19. Ep. 2. 14; *met.* to violate, infringe, injure by irreverence, &c. Mat. 5. 19. Jno. 5. 18; to make void, nullify, Jno. 10. 35; *by a Chaldaism,* to declare any thing to be lawful and allowable, admit to the enjoyment of privileges, social intercourse, &c. Mat. 16. 19, et al.

M

Μαγεία, ας, ἡ, magic, Ac. 8. 11: *from*

Μαγεύω, f. εύσω, to be a magician, use magical arts, practise magic, sorcery, &c. Ac. 8. 9: *from*

Μάγος, ου, ὁ, (Pers. מג, *mogh*) a magus, wise man, philosopher, sage of the magian religion, Mat. 2. 1, 7, 16; a magician, sorcerer, Ac. 13. 6, 8.

Μαθητεύω, f. εύσω, p. μεμαθήτευκα, a. 1. ἐμαθήτευσα, to be the disciple of, follow any one as a disciple, Mat. 27. 57; to make, or cause to be a disciple; *by impl.* to teach, instruct, Mat. 13. 52; 28. 19. Ac. 14. 21: *from*

Μαθητής, οῦ, ὁ, (fr. μανθάνω) a disciple, Mat. 10. 24, 42, et al.; *whence*

Μαθήτρια, ας, ἡ, a female disciple, female Christian, Ac. 9. 36.

Μαίνομαι, f. μανοῦμαι, p. μέμηνα, to be disordered in mind, mad, insane, furious, Jno. 10. 20, et al.

Μακαρίζω, f. ίσω, At. ιῶ, p. μεμακάρικα, a. 1. ἐμακάρισα, to pronounce happy, congratulate, celebrate, Lu. 1. 48. Ja. 5. 11: *from*

Μακάριος, ία, ιον, (fr. μάκαρ, idem) happy, blessed, Mat. 5. 3, 4, 5, 7. Lu. 1. 45, et al.

Μακαρισμὸς, οῦ, ὁ, (fr. μακαρίζω) a calling happy, the act of pronouncing happy, congratulation, felicitation; *also,* happiness, blessedness, Ro. 4. 6, 9. Ga. 4. 15.

Μάκελλον, ου, τὸ, (Lat. *macellum*) a place where all kinds of provisions are exposed to sale, market, shambles, 1 Co. 10. 25.

Μακρὰν, adv. (fr. μακρός) far, far off, at a distance, far distant, Mat. 8. 30. Mar. 12. 34, et al.; *met.* οἱ μακρὰν, remote, foreign, alien from, Ep. 2. 13, 17.

Μακρόθεν, adv. (fr. same) far off, at a distance, from afar, from a distance, Mar. 8. 3; 11. 13; *preceded by* ἀπὸ, *in the same sense*, Mat. 26. 58.

Μακροθυμέω, ῶ, f. ήσω, p. μεμακροθύμηκα, (fr. μακρόθυμος) to be slow towards, be long enduring, i. e. to exercise patience, be long-suffering, clement, or indulgent, to forbear, Mat. 18. 26, 29. 1 Co. 13. 4. 1 Th. 5. 14. 2 Pe. 3. 9; to have patience, endure patiently, wait with patient expectation, He. 6. 15. Ja. 5. 7, 8; *μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς*, Lu. 18. 7. though he exercise patience towards them, i. e. their persecutors.

Μακροθυμία, ας, ἡ, patience, i. e. patient enduring of evil, fortitude, Col. 1. 11; *spc.* patience in enduring and slowness of avenging injuries, long-suffering, forbearance, clemency, Ro. 2. 4; 9. 22. 2 Co. 6. 6; patient expectation, He. 6. 12, et al.: *from*

Μακρόθυμος, ου, ὁ, ἡ, (μακρὸς & θυμός) long-suffering, forbearing, patient, Ex. 34. 6, in LXX: *whence*

Μακροθύμως adv. patiently, with indulgence, with clemency, Ac. 26. 3.

Μακρός, ά, όν, (fr. μῆκος) long, i. e. far, distant, remote, Lu. 15. 13; 19. 12; μακρά, adv. of long duration, prolix, Mat. 23. 14. Mar. 12. 40. Lu. 20. 47.

Μακροχρόνιος, ου, ὁ, ἡ, (μακρὸς & χρόνος) enduring a long time, of long duration, long lived, Ep. 6. 3.

Μαλακία, ας, ἡ, softness; languor, indisposition, weakness, infirmity of body, Mat. 4. 23, et al.: *from*

Μαλακός, ή, όν, (fr μαλάσσω, to soften) soft, i. e. soft to the touch, delicate, Mat. 11. 8. Lu. 7. 25; *met.* effeminate, 1 Co. 6. 9.

Μάλιστα, adv. (superlat. of μάλα, much) most, most of all, chiefly, especially, Ac. 20. 38; 25. 26, et al.

Μᾶλλον, adv. (comparat. of μάλα) more, *as referring to* quantity or intensity, or comparison, Mat. 6. 30. Mar. 9. 42; rather, Mat. 10. 6, 28; 25. 9; μᾶλλον δὲ, yea more, yea rather, Ro. 8. 34, et al; μᾶλλον καὶ μᾶλλον, more and more, Phi. 1. 9, *used for the superlat.* μάλιστα, 1 Co. 14. 1, 5.

Μάμμη, ης, ἡ, a grandmother, 2 Ti. 1. 5.

Μαμμωνᾶς, v. Μαμωνᾶς, ᾶ, ὁ, (Chald. ממון Mammon, *name of a deity supposed to preside over wealth, like the Greek* Πλοῦτος, Mat. 6. 24. Lu. 16. 13; *meton.* wealth, riches, Lu. 16. 9, 11.

Μανθάνω, f. μαθήσω, a. 2. ἔμαθον, p. μεμάθηκα, to learn, be taught, Mat. 9. 13; 11. 29; 24. 32; to learn by practice or experience, acquire a custom or habit, Phi. 4. 11. 1 Ti. 5. 4, 13; to ascertain, be informed, Ac. 23. 27, et al.; to understand, Re. 14. 3; *others*, to learn by heart.

Μανία, ας, ἡ, (fr. μαίνομαι) madness, distraction, insanity, Ac. 26. 24.

Μάννα, v. μὰν, τὸ, indec. (Heb. מן, Exod. 16. 15) manna, *the miraculous food of the Israelites while in the desert*, Jno. 6. 31, 49, 58, et al.

Μαντεύομαι, f. εύσομαι, a. 1. ἐμαντευσάμην, (fr. μάντις, a soothsayer, diviner) to consult an oracle; to utter oracles, practise divination, divine, Ac. 16. 16.

Μαραίνω, f. ανῶ, p. μεμάρανκα, to cause to decay, fade, or wither, *pass.* to wither, pine away; *met.* to fade away, disappear, perish, Ja. 1. 11.

Μαρὰν ἀθᾶ, (Syr. מרן אתא) i. q. κύριος ἔρχεται, the Lord cometh, or will come, sc. *to judgment, and will punish those who contemn his religion*, &c. 1 Co. 16. 22.

Μαργαρίτης, ου, ὁ, (fr. μάργαρον, idem) a pearl, *a stony concretion in a species of oyster, highly valued for its beautiful whiteness and smoothness*, Mat. 7. 6; 13. 45, 46, et al.

Μάρμαρον, ου, τὸ, & -ος, ου, ὁ, (fr. μαρμαίρω, to glisten, shine) pr. splendour; a stone, rock; marble, Re. 18. 12.

Μάρτυρ, υρος, ὁ, a witness, one who bears testimony, Mat. 18. 16; 26. 65, et al.; *spc.* a martyr, *one who, by yielding up his life, testified to the truth of the religion of Jesus*, Ac. 22. 20. Re. 17. 6; *whence*

Μαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, p. μεμαρτύρηκα, a. 1. ἐμαρτύρησα, to witness, bear witness, testify, Jno. 3. 28; 5. 32, 33; *in the sense of* to declare, profess, Jno. 4. 44; 7. 7; to confirm, Ac. 14. 3. He 10. 15; to bear honourable testimony to, speak well of, applaud, celebrate, Lu. 4. 22; 11. 48; *by impl* to teach, instruct, Jno. 1. 7; 15. 26, 27; to convince, convict, Jno. 18. 23; *pass. pr.* to obtest, call as a witness; in N. T. to charge, implore, beseech, entreat, exhort earnestly, 1 Th. 2. 12, et al.

Μαρτυρία, ας, ἡ, a bearing witness, testimony, evidence, Mar. 14. 55, 56, 59. Lu. 22. 71; *in the sense of* instruction, teaching, i. e. what is taught, doctrine, Jno. 3. 11, 32, 33, *meton.* the office or employment of teaching or declaring the divine counsels, Re. 11. 7; profession, declaration, public attestation, Re. 12. 11; 6. 9, et al.

Μαρτύριον, ίου, τὸ, testimony, evidence, Mat. 8. 4 Mar. 1. 44; public exhortation, declaration, promulgation, He. 3. 5; teaching, what is taught, doctrine, 1 Co. 1. 6; 2. 1. 2 Ti. 1. 8; ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, put for the tabernacle of the congregation, Ac. 7. 44. Re. 15. 5.

Μαρτύρομαι, to call as a witness, take to record; to testify, protest, make a solemn affirmation or declaration, Ac. 20. 26; to obtest, beseech, charge, entreat earnestly, exhort solemnly, Ep. 4. 17.

Μάρτυς, υρος, ὁ, ἡ, a witness, one who bears testimony, Ac. 10. 41; 22. 15; *spc.* a martyr, Re. 2. 13; *in the sense of* teacher, instructor, Re. 1. 5, et al

Μασσάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, to chew, masticate; in N. T. to bite, gnaw, Re. 16. 10.

Μαστιγόω, ῶ, f. ώσω, p. μεμαστίγωκα, a. 1. ἐμαστίγωσα, (fr. μάστιξ) to scourge, Mat. 10. 17; 20. 19, et al.; *met.* to chastise, afflict, He. 12. 6.

Μαστίζω, f. ίξω, p. μεμάστιχα, to scourge, Ac. 22. 25: *from*

Μάστιξ, ιγος, ἡ, a scourge, whip, Ac. 22. 24. He. 11. 36; *met.* a scourge, i. e. pain, disease, affic tion, &c. Mar. 3. 10; 5. 29, 34. Lu. 7. 21.

Μαστὸς, ου, ὁ, (fr. μαζό idem) the breast, pap, Lu. 11 et al.

Ματαιολογία, ας, ἡ, (fr. μάταιος & λέγω) vain talking disputation, 1 Ti. 1. 6.

Ματαιολόγος, ου, ὁ, ἡ, same) a vain talker, given t talking or trivial disputati Tit. 1. 10.

Μάταιος, αία, αιον, i. e. ineffective, liable pointment, 1 Co. 3. 20; without foundation, 1 C useless, fruitless, unprof 3. 9. Ja. 1. 26; *fr.* th depraved, perverse, i τὰ μάταια, supersti Ac. 14. 15; *whence*

τραιότης, τητος, ἡ, vanity, e. uselessness, unprofitableness, Pe. 2. 18; *in the sense of* frailty, ıortality, Ro. 8. 20; *fr. the Heb.* erverseness, improbity, depravity, p. 4. 17; *others*, a want of real isdom, foolishness.

τραιόω, ῶ, f. ώσω, to ıake vain; *fr. the Heb.* to render olish, i. e. perverse, to deprave; *ss.* to become perverse, depraved, c. Ro. 1. 21.

τηνv, adv. in vain, i. e. uitlessly, without profit, Mat. 15. Mar. 7. 7.

χαιρα, ας, ἡ, (fr. *μάχοαι*) a large knife, poniard; a vord, Mat. 26. 47, 51, et al.; *eton.* φορεῖν μάχαιραν, to bear ıe sword, i. e. to have the power life and death, Ro. 13. 4; fear death, Ro. 8. 35; *met.* τὴν άχαιραν τοῦ πνεύματος, i. e. *ther* a spiritual sword, *or* the vord which the Spirit provides, p. 6. 17; *meton.* war, dissension, scord, Mat. 10. 34.

χη, ης, ἡ, a fight, battle; ontention, strife, dispute, controersy, 2 Co. 7. 5. 2 Ti. 2. 23, et al.: *om*

χομαι, f. ἔμαι, v. έσομαι, ήσομαι, to fight, Ac. 7. 26; to ontend, dispute, strive, Jno. 6. 52, al.

γαλαυχέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ιεγαλαύχησα, (μέγας & αὐχέω, boast) to boast, be elated, haugh- arrogant; to boast of accomshing great things, make a great , Ja. 3. 5.

γαλεῖος, εία, εῖον, (fr. *γας*) great, magnificent, splen- glorious, illustrious, wonder- τὰ μεγαλεῖα, great things, -ful works, Lu. 1. 49. Ac. 2. *ence*

λειότης, τητος, ἡ, greatmajesty, magnificence, glory, Ac. 19. 27. 2 Pe. 1. 16.

Μεγαλοπρεπὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (μέγας & πρέπει) becoming a great man, great, magnificent, glorious, most splendid, 2 Pe. 1. 17.

Μεγαλύνω, f. υνῶ, a. 1. ἐμεγάλυνα, (fr. μέγας) to enlarge, amplify, Mat. 23. 5; to magnify, render conspicuous, distinguish, Lu. 1. 58; to exalt, extol, praise, celebrate with praises, Lu. 1. 46, 58. Ac. 5. 13, et al.

Μεγάλως, adv. (fr. same) greatly, very much, vehemently, Phi. 4. 10.

Μεγαλωσύνη, ης, ἡ, greatness, magnificence, majesty, He. 1. 3; 8. 1: *in ascriptions*, praise, glory, Jude 25: *from*

Μέγας, μεγάλη, μέγα, compar. *μείζων*, superl. *μέγιστος*, great, i. e. large, ample, spacious, broad, loud, Mat. 27. 46. Mar. 4. 32; great, much, numerous, Mar. 5. 11. He. 11. 24; great, grown up, adult, old, Ro. 9. 12; great, vehement, intense, ardent, &c. Mat. 2. 10; 28. 8; great, sumptuous, Lu. 5. 29; great, important, weighty, of moment, 1 Co. 9. 11; 13. 13; great, splendid, magnificent, Re. 15. 3; wonderful, causing wonder, 2 Co. 11. 15; great, solemn, memorable, Jno. 7. 37; 19. 31; great *in rank*, noble, of high rank, Re. 11. 18; 13. 16; great, *in dignity*, distinguished, eminent, illustrious, powerful, of high worth and dignity, Mat. 5. 19; 18. 1, 4, et al. freq: *whence*

Μέγεθος, εος, ους, τὸ, greatness, vastness, immensity, Ep. 1. 19.

Μεγιστᾶνες, ων, οἱ, great men, lords, chiefs, nobles, princes, Mar. 6. 21. Re. 6. 15; 18. 23.

Μέγιστος, η, ον, greatest, pre-eminent, 2 Pe. 1. 4: *super. of* μέγας.

Μεθερμηνεύω, f. εύσω, (μετὰ & ἑρμηνεύω) to translate, interpret, Mat. 1. 23. Mar. 5. 41, et al.

Μέθη, ης, ἡ, (fr. μέθυ) intem-

perance, drunkenness, intoxication, Lu. 21. 34. Ro. 13. 13. Ga. 5. 21.

Μεθίστημι, v. **μεθιστάνω**, f. μεταστήσω, p. μεθέστηκα, a. 1 μετέστησα, (μετὰ & ἵστημι, v ἱστάνω) to move from one place to another, remove, transfer, 1 Co. 13. 2. Col. 1. 13; *met.* to cause to pass from one mode of thinking to another, cause to change sides, by impl. to pervert, mislead, Ac. 19. 26; to remove from office, dismiss, discard, Lu. 16. 4. Ac. 13. 22.

Μεθοδεία, ας, ἡ, (fr. μεθοδεύω, to trace, investigate; to excogitate, invent; to use artifices, to deceive, circumvent, fr. μετὰ & ὁδὸς) fraudulent artifice, stratagem, device, art, wile, Ep. 4. 14; 6. 11.

Μεθόριον, ου, τὸ, (μετα & ὅρος) space adjacent to a boundary, confine, border, limit, Mar. 7. 24.

Μέθυ, υος, τὸ, wine: *whence*

Μεθύσκω, f. μεθύσω, a. 1. ἐμέθυσα, to intoxicate, inebriate, make drunk; *pass.* to be intoxicated, made drunk, Lu. 12. 45. 1 Th. 5. 7, et al.

Μέθυσος, ου, ὁ, ἡ, a drunkard, intemperate person, 1 Co. 5. 11; 6. 10: *from*

Μεθύω, f. ύσω, (fr. μέθυ) to be intoxicated, be drunk, Mat. 24. 49, et al.

Μειζότερος, α, ον, greater, 3 Jno. 4: *comparat. of*

Μείζων, ονος, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, greater, *comparat. of* μέγας.

Μέλαν, ανος, τὸ, ink, 2 Co. 3. 3. 2 Jno. 12. 3 Jno. 13: *neut. of*

Μέλας, αινα, αν, black, Mat. 5. 36. Re. 6. 5, 12.

Μέλει, f. μελήσει, *impers. verb*, to care for, take care of, it is a care, it concerns, Mat. 22. 16. Ac. 18. 17. 1 Co. 9. 9, et al.: *whence*

Μελετάω, ῶ, f. ήσω, p. μεμελέτηκα, a. 1. ἐμελέτησα, to think upon, meditate, revolve in the mind, premeditate, Mar. 13. 11, et al.

Μέλι, ιτος, τὸ, honey, Mat. 3. 4. Mar. 1. 6. Re. 10. 9, 10: *whence*

Μελίσσιος, ίου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, of honey or bees, made by bees, Lu. 24. 42.

Μέλλω, f. ήσω, imperf. ἔμελλον, Att. ἤμελλον, to be about to do, be on the point of doing, Mat. 2. 13. Jno. 4. 47; it corresponds to the auxiliaries will, shall, must, and may sometimes be expressed by to intend, &c. Mat. 16. 27; 17. 12, et al. freq.; *particip.* μέλλων, ουσα, ον, to come, future, Mat. 3. 7. Lu. 13. 9, et al.; to be always, as it were, about to do, to delay, linger, Ac. 22. 16.

Μέλος, εος, ους, τὸ, a member, limb, any part of the body, Mat. 5. 29, 30. Ro. 12. 4. 1 Co. 6. 15; 12. 12, et al.

Μεμβράνα, ης, ἡ, (Lat. *membrana*) membrane, parchment, vellum, 2 Ti. 4. 13.

Μέμφομαι, f. ψομαι, a. 1. ἐμεμψάμην, p. pass. μέμεμμαι, to complain of, impute as a fault; to find fault with, blame, censure, Ro. 9. 19. He. 8. 8.

Μεμψίμοιρος, ου, ὁ, ἡ, (μέμψις, a finding fault, fr. μέμφομαι, & μοῖρα, a portion, lot) finding fault or being discontented with one's lot, querulous, complaining; a discontented querulous person, Jude 16.

Μὲν, *conj.* truly, indeed, ... δὲ, indeed—but, Mat. 3. 11; ... Ac. 1. 1: ὁ μὲν—ὁ δὲ, this—the ... one—the other, Phi. 1. 17; ... other, οἱ μὲν—οἱ δὲ, some— ... Mat. 22. 5, 6; ὃς μὲν—ὃς ... another, pl. some, others, ... 8; 21. 35; ἄλλος μὲν—ἄλλος ... one—another, 1 Co. 15. ... μὲν—καὶ δὲ, here—there ... τοῦτο μὲν—τοῦτο δὲ, ... ly, He. 10. 33, et al.

Μενοῦν, v. μὲν ...

therefore, indeed then, Lu. 3. 18. Ac. 1. 6; therefore then, Ac. 1. 18; 9. 31; yea, yea indeed, yea truly, 1 Co. 6. 7; further, moreover, Jno. 20. 30, et al.

Μενοῦνγε, conj. (μενοῦν & γέ) yea indeed, yea truly, yea rather, Lu. 11. 28. Ro. 9. 20; 10. 18. Phi. 3. 8.

Μέντοι, conj. (μέν & τοι) indeed, truly, certainly; yet indeed, yet, nevertheless, however, Jno. 4. 27, et al.

Μένω, f. μενῶ, p. μεμένηκα, a. 1. ἔμεινα, p. mid. μέμονα, to remain, continue, Jno. 1. 32, 33; to stay, abide, dwell, Mat. 10. 11. Mar. 6. 10; 14. 34, to put up with, stay, lodge, Lu. 19. 5; to be with, be conversant with, Jno. 14. 25; *met.* μένειν ἔν τινι, to remain in any person or thing, i. e. to remain closely conjoined with any one, remain united in thought, feeling, purpose, action, &c. Jno. 15. 4. 1 Jno. 2. 6, 24; *including the idea* of aid, assistance, &c. Jno. 14. 10, 16; to be in, continue to exist in, be fixed in, inhere, 1 Jno. 3. 15, 17; to remain in, continue firm in, be constant in, persevere in, Jno. 15. 9, 10; to remain alive, continue in existence, survive, Mat. 11. 23. Jno. 12. 34; to endure, last, be permanent, 1 Co. 3. 14; 13. 13; to remain, be left in any particular state, Ac. 5. 4; μένω τινά, to wait for, expect, await, Ac. 20. 5, et al.

Μερίζω, f. ίσω, p. μεμέρικα, a. 1. ἐμέρισα, (fr. μερίς) to divide, separate; *met.* to disunite by discord; *pass.* to be divided, disunited, to disagree, be at variance, Mat. 12. 25, 26; to distinguish; *pass.* to differ, 1 Co. 7. 34; to divide out, divide *into* portions and distribute, Mar. 6. 41; *by impl.* to give, bestow, grant, Ro. 12. 3, et al.: *whence*

Μέριμνα, ης, ἡ, care, anxiety, solicitude, Mat. 13. 22. Lu. 8. 14, et al.: *whence*

Μεριμνάω, ῶ, f. ήσω, p. μεμερίμνηκα, a. 1. ἐμερίμνησα, to care for, take care of, 1 Co. 7. 32, 34; to be careful, anxious, or solicitous, Mat. 6. 27, 31, et al.

Μερίς, ίδος, ἡ (fr. μείρω, to divide) a part, a division of a country, district, region, tract, Ac. 16. 12; *met.* share, participation, society, Ac. 8. 21. Col. 1. 12; society, intercourse, fellowship, consort, connection, 2 Co. 6. 15; a part assigned, lot, portion, Lu. 10. 42.

Μερισμός, οῦ, ὁ, (fr. μερίζω) a dividing, act of dividing, separation, He. 4. 12, distribution, gifts distributed, He. 2. 4.

Μεριστής, οῦ, ὁ, (fr. same) a divider, one who divides and makes distribution, an arbiter, Lu. 12. 14.

Μέρος, εος, ους, τό, (fr. μείρω, to divide) a part, portion, piece, Lu. 11. 36, 15. 12; μέρος τι, partly, in some part, 1 Co. 11. 18; ἀνὰ μέρος, alternately, one after another, 1 Co. 14. 27; ἀπὸ μέρους, partly, in some part or measure. 2 Co. 1. 14; ἐκ μέρους, individually, in particular, 1 Co. 12. 27; partly, imperfectly, 1 Co. 13. 9; κατὰ μέρος, particularly, in detail, He. 9. 5; a part *of the body*, member, Ep. 4. 16; a part *of a country*, district, region, tract, Mat. 2. 22; 15. 21; *met.* participation, share, Re. 20. 6; society, intercourse, fellowship, consort, connexion, Jno. 13. 8, a part assigned, lot, portion, destiny, Mat. 24. 51. Re. 21. 8, business, occupation, calling, Ac. 19. 27; a part *of a general topic*, particular, head, respect, 2 Co. 3. 10, 9. 3; a part or portion *of a class of men*, a sect, party, Ac. 23. 9, et al.

Μεσημβρία, ας, ἡ, (μέσος & ἡμέρα) mid-day, noon, Ac. 22. 6; *meton.* the south, Ac. 8. 26.

Μεσίας, *see* **Μεσσίας**.

Μεσιτεύω, f. εύσω, p. μεμεσίτευκα, a. 1. ἐμεσίτευσα, to be a mediator, mediate, compose a difference; to intervene, interpose, He. 6. 17: *from*

...ith a genitive, with, Mat. 16. 27; with, ... the same with, in aid of, Mat. ...; with, by means of, ... with, against, Re. 11. ... Lu. 24. 5; with, ... Lu. 1. 58, 72 of time, ... 10. 30; of manner, and ... a periphrasis, with its ... for an adverb, Mat. 13. ... 7; put with its genitive ... of a dative, Lu. 1. 72. Jas ... an accusative, after, ... behind, He. 9. 3; of time, ... Mat. 17. 1; 24. 29; followed ... with the neut. article, ... an infin. with ... after that, Mat. 26. 32. Lu. ... within a certain time, Mat. 27. 63, et al.

... ἐσος & ... partition, separation, ...

... τὸ, (με- ...) mid-heaven, meridian, Re.

... (fr. μέσος) ... middle or midst, be... between two extremes, ...

... ὁ, (Heb. משיח) ... to anoint) the Messiah, i. q. ὁ Χριστός, ... anointed, ... 4. 25.

..., ἡ, όν, full, full of, ... with, replete, Mat. 23. 28, ... 29, et al.: whence ... ώσω, to fill; pass. ... full, Ac. 2. 13.

Μεταβαίνω, f. βήσομαι, (μετὰ, over, & βαίνω) to go or pass from one place to another, Jno. 5. 24; to pass away, be removed, Mat. 17. 20; to go away, depart, Mat. 8. 34, et al.

Μεταβάλλω, (μετὰ & βάλλω) to change; mid. to change one's mind, Ac. 28. 6.

Μετάγω, f. ξω, (μετὰ & ἄγω) to lead or move from one place to another; to move round, turn about, as horses or ships, Ja. 3. 3, 4.

Μεταδίδωμι, f. δώσω, (μετὰ & δίδωμι) to impart, bestow, communicate, distribute, Lu. 3. 11, et al.

Μετάθεσις, εως, ἡ, (fr. μετατίθημι) a removal, translation, He. 11. 5; a mutation, change, i. e. the abolition, or abrogation of one thing and the substitution of another, He. 7. 12.

Μεταίρω, f. αρῶ, (μετὰ & αἴρω) to remove, transfer; intrans. to go away, depart, Mat. 13. 53.

Μετακαλέω, ῶ, f. έσω, (μετὰ & καλέω) to call from one place into another; mid. to call or send for, invite to come to one's self, Ac. 7. 14, et al.

...λλάσσω ... & ἀλ... thing ... change ... 1. 25, ...

Μεταμέλομαι, ... to repent ... one's ... 7. 21 ... a pa... sorrow, ... mind ... penite... 27. 3, ...

Μεταμορφόω, ... (μετὰ & μορφόω) ... external form ... figure; ... to change ... be transf... Mat. ... 2; to tran... 2 Co. 3. 18.

Μετανοέω, ῶ, ... & νοέω) to ... to repent, i. ... of thinking, ... form one's ... 11. 20; ... sorrow, or ... al.: whence

Μετάνοια, ας, ... i. e. a change of ... He. 12. 17; a ch... of thinking, ... reformation of ... et al.

Μεταξύ, adv. ... (μετὰ) between ... 11. 51; ...

Μετακινέω, ῶ, f. ήσω, (μετὰ & κινέω) to move away, remove, change; *pass. met.* to be fallen away, be wavering, Col. 1. 23.

Μεταλαμβάνω, f. λήψομαι, (μετὰ & λαμβάνω) to partake of, share in, enjoy, Ac. 2. 46. 2 Ti. 2 6, et al.; to get, obtain, find, Ac. 24. 25: *whence*

Μετάληψις, εως, ἡ, a partaking of, a being partaken of, 1 Ti. 4. 3.

Μεταλλάσσω, v. ττω, f. ξω, (μετὰ & ἀλλάσσω) to exchange, put one thing in the place of another, change for or into, transmute, Ro. 1. 25, 26.

Μεταμέλομαι, f. ήσομαι, a. 1. μετεμελήθην, (μετὰ & μέλομαι, fr. μέλει) to repent, i. e. to change one's mind and purpose, Mat. 21. 29, 32. He. 7. 21; to change one's mind from a painful motive, feel penitence, sorrow, or remorse, Mat. 27. 3, et al.

Μεταμορφόω, ῶ, f. ώσω, (μετὰ & μορφόω) to change the external form of *any one*, transfigure; *mid.* to change one's form, be transfigured, Mat. 17. 2. Mar. 9. 2; to transform, change, Ro. 12. 2. 2 Co. 3. 18.

Μετανοέω, ῶ, f. ήσω, (μετὰ & νοέω) to change one's opinion; to repent, i. e. to change one's mode of thinking, feeling, and acting, reform one's life, Mat. 3. 2; 4. 17; [illegible] 20; *metony.* to feel penitence, sorrow, or remorse, Lu. 17. 3, 4, et al.: *whence*

Μετάνοια, ας, ἡ, repentance, i. e. a change of mind and purpose, He. 12. 17; a change of one's mode of thinking, feeling, and acting, reformation of life, Mat. 3. 8, 11, et al.

Μεταξὺ, adv. & prep. (fr. μετὰ) between, Mat. 23. 35. Lu. 11. 51; 16. 26. Ac. 15. 9; ὁ μεταξὺ, intervening time, ἐν τῷ μεταξὺ, sc. χρόνῳ in the mean time, mean while, Jno. 4. 31; by turns, mutually, Ro. 2. 15; ὁ μεταξὺ, subsequent, following, succeeding, next, Ac. 13. 42, et al.

Μεταπέμπω, f. ψω, (μετὰ & πέμπω) to send after *any one*; *mid.* to send after or for *any one*, invite to come to one's self, Ac. 10. 5, et al.

Μεταστρέφω, f. ψω, (μετὰ & στρέφω) to turn about, convert; to convert into something else, change, Ac. 2 20. Ja. 4. 9; *by impl.* to pervert, corrupt, Ga. 1. 7.

Μετασχηματίζω, f. ίσω, p. μετεσχημάτικα. a. 1. μετεσχημάτισα, (μετὰ & σχηματίζω, to fashion, fr. σχῆμα) to transfigure, transform; *mid.* to transform one's self, Phi. 3. 21. 2 Co. 11. 13, 14, 15; to transfer figuratively to any one, speak by way of accommodation, 1 Co. 4. 6.

Μετατίθημι, f. θήσω, (μετὰ & τίθημι) to transfer, transport, translate, Ac. 7. 16. He. 11. 5; *mid. met.* to transfer one's self, i. e. to go, pass, remove, Ga. 1. 6; *met.* to transfer, convert to other purposes, abuse, Jude 4; to change, abolish one thing, and substitute another in its place, He. 7. 12.

Μετέπειτα, adv. (μετὰ & ἔπειτα) afterwards, He. 12. 17.

Μετέχω, f. μεθέξω, p. μετέσχηκα, a. 2. μετέσχον, (μετὰ & ἔχω) to partake, share in, enjoy, 1 Co. 9. 10, 12; 10. 17, 21, et al.

Μετεωρίζω, f. ίσω, (fr. μετέωρος, lofty, elevated, elated, fr. μετὰ, and αἰρέω) to raise aloft, elevate; to lift up, render erect, elate, inflate; to cause to fluctuate in mind; *mid.* to put one's self into a state of suspense, fluctuate between hope and fear, be in anxious suspense, Lu. 12. 29.

Μετοικεσία, ας, ἡ, (μετοικέω, i. q. μετοικίζω, fr. μετὰ & οἰκέω) change of abode or country, emigration; by impl. exile, captivity, Mat. 1. 11, 12, 17.

... not at all, by no means ... 16. 22; 24 2; ... not, lest, that not, Mar. 13. ... 18 10; 24 6. ... mere sign of interrogation ... ther? an? num? Mat. 7. 9 ... freq.

Μήγε, adv. (μὴ & γέ) truly, εἰ δὲ μήγε, but if otherwise indeed, i.e. but if otherwise, alioquin, Mat. 6. 1; ... et al.

Μηδαμῶς, adv. (fr. μηδαμός) by no means, Ac. ...

Μηδέ, conj. (μὴ & δέ) not, neither, and repeated, neither —nor, Mat. 6. 25; 7. 6; 10. 9; ... not even, not so much as, Mar. ... 2, et al.

Μηδείς, μηδεμία, μηδέν, (μηδέ & εἷς) not one, no one, none, no person or thing, nothing, Mat. 8. 4; ... et al.

Μηδέποτε, adv. (μηδέ & ποτέ) not at any time, never, 2 Ti. 3. 7.

Μηδέπω, adv. (μηδέ & πω) not yet, not as yet, He. 11. 7.

Μηκέτι, adv. (μὴ & ἔτι) no more, no longer, non amplius, Mar. 1. 45; 2. 2; lest further, no more, no longer, ne amplius, Mat. 21. 19 et al.

Μῆκος, εος, ους, τό, length Ep. 3. 18. Re. 21. 16: whence

152

Μηκύνω, f. υνῶ, a. 1. ἐμήκυνα, to lengthen, prolong; *mid.* to grow up, *as plants*, Mar. 4. 27.

Μηλωτὴ, ῆς, ἡ, (fr. μῆλον, a sheep) a sheepskin, He. 11. 37.

Μὴν, μηνὸς ὁ, a month, Lu. 1. 24, 26, 36, 56, et al.; the new moon, the day of the new moon, Ga. 4 10.

Μὴν. conj. (fr. μὲν) ἦ μὴν, truly, verily, assuredly, certainly, He. 6. 14.

Μηνύω, f. ύσω, p. μεμήνυκα, a. 1. ἐμήνυσα, to indicate, show, signify, make known, declare, Lu. 20. 37. Jno. 11. 57. Ac. 23. 30. 1 Co. 10. 28.

Μήποτε, adv. (μὴ & ποτὲ) never, He. 9. 17; lest ever, lest perhaps, Mat. 4. 6. Lu. 14. 29; so that not, Mat 13 15; whether indeed, if so be, if perhaps, Lu. 3. 15. Jno. 7. 26, et al.

Μήπω, adv. (μὴ & πω) not yet, not as yet, Ro. 9. 11. He. 9. 8.

Μήπως, conj. (μὴ & πως) lest in any way or means, peradventure, that in no way, Ac. 27. 29. Ro. 11. 21. 1 Co. 8. 9; 9. 27, et al., whether indeed, whether perhaps, 1 Th. 3. 5.

Μηρὸς, οῦ, ὁ, the thigh, Re. 19 16.

Μήτε, conj. (μὴ & τε) neither, μήτε—μήτε, v. μὴ—μήτε, v. μηδὲ—μήτε, neither—nor, Mat. 5. 34, 35, 36. Ac. 23. 8. 2 Th. 2. 2; *not even*, not so much as, Mar. 3. 20, et al.

Μήτηρ, τέρος, τρὸς, ἡ, a mother, Mat. 1 18 12. 49, 50, et al. freq.; *fr. the Heb.* a mother city, metropolis, Ga. 4. 26. Re. 17. 5.

Μήτι, adv. (μὴ & τι) whether? is it not? Mat. 7. 16; 12. 23; εἰ μήτι, *unless perhaps*, Lu. 9. 13.

Μήτιγε, adv. μήτι & γὲ) how much more or less? how much rather? 1 Co. 6. 3.

Μήτις, interrog. pron. (μὴ & τὶς) numquis? has or is any one? Jno. 4. 33; 7. 48.

Μήτρα, ας, ἡ, (fr. μήτηρ) the womb, Lu 2. 23. Ro. 4. 19.

Μητραλοίας, v.-λώας, v.-λῴης, ου, ὁ, (μήτηρ & ἀλοάω, v. ἀλοιάω, to strike, smite) a matricide, murderer, striker of his mother; *by impl.* one devoid of natural affection to his mother, 1 Ti. 1. 9.

Μία, *see in* εἷς.

Μιαίνω, f. ανῶ, p. μεμίαγκα, a. 1. ἐμίανα, to tinge, dye, stain; to pollute, defile, Jno. 18. 28; to corrupt, deprave, Tit. 1. 15. He. 12. 15. Jude 8: *whence*

Μίασμα, ατος, τὸ, tincture, colour, stain; pollution, defilement, abomination, 2 Pe. 2. 20.

Μιασμὸς, οῦ, ὁ, pollution, defilement, 2 Pe. 2. 10.

Μίγμα, ατος, τὸ, a mixture, Jno 19. 39: *from*

Μίγνυμι, f. μίξω, p. μέμιχα, a. 1. ἔμιξα, (fr. μίσγω, idem) to mix, mingle, Mat. 27. 34. Lu. 13. 1. Re. 8. 7.

Μικρὸς, ὰ, ὸν, little, small, *in size*, *quantity*, &c. Mat. 13. 32; small, little *in age*, young, not adult, Mar. 15. 40; little, short *in time*, Jno. 7. 33; μικρὸν, sc. χρόνον, a little while, a short time, Jno. 13. 33; μετὰ μικρὸν, after a little while, a little while afterwards, Mat. 26. 73; little *in number*, Lu. 12. 32; small, little *in dignity*, low, humble, mean, Mat. 10. 42; 11. 11; μικρὸν, *as an adv.* little, a little, Mat. 26. 39, et al.

Μίλιον, ίου, τὸ. (Lat. *milliare*, fr *mille*, 1000) a Roman mile, which contained mille passus, 1000 paces, or 8 stadia, i. e. about 1611 two-thirds English yards, Mat. 5. 41.

…ῦμαι, ῦμαι, f. ήσομαι, (μῖμος, an imitator) to imitate, …ow, strive to resemble, 2 Th. 3. 9. He. 13. 7. 3 Jno. 11: *whence*

…μητὴς, οῦ, ὁ, an imitator, …llower, 1 Co. 4. 16. Eph. 5. 1, … al.

…μνήσκομαι, f. μνήσομαι, a. 1. ἐμνήσθην, (mid. of μιμνήσκω, v. μνάω, to put in mind, remind,) to be mindful, remember, recollect, call to mind, Mat. 26. 75. Lu. 1. 54, 72; 16 25; *in a passive sense*, to be called to mind, be borne in mind *by any one*, Ac. 10 31 Re. 16. 19, et al.

Μισέω, ῶ, f. ήσω, p. μεμίσηκα, a. 1. ἐμίσησα, to hate, regard with ill-will, Mat. 5. 43, 44; 10. 22; to detest, abhor, Jno. 3. 20. Ro. 7. 15; to regard with less affection, love less, esteem less, slight Mat. 5. 44. Lu. 14. 26, et al.

Μισθαποδοσία, ας, ἡ, (μισθὸς & ἀποδίδωμι) pr. the payment of a recompense; a recompense, remuneration, requital, i. e. *in the sense of* reward, He. 10. 35; 11. 26; punishment, He. 2. 2.

Μισθαποδότης, ου, ὁ, (fr. same) a bestower of remuneration, recompenser, rewarder, He. 11. 6.

Μίσθιος, ία, ιον, v. ίου, ὁ, ἡ, hired, a hired servant, hireling, labourer for hire, Lu. 15. 17. 19: *from*

Μισθὸς, οῦ, ὁ, hire, wages, Mat. 20. 8. recompense, requital, Lu. 10. 7; *in the sense of* reward, Mat. 5. 12, 46. 6. 1, 2, 5, 16; punishment, 2 Pe. 2. 13, et al.: *whence*

Μισθόω, ῶ, f. ώσω, to hire out, let out to hire; *mid.* to hire, engage to labour for wages, Mat. 20. 1, 7: *whence*

Μίσθωμα, ατος, τὸ, hire, rent; any thing hired or rented, a hired house or dwelling, lodging. Ac. 28. 30.

Μισθωτὸς, ῦ, ὁ, a hired servant, hireling, one who serves for wages, Mar. 1. 20. Jno. 10. 12, 13.

Μνᾶα, μνᾶ, άας, ᾶς, ἡ, a mina, pound, *probably the Attic mina; equivalent to 3l. 4s. 7d. according to Abp. Cumberland.* Lu. 19. 13, et al.

Μνάω, μνάομαι, see μιμνήσκομαι.

Μνεία, ας, ἡ, (fr. μιμνήσκομαι) remembrance, recollection, Ph. 1. 3. 1 Th. 3. 6. 2 Ti. 1. 3; mention, μνείαν ποιεῖσθαι, to make mention, Ro. 1. 9. Eph. 1. 16. 1 Th. 1. 2. Philem. 4; *others*, to call to mind, bear in mind.

Μνῆμα, ατος, τὸ, (fr. μνάω) pr. a memorial, monument; a cenotaph, tomb, sepulchre, Mar. 5. 5, et al.

Μνημεῖον, ου, τὸ, (fr. same) the same, Mat. 8. 28; 23 29, et al.

Μνήμη, ης, ἡ, (fr. same) remembrance, recollection; mention, μνήμην ποιεῖσθαι, to make mention, 2 Pe. 1. 15; *others*, to call to mind, retain in memory: *whence*

Μνημονεύω, f. εύσω, a. 1. ἐμνημόνευσα, to remember, recollect, call to mind, Mat. 16. 9. Lu. 17. 32. Ac. 20. 31, et al.; to be mindful of, He. 11. 15; to make mention, mention, speak of, He. 11. 22.

Μνημόσυνον, ου, τὸ, (fr. same) a monument, memorial; remembrance, recollection, memory, Ac. 10. 4; honourable remembrance, fame, Mat. 26 13. Mar. 14. 9.

Μνηστεύω, f. εύσω, a. 1. *pass.* ἐμνηστεύθην, to ask in marriage; *mid.* to ask in marriage for one's self, woo; *pass.* to be betrothed, affianced, Mat. 1. 18. Lu. 1. 27; 2. 5.

Μογιλάλος, ου, ὁ, ἡ, (μόγις & λαλέω) having an impediment in one's speech, one who speaks with difficulty, a stammerer, Mar. 7. 32

Μόγις, adv. (fr. μόγος, labour, toil) with difficulty, scarcely, hardly, Lu. 9. 39.

Μόδιος, ου, ὁ, (Lat. *modius*) a modius, *a Roman measure for things dry, containing* 16 *sextarii*, ξέσται, *and equivalent to about a* peck, Mat. 5. 15. Mar. 4. 21. Lu. 11. 33.

Μοιχαλὶς, ίδος, ἡ, (fr. μοιχὸς) an adulteress, Ro. 7. 3. Ja. 4. 4; *by meton. according to some*, adultery, 2 Pe. 2. 14; *as an adj. from the Heb.* adulterous, faithless, false, impious, Mat. 12. 39; 16. 4. Mar. 8. 38.

Μοιχάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, (fr. mid of μοιχάω, to defile a married woman, fr. μοιχὸς) to commit or be guilty of adultery, Mat. 5. 32, et al.

Μοιχεία, ας, ἡ, (fr. μοιχὸς) adultery, Mat. 15. 19. Mar. 7. 21, et al.

Μοιχεύω, f. εύσω, p. μεμοίχευκα, a. 1. ἐμοίχευσα, to commit adultery, Mat. 5. 27; 19. 18, et al.; to commit adultery with, debauch, Mat. 5. 28; to commit spiritual adultery, i. e. be guilty of idolatry, Re. 2. 22: *from*

Μοιχὸς, οῦ, ὁ, an adulterer, Lu. 18. 11. 1 Co. 6. 9. He. 13. 4. Ja. 4. 4.

Μόλις, adv. (fr. μόλος, labour) with difficulty, scarcely, hardly, Ac. 14. 18; 27. 7, 8, 16. Ro. 5. 7. 1 Pe. 4. 18.

Μολύνω, f. υνῶ, p. μεμόλυκα, a. 1. ἐμόλυνα, to pollute, sully, contaminate, soil, 1 Co. 8. 7. Re. 3. 4; 14. 4: *whence*

Μολυσμὸς, οῦ, ὁ, pr. the act of defiling, defilement; pollution, 2 Co. 7. 1.

Μομφή, ῆς, ἡ, (fr. μέμφομαι) complaint, cause or ground of complaint, Col. 3. 13.

Μονή, ῆς, ἡ, (fr. μένω) a stay in any place; an abode, dwelling, mansion, Jno. 14. 2, 23.

Μονογενὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (μόνος & γίνομαι) only begotten, only born, Lu. 7. 12; 8. 42; 9. 38. He. 11. 17; *by impl.* most dear, most beloved, Jno. 1. 14, 18; 3. 16, 18. 1 Jno. 4. 9.

Μόνον, *adv.* only, Mat. 5. 47; 8. 8; οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ, not only—but also, Mat. 21. 21. Jno. 5. 18; μὴ μόνον—ἀλλὰ, not only—but, Ph. 2. 12, et al.: *from*

Μόνος, η, ον, only, alone, single, Mat. 4. 4, 10; 12. 4. Lu. 24. 12, 18; alone, without company, solitary, Mat. 14. 23. Mar. 6. 47: 9. 2; alone, forsaken, desolate, Jno. 8. 29; 16. 32; alone, barren, not prolific, without increase, Jno. 12. 24, et al.

Μονόφθαλμος, ον, ὁ, ἡ, (μόνος & ὀφθαλμὸς) one-eyed, having but one eye, deprived of an eye, Mat. 18. 9. Mar. 9. 47.

Μονόω, ῶ, f. ώσω, p. μεμόνωκα, (fr. μόνος) to leave alone; *pass.* to be left alone, be desolate, 1 Ti. 5. 5.

Μορφὴ, ῆς, ἡ, form, shape, external appearance, Mar. 16. 12. Phi. 2 6, 7: *whence*

Μορφόω, ῶ, f. ώσω, p. μεμόρφωκα, a. 1. ἐμόρφωσα, to form, fashion, Ga. 4. 19: *whence*

Μόρφωσις, εως, ἡ, pr. formation; form, external form, appearance, 2 Ti. 3. 5; form, rule, system, Ro. 2. 20.

Μοσχοποιέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐμοσχοποίησα, (μόσχος & ποιέω) to form an image of a calf, Ac. 7. 41.

Μόσχος, ου, ὁ, or ἡ, a tender branch, shoot; a calf, young bullock or animal of the ox kind, Lu. 15. 23, 27, 30. He. 9 12, 19. Re. 4. 7.

Μουσικὸς, ή, όν, v. ου, ὁ, ἡ,

(fr. μῦσα, a muse, song, music) musical, skilled in music, a musician, singer, Re. 18 22.

Μόχθος, ου, ὁ. (fr. μόγος, labour) wearisome labour, toil, travail, *including the idea of pain and sorrow*, 2 Co. 11. 27. 1 Th. 2. 9. 2 Th. 3. 8

Μυελὸς, ῦ, ὁ, the marrow, He. 4. 12.

Μυέω, ῶ, f. ήσω, p. pass. μεμύημαι (fr. μύω, to shut the mouth) to initiate, instruct *into the sacred rites and mysteries*, Phi. 4. 12: *whence*

Μῦθος, ου, ὁ, word, speech; a tale, fable, figment, 1 Ti. 1. 4, et al.

Μυκάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, to low, bellow, *as a bull*; to roar, *as a lion*, Re 10 13.

Μυκτηρίζω, f. ίσω, p. μεμυκτήρικα, a. 1. ἐμυκτήρισα, (fr. μυκτὴρ, a nostril) to contract the nostrils in contempt and derision, i. e. *as we say*, toss up the nose; *by impl.* to mock, sneer, deride, Ga. 6. 7.

Μυλικὸς, ἡ, ὸν, (fr. μύλη, a mill, hand-mill) of a mill, belonging to a mill, Mar. 9. 42.

Μύλος, ου, ὁ. (fr. same) a mill-stone, a mill, Mat. 18. 6, et al.: *whence*

Μύλων, ωνος, ὁ, a mill-house, i. e. *a place where the grinding of corn was performed, chiefly by female slaves*, Mat. 24. 41.

Μυριὰς, άδος, ἡ, (fr. μυρίος, innumerable) a myriad, ten thousand, Ac. 19. 19; *indefinitely*, a vast multitude, Lu. 12. 1. Ac. 21. 20, et al.

Μυρίζω, f. ίσω, (fr. μύρον) to anoint *for burial*, Mar. 14. 8.

Μυρίοι, αι, α, (fr. μυρίος, innumerable) a myriad, ten thousand, Mat. 18. 24; *indefinitely*, a great number, 1 Co. 4. 15; 14. 19.

Μύρον, ου, τὸ, (fr. μύρω, to flow) pr. the aromatic juice which distils of itself from the tree which produces myrrh, σμύρνα, *and* μύῤῥα, *used in ointments*; in N. T. ointment, unguent, *usually perfumed*, Mat. 26. 7, 12. Mar. 14. 3, 4, et al.

Μυστήριον, ίου, τὸ, (fr. μύστης, fr. μυέω) a mystery, i. e. any thing hidden or obscurely revealed, the sense of which the sense is no obvious, Mat. 13. 11. Ro. 11. 25, et al.

Μυωπάζω, f. άσω, (μύω, to shut, close, & ὤψ) pr. to close the eyes, contract the eyelids, wink, twinkle, *as is often the case with nearsighted persons*; *by impl.* to be nearsighted, dimsighted, purblind, 2 Pe. 1. 9.

Μώλωψ, ωπος, ὁ, the mark of a blow, stripe; a wound, 1 Pe. 2. 24.

Μωμάομαι, ῶμαι, or ἔομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, a. 1. ἐμωμήθην, to censure, blame, 2 Co. 8. 20; pass. 2 Co. 6. 3: *from*

Μῶμος, ου, ὁ, a spot, blemish, fault; *as in Eng.* a stain on society, a disgrace to society, 2 Pe. 2. 13.

Μωραίνω, f. ανῶ, p. μεμώρακα, a. 1. ἐμώρανα, a. 1. pass. ἐμωράνθην, (fr. μωρὸς) to render insipid, *pass.* to become insipid, Mat. 5. 13. Lu. 14. 34; *met.* to infatuate, render or show to be foolish and contemptible, 1 Co. 1. 20; *pass.* to become foolish, act like fools, Ro. 1. 22.

Μωρία, ας, ἡ, (fr. same) insipidity; *met.* folly, foolishness, contemptibleness, 1 Co. 1. 18, 21, 23, et al.

Μωρολογία, ας, ἡ, (μωρὸς & λόγος) foolish talking or discourse, babble, Ep. 5. 4.

Μωρὸς, ὰ, ὸν, tasteless, insipid; *met.* foolish, stupid, and as a substantive, a fool. Mat. 5. 22.

23. 17, 19. 2 Ti. 2. 23, et al.; *fr. the Heb* a fool, i. e. a wicked, impious man, a despiser of God, Mat. 5. 22.

N

Ναζαρηνὸς, ȣ̃, ὁ, v. Ναζωραῖος, ου, ὁ, a Nazarene, Nazarite, an inhabitant of Ναζαρέθ, Nazareth, *a term of contempt among the Jews of Jerusalem, like* Γαλιλαῖος, Mar. 1. 24. Mat. 2. 23. *compare* Jno. 1. 47; 7. 52.

Ναὶ, adv. yes, yea, verily, truly, indeed, assuredly, Mat. 5. 37, et al.

Ναὸς, οῦ, ὁ, (fr. ναίω, to dwell) a temple, fane, Mat. 23. 16, 17, 21; 27. 51. Ac. 17. 24; a model of a temple, a shrine, Ac. 19. 24; *met. spoken of the human body, viz. of Christians.* 1 Co. 3, 16, *of Jesus,* Jno. 2. 19, 21, et al.

Νάρδος, ȣ, ἡ, (Heb. נרד) spikenard, andropogon nardus *of Linn. a species of aromatic plant with grassy leaves and a fibrous root, of which the best and strongest grows in India;* in the N. T. oil of spikenard, *an oil extracted from the plant, which was highly prized and used as an ointment either pure or mixed with other substances,* Mar. 14. 3. Jno. 12. 3.

Ναυαγέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐναυάγησα, (ναῦς & ἄγνυμι, to break) to make shipwreck, be shipwrecked, 2 Co. 11. 25. 1 Ti. 1. 19.

Ναύκληρος, ου, ὁ, (ναῦς & κλῆρος) the master or owner of a ship, or trading vessel, Ac. 27. 11.

Ναῦς, ναὸς, ἡ, (fr. νάω, to swim) a ship, vessel, Ac. 27. 41. *whence*

Ναύτης, ȣ, ὁ, a shipman, sailor, seaman, Ac. 27. 27, 30. Re. 18. 17.

Νεανίας, ȣ ὁ (fr νέος, young) a young man, youth, Ac. 20. 9; 23. 17, 18, 22; *spoken of one in the prime and vigour of life, from 23 to 40,* Ac. 7. 58.

Νεανίσκος, ου, ὁ, (fr a young man, youth, Mar. 16. 5, et al.; *spoken of* in the prime of life, Mat. 19. 20 soldier, Mar. 14. 51.

Νεκρὸς, ὰ, ὸν, (from dead, without life, 5, 22. 31; *met.* νεκρός to any thing, i. e. no longer to, or under the influence thing, Ro 6. 11; *in the* vain, fruitless, powerless cious, Ja. 2. 17, 20, 26 spiritually dead, i. e. sinful impious, Ro. 6. 13. Ep. 5 noxious to death, mortal, *and including the* future punishment and mis 2. 1, 5. Col. 2. 13, causi and misery, fatal, having a tive power, He. 6. 1; 9. 14 *whence*

Νεκρόω, ῶ, f. ώσω, p κρωκα, a. 1. ἐνέκρωσα, death, kill; *met.* to mortify, of power or strength, render lent. Ro. 4. 19. Col. 3. 5. 12: *whence*

Νέκρωσις, εως, ἡ, pr. ting to death: death, the be to death, 2 Co. 4. 10; deadn potency, Ro. 4. 19.

Νέος, α, ον, new, i. e. n made, fresh, Mat. 9. 17; mind, disposition, nature. &c 5. 7. Col. 3. 10; young, yo Tit. 2. 4, et al.: *whence*

Νεοσσὸς, οῦ, ὁ, the y of birds, a young bird, you chicken, Lu. 2. 24.

Νεότης, ητος, ἡ, youth, 19. 20. Ac. 26. 4, et al.

Νεόφυτος, ου, ὁ, ἡ, (νέ φυτὸς) newly or recently pl met. a neophyte, one new planted into the Christian a new convert, 1 Ti. 3. 6.

Νεύω, f. νεύσω, a. 1.

..., nod, signify by a nod, ... Ac. 24. 10.

...ης, ἡ, a cloud, Mat. 24. 30; 26. 64, et al.: pr.

...εος, ους, τὸ, a cloud; ... multitude, great company, ... 12. 1.

...ὸς, οῦ, ὁ, a kidney; *pl.* ... the kidneys, reins; *fr. the* ... put *for*, the inmost parts, the ... secret thoughts, desires, and affections, Re. 2. 23.

...κόρος, ου, ὁ, (ναὸς, Att. νεὼς & κορέω, to sweep clean) pr. one who sweeps or cleanses a temple; *hence*, ... keeper of a temple or ... one who decorates a temple ... one who takes care that it receives all proper decorations, &c.; *in N. T.* one dedicated to the service of a god or goddess, a worshipper, devotee, Ac. 19. 35.

Νεωτερικὸς, ἡ, ὸν, youthful, juvenile, 2 Ti. 2. 22: *from*

Νεώτερος, α, ον, (compar. of νέος) younger, more youthful, Lu. 15. 12, 13, et al.; inferior in rank or authority, lower, more humble, Lu. 22. 26.

Νὴ, *adv. of obtestation, used in affirmative oaths*, by, per, 1 Co. 15. 31: *in composition*, un, not.

Νήθω, f. νήσω, p. νένηκα, (fr. νέω, idem) to spin, Mat. 6. 28. Lu. 12. 27.

Νηπιάζω, f. άσω, to be a child, be like a child, 1 Co 14. 20: *from*

Νήπιος, ίου, ὁ, (νὴ & ἔπω) an infant, babe, child, Mat. 21. 16. 1 Cor. 13. 11; *spoken of one* below the age of manhood, Ga. 4. 1; *by impl.* one unlearned, uninformed, unenlightened, or ignorant, Mat. 11. 25. Ro. 2. 20, et al.

Νησίον, ου, τὸ, a small island, Ac. 27, 16: *dimin. of*

Νῆσος, ου, ἡ, (fr. νέω, to float) an island, Ac. 13. 6; 27. 26, et al.

Νηστεία, ας, ἡ, fasting, a fast, i. e. religious abstinence from food, Mat. 17. 21. Lu. 2. 37, et al.; *spc.* the annual public fast of the Jews, the great day of atonement, *occurring in the month Tisri, corresponding to part of our September and October*, Ac. 27. 9: *from*

Νηστεύω, f. εύσω, p. νενήστευκα, a. 1. ἐνήστευσα, to fast, abstain from food, keep a fast, Mat. 4. 2; 6. 16, 17, 18; *including the idea of* grief, mourning, &c. Mat. 9. 15, et al.: *from*

Νῆστις, εως, ὁ, ἡ, (νὴ & ἐσθίω) not having eaten, fasting, having taken no food, Mat. 15. 32. Mar. 8. 3.

Νηφάλεος, v. νηφάλιος, ν... ου, ὁ, ἡ, sober, temperate, abstinent in respect to wine, &c.; *met.* vigilant, circumspect, prudent, 1 Ti. 3. 2, 11. Tit. 2. 2: *from*

Νήφω, f. ψω, p. νένηφα, a. 1. ἔνηψα, (νὴ & πίνω) to be sober, not intoxicated; *met.* to be vigilant, circumspect, prudent, 1 Th. 5. 6, 8, et al.

Νικάω, ῶ, f. ήσω, p. νενίκηκα, a. 1. ἐνίκησα, (νὴ & εἴκω) to conquer, overcome, vanquish, subdue, Lu. 11. 22. Jno. 16 33; &c. ... overcome, prevail, come off superior, Ro. 3. 4. Re. 5. 5, et al. *whence*

Νίκη, ης, ἡ, victory; *meton.* the cause, ground, or pledge of victory, 1 Jno. 5. 4.

Νῖκος, εος, ους, τὸ, victory, Mat. 12. 20. 1 Co. 15. 54, 55, 57.

Νιπτὴρ, ῆρος, ὁ, a basin or ewer for washing the hands or feet, &c. Jno. 13. 5: *from*

Νίπτω, f. ψω, p. νένιφα, a. 1. ἔνιψα, (fr. νίζω, v. νίβω, to wet) to wash the face, hands, feet, &c. differing from λούω, to ...

... from ... Mat. 6. ...

Νοέω, ... a. 1. ἐν... in the ... ponder, ... receive into ... apprehend, ... Mat. 15. 1... *whence*

Νόημα, ατος, ... i. e. the under... 2 Co. 3. 14; 4. ... affections, ... 2 Co. 11. 3; a ... mind, thought, ... purpose, device, ... 2 ... 11; 10. 5.

Νόθος, ου, ὁ, ἡ, ... illegitimate, a bas...

Νομὴ, ῆς, ἡ, ... act of past... *met.* enjoym... the power o... a devouri... μὴν, to sp...

Νομίζω, ... a. 1. ἐνό... in custo... customa... wont, ... opinion... grante... 10, et...

wash the whole body, t
from πλύνω. to wash cl
Mat. 6. 17, et al.

Νοέω, ῶ, f. ήσω, p. ι
a. 1. ἐνόησα, (fr. νοῦς)
in the mind, consider,
ponder, Mat. 24. 15. 2 T
receive into the mind, u
apprehend, comprehend
Mat. 15. 17; 16. 9, 1
whence

Νόημα, ατος, τὸ, th
i. e. the understandin
2 Co. 3. 14; 4. 4; the
affections, feelings,
2 Co. 11. 3; a concep
mind, thought, cogitati
purpose, device, contri
2. 11; 10. 5.

Νόθος, ου, ὁ. ἡ, spur
gitimate, a bastard, He

Νομὴ, ῆς, ἡ, (fr. ν
act of pasturing; p
met. enjoyment, Jno. 1
the power of feeding c
a devouring tendency
μὴν, to spread, waste

Νομίζω, f. ίσω. p
a. 1. ἐνόμισα, (fr. ν
in customary use, p
customary use, be a
wont, Ac. 16. 13; to
opinion, suppose, im
granted, Mat. 5. 17
10, et al.

sync. for
οσσός) pr. a
ung birds in a
34.

(Al. νεοσ-
young of birds,
brood of young
Mat. 23. 37.

(by sync. for
young of birds, a
ken, Lu. 2. 24, in

ίζω. (fr. νόσφι,
) to separate; mid.
or one's self, i. e. to
any thing unlawfully,
loin, embezzle, Ac. 5.
10.

, the south wind,
Ac. 27. 13; meton. the
southern quarter of the
Mat. 12. 42. Lu. 11. 31;
21. 13.

α, ας, ἡ, instruction,
ion, exhortation, reproof,
1 Co. 10. 11. Ep. 6. 4. Tit.
from

τέω, ῶ, f. ήσω, p. νε-
ηκα, a. 1. ἐνουθέτησα, (νοῦς
θημι) lit. to place upon the
; to instruct, admonish, ex-
warn, reprove, induce by ad-
nition and counsel, Ac. 20. 31.
15. 14. et al.

ουμηνία, ας, ἡ, (νέος &
ἡνη) a new month, the new moon,
Col. 2. 16.

ουνεχῶς, adv. (νοῦς & ἔχω)
understandingly, wisely, judiciously,
ly, discreetly, intelligently, Mar.
12. 34.

Νοῦς, νοῦ, v. νοὸς, dat. νοΐ,
acc. νοῦν, ὁ, (contr. fr. νόος) the
mind, understanding, intellect, Lu.
24. 45. Phi. 4. 7; mind, i. e. mode
of thinking and feeling, affection of
mind, moral inclination or disposi-
tion, Ro. 1. 28; 12. 2; sentiment,
opinion, belief, Ro. 14. 5; sense,
meaning, 1 Co. 14. 14, 15, 19;

nation, counsel, purpose, intention,
design, will, Ro. 11. 34. 1 Co. 2.
16; state of mind, presence of
mind, 2 Th. 2. 2; the rational soul
with all its powers, faculties, and
affections, Ro. 7. 23, 25, et al.

Νύμφη, ης, ἡ, a bride, Jno.
3. 29. Re. 18. 23; 21. 2, 9; 22. 17;
when opposed to ἡ πενθερά, a
daughter-in-law, Mat. 10. 35. Lu.
12. 53: whence

Νυμφίος, ου, ὁ, a bride-
groom, Mat. 9. 15; 25. 1, 5, 6, 10,
et al.

Νυμφών, ῶνος, ὁ, a bridal
chamber, υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, i. e.
sons of the bridal chamber, i. e.
those who had charge of the bridal
chamber, Mat. 9. 15, i. q. οἱ φίλοι
τοῦ νυμφίου, Jno. 3. 29, called by
the Greeks, παρανύμφιοι, cf. Judg.
14. 11.

Νῦν & νυνὶ, adv. now, i. e.
at present, at this very time, Mat.
10. 30. Lu. 2. 29; 6. 21. 25; ἀπὸ
τοῦ νῦν, from this time, hence-
forth, Lu. 1. 48; 5. 10; ἕως τοῦ
νῦν, & ἄχρις τοῦ νῦν, until
now, until this time, Mat. 24. 21.
Mar. 13. 19; ὁ, ἡ, τὸ νῦν, as an
adj. now existing, present, Ac. 22.
1. Ro. 3. 26; 8. 18. Ga. 4. 25; τὰ
νῦν, v. τανῦν, simply, now, Ac.
4. 29; 5. 38; 17. 30; νῦν, just
now, lately, already, Jno. 11. 8;
14. 29. Ac. 7. 52; very soon, im-
mediately, Jno. 12. 31; 13. 31; with
an imperative, merely a particle
of affirmation, incitement, &c.
now, Jno. 2. 8. Ac. 7. 34; with δέ,
νῦν δέ, v. νυνὶ δέ, in antithesis,
but now, now indeed, Lu. 16. 25;
19. 42, et al.

Νὺξ, νυκτὸς, ἡ, night, Mat.
2. 14; 28. 13. Jno. 3. 2; trop. a
time which is unsuitable, unsea-
sonable, inopportune, for doing any
thing, according to some, death,
Jno. 9. 4; met. a time of moral
darkness, ignorance and vice, Ro.
13. 12. 1 Th. 5. 5, et al.

Νύσσω, v. ττω, f. ξω, p.

180

...
stab, p...
Νυστά...
σταξ...
to nod...
have the...
trop. to slu...
ger, 2 Pe...

Νυχθήμερ...
ἡμέρα) a...
four hours...

Νωθρός, ά,
idem) slow, sl...
6. 12; slow, d...

Νῶτος, ου, ὁ,
much or anima...

Ξενία, ας, ἡ,
the state of
stranger; then
guest or stra...
table spread fo...
lodging, Ac...

Ξενίζω, f.
1. ἐξένισα...
a guest, e...
entertained...
with, Ac.
28. 7. He...
heard of...
trop. to
and stra...
strange...
at any...
4. 4, ...

Ξενοδ...
ξεν...
δέχ...
stra...
5. ...

Ξέν...
rel...
for...
21...
al...

ιξα, to prick,
. 34.

ω, p. νενύ-
αξα, (fr. νεύω,
to be drowsy,
ν, Mat. 25. 5;
r to delay, lin-

τὸ, (νὺξ &
night, twenty-
25.

(fr. νωθὴς,
, sluggish, He.
avy, He. 5. 11.

ιe back *of*
. 11. 10.

ξένος) pr.
; a guest or
reception of a
hospitality; a
ιgers; *in N. T.*
.

p. ἐξένικα.
ιιe) to receive
pass. to be en-
lodge or reside
23, 32; 21. 16;
be strange, un-
, Ac. 17. 20;
any thing new
mid. to think
sed or amazed
strange, 1 Pe.

ήσω, a. 1.
ις & δοχὴ, fr.
and entertain
ospitality, 1 Ti.

range, fo-
ου, a stranger,
35. Ac. 17. 18,
n, remote, not
). *He.* 13. 9;
who entertains
trop. strange,
f, surprising,

Ξέστης, ου, ὁ, (Lat. *sextus*, v. *sextarius*) a sextarius, a *Roman measure, containing about one pint and a half English; put for* a small measure or vessel, cup, pot, pitcher, &c. Mar. 7. 4, 8.

Ξηραίνω, f. ανῶ, p. ἐξήρανκα, a. 1. ἐξήρανα, to dry, make dry, dry up, *pass.* to be dried up, Mar. 5. 29. Re. 16. 12; to dry up, cause to wither, *pass.* to wither, Mat. 13 6; 21. 19, 20. Lu. 8. 6; *pass.* to be dry, ripe, Re. 14. 15; *pass.* to pine away, be withered, wasted, tabid, Mar. 3. 1, 3; 9. 18, et al.: *from*

Ξηρὸς, ὰ, ὸν, dry, Lu. 23 31; ἡ ξηρὰ, sc. γῆ, the dry land, land, Mat. 23. 15. He. 11. 29; withered, wasted, tabid, Mat. 12. 10, et al.

Ξύλινος, ίνη, ινον, wooden, of wood, made of wood, 2 Ti. 2. 20. Re. 9 20: *from*

Ξύλον, ου, τὸ, wood, 1 Co. 3. 12. Re. 18. 12; *spoken of* the stocks, *or perhaps* wooden fetters, Ac. 16. 24; *of* a club, Mat. 26. 47, 55; *of* a post, cross, gibbet, Ac. 5. 30; 10 39; 13. 29; a tree, Lu. 23. 31. Re. 2. 7, et al.

Ξυράω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐξύρησα, p. pass. ἐξύρημαι, (fr. ξυρὸς, a razor, fr. ξύω, v. ξέω, to scrape, shave) to cut off the hair, shear, shave, Ac. 21. 24. 1 Co. 11. 5, 6.

O

Ὁ, ἡ, τὸ, *as a demon. pron* this, that; hic, hæc, hoc, Ac. 17. 28; ὁ μὲν—ὁ δὲ, that one—this one, the one—the other, Phi. 1. 16, 17. He. 7. 5, 6, 20, 21, 23, 24; one—another, *pl.* some—others, Mat. 13. 23; 22 5, 6; ὁ μὲν—ἄλλος δὲ, v. ἕτερος δὲ, one—another, *pl.* some—others, Mat. 16. 14. Jno. 7 12; 85 μὲν—ὁ δὲ, one—another, Ro. 14. 2; ὁ δὲ, but he, Mat. 4. 4. 12. 48; οἱ δὲ, but others, or, some Mat. 28. 17, et al.; as the definit article, the, used generally as

...lish, Mat. 2. 5; 12. 35; 13. 25, Jno 1. 1, ; used also before proper names of persons, places, Mat. 4. 1. Jno. 3. 3, 4. 5; 12. ; prefixed by way of emphasis, ... 18. 13. 1 Jno. 2. 8; and also used before adjectives, Mat. 3. 17. Ro. 1. 19; possessive pronouns, Mat. 13. 27. Jno. 7. 16; participles, Mat. 4. 3; 10. 20; adverbs, Mat. 11. 23. Ac. 13. 4, 25. Ro. 7. 22. Col. 3. ; prepositions, Mat. 6. 9; 21. 11. Ac. 4. 18; 13. 13. Ro. 12. 18. Ph. 2. 23; the infinitive mood, Mat. 13. 3. Ro. 1. 24; 2 Co. 7. 12; and used for the vocative, Mat. 27. 29, et al. freq. For other usages see the Grammars and larger Lexicons.

'Ογδοήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, eighty, Lu. 2. 37; 16. 7; from

*Ογδοος, η, ον, (fr. ὀκτώ) the eighth, Lu. 1. 59. Ac. 7. 8, et al.

*Ογκος, ου, ὁ, a tumour, swelling; met. pride, haughtiness; a weight, burden, impediment, He. 12. 1.

*Οδε, ἥδε, τόδε, demon. pron. (ὁ, ἡ, τὸ & δὲ) this, that, he, she, it, hic, hæc, hoc, Lu. 10. 39; 16. 25. Ac. 15. 23, et al.; put for ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα, such and such, this or that, certain, Ja. 4. 13.

Οδεύω, f. εύσω, p. ὥδευκα, (fr. ὁδὸς) to pass along a road, journey, travel, Lu. 10. 33.

Οδηγέω, ῶ, f. ήσω, p. ὡδήγηκα, (ὁδὸς & ἡγέομαι) pr. to lead, conduct along a road; to lead, guide, Mat. 15. 14. Lu. 6. 39. Re. 7. 17; met. to instruct, teach, Jno. 16. 13. Ac. 8. 31: whence

'Οδηγὸς, οῦ, ὁ, a guide, leader, Ac. 1. 16; met. an instructor, teacher, Mat. 15. 14; 23. 16, 24. Ro. 2. 19.

'Οδοιπορέω, ῶ, f. ήσω, (ὁδὸς & πείρω) to pass along a road, journey, travel, Ac. 10. 9: whence

'Οδοιπορία, ας, ἡ, a journey, journeying, travel, Jno. 4. 6. 2 Co. 11. 26.

'Οδὸς, οῦ, ἡ, a way, road, high-way, &c. Mat. 2. 12; 7. 13, 14; 8. 28; 22. 9, 10; with a genitive, a way leading to, Mat. 4. 15; 10. 5, meton. a guide, leader of the way, Jno. 14. 6; way, journey, travel, being on the way, Mat. 10. 10; 15. 32. Lu. 2. 44; met. way, method, manner, mode, Lu. 1. 79. Ac. 2. 28; 16. 17; fr. the Heb. way of manner of life, conduct, actions, Ac. 13. 10. Ro. 3. 17; 11. 33. Ja. 1. 8. 2 Pe. 2. 15. Jude 11; fr. the Heb. that mode of thinking, feeling, and acting which any one exhibits towards God, religion, doctrine, religious walk, Mat. 21. 32; 22. 16. Ac. 14. 16; 19. 9, 23, et al. freq.

'Οδοὺς, ὀδόντος, ὁ, (i. e. ἐδοὺς, fr. ἔδω) a tooth, Mat. 5. 38; 8. 12, et al.

'Οδυνάομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, to be pained either bodily or mentally, be tormented, be greatly distressed or grieved, Lu. 2. 48; 16. 24, 25. Ac. 20. 38: from

'Οδύνη, ης, ἡ, pain, distress of body or mind, sorrow, grief, Ro. 9. 2. 1 Ti. 6. 10.

'Οδυρμὸς, οῦ, ὁ, (fr. ὀδύρομαι, to lament, bewail) bitter lamentation, wailing, Mat. 2. 18; meton. sorrow, mourning, 2 Co. 7. 7.

*Οζω, f. ὀζήσω. v. ὀζέσω, p. ὦζηκα, to smell, emit an odour; to have an offensive smell, stink, Jno. 11. 39.

*Οθεν, adv. (ὅς) whence, Mat. 12. 44. Ac. 14. 26; thence Mat. 25. 24, 26; where, where, whereby, 1 Jno. 2. 18; whence, wherefore, whereupon, whence, Mat. 14. 7, et al.

'Οθόνη, ης, ἡ, a piece of linen, a linen cloth, e. g. a sheet, sail, &c. Ac. 10. 11; 11. 5: whence the dimin.

'Οθόνιον, ου, τὸ, a linen

cloth, ... et al.

Οἰκεῖος, ... domestic, household ... met. ... other in ... Ga. 6. 10.

Οἰκέτης, ου, ... the same h... except. a domestic, household slave, Lu... Ro. 14. 4. 1 Pe...

Οἰκέω, ῶ, f. ... 1. ᾤκησα, ... inhabit, ... spoken of the ... 9. 11. 1 C... &c. Ro. 7. 1... live with, ... inhabit, 1 Co...

Οἴκημα, α... house; in... Ac. 12. 7

Οἰκητήρ... ...

Οἰκία ... house ... 27; ...

h. swath, bandage, Lu. 24. 12,
l.

ῖος, εία, εῖον, (fr. οἶκος)
nestic, belonging to a family or
sehold, Ep. 2. 19. 1 Ti. 5. 8;
. closely conjoined with an-
er in any thing, an associate,
6. 10.

της, ου, ὁ, one living in
house with any one; by
d. a domestic servant, house-
l slave, Lu 16. 13. Ac. 10. 7.
14. 4. 1 Pe. 2. 18: *from*

ω, ῶ, f. ήσω, p. ᾤκηκα,
. ᾤκησα, (fr. οἶκος) to dwell
inhabit, 1 Ti. 6. 16; *met.*
ven of the divine Spirit, Ro
, 11. 1 Co. 3. 16, *and of sin*,
Ro. 7. 17, 18, 20; *by impl.* to
with, keep company with, co-
Co. 7. 12, 13: *whence*

ια, ατος, τὸ, an edifice,
; *in the Attic usage*, a prison,
l. 7.

ήριον, ου, τὸ, a habita-
welling, abode, place where
ells, Jude 6; *trop. spoken of*
y, 2 Co. 5. 2.

ας, ἡ, (fr. οἶκος) a
welling, Mat. 2. 11; 7. 24,
ἐν (v. ἐκ) τῇ οἰκίᾳ, those
) the house, i. e. the house-
at. 5. 15. Ph. 4. 22; *trop.*
of the body, 2 Co. 5. 1;
the persons living in a
household, family, Mat.
. 25; *meton.* goods, pro-
vables, furniture, means,
4, et al. *whence*

κή, κόν, living in,
ng to a house, a do-
those of one's house-
ily, domestics, Mat. 10.

-έω, ῶ, f. ήσω, p.
κα, *pr.* to be master
to have charge of,
anage a household,
family, 1 Ti. 5. 14;

Οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, (οἶκος & δεσπότης) the master or head of a house or family, Mat. 10. 25; 13. 27, 52, et al.

Οἰκοδομέω, ῶ, f. ήσω, p. ᾠκοδόμηκα, a. 1. ᾠκοδόμησα, (οἶκος & δομέω, i. q. δέμω) to build, construct, erect, Mat. 7. 24, 26; 21. 33, 42; *like Heb.* בנה, to rebuild, renew, Mat. 23. 29; 26. 61; 27. 40. Lu. 11. 47, 48; *met.* to build up, found, establish, Mat. 16. 18. Ro. 15 20. Ga. 2. 18; to add to, augment, cause to increase, *pass.* to be augmented, increase, Ac. 9. 31; to cause to increase in piety, &c cause to improve in the divine life, conduce to spiritual advantage, edify, *pass.* to increase in piety, &c. be edified, 1 Co. 8. 1; 10. 23; 14. 4, 17; to increase one's propensity *for any thing*, encourage, embolden, *pass.* to be encouraged, emboldened, 1 Co. 8. 10, et al.: *whence*

Οἰκοδομή, ῆς, ἡ, pr. the act of building; *met.* edification, improvement in piety, &c. advancement in the divine life, Ro. 14. 19; 15. 2; *meton.* what promotes edification and Christian improvement, 1 Co. 14. 3; an edifice, building, Mat. 24. 1. Mar. 13. 1, 2; *met.* the Christian church, whole body of Christians, 1 Co. 3. 9. Ep. 2. 21; a habitation, dwelling, 2 Co. 5. 1, et al.

Οἰκοδομία, ας, ἡ, pr. a building up; *met.* edification, spiritual advancement, Christian improvement, 1 Ti. 1. 4.

Οἰκοδόμος, ου, ὁ, a builder, architect, Ac. 4. 11, *in some MSS.*

Οἰκονομέω, ῶ, f. ήσω, p. ᾠκονόμηκα, (οἶκος & νέμω) to superintend domestic affairs; to manage the affairs of *any one*, be steward, Lu. 16. 2: *whence*

Οἰκονομία, ας, ἡ, management of any one's affairs, admi-
tration, stewards
4; a charge or

... 1 Co. 9. 17. Col. 1. 25; ...ion of things, dispensation, ... of operation, plan, scheme, ... 10, and 1 Ti. 1. 4, *in the* ... *editions*; manner, fashion, ...mstances, peculiar character, ..., Ep. 3. 2, and 9, *in the later* ...*ions.*

...ονόμος, ου, ὁ, an over-...er of one's affairs, manager, agent, ...eward, Lu. 12. 42; 16. 1, 3, 8, ... Co. 4. 2; a minister, one to whom any thing is intrusted for the benefit of others, Ro. 16. 23. 1 Co. 4. 1. Tit. 1. 7. 1 Pe. 4. 10.

Οἶκος, ου, ὁ, a house, dwelling, home, Mat. 9. 6, 7. Mar. 2. 1, 11; 3. 20; place of abode, seat, site, Mat. 23 38. Lu. 13 35; *meton.* those who live together in a house, household, family, Lu. 10. 5; 11. 17; family, posterity, lineage, Lu. 1. 27, 69; 2 4; *fr. the Heb.* a people, nation, Mat. 10. 6; 15. 24; the house *of God*, the temple, sanctuary, Mat. 21. 13. Mar. 2. 26; *meton.* the family of God, the church, 1 Ti. 3. 15, et al. freq

Οἰκουμένη, ης, ἡ, (pr. fem. part. pass. of οἰκέω) *with* γῆ understood, the habitable earth, world, Mat. 24. 14. Ro. 10. 18. He. 1. 6, et al.; *spoken of particular parts of the habitable earth*, as Judea or Palestine, Lu. 2. 1; 4 5, the Roman empire, Ac. 17. 6; 24. 5; *meton.* the inhabitants of the earth, the whole human race, mankind, Ac 17. 31; 19 27. Re. 3 10.

Οἰκουργός, οῦ, ὁ, ἡ, (οἶκος & ἔργον) one who attends to domestic affairs, Tit. 2. 5, *in some MSS. for*

Οἰκουρός, οῦ, ὁ, ἡ, (οἶκος & οὖρος, a keeper) pr. a keeper or guard of a house; *by impl.* a keeper at home, one who is of domestic habits.

Οἰκτείρω, f. οἰκτερῶ, & οἰκτειρήσω, (fr. οἶκτος, compassion) to compassionate, have compassion on, exercise grace or favour towards *any one*, Ro. 9. 15: *whence*

Οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, mercy, i. e. kindness in relieving sorrow and want, Ph. 2. 1. Col. 3. 12; *genr.* favour, grace, benignity, mercy, Ro. 12. 1. 2 Co. 1. 3.

Οἰκτίρμων, ονος, ὁ, ἡ, compassionate, merciful, kind, beneficent, Lu. 6. 36. Ja. 5. 11

Οἰνοπότης, ου, ὁ, (οἶνος & πίνω) given to wine, a wine-bibber, tippler, Mat. 11. 19. Lu. 7. 34.

Οἶνος, ου, ὁ, wine, Mat. 9. 17. Mar. 2. 22, et al.; *meton.* the vine and its clusters, Re. 6. 6; *met.* οἶνος τοῦ θυμοῦ, wine of fury, i. e. wine which inflames and renders infuriate, *with* τοῦ Θεοῦ, the divine judgments, the severest divine punishment, Re. 14. 10; 16. 19; 19. 15; *with* τῆς πορνείας, a philter, enchanted potion, inflaming to furious lust, or spiritual fornication or idolatry, Re. 14. 8; 18. 3; *so simply* οἶνος τῆς πορνείας, Re. 17. 2.

Οἰνοφλυγία, ας, ἡ, (οἶνος & φλύω, v. φλύζω, to be hot, boil) state of being heated with wine, a debauch with excess of wine, drunkenness, 1 Pe. 4. 3.

Οἴομαι, contr. **οἶμαι**, f. οἰήσομαι, pr s. imperat. οἴου, οἴεσθε, to think, suppose, imagine, Jno. 21. 25. Phil. 1. 16. Ja. 1. 7.

Οἷος, οἵα, οἷον, rel. pron. what, of what kind or sort, as, such as, Mat. 24. 21. Mar. 9. 3, et al.; as if, as though, *or*, it is possible, Ro. 9. 6.

Οἴω, *see* φέρω.

Ὀκνέω, ῶ, f. ήσω, p. ὤκνηκα, a. 1. ὤκνησα, (fr. ὄκνος, sloth) pr. to be slothful, indolent; to be slow, loth, delay, hesitate, Ac. 9. 38: *whence*

Ὀκνηρός, ά, όν, slow, slothful, indolent, idle, Mat. 25. ... Ro. 12. 11; tedious, troublesome, grievous, Ph. 3. 1.

'Οκταήμερος, ου, ὁ, ἡ, (ὀκτὼ & ἡμέρα) pr. continuing for eight days; on the eighth day, Ph. 3. 5.

'Οκτὼ, οἱ, αἱ, τὰ, eight, Lu. 2. 21; 9. 28, et al.

"Ολεθρος, ου, ὁ, (fr. ὀλέω, v. ὄλλυμι, to destroy) perdition, destruction, ruin, misery, 1 Co. 5. 5, et al.

'Ολίγον, adv. pr. neut. of ὀλίγος) a little, Mar. 1. 19; 6. 31, et al.

Ὀλιγόπιστος, ου, ὁ, ἡ, (ὀλίγος & πίστις) of little faith, one whose faith is small and weak, and who does not place full confidence in *any* one, Mat 6. 30; 8. 26, et al.

'Ολίγος, η, ον, little, small, *in number*, &c. *pl.* few, Mat. 7. 14; 9. 37; 20. 16. Lu. 13. 23; δι' ὀλίγων, sc. λόγων, in a few words, briefly, 1 Pe. 5. 12; little *in time*, short, brief, Ac. 14. 28. Re. 12. 12; πρὸς ὀλίγον, sc χρόνον, for a short time, for a little while, Ja. 4. 14; ἐν ὀλίγῳ, sc χρόνῳ, in a little time, soon, shortly, Ac. 26. 28, 29; little small, light, &c. *in magnitude, amount*, &c. Lu. 7. 47. Ac. 12. 18; 15. 2; ἐν ὀλίγῳ, concisely, briefly, Ep. 3. 3, et al.

'Ολιγόψυχος, ου, ὁ, ἡ, (ὀλίγος & ψυχὴ) feeble-minded, weak-minded, desponding, 1 Th. 5. 14.

'Ολιγωρέω, ῶ, f. ήσω, (ὀλίγος & ὥρα, care) to neglect, regard slightly, make light of, despise, contemn, He. 12. 5.

'Ολίγως, adv. (fr. ὀλίγος) scarcely, hardly, 2 Pe. 2. 18, *in later editions.*

'Ολοθρευτὴς, οῦ, ὁ, a destroyer, 1 Co. 10. 10: *from*

'Ολοθρεύω, f. εύσω, p. ὠλόθρευκα, (fr. ὄλεθρος) to destroy, cause to perish, He. 11. 28.

'Ολοκαύτωμα, ατος, τὸ, (fr. ὁλοκαυτόω, to consume the whole victim, fr. ὅλος & καίω) a holocaust, whole burnt offering, Mar 12. 33. He. 10. 6, 8.

'Ολοκληρία, ας, ἡ, perfect soundness, Ac. 3. 16: *from*

'Ολόκληρος, ου, ὁ, ἡ, (ὅλος & κλῆρος) pr. one who has all that falls to him by lot; *hence*, whole, having all its parts, sound, perfect, complete in every part; in N. T. the whole, entire, 1 Th. 5. 23; *morally*, perfect, faultless, blameless, Ja 1. 4.

'Ολολύζω, f. ξω, p. ὠλόλυχα, a. 1. ὠλόλυξα, to howl, yell, utter cries of distress, lament, bewail, Ja. 5. 1.

"Ολος, η, ον, all, the whole of *any thing*, totus, Mar. 1. 22; 4. 23, 24, et al. freq.

'Ολοτελὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (ὅλος & τελέω) perfect, complete, all, the whole, 1 Th. 5. 23.

"Ολυνθος, ου, ὁ, (fr. ὄλλυμαι, to perish) an unripe or unseasonable fig, i. e. *such as lying under the foliage, do not ripen at the usual season, but hang on the trees during winter, and are often gathered in January*, an early or winter fig, Re. 6. 23.

"Ολως, adv. (fr. ὅλος) wholly, altogether, at all, *with* οὐ, v. μὴ, not at all, Mat. 5. 34; by all means, indeed, *others*, generally, every where, 1 Co. 5. 1; 6. 7; 15. 29.

"Ομβρος, ου, ὁ, (ὁμοῦ ῥεῖν, to flow together) a violent shower, heavy rain, Lu. 12. 54.

'Ομείρομαι, to covet, desire earnestly, have a strong affection for, 1 Th. 2. 8, *in some editions.*

'Ομιλέω, ῶ, f. ήσω, p. ὡμίληκα, a. 1 ὡμίλησα, (fr. ὅμιλος) to be in company with, associate with; to converse with, talk with, Lu. 24. 14, 15. Ac. 20. 11; 24. 26.

'Ομιλία, ας, ἡ, a meeting

collection; intercourse, communication, conversation, discourse, 1 Co. 15. 33: *from*

Ὅμιλος, ου, ὁ, (fr. ὁμοῦ) a multitude, company, crowd, Re. 18. 17, *in some editions.*

Ὀμίχλη, ης, ἡ, (fr. μίχω, to mix, with ο prefixed) a turbid state of the air, mist, fog; a dark cloud, 2 Pe. 2. 17, *in some copies.*

Ὄμμα, ατος, τὸ, (fr. ὄπτομαι) pr. an object of sight; the instrument of sight, eye, Mar. 8. 23.

Ὀμνύω, v. ὄμνυμι, f. ὀμόσω, p. ὤμοκα, At. ὀμώμοκα, a. 1. ὤμοσα, to swear, take an oath, Mat. 26. 74. Mar. 14. 71; to swear by, *with* κατά, ἐν, *or* an accus. Mat. 5. 34, 36. He. 6. 13, 16. Ja. 5. 12; to promise with an oath, Mar. 6. 23. Ac. 2. 30; 7. 17, et al.

Ὁμοθυμαδὸν, adv. (ὁμὸς & θυμὸς) with one mind, with one accord, unanimously, Ac. 1. 14. Ro. 15. 6; together, at once, at the same time, Ac. 2. 1, 46; 4. 24, et al.

Ὁμοιάζω, f. άσω, p. ὡμοίακα, (fr. ὅμοιος) to be like, resemble, Mar. 14. 70.

Ὁμοιοπαθὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (ὅμοιος & πάθος) being affected in the same way as another, subject to the same incidents, of like infirmities, obnoxious to the same frailties and evils, Ac. 14. 15. Ja. 5. 17.

Ὅμοιος, οία, οιον, (fr. ὁμὸς, idem) like, similar, resembling, Mat. 11. 16; 13. 31, 33, 44, 45, 47, 52. Jno. 8. 55, et al. freq.; like, equal, of equal rank, authority, &c. Mat. 22. 39. Mar. 12. 31: *whence*

Ὁμοιότης, τητος, ἡ, likeness, similitude, He. 4. 15; 7. 15.

Ὁμοιόω, ῶ, f. ώσω, p. ὡμοίωκα, a. 1. ὡμοίωσα, to make like, cause to be like or resemble, assimilate; *pass.* to be made like, resemble, Mat. 6. 8; 13. 24; 18. 23; to liken, compare, Mat. 7. 24, 26; 11. 16, et al.: *whence*

Ὁμοίωμα, ατος, τὸ, pr. that which is conformed or assimilated; form, shape, figure, Re. 9. 7; likeness, resemblance, similitude, Ro. 1. 23; 5. 14; 6. 5; 8. 3. Ph. 2. 7.

Ὁμοίως, adv. (fr. ὅμοιος) like, likewise, in a similar manner, Mat. 22. 26; 27. 41. Mar. 4. 16, et al.

Ὁμοίωσις, εως, ἡ, (fr. ὁμοιόω) pr. assimilation; likeness, resemblance, image, form, Ja. 3. 9.

Ὁμολογέω, ῶ, f. ήσω, p. ὡμολόγηκα, a. 1. ὡμολόγησα, (ὁμὸς, like, & λόγος) to use the same language or words as another, *by impl.* to profess the same things as another, admit what another professes, Mat. 10. 32. Lu. 12. 8; *where others,* to profess, declare openly, acknowledge publicly, as Jno. 9. 22; 12. 42. Ac. 23. 8; to confess sins, 1 Jno. 1. 9; to assent to a request, promise, Mat. 14. 7; *fr. the Heb.* to praise, laud, celebrate publicly, He. 13. 15, et al.: *whence*

Ὁμολογία, ας, ἡ, assent, consent; a confession, profession, public declaration, 2 Co. 9. 13. 1 Ti. 6. 12, 13; *meton.* the thing professed, a covenant, *in the sense of* religion, He. 3. 1; 4. 14; 10. 23.

Ὁμολογουμένως, adv. confessedly, by the consent or confession of all, without controversy, 1 Ti. 3. 16.

Ὁμότεχνος, ου, ὁ, ἡ, (ὁμὸς, like, similar, & τέχνη) of the same trade or occupation, Ac. 18. 3.

Ὁμοῦ, adv. (fr. ὁμὸς) together, i. e. at the same time, Jno. 4. 36; 20. 4; in the same place, Jno. 21. 2.

Ὁμόφρων, ονος, ὁ, ἡ, (ὁμὸς & φρονέω, fr. φρὴν) of like mind, of the same mind, united, unanimous, thinking, feeling, and acting alike, 1 Pe. 3. 8.

Ὀμόω, see ὀμνύω.

(fr. ὁμὸς) yet,
ευ, Ga. 3. 15; *with*
ertheless, but for all
2; *put for* ὁμῶς,
ς, in like manner,
ise, 1 Co. 14. 7.

dec. a dream,
, 13, 19, 22; 27. 19.

τὸ, (dimin. of
ass, an ass's colt,

ίσω, p. ὠνεί-
δισα, (fr. νεῖδος)
eigh against, Mat.
6 14; to upbraid,
. 5; to revile, scoff
probrious language,
.: *whence*

οῦ, ὁ, censure,
3. 7; reproach, re-
y, Ro. 15. 3, et al.

ους, τὸ, fame,
ully, reproach, dis-

ημι, v. ὀνάω
, profit, benefit;
. 2. ὠνήμην &
ίμην, to receive
.; *with a gen.*
one, i. e. to re-
ount of any one,

(fr. ὄνος)
ing to an ass,
illstone turned
per millstone,

a name.
of a person,
0. 2; 27. 32.
, reputation,
r. 6. 14; a
nity, glory,
He. 1. 4; a
cribed by a
; a person,
representa-
s of God,
eme divi-
rit, Mat.
r. 9. 38;

16. 17; *or human*, A
7, 12. 1 Co. 1. 13; na
ance, show, Re. 3. 1;
son, sake, Mar. 9. 41,
whence

Ὀνομάζω, f. άσω,
μακα, to name, call, d
pass. to be named, calle
6. 13, 14. 1 Co. 5. 11.
to call or use the name *of*
Ac. 19. 13; to name, ment
to be named, mentioned,
heard of, be known, *or*,
be, exist, Ro. 15. 20.
Ep. 1. 21; 5. 3; *fr. the H*
τὸ ὄνομα κυρίου, to ca
invoke the name of the Lo
to worship the Lord, 2 Ti.

Ὄνος, ου, ὁ. ἡ, an ass,
or female, Mat. 21. 2, 5, 7,

Ὄντως, adv. (fr. ὤν, ὄ
pres. part. of εἰμί) really, in
truly, certainly, Mar. 11. 32
23. 47, et al.

Ὄξος, εος, ους, τὸ, vineg
sour wine, posca, i. e. *cheap*
wine, which, being mixed
water, constituted the ordin
drink of the Roman soldiers;
was often mixed with bitter he
&c. *to impart to it inebriati*
qualities, and thus given to c
demned criminals in order to
pify them, and lessen their suf
ings, Mat. 27. 34, 48. Mar. 15.
Lu. 23. 36. Jno. 19. 29, 30. *fro*

Ὀξὺς, εῖα, ὺ, sharp, kee
Re. 1 16; 2. 12; 14. 14, 17,
19. 15 swift, nimble, Ro. 3. 15

Ὀπὴ, ῆς, ἡ, (fr. ὄπτομαι)
hole, aperture for light, windo
a hole, opening, fissure in the ear
Ja. 3. 11; a hole, cavern, He. 11.

Ὄπισθεν, *adv. of pla*
from behind, behind, after, at
back of, Mat. 9. 20; 15. 23, et a
from

Ὀπίσω, *adv.* behind, aft
at one's back, Mat. 4. 19.
38. Re. 1. 10; τὰ ὀπίσω, the
which are behind,

ὀπίσω, back, ...4. 18. Mar. 13.

...), p. ὥπλικα, ...with arms, &c.; ...m one's self, fur... with *any thing*, 1 Pe. 4. 1: *from*

...ὸ, pl. τὰ ὅπλα, ...weapons, *whether* ...*fensive*, Jno. 18. 3. ...Co. 10. 4; instru-...hich any thing is ef-...13. 2 Co. 6. 7.

..., οἶον, (fr. ποῖος) ...at sort or manner, ...Ga. 2. 6. 1 Th. 1. 9. ...*after* τοιοῦτος, as, Ac.

...v. (fr. πότε) when,

...v. (fr. ποῦ) where, ...place, in what place, ...9, 20, 21. Re. 2. 13; whi-...what place, Jno. 8. 21; 14. ...ἄν, v. ἐάν, wherever, in ...r place, Mat. 24. 28; whi-...ver, Mat. 8. 19. Ja. 3. 4; ...here, in which thing, state, ...ol. 3. 11; *as a conj.* when, ...as, since, 1 Co. 3. 3. 2 Pe. ...et al.

...νομαι, (fr. ὄπτομαι) ...rmit one's self to be seen, to be ..., appear, Ac. 1. 3: *whence*

...ασία, ας, ἡ, a vision, ...pernatural appearance, appari-...n, Lu. 1. 22; 24. 23. Ac. 26. 19. ...Co. 12. 1.

...πτομαι, f. ὄψομαι, a. 1. ...ψάμην, pass. a. 1. ὤφθην, f. 1. ...φθήσομαι (fr. obsol. ὄπτω, fr. ...ὤψ, v. ὤψ, the eye) to see, behold with the eyes; *pass.* to be seen, permit one's self to be seen, appear, Mat. 24. 30; 26. 64; 28. 7, 10. Mar. 14. 62; 16. 7, et al. freq.; to visit, come to see *any one*, Jno. 16. 22. He. 13. 23; to see to, look to, take care of, Mat. 27. 4, 24. Ac. 8. 15; *met.* to see, have experience, enjoy, partake of, participate in, Lu. 17. 22. Jno. 3. 36; to see *God, or the Lord*, enjoy his presence, dwell with him, sc. *with the highest degree of felicity*, Mat. 5. 8. He. 12. 14; to perceive, understand, comprehend, know, Ro. 15. 21. 1 Jno. 3. 2; to cause to know, make known, show, reveal, Ac. 26. 16.

Ὀπτός, ἡ, όν, (fr. ὀπτάω, to roast, &c.) dressed by fire, roasted, broiled, &c. Lu. 24. 42.

Ὀπώρα, ας, ἡ, autumn; *meton.* fruits which ripen in autumn, autumnal fruits, Re. 18. 14.

Ὅπως, (fr. πῶς) *adv.* how, in what way or manner, by what means, Mat. 22. 15. Lu. 24. 20; *conj.* that, so that, in order that, and ὅπως μή, that not, lest, Mat. 6. 2, 4, 5, 16, 18. Ac. 9. 2; with this result that, so that, and thus, Mat. 23. 35. Lu. 16. 26. Ac. 3. 19; *for* ὅτι, that, quod. Mat. 8. 34; 9. 38. Phil. 6, et al. freq.

Ὅραμα, ατος, τό, (fr. ὁράω) a thing seen, sight, appearance, Ac. 7. 31; a supernatural appearance, vision, Mat. 17. 9. Ac. 9. 10, 12, et al.

Ὅρασις, εως, ἡ, (fr. same) the sight; appearance, aspect, Re. 4. 3; a supernatural appearance, vision, Ac. 2. 17. Re. 9. 17.

Ὁρατός, ἡ, όν, visible, Col. 1. 16: *from*

Ὁράω, ῶ, f. άσω, imperf. At. ἑώραον, ἑώρων, p. ἑώρακα, At. ἑόρακα, to see, behold, perceive, discern with the eyes, Lu. 1. 22. Jno. 6. 46; 8. 57; *met.* to see, take heed, beware, guard against, Mat. 9. 30; 16. 6; to see, take care, to cause *any thing to be done*, He. 8. 5; to see mentally, perceive, understand, comprehend, know, Jno. 1. 18. Ac. 8. 23. Col. 2. 18, et al. freq.

Ὀργή, ῆς, ἡ, anger, indignation, ire, wrath, Ep. 4. 31. Col. 3. 8; μετ' ὀργῆς, indignantly, Mar.

3. 5; *by impl.* punishment, i. e. the effect of anger or wrath, Mat. 3. 7. Lu. 3. 7; 21. 23. Ro. 13. 4, 5, et al.: *whence*

Ὀργίζω, f. ίσω, to provoke to anger, irritate; *pass.* to be angry, indignant, enraged, Mat. 5. 22; 18. 34, et al.

Ὀργίλος, η, ον, v. ου, ὁ, ἡ, prone to anger, irascible, passionate, Tit. 1. 7.

Ὀργυιὰ, ᾶς, ἡ the space which one can cover with his arms laterally extended, i. e. six feet, a fathom, Ac. 27. 28, bis: *from*

Ὀρέγω, f. ξω p. ὤρεχα, to extend, stretch out; *mid.* to stretch one's self forward in order to lay hold of *any thing, as it were*, i. e. *met.* to desire earnestly, long after, 1 Ti. 3. 1. He. 11. 16; *by impl.* to indulge in, be devoted to, 1 Ti. 6. 10.

Ὀρεινὸς, ἡ, ὸν, (fr. ὄρος) mountainous, hilly, Lu. 1. 39.

Ὄρεξις, εως, ἡ, (fr. ὀρέγομαι) desire, longing; lust, concupiscence, Ro. 1. 27.

Ὀρθοποδέω, ῶ, f ήσω, (ὀρθὸς & ποὺς) to walk in a straight course; to walk uprightly, pursue a correct course of conduct, Ga. 2. 14.

Ὀρθὸς, ἡ, ὸν, (fr. ὄρω, to excite) erect, upright, Ac. 14. 10; plain, level, straight, He. 12. 13.

Ὀρθοτομέω, ῶ, f. ήσω, (ὀρθὸς & τέμνω) to cut straight or rightly, divide aright; *by impl.* to handle aright, pursue a proper course in the management or administration of *any thing*, 2 Ti. 2. 15.

Ὀρθρίζω, f. ίσω, p. ὤρθρικα, a. 1. ὤρθρισα, (fr. ὄρθρος) to rise early in the morning, do any thing, or come to any one, early in the morning, i. e. *at day-break or twilight*, Lu. 21. 38.

Ὀρθρινὸς, ἡ, ὸν, (fr. same) of or belongin[g to the] morning, Re. 2[2. 16] editions.

Ὄρθριος, ία, [...] tutinus, Lu. 24.

Ὄρθρος, ου, ὁ, [...] light, early daw[n ...] 24. 1. Jno. 8. 2.

Ὀρθῶς, adv [...] recte, in a straig[ht ...] correctly, accur[ately ...] Lu. 7. 43, et al.

Ὁρίζω, f. ίσ[ω ...] ὡρίσθην, p. ὥ[ρικα ...] bound, limit) to [...] fine the limits [...] *place or thing;* [...] or assign definite[ly ...] dain, appoint, [...] Lu. 22. 22. Ac. 2[...]

Ὅριον, ου, τὸ, [...] limit, bound, bor[der ...] or country; pl. [...] *in the sense of* [...] district, Mat. 2. [...] et al.

Ὁρκίζω, f. ίσ[ω ...] a. 1. ὥρκισα, to e[...] *any one;* to obt[...] jure, Mar. 5. 7. [...] 5. 27: *from*

Ὅρκος, ου ὁ, a[...] 14. 7, 9; 26. 72, [...] that which is pr[...] oath, *perhaps*, a v[...]

Ὁρκωμοσία, ας, [...] ὄμνυμι) pr. the [...] oath; an oath, He[...]

Ὁρμάω, ῶ, f. ή[σω ...] κα, a. 1. ὥρμησα, [...] to rush forwards, [...] ously, Mat. 8. 32[...] 8. 33, et al.: *from*

Ὁρμή, ῆς, ἡ, (fr[...] cite) impetus, imp[...] motion, assault, [...] Ac. 14. 5; met. [...] purpose, inclinati[on ...]

Ὅρμημα, ατο[ς ...]

... fowl, ... a bird, ... Mat. 23.

... (ὅρος, a ...) pr. the act ...; a bound set, ... fixed limit, Ac.

... ος, τό, a moun- ... 5. 1, 14; 8. 1; 17.

... ττω, f. ξω, p. ... 2. ὤρυγον, ... cavate, Mat. 21. 33; 25. ... 12. 1.

... ός, ή, όν, v. οῦ, ὁ, ἡ, ... ed of parents, an orphan, ... 27; bereaved, destitute, de- ... Joo. 14. 18.

... χέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, ... ὠρχησάμην, (fr. ὄρχος, ...) up from the ground) to dance, Mat. 11. 17, et al.

Ὅς, ἥ, ὅ, rel. pron. who, which, that, qui, quæ, quod, Joo. 5. 28; 6. 51. Ga. 3. 16; ὃς μὲν—ὃς δέ, the one—the other, 2 Co. 2. 16; one—another, pl. some—other, Mat. 13. 8. Ac. 27. 44; ὃν μὲν—ὃν δέ one—and another—and another, Mat. 21. 35; ὃς μὲν—ἄλλος δέ, one—another, 1 Co. 12. 8; neut. ὅ, put like the Lat. quod, at the beginning of a clause, in that, in respect to this that, &c. Ro. 6. 10. Ga. 2. 20; as a double relative, what, that which, Joo. 13. 7, et al. freq.

Ὁσάκις, adv. (fr. ὅσος) as often as, and ὁσάκις ἄν, however often, as often as, 1 Co. 11. 25, 26. Re. 11. 6.

Ὅσγε, ἥγε, ὅγε, (ὅς & γε) who indeed, who forsooth, Ro. 8. 32.

Ὅσιος, ία, ιον, pious, i. e. pure, incorrupt, holy, just towards God ... 27; ... 28; ... feet and ... 4; 16. 5; ... bounties, ... nesses, A...

Ὁσιότης, ... sacred ob... wards G... denoting ... Ep. 4. 24.

Ὁσίως, adv. ... holy manner, ...

Ὀσμή, ῆς, ἡ, odour, fragrance ... Ep. 5. 2. Phi. ... 2. 14, 16.

Ὅσος, η, ον, correlative pron. ... τοσοῦτος, how gre... as great as, Mar. ... He. 1. 4; 8. 6; ... χρόνον, for how ... while, as long as, Ro. ... ὅσον, sc. χρόνον, ... χρόνον, how long, ... neut. ὅσον, repeated, ... used to give intensity to ... lifying words, e. g. ... very least, a very ve... He. 10. 37; ἐφ' ὅσον, ... as, Mat. 25. 40, 45; καθ' ὅσον, ... He. 3 ... how much, so far as, so, He. 7 ... in as much as, as far as, as m... 27; pl. ὅσα, so far as, how grea... Re. 1. 2; 18. 7; how grea... much, how many, what, M... 5. 19, 20; as a relat. pro... which, what: whoever, wh... ever, Ac. 9. 39; how many so... as many as, i. e. all, all who, ... 1. 20. Ph. 3. 15. 1 Ti. 6. 1; ... ἄν, v. ἐάν, whosoever, whatsoever, Mat. 7. 12; 18. 18, et al. freq.

Ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, (ὅς & ... περ) whosoever, whatsoe... 15. 6.

Ὀστέον, οῦν, έου, ... bone, Mat. 23. 27. Lu. ...

... piety ...

... ing ... Ro. 1... who, ... 15. ... 24; ... 1 Co. 3. 1; ... χρόνον, ... Mat. 5. 25, et a...

Ὀστράκινος, ... ὄστρακον, a she..., an earthen, made of earthenware, 2 Co. 4. 7. 2 Ti. 2.

Ὄσφρησις, εως, ... σφραίνομαι, to sme... sense of smelling, ...

Ὀσφῦς, ύος, ἡ, ... the loins, ... the back, the li... 6, et al

... -αν, co... en. whe... Mat. ... 9, ...

ς, ὅ,τι, gen. οὗτι-
ι οὗτινος, rel. pron.
whoever, whatever;
hatsoever, Mat. 5. 39,
l. 4; *sometimes em-*
ning a reason, who,
being one who, as
ch, ut qui, Mat. 7.
, 12; *as a simpl.*
that, Mat. 2. 6; 7
ⁿ οἷος, qualis, as,
ἵτου, *for* οὗτινος,
, Lu. 13. 8; while,
freq.

', ον, (fr. ὄσ-
of an oyster, &c.
essel) earthen, of
e of burnt clay,
20.

, ἡ, (fr. ὀσ-
l) the smell, the
Co. 12. 17.

: pl. *αἱ* ὀσ-
ower region of
Mat. 3. 4. Mar.

τε & ἄν)
ever, as often
Mar. 3. 11.
while, as long

, at the
Mat. 7. 28;
freq.

the ar-
to distin-
ότε) both,
d. namely,
13; even,

) that,
6; *often*
reciting
18. Lu.
ⁿ διότι,
Mar. 9.
at, for,
5; 13.
e, Lu.
, et al.

"Οτου, *see in*

Οὗ, adv. (pr.
place, where, in
2. 19; 18. 20;
place, Lu. 10. 1
οὗ ἐὰν, whither
6; *of time*, wh
what time, He. 3.

Οὐ *before a c*
before a vowel wi
with an aspirate,
denying absolutely
not, no, Mat. 5. 37;
often with other n
sake of emphasis, M
3. 27. Lu. 23. 53. A
6. 10. Re. 18. 14; *pr*
ne, Mat. 5. 21, 27;
not? is it not? nonn
30; 7. 3, 22. 1 Co. 1
astic after verbs of de
2. 22, et al. freq.

Οὐὰ, *interj.* ah!
pressive of insult a
Mar. 15. 29.

Οὐαὶ, *interj.* wo! al
11. 21; 18. 7; 23. 13—
ἡ οὐαί, *subs.* a woe, ca
9. 12; 11. 14.

Οὐδαμῶς, adv. (fr.
no one) by no means, Ma

Οὐδὲ, adv. or conj. (
neither, nor, and not, also
5. 15; 6. 15, 20, 26, 28;
Mat. 6. 29; 8. 10; *inter*
nonne? is it not? not so n
Mat. 12. 10, et al. freq.

Οὐδεὶς, οὐδεμία, οὐδὲν
& εἷς) not one, no one, no
thing, Mat. 5. 13; 6. 24;
put for, almost none, very f
most nothing, Jno. 3. 32.
4; *met.* οὐδὲν, nothing, i. e.
account, unimportant, vain, e
trivial, vile, Jno. 8. 54. Ac. 2
in no way, in no respect, A
10; εἰς οὐδὲν γίνεσθαι, to
to nought, Ac. 5. 36; joined
other negatives, so as to stre
the negation, Mar. 3. 27;
16. 8. Lu. 4. 2, et al. freq.

δὲ & ποτέ) 21. 16, 42, et

οὐδέ & πω. yet, never, Lu. et al.

ία, οὐδέν, (ἕτε no one, nothing; of no value or 13. 2, in some MSS.

dv. (οὐκ & ἔτι) no more, Mat. 22. 46, et al.

(ἐκ & οὖν) a partiing interrogation of in- not therefore? is it not Jno. 18. 37

conj. therefore, then, sequently, Mat. 1. 7; 3. 8, 10; 23; 6. 8, 9. 31; 7. 11; now, l, Mat. 12. 12; as a particle of transition from one part of a subect to another, therefore, then, moreover, &c. Mat. 10. 32; 17. 10. Lu. 20. 44; 22. 36; used in repetitions after a parenthesis, therefore, then, I say then, Jno. 18. 24; 19. 24. 1 Co. 8. 4, et al. freq.

Οὔπω, adv. (οὐ & πω) not yet, Mat. 15. 17; 16. 9; 24. 6. Jno. 2. 4, et al.

Οὐρά, ᾶς, ἡ, a tail, Re. 9. 10, 10; 12. 4.

Οὐράνιος, ία, ιον, ν, ἰε, ὁ, ἡ, (fr. οὐρανός) heavenly, celestial, Mat. 6. 14. 26. 32; 15. 13, et al.

Οὐρανόθεν, adv. from heaven, Ac. 14. 17; 26. 13; from

Οὐρανός, οῦ, ὁ, & pl. οὐρανοί, ῶν, οἱ, heaven, the heavens, i. e. genr including the visible heavens and all their phenomena, Ac. 2. 5. He. 1. 10. 2 Pe. 3. 5, 7; met. power, dignity, pre-eminence, Mat. 11. 23. Lu. 10. 15. Re. 18. 5; spoken of the space beneath the whole visible expanse of the firmament, the air, atmosphere, in which the clouds

σ... sphe... Mat... 12; of ... region ... firmam... seat an... glorifie... 48; 6. 1. 31; 6. 3... the ... brews, ... 25 23; 2... 37, et al.

Οὖς, ὠτός, ... 10. 27. Mar. 7. 57; trop ... person, ... 1 Co. 2. 9; ... mind, i. e. the ... standing and at... ing. Mat. 11. 15

Οὐσία, ας, ἡ, (fr. part. of εἰμί) substance, prop... fortune, Lu. 15. 12,

Οὔτε, conj. (οὐ & ... nor, Lu. 20. 36. ... οὐδέ—οὔτε, neither ... 35; Ga. 1. 12; not ev... Lu. 12, 26, et al.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, pron. (ὁ, ἡ, τό & αὐτός, this person or thing, this, Mat. 3. 3. 9. 17; 8. 9; ... 34; used pleonastically by emphasis, Mat. 5. 19; spoken of persons by way of contempt, this fellow, Ma... 27. 47; αὐτὸ τοῦτο, this thing, this same thing, 2 Co... 7. 11; εἰς αὐτὸ τοῦτο, for ... tically, αὐτὸ τοῦτο, for this purpose, on this account, Ep. 6. 22. 2 Pe. 1. 5; καὶ αὐτός, and this one indeed, and this one ... over, Lu. 7. 12; 16. ... Lu. 20. 3. 2 Ti. 3. ... and in a kind of ... and this to, and ... dition to this, Ro. ...

6, 8; *τῦτο μὲν—τῦτο δὲ*, partly—partly, He. 10 33 i. q. *τοῖος*, v. *τοιῦτος*, such, qualis, Lu. 9. 48. Jno. 4. 15; 7. 4, et al. freq.: *whence*

Οὕτω, & *οὕτως before a vowel, adv.* so, thus, in this way, in like manner, Mat. 1. 18; 2 5; 5. 16; *ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως*, one so, and another so, i. e. one in one way, and another in another, 1 Co. 7. 7, 26, 40; 9. 14; *preceded or sometimes followed by words to which it has a relative sense, e. g. ὡς, ὥσπερ, καθὼς*, &c. however, or in what way—so, as—so, &c. Mat. 7. 12; 12. 40; 24. 27, 37; *at or near the close of a sentence, it is sometimes pleonastically inserted as an intensive*, Jno. 4. 6. Ac. 20. 11; 27. 17; *joined with verbs and adjectives for the sake of intensity*, Mar. 2. 7; 4. 40; 15. 39; *in interrogations*, is it so? &c. Mat. 26. 40. Mar. 7. 18, et al. freq.

Οὐχ, *see in οὐ.*

Οὐχὶ, adv. (fr. οὐ) not, Jno. 13. 10, 11; *when followed by ἀλλὰ*, nay, not so, by no means, Lu. 1. 60; 12. 51; *in negative interrogations*, is it not? has not? shall not? &c. Mat. 5. 46, 47; 6. 25, et al. freq.

Ὀφειλέτης, ου, ὁ, (fr. ὀφείλω) a debtor, one who owes another, Mat. 18. 24; *met.* one who is in any way bound, or under obligation to perform any duty towards another, Ro. 1. 14; 8. 12; 15. 27. Ga. 5. 3; *fr. the Chald.* one who fails in duty towards any one, a delinquent, offender, and *by impl.* a wicked person, sinner, Mat. 6. 12. Lu. 13. 4, cf. v. 2.

Ὀφειλὴ, ῆς, ἡ, (fr. same) a debt, Mat. 18. 32; *met.* a duty, due, officium, Ro. 13. 7. 1 Co. 7. 3.

Ὀφείλημα, ατος, τὸ, pr. what one has lent; a debt, what is justly due *to any one*, Ro. 4. 4; *fr. the Chald.* a delinquency, offence, sin, Mat. 6. 12; cf. v. 14. Lu. 11. 4: *from*

Ὀφείλω, f. ήσω, p. ὠφείλ a. 2. ὤφελον, Ion. ὄφελον, to be indebted, Mat. 18. 28, 30 *met.* to be bound to the perform of some duty, be obliged, be obligation, I ought, &c. Ma 16, 18. Lu. 17. 10; *spoken of the circumstances of time, pe &c. render proper*; to be proj ought, 1 Co 7. 36. 2 Co. 12 He. 5. 12. *of what is requir the nature of things*, &c. to b quisite, necessary, 1 Co. 5. 10. 2. 17; 5. 3; *of what is pr* &c. I ought, I must, I may, allowed, Ac 17. 29. 1 Co. 11. al.; *fr. the Chald* to be delinq be in fault towards, to injure, 11. 4.

Ὄφελον, (pr. a. 2. Ion. ὀφείλω) *as an interj.* I wis that! would that! 1 Co. 4. 8. 5. 12, et al.

Ὄφελος, εος, ους, τὸ, ὀφέλλω, to heap up, inc profit) profit, utility, advan 1 Co. 15. 32, et al.

Ὀφθαλμοδουλεία, ας, (ὀφθαλμὸς & δουλεία) eye-se i. e. service rendered only under inspection, Ep. 6. 6. 3. 22.

Ὀφθαλμὸς, οῦ, ὁ, (fr. ὄπ μαι) an eye, Mat. 5. 29, 38; 6 7. 3, 5; *εἶναι ἐν τοῖς ὀφθαλ τινος*, to appear to any one, Mat. 21. 42, *εἶναι ἀπέναντι ὀφθαλμῶν τινος*, to be befor eyes of any one, be regarded 3. 18; *τιθέναι v. ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπί τινα*, to direc eyes upon any one, look graci upon, 1 Pe. 3. 12; *ὀφθαλμὸς πονηρὸς*, an evil eye, i. e. an en eye, envy, Mat. 20. 15. Mar. *fr. the Heb. put for* the whol son, Mat. 13. 16. Lu. 2. 30; 1(*met.* the intellectual eye, the p of perceiving and understan perception, understanding, Ma 15. Mar. 8. 18. Jno. 12. 40. 18, et al. freq.

Ὄφις, εως, ὁ, a se

ΟΨΙ

... 10. 16, an artificial ... Jno. 3. 14; spoken of the ... Satan, Re. 12. 9, 14, 15; 20. ... put for an insidious, wicked ... who assumes the appearance ... and probity, Mat. 23. 33,

...ύος, ἡ, a brow, eye-...; trop. the brow of a moun-..., edge of a precipice, Lu. 4. 29.

...ετός, ῦ, ὁ, (fr. ὀχέω, to carry, convey) a canal, aqueduct; ... common sewer, sink, Mar. 7. 19, in some MSS.

Ὀχλέω, ῶ, f. ήσω, p. ὤχληκα, (fr. ὄχλος) to disturb, vex, trouble, afflict, Lu. 6. 18. Ac. 5. 16.

Ὀχλοποιέω, ῶ, f. ήσω, (ὄχλος & ποιέω) to collect a crowd or mob, create or excite a tumult, Ac. 17. 5.

Ὄχλος, ου, ὁ, a crowd, a confused multitude of people, Mat. 4. 25; 5. 1; 7. 28; spc. the common people, vulgar herd, plebs, Jno. 7. 49, col. v. 48; a multitude, great number, Lu. 5. 29; 6. 17. Ac. 1. 15; by impl. a mob, tumult, uproar, Lu. 22. 6. Ac. 24. 18, et al.

Ὀχύρωμα, ατος, τό, (fr. ὀχυρόω, to fortify, fr. ὀχυρός, strong) a strong-hold, fortification; met. spoken of that which opposes itself like a bulwark against any thing, 2 Co. 10. 4.

Ὀψάριον, ίου, τό, (dimin. of ὄψον, any thing eaten with bread, as flesh, fish, &c.) a little fish, Jno. 6. 9, 11; 21. 9, 10, 13.

Ὀψέ, adv. late, viz. put for the first watch, at evening, Mar. 11. 19; 13. 35; ὀψὲ σαββάτων, late in the sabbath, i. e. after or at the end of the sabbath, Mat. 28. 1; whence

Ὄψιμος, ου, ὁ, ἡ, late, Mar. 11. ... Ja. 5. 7.

Ὄψιος, ία, ιον, late, ... ter, ... ἡ ὀψία, sc. ὥρα, evening, two ... were reckoned by the He- ... the ninth hour,

(3 o'clock) ... 14. 15; and the ... until dark, ... al.; cf. Ex. 30 ...

Ὄψις, εως, ... the sight; the face ... mance, Jno. 11. 44 ... ternal appearance ...

Ὀψώνιον, ίου, τ... ὠνέομαι) pr. what ... eaten with bread; ... of soldiers, which ... in grain, meat, ... 14. 1 Co. 9. 7; trop. ... kind, 2 Co. 11. 8; ... pense, i. e. fruit, ... 6. 23.

Π

Παγιδεύω, f. εύσω, p. ... γίδευκα, to ensnare, entrap, Ma... to involve in difficulty, ... 15: from

Παγίς, ίδος, ἡ, (fr. πήγνυμι) a snare, trap, gin, Lu. 21. 35; artifice, stratagem, device, ... Satan, 1 Ti. 3. 7; 6. 9. 2 Ti. 2. 26; met. cause of evil, source of ... struction, Ro. 11. 9.

Πάγος, ου, ὁ, (fr. same) ... hill; Ἄρειος πάγος, Areopagus, the hill of Mars; and meton. ... supreme tribunal of justice ... the Athenians, which sat on that hill, Ac. 17. 19, 22.

Πάθημα, ατος, τό, (fr. πάσχω) that which one suffers; suffering, i. e. evil endured, affliction, calamity, distress, Ro. 8. 18. 2 Co. 1. 5, 6, 7. Ph. 3. 10, et al.; that which affects the mind, feeling, emotion, passion, Ro. 7. 5. Ga. 5. 24.

Παθητός, οῦ, ὁ, ἡ, (fr. same) passible, capable of suffering, liable to suffer; in N. T. destined to suffer, who must needs suffer, Ac. 26. 23.

Πάθος, εος, ους, τό, (fr. same) suffering, evil endured ...

mind, ... lust, ...

Παιδαγωγός ... ἀγωγός, a ... gogue, i.e. ... slave or fr... care of the ... committed, ... and form... tended them ... and fro... whom they were ... their compani... superintendent ... a director, ... leader, 1 Co. 4. ... the Mosaic law, ...

Παιδάριον, ίου ... παῖς) a little ... and, Mat. 11. 1...

Παιδεία, ας ... education, t... children, ... Ti. 3. 16 ... chastisement ...

Παιδευτ...

on, passion; *and spc.*
scence, Ro. 1. 26.

ῦς, οῦ, ὁ, (παῖς &
ealer, fr. ἄγω) a peda-
or. a person, usually a
edman, to whom the
boys of a family was
who trained them up
their manners, at-
at their play, led them
the public school, and
were grown up became
nions, noted for their
ess and severity; in N.
r, governor, instructor,
4. 15; *trop. spoken of*
aw, Ga. 3. 24, 25.

ίον, τό, (dimin.
ittle boy, child; a boy,
. 16. Jno. 6. 9.

, ἡ, (fr. παιδεύω)
aining up, nurture *of*
. 6. 4; instruction,
discipline, correction,
He. 12. 5, 7, 8, 11.

ῦ, ὁ, a preceptor,
acher, *pr. of boys;*
); a corrector, chas-
inflicts chastisement,
n

ύσω, p. πεπαί-
αίδευσα, (fr. παῖς)
uct *children*, Ac. 7.
r. παιδεύομαι, to
1 Ti. 1. 20; to ad-
by way of admo-
2 Ti. 2. 25. Tit.
by chastisement,
1 Co. 11. 32. 2 Co.
, 10. Re. 3. 19;
s and criminals,
16, 22.

from child-
d, Mar. 9. 21;

(dimin. of
t, *male or fe-*
1. Mar. 5. 39,
. 76, 80, et al.
as an affec-
Jno. 21. 5.

Παιδίσκη, ης, ἡ,
girl, damsel, maid
male slave or serva
26. 69. Mar. 14. 66,

Παίζω, f. παίσω
p. πέπαιχα, a. 1. ἔ
pr. in the manner
sport, dance, *as a pa*
of idolatrous worshi
from

Παῖς, παιδός, ὁ, ἡ,
either male or femal
ages from infancy up
a boy, youth, girl, mai
16; 17. 18. Lu. 2. 43
ὁ, ἡ παῖς τινος, the s
ter of any one, Jno. 4.
13, 26; *by impl.* one
darling, Lu. 1. 54; a ser
Mat. 8. 6, 8, 13; cf. v. 9
cf. v. 3, 10; an attendant
Mat. 14. 2. Lu. 1. 69, et

Παίω, f. παίσω, p. π
a. 1. ἔπαισα, to strike, sm
the fist, Mat. 26. 68. Lu
or a sword, Mar. 14. 47.
10; to strike *as a scorpion*
Re. 9. 5.

Πάλαι, *adv.* **of old, for**
long ago, He. 1. 1. Jude 4;
λαι, old, former, 2 Pe. 1.
ready, ere now, Mat. 11. 21
15. 44. Lu. 10. 13; *whence*

Παλαιός, ά, όν, old, fo
not new or recent, ancien
9. 16, 17; 13. 52. Lu. 5. 36
whence

Παλαιότης, τητος, ἡ,
ness, state of being old, Ro.

Παλαιόω, ῶ, f. ώσω,
παλαίωκα, (fr. same) to ma
cause to become old; *pass.*
or become old, Lu. 12. 33
11; *met.* to render antiquat
to abolish, He. 8. 13.

Πάλη, ης, ἡ, (fr. πάλλ
shake, move backward
ward) wrestling; strugg
Ep. 6. 12.

Παλιγγενεσία, ας,

...σις) a being born again, ...th, regeneration, renovation, ...9. 28. Tit. 3. 5.

...ν, *adv.* again, i. e. back, ...n, back, Mar. 7. 31. Jno. 4. 3; ...n, another time, once more, ...1. 4. 8; 19 21; 20. 5; *as a particle of continuation, again, further, moreover,* also, likewise, Mat. 5. ...3; 13. 44. 45, 47; 18. 19; *by impl.* on the contrary, on the other hand, Mat. 4. 7. Ga. 5. 3, et al. freq.

Παμπληθεί, adv. (πᾶς & πλῆθος) the whole multitude together, all at once, altogether, Lu. 23. 18.

Πάμπολυς, παμπόλλη, πάμπολυ, (πᾶς & πολύς) very many, very great, vast, Mar. 8. 1.

Πανδοχεῖον, ου, τό, (πᾶς & δέχομαι) a public inn, place where travellers may lodge, *called in the East by the name of* menzil, khan, caravanserai, Lu. 10. 34.

Πανδοχεύς, έως, ὁ, (fr. same) the keeper of a public inn or caravanserai, a host, Lu. 10. 35.

Πανήγυρις, ιδος, ἡ, (πᾶς & ἄγυρις, an assembly) a general assembly, public convocation, congregation, He. 12. 23.

Πανοικί, adv. (πᾶς & οἶκος) with one's whole household, or family, Ac. 16. 34.

Πανοπλία, ας, ἡ, (πᾶς & ὅπλον) panoply, complete armour, a complete suit of armour, *both offensive and defensive, as the shield,* sword, spear, helmet, breastplate, &c. Lu. 11. 22. Ep. 6. 11. 13.

Πανουργία, ας, ἡ, shrewdness, skill; craft, craftiness, cunning, Lu. 20. 23. 1 Co. 3. 19, et al.; *from*

Πανοῦργος, ου, ὁ, ἡ, (πᾶς & ἔργον) one who can do every thing, shrewd, skilful, wise; crafty, cunning, artful, wily, 2 Co. 12. 16.

Πανταχόθεν, *adv.* from all parts, from ... 45: *from*

Πανταχοῦ, adv. every ... all places, every ... 20. Lu. 9. 6, et al.

Παντελής, έος, ... & τέλος) omnia pe... complete; εἰς τὸ ... *adverbially,* perfectly, ... wholly, at all, Lu. ... times, always, H...

Πάντῃ, adv. (fr. ...) every way, in every ... all means; or, at all ... Ac. 24. 3.

Πάντοθεν, adv. (fr. πᾶς) ... every place, from all par... 20, *in some editi*... on every side, round abo... 43. He. 9. 4.

Παντοκράτωρ, ορος, ὁ, (πᾶς & κράτος) almighty, omnip... 2 Co. 6. 18 Re. 1. 8; 4. 8, et al.

Πάντοτε, adv. (fr. πᾶς) ... always, at all times, ever, ... 11. Mar. 14. 7. Lu. 15. 31; 18. ... et al.

Πάντως, adv. (fr. πᾶς) wholly, entirely, altogether, 1 Co. 5. 10; 16. 12; in every way, by all means, Ro. 3. 9. 1 Co. 9. 22; *by impl.* surely, assuredly, certainly, Ac. ... 21, et al.

Παρά, *prep., with a genitive,* from, of, *indicating source or origin,* Mat. 2. 4, 7. Mar. 8. 11. Lu. 2. 1; by, Mat. 21. 42; *with its genitive it forms a periphrasis for a possessive pronoun, as,* οἱ παρ' αὐτοῦ, his relatives or kinsmen, Mar. 3. 21; τὰ παρ' αὐτῆς πάντα, all her substance, property, &c. Mar. 5. 26; *with a dative,* with, by, nigh to, in, among, &c. Mat. 6. 1; 15. 29; 19. 26; 21. 25; 22. 25; παρ' ἑαυτῷ, at home, 1 Co. 16. 2; with, i. e. in the sight of, in the judgment or estimation of, 1 Co. 3. 19. 2 Pe. 2. 11; *with an accusative,* ... a place, *motion by* ...

along, Mat. 4. 18; *or motion towards a place*, to, towards, at, Mat. 15. 30 Mar. 2. 13; at, by, near, by the side of, Mar. 4. 1, 4. Lu. 5. 1; 8. 5. beyond, besides, by *or* beyond *a place*; *in the sense of* other than, contrary to, against, Ac. 18. 13. Ro. 1. 26; 11. 24; above, more than, Lu. 13. 2, 4. Ro. 1. 25; *for* ἤ, than, in comparison of, Lu. 3. 13. 1 Co. 3. 11; except, beside, save, 2 Co. 11. 24; *of time*, beyond, past, He. 11. 11; on account of, 1 Co. 12. 15, 16, et al. freq.

Παραβαίνω, f. βήσομαι, a. 2. παρέβην, (παρὰ & βαίνω) to pass by or over; *met.* to transgress, violate, Mat. 15. 2, 3. 2 Jno. 9; to go from, depart, i. e. to forsake, desert, or fall from one's *station*, Ac. 1. 25.

Παραβάλλω, f. βαλῶ, (παρὰ & βάλλω) to cast or throw to, to go, or come to, pass to, arrive at, Ac. 20. 15; to cast or place one thing by the side of another; i. e. *met.* to compare, Mar. 4. 30.

Παράβασις, εως, ἡ, (fr. παραβαίνω) a passing, transit; a transgression, violation of law, Ro. 2. 23; 4. 15, et al.

Παραβάτης, ου, ὁ, (fr. same) a transgressor, violator of law, &c. Ro. 2. 25, 27. Ga. 2. 18. Ja. 2. 9, 11.

Παραβιάζομαι, f. άσομαι. (παρὰ & βιάζω) to force, compel, press *with urgent entreaties*, Lu. 24. 29 Ac. 16. 15.

Παραβολεύομαι, f. εύσομαι, (fr. παράβολος rash, adventurous) to expose one's self to danger, Ph. 2. 30.

Παραβολή, ῆς, ἡ, (fr. παραβάλλω) collocation, the act of placing one thing by the side of another; *met.* a comparison, simile, similitude, Mar. 4. 30. He. 11. 19; *spec.* a parable, a short relation under *which something else is figured*, or, *in which that which is fictitious is employed to represent that which is real*, Mat. 13. 3, 10, 13, 18, 24, 31, 33, 34, 36, 53; 21. 33, 45; 22. 1; 24. 32, e. al.; figurative discourse in general, Mat. 13. 35; *meton.* that which serves as the image or similitude of something else, a type, pattern, emblem, He. 9. 9; a sentiment, grave and sententious precept, maxim, Lu. 14. 7; an obscure and enigmatical saying, any thing expressed in remote and ambiguous terms, an enigma, Mat. 15. 15. Mar. 7. 17; a proverb, by-word, adage, Lu. 4. 23.

Παραβουλεύομαι, f. εύσομαι, (παρὰ & βουλεύω) to disregard, overlook, not provide for, neglect, Ph. 2. 30.

Παραγγελία, ας, ἡ, a command, i. e. an order, charge, Ac. 5. 28; direction, precept, 1 Th. 4. 2, et al.: *from*

Παραγγέλλω, f. ελῶ, (παρὰ & ἀγγέλλω) to announce, notify, communicate intelligence; to command, direct, charge, Mat. 10. 5. Mar. 6. 8; 8. 6. Lu. 9. 21, et al.; to charge, obtest, entreat solemnly, 1 Ti. 6. 13.

Παραγίνομαι, f. γενήσομαι, (παρὰ & γίνομαι) to come, approach, arrive, Mat. 2. 1; 3. 13. Mar. 14. 43. Lu. 7. 4, et al.; seq. ἐπὶ to come upon, or against *any one, in order to seize him*, Lu. 22. 52; *in the sense of*, to come forth in public, appear publicly, Mat. 3. 1. He. 9. 11; to return, Lu. 14. 21.

Παράγω, f. άξω, (παρὰ & ἄγω) to lead along or by; *mid.* to pass along, by, or away, 1 Jno. 2. 8; *met.* to disappear, vanish, perish, 1 Jno. 2. 17; *intrans.* to pass along or by, Mat. 20. 30. Jno. 9. 1; to pass or go away, depart, Mat. 9. 9, 27; *met.* to disappear, vanish, perish, 1 Co. 7. 31, et al.

Παραδειγματίζω f. ίσω, (fr. παράδειγμα, an example, an example proposed for one's admonition) to propose as an example; to make a public example of, i. e. expose to ignominy and shame, Mat. 1. 19. He. 6. 6.

ς, ε, ὁ, (Pers. in
ο) a park, a forest
d beasts were kept for
a pleasure park, a garden
of various kinds, delight.
e, Eccl. 2. 5. Ca 4. 13; *used*
LXX. *for the* Garden of
or of delight, Ge. 2. 8; *in*
the celestial paradise, that
of Hades in which the souls of
evers enjoy happiness, and
ere God dwells, Lu. 23. 43.
Co. 12. 4. Re. 2. 7.

Παραδέχομαι, f. ξομαι, (παρὰ & δέχομαι) to receive into one's *hands, or house; met.* to receive, admit, yield assent to, Mar. 4. 20. Ac. 16. 21; 22. 18. 1 Ti. 5. 19; to receive or embrace with favour, approve, love, He. 12. 6.

Παραδιατριβὴ, ῆς, ἡ, (παρὰ & διατριβή) useless disputation, unprofitable occupation, 1 Ti. 6. 5.

Παραδίδωμι, f. δώσω, (παρὰ & δίδωμι) to give or deliver over *to prison, judgment, punishment, &c.* Mat. 4. 12; 5. 25; 10. 21; to betray, Mat. 10. 4; 26. 2, 15, 23, 46, 48; to give up, expose, hazard, Ac. 15. 26; to give over, abandon, i. e. to permit, suffer, Ac. 7. 42. Ro. 1. 24, 26, 28; to commit, commend, *to kindness, love, or favourable notice,* Ac. 14. 26; 15. 40. 1 Pe. 2. 23; to deliver to, commit, intrust, Mat. 25. 14, 20, 22. Lu. 4. 6; to yield itself, (sc. ἑαυτὸν) i. e. to be ripe, Mar. 4. 29; *met.* to deliver information, narrate, recount, tell, Lu. 1. 2; to deliver instruction, instruct, teach, Ac. 16. 4. Ro. 6. 17; to give back, yield up *the spirit, &c.* Jno. 19. 30. 1 Co. 15. 24; to give, *simply,* i. q. δίδωμι, *trop.* to give or prescribe *laws, rites, &c.* Ac. 6. 14; *met.* to give one's self up to, devote one's self to, to indulge in, Ep. 4. 19, et al. freq.

Παράδοξος, ε, ὁ, ἡ, (i. e. ὁ παρὰ τὴν δόξαν ὤν) exceeding one's opinion or expectation, unexpected, incredible; wonderful, astonishing, stra... 5. 26.

Παράδοσις, εως, ἡ, (παρα-δίδωμι) delivery, the act of delivering; oral instruction; i. e. tra... ten precept; i. e. tradi-tionary law, oral instr... down *from age to a*... 3, 6, et al.; *gener.* pr... tion, doctrine, 1 Co. 11. ... 15; 3. 6.

Παραζηλόω, ῶ, f. ... (παρὰ & ζηλόω) to provoke to ... Ro. 10. 19; to excite to ... Ro. 11. 11, 14; to pr... indignation, or jealous anger ... 1 Co. 10. 22.

Παραθαλάσσιος, ... (παρὰ & θάλασσα) by the sea, situated on the sea-coast, mariti... Mat. 4. 13.

Παραθεωρέω, ῶ, f. ... (παρὰ & θεωρέω) to look at thi... placed side by side, *as in compa*... son, compare in thus looking... regard less in comparison, ... look, neglect, Ac. 6. 1.

Παραθήκη, ης, ἡ, (fr. παρατίθημι) a deposit, any thing committed to one's charge; *met.* the soul, *others,* ministry, apostleship, 2 Ti. 1. 12; and 1 Ti. 6. 20. 2 Ti. 1. 14, *in the later editions.*

Παραινέω, ῶ, f. έσω, imperf. ᾔνεον, p. ᾔνεκα, (παρὰ & αἰνέω) to exhort, admonish, persuade, Ac 27. 9, 22.

Παραιτέομαι, ῦμαι, f. ήσομαι, (παρὰ & αἰτέω) to deprecate, i. e. to beg off, excuse one's self, Lu. 14. 18, 19; to pray to be delivered from, beg or entreat against, decline, endeavour to avoid, Ac 25. 11. He. 12. 19; to decline receiving, refuse, reject, 1 Ti. 4. 7; 5. 11. Tit. 3. 10. He. 12. 25; *by impl.* to disapprove, dislike, be averse to, i. e. to avoid, shun, 2 Ti. 2. 23.

Παρακαθίζω, f. ίσω,

& *καθίζω*) to sit by the side of, sit down at, sit near, Lu. 10 39.

Παρακαλέω, ῶ, f. έσω, (παρὰ & καλέω) to call for, invite to come to *one's self*, send for, Ac. 28 20; to call upon, invite, exhort, admonish, persuade, Lu. 3. 18. Ac. 2. 40; 11. 23; to beg, beseech, entreat, implore, Mat. 8. 5, 31; 18. 29. Mar. 1. 40; to animate, encourage, i. e. to comfort, console, Mat. 2. 18; 5. 4. 2 Co. 1. 4, 6; to cheer, exhilarate, fill with joy, Lu. 16. 25. Ac. 20. 12. 2 Co. 7. 13, et al.

Παρακαλύπτω, f. ψω, (παρὰ & καλύπτω) to cover over, veil, to hide, conceal from, *met.* Lu. 9. 45.

Παρακαταθήκη, ης, ἡ, (fr. παρακατατίθημι, to lay down by, deposit) a deposit, any thing committed to one's charge, *met.* ministry *of the gospel*, i. q. παραθήκη, *which is the reading in some editions*, 1 Ti. 6. 20. 2 Ti. 1. 14.

Παράκειμαι, f. κείσομαι, (παρὰ & κεῖμαι) to lie near, be adjacent; *met.* to be near at hand, be present, Ro. 7. 18, 21.

Παράκλησις, εως, ἡ, (fr. παρακαλέω) a calling for, invitation; a calling upon, exhortation, incitement, persuasion, Ro. 12. 8. 1 Co. 14. 3; instruction, teaching, i. e. hortatory instruction, Ac. 13. 15; 15. 31; entreaty, importunity, earnest supplication, 2 Co. 8. 4; aid, help, assistance, Ac. 9. 31; *meton.* a helper, adjutor, deliverer, Lu. 2. 25; solace, comfort, consolation, Ro. 15. 4, 5. 2 Co. 1. 3, 7; *by impl.* joy, gladness, rejoicing, 2 Co. 7. 13; *meton.* cause of joy or rejoicing, Lu. 6. 24, et al.

Παράκλητος, ου, ὁ, pr. one invited; one called or sent for to assist another, an advocate, one who pleads the cause of another, 1 Jno. 2. 1; a monitor, instructor, guide, *others*, a helper, supporter, *and others*, a comforter, Jno. 14. 16, 26; 15. 26; 16. 7.

Παρακοή, ῆς, ἡ, (fr. παρακούω) disobedience, Ro. 5. 19; *meton.* πᾶσα παρακοή, all who are disobedient, 2 Co. 10. 6. He. 2. 2.

Παρακολουθέω, ῶ, f. ήσω, (παρὰ & ἀκολουθέω) to follow or accompany one closely, so as never to be absent; *met.* to follow, i. e. to accompany, attend, be present with, Mar. 16. 17; to follow with one's thoughts, investigate, trace out, attain the knowledge of, Lu. 1. 3; to approve, embrace, 1 Ti. 4. 6; to imitate, 2 Ti. 3. 10.

Παρακούω, f. ούσω, (παρὰ & ἀκούω) to hear negligently; to refuse to listen, neglect to obey, disregard, Mat. 18. 17.

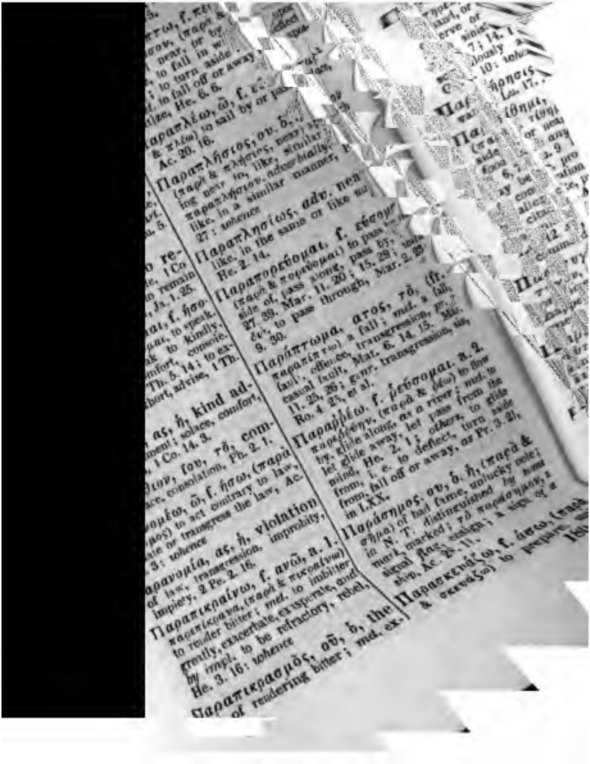
Παρακύπτω, f. ψω, (παρὰ & κύπτω) to stoop down towards, bend forwards, *particularly for examination*, Lu. 24. 12. Jno. 20. 5, 11; *met.* to look into by way of examination, consider, *and by impl.* to comprehend, know, Ja. 1. 25. 1 Pe. 1. 12.

Παραλαμβάνω, f. λήψομαι, (παρὰ & λαμβάνω) to take, receive to one's self, Mat. 1. 20. Jno. 14. 3; to take with one, assume, Mat. 2. 13, 14, 20, 21; 4. 5, 8; to receive, obtain, acquire to one's self, He. 12. 28; to take upon one's self *an office*, &c. engage in, Col. 4. 17; *met* to receive intellectually, i. e. to learn, be instructed, Mar. 7. 4. 1 Co. 11. 23. 15. 3; to receive, admit, assent to, acknowledge, Jno. 1. 11. 1 Co. 15. 1. Col. 2. 6; to seize, take, carry captive, Mat. 24. 40, 41. Lu. 17. 34, 36, et al.

Παραλέγομαι, f. ξομαι, (παρὰ & λέγω) to sail by or near *a place*, coast along, Ac. 27. 8, 13.

Παράλιος, ίου, ὁ, ἡ, (παρὰ & ἅλς) adjacent to the sea, maritime; ἡ παράλιος, sc. χώρα, the sea-coast, Lu. 6. 17.

Παραλλαγή, ῆς, ἡ, (fr. παραλλάσσω, to change, deviate from) mutation, change, variableness, Ja. 1. 17.

Παραπλήσιος, ου, ὁ, ἡ
Παραπλησίως, adv.
Παραπορεύομαι, f. εύσομαι
Παράπτωμα, ατος, τό
Παραῤῥέω, f. ῥεύσομαι, a. 2.
Παράσημος, ου, ὁ, ἡ
Παρασκευάζω, f. άσω
Παρανομία, ας, ἡ, violation
Παραπικραίνω, f. ανῶ, a. 1.
Παραπικρασμός, οῦ, ὁ, the

ready, Ac. 10. 10. 2 Co. 9. 2, 3; mid. to prepare one's self, get in readiness, 1 Co. 14. 8.

Παρασκευή, ῆς, ἡ, apparatus, materials, military store; preparation for a feast, &c. day of preparation, Mat. 27. 62. Mar. 15. 42, et al.

Παρατείνω, f. τενῶ, (παρὰ & τείνω) to extend, stretch out; to prolong, continue, Ac. 20. 7.

Παρατηρέω, ῶ, f. ήσω, (παρὰ & τηρέω) to observe any thing near at hand, or narrowly, Ac 9. 24; to observe or watch insidiously, or with sinister design, Mar. 3. 2. Lu. 6. 7; 14. 1; 20. 20; to observe scrupulously and superstitiously, Ga. 4. 10: whence

Παρατήρησις, εως, ἡ, observation, Lu. 17. 20.

Παρατίθημι, f. παραθήσω, (παρὰ & τίθημι) to place by the side of, or near any one; to set food before any one, Mar. 6. 41; 8. 6, 7. Lu. 9. 16; met. to set or lay before, propose, deliver, offer to consideration, Mat. 13. 24, 31; to allege, cite, prove by allegations or citations, Ac 17. 3; to deposit, commit to the charge of, intrust, Lu. 12. 48; 23. 46; to commend, recommend, Ac. 14. 23, et al.

Παρατυγχάνω, a. 2. παρέτυχον, (παρὰ & τυγχάνω) to be or come near, i. e. in the way, to happen to be present, chance to meet, Ac. 17. 17.

[Π]αραυτίκα, adv. (παρὰ & [α]ὐτίκα, idem, fr. αὐτὸς) instantly, [i]mmediately; ὁ, ἡ, τὸ παραυτίκα, [in]stant, and by impl. momentary, [tr]ansient, 2 Co. 4. 17.

[Παρ]αφέρω, f. οίσω, a. 2 πα[ρή]νεγκον, (παρὰ & φέρω) to bear [alon]g, cause to pass along or away, [pass]. to be borne along, pass away, [He]. 13. 9 ... 12; met. to remove, cause to [pass] away, Mar. 14. 36. Lu. 22. 42. [pass]. to be borne along hither and [thith]er, be driven about, be agitated, [Jude 1]2. 9.

Παραφρονέω, ῶ, f. ήσω. (παρὰ & φρονέω) to be unwise, foolish, be beside one's self; i. e. to speak or act doatingly or foolishly, in the sense of to be ostentatious, 2 Co. 11. 23: whence

Παραφρονία, ας, ἡ, a being beside one's self, madness, folly, 2 Pe. 2. 16.

Παραχειμάζω, f. άσω, (παρὰ & χειμάζω) to winter, spend the winter, Ac. 27. 12; 28. 11. 1 Co. 16. 6. Tit. 3. 12: whence

Παραχειμασία, ας, ἡ, a wintering, spending of the winter, Ac. 27. 12.

Παραχρῆμα, adv. (παρὰ & χρῆμα) in the very thing, i. e. as in Engl. on the spot, instantly, immediately, Mat. 21. 19, 20. Lu. 1. 64, et al.

Πάρδαλις, εως, ἡ, (fr. πάρδος, a leopard) a leopard, or panther, Re 13. 2.

Παρεδρεύω, f. εύσω, (fr. πάρεδρος, one who sits by, or waits on, fr. παρὰ & ἕδρα) to sit near, i. e. to be near, attend, serve, 1 Co. 9. 13, in some MSS.

Πάρειμι, f. έσομαι, (παρὰ & εἰμί) to be present, have come, Lu. 13. 1. Ac. 10. 33; part. παρών, οῦσα, όν, present, 1 Co. 5. 3; ὁ παρὼν εἰς, v. πρός τινα, being present with, or coming to any one, Col. 1. 6; τὸ παρόν, the present time, the present, He. 12. 11; τὰ παρόντα, present things, i. e. property, fortune, He. 13. 5.

Παρεισάγω, f. άξω, (παρὰ & εἰσάγω) to introduce; to introduce clandestinely, bring in secretly or craftily, 2 Pe. 2. 1: whence

Παρείσακτος, ου, ὁ, ἡ, clandestinely introduced, brought in privily, surreptitious, Ga. 2. 4.

Παρεισδύω, v. δύνω, f. δύσω, (παρὰ & εἰσδύω) to enter privily, or clandestinely, creep in by stealth, Jude 4.

[illegible] f. ἐλεύσομαι, [illegible] μαι) to enter clandestinely, [illegible] in by stealth or [illegible] to come in addition, be added, Ro. 5. 20.

[illegible]ω, f. υἱόω, a. 1. [illegible]κα, (παρά & εἰσφέρω) [illegible] besides, superinduce, exhibit in addition, 2 Pe. 1. 5.

[illegible]ς, adv. (παρά & [illegible]) without, on the outside; except, Mat. 5. 32. Ac. 26. [illegible] τὰ παρεκτός, sc. γινόμενα, the things that occur besides, i. e. other things, 2 Co. 11. 28; others, those things that are without.

Παρεμβολή, ῆς, ἡ, (fr. παρεμβάλλω, to interpose or insert any thing; to pitch tents, encamp, fr. παρά & ἐμβάλλω) an insertion, parenthesis; a camp, He. 13. 11, 13. Re. 20. 9; spoken of a standing camp, fortress, citadel, castle, tower, Ac. 21. 34, 37; 22. 24; 23. 10, 16, 32; meton. an army, host, He. 11. 34.

Παρενοχλέω, ῶ, f. ήσω, (παρά & ἐνοχλέω) to cause disturbance to, disquiet, trouble, vex, Ac. 15. 19.

Παρεπίδημος, ου, ὁ, ἡ, (παρά & ἐπιδημέω) residing in a country not one's own, i. e. a sojourner, stranger, foreigner, He. 11. 13. 1 Pe. 1. 1; 2. 11.

Παρέρχομαι, f. ελεύσομαι, (παρά & ἔρχομαι) a. 2. παρῆλθον, to pass, pass along, pass by, Mat. 8. 28. Mar. 6. 48; to pass, elapse, as time, Mat. 14. 15. Ac. 27. 9; met. to pass away, disappear, vanish, i. e. perish, Mat. 5. 18; 24. 34, 35; to become vain, be rendered void, Mat. 5. 18. Mar. 13. 31; to pass by, disregard, neglect, transgress, violate, Lu. 11. 42; 15. 29; to pass away, go away, depart, Mat. 26. 39, 42. Mar. 14. 35; to come to the side of, Lu. 12, 37; 17. 7, et al.

Πάρεσις, εως, ἡ, (fr. παρίημι) pr. pretermission, passing by; [illegible] forgiveness, pardon, Ro. 3. 25.

Παρέχω, f. ἕξω, (παρά & ἔχω) to have or hold [illegible] exhibit, to hold out to, [illegible] Lu. 6. 29; to afford, [illegible] bestow, exhibit, be the cause [illegible] occasion, do, make, &c. [illegible] Mar. 14. 6. Lu. 7. [illegible] 16. 16; 17. 31; 22. 2, [illegible]

Παρηγορία, ας, ἡ, (παρηγορέω, to exhort; to speak [illegible] παρά & ἀγορεύω, to speak) pr. exhortation; comfort, consolation, Col. 4. 11.

Παρθενία, ας, ἡ, virginity, Lu. 2. 36: from

Παρθένος, ου, ἡ, a virgin, maid, Mat. 1. 23; 25. 1, 7, 11. [illegible] 21. 9, et al.; a person in a virgin state, including unmarried persons of both sexes, 1 Co. 7. 25; one who is chaste, pure, uncontaminated, Re. 14. 4.

Παρίημι, f. παρήσω, (παρά & ἵημι, to send) to pretermit, let pass by or over; to remit, met. to relax; pass. to be relaxed, be weary, He. 12. 12.

Παρίστημι, v. παριστάνω, f. παραστήσω (παρά & ἵστημι, ἱστάνω) to place near or at hand; i. e. have in readiness, provide, Ac. 23. 24; to present, offer, i. e. cause to be present, deliver, place at the disposal of, Mat. 26. 53. Ac. 9. 41; to present to God, dedicate, consecrate, devote, Lu. 2. 22. Ro. 6. 13, 19; to yield, devote, in a bad sense, Ro. 6. 13, 19; met. to cause to appear, i. e. to prove, demonstrate, shew, Ac. 1. 3; 24. 13; to commend, recommend, 1 Co. 8. 8; intrans. to stand by or before, Ac. 27. 24. Ro. 14. 10; to stand near, i. e. to be present, Mar. 14. 47, 69, 70; to attend, wait, i. e. to receive and execute orders, Lu. 1. 19; 19. 24. Ac. 23. 2, 4; [illegible] time, to be present, Mar. 4. 29; met. to stand by, to aid, assist, support, [illegible] et al.

Πάροδος, ου, ἡ, (παρὰ & ὁδὸς) entrance, a way leading to *a place*; a passing along, or by, 1 Co. 16. 7.

Παροικέω, ῶ, f. ήσω, (παρὰ & οἰκέω) to dwell near, or in the vicinity of *any one*; to reside in a place as a stranger, sojourn, be a stranger or sojourner, Lu. 24. 18. He. 11. 9: *whence*

Παροικία, ας, ἡ, pr. a dwelling in the vicinity of *any one*; a sojourning, temporary residence in a foreign land, Ac. 13. 17. 1 Pe. 1. 17.

Πάροικος, ου, ὁ, ἡ, a stranger, sojourner, temporary resident, Ac. 7. 6, 29. Ep. 2. 19. 1 Pe. 2. 11

Παροιμία, ας, ἡ, (παρὰ & οἶμος, a way) pr. any thing common or trite; a by-word, proverb, adage, 2 Pe. 2. 22; *by impl.* an obscure and ambiguous saying, enigma, Jno. 16. 25, 29; a parable, similitude, comparison, or figurative discourse, Jno. 10. 6.

Πάροινος, ου, ὁ, ἡ, (παρὰ & οἶνος) pr. pertaining to wine, revelry, &c.; given to wine, prone to intemperance, drunken, 1 Ti. 3. 3. Tit. 1. 7.

Παροίχομαι, f. οιχήσομαι, p. ῳχημαι, (παρὰ & οἴχομαι, to go, &c away) to pass, pass away, Ac. 14. 16.

Παρομοιάζω, f. άσω, to be like, to resemble, Mat. 23. 27: *from*

Παρόμοιος, ου, ὁ, ἡ, (παρὰ & ὅμοιος) nearly resembling, similar, like, Mar. 7. 8, 13.

Παροξύνω, f. υνῶ, (παρὰ & ὀξύνω, to sharpen, fr. ὀξὺς) to sharpen, *met.* to incite, stir up, Ac. 17. 16; to excite indignation, irritate, provoke, 1 Co. 13. 5: *whence*

Παροξυσμός, οῦ, ὁ, an inciting, *incitement, excitation*, He. 10. 24; a sharp fit of anger, sharp contention, angry dispute, Ac. 15. 39.

Παροργίζω, f. ίσω, (παρὰ & ὀργίζω) to provoke to anger, irritate, exasperate, Ro. 10. 19. Ep. 6. 4: *whence*

Παροργισμός, οῦ, ὁ, pr. provocation to anger; in N. T. anger excited, angry passion, irritation, indignation, wrath, Ep. 4. 26.

Παροτρύνω, f. υνῶ, (παρὰ & ὀτρύνω, to excite) to stir up, incite, instigate, Ac. 13. 50.

Παρουσία, ας, ἡ, (fr. πάρειμι) presence, 1 Co. 16. 17. 2 Co. 7. 6, 7; a coming, arrival, advent, Ph. 1. 26. Mat. 24. 3, 27, 37, 39. 1 Co 15. 23, et al.

Παροψὶς, ίδος, ἡ, (παρὰ & ὄψον) any thing eaten with bread, *&c.* sauce, condiment; *meton.* a dish, plate, platter, &c. sc. *in which sauce is served up*, Mat. 23. 25, 26.

Παῤῥησία, ας, ἡ, (πᾶς & ῥῆσις, a speaking, fr. ῥέω) freedom in speaking, boldness of speech, Ac. 4. 13. 1 Ti. 3. 13; παῤῥησίᾳ, *as an adv.* freely, boldly, Jno. 7 13, 26; so μετὰ παῤῥησίας, Ac. 2. 29; 4. 29, 31; *in the sense of* freedom, liberty, He. 10. 19; licence, authority, Philem. 8; confidence, boldness, 2 Co. 7. 4. Ep. 3. 12. He. 3. 6; openness; παῤῥησίᾳ, & ἐν παῤῥησίᾳ, *adverbially*, openly, i. e. plainly, perspicuously, unambiguously, Mar. 8. 32. Jno. 10. 24; publicly, before all, Jno. 7. 4, et al.: *whence*

Παῤῥησιάζομαι, f. άσομαι, to use freedom and boldness in speaking, speak plainly, freely, boldly, and confidently, Ac. 13. 46; 14. 3, et al.

Πᾶς, πᾶσα, πᾶν, gen. παντὸς, πάσης, παντὸς, all, i. e. every one, Mat. 3. 15; 7. 21; 15. 13; *pl.* πάντες, all, every one, Mat. 14. 20; 21. 26. 1 Ti. 2. 2; πάντα, all things, every thing, Mat. 8. 33; 17. 11. Ro. 9. 5; εἰς πάντα, in all things, 2 Co. 2. 9 ἐν πᾶσιν, in all places, every where, 1 Co. 15. 28; or, at all times, always, 2 Co.

... Lu. ... kill, slay, ... 27. Ac. 12. ... inflict evil ... plagues, &c. ... 6; 19. 15.

Πατέω, ῶ, f. ήσω, ... ἐπάτησα, ... (fr. βαίνω) to tread, trample, Lu. 10. 19; to tread the wine ... Re. 14. 20; 19. 15; to tread the city, πόλιν, to tread ... dwell in it, hold possession ... Lu. 21. 24. Re. 11. 2; trample under foot, treat ... nously.

... (Heb. פסח) ... פסח, to pass ... the passover, ... lamb, Mat. 26. 17. met. spoken of Christ, ... the paschal lamb, 1 Co. 5. 7 ... the passover, i.e. the paschal lamb ... which the paschal lamb ... and eaten, the fourteenth ... Mat. 26. 18. Mar. 14. 14. ... 28; more gen., the whole festival, including the seven days of the feast of unleavened bread, Mat. 26. 2. Lu. 2. 41. Jno. ... 13, et al.

Πάσχω, f. πείσομαι, a. 2. ἔπαθον, p. πέπονθα, to be affected by any thing whether good or bad, be the subject of; to receive, experience, or enjoy good, Ga. 3. 4; to suffer, endure evil, Mat. 16. 21; 17. 12, 15; 27. 19; spc. to suffer death, to be put to death, Lu. 22. 15; 24. 26, et al.

Πατάσσω, f. άξω, p. πεπάταχα, a. 1. ἐπάταξα, to strike,

Πατήρ, τέρος, τρός, ὁ, father, Mat. 2. 22; 4. 21, 22; spoken of God, as the Father of man, by creation, preservation, &c. Mat. 5. 16, 45, 48; and ... arly as the Father of our Lord ... Christ, Mat. 7. 21. 2 Co. ... the founder of a race, remote ... genitor, forefather, ancestor, ... 3. 9; 23. 30, 32; an elder, senior, father, in age, 1 Jno. 2. 13, ... met. one who exhibits paternal affection towards another, or a spiritual father, 1 Co. 4. 15; the father of any thing, i.e. its author, cause, source, Jno. 8. 44. He. 12. 9. Ja. 1. 17; a prototype, example, pattern, Jno. 8. 44: an appellation of honour, best word on persons respectable for age or dignity, Mat. 23. 9. Ac. 7. 2, et al. freq.

Πατραλῴας, ου, ὁ, (πατήρ & ἀλοάω, v. ἀλοιάω, to smite) a parricide, striker of his father; imp. one devoid of natural affection. 1 Ti. 1. 9.

Πατριά, ᾶς, ἡ, (fr. πατήρ) descent, lineage; a family, tribe, race, Lu. 2. 4. Ac. 3. 25. Ep. 3. 15.

Πατριάρχης, ου, ὁ, (i.e. πατριᾶς ἀρχή) a patriarch, head or founder of a family, Ac. 2. 29; 7. 8, 9. He. 7. 4.

Πατρικός, ή, όν, (fr. πατήρ)

184

... πατρίς ... 13. ... 23, 24 ... Παραπαρά... πατήρ & ... laude... ... from ... I Pe ... πατρῷος, ... πα... f. παύσω, ... to ... cease ... 10; ... refrain ... Παχύνω, f. υνῶ, ... παχύς, ... gross, ... &c.

paternal, of, belonging to, or received from one's fathers or ancestors, Ga. 1. 14.

Πατρίς, ίδος, ἡ, (fr. same) one's native place, country, or city, Mat. 13. 54, 57. Mar. 6. 1, 4. Lu. 4. 23, 24. Jno. 4. 44.

Πατροπαράδοτος, ου, ὁ, ἡ, (πατὴρ & παράδοτος, fr. παραδίδωμι) handed down, or received by tradition from one's fathers or ancestors, 1 Pe. 1. 18.

Πατρῷος, α, ον, (fr. πατὴρ) paternal, patrimonial, hereditary, received in succession from one's ancestors, Ac. 22. 3; 24. 14; 28. 17.

Παύω, f. παύσω, p. πέπαυκα, a. 1. ἔπαυσα, a. 2. ἔπαον, to cause to pause or cease, restrain, prohibit, 1 Pe. 3. 10; *mid.* to cause one's self to cease, i. e. to cease, leave off, desist, refrain, Lu. 5. 4; 8. 24, et al.

Παχύνω, f. υνῶ, p. πεπάχυγκα, (fr. παχὺς, fat, gross) to fatten, make gross, *pass.* to become fat and gross; *met.* to become heavy, dull, stupid, &c. Mat. 13. 15. Ac. 28. 27.

Πέδη, ης, ἡ, (fr. πῦς) a fetter, shackle *for the feet,* Mar. 5. 4. Lu. 8. 29.

Πεδινὸς, ἡ, ὸν, (fr. πεδίον, a plain, fr. πέδον, the ground) champaign, level, open, plain, Lu. 6. 17.

Πεζεύω, f. εύσω, (fr. πέζα, the sole of the foot, fr. ποῦς) to travel on foot, *vulg. Eng.* to foot it, Ac. 20. 13.

Πεζῇ, adv. (pr. dat. fem. of πεζὸς, ἡ, ὸν, pedestrian, fr. πέζα) on foot, Mat. 14. 13. Mar. 6. 33.

Πειθαρχέω, ῶ, f. ήσω, p. πεπειθάρχηκα, a. 1. ἐπειθάρχησα, (i. e. πείθομαι ἄρχοντι) to obey a ruler or one in authority, yield submission to one's authority, Ac. 5. 29, 32. Tit. 3. 1; *genr.* to obey, follow, or conform to advice, Ac. 27. 21.

Πειθὸς, ἡ, ὸν, (fr. πείθω) persuasive, adapted to persuade, 1 Co. 2. 4.

Πειθὼ, όος, οῦς, ἡ, Suada, the goddess of persuasion; persuasion, persuasive discourse, 1 Co. 2. 4, *in some MSS.*: *from*

Πείθω, f. πείσω, p. πέπεικα, a. 1. ἔπεισα, a. 2. ἔπιθον, to persuade, use persuasion, seek to persuade, endeavour to convince, Ac. 18. 4; 19. 8, 26; 28. 23; to persuade, prevail on, or influence by persuasion, Mat. 27. 20. Ac. 13. 43; 26. 28; to incite, instigate, Ac. 14. 19; to appease, soothe, render tranquil, 1 Jno. 3. 19; to strive to conciliate, aspire to the favour of, Ga. 1. 10; to pacify, conciliate, win over, gain the favour of, make a friend of, Mat. 28. 14. Ac. 12. 20; *pass.* to be persuaded of, be confident of, Lu. 20. 6. Ro. 8. 38. He. 6. 9; to suffer one's self to be persuaded, yield to persuasion, i. e. to be influenced, induced, Ac. 21. 14; to believe, yield belief, Lu. 16. 31. Ac. 17. 4; to assent, listen to, obey, follow, Ac. 5. 36, 37, 40; *mid.* p. πέποιθα, to be persuaded of, be confident, 2 Co. 2. 3. Ph. 1. 6. He. 13. 18; to confide in, trust, rely on, place hope and confidence in, Mat. 27. 43. Mar. 10. 24. Ro. 2. 19, et al.

Πεινάω, ῶ, f. άσω, & ήσω, a. 1. ἐπείνασα, (fr. πεῖνα, hunger) to hunger, be hungry, Mat. 4. 2. Mar. 11. 12; *by impl.* to be needy, be destitute of the necessaries and comforts of life, 1 Co. 4. 11. Phi. 4. 12; *met.* Lu. 6. 21, 25. Jno. 6. 35; *met.* to desire earnestly, long for, Mat. 5. 6, et al. freq.

Πεῖρα, ας, ἡ, (fr. πείρω, to pass through, pierce) a passing through; effort, experiment, trial, attempt, endeavour, He. 11. 29; experience, λαμβάνειν πεῖραν, to experience, undergo, He. 11. 36: *whence*

Πειράζω, f. άσω, p. πεπείρακα, a. 1. ἐπείρασα, to make

Πενθερά, ᾶς, ἡ, ... i.e. a wife's mother, ... Mar. 1. 30. Lu. ... with ... mother, Mat. 10. 35.

Πενθερός, οῦ, ὁ, ... father, father-in-law.

Πενθέω, ῶ, f. ήσω, ... ἐπένθησα, ... θησα, a. 1. ἐπένθησα, to mourn, lament, i.e. to ... death of any one, Ma... to be sad, sorrowful, Ma... 15; trans. to cause to grieve, affect with sad... 12. 21, et al.: whence

Πένθος, εος, ους, τὸ, mo... ing, sorrow, sadness, grief... 9, et al.

Πενιχρός, ά, όν, (fr. πέν... see πένης) poor, needy, Lu. 21...

Πεντάκις, adv. (fr. πέν...) five times, 2 Co. 11. 24.

Πεντακισχίλιοι, αι, α, (πεντάκις & χίλιοι) five times one thousand, five thousand, Mat. 14. 21; 16. 9, et al.

Πεντακόσιοι, αι, α, (πέντε & ἑκατόν) five hundred, Lu. 7. 41. 1 Co. 15. 6.

Πέντε, οἱ, αἱ, τὰ, indec. five, Mat. 14. 17, 19; 16. 9, et al.

Πεντεκαιδέκατος, η, ον, (πέντε, καί, & δέκατος) fifteenth, Lu. 3. 1.

Πεντήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, (πέντε and the enclit. ηκοντα) fifty, Mar. 6. 40. Lu. 7. 41, et al.

Πεντηκοστή, ῆς, ἡ, (fem. of πεντηκοστός, fiftieth, fr. πεντήκοντα) the pentecost, one of the three great Jewish festivals, so called because it was celebrated on the fiftieth day, reckoning from the second day of the feast of the passover, i.e. from the 16th day of Nisan, Ac. 2. 1; 20. 16. 1 Co. 16. 8.

... η, ον, (fr. πέντε) ... 6. 9; 9. 1; 16. 10; 21. 20.

... f. ψω, p. πέπεμφα, ... p. mid. πέπομμαι, ... i.e. to despatch on any ... embassy, business, &c. ... 2. 8; 11. 2; 14. 10; to trans... Ac. 11. 29. Re. 1. 11; to dis... permit to go, Mar. 5. 12; to bestow, impart as from a distance, ... 14. 26; to send in or among, ... 2. 11; to thrust in, or put forth, Re. 14. 15, et al. freq.

Πένης, ητος, ὁ, ἡ, (fr. πένομαι, to labour for one's bread) pr. one who labours for his bread; poor, needy, 2 Co. 9. 9.

Πεποίθησις, εως, ἡ, (fr. πέποιθα, p. mid. of πείθω) trust, confidence, reliance, 2 Co. 1. 15, et al.

Πέρ, *enclit. particle*, ever, soever, truly, indeed, &c. *found only united with pronouns and particles, see* ἐάνπερ, εἴπερ, ἐπείπερ, ἤπερ, καίπερ, &c.

Πέραν, adv. v. prep. (fr. περάω, to pass, pass over) beyond, over, on the other side, Mat. 4. 15, 25; 19. 1. Jno. 6. 1, 17; ὁ, ἡ, τὸ πέραν, farther, on the farther side, *and* τὸ πέραν, the farther side, the other side, Mat. 8. 18, 28; 14. 22, et al.

Πέρας, ατος, τὸ, a limit, extremity, end, bound, border, frontier, Mat. 12. 42. Lu. 11. 31. Ro. 10. 18; an end, conclusion, termination, He. 6. 16.

Περὶ, *prep., with a genitive*, about, i. e. concerning, respecting, Mat. 2. 8; 11. 10; 15. 7; about, i. e. as it respects, in relation to, towards, Mat. 9 36; 20 24; 22. 31; about, i. e. on account of, because of, Mat. 4. 6. Mar. 1. 44. Lu. 3. 19; *spc.* for the sake of, in behalf of, Mat. 26. 28. Lu. 4. 38; *with an accusative*, about, around, round about, in the region of, Mat. 3. 4. Mar. 3. 34. Lu. 13. 8; about, *of time*, Mat. 20. 3, 5, 6, 9; οἱ περί τινα, those about or with, i. e. the person mentioned and his companions, Ac. 13. 13; *or*, simply the person mentioned, Jno. 11. 19; *or, only* the companions *of the person mentioned, exclusive of himself*, Lu. 22. 49; τὰ περί τινα, the condition, circumstances of any one, Ph. 2. 23; τὰ περὶ τὸν τόπον τινά, the vicinity of any *place*, Ac. 28. 7:—*met.* about, i. e. in respect to, 1 Ti. 1. 19; 6. 21; in respect to, as to, *in the sense of* in, Ti. 2. 7; *in the phrase* to be occupied about, in, or with, *any thing*, 1 Ti. 6. 4; *it forms with its acc. a periphrasis for a* genitive, Mar. 4. 19, et al. *freq.*

Περιάγω, f. άξω, (περὶ & ἄγω) to lead around, carry about, 1 Co. 9. 5; to go about, go up and down, Mat. 4. 23; 9. 35; 23. 15. Mar. 6. 6. Ac. 13. 11.

Περιαιρέω, ω, f. ήσω, a. 2. περιεῖλον, (περὶ & αἱρέω) to take entirely away, make away with, 2 Co. 3. 16; to cut away or off, Ac. 27 40; *met.* to cut off *all hope*, Ac. 27. 20; *met.* to take away *sin*, i. e. remove the guilt of sin, make expiation for sin, He. 10. 11.

Περιαστράπτω, f ψω, (περὶ & ἀστράπτω) to lighten around, shine like lightning around, Ac. 9. 3; 22. 6.

Περιβάλλω, f. βαλῶ, (περὶ & βάλλω) to cast around, i. e. to put about, put on garments, clothe; *mid.* to put on one's garments, clothe one's self; *pass.* to be clothed, Mat. 6. 29, 31; 25. 36, 43 Lu. 23. 11. Jno. 19. 2. Ac. 12. 8. Re. 4. 4, et al.; to cast around *a city*, i. e. to surround with, encircle with, Lu. 19. 43.

Περιβλέπομαι, f. ψομαι, (i.q. περιβλέπω, fr περὶ & βλέπω) *intran.* to look around, Mar. 5. 32; 9. 8; 10. 23; *trans.* to look round upon, Mar. 3. 5, 34; 11. 11. Lu. 6. 10.

Περιβόλαιον, ου, τὸ, (fr. περιβάλλω) that which is thrown around *any one*, clothing, covering, vesture; *spoken of the* pallium or upper garment, ἱμάτιον, cloak, mantle, He. 1. 12; *of* a veil, 1 Co. 11. 15.

Περιδέω, f. ήσω, p. περιδέδεκα. p. pass. δέδεμαι, (περὶ & δέω) to bind round about; *pass.* to be bound around, be bound up, Jno. 11. 44.

Περιεργάζομαι, f. άσομαι, (περὶ *intensive*, & ἐργάζομαι) to do any thing with great or excessive care; to do that which is superfluous, busy one's self in what is unnecessary and improper, be a busy-body, 2 Th. 3. 11.

ΠΕ

...ο, ἡ, (περὶ & ...) ...ful, officious, curious; a busy-body, intermeddler ... 5. 13; *of things*, ... much care, superfluous; *spoken of magic arts*, ... 19. 19.

...αι, f. ελεύσομαι, ... (περὶ & ἔρχομαι) to go round, i. e. make a circuit ... a compass, Ac. 28. 13 ... about, visit *from house to* ... 1 Ti. 5. 13; to go about, wander about, Ac. 19. 13. He. 11. 37.

...έχω, f. περιέξω, (περὶ & ...) pr. to have one's self around ... thing, encompass, enclose; to embrace, have within one's self, contain, *as a writing*, Ac. 23. 25. 1 Pe. 2. 6 ... pass. to be contained, ... met. to encompass, have possession of, seize, *as astonishment*, Lu. 5. 9.

Περιζώννυμι, f. ζώσω, (περὶ & ζώννυμι) to bind round *with a* girdle, gird; *mid.* to gird one's self, Lu. 12. 37; 17. 8, et al.; *hence, because those who had girded their garments around them were ready for action*, to have the loins girded is put for to be in a constant state of preparation and expectation, Lu. 12. 35. Ep. 6. 14.

Περίθεσις, εως, ἡ, (fr. περιτίθημι) a placing round; a putting on, wearing *of dress*, &c. 1 Pe. 3. 3.

Περιΐστημι, f. περιστήσω, (περὶ & ἵστημι) to place around; to stand around, Jno. 11. 42. Ac. 25. 7; *mid. met.* to stand at a distance from, keep aloof from, avoid, shun, 2 Ti. 2. 16. Tit. 3. 9; *others*, to restrain, repress.

Περικάθαρμα, ατος, τὸ, (fr. περικαθαίρω, to cleanse, purify, fr. περὶ & καθαίρω) pr. refuse, sweeping, offscouring, filth; *met.* a vile and abject person, outcast, 1 Co. 4. 13.

Περικαλύπτω, f. ψω, (περὶ & καλύπτω) to cover round about, cover over, overlay, He. 9. 4; to cover the fa... blindfold, Lu. ...

Περίκειμαι, f. κεί... (περὶ & κεῖμαι) to be around ... jacent; to be laid around ... put or placed around ... Lu. 17. 2; to surround ... to be encompassed ... with, Ac. 28. 20; ... compassed, be oppressed ... side, He. 5. 2.

Περικεφαλαία, ας, ἡ, (περὶ & κεφαλή) a helmet, Ep. ... 5. 8.

Περικρατὴς, έος, ὁ, ἡ, (περὶ & κρατέω) very powerful, master of, having possession of, master of, having in one's power, Ac. 27. ...

Περικρύπτω, f. ψω, (περὶ & κρύπτω) to hide, conceal; to conceal *one's self*, live in retirement, Lu. 1 24.

Περικυκλόω, f. ώσω, (περὶ & κυκλόω) to encircle, surround, Lu. 19. 43.

Περιλάμπω, f. ψω, (περὶ & λάμπω) to shine around, Lu. 2. ... Ac. 26. 13.

Περιλείπω, f. ψω, (περὶ & λείπω) to leave; *pass.* to be left, i. e. to remain, survive, 1 Th. 4. 15, 17.

Περίλυπος, ου, ὁ, ἡ, (περὶ & λύπη) greatly grieved, exceedingly sorrowful, deeply oppressed with sorrow, Mat. 26. 38. Mar. 6. 26; 14. 34, et al.

Περιμένω, f. ενῶ, (περὶ & μένω) to await, wait for, expect, Ac. 1. 4.

Πέριξ, adv. (fr. περὶ) round about; ὁ, ἡ, τὸ πέριξ, circumjacent, neighbouring, Ac. 5. 16.

Περιοικέω, ῶ, f. ήσω, (περὶ & οἰκέω) to dwell around, or in the vicinity, i. e. to be a neighbour, Lu. 1. 65; whence

Περίοικος, ου, ὁ, ἡ, one who dwells in the vicinity, a neighbour, Lu. 1. 58.

Περιούσιος, ου, ὁ, ἡ, (fr. περιουσία, abundance, wealth, fr. περίειμι, to superabound) superabundant, excellent. In N. T. peculiar, one's own, Tit. 2. 14.

Περιοχὴ, ῆς. ἡ, (fr. περιέχω) ambitus, complexus; contents, argumentum; *by impl* a place, passage, portion *of Scripture*, Ac. 8. 32.

Περιπατέω, ῶ, f. ήσω, (περὶ & πατέω) to walk, walk about, walk along, be walking, Mat. 4. 18; 9. 5; 11. 5; 14. 25, 26, 29; to rove, roam, 1 Pe. 5. 8; to remain, continue, be present, Jno. 7. 1; 11. 54. Re 2. 1; *with* μετά τινος, to walk with any one, i e. to accompany, follow, have intercourse with, Jno 6. 66. Re. 3. 4; to live, pass one's life, 1 Co. 7. 17. 2 Co. 5. 7; 10 3; *fr. the Heb* to live in any particular manner, follow any course of life or conduct, have one's conversation, behave, exhibit a certain character, Ro. 6. 4; 8. 1, et al. freq.

Περιπείρω, f. περῶ, (περὶ & πείρω) to pierce through, transfix; *met* to affect deeply, 1 Ti. 6. 10.

Περιπίπτω. f. πεσοῦμαι, a. 2. περιέπεσον, (περὶ & πίπτω) to fall around, i.e. to fall upon and embrace; to fall in with or among, Lu. 10. 30; to fall into, Ac. 27. 41. Ja. 1. 2.

Περιποιέω, ῶ, f. ήσω, (περὶ & ποιέω) to cause to remain over and above, to reserve, save, lay up, acquire; *mid.* to acquire for one's self, gain, purchase, Ac. 20. 28. 1 Ti. 3. 13: *whence*

Περιποίησις, εως, ἡ, the act of acquiring or obtaining, acquisition, 1 Th. 5. 9. 2 Th. 2. 14; a saving, preservation, He. 10. 39; *as an adj. or part.* acquired, purchased, Ep. 1. 14; property, a possession held in one's own right, 1 Pe. 2. 9.

Περιῤῥήγνυμι, f. ῥήξω, (περὶ & ῥήγνυμι) to break or tear off from around any one, e. g. fetters, garments, &c.; to tear or pull off, strip off the clothes of any one, Ac. 16. 22.

Περισπάω. ῶ, f. άσω, (περι & σπάω) to pull off from around any thing; to draw different ways at one time, *pass.* to be drawn different ways, *met* to be distracted, perplexed, Lu. 10. 40.

Περισσεία, ας, ἡ, (fr. περισσεύω) abundance, 2 Co. 10. 5; pre-eminence, transcendent excellence, Ro. 5. 17. 2 Co. 8. 2; 10 15. superfluity, excrescence, Ja. 1. 21.

Περίσσευμα, ατος, τὸ. more than enough, superabundance, exuberance, affluence, overflowing abundance, Mat. 12. 34. Lu. 6. 45. 2 Co. 8. 13, 14; that which is left, remnant, remains, Mar. 8. 8: *from*

Περισσεύω, f. εύσω, to abound, i e. to be in abundance or affluence, Lu. 12. 15; 15. 17; τὸ περισσεῦον, abundance, affluence, Mar. 12. 44; to remain over, be more than enough, be left; τὸ περισσεῦον, remnant, remains, Mat. 14 20; to abound more, i. e. to be better, excel, be of higher excellence, surpass, Mat. 5. 20. Ro 3. 7; *with* εἰς, to abound to, i e. to be or occur to any one in abundance, Ro. 5. 15. 2 Co. 1. 5; to conduce or yield abundantly to, redound greatly to. 2 Co. 8 2; to increase, be increased, augmented, Ac. 16. 5; *trans.* to cause to abound, cause to be in abundance, render affluent, augment; *pass.* to be in abundance or affluence, be augmented, Mat. 13. 12, 25. 29. 2 Co. 4. 15, et al.: *from*

Περισσὸς, ἡ, ὸν, (fr. περὶ) superabundant, remaining over and above, Mat 5. 37; περισσὸν ἔχειν, to have a superabundance, enjoy the highest privileges and blessings. Jno. 10 10; superfluous, 2 Co. 9. 1; abundant, much, *and compar.* περισσότερος, έρα, ερον, more abundant, more, Lu. 12 4, 48. Mar. 12. 40; *adverbially*, ἐκ περισσοῦ, much, vehemently, Mar. 6. 51; 14. 31; comp. περισσότερον, more, more abundantly, more earnestly, more vehemently, Mar. 7. 36. 2 Co

...1.

...re,
...stly.
... 14.

...bun-
...26. 11;
...c. Mat.

...a dove,
16, et al.

..., p. περι-
...τεμον, (περὶ
...und; to cir-
...prepuce; and
...se one's self to
... 1. 59; 2. 21,
... 11.

... περιθήσω.
... to place around,
...und, Mat. 21. 33;
...et. to place around,
...attribute, exhibit to-
...2. 23.

...ῆς, ἡ, (fr. περι-
...umcision, i. e. the act
...f circumcision, Jno. 7.
... 7. 8; the state of being
...d, the being circumcised,
... 26, 27, 4. 10; meton.
...umcision, those who are
...ised, i. e. the Jews, Ro. 3.
...9. 12; met. spiritual circum-
...of the heart and affections,
...29. Col. 2. 11; meton. per-
...thus spiritually circumcised,
...3. 3.

...ιτρέπω, f. ψω, (περὶ &
...ἐπω) to turn about; to convert
...to any thing, i. e. to make or
...use to come into any state, Ac.
...6. 24.

...εριτρέχω, a. 2. περιέδρα-
...μον, (περὶ & τρέχω) to run about,
...un up and down, Mar. 6. 55.

Περιφέρω, f. περιοίσω, a. 2. περιήνεγκον, (περὶ & φέρω) to bear or carry around, Mar. 6. 55; *met.* to bear about with one's self 2 Co. 4. 10; *pass.* to be borne about hither and thither, i. e. to be agitated, unstable, Ep. 4. 14. He. 13. 9. Jude 12.

Περιφρονέω, ῶ, f. ήσω, (περὶ & φρήν) to fix the mind around or on *any thing*, to contemplate, regard; to look down upon, contemn, despise, Tit. 2. 14.

Περίχωρος, ου, ἡ, (fr. περίχωρος, ὁ, ἡ, adjacent, circumjacent, fr. περὶ & χώρα) an adjacent or circumjacent region, country round about, Mat. 14. 35. Mar. 1. 28; *meton.* inhabitants of the region round about, Mat. 3. 5.

Περίψημα, ατος, τὸ, (fr. περιψάω, to wipe or scrape on every side, scour off) pr. filth which is wiped or scraped off, scrapings; *genr.* filthy refuse, scum, offscouring; *met.* a mean, abject, and contemptible person, 1 Co. 4. 13.

Περπερεύομαι, f. εύσομαι, to be ὁ πέρπερος, a vain, arrogant trifler, or boaster; to boast one's self, play the braggadocio, 1 Co. 13. 4.

Πέρυσι, adv. (fr. περάω) during the past year, a year ago, 2 Co. 8. 10; 9. 2.

Πετάομαι, ῶμαι, f. άσομαι, (mid. of πετάω, to expand, stretch out) to be expanded, expand the *wings*, fly, Re. 4. 7; 14. 6; 19. 17.

Πετεινὸν, οῦ, τὸ, (fr. πετεινός, ἡ, όν, winged, flying, fr. πέτομαι) a bird, fowl, Mat. 6. 26; 8. 20, et al.

Πέτομαι, i. q. πετάομαι, to fly, Re. 12. 14.

Πέτρα, ας, ἡ, a stone; a rock, Mat. 7. 24, 25, et al.; *met.* Ro. 9. 33. 1 Pe. 2. 7; spoken of caverns among the rocks, Re. 6. 15, 16; put for τὸ πετρῶδες, stony ground, Lu. 8. 6, 13; from

Πη...
Πε...ς, (πε...
...
Πη...ρον, ον,
Πη...ῆς, ἡ,
...Ja. 3. 11
...1. Jno. 4.
...Mar. 5. 2
Πήγνυμι & πήγω, ... to fix, infix, ...
...by fastening ...
...parts, pitch ...
...ld, He. 8. ...
Πηδάλιον, ου, τὸ, ...
...rudder, hel...
...Ja. 3.
Πηλίκος, ... ον, (fr ...
how gr...
He. 7. 4...
Πηλὸς, ...
slime, ...
potter's cl...
Πήρα, ας, ...
leather bag ...
wallet, Mat. ...
Πῆχυς, ε...
cubitus, the ...
bit, a measur...
the distance ...
extremity ...
usually co...
to a foot ...
and a ha...
met. ...
time, ...
span, ...
Πιάζω ...

Πέτρος, ου, ὁ, a stone, rock; Peter, Mat. 4. 18. Jno. 1. 43, et al.

Πετρώδης, εος, ους, ὁ, ἡ, τὸ, -ες, (πέτρος & εἶδος) pr. having the form or appearance of a rock; stony, rocky, Mat. 13. 5, 20. Mar. 4. 5, 16.

Πήγανον, ου, τὸ, rue, *a plant,* ruta graveolens *of Linn.* Lu. 11. 42.

Πηγὴ, ῆς, ἡ, a source, spring, fountain, Ja. 3. 11, 12; *in the sense of* a well, Jno. 4. 6; an issue, flux, flow, Mar. 5. 29; *met.* Jno. 4. 14, et al.

Πήγνυμι & πήγω, f. ξω, a. 1. ἔπηξα, to fix, infix, fasten together; to erect by fastening together the different parts, pitch *a tent,* construct, build, He. 8. 2.

Πηδάλιον, ίυ, τὸ, (fr. πηδὸν, an oar) a rudder, helm, Ac. 27. 40. Ja. 3. 4.

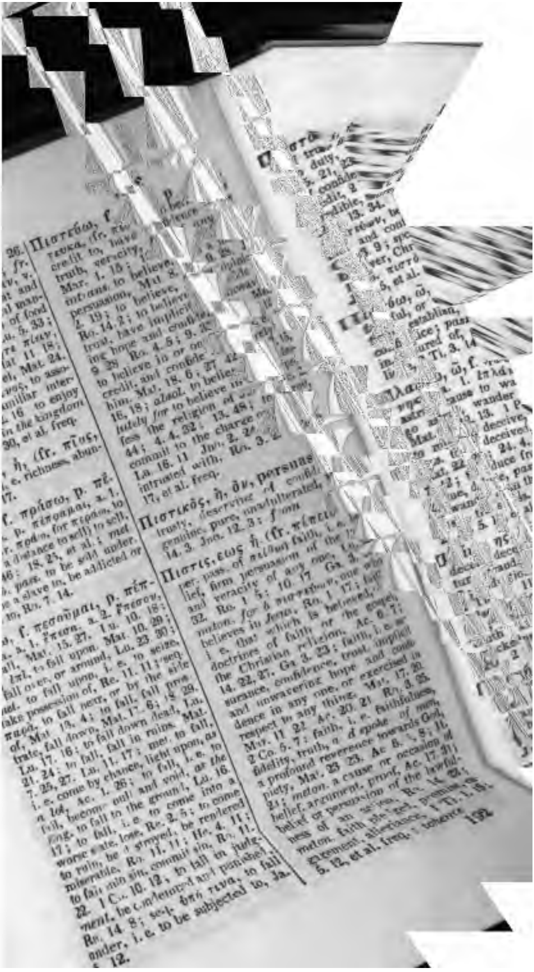
Πηλίκος, η, ον, (from ἡλίκος) how great, how much, Ga. 6. 11. He. 7. 4.

Πηλὸς, οῦ, ὁ, mud, mire, slime, Jno. 9. 6, 11, 14, 15; clay, potter's clay, Ro. 9. 21.

Πήρα, ας, ἡ, a scrip, satchel, leather bag or sack, *for provisions,* wallet, Mat. 10. 10. Mar. 6. 8, et al.

Π[illegible]χυς, εος, v. εως, ὁ, pr. [illegible]bitus, the fore-arm; *hence,* a cu[illegible]t, *a measure of length, equal to* [illegible] *distance from the elbow to the* [illegible]*tremity of the middle finger,* [illegible]*ually considered as equivalent* [illegible] *a* [illegible]*oot and a half, or 17 inches* [illegible] *half,* Jno. 21. 8. Re. 21. 17; [illegible] *according to some, a short* [illegible] *like our* handbreadth and [illegible] *Mat.* 6. 27. Lu. 12. 25.

[illegible]*ω,* **f. άσω, p. πεπίακα,** [illegible]*ασα,* to press one's hand [illegible] *to* [illegible]ke or lay hold of, Ac. 3. [illegible] catch fish, &c. Jno. 21.

Πιστεύω
Πιστικός, ή, όν, persuasive
Πίστις, εως, ή
132

Πιστὸς, ἡ, ὸν, faithful, true, of true fidelity, firm in adherence to duty, truth, &c. Mat. 24. 45; 25. 21, 23. Lu. 12. 42; deserving of confidence, worthy of belief or credit, 2 Ti. 2. 2. Re. 1. 5; 2. 13; credible, sure, certain, indubitable, Ac. 13. 34. 1 Ti. 1. 15; i. q. ὁ πιστεύων, believing, yielding belief and confidence, Jno. 20. 27. Ga. 3. 9; *spc.* believing in Jesus, a believer, Christian, Ac 10. 45; 16. 1, 15. πιστὸν, *adv.* faithfully, 3 Jno. 5, et al. freq.: *whence*

Πιστόω, ῶ, f. ώσω, to make faithful, or worthy of belief, confirm, establish, strengthen one's confidence; *pass.* to be confirmed in, assured of, give credit to, believe, 2 Ti. 3. 14.

Πλανάω, ῶ, f. ήσω, p. πεπλάνηκα, a. 1. ἐπλάνησα, to lead astray, cause to wander, *pass.* to go astray, wander about, stray, Mat. 18. 12, 13. 1 Pe. 2. 25; *met.* to mislead, deceive, cause to err, *pass.* to be deceived, err, mistake, Mat. 22. 29; 24. 4, 5, 11, 24. Jno. 7. 12; to seduce from the path of virtue, delude, *pass.* to be seduced or wander from the path of virtue, to sin, transgress, Tit. 3. 3. He. 5. 2. Ja. 5. 19, et al.: *from*

Πλάνη, ης, ἡ, a wandering; deceit, deception, delusion, imposture, fraud, Mat. 27. 64. 1 Th. 2. 3; seduction, deceiving, Ep. 4. 14. 2 Th. 2. 11. 1 Jno. 4. 6; error, false opinion, 1 Th 2. 3. 2 Pe. 3. 17; seduction from the path of truth and virtue, perverseness, wickedness, sin, Ro. 1. 27. Ja. 5 20. 2 Pe. 2. 18. Jude 11.

Πλανήτης, ου, ὁ, (fr. πλανάω) a rover, roving; a wanderer, wandering, as ἀστὴρ πλανήτης, a wandering star, *put met. for* one who is inconstant, who wavers from the true faith, a false teacher, Jude 13.

Πλάνος, ου, ὁ, ἡ, (fr. πλάνη) a wanderer, vagabond; deceiving, seducing, a deceiver, impostor Mat. 27. 63. 2 Co. 6. 8. 1 Ti. 4. 1. 2 Jno. 7.

Πλὰξ, ακὸς, ἡ, a table tablet, *of stone, wood,* &c. 2 Co. 3. 3. He. 9. 4.

Πλάσμα, ατος, τὸ, a thing formed or fashioned, *spc.* a vessel of clay, potter's vessel, Ro. 9. 20: *from*

Πλάσσω, v. ττω, f. πλάσω, p. πέπλακα, a. 1. ἔπλασα, to form, fashion, mould, make, Ro. 9. 20. 1 Ti. 2. 13; *met.* to feign, invent: *whence*

Πλαστὸς, ἡ, ὸν, formed, fashioned, artificial; *met.* feigned, fictitious, i. e. delusive, artful, deceitful, 2 Pe. 2. 3.

Πλατεῖα, ας, ἡ, (pr. fem. of πλατὺς) a wide street, broad way, Mat. 6. 5; 12. 19. Lu. 10. 10, et al.

Πλάτος, εος, ους, τὸ, (fr. same) breadth, Ep. 3. 18. Re. 20. 9; 21. 16, bis.

Πλατύνω, f. υνῶ, p. πεπλάτυγκα, a. 1. ἐπλάτυνα, to make broad, widen, enlarge, Mat. 23. 5; *met.* to enlarge *the heart,* i. e. deliver from distress, exhilarate; *pass.* to be enlarged, dilated, i. e. be freed from distress, exhilarated, to rejoice, 2 Co. 6. 11, 13: *from*

Πλατὺς, εῖα, ὺ, broad, wide, Mat. 7. 13.

Πλέγμα, ατος, τὸ, (fr. πλέκω) any thing interwoven, *as a* net, toil, &c.; a plaiting or braiding, a being plaited or braided, locks of hair braided or curled, ornamental curls, 1 Ti. 2. 9.

Πλεῖστος, η, ον, most, Mat. 11. 20; 21. 8; τὸ πλεῖστον, *as an adv.* at most, 1 Co. 14. 27: *superlat. of* πολὺς, *from*

Πλείων, ονος, ὁ, ἡ, τὸ,-ον & πλέον, (comp. of πολὺς) more in number, Mat. 21. 36; 26. 53; more in quantity, Mar. 12. 43. Lu. 21.

...λείους v. πλείους, the ...art, the majority, Ac. 19. ...2; the more, 1 Co. 9. 19; ...positive, many, 2 Co. 4. 15; ...πλεῖον, as an adv. more, ...42; ἐπὶ πλεῖον, more of longer, further, Ac. 24. 4; of ..., more widely, Ac. 4. 17; for ...pos. much of time, long, Ac. ...9; of space, further, 2 Ti. 3. 9; ...re, higher, greater, more excel...nt, of higher value, more eminent, ...c. Mat. 5. 20; 6. 25, et al.

...λέκω, f. ξω, p. πέπλεχα, to interweave, weave, braid, plait, Mar. 15. 17. Jno. 19. 2.

Πλεονάζω, f. άσω, a. 1. ἐπλεόνασα, (fr. πλείων, πλέον) to have more than enough, have in abundance, superabound, have a surplus, 2 Co. 8. 15; to abound, be abundant, i. e. to increase, be augmented, accumulated, Ro. 5. 20; 6. 1; to cause to abound or increase, to augment, 1 Th. 3. 12, et al.

Πλεονεκτέω, ῶ, f. ήσω, (πλείων, πλέον & ἔχω) to have more than another; to desire to possess more; to circumvent for the sake of gain, make a gain of, defraud, 2 Co. 7. 2; 12. 17, 18. 1 Th. 4. 6; to circumvent, get the better, or an advantage of, deceive, delude, 2 Co. 2. 11: whence

Πλεονέκτης, ου, ὁ, one who has more than another; one who has an inordinate desire for gain, a covetous, avaricious person; and by impl. one who defrauds for the sake of gain, 1 Co. 5. 10, 11; 6. 10; one inordinately attached to carnal lusts, a lewd, lascivious libertine, Ep. 5. 5.

Πλεονεξία, ας, ἡ, some good which one possesses more than another, a larger portion; an inordinate desire of gain or riches, covetousness, Mar. 7. 22. Lu. 12. 15, et al.; avarice, avaricious disposition, or a gift exacted by importunity and conferred with grudging, 2 Co 9. 5; inordinate lust, Ep. ... 5. 3. Col. 3. 5.

Πλευρὰ, ᾶς, ἡ, the side, sc. of the body, Jno. 19. 34; 20. 20, 25, 27. Ac. 12. 7.

Πλέω, f. πλεύσω, p. πέπλευκα, to sail, Lu. 8. 23. Ac. 21. 3; 27. 2, 6, 24.

Πληγὴ, ῆς, ἡ, (fr. πλήσσω) a blow, stroke, stripe, Lu. 10. 30; 12. 48; meton. a wound, Ac. 16. 33. Re. 13. 3, 12, 14; fr. the Heb. a plague, i. e. distress, affliction, calamity, Re. 9. 20; 11. 6, et al.

Πλῆθος, εος, ους, τὸ, (fr. πλήθω) amplitude, magnitude; a multitude, i. e. a great number, Lu. 1. 10; 2. 13; 5. 6; a multitude, i. e. a crowd, throng, Mar. 3. 7, 8. Lu. 6. 17, et al.: whence

Πληθύνω, f. υνῶ, p. πεπλήθυγκα, a. 1. ἐπλήθυνα, trans. to multiply, cause to increase, augment; pass. to be multiplied, increase, be accumulated, Mat. 24. 12. Ac. 6. 7; 7. 17, et al.; intrans. to multiply, increase, be augmented, Ac. 6. 1.

Πλήθω, f. πλήσω, p. πέπληκα, a. 1. ἔπλησα, a. 1. pass. ἐπλήσθην, (fr. πλέω, v. πλήω, to fill) to fill, make full, Mat. 22. 10; 27. 48; met. pass. to be filled, be full; i. e. to be filled with, be fully occupied with, be wholly under the influence of, Lu. 1. 15, 41, 67; 5. 26; 6. 11. Ac. 3. 10; 5. 17; 19. 29; to be fulfilled, have an accomplishment; of time, to be fulfilled, i. e. to be fully past, be completed, ended, Lu. 1. 23; 2. 6, 21, 22, et al.

Πλήκτης, ου, ὁ, (fr. πλήσσω) a striker, one apt to strike; met. one who is contentious, or censorious, or given to reproaches, 1 Ti. 3. 3. Tit. 1. 7.

Πλημμύρα, ας, ἡ, (fr. πλήμμη, or πλήμμυ, the rise of the sea, fr. πλήμη, to fill; and μύρω, to flow,) the tide, i. e. the flood tide; by impl. a flood, inundation, Lu. 6. 48.

Πλὴν, adv. (fr. ...

πλέον) besides, except, Mar. 12. 32. Ac. 8. 1; but only, unless, Ac. 20. 23; *as a conj.* but, Lu. 6. 24, 35; 23. 28; but indeed, Ep. 5. 33; yet, nevertheless, Mat. 18. 7; 26. 39; but nevertheless, but in the meantime, Mat. 11. 22, 24, et al.

Πλήρης, εος, ους, ὁ, ἡ, (fr. πλέω, to fill) full, i. e. filled, Mat. 14. 20; 15. 37; *met.* full of, i. e. abounding in, wholly occupied with, completely under the influence of or affected by, Lu. 4. 1; 5. 12. Jno. 1. 14; full, i. e. complete, perfect, Mar. 4. 28, et al.

Πληροφορέω, ῶ, f. ήσω, p. πεπληροφόρηκα, a. 1. ἐπληροφόρησα, (πλήρης & φορέω) to render full; to fulfil, i. e. to perform perfectly, 2 Ti. 4. 5; to render fully certain, i. e. to fully persuade, convince by certain and indisputable arguments, *pass* to be fully persuaded, &c. Ro. 4. 21; 14. 5; to fully confirm and establish, prove by indisputable arguments, Lu. 1. 1. 2 Ti. 4. 17: *whence*

Πληροφορία, ας, ἡ, pr. a filling up; full conviction, firm persuasion, assurance, 1 Th. 1. 5. Col. 2. 2, et al.

Πληρόω, ῶ, f. ώσω, p. πεπλήρωκα, a. 1. ἐπλήρωσα, (fr. πλήρης) to fill, make full, *pass.* to be filled, be full, Mat. 13. 48; *in the sense of*, to pervade, be diffused through, *as odours*, &c. Jno. 12. 3. Ac. 2. 2; to be widely diffused or disseminated, Ac. 5. 28; *met.* to fill, bestow abundantly, furnish liberally, Lu. 2. 40. Ro. 1. 29. Ep. 1. 23; 3. 19. Phi. 1. 11; 4. 18; to take possession of, Jno. 16. 6. Ac. 5. 3; to fill up, *as a valley*, Lu. 3. 5; to fill up, supply what is wanting, make full or whole, Mat. 23. 32. Phi. 4 19 Re. 6. 11; to fill up, render perfect, complete, Mat. 5. 17. Jno. 15. 11. Phi. 2. 2; to fulfil, complete, perform perfectly, Mat. 3. 15. Lu. 9. 31. Ac. 14. 26; to fulfil, cause *prophecies*, &c. to have an accomplishment, Mat. 1. 22; 2. 15, 17, 23; to fulfil, accomplish, i. e. to spend, complete *time, pass.* to be completed, elapse, Mar. 1. 15. Lu 21. 24. Jno. 7. 8; to bring to a close, end, finish, complete, Lu. 7. 1. Ac. 12. 25; *fr. the Chald.* to teach, preach, inculcate fully, Ro. 15. 19. Col. 1. 25, et al.: *whence*

Πλήρωμα, ατος, τὸ, fulness, plenitude, i. e. that of which any thing is full, 1 Co. 10. 26, 28; *put for an adj.* Mar. 8. 20. Ro. 15. 29; a supplement, i. e. something put in to fill up, or added to supply defects, or to make whole, *spoken of garments*, a patch, Mat. 9. 16; fulness, i. e. abundance, multitude, Ro. 11. 25; τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ, v. τοῦ Χριστοῦ, i. e. the multitude of those who worship God, the whole body of Christians, the church, Ep. 1. 23; 4. 13; the divine blessings in the fullest abundance, completeness of the divine favour and blessing, Ep. 3. 19. Col. 1. 19; *met.* better condition, prosperous state, Ro. 11. 12; fulness *of times*, i. e. the end or completion of an appointed period, Ga. 4. 4; a fulfilment, fulfilling, i. e. exact observance, Ro. 13. 10, et al.

Πλησίον, adv. (fr. πέλας, idem) near, near by, Jno. 4 5; ὁ πλησίον, a neighbour, fellow-being, any other person, Mat. 19. 19. Ro. 15. 2, et al.; i. q. ὁ ἄλλος, v. ἕτερος, the other, Ac. 7. 27; *fr. the Heb.* a friend, Mat. 5. 43.

Πλησμονή, ῆς, ἡ, (fr. πλήθω) pr. that with which any thing is filled; *met.* a repletion, satisfying act of satiating, gratification, Col 2. 23.

Πλήσσω, v. ττω, f. ξω, p. πέπληχα, a. 1. ἔπληξα, a. 2. ἔπληγον, to strike, smite; *fr. the Heb.* to smite, i. e. to deprive of qualities or properties possessed by nature, Re. 8. 12.

Πλοιάριον, ου, τὸ, a little ship, small vessel, Mar. 3. 9, et al. dimin. of

...λῦς. ...navi- ...9, 10.

...οῦτος) ...nd pl. of ...19. 23. ...rich, i. e. ...ed for, Ep. ...9; 3. 17; ...who is in a ...happiness, ...c

...ichly, i. e. ...Col. 3. 16,

...ήσω, p. πε- ...πλούτησα, (fr. ...or become rich, ...6. 9; trop. Lu. 12. ...ound in, be abun- ...ed with, be distin- ...1 Co. 4. 8. 1 Ti. 6. ...to be in a state of ...d prosperity, 2 Co. 8.

...f. ίσω, p. πεπλού- ...1. ἐπλούτισα, to make ...ch, render affluent, 2 Co. ...d. to cause to abound in, ...abundantly, 1 Co. 1. 5. ...10: from

...ς, ου, ὁ, Plutus, the ...of wealth; riches, wealth, ...nce, Mat. 13. 22. Lu. 8. 14; ...τοῦ Χριστοῦ, ...ότος τοῦ Θεοῦ, v. ...e rich benefits, those abundant ...ssings which flow from God or ...rist, Ep. 3. 8. Phi. 4. 19; met. ...chness, abundance, copiousness, ...ually followed in N. T. by a ...genitive, and may be rendered as ...an adjective, rich, abundant, dis- ...tinguished, pre-eminent, &c. Ro. ...2. 4; 11. 33. 2 Co. 8. 2; meton. ...prosperous state, happiness, felicity, ...Ro. 11. 12, et al.

...λύνω, f. υνῶ, p. πέπλυγκα, ...a. 1. ἔπλυνα, to w... garments ...Re. 7. 14.

Πνεῦμα, ατος, ... πνεῦμαι, p. of πνε... motion, Jno. 3. 8. ... breathing, breath, exp... piration, 2 Th. 2. 8; ... the human soul; ... animal soul or vita... man, life, Mat. 27. 50. ... of the rational soul ... principle in man w... feels, desires, wills, &c. ... 26. 41; of the human soul ... departure from the body ... soul, Ac. 23. 8, 9. He... spirit, i. e. temper, disp... fections, feelings, inclination... ties of mind, Lu. 9. 55. Ac. ... with μοῦ, σοῦ, &c. it for... periphrasis for the correspon... personal pronoun, Mar. 2. 8. ... 1. 47; a spirit, i. e. a simple... ritual, incorporeal, intellige... ing; spoken of God, Jno. 4. ... of angels, He. 1. 14; of evil spi... Mat. 8. 16. Mar. 9. 20; a ... spirit, spoken of the spirit... ture of Christ, 1 Co. 15. 45. 1 Pe. ... 3. 18; of the Holy Spirit, Mat. ... 16; 28. 19. Jno. 15. 26. Ac. 1. ... 5. 3. Ro. 9. 1. 1 Co. 2. 10, 11. by... 4. 30; by meton. the operations of the Holy Spirit, divine influence, energy, power, &c. which results from the agency of the Holy Spirit, Mat. 22. 43. Lu. 1. 15, 35; 4. 1. Jno. 7. 39. Ac. 1. 5; 4. 8; 8. 29. 39. Ep. 3. 5; the spirit, temper, disposition of mind, produced in Christians by the influence of the Holy Spirit, Jno. 3. 6; 6. 63. Ep. 1. 17; by meton. a person who acts or professes to act under a divine influence, or by inspiration, 2 Th. 2. 2. 1 Jno. 4. 1, 2, 3, 6; meton. spoken of Christ as the bestower of all the gifts, blessings, &c. resulting from the influences of the Holy Spirit, 2 Co. 3. 17; the spirit of the law, i. e. its spiritual import, Ro. 2. 29, et al. freq.: whence

Πνευματικός, ή, όν, spiritual, i. e. pertaining or relating to the mind, not corporeal or material

... i. ... influ... ...rpo... ...of spi... ...ced in C... ...Ro. 1. ...by, ...ceed ...impir... ...12. 1; ...by di... aid, ...of the ...irit, tem... ...those el... ...ion, ...produce... ...affect... Holy ...nces ...dow... ...3, 15 ...gifts, ...whence

...ματ... ...i. e. ...ated ...ed by ...spirit ...alleg...

Ro. 15. 27. 1 Co. 9. 11; spiritual, i. e. pertaining to the nature of spirits, 1 Co. 15. 44; *τὰ πνευματικά*, put *for τὰ πνεύματα*, spirits; *τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας*, i. q. *τὰ πνεύματα τὰ πονηρά*, evil spirits, Ep. 6. 12; spiritual, i. e. pertaining or relating to the influences of the Holy Spirit, i. e. *spoken of things*, pertaining to that spirit or disposition of mind produced in Christians by the Holy Spirit, Ro. 1. 11; 7. 14; suggested by, or proceeding from a divine influence, inspired, 1 Co. 2. 13. Col. 1. 9; *τὰ πνευματικά*, spiritual gifts, 1 Co. 12. 1; 14. 1; procured by divine aid, miraculous, 1 Co. 10. 3; *spoken of persons*, possessed of that spirit, temper, and disposition, and those elevated views and affections produced by the influences of the Holy Spirit, 1 Co. 2. 13, 15; endowed with spiritual gifts, inspired, 1 Co. 14. 37, et al.: *whence*

Πνευματικῶς, *adv.* spiritually, i. e. through the enlarged and elevated views and affections imparted by the Holy Spirit, 1 Co. 2. 14; spiritually, i. e. in a spiritual sense, allegorically, Re. 11. 8.

Πνέω, f. πνεύσω, p. πέπνευκα, a. 1. ἔπνευσα, to breathe; to blow, *as the wind*, Mat. 7. 25, 27, et al.

Πνίγω, f. ξω, p. πέπνιχα, a. 1. ἔπνιξα, a. 2. ἔπνιγον, to strangle, suffocate, choak, Mar. 5. 13; to seize by the throat, *so as almost to cause* strangulation, Mat. 18. 28: *whence*

Πνικτὸς, ή, όν, strangled, suffocated; *τὸ πνικτὸν*, the flesh of animals killed by strangulation or suffocation, Ac. 15. 20, 29; 21. 25.

Πνοή, ῆς, ἡ, (fr. πνέω) breath, respiration, *Ac.* 17. 25; a wind, a blast *of wind, breeze*, Ac. 2. 2.

Ποδήρης, εος, ους, ὁ, ἡ, (πούς & ἄρω, to fit) reaching to the feet; ποδήρη, sc. ἐσθῆτα, long, flowing robes reaching down to the feet, Re. 1. 13.

Πόθεν, adv. (ποῦ vel ὅθεν) whence? whence, *spoken of place*, &c. Mat. 15. 33; *met. of a state of dignity*, Re. 2. 5; *spoken of origin*, Mat. 21. 25; *of cause, source, author*, &c. Mat. 13. 27, 54, 56 Lu. 1. 43; how? in what way? Mar. 8. 4; 12. 37, et al.

Ποία, ας, ἡ, grass, herb, herbage, Ja. 4. 14; *others refer ποία to ποῖος.*

Ποιέω, ῶ, f. ήσω, p. πεποίηκα, a. 1. ἐποίησα, to make, form, construct, Mat. 17. 4. Mar. 9. 5. Jno. 2. 15; *spoken of God*, to create, Mat. 19. 4. Ac. 4. 24; *absol.* to work, labour, Mat. 20. 12; to make, prepare *a feast*, &c. Mat. 22. 2. Mar. 6. 21; to form, fashion, Lu. 11. 40; *met.* to make, establish, ratify, *a covenant*, He. 8. 9; to make, i. e. assume, consider, regard, Mat. 12. 33; to make, effect, i. e. bring to pass, cause to take place, do, accomplish, &c. Mat. 7. 22; 21. 21. Mar. 3. 8; 6. 5; 7. 37; *met.* to perfect, accomplish, fulfil, put in execution *a purpose, promise*, &c. Lu. 6. 11; 19. 48; to cause, make, Mat. 5. 32. Jno. 11. 37. Ac. 3. 12; to make *gain*, gain, acquire, profit, Mat. 25. 16. Lu. 19. 18; to cause any thing to any one, cause to one's self, i. e. to get, procure, Lu. 12. 33. Ac. 15. 3; to make, i. e. to cause to be or become *any thing*, Mat. 21. 13; 23. 15; to use, treat, regard, *or* esteem as, Lu. 15. 19 1 Co. 6. 15; to make, constitute, appoint, *to some office*, Mat. 4. 19. Mar. 3. 14; to make, declare to be, &c. 1 Jno. 1. 10; 5. 10; to do, i. e. to perform, execute, practise, act, Mat. 5. 46, 47; 6. 2, 3; to commit evil, Mat. 13. 41; 27. 23; to be devoted to, follow, pursue, [illegible] Jno. 3. 21; 5. 29. Ro. 3. 12; [illegible] to, execute, fulfil, keep, observe, [illegible] precepts, &c. Mat. 1. 24; [illegible] 7. 21, 24, 26; to do for

towards any one; exer-
course of conduct towards,
with, treat any one, Mat. 6.
; 7. 12; 17. 12; 18. 35. Lu.
; to bring evil upon, inflict,
. 13; to keep, celebrate a fes-
, Mat. 26. 18; to institute the
ebration of a festival, He. 11.
; ποιεῖν τινα ἔξω, to cause to
ave a place, i. q. ἔξω ἄγειν, to
ead or conduct out, Ac. 5. 34; to
pass, spend time, continue for a
time, Ac. 15. 33; 18. 23; to bear,
as trees, yield, produce, Mat. 3. 8,
10; 7. 17, 18, 19; with a substan-
tive or adjective it forms a peri-
phrasis for the verb corresponding
to the noun or adjective, e. g.
δῆλον ποιεῖν, i. q. δηλοῦν, to
make manifest, betray, Mat. 26.
73; ἐκδίκησιν π., i. q. ἐκδικεῖν,
to vindicate, avenge, Lu. 18. 7, 8;
ἔκθετον π., i. q. ἐκτιθέναι, to ex-
pose infants, Ac. 7. 19; ἐνέδραν
π., i. e. ἐνεδρεύειν, to lie in wait,
Ac. 25. 3; ἐξουσίαν π., i. e. ἐξου-
σιάζειν, to exercise power or au-
thority, Re. 13. 12; εὐθείας π.
τὰς τρίβους, for εὐθύνειν τὰς
τρίβους, to make straight and level
the paths, Mat. 3. 3; τὸ ἱκανὸν
π., i. e. ἱκανοῦν, to satisfy, gratify,
Mar. 15. 15; κρίσιν π., i. q. κρί-
νειν, to judge, act as judge, Jno. 5.
27; λευκὸν, v. μέλαν π., i. q.
λευκαίνειν, v. μελαίνειν, to make
white or black, Mat. 5. 36; λύτρω-
σιν π., i. q. λυτροῦν, to deliver,
set free, Lu. 1. 68; μονὴν π., i. q.
μένειν, to remain, dwell, Jno. 14.
23; ὁδὸν, π., i. q. ὁδοποιεῖν, to
form a way; to journey, pass along,
Mar. 2. 23; πόλεμον π., i. q.
πολεμεῖν, to make or wage war,
fight, Re. 11. 7; συμβούλιον π.,
i. q. συμβουλεύεσθαι, to consult
together, deliberate, Mar. 3. 6;
συνωμοσίαν π., i. q. συνομνύ-
ναι, & συστροφὴν π., i. q. συσ-
τρέφειν, to conspire together, form
a conspiracy, Ac. 23. 12, 13; ὑγιῆ
π., i. q. ὑγιάζειν, to heal, cure,
Jno. 5. 11, 15; φανερὸν π., i. q.
φανεροῦν, to make known, betray,
Mat. 12. 16: so mid. ποιέομαι,
οῦμαι, ἀναβολὴν ποιεῖσθαι, i. q.
ἀναβάλλεσθαι, to delay, procras-
tinate, Ac. 25. 17; αὔξησιν π.,
i. q. αὐξάνειν, to increase, enlarge,
Ep. 4. 16; βέβαιον π., i. q. βε-
βαιοῦν, to confirm, render firm
and sure, 2 Pe. 1. 10; δεήσεις π.,
i. q. δεῖσθαι, to pray, offer prayer,
Lu. 5. 33; ἐκβολὴν π., i. q. ἐκ-
βάλλειν, to cast out, throw over-
board, Ac. 27. 18; καθαρισμὸν π.,
i. e. καθαρίζειν, to cleanse from
sin, deliver from its consequence,
He. 1. 3; κοινωνίαν π., i. q. κοι-
νωνεῖν, to communicate in libe-
rality, bestow alms, Ro. 15. 26;
κοπετὸν, π., i. q. κόπτεσθαι, to
lament, bewail, Ac. 8. 2; λόγον
π., i. q. λογίζεσθαι, to regard, make
account of, Ac. 20. 24; μνείαν π.,
i. q. μνᾶσθαι, to call to mind,
Ro. 1. 9; μνήμην π., i. q.
bear in mind, retain in memo-
π., to remember, 2 Pe. 1. 15; πορείαν π., i. q.
πορεύεσθαι, to go, journey, travel,
Lu. 13. 22; πρόνοιαν π., i. q.
προνοεῖσθαι, to take care of, pro-
vide for, Ro. 13. 14; σπουδὴν π.,
i. e. σπουδάζειν, to do any thing
with diligence and earnestness,
Jude 3, et al. freq.: whence

Ποίημα, ατος, τὸ, that which is made, a work, workman-
ship, creation, Ro. 1. 20; mut.
Ep. 2. 10.

Ποίησις, εως, ἡ, the act of making; an acting, doing, per-
formance, i. e. observance of a law,
Ja. 1. 25.

Ποιητὴς, οῦ, ὁ, a maker of any thing; the maker or author
of a song or poem, a poet, Ac. 17.
28; a doer of any thing, performer,
one who observes a law and com-
plies with its requisitions, Ro. 2.
13, et al.

Ποικίλος, η, ον, various, of various colours, variegated; va-
rious, different, diverse, Mat. 4.
24, et al.

Ποιμαίνω, f. ανῶ, a. 1. ἐ-
μανα, (ποιμὴν), a flock, &

care, mind) to feed, cause to feed pasture, tend a flock, Lu. 17. 7 1 Co. 9. 7; *trop.* to nourish, pro mote the interest of, Jude 12; *me* to feed, tend, i. e. to govern, direc guide, provide for the welfare c cherish, Mat. 2. 6. Jno. 21. 16, al.: *whence*

Ποιμὴν, ένος, ὁ, one wh tends flocks or herds, a shephe herdsman, Mat. 9. 36; 25. 3 *met.* a pastor, protector, guide. c who has the care of others and p vides for their welfare, Jno. 10. 14, 16, et al.

Ποίμνη, ης, ἡ, a flock *sheep*, Lu. 2. 8. 1 Co. 9. 7; *m* flock, band or company of foll ers or disciples, Mat. 26. 31. 10. 16: *whence the dimin.*

Ποίμνιον, ου, τὸ, contr. ποιμένιον, a flock, *pr.* a flock; *met.* a band or compar followers, the church of Cl Lu. 12. 32. Ac. 20. 28, 29. 5. 2, 3.

Ποῖος, οία, οῖον, cor pron. corresponding to οἷ τοῖος, what, of what kind, s species, Jno. 12 33; 21. 19; which? Mat. 19. 18; 21. 2 27, διὰ ποίας, *adv.* how, 1 19, et al.

Πολεμέω, ῶ, f. ήσω, p πεπολέμηκα, a. 1. ἐπολέμησ make or wage war, fight, 16; 12. 7, et al.; to contend rel, Ja. 4. 2: *from*

Πόλεμος, ου, ὁ, war, Mar 13. 7; *by impl.*

Πόνος, ου, ὁ, (fr. πένομαι,
see πένης) labour, travail; pain,
misery, anguish, Re. 16. 10, 11;
21. 4.
Ποντικός, ή, όν, belonging
to, or an inhabitant of Πόντος,
Ac. 18. 2.
Πορεία, ας, ἡ, a setting out,
departure; a journey, travel, Lu.
13. 22; fr. the Heb. journey of life,
life, i. e. way or manner of life,
business, occupation, Ja. 1. 11:
from
Πολύτιμος, ου, ὁ, ἡ, (πολύς
& τιμή) of great price, costly, of
great value, precious, Mat. 13. 46.
Πονηρός, ά, όν, evil, i.e. bad,
290

place to another, Mat. 17. 27; 18. 12; to go away, depart, Mat. 24. 1; 25. 41. Jno. 14. 2, 3; *trop.* to go away, depart *from life,* i. e. to die, Lu. 22. 22; to go, pass on one's way, journey, travel, Mat. 2. 8, 9. Lu. 1. 39; 2. 41; πορεύομαι ὀπίσω τινός, to go after any one, i. e. to become the follower or partisan of any one, Lu. 21. 8; *or,* to pursue after, be devoted to, 2 Pe. 2. 10; to come, Lu. 11. 5; *fr. the Heb.* to go or proceed in any way or course of life, walk, or live in any manner, Lu. 1. 6. Ac. 9. 31; *fr. the Heb. the part.* πορευόμενος, *joined with a finite verb, expresses the continuation or continual increase of the action of that verb,* going on, increasing, Lu. 8. 14, et al. freq.

Πορθέω, ῶ, f. ήσω, p. πεπόρθηκα, (fr. πέρθω, to lay waste) to lay waste, overthrow, destroy; *impl.* to harass, vex, persecute, Ac. 9. 21. Gal. 1. 13, 23.

Πορισμὸς, ῦ, ὁ, (fr. πορίζομαι, to furnish one's self with, acquire, gain, *mid. of* πορίζω, to furnish, supply) gain, profit; *meton.* source of gain, 1 Ti. 6. 5, 6.

Πορνεία, ας, ἡ, fornication, whoredom, i. e. unlawful intercourse with an unmarried woman, Mat. 15. 19. Mar. 7. 21. Ac. 15. 20, 29; *met.* Jno. 8. 41; i[illegible] *the sense* [illegible] adultery, Mat. 5. 32; 19. 9; *of* [illegible]cest, 1 Co. 5. 1; *of* lewdness, un[illegible]leanness, *genr.* Ro. 1. 29; *from* [illegible] *Heb. put symbolically for* [illegible]*dolatry,* the worship of idols, Re. [illegible] 21 [illegible] 14. 8, et al.; *from*

[illegible]εύω, f. εύσω, p. πεπόρ[illegible]α, a. 1. ἐπόρνευσα, to commit [illegible]ornication or whoredom, 1 Co. [illegible]; 10. 8. Re. 2. 14, 20; *fr. the* [illegible] *to* commit spiritual fornica[illegible] practise idolatry, Re. 17. 2; [illegible] *from*

[illegible]η, [illegible]ς, ἡ, (fr. περνάω, v. [illegible], *to sell) one who prosti*[illegible] *for gain,* an unchaste [illegible] *a harlot, courtesan,* Mat. 21. 31, 32; *fr. the Heb.* an idolatress, idolatrous church, Re. 17 1, 5, 15, et al.

Πόρνος, ου, ὁ, (fr. same) one who prostitutes himself for gain; a fornicator, impure person, 1 Co. 5. 9, 10, 11; 6. 9. Re. 21. 8; 22. 15, et al.

Πόῤῥω, adv. (fr. πρὸ) forward, in advance, far advanced; far, far off, at a distance, Mat. 15. 8. Mar. 7. 6: *whence*

Πόῤῥωθεν, *adv.* from a distance, from afar, He. 11. 13; at a distance, far, far off, Lu. 17. 12.

Ποῤῥωτέρω, adv. (compar. of πόῤῥω) farther, beyond, Lu. 24. 28.

Πορφύρα, ας, ἡ, purpura, murex, *a species of shell fish that yields a liquid, contained in a white vein near its throat, and used as a beautiful purple dye, highly esteemed by the ancients; in N. T.* a purple garment, robe of purple, Lu. 16. 19. Re. 17. 4; 18. 12; a crimson garment, or robe, Mar. 15. 17, 20, col. Mat. 27. 28, 31: *whence*

Πορφύρεος, οῦς; έα, ᾶ; εον, οῦν, purple, Re. 17. 4, *in later editions;* 18. 16; crimson, dyed with coccus, Jno. 19. 2, 5, col. Mat. 27. 28, 31.

Πορφυρόπωλις, εως, ἡ, (πορφύρα & πωλέω) a seller of purple clothes or garments, Ac. 16. 14.

Ποσάκις, adv. (fr. πόσος) how many times? how often? Mat. 18. 21; 23. 37. Lu. 13. 34.

Πόσις, εως, ἡ, (fr. πόω, v. πίνω) the act of drinking; drink, beverage, Jno. 6. 55. Ro. 14. 17. Col. 2. 16.

Πόσος, η, ον, (from ὅσος) a correlative pron. answering to ὅσος & τόσος, how great? how much? Mat. 6. 23. Lu. 16. 5, 7. 2 Co. 7. 11; πόσῳ, adverbially before a comparative, how much?

by how much? Mat. 7. 11; 10. 25. He. 10. 29; of time, how long? Mar. 9. 21; of number, pl. how many? Mat. 15. 34; 16. 9, 10, et al.

Ποταμὸς, οῦ, ὁ, (q. ποτισμὸς, fr. πότος, drink, fr. πίνω) a river, stream, Mar. 1. 5. Ac. 16. 13; met. and allegor. Jno. 7. 38. Re. 22. 1, 2; a flood, winter torrent, for χείμαῤῥος ποταμὸς, Mat. 7. 25, 27, et al.

Ποταμοφόρητος, ου, ὁ, ἡ, (ποταμὸς & φορητὸς, fr. φορέω) borne along, or carried away by a flood or torrent, Re. 12. 15.

Ποταπὸς, ἡ, ὸν, (πῦ & δάπεδον, a soil) of what soil or country; what? i. e. of what manner? of what kind or sort? Lu. 1. 29; 7. 39; denoting admiration, what? what kind of? how great? Mat. 8. 27. Mar. 13. 1, et al.

Πότε, adv. (from ὅτε) **when?** at what time? Mat. 24. 3; 25. 37, 38, 39, 44; ἕως πότε, till when? how long? Mat. 17. 17, et al.

Ποτὲ, *an enclitic indefinite particle of time,* once, some time or other, *either past or future,* formerly, at length, &c. Lu. 22. 32. Jno. 9. 13; at any time, ever, *and preceded by* μὴ, lest at any time, that never, Ep. 5. 29. He. 2. 1; *intensively in an interrogative sentence,* ever, 1 Co. 9. 7. He. 1. 5, et al.

Πότερος, α, ον, which of the two? whether? πότερον, *adverbially,* whether? Jno. 7. 17.

Ποτήριον, ίου, τὸ, (fr. πέποται, 3 sing. per. pass. of πόω, v. πίνω) a vessel for drinking, cup, Mat. 10. 42; 23. 25, 26; *meton.* the contents of a cup, liquor contained in a cup, Lu. 22. 20. 1 Co. 10. 16; *met.* the allotments of Providence, Mat. 20. 22, 23. Re. 14. 10, et al.

Ποτίζω, f. ίσω, At. ιῶ, p. -ότικα, a. 1. ἐπότισα, (fr. same) ... drink, give drink to,

Mat. 10. 42, et al.; *met.* ... 2. Re. 14. 8; to water, ... *met.* 1 Co. 3. 6, 7, 8.

Πότος, ου, ὁ, (fr. same) ... the act of drinking; a drinking together, drinking-bout, compotation, 1 Pe. 4. 3.

Ποὺ, *an enclitic indefinite particle,* somewhere, in a certain place, He. 2. 6; 4. 4; almost, about, near, *of time,* Ro. 4. 19.

Ποῦ, *adv.* **of place, where?** in what place? *and without an interrogation,* where, Mat. 2. 2, 4; 8. 20. Lu. 8. 25. Jno. 1. 39, 40; whither, to what place, *with or without an interrogation,* Jno. 3. 8; 7. 35; 13. 36, et al.

Ποὺς, ποδὸς, ὁ, the foot, Mat. 4. 6; 5. 35; 7. 6; 22. 44; 28. 9; *fr. the Heb. of* πόδες *is put for the whole person,* Lu. 1. 79. Ac. 5. 9. Ro. 3. 15, et al.

Πρᾶγμα, ατος, τὸ, (fr. πράσσω) a thing done, fact, deed, work, transaction, Lu. 1. 1. 2 Co. 7. 11; a thing to be done, business, matter, affair, Mat. 18. 19. Ro. 16. 2; *spoken of a suit at law,* law-suit, 1 Co. 6. 1; a thing, *genr.* He. 10. 1; 11. 1, et al.

Πραγματεία, ας, ἡ, a treating of any thing, e. g. a historical narrative, &c.; in N. T. business, affair, transaction, 2 Ti. 2. 4: *from*

Πραγματεύομαι, f. εύσομαι, (fr. πρᾶγμα) to be occupied with, or employed in any business, do business; to trade, traffic, Lu. 19. 13.

Πραιτώριον, ίυ, τὸ, (Lat. prætorium, fr. prætor) *when spoken in reference to a camp,* the tent of the general or commander-in-chief; *in reference to a province,* the edifice or palace in which the prætor, or governor of the province resided, and where he administered justice, a judgment-hall, &c., Mat. 27. 27. Mar. ... 23. 35, et al.; the ... by the prætorian co...

and by meton. the soldiers, &c. in the prætorian camp, Phi. 1. 13; *others*, the Roman emperor's palace.

[ράκτωρ, ορος, ὁ, (fr. πράσσω) a lictor, i. e. an officer attendant on a magistrate, whose duty was to inflict punishment, &c., *equivalent to the modern* constable, beadle, &c. Lu. 12. 58.

[ρᾶξις, εως, ἡ, (fr. same) business, office, use, Ro. 12. 4; αἱ πράξεις, acts, transactions, *inscription to the Acts*; πρᾶξις & αἱ πράξεις, actions, mode of acting, ways, deeds, practice, behaviour, Mat. 16. 27. Lu. 23. 51, et al.

[ρᾶος, v. πραῖος, ον, meek, mild, i. e. ready to forgive; gentle, kind, benevolent, humane, Mat. 11. 29: *whence*

ρᾳότης, τητος, ἡ, meekness, lenity, clemency, i. e. mildness, forbearance, readiness to forgive, &c. 1 Co. 4. 21. Ga. 5. 23; gentleness, kindness, benevolence, Co. 10. 1, et al.

ασιὰ, ᾶς, ἡ, a small area bed in a garden; *trop.* an area square, a company of persons posed in squares, *fr. the Heb.* ασιαὶ πρασιαὶ, by areas, i. e. squares, like beds in a garden, r. 6. 40.

σσω, v. ττω, f. ξω, p. ραχα, a. 1. ἔπραξα, to do, exe, perform, practise, act, trans- *and when spoken of evil*, to nit, Lu. 22. 23; 23. 15. Jno. Ac. 26. 9, 20, 26, 31, et al.; k l, obey, observe *a law*, Ro. to do to *any one*, i. e. to deal with, *and spoken of* in- o inflict, Ac. 16. 28; 5. 35; *ipy* one's self with, be en- , busy one's self about, Ac. Th. 4. 11; to do, i. e. to be ate good or bad, to fare, 9. Ep. 6. 21; to exact, *collect, tribute, money* Lu. 3. 13; 19. 23.

εια, ας, ἡ, (πραΰς meekness, gentleness of mind, kindness, benevolence, 1 Ti. 6. 11, *in some MSS.*

Πραΰς, εῖα, ὺ; έος, οῦς, είας; έος, οῦς, i. q. πρᾷος, meek, i. e. of a gentle, kind, forgiving disposition, Mat. 5. 5; mild, benevolent, humane, Mat. 21. 5. 1 Pe. 3. 4: *whence*

Πραΰτης, τητος, ἡ, i. q. πρᾳότης, meekness, lenity, i. e. mildness, forbearance, a forgiving spirit, 1 Pe. 3. 15; gentleness, kindness, a benevolent spirit, Ja. 1. 21; 3. 13.

Πρέπει, *impers. verb.* it becomes, it is fitting, it is proper, it is right, &c. *and part.* τὸ πρέπον, becoming, suitable, decorous, &c. Mat. 3. 15. 1 Co. 11. 13. Ep. 5. 3. 1 Ti. 2. 10, et al.

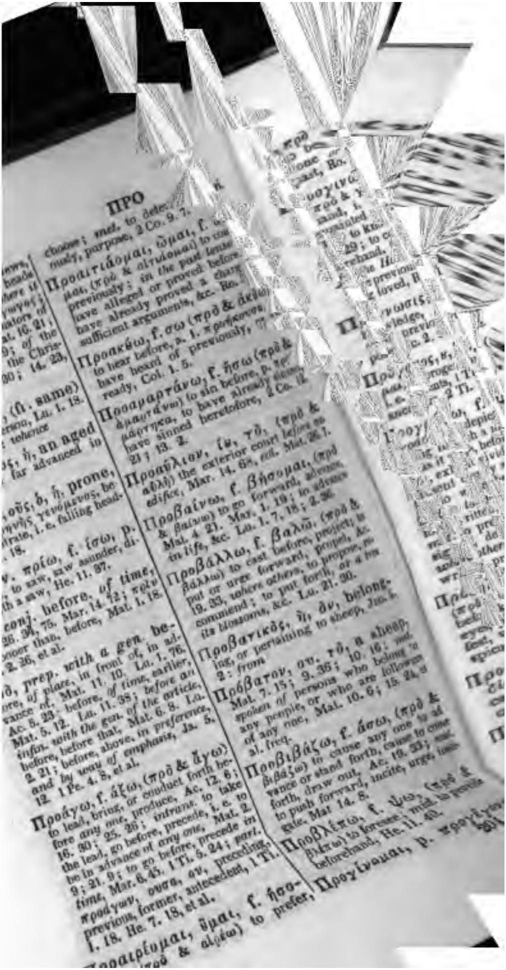
Πρεσβεία, ας, ἡ, seniority, primogeniture; an embassy, legation. *and by meton.* ambassadors, legates, Lu. 14. 32; 19. 14: *from*

Πρεσβεύω, f. εύσω, p. πεπρέσβευκα, to be older. to be an ambassador, perform the duties of an ambassador, 2 Co. 5. 20. Ep. 6. 20: *from*

Πρέσβυς, υος, ὁ, (qu. πέρας βίου, *boundary of life*) a man of advanced age, old man; *and because such persons were usually selected for an embassy*, an ambassador.

Πρεσβυτέριον, ίυ, τὸ, a body of old men, an assembly of elders, *spoken of* the Jewish Sanhedrim, Lu. 22. 66. Ac. 22. 5; *and of the* elders or chief persons in the Christian church, a presbytery, 1 Ti. 4. 14: *from*

Πρεσβύτερος, τέρα, τερον, (comp. of πρέσβυς) elder, senior; i. e. older, more advanced in years, Lu. 15. 25. Jno 8. 9. Ac. 2. 17; an elder in respect to age, persons advanced in years, 1 Ti. 5. 1, 2; pl. *spc.* ancients, ancestors, fathers, Mat. 15. 2. He. 11. 2; as an appellation of dignity, an elder, senior,

ΠΡΟ
Προαιτιάομαι, ῶμαι, f.
Προακούω, f. σω (πρὸ & ἀκούω)
to hear before, p. 1. προήκουσα,
have heard of previously,
ready, Col. 1. 5.
Προαμαρτάνω, f. ήσω (πρὸ &
ἁμαρτάνω) to sin before,
have sinned heretofore, 2 Co. 12.
21; 13. 2.
Προαύλιον, ίου, τὸ, (πρὸ &
αὐλή) the exterior court before an
edifice, Mar. 14. 68
Προβαίνω, f. βήσομαι, (πρὸ
& βαίνω) to go forward, advance,
Mat. 4. 21. Mar. 1. 19; to advance
in life, &c. Lu. 1. 7, 18; 2. 36.
Προβάλλω, f. βαλῶ, (πρὸ &
βάλλω) to cast before, project;
put or urge forward, propel,
commend; to put forth,
its blossoms, &c. Lu. 21. 30.
Προβατικός, ή, όν, belong-
ing, or pertaining to sheep,
Πρόβατον, ου, τὸ, a sheep,
Mat. 7. 15; 9. 36; 10. 16;
Προβιβάζω, f. άσω, (πρὸ &
βιβάζω) to cause any one to ad-
vance or stand forth, cause to come
forth, draw out, Ac. 19. 33;
to push forward, incite, urge,
Προβλέπω, f. ψω, (πρὸ &
βλέπω) to foresee;
beforehand, He. 11. 40.
Προάγω, f. άξω, (πρὸ & ἄγω)
to lead, bring, or conduct forth be-
fore any one, produce, Ac. 12. 6;
the lead, go before, precede,
be in advance of any one,
time, Mar. 6. 45. 1 Ti. 5. 24;
previous, former, antecedent, 1 Ti.
1. 18. He. 7. 18, et al.
Προαιρέομαι, οῦμαι, f. ήσο-
(πρὸ & αἱρέω) to prefer,

(πρὸ & γίνομαι) to be previous; to be done before, be previously done or committed, be former or past, Ro. 3. 25.

Προγινώσκω, f. γνώσομαι, (πρὸ & γινώσκω) to know beforehand, i. e. to be previously acquainted with, Ac. 26. 5. 2 Pe. 3 17; to know before, foreknow, Ro. 3. 29; to constitute or appoint beforehand, fore-ordain, 1 Pe. 1. 20; *fr. the Heb. in the past tenses*, to have previously chosen or approved, long loved, Ro. 11. 2: *whence*

Πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, prescience, *and by impl.* previous determination, purpose, Ac. 2. 23. 1 Pe. 1. 2.

...ρόγονος, ϐ, ὁ, ἡ, (fr. προγίνομαι) a progenitor, *pl.* progenitors, ...e. parents, 1 Ti. 5. 4; forefathers, ...ncestors, 2 Ti. 1. 3.

...ογράφω, f. ψω, (πρὸ & ...ράφω) to depict or exhibit any...ing in such a manner as to place as it were, before the eyes *of any*..., exhibit vividly, describe or re...sent clearly and openly, Ga. 3. ... to write before or aforetime, ... *in the past tenses*, to have be... written, Ro. 15. 4. Ep. 3. 3; ... to previously describe or de...tle, destine, ordain, Jude 4, ...e *others*, to post up publicly in ...ng, proscribe.

...ηλος, ου, ὁ, ἡ, τὸ-ον, ...& δῆλος) previously manifest, ... known; manifest before the ...lainly and evidently mani...ery clear, prominently con...s, 1 Ti. 5. 24, 25. He. 7. 14.

...ωμι, f. δώσω, (πρὸ & ...) to give before or first, pre...iving, Ro. 11. 35; to give ... up, betray: *whence*

...ς, ϐ, ὁ, a betrayer, ...u. 6. 16. Ac. 7. 52. 2 Ti.

..., i. q. προτρέχω, ...ce

Πρόδρομος, ϐ, ὁ, ἡ, a precursor, forerunner, one who precedes another as a guide or leader, He. 6. 20.

Προείδω, a. 2. προεῖδον, (πρὸ & εἴδω) to see far ahead, or from a distance; to provide, take previous care; to foresee, foreknow, Ac. 2. 31. Ga. 3. 8.

Προελπίζω, f. ίσω, (πρὸ & ἐλπίζω) to repose hope and confidence in any person or thing beforehand, *and in the past tenses*, to have already, or first, reposed hope and confidence, Ep. 1. 12.

Προενάρχομαι, f. ξομαι, (πρὸ & ἐνάρχομαι) to begin before any particular time, to have already begun, 2 Co. 8. 6, 10.

Προεπαγγέλλομαι, a. 1. προεπηγγειλάμην, (πρὸ & ἐπαγγέλλομαι) to promise beforehand, or aforetime, Ro. 1. 2.

Προέπω, a. 2. προεῖπον, (πρὸ & ἔπω) to tell before or formerly, *and in the past tenses*, to have said or told before, Ga. 5. 21. 1 Th. 4. 6; to foretel, predict, Ac. 1. 16.

Προερέω, (πρὸ & ἐρέω, v. εἴρω) *in the* p. προείρηκα, to have said before, have already declared, 2 Co. 7. 3. Ga. 1. 9; to foretel, predict, announce beforehand, Mat 24. 25, et al.

Προέρχομαι, f. ελεύσομαι, a. 2. ἦλθον, (πρὸ & ἔρχομαι) to go forwards, advance, proceed, Mat. 26. 39. Mar. 14. 35. Ac. 12. 10; to precede, go before *any one*, Lu. 22. 47; to precede *in time*, Lu. 1. 17; to outgo, outstrip in going, Mar. 6. 33; to travel in advance of *any one*, set off first, precede, Ac. 20. 5, 13. 2 Co. 9. 5.

Προετοιμάζω, f. άσω, (πρὸ & ἑτοιμάζω) to form, fashion, prepare beforehand for any thing, destine, ordain, Ro. 9. 23. Ep. 2. 10.

Προευαγγελίζομαι, f. ίσομαι,

(πρὸ & εὐαγγελίζω) to predict joyful events, preach the gospel before, Ga. 3. 8.

Προέχω, f. ξω, (πρὸ & ἔχω) to have beforehand; to excel, surpass; to extend, reach forwards, e. g. *the hands*; *mid.* to extend or hold any thing before as a screen or shield; *met.* to allege as an excuse, urge in one's own defence, Ro. 3. 9, *where others*, to have an advantage.

Προηγέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (πρὸ & ἡγέομαι) to go before, prevent, precede, lead onward; *met.* to precede in example, excite by example, Ro. 12. 10; *others*, to think or esteem before, prefer.

Πρόθεσις, εως, ἡ, (fr. προτίθημι) a setting forth or before, exposure, exposing to view, οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, & ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, *equivalent to* οἱ ἄρτοι οἱ προτιθέμενοι, the shew-bread, i. e. *the twelve loaves of bread, corresponding to the twelve tribes, which were set out, or exposed in two rows upon the golden table in the sanctuary*, Mat. 12. 4. Mar. 2. 26. Lu. 6. 4. He. 9. 2; predetermination, purpose, counsel, Ac. 27. 13. Ro. 8. 28; *in the sense of* firmness of purpose, ardent resolution, Ac. 11. 23. 2 Ti. 3. 10, et al.

Προθεσμία, ας, ἡ, (pr. fem. of προθέσμιος, before appointed, fr. προτίθημι) sc. ἡμέρα, v. ὥρα, a time before appointed, set or appointed time, Ga. 4. 2.

Προθυμία, ας, ἡ, promptness, readiness, alacrity of mind, willingness, Ac. 17. 11. 2 Co. 8. 11, 12; 9. 2; *as exhibited in conferring favours on others*, liberality, 2 Co. 8. 19: *from*

Πρόθυμος, ου, ὁ, ἡ, (πρὸ & θυμός) ready in mind, prepared, prompt, willing, Mat. 26. 41. Mar. 14. 38; τὸ πρόθυμον, i. q. ἡ προθυμία, readiness, alacrity of mind, Ro. 1. 15: *whence*

Προθύμως, *adv.* promptly,

with alacrity ... cheerfully, 1 Pe. ...

Προΐστημι, f. προ... (πρὸ & ἵστημι) to set ... set over, appoint ... *and intrans.* to be ... side, govern, superi... 8. 1 Th. 5. 12. 1 T... 17; *mid.* προΐστ... self over *any thing*, i. ... one's self with, be de... tise, Tit. 3. 8, 14.

Προκαλέομαι, οῦμαι, ... μαι, (fr. προκαλέω, to ... invite to stand for... καλέω) to call out, ch... fight; to provoke, irritate ... by offensive language, Ga. 5. ...

Προκαταγγέλλω, f. ... (πρὸ & καταγγέλλω) to decl... announce beforehand, forete... dict, Ac. 3. 18, 24; 7. 52. ... 9. 5.

Προκαταρτίζω, f. ίσω, ... & καταρτίζω) to make rea... pare, or complete befo... 2 Co. 9. 5.

Πρόκειμαι, f. είσομαι, ... & κεῖμαι) to lie or be placed ... fore; *met.* to be proposed or ... before, *as a duty, example, reward*, &c. He. 6. 18; 12. 1, 2. ... 7; to be at hand, be present, ... 8. 12.

Προκηρύσσω, f. ξω, (π... κηρύσσω) to announce bef... by a crier or herald; to a... before, *and in the past* ... have before proclaimed ... ed, Ac. 3. 20; 13. 24.

Προκοπή, ῆς, ἡ, ... upon a way; *met.* p... vancement, furtheranc... ment, Phi. 1. 12. 1 Ti...

Προκόπτω, f. ψω, ... κόπτω) pr. to draw ... mering; to move ... wards; *intrans.* ... progress, pr. of ... as time, to be ...

past, Ro. 13. 12; *met.* to advance in *wisdom, age, or stature,* Lu. 2. 52; *seq.* ἐν, to make progress or proficiency in, Ga. 1. 14; *with* ἐπὶ πλεῖον, to proceed or advance further, 2 Ti. 2. 16; 3. 9; with ἐπὶ τὸ χεῖρον, to grow worse and worse, 2 Ti. 3. 13.

Πρόκριμα, ατος, τὸ, (fr. προκρίνω, to prejudge, prefer) previous judgment, prejudice, prepossession, preference, 1 Ti. 5. 21.

Προκυρόω, ῶ, f. ώσω, (πρὸ & κυρόω) to sanction and establish previously, ratify and confirm before, Ga. 3. 17.

Προλαμβάνω, f. λήψομαι, a. 2. ἔλαβον, (πρὸ & λαμβάνω) to take before *another,* take first, preoccupy, 1 Co. 11. 21; *trop.* to anticipate, do beforehand, Mar. 14. 8; to take by surprise, *pass.* to be taken unexpectedly, be overtaken, be taken by surprise, Ga. 6. 1.

Προλέγω, f. ξω, (πρὸ & λέγω) to tell beforehand, forewarn, 2 Co. 13. 2. Ga. 5. 21. 1 Th. 3. 4.

Προμαρτύρομαι, f. οῦμαι, (πρὸ & μαρτύρομαι) pr. to witness or testify beforehand; to declare beforehand, predict, 1 Pe. 1. 11.

Προμελετάω, ῶ, f. ήσω, (πρὸ & μελετάω) to premeditate, Lu. 21. 14.

Προμεριμνάω, ῶ, f. ήσω, (πρὸ & μεριμνάω) to be anxious or solicitous beforehand, Mar. 13. 11.

Προνοέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸ & νοέω) to perceive beforehand, foresee; to regard, provide for, take care of, 1 Ti. 5. 8; *mid.* to provide for one's self; *by impl.* to apply one's self to *any thing,* practise, *strive* to exhibit, Ro. 12. 17. 2 Co. 8. 21; *or, for others,* to take thought or care beforehand: *whence*

Πρόνοια, ας, ἡ, providence, *prudent care,* Ac. 24. 3; provision, Ro. 13. 14.

Προοράω, ῶ, f. άσω, (πρὸ & ὁράω) to foresee; to see from a distance, view; *in the past tenses,* to have seen before, or formerly, Ac. 21. 29; to have before one's eyes, *spoken of what is vividly in one's mind,* to be mindful of, Ac. 2. 25.

Προορίζω, f. ίσω, (πρὸ & ὁρίζω) to fix or describe the limits beforehand; to determine or ordain beforehand, predetermine, predestine, Ac. 4. 28. Ro. 8. 29, 30, et al.

Προπάσχω, (πρὸ & πάσχω) a. 2. προέπαθον, to have happened to one before *a certain time;* to have suffered evil before, 1 Th. 2. 2.

Προπέμπω, f. ψω, (πρὸ & πέμπω) to send on before; to send forward, i. e. to accompany or attend out of respect, escort, accompany for a certain distance on setting out on a journey, *and perhaps sometimes,* to send persons to accompany *any one,* Ac. 15. 3; 20. 38; 21. 5, et al.; *in the sense of,* to furnish with things necessary for a journey, Tit. 3. 13. 3 Jno. 6.

Προπετής, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τὸ, -ές, (πρὸ & πέτω, v. πίπτω) inclining to fall; *met.* precipitate, rash, Ac. 19. 36. 2 Ti. 3. 4.

Προπορεύομαι, f. εύσομαι, (πρὸ & πορεύομαι) to precede, go before, Ac. 7. 40. Lu. 1. 76.

Πρὸς, *prep. with a genitive,* on the part of, by: *met.* for, for the benefit of, Ac. 27. 34: *with a dative,* near, by, at, by the side of, in the vicinity of, Mar. 5. 11. Lu. 19. 37; *with an accusative, spoken of the place to which any thing tends,* to, unto, towards, Mat. 2. 12: 3. 5, 13; at, upon, Mat. 3. 10. Mar. 5. 22; near to, in the vicinity of, Mar. 6. 45; *after verbs of speaking, praying, answering to a charge,* &c. to, Mat. 3. 15; 27. 14; *of place where,* with, in, among, by, at, &c. Mat. 26. 55. Mar. 11. 4. Lu. 1. 80; spoken of time, for, during, Lu. 8. 13. 1 Co. 7. 5; near, towards, Lu. 24. 29.

of the end, object, purpose which an action is exerted, or which any quality, &c. has reference, to, Jno. 4. 35. Ac. 3. 10; 12; before an infin. with τὸ, in order to, that, in order that, Mat. 1; 13. 30; 26. 12; so as to, so al, Mat. 5. 28; spoken of the relation which any action, state, quality, &c. bears to any person or thing, in relation to, of, concerning, in respect to, with reference to, Lu. 12. 41; 18. 1; 20. 19; as it respects, as it concerns, with relation to, Mat. 27. 4. Jno. 21. 22, 23; according to, in conformity with, Lu. 12. 47. 2 Co. 5. 10; in comparison with, in relation to, Ro. 8. 18; spoken of the actions, dispositions, &c. exhibited with respect to any one, whether friendly, towards, Ga. 6. 10. Ep. 6. 9; or unfriendly, with, against, Lu. 23. 12. Ac. 23. 30; after verbs signifying to converse, dispute, make a covenant, &c. with, Lu. 24. 14. Ac. 2. 7; 3. 25; on account of, because of, Mat. 19. 8. Jno. 13. 28; denoting proof, by, Ep. 3. 4: with its accusative, and preceded by τὰ, it forms a periphrasis for a noun, or adjective, Lu. 14. 32. Ro. 15. 17, et al. freq.

Προσάββατον, ου, τὸ, (πρὸ & σάββατον) the day before the Sabbath, Mar. 15. 42.

Προσαγορεύω, f. εύσω, (πρὸς & ἀγορεύω, to speak) to speak to, call; to name, denominate; to nominate, appoint, constitute, He. 5. 10.

Προσάγω, f. ξω, (πρὸς & ἄγω) to lead or conduct to, bring, Lu. 9. 41. Ac. 16. 20; to conduct to the presence of, met. 1 Pe. 3. 18; intrans. to come to, approach, Ac. 27. 27: whence

Προσαγωγὴ, ῆς, ἡ, approach, access, admission to the presence of any one, Ro. 5. 2. Ep. 2. 18.

Προσαιτέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸς & αἰτέω) to ask for something in addition; to ask earnestly, beg; beg alms, Mar. 10. 46. Jno. 9. 8: whence

Προσαίτης, ο, ὁ, a mendicant, Jno. 9.

Προσαναβαίνω, f. a. 2. έβην, (πρὸς & ...) go up to, ascend; ... more honourable se...

Προσαναλίσκω, v. ... λόω, f. λώσω, (πρὸς ...) to consume over and ... addition to; to consume, spend entirely, Lu. 8. 43.

Προσαναπληρόω, ῶ, f. ... (πρὸς & ἀναπληρόω) to fill adding to, i. e. met. to ... abundantly, sc. deficiencies, 9. 12; 11. 9.

Προσανατίθημι, f. ... (πρὸς & ἀνατίθημι) to ... over and above; mid. to communicate or impart ... Ga. 2. 6; to hold conference with, confer with, advise with, Ga. 1. 16.

Προσαπειλέω, ῶ ... (πρὸς & ἀπειλέω) to ... dition, utter additio... 4. 21.

Προσδαπανάω, ... (πρὸς & δαπανάω) ... sides, expend in ... and above, Lu. 1...

Προσδέομαι, ... (πρὸς & δέομαι) ... need somethin... need of, Ac. ...

Προσδέχομαι, ... (πρὸς & δέ...) ... tain; to re... cess to, L... mit, accep... He. 11. 35 ... tiently, ... 10. 34; ... guest, ... ceive, ... to loo... Ma...

δοκάω, to look for) to look or
or, expect, wait with expec-
Mat. 11. 3. Lu. 1. 21; 3.
al.; to ponder or think
think of, beware of, Mat. 24.
ι. 12. 46: *whence*

ιοκία, ας, ἡ, a looking
xpectation, anticipation, Lu.
ι; *meton.* expectation, i. e.
is expected or anticipated,
2. 11.

ρέμω, *see* προστρέχω.

άω, ῶ, f. άσω, (πρὸς &
pr. to permit further; to per-
uffer, Ac. 27. 7.

εγγίζω, f. ίσω, (πρὸς
γίζω) to approach, come near,
2. 4.

εδρεύω, f. εύσω, (πρὸς
ρα) to sit with or near; *met.*
uit or attend upon, minister to,
charge of, 1 Co. 9. 13.

εργάζομαι, f. άσομαι,
ς & ἐργάζομαι) pr. to labour
ldition; to obtain in addition,
in addition *in trade*, Lu.
6.

έρχομαι, a. 2. προσῆλ-
(πρὸς & ἔρχομαι) to come or
any one, approach, Mat. 4.
; 5. 1; 8. 19, 25, et al. freq.;
to come, or go to, approach,
near, *spiritually to God or*
st, He. 7. 25; 11. 6; 4. 16.
. 2. 4; *met.* to assent to, accede
oncur in, 1 Ti. 6. 3.

ευχή, ῆς, ἡ, prayer to
, i. q. εὐχὴ πρὸς τὸν Θεόν,
. 17. 21; 21. 13, 22. Lu. 6. 12.
1. 14, et al.; *meton.* a place
re prayer is offered, an oratory,
lic place for prayer, Ac. 16.
16.

εύχομαι, f. εύξομαι,
. εὔχομαι πρός τινα) to pray
od, offer prayer, Mat. 5. 44; 6.
, et al.

έχω, f. ξω, p. προσέσ-
, (πρὸς & ἔχω) to have in
on; *to move, or impel to-*
wards *any place*; *met.* to apply
the mind to *any thing*, τὸν νοῦν
being implied, i. e. to give heed
to, attend to, observe, consider, Ac.
5. 35. He. 2. 1. 2 Pe. 1. 19; to take
of, provide for, Ac. 20. 28; *when
followed by* ἀπό τινος, μή, v.
μήποτε, to beware of, take heed of,
guard against, Mat. 6. 1; 7. 15;
by impl. to assent to, yield cre-
dence to, follow, adhere or be at-
tached to, Ac. 8. 6, 10, 11; 16. 14;
to give one's self up to, be addicted
to, engage in, be occupied with,
1 Ti. 1. 4; 3. 8, et al.

Προσηλόω, ῶ, f. ώσω, (πρὸς
& ἡλόω, to nail, fr. ἧλος) to nail
to, affix with nails, Col. 2. 14.

Προσήλυτος, ου, ὁ, ἡ, (fr. προ-
σέρχομαι) pr. a stranger, foreigner;
in N. T. in the Jewish sense, a
proselyte, convert from paganism
to Judaism, Mat. 23. 15. Ac. 2. 11;
6. 5; 13. 43.

Πρόσκαιρος, ου, ὁ, ἡ, τό, -ον,
(πρὸς & καιρός) continuing for a
limited time, temporary, transient,
Mat. 13. 21. Mar. 4. 17. 2 Co. 4.
18. He. 11. 25.

Προσκαλέομαι, οῦμαι, f. έσο-
μαι, (mid. of προσκαλέω, to call
to, summon, invite, fr. πρὸς &
καλέω) to call to one's self, sum-
mon, &c. Mat. 10. 1; 15. 10, 32;
18. 2, et al.; to invite, Ac. 2. 39;
to call to the performance of *any
thing*, call or select for, constitute,
appoint, Ac. 13. 2; 16. 10.

Προσκαρτερέω, ῶ, f. ήσω,
(πρὸς & καρτερέω) to continue un-
remittingly in, i. e. to be intently
engaged in, attend constantly to, Ac.
1. 14; 2. 42. Ro. 13. 6, et al.; to re-
main constantly in *a place*, Ac. 2.
46; to constantly attend upon, con-
tinue near to, be at hand, Mar. 3. 9
Ac. 8. 13; 10. 7: *whence*

Προσκαρτέρησις, εως, ἡ, per-
severance, unremitting continuance
in any thing, Ep. 6. 18.

Προσκεφάλαιον, ου, τό, (πρὸς

... later ali.

... ἡ, pr. a ... any thing; ... any one, in- ... towards, i. e. ... 1 Ti. 5. 21.

... f. ήσω, (πρὸς ... glue together; in ... and in a. 1. pass. ... to join one's ... follow as an ad- ... 36; f. 1. pass. to be ... with, or in a mid. ... join one's self to, ... ly to, Mat. 19. 5. Mar ... 5. 31.

... μα, ατος, τὸ, (fr. ... τω) that against which ... may stumble, a stumbling- ... occasion of stumbling, i. e. ... occasion of ruin, Ro. 9. 32, ... occasion ... an occasion of sin- ... Pe. 2. 8; an occasion of sin- ... means of inducing to sin, Ro ... 13, 20. 1 Co. 8. 9.

... σκοπὴ, ῆς, ἡ, offence, ... e. state of being offended, indig- ... ation; meton. offence, i. e. cause ... or occasion of offence, διδόναι ... προσκοπὴν, to give offence, offend, 2 Co. 6. 3: from

Προσκόπτω, f. ψω, (πρὸς & κόπτω) to strike against, Mat. 4. 6. Lu. 4. 11; to stumble, Jno. 11. 9, 10; met. to take offence at, be indignant at, Ro. 9. 32; 14. 21. 1 Pe. 2. 8; by impl. to beat upon ... violence, dash against, Mat.

Προσκυλίω, f. ίσω, (πρὸς & κυλίω) to roll to or upon any thing, trans. Mat. 27. 60. Mar 15. 46.

Προσκυνέω, ῶ, f. ήσω, p. a. 1. προσεκύνησα, (πρὸς & κυνέω, to kiss) to do reverence or homage by kissing the hand; in N. T. to bow down or prostrate one's self upon the earth, do reverence or homage, Mat. 2. 2, 8, 11; 20. 20. Lu. 4. 7; 24. 52; to pay divine homage, worship, adore, whether by prostration, prayer, or otherwise, Mat. 4. 10. Jno. 4. 20, 21. He. 1. 6, et al.; by impl. to incline one's self, lean upon any thing, He. 11. 21: whence

Προσκυνητής, οῦ, ὁ, a worshipper, Jno. 4. 23.

Προσλαλέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸς & λαλέω) to speak to, converse with, Ac. 13. 43; 28. 20.

Προσλαμβάνω, & mid. προσλαμβάνομαι, f. λήψομαι, to take to one's self, assume, take as a companion or associate, Ac. 17. 5; 18. 26; to take, as food, Ac. 27. 33, 34, 36; to receive kindly or hospitably, admit to one's society and friendship, treat with kindness, Ac. 28. 2. Ro. 14. 1, 3; 15. 7. Philem. 12, 17; to take, as by the hand, in the manner of familiar and affectionate admonition, Mat. 16. 22. Mar. 8. 32; where others, to take aside: whence

Πρόσληψις, εως, ἡ, an assuming, taking, a receiving, reception, acceptance, Ro. 11. 15.

Προσμένω, f. ενῶ, (πρὸς & μένω) to continue, remain, stay in a place, 1 Ti. 1. 3; to remain or continue with any one, Mat. 15. 32. Mar. 8. 2. Ac. 18. 18; to adhere to, Ac. 11. 23; met. to remain constant in, persevere in, Ac. 13. 43. 1 Ti. 5. 5.

Προσορμίζω, f. ίσω, (πρὸς & ὁρμίζω, idem, fr. ὅρμος, a station ...

for ships) to bring a ship to its station or to land; *mid.* to come to the land, Mar. 6. 53.

Προσοφείλω, f. ήσω, (πρὸς & ὀφείλω) to owe besides, or in addition, Philem. 19.

Προσοχθίζω, f. ίσω, (πρὸς & ὀχθίζω, to be grieved, offended, fr. ὀχθέω, idem) to be grieved or offended at, *in the sense of*, to be disgusted with, detest, abhor, He. 3. 10.

Πρόσπεινος, ου, ὁ, ἡ, (πρὸς & πεινάω) very hungry, Ac. 10. 10.

Προσπήγνυμι, f. πήξω, (πρὸς & πήγνυμι) to fix to, affix to, Ac. 2. 23.

Προσπίπτω, f. πεσοῦμαι, a. 2. ἔπεσον, (πρὸς & πίπτω) to fall or impinge upon or against *any thing*; to fall down to *any one*, Mar. 3. 11; 7. 25, et al.; to fall upon, i. e. to rush violently upon, beat against, Mat. 7. 25.

Προσποιέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸς & ποιέω) to do or make any thing in addition; *mid.* to acquire for one's self; to claim or arrogate to one's self; to add somewhat to one's self, assume the appearance of, make a shew of, pretend, Lu. 24. 28.

ροσπορεύομαι, f. εύσομαι, πρὸς & πορεύομαι) to go or come o *any one*, Mar. 10. 35.

οσρήγνυμι, f. ήξω, (πρὸς ῥήγνυμι) to break or burst upon, ish against, Lu. 6. 48.

στάτις, ιδος, ἡ, (fr. mas. στάτης, one who presides, a er; a patron of foreigners in cial proceedings; a patron, er, coadjutor, fr. προΐστημι) trон ess, protectress, Ro. 16. 2.

τάσσω, v. ττω, f. ξω, & τάσσω) to enjoin or im- addition; to enjoin upon, and, *direct*, Mat. 1. 24; 8. Mar. 1. 44, et al.; to as- *nstitute*, appoint, limit, Ac.

Προστίθημι, f. θήσω, (πρὸς & τίθημι) to place near, or by the side of *any thing*, Ac. 13. 36; to add, superadd, adjoin, Mat. 6. 27, 33. Lu. 3. 20. Ac. 2. 41, et al.; *fr. the Heb.* προστίθεμαι, *before an infinitive, and the part.* προσθεὶς *before a finite verb, denote continuation, or repetition, and are used in an adverbial sense for again,* moreover, further, Lu. 19. 11; 20. 11, 12. Ac. 12. 3.

Προστρέχω, a. 2. προσέδραμον, (πρὸς & τρέχω) to run to, or up, Mar. 9. 15; 10. 17. Ac. 8. 30.

Προσφάγιον, ου, τὸ, (πρὸς & φάγω) what is eaten besides, i. e. with bread, *as fish*, &c.; *hence, genr.* victuals, food, Jno. 21. 5.

Πρόσφατος, ου, ὁ, ἡ, (πρὸ & σφάζω, v. σφάττω) recently killed; *spoken of flesh, esculent vegetables,* &c. fresh, recent; *in N. T.* recent, new, newly or lately made, He. 10. 20: *whence*

Προσφάτως, *adv.* newly, recently, lately, Ac. 18. 2.

Προσφέρω, a. 1. προσήνεγκα, a. 2. προσήνεγκον, (πρὸς & φέρω) to bear or bring to *any one*, Mat. 4. 24; 25. 20; to bring to or before *magistrates*, Lu. 12. 11; 23. 14; to bring near to, apply to, Jno. 19. 29; to offer, tender, proffer, *as money*, Ac. 8. 18; to offer, present, *as gifts, oblations*, &c. Mat. 2. 11; 5. 23. He. 5. 7; *in the sense of* to offer sacrifice, Mar. 1. 44. Lu. 5. 14; to offer up any one as a sacrifice to God, He. 9. 25, 28; 11. 17, et al.; *mid.* to bear one's self towards, behave or conduct one's self towards, i.e. to deal with, treat *any one*, He. 12. 7.

Προσφιλὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (πρὸς & φίλος) friendly, amiable, grateful, acceptable, Phi. 4. 8.

Προσφορὰ, ᾶς, ἡ, (fr. προσφέρω) an offering up, sacrifice, i.e. the act of offering up or sacrificing, He. 10. 10, trop. R-. 15. 16; an

offering, oblation, i. e. the thing offered, Ep. 5. 2. He. 10. 5, 8; a sacrifice, victim offered, Ac. 21. 26; 24. 17.

Προσφωνέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸς & φωνέω) to call for *any one*, call to *one's self*, Lu. 6. 13; to speak to, address, Mat. 11. 16. Lu. 7. 32; 13. 12, et al.; to address, harangue, Ac. 22. 2.

Πρόσχυσις, εως, ἡ, (fr. προσχέω, v. προσχύω, to pour out upon, besprinkle, fr. πρὸς & χέω, v. χύω) a pouring out upon, effusion, sprinkling, He. 11. 28.

Προσψαύω, f. αύσω, (πρὸς & ψαύω, idem) to touch, touch lightly, Lu. 11. 46.

Προσωποληπτέω, ῶ, f. ήσω, (πρόσωπον & λαμβάνω) to accept or respect the person *of any one*, i. e. to regard his external appearance, condition, circumstances, &c. *and not his moral worth*, to shew partiality to, Ja. 2. 9: *whence*

Προσωπολήπτης, ε, ὁ, a respecter of persons, Ac. 10. 34.

Προσωποληψία, ας, ἡ, respect of persons, partiality, Ro. 2. 11, et al.

Πρόσωπον, ου, τὸ, (πρὸς & ὤψ) the face, countenance, visage, Mat. 6. 16, 17; 17. 2, 6; *fr. the Heb.* πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, face to face, i. e. *met.* clearly, perfectly, 1 Co. 13. 12; *meton. put for* the body, person, 1 Th. 2. 17; face, i. e. *met.* surface, external form, figure, appearance, Mat. 16. 3. Lu. 12. 56; external circumstances, or condition *of any one*, Mat. 22. 16. Mar. 12. 14; *so in* πρόσωπον λαμβάνειν, to have respect to the external circumstances *of any one*, Lu. 20. 21. Ga. 2. 6; a person, man, individual, 2 Co. 1. 11; ἐν προσώπῳ, in the person, i. e. in the name, or by the authority, 2 Co. 2. 10; presence, ἀπὸ προσώπε, from the presence of, from, Ac. 3. 19; from before, Ac. 7. 45; εἰς πρόσωπόν τινος, in the presence of, before, 2 Co. 8. 24; κατὰ πρόσωπόν τινος, in the presence of, before, Ac. 3. 13; openly, Ga. 2. 11; κατὰ πρόσωπον ἔχειν τινά, to have before one's face, to have any one present, Ac. 25. 16; κατὰ πρόσωπον, sc. ὤν, present, 2 Co. 10. 1; *fr. the Heb. when followed by another word in the genitive, it often forms with it a mere periphrasis for some other case of that word*, Lu. 1. 76; 7. 27; ἀπὸ προσώπε, from, Re. 12. 14; ἐπὶ πρόσωπον, on, upon, Lu. 21. 35; κατὰ πρόσωπον, *put for a simple dative*, Lu. 2. 31; πρὸ προσώπου, before, Ac. 13. 24, et al.

Προτάσσω, v. ττω, f. ξω, (πρὸ & τάσσω) to place or arrange before; to assign beforehand, prescribe, foreordain, Ac. 17. 26.

Προτείνω, f. ενῶ, (πρὸ & τείνω) to protend, stretch out; to produce, extend; to hold out to, present, expose, deliver over to, Ac. 22. 25.

Πρότερον, *adv.* before, first, Jno. 7. 51. 2 Co. 1. 15; ὁ, ἡ, πρότερον, former, He. 10. 32, et al.; pr. *neut. of*

Πρότερος, α, ον, (com. of πρὸ) former, prior, Ep. 4. 22; τὸ πρότερον, *as an adv.* before, formerly, Jno. 6. 62, et al.

Προτίθημι, f. προθήσω, (πρὸ & τίθημι) to place before *any one*; to set forth, propose publicly, Ro. 3. 25; προτίθεμαι, to propose in one's mind, i. e. to purpose, determine, design beforehand, Ro. 1. 13. Ep. 1. 9.

Προτρέπω, f. ψω, (πρὸ & τρέπω) to impel forwards, prope[l]; *mid.* to impel, i. e. to incite; [to] excite, exhort, entreat, persuad[e], Ac. 18. 27.

Προτρέχω, a. 2. προέδραμ[ον], (πρὸ & τρέχω) to run before, o[r] advance, Lu. 19. 4. Jno. 20. 4.

Προϋπάρχω, f. ξω, (πρὸ

212

χω) imperf. προϋπῆρχον, ve been before, or formerly, 3. 12. Ac. 8. 9.

ασις, εως, ἡ, (πρὸ & ;) a pretence, pretext, excuse, 15. 22. Ac. 27. 30; *trop.* ap- nce, show, *and dat.* προ- ι, *adverbially*, for a pretence, show, for the sake of appear- Mat. 23. 14, et al.

έρω, f. οίσω, (πρὸ &) to bring forth or out, pro- disclose, Lu. 6. 45, bis.

ητεία, ας, ἡ, prophecy, a prediction of future events, acle, Mat. 13. 14. 2 Pe. 1. 20, *in the sense of* augury, prog- ation, high expectation formed expressed, 1 Ti. 4. 14; lan- or discourse uttered through nfluence of divine inspiration, n a lofty energetic style, 1 Co. . Re. 11. 6; prophesying, the ise of the gift of prophecy, in sense, 1 Th. 5. 20; *meton.* the ty or gift of speaking through e inspiration, &c. Ro. 12. 6. 12. 10; 13. 2, 8; 14. 22: *from*

ητεύω, f. εύσω, a. 1. φήτευκα, to be, ὁ προφήτης; rophesy, i. e. foretel future s, predict, Mat. 11. 13; 15. 7; ophesy, i. e. to speak from the ulse of divine inspiration, &c. 7. 22. Lu. 1. 67. Ac. 2. 17, o prophesy, i. e. *by impl. and m by way of derision*, to di- , conjecture, guess, Mat. 26. t al.: *from*

ήτης, ου, ὁ, (πρὸ &) *in the Greek writers*, an in- eter of the gods, or of those s which ὁ μάντις utters as ing from the gods; i. q. ὁ τις, one who communicates esponses of the gods; a prophet, who foretels future events; e *N. T.* a prophet, a person ely inspired, to whom God re- *future* things and events, *and* κατ' ἐξοχὴν *of* the prophets O. T. Mat. 1. 22; 2. 5, 15, Lu. 1. 70. Ro 1. 2. He. 1. 1; *meton.* the prophetical books of the O. T. Mar. 1. 2. Lu. 16. 29, 31; *by synecd.* the doctrines, de- clarations, requisitions, &c. con- tained in the prophetic books of the O. T. Mat. 5. 17; 7. 12; 22. 40; *genr.* an inspired person who is an interpreter of the divine will, a di- vine teacher, Mat. 10. 41; 11. 9; 21. 11; *spoken of* a false prophet, 2 Pe. 2. 16; a prophet, i. e. one who speaks from the impulse of divine inspiration and in a lofty energetic style, whether predictive- ly or not, Ac. 11. 27; 21. 10; 13. 1. 1 Co. 12. 28, 29; a poet, bard, min- strel, *the efforts of poetic genius being anciently ascribed to inspi- ration*, Tit. 1. 12: *whence*

Προφητικός, ἡ, όν, prophetic, uttered by prophets, Ro. 16. 26. 2 Pe. 1. 19.

Προφῆτις, ιδος, ἡ, a female who interprets the responses of the gods; *met.* history; *in N. T.* a prophetess, i. e. *fr. the Heb.* a fe- male who has consecrated herself to God, the friend of God, &c. Lu. 2. 36; a female who foretels future events, *or perhaps*, an inspired fe- male teacher, Re. 2. 20.

Προφθάνω, f. άσω, (πρὸ & φθάνω) to come before, prevent, anticipate *any one* in doing or say- ing *any thing*, do or say first, be beforehand with, Mat. 17. 25.

Προχειρίζομαι, f. ίσομαι, (fr. πρόχειρος, at hand, ready, fr. πρὸ & χείρ) to cause to be at hand, bring forth; to choose out, select, appoint, constitute, destine, Ac. 22. 14; 26. 16.

Προχειροτονέω, ῶ, f. ήσω, (πρὸ & χειροτονέω) to choose be- forehand, fore-appoint, Ac. 10. 41.

Πρύμνα, ης, ἡ, (fr. πρυμνὸς, extreme, last, hindermost) the hinder part of a vessel, stern, Mar 4. 38, et al.

Πρωΐ, *adv.* in the morning, early Mat. 16. 3; 20. 1. Mar. 15

1. Ac. 28. 23, et al.; the fourth or morning watch, sc. *which ushers in the dawn*, Mar. 13. 35: *whence*

Πρωΐα, ας, ἡ, (pr. fem. of πρώϊος, α, ον, in the morning, early) sc. ὥρα, morning, the morning hour, Mat. 21. 18; 27. 1. Jno. 18. 28; 21. 4.

Πρώϊμος, η, ον, of the morning, morning; early, former, Ja. 5. 7.

Πρωϊνὸς, ὴ, ὸν, belonging to the morning, morning, Re. 2. 28; 22. 16.

Πρώρα, ας, ἡ, (fr. πρὸ) the forepart of a vessel, prow, Ac. 27. 30, 41.

Πρωτεύω, f. εύσω, p. πεπρώτευκα, (fr. πρῶτος) to be first, i. e. to hold the first rank or highest dignity, have the pre-eminence, be chief, Col. 1. 18.

Πρωτοκαθεδρία, ας, ἡ, (πρῶτος & καθέδρα) the first or uppermost seat, i. e. the most honourable seat, Mat. 23. 6. Mar. 12. 39. Lu. 11. 43; 20. 46.

Πρωτοκλισία, ας, ἡ, (πρῶτος & κλισία) the first place of reclining *at table*, i. e. the most honourable place at table, *which was the middle place on each of the couches on which the guests reclined*, Mat. 23. 6. Mar. 12. 39. Lu. 14. 7, 8; 20. 46.

Πρῶτον, *adv.* first *in time*, in the first place, Mar. 4. 28; 16. 9; τὸ πρῶτον, at the first, formerly, Jno. 12. 16; 19. 39; first *in dignity, importance*, &c. i. e. before all things, Mat. 6. 33. Lu. 12. 1; *the superlative being put for the comparative*, before, sooner, Mat. 5. 24; 8. 21, et al.; *pr. neut. of*

Πρῶτος, η, ον, (for πρότατος superl. of πρό) first *in time, order*, &c. Mat. 10. 2; 26. 17; first *in dignity, importance*, &c. i. e. chief, principal, most important, Mar. 6. 21. Lu. 19. 47. Ac. 13. 50; 16. 12; *the superlative being put for the comparative*, i. q. πρότερος, prior, preceding, former, Mat. 12. 45; 27. 64; *adverbially*, first, or before, Jno. 1. 42; 5. 4; 8. 7, et al.

Πρωτοστάτης, ου, ὁ, (πρῶτος & ἵστημι) pr. one stationed in the first rank *of an army*; a leader, i. e. a chief, author, ringleader, Ac. 24. 5.

Πρωτοτόκια, ων, τὰ, the rights of primogeniture, birthright, He. 12. 16: *from*

Πρωτότοκος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (πρῶτος & τίκτω) first-born, Mat. 1. 25. Lu. 2. 7. He. 11. 28; *by impl.* first, chief, principal, &c. Ro. 8. 29. Col. 1. 15, 18. He. 1. 6. Re. 1. 5; beloved, dear, *according to some*, He. 12. 23.

Πταίω, f. αίσω, a. 1. ἔπταισα, (fr. πτίω, v. πίπτω) to stumble, stagger, fall; to err, *pr.* to miss *a mark*; *met.* to fall or swerve from truth or duty, offend, transgress, sin, Ro. 11. 11. Ja. 2. 10; 3. 2, bis; *met.* to fall, i. e. to be deprived of former or anticipated happiness, be rendered miserable, 2 Pe. 1. 10.

Πτέρνα, ης, ἡ, pr. the heel-bone; *meton.* the heel, Jno. 13. 18.

Πτερύγιον, ου, τὸ, a little wing; a fin; feather *of an arrow*; a wing, or appendage to a building, *or by impl.* the extremity, the extreme point or summit *of any thing*, a pinnacle, Mat. 4. 5. Lu. 4. 9: *dimin. of*

Πτέρυξ, υγος, ἡ, (fr. πτερὸν, q. πετερὸν, idem, fr. πέτομαι) a wing, pinion, Mat. 23. 37. Lu. 13. 34, et al.

Πτηνὸν, ῦ, τὸ, (pr. neut. of πτηνὸς, ὴ, ὸν, winged, fr. πτῆμι, to fly) a bird, fowl, 1 Co. 15. 39.

Πτοέω, ῶ, f. ήσω, p. ἐπτόηκα, a. 1. pass. ἐπτοήθην, to terrify, affright, *pass.* to be terrified, be in consternation, Lu. 21. 9; 24. 37: *whence*

Πτόησις, εως, ἡ, terror, consternation, fear, 1 Pe. 3. 6.

Πτύον, ου, τὸ, (fr. πτύω) a fan, winnowing-shovel, Mat. 3. 12. Lu. 3. 17.

Πτύρω, f. υρῶ (fr. πτοέω) to affright, terrify, *pass.* to be terrified, be in consternation, Phi. 1. 28.

Πτύσμα, ατος, τὸ, (fr. πτύω) spittle, saliva, Jno. 9. 6.

Πτύσσω, f. ξω, p. πέπτυχα, a. 1. ἔπτυξα, to roll or fold up *a scroll*, Lu. 4. 20.

Πτύω, f. ύσω, a. 1. ἔπτυσα, to spit, spit out, Mat. 7. 33; 8. 23. Jno. 9. 6.

Πτῶμα, ατος, τὸ, (fr. πίπτω) any thing fallen down, a ruin; a fall; a dead body, carcass, corpse, Mat. 24. 28. Mar. 6. 29. Re. 11. 8, 9.

Πτῶσις, εως, ἡ, (fr. same) a fall, falling, crash, ruin, Mat. 7. 27; *met.* a fall, ruin, misery, Lu. 2. 34.

Πτωχεία, ας, ἡ, mendicity, the life of a beggar; poverty, 2 Co. 8. 2, 9. Re. 2. 9: *from*

Πτωχεύω, f. εύσω, p. πεπτώχευκα, to be a beggar; to be or become poor, be in poverty, 2 Co. 8. 9: *from*

Πτωχὸς, ή, όν, reduced to beggary, mendicant; poor, indigent, destitute of the necessaries of life, Mat. 19. 21; 26. 9, 11, et al.; *met.* spiritually poor, Re. 3. 17; *by impl.* a person of inferior condition, Mat. 11. 5. Lu. 4. 18; 7. 22; *met.* beggarly, worthless, despicable, *vile*, imperfect, insufficient, Ga. 4. 9; *met.* πτωχὸς τῷ πνεύματι, poor in spirit, i. e. humble, lowly *of* mind, conscious of spiritual poverty, ignorance, and imbecility, Mat. 5. 3. Lu. 6. 20.

Πυγμή, ῆς, ἡ, (fr. πὺξ, with the fist) *the* fist, Mar. 7. 3.

Πύθων, ωνος, ὁ, Python, or Apollo, *so called either from* πυνθάνομαι, *or from the serpent* Πύθων, *said to have been originally the guardian of the oracle of Delphos, and afterwards slain by Apollo, who took his place; meton.* a soothsayer, diviner, one who tells fortunes, &c. πνεῦμα πύθωνος, i. q. δαιμόνιον μαντικὸν, a soothsaying demon, Ac. 16. 6.

Πυκνὸς, ή, όν, (fr. πύκα, close together) dense, thick, frequent, 1 Ti. 5. 23; πυκνὰ, *as an adverb*, frequently, often, Lu. 5. 33; *so the compar.* πυκνότερον, the more frequently, Ac. 24. 26.

Πυκτεύω, f. εύσω, (fr. πύκτης, a boxer, fr. πὺξ, with the fist) to box, fight as a pugilist, 1 Co. 9. 26.

Πύλη, ης, ἡ, a gate, Mat. 7. 13, 14. Lu. 7. 12. Ac. 12. 10, et al.; *as it was in the gate that the Orientals assembled to pass away time, and to hold their market and the courts of judgment; hence* πύλαι ᾅδου, the gates of hades or hell, *denotes*, i. q. ᾅδης, *and by meton.* hades with its inhabitants, i. e. Satan with all his armies of subordinate demons, Mat. 16. 18; *others*, the powers of hell: *whence*

Πυλὼν, ῶνος, ὁ, the gateway, court, or porch before a house, vestibule, Mat. 26. 71. Lu. 16. 20; a gate, Ac. 14. 13. Re. 21. 12, 13, 15, 21, 25, et al.

Πυνθάνομαι, f. πεύσομαι, a. 2. ἐπυθόμην, to ask, inquire, Mat. 2. 4. Lu. 15. 26, et al.; to investigate, examine *judicially*, Ac. 23. 20; to ascertain by inquiry, understand, Ac. 23. 34.

Πῦρ, πυρὸς, τὸ, fire, Mat. 3. 10; 7. 19; 13. 40; *as an adjective*, fiery, burning, flaming, Re. 4. 5; 10. 1; *in the sense of* burning, conflagration, Ac. 2. 19. Jude 23; heat, *as of the sun*, Re. 16. 8; lightning, Lu. 9. 54; 17. 29; *met.* whatever produces damage and destruction, *and spc.* the severest punishment,

[redacted]

as misery in hades, Mat. 3.
; 5. 22; 13. 42, 50; the
it peril, danger of life, or
ry trial of persecution, 1 Co.
15; *trop. and emblem.* dis-
dissension, Lu. 12. 49; *put*
fering, calamity, Mar. 9. 49;
fervour, vehemence, He. 10.
al.: *whence*

ᾶς, ἡ, a fire, i. e. a
burning wood, pyre, Ac.
3.

ς, ου, ὁ, a tower, lofty
ng, Mat. 21. 33. Mar. 12. 1.
. 4; *genr.* any large edifice,
ce, Lu. 14. 28.

σω, v. ττω, f. ξω, to
erish, be sick of a fever, Mat.
Mar. 1. 30: *from*

ὸς, οῦ, ὁ, (fr. πῦρ)
ing and noxious heat, *as of*
; a fever, Mat. 8. 15; Mar.
et al.

ος, η, ον, (fr. same)
fire, fiery, burning; shining,
ing, Re. 9. 17.

, ῶ, f. ώσω, p. πεπύρω-
r. same) to set on fire, burn;
o be kindled, be on fire, burn,
Ep. 6. 16. 2 Pe. 3. 12. Re. 1.
met. spoken of anger, to be in-
l, incensed, provoked, 2 Co.
; *of lust*, to be inflamed,
1 Co. 7. 9; to be tried with
assayed, *as metals*, Re. 3. 18.

ζω, f. άσω, to be or
red, be fiery red, glowing,
6. 2, 3: *from*

ς, ὰ, ὸν, (fr. πῦρ) red,
colour of fire, fiery-red, Re.
12. 3.

ις, εως, ἡ, (fr. πυρόω)
ing, conflagration, Re. 18. 9,
met. a trial as by fire, fiery
calamity, suffering, 1 Pe. 4. 12.

n *enclitic particle*, yet,
see in μήπω, μηδέπω, οὔπω,
τω, πώποτε.

ω, ῶ, f. ήσω, p. πε-

πώλησα, to sell, Mat. 10. 29; 13.
44, et al.

Πῶλος, ου, ὁ, ἡ, the young
of an animal, a youngling; a foal
or colt of an ass, Mat. 21. 2, 5, 7.
Mar. 11. 2, et al.

Πώποτε, adv. (πω & ποτέ)
ever yet, ever, at any time, Lu. 19.
30. Jno. 1. 18, et al.

Πωρόω, ῶ, f. ώσω, (fr. πῶρος,
callus, the osseous cement of broken
bones) to render callous, indurate,
harden; *and pass.* to be rendered
callous; *met.* to harden in mind;
render insensible, *and pass.* to be
hardened, insensible, *in the sense
of* stupidity, dulness of compre-
hension, Mar. 6. 52; 8. 17. Jno. 12.
40; contumacy, perverseness, Ro.
11. 7. 2 Co. 3. 14; *in the two last
passages others render*, to be blind-
ed, fr. πηρὸς, blind: *whence*

Πώρωσις, εως, ἡ, callous-
ness; *met.* hardness of heart in-
sensibility, *in the sense of* perverse-
ness, contumacy; *others*, blindness,
Mar. 3. 5. Ro. 11. 25. Ep. 4. 18.

Πως, *an enclitic particle*, in
a manner, by any means, *see* εἴπως,
μήπως.

Πῶς, *adv.* how? in what
manner? by what means? why?
for what reason? Mat. 7. 4; 22.
12. Jno. 6. 52; *used in interroga-
tions which imply a negative*, Mat.
12. 26, 29, 34; 22. 45; 23. 33. Ac.
8. 31; *put concisely for* how is it
that? how does it come to pass
that? Mat. 16. 11; 22. 43. Mar. 4.
40. Jno. 7. 15; *without an inter-
rogation*, how, in what manner,
Mat. 6. 28; 10. 19. Mar. 11. 18;
put for τί, what? Lu. 10. 26; *put
for* ὡς, *as an intensive particle*,
how, how much, how greatly, Mar.
10. 23, 24, et al.

P

Ῥαββί, ὁ, indec. (Heb. רַבִּי
fr. רַב, which was doubled ...
...

honourable;) Rabbi, my master, teacher, doctor, Mat. 23. 7, 8; 26. 25, 49, et al.

Ῥαββουνὶ, in the Galilean dialect, Ῥαββουνί, (Heb. רבוני fr. רבון) Rabboni, my master, *the highest title of honour in the Jewish schools*, Mar. 10. 51. Jno. 20. 16.

Ῥαβδίζω, f. ίσω, p. ἐῤῥάβδικα, a. 1. ἐῤῥάβδισα, to beat with rods, scourge, Ac. 16. 22. 2 Co. 11. 25: *from*

Ῥάβδος, ου, ἡ, a rod, wand, any thing long and slender, He. 9. 4. Re. 11. 1; a rod of correction, 1 Co. 4. 21; a staff, Mat. 10. 10. He. 11. 21; a sceptre, He. 1. 8. Re. 2. 27, et al.

Ῥαβδοῦχος, ου, ὁ, (ῥάβδος & ἔχω) a lictor, sergeant, i. e. a public servant who bore a bundle of rods before the magistrates as the insignia of their office, and carried into execution the sentences they pronounced, Ac. 16. 35, 38.

Ῥαδιούργημα, ατος, τὸ, (ῥάδιος, easy, light, & ἔργον) pr. any thing done lightly, levity; wickedness, fraud, villany, crime, Ac. 18. 14.

Ῥαδιουργία, ας, ἡ, (fr. same) facility of doing *any thing*; levity in doing, negligence; any thing easily acquired; craftiness, subtilty, profligate cunning, wickedness, Ac. 13. 10; *others*, temerity, impertinent boldness.

Ῥακὰ, (Chald. ריקא, Heb. ריק, empty, vain, worthless, foolish) raca, a *term of contempt*, a vain, worthless, wicked fellow, Mat. 5. 22.

Ῥάκος, εος, ους, τὸ, (fr. ῥήγνυμι) a part torn off, a torn *garment; a piece of* cloth, sc. cut *off from a larger piece*, remnant of cloth, Mat. 9. 16. Mar. 2. 21.

Ῥαντίζω, f. ίσω, p. ... κα, a. 1. ἐῤῥάντισα, ... sprinkled, fr. ῥαίν... sprinkle, besprinkle, ... 21; *met. and by im...* by sprinkling, purif... pollution, He. 10. 22: ...

Ῥαντισμὸς, οῦ, ... sprinkling; *met.* a cl... fication, lustration, ... 1 Pe. 1. 2.

Ῥαπίζω, f. ίσω, p... a. 1. ἐῤῥάπισα, (fr. ... to scourge with rod... with the fist, buffet; ... the palm of the ha... Mat. 5. 39; 26. 67: ...

Ῥάπισμα, ατος, τ... with a rod, or with th... hand, cuff, slap, Mar... 18. 22; 19. 3.

Ῥαφὶς, ίδος, ἡ, (... to sew, sew together) ... 19. 24. Mar. 10. 25. ...

Ῥέδα, v. ῥέδη, ης, ... word) rheda, i. e. a ... riage with four whe... ling or for pleasure, ...

Ῥεμφὰν, v. Ῥαιφ... φὰν, ὁ, indec. (a ... Remphan or Repha... כיון *in Arabic*, ... Ac. 7. 43.

Ῥέω, f. ῥεύσω, a. ... to flow, Jno. 7. 38.

Ῥέω, f. ῥήσω, p. ε... εἴρηκα, pass. f. 1. ῥη... εἰρήσομαι, a. 1. ἐῤῥ... ῥέθην, p. εἴρημαι, ... speak of, Mat. 1. 22; ... 11. 13; *in the sense* ... 2 Co. 12. 9. Re. 7. 14 ... command, prescribe, ... 27, 31, 33, 38, 43. Lu. ... threaten, Ac. 9. 24; ... as *any thing*, i. e. ... Jno. 15. 15, et al.

Ῥῆγμα, ατος, τ... broken, a breakin... ruin, Lu. 6. 49: ...

Ῥήγνυμι, v. ῥήσσω, f. ξω, p. ἔῤῥηχα, a. 1. ἔῤῥηξα, a. 2. ἔῤῥαγον, to break, i. e. to break or burst in pieces, Mat. 9. 17. Mar. 2. 22. Lu. 5. 37, et al.; *trop.* to break forth *into praise and rejoicing*, Ga. 4. 27; to tear, rend, lacerate, Mat. 7. 6; to cast or dash *upon the ground*, distort, convulse, Mar. 9. 18. Lu. 9. 42.

Ῥῆμα, ατος, τὸ, (fr. ῥέω) that which is spoken, declaration, saying, speech, word, Mat. 12. 36; 26. 75. Mar. 9. 32; 14. 72; *in the sense of*, command, mandate, direction, Lu. 3. 2; 5. 5; *of* a promise, Lu. 1. 38; 2. 29; *of* prediction, prophecy, 2 Pe. 3. 2; *of* the doctrine of *God or Christ*, i. e. the doctrines of the gospel, Jno. 3. 34; 5. 47; 6. 63, 68. Ac. 5. 20; *of* accusation, charge, crimination, Mat. 5. 11; 27. 14; a thing, Mat. 4. 4. Lu. 4. 4; a matter, affair, transaction, business, Mat. 18. 16. Lu. 1. 65. 2 Co. 13. 1; *from the Heb.* something, οὐ ῥῆμα, nothing, *and* οὐ πᾶν ῥῆμα, nothing at all, Lu. 1. 37, et al.

Ῥήσσω, *see* ῥήγνυμι.

Ῥήτωρ, ορος, ὁ, (fr. ῥέω) an orator, advocate, Ac. 24. 1.

Ῥητῶς, adv. (fr. same) in words, i. e. in express words, expressly, 1 Ti. 4. 1.

Ῥίζα, ης, ἡ, a root *of a tree*, Mat. 3. 10; 13. 6; *met.* depth, permanency, ἔχειν ῥίζαν, v. ἔχειν ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ sc. τοῦ λόγου, to suffer the doctrines of the gospel to take root in one's self, i. e. to be deeply and permanently imbued with them, Mat. 13. 21. Mar. 4. 17. Lu. 8. 13; *met.* cause, source, origin, 1 Ti. 6. 10; *meton.* what springs from the root, i. e. a plant, shoot, *met.* He. 12. 15; *by synecd.* the trunk, stock *of* a tree, met. Ro. 11. 16, 17, 18; *met.* offspring, progeny, a descendant, Ro. 15. 12. Re. 5. 5; 22. 16, *where others*, basis, foundation; et al.; *whence*

Ῥιζόω, ῶ, f. ώσω, to root, cause to take root, *and pass. part. perf.* ἐῤῥιζωμένος, firmly rooted, strengthened with roots; *met.* firm, constant, firmly fixed, Ep. 3. 18. Col. 2. 7.

Ῥιπὴ, ῆς, ἡ, (fr. ῥίπτω) pr. a quick motion, jerk; a wink, twinkling *of the eye*, 1 Co. 15. 52.

Ῥιπίζω, f. ίσω, (fr. ῥιπίς, a fan or bellows, fr. ῥίπτω) to kindle a fire by blowing; to fan, blow, ventilate; to toss, agitate, *e. g. the ocean by the wind*, Ja. 1. 6.

Ῥιπτέω, ῶ, to cast off or away, Ac. 22. 23; *others*, to throw or toss *one's garments in token of approbation*: *Att. for*

Ῥίπτω, f. ψω, p. ἔῤῥιφα, a. 1. ἔῤῥιψα, to move quickly, jerk; to throw, cast, i. e. to throw or cast down, Mat. 27. 5. Lu. 4. 35; 17. 2; to throw or cast out, Ac. 27. 19, 29; *in the sense of*, to lay down, place, Mat. 15. 30; to disperse, scatter, Mat. 9. 36; *where others*, to throw up, expose, abandon.

Ῥοιζηδὸν, adv. (fr. ῥοιζέω, to make a noise, whiz, fr. ῥοῖζος, a noise, whizzing, &c.) i. q. μετὰ ῥοίζου, with a noise, with a crash, &c. 2 Pe. 3. 10.

Ῥομφαία, ας, ἡ, a sword, *pr.* a long sword or weapon, *usually borne on the right shoulder*, Re. 1. 16; 2. 12; *by meton.* war, Re. 6. 8; *met.* bitter grief, extreme anguish, Lu. 2. 35; *met.* the word of Christ, or his wrath and vengeance *on the wicked*, Re. 2. 16; 19. 15, 21.

Ῥύμη, ης, ἡ, (fr. ῥύω) *anciently*, i. q. ὁρμὴ, φορὰ, impetus, onset; a street, *pr.* a narrow street, lane, alley, *as distinguished from* ἡ πλατεῖα, Mat. 6. 2. Lu. 14. 21. Ac. 9. 11; 12. 10.

Ῥυπαρεύω, f. εύσω, (fr. ῥύπος) to be filthy, squalid, *met.* to be polluted, contaminated, Re. 22. 11, in the later editions.

Ῥυπαρία, ας, ἡ, foulness, filth, squalor; *met.* pollution, contamination, viciousness, Ja. 1. 21: *from*

Ῥυπαρὸς, ὰ, ὸν, filthy, squalid, sordid, dirty, Ja. 2. 2; *met.* defiled, polluted, contaminated, Re. 22. 11, *in the later editions: from*

Ῥύπος, ου, ὁ, (fr. ῥύπτω, to absterge, cleanse off) filth, squalor, sordes, 1 Pe. 3. 21: *whence*

Ῥυπόω, ῶ, f. ώσω, to be filthy; *met.* polluted, i. q. ῥυπαρεύω, *for which it is read in the common text*, Re. 22. 11, bis.

Ῥύσις, εως, ἡ, (fr. ῥέω) a flowing, flux, Mar. 5. 25. Lu. 8. 43, 44.

Ῥυτὶς, ίδος, ἡ, a wrinkle; *met.* a fault, defect, blemish, vice, Ep. 5. 27: *from*

Ῥύω, *mid.* ῥύομαι, f. ῥύσομαι, to draw, contract; to take or snatch from, sc. *danger*, &c. i. e. to rescue, deliver, set free, *and a.* 1. ἐῤῥύσθην, *in a passive sense*, to be rescued, delivered, Mat. 6. 13; 27. 43, et al.

ωμαϊκὸς, ἡ, ὸν, Roman, atin, Lu. 23. 38: *from*

ωμαῖος, ου, ὁ, (fr. Ῥώμη, ome) a Roman, Roman citizen, o. 11. 48. Ac. 2. 10; 16. 21, et al.: *hence*

μαϊστὶ, *adv.* in the Ron language, in Latin, Jno. 19. 20.

νυμι, f. ῥώσω, p. ἔῤῥωκα, ἔῤῥωσα, to strengthen, render ; *pass. perf.* ἔῤῥωμαι, to be , enjoy firm health. *used in mperative at the end of letters he Lat.* vale, farewell, Ac. 15. 23. 30.

Σ

θανὶ, (Chald. שבקתני, ״, *to leave, forsake*) sabace. *thou hast forsaken me*; *or interrogatively*, hast thou saken me? Mat. 27. 46. 15. 34.

Σαβαὼθ, v. σαββαὼθ, (H צבאות, pl. of צבא) hosts, mies, Ro. 9. 29. Ja. 5. 4.

Σαββατισμὸς, οῦ, ὁ, (fr. σαββατίζω, i. q. Heb. שבת, *whe it is formed*, to cease or rest fro labour, *and thus* keep the Sabbat cessation from labour, rest as c the Sabbath, a sabbatism, *spoken* o an eternal rest with God, He. 4. 9.

Σάββατον, ου, τὸ, (Heb. שבת) pr. cessation from labour, rest; the Sabbath, i. e. the Jewish Sabbath, the seventh day of the week, *both in the sing. and pl.* Mat. 12. 2, 5, 8; 28. 1. Lu. 4. 16; a period of seven days, a week, *sing. and pl.* Mat. 28. 1. Mar. 16. 9, et al.; *pl.* all the Sabbaths or times of sacred rest, Col. 2. 16.

Σαγήνη, ης, ἡ, (fr. σέσαγα, p. mid. of σάττω, to equip, to load) a large net, drag, Mat. 13. 47.

Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, a Sadducee, one belonging to the sect of the Sadducees, *which, according to the Talmudists, was founded by one* צדוק, Sadoc, *about three centuries before the Christian era: they were directly opposed in sentiments to the Pharisees*, Mat. 3. 7; 16, 1, 6, 11, 12; 22. 23, 34, et al.

Σαίνω, f. σανῶ, a. 1. ἔσανα, to move, shake, wag *the tail*; to fawn, flatter, cajole; *pass.* to be moved, sc. *backwards and forwards*; *met.* to be shaken in mind, agitated, disturbed; *or as others*, to be flattered, cajoled, moved by flattery, 1 Th. 3. 3.

Σάκκος, ου, ὁ, (Heb. שק) a sack, sackcloth, a garment of sackcloth, i. e. a species of very coarse black cloth made of hair, forme

[redacted]

wh...

Σαλπίζω, f. ίσω, A... to sound a trumpet, ἐσάλπισα, Re. 8. 6, 7, 8, 10, 12, 13. 1 Co. 15. 52, et al.; *met.* to do any thing with great noise and ostentation, in order to excite people's attention, Mat. 6. 2: *whence*

Σαλπιστὴς, οῦ, ὁ, a trumpeter, Re. 18. 22.

Σαμαρείτης, ου, ὁ, a Samaritan, an inhabitant of the city or region of Σαμάρεια, Samaria, *applied by the Jews as a term of reproach and contempt*, Mat. 10. 5. Jno. 4. 9; 8. 48, et al.: *whence*

Σαμαρεῖτις, ιδος, a Samaritan woman, Jno. 4. 9, bis.

Σανδάλιον, ȣ, τό, (pr. dimin. of σάνδαλον) a sandal, i. e. a sole of wood or hide, covering the bottom of the foot, and bound on with leather thongs, Mar. 6. 9. Ac. 12. 8.

Σαρκικός, ή, όν, ... i. e. pert... fleshly, carnal, i. e. pert... the body, corporeal, phy... 15. 27. 1 Co. 9. 11; per... the body as the occasion... the seat of sinful appetit... sions, Ro. 7. 14. 1 Pe. ... man, i. e. weak, frail... imperfect, 1 Co. 3. 1, 3... 12; 10. 4; *in the sense*... He. 7. 16.

Σάρκινος, η, ον, fl... flesh; *by impl.* soft... impression, 2 Co. 3... i. e. frail, infirm, im... 3. 1. He. 7. 16: *from*

Σὰρξ, σαρκός, ἡ, ... 24. 39. Ep. 5. 30; th... person, Mat. 19. 5, 6... *cordance with the*... *tions of the Jews*,...

... ; πᾶσα σὰρξ, mankind, Lu. 3. 6. ... πᾶσα σὰρξ, no one ...en one, Mat. 24. 22; ...f man, viz. *spoken of* ...ns, Ro. 4. 1. 1 Co. 10. ...al appearance, condi-tances, character, &c. . 15. 2 Co. 5. 16. Ga. ...irth, lineage, descent, , Ro. 9. 3, 8. Ep. 2. ...b. ἡ σάρξ μου, kins-lect. kinsmen, *in the* ...-countrymen, fellow-1. 14, et al. freq.

...ώσω, p. pass. . q. σαίρω, fr. σάρον, ...veep, cleanse with a ...at. 12. 44. Lu. 11.

...ὁ, *and once*, ...τᾶν, ὁ, indec. (Heb. ...versary, opponent, 6. 23. Mar. 8. 33; ..., the grand adver-...an race, Mat. 4. 10. ...ed *collectively for* ...evils, Mat. 12. 26. ...et al.

19, et al.

Σεβάζομαι, f. άσομαι, p. σεσέβασμαι, (fr. σέβω) to stand in awe; to venerate, adore, worship, Ro. 1. 25: *whence*

Σέβασμα, ατος, τὸ, an object of religious veneration and worship, Ac. 17. 23. 2 Th. 2. 4.

Σεβαστὸς, ή, ὸν, pr. venerable; august; ὁ Σεβαστὸς, i. q. *Lat.* Augustus, *a title first assumed by Cæsar Octavianus, and retained by his successors on the Roman throne; applied to* Nero, Ac. 25. 21, 25; Augustan, pertaining to Augustus, Ac. 27. 1.

Σέβω, to worship *a deity*; *mid.* to stand in awe; to venerate, reverence, worship, adore, *and part.* σεβόμενος, η, ον, worshipping, devout, pious, Mat. 15. 9. Ac. 13. 43, et al.

Σειρὰ, ᾶς, ἡ, a cord, rope, band; in N. T. a chain, 2 Pe. 2. 4.

Σεισμὸς, οῦ, ὁ, pr. motion, agitation, concussion; an earthquake, Mat. 24. 7; 27. 54, et al.; a tempest, hurricane ...

...ω, f. ... make rotten, to putrefy, ... p. m. σέσηπα, to putrefy, be corrupted, rotten, Ja. 5. 2.

...ρικὸς, ἡ, ὸν, (fr. σὴρ, a silk-worm) silk, of silk, silken; τὸ σηρικὸν, silk, Re. 18. 12.

Σὴς, σητὸς, ὁ, (Heb. סס) a moth, Mat. 6. 19, 20. Lu. 12. 33.

Σητόβρωτος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (σὴς & βρωτὸς, eaten, fr. βιβρώσκω) moth-eaten, Ja. 5. 2.

Σθενόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐσθένωκα, a. 1. ἐσθένωσα, (fr. σθένος, strength) to strengthen, impart strength, 1 Pe. 5. 10.

Σιαγὼν, όνος, ἡ, the jaw-bone; the cheek, Mat. 5. 39. Lu. 6. 29.

Σιγάω, ῶ, f. ήσω, p. σεσίγηκα, to be silent, keep silence, Lu. 9. 36; 20. 26, et al.; to keep in silence, i.e. not to reveal, to conceal, pass. to be concealed, be not revealed, Ro. 16. 25: whence

Σιγὴ, ῆς, ἡ, silence, Ac. 21. 40. Re. 8. 1.

Σιδήρεος, οῦς; έα, ᾶ; εον, οῦν, iron, made of iron, Ac. 12. 10. Re. 2. 27; 9. 9; 12. 5; 19. 15. from

Σίδηρος, ου, ὁ, iron, Re. 18. 12.

Σιδώνιος, ου, ὁ, a Sidonian, an inhabitant of Σιδὼν, Sidon, Ac. 12. 20.

Σικάριος, ου, ὁ, Lat. sicari... (fr. sica, a dagger, poniard) an assassin, bandit, robber, Ac. 21. ...

Σίκερα, τὸ, indec. (Heb. ... fr. שכר, to be intoxicat... i. e. strong or inebri... Lu. 1. 15.

...η-
... to
...ign,
...inti-
..., an-
...1. 28;

...me) a
...by which
...r distin
... 3. 2 Th.
... assurance,
...dence, con-
...2. 38; 16. 1.
...wonder, i. e.
...wonderful ap-
...inary pheno-
...2. Re. 12. 1, 3;
...rodigy, Mat. 24.
...wonderful work,
...ration, miracle,
...Mar. 16. 17, 20;
..., e. a distinguished
...34: whence

...ωσω, to mark,
...ks upon; mid. to
...e's self, note; to point
...known, give notice of,

... Att. τήμερον, adv.
...ἡμέρα) to-day, this day,
...1, 36, 16. 3; 21. 28; now,
...nt, He. 13. 8. 2 Co. 3. 15;
...ρον, sc. ἡμέρα, sometimes
...ed, this day, the present day,
... 20. 26; ἕως, v. ἄχρι
...9. 40;

Σι...
Σι...
Σι...
Σι...
Σι...

), Ac. 19. 12.

εως, τό, mustard, orientalis of Linn. a plant ing to the same genus as mustard, but of a different , and in the fertile soil of the often growing to a very lerable height, Mat. 13. 31; l, et al.

ών, όνος, ἡ, (Heb. סדין) on, i. e. cloth of fine linen; by m. a linen garment, an upper nent or wrapper of fine linen, n in summer by night, and d to envelope dead bodies, Mat. 59. Mar. 14. 51, 52; 15. 46. . 23. 53.

ιάζω, f. άσω, p. σεσινίακα, . σινίον, a fan, or sieve) to fan, t; met. to subject to violent trials d temptations, Lu. 22. 31.

ευτός, ἡ, όν, (fr. σιτεύω, feed or fatten with corn, fr. σῖτος) l, fatted, Lu. 15. 23, 27, 30.

ίον, ου, τό, (fr. σῖτος) ain, corn, provision of corn, food, . 7. 12, in some editions.

... (fr. σιτίζω,

met. to cause ... sin, induce to sin, lead astray 5. 29, 30; 18. 6, 8, 9; pass. ... far led into sin, ... be i... ... lesert the ... of any o... ...way, ... ike ... election, Mat. 24. 10. ... 6. ... to commit sin with respect one, i. e. to desert, abandon Mat. 26. 31, 33; in the sens... cause others to entertain or ... a wrong and injurious opi... any one, to afford occasion dal to, Mat. 17. 27; with ... to be seduced into false a... rious opinions respecting Mat. 11. 6; 13. 57; to sc... offend, render indignant, to anger, pass. to be indig... Mat. 15. 12. Jno. 6. 61, et ...

Σκάνδαλον, ου, τό trap, snare, springe, &c. that part of a trap ... against which the ani... it down upon itself; ... stumbling-block, any t... which one stumbles, ment; met. a cause ... struction, misery, &c. 11. 9; a cause or occ... ning, an inducement t... ... 18. 7 ... Lu. 1...

Σκευή, ῆς, ἡ, apparatus, e. g. warlike preparation, stores; changes of raiment, &c.; utensils, furniture; baggage, Ac. 27. 19: *from*

Σκεῦος, εος, ους, τὸ, a vessel, utensil *for containing any thing*, Mar. 11. 16. Lu. 8. 16. Ro. 9. 21; *by synecd.* any utensil, instrument, &c. viz. τὰ σκεύη, *spoken of* household stuff, furniture, goods, &c. Mat. 3. 27. Mar. 3. 27, et al.; *of* the mast of a ship, *or as others*, the sails, Ac. 27. 17; *met.* an instrument, means, organ, minister, Ac. 9. 15; σκεύη ὀργῆς & σκεύη ἐλέους, vessels of wrath, *or* of mercy, i. e. persons deserving the wrath of God, or objects of the divine favour, Ro. 9. 22, 23; *spoken of the* human body, 2 Co. 4. 7; *of a wife*, 1 Th. 4. 4. 1 Pe. 3. 7.

Σκηνή, ῆς, ἡ, a tent, tabernacle, i. e. *genr.* any temporary dwelling; a tent, booth, Mat. 17. 4. He. 11. 9; *spoken of* the tabernacle of the covenant, He. 8. 5; 9. 1, 21; 13. 10; *allegor. of* the celestial or true tabernacle, He. 8 2; 9. 11; *of* the first apartment o the tabernacle, sanctuary, He. 9. 6, 8; *of* the inner apartment of t tabernacle, holy of holies, He. 3; *of* a small portable tent shrine, Ac. 7. 43; a house, i. e. tr a family, lineage, race, Ac. 15. a mansion, habitation, abode, dw ing, Lu. 16. 9. Re. 13. 6, et al.

Σκηνοπηγία, ας, ἡ, (σκ & πήγνυμι) pr. a pitching o or booths; *hence*, the feast of nacles, *instituted in mem the 40 years' wandering Israelites in the desert, an season of gratitude for gathering of harvest, c during eight days, com on the 15th of Tisri*, Jno.

Σκηνοποιὸς, οῦ, ὁ, (σ ποιέω) a tent-maker, A

Σκῆνος, εος, ους, σκηνή) a tent, tabe

spoken 1, 4; Σκηνό νοσα one's in a Jno. 6; 2 Σκήν tab ma de a 7. Σκ

ρυνω, to harden; *met.* σκληρύνειν τὴν καρδίαν, to harden the heart, *and mid.* to harden one's self, i. e. to become obdurate, perverse, &c. Ac. 19. 9. He. 3. 8, 13, 15; 4. 7; to give over to hardness of heart, Ro. 9. 18.

Σκολιός, ὰ, όν, crooked, tortuous, Lu. 3. 5; *met.* perverse, froward, Ac. 2. 40. Phi. 2. 15; hard to please, peevish, morose, 1 Pe. 2. 18.

Σκόλοψ, οπος, ὁ, any thing pointed, e. g. a stake; a thorn; *met.* severe distress, extreme anguish, 2 Co. 12. 7.

Σκοπέω, ῶ, f. ήσω, to view attentively, watch, reconnoitre; to see, observe, take care, beware, Lu. 11. 35. Ga. 6. 1; to behold, observe, regard, have respect to, 2 Co. 4. 18. Phi. 2. 4; to mark, note, *or as others*, to avoid, shun, Ro. 16. 17. Ph. 3. 17: *from*

Σκοπός, οῦ, ὁ, (fr. σκέπτομαι) pr. an object set up at a distance on which the eye is kept fixed; a mark at the end of a race course, goal, Ph. 3. 14.

Σκορπίζω, f. ίσω, p. ἐσκόρπικα, a. 1. ἐσκόρπισα, to disperse, scatter, Jno. 10. 12; 16. 32; *in the sense of* to waste, destroy, Mat. 12. 30. Lu. 11. 23; to scatter abroad one's gifts, give liberally, 2 Co. 9. 9.

Σκορπίος, ου, ὁ, a scorpion, *scorpio* Afer *of Linn. a large insect, sometimes several inches in length, shaped somewhat like a lobster, and furnished with a tail terminating with a sting, whence it emits a dangerous poison,* Lu. 10. 19; 11. 12, et al.

Σκοτεινός, ή, όν, (fr. σκότος) dark, without light, Mat. 6. 23. Lu. 11. 34, 36.

Σκοτία, ας, ἡ, (fr. same) darkness, Jno. 6. 17; 20. 1; *by impl.* a dark place, obscure corner, secrecy, privacy, Mat. 10. 27. Lu. 12. 3; *met.* moral or spiritual darkness, i. e. a state of ignorance, vice, and consequent misery, Jno. 8. 12; 12. 35, 46, et al.; *meton.* persons enveloped in moral darkness, Jno. 1. 5, bis.

Σκοτίζω, f. ίσω, p. ἐσκότικα, to darken, shroud in darkness; *pass.* to be darkened, obscured, Mat. 24. 29. Lu. 23. 45; *met.* to be shrouded in moral darkness, i. e. to be in a state of ignorance, vice, and misery, Ro. 1. 21, et al.: *from*

Σκότος, ου, ὁ, darkness, He. 12. 18.

Σκότος, εος, ους, τό, darkness, Mat. 27. 45. Ac. 2. 20; a dark place, place where darkness reigns, *and by impl.* a state of punishment and misery, Mat. 8. 12. 2 Pe. 2. 17; *met.* moral or spiritual darkness, i. e. ignorance, vice, and misery, Mat. 4. 16. Jno. 3. 19. Ep. 5. 11; *meton.* men in a state of moral darkness, i. e. ignorance and vice, Ep. 5. 8; 6. 12; the author of moral darkness, i. e. Satan, Col. 1. 13, et al.: *whence*

Σκοτόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐσκότωκα, to darken, shroud in darkness, Re. 16. 10.

Σκύβαλον, ου, τό, (κύων & βάλλω) offal, dung, dross, dregs, sweepings, refuse, Phi. 3. 8.

Σκυθρωπός, ή, όν, (σκυθρός, grim, stern, gloomy, & ὤψ) of a stern, morose, sour, gloomy, or dejected countenance, Mat. 6. 16. Lu. 24. 17.

Σκύλλω, f. υλῶ, p. pass. ἔσκυλμαι, to pluck off, *as the hair,* &c. dress hides; to lacerate; *met.* to harass, i. e. to fatigue, weary, tire, exhaust, Mat. 9. 36, *in the later editions; by impl.* to vex, trouble, annoy, Mar. 5. 35. Lu. 7. 6; 8. 49: *whence*

Σκῦλον, ου, τό, pr. a skin, or hide taken off; spoil, plunder, booty, &c. taken from an enemy, Lu. 11. 22.

Σκωληκόβρωτος, (σκώληξ & βρωτός, fr. βρώσκω) eaten of

225

worms, consumed by worms, Ac. 12. 23.

Σκώληξ, ηκος, ὁ, a **worm**, and *met.* torture, anguish, Mar. 9. 44, 46, 48.

Σμαράγδινος, ίνη, ινον, **of** or made of smaragdus or emerald, Re. 4. 3: *from*

Σμάραγδος, ου, ὁ, **smaragdus**, the emerald, *a gem of a pure green colour; but under this name the ancients appear to have comprised all stones of a fine green colour*, Re. 21. 19.

Σμύρνα, ης, ἡ, (Heb. מור) myrrh, *an aromatic bitter resin or gum, issuing by incision, and sometimes spontaneously, from the trunk and larger branches of a small thorny tree growing in Egypt, Arabia, and Abyssinia, much used by the ancients in unguents*, Mat. 2. 11. Jno. 19. 39.

Σμυρναῖος, ου, ὁ, a **Smyrnean**, an inhabitant of Σμύρνα, Smyrna, now Ismir, Re. 1. 11; 2. 8.

Σμυρνίζω, f. ίσω, (fr. σμύρνα) to mingle or impregnate with myrrh, Mar. 15. 23.

... ὁ, a **coffer, coffin**, ... ing the ashes ... bier,

9; ... the best ... means, ... 1 Co. 1. ... of the best ... of God Ro. 11. 33. 1 Co. ... to practice, ... dom, as reduced to practice, wise management, discretion, ... dence, Mat. 11. 19. Lu. 21. 15. Ac. 6. 3; wisdom, i. e. the doctrine which is the result of wisdom, wise doctrine, 1 Co. 1. 24; 2. 6, 7; meton. the author or bestower of wise doctrine, 1 Co. 1. 30, et al.

Σοφίζω, f. ίσω, p. σεσόφικα, a. 1. ἐσόφισα, to make wise, instruct, enlighten, 2 Ti. 3. 15; *mid.* to excogitate, invent skilfully, devise artfully, *pass.* 2 Pe. 1. 16: *from*

Σοφός, ή, όν, **wise**, i. e. expert, skilful, knowing, 1 Co. 3. ... 6. 5; learned, erudite, intelligent, of cultivated mind, Mat. 11. ... Ro. 1. 14, 22; truly wise, ... with true knowledge, or wi... Mat. 23. 34. 1 Co. 1. 25; wi... forming the best plans and ... ing the best means, spoken ... God, Ro. 16. 27. 1 Ti. 1. ... in *conduct*, prudent, dis... 3. 13, et al.

Σπαράσσω, v. ττω, ... ἐσπάραχα, a. 1. ἐσπαρ... & ἀράσσω, to cut off, ... tear, lacerate; *by im*... greatly, convulse, dist... Mar. 1. 26;

twisted or wreathed, a cord, coil, band, &c.; a band of soldiers, company, troop, *spoken of the Roman* maniple, manipulus, *the third part of a cohort, or the 30th part of a legion, and therefore containing from* 130 *to* 210 *men;* Mat. 27. 27. Ac. 10. 1; *of* any military band or company, Jno. 18. 3, 12, et al.

Σπείρω, f. σπερῶ, f. 2. σπαρῶ, p. ἔσπαρκα, a. 1. ἔσπειρα, a. 2. ἔσπαρον, p. mid. ἔσπορα, to scatter *as seed*, sow, Mat. 6. 26; 13. 3, 4, 18, 24, 25, 27, 31, 37, 39; *met.* to employ labour and care about any thing whence fruits or effects may be produced, regulate one's life and conduct, live, Ga. 6. 7, 8. Ja. 3. 18; to propagate, teach, impart instruction, Mat. 13. 19, 20, 22, 23. Mar. 4. 14, 15. Jno. 4. 36, 37; *trop.* to commit *the body* to the earth, bury, inter, 1 Co. 15. 42, 43, 44; to scatter abroad, distribute, give alms, 1 Co. 9. 11. 2 Co. 9. 6, et al.

Σπεκουλάτωρ, ωρος, ὁ, (Lat. *spiculator*, fr. *spiculum*, a javelin or spear, or *speculator*, fr. speculor, to look about, spy, *as others*) a spearman, or centinel, life-guardman, *a kind of soldiers who formed the body-guard of princes, &c. one of whose duties was to put criminals to death*, Mar. 6. 27.

Σπένδω, f. σπείσω, a. 1. ἔσπεισα, to pour out, make a libation; *mid. met.* to pour out one's life as a libation or drink-offering, i. e. *rather* to expend or exhaust all one's powers, or yield up or sacrifice one's life, Phi. 2. 17. 2 Ti. 4. 6.

Σπέρμα, ατος, τό, (fr. σπείρω) *seed*, Mat. 13. 24, 27, 37, 38; καταβολὴ σπέρματος, conception, He. 11. 11; *met.* the vital principle of holy life, 1 Jno. 3. 9; offspring, progeny, posterity, Mat. 22. 24, 25. Jno. 7. 42; a remnant, a few survivors, the seed of future generations, Ro. 9. 29, et al.

Σπερμολόγος, ου, ὁ, ἡ, (σπέρμα & λέγω, to collect) pr. a seed-gatherer, *spoken of birds that pick up seed when sown, such as crows, rooks, &c.; hence spoken of* poor persons who frequent the markets and warehouses, and pick up what is accidentally dropped; a worthless, abject person; a trifler, babbler, prater, chatterer, *so called either because the σπερμολόγοι were a noisy, talkative sort of men, or because of uttering many words without connection, like a chattering bird*, Ac. 17. 18; *others derive it fr.* σπέρμα & λέγω, to speak, i. e. one who utters words as a man sows seed, i. e. *without order and connection*.

Σπεύδω, f. σπεύσω, a. 1. ἔσπευσα, to urge on, impel; to urge one's self on, i. e. to press forward, hasten, be in haste, Ac. 20. 16; *fr. the Heb. when joined with another verb, it must be rendered as an adverb*, hastily, quickly, Lu. 2. 16; 19. 5, 6. Ac. 22. 18; to expect with vehement desire, wish earnestly for, 2 Pe 3. 12.

Σπήλαιον, ου, τό, (fr. σπέος) a cave, cavern, den, Mat. 21. 13, et al.

Σπιλάς, άδος, ἡ, a rock at sea, a sunken rock; *met.* a concealed source of evil, cause of destruction, Jude 12; *others suppose it*, i. q.

Σπῖλος, ου, ὁ, a spot, stain, blot; *met.* sin, vice, Ep. 5. 27; *meton.* a wicked person, impious man, a stain on a society, 2 Pe. 2. 13: *whence*

Σπιλόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐσπίλωκα, to spot, soil, contaminate, defile, Ja. 3. 6. Jude 23.

Σπλαγχνίζομαι, f. ίσομαι, a. 1. ἐσπλαγχνίσθην, to pity, compassionate, be moved with tender pity or compassion, Mat. 9. 36; 14. 14; 18. 27; 20. 34. Lu. 7. 13, et al.: *from*

Σπλάγχνον, ου, τό, in N. T. only in pl. τὰ σπλάγχνα, ων, the chief intestines, viscera, &c.

...rong endeavour, ... 2 Co. 7. 11. ... 12. 8, 11.

...ίδος, ἡ, a basket, ...basket, in which bread, &c. ...kept, Mat. 15. 37; 16. 10. Mar. ...20. Ac. 9. 25.

...ιος, ν, ὁ, v. στάδιον, ... a stadium, circus, the place in which were held the public games, running, wrestling, boxing, ... 1 Co. 9. 24; a stadium, i. e. a measure of distance, the eighth part of a mile, and nearly equal to a furlong, containing 201.45 yards, Lu. 24. 13, et al.

Στάμνος, ου, ὁ, ἡ, a vessel for containing liquids; spc. a vessel in which wine was kept; a pot, jar, urn, vase, with two handles, diota, He. 9. 4.

Στάσις, εως, ἡ, (fr. ἵστημι) a standing, ἔχειν στάσιν, to have a standing, i. e. to stand, He. 9. 8; an insurrection, sedition, ... commotion, Mar. 15. 7. Lu. 23. 19, 25. Ac. 19. 40; in the sense of contention, discussion, controversy, violent dispute, Ac. 15. 2; 23. 7, 10.

Στατήρ, ῆρος, ὁ, (fr. ἵστημι, to weigh) a stater, a Grecian coin equal in value to the Jewish shekel, or to 4 Attic or 2 Alexandrian drachms, and equivalent to about 2s. 6d. of our money, Mat. 17. 27.

Σταυρός, οῦ, ὁ, a pointed stake; a cross, Mat. 27. 32, 40, 42. Phi. 2. 8; by impl the punishment of the cross, crucifixion, Ep. 2. 16, He. 12. 2; meton. the doctrine of Christ the cross, i. e. the doctrine of Christ crucified, 1 Co. 1. 17, 18. Ga. 5. 11; 6. 12, 14; met. in the phrase αἴρειν, v. βαστάζειν, v. λαμβάνειν τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, to take up, or bear one's cross, i. e. to be ready to undergo the severest trials, sufferings, &c. to expose one's self to the most imminent dangers, Mat. 10. 38; 16. 24, et al.; whence

Σταυρόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐσ-ταύρωκα, a. 1. ἐσταύρωσα, to crucify, affix to the cross, Mat. 20. 19; 23. 34; *met.* to crucify *the flesh*, i. e. to mortify, destroy or extirpate the power of a depraved disposition, Ga. 5. 24; ἐσταύρωμαί τινι, to be crucified to any thing, i. e. to have utterly renounced it, Ga. 6. 14, et al.

Σταφυλὴ, ῆς, ἡ, (fr. σταφὶς, a dried grape, raisin) a grape, a cluster or bunch of grapes, Mat. 7. 16. Lu. 6. 44. Re. 14. 18.

Στάχυς, υος, ὁ, an ear of corn, Mat. 12. 1. Mar. 2. 23; 4. 28. Lu. 6. 1.

Στέγη, ης, ἡ, pr. a covering, cover; a roof, flat roof *of a house*, Mat. 8. 8. Mar. 2. 4. Lu. 7. 6: *from*

Στέγω, f. ξω, p. ἔστεχα, a. 1. ἔστεξα, to cover; *met.* to cover over, conceal, 1 Co. 13. 7; to keep in silence, be silent under, i. e. to forbear, sustain, endure, 1 Co. 9. 12. 1 Th. 3. 1, 5.

Στεῖρος, α, ον, (fr. στερέω, to bereave) sterile, barren, not bearing children, Lu. 1. 7, 36; 23. 29. Ga. 4. 27.

Στέλλω, f. στελῶ, f. 2. σταλῶ, p. ἔσταλκα, a. 1. ἔστειλα, to send; *also*, to stop, bring to a stand; *mid.* to bring one's self to a stand; *by impl.* to draw back, withdraw one's self from, depart from, avoid, shun, 2 Co. 8. 20. 2 Th. 3. 6.

Στέμμα, ατος, τὸ, (fr. στέφω, to crown) a crown, garland, fillet, wreath, Ac. 14. 13.

Στεναγμὸς, οῦ, ὁ, a groaning, groan, expression of anguish, Ac. 7. 34; *spoken of those who offer silent prayer*, sighing, aspiration, *Ro. 8. 26: from*

Στενάζω, f. άξω, a. 1. ἐστέναξα, to groan, sigh, utter expression of anguish, Ro. 8. 23. 2 Co. 5. 2, 4. He. 13. 17; *with* κατὰ, to groan or sigh against, be impatient or indignant against, Ja. 5. 9; to offer silent prayer, utter silent aspirations, Mar. 7. 34.

Στενὸς, ἡ, όν, narrow, strait, contracted, Mat. 7. 13, 14. Lu. 13. 24.

Στενοχωρέω, ῶ, f. ήσω, (στενὸς & χωρέω) to crowd together into a narrow place, straiten; *met.* to distress, press with evils, put in a state of perplexing anxiety, 2 Co. 4. 8; 6. 12, bis: *whence*

Στενοχωρία, ας, ἡ, pr. narrowness of place, a narrow place; *met.* straits, distress, calamity, anguish, Ro. 2. 9; 8. 35. 2 Co. 6. 4; 12. 10.

Στερεὸς, ὰ, όν, firm, stable, steadfast, strong, 2 Ti. 2. 19. 1 Pe. 5. 9; solid *food*, i. e. not liquid, He. 5. 12, 14: *whence*

Στερεόω, ῶ, f. ώσω, p. ἐστερέωκα, a. 1. ἐστερέωσα, to render firm, strengthen, confirm, Ac. 3. 7, 16; 16. 5: *whence*

Στερέωμα, ατος, τὸ, pr. what is solid and firm; the firmament; *met.* firmness, steadfastness, constancy, Col. 2. 5.

Στέφανος, ου, ὁ, (fr. στέφω, to crown) a crown, Mat. 27. 29. Re. 4. 4, 10; a garland, chaplet, wreath, &c. *conferred on a victor in the public games*, 1 Co. 9. 25; *met.* a reward, prize, &c. 2 Ti. 4. 8. Ja. 1. 12; ornament, i. e. honour, glory, that of which one may glory, Phi. 4. 1, et al.: *whence*

Στεφανόω, ῶ, f. ώσω, a. 1. ἐστεφάνωσα, to crown *as victor in the public games*, 2 Ti. 2. 5; *met.* to adorn, decorate, He. 2. 7, 9.

Στῆθος, εος, ους, τὸ, the breast, and τὰ στήθη, the breasts, paps, Lu. 18. 13; 23. 48. Jno. 13. 25, et al.

Στήκω, defect. verb, (fr. ἕσ-τηκα, p. of ἵστημι) to stand, Mar.

...cluding ... ess, imperfect ... rudiments, Ga. 4. 9, 20.

...χέω, ῶ, f. ήσω, (fr. same) ... advance in order; to walk, pro... ed after, follow, i. e. met. to live, regulate one's life and conduct, and ... eq. dat. to live in conformity with, conform one's self to, Ac. 21. 24. Ro. 4. 12. Ga. 5. 25; 6. 16. Phi. 3. 16.

...ίζω, ... orand) ...

...ae) pr. ... of time, ... interval, ...

...ω, p. ἔσ-... sten, be re-...

... ἵστημι) a ... zza, cloister, co-... rted by columns, Ac. 3. 11; 5. 12.

..., ἡ, (fr. στείβω, ... ie upon) any thing ... the ground to rest ... leaves, boughs, &c.; ... gh, branch, Mar. 11. 8.

...ν, τό, (dimin. of ... row, order, fr. στείχω, ... eed in order) an element, ... y part, e. g. of discourse, ... elementary sound, letter of ... abet; the elements of na-... s water, earth, &c.; in N. ... element, viz.: spoken of the ... 2 Pe. 3. 10, 12; elementary ... uction, the first principles, or ... st rudiments of any knowledge, ... nce, &c. He. 5. 12; spoken of ... philosophy of Jews and Gen-...

Στολή, ῆς, ἡ, (fr. στέλλω, to send or let down; also, to dress, adorn, decorate) ornament, apparatus, arms used for ornament; a long garment, flowing robe, external vestment reaching to the feet, worn by priests, kings, and persons of distinction, Mat. 12. 38; 16. 5, et al.

Στόμα, ατος, τό, the mouth, Mat. 12. 34; 15. 11, 17, 18; 21. 16; met. Mat. 4. 4; ἀνοίγειν τὸ στόμα, to open the mouth, denotes speaking in general, Ac. 8. 32; freedom of speech, 2 Co. 6. 11; speaking aloud or plainly, Mat. 5. 2; 13. 35; a restoration of speech, Lu. 1. 64; the earth, ἡ γῆ, is said ἀνοῖξαι τὸ στόμα αὐτῆς, to open its mouth, when it is rent or open in chasms, Re. 12. 16; στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, to speak mouth to mouth, i. e. to converse face to face, have personal intercourse, 2 Jno. 12. 3 Jno. 14; meton. that which issues from the mouth; discourse, words, speech, language, i. e. words, Lu. 11. 54; 19. 22; 21. 15; course, Lu. ...; στόμα μαχαίρας, an edge, e. g. of the sword, Lu. 21. 24, the edge of the sword, ... et al.

Στόμαχος, ου, ὁ, (from στόμα) the throat, pr. the gullet leading to the stomach; hence, the stomach itself, 1 Ti. 5. 23.

Στρατεία, ας, ἡ, (fr. στρα-τεύω) a military expedition, campaign; and genr. military service, warfare; met. applied to Christian warfare, 2 Co. ... 1 Ti. 1. 18.

Στρα... ...τός, an ar... tary expedi... wage war ... tary duty, serv... ὁ στρατευόμ... 3. 14. 1 Co. 9. ... applied to ... 2 Co. 10. 3. ... by impl. to ... state of hos... ly, Ja. 4. ...

Στρατηγ... & ἡγέομ... of an ar... prætor, ... 16. 20, ... τοῦ ... of th... Levi... in ... 4, 5...

Στ... ...

Στράτευμα, *ατος, τὸ*, an army, armed forces, body of soldiers, Mat. 22. 7. Ac. 23. 10, et al.; *by impl.* the body guard *of a king*, &c. *and by meton.* the soldiers of a king's guard, life-guards, &c. Lu. 23. 11: *from*

Στρατεύω, f. εύσω, (fr. *στρατὸς*, an army) to undertake a military expedition; *also genr.* to war, wage war; *mid.* to perform military duty, serve as a soldier, *and ὁ στρατευόμενος*, a soldier, Lu. 3. 14. 1 Co. 9. 7. 2 Ti. 2. 4; *met. applied to* the Christian soldier, 2 Co. 10. 3. 1 Ti. 1. 18; *met. and by impl.* to war, i. e. to be in a state of hostility, oppose vehemently, Ja. 4. 1. 1 Pe. 2. 11.

Στρατηγὸς, *ϑ, ὁ*, (*στρατὸς & ἡγέομαι*) a leader or commander of an army, general; a civil ruler, prætor, provincial magistrate, Ac. 16. 20, 22, 35, 36, 38; *στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ*, the captain or prefect of the temple, i. e. *the chief of the Levites and priests who kept guard in and around the temple*, Lu. 22. 4, 52. Ac. 4. 1; 5. 24, 26.

Στρατιὰ, *ᾶς, ἡ*, (fr. *στρατὸς*, idem) an army, host; *στρατιὰ οὐράνιος*, v. *τοῦ οὐρανοῦ*, the heavenly host, the host of heaven, i. e. *from the Heb.* angels, the hosts of angels. Lu. 2. 13; the stars, &c. Ac. 7. 42: *whence*

Στρατιώτης, *ου, ὁ*, a soldier, Mat. 8. 9; 27. 27, et al.; *met.* a soldier *of Christ*, i. e. *one who supports, defends, and promotes his cause*, 2 Ti. 2. 3.

Στρατολογέω, *ῶ*, f. *ήσω*, (fr. *στρατὸς & λέγω*) to collect or levy an army, enlist troops, 2 Ti. 2. 4.

Στρατοπεδάρχης, *ου, ὁ*, (*στρατόπεδον & ἄρχων*) the prefect *of the prætorian camp*, the commander *of the prætorian cohorts*, *or emperor's guards*, at Rome, Ac. 28. 16.

Στρατόπεδον, *ου, τὸ*, (*στρατὸς & πέδον*, ground, field) an encampment, military camp; *in N. T.* a camp. i. e. *by meton.* an army, Lu. 21. 20.

Στρεβλόω, *ῶ*, f. *ώσω*, p. *ἐστρέβλωκα*, (fr. *στρεβλὴ*, an instrument of torture, rack, wrench) pr. to rack, distort the limbs on a rack; *met.* to distort, pervert, 2 Pe. 3. 16.

Στρέφω, f. *ψω*, p. *ἔστρεφα*, a. 1. *ἔστρεψα*, to turn, turn around, *and mid. στρέφομαι*, to turn one's self round, turn round, Mat. 5. 39; 7. 6; 16. 23, et al. freq.; to turn back, return, Ac. 7. 39; *met.* to turn, i. e. to wrest, change, Re. 11. 6; *pass.* to be changed *in mind*, be converted, Mat. 18. 3; *genr.* to change one's mind, i. e. to adopt another mode of conduct, Ac. 7. 42.

Στρηνιάω, *ῶ*, f. *άσω*, p. *ἐστρηνίακα*, (fr. *στερεῖν ἡνίαν*, taking away the rein) to live luxuriously, lead an abandoned, luxurious life, revel, riot, Re. 18. 7, 9. *whence*

Στρῆνος, *εος, ους, τὸ*, profligate luxury, voluptuousness, Re. 18. 3.

Στρουθίον, *ίϑ, τὸ*, (pr. dimin. of *στρουθὸς*, a sparrow) any small bird, *spc.* a sparrow, Mat. 10. 29, 31. Lu. 12. 6, 7.

Στρωννύω, v. *στρώννυμι*, f. *στρώσω*, p. *ἔστρωκα*, a. 1. *ἔστρωσα*, (fr. the obs. *στρόω*, idem) to strow, or strew, Mat. 21. 8. Mar. 11. 8; *spc.* to strew for a couch, spread a couch, sc. *κλίνην*, Ac. 9. 34; *spoken of a supper chamber*, *pass.* to be prepared, furnished, i. e. to have the mats or couches spread round the table, Mar. 14. 15. Lu. 22. 12.

Στυγητὸς, *ἡ, ὸν*, (fr. *στυγέω*, to hate) hateful, odious, detested, Tit. 3. 3.

Στυγνάζω, f. *άσω*, a. 1. to

[...] *trop.* to lower, be [...] *as the sky,* dark, cloudy, stormy, Mat. 16. 3.

Στύλος, ου, ὁ, a pillar, column, Re. 10. 1; *met.* that on which any thing rests, or by which it is supported, *spoken of persons of authority, influence,* &c. Ga. 2. 9. Re. 3. 12; *of* a doctrine on *which the Christian religion rests,* a most important doctrine, 1 Ti. 3. 15.

Στωϊκὸς, ή, όν, Stoic, belonging to the sect of the Stoics, *founded by Zeno, and deriving their name from the portico,* στοά, *where he taught,* Ac. 17. 18.

Σὺ, gen. σοῦ, dat. σοί, acc. σέ, pl. ὑμεῖς, *pron.* 2 *per.* thou, Mat. 1. 20; 2. 6, et al. freq.

Συγγένεια, ας, ἡ, relationship, kindred; in N. T. kindred, i. e. kinsmen, relatives, Lu. 1. 61. Ac. 7. 3, 14: *from*

Συγγενὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, (σὺν & γένος) kindred, related; *as a subs.* a kinsman or kinswoman, relative, Mar. 6. 4. Lu. 1. 36, 58, et al.; *put for* a fellow-countryman [...] of the same country

Συγκακουχ[...] (σὺν & κακουχέω) to treat [...] afflict together with; [...] to be badly off in company with any *one;* pass. to be ill treated in company with, be subjected to evils and sufferings along with *any one,* He. 11. 25.

Συγκαλέω, ῶ, f. έσω, (σὺν & καλέω) to call together, convoke, Mar. 15. 16; *mid. the same,* Lu. 9. 1, et al.

Συγκαλύπτω, f. ψω, (σὺν & καλύπτω) to cover at the same time, i. e. simultaneously; *met.* to cover, conceal, Lu. 12. 2.

Συγκάμπτω, f. ψω, (σὺν & κάμπτω) to bend or bow together; to bow down *the back of any one,* i. e. *met.* to oppress, afflict, Ro. 11. 10.

Συγκαταβαίνω, f. βήσομαι, (σὺν & καταβαίνω) to go down or descend with *any one,* Ac. 25. 5.

Συγκατάθεσις, εως, ἡ, pr. [...] placing together, composition; also, approbation, consent; in N. T. agreement, concord, common sentiment, accord, 2 Co. 6. [...]

gether, modify, join together in such a manner as that one part or ingredient may qualify another, 1 Co. 12. 24. He. 4. 2.

Συγκινέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & κινέω) to move together, commove, put in commotion, i. e. to excite, instigate, Ac. 6. 12.

Συγκλείω, f. είσω, (σὺν & κλείω) to shut in, enclose, Lu. 5. 6; *met.* to include, comprise, i. e. *in the sense of* to give over to, or make subject to, Ro. 11. 32. Ga. 3. 22.

Συγκληρονόμος, ου, ὁ, ἡ, (σὺν & κληρονομὸς) pr. a coheir; in N. T. one who participates with another in the possession of any thing, a joint possessor, co-partner, associate, Ro. 8. 17. Ep. 3. 6. He. 11. 9. 1 Pe. 3. 7.

Συγκοινωνέω, ῶ, f. ήσω, to be a joint partaker, participate with; have fellowship with, Ep. 5. 11. Re. 18. 4; to communicate with, cause to partake, impart, bestow, Phi. 4. 14: *from*

Συγκοινωνὸς, ῦ, ὁ, ἡ, (σὺν & κοινωνὸς) one who participates with, a partaker with, co-partner, associate, Ro. 11. 17. 1 Co. 9. 23. Phi. 1. 7. Re. 1. 9.

Συγκομίζω, f. ίσω, (σὺν & κομίζω) to bring together, collect, *as fruits or grain, or the dead bodies on a field of battle for burning; hence,* to prepare for burial, take charge of the funeral *of any one,* bury, Ac. 8. 2.

Συγκρίνω, f. ινῶ, (σὺν & κρίνω) to compare, i. e. to estimate by comparing with *something else,* 2 Co. 10. 12, *bis; by impl.* to explain by comparison, illustrate, 1 Co. 2. 13.

Συγκύπτω, f. ψω, (σὺν & κύπτω) to bend or form a curve *at the same time with another,* i. e. *together, be contracted;* to be bent together, bent double, Lu.

Συγκυρία, ας, ἡ, (fr. συγκυρέω, to happen, fall out; to happen to come together at the same time, arrive accidentally together, fr. σὺν & κυρέω, to happen) concurrence, coincidence, chance, accident, κατὰ συγκυρίαν, by chance, accidentally, Lu. 10. 31.

Συγχαίρω, f. χαρήσομαι, a. 2. συνεχάρην, (σὺν & χαίρω) to rejoice with *any one,* sympathise in one's joy, Lu. 15. 6, 9; Phi. 2. 17, 18; *met.* 1 Co. 12. 26; to rejoice in, delight in, 1 Co. 13. 6; to congratulate, Lu. 1. 58.

Συγχέω, ύω, & ύνω, imperf. συνέχεον & συνέχυνον, pass. p. συγκέχυμαι, a. 1. συνεχύθην, (σὺν & χέω, v. χύω) to pour together, mingle by pouring together; *hence,* to confound, disturb, i. e. to perplex, throw into consternation, amaze, astonish, Ac. 2. 6; to excite, throw into confusion, cause to be tumultuous, Ac. 19. 32; 21. 27, 31; to confound in a dispute, confute, Ac. 9. 22.

Συγχράομαι, ῶμαι, f. ήσομαι, (σὺν & χράομαι) to use at the same time with another, use in common; to have intercourse with, associate with, Jno. 4. 9.

Συγχύνω, *see* συγχέω: *whence*

Σύγχυσις, εως, ἡ, pr. a pouring together; *hence,* confusion, commotion, tumult, uproar, Ac. 19. 29.

Συζάω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ζάω) to live with, continue in life with *any one,* 2 Co. 7. 3; to live as another lives, live with and in the same manner as another, Ro. 6. 8. 2 Ti. 2. 11.

Συζεύγνυμι, a. 1. συνέζευξα, (σὺν & ζεύγνυμι, to yoke) to yoke together; *trop.* to conjoin, join together, unite, Mat. 19. 6. Mar. 10. 9.

Συζητέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ζητέω) to seek, ask, or inquire with another; spoken of more than

one, to ask one another, make mutual inquiries, Mar. 1. 27; 9. 10; to hold discourse with, argue, reason, Mar 8. 11; 12. 28. Ac. 6. 9; to question, dispute, cavil, Mar. 9. 14, 16, et al.: *whence*

Συζήτησις, εως, ἡ, mutual discussion, disputation, controversy, altercation. Ac. 15. 2, 7; 28. 29.

Συζητητὴς, οῦ, ὁ, a disputant, controversial reasoner, disputer, sophist, 1 Co. 1. 20.

Σύζυγος, ου, ὁ, ἡ, (fr. συζεύγνυμι) a yoke-fellow, i. e. an associate, fellow-labourer, coadjutor, Phi. 4. 3.

Συζωοποιέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ζωοποιέω) to recal to life together with or as another, make alive and happy together with, Ep. 2. 5. Col. 2. 13.

Συκάμινος, ου, ἡ, a sycamine-tree, i. q. συκομορaία, q. v. Lu. 17. 6.

Συκέη, ῆ, έης, ῆς, ἡ, a fig-tree, ficus carica *of Linn.* Mat. 21. 19, et al.

Συκομοραία, v. συκομωραία, v. συκομορέα, ας, ἡ, (συκῆ & μορέα, a mulberry-tree) a sycamore-tree, ficus sycamorus *of Linn. a tree whose leaves resemble those of the mulberry, and its fruit that of the fig-tree,* Lu. 19. 4.

Σῦκον, ου, τὸ, (fr. συκῆ) a fig, Mat. 7. 16, et al.

Συκοφαντέω, ῶ, f. ήσω, (σῦκον & φαίνω) *pr. among the Athenians*, to inform against those who exported figs contrary to law; *hence*, to accuse falsely, *and by impl.* to wrong by false accusations or insidious arts, extort money from any one unjustly, defraud, Lu. 3. 14; 19. 8.

Συλαγωγέω, ῶ, f. ήσω, (fr. σύλη, q. v. in συλάω, & ἄγω) to carry off as a prey or booty, *met.* Col. 2. 8; *others*, to spoil, rob, deprive of, *sc. the firm persuasion spoken of in v. 7.*

Συλάω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐσύλησα, fr. σύλη, the right of seizing the goods of a merchant in payment; *also*, a prey, spoil) to seize property for payment; *gen.* to spoil, rob, plunder, 2 Co. 11. 8.

Συλλαλέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & λαλέω) to talk, converse, or confer with, Mat. 17. 3. Mar. 9. 4, et al.

Συλλαμβάνω, & λαμβάνομαι, f. λήψομαι, (σὺν & λαμβάνω) to take with one's self; to take, i. e. to seize, apprehend, Mat. 26. 55. Ac. 1. 16, et al.; to catch, *as prey*, Lu. 5. 9; to conceive, become pregnant, Lu. 1. 24. 31, 36; 2. 21; *met.* Ja. 1. 15; *mid.* to take hold with *another*, i. e. to help, aid, assist, Lu. 5, 7. Phi. 4. 3.

Συλλέγω, f. ξω, (σὺν & λέγω) to collect, gather, Mat. 7. 16; 13. 28, et al.

Συλλογίζομαι, f. ίσομαι, (σὺν & λογίζομαι) to reckon up an account, compute; to consider, deliberate, discourse, reason, Lu. 20. 5.

Συλλυπέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (σὺν & λυπέομαι) to be grieved with, sympathize with; to be grieved, Mar. 3. 5.

Συμβαίνω, f. βήσομαι, a. 2. συνέβην, (σὺν & βαίνω) to walk or advance with the feet near together; in N. T. to happen, befall, fall out, occur, take place, Mar. 10. 32, et al.

Συμβάλλω, f. βαλῶ, (σὺν & βάλλω) pr. to throw together; to meet, come at the same time as another, Ac. 20. 14; to meet in war, i. e. to encounter, engage with. Lu. 14. 31; to confer with, i. e. gen. to discourse with, encounter in dispute, Ac. 17. 18; to consult together, Ac. 4. 15; *mid.* to confer, i. e. to contribute, produce, be of service to, aid, Ac. 18. 27; with ἐν τῇ καρδίᾳ, to revolve in mind, ponder upon, Lu. 2. 19.

[redacted]

Συμβασιλεύω, f. εύσω, (σὺν & βασιλεύω) to reign with; *met.* to enjoy felicity with, 1 Co. 4. 8. 2 Ti. 2. 12.

Συμβιβάζω, f. άσω, (σὺν & βιβάζω) pr. to cause to ascend together; to cause to come together; unite, knit together, Ep. 4. 16. Col. 2. 2, 19; to infer from a comparison of circumstances, conclude, Ac. 16. 10; *by impl.* to prove, demonstrate, *in the sense of* to show, teach, instruct, Ac. 9. 22. 1 Co. 2. 16.

Συμβυλεύω, f. εύσω, (σὺν & βυλεύω) to give one's opinion in a consultation, i. e. to counsel, advise, exhort, Jno. 18. 14. Re. 3. 18; *mid.* to consult together, plot, determine after consultation, Mat. 26. 4, et al.: *whence*

Συμβούλιον, ίου, τὸ, counsel, consultation, mutual consultation, Mat. 12. 14; 22. 15, et al.; a council, i. e. *by meton.* counsellors, Ac. 25. 12.

Σύμβουλος, ου, ὁ, a counsellor, one associated in counsel, i.e. who knows and shares one's counsel, Ro. 11. 34.

Συμμαθητής, οῦ, ὁ, (σὺν & μαθητής) a fellow-disciple, Jno. 11. 16.

Συμμαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & μαρτυρέω) to testify or bear witness together or at the [illegible] time with another, add one's [illegible] to that of another, Ro. 2. 15; 8. 16; 9. 1.

[illegible]μερίζομαι, f. ίσομαι, (σὺν & μερίζω) to divide with another [illegible] to receive a part to one's self, [illegible] with, partake with, 1 Co. [illegible] 13.

[illegible]μέτοχος, ου, ὁ, ἡ, (σὺν & [illegible]οχος) a partaker with *any one* [illegible] *thing*, a joint partaker, Ep. [illegible] 5. 7.

[illegible]μητής, οῦ, ὁ, (σὺν & [illegible]τής) a fellow-imitator, joint-[illegible] Phi. 3. 17

Συμμορφίζω, f. *ίσω*, μορφίζω) to conform, r lar, assimilate, Phi. 3. 1 *editions.*

Σύμμορφος, ου, ὁ, ἡ, μορφή) of the same for like, conformable, Ro. 3. 21.

Συμμορφόω, ῶ, f. ώ & μορφόω) to conform similar, Phi. 3. 10.

Συμπαθέω, ῶ, f. *ήσω* πάσχω) to be affected i manner as another, with, He. 4. 15; *by im* passionate, have comp He. 10. 34, *where other* with another, undergo t similar evils: *whence*

Συμπαθής, έος, οῦ sympathizing, i. e. *by* tually compassionate, 1 I

Συμπαραγίνομαι, a. παρεγενόμην, (σὺν & νομαι) to come togethe collect, Lu. 23. 48; to with, adhere to, stand port *one judicially*, 2 T

Συμπαρακαλέω, ῶ, (σὺν & παρακαλέω) t the same time; to exhor along with others; to a part joy to any one in with others; *pass.* to be cheered, comforted, in of others, Ro. 1. 12.

Συμπαραλαμβάνω, a παρέλαβον, (σὺν & βάνω) to take along wi a companion, Ac. 12. 38. Ga. 2. 1.

Συμπαραμένω, f. με & παραμένω) to rema tinue with *any one*, Phi

Συμπάρειμι, (σὺν & to be present with *an* 25. 24.

Συμπάσχω, f. πείσο & πάσχω) to suffer thize, 1 Co. 12. 26; other, endure simi Ro. 8. 17.

πέμπω, f. ψω, (σὺν & πέμπω) to send with any one, 2 Co. 8. 18, 22.

Συμπεριλαμβάνω, f. λήψομαι, (σὺν & περιλαμβάνω) to comprehend together; to embrace, pr. at the same time, Ac. 20. 10.

Συμπίνω, a. 2. συνέπιον, (σὺν & πίνω) to drink with any one, Ac. 10. 41.

Συμπίπτω, a. 2. συνέπεσον, (σὺν & πίπτω) to fall together, i.e. in ruins, Lu. 6. 49, *in some MSS.*

Συμπληρόω, ῶ, f. ώσω, (σὺν & πληρόω) to fill, fill up, fill full, Lu. 8. 23; to fulfil *as to time*; pass. to be fulfilled, i. e. to be completed, have fully come, Lu. 9. 51. Ac. 2. 1.

Συμπνίγω, f. ίξω, (σὺν & πνίγω) to suffocate, choke; *trop.* to prevent the growth or increase *of seed or plants*, Mat. 13. 22. Mar. 4. 7, 19. Lu. 8. 14; *by impl.* to press upon, crowd, throng, Lu. 8. 42.

Συμπολίτης, ου, ὁ, (σὺν & πολίτης) a fellow-citizen, *met.* Ep. 2. 19.

Συμπορεύομαι, f. εύσομαι, (σὺν & πορεύομαι) to go with, accompany, Lu. 7. 11; 14. 25; 24. 15; to come together, collect, assemble, Mar. 10. 1.

Συμπόσιον, ίου, τὸ, (συμπίνω) a drinking together; a feast, banquet; a banqueting hall; a festive company; *pl.* συμπόσια, ranks or rows of guests, Mar. 6. 39.

Συμπρεσβύτερος, ου, ὁ, (σὺν & πρεσβύτερος) a fellow-elder, fellow-presbyter, 1 Pe. 5. 1.

Συμφάγω, a. 2. συνέφαγον, (σὺν & φάγω) to eat with, Ac. 10. 41; 11. 3.

Συμφέρω, f. συνοίσω, a. 2. συνήνεγκον, (σὺν & φέρω) to bring together, collect, Ac. 19. 19; to conduce to, i. e. to be for the benefit of [illegible] 6. 12. [illegible] τὸ συμφέρον, profit, ad[illegible] 7. 35; [illegible] ficable, adva[illegible] dient, proper, [illegible] 5. 29, 30; 19.

Σύμφημι, (σ[illegible]) [illegible] speak with; [illegible] to, Ro. 7. 16.

Συμφυλέτης, [illegible] φυλή) pr. one of [illegible] fellow-citizen, [illegible] 1 Th. 2. 14.

Σύμφυτος, ου, [illegible] φύω) pr. plant[illegible] growing togeth[illegible] closely alli[illegible] joined, closely [illegible] sociated, Ro. 6. 5.

Συμφύω, pass. [illegible] (fr. the same) to grow [illegible] with, Lu. 8. 7.

Συμφωνέω, ῶ, f. [illegible] & φωνέω) to sound tog[illegible] be in unison, be in acc[illegible] be in accord[illegible] to agree with, accord[illegible] *speaking or declaring* [illegible] to harmonize with, [illegible] suit with, be suitable to, L[illegible] to agree with, i. e. to [illegible] agreement, Mat. 18. 19; [illegible] Ac. 5. 9: *whence*

Συμφώνησις, εως, ἡ, un[illegible] accord, agreement, conc[illegible] 6. 15.

Συμφωνία, ας, ἡ, symphony, i. e. harmony of sounds, concert of instruments, music, Lu. 15. 25.

Σύμφωνος, ου, ὁ, ἡ, agreeing in sound, in unison, [illegible] cordant, harmonious, agreeing, [illegible] *and neut.* τὸ σύμφωνον, agreement, 1 Co. 7. 5.

Συμψηφίζω, f. ίσω, (σὺν & ψηφίζω) to calculate [illegible] compute, reckon up, Ac. [illegible]

Σύμψυχος, ου, ὁ, [illegible]

the same soul or mind,], unanimous, Phi. 2. 2.

9. *governing a dat.* ether with, Mat. 25. 27; 7. 38; with, at the house . 56; with, besides, Lu. ith, i. e. with the assist- hrough, 1 Co. 5. 4; with, e same manner as, Ga. 3. σὺν τινι, to be with any to be in company with, iy, &c. Lu. 2. 13; 8. 38; on the side of, be a par- ny one, Ac. 4. 13; 14. 4; τινι, those with any one companions of any one, 26. Ac. 22. 9; the col- associates of any one, Ac. et al.

f. άξω, (σὺν & ἄγω) together, collect, gather, *fruits*, &c. Mat. 3. 12; . 30, 47; to collect *an as-* onvoke, *and pass.* to con- ne together, meet, Mat. 2. ; 18. 20; 22. 10; to re- a guest, or with kindness itality, welcome, Mat. 25. , et al.: *whence*

γή, ῆς, ἡ, a collect- ering *of fruits*, &c.; a assembly, place of public Mat. 6. 2, 5; *and spc.* a e, Mat. 4. 23; 9. 35; 10. m. an assembly, sc. *in a* *te*, a congregation, Ac. 13. . 9; 3. 9, et al.

νίζομαι, f. ίσομαι, ἀγωνίζομαι) to combat any with *any one*; to gether with, exert one's with, i. e. to aid, assist,).

ω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & to contend with, i. e. of *any one*; *in N. T.* *by impl.* to exert one's energies in company *one*, Phi. 4. 3, *where* *endure evils with any* *m of several persons*, to *her for*, *make* united ex- tions in behalf of *any thing*, Phi. 1. 27.

Συναθροίζω, f. οίσω, (σὺν & ἀθροίζω, to gather) to gather or cause to come together, convoke; *pass.* to come together, convene, Lu. 24. 33. Ac. 12. 12; 19. 25.

Συναίρω, f. αρῶ, (σὺν & αἴρω) to take up *any thing* with *any one*; *hence*, to aid, assist; *with* λόγον, to take up an account, compare or adjust accounts with, reckon *in order to payment*, Mat. 18. 23, 24; 25. 19.

Συναιχμάλωτος, ου, ὁ, ἡ, (σὺν & αἰχμάλωτος) a fellow-prisoner, Ro. 16. 7. Col. 4. 10 Phile. 23.

Συνακολουθέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ἀκολουθέω) to follow in company with, accompany, Mar. 5. 37. Lu. 23. 49.

Συναλίζομαι, f. ίσομαι, (fr. συναλίζω, idem, fr. σὺν & ἁλίζω, to collect) to cause to come together, collect, assemble, congregate, Ac. 1. 4.

Συναναβαίνω, f. βήσομαι, (σὺν & ἀναβαίνω) to go up, ascend with *any one*, Mar. 15. 41. Ac. 13. 31.

Συνανάκειμαι, f. είσομαι, (σὺν & ἀνάκειμαι) to recline with *any one at table*, Mat. 9. 10; 14. 9, et al.

Συναναμίγνυμι, (σὺν & ἀναμίγνυμι, to mix, mingle) to mix together with, commingle; *mid. met.* to mingle one's self with, i. e. to associate with, converse with, have familiar intercourse with, 1 Co. 5. 9, 11. 2 Th. 3. 14.

Συναναπαύομαι, f. αύσομαι, (σὺν & ἀναπαύομαι) to be refreshed together with, *or*, to refresh or recreate one's self in company with any one, Ro. 15. 32.

Συναντάω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ἀντάω) to meet with, i. e. simpl. to meet, Lu. 9. 37; 22. 10. Ac.

...Ac. 7. 1, 10; *impl.* to occur, ...n to, fall out to, befall, Ac. ...2: *whence*

...αντησις, εως, ἡ, a meet-... the act of meeting, Mat. 8. 34.

[Συν]αντιλαμβάνομαι, f. λήψο-[μαι], (σὺν & ἀντιλαμβάνομαι) ...r. to take hold of any business with *any one*; *by impl.* to support, help together, assist jointly, aid, Lu. 10. 40. Ro. 8. 26.

Συναπάγω, f. άξω, (σὺν & ἀπάγω) to lead or conduct away at the same time or along with, &c.; *met.* to lead away, seduce, *pass.* to be led away, sc. *to do the same things as others, follow the example of others*, Ga. 2. 13. 2 Pe. 3. 17; *mid. by impl.* to go with, join one's self with, follow the same course of life and conduct, imitate, Ro. 12. 16.

Συναποθνήσκω, a. 2. συναπέθανον, (σὺν & ἀποθνήσκω) to die together with *any one*, Mar. 14. 31. 2 Co. 7. 3; to die with, i. e. to die as any one has died, 2 Ti. 2. 11.

Συναπόλλυμι, a. 2. mid. συναπωλόμην, (σὺν & ἀπόλλυμι) to destroy together with *others*; *mid.* to perish, or be destroyed with *others*, He. 11. 31.

Συναποστέλλω, f. στελῶ, (σὺν & ἀποστέλλω) to send together with *any one*, 2 Co. 12. 18.

Συναρμολογέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ἁρμολογέω, to compact fitly, fit nicely, construct with symmetry, fr. ἁρμὸς & λόγος) to join together fitly, fit or frame together, sc. *parts adapted to each other*, compact with symmetry, Ep. 2. 21; 4. 16.

Συναρπάζω, f. άσω, (σὺν & ἁρπάζω) to seize, take suddenly, Ac. 6. 12; to seize with force and violence, Lu. 8. 29; *pass.* to be seized and driven, *as a ship before the wind*, Ac. 27. 15.

Συναυλίζομαι, f. ίσομαι, (σὺν & αὐλίζομαι) to lodge with, dwell, remain, or stay with, Ac. 1. 4.

Συναυξάνομαι, f. ήσομαι, (σὺν & αὐξάνω) to grow together i. e. in company, Mat. 13. 30.

Σύνδεσμος, ου, ὁ, a bond, band, ligature, connecting link, Ep. 4. 3. Col. 2. 19; 3. 14; a bundle, *met.* a bundle, mass *of wickedness*, Ac. 8. 23: *from*

Συνδέω, f. δήσω, (σὺν & δέω) to bind together, sc. *in a bundle*, &c.; to bind in company with; *pass.* to be in bonds together with, He. 13. 3.

Συνδοξάζω, f. άσω, (σὺν & δοξάζω) to glorify together with, to exalt to a state of dignity and happiness, in company with, or, as *any one*, Ro. 8. 17.

Σύνδουλος, ου, ὁ, (σὺν & δοῦλος) a fellow-slave, fellow-servant, Mat 24. 49; a colleague, Mat. 18. 28, 29, 31, 33. Col. 1. 7, et al.

Συνδρομή, ῆς, ἡ, (fr. συντρέχω) a running together, concourse, Ac. 21. 30.

Συνεγείρω, f. γερῶ, (σὺν & ἐγείρω) to raise up with *any one*, i. e. to raise from the dead as another has been raised from the dead, Ep. 2. 6. Col. 2. 12; 3. 1.

Συνέδριον, ίου, τό, (σὺν & ἕδρα) pr. a sitting together, assembly, &c.; the Sanhedrin, the supreme council of the Jewish nation, *consisting of 72 members, selected from the chief priests, elders, and scribes, who took cognizance of causes both civil and ecclesiastical*, pr. the assembled members of the Sanhedrin, Mat. 5. 22; 26. 59; *meton.* the Sanhedrin as including the members and place of meeting, Lu. 22. 66. Ac. 4. 15, et al.; *genr.* a council, i. e. a body of judges, tribunal, Mat. 10. 17. Mar. 13. 9.

Συνείδησις, εως, ἡ, conscience, i. e. pr. that faculty of the soul which distinguishes between...

right ... to a ... former ... avoid th... 13. 5; ... good or ... duct, &c. ... 16; *by* ... ment, opin... 2, et al.: fr...

Συνείδω, a. ... συνειδών, ... *met.* to perceiv... of, Ac. 12. 12 ... part. συνειδώς, ... conscious of an... 1 Co. 4. 4.

Σύνειμι, f. ἔ... εἰμί) to be w... with, Lu. 9. ...

Σύνειμι, pr... εἶμι) to co... convene, L...

Συνεισέρ... ἦλθον, ... enter w... to emb...

Συναυλίζομαι,

[redacted]

right and wrong, and prompts one to approve of and pursue the former, and to disapprove of and avoid the latter, Ro. 2. 15; 9. 1; 13. 5; *meton.* a mind conscious of good or evil thoughts, feelings, conduct, &c. Jno. 8. 9. Ac. 23. 1; 24. 16; *by impl.* consciousness, judgment, opinion, 1 Co. 8. 7. 2 Co. 4. 2, et al.: *from*

Συνείδω, a. 2. συνεῖδον, part. συνιδών, (σὺν & εἴδω) to see; *met.* to perceive, know, be aware of, Ac. 12. 12; 14. 6; σύνοιδα, part. συνειδώς, to be privy to, be conscious of *any thing*, Ac. 5. 2. 1 Co. 4. 4.

Σύνειμι, f. ἔσομαι, (σὺν & εἰμί) to be with, be in company with, Lu. 9. 18. Ac. 22. 11.

Σύνειμι, part. συνιών, (σὺν εἶμι) to come together, assemble, convene, Lu. 8. 4.

Συνεισέρχομαι, a. 2. συνεισῆλθον, (σὺν & εἰσέρχομαι) to enter with *any one*, Jno. 18. 15; to embark with, Jno. 6. 22.

Συνέκδημος, ου, ὁ, ἡ, (σὺν & ἔκδημος, a traveller to foreign countries, fr. ἐκδημέω) one who accompanies another to foreign countries, fellow-traveller, Ac. 19. 29. 2 Co. 8. 19.

Συνεκλεκτός, ή, όν, (σὺν & ἐκλεκτός) chosen along with others, *elect*ed along with, 1 Pe. 5. 13.

Συνελαύνω, f. ελάσω, (σὺν & ἐλαύνω) pr. to drive together, [illegible] onward together; *met.* to [illegible], persuade, exhort *to any thing*, Ac. 7. 26.

Συνεπιμαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & ἐπιμαρτυρέω) to bear witness with, exhibit at the same time [illegible] additional testimony, i. e. to con[illegible], sanction, He. 2. 4.

Συνεπιτίθεμαι, (σὺν & ἐπιτίθεμαι) to set upon along with, [illegible] at the same time, Ac. 24. 9, [illegible] some editions.

Συνέπομαι, imperf. συνειπόμην, (σὺν & ἕπομαι, to follow) to follow with, attend, accompany, Ac. 20. 4.

Συνεργέω, ῶ, f. ήσω, to work or labour together, be the associate of any one in any labour, duty, &c. 1 Co. 16. 16. 2 Co. 6. 1; *by impl.* to co-operate with, assist, afford aid to, Mar. 16. 20. Ja. 2. 22; to have an efficacy in producing or promoting *any thing*, tend, Ro. 8. 28: *from*

Συνεργός, οῦ, ὁ, ἡ, (σὺν & ἔργον) a fellow-labourer, associate, coadjutor, Ro. 16. 3, 9, 21. 2 Co. 1. 24, et al.

Συνέρχομαι, a. 2. συνῆλθον, (σὺν & ἔρχομαι) to come together, i. e. to assemble, convene, collect together, Mar. 3. 20; 6. 33; 14. 53; to cohabit with *matrimonially*, Mat. 1. 18. 1 Co. 7. 5, *where others*, to come together so as to live in the same house, to live together; to go or come with *any one*, to accompany, Lu. 23. 55. Ac. 9. 39; to be in company with, associate with, Ac. 1. 21, et al.

Συνεσθίω, (σὺν & ἐσθίω) to eat with, *and by impl.* to associate with, live in familiar terms with, Lu. 15. 2. 1 Co. 5. 11. Ga. 2. 12.

Σύνεσις, εως, ἡ, (fr. συνίημι) pr. a sending together, i. e. a junction, *as of streams*; *met.* understanding, intelligence, discernment, sagaciousness, Lu. 2. 47. 1 Co. 1. 19; *meton.* the understanding, intellect, mind, Mar. 12. 33, et al.

Συνετός, ή, όν, (fr. same) intelligent, discerning, sagacious, wise, prudent, Mat. 11. 25. Lu. 10. 21, et al.

Συνευδοκέω, ῶ. f. ήσω, (σὺν & εὐδοκέω) to take pleasure with another in any thing, join in approving, agree with, assent, consent to, Lu. 11. 48. Ac. 8. 1; 22. 20. Ro. 1 32; to be well pleased

other is pleased with,
13.

ομαι, ῦμαι, f. ήσο-
& εὐωχέομαι, to feast,
to feast together with,
13. Jude 12.

στημι, a. 2. συνεπέσ-
(σὺν & ἐφίστημι) to rise up,
ne upon together against any
assail together, make a united
ult, Ac. 16. 22.

έχω, f. έξω, (σὺν & ἔχω)
. to hold together; to confine,
hut up close, as τὰ ὦτα, i. e. to
stop the ears, Ac. 7. 57; to confine,
straiten, as a besieged city, Lu. 19.
43; to hold, hold fast, have the
custody of any one, Lu. 22. 63; to
hem in, confine in a narrow space,
urge, press upon, Lu. 8. 45; met.
to straiten, distress, perplex, Lu.
12. 50. Phi. 1. 23; to constrain,
incite, excite, impel, 2 Co. 5. 14;
pass. to be held in constraint, be
shackled; met. to be seized with,
be affected with, as fear, disease,
&c. Mat. 8. 37. Lu. 4. 38, et al.;
to be occupied with, devoted, ar-
dently engaged with, Ac. 18. 5, in
Griesbach.

Συνήδομαι, f. ήσομαι, (σὺν & ἥδομαι) to be pleased, delighted) to be pleased along with others, to congratulate; to be pleased with, regard with approbation, delight in, Ro. 7. 22.

Συνήθεια, ας, ἡ, (fr. συνήθης, customary, accustomed, familiar, fr. σὺν & ἦθος) a custom, common custom, customary manner, practice, Jno. 18. 39. 1 Co. 11. 16.

Συνηλικιώτης, ου, ὁ, (σὺν & ἡλικιώτης, idem, fr. ἡλικία) one of the same age, an equal in age, Ga. 1. 14.

Συνθάπτω, f. ψω, (σὺν & θάπτω) to bury with, i. e. as another has been buried; pass. Ro. 6. 4. Col. 2. 12.

Συνθλάω, ῶ, f. άσω, (σὺν & θλάω, to break) to break, break in pieces, shatter, bruise, Lu. 20. 18.

Συνθλίβω, f. ψω, (σὺν & θλίβω) to press upon, throng, Mar. 5. 24, 31.

Συνθρύπτω, f. ψω, (σὺν & θρύπτω, idem) to break, to break the ... feeble; met. to break, i. e. to dishearten any one, ... all one's fortitude of ... pose, Ac. 21. 13.

Συνίημι, f. συνήσω, (σὺν & ἵημι, to send, put) pr. to send together, join; met. to understand, mind, compare; to understand, comprehend, Mat. 13. 13, 14, 19, 23, 51; 15. 10, et al.; by ... to have understanding in respect ... divine things, i. e. to be ... religious, pious, Ro. 3. 11.

Συνίστημι, v. συνιστάνω, συστήσω (σὺν & ἵστημι) to place with, cause to stand with, and intrans. to stand together with or beside, Lu. 9. 32; to place with or before any one, present, i. e. to commend, mention with approbation, 2 Co. 3. 1; 4. 2; 5. 12; to commend, recommend, commit to the care or kindness of another, Ro. 16. 1; to set forth, exhibit, render conspicuous, show, make manifest, Ro. 3. 5; 5. 8. 2 Co. 6. 4; to constitute, i. e. cause to exist, create, and intrans. to exist, come into existence, subsist, be created, 2 Pe. 3. 5, and Col. 1. 17, where others, to continue to exist, be preserved, endure; et al.

Συνοδεύω, f. εύσω, (σὺν & ὁδεύω) to journey or travel with, accompany on a journey, Ac. 9. 7.

Συνοδία, ας, ἡ, (σὺν & ὁδός) pr. a journeying together; meton. a company of fellow-travellers, caravan, Lu. 2. 44.

Συνοικέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & οἰκέω) to dwell with, live or cohabit with, 1 Pe. 3. 7.

Συνοικοδομέω, ῶ, (σὺν & οἰκοδομέω) to build in ...

with *any one*; *pass.* built up along with, foi structure of which anc a part, Ep. 2. 22.

Συνομιλέω, ῶ, f. ήσ ὁμιλέω) pr. to be in coı to talk or converse wit

Συνομορέω, ῶ, f. & ὁμορέω, to bord ὁμὸς & ὅρος) to be c join, join upon, Ac. 1

Συνοχὴ, ῆς, ἡ, (f pr. narrowness of pl tress of mind, disq Lu. 21. 25. 2 Co. 2.

Συντάσσω, v. τ (σὺν & τάσσω) pr place in order with order, charge, dir Mat. 26. 19; 27. 10.

Συντέλεια, ας, i ing, perfecting, c complishment. cons Mat. 13. 39, 40, 49; He. 9. 26: *from*

Συντελέω, ῶ, f. τελέω) pr. to comp *any one*; to con finish, end, bring 7. 28. Mar. 13. Ac. 21. 27; to form, fulfil, Ro. establish, confirm, 8. 8.

Συντέμνω, f. μηκα, (σὺν & τ off, contract by c execute speedily *the Heb.* to dete

Συνωμοσία, ας, ἡ, (fr. συνόμνυμι, to swear together, conspire, fr. σὺν & ὄμνυμι) a swearing together, i. e. a combination, conspiracy, Ac. 23. 13.

Σύρος, ου, ὁ, a Syrian, an inhabitant of Συρία, Syria, Lu. 4. 27.

Συροφοινίκισσα, v. Συροφοινίσσα, ης, ἡ, a Syrophenician woman, *Phenicia being included in Syria; and the two names are used in combination in the same sense as Phenicia alone*, Mar. 7. 26, col. Mat. 15. 21, 22.

Σύρτις, ιος, v. εως, ἡ, a syrtis, i. e. a shoal, sand-bank, any place dangerous on account of shoals or hidden rocks; *two of which were particularly famous on the northern coast of Africa, one lying near Carthage, and the other, the syrtis major, lying between Cyrene and Leptis, which is probably referred to in* Ac. 27. 17; *from*

Σύρω, f. συρῶ, p. σέσυρκα, draw, drag, Jno. 21. 8. Re. 12. 4; to pull or drag along, force away, hale before *magistrates*, &c. Ac. 8. ... 19; 17. 6.

... -ω, v. ττω, f. ξω, ... -σσω) to tear, lace-... ...alse violent-... ... 9. 42

... τημι) commendatory, ... datory, 2 Co. 3. 1, bis.

Συσταυρόω, ῶ, f. ώσω, (σὺν & σταυρόω) to crucify with another, Mat. 27. 44. Mar. 15. 32. Jno. 19. 32; to be crucified with or as another, *met.* and spiritually, Ro. 6. 6. Ga. 2. 20.

Συστέλλω, f. ελῶ, (σὺν & στέλλω) to send together, i. e. to draw together, contract, reduce into a narrow space; *met.* to distress, render gloomy, &c. *pass.* part. συνεσταλμένος, gloomy, distressing, grievous, calamitous, *as a time or season*, 1 Co. 7. 29; to place, swathe, or wind around *any thing*, envelope, &c. i. q. περιστέλλω, by *impl.* to lay out, prepare for burial, Ac. 5. 6.

Συστενάζω, f. ξω, (σὺν & στενάζω) to groan or sigh together, i. e. in company with, Ro. 8. 22.

Συστοιχέω, ῶ, f. ήσω, (σὺν & στοιχέω) to march with, ... the same order or rank with, ... to be in conformity with, ... answer or correspond to, ...

Συστρατιώτης, ου, ὁ, (σὺν & στρατιώτης) a fellow-soldier; *met.* a companion and associate in labour and danger, ... 2. 25. Phile. 2.

Συστρέφω, f. ψω, (σὺν & στρέφω) to turn ... to collect, gath... to ...

ιter, Ac. 8. 32. Ro. 8. 36.
5.

:ον υ, τὸ, a victim
htered in sacrifice, Ac. 7. 42:

υ, v. σφάττω, f. ξω, p.
χα, a. 1. ἔσφαξα, a. 2. ἐσφα-
to slaughter, kill, slay, *pr.*
ι *of animals killed in sacri-*
kc. Re. 5. 6, 9, 12; 13. 8;
ι *of persons,* &c. 1 Jno. 3. 12.
4, 9; 18. 24; *in the sense*
wound, Re. 13. 3.

α, adv. (pr. neut. of
ὸς, vehement, violent, strong)
, greatly, exceedingly, Mat.
17. 6, et al.

ῶς, adv. (fr. same)
lingly, vehemently, Ac. 27. 18.

ίζω, f. ίσω, p. ἐσφρά-
a. 1. ἐσφράγισα, to seal,
with a seal, Mat. 27. 66; to
p, i. e. to close up, conceal,
. 4; 22. 10. *by impl.* to set a
upon, distinguish by a mark,
3, 8; to set one's seal to any
i. e. to give one's sanction to,
m, *spoken of things,* to ratify,
ish, Jno. 3. 33; *of persons,*
ction and confirm as being
one professes to be, &c. Jno.
et al.; to make sure to *any*
eliver safely to *any one,* Ro.
: *from*

hence, nearly, almost, Ac. 13. 44; 19. 26. He. 9. 22.

Σχῆμα, ατος, τὸ, (fr. same) habitus, i. e. fashion, form, appearance, state, condition in life, 1 Co. 7. 31. Phi. 2. 8.

Σχίζω, f. ίσω, p. ἔσχικα, a. 1. ἔσχισα, to split, rend, tear asunder, Mat. 27. 51. Mar. 1. 10. Lu. 5. 36, et al.; to divide; *met.* to divide into parties or factions, render discordant, Ac. 14. 4; 23. 7: *whence*

Σχίσμα, ατος, τὸ, a rent, rupture, Mat. 9. 16. Mar. 2. 21; *met.* a division, dissension, schism, Jno. 7. 43; 9. 16, et al.

Σχοινίον, ου, τὸ, (fr. σχοῖνος, a bulrush) pr. a cord made of bulrushes; *genr.* a rope, cord, Jno. 2. 15. Ac. 27. 32.

Σχολάζω, f. άσω, p. ἐσχόλακα, to be at leisure, be idle; to be at leisure for *any thing,* i. e. to be divested of cares and hindrances in order to devote one's self entirely to *any thing,* 1 Co. 7. 5; to be vacant, unoccupied, empty, Mat. 12. 44: *from*

Σχολὴ, ῆς, ἡ, ease, leisure, otium; a school, Ac. 19. 9.

Σώζω, v. σώω, f. σώσω, p. σέσωκα, a. 1. ἔσωσα, a. 1. pass. ἐσώθην, to save, i. e. to preserve safe and unharmed, Mat. 9. 25;

29, 30; 6. 22, 23, 25. Ja. 3. 3; *spoken of* a dead body, corpse, carcass, Mat. 14. 12; 27. 52, 58. He. 13. 11; *in conformity with the Jewish theology*, the body considered as the seat and occasion of moral imperfection and vice, as inducing to sin through its appetites and passions, Ro. 7. 24; 8. 13; *met.* a body, i. e. a material substance, whether organized or not, 1 Co. 15. 37, 38, 40; a whole collective mass, an aggregate, assembly, *spoken of* the body of the church *of which Christ is* the head, Ro. 12. 5. Col. 1. 18, 24; a person, individual, 1 Co. 6. 16; a slave, mancipium, Re. 18. 13; the substance, reality, *as opp. to* ἡ σκιά, Col. 2. 17; *with a genitive of the personal pronouns, it forms a periphrasis for the pronouns themselves*, Ro. 12. 1. Ep. 5. 28, et al. freq.: *whence*

Σωματικός, ή, όν, **bodily**, i. e. of or belonging to the body, 1 Ti. 4. 8; corporeal, material, Lu. 3. 22.

Σωματικῶς, *adv.* **bodily, corporeally**, Col. 2. 9; *where others*, really, truly.

Σωρεύω, f. εύσω, p. σεσώρευκα, (fr. σωρός, a heap) to heap or pile up, Ro. 12. 20; to accumulate upon, fill with, heap up, or cover with; *met. pass.* to be covered or laden *with sins*, 2 Ti. 3. 6.

Σωτήρ, ῆρος, ὁ, (fr. σώζω, v. σόω) a saviour, preserver, deliverer, one who saves from danger, and brings into a better state, Lu. 1. 47; 2. 11. Ac. 5. 31, et al., *whence*

Σωτηρία, ας, ἡ, **a saving**, safety, preservation, Ac. 27. 34. He. 11. 7; deliverance, Lu. 1. 69, 71. Ac. 7. 25; well-being, advantage, benefit, 2 Co. 1. 6; 7. 10; *by impl.* favour, beneficence, 2 Co. 6. 2, *bis*; salvation, spiritual and eternal, Lu. 1. 77; 19. 9. Ac. 4. 12. Re. 7. 10; *by meton.* put for ὁ σωτήρ, a saviour, deliverer, the author of salvation, one who [illegible] men to salvation, Jno. 4. 22, et al.

Σωτήριον, ίου, τό, **salvation** spiritual and eternal, Ep. 6. 17: *meton.* a saviour, the author of salvation, Lu. 2. 30; the doctrine which announces salvation and promises happiness, the Christian religion, Ac. 28. 28: *pr. neut. of*

Σωτήριος, ου, ὁ, ἡ, (fr. σωτήρ) pertaining to salvation or a saviour, imparting salvation, saving, Tit. 2. 11.

Σωφρονέω, ῶ, f. ήσω, p. σεσωφρόνηκα, a. 1. ἐσωφρόνησα (fr. σώφρων) to be of a sound mind, be in one's right mind, be sane, Mar. 5. 15; to be sober-minded, sedate, exhibit moderation of mind, Tit. 2. 6. 1 Pe. 4. 7; to be of a modest, humble mind, Ro. 12. 3. 2 Co. 5. 13.

Σωφρονίζω, f. ίσω, p. σεσωφρόνικα, (fr. same) pr. to render any one σώφρων, i. e. to restore to a right mind; to make one sober-minded, cause to regulate one's desires, &c. restrain within one's duty, *and by impl.* to exhort, instruct, teach, Tit. 2. 4: *whence*

Σωφρονισμός, οῦ, ὁ, **a bringing** to soundness of mind, admonition, correction, 2 Ti. 1. 7.

Σωφρόνως, **adv.** (fr. σώφρων) in the manner of a person in his right mind; soberly, with moderation of mind, calmly, Tit. 2. 12.

Σωφροσύνη, ης, ἡ, **sanity**, soundness of mind, a sane mind, Ac. 26. 25; sobriety of mind, temperance, moderation of desires, &c. modesty, 1 Ti. 2. 9, 15: *from*

Σώφρων, ονος, ὁ, ἡ, (σαός, σῶς, sound, & φρήν) of a sound mind, sane; sober-minded, temperate, having a well-regulated mind, collected, discreet, 1 Ti. 3. 2. Tit. 1. 8; 2. 2, 5.

Σώω, see σώζω.

T

Ταβέρνη, ης, ἡ, (Lat. *taberna*) a tavern, inn; Τρεῖς Ταβέρναι, the Three Taverns, *the name of a small place on the Appian road, according to Antoninus,* 33 *Roman miles, or a little less than* 31 *English miles from Rome,* Ac. 28. 15.

Ταβιθὰ, ἡ, (Syr. טביתא) i. q. Δορκὰς, an antelope, Ac. 9. 36, 40.

Τάγμα, ατος, τὸ, (fr. τάσσω) pr. any thing placed in order; *hence,* a body of troops drawn up in military order; band, cohort; order, appointed succession, series, 1 Co. 15. 23.

Τακτὸς, ἡ, ὸν, (fr. same) pr. placed in order; *met.* constituted, fixed, appointed, set, Ac. 12. 21.

Ταλαιπωρέω, ῶ, f. ήσω, p. τεταλαιπώρηκα, (fr. ταλαίπωρος) to endure severe labour and hardship; to be in sorrow and suffering, be miserable, afflicted, *and by impl.* to feel and acknowledge one's self to be wretched, to afflict, Ja. 4. 9: *whence*

Ταλαιπωρία, ας, ἡ, trouble, difficulty, hardship; calamity, misery, distress, suffering, sorrow, Ro. 3. 16. Ja. 5. 1.

Ταλαίπωρος, ου, ὁ, ἡ, (ταλάω, v. τλάω, to sustain, & πῶρος, a stone, hard substance, and *also calamity,* grief) pr. enduring, or *capable* of enduring severe labour *and* hardship; *hence,* wretched, *miserable,* afflicted, Ro. 7. 24. Re. 3. 17.

Ταλαντιαῖος, αία, αῖον, of a talent weight, weighing a talent, Re. 16. 21: *from*

Τάλαντον, ου, τὸ, (fr. ταλάω, to sustain) the scale of a balance; a *talent, which as a weight among the Jews equivalent to* 3000 *shekels, i. e. as usually estimated,* 114 *lbs.* 15 *dwts. troy, while the Attic talent, on the usual estimate, was only equal to* 56 *lbs.* 11 *oz. troy; and as a denomination of money, it was equal among the former to* 342*l.* 3*s.* 9*d.* *or if reckoned of gold,* 5475*l.*, *and among the latter to* 193*l.* 15*s.* *or* 225*l. sterling,* Mat. 18. 24; 25. 15, 16, 20. 24, 25, 28.

Ταλιθὰ, (Syr. טליתא) talitha, i. q. κοράσιον, a damsel, maiden, Mar. 5. 41.

Ταμεῖον, ου, τὸ, (for ταμιεῖον, fr. ταμιεύω, to be quæstor, have charge of finances, *and mid.* to lay up, store, and preserve) a storehouse, granary, barn, Lu. 12. 24; a chamber, closet, place of retirement and privacy, Mat. 6. 6; 24. 26. Lu. 12. 3.

Ταννῦν, i. e. τὰ νῦν, q. v.

Τάξις, εως, ἡ, (fr. τάσσω) order, i. e. regular disposition, arrangement; *in N. T.* order, i. e. pr. series, succession, Lu. 1. 8; an order. rank, class, *as of priests,* He. 5. 6; 7. 11; *met.* order, i. e. good order, well regulated life, 1 Co. 14. 40. Col. 2. 5.

Ταπεινὸς, ἡ, ὸν, humble, i. e. low, not high, not rising much above the ground; *spoken of condition,* humble, i. e. poor, mean, depressed, afflicted, despised, &c Lu. 1. 52. 2 Co. 7. 6. Ja. 1. 9; *met. spoken of the mind,* humble, lowly i. e. modest, not arrogant, Mat. 11. 29. Ro. 12. 16, et al.

Ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, (fr. ταπεινοφρονέω, to be lowly in mind, to feel and exhibit humility, be humble in thought and conduct, (fr. ταπεινὸς & φρονέω) lowliness or humility of mind and deportment, modesty, Ac. 20. 19. Ep. 4. 2. Phi. 2. 3, et al.

Ταπεινόω, ῶ, f. ώσω, p. τεταπείνωκα, a. 1. ἐταπείνωσα, (fr. ταπεινὸς) to humble, bring low, depress, Lu. 3. 5; *met.* to humble

mid. to descend to, humble condition, Phi. 4. 12; to humble, pride of any one, and humble one's self, exhibit of mind and deportment, ; 23. 12, et al.; to humi- respect to hopes and ex- &c. i. e. to disappoint, impl. to affect with grief, 2 Co. 12. 21: whence

...νωσις, εως, ἡ, depres- humiliation; humble circum- ces, low estate, abject condition, 1. 48. Ac. 8. 33. Phi. 3. 21. 1. 10.

...ράσσω, v. ττω, f. ξω, p. τετάραχα, a. 1. ἐτάραξα, to agitate, trouble, disturb, stir up, put in commotion as water, Jno. 5. 4, 7; met. to agitate, trouble the mind, viz. with fear, to terrify, put in consternation, Mat. 2. 3; 14. 26; with grief, &c. to disquiet, affect with grief, anxiety, &c. Jno. 12. 27; 13. 21; with doubt, &c. to agitate with doubt, disturb and perplex the mind, Ac. 15. 24. Ga. 1. 7, et al.; whence

Ταραχὴ, ῆς, ἡ, agitation, troubling, commotion of water, Jno. 5. 4; met. commotion, tumult, sedition, Mar. 13. 8.

Τάραχος, ου, ὁ, agitation, commotion, i. e. perturbation, consternation, terror, Ac. 12. 18; excitement, tumult, disturbance, public contention, Ac. 19. 23.

Ταρσεὺς, έως, ὁ, of, or a native of Τάρσος, Tarsus, the metropolis of Cilicia, Ac. 9. 11; 21. 39.

Ταρταρόω, ῶ, f. ώσω, (fr. Τάρταρος, Tartarus, which in the mythology of the ancients was that part of Hades where the souls of the wicked were confined and tormented) to cast or thrust down to Tartarus or Gehenna, hell, 2 Pe. 2. 4.

Τάσσω, v. ττω, f. ξω, p. τέταχα, a. 1. ἔταξα, p. mid. τέταγα, to arrange, order, place in a certain order; met. to place, sc. relatively to something else, to se... i. e. seq. ὑπό τινα, to subject to any one, Lu. 7. 8; to constitute, appoint any thing to be done or to take place, direct, order, prescribe, Mat. 28. 16. Ac. 22. 10; 28. 23; to constitute, appoint any one for any purpose, &c. Ro. 13. 1; by impl. to devote, consecrate, 1 Co. 16. 15; in the sense of, to destine, Ac. 13. 48; to determine, decide, Ac. 15. 2.

Ταῦρος, ου, ὁ, (Chald. תּוֹר, Heb. שׁוֹר) a bull, beeve, Mat. 22. 4, et al.

Ταὐτὰ, by crasis for τὰ αὐτὰ, the same things, 1 Th. 2. 14; κατ ταὐτὰ, after the same manner, thus, so, Lu. 6. 23, 26; 17. 30.

Ταφὴ, ῆς, ἡ, (fr. θάπτω) burial, i. e. the act of burying, sepulture, Mat. 27. 7.

Τάφος, ου, ὁ, (fr. same) a sepulchre, Mat. 23. 27, 29; 27. 61, 64, 66; 28. 1; met. applied to the throat of the wicked as the image of death, destruction, &c. Ro. 3. 13.

Τάχα, adv. (fr. ταχὺς) pr. quickly, soon; in N. T. perhaps, possibly, Ro. 5. 7. Phile. 15.

Ταχέως, adv. (fr. same) quickly, speedily, i. e. soon, shortly, 1 Co. 4. 19. Ga. 1. 6; in the sense of hastily, Lu. 14. 21; 16. 6, et al.; by impl. easily, lightly, readily, 1 Ti. 5. 22.

Ταχινὸς, ὴ, ὸν, (fr. same) swift, speedy, near at hand, impending, shortly to happen, 2 Pe. 1. 14; 2. 1.

Τάχιον, adv. (pr. neut. of ταχίων, comparat. of ταχ... more swiftly, more quickly, m... speedily, Jno. 20. 4. He. 13. ... put for the positive, quickly, sp...ly, Jno. 13. 27, et al.

Τάχιστα, adv. (pr. ... the superlat. of τα... quickly, most speedil...

speed, quickness,
y; ἐν τάχει, with speed,
y, speedily, i. e. soon, short-
. 18. 8. Ac. 25. 4; hastily,
iately, Ac. 12. 7, et al.

dv. quickly, speedily,
Mat. 28. 7, 8; in the sense
shortly, immediately, Mat.
suddenly, Re. 2. 5, 16; 3.
; *by impl.* easily, readily,
39; *pr. neut. of*

ῖα, ὐ, swift, fleet,
met. ready, prompt, Ja.

and enclitic parti-
ue, Ac. 1. 15; 2. 3; also,
; for, Ac. 2. 43; 4. 13;
τὲ—καὶ, not only—but
oth—and, Lu. 24. 20. Ac.
times simply, i. q. καὶ,
. 12. 45; 22. 66; also,
τὲ—τὲ, both—and, Ac.
freq.

ους, τὸ, (fr. τεύ-
) a wall *of a city*, Ac.

ίον, τὸ, (fr. τέκ-
ωρ, an end; a sign,
) a sign, indubitable

, 11; 10. 21; daughter, Ma
pl. descendants, offspring, poste
Mat. 3. 9. Ac. 2. 39; *inclu*
the idea of moral likeness, s
larity, Jno. 8. 39; *met.* a child,
one who has received his religi
knowledge, education, charac
&c. from any one, a beloved di
ple, 1 Co. 4. 17. 2 Ti. 1. 2; *u*
in the vocative in affectionate co
pellations, as in Eng. my son, n
daughter, my child, &c. Mat. 9.
Mar. 2. 5; 10. 24; *with the nam*
of cities, put by impl. for a nativ
inhabitant, citizen, Mat. 23. 3
Lu. 13. 34; τέκνα τοῦ Θεοῦ
children of God, i. e. persons be
loved of God, or pre-eminently fa-
voured by him, Jno. 1. 12; 11. 52.
Ro. 8. 16; *as implying similarity,*
those who are like God, those who
are conformed to his character,
1 Jno. 5. 2; 3. 10; τέκνον *is often
put before a genitive to indicate
the relation in which a person
stands to that which the genitive
expresses, viz.* possession, liability,
habitual exercise, resemblance, &c.
Mat. 11. 19. Ep. 2. 3; 5. 8. 1 Pe.
1. 14, et al. freq.

Τεκνοτροφέω, ῶ

to the mind, *state of knowledge, virtue*, &c. 1 Co. 2. 6; 14. 20. Ep. 4. 13, et al. *whence*

Τελειότης, τητος, ἡ, perfection, perfectness, Col. 3. 14; something perfect or complete, perfect doctrine or instruction, He. 6. 1.

Τελειόω, ῶ, f. ώσω, p. τετελείωκα, a. 1. ἐτελείωσα, to perfect, complete, i. e. to bring to an end, finish, close, Lu. 2. 43; 13. 32. Phi. 3. 12; to accomplish, fully perform *duties*, &c. Jno. 4. 34; 5. 36; to accomplish, fulfil *predictions*, &c. Jno. 19. 28; to render perfect, bring to a state of perfection or completeness, Jno. 17. 23. 2 Co. 12. 9; *spoken of the mind*, &c. to render perfect in respect to sin, i. e. to render pure from sin, make sinless, spotless, He. 7. 19; to render perfectly tranquil as to the consequences of sin; remove the fear of punishment on account of sin, He. 9. 9; 10. 1, 14; *spoken of state or condition*, to render one's condition such that nothing more can be desired; render perfectly happy. advance to a state of perfect happiness, glory, &c.' He. 2. 10; 5. 9, et al.

Τελείως, *adv.* perfectly, 1 Pe. 1. 13.

Τελείωσις, εως, ἡ, perfection, completion, i. e. a fulfilment, accomplishment *of predictions, promises*, &c. Lu. 1. 45; a perfect expiation, He. 7. 11.

Τελειωτής, οῦ, ὁ, a finisher, perfecter, one who completes and perfects *any thing*; *met.* one who advances another to a state of perfect happiness, He. 12. 2; cf. ch. 2. 10.

Τελεσφορέω, ῶ, f. ήσω, (τέλος & φορέω) to bring to an end; to bring to maturity, perfect, *as fruits, children*, &c.; *met.* to bring to perfection, *in a moral sense*, Lu. 8. 14.

Τελευτάω, ῶ, f. ήσω, p. τετελεύτηκα, a. 1. ἐτελεύτησα, to end,

finish, complete; to end … sc. βίον, to die, … 22. 25, et al.; to be near … at the point of death, Ma… *from*

Τελευτή, ῆς, ἡ, pr. a … *hence*, end of life, sc. βί… decease, Mat. 2. 15: *fro…*

Τελέω, ῶ, f. έσω, p. τ… a. 1. ἐτέλεσα, to end, … end, finish, complete … Mat. 11. 1; 13. 53; 19 … a journey, *or*, to go … completely through, … *pass. spoken of time*, … past, elapse, Re. 20. … fulfil, accomplish, c… to pass, Lu. 18. 31 … fulfil, perform, act … observe, follow out, … 5. 16; to pay *taxe…* Mat. 17. 24, et al. :

Τέλος, εος, ους, … termination, Mat. … 13; end *of life*, … Jno. 13. 1. 1 Co. … *put for* one who … abolishes any *t*… *where others*, one … or completes an… last, Re. 21. 6; … sue, event, Mat … an accomplish… *met.* the end, s… pal point, the … Ro. 10. 4. 1 T… recompense, w… ward, *or* pu… 22; impost, … rived from d… &c. Mat. 17 … τέλος, at la… εἰς τέλος, … mately, 1 T… perpetually …

Τελώνης, … ὠνέομαι) c… revenues, … imposts, … 9. 10, 11 …

Τελών… for τε… a c…

lector's office, Mat. 9. 9. Mar. 2. 14. Lu. 5. 27.

Τέρας, ατος, τὸ, a prodigy, portent, Ac. 2. 19; a signal act, wonder, miracle, Jno. 4. 48. Ac. 2. 43, et al.

Τεσσαράκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. τέσσαρες) forty, Mat. 4. 2, et al.

Τεσσαρακονταετὴς, έος, ῦς, ὁ, ἡ, (preced. & ἔτος) of forty years, Ac. 7. 23; 13. 18.

Τέσσαρες, At. τέτταρες, ων, οἱ, αἱ, neut. τέσσαρα, At. τέτταρα, ων, four, Mat. 24. 31. Mar. 2. 3, et al.

Τεσσαρεσκαιδέκατος, η, ον, (τέσσαρες, καὶ & δέκατος) the fourteenth, Ac. 27. 27, 33.

Τεταρταῖος, αία, αῖον, being in any state, or doing any thing on the fourth day, Jno. 11. 39: *from*

Τέταρτος, η, ον, (fr. τέσσαρες) fourth, Mat. 14. 25, et al.

Τετράγωνος, ου, ὁ, ἡ, (τετρὰς, the number four, fr. τέσσαρες & γωνία) four-cornered, quadrangular, in the form of a square, Re. 21. 16.

Τετράδιον, ίου, τὸ, (fr. τετρὰς) a quaternion, i. e. a detachment of four men, Ac. 12. 4.

Τετρακισχίλιοι, αι, α, (τετράκις, four times, fr. τέσσαρες, & χίλιοι) four thousand, Mat. 15. 38, et al.

Τετρακόσιοι, αι, α, (τετρὰς & ἑκατὸν) four hundred, Ac. 5. 36, et al.

Τετράμηνος, ου, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, (τετρὰς & μὴν) of four months, four months in duration, Jno. 4. 35.

Τετραπλόος, οῦς; όη, ῆ; όον, οῦν, (fr. τετρὰς) quadruple, fourfold, Lu. 19. 8.

Τετράπους, οδος, ὁ, ἡ, τὸ -ουν, (τετρὰς & ποὺς) four-footed; pl. τὰ τετράποδα, sc. ζῶα, quadrupeds, Ac. 10. 12; 11. 6. Ro. 1. 23.

Τετραρχέω, ῶ, f. ήσω, to be tetrarch, Lu. 3. 1, ter: *from*

Τετράρχης, ου, ὁ, (τέτρας & ἀρχὴ) a tetrarch, i. e. pr. a ruler or governor of the fourth part of a kingdom; in N. T. a general title of those who governed any part of a kingdom under the Roman emperor, Mat. 14. 1. Lu. 3. 19; 9. 7. Ac. 13. 1.

Τεύχω, *see* τυγχάνω.

Τεφρόω, ῶ, f. ώσω, (fr. τέφρα, ashes) to reduce to ashes, i. e. to consume, destroy, 2 Pe. 2. 6.

Τέχνη, ης, ἡ, art, i. e. skill, ingenuity, Ac. 17. 29; an art, trade, occupation, craft, Ac. 18. 3. Re. 18. 22: *whence*

Τεχνίτης, ου, ὁ, an artist, artificer, workman, mechanic, Ac. 19. 24, 38. Re. 18. 22; an architect, builder, *spoken of God*, He. 11. 10.

Τήκω, f. ξω, p. τέτηχα, to dissolve, render liquid; *pass.* to become liquid, melt, 2 Pe. 3. 12.

Τηλαυγῶς, adv. (fr. τηλαυγὴς, widely resplendent, fr. τῆλε, afar, & αὐγὴ) clearly, plainly, distinctly, Mar. 8. 25.

Τηλικοῦτος, αὕτη, οῦτο, (fr. τηλίκος, so great, & οὗτος) so great, 2 Co. 1. 10. He. 2. 3. Ja. 3. 4. Re. 16. 18.

Τηρέω, ῶ, f. ήσω, p. τετήρηκα, a. 1. ἐτήρησα, to keep, i. e. to watch, guard, keep guard over, Mat. 27. 36, 54; *met.* to observe, fulfil, not violate, *as commandments*, &c. Mat. 19. 17. Jno. 14. 15, 21; *met.* to keep watch upon, regard, observe narrowly, 1 Jno. 5. 18. Re. 1. 3; to keep *in any state*, preserve, maintain, continue to hold, 2 Co. 11. 9. Jude 6; *with a dat. and* ἐν, to keep for any one, i. e. to cause to adhere or remain faithful to, pass. to remain faithful or devoted to, persevere in adherence to, Jno. 17. 11, 12. Jude 1.

…κ, to keep from any … reserve in safety from, … Re. 3. 10; to keep, re… …ain, Jno. 2. 10. 1 Co. 7. … pass. τετήρημαι, with a … …ῆς, to be reserved for, i. e. … any one, 1 Pe. 1. 4. 2 Pe. … to keep in confinement, con… Ac. 12. 5; 24. 23, et al.: …ce

…ησις, εως, ἡ, a keeping, …tody, i. e. by meton. a place …here one is confined, prison, hold, …ard, Ac. 4. 3; met. observance, … Co. 7. 19.

Τίθημι, f. θήσω, a. 1. ἔθηκα, p. τέθεικα, pass. a. 1. ἐτέθην, p. τέθειμαι, plu. p. ἐτεθείμην, to place, put, set, lay, Lu. 6. 48; 11. 33. Ac. 5. 15; τίθεσθαι ἐν φυλακῇ, v. εἰς τὴν φυλακὴν, v. ἐν τῇ τηρήσει, v. εἰς τὴν τήρησιν, to put in prison, imprison, Mat. 14. 3. Ac. 4. 3; 5. 18; 12. 4; τιθέναι ἐν μνημείῳ, v. εἰς μνημεῖον, to lay in a sepulchre, entomb, Mat. 27. 60. Mar. 6. 29; θέσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ, v. εἰς τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ, &c. to place or fix in one's mind, remember, bear in mind, Lu. 1. 66; 21. 14; θέσθαι εἰς τὰ ὦτα ἑαυτοῦ, to place in one's ears, i. e. to hear and regard attentively, retain in mind, Lu. 9. 44; to fix, fasten upon, Jno. 19. 19; to bestow upon, impart, put into or within any one, Mat. 12. 18; to lay down, put or place, Mar. 6. 56. Lu. 5. 18; τιθέναι τὰ γόνατα, to place the knees on the ground, bend the knee, kneel, Mar. 15. 19; τιθέναι τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, to lay aside or put off one's outer garments, Jno. 13. 4; met. τιθέναι τὴν ψυχὴν, to lay down one's life, i. e. to submit to death, Jno. 10. 11, 15, 17, 18; to set on, set before one food or drink, Jno. 2. 10; to set forth, i. e. to exhibit publicly as, make, 2 Pe. 2. 6; met. τίθεσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ, v. ἐν τῷ …ματι, to purpose in one's … 5. 4; 19. 21; to lay in … …mb Mar 15. 47;

16. 6; to lay by, lay aside, reserve, 1 Co. 16. 2; mid. τίθεμαι, to place, set, i. e. to constitute, appoint, designate, Jno. 15. 16. Ac. 1. 7. 1 Ti. 1. 12; τίθημί τινα τι, v. from the Heb. εἴς τι, to place or set any one for any thing, i. e. to make or cause any one to be or become any thing, Mat. 22. 44. Ro. 4. 17; or, to make, i. e. to appoint, name, to any duty, office, &c. constitute, Ac. 13. 47; 20. 28; to place, assign, bestow, give, Mat. 24. 51; mid. τίθεσθαι βουλὴν, to give mutual counsel, i. e. to consult together, deliberate, Ac. 27. 12; τίθεσθαί τι ἔν τινι, to give or assign to any one, to commit, intrust, 2 Co. 5. 19, et al. freq.

Τίκτω, f. τέξομαι, p. τέτεχα, a. 2. ἔτεκον, p. mid. τέτοκα, (fr. τέκω, idem) to bear, bring forth children, Mat. 1. 21, 23, et al.; trop. to bear, produce, as the earth, cause to spring up, yield, He. 6. 7; met. to cause to exist, be the cause or occasion of, Ja. 1. 15.

Τίλλω, f. τιλῶ, p. τέτιλκα, to pull, pluck, or break off, Mat. 12. 1. Mar. 2. 23. Lu. 6. 1.

Τιμάω, ῶ, f. ήσω, p. τετίμηκα, a. 1. ἐτίμησα, to estimate, fix a price on, value at, Mat. 27. 9; to hold in estimation, respect, honour, reverence, Mat. 15. 4, 5, 8; 19. 19. Mar. 7. 10, et al.; in the sense of to honour any one by yielding implicit credit to his declarations, and by receiving and obeying all his precepts, Jno. 5. 23, quater; 8. 49; to treat with honour, i. e. to bestow distinguished marks of favour upon, Jno. 12. 26. Ac. 28. 10: from

Τιμή, ῆς, ἡ, (fr. τίω) a price, value, Mat. 27. 9; a price paid, money, Mat. 27. 6; meton. a thing of price, i. e. collectively, precious things, Re. 21. 24, 26; honour, i. e. state of honour, dignity, Ro. 9. 21. He. 5. 4; honour conferred, token of respect, observance, veneration, Ro. 2. 7, 10; 12. 10; ἐν τιμῇ …

[redacted]

verbially, honourably, 1 Th. 4. 4; *by impl.* something estimable, important, deserving honour, &c. Col. 2. 23; *meton.* the author or cause of honour, 1 Pe. 2. 7, *where others*, preciousness; honour, i. e. distinguished mark of favour, reward, presents, Ac. 28. 10, et al.: *whence*

Τίμιος, α, ον, precious, i.e. costly, of great price, 1 Co. 3. 12. Re. 18. 12; *met.* precious, dear, valuable, Ac. 20. 24. 1 Pe. 1. 7, 19; honoured, esteemed, respected, Ac. 5. 34; honourable, i. e. deserving honour, estimable, He. 13. 4, et al.: *whence*

Τιμιότης, τητος, ἡ, preciousness, costliness; *by meton.* precious things, i. e. valuable merchandise, Re. 18. 19.

Τιμωρέω, ῶ, f. ήσω, p. τετιμώρηκα, (fr. τιμωρὸς, an avenger, fr. τιμὴ & ὁράω) to punish for *any one*, i. e. to avenge an injury done to *any one*; *in N.T.* to punish, Ac. 22. 5; 26. 11: *whence*

Τιμωρία, ας, ἡ, punishment, He. 10. 29.

Τὶς, ὁ, ἡ, τὸ,-τὶ, gen. τινὸς, *indefinite pron.* some one, any one, *and neut.* something, any thing, *pl.* some, any, Mat. 5. 23; 9. 3; 11. 27, et al.; *spoken of time*, some, several, Ac. 9. 19. 1 Co. 16. 7; a certain *person or thing*, one, some one, &c. Mar. 5. 25. Ac. 21. 16; a certain, a kind of, a species of, Ja. 1. 18; *for* ἕκαστος, any one, each *one*, every one, Ac. 2. 45; 4. 35; *with numerals*, some, about, &c. Lu. 7. 19. Ac. 19. 14; 23. 23; *for* εἴ τις, v. ἐὰν τὶς, if any one, whosoever, 1 Co. 7. 18. Ja. 5. 13; τινὲς—ἄλλοι; & τινὲς μὲν—τινὲς δὲ, some—others, Lu. 9. 7, 8. Phi. 1. 15; τὶ *put for* in something, somewhat, a little, 1 Co. 7. 5. 2 Co. 13. 5; *emphat.* τὶς, τὶ, something, any thing, *i. e.* some great one, some great thing, some distinguished person or *thing*, Ac. 5. 36. 1 Co. 3. 7. Ga. 2. 6, *et al. freq.*

Τίς, τί, τίνος,
pron. used whet
or indirect inqu
Mat. 3. 7; 5. 13
20. 22; what? i.
of what sort?
Mat. 24. 3. Ro.
which? sc. *of tw*
5. Phi. 1. 22;
wherefore? i. q.
26; 9. 11, 14; al
14. 31; πρὸς τί
28; τί ὅτι, i. e
what is then that
Mar. 2. 16. Jno.
what? *as an em*
tive, Ac. 26. 8;
62; how indeed
οὖν, how then?
Mat. 19. 7. Jno.
how much! how
Lu. 12. 49, et al.

Τίτλος, ου, ὁ, (l
title, inscription
Jno. 19. 19, 20.

Τίω, f. ίσω,
hold in estimation
discharge a debt
δίκην τίειν, to
dergo or suffer
punished, 2 Th.

Τοιγαροῦν, con
ally i. q. τῷ, i
therefore, indee
οὖν) wherefore
deed, consequen
consequence, 1 T

Τοίνυν, conj.
now then, but no
therefore, Lu. 2
et al.

Τοιόσδε, τοι
(τοῖος, such, &
kind or sort, 2 P

Τοιοῦτος, τοιαύ
τοιοῦτον, (τοῖο
such like, of this
18. 5; 19. 14; su
9. 8. Mar. 6. 2
this one, 2 Co.

Τοῖχος, ου, ὁ
wall, Ac. 23.

…, ου, ὁ, (fr. τέτοκα, p. of τίκτω) a bringing forth; …spring; *met.* the produce of …ney lent, gain, interest, Mat. …27. Lu. 19. 23.

…λμάω, ῶ, f. ήσω, p. τετόλμηκα, a. 1. ἐτόλμησα, to sustain, dare, i. e. to bring one's self to do *any thing*, persuade one's self, be inclined, Ac. 5. 13. Ro. 5. 7; to have courage, boldness, or confidence to do *any thing*, be bold, Mat. 22. 46. Mar. 12. 34; 15. 43; *by impl. and seq.* ἔν τινι, to confide in, have confidence in, 2 Co. 11. 21, et al.

Τολμηρότερος, α, ον, (compar. of τολμηρὸς, bold, fr. τολμάω) bolder; *neut.* τολμηρότερον, *as an adv.* more boldly, with more confidence, more freely, Ro. 15. 15.

Τολμητὴς, οῦ, ὁ, (fr. τολμάω) one who is bold, *in a bad sense*, i. e. a daring, presumptuous, audacious person, 2 Pe. 2. 10.

Τομώτερος, α, ον, (compar. of τομὸς, cutting, i. e. sharp, keen, fr. τέμνω) keener, sharper, He. 4. 12.

Τόξον, ου, τὸ, a bow, Re. 6. 2.

Τοπάζιον, ου, τὸ, a topaz, *a gem of a yellowish green colour, now called* chrysolite, *and different from the modern topaz*, Re. 21. 10.

Τόπος, ου, ὁ, a place, *spoken of a tract, district, region, country, or any particular place in any region, city, &c.* Mat. 12. 43; 24. 7, 15; 27. 33. Jno. 19. 20, 41; ὁ τόπος, *for* ἅγιος τόπος, the temple, Jno. 11. 48; the place *which one occupies*, space, room, &c. Lu. 2. 7; 14. 9, 10, 22. Ro. 12. 19. Ep. 4. 27; the place *where one dwells*, &c. abode, mansion, dwelling, seat, Jno. 14. 2, 3. Ac. 1. 25; 4. 31; *the* place *in which a sword is kept*, sheath, scabbard, Mat. 26. 52; *met.* a place, i. e. a passage *in a book*, Lu. 4. 17; place, i. e.,

opportunity, possibil… Ro. 15. 23; place… dition, 1 Co. 14. 16, …

Τοσοῦτος, τοσαύτη, … & τοσοῦτον, (τόσος … οὗτος) so great, so … 10; 13. 33; so long, *of time*, … 9; *pl.* so many, Mat. 15. 33 …

Τότε, adv. of time, (… ὅτε) then, at that time, Mat. … 3. 5; 11. 20; then, i. e. after… immediately after, upon … consequence, &c. Mat. 12. … 26; 25. 31; ἀπὸ τότε, from … time, Mat. 4. 17; 16. 21; ὁ … *as an adj.* which then was, … 3. 6, et al.

Τοὐναντίον, by crasis for τὸ ἐναντίον, that which is opp…, the contrary, on … *as an adv.* on the contrary, on the other hand, 2 Co 2. 7. Ga. 2 7. 1 Pe. 3. 9.

Τοὔνομα, by crasis for τὸ ὄνομα, the name; *in the acc.* κατὰ, *understood*, by name, Mat. 27. 57.

Τουτέστι, by crasis for τοῦτ' ἔστι, *as it is in* Mat. 27. 46, et al., id est, that is, which signifies, which implies, &c. Ac. 1. 19; 19. 4, et al.

Τράγος, ου, ὁ, (fr. τραχὺς) a he-goat, He. 9. 12, 13, 19; 10. 4.

Τράπεζα, ης, ἡ, (τετρὰς, four, & πέζα, a foot) a table, an eating-table, Mat. 15. 27. Mar. 7. 28. He. 9. 2; a table or counter of a *money-changer*, Mat. 21. 12; *by impl.* a feast, banquet, Ro. 11. 9. 1 Co. 10. 21; a public table, or place where *money* is invested, bank, Lu. 19. 23; *by impl. money*, or pecuniary affairs, Ac. 6. 2, et al.; *whence*

Τραπεζίτης, ου, ὁ, a money-changer, broker, banker, one who exchanges or loans money for a premium, Mat. 25. 27.

Τραῦμα, ατος, τὸ, (fr. τιτρώσκω) a wound, Lu. 10. 34; *whence*

Τραυματίζω, f. ίσω, a. 1. ἐτραυμάτισα, to wound, Lu. 20. 12. Ac. 19. 16.

Τραχηλίζω, f. ίσω, p. pass. τετραχήλισμαι, pr. to bend the neck back so as to make bare or expose the fore-part, or the throat, *as in slaughtering animals, &c.*; *met.* to expose, lay open, make manifest, He. 4. 13: *from*

Τράχηλος, ου, ὁ, the neck, collum, Mat. 18. 6, et al.; ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλόν τινος, to put a yoke upon the neck of any one, *i. e. met.* to bind to the observance of *any thing*, impose unnecessary and burdensome obligations, Ac. 15. 10; ὑποτιθέναι τὸν τράχηλον ἑαυτοῦ, to lay down one's neck, sc. *under the axe of the executioner*, i. e. to expose one's self to imminent danger, Ro. 16. 4.

Τραχὺς, εῖα, ὺ, rough, rugged, uneven, Lu. 3. 5; εἰς τραχεῖς τόπους, i. e. upon rocks, breakers, Ac. 27. 29.

Τρεῖς, οἱ, αἱ, τὰ, τρία, three, Mat. 12. 40, et al.

Τρέμω, f. εμῶ, p. mid. τέτρομα, (fr. τρέω, idem) to tremble, be agitated from fear, Mar. 5. 33. Lu. 8. 47. Ac. 9. 6; *by impl.* to fear, be afraid, 2 Pe. 2. 10.

Τρέφω, f. θρέψω, p. τέτροφα, a. 1. ἔθρεψα, p. pass. τέθραμμαι, p. mid. τέτροφα, to nurse, nourish, i. e. to feed, support, cherish, provide for, Mat. 6. 26; 25. 37, et al.; *by impl.* to bring up, educate, Lu. 4. 16.

Τρέχω, f. θρέξομαι, a. 2. ἔδραμον, f. 2. δραμοῦμαι, p. mid. δέδρομα, to run, Mat. 27. 48; 28. 8; *met. in comparisons drawn from the public races in the stadium, and applied to the Christian race*, 1 Co. 9. 24, 26. Ga. 2. 2; 5. 7, et al.; *met.* to proceed swiftly, have free course, be speedily propagated, *as doctrines, &c.* 2 Th. 3. 1; *met. and by impl.* to exert one's self vehemently, make intense efforts, Ro. 9. 16.

Τριάκοντα, οἱ, αἱ, τὰ, (fr. τρεῖς) thirty, Mat. 13. 8, 23, et al.

Τριακόσιοι, αι, α, (fr. τρεῖς) 300, Mar. 14. 5. Jno. 12. 5.

Τρίβολος, ου, ὁ, (τρεῖς & βολή) pr. having three points or spines; a caltrop, crowfoot, i. e. *an instrument of war, consisting of three or four iron spikes or prongs, so placed that when cast upon the ground one must always stand upward, and thus annoy the approach of an enemy, particularly cavalry*; a machine for threshing or rubbing out grain, *having teeth or spikes beneath*, tribula; *in N. T.* tribulus, land caltrop, tribulus terrestris *of Linn. a low thorny shrub*, thorn-bush, bramble-bush, Mat. 7. 16. He. 6. 8.

Τρίβος, ου, ἡ, (fr. τρίβω, to rub,) a beaten path, road, way, Mat. 3. 3. Mar. 1. 3. Lu. 3. 4: *from*

Τριετία, ας, ἡ, (τρεῖς & ἔτος) the space of three years, Ac. 20. 31.

Τρίζω, f. ίσω, to creak, utter a creaking, stridulous, grating sound; *by impl.* to gnash, grind *the teeth*, Mar. 9. 18.

Τρίμηνον, ου, τὸ, (τρεῖς & μήν) the space of three months, He. 11. 23.

Τρὶς, adv. (fr τρεῖς) three times, thrice, Mat. 26. 34, 75, et al.; ἐπὶ τρὶς, pr. as far as the third time, i. q. εἰς τρὶς, to the third time, i. e. not less than three times; three times, thrice, Ac. 10. 16; 11. 10.

Τρίστεγον, ου, τὸ, (pr. neut. of τρίστεγος, having three roofs, fr. τρεῖς & στέγη) the third floor, third story, Ac. 20. 9.

..., ὁ & ἡ, (fr. same)
..., 1 Th. 2. 7.

...φορέω, ῶ, f. ήσω, (τρο-
... & φορέω) to carry or nurse
... as a nurse or mother does her
...dren, &c.; met. to feed, pro-
...e for, take care of, Ac. 13. 18,
... the later editions.

...οχιά, ᾶς, ἡ, the track of
a wheel, rut; a road, way, path,
footpath, met. He. 12. 13: from

Τροχὸς, οῦ, ὁ, (fr. τρέχω) a
wheel; met. a course, circle, cir-
cuit, Ja. 3. 6.

Τρυβλίον, ίου, τὸ, (pr. dimin.
of τρύβλ, a cup) a dish, platter,
Mat. 26. 23. Mar. 14. 20.

Τρυγάω, ῶ, f. ήσω, p. τε-
τρύγηκα, a. 1. ἐτρύγησα, (fr.
τρύγη, fruits, vintage) to cut down
cut off, harvest, gather, fruits, and
spe. grapes, Lu. 6. 44. Re. 14.
18, 19.

Τρυγὼν, όνος, ἡ, (fr. τρύζω,
to murmur, mourn) a turtledove,
Lu. 2. 24.

Τρυμαλιὰ, ᾶς, ἡ, (fr. τρύμα,
a hole, fr. τρύω, to break) a hole,
perforation, eye of a needle, Mar.
10. 25. Lu. 18. 25.

Τρύπημα, ατος, τὸ, (fr. τρυπάω, to perforate) a
hole, eye of a needle, Mat. 19. 24.

Τρυφάω, ῶ, f. ήσω, a. 1.
ἐτρύφησα, to live delicately and
luxuriously, take one's fill of plea-
sure, Ja. 5. 5: from

Τρυφὴ, ῆς, ἡ, (fr. θρύπτω, to
break) delicate living, luxury, i.e.
as breaking down body and mind,
and rendering one effeminate, Lu.
7. 25. 2 Pe. 2. 13.

Τρώγω, f. τρώξω, p. τέτρω-
χα, a. 2. ἔτραγον, to eat, pr.
spoken of food which requires
cracking or crushing with the
teeth, as raw beans, nuts, &c.
Mat. 24. 38; fr. the Heb. ἐσθίω

...ω) by
... of
... diffi-
...e, re-
...5. Ep.

...πω, to
...ng back,
...ange, mu-

...same) pr.
...manner, way,
...ν, & καθ' ὃν
...manner, i. e. in
...as, and simply,
...3. 37. Ac. 15. 11,
...έρα τρόπον, in
... means, 2 Th. 2.
... τρόπῳ, & παντὶ
...ery way, by every
...1. 18. 2 Th. 3. 16;
...aking, feeling, acting,
...tion, character, beha-
...se of life, He. 13. 5.

...έω, ῶ, f. ήσω, a. 1.
...ησα, (τρόπος & φορέω)
with the disposition, man-
...d conduct of any one, Ac.

...ή, ῆς, ἡ, (fr. τρέφω)
...iment, nourishment, food, pro-
...ons, sustenance, Mat. 3. 4; 6.
... 10. et al.; met. nutriment
... i. e. instruction, He.

Τυ...
...τύ...
...χ...
...happe...
...times...
...τυχὸ...
...tinguis...
...neut. ...
...an adv. ...
...haps, 1 ...
...it so happ...
...i. e. by ...
...14. 10; ...
...Lu. 10. ...

Τυμπανί... ίσω,
...πάνικα, ...τύμπανον
...also, an instrument ...
...which cri... were ...
...be scourged ... beat a dr...
...death) pr. to ...
...to bastinado ...
...rods and cl...
...the τύμπανον ...

Τύπος, ου, ...
...sion, print ...
...Jno. 20. 25; ...
...i. e. a statue ...
...model, Ac. ...
...type, figure ...
...exhibits a ...
...ness of any ...
...pattern, exam...
...worthy of ...
...tion, Phi. 3. 1...
...admonition, ...
...exhibited by ...
...1 Co. 10. 6, ...
...contents, argu...
...Ac. 23. 25; ...
...of doctrine, R...

Τύπτω, f. ...
...a. 1. ...
...Mat. 24 ...
...beat ...

τρώγειν, to take food, sup, Jno. 13. 18; met. Jno. 6. 54, 56, 57, 58.

Τυγχάνω, f. τεύξομαι, p. τετύχηκα, v. τετευχα, a. 2. ἔτυχον, to strike an object aimed at; to attain to, i. e. to obtain, acquire, receive, partake of, enjoy, Lu. 20. 35. Ac. 24. 2, et al.; *met.* to happen, fall out, chance, *and impers.* τυγχάνει, it happens, &c.; *hence part.* τυχὼν, οῦσα, ὸν, fortuitous, happening any where and at all times, i. e. common, ordinary; οὐ τυχὼν, uncommon, peculiar, distinguished, Ac. 19. 11; 28. 2; *neut.* τυχὸν, pr. fortuitous; *as an adv.* it may be, perchance, perhaps, 1 Co. 16. 6; εἰ τύχοι, pr. if it so happen; it may be, if it be so, i. e. *by impl.* for example, 1 Co. 14. 10; 15. 37; to be, i. q. εἰμί, Lu. 10. 30.

Τυμπανίζω, f. ίσω, p. τετυμπάνικα. (fr. τύμπανον, a drum; *also*, an instrument of torture, *on which criminals were extended to be scourged and beaten even to death*) pr. to beat a drum; *in N. T.* to bastinade, scourge or beat with rods and clubs when stretched on the τύμπανον, He. 11. 35.

Τύπος, ου, ὁ, a mark, impression, print *of a stroke or blow*, Jno. 20. 25; a form, image, effigy, i. e. a statue, Ac. 7. 43; pattern, model, Ac. 7. 44. He. 8. 5; *met.* a type, figure, emblem, that which exhibits a representation or likeness *of any thing*, Ro. 5. 14; a pattern, example, i. e. something worthy of or proposed for imitation, Phi. 3. 17. 1 Th. 1. 7, et al.; admonition, warning, something exhibited by way of admonition, 1 Co. 10. 6, 11; contents, argument, *of an epistle*, Ac. 23. 25; a rule, form, system, *of doctrine*, Ro. 6. 17: *from*

Τύπτω, f. ψω, p. τέτυφα, a. 1. ἔτυψα, to beat, strike, smite, Mat. 24. 49; 27. 30, et al.; *to beat the breast, as expressive of grief or strong emotion*, Lu. 18. 13; 23. 48; *met.* to wound or offend *the conscience of any one*, 1 Co. 8. 12; *fr. the Heb.* to smite, i. e. to inflict punishment, punish, Ac. 23. 3.

Τυρβάζω, f. άσω, (fr. τύρβη, a tumult) to agitate, i. e. to stir up, render turbid; to throw into a state of perturbation, disturb, disquiet; *mid.* to trouble one's self, be troubled, be in a state of perturbation, Lu. 10. 41.

Τύριος, ου, ὁ, ἡ, a Tyrian, an inhabitant of Τύρος, Tyre, Ac. 12. 20.

Τυφλὸς, ή, όν, blind, Mat. 9. 27, 28; 11. 5; 12. 22; *met.* blind, i. e. ignorant, stupid, dull of apprehension, Mat. 15. 14; 23. 16, et al.: *whence*

Τυφλόω, ῶ, f. ώσω, p. τετύφλωκα, to blind, render blind; *met.* to render stupid or dull of apprehension, Jno. 12. 40. 1 Jno. 2. 11. 2 Co. 4. 4.

Τυφόω, ῶ, f. ώσω, p. τετύφωκα, (fr. τῦφος, smoke: *met.* empty pride, haughtiness, fr. τύφω) to raise a smoke; *met.* to inflate with foolish pride; *pass.* to be inflated, puffed up with empty pride, 1 Ti. 3. 6; 6. 4. 2 Ti. 3. 4.

Τύφω, f. θύψω, p. τέθυφα, a. 1. ἔθυψα, to kindle, set on fire; to raise a smoke; *pass.* to emit smoke, smoke, burn faintly, Mat. 12. 20.

Τυφωνικὸς, ή, όν, (fr. τυφῶν, typhon, a strong wind, whirlwind, hurricane) resembling a hurricane, stormy, tempestuous, Ac. 27. 14.

Τυχὸν, *see* τυγχάνω.

Υ

Ὑακίνθινος, η, ον, hyacinthine, resembling the hyacinth in colour, purplish, Re. 9. 17: *from*

Ὑάκινθος, ου, ὁ, a hyacinth,

...th, *a gem resembling the* ...ur *of the* hyacinth flower, ...rly *related to zircon and to* ...*ethyst*, Re. 21. 20.

...λινος, η, ον, **glassy,** resembling glass, i. e. transparent, brilliant, Re. 4. 6: *from*

Ὕαλος, ου, ἡ, a transparent stone, soft kind of crystal; *also* glass, Re. 21. 18, 21.

Ὑβρίζω, f. ίσω, p. ὕβρικα, a. 1. ὕβρισα, to conduct with insolence and petulance; to treat with contumely and ignominy, or insolent reproach, Mat. 22. 6. Lu. 11. 45, et al.: *from*

Ὕβρις, εως, ἡ, pride, arrogance, insolence; contumelious treatment, injury, annoyance, 2 Co. 12. 10; *by impl.* injury, damage, harm, loss, Ac. 27. 10.

Ὑβριστὴς, οῦ, ὁ, (fr. ὑβρίζω) one who is proud and insolent; one who is contumelious, who treats others with contumely and ignominy, an injurious, despiteful person, Ro. 1. 30. 1 Ti. 1. 13.

Ὑγιαίνω, f. ανῶ, to be well, be in health, Lu. 5. 31; 7. 10; *met.* to be healthful or sound in *faith, doctrine,* &c. Tit. 1. 13; 2. 2; *part.* ὑγιαίνων, ουσα, ον, sound *instruction or doctrine,* i. e. pure, uncorrupted, unadulterated, 1 Ti. 1. 10, et al.: *from*

Ὑγιὴς, έος, οῦς, ὁ, ἡ, τὸ-ές, sound, well, in health, not morbid, Mat. 12. 13; 15. 31, *et al.*; *met.* sound *doctrine,* i. e. pure, wholesome, uncorrupted, unadulterated, Tit. 2. 8.

Ὑγρὸς, ὰ, ὸν, (fr. ὕω, to rain) pr. wet, moist, humid; *spoken of a tree,* green, i. e. full of sap, Lu. 23. 31.

Ὑδρία, ας, ἡ, (fr. ὕδωρ) a water-pot, pitcher, Jno. 2. 6, 7; a bucket, pail, &c. Jno. 4. 28.

Ὑδροποτέω, ῶ, f. ήσω, (ὕδωρ & πίνω) to drink water, 1 Ti. 5. 23.

Ὑδρωπικὸς, ἡ, ὸν, (fr. ὕδρωψ, the dropsy, fr. ὕδωρ & ὤψ) dropsical, diseased from extravasated water, Lu. 14. 2.

Ὕδωρ, ὕδατος, τὸ, water, Mat. 3. 11, 16; 14. 28, 29; 17. 15. Jno. 5. 3, 4, 7; *trop.* a fluid resembling water, *found in the pericardium,* Jno. 19. 34; *met.* aliment for the mind, *spoken of the doctrines of the gospel,* with all their attendant privileges and blessings, Jno. 4. 10, 14; 7. 38. Re. 7. 17; *allegor.* many waters *denote* many people, Re. 17. 1, 15, et al.

Ὑετὸς, οῦ, ὁ, (fr. ὕω, to rain) rain, Ac. 14. 17, et al.

Υἱοθεσία, ας, ἡ, (υἱὸς & θέσις, fr. τίθημι) adoption, the taking, or being taken for a son; *others,* sonship, the state of being a child, condition of children, *met.* Ro. 8. 15, 23; 9. 4. Ga. 4. 5. Ep. 1. 5.

Υἱὸς, οῦ, ὁ, a son, Mat. 1. 21, 25; 7. 9; 13. 55; *in antithesis, including the idea of* legitimacy, He. 12. 8; *spoken of an adopted* son, Ac. 7. 21. He. 11. 24; *of one* who takes the place of a son, *in filial duties,* &c. Jno. 19. 26; *fr. the Heb.* a disciple, pupil, 1 Pe. 5. 13; *spoken of the young of animals, e. g. of an ass,* a foal, Mat. 21. 5; a child, offspring, *male and female,* Re. 12. 5; *genr.* a descendant, *and pl. of* υἱοί, descendants, progeny, posterity, Mat. 1. 1, 20; 2. 27; Lu. 1. 16; *including the idea of* legitimacy, genuineness, and resemblance *to one's ancestors,* Ga. 3. 7; *fr. the Heb.* υἱὸς *is often put before a genitive to indicate the relation in which a person stands to what the genitive expresses, e. g. to indicate possession,* resemblance, participation, liability, habitual exercise, intimacy, instruction, office, desire, &c. *see* Mat. 8. 12; 9. 15; 12. 27; 23. 15. Lu. 10. 6; 16. 8; Ep. 2. 2; υἱὸς τοῦ Θεοῦ, son of God, spoken of one who derives his origin immediately from God, Lu. 1. 35; 3. 38; of one be...

again by the Spirit of God, or who resembles God, and is approved and cherished by him, Mat. 5. 9, 45. Lu. 6. 35; 20. 36. Ro. 8. 14; *of* the Messiah as the only son and vicegerent of God, the Saviour and Lord of men, &c. Mat. 3. 17; 16. 16; 17. 5. Ac. 13. 33. Ro. 1. 3, 4, 9; υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, son of man, i. e. *fr. the Heb.* a man, Mar. 3. 28. Ep. 3. 5; the Messiah, Mat. 8. 20; 9. 6, et al. freq.

Ὕλη, ης, ἡ, matter, materials; a grove, forest; wood, i. e. firewood, fuel, Ja. 3. 5.

Ὑμέτερος, α, ον, possess. pron. (fr. ὑμεῖς) your, yours, vester, ra, rum, Lu. 6. 20. Jno. 7. 6; 15. 20, et al.

Ὑμνέω, ῶ, f. ήσω, p. ὕμνηκα, a. 1. ὕμνησα, to hymn, sing a hymn, praise, celebrate or worship with hymns, Mat. 26. 30. Mar. 14. 26. Ac. 16. 25. He. 2. 12: *from*

Ὕμνος, ου, ὁ, (fr. ὕδω, to celebrate in song, praise) verse, carmen; a hymn, song of praise *to God*, Ep. 5. 19. Col. 3. 16.

Ὑπάγω, f. ξω, (ὑπὸ & ἄγω) to lead or bring under, *as a yoke;* to lead or conduct away; to go away, depart, Mat. 8. 4, 13; 9. 6; ὕπαγε ὀπίσω μου, get behind me! away! begone! Mat. 4. 10; 16. 23: *met.* to depart, i. e. to depart from *life*, die, Mat. 26. 24; *simply* to go, Mat. 5. 41. Lu. 12. 58, et al.

Ὑπακοὴ, ῆς, ἡ, a listening; obedience, submission, observance, Ro. 1. 5; 5. 19, et al.: *from*

Ὑπακούω, f. ούσω, (ὑπὸ & ἀκούω) to listen, Ac. 12. 13; to listen or hearken to submissively, to obey, observe, Mat. 8. 27. Mar. 1. 27, et al.

Ὕπανδρος, ου, ἡ, (ὑπὸ & ἀνήρ) under or subject to a husband, married, Ro. 7. 2.

Ὑπαντάω, ῶ, f. ήσω, (ὑπὸ & ἀντάω) to meet, Mat. 8. 28. Lu. 8. Jno. 11. 20, 30; 12. 18: *whence*

yond, more than, greater than, superior to, Mat. 10. 24, 37; than, *in comparisons*, Lu. 16. 8. 2 Co. 12. 13; *as an adv.* above, more, much more, exceedingly, eminently, 2 Co. 11. 23, et al. freq.

Ὑπεραίρω, f. αρῶ, (ὑπὲρ & αἴρω) to raise or lift up above or over *any thing; and intrans.* to lift up one's self, rise above; *mid.* to lift up one's self, i. e. *met.* to exalt one's self, be lifted up, *by impl.* to be proud, conceited, arrogant, insolent, &c. 2 Co. 12. 7. 2 Th. 2. 4.

'Ὑπέρακμος, ου, ὁ, ἡ, (ὑπὲρ & ἀκμή, a point, acme, *and met.* flower of life) past the flower of life, 1 Co. 7. 36.

'Ὑπεράνω, adv. (ὑπὲρ & ἄνω) up above, far above, above, over, *of place*, Ep. 4. 10. He. 9. 5, *of rank, dignity*, &c. Ep. 1. 21.

'Ὑπεραυξάνω, f. ξήσω, (ὑπὲρ & αὐξάνω) to increase more and more, grow or augment exceedingly, 2 Th. 1. 3.

'Ὑπερβαίνω, f. βήσομαι, (ὑπὲρ & βαίνω) to cause to pass over, put over; *intrans.* to pass over, *pr. mountains; met.* to go beyond, transgress, violate, *law, justice, right*, &c. 1 Th. 4. 6.

'Ὑπερβαλλόντως, *adv.* exceedingly above, above measure, 2 Co. 11. 23: *from*

Ὑπερβάλλω, f. βαλῶ, (ὑπὲρ & βάλλω) pr. to cast or throw over or beyond; *intrans.* to pass over, *as a mountain; met.* to surpass, exceed, excel, *part.* ὑπερβάλλων, ουσα, ον, surpassing, distinguished, pre-eminent, 2 Co. 3. 10; 9. 14, et al.: *whence*

Ὑπερβολή, ῆς, ἡ, pr. a passing over, *e. g. a river*; abundance, excess, exuberance, 2 Co. 12. 7; surpassing excellence, pre-eminence, 2 Co. 4. 7; καθ' ὑπερβολήν, *adverbially*, exceedingly, pre-eminently, vehemently, Ro. 7. 13. 2 Co. 1. 8, et al.

'Ὑπερείδω, a. 2. ὑπερεῖδον (ὑπὲρ & εἴδω) to look over or above *any thing; met.* to overlook, wink at, pass over, not regard, *and by impl.* to bear with, not to punish, Ac. 17. 30.

'Ὑπερέκεινα, adv. (i. e. ὑπὲρ ἐκεῖνα, sc. μέρη) beyond, 2 Co. 10. 16.

Ὑπερεκπερισσοῦ, adv. (ὑπὲρ, ἐκ & περισσοῦ) beyond all measure, superabundantly, vehemently, in the highest possible degree, Ep. 3. 20. 1 Th. 3. 10; 5. 13.

'Ὑπερεκτείνω, f. τενῶ, (ὑπὲρ & ἐκτείνω) to stretch or extend beyond measure or bounds, 2 Co. 10. 14.

'Ὑπερεκχύνω, (ὑπὲρ & ἐκχύνω) to pour out above measure or abundantly; *pass.* to run over, overflow, Lu. 6. 38.

'Ὑπερεντυγχάνω, f. τεύξομαι, (ὑπὲρ & ἐντυγχάνω) to be present to any one for *any thing*, i. e. to aid, assist, intercede for, plead one's cause, Ro. 8. 26.

'Ὑπερέχω, f. ξω, (ὑπὲρ & ἔχω) to hold over *any thing, as the fire*; to be prominent, project, jut out or beyond *any thing*; to surpass, excel, be superior, be more excellent, Phi. 2. 3; 4. 7; τὸ ὑπερέχον, excellence, pre-eminence, Phi. 3. 8; to be above, higher, superior, supreme, Ro. 13. 1. 1 Pe. 2. 13.

'Ὑπερηφανία, ας, ἡ, pride, arrogance, insolence, Mar. 7. 22. *from*

'Ὑπερήφανος, ου, ὁ, ἡ, (ὑπὲρ & φαίνω) pr. conspicuous above, supereminent; *met.* proud, arrogant, insolent, assuming, haughty, Lu. 1. 51. Ro. 1. 30. 2 Ti. 3. 2. Ja. 4. 6. 1 Pe. 5. 5.

'Ὑπερλίαν, adv. (ὑπὲρ & λίαν) very much, in the highest degree, pre-eminently; ὁ ὑπερλίαν, preeminent; distinguished, chief, 2 Co. 11. 5; 12. 11.

, ἥσω, (ὑπὲρ
superior, more
nore than con-

, ἡ, (ὑπὲρ &
elling, pompous,
uage, 2 Pe. 2. 18.

, (fr. ὑπερέχω)
. g. *a tumulus*;
i. e. surpassing ex-
inence, 1 Co. 2. 1;
, authority, 1 Ti.

ύω, f. εύσω,
κσσεύω) to abound
eater abundance, Ro.
superabound, abound
have in great abun-
7. 4.

σῶς, adv. (ὑπὲρ
) superabundantly, i. e.
ently, above all mea-
. 37.

άζω, f. άσω, (ὑπὲρ
ω) to abound exceed-
exceeding abundance.
ndant, exuberant, 1 Ti.

, ῶ, f. ώσω, (ὑπὲρ
exalt very highly, ad-
state of dignity and
2. 9.

έω, ῶ, f. ήσω, (ὑπὲρ
o think highly of one's
ofty thoughts, assume,
much to one's self,

ν, τὸ, (pr. neut.
i. q. ὕπερος, superior,
ὑπὲρ) sc. οἴκημα, the
f a house, upper room,
i. q. ἀνάγαιον, Ac. 1.
9; 20. 8.

ὑφέξω, (ὑπὸ &
under; to be subjected
suffer, Jude 7.

ν, ὁ, ἡ, (fr. ὑπα-
ς, *i. e.* obedient, sub-

missive, observant, Ac. 7. 39. 2 Co. 2. 9. Ph. 2. 8.

Ὑπηρετέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ὑπηρέτησα, (ὑπὸ & ἐρέσσω, v. ττω, to row) pr. to row under the direction *of any one*, be a rower; *by impl.* to minister to, assist, serve, i. e. to promote the welfare of, subserve the interests of *any one*, Ac. 13. 36; 20. 34; 24. 23.

Ὑπηρέτης, ου, ὁ, (ὑπὸ & ἐρέτης, a rower) a species of rowers; *by impl.* a minister, attendant, servant, *spoken of* an attendant *on a magistrate*, &c. a lictor, apparitor, officer, constable, &c. Mat. 5. 25; *of* an attendant or officer *of the Sanhedrin*, Mat. 26. 58; *of* an attendant, or servant *of a synagogue*, Lu. 4. 20; *genr. of* a minister, attendant, associate, assistant *in any work*, Lu. 1. 2. Jno. 18. 36, et al.

Ὕπνος, ου, ὁ, sleep, Mat. 1. 24, et al.; *met.* spiritual sleep, inactivity, and sloth *with respect to the things of religion*, Ro. 13. 11.

Ὑπὸ, *prep. with a genitive, pr. it refers to what is done* under or below; *in N. T.* by, from, *denoting the agent or efficient cause*, Mat. 1. 22; 2. 15, 17; 3. 6, 13, 14; *or instrumental cause*, Re. 6. 8; *with an accusative*, under, beneath, *spoken of place* whither, Mat. 5. 15. Mar. 4. 21; *of place* where, Mar. 4. 32. Lu. 17. 24; *of time*, when, at, about, in, Ac. 5. 21; *met. of power, authority*, &c. under, Mat. 8. 9. Ga. 4. 2; *of subjection to a law*, &c. under, Ro. 3. 9; 6. 14, et al.

Ὑποβάλλω, f. βαλῶ, (ὑπὸ & βάλλω) to put under; *met.* to suggest, instigate; to suborn, Ac. 6. 11.

Ὑπογραμμὸς, οῦ, ὁ, (fr. ὑπογράφω, to set a copy in writing, fr. ὑπὸ & γράφω) pr. a copy to write after; *met.* an example for imitation, pattern, 1 Pe. 2. 21.

Ὑπόδειγμα, ατος, τὸ, pr. that which is submitted to the eye

...by correspond-
typical repre-
; an example,
imitation or ad-
. 15. He. 4. 11.
: *from*

. δείξω, (ὑπὸ
show, point out;
plainly, teach, in-
nown, warn, Mat.
3. 47; 12. 5. Ac. 9.

, f. ξομαι, p.
(ὑπὸ & δέχομαι) to
ably or as a guest, en-
10. 38; 19. 6. Ac. 17.

, f. ήσω, (ὑπὸ &
d under, i. e. to fasten
of the foot, shoe; *mid.*
or under one's own feet,
on one's sandals, Ac. 12.
15; *pass.* to be shod *with*
Mar. 6. 9: *whence*

α, ατος, τὸ, any
und underneath; a sandal,
ole of hide or wood fastened
bottom of the foot with
i. q. σανδάλιον, Mat. 3. 11;
et al.

ικος, ου, ὁ, ἡ, (ὑπὸ &
one who has lost his cause,
, convicted, condemned, Ro.
9.

ζύγιον, ίου, τὸ, (pr.
nt. of ὑποζύγιος, under a yoke,
ὑπὸ & ζυγὸς) any animal sub-
ct to the yoke, a beast of burden;
sc. an ass, Mat. 21. 5. 2 Pe. 2. 16.

ποζώννυμι, f. ζώσω, (ὑπὸ
& ζώννυμι) to gird under, *spoken
of persons*, to gird under the breast;
to undergird *the whole body of a
ship with cables, chains*, &c. Ac.
27. 17.

Ὑποκάτω, adv. (ὑπὸ & κάτω)
under, beneath, underneath, Mar. 6.
11; 7. 28, et al.; *met.* He. 2. 8.

Ὑποκρίνομαι, f. οῦμαι, (ὑπὸ
& κρίνω) to answer, respond; to
answer for, or represent another,
personate, act *upon the stage with
a mask*; *hence*, to counterfeit, pre-
tend, feign, Lu. 20. 20: *whence*

*Ὑπόκρισις, εως, ἡ, a re-
sponse, answer; histrionic per-
sonification, acting; hypocrisy, dis-
simulation, Mat. 23. 28. Mar. 12.
15, et al.

*Ὑποκριτὴς, οῦ, ὁ, one who
personates a character, a stage-
player, actor; a hypocrite, dis-
sembler, one who assumes, and
speaks and acts under, a feigned
character, Mat. 6. 2, 5, 16; 7. 5,
et al.

*Ὑπολαμβάνω, f. λήψομαι,
(ὑπὸ & λαμβάνω) to take up, sc.
by placing something underneath
what is taken up, to receive up
and bear away, Ac. 1. 9; to take
up the discourse, i. e. to continue
the conversation, *and by impl.* to
answer, Lu. 10. 30; to conceive,
i. e. *met.* to think, suppose, be of
opinion, judge, Lu. 7. 43. Ac. 2. 15.

*Ὑπολείπω, f. ψω, (ὑπὸ &
λείπω) to leave, let remain; *pass.* to
be left, remain, survive, Ro. 11. 3.

*Ὑπολήνιον, ου, τὸ, (ὑπὸ &
ληνὸς) a wine-vat, i. e. *the lower
vat or wine-press, into
which the juice of the grapes
flowed when trodden in the upper*
vat, Mar. 12. 1.

*Ὑπολιμπάνω, (ὑπὸ & λιμπά-
νω, to leave) to leave, leave behind,
1 Pe. 2. 21.

*Ὑπομένω, f. νῶ, (ὑπὸ &
μένω) to remain or stay behind,
sc. *when others have departed*, Lu.
2. 43; to sustain, endure, i. e. to
undergo, be subject to, suffer pa-
tiently, 1 Co. 13. 7. He. 10. 32; to
bear up under, support with pa-
tience and constancy, remain con-
stant, persevere, Mat. 10. 22; 24.
13, et al.

*Ὑπομιμνήσκω, f. ὑπομνήσω,
(ὑπὸ & μιμνήσκω) to put in mind
of, bring to remembrance, cause to
remember...
ὑπομιμν...
νήσθην...
remember...
2 Ti. 2. 14...

Ὑπόμνησ...
brance, r...
putting in mi...
2 Pe. 1. 13;

*Ὑπομονὴ, ἡ...
patient endur...
ance, perseveran...
Ro. 2. 7; 5. 3, 4
δι' ὑπομονῆς, w...
constantly, perse...
15. Ro. 8. 25;...
fliction, &c. i. e. the...
ing, undergoing, &c.

*Ὑπονοέω, ῶ, f. ή...
νοέω) to suspect,...
conjecture, Ac. 13.
27: *whence*

*Ὑπόνοια, ας, ἡ...
conjecture, surmi...

*Ὑποπλέω, f. εύ...
πλέω) to sail ...
under the lee ...
&c. Ac. 27. 4, 7...

*Ὑποπνέω, f...
πνέω) to bre...
gently, *as the*...

*Ὑποπόδιον...
πούς) a foots...
3, et al.

*Ὑπόστασ...
τημι, to ...
ἵστημι)...
der; a ...
certain ...
confide...
confide...
tion, ...
9. 4; ...
subst...
thing...
opp. ...
anc...

*Ὑ...

remember, remind, suggest, and ὑπεμ-
ὑπομιμνήσκομαι, a. 1. pass. ὑπεμ-
νήσθην, to call to mind, recollect,
remember, Lu. 22. 61. Jno. 14. 26.
2 Ti. 2. 14. Tit. 3. 1, et al.: *whence*

Ὑπόμνησις, εως, ἡ, remem-
brance, recollection, 2 Ti. 1. 5; a
putting in mind, act of reminding,
2 Pe. 1. 13; 3. 1.

*Ὑπομονή, ῆς, ἡ, (fr. ὑπομένω)
patient endurance, patient continu-
ance, perseverance, Lu. 21. 19.
Ro. 2. 7; 5. 3, 4; ἐν ὑπομονῇ &
δι' ὑπομονῆς, with constancy, i. e.
constantly, perseveringly, Lu. 8.
15. Ro. 8. 25; an enduring *of af-
fliction*, &c. i. e. the act of suffer-
ing, undergoing, &c. 2 Co. 1. 6.

*Ὑπονοέω, ῶ, f. ήσω, (ὑπὸ &
νοέω) to suspect, suppose, think,
conjecture, Ac. 13. 25; 25. 18; 27.
27: *whence*

*Ὑπόνοια, ας, ἡ, suspicion,
conjecture, surmise, 1 Ti. 6. 4.

*Ὑποπλέω, f. εύσομαι, (ὑπὸ &
πλέω) to sail under, i. e. to sail
under the lee *of a coast, island*,
&c. Ac. 27. 4, 7.

*Ὑποπνέω, f. εύσω, (ὑπὸ &
πνέω) to breathe softly; to blow
gently, *as the wind*, Ac. 27. 13.

*Ὑποπόδιον, ίου, τό, (ὑπὸ &
πούς) a footstool, Mat. 5. 35. Ja. 2.
3, et al.

*Ὑπόστασις, εως, ἡ, (fr. ὑφίσ-
τημι, to place under, fr. ὑπὸ &
ἵστημι) pr. something placed un-
der; a basis, foundation; *met.* a
certain persuasion, firm or implicit
confidence, constancy, He. 3. 14;
confidence, i. e. assured expecta-
tion, confident anticipation, 2 Co.
9. 4; 11. 17. He. 11. 1; hypostasis,
substance, essence, being, some-
thing of which we can say it is,
opp. to ἡ φαντασία, mere appear-
ance, He. 1. 3.

[illegible]οστέλλω, f. στελῶ, (ὑπὸ
[illegible] στέλλω) pr. to send down, let
down[?]; to keep back, draw back,

withdraw, shrink back, Ga. 2. 12.
He. 10. 38; *mid.* to shrink back
from, avoid, shun, *and by impl.* to
keep back, conceal, dissemble, *from*
fear, Ac. 20. 20, 27: *whence*

*Ὑποστολή, ῆς, ἡ, a drawing
back, withdrawing; *or as others*, a
shrinking back, timidity, He. 10. 39.

*Ὑποστρέφω, f. ψω, (ὑπὸ &
στρέφω) to turn back, return, Mar.
14. 40. Lu. 1. 56; 2. 39, 43, 45,
et al.

*Ὑποστρώννυμι, v. ννύω, f.
στρώσω, (ὑπὸ & στρώννυμι) to
strow under, strew underneath,
Lu. 19. 36.

*Ὑποταγή, ῆς, ἡ, subordina-
tion, subjection, submission, obe-
dience, 2 Co. 9. 13. Ga. 2. 5. 1 Ti.
2. 11; 3. 4: *from*

*Ὑποτάσσω, v. ττω, f. ξω,
(ὑπὸ & τάσσω) to place or arrange
under *any thing*; *met.* to put un-
der, subdue, subject, make subor-
dinate, Ro. 8. 20. 1 Co. 14. 32; *mid.*
to submit one's self, obey, Lu. 2.
51; 10. 17, et al.

*Ὑποτίθημι, f. ὑποθήσω, (ὑπὸ
& τίθημι) to place, put, or lay
down under, e. g. *as the neck be-
neath the sword of the executioner*,
Ro. 16. 4; *mid.* to suggest, i. e. to
exhort, advise, persuade, teach, in-
culcate, 1 Ti. 4. 6.

*Ὑποτρέχω, a. 2. ὑπέδραμον,
(ὑπὸ & τρέχω) to run under, i. e
to sail under a lee shore, Ac. 27. 16

*Ὑποτύπωσις, εως, ἡ, (fr.
ὑποτυπόω, to draw a sketch, give
a faint likeness, represent faintly;
to express summarily, fr. ὑπὸ &
τυπόω) *met.* a sketch, representa-
tion, delineation, form, 2 Ti. 1. 13;
a pattern, example, precedent,
1 Ti. 1. 16.

*Ὑποφέρω, a. 1. ὑπήνεγκα,
a. 2. ὑπήνεγκον, (ὑπὸ & φέρω) to
sustain, endure, i. e. to suffer, un-
dergo, 2 Ti. 3. 11. 1 Pe. 2. 19; to
bear up under, support, 1 Co. 10. 13.

...ω, (ὑπὸ
... retire, Lu.

..., (fr. ὑπώ-
... face below
...ψ) pr. to strike
... as to discolour
the eye; *hence*,
...erity, subject to
... *as the body* by
... 9. 27; *met.* to
...*ual importunities*,
...one's patience, Lu.

..., ἡ, **a hog, swine**,
2 Pe. 2. 22.

..., ου, ἡ, (Heb. אזוב)
...ysopus officinalis of
... *low shrubby plant*
in the south of Europe
East, the stem of which
rises to the height of a
a half, though in Pales-
sometimes exceeds two feet,
9. 29. He. 9. 19.

...ρέω, ῶ, f. ήσω, p. ὑστέ-
...a, a. 1. ὑστέρησα, (fr. ὕστε-
...) to be posterior in time, be
...er, *and by impl.* to be too late,
...me short of, fail of attaining, He.
... 1; 12. 15; to be inferior, worse
...off, 1 Co. 8. 8. 2 Co. 11. 5; 12. 11;
to be wanting, be deficient, lack, be
lacking, Mar. 10. 21. Jno. 2. 3;
ὑστερέω & ὑστεροῦμαι, to want,
be without, be destitute of, be defi-
cient in, lack, Mat. 19. 20. Lu. 22.
35. 1 Co. 1. 7; to be in want, be
destitute, be without the means
of subsistence, Lu. 15. 14, et al.:
whence

Ὑστέρημα, ατος, τὸ, what is wanting, deficiency, defect, Col. 1. 24. Phi. 2. 30; *spoken of persons*, absence, 1 Co. 16. 17; want, need, poverty, penury, Lu. 21. 4. 2 Co. 8. 13, 14, et al.

Ὑστέρησις, εως, ἡ, want, need, poverty, penury, Mar. 12. 44. Phi. 4. 11.

Ὑστέρον, *adv.* after, afterwards, last, Mat. 4. 2; 22. 27, et al.: *pr. neut. of*

Ὕστερος, α, ον, posterior in time, later, subsequent, *and by impl.* future, 1 Ti. 4. 1.

Ὑφαντὸς, ἡ, ὸν, (fr. ὑφάω, v. ὑφαίνω, to weave) woven, Jno. 19. 23.

Ὑψηλὸς, ἡ, ὸν, (fr. ὕψος) high, lofty, elevated, Mat. 4. 8; 17. 1, et al.; τὰ ὑψηλὰ, *put for* τὰ ὕψιστα, the highest heaven, He. 1. 3; *met.* lofty, exalted, distinguished, pre-eminent, Ac. 13. 17. He. 7. 26; highly esteemed, Lu. 16. 15; φρονεῖν τὰ ὑψηλὰ, to have lofty thoughts, be high-minded, be proud, to assume, Ro. 12. 16.

Ὑψηλοφρονέω, ῶ, f. ήσω, (ὑψηλὸς & φρονέω) to have lofty thoughts, be high-minded, proud, assuming, Ro. 11. 20. 1 Ti. 6. 17.

Ὕψιστος, η, ον, highest, loftiest, most elevated; τὰ ὕψιστα, *fr. the Heb.* the highest heaven, Mat. 21. 9. Mar. 11. 10; *met.* ὁ ὕψιστος, the Most High, Mar. 5. 7, et al.: *superlat. formed from*

Ὕψος, εος, ους, τὸ, height, altitude, elevation, Ep. 3. 18. Re. 21. 16; *met.* exaltation, dignity, eminence, Ja. 1. 9; on high, i. e. heaven, the highest heaven, Lu. 1. 78; 24. 49. Ep. 4. 8: *whence*

Ὑψόω, ῶ, f. ώσω, p. ὕψωκα, a. 1. ὕψωσα, to raise aloft, lift up, elevate, Jno. 3. 14; 8. 28; *met.* to elevate to a state of dignity or prosperity, exalt, Mat. 11. 23. Lu. 1. 52; to exalt, i. e. to commend, honour, Mat. 23. 12, et al.: *whence*

Ὕψωμα, ατος, τὸ, height, any thing lofty or elevated, Ro. 8. 39; *trop.* elevation, pride, 2 Co. 10. 5.

Φ

Φάγος, ου, ὁ, a glutton, Mat. 11. 19. Lu. 7. 34: *from*

φιλ... γω...
...ον, ...
20, 3...
23, 3...
... ...
to eat...
devour...
of a thi...
12. 4. M...
ἀπὸ, v. ...
22. 16. R...
live, hav...
13. 10; ἄρτ...
νος, to have
live upon a...
ἄρτον, v. ἄ...
food, take a...
20; 6. 44; spoken of ...
the divine kingdom
denote the highest ...
14. 15; *met.* to ...
feed on by faith, Jn...
met. to corrode, consum...
Ja. 5. 3. Re. 17. 16, et al.

Φαιλόνης, φαιλώνης, ...
νης, φελόνης, v. φελώ...
(by metath. for φαινόλ...
a cloak for travelling ...
to protect one against ...
2 Ti. 4. 13; *others*, a ...
or a case for books, ...
a journey.

Φαίνω, f. φανῶ, ...
& φαίνομαι, to ...
2 Pe. 1. 19. Re...
shine, be conspic...
met. spoken of ...
their instructio...
minds, and ...
Jno. 1. 5; 5...
shew, cause ...
seen, appear...
2. 7, 13, 19 ...
νόμενα, t...
vious to t...
νομαι, ...
nearanc...
to seer...
14. 64...

Φανε...
co...

devour, Re. 10. 10; to eat a part of a thing, eat of any thing, Mat. 12. 4. Mar. 2. 26. 1 Co. 10. 3; seq. ἀπό, v. ἐκ, to eat of any thing, Lu. 22. 16. Re. 2. 17; trop. put for to live, have one's food or living, He. 13. 10; ἄρτον φαγεῖν παρά τινος, to have one's living from, to live upon any one, 2 Th. 3. 8; ἄρτον, v. ἄρτους φαγεῖν, to take food, take a meal, sup, &c. Mar. 3. 20; 6.44; spoken of the banquets of the divine kingdom, in order to denote the highest enjoyment, Lu. 14. 15; met. to eat spiritually, feed on by faith, Jno. 6. 50, 51, 53; met. to corrode, consume, destroy, Ja. 5. 3. Re. 17. 16, et al. freq.

Φαιλόνης, φαιλώνης, φαλάνης, φελόνης, v. φελώνης, ου, ὁ, (by metath. for φαινόλης) penula, a cloak for travelling with a hood to protect one against the weather, 2 Ti. 4. 13; others, a portmanteau, or a case for books, i. e. to carry on a journey.

Φαίνω, f. φανῶ, p. πέφαγκα & φαίνομαι, to shine, give light, 2 Pe. 1. 19. Re. 1. 16; pass. to shine, be conspicuous, Mat. 24. 27;

... bring to light, disc... make known, Ma... 14. Jno. 1. 31, et a...

Φανερῶς, adv. ... i. e. clearly, plain... 10. 3; openly, pu... Jno. 7. 10.

Φανέρωσις, εως, ... ρόω) manifestatio... hibition, 1 Co. 12...

Φανός, οῦ, ὁ, ... torch, lantern, li...

Φαντάζω, f. άσ... to. cause to app... pear, be seen, τ... that which was ... pearance, sight, ... 21: whence

Φαντασία, ας ... festation; oste... play, pomp, pa...

Φάντασμα, ατ... tom, supernatu... parition, spect... 26. Mar. 6. 49.

Φάραγξ, αγγ... dell, i. e. a r... rocky and ...

...rug, medicine; a poison) ..., a dose of medicine; a ...g, veneficium; sorcery, incantation with drugs, ...aceutic enchantment, Ga. 5. ...e. 9. 21; 18. 23.

...ακεὺς, έως, ὁ, (fr. same) ...one who prepares drugs; an ...anter, magician, sorcerer, Ac. ...8.

...μακὸς, ū, ὁ, idem, Re. ...8; 22. 15.

...σις, εως, ἡ, (fr. φάω, v. ...ημί) word, intelligence, report, information, Ac. 21. 31.

...άσκω, defective verb, (fr. φάω, idem) to say, i. e. to assert, affirm, Ac. 24. 9; 25. 19; to boast, Ro. 1. 22. Re. 2. 2, in some editions.

Φάτνη, ης, ἡ, (q. φάγνη, fr. φάγω) a manger, crib; others, a stall, stable, Lu. 2. 7. 12, 16; 13. 15.

Φαῦλος, η, ον, vile, refuse, worthless; by impl. evil, wicked, flagitious, Jno. 3. 20; 5. 29. Tit. 2. 8. Ja. 3. 16.

Φέγγος, εος, ους, τὸ, (fr. φέγγω, to shine) a shining light, splendour, Mat. 24. 29. Mar. 13. 24. Lu. 11. 33.

Φείδομαι, f. φείσομαι, to spare, i. e. to forbear, treat with tenderness, Ac. 20. 29. Ro. 8. 32; to spare, implying forgiveness, to forgive, Ro. 11. 21. 2 Co. 13. 2; to forbear, abstain, 2 Co. 12. 6, et al.: whence

Φειδομένως, adv. sparingly, i. e. frugally, not bountifully, parsimoniously, 2 Co. 9. 6, bis.

Φελόνης, see φαιλόνης.

Φέρω, f. οἴσω, a. 1. ἤνεγκα, a. 2. ἤνεγκον, to bear a burden, carry, Lu. 23. 26; to bear along or away, urge, impel, drive, pass. to be driven, Ac. 27. 15, 17; met. pass. to be impelled, actuated by the Holy Spirit, 2 Pe. 1. 21; pass. to proceed, advance, He. 6. 1; to bear, as trees or plants, produce, yield, Mar. 4. 8. Jno. 12. 24; met. to yield fruit of virtue, piety, &c. Jno. 15. 2, 5, 8, 16; to bear any one's disposition and conduct, bear with, endure, Ro. 9. 22. He. 13. 13; to bear a command, threatened penalty, &c. endure, sustain, support, He. 12. 20; spoken of a judgment, accusation, &c. to bear, i. e. to give, offer, present, 2 Pe. 2. 11; of a way, road, &c.; to carry, lead, conduct, Ac. 12. 10; fr. the Heb. to bear, i. e. to uphold, support, sustain, preserve and govern, He. 1. 3; to bear, i. e. to bring, Mat. 14. 11; to bring near, i. e. to reach out, apply, the hand, Jno. 20. 27; with a dat. εἰς, v. πρὸς, to bring to any one, Mat. 14. 18. Mar. 1. 32. Re. 21. 24, 26; seq. κατὰ, to bring against any one an accusation, Jno. 18. 29; φέρειν τινὰ ἐπὶ τόπον τινά, to bring or conduct one to any place, Mar. 15. 22; met. φέρειν τὴν διδαχὴν, to exhibit, teach, 2 Jno. 10; with a dat. to bring to, i. e. to proffer, bestow, 1 Pe. 1. 13; to bring forth, i. e. to produce, cause to exist; pass. to be produced, i. e. to arise from, originate, 2 Pe. 1. 21; to cause to come; pass. to come, i. e. to be heard, as a voice, 2 Pe. 1. 17, 18; to rush, as wind, Ac. 2. 2; φέρομαι, i. q. γίνομαι, to be, He. 9. 16, et al. freq.

Φεύγω, f. ξω, a. 2. ἔφυγον, p. mid. πέφυγα, to flee, fly, i. e. to depart hastily from danger or for fear, attempt escape, Mat. 2. 13; 8. 33; 10. 23; 24. 16; met. to shun, avoid, 1 Co. 6. 18; 10. 14; in the sense of to vanish, Re. 16. 20; 20. 11; to escape, obtain exemption or security, Mat. 3. 7; 23. 33, et al.

Φήμη, ης, ἡ, fame, rumour, report, Mat. 9. 26. Lu. 4. 14: from

Φημὶ, f. φήσω, a. 2. ἔφην, (fr. φάω, idem) to say, speak, Mat. ... 8; 14. 8; 26. 34, 61; to say, affirm, Ro. 3. 8, et al.

Φθάνω, v. άω, f. ά...

...φθ... to come ... cipate, ... come, ar... to, or as ... εἰς, met. ... quire, ... ἐπί, to com... 28. Lu. 11. ... come sud... to, 1 Th.

Φθαρτὸ... corrupt... decay, ... 25, et...

Φθέγ... ... sou... Ac...

Φθ... a... ...

ἔφθακα, a. 1. ἔφθασα, a. 2. ἔφθην, to come or be before, prevent, anticipate, 1 Th. 4. 15; to come, have come, arrive; *with* ἄχρι, to come to, or as far as, 2 Co. 10. 14; *with* εἰς, *met.* to come or attain to, acquire, Ro. 9. 31. Phi. 3. 16; *with* ἐπὶ, to come to, be with, Mat. 12. 28. Lu. 11. 20; *or*, to come upon, come suddenly, overtake, happen to, 1 Th. 2. 16.

Φθαρτὸς, ἡ, ὸν, (fr. φθείρω) corruptible, perishable, liable to decay, mortal, Ro. 1. 23. 1 Co. 9. 25, et al.

Φθέγγομαι, f. γξομαι, p. ἔφθογγα, a. 1. ἐφθεγξάμην, to sound, emit sound; to speak, utter, Ac. 4. 18. 2 Pe. 2. 16, 18.

Φθείρω, f. φθερῶ, p. ἔφθαρκα, a. 1. ἔφθειρα, a. 1. ἔφθαρον, (fr. φθέω, idem) to injure, spoil, destroy, 1 Co. 3. 17. 2 Co. 7. 2; to corrupt, deprave, vitiate *the disposition, morals, &c.* 1 Co. 15. 33. 2 Co. 11. 3, et al.

Φθινοπωρινὸς, ἡ, ὸν, (fr. φθινόπωρον, autumn, the season when the fruits of the earth decline, fr. φθίνω, to decay, fail, and ὀπώρα) autumnal, i. e. stripped of fruit and verdure, Jude 12.

Φθόγγος, ου, ὁ, (fr. φθέγγομαι) sound, 1 Co. 14. 7; *meton.* voice, Ro. 10. 18.

Φθονέω, ῶ, f. ήσω, p. ἐφθόνηκα, a. 1. ἐφθόνησα, to envy, Ga. 5. 26, and Ja. 4. 2, *in some editions*: *from*

Φθόνος, ου, ὁ, (fr. φθίνω, to decay, pine away) envy, malice, malignity, Mat. 27. 18. Mar. 15. 10, et al.

Φθορὰ, ᾶς, ἡ, (fr. φθείρω) decay, corruption, *as of the body*, mortality, Ro. 8. 21. 1 Co. 15. 42; *meton.* what is corruptible, or liable to corruption, 1 Co. 15. 50; a being destroyed, killing, slaughter, 2 Pe. 2. 12; destruction, ruin, *in the sense of* misery, punishment, Ga. 6. 8. Col. 2. 22; *met.* moral corruption, corruptness, depravity, perverseness, wickedness, 2 Pe. 1. 4; 2. 12, 19.

Φιάλη, ης, ἡ, a bowl, goble[t] &c. Re. 5. 8; 15. 7; 16. 1. 4, et al.

Φιλάγαθος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & ἀγαθὸς) a lover of good, or goo[d]ness, one studious of virtue, Tit. 1.

Φιλαδελφία, ας, ἡ, fratern[al] affection, brotherly love; love [of] Christian brethren, Ro. 12. 10. 1 T[h.] 4. 9, et al.: *from*

Φιλάδελφος, ου, ὁ, ἡ, (φίλ[ος] & ἀδελφὸς) exercising fratern[al] affection, loving one's brethre[n,] full of or exhibiting that mut[ual] affection Christians owe to ea[ch] other, 1 Pe. 3. 8.

Φίλανδρος, ου, ἡ, (φίλος [&] ἀνὴρ) loving one's husband, a[nd] *by impl.* fulfilling all the conju[gal] duties, Tit. 2. 4.

Φιλανθρωπία, ας, ἡ, (φιλάνθρωπος, loving mankind, [hu]mane, fr. φίλος & ἄνθρωπος) [phi]lanthropy, love of mankind, [be]nevolence, humanity, Ac. 28. Tit. 3. 4.

Φιλανθρώπως, adv. (fr. sam[e]) humanely, benevolently, with k[ind]ness, Ac. 27. 3.

Φιλαργυρία, ας, ἡ, love [of] money, eager desire for wea[lth,] covetousness, 1 Ti. 6. 10: *from*

Φιλάργυρος, ου, ὁ, ἡ, (φί[λος] & ἄργυρος) loving or fond of [mo]ney, inordinately desirous of wea[lth,] covetous, Lu. 16. 14.

Φίλαυτος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος [&] αὐτὸς) loving one's self, self-[con]ceited, selfish, 2 Ti. 3. 2.

Φιλέω, ῶ, f. ήσω, p. πε[φί]ληκα, a. 1. ἐφίλησα, to love, [re]gard with affection, have affe[ction] for, Mat. 10. 37. Jno. 5. 2[0;] like, be fond of, delight [in a] thing, Mat. 23. 6. Re. 22[.15;] ... cluding the idea of ...

fondness, Jno. 12. 25; *followed by an infin.* to love to do any thing, i. e. to do willingly, gladly, *or*, to be wont, used, accustomed, Mat. 6. 5, to kiss, salute with a kiss, Mat. 26. 48, et al.

Φίλη, ης, ἡ, (fr. φίλος) a female friend, Lu. 15. 9.

Φιλήδονος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & ἡδονή) loving pleasure, a lover of pleasure, 2 Ti. 3. 4.

Φίλημα, ατος, τό, (fr. φιλέω) a kiss, *given as a token and pledge of love and friendship*, Lu. 7. 45; 22. 48. Ro. 16. 16, et al.

Φιλία, ας, ἡ, (fr. φίλος) friendship, affection, fondness, love, Ja. 4. 4.

Φιλιππήσιος, ου, ὁ, a Philippian, citizen of Φίλιπποι, Philippi, Phi. 4. 15.

Φιλόθεος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & θεός) loving God, pious, a lover of God, 2 Ti. 3. 4.

Φιλονεικία, ας, ἡ, a love of contention, emulation, rivalry; a contention, dispute, Lu. 22. 24: *from*

Φιλόνεικος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & νεῖκος, contention,) fond of contention or altercation, contentious, disputatious, 1 Co. 11. 16.

Φιλοξενία, ας, ἡ, kindness to strangers, hospitality, Ro. 12. 13. He. 13. 2: *from*

Φιλόξενος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & ξένος) kind to strangers, hospitable, 1 Ti. 3. 2. Tit. 1. 8. 1 Pe. 4. 9.

Φιλοπρωτεύω, f. εύσω, (φίλος & πρωτεύω) to love or desire to be first or chief, affect the pre-eminence, 3 Jno. 9.

Φίλος, ου, ὁ, (fr. φιλέω) a friend, Lu. 7. 6; 11. 5, 6, 8, et al.; *in the sense of* an associate, companion, Mat. 11. 19. Lu. 7. 34; of one who delights in, or has an inordinate fondness for *any thing*, Ja. 4. 4; *as a word of courteous appellation*, Lu. 14. 10.

Φιλοσοφία, ας, ἡ, pr. a love of wisdom; philosophy, knowledge, natural and moral, Col. 2. 8: *from*

Φιλόσοφος, ου, ὁ, ἡ, (i. e. φίλος σοφίας) a lover of wisdom; a wise man, philosopher, Ac. 17. 18.

Φιλόστοργος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & στοργή, natural affection) exercising kind affection, tenderly affectionate, Ro. 12. 10.

Φιλότεκνος, ου, ὁ, ἡ, (φίλος & τέκνον) loving one's children, *and by impl.* fulfilling all the parental duties, Tit. 2. 4.

Φιλοτιμέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (fr. φιλότιμος, studious of honour or distinction, ambitious, *also*, eager to excel, diligent, fr. φίλος & τιμή) to be studious of honour, make it one's ambition, i. e. to consider as an honour, esteem any course of conduct honourable, 1 Th. 4. 11; *by impl.* to exert oneself to accomplish *any thing*, use one's utmost efforts, be diligent, endeavour earnestly, Ro. 15. 20. 2 Co. 5. 9.

Φιλοφρόνως, *adv.* with a benevolent mind, in a friendly, kind, hospitable manner, courteously, Ac. 28. 7: *from*

Φιλόφρων, ονος, ὁ, ἡ, (φίλος & φρήν) friendly-minded, of a friendly disposition, benign, affectionate, 1 Pe. 3. 8.

Φιμόω, ῶ, f. ώσω, p. πεφίμωκα, a. 1. ἐφίμωσα, (fr. φιμός, a muzzle) to muzzle, 1 Co. 9. 9. 1 Ti. 5. 18; *met. and by impl.* to silence, put to silence; *pass.* to be silent, speechless, Mat. 22. 12, 34. Mar. 1. 25, et al.; *trop. pass.* to be quiet, still, calm, hushed, *as wind* and waves, Mar. 4. 39.

Φλογίζω, f. ίσω, At. ιῶ, a. ἐφλόγισα, to set in a flame, fire, kindle, inflame, *met.* bis: *from*

from

λύαρος, ȣ, ὁ, ἡ, (fr. φλύω, i. q. φλέω, to boil over, bubble; *met.* to blab, trifle, prate) a trifler, one who talks with folly, a prater, tattler, 1 Ti. 5. 13.

Φοβερὸς, ὰ, ὸν, fearful, terrible, dreadful, inspiring terror, terrific, He. 10. 27, 31; 12. 21: *from*

Φοβέω, ῶ, f. ήσω, (fr. φόβος) to terrify, frighten; *mid.* & a. 1. pass. ἐφοβήθην, & f. *pass.* φοβηθήσομαι, *in a middle sense*, *pr.* to frighten one's self; to fear, i. e. to be in fear, be afraid, affrighted, terrified, Mar. 5. 36. Lu. 1. 13, 30. Ro. 13. 4; *with an accusative* or ἀπὸ, to be afraid of, fear, Mat. 10. 28; 21. 26; *with* μὴ, μήπως, μήποτε, &c. to fear lest, fear that, Ac. 27. 17, 29; *in the sense of*, to be on one's guard, be cautious, beware, Ro. 11 20. He. 4. 1; to fear, dread, i. e. to stand in awe of, Lu. 23. 40; *seq. infin.* to fear, i. e. to be in doubt, hesitate to do *any thing*, Mat. 1. 20; 2. 22; to revere, reverence, respect, venerate, Mar. 6. 20. Ep. 5. 33; to revere *God*, to be pious,

Φοῖνιξ, ικος, ὁ, the tree, the date-palm, ph tylifera *of Linn.*, Jn Re. 7. 9.

Φονεὺς, έως, ὁ, a h murderer, Mat. 22. 7. et al.; *from*

Φονεύω, f. εύσω, p. πε a. 1. ἐφόνευσα, to pu kill, slay. sc. *persons*, i der, Mat. 5. 21; 19. 35, et al.; *by impl.* unto death, Ja. 5. 6; *fr joined with another be rendered adverbiall* Ja. 4. 2: *from*

Φόνος, ου, ὁ, (fr. kill, murder,) a killin murder, Mat. 15. 19. 15. 7, et al.

Φορέω, ῶ, f. έσω, πεφόρεκα, a. 1. ἐφόρ i. e. to wear, Mat. 11 49, et al.: *whence*

Φόρον, ου, τὸ, a fo ket-place Φόρον 'A Appii, *the name of*

, (...
urge, Jno.

ώσω, to
ge, Mat. 27.

. φράσσω)
21. 33. Mar.
place enclosed
nclosure, fields,
; *met.* a parti-
ation, Ep. 2. 14.

p. πέφρακα,
2. ἔφραδον, to
re, communicate
N. T. to tell, i. e.
ret, expound, Mat.

ω, f. ξω, p. πέ-
φραξα, a. 2. ἔφρα-
up, obstruct by a
pl. to obstruct, stop,
τὸ στόμα, to stop
e. to render harmless,
met. to silence, put to
3. 19. 2 Co. 11. 10.

ατος, τὸ, a well,
Lu. 14. 5. Jno. 4. 11,
, 2.

άω, ῶ, f. ήσω,
ἀπατάω) to deceive the
any one, i. e. *simply,* to
mpose on, seduce to error,
whence

ίτης, ου, ὁ, a de-
mpostor, Tit. 10.

ὸς, ἡ, the diaphragm,
; the mind, i. e. *in a gene-*
se, including the intellect,
tion, &c. 1 Co. 14. 20, bis.

...
tions, to feel, ...
mated by, &c. Phi. 2. 5; ...
τὸ αὐτὸ φρονεῖν, v. τὸ ἓν φρο-
νεῖν, to think the same thing, i. e.
to be of one mind or opinion, Ro.
12. 16. Phi. 2. 2; 3. 16; φρονεῖν
τά τινος, to think the same things,
i. e. to be of the same mind and
feelings *as another,* to follow, be
on the side of, Mat. 16. 23; *by*
impl. to mind, regard, care for, be
devoted to, Ro. 8. 5; *so with* ὑπέρ
τινος, to care for any one, Phi. 4.
10; *spoken of time,* to regard, heed,
observe, consider as sacred, Ro. 14.
6, quater; et al.: *whence*

Φρόνημα, ατος, τὸ, that which one thinks or feels, i. e. thought, feeling, purpose, desire, will, &c. Ro. 8. 6, 7, 27.

Φρόνησις, εως, ἡ, mode of thinking, feeling, &c. feeling of mind, Lu. 1. 17; intelligence, understanding, comprehension, wisdom, prudence, Ep. 1. 8.

Φρόνιμος, η, ον, intelligent, wise, prudent, discreet, provident, Mat. 7. 24; 10. 16; 24. 45, et al.: *whence*

Φρονίμως, *adv.* wisely; prudently, providently, Lu. 16. 8.

Φροντίζω, f. ίσω, p. πεφρόντικα, a. 1. ἐφρόντισα, (fr. φροντίς, thought, care, solicitude, fr. φρονέω) to take care, be careful, diligent, watchful, solicitous, studious, Tit. 3. 8.

Φρουρέω, ῶ, f. ήσω, p. πε-
φρούρηκα, (fr. φρουρός, a guard,
tinel, fr. πρὸ & οὖρος, a keeper ...

keep, i. e. guard, watch, *with a military guard*, 2 Co. 11. 32; *met. pass.* to be kept in ward, be bound or subject to *a law*, Ga. 3. 23; to keep, i. e. to preserve, Phi. 4. 7; *with* εἴς τι, to preserve for, destine, 1 Pe. 1. 5.

Φρυάσσω, v. ττω, f. ξω, p. πεφρύαχα, a. 1. ἐφρύαξα, *pr.* to make a noise, i. e. to snort, neigh, stamp, &c. *as a high-spirited horse*; *hence*, to be noisy, fierce, insolent, and tumultuous, to rage, tumultuate, Ac. 4. 25.

Φρύγανον, ου, τὸ, (fr. φρύγω, v. φρύσσω, to burn) a dry twig, branch, &c. faggot, Ac. 28. 3.

Φυγὴ, ῆς, ἡ, (fr. φεύγω) a fleeing, flight, Mat. 24. 20. Mar. 13. 18.

Φυλακὴ, ῆς, ἡ, (fr. φυλάσσω) a keeping watch, ward, guard, Lu. 2. 8; *meton.* a watch, guard, i.e. guards, Ac. 12. 10; ward, custody, i. e. a place of custody, prison, Mat. 14. 10; 25. 39, 44, *et al.*; *in the sense of* a den, cage, hold, Re. 18. 2, bis; *of* imprisonment, 2 Co. 6. 5; 11. 23. He. 11. 36; *spoken of* the prison of spirits, 1 Pe. 3. 19. Re. 20. 7; a watch or division *of the night, which in the time of our Saviour, was divided into four watches of three hours each, called* ὀψὲ, μεσονύκτιον, ἀλεκτοροφωνία, & πρωΐα, v. πρωΐ, Mat. 14. 25; 24. 43. Mar. 6. 48. Lu. 12. 38, *bis*: *whence*

Φυλακίζω, f. ίσω, p. πεφυλάκικα, to deliver into custody, put in prison, imprison, Ac. 22. 19.

Φυλακτήριον, ίυ, τὸ, (fr. φυλάσσω) the station of a guard or watch; *by meton.* a protection, safeguard; *and hence*, an amulet; *pl.* phylacteries *of the Jews, which consisted of four strips or scrolls* of parchment, *on each of which was written a certain portion of the* law, *and which were then folded* and deposited *in a leather case, and* worn *upon the forehead and the left wrist, especial*[...] *prayer, and were est*[...] lets, *and as efficacio*[...] *off evil spirits*, Mat. [...]

Φύλαξ, ακος, ὁ, [...] watchman, guard, se[...] 23; 12. 6, 19: *from*

Φυλάσσω, v. ττω [...] πεφύλαχα, a. 1. ἐφύλ[...] guard, watch, keep [...] Lu. 2. 8; 8. 29; 11. [...] keep, i. e. to keep i[...] serve, not to lose, Jno. [...] to keep, observe, not [...] *a command*, Mat. 19. [...] 20; φυλάσσομαι, [...] ἐμαυτὸν, to keep one[...] keep on one's guard [...] *any person or thing* [...] avoid, Lu. 12. 15. Ac. [...] 3. 17, et al.

Φυλὴ, ῆς, ἡ, (fr. φύ[...] division or distinct par[...] Mat. 19. 28; 24. 30. [...] people, nation, Re. 1. [...]

Φύλλον, ου, τὸ, (fr. [...] leaf, *pl.* τὰ φύλλα, le[...] Mat. 21. 19, et al.

Φύραμα, ατος, τὸ [...] ράω, to macerate, mi[...] kneading, &c.) that [...] mingled and reduced [...] consistence by knead[...] treading, &c. a mass, [...] clay, Ro. 9. 21; *of do*[...] 6. Ga. 5. 9; *met.* Ro. [...] 5. 7.

Φυσικὸς, ή, όν, ([...] natural, i. e. agreeabl[...] Ro. 1. 26, 27; followin[...] of nature, *as animals*, [...] *whence*

Φυσικῶς, *adv.* [...] from nature, by natu[...] Jude 10.

Φυσιόω, ῶ, f. ώσω, [...] σίωκα, (fr. φυσάω, [...] breathe hard, pant; [...] up; *met.* to inflate [...] vanity; *pass.* to b[...] pride, &c. be prou[...]

...it, 1 Co. 4. 6, 19; 5. 2; 8. 1; et al.

...ις, εως, ἡ, (fr. φύω) pr. ...restive power; birth, origin, ...vity, Ro. 2. 27. Ga. 2. 15; na... e, i. e. the order of nature, the ...gular constitution and course of ...ings, the law of nature; *hence*, ...ατὰ φύσιν, by nature, according to nature, *and* παρὰ φύσιν, contrary to nature; ὁ κατὰ φύσιν, natural, ὁ παρὰ φύσιν, unnatural, Ro. 1. 26; 11. 21, 24; nature, essence, native qualities, properties, &c. Ga. 4. 8. 2 Pe. 1. 4; native disposition, instinct, propensity, Ro. 2. 14. Ep. 2. 3; *spoken of a* native sense feeling of decorum, a native sense of propriety, 1 Co. 11. 14; *by impl.* a kind, sort, species, Ja. 3. 7, bis.

Φυσίωσις, εως, ἡ, (fr. φυσιόω) pr. a swelling, inflation; *met.* elation of mind, pride, boasting, 2 Co. 12. 20.

Φυτεία, ας, ἡ, plantation, the act of planting; a plant, *met.* Mat. 15. 13: *from*

Φυτεύω, f. εύσω, p. πεφύτευκα, a. 1. ἐφύτευσα, (fr. φυτὸν, a plant, fr. φύω) to plant, set, Mat. 21. 33. Lu. 13. 6, et al.; *met.* to plant, i. e. to establish, authorise, Mat. 15. 13; to plant *the Gospel*, i. e. to be the first to preach it in any place, 1 Co. 3. 6. 8.

Φύω, f. φύσω, p. πέφυκα, a. 2. ἔφυον & ἔφυν, a. 2. pass. ἐφύην, to cause to be, beget, generate, produce; *pass.* to be generated, produced, *and spoken of plants*, to germinate, sprout, spring up, Lu. 8. 6; *intrans.* to germinate, spring or grow up, He. 12. 15.

Φωλεὸς, οῦ, ὁ, a hole, *of animals*, a lurking place, den, lair, burrow, Mat. 8. 20. Lu. 9. 58.

Φωνέω, ῶ, f. ήσω, p. πεφώνηκα, a. 1. ἐφώνησα, to sound, utter a sound, *spoken of musical sounds and the notes of birds*; *spoken of the cock*, to crow, Mat. 26. 34, 74, 75; to call, i. e to call, or cry out, exclaim, Lu. 8. 8, 54; 16. 24; 23. 46; to call, i. e. to call for, summon, invite, Mat. 20. 32; 27. 47; *in the sense of*, to invite to a feast, Lu. 14. 12; to call, i. e. to name, denominate, call by an appellation, Jno. 13. 13, et al.: *from*

Φωνὴ, ῆς, ἡ, (fr. φάω, i. q. φημί) a sound, Mat. 24. 31. Jno. 3. 8; a noise, roaring, rumbling, *as of thunder*, Re. 4. 5; 8. 5; an articulate sound, voice, Mat. 3. 3, 17; 17. 5; 27. 46, 50; *meton.* one who speaks, or utters a voice, Re. 1. 12; voice, i. e. the thing uttered, word, language, speech, discourse, Jno. 10. 16, 27. Ac. 7. 31; 12. 22; 13. 27. He. 3. 7, 15; voice, i. e. mode or manner of discoursing, Ga. 4. 20; language, i. e. tongue, dialect, 1 Co. 14. 10; voice, i. e. cry, outcry, clamour, exclamation, Mat. 2. 18, et al.

Φῶς, φωτὸς, τὸ, (contr. for φάος, fr. φάω) light, Mat. 17. 2. Ep. 5. 13; *meton.* a place which is light, where light shines, Jno. 3. 20, 21; ἐν τῷ φωτὶ, v. ἐν τῷ φωτὶ, in the light, i. e. openly, publicly, Mat. 10. 27; a light, i. e. what causes light, a luminous substance, &c. *spoken of* fire, Mar. 14. 54; ... a torch or lamp, Ac. 16. 29; ... lightning, or a supernatural flash... light, Ac. 9. 3; 22. 9, 11; of ... sun, Jno. 11. 9, 10; of the sp... dour *around the throne* of ... 1 Ti. 6. 16; *trop.* τὸ φῶς ... ἀνθρώπῳ, i. e. the mind, ... 23. Lu. 11. 35; *met.* ligh... what enlightens the mind, ... tion, doctrine, &c. which ... nates and fills the mind wi... and more perfect knowl... 16. 8. Ep. 5. 8; *meton.* ... and dispenser of mor... moral teacher, instruc... 14. Lu. 2. 32; *put* ... and more perfect kno... tal and moral illumin... 16. Jno. 3. 19; for e... Ep. 5. 8. Col. ... purity of mind, ... 2 Co. 11. 14. ... the Heb. ha...

Mat. 4. 1...
meton. ...
piness a...

Φωστὴ...
windo...
admi...
light...
dou...

Φωσ...
φ...
1...

26. 23. Ja. 1. 17; ιor or cause of hap- Jno. 9. 5: *whence*

ιος, ὁ, a door or ιrough which light is a light, i. e. a cause of ιnary, Phi. 2. 15; splen- ghtness, Re. 21. 11.

ιος, ε, ὁ, ἡ, (φῶς & pr. bearing light; giving bright, brilliant, resplendent, *with ἀστὴρ implied*, the re- dent star, lucifer, the morning or planet Venus, *met.* 2 Pe. 1.

ιινὸς, ἡ, ὀν, (fr. φῶς) ι, i. e. bright, radiant, shining, plendent, luminous, diffusing ght, Mat. 17. 5; made light, en- ghtened, illuminated, Mat. 6. 22. Lu. 11. 34, 36, *bis.*

Φωτίζω, f. ίσω, p. πεφώτικα, a. 1. ἐφώτισα, (fr. same) to light, give light to, illuminate, shine upon, Lu. 11. 36. Re. 18. 1; *met.* to enlighten the mind, impart moral light, teach, instruct, Jno. 1. 9. Ep. 1. 18; 3. 9; to bring to light, i. e. to expose to view, make known, 1 Co. 4. 5, et al.: *whence*

Φωτισμὸς, οῦ, ὁ, illumination, i. e. the act of illuminating; *met.* the imparting of moral light, 2 Co. 4. 6; light, lustre, splendour, *met.* 2 Co. 4. 4.

X

Χαίρω, f. χαρῶ, & χαιρήσω, a. 2. ἔχαρον, *pass.* f. 2. χαρήσομαι, a. 2. ἐχάρην, p. κέχαρμαι, to rejoice, be glad, be joyful, be full *of* joy, Mat. 2. 10; 5. 12; 18. 13. Mar. 14. 11. Ro. 12. 12. 2 Co. 2. 3; *as a word of salutation, in the imperat.* χαῖρε, χαίρετε, hail, save you, salve, salvete, Mat. 26. 49; *in the infin.* χαίρειν, i. q. τὸ χαίρειν, health, *welfare, prosperity, &c. absol.* i. e. *health, put for* λέγω χαίρειν, to *wish health*, salute, Ac. 15. 23; *in full*, λέγω χαίρειν, 2 Jno. 10, 11, et al.

Χάλαζα, ης, ἡ, hail, Re. 8. 7; 11. 19; 16. 21, bis: *from*

Χαλάω, ῶ, v. χαλάζω, f. άσω, a. 1. ἐχάλασα, p. κεχάλακα, to remit, relax, loosen; to let down, lower, Mar. 2. 4. Lu. 5. 4, et al.

Χαλεπὸς, ἡ, ὸν, hard, difficult; harsh, stern, severe; violent, fierce, furious, ferocious, Mat. 8. 28; intolerable, perilous, full of danger, 2 Ti. 3. 1; *where others*, grievous, afflictive.

Χαλιναγωγέω, ῶ, f. ήσω, (χαλινὸς & ἄγω) pr. to guide with a bridle; to rein in, *and met.* to bridle, curb, i. e. to check, moderate, restrain, govern, Ja. 1. 26; 3. 2.

Χαλινὸς, οῦ, ὁ, a bridle, bit, curb, Ja. 3. 3.

Χάλκεος, έα, εον, contr. οῦς, ῆ, οῦν, (fr. χαλκος) brazen, made of brass, Re. 9. 20.

Χαλκεὺς, έως, ὁ, (fr. same) pr. a worker in brass, coppersmith; *hence genr.* a worker in metals, smith, 2 Ti. 4. 14.

Χαλκηδὼν, όνος, ὁ, chalcedony, *the name of a gem, generally of a whitish, bluish, or smoky-grey colour, susceptible of a high and beautiful polish, and of which there are several varieties, as the onyx, modern carnelian,* &c. Re. 21. 19.

Χαλκίον, ου, τὸ, (fr. χαλκὸς) a vessel of brass or copper, brazen vessel, Mar. 7. 4.

Χαλκολίβανον, ου, τὸ, orichalcum, fine brass, *a factitious metal formed of the same ingredients as brass, but of different proportions, of which there were several species, the white being of the highest repute*, Re. 1. 15; 2. 18.

Χαλκὸς, οῦ, ὁ, copper, native brass, Re. 18. 12; meton. any

thing made of brass, *viz. spoken of* a brazen trumpet, 1 Co. 13. 1; *of* money, brass-coin, copper, Mat. 10. 9; *of* money *in general*, Mar. 6. 8; 12. 41.

Χαλκοῦς, *see* **Χάλκεος**.

Χαμαὶ, *adv.* **on the ground**, to the earth, humi, Jno. 9. 6; 18. 6.

Χαναναῖος, αία, αῖον, Canaanitish, a Canaanite, inhabitant of Χαναὰν, Canaan, Mat. 15. 22.

Χαρὰ, ᾶς, ἡ, (fr. χαίρω) **joy**, gladness, rejoicing, exultation, Mat. 2. 10; 13. 20, 44; 28. 8. Ga. 5. 22. χαρὰ τῆς πίστεως, Phi. 1. 25. joy of faith, i. e. joy springing from faith; joy, i. e. the imparting of joy, desire of making others happy, Ro. 14. 17; *meton.* joy, i. e. the cause of joy, occasion of rejoicing, happiness, felicity, Mat. 25. 21, 23. Lu. 2. 10, et al.

Χάραγμα, ατος, τὸ, (fr. χαράσσω, to cut in, engrave, mark) something graven or sculptured, engraving, sculpture, sculptured work, Ac. 17. 29; a mark cut in or impressed, stamp, sign, Re. 13. 16, et al.

Χαρακτὴρ, ῆρος, ὁ, (fr. same) a graver, graving tool; a character, impression, *cut in or impressed on coin*; a mark, stamp, sign; an impress, impression, effigy, exact likeness, express image, He. 1. 3.

Χάραξ, ακος, ὁ, (fr. same) a stake, pale; a pale, palisado; a rampart, fence, bulwark, circumvallation, i. e. *a military fortification round a besieged city, formed from the earth thrown out of the ditch, and stuck with sharp stakes or palisades*, Lu. 19. 43.

Χαρίζομαι, f. ίσομαι, a. 1. ἐχαρισάμην, pass. f. χαρισθήσομαι, a. 1. ἐχαρίσθην, (fr. χάρις) *to* gratify; to bestow in kindness, confer a favour, give freely, grant, Lu. 7. 21. Ro. 8. 32; to give up, remit, forgive, not exact, *as a debt*, Lu. 7. 42; to remit, i. e. to pardon,

forgive freely, *as sins* o
2 Co. 2. 7, 10; to give up
to any one, i. e. to let g
miss, *or* set at liberty *an*
of regard or complaisa
order to gratify *another*,
27. 24; to condemn *any*
complaisance to, *or* in or
tify *another*, Ac. 25. 11,

Χάριν, (for εἰς, v. κ
ριν) adv. on account of,
for the sake of, q. d. in
gratia, Lu. 7. 47. Ga. 3.
pr. the accus. of.

Χάρις, ιτος, ἡ, (fr.
joy, gladness, Philem. 7
editions; grace, i. e. gr
agreeableness, acceptable
santness, suavity, Lu. 4.
29; grace, i. e. that whic
able, personal favour, gr
Ac. 24. 27; 25. 3, 9;
favour, kindness, approb
cious and favourable d
sentiment, &c. *genr.*
spoken of the favour and
tion *of men*, Lu. 2. 52.
of the grace or favour
Christ, Ac. 15. 11; *of*
favour, and approbation
Father and Jesus Christ,
1 Co. 1. 3; *of* the grace
of God, that gracious feel
probation which God ex
wards any of the human
1. 30. Ac. 18. 27; *of*
favour as exercised in
benefits on men, *genr.* 2
of the grace of God ma
the benefits which flow
mission of Jesus, i. e. ei
the exhibitions of the di
and favour through Jesus
Ja. 4. 6; *or spc.* the gra
as manifested in the pard
and the promise of futur
Ro. 5. 2, 17, 20, 21; 6. 1.
8; *by meton.* that which
the divine favour, 1 Pe.
favour, i. e. favour confer
ness bestowed, a gift, ben
1. 15; a gift of money, al
contribution, 1 Co. 16.
4, 6, 7, 19; spoken of
benefits, and blessing

Χείμαῤῥος, ου, ὁ, (χεῖμα & ῥόος, a stream, fr. ῥέω) a wintry torrent, i. e. a stream which flows in winter, *but is dry in summer*, a brook, Jno. 18. 1.

Χειμὼν, ῶνος, ὁ, (fr. χεῖμα, v. χειμάζω) winter, Mat. 24. 20. Mar. 13. 18. Jno. 10. 22. 2 Ti. 4. 21; a storm, tempest, Ac. 27. 20. Mat. 16. 3, *where others*, foul, stormy weather.

Χεὶρ, χειρὸς, ἡ, a hand, Mat. 3. 12; 4. 6; 8. 15; τὴν χεῖρα, v. τὰς χεῖρας ἐπιτιθέναι, to place or lay one's hands on *any one*, *spoken of one who blesses*, Mat. 19. 13, 15; *of one who performs miraculous cures*, Mar. 5. 23; *of laying on the hands in ordination*, Ac. 6. 6; *or as signifying the bestowment of the gifts of the Holy Spirit*, Ac. 19. 6; ἐπιβάλλειν τὴν χεῖρα, v. τὰς χεῖρας ἐπί τι, v. τινά, to lay the hand, or the hands on any person or thing, i. e. to undertake, apply one's self to, Lu. 9. 62; to lay violent hands on, seize, apprehend, Mat. 26. 50; *fr. the Heb.* χεὶρ, *is put as an emblem* of power, might, Ac. 4. 28, 30. He. 1. 10; 2. 7; ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ, v. τοῦ Κυρίου, the hand of God, *or* the Lord, *put for* God himself; ἡ χεὶρ Κυρίου μετά τινός ἐστι, the hand of the Lord is with any one, i. e. God is present as a helper, Lu. 1. 66; ἐστὶν ἡ χεὶρ Κυρίου ἐπί τινα, the hand of the Lord is, or comes upon, i. e. the Lord sends or inflicts punishment on any one, Ac. 13. 11; διὰ χειρὸς, v. χειρῶν τινος, v. ἐν χειρί τινος, by the hand of any one, i. e. by or through any one, *denoting instrumentality*, Mar. 6. 2. Ac. 7. 35; ἐν χειρί τινος, *put for* τινὶ, to any one, Jno. 3. 35; εἰς χεῖρας τινος, into the hands of any one, i. e. to any one, to the power or will of any one, Mat. 17. 22. He. 10. 31; ἐκ χειρός τινος, from the hand of any one, i. e. from any one, from the power of any one, Lu. 1. 71, 74, et al. freq.

Χειραγωγέω, ῶ, f. ήσω, to lead by the hand, Ac. 9. 8; 22. 11: *from*

Χειραγωγὸς, ου, ὁ, (χεὶρ & ἀγωγὸς, a leader) one who leads another by the hand, Ac. 13. 11.

Χειρόγραφον, ου, τὸ, (χεὶρ & γράφω) chirography, handwriting; a bond, note of hand; manuscript, that which is written by the hand, Col. 2. 14.

Χειροποίητος, ου, ὁ, ἡ, (χεὶρ & ποιητὸς, made, fr. ποιέω) made with hands, material, external, Mar. 14. 58. Ac. 7. 48, et al.

Χειροτονέω, ῶ, f. ήσω, p. κεχειροτόνηκα, (χεὶρ & τείνω) to vote or choose by holding up the hand; to choose, appoint by vote, select, ordain, appoint, constitute, Ac. 14. 23. 2 Co. 8. 19.

Χείρων, ονος, ὁ, ἡ, (irregular comparat. of κακὸς) worse, inferior, Mat. 9. 16. 1 Ti. 5. 8, et al.

Χερουβ, pl. χερουβὶν, v. χερουβὶμ, (Heb. כרוב, pl. כרובים) cherub, cherubim, spoken of the emblematic figures, on the ark, representing cherubim, He. 9. 5.

Χέω, χείω, v. χεύω, f. εύσω, to pour, pour forth. Not in N. T.

Χήρα, ας, ἡ, (pr. fem. of χῆρος, bereft, a widower,) a widow, Mat. 23. 13. Lu. 4. 26, et al.

Χθὲς, *adv.* yesterday, Jno. 4. 52. Ac. 7. 28; formerly, He. 13. 8.

Χιλίαρχος, ου, ὁ, (χιλίοι & ἄρχων) pr. a chiliarch, commander of a thousand men; *hence genr.* a commander, military chief, Mar. 6. 21. Re. 6. 15; 19. 18; *spc.* a tribune, military tribune, Ac. 21. 31, 32, 33, 37, et al.; *spoken of the* prefect of the temple, Jno. 18. 12.

Χιλιὰς, άδος, ἡ, one thousand, i. e. the number one thousand, Lu. 14. 31. ... *from*

Χίλιοι, αι, α, a thousand, 2 Pe. 3. 8. Re. 11. 3, et al.

Χιτὼν, ῶνος, ὁ, a tunic, vest, inner garment, *which fitted close to the body and was worn next the skin, having arm-holes and sometimes sleeves; and reaching below the knees, and that worn by women to the ankles,* Mat. 5. 40; 10. 10; *pl.* χιτῶνες, clothes, garments, *including the exterior* garment, Mar. 14. 63.

Χιὼν, όνος, ἡ, (fr. χέω) snow, Mat. 28. 3. Mar. 9. 3. Re. 1. 14.

Χλαμὺς, ύδος, ἡ, a spe[cies] *of robe or cloak, worn somet[imes] by Roman emperors, mil[itary] commanders, soldiers, and [some]times hunters,* Mat. 27. 28, 3[1].

Χλευάζω, f. άσω, p... a. 1. ἐχλεύασ[α] ... χλευάκα, ... (χλεύη, laughter, derision) ... at, make sport of, mock, ... ride, Ac. 2. 13; 17. 32.

Χλιαρὸς, ἀ, ὸν, (fr. χ... χλίω, to warm) warm, ... warm, Re. 3. 16.

Χλωρὸς, ἀ, ὸν, (c... χλοερὸς, fr. χλόα, ... grass, herbage, green) ... 6. 39. Re. 8. 7; 9. 4 ... lowish, sallow, Re. 6...

Χξς', six hun[dred] sixty-six, *the numb[er] these letters, viz.* χ... ς'=6, Re. 13. 18 ... *of Greek Numerals* ... *work.*

Χοϊκὸς, ἡ, ὸν, ... dust, earthy, ter... *impl.* corruptib... 1 Co. 15. 47, 48, ...

Χοῖνιξ, ικο[ς] ... an Attic me[asure] ... being the ... dimnus, ...

loose earth, dirt, dust, Mar. 6. 11. Re. 18. 19.

Χορηγέω, ῶ, f. ήσω, (χορὸς & ἄγω) to be the leader of a chorus; to be a χορηγὸς, a person selected by his tribe to furnish at his own expense the chorus of dancers and singers for the public stage; *by impl.* to supply, furnish, bestow, 2 Co. 9. 10. 1 Pe. 4. 11.

Χορὸς, ȣ̃, ὁ, dancing with music; a company of dancers and singers, chorus, Lu. 15. 25.

Χορτάζω, f. άσω, a. 1. ἐχόρτασα, (fr. χόρτος) pr. to feed or fill with grass, herbage, &c. *as cattle; spoken of persons*, to satisfy with food, fill, satiate, Mat. 14. 20; 15. 33, 37; *met.* to satisfy the eager desire of *any one*, Mat. 5. 6, et al.: *whence*

Χόρτασμα, ατος, τὸ, pasture, provender *for animals*; food, provision, sustenance, *for men*, Ac. 7. 11.

Χόρτος, ȣ, ὁ, a grassy plat, *court, inclosure; fodder for beasts; grass, herbage, verdure*, Mat. 6. 30;

[illegible] necessary business, affair, duty, office, Ac. 6. 3.

Χρεωφειλέτης, ȣ, ὁ, (χρέος, At. χρέως, a debt, & ὀφειλέτης) one who owes a debt, a debtor Lu. 7. 41; 16. 5.

Χρὴ, v. χρῆ, (for χρεῖ, fr. χρεία) *imperson. verb*, there is need or occasion, it is necessary, it is requisite; it behoves, it becometh, it is proper, it ought, Ja. 3. 10.

Χρηζω, f. ήσω, (for χρείζω, fr. same) to need, want, have need of, be in want of, Mat. 6. 32. Lu. 11. 8; 12. 30. Ro. 16. 2. 2 Co. 3. 1.

Χρῆμα, ατος, τὸ, (fr. χράομαι) any thing useful, or capable of being profitably used; *plur.* wealth, riches, Mar. 10. 23, 24. Lu. 18. 24. *sing. and plur.* money, Ac. 4. 37; 8. 18, 20; 24. 26: *whence*

Χρηματίζω, f. ίσω, a. 1 ἐχρημάτισα, p. κεχρημάτικα, to transact public business; to converse or treat about business, give an audience and answer; in N. T. to impart a divine warning or ad-

nition, give instructions or directions under the guidance of inspiration, and pass. to receive a divine admonition, be warned of God, be divinely instructed, &c. Mat. 2. 12, 22. Lu. 2. 26. Ac. 10. 22. He. 8. 5; 11. 7; 12. 25; *intrans.* to be called, named, be known by a particular appellation, sc. imposed on one *from his business or office*, Ac. 11. 26. Ro. 7. 3: *whence*

Χρηματισμὸς, οῦ, ὁ, a response from God, a divine answer, communication, or oracle, Ro. 11. 4.

Χρήσιμος, η, ον, v. ὃ, ὁ, ἡ, τὸ, -ον, useful, profitable, 2 Ti. 2. 14: *from*

Χρῆσις, εως, ἡ, use, i. e. that for which any thing is used, or manner of using, Ro. 1. 26, 27.

Χρηστεύομαι, f. εύσομαι, (fr. χρηστὸς) to be gentle, benign, kind, obliging, 1 Co. 13. 4.

Χρηστολογία, ας, ἡ, (χρηστὸς & λόγος) kind words, bland address, fair speeches, Ro. 16. 18.

Χρηστὸς, ἡ, όν, (fr. χράομαι) useful, profitable; good, i. e. mild, pleasant, agreeable, Lu. 5. 39; gentle, easy, *as a yoke*, Mat. 11. 30, *where others*, adapted, advantageous; gentle, benign, kind, obliging, gracious, Lu. 6. 35. Ep. 4. 32. Ro. 2. 4. 1 Pe. 2. 3; good, *in character, disposition*, &c. virtuous, 1 Co. 15. 33: *whence*

Χρηστότης, τητος, ἡ, pr. utility; goodness, i. e. benignity, kindness, gentleness, beneficence, Ro. 2. 4; 11. 22, et al.; *meton.* kindness shown, benefit, blessings, Ep. 2. 7; good, i. e. what is good, virtue, Ro. 3. 12.

Χρίσμα, ατος, τὸ, (fr. χρίω) pr. that with which one is anointed; *hence*, ointment, unguent; an anointing, the act of anointing, unction, consecration; *met.* 1 Jno. 2. 22, 27, *bis.*

Χριστιανὸς, οῦ, ὁ, a Christian, follower of Christ, Ac. 11. 26. 26. 28. 1 Pe. 4. 16: *from*

Χριστὸς, οῦ, ὁ. pr. anointed, *hence*, one anointed, *spoken of priests and kings*; ὁ Χριστὸς the Christ, i. e. the Anointed One, i. q. Μεσσίας, the Messiah, Mat. 1. 16, 17. Jno. 1. 20, 25, 42; *by meton. put for* the word or doctrine of Christ, the Gospel, the Christian religion, 2 Co. 1. 19, 21. Ep. 4. 20; *for* the mind, feelings, disposition which were in Christ, Ro. 8. 10; *for* the Christian temper and disposition, Ga. 4. 19; *for* the Church of Christ, the Christian Church, 1 Co. 12. 12; *for* the benefits, happiness, felicity imparted by and to be obtained through Christ, Ga. 3. 27. Phi. 3. 8. He. 3. 14, et al. freq.: *from*

Χρίω, f. ίσω, p. κέχρικα, a. 1. ἔχρισα, to anoint, *as kings*, &c.; to consecrate, constitute, appoint for a specific and important purpose, i. e. *met. by the anointing or communication of the gifts and graces of the Holy Spirit*, Lu. 4. 18. Ac. 4. 27; 10. 38. 2 Co. 1. 21. He. 1. 9.

Χρονίζω, f. ίσω, At. ιῶ, a. 1 ἐχρόνισα, to while away, or prolong the time, to linger, delay, defer, tarry, be long in, Mat. 24. 48; 25. 5. Lu. 1. 21; 12. 45. He. 10. 37: *from*

Χρόνος, ου, ὁ, time, *pr. in its simple abstract form, which we perceive and measure by the succession of objects and events, different from* καιρὸς; *the idea of* a certain and definite point or period of time, *not being inherent in it, but arising from the adjuncts united with it*, Mat. 2. 7, 16; 25. 19; *the accus.* χρόνον, *is used in expressions of* a continued time, time how long, Mar. 2. 19. Lu. 20. 9; ἐπὶ χρόνον, for some time, Ac. 18. 20; the dat. χρόνῳ. v. χρόνοις is used in expressions of time since; Lu. 8. 29. Ac. 8. 11 ... regard to the ... διὰ τὸν χρόνον, ...

ρυσὸς) golden, of gold, 2 Ti.
He. 9. 4, et al.

ρίον, ίυ, τὸ, (fr. same)
d, He. 9. 4. 1 Pe. 1. 7. Re. 21.
, 21; *by meton. spoken of golden*
rnaments, 1 Pe. 3. 3; gold coin,
money, Ac. 3 6; 20. 33. 1 Pe. 1.
18; *met. applied to* the merits of
Christ, Re. 3. 18.

Χρυσοδακτύλιος, ου, ὁ, ἡ, (χρυσὸς & δάκτυλος, v. δακτύλιος) having rings of gold on the fingers, Ja. 2. 2.

Χρυσόλιθος, ου, ὁ, (χρυσὸς & λίθος) chrysolite, *a name applied by the ancients to all gems of a gold colour, spc. the modern topaz*, Re. 21. 20.

Χρυσόπρασος, ου, ὁ, (χρυσὸς & πράσον, a leek) a chrysoprase, *a species of gem of a golden green colour like that of a leek*, Re. 21. 20.

Χρυσὸς, οῦ, ὁ, gold, Mat. 2.
11; 23. 16, 17; ...

...region, &c.
the country,
posed to the
21; *as being*
a field, farm
35; *put for*
posed to the s

Χωρέω, ῶ,
ρηκα, a. 1. ἐχ
afford place
i. e. to hold,
Jno. 2. 6; 21.
i. e. to be cap
sustain, Mat. 1
others, to unde
to receive int
precepts, &c.
others, to recei
tionately; to
recede, retreat
or come, Mat.
to go or pass th
trate, *met.* Jno.
to proceed succe

Χωρίζω, f. ίσ
a. 1. ἐχώρισα

2 Co.
Ϲαυ-
l; by
north
s, Ac.

ἔψαλα,
, to touch)
trings or
nt; hence
the chords,
rument, sc.
to the voice;
ith a dat. of
our or praise
lebrate in a
. 9. 1 Co. 14.
13: whence

ulse, touch.
ringed instru-
; a sacred song,
Ep. 5. 19; by
the book of
, et al.

ῦ, ὁ, (ψεῦδος
e brother, i. e. a
ian, 2 Co. 11. 26.

ς, ου, ὁ, (ψεῦδος
a false apostle, pre-
r of Christ, 2 Co.

ῦς, ὁ, ἡ, (fr.
, lying, deceiving, a
. Re. 2. 2; 21. 8.

καλος, ου, ὁ, (ψεῦ-
καλος) a false teacher,
o inculcates false doc-
2 Pe. 2. 1.

ς, ου, ὁ, ἡ, (ψεῦδος
speaker of lies, one who
sely, i. e. who teaches
ines, 1 Ti. 4. 2.

ρτυρ, ρος, ὁ, (ψεῦδος
) a false witness, Mat. 26.
Co. 15. 15: whence

Ψευδομαρτυρέω, ῶ, f. ήσω, to bear false witness, give false testimony, Mat. 19. 18. Mar. 14. 56, 57, et al.: whence

Ψευδομαρτυρία, ας, ἡ, false witness, false testimony, Mat. 15. 19; 26. 59.

Ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, (ψεῦδος & προφήτης) a false prophet, one who falsely claims to speak and act by divine inspiration, either one who pretends to foretell future events, or who teaches false doctrines, Mat. 7. 15; 24. 24, et al.

Ψεῦδος, εος, ους, τὸ, (fr. ψεύδω) a falsehood, lie, Jno. 8. 44; lying in general, Ep. 4. 25; put for the adj. ψευδής, false, deceiving, 2 Th. 2. 9. 1 Jno. 2. 27; that which is false, or is not what it professes to be, a delusion, spoken of false doctrines, 2 Th. 2. 11; of false gods, idols, Ro. 1. 25, et al.

Ψευδόχριστος, ου, ὁ, (ψεῦδος & χριστός) a false Christ, pretended Messiah, Mat. 24. 24. Mar. 13. 22.

Ψεύδω, f. ψεύσω, to deceive; mid. to speak falsely or deceitfully, utter falsehood, lie, Mat. 5. 11. Ro. 9. 1, et al.; with an accus. of person, to deceive by a lie, impose on, Ac. 5. 3; seq. dat. v. εἰς τινα, to lie to any one, i. e. to utter a falsehood to the detriment of any one, Ac. 5. 4. Col. 3. 9.

Ψευδώνυμος, ου, ὁ, ἡ, (ψεῦδος & ὄνομα) falsely named, falsely so called, not corresponding to its name, 1 Ti. 6. 20.

Ψεῦσμα, ατος, τὸ, (fr. ψεύδω) a falsehood, lie; faithlessness, defection, improbity, Ro. 3. 7.

Ψεύστης, ου, ὁ, (fr. same) one who is false, a deceiver, i. e. one who utters a falsehood, a liar, Jno. 8. 44, 55, et al.; one who proves false, a faithless person, Ro. 3. 4; a false teacher, 1 Jno. 2. 22.

Ψηλαφάω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ἐψηλάφησα, (ψάλλω & ἁφάω, to

Ψηφίζω, f. ίσω, p. ἐψήφικα, to reckon by means of pebbles, compute by counters, *as on an abacus; hence genr.* to compute, reckon, calculate, Lu. 14. 28. Re. 13. 18: *from*

Ψῆφος, ου, ἡ, a small stone, pebble, *used in criminal cases, the white denoting acquittal, and the black condemnation*, Re. 2. 17, *where others*, a tessera, die, or token, *given to the victors in the public games; by impl.* a vote, voice, suffrage, Ac. 26. 10.

Ψιθυρισμὸς, οῦ, ὁ, (fr. ψιθυρίζω, to whisper, utter privately in the ear) a whispering, i. e. *by impl.* secret calumny, private scandal, detraction, 2 Co. 12. 20.

Ψιθυριστὴς, οῦ, ὁ, (fr. same) a whisperer, i. e. *by impl.* a secret calumniator, or detractor, Ro. 1. 30.

Ψιχίον, ίου, τὸ, (dimin. of ψίξ, ψιχὸς, a fragment, morsel) a small morsel, crumb, bit, Mat. 15. 27. Mar. 7. 28. Lu. 16. 21.

Ψυχή, ῆς, ἡ, (fr. ψύχω) breath; life, i. e. the ani... spiritual ... *with all its powers* ... Mat. 10. 28. Ac. 14. 17; *in the sense of* ... 11; *with a personal* ... *noun it often forms* ... *for the same pronoun* ... 18. Lu. 1. 46. 2 Co. ... freq.: *whence*

Ψυχικὸς, ἡ, ὸν, animal, having animal life, breathing, 1 Co. 15. 44, 46; natural, i. e. accommodated to animal existence, swayed by the affections and passions of human nature, sensual, 1 Co. 2. 14. ... Jude 19.

Ψῦχος, εος, ους, τὸ, (fr. ψύχω) cold, frost, Jno. 18. 18. ... 2 Co. 11. 27: *whence*

Ψυχρὸς, ὰ, ὸν, cool, cold, Mat. 10. 42; *met.* cold, destitute of fervent piety and zeal, Re. 3. 15, 16.

Ψύχω, f. ξω, pass. ἐψύγην, f. 2. ψυγήσομαι, to breathe; to cool, refrigerate; pass. to be cooled, grow cold; *met. spoken of affection*, Mat. 24. 12.

Ψωμίζω, f. ίσω, ...

O! oh! Mat.
7, et al.

. (q. d. ἐν τῷδε,
fr. ὧδε) here, in this
. 12. 6, 41; ὧδε ἢ ὧδε,
here, Mat. 24. 23; τὰ
things here, i.e. the things
d here; met. herein, in
e, Re. 13. 10, 18; hither,
place, Mat. 8. 29; 14. 18,

ῆς, ἡ, (for ἀοιδή, fr.
, v. ᾄδω) an ode, song, hymn,
5. 19. Col. 3. 16. Re. 5. 9; 14.
5. 3.

ν, ῖνος, ἡ, (fr. ὀδύνη) the
ns of parturition, pang, throe,
of a woman in travail, 1 Th.
3; by impl. acute pain, sorrow,
uffering, calamity, Mat. 24. 8.
Mar. 13. 9; fr. the Heb. a cord,
band, bond, Ac. 2. 24: whence

Ωδίνω, f. νῶ, & ήσω, a. 1. ὠδίνησα, p. ὠδίνηκα, to feel the pangs and throes of child birth, be in travail, Re. 12. 2; by impl. to bring forth, Ga. 4. 27; met. to travail as in birth with, Ga. 4. 19.

Ὦμος, ου, ὁ, (fr. οἴω, to carry) the shoulder, Mat. 23. 4. Lu. 15. 5.

Ὠνέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, a. 1. ὠνησάμην, to buy, purchase, Ac. 7. 16.

Ὠὸν, οῦ, τὸ, an egg, Lu. 11 12.

Ὥρα, ας, ἡ, time, i. e. a certain definite point or space of time, season. Mar. 11. 11; 14. 35. Re. 14. 15; time of the day, the day, Mat. 14. 15. Mar. 6. 35; an hour, one of the twelve equal parts into which the day was divided, and which of course were different at different seasons of the year, Mat. 20. 3; 24. 36, 42, 50. Lu. 12. 39, 40; 22. 59; by impl. a short interval of time, moment, instant, Ga. 2. 5. 1 Th. 2. 17. Phile. 15, et al.: whence

Ὡραῖος, α, ον, ... &c.; ... seasonable, as fruit, ... Mat. 23. 27. Ac. 3. 2, 10, ... tiful, ... beautiful, amiable, grateful, acceptable, charming, Ro. 10. 15.

Ὠρύομαι, f. ύσομαι, to howl; to roar, as a lion, 1 Pe. 5. 8.

Ὡς, adv. as, i. e. so as, like as, in the same manner as, Mat. 1. 24; 6. 10; with ἄν, just as, in whatsoever manner, 1 Co. 12. 2; before a participle, as, as if, as being, Lu. 16. 1. 1 Co. 5. 3; as if, i. e. like as if, as it were, Jno. 7. 10; with ἄν, as if, in any way whatever, 2 Co. 10. 9; in the sense of to wit, namely, for example, Mar. 6. 15. Phile. 9; prefixed to an adj. or adv. how, how very, Ro. 10. 15; 11. 33; to a superlative, it serves as an intensive particle to express the highest possible degree, e. g. ὡς τάχιστα, the soonest possible, as speedily as possible, Ac. 17. 15; so with a compar. for a superl. Ac. 17. 22; how, i. e. in what way or manner, Lu. 23. 55; 24. 35; in speaking o[f] numbers, about, near, somethi[ng] like, Mar. 5. 13; 8. 9; of time, ... Mar. 9. 21. Lu. ... i. e. when, while, whensoever, ... 23, 41; with ἄν, whensoever ... 1 Co. 11. 34; with ... as soon as, 1 Co. 11. 34; as a c... to, even to, Ac. 17. 14; bec... that, Lu. 6. 4. Ac. 10. 28; ... i. e. since, while, in as muc[h] ... Ro. 9. 32. Ga. 6. 10; that, i. ... that, so as that, in such a wa[y] ... Mar. 4. 27. He. 7. 9; sinc[e] ... cause, 2 Ti. 1. 3; ὡς ὅτι, ... ὅτι, v. ὡς, simply, that, 2... 21, et al. freq.

Ὡσαννὰ, interj. (He[b.] הוֹשִׁיעָה נָּא) hosanna! ... now, succour now, make ... torious, Mat. 21. 9, 15, e...

Ὡσαύτως, adv. (ὡς ...) in the same manner, ... the same way or ma[nner] ... manner, likewise, ... 30, et al.

Ὡσεὶ, adv. (ὡ...

s if; as it were, i. e.
r, something like, Mat.
u. 1. 56; 22. 41, 59; as,
re, like, Mat. 3. 16; 9.

adv. (ὡς & περ) pr.
l, &c.; as, i. e. in the same
manner as, Mat. 6. 2; 24.
s it were, like as, 1 Th. 5.

ι, adv. (ὥσπερ & εἰ)
if it were, as, 1 Co. 15. 8,
in some editions.

conj. (ὡς & τε) as,
so that, so as that, so as to,
24. Mar. 2. 12. Ac. 14. 1.
; so as to, in order to, Lu.
o that, i. e. therefore, ex-
a consequence, Mat. 12.
31, et al.

'Ωτίον, ου, τὸ, (dimin. of οὖς) an ear, one of the ears, Mat. 26. 51. Mar. 14. 47. Lu. 22. 51. Jno. 18. 10, 26.

'Ωφέλεια, ας, ἡ, profit, gain, advantage, benefit, Ro. 3. 1. Jude 16: *from*

'Ωφελέω, ῶ, f. ήσω, a. 1. ὠφέλησα, p. ὠφέληκα, (fr. ὀφέλλω, to heap up) to profit, benefit, aid, help, do good, be of service, Mat. 27. 24. Mar 7 11. Ro. 2. 25, et al.: *whence*

'Ωφέλιμος, ου, ὁ, ἡ, τὸ,-ον, profitable, useful, beneficial, serviceable, 1 Ti. 4. 8, bis. 2 Ti. 3. 16. Tit. 3. 8.

"Ωψ, ὠπὸς, ὁ, the eye; *by synecd.* the face, countenance. Not in N. T.

THE END.

